NAƆ -SË 'SËËDHƐ

Dan: NAƆ -SË 'SËËDHƐ New Testament

NAƆ -SË 'SËËDHƐ

Dan: NAƆ -SË 'SËËDHƐ New Testament
Dan Nouveau Testament

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Dan

Dialect: Eastern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2021-07-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
b0d5029a-c700-5b99-a67b-bae5c5f3b14c

Contents

Matiö 1
Makö 74
Dhukö 120
Zan 197
Këwɔn -nu 250
Wlɔmö 317
1 Kodhɛngtö 350
2 Kodhɛngtö 381
Gadhatö 402
Efɛzö 413
Fidhipö 424
Kodhɔsö 432
1 Tesadhonikö 440
2 Tesadhonikö 447
1 Timote 451
2 Timote 460
Titö 467
Fidhemɔ 471
Eblö 473
Zakö 497
1 Piɛdhö 506
2 Piɛdhö 515
1 Zan 520
2 Zan 528
3 Zan 529
Zudë 531
-Dhɛkpaɔ dhia" 'sëëdhɛ 534

Naɔ -së 'ö -gban Yesu Klisi -bha 'ö
Matiö
-ya pö

Yesu "bhɛma -nu 'tɔ -bhiëë
(Dhukö 3,23-38)

1 Yesu 'ö Atanna -ya -ya Mɛdhamɛ 'ka bha- "bhɛma -nu 'tɔ -bhiëë ɲnɛ:
'Mɛ 'wo -gban Ablaamö bha 'ö dho 'ö zun- 'ka Davi -bha, 'ö go Davi -bha
'ö dho 'ö zun Yesu -bha. -A -mɛ "gblügblü -wo ɲplɛ, wo ɲnë- 'wo Ablaamö
waa- Davi -a -nu 'ka.
2 Ablaamö bha ɲnë Izaakö kpɔ, 'yö Izaakö -yö Zakɔbö kpɔ, 'yö Zakɔbö
-dı 'pö 'ö Zuda waa- ö dheebhang -nu -a -nu kpɔ.
3 ɲDhɛ 'ö Zuda ɲya Fadhɛzö waa- Zedha -a -nu kpɔ, -a -nu dhe 'wo-
-dhɛ Tama bha- "dhiü, 'yö Fadhɛzö -dı 'pö 'ö Eslɔɔmö kpɔ, 'yö Eslɔɔmö -yö
Adhamö kpɔ,
4 'yö Adhamö -yö Abinadabö kpɔ, 'yö Abinadabö -yö Naasɔn kpɔ, 'yö
Naasɔn -yö Samɔ kpɔ,
5 'yö Samɔ -yö Boazö kpɔ Dhaabö "dhiü, 'yö Boazö -yö Obɛdö kpɔ, 'yö
'wo- -bha dhe -dhɛ 'pö Dhutö. Obɛdö bha ɲnë Izai kpɔ,
6 'yö Izai -zë 'ö gun -na -gblüdë Davi 'kpɔ.
ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhü, 'yö Davi -yö Sadhomɔ kpɔ, Sadhomɔ bha ɲnë- dhe
-yö gun Udhi -bha dhebhɔ 'ka "kɛɛ 'yö Davi -ya bho- -gɔ.
7 'Yö Sadhomɔ -yö Dhoboamö kpɔ, 'yö 'wo Dhoboamö gbö -dhɛ Abia, 'yö
'wo Abia gbö -dhɛ Aza.
8 Aza -bha gbö ɲnɛ 'wo- -dhɛ 'pö Zozafa, 'yö 'wo Zozafa gbö -dhɛ Zolamö,
'yö 'wo Zolamö gbö -dhɛ Ozia,
9 Ozia bha ɲnë Zoatamö kpɔ, 'yö Zoatamö -yö Akazö kpɔ, 'yö Akazö -yö
Ezekiasö kpɔ,
10 'yö 'wo Ezekiasö gbö -dhɛ 'pö Manase, 'yö Manase -yö Amɔ kpɔ, 'yö
Amɔ -yö Zozia kpɔ.
11 Zozia bha 'yö Zekonia waa- ö dheebhang -nu -a -nu kpɔ "tüng 'wo
Izraɛdhö -mɛ -nu kun- 'ka 'wo dho- -nu 'ka ɲdhuëngdhɛ 'gü Babidhɔnö
bha- 'ka.
12 ɲDhɛ 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu ɲwa 'go Babidhɔnö ɲwa nu, 'yö Zekonia -yö
Sadhasiɛdhö kpɔ, 'yö Sadhasiɛdhö -yö Zodhobabɛdhö kpɔ.
13 'Yö Zodhobabɛdhö -yö Abiudö kpɔ, 'yö Abiudö -yö Edhiakimö kpɔ, 'yö
Edhiakimö -yö Azɔɔ kpɔ,
14 'yö Azɔɔ -yö Sadɔkö kpɔ, 'yö Sadɔkö -yö Asimö kpɔ, 'yö Asimö -yö
Edhiudö kpɔ,
15 Edhiudö bha 'yö Edheazaa kpɔ, 'yö Edheazaa -yö Matan kpɔ, Matan
bha ɲnë Zakɔbö kpɔ,
16 'yö Zakɔbö -yö Zosɛfu 'ö -kë Madhi 'ö Yesu 'wo- -dhɛ Atanna -bha -Yamɛ
bha- kpɔ bha- -bha gɔn 'ka bha- kpɔ.
17 Yesu "bhɛma -nu 'ö go Ablaamö -bha 'ö dho 'ö zun Davi -bha -wo mɛ
-kaɔng do ga -yiisiö, 'yö 'mɛ 'wo go Davi -bha 'wo dho 'wo zun "tüng 'wo
Izraɛdhö -mɛ -nu kun- 'ka, 'wo dho Babidhɔnö -a -bha bha 'wo -kaɔng do
ga -yiisiö 'pö, 'yö 'mɛ 'wo go 'pö "tüng 'dhɛ bha- -bha 'wo nu 'wo zun- 'ka
Atanna -bha -Yamɛ bhɔ "tüng -bha 'pö 'wo -kaɔng do ga -yiisiö.

Yesu bhɔ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 2,1-7)

18 -Kɔ 'ö Yesu Klisi -yö bhɔ- 'ka -kaa -ga 'ö ya: Madhi 'ö -kë Yesu 'kpɔdhe
'ka bha -yö -gun Zosɛfu dhɔɔbhaa -mɛ 'ka. -Wo -to -dhɔ bha ̱në- 'gü kö
'wii -da ̱kö wo 'ko ̱keng- "ɛɛn kö Madhi 'yii -da ̱kö Zosɛfu -gɔ 'kɔɔdhö kö
-yö kë- -bha dhe 'ka, 'yö Madhi -yö 'gu sü Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -bha
'gügbɪɪdhɛ -kɔ 'ka.
19 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ Zosɛfu 'ö -kë Madhi dhɔɔbhaamɛ 'ka bha -yö -gun
"klʊsëmɛ 'ka, 'ö 'yaa gun- "piʊ̈ ̱dhɛ 'ö Madhi "pëng -pɛn bha, 'yö- -ya ö
zuë" "piʊ̈ ̱dhɛ waa- Madhi 'wo "kan -bin 'gü 'gu 'ö- sü "dhʊ̈ bha- -wɔn 'gü.
20 ̱Dhɛ 'ö ö -zʊ 'gɔn sië 'wɔn bha- 'gü "dhʊ̈, 'yö kwa Dëmɛ -bha "kië do
-yö ö -dɪ -zɔn -dhɛ kö -yö yi zë sië 'yö- pö- -dhɛ: «Zosɛfu, Davi suu 'gü
-në, "sika 'ya 'dho -da i 'gü Madhi -sü i -bha dhe 'ka -sü -wɔn 'gü, -a -gɛn
-mü ̱dhɛ 'gu 'ö- sü bha- -dɪ 'gü "slë 'yaa -mü, "kɛɛ Atanna -bha 'Nii- -bha
'gügbɪɪdhɛ ̱në- -kë 'yö 'gbiödhe 'ka bha.
21 'Në 'ö dho- 'kpɔ bha 'nëgɔɔn -mü. ̱Yaa- 'kpɔ, 'i- -dhɛ Yesu, (̱Waa- pö
"dhʊ̈ kö -wa -pö ‹Mɛdhamɛ›). -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'në bha ̱në dho ö -bha
"sɛgümɛ -nu -gɔ -ta 'dhɔ -a -nu -bha 'wɔn yaa -gɔ.»
22 'Wɔn -nu 'wo "dhʊ̈ bha -wo -kë "dhʊ̈ kö 'pë 'ö kwa Dëmɛ Atanna -yö
bɔ- 'ka ö -wʊdhiʊ̈loomɛ -ta 'ö- pö yi 'bha 'ka bha ̱në- -nu 'gü -wɔn -yö kë.
-A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka ̱dhɛ:
23 (Ka -dho "kan ka -ta kö) 'nëdhebhɔ do 'ö 'yii -zuö gɔɔn- -bha do
̱ya 'gu 'sü kö ̱ya 'nëgɔɔn do 'kpɔ,
-a 'në bha -wo -dho -a -dhɛ Maniɛ.»
(̱Waa- pö "dhʊ̈ kö -wa pö ‹Atanna -yö kwa "piʊ̈›.)
24 ̱Dhɛ 'ö Zosɛfu ̱ya -bö, 'yö- -kë ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna -bha "kië -ya pö-
'ka- -dhɛ bha- 'dhö, 'yö Madhi sü dhe 'ka,
25 "kɛɛ -a -nu -bha sɛɛ" 'yii kë do 'ö dho 'ö zun- 'ka Madhi 'në 'kpɔ -yi
-bha. ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- 'kpɔ, 'yö Zosɛfu -ya 'tɔ kpɔ, 'yö 'wo- -dhɛ Yesu.

2

'Wɔndɔmɛ -nu 'wo go 'yënng- -wo -zian 'ka -a -nu -nu kö -wo wo "yan
-kpan Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

1 Yesu -yö -bhɔ Zude -pö do 'bha 'wo- -dhɛ Betedhɛmö bha ̱në- 'gü
Edhodö -bha -gblüdëdhɛ "tʊ̈ng 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱ya bhɔ, 'yö 'wɔndɔmɛ -nu
'wo "susëngga -nu -bho 'koo -dɔ bha 'wo go "sɛgɔ 'bha 'ö 'yënng- -wo -zian
'ka -a 'gü bha 'wo nu 'wo ̱loo Zedhizadhɛmö.
2 'Yö 'wo mɛ -nu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Në 'ö dho kë Zuifö -nu -bha -gblüdë
'ka 'ö bhɔ yö bha -yö 'mɛ? Yi- -bha "susëngga -yö kö ̱ya -wo "yɛa- yi -gɔ
"sɛ 'gü 'yënng- -wo -zian 'ka 'yö 'yi nu kö 'yi- -dhɔkë.»
3 ̱Dhɛ 'ö -gblüdë Edhodö ̱ya 'wɔn bha- ma, 'yö "sika 'dhö -da waa-
Zedhizadhɛmö -mɛ -nu ̱gban "pɛpɛ 'gü (kö -yö ö -zʊ 'gɔn sië ̱dhɛ -gblüdë
-dee 'dhɛ 'ö bhɔ bha yöö ö -bha mɛdhɛ kɔɔ- ö 'ka).
4 'Yö 'wo "saabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo-
-gɔ "sɛ bha- 'gü -a -nu ̱gban "pɛpɛ ̱loo 'ko -ta, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö:
«-Dhɛ -mɛɛ ̱në Atanna -bha -Yamɛ dho bhɔ- -bha 'wo- pö 'kpa 'ö 'ka- dɔ?»
5 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «-Wa -dhɛ -dhɛ Betedhɛmö, -a -dhɛ -yö Zude -sɛ 'gü.»
-A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -ya -ya Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü
'ö- pö:
6 «Betedhɛmö -pö 'i Zude -sɛ 'gü,
bhi -zë 'bhii kë 'pödhɛ 'tɔbhɔsʊ̈ -nu

'wo Zude -sɛ 'gü -a -bhaasü -sü 'ka,
-a -gɛn -mü ̱dhɛ -gblüdë do- -dho 'go i 'gü,
'ö zun ma Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ "dhiʊ̈
̱dhɛ -kɔ 'ö -tuʊ̈ -maakëmɛ -yö zun- 'ka
-tuʊ̈ -nu -dhɛ "dhiʊ̈ bha- 'dhö.»
7 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö Edhodö -yö 'wɔndɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ -bin
'gü, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ "tʊ̈ng ̱dede 'ö "susëngga bha 'ö -wo 'ka -a -nu -dhɛ
"yɛa- -a 'ka.
8 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö ö -wʊ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Ka 'dho Betedhɛmö
kö 'ka 'në bha- -dhɛ mɔɔ- -së 'ka. ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka- -dhɛ yö kö 'ka nu 'ka-
pö n -dhɛ kö mang -dɪ 'pö 'a 'dho- -dhɔkë -dhɛ 'gü.»
9 ̱Dhɛ 'ö -gblüdë ̱ya ö -wʊ 'kpɔ- -nu -bha ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo
dho. -A -nu 'dho -sü 'ka, 'yö 'wo "susëngga 'wo- yö wo -gɔ "sɛ 'gü 'yënng-
-wo -zian 'ka bha- yö 'zü -deewo kö ̱ya zun- -nu -dhɛ "dhiʊ̈,
10 ̱Dhɛ 'ö "susëngga bha ̱ya 'dho ̱ya ̱loo 'kɔ 'ö Yesu "blë -dee -yö gun-
'gü bha- -dhɛta "dhʊ̈ng 'gü, 'yö ö bo "ta 'sü -sü 'ka, 'yö- 'gü -wɔn -yö -dhi -a
-nu -dhɛ ̱dedewo.
11 'Yö 'wo dho 'wo -da 'kɔ bha- 'gü, 'yö 'wo Madhi waa- ö gbö Yesu -a -nu
yö, 'yö 'wo zun 'në bha- -dhɛ wo kpiö 'gü 'yö 'wo 'tɔ ̱loo- -bha 'yö 'wo woo-
̱naɔ ̱kwɛɛ- -nu "dhi -pʊ, 'yö 'wo "sënng -nu waa- pë 'bha -nu 'ö ̱waa-
"gʊ̈ 'ö- ̱fii 'dhö -kë -së ̱dhɛ -dhasiklɔɔ "yi ̱fii 'dhö 'wo- -dhɛ ansansö bha
waa- "yi ̱fii -së bha 'wo- -dhɛ 'pö 'miidhö bha- ̱gbaɔ -a -nu -gɔ. (Pë -nu
'wo "dhʊ̈ bha- -nu sɔng 'ö 'dhö -ma 'yaa- wo- -bha).
12 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö Atanna -ya pö 'wɔndɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ
"yɛɛn -wʊ 'gü ̱dhɛ -a -nu yee kë -sü 'ka 'wa 'dho bɔ Edhodö -zian 'ka, "kɛɛ
-wo bɔ zian "wɛɛ 'ka kö -wo 'dho wo -gɔ "sɛ 'gü. 'Yö 'wo bɔ zian "wɛɛ 'ka
'wo dho.

Zosɛfu 'dhö, Madhi 'dhö, Yesu 'dhö, -a -nu -dua kö -wo 'dho Ezitö -sɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

13 ̱Dhɛ 'ö 'wɔndɔmɛ -nu bha ̱wa 'dho, 'yö Atanna -bha "kië do -yö ö -dɪ
-zɔn Zosɛfu -dhɛ kö -yö yi zë sië, 'yö- pö- -dhɛ: «Zosɛfu, -bhö "wlü kö 'i 'në
waa- ö dhe bha- -nu 'sü kö 'ka 'dho ka -gblɛn 'kpɔ Ezitö -sɛ 'gü kö -yö 'dho
-yö zun- 'ka -dhɛkpaɔyi 'a dho- pö- 'ka i -dhɛ ̱dhɛ 'ka ka yee kë 'ka nu- 'ka
i -gɔ "sɛ 'gü yö bha- -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ Edhodö -dho 'në ya- mɔɔ- kö
'ö- zë.»
14 'Yö Zosɛfu -yö ̱wlü 'yö 'në waa- ö dhe bha- -nu sü gbeng, 'yö dho- -nu
'ka Ezitö -sɛ 'gü.
15 'Yö 'wo to 'mü 'ö dho 'ö zun- 'ka Edhodö ga -yi -bha. 'Wɔn -nu bha -wo
-kë "dhʊ̈ kö 'pë 'ö kwa Dëmɛ -ya pö 'ö bɔ- 'ka ö -wʊdhiʊ̈loomɛ -ta bha- 'gü
-wɔn ̱në -yö kë ̱dhɛ:
«'Ma n Gbö -dhɛ 'nu kö -yö 'go Ezitö -sɛ 'gü -yö nu.»

'Në -nu 'wo Betedhɛmö Edhodö -bha -a -nu zë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

16 ̱Dhɛ 'ö Edhodö ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'wɔndɔmɛ -nu bha ̱wa 'kpɔ ö 'ka,
'yö bhlɔɔ -yö ma- 'gü ̱dedewo, 'yö- pö ö -bha "sɔdha -nu -dhɛ -wo 'dho kö
-wo 'nëgɔɔn "pɛpɛ 'kö- -kwɛ ̱ya ̱mɔɔ ̱plɛ -bha, "ɛɛn -a mɛ 'dhɛ -zian 'ö-
-nu -bha ̱plɛ -naa "dhiʊ̈ 'yii pa ̱kö, 'ö 'wo Betedhɛmö -dhɛ waa- ö -züzü
-dhɛ -nu 'gü bha- ̱gban zë, (kë "dhʊ̈ kö 'në bha 'ya 'dho dha ö -gɔ). -A kë
'ö- wo "dhʊ̈ bha -ya dhʊng -sü -sü "tʊ̈ng 'ö 'wɔndɔmɛ -nu bha 'wo- ̱kpaɔ-
'ka bha ̱në- -bha.
17 'Pë 'ö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ Zedhemi -ya pö yi 'bha 'ka bha- 'gü -wɔn
-yö -kë -kɔ bha ̱në- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ

18 Zedhemi -ya -pö 'ö- pö:
«Wa mɛ "gblawʋ ma Dhama -pö 'gü,
"gbʋ gbang 'ö -dɔn bho -wʋ 'dhö- "piʋ yö -mü,
Dhasɛdhö suu 'gü -në -nu -bha dhong -nu në
'wo wo bhang -nu -gbʋ bɔ sië,
'yö 'waa "wɪ- -bha kö -wa -nu -dhɛa ga bha,
-a -gɛn -mü dhɛ -a -nu bhang -nu bha wa ga.»

Zosɛfu -nu yee -kë kö -wo 'dho wo -dɪ -gɔ "sɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

19 Dhɛ 'ö Edhodö ya ga, 'yö Atanna -bha "kië do 'bha -yö dhiang zë 'zü Zosɛfu -dhɛ Ezitö -sɛ 'gü kö -yö yi zë sië
20 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i 'në waa- ö dhe bha- -nu 'sü 'zü -deewo kö 'ka ka yee kë 'ka 'dho Izraɛdhö -sɛ 'gü, -a -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'wo gun- "piʋ dhɛ 'wo 'në bha- zë bha wa ga.»
21 'Yö Zosɛfu -yö wlü, 'yö 'në waa- ö dhe bha- -nu sü, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho Izraɛdhö -sɛ 'gü.
22 "Kɛɛ dhɛ 'ö yaa- ma 'zü dhɛ Asedhausö ya -ya ö dë Edhodö "gblʋʋ 'gü -gblüdëdhɛ 'gü Zude -sɛ bha- 'gü, 'yö -ya "sɛ -gɔ bha- 'gü -sü "suʋ -ya -kë, dhɛ 'ö -kɔ 'ö dho- kë- 'ka Atanna yaa- -zɔn 'zü- -dhɛ "yɛɛn -wʋ 'gü,
23 'yö dho Gadhidhe -sɛ 'gü, 'yö -ya -a 'pö- 'kpii- do 'wo- -dhɛ Nazadhɛtö bha- 'gü kë "dhʋ kö 'pë 'ö Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu -wa pö dhɛ «-wo -dho -a -dhɛ Nazadhɛtö mi» bha- 'gü -wɔn -yö kë.

3

Zan Mɛzumɛ -bha Atanna -wʋ pö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,1-8; Dhukö 3,1-18; Zan 1,19-28)

1 -A "tʋng 'ö "dhʋ bha- 'gü, 'yö mɛ do 'bha 'wo- -dhɛ Zan Mɛzumɛ bha 'ö nu "tʋngtadhɛ 'dhɛ 'ö Zude -sɛ 'gü bha- 'gü, 'yö -ya Atanna -bha -dhɛa "dhiʋ bho -sü -bha mü
2 'ö- pö: «-Ka ka kwaa- ka kë -sɔng yaya -nu -zü kö 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piʋ, -a -gɛn -mü dhɛ -a -bha -gblüdëdhɛ ya yɔɔn ka "sɔɔ!»
3 Zan bha në Atanna -wʋdhiʋloomɛ Ezai -yö 'wɔn 'ö -gban -bha -a -dhiang zë yi 'bha 'ka 'ö- pö:
«'Mɛ 'ö "gbla sië "tʋng -ta bha -ya pö:
-Ka kwa Dëmɛ -bɔ -ta -zian baa-
kö -a -ta -dhɛ -yö wɔ -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö,
kö 'ka- dɔ zinng 'gü!»
4 Zan bha- -dasɔ -yö -gun -yɔɔnmɛa kaa- në- 'ka, 'yö kwi "pɛn -ya ö -gɔ sɔ -ta, 'yö -kpaa waa- "zɔyɔn -nu -bhö. (-A -gɛn -mü dhɛ Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu 'wo gun -tosɛa kë sië "tʋng -ta "tʋng bha- 'gü -a -nu -bhöpë waa- -nu sɔ -da -kɔ në gun bha.)
5 'Yö Zedhizadhɛmö -mɛ -nu waa- 'mɛ 'wo Zude -sɛ "pɛpɛ gban 'gü waa- mɛ 'dhɛ 'wo bɔ "yiga 'kpii- 'wo- -dhɛ Zuudɛn bha- "pɛan "piʋ, -a -nu gban "pɛpɛ 'wo nu- "piʋ mü.
6 'Yö 'wo wo kë -sɔng yaya gban pö- -dhɛ mɛ gban "yaan mü, 'yö Zan -ya -nu -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho Zuudɛn bhaa.
7 Dhɛ 'ö Zan ya Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn -nu yö kö -wo nu sië ö "piʋ 'gbɛ kö 'ö- -nu "zu, ("kɛɛ kö -ya 'wɔn dɔ dhɛ 'waa- "piʋ dhɛ 'wo wo kwaa- wo kë -sɔng yaya -nu -zë -zü) 'yö- pö- -nu -dhɛ: «"Gblʋʋdhɛgblɛɛnmɛ -nu 'ö 'ka dhɛ bhʋʋ 'dhö ya, 'dee- pö ka -dhɛ dhɛ ka -mɔɔ -bha 'ka dha Atanna -bha -mawɔnsiödhe yi 'ö nu sië bha- -gɔ?»

8 Dhɛ 'ö -kë dhɛ 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü, "ta -kɔ -së 'ö dho- -zɔn
dhɛ 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü dedewo tɛan- 'ka, 'ka "gla bha në,
-kaa kë!
9 'Ka 'dho- pö ka -dı -dhɛ dhɛ: «Ablaamö suu -mü yi 'ka, (ö "dhü kö
Atanna 'yii 'dho za dɔ ka -bha)», -a -gɛn -mü dhɛ Atanna -mɔɔ -bha 'ö
-gwë -nu ya- -nu -gla Ablaamö suu 'gü -në -nu 'gü!
10 Dua -yö wɔ -sü 'ka "dhü gɛnngdhö -a bɔ -yan -ta. "Dhü 'ö 'yii bhɛ -së
dɔ, -wo -dho -a "kan 'wo- -gü.»
11 'Yö Zan -ya pö 'zü dhɛ: «Ma -zë -a ka -zu "yi në- 'ka, kö -ya -zɔn
dhɛ 'ka ka zuë" slëë-, "kɛɛ mɛ do 'bha -dho nu n zian- -ta bha, yö -zë -yö
-dho ka pa- -bha 'Nii- "slüüslü waa- pɛng në- 'ka. Yö -zë bhlëë -yö 'kpii-
'ö -ziö n -ta, -a -gɛn 'gü -sabha -zian fië- -dhö n 'ka.
12 -A -bha 'dhaa- -ya -gɔ kö -yö ö -bha mɛ -nu -piö 'gü dhɛ -mlü 'dhö, kö
-ya ga loo "bhutu 'gü, kö -ya "kɛa -nu waa- flee -nu -zë "gü pɛng 'ö 'yaa
"dhuu -a 'gü.

Yesu -bɔ Atanna 'ka -zu bho -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,9-11; Dhukö 3,21-22)

13 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö go Gadhidhe -sɛ 'gü, 'yö nu "yiga 'wo-
-dhɛ Zuudɛn bha- bhaa Zan "piü kö -yö ö "zu.
14 "Kɛɛ Zan yii- "wı- -bha, 'yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'yö- pö- -dhɛ: «Ma 'kö ma -zë
maa nu i "piü kö 'i n "zu kö 'a kë "slüüslü bha 'yö bhi në 'i nu n "piü -ee?
15 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö "wı- -bha kö -yö kë "dhü kö
"tüng ya- 'gü, -a -gɛn -mü dhɛ -a -dhɛa -bha -dhɛ 'a- kë dhɛ -kɔ 'ö Atanna
-ya pö- 'ka në- 'dhö.» 'Yö Zan -yö -wı -bha.
16 Dhɛ 'ö Yesu 'dhö 'go sië "yi bhaa (kö Zan ya bo- "zu -sü 'ka), 'ö dho
-dhɛ -ga kö dhang- "dhi ya "pʊ -a wëëdhö kö Atanna -bha 'Nii- -yö 'go sië
dhang- 'gü 'ö lɔɔ- -ta dhɛ -tong 'dhö,
17 'yö- "tʊ 'dhö -da 'zü -wʊ do 'bha 'gü kö -yö "wı sië dhang- 'gü 'ö- pö:
«N Gbö doseng 'ö n -gɔ 'yö dɔ bha- -dhɔ 'ö n kë -a "sinma 'yaa 'dhö.»

4

Sɔtraan -bha Yesu 'gü dan -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,12-13; Dhukö 4,1-13)

1 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö Atanna -bha 'Nii- -yö zun Yesu -dhɛ "dhiü 'yö
dho- 'ka "tʊng -ta kö Sɔtraan -ya 'gü dan.
2 'Yö -ziö 'ö dho mü. Dhɛ 'ö ya 'sunng- 'ma -dhɛkpaɔyi -kaɔng -yiisiö
'ka 'yënng- 'gü waa- gbeng 'gü, 'yö din- -ya kun.
3 'Yö Sɔtraan -yö yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö- -dhɛ: «Ya kë dhɛ 'i Atanna Gbö
'ka dedewo tɛan- 'ka, -bhö dhiang zë -gwë -nu ya- -nu -dhɛ kö -wo "gla
-bhöpë 'gü kö 'i- -bhö!»
4 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Abin, -a -gɛn -mü dhɛ -yö -bɛn zë -sü
'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü dhɛ:
‹-Bhöpë yöö do 'aa mü 'ö mɛ -bha -tosɛa -kë -bha -pë 'ka,
mɛ- mɔɔ- -bha 'ö mɛ -yö -tosɛa -kë 'pö -wʊ "pɛpɛ
'ö go Atanna "dhi -a -bha.›
5 Dhɛ 'ö yaa- pö- -dhɛ "dhü, 'yö- sü 'zü -deewo 'ö dho- 'ka 'pödhɛ
"slüüslü 'wo- Zedhizadhɛmö -dhɛ -kë bha- 'gü, 'yö- dɔ Atanna -dhɔkëgükɔ
'ö mü bha- -ta "dhüng 'gü,

6 'yö- pö- -dhɛ 'zü -deewo 'ö- pö: «ɲYa kë ɲdhɛ 'i Atanna Gbö 'ka ɲdedewo,
-bhö dɔ yö kö 'i kwaa- i -dı -zü "sia- ɲkö 'dhɛ ɲee! -A -gɛn -mü ɲdhɛ -yö
-bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'gü ɲdhɛ:
‹Atanna -dho ö -bha "kië -nu bɔ 'ö 'wo -kɔ kpɔ i -gɔ
kö i -gɛn "dhiʋ 'ya 'dho -zuö -gwë -bha.›
7 'Yö Yesu -ya pö 'pö- -dhɛ 'zü 'ö- pö: «-Abin, -a -gɛn -mü ɲdhɛ -yö -bɛn
zë -sü 'ka 'pö Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ɲdhɛ:
‹'Bha 'dho i Dëmɛ 'ö i -bha Atanna 'ka bha- 'gü dan!›
8 ɲDhɛ 'ö ɲwaa- pö wo 'ko -dhɛ "dhʋ, 'yö Sɔtraan -yö Yesu sü 'zü -dee wo
'ö dho- 'ka -tɔn ɲgblɛɛn do ɲgbin-, 'yö "sɛ "pɛpɛ 'ö "kpʋng ɲtaa -a ɲgban
-zɔn -dhɛ waa- -nu -bha -ëdhɛ -nu 'dhö
9 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö -dhɛ -ga, ɲya kë ɲdhɛ 'bha zun n -dhɛ kpiö 'gü, kö
'i n -dhɔkë, a -dho pë "pɛpɛ bha- ɲgban nu i -dhɛ kö 'i -ya -gɔ "dhiʋ.»
10 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Sɔtraan, -bhö ziö 'i 'go bha, -a -gɛn -mü ɲdhɛ
-yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü ɲdhɛ:
‹I -dho i Dëmɛ, i -bha Atanna yöö do ɲnë- -dhɔkë,
'bhii 'dho pë "wɛɛ 'bha -dhɔkë yö -zë zian 'gü›.
11 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhʋ, 'yö Sɔtraan -yö ö ɲkwaa- -zü ɲkö -a 'dhɛ bha-
'gü 'yö dho. 'Yö Atanna -bha "kië -nu 'wo nu- "sɔɔ mü 'yö 'wo zun- 'gü -ziö
wo -sü -bha.

Yesu -bha yë zü -bho Gadhidhe -sɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 1,14-15; Dhukö 4,14-15)

12 ɲDhɛ 'ö Yesu ɲyaa- ma ɲdhɛ ɲwa Zan -da -kaso 'gü, 'yö dho Gadhidhe
-sɛ 'gü.
13 "Kɛɛ 'yii "wı- -bha kö -yö -ya Nazadhɛtö -pö 'ö "klʋ bho- 'gü bha- 'gü, 'yö
dho 'yö -ya Kapɛɛnaɔmö -pö 'ö -ya -sü 'ka "yitagbɛa 'ö Gadhidhe, Zabidhɔng
-sɛ waa- Nɛfutali -sɛ -a -nu 'gü bha- 'gü.
14 -A -kë 'ö- wo "dhʋ bha ɲnë -kë -wʋ 'ö Atanna -wʋdhiʋloomɛ Ezai -ya
pö yi 'bha 'ka bha- 'gü -wɔn kë -kɔ 'ka; -a -gɛn -mü ɲdhɛ Ezai -ya -pö yi
'bha 'ka 'ö- pö:
15 «Zabidhɔng -sɛ waa- Nɛfutali -sɛ
'ö 'ka ɲwee -yi "pɛan "piʋ Zuudɛn ɲtaama,
'ö 'kaa Zuifö 'ka,
a- -pö ka -dhɛ ɲdhɛ:
16 'mɛ 'wo -tosɛa kë sië -dhɛtiidhɛ 'gü ('ö 'waa Atanna dɔ) bha,
-dhɛpuudhɛ -dho 'sɔ- -nu -ta ('ö 'wo- dɔ)!
'Ö 'mɛ 'wo -tosɛa kë sië -dhɛ
'ö ga dhɔng ɲya -dhɛ tröö- -ta ('waa Atanna dɔ -sü -wɔn 'gü) bha,
'wo -dhɛpuudhɛ yö ('ö 'wo- dɔ).»
17 Yesu -yö ö -bha 'wɔn -taɔng -së pö -sü 'zü -bho "tʋng bha ɲnë- 'gü 'yö-
pö: «-Ka ka zuë" slëë- Atanna "piʋ, -a -gɛn -mü ɲdhɛ -a -bha -gblüëdhɛ
ɲya ɲtëng ka -ta!»

Yesu -bha "yibhakëmɛ -yiisiö -dhɛ -kɔ 'ö Matiö -ya pö (Makö 1,16-20; Dhukö 5,1-11)

18 ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhʋ 'yö Yesu -yö -kpan 'nëglɔɔn -nu ɲplɛ 'wo -kë
dheebhangzë -nu 'ka, 'wo -kë "nuuzuômɛ 'ka, 'ö 'wo- mɛ do -dhɛ Simɔ 'wo-
'tɔ ɲya -ta -dhɛ Piɛdhö bha waa- dheebhang Andre, -a -nu -bha kö -wo
woo- "nuu -zuö sië "yi -ta "gbɛa 'ö Gadhidhe bha- ɲbhaa, kö yöö -dı 'pö -yö
"ta 'sü sië "yi bha- "kpʋng "dhiʋ.
19 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka nu 'kwa 'dho! A -dho ka kë "nuu -zuö mɛ -gɔ
-mɛ 'ka kö 'ka nu- -nu 'ka n -dhɛ!»

20 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- ma "dhü, -wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'wo wo ̀kwaa woo-
"nuu -nu bha- -nu -zü 'wo -ziö ̀keng-.
21 ̀Dhɛ 'ö ̀ya ̀yɔɔn ö "dhiü 'zü 'dɛdɛ, 'yö -kpan 'zü dheebhangzë -nu
̀plɛ 'wo- mɛ do -dhɛ Zakö 'wo- mɛ do -dhɛ Zan, 'wo -kë Zebede gbö -nu
'ka 'pö bha- -nu -bha waa- -nu dë 'dhö kö -wo "kplagɔnë 'gü kö -wo woo-
"nuu -nu pë kë sië, 'yö- -nu -dhɛ 'pö.
22 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'pö 'wo wo dë oo, -a "yitagɔ oo, (-a "nuu -nu
oo), -a ̀gban "pɛpɛ to, 'yö 'wo -ziö Yesu ̀keng-.
23 Yesu -gun ziö sië -kɔ bha ̀në- 'gü Gadhidhe -sɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü Zuifö
-nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü mɛ -nu ̀klang -kë Atanna -wʊ 'ka -sü -nu
waa- 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha bha- -dhiang
zë -sü 'ka. 'Yö "yua suu ̀gban "pɛpɛ bho mɛ -nu bha, 'yö ̀niɔɔmɛ ̀gban
"pɛpɛ ̀niɔɔdhɛ -nu bho- -nu -bha 'pö.
24 'Yö- 'tɔ 'dhö -ya bhɔ -sü -bha Siidhi -sɛ 'gü -dhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü, 'yö
"yua suu "ʋʋ suu 'ö 'mɛ 'kö- -nu -bha "sɛ bha- 'gü 'ö sëë -zë bho sië, 'yö 'wo
-ya nu -sü -bha -a -nu 'ka -a -dhɛ. "Yina yaa 'dhö 'mɛ -nu 'ö- -nu 'gü waa-
glɔɔdhɛmɛ -nu waa- -gɛnloomɛ -nu, 'yö- -nu ̀gban -kë "klʊʊklü.
25 'Yö mɛ "dhaa -yö -ya -klëën -zü -sü -bha, 'mɛ 'wo go Gadhidhe oo,
'wo go 'pö- "gblügblü -kaɔng do 'wo "sɛ 'ö- 'gü bha- 'gü oo, 'mɛ 'wo go
Zedhizadhɛmö -dhɛ waa- Zude -dhɛ -nu 'gü oo, mɛ 'dhɛ 'wo go "sɛ "pɛan
'dhɛ 'ö Zuudɛn ̀taama bha- 'gü, 'yö 'wo -ya ziö -sü -bha -a ̀keng-.

5

Atanna -wʊ 'ö Yesu -ya pö -tɔn ̀gbin- -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

1 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya mɛ "bhɪɪ- "dhaa bha- yö kö ̀wa ̀klëën ö -zü ̀dhɛ -kɔ
bha- 'dhö, 'yö -da -tɔn 'në 'bha bha- ̀gbin- 'yö 'yaanu. 'Yö- -bha ̀klangdhiü
-nu 'wo -da 'pö- ̀keng- mü.
2 'Yö -ya dhiang zë -sü -bha -a -nu -dhɛ 'ö- pö:
(Dhukö 6,20-23)
3 «'Mɛ 'wo- 'wɔn dɔ wo zuë" "piü ̀dhɛ 'waa pë 'bha 'ka Atanna wëëdhö
bha- -nu -bha -së; -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -bha -gblüdëdhɛ bha -ya wo ̀në-
-nu -bha 'ka.
4 'Mɛ 'wo "gbʊ bɔ sië "tüng ya- 'gü -a -nu -bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ
Atanna -dho -a -nu -dhɛa ga.
5 'Mɛ 'ö 'wɔn 'yaa -siö -nu -dhɛ bha- -nu -bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna
-dho "sɛ nu- -nu -dhɛ yi do 'ka ̀dhɛ -kɔ 'ö- "plüün bho- 'ka bha- 'dhö.
6 'Mɛ 'ö Atanna dhɔɔbhaa kë -sü -dhɔ -ya -nu -kë 'böbödhö 'ö 'wo -ya -a
zuën -ta bha- -nu -bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -yö -dho -a -kë "dhü -sü -faan
nu- -nu -dhɛ.
7 'Mɛ 'ö mɛ -wëë -ya -nu -kë -a -nu -bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna
-dho -a -nu -wëëdhɛ yö 'pö.
8 'Mɛ 'ö- -nu zuëpiüdhɛ 'dhö "puu -a -nu -bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -wo
-dho Atanna yö.
9 'Mɛ 'wo mɛ -nu -kɔ wü 'koo -a -nu -bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna
-dho -a -nu -dhɛ ö bhang -nu.
10 Mɛ 'wo- -nu -wëëdhɛ bho sië Atanna dhɔɔbhaa kë -sü -wɔn 'gü -a -nu
-bha -së, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -bha -gblüdëdhɛ -ya wo ̀në- -nu -bha 'ka.
11 ̀Wa "si bho ka -gɔ kö -wo ka -wëë -kë ̀gban "pɛpɛ suu wo, kö -wo
̀sua -nu -ya ka -bha, kö -wo dhiang yaa ̀gban suu 'do 'do zë ka -bha ka
-bha -kë n -bha 'ka -sü -wɔn 'gü kö ka -bha ̀ya kë -së,

12 ka ɲnii -yö -da kö 'ka ka "dhia bhɔ, -a -gɛn -mü ɲdhɛ -a ɲtrɔɔn 'kpii-
-yö -ya -sü 'ka ka -gɔ dhang- 'gü. -Kɔ 'wo Atanna -wʊdhiʊloomɛ -nu 'wo
gun ka "dhiʊ -a -nu -wëëdhɛ bhɔ- 'ka yi 'bha 'ka 'yö bha.»

"Kpʊngtaadhɛ -bha ɲwee waa- -bha -dhɛpuudhɛ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 9,50; Dhukö 14,34-35)

13 'Yö- pö: «Ka ɲnë 'ka ɲdhɛ "kpʊngtaadhɛ -bha ɲwee 'dhö, "kɛɛ ɲwee
-zë ɲya kë 'ɔtɔɔ, -më ɲnë 'wo dhɔ- -da -bha 'zü -deewo kö -yö kë "nɛɛnɛɛ?
ɲYa kë "dhʊ kö- -zun "dhiʊ -bhlɔɔ 'yaa 'dhö 'zü, kö ɲya 'to -wɛnng "kpɛnng
-pë ɲnë- 'ka kö -wo taa- -ta.

14 Ka ɲnë 'ka "kpʊngtaadhɛ -bha -dhɛpuudhɛ 'ka, "ɛɛn 'pödhɛ 'ö -ya -sü
'ka -tɔn ɲgbin- -a -dhɛ -yö -dhɛng -ee?

15 'Sa 'waa -dhangbha dɔ 'pö 'waa- -da gbɔ -zë ɲwlöö, "kɛɛ -wa -dɔ pë
'bha ɲnë- -ta 'yö -dhɛ -pʊ mɛ "pɛpɛ 'wo 'kɔɔdhö -a -nu -ta.

16 ɲDhɛ 'ö -kë ɲdhɛ ka ɲnë 'ka "kpʊngtaadhɛ -bha -dhangbha 'ka 'pö bha,
-a -dhɛa -bha ɲdhɛ ka 'bhü -yö "flʊ kö mɛ ɲgban -wa yö. Ka 'bhü 'ö dhɔ
bhɔ 'ö mɛ ɲgban -wa yö bha yö -mü 'wɔn -sɛsɛngbɔ -nu 'ka dhɔ- kë bha
ɲnë- 'ka, yö ɲnë ɲwaa- yö, 'yö 'wo dhɔ ka Dë Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang-
'gü bha- 'tɔ bhɔ- -bha.»

Atanna -bha 'tɔng- 'kun -kɔ ɲdede -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

17 'Yö- pö: «'Ya 'dhɔ kë ka 'gü ɲdhɛ a -nu kö 'tɔng- -nu 'ö Moizö -ya -bɛn
zë bha waa- -wʊ -nu 'ö Atanna -wʊdhiʊloomɛ -nu -wa pö yi 'bha 'ka 'ö- -gɔ
'sëëdhɛ 'gü bha 'a- 'bha bhɔ "gblʊʊ, "kɛɛ a -nu kö 'a- 'gü -wɔn ɲnë- kë.

18 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɲdede 'ka ɲdhɛ: "Sɛ waa- dhang- -zë 'wo -tun ɲkö,
'tɔng- -nu bha- ga dɔ 'yii 'dhɔ 'go "gblʊʊ, aa" ɲni -a ɲblün 'në -zian 'yii dhɔ
'sü- -bha 'ö dhɔ 'ö zun- 'ka pë "pɛpɛ ɲgban "dhiʊtoyi -bha.

19 Yö ɲnë- -wɔn 'gü 'yö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dhɔ 'tɔng- bha- 'dɛdɛ 'në 'bha -zian
bhɔ, 'ö dhɔ 'ö- -kɔ -zɔn mɛ "wɛɛ -nu -dhɛ, -a -mɛ ɲnë dhɔ 'to mɛ ɲgban
"pɛpɛ 'dɛdɛ -sü 'ka Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'ö dhɔ 'go dhang- 'gü bha- kë
-yi 'ka. "Kɛɛ 'mɛ 'kö 'tɔng- bha- kun, 'ö- ɲbhlëë -ya, 'ö- -kɔ -zɔn 'pö mɛ "wɛɛ
-nu -dhɛ, -yö -dhɔ -duɛ 'kpii- ɲslɔɔ -gblüdëdhɛ bha- 'gü.

20 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɲdede 'ka ɲdhɛ: Ka -bha Atanna dhɔɔbhaawɔn kë
-sü 'yii ziö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu -bha -ta, 'kii
'dhɔ -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- 'gü.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ zuënɛɛsümɛ -nu -ta -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

21 'Yö- pö: «Ka- -ma ɲdhɛ -wo ka- -pö ka "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka
ɲdhɛ: Mɛ 'bha 'ya 'dhɔ mɛ zë, mɛ 'ö ya mɛ zë kö ɲya za -ya ö -dɪ -bha. -Wo
'dhɔ- 'ka 'pödë -nu -dhɛ kö -wo za dɔ- -bha,

22 "kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ: Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö yaa- ö -siö -dhɛ -wɔn -yö
ö "tɛado "piʊ kö dhɛɛ" 'kpɔ -ya -mɛ -bha, kö -wo -dhɔ 'dhɔ- 'ka 'pödë -nu
-kuu "dhiʊ kö -wo za dɔ- -bha. Mɛ 'ö yaa- -pö ö "tɛado -dhɛ "yaaki 'yaa i
-bha, -wo -dhɔ 'dhɔ- -mɛ 'ka -kwɛazë -nu -kuu "dhiʊ. Mɛ 'ö yaa ö "tɛado
-dhɛ slaamɛ, kö pɛng 'ö ɲgeebɔɔ bha -dhɔ 'gü -mɛ dɔ 'bha ɲnë bha.

23 ɲYa kë ɲdhɛ 'bha 'dhɔ "saa- bhɔ Atanna "dhiʊ -a -bha "saabhodhɛ 'gü,
kö 'i 'to mü kö i -zʊ -yö -bö ɲdhɛ 'wɔn 'bha -yö i dheebhang 'bha -zʊ "piʊ i
-bha,

24 -bhö i -bha "saapë 'to -dhɛ bha- 'gü kö 'i 'dhɔ bhɛa" i dheebhang bha-
-dhɛ kö i gun -na nu 'i "saa- bha- bhɔ Atanna "dhiʊ.

25 ŋYa kë ŋdhɛ mɛ 'bha ŋya i -da zadɔmɛ -nu -dhɛ, 'ka 'dho sië ka "kwëë
-a -nu -kuu "dhiü kö 'ka ziö- -gɛn 'gü, -bhö -a "slë mɔɔ- kö 'ka ŋmɔɔ- 'gü kö
ka -tun zian -ta. Kö 'ya 'dho i -da "sɔdha -nu ŋkwɛɛ- 'ö 'wo i -da -kaso 'gü.
26 A- -pö i -dhɛ tɛan- ŋdede 'ka ŋdhɛ i -dho 'to -kaso bha- 'gü "dhü 'ö dho
'ö zun- 'ka mɛ 'ö- -bha 'wɔn 'dhö i -bha bha- -bha -suganë 'ö i -gɔ -a -kpɛa
nu -yi -bha.»
27 'Yö- pö: «Ka- -ma 'zü ŋdhɛ mɛ 'bha 'ya 'dho -zua zë,
28 "kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ ŋdhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'i mɛ -nu -bha dhe yö, 'ö i
zuë" -yö bhɔ- -bha kö 'bha -da "piü i zuë" 'gü ŋyën ŋnaa bha.
29 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ŋya kë ŋdhɛ i -kɔ -së 'gü "yanga ŋya kë i -pö
'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a bho "kɛa 'gü kö 'i- -zuö i 'ka ŋgblɛɛn, ("tüng
'ö 'yii i -da 'ka ŋkö 'wɔn yaa 'gü bha- 'ka); -a -gɛn -mü ŋdhɛ i daɔ do -go i
-bha -sü kö 'i dha -a fië- -dhö i daɔ ŋgban -to i -bha -sü 'ö 'i dho ŋgeebɔɔ
-pɛng 'gü -a -bha.
30 ŋYa kë 'zü ŋdhɛ i -kɔ -së 'gü -gbe ŋnë ŋya kë i -pö 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka,
-bhö -a "kplü bho kö 'i- -zuö i 'ka ŋgblɛɛn, ("tüng 'ö 'yii i -da 'ka ŋkö 'wɔn
yaa 'gü bha- 'ka); -a -gɛn -mü ŋdhɛ i daɔ do -kan i -bha -sü 'ö 'i dha -a fië-
-dhö i -dhü -todhüsü 'ö dho ŋgeebɔɔ -pɛng 'gü -a -bha.»

(Matiö 19,9; Makö 10,11-12; Dhukö 16,18)

31 'Yö- pö: «Ka- -ma 'pö ŋdhɛ mɛ 'ö dho ö -bha dhebhɔ bho "bü, -ya -bho
"bü 'sëëdhɛ kë kö -ya ŋnëng- -bha,
32 "kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ ŋdhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- -bha dhebhɔ 'yii- to -zë
wo kö -yö dho -zua zë -dhɛ 'gü, ŋyaa- bho "bü 'wɔn "wɛɛ 'bha -zë 'gü kö -a
dhebhɔ bha -yö gwaan- "wɛɛ 'kpɔ, kö- -bha gɔn bha ŋnë- "yan dɔ -gɛan.
'Sa mɛ "ʋʋ mɛ 'i dhe -bho "bü -sü sü, kö -da ŋnë 'i- wo mɛ -nu -bha dhe
"piü bha.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ -sö -bhö -sü -wɔn 'gü -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

33 'Yö- pö: «Ka- -ma 'zü ŋdhɛ -wo ka- -pö ka "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha
'ka ŋdhɛ mɛ 'bha 'ya 'dho -sö -bhö 'ö 'yaa- 'gü -wɔn kë, ŋdhɛ mɛ ŋya
-sö -bhö 'wɔn suu "ʋʋ suu 'ö- 'gü kwa Dëmɛ -dhɛ, -a -mɛ -ya 'gü -wɔn
kë gbonggbongdhö,
34 "kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ ŋdhɛ 'ka 'dho -sö -zian ŋnë- -bhö
tongtongdhö. 'Ka 'dho- -bhö dhang- 'gü -dhɛ 'tɔ 'gü, -a -gɛn -mü ŋdhɛ
Atanna -bha -gblüdëdhɛ -gbloo -mü.
35 "Ɛɛn 'ka 'dho- -bhö "kpʋngtaadhɛ 'tɔ 'gü, -a -gɛn -mü ŋdhɛ Atanna
-gɛndɔdhɛ -mü. 'Ka 'dho- -bhö 'zü Zedhizadhɛmö -dhɛ 'tɔ 'gü, -a -gɛn -mü
ŋdhɛ -gblüdë 'kpii- -bha 'pödhɛ -mü.
36 'Ka 'dho- -bhö 'pö ka -dı 'tɔ 'gü, -a -gɛn -mü ŋdhɛ 'kaa ŋmɔɔ- -bha kö
'ka ka -gɔdhɛ ga do -zian "flü "ɛɛn kö 'ka- trö ka -dı -dhɛ.
37 "Kɛɛ kaa- ŋiin -yö kë ŋiin 'ka, -a 'dhɛ 'ka- pö 'zü 'aa bhoo, -ka 'to 'aa
bhoo -ta, -a -gɛn -mü ŋdhɛ -a 'dhɛ 'kö 'ka- -da -ta -a 'dhɛ bha- zian- -ta bha
-yö -go Sɔtraan ŋnë- "piü.»

-Dhio 'ö -gban mɛ -dı bhlɔɔ bho -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

(Dhukö 6,29-30)

38 'Yö- pö: «-Wa -pö 'zü ka "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka ŋdhɛ: ‹'Mɛ ŋya
mɛ "yan 'wü -wa "yan 'wü 'pö, 'mɛ ŋya mɛ "sɔnga do "yɛ -wa -bha "yɛ 'pö›
39 "kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ ŋdhɛ: 'Ka 'dho ka -dı bhlɔɔ bho mɛ 'ö 'wɔn
yaa -kë ka 'ka -a -gɔ. Mɛ 'ö ka "tʋ -ma ka -kɔ -së 'gü, -ka ka ŋkwaa 'gü "tʋ
slëë- -mɛ -ta kö -ya -ma 'pö.

40 Mɛ ̱ya ka -da zadɔmɛ -nu -dhɛ kö -wo kaa- "bhɛɛ 'sü ka -gɔ ka -san
-bha, -ka kaa- ̱gbauu- dɔ- -mɛ -gɔ.
41 ̱Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö -ziö ka -gɔ ̱ya -kpan ka -bha zian -ta kö -yö faan
wɔ ka -ta kö -yö ̱kwɛɛ 'gbiin- -ya ka ̱gbin- kö -ya pö 'ka ziö -tɔn do -ta,
-ka ziö -tɔn ̱plɛ -ta.
42 Mɛ 'ö pë -gbadhɛ ka -gɔ, -kaa nu- -mɛ -dhɛ, mɛ 'ö nu pë "siëng 'sü ka
-gɔ, 'ka 'dho -kɔ -mɛ -dhɛ -a -pë -ta.»

*-Dhio 'ö -gban mɛ 'yaɔ- -dhɔ -bha mɛ kë -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya
zë 'ö Matiö -ya pö*
(Dhukö 6,27-28.32-36)
43 'Yö- pö: «̱Ya 'go yö -zë 'gü, -wo ka- -pö ka "bhɛma -nu -dhɛ 'pö ̱dhɛ
ka këyɔɔ -nu -dhɔ -yö ka kë kö ka 'yaɔ- -nu -zë -a -nu -san -yö ka kë.
44 "Kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ ka 'yaɔ- -nu -dhɔ -yö ka kë kö 'mɛ 'wo
ka -wëëdhɛ bho sië 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ -a -nu -wɔn 'gü.
45 'Ka yö ̱në- kë "dhʊ̈ kö 'ka bhɔ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha-
-bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö ö -bha 'yënng- -wo 'wɔnyaakëmɛ -nu -dhɛ
̱dhɛ -kɔ do 'ö- -wo 'ka 'wɔnsëkëmɛ -nu -dhɛ bha ̱në- 'dhö, 'yö dha ban
'zü ö 'wɔnsëkëmɛ -nu -dhɛ ̱dhɛ 'wɔnyaakëmɛ 'dhö 'pö.
46 -Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö ka -dhɔ 'dhö- -nu -kë ̱në- -nu -dhɔ ̱ya ka kë doseng
kö -më -wɔn ̱në dho kë mɛ 'kɔn -wɔn 'ka ka -bha -kë Atanna -bha mɛ 'ka
-sü "gblʊʊ "piʊ̈, 'yö Atanna dho ka ̱trɔɔn -da -a -wɔn 'gü. 'Niisɔngkunmɛ
-nu ('wo mɛ -nu -ta ̱në- -bhö bha) -wa -kë 'pö ̱dhɛ -kɔ 'dhɛ 'kö bha- 'dhö
bhoo!
47 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ 'ka ka dheebhang -nu -dɪ -slɔɔ ̱në- -nu ̱tua bho
doseng kö "dhabhliwɔn -mɛɛ ̱në 'ka- -kë 'wɔn bha- 'gü, mɛ 'waa Atanna
dɔ -wa kë 'pö "dhʊ̈!
48 Pö 'yaa ka Dë Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- -bha -kɔ do 'ö- 'gü
bha, pö 'ya 'dho kë ka -bha 'pö- -kɔ 'gü.»

6

-Gbaɔ -wëëmɛ -nu -gɔ -dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
1 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʊ̈, 'yö go mü 'zü 'ö- pö: «-Kaa kë -së kö ka -bha
'wɔn -së kë -sü 'ya 'dho kë ̱dhɛ pë -yaan kë -sü 'dhö. ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka- kë
"dhʊ̈ kö 'kii 'dho ka ̱trɔɔn yö ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- "piʊ̈.
2 -A -wɔn 'gü 'bha- pö bhii 'wëëga ̱gbaɔ -wëëmɛ -gɔ, -bhö -a kë -suɛɛdhö
kö mɛ "yan 'ya 'dho ̱loo i -ta ̱dhɛ -kɔ 'ö ̱naɔyaankëmɛ -nu 'wo- kë- 'ka
Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, "ɛɛn -kpinng -ta -dhɛ -nu 'gü ("kɛɛ
kö -a -nu "ta -kɔ -zë 'bha 'yaa -së) bha- 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'kö 'wo
bha -wa -kë "dhʊ̈ kö -wo wo 'tɔ ̱në- bhɔ. A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka
̱dhɛ wo -zë ̱wa wo ̱trɔɔn ̱slɔɔ 'nu (mɛ "bhɪɪ- -nu -bha -a -nu 'tɔ bhɔ
-sü bha- 'ka ̱naa bha).
3 "Kɛɛ bhi -zë 'bha- pö 'i 'wëëga nu -wëëmɛ -dhɛ -a "slë mɔɔ- kö mɛ -zian
'ö dɔ -sü 'ka i "sɔɔ 'ya 'dho 'wɔn ̱slɔɔ- 'gü!
4 Kë "dhʊ̈ kö gbaɔ- 'i- wo bha -yö 'to -bin 'gü kö i Dë 'ö 'wɔn 'bha 'yaa -bin
-bha bha -yö i ̱trɔɔn nu.»

*-Dhio 'ö -gban -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö
Matiö -ya pö*
(Dhukö 11,2-4)
5 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «'Ka bhɛa" sië Atanna -dhɛ 'ka 'dho- kë ̱dhɛ mɛ
-yaankëmɛ -nu 'dhö; -a -gɛn -mü ̱dhɛ wo ̱në ̱wa dɔ -kpinng -ta -dhɛ -nu
waa- Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü -dhɛ -nu 'gü, 'yö 'wo ̱bhɛa kö

mɛ -nu "yan -yö ɓmɔɔ wo "dhiü ɓdhɛ Atanna -dhɔkëmɛ -mü wo 'ka. A- -pö
ka -dhɛ tɛan- ɓdede 'ka ɓdhɛ 'mɛ 'wo "dhü bha ɓwa wo ɓtrɔɔn ɓslɔɔ -ya
bo.
6 "Kɛɛ bhi -zë 'bha- pö bhii bhɛa" Atanna -dhɛ, -bhö -da i -gɔ 'kɔɔdhö kö
'i "kwɛɛ ta i -ta kö 'i bhɛa"- -dhɛ. ɓYa kë "dhü i Dë 'ö 'wɔn 'bha 'yaa -bin
-bha 'ö i "piü -bin 'gü mü bha -yö -dho i ɓtrɔɔn nu; -a -gɛn -mü ɓdhɛ -a
"yan -yö i -bha.
7 ɓYa 'go yö -zë 'gü, 'ka bhɛa" së Atanna -dhɛ, 'ka 'dho- wo -dhɛ do 'gü
kplɔnkplɔndhö ɓdhɛ mɛ- pë wo -dhɔkëpë -nu -dhɛ mɛ 'waa Atanna dɔ ɓnë
'ö -kë -nu 'gü ɓdhɛ -bhɛa -dhɛ do 'gü kplɔnkplɔndhö -sü ɓnë ɓya kë "dhü
'yö mɛ -wʊ ma, 'yö- -yɔ -bɔ mɛ -gɔ.
8 -Abin! Ka -zë 'ka 'dho ka -bha kë "dhü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ "sanni 'ka pë
-gbadhɛ, pë 'ö ka -mawɔn 'dhö- -bha, ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha
-ya -dɔ 'kpakpadhö.
9 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü 'ka- pö 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ -kaa pö:
Yi Dë Atanna 'i -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü,
i 'tɔ 'ö "slüüslü bha -yö bhɔ -dhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü.
10 I -bha -gblüdëdhɛ -yö nu,
i dhɔɔbhaawɔn ɓnë -yö kë "kpʊng ɓtaa
ɓdhɛ -kɔ 'ö- 'ka dhang- 'gü -a 'dhö.
11 -Bhöpë 'ö ɓmɔɔ yi -bha ɓdɛɛ, -bhö -a nu yi -dhɛ.
12 -Bhö yi -kë -sɔng yaya -nu -mawɔn 'to
ɓdhɛ -kɔ 'yi 'mɛ 'wo 'wɔn yaa -kë 'pö yi 'ka
-a -nu -mawɔn to- 'ka 'pö -a 'dhö.
13 'Bha 'dho kwaa- yi -zü
'ö 'yi dho 'wɔn yaa kë -zian -ta,
"kɛɛ -bhö yi dha Sɔtraan -gɔ;
-a -gɛn -mü ɓdhɛ -gblüdëdhɛ, 'gügbɪdhɛ
waa- 'tɔbhɔdhe -wo bhi ɓnë i -gɔ
'ö- zübhoyi 'yaa 'dhö,
'ö- "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö.
Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë!
14 ɓYa kë ɓdhɛ 'wɔn yaa 'ö mɛ -nu -wa -kë ka 'ka, 'ka- -nu -mawɔn 'to, ka
Dë 'ö dhang- 'gü -yö -dho ka -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to 'pö.
15 "Kɛɛ ɓya kë ɓdhɛ 'kii- -nu -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to -zë wo, kaa
-dɪ 'pö 'yii dho ka -mawɔn 'to.»

-Dhio 'ö -gban 'sunng- 'ma -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

16 'Yö- pö: «ɓYa kë ɓdhɛ 'ka 'sunng- 'ma së kö 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ, 'ka
'dho ka wë 'gü -siö ɓdhɛ -kɔ 'ö -dɪ -to mɛ -nu "yënngmɛ -nu 'wo- kë- 'ka
-a 'dhö! 'Ö 'wo wo wë 'gü -siö kö mɛ ɓgban "pɛpɛ -wa 'wɔn dɔ ɓdhɛ -wo
'sunng- 'ma së. A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɓdede 'ka ɓdhɛ: 'Mɛ 'wo bha ɓwa wo
ɓtrɔɔn ɓslɔɔ "pɛpɛdhö ɓnaa bha.
17 "Kɛɛ bhi -zë, a- -pö i -dhɛ ɓdhɛ i 'sunng- 'ma së, -bhö i wëë' "zu
"pɛpɛdhö kö 'i i -gɔ 'gü -piö -së 'ka
18 kö mɛ 'bha 'ya 'dho- 'wɔn dɔ ɓdhɛ i 'sunng- ma së; i Dë doseng 'ö 'wɔn
'bha 'yaa -bin -bha, 'ö i "piü mü bha ɓnë dho- 'wɔn dɔ, 'yö 'wɔn -nu 'i- kë
së bha- -gɔ "yɔɔ dɔ i -gɔ.»

-Dhio 'ö -gban ɲaɔ -duɛ bho -kɔ -së -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

(Dhukö 12,33-34)

19 'Yö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Ka 'dho kaa- ɲaɔ -nu -duɛ bho "kpʋngtaadhɛ 'ö pë see- -së waa- "kɔɔ -nu 'wo- -bha, 'ö ɲkwaanmɛ -nu 'wo 'kpong -nu wü faandhɛ bha, 'wo pë ɲkwaan- -bha ya- 'gü.

20 "Kɛɛ -ka ka -bha ɲaɔ -nu -duɛ bho dhang- 'gü -dhɛ, 'ö pë see- -pë bha waa- "kɔɔ -nu 'waa- -bha, "ɛɛn 'ö ɲkwaanmɛ -nu 'waa 'kpong 'wü- -bha kö -wo pë ɲkwaan bha ɲnë- 'gü!

21 -A -gɛn -mü ɲdhɛ -dhɛ 'ö i -bha ɲaɔ 'dhö- -bha, 'yö i zuë" 'dhö -kë -bha 'pö.»

(Dhukö 11,34-36)

22 'Yö go mü 'ö- pö: «Mɛ "yanga ɲnë ɲdhɛ mɛ kwi -bha -dhɛpuudhɛ 'dhö. ɲYa kë ɲdhɛ mɛ "yanga 'dhö ö 'flëë- 'gü kö pë 'bha -pë 'bha 'yaa- -bha, kö i kwi ɲgban "pɛpɛ -yö "puu 'pö.

23 "Kɛɛ ɲya kë ɲdhɛ i "yanga -zë -a -dhɛ ɲya -ya -bha 'yaa -dhɛ yö sië 'zü, kö i kwi -dɪ 'pö ɲya -da -dhɛ tii 'gü ɲnaa bha. ɲYa kë ɲdhɛ 'pë 'ö dho i gba -dhɛpuudhɛ 'ka, ɲya kë -dhɛtiidhɛ 'ka, kö -dhɛtiidhɛ bha -yö -dho kë -ziisü.»

(Dhukö 16,13)

24 'Yö Yesu -yö dho dhiang 'ka ö "dhiʋ 'ö- pö: «Mɛ do 'yaa ɲmɔɔ- -bha kö -yö yë kë mɛ ɲplɛ "piʋ. -A mɛ do -dhɔ -dho -a kë, 'ö- mɛ do -san -ya -kë "wɛ gbonggbongdhö. -Yö -dho -kplü mɛ do -bha 'ö -kan mɛ 'dhɛ 'ö 'dhö- -bha, -kɔ do bha- 'gü, 'kii 'dho ɲmɔɔ- -bha 'pö kö 'ka ka -dɪ nu Atanna waa- ɲnaɔ -a -nu -dhɛ "kwëë.

(Dhukö 12,22-31)

25 'Yö- pö: «'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ɲdhɛ: 'Ka 'dho -ya pë -nu 'ka dho- -bhö "ɛɛn 'ö 'ka dho- mü kö 'ka -tosɛa kë- -ta, "ɛɛn sɔ -nu 'ka dho- -da bha- 'bha -wɔn zuën -ta bha 'yö bha; -a -gɛn -mü ɲdhɛ -tosɛa kë -sü -wɔn -yö "gbɪɪ- 'ö- -ziö -bhöpë -wɔn -ta, "ɛɛn 'zü mɛ kwi -wɔn -yö "gbɪɪ- 'ö -ziö sɔ -wɔn -zë -ta, "ɛɛn ɲsua -mü -ee?

26 -Maa -nu 'wo ziö sië dhang- 'gü bha -kaa -nu -ga! 'Waa pë ta kö woo- -a "kan kö -wa -kɔ dɔ, "kɛɛ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha -ya -nu "dhiʋ -gba. "Ɛɛn -a -ga 'ka- wo bha -maanë -nu -zë -a -nu -wɔn -yö "gbɪɪ- 'ö -ziö ka -zë ka -ta -ee?

27 De -mü 'ka ka kpö 'gü 'yö ɲmɔɔ- -bha 'ö ö -dɪ -bha -tosɛa -dhɛkpaɔyi do -zian -da 'gü ö -dɪ -dhɛ -a -bha -ya ö -dɪ -wɔn zuën -ta -sü 'gü?

28 -Më ɲnë -kë 'sa 'yö 'ka -ya ka -dasɔ -nu -wɔn zuën -ta? -Kɔ 'ö blëë -nu 'wo "bin -ya sië- 'ka "bü bha -kaa -ga kö 'ka- 'suan- bho! 'Waa yë 'bha kë "ɛɛn 'waa sɔ bɔ.

29 "Kɛɛ 'sa a- -pö ka -dhɛ tɛan- 'ka ɲdhɛ -gblüdë 'bha 'ö gun Izraɛdhö -sɛ 'gü yi 'bha 'ka 'wo- Sadhomɔ -kë bha- -bha -gblüdëdhɛ ɲgban waa- -bha -bha, 'yii sɔ suu 'ö- "yan 'dhö -së ɲdhɛ blëë -nu bha- do 'dhö bha- -da tongtongdhö.

30 "Bü -blëë "wɛɛwɛɛ dhe -nu 'ö ɲwa "bin -ya ɲdɛɛ 'ö dhia" kö ɲwa "kpɛa 'kpɔ 'wo dho- -nu "kan 'wo- -gʋ bha Atanna ɲya wo -zë -a -nu dhi "sinma -sinma wo "dhʋ bha -oo, 'yö ka -zë ɲwɛ? -Më ɲnë -kë 'yö 'yaa sɔ -da ka -bha ("kɛɛ kö ka -zë ka ɲbhlëësü wo -zë -a -nu -bha)? 'Dhang 'ö kaa- bho Atanna "dhiʋ 'kpakpadhö bha 'yö -kë!

31 A- -pö ka -dhɛ "sika 'ya 'dho kë ka 'gü ka -bhöpë -wɔn 'gü; "sika 'ya 'dho kë ka 'gü ka müpë -nu "ɛɛn ka -dasɔ -nu -wɔn 'gü,

32 'mɛ 'waa Atanna dɔ ɲnë 'wo pë -nu bha- -nu ɲmɔɔ- -kpɛawo, "kɛɛ ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü -ya 'wɔn -dɔ ɲdhɛ ka -mawɔn -ya -bha.

33 'Pë 'ö 'ka dho- ̀mɔɔ- -blɛɛsü yö -mü Atanna -bha -gblüdëdhɛ waa- -a
dhɔɔbhaawɔn -nu kë -sü ̀në- 'ka kö pë 'dhɛ 'wo to yöö ̀dede -ya nu ka
-dhɛ -a taa 'ka.
34 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ka 'dho -ya -dhɛ 'ö dho ̀kpaɔ dhia" -a -wɔn
zuën -ta, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -dhɛkpaɔyi "pɛpɛ ̀gban -bha 'gü -wɔn -yö 'do
'do. -Dhɛ 'dhɛ ̀ya ̀kpaɔ 'yö- -bha 'gü sëëbhodhe 'ö ̀mɔɔ- -bha 'yö -kë 'pö-
'gü.

7

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban za -dɔ mɛ -nu -bha -sü -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 6,37-38.41-42)

1 'Yö- pö: «'Ka 'dho za dɔ mɛ 'bha -bha, kö Atanna -dı 'pö 'ya 'dho za dɔ
ka -bha.
2 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -yö -dho za dɔ ka -bha ̀dhɛ -kɔ 'ö kaa -dı 'pö 'ka- dɔ-
'ka mɛ -nu -bha bha ̀në- 'dhö; 'ka mɛ -nu -bha dɔ -mawɔn yaa -dhɛ -bha,
-yö -dho ka -bha dɔ -mawɔn yaa -dhɛ -bha 'pö.
3 -Më ̀në -kë 'yö "yɛ -bi 'ö -da i "tɛado "yan -bha 'yö 'i yö -zë yö, 'yö 'bhaa
"dhü -blün kö bhi -zë i "yan -bha bha- yö.
4 I -dho pö i dheebhang -dhɛ -kɔ kë ̀dhɛ ̀dhɛ ‹-bhö dɔ kö 'a "yɛ -bi bho
i "yënng› kö bhi -zë "dhü -blün -yö i "yënng?
5 ̀Flümɛ, -bhö "dhü -blün bho ̀kö i "yan -bha -blɛɛsü kö i -dhɛ yö kö 'i
gun -na "yɛ -bi bho i dheebhang "yan -bha 'pö!»
6 'Yö go mü 'ö- pö: «'Ka 'dho 'pë 'ö ̀bhlëësü -a nu 'gbɛn- -nu -dhɛ, 'ö 'wo
̀slëë ka -bha 'wo ka kun. 'Ka 'dho ka -bha pë ̀bhlëësü -nu -zuö -bhɔ -nu
-dhɛ kö 'wa 'dho taa- -ta.»

-Dhio 'ö -gban pë -gbadhɛ -sü, pë mɔɔ- -sü waa- "kwɛɛ -ta -ma -sü -bha 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 11,9-13)

7 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «-Ka pë -gbadhɛ, ka -dho -a ̀slɔɔ! -Ka pë mɔɔ-, ka
-dho -a yö! -Ka "kwɛɛ -ta -ma, -wo -dho "kwɛɛ "pʋ ka -gɔ.
8 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ 'ö pë -gbadhɛ 'yö- ̀slɔɔ, 'mɛ 'ö pë ̀mɔɔ 'pö 'yö-
yö, 'yö 'wo "kwɛɛ -pʋ 'mɛ 'ö "kwɛɛ -ta -ma -a -gɔ 'pö.
9 Mɛ 'bha -yö -dhö ka kpö 'gü 'ö- -bha 'në ̀ya 'bluu- -gbadhɛ -gɔ, 'yö -gwë
kpö nu- -dhɛ -ee?
10 "Ɛɛn mɛ 'bha- -dhö ka kpö 'gü 'yö- -bha 'në ̀ya 'yuü- -gbadhɛ -gɔ, 'yö
-mlɛɛ "yaandhe nu- -dhɛ -ee?
11 ̀Ya kë "dhü ka 'ö ka -zë ka këwɔn 'dhö 'ya- bha, 'ka dɔ pë -së -nu ka
-bha 'në -nu -dhɛ -dhɛ 'ka ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, -më ̀në -kë 'yö ka Dë 'ö -ya
-sü 'ka dhang- 'gü bha 'yaa pë -së nu 'mɛ 'wo- -gbadhɛ -gɔ -a -nu -dhɛ 'pö?
12 ̀Ya 'go mü pë "pɛpɛ 'ka- "piü ̀dhɛ mɛ -nu -wa kë ka -dhɛ bha, -kaa
kë- -nu -dhɛ 'pö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'pë 'ö Moizö -bha 'tɔng- waa- Atanna
-wʋdhiüloomɛ -nu -bha 'sëëdhɛ 'wo- pö bha 'yö bha.»

-Dhio 'ö -gban 'kɔdhi 'ö "sɔɔsɔɔ -a -bha 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 13,24)

13 'Yö go mü 'ö- pö: «-Kë Atanna -bha mɛ 'ka -sü bha- -dhɛ -yö 'ya- ̀dhɛ
'kɔ 'ö- "dhi 'dhö "sɔɔsɔɔ, -da -a 'gü -sü 'dhö, "kɛɛ bɔdhɛ 'ö 'dhö 'yö bha, kö
'ka kë- -bha 'ka! -A -gɛn -mü ̀dhɛ ̀geebɔɔ -pɛng 'gü -zian bha- -sɔ -dhɛ
-yö "gbɛa, 'yö- -tadhɛ 'dhö -basü 'ka "pɛpɛdhö, 'yö 'mɛ 'wo bɔ mü ̀në 'wo
'gbɛ.

14 'Yö zian 'dhɛ kö dho ̱sii 'ö 'yaa yën -a këdhɛ 'gü bha 'ö "sɔɔsɔɔ, 'yö -bɔ
-ta -dhɛ 'dhö "gbɪɪ- ̱dedewo, 'yö mɛ 'wo bɔ- -ta 'waa 'gbɛ.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban "dhü waa- ö bhɛ -a -nu -bha 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 6,43-44)

15 'Yö- pö: «-Ka ka -dɪ 'kun -së Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ ̱flüsü -nu -gɔ!
'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ: -Wo -dho nu ka "piü
kö ̱wa wo tɔng 'ka ̱dhɛ "bhlaanë 'dhö, "kɛɛ kö 'gba -dɔ ka -bha kö 'wo ka
'gü see- -wɔn ̱në- -nu 'gü ̱dhɛ gwee -nu 'dhö.
16 "Kɛɛ ka -dho -a -nu dɔ 'kpakpadhö -a -nu këwɔn -nu ̱në- -bha; -a -gɛn
-mü ̱dhɛ -a -nu këwɔn 'yaa -së
17 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "dhü 'ö "dhü -së 'ka -a bhɛ din -yö -kë -së; -a 'dhɛ
'yaa -së 'pö, -a bhɛ din 'yaa dhi.
18 "Dhü 'ö -së -a bhɛ -zë din 'yaa -siö, -a 'dhɛ 'ö 'ya- 'pö, -a bhɛ din 'yaa
dhi.
19 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, "dhü 'ö 'yaa bhɛ -së dɔ, -a "kan ̱në 'wo dho- wo
'yö 'wo- -zuö pɛng 'gü.
20 'Wo "dhü -së dɔ- bhɛ -bha -kɔ do 'ö- 'gü bha, ka -dho Atanna
-wʊdhiʊ̈loomɛ ̱flüsü -nu bha- -nu dɔ -kɔ do bha ̱në- 'gü 'pö.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban 'wɔn -kë ö 'tɔgümɛ -nu -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 13,25-27)

21 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Mɛ "pɛpɛ 'wo n -dhɛ sië ‹n Dëmɛ, n Dëmɛ› bha,
-a -nu ̱gban 'wii 'dho -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü kö 'yii kë mɛ 'kö n
Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- dhɔɔbhaawɔn -kë -a 'ka.
22 Atanna -bha za -dɔ mɛ -bha yi bha ̱ya ̱loo, mɛ 'gbɛ- -dho pö n -dhɛ:
‹N Dëmɛ, n Dëmɛ, yi Atanna -wʊ "dhiʊ̈ ̱loo i 'tɔ 'gü, 'ö 'yi "yina yaa -nu kë
mɛ -nu 'gü i 'tɔ 'gü, 'ö 'yi "dhabhliwɔn 'gbɛ ̱dede -kë i 'tɔ 'gü›
23 "kɛɛ -a -dho pö- -nu -dhɛ: 'Maa ka dɔ tongtongdhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ
ka -to 'wɔn yaa kë -sü -bha -kpɛawo, -ka bhɔ n -dhɛ taa-!»

-Dhio 'ö -gban 'kɔ dɔ -sü -bha 'ö Yesu -ya dɔ 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 6,47-49)

24 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «"Kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö "tʊ to 'wɔn -nu 'a go sië- pö
bha- -bha, 'ö- 'gü -wɔn -nu -kë kö- -mɛ -yö ̱dhɛ 'wɔndɔmɛ do 'ö ö -bha 'kɔ
dɔ -gwë -ta ̱në- 'dhö.
25 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö -bha 'kɔ bha- -dɔ -gwë 'saa- "dhiʊ̈ ̱ya ö bo, 'yö dha -yö
ban, 'yö "yi -yö pa, 'yö "tɛɛ "gbɪɪ- -nu 'wo -ziö, "kɛɛ 'yö 'kɔ bha 'yii 'wü, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ kö- -gɛn -yö -gban -sü 'ka -gwë -ta.
26 "Kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'wɔn 'ka 'go sië- ma bha- ma, 'ö 'yaa- 'gü -ta 'sü, kö-
-mɛ -yö ̱dhɛ -tamamɛ 'ö 'yaa ö -zʊ 'gɔn 'ö dho 'ö 'kɔ dɔ "yɛɛn -ta ̱në- 'dhö.
27 ̱Dhɛ 'ö ̱ya 'kɔ dɔ, 'yö dha -yö ban, 'yö "yi -yö pa, 'yö "tɛɛ "gbɪɪ- -nu
'wo -ziö, 'yö 'kɔ bha 'ö wü, 'yö- ̱gban -yö ̱see dee" wo "pɛɛpɛdhö.»

-Dhio 'ö -gban Yesu -bha mɛ draan- -kɔ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

28 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ bha-
'dhö, 'yö- -bha mɛ draan- -kɔ bha- 'wɔn -yö mɛ 'wo gun mü bha- -nu ̱gban
"pɛpɛ kɔn;
29 -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -bha mɛ draan- -kɔ bha -yö -gun bho sië Zuifö -nu
-bha 'tɔnggɔmɛ -nu -bha "piʊ̈, 'ö mɛ ̱draan -wʊgbiindhɛ 'ka.»

8

Yesu -bha weeyuamɛ do -dhɛ bo -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,40-45; Dhukö 5,12-16)

1 Dhɛ 'ö Yesu ya 'go -tɔn gbin-, 'yö mɛ kpö 'gbɛ 'wo -ziö keng-.
2 'Wo dho -dhɛ -ga kö weemɛ do ya yɔɔn- "sɔɔ kö ya zun ö kpiö 'gü-
-dhɛ, kö yaa- pö: «N Dëmɛ, a- 'wɔn -dɔ dhɛ i -mɔɔ -bha 'i n -kë "klʊʊklʊ,
"kɛɛ kö i -dho "wɪ- -bha tɔn n -gɔ -ee?»
3 'Yö Yesu -yö ö -gbe 'gü -pʊ 'yö- zun- -bha 'yö- pö: «'Ma "wɪ- -bha, -bhö
kë "klʊʊklʊ!» -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'ö- -bha wee -yua -yö go- -bha 'yö
kë "klʊʊklʊ.
4 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ, 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Bhö i "tʊ 'to -së 'ka, 'bha
'dho 'wɔn ya- -gɛn do mɛ 'bha -dhɛ, "kɛɛ -bhö 'dho 'i i -dɪ -zɔn "saabhomɛ
në- -dhɛ kö -kɔ 'dhɛ 'i- -bha dɛɛ bha -ya yö! Ya 'go mü kö 'i "saa- bho
Atanna "dhiʊ dhɛ -kɔ 'ö Moizö -ya -zɔn 'ka -a 'dhö kö mɛ gban -wa 'wɔn
dɔ dhɛ 'bha kë "klʊʊklʊ.»

"Sɔdha -gɔmɛ 'ö go Wlɔmö -a -bha gwëëmi -kë "klʊʊklʊ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 7,1-10)

5 Dhɛ 'ö Yesu 'dhö -da sië Kapɛɛnaɔmö -pö 'gü, 'yö Wlɔmö -mɛ -nu -bha
"sɔdha këng do -gɔdhiʊmɛ do -yö nu- "piʊ, 'yö "ta bhoo -da -dhɛ
6 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö "ta n -dhɛ, ma gwëëmi do -yö "yua "dhiʊ sië
-ziisü, -a -dhɛ gban "pɛpɛ ya ga- -bha, -yö wɔ sië 'kɔɔdhö.»
7 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «A -dho 'dho 'a -wo i -gɔ 'kɔɔdhö kö 'a- dha.»
8 "Kɛɛ 'yö "sɔdha -gɔmɛ bha 'ö- pö- -dhɛ 'ö- pö: «N kɔɔnmɛ, a dhɛ -më
'dhö 'yö 'i- "piʊ kö 'i -da n -gɔ 'kɔɔdhö, a- 'wɔn -dɔ dhɛ -wʊ dosengseng
-ya 'go i "dhi 'bha- pö, ma gwëëmi bha- -dho kë "klʊʊklʊ;
9 -a -gɛn -mü dhɛ ma 'ö n -gɔdhiʊmɛ -nu 'wo 'dhö 'pö ya, mang -dɪ 'pö n
-kɔwlöömɛ -nu -wo -dhö 'ö 'ma- pö mɛ do -dhɛ: ‹-Bhö 'dho -dhɛ 'ö ni- 'gü!›
'ö dho 'ö 'ma- pö- mɛ 'bha -dhɛ: ‹-Bhö nu!› 'ö nu, 'ö 'ma- pö ma gwëëmi do
-dhɛ: ‹-Bhö -a kë ni!› 'ö- -kë. ("Sanni n -bha -zë -yö kë "dhʊ bha -oo, 'yö
bhi -zë wɛ?)»
10 Dhɛ 'ö Yesu yaa- -wʊ ma dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö- "dhia -yö ma- 'gü,
'yö- pö 'mɛ 'wo gun- keng- bha- -nu -dhɛ: «-Ka -dhɛ -ga, a- -pö ka -dhɛ
tɛan- dede 'ka dhɛ 'dhang -bho n "dhiʊ -kɔ suu ya, 'mii- yö mɛ 'bha -gɔ
Izraɛdhö -sɛ -zian ya- 'gü do kö maa -dhɛ "wɛɛ në- pö!»
11 "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ dhɛ mɛ 'gbɛ dede -dho 'go 'yënng- -wo -zian
'ka, 'wo go 'yënng- -pö -zian 'ka 'wo pë -bhö wo 'kwëë- waa- Ablaamö -nu,
Izaakö -nu waa- Zakɔbö -nu 'dhö Atanna -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'ö dhang-
'gü bha- 'gü.
12 'Yö 'mɛ 'kö- -dhɛ gun- -bha -dhɛ -wo -da Atanna -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ
bha- 'gü bha 'wo- -nu -zuö "kpɛnng -dhɛtiidhɛ 'gü, ('yö 'wo saan mü,) 'yö
'wo "gbʊ bɔ kö -wo wo "sɔn "dhiʊ -bhö sië klöklödhö.»
13 Dhɛ 'ö Yesu ya dhiang bha- zë- -nu -dhɛ "dhʊ, 'yö- pö "sɔdha -gɔmɛ
bha- -dhɛ: «-Bhö 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö, -yö -dho kë i -dhɛ dhɛ -kɔ 'i -zʊ yö-
'ka n -dhɛ bha- 'dhö!» -A "tʊng dede 'wo- pö sië- 'ka "dhʊ bha, 'yö "sɔdha
-gɔmɛ -bha gwëëmi bha 'ö -kë 'ka "klʊʊklʊ.

Yesu -bha "yua -bho mɛ 'gbɛ -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 1,29-34; Dhukö 4,38-41)

14 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Yesu waa- -bha ̀klang -nu 'wo dho Piɛdhö
-gɔ 'kɔɔdhö. 'Yö -kpan Piɛdhö -bha dhebhɔ dhe -bha kö "nɛnɛ ̀ya nu- -ta
kö -yö 'waanu -sü 'ka- 'ka "wɛ tɔnklɔɔndhö.
15 'Yö ö -kɔ pa- -kɔ 'ka. -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö "nɛnɛ -yö -kan 'gü, 'yö
̀wlü 'ö- -nu "dhiü -ziö wo.
16 ̀Dhɛ 'ö yɛan" "piü ̀ya ̀loo, 'yö 'wo nu mɛ 'gbɛ 'ö "yina yaa -nu 'wo-
-nu 'gü -a -nu 'ka Yesu -dhɛ. 'Yö "yina yaa -nu bha- -nu -kë ö -wʊ 'ka, 'yö
"yuëdhi "pɛpɛ 'wo gun 'mü -a -nu -kë "klʊʊklʊ 'pö.
17 -Wʊ 'ö Atanna -wʊdhiʊloomɛ Ezai -ya pö yi 'bha 'ka bha- 'gü -wɔn -yö
-kë -kɔ bha ̀në- 'gü ̀dhɛ:
«-Yö yi ̀niɔɔdhɛ -nu -bho yi -bha,
'ö yi -bha "yua -nu -kwɛɛ bho yi -ta.»

-Kë Yesu -bha 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 9,57-62)

18 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya 'mɛ 'wo ̀klëën- -zü bha- -nu -ta -ga, 'yö- pö- -bha
̀klang -nu -dhɛ ̀dhɛ -wo "yi "kan kö -wo bɔ "yi ̀taama.
19 'Yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ do -yö ̀yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö- -dhɛ: «N
Dëmɛ, -dhɛ "pɛpɛ 'i dho 'dho- 'gü, a -dho 'dho i ̀keng-.»
20 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «"Sakpadë -nu -wɔ 'gü -yɛ -yö -dhö, 'ö
-maa -nu -dı 'pö 'wo 'kɔ -nu dɔ 'wo -wɔ 'gü, "kɛɛ mang Mɛgbömɛ -zë -dhɛ
-zian 'a dho n "tɛɛ pa- 'gü 'yaa 'dhö.
21 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö- -bha ̀klang -nu bha- mɛ do -ya pö- -dhɛ:
«N Dëmɛ, -bhö dɔ "gbıı- bhɛa" ̀në 'a- wo i -dhɛ kö 'i i -kɔ bho n 'gü ̀kö
kö 'a 'dho, kö n dë ̀ya ga 'ma- -wɛɛ bho kö 'a nu 'a 'to i ̀keng- -dhe!»
22 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Bhi -zë -bhö nu kö 'kwa 'dho! -Bhö
kwaa- 'mɛ Atanna -ya -nu -sü ̀dhɛ mɛ ̀gee 'dhö bha- -nu -zü kö -wo wo
'ko -nu -wɛɛ bho.»

Yesu -bha "tɛɛ 'daɔnnu -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 4,35-41; Dhukö 8,22-25)

23 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö -da "yitagɔ 'gü waa- -bha
̀klangdhiü -nu 'dhö.
24 'Wo dho "kan wo -ta kö "tɛɛ "gbıı- ̀ya -ya ziö -sü -bha, kö "yitagɔ ̀ya
-ya ̀bang "bang kë -sü -bha, kö "yi -yö -ma sië- -bha "gbıı- 'ka, kö "yi kpö
-nu -wo "wlü sië -dhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü, 'ö- 'bha -nu 'wo -pö -nu wo "yitagɔ
'gü -dhɛ -nu 'gü, "kɛɛ kö Yesu -zë -yö yi ̀në- zë sië.
25 'Yö- -bha ̀klang -nu 'wo ̀yɔɔn- "sɔɔ 'wo pa- -bha, 'yö 'wo- pö- -dhɛ:
«Yi Dëmɛ, -bhö kwa dha -dhe, ga ̀ya dun kwa -ta ̀zɔɔ -wa!»
26 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Më ̀në -kë 'yö 'ka -suü "gbıı- "dhü? Ka
'dhang bho -sü ̀në 'yaa n "dhiü 'kpakpadhö -ee?»
̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö ̀wlü 'yö ̀gbla "tɛɛ 'ö gun ziö sië bha waa- "yi
'ö gun ̀bang "bang kë sië 'pö bha- -nu -ta, 'yö -dhɛta -yö dɔ dingdhö.
27 'Yö- 'wɔn -yö mɛ ̀gban kɔn, 'yö 'wo -ya pö -sü -bha: «De suu ̀në ̀ni
̀zɔɔ 'yö "tɛɛ -nu waa- "yi -nu ̀gban 'wo- -wʊ ma ̀ni -oo?»

Yesu -bha "yinayaamɛ ̀plɛ -kë "klʊʊklʊ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 5,1-20; Dhukö 8,26-39)

28 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya "yi "kan ̀ya bɔ "yi ̀taama Gadadha -mɛ -nu -gɔ "sɛ
'gü -zian "piü, 'yö gɔɔn- -nu ̀plɛ 'wo go mɛ -wɛɛbhodhɛ 'bha bha- 'gü 'wo
nu- "dhiü -gɔ. Mɛ ̀plɛ 'wo "dhü bha "yina yaa -yö -gun -nu 'gü, -a -nu
"kɛɛkë -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü kö zian 'ö bɔ -dhɛ bha- 'gü ̀ya "kan, kö mɛ
'bha 'yaa bɔ mü 'zü.

29 'Yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo- pö: «Atanna Gbö, i -bha -më -wɔn ̣në
yi -bha! "Ɛɛn -yö i "piü ̣dhɛ 'i 'wɔn wɔ yi -ta kö- "tüng 'yii ̣loo ̣kö -ee?
30 "Tüng 'wo- pö sië- 'ka "dhü bha kö -bhɔ -kplü 'kpii- do -yö bhɔ sië- -nu
"sɔɔ -dhɛ 'bha 'gü mü.
31 'Yö "yina -nu bha 'wo -ya bhɛa" -sü -bha Yesu -dhɛ 'wo- pö: «̣Ya kë
̣dhɛ 'i dho yi "piü -zë kë 'mɛ 'wo ya- -nu 'gü kö -bhö dɔ "gbɪɪ- bhɛa" ̣në
'yi- wo i -dhɛ kö 'i yi bɔ -bhɔ -kluu ya- 'gü!»
32 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «'Ma "wɪ- -bha, -ka 'dho!» 'Yö "yina yaa -nu
bha 'wo 'go gɔɔn- -nu ̣plɛ bha- -nu 'gü, 'yö 'wo -sɔ -bhɔ -kluu bha- 'gü. 'Yö
-bhɔ -nu bha 'wo -sɔ -bɛang 'sü -sü -bha goo -bha -dhɛ bha- 'gü, 'yö 'wo
dho 'wo ̣wɛnng "yi ̣bhaa 'yö "yi -ya -nu ̣gban zë dee" wo "pɛpɛdhö.
33 ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü, 'yö -bhɔ -kpluu bha- -gɔdhiümɛ -nu 'wo -ziö
-bɛang 'ka 'wo dho 'wo -wo 'pödhö. 'Yö 'wo -ya 'wɔn bha- -gɛn dɔ -sü -bha
mɛ -nu -dhɛ waa- 'wɔn 'dhɛ 'ö -gban mɛ ̣plɛ 'ö "yina yaa -yö gun- -nu 'gü
bha- -nu -bha bha- 'dhö 'pö.
34 ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü, 'yö mɛ "pɛpɛ 'wo 'pö- bha- 'gü bha 'wo kpö dɔ
'wo dho dɔ Yesu -gɔ zian-. ̣Dhɛ 'wo -kpan -bha, 'yö 'wo ̣bhɛa- -dhɛ kö
-yö 'dho -yö 'go wo -gɔ "sɛ bha- 'gü.

9

Yesu -bha "trüünyuamɛ do -kë "klüüklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 2,1-12; Dhukö 5,17-26)

1 ̣Dhɛ 'wo- pö Yesu -dhɛ "dhü, 'yö -da "yitagɔ 'gü 'yö "yi bha- -kan 'zü
-deewo 'yö dho ö -gɔ 'pödhö Kapɛɛnaɔmö.
2 'Yö 'wo nu- -dhɛ -gɛnloomɛ do 'ö wɔ -sü 'ka "gbang -ta -a 'ka. ̣Dhɛ 'ö
Yesu ̣yaa- 'wɔn dɔ ̣dhɛ mɛ 'wo bha -zʋ -yö ö -dhɛ -sü -ya -nu -gɔ, 'yö- pö
-gɛnloomɛ bha- -dhɛ: «-Bhö i -zʋ -gban, n "taɔngdë, 'ma i -bha 'wɔn yaa
-nu -mawɔn 'to!»
3 'Yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ 'bha -nu 'wo -ya -a pö -sü -bha wo zuë"
"piü ̣dhɛ: «'Mɛ 'ö ya ̣ya -da Atanna "dhiü!»
4 ̣Dhɛ 'ö -kë 'pö ̣dhɛ Yesu -ya -nu -zʋgɔngüwɔn -nu bha- -dɔ bha 'yö-
pö- -nu -dhɛ: «-Më ̣në -kë 'yö -zʋgɔndhe suu bha 'ö -da ka zuë" "piü?
5 -A pö -sü 'ö "trüünyuamɛ -dhɛ ̣dhɛ ‹-bhö "wlü kö 'i i -wɔtapë 'sü 'kii
ziö› waa- pö -sü 'ö- -dhɛ ̣dhɛ ‹'bɔn ̣ya 'go i -bha» -a -mɛɛ ̣në "gbɪɪ-?›
6 "Kɛɛ -a kë 'a- wo bha a- -kë "dhü kö 'ka- 'wɔn ̣në- dɔ ̣dhɛ mang
Mɛgbömɛ n -kɔ -yö -mɔɔ -bha kö 'a mɛ -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to
"kpʋng ya- ̣taa.» ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö "trüünyuamɛ bha-
-dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i i -wɔtapë 'sü 'i 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö!»
7 'Yö gɔndënë bha 'ö ̣wlü, 'yö ö -wɔtapë sü 'yö -ziö.
8 ̣Dhɛ 'ö mɛ "dhaa 'wo gun -dhɛ bha- 'gü bha- -nu "yan ̣ya -da 'wɔn
bha- -dhɛ 'gü, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha
'wɔn suu -nu bha- kë -faan 'ö- nu mɛbhɪɪdhe -dhɛ bha- -wɔn 'gü.

Yesu -bha Matiö -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 2,13-17; Dhukö 5,27-32)

9 ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö ziö 'ö dho. -A 'dho -sü 'ka 'yö -kpan
gɔndë do 'wo- -dhɛ Matiö -a -bha kö -yö -ya sië 'nii- sɔng -bho 'gü -kɔ 'gü
'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö nu kö 'i -da n ̣keng-!» 'Yö Matiö -yö ̣wlü 'yö -ziö
̣keng-.
10 Yi do 'ka kö Yesu -yö pë -bhö sië Matiö bha- -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö
'niisɔngkunmɛ -nu 'gbɛ waa- 'mɛ 'ö- -nu 'tɔ ̣ya zë -a -nu këwɔn yaa -nu

-wɔn 'gü bha, 'wo nu 'wo wo -yɛa kun Yesu waa- -bha klang -nu -a -nu
kpö 'gü pë -bhö -dhɛ 'gü mü.
11 Dhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu 'wo- -dhɛ yö "dhü 'yö 'wo- pö- -bha klang -nu
-dhɛ: «-Më në -kë 'yö ka -gɔmɛ waa- 'niisɔngkunmɛ, flümɛ -nu bha waa-
'mɛ 'ö- -nu 'tɔ ya zë -a -nu kë -sɔng -nu -wɔn 'gü bha 'wo pë -bhö sië wo
"kwëë?»
12 Dhɛ 'ö Yesu yaa- -nu -wʊ bha- ma, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'ö "yua
'yaa- -nu -bha bha, -a -nu -mawɔn 'yaa zun -dhɔtrɔɔ -bha, "kɛɛ 'mɛ 'ö- -nu
'gü 'yaa -së bha në 'wo -dhɔtrɔɔ mɔɔ;
13 -a -gɛn -mü dhɛ 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʊ 'sëëdhɛ 'gü -ya -pö:
‹'Mɛ 'ö mɛ -nu -wëë -ga 'yö- -dhɔ -yö n -kë,
"kɛɛ "saapë -nu -zë "dhia 'yaa n 'gü 'gbɛ.›
-Ka 'dho kö 'ka -wʊ bha- 'klɔɔ- mɔɔ-! "Kɛɛ ma -zë 'mii nu 'mɛ 'wo- pö
wo -dɪ -dhɛ dhɛ pö 'aa wo -bha wo -zë -a -nu -dhɛ -dhɛ 'gü, a -nu kö 'a
'wɔnyaakëmɛ -nu në- -nu -dhɛ kö -wo wo bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka.

Yesu -bha 'sunng- 'ma -sü -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 2,18-22; Dhukö 5,33-39)

14 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Zan Mɛzumɛ -bha klang -nu 'wo nu 'wo
yɔɔn Yesu "sɔɔ, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-Yö -kë mü dhɛ 'yö yaa-
Fadhiziɛn -nu -zë 'yi 'sunng- ma -kpɛawo (dhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʊ -ya pö-
'ka -a 'dhö), 'yö i -bha klang -nu -zë 'waa- 'ma?»
15 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo- -nu -dhɛ dhe 'sü troo kë
-dhɛ 'gü -a -dhɛ 'yaa- -bha dhɛ -wo wo wë 'gü -siö "tʊ̈ng 'ö dhesügɔn 'dhö-
'ka- -nu "piü bha- 'ka (-a -gɛn -mü dhɛ kö- -nu nii -yö -da sië), "kɛɛ -a
"tʊ̈ng -yö nu sië 'ö 'wo dho dhesügɔn 'sü- 'ka- -nu -gɔ; -a "tʊ̈ng bha në 'wo
dho 'sunng- 'ma- 'ka (-a -gɛn -mü dhɛ kö zuëdhiʊ̈tɛɛ ya -ya -nu -bha).
16 -A -gɛn -mü dhɛ mɛ 'bha 'yaa sɔ "kplü -dee nëng sɔ zii -bha kö -ya
-wɔ. Ya kë "dhü -a sɔ "pɛn -dee bha -ya zii bha- -gan 'ö- "pɛ -dhɛ -da "dhiü.
17 "Ɛɛn 'waa we -kiansü -da puu" zii 'gü, -a puu" -yö -wü 'ö- we -yö
wɛnng 'yö -kë pë see- -sü 'ka.

Zuifö -nu -gɔdhiʊ̈mɛ do 'dhu -bö -kɔ waa- dhebhɔ do 'ö -kɔ -yɛ Yesu -bha sɔ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 5,21-43; Dhukö 8,40-56)

18 Yesu -yö -to dhiang -zë -a -nu -dhɛ -dhɛ 'gü, 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ do -yö
nu 'yö zun ö kpiö 'gü -a -kuu "dhiü 'yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, n 'dhu ya ga
-dede ya- 'gü -wa! -Bhö "ta n -dhɛ kö 'i i -kɔ 'pa- 'ka kö -yö -bö -dhe!»
19 'Yö Yesu waa- ö -bha klang -nu 'wo -ziö keng-.
20 Dhɛ 'wo 'dho sië 'yö dhebhɔ do 'ö yɔɔn yën -yua -yö zun- -bha 'ö-
-kwɛ ya kë -kaɔng do ga plɛ bha 'ö bɔ Yesu kee- -ta 'yö ö -kɔ pa- -bha
-sɔ "zɔ 'ka.
21 -A kë 'ö- wo "dhü bha- -gɛn -mü dhɛ -yö ö -zʊ -gɔn dhɛ: «'Ya mɔɔ-
-bha kö ö -kɔ -zian -yö 'pa- -bha sɔ "zɔ 'ka kö- -bha "yua ya ya bo naa
bha.»
22 Dhɛ 'ö ya ö -kɔ "yɛ- -bha sɔ "zɔ -bha dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö Yesu
-yö slëë ö 'gü. Dhɛ 'ö- yö, 'yö- pö- -dhɛ: «i -zʊ -gban, n "tɛado, i -bha -zʊ
-yö n -dhɛ -sü ya i dha!» Dhɛ 'ö Yesu yaa- pö "dhü, dhebhɔnë bha -yö
-to -dhɛ do bha- 'gü 'yö- -bha "yua -yö bo.
23 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö dho 'yö loo Zuifö -nu -gɔmɛ bha-
-gɔ 'kɔɔdhö kö "truupiömɛ -nu waa- mɛ "wɛɛwɛɛ -nu -wo "gbʊ bɔ sië, 'ö
'wo gbang dɔ- 'ka yuudhö kö -wo -gblagbla -nu bho sië. 'Yö Yesu -ya pö-
-nu -dhɛ:

24 «-Ka 'go, -ka zun "kpɛnng! 'Në ya 'yii ga, -yö yi □në- zë!» 'Yö 'wo □wɛɛ
dɔ- -bha.
25 □Dhɛ 'ö □wa 'mɛ 'wo bha- □gban zun "kpɛnng, 'yö Yesu -yö -da 'kɔdhi
bha- 'gü, 'yö 'nëdhebhɔ bha- -bö, 'yö- kun- -kɔ -bha 'yö- □wlü.
26 'Yö 'wɔn bha- -taɔng -yö sɔ "sɛ bha- 'gü -dhɛ □gban "pɛpɛ 'gü.

Yesu -bha "yanwlümɛ □plɛ -kë "klëëklë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

27 □Dhɛ 'ö Yesu □ya 'go -dhɛ bha- 'gü 'ö dho sië ö "dhiü, 'ö ziö sië -dhɛ
'bha bha- 'gü, 'yö "yan □wlümɛ □plɛ 'wo -ziö □keng- "gbla -sü 'ka kö -wa pö
sië: «(Yi "bhɛma) Davi Gbö, -bhö yi -wëë -ga -dhe!»
28 □Dhɛ 'ö □ya 'dho □ya -da 'kɔɔdhö, 'yö "yanwlümɛ □plɛ bha 'wo □yɔɔn-
"sɔɔ, 'yö Yesu -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka 'dhang -bho "dhiü □dhɛ a -mɔɔ
-bha 'a ka -kë "klëëklë -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «□Iin! Yi Dëmɛ, 'yi 'dhang
-bho "dhiü.»
29 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü 'yö Yesu -yö ö -kɔ pa- -nu "yan 'ka 'yö- pö: «Kö
-yö kë 'sa ka -dhɛ □dhɛ -kɔ 'ka ka -zʋ yö- 'ka n -dhɛ bha- 'dhö!»
30 'Yö mɛ □plɛ bha- -nu "yan -yö -dhɛ yö. 'Yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta
glɔglɔdhö 'ö- pö: «-Ka ka "tʋ 'to -së 'ka, 'wɔn ya mɛ 'bha 'ya dho- ma!»
31 "Kɛɛ □dhɛ 'ö □wa zun "kpɛnng, 'yö 'wo to 'wo zun- -dhiang -zë "sɛgɔ
"pɛan 'dhɛ bha- 'gü -sü -bha -dhɛ □gban "pɛpɛ 'gü.

Yesu -bha "bhʋbhʋgɔn do -kë "klëëklë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

32 □Dhɛ 'ö □ya 'go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü 'ö 'dho sië, 'yö 'wo nu- -dhɛ gɔndënë
do 'ö "yina yaa 'dhö- 'gü -a 'ka. Gɔndënë 'ö "dhü bha -yö -gun "bhʋbhʋ 'ka.
33 □Dhɛ 'ö Yesu □ya "yina yaa bha- kë 'ö □ya 'dho, 'yö gɔndënë bha 'ö -ya
dhiang zë -sü -bha. 'Yö 'wɔn bha- 'wɔn -yö mɛ kpö 'gbɛ 'wo gun mü bha-
-nu kɔn 'yö 'wo- pö: «'Wɔn 'dhɛ 'kö- suu 'dhö ya 'yii- -dhɛ yö Izraɛdhö -sɛ
ya- 'gü do -wa!»
34 "Kɛɛ kö Fadhiziɛn -nu -zë -wa pö sië Sɔtraan □në 'gügbɪɪdhɛ suu bha-
-nu Yesu -dhɛ 'yö "yina yaa -nu kë sië- 'ka mɛ 'gü bha.»

Mɛ "bhɪɪ- -nu -wëë -bha Yesu kë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

35 Yesu -yö -gun ziö sië 'pö- -nu -bhiëë -ta 'dɔɔɔndhö kö -yö 'dho sië
Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü 'ö dhiang zë mɛ -nu -dhɛ, naɔ -së 'ö
-gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha -a pö -sü 'ka kö -yö "yuëdhi suu □gban
"pɛpɛ -bha "yua -nu bho sië- -nu -bha, 'ö □niɔɔmɛ -nu suu □gban "pɛpɛ -kë
"klëëklë 'pö.
36 'Yö -wëë 'dhö -ya -da -ta -sü -bha mɛ kpö 'gbɛ 'ö- -nu yö sië bha- -nu
-wɔn 'gü, -a -gɛn -mü □dhɛ kö- -nu 'gü □ya ga, kö faan 'yaa- -nu 'gü 'zü, kö
□wa kë □dhɛ "bhlaa -nu 'ö- -nu -maakëmɛ 'yaa 'dhö 'ö □wa -pɛn -a 'dhö.
37 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Yesu -ya pö ö -bha □klang -nu -dhɛ □dhɛ: «-Bɔ
Atanna 'ka -dhɔ 'dhö 'mɛ 'ö- -nu -bha -wo 'gbɛ □dedewo, "kɛɛ 'ö □dhɛ -mlü
"kan -sü 'dhö, kö- "kanmɛ □në 'yaa 'dhö bha 'yö bha.
38 'Yö- pö □dhɛ 'ö "dhü kö -ka bhɛa" Atanna -dhɛ kö 'ö □dhɛ -mlü "kan
-sü 'dhö kö -yö mɛ bɔ kö -wa "kan!»

10

Yesu -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga □plɛ bha- -nu bɔ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 3,13-19; Dhukö 6,12-26)

1 'Ö go mü 'yö Yesu -yö ö -bha □klang -nu -kaɔng do ga □plɛ bha- -nu
-dhɛ, 'yö 'gügbɪɪdhɛ -nu -nu -dhɛ kö -wo "yina yaa -nu kë- 'ka mɛ -nu 'gü,

kö- -nu -kɔ -yö ziö- 'ka "yua suu ̱gban "pɛpɛ -gɔ, waa- ̱niɔɔ -kɔ suu ̱gban 'dhö.
2 Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo "dhü bha- -nu 'tɔ ̱nɛ: -A mɛ -blɛɛsü ̱nɛ 'wo- -dhɛ Simɔ 'yö 'wo- -tɔ -ya -ta -dhɛ Piɛdhö, 'yö- dheebhang Andre, 'yö Zakö waa- ö dheebhang Zan 'wo kë Zebede gbö -nu 'ka.
3 'Yö Fidhipö, Batedhemi, Toma, Matiö 'ö -kë 'niisɔngkunmɛ 'ka, 'yö Zakö 'ö -kë 'pö Adhöfe gbö 'ka, 'yö Tade,
4 'yö Simɔ 'ö -kë "sɛtakozëmɛ 'ka waa- Zuda Isikadhiɔtö 'ö Yesu -da ö 'yaɔ- -nu ̱kwɛɛ- bha.

(Makö 6,7-13; Dhukö 9,1-6)

5-6 Yesu -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha- -nu 'tɔ ̱në bha: 'Mɛ 'wo bha ̱në Yesu -ya -nu bɔ 'yö ö -wʊ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: Izraɛdhö -mɛ -nu 'ö ̱wa 'go Atanna -bha zian -ta ̱wa kë ̱dhɛ "bhlaa -nu 'ö- -nu -gɔdhiʊmɛ 'yaa 'dhö, 'ö ̱wa ̱dhɛng -a -nu 'dhö bha ̱në -ka 'dho- -nu -zian 'ka, 'ka 'dho 'dho 'mɛ 'waa Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha- -nu -zian 'ka, 'ka 'dho -da Samadhi -pö -nu 'bha -zian yaan- -bha.
7 -Ka -da zian -gloo "piʊ -dhɛ -nu 'gü kö 'ka Atanna -wʊ pö- -nu -dhɛ 'ka- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha ̱ya dun ka -ta!
8 'Ka 'dho -ka "yua -nu bho mɛ -nu -bha kö 'ka 'mɛ ̱wa ga -a -nu -bö kö 'ka ̱wee -yua bho mɛ -nu -bha, kö 'ka "yina yaa -nu kë 'ka- -nu bho mɛ 'gü! 'Gügbɪdhɛ 'ö Atanna -ya nu ka -dhɛ kö 'ka pë -nu bha- -nu kë- 'ka bha -ya -gbaɔ ka -gɔ "wɛɛwɛɛ. Kaa -dɪ 'pö, -ka 'wɔn -së -nu bha- kë mɛ -nu -dhɛ "wɛɛwɛɛ.
9 'Ka dho "sënng waa- 'wëë- -da ka -ta (-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'pë ka -mawɔn -yö zun- -bha -wo -dho -a nu ka -dhɛ).
10 ̱Ya 'go mü 'zü, 'ka 'dho "ta -kpɔ 'ka glɛɛ" 'kun ka -kɔ "piʊ, 'ka 'dho "bhɛɛ ̱plɛ -naa 'sü, -sabha 'ya 'dho kë ka -gɔ, "ɛɛn "dhü 'ya 'dho kë ka -kɔ "piʊ! -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'mɛ 'ö yë kë sië, 'ö- kë sië 'mɛ 'ö- -dhɛ bha -ya gba -bhöpë 'ka.
11 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka -da 'pö- "gblʊgblʊ -nu 'gü, "ɛɛn 'pö- 'sɛɛnnë -nu 'gü, 'mɛ 'ö dho -kɔ -ya ka -dhɛng -bha, -kaa mɛ mɔɔ- kö 'ka 'dho- -gɔ 'kɔɔdhö 'ka 'to mü -yö 'dho -yö zun- 'ka ka -bha -go 'pö- bha- 'gü -yi -bha.
12 'Kɔ "pɛpɛ 'ö 'ka dho -da 'gü, -kaa pö- 'gü -mɛ -nu -dhɛ: «Zuëwaanusü -yö kë ka -gɔ!
13 ̱Ya kë ̱dhɛ 'kɔ bha- 'gü -mɛ -nu ̱wa ka -dhɛng bun, kö ka -bha zuëwaanu 'dhuë- 'ka- -kë -nu -bha bha -yö -dho -nu 'kun-. "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'wii ka -dhɛng 'kun, 'dhuë- bha 'yii 'dho- -nu 'kun- -yö -dho ö yee kë 'ö nu ka "piʊ.
14 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka -da 'pö- 'bha 'gü, "ɛɛn 'ö 'kɔ -zian ̱në- 'ka 'ö 'wii "wɪ- -bha kö -wo ka -dhɛng 'kun, "ɛɛn kö -wo wo "tʊ -to ka -wʊ -bha, -ka 'go mü kö 'ka ka -gɛn -bha -ma kö "sɛ 'ö dɔ ka -gɛn -bha 'pö- bha- 'gü bha -yö 'go ka -gɛn -bha (kö- -nu -bha "dhang bha -yö dɔ- -nu -ta).
15 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: Zadɔyi 'ka 'wɔn 'ö -wɔ Sodɔmö waa- Gomɔɔ -mɛ -nu -ta, -yö -dho kë 'dɛdɛ 'pödhɛ bha- 'gü -mɛ -nu -bha -bha.»

Yesu -bha ̱klang -nu -wëëdhɛ 'wo dho- bho -a -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 13,9-13; Dhukö 21,12-17)

16 'Yö Yesu -yö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka ka "tʊ 'to! Ka bɔ 'a- wo sië bha a ka -bɔ ̱dhɛ "bhlaanë 'wo- bɔ laa -nu kpö 'gü ̱në- 'dhö. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka kë -glengsü kö ka "gblʊʊdhɛ -yö kë "puu!

17 Kö 'ka ka -zʋ kë ka -dı 'gü mɛ "bhıı- -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ʼdhɛ -wo -dho
'dho ka 'ka zadɔgükɔ -nu 'gü, 'ö 'wo ka -ma -nu wo ʼklangga 'ka Zuifö -nu
-bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü.
18 'Ö 'wo dho ka 'ka mɛ -gɔdhiʋmɛ -nu waa- -gblüdë -nu -kuu "dhiʋ -dhɛ
-nu 'gü n -wɔn 'gü kë "dhʋ kö 'ka "sɛɛdhɛ kë n -bha -a -nu -dhɛ, "ɛɛn 'mɛ
'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ.
19 "Kɛɛ ʼwa ka 'kun ʼwa 'dho ka 'ka zadɔgükɔ -nu 'gü (n -wɔn 'gü), 'ka
'dho -ya dhiang -nu 'ka dho- zë, "ɛɛn -kɔ -nu 'ka dho- zë- 'ka -a zuën -ta.
-A "tüng ʼdede bha- 'ka, -wʋ -nu 'ö 'ka dho- pö -wo -dho dɔ ka "dhi.
20 -Wʋ -nu 'wo "dhʋ bha 'wii 'dho kë -wʋ 'ö go ka -dı 'gü -a 'ka, "kɛɛ Atanna
'ö ka Dë 'ka bha- -bha 'Nii- "slʋʋslʋ bha ʼnë dho bɔ ka 'gü 'ö dhiang zë.
21 Dheebhangzë -nu -dho wo 'ko -da mɛ -nu ʼkwɛɛ 'wo- -nu zë. 'Në dë
-nu -dı 'pö -wo -dho woo- 'në -nu kë -kɔ do bha- 'gü. 'Ö 'në -nu -dı 'pö 'wo
dɔ wo dë -nu -gɔ, 'ö 'wo- -nu -da 'pö mɛ ʼkwɛɛ- 'wo- -nu zë.
22 Ka -san -dho mɛ ʼgban "pɛpɛ kë n -wɔn 'gü, "kɛɛ 'mɛ 'ö dho- 'kun "gbıı-
'ö dho 'ö zun- 'ka -a "dhiʋtodhɛ -bha, -yö -dho dha.
23 ʼYa kë ʼdhɛ ʼwa 'wɔn wɔ ka -ta 'pö- 'kpii- do 'gü, -ka ʼdua 'ka 'dho -a
'bha 'gü kö 'ka 'dho- 'ka "dhiʋ -kpɛawo! A- -pö ka -dhɛ tɛan- 'ka ʼdhɛ 'kii
'dho ka bo -ziö Izraɛdhö -pö ʼgban 'gü -sü 'ka kö mang Mɛgbömɛ 'mii nu
ʼkö.
24 -A pö 'a- wo ka -dhɛ "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ ʼklangdhiʋ 'në 'bha
'yaa 'kpii- kö -yö ziö- 'ka ö -gɔmɛ -zë -ta, "ɛɛn 'zü yëkëmɛ 'bha 'yaa 'kpii-
kö -yö ziö- 'ka ö -gɔmɛ -zë -ta.
25 "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ʼdhɛ ʼklangdhiʋ 'në -yö kë ʼdhɛ ö -gɔmɛ ʼnë- 'dhö,
kö yëkëmɛ -dı 'pö -yö kë ʼdhɛ ö dëmɛ 'dhö. -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ-
-mü ʼdhɛ ma 'ö ma -zë 'a 'kɔ dëmɛ 'ka bha ʼwa n -dhɛ Bɛɛzebidhö, 'yö ka
'kö 'ka 'kɔgünë -nu 'ka ʼwɛ? (ʼWaa- pö Bɛɛzebidhö kö -wa -pö Sɔtraan.)

'Mɛ 'ö -suʋ -gɔ -mɛ 'ka -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö (Dhukö 12,2-7)

26 'Yö go mü 'ö- pö: «'Ka 'dho "suʋ mɛbhııdhe -gɔ! Pë "pɛpɛ 'wo -bin -sü
'ka -wo -dho -wo zang -ta.
27 Pë -nu 'a- pö sië ka -dhɛ -dhɛtiidhɛ 'gü ya, -kaa -nu pö -dhɛbongdhɛ
'gü, "ɛɛn 'wɔn -nu 'a- pö sië ka -dhɛ ʼplɛ 'gü ya, -kaa pö "gbıı- 'ka "dhɛɛdhɛ
-nu 'gü!
28 'Ka 'dho "suʋ 'mɛ 'wo ʼmɔɔ- -bha 'wo ka zë, "kɛɛ 'ö 'waa ʼmɔɔ- -bha
kö -wo ka 'nii- -zë zë bha- -nu -gɔ! "Kɛɛ -ka "suʋ Atanna 'kö- -kɔ -yö ʼmɔɔ-
-bha kö -yö ka zë kö -yö 'dho -yö ka 'nii- -nu ʼgban zë kö -ya -zuó ʼgeebɔɔ
pɛng 'gü bha ʼnë- -gɔ!
29 Ka- 'wɔn -dɔ ʼdhɛ -wo -mɔɔ -bha kö -wo zöng ʼplɛ "dhɔɔ dɔ -suga do
-bha, (-a -nu ʼbhlëë 'yaa 'dhö -sü -wɔn 'gü), "kɛɛ 'sa kö- do 'yaa -pö "sia-
"wɛɛwɛɛ kö ka Dë Atanna 'yii "wı- -bha. ʼYa kë "dhʋ 'yö ka -zë ʼwɛ?
30 Ka -zë ka wun "dhɛ -zian 'ö ka -gɔ -bha bha -yö dhong -sü 'ka 'ö- "dhi
'dhö ka dë bha- "yaan.
31 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö "suʋ 'ya 'dho ka kë, ka -wɔn -yö "gbıı- 'ö
ziö zöng -nu -ta bha 'yö bha.»

-Bɔ Yesu 'ka -sü waa- -wɔn zɔɔ- -sü -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Dhukö 12,8-9)

32 'Yö- pö: «Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dho- pö mɛ ʼgban "pɛpɛ wëëdhö ʼdhɛ 'ö n -bha
'ka, mang -dı 'pö a -dho pö n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha- wëëdhö
(yi do 'ka) ʼdhɛ -yö n -bha 'ka 'pö.

33 "Kɛɛ 'mɛ 'ö dho- pö mɛ -nu wëëdhö ̱dhɛ 'yaa n dɔ, mang -dı 'pö a
-dho pö- -mɛ -bha n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü, -a wëëdhö ̱dhɛ 'maa-
dɔ.»

(Dhukö 12,51-53; 14,26-27)

34 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö -ya mü 'zü 'ö- pö: «'Ya 'dho kë ka 'gü ̱dhɛ
-dhi 'ko -dhɛ -sü ̱në 'a nu- 'ka "kpʋngtaamɛ -nu -dhɛ. 'Mii nu -dhi 'ko -dhɛ
-sü 'ka, a -nu -siödhe ̱në- 'ka.

35 -A -gɛn -mü ̱dhɛ a -nu kö 'a 'gügblüdhe ̱në- -da 'nëgɔɔn waa- dë
-a -nu ̱zinng 'gü, 'nëdhebhɔ waa- dhe -a -nu ̱zinng 'gü, "ɛɛn gbö -bha
dhebhɔ waa- gɔndhe -a -nu ̱zinng 'gü.

36 'Kɔ do 'gü -mɛ -nu -dho -siö wo 'ko -dhɛ n -wɔn 'gü.

37 'Mɛ 'ö- dë waa- dhe -nu -dhɔ dho- kë kö -yö ziö- 'ka n -ta, kö 'yaa n
̱bhlëëgümɛ 'ka; 'mɛ 'ö- gbö "ɛɛn -a 'dhu -dhɔ -ya -kë 'ö -ziö 'ka n -ta kö
'yaa n ̱bhlëëgümɛ 'ka.

38 'Mɛ 'wɔn -kun mɛ -bha -sü 'ö ̱dhɛ n -dɔ -bha "dhü bha- 'dhö bha
'yii kë- -gɔ kö -ya bun ö -bha -tosɛa 'gü kö -yö ziö- 'ka n ̱keng- kö 'yaa n
̱bhlëëgümɛ 'ka, kö -a -dhɛ 'yaa- -bha kö -yö kë ma mɛ 'ka.

39 'Mɛ 'ö dho- pö 'ö ö -dı dha, -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'mɛ 'ö dho "wı-
-bha kö ö -gɔ 'to n -wɔn 'gü, -a -mɛ -dho dha.

Mɛ ̱trɔɔn nu -sü -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 9,41)

40 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'zü 'ö- pö: «'Mɛ 'ö ̱ya 'ö -kɔ -ya ka
-dhɛng -bha, kö ̱ya ö -kɔ -ya n -dhɛng -bha. Mɛ 'ö ̱ya ö -kɔ -ya n -dhɛng
-bha 'pö, kö n Dë Atanna 'ö n bɔ bha ̱ya ö -kɔ -ya -a -dhɛng -bha.

41 'Mɛ 'ö Atanna -wʋdhiʋloomɛ -dhɛng bun -a -bha -kë Atanna
-wʋdhiʋloomɛ 'ka -sü -wɔn 'gü, ̱trɔɔn 'ö dho- -nu ö -wʋdhiʋloomɛ -dhɛ
bha, -yö -dho -a -mɛ -bha nu 'pö. 'Mɛ 'ö dho 'mɛ 'ö pö 'aa- -bha -a -dhɛng
bun -a -bha -kë mɛ "slʋʋslʋ 'ka -sü -wɔn 'gü, ̱trɔɔn 'ö Atanna dho- nu 'mɛ
'ö "dhü bha- -dhɛ bha, -yö -dho -a -mɛ -bha nu 'pö.

42 'Yö- pö a- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö "yi -sɛa -kɔɔ
do -zian nu mɛ -dhɛ, -a -mɛ -bha -kë ma ̱klangdhiü 'ka -sü -wɔn 'gü, n Dë
Atanna -dho -a -mɛ ̱trɔɔn nu, 'yii 'dho 'to- 'gü tongtongdhö.

11

Mɛ 'ö Zan Mɛzumɛ -ya bɔ Yesu dhɛɛ" 'kpɔ -dhɛ 'gü -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 7,18-35)

1 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya ö bo ö -bha mɛ draan- -wʋ -zɔn -sü 'ka ö -bha ̱klang
-nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha- -nu -dhɛ ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö go -dhɛ bha-
'gü 'ö dho mɛ draan- -sü waa- Atanna -wʋ pö -sü 'ka 'pö- -nu 'gü "sɛ bha-
-ta.

2 -A "tʋ̈ng bha- 'ka kö Zan Mɛzumɛ -yö -kaso 'gü, 'yö yë 'ö Klisi 'dhö- kë
sië bha- -wɔn ma.
̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö ö -bha ̱klang -nu 'bha bɔ

3 kö -wo Yesu dhɛɛ" 'kpɔ ̱dhɛ: «'Mɛ 'wo- dɔ ̱dhɛ -yö -dho nu bha yö
-mü -a 'ka -ee "ɛɛn wo -tun ̱kö -ya mɛ "wɛɛ 'bha- -gɔ 'zü -ee?»

4 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho kö 'pë 'ka- ma "ɛɛn 'ö ka
"yan dɔ- 'gü bha 'ka- -gɛn dɔ Zan -dhɛ

5 ̱dhɛ "yënngtiimɛ -nu -wo -dhɛ yö sië, -ta 'bebedhö -mɛ -nu -wo "ta
sië -së 'ka, ̱weeyuamɛ -nu 'ö- -nu kwi ̱ya see- 'nu -blɛɛsü bha, -wo kë sië

"klüüklü, 'ö "tʊwlümɛ -nu 'wo 'wɔn ma sië, gamɛ -nu -dı 'pö -wo -bö sië 'wo go ga 'gü, 'ö 'wɔn -taɔng -së 'dhö pö sië -wëëmɛ -nu -dhɛ.

6 Dhɛ 'ö "dhü mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- 'gü 'yii ga -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ka kö- -mɛ -bha -së!

7 Dhɛ 'ö Zan -bha klang -nu bha wa 'dho, 'yö Yesu -yö 'wɔn 'ö -gban Zan -bha -a pö -sü zü bho mɛ kpö 'wo gun 'mü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Dho 'ka- wo "tʊng -ta bha, ka -dho -më në- -ga -dhɛ 'gü? -Kaadhüga 'ö "tɛɛ -ya -vin në 'ka dho- -ga -dhɛ 'gü -ee?

8 "Ɛɛn 'mɛ 'wo -gblüdëdhɛ -sɔ -da -sü 'ka -ee? -Abin! -A -gɛn -mü dhɛ mɛ 'dhɛ 'kö 'wo "dhü bha -wo -gblüdëdhɛ -kɔ -nu në- 'gü.

9 "Kɛɛ ka -dho 'sa -më në- kë mü yö -zë 'gü? "Ɛɛn ka -dho Atanna -wʊdhiüloomɛ do bha në- -ga -dhɛ 'gü -ee? A- -pö ka -dhɛ ma iin, Atanna -wʊdhiüloomɛ -mü, yö -zë -a "dhiü -zian -yö -ziö Atanna -wʊdhiüloomɛ -kpɛa -ta.

10 -A -gɛn -mü dhɛ Atanna -ya -pö ö -bha 'sëëdhɛ 'gü yö në- -bu 'gü 'ö- pö:

‹-Dhɛ -ga, 'ma ma bɔmɛ do bɔ i "dhiü

kö -yö i -bha zian -glootadhɛ -pë kë.›

11 A- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'wo zun bhɔ -sü -bha "kpʊng taa yi 'bha 'ka 'ö nu 'ö zun- 'ka dɛɛ -bha bha, -a mɛ 'bha 'ö dho kë 'kpii- kö -yö -ziö Zan Mɛzumɛ -ta 'yaa 'dhö, "kɛɛ 'sa Atanna 'dhö ö -bha -gblüdëdhɛ bha- -ta "pʊ -sü 'ka 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ dɛɛ bha- mɛ 'dɛdɛ -sü -zian 'ö- 'gü -a bhlëë -yö 'kpii- Zan -zë -bha.

12 'Ö go "tüng 'ö Zan Mɛzumɛ -yö Atanna -wʊ pö- 'ka bha -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka dɛɛ -bha, Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- -wɔn ya kë dhɛ -gblü në- 'dhö, -a -kun "gbɪı- -mɛ -nu në 'wo- slɔɔ sië.

13 Atanna -wʊdhiüloomɛ -nu "pɛpɛ gban waa- Moizö 'dhö 'tɔng- 'ö- -bɛn zë kwa -dhɛ bha -wo 'wɔn 'ö -gban -a -bha -gblüdëdhɛ bha- -bha bha në- -dhiang zë 'ö nu 'ö zun- 'ka Zan Mɛzumɛ -bha yi -bha.

14 Ya kë dhɛ 'ka- "piü dhɛ 'ka 'dhang bho n "dhiü kö a- -pö ka -dhɛ dhɛ: Zan bha në Edhi 'wo- nu -wɔn -dhiang zë Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü bha- 'ka.

15 Ya kë dhɛ 'wɔn 'gü ma -tʊ 'dhö ka -gɔ -bha, -kaa "pʊ -së 'ka kö 'ka- ma!

16 'Yö go mü 'ö- pö "kɛɛ kö 'mɛ 'wo dɛɛ -yën ya- 'gü ya, a -dho -a -nu -zɔn 'ka -zɔn -më në- 'ka -ee? -Wo -kë dhɛ 'në 'sɛɛnnë -nu 'wo -ya -sü 'ka "dhɛɛ 'kpii- 'gü 'wo- pö sië wo 'ko -nu -dhɛ:

17 «'Ya "tan bho kö 'ka nu yi -wʊ -bha "kɛɛ 'kii- -yɔ bɔ. "Ɛɛn 'ya gata -gbʊ bɔ kö 'ka nu yi -wʊ -bha, "kɛɛ -wëë 'yii bɔ ka -ta bha në- -nu 'dhö.»

18 Së 'ö -kë 'yö 'a 'mɛ 'wo dɛɛ -a -nu -bha -tosɛa -zɔn 'në 'sɛɛnnë -nu 'wo troo kë sië "dhɛɛ 'kpii- 'gü -a -nu 'ka bha, -a -gɛn -mü dhɛ: Zan 'dhö nu 'yaa gun -bhöpë dede -bhö sië "ɛɛn 'yaa gun we mü sië 'yö 'wo- pö- -bha dhɛ: «"Yina yaa -ya 'gü!»

19 Dhɛ 'ö mang Mɛgbömɛ 'ma nu 'zü, 'ö 'ma pë -bhö 'ö 'ma we mü dhɛ mɛ "wɛɛ gban 'dhö, 'yö 'wo- pö: «Mɛ bha we mü -dudu waa- pë -bhö -dudu -mü. Ya 'go mü 'zü waa- 'niisɔngkunmɛ -nu waa- 'wɔnyaakëmɛ -nu në 'wo nëng 'kwëë-!» "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ dhɛ Atanna -bha 'wɔndɔdhe -yö ö -dı -zɔn mɛ "bhıı- -nu -dhɛ -dhɛ bha në- 'gü dhɛ Zan -yö -gun Atanna -bha zian në- -zɔn sië mɛ "bhıı- -nu -dhɛ tɛan- 'ka.»

'Pö- -nu 'ö 'wii 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'ö Matiö -ya pö (Dhukö 10,13-15)

20 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'yö Yesu -yö zun -wëëwʋ -kpɔ 'pö- -nu 'ö
"dhabhliwɔn 'gbɛ -kë 'gü bha- -nu 'gü -mɛ -nu -bha, wo zuë" slëë- 'ö 'wii-
wo Atanna "piü bha- -wɔn 'gü 'ö- pö:
21 «"Ekɛ! Kodhazɛn -mɛ -nu, ka -bha -yö -wëësü, Bɛsaida -mɛ -nu, ka
-bha -yö -wëësü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ "dhabhliwɔn "gblügblü -nu 'a- -kë ka
-gɔ 'pö- -nu 'gü bha a- -kë Tii- -dhɛ waa- Sidɔn -dhɛ -nu ('ö- 'gü -mɛ -nu gun
bhɔkɔyaamɛ ̀në- 'ka yi 'bha 'ka bha ̀në- 'gü 'nu, kö ̀wa wo zuë" slëë-
Atanna "piü -a yi ̀ya ̀gwëë. Kö ̀wa bhɔɔ sɔ -da wo -bha 'nu ̀wa "yʋʋ
dɔ wo -ta kö -wa -zɔn ̀dhɛ -yö wo "piü ̀dhɛ 'wo wo bo 'wɔn yaa kë -sü
'ka kö 'wo wo zuë" slëë- Atanna "piü.
22 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̀dhɛ: Zadɔyi 'ka, 'wɔn 'ö dho wɔ
Tii -mɛ -nu waa- Sidɔn -mɛ -nu -ta, -yö -dho kë ̀zɔngsü ka -bha -bha.
23 Kapɛɛnaɔmö -mɛ -nu, kaa -dɪ 'pö, -yö ka "piü 'ka kpɛa- kö ka -gɔ -yö
zun dhang- -bha -ee? Ka -dho 'dho -zian ̀në- wo "sia- 'ö 'ka dho 'ka -sɔ
'ka ̀geebɔɔ -pɛng 'gü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ "dhabhliwɔn -nu 'ö -kë ka ̀plöö
bha, ̀ya kë ̀dhɛ -yö -kë 'nu Sodɔmö -pö 'gü, (kö -wo -dho wo kwaa- wo
këwɔn yaa -nu -zü 'ö 'wo wo zuë" ̀slëë Atanna "piü,) kö Sodɔmö -pö -tun
'nu ̀dɛɛ.
24 (Ka -zë ka n -wʋ -ma, "kɛɛ 'kaa ka kwaa- ka kë -sɔng yaya -nu -zü kö
'ka ka zuë" slëë- Atanna "piü) 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̀dhɛ
zadɔyi 'ka, 'wɔn 'ö -wɔ Sodɔmö -dhɛta -yö -dho kë 'dɛdɛ ka -bha -bha bha
'yö bha.»

Yesu -bha mɛ -dhɛ ö "piü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 10,21-22)

25 -A "tüng do bha ̀në- 'gü 'yö Yesu -ya pö: «'A, n Dë, bhi 'ö 'i "sɛ waa-
dhang- -nu -mɛ 'ka bha a i nuɛ" bho ̀dedewo 'pë 'ö -gblɛn 'kpɔ -sü 'ka
-glengmɛ -nu waa- 'wɔndɔmɛ -nu -gɔ -a -zɔn 'i- wo ('mɛ 'ö pë draan- -dhɔ
-ya -nu -kë ̀dhɛ 'në 'sɛɛnnë -nu 'dhö) -a -nu -dhɛ bha- -wɔn 'gü.
26 ̀iin, n Dë, a i nuɛ" -bho, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -yö -kë "dhü kö -kɔ 'i- -ya
'ka i zuë" "piü bha 'i- kë yö ̀në- -kɔ -bha.»
27 'Yö Yesu -ya pö 'zü ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «N Dë ̀ya pë ̀gban
"pɛpɛ dɔ n -kɔ 'ka. Mɛ 'bha 'yaa mang Atanna gbö -mɛ n dɔ kö 'yii kë n
Dë 'ka, "ɛɛn mɛ 'bha 'yaa n Dë dɔ kö 'yii kë mang Atanna gbö -mɛ "ɛɛn 'zü
'mɛ 'ö n "piü 'a- -zɔn -nu -dhɛ -a -nu 'ka.
28 -A -wɔn 'gü mɛ "pɛpɛ 'ö ̀kwɛɛ 'gbiin- 'dhö ka -ta, 'ö ka 'gü ̀ya ga -a
'sü -sü 'ka, -ka nu n "piü kö 'a "tɛɛpasü nu ka -dhɛ.
29 -Ka ̀nëng ma 'tɔng- -bha kö 'ka ka kwaa- ka -dɪ -zü n -gɔ, kö 'a ka
draan- 'wɔn dɔ -sü -bha; -a -gɛn -mü ̀dhɛ ma -zë ma 'wɔn- -së, 'ö n zuë"
'dhö -sɛa; ̀ya kë "dhü ka -dho -ya ka -dɪ 'flëë- 'gü.
30 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'tɔng- -nu 'a dho nu ka -dhɛ kö 'ka- 'kun bha- -nu
'kundhɛ 'yaa "gbɪɪ-, ̀ya 'go yö -zë 'gü ̀kwɛɛ- 'dhɛ 'a dho- nu ka -dhɛ bha
'pö -yö 'fʋü-.»

12

̀Glooyi 'kun -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 2,23-28; Dhukö 6,1-5)

1 ̀Dhɛ 'ö "tüng 'bha ̀ya ziö, 'yö Yesu 'dhö gun ziö sië -mlü suu 'wo 'bluu-
-kë 'ka 'wo- ble -kë bha- -bhlaa -nu 'gü Zuifö -nu ̀glooyi 'ka kö din- -ya
-bha ̀klang -nu kë sië, 'yö 'wo zun -mlü bha- -kpaa 'bha -wo 'gü -sü -bha
'wo- "flɪɪ- bho 'wo- -bhö.

2 ̱Dhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu 'wo- -nu yö, 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ: «-Bhö -dhɛ
-ga bha, pë 'ö kwa -bha 'tɔng- -ya pö 'kwa 'dho- kë ̱glooyi 'ka bha- -ga 'ö i
-bha ̱klang -nu 'wo- kë sië ya!»
3 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Kii 'wɔn 'ö Davi -ya kë yi 'bha 'ka
waa- ö ̱keng- -mɛ -nu 'dhö kö din- ̱yaa- -nu 'kun 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha-
-wʋ pö do -ee?
4 -Da 'ö- wo Atanna -gɔ 'kɔɔdhö waa- ö ̱keng- -mɛ -nu 'dhö, ('ö 'wo 'bluu-
'wo Atanna -dhɔkë 'ka bha-) sü 'wo- -bhö, "kɛɛ kö- -dhɛ 'yaa- -bha kö -wa
-bhö bha, 'kii- ma -ee? -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kwa -bha
'tɔng- -ya -pö "saa- -bho Atanna -dhɛ -mɛ -nu -dɪ -slɔɔ ̱në 'wo- -bhö -mɛ
'ka.
5 "Ɛɛn 'zü, 'kii- -wʋ pö Moizö -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü do ̱dhɛ kwa -bha
̱glooyi 'ka "saa- -bho Atanna -dhɛ -mɛ -nu 'ö yë 'dhö- -nu ̱kwɛɛ- Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü, 'waa 'tɔng- 'ö -gban ̱glooyi -bha bha- 'kun, "kɛɛ Atanna
'yaa- -nu 'kun tëë 'ka -ee?
6 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: Pë do 'bha -yö -dhɛ ya- 'gü 'ö
̱bhlëësü 'ö -ziö Atanna -dhɔkëgükɔ -ta.
7 ̱Ya kë ̱dhɛ pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka, ka- 'gü -ma 'nu kö 'mɛ 'ö 'wɔn 'bha
'yaa- -nu -bha bha, 'kii 'dho za dɔ- -nu -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë
-sü 'ka ̱dhɛ mɛ -wëë -bha ka kë -sü ̱në- "dhia 'dhö n 'gü, "kɛɛ "saa- -bho
wü 'ka n -dhɛ -sü -zë -a "dhia 'yaa n 'gü 'gbɛ.
8 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ mang Mɛgbömɛ ̱në ma ̱glooyi
'dhö 'dhö. (-A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü kö 'wɔn 'ö ma ̱klang -nu -wa -kë bha
'yaa 'wɔn yaa 'ka.)»

(Makö 3,1-6; Dhukö 6,6-11)

9 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ, 'yö Yesu -yö go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü 'yö dho Zuifö
-nu -bha -yakwëëkëgükɔ do 'gü.
10 Gɔndë do 'ö- -kɔ do- gun ga -sü 'ka- -bha -yö -gun -dhɛ bha- 'gü, 'yö 'mɛ
'wo gun mü bha 'wo Yesu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-A -dhɛa -bha kö -wo mɛ kë
"klʋʋklö ̱glooyi 'ka "wɛ -ee?» -Wo Yesu dhɛɛ" -kpɔ "dhʋ kö -wa -gɛn ̱në-
mɔɔ-.
11 'Yö- -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «De -mü 'ka ka kpö 'gü 'yö- -bha "bhlaanë
dosengseng 'ö- -gɔ, ̱ya -pö -klɔng 'gü ̱glooyi 'ka 'yö dho- 'to mü?
12 -A -wɔn 'gü a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ mɛbhɪɪdhe "yaandhe -wɔn -zë 'waa
waa- "bhlaanë -wɔn -a -nu -ya 'ko "dhiö. ̱Ya kë "dhʋ kö 'wɔn -së -zë -wo
-mɔɔ -bha 'wo- -kë ̱glooyi 'ka.»
13 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ 'yö Yesu -ya pö gɔndënë -gbe -ga -bha -sü bha-
-dhɛ: «-Bhö i -gbe 'gü "pʋ!» 'Yö- -pʋ, 'yö -kë -a -gbe do bha- bo -sü 'ka 'yö
-kë ̱dhɛ- do 'dhɛ to -a 'dhö.
14 ̱Dhɛ 'kö ̱ya bo- kë -sü 'ka "dhʋ, Fadhiziɛn -nu 'wo gun mü bha -wo
zun ̱në- wo "kpɛnng, 'yö 'wo Yesu zë -wɔn -yakwëë -kë.

Atanna -bha yëkëmɛ 'ö- -ya -a dɔ -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

15 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- ma ̱dhɛ -wo ö zë -wɔn -ya 'kwëë- kë sië, 'yö go -dhɛ
bha- 'gü. -A 'dho -sü 'ka mɛ kpö 'gbɛ -wo -gun ̱keng-. 'Yö "yuëdhi "pɛpɛ
'wo gun 'mɛ 'wo bha- -nu kpö 'gü, 'yö- -nu -kë "klʋʋklö.
16 "Kɛɛ 'yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔɔglɔdhö 'ö- pö 'wa 'dho ö -kë Atanna Gbö
'ka -wɔn pö mɛ 'bha -dhɛ.
17 Kë "dhʋ kö -wʋ 'ö Atanna -wʋdhiʋloomɛ Ezai -ya pö yi 'bha 'ka bha-
'gü -wɔn -yö kë; -a -gɛn -mü ̱dhɛ Ezai -yö ka- -pö 'ö- pö:
18 Atanna -ya -pö:
Ma yëkëmɛ 'a- -ya 'yö ya,

Yö ɲnë- -dhɔ -yö n -kë,
'yö 'a n -gɔ -wɔn ɲgban "kplëng bho -sü 'ka i -bha.
Yö ɲnë 'a -dho ma 'Nii- "slüüslü -ya 'gü
kö -yö 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha -a kë -sü -dhiang zë
"kpʋngtaamɛ -nu -dhɛ.
19 Waa- mɛ 'bha 'wii 'dho -dɔn bho,
"ɛɛn 'yii 'dho "gbla mɛ 'bha -ta,
"ɛɛn mɛ 'bha -mɛ 'bha 'yii 'dho- yö
kö -yö "plüün bho sië 'ö ɲziö- 'ka -kpinng "piü.
20 -Kaadhüga 'dhɛ 'ö ɲklɔngsü 'ka
'yii 'dho- -kpɛa "yɛ do,
"ɛɛn pɛng kpuu' 'dhɛ 'ö- "gbiën 'në 'bha -zë
'ö -tun kö bhɔ, 'yii 'dho- -kpɛa "dhuu do.
-Yö -dho 'to- -kë "dhü -sü -bha 'ö to- 'ka "dhü,
'ö zun- 'ka Atanna -bha tɛanwɔn -to -bha -yi -bha,
21 'ö "sɛ "wɛɛ ɲgban 'wo wo -zʋ yö- -dhɛ
'yö 'wo "yan to- -gɔ.»
('Ië 'ö -kë 'yö Yesu gun- pö sië 'wa 'dho ö dɔ -kɔ pö mɛ 'bha -dhɛ bha 'yö bha.)

Za 'wo- dɔ Yesu -bha -a -yɔ 'ö- bɔ -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 3,22-30; Dhukö 11,14-23)

22 ɲDhɛ 'ö ɲya bo -kë -sü 'ka "dhü, 'yö 'wo nu "yanwlümɛ do 'ö "bhʋbhʋ 'ka -a 'ka Yesu -dhɛ. 'Mɛ 'ö bha- kë "dhü -gɛn -mü ɲdhɛ kö "yina yaa -ya 'gü. ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhü, 'yö Yesu -yö gɔndënë bha- -kë "klüüklü, 'yö dhiang zë, 'yö -dhɛ yö.
23 ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhü 'yö mɛ kpö 'wo gun 'mü bha- 'wɔn -ya -nu kɔn 'yö 'wo- pö: «Kö -yö -dho kë Davi suu 'gü -në 'ö 'kwa -ya -gɔ bha- 'ka 'sa.»
24 "Kɛɛ ɲdhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu -wa -nu -wʋ bha- ma "dhü 'yö 'wo- pö: «'Mɛ bha -yö "yina yaa -nu bha- -nu -kë "dhü "yina -nu -bha -gblüdë 'wo- Bɛɛzebidhö -kë bha ɲnë- faan 'ka.»
25 "Kɛɛ ɲdhɛ 'ö -kë ɲdhɛ Yesu -ya -nu -zʋgɔngüwɔn -nu bha- -dɔ bha, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Yö kë ka "yaan ɲdhɛ "sɛ "ʋʋ "sɛ 'ö- 'gü -mɛ -nu ɲwa -ya 'ko -zë wo "kwëë -sü -bha kö "sɛ 'dhɛ 'kö bha ɲya 'wü ɲnaa bha. "Ɛɛn 'pödhɛ suu "ʋʋ suu "ɛɛn 'kɔdhi suu "ʋʋ suu 'ö- 'gü -mɛ -nu 'wo 'ko zë sië wo "kwëë kö ɲya 'wü ɲnaa bha.
26 -Kɔ do bha- 'gü, ɲya kë ɲdhɛ 'ka- pö Sɔtraan ɲnë "yina yaa -nu 'wo bɔ- 'ka bha- -nu kë sië bha kö 'yii -gblü gɔɔn ö -dı 'ka ɲnaa bha -ee? Kö- -bha -gblüdëdhɛ 'yii "pɛ -ee? ɲYa kë "dhü -a -bha -gblüdëdhɛ -dho ɲgwëë -kɔ -kë ɲdhɛ?
27 ɲYa kë 'zü ɲdhɛ ma -zë 'ma "yina yaa kë Bɛɛzebidhö faan 'ka bha -oo, 'yö ka -bha ɲklang -nu -zë ɲwɛ? -Wo wo -bha -kë de ɲnë- faan 'ka? Yö ɲnë- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ɲdhɛ ka -bha ɲklang -nu bha ɲnë 'wo dho ka zë za 'ka -dhɛ 'bha ɲkpaɔ -yi -bha (Atanna wëëdhö, -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'wii wo -bha bha- kë mɛ "wɛɛ 'bha faan 'ka kö 'yii kë Atanna -zë 'ka).
28 "Kɛɛ -kaa 'wɔn dɔ ɲdhɛ a "yina yaa -nu -kë Atanna -bha 'Nii- ɲnë- faan 'ka, -Kaa 'wɔn dɔ 'pö ɲdhɛ ɲya kë "dhü kö- -bha -gblüdëdhɛ yöö yö- -bha ɲnë- wo, 'yö- "zɔ ɲya -wo ka -ta bha.
29 "Ɛɛn -yö ka 'gü ɲdhɛ mɛ 'bha -kɔ -mɔɔ -bha 'ö -da -kɛgbaan 'bha -gɔ 'kɔɔdhö 'ö -ya -bha ɲkwɛɛ- -nu -wlösü -bha kö 'yii- -lö -zë wo ɲkö -blɛɛsü -ee? "Fɔn kö ɲya -kɛgbaan bha- -lö, 'yö- -kɔ gun -na ɲmɔɔ- -bha kö -ya -bha ɲkwɛɛ- -nu -wlö.

30 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü a- -pö ka -dhɛ ̔dhɛ: 'Mɛ 'ö 'yii bɔ n 'ka kö -yö
-nu n -gɔ. 'Sa 'mɛ 'yii mɛ mɔɔ- -zë wo ̔dhɛ n 'dhö kö -yö nu- 'ka kö 'yi-
̔loo 'ko -ta, kö mɛ -kan n -bha -mɛ -mü.
31 Yö ̔në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̔dhɛ: 'Mɛ 'ö Atanna -bha 'fang bho,
(̔ya bhɛa"- -dhɛ) -yö -dho -a -mawɔn 'to, 'mɛ 'ö 'wɔn yaa -kë, (̔ya bhɛa"-
-dhɛ) -yö -dho -a -mɛ -mawɔn 'to, "kɛɛ 'mɛ 'ö dho Atanna -bha 'Nii- -zë -bha
'fang bho, 'yii 'dho- -mɛ -mawɔn 'to tongtongdhö.
32 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dho mang Mɛgböme n -bha 'fang bho, Atanna -dho -a
-mɛ -mawɔn 'to, "kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slööslü -bha 'fang
bho, 'yii 'dho- -mɛ -mawɔn 'to ̔dɛɛ, 'yii 'dho- 'to dhia".»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "dhü bhɛ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 6,43-45)

33 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «'Bha "dhü -së ta 'yö bhɛ -së -ya, 'bha "dhü yaa
ta -yö bhɛ yaa ̔në- -ya. "Dhü 'ö -së -wa -dɔ -a bhɛ ̔në- -bha.
34 -Mawɔnyaamɛ -nu, ka -dho dhiang -së zë -kɔ -kë ̔dhɛ kö ka suu 'yaa
-së. -A -gɛn -mü ̔dhɛ 'pë 'ö mɛ zuë" "piü, 'yö -wo mɛ "dhi -ta.
35 'Mɛ 'ö- "klʊ 'dhö -së, 'ö- këwɔn 'dhö -së 'yö 'wɔn -së -yö -kë -mɛ zuë"
"piü, 'yö dhiang -së zë. -Mawɔnyaamɛ -dɪ 'pö, -a zuëpiüdhɛ -yö kë pa -sü
'ka 'wɔn yaa ̔në- 'ka. ̔Ya kë 'pö "dhü pë 'ö- "dhi -ya pö- ̔gbaan -kë pë yaa
̔në- 'ka.
36 A- -pö ka -dhɛ ̔dhɛ: -Dhɛkpaɔyi 'ö Atanna dho za dɔ- 'ka mɛ "bhɪɪ-
-bha bha, "wlaa- -dhiang "pɛpɛ 'wo- zë, -wo -dho ziö- ̔gban 'gü -a wëëdhö.
37 -A -gɛn -mü ̔dhɛ i zë -dhiang -nu 'wo "kpʊng ̔taa yö bha ̔në 'wo dho
za dɔ i -bha. 'Bha- -së zë i -dho dha, 'bha- yaa zë, Atanna -dho 'wɔn bho i
'gü.

"Dhabhliwɔn 'ö Fadhiziɛn -nu 'wo- -dhɛ Yesu -gɔ kö -ya kë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 8,11-12; Dhukö 11,29-32)

38 'Ö go- 'dhɛ bha- 'gü, 'yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu 'bha -nu waa-
Fadhiziɛn -nu 'bha -nu 'wo- pö Yesu -dhɛ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, -yö yi "piü
̔dhɛ 'i "dhabhliwɔn do 'bha kë kö yi "yan -yö -da -dhɛ 'gü (kö -ya -zɔn yi
-dhɛ ̔dhɛ Atanna ̔në i bɔ ̔dedewo tɛan- 'ka)!»
39 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Wɔnyaakëmɛ -nu 'wo ̔dɛɛ -yën ya-
'gü, 'ö 'waa 'to -kplü -sü 'ka Atanna -bha bha -wa "piü ̔dhɛ 'a "dhabhliwɔn
do kë kö 'wo- -dhɛ yö, "kɛɛ "dhabhliwɔn -dee 'bha 'yii 'dho kë kö -yö kë
-a -nu -bha 'wɔn 'suan- -bho -bha pë 'ka kö 'yii kë -a 'dhɛ 'kö -kë Atanna
-wʊdhiüloomɛ Zonasö 'ka yi 'bha 'ka bha- 'ka.
40 -Kɔ do 'ö Zonasö -yö -dhɛkpaɔyi -yaaga waa- gbeng 'gü -yaaga -kë 'ka
'yuü- 'kpii- do "gblüü- yi 'bha 'ka bha, mang Mɛgböme a -dho -dhɛkpaɔyi
-yaaga waa- gbeng 'gü -yaaga kë 'pö -kɔ do bha- 'gü "sɛɛdhö.
41 Atanna -bha za bha- dɔ -yi 'ka, a- -pö ka -dhɛ ̔dhɛ Ninivö -mɛ -nu
-dho "wlü Atanna -kuu "dhiü 'wo 'mɛ 'ka ̔dɛɛ ka zë za 'ka, -a -gɛn -mü
̔dhɛ ̔dhɛ 'ö Zonasö -yö dho 'ö Atanna -wʊ pö Ninivö -mɛ -nu -dhɛ, -wo
kë wo kwaa- wo këwɔn yaya -nu -zü, 'ö 'wo wo zuë" ̔slëë- "piü, "kɛɛ ka
-zë mɛ 'dhɛ 'kö- -duɛ 'dho 'kpii- 'ö -ziö Zonasö -bha -ta, 'ö ka kpö 'gü ̔dɛɛ
bha ̔ya Atanna -wʊ pö ka -dhɛ, 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka ka zuë" slëë- Atanna
"piü.
42 -Gblüdëdhe 'ö go "sɛgɔ 'wo- Seba -sɛ -kë bha- 'gü bha -yö -dho "wlü 'pö
'ö 'mɛ 'ka ̔dɛɛ bha ka zë za 'ka zadɔyi bha- 'ka. -A -gɛn -mü ̔dhɛ -yö kë
-go ö -gɔ "sɛgɔ ̔gblɛɛn bha- 'gü, 'ö nu 'ö "tʊ to Sadhomɔ -bha dhiang -nu 'ö

gun- zë sië 'wɔndɔdhe -bha bha- -bha. 'Sa a- -pö ka -dhɛ ̚dhɛ 'mɛ 'ö- -duɛ 'dhö 'kpii- 'ö -ziö Sadhomɔ -bha -ta, -yö ka kpô 'gü yö, "kɛɛ 'kaa ka "tʋ 'to- -wʋ -bha.»

"Yina yaa 'ö go mɛ 'gü -a yee kë -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 11,24-26)

43 'Yö Yesu -yö dhiang zë 'zü 'ö- pö: «̚Ya kë ̚dhɛ "yina yaa ̚ya 'go mɛ 'gü, 'yö dho "tʋng -ta ö -yɛa mɔɔ-, "kɛɛ 'yii- -dhɛ yö 'yö- pö ö -dɪ ̚dhɛ:
44 ‹-Ka 'go 'a n yee kë 'a 'dho -dhɛ 'a go- 'gü bha- 'gü.› ̚Ya ö yee kë yö -zë 'gü kö -yö nu kö mɛ 'bha 'yaa- ̚yëë "dhiʋ̈ -kɔ bha- 'gü, "kɛɛ kö -a -dhɛ -yö -gblö -sü 'ka, kö pë -sɛngbɔ -nu 'wo 'kɔɔ -dhɛ -dhi waa- -nu dɔ 'kɔɔdhö 'mü,
45 'yö ö yee -dee 'bha -kë 'yö dho -a mɛ 'dhɛ 'wo -nɛnɛsü 'wo -ziö yö -zë -ta bha- -nu "saɔplɛ mɔɔ- -dhɛ 'gü 'yö- -nu -dhɛ 'yö 'wo nu 'wo -ya mü. ̚Ya bo kë -sü 'ka "dhʋ̈ 'yö- -mɛ 'dhö -kë -wëësü 'ö -ziö 'ka -blɛɛsü -bha -ta. ̚Dɛɛ -mɛ -nu 'wo 'wɔn yaa kë -zian -ta bha- -nu -bha -dho kë -kɔ do bha ̚në- 'gü.

'Mɛ 'ö Yesu -ya -nu -dhɛ ö dhe waa- ö dheebhang -nu 'ö Matiö -ya pö
(Makö 3,31-35; Dhukö 8,19-21)

46 Yesu -yö -to dhiang zë -dhɛ 'gü mɛ kpö bha- -nu -dhɛ, 'yö- dhe waa- dheebhang -nu 'wo nu. -Yö -gun -nu "piʋ̈ ̚dhɛ 'wo dhiang zë- -dhɛ, "kɛɛ kö -wo dɔ sië 'kɔdhi "dhiʋ̈ "kpɛnng.
47 'Yö mɛ "wɛɛ do 'bha -ya pö Yesu -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö -dhɛ -ga, i dhe waa- i 'zlaabɔ -nu ̚wa nu, -wo dɔ sië i -gɔ "kpɛnngdhö, -ya -nu "piʋ̈ ̚dhɛ 'wo dhiang 'bha zë i -dhɛ.»
48 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'mɛ 'ö dhiang "dhiʋ̈ ̚loo- -bha bha- -gɔ 'ö- pö: «N dhe ̚në de 'ka? "Ɛɛn n dheebhang -nu ̚në 'wo 'mɛ?»
49 ̚Dhɛ 'ö ̚yaa- pö "dhʋ̈, 'yö ö -kɔ -zɔn ö -bha ̚klang -nu 'ka 'ö- pö: «-Bhö -dhɛ -ga, n dhe waa- n dheebhang -nu -ga 'wo ya!
50 -A -gɛn -mü ̚dhɛ 'mɛ 'ö n Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha- -dhidhɛwɔn -kë bha kö- -mɛ ̚në n dheebhang dhebhɔ, "ɛɛn n dheebhang gɔɔn- "ɛɛn n dhe -nu ̚gban 'ka.

13

Pë ta "gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö Matiö -ya pö
(Makö 4,1-9; Dhukö 8,4-8)

1 -A yi 'ö "dhʋ̈ bha- 'ka 'yö Yesu -yö go 'kɔɔdhö 'yö dho 'yö -ya "yitagbɛa bha- "kpʋng "dhiʋ̈ kö 'ö mɛ -nu ̚klang kë.
2 'Yö mɛbhɩɩdhe -yö bho "dhuu 'yö 'wo ̚klëën- -zü. ̚Dhɛ 'ö -gɛnziödhɛ 'bha 'yaa 'dhö 'zü mɛbhɩɩdhe -gɔ, 'yö -da "yitagɔ 'gü 'yö -ya mü. 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo to "yi "kpʋng "dhiʋ̈,
3 'yö zun 'wɔn 'gbɛ 'klɔɔ- -pö -nu -dhɛ "gwënng 'gü -sü -bha 'ö- pö: «Yi do 'ka 'yö mɛ do 'bha -yö ̚wlü 'yö dho pë ta -dhɛ 'gü ö -gɔ 'bhlaa.
4 ̚Dhɛ 'ö ̚ya zun 'pë 'ö dho- ta bha- ga ̚wɛnng -sü -bha, 'yö- ga 'bha -nu 'wo ̚wɛnng zian -gloo -ta ('yö 'wii 'dho "sɛɛdhö), 'yö -maa -nu 'wo nu 'wo- -bhö.
5 'Yö- ga 'bha -nu 'wo -pö -gwë 'saa- 'ö "sɛ 'yaa- -ta 'gbɛ -a "dhiʋ̈, 'yö 'wo to 'wo bhɔ, -a -gɛn -mü ̚dhɛ "sɛ 'ö waa- -gwë -nu -a -nu ̚zinng 'gü 'yaa 'gbɛ.
6 ̚Dhɛ 'ö 'yënng- ̚ya -ya 'bhü -sü -bha, 'yö- "plüün ̚gban "pɛpɛ -yö ga, -a yun 'dho -dhɛ 'ö 'yaa gun bha- -wɔn 'gü.

7 'Yö- ga 'bha -nu 'wo -pö "glɛɛn -kpɔɔ 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱wa bhɔ, 'yö -kpɔɔ
-yö -da -nu -ta 'yö- zë.
8 "Kɛɛ 'yö- ga 'bha -nu 'wo -pö "sɛ -së 'gü, 'yö 'wo -da ̱nii 'gü 'yö 'wo dho
'wo -wo 'gü, 'yö- 'bha -nu ga -yö -kë ö -kpaa -bha këng do, 'yö- -kpaa 'bha
-nu bha ga- -kë -kaɔng "saɔdo, 'yö- 'bha -nu -bha -yö -kë -kaɔng -yaaga.»
9 ̱Dhɛ 'ö ̱ya bo- -pö "dhü -sü 'ka 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'i 'wɔn 'gü ma
-mɛ 'ka, kö a- zë i -dhɛ, (-bhö i "tʋ 'to -së 'ka 'kii- 'gü ma).»

Yesu -bha dhiang -zë "gwënng 'gü -gɛn 'ö- pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 4,10-12; Dhukö 8,9-10)

10 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö- -bha ̱klangdhiü -nu -wo -yɔɔn "sɔɔ, 'yö 'wo-
dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-Më ̱në -kë 'yö 'i dhiang ̱gban "pɛpɛ zë- -nu -dhɛ
"gwënng ̱në- 'gü ya?»
11 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A kë 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn
'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha bha, ̱ya "dhɛ bho- -ta ka -zë ka
-dhɛ. "Kɛɛ 'yaa- -ta "pʋ -sü 'ka wo -zë -a -nu -dhɛ.
12 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö pë 'dhö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö ̱në 'wo dho- taa
kë, 'yö- -bha -yö -kë 'gbɛ "kɛɛ 'mɛ 'kö pë 'bhaa- -gɔ -a 'dɛdɛ 'në 'dhɛ yaa-
-kë -gɔ, "kɛɛ 'ö 'yaa- -ziö 'gü -zë ziö bha -wo -dho -a 'sü -zian ̱në- wo- -mɛ
-gɔ.
13 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dhiang zë- -nu -dhɛ "gwënng 'gü bha yö bha;
-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn -nu 'ö- -nu "yan 'dhö dɔ- 'gü bha 'waa- yö. 'Wɔn
'wo- ma -nu wo bha 'waa- 'klɔɔ- dɔ.
14 "Kɛɛ -yö -kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -wʋdhiüloomɛ Ezai -ya pö yi 'bha
'ka bha ̱në- 'gü -wɔn -yö kë. -A -gɛn -mü ̱dhɛ Ezai -yö dhiang -zë -a -nu
-dhɛ yi 'bha 'ka 'ö- pö:
‹Ka "tʋ- -dho 'wɔn ma, "kɛɛ 'kii 'dho- 'klɔɔ- dɔ,
ka -dho -dhɛ -ga 'kpakpadhö, "kɛɛ 'kii 'dho -dhɛ yö.
15 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "sɛ ya- 'gü -mɛ -nu zuë" ̱ya kë "glɔɔglɔ,
̱wa wo "tʋ ta kö 'wa 'dho 'wɔn 'bha ma,
̱wa wo "yan ta kö 'wa 'dho -dhɛ yö,
kë "dhü kö 'wa 'dho 'wɔn 'gü ma
'ö 'wo wo zuë" ̱slëë n "piü 'ö 'a- -nu dha.›
16 "Kɛɛ ka -zë ka -bha -së, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka "yan -yö -dhɛ -yö 'ö ka "tʋ
-yö 'wɔn ma.
17 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ Atanna -wʋdhiüloomɛ 'gbɛ ̱dede
zuë" -gun -bha waa- dhɔɔbhaawɔn këmɛ -nu 'dhö, ̱dhɛ wo "yan -yö dɔ
'wɔn 'ka- -dhɛ yö sië ̱dɛɛ ya- 'gü kö 'wɔn -nu 'ka- ma sië ya 'wo- ma 'pö,
"kɛɛ 'wii- -dhɛ yö "ɛɛn 'wii- ma.»

"Gwënng 'ö -gban pë ta -sü -bha -a 'klɔɔ- 'ö Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 4,13-20; Dhukö 8,11-15)

18 'Yö- pö: «-A -wɔn 'gü ka -zë -ka ka "tʋ 'to "gwënng 'a- -da 'ö -gban
pëtamɛ -bha bha- 'klɔɔ- -bha.
19 'Mɛ 'ö Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- -dhiang ma 'ö -ziö -mɛ "tʋ 'gü -gɛn
'ka 'ö 'yaa- 'gü ma bha kö- mɛ ̱në ̱dhɛ zian -gloo -ta -dhɛ 'ö -mlüga -yö
-pö 'gü bha- 'dhö. "Yina yaa ̱ya nu 'yö Atanna -wʋ 'dhɛ 'ö- -da -mɛ zuë"
"piü bha- bho 'mü ̱dhɛ -kɔ do 'ö -maa -nu 'wo -mlüga 'ö ̱wɛnng zian -gloo
"piü bha- -bhö 'ka bha- 'dhö.
20 Mɛ 'dhɛ 'ö- -nu -bha -yö bhɔ -mlüga 'dhɛ 'ö ̱wɛnng -gwë 'saa- "dhiü
bha- -bha bha wo ̱në ̱wa Atanna -wʋ ma -dhɛ 'ö- 'gü, 'yö 'wo to 'mü 'wo
-wɪ -bha "yɪɪ 'ka,

21 "kɛɛ 'waa wo kwaa- -zü kö- yun -yö ziö- -nu 'gü, 'yö 'wɔn "gbɪɪ- ɔ̃ya -da -nu -ta Atanna -wʊ 'wo- ma bha- -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo -kɔ -kan "dhiü.
22 'Yö- mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö 'wo -kë ɔ̃dhɛ "glɛɛn -kpɔɔ 'ö tapë ga -yö -pö 'gü bha- 'dhö. 'Yö ɔ̃wa Atanna -wʊ ma 'wo 'dhang bho- "dhiü, "kɛɛ 'yö 'waa -ya yö -zë -wɔn zuën -ta. 'Yö -zʊ -gɔn "kpʊng ɔ̃taa -wɔn -nu 'ka -sü waa- ɔ̃naɔ -dhɔ -nu 'wo- -nu -gɔ 'gü ɔ̃see, 'yö- -nu ɔ̃trɔɔn 'yaa kë Atanna -bha.
23 "Kɛɛ 'yö- mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö -a -nu -bha -yö -kë ɔ̃dhɛ -mlüga 'dhɛ 'ö -pö "sɛ -së 'gü bha- 'dhö. 'Yö ɔ̃wa Atanna -wʊ ma 'yö 'wo 'dhang bho- "dhiü, 'yö 'wo ɔ̃trɔɔn -kë -dhɛ 'yö- -nu ɔ̃trɔɔn -yö -wɔ zian ɔ̃gban 'ka ɔ̃dhɛ tapë 'dhɛ 'ö- -kpaaga do ga -yö -kë këng do "ɛɛn -kaɔng "saɔdo "ɛɛn -kaɔng -yaaga bha- 'dhö.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban blëë yaa -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

24 ɔ̃Dhɛ 'ö ɔ̃yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'ö "gwënng -dee 'bha -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- "sinma -yö -kë ɔ̃dhɛ mɛ do 'bha 'ö ö -bha -bhöpë ta -a 'dhö.
25 ɔ̃Dhɛ 'ö ɔ̃ya -bhöpë ta ö -gɔ -dhɛ bha- 'gü 'ö gbeng ɔ̃ya ɔ̃loo kö mɛ ɔ̃gbaan yi zë, 'yö- 'yaɔ- -yö nu 'yö blëë yaa ga -pɛn -a -gɔ 'bhlaadhɛ bha- 'gü 'yö- to 'yö -ziö.
26 ɔ̃Dhɛ 'ö tapë bha ɔ̃ya bhɔ 'ö ɔ̃ya -ya -wo 'gü -sü -bha, 'yö blëë bha yöö -dɪ 'pö 'ö -ya -da -sü -bha.
27 'Yö 'bhlaadhɛ bha- dëmɛ -bha yëkëmɛ -nu 'wo nu 'wo- pö- -dhɛ: «Yi dëmɛ, gun 'kwa- wo ya, -bhöpë -dɪ -slɔɔ 'aa mü 'i- bɔ i -bha -dhɛ ya 'gü 'nu ya "wɛ -ee? 'Yö blëë yaa 'kö ya -yö go 'mɛ 'yö bhɔ- 'gü "dhü?»
28 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «N 'yaɔ- ɔ̃në bhɔ bha.» 'Yö 'wo- -slëë -ta -kë 'pö- -gɔ 'wo- pö: ɔ̃Dhɛ 'ö "dhü 'sa kö -bhö dɔ kö 'yi 'dho kö 'yi- 'gü bho kö 'yi- blëë yaa -nu bha- ɔ̃gban -wo "pɛɛpɛdhö -dhe.»
29 "Kɛɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Abin, -kaa 'to "dhü "sɛnngdhö, -a -gɛn -mü ɔ̃dhɛ 'ka- pö 'ka- 'gü bho "tʊ̈ng ya- 'gü, ka -dho -bhöpë -gɔ ɔ̃nëng blëë -gɔ -bha 'ka- -wo 'ka.
30 "Kɛɛ -ka ka kwaa- -nu -zü kö -wo kpɛa- wo "kwëë kö tapë bha- "kan "tʊ̈ng -yö ɔ̃loo! ɔ̃Ya kë ɔ̃dhɛ -a "tʊ̈ng ɔ̃ya ɔ̃loo, 'yö 'a- pö- "kanmɛ -nu -dhɛ: «-Ka blëë yaa -nu -wo ɔ̃kö kö 'ka- -nu -be kë, kö 'ka- -nu "gü! Kö 'ka -bhöpë -zë 'dhu n -gɔ ɔ̃gbaandhö.»

"Gwënng 'ö -gban "dhü 'wo- mutaadö -kë -a -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Matiö -ya pö
(Makö 4,30-32; Dhukö 13,18-19)

31 ɔ̃Dhɛ 'ö ɔ̃ya kë "dhü 'yö "gwënng do 'bha -da 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha bha -yö -bhɔ "dhü 'wo- seneve -kë bha- ga ɔ̃në- -bha. "Dhüga bha ɔ̃në mɛ do -ya sü yi do 'ka 'yö- ta ö -gɔ 'bhlaa.
32 Yö ɔ̃në tapë 'kö 'wo- ta -a ga ɔ̃gban "pɛpɛ suu 'dɛdɛ -sü 'ka, "kɛɛ ɔ̃ya kpɛa- -yö -ziö tapë -zë ɔ̃gban "pɛpɛ -ta, 'ö ɔ̃ya dɔ 'mü kö -maa -nu -wo wo 'kɔ -nu dɔ sië- kwɛɛ" -nu 'gü.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "sɛkɛ -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 13,20-21)

33 'Yö "gwënng "wɛɛ 'bha -da 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha bha -yö -kë ɔ̃dhɛ "sɛkɛ 'wo- -da 'bluubi -bha ɔ̃sië bha ɔ̃në- 'dhö. ɔ̃Waa- -bi 'në 'bha 'sü kö -wa -da 'bluubi 'gbɛ "piü kö -wa "yi bho 'yö -da, 'yö- -bʊ̈ü -yö 'pë 'wo- -ma 'gü bha- pa.»
(Makö 4,33-34)

34 Yesu -yö dhiang "pɛpɛ bha- ̔gban -zë mɛ kpö bha- -nu -dhɛ "gwënng
̔në- 'gü, 'yii- 'bha zë- -nu -dhɛ "wɛɛwɛɛ.
35 Kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -wʊdhiüloomɛ do 'bha -ya pö yi 'bha 'ka bha-
'gü -wɔn -yö kë:
«̔Dhɛ a -dho dhiang zë- -nu -dhɛ "gwënng ̔në- 'gü
kö pë -nu 'wo -bin -sü 'ka
'ö go- 'ka "kpʊngtaadhɛ kë -yi -bha
'ö nu 'ö zun- 'ka ̔dɛɛ -bha bha 'a- -ta "pʊ- -nu -dhɛ.»

"Gwënng 'ö -gban blëë yaa -bha bha- 'klɔɔ- 'ö Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

36 ̔Dhɛ 'ö ̔ya kë "dhü 'yö Yesu -yö -kan mɛ kpö bha- -nu -bha 'yö dho
'kɔɔdhö. ̔Dhɛ 'ö ̔wa 'dho ̔wa -wo 'kɔɔdhö 'yö- -bha ̔klang -nu 'wo
̔yɔɔn- "sɔɔ 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «"Gwënng 'i -da ̔diö 'ö -gban blëë yaa 'ö
gɔndë 'yaɔ- -ya ta- -gɔ 'bhlaa bha- -bha bha- 'klɔɔ- pö yi -dhɛ!»
37 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Mang Mɛgbömɛ ma ̔në 'a -bhöpë
bha- tamɛ 'ka.
38 "Kpʊngtaadhɛ ̔në ̔dhɛ 'bhlaadhɛ 'a tapë bha ta- 'gü bha- 'dhö, 'yö
mɛ ̔wa kë Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü -mɛ -nu 'ka bha 'wo ̔dhɛ 'pö ̔dhɛ
tapë bha- 'dhö, 'yö 'mɛ 'wo Sɔtraan -bha -gɔ 'gü bha 'wo ̔dhɛ 'pö ̔dhɛ blëë
yaa bha- 'dhö.
39 'Yö- 'yaɔ- 'ö blëë yaa bha- ta "dhü bha, 'yö -kë -a Sɔtraan ̔dede bha-
'ka, -a -bhöpë "kan "tüng bha yö -mü "kpʊngtaadhɛ yën "tüng ̔në- 'ka.
Atanna -bha "kië -nu bha 'pö ̔në 'wo -bhöpë bha- "kanmɛ -nu 'ka.
40 "Kpʊngtaadhɛ "dhiütoyi 'ka -kɔ do 'wo blëë yaa bha -wo 'ka 'wo- -zuö
pɛng 'gü bha -yö -dho kë 'pö "dhü.
41 -A 'yi bha- 'ka, mang Mɛgbömɛ a -dho Atanna -bha "kië -nu 'wo -ya
-sü 'ka ma -ya 'gü bha- -nu bɔ 'ö 'wo 'mɛ 'wo mɛ -nu -pö sië 'wɔn yaa 'gü
bha waa- 'wɔnyaakëmɛ -nu "pɛpɛ ̔gban bho ma -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü,
42 'ö 'wo- -nu -zuö pɛng 'gü, -wo -dho -wëë -gbʊ bɔ -dhɛ bha ̔në- 'gü 'yö
'wo wo "sɔn zun- 'ka 'ko "dhiü "köükötüdhö.
43 "Kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö 'wo to Atanna dhɔɔbhaa -zian -ta bha, -a -nu 'bhü
-dho bhɔ ̔dhɛ 'ënng- 'bhü 'dhö bhɔ ̔sië -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö -a -nu Dë
-bha -gblüdëdhɛkëdhɛ bha- 'gü.» 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «'Wɔn 'gü ma -tʊ 'dhö
'mɛ 'ö i -gɔ -bha kö yö ̔në 'a- pö bha (i "tʊ 'to- -bha -së 'ka 'kii- 'gü ma).»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban ̔naɔ 'ö -bin -sü 'ka -a -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

44 'Yö go mü 'ö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̔dhɛ Atanna -bha
-gblüdëdhɛ bha -yö ̔dhɛ ̔naɔ 'ö -bin -sü 'ka 'bhlaadhɛ do 'bha 'gü ̔në-
'dhö. 'Mɛ ̔yaa- yö, 'yaa ö "dhi -wo -ta mɛ 'bha -dhɛ, "kɛɛ -a -dhi -dhɛ -kɔ
yaa bha- -wɔn 'gü, -yö 'dho ̔në wo 'yö ö ̔slɔɔpë ̔gban "pɛpɛ "dhɔɔ dɔ 'yö
nu 'yö 'bhlaadhɛ bha- dhɔ.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban -zlɔɔ ̔bhlëësü -bha 'ö Matiö -ya pö

45 'Yö- pö: «-A -gɛn -mü 'zü ̔dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha -yö ̔dhɛ
-zlɔɔ ̔bhlëësü "dhɔɔdɔmɛ 'ö- mɔɔ- sië ̔në- 'dhö. ̔Yaa- 'dhɛ 'ö- sɔng 'dhö
"gbɪɪ- -a yö,
46 'yö dho 'yö ö ̔kwɛngpë ̔gban "dhɔɔ dɔ 'yö nu 'yö- dhɔ.»

"Gwënng 'dhɛ 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "nuu -zuö -sü -bha 'ö Matiö -ya pö

47 'Yö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn 'bha -mü 'zü ̔dhɛ Atanna -bha
-gblüdëdhɛ bha -yö ̔dhɛ "nuu 'wo- -zuö "yi ̔gblü 'kpii- -ta 'ö 'yuü- ̔gban
"pɛpɛ suu 'do 'do sü bha ̔në- 'dhö.

48 ̀Ya kë ̀dhɛ ̀waa- -zuö bha- wo "dhü ̀ya pa, 'yö- "nuuzuömɛ -nu 'wo-
-gan 'wo dho- 'ka "kpʋng ̀taa 'yö 'wo- -zë 'gü -kë, 'yö- 'dhɛ 'ö- -zun "dhiü
-bhlɔɔ 'yaa 'dhö bha 'wo- ̀wɛnng "yi ̀bhaa.
49 -Yö -dho kë -kɔ do bha ̀në- 'gü "kpʋngtaadhɛ yën -yi 'ka. Atanna
-bha "kië -nu -dho nu 'ö 'wo 'wɔnsëkëmɛ -nu waa- 'wɔnyaakëmɛ -nu -kan
'kwëë-.
50 'Yö 'wo 'wɔnyaakëmɛ -nu -da pɛng 'gü. -Dhɛ bha ̀në 'wo dho -wëë
-gbʋ bɔ- 'gü 'ö- -nu "sɔn -yö zun- 'ka 'ko "dhiü "küükü̈üdhö.»
51 'Yö Yesu -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Ka- 'gü ma 'kpakpadhö -ee? 'Yö
'wo- pö: «̀Iin, 'ya- 'gü ma.»
52 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ -deewo ̀dhɛ: «-A -kë "dhü -sü 'gü, 'tɔnggɔmɛ
"pɛpɛ 'wo 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha bha- dɔ 'kpakpadhö
bha, -wo ̀dhɛ ̀naɔmɛ do 'ö pë -dee waa- pë zizi -nu sü ö -bha ̀naɔ 'gü 'ö-
'gü ̀gblü mɛ -nu -ta ̀në- 'dhö.»

Yesu -bha -wo Nazadhɛtö -sü -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 6,1-6; Dhukö 4,16-30)

53 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya ö bo "gwënng -nu bha- -nu 'klɔɔ- -pö -nu -dhɛ -sü
'ka, 'yö go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü,
54 'yö dho 'pödhɛ 'dhɛ 'ö 'nëdhɛ -kë 'gü bha- 'gü, 'yö dho Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ 'gü 'yö -ya mɛ draan- -sü -bha mü. 'Yö- 'wɔn -yö mɛ "pɛpɛ
'wo gun 'mü -a -nu ̀gban kɔn, 'yö 'wo -ya pö -sü -bha: «'Wɔndɔdhe suu 'kö
ya -yö -go -a 'ka 'mɛ? "Dhabhliwɔn -nu 'ö- kë sië ya -ya -nu -draan 'mɛ?»
55 "Ɛɛn "dhüyënmɛ gbö (do "wɛ 'ö mɛ ̀gban 'kwa- dɔ) ya 'yaa -mü -ee?
"Ɛɛn Madhi gbö ya 'yaa kë ̀ni -ee? "Ɛɛn -a 'zlaabɔ -nu 'waa -mü Zakö,
Zosɛfu, Simɔ waa- Zudë -nu 'ka -ee?
56 "Ɛɛn -a 'zlaa- dhong -nu 'waa mü 'wo kwa "piü -dhɛ ya- 'gü ya -ee?
'Wɔn "gblügblü -nu 'ö- kë sië ya -yö -go kë -faan 'ka 'mɛ 'sa?»
57 -A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü 'wii 'dhang bho Yesu "dhiü. Yesu -ya -pö yö
̀në- -wɔn 'gü -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Wo Atanna -wʋdhiüloomɛ ̀bhlëë -ya
'pödhɛ "wɛɛ ̀gban 'gü, "kɛɛ 'waa- ̀bhlëë -ya -a -dɪ -gɔ 'pödhɛ waa- -dɪ -gɔ
'kɔɔdhɛ ̀në- 'gü tongtongdhö.»
58 'Mɛ 'wo bha- -nu -bha gɔɔgbɪɪdhɛ 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'yaa
gun- -nu -gɔ bha- -wɔn 'gü 'yii "dhabhliwɔn 'gbɛ 'bha kë mü.

14

Zan Mɛzumɛ ga -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 6,14-29; Dhukö 9,7-9)

1 -A "tʋ̈ng bha- 'gü kö Edhodö ̀në -gblüdë 'ka Gadhidhe -sɛ 'gü, 'yö Yesu
-wɔn ma.
2 'Yö- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ ̀dhɛ Zan Mɛzumɛ ̀në ̀ya 'go ga 'gü
'ö ̀ya -bö. Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö "sɪ 'dhö- -dhɛ 'yö "dhabhliwɔn -nu kë sië
bha.
3 -A pö 'ö- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun "dhü kö ̀yaa- pö 'nu ö
-bha gwëëzë -nu bha- -nu -dhɛ ̀dhɛ -wo Zan kun kö -wa -da -kaso 'gü. Kö
̀waa- 'kun ̀waa- -lö ̀waa- -da -kaso 'gü. 'Ö gun "dhü kö Edhodö ̀ya ö
dheebhang Fidhipö -bha dhebhɔ 'wo- -dhɛ Edhodiadö bha- 'sü- -gɔ.
4 Kö Zan ̀yaa- pö- -dhɛ ̀dhɛ 'yaa -së kö -a dheebhang -bha dhebhɔ -zë
-yö -ya -gɔ.
5 Kö -a pö 'ö Zan -ya wo "dhü bha ̀ya ̀sië Edhodö -dhɛ kö -ya "piü ̀dhɛ
'ö- zë, "kɛɛ kö -yö "suü sië Zuifö -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö -a -nu ̀gban
"pɛpɛ -wo Zan -dɔ Atanna -wʋdhiüloomɛ 'ka.

6 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Edhodö bhɔ "tϋng bha- trookëyi ̱ya ̱loo, 'ö Edhodiadö
'dhu 'dhö "tan kë sië 'mɛ 'wo nu troo -ta bha- -nu -kuu "dhiϋ, 'yö -dhi
Edhodö -dhɛ yaa 'gü yaa wo.
7 'Yö -sö -bhö 'në bha- -dhɛ 'ö- pö: «Pë "ʊʊ pë 'ö dho- -wɔn pö ö -dhɛ ö
-dho -a nu- -dhɛ.
8 'Ö "dhϋ bha kö 'në bha- dhe ̱ya -wʊ 'kpɔ- -bha kö ̱yaa- pö -yö Zan
Mɛzumɛ -gɔ ̱në -wɔn pö. 'Yö 'ë bha 'ö dɔ ö dhe -wʊ bha- -ta 'yö- pö
Edhodö -dhɛ -yö Zan -gɔ -ya 'tɛa- do 'gü kö -yö ö gba- 'ka.
9 -A pö 'ö 'në bha -ya wo "dhϋ bha 'yii dhi -gblüdë Edhodö -dhɛ, "kɛɛ
̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ ̱ya "plüün bho 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ troo -ta bha- -nu wëëdhö
'ö ̱ya -sö -nu ̱gban -bhö bha- -wɔn 'gü, 'yö- pö ö -bha gwëë" -nu -dhɛ
̱dhɛ -wo 'dho kö -wo nu Zan Mɛzumɛ -gɔ 'ka- -dhɛ.
10 'Yö mɛ do bɔ kö -yö 'dho Zan -gɔ "kan -dhɛ 'gü -kaso 'kɔ 'gü.
11 'Yö 'mɛ bha 'ö dho 'yö Zan -gɔ -kan 'yö -da 'tɛa- do 'gü 'yö nu- 'ka
'nëdhiëngnë bha- -dhɛ, 'yö dho- 'ka ö dhe -dhɛ.
12 'Yö Zan -bha ̱klangdhiϋ -nu 'wo nu 'wo- ̱gee sü 'wo dho- 'ka 'wo- bun
bho, 'yö 'wo dho 'wo -ziö -gɛn 'gü Yesu -dhɛ.

Yesu -bha mɛ "gblü "sɔɔdhu "dhiϋ gba -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 6,33-44; Dhukö 9,10-17; Zan 6,1-14)

13 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya 'wɔn bha- ma, 'yö -da "kplagɔnë 'gü ö do 'ka 'yö dho
-dhɛ "dhiϋ ̱nëng -dhɛ 'bha 'gü.
"Kɛɛ ̱dhɛ 'ö mɛ kpö 'gbɛ ̱waa- 'wɔn -dɔ, 'yö 'wo go 'pö- -nu 'gü 'wo -ta
wo -gɛn -ta "yi "piϋ "yɛɛdhö 'wo dho- "gblʊʊ ̱keng-.
14 Yesu -bha -go "kplagɔnë 'gü -sü kö -yö zun "sia- kö mɛ "dhaa -yö ̱klëën
-sü 'ka -dhɛ bha- 'gü, 'yö- -nu -wëë -ya -kë, 'yö "yuëdhi -nu "pɛpɛ 'wo gun-
-nu kpö 'gü mü bha- -nu -kë "klϋϋklϋ.
15 ̱Dhɛ 'ö dhɔng ̱ya -da, 'yö- -bha ̱klang -nu 'wo ̱yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö-
-dhɛ: «"Bin ̱ya 'ma ̱ya bo, "kɛɛ 'sa -dhɛ 'kwa- -bha ya -dhɛ "dhiϋ ̱nëng
-dhɛ -mü, -bhöpë 'bha 'yaa ̱slɔɔ mü, ̱dhɛ 'ö "dhϋ -bhö -a pö 'mɛ 'wo ya-
-nu -dhɛ -wo 'dho 'pö- -nu 'gü kö -wo woo- -bhöpë -nu mɔɔ-!»
16 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Aa bhoo, -a -dhɛ 'yaa- -bha kö -wo
'dho "dhϋ, ka ̱në -kaa -nu gba -bhöpë 'ka!»
17 "Kɛɛ 'yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-Bhöpë 'kö ̱ya 'to yi -gɔ yö ̱ya 'to
'bluu- bhɛ "sɔɔdhu waa- 'yuϋ- ̱plɛ.»
18 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka nu- 'ka n -dhɛ yö!»
19 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhϋ 'yö- pö 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ -wo -ya 'kpaa- -ta.
̱Dhɛ 'ö- -nu ̱gban "pɛpɛ ̱wa 'yaanu, 'yö ö -kɔ -da 'bluu- bhɛ "sɔɔdhu waa-
'yuϋ- ̱plɛ bha- 'gü, 'yö ö "yan "dhiϋ ̱wlü dhang- 'gü 'yö ̱bhɛa Atanna -dhɛ
'yö- nuɛ" bho 'yö- "kplükplü bho 'yö- nu ö -bha ̱klang -nu -dhɛ, 'yö 'wo-
'gü -gblü 'mɛ 'wo bha- -nu -ta.
20 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo pë -bhö 'wo kën, 'yö -bhöpë 'bha -yö to, 'yö- 'dhɛ
'ö to bha 'wo- ̱loo 'ko -ta, 'yö -kë 'bluu- "kplü töö -yan -kaɔng do ga ̱plɛ
'ka.
21 'Mɛ 'ö Yesu -ya -nu "dhi gba "dhϋ bha- gɔɔn- -nu -dɪ -slɔɔ kö 'wii 'ë
-nu waa- dhong -nu dhʊng, -wo -mɔɔ mɛ "gblü "sɔɔdhu -nu -bha.»

Yesu "ta -sü "yi -ta -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 6,45-52; Zan 6,15-21)

22 -A -nu -bö pë -bhö -sü 'ka -sü oo, 'yö Yesu -yö to 'ö- pö ö -bha ̱klang
-nu -dhɛ -wo -da "kplagɔnë 'gü "vaandhö kö -wo "yi "kan, "sanni ö -bo -wʊ
-kpɔ 'mɛ bha- -nu -bha -sü kö -wo dho wo -gɔ 'pö- -nu 'gü -sü ̱zinng 'gü.

23 ̱Dhɛ 'ö ̱ya bo ö -wʊ -kpɔ mɛ kpö bha- -nu -bha -sü 'ka, 'yö -da -tɔn
'në 'bha bha- ̱gbin- kö -yö bhɛa" Atanna -dhɛ 'mü. -Yö -to -tɔn ̱gbin- mü
ö do 'ka 'yö "bin -yö ma.
24 "Tʊ̈ng 'ö kë së- 'ka "dhʊ̈ bha kö- -bha ̱klang -nu -zë ̱wa -gɛn -yan
kpö "ta sü "yi -ta, "kɛɛ kö "tɛɛ "gbɪɪ- -yö ziö së, 'ö go- -nu 'dho -zian 'ka, kö
"yi -yö ̱bang "bang kë së 'ö "yi kpö -nu 'wo -ma "yitagɔ bha- -bha.
25 ̱Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔ "dhiʊ̈ ̱ya ̱loo, 'wo dho -dhɛ -ga kö Yesu -yö "ta së
"yi -ta "wɛ tuaa ̱tuaa tuaadhö 'ö nu- -nu -zian 'ka.
26 "Kɛɛ ̱dhɛ 'wo wo "yan -kpan -bha kö -yö nu së ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö "yi
-ta, 'yö "suʊ̈ 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo- pö: «Mɛ -zii
-mü!» 'Yö 'wo -ya "ta bhoo -da -sü -bha.
27 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö to 'ö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka ka zuë" kë -sɛa, 'ka 'dho "suʊ̈,
ma -mü!»
28 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, ̱ya kë i 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka kö
-bhö dɔ kö mang -dɪ 'pö 'a "ta "yi -ta ̱dhɛ i 'dhö kö 'a nu i -dhɛ 'gü!»
29 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Bhö nu!»
'Yö Piɛdhö -yö go "yitagɔ 'gü 'yö -da "yi -ta 'yö gun 'dho së Yesu "piʊ̈.
30 "Kɛɛ 'ö 'dho së "dhʊ̈ kö "tɛɛ -yö ziö së "gbɪɪ- 'ka "dhʊ̈ -kpɛawo, 'yö
"suʊ̈ 'dhö -da Piɛdhö 'gü, 'yö -ya 'pö -dho "yi ̱wlöö -sü -bha, "kɛɛ 'yö ̱gbla
'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö n dha!»
31 'Yö to 'yö Yesu -yö ö -gbe 'gü -pʊ -a "tʊ̈ng 'ka 'yö- sën- -kɔ -bha 'yö- pö-
-dhɛ: «"Eke, i -bha -zʊ -yö n -dhɛ -sü -yö 'dɛdɛ ̱tɔn -kɛɛ, Piɛdhö! -Më ̱në
-kë 'yö 'i 'zëë- 'zë -kë?»
32 ̱Dhɛ 'ö- -nu ̱gban ̱plɛ ̱wa -da "yitagɔ 'gü, 'yö "tɛɛ -yö bo ziö -sü 'ka.
33 'Yö- -bha ̱klang -nu 'dhɛ 'wo to "yitagɔ 'gü 'wo zun- -dhɛ wo kpiö 'gü
'wo- pö: «'Aa, yi Dëmɛ, Atanna Gbö -mü i 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka!»

Yesu -bha "yuëdhi 'gbɛ -dha Zenezadhe -sɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 6,53-56)

34 ̱Dhɛ 'ö ̱wa "yi bha- "kan ̱wa zun "sia- Zenezadhe -sɛ 'gü,
35 'mɛ 'wo "pɛan bha- "piʊ̈ -wo -to -mü 'wo Yesu dɔ, 'yö 'wo -ya -a nu -wɔn
-dhɛa "dhiʊ̈ bho -sü -bha "sɛ 'gü -dhɛ ̱gban 'gü 'yö 'wo nu woo- "yuëdhi
-nu 'ka- -dhɛ.
36 'Yö 'wo ̱bhɛa- -dhɛ kö "yuëdhi -nu bha -wo wo -kɔ "fiëfiëdë -zë 'pa-
-bha -sɔ "zɔ 'ka (kë "dhʊ̈ kö -wo dha). 'Yö 'mɛ 'wo wo -kɔ pa- -dasɔ "zɔ 'ka
"dhʊ̈ bha- ̱gban "pɛpɛ 'wo -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈.

15

'Wluu- -nu 'ö Fadhiziɛn -nu -wa -ya waa- Atanna -bha 'tɔng- -nu -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 7,1-13)

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö Fadhiziɛn -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ
-nu 'wo go Zedhizadhɛmö 'wo nu Yesu "piʊ̈, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:
2 «-Më ̱në -kë 'yö 'wluu- 'ö kwa "bhɛma -nu -wa -ya bha, i -bha ̱klang
-nu 'waa- -yaki -ya? -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱waa- pö 'wo pë -bhö 'waa wo -kɔ
"zu ̱dhɛ -kɔ 'kwa- -kë 'ka kwa wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö.»
3 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Kaa -dɪ 'pö ̱wɛ, -më ̱në -kë 'yö
'kaa Atanna -bha 'tɔng- -nu -yaki -ya ka -bha 'wluu- -nu 'wɔn 'gü?
4 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -ya -pö 'ö- pö:
‹-Bhö i dë waa- i dhe -a -nu ̱bhlëë -ya›
̱ya 'go mü 'zü:

‹'Mɛ 'ö ɲya dhiang yaa zë ö 'kpɔmɛ -nu -bha -wa -mɛ zë.›
5 "Kɛɛ 'yö ka -zë 'ka mɛ -nu ɲdraan 'ka- pö: ‹'Në ɲyaa- pö ö dë waa- ö dhe
-a -nu -dhɛ ɲdhɛ: 'Pë 'ö gun n "piü ɲdhɛ 'a ka -ta 'kun- 'ka bha 'ma- -ya
Atanna -bha 'ka› kö- -mɛ -ya -kë -së ɲnaa bha, kö- 'kpɔmɛ -nu -bha tëë 'yaa-
-bha.
6 'Sa 'ka- kë "dhü kö ka Atanna -wʋ 'ma ɲnë 'wo sië -zukplü -bha kaa- 'wluu-
-nu -wɔn 'gü bha.
7 ɲFlümɛ -nu! ɲYa kë "dhü kö tɛanwɔn -gun Ezai "piü Atanna -wʋ 'ö- pö
ka -dhɛ yi 'bha 'ka 'ö- pö ɲdhɛ:
8 ‹Atanna -ya -pö:
"Sɛ ya- 'gü -mɛ -nu 'wo ya -wo n -dhiang zë wo -bɛn "dhiü "wɛɛwɛɛ,
n -dhɔ 'yaa- -nu zuë" -zë -bha,
9 -a -wɔn 'gü n -dhɔ 'wo- -kë bha -wa -kë "wɛɛwɛɛ;
-a -gɛn -mü ɲdhɛ -wo mɛ -nu -draan 'wluu- -nu
'wo go mɛ "bhɪɪ- -nu 'gü bha ɲnë- 'ka ɲdhɛ
'pë 'ö go ma ɲnë n 'gü -a 'dhö» bha- 'gü.›»

'Pë 'ö mɛ -kë -dhiisü Atanna wëëdhö 'ö Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 7,14-23)

10 ɲDhɛ 'ö Yesu ɲya ö bo- -pö -nu -dhɛ "dhü -sü 'ka, 'yö mɛ kpö 'wo gun
'mü bha- -nu -dhɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka ka "tʋ 'to kó dhiang 'ö maa zë
bha 'ka- 'gü ma -së 'ka!»
11 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «'Pë 'ö -da mɛ "dhi 'gü yö -zë 'yaa mɛ kë -dhiisü
Atanna wëëdhö, "kɛɛ 'pë 'ö go mɛ "dhi bha ɲnë mɛ -kë -dhiisü.»
12 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhü, 'yö- -bha ɲklang -nu 'wo ɲyɔɔn- "sɔɔ 'yö 'wo-
pö- -dhɛ: «'Bhaa- 'wɔn ɲnë- dɔ ɲdhɛ -wʋ -nu 'i- pö sië bha -yö "yɛ sië
Fadhiziɛn -nu -bha -ee?»
13 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Pë "pɛpɛ 'dhɛ 'kö -kë ɲdhɛ n Dë 'ö -ya -sü
'ka dhang- 'gü 'yii- ta, -a ɲgban "pɛpɛ -dho bho "sɛɛ.
14 -Kaa -nu 'to "dhü. "Yanwlümɛ -nu ɲnë 'wo zian bho sië "yanwlümɛ
-nu 'ka bha! "Kɛɛ "yanwlümɛ -zë ɲya zian bho "yanwlümɛ 'ka, ɲwa 'dho
-a -naa -mü -a -nu -pö -gblüga 'gü -sü 'ka.»
15 ɲDhɛ ɲyaa- pö "dhü, 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö "gwënng 'i-
-da bha- -ta "pʋ yi -dhɛ!»
16 'Yö Yesu -ya pö: «Kaa -dɪ 'pö 'kii 'wɔn 'gü ma ɲnë wo ɲkö -ee?
17 "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn ɲnë- dɔ ɲdhɛ pë 'kö mɛ -ya -bhö bha yö -zë -yö -bɔ mɛ
"gblüü- 'ö -wo zang -ta,
18 "kɛɛ -wʋ 'ö go mɛ zuë" 'gü 'ö bɔ mɛ "dhi bha ɲnë mɛ -kë -dhiisü Atanna
wëëdhö -ee? A- -pö ka -dhɛ ɲdhɛ mɛ -wʋ bha ɲnë mɛ -dhii kun Atanna
wëëdhö.
19 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ -dhɛ 'ö mɛ zuë" "piü bha ɲnë
-zʋgɔndhe yaya -nu 'wo go- 'gü, 'yö 'wo- -mɛ zü ɲyɔɔn mɛ zë -sü -nu oo,
-da dhe "piü -sü "ɛɛn -ziö mɛ -nu -bha gɔn ɲkeng- -sü -nu oo, -zua zë -sü
-nu oo, ɲkwaan bho -sü -nu, ɲsua kë -sü -nu waa- mɛ -nu -dhiang yaa zë
-sü -nu -bha.
20 Pë -nu 'wo mɛ -dhii kun ɲnë 'wo bha, "kɛɛ pë -bhö -sü 'kö kö 'wii wo
-kɔ "zu ɲdhɛ -kɔ 'ö kwa "bhɛma -nu -wa 'wluu- -ya 'ka -a 'dhö bha yö -zë
'yaa mɛ -dhii 'kun.»

-Dhebhɔnë do 'bha 'ö 'yaa Zuifö 'ka -a 'dhang -bho Yesu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 7,24-30)

21 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü̈ 'yö Yesu -yö go -dhɛ bha- 'gü 'yö dho Tii -pö waa-
Sidɔn -pö -nu 'gü waa- -bha ̀klang -nu 'dhö.
22 ̀Dhɛ 'ö ̀wa ̀loo mü, 'yö dhebhɔnë do 'bha 'ö 'yaa Zuifö 'ka 'ö go
Kanaa -sɛ 'gü 'ö -ya -sü 'ka "sɛ bha- 'gü bha 'ö nu "gbla -sü 'ka "gbʋ 'ka Yesu
"piü̈ 'ö- pö: «N Dëmɛ, Davi Gbö, -bhö "ta n -dhɛ n -wëë -bha -dhe! "Yina
yaa 'ö n 'dhu 'gü ya -ya -wëë -dhɛ wo sië "gbɪı- -wa!»
23 "Kɛɛ 'yö Yesu 'yii- -yɔ bɔ, 'yö- -bha ̀klang -nu 'wo ̀yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö-
-dhɛ: «-Bhö dhebhɔnë ya- "piü̈ kë kö -yö ziö, -a -wʋ ̀ya kë -fɛɛsü "gbla 'ö-
wo sië 'ö -ziö 'ka kwa ̀keng- bha- -wɔn 'gü.»
24 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, Atanna -yö n -bɔ 'mɛ
'wo ̀dhɛ "bhlaa -tuü̈ -nu 'ö ̀wa ̀dhɛng -a 'dhö Izraɛdhö -sɛ ya- 'gü bha
̀në- -nu -dhɛ.»
25 "Kɛɛ 'yö dhebhɔnë bha 'ö nu 'ö zun ö kpiö 'gü Yesu ̀wlöö 'ö- pö: «N
Dëmɛ, -bhö "ta ̀në wo n -dhɛ -wa!»
26 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-A -dhɛ 'yaa- -bha kö -wo 'në -nu -bhöpë 'sü
-wa nu 'gbɛn- -nu -dhɛ.»
27 "Kɛɛ 'yö dhebhɔnë bha 'ö- -yɔ bɔ 'pö Yesu -gɔ 'ö- pö: «-Yö "dhü̈ tɛan-
'ka, n Dëmɛ, "kɛɛ -a ̀blün 'dhɛ 'kö kɔn 'gbɛn- -mɛ -nu -kɔ 'ka 'ö ̀wɛnng
'gbɛn- -nu -wa yö -zë -bhö.»
28 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «'Aa dhebhɔ 'i ya! i 'dhang bho Atanna "dhiü̈
̀dedewo -kɛɛ! -Bhö 'dho, -yö -dho kë i -dhɛ ̀dhɛ -kɔ 'i- ̀mɔɔ- 'ka bha-
'dhö!» -A "tü̈ng ̀dede bha- 'gü, 'yö- 'dhu 'dhö -kë "klü̈ü̈klü̈.

Yesu -bha "yuëdhi 'gbɛ dha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

29 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü̈ 'yö Yesu -yö go bha 'zü 'yö dho "yitagbɛa 'ö
Gadhidhe -dhɛ "sɔɔ bha- "kpʋng "dhiü̈, 'yö -da -tɔn do ̀gbin- 'yö -ya mü.
30 'Yö -mɛ 'gbɛ -ta -gbɛ 'wo nu- "piü̈ woo- -ta 'bebedhö -mɛ -nu oo,
"yanwlümɛ -nu oo, ̀niɔɔmɛ -nu oo, "bhʋbhʋ -nu waa- "yuëdhi 'gbɛ ̀dede
'ka, 'yö- -nu ̀gban "pɛpɛ dha.
31 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha ̀waa- -dhɛ yö kö "bhʋbhʋ -nu -wo "wɪ sië 'ö
̀niɔɔmɛ -nu 'wo -kë "klü̈ü̈klü̈ 'ö -ta 'bebedhö -mɛ -nu 'wo dɔ ̀zinng 'gü,
'ö "yanwlümɛ -nu 'wo -dhɛ yö, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn ̀dedewo, 'yö 'wo -ya
Izraɛdhö -mɛ -nu -bha Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha.

Yesu -bha mɛ "gblü -yiisiö "dhiü̈ gba -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 8,1-10)

32 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü̈ 'yö Yesu -yö ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'yö- pö- -nu
-dhɛ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga! 'Mɛ 'wo ya- -nu -wëë -yö n kë sië, -a -gɛn -mü
̀dhɛ 'wo -da n ̀keng- -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa ̀në "kɛɛ kö -bhöpë 'bha
'yaa- -nu -gɔ, "kɛɛ 'yaa n "piü̈ 'pö ̀dhɛ 'a -wʋ 'kpɔ- -nu -bha kö 'wii pë 'bha
-bhö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -nu faan -ya yën, kë "dhü̈ kö "yiyaadhe 'ya 'dho-
-nu bho 'ö 'wo -pö zian- kö -wo 'dho sië.»
33 'Yö- -bha ̀klang -nu 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ -tu "tu 'wo ya -dhɛ
-mɛɛ ̀në 'kwa dho- -nu -bhöpë ̀slɔɔ- -bha "tʋngtadhɛ ya- 'gü ̀zɔɔ?»
34 'Yö Yesu -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Bluu- bhɛ ̀dhɛ ̀në ka -gɔ?» 'Yö
'wo- pö- -dhɛ: «'Bluu- bhɛ "saɔplɛ waa- 'yuü̈- 'nësɛnsɛnnë 'bha ̀në yi -gɔ.»
35 ̀Dhɛ 'wo- pö "dhü̈ 'yö- pö mɛ kpö bha- -nu -dhɛ -wo -ya "sia-
'dɔɔɔndhö.
36 'Yö 'bluu- bhɛ "saɔplɛ waa- 'yuü̈- 'në -nu bha- -nu sü 'yö Atanna nuɛ"
bho- -wɔn 'gü 'yö- -nu "kplükplü̈ bho, 'yö- nu ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'yö
'wo- 'gü -gblü 'mɛ 'wo bha- -nu -ta.

37 'Yö- -nu ̱gban 'wo pë -bhö 'wo kën. 'Yö- -kpɛa -yö to, 'yö- -bha ̱klang
-nu 'wo dho 'yö 'wo- "kplükplü -nu 'wo to -a -nu ̱loo 'ko -ta, 'yö kë töö -yan
"saɔplɛ 'ka.
38 'Mɛ 'wo 'bluu- -bhö "dhü bha- gɔɔn- -nu -dı -slɔɔ -kpaa 'kwëë- -sü kö
'wii dhong -nu waa- 'në -nu -a -nu dhʋng, 'yö 'wo -kë mɛ "gblü -yiisiö.
39 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'wo bo pë -bhö -sü 'ka "dhü, 'yö ö -wʋ kpɔ- -nu -bha, 'yö
yöö -dı 'pö 'ö -da "kplagɔnë 'gü 'yö dho Magadan -sɛ 'gü.

16

"Dhabhliwɔn do 'ö Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn -nu 'wo- -dhɛ Yesu -gɔ kö -ya kë -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 8,1-13; Dhukö 12,54-56)

1 Yi do 'ka 'yö Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn -nu 'wo nu Yesu "piü -a 'gü
dan -dhɛ 'gü, 'yö 'wo- pö- -dhɛ ̱dhɛ -yö "dhabhliwɔn do kë wo "yaan kö
-ya -zɔn wo -dhɛ ̱dhɛ Atanna ̱në- bɔ ̱dedewo tɛan- 'ka.
2 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'yënng- -gɔ ̱ya
bhɔ -pö -dhɛ -bha kö dhang- -bha -dhɛ -yö -gblö -sü 'ka 'kaa- pö ̱dhɛ -dhɛ
-dho ̱kpaɔ -së 'ka dhia" -ee?
3 "Ɛɛn 'zü -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ kö dhang- -bha -dhɛ -yö 'gbiin-, 'kaa- pö dha-
-dho ban ̱dɛɛ -ee? 'Wɔn -nu 'kö 'wo bha ka -kɔ -mɔɔ wo -zë -a -nu 'suan-
bho -sü -bha dhang- 'gü ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, "kɛɛ 'wɔn 'suan- -bho -bha
-wɔn -nu 'kö 'wo kë sië ̱dɛɛ -yën ya- 'gü ya 'kaa ̱mɔɔ yö -zë 'suan- bho
-sü -bha -oo?
4 Suu yaa -mɛ -nu 'wo ̱dɛɛ -yën ya- 'gü 'ö 'waa 'to wo -wʋ -ta Atanna -dhɛ
bha -ya -nu "piü ̱dhɛ 'wo "dhabhliwɔn -dhɛ yö, "kɛɛ 'wii 'dho "dhabhliwɔn
"wɛɛ 'bha -dhɛ yö kö 'yii kë- suu 'ö -kë Zonasö 'ka yi 'bha 'ka bha- 'ka.» ̱Dhɛ
'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö- -nu to 'mü 'ö -ziö.

Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn -nu -bha mɛ ̱klang kë -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 8,14-21)

5 Yesu waa- ö -bha ̱klang -nu 'dho -sü 'ka kö -wo "yi "kan -wo 'dho "yi
̱taama, -a -bha ̱klang -nu -zʋ -yö -bhɔ 'bluu- 'sü -wɔn 'ka. ̱Dhɛ 'ö ̱wa
"yi "kan ̱wa bɔ "yi ̱taama,
6 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka ka -dı 'kun "sɛkɛ 'ö Fadhiziɛn -nu waa-
Sadusiɛn -nu -gɔ bha- -gɔ!»
7 'Yö- -bha ̱klang -nu 'wo -ya zaɔkpadhe -da -sü -bha ̱dhɛ: «-Yö kë 'ö-
wo ̱dhɛ 'kwii 'bluu- 'sü bha 'yö -kë 'yö- pö sië "dhü bha.»
8 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ -wo zaɔdhe -da sië wo "kwëë 'yö- pö-
-nu -dhɛ: «-Më ̱në -kë 'yö 'ka -ya 'bluu- 'sü -sü zuën -ta? Ka -bha 'dhang
-bho n "dhiü -sü -yö 'dɛdɛ -kɛɛ!
9 "Ɛɛn 'wɔn 'gü ̱dede ̱në 'kii ma ̱kö "dhü bha -ee? "Ɛɛn ka -zʋ ̱në ̱ya
'to ̱ya bhɔ 'bluu- bhɛ "sɔɔdhu 'a- 'gü -gblü mɛ "gblü "sɔɔdhu -ta 'ö- töö
-yan -kpɛa -yö to bha- -wɔn 'ka "dhü bha -ee?
10 "Ɛɛn 'zü 'bluu- bhɛ "saɔplɛ 'a- 'gü -gblü mɛ "gblü -yiisiö -ta 'ö- töö -yan
-kpɛa -yö to bha ka -zʋ ̱në ̱ya 'to ̱ya bhɔ- -wɔn 'ka "dhü bha -ee?
11 "Ɛɛn -yö kë -kɔ -kë ̱dhɛ 'yö 'ka ka -zʋ gɔn ̱dhɛ a -wı 'bluu- ̱dede
̱në- 'ka? A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka ka -dı 'kun Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn
-nu -bha ̱gɔng bha- -gɔ.»
12 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö 'wo- 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'yii "wı "sɛkɛ ̱dede 'wo-
-da 'bluu- -bha bha- 'ka, "kɛɛ -yö -wı Fadhiziɛn -nu waa- Sadusiɛn -nu -bha
mɛ draan- -kɔ ̱në- 'ka.

Piɛdhö -bha Yesu -dɔ Atanna -bha -Yamɛ 'ka -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 8,27-30; Dhukö 9,18-21)

13 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya 'dho ̀ya ̀loo "sɛgɔ 'ö Fidhipö -bha Sezadhe -dhɛ -züzü bha- 'gü, 'yö ö -bha ̀klang -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka- -ma mɛ -nu -ta ̀dhɛ de suu ̀në mang Mɛgbömɛ n 'ka?»

14 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ 'bha -nu -wa -pö i -bha ̀dhɛ Zan Mɛzumɛ -mü i 'ka, 'ö mɛ 'bha -nu -wa pö (Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ) Edhi 'ö gun yi 'bha 'ka bha yö -mü i 'ka, 'ö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö 'wo- pö -a mɛ 'dhɛ 'wo- Zedhemi -kë bha yö -mü i 'ka, kö mɛ 'bha -nu -wa pö sïë 'zü Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ "wɛɛ 'bha -mü i 'ka.»

15 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Yö ka -zë ̀wɛ, ka ka -bha -pö ̀dhɛ?»

16 'Yö Simɔ Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: Atanna -bha -Yamɛ 'ö- bɔ yö -mü i 'ka! Atanna "yaandhe Gbö -mü i 'ka!»

17 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhʊ̈, 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Simɔ, Zan gbö, i -bha -së! -A -gɛn -mü ̀dhɛ tɛanwɔn 'dhɛ 'kö 'i- pö bha 'yii 'go mɛbhɪɪdhe 'gü, n Dë Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha ̀në- -zɔn i -dhɛ.

18 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü mang -dɪ 'pö a- -pö i -dhɛ ̀dhɛ -wo i -dhɛ Piɛdhö (̀waa- pö "dhʊ̈ kö -wa -pö -gwë). -Gwë 'i- suu 'ka bha, bhi ̀në 'i dho kë ̀dhɛ -gwë 'wo 'kɔ "kpan -ya -ta bha n -bha 'dhö, (bhi ̀në 'i dho Atanna -bha mɛ -nu -loo 'ko -ta -sü bha- zü bho), 'mɛ 'wo "dhʊ̈ bha ga -kɔ 'yii 'dho ̀mɔɔ- -nu -bha.

19 A -dho Atanna -bha -gblüdëdhɛ -dhaklɪ nu i -dhɛ, kö 'bha- "dhiʊ̈ ta mɛ "ʊʊ 'mɛ 'ö- -gɔ "kpʊng ̀taa yö kö -yö kë ta -sü 'ka- -mɛ -gɔ dhang- 'gü, "ɛɛn kö 'bha- "pʊ 'pö mɛ "ʊʊ 'mɛ 'ö- -gɔ "kpʊng ̀taa yö kö -yö kë "pʊ -sü 'ka- -mɛ -gɔ dhang- 'gü.»

20 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔɔglɔdhö ̀dhɛ 'wa 'dho- pö mɛ 'bha -dhɛ ̀dhɛ Atanna -bha -Yamɛ 'ö- bɔ yö -mü ö 'ka.

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö (Makö 8,31-38; 9,1; Dhukö 9,22-27)

21 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö- -nu -dhɛ "dhʊ̈, 'ö sü- 'yi bha -bha 'ö dho- 'ka "dhiʊ̈, 'yö zun ö -dɪ -wɔn -ta "pʊ -sü -bha ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «N -dho Zedhizadhɛmö -wɔn -yö -dhö kö -kwɛagbö -nu waa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu -wo n -wëëdhɛ ̀dede bho. -Wo -dho n zë 'ö 'a- bo -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka.»

22 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhʊ̈, 'yö Piɛdhö -ya sü ̀plɛ 'gü, 'yö -ya -dɔn -bho 'ka -sü -bha. 'Ö- pö: «'Aa n Dëmɛ, -më -dhiang ̀në 'i- zë "dhʊ̈, -a 'dhɛ 'kö bha Atanna -ya dɔ i 'ka ̀gblɛɛn.»

23 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö ̀slëë ö 'gü, 'ö- pö Piɛdhö -dhɛ: «-Bhö bhɔ n 'ka taa- ̀gblɛɛn, Sɔtraan! -Yö i "piʊ̈ ̀dhɛ 'i n -da Atanna "dhiʊ̈, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kɛng ka -zʊgɔngüwɔn 'yaa do, i i -zʊ -gɔn ̀dhɛ mɛ "bhɪɪ- -nu 'dhö.

24 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -ya pö ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Ö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- "piʊ̈ ̀dhɛ 'ö ziö n ̀keng-, -a -mɛ -yö bo -ya ö -dɪ -wɔn zuën -ta -sü 'ka kö -yö sëëbhodhe 'ö n -wɔn "glʊʊ "piʊ̈ 'ö ̀dhɛ -a -mɛ -dɔ -bha "dhü 'dhö bha- 'sü kö -yö ziö- 'ka n ̀keng-.

25 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö- "piʊ̈ 'ö ö -dɪ dha -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'mɛ 'ö- -gɔ -yö to n -wɔn -bha, -a mɛ -dho dha.

26 "Ɛɛn ̀ya kë ̀dhɛ mɛ 'bha "kpʊngtaapë ̀gban "pɛpɛ suu ̀slɔɔ "kɛɛ kö i 'nii- -zë -yö ̀dhɛng Atanna "piʊ̈ bha -oo, kö- ̀trɔɔn -mü -më 'ka? "Ɛɛn -më ̀në mɛ- dho ̀mɔɔ- -bha kö -ya nu Atanna -dhɛ ö 'nii- -gɔtadhɔpë 'ka.

27 -Ka -dhɛ -ga, mang Mɛgbömɛ -a -dho nu n Dë -bha 'tɔbhɔdhe bha- 'gü yaa- ma "kië -nu -dhö, 'yö 'a 'mɛ 'dhɛ "dhʊ̈ -a ̀saa bho -a -tosɛa kë -kɔ -bha.

28 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̔dede 'ka ̔dhɛ 'mɛ 'wo -dhɛ ya- 'gü -a mɛ 'gbɛ 'wii
'dho ga kö 'wii mang Mɛgbömɛ ma -gblüdëdhɛ nu -dhɛ yö.

17

Yesu -bha ö 'gü "gla -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 9,2-13; Dhukö 9,28-36)

1 ̔Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi "saɔdo ̔ya ziö, 'yö Yesu -yö Piɛdhö 'dhö, Zakö waa-
Zan 'ö -kë Zakö dheebhang 'ka bha- -nu -dhɛ 'yö 'wo dho -tɔn ̔gblɛɛn do
̔gbin-.
2 'Yö- -gla -a -nu "yaan mü, 'yö- wëëdhɛ 'gü 'dhö -ya 'bhü -sü -bha ̔dhɛ
'yënng- 'dhö, 'yö- -bha -sɔ 'bhü 'dhö -ya bhɔ -sü -bha 'yö -dhɛ -pʋ -a -zü.
3 'Yö- -bha ̔klangdhiʋ -nu -yaaga bha 'wo wo "yan -kpan Moizö waa-
Edhi -a -nu -bha (kö ̔wa 'go dhang- 'gü ̔wa nu) kö waa- Yesu -nu -wo
dhiang zë sië wo 'ko -dhɛ.
4 'Yö Piɛdhö -ya pö Yesu -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, 'kwa -ya yö -yö -dho kë
-së "dhɛ! -Bhö dɔ 'sa kö 'a sɔ 'kɔ 'në -nu -yaaga dɔ 'yö kö- do- kë i -bha 'ka,
kö- do- kë Moizö -bha 'ka, kö- do 'dhɛ 'ö to -yö kë Edhi -bha 'ka -dhe!
5 Piɛdhö -yö -to dhiang bha- zë -dhɛ 'gü, 'yö "dhuu kpö "yan bhɔ -sü 'bha
-yö nu 'yö sɔ- -nu -ta, 'yö -wʋ do -yö bɔ "dhuu kpö bha- 'gü 'ö- pö: «N Gbö
(do 'ö n -gɔ) 'yö ya -a -dhɔ -yö n -kë ̔dedewo, 'a n -gɔ -wɔn "pɛpɛ ̔gban
̔loo -sü 'ka yö ̔në- ̔kwɛɛ-. ̔Ya 'pë 'ö- pö ka -dhɛ -kaa kë.»
6 ̔Dhɛ 'wo -wʋ bha- ma, 'yö "suʋ 'dhö -da -nu 'gü 'yö 'wo zun wo kpiö
'gü 'yö 'wo wo -gɔ "gblëënu Yesu -dhɛ.
7 'Yö Yesu -yö ̔yɔɔn- -nu "sɔɔ, 'yö ö -kɔ -yɛ -a -nu -bha 'ö- pö: «-Ka "wlü,
"suʋ 'ya 'dho ka kë!»
8 'Wo dho wo "yan "dhiʋ "wlü kö Yesu yöö do ̔në ̔ya 'to mü.
9 ̔Dhɛ 'ö ̔wa zun -tɔn lɔɔ- -sü -bha, 'yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta
glɔglɔdhö 'ö- pö: «'Wɔn ka "yan 'dhö -da 'gü bha, 'ma 'dho- ma ka "dhi
tongtongdhö kö ka- -gɛn dɔ sië mɛ 'bha -dhɛ "dhɛ! -Yö 'to ka zuë" "piʋ -yö
'to- ka "dhʋ -yö zun- 'ka mang Mɛgbömɛ n -bö -yi -bha.»
10 ̔Dhɛ 'ö ̔yaa- pö "dhʋ, 'yö- -bha ̔klang -nu 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:
«"Kɛɛ -a pö 'ö kwa -bha 'tɔnggɔmɛ -nu -wa wo 'sa ̔dhɛ Edhi -dho nu ̔kö
-blɛɛsü, 'yö Atanna -bha -Yamɛ -yö gun -na nu ya- -gɛn -mü -më 'ka?»
11 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A pö 'wo- wo "dhʋ bha tɛan- -mü, -a -gɛn
-mü ̔dhɛ Edhi -dho nu kö -yö Atanna -wɔn ̔gban -ya -yɛa 'gü -deewo
("pɛpɛdhö, 'yö -a -bha -Yamɛ gun -na nu).
12 "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ ̔dhɛ Edhi ̔ya nu 'nu, "kɛɛ 'wii wo "tʋ këwɔn -bha
'wɔn 'ö -dhi -nu -dhɛ ̔në 'wo- -wɔ -ta. -Kɔ do 'wo Edhi -wëëdhɛ bho- 'ka
bha ̔në 'wo dho mang Mɛgbömɛ n -wëëdhɛ bho- 'ka 'pö.
13 ̔Dhɛ 'ö Yesu ̔yaa- pö "dhʋ, 'yö- 'wɔn to 'ö -da -bha ̔klang -nu "yaan
̔dhɛ -yö "wɪ sië Zan Mɛzumɛ ̔në- 'ka bha.

Yesu -bha "yina yaa -në do -kë "klʋʋklʋ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 9,14-29; Dhukö 9,37-43a)

14 ̔Dhɛ 'ö ̔wa nu ̔wa ̔loo -dhɛ 'wo mɛ "dhaa to- -bha bha- 'gü, 'yö
gɔndë do 'bha bha 'ö ̔yɔɔn Yesu "sɔɔ, 'yö zun ö kpiö 'gü- -dhɛ.
15 'Yö- pö: «N Dëmɛ, -bhö n gbö ya- -wëë -ga -dhe. Glɔɔ "dhɛ -yua 'ö- 'gü
ya -ya -wëë -kë wo sië "gbɪı- -wa. (-A "su yaa ̔ya bhɔ,) -ya -pö pɛng "dhiʋ
-dhɛ -nu waa- "yi ̔bhaa -dhɛ -nu 'gü "kwëë klö klö ̔dedewo.
16 A kë -nu 'nu- 'ka i -bha ̔klang -nu ̔në- -nu -dhɛ kö -wa dha n -dhɛ,
"kɛɛ 'wii ̔mɔɔ- -bha.»

17 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ bha ̀ya bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Yesu -ya pö ö -bha ̀klang
-nu -dhɛ 'ö- pö: «Gɔɔgbɪɪmɛ -nu, suuyaamɛ -nu 'ka ya! -Dhɛkpaɔyi ̀dhɛ
̀në 'a dho 'sü 'zü -deewo kö 'a- kë ka "piü? 'Ɛɛn a -dho ka -kwɛɛ bun 'zü
-dhɛkpaɔyi ̀dhɛ ̀në 'ka -deewo kö 'ka gun -na 'wɔn 'gü ma kö 'ka 'dhang
bho n "dhiü? 'Yö- pö -ka nu n -dhɛ 'në bha- 'ka!»
18 ̀Dhɛ 'wo nu- 'ka, 'yö ̀gbla "yina yaa 'ö gun- bha- 'gü bha- -ta. -Yö -to
-dhɛ do bha- 'gü 'ö go- 'gü 'yö -kë "klüüklü.
19 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'yö- -bha ̀klang -nu bha 'wo- -dhɛ -dɪ -wɔn "dhiü
'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi -kɔ 'ö 'yii ̀mɔɔ "yina yaa 'dhɛ ya- -bha bha-
-gɛn -mü -më 'ka?»
20 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -gɛn -mü ̀dhɛ 'kaa 'dhang ̀në- bho
Atanna "dhiü. A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ: ̀Ya kë ̀dhɛ ka -bha
-zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü ̀blünga ̀ya kë ̀dhɛ kplɔɔ" ga -zian ̀në- 'dhö, ka
-dho ̀mɔɔ- -bha 'ka- pö -tɔn -dhɛ: ‹-Bhö 'go i "gblʋʋ bha- 'gü 'i 'dho -dhɛ
ya- 'gü!› 'ö -kë ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö. Ka -fiëbhawɔn 'yii dho kë.»
21 ["Kɛɛ "yina yaa suu 'dhɛ 'kö bha- -kë mɛ 'gü -sü -faan -yö -slɔɔ -bhɛa
Atanna -dhɛ -sü waa- 'sunng- 'ma -sü ̀në- 'gü.]

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang -dee 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 9,30-32; Dhukö 9,43-45)

22 ̀Dhɛ 'ö yi do 'ka kö waa- -bha ̀klang "dhiü -nu ̀gban "pɛpɛ -wo -dhɛ
do 'gü Gadhidhe -sɛ 'gü, 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'zü 'ö- pö: «-Wo -dho
mang Mɛgbömɛ n "dhiü dɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ
23 'ö 'wo n zë. "Kɛɛ -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa bha, a -dho -bö 'ka.» ̀Dhɛ
'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö -wëë -yö bɔ- -bha ̀klang -nu bha- -nu -ta ̀dedewo.

'Nii- sɔng bho -sü 'ö Atanna -gɔ 'kɔɔdhö -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

24 ̀Dhɛ 'ö Yesu waa- ö -bha ̀klang -nu ̀wa 'dho ̀wa ̀loo Kapɛɛnaɔmö
-pö 'gü, 'yö Atanna -dhɔkëgükɔ 'niisɔngkunmɛ -nu 'wo ̀yɔɔn Piɛdhö "sɔɔ
'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Ka -gɔmɛ -yö Atanna -dhɔkëgükɔ 'nii- sɔng
-bho "wɛ -ee?»
25 'Yö Piɛdhö -ya pö: «̀Iin, -ya -bho.» ̀Dhɛ 'ö Piɛdhö ̀yaa- pö "dhü, 'ö
-da sië 'kɔɔdhö, Yesu ̀në dhiang zë- -dhɛ -blɛblɛsü 'ö- pö: «Simɔ, 'nii- sɔng
bho -sü -nu waa- pë bho -sü -nu 'ö "kpʋng ̀taa -gblüdë -nu -dhɛ bha i i
-bha -pö 'gü ̀dhɛ? -A -dhɛa -bha kö de -nu ̀në -wa bho, -a -nu gbö -nu
-ee, "ɛɛn mɛ "wɛɛ -nu -ee?»
26 'Yö Piɛdhö -ya pö: «-A -dhɛ 'yaa- -bha kö -gblüdë gbö -nu -zë -wa bho.»
'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ Piɛdhö -gɔ 'ö- pö: «-Yö "dhü tɛan- 'ka, -a -dhɛ 'yaa- -bha
kö -gblüdë gbö -nu -zë -wa bho (̀ya kë "dhü kö- -dhɛ 'yaa- -bha ̀dhɛ 'a-
-bho 'pö).»
27 "Kɛɛ yö ̀në- ̀gban 'gü, 'kwa 'dho 'mɛ 'wo ya- -nu -siödhɛwɔn kë, ̀dhɛ
'ö "dhü, -bhö 'dho "yi "kpʋng "dhiü kö 'i piü" -da, 'yuü- -blɛɛsü 'ö bhaa- -sü
bha 'i- "dhi "pʋ kö 'i -dhɛ -ga -a "dhiëng 'gü, i -dho "tanmaga do 'ö ̀mɔɔ
kwɛng koo- 'nii- sɔng -bha -a yö 'mü kö 'i- 'sü 'i nu- 'ka kö 'i koo 'nii- sɔng
bho- 'ka -a -nu -dhɛ.

18

'Mɛ 'ö- -duɛ 'dhö 'kpii- Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü 'ö Yesu -ya pö -a
-dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 9,33-37; Dhukö 9,46-48)

1 Yesu -bha klang -nu -wo -yɔɔn "sɔɔ -a "tüng dede bha në- 'gü 'yö
'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Mɛ 'yi i keng- ya de në -duɛ 'dhö 'kpii- Atanna
-bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'ö dhang- 'gü bha- 'gü, yi Dëmɛ?»
2 Dhɛ 'ö waa- dhɛɛ" bha- 'kpɔ "dhü, 'yö Yesu -yö 'në 'në 'dɛdɛ 'në do
-dhɛ, 'yö- dɔ- -nu wëëdhö 'yö- pö:
3 «-Ka -dhɛ -ga, a- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ kö 'kii ka zuë" slëë-
kö 'ka "wɪ 'wɔn -bha dhɛ 'në 'sɛnsɛn 'në -nu 'dhö 'kii 'dho ka -duɛ -zian
slɔɔ Atanna -bha -gblüdëdhɛpö 'ö dhang- 'gü bha- 'gü.
4 -A -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'ö- -duɛ 'dhö 'kpii- Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha-
'gü, yö -mü 'mɛ 'ö- "tʊ 'yaa kë ö -dɪ -wɔn -bha dhɛ 'në 'ö ya- 'dhö bha në-
'ka.
5 'Mɛ 'ö dho 'në -nu 'ö- -nu suu 'dhö ya- -nu -dhɛng bun n -wɔn 'gü, kö
-yö ma në n -dhɛng bun bha.»

(Makö 9,42-48; Dhukö 17,1-2)

6 'Yö- pö: «Mɛ "ʊʊ 'mɛ 'ö dho kë 'në -nu 'wo 'dhang bho n "dhiü "dhü bha-
mɛ do -zian -pö 'wɔn yaa 'gü -mɛ 'ka, -a fië- -to kö -wo -gwë kpö 'gbiin- do
dun- -mɛ bhɔ -bha kö wa -zuö 'ka weeyi bhaa kö -ya zë ('wɔn 'ö Atanna
dho- wɔ- -ta bha- -bha).
7 "Kpʊngtaamɛ -nu -bha -yö -wëësü, -a -gɛn -mü dhɛ 'wɔn -nu 'wo dho
mɛ -nu -da 'wɔn yaa kë -sü 'gü "dhü bha -wo -dhö. -A -wɔn 'gü -wo -dho 'to
kë -sü -bha -kpɛawo, "kɛɛ 'mɛ 'kö dho kë -a kë -mɛ 'ka bha në- -mɛ -bha
'dhö -wëësü!
8 Ya kë dhɛ i -kɔ waa- i -gɛn wa kë i -da 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a
-nu "kan i -bha kö 'i- -nu -zuö -dhɛ gblɛɛn 'gü ("tüng 'ö 'bhii- kë kö bha-
'ka). -A -gɛn -mü dhɛ -da i -kɔ waa- i -gɛn "kplü 'ka -sü 'ö Atanna -bha
-gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü, -a fië- -dhö i -kɔ waa- i -gɛn gban -to i -bha -sü 'ö
'wo i -zuö 'ka pɛng 'ö 'yaa "dhuu -a 'gü -sü -ta.
9 Ya kë dhɛ i "yanga do ya kë i -da 'wɔn yaa 'gü -pë 'ka, -bhö -a bho
'mü kö 'i- -zuö -dhɛ gblɛɛn 'gü ("tüng 'ö 'bhii- kë kö bha- 'ka), -a -gɛn -mü
dhɛ i -da Atanna -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü -sü 'ö i "yanga do 'ka, -a fië-
-dhö 'ö -ziö 'ka i "yanga gban plɛ -to mü -sü 'ö 'wo i -zuö 'ka pɛng 'ö 'yaa
"dhuu -a 'gü -sü -ta.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban "bhlaa 'ö dhɛng 'wo- yö -a -bha 'ö Matiö -ya pö

(Dhukö 15,3-7)

10 'Yö go mü 'ö- pö: «-Ka ka -dɪ 'kun 'në -nu 'wo ya- mɛ do -zian -zë "dhiisü
-bha! -A -gɛn -mü dhɛ 'a- pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ: Atanna -bha
"kië -nu 'wo dhang- 'gü në 'wo "yan -to -nu -bha -mɛ -nu 'ka, 'yö 'wo dɔ
-sü 'ka n Dë 'ö dhang- 'gü -a wëëdhö "tüng gban 'gü (kö -wa -nu -bha za
dɔ).
11 [-A -gɛn -mü dhɛ mang Mɛgbömɛ a -nu 'mɛ 'wo dhɛng -sü 'ka në-
-nu dha -dhɛ 'gü.]
12 "Ɛɛn ya kë dhɛ "bhlaa këng do ya kë mɛ do -gɔ kö -a do -yö dhɛng,
'yii 'dho- -kaɔng "sueisiö ga "sueisiö -kpɛa 'ö to- 'to -tɔn gbin- 'ö dho -a 'dhɛ
'ö dhɛng bha- mɔɔ- -dhɛ 'gü -ee? "Ɛɛn 'yaa "dhü -ee?
13 A- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ: Yaa- yö, -a zuë" nii -yö -da
"bhlaa doseng bha- yö -wɔn 'gü, 'ö -ziö 'ka -a -kaɔng "sueisiö ga "sueisiö 'ö
'wii dhɛng bha- -ta.
14 Ka Dë 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha, 'yaa- "piü dhɛ 'mɛ 'wo (bɔ ö
'ka 'wo) dhɛ 'në -nu ya 'dhö bha- mɛ doseng -zian -yö dhɛng -kɔ do bha
në- 'gü.»

I dheebhang ɲya 'wɔn yaa kë -a 'kun -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

15 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: ɲYa kë ɲdhɛ i dheebhang ɲya 'wɔn yaa kë, -bhö 'dho- "piü kö 'pë 'ö- -kë 'ö 'ya- bha 'i- -zɔn -dhɛ, "kɛɛ 'ka kë 'mü ɲplɛ. ɲYa kë ɲdhɛ ɲya "wɪ i -wʊ -bha kö 'bha- dha ɲnaa bha.

16 ɲYa kë 'zü ɲdhɛ 'yii "wɪ i -wʊ -bha, -bhö 'dho 'i mɛ do "ɛɛn mɛ ɲplɛ -dhɛ kö -wo ɲnëng i -bha kö 'ka 'dho mü. Kë "dhü kö pë "ʊʊ pë 'ö 'ka dho- pö 'mü bha kö 'ka- pö mɛ ɲplɛ "ɛɛn mɛ -yaaga "yaan kö -wo kë ka "sɛɛ- 'ka ɲdhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʊ -ya pö- 'ka- 'dhö.

17 ɲYa kë 'zü ɲdhɛ 'yii "wɪ mɛ -yaaga bha ka -wʊ -bha, -bhö Atanna -bha mɛ -nu ɲloo 'ko -ta kö 'i- -da -nu -dhɛ. ɲYa kë ɲdhɛ 'yii ö "tʊ 'to mɛ 'wo bha- -nu -wʊ -bha tongtongdhö, -bhö -a -ga ɲtaamasü 'gü ɲdhɛ 'mɛ 'yaa Atanna dɔ ɲnë- 'dhö.»

18 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɲdede 'ka ɲdhɛ: Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ka dho- 'tɔng- -ya -ta Atanna -bha zian -ta "kpʊng ɲtaa yö, 'tɔng- -dho kë- -mɛ -ta dhang- 'gü. "Ɛɛn mɛ "ʊʊ mɛ 'ka dho- -mawɔn 'to "kpʊng ɲtaa yö, Atanna -dho -a -mɛ -mawɔn 'to dhang- 'gü.

19 A- -pö ka -dhɛ 'pö ɲdhɛ: Kö mɛ ɲplɛ -wʊ -yö kë 'wɔn 'gü do ka kpö 'gü "kpʊng ɲtaa yö, kö -wo bhɛa" n Dë Atanna -dhɛ pë "ʊʊ pë 'kö- -wɔn 'gü, yö 'ö -ya -sü 'ka dhang- -nu 'gü bha, -yö -dho -a nu- -nu -dhɛ.

20 -A -gɛn -mü ɲdhɛ -dhɛ 'ö mɛ ɲplɛ "ɛɛn mɛ -yaaga 'wo -ya -sü 'ka wo kpö 'ka- -bha n 'tɔ 'gü, kö a- -nu kpö 'gü.

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban gwëëmi 'ö 'yaa mɛ 'bha -mawɔn 'to -a -bha 'ö Matiö -ya pö

21 ɲDhɛ 'ö Yesu ɲyaa- pö "dhü, 'yö Piɛdhö -yö ɲyɔɔn- "sɔɔ 'ö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, n dheebhang 'ö 'wɔn yaa -kë n 'ka -kpɛawo, a -dho -a -bha 'wɔn yaa -mawɔn 'to -gɛn -yan 'ka ɲdhɛ? "Ɛɛn 'a- kë "dhü -gɛn -yan 'ka "saɔplɛ -ee?»

22 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «-Abin! 'Mii- pö i -dhɛ -gɛn -yan 'ka "saɔplɛ, "kɛɛ -gɛn -yan -kaɔng "saɔplɛ -gaɔ "saɔplɛ.

23 (ɲYa kë "dhü kö- "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö ɲnaa bha.) Yö ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö 'a dho- pö ka -dhɛ ɲdhɛ: Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha -yö -bhɔ -gblüdë do 'bha -bha 'wɔn -bha.

-Gblüdë 'bha bha ɲnë- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ yi do 'ka ɲdhɛ: «Ma ɲnaɔ "pɛpɛ 'ö ka -gɔ bha, -ka nu- 'ka kö 'kwa- dhʊng!»

24 ɲDhɛ 'ö ɲwa nu ɲnaɔ bha- 'ka, 'ö ɲwa zun- dhʊng -sü -bha -së 'ka, 'yö 'wo -wo mɛ do 'ö- -bha 'wëë- "gblü këng drun "pɔ -yö gun- -bha bha- 'ka, 'yö 'wo nu- 'ka- -dhɛ.

25 'Ö gun "dhü kö gɔndënë bha pë "ʊʊ pë 'bha 'yaa- -gɔ kö -yö "pɔ bha- bho- 'ka. ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhü, 'yö- dëmɛ -ya pö- 'dhö, -a -bha dhebhɔ 'dhö, -a -bha 'në -nu 'dhö, -wa nu 'go ɲdhuëng 'ka waa- ɲslɔɔpë ɲgban 'dhö kö ö -bha 'wëëga bha -yö ɲslɔɔ.

26 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhü, 'yö- -bha gwëëmi bha 'ö zun ö kpiö 'gü- -dhɛ 'yö ɲbhɛa 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö i zuë" kë -sɛa n "piü kö 'a i -bha "pɔ pë bha- mɔɔ- -dhe!»

27 ɲDhɛ ɲyaa- pö "dhü, 'yö- -wëë 'dhö -gblüdë bha- -kë 'yö- pö- -dhɛ: «'Ma i -mawɔn 'to, -bhö 'dho!»

28 ɲDhɛ 'ö gɔndënë 'ö -gblüdë -ya -mawɔn 'to bha ɲya zun "kpɛnng, 'yö -kpan ö yëkëyɔɔ 'ö wɛng 'wo yë -kë -gblüdë do bha- "piü, "kɛɛ 'ö yö -zë -a -bha 'wëë- këng ɲplɛ -nu "sinma "pɔ 'dhö- -bha bha- -bha. 'Yö sa- -ta, 'yö kun bhɛa" kpɛnngkpɛnngdhö 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö ma 'wëëga bha- nu!»

29 'Yö- yëkëyɔɔ bha 'ö zun- -dhɛ kpiö 'gü, 'yö ⸮bhɛa 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbɪɪ-
kö 'i i zuë" kë -sɛa n "piü kö 'a i bha "pɔ pë 'ö bha- mɔɔ-!»
30 "Kɛɛ 'yö yö -zë 'yii "wɪ- -bha, 'yö- kun 'ö- -da -kaso 'gü 'yö dho ö zun-
'ka -a -bha "pɔ bha- ⸮gban bho -sü -bha.
31 ⸮Dhɛ 'ö- "tɛabɔ -nu 'wo 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö -wëë -yö bɔ- -nu -ta
⸮dedewo, 'yö 'wo dho 'wo -ziö 'gü wo -gɔmɛ -dhɛ.
32 ⸮Dhɛ 'ö- -nu -gɔmɛ -yö 'wɔn bha- ma, 'yö ö -bha gwëëmi bha- -dhɛ 'yö-
pö- -dhɛ: «Gwëë" "klʊ yaasü! Bhɛa" ⸮në 'i- wo n -dhɛ ma 'wëëga 'ö i -bha
bha- -wɔn 'gü 'yö 'a- ⸮gbaɔ i -gɔ.
33 ⸮Ya kë "dhü -a -dhɛa bha 'nu kö i "tɛado bha- -wëë -yö i kë 'pö ⸮dhɛ
-kɔ 'ö i -wëë -yö n -kë 'ka bha- 'dhö, "kɛɛ 'yö 'bhii yö -zë kë.»
34 'Wɔn bha- -siö -gɔmɛ bha- -bha -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü, 'yö- kun 'pö 'ö-
-da -kaso 'gü kö -wa -wëë -kë wo ⸮dedewo -yö 'dho -yö zun- 'ka -a -bha "pɔ
bha- ⸮gban bho -sü -bha.
35 'Yö Yesu -ya pö ö -bha ⸮klang -nu -dhɛ: «⸮Ya kë ⸮dhɛ 'mɛ 'ka "dhü 'do
'do 'ka 'kii ka dheebhang -mawɔn 'to ka zuë" ⸮gban 'ka, n Dë 'ö -ya -sü 'ka
dhang- -nu 'gü, -yö -dho ka kë -kɔ do bha ⸮në- 'gü.

19

Yesu -bha mɛ draan- -wʊ 'ö -gban dhe -bho "bü -sü -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,1-12)

1 ⸮Dhɛ 'ö Yesu ⸮ya bo -a -nu ⸮klang kë -sü 'ka 'wɔn -nu bha- 'ka, 'yö go
Gadhidhe -sɛ 'gü 'yö dho Zude -sɛ "pɛan 'dhɛ 'ö bɔ "yi 'wo- Zuudɛn -kë bha-
⸮taama bha- 'gü.
2 Mɛ kpö 'gbɛ ⸮dede -wo -dho 'zü- ⸮keng- mü 'ö- -nu dha -a -nu -bha "yua
-nu -gɔ.
3 -Dhɛ bha ⸮në Fadhiziɛn -nu ga 'bha 'wo nu Yesu -gɛn mɔɔ- -dhɛ 'gü mü,
'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Mɛ i -bha dhebhɔ ⸮ya i -siödhɛwɔn kë bha
-oo, 'kö 'zü 'ö -kë 'wɔn suu "ʊʊ suu 'ö- 'ka, -yö -së kö- -mɛ -ya -bha dhebhɔ
bha- bho "bü -ee?
4 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʊ
'gü 'kaa- dɔ ⸮në wo -ee?
‹-A zübhoyi 'ka Atanna -yö gɔɔn- waa- dhebhɔ ⸮në- -nu -da.›
5 'Yö go mü 'ö- pö:
‹-A -kë "dhü -sü 'gü, gɔɔn- -dho "kan ö dë waa- ö dhe -a -nu -bha,
'yö waa- -bha dhebhɔ 'wo -tosɛa -kë,
'yö wɛng 'wo -kë pë do 'ka.›
6 ⸮Ya kë "dhü kö dhe waa- gɔn 'wo bha 'waa mɛ ⸮plɛ 'ka 'zü, kö ⸮wa kë pë
do ⸮në- 'ka. -A -kë "dhü -sü 'gü kö 'pë 'ö Atanna ⸮yaa- ⸮nëng 'kwëë- bha,
mɛ 'bha 'ya 'dho- pö 'ö- "kan 'kwëë-.»
7 'Yö Fadhiziɛn -nu -wa dhɛɛ" kpɔ 'zü 'wo- pö: «-Yö -kë 'sa ⸮dhɛ 'yö Moizö
-zë 'ö- pö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ⸮yaa- pö 'ö dhe bho "bü, -a -mɛ -ya -bho "bü 'sëëdhɛ
kë kö -ya ⸮nëng- -bha?»
8 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Kaa- gɔɔgbɪɪdhɛ bha ⸮në- -kë 'yö
Moizö -ya pö "dhü, "kɛɛ 'yaa gun "dhü -blɛɛsü.
9 A- -pö ka -dhɛ ⸮dhɛ: Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -bha dhebhɔ bho "bü, kö- -gɛn 'yii
kë- -zuazëwɔn -zë 'ka, kö -yö 'dho -yö dhe "wɛɛ 'sü, kö- -mɛ -yö -da ⸮në wo
mɛ -nu -bha dhe "piü bha.»
10 'Yö- -bha ⸮klang -nu 'wo ⸮yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö- -dhɛ: «⸮Ya kë "dhü yö
-zë 'gü kö -to -kiɛgbaɔ 'ka -sü fië- -dhö 'sa -dhe.»

11 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Wʋ 'dhɛ 'kö 'a go- pö bha mɛ
gban 'wii 'dho yö -zë 'gü ma, kö 'yii kë mɛ 'dhɛ 'kö Atanna -ya 'gü ma -sü
nu- -nu -dhɛ -a -nu 'ka.
12 'Wɔn -gɛn 'gbɛ -yö -dhö 'ö mɛ 'gbɛ 'waa mɔɔ- -bha kö -wo dhe 'sü-
-wɔn 'gü. Mɛ 'bha -nu -wo -bhɔ wo -bha 'ka, 'ö mɛ 'bha -nu -dı 'pö mɛ "bhıı-
-nu në 'wo- -nu -kë "dhʋ. 'Yö- mɛ 'bha -nu -dı 'pö, -a -nu -to -kɛgbaɔ 'ka
-wɔn -gɛn 'dhö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -bha. Kë "dhʋ kö 'wo-
-bha yë kë woo- -tosɛa gban 'ka. 'Ma- pö "dhʋ, -a 'gü ma -mɛ -ya ma!»

Yesu -bha 'dhuë- -kë 'në -nu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya pö
(Makö 10,13-16; Dhukö 18,15-17)

13 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhʋ, 'yö mɛ -nu -wo nu 'në 'sɛɛnnë -nu 'ka- -dhɛ kö
-yö ö -kɔ kpa -a -nu -ta kö -yö bhɛa" Atanna -dhɛ -a -nu -wɔn 'gü, "kɛɛ 'yö-
-bha klang -nu 'wo -ya -ya 'mɛ 'wo bha- -nu "yan 'gü -sü -bha.
14 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka ka kwaa- 'nësɛɛnnë -nu -zü kö -wo nu
n "piʋ 'ka 'dho -a -nu "piʋ kë, -a -gɛn -mü dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ
-yö 'mɛ 'wo bhɔ 'në -nu ya- -nu -bha në- -nu -bha 'ka.»
15 'Yö ö -kɔ -ya -nu gbin-, 'yö 'dhuë- -kë -nu -bha 'yö -ziö.

Naɔmɛ do yee kë Yesu keng- -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,17-31; Dhukö 18,18-30)

16 Dhɛ 'ö dho 'ö loo -dhɛ 'bha bha- 'gü, 'yö 'nëglɔɔnnë do 'bha bha 'ö
nu- "piʋ 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -më -wɔn -së në 'ma- kë 'yö 'a
dho sii 'ö 'yaa yën -a slɔɔ?»
17 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «I n dhɛɛ" -kpɔ 'wɔn 'ö -gban 'wɔn -së
-bha -a -wɔn 'ka -më -wɔn 'gü? Atanna yöö do në- këwɔn 'dhö -së. Ya
kë dhɛ sii 'ö 'yaa yën bha- -dhɔ ya kë i -bha kö -bhö i 'gü dɔ "gbıı- kö 'i
Atanna -bha 'tɔng- -nu në- bhlëë -ya!»
18 'Yö- pö Yesu -dhɛ 'ö- pö: «'Tɔng- -mɛɛ?» 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö:
«'Tɔng- 'ö- pö dhɛ:
‹'Bha 'dho mɛ zë,
'bha 'dho -da mɛ -nu -bha dhe "piʋ,
'bha 'dho kwaan bho,
'bha 'dho sua -ya mɛ 'bha -bha,
19 -bhö i dë waa- i dhe- -nu -ya bhlëë 'gü,
i këyɔɔ -dhɔ -yö i kë dhɛ i -dı 'dhö bha- yö.›»
20 'Yö 'nëglɔɔnnë bha 'ö- pö Yesu -dhɛ: «'Tɔng- 'dhɛ 'kö bha 'ma- gban
'kun, -a -mɛɛ në ya 'to?»
21 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «'Bha- pö- "dhiʋ -yö pa Atanna wëëdhö, -bhö
'dho kö pë "pɛpɛ 'ö i -gɔ 'i- gban 'go, kö 'i- sɔng bha- gbaɔ "flɛɛmɛ -nu
-gɔ kö 'i nu 'i -da n keng-. 'Bha- kë "dhʋ i -dho naɔ 'dhɛ 'ö dhang- 'gü -a
slɔɔ.»
22 "Kɛɛ dhɛ 'ö 'nëglɔɔnnë bha 'ö -wʋ -nu bha- ma, 'yö ö wë 'gü -siö, 'yö
-ziö 'ö dho, -a -gɛn -mü dhɛ naɔ- -gun -gɔ dedewo, (-a -wɔn 'gü, 'yaa
gun- "piʋ dhɛ 'ö ö -kɔ bho- 'gü).
23 Dhɛ 'ö ya 'dho, 'yö Yesu -ya pö ö -bha klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «A-
-pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ: Naɔmɛ -nu -bha -da Atanna -bha
-gblüdëdhɛ 'gü -dhɛ -dho kë "gbıı-.
24 'Ö 'a- pö 'zü ka -dhɛ dhɛ: -Yɔɔnmɛa -bha bɔ -sɛdha -yɛ 'ka -dhɛ -yö
'ya-, "kɛɛ naɔmɛ -nu -bha -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü -sü -yö "gbıı-
'ö -ziö -yɔɔnmɛa -bha -ziö -sɛdha -yɛ 'ka -sü -ta.»
25 Dhɛ 'ö- -bha klangdhiʋ -nu 'wo -wʋ bha- ma, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn
dedewo 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Ya kë "dhʋ yö -zë 'gü 'sa kö 'dee dho dha?»

26 'Yö Yesu -ya -nu -ga "sɛnngdhö, 'yö- pö: «Mɛ "bhɪɪ- -zë -kɔ 'yaa ▯mɔɔ- -bha, "kɛɛ Atanna -zë -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö.»
27 'Yö Piɛdhö -ya pö Yesu -dhɛ 'ö- pö: «'Yö 'mɛ 'kö yi -zë 'ya yii- pë ▯gban -pë ▯gban 'to, 'ö 'ya -da i ▯keng- 'sa ya ▯wɛ, -më ▯në dho kë yi -zë yi -dhɛ?»
28 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ▯dede 'ka ▯dhɛ mang Mɛgbömɛ 'a dho -ya ma -gblüdëdhɛ -gbloo ▯bhlëësü bha- 'gü "kpʋngtaadhɛ -dee bha- 'gü -dhɛkpaɔyi 'ö- 'ka, mɛ -kaɔng do ga ▯plɛ 'ka -ziö n ▯keng- bha, kaa -dɪ 'pö ka -dho -ya -gblüdëdhɛ -gbloo -nu -ta kö 'ka za dɔ Izraɛdhö "sɛgɔ -kaɔng do ga ▯plɛ bha- 'gü -mɛ -nu -bha yi 'ö bha ▯në- 'ka.
29 ▯Ya 'go mü mɛ "pɛpɛ 'wo dho woo- 'kɔ -nu waa- wo dheebhang gɔɔn- -nu waa- dhong -nu, wo dë -nu, wo dhe -nu waa- woo- dhebhɔ -nu, woo- 'në -nu "ɛɛn woo- 'bhlaa- -nu 'to n -wɔn 'gü, -wo -dho -a "dhiʋ -ziö -ta ▯slɔɔ, 'ö 'wo dho 'wo ▯sii 'ö 'yaa yën bha- ▯slɔɔ.
30 "Kɛɛ 'mɛ 'wo mɛ -blɛɛsü -nu 'ka "tʋng ya- 'gü bha, -a mɛ 'gbɛ -dhɛ -dho 'to ▯taama, 'ö 'mɛ 'wo ▯taama 'pö "tʋng ya- 'gü bha- mɛ 'gbɛ 'wo bɔ "dhiʋ.»

20

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban yëkëmɛ -nu -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë

1 'Yö Yesu -ya pö: «-A pö 'a- wo "dhʋ bha- -gɛn -mü ▯dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ -yö ▯dhɛ gɔndë do 'ö yëkëmɛ -da ö -gɔ 'bhlaa- kö -ya ▯saa bho ▯në- 'dhö. Gɔndënë bha -dhɛkpaɔ tii 'gü yi do 'ka 'yö dho mɛ mɔɔ- -dhɛ 'gü kö -wo yë kë ö -gɔ -drɔɔ -dhü -bhlaa 'gü.
2 'Yö 'wo ▯mɔɔ- ▯saa "dhi 'gü -suga do -dhɛkpaɔyi do, 'yö- -nu bɔ yë kë -dhɛ 'gü.
3 ▯Dhɛ 'ö 'yënng- "tɛɛ ▯ya -wo -së 'ka, 'yö dho 'zü mɛ 'bha mɔɔ- -dhɛ 'gü. 'Yö dho 'yö -kpan mɛ kpö 'bha -bha kö -wo dɔ sië "dhɛɛdhö kö yë 'yaa- -nu -gɔ
4 'yö- pö- -nu -dhɛ: Kaa -dɪ 'pö -ka 'dho n -gɔ -drɔɔdhɛ 'gü kö 'ka yë kë 'mü, a -dho ka ▯saa bho- bho -kɔ 'ka.»
5 ▯Dhɛ 'ö- pö- -nu -dhɛ "dhʋ, 'yö 'mɛ 'wo bha 'pö 'wo -ziö 'wo dho. ▯Dhɛ 'ö 'yënng- -ya -mɛ -gɔ ▯zinng 'gü "tʋng bha ▯ya ▯loo, 'yö -drɔɔ -bhlaa dëmɛ bha 'ö dho 'zü mɛ 'bha mɔɔ- -dhɛ 'gü, 'yö 'dho 'bha wo kö 'yënng- ▯ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka, 'yö -kpan 'zü mɛ 'bha -nu -bha, 'yö -wʋ do bha- pö- -nu -dhɛ 'yö 'wo dho 'pö.
6 ▯Dhɛ 'ö 'yënng- -gɔ ▯ya -ya -tɔn -ta, 'yö dho 'bha wo 'yö -kpan mɛ kpö 'bha -bha 'zü kö -wo dɔ sië "dhɛɛdhɛ bha- 'gü, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn 'ö mü 'yö 'ka dɔ -dhɛ ya- 'gü "wɛɛwɛɛ 'yö 'kii yë 'bha kë ▯dɛɛ?»
7 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Mɛ 'ö dho yi 'sü ▯në- -mɛ 'yaa 'dhö -wa!» 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «▯Dhɛ 'ö "dhʋ kö -ka 'dho kö 'ka yë kë n -gɔ -drɔɔ -bhlaa 'gü!» 'Yö 'wo dho 'pö.
8 ▯Dhɛ 'ö "bin ▯ya 'ma, 'yö 'bhlaadë -ya pö ö -kɔdhiʋmɛ -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö yëkëmɛ -nu bha- -nu -dhɛ 'kii- -nu ▯saa bho, "kɛɛ -a zü bho 'mɛ 'wo nu ▯taama bha ▯në- -nu -ta kö 'i- "dhiʋ ta 'mɛ 'wo nu -blɛɛsü bha- -nu -ta!»
9 ▯Dhɛ 'ö ▯yaa- pö "dhʋ, 'yö 'mɛ 'wo nu yë "dhiʋ kö 'yënng- -gɔ ▯ya -ya -tɔn -ta bha 'wo nu 'yö 'wo- -nu ▯saa bho -suga 'do 'do 'ka.
10 'Yö 'mɛ 'ö woo -dɪ 'pö, 'wo -da yë 'gü -blɛɛsü bha 'wo nu. -Yö -kë -nu 'gü ▯dhɛ -a -nu -bha -dho ziö 'mɛ 'wo nu ▯taama bha- -nu -bha -ta, "kɛɛ 'yö 'wo -suga 'do 'do -gblü -a -nu -ta 'pö.
11 ▯Dhɛ 'wo -suga 'do 'do bha- sü 'yö 'wo -ya -dɔn bho -sü -bha wo yun 'gü -drɔɔdhɛ dëmɛ bha- 'ka

12 'wo- pö: «'Mɛ 'wo -da yë 'gü kö "bin ɲya ma ya, i- -nu ɲsaa -bho 'pö
ɲdhɛ 'mɛ yi -zë 'yi yë -kë 'yënng- 'ka 'yi ɲgloo -bha yö yi 'dhö ɲdhɛ?»
13 'Yö- -yɔ bɔ mɛ do -gɔ 'ö- pö: «N "taɔngdë, 'mii "kpënng- kë ka -gɔ -wa,
"ɛɛn 'kwii ɲmɔɔ -suga do ɲnë -wɔn 'gü, 'yö 'ka gun -na yë zü bho -ee?»
14 ɲDhɛ 'ö "dhü, -ka kaa- 'dho wo ka ɲsaa bha- 'ka, mɛ 'dhɛ 'wo nu ɲtaama
bha- -nu ɲsaa -bho "dhü -wɔn -yö -ga ma ɲnë n 'gü 'yö 'a- bho "dhü.
15 "Ɛɛn n -dı -bha ɲnaɔ 'yaa -mü, pë 'ö -dhi n -dhɛ 'maa ɲmɔɔ- -bha 'kaa-
-kë 'ka -ee? "Ɛɛn n "klʋ -kë -së -wɔn ɲnë -siö ka -dhɛ -ee?»
16 'Yö Yesu -ya pö: «'Pë 'ö -kë 'yö 'a- pö ka -dhɛ ɲdhɛ (Atanna -bha 'wɔn
kë -kɔ waa- mɛ "bhıı- -bha 'waa do, -a -wɔn 'gü) 'mɛ 'ö nu -blɛɛsü waa- 'mɛ
'ö nu ɲtaama -a -nu ɲsaa- -dho kë do bha 'yö bha.»

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn pö -kɔ -yaaga -naa 'ö- pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,32-34; Dhukö 18,31-34)

17 'Ö gun kö Yesu -yö 'dho sië Zedhizadhɛmö, waa- ö -bha ɲklang -nu 'yö
mɛ -kaɔng do ga ɲplɛ bha- -nu -dhɛ ɲplɛ 'gü "ta -zian bha- -ta 'yö- pö- -nu
-dhɛ:
18 «-Ka -dhɛ -ga, 'dho do 'kwa- wo sië Zedhizadhɛmö ya, -wo -dho mang
Mɛgbömɛ n ɲgbaɔ "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ
-nu -gɔ 'ö 'wo n zë za 'ka,
19 'yö 'wo n -dɔ 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -gɔ, 'yö 'wo ɲwɛɛ dɔ n -bha, 'yö
'wo n -ma -sabhlü 'ka, 'yö 'wo n dɔ "dhü -bha 'yö 'a ga 'yö- -dhɛkpaɔyi
-yaaga -naa 'ka 'a -bö.

Gba 'ö Zan waa- Zakö -nu dhe -ya -dhɛ Yesu -gɔ -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,35-45)

20 ɲDhɛ 'ö go yö -zë 'gü, 'yö Zebede -bha dhebhɔ -yö ɲyɔɔn Yesu "sɔɔ
'waa- ö gbö -nu 'wo gun- ɲkeng- -a -bha ɲklangdhiü 'ka bha- -nu 'dhö 'yö
zun ö kpiö 'gü- -dhɛ -bhɛa -dhɛ kian 'ka.
21 'Yö Yesu -yö to 'ö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Yö i "piü ɲdhɛ 'a kë i -dhɛ ɲdhɛ?
'Yö dhebhɔ bha 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbıı-, n dëmɛ, kö n gbö -nu ɲplɛ ya, -duɛ
'ö i "piü dhang- 'gü bha- ɲbhlëësü ɲdede 'ö- 'gü bha 'i- nu- -nu -dhɛ i -bha
-gblüdëdhɛ -yö -bha -yi 'ka -dhe!»
22 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «Pë -nu 'ka- pö sië bha 'kaa- 'klɔɔ- dɔ. "Ɛɛn
'wɔn "gbıı- 'ö maa- "yi mü ya ka -mɔɔ -bha 'ka- mü -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ:
«ɲIin, yi -mɔɔ -bha 'yi- mü.»
23 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ: «-Yö "dhü -zë wo tɛan- 'ka ɲdhɛ 'wɔn "gbıı- do 'ö
maa- "yi mü bha ka -dho ka -bha mü, "kɛɛ -a 'dhɛ 'kö -gban -duɛ 'ö n "piü
dhang- 'gü -a -blɛɛsü -sü -wɔn -zë -bha bha, ma -zë 'maa- -nu mɛ -dhɛ -mɛ
'ka, -a -gɛn -mü ɲdhɛ -yɛa -nu 'wo "dhü bha 'mɛ 'ö n Dë -ya -ya -a -nu -gɔ
-ya wo ɲnë- -nu -bha 'ka.» (Yö ɲnë- -nu -a -nu -dhɛ -mɛ 'ka).
24 ɲDhɛ 'ö- -bha ɲklang -nu bha- mɛ -kaɔng do 'wo to 'wo 'wɔn bha- ma,
'yö -siö -nu -dhɛ mɛ ɲplɛ 'dhɛ 'wo bha- -nu kwi -bha.
25 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ɲdhɛ "sɛgɔdhiümɛ
-nu -wo -gbaɔn woo- "sɛgümɛ -nu -ta, 'ö faanmɛ -nu 'wo faan -dhɛ -wo mɛ
-nu -ta.
26 "Kɛɛ -a -dhɛ 'yaa- -bha kö ka -zë ka -bha -yö kë "dhü. Ka -zë ka -bha
'ka 'mɛ 'ö- "piü ɲdhɛ 'ö kë mɛ ɲbhlëësü ɲdede 'ka Atanna 'gü bha- -dhɛa
-bha kö- -mɛ ɲnë -yö kë ka "dhiü -ziö wo -mɛ 'ka.
27 'Mɛ 'ö- "piü 'zü ɲdhɛ ö -duɛ kë 'kpii- (Atanna "piü), -a -dhɛa -bha kö-
-mɛ ɲnë -yö kë kaa- ɲdhuëng 'ka.

28 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mang Mɛgbömɛ 'mii nu kö -wo ma -zë n "dhiü
-ziö wo, "kɛɛ 'yö 'a -nu kö ma ̱në 'a mɛ "bhɩɩ- -nu "dhiü -ziö wo kö 'a n -dɩ
nu -a -nu dha -wɔn 'gü bha 'yö bha.»

Yesu -bha "yanwlümɛ ̱plɛ -kë "klüüklü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 10,46-52; Dhukö 18,35-43)

29 -A -nu 'dho -sü 'ka, ̱dhɛ 'ö ̱wa 'go Zedhiko, mɛ 'gbɛ ̱dede -wo -ziö
'zü Yesu ̱keng-.
30 "Yanwlümɛ ̱plɛ -wo -gun -ya -sü 'ka zian "güng "piü -dhɛ 'bha 'gü mü.
̱Dhɛ 'ö ̱waa- ma ̱dhɛ Yesu -yö ziö sië, 'yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo- pö:
«Yi Dëmɛ, Davi Gbö, -bhö "ta yi -dhɛ -dhe!»
31 'Yö mɛ kpö 'wo gun Yesu ̱keng- bha 'wo -ya "gbla -sü -bha -a -nu -ta
'wo- pö -wo wo "dhi ta. "Kɛɛ 'yö 'wo wo -wʋ "dhiü ̱wlü 'pö "gbɩɩ- 'ka 'wo-
pö: «Yi Dëmɛ, Davi Gbö, -bhö "ta yi -dhɛ!»
32 'Yö Yesu -yö 'daɔnnu, 'yö- -nu -dhɛ, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka- -pö
'a- kë ka -dhɛ ̱dhɛ?»
33 'Yö 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, -bhö yi "yan "dhiü "pʋ!»
34 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- pö "dhü 'yö -wëë -yö bɔ Yesu -ta, 'yö ö -kɔ -yɛ -a -nu
"yan -bha, -wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö- -nu "yan "dhiü -yö -pʋ 'yö 'wo -dhɛ
yö, 'yö 'wo -ziö Yesu ̱keng-.

21

Yesu -bha -da Zedhizadhɛmö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 11,1-11; Dhukö 19,28-40; Zan 12,12-19)

1 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱yɔɔn Zedhizadhɛmö -dhɛ "sɔɔ, 'yö 'wo bɔ 'pödhɛ
'wo- -dhɛ Bɛtöfaze 'ö Odhivie -tɔn "pɛan "piü bha- 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱loo
'pö- bha- "saan "dhiü, 'yö Yesu -yö ö -bha ̱klang -nu ̱plɛ bɔ, 'yö ö -wʋ kpɔ-
-nu -bha 'ö- pö:
2 «-Ka 'dho 'pödhɛ 'ö -ya ka "dhiü bha- 'gü, 'ka 'dho ka -dho -kpan
̱soofëng -dhee do waa- ö 'në -a -nu -bha kö -wo -kplü -sü 'ka, kö 'ka-
-nu "pʋ 'ka nu- -nu 'ka n -dhɛ!
3 ̱Ya kë ̱dhɛ ̱wa ka dhɛɛ" 'kpɔ -kaa pö- -mɛ -dhɛ: ‹Yi Dëmɛ -mawɔn
-ya -bha›. Ka- pö "dhü -yö -dho 'to -dhɛ do bha- 'gü 'ö ö -kɔ bho ka 'gü 'ö
'ka nu- nu 'ka n -dhɛ yö!
4-5 'Pë 'ö Atanna -wʋdhiüloomɛ -ya pö 'ö- pö ̱dhɛ:
‹Siɔn -mɛ -nu, -ka -dhɛ -ga,
kaa- -gblüdë -yö nu sië ka "piü,
-a -bha -gblüdëdhɛ -yö dhɔng -sü,
-yö -ya -sü 'ka ̱soofëng do -ta,
"kɛɛ ̱soofëng 'në "gbɔng -zian
'ö -tun ö dhe ̱keng- ̱në
'ö -ya -sü 'ka- -ta› bha- 'gü -wɔn -yö -kë -kɔ bha ̱në- 'gü.
6 'Yö ̱klang -nu ̱plɛ bha 'wo dho, 'yö 'wo- -kë ̱dhɛ -kɔ 'ö Yesu -ya pö-
'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö.
7 'Yö 'wo nu ̱soofëng -dhee waa- ö 'në bha- -nu 'ka Yesu -dhɛ. 'Yö 'wo
woo- sɔ -nu kpɔ- -nu -ta, 'yö Yesu -yö -ya ̱soofëng 'në bha- -ta.
8 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö mɛ kpö 'gbɛ bha 'wo -ya wo -bha -sɔ -nu 'kpɔ
-sü -bha zian -ta. 'Yö mɛ 'bha -nu -dɩ 'pö 'wo "dhü kwɛɛ" -nu -kan 'wo- -nu
̱loo -zian -ta -dhɛ ̱gban 'gü (-a "dhiama kian 'ka).
9 'Mɛ 'wo bha- -nu kpö 'bha- -gun Yesu "dhiü, 'yö- 'bha -yö gun- ̱taama,
kö -wo 'dho sië "gɛɛ kë -sü 'ka- -zü, 'ö 'wo -bhabhoo kun- -ta 'wo- pö:
«"Sookwedhi, -bha -bha -bha, Davi Gbö 'tɔ -yö bhɔɔɔɔ! 'Mɛ 'ö nu kwa

Dëmɛ 'tɔ 'gü bha- 'tɔ -yö bhɔɔɔ, -yö -bhɔ "kpʋng taa! -Yö bhɔ "dhʋ̈ dhang- "güüü!

10 Yesu -bha -da Zedhizadhɛmö -sü 'gü, -a -ting -yö -da 'ö 'wo -ya wo 'ko -nu dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «Dee ya!»

11 Waa- pö "dhʋ̈, 'yö mɛ "dhaa 'wo gun- keng- bha waa- pö: «Atanna -wʋdhiʋ̈loomɛ 'wo- -dhɛ Yesu, 'ö go Nazadhɛtö Gadhidhe -sɛ 'gü bha yö -mü.»

Yesu -bha bhlëë -ya Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

(Makö 11,15-19; Dhukö 19,45-48; Zan 2,13-22)

12 'Yö Yesu -yö dho 'yö -da Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö 'plöö mü bha- 'gü. 'Yö 'mɛ 'wo gun "dhɔɔ dɔ sië oo, 'mɛ 'wo gun pë 'dhɔ sië oo, 'yö -ya -a -nu kë -sü -bha, 'yö -ya 'mɛ 'wo nu 'wëë- fië bho -dhɛ 'gü 'wëë- 'dhɛ 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü mü bha- -bha bha- -nu -bha 'kpongpaa -nu 'wo gun 'wëë- fië bho sië- -ta bha- -nu "dhiʋ̈ -zuö -sü -bha, waa- 'mɛ 'wo gun -tong -nu "dhɔɔ dɔ sië mü (kö -wo "saa- bho- 'ka bha-) -nu -ya -ta -gbloo -nu 'dhö.

13 Dhɛ 'ö ya ö bo 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü dhɛ:
‹-Wo -dho ma 'kɔ -dhɛ -bhɛa Atanna -dhɛ 'gü -kɔ›
"kɛɛ ka -zë 'ka- kë kwaanmɛ -nu -ya 'gü -yɛ 'ka.»

14 Dhɛ 'ö ya kë "dhʋ̈, 'yö "yanwlümɛ -nu waa- -gɛnloomɛ -nu 'wo nu Yesu "piʋ̈ Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü mü, 'yö- -nu dha -a -nu -bha "yua -nu -gɔ.

15 Yesu 'dhö gun 'wɔn -sɛsɛngbɔ -nu bha- -nu kë sië "dhʋ̈ kö 'në 'sɛɛnnë -nu -wo -zlöö bho sië- -zü Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü 'wo- pö: «-A 'tɔ -yö bhɔ! Davi Gbö 'tɔ -yö bhɔ! Dhɛ 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo- -dhɛ yö "dhʋ̈, 'yö -siö -nu -dhɛ.

16 'Yö 'wo- pö Yesu -dhɛ 'wo- pö: «"Gbla -kɔ suu 'wo- kë sië ya i- -dhɛ -yö -ee?» 'Yö Yesu -ya pö: «Iin, a- -ma "kɛɛ 'yaa -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü dhɛ:
‹I 'tɔ bhɔ -sü -dho 'go 'në 'sɛɛnnë -nu "dhi 'gü,
waa- 'në "blë -dee -nu 'dhö -ee?›
"Ɛɛn 'kii- -wʋ pö do -ee?»

17 Dhɛ 'ö ya kë "dhʋ̈, 'yö go 'pödhɛ bha- 'gü 'yö dho Betani 'yö -wɔ mü.

Yesu -bha "dhang -da figö -dhü do 'bha -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 11,12-14.20-24)

18 Dhɛ 'ö gun ö yee kë sië kö -yö 'dho Zedhizadhɛmö -a -tadhɛkpaɔta dhia" "piʋ̈, 'yö din- -ya kun zian -ta.

19 'Yö dho 'ö -kpan figö -dhü do -bha zian 'ka, 'yö yɔɔn- "sɔɔ kö- -kpʋ 'bha 'dhö mü kö 'ö- bho 'ö- -bhö, "kɛɛ 'yö 'yii pë 'bha yö- 'gü, 'yö- "dhɛ -dɩ -slɔɔ në yö mü, (-a -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhʋ̈ kö figö -pë kë "tʋ̈ng 'yii loo kö), -yö "dhang -da figö -dhü bha- -bha yö në- -wɔn 'gü 'ö- pö: «I bhɛ 'ya 'dho -ya i 'gü 'zü tongtongdhö!» Figö -dhü bha -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö ga.

20 Dhɛ 'ö- -bha klang -nu bha 'wo- -dhɛ yö "dhʋ̈, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn dedewo 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ: «-Yö kë -kɔ -kë dhɛ 'yö figö -dhü 'kö ya 'ö ga 'gü klöö- -bha "dhʋ̈?»

21 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ: Ya kë dhɛ kö -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü -yö kë ka -gɔ kö 'kömüdhe 'yii kë- "piʋ̈, 'wɔn 'a- -kë figö -dhü bha- 'ka bha, ka -dho -a kë 'ö ka -ya mü 'ka- pö

-tɔn -zian -dhɛ: ‹-Bhö 'go i "gblʋʋ bha- 'gü kö 'i dho -pö □weeyi □bhaa!› 'ö -kë "dhü ka -wʋ "dhiü.
22 □Ya kë □dhɛ 'ka ka -zʋ yö Atanna -dhɛ, pë "pɛpɛ 'ka dho- -gbadhɛ -a -gɔ ka -bha bhɛa" -sü 'gü, -yo -dho -a kë ka -dhɛ.»

Yesu -bha -to -bha -sü -gɛngodhɛ -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 11,27-33; Dhukö 20,1-8)

23 □Dhɛ 'ö □wa 'dho "dhü □wa □loo Zedhizadhɛmö, 'yö Yesu -yö -da 'zü -deewo Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö -ya mɛ draan- -sü -bha mü. 'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu 'wo "sɛ 'gü, 'wo nu 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Wɔn -nu 'i- -kë -nu wo ya, i- -kë de □në- -bha kë 'gü? "Ɛɛn de □në- pö 'i- kë "dhü?»
24 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «A -dho ka dhɛɛ" do 'kpɔ 'pö, □ya kë □dhɛ 'ka- -yɔ bɔ n -gɔ kö mang -dɪ 'pö 'a 'wɔn -nu bha- kë 'mɛ 'ö- -bha kë 'gü kö 'a- -mɛ pö ka -dhɛ.
25 De □në Zan bɔ kö -yö mɛ "zu? Atanna -ee, "ɛɛn mɛ "bhɪɪ- -nu -ee?» □Dhɛ 'ö □yaa- pö "dhü, 'yö 'wo -ya -a -pö wo 'ko -dhɛ -sü -bha 'wo- pö: «□Ya kë □dhɛ 'kwa- pö- -dhɛ □dhɛ Atanna -mü, -yö -dho kwa dhɛɛ" 'kpɔ 'zü 'ö- pö: ‹"Kɛɛ -yö -kë -mü □dhɛ 'yö 'kii 'dhang bho -wʋ 'ö- pö n -bu 'gü bha- "dhiü?›.
26 'Kwii kë- pö "dhü 'zü 'kwa- pö: ‹Mɛ "bhɪɪ- -nu -mü› 'kwa -kpla "sɛgümɛ -nu -gɔ, -a -gɛn -mü □dhɛ mɛ □gban "pɛpɛ -wa 'wɔn -dɔ □dhɛ Atanna -wʋdhiüloomɛ □në gun Zan 'ka.»
27 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü, 'yö 'wo- -yɔ bɔ Yesu -gɔ 'wo- pö: «'Yaa- -mɛ dɔ.» 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'pö 'ö- pö: «-Ɛɛ, kö mang -dɪ 'pö 'mii 'dho n -bha -gɛn pö ka -dhɛ.»

Yesu -da "gwënng 'ö -gban dheebhangzë -nu □plɛ -bha 'ö Matiö -ya pö

28 □Dhɛ 'ö Yesu □ya ö bo- -pö -nu -dhɛ "dhü -sü 'ka, 'yö- pö: «"Gwënng 'ö maa -da bha, 'ka ka -bha 'sü- 'gü!» 'Yö- pö: «Gɔndënë do 'bha bha- gbö -nu -wo -gun □plɛ. Yi do 'ka 'yö- pö- mɛ -blɛɛsü -dhɛ: «Gɔnnë, -bhö 'dho □dɛɛ -zë 'gü n -gɔ 'bhlaa- kö 'i yë kë 'mü!»
29 'Yö 'në bha 'ö- pö ö dë -dhɛ: «N dë, 'mii 'dho 'dho.» "Kɛɛ □dhɛ 'ö □yaa- pö "dhü, 'ö □ya ö "tɛɛ 'në 'bha 'pa 'ö □ya ö -zʋ 'gɔn, 'yö -ziö 'yö dho mü.
30 -A mɛ 'dhɛ 'ö to bha 'yö- dë -ya pö 'pö- -dhɛ □dhɛ -kɔ do 'ö- pö- 'ka mɛ -blɛɛsü -dhɛ bha- 'dhö. 'Yö yö -zë 'ö- pö: «-A □oo, n dë, 'bha- pö "dhü 'ma- ma.» "Kɛɛ 'yö 'yii 'dho.
31 □Ya kë "dhü kö mɛ □plɛ bha- de -sü 'pö kë ö dë -wʋ -ya □bhlëë 'gü?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «-A mɛ -blɛɛsü.»
'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- □dede 'ka □dhɛ: □Flümɛ -nu 'wo -kë 'niisɔngkunmɛ -nu 'ka bha waa- -zuadhe -nu -wo -dho -da Atanna -gɔ -gblüdëdhɛ 'gü ka "dhiü.
32 -A -gɛn -mü □dhɛ Zan kë -nu 'ö zian 'ö- du 'yaa -bha -a -zɔn ka -dhɛ, "kɛɛ 'kii 'dhang bho- -wʋ "dhiü, "kɛɛ 'sa 'niisɔngkunmɛ -nu 'kö 'wo bha waa- -zuadhe -nu -zë -wo kë 'dhang bho- -wʋ "dhiü, 'ö- -kë "dhü -sü □gban waa- -bha -bha, ka zuë" 'yii slëë- tongtongdhö kö 'ka 'dhang bho- -wʋ "dhiü.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban buzankëmɛ -mawɔn yaa -nu -bha 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,1-12; Dhukö 20,9-19)

33 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü 'yö Yesu -ya pö 'zü- -nu -dhɛ -deewo 'ö- pö: «-Ka ka "tʋ 'to "gwënng 'ö maa- -da bha- -bha!» 'Yö- pö: «Gɔndënë do □në gun, 'yö -drɔɔ -bhlaa -yö gun- -gɔ. 'Yö- -zü □klëën, 'yö -drɔɔ "yi -bho 'gü -yɛ do

pɔn, 'yö dho 'yö 'kɔ 'në do dɔ kö -yö -nu kë -dhɛ bha- -maa -kë ʼwlöö -kɔ 'ka. 'Yö ö -bha 'bhlaadhɛ bha- -da buzan 'gü, 'yö dho "ta 'gü.
34 ʼDhɛ 'ö- -ga ʼdhɛ -drɔɔ ga bho "tʊ̈ng ʼya ʼloo, 'yö ö -bha gwëëzë -nu bɔ kö buzankëmɛ -nu bha -wo ö -bha 'ö ʼslɔɔ -a dɔ- -nu -gɔ kö -wo nu- 'ka ö -dhɛ.
35 "Kɛɛ 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo gwëëzë -nu bha- -nu kun 'yö 'wo- mɛ do -ma tëëtëëdhö, 'yö 'wo- mɛ do zë, 'yö 'wo- mɛ -yaaga -naa -zuö -gwë 'ka 'yö to- "dhiʊ̈ 'ö ga 'pö.
36 'Yö 'bhlaa dëmɛ -yö dɔ 'zü 'yö- mɛ 'bha bɔ, 'yö mɛ 'dhɛ 'wo bha 'wo -kë 'gbɛ 'ö -ziö 'mɛ 'wo gun -blɛɛsü -a -nu -ta, "kɛɛ 'yö buzankëmɛ -nu bha 'wo- -nu -kë 'zü ʼdhɛ -kɔ do 'wo mɛ -blɛɛsü -nu -kë 'ka bha- 'dhö.
37 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhʊ̈, 'yö 'bhlaa- dëmɛ bha 'ö ö -zʊ gɔn ʼdhɛ -yö kë 'ö- wo gwëëzë -nu 'ka 'yö -kë. 'Yö ö gbö bɔ.
38 "Kɛɛ ʼdhɛ 'ö buzankëmɛ -nu bha 'wo- gbö bha- yö, 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhɛ 'wo- pö: «'Mɛ 'ö yöö kë 'bhlaa- ya- -mɛ 'ka yiplɛɛbha 'yö bha, -ka kwaa- 'kun 'kwa- zë kö -dhɛ bha -yö 'to kwa -gɔ!»
39 'Yö 'wo- kun 'yö 'wo- sü 'wo go- 'ka -drɔɔ -bhlaa 'gü, 'yö 'wo- zë.
40 'Yö Yesu -yö 'mɛ 'wo "tʊ 'to sië- -wʊ -bha bha- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka ka -zʊ -gɔn ʼdhɛ 'bhlaadhɛ bha- -mɛ bha ʼya nu, -yö -dho buzankëmɛ -nu bha- -nu kë ʼdhɛ?»
41 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ -mawɔn yaa -nu bha -yö -dho -a -nu 'kun ʼnë- wo 'ö- -nu zë, -a -nu -wëë 'yii 'dho- kë, 'yö ö -bha -dhɛ bha- sü 'ö -dɔ mɛ "wɛɛ -nu 'ö ʼwaa- -yë kë 'wo dho- -bha nu- -dhɛ -a -nu "tʊ̈ng -bha bha- -nu -dhɛ.»
42 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʊ 'gü ʼdhɛ:
‹-Gwë 'ö 'kɔdɔmɛ -nu 'wo wo ʼkwaa- -zü bha ʼnë,
kë -kë 'kɔ "kpan -ya -ta -gwë 'ka› bha 'kii- ma do -ee?
"Ɛɛn 'yaa -bɛn zë -sü 'ka "dhʊ̈ -ee?
‹Kë 'ö- wo "dhʊ̈ bha -yö -go kwa Dëmɛ ʼnë- 'gü,
-yö "dhabhliwɔn 'ka kwa -zë kwa "yan 'gü.›»
43 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'zü 'ö- pö: «Yö ʼnë -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ʼdhɛ: Atanna -dho ö -bha -gblüdëdhɛ bha- 'sü (Zuifö -nu) ka -gɔ 'ö- nu mɛ "wɛɛ -nu 'wo ʼmɔɔ- -bha 'wo- ʼtrɔɔn -së -kë -a -dhɛ bha- -nu -dhɛ.
44 -A -gɛn -mü ʼdhɛ -gwë 'ö 'kɔdɔmɛ -nu -wo wo ʼkwaa- -zü "dhʊ̈ bha 'mɛ 'ö dho -pö -ta, -a -mɛ -dho "yɛ, 'sa yö -zë yaa- -pö 'mɛ 'ö- -ta -a -mɛ -dho -bʊ̈ʊ̈ bho.»
45 Yesu 'dhö "gwënng -nu 'ö -da "dhʊ̈ bha ʼdhɛ 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu 'wo- ma, -wo kë- 'wɔn -dɔ ʼdhɛ -yö -wɪ wo ʼnë wo 'ka.
46 'Yö 'wo -ya -a "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'wo- 'kun, "kɛɛ kö -wo "suʊ̈ sië mɛ kpö bha- -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ʼdhɛ kö wo -zë -wo Yesu 'sü sië ʼdhɛ Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ ʼnë- 'dhö.

22

Troo 'kpii- 'ö -gban dhe 'sü -sü -bha -a kë "gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 14,15-24)
1 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -yö dhiang 'bha zë 'zü "tʊ -to ö -wʊ -bha -mɛ -nu -dhɛ 'ö- pö:
2 «Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- ʼtɛni -kë ʼdhɛ -gblüdë do 'ö ö gbö -bha dhe 'sü -sü troo yi kpɔ ʼnë- 'dhö.

3 Dhɛ 'ö troo bha- yi ya loo, 'yö ö -bha gwëëzë -nu bɔ 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ
troo bha- -ta bha- -nu -dhɛ -dhɛ 'gü, "kɛɛ 'yö 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ bha 'wo -kɔ.
4 'Yö -ya mü 'zü 'ö mɛ 'bha bɔ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'dho 'ka- pö- 'mɛ 'a-
-nu -dhɛ bha- -nu -dhɛ dhɛ -bhöpë gbaan ma, 'ma ma -du -nu waa- ma
-tuü "wɛɛ -nu 'ö wa "yɔn kë -a gban zë, -a -gbɔ ya 'go pɛng -ta, -wo nu
kö 'kwa dhe dɔ -pë bha- -bhö.»
5 "Kɛɛ 'yö 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ bha 'wii wo "tʋ kë -a -bha dhiɔwʋ bha- -bha,
'yö 'wo dho wo -mawɔn -nu kë -dhɛ 'gü. -A mɛ 'bha ya "wlü 'yö dho ö -gɔ
'bhlaa-, 'yö- mɛ 'bha -yö wlü 'yö dho ö -bha "dhɔɔ dɔ -zian 'ka.
6 'Yö- mɛ 'bha -nu -dı 'pö 'wo gwëëzë -nu bha- -nu kun 'wo- -nu -wëëdhɛ
bho 'yö 'wo- -nu zë.
7 -A kë 'wo- wo "dhü bha, 'pu 'ö- wo -gblüdë bha- -bha -a -naa 'yii kë. 'Yö
ö bha "sɔdha -nu bɔ 'yö 'wo dho 'wo mɛzëmɛ -nu bha- -nu zë, 'yö 'wo- -nu
-bha 'pö- -nu -gü.
8 Dhɛ 'ö go mü, 'yö- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ dhɛ: «-Dhɔkëpë ya ya
ma, "kɛɛ mɛ -blɛɛsü -nu 'a- -nu -dhɛ bha 'waa gun- bhlëë 'gü -mɛ 'ka.
9 Dhɛ 'ö "dhü, -ka 'dho zian -gloo -ta -dhɛ -nu 'gü 'dɔɔndhö, kö mɛ "pɛpɛ
'ka dho -kpan -a -nu -bha kö 'ka- -nu -dhɛ!»
10 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhü, 'yö- -bha gwëëzë -nu bha 'wo dho zian -gloo -ta
-dhɛ -nu 'gü 'yö 'wo 'wɔnsëkëmɛ -nu oo, 'wɔnyaakëmɛ -nu oo, mɛ "pɛpɛ kö
'wo -kpan -bha, 'yö 'wo- -nu -dhɛ, 'yö -dhɔkëdhe -kë 'gü -kɔ bha 'ö pa.
11 Dhɛ 'ö mɛ ya 'kɔ pa dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö -gblüdë -yö nu kö 'ö ö
"yan -kpan 'mɛ 'wo nu ö -bha dhiɔwʋ -bha bha- -nu -bha. Dhɛ 'ö ya
-da 'kɔɔdhö, 'yö ö "yan -kpan gɔndë do 'bha -bha mü kö -dhɔkëdhe bha-
-ta -sɔ ('ö- -pë -kë -a -yan -ta kö 'ö- gbaɔ 'mɛ 'wo dho -da 'kɔ bha- 'gü -a
-nu -gɔ dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka wo wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö 'ö 'yaa 'mɛ 'ö- -gɔ 'yaa
-da -dhɔkëdhɛ -kë 'gü -kɔ 'gü bha) 'yaa- -bha,
12 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N "taɔngdë, i -da 'kɔ ya- 'gü -kɔ -kë dhɛ kö
-dhɔkëdhe -ta -sɔ 'kö ya 'yaa i -bha? "Kɛɛ dhɛɛ" kpɔ 'ö bha- -yɔ 'yii- slɔɔ
'mɛ bha- -gɔ.
13 'Yö -gblüdë -ya pö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Kaa 'kun 'ka- -kɔ
waa- -gɛn -nu -lö kpɛnngkpɛnngdhö kö 'ka- -zuö -dhɛtiidhɛ 'gü "kpɛnngdhö
kö -yö -wëë -gbʋ bɔ kö -yö ö "sɔn "dhiü -bhö 'ka klöklödhö.
14 Dhɛ 'ö Yesu yaa- pö "dhü, 'yö ö -wʋ "zɔ dɔ 'ö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü
bha- -gɛn -mü dhɛ mɛ 'ö Atanna -ya -nu -dhɛ kö -wo -ya ö -bha -ya 'gü
bha -wo 'gbɛ "dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ mɛ 'dhɛ 'wo dho kë -a dhɔɔbhaamɛ dede
'ka 'ö 'wo dho 'to- -bha 'to 'gü në 'waa 'gbɛ.

'Nii- sɔng -bho Wlɔmö -mɛ -nu -bha -gblüdë -dhɛ -sü -dhian 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,13-17; Dhukö 20,20-26)

15 Dhɛ 'ö Yesu ya bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Fadhiziɛn -nu 'wo zun -a "slë
mɔɔ- -sü -bha kö 'wo- 'kun -a -dı -wʋ -bha, 'yö 'wo- -ya 'kwëë- -kë.
16 'Yö 'wo woo- klangdhiü -nu 'bha -nu waa- Edhodö -bha mɛ 'bha -nu
bɔ Yesu "piü, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, yi- 'wɔn -dɔ dhɛ i
tɛanwɔn në- pö, 'ö 'i mɛ klang -nu -kë tɛanwɔn 'ö zian 'ö dho Atanna
"piü në- -zɔn mɛ -dhɛ -a 'ka, 'bhaa "suü mɛ "bhıı- -nu -gɔ, -a -gɛn -mü
dhɛ 'bhaa -kpla mɛ 'bha -gɔ -a -bha kë -tiandhö -sü -bha.
17 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'nii- sɔng 'yi- bho sië Wlɔmö -mɛ -nu -bha
-gblüdë 'kpii- -dhɛ ya -yö këwɔn 'ka, "ɛɛn 'yaa këwɔn 'ka? i -bha 'ö 'i i -zʋ
gɔn- 'ka -a pö yi -dhɛ!»

18 "Kɛɛ 'ö gun "dhü kö Yesu -ya -nu zuëpiüwɔn -dɔ, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ
'ö- pö: «Flümɛ -nu 'ka ya, 'wɔn 'ö ka -zʋ "piü 'yaa kë "dhü, n 'gü në 'ka
nu- dan.»
19 'Yö- pö: «-Ka 'wëëga 'wo 'nii- sɔng bho- 'ka bha- do -zɔn n -dhɛ!» 'Yö
'wo "tanmaga do nu- -dhɛ.
20 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «De në- -gɔ "blɛɛn- waa- -a 'tɔ 'wo 'wëëga
ya- -ta ya?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ:
21 «Wlɔmö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'kpii- -mü.» 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Kö
-ka 'pë 'ö- -bha 'ka -a nu- -dhɛ kö 'ka- 'dhɛ 'ö Atanna -bha 'ka -a nu Atanna
-dhɛ!»
22 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha 'wo dhiang -yɔ 'ö Yesu -ya bɔ bha- ma, 'yö- 'wɔn
-ya -nu kɔn 'yö 'wo- to 'mü 'wo -ziö.

Dhɛɛ" 'ö -gban -go ga 'gü -sü -bha 'ö Sadusiɛn -nu 'wo- kpɔ Yesu -gɔ -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 12,18-27; Dhukö 20,27-40)

23 -A yi do bha- 'ka 'yö 'mɛ 'wo -kë 'pö Sadusiɛn -nu 'ka 'ö 'wo- pö 'mɛ ya
ga 'yaa -bö 'zü bha 'yö- mɛ ga 'bha 'wo nu Yesu "piü 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo-
pö:
24 «Yi Dëmɛ, Moizö -ya -pö yi 'bha 'ka dhɛ ya kë dhɛ mɛ 'bha ya ga
kö 'në 'yaa- -mɛ -gɔ, -a -dhɛa -bha kö- -mɛ 'zlaa- -ya -mɛ -bha dhebhɔ bha-
'sü kö wɛng -wo 'në 'kpɔ -a dhoo 'ö ga bha- -bha 'kpɔ 'gü kö -yö kë- dhoo
bha- 'tɔ 'ka.
25 "Kɛɛ 'sa dheebhangzë -nu "saɔplɛ 'bha -wo -gun yi kpö 'gü yi 'bha 'ka,
'yö- mɛ 'kpiisü -yö dhe sü 'yö dho 'ö ga kö 'wii 'në 'bha 'kpɔ. Dhɛ 'ö -kë
dhɛ 'wii 'në 'kpɔ bha 'yö- -bha dhebhɔ bha 'ö -ya -a 'zlaa- -gɔ.
26 -A mɛ plɛ -naa bha 'zü waa- dhebhɔ bha 'wii 'në 'kpɔ 'yö ga, 'yö- mɛ
-yaaga -naa -bha 'dhö -kë 'pö "dhü 'yö 'wo dho- 'ka "dhü "dhü "dhü, 'yö dho
'ö zun- mɛ "saɔplɛ -naa -bha, 'yö ga kö 'wii 'në 'kpɔ do.
27 Dhɛ 'ö- -nu gban wa ga, 'yö dhebhɔnë bha yöö -dɪ 'pö 'ö ga.
28 Ya kë "dhü, yi 'ö 'mɛ wa ga 'wo dho -bö 'ka bha ya loo bha
-oo, -a dhebhɔ bha- -dho kë mɛ "saɔplɛ bha- de -sü në- -bha dhebhɔ 'ka
kpɛnngdhö? Dhɛɛ" 'yi- kpɔ "dhü bha- -gɛn -mü dhɛ -a -nu gban -wo kë-
-sü dhe 'ka!»
29 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ka ka -dɪ -pö, -a -gɛn -mü dhɛ
'kaa 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü bha- dɔ. Ya 'go mü 'zü
'kaa Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ dɔ.
30 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'mɛ wa ga -a -nu -bö -yi bha-
'ka, dhe 'sü -wɔn 'yii 'dho kë, "ɛɛn gwaan- 'kpɔ -wɔn 'yii 'dho kë, mɛ gban-
-dho -tosɛa kë dhɛ Atanna -bha "kië -nu 'wo dhang- 'gü bha në- 'dhö.
31 -A 'dhɛ 'ö -gban 'mɛ wa ga -a -nu -bö -sü -bha 'pö bha, 'pë 'ö Atanna
-ya pö ka -dhɛ -a -bu 'gü 'kii- ma në wo do -ee?
32 Atanna -ya -pö:
‹Ma në 'a Ablaamö -bha Atanna 'ka,
'a Izaakö -bha Atanna 'ka,
'yö 'a Zakɔbö -bha Atanna 'ka.›
A- -pö ka -dhɛ dhɛ ya kë 'nu dhɛ 'mɛ ya ga kö ya ga 'yaa -bö 'zü, kö
-a pö 'ö Atanna -ya wo "dhü bha- -gɛn 'yaa 'dhö, "kɛɛ -yö kë ka "yaan dhɛ
mɛ 'yaa ga kö mɛ- 'to- 'gü, 'mɛ wa ga bha -wo "yaan, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'ö-
-nu 'tɔ pö ö -bha bha 'yö bha, ('yaa "dhü 'nu kö -yö -dho -a pö ma në 'a
gun- -nu -bha Atanna 'ka).
33 'Wɔn bha- -yɔ 'ö Yesu -ya bɔ "dhü bha, 'mɛ 'wo- ma -wo -gun kpö 'ka,
"kɛɛ -a 'wɔn në- -nu kɔn -zianwo.

Atanna -bha 'tɔng- ɓgban "pɛpɛ ɓbhlëësü 'ö- 'gü 'ö Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 12,28-34; Dhukö 10,25-28)

34 ɓDhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu waa- ma ɓdhɛ dhiang -yɔ 'ö Yesu -ya bɔ Sadusiɛn -nu -gɔ bha yaa- -nu "dhi ta ɓwa 'dho, 'yö 'wo ɓloo 'ko -ta.
35 'Yö- -nu -bha mɛ do 'ö kë Atanna -bha 'sëëdhɛ dɔ mɛ 'kpii- 'ka, 'yö Yesu dhɛɛ" kpɔ -a 'gü dan kian 'ka 'ö- pö:
36 «N Dëmɛ, Atanna -bha 'tɔng- -nu 'wo- -gɔ 'sëëdhɛ 'gü bha- -mɛɛ -sü ɓdede ɓnë- ɓbhlëësü 'ka?»
37 ɓDhɛ 'ö ɓyaa- pö "dhü 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Tɔng- -nu bha- ɓbhlëësü ɓdede 'ö- 'gü yö -mü ɓdhɛ: -A -dhɛa -bha kö i Dëmɛ i -bha Atanna bha a- -dhɔ -yö i kë 'böbödhö, kö 'i- -wɔn 'kun i 'nii- 'ka klöklödhö, kö- -dhɔ bha ɓnë -yö kë i -zʋgɔngüwɔn ɓgban "pɛpɛ -gɛn -gban -dhɛ 'ka bha- 'ka.
38 Atanna -bha 'tɔng- -nu bha- 'dhɛ 'ö- -wɔn 'dhö "gbɪɪ- 'ö -ziö -a ɓgban "pɛpɛ -ta 'yö bha.
39 -A ɓplɛ -naa 'ö dɔ- 'dhɛ bha- "piü, "kɛɛ 'ö wɛng 'wo do yö -mü ɓdhɛ: I këyɔɔ -dhɔ -yö i kë ɓdhɛ -kɔ 'ö i -dɪ -dhɔ -yö i -dɪ kë- 'ka bha- 'dhö.
40 -Wʋ ɓplɛ bha ɓnë Moizö -bha 'sëëdhɛ ɓgban "pɛpɛ waa- Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu -bha ɓgban zü -gban 'gü 'ka.

'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha -Yamɛ waa- Davi -a -nu -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,35-37; Dhukö 20,41-44)

41 'Ö gun kö Fadhiziɛn -nu ɓwa ɓloo 'ko -ta, 'yö Yesu -yö dhɛɛ" 'kpɔ do -kë -nu -gɔ 'ö- pö:
42 «Ka ka -zʋ -gɔn Atanna bha -Yamɛ bha- -wɔn 'gü -kɔ kë ɓdhɛ? Ka ka -zʋ -gɔn ɓdhɛ -yö -dho 'go de ɓnë- suu 'gü?»
43 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-Yö -dho 'go Davi ɓnë- suu 'gü.» 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: "Kɛɛ -yö -kë -mü ɓdhɛ 'sa 'yö Davi -zë 'ö- -dhɛ Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -kɔ 'ka, n Dëmɛ? -A -gɛn -mü ɓdhɛ Davi -ya -pö yö ɓnë- -bu 'gü yi 'bha 'ka 'ö- pö:
44 ‹Atanna -ya -pö n Dëmɛ -dhɛ:
-Bhö -ya -yɛa ɓbhlëësü ya- 'gü
-yö 'dho- 'ka "dhü -yö zun- 'ka yi
'a dho i 'yaɔ- -nu -da 'ka i -gɛn ɓwlöö bha- -bha!›
45 -A -kë "dhü -sü 'gü 'mɛ 'kö Davi -zë 'ö- -dhɛ ö Dëmɛ, -yö -mɔɔ -bha 'ö -kë yö -zë bhaanë 'ka -kɔ -kë ɓdhɛ?
46 Dhɛɛ" 'kpɔ 'ö Yesu -ya wo "dhü bha- -yɔ 'yii ɓslɔɔ mɛ do -zian -gɔ 'mɛ bha- -nu kpö 'gü kö -ya bɔ- -gɔ. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ö sü yi 'dhɛ 'kö bha- -bha 'ö dho- 'ka "dhiü, -a -nu 'bha 'wii- dhɛɛ" 'kpɔ 'zü.

23

Yesu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu -bha -zʋ -to wo -dɪ 'gü -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,38-39; Dhukö 11,43.46; Dhukö 20,45-46)

1 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö Yesu -yö zun dhiang -zë ö -bha ɓklang -nu -dhɛ -sü -bha waa- mɛ kpö 'wo gun mü bha- -nu 'dhö 'ö- pö:
2 «Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu -wo dɔ sië Moizö -duɛ ɓnë- 'gü bha kö -wa -bha 'tɔng- -zɔn ka -dhɛ.
3 ɓDhɛ 'ö "dhü pë "pɛpɛ 'wo dho- pö ka -dhɛ -kaa kë! "Kɛɛ kɛng- -nu ka "ta -kɔ -zë 'ya 'dho kë do, -a -gɛn -mü ɓdhɛ -wo mɛ -nu ɓklang -kë 'ka "kɛɛ wo -zë 'waa- kë.

4 Wo -zë -a -nu -bha 'tɔng- -zɔn -sü bha -yö -kë ̱dhɛ ̱kwɛɛ 'gbiin- dhu
-sü kö -wa -ya mɛ ̱gbin- bha ̱në- 'dhö. -Wo mɛ -nu dɔ ̱në- bho- 'ka, "kɛɛ
'waa "wɪ- -bha kö wo -zë -wo wo kɔngga do -zian -ya -bha.
5 -Wo wo -bha 'wɔn ̱gban -wɔn ̱gban -kë kö mɛ "bhɪɪ- -nu ̱në -wa -nu
yö. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'wo Atanna -wʊ "kplükplü -nu -bɛn zë 'sëëdhɛ -ta,
'yö 'wo- -da wü kwi "gbɛagbɛa -nu 'gü, 'yö 'wo- -ya wo -kpong "dhiü -dhɛ
-nu waa- wo -gbe -bha -dhɛ -nu 'gü, 'yö- -nu -bha ̱gbauu- -nu "sɛɛ 'dhö -kë
̱gblɛɛngblɛɛn.
6 'Yö 'wo -yɛa ̱bhlëësü -nu ̱në- ̱mɔɔ -dhɔkëdhe -ta -dhɛ -nu 'gü, 'yö 'wo
-yɛa -sɛsɛngbɔ -nu ̱në- ̱mɔɔ kö 'wo -ya 'gü Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ
-nu 'gü,
7 'yö- -nu "piü ̱dhɛ -wo wo ̱në wo ̱bhlëë -ya "tʊ̈ng ̱gban "pɛpɛ 'gü
"dhɛɛdhɛ -nu 'gü kö mɛ ̱gban "pɛpɛ -wo wo -dhɛ ‹n Dëmɛ› bha,
8 "kɛɛ ka -zë 'ka 'dho "wɪ- -bha 'wo ka -dhɛ wo Dëmɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ
dheebhangzë -nu -mü mɛ ̱gban ka 'ka. ̱Ya 'go mü 'zü ka Dëmɛ 'ö 'dhö
-yö dosengseng.
9 Mɛ 'bha 'ya dho- pö 'ka ö -dhɛ "kpʊng ̱taa yö ka dë -a ̱bhlëë -ya -wɔn
'gü 'ö 'ka -wɪ -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka Dë -yö doseng, yö ̱në dhang- 'gü.
10 'Ka 'dho "wɪ- -bha 'zü 'wo ka -dhɛ wo dëmɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka Dëmɛ
-yö doseng, yö -mü Atanna -bha -Yamɛ bha ̱në- 'ka.
11 'Mɛ 'ö- "piü ̱dhɛ 'ö -duɛ 'kpii- ̱slɔɔ ka kpö 'gü, -a -dhɛa -bha kö- -mɛ
̱në -yö kë yë -kë ka -dhɛ -mɛ 'ka.
12 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö dho- pö 'ö ö -dɪ fië- bho ö "tɛabɔ -nu -bha,
Atanna -dho -a -mɛ -da -a "tɛabɔ -nu ̱wlöö. "Kɛɛ 'mɛ 'ö dho "wɪ- -bha kö
-yö ö -dɪ -da ö "tɛabɔ -nu ̱gban ̱wlöö bha, Atanna -dho -a -mɛ gba -duɛ
'kpii- 'ka.

Yesu -bha Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu këwɔn -nu -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 12,40; Dhukö 11,39-42.44.52; Dhukö 20,47)

13 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö Yesu -ya pö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa-
Fadhiziɛn -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhiziɛn -nu, ka -bha -yö
-wëësü, ̱flümɛ -nu! -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka Atanna -bha -gblüdëdhɛ "dhiü
̱në- ta mɛ -nu -gɔ. Kaa ̱dede 'kaa "wɪ- -bha kö -yö kë kaa- -gblüdë 'ka,
"kɛɛ 'sa 'kaa "wɪ- -bha kö- -dhɔ 'dhö 'mɛ 'kö- -nu -bha -yö kë- -nu -bha
-gblüdë 'ka.
14 ['Tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhiziɛn -nu, ka -bha -yö -wëësü, ̱flümɛ -nu, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ ka ̱në 'ka ̱gɛandhe -nu -tabhö -sü -gɔ -bha, "kɛɛ 'ka 'go mü
'sa 'yö 'ka -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ 'gü ̱gblɛɛngblɛɛn -nu bha- -kë, kë "dhü
kö -wo ka yö 'dhang -bho "dhiü -mɛ -nu 'ka. Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'wɔn 'ö
Atanna dho- wɔ ka -ta 'yö dho kë -ziisü.]
15 Ka -bha -yö -wëësü, 'tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhiziɛn -nu, "gblüüdhɛtiimɛ
-nu, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka "ta -kpɔ "kpʊngtaadhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü, "ɛɛn
̱weeyi -ta -dhɛ -nu 'gü kö 'mɛ 'yaa Zuifö 'ka, "kɛɛ 'ö- "piü ̱dhɛ 'ö -da Zuifö
-nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ 'gü bha 'ka- yö, kö 'ka- kë -dho pɛng -kaso
'ö ̱geebɔɔ -a 'gü -mɛ 'ka, 'yö 'ka- -kë 'yö- -mɛ -bha -kë pë yaa 'ka -sü "dhiü
-yö -ziö ka -bha -zë -ta -gɛn -yan 'ka ̱dhɛ pë ̱plɛ 'dhö.
16 Zian -bho mɛ 'ka -mɛ "yan 'wü -sü -nu, ka -bha -yö -wëësü! -A -gɛn
-mü ̱dhɛ ka- -pö ̱dhɛ: Mɛ ̱ya -sö -bhö Atanna -dhɔkëgükɔ 'tɔ 'gü kö -sö
-bhö -sü 'yaa "dhü, "kɛɛ 'mɛ 'ö -sö -bhö "sënng 'ö- -dhɔkëgükɔ 'gü bha ̱në-
'tɔ 'gü kö ̱ya -sö -bhö ̱dedewo.»

17 -Gɔgütiimɛ -nu, "yanwlümɛ -nu! Pë ɓplɛ bha- -mɛɛ ɓnë- ɓbhlëë 'dhö
'kpii-? -A "sënng bha "ɛɛn -a Atanna -dhɔkëgükɔ 'kö- "sënng -kë "slüüslü
bha- yö -mü -ee?
18 'Ka 'go mü 'zü, 'yö 'ka- pö ɓdhɛ: 'Mɛ 'ö -sö -bhö "saa- -bho -ta -pë 'tɔ
'gü kö 'yii -sö -bhö. "Kɛɛ 'mɛ 'ö- -bhö "saapë 'ö "saabhotapë -ta bha ɓnë- 'tɔ
'gü kö ɓya -sö ɓdede -bhö.
19 -Gɔgütiimɛ -nu! Pë ɓplɛ bha- -mɛɛ ɓnë ɓbhlëësü? "Saabhodhɛ -ee ɛɛn
"saapë -ee? 'Sa "saabhodhɛ ɓnë "saapë -kë ɓbhlëësü.
20 A- -pö ka -dhɛ ɓdhɛ mɛ 'ö -sö -bhö "saabhodhɛ 'tɔ 'gü kö -ya -bhö "saapë
-nu ɓgban ɓnë- 'tɔ 'gü bha.
21 'Mɛ 'ö -sö -bhö 'zü Atanna -dhɔkëgükɔ 'tɔ 'gü, kö -ya -bhö Atanna 'ö-
'kɔɔdhö -mü bha ɓnë- ɓgban 'tɔ 'gü bha.
22 'Mɛ 'ö -sö -bhö dhang- 'tɔ 'gü kö -ya -bhö Atanna -bha -gblüdëdhɛ
-gblooa- yö 'ö- -yɛa 'dhö -mü bha ɓnë- -nu 'tɔ 'gü bha.
23 Fadhiziɛn -nu kaa- 'tɔnggɔmɛ -nu, ka -bha -yö -wëësü, ɓflümɛ -nu! -A
-gɛn -mü ɓdhɛ pë -nu -zian 'ö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'yaa 'dhö ɓdhɛ kpiëng -nu,
"dhʋngbhɛɛ -nu, "ɛɛn siɔnng" ga -nu 'dhö bha ka wo -zë ɓgban "pɛpɛ 'nii-
-bho Atanna -dhɛ, "kɛɛ 'yö 'ka ka -ta yö mɛ draan- -wʋ 'kö- -wɔn 'dhö "gbɪɪ-,
'ö -kë Atanna -bha 'tɔng- 'ka ɓdhɛ, -kë kpengdhö -sü -nu oo, "klʋsëdhɛ -nu
oo, -to -wʋ -ta -sü -nu 'dhö bha wo -zë -a -nu -bha, "kɛɛ 'sa kö yö ɓnë kë
-pë 'ka -blɛɛsü 'yö- -kpɛa -yö gun -na dɔ- "piü.
24 Zian -bho mɛ 'ka -mɛ "yan 'wü -sü -nu! Ka 'ö 'ka ka mü -we -ziö -pee
'gü kë "dhü kö ɓflanflannë -zian 'ya 'dho 'to- ɓbhaa 'ö 'ka- mü- 'ka bha, "kɛɛ
'sa ka pë "gblügblü -zë -mëng!
25 Ka -bha -yö -wëësü, 'tɔnggɔmɛ -nu, Fadhiziɛn -nu, ɓflümɛ -nu! -A
-gɛn -mü ɓdhɛ ka ɓdhɛ 'mɛ 'ö "yitakɔɔ -nu waa- pë -bhö 'gü -tɛa -nu kwi
-bha -dhɛ -zë -zu, "kɛɛ 'ö- 'gü -zian -zë to "dhü ɓnë- 'dhö. (Ka 'wɔn 'në
sɛɛnnë -nu 'kö bha- -kë ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö kë "dhü kö 'ka bhɔ mɛ -nu 'gü
Atanna ɓbhlëëyamɛ -nu -bha "kɛɛ kö) ka 'kɔɔ -zian -zë -yö pa -sü 'ka kaa-
ɓkwaanpë -nu waa- pë yaya -nu 'ö ka zuë" -yö bhɔ- -bha bha ɓnë- 'ka.
26 Fadhiziɛn -nu, "yanwlümɛ -nu! -Ka kaa- pë -bhö 'gü -tɛa -nu 'gü -dhɛ
"zu ɓkö -blɛɛsü kö 'ka gun -na -bha -dhɛ "zu kö -yö kë "puu!
27 Ka -bha -yö -wëësü, Fadhiziɛn -nu kaa- 'tɔnggɔmɛ -nu, "gblüüdhɛtiimɛ
-nu! -A -gɛn -mü ɓdhɛ ka -bhɔ bun ö ɓwa "yɔɔ "puu -da -bha ɓnë- -bha.
'Bha- kwi -bha -dhɛ yö i- pö pë -së -zë 'bha ɓnɛ, "kɛɛ kö- 'gü -zian -zë -yö
pa -sü 'ka mɛ ga zlɔɔ" waa- pë "busü -dɪ -slɔɔ ɓnë- 'ka.
28 -Kɔ do bha ɓnë 'ka- -bha, ɓwa ka -ga ka kwi -bha ka -bhɔ mɛ -nu 'gü
'mɛ 'ö pö 'aa- -bha -a -bha, "kɛɛ ka "gblüüdhɛ -zë -yö pa -sü 'ka "kpënng-
-kë mɛ -nu -gɔ -sü waa- 'wɔn yaa "wɛɛ 'gbɛ ɓnë- 'ka.»

'Wɔn 'ö Atanna yöö- wɔ 'mɛ 'wo bha- -nu -ta -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 11,47-51)

29 'Yö go mü 'ö- pö: «Ka -bha -yö -wëësü, 'tɔnggɔmɛ -nu kaa- Fadhiziɛn
-nu, "gblüüdhɛtiimɛ -nu! -A -gɛn -mü ɓdhɛ ka Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu
bun -nu -pë -kë -së 'ka, 'ö 'ka 'mɛ 'ö pö 'aa- -nu -bha -tosɛa -bha 'pö ɓdhɛ
-a -nu 'dhö bha- -nu bun -pë -kë -së 'ka.
30 'Ö 'ka- pö ɓdhɛ: ‹ɓYa kë 'nu ɓdhɛ yi -tosɛa -kë yi "bhɛma -nu -bha
"tüng 'gü kö yi -wʋ 'yii 'dho kë- -nu -bha "piü Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu zë
-wɔn 'gü.›
31 ɓYa kë "dhü kö kaa ɓdede ka- 'wɔn -dɔ ɓdhɛ 'mɛ 'wo Atanna
-wʋdhiüloomɛ -nu zë bha- -nu 'gü -në -nu -mü ka 'ka.

32 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈ kö -ka ka 'gü dɔ "gbɪı- kö yë 'ö ka "bhɛma -nu -wa zü bho
bha 'ka- "dhiʊ̈ -ya!
33 ̱Flümɛ -nu 'ka ya! ̱Ya kë "dhʊ̈ ka -dho dha -kɔ kë ̱dhɛ -wëëdhɛ
bhodhe 'ö ̱geebɔɔ pɛng 'gü bha- -gɔ?
34 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈ -ka ka "tʊ to, a -dho Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu bɔ ka
-dhɛ waa- mɛ ̱kpaɔsü -nu waa- 'wɔndɔmɛ -nu 'dhö. Ka -dho mɛ 'bha -nu
zë 'ö 'ka- mɛ 'bha -nu dɔ "dhü -bha 'ö 'ka dho 'ka- mɛ 'bha -nu -ma -nu wo
̱klangga 'ka kaa- -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü 'ö 'ka- -nu -wëëdhɛ bho 'pö- -nu
'gü 'ka -ziö 'ka.
35 Kë "dhʊ̈ kö Atanna -bha mɛ -nu 'wo- -nu zë "wlaa- 'gü "wɛɛwɛɛ 'wo
-bhɔ 'ka yi 'bha 'ka 'ö- zü -yö bho Abɛdhö 'ö pö 'aa gun- -bha bha- -ta 'ö
dho 'ö zun- 'ka Zakadhi 'ö -kë Badhasi gbö 'ka 'ö 'ka- zë Atanna -dhɔkëgükɔ
'gü, "saabhodhɛ waa- Atanna -dhɔkëdhɛ ̱dede -a -nu ̱zinng 'gü bha- -bha
bha- "dhang -yö ka ̱në ka 'kun.
36 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: 'Mɛ 'wo- -nu zë 'dɔɔndhö "dhʊ̈
bha- 'gü -wɔn -dho nu 'mɛ 'wo "tʊ̈ng ya- 'gü ya ̱në- -nu -ta.»

"Gbʊ 'ö Yesu -ya bɔ Zedhizadhɛmö -mɛ -nu -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 13,34-35)
37 'Yö Yesu -ya pö: «Zedhizadhɛmö -mɛ -nu, Zedhizadhɛmö -mɛ -nu, ka
'ö 'ka Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu zë sië 'ö 'ka- mɛ 'bha -nu -zuö sië -gwë 'ka
'ka- -nu zë- 'ka bha, 'ma- "slë mɔɔ- -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü kö 'a ka ̱loo
'ko -ta ̱dhɛ -kɔ 'ö -tɔ -dhee -yö ö 'në -nu ̱loo- 'ka ö gban ̱wlöö bha- 'dhö,
"kɛɛ 'kii- -yɔ bɔ n -gɔ!
38 -Ka -dhɛ -ga, a -dho n kwaa- ka -wɔn -zü 'ö ka -yɛabhaadhɛ -yö to "fië.
39 -Ka -dhɛ -ga! A- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ö sü "tʊ̈ng ya- -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka
"tʊ̈ng 'ka dho- pö- 'ka ̱dhɛ 'dhuë- -yö 'to 'mɛ 'ö dho nu kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü
bha- -ta bha- -bha, 'kii 'dho n yö 'zü.

24

Yesu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'wü -wɔn -dhiang 'ö- zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 13,1-2; Dhukö 21,5-6)
1 ̱Dhɛ 'ö Yesu -ya ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'yö go Atanna
-dhɔkëgükɔ bha- 'gü 'yö dho. ̱Dhɛ 'ö 'dho sië 'yö- -bha ̱klang -nu 'wo
̱yɔɔn- "sɔɔ, 'yö 'wo- pö- -dhɛ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, Atanna -dhɔkëgükɔ ya i
"yan -ya -bha "wɛ -ee? -A dhi -kɔ bha- -ga bha!»
2 "Kɛɛ ̱dhɛ ̱waa- pö "dhʊ̈, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka "yan -yö pë
-nu bha- -nu -bha -ee? -Ka -dhɛ -ga! A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ:
'Kɔ 'ka- -ga sië bha- -gwë kpö do -zian 'yii 'dho 'to 'ko -ta "dhʊ̈ng 'gü, -a
̱gban -dho 'wü trëntrëndhö.»

-Wëëwɔn -nu 'wo dho kë kö "kpʊngtaadhɛ -yö gun -na yën -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö
(Makö 13,3-13; Dhukö 21,7-19)
3 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo Odhivie -tɔn ̱gbin-, 'yö Yesu -yö dho "sia-
'yö 'yaanu, 'yö- -bha ̱klang -nu 'wo ̱yɔɔn- "sɔɔ ̱plɛ 'gü 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ
'wo- pö: «Yi Dëmɛ, 'wɔn -nu 'i go- -pö yi -dhɛ -dhɛ 'gü ya, -wo -dho kë "dhʊ̈
-më "tʊ̈ng ̱në- 'gü, "ɛɛn ̱ya kë ̱dhɛ 'bha 'dho dhang- 'gü i "dhiʊ̈ yee kë -sü
waa- "sɛ "dhiʊ̈toyi -nu bha, yi -dho -a -nu 'suan- bho -më -nu ̱në- -bha?»
4 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, -ka ka -zʊ kë ka -dı
"piʊ̈ kö mɛ 'bha 'ya 'dho "kpënng- kë ka -gɔ.

5 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'gbɛ- -dho nu n 'tɔ 'gü 'ö 'wo- pö ̱dhɛ wo ̱në 'wo
Atanna -bha -Yamɛ bha- 'ka. -Wo -dho "kpënng- kë mɛ 'gbɛ -gɔ 'ö 'wo- -nu
-kan Atanna -bha.
6 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, ka -dho -gblü -da -wɔn -nu ma ka -züzü -dhɛ -nu 'gü
'ö 'ka- -taɔng -nu ma -dhɛ ̱gblɛɛn 'gü, "kɛɛ ̱ya kë "dhü ka "gblüüdhɛ 'ya
'dho "muu bho, -ka ka -zʋ -gban, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn -nu 'bha -wo -dho
kë gbonggbongdhö 'yii 'dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'sa kö "kpʋngtaadhɛ "dhiütoyi 'yii
̱loo ̱kö.
7 "Sɛgɔ 'bha- -dho "wlü 'ö -pö "sɛgɔ 'bha- -ta 'ö 'wo -gblü gɔɔn, 'ö -gblüdë
'bha -yö ̱wlü 'ö dho 'ö -gblü -da -gblüdë 'bha -ta, 'ö "vüü -yö -da, 'ö "sɛ -yö
̱zii "sɛgɔ 'bha -nu 'gü.
8 "Kɛɛ yö -zë ̱gban -dho kë ̱dhɛ 'në 'kpɔ "gblükë zü bho -sü ̱në- 'dhö.
9 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, ka -san -dho mɛ "bhɪɪ- -nu kë 'ö 'wo ka "dhiü dɔ
-gɔmɛ -nu -dhɛ, 'ö 'wo ka -wëë -kë wo 'ö 'wo ka zë -nu wo n -wɔn 'gü.
10 Mɛ 'gbɛ ̱dede -dho 'go Atanna -bha zian -ta -a "tüng bha ̱në- 'gü 'ö
'wo wo 'ko -nu -san -kë 'ö 'wo -da wo 'ko -nu -dhɛ pë "piü.
11 'Ö Atanna -wʋdhiüloomɛ ̱flüsü -nu 'wo nu 'wo- "kpënng- -kë mɛ 'gbɛ
-gɔ 'ö 'wo- -nu -kan Atanna -bha.
12 'Wɔn yaa kë -sü -dho kë ̱dhɛ "yi 'dhö 'ö pa, 'ö "sanni -yö dɔ 'mü kö pë
'wo- -dhɛ -dhɔ, mɛ 'bhaa- dɔ 'zü.
13 "Kɛɛ 'mɛ 'ö dho ö 'gü dɔ "gbɪɪ- 'ö 'dho 'ö zun- "dhiütodhɛ -bha -yö -dho
dha.
14 'Wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -bha bha -wo
-dho -a -dhiang zë "sɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü kö mɛ ̱gban "pɛpɛ "tʋ -yö -da n
-wɔn 'gü. Yö ̱në ̱ya bo -kë "dhü -sü 'ka "pɛɛpɛdhö, 'yö "kpʋngtaadhɛ
"dhiü yöö 'to 'yö gun -na 'to.»

Atanna ̱bhlëë -siö -pë yaa -yënngsü -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 13,14-23; Dhukö 21,20-24)

15 'Yö- pö: «"Sɛ yën "tüng bha 'ö 'to sië klöö" "tüng 'ö- 'gü, ka "yan- -dho
-da pë yaa -yënng -yënngsü 'ö Atanna -wʋdhiüloomɛ Daniɛ -ya -dhiang zë
yi 'bha 'ka, Atanna ̱bhlëë -siö -pë 'ka bha- -bha kö -yö -ya sië- -dhɔkëdhɛ
"slüüslü 'ö 'yaa- -yɛa 'ka bha- 'gü. (Yö Matiö -ya pö) 'mɛ 'ö dho 'sëëdhɛ ya-
-wʋ pö, -a -mɛ -ya 'gü ma ö 'klɔɔ- 'ka!
16 -A "tüng bha- 'gü, 'mɛ 'wo dho kë Zude -sɛ 'gü ̱waa- pö 'wo ziö -bɛang
'ka -a -dhɛa -bha kö -wo wo wë dɔ -tɔn -gbeng 'gü -zian ̱në- 'ka kö -wo
'dho wo -gblɛn 'kpɔ mü.
17 -A "tüng bha yaa- wo 'mɛ 'ö- -bha kö -yö "kpɛnng, 'ya 'dho- pö 'ö 'dho
pë 'bha 'sü ö -gɔ 'kɔɔdhö.
18 -Ɛɛ 'mɛ 'ö yaa- kë 'zü ö -gɔ 'bhlaa-, 'ya 'dho- pö 'ö ö yee kë kö 'ö 'dho ö
-bha ̱gbauu- 'sü -dhɛ 'gü 'pödhö.
19 -A "tüng bha- 'gü, dhong -nu 'ö waa- -kë 'gbiödhe 'ka, "ɛɛn 'ö 'në ̱yaa-
-kë -a -nu -gɔ 'yɔn -bha -a -nu -bha -dho kë -wëësü ̱dedewo!
20 -Ka bhɛa" Atanna -dhɛ kö ka -bha ̱dua -sü -gɛn 'ya 'dho -ya "nɛnɛ yi
-bha "ɛɛn Atanna -bha ̱glooyi -bha!
21 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -wëëwɔn -nu 'wo dho kë "tüng bha- 'gü bha, -yö -dho
kë -ziisü ̱dedewo. 'Ö sü "kpʋngtaadhɛ kë -yi -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka ̱dɛɛ
-bha, -a suu 'yii kë do, 'sa -a -bhɔ -bha 'yii 'dho kë 'pö 'zü 'ö to- -bha.
22 ̱Ya kë ̱dhɛ Atanna 'yii -dhɛkpaɔyi bha- 'bha "kan- "dhiü 'nu -zianwo
kö -dha 'wɔn bha- -gɔ -mɛ 'yii 'dho ̱slɔɔ. "Kɛɛ -kë -së "kë "së, Atanna ̱yaa-
'bha bho- "dhiü 'mɛ 'ö- -nu sü ö -bha 'ka bha- -nu -wɔn 'gü.

23 -A "tϋng bha ɓya ɓloo, mɛ "υυ mɛ 'ö- pö ka -dhɛ ɓdhɛ: ‹Atanna -bha -Yamɛ bha -yö yö!› "ɛɛn ‹-Yö -dhɛ 'bha 'gü tii- -dhe!› 'ka 'dho 'dhang bho- "dhiϋ!
24 -A -gɛn -mü ɓdhɛ a- -pö ka -dhɛ ɓdhɛ 'mɛ 'wo dho- pö wo -dı -dhɛ ɓdhɛ wo ɓnë 'wo Atanna -bha -Yamɛ bha- 'ka, waa- Atanna -wυdhiϋloomɛ ɓflüsü -nu -dho nu "tϋng bha- 'gü, 'ö 'wo "slë "gblϋgblϋ -nu -kë 'ö 'wo "dhabhliwɔn -nu -kë, kë "dhϋ kö aa" ɓni 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu sü ö -bha 'ka bha, -a -nu -kɔ -zë ɓya ɓmɔɔ- -bha kö -wa -nu "kan Atanna -bha.
25 -Ka -dhɛ -ga! 'Wɔn bha 'ma- 'to mü ɓgblɛɛn 'ma- pö ka -dhɛ.
26 -A -kë "dhϋ -sü 'gü, kö 'zü ɓya kë ɓdhɛ mɛ -zian ɓnë ɓya nu ɓyaa- pö ka -dhɛ ɓdhɛ ‹Atanna -bha -Yamɛ bha ɓya nu, -yö "tυngtadhɛ ya- 'gü!› "ɛɛn ‹-Yö -dhɛ 'ö -kë ɓni- 'gü!› 'ka 'dho 'dhang bho- "dhiϋ tongtongdhö "ɛɛn 'ka 'dho 'dho mü.
27 -A -gɛn -mü ɓdhɛ mang Mɛgbömɛ n nu -sü -zë -yö -dho kë ɓdhɛ -kɔ do 'ö dha -yö "yan kun- 'ka dhang- 'gü, 'ö -gban 'yënng- -wo -zian 'ka, 'ö "dhiϋ ta 'yënng- -pö -zian 'ka bha ɓnë- 'dhö, 'yii 'dho -bin mɛ 'bha -gɔ.
28 -A -gɛn -mü ɓdhɛ -kɔ do 'ö pë ɓgee 'dhö -dhɛ 'ö- -bha -a -dhɛ yö -sü 'yaa ɓgbaɔn "gblëë- -nu -ta bha, ɓnë mang Mɛgbömɛ n nu -sü dho kë- -bha.»

(Makö 13,24-27; Dhukö 21,25-28)

29 'Yö- pö: «"Kɛɛ -wëëwɔn "nɛnɛgasü 'a- -dhiang zë ka -dhɛ bha- -dhɛkpaɔyi ya bo zun -sü 'ka 'ko "dhiϋ, 'yënng- -dho 'to -dhɛ do bha- 'gü 'ö ɓtröö -blünblündhö, 'ö "su -yö ö bo 'bhü -sü 'ka, 'ö "susëngga -nu 'wo dhang- -bha 'wo go 'mü 'wo ɓwɛnng. 'Ö -ta "mlüü bɔ -pë -nu 'wo dhang- 'gü 'wo go "gblϋϋ-.
30 Yö ɓnë ɓya kë "dhϋ, 'yö 'wɔn 'suan- -bho -bha -pë 'ö dho- -zɔn -dhɛ mang Mɛgbömɛ n nu "tϋng ɓya ɓloo bha 'ö -wo "yɛa- dhang- -bha, 'yö "sɛgɔ "pɛpɛ 'wo "kpυng ɓtaa -a 'gü -mɛ -nu ɓgban "pɛpɛ 'wo -ya -wυ 'kpɔ -sü -bha ɓtɔn, kö -wo wo -kuu -ta -ma sië "gbυ 'ka, 'yö 'wo wo "yan -kpan mang Mɛgbömɛ n -bha kö a nu sië dha 'kpong- -ta dhang- 'gü, 'gügbııdhɛ waa- 'tɔbhɔdhe -ziisü 'ka.
31 "Truu 'kpii- bha -yö -dho "wı 'yi bha ɓnë- 'ka, 'yö 'a ma "kië -nu bɔ "kpυngtaadhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü, 'yö 'wo 'mɛ 'a- -nu sü n -bha 'ka bha- -nu sü -dhɛ "pɛpɛ bha- ɓgban 'gü, 'yö 'wo- -nu ɓloo 'ko -ta -dhɛ do 'gü.»

Yesu -bha mɛ draan- -wυ 'ö -gban figö -dhü -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya pö

(Makö 13,28-31; Dhukö 21,29-33)

32 'Yö 'go mü 'ö- pö: «-Ka 'wɔn 'suan- bho 'wɔn -zɔn 'ka 'ö maa- -zɔn ka -dhɛ bha ɓnë- -bha. Yö -mü ɓdhɛ "tϋng 'ö figö -dhü 'dhö ö -gbeng -dee dɔ sië, 'ö ö "dhɛ -dee -ya sië kö 'ka- 'wɔn dɔ ɓdhɛ blɛa" ɓya ziö, -nɛɛ 'gü ɓya ɓloo.
33 -Kɔ do bha- 'gü, ka "yan 'dhö -da sië 'wɔn -nu 'a -ziö 'gü bha- -nu 'gü, -kaa 'wɔn dɔ ɓdhɛ -a "tϋng ɓya ɓtëng, ɓdhɛ 'ma -ya "saan -bha.
34 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɓdede 'ka ɓdhɛ 'mɛ 'wo "yaan ɓdɛɛ -yën ya- 'gü ya, -a -nu ɓgban 'wii 'dho ga 'ö 'wɔn 'a- pö sië ka -dhɛ bha- ɓgban 'gü -wɔn -yö -kë.
35 -Yö kë ka "yaan ɓdhɛ "sɛ waa- dhang- -wo -dho ziö, "kɛɛ n -wυ -zë do 'yii 'dho 'go "gblυυ tongtongdhö.»

"Kpυngtaadhɛ "dhiϋtoyi -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

(Makö 13,32-37; Dhukö 17,26-30.34-36)

36 'Yö go mü 'ö- pö: «ɓYa 'go yö -zë 'gü, -a 'dhɛ 'kö -gban n nu -yi waa- n nu "tϋng ɓdede -zë -bha bha, Atanna -bha "kië -nu oo, -a mang -zian 'a-

Gbö 'ka 'a "wɪ sië ka -dhɛ ya mɛ 'bha 'yaa yö -zë dɔ kö 'yii kë n Dë Atanna -zë 'ka.
37 'Wɔn do 'ö -kë Noe -bha "tʊ̈ng 'gü ̱në dho kë mang Mɛgböme n nu -yi 'ka.
38 'Ö gun "tʊ̈ng bha- 'gü, kö "yi 'kpii- bha 'yii pa ̱kö mɛ "bhɪɪ- -nu "tʊ 'yaa gun Atanna -wɔn -bha, -wo -gun pë ̱në- -bhö sië, 'wo we mü, 'wo dhe sü, 'wo 'në -nu dɔ gwaan- -bha 'ö dho- 'ka "dhʊ̈ 'ö zun- 'ka yi 'ö Noe -yö -da 'ka "yitagɔ 'gü bha- -bha.
39 -A -nu "tʊ 'yaa gun 'wɔn "wɛɛ 'bha -bha -a 'dhɛ 'kö bha- zian 'gü 'ö 'to- 'ka "dhʊ̈ 'ö zun- 'ka dha 'kpii- 'ö ban 'ö "yi -yö "kpʊngtaadhɛ bho bha- ban -yi -bha, 'ö "yi -yö nu 'ö sɔ- -nu -ta. -Yö -dho kë 'pö -kɔ do bha ̱në- 'gü mang Mɛgböme n nu -yi 'ka.
40 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ -a 'yi bha- 'ka, gɔɔn- -nu ̱plɛ 'wo dho kë 'bhlaa- do 'gü, -a mɛ 'dhɛ 'ö 'dhang bho n "dhiʊ̈ -yö -dho 'dho 'ö- mɛ do -yö to.
41 Dhong -nu ̱plɛ 'wo dho kë pë zɔn -dhɛ 'gü "wlʊ̈ do 'gü, -a mɛ 'ö 'dhang bho n "dhiʊ̈ -yö -dho 'dho 'ö- mɛ do -yö to.
42 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -ka -ya ka "yaan, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi 'ö ka Dëmɛ dho nu- 'ka 'kaa- dɔ.
43 -Yö kë ka "yaan ̱dhɛ 'kɔdëmɛ -yö "tʊ̈ng 'ö ̱kwaanmɛ dho nu- 'ka gbeng -a -dɔ 'nu kö -yö -dho -ya ö "yaan 'ö 'waa- -bha 'kɔ 'wü.
44 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö kaa -dɪ 'pö ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ 'kaa n nu "tʊ̈ng dɔ bha, 'yö ka -dho -ya ka "yaan; -a -gɛn -mü ̱dhɛ "tʊ̈ng 'ö ka -zʊ 'yaa 'ka ̱dhɛ mang Mɛgböme a -dho nu bha ̱në 'a dho "kan- 'ka ka 'gü.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban gwëëzë "klʊsë waa- mɛ 'dhɛ "klʊ 'dhö 'ya- -nu -bha -a -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Dhukö 12,41-48)

45 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya dhiang -nu bha- zë "dhʊ̈, 'yö "gwënng do 'bha -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «̱Ya kë "dhʊ̈ yö -zë 'gü kö 'mɛ 'ka bha 'dee dho kë gwëë" "klʊsë 'ö 'wɔn dɔ -a 'ka? Gwëë" "klʊsë 'ö "dhʊ̈ bha ̱në- dëmɛ -ya -ya -a "tɛabɔ -nu -gɔ "dhiʊ̈ kö -yö -bhöpë nu- -nu -dhɛ -a nu "tʊ̈ng -bha 'yö nu 'yö -kpan -bha kö -ya kë sië ̱dhɛ -kɔ 'wo -wʊ kpɔ 'ka- -bha bha- 'dhö.
46 -A mɛ 'dhɛ 'kö "dhʊ̈ bha kö- -bha ̱ya kë -së.
47 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: «Mɛ 'ö "dhʊ̈ bha- dëmɛ ̱ya nu, -yö -dho -a -ya ö ̱slɔɔpë ̱gban "pɛpɛ -gɔ "dhiʊ̈.
48 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ gwëëmi bha- "klʊ ̱ya kë 'ya-, -yö -dho -a pö ö -dɪ -dhɛ ̱dhɛ: «'Dho 'ö n dëmɛ -ya wo ya, -yö -dho nu -më yi 'ka?»
49 'Yö -ya ö "tɛabɔ -nu -ma -sü -bha, 'yö -ya pë -bhö -sü waa- we mü -sü -bha we mü -dudu -nu "piʊ̈.
50 -Yö -dho 'to- -kë "dhʊ̈ -sü -bha, 'yö- dëmɛ -yö nu 'yö -kan 'gü "tʊ̈ng ̱dede 'ö- -zʊ 'yaa- -bha bha- 'ka.
51 Mɛ 'dhɛ 'kö bha kö- -bha ̱ya kë -wëësü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -gɔmɛ -dho 'wɔn wɔ- -ta 'ö -kë -ziiziisü, 'yö 'wɔn suu 'wo dho- wɔ ̱flümɛ -nu -ta bha, 'yö 'wo- -wɔ -ta 'pö. -Yö -dho "gbʊ bɔ -dhɛ bha ̱në- 'gü 'yö ö "sɔn "dhiʊ̈ -bhö 'ka klöklödhö.»

25

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban 'nëdhiëng -nu -kaɔng do 'wo dho dhesütroo -ta -a -bha 'ö Matiö -ya pö

1 ɖDhɛ 'ö Yesu ɖyaa- pö "dhʊ̈ 'yö "gwënng do 'bha -da -nu -dhɛ 'zü 'ö- pö:
«Atanna -bha -gblüdëdhɛ kë "tʊ̈ng- -dho kë ɖdhɛ 'nëdhiëng -nu -kaɔng do
'wo woo- -dhangbha -nu sü 'wo dho dhedɔ troo -ta -a -nu -bha 'wɔn 'dhö.
2 'Nëdhiëng -nu -kaɔng do bha- mɛ "sɔɔdhu 'waa gun ɖkpaɔsü, 'yö- mɛ
"sɔɔdhu 'dhɛ 'wo to wo -zë 'wo gun -glengmɛ 'ka.
3 -A mɛ "sɔɔdhu 'dhɛ 'wo gun -taamasü 'ka bha, 'yö 'wo woo- -dhangbha
-nu sü "kɛɛ 'yö 'wii pɛng "yi -zë 'bha kun wo -kɔ "piʊ̈.
4 'Yö- mɛ 'dhɛ wo -zë 'wo gun -glengsü bha, 'yö wo -zë 'wo- -kë "dhʊ̈.
5 ɖDhɛ 'ö ɖwa 'dho ɖwa ɖgwëë mü 'ö dhesügɔn bha 'yaa nu sië, 'yö yi
-yö -da -nu "yan -bha, -pling 'yö 'wo -da yi 'gü.
6 ɖDhɛ 'ö gbeng ɖzinng 'gü ɖya ɖloo, 'yö 'wo mɛ do 'bha -wʊ ma kö -yö
"gbla sië 'ö- pö: «Dhesügɔn ɖya nu bhoo! Dhesügɔn ɖya nu bhoo! -Ka
'dho dɔ- -gɔ zian- bhoo! -Ka 'dho dɔ- -gɔ zian- bhoo!»
7 'Yö 'nëdhiëngnë -nu bha 'wo -bö 'mɛ bha- -wʊ 'ka, 'yö 'wo woo-
-dhangbha -nu -pë -kë, 'yö 'wo zun "kpɛnng.
8 -A mɛ 'dhɛ 'waa ɖkpaɔsü 'ö 'wii pɛng "yi 'bha 'kun wo -kɔ "piʊ̈ bha 'wo
dho -dhɛ -ga kö -a -nu -bha -dhangbha -nu -wo 'dho sië "sia- "wɛ -yɔɔndhö
'yö 'wo- pö 'mɛ 'dhɛ 'wo ɖkpaɔsü bha- -nu -dhɛ 'wo- pö: «-Ka yi -bha pɛng
"yi 'në 'dɛdɛ 'në 'bha nu -dhe, yii- -dhangbha -yö "dhuu sië -wa!»
9 'Yö 'wo- pö- -nu -dhɛ: «'Aa bhoo! Yi -bha ya ɖya bhɔ- -bha ɖdhɛ 'pë 'yii
'dho ɖmɔɔ- 'dhö, -ka 'dho pɛng "yi "dhɔɔdɔmɛ -nu "piʊ̈ kö 'ka ka -bha taa
'dhɔ!»
10 ɖDhɛ 'ö ɖwaa- pö- -nu -dhɛ "dhʊ̈, 'yö 'mɛ bha 'wo -ziö 'wo dho woo-
pɛng "yi mɔɔ- -dhɛ 'gü kö 'wo- 'dhɔ. -Wo -tɔ pɛng "yi mɔɔ- -zian 'ka 'yö
dhesügɔn -yö nu, 'yö ö -kɔ -da mɛ 'dhɛ 'wo gun wo baa- -sü 'ka bha- -nu
'gü 'yö 'wo -da 'kɔɔdhö, 'yö 'wo "kwɛɛ ta 'wo "dhü -ziö 'gü.
11 ɖDhɛ 'ö ɖwa -da 'kɔɔdhö 'ö- yi 'në 'bha ɖya ɖgwëë, 'yö- mɛ "sɔɔdhu
'dhɛ 'wo gun ɖtaama bha 'wo nu, 'yö 'wo zun "gbla -sü -bha 'wo- pö: «Yi
dëmɛ, yi dëmɛ, -bhö dɔ "gbɪɪ- kö i "kwɛɛ "pʊ yi -gɔ -dhe!»
12 "Kɛɛ 'yö dhesügɔn -yö bɔ 'kɔɔdhö 'ö- pö- -nu -dhɛ: «A- -pö ka -dhɛ
tɛan- ɖdede 'ka ɖdhɛ 'maa ka dɔ!»
13 ɖDhɛ 'ö Yesu -yö "gwënng bha- -da -nu -dhɛ ɖdhɛ -kɔ bha- 'dhö, -a
"dhiʊ̈todhɛ bha 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka -ya ka "yaan! -A -gɛn -mü
ɖdhɛ yi 'a dho nu- 'ka "ɛɛn "tʊ̈ng 'a dho nu- 'ka 'kaa- dɔ!»

Yesu -bha "gwënng do 'bha 'ö- -da 'zü 'ö -gban yëkëmɛ -nu -yaaga -bha 'ö Matiö -ya pö
(Dhukö 19,11-27)

14 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha -yö -dho kë
'zü ɖdhɛ gɔndënë do 'bha 'ö dho "ta 'gü -a -bha 'wɔn 'dhö. ɖDhɛ 'ö yöö 'dho
'yö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ 'yö ö ɖslɔɔpë ɖgban sü 'yö- -kɛfama bho- -nu
-bha.
15 'Yö "sënng kpö këng "sɔɔdhu nu mɛ do -dhɛ, 'yö dho 'yö- këng ɖplɛ
nu mɛ ɖplɛ -naa -dhɛ, 'yö dho 'yö- këng do nu mɛ -yaaga -naa -dhɛ. ɖDhɛ
'ö ɖyaa- dan, 'ö 'mɛ 'dhö- -bha 'ö- -kɔ dho ɖmɔɔ- -ziö 'gü ziö -sü -bha ɖyaa-
nu- -dhɛ 'yö dho.
16 ɖDhɛ 'ö ɖya 'dho 'yö mɛ 'dhɛ 'ö "sënngga këng "sɔɔdhu ɖslɔɔ bha, 'yö
dho 'yö- -ziö 'gü -ziö 'yö dho 'yö- kpö këng "sɔɔdhu 'bha ɖslɔɔ 'yö- -da -ta.
17 'Yö mɛ 'dhɛ 'ö- këng ɖplɛ ɖslɔɔ 'pö bha, 'yö dho 'yö- -ziö 'gü -ziö, 'yö-
këng ɖplɛ 'bha -yö -da 'gü.
18 "Kɛɛ 'yö 'mɛ 'kö- -bha gun këng do bha 'yö dho 'yö "sɛ pɔn, 'yö ö dëmɛ
bha "sënngga bha- ɖloo mü, 'yö "sɛ kpa- -ta.

19 Dhɛ 'ö "tʊ̈ng 'bha ya ziö 'ö- yi ya gwëë, 'yö- -nu dëmɛ bha 'ö nu
'yö- pö- -nu -dhɛ mɛ 'ö "dhʊ̈ -yö nu kö -yö ö "kplëng bho ö -dhɛ.
20 'Yö- mɛ -blɛɛsü 'ö "sënngga këng "sɔɔdhu nu- -dhɛ bha 'ö nu. 'Yö- 'dhɛ
'wo- nu- -dhɛ bha- këng "sɔɔdhu 'bha nëng- -bha 'yö- pö ö dëmɛ -dhɛ 'ö-
pö: «N dëmɛ, "sënng kpö këng "sɔɔdhu 'i- nu n -dhɛ bha- këng "sɔɔdhu
në 'a slɔɔ i zian 'gü 'yö 'a- nëng- -bha, yö nɛ!»
21 'Yö- dëmɛ -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «Ya dhi n -dhɛ, ma gwëëmi, i këwɔn
-yö -së. 'Wlɔɔ- -mü i 'ka, i -to i -wʊ -ta. Dhɛ 'kö 'bha kë 'wlɔɔ- 'ka pë 'në
'dɛdɛ 'a- to i "piʊ̈ bha- -wɔn 'gü bha, -a -dho i 'sü 'a i -ya -a 'kpiki -kpiki -gɔ
"dhiʊ̈. Dhɛ 'ö "dhʊ̈, -bhö nu kö 'kwa kwa "dhia bho.
22 Dhɛ 'ö 'mɛ 'dhɛ bha ya ziö 'yö- mɛ plɛ -naa 'ö- dëmɛ -yö "sënngga
këng plɛ nu- -dhɛ bha 'yö nu. 'Yö- pö ö -gɔmɛ -dhɛ 'ö- pö: «N dëmɛ,
"sënngga këng plɛ 'i- to n -gɔ bha- këng plɛ në 'a- slɔɔ i zian 'gü 'yö
-da -ta, yö nɛ!»
23 'Yö- dëmɛ -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «Ya dhi n -dhɛ, i këwɔn -yö -së, 'wlɔɔ-
-mü i 'ka, i -to i -wʊ -ta. Dhɛ 'ö 'bha 'wlɔɔ- -dhɛ kë pë 'në 'dɛdɛ 'a- to i -gɔ
bha- -wɔn 'gü bha, a -dho i 'sü 'a i -ya -a 'kpiki -kpiki -gɔ "dhiʊ̈. Dhɛ 'ö
"dhʊ̈, -bhö nu kö 'kwa- 'gü "dhia bho.
24 'Yö dho 'yö zun 'mɛ 'dhɛ 'ö "sënngga këng do nu- -dhɛ bha- -bha. 'Yö
yɔɔn 'pö ö dëmɛ "sɔɔ kö 'ö ö "kplëng bho. 'Yö- pö ö dëmɛ -dhɛ: «N dëmɛ,
a- 'wɔn -dɔ dhɛ i -bha 'wɔn kë -dhɛ 'yaa -së. A- 'wɔn -dɔ dhɛ 'bhii pë ta
-dhɛ 'ö- bha i- -bho mü, 'ö 'bhii pë 'kpɔ dhɛ 'ö 'gü 'i dho 'i pë -wlö mü.
25 'Wɔn 'ö- "suʊ̈ -yö n -kë 'yö 'mii i -bha "sënngga 'i- to n -gɔ bha- -ziö 'gü
ziö bha 'yö bha. A ka -dho 'a- -da "sɛɛdhö 'yö 'a "sɛ kpa- -ta, -a yö nɛ.»
26 'Yö- -gɔmɛ -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «'Bha- pö "dhʊ̈ 'ma- ma. Gwëëmi
-mawɔn yaasü, "fiamɛ, mangga i- -pö i- 'wɔn -dɔ dhɛ 'mii pë ta -dhɛ 'ö-
'gü -a -bho mü, 'ö 'mii pë 'kpɔ -dhɛ 'ö- 'gü, 'a- -wlö mü -kɛɛ? "Ɛɛn 'bhii- pö
"dhʊ̈ -ee?
27 Dhɛ 'ö -kë dhɛ i- 'wɔn -dɔ "dhʊ̈ bha, -më në -kë 'sa 'yö 'bhii ma
naɔ bha- -duɛ bho 'wëë- -kɔ 'gü kö "sanni 'a n "dhiʊ̈ yee kë kö -a trɔɔn
ya -da -ta kö 'a ma pë 'sü.»
28 'Yö- pö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka "sënngga këng do 'ö- -gɔ
bha- 'sü- -gɔ kö 'ka- dɔ mɛ 'ö- "gblü do 'dhö- -gɔ bha- -gɔ.
29 -A -gɛn -mü dhɛ pë ya kë 'mɛ 'ö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö bha në 'wo dho-
mɛ taa kë 'yö- -bha 'dhö -kë 'gbɛ, "kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö pë -tiandhö 'bha 'yaa-
-gɔ, "kɛɛ 'ö- 'dhɛ 'ö- -gɔ 'yaa- -ziö 'gü -zë ziö bha, -a 'dhɛ 'në -zian 'ö dho kë-
-gɔ në 'wo dho- 'sü- -mɛ -gɔ.
30 Ya 'go yö -zë 'gü gwëëmi 'dhɛ 'ö- trɔɔn 'yaa 'dhö 'ö dɔ bha, -kaa 'kun
'ka- -zuö "kpɛnng -dhɛtiidhɛ 'gü, -yö -dho "gbʊ bɔ -dhɛ bha në- 'gü, 'yö ö
"sɔn "dhiʊ̈ -bhö klöklödhö.»

Za 'kpii- dɔ -yi -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Matiö -ya pö

31 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Mang Mɛgbömɛ 'a dhiang zë sië ka -dhɛ ya,
dho 'ö maa- wo ya, n "dhiʊ̈ yee kë -yi 'ka, a -dho nu ma -gblüdëdhɛ 'gü kö
Atanna -bha "kië -nu "pɛpɛ gban -wo n keng-, 'yö 'a -ya ma -gblüdëdhɛ
-gbloo 'gü.
32 -A 'yi bha në- 'ka 'yö "sɛgɔ gban "pɛpɛ 'gü -mɛ -nu dho loo 'ko -ta
n wëëdhö, 'yö 'a- -nu bho 'koo dhɛ -kɔ 'ö -tuʊ̈ -gɔdhiʊ̈mɛ -yö "bhlaa -nu
waa- -bhʊ -nu bho- 'ka 'koo -a 'dhö.
33 'Mɛ 'wo dho kë dhɛ "bhlaa -nu 'dhö, a -dho -a -nu bɔ n -kɔ -së 'gü, 'yö
'mɛ 'wo dho kë dhɛ -bhʊ -nu 'dhö, 'a- -nu bɔ n kwaa- 'gü.

34 'Ma bo -a -nu -kan 'koo -sü 'ka ɖhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'a- pö 'mɛ 'wo
dho kë n -kɔ -së 'gü bha- -nu -dhɛ 'mɛ 'ö n Dë Atanna bha 'dhuë- 'dhö ka
'kun -sü 'ka bha, -ka nu -yɛa 'ö n Dë -ya -pë -kë ö -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ
'ka yi 'bha 'ka bha kö 'ka -ya 'gü.
35 -A -gɛn -mü ɖhɛ din- 'dhö gun n kë sië "tʊ̈ng 'ö- 'gü ka kë -bhöpë -nu
n -dhɛ, 'ö ɖhɛ 'ö "yi mü -dhɔ -ya n 'kun 'ka "yi nu n -dhɛ. 'A -kë -dhɛng
'ka "tʊ̈ng 'ö- 'gü bha ka ɖnë 'ka n ɖyëë bho.
36 Yi 'a gun- 'ka n 'kpee- -ka bha ka ɖnë 'ka sɔ -da n -bha. "Tʊ̈ng 'ö- 'ka
'ö n 'gü 'yaa gun -së bha, ka ɖnë 'ka nu 'ka -wo n -bha. Yi 'a gun- 'ka -kaso
'gü bha ka ɖnë 'ka nu zun n -dhɛ 'gü.»
37 'Yö mɛ 'ö pö 'aa- -nu -bha bha 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi dëmɛ, yi
-mɛɛ ɖnë 'yi -kpan 'ka i -bha kö din- -yö i -bha, 'yö 'yi i gba -bhöpë 'ka?
"Ɛɛn yi -mɛɛ ɖnë "yi mü -dhɔ -yö gun- 'ka i -bha 'yö yi "yi nu i -dhɛ?
38 Yi -mɛɛ ɖnë 'yi -kpan 'ka i -bha kö i -dhɛng 'ka, 'yö 'yi i ɖyëë bho "ɛɛn
kö i 'kpee- 'ka 'yö 'yi sɔ -da i -bha?
39 Yi -mɛɛ ɖnë i 'gü 'yaa gun- 'ka -së, 'yö 'yi nu 'yi -wo i -bha, "ɛɛn 'zü kö
i -kaso 'gü, 'yö 'yi -wo i -bha?»
40 -Gblüdë -dho pö- -nu -dhɛ yö ɖnë- 'gü 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan-
ɖdede 'ka ɖdhɛ mɛ -wëësü -nu 'ö- -nu ɖbhlëë 'bha 'yaa 'dhö mɛ 'bha
wëëdhö, 'ö 'wo n dheebhang 'ka, 'ka 'wɔn -së -kë mɛ do -zian 'ö- -dhɛ
bha kö ka- -kë ma ɖnë n -dhɛ bha.»
41 ɖYa 'go mü 'yö- pö 'mɛ 'wo- ɖkwaa- 'gü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Dhang
-mɛ -nu! -Ka 'go n -bha bha! Pɛng 'wo- -ya Sɔtraan waa- ö -bha "kië -nu
-dhɛ bha ka -zë kaa 'dho yö ɖnë- 'gü.
42 -A -gɛn -mü ɖhɛ "tʊ̈ng 'ö din- 'dhö gun n kë sië- 'ka, 'kii -bhöpë nu n
-dhɛ, "yi mü -dhɔ 'dhö n kun 'kii "yi nu n -dhɛ,
43 'a gun -dhɛng 'ka 'kii n ɖyëë bho, 'a gun n 'kpee- 'ka 'kii sɔ -da n -bha,
n 'gü 'yaa gun -së, a -gun -kaso 'gü 'kii ɖmɔɔ- -bha kö 'ka -wo n -dhɛ 'gü.»
44 -Wo -dho -yɔ bɔ- -gɔ 'pö 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, yi -kpan i -bha 'mɛ kö din-
-yö i -bha, "ɛɛn kö "yi mü -dhɔ -yö i -bha "ɛɛn 'zü kö i -dhɛng 'ka "ɛɛn 'zü
kö i i 'kpee- 'ka "ɛɛn kö i 'gü 'yaa -së, yi -mɛɛ ɖnë 'yi -kpan 'ka i -bha 'zü kö
i -kaso 'gü, 'yö 'yii "ta i -dhɛ?»
45 'Yö- -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɖdede 'ka ɖdhɛ: N
dheebhang -nu 'ö- -nu ɖbhlëë 'bha 'yaa gun mɛ -nu wëëdhö bha, 'kii- kë-
mɛ do -zian -dhɛ. ɖYa kë "dhʊ̈ kö 'kii- kë ma ɖnë n -dhɛ bha.»
46 ɖDhɛ 'ö- pö- -nu -dhɛ "dhʊ̈ 'yö- -ta yɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha -dhɛ 'ö
Atanna dho 'wɔn wɔ mɛ -ta -a 'gü, 'ö- "dhiʊ̈ 'to -dhɛ 'yii 'dho kë tongtongdhö
bha -wo -dho 'dho yö ɖnë- 'gü, 'yö 'mɛ 'ö pö 'aa- -nu -bha bha 'wo dho ɖsii
'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʊ̈ bha- kë -dhɛ 'gü.

26

Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -bha yang -ya Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 14,1-2; Dhukö 22,1-2; Zan 11,45-53)

1 ɖDhɛ 'ö Yesu ɖya ö bo 'wɔn -nu bha- -nu pö -sü 'ka, 'yö- pö ö -bha ɖklang
-nu -dhɛ 'ö- pö:
2 «Ka- 'wɔn -dɔ ɖdhɛ -dhɛkpaɔyi ɖya 'to do -a ɖplɛ -naa bha ɖnë dho kë
Pakö yi 'ka, -a yi 'ö bha ɖnë dho kë mang Mɛgbömɛ n -da pë ɖkwɛɛ- -yi 'ka
kö -wo n -dɔ "dhü -bha.»
3 ɖDhɛ 'ö ɖya kë "dhʊ̈ 'yö "saabhomɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu 'wo "sɛ bha-
'gü, 'wo ɖloo 'ko -ta "saabhomɛ 'kpii- 'wo- Kaifö -kë bha- -gɔ 'kɔɔdhö.
4 'Yö -kɔ 'wo dho- kë- -bha kö 'wo Yesu 'kun -gleng 'gü 'wo- zë bha 'wo-
-ya 'kwëë- -kë -dhɛ bha- 'gü, 'yö- -nu -wʊ -yö to- bha do ɖdhɛ:

5 «'Kwa 'dho- 'kun Pakö yi 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'kwa- kë "dhü mɛ 'wo
dho nu Pakö -ta bha -wo -dho "wlü kwa "piü.»

Dhebhɔnë do 'bha -bha -dhasiklɔɔ "yi -wɛnng Yesu -ta -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,3-9; Zan 12,1-8)

6-7 'Ö gun kö Yesu -yö Simɔ 'ö ̀wee -yua -yö gun- -bha bha- -gɔ 'kɔɔdhö
Betani, kö -wo pë -bhö sië, 'yö dhebhɔ 'në do 'bha bha 'ö ̀yɔɔn- "sɔɔ kö
-sangdhe suu 'bha 'wo- -kë gënng' -gwë 'ka bha- do 'ö -dhasiklɔɔ "yi 'bha
'ö- sɔɔn 'dhö "gbɪɪ- 'ka ̀dhɛ pë 'bha 'dhö bha -ya 'gü, kö -yö dhebhɔ bha-
-gɔ. Dhebhɔ bha -yö Yesu -to pë -bhö -dhɛ 'gü mü, 'yö pë "yi bha- ̀wɛnng-
̀gbin-.

8 'Wɔn bha ̀dhɛ 'ö- -bha ̀klang -nu 'wo- -dhɛ yö, 'yö -siö -nu -dhɛ 'yö
'wo- pö: «Pë 'gü see- -kɔ suu -mɛɛ ̀në ̀ni? -A kë 'ö- wo "dhü ya- ̀trɔɔn
-mü -më 'ka?

9 ̀Ya kë ̀dhɛ -dhasiklɔɔ "yi ̀fii -së ya- "dhɔɔ ̀në 'yi- dɔ 'nu sɔng "gbɪɪ-
bha, 'ö yi- 'wëëga bha- sü 'yi- ̀gbaɔ -wëëmɛ -nu -gɔ kö ̀trɔɔn 'yaa- 'gü
-ee!»

10 'Yö Yesu "tʊ 'dhö -da dhiang 'wo- zë bha- 'gü 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö:
«Ka dhebhɔnë bha- -din -yën "dhü -më -wɔn 'gü? 'Kaa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ 'wɔn
-së ̀në 'ö- kë n -dhɛ bha -ee?

11 -Ka -dhɛ -ga, "flɛɛmɛ -nu, "ɛɛn -wëëmɛ -nu -zë -wo ka "piü yö -kpɛawo,
"kɛɛ ma -zë 'mii 'dho kë ka "piü yö yi ̀gban 'ka.

12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, dhebhɔnë bha 'ö pë "yi 'ö- ̀wɛnng n -ta bha,
dhasiklɔɔ "yi 'ö 'wo dho- ziö n ̀gee -bha 'wo n -wɛɛ bho- 'ka bha ̀në ̀yaa-
'to "dhiü 'yö yaa- kë bha.

13 A- pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ: 'Wɔn 'ö dhebhɔnë bha 'ö- -kë bha,
-dhɛ "pɛpɛ 'wo dho 'wɔn -taɔng -së ya- pö- -bha "kpʊng ̀taa, -wo -dho -a
-dhiang zë mü kö mɛ 'bha -zʊ 'ya 'dho bhɔ- 'ka.»

Zuda -bha Yesu "dhiü dɔ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,10-11; Dhukö 22,3-6)

14 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'yö Yesu -bha ̀klang -nu -kaɔng do ga ̀plɛ bha-
mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Zuda Isikadhiɔtö bha 'yö ̀wlü 'yö dho "saabhomɛ -nu
-gɔmɛ -nu "piü,

15 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «̀Ya kë ̀dhɛ 'ma Yesu nu ka -dhɛ, ka -dho n
gba -më ̀në- 'ka?» ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo 'wëë- "puu
ga -kaɔng -yaaga ̀dhʊng 'yö 'wo- nu Zuda -dhɛ.

16 ̀Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̀ya kë "dhü, 'yö Zuda -yö zun -kɔ 'ö dho- kë 'ka kö
'ö Yesu "dhiü dɔ 'mɛ bha- -nu -gɔ -a "slë mɔɔ- -sü -bha.

Yesu waa- ö -bha ̀klang -nu -a -nu -bha Pakö -bhöpë -bhö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,12-21; Dhukö 22,7-14.21-23; Zan 13,21-30)

17 ̀Dhɛ 'ö "dhɔɔgɔ 'ö 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha 'wo- -bhö 'ka 'wo- Pakö -kë
bha- -dhɛkpaɔyi -blɛɛsü ̀ya ̀loo, 'yö Yesu -bha ̀klang -nu 'wo- dhɛɛ" kpɔ
'wo- pö: «-Yö i "piü ̀dhɛ 'yi Pakö -bhöpë ya- -kpa i -dhɛ -dhɛ -mɛɛ ̀në-
'gü?»

18 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'dho 'pödhɛ 'ö -ya ka "dhiü bha- 'gü
kö'ka 'dho 'mɛ 'ö ̀ni bha- -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ka- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ -ya -pö
ö -bha "tʊng ̀ya ̀loo, "kɛɛ yöö Pakö -bhöpë ya ö -bha -bhö i -gɔ 'kɔɔdhɛ
̀në- 'gü waa- ö bha ̀klang -nu 'dhö.»

19 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö -wʊ 'kpɔ- -nu -bha -dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo dho 'wo-
-kë ̱dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö, 'yö 'wo Pakö -pë bha- -kpa mü.
20 ̱Dhɛ 'ö "bin ̱ya 'ma, 'yö Yesu waa- ö -bha ̱klang -nu -kaɔng do ga
̱plɛ bha 'wo dho pë -bhö -dhɛ 'gü.
21 ̱Dhɛ 'wo pë -bhö sië 'yö- pö ö -bha ̱klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ
-ga! A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ 'mɛ 'ka bha mɛ do- dho n "dhiü
dɔ n 'yaɔ- -nu -gɔ.
22 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö -siö -a -bha ̱klang -nu bha- -nu -dhɛ
̱dedewo 'yö 'wo wo wë 'gü -siö, 'yö 'mɛ ̱ya dɔ 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Mɛ
kpö 'yi ya de -mü, n Dëmɛ? "Ɛɛn ma -mü -ee?
23 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö yɛng 'yi yi -kɔ -daië 'tɛa- 'gü ya ̱në
dho -da n -dhɛ pë "piü.» 'Yö ö -wʊ -ta -yɔ 'ö- pö:
24 «-Yö "dhü tɛan- 'ka ̱dhɛ mang Mɛgböme a -dho ga ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn
zë -sü 'ka- 'ka n -bu 'gü Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü ̱në- 'dhö, "kɛɛ 'mɛ 'ö yaa-
-kë ö -bha 'wɔn 'ka ̱në- -mɛ -bha 'dhö -wëësü. -Yö -së -zianwo -mɛ -bha
'ka 'nu kö 'ya 'dho bhɔ.»
25 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- pö "dhü, 'yö Zuda ̱dede 'ö yöö- "dhiü dɔ bha 'ö-
dhɛɛ" kpɔ 'pö 'ö- pö: «N Dëmɛ, "ɛɛn ma -mü -ee?» 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö-
pö: «'Bha yö ̱në- pö bha.»

Atanna -bha -bhöpë -bhö -sü zü bho -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,22-26; Dhukö 22,15-20; 1 Kodhɛngtö 11,23-25)

26 ̱Dhɛ 'wo pë -bhö sië 'yö Yesu -yö 'bluu- sü. ̱Dhɛ 'ö ̱ya Atanna nuɛ"
bho- -wɔn 'gü, 'yö- "kplükplü bho 'yö- nu ö -bha ̱klang -nu -dhɛ 'yö- pö:
«-Ka -dhɛ -ga, n kwi "blɛɛn- ̱nɛ. -Kaa 'sü kö 'ka- -bhö.»
27 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo 'yö we -kɔɔ -yan do sü 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn
'gü, 'yö- nu- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Mɛ ̱gban "pɛpɛ -ka ka -bɛn -ya -ta 'dɔɔndhö,
28 -a 'dhɛ 'ö bha n ̱yɔɔn "blɛɛn- ̱në bha. N ̱yɔɔn bha ̱në dho ̱wɛnng
mɛ kpö 'gbɛ ̱dede -wɔn 'gü, kö Atanna -ya -nu -mawɔn 'to. Yöö do bha
̱në -mlɛɛ 'ö maa- -da waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -a -nu ̱zinng 'gü bha- zü -bho
-dhɛ 'ka.
29 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: «-Drɔɔ ya, ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü, 'mii
'dho- mü 'zü 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö kwɛng- -nu 'kwa dho- -dee mü- 'ka n
Dë -bha -gblüdëdhɛ 'gü bha- -bha.»
(Makö 14,27-31; Dhukö 22,31-34; Zan 13,36-38)
30 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö 'wo troo 'ö kë Pakö troo 'ka bha-
-ta "tan -nu 'wo Atanna 'tɔ bhɔ "tan -nu 'ka bha- bho, 'yö 'wo -ziö 'wo dho
Odhivie -tɔn ̱gbin-.

Yesu -bha Piɛdhö -bha ö -wɔn zaɔ -sü -to "dhiü kö -ya -dhiang zë -kɔ 'ö
Matiö -ya pö

31 ̱Dhɛ 'wo 'dho sië 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «A -dho kë ka -gɛn
"dhiü -zuö -bha -pë 'ka gbeng do 'ö ̱dɛɛ- 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë
-sü 'ka Atanna -wʊ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
‹A -dho -tuü -gɔdhiümɛ -ma
'yö- -bha -tuü -nu 'wo dɔ bunnggɛɛdhö.›
32 "Kɛɛ 'ma -bö kö 'a 'go ga 'gü, a -dho -da ka "dhiü 'a dho Gadhidhe.»
33 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «'Kö 'zü 'mɛ 'yi
ya mɛ "pɛpɛ ̱gban woo "kan i -bha, "kɛɛ ma -zë 'mii 'dho "kan i -bha
tongtongdhö, n Dëmɛ.»
34 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «A- -pö i -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka, Piɛdhö,
̱dhɛ gbeng do 'ö ̱dɛɛ- 'gü, "sanni -wa pö ̱dhɛ -tɔgɔn ̱ya "wɪ kö 'bha n
-wɔn zaɔ- -gɛn -yan 'ka -yaaga.»

35 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «'Kö 'zü 'ö -kë n -gɔ -to 'gü -wɔn 'ka, kö
n -gɔ ̱në dho 'to- 'gü, "kɛɛ 'mii 'dho i -wɔn -zë zaɔ- 'ö to- -bha. 'Yö- -bha
̱klang -nu bha- ̱gban "pɛpɛ 'wo- pö 'pö "dhü.
(Makö 14,32-42; Dhukö 22,39-46)
36 'Yö Yesu waa- -bha ̱klang -nu bha 'wo dho "dhü 'wo ̱loo -dhɛ do 'bha
'wo- Zɛsemane -dhɛ -kë bha- 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱loo mü 'yö Yesu -ya pö- -nu
-dhɛ: «-Ka -ya yö kö ma -zë 'a bhɔ 'në 'bha wo taa- kö 'a 'dho bhɛa" Atanna
-dhɛ.»
37 'Yö -ziö 'yö Piɛdhö 'dhö, Zebede gbö -nu ̱plɛ 'dhö, 'yö- -nu sü 'yö 'wo
dho, "kɛɛ kö "suü ̱ya -da 'gü, kö "nɛnɛga -sɛa ̱ya -ya bha -sü -bha -a -bha,
kö -wëë -yö bɔ sië- -ta ̱dedewo.
38 ̱Dhɛ 'ö ̱wa bhɔ 'në 'bha wo 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ taa-, 'yö- pö 'mɛ
'wo gun- ̱keng- bha- -nu -dhɛ: «-Ka -ya yö kö 'kwa -toyaan kë, -a -gɛn -mü
̱dhɛ ga -zii ̱ya kpa n -ta.»
39 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö bhɔ 'në 'bha wo -a -nu 'ka taa- 'bleng -bleng,
'yö "gblëënu 'yö ̱bhɛa Atanna -dhɛ 'ö- pö: «N Dë, 'ö ̱ya kë ̱dhɛ 'ö dho
kë -mɔɔ "kwëë -wɔn 'ka kö -bhö dɔ "gbɪɪ- kö 'wɔn "gbɪɪ- 'ö maa- "yi mü
ya 'i- bho n -bha, "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, -yö n "piü ̱dhɛ -yö kë bhi ̱në i
dhɔɔbhaa 'ka 'ya 'dho 'to ma -zë n -bha -bha.»
40 ̱Dhɛ ̱ya ö bo -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö -ziö 'ö
dho zun ö -bha ̱klang -nu -yaaga 'dhɛ 'wo nu "kwëë bha- -nu -dhɛ 'gü, 'ö
dho 'ö ̱loo mü kö -wo yi zë sië (̱dhɛ 'ö ̱ya 'pa- -nu -bha). 'Yö- pö Piɛdhö
-dhɛ: «Piɛdhö, yi -zian ̱në- 'ka- zë sië, 'kii ̱mɔɔ- -bha kö 'ka "tüng do -zian
-to "yaan kë n "piü -wa?
41 A- -pö 'ka -ya ka "yaan kö 'ka bhɛa" kö Sɔtraan -bha "kpënng- -kɔ 'ya
'dho ̱mɔɔ ka -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö mɛ 'nii- 'kö mɛ 'gü bha- "piü ̱dhɛ
'ö Atanna -dhidhɛwɔn ̱në kë yi ̱gban 'ka, "kɛɛ "sɪ 'yaa mɛ kwi ̱në- -dhɛ.»
42 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö- -nu to 'zü ̱plɛ -naa wo, 'yö dho -bhɛa Atanna
-dhɛ -dhɛ 'gü 'ö- pö: «N Dë, 'ö ̱ya kë ̱dhɛ 'wɔn "gbɪɪ- 'ö yöö wɔ n -ta bha,
-a -bho n -ta -wɔn 'yii 'dho kë -mɔɔ "kwëë -wɔn 'ka kö -a 'dhɛ 'ö -dhi i -dhɛ
̱në -yö 'to- -bha.»
43 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo, 'yö ö yee -kë 'zü -deewo 'ö dho ö -bha ̱klang -nu
bha- -nu -dhɛ 'gü, 'yö -kpan 'zü- -nu -bha -dee 'bha wo kö ̱wa yi zë, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü kö- -nu "yankɔ ̱gbaan kë 'gbiin- yi kaɔ.
44 'Yö Yesu -yö -kan 'zü- -nu -bha -deewo 'yö dho 'yö bhɛa" -kɔ -yaaga
-naa 'bha wo 'zü Atanna -dhɛ -wʊ do bha- 'gü.
45 'Yö ö yee -kë 'ö nu ö -bha ̱klang -nu bha- -nu "piü -dee 'bha wo ('yö
pa- -nu -bha) 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Ka -zë yi ̱në 'ka zë sië ̱zɔɔ 'yö 'ka ka 'gü
̱dhië sië- 'ka -wa! -Ka -dhɛ -ga, "tüng 'a gun- -dhiang zë sië ka -dhɛ bha
̱ya ̱loo, mang Mɛgböme n "dhiü -dɔ 'wɔnyaakëme -nu -gɔ "tüng bha ̱ya
̱loo.
46 -Ka "wlü kö 'kwa 'dho! 'Mɛ yöö -da n -dhɛ pë "piü bha ̱ya ̱tëng kwa
-ta.»

Yesu 'kun -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,43-50; Dhukö 22,47-53; Zan 18,3-12)
47 Dhiang bha -yö -to Yesu "dhi 'yö Zuda 'ö -kë -bha ̱klang -nu -kaɔng
do ga ̱plɛ bha- mɛ do 'ka bha 'ö -wo kö mɛ kpö 'gbɛ 'ö "dhü "kpla -nu
oo, -siang -nu 'wo- -nu ̱kwɛɛ- 'ö Zuifö -nu -bha "saabhome -nu -gɔme -nu
waa- -kwɛagbö -nu 'wo "sɛ bha- 'gü 'wo- -nu bɔ bha kö -wa ̱keng- "wɛ
-dungdhö.

48 'Ö gun "dhʊ̈ kö Zuda 'ö -da Yesu -dhɛ pë "piʊ̈ bha ̱ya ö -wʊ 'kpɔ- -nu
-bha 'nu kö ̱yaa- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'kwa ̱loo mü, 'mɛ 'a dho- ̱loo- -bha
bha kö 'mɛ bha 'yö bha, kö 'ka- 'kun.»
49 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo mü 'yö Zuda -yö -yɔɔn Yesu "sɔɔ 'yö- pö-
-dhɛ: «N Dëmɛ, 'bha ̱boo mü!» ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo- -pö "dhʊ̈ -sü 'ka, 'yö
̱loo- -bha.
50 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N "taɔngdë, 'wɔn 'i nu- kë -bhö i bha
pë kë wo i -ta "puu 'ka!»

̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo- -pö "dhʊ̈ -sü 'ka 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo ̱yɔɔn- -bha 'yö
'wo- kun.
51 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- 'kun 'yö 'mɛ 'wo gun Yesu ̱keng- bha- mɛ do 'dhö ö
-bha -siang bho ö -kpee 'gü, 'yö "saabhomɛ 'kpii- -bha gwëëmi zë- 'ka- "tʊ
kpö -bha "wɛ "bɛidhö 'yö- bho mü.
52 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «N "taɔngdë, -bhö i -bha -dhaa bha- -da
-kpee 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dho -piö 'si mɛ "piʊ̈, -a -mɛ -dho
'to -piö ̱në- -gɔ.
53 "Ɛɛn 'bhaa- 'wɔn ̱në- dɔ ̱dhɛ a -mɔɔ -bha 'a "tabhoo -da n Dë Atanna
-dhɛ 'ö ö -bha "kië -nu 'wo- -bha "sɔdha 'ka 'ö mɛ 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö mɛ
-ya a "dhi dɔ bha- -nu bɔ n -dhɛ kö 'wo n -ta -gblü gɔɔn -ee?
54 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'ma- kë "dhʊ̈ kö 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ
'sëëdhɛ 'gü bha- 'gü -wɔn -dho kë -kɔ -kë ̱dhɛ "kɛɛ kö- -dhɛa -bha ̱dhɛ
-yö kë ̱dhɛ -kɔ bha ̱në- 'dhö?»

55 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -ya pö mɛ kpö bha- -nu -dhɛ 'ö- pö:
«Ka -nu n 'kun -dhɛ 'gü "dhü "kpla -nu waa- -siang -nu 'ka ̱dhɛ mɛ- dɔ
'wɔnyaakëmɛ 'bha 'ka -më -wɔn ̱në- 'gü "kɛɛ kö a -gun 'dho sië ka kpö 'gü
Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü yi ̱gban "pɛpɛ 'ka 'ö 'a mɛ -nu ̱klang -nu kë mü
'yö 'kii n 'kun yö -zë 'bha 'gü!
56 "Kɛɛ -yö -kë "dhʊ̈ kö 'pë 'ö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wa pö n -bu 'gü
bha- 'gü -wɔn ̱në -yö kë. ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö- -bha ̱klang -nu ̱gban
"pɛpɛ 'wo -kan -zü 'kwëë- 'wo dho.

Yesu -bha -wo zagɔbhomɛ -kuu "dhiʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 14,53-65; Dhukö 22,54-55.63-71; Zan 18,13-14.19-24)

57 ̱Dhɛ 'ö ̱wa Yesu 'kun, 'yö 'wo dho- 'ka "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii-
'wo- Kaifö -kë bha- -kuu "dhiʊ̈, 'yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- -nu
-bha -kwɛagbö -nu 'wo ̱loo 'ko -ta -dhɛ bha- 'gü.
58 'Wo gun 'dho sië Yesu 'ka "dhʊ̈ kö Piɛdhö -ya ̱keng- "klëngklëngdhö
'wɔn 'suan- bho -sü 'ka, 'ö 'wo dho- 'ka "dhʊ̈ 'wo ̱loo- 'ka "saabhomɛ -gɔmɛ
'kpii- bha- -gɔ "kwɛandhö. ̱Dhɛ 'ö ̱wa -da "kwɛandhɛ bha- 'gü, 'yö Piɛdhö
-yö dho 'yö -ya "yan -to 'kɔ -bha -mɛ -nu kpö 'gü kö 'wɔn bha- "dhiʊ̈- dho
-ya -kɔ 'kö- -bha -zë wo 'ö- dɔ.
59 'Ö gun "dhʊ̈ kö 'mɛ 'wo -kë "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'ka waa- 'mɛ 'wo
-kë zagɔbhomɛ -nu 'ka waa- Zuifö -nu -bha -kwɛagbö -nu 'dhɛ 'wo to kö
'pë 'wo dho- pö Yesu -bha, 'kö 'zü 'ö -kë ̱sua 'ka "kɛɛ 'ö dho kë- zë -gɛn -zë
'ka bha -wa mɔɔ- sië.
60 "Kɛɛ kö mɛ 'gbɛ ̱dede ̱waa- dan kö 'wo ̱sua -za -nu mɔɔ- kö 'wo-
-ya -bha kö ̱waa- dan ̱wa ̱fië- -bha. ̱Dhɛ 'ö mɛ kpö 'gbɛ ̱wa ziö mü,
'ö- 'bha -bha 'yii 'to- -bha, 'yö mɛ ̱plɛ 'bha bha 'wo ̱wlü 'wo- pö:
61 «'Mɛ 'ö dɔ bha ̱në- pö, Atanna -dhɔkëgükɔ bha ö -dho 'wü 'ö- -dee dɔ
-dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka.»

62 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- pö "dhü 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- bha 'ö ̀wlü 'ö-
pö Yesu -dhɛ: «'Wɔn 'ö 'mɛ 'wo ya 'wo- pö sië i -bha ya, 'bhaa- ma ̀në- wo
'yö 'bhaa- -yɔ bɔ -ee?»
63 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö ö "dhi ta 'yö 'yii "wɪ. 'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii-
bha 'ö- pö 'zü- -dhɛ -deewo 'ö- pö: «'I- -zë Atanna "yaandhe ̀dede -dhɛ,
̀sii ̀dede -ta, bhi ̀në 'i- -bha -Yamɛ 'ö- Gbö 'ka bha- 'ka -ee? 'Ö ̀ya kë
̀dhɛ bhi ̀në 'i- 'ka tɛan- ̀dede 'ka, -bhö -a pö yi -dhɛ!»
64 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «̀Iin, ma -mü, "kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü
a- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ 'ö sü ̀dɛɛ -bha 'ö dho- 'ka "dhiü ka "yan- -dho -kpan
mang Mɛgbömɛ n -bha kö a -ya -sü 'ka Atanna 'ö- 'gü 'dhö "gbɪı- 'ö pë 'bha
'yaa ̀mɔɔ- 'ka bha- "sɔɔ -dhɛ ̀bhlëësü 'ö dhang- 'gü bha- 'gü. ̀Ya 'go mü
'zü ka -dho n "dhiü yee kë -sü yö kö a nu sië dha 'kpong- -ta dhang- 'gü.»
65 ̀Dhɛ ̀yaa- pö "dhü 'yö -siö "saabhomɛ 'kpii- bha- -dhɛ ̀dedewo 'yö ö
-bha -sɔ -nu -pɛ 'yö- pö: «"Sɛɛ- -wɔn -zian 'yaa- 'gü 'zü, ̀ya "si bho Atanna
-gɔ! "Ɛɛn dhiang 'ö- zë bha 'kii- ma -ee?
66 Ka ka -bha -pö 'wɔn bha- 'gü ̀dhɛ? ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö 'wo- -yɔ
bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A zë ̀në -yö wo!»
67 -Wo -to -wʊ bha ̀në- -ta, 'yö 'wo "dhidhi -suü -a wëëdhö kö -wa zë sië
-kɔ kpö -nu 'ka ('yö 'wo sɔ "pɛn -kplü -a "yan "dhiü).
68 'yö mɛ bha -nu 'wo- "tʊ -nu -ma kö -wa pö sië 'wo- pö: «Atanna -bha
-Yamɛ, (bhii- pö i -dɪ -dhɛ -a -wʊdhiüloomɛ -mü i 'ka -ee) i- -zë "dhü de në
i -ma bha?»

Piɛdhö -bha Yesu -wɔn zaɔ- -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 14,66-72; Dhukö 22,56-62; Zan 18,15-18.25-27)

69 'Wo gun- -bha "dhü "tüng 'ö- 'gü bha kö Piɛdhö -zë -yö -ya sië "kpɛnng
"kwɛandhö mü. 'Yö gwëëdhe do -yö ̀yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö ̀dhɛ: «Bhi 'i ya
̀ya bhɔ- -bha ̀dhɛ i -gun 'pö Yesu 'ö go Gadhidhe bha- ̀keng- "dhɛ?»
70 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -ya ̀zaɔ mɛ "pɛpɛ 'wo gun mü bha- -nu "yan "dhiü
mü 'ö- pö: «'Wɔn 'dhɛ 'kö 'i- pö sië bha -yö "yɛ i -ta -wa.»
71 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'yö Piɛdhö -yö ̀wlü 'yö ö wë dɔ "kwɛɛ "dhi -zian
'ka. 'Yö gwëëdhe -nu bha- mɛ "wɛɛ do 'bha -ya yö kö -yö 'dho sië 'yö- pö
'mɛ 'wo gun 'mü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö 'dho sië ya -yö -gun 'pö Yesu
'ö go Nazadhɛtö bha- ̀keng-!»
72 'Yö Piɛdhö -ya ̀zaɔ 'zü -deewo, 'yö -sö -bhö 'ö- pö: «('A- zë Atanna
-dhɛ) a- -pö ka -dhɛ 'maa 'mɛ bha- dɔ! (̀Ya kë ̀dhɛ -a pö 'a- wo sië bha
̀ya kë ̀sua 'ka 'a ga).»
73 ̀Dhɛ 'ö "tüng 'në 'bha ̀ya ziö 'zü, 'ö 'mɛ 'wo gun mü bha ̀wa ̀yɔɔn
Piɛdhö "sɔɔ 'yö 'wo- pö- -dhɛ 'wo- pö: «'Wɔn 'wo- pö sië i bha ya tɛan- -mü,
'mɛ 'ö ya- -bha mɛ -nu bha- mɛ do -mü i 'ka, -a zaɔ- -dhɛ 'bha 'yaa 'dhö, -a
-gɛn -mü ̀dhɛ i -wʊ -zian 'ö i "dhi bha -yö -bhɔ 'mɛ 'wo bha ̀në- -nu -wʊ
-bha.»
74 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- pö "dhü, 'yö Piɛdhö -ya pö: «Dhiang 'a- zë sië ka
-dhɛ bha ̀ya kë ̀sua 'ka 'a ga. A- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ 'maa 'mɛ bha- dɔ
tongtongdhö.» -A -pö "dhü -sü -yö -to Piɛdhö "dhi 'yö -tɔgɔn -yö -wɪ.
75 'Yö Piɛdhö -dɪ 'pö- -zʊ 'dhö to 'ö -bö -wʊ 'ö Yesu -ya pö- -dhɛ ̀dhɛ
‹"sanni -tɔgɔn -yö "wɪ ̀dɛɛ kö 'bha n -wɔn zaɔ- -gɛn -yan 'ka -yaaga› bha-
'ka. ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'ö Piɛdhö ̀ya zun "kpɛnng 'yö -ya "gbʊ bɔ -sü
-bha ̀dedewo 'yö -kë -wëëwëësü 'ka ̀ni.

27

Yesu -dho Pidhatö -kuu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,1; Dhukö 23,1-2; Zan 18,28-32)

1 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü 'ö- -tadhɛ □ya □kpaɔ, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu
waa- -kwɛagbö -nu bha 'wo -suü 'wo dho "slën 'gü, 'yö 'wo Yesu zë -wɔn
-ya 'kwëë- -kë 'yö- -nu -wʋ -yö to- -bha do.
2 'Yö 'wo dho 'wo Yesu -lö, 'yö 'wo dho- 'ka Wlɔmö -mɛ -nu 'wo 'mɛ 'ö-
-ya "sɛdë 'ka Zuifö -nu -gɔ "dhiü 'wo- Pidhatö -kë bha- -dhɛ.
(Këwɔn -nu 1,18-19)
3 □Dhɛ 'ö Zuda 'ö -da Yesu -dhɛ pë "piü bha □yaa- 'wɔn dɔ □dhɛ 'wɔn
bha □ya kë Yesu -gɔtogüwɔn 'ka, 'yö -da 'gü -zinngdhö, 'yö- zuë" 'dhö -ya
za -dɔ -bha -sü -bha, 'yö -ya -a "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'ö ɔ́ "gblʋʋ -ta baa-.
'Yö "tanma -kaɔng -yaaga 'ö "Saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu
'wo- nu- -dhɛ bha- sü 'yö dho- 'ka- -nu -dhɛ
4 'yö- pö: «'Ma 'wɔn yaa kë, -a -gɛn -mü □dhɛ 'mɛ 'a- "dhiü dɔ ka -dhɛ
bha 'wɔn yaa 'bha kö yöö- kë kö 'a- dɔ 'yaa 'dhö.» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo-
pö: «'Yö -yö -dɔ yi -zë yi -gɔ 'mɛ? I -ta -wɔn □në yö -zë 'ka.
5 'Yö Zuda -yö 'wëë- "puu ga -kaɔng -yaaga bha- □wɛnng Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü mü, 'yö -ziö 'yö dho 'yö ö -dɩ dun.
6 □Dhɛ 'ö Zuda □ya bo 'dho -sü 'ka, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu bha 'wo
'wëë- bha- -wlö. □Dhɛ 'ö □wa wo bo- -wlö -sü 'ka 'yö 'wo- pö: «'Yaa -së
kö 'kwa 'wëëga 'ö- suu 'dhö ya -da Atanna -bha □naɔ -pë 'gü, -a -gɛn -mü
□dhɛ mɛ zë 'wëë- -mü.
7 □Dhɛ 'ö □wa wo bo- -ya 'kwëë- kë -sü 'ka, 'yö 'wo dho 'wo gbɔdɔmɛ -bha
'bhlaa- dhɔ- 'wëë- bha- 'ka kö 'wo -dhɛ kë -dhɛng -nu bun bho -dhɛ 'ka.
8 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö go- 'yi bha- -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka □dɛɛ -bha, 'yö
'wo- 'bhlaadhɛ bha- -dhɛ ‹mɛ □yɔɔn sɔɔn -bhlaa› bha 'yö bha.
9 "Kɛɛ 'sa yö □në -kë 'pö -wʋ 'ö Atanna -wʋdhiüloomɛ Zedhemi -ya pö yi
'bha 'ka 'ö- pö □dhɛ:
‹'Wëë- "tanmaga -kaɔng -yaaga,
'wëëga 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu 'wo □mɔɔ- 'gü
kö -wa nu mɛ □bhlëësü bha- -wɔn 'gü bha -wa -sü
10 'yö 'wo gbɔdɔmɛ -bha 'bhlaadhɛ dhɔ- 'ka
□dhɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -ya pö- 'ka n -dhɛ -a 'dhö› bha- 'gü -wɔn kë -kɔ 'ka.»

Pidhatö -bha za -dɔ Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,2-5; Dhukö 23,3-5; Zan 18,33-38)

11 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö dho 'ö □loo Pidhatö -kuu "dhiü. □Dhɛ
'ö 'mɛ 'wo dho- 'ka "sɛdë -kuu "dhiü bha □waa- -gɛn bho- -dhɛ 'kpakpadhö,
'yö Yesu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Bhi □në 'i Zuifö -nu -bha -gblüdë 'wo -wɩ 'ka
bha- 'ka -ee?» 'Yö- pö- -dhɛ 'ö- pö: «□Iin, ma -mü.»
12 "Kɛɛ -a pö 'ö- wo "dhü bha za 'kö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa-
-kwɛagbö -nu 'wo dɔ- -bha □suasua -dhiang -nu 'ka bha 'yii yö -zë 'bha -yɔ
bɔ.
13 Pidhatö -ya -pö -dhɛ yö □në- -wɔn 'gü 'ö- pö: «Dhiang 'gbɛ 'wo- zë sië
i bha ya 'bhaa- ma □në- wo -ee?»
14 "Kɛɛ Yesu 'yii- "wɩ- -bha kö -ya 'bha -yɔ bɔ, yö □në- 'wɔn -yö -gblüdë
Pidhatö kɔn □dedewo.

Pidhatö -bha Yesu -nu -a zë -mɛ -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,6-15; Dhukö 23,13-25; Zan 18,39–19,1-16)

15 -A "tʊ̈ng bha- 'gü kö Pakö yi ɓya ɓloo -kɔ 'ö- -bha 'do 'dɔ, 'yö -gblüdë
ɓya 'mɛ 'wo -kaso 'gü bha- mɛ 'dhɛ Zuifö -nu -wo wo -kɔ -yɛ -bha bha- bho
-kaso 'gü -a -nu -dhɛ.
16 "Tʊ̈ng 'wo Yesu kun- 'ka "dhʊ̈ bha, kö "gasagɔn do 'bha 'ö mɛ ɓgban
"pɛpɛ 'wo- dɔ -a këwɔn yaa -nu -bha 'wo- -dhɛ Badhabasö bha -yö -kaso
'gü.
17 ɓDhɛ 'ö Pidhatö -yö mɛ kpö bha- yö ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö- -nu dhɛɛ"
kpɔ 'ö- pö: «Mɛ ɓplɛ 'wo ya- de -sü ɓnë 'ka- "piʊ̈ ɓdhɛ 'a- bho -kaso 'gü ka
-dhɛ -kwɛ ya- 'ka? Badhabasö -ee? "Ɛɛn -a mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Yesu Klisi ya
-ee?»
18 -A pö 'ö- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ɓdhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö -ya 'wɔn -dɔ
'kpakpadhö ɓdhɛ gblɛɛn" ɓnë -da -nu 'gü 'yö 'wo- "piʊ̈ ɓdhɛ 'wo Yesu zë
bha.
19 Pidhatö -yö -to 'wɔn -nu bha ɓnë- -nu kë -sü -bha zadɔdhɛ 'gü mü "dhʊ̈,
'yö- -bha dhebhɔ -yö naɔ bɔ- -dhɛ 'ö- pö: «'Ka 'dho -kaa pö Pidhatö -dhɛ
-yö ö -dɪ 'kun kö- -kɔ ɓya 'dho -da 'mɛ bha- zë -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ
ɓsɔng 'bha 'yaa- -bha. "Kɛɛ 'mii yi zë ɓdɛɛ gbeng 'mɛ bha- -wɔn 'gü, "yɛɛn
'a- bho ɓdɛɛ -yö -gban 'mɛ bha ɓnë- -bha, "kɛɛ -yö -ziisü.»
20 "Kɛɛ kö Zuifö -nu -bha -kwɛagbö -nu waa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu
-zë -wo -wʊ ɓnë- 'ma sië mɛ "dhaa 'wo gun mü bha- -nu "tʊʊ, 'wo -da -nu
-gɔ 'gü kö -wa pö -gblüdëdhɛ ɓdhɛ -yö Badhabasö ɓnë- lɔɔ- wo -dhɛ kö -yö
Yesu -zë zë.
21 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ̈ 'yö -gblüdë -ya -nu dhɛɛ" 'bha kpɔ 'ö- pö: «Ka-
-pö 'a mɛ ɓplɛ ya- de -sü ɓnë lɔɔ- ka -dhɛ!» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö:
«Badhabasö.»
22 'Yö Pidhatö -ya pö- -nu -dhɛ: «ɓDhɛ 'ö "dhʊ̈ -yö ka "piʊ̈ ɓdhɛ 'a Yesu
'wo- -dhɛ Klisi ya- kë ɓdhɛ?» 'Yö- -nu ɓgban "pɛpɛ -wa pö: «-Bhö -a dɔ
"dhü -bha! (-Bhö -a dɔ "dhü -bha!)»
23 'Yö -gblüdë bha 'ö- pö: «-Yö -më -wɔn yaa ɓnë- -kë?» "Kɛɛ 'yö 'wo
ɓgbang dɔ -yuudhö "gbɪɪ- 'ka 'wo- pö: «Bhi -zë, -bhö -a dɔ -zë wo "dhü
-bha ɓzɔɔ!»
24 ɓDhɛ 'ö Pidhatö ɓyaa- 'wɔn dɔ ɓdhɛ 'ya ɓnëng 'wɔn bha- 'gü kö yöö
'to 'mɛ bha- -nu "yënng "wɛɛwɛɛ, kö -wo ɓgbang ɓnë- dɔ sië do 'wo dho-
'ka 'waa "tʊ -zian -dɔ ö -wʊ -bha, 'yö "yi sü, 'yö ö -kɔ -zu 'ka 'mɛ 'wo bha-
ɓgban "pɛpɛ "yan "dhiʊ̈ mü 'yö- pö: «'Mɛ 'ö ɓsɔng 'bha 'yaa- -bha -a zë
-wɔn 'ka dɔ- 'ka bha ma -zë n -kɔ 'yaa- 'gü, -yö 'to kaa do kaa 'wɔn 'ka.
25 'Yö mɛ "pɛpɛ bha- ɓgban 'wo- pö: «ɓIin, -yö kë "dhʊ̈, -yö 'to yaa yii-
'në -nu yii- 'wɔn 'ka!»
26 ɓDhɛ 'ö ɓwaa- pö Pidhatö -dhɛ "dhʊ̈, 'yö ö -kɔ bho- -nu -dhɛ Badhabasö
'gü. 'Yö "sɔdha -nu -ya Yesu -zë -bha kö -wa -ma -sabhlüga 'ka kö -wa dɔ
"dhü bha.

"Sɔdha -nu -bha ɓwɛɛ -dɔ Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 15,16-20; Zan 19,2-3)

27 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ̈, 'yö Pidhatö -bha "sɔdha -nu 'wo Yesu sü 'wo dho-
'ka Pidhatö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö "sɔdha -nu bha- ɓgban 'wo ɓklëën- -zü mü.
28 'Yö 'wo- -bha sɔ bho- -bha, 'yö 'wo -tɔyang -zaɔndhö do -da -bha,
29 'Yö 'wo "glɛɛn -kloo do "kɛɛga -kë 'yö 'wo- -ya -gɔ -bha ɓdhɛ- -bha
-gblüdëdhɛ 'faan- 'dhö. ('Yö 'wo -kaadhü do -da -a -kɔ -së 'gü ɓdhɛ -gblüdë
-nu -bha -taadhü 'dhö.) ɓDhɛ 'ö ɓwaa- kë "dhʊ̈, 'yö 'wo zun wo kpiö 'gü -a
wëëdhö 'wo- pö: «Zuifö -nu -bha -gblüdë, 'bha ɓboo mü!» 'Yö 'wo ɓwɛɛ
dɔ- 'ka- -bha.

30 'Yö 'wo wo "dhidhi -nu -suʊ̈ -bha, 'yö 'wo -kaadhüga -nu sü 'wo- -ma
'ka- ̱gbin-.
31 ̱Dhɛ 'ö ̱wa wo bo ̱wɛɛ -dɔ -bha -sü 'ka, 'yö 'wo -tɔyang 'wo- -da -bha
bha- bho- -bha, 'yö 'wo- -bha sɔ -da -bha 'zü -deewo 'yö 'wo dho- 'ka kö -wa
dɔ "dhü -bha.

Yesu -dɔ "dhü -bha -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,21-32; Dhukö 23,26-43; Zan 19,17-27)

32 ̱Dhɛ 'wo 'go sië 'pödhö kö -wo 'dho- -dɔ "dhü -bha -dhɛ 'gü, 'yö 'wo
-kpan gɔndë do 'wo- -dhɛ Simɔ, 'ö go 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Sidhɛnö -a 'gü bha-
-bha. 'Yö 'wo faandhɛ -wɔ 'mɛ bha- -ta 'wo- pö -yö Yesu -dɔ -bha "dhü bha-
'sü
33 'Yö 'wo dho 'wo ̱loo -dhɛ 'bha 'wo- -dhɛ eblö -wʊ 'gü Gɔgota bha- 'gü
(̱waa- pö "dhʊ̈ kö -wa -pö ‹mɛ -gɔ "kpɛa -tɔn›).
34 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo mü, 'yö 'wo nu -drɔɔ suu 'bha 'ö ̱wa wü
"këë wü- ̱bhaa bha- 'ka Yesu -dhɛ kö -ya mü (kë "dhʊ̈ kö pë -nɛɛ -ma 'ka
-sü bha -yö 'dho 'në 'bha wo "sia-). "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ö -bɛn -ya -ta, 'yö -kɔ -a
mü -sü 'ka.
35 ̱Dhɛ 'ö ̱wa wo bo- -dɔ "dhü -bha -sü 'ka, 'ö ̱wa "pɔni -gban -a -kɔ
waa- -gɛn -nu -ta, 'yö 'wo- -bha sɔ -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta zë "kpʊ̈ü kë -sü
'ka [kë "dhʊ̈ kö -wʊ 'ö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ do 'bha -ya pö yi 'bha 'ka 'ö-
pö ̱dhɛ:
«-Wo kë n -dasɔ -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta,
'ö 'wo zë "kpʊ̈ü -kë ma -da sɔ ̱wlöö -sɔ -ta» bha- 'gü -wɔn -yö kë].
36 ̱Dhɛ 'ö ̱wa wo bo, 'yö 'wo -ya -a -maa -gɔ.
37 'Yö 'wo pë -bɛn zë -a -dɔ -bha "dhü bha- -bha -a -gɔ -ta "dhʊ̈ng 'gü 'wo-
pö: «Yesu, Zuifö -nu -bha -gblüdë bha yö ̱nɛ!» Kë "dhʊ̈ kö 'mɛ ̱ya ̱loo
mü -ya zë -gɛn dɔ.
38 -Dhɛ 'wo Yesu dɔ "dhü -bha 'gü bha, 'yö 'wo dho 'wo mɛzëmɛ ̱plɛ dɔ
"dhü -bha 'pö- "sɔɔ mü. 'Yö 'wo mɛ do dɔ- -kɔ -së 'gü, 'yö 'wo mɛ do dɔ-
̱kwaa 'gü.
39 'Mɛ 'wo gun zian ziö sië 'pö Yesu -dɔ "dhü -bha -dhɛ bha- 'gü, ̱wa
-kpan -bha 'yö 'wo wo -gɔ 'gü zë- -dhɛ, 'wo "si bho- -gɔ 'wo- pö:
40 «Bhi 'ö 'i- pö i -mɔɔ -bha 'i Atanna -dhɔkëgükɔ wü 'i- dɔ -dhɛkpaɔyi
-yaaga 'ka bha, bhi 'aa mü i dɔ bha -ee? -Bhö i -dɪ dha -dhe! ̱Ya kë ̱dhɛ 'i
Atanna Gbö 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka, -bhö 'go "dhü bha- -bha kö 'i zun "sia-!»
41 Kö 'mɛ 'wo -kë "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'ka oo, 'tɔnggɔmɛ -nu oo,
-kwɛagbö -nu bha -wo ̱wɛɛ dɔ sië- -bha 'pö 'wo- pö:
42 «̱Ya mɛ "wɛɛ -nu dha "kɛɛ 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö ö -dɪ -zë dha! 'Yii-
pö ö -dɪ -dhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu -bha -gblüdë -mü ö 'ka -ee? ̱Ya kë ̱dhɛ 'ö
"dhʊ̈ tɛan- 'ka, -yö 'go "dhü bha- -bha kö -yö zun "sia- kö 'yi- -dhɛ yö, ̱ya
kë "dhʊ̈ kö 'ya 'dhang bho- "dhiʊ̈!
43 -Ɛɛ, 'ö ö -zʊ yö 'zü Atanna 'ö- -dhɛ bha, ̱ya kë ̱dhɛ -a -dhɔ 'dhö- -kë
̱dedewo, -yö nu kö -ya bho "dhü bha- -bha! 'Yaa gun- pö sië ö -dɪ -dhɛ
̱dhɛ Atanna Gbö -mü ö 'ka -ee?»
44 Kö mɛzëmɛ -nu 'wo- -nu dɔ 'pö "dhü -bha -a "sɔɔ mü bha, -wo "si bho
sië- -gɔ 'pö -kɔ do bha- 'gü.

Yesu ga -kɔ waa- -wɛɛ bho -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 15,33-41; Dhukö 23,44-49; Zan 19,28-30)

45 (̱Dhɛ 'ö Yesu ga "tʊ̈ng ̱ya ̱tëng) 'ö sü 'yënng- -ya mɛ -gɔ ̱zinng 'gü
"tʊ̈ng bha- -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka "wɔ "yɛ -yën -bha, -dhɛ 'gü- kë -tröö
"kpʊngtaadhɛ ̱gban 'gü gbluungdhö.

46 Dhɛ 'ö 'yënng- ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka -së 'ka, 'ö "tʊ̈ng -yaaga -naa ö yɛan" "piʊ̈ bha ya loo, 'yö Yesu -yö gbla "gbɪɪ- 'ka eblö -wʊ 'gü 'ö- pö: Edhi, Edhi, dhama sabatami!» Waa- pö "dhʊ̈ kö -wa -pö: «Ma Atanna, ma Atanna, -më në -kë 'yö 'i i -kɔ -kan n "dhiʊ̈ "dhʊ̈?»

47 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö 'mɛ 'wo gun mü bha- mɛ 'bha -nu 'wo -ya pö -sü -bha dhɛ: «-Yö (Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ Edhi 'ö gun yi 'bha 'ka bha-) -dhɛ sië -wa!»

48 Dhɛ 'ö waa- pö "dhʊ̈, 'yö mɛ do -yö -bɛang sü 'ö dho -fuu 'sü, 'yö dho- 'ka 'ö- -da -drɔɔ 'wangwang 'bha bha- bhaa, 'yö- -ya -kaadhü "dhiʊ̈ 'yö- nu- -dhɛ kö -ya mü.

49 "Kɛɛ kö mɛ -kpɛa -zë -wa pö sië- -dhɛ: «-Bhö kwaa- -zü kö, 'bha mü "dhʊ̈ Edhi -dho nu 'ö- dha.»

50 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -yö "gbla do 'bha wo 'zü "gbɪɪ- 'ka, 'yö- 'nii- 'dhö -pö.

51 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, "tʊ̈ng dede 'ö Yesu 'nii- 'dhö -pö 'ka bha 'yö sɔ 'ö gun Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö -a 'gü -kan 'gü -sɔ 'ka bha, 'ö -pɛ 'gü zinng 'gü gbanngdhö 'ö- zü -yö bho -a "zɔ "dhiʊ̈ "dhʊ̈ng 'gü 'ö zun- 'ka "sia- (kö -ya -zɔn dhɛ zinng 'yaa Atanna waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -a -nu zinng 'gü 'zü Yesu Klisi 'saa- 'gü). 'Yö "sɛ 'dhö zii 'yö -gwë -tɔn -nu 'wo -pɛ -nu wo.

52 'Yö mɛ bun -nu 'wo wü, 'yö 'mɛ 'wo -kë Atanna -bha mɛ -nu 'ka 'ö wa ga 'nu zii, 'yö- mɛ 'gbɛ 'wo -bö.

53 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha -wa 'go ga 'gü, 'ö wa -bö -nu wo dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'ö Yesu ya 'go ga 'gü 'pö ya -bö, 'yö 'wo dho 'wo -da Zedhizadhɛmö -pö 'ö -kë Atanna -bha 'pö- 'ka bha- 'gü, 'yö mɛ 'gbɛ dede 'wo wo "yan -kpan -nu -bha.

54 Dhɛ 'ö "sɔdha -gɔmɛ 'ö waa- ö -bha "sɔdha -nu 'wo gun -ya -sü 'ka Yesu -maa -gɔ bha wa "sɛ 'ö zii bha waa- "dhabhliwɔn -nu 'ö -kë bha- -dhɛ yö, 'yö "suʊ̈ 'dhö -da -nu 'gü dedewo 'yö 'wo- pö: «'Mɛ 'ö ya Atanna Gbö në gun- 'ka dedewo, -a zaɔ -dhɛ 'bhaa 'dhö 'zü.»

55 'Ö gun "dhʊ̈ kö dhong -nu 'ö waa- Yesu -nu 'wo go wo "kwëë Gadhidhe 'wo gun- "dhiʊ̈ -ziö wo sië bha -wo dɔ sië gblɛɛn 'wo- -dhɛ -ga.

56 Madhi 'ö go Madadha bha waa- Madhi 'dhɛ 'ö -kë Zakö waa- Zosɛfu -a -nu dhe 'ka bha, waa- Zebede gbö -nu 'ö 'wo gun Yesu keng- bha- -nu dhe -nu -wo -gun dhong -nu bha- -nu kpö 'gü.

(Makö 15,42-47; Dhukö 23,50-56; Zan 19,38-42)

57 Dhɛ 'ö "bin ya 'ma, 'yö gɔndë do 'ö -kë naɔmɛ 'ka 'ö go Adhimate -pö 'gü 'wo- -dhɛ Zosɛfu, 'ö -kë 'pö Yesu bha klangdhiʊ̈ do 'ka bha 'ö nu.

58 'Yö gɔndënë bha 'ö dho Pidhatö "piʊ̈ 'yö Yesu gee -gbadhɛ -gɔ. 'Yö Pidhatö -ya pö -wa dɔ- -gɔ,

59 'yö Zosɛfu -yö Yesu gee bha- sü 'yö sɔ "puu bɔ- -bha

60 'yö dho- 'ka 'ö- -da -a -dɪ -bha mɛ -wɛɛ bho -dhɛ -dee 'wo- pɔn- -dhɛ -gwë -tɔn 'gü bha- 'gü, 'yö -gwë gɔn 'kpii- do glün 'ö- -ya -yɛ bha- "dhiʊ̈ 'yö dho.

61 'Ö "dhʊ̈ bha kö Madhi 'ö go Madadha bha waa- Madhi 'dhɛ 'ö bha -wo -ya sië "gʊ̈ng -ta bunbhodhɛ bha- "sɔɔ mü.

Yesu bun -maa kë -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

62 (-Wo Yesu -zë Zuifö -nu -bha glooyi yɛan" "piʊ̈ 'ka.) Dhɛ 'ö- -tadhɛ ya kpaɔ -a -nu glooyi dede bha- 'ka, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo dho Pidhatö "piʊ̈ waa- Fadhiziɛn -nu 'dhö

63 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi dëmɛ, 'wɔn do 'bha -yö -dhö. Yö -mü ꞉dhɛ 'ö
gun kö ꞉suakëmɛ bha -yö -tun "yaan, -yö kë- -pö 'ö- pö ꞉dhɛ: «'Ma ga yi
'ö- 'ka, a -dho -bö kö -dhɛkpaɔyi ꞉plɛ ꞉ya ziö, -a -yaaga -naa bha- 'ka.
64 ꞉Dhɛ 'ö "dhü, -bhö mɛ bɔ kö -wo -ya bun bha- -maa -gɔ kö -yö 'dho-
'ka "dhü -yö zun- 'ka- -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa bha- -bha kö -a -bha ꞉klang
-nu 'wa 'dho nu 'wo- ꞉gee ꞉kwaan 'wo dho 'wo ꞉sua -kë "sɛgümɛ -nu -dhɛ
꞉dhɛ ꞉ya -bö ꞉ya 'go ga 'gü, -a -gɛn -mü ꞉dhɛ kö- -nu -kɔ -yö -mɔɔ 'wɔn
'dhɛ 'kö bha- kë -sü -bha, -a 'gü ꞉sua 'wo dho- kë -yö -dho kë -ziisü 'ö -ziö
-blɛɛsü -bha -zë -ta.
65 'Yö Pidhatö -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'iin, -ka "sɔdha -nu 'kun kö -wo 'dho
kö -wa -maa kë -kɔ 'ö -dhi ka -dhɛ -a 'ka.»
66 'Yö 'wo -ziö 'wo dho. ꞉Dhɛ 'ö ꞉wa ꞉loo mü, 'yö 'wo 'klëë- kpɔ- bun
bha- -bha kö mɛ ꞉yaa- "dhiü "pʋ kö -wa -dhɛ yö, 'yö 'wo "sɔdha -nu bha-
-nu -ya -a -gɔ "dhiü kö -wo wo "yan 'to- -bha.

28

Yesu -bö -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë
(Makö 16,1-10; Dhukö 24,1-12; Zan 20,1-10)

1 ꞉Dhɛ 'ö Zuifö -nu ꞉glooyi bha ꞉ya ziö 'ö- -tadhɛ ꞉ya ꞉kpaɔ, 'yö Madhi
'ö go Madadha bha waa- Madhi 'dhɛ 'ö 'dhö 'wo -suü 'piö- 'yö 'wo dho wo
bhɔɔ" bho Yesu bun -bha.
2 -Wo -to mü 'yö "sɛ 'dhö -ya ꞉zii -sü -bha ꞉dhɛ mɛ- -më -kë. "Sɛ 'ö ꞉zii
-ziisü 'ka "dhü bha- -gɛn -mü ꞉dhɛ 'ö gun "dhü kö Atanna -bha "kië do ꞉ya
'go dhang- 'gü ꞉ya nu kö ꞉ya -gwë 'ö gun Yesu bun "dhiü bha- bho 'mü kö
꞉yaa- glün- ꞉ya -ya -ta.
3 Atanna -bha "kië bha- 'bhü- -gun ꞉dhɛ dha 'ö "yaan kun- 'dhö, 'yö- -bha
-sɔ -yö -flü -papadhö.
4 'Yö 'mɛ 'wo gun bun -maa kë sië bha "suü 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya
꞉zii -sü -bha 'yö 'wo -pö "sia- 'yö 'wo -kë ꞉dhɛ 'pë ꞉wa ga ꞉në- wo 'dhö.
5 "Kɛɛ 'yö Atanna -bha "kië bha 'ö dhiang zë dhong -nu 'kö 'wo bha- -nu
-dhɛ 'ö- pö: «"Suü 'ya 'dho ka -zë ka kë, -a -gɛn -mü ꞉dhɛ a- 'wɔn -dɔ ꞉dhɛ
Yesu 'wo- dɔ "dhü -bha bha ꞉në 'ka nu- mɔɔ- -dhɛ 'gü yö.
6 "Kɛɛ 'yaa yö 'zü ꞉ya 'go ga 'gü ꞉ya -bö ꞉dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka ka -dhɛ kö
'yii ga ꞉kö bha- 'dhö. -Ka nu kö -dhɛ 'ö gun wɔ sië- -bha bha 'ka- -dhɛ -ga,
7 kö 'ka 'dho 'ka- pö- -bha ꞉klang -nu -dhɛ ꞉dhɛ ꞉ya -bö, ꞉ya -da ka "dhiü
꞉ya 'dho Gadhidhe. Ka -dho -kpan -bha mü ꞉naa. 'Wɔn 'ö gun n "piü 'a-
pö ka -dhɛ 'yö bha.»
8 'Yö 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo dho kö "suü -ya -nu kë sië, "kɛɛ kö -a -nu
꞉nii -yö -da sië 'pö ꞉dedewo. 'Yö 'wo dho kö 'wo- -gɛn dɔ Yesu -bha ꞉klang
-nu bha- -nu -dhɛ.
9 ꞉Dhɛ 'wo 'dho sië 'wo dho "kan wo -ta kö Yesu ꞉ya nu dɔ- -nu -gɔ zian-
꞉yaa- pö- -nu -dhɛ: «'Ka ꞉boo mü!» ꞉Dhɛ 'ö ꞉waa- yö, 'yö 'wo dho 'wo zun
wo kpiö 'gü- -dhɛ.
10 ꞉Dhɛ 'ö ꞉ya kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Suü 'ya 'dho
ka kë, -ka 'dho 'ka- pö n dheebhang -nu -dhɛ ꞉dhɛ -wo 'dho Gadhidhe -sɛ
'gü, -wo -dho -kpan n -bha -dhɛ bha ꞉në- 'gü.»

"Saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu -bha -wʋ -ma Yesu bun -maakëmɛ -nu "tʋʋ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë

11 "Tüng 'ö dhong -nu bha 'wo 'dho sië- 'ka 'wɔn bha- -gɛn dɔ -dhɛ 'gü
Yesu -bha ꞉klang -nu -dhɛ bha, kö bun -maakëmɛ -nu -dɪ 'pö- mɛ 'bha -nu

-wo -da sië 'plöö 'wo -ziö Yesu -bö -kɔ zü bho -kɔ waa- "dhiü -ya -kɔ ̱gban 'gü "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ.
12 'Mɛ 'wo bha ̱dhɛ 'ö ̱wa ziö 'wɔn bha- -gɛn 'gü- -nu -dhɛ "pɛɛpɛdhö, 'yö 'wo dho "slën 'gü, 'yö 'wo wo -bha -ya 'kwëë- -kë waa- -kwɛagbö -nu 'dhö. ̱Dhɛ 'ö- -nu -wʊ ̱ya 'to do, 'yö 'wo nu 'wo 'wëë- 'gbɛ ̱dede sü 'wo- nu "sɔdha -nu bha- -nu -dhɛ.
13 'Yö 'wo- pö- -nu -dhɛ 'wo- pö: «-Kaa pö 'ö gun kö yi yi zë sië gbeng, 'yö- -bha ̱klang -nu 'wo nu 'wo- ̱kwaan, 'yö 'wo dho- 'ka.»
14 ̱Ya kë ̱dhɛ "sɛdë ̱ya 'wɔn bha- ma kö -ya pö 'ö 'wɔn 'bha kë ka 'ka -a -wɔn 'gü, yi ̱në 'yi dho kpa- -zʊ -ta, 'yö 'yaa ka kë -kɔ 'bha 'gü.
15 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- pö "sɔdha -nu bha- -nu -dhɛ "dhü, 'yö 'wo wo -kɔ -da 'wëë- bha- 'gü, 'yö 'wo- -kë ̱dhɛ -kɔ 'wo -wʊ kpɔ- 'ka- -nu -bha bha- 'dhö. "Kɛɛ 'yö -wʊ 'ö -gɔmɛ -nu -wa kpɔ bun -maakëmɛ -nu -bha bha- -wʊ -yö sɔ "sɛ bha- 'gü -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü, 'ö nu 'ö zun- 'ka ̱dɛɛ -bha.

Yesu -bha ö -dɪ -zɔn ö -bha ̱klang -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Matiö -ya zë (Makö 16,14-18; Dhukö 24,36-49; Zan 20,19-23; Këwɔn -nu 1,6-8)

16 ̱Dhɛ 'ö Yesu -bha ̱klang -nu bha ̱wa 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo dho Gadhidhe -sɛ 'gü, -tɔn 'ö Yesu -ya -dhɛ -zɔn -nu -dhɛ bha- ̱gbin-.
17 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo mü, 'yö 'wo -kpan -bha, 'yö 'wo zun- -dhɛ wo kpiö 'gü, "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, 'mɛ 'wo bha- mɛ 'bha -nu -gun mü 'ö 'waa gun 'dhang bho sië Yesu -go ga 'gü -wɔn bha- "dhiü.
18 ̱Dhɛ 'ö ̱wa zun- -dhɛ kpiö 'gü "dhü, 'yö Yesu -yö ̱yɔɔn- -nu "sɔɔ 'yö ö -wʊ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Kɔ -ziö "sɛ waa- dhang- -nu 'gü -pë ̱gban "pɛpɛ -gɔ -faan bha Atanna ̱yaa- nu n -dhɛ.
19 ̱Dhɛ 'ö "dhü -ka 'dho 'ka n -wɔn -dhiang zë "sɛ "pɛpɛ ̱gban 'gü mɛ -nu -dhɛ kö -wo wo zuë" slëë- n "piü kö 'ka- -nu -bɔ n 'ka -zu bho n Dë 'tɔ 'gü, -a Gbö 'tɔ 'gü, -a -bha 'Nii- "slüüslü 'tɔ 'gü.
20 Kö 'ka- -nu ̱klang kë -zʊ -kë pë "pɛpɛ 'a- -bɛn zë 'a- to ka -gɔ bha- "piü -sü 'ka. -Yö kë ka "yaan ̱dhɛ a ka "piü yi ̱gban 'ka 'ö to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka "sɛ "dhiütoyi -bha.»

Naɔ -së 'ö -gban Yesu Klisi -bha 'ö Makö -ya pö

Zan Mɛzumɛ -dhɛa "dhiü bho -wʊ 'ö Makö -ya pö (Matiö 3,1-12; Dhukö 3,1-18; Zan 1,19-28)

1 Naɔ -së 'ö go Atanna "piü 'ö -gban -a Gbö Yesu Klisi -wɔn -bha bha- zü bho -kɔ □nɛ.
2 Atanna -wʊdhiüloomɛ Ezai □në- -bɛn zë ö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü yi 'bha 'ka 'ö- pö:
«Atanna -ya pö (ö Gbö Yesu Klisi -nu "kpʊng □taa -wɔn 'gü) 'ö- pö:
-Bhö i "yan 'to,
a -dho mɛ bɔ i "dhiü kö -yö zian bho i -dhɛ.»
3 -Dhɛa "dhiü bho -wʊ 'ö 'go sië "tʊng -ta bha- -gɛn □në bha -ya -pö:
-Ka kwa Dëmɛ -bha zian -ba kö 'ka- du bho- 'gü
kö 'ka- -tadhɛ -pë kë kö -yö wɔ drëngdrëngdhö!»
4 'Mɛ 'wo- -dhɛ Zan 'ö gun mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho sië bha, -yö -wlü -kɔ bha □në- 'gü "tʊng -ta, 'yö zun -dhɛa "dhiü bho -sü bha 'ö- pö: «-Ka kaa- -tosɛa slëë- 'gü kö 'ka bɔ Atanna 'ka kö -wo ka "zu, kö -yö kaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to!»
5 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, Zude -sɛgümɛ -nu "pɛpɛ, 'ö dho 'ö -da 'ka Zedhizadhɛmö -mɛ -nu -bha, -wo -gun nu sië- "piü, 'ö 'wo -wɪ wo këwɔn yaa -nu -bha mɛ □gban "yan "dhiü, 'yö- -nu -zu "yi 'wo- -dhɛ Zuudɛn bha- □bhaa.
6 Zan bha- -dasɔ -gun -yɔɔnmɛa kaa- wo- "bhɛɛ -wɔ □në- 'ka 'yö kwipɛn -kë bhiëga 'ka 'ö- dɔ ö -gɔ sɔ -ta, 'yö -kpaa -yö gun- -bhöpë 'ka waa- "zɔyɔn 'dhö. (-A -gɛn -mü □dhɛ Atanna -wʊdhiüloomɛ -nu 'wo gun -tosɛa kë sië "tʊng -ta "tʊng bha- 'gü -a -nu sɔ -da -kɔ waa- -nu -bhöpë □në gun bha).
7 Yö 'ö bha □në gun- pö sië 'mɛ 'wo nu bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Mɛ do 'bha -yö nu sië, -yö -dho nu n zian- -ta, yö -zë 'gü -yö "gbɪı- 'ö -ziö n -ta, "kɛɛ -a -gɛn 'gü -sabha -zian fië- -dhö n 'ka.
8 Ma -zë a ka -zu "yi □në- 'ka, "kɛɛ yö -zë -yö -dho ka pa 'Nii- "slüüslü 'ö go Atanna "piü □në- 'ka.

Yesu -bɔ Atanna 'ka -zu bho -sü waa- Sɔtraan -bha -a 'gü dan -sü -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 3,13–4,11; Dhukö 3,21-22; Dhukö 4,1-13)

9 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü, yi do 'bha bha- 'ka 'yö Yesu -yö □wlü Nazadhɛtö -pö 'ö Gadhidhe -sɛ 'gü bha- 'gü, 'yö dho Zan "piü, 'yö- -zu Zuudɛn □bhaa.
10 □Dhɛ 'ö □ya ö bo -a "zu -sü 'ka, 'ö Yesu 'dhö 'go sië "yi □bhaa, 'ö dho -dhɛ -ga kö dhang- "dhi □ya "pʊ, kö 'Nii- 'ö go Atanna "piü -yö lɔɔ- sië- -ta □dhɛ -tong 'dhö.
11 'Yö- "tʊ 'dhö -da Atanna -wʊ 'gü kö -yö "wɪ sië dhang- 'gü 'ö- pö: «Bhi □në 'i n Gbö 'ka, i -dhɔ 'ö n -kë "sinma "yɔɔ 'yaa 'dhö.»
12 □Dhɛ 'ö □ya bo -kë "dhü -sü 'ka, 'yö 'Nii- 'ö go Atanna "piü 'ö -da 'gü bha 'ö -yö -dhɛ "dhiü 'yö dho- 'ka "tʊng -ta (-dhɛ 'bha bha- 'gü).
13 'Dho 'ö Yesu -ya wo bha, -yö -dhɛkpaɔyi -kaɔng -yiisiö □në- -kë mü kö "yina -nu -bha -gblüdë 'wo- Sɔtraan -kë bha, -ya 'gü dan sië. Waa- "bü -wü

-nu ɲë 'wo gun -tosɛa kë sië wo "kwëë kö Atanna -bha "kië -nu -wa "dhiʊ̈ -ziö wo sië.

Yesu -bha "yibhakëmɛ -yiisiö -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 4,12-22; Dhukö 4,14-15; Dhukö 5,1-11)

14 ɲDhɛ 'ö ɲwa Zan 'kun ɲwaa- -da -kaso 'gü, 'yö Yesu -yö ɲwlü, 'yö dho
Atanna -bha naɔ -së bha- dɔ -dhɛ 'gü Gadhidhe -sɛ 'gü.
15 'Yö- pö 'mɛ 'wo mü -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Tʊ̈ng 'ö Atanna -ya -ya kö
"plüün 'ö- bho mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ bha 'ö- 'gü -wɔn kë- 'ka bha ɲya ɲloo.
-A -bha -gblüdëdhɛ kë "tʊ̈ng 'yaa ɲgblɛɛn 'zü. ɲDhɛ 'ö "dhʊ̈, -ka ka bo ka
ɲsɔng 'ka kö 'ka ka zuë" slëë- Atanna "piʊ̈ kö 'ka 'dhang bho naɔ -së 'ö- bɔ
ka -dhɛ ya- "dhiʊ̈!»
16 ɲDhɛ 'ö yi do 'ka kö Yesu -yö ziö së "yitagbɛa 'ö Gadhidhe bha- "kpʊng
"dhiʊ̈, 'yö -kpan "nuuzuö̈mɛ ɲplɛ, Simɔ waa- ö dheebhang Andre -a -nu
-bha kö -wo "nuu -zuö sië "yi bha- ɲbhaa, -a -gɛn -mü ɲdhɛ -a -nu -bha yë
ɲnë gun 'yuʊ̈- zë -sü 'ka.
17 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka nu kö 'ka -da n ɲkeng- kö 'a ka kë "nuu -zuö
mɛ -gɔ -mɛ -nu 'ka kö 'ka nu- 'ka n -dhɛ!»
18 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'wo wo ɲkwaa woo- "nuu -nu -zü, 'yö 'wo -ziö
ɲkeng-.
19 ɲDhɛ 'ö go -dhɛ bha- 'gü 'ö "ta 'në 'bha sü 'ö dho ɲgblɛɛn, 'yö -kpan
Zakö waa- ö dheebhang Zan 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka -a -nu -bha kö -wo
-ya sië "yitagɔ do 'gü kö -wo woo- "nuu -nu -pë kë sië.
20 ɲDhɛ 'ö- -nu yö, 'yö to mü 'ö- -nu -dhɛ, 'yö 'wo wo dë Zebede waa- ö
-bha yëkëmɛ -nu to 'mü, 'yö 'wo -ziö Yesu ɲkeng-.

Yesu -bha "yina yaa -kë gɔndënë do 'bha 'gü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Dhukö 4,31-37)

21 ɲDhɛ 'wo dho 'wo ɲloo 'pödhɛ do 'bha 'wo- Kapɛɛnaɔmö -dhɛ -kë
bha- 'gü, 'ö Zuifö -nu ɲglooyi ɲya ɲloo, 'yö Yesu -yö dho -a -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ 'gü, 'yö -ya Atanna -wɔn -dhiang -zë mɛ -nu -dhɛ -sü -bha.
22 'Mɛ 'wo gun mü, 'ö 'wo- -wʊ ma, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn, -a -gɛn -mü
ɲdhɛ "trüün -yö -gun yö -zë -a -wʊ 'gü, -a -bha mɛ draan- -kɔ 'yaa gun ɲdhɛ
-a -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu -bha 'dhö.
23 -A "tʊ̈ng ɲdede bha- 'ka 'yö gɔndënë do 'bha 'ö "yina yaa 'dhö- 'gü 'ö
-da 'kɔɔdhö mü. 'Yö 'mɛ bha 'ö ɲgbla 'ö- pö:
24 «Yesu, Nazadhɛtö mi, 'kwa- ma mü? "Ɛɛn i -nu kö 'i yi 'gü see- -ee?
-A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ɲdhɛ a i -gɛn -gban -kɔ -dɔ. A- 'wɔn -dɔ
'kpakpadhö ɲdhɛ Atanna -bha -Yamɛ 'ö- bɔ yö -mü i 'ka!»
25 'Yö Yesu -yö ɲgbla- -ta 'ö- pö: «I "dhi ta kö 'i ziö 'i 'go 'mɛ bha- 'gü!»
26 'Yö "yina yaa bha 'ö go 'mɛ bha- 'gü kö -yö "gbla sië "gbɪɪ- 'ka, "kɛɛ kö
'mɛ bha -yö -gblagbla bho sië.
27 'Yö mɛ "pɛpɛ 'wo gun mü, 'wo zun "kaabho -sü bha kö -wa pö sië wo
'ko -dhɛ 'wo- pö: «-Më -wɔn suu ɲnë ɲni -oo? Mɛ 'ö ya- -bha mɛ draan-
-kɔ -dee 'dhɛ 'kö ya- faan- 'gbiin- 'pö -kɛɛ! "Yina yaa -nu -zian -wa -wʊ -ma
'wo ɲdua- -gɔ -wa!»
28 ɲDhɛ 'ö 'wɔn bha ɲya kë "dhʊ̈, 'yö Yesu 'tɔ 'dhö zun- bhɔ -sü -bha
Gadhidhe -sɛ bha- 'gü -dhɛ ɲgban "pɛpɛ 'gü.

Yesu -bha Simɔ "na -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 8,14-17; Dhukö 4,38-41)

29 Dhɛ 'wo go Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ bha- 'gü, 'yö 'wo dho Simɔ
waa- Andre -nu -gɔ 'kɔɔdhö kö Zakö waa- Zan -wa -nu keng-.
30 'Ö "dhü bha kö Simɔ -bha dhebhɔ dhe -yö 'waanu -sü 'ka, kö "nɛnɛ ya
nu-s-ta, 'yö 'wo to 'wo nu 'wo- pö Yesu -dhɛ.
31 'Yö Yesu -yö yɔɔn- "sɔɔ, 'yö ö -kɔ -da -a kwɛɛ-, 'yö- wlü, -yö -to -dhɛ
do bha- 'gü 'ö -kë "klüüklü, 'yö zun- -nu "dhi mɔɔ- -sü -bha.
32 Dhɛ 'ö dhɔng ya -da, kö 'yënng- -gɔ ya bo -pö -sü 'ka, 'yö 'wo nu
"yuëdhi -nu "pɛpɛ 'wo gun -dhɛ bha- 'gü waa- 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- -nu
'gü -a -nu 'ka Yesu -dhɛ.
33 Kö 'pögümɛ -nu gban "pɛpɛ wa bho 'ko -ta "dhiëngdhö mü.
34 'Yö "yua suu 'do 'do 'ö gun 'mɛ -a -nu -bha 'do 'do 'ka, 'yö- mɛ 'gbɛ
dede dha, 'yö "yina yaa 'gbɛ dede -kë mɛ 'gü, "kɛɛ 'yaa gun "wɪ sië- -bha
kö "yina yaa -nu bha -wo "wɪ, kë "dhü kö mɛ "bhɪɪ- -nu 'wa 'dho ö dɔ -kɔ
dɔ, -a -gɛn -mü dhɛ kö wo -zë -wa -dɔ.

Yesu -ziö Gadhidhe -sɛ "piü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Dhukö 4,42-44)

35 Dhɛ 'ö- -tadhɛ ya kpaɔ, 'yö -suü -dhɛkpaɔ tii 'gü, 'yö dho "tʊngtadhɛ
'bha bha- 'gü 'yö bhɛa Atanna -dhɛ mü.
36 'Yö Simɔ waa- -bha klang -nu -kpɛa 'wo to 'wo -ya -a mɔɔ- -sü -bha.
37 Dhɛ 'wo dho 'wo -kpan -bha, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Mɛ gban "pɛpɛ -wo
i mɔɔ- sië.»
38 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-Yö "dhü "kɛɛ -ka -kwa 'dho 'pö- "wɛɛwɛɛ 'dhɛ -nu
'wo kwa -züzü ya- 'gü kö 'a Atanna -wʊ pö 'mü 'pö, -a -gɛn -mü dhɛ n -nu
"kpʊng taa -gɛn në bha.»
39 'Yö -da Gadhidhe -sɛ "piü Atanna -wʊ pö -sü 'ka Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ -nu 'gü kö -yö "yina yaa -nu kë sië.

Yesu -bha weeyuamɛ do -kë "klüüklü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 8,1-4; Dhukö 5,12-16)

40 Yi do 'ka 'yö weeyuamɛ do -yö nu- "piü, 'yö zun- -dhɛ ö kpiö 'gü, 'yö
bhɛa- -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, a -nu kö 'i n dha, -a -gɛn -mü dhɛ a 'dhang
-bho "dhiü dhɛ ya ga -zë wo i 'gü, i -mɔɔ -bha 'i n -kë "klüüklü!»
41 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhü, 'yö -wëë -yö bɔ Yesu -ta, 'yö ö -kɔ pa- 'ka 'ö- pö:
«Ya ga n 'gü, dhɛ 'ö "dhü, -bhö kë "klüüklü!»
42 Mɛ bha -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö wee -yua bha 'ö bho- -bha.
43 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö ö -kɔ bho- 'gü, "kɛɛ 'yö -dhio dɔ- -ta
glɔglɔdhö 'ö- pö:
44 «Kë 'i- wo "klüüklü bha, 'mii- pö 'i- -gɛn dɔ mɛ 'bha -mɛ 'bha -dhɛ kö,
-bhö 'dho kö 'i i -dɪ -zɔn "saabhomɛ në- -dhɛ kö -blɛɛsü kö -ya 'wɔn dɔ
dhɛ 'bha kë "klüüklü 'kpakpadhö, kö "saa- 'ö Moizö -ya -zɔn 'ö Atanna
-bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü 'ö -gban -kë "klüüklü -kɔ suu bha- -bha bha 'i- bho
kö mɛ gban "pɛpɛ -wa 'wɔn dɔ- -bha tɔn dhɛ 'bha kë "klüüklü.»
45 "Kɛɛ 'mɛ bha 'ö bo 'go -sü -zë 'ka Yesu -kuu "dhiü kö -yö 'dho, -yö -ya
në- wo 'wɔn bha- -dhiang zë -sü -bha -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü, 'yö- -taɔng
-yö mɔɔ -dhɛ gban 'gü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ö dɔ mü kö Yesu 'yaa
mɔɔ- -bha 'zü kö -yö -da 'pö- -nu 'gü mɛ 'bha "yaan ('mɛ 'wo gun nu sië
"tʊ to- -wʊ -bha bha- -nu -kë 'gbɛ -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü), kö -yö -dɔ -dhɛ
"gbɛadhɛ -nu 'wo 'pö- -züzü bha në- 'gü, waa- "tʊngtadhɛ -nu 'dhö, 'yö mɛ
-yö go -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü 'wo nu- "piü.

2

Yesu -bha -gɛnloomɛ do -kë "klʊʊklʊ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 9,1-8; Dhukö 5,17-26)

1 □Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bha □ya ziö, 'yö Yesu -yö □wlü 'zü -deewo 'ö dho
Kapɛɛnaɔmö -pö 'gü. 'Yö 'wo- ma □dhɛ □ya □loo ö □yëë "dhiʊ.
2 Mɛbhɪɪdhe doseng 'ö bho "dhuu -zianwo yö -zë 'gü, -dɔ "tɛɛ "dhiʊ -kɔ
'yii kë, 'ö □yɔɔn mü kö -duɛ 'yaa 'kɔ "dhiëngdhɛ -zian 'gü 'zü, 'yö Atanna
-wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ.
3 'Wo dho -dhɛ -ga kö -gɛnloomɛ do 'ö mɛ -yiisiö 'wo- 'sü -sü 'ka, -wo nu
sië- 'ka.
4 "Kɛɛ -dhɛ 'wo dho bɔ- -bha kö -wo -kpan Yesu -bha, -a -dhɛ 'yaa gun mɛ
-kë 'gbɛ -kɔ -ziisü bha- -wɔn 'gü. -A -kë "dhʊ -sü bha- 'gü, 'yö 'wo -da 'kɔ 'ö
gun- 'gü bha- -ta "dhʊng 'gü, 'yö 'wo dho 'wo- "dhi bho Yesu -ta "dhʊng 'gü
-dhɛ □dede 'gü. 'Yö 'wo "trüünyuamɛ bha- to ö -wɔtapë -ta, 'yö 'wo- □lɔɔ
bhië" -bha Yesu -kuu "dhiʊ 'kɔɔdhö mü
5 □Dhɛ 'ö □yaa- 'wɔn dɔ □dhɛ 'dhang □dede □në 'mɛ bha 'wo- bho ö "dhiʊ,
'yö- pö -gɛnloomɛ bha- -dhɛ 'ö- pö: «N "taɔngdë, 'ma i -bha 'wɔn yaa -nu
-mawɔn 'to!»
6 "Kɛɛ 'ö gun- pö sië "dhʊ -dhɛ 'ö- 'gü bha kö 'tɔnggɔmɛ -nu 'bha -nu -wo
-ya -sü 'ka mü kö -wo wo -zʊ gɔn sië 'wo- pö:
7 «Dhiang suu 'kö ya- zë -gɛn 'kö 'mɛ ya- -gɔ -a -gɛn -mü -më 'ka? -Yö
-da □në- wo sië Atanna "dhiʊ bha. 'Dee □mɔɔ- -bha 'ö mɛ -bha 'wɔn yaa
-mawɔn to kö 'yii kë Atanna -zë 'ka?»
8 'Wɔn 'wo gun wo -zʊ 'gɔn sië 'ka "dhʊ bha, Yesu -ya -to -a -nu zuë" "piʊ
'ö- dɔ, 'yö- pö- nu -dhɛ 'ö- pö: «Ka -zʊ 'gɔn -kɔ suu bha- kë -më -wɔn 'gü?
9 -A pö -sü 'ö "trüünyuamɛ -dhɛ □dhɛ «'bɔn □ya 'go i -bha!» 'pö "gbɪɪ-
-ee? "Ɛɛn -a pö -sü 'ö- -dhɛ □dhɛ ‹-bhö "wlü kö 'i i -wɔtapë 'sü 'kii ziö!› yö
□në "gbɪɪ-?»
10 'Yö- pö: «-A kë 'a- wo "dhʊ bha a- -kë "dhʊ kö 'ka- 'wɔn □në- dɔ □dhɛ
'wɔn yaa -bho mɛ "bhɪɪ- -nu -bha -sü 'ö "kpʊng □taa yö bha- "sɪ -yö mang
Mɛgbömɛ n -dhɛ.»
11 □Dhɛ 'ö □yaa- pö "dhʊ, 'yö- pö -gɛnloomɛ bha- -dhɛ: «Ma □në 'a- pö,
-bhö "wlü kö 'i i -wɔtapë 'sü 'i 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö!»
12 -Yö -to mɛ □gban "yan "dhiʊ -dhɛ do bha- 'gü mü 'ö □wlü 'ö ö -wɔtapë
sü 'ö -ziö. Kë 'ö- wo "dhʊ bha 'yö- 'wɔn -yö mɛ □gban kɔn □dedewo, 'yö
'wo- pö: «Atanna 'tɔ -yö bhɔ, -a -gɛn -mü □dhɛ 'wɔn suu 'dhɛ 'kö ya, yi
"yan 'yii -da -dhɛ 'gü do!»

-Kɔ 'ö Yesu -yö Dhevi -dhɛ 'ka 'yö -da -a □keng- -a -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 9,9-13; Dhukö 5,27-32)

13 □Dhɛ 'ö Yesu -yö go 'pö- bha- 'gü, 'yö ö wë -dee 'bha dɔ 'zü "yitagbɛa
'ö Gadhidhe bha- "pɛan "piʊ. 'Yö mɛ kpö 'gbɛ □dede 'wo nu- -dhɛ 'gü, 'yö
Atanna -wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ.
14 □Dhɛ 'ö ziö sië, 'yö Dhevi 'ö -kë Adhöfe gbö 'ka bha- yö kö -yö -ya -sü
'ka 'nii- sɔng bho- 'gü -kɔ 'gü, 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö nu kö 'kwa 'dho!» 'Yö
Dhevi -yö □wlü 'ö -ziö □keng-.
15 □Dhɛ 'ö □wa 'dho □wa □loo Dhevi -gɔ 'kɔɔdhö, 'ö Yesu □ya zun pë -bhö
-sü -bha, 'yö 'niisɔngkunmɛ -nu 'gbɛ waa- mɛ 'ö- -nu 'tɔ □ya see- -a -nu
këwɔn -nu -wɔn 'gü, waa- Yesu -bha □klang -nu bha 'wo dho- "piʊ, 'yö 'wo
zun pë -bhö -sü -bha wo "kwëë, -a -gɛn -mü □dhɛ mɛ suu 'wo "dhʊ bha-
'gbɛ □në gun Yesu □keng-.

16 ŋDhɛ 'ö 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo Fadhiziɛn 'ka bha 'wo Yesu yö kö waa-
'niisɔngkunmɛ -nu waa- 'mɛ- -nu 'tɔ ŋya zë bha -wo pë -bhö sië wo "kwëë,
'yö 'wo- pö- -bha ŋklang -nu -dhɛ 'wo- pö: «-Yö 'ö -kɔ -da 'niisɔngkunmɛ
-nu, ŋflümɛ -nu bha waa- Atanna -bha 'tɔngbhomɛ -nu bha- -nu "piü -më
-wɔn 'gü?»
17 ŋDhɛ 'ö Yesu -ya -nu -wʊ bha- ma, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Nu 'a-
wo "kpʊng ŋtaa ya a -nu 'wɔnyaakëmɛ -nu ŋnë- -nu mɔɔ- kö -wo wo bo
'wɔn yaa kë -sü 'ka, 'mii nu 'mɛ 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ ŋdhɛ 'bɔn 'bha -bha
'bha 'yaa wo -bha bha- -nu mɔɔ- -dhɛ 'gü, -a -gɛn -mü ŋdhɛ 'mɛ 'ö- 'gü 'yaa
-së ŋnë- -mawɔn -yö zun -dhɔtrɔɔ -bha. ('Mɛ 'kö "klüüklü -a -mawɔn 'yaa
kë -dhɔtrɔɔ -bha.)»

'Wɔn 'ö -gban 'sunng- 'ma -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 9,14-17; Dhukö 5,33-39)

18 Yi do 'ka kö Zan Mɛzumɛ -bha ŋklangdhiü -nu -wo 'sunng- 'ma sië, waa-
Fadhiziɛn -nu 'dhö, 'yö mɛ 'bha -nu bha 'wo nu Yesu "piü, 'yö 'wo- dhɛɛ"
kpɔ 'wo- pö: «-Yö -kë mü ŋdhɛ 'yö Zan -bha ŋklang -nu waa- Fadhiziɛn -nu
-bha -nu -zë 'wo 'sunng- ma ŋdhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʊ -ya pö- 'ka -a 'dhö, 'yö
i -bha -nu -zë 'waa- 'ma?»
19 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Yö ka 'gü ŋdhɛ 'mɛ 'ö ŋwa nu- -bha
dhe dɔ, -a -bha dhedɔmɛ -nu -dho ŋgloo din- 'ka kö yöö ŋdede -yö mü -ee?
-Abin! 'Waa ŋmɔɔ- -bha kö -wo din- "dhiü "tüng 'dhɛ 'kö bha- 'gü, (-a -gɛn
-mü ŋdhɛ kö- -nu ŋnii -yö -da -sü 'ka).
20 "Kɛɛ -a "tüng -yö nu sië, "tüng 'wo dho dhemɛdë 'sü- 'ka -a -nu -gɔ bha
kö- -nu 'sunng- 'ma "tüng ŋya ŋloo, (-a -gɛn -mü ŋdhɛ kö zuëdhiütɛɛ ŋya
-ya -nu -bha).
21 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ mɛ 'bhaa sɔ zii "pɛn ŋnëng sɔ
-dee -bha kö -wa -wɔ 'ka, ŋya kë "dhü -a sɔ -dee "pɛn bha -yö sɔ zii bha-
-gan, 'ö- "pɛ -dhɛ -yö -da "dhiü.
22 "Ɛɛn 'zü mɛ 'bhaa we -kiansü ŋloo puu" zii 'gü, -a we -yö puu" bha-
-bhö 'ö zua, 'ö -kë pë ŋplɛ 'gü see- -sü 'ka. -Wo we -kiansü -da puu" -dee
ŋnë- 'gü.»

'Wɔn 'ö -gban ŋglooyi -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 12,1-8; Dhukö 6,1-5)

23 Zuifö -nu -bha ŋglooyi do 'bha 'ka, kö Yesu waa- -bha ŋklang -nu -wo
zian ziö sië tapë suu 'bha 'ö bhɔ -mlü -bha, 'wo 'bluu- -kë 'ka, 'wo- -dhɛ
'ble- bha- -bhlaa 'gü. 'Yö- -bha ŋklang -nu 'wo zun- ga -vlɔ -a -kpaa -bha
-sü -bha kö -wa -bhö.
24 ŋDhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu -wa -dhɛ yö, 'yö 'wo Yesu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:
«-Bhö i -bha ŋklang -nu -ga! 'Wɔn 'wo- kë sië bha kë -pë -mü ŋglooyi 'ka
"wɛ -ee?»
25 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- -pö bhaa, 'wɔn 'ö Davi -ya -kë
yi 'bha 'ka kö din- -ya kë sië, waa- ŋkengmɛ -nu 'dhö bha 'kii- -wʊ pö ŋnë-
wo do Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü -ee?
26 'Kii- ma do -dhɛ 'ö gun kö Abiataa -yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'ka, Davi
kë -da Atanna -gɔ 'kɔɔdhö 'ö 'bluu- 'wo- -dhɔkë 'ka mü, 'ö mɛ "wɛɛ 'bha
'yaa- -bhö kö 'yii kë Atanna -bha "saabhomɛ -nu -zë -nu 'ka bha- -bhö, 'ö
go mü 'ö- 'bha -zian nu ö ŋkengmɛ -nu -dhɛ 'wo- -bhö 'pö -ee?»
27 ŋDhɛ 'ö ŋyaa- -nu dhɛɛ" 'kpɔ "dhü, 'yö go mü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «Atanna
-yö ŋglooyi -da mɛbhɪɪdhe ŋnë -dhɛ, 'yii mɛ "bhɪɪ- -zë -da ŋglooyi -dhɛ.

28 -A -kë "dhü -sü 'gü, mang Mɛgbömɛ ̀në ma ̀glooyi 'dhö 'dhö, (̀dhɛ
'ö "dhü, kö 'wɔn 'ö ma ̀klang -nu -wa -kë bha 'yaa 'wɔn yaa 'ka).»

3

-Kɔ 'ö Yesu -yö mɛ 'bha 'ö- -kɔ -yö gun ga -sü 'ka -bha -a dha- 'ka -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 12,9-14; Dhukö 6,6-11)

1 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö dho 'zü -deewo 'ö -sɔ Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ 'gü. -A yi 'ö bha- 'ka, kö mɛ do 'bha 'ö- -kɔ 'dhö ga -sü 'ka-
-bha bha -yö mü.

2 'Mɛ 'wo gun mü bha -wo -gun Yesu 'suan- bho sië 'pö, kë "dhü kö ̀ya
'mɛ bha- kë "klüüklü ̀glooyi bha- 'ka kö 'wo- kë woo- za -gɛn 'ka -a -bha
kö 'wo- 'kun -dhɛ yö.

3 'Yö Yesu -ya pö mɛ -kɔ ̀niɔɔsü bha- -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i dɔ i -gɛan
mɛ kpö 'gü bha!»

4 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö- pö 'mɛ 'wo gun- -gɛn mɔɔ- sië bha- -nu -dhɛ
'ö- pö: «Kwa -bha 'tɔng- -ya -pö ̀dhɛ? -Ya -pö -wo 'wɔn -së ̀në- kë ̀glooyi
'ka "ɛɛn -wo 'wɔn yaa ̀në- kë? -Wo mɛ dha ̀në- wo, "ɛɛn -wa -mɛ 'to ̀në-
wo mü kö- 'gü- see-?» "Kɛɛ 'yö- -nu dhɛɛ" 'ö- kpɔ "dhü bha, 'yö -dhɛa -yö
ga- -nu -ta dingdhö, 'yö mɛ do 'yii ̀slɔɔ- -nu kpö 'gü kö -ya -yɔ bɔ.

5 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö ö "yan ̀nië- -nu -ta -drüüüdhö, "kɛɛ
kö- -nu zuë" -kë "glɔɔglɔɔ -kɔ bha, ̀ya -siö -dhɛ ̀dedewo kö bhlɔɔ ̀ya
'ma- 'gü. 'Yö- pö mɛ -kɔ ̀niɔɔsü bha- -dhɛ: «-Bhö i -gbe 'gü "pʋ!» 'Yö- 'gü
-pʋ, -yö -to mü 'ö- -kɔ bha 'ö bo.

6 ̀Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̀ya kë "dhü, 'yö Fadhiziɛn -nu bha 'wo zun "kpɛnng,
'yö waa- -gblüdë Edhodö "piü -mɛ -nu 'wo dho Yesu zë -wɔn "slën 'gü.

Mɛ kpö -ziisü -bha -nu Yesu ̀keng- -sü -dhiang 'ö Makö -ya zë

7 'Yö Yesu -yö go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü, 'yö ö wë dɔ "yitagbɛa 'ö Gadhidhe
bha- "pɛan "piü waa- -bha ̀klang -nu 'dhö. 'Yö mɛ kpö 'gbɛ ̀dede 'wo go
Gadhidhe -sɛ oo,

8 Zude -sɛ -nu oo, Zedhizadhɛmö -dhɛ -nu oo, Idume -sɛ -nu oo, Tii- -dhɛ
waa- Sidɔn -dhɛ -nu -züzü -dhɛ -nu waa- Zuudɛn ̀taama -dhɛ -nu 'gü, 'yö
mɛ kpö -ziisü bha 'wo nu- -dhɛ 'gü, kö 'wɔn -nu 'ö- kë sië bha ̀waa- ma.

9 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha- -nu -ta -ga kö ̀ya kë -ziisü, 'yö- pö ö -bha ̀klang
-nu -dhɛ ̀dhɛ -wo 'dho kö -wo "yitagɔ 'në 'dɛdɛ do 'sü kö -wo nu- 'ka ö
-dhɛ kö 'ö dɔ- 'gü kö 'wa 'dho ö bhlʋʋ-.

10 -A pö 'ö- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ "pɛpɛ 'ö- -nu 'gü 'yaa gun
-së, -wo -gun drun ̀në- dɔ sië- -ta kë "dhü kö 'wo zun- -bha, "yua 'ö gun-
bho sië mɛ -nu -bha bha- -wɔn 'gü.

11 "Yinayaamɛ -nu ̀waa- yö, 'yö 'wo zun- -dhɛ wo kpiö 'gü 'wo- pö:
«Atanna Gbö -mü i 'ka!»

12 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔglɔdhö, 'ö ö kɔngga ̀ziö- 'ka- -nu
-dhɛ "sɛɛ 'ö- pö 'wa 'dho ö -kë Atanna Gbö 'ka -wɔn pö mɛ 'bha -dhɛ.

Yesu -kɔ -yɛ ö -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga ̀plɛ bha -a -nu -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 10,1-4; Dhukö 6,12-16)

13 'Ö go mü 'yö dho 'ö -da -tɔn ̀gbin-, 'yö 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ -wɔn -yö ga-
'gü -a -nu -dhɛ, 'yö 'wo dho- -dhɛ 'gü -tɔn ̀gbin- mü.

14 'Yö dho 'yö- mɛ -kaɔng do ga ̀plɛ -ya kö wo -zë -wo kë ö ̀keng-,

15 kö 'ö faan -da -nu 'gü kö 'ö- -nu bɔ Atanna -bha ̱naɔ dɔ -dhɛ 'gü, kö
̱wa 'dho kö -wo "yina yaa -nu kë faan bha- 'ka.
16 Mɛ -kaɔng do ga ̱plɛ 'ö- -nu -ya "dhʊ̈ bha, -wa mɛ do -dhɛ Simɔ, 'yö
yö -zë 'ö- 'tɔ kpɔ Piɛdhö,
17 'yö Zebede gbö -nu ̱plɛ Zakö waa- ö dheebhang Zan 'ö- -nu 'tɔ kpɔ 'ö-
pö -wa -nu -dhɛ Boanɛzɛsö (̱waa- pö "dhʊ̈ kö -wa -pö ‹'mɛ 'wo bhɔ dha
"wɪ -sü -bha›),
18 'yö Andre, 'yö Fidhipö, 'yö Batedhemi, 'yö Matiö, 'yö Toma, 'yö Adhöfe
gbö Zakö, 'yö Tade, 'yö Simɔ 'ö go "sɛ -ta -ko zë -mɛ -nu suu 'gü,
19 'yö Zuda Isikadhiɔtö 'ö Yesu "dhiʊ̈ dɔ bha.

Yesu -gɔ 'kɔɔmɛ -nu -bha -a mɔɔ- -kɔ waa- za 'wo- dɔ- -bha -a -yɔ 'ö- bɔ 'ö Makö -ya pö

20 ̱Dhɛ 'ö Yesu waa- ö -bha ̱klang -nu ̱wa wo yee kë ̱wa nu
"kwɛandhö, 'yö mɛ -yö bho 'zü "dhuu -deewo 'yö 'wo nu mü, 'yö waa-
ö -bha ̱klang -nu woo- kë -zianwo -kɔ 'ö 'gü kö -wo pë -bhö -a -kɔ 'yaa
gun.
21 ̱Dhɛ 'ö- -bha mɛ -nu 'wo 'wɔn -nu 'ö- kë sië bha- ma, 'yö 'wo nu kö
'wo- 'kun kö 'wo 'dho- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö wo -zë -wa pö
sië pë ̱në ̱ya -da "yan 'gü.

(Matiö 12,22-32; Dhukö 11,14-23; Dhukö 12,10)

22 "Kɛɛ kö 'tɔnggɔmɛ -nu 'kö 'wo go Zedhizadhɛmö 'wo nu bha, wo -zë
-wa pö sië ̱dhɛ: «"Yina -gblüdë 'wo- Bɛɛzebidhö -kë bha ̱në- 'gü, kö mɛ
'bha -nu -wa pö sië 'pö ̱dhɛ -yö "yina yaa -nu -kë -a -nu -gɔmɛ bha ̱në-
faan 'ka.
23 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- ma, 'yö- -nu -dhɛ, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ "gwënng 'gü
'ö- pö: «Sɔtraan -zë -yö Sɔtraan "piʊ̈ kë -kɔ -kë ̱dhɛ?»
24 'Yö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ "sɛgɔ do ̱ya "pɛ kö- 'gü -mɛ -nu -wo -gblü gɔɔn
wo "kwëë, -a "sɛ bha -yö dɔ -kɔ -kë ̱dhɛ?»
25 'Yö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'kɔ do 'gü -mɛ -nu ̱wa "pɛ 'gü kö -wo -ya 'ko
-san 'ka, -a 'kɔ bha -yö pa -kɔ -kë ̱dhɛ?
26 ̱Ya kë "dhʊ̈, 'ka- pö ̱dhɛ a "yina yaa "piʊ̈ kë sië Sɔtraan ̱në- faan 'ka,
kö- -bha 'kɔ 'yii "pɛ- 'gü ̱naa bha -ee? ̱Ya kë "dhʊ̈, -yö -mɔɔ -bha 'ö- 'kɔ
'kö bha ö dɔ -kɔ -kë ̱dhɛ? ̱Ya kë "dhʊ̈, kö- 'kɔ 'dhɛ 'kö bha 'yii 'wü ̱naa
bha -ee?
27 "Ɛɛn -wo -mɔɔ -bha 'wo -da -kɛgbaan 'bha -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö 'wo zun-
̱kwɛɛ- -nu -wlö -sü -bha kö 'wii- -lö ̱kö -blɛɛsü kpɛnngkpɛnngdhö -ee?
-Abin! -A -mɛ 'yaa 'dhö. "Fɔn kö -wa -mɛ -lö ̱në- wo -blɛɛsü ̱kö kö -kɔ
gun -na ̱mɔɔ- -bha kö -wa ̱kwɛɛ- -nu -wlö.»
28 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: Atanna -dho 'wɔn yaa
̱gban "pɛpɛ suu 'do 'do -mawɔn 'to mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ (kö ̱wa bhɛa"- -dhɛ
-a -wɔn 'gü), 'ö ̱ya kë ̱dhɛ yöö -zian ̱në ̱waa- -bhafang bho -kɔ suu "ʊʊ
suu 'ö- 'gü, 'ö -mɔɔ -bha 'ö- -mɛ -mawɔn to (kö ̱ya bhɛa"- -dhɛ),
29 "kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö -da Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ "dhiʊ̈, 'ö- -bhafang
bho, Atanna 'yii 'dho- -mɛ -mawɔn 'to tongtongdhö. Kö 'wɔn yaa suu 'ö
̱waa- kë 'ö- 'bɔn -yö to mɛ bha -todhʊ̈ 'ka ̱në ̱yaa- kë bha.
30 -A pö 'ö Yesu -ya wo "dhʊ̈ bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö ̱waa-
pö ̱në- wo- -dhɛ ̱dhɛ "yina yaa ̱në- 'gü, 'yö "yina yaa -nu kë sië- faan 'ka
bha.

(Matiö 12,46-50; Dhukö 8,19-21)

31 -Yö -to dhiang -nu bha- -nu zë -dhɛ 'gü, 'yö- dhe waa- dheebhang -nu
'wo nu, 'yö 'wo dɔ "kpɛnng 'wo mɛ bɔ- -dhɛ -dhɛ 'gü 'kɔɔdhö.

32 'Mɛ 'ö dho bha -yö -kpan -bha kö mɛ kpö ̱wa ̱klëën- -zü, 'yö- pö-
-dhɛ: «-Bhö -dhɛ -ga, i dhe waa- i dheebhang -nu ̱wa nu i mɔɔ- -dhɛ 'gü,
-wo dɔ sië "kpɛnngdhö.»
33 'Yö- -yɔ bɔ- -mɛ -gɔ 'ö- pö: «De në 'ka- -dhɛ sië n dhe "ɛɛn n dheebhang
-nu bha?»
34 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö ö "yan ̱nië 'mɛ 'wo gun ̱klëën -sü 'ka- -zü
bha- -nu -ta 'yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, n dhe waa- n dheebhang -nu ̱në 'wo
ya.
35 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö n Dë Atanna -dhidhɛwɔn -kë kö yö ̱në
n dhe "ɛɛn n dheebhang 'ka.»

4

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban më ta -sü -bha -a -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 13,1-9; Dhukö 8,4-8)

1 ̱Dhɛ 'ö Yesu -yö go mü, 'yö dho 'zü -deewo Atanna -wʊ -pö mɛ -nu -dhɛ
-dhɛ 'gü "yitagbɛa 'ö Gadhidhe bha- "kpʊng "dhiü. ̱Dhɛ 'ö mɛ 'gbɛ ̱dede
̱wa nu ̱wa ̱loo mü ('ö -gɛnziödhɛ 'bhaa 'dhö 'zü mɛbhɪɪdhe -gɔ), 'yö dho
'ö -da "yitagɔ do 'gü "yi -ta. 'Yö mɛ "pɛpɛ bha- ̱gban to "sia- "yi "kpʊng
"dhiü.
2 'Yö dhiang 'gbɛ ̱dede zë- -nu -dhɛ "gwënng 'gü 'ö- pö:
3 «-Ka ka "tʊ 'to! Yi do 'ka, 'yö 'kekëmɛ do -yö ̱wlü 'ö dho ö -bha më ta
-dhɛ 'gü ö -gɔ 'bhlaa.
4 ̱Dhɛ 'ö zun 'më 'ö dho- ta bha- -pɛn -sü -bha, 'yö- "pɛan 'bha -yö ̱wɛnng
zian -gloo "piü ('yö 'yii 'dho "sɛɛdhö), 'yö -maa -nu 'wo nu 'wo- -bhö.
5 'Yö- -kɔ "pɛan 'bha -yö ̱wɛnng -gwë 'saa- "dhiü, -dhɛ 'ö "sɛ 'yaa mü 'gbɛ
bha- 'gü, 'yö to 'ö bhɔ 'dho 'ö 'yii- wo "sɛɛdhö ̱gblɛɛn bha- -wɔn 'gü.
6 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö 'yënng- ̱ya zun 'bhü -sü -bha, 'yö- ̱gban -yö "kpɛa kpɔ
"pɛɛpɛdhö -a yun ziö -dhɛ 'ö 'yaa 'dhö bha- -wɔn 'gü.
7 'Yö- -kɔ "pɛan 'bha- dho 'zü 'ö ̱wɛnng "glɛɛn -kpɔɔ 'gü. ̱Dhɛ 'ö waa-
"glɛn -nu bha- -nu ̱gban ̱wa bhɔ, 'yö "glɛɛn -kpɔɔ faan -yö -kë -ta 'gbiin-
'yö- -kpaa 'yii kë.
8 'Yö- -kɔ "pɛan 'bha -yö ̱wɛnng "sɛ -së 'gü, 'yö bhɔ, 'yö ̱kpɛa, 'yö yö -zë
'ö -dhi. 'Yö- -kpaaga do ga -yö -kë -bha -kaɔng -yaaga, -kaɔng "saɔdo, "ɛɛn
këng do -nu 'gü.
9 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo "gwënng bha- -da -sü 'ka, 'yö- pö: «'Mɛ 'ö- 'wɔn ma
-tʊ 'dhö 'dhö -ya 'gü ma!»

Yesu dhiang zë "gwënng 'gü -gɛn 'ö- pö 'ö Makö -ya pö
(Matiö 13,10-17; Dhukö 8,9-10)

10 ̱Dhɛ 'wo to wo do 'ka, 'yö- -bha ̱klang -nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha -waa
'mɛ 'wo gun- ̱keng- mü 'wo- dhɛɛ" kpɔ "gwënng -nu 'ö- -da bha- 'klɔɔ- 'ka.
11 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka ̱në Atanna 'dhö ö -bha -gblüdëdhɛ 'ö
-bin -sü 'ka bha- -ta 'pʊ -sü 'ka ka -dhɛ, "kɛɛ 'mɛ -kpɛa 'kö 'wo to -wo -dho
wo -bha ma "gwënng ̱në- 'gü.
12 Kë "dhü kö ('më 'ö Atanna -wʊdhiüloomɛ Ezai -ya pö yi 'bha 'ka ̱dhɛ:
Kë "dhü kö)
-Wa -dhɛ yö wo "yan 'ka,
"kɛɛ kö 'wa 'dho- dɔ,
kö -wa ma wo "tʊ 'ka,
"kɛɛ kö 'wa 'dho- 'gü ma ö 'klɔɔ- 'ka
'ö 'wo wo zuë" ̱slëë Atanna "piü,

'ö- -nu -mawɔn 'to bha- 'gü -wɔn -yö kë.

"Gwënng 'ö -gban më ta -sü -bha bha, -a 'klɔɔ- 'ö Yesu -ya pö -a -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 13,18-23; Dhukö 8,11-15)

13 □Dhɛ 'ö □yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «"Gwënng 'a- -da bha 'kaa- 'klɔɔ- dɔ -ee? □Ya kë □dhɛ 'kii- 'dhɛ 'kö bha- 'gü ma, ka -dho -a -kpɛa 'ö to- 'gü ma 'sa -kɔ -kë □dhɛ?
14 "Gwënng 'a- -da bha- 'klɔɔ- □nɛ: Pëtamɛ 'ö pëga -pɛn bha □në □dhɛ Atanna -bha naɔdɔmɛ 'dhö, 'yö- tapë ga bha 'ö- Atanna -wʊ 'ka.
15 'Yö "tʊ -to -a -wʊ -bha -mɛ -nu bha- mɛ 'bha -nu zuë" 'dhö □dhɛ zian -gloo "piü -dhɛ 'dhö. 'Yö dhiang 'wo- zë- -nu -dhɛ bha 'ö □dhɛ pëga 'ö □wɛnng zian -gloo -ta bha- 'dhö. □Wa bo Atanna -wʊ ma -sü 'ka, 'yö Ɔotraan -yö nu 'yö- □gban bho- -nu -zʊ -bha "pɛɛpɛdhö.
16 'Yö- mɛ 'bha -nu zuë" 'dhö -kë 'zü □dhɛ -gwë 'saa- "dhiü -dhɛ 'ö "sɛ 'yaa mü 'gbɛ -a 'dhö. □Wa bo Atanna -wʊ ma -sü 'ka, -wo -to mü 'ö- -nu -zʊ kun 'ö 'wo -wɪ -bha.
17 "Kɛɛ -a zü 'yaa kë -gban -sü 'ka -a -nu zuë" "piü. □Wa bo 'dhang -bho Atanna -wʊ "dhiü -sü 'ka, 'yö 'wo □nëng- -bha "tüng 'në 'bha 'ka, "kɛɛ □dhɛ 'ö sëëbhodhe -yö nu, 'ö 'wo zun Atanna -bha mɛ -nu -wëëdhɛ bho -sü -bha, 'yö 'wo -kan -a -wʊ -bha.
18 'Yö- mɛ 'bha -nu zuë" 'gü -dhɛ 'dhö □dhɛ "glɛɛn -kpɔɔ 'gü -dhɛ 'dhö; -wo Atanna -wʊ ma -zë -wo,
19 "kɛɛ 'yö -tosɛa kë -sü 'ö "kpʊng □taa bha- -zʊgɔndhe waa- □naɔ -wɔn -nu waa- pë "wɛɛ -nu -wɔn -zʊgɔndhe -yö dho 'ö sɔ Atanna -wʊ 'wo- ma bha- -ta 'yö- □trɔɔn 'yaa kë.
20 "Kɛɛ 'yö- mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö- -nu zuë" -yö -kë □dhɛ "sɛ -së 'dhö, 'yö □wa Atanna -wʊ ma, 'yö 'wo 'dhang bho- "dhiü, 'yö 'wo □trɔɔn -kë Atanna -dhɛ, 'yö -kë □dhɛ -mlü 'ö- -kpaaga do ga- -kë -bha -kaɔng -yaaga, -kaɔng "saɔdo, këng do -nu 'gü bha- 'dhö.

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban -dhangbha -bha -a -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Dhukö 8,16-18)

21 'Yö go mü 'ö- pö: «"Ɛɛn -yö ka 'gü □dhɛ -dhangbha 'wo dɔng □sië 'kɔɔdhö bha, -wa -dɔ kö -wa -da gbɔ □wlöö □naa, "ɛɛn kö -wa -da 'dhii- □wlöö □naa -ee? □Waa- dɔ 'waa- -ya -dhangbha -dɔtapë -zë -ta -ee?
22 -Yö kë ka "yaan □dhɛ pë "pɛpɛ 'ö -gblɛn 'kpɔ 'gü, -a □gban -dho zun zang -ta. □Dhɛ 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'gü 'yii 'dho 'to tii 'ka kö -dhɛ 'yii yö- 'gü.
23 □Dhɛ 'ö "dhü, 'mɛ 'ö- 'wɔn ma -tʊ 'dhö 'dhö -ya dɔ -së 'ka kö -ya 'gü ma!»
24 'Yö go mü 'zü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka ka "tüng kë -wʊ -nu 'ka- ma sië bha- 'gü, -a -gɛn -mü □dhɛ pë do 'ka- sü 'ka pë dan- 'ka mɛ -dhɛ bha □në Atanna dho- 'sü 'yö ka -bha dan- 'ka 'pö, 'yö ka taa -da -ta.
25 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ pë 'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö, 'yö 'wo dho- -mɛ taa kë, "kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö- -bha 'yaa 'gbɛ, "kɛɛ 'ö 'yaa- -ziö 'gü ziö bha, -a 'dhɛ 'në 'ö- -gɔ □në 'wo dho- 'sü- -gɔ -zianwo do.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban tapë -bha -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

26 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha -yö □dhɛ mɛ 'ö □wlü 'ö dho 'ö pë ta □në- 'dhö.

27 ŋYa ö bo- -da -sü -zë 'ka "sɛɛdhö, -yö -to "yaan oo, -yö yi -zian ŋnë zë
oo, tapë 'kö bha -yö -bhɔ 'ö ö -bha "gla ŋgban wo ö -dɪ -ta kɔ́ 'yaa- -kɔ 'bha
dɔ.
28 "Sɛ 'ö pë ta- 'gü bha ŋnë ö -dɪ 'gü "slë -kë, 'yö 'pë 'wo- ta bha 'ö bhɔ,
'yö dho 'ö -kë pë -bhong 'ka, 'yö dho 'yö ö -kpaa -ya, kö- ga 'ö- -kpaa -bha
bha- "flɪɪ- -ya 'gü mü "dhʊ̈ do.
29 ŋYa bo -pë kë -sü 'ka, 'yö 'wo -dhaa -da 'gü, kö- "kan "tʊ̈ng ŋnë ŋloo
bha.»

Seneve ga "gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö Makö -ya pö
(Matiö 13,31-32; Dhukö 13,18-19)

30 ŋDhɛ 'ö go mü, 'yö "gwënng do 'bha -da -a -nu -dhɛ 'zü -deewo 'ö- zü
bho 'ö- pö: «-Më ŋnë 'kwa ŋmɔɔ- -bha 'kwa Atanna -bha -gblüdëdhɛ -zɔn
'ka? "Ɛɛn 'kwa- pö 'kwa- kë "gwënng 'ka kö 'kwa- -da, kwa -dho -a -da -kɔ
kë ŋdhɛ kö -wa 'gü ma?»
31 'Yö- pö: «-Yö ŋdhɛ tapë 'wo- -dhɛ seneve bha- 'dhö. -A ga 'kö mɛ -ya
-da "sɛɛdhö bha mɛ- mɛ "yan "nuu ŋnë- dɔ- -ta, -a -gɛn -mü ŋdhɛ -a ga 'yaa
ŋmɔɔ tapë "pɛpɛ 'kö 'wo- ta- 'bha ga 'ka.
32 "Kɛɛ ŋwaa- ta ŋya bhɔ, 'yö -gla, 'yö dho 'ö ziö tapë ŋgban "pɛpɛ suu
-ta. 'Yö -gbeng bho, 'yö ŋdiëë, 'yö ŋbhlɛɛ, ŋya dɔ mü kö -maa -nu -wo nu
sië 'wo 'kɔ dɔ- "dhɛ 'gü.
33 Yesu -gun Atanna -wʊ pö sië mɛ -nu -dhɛ "gwënng -nu ŋnë- -da -sü 'ka
'gbɛ 'ka ŋdhɛ -kɔ bha- 'dhö, "kɛɛ -a 'dhɛ 'ö ŋyaa- -da 'wo ŋmɔɔ- -bha 'wo-
'gü ma ŋnë 'ö gun- -da sië "tʊ -to ö -wʊ -bha -mɛ -nu -dhɛ, kë "dhʊ̈ kö -wa
'gü ma.
34 'Yaa gun dhiang 'bha zë sië- -nu -dhɛ "wɛɛwɛɛ kö 'yii- kë "gwënng 'ka,
"kɛɛ ŋyaa- -da "dhʊ̈, ŋwa 'to wo do 'ka, 'yö ŋyaa- 'klɔɔ- pö ö -bha ŋklang
-nu -dhɛ.

Yesu -bha "tɛɛ -dha "kan -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 8,23-27; Dhukö 8,22-25)

35 -A yi do bha- 'ka yɛan" "piʊ̈, 'yö Yesu -ya pö ö -bha ŋklang -nu -dhɛ
ŋdhɛ 'wo "yi "kan kö 'wo bɔ "yi ŋtaama.
36 "Yitagɔ 'gbɛ ŋnë gun -dhɛ bha- 'gü. ŋDhɛ 'ö ŋwa wo bo mɛ "dhaa bha-
-nu -dɔ zian -sü 'ka 'ö ŋwa 'dho, 'yö waa- -bha ŋklang -nu 'wo dho 'wo -da
"yitagɔ 'dhɛ 'ö gun -ya sië- 'gü, 'ö dhiang zë bha- 'gü.
37 ŋDhɛ 'ö ŋwa -da "yi -ta 'wo 'dho sië, 'wo dho "kan wo -ta kö "tɛɛ -ziiziisü
ŋya -ya ziö -sü -bha. Kö "yi ŋya -ya zɔn -sü -bha, kö "yikpö -nu ŋwa -ya -da
-sü -bha "yitagɔ bha- 'gü, "tɛɛ 'gü 'kun -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü, -wo -to -dhɛ
do bha- 'gü 'ö "yi -yö zun "yitagɔ bha- pa -sü -bha.
38 'Wɔn -nu bha 'wo kë sië "dhʊ̈ "tʊ̈ng 'ö- 'gü bha kö Yesu -zë ŋya ö -gɔ
dɔ -gɔdɔtapë -ta kö -yö ö -bha yi zë sië ö 'flëë- 'gü "yitagɔ zü "piʊ̈ -zian 'ka.
'Yö- -bha ŋklang -nu 'wo pa- -bha, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, ga 'ö kwaa-
wo ya 'bhaa- -dhɛ ŋnë yö -ee? "Ɛɛn 'yaa i 'gü ŋnë wo 'wɔn 'bha 'ka -ee?»
39 ŋDhɛ 'ö -bö, 'yö ŋgbla "tɛɛ 'ö gun ziö sië bha- -ta. 'Yö- pö "yi bha- -dhɛ:
«-Bhö dɔ! -Dhɛa ga i -ta!» 'Yö "tɛɛ -yö bo ziö -sü 'ka, 'yö -dhɛta -yö dɔ
dingdhö.
40 'Yö- pö ö -bha ŋklang -nu -dhɛ: «Ka "suʊ̈ "sinma kö "dhʊ̈- -wo -më
-wɔn 'gü? "Ɛɛn 'kii 'dhang ŋnë bho ŋkö n "dhiʊ̈ -ee?
41 'Yö "suʊ̈ -ziisü -yö -da 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu 'gü 'wɔn 'ö Yesu -ya
-kë bha- -wɔn 'gü. 'Yö 'wo zun wo 'ko dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «De suu
'ö ya ŋzɔɔ 'yö "tɛɛ waa- "yi -nu ŋgban 'wo wo -gɔ dho- -dhɛ "sia- ŋni?»

5

-Kɔ 'ö Yesu -yö gɔndë do 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü -a dha- 'ka (Matiö 8,28-34; Dhukö 8,26-39)

1 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Yesu waa- -bha klang -nu 'wo "yitagbɛa 'ö Gadhidhe bha- -kan, 'yö 'wo bɔ- taama Zedhazeni -sɛ 'gü.

2 Dhɛ 'ö go "yitagɔ 'gü 'ö zun "sia- bhoo, 'yö gɔndë do 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü 'ö gun wɔ sië mɛ gee -bho 'gü -yɛ -nu 'wo -tɔn 'gü -a -nu 'gü bha, 'ö go bun taa -zian 'ka 'yö nu- -gɔ zian-.

3 'Mɛ bha -yö -gun wɔ sië -dhɛ bha në- 'gü, kö mɛ 'bha -kɔ 'yaa mɔɔ- -bha 'zü kö -ya -lö -piö lɔɔ" -zian 'ka.

4 -A -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhü kö waa- -gɛn -nu waa- -kɔ -nu -lö -piö döngga -nu waa- -piö lɔɔ" -nu 'ka -blɛɛsü, "kɛɛ kö yaa- gban "kan "pɛɛpɛdhö kö mɛ 'bha -kɔ 'yaa mɔɔ- -bha 'zü kö -ya 'kun.

5 Kö buntaadhɛ -nu waa- -tɔn -bha -dhɛ -nu bha në wa 'to- gloodhɛ 'ka 'yënng- 'gü waa- gbeng 'gü -nu 'gü kö -yö "gbla sië, 'ö ö -dı -pɛ -nu wo -gwë 'ka.

6-8 Dhɛ 'ö Yesu yö kö -yö nu sië -dhɛ gblɛɛn 'gü, 'yö dho- -gɔ zian- -bɛang 'ka. Dhɛ 'ö dho 'ö loo- -dhɛ 'gü, 'yö Yesu -ya pö "yina yaa 'ö gun gɔndënë bha- 'gü bha- -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö 'go 'mɛ bha- 'gü 'kii ziö!» 'Yö 'mɛ bha 'ö zun Yesu -dhɛ ö kpiö 'gü, 'yö "yina 'ö gun- 'gü bha 'ö gbla "gbıı- 'ka 'ö- pö: «'Kwa ma mü, Atanna 'ö dhang- 'gü -a Gbö Yesu? Bhɛa" në 'a- wo i -dhɛ kö i dɔ "gbıı- kö 'i- kë Atanna -dhɛ kö 'bha 'dho n kë -kɔ 'bha 'gü -dhe!»

9 'Yö Yesu -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «I 'tɔ- de?» 'Yö- pö: «-Wo n -dhɛ -gblü "dhaa, -a -gɛn -mü dhɛ yi 'gbɛ -ziisü.»

10 'Yö "yina yaa -nu bha 'wo zun -gbɛʊʊ kë -sü bha Yesu -dhɛ 'wo- pö -yö dɔ "gbıı- kö 'ya 'dho wo kë "sɛ bha- 'gü.

11 "Tüng 'wo kë sië- 'ka "dhü bha kö -bhɔ -kpluu 'kpii- 'bha -yö -bhöpë mɔɔ- sië -tɔn -bha -a -nu "sɔɔ -dhɛ 'bha 'gü mü,

12 'yö "yina yaa -nu bha 'wo bhɛa Yesu -dhɛ 'wo- pö: «-Bhö dɔ "gbıı- kö 'bha- pö 'i yi kë, kö 'i yi bɔ -bhɔ -kplü ya- 'gü kö 'yi -da 'gü!»

13 'Yö Yesu -ya pö: «'Ma "wı- -bha, -ka 'dho mü!» 'Yö "yina yaa -nu bha 'wo go 'mɛ bha- 'gü, 'yö 'wo dho 'wo -da -bhɔ -nu bha- -nu 'gü, 'yö -bhɔ 'ö mɔɔ "gblü plɛ -nu -bha bha 'wo -pɛn, 'yö 'wo dɔ -bɛang -bha goo bha- -bha, 'wo dho 'wo -pö "yitagbɛa bha- bhaa, 'yö "yi -ya -nu zë.

14 'Yö 'mɛ 'wo gun -bhɔ -kplü bha- -maa kë sië bha, 'wo dua 'wo dho 'wɔn bha- -taɔng 'ka -a -nu -bha 'pö- -nu waa- gbɛatadhɛ -nu 'gü. 'Yö mɛ -yö bho "dhuu 'wo go -dhɛ -nu bha- 'gü, 'wo nu 'wɔn bha- -dhɛ -ga -dhɛ 'gü.

15 'Yö 'wo nu Yesu -dhɛ 'gü, 'yö 'wo 'mɛ 'ö "yina yaa "gblü plɛ -yö gun- 'gü bha- yö kö -yö -ya -sü 'ka Yesu "sɔɔ, kö sɔ -ya -bha, kö ya kë "klʊʊklʊ 'kpakpadhö, 'yö- "suü 'dhö -da -a -nu 'gü.

16 'Yö 'mɛ 'ö- -nu "yan 'dhö gun 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü bha- -kë "klʊʊklʊ -dhɛ 'gü, waa- 'wɔn 'ö -kë -bhɔ -nu bha- -nu 'ka bha- 'dhö bha, 'wo -ya -a -gɛn dɔ -sü -bha 'mɛ 'wo nu bha- -nu -dhɛ.

17 Dhɛ 'ö "sɛgümɛ -nu bha 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo zun -bhɛa Yesu -dhɛ -sü -bha kö -yö 'go wo -gɔ "sɛ bha- 'gü.

18 Dhɛ 'ö 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü bha 'ö Yesu yö kö -yö -da sië "yitagɔ 'gü, 'yö bhɛa- -dhɛ 'ö- pö: «A -dho 'dho i keng-.»

19 "Kɛɛ 'yii "wı- -bha, 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö kö -kɔ 'ö i -wëë -yö Atanna -kë 'ka, 'ö i dha, waa- 'wɔn -së 'ö- -kë i -dhɛ bha 'i- -gɛn dɔ i -gɔ 'kɔɔmɛ -nu -dhɛ.

20 'Yö 'mɛ bha 'ö dho, 'yö -ya 'wɔn 'ö Yesu -ya -kë -dhɛ bha- -gɛn dɔ -sü bha "sɛgɔ 'wo- -dhɛ 'pödhɛ -kaɔng do -sɛ bha- 'gü -dhɛ ̣gban "pɛpɛ 'gü. 'Yö- 'wɔn -yö mɛ ̣gban kɔn.

Yesu -bha Zɛdhiusö 'dhu dha -kɔ waa- dhebhɔ 'ö pa- -bha sɔ 'ka -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 9,18-26; Dhukö 8,40-56)

21 'Yö Yesu waa- ö -bha ̣klang 'nu 'wo -da "yitagɔ 'gü, 'yö 'wo "yitagbɛa bha- -kan 'zü -deewo. ̣Dhɛ 'ö ̣wa "yi "kan, ̣wa bɔ "yi ̣taama, 'yö mɛ -yö bho 'zü "dhuu, 'yö 'wo nu 'wo ̣klëën- -zü "yi "kpʋng "dhiü mü.

22 'Wo dho "kan wo -ta kö Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ do 'wo- -dhɛ Zɛdhiusö bha, ̣ya nu. ̣Dhɛ 'ö Yesu yö, 'yö nu 'ö "gblëënu- ̣wlöö,

23 'yö -gbɛ "ʋʋ -kë -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, n 'dhunë -ya wɔ 'ya-, -bhö dɔ "gbɪɪ- kö 'i 'dho 'i i -kɔ 'pa- 'ka n -dhɛ kö -yö dha.»

24 ̣Dhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö waa- Yesu -nu 'wo -ziö, kö mɛ kpö 'gbɛ ̣dede -wa ̣keng- kö -wa bhlʋʋ sië wo 'ko ̣zinng 'gü.

25 Yaa" kë 'wo- wo sië bha, dhebhɔ do 'bha -ya -nu kpö 'gü mü, ̣yɔɔn yën -yua 'ö zun- -bha -a -kwɛ ̣ya ̣mɔɔ -kaɔng do ga ̣plɛ -nu -bha.

26 ̣Yaa- kë -dho -dhɔtrɔɔ -nu "piü -sü 'ka -a 'gü ̣ya ga. -A ̣kwɛɛ ̣gbaan ̣wɛnng ö -dɪ -pë kë -sü -ta -dhɔtrɔɔ -nu "piü, "kɛɛ kö- 'bha 'yii 'wɔn 'kun do, -a "yua 'bha ̣në -da 'gü -kpɛawo 'ö dho- 'ka.

27 ̣Dhɛ 'ö Yesu -taɔng ma, 'yö nu 'yö -da mɛ kpö bha- 'gü Yesu ̣kee- -ta, 'yö dho 'ö ö -kɔ pa- -bha sɔ 'ka.

28 -A kë 'ö- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̣dhɛ 'ö gun "dhü kö -yö 'dhang -bho "dhiü, 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̣dhɛ: «̣Ya kë ̣dhɛ kö n -kɔ -zian -yö 'pa- -bha sɔ 'ka kö 'ma dha.»

29 'Ö ö -kɔ pa- -bha sɔ 'ka -dhɛ do 'ö- 'gü 'pö bha, -yö -to mü 'ö- -bha "yua bha 'ö bo, 'ö yöö ̣dede 'ö 'dhang bho- "dhiü ̣dhɛ 'ya kë "klʋʋklʋ 'kpakpadhö.

30 Yesu -yö -to 'pö -dhɛ do bha- 'gü 'ö- 'wɔn dɔ ̣dhɛ ö faan 'bha ̣ya 'go ö 'gü ̣ya zun "kpɛnng, 'yö ̣slëë ö 'gü mɛ kpö bha- 'gü 'ö- pö: «De ̣në pa ma sɔ 'ka bha?»

31 'Yö- -bha ̣klang -nu -wa pö- -dhɛ: «'Aa, yi Dëmɛ, i -mɔɔ -bha 'i dhɛɛ" 'kpɔ suu bha- -kë, "kɛɛ kö i dɔ sië mɛ "bhɪɪ- "dhaa 'gü ̣dhɛ 'pë 'ya 'dhö -ee?»

32 "Kɛɛ kö -yö -dhɛ -ga sië ö -zü -zü "dhü do kö 'mɛ 'ö bhɔ bha 'ö- mɛ dɔ.

33 ̣Dhɛ 'ö dhebhɔ bha ̣ya 'wɔn ̣slɔɔ 'gü ̣dhɛ mɛ 'ö pa Yesu -bha sɔ 'ka bha, -ya mɛ mɔɔ- sië, 'yö "suü 'dhö -da 'gü, 'yö -ya ̣zii -sü -bha, "kɛɛ ̣dhɛ 'ö -kë ̣dhɛ -ya 'wɔn dɔ 'kpakpadhö ̣dhɛ 'ya dha, 'yö nu 'yö "gblëënu Yesu ̣wlöö, 'yö -kɔ 'ö -kë 'ka 'yö -ziö -dhɛ -a -gɛn 'gü "pɛɛpɛdhö.

34 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «N 'tɛado, i -bha 'dhang bho n "dhiü -sü ̣në i dha bha. -Bhö i -bha 'dho wo i 'flëë- 'gü, 'bha kë "klʋʋklʋ.»

35 Dhiang bha -yö -to Yesu "dhi, 'yö mɛ -yö go Zɛdhiusö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö 'wo nu 'wo- pö Zɛdhiusö -dhɛ: «Yi Dëmɛ, 'bha 'dho kwa Dëmɛ ziö "yɛ 'gü "wɛɛwɛɛ, i 'dhu 'yaa mü 'zü,

36 "kɛɛ -a pö 'wo- wo "dhü bha, 'yii 'dho Yesu ̣gbin-, 'yö- pö Zɛdhiusö -dhɛ: «-A 'to "dhü ̣zɔɔ 'dhɛ, 'bha 'dho "suü, -bhö 'dhang bho n "dhiü doseng!»

37 ̣Dhɛ 'ö ̣yaa- pö "dhü, 'yö Zɛdhiusö -bha 'kɔɔ -zian sü, "kɛɛ -a 'dho -sü 'ka 'yii "wɪ- -bha kö mɛ "wɛɛ 'bha -yö 'dho 'ö dɔ kö 'yii kë Piɛdhö, Zakö waa- ö 'zlaa- Zan -nu -zë 'ka.

38 'Yö 'wo dho 'wo ̀loo Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ bha- -gɔ
"kwɛandhö. 'Wo ̀loo mü kö -wo "tabhoo -da sië mü -yuudhö, kö mɛ 'bha
-nu -wo "gbʋ bɔ sië 'wo ̀gbla- 'ka "gbɪɪ- 'ka.
39 'Yö -da 'kɔɔdhö, 'yö- pö 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -dhɛ: «-Më -wɔn ̀në
'ka- "gbʋ bɔ 'yö 'ka ̀gbang dɔ sië- 'ka -yuudhö ya? ̀Ya 'to 'në 'kö ya- -bha
-zë -bha kö 'yii ga, -yö yi ̀në- zë.
40 ̀Dhɛ 'wo- ma "dhʋ, 'yö 'wo zun ̀wɛɛ dɔ -sü -bha -a -bha. "Kɛɛ 'yö mɛ
̀gban "pɛpɛ zun "kpɛnng, 'yö to -a 'dhö, 'në dë bha- 'dhö, 'në dhe 'dhö -a
-nu -bha waa- -bha ̀klang -nu -yaaga 'wo nu- dɔ bha- -nu 'dhö, 'yö 'wo
dho 'wo -da 'kɔ 'ö 'në ̀gee -yö gun- 'gü bha- 'gü.
41 'Yö dho 'ö 'në bha- kun- -kɔ -bha 'ö- pö- -dhɛ (eblö -wʋ 'gü) 'ö- pö:
«Tadhita kumi!» ̀Waa- pö "dhʋ kö -wa pö: «'Nëdhiëngnë, ma ̀në 'a- pö,
-bhö "wlü!»
42 'Në bha -yö -to ̀kwɛng mü 'ö ̀wlü 'ö dɔ ö -gɛan, 'ö zun "ta 'sü -sü -bha,
-a -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun "dhʋ kö- -kwɛ ̀ya kë -kaɔng do ga ̀plɛ. 'Wɔn bha
'yö 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu ̀gban "dhi dɔ bong 'ka.
43 'Wɔn bha ̀dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʋ, 'yö Yesu -yö -dhio dɔ 'mɛ 'wo gun mü
bha- -nu -ta, 'ö ö kɔngga ziö- 'ka- -nu -dhɛ "sɛɛ glɔglɔdhö kö mɛ 'bha 'ya
'dho 'wɔn ̀slɔɔ- 'gü. 'Yö go mü 'ö- pö- 'kpɔmɛ -nu -dhɛ -wo -bhöpë nu
'nëdhiëngnë bha- -dhɛ kö -ya -bhö.

6

Yesu dhiang -zë ö -dɪ ̀plöö -sü -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 13,53-58; Dhukö 4,16-30)

1 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʋ, 'yö Yesu -yö go -dhɛ bha- 'gü, 'yö dho Nazadhɛtö,
'pödhɛ 'ö -gla 'gü bha- 'gü waa- -bha ̀klang -nu 'dhö.
2 ̀Dhɛ 'ö Zuifö -nu -bha ̀glooyi ̀ya ̀loo, 'yö dho- -nu -bha -yak-
wëëkëgükɔ 'gü 'yö -ya mɛ draan- -sü -bha. 'Yö mɛ kpö 'wo- -wʋ ma bha-
'wɔn -ya -nu kɔn, 'yö 'wo zun- pö -sü -bha: «'Yö -yö -go ̀zɔɔ ö -bha
'wɔndɔdhe -nu, ̀kpaɔdhɛ -nu waa- "dhabhliwɔn -nu 'ö- kë sië ya- 'ka 'mɛ?
3 "Ɛɛn "dhüyënmɛ (do "wɛ 'ö mɛ ̀gban 'kwa- dɔ ya) 'yaa -mü -ee?
"Ɛɛn Madhi gbö ya 'yaa -mü -ee? "Ɛɛn Zakö, Zozö, Zudë waa- Simɔ -nu
dheebhang ya 'yaa kë ̀ni -ee? "Ɛɛn -a dheebhang dhong -nu ya 'aa mü
'wo kwa kpö 'gü ya -ee?» 'Yö "mɔnɛ -yö ma- -nu 'gü, 'yö Yesu -kë -nu -gɔ
̀dhɛ -a -nu -gɛn "dhiʋ -zuö -bha -gwë 'dhö ('dhang 'ö 'wii- bho- "dhiʋ bha-
-wɔn 'gü).
4 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -pö "dhʋ -dhɛ -mü ka -gɔ,
-a -gɛn -mü ̀dhɛ -wo Atanna -wʋdhiüloomɛ ̀bhlëë -ya -dhɛ ̀gban "pɛpɛ
'gü, "kɛɛ -a -gɔ "sɛgümɛ -nu oo, -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu waa- -gɔ 'kɔɔmɛ
-nu -zë 'waa- yö pë 'bha 'ka.
5-6 'Dhang 'ö 'wii- bho- "dhiʋ bha- -wɔn 'gü, 'yii ̀mɔɔ- -bha kö -yö "slë
"wɛɛ 'bha kë kö 'yii kë ö -kɔ 'ö- -ya "yuëdhi 'do 'do 'bha -nu -ta, 'wo dha -a
'ka, kö- -nu -bha gɔɔgbɪɪdhɛ bha- 'wɔn ̀yaa- 'kɔn ̀dedewo.

Yesu -bha ö -bha ̀klang -nu bɔ -sü -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 10,5-15; Dhukö 9,1-6)

̀Dhɛ 'ö go mü, 'yö -da 'pö- -nu 'wo- -nu -züzü mü bha- -nu -bhiëë -ta mɛ
-nu ̀klang -kë Atanna -wʋ 'ka -sü 'ka.
7 Yi do 'ka 'yö ö -bha ̀klang -nu -kaɔng do ga ̀plɛ bha- -nu -dhɛ, 'yö-
-nu dan ̀plɛ ̀plɛ 'yö- -nu bɔ (-dhɛ -nu 'gü) kö ̀ya -kɔ -ziö "yina yaa -nu
-gɔ -faan nu- -nu -dhɛ.

8 'Yö ö -wʋ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «'Ka 'dho së, 'ka 'dho pë 'bha 'kun ka
-kɔ "piʋ kö 'yii kë "dhünë 'ö ka ʼkwɛɛ- -a 'ka. 'Ka 'dho -bhöpë 'sü, "ɛɛn 'ka
'dho 'wëëga -da ka -ta (-a -gɛn -mü ʼdhɛ 'pë ka -mawɔn dho zun- -bha -wo
-dho -a nu ka -dhɛ). "Ta -kpɔ 'ka bhɔɔ 'ya 'dho kë ka -ta,
9 'ka 'dho "bhɛɛ ʼplɛ -da 'ko -ta, -ka -sabha ʼnë -ya ka -gɛn -bha doseng.»
10 'Yö go mü 'zü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «'Ka 'dho 'ka -da 'pö- "ʋʋ 'pö- 'ö- 'gü,
ʼwa ka ʼyëë bho 'kɔ 'ö- 'gü, -ka 'to- 'gü -yö 'to "dhʋ -yö zun- 'ka ka -go 'pö-
bha- 'gü -yi -bha (kë "dhʋ 'ö 'wɔn -yö -siö ka -dhɛngbhɔɔ -nu -dhɛ ka "piʋ).
11 'Pödhɛ 'dhɛ 'wii -kɔ -ya ka -dhɛng -bha -a 'gü, "ɛɛn 'ö 'wii "tʋ 'to ka
-wʋ -bha, -ka 'go 'plöö mü kö 'ka 'dho -dhɛ "wɛɛ 'bha 'gü, "kɛɛ 'ka- pö 'ka
'dho, -ka ka -kɔ -ma ka -gɛn -bha kö -bobi 'ö -dɔ ka -gɛn -bha 'pö- bha- 'gü
bha, -yö 'go ka -gɛn -bha, kö -yö kë Atanna -bha za -bha -a -nu zë -gɛn 'ka
dhia".»
12 ʼDhɛ 'ö ö bo -wʋ -kpɔ -a -nu -bha -sü 'ka ʼdhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo
dho, 'yö 'wo Atanna -bha naɔ bha- dɔ -dhɛ ʼgban "pɛpɛ 'gü ʼdhɛ -wo wo
bo wo kë -sɔng yaa -nu 'ka kö -wo bɔ Atanna 'ka.
13 'Wo dho -wo -gun "yina yaa 'gbɛ kë së 'pö mɛ "bhɪɪ- -nu 'gü, 'ö 'wo
"yɔn ʼgii "yuëdhi 'gbɛ -nu -bha -nu wo 'wo dha.

Zan Mɛzumɛ ga -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 14,1-12; Dhukö 9,7-9)

14 -Gblüdë Edhodö -yö Yesu -wɔn -ma "tʋng bha ʼnë- 'gü, -a -gɛn -mü
ʼdhɛ 'ö gun "dhʋ kö- 'tɔ ʼya ʼmɔɔ "sɛ bha- 'gü -dhɛ ʼgban "pɛpɛ 'gü
("dhabhliwɔn -nu 'ö gun- kë së bha- -wɔn 'gü), "kɛɛ 'mɛ 'wo gun- -dhiang
zë së "dhʋ bha- -nu -wʋ 'yaa gun do. Mɛ 'bha -nu -gun pö së ʼdhɛ Zan
Mɛzumɛ 'wo- zë bha ʼnë ʼya -bö -deewo, 'yö- -wɔn 'gü 'yö "dhabhliwɔn
-nu kë së bha.
15 Kö mɛ 'bha -nu -wa pö së Edhi ('ö gun Atanna -wʋdhiʋloomɛ 'ka yi
'bha 'ka bha yö -mü). Kö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö -wa pö së: «-Yö -dho kë
Atanna -wʋdhiʋloomɛ do 'bha ʼnë- 'ka ʼdhɛ -a 'mɛ 'wo gun zii 'kpa -a -nu
'dhö.»
16 "Kɛɛ ʼdhɛ Edhodö -zë 'ö- ma, 'yö- pö: «Zan Mɛzumɛ 'a- -gɔ -kan bha
ʼnë ʼya -bö bha!»
17-18 -A pö 'ö- wo "dhʋ bha- -gɛn -mü ʼdhɛ yöö ʼdede ʼnë kë ö -wʋ kpɔ
mɛ -bha, 'yö 'wo Zan kun 'wo- -lö, 'yö 'wo- -da -kaso 'gü, -a pö 'ö Zan -ya
wo- -dhɛ ʼdhɛ ʼya ö dheebhang Fidhipö -bha dhebhɔ Edhodiadö bho- -gɔ
ʼya 'wɔn yaa kë bha- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ʼdhɛ Zan- kë- -pö -dhɛ -ta "puu
'ka 'ö- pö: «-A -dhɛ 'yaa -bha kö 'i i dheebhang -bha dhe bho- -gɔ.»
19 -A pö 'ö Zan -ya wo "dhʋ bha 'yö -siö Edhodiadö -dhɛ. -A bhlɔɔ -ma
'gü -kɔ yaa bha, 'yö gun "piʋ ʼdhɛ 'ö Zan zë,
20 "kɛɛ 'yö- -kɔ 'yaa gun, -a -gɛn -mü ʼdhɛ Edhodö -gun "suʋ së Zan -gɔ -a
-bha -kë mɛ 'ö ʼsɔng 'bhaa- -bha 'ö tɛanwɔn pö, "kɛɛ 'ö Atanna dhɔɔbhaamɛ
'ka -sü -wɔn 'gü. -Yö -gun ö "tʋ -nu dɔ së- -wʋ -bha 'ö- -wʋ "dhia -yö ma-
'gü, 'ö ʼya ö "tʋ 'to- -wʋ -bha -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, 'ö- "gblʋʋdhɛ -yö "muu bho,
-yö -gun Zan -maa kë së yö ʼnë- -wɔn 'gü Edhodiadö -gɔ kö 'ya 'dho- zë ö
tii' 'ka.
21 "Kɛɛ yö ʼnë- ʼgban 'gü, yi do- kë -slɔɔ 'ö -kë Edhodiadö bhlɔɔ bho -yi
'ka. -Yö -kë "dhʋ yi 'ö Edhodö 'kpɔ -kwɛ -yö zun- 'ka 'ko "dhiʋ bha ʼnë- 'ka.
-A -dhɛkpaɔyi bha- 'ka, 'yö Edhodö -yö trooyi -da -a -bha mɛ -tiandhö -nu,
-a -bha "sɔdha -gɔmɛ -nu waa- 'tɔmɛ -nu 'wo Gadhidhe -sɛ 'gü -a -nu -gɔ.
22 ʼDhɛ 'ö 'mɛ 'wo- -nu -dhɛ bha ʼwa nu, 'ö ʼwa -da trookëgükɔ 'gü, 'ö
-dhɔkëdhe zü ʼya bho, 'yö Edhodiadö 'dhu -yö -da 'kɔɔdhö, 'yö zun "tan
kë -sü -bha, 'yö- "dhia -yö ma Edhodö waa- ö -bha trootamɛ -nu bha- -nu

'gü. 'Yö Edhodö -ya pö 'nëdhiëngnë 'ö "tan kë sië bha- -dhɛ 'ö- pö: «Pë "ʋʋ
pë 'ö -dhi i -dhɛ, -a -gbadhɛ n -gɔ kö 'a- nu i -dhɛ!»
23 Dhɛ 'ö- pö "dhʉ, 'yö go mü 'ö -sö -bhö 'ö- pö: «Pë "ʋʋ pë 'ö -dhi i -dhɛ,
-a pö, 'kö -kë ma -gblüdëdhɛ "pɛan do -zian 'ka, a -dho -a nu i -dhɛ. ('Mii-
kë "dhʉ, Atanna -yö n 'sü).»
24 Dhɛ 'ö -gblüdë -ya pö "dhʉ, 'yö 'në bha 'ö 'kwama kun, 'yö zun "kpɛnng
'yö dho- -zɔn ö dhe -dhɛ, 'yö- dhe -ya pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho 'kii- pö -yö Zan
Mɛzumɛ -gɔ nu i -dhɛ!»
25 'Yö ö yee kë -bɛang 'ka 'ö dho Edhodö -dhɛ 'gü 'yö- pö- -dhɛ: «N dëmɛ,
-yö n "piʉ dhɛ 'i Zan Mɛzumɛ -gɔ në- -ya 'tɛa- 'gü dede ya- 'gü kö 'i n
gba- 'ka.»
26 'Nëdhiëngnë bha- pö 'ö- wo -wo ö gba Zan -gɔ në- 'ka bha, 'yii dhi
-gblüdë Edhodö -dhɛ, "kɛɛ yöö kë tɔn dhɛ kö ya ö bo -sö -bhö -sü 'ka.
'Yö zë -sö 'ö- -bhö waa- 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ bha- -nu -wɔn -dhɛ, kö -a kë -kɔ
-zë "wɛɛ 'bhaa 'dhö 'zü,
27 'yö "sɔdha 'wo- -maa kë bha- do bɔ Zan -gɔ 'sü -dhɛ 'gü kö -yö nu- 'ka.
28 'Yö 'mɛ bha 'ö dho, 'yö Zan -gɔ -kan, 'yö- -da 'tɛa- 'gü 'ö nu- 'ka, 'yö- dɔ
'nëdhiëngnë bha- -gɔ, 'yö- sü 'pö 'ö dho- 'ka ö dhe -dhɛ.
29 Dhɛ 'ö Zan -bha klangdhiʉ -nu 'wo- ma dhɛ wa Zan zë, 'yö 'wo
dho 'wo- bhingkplü 'ö to bha- sü 'wo dho- 'ka 'wo- -wɛɛ bho.

"Kplëng 'ö Yesu -bha klang -nu -wa bho kö wa wo yee kë wa nu -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 14,13-21; Dhukö 9,10-17; Zan 6,1-14)

30 Dhɛ 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ö- -nu bɔ bha, wa wo yee kë wa nu, yi
do 'bha bha- 'ka 'yö 'wo bho 'ko -ta Yesu -kuu "dhiʉ, 'yö 'wo zun 'wo "kplëng
bho -sü -bha. 'Yö 'wɔn "pɛpɛ 'wo- -kë, waa- 'wo Atanna -wɔn -dhiang zë
-kɔ -nu 'ö- -bha, 'yö 'wo -ya -ziö -gɛn 'gü -sü -bha Yesu -dhɛ.
31 'Yö- -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka nu kö 'kwa 'dho "tʋngtadhɛ 'bha 'gü
kö 'ka ka "tɛɛ 'në 'bha 'pa.» -A pö 'ö- wo "dhʉ bha- -gɛn -mü dhɛ 'ö gun
"dhʉ kö 'mɛ 'wo 'dho sië 'wo nu sië wa kë 'gbɛ dedewo kö -kɔ 'ö Yesu
waa- -bha yëkëmɛ -nu 'wo dho- kë- 'ka kö -wo pë -zian -bhö -a -kɔ 'yaa
'dhö.
32 'Yö 'wo dho 'wo -da "yitagɔ 'gü 'wo dho -dhɛ 'ö mɛ 'bhaa mü 'ö 'wo dho
wo -dɩ -slɔɔ -bha bha- 'gü.
33 "Kɛɛ 'yö mɛ 'gbɛ -wa -nu 'dho -dhɛ yö, 'yö 'wo- -nu dɔ, 'yö mɛ -yö go
'pödhɛ "pɛpɛ 'wo mü -a gban 'gü 'do 'do, 'yö 'wo dho wo -gɛn -ta, 'yö 'wo
-da -nu "dhiʉ -dhɛ 'wo 'dho sië- -bha bha- 'gü. "Sanni Yesu waa- ö kengmɛ
-nu -wo nu kö -wo loo mü kö 'mɛ 'wo bha wa loo mü 'nu.
34 Dhɛ 'ö Yesu -yö go "yitagɔ 'gü 'ö zun "sia-, kö mɛ ya -dhɛ gban pa
tingtingdhö; 'yö -wëë -yö zun bɔ -sü -bha -a -ta -a -nu -wɔn 'gü, -a -gɛn
-mü dhɛ yaa- -nu -ga, -wo -kë 'gü dhɛ -tuʉ 'ö- -gɔdhiʉmɛ 'yaa 'dhö në-
'dhö. 'Yö zun 'wɔn 'gbɛ 'ö -gban Atanna -wɔn -bha -a 'klɔɔ- -pö -nu -dhɛ
-sü -bha.

Yesu -bha mɛ "gblü "sɔɔdhu "dhiʉ gba -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

35 Dhɛ 'ö- -bha klang -nu 'wo- -ga dhɛ 'yënng- -gɔ ya -ya -tɔn -ta,
'yö 'wo yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö- -dhɛ: «-Dhɛ 'kwa- -bha ya "tʋngtadhɛ -mü, 'sa
"bin ya 'ma.
36 'Dho- -bha kö 'i -wʋ 'kpɔ 'mɛ bha- -nu -bha kö -wo 'dho wo -bhöpë 'dhɔ
-dhɛ 'gü 'pö- -nu 'wo kwa -züzü ya waa- gbɛɛtadhɛ -nu 'gü kö -wa -bhö.
37 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Aa bhoo, kaa dede në -kaa -nu
gba -bhöpë 'ka!» "Kɛɛ 'yö 'wo- pö: «'Aa, 'mɛ 'wo ya -wo 'gbɛ "gbɩɩ- -wa!

-Yö i "piü ɖhɛ 'yi 'dho 'wëë- 'wo dho yëkëmɛ do ɖsaa bho- 'ka "su "saaga "piü bha- 'bluu- -dhɔ kö 'yi- nu- -nu -dhɛ kö -wa -bhö -ee? "Kɛɛ kö 'zü yii-kë "dhü 'yii 'dho ɖmɔɔ- -nu -ta zɔɔ -wa!»

38 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho ɖzɔɔ kö 'ka ka bhɔɔ" bho mü, 'bluu- bhɛ ɖdhɛ ɖnë ɖya 'to mü? ɖDhɛ 'wo dho 'wo wo bhɔɔ" bho mü 'ö 'wo 'pë ɖya 'to -a ɖdhʋng -së 'ka, 'yö 'wo nu 'wo- pö- -dhɛ: «'Bluu- bhɛ "sɔɔdhu waa- 'yuü- ɖplɛ ɖnë ɖya 'to mü.»

39 ɖDhɛ 'ö ɖwaa- pö- -dhɛ "dhü, 'yö- pö -wo 'mɛ 'wo bha- -nu -ya kpö kpö 'ka blëë -nɛɛ -ta mü.

40 'Yö 'wo -ya kpö kpö 'ka, këng do këng do, "ɛɛn -kaɔng "sɔɔdhu "sɔɔdhu.

41 'Yö ö -kɔ -da 'bluu- bhɛ "sɔɔdhu bha- 'gü, waa- 'yuü- ga ɖplɛ bha- 'dhö, 'yö ö "yan "dhiü ɖwlü dhang- 'gü, 'yö Atanna nuɛ" bho 'bluu- bha- -wɔn 'gü waa- 'yuü- bha- 'dhö, 'yö 'bluu- bha- "kplü "kplü bho, 'yö- dɔ ö -bha ɖklang -nu -gɔ kö -wa 'gü -gblü 'mɛ 'wo bha- -nu -ta. 'Yö dho 'ö 'yuü- ɖplɛ bha- nu 'pö- -nu -dhɛ, 'yö 'wo- 'gü -gblü 'pö 'mɛ 'wo bha- -nu -ta.

42 'Yö 'mɛ 'wo bha- ɖgban "pɛpɛ 'wo 'bluu- bha- -bhö 'wo kën, 'yö- -kpɛa -yö to.

43 'Yö 'bluu- waa- 'yuü- bha- -nu -da 'ko -ta -sü -kpɛa 'ö to 'ö dho 'ö ɖmɔɔ töö -yan -kaɔng do ga ɖplɛ -bha,

44 "kɛɛ 'sa kö gɔɔn- -nu 'wo 'pë bha- -bhö -wo gun mɛ "gblü "sɔɔdhu (kö 'wii 'në -nu waa- dhong -nu -a -nu -da mü).

Yesu "ta 'sü "yi -ta -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 14,22-33; Zan 6,15-21)

45 ɖDhɛ 'wo wo bo 'pë bha- -bhö -sü 'ka, 'yö Yesu -yö zun -fɛɛ -ya ö -bha ɖklang -nu -bha -sü -bha 'ö- pö wo -zë -wo -da ɖsië "yitagɔ 'gü kö -wo "yi "kan "vaandhö, -wo -da ö "dhiü -wo 'dho Bɛsaida "pɛan "piü kö yö -zë 'ö ö -wʋ 'kpɔ 'mɛ 'wo bha- -nu -bha.

46 ɖDhɛ 'ö ö -wʋ kpɔ- -nu -bha "pɛpɛdhö, 'ö 'wo dho, 'yö dho -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü -tɔn ɖgbin-.

47 ɖDhɛ 'ö- -bha ɖklang -nu bha 'wo "yi "kan sië 'ö ɖwa 'dho ɖwa ɖloo "yi ɖzinng 'gü, "kɛɛ kö "bin ɖya 'ma- -nu -bha ɖdedewo, kö Yesu -zë -yö -tun "sia- "yi ɖtaama ö -dɪ -ta,

48 'yö 'wɔn ɖslɔɔ- 'gü ɖdhɛ "yi "kan -sü -yö ɖgbaɔn sië ö -bha ɖklang -nu -ta ɖdedewo, -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'ö gun "dhü kö "tɛɛ ɖya -siö -a -nu -gɔ, kö "tɛɛ -yö go sië- -nu 'dho -zian 'ka, 'ö "yitagɔ -blü 'ö dho- 'ka. ɖDhɛ 'wo dɔ -dhɛkpaɔ "dhiü, 'yö dho- -nu ɖkeng- kö -yö "ta sië "yi bha- -ta, "kɛɛ kö ɖya kë ɖdhɛ yöö ziö- -nu -ta.

49 ɖDhɛ 'ö- -bha ɖklang -nu 'wo- yö kö -yö "ta sië "yi -ta 'ö nu, -wa -ga mɛ -zii 'ka, 'yö 'wo zun "tabhoo -da -sü -bha,

50 kö "suü ɖya -da -nu 'gü kö- -nu "gblüü- -yan ɖgbaan 'wü, 'yö to 'ö dhiang -da -nu -ta 'ö- pö: «Ma -mü, -ka ka -zʋ -gban, "suü 'ya 'dho ka kë!»

51 'Yö -da -nu "piü "yitagɔ 'gü, 'yö "tɛɛ -yö bo ziö -sü 'ka, 'yö- 'wɔn -ya -bha ɖklang -nu bha- -nu kɔn ɖdedewo.

52 -A -gɛn -mü ɖdhɛ "slë 'ö Yesu -ya -kë 'bluu- 'ö- 'gü -gblü bha- -wɔn 'gü bha 'wii- ɖtaama dɔ, gun 'ö- wo "dhü kö 'wɔn 'gü ma zuë" 'yii -da -nu "gblüü- ɖkö bha- -wɔn 'gü, (-a -gɛn -mü ɖdhɛ -a -nu 'dhang bho -sü 'yaa gun- "dhiü ɖdhɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö 'wɔn suu -nu bha- -nu -kë).

'Mɛ 'ö Yesu -ya -nu dha -a -nu -bha "yua -gɔ Zenezadhe -pö 'gü -a -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 14,34-36)

53 ̀Dhɛ 'wo bo "yi bha- "kan -sü 'ka, 'wo -da Zenezadhe -sɛ 'gü, 'yö 'wo
woo- "yitagɔ to "yi "dhiʊ̈ mü.
54 -A -nu -go "yitagɔ 'gü ̀në "gbɩɩ-, 'yö mɛ ̀gban 'wo to 'wo Yesu dɔ.
55-56 'Yö ̀ya ̀loo -dhɛ "ʊʊ -dhɛ 'ö- 'gü, -yö -kë 'pö- 'kpii- 'ka oo, -yö -kë
'pö- 'sɛɛnnë 'ka oo, "ɛɛn -yö -kë 'bhlaa ̀gbɛatadhɛ -zian ̀në- 'ka oo, 'yö-
'gü -mɛ -nu 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo dho woo- "yuëdhi -nu 'sü "nuu -nu 'gü
'wo nu- 'ka, 'yö 'wo- -nu ̀loo "dhɛɛdhɛ "gbɛa do 'gü, 'yö 'wo ̀bhɛa Yesu
-dhɛ kö 'mɛ 'wo bha -wo zun- -bha sɔ -bha (kö -wo dha). 'Yö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö-
-kɔ -zë -yö zun- -bha sɔ "zɔdhiʊ̈ -zian -bha, 'yö- -nu ̀gban "pɛpɛ 'wo -kë
"klʊ̈ʊ̈klʊ̈.

7

'Wluu- -nu 'ö Fadhiziɛn -nu -wa -ya -a -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 15,1-9)

1 Yi do 'ka, 'yö Fadhiziɛn -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo go Zedhizadhɛmö
'wo bho 'ko -ta Yesu -dhɛ 'gü.
2 'Yö 'wo Yesu -bha ̀klang -nu yö kö- mɛ 'bha -nu -wo pë -bhö sië wo -kɔ
-dhii 'ka, kö 'wii wo -kɔ "zu (̀dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka -a -nu wɔ -kɔ 'gü Atanna
-wɔn "gblʊʊ "piʊ̈ kö 'wo kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -a wëëdhö bha- 'dhö).
3 "Kɛɛ 'sa kö Fadhiziɛn -nu waa- mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo Zuifö -zë 'ka, -a -nu
'bha -bha 'bha 'yaa pë -bhö kö 'yii ö -kɔ "zu 'kpakpadhö (kë "dhʊ̈ 'ö -kë
-dhiisü Atanna wëëdhö), -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -nu "bhɛma -nu 'wo 'wluu-
-nu 'ö- -ya bha "yi 'yaa zun- 'bha -wɔn -bha -a -nu -gɔ.
4 -A -wɔn 'gü, ̀wa 'go "dhɛɛdhö kö -wo nu, 'wii 'bɔn -bho wo -bha
-zu bha- wo ̀kö, 'waa -bhöpë -bhö. ̀Ya 'go- 'dhɛ bha- 'gü, -a -nu -bha
'wluu- "wɛɛwɛɛ 'në -dhɛ -nu 'wo -gban "yitakɔɔ -nu oo, "yitagbɔ -nu "ɛɛn
-piögagbɔ waa- -nu -wɔtapë -nu "zu -sü -nu -bha -wo kpö 'ka.
5 Fadhiziɛn -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu -wa -zë 'wɔn bha ̀në -dhɛ 'yö ̀dhɛ
'ö ̀wa Yesu -bha ̀klang -nu bha- -nu yö kö -wo pë -bhö sië kö 'wii wo -kɔ
"zu, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-Yö mü ̀dhɛ 'yö i -bha ̀klang -nu 'waa
'wluu- 'ö kwa "bhɛma -nu -wa -ya bha- -ya ̀bhlëë 'gü, 'yö 'wo pë -bhö wo
-kɔ -dhii 'ka?»
6-7 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «"Gblʊ̈ʊ̈dhɛgblɛɛnmɛ -nu 'ka ya,
Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ Ezai 'dhö dhiang 'ö- zë ka -bha yi 'bha 'ka 'ö -bɛn zë
-sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
‹Atanna -ya -pö: "Sɛgɔ ya- 'gü -mɛ -nu
-wo n ̀bhlëë -ya wo "dhi 'gü "wɛɛwɛɛ,
"kɛɛ- -nu zuë" -zë -yö n 'ka ̀gblɛɛn,
-a -nu -bha n -dhɔkë -gɛn 'yaa 'dhö,
-a -gɛn -mü ̀dhɛ 'wluu- -nu 'ö mɛ "bhɩɩ- -nu -wa -ya bha ̀në,
'wo wo 'ko ̀draan- -bha ̀dhɛ 'pë 'ö go Atanna ̀në- "piʊ̈ -a 'dhö› bha 'yii
̀sua kë;
8 -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka ka -kwaa Atanna -bha 'tɔng- -zë -zü 'ö 'ka- -zuö ka
-kɔ ̀kee- -ta, 'yö 'ka 'wluu- 'ö mɛ "bhɩɩ- -nu -wa -ya bha ̀në- -ya ̀bhlëë
'gü.
9 'Yö go mü 'zü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «Ka "tʊ 'yaa Atanna -bha 'tɔng- -bha
'wɔn 'ö- 'gü 'yö bha, kë "dhʊ̈ kö kaa- 'wluu- -nu ̀në -wo 'to.
10 -A -gɛn -mü ̀dhɛ Moizö -yö 'tɔng- -dɔ 'ö- pö:
‹I dë waa- i dhe -a -nu ̀bhlëë -yö kë i -gɔ.›
'Yö go mü 'zü 'ö- pö:
Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dhiang yaa ze ö 'kpɔmɛ -nu -dhɛ, -wa -mɛ zë,

11 "kɛɛ ka -zë, ka- -pö ̱dhɛ: «Mɛ ̱yaa- pö ö 'kpɔmɛ -nu -dhɛ ̱dhɛ 'pë 'ö
gun n "piü ̱dhɛ 'a- nu ka -dhɛ bha 'ma- ̱gbaɔ Atanna -gɔ, kö- 'dhɛ bha
̱ya zun ̱naa bha.»
12 Kö- -dhɛ 'yaa -bha 'zü ̱dhɛ -a -mɛ -yö 'wɔn 'bha kë ö dë waa- ö dhe -a
-nu -dhɛ,
13 'yö 'ka bhluu" ma- 'ka Atanna -bha 'tɔng- -nu -bha, ka -bha 'wluu- -nu
'ka- -ya bha- -wɔn 'gü. 'Yö 'wɔn suu -nu 'wo "dhü 'ka- 'gbɛ -kë.

Pë -nu 'wo mɛ -dhii kun Atanna wëëdhö -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö

(Matiö 15,10-20)

14 ̱Dhɛ 'ö ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö mɛ kpö 'wo gun mü bha- -nu -dhɛ
'zü -deewo, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka ka "tʋ 'to n -bha -së 'ka kö dhiang 'ö
maa- zë bha 'ka- 'gü ma.»
15 'Yö- pö: «Pë "ʋʋ pë 'ö go "kpɛnng 'ö -da mɛ "dhi 'ö mɛ -ya -bhö, -a
'bha 'yaa mɛ kë -dhiisü Atanna wëëdhö, "kɛɛ 'pë 'ö go- -mɛ zuë" 'gü 'ö zun
"kpɛnng bha ̱në- -mɛ -kë 'wɔnyaakëmɛ 'ka.
16 'Yö- pö -a zë 'a- wo sië bha 'mɛ 'wɔn 'gü ma -mɛ 'ka, -ya 'gü ma.
17 ̱Dhɛ 'ö mɛ kpö bha- -nu to 'ö dho 'ö -da 'kɔɔdhö, 'yö- -bha ̱klang -nu
'wo- dhɛɛ" kpɔ "gwënng 'ö- -da bha- 'klɔɔ- 'ka.
18 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «Kaa -dɪ 'pö 'kii kë 'wɔn 'gü ma -mɛ 'ka ̱në wo ̱kö
-ee? "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ pë 'dhɛ 'kö go "kpɛnng 'ö -da mɛ "dhi 'ö mɛ
-ya -bhö, -a 'bha 'yaa mɛ -dhii kun Atanna wëëdhö -ee?
19 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ pë 'dhɛ 'kö mɛ -ya -bhö -a 'bhaa
'dho mɛ zuë" -zë 'gü, -yö -dho mɛ "gblʊʊdhɛ ̱në- 'gü, ̱ya 'go mü 'yö mɛ
dho- 'ka blëë 'gü.» (-A pö 'ö Yesu -ya wo "dhü bha ̱në- -zɔn ̱dhɛ -bhöpë
-zë 'bha 'yaa mɛ "kian 'ka.)
20 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «'Pë 'ö go mɛbhɪɪdhe 'gü ̱në mɛ -dhii kun Atanna
wëëdhö.
21 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ zuëpiʊdhɛ bha ̱në -zʋ yaa -gɔn mɛ 'ka -sü -nu
oo, -da dhe "piü -sü -nu "ɛɛn -ziö mɛ -nu -bha gɔn ̱keng- -sü -nu oo, "yënng
dɔ -sü -nu oo, mɛ zë -sü -nu oo,
22 ̱kwaan bho -sü -nu oo, zuë" -dɔ ̱naɔ -bha -sü -nu oo, suu yaa -dhɛ
-nu, ̱flü kë -sü -nu, 'wɔn -ma 'koo -sü kë -sü -nu, zuë" -bhɔ mɛ -nu -bha pë
-bha -sü, mɛ -nu 'tɔ zë -sü -nu, -dɪ -sü 'kpii- -sü -nu waa- slaa" -dhɛ -wɔn
kë -sü -nu 'wo go- 'gü.
23 'Wɔn yaa suu "pɛpɛ 'ö "dhü bha, -yö -go mɛ zuë" ̱në- "piü, 'yö mɛ -kë
'wɔnyaakëmɛ 'ka Atanna wëëdhö.»

Dhebhɔnë do 'ö 'yaa Zuifö 'ka -a 'dhang -bho Yesu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 15,21-28)

24 ̱Dhɛ 'ö ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'yö go -dhɛ bha- 'gü 'ö dho
Tii- -sɛ 'gü. 'Yö- pö ö -dɪ -dhɛ 'ö 'dho kö 'ö ö -gblɛn 'kpɔ 'kɔ 'bha 'gü kö mɛ
'bha 'ya 'dho ö nu -wɔn 'wɔn dɔ, "kɛɛ 'yö 'yii zun- -gɔ 'kɔ "dhiü.
25 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱dhɛ 'ö dhebhɔnë do 'bha 'ö "yina yaa -yö gun- 'dhu
'gü bha, 'ö- ma ̱dhɛ Yesu ̱ya nu ̱ya ̱loo mü, 'yö dho 'ö "gblëënu- ̱wlöö.
26 -A dhebhɔ 'ö "dhü bha 'yaa gun Zuifö 'ka, Glɛkö ̱në gun- 'ka, 'yii go
Izraɛdhö -sɛ 'gü, -yö -go Sidhofenisi -sɛ 'gü. "Kɛɛ 'yö nu 'ö ̱bhɛa Yesu -dhɛ
'ö- pö -yö dɔ "gbɪɪ- kö "yina yaa 'ö- 'dhu 'gü bha -ya kë.
27 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Bhö dɔ kö 'në -nu -wo 'kën ̱kö, -a -gɛn
-mü ̱dhɛ 'yaa -së kö -wo -bhöpë 'sü 'në -nu -bɛn "dhiü kö -wa nu 'gbɛnnë
-nu -dhɛ.»

28 'Yö dhebhɔnë bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Yö "dhü tɛan- 'ka, n Dëmɛ,
"kɛɛ -a ɓblün 'kö go 'në -nu -kɔ -bha 'ö ɓwɛnng -a -nu -gɛn "piü bha 'gbɛnnë
-nu -wa yö -zë -bhö.»
29 ɓDhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Bhö 'dho, "yina yaa
ɓya 'go i 'dhu bha- 'gü -a pö i- wo "dhü bha- -wɔn 'gü.»
30 ɓDhɛ 'ö ö yee kë 'ö dho 'ö ɓloo ö -gɔ 'kɔɔdhö, -yö -kpan ö 'dhunë -bha
kö -yö wɔ sië "gbang -ta, kö "yina yaa ɓgbaan 'dho.

-Kɔ 'ö Yesu -yö "bhʋbhʋgɔn do -kë 'ka "klʋʋklʋ -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

31 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö Yesu -yö go Tii -sɛ 'gü 'ö bɔ Sidɔn, 'yö dho
"yitagbɛa 'ö Gadhidhe bha- "pɛan "piü. -A 'dho -sü 'ka -yö -bɔ "sɛ -gɔ 'ö-
'pö- 'dhö -kaɔng do bha- 'gü.
32 'Yö 'wo nu- -dhɛ "bhʋbhʋgɔn do 'ka, 'yö 'wo ɓbhɛa- -dhɛ kö -yö ö -kɔ
-ya -ta kö -yö bhɛa" Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü kö -yö kë "klʋʋklʋ.
33 'Yö 'mɛ bha- sü, 'yö bhɔ- 'ka mɛ kpö bha- -nu 'ka taa- 'bleng -bleng, 'yö
ö kɔngga -da -a "tʋ ɓgban ɓplɛ 'gü, 'yö ö -kɔ -yɛ 'ö "dhidhi -bha 'yö- zun-
'nɛɛ- -bha.
34 ɓDhɛ 'ö ɓya ö bo, 'yö ö "yan "dhiü ɓwlü dhang- 'gü, 'yö ö -fʋʋ ɓloo
"yuëdhi bha- -wëë 'ö gun- kë sië bha- -wɔn 'gü, 'yö- pö- -dhɛ: «Efata!»
(ɓWaa- pö "dhü -a -nu -wʋ 'gü kö -wa pö ‹-bhö "pʋ!›.)
35 -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'ö- "tʋ "dhiü -yö -pʋ 'ö dhiang ma, 'ö- 'nɛɛ- -yö
zun -slëë 'gü -sü -bha 'ö dhiang zë 'kpakpadhö.
36 'Yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta 'ö- pö 'wa 'dho- -gɛn dɔ mɛ 'bha -dhɛ.
"Kɛɛ 'yii 'wɔn "dhiü 'kun, ɓyaa- pö "dhü -yö -kë -zianwo ɓdhɛ -ya pö -ka ka
faan dɔ. -A -gɛn dɔ mɛ -nu -dhɛ -sü 'bha ɓnë -da 'gü- -nu -gɔ 'ö dho- 'ka.
37 "Dhabhliwɔn -nu 'ö Yesu -ya -kë bha, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn ɓdedewo,
'yö 'wo- pö: «'Aa mi, mɛ 'ö ya- këwɔn -së ɓtɔn -kɛɛ! -Yö "tʋ ɓwlü -mɛ -zian
-kë dhiangmamɛ 'ka 'ö "bhʋbhʋ -nu ɓgban -kë "wɪmɛ 'ka -wa!»

8

Yesu -bha mɛ "gblü -yiisiö "dhiü gba -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 15,32-39)

1 -A yi 'ö bha- 'ka 'zü kö mɛ kpö 'gbɛ ɓdede ɓwa bho "dhuu Yesu -dhɛ 'gü,
"kɛɛ kö 'pë 'ö woo- -bhö 'yaa 'dhö, 'yö ö -bha ɓklang -nu -dhɛ, 'yö- pö- -nu
-dhɛ 'ö- pö:
2 «'Mɛ 'wo ya- -nu -wëë ɓdede -yö n kë sië, -a -gɛn -mü ɓdhɛ 'wo nu n
"piü -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa ɓnɛ, "kɛɛ -bhöpë 'bha 'ö yöö kë- -nu -gɔ kö
-wa -bhö 'yaa 'dhö.
3 ɓYa kë ɓdhɛ 'ma- -nu 'to din- 'ka ɓdhɛ -kɔ ya- 'dhö, kö 'a -wʋ 'kpɔ- -nu
-bha kö -wo 'dho, "yiyaadhe -dho -a -nu bho kö 'wii ɓloo ɓkö wo -dɪ ɓplöö,
-a -gɛn -mü ɓdhɛ -a mɛ 'bha -nu 'godhɛ -yö ɓgblɛɛn.»
4 'Yö- -bha ɓklang -nu 'wo -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ "sinma 'wo ma ya-
-nu -bhöpë -dho 'go 'mɛ "tʋngtadhɛ 'kwa dɔ- -bha ya- 'gü?»
5 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Bluu- bhɛ ɓdhɛ ɓnë ka -gɔ?» 'Yö
'wo- -yɔ bɔ 'wo- pö: «'Bluu- bhɛ "saɔplɛ.»
6 'Yö Yesu -ya pö -wo 'mɛ 'wo bha- -nu ɓgban "pɛpɛ 'yaanu "sia-.
ɓDhɛ 'wo- -nu ɓgban 'yaanu "pɛɛpɛdhö, 'yö 'bluu- bhɛ "saɔplɛ bha- sü,
'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü 'yö- "kplü "kplü bho 'yö- nu ö -bha ɓklang
-nu -dhɛ kö -wa 'gü -gblü -a -nu -ta. 'Yö 'wo- 'gü -gblü mɛ kpö bha- -nu -ta.
7 'Ö gun "dhü kö 'yuüga 'në 'sɛnsɛnnë 'bha -nu -ya -nu -gɔ. 'Yö Yesu -ya
-nu sü 'pö, 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, 'yö 'wo- 'gü -gblü -a -nu -ta.

8 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo 'bluu- bha- -bhö 'wo kën, 'yö- "kplü "kplü -kpɛa 'ö
to 'wo- ̱loo töö 'gü, 'yö dho 'ö -kë töö -yan "saɔplɛ 'ka.
9 'Mɛ 'wo 'bluu- bha- -bhö "dhü bha, -wo -gun mɛ "gblü -yiisiö. ̱Dhɛ 'wo
wo bo pë -bhö -sü 'ka, 'yö ö -wʊ kpɔ- -nu -bha, 'yö 'wo dho.
10 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö Yesu waa- ö -bha ̱klang -nu 'wo -da
"kplagɔnë 'gü, 'yö 'wo "yi -kan 'wo dho Damanuta -sɛ 'gü.

(Matiö 16,1-4)

11 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo mü, 'yö Fadhiziɛn -nu 'wo bho "dhuu, 'yö
waa- Yesu -nu 'wo -ya zaɔdhe -da -sü -bha. 'Yö 'wo- pö Yesu -dhɛ -a 'gü
dan kian 'ka ̱dhɛ -yö "slë do 'bha kë wo "yaan kö -ya -zɔn wo -dhɛ ̱dhɛ
Atanna ̱në- bɔ tɛan- 'ka.
12 ̱Dhɛ 'wo- pö "dhü, 'yö Yesu -yö ö -fʊʊ ̱loo pinngdhö, 'yö go mü 'ö-
pö: «"Tʊ̈ng ya- 'gü -mɛ -nu -wo n -wɔn 'suan- -bho -bha -pë -mɔɔ -më -wɔn
'gü? A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: 'Mii 'dho "slë -zë "wɛɛwɛɛ 'bha
kë ̱dɛɛ 'gü -mɛ -nu ka -dhɛ tongtongdhö kö 'ka 'wɔn 'suan- bho- -bha.»
13 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö -da "kplagɔnë 'gü, 'yö- -nu to 'ö "yi -kan 'zü
-deewo 'ö dho "yi ̱taama.

Dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö -gban Fadhiziɛn -nu waa- Edhodö -nu -bha mɛ ̱klang kë -kɔ -bha -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 16,5-12)

14 -A -nu 'dho -sü 'ka, 'yö- -bha ̱klang -nu -zʊ -yö bhɔ 'bluu- 'sü -wɔn 'ka,
'sa 'ö gun "dhü kö 'bluu- bhɛ do ̱në- -nu -gɔ "kplagɔnë 'gü mü.
15 ̱Dhɛ 'wo -da zian -ta, 'yö Yesu -yö -dhio dɔ- -nu -ta 'ö- pö: «-Ka ka -dɪ
'kun ̱gɔng 'ö Edhodö waa- Fadhiziɛn -nu -gɔ bha- -gɔ!»
16 -A pö 'ö- wo "dhü bha, 'yö -kë -nu 'gü ̱dhɛ -yö -wɪ 'bluu- ̱në- 'ka, 'yö
'wo -ya -a pö -sü -bha wo 'ko -dhɛ ̱dhɛ: «-Yö kë 'ö- wo ̱dhɛ 'bluu- 'yaa
kwa -gɔ bha 'yö- pö sië "dhü bha.»
17 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ -wa pö sië "dhü, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö-
pö: «Ka ka -zʊ -gɔn "dhü -më -wɔn 'gü? 'Kii kë 'wɔn 'gü ma -mɛ ̱në- 'ka
̱kö 'yö dhiang 'kö 'a- zë bha 'kii- 'gü ma -ee?
18 "Ɛɛn ka zuë" ̱dede ̱në 'glɔɔglɔ "dhü, 'yö ka "yan 'dhö 'dhö, "kɛɛ 'yö
'kaa -dhɛ yö, "ɛɛn 'zü 'yö ka "tʊ 'dhö 'dhö, "kɛɛ 'yö 'kaa 'wɔn ma "dhü bha
-ee? "Ɛɛn ka -zʊ bhɔ -dhɛ ̱në -së ̱dedewo "dhü bha -ee?»
19 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Bluu- bhɛ "sɔɔdhu 'a mɛ "gblü "sɔɔdhu
"dhiü gba- 'ka 'nu bha, -a töö -yan ̱dhɛ ̱në kë to?» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ 'wo-
pö: «-A töö -yan -kaɔng do ga ̱plɛ.»
20 'Yö- -nu dhɛɛ" 'bha kpɔ 'ö- pö: «'Yö- "saɔplɛ 'dhɛ 'a mɛ "gblü -yiisiö
"dhiü gba- 'ka 'zü bha ̱wɛ, -a töö -yan ̱dhɛ ̱në kë to?» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ
'wo- pö: «-A töö -yan "saɔplɛ.»
21 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Kii- 'gü ma ̱kö yö -zë 'bha 'gü -ee? (-Yö -kë
ka 'gü ̱dhɛ a -wɪ 'bluu- ̱në- 'ka -ee?)»

Yesu -bha "yanwlümɛ do -kë "klü̈ klü̈ Bɛsaida -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

22 'Yö 'wo dho 'wo ̱loo Bɛsaida -pö 'gü. 'Yö 'wo nu "yanwlümɛ do 'ka Yesu
-dhɛ, 'yö 'wo ̱bhɛa- -dhɛ kö -yö ö -kɔ pa- 'ka kë "dhü kö -yö kë "klü̈ klü̈.
23 'Yö ö -kɔ -da ̱kwɛɛ-, 'yö go- 'ka 'plöö 'yö dho- 'ka "saan -gɔ -bha. 'Yö
ö "dhidhi -ziö -a "yan "dhiü, 'yö ö -kɔ -ya -a "yan -ta, 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö:
«I -dhɛ yö sië -ee?»
24 'Yö 'mɛ bha 'ö -dhɛ -ga zuudhö, 'yö- pö: «̱Iin, a mɛ "bhɪɪ- -yö kö -yö
"ta sië, "kɛɛ -yö kë n "yan 'gü ̱dhɛ "dhü 'dhö.»

25 'Yö Yesu -yö ö -kɔ kpa 'zü -deewo "yan "dhiü, ̀dhɛ 'ö ö -kɔ bho mü, 'yö 'mɛ bha 'ö -dhɛ -ga 'zü zuudhö, 'yö- "yan 'gü 'dhö -pʋ, 'yö pë ̀gban yö 'kpakpadhö -së 'ka.
26 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ -yö 'to mü kö -yö 'dho ö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho, 'bha 'dho -da 'plöö 'zü!»

Piɛdhö -bha Yesu -dɔ Atanna -bha -Yamɛ 'ka -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 16,13-20; Dhukö 9,18-21)

27 Yi do 'ka kö Yesu waa- ö -bha ̀klang -nu -wo 'dho sië 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Fidhipö -bha Sezadhe -pö -nu bha- -nu 'gü, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ zian 'ka 'ö- pö: «Ka- -ma mɛ -nu -ta ̀dhɛ de suu -mü n 'ka?»
28 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Mɛ 'bha -nu -wa -pö Zan Mɛzumɛ -mü i 'ka, 'yö- mɛ 'bha -nu -wa pö Atanna -wʋdhiüloomɛ Edhi ('ö gun yi 'bha 'ka bha yö) -mü i 'ka, kö mɛ 'bha -nu -wo pö sië 'pö -a mɛ 'dhɛ 'wo gun yi 'bha 'ka 'pö bha- mɛ do -mü i 'ka.»
29 ̀Dhɛ 'wo- pö "dhü 'dɔɔndhö, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Yö ka -zë ̀wɛ? Ka ka -bha -pö 'gü ̀dhɛ?» 'Yö Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö Atanna -ya -ya 'ö- -wɔn "plüün bho bha, yö -mü i 'ka.»
30 'Yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔglɔdhö 'ö- pö 'wa 'dho- pö mɛ "wɛɛwɛɛ 'bha -dhɛ "dhü.

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang 'ö- zë 'ö Makö -ya pö (Matiö 16,21-28; Dhukö 9,22-27)

31 -Yö -zun ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang zë -sü -bha ö -bha ̀klang -nu -dhɛ "tʋ̀ng bha ̀në- 'gü 'ö- pö: «-A -dhɛa -bha ̀dhɛ mang Mɛgböme 'a sëë bho ̀dedewo, kö -kwɛagbɔ̀ -nu 'wo Izraɛdhö -sɛ 'gü waa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu -wo wo -kɔ "kan n "dhiü, kö -wo n zë, "kɛɛ 'ma ga a -dho -bö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa bha- 'ka.
32 -Yö -gun dhiang -nu bha- zë sië- -nu -dhɛ "puu 'ka. 'Yö Piɛdhö -ya -dhɛ ̀plɛ 'gü, 'yö -ya -dɔn -bho 'ka -sü -bha (-a pö 'ö- wo "dhü bha- -wɔn 'gü).
33 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö ̀slëë ö 'gü 'yö ö -bha ̀klang -nu -ta -ga, 'yö ̀gbla Piɛdhö -ta 'ö- pö: «'Go n "sɔɔ bha, Sɔtraan! -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛbhɩɩdhe zuëga ̀në i -gɔ, 'wɔn 'dhɛ 'kö go Atanna "piü -a 'bha 'yaa 'dho i ̀gbin-.»
34 ̀Dhɛ 'ö ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö mɛ kpö 'wo gun- ̀keng- bha- -nu -dhɛ, waa- -bha ̀klang -nu 'dhö, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- "piü ̀dhɛ 'ö bɔ n 'ka, -a -mɛ -yö bo ö -dɩ 'ka n -wɔn 'gü, kö -yö saan" ̀dhɛ -kɔ 'a ̀saan- 'ka -a 'dhö.
35 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö yaa- -pö 'ö ö -dɩ dha, -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü, "kɛɛ mɛ 'ö bo ö -dɩ 'ka n -wɔn waa- 'wɔn -taɔng -së -wɔn 'gü, -yö -dho dha.
36 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya kë ̀dhɛ mɛ ̀ya pë "pɛpɛ 'ö "kpʋng ̀taa- ̀gban ̀slɔɔ, "kɛɛ kö- 'nii- -zë -yö ̀dhɛng, 'dhang 'ö 'yii- bho n "dhiü bha- -wɔn 'gü, kö- -tosɛa kë -gɛn ̀në kë -kë -më 'ka?
37 -Më ̀në dho ̀slɔɔ mɛbhɩɩdhe -gɔ kö -yö ö 'nii- -gɔ -ta 'dhɔ- 'ka Atanna -gɔ?»
38 'Yö- pö: «-A pö 'a- wo 'zü "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dho 'yiü- kë n -wɔn 'ka, "ɛɛn 'ö dho 'yiü- kë n -wʋ "dhiü ̀loo -sü 'ka 'mɛ ̀wa "kan Atanna -bha zian -bha 'ö ̀wa kë ̀dhɛ dhebhɔ 'ö ̀ya 'go gwaan- bha 'ö -zua zë sië- 'dhö, 'ö 'wɔn yaa ̀në- -nu -bhöpë 'ka ya- -nu -bha, mang Mɛgböme a -dho 'yiü- kë 'pö- -mɛ -nu 'tɔ -ya n -bha -sü 'ka yi 'a dho nu- 'ka n Dë -bha mɛdhɛ -kwi 'gü kö- -bha "kië -nu 'wo -ya -sü 'ka- -bha -ya 'gü bha -wo n ̀keng- bha- 'ka.

9

1 ̱Dhɛ 'ö ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö go mü 'zü 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ
tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ 'mɛ 'ka ma bha mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü 'wii 'dho
ga kö 'wii Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'a "wɪ sië- 'ka bha- nu -dhɛ yö faan 'gü.

Yesu 'gü "gla -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 17,1-13; Dhukö 9,28-36)

2 ̱Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi "saɔdo ̱ya ziö, 'yö Yesu -yö Piɛdhö 'dhö, Zakö 'dhö,
Zan 'dhö, -a -nu -da ö ̱keng-, 'yö wɛng- -nu 'wo -ziö 'wo dho -tɔn ̱gblɛɛn
'bha ̱gbin-, kö mɛ "wɛɛ 'bha 'yaa- -nu "piü mü. 'Yö -gla -a -nu "yaan.
3 'Yö sɔ 'ö gun- -bha bha- "yan 'dhö zun bhɔ -sü -bha, 'ö dɔ mü kö "flü 'ö-
wo sië kö- -zɔn 'ka -pë 'bhaa 'dhö "kpʋng ̱taa 'zü.
4 'Wo dho "kan wo -ta kö Edhi waa- Moizö ('ö ̱wa ga 'nu yi 'bha 'ka bha
̱wa 'go dhang- 'gü ̱wa nu), kö waa- Yesu -nu -wo dhiang zë sië.
5 'Yö Piɛdhö -ya pö Yesu -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -dhɛ 'ö ya -yö -së "dhɛ!
'Kwa -ya yö -yö -dho kë -së ̱zɔɔ -wa! -Bhö dɔ kö 'yi bɔɔ" -yaaga dɔ kö- do-
kë i -bha 'ka, kö- do- kë Moizö -bha 'ka, kö- do- kë Edhi -bha 'ka -dhe.»
6 -A pö 'ö Piɛdhö -ya wo "dhü bha- "sɪ 'yaa gun- -dhɛ. -Yö "suü -ziisü 'ö
-da -a -nu 'gü 'wɔn bha- 'gü bha ̱në- "dhiü -dhiang zë.
7 'Wo dho "kan 'zü wo -ta kö "dhuu ̱ya -ya -a -nu -ta -susudhö. 'Yö
Atanna -yö bɔ "dhuu bha- 'gü 'ö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'N Gbö (do 'ö
n -gɔ) 'yö ya, -a -dhɔ 'ö n -kë -a "sinma 'yaa 'dhö, -ka ka "tʋ 'to- -wʋ -bha
kö 'ka- ̱bhlëë -ya!»
8 'Wo dho "kan 'zü wo -ta 'bha wo kö Yesu yöö do ̱në ̱ya 'to- -nu "piü
mü.
9 ̱Dhɛ 'wo go sië -tɔn ̱gbin- 'wo lɔɔ- sië, 'yö -dhio dɔ- -nu -ta 'ö- pö 'wa
'dho 'wɔn 'wo- -dhɛ yö bha- -gɛn dɔ mɛ 'bha -mɛ 'bha -dhɛ -yö 'to- 'ka "dhü
-yö zun- 'ka yi 'ö yöö Mɛgbömɛ 'ö dho 'go- 'ka ga 'gü 'ö -bö bha- -bha.
10 -A pö 'ö- wo "dhü bha, -yö -to -nu "yaan, "kɛɛ kö- 'dhɛ 'kö zun- -go ga
'gü kö -yö -bö -wɔn -bha bha 'waa- 'gü ma, kö -wo wo 'ko dhɛɛ" 'kpɔ sië
'wo- pö: «̱Yaa- pö ̱dhɛ 'pɛ 'dhö kö ̱ya -pö ̱dhɛ?»
11 'Yö- -bha ̱klang -nu -wa dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «"Kɛɛ -a pö 'ö 'tɔnggɔmɛ
-nu -wa wo 'sa ̱dhɛ Edhi -dho nu, 'yö Atanna -bha -Yamɛ gun -na nu ya-
'klɔɔ- -mü -më 'ka?»
12 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Tɛan- -mü, Edhi dho nu ̱kö -blɛɛsü kö
-yö Atanna -wɔn ̱gban zun ö zun -dhɛ 'gü "pɛɛpɛdhö -së 'ka, ('yö- -bha
-Yamɛ -yö gun -na nu). "Kɛɛ -wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'pö Atanna -gɔ 'sëëdhɛ
'gü ̱dhɛ:
‹-Wo -dho ̱bhlëë bho Mɛgbömɛ -bha 'ö 'wo- -wëë -kë wo "yan -ziö 'gü 'ka›
bha- 'klɔɔ- -mü -më 'ka?
13 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ Edhi ̱ya nu 'nu, 'yö 'wɔn 'ö -dhi -nu -dhɛ ̱waa- wɔ-
-ta ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö.» Edhi 'ö
Yesu -yö -wɪ 'ka "dhü bha ̱në Zan Mɛzumɛ 'ka.

Yesu -bha "yina yaa -kë 'në do 'bha 'gü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 17,14-21; Dhukö 9,37-43a)

14 ̱Dhɛ 'wo dho 'wo ̱loo- -bha ̱klang -nu 'dhɛ 'wo to -tɔn -gɛnngdhö
bha- -nu "sɔɔ, -wo -kpan mɛ kpö 'kpii- -bha kö ̱wa ̱klëën- -nu -zü, kö-
-bha ̱klang -nu bha waa- 'tɔnggɔmɛ -nu -wo zaɔdhe -da sië wo "kwëë.
15 Mɛ kpö bha -wo Yesu -yö -kan 'gü 'ka. ̱Dhɛ 'wo- yö, 'yö 'wo dɔ -bɛang
-bha 'wo dho- ̱tua bho -dhɛ 'gü.
16 ̱Dhɛ 'ö dho 'ö ̱loo ö -bha ̱klang -nu bha- -nu -dhɛ 'gü, 'yö- -nu dhɛɛ"
kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn ̱në kɛng- -nu 'ka- zaɔdhe -da sië?»

17 'Yö mɛ do- bɔ mɛ kpö bha- 'gü 'ö- -yɔ bɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, ma ɓnë "yina
yaa 'dhö n gbö ya- 'gü, 'yö 'yaa "wɪ, 'yö 'a- sü 'a nu- 'ka i "piü.
18 "Yina 'ö- 'gü bha ɓya -da -ta -dhɛ 'ö- 'gü, 'yö- -zuö "sia-, 'yö- "dhidhi
"vuu 'dhö -ya -kpɔkpɔdhö kö -yö ö "sɔn "dhiü -bhö sië, ɓya 'go mü 'yö dɔ
zɛɛndhö. ɓDhɛ 'a nu 'ö 'mii i yö, 'yö 'a ɓbhɛa i -bha ɓklang -nu -dhɛ kö -wo
"yina yaa bha- kë, "kɛɛ 'wii ɓmɔɔ- -bha. ('Wɔn 'ö 'yi- zɔadhe -da sië bha
'yö bha).»
19 ɓDhɛ 'ö ɓyaa- pö "dhü, 'yö Yesu -yö -dɔn bho ö -bha ɓklang -nu 'ka 'ö-
pö: «'Mɛ 'ö -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'yaa ka -gɔ ya, ka -dho 'dhang bho n
"dhiü -më yi ɓnë- 'ka, "ɛɛn -yö ka 'gü ɓdhɛ a -dho 'to ka "piü -kpɛawo, 'ö 'a
ka -kwɛɛ bun 'ö- "dhiütodhɛ 'yaa kë -ee?» 'Yö- pö: «-Ka nu- 'në 'ka n -dhɛ
yö!» 'Yö 'wo nu- 'ka.
20 'Në bha 'ö Yesu yö -dhɛ do 'ö- 'gü -yö -to mü 'ö "yina bha 'ö -da 'gü, 'yö
zun -dɪ -zë -sü -bha "gbɪɪ- 'ka, 'yö -pö, 'yö zun glün- -sü bha ɓdhɛ mɛ- sɛɛ"
-be -kë kö- "dhidhi "vuu- bhɔ sië.
21 'Yö Yesu -ya dë dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Wɔn ya 'ö i gbö ɓslɔɔ -a -kwɛ ɓya
kë ɓdhɛ?» 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A zü- -bho kö -yö 'në 'ka.
22 "Ta ɓnë -bhö -a wo yi -dhɛ, "kɛɛ ɓya kë -nu wo ɓsië -zianwo "yina bha
-yö ma 'në bha- -zuö pɛng "dhiü -dhɛ -nu waa- "yi ɓbhaa -dhɛ -nu ɓgban
'gü kö 'ö- zë. ɓYa kë ɓdhɛ yi -ta 'kun "sɪ -zë ɓya kë i -dhɛ kö -bhö dɔ ɓnë
wo "gbɪɪ- kö yi -wëë -yö i kë kö 'i "ta yi -dhɛ!»
23 'Yö Yesu ɓya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «I -ta 'kun "sɪ -kë n -dhɛ -wɔn ɓnë 'i-
pö -ee? Ma -zë i dhɛɛ" ɓnë maa- 'kpɔ ɓdhɛ: -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü -yö i
-gɔ -ee? -A -gɛn -mü ɓdhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -zʊ yö Atanna -dhɛ -a -mɛ -fië
-bha 'wɔn 'yaa 'dhö.»
24 'Yö 'në dë bha 'ö to 'ö -gbla 'ö- pö: «A 'dhang -bho Atanna "dhiü, "kɛɛ
ma 'dhang -bho -a "dhiü -sü bha 'yaa 'kpakpadhö ɓnë- wo. -Bhö n -ta 'kun
kö -a "dhiü -ya pa!»
25 ɓDhɛ 'ö Yesu -yö mɛ kpö bha- -nu yö kö ɓwa dɔ -bɛang -bha, -wo nu
sië ö -ta, 'yö ɓgbla "yina yaa bha- -ta 'ö- pö: «"Yina 'i mɛ -kë "bhʊbhʊ 'ka
'i mɛ "tʊ wü 'i 'në ya- 'gü ya ma ɓnë 'a- pö -bhö 'go 'në bha- 'gü, 'bha 'dho,
'bha 'dho i yee kë 'i nu mü 'zü!»
26 'Yö "yina bha 'ö go 'në bha- 'gü kö -yö "gbla sië, kö 'në -yö ö -dɪ -zë sië
"gbɪɪ- ɓdedewo. 'Ö go mü 'yö -wɔ ɓdhɛ mɛ ɓya ga- 'dhö, kö mɛ 'gbɛ -wa pö
sië ɓdhɛ ɓya ga -zian ɓnë- wo.
27 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö ö -kɔ -da -a ɓkwɛɛ- 'ö- ɓwlü. 'Yö ɓwlü 'ö dɔ ö -gɛan.
28 ɓDhɛ 'ö 'wɔn bha ɓya kë "dhü, 'ö Yesu ɓya 'dho ö ɓyëë "dhiü, 'ö waa-
-bha ɓklang -nu ɓwa 'to wo do 'ka, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ,
yi -kɔ 'ö 'yii ɓmɔɔ "yina ya- kë -sü -bha ya- -gɛn ɓnë -më 'ka?»
29 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ö -sɔbhɛɛ -bha ɓnë
"yina suu 'dhɛ 'kö bha- dho.»

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang zë -kɔ ɓplɛ -naa 'ö Makö -ya pö

(Matiö 17,22-23; Dhukö 9,43-45)

30 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö 'wo go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü 'wo bɔ Gadhidhe -sɛ
'gü, "kɛɛ 'yaa gun Yesu "piü ɓdhɛ mɛ 'bha -yö 'wɔn ɓslɔɔ ö -bɔ mü -wɔn
'gü.
31 -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'ö gun "dhü kö 'wɔn 'ö yöö kë ö 'ka bha -ya -ta "pʊ
sië ö -bha ɓklang -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Wo -dho mang Mɛgbömɛ n ɓgbaɔ mɛ
"bhɪɪ- -nu -gɔ 'ö 'wo n zë, "kɛɛ ɓwa n zë "dhü, a -dho -bö -a -dhɛkpaɔyi
-yaaga -naa bha- 'ka.»

32 -A pö 'ö- wo "dhü bha- -bha klang -nu 'wii- 'gü ma ö 'klɔɔ- 'ka, "kɛɛ
'sa kö- dhɛɛ" 'kpɔ -sü "suü -ya -nu 'gü.

'Wɔn 'ö -gban -duɛ 'kpii- -dhɛ 'ö Atanna "piü -a -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 18,1-5; Dhukö 9,46-48)

33 'Yö 'wo dho "dhü 'wo loo Kapɛɛnaɔmö -pö 'gü. Dhɛ Yesu ya bo -da
-sü 'ka 'kɔɔdhö, 'yö ö -bha klang -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn në 'ka
gun- zaɔkpadhe -da sië zian -ta bha?»

34 "Kɛɛ dhɛ 'ö- -nu dhɛɛ" kpɔ "dhü, 'yö -dhɛa -yö ga- -nu -ta dingdhö,
-a -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhü kö -duɛ 'kpii- -dhɛ 'ö dhang- 'gü waa- -wɔn
zaɔdhe -da zian -ta kë "dhü kö 'mɛ 'ö- -duɛ 'dhö 'kpii- 'wo- dɔ.

35 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö 'yaanu, 'yö ö -bha klang -nu -kaɔng
do ga plɛ bha- -nu -dhɛ, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'Ö 'mɛ 'dhɛ 'ö- "piü dhɛ yö
në ö -duɛ kë 'kpii-, -a -mɛ -yö ö -dı -da mɛ gban "pɛpɛ wlôö kö -yö kë
mɛ gban "dhiü -ziö wo -mɛ 'ka.»

36 'Yö -ziö 'ö ö -kɔ -da 'në 'dɛdɛ do 'gü, 'yö- dɔ- -nu kpö 'gü, 'yö go mü 'ö-
sü, 'ö- -wɔ ö -gbe 'gü, 'yö- pö ö -bha klang -nu -dhɛ:

37 «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö yaa ö -kɔ -ya 'mɛ 'wo dhɛ 'në -nu ya- -nu 'dhö, -a mɛ
do -zian -dhɛng -bha, -a -mɛ -bha kë n -bha 'ka -sü -wɔn 'gü, kö -yö ö -kɔ
-ya ma në n -dhɛng -bha bha, 'sa mɛ "ʊʊ mɛ 'ö -kɔ -ya n -dhɛng -bha, kö
'yii mang do n -dhɛng 'kun, kö n Dë Atanna 'ö n -bɔ bha në 'ö ö -kɔ -ya
-dhɛng -bha 'pö bha.»

'Wɔn 'ö -gban 'mɛ 'wo bɔ Yesu 'ka "ɛɛn 'wo- 'yaɔ- 'ka -a -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö
(Dhukö 9,49-50)

38 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhü ya ö bo, 'yö Zan -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, yi
-kpan mɛ do 'bha -bha yi do 'ka kö -yö "yina yaa kë sië mɛ -nu 'gü i 'tɔ 'gü
"kɛɛ 'sa kö 'yaa kwa keng-, 'yö 'yi- -kɔ bho- -bha.»

39 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «"Dhabhliwɔn 'bha ya kë "dhü taamasü
'gü, 'ka 'dho- -mɛ -kɔ bho- -bha, -a -gɛn -mü dhɛ mɛ 'ö 'wɔn suu 'ö "dhü-
-kë n 'tɔ 'gü, 'yii 'dho 'go mü 'zü kö -yö n -dhiang yaa zë ö "gblʊʊ pɛng -sü
do bha- -ta.

40 -Yö kë ka "yaan dhɛ 'mɛ 'yii dɔ kwa -gɔ -gɔn -yan 'gü kö -yö -bɔ kwa
'ka.

41 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dho ka gba "yi -kɔɔ -yan do 'ka 'ka- mü, ka -bha -kë mang
Klisi -mɛ ma mɛ 'ka -sü -wɔn 'gü, a- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ -a
-mɛ 'yii 'dho fië ö trɔɔn 'ka tongtongdhö.»

'Wɔn 'ö -gban mɛ -go Atanna -bha zian -ta -pë -nu -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 18,6-9; Dhukö 17,1-2)

42 'Yö go mü 'ö- pö: «"Kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dho kë 'mɛ 'wo dhɛ 'nësɛɛnnë
-nu 'dhö 'dhang -bho n "dhiü -sü 'gü bha- mɛ do -zian -bho Atanna -bha
ziantamɛ 'ka, -gwë kpö 'kpii- do -kplü -a -mɛ bhɔ -bha -sü -zian 'wo- -mɛ
-zuö 'ka weeyi bhaa -a fië- -dhö 'wɔn 'ö (Atanna) dho kë- -mɛ 'ka dhia"
bha- -bha.

43 -A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, ya kë dhɛ i -kɔ 'ö i "dhiü bha ya kë i -da
Atanna "dhiü -pë 'ka, -bhö -a "kan i -bha. ("Tüng 'ö 'bhii- kë kö- 'ka bha-
'ka). I -to -gbe "kplü 'ka -sü 'ö 'i -da 'ka Atanna -bha -tosɛa 'ö 'yaa yën -a 'gü
-sü fië- -dhö i -gbe gban -to i -bha -sü 'ö 'i dho- 'ka geebɔɔ -pɛng 'ö 'yaa
"dhuu -a 'gü -sü -bha.

44 [-Dhɛ 'ö "dhʊ̈ bha bhiënë -nu 'wo mɛ -bhö mü bha 'waa ga tongtongdhö "ɛɛn pɛng 'ö mü 'yaa "dhuu].
45 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ i -gɛn do ̱ya kë i -da Atanna "dhiʊ̈ -pë 'ka, -bhö -a bho i -bha. ("Tʊ̈ng 'ö 'bhii- kë- 'ka ̱kö bha- 'ka). -A -gɛn -mü ̱dhɛ i -da -sü 'ö ̱niɔɔsü 'ka -tosɛa 'ö 'yaa yën- kë -dhɛ 'gü -sü fië- -dhö i -gɛn ̱plɛ ̱gban -to mü -sü 'ö 'i dho- 'ka ̱geebɔɔ -pɛng 'gü -a -bha.
46 [-Dhɛ 'ö "dhʊ̈ bha bhiënë -nu 'wo mɛ -bhö mü bha 'waa ga tongtongdhö "ɛɛn pɛng 'ö mü 'yaa "dhuu.]
47 I "yanga do ̱ya kë i -da Atanna "dhiʊ̈ -pë 'ka, -bhö -a bho mü, ("tʊ̈ng 'ö 'yii i -da ̱kö 'wɔn yaa 'gü bha- 'ka) i -da i "yanga do 'ka Atanna -bha -gblüdëdhɛpö 'gü -sü fië- -dhö i "yanga ̱gban ̱plɛ -to mü -sü 'ö 'i dho- 'ka ̱geebɔɔ -pɛng 'gü,
48 -dhɛ 'ö ̱yuun 'ö mü ̱ya -da mɛ 'gü 'yaa ga tongtongdhö, "ɛɛn 'ö pɛng 'ö mü 'yaa "dhuu tongtongdhö bha- 'gü -sü -bha.
49 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -dho mɛ ̱gban kwa këwɔn -nu "zu pɛng 'ka ̱dhɛ -kɔ 'wo ̱wee -da sië- 'ka "tʊʊ -bha bha- 'dhö.
50 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, kaa ̱wee -yö kë ka 'gü kö 'ka 'to ka 'ko -dhɛ -së, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban kwa- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ ̱wee bha pë -së -mü, "kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ -a din ̱ya bo 'go -sü 'ka -bha, -më "wɛɛ 'bha ̱në 'wo dho- 'sü kö -wa din dhi- 'ka 'zü -deewo? ̱Ya kë "dhʊ̈ kö -zun "dhiʊ̈ -bhlɔɔ ̱në 'yaa 'dhö 'zü bha (kö ̱ya 'to -zuöpë ̱në- 'ka.).»

10

'Wɔn 'ö -gban dhe waa- gɔn -a -nu -kan 'kwëë- -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö

(Matiö 19,1-12; Dhukö 16,18)

1 ̱Dhɛ 'ö Yesu -yö go -dhɛ bha- 'gü, waa- ö -bha ̱klang -nu 'dhö 'yö -ziö 'ö dho Zude -sɛ 'gü, Zuudɛn ̱taama. 'Yö mɛ "bhɪɪ- -yö ta gblaa- -bha 'zü -deewo 'wo nu- -dhɛ 'gü, 'yö zun 'zü- -nu ̱klang kë -sü -bha Atanna -wɔn 'ka ̱dhɛ -kɔ 'ö- -kë 'ka -kpɛawo -a 'dhö.
2 'Yö Fadhiziɛn 'bha -nu 'wo nu 'wo- dhɛɛ" kpɔ -a 'gü dan kian 'ka 'wo- pö: «Mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ -yö dhe bho "bü -ee?»
3 'Yö Yesu -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'pö 'ö- pö: «Moizö -ya -pö ka -dhɛ ̱dhɛ ö -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'ö- -bɛn zë bha- 'gü?»
4 'Yö 'wo- -yɔ bɔ 'pö 'wo- pö: «-Ya -pö 'mɛ 'ö dho dhe bho "bü -yö 'sëëdhɛ kë kö -ya ̱nëng -bha kö -ya bho- 'ka "bü.»
5 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-A pö 'ö Moizö -ya wo "dhʊ̈ bha -yö -sü kaa- gɔɔgbɪɪdhɛ ̱në- -bha,
6 "kɛɛ Atanna -zë -yö gɔn waa- dhe ̱në- -nu -da "kpʊngtaadhɛ -da "tʊ̈ng 'gü.
7 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö gɔɔn- dho "kan ö dhe waa- ö dë -a -nu -bha, 'yö -kplü ö -bha dhebhɔ -bha,
8 'yö mɛ ̱plɛ bha 'wo -kë pë do 'ka. ̱Ya kë "dhʊ̈ kö 'waa mɛ ̱plɛ 'ka 'zü, kö ̱wa kë pë do ̱në- 'ka.
9 -A -kë "dhʊ̈ -sü -wɔn 'gü, -a -dhɛ 'yaa- -bha kö 'pë 'ö Atanna ̱yaa- ̱nëng 'kwëë- bha mɛ "bhɪɪ- -zë -ya "kan 'kwëë-.»
10 ̱Dhɛ 'ö waa- -bha ̱klang -nu 'wo dho 'wo ̱loo wo ̱yëë "dhiʊ̈, 'yö 'wo- dhɛɛ" -dee 'bha kpɔ 'zü 'wɔn do bha- 'ka.
11 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -bha dhe bho "bü 'ö- -dee sü, kö- -mɛ -yö 'wɔn yaa ̱në -kë ö -bha dhebhɔ -blɛɛsü 'ka bha, "kɛɛ kö -yö -da ̱në wo mɛ -nu -bha dhe "piʊ̈ bha.

12 Ya kë 'pö dhɛ kö dhebhɔ -yö 'go gwaan- -bha kö -yö gwaan- "wɛɛ 'kpɔ, kö -yö -zua në- zë.

Yesu -bha 'dhuë- -kë 'në -nu -bha -sü -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 19,13-15; Dhukö 18,15-17)

13 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö 'wo nu 'në 'sɛɛnnë 'bha -nu 'ka Yesu -dhɛ, kë "dhʊ̈ kö -yö ö -kɔ 'pa- -nu 'ka kö -yö 'dhuë- kë- -nu -bha, "kɛɛ 'yö- -bha klang -nu 'wii "wɪ- -bha, 'yö 'wo zun pɛng wɛnng 'mɛ 'wo bha- -nu "yan 'gü -sü -bha.

14 Dhɛ 'ö Yesu -ya -dhɛ yö, 'yii dhi- -dhɛ, 'yö- pö ö -bha klang -nu -dhɛ: «'Ka 'dho 'në 'sɛɛnnë -nu kë n -bha, -kaa -nu 'to mü kö -wo nu n "piʊ̈, -a -gɛn -mü dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha -yö 'mɛ 'ö- -nu -bha 'wɔn 'gü ma -kɔ 'dhö dhɛ -a -nu 'dhö në- -nu -bha 'ka.»

15 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ 'mɛ 'yii "wɪ Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -bha dhɛ 'në 'sɛɛnnë -nu -wɪ 'wɔn -bha -kɔ 'dhö, 'yii 'dho -da mü tongtongdhö.

16 Dhɛ 'ö- pö "dhʊ̈, 'yö 'në -nu bha- -nu -wɔ ö -gbe 'gü 'do 'do, 'yö ö -kɔ -ya -nu -ta, 'yö 'dhuë- -kë -nu -bha.

Naɔmɛ 'kpii- do -bha -bo Yesu 'ka -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 19,16-30; Dhukö 18,18-30)

17 Dhɛ 'ö Yesu -yö go -dhɛ bha- 'gü 'ö -da zian -ta, 'yö gɔndë do -yö dɔ -bɛang -bha 'yö nu 'yö zun- -dhɛ ö kpiö 'gü, 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ "klʋsësü, a -dho -a kë -kɔ -kë dhɛ kö 'a sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʊ̈ bha- -slɔɔ?»

18 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «I n -dhɛ "klʋsëmɛ -më -wɔn 'gü? "Klʋsëmɛ 'bha 'yaa 'dhö kö 'yii kë Atanna -zë 'ka.»

19 'Yö go mü 'ö- pö: «Mangga 'tɔng- 'kö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü dhɛ:
‹'Bha 'dho -zua zë,
'bha 'dho mɛ zë,
'bha 'dho kwaan bho,
'bha 'dho sua -ya mɛ -nu -bha,
'bha 'dho kwɛɛ" yaa -za bho mɛ 'bha -bha, "ɛɛn
ü dhe waa- i dë -a -nu bhlëë -ya› bha, i yö -zë dɔ -kɛɛ?»

20 'Yö gɔndë bha -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «-A 'dhɛ 'kö bha yö -zë n kë -pë -mü 'a go- 'ka n 'nëdhe 'gü, n Dëmɛ.»

21 Dhɛ 'ö Yesu -ya -ga zuudhö, 'yö- "dhia -yö ma- 'gü, 'yö- pö- -dhɛ: «-Yö ("dhʊ̈ tɛan- 'ka, "kɛɛ) pë do në- këwɔn ya 'to i -bha, -bhö 'dho kö pë "pɛpɛ 'ö i -gɔ 'i- gban "dhɔɔ dɔ, kö 'i- -naɔ gbaɔ "flɛɛmɛ -nu -gɔ. Atanna -dho -a -gɔ "yɔɔ dɔ i -gɔ naɔ 'dhɛ 'ö dhang- 'gü -a 'ka, 'bha 'go mü kö 'i nu 'i -da n keng-.

22 "Kɛɛ -a pö 'ö Yesu -ya wo 'mɛ bha- -dhɛ "dhʊ̈ bha 'yö ma- 'ka, 'yö ö -bha 'dho wo ö wë -ta -sɛa 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ naɔ 'ö gun- -gɔ -a -dhiang 'yaa zë, (-a -wɔn 'gü, 'yaa gun- "piʊ̈ dhɛ 'ö ö -kɔ bho- 'gü).

23 Dhɛ 'ö 'mɛ bha ya 'dho, 'yö Yesu -yö -dhɛ -ga ö -züzü, 'yö- pö ö -bha klang -nu -dhɛ: «Naɔmɛ -nu dede -zë -a -nu -da Atanna -bha mɛ -nu kpö 'gü -dhɛ -dho kë 'ya-!»

24 -A pö 'ö Yesu -ya wo "dhʊ̈ bha, 'yö- 'wɔn -ya -bha klang -nu kɔn. 'Yö go mü 'yö- -ta -pʋ -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «N bhang -nu, a- -pö ka -dhɛ dhɛ -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü -dhɛ -yö 'ya-!

25 -Yɔɔnmɛa -bha -bɔ -sɛdha -yɛ 'ka -sü -yö "gbɪɪ-, "kɛɛ naɔmɛ -bha -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü -sü -yö "gbɪɪ- 'ö -ziö yö -zë -ta.»

26 'Yö- 'wɔn -ya -bha klang -nu kɔn 'zü 'ö ziö mü, 'yö 'wo -ya wo 'ko -nu
dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «Yö -zë ya kë "dhü 'sa kö 'dee dho dha?»
27 'Yö Yesu -ya -nu -ga 'ö- pö: «Mɛ "bhıı- -nu -zë 'waa mɔɔ- -bha, "kɛɛ
Atanna -zë -yö -mɔɔ -bha, -a -gɛn -mü dhɛ Atanna -zë -fiëbhawɔn 'yaa
'dhö.»
28 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «'Yö 'mɛ 'kö yi -zë 'ya "kan yii- pë gban "pɛpɛ
-bha 'ya -da i keng- yö wɛ?»
29 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ kö -yö 'to ka "yaan dhɛ
mɛ "ʊʊ mɛ 'ö zë n -wɔn -dhɛ, "ɛɛn 'ö zë 'wɔn -taɔng -së 'ö go Atanna -a
-wɔn -dhɛ, 'ö go ö -gɔ 'kɔɔdhö, "ɛɛn 'ö -kan ö dheebhang gɔɔn- -nu, "ɛɛn
dhong -nu, ö dë waa- ö dhe "ɛɛn ö -bha 'në -nu waa- ö -bha 'bhlaa- -nu
-bha,
30 -a -mɛ -dho -a -gaɔ këng do slɔɔ "kpʊng taa yö, 'kɔ -nu 'ö- -mɛ -ya
to bha oo, "ɛɛn -a dheebhang dhong -nu, gɔɔn -nu 'ö- -nu to oo, -a dhe -nu
oo, -a -bha 'në -nu "ɛɛn -a -bha "sɛ -nu 'ö- to bha, -yö -dho -a "wɛɛ slɔɔ,
"kɛɛ -yö -dho -a slɔɔ "yënng gbaɔn 'gü kö -wa -wëë -kë wo sië n -wɔn
'gü. "Kɛɛ ya 'go mü, -a -mɛ -dho sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü, -a -slɔɔ -a
-dhɛkpaɔ dhia" saan 'ka.
31 "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ dhɛ 'mɛ 'wo "dhiü, "tüng ya- 'gü bha- mɛ 'gbɛ-
-dho bɔ taama, 'ö 'mɛ 'wo gun taama bha- mɛ 'gbɛ -wo bɔ "dhiü.»

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang -yaaga -naa 'ö- zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 20,17-19; Dhukö 18,31-34)

32 Dhɛ 'ö wa -da 'zü zian -ta 'wo 'dho sië Zedhizadhɛmö, kö -ya -nu
-dhɛ "dhiü, kö- -bha klang -nu gban "gblüüdhɛ ya "muu bho, "kɛɛ kö
-wa keng- "suü 'ka mü "dhü, -yö mɛ -kaɔng do ga plɛ bha- -nu -dhɛ ö
"sɔɔ, 'yö zun 'wɔn 'ö yöö kë ö 'ka bha- -gɛn bho -sü -bha -a -nu -dhɛ.
33 'Yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, 'dho do 'kwa- wo sië Zedhizadhɛmö ya, -wo
-dho mang Mɛgbömɛ n 'kun, 'ö 'wo n nu "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa-
'tɔnggɔmɛ -nu -dhɛ, 'ö 'wo n zë za 'ka, 'wo- pö -wo n zë, 'ö 'wo dho 'wo n
nu 'mɛ 'waa Atanna dɔ 'wo go "sɛ "wɛɛ 'gü bha- -nu -dhɛ.
34 'Ö 'wo wɛɛ dɔ n -bha, 'ö 'wo wo "dhidhi -pɛn n -bha, 'ö 'wo n ma "dhü
'ka, 'ö 'wo n zë, "kɛɛ -dhɛkpaɔyi -yaaga ya ziö, a -dho 'go ga 'gü 'a -bö.»

Gba 'ö Zakö waa- Zan 'wo- -dhɛ Yesu -gɔ -a -yɔ 'ö- bɔ 'ö Makö -ya pö
(Matiö 20,20-28)

35 Dhɛ 'ö ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Zakö waa- Zan 'wo -kë Zebede gbö
-nu 'ka bha, 'wo yɔɔn- "sɔɔ, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, 'pë 'ö yi "piü 'yi-
-gbadhɛ i -gɔ -bha, -bhö dɔ "gbıı- kö 'i- kë yi -dhɛ.»
36 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Yö ka "piü 'a- kë ka -dhɛ dhɛ?»
37 'Yö 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, -bhö dɔ "gbıı- kö yi 'ö i -bha -gblüdëdhɛ dho
-ya -bha -a 'ka bha, mɛ plɛ 'yi ya -duɛ 'ö mü bha i yi gba -a bhlëësü -sü
'ka -dhe!»
38 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Pë 'ka- -gbadhɛ sië n -gɔ bha ka-
-dɔ -ee? Ka -mɔɔ -bha 'ö "yi -dhiisü 'ö maa mü bha 'ka- mü -ee? "Ɛɛn saan"
'ö maa- wo bha ka -dho mɔɔ- wo -sü -bha -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «Iin,
yi -dho mɔɔ- -bha.»
39 'Yö Yesu ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Yö "dhü tɛan- 'ka dhɛ 'wɔn "gbıı-
'ö maa- "yi mü bha waa- saan" 'ö maa- wo bha, ka -dho ka -bha wo,
40 "kɛɛ -a 'dhɛ 'kö -gban mɛ -bha -ya n -kɔ -së "ɛɛn n kwaa 'gü -sü -wɔn
-bha, 'yaa ma -zë ma 'wɔn 'ka. Ya 'go mü, 'mɛ 'ö 'wɔn 'dhɛ bha Atanna
-ya -ya -nu -bha 'ka në 'wo dho- slɔɔ.»

41 ̀Dhɛ 'ö- -bha ̀klang -nu bha- mɛ -kaɔng do 'dhɛ 'wo to 'wo 'wɔn bha-
ma, 'yö -kë -nu -siödhɛwɔn 'ka Zan waa- Zakö -a -nu kwi -bha.
42 ̀Dhɛ 'ö Yesu -yö 'wɔn ̀slɔɔ- 'gü, 'yö- -nu -dhɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Ka-
'wɔn dɔ ̀dhɛ -gblüdë -nu 'wo "kpʋng ̀taa yö 'wɔn 'ö -dhi -nu -dhɛ, 'yö
'wo- -wɔ woo- "sɛgümɛ -nu -ta, 'yö 'mɛ 'wo mɛ -tiandhö -nu 'ka, 'wo mɛ
-dhɛ -faan -wɔ wo ̀kɔɔnmɛ -nu -ta,
43 "kɛɛ ka -zë ka -bha 'yaa "dhʋ̈. 'Mɛ 'ö- "piʋ̈ ̀dhɛ ö -duɛ kë 'kpii- ka kpö
'gü Atanna wëëdhö, -a -mɛ -zian ̀në -yö kë ka "dhiʋ̈ -ziö wo -mɛ 'ka.
44 Kö 'mɛ 'ö- "piʋ̈ ̀dhɛ 'ö kë mɛ ̀bhlëësü 'ka ka kpö 'gü (Atanna wëëdhö),
yö ̀në -yö kë mɛ ̀gban ka -bha ̀dhuëng 'ka.
45 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ mang Mɛgbömɛ nu 'a- wo "kpʋng
̀taa bha, 'mii nu kö mɛ -yö ma -zë n "dhiʋ̈ -ziö wo, "kɛɛ kö ma ̀në 'a ka
"dhiʋ̈ -ziö wo, kö 'a n -dı nu ka -gɔtadhɔpë 'ka kö mɛ 'gbɛ -wo kë dhamɛ
'ka -dhɛkpaɔ dhia" 'gü.»

"Yanwlümɛ do -kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈ Zedhiko -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 20,29-34; Dhukö 18,35-43)

46 'Yö waa- -bha ̀klang -nu 'wo dho "dhʋ̈ 'wo ̀loo Zedhiko. ̀Dhɛ 'ö ̀ya
'go 'pö- bha- 'gü, waa- mɛ kpö 'kpii- 'ö gun- ̀keng- bha- 'dhö, kö Time gbö
'wo- -dhɛ Batime 'ö gun gbadhɛmɛ 'ka -a -kë "yan -wlü 'ka -sü -wɔn 'gü
bha, -yö -ya sië zian "gʋ̈ng "piʋ̈.
47 ̀Dhɛ 'ö- ma ̀dhɛ Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha ̀në ziö sië bha, 'yö zun
"gbla -sü -bha 'ö- pö: «Yesu, Davi suu, -bhö n -wëë -ga kö 'i "ta n -dhɛ
-dhe!»
48 'Ö gun "gbla sië "dhʋ̈ kö mɛ 'gbɛ -wo -dɔn bho sië- 'ka 'wo- pö -yö ö
"dhi ta. "Kɛɛ ̀waa- pö- -dhɛ "dhʋ̈ -yö -kë ̀dhɛ 'pë 'wo- pö -yö "gbla 'bha
̀në wo "gbıı- 'ka -a 'dhö, 'yö ö -wʋ "dhiʋ̈ ̀wlü 'zü 'ö -ziö -a 'dhɛ 'ö gun
-blɛɛsü bha- -ta 'ö- pö: «Davi Gbö, -bhö n -wëë -ga -dhe!»
49 'Yö Yesu -yö 'daɔnnu 'ö- pö: «-Kaa -dhɛ!» 'Yö 'wo "yanwlümɛ bha- -dhɛ
'wo- pö: «-Bhö i 'gü dɔ "gbıı- kö 'i "wlü 'i 'dho, -ya -pö 'i nu!»
50 'Yö ö -bha ̀gbauu- 'ö gun- -bha bha- bho 'mü 'ö- -zuö "sia- (kö 'ya 'dho
-da ö -gɛn 'gü), 'yö ̀wlü 'vadhö 'ö dho Yesu -zian 'ka.
51 ̀Dhɛ 'ö ̀loo mü, 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Më ̀në i "piʋ̈ ̀dhɛ 'a- kë i
-dhɛ?» 'Yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, -yö n "piʋ̈ ̀dhɛ 'i "ta n -dhɛ kö n "yan ya
̀në -yö -dhɛ yö -deewo!»
52 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho, i -bha 'dhang -bho n "dhiʋ̈ -sü ̀në
i dha bha.» -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö- "yan -yö -dhɛ yö -deewo, 'yö -ziö
Yesu ̀keng- 'yö 'wo dho zian 'ö gun 'dho sië- 'ka bha- 'ka.

11

Yesu -bha -da Zedhizadhɛmö -pö yaan- -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 21,1-11; Dhukö 19,28-40; Zan 12,12-19)

1 ̀Dhɛ 'wo 'dho sië 'ö ̀wa ̀yɔɔn Zedhizadhɛmö -pö "sɔɔ, "kɛɛ 'ö ̀wa
̀loo 'pödhɛ 'wo Bɛfaze -dhɛ -kë bha waa- Betani -dhɛ -a -nu "saan "dhiʋ̈,
-tɔn 'wo- Odhivie -tɔn -kë bha- "pɛan "piʋ̈, 'yö ö -bha ̀klang -nu bha- mɛ
̀plɛ bɔ.
2 'Yö ö -wʋ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Ka 'dho 'pö- 'ö -ya ka "dhiʋ̈ bha- 'gü,
ka -dho -kpan ̀soofëng 'në do -bha kö -yö -kplü -sü 'ka ka -da 'plöö -dhɛ
'gü, mɛ 'bha 'yii -ya -ta do, 'ka 'dho -kaa "pʋ kö 'ka nu- 'ka.

3 ŋYa kë ŋdhɛ ŋwa ka dhɛɛ" kë kö -wa pö: ‹Ka- -kë "dhʊ̈ ŋdhɛ?› -kaa pö:
‹Yi Dëmɛ ŋnë- -mawɔn ŋya zun- -bha, "kɛɛ ŋya ö bo -yö -dho ö -kɔ bho-
'gü 'ö 'yi nu- 'ka.›»
4 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo dho, 'yö 'wo -kpan ŋsoofëng 'në bha- -bha kö -yö
-kplü -sü 'ka "kpɛnng 'kɔdhi "dhiʊ̈ zian "sɔɔ, 'yö 'wo- -pʋ.
5 'Yö 'mɛ 'wo gun mü bha- mɛ kpö 'bha 'wo- pö- -nu -dhɛ: «-Më ŋnë 'ka-
kë sië bha? Ka ŋsoofëng 'në bha- -pʋ -më -wɔn 'gü?»
6 'Yö 'wo- -yɔ bɔ ŋdhɛ -kɔ 'ö Yesu -ya pö- 'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö. ŋDhɛ
'wo- pö "dhʊ̈ 'yö 'wo wo -kɔ bho- 'gü, 'yö 'wo dho- 'ka.
7 ŋDhɛ 'wo dho 'wo ŋloo ŋsoofëng 'në bha- 'ka Yesu -dhɛ 'gü, 'yö 'wo woo-
sɔ -nu ŋloo- -ta, 'yö Yesu 'dhö -ya -ta.
8 'Yö mɛ 'gbɛ 'wo woo- sɔ kpɔ zian -ta -dhɛ -nu 'gü, waa- "dhü kwɛɛ" -nu
'ö mɛ 'bha -nu -wa -kan 'bhlaa- -nu 'gü -a -nu 'dhö.
9 Kö 'mɛ 'wo Yesu "dhiʊ̈ waa- 'mɛ 'wo- ŋtaama -dhɛ -nu 'gü, -wo "gɛɛ kë
sië 'wo ŋgbla -nu wo 'wo- pö: "Sookwedhi! "Sookwedhi! 'Mɛ 'ö nu sië kwa
Dëmɛ -bha nu 'gü bha- 'tɔ -yö bhɔ!
10 Kwa dë Davi -bha -gblüdëdhɛ 'ö nu sië bha -yö ŋbhlɛɛ! 'Mɛ 'ka dhang-
'gü, -ka -bhabhoo 'kun kö 'ka- pö "sookwedhi!»
11 'Yö Yesu -yö dho "dhʊ̈ 'ö -da Zedhizadhɛmö, 'yö dho Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü. ŋDhɛ 'ö 'wɔn -nu 'wo mü -a ŋgban 'suan- bho -së 'ka,
"kɛɛ kö 'yënng- ŋya 'dho, 'yö waa- -bha ŋklang -nu -kaɔng do ga ŋplɛ bha
'wo wo yee -kë 'wo dho Betani -pö 'gü.

Yesu -bha "dhang -da figö -dhü -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 21,18-19)

12 ŋDhɛ 'ö ŋya wɔ mü 'ö- -tadhɛ ŋya ŋkpaɔ, 'ö 'wo 'go sië Betani 'wo 'dho
sië 'zü -deewo Zedhizadhɛmö, 'yö din- -yö Yesu kun.
13 'Yö dɔ ŋgblɛɛn 'ö figö -dhü do yö kö- "dhɛ -ya -ta, 'yö dho 'ö -wo -bha
kö- -kpʋ 'bha 'dhö mü kö 'ö- bho 'ö- -bhö, (-a -gɛn -mü ŋdhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö
figö -pë kë "tʊ̈ng 'yii ŋloo ŋkö), "kɛɛ 'ö 'dho ŋyɔɔn- "sɔɔ -yö -kpan -a "dhɛ
-dʋ -slɔɔ ŋnë- -bha.
14 -Yö "dhang -da figö -dhü bha- -bha yö ŋnë- -wɔn 'gü 'ö- pö: «'Bha 'dho
bhɛ dɔ 'zü tongtongdhö 'ö mɛ -ya -bhö!» -A pö 'ö- wo "dhʊ̈ bha, 'yö- -wʋ
-yö -da -a -bha ŋklang -nu "tʋʋdhö.

Yesu -bha -da Atanna -dhɔkëgükɔ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 21,12-17; Dhukö 19,45-48; Zan 2,13-22)

15 ŋDhɛ 'ö ŋwa 'dho ŋwa ŋloo Zedhizadhɛmö, 'yö Yesu -yö dho 'ö -da
Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü. 'Yö -ya 'mɛ 'wo gun "dhɔɔ -nu dɔ sië, "ɛɛn 'wo gun
pë 'dhɔ sië 'kɔɔdhö mü bha- -nu kë -sü -bha, 'yö 'mɛ 'wo nu 'wëë- fië bho
-dhɛ 'gü 'wëë- 'dhɛ 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü mü bha- -bha bha- -nu -bha
'kpongpaa -nu 'wo gun 'wëë- fië bho sië- -ta, waa- 'mɛ 'wo gun -tong "dhɔɔ
dɔ sië mü (kö -wo "saa- bho- 'ka bha-) -nu -yata -gbloo -nu ŋwɛnng.
16 'Yö -kɔ mɛ -bha zian -kan pë 'bha 'ka -sü -zian 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ
'gü mü bha- -bha.
17 'Yö zun dhiang -zë 'mɛ 'wo gun mü -a -nu -dhɛ -sü -bha 'ö- pö: «-Yö
-bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ŋdhɛ:
‹-Wo -dho ma 'kɔ -dhɛ "sɛ ŋgban "pɛpɛ 'gü -mɛ -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ
'gü -kɔ› "kɛɛ yö ŋnë ka -zë 'ka- kë ŋkwaanmɛ -nu -ya 'gü -yɛ ŋnë- 'ka
bha.»
18 ŋDhɛ 'ö Yesu -wʋ bha 'ö -da "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ
-nu "tʋʋdhö, 'yö -yɛ -nu -bha ŋdedewo, 'yö 'wo -ya -a "slë mɔɔ- -sü -bha kö
'wo- zë -gblɛn 'kpɔ 'gü. -A -gɛn -mü ŋdhɛ -wo -gun "suʊ̈ sië- -gɔ, -a -nu -suʊ̈

-gɔ 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö- -bha mɛ draan- -kɔ bha ̱ya mɛ ̱gban -zʊ 'kun, (-a -wɔn 'gü ̱waa- pö 'wo- 'kun "dhɛɛ -ta kö woo- -nu -zuö -gwë 'ka).

19 ̱Dhɛ 'ö "bin ̱ya bo 'ma -sü 'ka, 'yö Yesu -yö go ö -bha ̱klang -nu 'ka pö yaan- -bha.

Figö -dhü 'ö Yesu -yö "dhang -da -bha bha- ga -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 21,20-22)

20 ̱Dhɛ 'ö- -tadhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'ö Yesu waa- ö -bha ̱klang -nu 'wo ziö sië, 'yö- -bha ̱klang -nu 'wo figö -dhü 'ö "dhang -da -bha bha- yö kö ̱ya ga klöngklöngdhö ̱ya -da 'ka -a yun 'gü "sɛɛdhö.

21 -Dhɛ 'ö Piɛdhö -zʊ -yö -bö -kɔ 'ö -kë 'ka yaan "dhiʊ̈ bha- 'ka, 'yö- pö Yesu -dhɛ: «N Dëmɛ, -bhö -dhɛ -ga ̱zɔɔ, figö -dhü 'i "dhang -da -bha yaan "dhiʊ̈ bha ̱ya ga.»

22 'Yö Yesu -yö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-A 'wɔn 'ya 'dho ka 'kɔn. 'Pë 'ö- -wɔn 'dhö ka -bha yö -mü -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̱në- 'ka doseng (̱dhɛ- -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö).

23 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -sü ̱ya kë ka -gɔ ̱dedewo 'kpakpadhö, 'ka- pö -tɔn 'ö dɔ ya- -dhɛ -yö 'go ö "gblʊ̈ kö -yö 'dho -yö -pö ̱weeyi ̱bhaa, kö 'kii dɔ 'kën 'gü, ka -dho -a -dhɛ yö kö ̱ya kë.

24 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ pë "pɛpɛ 'ö 'ka dho- -gbadhɛ Atanna -gɔ kö ka bhɛa" sië- -dhɛ bha, -ka 'dhang bho- "dhiʊ̈ ̱dhɛ 'ka- ̱slɔɔ, ka -dho -a yö kö -a 'gü -wɔn -yö kë sië.

25 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka bhɛa" sië Atanna -dhɛ, kö ka -zʊ -yö -bö ̱dhɛ 'wɔn -yö kaa mɛ 'bha ka ̱zinng 'gü, -kaa -mɛ -mawɔn 'to, kë "dhʊ̈ kö ka Dë 'ö dhang- 'gü -yö kaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to 'pö.

26 ["Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'kii "wɪ- -bha kö 'ka- mɛ -mawɔn 'to, ka Dë 'ö dhang- 'gü, 'yii 'dho kaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to 'pö.]»

Yesu -bha ö faan 'godhɛ -dhiang 'ö- zë 'ö Makö -ya pö (Matiö 21,23-27; Dhukö 20,1-8)

27 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo -deewo Zedhizadhɛmö, 'ö Yesu 'dhö ziö sië Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu oo, 'tɔnggɔmɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu 'wo nu- "piʊ̈.

28 'Yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Wɔn 'i- kë sië ya, i- -kë de -bha kë 'gü? "Ɛɛn i wɛa -loo -dhɛ -mɛ -mü de 'ka?»

29 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A -dho ka dhɛɛ" do 'kpɔ 'pö, ̱ya kë ̱dhɛ 'ka- -yɔ bɔ n -gɔ kö 'a ka -bha bha- -yɔ bɔ:

30 Zan -bha mɛ -bɔ Atanna 'ka -zu 'ö gun- bho sië bha Atanna ̱në- pö "ɛɛn mɛ "bhɪɪ- -nu ̱në 'wo- bho wo -dɪ 'gü? -Kaa -yɔ bɔ n -gɔ!»

31 "Kɛɛ 'yö 'wo -ya -a "slën bho -sü -bha wo "kwëë 'wo- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'ya- pö Atanna ̱në- pö, -yö -dho -a pö kwa -dhɛ: ‹-Yö -kë mü ̱dhɛ 'sa 'yö 'kii 'dhang bho- "dhiʊ̈?›

32 "kɛɛ 'sa 'ya- pö ̱dhɛ mɛ "bhɪɪ- -nu ̱në 'wo- bho wo -dɪ 'gü kö -nnn!»

(-A pö 'wo wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö -wo "suʊ̈ sië "sɛgümɛ -nu -gɔ, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ- -gun 'dhang bho sië Zan "dhiʊ̈ ̱dhɛ Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ ̱dede -mü.)

33 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö 'wo- -yɔ bɔ Yesu -gɔ 'wo- pö: «'Yaa- 'wɔn dɔ.» 'Yö- -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «Mang -dɪ 'pö, 'mii 'dho n -bha ya- wɛa -loo -dhɛ -mɛ pö ka -dhɛ.»

12

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban buzankëmɛ -mawɔn yaa -nu -bha -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 21,33-46; Dhukö 20,9-19)

1 ̱Dhɛ 'ö ̱wa wo bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö,
'yö Yesu -yö zun dhiang -zë -a -nu -dhɛ -sü -bha "gwënng 'gü 'ö- pö: «Yi do
'ka 'yö gɔndë do 'bha -yö ö -bha -drɔɔ -bhlaa kpɔ. 'Yö- -zü ̱klëën "dhʊʊ 'ka
kpɛnngkpɛnngdhö, 'yö dho 'ö- "yibhogüpë -pë -kë, 'yö dho 'ö 'kɔ dɔ- "dhiʊ̈
(kö -yö kë -dhɛ bha- -maa -kë ̱wlöö -kɔ 'ka), 'yö dho 'ö 'bhlaa- bha- -da
buzan 'gü 'yö dho "ta 'gü.

2 ̱Dhɛ 'ö -drɔɔ ga bho "tʊ̈ng ̱ya ̱loo, 'yö ö -bha gwëëmi do bɔ
buzankëmɛ -nu bha- -nu "piʊ̈ kö ̱wa wo bo kö -wa -gblü kö -wo ö -bha dɔ
ö -bha gwëëmi bha- -gɔ kö -yö nu- 'ka ö -dhɛ.

3 'Yö buzankëmɛ -nu bha 'wo gwëëmi bha- kun, 'yö 'wo- -ma -tɛkpɛ
-tɛkpɛdhö 'wo wo ̱kwaa- -zü 'yö dho ö -kɔ 'gü "fië 'ka ö dëmɛ -ta.

4 'Yö ̱slëë 'zü 'yö mɛ "wɛɛ 'bha bɔ, 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo mɛ 'dhɛ bha- kun
'zü 'wo- -ma -tëkë -tëkëdhö, 'yö 'wo bhië -ya -gɔ -bha, 'yö 'wo "si bho- -gɔ
-kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü

5 'yö dho 'ö- mɛ -yaaga -naa bɔ, 'yö 'wo dho 'wo yö -zë zë, 'yö dho 'ö mɛ
kpɔ 'bha bɔ 'zü ̱taama, "kɛɛ 'yö- 'bha 'yii 'wɔn "dhiʊ̈ 'kun, 'yö 'wo- -nu
-ma, "ɛɛn 'wo- -nu zë.

6-7 -A "tʊ̈ng bha- 'ka kö -drɔɔdhɛ dëmɛ bha- gbö do 'në 'ö- -bha 'wɔn
̱gban "pɛpɛ 'ka ̱në ̱ya 'to- -gɔ, kö yö ̱në ̱ya 'to ̱dhɛ bɔmɛ 'dhö -a -kɔ
"dhiʊ̈ ̱taamasü 'gü. 'Yö- pö ö -dı -dhɛ ̱dhɛ mɛ 'dhɛ 'kö ya -yö kë 'ö- wo n
gbö 'ka bha, -wo -dho -a ̱bhlëë -ya 'ö 'wo wo "tʊ to- -wʊ -bha. 'Yö -ziö 'ö-
bɔ, "kɛɛ ̱dhɛ 'ö- gbö bha 'ö dho 'ö ̱loo mü, 'yö buzankëmɛ -nu bha 'wo-
-ya 'kwëë- -kë 'wo- pö: «Mɛ ̱dede 'ö yöö 'kɛan- bha- 'sü -zianwo 'yö nu
bha, -ka -kwaa 'kun 'kwa- zë, kö 'kɛan- bha -yö 'to kwa -gɔ!»

8 'Yö 'wo- kun 'wo- zë, 'yö 'wo dɔ- ̱gee -bha 'wo- -zuö "bü ̱gblɛɛn.

9 'Mɛ 'ka dɔ bha, ̱ya kë "dhʊ̈ kö -më -wɔn ̱në -drɔɔdhɛ dëmɛ yöö kë
̱taamasü 'gü? Kö yöö ̱dede ̱në- nu -wɔn ̱ya 'to, kö -yö buzankëmɛ -nu
bha- -nu zë, kö -yö ö bha 'bhlaa- 'sü -ya dɔ mɛ "wɛɛ -nu -gɔ.»

10 ̱Dhɛ 'ö- pö "dhʊ̈ 'ö ö bo, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Wʊ 'ö -bɛn zë -sü
'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
‹-Gwë 'ö 'kɔdɔmɛ -nu 'wo wo ̱kwaa- -zü bha ̱në
kë -kë 'kɔ "kpan -ya -ta -gwë 'ka bha 'kii- ma do -ee?
11 -A -bha -kë 'kɔ "kpan -ya -ta -gwë 'ka -sü bha,
-yö -dhi Atanna ̱në- -dhɛ, -yö "dhabhliwɔn -zian ̱në- 'ka.›»

12 ̱Dhɛ 'ö ö bo- -pö "dhʊ̈ -sü 'ka bhoo, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa-
'tɔnggɔmɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu bha 'wo- 'wɔn dɔ ̱dhɛ -yö "gwënng bha-
-da wo ̱në wo -dhɛ. 'Yö 'wo zun- "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'wo- 'kun, "kɛɛ kö
-wo "suʊ̈ sië "sɛgümɛ -nu kpö 'wo gun 'mü bha- -nu -gɔ, 'yö 'wo- to 'mü 'wo
woo- 'dho wo.

'Wɔn 'ö -gban 'nii- sɔng bho -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö

(Matiö 22,15-22; Dhukö 20,20-26)

13 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha 'wo dho, 'yö 'wo Fadhiziɛn 'bha -nu waa- Edhodö
-bha mɛ 'bha -nu bɔ kö -wo Yesu -wʊ mɔɔ-, kö- -wʊ ̱ya ̱dië -dhɛ 'ö- 'gü
kö -yö kë- -nu bɔdhɛ 'ka kö- -nu -kɔ -yö ̱mɔɔ- -bha.

14 ̱Dhɛ 'wo nu, 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -a 'wɔn -yö yi "yaan
̱dhɛ tɛanwɔn pömɛ -mü i 'ka, ̱dhɛ 'bhaa "suʊ̈ mɛ 'bha -mɛ 'bha -gɔ, 'sa

'bhaa -kpla mɛ 'bha -gɔ -a -bha -kë -tiandhö -sü -wɔn 'gü kö i ̀flü kë mɛ -gɔ, ̀dhɛ tɛan- -zian 'ö go Atanna "piü ̀në 'i- -zɔn mɛ -dhɛ. -A -kë "dhü -sü 'gü, 'wɔn 'ö -gban 'nii- sɔng -bho Wlɔmö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'kpii- -dhɛ -sü -bha ya i i -bha -pö 'gü ̀dhɛ? 'Yi- bho -ee? "Ɛɛn 'ya 'dho- bho -ee?»

15 ̀Dhɛ 'ö Yesu -ya 'wɔn dɔ ̀dhɛ kpa ̀në 'wo- wo sië ö -dhɛ 'gu -ta bha, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka n 'gů -dan -më -wɔn 'gü? -Ka nu n -dhɛ "tanmaga do 'ka kö 'a- -ga!»

16 'Yö 'wo nu- -dhɛ -a do 'ka. 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «De ̀në- -gɔ "blɛɛn- waa- 'tɔ 'wo- -ta ya?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «Wlɔmö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'kpii-.»

17 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «̀Dhɛ 'ö "dhü, -ka 'dho kö pë 'dhɛ 'ö -gblüdë bha- -bha 'ka 'ka- dɔ- -gɔ, kö- 'dhɛ 'ö Atanna -bha 'ka 'ka- nu Atanna -dhɛ!» -A -yɔ 'ö- bɔ- -nu -gɔ "dhü bha, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn ̀dedewo.

'Wɔn 'ö -gban 'mɛ ̀wa ga -a -nu -bö -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö

(Matiö 22,23-33; Dhukö 20,27-40)

18 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö 'mɛ 'wo- -nu Sadusiɛn -nu -kë 'ö 'waa 'dhang bho 'mɛ ̀wa ga -a -nu -bö -wɔn "dhiü bha, 'wo nu Yesu "piü, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:

19 «Yi Dëmɛ, 'pë 'ö Moizö -ya -bɛn zë 'ö- to kwa -gɔ 'yö ya. -Ya -pö 'mɛ 'ö- dheebhang ̀ya dhe 'sü, kö -yö ga kö waa- -bha dhebhɔ bha 'wii 'në ̀slɔɔ, -a -dhɛa -bha ̀dhɛ -a -mɛ dheebhang 'zlaa- -ya 'kɛandhe bha- 'sü dhe 'ka kö wɛng -wo 'në 'kpɔ kö -yö kë- dheebhang 'ö ga bha- suu 'ka.

20 "Kɛɛ -bhö -a -ga, dheebhangzë -nu "saɔplɛ ̀në 'wo gun, 'yö- mɛ 'kpiisü -yö dhe sü, 'yö 'wii 'në 'kpɔ 'yö ga.

21 'Yö 'mɛ 'dhɛ dɔ mü 'ö- 'kɛan- -dhe bha- sü, 'yö 'wii 'në 'kpɔ 'pö, 'yö ga. 'Yö- mɛ -yaaga -naa -bha dho 'pö 'ö -kë -dhɛ -kɔ do bha- 'dhö,

22 'yö dho- 'ka "dhü 'yö mɛ "saɔplɛ bha- ̀gban 'wo dhe do bha- sü, 'yö- -nu "wɛɛ 'bha 'wii 'në 'kpɔ, 'yö- ̀gban -wo ga. ̀Dhɛ 'ö gɔɔn- -nu bha- -nu ̀gban ̀wa ga, 'yö dhebhɔ bha 'ö ga 'pö.

23 'Mɛ 'wo bha- -nu ̀gban ̀wa dhe do bha- 'sü ̀tɔn. ̀Ya kë "dhü yi 'ö 'mɛ ̀wa ga 'wo dho bɔ- 'ka bha ̀ya ̀loo, dhebhɔ bha- -dho kë 'mɛ 'wo bha- de -sü ̀në- bha dhe 'ka kpɛnngdhö?»

24 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Zian ̀në 'ka- to 'yö 'ka "wɪ sië bha, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'pë 'ö Atanna -wʊ -ya pö 'kaa 'bha 'gü ma, "ɛɛn 'kaa 'wɔn 'ö Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ -yö ̀mɔɔ- -bha 'ö- -kë -a 'bha dɔ.»

25 'Yö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ yi 'ö 'mɛ ̀wa ga 'wo dho -bö 'ka bha, mɛ 'bha 'yii 'dho dhe 'sü, "ɛɛn dhebhɔ 'bha 'yii 'dho gwaan- 'kpɔ, "kɛɛ mɛ ̀gban -dho kë ̀dhɛ Atanna -bha "kië -nu ̀në- 'dhö dhang- 'gü.

26 "Ɛɛn 'wɔn 'ö -gban 'mɛ ̀wa ga 'nu -a -nu -bö -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Atanna -ya zë, 'ö -bɛn zë -sü 'ka Moizö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü, kö ̀ya ö -dɪ -zɔn -dhɛ -kpɔɔ kpö 'gü bha 'kii- ma do -ee? -A pö 'ö- wo ̀dhɛ:

‹Ma ̀në 'a Ablaamö oo, Izaakö oo, Zakɔbö oo,

a -nu -bha Atanna 'ka› bha, 'kii- ma -ee?

(A- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ Atanna -yö dhiang bha- zë Moizö -dhɛ "dhü kö 'mɛ 'wo bha ̀wa ga 'nu kö- yi ̀ya ̀gwëë. "Kɛɛ -ya -pö Moizö -dhɛ 'ö- pö: «Ma ̀në 'a- -nu -bha Atanna 'ka», 'yii- pö: «Ma ̀në 'a gun- -nu -bha Atanna 'ka.»)

27 ̀Ya kë "dhü kö kwa- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ Atanna bha -yö 'mɛ 'wo "yaandhe 'ka ̀në- -nu -bha Atanna 'ka, 'mɛ ̀wa ga bha- -nu -bha Atanna 'yaa -mü.

-A -kë "dhü -sü 'gü, ŋya kë ŋdhɛ 'ka ka -zʋ 'gɔn ŋdhɛ 'mɛ ŋwa ga 'waa -bö, kö "kpënng- ŋnë 'ka- kë sië ka -dɪ -gɔ.»

-Kɔ 'ö Yesu -yö Atanna -bha 'tɔng- 'kpiisü -zɔn 'ka 'tɔnggɔmɛ -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 22,34-40; Dhukö 10,25-28)

28 ŋDhɛ 'ö 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo gun mü bha 'wo- 'wɔn dɔ ŋdhɛ zaɔdhe 'ö
Sadusiɛn -nu waa- Yesu -nu 'wo- -da bha ŋyaa- -yɔ bɔ -kɔ -së kë -a -nu -gɔ,
'yö- -mɛ do -yö ŋyɔɔn 'pö- "sɔɔ 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Atanna -bha 'tɔng-
"pɛpɛ bha- -mɛɛ ŋnë- ŋbhlëë 'dhö 'kpii-?»
29 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A 'kpiisü ŋnë: Izraɛdhö -mɛ -nu, -a
'wɔn kë ka "yaan ŋdhɛ kwa Dëmɛ 'ö kwa -bha Atanna 'ka bha ŋnë 'ö Atanna
-zë 'ka "dhü doseng,
30 ŋdhɛ 'ö "dhü, kwa Dëmɛ bha- -dhɔ -yö ka kë ka zuë" ŋgban 'ka, ka
-zʋtakɔ ŋgban 'ka, ka faan ŋgban 'ka bha- 'ka.
31 -A 'dhɛ dɔ- "piü ŋnë- pö ŋdhɛ: «I këyɔɔ -dhɔ -yö i kë ŋdhɛ i -dɪ -dhɔ
'dhö i -dɪ -kë -kɔ 'ö- -bha bha- 'dhö.» 'Tɔng- "wɛɛwɛɛ 'bhaa 'kpii- kö -yö ziö
-a ŋplɛ 'kö bha ŋnë- -ta.»
32 'Yö 'tɔnggɔmɛ bha 'ö- pö- -dhɛ: -Yö "dhü tɛan- 'ka, n Dëmɛ, -a pö 'i- wo
ŋdhɛ Atanna -yö doseng -a "wɛɛ 'bhaa 'dhö yö -zë zian 'gü bha 'yaa ŋsua
'ka,
33 "ɛɛn 'zü -a pö 'i- wo ŋdhɛ Atanna bha- -dhɔ -bha mɛ kë -sü 'ö i zuë"
ŋgban 'ka, i -zʋgɔngüwɔn ŋgban 'ka, i 'nii- ŋgban 'ka, "ɛɛn i faan ŋgban
'ka, "ɛɛn 'zü i këyɔɔ -dhɔ -bha i kë -sü 'ö ŋdhɛ i -dɪ 'dhö bha- ŋbhlëë- 'kpii-
'ö -ziö "saa- ŋgban "pɛpɛ suu -ta bha- 'bha 'yaa ŋsua 'ka.
34 ŋDhɛ 'ö Yesu -ya dɔ ŋdhɛ -a -yɔ 'ö 'tɔnggɔmɛ bha 'ö- bɔ bha -ya
-bɔ ŋkpaɔdhɛ -bha 'yö- pö- -dhɛ: «Bhi -zë 'bha ŋtëng -da Atanna -bha
-gblüdëdhɛ 'gü -sü -ta.» 'Ö go yö -zë 'gü, mɛ 'bha 'yii ŋmɔɔ- -bha kö -ya
dhɛɛ" 'kpɔ 'zü.

Yesu waa- Davi -a -nu -gban 'kwëë- -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 22,41-46; Dhukö 20,41-44)

35 ŋDhɛ 'ö ŋya kë "dhü, 'yö Yesu -yö zun 'zü mɛ ŋklang kë -sü -dee -bha
Atanna -dhɔkëgükɔ bha- 'gü. 'Yö dho 'ö dhɛɛ" do kpɔ 'ö- pö: «-A pö 'ö
'tɔnggɔmɛ -nu -wa wo ŋdhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu Dhamɛ Klisi bha Davi suu
-mü ya- -gɛn -mü -më 'ka?
36 "kɛɛ kö Davi yöö ŋdede ŋnë- pö Atanna -bha 'Nii- "slʋʋslʋ -kɔ 'ka yi
'bha 'ka ŋdhɛ:
‹Atanna -ya pö n Dëmɛ -dhɛ 'ö- pö:
-Bhö -ya -yɛa ŋbhlëësü 'ö n "sɔɔ ya- 'gü
-yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka yi
'a dho i 'yaɔ- -nu kë- 'ka
i -gɛn ŋwlöö -sabha 'ka bha- -bha.›
37 Mɛ 'ö Davi yöö ŋdede 'ö- -dhɛ ö Dëmɛ bha, -yö kë -kɔ -kë ŋdhɛ 'yö dho
'ö -kë 'zü yö -zë bhaanë 'ka?»
(Matiö 23,1-36; Dhukö 20,45-47)

'Ö gun "dhü kö mɛ kpö 'gbɛ ŋdede -wo "tʋ 'to sië- -wʋ -bha 'ö- "dhia -yö
ma- -nu 'gü.
38-40 'Yö zun 'mɛ 'wo bha- -nu ŋklang kë -sü -bha 'ö- pö: «-Ka ka -dɪ 'kun
'tɔnggɔmɛ -nu -gɔ. -A -gɛn -mü ŋdhɛ sɛɛ" -kpɔ mɛ -nu -dhɛ "yigblütamɛ
-nu -mü. -Tɔyang ŋgblɛɛngblɛɛn bha ŋnë- -da -dhɔ -ya -nu -kë, waa- -bhɛa
Atanna -dhɛ -kɔ 'gü ŋgblɛɛngblɛɛn -nu bha- 'dhö, kë "dhü kö mɛ ŋgban
"pɛpɛ -wa -nu ŋbhlëë -ya, "ɛɛn kö mɛ ŋgban "yan -ya -nu 'kun, kö ŋwa

loo "dhɛɛdhɛ -nu 'gü, kö -wa -nu bhlëë -ya, kö -wa -nu tua bho -së dede 'ka, "ɛɛn 'zü kö -wo -yɛa bhlëësü në- nu wo -dhɛ -dhɔkëdhɛ kë -dhɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, "kɛɛ 'sa kö wo në 'wo gɛandhe -nu -ta -bhö -sü -gɔ -bha. -A kë 'wo- wo sië "dhü bha, Atanna -dho 'wɔn bho- -nu 'gü 'ö -ziö mɛ gban -bha -ta.

Dhiang 'ö Yesu -ya zë gɛandhe do 'bha 'ö gbaɔ Atanna -gɔ -a -wɔn 'gü -a -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Dhukö 21,1-4)

41 Dhɛ 'ö ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'yö dho 'ö -ya 'wëëga 'wo- gbaɔ Atanna -gɔ -a -dagüpë 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü mü bha- "tüng 'gü dhɛ dede 'gü. 'Yö zun 'wɔn 'suan- bho -sü bha kö gbaɔ- 'ö 'mɛ 'wo gun mü bha 'wo- wo sië- Atanna -gɔ bha 'ö- -dhɛ yö -së 'ka. Naɔmɛ 'gbɛ -wo -gun mü 'ö 'wo gun- -da sië mü wɛɛ" wɛɛdhö

42 -Yö -to -a -dhɛ -ga -dhɛ 'gü, 'yö gɛandhe "flɛɛsü 'në 'bha bha 'ö nu, 'yö 'wëë- "puu ga 'ö- bhlëë 'yaa mɔɔ 'wëëga do -zian -bha bha- ga plɛ -da 'pë bha- 'gü.

43 Dhɛ 'ö Yesu -ya -dhɛ yö, 'yö ö -bha klang -nu -dhɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka -dhɛ -ga, a- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ gɛandhe ya 'pë 'ö- gbaɔ Atanna -gɔ ya -yö 'kpii- 'ö -ziö mɛ "pɛpɛ 'ö wa pë gbaɔ Atanna -gɔ dɛɛ -a -nu gban -bha -ta.

44 -A -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'wo bha- gban "pɛpɛ -wo naɔ -yaan në- kë sië, -a -nu -kɔ -kë -a -nu 'kën -gu -ta -sü -wɔn 'gü, "kɛɛ dhebhɔnë 'kö ya, 'pë 'ö ya gun ya 'to- -gɔ -a -bha pë gban -pë gban 'ka në 'ö- nu bha.»

13

Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha 'wü -dhiang 'ö Yesu -ya zë
(Matiö 24,1-2; Dhukö 21,5-6)

1 Dhɛ 'ö Yesu -yö ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'ö go Atanna -dhɔkëgükɔ bha- 'gü 'ö zun "kpɛnng, 'yö- -bha klang -nu bha- mɛ do -yö yɔɔn- "sɔɔ 'yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, -bhö 'kɔ ya- -ga zɔɔ, -gwë suu -nu 'wo- dɔ- 'ka bha -bhö -a -ga kö 'i- -kë 'kpii- -kɔ waa- dhi -kɔ -nu bha- -ga.»

2 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Kɔ suu -nu 'wo dɔ bha i "yan -ya -nu -bha -ee? -A -gwë -nu 'i- -ga sië bha- 'bha 'yii 'dho 'to 'ko -ta "dhüng 'gü, -a gban -dho 'wü 'ö wü trëntrëndhö.»

(Matiö 24,3-14; Dhukö 21,7-19)

3 Dhɛ 'ö ö bo dhiang bha- -yɔ bɔ -sü 'ka, 'yö dho 'ö -ya -tɔn 'wo Odhivie -tɔn -kë bha- gbin-, Atanna -dhɔkëgükɔ bha- wëëdhɛ dede 'gü. 'Yö- -bha klang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'wo- Piɛdhö -kë bha oo, Zakö oo, Zan oo, Andre oo, 'wo- dhɛɛ" kpɔ plɛ 'gü 'wo- pö:

4 «'Wɔn 'i go- pö yi -dhɛ ya, -yö -dho kë "dhü -më "tüng 'gü? "Ɛɛn 'zü -a kë "tüng ya loo yi -dho -a 'suan- bho -më -wɔn waa- -më -wɔn -nu në- -bha?»

5 Dhɛ 'wo dhɛɛ" bha- kpɔ "dhü, 'yö zun dhiang -zë -a -nu -dhɛ -sü -bha 'ö- pö: «-Ka ka -dı 'kun -së kö 'wa 'dho "kpënng- kë ka -gɔ,

6 -a -gɛn -mü dhɛ mɛ 'gbɛ- -dho nu n 'tɔ 'gü, 'ö 'wo- pö wo në 'wo n 'ka. 'Ö 'wo mɛ 'gbɛ dede bho Atanna -bha zian -ta.

7 "Tüng 'ö ka dho- ma- 'ka dhɛ "sɛ 'ö ni waa- "sɛ 'ö ni -wo -gblü gɔɔn sië, "ɛɛn 'ö- gɔn -taɔng -nu dho -da 'ka ka "tʋʋdhö ka "sɔɔ, "ɛɛn 'zü ka 'ka gblɛɛn bha ka "gblüüdhɛ 'ya 'dho "muu bho, -a 'klɔɔ- -mü dhɛ 'wɔn 'ö dho kë 'ö 'yii 'dho 'to- 'gü yö -mü, "kɛɛ yö -zë 'yii 'dho kë "kpʋngtaadhɛ "dhiütoyi 'ka.

8 "Sɛgɔ 'bha- -dho "wlü 'ö dho 'ö -pö "sɛgɔ 'bha -ta, 'ö -gblüdë 'bha -yö
wlü, 'ö dho 'ö -gblü -da -gblüdë bha -ta, 'ö "sɛ 'dhö zii -nu wo -dhɛ -nu
'gü 'ka- ma, 'ö "vüü 'dhö -da -dhɛ -nu 'gü, "kɛɛ yö -zë gban- -dho kë dhɛ
'nëkpɔdhe -bha "gblü kë zübhosü në- 'dhö.
9 -Ka ka -zʋ 'kpɔ ka -dɪ 'gü, -a -gɛn -mü dhɛ -wo -dho 'dho ka 'ka za
gblü "dhiü -dhɛ -nu 'gü, 'ö 'wo ka -ma Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu
'gü, 'ö 'wo dho ka 'ka "sɛdë -nu -kuu "dhiü, 'ö 'wo dho ka 'ka -gblüdë -nu
-kuu "dhiü ka -bha -kë n -bha 'ka -sü -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'ka kë n "sɛɛ- 'ka
-a -nu -dhɛ.
10 Ya 'go yö -zë 'gü, Atanna -bha naɔ -së bha 'yii "kpʋngtaadhɛ zun 'ko
"dhiü kö, "kpʋngtaadhɛ "dhiü 'yii 'dho 'to. -A -dhɛa -bha dhɛ "sɛ gban
"pɛpɛ 'gü -mɛ -nu -wa ma.
11 "Tüng 'a "wɪ sië 'ka bha ya loo, wa ka 'kun kö -wo 'dho ka 'ka "sɛdë
-nu waa- -gblüdë -nu -kuu "dhiü n -wɔn 'gü, dhiang 'ö kaa- zë mü -a "sika
'ya 'dho kë ka 'gü, -a 'dhɛ 'ö dho nu ka zuë" "piü- "tüng dede bha- 'gü bha
-kaa pö, -a -gɛn -mü dhɛ 'yii 'dho 'go kaa dede ka 'gü, Atanna -bha 'Nii-
"slüüslü 'ö ka 'gü bha në dho- dɔ ka "dhi.
12 -A "tüng bha ya loo, 'në waa- dhoo -wo -dho wo 'ko "dhiü dɔ ga
-gɔ, 'ö 'në dë -yö ö gbö "ɛɛn ö 'dhu "dhiü dɔ, 'ö 'në -nu -wo wlü wo 'kpɔmɛ
-nu "piü 'wo- -nu "dhiü dɔ 'wo- -nu zë.
13 Ka -san -dho mɛ gban "pɛpɛ kë ka -bha -kë n -bha 'ka -sü -wɔn 'gü,
"kɛɛ 'mɛ 'ö 'yii ö bo n 'ka, 'mɛ 'ö yaa -to -kplü -sü 'ka n -wɔn -bha "dhü kö-
'to- 'ka "dhü -yö loo- 'ka -a "dhiüyadhɛ 'gü, -a -mɛ -dho dha.»

'Pë 'ö -gban Atanna bhlëë -siö -pë yaa -yënngsü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö

(Matiö 24,15-28; Dhukö 21,20-24)

14 'Yö go mü 'ö- pö: «-A "tüng bha ya loo, ka -dho 'pë 'wo- -dhɛ Atanna
bhlëësiöpë 'yaa -yënngyënngsü, 'ö dho zë- -wɔn -dhɛ 'ö bo ö -bha 'kɔ 'ka
bha- yö kö -yö -ya -sü 'ka -a -dhɔkëgükɔ 'gü -dhɛ 'ö 'yaa- -yɛa 'ka bha- 'gü.
('Yö Makö -ya pö: «A- -pö "dhü kö 'mɛ 'ö 'sëëdhɛ ya- -wʋ pö sië -ya pö ö
'suan- 'ka.») 'Ka- -dhɛ yö "dhü "tüng 'ö- 'gü, 'mɛ 'ka dho kë Zude -sɛ 'gü, -ka
dua 'ka 'dho -tɔn -gbeng 'gü -dhɛ -nu 'gü 'ka ka -gblɛn 'kpɔ mü.
15 'Mɛ 'ö yaa- -kë 'zü "kpɛnng, 'ya 'dho- pö ö -dɪ -dhɛ dhɛ 'ö 'dho pë 'bha
'sü ö -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ö gun -na ziö -bɛang 'ka.
16 'Mɛ 'ö yaa- -kë 'zü 'bhlaa-, 'ya 'dho- pö 'ö ö yee kë kö 'ö nu ö -bha "bhɛɛ
'sü -dhɛ 'gü 'pödhö,
17 "kɛɛ dhebhɔ -nu 'kö waa- -kë 'gbiö- "tüng bha- 'gü, "ɛɛn 'ö 'në yaa- -kë
-nu -gɔ 'yɔn -bha, wo -zë -a -nu -bha -dho kë -wëësü dedewo!
18 -Ka bhɛa" Atanna -dhɛ kö 'wɔn bha 'ya 'dho kë "dhü "nɛnɛ yi 'ka,
19 -a -gɛn -mü dhɛ 'wɔn 'ö dho kë "tüng bha- 'gü bha, -a -bha -kë -wëësü
-sü -dhiang -zian 'yaa zë. Atanna 'dhö "kpʋngtaadhɛ -da "dhü yi bha- 'ka,
-a -wëëwɔn suu 'ö "dhü 'yii kë do, "ɛɛn -a "sinma 'yii 'dho kë 'zü 'ö to- -bha.
20 Ya kë dhɛ -dhɛkpaɔyi 'ö "dhü bha Atanna 'yii- 'bha "kan- "dhiü 'nu,
kö dhamɛ -zian 'yii 'dho slɔɔ, "kɛɛ yaa- 'bha "kan- "dhiü 'mɛ 'ö- -nu -ya
-dɪ -ta ö -bha 'ka bha- -nu -wɔn 'gü.
21 -A -kë "dhü -sü 'gü, waa- pö ka -dhɛ dhɛ Klisi ya nu, -yö -dhɛ 'ö ya-
'gü, "ɛɛn -yö -dhɛ 'ö ni- 'gü, 'ya 'dho bhɔ ka 'gü tɛan- -bha.
22 -A -gɛn -mü dhɛ -dɪ -kë Klisi 'ka -mɛ -nu waa- Atanna -wʋdhiüloomɛ
flü -sü -nu 'gbɛ- -dho "wlü "tüng bha- 'gü, 'ö 'wo "slë -nu waa- "dhabhliwɔn

"gblügblü -nu -kë, kë "dhü kö -wo 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu -ya 'ö 'wo bɔ- 'ka bha- -nu bho- -bha zian -ta "ni kö- -nu faan -zë ɓya ɓmɔɔ- -bha.
23 -A ɓgban 'to 'a- wo "dhiü 'a- pö ka -dhɛ bha a- -kë "dhü kö 'ka -ya ɓnë- wo ka 'suan- 'ka.»

Yöö Mɛgbömɛ ö nu -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 24,29-31; Dhukö 21,25-28)

24 ɓDhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö go mü 'ö- pö: «'Wɔn "nɛnɛgasü 'a- -dhiang zë ka -dhɛ bha yö ɓnë ɓya bo kë -sü 'ka kö -a -dhɛkpaɔyi -yö zun 'ko "dhiü, 'yö 'yënng- -gɔ 'dho ɓtröö, 'yö "su -dı 'pö 'ö bo 'bhü -sü 'ka.
25 'Yö "susëngga -nu 'wo go dhang- -bha 'wo ɓwɛnng, 'yö pë -ziisü -ziisü -nu 'wo dhang- 'gü -a -nu ɓgban 'wo go "glʋʋ.
26 'Yö 'wo gun -na mang Mɛgbömɛ n yö kö a nu sië dha 'kpong- -ta ma -gblüdëdhɛ -faan waa- 'gü 'tɔbhɔdhe bha- 'ka -yɛɛdhö.
27 'Yö 'a gun -na ma "kië -nu bɔ "kpʋngtaadhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü kö -wo 'mɛ 'wo bɔ n 'ka 'ö Atanna -ya -nu -ya bha- -nu ɓloo 'ko -ta -dhɛ do 'gü.

'Wɔn -nu bha- -nu 'suan- -bho -bha -pë -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Makö -ya pö
(Matiö 24,32-35; Dhukö 21,29-33)

28 ɓDhɛ 'ö ö bo, 'yö- pö 'wɔn -nu bha- -nu 'suan- -bho -bha -pë 'a dho- -zɔn ka -dhɛ yö -mü figö -dhü ɓnë- 'ka, 'ka "dhü bha- yö, kö -yö ö -trɔng -dee "pʋ sië kö 'ka 'to 'ka- 'wɔn dɔ ɓdhɛ -a bhɛ dɔ "tʋ̈ng ɓya ɓloo ɓgban wo.
29 ɓYa kë ɓdhɛ 'ka 'wɔn -nu 'a- -dhiang zë ka -dhɛ bha- kë -dhɛ yö 'pö ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, kö -yö kë ka "yaan ɓdhɛ n nu "tʋ̈ng ɓya ɓloo, ɓdhɛ 'ma dɔ "kpan "dhiü.
30 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɓdede 'ka ɓdhɛ 'mɛ 'wo -tosɛa kë sië dɔ -kɔ ya- 'gü ya, -a -nu ɓgban 'wii 'dho ga kö 'pë 'a- pö bha- ɓgban 'yii kë ɓkö.
31 -Yö kë ka "yaan ɓdhɛ "sɛ waa- dhang- -wo -dho ziö, "kɛɛ n -wʋ 'yii 'dho go "gblʋʋ tongtongdhö.»

-Zʋ -to -dı 'gü -gleng 'ö Yesu -ya -da 'ö Makö -ya pö
(Matiö 24,36-44)

32 ɓDhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö- -ta yɔ- -nu -dhɛ 'ö- pö: «N nu -yi -zë mɛ 'bhaa- dɔ waa- n nu "tʋ̈ng ɓdede 'dhö kö 'yii kë n Dë Atanna -zë 'ka, mang ɓdede -zian 'a- gbö 'ka ya 'maa- dɔ kö yöö -nu 'to- -bha "kië -nu ɓnë- -bha.
33 ɓDhɛ 'ö "dhü, -ka -ya ka "yaan kö 'ka bhɛa" kö 'ka ka "tʋ̈ng kë 'wɔn -nu 'a- pö ka -dhɛ bha- -nu 'gü kö -wo 'to ka "yaan. -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'kaa yi 'ö bha- ɓloo "tʋ̈ng dɔ.
34 -Yö -dho kë ɓdhɛ gɔndënë do 'ö dho "ta 'gü ɓnë- 'dhö. ɓDhɛ 'ö yöö 'dho, 'yö ö -bha 'kɔ to, 'yö ö -wʋ kpɔ ö -bha gwëëzë -nu -bha, 'yö- pö 'kɔ -maakëmɛ -dhɛ -yö ö -zʋ kë 'kɔ bha- 'gü kö -ya -maa kë, 'ya 'dho yi zë.
35 Kaa -dı 'pö, -ka -ya ka "yaan -kɔ do bha- 'gü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ 'kaa ka Dëmɛ nu "tʋ̈ng dɔ, kö -yö -dho nu yɛan" "piü -ee? Kö -yö -dho nu gbeng ɓzinng 'gü -ee? Kö -yö -dho nu -dhɛkpaɔ "dhiü -ee? "Ɛɛn kö -yö -dho nu dhia" "piü -ee? Kaa- dɔ.
36 ɓDhɛ 'ö -kë ɓdhɛ -yö -dho "kan ɓnë- wo ka 'gü bha, -ka kë ka 'suan- 'ka kö 'ya 'dho -kpan ka -bha kö ka yi 'gü.
37 (-Gɔngɔɔnmɛ -nu -bha -dhio -yö do), 'ma- pö ka -dhɛ "dhü kö mɛ ɓgban "pɛpɛ ɓnë 'a- -nu -bha dhiang zë bha do, -ka -ya ka "yaan!»

14

"Sɛgɔdhiʊ̈mɛ -nu -bha yang -ya Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 26,1-5; Dhukö 22,1-2; Zan 11,45-53)

1 ̱Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi ̱ya 'to ̱plɛ kö Pakö troo waa- 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa-
-bha -a -bhö -yi -yö ̱loo, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu
'wo zun- "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'wo "kpënng- kë Yesu -gɔ 'wo- 'kun -suɛɛdhö
'wo- zë.
2 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kö -wa pö sië ̱dhɛ ̱ya kë troo yi ̱dede 'ka wo -kɔ
'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö 'wo- 'kun, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya kë "dhʊ̈ "sɛgümɛ
-nu -dho "wlü wo "piʊ̈.

Madhi 'ö go Betani -a -bha -dhasiklɔɔ "yi -wɛnng Yesu -ta -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 26,6-13; Zan 12,1-8)

3 'Ö gun kö Yesu -yö Simɔ 'ö go Betani 'ö ̱wee -yua gun- -bha bha- -gɔ
'kɔɔdhö Betani, 'yö dhebhɔ do -yö -da 'kɔɔdhö, -a "tʊ̈ng bha- 'ka kö -wo pë
-bhö sië. 'Ö -da 'kɔɔdhö kö -dhasiklɔɔ "yi sɔng "gbɪɪ- 'wo- -pë -kë "dhü 'wo-
naadhö -kë bha- yun 'ka bha, -yö -gwë "puu -sangdhe do pa -sü 'ka kö -ya
-gɔ. ̱Dhɛ 'ö -da 'kɔɔdhö, 'yö -sangdhe bha- -gɔ bho- "dhiʊ̈, 'yö -dhasiklɔɔ
"yi 'ö gun- 'gü bha- ̱wɛnng Yesu ̱gbin-.
4 -A kë 'ö- wo "dhʊ̈ bha 'yii dhi 'mɛ 'wo gun mü bha- mɛ 'bha -nu -dhɛ,
'yö 'wo- pö: «'Yö -dhasiklɔɔ sɔng "gbɪɪ- suu 'kö ya- -see ̱ni -gɛn -mü -më
'ka?
5 ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ -a "dhɔɔ ̱në 'kwa- dɔ, -yö -mɔɔ -bha 'nu 'ö 'wëë- 'kpii-
̱dede ̱slɔɔ, 'yö 'wëëga 'kö bha 'kwa- 'gü -gblü "flɛɛmɛ -nu -ta, ("kɛɛ yö
̱në ̱waa- ̱gban see- bha!)» 'Yö 'wo zun -dɔn bho -sü bha dhebhɔ bha-
'ka.
6 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö: «-Ka ka kwaa dhebhɔ bha- -zü. Ka- -din -yën -më
-wɔn 'gü? ̱Ya ö -bha 'wɔn -së ̱në kë n -dhɛ bha,
7 -a -gɛn -mü ̱dhɛ "flɛɛmɛ -nu -zë -wo -dho kë ka "piʊ̈ "kpʊng ̱taa yi
̱gban 'ka, 'wɔn -së -kë -a -nu -dhɛ -wɔn ̱ya ga ka 'gü "tʊ̈ng "ʊʊ "tʊ̈ng 'ö-
'gü ka -mɔɔ -bha 'ka- -kë -a -nu -dhɛ, "kɛɛ ma -zë, 'mii 'dho kë ka "piʊ̈ yö yi
̱gban 'ka, 'ö "dhʊ̈ kö -a "tʊ̈ng ̱në -tun ya kö 'ka- -zɔn n -dhɛ ̱dhɛ n -dhɔ
-yö ka -kë.
8 Dhebhɔ bha- -bha 'ö- -kɔ ̱mɔɔ- -bha 'yö- kë bha. -Dhasiklɔɔ "yi 'ö yöö-
̱wɛnng n ̱gee -bha 'nu kö -wo n -wɛɛ bho- 'ka bha ̱në 'ö- yi to "dhiʊ̈ 'yö
̱wɛnng n -ta bha.
9 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ 'wɔn 'ö dhebhɔnë ya 'ö- -kë bha,
'wo dho Atanna -bha naɔ -së ya- dɔ -dhɛ "ʊʊ -dhɛ 'ö- 'gü "kpʊng ̱taa, -wo
-dho -a -dhiang zë mü 'pö kö mɛ 'bha -zʊ 'ya 'dho bhɔ- 'ka.»

Zuda -da Yesu -dhɛ pë "piʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 26,14-16; Dhukö 22,3-6)

10 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö Zuda Isikadhiɔtö 'ö -kë -a -bha ̱klang -nu
-kaɔng do ga ̱plɛ bha- -mɛ do 'ka bha, 'ö ̱wlü 'ö dho "saabhomɛ -nu
-gɔmɛ -nu "piʊ̈, kö 'ö Yesu "dhiʊ̈ dɔ- -nu -dhɛ.
11 ̱Dhɛ 'ö dho 'ö ö "kplëng bho -a -nu -dhɛ, 'yö- 'gü -wɔn -yö -dhi -a -nu
-dhɛ ̱dedewo, 'yö 'wo "plüün bho- -dhɛ 'wo- pö wo -dho -a gba 'wëë- 'ka.
̱Dhɛ 'ö Zuda -yö go mü, 'yö zun "tʊ̈ng -së 'ö- -kɔ dho ̱mɔɔ- 'ka- -bha kö
-ya "dhiʊ̈ dɔ- 'ka -a -nu -dhɛ bha- mɔɔ- -sü -bha.

Yesu waa- -bha klang -nu -a -nu -bha Pakö -pë -bhö -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 26,17-25; Dhukö 22,7-14.21-23; Zan 13,21-30)

12 Dhɛ 'ö troo 'ö 'wo 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha -a -bhö -ta bha- yi -blɛɛsü 'ö- yi bhlëësü dede 'ka, 'ö -tuü -zian 'wo dho- zë troo 'ö- -nu -zʋ -da -a -nu "bhɛma -nu -go Ezitö -yi -ta, 'wo- Pakö -kë bha- zë- 'ka bha ya loo, 'yö- -bha klang -nu bha 'wo- pö- -dhɛ: «-Dhɛ -mɛɛ në i "piü dhɛ 'yi 'dho- -bha kö 'yi i -bha Pakö -pë -kpa mü, yi Dëmɛ?»

13 'Yö ö -bha klang -nu bha- mɛ plɛ bɔ, 'yö ö -wʋ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Ka 'dho Zedhizadhɛmö, 'ka 'dho ka -dho -kpan gɔndë do 'bha -bha kö "yipë -ya -gɔ, 'ka- yö -ka ziö- keng-,

14 'ka 'dho, yaa- -da 'kɔ 'ö- 'gü bha, -kaa pö- 'kɔ bha- dëmɛ -dhɛ dhɛ: ‹Yi dëmɛ -ya -pö 'yi nu kö 'yi i dhɛɛ" 'kpɔ kö 'kɔdhi 'ö waa- ö -bha klang -nu wo dho Pakö -bhöpë -bhö 'gü bha 'i- -zɔn yi -dhɛ.›

15 'Ka- pö "dhü, -yö -dho 'kɔ 'gü 'bong -bong do, 'ö- 'güdhɛ gban 'dhö -pë kë -sü 'ka -së 'ka, 'ö -yatapë gban 'dhö mü -a -dhɛ -zɔn ka -dhɛ 'kɔ -ta "dhʋng 'gü. -Dhɛ bha në 'ka dho kwa -bha Pakö -pë -kpa -a 'gü.»

16 'Yö- -bha klang -nu plɛ bha 'wo dho. 'Yö 'wo -kpan -bha dhɛ -kɔ do 'ö- pö- 'ka -a -nu -dhɛ bha- 'dhö. 'Yö 'wo Pakö -pë -kpa mü. Dhɛ 'wo wo bo, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho- -dhɛ 'gü.

17 Dhɛ 'ö wa gloo mü 'ö "bin ya 'ma, 'yö waa- -bha klang -nu -kaɔng do ga plɛ bha 'wo loo Pakö -pë -bhö -dhɛ bha- 'gü.

18 Dhɛ 'wo klëën -bhöpë bha- -zü, 'ö 'wo- -bhö -sü zü bho -së 'ka, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Kwa- -bha -zë wo, "kɛɛ tɛanwɔn do 'bha- -dhö 'a dho- pö ka -dhɛ. Yö -mü dhɛ 'mɛ 'ö kwɛng- -nu kwa -kɔ 'dhö 'tɛa- do 'gü ya, mɛ do- -dho n "dhiü dɔ n 'yaɔ- -nu -gɔ

19 -A pö 'ö- wo "dhʋ bha, 'yö- -nu "gblʋʋdhɛ "muu bho, 'yö -wëë -yö zun -da -sü -bha -a -nu -ta, -a -gɛn -mü dhɛ 'yaa gun- -nu "piü dhɛ 'wɔn suu bha -yö kë Yesu 'ka. 'Yö 'mɛ 'ö "dhʋ 'ö zun- dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'ö- pö: «-A -ga 'i- wo bha wɛ, n Dëmɛ, -yö i 'gü dhɛ ma -mü -ee?»

20 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Mɛ -kaɔng do ga plɛ 'ka bha mɛ do -mü. Mɛ 'dhɛ yɛng yi -kɔ 'dhö 'tɛa- do 'gü bha yö -mü.»

21 'Yö go mü 'ö- pö: «-Yö "dhʋ tɛan- 'ka dhɛ mang Mɛgbömɛ n ga -wɔn -yö -dhö dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü- 'dhö, "kɛɛ 'mɛ 'ö dho kë -a -gbɔ -dɔ ö -dı gbin- -mɛ 'ka bha në- -mɛ -bha 'dhö -wëësü. -A fië- -dhö -zianwo 'nu kö- -mɛ 'ya 'dho bhɔ.»

Atanna -bha -bhöpë -bhö -kɔ -gleng 'ö Yesu -ya -da -a -dhiang 'ö Makö -ya zë

(Matiö 26,26-30; Dhukö 22,15-20; 1 Kodhɛngtö 11,23-25)

22 'Wo gun pë -bhö sië, 'yö Yesu -yö 'bluu- sü, 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, dhɛ 'ö ö bo, 'yö- "kplü "kplü bho, 'yö- 'gü -gblü ö -bha klang -nu -ta, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «N kwi "blɛɛn- nɛ, -kaa 'kun 'ka- -bhö.»

23 'Yö go mü 'zü 'ö we -kɔɔ sü, 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, dhɛ 'ö ö bo, 'yö- nu- -nu -dhɛ, 'yö- -nu gban 'wo- mü.

24 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «N yɔɔn 'ö yöö -wɛnng kö -yö kë -mlɛɛ -dee 'ö maa- -da n Dë Atanna waa- mɛ kpö 'gbɛ -a -nu zinng 'gü kö -ya -nu -kɔ -da 'ko kwɛng bha- "blɛɛn- nɛ.»

25 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ: Ya 'go dɛɛ 'gü, 'mii 'dho -drɔɔ mü 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'a dho- -dee mü- 'ka Atanna -bha -gblüdëdhɛpö 'gü bha- -bha.»

26 Dhɛ 'wo wo bo 'yö 'wo Pakö "tan -nu bho, 'yö 'wo -ziö 'wo dho Odhivie -tɔn gbin-.

Yesu -bha Piɛdhö -bha ö -wɔn zaɔ -sü -dhiang 'ö- zë 'ö Makö -ya pö (Matiö 26,31-35; Dhukö 22,31-34; Zan 13,36-38)

27 Dhɛ 'wo dho 'wo loo mü 'yö Yesu -ya pö ö -bha klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «Mɛ "pɛpɛ 'ka bha mɛ gban ka -dho "kan n -zü 'kwëë-, 'ö 'ka dua. -A -gɛn -mü dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü dhɛ:
A -dho -tuü -maagɔmɛ zë,
'yö- -bha -tuü -nu 'wo dɔ bunnggɛɛdhö.
28 "Kɛɛ wa n zë "dhü, a -dho -bö 'zü -deewo. Ya kë dhɛ 'ma bo -bö -sü 'ka, a -dho -da ka "dhiü 'a dho Gadhidhe -sɛ 'gü.»
29 Dhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «(N Dëmɛ,) 'kö 'zü mɛ gban "pɛpɛ wa bo i 'ka, "kɛɛ ma -zë, 'mii 'dho bo i 'ka tongtongdhö.»
30 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Piɛdhö, a- -pö i -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ bhii dede -zian 'i "wɪ sië bha, gbeng do 'ö dɛɛ 'yii 'dho ziö kö 'wɔn 'a- pö bha 'bha- kë. -A -gɛn -mü dhɛ "sanni -wa pö -tɔgɔn ya "wɪ dhɛ pë plɛ 'dhö, kö 'bha bo n 'ka -gɛnyan 'ka -yaaga.»
31 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -ya zë 'zü ö -sɔbhɛɛ dede -bha 'ö- pö: «'Kö ya kë ga -zian në- 'ka, yi -dho -a wo yi "kwëë, "kɛɛ 'mii 'dho "kan -zë wo i -bha tongtongdhö, n Dëmɛ.» 'Yö 'mɛ 'wo bha- -nu gban 'wo -wʊ do bha- pö.

Yesu -bhɛa Zɛsemane -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 26,36-46; Dhukö 22,39-46)

32 'Yö 'wo -ziö 'zü 'wo dho -dhɛ do 'bha 'wo- Zɛsemane -dhɛ -kë bha- 'gü. Dhɛ 'wo loo mü 'yö Yesu -ya pö ö -bha klang -nu -dhɛ: «-Ka -ya n -gɔ yö kö 'a 'dho -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü.»
33 'Yö Piɛdhö 'dhö, Zakö 'dhö, Zan 'dhö -a -nu -dhɛ, 'yö 'wo dho. "Kɛɛ "tʊ̈ng 'wo dho sië- 'ka "dhü bha, kö "suü ya -da -a 'gü, kö "nɛnɛga -sɛa ya -ya bha -sü -bha -a -bha, kö -wëë -yö -da sië- -ta.
34 'Yö- pö mɛ -yaaga bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Ga -sü zii ya kpa n -ta, dhɛ 'ö "dhü, -ka 'to yö, "kɛɛ -ka -ya ka "yaan 'ka 'dho yi zë.»
35 Dhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö yɔɔn 'dɛdɛ wo ö "dhiü, 'yö kwaa ö -dɪ -zü "sia-, 'yö bhɛa Atanna -dhɛ kö ya kë dhɛ ya kë- -dhidhɛwɔn 'ka, kö "tʊ̈ng bha -ya dɔ ö 'ka gblɛɛn.
36 'Yö bhɛa 'ö- pö: «N Dë, bhi në i -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö, -bhö dɔ "gbɪɪ-, "ni kö ya kë i -dhidhɛwɔn -zë 'ka, kö 'wɔn "gbɪɪ- 'ö maa- "yi mü ya 'i- 'kpɔ n 'ka, "kɛɛ yö në- gban 'gü, kö -yö ga bhi në i 'gü, kö 'ya 'dho kë ma -zë n -dhidhɛwɔn 'ka.»
37 Dhɛ 'ö bhɛa Atanna -dhɛ "dhü 'ö ö bo, 'yö ö yee -kë 'ö nu ö -bha klangdhiü -nu -yaaga bha- -nu -dhɛ 'gü. 'Ö nu -yö -kpan -nu -bha kö wa yi zë. 'Yö pa- -nu -bha 'yö- pö Piɛdhö -dhɛ: «Simɔ, 'bha yi zë 'nu -wa! 'Aa, Piɛdhö, bhii mɔɔ- -bha kö 'i "tʊ̈ng do -zian -to "yaan kë -wa?
38 -Ka -ya ka "yaan kö 'ka bhɛa", kë "dhü kö Sɔtraan -bha "kpënng- -kɔ 'ya 'dho mɔɔ ka -bha 'ö ka -da Atanna "dhiü, -a -gɛn -mü dhɛ -to Atanna dhɔɔbhaa -zian -ta -dhɔ -yö kë mɛ "bhɪɪ- -nu -bha, "kɛɛ -a kë "sɪ në 'yaa kë- -nu -dhɛ.»
39 'Yö -ziö 'zü -deewo 'ö dho -dhɛ do 'ö bhɛa Atanna -dhɛ -a 'gü -blɛɛsü bha- 'gü, 'yö bhɛa 'zü dhɛ -kɔ do 'ö bhɛa- 'ka -blɛɛsü bha- 'dhö.
40 'Yö nu 'zü -deewo ö -bha klang -nu -dhɛ 'gü, 'ö nu -yö -kpan -a -nu -bha kö wa yi zë 'zü -deewo. -A -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhü kö- -nu "yankɔ gbaan kë 'gbiin- yi kaɔ. Woo dhiang 'ö- zë- -dhɛ 'wii- slɔɔ.

41 'Yö -ziö 'zü -deewo 'ö dho. Nu -yaaga -naa 'ö- wo, 'yö pa- -nu -bha
'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Yi -zian ̀në 'ka- zë sië "dhü do -wa! -Yö 'to "dhü!
"Tüng 'a gun "suü sië- -gɔ ̀ya ̀loo -ya ɓo, -a -gɛn -mü ̀dhɛ mang Mɛgbömɛ
n "dhiü -dɔ 'wɔnyaakëmɛ -nu -dhɛ "tüng bha ̀ya ̀loo.
42 -Ka "wlü 'kwa 'dho, 'mɛ 'ö yöö n "dhiü dɔ bha ̀ya dun kwa -ta.»

Yesu 'kun -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 26,47-56; Dhukö 22,47-53; Zan 18,3-12)

43 Dhiang bha -yö -to Yesu "dhi, 'yö- -bha ̀klang -nu -kaɔng do ga ̀plɛ
bha- mɛ 'dhɛ 'wo Zuda -kë bha 'ö -wo, kö mɛ kpö 'kpii- 'ö -siang -nu waa-
"dhünë -nu 'wo- -nu -ta, 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu oo, 'tɔnggɔmɛ -nu
waa- Zuifö -nu -bha -kwɛagbö -nu 'wo- bɔ bha -wa ̀keng-.
44 Yö -zë 'ö gun kë sië "dhü "tüng 'ö- 'gü bha kö Zuda 'ö dho- "dhiü dɔ-
'kunmɛ -nu -dhɛ bha ̀ya ö -wʊ 'kpɔ 'mɛ wɛng- -nu 'wo nu sië bha- -nu
-bha ̀yaa- pö: «̀Ya kë ̀dhɛ 'kwa 'dho, 'mɛ 'a dho- ̀loo- -bha bha kö 'mɛ
'a -wɪ 'ka bha 'yö bha, kö 'ka- 'kun 'ka 'dho- 'ka, "kɛɛ 'ka- 'kun -së (kö 'ya
'dho dha ka -gɔ).»
45 ̀Dhɛ 'wo nu 'wo ̀loo- -nu -dhɛ 'gü, 'yö to 'ö dho Yesu -zian 'ka, 'yö-
pö- -dhɛ: «N Dëmɛ!» 'Yö- ̀loo- -bha,
46 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo Yesu kun.
47 'Yö 'mɛ 'wo gun Yesu ̀keng- bha- mɛ do -yö -kɔ -da ö -bha -siang 'gü,
'yö bho ö kwɛɛ", 'yö "saabhomɛ -gɔmɛ 'kpii- -bha gwëëmi zë- 'ka- -gɔ -bha,
'yö- "tʊ kpö bho mü.
48 'Yö Yesu -yö dhiang zë 'mɛ 'wo nu- 'kun bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Nu 'ka-
wo n 'kun -dhɛ 'gü -siang -nu waa- "dhünë -nu 'ka ̀dhɛ mɛ- dɔ mɛzëmɛ
'ka ya- -gɛn -mü -më 'ka?
49 Ka "yan 'yaa gun n -bha ka kpö 'gü yi ̀gban "pɛpɛ 'ka kö a mɛ -nu
̀klang kë sië Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -dhɛ ya 'gü -ee? -Yö -kë -mü ̀dhɛ 'yö
'kii n 'kun- "tüng 'dhɛ 'kö bha yö -zë 'bha 'gü? "Kɛɛ 'yaa 'wɔn 'bha 'ka, -yö
-kë "dhü kö 'pë 'ö -ɓɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü n -ɓu 'gü bha ̀në-
'gü -wɔn -yö kë.»
50 'Ö ɓo kë -sü 'ka "dhü, 'yö 'mɛ 'wo gun- ̀keng- bha- ̀gban 'wo -kan -zü
'kwëë- 'wo ̀dua 'wo dho.
51 'Nëglɔɔnnë do 'ö -kpata doseng ̀në gun- gban "dhiü bha -yö -gun
̀keng- kö ̀waa- 'kun -wo 'dho sië- 'ka. 'Yö 'wo dho 'wo yöö -dɪ 'pö- kun.
52 "Kɛɛ 'yö yö -zë 'ö ö -bha -kpata bha- to- -nu ̀kwɛɛ- 'yö -ziö -bɛang 'ka
'ö dho ö 'kpee- 'ka.

Yesu -bha -dho zagɔbhomɛ -nu -kuu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 26,57-68; Dhukö 22,54-55.63-71; Zan 18,13-14.19-24)

53 ̀Dhɛ 'wo Yesu kun, 'yö 'wo dho- 'ka "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- -kuu
"dhiü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu "pɛpɛ 'wo to oo, -kwɛagbö -nu waa-
'tɔnggɔmɛ -nu 'wo bho 'ko -ta -a -gɔ "kwɛandhö mü.
54 -A -nu 'dho -sü 'ka kö Piɛdhö -ya -nu ̀keng-, "kɛɛ 'yaa ̀yɔɔn- -nu "sɔɔ,
'yö 'wo dho 'wo -da 'ka "kwɛandhɛ bha- 'gü. 'Yö Piɛdhö dho 'ö -ya pɛng
-bha gwëëzë -nu "sɔɔ, kö pɛng 'në 'bha -yö -ma ö bha kö "nɛnɛ -yö go ö 'gü.
55 'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu "pɛpɛ bha waa- zagɔbhomɛ -nu 'wo nu
bha 'wo zun 'wɔn do 'wo dho- ̀slɔɔ Yesu -bha -tosɛa 'gü kö -yö kë- zë -gɛn
'ka -a mɔɔ- -sü -bha, "kɛɛ 'yö 'wii- ̀slɔɔ tongtongdhö.
56 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ 'gbɛ ̀dede -wo nu 'wo ̀sua -dhiang -nu zë- -bha,
"kɛɛ mɛ 'bha ̀ya nu ̀yaa- 'bha pö, mɛ 'dhɛ ̀ya 'dho dɔ mɛ 'dhɛ bha- "piü,
̀ya nu 'yö- "wɛɛ 'bha pö, 'yö- -nu -wʊ 'yaa kë do.

57 Kö mɛ 'bha -nu -wo "wlü sië 'wo ̱sua -ya -bha 'wo- pö:

58 «Yi -zë yi- -ma "dhi kö -ya pö sië ̱dhɛ: ‹Atanna -dhɔkëgükɔ 'wo- dɔ wo -kɔ "dhiü ya, ö -dho -a 'wü 'ö- -dee 'ö 'yii dho kë mɛ -kɔ "gblʊʊ 'ka 'a- dɔ -dhɛkpaɔyı -yaaga 'ka.›

59 Aa" ̱ni -a -dhɛ -zian 'wo- pö "dhü bha, -a -nu -wʊ 'yaa gun- 'gü do.

60 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'wɔn -nu bha- pö "dhü 'dɔɔndhö, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- bha 'ö ̱wlü mɛ "dhaa bha- 'gü, 'yö- pö Yesu -dhɛ 'ö- pö: «Dhiang "pɛpɛ 'ö 'mɛ 'wo nu i 'ka n -dhɛ ya 'wo- zë i -bha ya i "tʊ -ya ̱gban 'gü, i -bha -yɔ 'i- dɔ- 'gü yö -mü -më 'ka? "Ɛɛn -a -yɔ 'yaa i -gɔ -ee?»

61 "Kɛɛ 'yö Yesu -yö ö "dhi ta, 'yö 'yii "wı. 'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- bha 'ö- dhɛɛ" 'bha kpɔ 'ö- pö: «"Ɛɛn bhi ̱në 'i Atanna -bha -Yamɛ, Atanna 'kwa- -dhɔkë ya- Gbö 'ka -ee?»

62 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «̱Iin, yö -mü n 'ka. ̱Ya 'go mü ka "yan -dho mang Mɛgböme n yö kö a -ya -sü 'ka Atanna 'gügbıısü bha- -yɛa 'ö ̱bhlëësü 'ka bha- 'gü, 'ö 'ka n yö 'zü kö a 'go sië dhang- 'gü 'a nu dha 'kpong- -ta.»

63 ̱Dhɛ 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ bha 'ö -wʊ bha- ma, 'yö -siö -dhɛ, 'yö ö -bha -sɔ -pɛ, 'yö go mü 'ö- pö: «'Mɛ 'ka ma bha, kwa -mawɔn 'yaa "sɛɛ- -zian -bha 'zü.

64 "Ɛɛn ö -dı 'ö- dan Atanna 'ka bha 'kii- -dhɛ yö -ee? "Ɛɛn ka ka -bha pö- 'gü ̱dhɛ?» 'Yö mɛ "pɛpɛ 'wo gun mü bha- -nu -wʊ 'dhö to- -bha do ̱dhɛ za 'bhaa- 'gü 'zü, "kɛɛ -a zë -wɔn ̱në to- -bha.»

65 -Wo -to mü 'yö mɛ 'bha -nu 'wo zun "dhidhi -suü -bha -sü -bha, 'yö 'wo sɔ kpa- "yan "dhiü, 'yö 'wo zun- -zë -kɔkpö 'ka -sü -bha kö -wo ̱wɛɛ dɔ sië- -bha 'wo- pö: «Atanna -wʊdhiüloomɛ, 'mɛ 'ö i -ma bha de -mü? -A -mɛ pö "kpüüdhö!» 'Yö gwëëzë -nu 'wo wo -kɔ -da 'gü kö 'wo 'dho- 'ka, "kɛɛ kö -wa "tʊ -nu -ma sië "dhü do.

Piɛdhö -bha Yesu -wɔn zaɔ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë (Matiö 26,69-75; Dhukö 22,56-62; Zan 18,15-18.25-27)

66 "Tüng 'ö kë sië- 'ka "dhü bha kö Piɛdhö -ya -nu ̱wlöö "sia- "kpɛnngdhö, "kwɛandhɛ bha- 'gü mü kö Yesu -zë -yö 'kɔɔdhö 'kɔ -ta "dhüng 'gü. -Yö -to -dhɛ bha ̱në- 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- bha- -bha gwëëdhe do -yö nu.

67 ̱Dhɛ 'ö Piɛdhö yö kö -yö -ya sië pɛng -bha, 'yö- -ga "sɛnngdhö, 'yö- pö- -dhɛ: «Bhii -dı 'pö i -gun Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha- ̱keng- "dhɛ!»

68 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -ya ̱zaɔ 'ö- pö: «'Pë 'i- pö sië bha 'maa- dɔ, 'maa- 'gü -zian ma.» ̱Dhɛ 'ö- pö "dhü 'yö -ziö 'ö dho 'ö dɔ "kwɛandhɛ bha- "dhi -wo -dhɛ 'gü, 'yö to 'yö -tɔgɔn -blɛɛsü -yö -wı.

69 ̱Dhɛ 'ö dhebhɔ bha 'ö Piɛdhö yö 'zü -deewo, 'yö- pö 'mɛ 'wo gun mü -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo bha- mɛ do ̱nɛ!» 'Yö Piɛdhö -ya ̱zaɔ 'zü -deewo.

70 ̱Dhɛ 'ö "tüng 'në 'bha ̱ya ziö, 'yö 'mɛ 'wo gun mü bha 'wo- pö 'zü Piɛdhö -dhɛ: «-A pö 'wo- wo ̱dhɛ 'mɛ 'wo ya- mɛ do -mü i 'ka ya 'yaa ̱sua 'ka; -a -gɛn -mü ̱dhɛ [mɛ -ya -dhɛ -yö i "dhiwʊ -bha].»

71 ̱Dhɛ 'kö 'wo- pö "dhü, 'yö Piɛdhö -yö zun -sö -bhö -sü -bha 'ö- pö: «'A- zë ma Atanna -dhɛ, 'mɛ 'ka "wı sië- 'ka bha, 'maa- dɔ. (̱Ya kë ̱dhɛ -a pö 'a- wo sië ya ̱ya kë ̱sua 'ka 'a ga!)»

72 Dhiang bha -yö -to "dhi, 'yö -tɔgɔn ̱plɛ -naa -yö -wı. 'Yö- -zʊ -yö -bö dhiang 'ö Yesu -ya zë- -dhɛ 'ö- pö: «"Sanni -tɔgɔn -yö "wı ̱plɛ kö ̱ya bo ö 'ka ̱dhɛ pë -yaaga 'dhö bha- 'ka. ̱Dhɛ 'ö- -zʊ 'dhö -bö 'wɔn bha- 'ka, 'yö zun "gbʊ bɔ -sü -bha.

15

Yesu -dho Pidhatö -kuu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 27,1-2.11-14; Dhukö 23,1-5; Zan 18,28-38)

1 -Dhɛ -zë 'ö ɓkpaɔ bhoo, mɛ "pɛpɛ 'wo Atanna -wɔn -gɔ -ta, "saabhomɛ -nu -gɔmɛ oo, -kwɛagbö -nu oo, 'tɔnggɔmɛ -nu waa- zagɔbhomɛ -nu -wo -ya 'kwëë- ɓnë- -kë -dhɛkpaɔ tii bha- 'gü kö 'wo dho Yesu -wɔn 'kun -kɔ 'ö- 'gü 'wo- dɔ. ɓDhɛ 'ö- -nu -wʋ ɓya kë do, 'yö 'wo- kun 'wo- -kɔ ɓnëng 'kwëë- 'wo- -lö, (kö 'ya 'dho ɓdua) 'yö 'wo dho- 'ka Wlɔmö mi 'ö gun- -nu -bha "sɛ bha- -gɔdhiʋmɛ 'ka 'wo- -dhɛ Pidhatö bha- -dhɛ.

2 ɓDhɛ 'wo dho 'wo ɓloo Pidhatö -kuu "dhiü, 'yö Yesu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Bhi ɓnë 'i Zuifö -nu -bha -gblüdë 'ka ya -ee?» 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «ɓIin, ma -mü.»

3 ɓDhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu bha 'wo zun za 'gbɛ -dɔ -bha -sü -bha.

4 'Yö Pidhatö -ya dhɛɛ" -dee 'bha kpɔ 'ö- pö: «Za "pɛpɛ 'wo- dɔ sië i -bha ya 'bhaa- ma ɓnë- wo 'yö 'bhaa- -yɔ 'bha bɔ -ee? "Ɛɛn -a -yɔ ɓnë 'yaa i -gɔ -ee?»

5 "Kɛɛ Yesu 'yii- -yɔ 'bha bɔ 'zü tongtongdhö, 'yö- 'wɔn -yö Pidhatö kɔn ɓdedewo.

Pidhatö -bha Yesu -nu -a 'kunmɛ -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 27,15-26; Dhukö 23,13-25; Zan 18,39-40; 19,1-16)

6 -A "tʋng bha- 'gü, kö Pakö yi ɓya ɓloo -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, 'yö -gblüdë ɓya 'mɛ 'wo -kaso 'gü bha- mɛ 'dhɛ Zuifö -nu ɓwaa- pö -ya bho -kaso 'gü wo -dhɛ, 'yö ɓyaa- bho -kaso 'gü.

7 "Tʋng 'wo Yesu kun- 'ka bha kö gɔndënë do 'wo Badhabasö -kë, 'ö waa- ö "tɛabɔ -nu 'wo mɛ zë kö ɓwa "wlü "sɛgɔmɛ "piü bha -yö -kaso 'gü.

8 'Yö mɛ kpö 'gbɛ ɓdede 'wo ɓwlü 'yi bha- 'ka 'wo dho Pidhatö "piü, 'yö 'wo ɓbhɛa- -dhɛ kö -yö mɛ do bho wo -dhɛ -kaso 'gü ɓdhɛ -kɔ 'ö- -kë 'ka zii- 'dhö.

9 'Yö Pidhatö -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Yö ka "piü ɓdhɛ 'a n -kɔ bho Zuifö -nu -bha -gblüdë ya- 'gü ka -dhɛ -ee?»

10 Dhɛɛ" 'ö Pidhatö -ya kpɔ "dhü bha- -gɛn -mü ɓdhɛ 'ö gun "dhü kö -ya 'wɔn dɔ ɓdhɛ gblɛɛn" ɓnë "saabhomɛ -gɔmɛ -nu bha 'wo gun gɔn sië Yesu 'ka, 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'wo nu- 'ka ö -dhɛ, "kɛɛ ɓsɔng 'bhaa- -bha.

11 "Kɛɛ ɓdhɛ 'ö dhɛɛ" bha- kpɔ "dhü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu bha 'wo -da mɛ kpö bha- -nu -gɔ 'gü, 'yö 'wo -wʋ ma- -nu "tʋʋ, kë "dhü kö Pidhatö -yö ö -kɔ bho Badhabasö ɓnë- 'gü.

12 'Yö Pidhatö -ya -nu dhɛɛ" -dee 'bha kpɔ 'zü 'ö- pö: «-Yö ka "piü 'sa ɓdhɛ 'mɛ 'ka- -dhɛ Zuifö -nu -bha -gblüdë ya 'a- kë ɓdhɛ?»

13 'Yö 'wo ɓgbla "gbɪɪ- 'ka 'wo- pö: «-Bhö -a dɔ "dhü -bha!»

14 'Yö Pidhatö -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -dɔ "dhü -bha -gɛn -mü -më 'ka? -Yö -më -wɔn yaa ɓnë- -kë?» "Kɛɛ 'yö 'wo ɓgbla 'zü "gbɪɪ- ɓdede 'ka 'wo- pö: «Yi- -pö 'i dɔ "dhü -bha!»

15 'Yö Pidhatö -ya zë mɛ kpö bha- -nu dhɔɔbhaawɔn kë -sü -dhɛ, 'yö ö -kɔ bho Badhabasö 'gü. 'Yö "sɔdha -nu -ya Yesu -zë -bha 'yö 'wo- -ma. ɓDhɛ 'wo- -ma 'bha wo, 'yö ö -kɔ bho- 'gü kö -wo 'dho- 'ka kö -wa dɔ "dhü -bha.

"Sɔdha -nu -bha ɓwɛɛ -dɔ Yesu -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 27,27-31; Zan 19,2-3)

16 ̀Dhɛ 'ö Pidhatö -yö ö -kɔ bho Yesu 'gü "sɔdha -nu -dhɛ, 'yö 'wo- sü
za ̀gblü "dhiʊ̈ 'yö 'wo dho- 'ka -gblüdë -gɔ 'kɔɔdhɛ ̀dede 'gü, 'yö 'wo wo
këyɔɔ ̀gban "pɛpɛ -dhɛ mü.
17 'Yö 'wo -gblüdë -nu -da ̀gbauu- "yan -zaɔndhö 'bha bha- -da -bha kö
-yö kë ̀dhɛ -gblüdë 'dhö, kö 'wo ̀wɛɛ -dɔ -bha -dhɛ yö, 'yö 'wo dho 'wo
"glɛn 'faan- bɔ 'wo- -ya -gɔ -bha,
18 'yö 'wo zun- ̀wɛɛ -dɔ -bha -sü -bha 'wo- ̀tua bho 'wo- pö: «Zuifö -nu
-bha -gblüdë, 'bha ̀boo!»
19 'Yö 'wo zun- -ma -sü -bha "dhü 'ka -a ̀gbin-, kö -wo "dhidhi -pɛn sië-
-bha, kö -wo zun sië wo kpiö 'gü, 'wo- ̀bhlëë -ya ̀dhɛ -gblüdë 'dhö.
20 ̀Dhɛ 'wo wo bo ̀wɛɛ -dɔ -bha -sü 'ka ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo
̀gbauu- bha- bho- -bha, 'yö 'wo- -dı -a sɔ -da -bha, 'yö 'wo dho- 'ka -a -dɔ
"dhü -bha -dhɛ 'gü.

(Matiö 27,32-44; Dhukö 23,26-43; Zan 19,17-27)

21 ̀Dhɛ 'ö ̀wa -da zian -ta 'wo 'dho sië, 'yö 'wo -kpan Simɔ 'wo- gbö do
-dhɛ Dhɛzandrö, 'wo- mɛ do 'bha -dhɛ Dhufusö 'ö go Sidhɛnö bha- -bha kö
-yö 'go sië ö -gɔ gbɛɛ 'gü -yö ziö sië. 'Yö 'wo zun- "dhiʊ̈ 'wo- pö- -dhɛ -yö
Yesu -dɔ -bha "dhü bha- 'sü kö 'wo 'dho- 'ka.
22 'Yö 'wo Yesu sü 'wo dho- 'ka -dhɛ 'wo- -dhɛ eblö -wʊ 'gü Gɔgota bha-
'gü (̀waa- pö "dhʊ̈ kö -wa -pö ‹mɛ -gɔ "kpɛa -tɔn›.)
23 ̀Dhɛ 'wo dho 'wo ̀loo mü, 'yö 'wo pë 'bha 'wo- 'miidhö -kë, 'ö pë -nɛɛ
-ma mɛ 'ka -sü dho "sia- bha- -da -drɔɔ "piʊ̈ 'yö 'wo- nu- -dhɛ, "kɛɛ 'yii "wı-
-bha kö -ya mü.

Yesu -dɔ "dhü -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

24 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- ̀gban kë "dhʊ̈ ̀wa wo bo, 'yö 'wo- sü 'wo- dɔ "dhü -bha,
'yö 'wo "pɔni -gban -a -kɔ waa- -gɛn -nu -ta. 'Yö 'wo- -bha -sɔ -nu bha- -nu
'gü -gblü wo 'ko -ta -a zë "kpʊ̈ü kë -sü 'ka, kë "dhʊ̈ kö mɛ 'ö 'dhö -a -bha 'ö
dho- ̀slɔɔ kö -ya dɔ.
25 -Wa -dɔ "dhü -bha "dhʊ̈ dhia" "piʊ̈ 'yënng- "tɛɛ "gbıı- -ta.
26 Pë -bɛn 'wo- zë kö ̀wa ̀nëng -a -dɔ -bha -dhü bha- -bha kö mɛ ̀gban
"pɛpɛ -wa zë -gɛn dɔ bha, 'yö 'wo- pö: «Zuifö -nu -bha -gblüdë ̀nɛ». 'Yö
'wo- ̀nëng "dhü -bha -a -gɔ -ta "dhʊ̈ng 'gü.
27 -Wo waa- mɛzëmɛ -nu ̀plɛ ̀në- -nu dɔ "dhü -bha 'ko "tʊ̈ng do 'gü. 'Yö
'wo- mɛ do dɔ- -kɔ -së 'gü, 'yö 'wo mɛ do dɔ- ̀kwaa 'gü.
28 [Kë "dhʊ̈ kö -wʊ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̀dhɛ:
«-Wo kë- -dɔ 'wɔnyaakëmɛ -nu -bhiëë 'gü» bha- 'gü -wɔn -yö kë.]
29 'Kö 'mɛ 'wo zian ziö sië -wo "si bho sië- -gɔ 'ö 'wo wo -gɔ 'gü zë- 'ka-
-dhɛ 'wo- pö: «-Aao! -A 'dhɛ 'i- -dhɛ ̀mɔɔ 'yö bha! 'Bhii- pö i -mɔɔ -bha 'i
Atanna -dhɔkëgükɔ wü, 'i- -dee dɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka -ee?
30 -Bhö i -dı dha -dhe! -Bhö 'go "dhü bha- -bha ̀tɔn kö 'i zun "sia- -dhe!»
31 Kö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -dı 'pö -wo ̀wɛɛ dɔ sië- -bha waa-
'tɔnggɔmɛ -nu 'dhö, 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «̀Ya mɛ -nu dha, "kɛɛ -a -kɔ
'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -yö ö -dı -zë dha!»
32 'Ö 'wo- pö: «'Bhii- pö i -dı -dhɛ ̀dhɛ bhi ̀në 'i Izraɛdhö -mɛ -nu -bha
-gblüdë 'ka, ̀dhɛ bhi ̀në 'i 'mɛ 'ö Atanna -ya -ya kö 'ö- bɔ yi dha -dhɛ 'gü
-a 'ka -ee? 'Bha- pö 'yi 'dhang bho i "dhiʊ̈, -bhö i -dı bho "dhü bha- -bha kö
'i lɔɔ- kö 'yi- -dhɛ yö kö 'yi 'dhang bho i "dhiʊ̈!» Kö 'mɛ 'wo wɛng- -nu -a
-nu -gban "dhü -bha -dhɛ do 'gü bha, -wo "si bho sië- -gɔ 'pö.

Yesu ga -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 27,45-56; Dhukö 23,44-49; Zan 19,28-30)

33 Dhɛ 'ö 'yënng- ya -ya mɛ -gɔ zinng 'gü, 'yö -dhɛ -yö tröö "kpʋngtaadhɛ gban "pɛpɛ 'gü, 'yö dho 'ö zun- 'ka "wɔ "yɛ -yën -bha.
34 Dhɛ 'ö 'yënng- ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka -së 'ka, 'yö Yesu -yö gbla "gbɪɪ- 'ka eblö -wʋ 'gü 'ö- pö: «Edhoi, dhama sabatami! (Waa- pö "dhʋ̈ kö -wa -pö: «"Eke n Dë Atanna, "eke, i i -kɔ -kan n "dhiʋ̈ ni -më -wɔn 'gü?»
35 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun mü bha 'wo- -wʋ ma dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö- mɛ ga 'bha -wa pö: «-Ka dɔ! -Yö Edhi -dhɛ së -wa!»
36 'Yö- mɛ do -yö dɔ -bɛang -bha 'ö dho 'ö -fuu -kɔn 'bha bha- -da we 'wangwang 'bha bha- bhaa, 'yö- -ya "dhü "dhiʋ̈, 'yö nu- 'ka- -dhɛ kö -ya mü, "kɛɛ kö -ya pö së: «-Kaa 'to mü kö (Atanna -wʋdhiʋ̈loomɛ) Edhi 'ö- -dhɛ së bha -yö nu kö -ya lɔɔ 'kwa- -dhɛ yö!»
37 "Kɛɛ dhɛ 'ö ya kë "dhʋ̈, 'yö Yesu -yö gbla "gbɪɪ- 'ka, 'yö -kë -a 'nii- -pö -sü 'ka.
38 -A 'nii- 'dhö -pö "tʋ̈ng dede 'ö- 'ka bha, 'yö sɔ 'ö gun Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- 'gü, -a 'gü -kan 'gü -sɔ 'ka bha 'ö -pɛ zinng 'gü gbanngdhö, 'yö go- 'ka "dhʋ̈ng 'gü 'ö zun- 'ka "sia- (kö -ya -zɔn dhɛ zinng 'yaa Atanna waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -a -nu zinng 'gü 'zü Yesu Klisi 'saa- 'gü).
39 Dhɛ 'ö Wlɔmö -mɛ -nu -bha "sɔdha këng do -gɔmɛ 'ö gun dɔ së Yesu wëëdhö mü bha 'ö- ga -kɔ bha- 'suan- bho, 'yö yöö dede 'ö- -kan ö "dhi 'ka 'ö- pö: «'Mɛ 'ö ya Atanna Gbö në gun- 'ka tɛan- dede 'ka!»
40 'Ö gun "dhʋ̈ 'pö kö dhong -nu kpö 'bha bha -wo dɔ së gblɛɛn 'wo- -dhɛ -ga. Dhong -nu 'wo gun -dhɛ -ga së "dhʋ̈ bha, Madhi 'ö go Madadha oo, Madhi 'dhɛ 'ö -kë Zakö sɛɛnnë waa- Zoze -a -nu dhe 'ka bha waa- Sadhome -wo -gun -nu kpö 'gü.
41 Mɛ 'dhɛ 'kö 'wo bha wo -zë -wo gun Yesu keng- kö -yö -tun "yaan, wo në 'wo gun- "dhiʋ̈ -ziö wo së kö -yö Gadhidhe, "kɛɛ dhebhɔ -nu 'gbɛ dede 'wo -ziö Yesu keng- kö -yö 'dho së Zedhizadhɛmö, -wo -gun mü 'pö.

Yesu wɛɛ bho -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 27,57-61; Dhukö 23,50-56; Zan 19,38-42)

42 Dhɛ 'ö -kë dhɛ 'wɔn bha -yö -kë "dhʋ̈ Zuifö -nu -bha glooyi yɛan" "piʋ̈ 'ka, 'ö 'wɔn "pɛpɛ 'wo dho- kë glooyi 'ka 'wo- gban baa 'yi bha në- 'ka, "kɛɛ kö "bin ya 'ma gban wo, 'yö gɔndë do 'wo- -dhɛ Zosɛfu 'ö go Adhimate -pö 'gü bha 'ö nu.
43 Zosɛfu bha -yö -gun mɛ -tiandhö 'wo- bhlëë -ya dedewo -a 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ za -gɔ "yɛ -mɛ -nu 'wo gun "sɛ bha- 'gü -a mɛ do në gun- 'ka, "kɛɛ yö -zë -yö -gun 'mɛ 'ö 'dhang bho Atanna -bha -gblüëdhɛ -wɔn "dhiʋ̈, 'ö -ya -sü 'ka- -bha -ya 'gü -a 'ka. Dhɛ 'ö nu, 'yö ö -zʋ -gban 'ö dho Pidhatö "piʋ̈, 'yö Yesu gee -gbadhɛ -gɔ.
44 "Kɛɛ Yesu -ga 'piö- -wɔn 'ö "dhʋ̈ bha- 'wɔn -yö Pidhatö -kɔn dedewo. -Yö "sɔdha -gɔmɛ bha- -dhɛ yö në- -wɔn 'gü, 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Mɛ bha- ga -yi ya gwëë 'pö wo -ee?»
45 Dhɛ 'ö bo- iin pö -sü 'ka, -yö ö -kɔ në bho Yesu gee 'gü Zosɛfu -dhɛ.
46 Dhɛ 'ö Yesu gee nu Zosɛfu -dhɛ, 'yö Zosɛfu dho 'yö sɔ "puu dhɔ, 'yö nu 'yö Yesu gee bha- bho "dhü -bha, 'yö sɔ "puu bɔ- -bha, 'yö dho- 'ka 'ö- -wɛɛ bho -gwë -yɛ 'bha 'ö waa- 'pɔn 'nu -blɛɛsü bha- 'gü, 'yö -gwë kpö 'kpii- do 'bha glün 'ö nu- 'ka 'ö- zun -gwë -yɛ bha- "dhiʋ̈.
47 -A "tʋ̈ng 'ö- kë së- 'ka "dhʋ̈ bha kö Madhi 'ö go Madadha bha waa- Zoze dhe Madhi -a -nu "yan -ya -dhɛ 'gü.

16

Yesu -go ga 'gü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Matiö 28,1-8; Dhukö 24,1-12; Zan 20,1-10)

1 ̀Dhɛ 'ö Zuifö -nu ̀glooyi bha- 'yënng- -gɔ ̀ya bo -pö -sü 'ka, 'yö Madhi
'ö go Madadha bha- 'dhö, Zakö dhe Madhi 'dhö, Sadhome 'dhö, 'wo dho
'wo -dhasiklɔɔ "yɔn dhɔ, kö 'wo 'dho- 'ka 'wo- ziö Yesu ̀gee -bha (̀dhɛ -kɔ
'wo- -kë 'ka -a -nu wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö).

2 ̀Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ̀ya ̀kpaɔ, kö 'yënng- "tɛɛ ̀ya -wo -së 'ka, 'yö 'wo -ziö
'wo dho Yesu bun ̀taa.

3 "Kɛɛ 'wo gun 'dho së kö "sika -ya -nu 'gü, kö -wa pö së: «Kwa 'dho -zë
wo së, "kɛɛ 'de yöö -gwë 'gbɔng bha- bho ̀zɔɔ kwa -dhɛ -yɛ bha- "dhiü?»

4 ̀Dhɛ 'wo dho 'wo ̀loo mü, 'wo dho wo "yan "dhiü "wlü kö -wo -dhɛ
-ga, kö -gwë 'gbɔng -ziisü 'ö gun -ya -sü 'ka -yɛ bha- "dhiü bha 'yaa mü 'zü,
kö ̀waa- glün- ̀wa 'dho- -ya zian "wɛɛ 'ka.

5 'Yö 'wo dho 'wo -da -gwë -yɛ 'wo Yesu -wɛɛ bho- 'gü bha- 'gü, 'yö 'wo
Atanna -bha "kië do yö kö sɔ "puu -ya -bha kö -yö -ya -sü 'ka- 'ka -a -nu -kɔ
-së "pɛan "piü -yɛ 'gü mü. 'Yö "suü 'dhö -da -a -nu 'gü.

6 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «"Suü 'ya 'dho ka kë, Yesu 'ö go Nazadhɛtö 'wo- dɔ
"dhü -bha bha 'aa mü 'ka- mɔɔ- së -ee? ̀Ya -bö 'nu, 'yaa yö 'zü, -ka nu kö
'ka- wɔdhɛ -ga!

7 -Ka 'dho kö 'ka- pö- -bha ̀klang -nu -dhɛ, "kɛɛ kö 'ka- pö Piɛdhö -dhɛ
̀dhɛ ̀ya 'go ga 'gü, ̀ya -da ka "dhiü ̀ya 'dho Gadhidhe. Ka -dho -kpan
-bha -dhɛ bha ̀në- 'gü ̀dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka ka -dhɛ kö 'yii ga ̀kö bha- 'dhö.»

8 'Yö 'wo go -yɛ bha- 'gü 'wo -ziö -bɛang 'ka, kö "suü ̀ya -da -nu 'gü kö-
-nu "gblüüdhɛ ̀gbaan "muu bho "suü yaa 'gü yaa 'ö -da -a -nu 'gü bha-
-wɔn 'gü, 'wii ̀mɔɔ- -bha kö -wa -gɛn dɔ mɛ bha -dhɛ -zianwo.

(Matiö 28,9-10; Zan 20,11-18)

9 [̀Dhɛ 'ö Yesu -yö -bö Zuifö -nu ̀glooyi bha- -tadhɛkpaɔ -ta, mɛ -blɛɛsü
'ö ö -dı -zɔn -dhɛ 'yö -kë Madhi 'ö go Madadha 'ö Yesu -yö "yina yaa "saɔplɛ
-kë 'gü "tüng 'bha 'gü bha- 'ka.

10 'Yö dho 'ö- pö 'mɛ 'wo gun Yesu ̀keng- -blɛɛsü bha ̀në- -nu -dhɛ. 'Ö
dho 'ö ̀loo mü kö Yesu ga -wɔn zuëdhiütɛɛ 'ö -ya -nu -bha bha -wo -tun
̀kö- 'gü "gbʋ bɔ-.

11 ̀Dhɛ 'ö Madhi -ya -gɛn dɔ- -nu -dhɛ, 'ö 'wo- ma- -ta ̀dhɛ -yö "yaandhe
'ka, "kɛɛ 'ya 'ö "yanga ̀plɛ -kpan -a -kpong 'gü -dhɛ -bha, 'wii 'dhang bho-
"dhiü tongtongdhö.

(Dhukö 24,13-35)

12 ̀Dhɛ 'ö go yö -zë 'gü, 'yö dho 'ö ö -dı -zɔn 'zü -deewo 'mɛ 'wo gun-
̀keng- bha- mɛ ̀plɛ 'wo gun 'go së Zedhizadhɛmö, 'wo dho 'pö- -kɔ 'gü -a
-nu -dhɛ, "kɛɛ 'wii- dɔ zü bho -yi 'ka.

13 'Yö woo -dı 'pö 'wo nu 'wo- -gɛn dɔ mɛ -kpɛa -dhɛ, "kɛɛ 'wii 'dhang
bho- -nu -wʋ "dhiü yö -zë 'bha 'gü.

(Matiö 28,16-20; Dhukö 24,36-49; Zan 20,19-23; Këwɔn -nu 1,6-8)

14 'Yö gun -na ö -dı -zɔn ö -bha ̀klang -nu -kaɔng do ga do 'wo to bha-
-nu -dhɛ "dhü kpɔɔ" -ɔɔdhö yi do 'ka kö -wo pë -bhö së. 'Yö -dɔn bho- -nu
'ka -a -nu -bha gɔɔgbıdhɛ waa- 'dhang -bho ö "dhiü -sü 'ö 'yii kë- -nu -gɔ
bha- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'wo- "yaandhe yö, 'ö 'wo nu 'wo- -gɛn
dɔ- -nu -dhɛ bha, 'wii 'dhang bho- 'bha "dhiü.

Yesu -bha ö -wʋ -kpɔ ö -bha ̀klang -nu -bha -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë

15 ɓDhɛ 'ö -dɔn bhɔ- -nu 'ka "dhü̈ 'ö ö bɔ, 'yö -wʋ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö: «-Ka
'dhɔ "kpʋngtaadhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü kö naɔ -së bha 'ka- dɔ "kpʋngtaamɛ
ɓgban "pɛpɛ -gɔ.
16 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö yaa- -wɪ ka -wʋ bha- -bha kö -yö 'dhang bhɔ n "dhiü̈, kö
-wa -mɛ -bɔ n 'ka -zu bhɔ, -a -mɛ -dhɔ dha, "kɛɛ 'mɛ 'yii "wɪ- -bha, Atanna
-dhɔ 'wɔn bhɔ- -mɛ 'gü.»
17 'Yö go mü 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga: Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'dhang bhɔ 'wɔn bha-
"dhiü̈, "dhabhliwɔn -nu 'ö- -mɛ dhɔ- kë -kaa -ga, -a -mɛ -dhɔ "yina yaa kë
mɛ 'gü n 'tɔ 'gü, 'ö Atanna -yö -wʋ -dee 'ö- 'yaa- dɔ tongtongdhö -a dɔ- "dhi
'ö- pö.
18 -A -mɛ -dhɔ -mlɛɛ 'kun ö -kɔ 'ka 'ö 'yaa- kë -kɔ 'bha- 'gü, müpë 'ö waa
mü 'ö mɛ zë, -a -mɛ -dhɔ -a mü, 'ö 'yaa- kë -kɔ 'bha 'gü. -A -mɛ ɓya ö -kɔ -ya
"yuëdhi -bha kö -yö bhɛa" Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü, -yö -dhɔ kë "klü̈ü̈klü̈.

Yesu -dhɔ dhang- 'gü -kɔ -dhiang 'ö Makö -ya zë
(Dhukö 24,50-53; Këwɔn -nu 1,9-11)

19 ɓDhɛ 'ö kwa Dëmɛ -yö ö bɔ -wʋ -kpɔ ö -bha ɓklang -nu -bha -sü 'ka
ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö Atanna -ya ɓwlü, 'yö dhɔ dhang- 'gü, 'yö dhɔ 'ö -ya
-yɛa ɓbhlëësü 'ö Atanna -kɔ -së 'gü mü bha- 'gü.
20 'Yö- -bha ɓklang -nu bha 'wo -ziö 'wo dhɔ, 'yö 'wo zun Atanna -wʋ
pö -sü -bha -dhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü. Kwa Dëmɛ -gun -a -nu ɓkeng- 'pö -dhɛ
ɓgban 'gü 'ö wɛng- -nu 'wo yë bha- kë wo "kwëë, 'ö ɓwa dhiang zë -dhɛ
'ö- 'gü, 'ö "dhabhliwɔn "gblügblü̈ -nu -wo -kë -a -nu -kɔ -ta, kë "dhü̈ kö mɛ
ɓgban -wa 'wɔn dɔ ɓdhɛ yö ɓnë- -nu bɔ.]

Naɔ -së 'ö -gban Yesu Klisi -bha 'ö Dhukö -ya pö

'Sëëdhɛ ya- -bɛn zë -gɛn 'ö Dhukö -ya pö

1-2 ▯Bhlëëmɛ Teofidhö, 'wɔn -nu 'wo kë -sü 'ka kwa -kwɛ ya- 'ka 'ö -gban
Yesu Klisi -wɔn -bha bha, 'mɛ 'ö- -nu "yan 'dhö dɔ- -dhɛ 'gü, 'ö 'wo- zü bho
-kɔ waa- "dhiü -ta -kɔ ▯gban dɔ, 'ö naɔ -së bha- dɔ -sü -yö gun- -nu -bha yë
'ka, -kɔ ▯dede 'wo- -gɛn dɔ- 'ka kwa -dhɛ bha mɛ 'gbɛ -wa "dhiü "wlü -sü
'ka- -bha 'wo- -bɛn zë "kpʊüdhö ▯dhɛ -kɔ 'wo- pö- 'ka -a 'dhö.
3 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, mang Dhukö -mɛ -zë n -bha 'ka, -yö -kë 'pö n
'gü -së kö 'wɔn 'ö "dhü bha 'a- -bha mɔɔ- kö -kɔ 'ö -kë 'ka kpɛnngdhö -a
zübhoyi 'ka bha 'a- -bɛn zë 'sëëdhɛ 'gü kö 'a- bɔ i -dhɛ,
4 kë "dhü kö 'i 'dhang bho 'mɛ 'wo i ▯klang -kë 'wɔn bha- 'ka bha- -nu
"dhiü kö 'i- 'wɔn dɔ ▯dhɛ 'pë 'wo- pö bha 'yaa ▯sua 'ka.

Atanna -bha "kië -bha ö -dɪ -zɔn Zakadhi -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

5 "Tʊ̈ng 'ö Edhodö -yö gun- 'ka "sɛdë 'ka Zude -sɛ 'gü bha, "saabhomɛ do
'bha -yö gun- -gɔ 'kɔɔdhö 'wo gun- -dhɛ sië Zakadhi. Zakadhi bha -yö -kë
"saabhomɛ -nu 'wo gun Izraɛdhö -sɛ 'gü "tʊ̈ng bha- 'gü bha- -nu kpö 'dhɛ
'wo- -dhɛ Abia -bha mɛ -nu bha ▯në- mɛ do 'ka. 'Yö 'wo gun- -bha dhebhɔ
-dhɛ sië Dhizabɛtö, 'yö -kë 'pö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- 'wo gun- Aadhɔn
kë sië bha- suu 'gü -në do 'ka.
6 Mɛ ▯plɛ 'wo "dhü bha -wo -gun 'wɔn -ma Atanna -ta -mɛ ▯dede 'ka,
'ö pö 'aa gun- -nu -bha 'wɔn 'bha 'gü Atanna wëëdhö, 'ö 'wo- -bha 'tɔng-
▯gban kun 'ö 'wo- ▯bhlëë -ya 'kpakpadhö.
7 "Kɛɛ 'yö 'në 'bha 'yaa gun- -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ▯dhɛ Dhizabɛtö bha -yö
-gun ▯gblöödhe 'ka, "kɛɛ kö -a -nu ▯gban ▯plɛ ▯wa kë mɛ -zʊgbansü -nu
'ka.
8-9 "Kɛɛ ▯dhɛ 'ö yi do 'ka, 'ö Zakadhi -nu -bha kpö bha- -da "dhɛɛdhö -yi
▯ya ▯loo kö -wo Atanna -dhɔkë, kö -wo -dhasiklɔɔ "gʊ̈- -dhɛ, 'ö ▯waa- zë
"kpʊüü kë ▯dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka "saabhomɛ -nu wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö, 'ö ▯ya 'to
Zakadhi -bha -bha, 'ö -dhasiklɔɔ bha- "gʊ̈ sië Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, kö-
▯fii -së bha -yö 'dho- -gɔ,
10 kö Zuifö -nu "pɛpɛ 'wo nu Atanna -dhɔkëdhɛ 'gü mü bha -wo kpö dɔ
-sü 'ka 'pö "kpɛnngdhö kö -wo bhɛa" sië- -dhɛ "tʊ̈ng do bha- 'gü.
11 'Yö- -bha "kië do -yö ö -dɪ -zɔn Zakadhi -dhɛ -dhasiklɔɔ "gʊ̈ -dhɛ bha-
'gü. -A -bha "kië bha -yö -gun dɔ sië "saabhotapë bha- -kɔ -së 'gü "pɛan
"piü.
12 ▯Dhɛ 'ö Zakadhi -ya yö, 'yö "suü -yö -da 'gü, 'yö- "gblʊ̈ʊ̈dhɛ 'dhö "muu
bho.
13 "Kɛɛ 'yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö- -dhɛ: «"Suü 'ya 'dho i kë, Zakadhi,
-a -gɛn -mü ▯dhɛ Atanna ▯ya i -bha bhɛawʊ ma. I -bha dhebhɔ Dhizabɛtö
-dho 'nëgɔɔn do 'kpɔ i -gɔ, i -dho -a -dhɛ Zan.
14 -Yö -dho kë i -gɔ zuë" ▯nii -da 'gü -wɔn 'kpii- ▯dede 'ka 'ö 'i i "dhia bho,
'ö- -bha bhɔ -sü -yö mɛ 'gbɛ ▯nii -da ▯dedewo,
15 -a -gɛn -mü ▯dhɛ 'në bha- -duɛ -dho kë 'kpii- Atanna -kuu "dhiü, -a
-dhɛ 'yaa- -bha kö 'në 'ö "dhü bha -yö we mü "ɛɛn pë 'ö ▯waa- mü 'ö mɛ

kun kö -yö zun- 'bha -bha; -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -dho bhɔ kö -yö pa -sü 'ka
Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka.
16 -Yö -dho mɛ 'gbɛ "dhiʊ̈ yee kë Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü 'ö dho- -nu 'ka
-a -nu Dëmɛ, -a -nu -bha Atanna "piʊ̈.
17 'Gügbɪɪdhɛ 'ö gun Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ Edhi 'gü -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈
faan 'ka bha -yö -dho kë- 'gü, 'ö "ta sü- 'ka Atanna wëëdhö, kë "dhʊ̈ kö -yö
'në waa- dë nu -kɔ 'wü 'koo kö -a -nu -wʊ -yö kë do, 'kö -yö gɔɔgbɪɪmɛ -nu
dɔ zian -ta kö -wo -gleng 'sü 'mɛ 'wo 'dhang bho Atanna "dhiʊ̈ -a -nu -bha,
kö -yö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -ya "yaan Atanna -wɔn "gblʊʊ "piʊ̈.
18 "Kɛɛ 'yö Zakadhi -ya pö Atanna -bha "kië bha- -dhɛ 'ö- pö: «-A 'wɔn
'dhɛ 'kö bha a -dho 'dhang bho- "dhiʊ̈ -kɔ kë ̱dhɛ kö- mɛ ̱plɛ 'yi- 'nëkpɔmɛ
'ka mɛ ̱gban ̱plɛ 'ya kë zii!»
19 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Ma 'ö i n -ga ya, ma
̱në 'wo n -dhɛ Gabliɛ, ma ̱në 'a dɔ Atanna wëëdhö -a -bha "kië -nu kpö
'gü 'yö 'a- "dhiʊ̈ -ziö wo, yö ̱në n bɔ kö 'a nu 'a dhiang zë i -dhɛ ̱dhɛ -kɔ
bha- 'dhö, kö 'a naɔ -së bha- dɔ i -gɔ.
20 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ 'wɔn 'a nu- pö i -dhɛ 'ö- 'gü -wɔn -nu dho kë ö kë
"tʊ̈ng 'gü bha, 'bhii 'dhang bho- "dhiʊ̈ 'ö bha- zaɔ bha, i -dho "gla "bhʊbhʊ
'gü, 'bhii 'dho "wɪ 'ö dho 'ö zun- 'ka 'wɔn bha- kë -yi -bha.»
21 'Ö kë sië "dhʊ̈ "tʊ̈ng 'ö- 'gü bha kö mɛ "pɛpɛ 'wo gun "kpɛnng "yasa
'gü mü bha -wo "yan 'to sië Zakadhi -gɔ, kö ̱gwëë 'ö- wo sië Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü bha- 'wɔn ̱yaa- -nu 'kɔn.
22 ̱Dhɛ 'ö Zakadhi ̱ya zun "kpɛnng, 'yii ̱mɔɔ- -bha kö -yö dhiang zë
'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ kö- "dhi ̱ya ta. 'Mɛ 'wo bha -wa 'wɔn -dɔ yö ̱në-
-wɔn 'gü ̱dhɛ -a "yan 'gü ̱në gun -da sië 'yö ̱gwëë 'kɔɔdhö "dhʊ̈ bha, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ kö -yö ö -kɔ "paa 'gü ̱në zë sië- -nu -dhɛ.
23 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'ö- -bha yë -kë Atanna -gɔ 'kɔɔdhö -dhɛkpaɔyi
̱ya yën, 'yö dho ö ̱plöö.
24 ̱Dhɛ 'ö "tʊ̈ng 'në bha ̱ya ziö, 'yö- -bha dhebhɔ Dhizabɛtö bha 'ö 'gu
sü, 'yö ö -gblɛn kpɔ 'gu bha- 'ka "su "sɔɔdhu 'ka kö -ya pö sië ö -dɪ -dhɛ
̱dhɛ:
25 «-Gasitɛ 'dhɛ 'kö ya n Dëmɛ ̱në yö -zë -kë n -dhɛ, 'yö ö wë bɔ n -ta, kë
"dhʊ̈ kö 'ö 'yiʊ̈- bho n -ta mɛ ̱zinng 'gü ('yö ̱ya n kë 'nëkpɔmɛ 'ka ya).

Atanna -bha "kië -bha Yesu bhɔ -sü pö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

26 Dhizabɛtö -bha 'gu bha- "su "saɔdo -naa 'ka, 'yö Atanna -yö ö -bha "kië
Gabliɛ do bha- bɔ 'zü Gadhidhe -pö do 'bha 'wo- -dhɛ Nazadhɛtö -a 'gü.
27 -A bɔ 'ö- wo "dhʊ̈ bha -ya -bɔ -dhaagadhee do, 'ö gɔndënë do 'ö -kë
Davi suu 'gü ̱në- 'ka 'wo- -dhɛ Zosɛfu bha ̱yaa- -za dɔ ̱në- "piʊ̈. -A
-dhaagadhee 'ö "dhʊ̈ bha -wa -dhɛ Madhi.
28 ̱Dhɛ 'ö Atanna -bha "kië bha ̱ya 'dho ̱ya -da Madhi -gɔ 'kɔɔdhö 'yö-
pö- -dhɛ: «Madhi, 'bha ̱boo mü,! Atanna -yö i "piʊ̈! Kwa Dëmɛ Atanna
̱ya -gasitɛ 'kpii- do kë i -dhɛ!»
29 ̱Tua bho kë -kɔ suu 'ö Atanna -bha "kië -ya -kë 'ka bha 'yö Madhi
"gblʊʊ̈dhɛ "muu bho, 'yö -ya -a 'klɔɔ- mɔɔ- -sü -bha ö -dɪ "piʊ̈.
30 -Yö -to -a 'klɔɔ- mɔɔ- -dhɛ 'gü 'yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö- -dhɛ:
«Madhi, i "gblʊʊ̈dhɛ 'ya 'dho "muu bho, -a -gɛn -mü ̱dhɛ i ̱bhlëë -yö -dhö
Atanna wëëdhö.
31 -Dhɛ -ga, i -dho 'gu sü 'ö 'i 'në do kpɔ. 'Në 'i dho- 'kpɔ "dhʊ̈ bha, 'tɔ 'ka
dho- -dhɛ 'ka ̱në Yesu 'ka.

32 'Në bha -yö -dho "gla 'ö- -duɛ -yö -kë 'kpii-. ̀Ya kë "dhʊ̈ yi 'ö- 'ka, -wo
-dho -a 'tɔ kpɔ 'wo- -dhɛ Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü -a Gbö. Kwa Dëmɛ
Atanna -dho -a "bhɛma Davi -bha -gblüdëdhɛ bha- nu- -dhɛ.
33 -Yö -dho mɛdhɛ kë Zakɔbö -bha 'kɔdhi bha- 'gü -todhʊ̈ 'ka 'ö- -bha
mɛdhɛ "dhiʊ̈todhɛ 'yaa kë.»
34 'Yö Madhi -ya pö Atanna -bha "kië bha- -dhɛ 'ö- pö: «"Kɛɛ -a 'wɔn 'dhɛ
'kö bha -yö -dho kë -kɔ kë ̀dhɛ ̀zɔɔ, n Dëmɛ, kö 'maa gɔɔn- -wɔn -bhokoo
'bha dɔ ya!»
35 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Dhɛ -ga, Madhi, Atanna
-bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -dho lɔɔ i -ta, Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ ̀në dho 'wɔn bha-
kë. Yö ̀në- -wɔn 'gü, 'yö 'në "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'i dho- kpɔ bha, 'wo dho- -dhɛ Atanna
Gbö.
36 -Dhɛ -ga, Dhizabɛtö 'ö -kë i dëbhang dhebhɔ 'ka bha, yöö -dɪ 'pö ̀ya
ö -bha 'nëgɔɔn do -gu 'sü. Yö 'wo gun- -dhɛ sië ̀gblöödhe bha 'ö 'gu sü -a
"su "saɔdo -naa ̀nɛ.
37 'Pë 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn -nu bha 'wo -kë "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ
Atanna -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö.»
38 'Yö Madhi -ya pö: «-Ɛɛ, n Dëmɛ -bha gwëëdhe -mü n 'ka, -yö kë n -dhɛ
̀dhɛ -kɔ 'i- pö- 'ka bha- 'dhö!» ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhʊ̈, 'yö Atanna -bha "kië
bha 'ö ziö 'ö dho.

Madhi -bha -dho -wo Dhizabɛtö -dhɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

39 -A "tʊ̈ng do bha- 'gü, 'yö Madhi -yö ̀wlü 'yö dho -bɛang 'ka Zuda -pö
do 'bha 'ö -ya -sü 'ka -tɔn -gbeng 'gü bha- 'gü,
40 'yö dho 'yö -da Zakadhi -gɔ 'kɔɔdhö 'yö Dhizabɛtö ̀tua bho.
41 ̀Dhɛ 'ö Dhizabɛtö "tʊ 'dhö -da Madhi ̀tua bho kë -wʊ bha- 'gü, 'yö 'në
'ö- "gblʊ̈ʊ̈- bha 'ö pa ö diëë 'ka. 'Yö to -dhɛ do bha- 'gü 'yö pa Atanna -bha
'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka,
42 'yö ̀gbla "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «Atanna -bha 'dhuë- -yö bhi ̀në i 'kun -sü
'ka dhong- -nu ̀gban "pɛpɛ kpö 'gü, yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'në 'i dho- 'kpɔ
bha 'dhuë- bha 'ö- 'kun -sü 'ka 'pö.
43 -A kë -sü kö ma -zë n Dëmɛ dhe -yö -da n -gɔ 'kɔɔdhö, -a 'wɔn ̀në n
kɔn!
44 -A -gɛn -mü ̀dhɛ ̀dhɛ 'ö i -bha ̀tua bho kë -wʊ ̀ya -da n "tʊ 'gü bhoo,
'yö to 'yö 'në 'ö n "gblʊ̈ʊ̈- ya 'ö pa ö diëë ̀niidadhe 'ka.
45 I -bha -yö -së! -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'pë 'ö n Dëmɛ -ya pö 'ö- 'gü -wɔn dho
kë bha i ka 'dhang bho- "dhiʊ̈.»

Madhi -bha Atanna nuɛ" 'ö- bho -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

46 'Yö Madhi -ya -wʊ "dhiʊ̈ kun 'ö- pö:
«'Ma n Dëmɛ nuɛ" bho, 'ma- 'badhika -ya -ta.
47 N zuë" ̀nii ̀ya -da ̀dedewo Atanna 'ö n Dhamɛ 'ka bha- -wɔn 'gü.
48 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -yö -wɪ -bha 'ö ö "yan ̀lɔɔ
'ö- -da ma 'a -kë -a -bha gwëëdhe
'ö- ̀bhlëë 'yaa 'dhö -a 'ka bha n -ta.
Yö ̀në- -wɔn 'gü, 'yö go ̀dɛɛ -bha
'ö dho 'ö zun- 'ka "sɛ "dhiʊ̈toyi -bha
'yö mɛ ̀gban "pɛpɛ suu dho- pö ̀dhɛ ma ̀në n -bha 'dhö -së.
49 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'gügbɪɪ Atanna 'ö- 'tɔ 'dhö "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha,
̀ya 'wɔn -së 'kpii- kë n -dhɛ.
50 'Mɛ 'wo -suʊ̈ -gɔ 'wo- ̀bhlëë -ya,
-a -nu -wëë -dho -a kë 'ö- "dhiʊ̈todhɛ 'yaa kë.

51 Yö ̱në 'wɔn "gblʊ̈gblʊ̈ -nu -kë ö -kɔ 'ka, faan -ya 'gü.
Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ 'ö -dɪ -sü 'kpii-
'dhö- -nu 'gü 'yö bhluu" ma- -nu -bha.
52 Yö ̱në -gblüdë "gblʊ̈gblʊ̈ -nu bho -yɛa -bha.
'Yö 'mɛ 'ö- -nu ̱bhlëë 'yaa 'dhö bha- -nu -ya -dhɛ "gblʊ̈gblʊ̈ 'gü.
53 Yö 'ö bha ̱në din- 'dhö 'mɛ 'ö- -bha,
'yö- -mɛ gba -bhöpë -së ̱dede 'ka,
'yö ̱naɔmɛ -nu "piʊ̈ -kë,
'yö 'wo dho wo -kɔ 'gü "fië 'ka.
54-55 Yö 'ö bha ̱në- yi to "dhiʊ̈ ̱gblɛɛn,
'yö- pö kwa "bhɛma -nu -dhɛ
Ablaamö waa- 'gü -në -nu yi -wëë -dho -a kë "dhʊ̈ "dhʊ̈ 'ö- -naa 'yaa kë.
-Kɔ do 'ö- pö- 'ka- -bha yi 'bha 'ka bha ̱në
'ö- kë -sü 'ka- -bha ̱dɛɛ,
'yö 'mɛ 'kwa -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka,
'yö kwa bho -sü 'ka 'wɔn 'gü bha.»
56 Madhi -yö -to Dhizabɛtö "piʊ̈ mü "su -yaaga "sinma 'ka 'yö gun -na
'dho ö -dɪ ̱plöö.

Zan Mɛzumɛ bhɔ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

57 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'ö Dhizabɛtö 'në yö "tʊ̈ng ̱ya ̱loo, 'yö dho 'yö "bɔ
bho 'nëgɔɔn do 'ka.
58 'Wɔn bha ̱dhɛ 'ö- -yayɔɔ -nu waa- 'kpɔmɛ -nu ̱waa- ma ̱dhɛ -a -wëë
̱ya Atanna kë ̱yaa- gba 'në 'ka, 'yö ̱wɛnng -nu 'wo- ̱niidadhe -kë wo
"kwëë.
59 ̱Dhɛ 'ö 'në bha ̱ya bhɔ, -a -dhɛkpaɔyi "saaga -naa "dhiʊ̈ pa -yi bha,
'yö mɛ -nu -wo nu mü kö -wa kë 'gbannë 'ka ̱dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka -a -nu
wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö. 'Yö 'wo- 'tɔ kpɔ- dë 'tɔ -bha 'wo- -dhɛ Zakadhi.
60 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱waa- 'tɔ kpɔ "dhʊ̈, 'yö- dhe -ya pö: «-Abin! 'Në bha -wa
-dhɛ Zan.»
61 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «I suu 'gü -mɛ -mɛɛ ̱në 'wo- -dhɛ Zan, 'yö bhii 'në
-da -dhɛ.»
62 'Yö 'wo wo "yan zë Zakadhi -dhɛ kë "dhʊ̈ kö -yö ö "dhi -da 'wɔn bha-
'gü (-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö 'yaa "wɪ), kö 'tɔ 'ö dho- -ya 'në bha-
-bha 'wo- dɔ.
63 'Yö Zakadhi -yö ö -kɔ 'gü zë- -nu -dhɛ kö -wo nu ö -dhɛ 'kpongpaa 'në
'bha 'ka. ̱Dhɛ 'ö ̱wa nu- 'ka 'yö 'në bha- 'tɔ -ya -ta 'ö- pö -wa -dhɛ Zan.
'Yö- 'wɔn -yö mɛ ̱gban "pɛpɛ kɔn.
64 -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö- "dhi -yö -pʋ, 'yö- 'nɛɛga -yö go- "dhiëng
'gü 'yö "wɪ -sü zü bho, kö -yö Atanna 'tɔ bhɔ sië.
65 'Wɔn bha kë 'ö- wo "dhʊ̈ bha, 'yö "suʊ̈ -da mɛ "pɛpɛ 'wo gun- -nu -züzü
bha- -nu ̱gban 'gü, 'yö 'wo -ya -dhiang zë -sü -bha -tɔn 'gü mü -dhɛ ̱gban
"pɛpɛ 'gü Zude -sɛ bha- 'gü.
66 'Yö mɛ "pɛpɛ 'ö ̱wa 'wɔn 'ö Zakadhi -ya pö 'në bha- -bu 'gü bha- ma,
'yö 'wo- -da woo- -gleng "piʊ̈ kö -wa pö sië: «-A 'në 'kö ya -yö -dho kë -më
̱në- suu 'ka?»
"Kɛɛ 'sa Atanna -yö gun 'në bha- "piʊ̈ tɛan- ̱dede 'ka.

Zakadhi -bha -wɪ Atanna "piʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

67 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö 'në bha- dë 'ö -kë Zakadhi 'ka bha, 'yö pa
Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka -a "tʊ̈ng do 'ö- ɔngyaa ga -yö go- 'ka- "dhiëng
'gü bha- 'gü, 'yö- -wʋ "dhiʊ̈ ̱loo 'ö- pö:
68 «Kwa Dëmɛ 'tɔ -yö bhɔ,

Izraɛdhö -mɛ -nu -bha Atanna 'tɔ -yö -bhɔ,
-a -gɛn -mü ʼdhɛ yö 'ö bha ʼnë- -zʋ -yö -bö kwa -wɔn 'ka,
'yö nu 'ö kwa -gɔ -ta dhɔ.
69 'Yö mɛ 'gügbɪı do 'ö dho kë kwa Dhamɛ 'ka,
-a sü -a -bha gwëëmi Davi suu 'gü 'yö- bɔ kwa -dhɛ
70 ʼdhɛ -kɔ 'ö- -dhiang zë- 'ka,
-a -wʋdhiʋloomɛ -nu 'wo "slʋʋslʋ
-a -nu "dhi 'gü yi 'bha 'ka bha- 'dhö,
71 ʼdhɛ ö -dho Mɛdhamɛ do 'ö dho kwa bho kwa 'yaɔ- -nu
waa- 'mɛ 'ö kwa -san -ya -nu -kë -a -nu ʼkwɛɛ- -a bɔ.
72 Kwa "bhɛma -nu -wëë -ya -kë -kɔ bha ʼnë- 'gü,
'yö- -zʋ -yö -bö -mlɛɛ "slʋʋslʋ
'ö- -da wɛng- -nu -a -nu ʼzinng 'gü yi bha- 'ka bha- -ta,
73 -yö "plüün bha- -bho "dhʋ
'ö -sö -bhö 'ka kwa 'ziʋ- Ablaamö ʼnë- -dhɛ.
74 Kë "dhʋ kö 'ya kwa dha kwa 'yaɔ- -nu -gɔ
kö 'kwa 'dho- -dhɔkë "suʋ 'ka,
75 "kɛɛ kö 'kwa kë mɛ 'ö "slʋʋslʋ
'ö pö 'aa- -bha -a 'ka ö wëëdhö
kö -yö 'to- 'ka "dhʋ -yö zun- 'ka kwa ga -yi -bha.
76 'Yö ʼnë- -wɔn 'gü, 'yö bhi 'i bha ma 'në,
'yö 'wo dho i -dhɛ Atanna 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü -a -wʋdhiʋloomɛ;
-a -gɛn -mü ʼdhɛ bhi ʼnë 'i dho -da kwa Dëmɛ bha- -dhɛ "dhiʋ,
'yö 'i- -bɔ -ta -zian ʼbaa,
77 'yö 'i- -wɔn "dhiʋ ʼloo- -gɔ "sɛgümɛ -nu -bha
'yö 'wo- dɔ ʼdhɛ yö ʼnë dho- -nu dha,
'yö- -nu -bha 'wɔn yaa -nu 'wo- -kë bha- -nu -mawɔn to.
78 -A -gɛn -mü ʼdhɛ mɛ "bhɪı- -nu kwa -wëë
'ö kwa Dë Atanna -kë bha- "sinma "yɔɔ 'yaa 'dhö,
-gasitɛ 'yii- -bha mɛ -wëë -bha -a kë zuëga bha ʼnë- ʼslɔɔ,
'yö- -bha mɛdhɛ 'ö go dhang- 'gü bha- 'bhü ʼya 'sɔ -sü zü bho kwa -ta
ʼdhɛ 'yënng- "tɛɛ 'bhü 'dhö bha,
79 kë "dhʋ kö 'mɛ 'wo "ta sië "yënng tii 'gü,
'ö ga dhɔng ʼya kpa -nu -ta bha,
kö -yö -dhɛ "pʋ wo ʼnë- -nu -ta,
kë "dhʋ kö -yö -to 'ko -dhɛ -së -zian bho kwa 'ka.»
Zakadhi -yö 'tɔ -loo Atanna -bha -kɔ bha ʼnë- 'gü.
80 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhʋ 'yö 'në bha 'ö -gla, "kɛɛ 'yö kë "yaakimɛ ʼdede 'ka,
'yö dho 'ö -ya "tʋngtadhɛ 'bha 'gü, 'yö to 'mü 'ö dho 'ö zun- 'ka -a -dɪ -zɔn
Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ -yi -bha.

2

Yesu bhɔ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 1,18-25)

1 -A "tʋng do bha ʼnë- 'gü 'yö "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- 'ö gun Wlɔmö -sɛ -gɔ "dhiʋ
'wo gun- -dhɛ sië Sezaa Wogísi bha 'ö mɛ bɔ -a -bha "sɛ -ta -dhɛ ʼgban "pɛpɛ
'gü kö -wo mɛ ʼgban dhʋng.
2 Mɛ dhʋng -kɔ -blɛɛsü 'ö "dhʋ bha 'ö -kë kö 'mɛ 'ö -gblüdë bha-
-kɔdhiʋmɛ 'ka Siidhi -sɛ 'gü -wa -dhɛ Kidhinisö.
3 'Yö mɛ ʼgban "pɛpɛ 'wo -ya 'dho -sü -bha wo 'kpɔpö -nu 'gü kö -wo wo
dhʋng mü.

4 'Ö gun "dhʊ̈ kö Zosɛfu -yö -ya -sü 'ka 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Nazadhɛtö 'ö
Gadhidhe -sɛ 'gü bha- 'gü. ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- ma ̀dhɛ mɛ ̀gban -wo 'dho sië
wo 'kpɔpö -nu 'gü, 'yö ̀wlü 'pö 'yö dho Betedhɛmö, -gblüdë Davi -bha
'pödhɛ 'ö Zude -sɛ 'gü bha- 'gü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ -yö go Davi -gɔ 'kɔɔdhö,
Davi suu 'gü -në -mü -a 'ka.
5 -Yö -dho "dhʊ̈ kö 'ö waa- Madhi wo dhʋng mü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun
"dhʊ̈ kö ̀ya Madhi -za dɔ kö 'ö- 'sü dhe 'ka. 'Sa 'wo gun 'dho sië- "dhʊ̈
"tʊ̈ng 'ö- 'ka bha kö Madhi -yö 'gbiödhe 'ka.
6 ̀Dhɛ 'ö ̀wa 'dho ̀wa ̀loo Betedhɛmö, 'ö Zosɛfu 'dhö 'wɔn bha- 'gü
-ziö -nu wo sië, 'yö Madhi "bɔ bho "tʊ̈ng -yö ̀loo.
7 'Yö ö -bha 'nëgɔɔn -blɛɛsü bha- kpɔ 'kɔ 'wo gun- 'gü bha- 'gü. ̀Dhɛ 'ö
'në bha ̀ya bhɔ, 'yö sɔ bɔ- -bha 'yö- -wɔ -tuʊ̈ -nu pë -bhö -dhɛ 'gü; -a -gɛn
-mü ̀dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö ̀wa -dhɛng ̀yëë bho 'kɔ 'wo gun- 'gü bha- wɔdhɛ
-zë 'gü.
8 -Tuʊ̈ -maakëmɛ 'bha -nu -wo -gun Zude "sɛgɔ bha- gbɛɛtadhɛ 'bha 'gü
mü.
9 'Mɛ 'wo bha 'wo dho "kan wo -ta kö Atanna -bha "kië do ̀ya -wo -nu
-ta kö- -bha -gblüdëdhɛ 'bhü 'ö ̀dhɛ 'yënng- 'bhü 'dhö bha ̀ya 'sɔ- -nu -ta,
'yö pɛng -yö -kan -nu -bha "wɛ -budhö, 'yö "suʊ̈ -ziisü -yö -da -nu 'gü.
10 "Kɛɛ 'yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Suʊ̈ 'ya 'dho ka
kë, -a -gɛn -mü ̀dhɛ naɔ 'a nu- dɔ ka -gɔ bha- 'gü -wɔn -dho dhi "sɛgümɛ
-nu ̀gban "pɛpɛ -dhɛ 'ö- -nu ̀nii -da ̀dedewo.
11 Yö -mü ̀dhɛ Atanna -bha bɔmɛ Klisi 'ö- -ya Mɛdhamɛ 'ka, kwa Dëmɛ
bha ̀në ̀ya bhɔ ̀dɛɛ Davi -gɔ 'pödhö.
12 (-Ka 'dho kö 'ka -wo mü), ̀ya kë ̀dhɛ 'ka 'dho 'ka ̀loo mü, pë 'ka dho-
'suan- bho- -bha ̀dhɛ 'wɔn 'a- pö bha tɛan- -mü, ̀dhɛ Mɛdhamɛ bha ̀ya
bhɔ, yö -mü ̀dhɛ ka -dho -kpan 'në do 'ö sɔ 'dhö bɔ -sü 'ka- -bha -a -bha
kö -wa wɔ -sü 'ka -tuʊ̈ -nu pë -bhö -dhɛ 'gü.»
13 ̀Dhɛ 'ö Atanna -bha "kië bha ̀yaa- pö "dhʊ̈, 'wo dho "kan 'zü wo -ta
kö- kpö 'kpii- 'bha ̀ya nu 'zü kö ̀wa -da mɛ 'dhɛ bha- -bha kö -wo "yʊʊ
'sü sië Atanna -dhɛ ("tan 'ka) 'wo- pö:
14 «Atanna 'i dhang- 'gü, kwaa- "yʊʊ -mü! Kwaa- "yʊʊ -mü! I 'tɔ -yö bhɔ,
-a -gɛn -mü ̀dhɛ "kpʋngtaamɛ -nu -dhɔ -yö i -kë, -a -wɔn 'gü 'bha i -bha
zuë" -ya "gblʊ̈ʊ̈- 'ö dhang- 'gü bha- nu- -nu -dhɛ.»
15 ̀Dhɛ 'ö Atanna -bha "kië -nu bha ̀wa -wawa bho "dhʊ̈ 'ö ̀wa wo yee
kë ̀wa 'dho dhang- 'gü, 'yö -tuʊ̈ -maakëmɛ -nu bha 'wo- pö wo 'ko -dhɛ:
«-Ka nu kö 'kwa 'dho Betedhɛmö kö 'wɔn -së 'ö Atanna -ya -kë 'ö- "blɛɛn-
-zɔn kwa -dhɛ bha kwa "yan -yö -da -dhɛ 'gü!»
16 'Yö 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo dho 'mü. 'Yö 'wo dho 'wo -kpan Zosɛfu
waa- Madhi -a -nu -bha kö 'në bha 'pö -yö wɔ sië -tuʊ̈ pë -bhö -dhɛ 'gü -a
-nu "sɔɔ mü.
17 ̀Dhɛ 'wo 'në bha- yö, 'yö 'wɔn 'ö Atanna -bha "kië -ya pö- -nu -dhɛ 'në
bha- -bu 'gü bha 'wo- -gɛn dɔ 'pö.
18 'Wɔn 'ö -tuʊ̈ -maakëmɛ -nu -wa -gɛn dɔ bha mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo- ma, 'yö-
'wɔn -ya -nu ̀gban kɔn,
19 "kɛɛ kö Madhi -zë -ya 'kun ̀në wo sië ö zuë" "piʊ̈ 'ö ö "yan -ta 'gü 'ö
dho- 'ka.
20 ̀Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̀ya kë "dhʊ̈, 'yö -tuʊ̈ -maakëmɛ -nu bha 'wo wo yee
-kë 'wo dho wo ̀plöö kö -wo Atanna nuɛ" bho sië 'ö 'wo 'tɔ ̀loo- -bha 'wɔn
-nu 'ö- -nu "yan 'dhö -da 'gü waa- 'dhɛ -nu 'wo- ma bha kë 'ö- wo tɛan- 'ka
̀dhɛ -kɔ 'ö- -bha "kië -ya pö 'ka- -nu -dhɛ -a 'dhö bha- -wɔn 'gü.

Yesu 'kpɔmɛ -nu -bha Moizö -bha 'tɔng- -nu 'gü -wɔn kë -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

21 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya bhɔ 'ö- -dhɛkpaɔyi ̱ya kë "saaga, 'yö mɛ -nu -wo nu
kö -wa kë 'gbannë 'ka. 'Yö- 'tɔ 'ö Atanna -bha "kië -ya kpɔ kö 'wii- -gu -zian
'sü ̱kö bha 'wo- -ya -bha, 'yö 'wo- pö -wa -dhɛ Yesu.
22 ̱Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'ö dhebhɔ 'ö ̱ya "bɔ bho 'ö- -kë 'kɔɔdhö 'yö gun -na
'dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a -bha 'tɔng-
'sëëdhɛ 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- 'gü bha- 'dhö, 'ö- -dhɛkpaɔyi -kaɔng -yiisiö
'ka bha ̱ya zun 'ko "dhiü, 'yö Zosɛfu waa- Madhi 'wo Yesu sü 'wo dho- 'ka
Zedhizadhɛmö kö 'wo- "kplëng bho kwa Dëmɛ -dhɛ
23 ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«'Nëgɔɔn -blɛɛsü "pɛpɛ 'ka dho- 'kpɔ,
ka -dho -a "kplëng bho Atanna -dhɛ» bha- 'dhö.
Kë 'pö "dhü kö- 'dhɛ 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'pö ̱dhɛ ̱ya kë 'zü "dhü:
24 «'Ka -tong ̱plɛ "ɛɛn -a suu 'bha 'ö mü bha-
"gbɔng ̱plɛ nu "saabhomɛ -nu -dhɛ
kö -wo "saa- bho- 'ka Atanna "dhiü» bha -wa 'gü -wɔn kë ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn
zë -sü 'ka- 'ka -a 'dhö (kë "dhü 'pö kö Madhi -yö kë "slʊʊslʊ).

Simeɔn -bha Atanna -wʊ "dhiü ̱loo -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

25 -A "tʊ̈ng do bha- 'gü kö gɔndë do 'bha -yö Zedhizadhɛmö -pö bha-
'gü 'wo- -dhɛ Simeɔn. 'Mɛ 'ö ̱sɔng 'bha 'yaa- -bha, 'ö Atanna ̱bhlëë -ya
̱dedewo ̱në gun gɔndënë bha- 'ka. 'Sa 'ö gun "dhü kö -yö ö "yan 'to sië
'mɛ 'ö dho Izraɛdhö -mɛ -nu dha bha ̱në- -gɔ. Atanna -bha 'Nii- "slʊʊslʊ
-yö -gun 'gü.
26 'Ö gun "dhü kö Atanna ̱ya bɔ 'nu ö bha 'Nii- "slʊʊslʊ -ta kö Yesu bhɔ
"tʊ̈ng -zian 'yii ̱loo ̱kö kö ̱yaa- pö Simeɔn -dhɛ ̱dhɛ 'yii 'dho ga kö 'yii ö
"yan -kpan ̱kö 'mɛ 'ö kwa Dëmɛ -ya -ya Izraɛdhö -mɛ -nu Dhamɛ 'ka bha-
-bha.
27 -A -bha 'Nii- "slʊʊslʊ do bha ̱në zun 'zü- -dhɛ "dhiü 'yi bha- 'ka 'yö
dho- 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱ya 'dho
̱ya ̱loo mü, 'ö dho -dhɛ -ga kö Yesu dë -nu -wo nu sië- 'ka kö 'pë 'ö Atanna
-bha 'tɔng- -ya pö bha -wa 'gü -wɔn kë.
28 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- -nu yö, 'yö ö -kɔ kpɔ 'në bha- -gɔ 'yö 'tɔ ̱loo Atanna
-bha 'ö- pö:
29 «-A "tʊ̈ng ̱ya ̱loo ̱tɔn, n Dëmɛ,
kö 'i i -kɔ bho ma 'a i -bha gwëëmi 'ka bha n 'gü,
kö 'a nu i "piü zuëniida 'ka
̱dhɛ -kɔ 'ö i -wʊ -ya pö- 'ka -a 'dhö;
-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn 'i- yi to "dhiü
'i- "plüün bho yi -dhɛ bha- 'gü -wɔn ̱ya kë.
30-31 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Mɛdhamɛ 'i- bɔ
'ö 'i- -ya "sɛgɔ ̱gban "pɛpɛ Dhamɛ 'ka bha,
mang ̱dede n "yanga ̱plɛ ̱ya -kpan -a -kponggüdhɛ -bha.
32 'Mɛ 'ö dho kë "sɛgɔ "pɛpɛ ̱gban 'gü -mɛ -nu -bha -dhɛpuudhɛ 'ka,
'ö dho- -nu "yan "dhiü "pʊ kö -wo i dɔ,
'ö dho Izraɛdhö -mɛ -nu 'i yi sü
'i yi -ya -dɪ -ta i -bha 'ka bha
yi 'tɔ -wo bha 'ma- yö.»
33 Dhiang -nu 'ö Simeɔn gun- zë sië Yesu -bu 'gü "dhü bha, -ya dhe waa-
dë -a -nu -kɔn.

34 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö 'dhuë- -kë -nu -bha, 'yö go mü 'ö- pö Yesu dhe
Madhi -dhɛ:
«'Në 'i- kpɔ bha,
Atanna -ya -ya kö -yö kë Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu
'bha -nu -pö -bha -pë 'ka,
"kɛɛ kö -yö kë mɛ 'bha -nu -dı 'pö -a -nu -wlübhamɛ 'ka.
-Yö -dho kë Atanna -bha 'wɔn 'suan- -bho -bha -mɛ në- 'ka;
-a -gɛn -mü dhɛ mɛ "bhıı- -nu -dho wo taa zun- -gɔ.
35 Yö në dho kë 'wɔn -nu 'wo -gblɛn 'kpɔ -sü 'ka
mɛ 'gbɛ zuë" "piü bha- -nu -wo zangtamɛ 'ka.
"Kɛɛ bhi -zë, i -bha 'ka zuë" "dhiü "tɛɛ- -dho i zuë" -gi
dhɛ -kɔ 'ö -siangga -yö mɛ zua 'ka bha- 'dhö.»

Anö -bha Atanna -wʋ "dhiü loo -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

36 -A "tüng do bha- 'gü, Atanna -wʋ "dhiü loo -dhe do 'bha -yö -gun
"sɛ bha- 'gü 'wo- -dhɛ Anö, 'ö kë Fanuɛ 'dhu 'ka, 'ö go Asɛɛ -gɔ 'kɔdhi 'gü.
Dhebhɔ bha 'ö gun "dhü kö ya kë zii dedewo, "kɛɛ kö 'ö dho gwaan- -bha
-yö -kwɛ -kë mü "saɔplɛ, 'yö- -bha gɔn -yö ga.
37 -A gɛandhe -sü bha kö- -kwɛ ya kë -kaɔng "saaga ö ga -yiisiö, "kɛɛ
'yaa 'go Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü tongtongdhö kö -yö 'dho -dhɛ 'bha 'gü. Kö
-ya -dhɔkë 'yënng- 'gü waa gbeng -nu gban 'gü -bhɛa -a -dhɛ -sü waa-
'sunng- 'ma -sü -nu 'ka -kpɛawo.
38 Yöö -dı 'pö -yö loo mü "tüng dede 'wo dho Yesu 'ka -a 'gü mü bha
në- 'gü. Dhɛ 'ö Yesu "blë "puu bha- yö, 'yö -ya Atanna nuɛ" bho -sü -bha,
'yö dho- -wɔn -gɛn dɔ -sü 'ka mɛ "pɛpɛ 'ö- -nu "yan -yö gun Zedhizadhɛmö
-dhɛ -bho dhuëngdhɛ 'gü -yi -gɔ bha- -nu gban "pɛpɛ -dhɛ.

Yesu 'kpɔmɛ -nu -bha wo "dhiü yee -kë kö -wo nu Nazadhɛtö waa- Yesu -bha -dho Atanna -gɔ 'kɔɔdhö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

39 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha wa 'wɔn 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'gü
bha- gban 'gü "ta sü 'ö ya mɔɔ "kwëë, 'yö Zosɛfu waa- Madhi 'wo wo
yee -kë 'wo nu -a -nu -gɔ 'pödhö Nazadhɛtö, Gadhidhe -sɛ 'gü.
40 'Në bha -yö -gla 'pö- bha në- 'gü, 'yö -kë faanmɛ 'ka, -yö -gun "yaakimɛ
dede 'ka, 'yö Atanna -yö gun- "piü.
41 Yesu 'kpɔmɛ -nu -wo -gun 'dho sië Pakö troo -ta Zedhizadhɛmö -kwɛ
gban "pɛpɛ -ta.
42 Dhɛ 'ö Yesu -kwɛ ya kë -kaɔng do ga plɛ 'ö Pakö yi bha- 'bha ya
loo, 'yö 'wo dho 'zü dhɛ -kɔ do 'wo dho- 'ka zii 'kpa -a 'dhö.
43 Dhɛ 'ö wa 'dho 'ö wa troo bha- kë ya yën, 'ö 'wo wo yee kë sië kö
-wo nu wo plöö, 'yö Yesu -yö to Zedhizadhɛmö "kɛɛ -a dhe waa- dë 'wii
'wɔn slɔɔ- 'gü,
44 kö -wo wo -zʋ 'gɔn sië dhɛ -yö wo "tayɔɔ -nu kpö 'gü. Dhɛ 'ö wa
-dhɛkpaɔyi do "ta sü, 'yö 'wo -ya -a mɔɔ- -sü -bha woo- mɛ -nu waa- -a -nu
dɔmɛ -nu "wɛɛwɛɛ -nu kpö 'gü.
45 Dhɛ 'ö waa- mɔɔ- "dhü 'ö 'wii- yö, 'yö 'wo wo yee -kë 'zü -deewo 'wo
dho Zedhizadhɛmö -a mɔɔ- -sü 'ka.
46 -Wa -mɔɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga. -A -yaaga -naa bha- 'ka 'yö 'wo dho 'wo
-kpan -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- 'gü, kö -yö -ya sië
mɛ -nu -draan Atanna -wʋ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ "gblügblü -nu bha- -nu kpö
'gü, 'ö ö "tʋ 'to- -nu -wʋ -bha 'ö- -nu dhɛɛ" -nu 'kpɔ.
47 Dhiang -yɔ -nu 'ö gun- bɔ sië, waa- dhɛɛ" -nu 'ö- kpɔ bha 'mɛ 'wo- ma,
-a 'wɔn -ya -nu -kɔn dedewo kpaɔdhɛ 'ö gun- -gɔ waa- dhiang -yɔ bɔ -kɔ
-nu bha- -nu -wɔn 'gü.

48 ̀Dhɛ 'ö- 'kpɔmɛ -nu ̀waa- yö, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn. 'Yö- dhe -ya pö-
-dhɛ 'ö- pö: «Yesu n gbö, -më -wɔn suu ̀në 'i- kë yi 'ka "dhü? 'Bha yi zuë"
-ya "yi -ta "gbɪɪ- -wa! Yaa- i dë 'yi -bhɔ i mɔɔ- -sü 'ka -a -dhɛkpaɔyi -yaaga
-naa ̀nɛ.
49 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka n -mɔɔ -më 'ka? "Ɛɛn -a 'wɔn
'yaa ka "yaan ̀dhɛ -a -dhɛa -bha ̀dhɛ 'a n dë -gɔ -wɔn -nu kë -ee?»
50 "Kɛɛ -a pö 'ö Yesu -ya wo "dhü bha 'wii- 'gü ma- 'klɔɔ- 'ka.
51 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö wɛng- -nu 'wo -ziö 'wo dho Nazadhɛtö, -a -gɛn
-mü ̀dhɛ -yö -gun -a -nu ̀bhlëë -ya sië ̀dedewo. 'Wɔn "pɛpɛ 'wo gun- kë
sië "dhü bha kö -a dhe -dɪ 'pö -ya 'kun sië ö zuë" "piü -dhɛkpaɔ dhia" -wɔn
'gü.
52 Kö Yesu -dɪ 'pö -yö "gla sië, 'ö- -bha ̀kpaɔdhɛ -ta -yö -da, 'ö- -dhɔ -yö
Atanna -kë waa- mɛ "bhɪɪ- -nu ̀gban 'dhö.

3

Zan Mɛzumɛ kë -yë -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 3,1-12; Makö 1,1-8; Zan 1,19-28)

1-2 "Tüng 'ö Tibɛɛ -yö gun- 'ka "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- 'ka bha- -kwɛ -kaɔng do ga
"sɔɔdhu -naa 'ka, kö Pɔngsö Pidhatö ̀në Zude -sɛgɔdhiü, 'yö Edhodö 'dhö
Gadhidhe -sɛ 'gü 'pö, kö Edhodö dheebhang 'wo- Fidhipö -kë 'pö bha -yö
Itudhö -sɛ waa- Trasonitö -sɛ 'gü, kö mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Dhizania bha -yö
Abidhɛnö -sɛ 'gü 'pö, 'yö Atanna -yö dhiang zë Zan 'ö -kë Zakadhi gbö 'ka
bha- -dhɛ "tʊng -ta. -A "tüng bha- 'gü 'pö kö 'mɛ 'wo "saabhomɛ "gblügblü
-nu 'ka Izraɛdhö -sɛ 'gü -wa mɛ do -dhɛ Anö 'ö 'wo- mɛ do -dhɛ Kaifö.
3 ̀Dhɛ 'ö Zan ̀ya Atanna -wʊ ma ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö ̀wlü 'yö dho 'ö
-da ̀gwaanga 'wo- Zuudɛn -kë bha- "piü, "sɛgɔ -nu 'wo mü bha- -nu 'gü 'do
'do 'ka, 'yö ö -wʊ "dhiü ̀wlü "gbɪɪ- 'ka mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka nu
kö 'ka bɔ Atanna 'ka kö -wo ka -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho kö -yö ka këwɔn
yaa -nu -mawɔn 'to;
4 ̀dhɛ -kɔ 'ö- -wʊdhiüloomɛ Ezai -ya -bɛn zë- 'ka ö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̀dhɛ:
‹Mɛ 'bha ̀në -dhɛa "dhiü bho sië "tʊng -ta bha.
-A -mɛ -ya -pö: -Ka kwa Dëmɛ -ziö -ta -zian baa-
kö 'ka- dɔ ̀zinng 'gü kpengdhö.
5 Kö 'ka -tɔn -gbeng 'gü -dhɛ -nu ta,
kö 'ka -tɔn -nu waa- "trʊʊ -nu 'wü,
kö- -dhɛ -yö wɔ -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö,
kö 'ka zian dudu -nu bho- 'gü,
kö- -tadhɛ 'ö yanggeedhö -dhɛ -nu
'ö- 'gü kö 'ka- -dhɛ -pë kë "pɛɛpɛdhö.
6 ̀Ya kë "dhü Atanna dho ö -bha Mɛdhamɛ
'ö- bɔ bha mɛ ̀gban -dho -a yö› bha- 'dhö.»
7 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü mɛ kpö- -gun 'dho sië yi ̀gban 'ka Zan "piü kö
-ya -nu "zu. "Kɛɛ ̀wa 'dho "dhü 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Suuyaamɛ -nu 'ö 'kaa
ka -dɪ dɔ 'ka ya! Za 'kpii- 'ö Atanna dho- dɔ ka -bha -dhɛ 'bha ̀kpaɔyi -bha
bha de ̀në -dua -gɔ -sü -gleng -da ka -bha?
8 'Ö ̀ya kë ̀dhɛ 'ka ka bo ka sɔng 'ka ̀dedewo tɛan- 'ka kö -kaa -zɔn
ka "ta -kɔ -bha kö mɛ ̀gban -wa -dhɛ yö ̀dhɛ 'ka ka zuë" slëë" ̀dedewo
tɛan- 'ka, 'ka 'dho- pö ka -dɪ -dhɛ ̀dhɛ Ablaamö suu -mü ka 'ka ('ö "dhü kö
Atanna -bha 'në -nu -mü ka 'ka ̀naa bha), -a -gɛn -mü ̀dhɛ a- pö ka -dhɛ
̀dhɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö -gwë -nu ya- -nu -gla Ablaamö suu 'gü -në -nu 'gü.

9 Dua -zian -yö -ya -sü 'ka "dhü -bho "sɛɛ -yan -ta 'nu -blɛɛsü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, "dhü 'ö 'yaa bhɛ -së dɔ -a "kan në yöö wo kö -yö "gü.»
10 -A pö 'ö Zan -ya wo "dhü bha, 'yö mɛ "dhaa 'wo gun mü bha 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Ö "dhü 'sa 'yi- kë dhɛ?»
11 Dhɛ 'ö wa dhɛɛ" bha- 'kpɔ, 'yö Zan -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho kö "bhɛɛ plɛ 'dhö 'mɛɛ- -gɔ, kö -ya do gbaɔ- 'bha 'yaa 'mɛɛ- -gɔ bha- -gɔ. Kö -bhöpë 'dhö 'mɛɛ- -gɔ -a -mɛ -ya 'gü -gblü kö -yö pë 'bha 'yaa 'mɛɛ- -gɔ -a -bha nu.»
12 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhü 'ö ya ö bo, 'yö 'mɛ 'wo -kë 'niisɔngkunmɛ -nu 'ka 'wo nu 'pö wo "zu -wɔn 'gü -a "piü, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'pö 'wo- pö: «Yi dëmɛ, 'yö yi -zë wɛ, 'yi- kë dhɛ?»
13 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ya kë dhɛ 'ka 'dho 'wëë- 'kun -dhɛ 'gü, -a 'dhɛ 'wo- "dhi pö ka -dhɛ bha në -kaa 'kun, 'ka 'dho ziö yö -zë -ta.»
14 Dhɛ 'ö ya -wʊ 'kpɔ mɛ 'dhɛ bha- -nu -bha, 'yö "sɔdha -nu -dɪ 'pö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Yö yi -zë wɛ?» 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'pö 'ö- pö: «'Ka 'dho -pö mɛ 'bha -ta 'ka faan -wɔ -ta 'ka- -bha pë sü- -gɔ, "ɛɛn 'ka 'dho mɛ 'bha -tabhö, "kɛɛ -ka ka "tʊ̈ng kë ka saa në- 'gü.»
15 -A kë 'ö Zan gun- wo sië "dhü bha, 'yö "sɛgümɛ -nu 'wo -ya wo -zʊ 'gɔn -sü -bha dhɛ yö në Atanna -bha -Yamɛ 'wo -ya -gɔ bha- 'ka; -a -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhü kö- -nu "yan -yö -Yamɛ bha në- -gɔ.
16 Dhɛ 'ö Zan ya 'wɔn slɔɔ 'gü dhɛ 'mɛ 'wo bha- -nu zuë" ya kë plɛ, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Ma -zë a ka -zu "yi në 'ka, "kɛɛ mɛ do 'bha -yö -dhö, -yö nu sië, yö -zë 'gü -yö "gbɪı- 'ö -ziö n -ta. Yö -zë -gɛn 'gü -sabha -zian fië- -dhö n 'ka. Yö -zë ya nu -yö -dho ka pa Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ waa- pɛng në- 'ka.
17 Yö -zë -bha 'dhaa- -ya -gɔ do 'ö nu- 'ka kö -yö ö -bha -mlü -piö 'gü, kö yaa- -piö kö -ya ga zlɔɔ" loo "bhutu 'gü kö -ya dɔ gbaandhö, kö -ya -gbʊ waa- flee -nu bha- -nu pia pɛng 'ö 'yaa "dhuu tongtongdhö bha- 'gü.»
18 Zan- -gun 'wɔn -taɔng -së pö sië "sɛgümɛ -nu -dhɛ -kɔ bha në- 'gü, 'yö -dhio "wɛɛ -nu dɔ- -nu -ta -nu wo 'pö 'gbɛ 'ka.
19 -Yö kë -dɔn -bho Edhodö 'ka "tʊ̈ng do bha në- 'gü, -a dheebhang -bha dhebhɔ 'wo- -dhɛ Edhodiadö bha- bho 'ö- wo- -gɔ, waa- 'wɔn yaa "wɛɛwɛɛ -nu 'ö- -kë -a -wɔn 'gü.
20 "Kɛɛ yö në- gban 'gü, Edhodö "tʊ 'yii kë mü, -yö kë ö -bha 'wɔn yaa bha- -ta -zian në- pa Zan -da -kaso 'gü -sü 'ka.

Yesu "zu -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 3,13-17; Makö 1,9-11)

21 'Ö gun kö 'wii Zan 'kun kö kö -wa -da -kaso 'gü, "sɛgümɛ -nu gban "pɛpɛ- -gun 'dho sië -yö në- "piü 'yö- -nu -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho. Yi do 'ka 'yö Yesu -dɪ 'pö 'ö dho kö Zan -ya "zu. Dhɛ 'ö ya bo- "zu -sü 'ka 'ö Yesu 'dhö bhɛa" sië Atanna -dhɛ, 'yö dhang- "dhi 'dhö -pʊ.
22 'Yö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -yö -gla 'yö -kë dhɛ -tong 'dhö 'yö go dhang- 'gü 'ö lɔɔ Yesu -ta. 'Yö -wʊ do 'bha -yö bɔ dhang- 'gü 'ö -wɪ 'ö- pö: «Bhi në i n gbö do 'ö n -gɔ -a 'ka, i -dhɔ 'ö n -kë bha- "sinma 'yaa 'dhö.»

Yesu -gɛn 'godhɛ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 1,1-17)

23 Yesu -yö ö -bha yë zü -bho kö- -kwɛ ya mɔɔ -kaɔng -yaaga -nu "sinma -bha. Mɛ gban "pɛpɛ -gun wo -zʊ 'gɔn sië dhɛ Yesu bha Zosɛfu në- gbö 'dhö -mü, 'yö Edhi -zë 'ö Zosɛfu kpɔ,

24 'yö 'wo Edhi -bha dë -dhɛ Mata, 'yö Dhevi -yö Mata kpɔ, 'yö Dhevi -bha
dë -yö -kë Mɛdhöki 'ka, 'yö Zanai -yö Medhöki kpɔ, 'yö Zosɛfu -yö Zanai
kpɔ,
25 'yö Matasia -yö Zosɛfu kpɔ, 'yö Amɔsö -yö Matasia kpɔ, 'yö Naɔmö -yö
Amɔsö kpɔ, 'yö Ɛsidhi -yö Naɔmö kpɔ, 'yö Nagai -yö Ɛsidhi kpɔ,
26 'yö Maatö -yö Nagai kpɔ, 'yö Matasia -yö Maatö kpɔ, 'yö Semei -yö
Matasia kpɔ, 'yö Zosɛsö -yö Semei kpɔ, 'yö Zoda -yö Zosɛsö kpɔ,
27 'yö Zoana -yö Zoda kpɔ, 'yö Dhesa -yö Zoana kpɔ, 'yö Zodhobabɛdhö
-yö Dhesa kpɔ, 'yö Sadhasiɛdhö -yö Zodhobabɛdhö kpɔ, 'yö Nedhi -yö
Sadhasiɛdhö kpɔ,
28 'yö Mɛdhosi -yö Nedhi kpɔ, 'yö Adi -yö Mɛdhosi kpɔ, 'yö Kosamö -yö
Adi kpɔ, 'yö Ɛdhömadamö -yö Kosamö kpɔ, 'yö Ɛdhö -yö Ɛdhömadamö
kpɔ
29 'yö Yesu -yö Ɛdhö kpɔ, 'yö Edhiezɛɛ -yö Yesu kpɔ, 'yö Zodhimö -yö
Edhiezɛɛ kpɔ, 'yö Mata -yö Zodhimö kpɔ, 'yö Dhevi -yö Mata kpɔ,
30 'yö Simeɔn -yö Dhevi kpɔ, 'yö Zuda -yö Simeɔn kpɔ, 'yö Zosɛfu -yö
Zuda kpɔ, 'yö Zona -yö Zosɛfu kpɔ, 'yö Edhiakimö -yö Zona kpɔ,
31 'yö Medhea -yö Edhiakimö kpɔ, 'yö Mena -yö Medhea kpɔ, 'yö Matata
-yö Mena kpɔ, 'yö Natan -yö Matata kpɔ, 'yö Davi -yö Natan kpɔ,
32 'yö Izai -yö Davi kpɔ, 'yö Zɔbɛdö -yö Izai kpɔ, 'yö Boozö -yö Zobɛdö
kpɔ, 'yö Salmɔ -yö Boozö kpɔ, 'yö Naasɔn -yö Salmɔ kpɔ,
33 'yö Aminadabö -yö Naasɔn kpɔ, 'yö Adimi -yö Abinadabö kpɔ, 'yö
Adhimi -yö Adimi kpɔ, 'yö Ɛsrɔn -yö Adhimi kpɔ, 'yö Pedhɛtö -yö Ɛsrɔn
kpɔ, 'yö Zuda -yö Pedhɛtö kpɔ,
34 'yö Zakɔbö -yö Zuda kpɔ, 'yö Izaakö -yö Zakɔbö kpɔ, 'yö Ablaamö -yö
Izaakö kpɔ, 'yö Tadha -yö Ablaamö kpɔ, 'yö Nasɔɔ -yö Tadha kpɔ,
35 'yö Sedhusö -yö Nasɔɔ kpɔ, 'yö Dhago -yö Sedhusö kpɔ, 'yö Fadhɛkö
-yö Dhago kpɔ, 'yö Ebɛ -yö Fadhɛkö kpɔ, 'yö Sadha -yö Ebɛ kpɔ,
36 'yö Kainamö -yö Sadha kpɔ, 'yö Apasadö -yö Kainamö kpɔ, 'yö Sɛmö
-yö Apasadö kpɔ, 'yö Noe -yö Sɛmö kpɔ, 'yö Dhamɛsö -yö Noe kpɔ,
37 'yö Matusadha -yö Dhamɛsö kpɔ, 'yö Enɔkö -yö Matusadha kpɔ, 'yö
Zadhɛdö -yö Enɔkö kpɔ, 'yö Malelɛdhö -yö Zadhɛdö kpɔ, 'yö Kaina -yö
Malelɛdhö kpɔ,
38 'yö Enɔsö -yö Kaina kpɔ, 'yö Sɛtö -yö Enɔsö kpɔ, 'yö Adan -yö Sɛtö kpɔ,
'yö Atanna -yö Adan -da.

4

Sɔtraan -bha Yesu 'gü dan -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 4,1-11; Makö 1,12-13)

1 Yesu -go Zuudɛn ̣bhaa -sü 'ka kö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ̣yaa- pa.
'Yö 'Nii- bha 'ö zian bho- 'ka, 'yö dho- 'ka "tʊng -ta.
2 -Yö -dhɛkpaɔyi -kë -dhɛ bha- 'gü -kaɔng -yiisiö kö Sɔtraan -ya 'gü dan
sië kö 'yaa pë 'bha -pë 'bha -bhö. ̣Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi -kaɔng -yiisiö bha
̣ya zun 'ko "dhiʊ̈, 'yö din- -ya kun,
3 'yö Sɔtraan -ya pö- -dhɛ: «Atanna Gbö 'yaa -mü i 'ka -ee? -Bhö -gwë
ya- "gla -bhöpë 'gü kö 'i- -bhö -dhe!»
4 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Atanna -ya -pö ö -wʊ 'sëëdhɛ 'gü ̣dhɛ:
‹Mɛbhɪɪdhe -tosɛa -kë -ta -pë 'yaa -mü -bhöpë yöö doseng 'ka!›»
5 'Yö Sɔtraan -ya sü 'zü 'yö dho- 'ka -tɔn ̣gblɛɛn do ̣gbin-, 'yö "sɛgɔ "pɛpɛ
'ö "kpʊng ̣taa 'ö -gblüdëdhɛ 'dhö- 'gü -a ̣gban -zɔn -dhɛ 'dɔɔndhö ̣dhɛ
mɛ- mɛ "yan zë,

6 'yö- pö- -dhɛ: «"Sɛ "pɛpɛ 'i- yö bha- ɓgban -yö ma ɓnë n -bha 'ka, -a -nu
mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- -dhɛ -dhɔ ɓya n kë 'ma- nu- -dhɛ n dhɛɛkpɔmɛ 'yaa 'dhö; -a
-gɛn -mü ɓdhɛ ɓwa n gba- 'ka waa- 'gü -naɔ ɓgban 'dhö.
7 ɓDhɛ 'ö "dhʊ̈, -bhö zun n -dhɛ kpiö 'gü. ɓYa kë ɓdhɛ 'bha zun n -dhɛ
kpiö 'gü, a -dho -a ɓgban "pɛpɛ nu i -dhɛ!»
8 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʊ 'sëëdhɛ
'gü ɓdhɛ:
‹'Mɛ 'ö -zun -dhɛ kpiö 'gü -mɛ 'ka kö -wa -dhɔkë,
yö -mü Atanna 'ö mɛ "pɛpɛ ɓgban Dëmɛ 'ka bha ɓnë- 'ka,
-a "wɛɛ 'bha 'yaa yö -zë zian 'gü.›»
9 'Yö Sɔtraan -ya sü 'zü -deewo 'ö dho- 'ka Atanna -bha 'kɔ 'kpii- 'ö
Zedhizadhɛmö bha- ɓgbin-, 'yö- pö- -dhɛ: «ɓYa kë ɓdhɛ 'i Atanna Gbö 'ka
ɓdedewo tɛan- 'ka, -bhö dɔ -dhɛ ya- 'gü kö 'i -wlö 'i zun "sia-, -a -gɛn -mü
ɓdhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka 'pö Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ɓdhɛ:
10 ‹-Yö -dho -wʊ 'kpɔ ö -bha "kië -nu -bha kö -wo i -maa kë›
ɓya 'go mü 'zü:
11 ‹-Wo -dho i -ya wo -kɔ -ta,
kë "dhʊ̈ kö i -gɛn "dhiʊ̈ 'ya 'dho -zuö -gwë 'bha -bha.›»
12 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Atanna -ya -pö 'pö ɓdhɛ:
‹I Dëmɛ 'ö i -bha Atanna 'ka bha 'bha 'dho- 'gü dan tongtongdhö!›»
13 ɓDhɛ 'ö Sɔtraan ɓyaa- 'gü dan -kɔ ɓgban -kɔ ɓgban 'gü 'ö- -kɔ 'yii ɓmɔɔ-
-bha, 'yö ö ɓkwaa- -zü ɓkö 'në bha wo kö 'ö "yan 'to "tʊ̈ng "wɛɛ 'bha -gɔ.

Yesu -bha yë zü bho -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 4,12-17; Makö 1,14-15)

14 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ̈, 'yö Yesu 'ö pa -sü 'ka 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ faan 'ka bha 'ö
ɓwlü 'ö dho Gadhidhe -sɛ 'gü. 'Yö- 'tɔ 'dhö -ya bhɔ -sü -bha "sɛ "pɛpɛ 'wo-
-züzü mü bha- ɓgban 'gü.
15 'Yö -ya mɛ -nu ɓklang kë -sü -bha Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu
'gü, 'yö mɛ ɓgban "pɛpɛ 'wo -ya -a -dhiang -së zë -sü -bha.

Yesu -bha dhiang -zë Nazadhɛtö -kɔ
(Matiö 13,53-58; Makö 6,1-6)

16 Yi do 'ka 'yö dho Nazadhɛtö, 'pödhɛ 'ö "klʊ bho- 'gü bha- 'gü. ɓDhɛ 'ö
Zuifö -nu -bha ɓglooyi bha ɓya ɓloo, 'yö ɓwlü 'ö dho -a -nu -bha -ya 'kwëë-
kë 'gü -kɔ 'gü ɓdhɛ -kɔ 'ö- kë- 'ka zii 'kpa -a 'dhö. ɓDhɛ 'ö ɓya ɓloo mü, 'yö
ɓwlü 'ö dɔ ö -gɛan kö 'ö Atanna -bha 'sëëdhɛ -wʊ pö.
17 'Yö 'wo Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ -be bha- sü 'wo- nu-
-dhɛ, 'yö- "dhi -pʊ. -Dhɛ 'ö- "dhi -pʊ -bha bha kö -yö -bɛn zë -sü 'ka mü
ɓdhɛ:
18 «Atanna ɓya ö -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -ya n 'gü,
-a -gɛn -mü ɓdhɛ -yö ma ɓnë n -ya
kö 'a- -bha naɔ -së bha- dɔ -wëëmɛ -nu -gɔ,
kö 'a zuëwaanusü nu 'mɛ 'wo "yënnggbaɔndhe 'gü -a -nu -dhɛ
Kö 'mɛ 'wo -kaso 'gü 'a- -nu bho mü,
kö 'a -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü nu- -nu -dhɛ.
Kö 'mɛ 'ö- -nu "yan 'gü 'dhö tii 'ö 'waa -dhɛ yö
'a- -nu "yan "dhiʊ̈ "pʊ.
Kö 'mɛ 'ö 'wɔn ɓya ɓgbaɔn- -nu -ta
'a- -nu -ta 'kun
kö -wo -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü ɓslɔɔ.
19 Kö 'a Atanna -bha -gasitɛ -kë mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ -kwɛ -dhiang zë
mɛ ɓgban "pɛpɛ -dhɛ.»

20 ̀Dhɛ 'ö ̀ya ö bo 'sëëdhɛ bha- -wʋ pö -sü 'ka, 'yö- -be sü 'ö- dɔ 'mɛ 'ö
yë -kë 'kɔɔdhö mü 'ö gun mü bha- -gɔ, 'yö dho "sia- 'yö 'yaanu (̀dhɛ -kɔ
'wo- -kë 'ka- -nu -gɔ mü -a 'dhö kö 'ö- -nu ̀klang kë). Kö mɛ "pɛpɛ 'wo
-yakwëëkëgükɔ bha- 'gü -a -nu ̀gban ̀wa wo "yan bɔ- -ta.
21 'Yö dhiang zë -sü zü bho- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga! Atanna -wʋ
'ö -bɛn zë -sü 'ka 'a go- -wʋ pö bha ̀në- 'gü -wɔn ̀ya kë ̀dɛɛ ya.»
22 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun mü bha -wʋ -nu 'ö- pö bha 'ö- -nu -zʋ kun kö -wʋ
"nɛɛnɛɛ -nu 'wo 'go sië- "dhi bha- din- dhi sië- -nu 'gü, 'yö- 'wɔn -ya -nu
kɔn, 'yö 'wo -ya -a pö -sü bha: «-A! Zosɛfu gbö do "wɛ 'ö ya 'yaa -mü -ee?»
23 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- 'wɔn dɔ ̀dhɛ ka -mɔɔ -bha 'ka
"gwënng -da n -dhɛ 'ka- pö: «-Dhɔtrɔɔgɔn, -bhö i -dı -zë dha ̀kö -blɛɛsü
kö 'i gun -na mɛ "wɛɛ dha». "Ɛɛn 'ö 'ka- pö 'zü ̀dhɛ: «'Wɔn "gblügblü -nu
'i- -kë Kapɛɛnaɔmö 'yi- ma bha, -bhö -a 'bha kë 'pö i -dı ̀plöö -dhɛ ya- 'gü
kö 'yi- -dhɛ yö»».
24 'Yö- -gɔ dɔ 'ö- pö: «"Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ Atanna
-wʋdhiʋloomɛ 'bha 'yaa 'dhö kö- ̀bhlëë -yö kë ö dë -pö 'gü.
25 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ 'ö gun Edhi -bha "tʋng 'gü,
̀gɛandhe 'gbɛ ̀në gun Izraɛdhö -sɛ 'gü, "tʋng 'ö Atanna -yö dhang- "dhi
ta- 'ka 'ö dha 'yii ban -kwɛ -yaaga waa- "su "saɔdo 'ka, 'ö "vʋʋ 'dhö -da 'ka
"kpʋng ̀taa bha- 'ka.
26 "Kɛɛ yö ̀në- ̀gban 'gü, 'yii Edhi bɔ ̀gɛandhe 'gbɛ bha- 'bha "piʋ kö
-ya -ta 'kun kö 'yii kë dhebhɔnë 'ö go Sadhɛta, Sidɔn -sɛ 'ö "sɛ "wɛɛ 'ka bha-
'gü bha yö -zë 'ka.
27 'Ö gun 'zü Edhize 'ö -kë Atanna -wʋdhiʋloomɛ 'ka bha- -bha "tʋng 'gü,
̀weeyuamɛ 'gbɛ ̀në gun Izraɛdhö -sɛ 'gü, "kɛɛ yö ̀në- ̀gban 'gü mɛ 'gbɛ
bha- -nu 'bha 'wii dha Edhize -kɔ -ta -a -nu -bha "yua -gɔ kö 'yii kë Naama
('ö yö -zë 'ö gun -dhɛng 'ka) 'ö go Siidhi -sɛ 'ö "sɛ "wɛɛ 'ka 'pö bha- 'gü bha-
'ka.
28 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun- -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü mü bha 'wo 'wɔn
-nu bha- ma, 'ö 'wo- 'wɔn dɔ ̀dhɛ -yö -ya ̀në- wo sië wo "yan 'gü bha, 'yö
-siö -nu -dhɛ ̀dedewo.
29 'Yö 'wo ̀wlü 'wo zun Yesu kë -sü -bha, 'yö 'wo dho- 'ka "dhʋ 'wo ̀loo-
'ka -tɔn 'ö- -nu -bha 'pö- gun- ̀gbin- bha- "dhiʋ -dhɛ ̀dede 'gü, kë "dhʋ kö
'wo wo -kɔ ̀yɔɔn- -bha kö -yö -pö baandhö;
30 "kɛɛ 'yö go- -nu kpö 'gü 'ö dho.

Yesu -bha "yina yaa -kë gɔndënë do 'bha 'gü Kapɛɛnaɔmö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Makö 1,21-28)

31 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʋ, 'yö Yesu -yö -ziö 'ö dho 'pödhɛ 'ö Gadhidhe -sɛ 'gü
'wo- Kapɛɛnaɔmö -dhɛ -kë bha- 'gü, 'yö -ya mɛ -nu draan- -sü -bha Zuifö
-nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü mü ̀glooyi bha- 'ka.
32 "Trüün- -gun -wʋ 'gü, 'ö- -bha mɛ draan- -kɔ bha- -gleng -yö mɛ ̀gban
kɔn.
33 Gɔndënë do -yö -gun 'kɔɔdhö mü 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü. 'Yö 'mɛ bha
'ö zun "gbla -sü -bha "gbıı- 'ka 'ö- pö:
34 «'Aa! Yesu, Nazadhɛtö mi, 'kwa ma mü! A -suʋ i -gɔ -wa! -A -gɛn -mü
̀dhɛ a i -gɛn 'godhɛ -dɔ, Atanna -bha -Yamɛ "slʋʋslʋ! "Ɛɛn i -nu kö 'i yi
-wëë -kë wo -ee?»
35 'Yö Yesu -yö ̀gbla- -ta 'ö- pö: «-Dhɛa ga i -ta kö 'i 'go 'mɛ bha- 'gü!»
'Yö "yina yaa bha 'ö 'mɛ bha- "dhiʋ pɔn mɛ kpö bha- 'gü, "kɛɛ -a -dhɛ
'bha 'yii -gi, 'yö go- 'gü.

36 'Yö mɛ "pɛpɛ 'wo gun mü bha- 'wɔn -ya -nu kɔn, 'yö 'wo -ya "kaa -sü
bha 'wo- pö: «ˈNn-, -më -wɔn suu ɲnɛ -oo? 'Mɛ 'ö ya "trüün -ya -wʋ 'gü,
"kɛɛ yöö do bha 'zü -yö faan -wɔ "yina yaa -nu ɲgban -ta 'wo ɲdua- -gɔ
-wa!
37 'Yö- 'tɔ 'dhö -ya 'dho -sü -bha "sɛgɔ "pɛpɛ 'wo- -nu -züzü bha- ɲgban
'gü.

Yesu -bha Piɛdhö -bha dhebhɔ dhe -kë "klʋʋklʋ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 8,14-17; Makö 1,20-34)

38 ɲDhɛ 'ö Yesu -yö go -yakwëëkëgükɔ bha- 'gü, 'yö dho Simɔ -gɔ 'kɔɔdhö.
-A "tʋng bha- 'gü kö- "na 'gü 'yaa -së, kö "nɛnɛ -ya kë sië ɲdedewo -sɔbhɛɛ
'ka. 'Yö 'wo ɲbhɛa Yesu -dhɛ kö -yö "ta wo -dhɛ.
39 'Yö dho 'yö dun Simɔ "na bha- -ta, 'yö -ya "yua bha- "yan 'gü. ɲDhɛ 'ö
ɲya -ya "yan 'gü "dhʋ, 'yö "nɛnɛ -ziisü 'ö gun dhebhɔ bha- -bha bha 'ö bo
'gbaandhö, 'yö ɲwlü 'ö zun- -nu "dhi mɔɔ- -sü -bha.
40 ɲDhɛ 'ö 'yënng- -gɔ ɲya bo -pö -sü 'ka ('ö ɲwaa- 'wɔn dɔ ɲdhɛ -a -nu
-bha ɲglooyi ɲya ziö "pɛɛpɛdhö, ɲdhɛ wo -mɔɔ -bha 'wo yë kë -sü zü bho),
'yö mɛ "pɛpɛ 'ö "yuëdhi -nu 'ö "yua suu 'do 'do ɲgban 'dhö- -nu -bha 'wo-
-nu -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü bha 'wo nu- ɲgban "pɛpɛ 'ka Yesu "piʋ, 'yö ö -kɔ
-ya -a -nu -ta 'do 'do 'ka 'yö 'wo dha.
41 Kö "yina yaa -nu -wo ɲdua sië 'wo go mɛ 'gbɛ 'gü kö -wo "gbla sië 'wo-
pö: «Atanna Gbö -mü i 'ka! Atanna Gbö -mü i 'ka!» "Kɛɛ ɲwaa- pö "dhʋ
'yö -ya -nu "yan 'gü kë "dhʋ kö 'wa 'dho "wɪ; -a -gɛn -mü ɲdhɛ wo -zë -wa
-dɔ ɲdhɛ Yesu ɲnë Atanna -bha -Yamɛ 'ka.

(Makö 1,35-39)

42 ɲDhɛ 'ö- -tadhɛ ɲya ɲkpaɔ, 'yö Yesu -yö ɲwlü 'yö dho -bhɛa Atanna
-dhɛ -dhɛ 'gü ö -dɪ -ta "tʋngtadhɛ 'bha bha- 'gü. 'Yö mɛ kpö 'wo -ya -a mɔɔ-
-sü -bha 'wo dho- 'ka "dhʋ 'wo ɲloo- 'ka -dhɛ 'ö gun- -bha bha- 'gü. ɲDhɛ
'ö ɲwa 'dho ɲwa -kpan -bha, 'yaa gun -zian wo- -nu "piʋ ɲdhɛ -yö "kan wo
-bha kö -yö 'dho -dhɛ 'bha 'gü -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü,
43 "kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Atanna -yö n -bɔ kö 'a 'wɔn
-taɔng -së ya ɲnë- pö mɛ ɲgban "pɛpɛ -dhɛ. -A -kë "dhʋ -sü 'gü, -a -dhɛa
-bha 'pö ɲdhɛ 'pödhɛ -dhɛ -nu 'wo to 'ö 'mii 'dho- -nu 'gü ɲkö bha 'a 'dho
mü kö 'a naɔ -së 'ö -gban -a -bha -gblüdëdhɛ -bha bha- dɔ- -nu -gɔ.
44 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhʋ, 'yö -ziö 'yö dho -yakwëëkëgükɔ -nu 'wo
Izraɛdhö -sɛ 'gü mü bha- -nu -bhiëë -ta 'dɔɔndhö Atanna -wʋ pö -sü 'ka.

5

Yesu -bha ɲklang "dhiʋ -blɛɛsü -nu -da -a ɲkeng- -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 4,18-22; Makö 1,16-20)

1 ɲDhɛ 'ö ɲya 'dho ɲya ɲloo "yi -ta "gbɛa 'wo- Zenezadhe -yi -kë bha- "sɔɔ,
kö mɛ "bhɪɪ- ɲya ɲkëën- -zü tingtingdhö kö -wo -yɛa -nu mɔɔ- sië -bɛang
'ka kö 'wo wo "tʋ 'to Atanna -wʋ -bha,
2 'ö dho -dhɛ -ga kö "kplagɔnë ɲplɛ -wo dɔ sië "yi "kpʋng "dhiʋ mü kö
'mɛ 'wo gun- 'gü bha ɲwa lɔɔ- "yi ɲbhaa kö -wo woo- "nuu -nu "zu sië.
3 'Yö -da "kplagɔnë bha- do 'gü, 'ö -da -a 'dhɛ 'ö- 'gü bha -yö -gun Simɔ
ɲnë- -bha 'ka, 'yö ɲbhɛa -dhɛ 'ö- pö -ya ɲyɔɔn 'dɛdɛ 'në 'bha wo "yi ɲbhaa
kö 'ö bhɔ 'në 'bha wo "kpʋngtaadhɛ 'ka taa- 'bleng -bleng. ɲDhɛ 'ö Piɛdhö
ɲyaa- kë "dhʋ, 'yö Yesu -yö -ya mü 'yö zun mɛ kpö 'wo bha- -nu ɲklang kë
-sü -bha.

4 Dhɛ 'ö ya ö bo dhiang zë -sü 'ka, 'yö- pö Simɔ -dhɛ: «-Bhö yɔɔn "kplagɔnë bha- 'ka "yi zinng 'gü kö kaa- i "tayɔɔ -nu bha 'ka "nuu bha- -së do -zuö mü.»
5 'Yö Simɔ -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, 'ya wɔ "yaan "nuu -zuö -sü -bha 'yii pë 'bha 'sü, "kɛɛ dhɛ 'ö -kë dhɛ 'bha- pö "dhʊ̈, a -dho -a -së do -zuö mü kö 'a- -bha -ga.»
6 'Yö Simɔ -yö "nuu bha- -zuö Yesu -wʋ bha- "dhiʊ̈, 'yö 'wo -ya -a "gan -sü -bha, 'wo dho -dhɛ -ga kö 'yuʊ̈- -ya pa -sü 'ka, kö- "nuu ga -nu -wo "kan së.
7 'Yö 'wo wo -kɔ "paa 'gü zë 'mɛ 'wo "kplagɔ 'dhɛ 'ö to -a 'gü bha- -nu -dhɛ kö -wo nu wo "piʊ̈ kö -wo wo -ta 'kun. 'Yö 'wo nu 'wo 'yuʊ̈- bha- bho "nuu bha- 'gü, 'yö 'wo- loo "kplagɔnë plɛ bha- 'gü, 'yö- gban plɛ pa, 'ö dɔ mü kö -wo 'dho sië "yi wlöö.
8 Dhɛ 'ö Simɔ "yan 'dhö -da 'wɔn bha- -dhɛ 'gü, 'yö dho 'ö zun ö kpiö 'gü Yesu -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, 'bha 'dho dɔ n "sɔɔ, -a -gɛn -mü dhɛ 'wɔnyaakëmɛ -mü n 'ka.»
9 -A pö 'ö Piɛdhö -ya wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö "suʊ̈ ya -da waa- "tɛabɔ -nu bha- -nu 'gü dedewo 'yuʊ̈- 'wo- sü "nuu 'ka bha- -wɔn 'gü.
10 "Suʊ̈- -gun -da -sü 'ka Zan waa- Zakö 'wo -kë Zebede gbö -nu 'ka 'ö waa- Piɛdhö -nu 'wo gun "nuu -zuö sië bha- -nu 'gü 'pö dedewo. Yesu -ya -pö Simɔ -dhɛ yö në- -wɔn 'gü 'ö- pö: «Simɔ, "suʊ̈ 'ya 'dho i kë, -a -gɛn -mü dhɛ ya 'go dɛɛ 'gü, i -dho kë "nuu -zuö mɛ -gɔ -mɛ në- 'ka.»
11 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha wa nu woo- "kplagɔnë -nu bha- gban 'ka "yi "kpʋng "dhiʊ̈, 'yö 'wo- to 'mü 'wo dho Yesu keng-.

Weeyuamɛ do kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 8,1-4; Makö 1,40-45)

12 'Ö gun kö Yesu -yö 'pö- -nu bha- do 'bha 'gü, 'ö dho -dhɛ -ga kö mɛ do 'bha 'ö wee -yua ya "bhɛɛ -da -bha bha ya nu kö ya "gblëënu- wlöö kö ya bhɛa" -dhɛ yaa- pö: «N Dëmɛ, -bhö "ta n -dhɛ -dhe! -A -gɛn -mü dhɛ ya kë dhɛ ya ga -zë wo i 'gü, i -kɔ -mɔɔ -bha kö 'i "yua ya- bho n -bha.»
13 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhʊ̈, 'yö Yesu -yö ö -kɔ -pʋ 'yö -kɔ pa 'mɛ bha- 'ka, 'yö- pö- -dhɛ: «Ya ga n 'gü, -bhö kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈!»
-Yö -to 'pö -dhɛ do bha- 'gü 'ö- -bha "yua bha 'ö bo.
14 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö -dhio dɔ- -ta 'ö- pö: «'Bha 'dho, 'bha 'dho- -gɛn dɔ mɛ 'bha -dhɛ, "kɛɛ -bhö 'dho kö 'i i -dı -zɔn "saabhomɛ -nu në- -nu -dhɛ kö "saa- 'ö Moizö -ya -bɛn zë Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü yi 'bha 'ka bha 'i- bho kö mɛ gban -wa 'wɔn dɔ- -bha dhɛ 'bha kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈.»
15 'Yö- 'tɔ bhɔ -sü 'bha 'dhö -da 'gü -kpɛawo, 'yö- 'tɔ 'dhö dho -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü, 'yö 'wo go -dhɛ -nu 'gü kpö kpö 'ka 'wo nu "tʋ -to -a -wʋ -bha -dhɛ 'gü, "ɛɛn 'zü kö 'wo kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈;
16 "kɛɛ 'yö Yesu -zë ya kë 'yö dho ö -dı -ta "tʋngtadhɛ -nu 'gü 'yö bhɛa Atanna -dhɛ mü.

Yesu -bha "trüünyuamɛ do -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 9,1-8; Makö 2,1-12)

17 Dhɛ 'ö yi do 'ka kö Yesu -yö mɛ klang kë sië, kö Fadhiziɛn -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu wa 'go 'pödhɛ "pɛpɛ 'wo Gadhidhe -sɛ 'gü -dhɛ -nu, Zude -sɛ 'gü -dhɛ -nu waa- Zedhizadhɛmö -dhɛ -nu 'gü wa nu, kö -wo 'yaanu sië kö Yesu -yö Atanna -bha 'gügbıdhɛ -zɔn sië mɛ -nu -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -sü 'ka,

18 'wo dho -dhɛ -ga kö mɛ kpö 'bha bha ̱wa "trüünyuamɛ do 'sü "gbang
-ta kö -wo nu sië- 'ka. ̱Dhɛ 'ö ̱wa nu ̱wa ̱loo mü, 'yö 'wo -ya -a "slë
mɔɔ- -sü -bha kö 'wo -da 'mɛ bha- 'ka 'kɔɔdhö kö 'wo- wɔ- -kuu "dhiü.
19 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱waa- "slë mɔɔ- 'ö 'wii- yö mɛ "dhaa 'wo gun 'mü bha-
-nu -gɔ, 'yö 'wo 'mɛ bha- sü 'wo -da 'ka 'kɔ -ta, 'yö 'wo- -yɛ bho, 'yö 'wo 'mɛ
bha- bɔ -yɛ bha- -bha waa- -wɔ -ta "gbang bha- 'dhö, 'yö 'wo- ̱lɔɔ bhiëga
-bha mɛ kpö 'gü Yesu wëëdhö mü.
20 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya 'mɛ 'wo bha- -nu -bha 'dhang -bho ö "dhiü -kɔ ('ö
̱dhɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö 'mɛ bha- dha) bha- -dhɛ yö, 'yö- pö "yuëdhi bha-
-dhɛ 'ö- pö: «N "taɔngdë, 'ma i -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn to, 'bɔn ̱ya 'go
i -bha!»
21 "Kɛɛ 'yö 'mɛ 'wo -kë 'tɔngdɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu 'ka bha 'wo -ya
-a pö -sü -bha ̱dhɛ: «De suu ̱në ya ̱zɔɔ 'yö Atanna ̱bhlëë 'yaa -gɔ ̱ni
-oo? De ̱në- -kɔ ̱mɔɔ- -bha "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü kö -yö mɛbhɩɩdhe -bha
'wɔn yaa -mawɔn 'to kö 'yii kë Atanna -zë 'ka?»
22 ̱Dhɛ 'wo wo -zʋ 'gɔn sië "dhü, 'ö Yesu ̱yaa- -nu -zʋgɔngüwɔn bha-
dɔ, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Më ̱në -kë 'yö 'ka ka -zʋ gɔn ̱dhɛ -kɔ bha-
'dhö?
23 'Wɔn ̱plɛ bha- -mɛɛ ̱në "gbɩɩ-? -A pö -sü 'ö mɛ -dhɛ ̱dhɛ 'ma i -bha
'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to yö ̱në "gbɩɩ- -ee, "ɛɛn -a pö -sü 'ö- -mɛ -dhɛ ̱dhɛ
'bha kë "klʋʋklʋ, -bhö "wlü kö 'i "ta yö ̱në "gbɩɩ- -ee?»
24 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'zü 'ö- pö: «-A -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka-
'wɔn dɔ ̱dhɛ mɛ -bha 'wɔn yaa -mawɔn 'to "sɩ -yö mang Mɛgbömɛ n -dhɛ
"kpʋng ̱taa yö. 'Yö- pö "trüünyuamɛ bha- -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i i -kɔ -da
i -bha "gbang 'gü kö 'i 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö!»
25 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- pö "dhü, 'yö 'mɛ bha 'ö to -dhɛ do bha- 'gü 'ö -kë
"klʋʋklʋ, 'yö ̱wlü 'mɛ 'wo bha- -nu "yaan mü 'yö ö -kɔ -da ö -bha "gbang
'gü, 'yö dho ö -gɔ 'kɔɔdhö Atanna 'tɔ bhɔ -sü 'ka.
26 'Wɔn bha 'yö- 'wɔn -yö 'mɛ 'wo gun mü bha- ̱gban "pɛpɛ kɔn, 'yö "suü
'dhö -da -a -nu 'gü, 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha 'wo- pö: «'Aa! Yi
"yan ̱ya -da 'wɔn -ziisü -dhɛ 'gü -dhɛkpaɔyi 'ö ̱dɛɛ bha- 'ka!»

Dhevi -da Yesu ̱keng- -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 9,9-13; Makö 2,13-17)

27 ̱Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̱ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö zun "kpɛnng 'yö dho. ̱Dhɛ
'ö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo -dhɛ 'bha bha- 'gü, 'yö -kpan 'niisɔngkunmɛ do 'bha
'wo- -dhɛ Dhevi bha- -bha kö -yö -ya sië 'nii- sɔng -kun 'gü -kɔ 'gü. ̱Dhɛ 'ö
̱yaa- yö 'yö- pö- -dhɛ: «Dhevi, nu 'kii -da n ̱keng-!»
28 'Yö 'mɛ bha 'ö ö ̱kwaa pë "pɛpɛ 'ö gun- -gɔ -a ̱gban -zü 'yö -ziö Yesu
̱keng-.
29 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Dhevi -yö Yesu -dhɛ ö -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ö- -dhɔkë.
-Dhɔkëdhe bha- kë "tʋng 'gü, 'niisɔngkunmɛ -nu bha- mɛ 'gbɛ -wo -gun mü
waa- mɛ "wɛɛ -nu 'ö 'wo 'wɔnyaakëmɛ -nu 'ka 'pö -a -nu 'dhö, 'yö waa- Yesu
-nu ̱gban 'wo zun pë -bhö -sü -bha wo "kwëë waa- -bha ̱klang -nu 'dhö.
30 ̱Dhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo Yesu yö kö waa- 'mɛ 'wo
bha -wo wo -kɔ -da sië pëfië do 'gü, 'yö 'wo zun -dɔn bho -sü -bha wo yun
'gü, 'yö 'wo- pö Yesu -bha ̱klang -nu -dhɛ: «'Wɔnyaakëmɛ -nu 'kö 'wo ya
kɛng- -nu -zë ka -kɔ -da 'tɛa- do 'gü -gɛn -mü -më 'ka ("kɛɛ kö 'waa Atanna
̱bhlëë dɔ).»
31 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo "klʋʋklʋ wo -zë -a -nu
-mawɔn 'yaa kë -dhɔtrɔɔ -bha, mɛ ̱dede 'ö- -nu 'gü 'yaa -së bha ̱në- -nu
-mawɔn -yö zun- bha.

32 Nu 'a- wo "kpʋng ɔ̃taa ya 'mii nu kö 'a 'mɛ 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ ɔ̃dhɛ
pö 'aa wo -bha bha wo -zë -a -nu -dhɛ Atanna "piü, a -nu kö 'wɔnyaakëmɛ
-nu bha ɔ̃në 'a- -nu -dhɛ.»

'Wɔn 'ö -gban 'sunng- 'ma -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 9,14-17; Makö 2,18-22)

33 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo- pö Yesu -dhɛ: «'Bha- pö "dhü 'kwa- ma, "kɛɛ 'wɔn
do 'bha- -dhö. ɔ̃Ya kë -nu wo Zan -bha ɔ̃klang -nu 'waa Fadhiziɛn -nu -bha
ɔ̃klang -nu -wo 'sunng- -nu -ma 'ö 'wo ɔ̃bhɛa Atanna -dhɛ, "kɛɛ 'yii- -dhɛ
yö i -bha ɔ̃klang -nu 'kö 'wo ya- -nu -gɔ do, -më ɔ̃në -kë 'yö -kë "dhü?»

34 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -dhɛ 'yaa- -bha kö 'mɛ 'wo nu
dhe dɔ troo -ta -wa pö- -nu -dhɛ ɔ̃dhɛ 'wa 'dho -bhöpë zun wo "dhi -bha,
"kɛɛ kö dhesügɔn yöö ɔ̃dede -yö mü (kö- -nu ɔ̃nii -yö -da sië).

35 -A -gɛn -mü ɔ̃dhɛ -a "tʋng -yö nu sië 'ö- -nu "yan- dho ɔ̃fië dhesügɔn
bha- 'ka, -a yi 'ö bha ɔ̃në ɔ̃ya ɔ̃loo kö- -nu 'sunng- 'ma "tʋng ɔ̃ya ɔ̃loo, (-a
-gɛn -mü ɔ̃dhɛ kö ɔ̃wa kë -wëësü).»

36 'Yö to 'mü 'ö "gwënng do -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «Mɛ 'bha 'yaa sɔ -dee "pɛ
kö -ya "pɛn 'sü -ya ɔ̃nëng sɔ zii ɔ̃dhong "dhiü, ɔ̃ya kë "dhü kö- -mɛ ɔ̃ya sɔ
-dee -sü bha- "pɛ "wɛɛwɛɛ, -a -gɛn -mü ɔ̃dhɛ yö -zë -ya "pɛdhɛ -da ɔ̃në- wo
"dhiü.

37 ɔ̃Ya 'go mü 'zü, mɛ 'bha 'yaa we -kiansü -da puu" zii 'gü, -ya -wü 'ö-
we -yö ɔ̃wɛnng, 'yö -kë pë ɔ̃plɛ 'gü see- -sü 'ka.

38 "Kɛɛ -wo we suu bha- -loo puu" -dee ɔ̃në- 'gü.

39 ɔ̃Ya 'go mü 'zü, 'mɛ 'ö ɔ̃ya we "dhiü- 'gü dɔ, we -dee -dhɔ 'yaa- kë, -ya
zii fië- -bho -a -dee -bha.

6

'Wɔn 'ö -gban ɔ̃glooyi -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 12,1-8; Makö 2,23-28)

1 Zuifö -nu -bha ɔ̃glooyi do 'ka kö Yesu -yö ziö sië -mlü suu 'wo- -kë 'bluu-
'ka 'wo- -dhɛ 'ble- bha- -bhlaa do 'gü, kö din- ɔ̃yaa- -bha ɔ̃klang -nu 'kun,
'yö 'wo -ya -mlü bha- -kpaa -wo 'gü -sü -bha, 'yö 'wo- ɔ̃slëë wo ɔ̃kwɛɛ- 'yö
'wo- ga bɔ wo "dhi 'wo- -bhö.

2 ɔ̃Dhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu 'wo- -dhɛ yö 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ: «-Yö mü ɔ̃dhɛ
'yö 'wɔn 'ö kwaa- 'tɔng- -ya kë -sü -bha -dhio dɔ ɔ̃glooyi 'ka bha ka -zë 'ka-
-kë?»

3 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Wɔn 'ö Davi -ya kë yi 'bha 'ka 'ö
-bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü bha 'kii- -wʋ ɔ̃në- pö "ɛɛn 'kaa- 'gü
ɔ̃në- ma -ee?

4 (-A pö 'ö- wo ɔ̃dhɛ) ɔ̃dhɛ 'ö din- ɔ̃ya waa- ö ɔ̃kengmɛ -nu 'kun, -yö -dho
'ö -da Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'ö 'bluu- 'wo- -ya Atanna -dhɔkë 'ka -pë 'ka
bha- sü 'ö dho- 'ka 'ö waa- -bha mɛ -nu 'wo- -bhö, "kɛɛ 'sa kö -yö -bɛn zë
-sü 'ka kwaa- 'tɔng- 'gü ɔ̃dhɛ -yö "saabhomɛ -nu -dɪ -slɔɔ ɔ̃në- -nu -bhöpë
'ka bha 'kii- ma -ee? ɔ̃Ya kë "dhü kö 'wɔn 'ö ma ɔ̃klang -nu -wa -kë bha-
-kë 'wɔn yaa 'ka -dhɛ ɔ̃në 'mɛ?»

5 ɔ̃Dhɛ 'ö ɔ̃yaa- pö "dhü, 'yö 'go mü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «-Yö kë ka "yaan
ɔ̃dhɛ mang Mɛgbömɛ ma ɔ̃në ma ɔ̃glooyi 'dhö 'dhö.»

'Mɛ do 'bha 'ö- -gbe gun ga -sü 'ka- -bha Yesu -bha -a -kë "klʋʋklü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 12,9-14; Makö 3,1-6)

6 Zuifö -nu -bha ̱glooyi do 'bha 'ka 'zü, 'yö Yesu -yö dho -a -nu bha
-yakwëëkëgükɔ 'gü 'yö -ya mɛ draan- -sü -bha. 'Mɛ 'ö gun- -nu ̱klang kë
sië "dhʊ̈ bha mɛ do- -gun mü 'ö- -kɔ -së 'gü -gbe -yö gun ga -sü 'ka- -bha.
7 Atanna -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu 'wo gun mü bha 'ö
gun "dhʊ̈ kö wo Yesu 'suan- bho sië, 'ö 'wo wo "yan kpɔ- këwɔn -nu "piʊ̈
'kpakpadhö, kë "dhʊ̈ kö ̱ya "yuëdhi 'bha dha 'yi bha- 'ka kö 'wo- -dhɛ yö;
-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö -wa -gɛn mɔɔ- sië kö za 'wo dho- dɔ- -bha
-wa ̱slɔɔ.
8 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ Yesu -yö 'mɛ 'wo bha- -nu -zʋ "piʊ̈ -wɔn -dɔ, 'yö- pö
'mɛ 'ö- -kɔ do- gun ga -sü 'ka- -bha bha- -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö "wlü kö 'i dɔ mɛ
kpö 'gü yö!»
̱Dhɛ 'ö 'mɛ bha ̱ya "wlü ̱ya dɔ ö -gɛan 'mɛ 'wo bha- -nu ̱zinng 'gü,
9 'yö Yesu -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Wɔn 'ö kwaa- 'tɔng- -yö kwa ̱klang
-kë 'ka ̱glooyi -wɔn 'gü yö -mü -më 'ka? -Ya -pö 'kwa 'wɔn -së kë -ee? "Ɛɛn
'kwa 'wɔn yaa ̱në- kë -ee, 'kwa mɛ dha -ee, "ɛɛn 'kwa- -mɛ to mü kö- 'gü
-yö see- -ee?»
10 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʊ̈, 'yö- -nu -ta -ga, 'yö- pö 'mɛ bha- -dhɛ: «-Bhö i
-gbe 'gü "pʋ!»
'Yö- 'gü -pʋ, 'yö- -kɔ bha 'ö pa ö diëë, 'yö bo.
11 'Wɔn 'ö Yesu -ya -kë "dhʊ̈ ̱glooyi 'ka bha, 'pu 'ö- wo -gɔmɛ -nu bha-
-nu -bha, -a -naa 'yii kë, 'yö 'wo -ya 'pë 'wo dho- kë Yesu 'ka -a "slën bho
-sü -bha.

Yesu -bha ö -bha ̱klang -nu 'sü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 10,1-4; Makö 3,13-19)

12 -A "tʊ̈ng ̱dede 'ö "dhʊ̈ bha- 'ka, 'yö Yesu -yö ̱wlü 'yö dho -bhɛa Atanna
-dhɛ -dhɛ 'gü -tɔn ̱gbin-, 'yö -wɔ 'gü "yaan 'yö -dhɛ -yö ̱kpaɔ.
13 ̱Dhɛ 'ö -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö ö -bha ̱klang -nu -dhɛ, 'yö- mɛ -kaɔng do
ga ̱plɛ zë- 'gü, 'yö- -nu -ya ö -bha bɔmɛ -nu 'ka.
14 'Mɛ 'ö- -nu -ya "dhʊ̈ bha -wa mɛ do -dhɛ Simɔ, 'yö- 'tɔ -ya -ta -dhɛ
Piɛdhö. 'Yö 'wo- mɛ do 'bha -dhɛ Andre, 'yö -kë Piɛdhö 'zlaa- 'ka, 'yö Zakö
waa- Zan, 'yö Fidhipö, 'yö Batedhemi,
15 'yö Matiö, Toma, 'yö Adhöfe gbö Zakö, 'yö Simɔ 'dhɛ 'wo- -dhɛ
«"sɛtakozëmɛ»
16 'yö Zudë 'ö -kë Zakö gbö 'ka waa- Zuda Isikadhiɔtö 'ö Yesu go bha.

Dhiang 'ö Yesu -ya zë 'mɛ 'wo nu "tʋ -to ö -wʋ -bha -dhɛ 'gü -a -nu -dhɛ 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 4,23-25)

17 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö -bha bɔmɛ -nu bha- -nu -ya "dhʊ̈, 'yö wɛng- -nu 'wo ̱lɔɔ,
'yö 'wo dho 'wo ̱loo -dhɛ "gbɛa -dhɛ do 'gü, kö- -bha ̱klang -nu kpö 'dhɛ
'wo to -wo dɔ sië- -gɔ mü, waa- mɛbhɪɪdhe "dhaa 'wo go Zude -sɛ ̱gban
"pɛpɛ 'gü waa- Zedhizadhɛmö -dhɛ -nu waa- 'pödhɛ -nu 'wo "yi "kpʋng
"dhiʊ̈ -dhɛ -nu 'gü, Tii- -dhɛ -nu waa- Sidɔn -dhɛ -nu 'gü -a -nu 'dhö, kö
̱wa nu kö -wo wo "tʋ 'to- -wʋ -bha, kö -yö wo dha woo- "yua -nu -gɔ.
18 'Yö 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- -nu -wëë -kë wo sië bha 'wo nu- "piʊ̈, 'yö
'wo dha.
19 Mɛ "pɛpɛ 'wo bha- -nu ̱gban- -gun -kɔ -zun Yesu bha -dhɛ ̱në- mɔɔ-
sië, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'gügbɪɪdhɛ 'ö gun- 'gü bha ̱në gun- -nu dha sië- -nu
-bha "yua -nu -gɔ.
(Matiö 5,1-12)

20 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈, 'yö 'daɔnnu 'yö ö -bha ̀klang -nu -ta -ga 'yö-
pö: «'Mɛ 'ka "flɛɛmɛ -nu 'ka ka -bha -së; -a -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna -bha
-gblüdëdhɛ -yö -ya kaa- -ya 'gü.
21 'Mɛ 'ö din- 'dhö ka -bha ka -bha -së; -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka 'kën -wɔn
-yö -dhö! 'Mɛ 'ka "gbʋ bɔ së "tʊ̈ng ya- 'gü ka -bha -së; -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka
̀niida -wɔn -yö -dhö!
22 'Mɛ 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu 'wo dho -ya ka -san 'ka "ɛɛn 'wo dho 'tɔng -ya ka
-ta -nu wo, "ɛɛn 'wo "si -nu bho ka -gɔ, "ɛɛn 'wo kpaɔ -pɛ ka -bha mang
Mɛgböme n -wɔn 'gü, kö ka -bha -së.
23 ̀Ya kë "dhʊ̈ ka ̀nii -yö -da kö 'ka -së kë- "dhiʊ̈, -a 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ka
-dho -a ̀trɔɔn 'kpii- ̀slɔɔ dhang- 'gü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -nu "bhɛma -nu
-dɔ 'ka -mü, -wo kë -kë "dhʊ̈ Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ -nu 'ka yi 'bha 'ka.
24 "Kɛɛ 'mɛ 'kö ka -zë 'ka ̀naɔmɛ -nu 'ka "tʊ̈ng ya- 'gü bha ka -bha -yö
-wëësü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka -bha ̀në 'ka- kë sië bha ("kɛɛ dhia" -zë 'yaa
ka -bha -së!)
25 'Mɛ 'ka 'kënsü 'ka "tʊ̈ng ya- 'gü bha ka -bha -yö -wëësü; -a -gɛn -mü
̀dhɛ din- -dho ka kë. 'Mɛ 'ka "yɪɪ 'to sië "tʊ̈ng ya- 'gü bha, ka -bha -yö
-wëësü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ -wëë -dho bɔ ka -ta 'ö 'ka "gbʋ bɔ!
26 'Mɛ 'ö mɛ ̀gban "pɛpɛ 'wo ka -dhiang -së zë sië bha, ka -bha -yö
-wëësü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -nu "bhɛma -nu kë -gleng do bha ̀në- -kë
Atanna -wʋ ̀kwaanmɛ -nu -gɔ.
(Matiö 5,38-48; Matiö 7,12a)
27 Yö ̀në- -wɔn 'gü, 'yö 'mɛ 'ka ka "tʋ 'to sië n -wʋ -bha bha, 'a dho- pö
ka -dhɛ ̀dhɛ ka -zë ka 'yaɔ- -nu -dhɔ -yö ka kë, kö 'ka 'wɔn -së kë 'mɛ ka
-san -ya -nu -kë -a -nu -dhɛ.
28 -Ka 'dhuë- kë 'mɛ 'wo "dhang -da sië ka -bha bha- -nu -bha, kö 'ka
bhɛa" Atanna -dhɛ 'mɛ 'wo ka -wëëdhɛ bho sië- -nu -wɔn 'gü.
29 ̀Ya kë ̀dhɛ ̀wa ka "tʋ "pɛan do -ma, -kaa "pɛan do 'dhɛ 'ö to- slëë- -mɛ
-ta kö -ya -ma 'pö. ̀Ya kë ̀dhɛ ̀wa ka -bha ̀gbauu- 'sü ka -gɔ (faandhɛ
-bha), -kaa -mɛ 'to mü kö -yö kaa- "bhɛɛ -nu ̀gban 'sü.
30 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö pë -gbadhɛ ka -gɔ, -kaa nu- -mɛ -dhɛ. ̀Ya kë ̀dhɛ mɛ
'bha ̀ya ka ̀slɔɔpë 'sü ka -gɔ, -kaa 'to- -gɔ.
31 'Pë 'ö 'ka- "piʊ̈ ̀dhɛ -wa kë ka -dhɛ bha kaa -dɪ 'pö -kaa kë mɛ -nu
-dhɛ.
32 ̀Ya kë ̀dhɛ 'mɛ 'ö ka -dhɔ -ya -nu -kë wo ̀në- -nu -dhɔ ̀ya ka kë
doseng bha -oo, kö ka -bho "kpʋngtaamɛ -nu "piʊ̈ -dhɛ 'pö 'mɛ? Mɛ ̀gban
-wa 'dhɛ 'kö bha- -kë!
33 ̀Ya kë 'zü ̀dhɛ 'ka 'wɔn -së kë 'mɛ 'wo 'wɔn -së -kë ka -dhɛ ̀në- -nu
-dhɛ doseng bha -oo, kö ka -bho 'ko "piʊ̈ -dhɛ 'pö 'mɛ? 'Wɔnyaakëmɛ -nu
-wa yö -zë -kë 'pö!
34 ̀Ya kë ̀dhɛ 'ka "pɔ dɔ 'mɛ 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈ ̀dhɛ -yö -dho -a bho
bha ̀në- -mɛ -bha doseng bha -oo, kö ka -bho "kpʋngtaamɛ -nu "piʊ̈ -dhɛ
'pö 'mɛ? Woo -dɪ 'pö -wo "pɔ -dɔ mɛ -nu -bha "dhʊ̈ kë "dhʊ̈ kö 'wo- "wɛɛ
̀slɔɔ.
35 Ka -zë ka 'yaɔ- -nu -dhɔ ka kë kö 'ka 'wɔn -së kë do 'ka 'dho- 'ka, kö 'ka
"pɔ dɔ 'ka 'dho ka -zʋ 'gɔn- bho -wɔn -dhɛ. ̀Ya kë "dhʊ̈ ka ̀trɔɔn- -dho
kë 'kpii- dhang- 'gü, 'ö mɛ ̀gban 'wo ka dɔ Atanna 'ö dhang- 'gü -a -bha
'në -nu 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a "klʋ -yö -së 'mɛ 'waa 'wɔn -së dɔ bha waa-
"gblüyaamɛ -nu ̀gban 'ka.
36 -A -kë "dhʊ̈ -sü -wɔn 'gü, ka Dë 'ö dhang- 'gü bha mɛbhɪɪdhe -wëë 'dhö-
kë -kɔ do 'ö- -bha bha mɛ -wëë -yö ka kë 'pö- -kɔ -bha.
(Matiö 7,1-5)

37 'Ka 'dho mɛ -nu -dhiang yaa zë kö Atanna -dı 'pö 'ya 'dho za dɔ ka
-bha. 'Ka 'dho 'tɔng- -ya mɛ -ta kö Atanna yöö -dı 'pö 'ya 'dho 'tɔng- -ya ka
-ta. -Ka mɛ -nu -mawɔn 'to kö Atanna -dı 'pö -yö ka -mawɔn 'to.
38 -Ka gbaɔ- mɛ -nu -gɔ, kö Atanna -dı 'pö -yö gbaɔ- ka -gɔ. -Yö -dho pë
dan 'ö pë pa 'ö wɛnng -zü 'ö- sü 'ö- loo ka -gɔ gbauu- "yië- 'gü; -a -gɛn
-mü dhɛ pë do 'ka dho- 'sü 'ka pë dan- -bha mɛ -nu -dhɛ bha në 'ö dho-
'sü 'pö 'ö ka -bha dan- -bha.»
39 'Yö "gwënng "wɛɛ do 'bha -da -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Ɛɛn -yö ka 'gü dhɛ
"yanwlümɛ -mɔɔ -bha 'ö zun "yanwlümɛ 'bha -dhɛ "dhiü, 'yö- gban plɛ
'waa -pö -yɛ 'gü -ee?
40 -Yö kë ka "yaan dhɛ klangdhiü -zë yöö pë dɔ -kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü, 'yii
'dho ziö ö -gɔmɛ -zë -ta. Ya kë dhɛ ya pë dɔ "gbıı-, -yö -mɔɔ -bha 'ö
mɔɔ ö -gɔmɛ 'ka, "kɛɛ 'yii 'dho ziö -zë wo- -ta.
41 -Më në -kë 'yö 'i "yɛ -bi yö mɛ -nu -zë -nu "yan -bha, 'yö 'bhaa "dhü
blün 'kö bhi -zë i "yan -bha bha- yö?
42 "Ɛɛn i -mɔɔ -bha 'i- pö mɛ -dhɛ dhɛ: «N "taɔngdë, -bhö dɔ kö 'a blëë
bho i "yan -bha -kɔ kë dhɛ kö "dhü blün 'ö bhi -zë i "yënng bha 'bhii-
bho mü. "Gblüüdhɛtiimɛ, -bhö "dhü blün 'ö i "yënng bha- bho 'mü kö
-blɛɛsü kö 'i -dhɛ yö -së 'ka kö 'i gun -na "yɛ -bi bho i "tɛado "yënng

(Matiö 7,16-20; Matiö 12,33-35)

43 -Yö kë ka "yaan dhɛ "dhü -së 'yaa bhɛ yaa dɔ, "ɛɛn "dhü yaa 'yaa bhɛ
-së dɔ 'pö;
44 -a -gɛn -mü dhɛ "dhü 'ö 'dhö -wa suu -dɔ ö bhɛ në- -bha. 'Waa "dhü
"wɛɛ bhɛ bho "dhü "wɛɛ 'gü.
45 Zuëga -së 'dhö 'mɛ 'ö "gblüü- -a -mɛ -bha "klʊsëdhɛ -gɛn -yö -gban
-a zuëga bha në- -bha, 'yö zuëga yaa 'dhö mɛ 'ö "gblüü- 'ö- -bha
-mawɔnyaadhɛ -gɛn -yö go 'pö- zuë" 'gü dhɛ -kɔ do bha- 'dhö; -a -gɛn
-mü dhɛ pë 'ö mɛ zuë" "piü 'yö -wo mɛ "dhi -ta.»

"Gwënng 'ö -gban 'kɔ dɔ -sü -bha 'ö Yesu -ya -da -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 7,24-27)

46 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «N -dhɛ 'ka- wo n Dëmɛ, n Dëmɛ ya- -gɛn
-mü -më 'ka "kɛɛ kö 'pë 'a- pö ka -dhɛ 'kaa- 'bha kë?
47 'Mɛ ya bɔ n 'ka 'ö n -wʊ -ya 'klɔɔ- "dhiü, 'ö -tosɛa -kë -bha bha 'ö bhɔ
pë 'dhɛ 'ö- -bha a -dho -a pö ka -dhɛ.
48 -A -mɛ -yö -bhɔ gɔndënë do 'ö- pö yöö 'kɔ dɔ, 'ö ö -bha 'kɔ bha- "kpan
"sɛ pɔn 'ö dho 'ö zun- 'ka -gwë -bha, 'ö dho 'ö 'kɔ bha- -gɛn -gban -gwë -ta
në- -bha. Dhɛ 'ö yaa- 'kɔ bha- dɔ, yi do 'ka 'yö dha -yö ban, 'yö "yi -yö
pa, 'yö "yi "tɛɛ -yö nu -yö -gban 'kɔ bha- -bha, "kɛɛ 'yö 'yii 'wü, -a -gɛn 'ö
-gban -sü 'ka -gwë -ta bha- -wɔn 'gü.
49 "Kɛɛ mɛ 'ö bɔ n 'ka 'ö n -wʊ ma, "kɛɛ 'ö 'yaa- -yaki -ya, 'ö- "tʊ 'yaa kë-
-bha -a -mɛ -yö -bhɔ 'mɛ 'ö- pö 'ö 'kɔ dɔ, 'ö 'yii 'kɔ "kpan "sɛ 'pɔn kö -ya -gɛn
-da "sɛɛ, "kɛɛ 'ö- "kpan -ya 'tëng- -ta "wɛɛwɛɛ në- -bha. Dhɛ 'ö yaa- dɔ,
'yö dha -yö ban, 'yö "yi -yö pa, 'yö "yi "tɛɛ -yö nu 'ö -gban 'kɔ -bha. "Kɛɛ
'yö 'yii dha- -gɔ, -pö 'ö- wo 'ö wü, -yö kë -wü -trëkë -trëkëdhö.

7

Yesu -bha "sɔdha -gɔmɛ do -bha gwëëmi -kë "klüüklü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 8,5-13)

1 ʼDhɛ 'ö Yesu ʼya ziö 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ 'wɔn -nu 'gü "dhü 'dɔɔndhö, 'yö -ziö 'ö dho Kapɛɛnaɔmö.
2 'Ö gun "dhü kö Wlɔmö -mɛ -nu -bha "sɔdha -gɔmɛ do 'bha bha- -bha gwëëmi 'ö- -wɔn 'dhö- -gɔ "gbɪɪ- ʼdedewo bha- 'gü 'yaa -së, kö ʼya wɔ "dhëng yaa "dhiü.
3 ʼDhɛ 'ö "sɔdha -gɔmɛ bha 'ö Yesu -wɔn -taɔng ma, 'yö Zuifö -nu -bha mɛ zizi 'bha -nu bɔ 'mü kö -wo 'dho -wo bhɛa" Yesu -dhɛ kö -yö nu kö -yö ö -bha gwëëmi bha- dha ö -dhɛ.
4 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo dho 'wo ʼloo Yesu -dhɛ 'gü, 'yö 'wo ʼbhɛa- -dhɛ ʼdedewo -sɔbhɛɛ 'ka 'wo- pö: «-Bhö dɔ ʼnë- wo "gbɪɪ- kö 'i "ta 'mɛ bha- -dhɛ, -a -gɛn -mü ʼdhɛ 'mɛ bha 'mɛ 'ö ʼya mɛ -dhɛ 'ö mɛ- dho- -bha ʼdhiɔwʋ -bha -a -mɛ -mü;
5 -a -gɛn -mü ʼdhɛ yii- "sɛgɔ ya- -dhɔ -ya -kë, yö ʼnë yii- -yakwëëkëgükɔ ya- dɔ.»
6 'Mɛ 'wo bha 'yö waa- Yesu -nu 'wo -ziö 'wo dho. ʼDhɛ 'ö ʼwa ʼtëng "sɔdha -gɔmɛ bha- -bha 'kɔ -ta, 'yö gɔndë bha 'ö ö -sëmɛ 'bha -nu bɔ Yesu -dhɛ. 'Yö 'mɛ bha 'wo- pö Yesu -dhɛ: «Yi Dëmɛ, yi "taɔngdë -ya pö 'yi nu kö 'yi- pö i -dhɛ ʼdhɛ 'bha 'dho i -dɪ ziö "yɛ 'gü "wɛɛwɛɛ, "kɛɛ ö ʼbhlëë 'yaa 'dhö kö 'i -da ö -gɔ 'kɔɔdhö.
7 Yö ʼnë- -wɔn 'gü 'yö yöö ʼdede 'yii nu i -dhɛ 'gü, -a -gɛn -mü ʼdhɛ -yö ö -dɪ -dɔ ʼdhɛ 'yaa -wo i wëëdhö -mɛ 'ka. "Kɛɛ 'ö 'dhang -bho "dhiü ʼdhɛ 'bha 'to yö kö 'i "dhiyanwʋ do -zian pö, ö -bha gwëëmi bha- -dho dha.
8 -A -gɛn -mü ʼdhɛ yöö -dɪ 'pö ö -gɔdhiʋmɛ -dhö, "kɛɛ -yö ö -bha -pö 'pö ö -kɔwlööme -nu -dhɛ 'wo- ma, 'ö- pö mɛ 'bha -dhɛ: «-Bhö 'dho!» 'ö dho, 'ö- pö mɛ 'bha -dhɛ: «-Bhö nu!» 'ö nu, 'ö- pö ö -bha gwëëmi -dhɛ: «-Bhö -a kë ʼni!» 'ö- -kë. ("Sanni -wa kë yö -zë ö -dhɛ "dhü 'yö bhi -zë ʼwɛ?»)
9 ʼDhɛ 'wo naɔ bha- dɔ Yesu -gɔ 'ö- ma ʼdhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö "sɔdha -gɔmɛ bha- -wɔn "dhia -yö ma- 'gü -a -wʋ bha- "piü. 'Yö ö wɔ ʼslëë mɛ kpö 'wo gun- ʼkeng- bha- -nu -ta 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ ʼdhɛ 'mii 'dhang bho n "dhiü -mɛ 'ö ʼdhɛ 'mɛ ya- 'dhö -a yö Izraɛdhö -mɛ -nu -zian kpö 'gü.
10 'Mɛ 'wo nu naɔ dɔ bha- -nu yee kë -sü 'ka kö -wo 'dho "kwɛandhö, "sanni -wo 'dho kö -wo ʼloo kö gwëëmi 'ö- 'gü 'yaa gun -së bha ʼya kë "klʋʋklü.

Yesu -bha ʼgɛandhe do -bha 'në -bö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

11 -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü, 'yö Yesu -yö dho 'pödhɛ do 'bha 'wo- -dhɛ Naɛ bha- 'gü kö- -bha ʼklang -nu waa- mɛ kpö 'gbɛ -wa ʼkeng-.
12 ʼDhɛ 'ö ʼwa 'dho ʼwa ʼloo 'pö- "saan "dhiü, 'wo dho -dhɛ -ga kö -wo 'dho sië mɛ ʼgee do 'bha -wɛɛ bho -dhɛ 'gü, 'nëglɔɔnnë 'wo gun 'dho sië- 'ka "dhü bha ʼgɛandhe 'bha gbö ʼnë gun- 'ka, "kɛɛ -yö -gun ö dhe -gɔ "dhü doseng. Kö mɛ kpö 'kpii- 'wo go 'pödhɛ bha- 'gü 'wo 'dho sië 'në bha -wɛɛ bho -dhɛ 'gü bha ʼwa dɔ dhebhɔ bha- ʼkeng- "wɛ -dungdhö.
13 ʼDhɛ 'ö kwa Dëmɛ -ya yö, 'yö -wëë -yö bɔ- -ta 'yö- pö- -dhɛ: «'Bha 'dho "gbʋ bɔ, dhebhɔnë!»
14 'Yö ʼyɔɔn mɛ ʼgee bha- "sɔɔ, 'yö ö -kɔ -ya -bha. 'Yö 'mɛ 'wo gun- bun sië bha 'wo wo bo 'wo 'daɔnnu, 'yö- pö: «'Nëglɔɔnnë, -bhö "wlü, ma ʼnë 'a- pö!»
15 ʼDhɛ 'ö ʼyaa- pö "dhü, 'yö mɛ bha 'ö ʼwlü 'ö -ya ö -gɛan, 'yö zun dhiang zë -sü -bha. 'Yö Yesu -ya sü 'ö- nu- dhe -dhɛ.
16 'Yö "suü 'dhö -da mɛ 'wo gun mü bha- -nu ʼgban "pɛpɛ 'gü, 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha 'wo- pö: «Atanna ʼya ö -wʋdhiʋloome 'kpii- do bɔ

kwa -dhɛ, -a -zʋ ̱ya -bö (Izraɛdhö -mɛ -nu 'ö yi sü 'ö yi -ya -dɪ -ta ö -bha 'ka) bha yi -wɔn -ta.

17 'Wɔn 'ö Yesu -ya -kë "dhü bha, 'yö- -taɔng -yö dho 'ö ̱mɔɔ Izraɛdhö -sɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü waa- -züzü -dhɛ -nu 'dhö.

Zan Mɛzumɛ -bha mɛ -bɔ Yesu dhɛɛkpɔdhɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 11,2-19)

18 'Yö 'wɔn -nu 'ö Yesu gun- kë sië bha Zan -bha ̱klang -nu 'wo dho 'wo- ̱gban -gɛn dɔ- -dhɛ.

19 'Yö Zan -ya mɛ ̱plɛ -dhɛ 'yö- -nu bɔ Yesu "piü kö -wa dhɛɛ" 'kpɔ -wa pö: «'Mɛ 'wo -ya -gɔ bha yö -mü yö ̱në- 'ka -ee, "ɛɛn -wo -tun ̱kö dɔ mɛ "wɛɛ 'bha -gɔ -ee?»

20 ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo mü, 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ: «Zan Mɛzumɛ -yö yi -bɔ i "piü kö 'yi i dhɛɛ" 'kpɔ ̱dhɛ 'mɛ 'yi -ya -gɔ bha yö -mü i 'ka -ee, "ɛɛn yi -tun ̱kö -ya mɛ "wɛɛ 'bha -gɔ -ee?»

21 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö Yesu -yö mɛ 'gbɛ dha -a -nu -bha "yua -nu oo, -a -nu -bha ̱niɔɔdhɛ -nu waa "yina yaa -nu -gɔ, 'yö "yanwlümɛ 'gbɛ "yan "dhiü -pʋ.

22 'Yö dhɛɛ" bha- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Wɔn 'ö ka "yan -ya yö 'ö ka "tʋ -yö -da 'gü bha, -ka 'dho 'ka- -gɛn dɔ Zan -dhɛ kö 'ka- pö- -dhɛ ̱dhɛ: «"Yanwlümɛ -nu -wo -dhɛ yö sië, 'ö -gɛnloomɛ -nu 'wo "ta sü, ̱weeyuamɛ -nu -wo kë sië "klʋʋklʋ, 'ö "tʋwlümɛ -nu 'wo 'wɔn ma, 'ö 'mɛ ̱wa ga 'wo -bö sië, 'ö 'wo Atanna -bha naɔ -së bha- dɔ sië -wëëmɛ -nu -gɔ.

23 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'mii kë ̱dhɛ -a -gɛn "dhiü -zuö -bha -gwë 'dhö Atanna -bha zian -ta kö -yö -pö -a -wɔn 'gü, kö- -mɛ -bha -së.»

24 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'ö Zan -ya -nu bɔ bha ̱wa 'dho, 'yö Yesu -yö zun dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -gɔ Zan -bu 'gü 'ö- pö: «"Tʋngtadhɛ 'ö Zan gun- 'gü bha, -më ̱në 'ka kë dho- -ga -dhɛ 'gü mü bha? -Kaadhüga 'ö "tɛɛ -ya -vin 'ö dho- 'ka ̱ni 'ö dho- 'ka ̱ni yö -mü -ee?

25 "Ɛɛn mɛ 'bha 'ö sɔ -së -yö gun- -bha yö -mü -ee? "Ɛɛn -më ̱në 'ka kë dho- -ga -dhɛ 'gü? -Ka -dhɛ -ga! 'Mɛ 'ö sɔ -së 'dhö- -nu -bha 'ö 'wo -tosɛa -së kë sië, -wo -kë -gblüdëdhɛ -kɔ -nu ̱në- 'gü.

26 -Më ̱në 'ka kë dho -ga -dhɛ 'gü 'sa? Atanna -wʋdhiʋloomɛ -ee? A- -pö ka -dhɛ ̱ma ̱iin, -a yöö -zian -zë ̱bhlëë- 'kpii- Atanna -wʋdhiʋloomɛ -bha.

27 'Mɛ 'ö Atanna -ya -dhiang zë ö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö- -bha ̱dhɛ:
‹-Bhö -dhɛ -ga, 'ma mɛ bɔ i "dhiü
kö -yö i -bɔ -ta -zian -pë kë bha 'yö bha.›

28 A- -pö ka -dhɛ kpɛnngdhö ̱dhɛ: Mɛ "pɛpɛ 'kö dhebhɔ -ya -nu kpɔ, -a mɛ 'bha 'kö- -duɛ dho kë 'kpii- kö -yö ziö Zan -bha -ta 'yaa 'dhö, "kɛɛ 'sa kö 'mɛ 'ö mɛ "bhlëngsü 'ka Atanna -bha -gblüdëdhɛpö 'gü, yö -zë -duɛ -yö 'kpii- Zan -zë -bha.»

29 'Sa mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo Zan dhiang zë -dhɛ yö, aa" ̱ni 'niisɔngkunmɛ -nu -zian -wo kë 'dhang -bho -wʋ "dhiü 'ö 'wo tɛanwɔn nu Atanna -dhɛ, 'ö 'wo -wɪ -bha kö -yö wo -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho.

30 "Kɛɛ Fadhiziɛn -nu waa- Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu -zë 'wii- -yɔ bɔ, 'wii "wɪ- -bha kö Zan -yö wo "zu. Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö -a -nu dha 'ö Atanna yöö- wo 'nu bha 'wo wo -dɪ ̱fië -sü 'ka- 'gü.

31 'Yö go mü 'ö- pö: «̱Ya kë "dhü kö 'mɛ 'wo ̱dɛɛ -yën ya- 'gü, -a -dho -a -nu -zɔn -më ̱në- 'ka?

32 -A -nu ̱tɛni- -kë ̱dhɛ nuë" -nu 'wo -ya -sü 'ka "dhɛɛ 'kpii- 'gü, 'wo dhiang zë sië wo 'ko -dhɛ -a -nu 'dhö ̱dhɛ: «'Ya "tan bho ka -dhɛ kö 'ka-

kë, "kɛɛ 'kii "wɪ- -bha kö 'ka "tan kë. Kaa do bha 'ya "gbʊ bɔ 'zü ka -dhɛ, "kɛɛ 'kii "gbʊ bɔ!

33 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ ̱dhɛ 'ö Zan Mɛzumɛ ̱ya nu "kpʊng ̱taa 'ö 'yii we mü, 'ö 'yii -bhöpë -bhö, 'yö 'ka- pö- -bha ̱dhɛ "yina yaa -ya 'gü.

34 ̱Dhɛ 'ö mang Mɛgbömɛ 'ma nu 'zü 'ö ma -zë 'mii we waa- -bhöpë -nu -kian 'to, 'yö ka- pö n -bha ̱dhɛ we mü -dudu -mü n 'ka. "Ɛɛn 'zü a -nëng 'niisɔngkunmɛ -nu "ɛɛn Atanna 'tɔ zë -mɛ -nu -bha!

35 "Kɛɛ yö ̱në- ̱gban 'gü, 'mɛ 'kö 'wo 'wɔndɔmɛ -nu 'ka, -a -nu ̱gban "pɛpɛ -wo kë- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ zian 'ö Zan -ya -zɔn bha ̱në tɛan- -zian 'ka.»

Yesu -bha -da Simɔ Fadhiziɛn mi -gɔ 'kɔɔdhö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

36 Yi do 'ka 'yö Fadhiziɛn mi do -yö Yesu -dhɛ -bhöpë 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö. 'Yö dho. ̱Dhɛ 'ö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo mü, ('yö 'waanu ̱dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka wo wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö), 'yö 'wo zun pë -bhö -sü -bha,

37 "kwɛɛkwɛɛkëdhe do 'bha -yö -gun 'pödhɛ bha- 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱ya Yesu -kë Fadhiziɛn mi bha- -gɔ 'kɔɔdhö -wɔn ma, 'yö dho mü kö -sangdhe do 'ö -dhasiklɔɔ "yi 'dhö- pa -sü 'ka -ya -gɔ.

38 ̱Dhɛ 'ö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo mü, 'yö bɔ Yesu ̱kee- -ta, 'yö dho- -gɛn "piʊ̈ 'yö zun ö kpiö 'gü, 'yö -ya "gbʊ bɔ -sü -bha, 'yö- "yanyi -yö zun ̱wɛnng -sü -bha Yesu -gɛn -ta -wla -wla -wladhö, 'yö ö -gɔ "gblëënu 'yö ö -gɔdhɛ kun 'ö- -ziö ö "yanyi bha- -bha, 'yö ö "dhi ̱gblü Yesu -gɛn bha- -bha 'yö- -bha mü, 'yö -dhasiklɔɔ "yi bha- ̱wɛnng- -gɛn -ta.

39 ̱Dhɛ 'ö Fadhiziɛn mi 'ö Yesu -dhɛ bha 'ö 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö -ya ö -zʊ 'gɔn -sü -bha 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö ya -yö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ ̱dede 'ka 'nu, kö -yö -dho dhebhɔ 'ö kë sië- -bha bha- dɔ, 'ö- suu dɔ ̱dhɛ ̱niëdhe -mü.

40 "Kɛɛ Yesu -yö -zʊgɔndhe bha- -to -a "gblʊ̈ʊ̈dhö 'ö- pö- -dhɛ: «Simɔ, -yö n "piʊ̈ ̱dhɛ 'a 'wɔn do 'bha pö i -dhɛ.»

'Yö Simɔ -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, n "tʊ -yö i -wʊ -bha, -a pö!»

41 'Yö- pö: «Simɔ, gɔndë do 'bha ̱në gun 'yö "pɔ dɔ mɛ ̱plɛ -bha. 'Yö 'wëë- "gblü -kaɔng ̱plɛ "pɔ dɔ mɛ do bha, 'yö dho 'yö 'wëë- "gblü ̱plɛ nu mɛ do 'dhɛ to bha- -dhɛ.

42 ̱Dhɛ 'ö "pɔ bha ̱ya ̱gwëë, 'ö ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ -a bho "sɪ 'yaa- -nu -dhɛ, 'yö- to "dhʊ̈ 'ö- ̱gbaɔ- -nu -gɔ.»

'Yö Yesu -ya pö Simɔ -dhɛ: «'Ma i dhɛɛ" 'kpɔ: Mɛ ̱plɛ 'wo- -nu -mawɔn to bha, -a de -sü 'pö 'mɛ 'ö- -nu -mawɔn to bha- -dhɔ dho- kë 'ö -ziö mü?»

43 'Yö Simɔ -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «A n -zʊ -gɔn ̱dhɛ 'mɛ 'ö- -bha 'wëë- gun 'kpii- bha yö -mü.» 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Yö "dhʊ̈ tɛan- 'ka, Simɔ!»

44 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʊ̈, 'yö ̱slëë ö 'gü 'ö ö wë bɔ dhebhɔnë bha- -ta 'ö- pö Simɔ -dhɛ 'zü -deewo 'ö- pö: «-Bhö -dhɛ -ga! 'Bha dhebhɔ ya yö -ee?» Nu 'a- wo i -gɔ 'kɔɔdhö ya 'bhii n -gɛn -bha "zu (̱dhɛ -kɔ 'kwa- -kë 'ka kwa wɔ -kɔ 'gü bha- 'dhö), "kɛɛ yö -zë ̱ya n -gɛn -bha "zu ö "yanyi 'ka ̱ya ö wundhɛ ziö- -bha.

45 'A -da i -gɔ 'kɔɔdhö 'bhii -së kë n -bha kö 'i ̱loo n -bha (̱dhɛ -kɔ 'kwa kwa 'ko ̱tua bho- 'ka kwa wɔ -kɔ 'gü bha- 'dhö), "kɛɛ 'a -da -zë wo 'kɔɔdhö yö ̱dɛɛ, yö -zë 'ö zun -loo n n -gɛn -bha -sü 'ö- bha 'yö- -bha.

46 'Bhii -dhasiklɔɔ "yi zun n ̱gbin- kö -yö kë ̱dhɛ 'bha ̱bhlëë -ya n -bha (̱dhɛ -kɔ 'ö- 'ka kwa wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö), "kɛɛ yö -zë ̱ya -dhasiklɔɔ ̱wɛnng n -gɛn -ta.

47 Yö ̱në- -wɔn 'gü, Simɔ, 'yö 'a dho- pö i -dhɛ ̱dhɛ 'pë 'ö -kë 'yö n -dhɔ -yö dhebhɔnë bha- -kë "gbɪ- "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn yaa "pɛpɛ 'ö-

-kë 'ö- -naa 'yaa gun bha- ̀gban bian ̀ya 'go- -bha "pɛɛpɛdhö; -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'wo- -mawɔn to 'wɔn 'dɛdɛ 'gü, 'yö- mɛ -dhɔ -ya -kë 'dɛdɛ.»

48 'Yö- pö dhebhɔ bha- -dhɛ: «Dhebhɔnë, 'bɔn 'ö gun i -bha bha- ̀gbaan 'go i -bha!»

49 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö 'mɛ wɛng- -nu 'wo gun pë -bhö sië wo "kwëë bha 'wo zun wo -zʋ 'gɔn -sü -bha 'wo- pö: «'Mɛ 'ö ya de suu -mü ̀zɔɔ 'yö mɛ -nu -bha 'wɔn yaa -nu ̀gban -mawɔn to ya -oo?»

50 "Kɛɛ 'yö Yesu 'yii ö "tʋ kë yö -zë -bha, 'yö- to "dhü 'ö- pö dhebhɔnë bha- -dhɛ: «-Bhö i -bha dho wo i -ta "puu 'ka, i -bha 'dhang -bho n "dhiü -sü ̀në i dha bha.»

8

Dhong -nu 'wo gun Yesu -gɔ gwëëdhɛ 'gü 'ö Dhukö -ya -dhiang zë

1-2 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö -da 'pö- "gblügblü -nu waa- 'sɛɛnnë -nu -bhiëë "piü, Atanna -bha naɔ -së 'ö -gban -a -bha -gblüdëdhɛ -bha bha- dhiang zë -sü 'ka. Kö- -bha ̀klangdhiü -nu -kaɔng do ga ̀plɛ bha -wa ̀keng- waa- dhong -nu 'bha -nu 'ö- -nu dha "yua -gɔ, "ɛɛn 'ö "yina yaa -kë -nu 'gü bha- -nu 'dhö. Dhong -nu bha -wa mɛ do -dhɛ Madhi 'ö go 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Madadha bha- 'gü. Madhi bha ̀në "yina yaa "saɔplɛ -yö gun- 'gü, 'yö Yesu -ya bho- 'gü.

3 'Yö Zanö, 'ö -kë -gblüdë Edhodö -bha "kwɛangɔdhiü 'wo- -dhɛ Suza bha- -bha dhebhɔ 'ka, 'yö Sizanö waa- mɛ kpö 'bha 'ö woo -dɩ 'pö 'wo gun waa- -bha ̀klang -nu -a -nu -ta 'kun sië -a -nu ̀slɔɔpë -nu 'ka bha- -nu 'dhö.

-Mlü bɔ "gwënng 'ö Yesu -ya -da -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 13,1-9; Makö 4,1-9)

4 ̀Dhɛ 'ö yi do 'ka kö mɛ ̀ya 'go 'pö- -nu 'gü 'do 'do 'ka ̀wa bho wo 'ko -ta "tʋ -to -a -wʋ -bha -dhɛ 'gü, 'yö "gwënng do -da -nu -dhɛ 'ö- pö:

5 «Yi do 'ka 'yö gɔndë do -yö ̀wlü 'yö dho -mlü bɔ -dhɛ 'gü ö -gɔ 'bhlaa-. ̀Dhɛ 'ö ̀ya 'dho ̀ya ̀loo mü, 'yö zun -mlü -pɛn -sü -bha. -A -pɛn 'ö- wo bha 'yö- ga 'bha -nu 'wo ̀wɛnng zian -gloo "piü ('yö "sɛ 'yii kpa- -ta), 'yö zian ziö -mɛ -nu 'wo taa- -ta, 'yö -maa -ya -kpɛa -bhö.

6 'Yö- -kɔ "pɛan 'bha -yö ̀wɛnng -gwë 'saa- "dhiü, ̀dhɛ 'ö ̀ya bhɔ 'yö "kpɛaga "yi 'ö 'yaa gun "sɛɛdhö mü bha- -wɔn 'gü.

7 'Yö- -kɔ "pɛan 'bha -yö ̀wɛnng "glɛɛn -kpɔɔ 'gü, 'yö bhɔ, "kɛɛ waa- "glɛn -wo -bhɔ 'ö 'wo ̀kpɛa wo "kwëë, 'yö "glɛn faan -yö -kë -ta 'gbiin- 'yö- zë.

8 'Yö- -kɔ "pɛan 'dhɛ 'ö to 'ö ̀wɛnng "sɛ -së 'gü, 'yö bhɔ faan ̀dede 'ka 'yö -dhi, 'yö- -kpaaga do ga- -kë -bha këng do.» ̀Dhɛ 'ö ̀ya ö bo "gwënng bha- -da -sü 'ka "dhü, 'yö ö -wʋ "dhiü ̀wlü 'ö- pö: «'Mɛ 'ö 'wɔn 'gü ma -mɛ 'ka -ya 'gü ma!»

(Matiö 13,10-17; Makö 4,10-12)

9 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö- -bha ̀klang -nu 'wo ̀yɔɔn- "sɔɔ 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «"Gwënng 'i- -da bha- 'klɔɔ- -mü -më 'ka?»

10 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka -zë Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü -wɔn -nu 'ö gun -gblɛn 'kpɔ -sü 'ka 'ö mɛ 'bha 'yaa gun- dɔ sië bha ̀yaa- -ta "pʋ ka -dhɛ, "kɛɛ mɛ -kpɛa 'kö 'wo to -a -nu -bha -zë, a -dho -dhiang zë- -nu -dhɛ "gwënng ̀në- 'gü, kë "dhü kö- -nu "yan -ya -dhɛ yö "kɛɛ kö 'wa 'dho- dɔ, kö- -nu "tʋ -ya ma, "kɛɛ kö 'wa 'dho- 'klɔɔ- dɔ tongtongdhö.

11 "Kɛɛ "gwënng 'a- -da bha- 'klɔɔ- ̀nɛ: Atanna -wʋ bha ̀në ̀dhɛ -mlüga 'wo- bɔ bha- 'dhö.

12 -A 'dhɛ 'ö ɓwɛnng zian -gloo "piü bha ɓnë ɓdhɛ 'mɛ 'wo Atanna -wʊ
ma 'ö ɓya 'go mü 'ö Sɔtraan -yö nu 'ö- bho- -nu -zʊ -ɓha, kë "dhü kö 'wa
'dho 'dhang bho- "dhiü 'ö 'wo dha bha- -nu 'dhö.
13 -A 'dhɛ 'ö ɓwɛnng -gwë saa- "dhiü bha ɓnë ɓdhɛ 'pö ɓdhɛ 'mɛ ɓwa
Atanna -wʊ ma, 'ö 'wo sa- -ta 'wo- kun wo faan 'ka, "kɛɛ 'ö- yun 'yaa ziö-
-nu 'gü, 'ö 'wɔn "gbɪɪ- 'në 'bha ɓya -da -nu -ta kö ɓwa "tüng 'në 'bha kë 'mü
'wo -kan Atanna -wʊ -bha bha- -nu 'dhö.
14 -A 'dhɛ 'ö ɓwɛnng "glɛn 'gü bha ɓnë ɓdhɛ 'pö ɓdhɛ 'mɛ 'wo Atanna -wʊ
ma, 'ö 'wo 'dhang bho- "dhiü, "kɛɛ 'yö "kpʊngtaapë -nu 'ö -gban -zʊgɔndhe
-nu oo, ɓnaɔ -dhɔ -nu oo, ɓniidadhe kë -sü -nu 'ö "kpʊng ɓtaa yö -a -wɔn
-bha bha 'ö- -nu -kan Atanna -bha 'yö 'wo- -wʊ 'ö- ma bha- ɓtrɔɔn 'yaa kë-
-nu -bha bha- -nu 'dhö.
15 -A 'dhɛ 'ö ɓwɛnng "sɛ -së 'gü bha ɓnë ɓdhɛ 'pö ɓdhɛ 'mɛ 'wo Atanna
-wʊ ma, 'ö 'wo -wɪ -bha zuë" -së 'ka 'ö 'wo -kplü -ɓha wo faan ɓgban 'ka,
'ö 'wo ɓtrɔɔn -kë -dhɛ zuësɛadhɛ 'gü -a -nu 'dhö.

-Dhangbha "gwënng 'ö Yesu -ya -da -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Makö 4,21-25)

16 ɓDhɛ 'ö ɓya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö "gwënng -dee 'bha -da 'zü- -nu
-dhɛ 'ö- pö: «Mɛ 'bha 'yaa -dhangbha dɔ 'yaa 'dho 'yaa 'tɛa- kpa- -ta, "ɛɛn
'yaa dho 'yaa- -da "gbang ɓwlöö, "kɛɛ -ya -sü 'ö- dɔ -dhangbha -dɔtapë ɓnë-
-ta kë "dhü kö mɛ ɓya -da 'kɔɔdhö kö -yö -dhɛ yö.
17 -A -gɛn -mü ɓdhɛ pë "ʊʊ pë 'dhɛ 'kö -bin 'gü, -a ɓgban- -dho -wo "yɛa-,
-a 'bha 'yii 'dho 'to -gblɛn 'kpɔ 'gü, 'sa 'wɔn "pɛpɛ 'ö- 'gü 'dhö tii, -a ɓgban
-ta -dho "pʊ 'ö -ya 'yënng- -dhɛ.
18 ɓDhɛ 'ö "dhü, -ka ka -zʊ 'to ka -dɪ 'gü ka "tʊ -to 'wɔn -bha -kɔ 'gü; -a
-gɛn -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö pë 'dhö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö ɓnë 'wo dho- -mɛ taa kë,
"kɛɛ 'mɛ 'kö pë 'bha 'yaa- -gɔ, 'ö- sɛɛn" 'në 'dhɛ -zian 'ö- -gɔ 'yaa- -ziö 'gü
ziö bha, -a 'dhɛ 'në ö -zʊ 'gɔn sië- -dhɛ bha, -wo -dho -a 'sü- -mɛ -gɔ.

'Mɛ 'ö Yesu -ya -nu dɔ ö -bha mɛ 'ka -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 12,46-50; Makö 3,31-35)

19 -Yö -to -dhɛ bha- 'gü 'yö- dhe waa- dheebhang -nu 'wo nu- ɓkeng-. "Kɛɛ
-kɔ 'wo dho- kë- 'ka kö -wo -kpan -bha, 'wii- -kɔ yö mɛ "bhɪɪ- "dhaa 'wo
gun- ɓklëën -sü 'ka- -zü bha- -wɔn 'gü.
20 'Yö 'wo nu 'wo- pö Yesu -dhɛ: «I dhe waa- i dheebhang -nu ɓwa nu,
-wo "kpɛnngdhö, -wa "piü ɓdhɛ 'ka ka 'ko yö.»
21 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N dheebhang 'bha 'yaa 'dhö kö 'yii kë
'mɛ 'kö 'wo wo "tʊ 'to Atanna -wʊ -bha 'wo- 'gü -wɔn -kë bha- -nu 'ka.»

Yesu -bha "tɛɛ -dha "kan -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 8,23-27; Makö 4,35-41)

22 Yi do 'ka 'yö Yesu waa- -bha ɓklang -nu 'wo -da "kplagɔnë do 'gü, 'yö-
pö- -nu -dhɛ: «-Ka -kwa "yi "kan 'kwa bɔ "yi ɓtaama!» 'Yö 'wo -ziö.
23 ɓDhɛ 'wo 'dhoië, 'yö "tɛɛ -dha -ziisü -yö -ya ban -sü -bha -a -nu -bha
"yi -ta mü, 'yö "yi 'dhö -ya "kplagɔnë bha- pa -sü -bha "wɛ -yaan -yaandhö,
kö ɓwa dɔ -dhëng yaa "dhiü, "kɛɛ 'kö Yesu -zë -yö yi ɓnë- zë ië.
24 'Yö- -bha ɓklang -nu 'wo ɓyɔɔn- "sɔɔ 'wo pa- -bha 'wo- pö: «Yi Dëmɛ,
yi Dëmɛ, ɓya dɔ 'ya- ɓzɔɔ -wa, ga ɓya dun kwa -ta -wa!» ɓDhɛ 'ö ɓwa 'pa-
-bha "dhü, 'yö ɓwlü 'yö ɓgbla "tɛɛ waa- "yi kpö kpö -nu 'wo gun -da ië-
-nu -gɔ "kplagɔnë 'gü bha- -ta, 'yö "tɛɛ -yö bo ziö -sü 'ka, 'yö "yi -dɪ 'pö 'ö
bo zɔn -sü 'ka, 'yö -dhɛ -ta -yö dɔ dingdhö.

25 Dhɛ 'ö ya bo -kë "dhʊ̈ -sü 'ka, 'yö- pö ö -bha klang -nu -dhɛ: «Ka -zʊ -yö n -dhɛ -dhɛ në 'mɛ 'sa?» "Kɛɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö "suʊ̈ -ya -nu kë sië dedewo kö 'wɔn bha- 'wɔn yaa- -nu 'kɔn, 'yö 'wo -ya -a pö -sü -bha wo 'ko -nu -dhɛ 'wo- pö: «De suu në ya zɔɔ 'yö yö -zë 'ö ö faan -wɔ "tɛɛ waa- "yi -nu gban -ta 'yö 'wo- -wʊ ma ni -oo?»

Yesu -bha "yina yaa -kë Zedhazeni -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 8,28-34; Makö 5,1-20)

26 'Yö 'wo dho 'wo loo -dhɛ 'wo gun dho sië- -bha Zedhazeni -sɛ 'ö Gadhidhe -sɛ "tʊ̈ng 'gü bha- 'gü bha- 'gü.

27 Dhɛ 'ö Yesu ya 'go "kplagɔnë 'gü ya zun "sia-, 'yö mɛ do 'bha 'ö go 'pödhɛ bha- 'gü bha 'ö nu dɔ- -gɔ zian-. Mɛ 'ö "dhʊ̈ bha "yina yaa kpö 'në 'bha -yö -gun 'gü. 'Ö gun "dhʊ̈ kö- yi ya gwëë kö 'yaa sɔ -da ö -bha, kö 'yaa wɔ 'kɔɔdhö 'zü -zianwo, kö -yö -wɔ bun taa -dhɛ -nu në- 'gü.

28 Dhɛ 'ö Yesu yö, 'yö gbla "gbɪɪ- 'ka, 'yö zun ö kpiö 'gü Yesu -dhɛ kö -ya pö sië "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «Yesu, Atanna 'ö dhang- 'gü -a gbö, 'kwa ma mü? "Ɛɛn i -nu kö 'i n -wëëdhɛ bho -ee? -Bhö dɔ "gbɪɪ- bhɛa" në 'a- wo i -dhɛ, 'bha 'dho n -wëëdhɛ bho!»

29 -A pö 'ö- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö Yesu -ya pö sië- -dhɛ dhɛ 'mɛ 'ö ö -yɛa kun- 'gü 'ö- yi ya gwëë bha -yö 'go- 'gü. 'Sa kö 'mɛ 'ö bha -kɔ 'yaa mɔɔ- -bha 'zü, kö waa- -lö lɔɔga -nu waa- -piö döngga -zian 'ka -a -gɛn -bha, -ya -kan 'ö "yina -nu bha 'wo- sü 'wo dho- 'ka "tʊngtadhɛ -nu 'gü.

30 'Yö Yesu -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Wo i -dhɛ dhɛ?» 'Yö- pö: «-Wo n -dhɛ ‹-gblü "dhaa›»; -a -gɛn -mü dhɛ "yina -nu 'wo gun- 'gü bha -wo -gun 'gbɛ yaa wo.

31 "Kɛɛ kö -wo bhɛa" sië Yesu -dhɛ dedewo kö 'ya 'dho wo kë 'mɛ bha- 'gü 'ö- -nu bɔ -klɔng züziösü 'gü.

32 "Tʊ̈ng 'wo- kë sië- 'ka "dhʊ̈ bha kö -bhɔ kpö 'bha -yö -bhöpë mɔɔ- sië goo -bha -dhɛ 'bha 'gü -tɔn -bha mü. 'Yö "yina -nu bha 'wo bhɛa Yesu -dhɛ kö ya wo kë 'mɛ bha- 'gü -yö dɔ "gbɪɪ- -yö wo bɔ -bhɔ kpö bha- 'gü kö 'wo -da -a -nu 'gü. 'Yö Yesu -ya -nu bɔ mü.

33 'Yö "yina -nu bha 'wo go 'mɛ bha- 'gü, 'yö 'wo dho 'wo -da -bhɔ -kpluu bha- 'gü, 'yö -bhɔ -nu bha 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo go- 'ka goo -bha -dhɛ bha- 'gü, 'yö 'wo dho 'wo drung dɔ "yi -ta "gbɛa 'ö gun mü bha- bhaa, 'yö "yi -ya -nu gban zë.

34 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun -bhɔ -kpluu bha- -gɔdhiʊ̈mɛ -nu 'ka bha 'wo 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo dho- -taɔng 'ka 'pödhɛ bha waa- -züzüdhɛ gban "pɛpɛ 'gü.

35 'Yö mɛ -yö go -dhɛ -nu bha- 'gü 'wo nu 'wɔn bha- -dhɛ -ga -dhɛ 'gü. 'Yö 'wo dho 'wo -kpan 'mɛ bha- -bha kö ya kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ ya sɔ -da ö -bha kö -yö -ya sië Yesu "sɔɔ, kö "yina yaa bha- gbaan 'go- 'gü dee" wo "pɛpɛdhö kö- "yan 'gü ya söng. Dhɛ 'wo- -dhɛ yö "dhʊ̈, 'yö "suʊ̈ 'dhö -da -a -nu 'gü.

36 'Yö 'mɛ 'kö wo -zë 'wo gun 'mɛ bha- -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -dhɛ dede 'gü bha, -kɔ 'ö -kë 'ka 'yö 'mɛ 'ö "yina -kpaa -yö gun- 'gü bha 'ö dha, 'yö 'wo- -gɛn dɔ 'mɛ 'wo nu bha- -nu -dhɛ.

37 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö "suʊ̈ 'dhö -da mɛ "pɛpɛ 'wo gun Zenezadhe -sɛ bha- 'gü bha- -nu gban "pɛpɛ 'gü dedewo, 'yö 'wo nu 'wo bhɛa Yesu -dhɛ kö -yö 'dho -yö 'go wo -gɔ "sɛ 'gü. Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö Yesu -yö -da "kplagɔnë 'gü 'yö ö yee -kë 'ö dho.

38 'Yö 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü bha 'ö ̱bhɛa- -dhɛ kö 'ö 'to- ̱keng-.
"Kɛɛ 'yö 'yii "wɪ- -bha, 'yö- pö- -dhɛ:
39 «-Bhö 'dho i -gɔ 'kɔɔdhö kö 'wɔn 'ö Atanna -ya -kë i -dhɛ bha 'i- -gɛn
dɔ 'mɛ 'wo mü- -nu -dhɛ.
'Yö 'mɛ bha 'ö dho 'yö -da 'wɔn 'ö Yesu -ya -kë ö -dhɛ bha- -gɛn dɔ -sü 'ka
'pö- "piü.

Yesu -bha Zɛdhiusö 'dhu waa- dhebhɔnë do -a -nu -kë "klüüklü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 9,18-26; Makö 5,21-43)

40 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö "dhiü yee kë 'ö ̱ya "yi -ta "gbɛa 'ö Zenezadhe bha- "kan
'zü -deewo, ̱ya 'dho ̱ya ̱loo -dhɛ 'wo "ta zü bho- -bha -blɛɛsü bha- 'gü kö
mɛ ̱gban "pɛpɛ "yan -ya -gɔ, kö mɛ "dhaa -yö dɔ sië- -gɔ mü,
41 'yö gɔndënë do 'ö -kë Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -gɔmɛ 'ka 'wo-
-dhɛ Zɛdhiusö bha 'ö nu- "piü, 'yö zun- -dhɛ ö kpiö 'gü, 'yö ̱bhɛa- -dhɛ kö
'wo 'dho ö -gɔ 'kɔɔdhö.
42 -A pö 'ö- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü kö- 'dhunë do 'ö- -gɔ,
'ö- -kwɛ ̱ya ̱mɔɔ -kaɔng do ga ̱plɛ -nu -bha bha- 'gü 'yaa -së, kö ̱ya wɔ
'ya-. Yesu 'dhö gun 'dho sië mü "tüng 'ö- 'gü bha, kö mɛbhɪɪdhe -ya ̱keng-
-yɛɛdhö, kö ̱ya dɔ- -nu -kɔ "bhɔ 'gü sɔkɔtɔdhö.
43 'Mɛ 'wo gun- ̱keng- "dhü bha, dhebhɔnë do 'bha -yö -gun -nu kpö 'gü,
'ö- 'gü 'yaa gun -së. 'Ö gun "dhü kö ̱yɔɔn yën -yua 'ö zun- -bha -a -kwɛ
̱ya kë -kaɔng do ga ̱plɛ. Kö- ̱kwɛɛ ̱gbaan ̱wɛnng "yua bha- -më kë -sü
-ta -dhɔtrɔɔ -nu "piü, kö- -nu 'bha -kɔ 'yii ̱mɔɔ- dha -sü -bha.
44 Dhebhɔ bha 'yö bɔ Yesu ̱taama, 'yö ̱yɔɔn- "sɔɔ, 'yö ö -kɔ -yɛ -bha sɔ
"zɔ -bha. -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'ö- -bha "yua 'ö gun- -bha bha 'ö bo.
45 'Yö Yesu -ya pö: «-Ka dɔ! De ̱në- -kɔ pa n 'ka bha?» ̱Dhɛ 'ö mɛ ̱gban
'wo zun -dɪ -zë -sü -bha dhɛɛ" 'kpɔ 'ö- -kë bha- "dhiü, 'yö Piɛdhö -ya pö-
-dhɛ: «'Yö dhɛɛ" suu -mɛɛ ̱në 'i- kpɔ "dhü, n Dëmɛ? Mɛ "dhaa 'ö ma i -zü
ya 'bhaa- yö ̱në wo -ee?»
46 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «A- -pö mɛ 'bha ̱ya -kɔ 'pa n 'ka! -A
-gɛn -mü ̱dhɛ faan 'bha ̱ya 'go n 'gü, 'ma- -dhɛ yö.»
47 ̱Dhɛ 'ö dhebhɔnë bha ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'slüü- ̱ya bho ö -ta, 'yö -ya
̱zii -sü -bha, 'yö dho 'ö zun ö kpiö 'gü Yesu ̱wlöö, 'yö 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü,
'ö pa- -bha sɔ 'ka bha 'ö- -gɛn bho mɛ ̱gban "pɛpɛ "yaan, 'yö -kɔ 'ö to- 'ka
'pö -dhɛ do bha- 'gü, 'ö- -bha "yua -yö bo bha 'ö- ̱gban pö.
48 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «N "tɛado, i -bha 'dhang -bho n "dhiü -sü ̱në i
dha bha, -bhö i -bha 'dho wo i 'flëë- 'gü!»
49 -Yö -to -a pö "dhü -dhɛ 'gü, 'yö mɛ -yö go Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ
-gɔmɛ bha- -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- pö gɔndë bha- -dhɛ: «'Bha 'dho kwa Dëmɛ ziö
"yɛ 'gü "wɛɛwɛɛ, i 'dhu 'yaa mü 'zü.»
50 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Yesu -yö -wʊ bha- ma, 'yö- pö -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ bha-
-dhɛ 'ö- pö: «'Bha 'dho "suü, 'bha 'dhang bho n "dhiü, i 'dhu bha -yö -dho
dha.»
51 ̱Dhɛ 'ö dho 'ö ̱loo mü, 'yii "wɪ- -bha kö mɛ 'bha -yö -da ö ̱keng-
'kɔɔdhö kö 'yii kë Piɛdhö 'dhöö, Zan 'dhöö, Zakö waa- 'në bha- dhe waa-
dë -nu -zë 'ka.
52 Kö 'mɛ 'kö 'wo gun mü, -a -nu ̱gban "pɛpɛ -wo "gbʊ ̱në- bɔ sië, 'ö
'wo -wëë -wʊ kpɔ 'në bha- ga -sü -wɔn 'gü. 'Yö Yesu -ya -nu -dhɛa -ga 'ö-
pö: «'Ka 'dho "gbʊ bɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö yi ̱në- -zë 'yii ga.»
53 ̱Dhɛ 'ö- pö "dhü, 'yö 'wo ̱wɛɛ dɔ- -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü
kö -wa 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ ̱ya ga.

54 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Yesu -yö 'në bha- kun- -kɔ -bha, 'yö ̱gbla
"gbıı- 'ka 'ö- pö: «'Nëdhiëngnë, -bhö "wlü!»
55 'Në bha -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'yö- 'nii- -sɛa -yö -da 'gü, 'yö ̱wlü, 'yö
Yesu -ya pö -wo nu- -dhɛ -bhöpë 'ka kö -ya -bhö.
56 'Yö 'wɔn bha- 'wɔn -yö 'në bha- 'kpɔmɛ -nu kɔn ̱dedewo, "kɛɛ 'yö Yesu
-ya pö- -nu -dhɛ 'wa 'dho- -gɛn dɔ mɛ 'bha -dhɛ.

9

Yesu -bha ö -bha ̱klangdhiü -nu bɔ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 10,5-15; Makö 6,7-13)

1 Yi do 'ka 'yö Yesu -yö ö -bha ̱klang -nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha- -nu -dhɛ
-dhɛ do 'gü, 'yö "yina yaa -nu -kë mɛ 'gü -sü waa- "yuëdhi -nu -kë "klüüklü
-sü -faan -da -nu 'gü.
2 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- kë "dhü, 'yö dho 'yö- -nu bɔ Atanna -bha -gblüdëdhɛ
-dhiang zë -dhɛ 'gü mɛ -nu -dhɛ, kö ̱wa 'dho -wo "yuëdhi -nu dha.
3 ̱Dhɛ 'ö woo ziö, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Ka 'dho -sü 'ka, 'ka 'dho pë 'bha -pë
'bha 'kun ka -kɔ "piü "ta -kpɔ 'ka -pë 'ka, 'ka 'dho -taadhü 'kun ka ̱kwɛɛ-,
"ɛɛn ̱kwɛɛsügüpë 'bha 'ya 'dho kë ka -gɔ, -bhöpë 'ya 'dho kë ka -ta, "ɛɛn
'wëëga 'ya 'dho kë ka -ta. -Ka 'dho ka -kɔ 'waa ka -gɛn 'ka, sɔ do 'ö ka -bha
bha ̱në -yö 'to ka -bha, 'ka 'dho- "wɛɛ bha 'sü.
4 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka 'dho, ̱wa ka ̱yëë bho 'kɔ 'ö- 'gü, -ka 'to yö ̱në- 'gü kö
-yö 'to "dhü -yö zun- 'ka ka 'dho -yi -bha, kö 'ka 'dho 'go mü 'ö 'ka dho ka
̱yëë bhɔ -dhɛ "wɛɛ 'bha 'gü ('ö -siö ka -dhɛng bhɔɔ -nu -dhɛ ka "piü).
5 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka -da 'pödhɛ 'ö- 'gü, -a 'gü -mɛ -nu 'wii "wı ka ̱yëë bho
-wɔn -bha, -ka 'go mü kö 'ka 'dho. "Kɛɛ ka 'dho -sü 'ka, 'ka ka -gɛn -bha
-ma kö -bobi 'ö dɔ ka -gɛn -bha 'pö- bha- 'gü bha, -yö 'go ka -gɛn -bha kö
-wa 'wɔn dɔ ̱dhɛ ('wa wo -dı zë za 'ka Atanna wëëdhö dhia").»
6 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo ö -wʊ -kpɔ -a -nu -bha -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö
'wo dho 'wo -da 'pö- -nu -bhiëë "piü, Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -dhiang
zë -sü 'ka, kö -wo "yua -nu bho sië mɛ -nu -bha.

Edhodö -bha -ya zuëdhiütɛɛ -ta -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 14,1-12; Makö 6,14-29)

7 ̱Dhɛ 'ö Edhodö 'ö gun Gadhidhe -sɛ ̱kɔɔnmɛ 'ka bha ̱ya 'wɔn -nu 'wo
gun kë sië bha- -nu ma, yöö ö -bha pö -kɔ 'ö- 'gü -a -kɔ 'yaa gun, -a -gɛn
-mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü 'kö 'mɛ 'wo Yesu -wɔn -dhiang zë sië -a -nu -wʊ 'yaa
do. Kö mɛ 'bha -nu -wa pö sië ̱dhɛ Zan Mɛzumɛ 'ö Edhodö -ya zë bha ̱në
̱ya -bö,
8 "ɛɛn Atanna -wʊdhiüloomɛ Edhi 'ö gun yi 'bha 'ka bha ̱në ̱ya nu, "ɛɛn
'zü -a -wʊdhiüloomɛ "wɛɛ 'bha -nu ̱në- mɛ do 'bha ̱ya -bö -deewo, (kö
-wo "wı sië- 'ka "dhü yuudhö).
9 "Kɛɛ kö Edhodö -zë -ya pö sië: «"Kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö 'wo- -dhiang "sinma
zë sië ya de -mü 'sa "kɛɛ kö 'ma Zan -zë zë?»
Kö -ya "slë mɔɔ- sië kö 'ö -kpan Yesu -bha.

Yesu -bha bɔmɛ -nu yee kë -sü -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 14,13-21; Makö 6,30-44; Zan 6,1-14)

10 ̱Dhɛ 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu bha ̱wa wo yee kë ̱wa nu, 'yö 'wo -ya
'wɔn -nu 'wo- -kë mü -a -nu -gɛn dɔ -sü -bha -a -dhɛ. 'Yö- -nu sü, 'yö 'wo
dho wo -dı -ta -dhɛ 'bha 'ö 'pödhɛ 'wo Bɛsaida -dhɛ -kë bha- "sɔɔ bha- 'gü.
11 ̱Dhɛ 'ö mɛ "dhaa 'wo gun Yesu ̱keng- bha 'wo- 'wɔn dɔ ̱dhɛ ̱ya 'dho,
'yö 'wo -ziö ̱keng-. ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- -nu yö kö -wo nu sië ö mɔɔ- -dhɛ 'gü, 'yö

ö -kɔ -ya -a -nu -dhɛng -bha. 'Yö zun Atanna -bha -gblüdëdhɛ -dhiang zë -sü -bha -a -nu -dhɛ, kö -yö mɛ 'dhɛ "yua 'dhö gun- -nu -bha 'ö- -nu -mawɔn 'dhö gun dha -sü -bha -a -nu dha sië 'pö.

Yesu -bha mɛ "gblü "sɔɔdhu "dhiü gba -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

12 Dhɛ 'ö ya dhiang zë 'mɛ bha- -nu -dhɛ "dhü, 'ö "bin 'dhö 'ma sië, 'yö- -bha klang -nu -kaɔng do ga plɛ bha 'wo yɔɔn- "sɔɔ 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -bhö i -wʋ 'kpɔ 'mɛ 'wo ya- -nu -bha kö 'wo 'dho wo yëë -nu, waa- wo -bhöpë -nu mɔɔ- -dhɛ 'gü, 'pö- -nu "ɛɛn gbɛɛtadhɛ -nu 'wo kwa -züzü ya- -nu 'gü; -a -gɛn -mü dhɛ -dhɛ 'kwa- bha ya "tʋngtadhɛ -mü, 'kɔ 'bha 'yaa mü kö yöö 'to -bhöpë në- -bha.

13 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka në -kaa -nu "dhiü gba!»

"Kɛɛ 'yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Bluu- bhɛ "sɔɔdhu waa- 'yuüga plɛ në ya 'to, 'pë 'ö yi -gɔ -a -kpɛa në bha. Ya 'to yö -zë -bha kö 'dho në yii- wo mɛ -tu "tu ya- -nu -bhöpë 'dhɔ -dhɛ 'gü.

14 "Kɛɛ 'sa 'mɛ 'wo gun -dhɛ bha- 'gü, -wo -gun 'gbɛ dedewo tɛan- 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ gɔɔn- -nu 'wo gun mü -wo -mɔɔ mɛ "gblü "sɔɔdhu -nu -bha (kö 'wii 'në -nu waa- dhong -nu -da mü).

'Yö Yesu -ya pö ö -bha klang -nu -dhɛ: «-Kaa -nu dan -kaɔng "sɔɔdhu "sɔɔdhu kö 'ka- -nu -yɛa baa-.»

15 'Yö 'wo- -nu -yɛa baa dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka bha- 'dhö, 'yö- -nu gban "pɛpɛ 'wo wo -yɛa kun.

16 'Yö Yesu -yö ö -kɔ -da 'bluu- bhɛ "sɔɔdhu waa- 'yuüga plɛ bha- 'gü, 'yö ö "yan "dhiü -wlü dhang- 'gü, 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, 'yö- -nu "kplü "kplü bho, 'yö- nu ö -bha klang -nu -dhɛ kö -wa 'gü -gblü 'mɛ 'wo bha- -nu -ta.

17 'Yö 'wo- 'gü -gblü, 'yö 'mɛ 'wo bha- -nu gban "pɛpɛ 'wo pë -bhö 'wo kën kpɛnngkpɛnngdhö, 'yö- -kpɛa -yö to, 'yö- -bha klang -nu 'wo- -kpɛa bha- loo töö -kaɔng do ga plɛ 'gü 'yö- pa.

Piɛdhö -bha Yesu -dɔ Atanna -bha -Yamɛ 'ka -kɔ waa- Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 16,13-19; Makö 8,27-29)

18 Dhɛ 'ö yi do 'ka kö Yesu -yö bhɛa" sië Atanna -dhɛ ö -dɪ -ta -dhɛ 'bha bha- 'gü waa- -bha klang -nu 'dhö, 'yö dhɛɛ" ya- kpɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ka- -ma dhɛ de suu në n 'ka?»

19 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «('Mɛ 'wo i -dhiang zë sië) -a -nu -wʋ 'yaa do, mɛ 'bha -nu -wa -pö Zan Mɛzumɛ -mü i 'ka, "ɛɛn Edhi -mü i 'ka, "ɛɛn 'zü Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu 'wo gun yi 'bha 'ka bha në- mɛ 'bha ya -bö.»

20 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «'Yö ka -zë wɛ, ka ka -bha -pö 'gü dhɛ?»

'Yö Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Atanna -bha -Yamɛ -mü i 'ka, n Dëmɛ.»
(Matiö 16,20-28; Makö 8,30-38; 9,1)

21 'Yö -dhio dɔ- -nu -ta glɔɔglɔdhö 'ö- pö 'wa 'dho- pö "dhü mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ.

22 Dhɛ 'ö yaa- pö- -nu -dhɛ "dhü, 'yö go mü ö- -ta yɔ 'ö- pö: «-A -dhɛa -bha dhɛ mang Mɛgbömɛ 'a sëë bho dedewo, kö Zuifö -nu -bha mɛ zii -nu -wo wo -kɔ "kan n "dhiü, waa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu 'dhö, kö -wo n zë, kö 'a -bö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka.»

-To Yesu "piü -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Dhukö -ya pö

23 Dhɛ 'ö ya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö- pö 'mɛ 'wo gun mü -a -nu gban "pɛpɛ -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö- "piü dhɛ 'ö bɔ n 'ka, -a mɛ -yö ö bo ö -dɪ 'ka kö -yö sëë bho 'pö dhɛ n 'dhö yi gban 'ka.

24 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ʋdhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dho kë- "piʋ ʋdhɛ
'ö ö -dɪ dha -dhɛ mɔɔ- ö -dɪ -dhɛ, -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü, "kɛɛ mɛ 'ö -kɔ
-kan ö -dɪ -wɔn "dhiʋ ma -zë n -wɔn 'gü, -a -mɛ -dho dha.
25 "Ɛɛn pë "pɛpɛ 'ö "kpʋng ʋtaa -a ʋgban ʋslɔɔ -sü kö -yö kë mɛ -gɔ, "kɛɛ
kö- -mɛ 'nii- -zë -yö ʋdhɛng, "ɛɛn kö- 'gü -yö see-, ('kö 'ya 'dho -da Atanna
-bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü -dhɛ 'bha ʋkpaɔ -yi 'ka) -gɛn -mü -më 'ka?
26 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ʋdhɛ 'mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dho 'yiʋ- kë n 'tɔ
-pö ö -bha -sü 'ka, "ɛɛn 'ö dho 'yiʋ- kë n -wʋ -pö mɛ -nu -dhɛ -sü 'ka, a -dho
'yiʋ- kë 'pö- -mɛ -gɔ yi 'ö mang Mɛgbömɛ 'a dho nu- 'ka ma 'tɔbhɔdhe 'gü
yaa ma "kië "slʋʋslʋ -nu bha- -nu 'dhö n dë -bha -gblüdëdhɛ 'gü bha- 'ka.»
27 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ʋdede 'ka ʋdhɛ: Mɛ 'wo -dhɛ ya- 'gü ya-
ʋgban 'wii 'dho ga kö Atanna -bha mɛdhɛ bha- zü 'yii bho ʋkö.»

Yesu -bha ö 'gü "gla -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 17,1-8; Makö 9,2-8)

28 ʋDhɛ 'ö ʋya ö bo dhiang -nu bha- zë -sü 'ka "dhʋ, 'ö -dhɛkpaɔyi ʋya
kë "saaga, 'yö Piɛdhö 'dhö, Zan 'dhö, Zakö 'dhö -a -nu sü 'yö 'wo dho -bhɛa
Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü -tɔn 'bha bha- ʋgbin-.
29 ʋDhɛ 'ö ʋwa zun bhɛa" -sü -bha, 'yö Yesu wëëdhɛ -yö -gla, 'yö- -bha -sɔ
'bhü 'dhö -ya bhɔ -sü -bha -papadhö.
30 'Wo dho "kan wo -ta kö mɛ ʋplɛ -wo dɔ sië- "sɔɔ mü kö -wo wo -gɔ
dun sië. Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu ʋplɛ 'bha 'wo gun yi 'bha 'ka 'wo- mɛ
do -dhɛ Moizö, 'wo- mɛ do -dhɛ Edhi bha.
31 "Kɛɛ kö Atanna -bha -gblüdëdhɛ ö dhang- 'gü bha- 'bhü -yö dɔ sië-
-nu -bha, kö- -nu kwi "yan- bhɔ sië -papadhö, kö 'wɔn 'ö yöö 'dho- kë
Zedhizadhɛmö, -a zë 'ö woo- wo kö -yö kë 'wɔn 'ö nu- 'gü "kpʋng ʋtaa -a
-gɔ dɔ -kɔ 'ka bha -wa -dhiang zë sië.
32 -A tʋng bha- 'gü kö Piɛdhö waa- ö "tɛabɔ -nu -a -nu "yankɔ ʋgbaan kë
'gbin- 'gbin- 'ka yi kaɔ, "kɛɛ yö -zë ʋgban 'gü, -wo -to wo "yaan 'ö 'wo wo
"yan -kpan Yesu -bha mɛdhɛ 'bhü bha- -bha waa- mɛ ʋplɛ bha- -nu 'dhö.
33 ʋDhɛ 'ö mɛ ʋplɛ bha woo "kan Yesu -bha, 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'ö-
pö: «N Dëmɛ, 'kwa -ya -dhɛ ya- 'gü -yö -dho kë -së "dhɛ! -Ka nu kö 'kwa
sɔ -kɔ -yaaga dɔ -dhɛ ya- 'gü kö -a do -yö kë i -bha 'ka, kö- do -yö kë Moizö
-bha 'ka, kö- do -yö kë Edhi -bha 'ka -dhe!» "Kɛɛ -a pö 'ö gun wo sië "dhʋ
bha 'yaa gun- 'gü ma sië ö -dɪ -gɔ.
34 -Yö -to dhiang bha- zë -dhɛ 'gü, 'yö "dhuu -yö go dhang- 'gü 'yö nu 'yö
kpa Yesu waa- mɛ ʋplɛ 'ö wɛng- -nu 'wo gun wo -gɔ dun sië bha- -nu -bha.
ʋDhɛ 'ö ʋklang -nu bha 'wo- -nu -da "dhuu 'gü -dhɛ yö "dhʋ, 'yö "suʋ 'dhö
-da -nu 'gü.
35 'Yö -wʋ do 'bha -yö bɔ "dhuu bha- 'gü 'ö -wɪ 'ö- pö: «N Gbö (do 'ö n
-gɔ) 'yö ya, -ka ka "tʋ to- -wʋ -bha!»
36 ʋDhɛ 'ö -wʋ bha ʋya bo "wɪ -sü 'ka "dhʋ, 'wo dho -dhɛ -ga kö Yesu ʋya
'to ö do 'ka. "Kɛɛ 'wɔn 'wo- -dhɛ yö bha 'wo go mü 'wii- -gɛn dɔ mɛ 'bha
-mɛ 'bha -dhɛ -a "tʋng 'dhɛ kö bha- 'gü, (-yö kë -to -a -nu zuë" "piʋ).

'Në 'bha 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü Yesu -bha -a -kë "klʋʋklʋ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 17,14-18; Makö 9,14-27)

37 ʋDhɛ 'ö- -ta -dhɛ ʋya ʋkpaɔ, 'ö ʋwa 'go -tɔn ʋgbin- ʋwa lɔɔ-, 'yö mɛ
kpö 'bha -yö nu Yesu -dhɛ 'gü.
38 'Yö mɛ do -yö bɔ 'mɛ 'wo bha- -nu kpö 'gü 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö "ta
n -dhɛ -dhe! -Bhö dɔ "gbɪɪ- kö 'i n gbö ya- -wëë -ga -dhe! -Yö n -gɔ "dhʋ
doseng -wa,

39 "yua 'ö ma 'në ya- -bha ya "yina -yua -mü. -A "yina bha ɓya -da 'gü,
'yö -ya "gbla -sü -bha, 'yö ɓya -dı zë- 'ka -gblagbladhö. 'Yö- "dhidhi "vuu
-yö bhɔ, 'yö 'yaa "wı- -bha kö -yö 'go- -ta "vaandhö "kɛɛ kö ɓyaa- -zlukpa
bho kö "sı 'bha 'yaa- -dhɛ 'zü.
40 ɓDhɛ 'a nu- 'ka, a- -nu i -bha ɓklang -nu ya ɓnë- -nu -dhɛ ɓkö -blɛɛsü
kö -wa dha n -dhɛ, "kɛɛ 'yö- -nu -kɔ 'yii ɓmɔɔ- -bha.»
41 ɓDhɛ 'ö ɓya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Yesu -ya pö 'mɛ 'wo gun mü
bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Gɔɔgbıımɛ -nu, suuyaamɛ -nu 'ka ya, 'kaa "wı 'ö-
wo- -bha kö 'ka 'dhang bho Atanna -bha 'gügbııdhɛ "dhiü ya -yö ka 'gü
ɓdhɛ a -dho 'to ka "piü 'ö 'a ka -kwɛɛ bun "dhü -kpɛawo -ee?» 'Yö- pö 'mɛ
bha- -dhɛ: «-Bhö nu i gbö bha- 'ka n -dhɛ yö!»
42 ɓDhɛ 'ö 'në bha 'ö ɓyɔɔn Yesu "sɔɔ, 'yö "yina bha 'ö ɓwlü- 'gü, 'yö- -zuö
"sia-, 'yö zun -dı zë -sü -bha "gbıı- 'ka, "kɛɛ 'yö Yesu -yö ɓgbla "yina yaa
bha- -ta, 'yö 'në bha- dha, 'yö- sü 'ö- dɔ- dë -gɔ.
43 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö mɛ ɓgban "pɛpɛ 'wo 'dhang bho Atanna -bha
'gügbııdhɛ -bha -kë -ziisü -sü "dhiü.

(Matiö 17,22-23; Makö 9,30-32)

"Dhabhliwɔn -nu 'ö Yesu gun kë sië bha, 'mɛ 'wo bha -wo -to -a din "piü,
'yö Yesu -ya pö ö -bha ɓklang -nu -dhɛ 'ö- pö:
44 «'Mɛ 'kö 'ka bha ka -zë, -ka ka "tʊ 'to n -ta -së 'ka kö dhiang 'ö maa- zë
ka -dhɛ bha ɓnë 'ya 'dho 'go ka "yaan. Yö -mü ɓdhɛ mang Mɛgbömɛ -wo
-dho n ɓgbaɔ mɛ "bhıı- -nu -gɔ,
45 "kɛɛ -a -bha ɓklang -nu -zë 'waa gun -wʊ bha- 'gü ma sië, -a 'gü- -gun
-nu 'gü tii, 'ö 'waa- 'klɔɔ- dɔ. 'Sa -wo gun "suü sië- -gɔ, 'wii- dhɛɛ" 'kpɔ kö
-ya 'klɔɔ- pö- -nu -dhɛ.

Yesu -bha ɓklang -nu -bha -duɛ -ta kɔɔ- -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 18,1-5; Makö 9,33-37)

46 "Kɛɛ 'sa kö 'wɔn 'ö -gban 'mɛ 'wo bha- mɛ 'dhɛ 'ö- -duɛ dho kë 'kpii-
dhang- 'gü dhia" -a -wɔn -bha bha -wo wo 'ko 'kun sië- 'gü.
47 ɓDhɛ 'ö Yesu ɓya 'wɔn 'ö gun- -nu -gɔ 'gü bha- dɔ, 'yö 'në 'dɛdɛ do sü
'yö- dɔ ö "sɔɔ,
48 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ɓbhlëë -ya 'në suu 'ö ɓni- -bha n -wɔn
'gü kö -yö ɓbhlëë -ya ma ɓnë n -bha bha. 'Mɛ 'ö n ɓbhlëë -ya 'pö kö -yö
ɓbhlëë -ya 'mɛ 'ö n bɔ ɓnë- -bha bha. -A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, 'mɛ 'ö dho
ö -dı kë mɛ sɛɛn" 'nësü 'ka ka kpö 'gü bha, -a -mɛ ɓnë dho kë mɛ 'kpii- 'ka
dhang- 'gü.

Mɛ ɓklang kë -wʊ 'ö -gban 'mɛ 'wii nu kwa -gɔ kö -wo -bɔ kwa 'ka -a -bha 'ö Yesu -ya pö
(Makö 9,38-40)

49 ɓDhɛ 'ö ɓya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö Zan -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, 'dho
'yi- wo i -bha naɔ -së bha- dɔ -dhɛ 'gü bha yi -kpan mɛ 'bha -bha kö -yö
"yina yaa kë sië mɛ -nu 'gü i 'tɔ 'gü, "kɛɛ kö 'yaa- dɔ, 'yö 'yi- pö- -dhɛ -yö
'to- -gɔ -naa 'ka.»
50 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Ka 'dho- -kɔ bho- -bha, -a -gɛn -mü
ɓdhɛ 'mɛ 'kö 'yii dɔ ka -gɔ -gblü gɔɔn -yan -zë 'gü kö -yö -bɔ ka 'ka.

Samadhi -pö do 'bha 'gü -mɛ -nu -bha -kɔ Yesu -dhɛng ɓyëë bho -sü 'ka -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

51 ɓDhɛ 'ö "tüng 'ö Yesu dho 'go- 'ka "kpʊng ɓtaa ɓya 'to klöö-, 'yö- "dhiü
ɓwlü- -bha kö 'ö 'dho Zedhizadhɛmö.

52 Dhɛ 'ö -da zian -ta, 'yö mɛ bɔ ö "dhiʊ̈. 'Mɛ 'ö- -nu bɔ bha 'yö 'wo dho
'wo -da Samadhi -pö do 'bha bha- 'gü, 'yö 'wo -ya Yesu yëë bhɔ 'gü -kɔ
mɔɔ- -sü -bha.
53 "Kɛɛ 'yö 'wii "wɪ- -bha kö -wa yëë bho 'dho 'ö- wo sië Zedhizadhɛmö
Atanna -dhɔkëdhɛ 'gü bha- -wɔn 'gü (-a -gɛn -mü dhɛ 'waa gun "wɪ sië-
-bha kö Zuifö -nu -wo bɔ wo -gɔ 'pödhö -wo 'dho wo -bha Atanna -dhɔkëdhɛ
'gü Zedhizadhɛmö).
54 Dhɛ 'ö Zakö waa- Zan 'wo -kë -a -bha klangdhiʊ̈ -nu 'ka bha, 'wo
'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -bhö dɔ 'sa kö 'yi pɛng
-gbadhɛ Atanna -gɔ dhang- 'gü kö -yö 'mɛ 'wo ya- -nu -bhö -dhe!»
55 'Yö Yesu -yö ö wë bɔ- -nu -ta, 'yö -dɔn bho- -nu 'ka ['ö- pö: «"Yina suu
'ö -da ka 'gü 'yö 'ka dhiang suu bha- zë sië bha 'kaa- dɔ;
56 -a -gɛn -mü dhɛ mang Mɛgböme 'mii nu kö 'a mɛ -nu 'nii- zë 'gü see-,
a -nu kö 'a- -nu dha në- wo.] 'Yö 'wo -ziö 'wo dho 'pödhɛ "wɛɛ 'gü.

-Bɔ Yesu 'ka -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 8,19-22)

57 Dhɛ 'ö wa ziö 'wo 'dho sië, 'yö mɛ do 'bha -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, a
-dho 'dho i keng- -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü.»
58 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «('Bha- pö "dhʊ̈ ma -zë n -bha 'yaa "gbɪɪ- "kɛɛ)
-yö kë i "yaan dhɛ "sakpadë -nu -yɛ -dhö 'wo -wɔ 'gü, 'ö -maa -nu 'kɔ 'dhö
'dhö, "kɛɛ mang Mɛgböme -zë, n -gɔ -dɔ wlöö -pë -zian 'yaa 'dhö.»
59 'Yö- pö mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ: «-Bhö nu kö 'i -da n keng-!» "Kɛɛ 'yö 'mɛ
bha 'ö- -yɔ bɔ Yesu -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö dɔ "gbɪɪ- kö 'a 'dho kö kö n
dë ya ga yi 'ö- 'ka 'ma- -wɛɛ bho kö 'a nu -dhe!»
60 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'pö 'ö- pö: «-Bhö i kwaa- 'mɛ Atanna -ya
-nu sü dhɛ mɛ gee 'dhö bha- -nu -zü kö -wo wo 'ko -nu -wɛɛ bho, bhi
-zë, -bhö 'dho Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -dhiang zë mɛ -nu -dhɛ.»
61 'Yö mɛ do "wɛɛ 'bha -ya pö: «N Dëmɛ, a -dho 'dho i keng-, "kɛɛ -bhö
dɔ kö 'a 'dho n -wʊ -da -dhɛ 'gü n -gɔ 'kɔɔmɛ -nu -dhɛ.»
62 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ya 'dhang bho n "dhiʊ̈, -a -dhɛa
-bha dhɛ- -mɛ -yö -dhɛ -ga ö "dhiʊ̈ do kö -yö 'dho- 'ka, kö 'ya 'dho -dhɛ
-ga ö taama, 'mɛ 'ö -dhɛ -ga ö taama kö- -mɛ 'yaa -tosɛa -kë Atanna -bha
-gblüdëdhɛ 'gü -mɛ 'ka.»

10

Yesu -bha ö -wʊ -kpɔ ö -bha klangdhiʊ̈ -nu -kaɔng "saɔplɛ 'ö- -nu bɔ bha- -nu -bha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

1 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö Yesu -yö -kɔ -yɛ 'zü 'mɛ 'wo gun- keng- bha-
mɛ -kaɔng "saɔplɛ "wɛɛ 'bha -bha, 'yö- -nu dan plɛ plɛ, 'yö- -nu bɔ ö
"dhiʊ̈ 'pödhɛ "pɛpɛ 'ö -bɔ 'gü -wɔn -yö gun- -bha bha- -nu 'gü.
2 Dhɛ 'ö yöö- -nu bɔ dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö -wʊ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö:
«Atanna -bha yë 'ö- këwɔn 'dhö 'dhö bha -kaa -ta -ga. 'Ö dhɛ -mlü 'dhö
kö yö në ya -pë kë -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü bha, "kɛɛ -a "kan -mɛ 'yaa 'dhö.
Dhɛ 'ö "dhʊ̈, -ka bhɛa" 'bhlaadë -dhɛ kö -yö ö -bha -mlü bha- "kan -mɛ
bɔ.»
3 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'dho, "kɛɛ ka bɔ 'a- wo bha- 'wɔn kë ka "yaan
dhɛ a ka -bɔ dhɛ mɛ "bhlaanë -nu bɔ laa -nu kpö 'gü.
4 Ka 'dho -sü 'ka 'ka 'dho 'wëëga -da ka -ta, kwɛɛsügüpë 'bha 'ya 'dho
kë ka -gɔ. "Ɛɛn 'ka 'dho -sabha plɛ -naa -da ka -ta. 'Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'ka -kpan
-bha zian -ta, 'ka 'dho- tua bho.

5 'Ka 'dho 'ka -da 'kɔ "υυ 'kɔ 'ö- 'gü, 'ka -da 'kɔɔdhö 'mü, -wυ -blɛɛsü 'ka dho- pö yö -mü ̱dhɛ: «Zuëwaanusü -yö kë 'kɔ ya- 'gü -mɛ -nu ka -gɔ!»
6 'Ka- pö "dhü, ̱ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö zuë" 'waanu -sü 'ö go Atanna "piü bha- -dhɔ 'dhö- -bha ̱ya kë 'kɔ bha- 'gü, ka -bha 'dhuë- bha -yö -dho -a -mɛ 'kun, "kɛɛ yö -zë 'yii kë "dhü, ka -bha 'dhuë- -dho ö yee kë 'ö nu ka "piü.
7 'Ka 'dho ziö 'kɔ 'gü -zaadhö (kë "dhü 'ö -siö ka ̱dhɛng bhɔɔ -nu -dhɛ), ̱wa ka ̱yëë bho 'kɔ 'ö- 'gü, -ka 'to mü kö 'pë 'wo- nu ka -dhɛ, -yö -kë -bhöpë 'ka oo, -yö -kë müpë 'ka oo, kö 'ka- -bhö, "ɛɛn kö 'ka- mü; -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö yë -kë, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wa ̱saa bho.
8 'Ka -da 'pö- "υυ 'pö- 'ö- 'gü kö -wo ka -dhɛng -zë 'kun, pë "υυ pë 'wo- nu ka -dhɛ -bhöpë -zë 'ka -kaa -bhö.
9 Kö 'ka "yuëdhi -nu 'wo 'pö- bha- 'gü -a -nu dha, kö 'ka- pö 'pö- bha- 'gü -mɛ -nu -dhɛ: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ ̱ya ̱tëng ka -ta.»
10 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka -da 'pö- "υυ 'pö- 'ö 'gü kö- 'gü -mɛ -nu 'wii ka ̱yëë bho (Atanna -wυ -san -bha -a -mɛ -nu kë -sü -wɔn 'gü), -ka 'dho kö 'ka dɔ "dhɛɛdhö 'ka- pö 'pö- bha- 'gü -mɛ -nu -dhɛ ̱dhɛ:
11 «-Bobi -zian 'ö yi -gɛn kun ka -gɔ 'pö- ya- 'gü ya ̱në 'yi- bho sië yi -bha ya, (kö ka -bha "dhang 'ka- ̱mɔɔ bha -yö 'to ka -ta). "Kɛɛ -yö kë -zë wo ka "yaan ̱dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ ̱ya dun ka -ta.
12 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka- pö "dhü, a- pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ kö Atanna -bha mɛ "bhɪɪ- -nu dhɛɛ" 'kpɔ -yi bha -yö ̱loo, 'wɔn 'ö dho wɔ 'pö- bha- 'gü -mɛ -nu -ta -a "dhiü -dho ziö 'wɔn 'ö- -wɔ Sodɔmö -mɛ -nu ('ö- -wɔn "dhia 'yaa gun- -nu 'gü 'pö yi 'bha 'ka bha- -nu -ta) bha- -ta.

Yesu -bha 'pödhɛ 'ö- 'gü -mɛ -nu 'wii 'dhang bho- "dhiü -a 'vee- ziö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 11,20-24)

13 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö Yesu -ya pö: «Kodhazɛn -mɛ -nu, ka 'vee-! Bɛsaida -mɛ -nu, ka 'vee-! -A -pö ka -dhɛ "dhü -gɛn -mü ̱dhɛ "dhabhliwɔn -nu 'a- -kë -nu wo ka kpö 'gü bha, ̱ya kë ̱dhɛ a- -kë "dhü Tii- -pö waa- Sidɔn -pö -nu ̱në- 'gü, kö- -nu -gbɛυυ kë Atanna -dhɛ -yi 'yaa ̱dɛɛ.
14 -A -kë "dhü -sü 'gü, Atanna -bha mɛ "bhɪɪ- -nu dhɛɛ" 'kpii- 'kpɔ -yi bha ̱ya ̱loo yi 'ö- 'ka, 'wɔn 'ö -kë 'mɛ 'wo gun 'pödhɛ 'wo- Sidɔn waa- Tii -pö -kë bha- 'gü yi 'bha 'ka bha- -nu 'ka bha- fië- -dho kë ka -bha -bha.
15 Kapɛɛnaɔmö -mɛ -nu, kaa -dɪ 'pö ̱wɛ! -Yö -kë ka 'gü ̱dhɛ ka -zë 'ka kpɛa- ka -gɔ ̱ya zun dhang- -bha, "kɛɛ ka -gɔ -dho lɔɔ- 'ö dho 'ö -sɔ pɛng -kaso 'ö ̱geebɔɔ bha- 'gü.
16 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö go mü 'zü 'ö- pö ö bha ̱klang -nu bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'ka 'dho mɛ 'ö ̱ya "tυ 'to ka -wυ -bha kö ̱ya "wɪ ma ̱në n -wυ -bha bha, -ɛɛ 'mɛ 'ö -kɔ 'zü ka -wυ 'ka kö -yö -kɔ ma ̱në n -wυ 'ka bha, 'sa kö- -mɛ -yö -kɔ 'pö 'mɛ 'ö n bɔ ̱në- -wυ 'ka bha.

Yesu -bha ̱klang -nu 'wo dho bha -a -nu "kplëng bho -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

17 ̱Dhɛ 'ö mɛ -kaɔng "saɔplɛ bha ̱wa 'dho, -a -nu yee kë -sü 'ka -wo -nu ̱niidadhe ̱dede 'ka. ̱Dhɛ 'wo nu 'yö 'wo- pö wo Dëmɛ -dhɛ: «Yi Dëmɛ, 'dho 'yi- wo bha "yina yaa -nu -zian -wo kë wo -gɔ -lɔɔ yi -dhɛ i 'tɔ 'gü!»
18 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -kë "dhü -sü 'wɔn 'ya 'dho ka 'kɔn,) -a -gɛn -mü ̱dhɛ n -kɔ ̱ya ziö Sɔtraan -gɔ,
19 ̱ya 'go mü, 'ma -kɔ -ziö -a zü -gban 'gü -pë "pɛpɛ ̱gban -gɔ -sü -faan -da ka 'gü 'pö, kë "dhü kö pë "υυ -pë 'bha -kɔ 'ya 'dho ̱mɔɔ ka -bha, -a -wɔn 'gü ka -dho taa- -mlɛɛ -nu waa- gɛan" -nu -ta 'ö 'waa ka kë -kɔ 'bha

'gü, -a 'klɔɔ- -mü ɖhɛ a kë Sɔtraan yö kö -yö 'go sië dhang- 'gü 'ö -pö ɖhɛ dha 'ö "yaan- kun -a 'dhö.»

20 "Kɛɛ 'kö 'zü yöö kë "dhü, 'wɔn 'ö yöö kë ka ɖnii -da 'gü -wɔn 'ka 'yaa "yina yaa -nu -bha -gɔ -dho ka -dhɛ "sia- -wɔn -zë 'ka. 'Wɔn 'ö dho ka ɖnii -da yö -mü ɖhɛ mɛ 'ka bha ka 'tɔ -bɛn -yö zë -sü 'ka dhang- 'gü.

(Matiö 11,25-27; Matiö 13,16-17)

21 Dhiang bha -yö -to Yesu "dhi 'yö zuëniidadhe -ya pa Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -kɔ 'ka 'yö- pö: «'A, n Dë Atanna, 'ma i nuɛ" bho ɖdedewo, "sɛ waa- dhang- -a -nu 'gü -pë ɖgban -gɔdhiümɛ, -a -gɛn -mü ɖhɛ 'wɔn -nu ya 'bha- -bin 'wɔn dɔ -mɛ -nu waa- "yaakimɛ -nu 'wo "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü -nu -gɔ, 'yö 'bha- -ta "pʋ 'mɛ 'wo ɖhɛ 'në 'sɛɛnnë -nu 'dhö ɖnë- -nu -dhɛ. Tɛan- ɖdede 'ka, n Dë, a i nuɛ" -bho "wɪ 'i- wo- bha kö -yö kë "dhü bha- -wɔn 'gü.»

22 'Yö go 'mü 'yö- pö: «N Dë ɖya 'wɔn ɖgban "pɛpɛ dɔ n -kɔ 'ka, mɛ 'bha 'yaa yɛng yi -bho "kʋʋ dɔ. Ma 'a -kë -a Gbö 'ka, mɛ 'bha 'yaa n dɔ kö 'yii kë n Dë 'ka, "ɛɛn yö 'ö -kë 'pö n Dë 'ka, mɛ 'bha 'yaa- dɔ kö 'yii kë ma 'a kë -a Gbö 'ka, "ɛɛn 'zü 'mɛ 'kö 'a- -ta -pʋ -a -nu -dhɛ bha kwa 'ka.»

23 ɖDhɛ 'ö ɖyaa- pö "dhü, 'yö ö wë bɔ ö -bha ɖklang -nu -ta, 'yö- pö- -nu -dhɛ -dɪ -wɔn "dhiü 'ö- pö: «'Mɛ 'ö- -nu "yan -yö -dhɛ 'ö 'ka yö sië ya- yö, -a -nu -bha -së!

24 -A 'klɔɔ- -mü ɖhɛ a- -pö ka -dhɛ ɖhɛ -yö -gun Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu waa- -gblüdë 'gbɛ "piü ɖhɛ wo "yan -yö -da 'wɔn -nu 'a- -kë ka- -dhɛ yö sië ya- -dhɛ 'gü, "kɛɛ 'wii- -dhɛ yö, ɖhɛ wo "tʋ -yö -da 'wɔn -nu 'ka- ma sië ya- 'gü, "kɛɛ 'wii- ma.»

"Gwënng 'ö -gban "klʋsëmɛ do 'bha 'ö go Samadhi -a -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya -dhiang zë

25 ɖDhɛ 'ö Yesu ɖyaa- pö "dhü, 'yö Atanna -bha 'tɔnggɔmɛ do -yö ɖwlü 'yö- pö 'ö- 'gü dan 'yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, a -dho -a kë -kɔ kë ɖdhɛ kö 'a kë -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü bha- kë -mɛ 'ka?»

26 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn ɖnë -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü 'wɔn bha- "gblʋʋ "piü 'i- dɔ, "ɛɛn 'bha- -wʋ pö i- 'gü ma -kɔ -kë ɖdhɛ?»

27 'Yö -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Atanna -wʋ -ya -pö ɖdhɛ: Bha- pö 'i -da -a -bha ɖsii 'ö 'yaa yën bha- kë -dhɛ 'gü, -a -dhɛa -bha ɖdhɛ -a -dhɔ -yö i kë i zuë" ɖgban 'ka, i 'nii- ɖgban 'ka, i faan ɖgban 'ka, ɖya 'go mü kö i këyɔɔ -dhɔ -yö i kë ɖdhɛ i -dɪ 'dhö.»

28 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «I- -pö -së, 'bha 'dho -bhö -a kë "dhü, i -dho -da -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü.»

29 "Kɛɛ 'yaa gun 'tɔnggɔmɛ bha- "piü ɖdhɛ dhiang -yɔ -yö 'to ö -ta, 'yö- pö Yesu -dhɛ: «De suu ɖnë 'wo- -dhɛ mɛ këyɔɔ?»

30 'Yö Yesu -yö dhiang zü -dee bho 'ö- pö: «Yi do 'ka 'yö mɛ do 'bha 'dhö gun 'go sië Zedhizadhɛmö kö -yö 'dho sië Zedhiko. 'Yö dho 'yö -da 'wɔnyaakëmɛ -nu ɖkwɛɛ-. 'Yö 'wo -pö -ta 'wo- -bha pë ɖgban "pɛpɛ sü- -gɔ, 'yö 'wo- -ma -tëkë -tëkëdhö. ɖDhɛ 'wo- -ga ɖdhɛ ɖya wɔ 'ya- 'yö 'wo wo ɖkwaa- -zü 'wo dho.

31 'Yö "saabhomɛ -nu 'wo Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü bha- mɛ do 'dhö gun 'go sië 'pö Zedhizadhɛmö, 'yö bɔ zian do bha- -ta, 'yö dho 'yö -kan 'mɛ 'wo- "dhama -da bha- 'gü, 'yö kpɔ- 'ka 'yö bɔ zian "wɛɛ 'ka 'yö dho.

32 'Yö Dhevi -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ('ö woo -dɪ 'pö 'wo "saabhomɛ -nu -ta kun Atanna -bha yë kë -sü -bha) bha- mɛ do 'bha 'ö gun bɔ sië 'pö -dhɛ do bha- 'gü, 'yö -kpan 'mɛ bha- -bha. 'Yö kpɔ- 'ka 'pö 'yö dho.

33 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Samadhi mi do 'bha bha 'ö gun ö bha "ta 'kpɔ sië, 'yö nu
'ö ̱loo -dhɛ bha- 'gü 'yö 'mɛ bha- yö, 'yö -wëë -yö bɔ- -ta ̱dedewo.
34 'Yö ̱yɔɔn 'mɛ bha- "sɔɔ 'yö- -bha bhië -nu -zu "pɛɛpɛdhö, 'yö pë -ya
"dhiü, 'yö sɔ "pɛn ̱piü- 'ka, 'yö- sü 'ö- -ya ö -dı -bha ̱soo bha- -ta, 'yö dho-
'ka -dhɛng -nu ̱yëëbhogükɔ do 'bha 'gü, 'yö- "dhiü -ziö wo -së 'ka.
35 ̱Dhɛ 'ö ̱wa wɔ mü 'ö- -ta -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö -kɔ -da ö -gɔ "yië- 'gü,
'yö 'wëë- këng do -nu "sinma sü 'mü, 'yö- nu wo -dhɛngbhɔɔdë bha- -dhɛ,
'yö ö -wʋ kpɔ- -bha 'ö- pö: «'I i -zʋ kë ma mɛ ya- 'gü n -dhɛ -së 'ka. 'Ma
'dho a nu sië, 'pë ʋʋ pë 'i dho- see- -bha n zian 'gü, 'ma nu kö 'i- pö n -dhɛ
kö 'a i gba- "wɛɛ 'ka.»
36 'Yö 'tɔnggɔmɛ bha- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Mɛ -yaaga bha- de -sü ̱në 'i- dɔ
̱dhɛ 'mɛ 'ö -pö 'wɔnyaakëmɛ -nu ̱kwɛɛ- bha- këyɔɔ 'dhö?»
37 'Yö- -yɔ bɔ Yesu -gɔ 'ö- pö: «Mɛ 'dhɛ -a -wëë -ya -kë bha ̱në- këyɔɔ
'ka.»
'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Ɛɛ, kö 'bha 'dho 'sa -bhö -a kë 'pö ̱dhɛ 'mɛ bha-
'dhö!»

Yesu -bha -dho Matö waa- Madhi -a -nu -gɔ 'kɔɔdhö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

38 ̱Dhɛ 'ö Yesu waa- ö -bha ̱klang -nu ̱wa -da zian -ta 'wo 'dho sië
Zedhizadhɛmö, 'yö 'wo ̱loo 'pödhɛ 'bha bha- 'gü, 'yö dhebhɔnë do 'bha
'wo- -dhɛ Matö bha, 'ö- ̱yëë bho ö -gɔ 'kɔɔdhö.
39 Matö bha- dheebhang do- -gun mü 'wo- -dhɛ Madhi. ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya
'dho ̱ya -da 'kɔɔdhö, 'yö Madhi dho 'ö -ya -a "sɔɔ kö 'ö ö "tʋ 'to- -wʋ -bha.
40 Kö Matö -zë -yö 'kɔɔdhö -yë -nu kë sië, 'yö Matö nu 'ö- pö Yesu -dhɛ:
«N Dëmɛ, n 'to 'ö n 'zlaa- Madhi -ya wo yë -bha 'ö nu "tʋ -to i -wʋ -bha
-dhɛ 'gü ya i i -bha -pö 'gü ̱dhɛ? -A pö- -dhɛ kö -yö n -ta 'kun -dhe!»
41 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Matö n "tɛado, 'wɔn 'gbɛ ̱në 'i dɔ sië
'kën 'gü -a -wɔn 'gü 'yö i zuëdhiütɛɛ sië bha,
42 "kɛɛ pë dosengseng ̱në- -wɔn 'dhö "gbıı-, yö ̱në Madhi -ya sü bha.
'Pë 'ö Madhi -ya -sü bha ̱në mɛ 'bha -kɔ 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -ya 'sü- -gɔ.

11

-Bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ 'ö Yesu -ya -zɔn 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 6,9-13; Matiö 7,7-11)

1 -Dhɛkpaɔyi do 'ka, 'yö Yesu -yö ̱wlü 'ö dho -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü
-dhɛ do 'bha 'gü. ̱Dhɛ 'ö ö bo -bhɛa -a -dhɛ -sü 'ka, 'yö- -bha ̱klangdhiü
-nu bha- mɛ do -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, -bhö -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ -zɔn yi
-dhɛ ̱dhɛ -kɔ 'ö Zan -ya -zɔn 'ka ö -bha ̱klang -nu -dhɛ bha- 'dhö -dhe!»
2 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «'Kwa- ma! 'ka- pö 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ,
-kaa pö: «Yi Dë, i 'tɔ -yö kë ̱bhlëësü, 'wɔn- 'to bhi ̱në i -bha -bha "kpʋng
̱taa yö ̱dhɛ -kɔ 'ö- 'ka dhang- 'gü -a 'dhö.
3 -Bhö dɔ "gbıı- kö -dhɛ "puu 'ö ̱kpaɔ 'i yi -bhöpë nu yi -dhɛ.
4 -Bhö yi këwɔn yaa -nu -mawɔn 'to ̱dhɛ -kɔ 'ö mɛ ̱ya 'wɔn yaa kë 'pö
yi 'ka, 'yi- -mɛ -mawɔn to 'ka bha- 'dhö. -Bhö yi -maa kë kö 'ya 'dho -da
'wɔn yaa 'gü.»
5 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya ö bo -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ -zɔn -sü 'ka -a -nu -dhɛ
"dhü, 'yö- "gwënng do -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ka bha mɛ
'bha ̱ya "wlü gbeng ̱zinng 'gü kö -yö 'dho ö "taɔngdë "piü kö -ya pö- -dhɛ:
«N "taɔngdë, -bhö -bhöpë "pɔ dɔ n -bha!
6 N "taɔngdë -dhɛng 'bha ̱në ̱ya bhɔ n -ta, "kɛɛ maa pë 'ö- -kpa -dhɛ n
"yan 'yaa- "dhiü, -bhö dɔ "gbıı-!»

7 Kö- "taɔngdë bha -yö bɔ 'kɔɔdhö -ya pö- -dhɛ: «-Fɛɛ bha! 'Ma "kwɛɛ ta
'nu, yaa- n "piümɛ -nu 'ya 'waanu, 'mii 'dho ɓmɔɔ- -bha 'zü kö 'a "wlü kö 'a
-bhöpë nu i -dhɛ», "kɛɛ kö- "taɔngdë 'ö nu 'bluu- -gbadhɛ bha -yö -fɛɛ -ya
-bha,
8 a- -pö ka -dhɛ tɛan- ɓdede 'ka ɓdhɛ 'kö 'zü 'ö -kë ɓdhɛ 'mɛ bha 'yii "wlü
kö -yö -bhöpë bha- nu ö "taɔngdë bha- -dhɛ -a -bha -kë -a "taɔngdë 'ka -sü
-wɔn 'gü, "kɛɛ -yö -dho "wlü zë wo 'ö pë "pɛpɛ 'ö- -mawɔn 'dhö- -bha bha-
nu -dhɛ 'ö -fɛɛ 'ö- -ya -bha bha yö -zë -wɔn 'gü.» (-Bhɛa Atanna -dhɛ -sü
bha 'ö -kɔ 'ö- -bha 'yö bha.)
9 Yö ɓnë- -wɔn 'gü, 'yö ma -zë 'a- pö ka -dhɛ: «-Ka pë -gbadhɛ Atanna
-gɔ, -yö -dho -a nu ka -dhɛ. -Ka pë mɔɔ-, ka -dho -a ɓslɔɔ. -Ka "kwɛɛ -ta
-ma, -wo -dho "kwɛɛ "pʋ ka -gɔ.
10 -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö pë -gbadhɛ Atanna -gɔ, 'yö- nu- -dhɛ, 'mɛ 'ö
pë ɓmɔɔ 'yö- yö, 'mɛ 'ö "kwɛɛ -ta -ma 'yö 'wo- -pʋ -gɔ.
11 "Ɛɛn 'në dë 'bha- -kë 'yö- -bha 'në ɓya 'bluu- -gbadhɛ -gɔ, 'yö 'bluu- 'kö
bha- to 'yö -gwë nu- -dhɛ -ee? "Ɛɛn 'ö ɓya 'yuʊ̈ga -gbadhɛ, 'yö- to 'yö -mlɛɛ
"yaandhe nu- -dhɛ -ee?
12 "Ɛɛn mɛ 'bha -yö ka kpö 'gü, 'yö- -bha 'në ɓya -tɔyaan -gbadhɛ -gɔ, 'yö
gɛan" nu- -dhɛ -ee?
13 "Sanni ka 'kö ka "gblü 'dhö 'ya- bha 'ka pë -sɛngbɔ -nu nu kaa- 'në -nu
-dhɛ ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö n Dë 'kö- "klʋ 'dhö -së ɓwɛ, -yö -dho -kɔ 'mɛ
'wo 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -gbadhɛ -gɔ -a -nu -dhɛ -kɔ kë ɓdhɛ -a -ta?

Yesu -bha "yina yaa -mɛ do 'ö gun "bhʋbhʋ 'ka -a -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 12,22-30; Makö 3,20-27)

14 Yi do 'ka, 'yö Yesu -yö "yina yaa 'ö gun mɛ do 'bha 'gü 'ö gun- kë sië
"bhʋbhʋ 'ka bha- -kë, 'yö go 'mɛ bha- 'gü 'yö dhiang zë. 'Yö- 'wɔn -yö mɛ
kpö 'wo gun mü bha- -nu kɔn, 'yö 'wo "dhi dɔ Yesu -bha bong 'ka.
15 "Kɛɛ 'yö mɛ 'bha -nu -wa pö: «'Mɛ 'ö bha "yina -nu 'ö- "piʊ̈ kë sië bha,
Bɛɛzebidhö 'ö kë "yina yaa -nu -bha -gblüdë 'ka bha ɓnë- -faan nu- -dhɛ.»
16 Kö 'mɛ 'wo- 'güdandhɛ mɔɔ- sië 'pö -wa pö sië- -dhɛ 'wo- pö: «'Ö ɓya
kë ɓdhɛ faan 'ö i 'gü 'i 'wɔn -nu kë sië- -bha bha 'ö go Atanna ɓnë- "piʊ̈
dhang- 'gü tɛan- 'ka, -bhö "dhabhliwɔn 'bha kë kö 'yi- -dhɛ yö!»
17 "Kɛɛ ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ Yesu -ya -nu zuëpiʊ̈wɔn -dɔ, 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ
'ö- pö: «'Yaa ka 'gü ɓdhɛ "sɛ "ʋʋ "sɛ 'ö- 'gümɛ -nu ɓwa -ya 'ko -zë 'wo "kwëë
-sü -bha, kö- "sɛ bha ɓya 'wü ɓnaa bha -ee? ɓYa kë "dhʊ̈ -a 'kɔdhi -nu 'waa
'wü ɓnë wo 'wo dho- 'ka -ee?
18 ɓYa kë "dhʊ̈ 'ka- pö ɓdhɛ Sɔtraan ɓnë faan nu n -dhɛ 'yö 'a "yina yaa
-nu -kë 'ka mɛ -nu 'gü bha oo, ɓya kë ɓdhɛ Sɔtraan ɓya ö -gɛn -da ö -dɪ
-bha mɛdhɛ 'gü kö -yö -gblü gɔɔn ö -dɪ 'ka bha -oo, -a -bha -gblüdëdhɛ -dho
ɓgwëë -kɔ -kë ɓdhɛ?
19 ɓYa kë ɓdhɛ 'ka- pö ma -zë a "yina -nu -kë mɛ 'gü Bɛɛzebidhö ɓnë-
faan 'ka bha -oo, 'yö ka gbö -nu -zë ɓwɛ? Yö ɓnë- -wɔn 'gü 'yö 'a dho- pö
ka -dhɛ ɓdhɛ ka -dɪa 'në -nu bha ɓnë 'wo dho ka zë za 'ka yi do 'ka.
20 "Kɛɛ ɓya kë -zë wo ɓdhɛ a "yina yaa -nu bha- -nu -kë Atanna faan ɓnë-
'ka, kö- -bha -gblüdëdhɛ ɓya nu ka "piʊ̈.»
21 ɓDhɛ 'ö Yesu ɓyaa- pö "dhʊ̈, 'yö- -ta "gwënng -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ
'ö -kɛgbaan 'ka, 'ö -gblü -gɔɔn 'ka -kwɛɛ 'dhö- -gɔ, ɓya ö -bha "kwɛandhɛ
-maa kë, -a ɓslɔɔpë -nu -wo -kë wo 'flëë- 'gü.

22 "Kɛɛ 'mɛ 'ö- faan 'dhö "gbɪɪ- 'ö -ziö yö -zë -ta ɓya nu, kö- -kɔ -zë -yö
wɔ- -ta, -ya 'kpee- ɓnë- bho, 'yö- -bha 'ko -zë 'ka -kwɛɛ ɓgban sü- -gɔ 'yö-
ɓslɔɔpë ɓgban "pɛpɛ 'gü -gblü mɛ -nu -ta.
23 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, a- -pö ka -dhɛ ɓdhɛ 'mɛ 'yii bɔ n 'ka kö -yö
-nu n -gɔ, 'yö 'mɛ 'yii n -ta 'kun n "piʊ̈ -mɛ -nu -loo 'ko -ta -sü -bha, kö- -nu
-kan 'kwëë- -mɛ ɓnë -mü.»

"Yina yaa 'ö 'go mɛ 'gü, -a yee kë -sü -dhiang 'ö Yesu -ya zë
(Matiö 12,43-45)

24 'Yö go mü 'ö- pö: «ɓYa 'go yö -zë 'gü, "yina yaa ɓya 'go mɛ 'gü ɓya 'dho,
-yö -dhɛ "kpɛadhɛ -nu ɓnë- ɓmɔɔ kö 'ö -ya 'gü. ɓYa kë ɓdhɛ ɓyaa- -dhɛ
mɔɔ- 'yii- yö 'yö- pö: «'A, ɓya 'to yö -zë -bha kö a -dho n yee kë 'a dho n
-gɔ 'kɔɔdhɛ 'a go- -bha bha- 'gü "dhɛ.»
25 ɓYa kë "dhʊ̈ ɓya ö yee kë kö -yö nu, kö 'kɔɔdhɛ bha ɓwaa- -gblö
"pɛɛpɛdhö, kö ɓwa 'kɔɔdhɛ dhipë -nu ɓloo mü -dhɛ ɓgban 'gü,
26 'yö ö yee -dee 'bha -kë 'ö dho 'yö ö -kɔ -da "yina yaa -dee "saɔplɛ 'ö wo
-zë -a -nu -mawɔn 'dhö 'ya- 'ö -ziö ö -ta -a -nu 'gü, 'yö 'wo nu 'zü -deewo 'wo
-da 'mɛ bha- 'gü, 'yö 'wo wo -yɛa kun mü. ɓWa wo -yɛa -dee 'dhɛ 'kö bha-
'kun ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, -a 'mɛ bha- këwɔn ɓya -siö -zianwo ɓtaamasü
bha- 'gü, -yö kë ɓdhɛ 'pë 'yii pë 'bha kë -blɛɛsü -a 'dhö.
27 Yesu -yö -to dhiang -nu bha- -nu zë -dhɛ 'gü, 'yö dhebhɔnë do -yö bɔ mɛ
kpö 'gü 'yö ö -wʊ "dhiʊ̈ ɓwlü 'ö- pö: «'Aami, 'në suu 'kö ya 'ö -wɔ dhebhɔ
'kö "gblʊ̈ʊ̈-, 'ö 'yɔn mü- -gɔ -a -bha -së ɓtɔn -kɛɛ!»
28 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «Mɛ -zian 'kö 'wo wo "tʊ 'to Atanna
-wʊ -bha 'ö 'wo- 'gü -ta sü wo -zë -a -nu -bha -së 'ö -ziö dhebhɔ kö n kpɔ
bha- -bha -ta!»

Yesu -bha -kɔ "dhabhliwɔn kë -sü 'ka -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 12,38-42)

29 Yi do 'bha bha- 'ka 'zü, kö Yesu ɓya mɛ -nu yö kö -wo nu sië "tʊ -to ö
-wʊ -bha -dhɛ 'gü -dhɛ ɓgban 'gü yuudhö, 'yö -ya dhiang zë -sü -bha -a -nu
-dhɛ 'ö- pö: «"Tʊ̈ng ya- 'gü -mɛ -nu këwɔn 'bha -bha 'bha 'yaa -së, "kɛɛ -ya
-nu "piʊ̈ 'sa ɓdhɛ 'a "dhabhliwɔn do 'bha kë -a -nu "yaan kö 'wo- 'suan- bho-
-bha ɓdhɛ Atanna ɓnë n bɔ tɛan- 'ka. "Kɛɛ 'mii 'dho "dhabhliwɔn -zë -dee
'bha kë 'zü -a -nu "yan "dhiʊ̈ kö 'yii kë 'wɔn 'ö -kë Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ
Zonasö 'ka yi 'bha 'ka, ('ö -dhɛkpaɔyi -yaaga -kë 'yuʊ̈- "gblʊ̈ʊ̈- 'yö -wo 'zü
"yɛa- 'ö -tosɛa -kë bha yö -zë suu 'ka).
30 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ Zonasö -wɔn 'dhö -kë Ninivö
-mɛ -nu -gɔ "dhabhliwɔn 'ka -kɔ do 'ö- 'gü yi 'bha 'ka bha, mang Mɛgbömɛ
mang -dɪ 'pö n -wɔn -dho kë "tʊ̈ng ya- 'gü -mɛ -nu -gɔ -kɔ do bha ɓnë- 'gü.
31 -A -wɔn 'gü, Atanna -bha mɛ "bhɪɪ- -nu dhɛɛ" 'kpii- 'kpɔ -yi bha ɓya
ɓloo yi 'ö- 'ka, -gblüdëdhe 'ö gun Seba -sɛ -gɔ "dhiʊ̈ yi 'bha 'ka bha ɓnë dho
"wlü 'yö 'mɛ 'wo "tʊ̈ng ya- 'gü bha- -nu zë za 'ka Atanna -kuu "dhiʊ̈; -a -gɛn
-mü ɓdhɛ yö -zë -yö kë -go "sɛ ɓgblɛɛn ɓdede 'gü 'ö nu 'ö ö "tʊ to (-gblüdë)
Sadhomɔ zë -dhiang -nu -bha, "yaaki 'ö Atanna -ya nu Sadhomɔ -dhɛ bha-
"piʊ̈, 'sa a- -pö ka -dhɛ ɓdhɛ ma 'kö a ka kpö 'gü ya, (ma -zë ma 'wɔn dɔ
-sü -yö -ziö Sadhomɔ -bha -ta, "kɛɛ 'sa mɛ 'bha 'yaa ö "tʊ to n -wʊ -bha).
32 Ninivö -mɛ -nu -dɪ 'pö -wo -dho "wlü 'yi bha- 'ka Atanna wëëdhö, 'ö
'wo "tʊ̈ng ya- 'gü -mɛ -nu zë za 'ka; -a -gɛn -mü ɓdhɛ ɓdhɛ 'ö Zonasö ɓya
'dho ɓya dhiang zë 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ -wo kë wo zuë" -slëë Atanna "piʊ̈.
"Kɛɛ 'sa a- -pö ka -dhɛ ɓdhɛ 'mɛ 'ö dhiang zë sië ka -dhɛ ya, yö -zë -duɛ -yö
'kpii- Zonasö -zë -bha ("kɛɛ yö ɓnë- ɓgban 'gü 'waa "wɪ- -bha kö -wo wo
zuë" slëë- Atanna "piʊ̈).»

"Gwënng 'ö -gban -dhangbha -bha 'ö Yesu -ya -da -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 5,15; Matiö 6,22-23)

33 'Yö- pö: «Mɛ 'bha 'yaa -dhangbha dɔ kö -yö gbɔ -gblü -ta, "ɛɛn 'zü kö -ya -gblɛn 'kpɔ, "kɛɛ ̱waa- dɔ -wa -ya -dhangbha -dɔtapë ̱në- -ta, 'yö 'mɛ ̱ya -da 'kɔɔdhö 'yö -dhɛ yö.

34 -Kɔ do bha- 'gü, mɛ "yan ̱në ̱dhɛ mɛ kwi -bha -dhangbha 'dhö. "Tʊ̈ng 'ö mɛ "yan -dhɛ 'bha 'yaa- -bha, 'ö 'flëë- 'gü -së 'ka kö mɛ kwi -yö -dhɛpuudhɛ 'gü 'pö. "Kɛɛ mɛ "yan -dhɛ ̱ya -ya -bha kö mɛ kwi ̱ya -da -dhɛtiidhɛ 'gü.

35 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈ kö -ka ka -zʊ 'kpɔ ka -dɪ 'gü kö -dhɛpuudhɛ 'ö ka 'gü bha 'ya 'dho "gla -dhɛtiidhɛ 'gü.

36 ̱Ya kë ̱dhɛ -dhɛ 'dhö "pʊ -sü 'ka mɛ -dhɛ ̱gban -dhɛ ̱gban -ta, kö i -dhɛ 'bha 'yaa -dhɛtiidhɛ 'gü 'zü, kö -dhɛ ̱ya "pʊ i -ta blongdhö ̱naa bha. ̱Ya kë "dhʊ̈ kö 'bha kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö dɔ sië -dhangbha 'bhü "dhiʊ̈, 'ö -dhɛ ̱ya "pʊ- -zü zian ̱gban 'ka -a 'dhö.»

Yesu -bha tɛanwɔn -yɛ Fadhiziɛn -nu "yan -bha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 23,1-36; Makö 12,38-40)

37 -Yö -to dhiang bha- zë -dhɛ 'gü, 'yö Fadhiziɛn mi do -ya -dhɛ -bhöpë 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö 'yö dho.

38 ̱Dhɛ 'wo gun pë -bhö sië, 'ö Yesu 'yii ö -kɔ "zu ̱kö kö -yö gun -na pë -bhö ̱dhɛ -kɔ 'ö- 'ka -a -nu 'tuʊ̈- 'ka -a 'dhö, 'yö- 'wɔn -yö Fadhiziɛn mi bha- kɔn.

39 "Kɛɛ 'yö kwa Dëmɛ -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «Fadhiziɛn -nu, 'ka bha ka ̱dhɛ 'mɛ 'wo "yitakɔɔ -nu waa- pëbhögütɛa -nu -bha -dhɛ -zu 'ö 'wo- 'gü -dhɛ -zë to "dhʊ̈ ̱në- 'dhö. Ka pa -sü 'ka ka dhɔɔbhaa -pë -nu -dhɔ waa- ̱kwaan bho -sü -nu waa- "gblüyaadhɛ -nu ̱në- 'ka kpɛnngkpɛnngdhö.

40 ̱Ya kë "dhʊ̈ kö 'wɔn -ma 'koo -sü 'aa mü 'ka kë- sië bha -ee? -Gɔgütiimɛ -nu 'ka ya! "Ɛɛn Atanna 'ö pë kwi -bha -zian -da bha 'yii- 'gü -zian -zë -da -ee?

41 -Ka 'wɔn -nu 'wo ka zuë" "piʊ̈ bha ̱në- bho 'mü ̱kö -blɛɛsü kö pë -së 'ö go mü bha 'ka- ̱gbaɔ -wëëmɛ -nu -gɔ. 'Ka yö ̱në- kë "dhʊ̈ kö ka ̱slɔɔpë ̱gban "pɛpɛ ̱ya kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ Atanna 'gü.

42 "Kɛɛ ka -bha -yö -wëësü, Fadhiziɛn -nu! -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka kaa- tapë -nu 'nii- bho Atanna -dhɛ 'ö 'ka dho 'ka "tʊʊdhɛ -nu ̱gban -zian 'nii- bho, "kɛɛ 'yö 'wɔn 'dhɛ 'kö këwɔn 'ka 'kaa- kë; -a -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -dhɔ -bha mɛ kë -sü waa- dhɔɔbhaawɔn kë -sü 'ö- -dhio dɔ bha, yö -zë 'yaa 'dho ka ̱gbin-. "Kɛɛ 'sa kö yö ̱në këpë 'ka 'nu -blɛɛsü, 'yö- 'dhɛ 'kö bha 'ö dɔ- "piʊ̈.

43 Ka -bha -yö -wëësü, Fadhiziɛn -nu! -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yɛa -blɛɛsü -nu 'wo Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü -dhɛ -nu 'gü 'ö ̱bhlëësü bha ̱në -ya 'gü -dhɔ -yö ka -kë. 'Yö ka "piʊ̈ ̱dhɛ 'ka kë mɛ kpö 'gü "dhɛɛdhɛ -nu 'gü, -wo ka ̱në ka ̱tua bho ̱bhlëësü 'ka kö -yö ziö mɛ -kpɛa -ta.

44 Ka -bha -kë -wëësü -gɛn -mü ̱dhɛ ka ̱dhɛ mɛ bun 'ö- 'suan- -bho -bha -pë 'yaa 'dhö, 'ö mɛ -yö ̱taa- -ta mɛ tii' 'ka, 'ö- bian -yö mɛ kun bha ̱në- 'dhö.»

45 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʊ̈, 'yö 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo gun mü bha- mɛ do -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -a 'dhɛ 'kö bha 'bha- pö "dhʊ̈ kö i "si bho sië mɛ ̱gban "pɛpɛ ̱në yi -gɔ bha 'sa -wa!»

46 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Tɔnggɔmɛ -nu, kaa -dɪ 'pö ka -bha -yö -wëësü; -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'tɔng- -nu 'ka- dɔ mɛ -nu -dhɛ bha -yö -kë ̱dhɛ

□kwɛɛ- 'gbiin- 'ö mɛ 'bha 'yaa □mɔɔ- -bha 'ö 'ka- dhu 'ka mɛ -nu dɔ- 'ka □në- 'dhö. Mɛ -nu □në 'ka- -nu -ta dɔ- 'ka, "kɛɛ kö ka -zë 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka ka kɔngga -zian zun- -bha kö yöö -nu to- 'sü -wɔn □në- -bha.

47 A- -pö ka -bha -yö -wëësü, -a -gɛn -mü □dhɛ bun -sɛngbɔ -nu □në 'ka Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu 'ö ka "bhɛma -nu -wa zë yi 'bha 'ka bha- -nu -wɔ sië- 'gü, "kɛɛ kö kaa □dede ka- 'wɔn -dɔ □dhɛ wo □në 'wo- -nu zë.

48 -A kë 'ka- wo "dhʊ̈ bha □në- -zɔn □dhɛ kaa- ka "bhɛma -nu ka zü -yö do, -a -gɛn -mü □dhɛ □dhɛ 'wo- -nu zë 'yö ka -zë 'ka 'kɔ dɔ- -nu bun -ta.

49 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Atanna -ya pö ö -bha □kpaɔdhɛ -bha yi 'bha 'ka □dhɛ:
‹A -dho n -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu bɔ- -nu -dhɛ,
waa- ma bɔmɛ -nu 'dhö,
'yö 'wo- mɛ 'bha -nu zë,
'yö 'wo- mɛ -kpɛa -wëëdhɛ bho› bha 'yö bha.

50 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu 'wo -gban -a -nu zë -sü bha "dhʊ̈ yi 'bha -yi 'bha 'ka 'ö nu 'ö zun □dɛɛ -bha bha, -a "dhang -dho 'mɛ 'ka "tʊ̈ng ya- 'gü bha □në ka 'kun.

51 'Ö go Abɛdhö -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka Zakadhi 'wo- zë "saabhodhɛ waa- Atanna -dhɔkëgükɔ -a -nu □zinng 'gü bha- -bha, a- -pö ka -dhɛ tɛan- □dede 'ka □dhɛ 'mɛ 'ka □dɛɛ -yën ya- 'gü ya □në- "dhang 'dhö ka -bha.

52 'Tɔngdɔmɛ -nu, ka -bha -yö -wëësü, -a -gɛn -mü □dhɛ zian 'ö dho Atanna "piʊ̈ 'ö tɛan- -zian 'ka bha, 'ka- ta mɛ "bhɪɪ- -nu -gɔ 'ka- -dhaklɪ -da ka -ta. Mɛ dha -zian bha 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka -da -ta, "kɛɛ 'sa 'ka zun mɛ -kpɛa -gɔ zian-, -a -nu -da mü -kɔ 'bhaa 'dhö, "kɛɛ kö -a -dhɔ -ya wo -zë -a -nu -bha 'sa.»

53 □Dhɛ 'ö Yesu □ya ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka 'ö 'dho sië, 'yö Fadhiziɛn -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo wo wë 'gü -siö kö -wo □nëng sië- "sɔn 'gü 'wo dhɛɛ" □gban "pɛpɛ suu 'do 'do kpɔ- -gɔ

54 -a -gɛn mɔɔ- kian 'ka, kë "dhʊ̈ kö 'wo- 'kun- -dɪ "dhi -dhiang -bha.

12

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ ö -bha □klang -nu -ta "gblʊ̈ʊ̈dhɛ □gblɛɛn -mɛ -nu -gɔ waa- 'mɛ 'ö -suʊ̈gɔmɛ 'ka -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 10,26-27)

1 Yö -zë 'ö kë sië "dhʊ̈ "tʊ̈ng 'ö- 'gü bha kö mɛ "bhɪɪ- 'ö bho 'ko -ta kö □ya kë -ziisü. Kö- -nu pɛng □ya bhɔ 'ko zë □dhɛ -bha. 'Mɛ 'wo gun -dhɛ bha- 'gü -wo -mɔɔ mɛ "gblü drun □dede -bha. -Yö -ya -dhio dɔ -sü -bha ö -bha □klang -nu -ta yö □në- 'gü 'ö- pö: «-Ka ka -dɪ 'kun Fadhiziɛn -nu -bha □gɔng 'wo- -da mɛ -nu -gɔ "gblʊ̈ʊ̈dhɛ □gblɛɛndhɛ -bha bha □në- -gɔ ('kö 'ka 'dho kë □dhɛ- -nu 'dhö),

2 -a -gɛn -mü □dhɛ 'wɔn "pɛpɛ 'wo -bin -sü 'ka -a 'bha 'yii 'dho 'to -bin 'gü kö "dhɛ 'yii bho- -ta, "ɛɛn 'wɔn "pɛpɛ 'wo- -kë -bin 'gü, -a 'bha 'yii 'dho 'to -gblɛn 'kpɔ 'gü, -a □gban- -dho -wo zang -ta.

3 'Yö 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn "pɛpɛ 'ka dho- pö -dhɛtiidhɛ 'gü, 'yö- □gban dho -wo "yɛa- -dhɛpuudhɛ 'gü, 'yö dhiang -nu 'ka dho- zë "waa 'gü ka -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü bha 'wo- □gban pö "dhɛɛ -ta bha 'yö bha.

(Matiö 10,28-31)

4 'Mɛ 'ka n "taɔngdë -nu 'ka bha □në 'a dhiang -nu bha- zë ka -dhɛ □dhɛ: "Suʊ̈ 'ya 'dho ka kë 'mɛ □wa ka zë 'wii 'dho □mɔɔ- -bha kö -wo 'wɔn "wɛɛ 'bha kë ka 'ka yö -zë zian- -ta bha- -nu -gɔ,

5 "kɛɛ 'mɛ 'ö -suügɔmɛ 'ka, a -dho -zɔn ka -dhɛ. Atanna 'ö ŋya ka zë 'ö
ŋmɔɔ- -bha 'ö ka 'nii- -da pɛng -kaso 'gü bha ŋnë -suügɔmɛ 'ka. A- -pö ka
-dhɛ tɛan- ŋdede 'ka ŋdhɛ 'mɛ 'ö -suü -gɔ -mɛ 'ka 'yö bha.
6 Zöngnë -nu ŋnë 'wo ŋmɔɔ- -bha 'wo- "sɔɔdhu "dhɔɔ dɔ -suga ŋplɛ -bha,
"kɛɛ 'sa kö -a -nu -bha -kë 'sɛɛnnë -sü ŋgban waa- -bha -bha Atanna -zʋ
'yaa bhɔ- do -zian 'ka.
7 'Sa ka -zë ka -gɔdhɛ -zian 'ö ka -gɔ -bha -yö dhong- -sü 'ka 'ö- "dhi 'dhö
Atanna "yaan. A- -pö yö ŋnë- -wɔn 'gü ka -dhɛ ŋdhɛ 'ka 'dho "suü; -a -gɛn
-mü ŋdhɛ ka ŋbhlëë -yö 'kpii- 'ö -ziö zöngnë 'gbɛ ŋdede -zian -ta.

(Matiö 10,32-33; Matiö 12,32; Matiö 10,19-20)

8 A- -pö ka -dhɛ ŋdhɛ: Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dɔ "dhɛɛ -ta 'ö- pö ö -bɔ n 'ka, mang
-dɪ 'pö a -dho dɔ Atanna -bha "kië -nu wëëdhö yi do 'ka 'a- pö a -bɔ -a -mɛ
'ka, mang Mɛgbömɛ ma ŋnë 'a- pö.
9 "Kɛɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö bo n 'ka "dhɛɛ -ta, mang -dɪ 'pö a -dho bo- -mɛ 'ka
Atanna -bha "kië -nu "yan "dhiü yi do 'ka.
10 ŋYa 'gɔ yö -zë 'gü, mɛ "ʋʋ mɛ 'ö mang Mɛgbömɛ n -bhafang bho, Atanna
-dho -a -mɛ -mawɔn to, "kɛɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- -bha 'Nii- "slʋʋslʋ -bhafang bho,
'yii 'dho- -mɛ -mawɔn 'to tongtongdhö.
11 ŋYa kë ŋdhɛ ŋwa ka 'kun kö -wo 'dho ka 'ka Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, "ɛɛn zadɔmɛ -nu -kuu "dhiü, "ɛɛn 'zü -gɔmɛ
"gblügblü -nu -kuu "dhiü (ma -zë n -wɔn 'gü), 'ka dho ka -dɪ -ta za dɔ
-kɔ -nu 'ö- 'gü, "ɛɛn dhiang -nu 'ka dho- zë, -a 'bha "sika 'ya 'dho kë ka 'gü;
12 -a -gɛn -mü ŋdhɛ Atanna -bha 'Nii- "slʋʋslʋ bha -yö -dho -a -da ka zuë"
"piü -a "tüng ŋdede bha- 'gü 'yö 'pë 'ö pöpë 'ka -a dɔ ka "dhi.

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban ŋnaɔmɛ -taamasü -bha ö Dhukö -ya pö

13 Yesu -yö -to -a pö "dhü -dhɛ 'gü, 'yö mɛ do 'bha -yö bɔ mɛ kpö bha- 'gü
'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö -a pö n ŋdhoo ya- -dhɛ -yö kwa dë 'kɛan- bha- 'gü
-gblü kö -yö n -bha nu.»
14 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N "taɔngdë, de ŋnë n -ya ka -gɔ "dhiü,
"ɛɛn 'ö n -ya kaa- 'kɛan- 'gü -gblü -mɛ 'ka?»
15 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Ka ka -dɪ 'kun -së ŋnaɔ -dhɔ -bha ka kë -sü
yaa 'gü yaa -gɔ, 'ka 'dho 'to -kplü -sü 'ka ŋnaɔ -bha; -a -gɛn -mü ŋdhɛ 'kö
'zü 'mɛ 'bha ŋnaɔ ŋslɔɔ -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö- 'gü, "kɛɛ mɛbhɪɪdhe -bha -tosɛa kë
-sü 'yaa -gban ŋnaɔ -kë mɛ -gɔ -sü -bha.»
16 'Yö "gwënng do -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «ŋNaɔmɛ 'kpii- do 'bha ŋnë gun yi
'bha 'ka, 'yö 'ke- 'kpii- -kë -kwɛ 'bha bha- -ta, 'yö 'ke- -yö -dhi -gɔ ŋdedewo
-kwɛ bha- -ta.
17 Tapë -dhi -gɔ -kɔ yaa 'ö -kwɛ bha- -ta bha- -wɔn 'gü, 'yö -ya ö -zʋ 'gɔn
-sü -bha 'ö- pö: «-Bhöpë 'ö "sinma 'dhö ya- ŋloo -dhɛ -yö 'mɛ? Maa- kë -kɔ
kë ŋdhɛ?»
18 'Yö ö -zʋ gɔn "sɛnngdhö 'yö- pö: «-ën 'hëëën! 'Pë 'ö maa- kë 'ma- dɔ.
Ma -bhöpë -loo 'gü -kɔ -nu 'ö ŋwa kë 'sɛɛnnë bha ŋnë maa- 'wü kö 'a -dee
dɔ kö 'a ma tapë -nu ŋloo- 'gü, waa- n ŋslɔɔpë -kpɛa 'dhö.
19 ŋYa kë ŋdhɛ 'ma n bo, 'yö 'a- pö n -dɪ -dhɛ ŋdhɛ: -Kwɛ ŋya dhi, -bhöpë
ŋya ziö n -ta, 'mii 'dho 'ke- kë -kwɛ kpö 'ka, maa n "tɛɛ pa kö 'a pë -bhö kö
'a pë mü kö 'a n 'flëë- bho.»
20 "Kɛɛ 'yö Atanna -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «A -tamamɛ 'i ya! I -dho ga gbeng
do 'ö ŋdɛɛ- 'gü kö- ŋnaɔ bha 'mɛ 'ö yöö ö 'flëë- bho- 'gü 'i- -mɛ pö?»
21 ŋDhɛ 'ö Yesu ŋya ö bo "gwënng bha- -da -sü 'ka, 'yö- -ta yɔ -nu -dhɛ 'ö-
pö: «Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ŋnaɔ ŋmɔɔ 'ö- drung dɔ ö -dɪ -dhɛ "kpʋng ŋtaa yö, 'ö

'yaa ö -zʋ 'gɔn 'ö -dhɛkpaɔ dhia" 'ö Atanna wëëdhö -a 'ka, -a -mɛ -kë ̱dhɛ 'mɛ bha ̱në- 'dhö.»

'Dhang -bho Atanna "dhiʋ -kɔ ̱dede 'ö 'dhö -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö

(Matiö 6,25-34)

22 'Yö- pö ö -bha ̱klang -nu -dhɛ: «'Pë 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̱dhɛ: 'Ka 'dho -ya kaa- -tosɛa -wɔn zuën -ta bha 'yö bha. Ka -bhöpë -wɔn -nu oo, ka -dasɔ -wɔn -nu oo, 'ka 'dho -ya -a 'bha -wɔn zuën -ta.

23 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'nii- -zë -wɔn -yö "gbɪɪ- 'ö -ziö -bhöpë -wɔn -ta, 'yö mɛ kwi -dɪ 'pö- -wɔn 'dhö "gbɪɪ- 'ö -ziö sɔ -wɔn -ta.

24 -Ka 'wɔn 'suan- bho gɔngdë -nu -bha! -An -bha 'bhlaadhɛ -yö 'mɛ kö woo- -mlü "kan? 'Kɔ -zian 'yaa- -nu -gɔ kö yöö 'to- ̱gbaandhɛ kë -sü -bha. "Kɛɛ 'sa -wo pë -bhö yi ̱gban 'ka 'wo kën. Atanna ̱në- -nu "dhiʋ gba. -Ka -dhɛ -ga, ka -zë ka ̱bhlëë 'ö Atanna -gɔ -yö -ziö -maa -nu -ta. -A -dhiang -zian 'yaa zë.

25 "Ɛɛn mɛ 'bha -yö ka kpö 'gü 'ö- -mɛ -bha -ya ö -dɪ -bha -tosɛa -wɔn zuën -ta -sü -wɔn 'gü, 'ö ̱mɔɔ- -bha 'ö ö -dɪ -bha ̱sii "pɛn 'në 'dɛdɛ -zian -da 'gü -ee?

26 'Kii ̱mɔɔ 'wɔn 'në -bhaasü 'kö bha- kë -sü -bha, ka -ya 'sa 'wɔn -kpɛa 'ö to -a -nu zuën -ta -më -wɔn 'gü?»

27 'Yö- pö: «-Ka "dhü -nu 'wo "bin -ya sië bha- -nu -ga, 'waa yë 'bha kë, 'waa sɔ bɔ, "kɛɛ sɔ 'wo- -da wo -bha bha a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ (-gblüdë) Sadhomɔ 'ö gun ̱naɔmɛ -ziisü 'ka yi 'bha 'ka bha, -a -bha 'tɔbhɔdhe ̱gban waa- -bha -bha, 'yii- sɔ suu bha- -da tongtongdhö 'ö to- -bha.

28 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö 'ka ka -zʋ yö Atanna ̱në- -dhɛ. Kaa- -zʋ -yö -a -dhɛ -sü ̱në 'dɛdɛ. 'Yaa yö -zë 'ka, "sanni -yö sɔ -da "bü -zë -bha ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha -oo, 'yö ka -zë ̱wɛ?

29 Ka -zë 'ka 'dho ka -bhöpë "ɛɛn ka müpë mɔɔ-, 'ka 'dho -ya -zianwo -a -wɔn zuën -ta;

30 -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ ̱në 'wo pë 'dhɛ -nu bha- -nu ̱mɔɔ. "Kɛɛ ka -zë, ka Dë bha -ya 'wɔn -dɔ ̱dhɛ ka -mawɔn -ya -bha.

31 'Pë 'ö mɔɔpë 'ka ka -zë ka -bha 'ka -blɛɛsü yö -mü -a -bha -gblüdëdhɛ 'ö dhang- 'gü bha ̱në- 'ka, 'ka yö ̱në- kë "dhʋ 'yö pë "pɛpɛ 'ö ka -mawɔn 'dhö- -bha, 'yö- nu ka -dhɛ.

(Matiö 6,19-21)

32 -A -wɔn 'gü, 'mɛ 'ka bɔ n 'ka 'ö ka kpö 'në 'dhö ̱dhɛ -tuʋ kpö 'dhö ya, "suʋ 'bha -bha 'bha 'ya 'dho ka kë! -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -ga ka Dë Atanna ̱në- 'gü 'yö ö -bha -gblüdëdhɛ bha- nu ka -dhɛ.

33 -Ka ka ̱slɔɔpë -nu 'go kö 'ka- sɔng ̱gbaɔ -wëëmɛ -nu -gɔ kö ̱naɔ 'ö 'yaa see-, "ɛɛn 'ö 'yaa kë zii bha ̱në 'ka- mɔɔ-, kö 'ka ̱naɔ 'ö 'yaa yën bha ̱në- ̱loo 'ko -ta dhang- 'gü. -Dhɛ bha ̱në ̱kwaanmɛ 'bha 'yaa 'dho mü "ɛɛn 'ö ̱zɛ 'yaa pë see- -bha tongtongdhö.

34 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -dhɛ 'ö mɛ ̱slɔɔpë 'dhö- -bha ̱në mɛ zuë" 'yaa 'go mü.»

"Gwënng 'ö -gban gwëëzë -nu 'wo wo "yan to wo Dëmɛ -gɔ -a -nu -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya pö

35 'Yö go mü 'ö- pö: «̱Ya 'go yö -zë 'gü, ka -ta -yö kë 'kun -sü 'ka "tʋng ̱gban "pɛpɛ 'gü kö kaa- -dhangbha -nu -wo kë dɔ -sü 'ka.

36 Ka -zë -ka kë ̱dhɛ gwëëzë -nu 'ö- -nu Dëmɛ ̱ya 'dho dhedɔ troo -ta -dhɛ 'bha 'gü, 'ö 'wo -ya sië- -gɔ kö ̱ya nu ̱ya "kwɛɛ -ta -ma kö -wo 'to -wo "kwɛɛ "pʋ- -gɔ ̱në- 'dhö.

37 Gwëë" 'ö suu 'dhö "dhü 'ö- -gɔmɛ yaa- -go "ta 'gü 'ö dho nu 'ö -kpan -bha kö -yö -ya sië ö "yaan "dhü bha kö- -bha -së. A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ -yö -dho ö -ta kun 'ö- -nu 'yaanu. 'Ö ̱wa bo 'yaanu -sü 'ka 'ö- -nu "dhiü -ziö wo.

38 Yaa- -nu "tüng "ʊʊ "tüng 'ö- 'gü, -yö -kë gbeng ̱zinng 'gü oo, -yö -kë -dhɛkpaɔ "dhiü oo, 'mɛ 'ö dho -kpan -a -nu -bha kö -wo -ya sië wo "yaan -a -bha gwëëzë -nu bha- -nu kpö 'gü, kö- -nu -bha -së.

39 -Yö kë ka "yaan ̱dhɛ ̱ya kë 'nu ̱dhɛ 'kɔdë 'ö 'dhö -yö "tüng 'ö ̱kwaanmɛ dho nu- 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö -a -dɔ, kö -yö -dho -ya ö "yaan 'ö 'waa ̱kwaan bho- -ta 'ö 'waa- -bha 'kɔ zua.

40 ̱Dhɛ 'ö "dhü, kaa -dı 'pö -ka kë baa- -sü 'ka yi ̱gban "pɛpɛ 'ka; -a -gɛn -mü ̱dhɛ mang Mɛgbömɛ a -dho nu "tüng 'ö ka -zʊ 'yaa- -bha ̱në- 'ka.»

"Gwënng 'dhɛ 'ö -gban gwëëzë -nu ̱plɛ -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 24,45-51)

41 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, "gwënng 'i- -da bha i- -da 'mɛ 'yi -kë i -bha ̱klang -nu 'ka ya ̱në yi -dhɛ, "ɛɛn i -wı mɛ ̱gban "pɛpɛ ̱në yi 'ka bha do -ee?»

42 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Gwëëmi -towʊtasü 'ö ̱kpaɔsü "dhü bha yö -mü de ̱në- 'ka 'sa? Yö -mü 'mɛ 'ö- Dëmɛ dho ö -bha 'kɔ 'to- "piü 'ö ö -zʊ -kë 'gü, 'ö -bhöpë nu- dëmɛ -bha yëkëmɛ -nu -dhɛ -a nu "tüng -bha bha ̱në- 'ka.

43 'Mɛ 'ö- dëmɛ yaa- -nu kö -ya kë sië "dhü bha kö- -bha -së.

44 A- pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ -yö -dho -a -ya ö ̱slɔɔpë ̱gban "pɛpɛ -gɔ "dhiü.

45 "Kɛɛ ̱ya kë -zë wo ̱dhɛ -a gwëëmi ̱yaa- pö ö -dı -dhɛ ̱dhɛ: «-Ee', 'mɛ bha 'yii 'dho nu 'piö-, ̱ya -ya ö dëmɛ -bha yëkëmɛ -nu -ma -sü -bha, ̱ya -ya pë -bhö -sü waa- we mü -sü -bha, kö -ya mü kö -ya 'kun,

46 -a gwëëmi suu bha- dëmɛ -dho "kan- 'gü 'ö nu yi 'ö- -zʊ 'yaa- -bha waa- "tüng 'ö 'yaa- dɔ bha ̱në- 'ka. 'Yö ̱ya nu bha- wo "dhü 'yö- gwëëmi bha- kun 'yö 'wɔn bho- 'gü ̱dedewo, 'yö- sü 'yö waa- 'wɔnyaakëmɛ -nu 'ö 'wii 'to -kplü -sü 'ka Atanna -bha bha- -nu bɔ -dhɛ do 'gü,

47 Gwëëmi 'ö ö dëmɛ -dhidhɛwɔn dɔ "kɛɛ 'ö 'yaa- kë bha- dëmɛ -dho "dhü -yan 'bha bho- 'gü -sɔbhɛɛ ̱dede 'gü.

48 Gwëëmi 'dhɛ 'ö 'yii ö Dëmɛ dhɔɔbhaawɔn dɔ, yö -zë ̱ya mɛ -ma 'gü -wɔn kë, -wo -dho -a -ma -zë wo 'pö, "kɛɛ 'yii 'dho kë ̱dhɛ mɛ -blɛɛsü -bha 'dhö; -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo pë 'gbɛ nu- -dhɛ, 'yö 'wo ̱trɔɔn 'kpii- mɔɔ- -mɛ "dhiü 'pö, 'yö 'wo ̱nëng- "sɔn 'gü pë 'gbɛ 'wo- nu- -dhɛ bha- -wɔn 'gü.»

Yesu -bha -kë pɛng -da -mɛ 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 10,34-36)

49 'Yö- pö: «Nu 'a- wo "kpʊng ̱taa bha a -nu pɛng ̱në -da -dhɛ 'gü. ̱Ya kë ̱dhɛ ̱ya -dhɛ -bhö -sü zü bho 'nu n "yaan -yô -dho dhi n -dhɛ ̱dedewo!

50 "Kɛɛ 'wɔn "gbıı- 'ö -bɔ 'gü -wɔn 'dhö -tun n -bha bha ̱në- -zii 'dhö -tun n -ta 'ö dho 'ö zun- 'ka -a -gɔ -da 'plöö -yi -bha!

51 -Yö -kë ka 'gü ̱dhɛ zuëwaanusü ̱në 'a nu- 'ka "kpʊng ̱taa yö -ee? A- -pö ka -dhɛ -abin! 'Mii nu zuëwaanusü 'ka, a -nu -kankwëësü ̱në- 'ka "kpʊng ̱taa.

52 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü, 'mɛ 'wo 'kɔ do 'gü ̱wa kë "sɔɔdhu, -wo -dho "pɛ 'gü 'ö mɛ -yaaga 'wo 'dhang bho n "dhiü 'wo bɔ "pɛan do "piü,

'ö- mɛ ̀plɛ 'ö 'waa 'dhang bho n "dhiʊ̈ 'wo bɔ 'pö "pɛan do "piʊ̈, "ɛɛn 'zü mɛ ̀plɛ- -dho bɔ "gʊ̈ng 'bha "piʊ̈, 'ö mɛ -yaaga bɔ "gʊ̈ng 'bha "piʊ̈.

53 'Nëdë -dho -siö ö gbö -bha, 'ö 'në 'dhö -siö ö dë -bha. 'Nëdhe -dho ̀sië ö 'dhu -bha, 'ö- 'dhu -dı 'pö 'ö -siö ö dhe -bha. Gɔndhe -dho -siö ö gbö -bha dhebhɔ -bha, 'ö- gbö -bha dhebhɔ -dı 'pö 'ö -siö ö "na -bha (n -wɔn 'gü).»

Yesu -bha 'wɔn 'suan- -bho -bha -pë -nu 'wo ̀dɛɛ -a -dhiang 'ö- zë 'ö Dhukö -ya pö

(Matiö 16,2-3)

54 'Yö- pö 'zü mɛ kpö bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Ka dha 'kpong- 'suan- bho kö ̀ya -ya dhang- -bha dha gɛnngdhö, 'yö 'ka- pö: «Pë ̀gban yöö kë, dha -dho ban ̀dɛɛ», 'yö dha bha ö ban 'pö tɛan- 'ka.

55 'Yö 'ka "tɛɛ yö kö -yö 'go sië dha gɛnngdhö 'yö 'ka- pö: «'Yënng- -dho 'bhü ̀dɛɛ», 'yö kë 'pö "dhʊ̈ tɛan- 'ka.

56 Ka 'wɔn -nu kö 'wo -gban "sɛ waa- dhang- -nu -a -nu -bha wo -zë -a -nu 'suan- -bho, 'ö 'ka- -bhokoo dɔ, -yö kë -kɔ -kë ̀dhɛ 'sa 'yö 'kaa 'wɔn 'suan- -bho -bha pë -nu 'ö Atanna 'dhö- kë sië "tʊ̈ng ya- 'gü bha yö -zë 'suan- bho kö 'ka- dɔ, "gblʊ̈ʊ̈dhɛ ̀gblɛɛn -mɛ -nu 'ka ya!

(Matiö 5,25-26)

57 -Yö kë -kɔ kë ̀dhɛ 'yö 'kaa 'wɔn 'ö -së, 'ö pö 'aa- -bha -a -bhokoo dɔ?

58 A- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ: 'Mɛ 'ö kaa- i za dɔ "yɔɔ 'ka 'dho sië za ̀gblü "dhiʊ̈, -kaa "slë mɔɔ- kö kaa- -mɛ 'ka mɔɔ- 'gü kö ka -tun zian -ta, kë "dhʊ̈ kö i za dɔ "yɔɔ 'ya 'dho i "dhiʊ̈ dɔ zadɔmɛ -nu -gɔ, 'ö woo -dı 'pö 'wo i "dhiʊ̈ dɔ "sɔdha -nu -gɔ, 'ö 'wo i -da -kaso 'gü.

59 A- -pö i -dhɛ "puu 'ka ̀dhɛ kö -wo bo i -da -sü -zë 'ka -kaso 'gü, mɛ -nu -bha "pɔ 'ö i -bha bha- -suga -zian 'yii dho 'to i -bha kö -wo i bho -kaso bha- 'gü.»

13

-Tosɛa -kë Atanna "piʊ̈ -sü "ɛɛn -wëë -ga wo -sü -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö

1 -A "tʊ̈ng do bha- 'gü, 'yö mɛ 'bha -nu -wo nu 'yö 'wo -ya 'wɔn 'ö Pidhatö -ya -kë, 'ö -gban mɛ 'bha -nu 'wo go Gadhidhe 'wo gun Atanna -dhɔkë sië, 'ö Pidhatö -ya pö -wa -nu zë kö -wo "saa- bho sië Atanna -dhɛ -a -nu -wɔn -bha bha- -gɛn dɔ -sü -bha Yesu -dhɛ.

2 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Yö ka 'gü ̀dhɛ Gadhidhe -mɛ -nu 'wo- -nu -wëë -kë "dhiʊ̈ bho "dhʊ̈ bha ̀në- -nu këwɔn 'dhö ya 'ö -ziö mɛ -kpɛa 'wo to -a -nu -ta -ee?»

3 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ -abin, "kɛɛ ̀ya kë ̀dhɛ 'kii ka kwaa- ka "ta -kɔ yaya -nu bha- -nu -zü, kö 'ka ka wë bɔ Atanna "piʊ̈, ka -dho -wëëga wo 'pö ̀dhɛ 'mɛ 'wo bha- -nu 'dhö.

4 "Ɛɛn 'zü -yö ka 'gü ̀dhɛ mɛ -kaɔng do ga "saaga 'ö Sidhoe -kɔ -yö wü- -nu -ta yi 'bha 'ka 'ö- -nu zë bha wo ̀në- -nu "ta -kɔ -yö gun 'ya- 'ö -ziö Zedhizadhɛmö -mɛ ̀gban "pɛpɛ -ta -ee?»

5 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ -abin! "Kɛɛ ̀ya kë ̀dhɛ 'kii ka kwaa- ka "ta -kɔ yaya -nu bha- -nu -zü, kö 'ka ka wë bɔ Atanna "piʊ̈, ka -dho -wëë -ga wo 'pö ̀dhɛ 'mɛ 'wo bha- -nu 'dhö.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban figö -dhü -bha 'ö Dhukö -ya pö

6 'Yö to 'mü 'ö "gwënng do 'bha -da -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «Figö -dhü do 'bha -yö -gun gɔndënë do 'bha bha- -gɔ 'bhlaa. 'Yö yi do 'ka, 'yö 'bhlaadhɛ dëmɛ bha 'ö nu kö 'ö "dhü bha- bhɛ bho, 'yö 'yii pë 'bha yö mü.

7 'Yö- pö 'bhlaadhɛ bha- -yëkëmɛ -nu -dhɛ 'ö- pö: «'A -gban nu sü -bha
"dhü do ya- bhɛ bho -dhɛ 'gü -a -kwɛ -yaaga -naa ̱nɛ, "kɛɛ 'mii- bhɛ yö-
'gü do. ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, -bhö -a "kan; -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a ta -gɛn 'yaa 'dhö,
-yö -dɔ -duɛ bha- 'gü "wɛɛwɛɛ, -a ̱trɔɔn 'bhaa 'dhö.»
8 'Yö- figö -dhɛ -yëkëmɛ bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö -a 'to
"dhʊ̈ kö -kwɛ do ya -yö ziö, a -dho -a "piʊ̈ 'pɔn 'a "sɛ -së ̱loo- -gɛn "piʊ̈ kö
kwa- -bha -ga -kwɛ dhia" 'ka.
9 'Bha mü "dhʊ̈ -yö -dho bhɛ kë ̱wɛ. ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ 'yii "wɪ- -bha kö
-yö ö bhɛ kë yö -zë 'gü, kö- "kan -wɔn ̱në dho 'to- -bha.

Dhebhɔ do 'bha 'ö Yesu -ya dha ̱glooyi 'ka -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

10 Yi do 'ka, Yesu -gun dhiang zë sië mɛ -nu -dhɛ 'ö- -nu ̱klang -kë 'wɔn
-nu 'wo -gban Atanna -bha -a 'ka Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ do 'bha
'gü.
11 'Mɛ 'ö gun dhiang zë sië- -nu -dhɛ "dhʊ̈ bha, dhebhɔ do 'bha -yö -gun
-nu kpö 'gü 'ö dhang- -yua -yö gun- -bha. "Yua 'ö "dhʊ̈ bha "yina yaa -nu
'wo gun dhebhɔ 'bha- 'gü ̱në 'wo- -da 'gü. -A "tʊ̈ng bha- 'gü kö- -kwɛ ̱ya
kë -kaɔng do ga "saaga kö dhebhɔ bha 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö "wlü kö -yö
dɔ ö -gɛan tongtongdhö.
12 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya yö 'yö- pö- -dhɛ: «Dhebhɔ, i ̱niɔɔdhɛ 'ö i -bha bha
̱ya bo ̱dɛɛ, 'bha kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈!»
13 'Yö ö -kɔ -ya dhebhɔ bha- -ta. -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'ö ̱wlü 'ö dɔ ö
-gɛan, 'yö zun Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha.
14 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'wɔn bha 'yii dhi -yakwëëkëgükɔ bha-
-gɔdhiʊ̈mɛ -dhɛ, 'yö zun -dɔn bho -sü -bha 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu 'ka 'ö-
pö: «-Dhɛkpaɔyi 'ö Atanna -ya -ya kö -wo yë kë- 'ka -yö "saɔdo, -a "saɔplɛ
-naa -zë ̱glooyi -mü. 'Ka- pö 'ka nu ka -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -dhɛ mɔɔ- -dhɛ 'gü,
-ka nu yi "wɛɛ -nu bha- -nu 'ka, 'ya 'dho kë ̱glooyi -zë 'ka!»
15 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A gblɛɛn" -gɔn mɛ -nu 'ka -mɛ -nu 'ka
ya! Kaa- -du -nu waa- kaa- ̱soofëng -nu ̱wa kë -kplü -sü 'ka 'kaa- -nu "pʊ
̱glooyi 'ka 'waa 'dho "yi mü -ee?»
16 "Ɛɛn 'yaa ka 'gü ̱dhɛ dhebhɔ 'ö Sɔtraan ̱yaa- -kplü 'ö- -kwɛ -kaɔng
do ga "saaga -naa 'dhö ya bha, Ablaamö bhang do 'bha -mü 'pö -ee? -Më
̱në -kë 'yö 'waa- dha ̱glooyi 'ka?»
17 "Tʊ̈ng 'ö Yesu gun- pö sië- 'ka "dhʊ̈ bha kö- 'yaɔ- -nu bha- -nu ̱gban
wë ̱ya lɔɔ- dee" wo "pɛɛpɛdhö, "kɛɛ kö mɛ kpö kö 'wo bha- -nu ̱nii ̱në
-da sië Atanna 'tɔ bhɔ -wɔn -nu 'ö- kë sië bha- -wɔn 'gü.

"Gwënng 'dhɛ 'ö -gban tapë 'bha 'wo seneve -kë -a ga -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 13,31-32; Makö 4,30-32)

18 'Yö go mü 'zü 'ö "gwënng do 'bha -da 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ
bha -yö -bhɔ -më ̱në- -bha, "ɛɛn -a -zɔn 'ka -mü -më 'ka?
19 -A suu- -kë ̱dhɛ tapë 'wo- seneve -kë bha- ga 'ö gɔndënë do -ya ta ö
-gɔ "dhü -bhlaa 'gü ̱në- 'dhö. (Pë 'ö bha mɛ- mɛ "yan "nuu ̱në- dɔ- ga
-ta.) "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö gɔndënë bha ̱yaa- ta, 'ö ̱ya bhɔ, 'yö ̱kpɛa, 'yö ̱kpɛa,
'yö 'dho ö -kë "dhü 'kpii- 'ka, 'yö -maa -nu 'wo go dhang- 'gü 'wo nu 'wo 'kɔ
dɔ- kwɛɛ" 'gü.»

"Gwënng 'dhɛ 'ö- -da 'ö -gban "sɛkɛ -bha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 13,33)

20 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha a -mɔɔ -bha 'zü 'a-
-zɔn -më 'ka?

21 A -mɔɔ -bha 'a- -zɔn "sɛkɛ 'ö dhebhɔ do -ya sü 'ö- -da 'bluu- -bi "kidhʋng -kaɔng ̣plɛ ga "sɔɔdhu -bha, 'ö ̣ya kë "dhü 'ö ö -yagüpë pa 'ö ̣wɛnng -zü bha ̣në- 'ka.»

"Gwënng 'ö -gban 'kɔdhi "sɔɔsɔɔ -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya pö (Matiö 7,13-14.21-23)

22 Yesu -gun 'dho sië 'pö- "gblügblü -nu waa- 'pö- 'sɛɛnnë -nu 'gü mɛ -nu ̣klang kë -sü 'ka kö -yö 'dho sië Zedhizadhɛmö.

23 Yi do 'ka, 'yö mɛ do 'bha -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, 'mɛ 'wo dho dha -wo -dho kë 'gbɛ "wɛ -ee?»

'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö:

24 «-Ka ka 'gü dɔ "gbɪı- kö 'ka ka ziö -dhɛ yö (kö 'ka bɔ Atanna "piü), 'yaa yö -zë 'ka a- -pö ka -dhɛ ̣dhɛ -yö -dho kë mɛ 'gbɛ "piü ̣dhɛ 'wo bɔ- 'ka, "kɛɛ 'wii 'dho ̣mɔɔ- -bha; -a -gɛn -mü ̣dhɛ -kë Atanna -bha 'ka -dhɛ -yö 'ya-. -A -dhɛ -yö ̣dhɛ -da 'kɔ 'ö- "dhi 'dhö "sɔɔsɔɔ -a 'gü -sü 'dhö.

25 "Kɛɛ ̣ya kë -zë wo ̣dhɛ kö 'kɔdë -yö "wlü kö -yö 'dho -yö "kwɛɛ ta, kö ka -zë 'kii -da 'kɔɔdhö ̣kö, kö 'ka bɔ "kpɛnng 'ka "kwɛɛ -ta -ma 'ka- pö: «N Dëmɛ, n Dëmɛ, -bhö "kwɛɛ "pʋ yi -gɔ! -Yö -dho bɔ 'kɔɔdhö 'ö- pö ka -dhɛ: «'Maa ka 'godhɛ dɔ.»

26 ̣Ya bo kë -sü 'ka "dhü, ka -dho bɔ "kpɛnng yö ̣në- 'gü 'ka- pö: «I-pö -zë -wo ̣dhɛ 'bhaa yi 'godhɛ dɔ, "kɛɛ kwɛng- -nu kwa kë -kɔ -da pëfië do 'gü kwa "kwëë, 'ö -ya mü 'zü 'i dhiang -nu zë 'i bɔ- 'ka yii- 'pö- -nu 'gü, -kpinng -ta -dhɛ -nu 'gü -wa!

27 'Yö- -yɔ bɔ ka -gɔ 'ö- pö: «-Ka bhɔ n 'ka taa- ̣gblɛɛn, 'wɔnyaakëmɛ -nu! 'Maa mɛ 'bha ka 'godhɛ dɔ; -a -gɛn -mü ̣dhɛ ka -to kaa- 'wɔn yaa kë -sü ̣në- -bha 'ö- 'wɔn- yën.

28 "Gbʋ- -dho "wɪ -dhɛ bha ̣në- 'gü, 'ö 'wo wo "sɔn "dhiü -bhö klöklödhö, -a -gɛn -mü ̣dhɛ -a "tüng bha- 'gü kö 'ka ka "yan -kpan Ablaamö oo, Izaakö waa- Zakɔbö -nu -bha, waa- Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu ̣gban "pɛpɛ 'dhö -a -bha -gblüdëdhɛ bha- 'gü, "kɛɛ kö ka -zë ̣wa ka -zuö "kpɛnngdhö.

29 Mɛ- -dho 'go 'yënng- -wo -zian 'ka, 'ö go 'yënng- -pö -zian 'ka, 'ö go mɛ -kɔ -së 'gü, 'ö go mɛ ̣kwaa 'gü, 'ö 'wo wo -kɔ -da 'tɛa- do 'gü Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- 'gü.

30 -A yi 'ö bha- 'ka, ̣taama -gɛn 'bha -nu -dho bɔ "dhiü, 'ö "dhiü -gɛn 'bha -nu 'wo bɔ ̣taama.»

Yesu -bha -wëë -wʋ -kpɔ Zedhizadhɛmö -dhɛ -bha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 23,37-39)

31 -A yi do bha- 'ka, 'yö Fadhiziɛn -nu 'bha -nu 'wo nu 'wo- pö- -dhɛ: «-Bhö ziö kö 'i 'dho, -bhö 'go -dhɛ ya- 'gü, -a -gɛn -mü ̣dhɛ Edhodö -ya -dhɛ mɔɔ- sië kö 'ö i zë.»

32 'Yö- -yɔ bɔ 'ö- pö: «-Ka 'dho kö 'ka- pö "gblüüdhɛtiimɛ bha- -dhɛ ̣dhɛ a -tun kö "yina yaa -nu kë mɛ "bhıı- 'gü -dhɛ ya- 'gü, 'ö 'a "yuëdhi -nu dha ̣dɛɛ waa- dhia" -nu 'gü 'yö 'a- -gɔ -da 'plöö dhia" ̣taama, 'yö 'a gun -na 'dho-.

33 -A -gɛn -mü ̣dhɛ 'kö 'zü 'ö -ya "yan "ʋʋ "yan 'ö- -ta, "kɛɛ -a -dhɛa -bha ̣dhɛ 'a "ta bha- 'sü "dhü ̣dɛɛ waa- dhia" 'gü kö 'a 'dho 'a -da 'ka Zedhizadhɛmö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka, -a pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̣dhɛ -a -dhɛ 'yaa -bha ̣dhɛ 'mɛ 'ö -kë Atanna -wʋdhiüloomɛ 'ka -wa zë -dhɛ "wɛɛ 'bha 'gü kö 'yii kë Zedhizadhɛmö -dhɛ -zë 'ka.»

34 ̣Dhɛ 'ö ̣yaa- pö "dhü, 'yö -ya "gbʋ bɔ -sü -bha Zedhizadhɛmö -dhɛ -bha 'ö- pö: «Zedhizadhɛmö -mɛ -nu, Zedhizadhɛmö -mɛ -nu, ka 'kö kaa-

yë 'dhö -mü Atanna -wʋdhiʋloomɛ zë -sü 'ka, 'ö 'mɛ 'wo- -nu bɔ ka -dhɛ kö -wo 'pa ka -bha 'ka -gwë -zuö -nu 'ka- -nu zë- 'ka bha, -yö -gun n "piʋ ɖhɛ 'a- "slë mɔɔ- -kɔ ɖgban -kɔ ɖgban 'gü kö 'a ka ɖloo 'ko -ta n gban ɖwlöö ɖhɛ -kɔ 'ö -tɔdhee "buɛdhe -yö ö 'në -nu -kë 'ka -a 'dhö, "kɛɛ 'kii- -yɔ bɔ n -gɔ!

35 Yö ɖnë- -wɔn 'gü, 'yö 'a dho n kwaa- ka -wɔn -zü, "kɛɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- ɖdede 'ka ɖdhɛ ka "yan 'yii 'dho -kpan n -kpong 'gü -dhɛ -bha 'zü 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ka dho- pö- 'ka ɖdhɛ: «'Mɛ 'ö nu kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü bha, Atanna -bha 'dhuë- -ya -mɛ 'kun!» bha- -bha.»

14

Yesu -bha "yuëdhi do 'bha dha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

1 Yi do 'ka 'yö Fadhiziɛn -nu -gɔmɛ do 'bha -yö Yesu -dhɛ ö -gɔ 'kɔɔdhö kö 'wo pë -bhö. -Yö -kë "dhʋ Zuifö -nu -bha ɖglooyi do 'ka. 'Yö dho 'yö -da 'kɔɔdhö. Yaa" kë 'wo wo sië bha Fadhiziɛn -nu -kpɛa 'wo to -wo Yesu 'suan- ɖnë- bho sië.

2 'Wo dho -dhɛ -ga kö mɛ do 'bha 'ö -bhla -yua 'dhö- 'gü -yö dɔ sië- wëëdhö.

3 'Yö 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu 'wo gun mü bha- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Wɔn 'ö -gban "yuëdhi -nu dha -sü -bha ɖglooyi 'ka bha kwa -bha 'tɔng- -ya -pö ɖdhɛ -a -wɔn 'gü? 'Kwa- kë -ee "ɛɛn 'kwa 'dho- -kë -ee?»

4 'Yö -dhɛa -yö ga- -nu -ta, 'yö 'wo dɔ dingdhö. -Yö -to 'gü 'yö Yesu -yö ö -kɔ pa "yuëdhi bha- 'ka 'yö- dha, 'yö- pö- -dhɛ -yö 'dho.

5 ɖDhɛ 'ö ɖya bo -wʋ -kpɔ 'mɛ 'ö- -kë "klʋʋklʋ bha- -bha -sü 'ka, 'yö- pö 'mɛ 'wo to- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'ka bha de -mü 'ka ka kpö 'gü 'yö- -bha 'në "ɛɛn -a -bha -du ɖya -da -klɔng 'gü ɖglooyi 'ka, 'yö 'yii 'dho 'to 'ö- bho mü?

6 -An dhɛɛ" 'ö- kpɔ "dhʋ bha, -a -yɔ 'yii ɖslɔɔ- -nu -gɔ kö -wa bɔ.

-Yɛa -kun -dhɔkëdhe -ta -sü waa- mɛ -dhɛ -dhɔkëdhe -ta -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö

7 ɖDhɛ 'ö ɖya kë "dhʋ, 'yö "gwënng do -da 'mɛ 'wo- -nu -dhɛ -dhɔkëdhe -ta 'wo gun -yɛa -blɛɛsü kɔɔ- sië bha- -nu -dhɛ 'ö- pö:

8 «ɖWa 'mɛ i -dhɛ -dhɔkëdhe -ta, ɖdhɛ dhe dɔ -dhɛ -nu 'dhö, 'bha 'dho -yɛa -blɛɛsü mɔɔ-, -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'kö 'mɛ 'wo ka -dhɛ bha- mɛ 'bha- mü 'ö- ɖbhlëë 'dhö 'kpii- 'ö -ziö i -bha -ta 'bhaa- dɔ.

9 Kë "dhʋ kö 'mɛ 'ö ka -dhɛ bha 'ya 'dho nu 'ö- pö i -dhɛ: ‹-Bhö 'go -yɛa 'dhɛ bha- 'gü kö 'mɛ 'ö ya -yö -ya mü›. ɖYa kë "dhʋ kö ɖya kë kpaɔ 'ka ɖya "pɛ i -bha. Kö i -bha -go -yɛa 'dhɛ bha- 'gü -sü kö 'i 'dho -ya ɖtaama bha- 'yiʋ- yöö i kë.

10 "Kɛɛ 'mɛ 'ö ɖwa i -dhɛ -dhɔkëdhe -ta, -bhö 'dho kö 'i -ya -yɛa -totaamasü ɖnë- 'gü, kë "dhʋ kö 'mɛ 'ö ka -dhɛ bha ɖya nu kö -ya pö i -dhɛ: «N "taɔngdë, -bhö bɔ "dhiʋ!» ɖYa kë "dhʋ, i -gɛngbɔ -dho kë "gblʋgblʋ mɛ "pɛpɛ 'wo -dhɔkëdhe -ta mü bha- -nu ɖgban 'gü.»

11 'Yö- pö: «-A pö 'a- wo ka -dhɛ "dhʋ bha- -gɛn -mü ɖdhɛ 'mɛ 'i dho i -dɪ 'sü -kiandhö i "tɛabɔ -nu -bha, Atanna -dho i -da -a -nu ɖwlöö, "kɛɛ 'mɛ 'i dho i -dɪ -da i "tɛabɔ -nu ɖwlöö, -yö -dho i gba -duɛ 'kpii- 'ka.»

12 ɖDhɛ 'ö ö bo- -pö "dhʋ -sü 'ka, 'yö- pö 'mɛ 'ö- -dhɛ 'ö wɛng- -nu 'wo gun- -gɔ 'kɔɔdhö bha- -dhɛ 'ö- pö: «N "taɔngdë, ɖya kë ɖdhɛ 'bha- pö 'i mɛ -nu -dhɔkë, "ɛɛn 'bha- pö 'i -dhɔkëdhe kë, 'bha 'dho i "taɔngdë -nu oo, i dheebhang -nu oo, i 'kɛ- -nu "ɛɛn i -yayɔɔ -nu 'wo ɖnaɔmɛ 'ka -a -nu -dhɛ

-dhɔkëdhe -ta, kë "dhʊ̈ kö 'wa 'dho i -dhɛ 'pö 'ö 'wo 'wɔn 'i- -kë bha- -gɔyɔɔ dɔ i -gɔ.
13 "Kɛɛ 'bha- pö bhii -dhɔkëdhe kë, -bhö -wëëmɛ -nu waa- ̱niɔɔmɛ -nu, "ta -sü 'bebedhö -mɛ -nu waa- "yanwlümɛ -nu ̱në- -nu -dhɛ.
14 'Bha- kë "dhʊ̈, i zuë" ̱nii -dho -da, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo bha 'waa ̱mɔɔ- -bha kö -wa -gɔyɔɔ dɔ i -dhɛ, ̱ya 'go mü 'zü, Atanna -dho -a -gɔyɔɔ dɔ i -dhɛ, 'mɛ 'wo 'dhang bho- "dhiʊ̈ -a -nu -bö -yi 'ka.

"Gwënng 'ö -gban -dhɔkëdhe 'kpii- kë -sü -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 22,1-10)

15 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'ö wɛng- -nu -a -nu -kɔ -yö gun 'tɛa- do 'gü bha 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö- mɛ do -ya pö Yesu -dhɛ: «̱Ya kë "dhʊ̈ yö -zë 'gü 'sa kö 'mɛ 'ö dho pë -bhö Atanna -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü kö- -mɛ -bha -së "dhɛ!»
16 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Bhö -dhɛ -ga zɔɔ, yi do 'ka 'yö mɛ do 'bha -yö -dhɔkëdhe 'kpii- do -kë, 'yö mɛ 'gbɛ -dhɛ.
17 ̱Dhɛ 'ö pë -bhö "tʊ̈ng ̱ya ̱loo, 'yö ö -bha gwëëmi do bɔ 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ bha- -nu -dhɛ -dhɛ 'gü 'yö- pö -wo nu, -bhöpë ̱ya ma.
18 "Kɛɛ 'yö 'mɛ 'wo bha- -nu ̱gban "pɛpɛ 'wo -kɔ 'dho -sü -bha. 'Yö mɛ -blɛɛsü -ya pö: «N -kpladhɛ -yö n -bha, 'bhlaadhɛ do 'bha 'a- dhɔ ya, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'a 'dho kö 'a -wo mü, ̱dhɛ 'ö "dhʊ̈ -yö n -mawɔn 'to.»
19 'Yö- mɛ do 'bha -ya pö: «Mang -dɪ 'pö, -du -kaɔng do 'a- dhɔ ya, -yö n "piʊ̈ ̱dhɛ 'a dho kö 'a- -nu draan- yë kë -sü -bha. 'Bha 'dho -bhö -a pö i dëmɛ -dhɛ 'mii 'dho nu.»
20 'Yö- mɛ -yaaga -naa -ya pö: «A -go dhe 'sü -dhɛ 'gü -dee 'gü, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'mii 'dho nu 'pö 'yö bha.»
21 'Yö- -bha gwëëmi bha 'ö ö yee kë 'ö nu 'ö -ziö 'wɔn bha- ̱gban -gɛn 'gü "pɛɛpɛdhö ö dëmɛ -dhɛ, 'yö 'wɔn bha 'ö -siö 'mɛ 'ö ̱dhiɔ kë bha- -dhɛ. 'Yö -wʊ -dee 'bha kpɔ gwëëmi bha- -bha 'ö- pö: «-Bhö 'dho -bɛang 'ka "dhɛɛdhɛ waa- zian -gbeng -ta -dhɛ -nu 'gü kö 'i -wëëmɛ -nu, ̱niɔɔmɛ -nu, "yanwlümɛ -nu waa- "ta -sü 'bebedhö -mɛ -nu -dhɛ kö 'ka nu.» 'Yö 'mɛ bha 'ö dho 'yö nu,
22 'yö- pö ö -gɔmɛ -dhɛ: «N dëmɛ, -kɔ 'i- pö 'a- kë- -bha bha 'ma- kë- -bha, "kɛɛ -yɛa 'bha ̱ya 'to.»
23 'Yö- -gɔmɛ -ya pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho zian -gɔ -ta -dhɛ -nu waa- "yasa "piʊ̈ -dhɛ -nu 'gü kö 'i ̱dhiɔ kë, mɛ "ʊʊ mɛ 'i dho -kpan -bha, -bhö -fɛɛ -ya -bha kö -yö nu kö -yö -da 'kɔɔdhö kö 'kɔ -yö pa;
24 -a -gɛn -mü ̱dhɛ a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'mɛ 'a- -nu -dhɛ -a -nu ̱bhlëë -bha bha- mɛ do -zian 'yii dho 'pë 'wo- -kpa bha- din -zian -ga.»

-Kë Yesu -bha ̱klang 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 10,37-38)

25 Yi do 'ka kö mɛ ̱ya ta Yesu -bha kö -wo 'dho sië zian -ta -yɛɛdhö, 'yö ̱slëë ö 'gü 'yö- pö 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ 'ö- pö:
26 «'Mɛ 'ka nu sië bha mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- pö 'ö bɔ n 'ka, "kɛɛ 'ö- -mɛ -yö ö dë oo, ö dhe oo, ö -bha dhebhɔ oo, ö -bha 'në -nu oo, ö dheebhang gɔɔn- -nu "ɛɛn dhong -nu "ɛɛn -a -mɛ -dɪ -bha -tosɛa ̱dede -zian fië bho n -bha, kö ma ̱klangdhiʊ̈ 'yaa -mü.
27 "Ɛɛn 'zü 'mɛ 'yii "wɪ- -bha kö -yö saan" n -wɔn 'gü, kö 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö kë ma ̱klangdhiʊ̈ 'ka.»

28 'Yö- pö: «-A pö 'a- wo ka -dhɛ "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'bha 'yaa
'dhö ka kpö 'gü bha kö -ya pö ̱dhɛ yö -zë 'ya- pö 'ö 'kɔ dɔ, 'yaa 'yaanu kö
-yö ö -zʋ 'gɔn 'pë 'ö dho ̱mɔɔ 'kɔ bha- dɔ -sü -bha kö -yö bo- -wɔn -ta,
29 kë "dhü kö 'ya 'dho ö bo 'kɔkpan -ya -sü 'ka 'ö 'wëë- -yö kɔn, 'ö ̱fië- 'kɔ
dɔ -sü -bha 'ö mɛ 'wo "yan -kpan bha kö -yö 'kɔ bha- dɔ sië bha 'wo ̱wɛɛ
dɔ -bha 'wo- pö:
30 «'Mɛ 'ö ya, -yö -gun 'kɔ dɔ sië "kɛɛ ̱ya ̱fië- -bha -wa!
31 "Ɛɛn 'zü -gblüdë -mɛɛ -mü, 'yö ̱yaa- pö 'ö 'dho -gblü bha, "kɛɛ kö mɛ
"gblü -kaɔng do ̱në- -gɔ, 'yö 'yaa 'yaanu 'yaa ö -zʋ 'gɔn "ni 'ö- faan dho
̱mɔɔ 'mɛ 'ö nu sië- -gɔ mɛ "gblü -kaɔng ̱plɛ 'ka bha- -bha -sü -wɔn 'gü,
'yö 'yaa gun -na 'dho-?
32 -A -mɛ ̱yaa- yö ̱në- kë "dhü, 'yö ̱ya kë ̱dhɛ 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha, 'yö
-gblüdë 'dhɛ bha- to ̱gblɛɛn, 'yö mɛ bɔ- -dhɛ 'yö- pö: «-Gblü 'yaa n "piü».
33 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- 'ka 'ö ka kpö
'gü 'ö 'yii ö kwaa- pë "pɛpɛ 'ö- -gɔ -a ̱gban -zü, kö -yö ziö n ̱keng-, -a -mɛ
'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö kë ma ̱klangdhiü 'ka.»

(Matiö 5,13; Makö 9,50)

34 'Yö- pö: «̱Wee 'ö bha pë -së -mü, "ɛɛn 'yaa "dhü -ee? "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ
̱wee din ̱ya 'go- -bha kö "slë "wɛɛ 'bha 'kö 'wo dho- kë ̱taamasü 'gü kö-
din -yö dhi 'yaa 'dhö 'zü.
35 Kö ̱ya kë pë see- -sü ̱në- 'ka bha, kö- ̱trɔɔn 'yaa 'dhö 'zü "sɛ waa-
"dung -zian 'bha -bha. Kö ̱ya 'to -zuö "kpɛnng -pë ̱në- 'ka.» 'Yö- pö: «'Ma-
pö "dhü, 'wɔn ma -tʋ 'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ -bha -ya 'gü ma!»

15

"Gwënng 'ö -gban Atanna -bha -tuü -nu 'wo ̱dhɛng 'ö ̱waa- yö -a -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 18,12-14)

1 -A "tüng bha- 'gü, 'niisɔngkunmɛ -nu waa- 'wɔnyaakëmɛ "wɛɛdhe -nu
-gun nu sië Yesu -dhɛ 'gü kö 'wo "tʋ 'to- -wʋ -bha.
2 'Yö Fadhiziɛn -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo -ya Yesu ̱tɔɔ kë -sü -bha
"waa 'gü 'wo- pö: «Mɛ 'kö ya yö -zë waa- 'mɛ 'ö- -nu "ta -kɔ 'yaa -së bha
̱në 'wo ̱nëng 'kwëë-. Wɛng- -nu -wo pë -zian -bhö wo "kwëë.»
3 'Yö Yesu -yö "gwënng do -da -nu -dhɛ -a -wɔn 'gü 'ö- pö:
4 «De -mü ka kpö 'gü 'yö "bhlaa këng do ̱ya kë- -gɔ, 'yö- do ̱ya ̱dhɛng
'yö 'yaa- -kaɔng "sueisiö waa- "bhlaa "sueisiö 'ö to bha- 'to "tʋng -ta, 'yö
'yaa 'dho- do ö ̱dhɛng bha- mɔɔ- -dhɛ 'gü, 'yö 'yaa 'to- mɔɔ- -dhɛ 'gü 'yaa
'dho 'yaa zun- 'ka -a yö -sü -bha?
5 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ: ̱Ya kë ̱dhɛ- -mɛ ̱yaa- yö, -a ̱nii -yö -da 'ö- sü
'ö- -wɔ ö gbaandhö,
6 'ö nu- 'ka "kwɛandhö 'ö ö "tɛabɔ -nu waa- ö -yayɔɔ -nu -dhɛ 'ö- pö- -nu
-dhɛ: «-Ka nu kö 'kwa ma "tan kë n -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ma "bhlaa 'ö
̱dhɛng bha 'ma- yö!»
7 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: -Kɔ do bha ̱në ̱niidadhe -yö
kë- 'ka dhang- 'gü kö 'wɔnyaakëmɛ doseng -zian ̱ya bɔ Atanna 'ka "kpʋng
̱taa 'ö -ziö 'ka mɛ -kaɔng "sueisiö ga "sueisiö 'ö pö 'aa- -nu -bha -a -nu -dı
'gü, 'ö- -nu -mawɔn 'yaa -bɔ Atanna 'ka -wɔn -bha 'zü -a -nu -wɔn -ta.»

"Gwënng 'ö -gban 'wëë- "puu ga 'ö ̱dhɛng -a -bha 'ö Yesu -ya -da 'ö Dhukö -ya -dhiang zë

8 'Yö go mü 'zü 'ö- pö: «Kö 'wëë- "puu ga -kaɔng do -yö kë dhebhɔ do -gɔ,
kö- ga do -yö ̱dhɛng, -yö -dho -dhangbha dɔ 'ö -pia sü 'ö- -ziö 'kɔ "piü -dhɛ
̱gban "pɛpɛ 'gü, "fɔn kö ̱yaa- yö. "Ɛɛn 'yaa kë "dhü -ee?
9 ̱Ya ö bo- yö -sü 'ka, 'yö ö "tɛabɔ -nu waa- ö -yayɔɔ -nu -dhɛ 'yö- pö:
«-Ka nu 'kwa ma troo kë n -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ma 'wëë- "puu ga 'a kë-
̱dhɛng bha 'ma- yö!»
10 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ: Kö 'wɔnyaakëmɛ do -yö bɔ Atanna 'ka,
-a ̱niidadhɛ -yö -kë -a -bha "kië -nu kpö 'gü dhang- 'gü -kɔ do bha ̱në-
'gü.»

"Gwënng 'dhɛ 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban 'nëgɔɔn do 'ö ̱dhɛng -a -bha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

11 'Yö -ya mü 'zü 'ö "gwënng do 'bha -da 'ö- pö: «Gɔndënë do 'bha ̱në
gun, 'yö 'nëgɔɔn ̱plɛ -yö gun- -gɔ.
12 'Yö- mɛ "bhlëngsü -ya pö ö dë -dhɛ yi do 'ka 'ö- pö: «N dë, i 'kɛan- 'ö
dho 'to yi -gɔ dhia" bha, -bhö -a 'gü -gblü kö 'i n -bha nu.» 'Yö- dë -yö ö
'kɛan- 'gü -gblü -a -nu -ta.
13 ̱Dhɛ 'ö mɛ "bhlëngsü bha 'ö ö -kɔ -da ö -bha ̱naɔ bha- 'gü, 'yö
-dhɛkpaɔyi 'në 'bha -kë, 'yö ̱wlü 'ö dho "sɛ ̱gblɛɛn 'bha 'gü, 'yö -ya
'nëglɔɔndhɛ kë -sü -bha ̱naɔ bha- 'gü, 'yö -ya -a 'gü see- -sü -bha.
14 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo- ̱gban 'gü see- -sü 'ka "pɛɛpɛdhö, 'yö "vüü -yö -da
"sɛ bha- 'gü, 'yö -kpla -yö zun- 'kun -sü -bha.
15 'Yö dho 'yö -da yë 'gü "sɛ bha- 'gü mi do "piü, 'yö 'mɛ bha 'ö- bɔ ö -gɔ
-bhɔ -kluu 'gü kö -yö -ya -a -nu -gɔ "dhiü.
16 "Tüng 'ö gun- 'ka -bhɔ -gɔ "dhiü bha, -bhɔ -nu -bhöpë 'wo- nu- -nu -dhɛ
bha- 'bha -bhö -dhɔ -gun -bha; -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö -bhöpë 'bhaa- -gɔ, (kö
din- -ya kë së), "kɛɛ 'waa gun- -bha nu së.
17 Yi do 'ka 'yö 'yaanu 'ö ö -zʋ gɔn "fluudhö 'yö- pö: «Din- -yö n -zë -më
-wɔn -zë 'gü kö 'mɛ 'wo yë 'gü n dë -gɔ -wo 'gbɛ, "kɛɛ kö -wo pë -bhö 'wo
̱fië- -kpɛa -bha.
18 A -dho "wlü 'a dho n dë "piü, 'ö 'a- pö n dë -dhɛ: «N dë, -bhö n 'to, 'ma
-da Atanna "dhiü, 'ma -da i "dhiü,
19 -a -dhɛ 'yaa -bha -zianwo 'zü ̱dhɛ -wo i 'tɔ pö n -bha ̱dhɛ i gbö -mü
n 'ka, "kɛɛ 'kö 'zü 'i n 'sü -zianwo ̱dhɛ i -bha yëkëmɛ do 'dhö kö 'yö bha.»
20 ̱Dhɛ 'ö 'në bha 'ö ö -zʋ gɔn "dhü, 'yö ̱wlü 'ö dho ö dë "piü.

̱Dhɛ 'ö- dë -ya yö kö -yö nu së, 'yö dho dɔ- -gɔ zian- -dhɛ ̱gblɛɛn 'gü,
'yö -wëë -yö bɔ- -ta ̱dedewo, 'yö -bɛang sü 'ö dho ö gbö bha- "dhiü -gɔ 'yö
dho 'yö ̱Ioo- -bha.
21 'Yö- gbö -ya pö- -dhɛ: «N dë, 'ma nu, "kɛɛ nu 'a- wo bha a- -dɔ ̱dhɛ
'ma -da Atanna "dhiü, 'ma -da i "dhiü, -a -dhɛ 'yaa -bha 'zü ̱dhɛ -wo i 'tɔ
-zian pö n -bha.»
22 "Kɛɛ 'yö- dë -ya pö ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka 'dho "vaandhö
kö 'ka nu ma ̱gbauu- ga -sësü ̱dede 'ö 'kɔɔdhö bha- 'ka kö 'ka- -da n gbö
ya- -bha, kö 'ka kɔnggaapë -ya -kɔ -bha (kö -ya -zɔn ̱dhɛ -kɔ do 'ö gun-
-bha n -gɔ -blɛɛsü bha ̱ya kë 'zü- -bha -deewo), kö 'ka -slu -ya -gɛn -bha!
23 -Ka 'dho kö 'ka nu -du "gbɔng 'ö 'kwa- "dhiü gba 'ö ̱ya "yɔn kë bha-
'ka kö 'ka- zë kö 'kwa pë -bhö kö 'kwa troo kë!
24 -A -gɛn -mü ̱dhɛ n gbö 'ka- -ga së 'ö dɔ bha, ̱ya gun ̱ya kë ̱dhɛ 'mɛ
̱ya ga ̱në- 'dhö, n gbö 'ö ̱ya bhɔ -deewo ö dɔ bha ̱ya gun ̱ya ̱dhɛng
'nu n -gɔ, "kɛɛ 'yö 'ma- yö bha!» 'Yö 'wo -ya troo kë -sü -bha.

25 "Kɛɛ kë 'wo- wo sië "dhü bha kö -a gbö 'kpiisü -zë -yö 'bhlaa. ̱Dhɛ 'ö
̱ya nu ̱ya ̱loo "kwɛandhɛ "sɔɔ, 'yö- "tʋ -yö -da "wɪpë -nu waa- troo -nu
-wʋ 'gü.
26 'Yö ö dë -bha gwëë" -nu bha- mɛ do -dhɛ 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Kwa-
ma "kwɛandhö?»
27 'Yö gwëëmi bha 'ö- pö- -dhɛ: «I dheebhang 'ö kë dho "sɛ "piü bha ̱në
̱ya ö yee kë ̱ya nu, 'yö i dë ̱ya -du zë- -dhɛ, nu 'ö- wo kö -a "klüüklü -sü
-yö -kpan -bha bha- -wɔn 'gü.»
28 -A ma 'ö- wo "dhü bha 'yö -siö -dhɛ, 'yö -zʋʋ -kë 'ö- pö 'yii 'dho 'dho
"kwɛandhö. -A dë- -zun "kpɛnng -gɛn ̱nɛ, 'yö ̱bhɛa- -dhɛ kö 'wo 'dho
'kɔɔdhö.
29 "Kɛɛ 'yö- pö ö dë -dhɛ 'ö- pö: «Ma -zë 'a zun yë -kë i -dhɛ -sü -bha "dhü
'yi bha- 'ka, yö ̱në- ̱dɛɛ 'dhö 'dhö, 'mii i -wʋ bho- "piü do, "kɛɛ 'bhii -bhʋ
'në -zian nu n -dhɛ do kö yaa- n "tɛabɔ -nu 'yi- -bhö kö 'yi troo kë- -ta,
30 "Kɛɛ i gbö 'kö yö -zë 'ö i -bha ̱naɔ sü 'ö dho- 'ka "sɛ "piü, 'ö- ̱gban 'gü
see- -zuadhe -nu -bha bha, yö -zë 'ö nu 'bha -du 'kwa gun- "dhiü gba sië
bha- zë- -dhɛ -kɛɛ!»
31 'Yö- dë -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «Gɔnnë, bhi -zë kwɛng ko 'ko "piü yi ̱gban
'ka, pë "pɛpɛ 'ö n -gɔ ya i -bha -mü,
32 "kɛɛ bhii ̱dede -bhö -a -ga bha, i 'zlaa- 'ö dɔ ya, ̱ya gun ̱ya kë ̱dhɛ
'mɛ ̱ya ga- 'dhö, 'yö ̱ya -bö 'ö dɔ bha, ̱ya gun ̱ya kë ̱dhɛ 'mɛ ̱ya ̱dhɛng
-a 'dhö, 'yö 'ma- yö ö dɔ bha. (-A -kë "dhü -sü 'gü, -a -dhɛ -gun -bha ̱dhɛ i
'zlaa- 'ö nu bha, 'kwa- 'gü -troo kë kö 'kwa kwa "dhia bho).»

16

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban ̱flümɛ 'wo ̱naɔ to- "piü -a -bha 'ö Dhukö -ya pö

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö go mü 'zü 'yö "gwënng -dee 'bha -da ö -bha
̱klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «Gɔndënë do 'bha -yö -gun, 'ö ̱naɔ gun- -gɔ. 'Yö-
-bha ̱naɔ bha- -gɔdhiümɛ -yö gun.
Yi do 'ka 'yö 'wo nu 'wo- pö ̱naɔmɛ bha- -dhɛ ̱dhɛ -a -bha ̱naɔ
-gɔdhiümɛ bha -ya -bha ̱naɔ bha- 'gü ̱në- see- sië.
2 'Yö gɔndë bha 'ö ö -bha ̱naɔ -gɔdhiümɛ bha- -dhɛ 'ö- pö- -dhɛ: «-Wʋ
-nu 'a- ma sië i -bha ya- 'bha 'yaa n -zʋ 'kun. ̱Dhɛ 'ö "dhü, -bhö nu kö 'i
ma ̱naɔ bha- "kplëng bho n -dhɛ; -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'yaa n "piü ̱dhɛ 'i -ya
-gɔ "dhiü 'zü.»
3 'Yö 'mɛ 'bha 'ö zun ö -zʋ 'gɔn -sü -bha 'ö- pö: «N dëmɛ -ya pö 'ö- wo
yöö ö -bha ̱naɔ ̱gban 'sü n -gɔ ya, a -dho -a kë mü ̱dhɛ, "kɛɛ kö 'ke- kë
"sɪ 'yaa n -dhɛ, kö -gbadhɛsü -yö n 'gü 'pö 'yiüsü ya?»
4 'Yö- pö: «'Kwa- ma, 'pë maa kë kö mɛ -nu -wo n gba -yɛa 'ka wo -gɔ
'kɔɔdhö kö ̱wa n kë yë bha- 'gü 'ma- dɔ.»
5 'Yö ö dëmɛ -bha "pɔ 'dhö 'mɛ 'ö- -nu -bha bha- -nu -dhɛ, 'yö- pö mɛ
-blɛɛsü -dhɛ: «N dëmɛ -bha 'wëë- ̱dhɛ 'pö i -bha?»
6 'Yö- pö: «-A -bha "yɔn "gbʋnggbʋ këng do ̱në n -gɔ.» 'Yö- pö- -dhɛ:
«-Bhö 'yaanu kö 'i i -dɪ -bha "pɔ 'sëëdhɛ bha- -bɛn zë kö 'i -ya 'gü ̱dhɛ "yɔn
"gbʋnggbʋ -kaɔng "sɔɔdhu ̱në i -gɔ.»
7 'Yö go mü 'ö- pö mɛ do 'bha -dhɛ 'ö- pö: «'Yö bhi -zë ̱wɛ?» 'Yö- -yɔ
bɔ 'pö- -gɔ 'ö- pö: «-A -bha -mlüga 'tɛa- -yan këng do ̱në n -gɔ.» 'Yö- pö-
-dhɛ: «-Bhö i -bha "pɔ 'sëëdhɛ 'sü 'pö kö 'i -kaɔng "saaga -bɛn zë- -ta.»
8 ̱Dhɛ 'ö ̱naɔmɛ bha 'ö- ma ̱dhɛ ö -kɔdhiümɛ ̱flüsü bha ̱yaa- kë "dhü,
'yö "dhɛ -ya -ta 'ö- pö -yö -dɔ 'wɔn kë -dhɛ 'ka. ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- pö "dhü,

'yö- pö ö -bha klang -nu -dhɛ: «-A pö 'a- wo ka -dhɛ "dhü bha- -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ 'wo dɛɛ -yën ya- 'gü ya, -wo woo- 'wɔn -nu -zun 'ko "dhiü kë -kɔ -dɔ wo 'ko zinng 'gü 'ö -ziö 'ka 'mɛ 'wo Atanna dɔ -a -nu -ta.»

9 'Ö go mü 'yö- pö 'zü ö -bha klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «-A -kë "dhü -sü 'gü, mang -dı 'pö a- -pö ka -dhɛ dhɛ: "Dhang -naɔ 'ö "kpʊng taa yö bha, 'ka "taɔngdëdhɛ 'kun- 'ka mɛ -nu -bha. Ya kë "dhü, -a naɔ 'ö ka -gɔ bha ya yën yi 'ö- 'ka Atanna -dho ö -kɔ 'kpɔ ka -gɔ -a -bha sii 'ö 'yaa yën bha-këdhɛ 'gü,

10 'sa 'mɛ 'ö 'wlɔɔdhɛ -kë 'wɔn 'sɛɛnnë -nu 'gü, kö -yö -dho -a kë 'wɔn 'kpii- 'gü 'pö, "kɛɛ mɛ 'ö 'yaa 'wlɔɔdhɛ kë 'wɔn 'sɛɛnnë 'gü, kö- -mɛ 'yii dho-kë 'wɔn 'kpii- 'gü.

11 -A -kë "dhü -sü 'gü, ya kë dhɛ 'wii ka 'wlɔɔdhɛ yö flü -naɔ 'ö "kpʊng taa yö bha- -wɔn 'gü, 'dee dho mɔɔ- -bha 'ö naɔ -së 'ö Atanna "piü bha- -kɛfama bho ka -bha?

12 Ya kë 'zü dhɛ mɛ -nu -bha pë 'wo- -duɛ bho ka "piü bha 'kii- 'kun -së, Atanna -dho -a 'dhɛ ka -bha 'ka -a nu ka -dhɛ -kɔ -kë dhɛ?

13 -Yö kë ka "yaan dhɛ: Mɛ do 'yaa mɔɔ- -bha kö -yö yë kë mɛ plɛ "piü. Ya kë "dhü, ya kë -kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü mɛ do -san -dho -a kë 'ö mɛ do -dhɔ -ya -kë. "Ɛɛn 'zü -yö -dho -kplü mɛ do -bha, 'ö- mɛ do to. Kaa -dı 'pö 'kii 'dho mɔɔ- -bha kö 'ka kë Atanna -bha mɛ 'ka kö 'ka -ya mü 'zü 'ka kë naɔ -gɔ dhuëngdhɛ 'gü -kɔ do bha në- 'gü.»

-Kɔ 'ö Yesu -yö tɛanwɔn pö- 'ka Fadhiziɛn -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 11,12-13; Matiö 5,31-32; Makö 10,11-12)

14 Dhiang -nu 'ö Yesu gun- zë sië "dhü bha kö Fadhiziɛn -nu "tʊ -ya -bha. "Kɛɛ dhɛ 'ö -kë dhɛ naɔ -dhɔ -ya -nu kë "gbıı- bha, -wo -gun wɛɛ në-dɔ sië- -bha.

15 -Ya -pö -nu -dhɛ yö në- -wɔn 'gü 'ö- pö: «Fadhiziɛn -nu, ka -zë -kɔ 'ka dho- kë- 'ka kö 'ka bhɔ mɛ -nu 'gü Atanna dhɔɔbhaawɔn kë -mɛ -bha në 'ka- -dhɛ mɔɔ, "kɛɛ 'sa kö yö -zë -yö -dhɛ yö ka zuë" "piü. 'Pë 'ö mɛ "bhıı- -nu -zë -a -nu 'gü pë -së 'ka bha në yö -zë 'gü pë -yënngsü 'ka.

16 Ya 'go mü -a -bha 'tɔng- -nu 'ö Moizö -ya -bɛn zë yi 'bha 'ka bha waa- -wʊdhiüloomɛ -nu -a -nu -bha "tüng në gun -blɛɛsü kö Zan 'yii bhɔ kö. (Kë "dhü kö -yö Atanna -dhidhɛwɔn kë -kɔ -gleng -da Izraɛdhö -mɛ -nu -bha), "kɛɛ 'ö go Zan bhɔ -sü -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka dɛɛ bha, naɔ -së 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha në 'yi- pö sië. Mɛ gban -wo wo 'gü dɔ sië "gbıı- yö në- -wɔn 'gü 'yö 'wo -kplakpla zë sië kö 'wo -da mü bha.

17 "Kɛɛ yö në- gban 'gü, dhang- waa- "sɛ -a -nu ziö -sü -dho kë -bhaasü Atanna -bha 'tɔng- bha- blünga -zian -go -bha -sü 'ka.

18 -A -kë "dhü -sü 'gü, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- dhe bho "bü 'ö- -dee sü kö -yö -da në- wo mɛ -nu -bha "piü bha. 'Sa kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö -yö dhe 'ö wa wo bo- 'ka -a 'sü, kö- -mɛ -yö -da në wo sië mɛ -nu -bha dhe "piü bha.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban naɔmɛ do waa- -wëëmɛ do 'wo- -dhɛ Dhazaa -a -nu -bha 'ö Dhukö -ya pö

19 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Naɔmɛ 'kpii- 'bha në gun, sɔ -nu 'wo gun- -gɔ, "yi 'yaa zun- 'bha -bha. -Yö -gun sɔga "kpɛakpɛa -dı -slɔɔ 'ö -ma 'yaa wo- sɔng -bha bha në- -da sië. 'Yö -dhɛ "puu 'ö kpaɔ, 'yö ö "dhia bho 'yö pë -sɛsɛngbɔ -nu -bhö.

20 -Wëëmɛ 'bha -yö gun mü 'pö 'wo- gun -dhɛ sië Dhazaa. Bhiëë -yö -gun
-bha -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü, 'yö gun nu sië -kpɛawo 'ö -wɔ ̱naɔmɛ bha- -gɔ
'kɔ "dhiëngdhö.
21 Kë "dhʉ̈ kö 'mɛ bha 'ö 'pë 'ö- -bhö sië kö- ̱blünblün 'në -nu 'wo ̱wɛnng
bha -wa nu ö -dhɛ kö 'ö- -bhö. Kö 'gbɛn- -nu -wo nu sië 'wo bhiëë 'ö- kwi
-bha bha- -ma pa -nu wo.

22 Yi do 'ka 'yö -wëëmɛ bha 'ö ga, 'yö Atanna -bha "kië -nu -wa sü 'wo
dho- 'ka -dhɛ -së 'ö Ablaamö "sɔɔ bha- 'gü. 'Yö ̱naɔmɛ bha yöö -dɪ 'pö 'ö
dho 'ö ga. 'Yö 'wo dho 'wo- -wɛɛ bho.
23 ̱Dhɛ 'ö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo ̱geebɔɔ 'pö, 'ö -wëëdhɛ yö sië mü ̱dedewo,
'ö dho ö "yan "dhiʉ̈ "wlü kö -yö -dhɛ -ga, kö Ablaamö -yö dɔ sië -dhɛ 'bha
'gü 'tiii mü, "kɛɛ kö Dhazaa -ya "piʉ̈ mü.
24 'Yö ö -wʋ "dhiʉ̈ ̱wlü "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «N dë Ablaamö, -bhö dɔ "gbɪɪ-
kö 'i n -wëë -ga kö 'i Dhazaa bɔ kö -yö ö kɔngga "zɔ "yɛ "yi -bha kö -yö nu-
'ka -ya zun n 'nɛɛ- ̱taa kö -yö ̱dhië -dhe! Saan" -yö 'ma sië n -bha pɛng
ya- 'gü "gbɪɪ- -wa!»
25 'Yö Ablaamö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Gɔnnë n gbö, -a 'wɔn kë i "yaan
̱dhɛ -tosɛa -së -zë -a 'bha ̱në 'i gun- kë sië "kpʋng ̱taa bha. -A "tʉ̈ng bha-
'gü kö Dhazaa -dɪ 'pö -yö saan" 'gü, "kɛɛ 'yö dɔ 'kwa- wo ya yö -zë ̱nii 'dhö
-da sië -dhɛ ya- 'gü 'yö bhi -zë 'i -wëëdhɛ yö sië bha.
26 "Kɛɛ yö ̱në- ̱gban 'gü -zianwo, ̱zinng -yö kwa ̱zinng 'gü, ̱gblüga
do 'bha -yö kwa ̱zinng 'gü bha- -kë ̱gblɛɛn -kɔ 'yaa -së. Kë "dhʉ̈ kö mɛ
̱yaa- pö 'ö 'go yi "pɛan "piʉ̈ kö 'ö bɔ ka "pɛan "piʉ̈, "ɛɛn kö -yö 'go ka "pɛan
"piʉ̈ -yö bɔ -dhɛ ya- 'gü, kö 'ya 'dho ̱mɔɔ- -bha.»
27 'Yö ̱naɔmɛ bha 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbɪɪ- 'sa, n dë Ablaamö, bhɛa" ̱në 'a-
wo i -dhɛ kö 'i Dhazaa bɔ n dë -gɔ 'kɔdhi 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ n dheebhang
-nu "sɔɔdhu -wo mü.
28 Kö -yö 'dho -yö 'wɔn -nu ya- -nu -gɛn dɔ- -nu -dhɛ kö wo -zë -wo Atanna
-wʋ -ya ̱bhlëë 'gü kö 'wa 'dho nu -wëëdhɛyödhɛ ya- 'gü.»
29 'Yö Ablaamö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'ö Moizö -ya
-bɛn zë bha -yö mü, -a 'dhɛ 'ö- -wʋdhiʉ̈loomɛ -nu -wa -bɛn zë 'pö bha -yö
mü, -wo -dho -a -wʋ pö- -nu -dhɛ, -wo wo "tʋ 'to- -bha!»
30 'Yö ̱naɔmɛ bha 'ö- pö Ablaamö -dhɛ: «(̱Iin, -yö "dhʉ̈ tɛan- 'ka n dë
Ablaamö,) "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo bha wo -zë -a -nu -wʋ ̱në 'yii 'dho ̱mɔɔ- -nu
-bha. "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ mɛ ̱ya 'go ̱geebɔɔ kö -yö 'dho -a -nu "piʉ̈, -wo
-dho wo bo wo kë -sɔng -nu 'ka yö -zë 'gü.»
31 'Yö Ablaamö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'wii wo "tʋ to 'sëëdhɛ
'ö Moizö waa- Atanna -wʋdhiʉ̈loomɛ -nu 'wo- -bɛn zë bha yö -zë -wʋ -bha,
'kö mɛ "yaandhe -zian yöö 'go ̱geebɔɔ kö -yö 'dho, 'yii 'dho bhɔ- -nu 'gü
tɛan- -bha.»

17

Yesu -bha mɛ ̱klangkëwʋ 'ö -gban mɛ 'ko -nu -mawɔn 'to -sü, -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü waa- gwëëmi këwɔn -nu bha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 18,6-7.21-22; Makö 9,42)

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʉ̈, 'yö Yesu -yö go mü 'zü 'ö dhiang zë ö -bha ̱klang
-nu -dhɛ 'ö- pö: ̱Ya kë -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö 'gü, 'wɔn- -dho -da -nu wo mɛ "bhɪɪ-
-nu -gɛn 'gü 'ö 'wo -da Atanna "dhiʉ̈, "kɛɛ 'mɛ 'kö yaa- -kë 'wɔn -nu bha-
-nu -da mɛ -gɛn 'gü -mɛ 'ka bha ̱në- -mɛ bha dho kë -wëësü.

2 -Gwë kpö 'kpikpi -zian -dun -a -mɛ bhɔ -bha -sü 'wo- -zuö 'ka ̱weeyi
̱bhaa -a fië- -dhö -a -mɛ -bha 'mɛ 'wo ̱dhɛ 'në 'sɛɛnnë -nu ya- -nu 'dhö
'dhang -bho n "dhiü -sü 'gü bha mɛ do zian -da Atanna "dhiü -sü -bha.
3 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka "ta ka 'suan- 'ka. ̱Ya kë ̱dhɛ i dheebhang
̱ya 'wɔn yaa kë i 'ka, -bhö -a -dhiang zë -së 'ka kö 'i -dhio dɔ- -ta. ̱Ya kë
̱dhɛ ̱ya "wɪ i -bha -bha kö -yö ö bo ö ̱sɔng bha- 'ka, -a -mawɔn 'to.
4 ̱Ya kë ̱dhɛ ̱ya -da i "dhiü ̱dhɛ pë "saɔplɛ 'dhö -dhɛkpaɔyi do 'ka, kö
̱ya -da i "dhiü -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do kö -yö nu -ya pö i -dhɛ ̱dhɛ 'ya -da i "dhiü,
"kɛɛ 'yii 'dho- 'bha kë "dhü 'zü, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'i- -mawɔn 'to.
5 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö- -bha bɔmɛ -nu -wa pö- -dhɛ: «Yi
Dëmɛ, -bhö yi -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü taa kë!»
6 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ
-sü ̱ya kë -zianwo ̱dhɛ "pënngga 'dhö, 'ka- pö "dhü 'kpii- 'ö dɔ ya- -dhɛ
-yö 'go ö "gblʋʋ kö -yö 'dho dɔ ̱weeyi ̱bhaa, -yö -dho 'dho ka -wʋ bha-
"dhiü.»
7 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'ka ya de -mü 'ka ka kpö 'gü 'yö- -bha
̱dhuëngɡɔmi ̱ya 'go 'ke- kë -dhɛ 'gü kö -yö nu, "ɛɛn ̱ya 'go -tuü -maa kë
-dhɛ 'gü kö -yö nu, 'yö dho ̱mɔɔ- -bha kö -ya pö- -dhɛ: «-Bhö nu "vaandhö
kö 'i pë -bhö? -A -mɛ 'yaa 'dhö.
8 'Pë 'ö dho- pö yö -mü ̱dhɛ -yö ö baa-, -yö 'bhlaa- -sɔ bha- bho ö -bha
kö -yö ö "dhi mɔɔ- kö 'ö pë -bhö kö 'ö müpë mü. Kö ̱ya bo ö -bha bha- 'ka
kö yö -zë -yö gun -na 'yaanu kö -yö ö -bha -bhö "ɛɛn ö -bha müpë mü.
9 Kö -yö kë ̱dhɛ yöö- nuɛ" 'bha ̱në- bho -a këwɔn -bha 'yaa -mü. "Ɛɛn
'yaa "dhü -ee?
10 Ka -bha -yö -kɔ bha ̱në- 'gü 'pö. ̱Ya kë ̱dhɛ -wʋ -nu 'a dho- 'kpɔ
ka -bha bha, 'ka ka bo- ̱gban 'gü -wɔn kë -sü 'ka, -kaa pö: «Gwëëmi
"wɛɛwɛɛdhe -mü yi 'ka, yi kë -yë ̱në 'yi- -kë, nuɛbhomɛ -zian 'yaa -mü yi
'ka.»

-Weeyuamɛ -kaɔng do 'ö Yesu -ya -nu dha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

11 ̱Dhɛ 'ö yi do 'ka kö Yesu -yö 'dho sië Zedhizadhɛmö, 'yö bɔ Samadhi
-sɛ waa- Gadhidhe -sɛ -nu -naa "dhiü.
12 'Ö gun kö -yö -da sië 'pödhɛ do 'bha 'gü, 'yö ̱weeyuamɛ -kaɔng do 'wo
nu dɔ- -gɔ zian-, -wo -to 'ka 'bleng -bleng, 'yö 'wo wo -wʋ "dhiü ̱wlü 'wo-
pö- -dhɛ:
13 «Yesu yi Dëmɛ, -bhö yi -wëë -ga -dhe!»
14 ̱Dhɛ 'ö- -nu yö, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'dho kö 'ka ka -dɪ -zɔn
"saabhomɛ -nu -dhɛ!» ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha 'wo 'dho sië, 'wo dho "kan
wo -ta kö ̱wa kë "klʋʋklʋ.
15 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha- mɛ do 'ö ö -dɪ yö kö 'ya kë "klʋʋklʋ 'kpakpadhö,
'yö -yɛ ö 'gü 'zü -deewo 'ö nu Atanna 'tɔ bhɔ -sü 'ka "gbɪɪ- 'ka.
16 'Yö nu 'ö zun ö kpiö 'gü Yesu -dhɛ, 'yö zun- nuɛ" bho -sü -bha, "kɛɛ 'sa
kö Samadhi mi ̱në gun 'mɛ 'kö bha- 'ka.
17 Yesu -ya -pö yö ̱në- -wɔn 'gü 'ö- pö: «Mɛ -kaɔng do 'wo gun bha, -a
-nu ̱gban 'wii kë ̱në wo "klʋʋklʋ -ee? 'Yö- mɛ -kpɛa -nu -zë -wo 'mɛ?
18 -Më -wɔn ̱në -kë 'yö- mɛ -kpɛa -zë -a -nu 'bha -zʋ 'yii -da Atanna nuɛ"
bho -wɔn -ta kö -wo wo yee kë -wo nu kö 'yii kë "sɛ "wɛɛ 'gü mi 'kö ya-
'ka?»
19 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö- pö 'mɛ 'bha- -dhɛ: «N "taɔngdë,
-bhö "wlü kö 'i i -bha 'dho wo; i -bha 'dhang -bho n "dhiü -sü ̱në i dha
bha.»

-Kɔ 'ö Atanna -bha -gblüdëdhɛ dho nu- 'ka -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö

(Matiö 24,23-28.37-41)

20 ŋDhɛ 'ö 'wɔn bha ŋya kë "dhü, 'yö Fadhiziɛn -nu -wo Yesu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ -dho nu -më "tüng ŋnë- 'gü?» 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A -bha -gblüdëdhɛ -bha nu -sü bha 'yii 'dho kë mɛ 'bha "yan -bha 'kun -wɔn 'ka.

21 'Wii 'dho- pö: «Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha ŋdhɛ ŋya nu ŋdɛɛ ŋya ŋloo -dhɛ 'ö ŋni- 'gü!», "ɛɛn: «-Yö -dhɛ 'dhɛ ya- 'gü!»; -a -gɛn -mü ŋdhɛ -a -bha -gblüdëdhɛ -yö ka kpö 'gü yö.»

22 'Yö- pö ö -bha ŋklang -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, "tüng 'bha- mü -dho ŋloo 'ö 'ka- "slë ŋmɔɔ kö ka "yan -yö -da mang Mɛgböme ma mɛdhɛ kë -yi "zɔ "dhiü 'në 'dɛdɛ 'në 'bha -zian 'gü, "kɛɛ 'kii 'dho- -dhɛ yö.

23 -Wo -dho -a pö ka -dhɛ: «-Ka 'dho -dhɛ ya- 'gü, -yö mü!» "ɛɛn: «-Yö -dhɛ 'dhɛ ŋni- 'gü!», "kɛɛ ŋwaa- pö "dhü 'ka 'dho- -yɔ bɔ, 'ka 'dho -bɛang 'sü 'ka dho- -dhɛ mɔɔ-;

24 -a -gɛn -mü ŋdhɛ mang Mɛgböme n nu -sü bha -yö -dho kë ŋdhɛ -kɔ 'ö dha -yö "yaan- kun- 'ka, 'ö -kë ŋdhɛ mɛ- mɛ "yan zë, "kɛɛ 'ö "sɛ zun- 'ka 'ko "dhiü bha ŋnë- 'dhö.

25 "Kɛɛ "sanni -yö kë "dhü, kö ŋdɛɛ ya- 'gü -mɛ -nu ŋnë ŋwa wo bo n 'ka, kö ŋwa n -wëë -kë "dhiü ŋgban "pɛpɛ suu bho.

26 'Wɔn do 'ö -kë yi 'bha 'ka Noe -bha "tüng 'gü, -a do 'bha -dho kë mang Mɛgböme n nu -yi 'ka.

27 -A "tüng bha- 'gü kö mɛ "bhɪɪ- -nu -wo pë ŋnë -bhö sië, 'ö 'wo we mü, 'ö 'wo dhe sü, 'ö 'wo- sü "dhü wo gbö -nu -dhɛ 'ö 'to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka Noe -bha -da "yitagɔ 'gü -yi -bha. -wo -to 'wɔn -nu bha ŋnë- -bha 'yö dha -yö zun "sɛɛ, 'yö "yi -yö pa, 'yö- -nu ŋgban zë "pɛɛpɛdhö.

28 'Wɔn do 'ö -kë Dhɔtö -bha "tüng 'gü 'zü ŋnë dho kë. -A "tüng bha- 'gü kö pë -bhö -sü -nu oo, we mü -sü -nu oo, pë 'dhɔ -sü -nu, pë "dhɔɔ dɔ -sü -nu, pë ta -sü -nu waa- 'kɔ dɔ -sü -nu ŋnë ŋwa wɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -gɔ -së.

29 -Wo -to 'wɔn -nu bha ŋnë- kë -sü -bha, 'yö Dhɔtö -go Sodɔmö -yi -yö ŋloo. ŋDhɛ 'ö ŋya bo 'go -sü 'ka Sodɔmö -pö 'gü, 'yö pɛng waa- blɔɔn" -dha -yö zun ban -sü -bha, 'yö- -nu ŋgban "pɛpɛ zë.

30 Yi 'ö Mɛgböme dho nu- 'ka, -yö -dho kë -kɔ do bha ŋnë- 'gü.

31 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dho kë 'kɔ ŋtaa yi 'ö "dhü bha- 'ka, 'ö- ŋkwɛɛ yaa- -kë 'kɔɔdhö, 'ya 'dho- pö ö -dɪ -dhɛ ŋdhɛ 'ö lɔɔ- kö 'ö dho- 'sü -dhɛ 'gü, -ɛɛ 'mɛ yaa- -kë 'zü 'bhlaadhɛ 'bha 'gü, 'ya 'dho- pö 'ö ö yee kë kö 'ö 'dho ö ŋtaama.

32 'Ma- pö "dhü, ka -zʋ -yö -da 'wɔn 'ö Dhɔtö -bha dhebhɔ ŋslɔɔ yi 'bha 'ka ('ö -dhɛ -ga ö ŋtaama 'ö- 'gü -yö see- bha ŋnë- -ta).

33 'Mɛ 'ö yaa ö -dɪ dha -dhɛ -mɔɔ -a -mɛ -gɔ -dho 'to- 'gü. 'Yö 'mɛ 'ö yaa -wɪ ö -gɔ -to 'gü -wɔn -bha bha yö -zë 'ö dha.

34 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ŋdede 'ka ŋdhɛ: -A yi 'ö bha- 'ka gbeng, mɛ ŋplɛ 'wo wɔ -sü 'ka sɛɛ" do -ta, 'gbʋ- -dho mɛ do 'sü 'ö dho- 'ka 'ö- mɛ do to.

35 'Ö dhong -nu ŋplɛ 'wo dho kë pë zɔn -dhɛ 'gü "wlü do 'gü, 'ö 'gbʋ- -ya mɛ do sü 'ö- mɛ do to.

36 Gɔɔn- -nu ŋplɛ 'ö waa- -kë 'bhlaa- do 'gü, 'gbʋ- -dho mɛ do 'sü 'ö- mɛ do to.»

37 'Yö- -bha ŋklang -nu -wa dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-A 'wɔn 'i "wɪ sië- 'ka bha, -yö -dho kë "dhü -dhɛ -mɛɛ ŋnë- 'gü, yi Dëmɛ?»

'Yö- pö: «-Ka 'wɔn 'suan- bho "gblëë- -nu bha. -Dhɛ 'ö pë ŋgee 'dhö- -bha, 'yö "gblëë- -nu -wo bho 'ko -ta -a -dhɛ 'gü.

18

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban ɖgɛandhe waa- zadɔmɛ 'ö mɛ 'bha -wëë 'yaa- kë -a -nu -bha -a 'ö Dhukö -ya pö

1 ɖDhɛ 'ö ɖya ö bo- -pö "dhü -sü 'ka, 'yö "gwënng do -da ö -bha ɖklang -nu bha- -nu -dhɛ, kë "dhü kö 'ö- -zɔn -nu -dhɛ ɖdhɛ -a -dhɛa -bha ɖdhɛ -wo bhɛa" Atanna -dhɛ yi ɖgban "pɛpɛ 'ka kö- -nu 'gü 'ya 'dho ga 'yö- pö:

2 «Zadɔmɛ do 'bha -yö -gun 'pödhɛ do 'bha 'gü yi 'bha 'ka, 'ö 'yaa gun "suü sië Atanna -gɔ, "ɛɛn 'ö 'yaa gun -kpla sië mɛ 'bha -mɛ -bha -mɛ 'bha -gɔ 'pö.

3 ɖGɛandhe do 'bha -yö -gun 'pö 'pödhɛ do bha- 'gü, 'ö dhiang -yö gun waa- mɛ 'bha -a -nu ɖzinng 'gü. 'Yö ɖgɛandhe bha 'ö dho 'ö dhiang bha- -da zadɔmɛ bha- -dhɛ. ɖYa kë ɖsië -nu wo 'yö dho zadɔmɛ bha- "piü, 'yö- pö- -dhɛ -yö woo- za bha- dɔ.

4 'Yö ɖgɛandhe bha 'ö ö -gɛn dɔ zadɔmɛ bha- -dhɛ 'gü pinpindhö kö 'yaa "wɪ- -bha kö -ya -nu -bha za bha- dɔ. "Kɛɛ -a -fɛɛ -ya -bha -kɔ yaa bha- -wɔn 'gü, 'yö yi do 'ka 'yö zadɔmɛ bha 'ö- pö: «'Kwa- ma, 'maa "suü -zë wo Atanna -gɔ tɛan- 'ka, "ɛɛn 'maa -kpla mɛ 'bha -gɔ,

5 "kɛɛ yö ɖnë- ɖgban 'gü, ɖdhɛ 'ö 'maa n -yɛa yö dhebhɔ ya- -gɔ bha, -ka dɔ kö 'a- -bha za bha- dɔ kö- -bha -fɛɛ 'go n -bha.»

6 'Yö kwa Dëmɛ Yesu -ya -ta yɔ 'ö- pö: «Zadɔmɛ -mawɔn yaa bha 'ö dhiang 'ö- zë bha ka- ma -ee?»

7 'Yö- pö: «("Sanni mɛ "bhɪı- -zë -yö ɖdua -fɛɛ -gɔ kö -yö za dɔ ɖdhɛ -kɔ bha- 'dhö, "kɛɛ kö yö -zë -mawɔn -yö 'ya- "dhü bha -oo,) 'yö Atanna -zë ɖwɛ? -Më ɖnë -kë 'yö 'yaa ö -bha mɛ -nu -ta -za dɔ kö -wo bhɛa" sië- -dhɛ 'yënng- 'gü waa- gbeng 'gü -nu ɖgban 'gü?»

8 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɖdede 'ka ɖdhɛ: -A 'gü -zian 'yii 'dho ɖgwëë 'yö ka -ta -za dɔ. "Kɛɛ 'wɔn do 'bha- -dhö, yö -mü ɖdhɛ: 'Ö yaa- -dɔ mang Mɛgböme n nu -yi -bha kö -zʋ -yö n -dhɛ -sü -yö -tun mɛ 'bha -gɔ "kpʋng yö ɖtaa "wɛ -ee?»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban Fadhiziɛn mi do waa- 'niisɔngkunmɛ -a -nu -bha 'ö Dhukö -ya pö

9 ɖDhɛ 'ö Yesu ɖya ö bo "gwënng 'dhɛ bha- -da -sü 'ka ɖdhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö dho 'yö- do 'bha -da 'mɛ 'wo gun wo -zʋ 'gɔn sië ɖdhɛ wo -zë pö 'yaa wo -bha Atanna wëëdhö, 'ö 'waa gun mɛ -kpɛa yö sië- 'gü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö:

10 «Yi do 'ka, 'yö mɛ ɖplɛ 'wo ɖwlü 'wo dho -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü -a -dhɔkëgükɔ 'gü. Mɛ ɖplɛ 'wo "dhü bha- mɛ do -gun Fadhiziɛn 'ka. 'Yö- mɛ do- gun 'niisɔngkunmɛ 'ka.

11 ɖDhɛ 'ö ɖwa 'dho ɖwa -da 'kɔɔdhö, 'yö- Fadhiziɛn mi -sü -yö dɔ "pɛan do "piü, 'yö zun -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -bha 'ö- pö: «'Aa, n Dë Atanna, 'ma i nuɛ" bho ɖdedewo, "wɪ 'ö bhii- wo- -bha kö 'a kë ɖkwaanmɛ 'ka, "ɛɛn kö 'a kë 'wɔnyaakëmɛ "ɛɛn -zuazëmɛ 'ka ɖdhɛ mɛ -kpɛa 'wo to- -nu 'dhö, "ɛɛn 'zü kö 'maa ɖdhɛ 'niisɔngkunmɛ 'ö dɔ ya- 'dhö bha- -wɔn 'gü;

12 -a -gɛn -mü ɖdhɛ a 'sunng- -ma -dhɛkpaɔyi ɖplɛ ɖnë 'ka "dhɔɔgɔ do 'gü, 'ö 'a n ɖslɔɔpë ɖgban "pɛpɛ 'nii- bho i -dhɛ.»

13 Kö 'niisɔngkunmɛ 'kö bha -yö dɔ sië "pɛan "wɛɛ "piü, kö 'yaa ɖmɔɔ -zian wo- -bha kö -yö ö "yan "dhiü "wlü dhang- 'gü. "kɛɛ kö -yö ö -kɔ -ya sië ö -kuu 'gü 'ö- pö: «'Aaa, n Dë Atanna, -bhö i zuë" kë -sɛa n "piü kö 'i n -mawɔn 'to -dhe, 'wɔnyaakëmɛ -mü n 'ka -wa.»

14 'Yö Yesu -ya -ta yɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ ʼsii ʼdede -ta ʼdhɛ mɛ ʼplɛ
bha- mɛ 'dhɛ 'ö ʼbhɛa "dhü bha, Atanna -yö kë- -mawɔn -to 'ö dho ö -ta
"puu 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö mɛ 'dhɛ 'ö to bha- -bha; -a -gɛn -mü ʼdhɛ 'mɛ 'ö dho-
pö 'ö ö -dı fië bho mɛ -kpɛa -bha, Atanna -dho -a ʼbhlëë -pö kpɛkpɛdhö,
"kɛɛ 'mɛ 'ö yaa ö -dı -da mɛ ʼgban ʼwlöö, -yö -dho -a -mɛ gba -duɛ 'kpii-
'ka.»

Yesu -bha 'dhuë- -kë 'në 'sɛɛnnë -nu -bha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 19,13-15; Makö 10,13-16)

15 'Ö go- 'dhɛ bha- 'gü, 'yö 'wo nu- -dhɛ 'në 'sɛɛnnë -nu 'ka 'pö kö -yö ö
-kɔ zun- -nu -bha kö Atanna -bha 'dhuë- -ya -nu 'kun. "Kɛɛ ʼdhɛ 'ö- -bha
ʼklang -nu 'wo- -dhɛ yö "dhü, 'yö -siö -nu -dhɛ, 'yö 'wo -ya -dɔn bho -sü
-bha 'mɛ 'wo nu 'në -nu 'ka bha- -nu 'ka.
16 'Yö Yesu -ya pö -wo nu- -nu 'ka. ʼDhɛ ʼya kë "dhü 'yö- pö- -nu -dhɛ:
«-Ka ka kwaa- 'në -nu -zü kö -wo nu n "piü, 'ka 'dho- -nu "kan n -bha, -a
-gɛn -mü ʼdhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'ö dhang- 'gü bha -yö 'mɛ 'wo ʼdhɛ
-a -nu 'dhö ʼnë- -nu -bha 'ka.»
17 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ʼdede 'ka ʼdhɛ: Mɛ "υυ mɛ 'ö 'yii ö -kɔ
-ya Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- -bha ʼdhɛ -kɔ 'ö 'nësɛɛnnë -nu 'wo "wı
sië- 'ka 'wɔn -bha bha- 'dhö, -a -mɛ 'yii 'dho -da mü tongtongdhö.»

ʼNaɔmɛ do 'ö Yesu dhɛɛ" kpɔ yi do 'ka -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 19,16-30; Makö 10,17-31)

18 Yi do 'ka 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ do -yö nu, 'yö Yesu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö:
«-Gɔmɛdë këwɔn -sësü, -më ʼnë këwɔn 'ka 'ö 'ma- kë 'yö a dho ʼsii 'ö 'yaa
yën 'ö Atanna "piü bha- -slɔɔ?»
19 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «I n -dhɛ mɛ këwɔn -së -më -wɔn 'gü,
"kɛɛ kö Atanna yöö do ʼnë- këwɔn 'dhö -së?»
20 'Yö- pö: «I- 'wɔn -dɔ ʼdhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'gü
ʼdhɛ:
‹'Waa -da mɛ -nu -bha dhe "piü tongtongdhö,
'waa mɛ zë tongtongdhö,
'waa ʼkwaan bho tongtongdhö,
'waa ʼsua -ya mɛ 'bha -bha tongtongdhö,
-bhö i 'kpɔmɛ -nu ʼbhlëë -ya.›
-Yö n 'gü ʼdhɛ i yö -zë -dɔ.»
21 'Yö- pö: «ʼIin, -a 'dhɛ 'kö bha a yö -zë -dɔ, a -bhɔ yö -zë kë -sü 'ka n
'nëdhɛ 'gü 'nu yi 'bha 'ka.»
22 ʼDhɛ 'ö Yesu ʼyaa- ma "dhü 'yö- pö- -dhɛ: «'Wɔn do ʼnë- këwɔn ʼya
'to i -bha.» 'Yö- pö: «-Bhö 'dho kö 'i i ʼslɔɔpë ʼgban "pɛpɛ "dhɔɔ dɔ kö
i- ʼnaɔ bha 'gü -gblü -wëëmɛ -nu -ta kö 'i nu 'i 'to n ʼkeng-, ʼya kë "dhü
Atanna -dho i gba ʼnaɔ bha- "wɛɛ 'ka dhang- 'gü.»
23 ʼDhɛ 'ö -wυ 'dhɛ 'kö bha- ma Yesu "dhi, 'yö ö wëë' 'gü -siö, -a -gɛn -mü
ʼdhɛ ʼnaɔ -yö -gun -gɔ ʼdedewo, 'yö 'yii "wı- -bha kö -yö ö -kɔ bho ö -bha
ʼnaɔ bha- 'gü.
24 ʼDhɛ 'ö Yesu -ya -dhɛ yö ʼdhɛ -a wɔ -ta ʼya ga kpɛkpɛdhö dhiang 'ö-
zë- -dhɛ bha- -wɔn 'gü, 'yö- pö 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -dhɛ: «Ka -dhɛ
-yö bha -ee? A- -pö ka -dhɛ ʼdhɛ ʼnaɔmɛ -nu -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ
'gü -sü -dho ʼgbaɔn ʼdedewo.
25 -Yɔɔnmɛa -zian -bha -ziö -sɛdha -yɛ 'ka -dhɛ -dho kë -së ʼnaɔmɛ -nu
-bha -da Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü -sü -ta.»
26 ʼDhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun mü 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:
«ʼYa kë "dhü 'sa kö 'dee dho dha 'wɔn yö- 'gü?»

27 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Mɛ "bhɪɪ- ̀në- -fiëbhawɔn 'dhö 'dhö, "kɛɛ Atanna -zë -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö tongtongdhö.»

28 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: 'Yö 'mɛ 'kö 'ya yi 'kɛ- -nu waa- yi ̀slɔɔpë ̀gban "pɛpɛ 'to 'ya nu i ̀keng- 'sa yö ̀wɛ?»

29 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ: Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö zë Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -dhɛ 'ö bo ö -bha 'kɔ 'ka "ɛɛn 'ö -kan ö -bha dhebhɔ -bha, "ɛɛn ö dheebhang -nu -bha, "ɛɛn ö 'kɛ- -nu -bha, "ɛɛn ö -bha 'në -nu -bha,

30 Atanna -dho -a "dhiʊziöta nu- -mɛ -dhɛ "tʊng 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü, 'ö dho 'ö- gba ̀sii 'ö 'yaa yën 'ö- "piʊ bha- 'ka -dhɛkpaɔ dhia" 'gü.»

Yesu -bha ö ga -wɔn waa- ö -bö -wɔn -dhiang zë -kɔ -yaaga -naa 'ö Dhukö -ya -gɛn dɔ
(Matiö 20,17-19; Makö 10,32-34)

31 ̀Dhɛ 'ö ̀ya ö bo- -pö "dhʊ̈ -sü 'ka, 'yö ö -bha ̀klang -nu -kaɔng do ga ̀plɛ bha- -nu -dhɛ -dɪ -ta, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka -dhɛ -ga, 'dho ̀në kwa- wo sië Zedhizadhɛmö bha. 'Wɔn "pɛpɛ 'ö -gban mang Mɛgböme n -wɔn -bha 'ö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wa -bɛn zë bha, -a 'gü -wɔn kë "tʊng ̀në ̀loo bha,

32 -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'dho kwa- wo sië ya -wo -dho n ̀gbaɔ 'mɛ 'waa Atanna dɔ- -nu -gɔ, 'ö 'wo ̀wɛɛ dɔ n -bha, 'ö 'wo "si bho n -gɔ, 'ö 'wo wo "dhidhi -pɛn n -bha,

33 'ö 'wo n -ma ̀klangga 'ka, 'ö 'wo n zë, "kɛɛ ̀wa bo n zë -sü 'ka, a -dho -bö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa bha- 'ka.»

34 "Kɛɛ -a pö 'ö- wo "dhʊ̈ bha 'wii- 'gü ma, -a 'gü -yö -gun -nu 'gü tii', 'wii- 'klɔɔ- 'bha dɔ.

Yesu -bha "yanwlümɛ do 'bha -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 20,29-34; Makö 10,46-52)

35 ̀Dhɛ 'wo 'dho sië, 'ö Yesu ̀ya ̀loo Zedhiko -pö "saan "dhiʊ̈, 'yö 'wo -kpan "yanwlümɛ do -bha kö -yö -ya sië zian "gʊ̈ng "piʊ̈ kö -yö gba -dhɛ sië.

36 ̀Dhɛ 'ö- "tʊ 'dhö -da mɛ kpö 'wo gun ziö sië -yuudhö bha- -nu -wʊ 'gü, 'yö mɛ -nu dhɛɛ" kpɔ,

37 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha ̀në ziö sië bha.»

38 'Yö "yanwlümɛ bha 'ö ̀gbla 'ö- pö: «Yesu, Davi Gbö, -bhö n -wëë -ga -dhe!»

39 ̀Dhɛ 'ö- pö "dhʊ̈, 'yö 'mɛ 'wo gun "ta 'sü sië 'wo gun Yesu "dhiʊ̈ bha 'wo zun -ya -a "yan 'gü -sü -bha, kë "dhʊ̈ kö -yö ö "dhi ta. "Kɛɛ 'yii- -yɔ bɔ, 'yö ö -wʊ "dhiʊ̈ 'bha ̀wlü 'zü "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «Davi Gbö, -bhö n -wëë -ga -dhe!»

40 ̀Dhɛ 'ö Yesu "tʊ -yö -da -a -wʊ 'gü, 'yö 'daɔnnu, 'yö- pö -wo nu- 'ka ö -dhɛ. ̀Dhɛ 'ö ̀wa nu ̀wa ̀loo- 'ka Yesu "sɔɔ,

41 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn ̀në 'i- "piʊ̈ ̀dhɛ 'a- kë i -dhɛ?»

'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -yö n "piʊ̈ ̀dhɛ 'i n "yan ya ̀në- "dhiʊ̈ "pʊ kö a -dhɛ yö -deewo.»

42 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈, i "yan "dhiʊ̈ -yö "pʊ, i -bha 'dhang -bho n "dhiʊ̈ -sü ̀ya i dha!»

43 'Mɛ bha -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö- "yan -yö -dhɛ yö -deewo, 'yö -ziö Yesu ̀keng- kö -yö Atanna 'tɔ bhɔ sië. 'Yö mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo gun Yesu ̀keng-, 'ö 'wo 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha.

19

Zase dha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 25,14-30)

1 'Yö Yesu -yö -dho "dhü 'ö -da Zedhiko -pö 'gü, 'yö zun 'pö- 'gü "pɛ -sü
-bha.
2 'Ö "dhü bha kö gɔndënë do 'bha 'ö -kë ̱naɔmɛ 'ka, "kɛɛ 'ö -kë
'niisɔngkunmɛ -gɔmɛ 'ka 'wo- -dhɛ Zase bha -ya "slë mɔɔ- sië kö 'ö Yesu
dɔ.
3 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ 'yaa gun mɛ ̱gblɛɛn 'ka, -a -kɔ 'yii ̱mɔɔ- -bha
mɛ kpö 'ö gun Yesu ̱keng- bha- -wɔn 'gü.
4 'Yö -bɛang sü 'ö -da "dhiü, 'yö dho ö -da "dhü do 'bha bha- 'gü, kë "dhü
kö 'ö Yesu yö; -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü kö ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ -yö -dho
bɔ -dhɛ bha ̱në- 'gü.
5 ̱Dhɛ 'ö Yesu dho 'ö ̱loo "dhü 'ö Zase gun- 'gü bha- ̱wlöö, 'yö ö -gɔ
"dhiü ̱wlü 'ö -dhɛ -ga "dhü bha- 'gü, 'yö- pö Zase -dhɛ: «Zase, -bhö lɔɔ-
"vaandhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ̱dɛɛ 'ö ̱dɛɛ 'ka a -dho -da 'ka i -gɔ 'kɔɔdhö.»
6 'Yö Zase -yö ̱lɔɔ -bɛang 'ka, 'yö dho 'ö- ̱yëë bho ̱niidadhe ̱dede 'ka
ö -gɔ 'kɔɔdhö.
7 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun Yesu ̱keng- bha 'wo 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö- -nu
̱gban "pɛpɛ 'wo -ya -dɔn -bho wo yun 'gü -sü -bha Yesu 'ka 'wo- pö: «'Mɛ
bha ̱ya 'dho ö ̱yëë bho 'wɔnyaakëmɛ -gɔ 'kɔɔdhö -wa!»
8 "Kɛɛ "tüng 'wo- pö sië 'ka "dhü bha kö Zase ̱ya 'dho ̱ya dɔ Yesu wëëdhö
kö -ya pö sië- -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü, ̱naɔ 'ö n -gɔ a -dho
-a "pɛ 'gü 'a- "pɛan do nu "flɛɛmɛ -nu -dhɛ, 'ö mɛ "pɛpɛ 'a "kpënng- -kë -nu
-gɔ 'a- -nu -bha ̱naɔ -bhö bha 'a dho 'a- -gaɔ -yiisiö nu- -mɛ -nu -dhɛ.»
9 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Zase, dha -sü -bhiëë ̱ya
zun i -bha 'kɔ -bha ̱dɛɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Ablaamö suu -mü i 'ka 'pö.
10 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mang Mɛgbömɛ a -nu "kpʋng
̱taa kö 'mɛ 'ö Atanna -bha zian ̱ya ̱dhɛng- -nu -gɔ ̱në 'a- -nu mɔɔ- kö
'a- -nu dha.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban ̱naɔ -ziö 'gü ziö -sü bha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya pö

11 "Tüng 'ö Yesu 'dhö "wɪ sië- 'ka "dhü bha kö 'waa Zedhizadhɛmö -dhɛ
'ka ̱gblɛɛn 'zü, kö 'mɛ 'wo wo "tʋ 'to sië- -wʋ -bha bha -wo wo -zʋ 'gɔn sië
̱dhɛ 'wa bo 'dho -sü -zë 'ka kö 'wo ̱loo Zedhizadhɛmö bhoo, kö Atanna
-bha -gblüdëdhɛ ̱ya -ya -bha ̱naa bha.
12 'Yö "gwënng do -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «Yi do 'ka 'yö gɔndënë do 'ö bhɔ
-gblüdëdhɛ -kɔdhi 'gü, 'yö ̱wlü 'ö dho "sɛ ̱gblɛɛn 'bha 'gü kö ̱wa bo ö kë
-sü 'ka -gblüdë 'ka mü kö 'ö nu 'ö -ya ö -bha "sɛ -gɔ "dhiü.
13 ̱Dhɛ 'ö yöö 'dho, 'yö ö -bha gwëëzë -nu -kaɔng do -dhɛ, 'yö "sënng
ga -kaɔng do 'gü -gblü -a -nu -ta 'yö- pö: «-Ka 'dho- 'ka kö 'ka- -ziö 'gü ziö
"sanni n nu -sü ̱zinng 'gü.»
14 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ 'mɛ bha- -san -gun ö -gɔ "sɛgümɛ -nu kë sië bha,
'yö 'wo mɛ bɔ- ̱keng- "sɛ 'ö dho- 'gü bha- 'gü, 'yö 'wo- pö 'mɛ 'wo mü- -nu
-dhɛ: «'Yaa yi "piü ̱dhɛ 'ka 'mɛ bha- -ya yii- -gblüdë 'ka.»
15 "Kɛɛ yö ̱në- ̱gban- 'gü, ̱dhɛ 'ö ̱wa bo 'mɛ bha- -ya -sü 'ka -gblüdë
'ka, 'ö ̱ya ö yee kë ̱ya nu ö -gɔ "sɛ 'gü, 'yö mɛ bɔ ö -bha gwëëzë -nu bha-
-nu -dhɛ kö -wo nu kö -wo wo "kplëng bho ö -dhɛ.
16 -A mɛ -blɛɛsü 'ö nu, 'yö ö "kplëng bho 'ö- pö: «N Dëmɛ, "sënng ga do
'i- to n -gɔ bha, -a -kaɔng do ̱në 'a- ̱slɔɔ- -bha.»

17 'Yö -gblüdë -ya pö- -dhɛ: «Ya dhi, i këwɔn -yö -së. 'Ma- dɔ dhɛ 'wlɔɔ-
'në -mü i 'ka pë -bhaasü 'a- to i "piü ya- -bha. Dhɛ 'ö "dhü, 'ma i -ya 'pö-
"gblügblü -kaɔng do -gɔ "dhiü.»
18 'Yö mɛ plɛ -naa -yö nu 'yö- pö: «N Dëmɛ, "sënng kpö do 'i- to n -gɔ
bha, -a "sɔɔdhu në 'a- slɔɔ- -bha.»
19 'Yö- pö- -dhɛ: «Bhii -dı 'pö, -bhö -ya 'pö- "gblügblü "sɔɔdhu -gɔ "dhiü.»
20 'Yö- mɛ do 'bha- nu 'ö- pö: «N Dëmɛ, "sënng kpö 'i- nu n -dhɛ bha, -a
-ga 'a- -da sɔ 'gü 'a kpö -kë 'ö ya.»
21 'Yö- pö: «-A kë 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü dhɛ "suü në 'a- wo i -gɔ,
a- -dɔ dhɛ i -mawɔn -yö 'ya-, 'pë 'yaa i -bha 'ka 'i- -sü 'ö to i -gɔ, 'ö 'bhii
-mlü bɔ -dhɛ 'ö- 'gü 'i dho 'i -mlü -kan mü.»
22 'Yö -gblüdë -ya pö- -dhɛ: «I -dı -wʋ në 'a dho i 'kun- -bha, -a -gɛn -mü
dhɛ gwëë" suu yaa -mü i 'ka. I- -pö i- -dɔ dhɛ n -mawɔn -yö 'ya-, 'pë 'yaa
n -bha 'ka, a- -sü 'ö to n -gɔ, 'ö 'mii 'pëë- ta 'a- bhɛ bho,
23 -yö -kë -mü dhɛ 'sa 'yö 'bhii 'dho ma naɔ 'a- dɔ i -gɔ bha- 'ka kö 'i-
-da 'wëë- -kɔ 'gü, kö "sanni -yö dɔ n nu -yi -bha kö -a trɔɔn ya -da, 'yö i-
to i -ta?»
24 'Yö- pö 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka ma "sënng kpö 'ö
'mɛ bha- -gɔ bha- 'sü- -gɔ kö 'ka- dɔ- -kaɔng do 'dhö 'mɛ- -gɔ bha- -gɔ.»
25 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo- pö- -dhɛ: «'Yö n Dëmɛ, -a -kaɔng do 'dhö 'mɛ 'kö-
-gɔ 'yö 'i- pö 'zü 'yi- 'bha nu yö në- -dhɛ -ee?»
26 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'A- zë ka -dhɛ sii dede -ta dhɛ: -A 'bha
'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ 'ö- -ziö 'gü -ziö në 'wo dho- -mɛ taa kë, "kɛɛ pë 'bha 'yaa
'mɛ 'kö- -gɔ, -a 'dhɛ 'në -zian 'ö- -gɔ ('ö 'yaa- -ziö 'gü ziö) bha në 'wo dho-
'sü- -gɔ do.
27 Ya 'go yö -zë 'gü, 'mɛ 'wii "wı- -bha kö 'a kë- -nu -bha -gblüdë 'ka bha,
-ka nu- -nu 'ka kö 'ka- -nu zë n "yaan yö!»

Yesu -da Zedhizadhɛmö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 21,1-11; Makö 11,1-11; Zan 12,12-19)

28 Dhɛ 'ö ya ö bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'yö -da mɛ kpö bha-
-nu -dhɛ "dhiü, 'yö 'wo dho Zedhizadhɛmö.
29 Dhɛ 'ö wa 'dho 'ö ya loo Bɛfaze -pö waa- Betani -pö -nu "sɔɔ, -tɔn
'wo- -dhɛ Odhivie -tɔn bha- "pɛan "piü, 'yö ö -bha klang -nu bha- mɛ plɛ
bɔ, 'yö- pö- -nu -dhɛ:
30 «-Ka 'dho 'pö- 'ö -ya kwa wëëdhö bha- 'gü. 'Ka -da 'plöö ka -dho
soofëng 'në do 'ö mɛ 'bha 'yii -ya -ta do -a yö kö -yö -kplü -sü 'ka, 'ka-
yö -kaa "pʋ kö 'ka nu- 'ka.
31 Mɛ ya ka dhɛɛ" 'kpɔ yaa- pö: «Ka- -pʋ kö 'ka- kë dhɛ?», -kaa pö-
-mɛ -dhɛ: «Yi dëmɛ -mawɔn ya zun- -bha.»
32 'Mɛ 'ö- -nu bɔ "dhü bha 'yö 'wo dho. 'Yö 'wo -kpan soofëng 'në bha-
-bha dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka bha- 'dhö.
33 Dhɛ 'wo soofëng 'në bha- "pʋ sië, 'yö- -mɛ -nu -wo nu 'wo- -nu dhɛɛ"
kpɔ 'wo- pö: «Ka- -pʋ -më -wɔn 'gü?»
34 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ -mawɔn ya zun- -bha.» 'Yö
'mɛ 'wo bha 'wii "wı.
35 'Yö 'wo- sü 'wo dho- 'ka Yesu -dhɛ. Dhɛ 'ö wa 'dho wa loo- 'ka
Yesu -dhɛ 'gü, 'yö 'wo woo- sɔ -nu loo- -ta, 'yö 'wo Yesu -ya -ta.
36 Dhɛ 'ö soofëng 'në bha 'ö zun "ta 'sü -sü -bha, 'yö mɛ -nu 'wo sɔ kpɔ
zian -ta -dhɛ gban 'gü 'wo dho- 'ka "dhiü.
37 Dhɛ 'ö wa 'dho 'ö 'wo Odhivie -tɔn bha- lɔɔ- sië 'kö wa yɔɔn
Zedhizadhɛmö -pö "sɔɔ, 'yö- -bha klang -nu bha- -nu gban "pɛpɛ 'wo

wo -wʋ "dhiʋ̈ ̱wlü, 'yö 'wo zun Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha kö -a -nu ̱nii -yö
-da sië ̱dedewo "dhabhliwɔn "gblʋ̈gblʋ̈ -nu 'ö Yesu -ya -kë 'wo- -dhɛ yö
bha- -wɔn 'gü
38 'yö 'wo- pö: «-Gblüdë 'ö nu kwa Dëmɛ -bha nu 'gü bha, -a 'tɔ -yö bhɔɔ!
-Ya -dı 'flëë- 'gü -sü -yö kë dhang- 'gü kö Atanna 'ö dhang- 'gü -a 'tɔ- bhɔɔ!»
39 ̱Dhɛ 'wo- pö sië "dhʋ̈, 'yö Fadhiziɛn -nu ga bha -wo bɔ mɛ "dhaa bha-
'gü 'wo- pö Yesu -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -a pö i -bha ̱klang -nu -dhɛ kö -wo wo
"dhi ta!»
40 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: ««A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ kö 'mɛ 'wo bha -wo
wo "dhi ta, -gwë -nu -dho "wı!»

Yesu -bha -wëë -wʋ -kpɔ Zedhizadhɛmö -dhɛ -wɔn 'gü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

41 ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱yɔɔn 'pödhɛ "sɔɔ, 'yö Yesu zun "gbʋ bɔ -sü -bha
Zedhizadhɛmö -pö 'gü -mɛ -nu bha 'ö- pö:
42 «Zedhizadhɛmö -mɛ -nu, ̱ya kë 'nu ̱dhɛ 'wɔn 'ö dho ka gba -ya -dı
'flëë- 'gü -sü 'ka, 'ö kë sië ka -dhɛ ̱dɛɛ ya, ka- -dɔ 'nu, kö ka -bha -dho kë
-së. "Kɛɛ -kaa -ga ̱tɔn 'ö 'yaa "dhʋ̈, 'yö -bin -sü 'ka ka -gɔ 'yö 'kaa- yö bha.
43 -Ka -dhɛ -ga, -a dɔ 'ö 'kii- wo bha- -wɔn 'gü, "tʋ̈ng 'bha -dho ̱loo 'ö ka
'yaɔ- -nu 'wo nu 'wo "saan -kan kaa- 'pö- ya- -zü, 'ö -gblü -yö 'gba dɔ ka
-bha 'ö 'wo ka ̱klëën zian ̱gban -zian ̱gban 'ka, 'ö 'wo ka ̱kang.
44 -Wo -dho kaa- 'pö- ya- 'wü -trukpɛ -trukpɛdhö, 'ö mɛ do -zian 'yaa 'to
"yaan, 'ö 'wo dho 'wo wo -gɛn -ziö -a "yʋʋ 'gü, 'ö- 'kɔ "kpan -gwë do -zian
'yaa 'to 'ko -ta, -a -gɛn -mü ̱dhɛ "tʋ̈ng 'ö Atanna -ya sü kö 'ö "ta- 'ka ka
-dhɛ bha 'kii- dɔ.»

Yesu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ ̱bhlëë -ya -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 21,12-17; Makö 11,15-19; Zan 2,13-22)

45 ̱Dhɛ 'ö dho 'ö ̱loo Zedhizadhɛmö, 'yö dho 'ö -da Atanna -dhɔkëgükɔ
'gü, 'ö dho -yö -kpan "dhɔɔdɔmɛ -nu -bha mü kö -wo woo- pë 'në -nu "dhɔɔ
dɔ sië. 'Yö -ya -a -nu "piʋ̈ kë -sü -bha
46 kö -ya pö sië- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ
'gü ̱dhɛ -a -bha 'kɔ- -dho kë -bhɛa 'gü -kɔ ̱në- 'ka, "kɛɛ yö ̱në ka -zë 'ka-
kë ̱kwaanmɛ -nu -ya 'gü -yɛ ̱në- 'ka bha!»
47 -A "tʋ̈ng bha- 'gü, -yö gun 'dho sië yi ̱gban "pɛpɛ 'ka Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü, 'ö mɛ -nu ̱klang -nu -kë -nu wo, "kɛɛ 'sa kö "saabhomɛ
-nu -gɔmɛ -nu oo, 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Zuifö -nu -bha -kwɛagbö -nu -wa
"slë mɔɔ- sië kö 'wo- zë.
48 "Kɛɛ -kɔ 'ö woo- kë- 'ka kö- -nu -kɔ ̱mɔɔ- -bha 'wii- yö, -a -gɛn -mü
̱dhɛ kö "sɛgümɛ -nu ̱gban "pɛpɛ -wo wo "tʋ 'to sië- -wʋ bha- -bha 'wo-
din yö ̱dedewo 'ö 'wo- tɛandhɛ -nu ̱gban yö.

20

Yesu -bha -kɔ -mɔɔ 'wɔn -bha -sü -gɛn 'go -dhɛ -dhiang 'ö- zë 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 21,23-27; Makö 11,27-33)

1 Yi do 'bha bha- 'ka kö Yesu -yö 'wɔn -taɔng -së pö sië "sɛgümɛ -nu
-dhɛ, 'ö- -nu ̱klang -kë -a -wɔn 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö
bha- 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu waa-
-kwɛagbö -nu 'dhö,
2 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ: «'Wɔn -nu 'i- kë sië ya i- -kë de ̱në- -bha kë 'gü
"ɛɛn i- -sabho de "dhiʋ̈?»

3 'Yö -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Kwa- ma, a -dho -a -yɔ bɔ, "kɛɛ a -dho ka
dhɛɛ" do 'kpɔ 'pö.
4 Kaa -dı 'pö Zan -bha mɛ -bɔ Atanna 'ka -zʋ 'ö gun- wo sië ya, -yö -gun
-sabho sië de ̱në- "dhiʋ? Mɛ "bhıı- -nu -ee, "ɛɛn Atanna -ee?»
5 ̱Dhɛ 'ö- pö "dhʋ, 'yö 'wo -ya -wı 'gü -sü -bha wo 'ko ̱zinng 'gü 'wo- pö:
«Ya kë ̱dhɛ 'kwa- pö -yö -go Atanna "piʋ, kö yöö- pö kwa -dhɛ yö kë -mü
̱dhɛ 'sa 'yö 'kii 'dhang bho- "dhiʋ,
6 "kɛɛ ̱ya kë 'zü ̱dhɛ 'kwa- pö -yö -gun kë sië mɛ "bhıı- -nu ̱në- -nu
-bha kë 'gü, kö "sɛgümɛ -nu ̱gban "pɛpɛ woo (̱wɛɛ dɔ kwa -bha) kö -wo
kwa -zuö -gwë 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -wo 'dhang -bho "dhiʋ ̱dhɛ Atanna
-wʋdhiʋloomɛ ̱në gun Zan 'ka.»
7 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- zɔn- 'gü "dhʋ, 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ 'waa- 'go -dhɛ dɔ.
8 'Yö -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'pö 'ö- pö: «Mang -dı 'pö, 'wɔn 'a- kë sië bha 'mɛ 'a-
kë- -bha kë 'gü 'maa- dɔ.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban buzankëmɛ "gblü yaa -nu -bha 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 21,33-46; Makö 12,1-12)

9 -Yö -to -dhɛ bha- 'gü 'yö "gwënng do 'bha -da "sɛgümɛ -nu -dhɛ 'ö- pö:
«Mɛ do 'bha ̱në gun, 'yö ö -bha -drɔɔdhɛ kpɔ, 'yö dho 'yö- -da buzan 'gü
'yö dho "ta ̱gblɛɛn 'bha 'gü.
10 ̱Dhɛ 'ö -drɔɔ bha- ga bho "tʋng ̱ya ̱loo, 'yö ö -bha gwëëmi do bɔ
buzankëmɛ -nu bha- -nu "piʋ, kö -wa 'gü -gblü kö -wo ö -bha dɔ- -gɔ kö
-yö nu- 'ka ö -dhɛ, "kɛɛ 'yö buzankëmɛ -nu bha 'wo gwëëmi bha- -ma -tëkë
-tëkëdhö, 'yö 'wo- "piʋ kë 'yö dho ö -kɔ 'gü "fië 'ka ö dëmɛ -ta.
11 'Yö ̱slëë 'zü 'ö mɛ "wɛɛ do 'bha bɔ, 'yö 'wo- kun 'zü 'wo- -ma -tɛkpɛ
-tɛkpɛdhö, 'yö 'wo "si bho- -gɔ, 'yö 'wo- -kë 'yö dho ö -kɔ "fië 'ka ö dëmɛ -ta
'pö.
12 'Yö dho 'zü 'ö- mɛ -yaaga -naa bɔ. Yö -zë 'ö ̱loo mü, -a -gi ̱në 'wo-
wo, 'yö 'wo- -kë 'yö dho.
13 ̱Dhɛ 'ö mɛ 'dhɛ bha 'ö dho, 'yö -drɔɔdhɛ dëmɛ -ya pö: «-Kaa 'to "dhʋ!
'Mɛ 'a- -nu bɔ bha kë 'wo- wo mɛ "wɛɛ 'ka 'yö -kë, -ka dɔ kö 'a n ga 'gü ̱në
̱dede bɔ, 'bha mü "dhʋ -wo -dho yö -zë -ya ̱bhlëë 'gü.»
14 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö- gbö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo mü, 'ö buzankëmɛ -nu bha ̱waa-
yö 'yö 'wo- pö: «-An aaan-! Mɛ ̱dede 'ö- -bha 'kɛanpë 'dhö -mü 'yö nu bha,
yö ̱në zëmɛ -zian 'ka, yö -zë 'kwa- zë kö -dhɛ ya ̱ya 'to kwa -gɔ!»
15 'Yö 'wo -pö -ta 'wo- kun 'yö 'wo go- 'ka -drɔɔdhɛ 'gü, 'yö 'wo- zë.»
̱Dhɛ 'ö bo "gwënng bha- -da -sü 'ka, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Yö ka
'gü ̱dhɛ ̱ya kë "dhʋ bhao-, 'bhlaamɛ bha -yö -dho buzankëmɛ -nu bha-
-nu kë ̱dhɛ ̱taamasü 'gü?
16 -Yö kë ka "yaan ̱dhɛ ̱ya nu, -yö -dho buzankëmɛ -nu bha- -nu zë
̱në- wo kö -yö ö -bha 'bhlaa- 'sü -ya dɔ mɛ "wɛɛ -nu -gɔ. ̱Dhɛ 'ö "sɛgümɛ
-nu -wo 'wɔn bha- ma 'yö 'wo- pö: «'Wɔn 'dhɛ 'kö bha- yaa -yö dɔ mɛ 'ka
̱gblɛɛn -wa.»
17 "Kɛɛ ̱dhɛ 'wo- pö "dhʋ, 'yö Yesu -ya -nu -ta -ga 'yö- pö: «̱Ya kë "dhʋ
'sa kö- pö 'ö Atanna -wʋ 'sëëdhɛ -ya wo ̱dhɛ:
‹-Gwë 'ö 'kɔdɔmɛ -nu -wa -zuö bha ̱në
kë -kë 'kɔ "kpan -ya -ta -gwë 'ka› bha kö ka- 'klɔɔ- -dɔ ̱naa bha "wɛ -ee?»
18 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö yaa- -pö -gwë bha- -ta, -a -mɛ "dhiʋ
-dho "yɛ, "kɛɛ 'sa -gwë bha yaa- -pö mɛ "ʋʋ 'mɛ 'ö- -ta, -yö -dho -a -mɛ -bʋʋ
bho.

19 "Saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu -gun -a "slë mɔɔ- sië kö
wo -kɔ yö wɔ- -ta -dhɛ do bha- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü̈ kö ̱waa-
'wɔn dɔ ̱dhɛ -yö "wɪ sië wo ̱në wo 'ka bha, "kɛɛ kö -wo "suü̈ sië "sɛgümɛ
-nu -gɔ.

'Nii- sɔng -bho "sɛgɔdhiü̈mɛ -dhɛ -sü -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya -gɛn dɔ
(Matiö 22,15-22; Makö 12,13-17)

20 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü̈, 'yö 'wo mɛ bɔ kö -wo 'kpɔ- -dhɛ "yɛɛdhö kö -wa
-gɛn mɔɔ-. 'Mɛ 'wo "dhü̈ bha, 'yö 'wo wo -dɪ -kë ̱dhɛ 'wɔnsëkëmɛ 'dhö,
'yö 'wo dhɛɛ" "kapɪ -kapɪ -nu kpɔ- -gɔ, kë "dhü̈ kö ̱ya 'kɔn- -gɔ "kwëë -dhɛ
'ö- 'gü kö 'wo- 'kun 'wo 'dho- 'ka "sɛgɔdhiü̈mɛ -nu -kuu "dhiü̈.

21 'Yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, yi 'wɔn -dɔ ̱dhɛ 'bhaa ̱sua
kë, ̱dhɛ pë "pɛpɛ 'i yi ̱klang -kë 'ka bha tɛan- -mü, ̱ya 'go mü 'zü, 'bhaa
-kpla mɛ 'bha -bha -kë -tiandhö -sü -gɔ kö i 'kpɔ tɛanwɔn 'ka, Atanna -bha
zian ̱në 'i- -zɔn mɛ -dhɛ ̱sii ̱dede -ta.

22 -A -kë "dhü̈ -sü 'gü, yi 'nii- sɔng -bho "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -dhɛ -sü ya,
këwɔn -mü "ɛɛn këwɔn 'yaa -mü?»

23 ̱Dhɛ 'ö Yesu -ya -nu -bha "kpënng- bha- 'gü yö, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö-
pö: «-Ka nu "tanmaga do 'ka!»

24 ̱Dhɛ 'wo nu- 'ka, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «De ̱në- 'tɔ waa- "blɛɛn-
'wo "tanmaga bha- -ta bha?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ «Wlɔmö -mɛ -nu -bha
-gblüdë 'kpii- -mü.»

25 'Yö- pö: «̱Dhɛ 'ö "dhü̈ 'sa kö pë 'dhɛ 'ö Sezaa -bha 'ka, -kaa bho -gblüdë
'kpii- -dhɛ, kö pë 'dhɛ Atanna -bha 'ka 'ka- bho- -dhɛ!»

26 ̱Dhɛ 'ö- pö- -nu -dhɛ "dhü̈, 'ö 'mɛ 'wo- -nu bɔ -a -wʊ mɔɔ- -dhɛ 'gü bha
'wii -yɛ yö dhiang -yɔ 'ö- bɔ mɛ kpö bha- 'gü bha- -bha -dhɛ 'bha -dhɛ 'bha
'gü, -a 'wɔn -zian ̱në- -nu kɔn, 'yö 'wo wo "dhi ta.

'Wɔn 'ö -gban -bö kö -wo -go ga 'gü -sü -bha -a -dhiang 'ö Yesu -ya zë Fadhiziɛn -nu -dhɛ 'ö Dhukö -ya pö
(Matiö 22,23-33; Makö 12,18-27)

27 'Mɛ 'wo -kë Sadusiɛn -nu 'ka, 'ö 'wo -zë 'waa 'dhang bho 'mɛ ̱ya ga -a
-bö -wɔn "dhiü̈ bha, yi do 'ka 'yö- mɛ ga 'bha 'wo dho Yesu "piü̈, 'yö 'wo-
dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:

28 «Yi Dëmɛ, 'pë Moizö -ya -bɛn zë yi -dhɛ -a -ga 'ö ya, -ya pö ̱dhɛ:
‹'Mɛ 'ö dhe 'dhö- -gɔ, ̱ya kë ̱dhɛ ̱ya ga kö 'në 'yaa- -gɔ,
-a -mɛ 'zlaa- -ya -bha dhebhɔ bha- 'sü kö wɛng -wo 'në 'kpɔ,
kö -yö kë 'mɛ 'ö ga bha- suu 'ka.›

29 "Kɛɛ -bhö -a -ga kö dheebhang -zë -nu "saɔplɛ 'wo gun, kö mɛ -blɛɛsü
-yö dhe 'sü kö -yö 'dho -yö ga kö 'yii 'në 'kpɔ ̱kö.

30 Kö- mɛ ̱plɛ -naa waa- mɛ -yaaga -naa -wo 'dho kö -wa -bha dhebhɔ bha-
'sü kö- -nu 'bha 'wii 'në 'kpɔ.

31 Kö mɛ "saɔplɛ bha- -nu ̱gban -wo 'dho kö -wo dhe bha- 'sü kö waa- "wɛɛ
'bha 'wii 'në 'kpɔ tongtongdhö.

32 Kö -yö to- 'ka "dhü̈ kö- dhebhɔ bha -yö ga 'pö.

33 ̱Ya kë "dhü̈, gamɛ -nu bhɔ -yi bha ̱ya ̱loo, dhebhɔ bha -yö -dho kë 'mɛ
'wo bha- de -sü 'pö- -bha dhebhɔ 'ka kpɛnngdhö, "kɛɛ kö -a -nu ̱gban -wo
kë 'ke- -kë dhebhɔ bha- -dhɛ.»

34 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo ̱dɛɛ -yën ya- 'gü ̱në- -nu
-mawɔn 'dhö dhe 'sü -sü waa- gwaan- 'kpɔ -sü -bha,

35 "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo dho kë -tosɛakëmɛ 'ka -dhɛkpaɔ dhia" 'gü, -tosɛa -dee
'ö Atanna dho- kë bha- 'gü kö ʼwa -bö ʼwa 'go ga 'gü bha, wo -zë -a -nu
-mawɔn 'yii 'dho kë dhe 'sü -wɔn "ɛɛn gwaan- 'kpɔ -wɔn -bha;
36 -a -gɛn -mü ʼdhɛ kö 'wii 'dho ga 'zü tongtongdhö, "kɛɛ kö woo kë ʼdhɛ
Atanna -bha "kië -nu ʼnë 'dhö ʼtaamasü 'gü, kö 'go 'wo- wo ga 'gü bha ʼwa
kë Atanna -bha 'në 'ka.
37 ʼYa 'go yö -zë 'gü, ʼya 'to- 'dhɛ 'kö -gban gamɛ -nu -bö -wɔn -bha bha-
-bha, 'pë 'ö Moizö -ya -bɛn zë yi 'bha 'ka ö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü, 'ö -gban -kpɔɔ kpö
'ö "gü sië- -bha bha -ya -zɔn ʼdhɛ 'yaa ʼsua 'ka; -a -gɛn -mü ʼdhɛ Moizö -yö
Atanna -dhɛ -dhɛ bha ʼnë- 'gü Ablaamö -bha Atanna, Izaakö -bha Atanna,
Zakɔbö -bha Atanna.
38 "Kɛɛ 'sa a- -pö ka -dhɛ ʼdhɛ mɛ 'dhɛ 'kö Atanna -ya 'tɔ pö ö -bha
"dhü bha, -a -nu ʼgban -wo "yaanmɛ ʼnë- 'ka, -a -gɛn -mü ʼdhɛ 'kö 'wii kë
"yaandhe 'ka kwa kpö 'gü ʼdɛɛ, "kɛɛ -a -nu ʼgban "pɛpɛ -wo "yaan Atanna
-zë -gɔ.»
39 ʼDhɛ 'ö- pö "dhü 'ö ö bo, 'yö 'tɔnggɔmɛ -nu bha- mɛ ga 'bha 'wo- pö-
-dhɛ 'wo- pö: «'A, n Dëmɛ, i dɔ -zë -wo mɛa- dhiang -nu -yɔ bɔ -dhɛ 'ka.»
40 'Ö go yö -zë 'gü, Sadusiɛn -nu bha 'wii- dhɛɛ" "wɛɛ 'bha 'kpɔ 'zü.

Klisi waa- Davi -a -nu -gban 'kwëë- -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Dhukö -ya pö

(Matiö 22,41-46; Makö 12,35-37)

41 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö 'pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «ʼYa kë "dhü
'sa kö -a pö 'wo- wo sië ʼdhɛ 'mɛ 'ö Atanna -bha -Yamɛ 'ka bha Davi suu
-mü bha- -gɛn -mü -më 'ka,
42 "kɛɛ kö Davi yöö ʼdede -ya -pö ö -bha "tan 'ö- bho Atanna -dhɛ bha-
'sëëdhɛ 'gü Klisi bha- -bu 'gü ʼdhɛ:
‹Kwa Dëmɛ -ya -pö n Dëmɛ -dhɛ:
-Bhö -ya -duɛ -së 'ö n -kɔ -së -ta ya- 'gü ʼkö
43 kö -yö 'dho "dhü -yö zun- 'ka yi 'a dho i 'yaɔ- -nu kë- 'ka i -gɛn -dɔ -ta -pë
'ka› bha- -bha.
44 ʼYa kë "dhü 'mɛ 'ö Davi -zë -ya -dhɛ ö Dëmɛ bha -yö -mɔɔ -bha 'ö -kë
-a bhaa 'në 'ka -kɔ -kë ʼdhɛ? ("Kɛɛ 'yö- -yɔ 'yii ʼslɔɔ- -nu -gɔ.)

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ ö -bha ʼklang -nu -ta 'ö -gban 'tɔnggɔmɛ -nu -bha 'ö Dhukö -ya pö

(Matiö 23,1-36; Makö 12,38-40)

45 ʼDhɛ 'ö dhiang -nu bha- -nu zë sië "dhü, 'ö mɛ ʼgban "pɛpɛ 'wo "tʋ 'to
sië- -wʋ -bha, 'yö- pö ö -bha ʼklang -nu -dhɛ 'ö- pö:
46 «-Ka ka -dɪ 'kun -së 'tɔnggɔmɛ -nu -gɔ! -A -gɛn -mü ʼdhɛ 'mɛ 'wo
bha -tɔyang ʼgblɛɛngblɛɛn ʼnë- -da -dhɔ -ya -nu -kë kö 'wo ʼnië- 'ka -dhɛ
-nu 'gü kö 'wa ʼloo "dhɛɛdhɛ -nu 'gü kö -wo zun- -nu -dhɛ kpiö 'gü kö
-wa -nu ʼbhlëë -ya. -Yɛa -blɛɛsü -nu bha ʼnë 'wo- ʼmɔɔ Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ -nu waa- dɔtadhɛ -nu 'gü kö 'wo -ya 'gü.
47 "Kɛɛ ʼwa 'go mü kö -wo 'dho sië 'wo ʼgɛandhe -nu -ta -bhö, ʼwa
'go mü ʼwa ʼloo mɛ -nu "yan "dhiü, 'yö 'wo ʼbhɛa Atanna -dhɛ -kɔ 'gü
ʼgblɛɛngblɛɛn -nu bha- -kë, (kë "dhü, kö 'wo bhɔ mɛ -nu 'gü Atanna
dhɔɔbhaawɔn kë -mɛ -nu -bha, "kɛɛ kö 'waa- "gblʋʋ -zian -bha). A- -pö
ka -dhɛ ʼdhɛ 'wɔn 'ö Atanna dho- wɔ 'mɛ 'wo bha- -nu -ta, -a "dhiü- -dho
ziö mɛ ʼgban -bha -ta.

21

Gbaɔ 'ö ̱gɛandhe "flɛɛsü do 'bha -ya wo Atanna -gɔ -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Makö 12,41-44)

1 ̱Dhɛ 'ö Yesu -yö ö bo -a -pö "dhü -sü 'ka, 'yö ö -gɔ "dhiü ̱wlü. 'Ö dho -dhɛ -ga kö ̱naɔmɛ -nu -wo gbaɔ sië Atanna -gɔ, kö -wa 'wëë- -da sië 'pë 'wo- nu Atanna -dhɛ -a -da 'gü -pë 'ö- -dhɔkëgükɔ 'gü bha- 'gü.
2 "Kɛɛ kö ̱gɛandhe -wëësü 'në do 'bha bha 'pö "tanmaga ̱plɛ -ya ̱kwɛɛ-, kö -ya -da sië mü 'pö.
3 'Yö Yesu -ya pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ "tanmaga ̱plɛ 'ö ̱gɛandhe ya 'ö- ̱gbaɔ Atanna -gɔ ya, -yö 'gbiin- 'ö -ziö mɛ 'wo bha- -nu ̱gban "pɛpɛ -bha -ta.
4 -A -gɛn -mü ̱dhɛ wo -zë -a -nu -kɔ ̱në- -nu 'kën -gu -ta, 'yö- 'dhɛ 'ö- -nu "yan 'yaa -kë 'ka -pë "dhiü bha 'wo- ̱gbaɔ Atanna -gɔ, "kɛɛ ̱gɛandhe 'në -wëësü 'kö pë 'bhaa- -gɔ 'ö dɔ bha, a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'pë ̱ya 'to- 'nu- -gɔ -a -bha -bhöpë sɔng -zian 'ka -a -kpɛa ̱në 'ö- nu Atanna -dhɛ bha.

Yesu -bha Atanna -bha 'kɔ 'wü -wɔn -to "dhiü kö -ya pö -kɔ waa- -wëëwɔn -nu 'wo dho kë kö -tosɛa gun -na yën- -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 24,1-2; Makö 13,1-2)

5 'Ö gun kö mɛ 'bha -nu -wo Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- -kë -së -dhiang zë sië, -gwë suu -nu 'wo- sü 'wo 'kɔ bha- dɔ- 'ka waa- pë -nu 'wo- ̱gbaɔ Atanna -gɔ 'wo mü bha- -wɔn 'gü, 'yö Yesu -yö dhiang do zë 'ö- pö:
6 «-Ka -dhɛ -ga, -a yi -yö nu sië 'ö -gwë -sɛngbɔ -nu 'ka- -ga sië bha, 'ö- ̱gban -yö ̱loo, 'ö- do -zian 'yaa 'to 'ko -ta.»
(Matiö 24,3-14; Makö 13,3-13)
7 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, -a 'wɔn bha -yö -dho kë "dhü -më "tüng ̱në- 'gü? "Ɛɛn ̱yaa- pö 'ö kë yi -dho -a 'suan- bho -më -nu ̱në- -bha?»
8 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Kaa kë -së kö 'wa 'dho "kpënng- kë ka -gɔ 'wo ka -pö; -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'gbɛ- -dho nu n 'tɔ 'gü, 'ö 'wo- pö ka -dhɛ ̱dhɛ n nu "tüng ̱ya ̱loo, "ɛɛn wo ̱në 'wo n 'ka, "kɛɛ ̱waa- pö "dhü, 'ka 'dho- -yɔ bɔ.
9 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, ka -dho -a ma ka "tʋ 'ka ̱dhɛ -wo -gblü gɔɔn sië -dhɛ -nu 'wo ̱ni -a -nu 'gü, "ɛɛn "sɛgɔ -nu "yan -yö dɔ sië -gɛan. ̱Ya kë "dhü ka "gblüüdhɛ 'ya 'dho "muu bho, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'wɔn -nu bha -wo kë ̱kö -blɛɛsü. "Kɛɛ yö -zë 'yii 'dho kë "sɛ "dhiütodhɛ 'ka.»
10 "Sɛgɔ 'bha- -dho "wlü 'ö dho ö -gblü -da -a 'bha -ta, 'ö -gblüdë 'bha -yö ̱wlü 'ö dho 'ö -pö mɛ 'bha -ta.
11 'Ö "sɛ -yö ̱zii -kɔ -ziisü -ziisü -nu -kë, 'ö "vüü 'dhö -da -dhɛ -nu 'gü 'zuuzudhö 'ö 'ka- ma, 'ö "yua yaya -nu 'wo sɔ. 'Ö "dhabhliwɔn -nu 'ö ̱ya kë 'ö "suü -da mɛ 'gü 'ö -kë dhang- 'gü -dhɛ -nu 'gü 'ka- yö.
12 "Kɛɛ "sanni 'wɔn -nu bha- ̱gban "pɛpɛ -yö kë, -wo -dho ka 'kun ̱kö -blɛɛsü 'wo ka -wëë -kë ̱gban "pɛpɛ suu wo, 'ö wo ka "dhiü dɔ pë -gɔ, 'ö 'wo 'wɔn bho ka 'gü Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, 'ö 'wo ka -da -nu wo -kaso 'gü, 'ö 'wo dho ka 'ka -gblüdë -nu waa- "sɛgɔdhiümɛ -nu -kuu "dhiü n 'tɔ -wɔn 'gü.
13 'Wɔn -nu bha -wo -dho kë ka 'ka "dhü, "kɛɛ -a -gɛn -mü ̱dhɛ kë "dhü kö 'ka "sɛɛdhɛ kë n -bha -a -nu -dhɛ.

14 A- -pö "dhʊ̈ kö -yö 'to ka "yaan kö -a yi ̱ya ̱loo kö ka -dɪ -ta -za dɔ
-wɔn -zʊgɔndhe 'ya 'dho -ya ka -bha,
15 -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka -ziö dhiang 'gü "tʊ̈ng ̱ya ̱loo kö ̱wa 'dho ka 'ka
-gɔmɛ -nu -kuu "dhiʊ̈ (dhiang 'ö kaa- zë ma ̱në 'a dho- dɔ ka "dhi). Ma
̱në 'a dho "yaaki nu ka -dhɛ. "Yaaki -zian 'a dho- nu ka -dhɛ bha, -yö -dho
ziö ka -da -mɛ -nu -bha -ta, 'ö- -nu "dhi kun 'ö 'ka dhiang -yɔ bɔ, 'ö 'pë woo-
pö ka -dhɛ 'ö ̱dhɛng- -nu -gɔ.
16 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'mɛ 'wo -kë ka 'kpɔmɛ -nu 'ka waa- ka dheebhang
-nu, 'mɛ 'ö kɛng- -nu ka suu 'dhö do, "ɛɛn ka "taɔngdë -nu -zian -dho ka
"dhiʊ̈ dɔ ka 'yaɔ- -nu -dhɛ. -Wo -dho mɛ ga 'bha zë ka "piʊ̈.
17 Ka -san -dho mɛ ̱gban "pɛpɛ kë n -wɔn 'gü,
18 "kɛɛ yö ̱në- ̱gban 'gü, ka wun "dhɛ 'ö ka -gɔ -bha bha- do -zian 'yii
'dho ̱dhɛng Atanna -gɔ.
19 ̱Ya kë ̱dhɛ yö ̱në ̱ya 'kun bho ka 'gü, kö 'kii bo n 'ka, 'yö 'ka dho
-da ̱sii 'ö yaa yën -a kë -dhɛ 'gü -dhɛkpaɔ dhia" 'gü.»

'Wɔn 'ö dho kë Zedhizadhɛmö -pö 'ka waa- Yesu -bha nu -sü -dhiang 'ö Dhukö -ya pö

(Matiö 24,15-21; Makö 13,14-19)

20 'Yö Yesu -yö go mü 'ö- pö: «̱Ya 'go yö -zë 'gü, yi 'ö 'ka dho- ma- 'ka
̱dhɛ -gblü ̱ya 'gba dɔ Zedhizadhɛmö -dhɛ -bha -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü ̱ya
̱klëën- 'ka- -zü, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ kö -a 'wü "tʊ̈ng ̱ya ̱loo.
21 -A yö -zë ̱ya kë "dhʊ̈, 'mɛ 'wo dho kë Zude -sɛ 'gü -a "tʊ̈ng bha-
'gü, -wo -bɛang sü kö -wo 'dho -tɔn -gbeng 'gü -dhɛ -nu 'gü. Kö 'mɛ 'wo
Zedhizadhɛmö -pö yaan- -bha -wo -da "bü, kö 'mɛ 'ö wo -zë waa- -kë gbɛɛ
-ta -dhɛ -nu 'gü, 'wa 'dho -nu 'plöödhɛ mɔɔ-.
22 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -dho 'wɔn bho ka 'gü 'yi bha ̱në- 'ka, kë "dhʊ̈
kö 'wɔn "pɛpɛ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- -bha 'sëëdhɛ 'gü bha- 'gü -wɔn -yö kë.
23 -A "tʊ̈ng bha- 'gü, dhong -nu 'wo dho kë 'gbiödhe 'ka, "ɛɛn 'ö 'në dho
kë- -nu -gɔ "yɔn -bha, -a -nu -bha -dho kë -wëësü; -a -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna
-dho ö -mawɔn -siö "sɛgɔ ya- 'gü mɛ -nu 'ka "tʊ̈ng bha ̱në- 'gü, 'ö "sɛ ya-
'gü -mɛ -nu 'wo -kë -wëëwëësü ̱dedewo.
24 'Mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu -bha -gblü -kɔ -dho ̱mɔɔ- -nu -bha, 'ö 'wo-
-nu kun ̱dhuëng 'ka, 'ö 'wo dho nu- 'ka "sɛgɔ ̱gban "pɛpɛ 'do 'do 'gü, 'ö
"sɛ "wɛɛ 'gü -mɛ -nu 'wo ̱taa Zedhizadhɛmö -dhɛ -ta, 'ö 'wo- -da wo -gɛn
̱wlöö 'ö dho- 'ka "dhʊ̈ 'ö zun- 'ka- -nu -bha "tʊ̈ng 'ö Atanna -ya -ya -a ziö
-yi -bha.»

(Matiö 24,29-31; Makö 13,24-27)

25 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, "dhabhliwɔn -dho kë 'ö 'ka- -dhɛ yö 'yënng- waa-
"su waa- "susëngga -nu -bha. "Suʊ̈- -dho -da "kpʊngtaamɛ -nu 'gü, 'ö "sika
-yö -da -nu 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a "tʊ̈ng bha- 'gü, ̱weeyi -dho ö kpö kë
̱dhɛ -tɔn 'dhö 'ö ̱loo 'ö dho 'ö -zuö -yuudhö.
26 -A "tʊ̈ng bha- 'gü, mɛ 'bha -nu -dho ga zuëdhiʊ̈tɛɛ -gɔ kö -wo wo -zʊ
'gɔn sië 'wɔn -nu 'wo dho wɔ "kpʊngtaadhɛ -ta bha- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ
Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ö dhang- 'gü bha -yö -dho ̱loo 'yi bha ̱në- 'ka.
27 -Wo -dho mang Mɛgbömɛ n yö "tʊ̈ng bha ̱në- 'gü kö a nu sië dha
'kpong- -ta ma mɛdhɛ -faan "gbɪɪ- bha- 'ka waa- 'tɔbhɔdhe -ziisü 'dhö.
28 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka 'wɔn -nu bha- -dhɛ yö "tʊ̈ng 'ö- 'gü kö ̱ya kë -sü -zü
bho, -ka dɔ ̱zinng 'gü kö 'ka ka -gɔ "dhiʊ̈ "wlü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö kë sië
"dhʊ̈ "tʊ̈ng 'ö- 'gü kö ka -bho 'wɔn 'gü "tʊ̈ng ̱ya "gan klöö-.»

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban figö -dhü -bha
(Matiö 24,32-35; Makö 13,28-31)

29 'Yö 'wɔn -zɔn 'ka do -zɔn -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka figö -dhü -nu waa- "dhü "wɛɛ 'dhɛ -nu 'wo to -a -nu -ga kö 'ka 'wɔn 'suan- bho- -bha:.
30 -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ka- -nu yö kö -wo wo -trɔng -dee -ya sië, kö 'ka- 'wɔn dɔ ̱dhɛ dha "yi ̱ya ̱tëng.
31 ̱Ya kë 'pö ̱dhɛ ka "yan 'dhö -da sië 'wɔn -nu bha- -nu kë -dhɛ 'gü, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ -ya dun ka -ta.
32 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ: 'Wɔn -nu bha- ̱gban -dho kë kö 'mɛ 'wo "tʊ̈ng ya- 'gü ya- -nu ̱gban 'wii ga ̱kö.
33 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "sɛ waa- dhang- -wo -dho ziö, "kɛɛ n -wʊ -zë 'yii 'dho bho- -bha tongtongdhö.»

-Dhio 'ö Yesu -ya dɔ 'ö -gban -dɔ 'suan- 'ka -sü -bha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

34 Yesu -ya -pö -nu -dhɛ yö ̱në- -wɔn 'gü 'ö- pö: «-Kaa kë ka 'suan- 'ka kö ka -gɔ 'ya 'dho 'to pë -së -bhö -sü waa- we mʊ̈ -sü "ɛɛn -ya "kpʊngtaapë -nu -wɔn zuën -ta -sü 'ö "dhiʊ̈ ziö 'ka- -bha, 'ö yi bha 'ö nu 'ö -kan ka 'gü;
35 -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi 'ö bha- nu -sü -dho kë ̱dhɛ "nuu 'ö "yibhakëmɛ -nu -wa -zuö "yi ̱bhaa bha ̱në- 'dhö 'ö -kan "kpʊngtaamɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü.
36 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, -ka -ya ka "yaan kö 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ "tʊ̈ng ̱gban 'gü, kë "dhʊ̈ kö 'ka faan ̱slɔɔ, kö 'wɔn "pɛpɛ 'ö nu sië bha -yö 'kun bho ka 'gü, kö yi 'ö Mɛgbömɛ dho nu- 'ka bha -yö -kpan ka -bha -dɔ -gɛan -sü 'ka.»
37 "Tʊ̈ng 'ö Yesu -ya -kë Zedhizadhɛmö bha -dhɛ -ya ̱kpaɔ -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do 'yö dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö mɛ ̱draan mü, "bin 'dhö 'ma sië, 'yö dho -tɔn 'wo Odhivie -tɔn -kë bha- ̱gbin- 'yö -wɔ mü.
38 -A -wɔn 'gü, "sɛgümɛ -nu ̱gban "pɛpɛ -wo -gun -suʊ̈ sië -dhɛkpaɔ tii' 'gü, 'ö 'wo nu Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü kö 'wo- -wʊ ma.

22

-Gɔmɛ -nu -bha yang -ya Yesu -bha -kɔ waa- Zuda -bha -da -a -dhɛ pë "piʊ̈ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 26,1-5; Makö 14,1-2; Zan 11,45-53)

1 'Ö gun "dhʊ̈ kö 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha 'wo- -bhö -troo 'ö- -ta 'wo- -dhɛ 'Pakö bha, -a yi ̱ya 'to klöö-,
2 kö 'mɛ 'wo -kë "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'ka, waa- 'tɔnggɔmɛ -wa "slë mɔɔ- sië kö 'wo Yesu 'kun, "kɛɛ kö -wo "suʊ̈ sië "sɛgümɛ -nu -gɔ.
(Matiö 26,14-16; Makö 14,10-11)
3 "Kɛɛ 'sa Sɔtraan -yö -da Yesu -bha ̱klang -nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha-mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Zuda Isikadhiɔtö bha- -gɔ 'gü "tʊ̈ng ̱dede bha ̱në- 'gü.
4 'Yö -ziö 'ö dho ö -gɔ dun "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Atanna -bha 'kɔ -gɔdhiʊ̈mɛ -nu -gɔmɛ -nu 'ka kö -kɔ 'ö dho Yesu "dhiʊ̈ dɔ- 'ka- -nu -dhɛ kö -wa -ya 'kwëë- kë.
5 ̱Dhɛ 'ö dho 'ö- pö- -nu -dhɛ 'yö- 'gü -wɔn -yö -dhi -nu -dhɛ ̱dedewo, 'yö 'wo- pö- -dhɛ ̱yaa- yö -zë kë "dhʊ̈, -wo -dho -a gba 'wëë- 'ka.
6 ̱Dhɛ 'ö bo -wɪ 'wɔn bha- -bha -sü 'ka, 'yö -ya -a "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'ö Yesu ̱gbaɔ- -nu -gɔ mɛ ̱gban tii' 'ka.

Yesu -bha mɛ ʼplɛ -bɔ 'Pakö -pë -kpa -dhɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 26,17-25; Makö 14,12-21; Zan 13,21-30)

7 -Wo -to 'wɔn bha- -bha "dhü, 'yö yi 'wo -tuü -pë 'wo- zë troo bha- -ta bha- zë- 'ka bha 'ö ʼloo.
8 'Yö Yesu -yö Piɛdhö waa- Zan -a -nu bɔ, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'dho kwa -bha Pakö -pë -kpa kö 'kwa- -bhö!»
9 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo- pö- -dhɛ: «-Yö i "piü ʼdhɛ 'yi- -kpa 'mɛ?»
10 'Yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, ʼya kë ʼdhɛ 'ka 'dho 'ka -da Zedhizadhɛmö 'plöö, ka -dho -kpan mɛ do 'bha -bha kö "yipë -ya -gɔ, 'ka- yö -ka ziö- ʼkeng- kö kɛng- -nu 'ka 'dho, 'kɔ 'ö yaa- -da 'gü bha kö 'ka -da ʼkeng- mü.
11 ʼYa kë ʼdhɛ 'ka -da 'kɔɔdhö mü kö 'ka- pö- 'kɔ dë -dhɛ: «'Kɔ dë, yi Dëmɛ -ya -pö -dhɛ 'ö waa- ö -bha ʼklang -nu 'wo dho 'Pakö -pë -bhö -bha 'i- -dhɛ -zɔn yi -dhɛ.»
12 'Ka- pö- -dhɛ "dhü -yö -dho 'kɔdhi -mɔɔbhasü 'ö- 'gü -dhɛ 'dhö -pë kë -sü 'ka, 'ö -yatapë ʼgban 'dhö mü, -a -dhɛ -zɔn ka -dhɛ 'kɔ -ta "dhüng 'gü. -Dhɛ 'ka dho kwaa- Pakö -pë -kpa -bha 'yö bha.»
13 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo dho, 'yö -kɔ do 'ö Yesu -ya pö- 'ka bha 'yö -kë 'pö- -kɔ -bha "kpüüdhö, 'yö 'wo Pakö pë -kpa mü.

-Bhöpë 'ö Atanna -gɔ 'kɔɔdhö bha- -wɔn zü bho -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 26,26-30; Makö 14,22-26; 1 Kodhɛngtö 11,23-25)

14 ʼDhɛ 'ö ʼwa wo bo pë bha- -kpa -sü 'ka 'ö- -bhö "tüng ʼya ʼloo, 'yö Yesu waa- ö -bha bɔmɛ -nu 'wo -ya pëpë "dhiü.
15 'Yö- pö ö -bha ʼklang -nu -dhɛ: «Pakö -pë 'dhɛ 'kwa- -bhö sië ya -a 'gü -wɔn -yö -dhi n -dhɛ ʼdedewo, -a -gɛn -mü ʼdhɛ -yö -gun n "piü ʼdhɛ- do 'dhɛ 'kö ya 'kwa- -bhö kwa "kwëë gbonggbongdhö kö 'a gun -na saan".
16 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ 'mii 'dho- 'bha -bhö "kpʋng ya- ʼtaa 'zü 'ö dho 'ö zun- 'ka -a 'klɔɔ- zun zang -ta -sü ('ö n ga -sü 'ka) bha- -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka- 'dhɛ 'kwa dho- -bhö Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'gü bha- yi -bha.
17 ʼDhɛ 'ö ʼyaa- pö "dhü 'ö ʼya ö bo, 'yö ö -kɔ -da we -kɔɔ 'gü, 'yö Atanna nuɛ" bho 'yö- pö: «-Ka we -kɔɔ ya- 'kun kö 'ka- 'gü -gblü ka 'ko -ta;
18 -a -gɛn -mü ʼdhɛ a- -pö ka -dhɛ ʼdhɛ -drɔɔ ga "yi 'ö ya 'mii 'dho- mü 'zü tongtongdhö 'ö dho 'ö zun- 'ka Atanna -bha -gblüdëdhɛ nu -yi -bha.»
19 ʼDhɛ 'ö ö bo- pö "dhü -sü 'ka, 'yö ö -kɔ -da 'bluu- 'gü, 'yö Atanna nuɛ" bho. ʼDhɛ 'ö ʼya ö bo, 'yö- "kplü "kplü bho 'yö- 'gü -gblü -a -nu -ta 'yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, n kwi 'a- nu ka -wɔn 'gü bha- "blɛɛn- ʼnɛ, ['ka kë -kaa -bhö ʼsië kö ka -zʋ -yö -bö n -wɔn -ta -kpɛawo.»
20 ʼDhɛ 'wo wo bo pë -bhö -sü 'ka, 'yö wekɔɔ sü 'zü -kɔ do bha- 'gü, 'yö- nu- -nu -dhɛ 'yö- pö: «N ʼyɔɔn 'ö woo- ʼwɛnng kö -yö kë -mlɛɛ -dee 'ö maa -da n Dë Atanna waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -a -nu ʼzinng 'gü -a -gɛn 'ka bha- "blɛɛn- ʼnɛ].
21 "Kɛɛ 'sa 'mɛ 'ö dho n -da pë ʼkwɛɛ- "dhü bha, yɛng ʼnë yi -kɔ 'dhö pëfië do 'gü ya!»
22 "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- ʼdede 'ka ʼdhɛ mang Mɛgbömɛ ga 'ö maa- wo ya 'a- wo "dhü kö 'wɔn 'ö Atanna ʼyaa- -bɛn zë 'nu ʼya bo bha -ya yö ʼnë- 'gü -wɔn kë, "kɛɛ 'mɛ 'kö dho 'wɔn bha- -gbɔ dɔ ö -dɪ ʼgbin- ʼnë- -mɛ -bha 'dhö -wëësü!
23 ʼDhɛ 'ö ʼyaa- pö "dhü, 'yö- -bha ʼklang -nu 'wo -ya wo 'ko -nu dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha kö 'mɛ 'ö dho 'wɔn bha- kë 'wo- dɔ.

Zaɔdhe 'ö Yesu -bha klang -nu -wa -da kö 'mɛ 'ö- -duɛ 'dhö 'kpii- 'wo-dɔ bha -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

24 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö Yesu -bha klang -nu bha 'wo -ya wo 'ko zaɔ- -sü -bha -duɛ 'kpiidhɛ -wɔn 'gü,
25 'yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Gblüdë -nu 'wo "kpʋng taa -a -nu -kɔ -yö -mɔɔ woo- "sɛgümɛ -nu -bha, 'ö 'wɔn 'ö -dhi -nu -dhɛ 'wo- -wɔ -nu -ta, "kɛɛ 'ö wa 'go mü 'wo- pö wo -gɔmɛ -nu këwɔn -yö -së.
26 "Kɛɛ ka -zë ka -bha 'ya 'dho kë "dhʋ. Ka -zë 'mɛ 'ö- -duɛ dho kë 'kpii-ka kpö 'gü, -a -dhɛa -bha dhɛ yö në -yö kë dhɛ mɛ gban ka -da wlöö 'dhö, kö mɛ 'ö ka -gɔdhiʋ në -yö kë dhɛ ka "dhiʋ -ziöwomɛ 'dhö.
27 "Ɛɛn mɛ plɛ wa kë kö mɛ do -yö kë pë -bhö -dhɛ 'gü, kö mɛ do -ya "dhiʋ -ziö wo kö mɛ plɛ 'wo bha 'dee 'kpii-? Kö 'mɛ 'wo- "dhiʋ -ziö wo sië bha 'yaa -mü -ee? "Kɛɛ -kaa -ga 'ö ma -zë 'ma kë ka kpö 'gü dhɛ ka "dhiʋ -ziöwomɛ 'dhö bha.
28 Ka -zë ka në 'ka 'to n keng- 'ö 'kwa -ziö 'wɔn "gbɪɪ- "pɛpɛ 'ö -wɔ n -ta -a gban 'gü.
29 Yö në -wɔn 'gü, 'yö 'a -gblüdëdhɛ nu -sü 'ka ka -dhɛ dhɛ -kɔ do 'ö n Dë -ya nu- 'ka n -dhɛ -a 'dhö.
30 Kë "dhʋ kö kwɛng- -nu 'kwa -kɔ -da pëfië do 'gü ma -gblüdëdhɛ -ya -bha -yi 'ka, kö 'ka -ya 'pö -blüdëdhɛ -gbloo -nu 'gü kö 'ka Izraɛdhö "sɛgɔ -kaɔng do ga plɛ bha- 'mɛ 'ö 'dhö -a -duɛ -zɔn.»

Yesu -bha Piɛdhö -bha ö -wɔn zaɔ -sü -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 26,31-35; Makö 14,27-31; Zan 13,36-38)

31 Dhɛ 'ö ya ö bo- -pö "dhʋ -sü 'ka, 'yö- pö Piɛdhö -dhɛ: «Piɛdhö, Sɔtraan ya ka -gbadhɛ Atanna -gɔ kö 'ö ka -piö dhɛ -kɔ 'wo -mlü -piö 'ka 'ö- flee -yö go- 'gü bha- 'dhö,
32 "kɛɛ 'ma bhɛa" Atanna -dhɛ i -wɔn 'gü kö i -bha 'dhang -bho n "dhiʋ -sü 'bha 'ya 'dho "kan- -ta 'ö 'i -kan n -bha. 'Bha i -dɪ slɔɔ yi 'ö- 'ka kö i zuë" ya 'waanu, bhii -dɪ 'pö 'i i dheebhang -nu 'ö kɛng- -nu 'ka bɔ n 'ka bha- -nu -zʋ -gban.»
33 'Yö Piɛdhö ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -a "sɪ 'yaa n -dhɛ kö 'a "kan i -bha. 'Kö ya kë ga -zian 'ka kwa -dho -a wo kwa "kwëë, ya kë 'zü dha -sü 'ka kwa -dho -a wo kwa "kwëë.»
34 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Piɛdhö, a- -pö i -dhɛ dhɛ "sanni -tɔgɔn -yö "wɪ gbeng 'ö dɛɛ 'gü, kö 'bha bo n 'ka dhɛ pë -yaaga 'dhö.»

-Wʋ 'ö Yesu -ya kpɔ ö -bha klang -nu -bha kö -wa kë ö zian 'gü bha--dhiang 'ö Dhukö -ya zë

35 Dhɛ 'ö go mü 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka bɔ 'a- wo "tʋng 'bha 'gü, 'ö 'a- pö ka -dhɛ dhɛ 'ka- pö kaa 'dho 'ka 'dho kwɛɛsügüpë waa- 'wëë--nu, 'waa -sabha -nu 'bha 'sü bha, dhɛ 'ö 'ka dho pë 'bha -kpla -yö kë ka -kun -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Aa bhoo, pë 'bha -kpla 'yii yi 'kun.»
36 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «'Ka- pö 'ka 'dho taamasü ya- 'gü, 'mɛ 'ö- -bha 'wëëga 'dhö- -gɔ -yö ö -bha pë 'sü, kwɛɛsügüpë 'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ -ya 'sü, kö 'mɛ 'ö -siangga 'yaa- -gɔ, -yö ö -bha -sɔ "dhɔɔ dɔ kö -ya 'dhɔ;
37 -a -gɛn -mü dhɛ -a -dhɛa -bha dhɛ 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü n -bu 'gü bha, -a 'gü -wɔn -yö kë dhɛ:
‹Waa- dɔ 'wɔnyaakëmɛ -nu -bhiëë 'gü.›
"Kɛɛ 'sa 'wɔn 'ö -bɛn zë -sü 'ka n -bu 'gü, 'ö- këwɔn 'dhö 'dhö "dhʋ bha- kë "tʋng ya tëng. Yö në dho kë 'wɔn 'ö Atanna -yö n bɔ- 'gü bha- -gɔ -da 'plöö -sü 'ka.»

38 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -siangga ̱plɛ ̱nɛ!» 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-A
'dhɛ bha -yö 'to "dhü, ̱ya ̱mɔɔ.» (-A pö 'ö- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
'pë 'ö- pö- -nu -dhɛ bha 'wii- 'gü ma ö 'klɔɔ- 'ka.)

Bhɛa" -kɔ 'ö Yesu -yö ̱bhɛa- 'ka Odhivie -tɔn ̱gbin- -a -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 26,36-46; Makö 14,32-42)

39 Yesu -gun 'dho së Odhivie -tɔn ̱gbin- zii 'kpa 'ö ̱bhɛa Atanna -dhɛ
mü, 'ö ̱ya gun ̱ya kë- 'tuü- 'ka. ̱Dhɛ 'ö go 'kɔ bha- 'gü 'ö zun "kpɛnng,
-yö -ziö do 'ö ö wë dɔ Odhivie -tɔn ̱gbin-, 'yö- -bha ̱klang -nu -dı 'pö 'wo
-ziö ̱keng-.
40 ̱Dhɛ 'wo dho 'wo ̱loo mü, 'yö- pö ö -bha ̱klang -nu -dhɛ: «-Ka bhɛa"
Atanna -dhɛ kö 'ka 'dho -da Sɔtraan -gɔ döng 'gü!»
41 'Yö yö -zë 'ö bhɔ 'në 'bha wo- -nu -dhɛ taa- 'bleng -bleng 'yö zun ö kpiö
'gü, 'yö zun -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -bha 'ö- pö:
42 «N Dë Atanna, ̱ya kë ̱dhɛ ̱ya ga i 'gü kö 'wɔn "gbıı- 'ö maa- "yi mü
ya 'i n dha- -gɔ, -yö -dho -dhi n -dhɛ, "kɛɛ yö ̱në- ̱gban 'gü, 'yaa n "piü
̱dhɛ -yö 'to ma -zë n -bha -bha, -yö n "piü ̱dhɛ bhi ̱në i dhɔɔbhaa -yö
kë.»
43 [-Yö -to mü 'yö Atanna -bha "kië do -yö go dhang- 'gü 'yö nu 'yö faan
-sɛa -da 'gü.
44 ̱Dhɛ 'kö 'ö- -ga ̱dhɛ ga -zii ̱ya kpa ö -ta, 'yö zun -bhɛa Atanna -dhɛ
-sü -bha ö -sɔbhɛɛ ̱dede 'ka, 'ö dɔ mü kö 'fëyi 'ö bhɔ së- -bha 'ö ̱loo "sia-
bha, ̱ya kë ̱dhɛ ̱yɔɔn kpö kpö ̱në- 'dhö.]
45 ̱Dhɛ 'ö ö bo, 'yö ̱wlü 'ö dho ö -bha ̱klang -nu -dhɛ 'gü, 'ö dho -yö
-kpan -a -nu -bha kö -a -nu ̱gban ̱wa yi zë kplɔɔngdhö -wëë 'ö bɔ së- -nu
-ta bha- -wɔn 'gü.
46 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «Yi -zian ̱në 'ka- zë së -wa! A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka
"wlü kö 'ka bhɛa" kö Sɔtraan 'ya 'dho "kpënng- kë ka -gɔ 'ö 'ka -da Atanna
"dhiü!»

Yesu 'kun -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 26,47-56; Makö 14,43-50; Zan 18,3-11)

47 -Yö -to dhiang bha- zë -dhɛ 'gü, 'yö mɛ kpö -yö -wo kö- -bha ̱klang
-nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha- mɛ 'dhɛ 'wo- Zuda -kë bha -ya -nu -dhɛ "dhiü.
̱Dhɛ 'wo nu, 'yö ̱yɔɔn Yesu "sɔɔ 'yö ̱loo- -bha.
48 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Zuda, 'wɔn 'ö i 'gü 'yö bha -ee? I mang Mɛgbömɛ
n "dhiü -dɔ -loo n -bha -sü ̱në- 'ka -ee?»
49 ̱Dhɛ 'mɛ 'wo gun Yesu ̱keng- bha- -nu "yan 'dhö -da 'wɔn bha- -dhɛ
'gü, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, -yö mü ̱dhɛ, 'yi 'mɛ 'wo- ya-
-nu 'yën -siang 'ka -ee?»
50 -A -pö "dhü -sü ̱në "gbıı- kö- mɛ do ̱ya -siang bɔ ö -ta kö ̱ya
"saabhomɛ 'kpii- -bha gwëëmi zë- 'ka- -kɔ -së 'gü "tɔ kpö -bha kö ̱yaa-
bho mü.
51 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «̱Ya ̱mɔɔ! -Kaa 'to "dhü.»
'Yö 'mɛ bha- "tɔ kpö bha -sü 'yö- -ya mü ö "gblʊʊ 'ka -deewo 'yö- -kë
"klüüklü.
52 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö "saabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- Atanna
-bha 'kɔ -maakëmɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- -kwɛagbö -nu 'wo nu bha- -nu -dhɛ
'ö- pö: «Nu 'ka- wo n 'kun -dhɛ 'gü ̱dhɛ mɛ- nu mɛzëmɛ 'kun, 'ö 'ka nu
"dhü -nu waa- -siang -nu 'ka ya- -gɛn -mü -më 'ka?
53 "Kɛɛ kö yi ̱gban "pɛpɛ 'ka, kwɛng- -nu kwa -gun Atanna -dhɔkëgükɔ
'gü -dhɛ do 'gü, 'yö 'kii n 'kun -a "tüng bha- 'gü, "kɛɛ a- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ ka

-bha "tϋng ̱në ̱loo bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Sɔtraan 'ö -dhɛtiidhɛ -gɔmɛ 'ka bha, -a -kɔ -mɔɔ n -bha "tϋng 'ö Atanna -ya -ya ̱në ̱loo bha.

Piɛdhö -bo Yesu 'ka -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 26,57-58.69-75; Makö 14,53-54.66-72; Zan 18,12-18.25-27)

54 ̱Dhɛ 'wo Yesu kun, 'yö 'wo dho- 'ka "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- -gɔ "kwɛandhö kö Piɛdhö -ya ̱keng- "kɛɛ kö -ya 'ka ̱gblɛɛn.

55 ̱Dhɛ 'wo dho 'wo ̱loo "kwɛandhɛ bha- 'gü, 'yö 'wo pɛng -ya 'dhuëng -ta "kpɛnngdhö mü, 'yö 'wo -ya -bha. 'Yö Piɛdhö dho- -nu kpö 'gü mü 'yö 'yaanu.

56 -Wo -ya -zlëëdhö, 'yö gwëëdhe do 'bha bha 'ö Piɛdhö yö kö -yö -ya sië pɛng 'bhü "dhiϋ, 'yö ö "yan -gban 'gü zuudhö 'ö- pö: «'Mɛ 'ö ya -yö -gun 'mɛ 'wo- kun bha- ̱keng- "dhɛ!»

57 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -ya ̱zaɔ- 'ö- pö: «'Maa 'mɛ bha- dɔ -wa, dhebhɔnë!»

58 ̱Dhɛ 'ö- -dhɛ 'në bha ̱ya ̱gwëë, 'yö mɛ "wɛɛ 'bha -ya yö 'zü 'yö- pö- -dhɛ: «'Mɛ 'wo bha- mɛ do -mü i 'ka "dhɛ!» 'Yö Piɛdhö -ya pö: «'Aa, 'maa -mü -wa, gɔɔn- -së!»

59 ̱Dhɛ 'ö "tϋng 'bha ̱ya ziö 'zü, 'yö mɛ do 'bha -yö ̱nëng 'gü 'zü 'ö- pö: «'Mɛ 'ö ya -yö -gun 'mɛ bha- ̱keng- tɛan- ̱dede 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Gadhidhe mi -mü, (mɛ -ya -dhɛ -yö -a "dhi -wʊ -bha).»

60 'Yö Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Dhiang -zian 'i- zë sië bha n "tʊ 'yaa- -bha.» Piɛdhö -to dhiang bha- zë -dhɛ 'gü -dhɛ do bha- 'gü 'yö -tɔgɔn -yö -wɪ.

61 'Yö kwa Dëmɛ -yö ̱slëë ö 'gü 'yö- -ga. 'Yö Piɛdhö -zʊ -yö -bö 'pö dhiang 'ö- zë- -dhɛ -blɛɛsü, 'ö- pö ̱dhɛ "sanni -tɔgɔn -yö "wɪ, kö ̱ya bo ö 'ka ̱dhɛ pë -yaaga 'dhö bha- -ta.

62 'Yö zun "kpɛnng, 'yö zun "gbʊ bɔ -sü -bha -wëëwëësü 'ka.

-Kɔ 'wo Yesu -wëëdhɛ bho- 'ka waa- -dho zagɔbhomɛ -kuu "dhiϋ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 26,67-68; Makö 14,65)

63 "Tϋng 'ö kë sië- 'ka "dhϋ bha kö 'mɛ 'kö- -nu -kɔ 'dhö gun Yesu -bha bha -wa -ma ̱në wo sië 'ö 'wo ̱wɛɛ dɔ- -bha.

64 'Ö 'wo pë -kplü -a "yan "dhiϋ, ('wo- -ma) 'wo- pö- -dhɛ: «De ̱në i -ma bha? -Bhö -a -mɛ 'tɔ pö, Atanna -wʊdhiϋloomɛ!»

65 'Ö 'wo "si ̱gban -si ̱gban suu bho- -gɔ.

(Matiö 26,59-66; Makö 14,55-64; Zan 18,19-24)

66 ̱Dhɛ 'ö -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö Zuifö -nu -bha -kwɛagbö -nu oo, "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo bho 'ko -ta, 'yö 'wo mɛ bɔ kö -wo nu Yesu 'ka wo -kuu "dhiϋ.

67 ̱Dhɛ 'wo nu- 'ka, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «̱Ya kë ̱dhɛ 'ö bhi ̱në 'i Atanna -bha -Yamɛ bha- 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka, -bhö -a pö yi -dhɛ!»

'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «'Kö maa- pö ka -dhɛ "dhϋ ̱wɛ, 'kii 'dho 'dhang bho- "dhiϋ,

68 'ma ka dhɛɛ" -zian 'kpɔ, 'kii 'dho- -yɔ bɔ,

69 "kɛɛ 'wɔn 'ö tɛanwɔn 'ka yö -mü ̱dhɛ ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü, mang Mɛgbömɛ, n -yɛa ̱në dho kë n Dë Atanna 'ö- 'gü 'dhö "gbɪɪ- bha- -kɔ -së 'gü dhang- 'gü.»

70 'Yö- -nu ̱gban "pɛpɛ 'wo- pö: «'Bha- pö "dhϋ kö i- -pö ̱dhɛ? Atanna Gbö -mü i 'ka -ee?» 'Yö- pö: «̱Iin, yö ̱në 'ka- pö bha, Atanna Gbö -mü n 'ka.»

71 ̱Dhɛ 'kö 'wo- ma "dhʉ bhoo 'yö 'wo- pö: «-Më -wɔn ̱në ka "piʉ ̱dhɛ -ya pö ka -dhɛ 'zü- 'dhɛ 'kö bha- zian 'gü, "kɛɛ kö yöö ̱dede -a "dhi ̱yaa- pö kö 'kwa- ma?»

23

-Dho Yesu 'ka Pidhatö -kuu "dhiʉ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 27,1-2.11-14; Makö 15,1-5; Zan 18,28-38)

1 ̱Dhɛ 'wo- pö "dhʉ, 'yö 'mɛ 'wo bha- ̱gban "pɛpɛ 'wo -wlü 'wo -ta Yesu -bha, 'yö 'wo dho- 'ka Pidhatö -kuu "dhiʉ.

2 ̱Dhɛ 'wo dho 'wo ̱loo mü, 'yö 'wo Yesu -da Pidhatö -dhɛ 'wo- pö: «Yi -kpan 'mɛ ya- -bha kö -yö -da sië "sɛgümɛ -nu -gɔ 'gü, 'ö- pö- -nu -dhɛ 'wa 'dho 'nii- sɔng bho -gblüdë Sezaa -dhɛ, "ɛɛn yö -zë Klisi -mü ö 'ka, ö "dhʉ kö -gblüdë -mü ö 'ka 'pö.»

3 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- -da Pidhatö -dhɛ -wʋ bha- 'gü, 'yö Pidhatö -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «I- -pö Zuifö -nu -bha -gblüdë -mü i 'ka tɛan- 'ka -ee?» 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «Yö ̱në 'i- pö sië bha.»

4 'Yö Pidhatö -ya pö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- mɛ kpö 'wo gun 'mü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «̱Sɔng 'ö yöö kë 'mɛ 'ka nu- ka ya- -bha kö -yö kë- zë -gɛn 'ka 'mii- yö.»

5 "Kɛɛ 'yö 'wo ̱nëng 'gü 'wo- pö: «Yi- -pö -yö -da ̱në wo sië "sɛgümɛ -nu -gɔ 'gü, 'ö- -nu -gɔ 'gü ̱see dhiang -nu 'ö- zë wuudhö 'ö -ziö 'ka, 'ö zü bho Gadhidhe -sɛ 'gü 'ö ̱ya bɔ- 'ka Zude -sɛ 'gü -dhɛ ̱gban 'gü ̱ya nu ̱ya ̱loo- 'ka yö bha- 'ka.»

Pidhatö -bha Yesu -bɔ Edhodö -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

6 ̱Dhɛ 'ö Pidhatö ̱ya Yesu 'tɔ ma Gadhidhe -dhɛ -bha, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ- -kë Gadhidhe mi 'ka -sü -wɔn 'ka.

7 ̱Dhɛ 'kö 'wo bo- ̱iin 'pö -sü -zë 'ka, 'ö- 'wɔn dɔ ̱dhɛ -yö -go Gadhidhe, "sɛgɔ 'ö Edhodö gun- -gɔdhiʉ bha- 'gü, 'yö- bɔ Edhodö -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʉ kö Edhodö -yö Zedhizadhɛmö "tʉng bha- 'gü.

8 ̱Dhɛ 'ö Edhodö -yö Yesu yö, -a 'gü -wɔn -yö -dhi -dhɛ ̱dedewo, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʉ kö 'ö zun- "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'ö -kpan -bha kö- yi ̱ya ̱gwëë. Pë 'ö -kë 'yö gun- "slë mɔɔ- sië kö 'ö-kpan -bha bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö ̱yaa- -taɔng ma, 'yö gun ö -zʋ 'gɔn sië ̱dhɛ 'ö -kpan -bha yi do 'ka kö -yö "dhabhliwɔn -nu bha- 'bha kë ö "yaan.

9 -A -wɔn 'gü ̱dhɛ 'ö Yesu -yö ̱loo mü, Edhodö -yö dhɛɛ" 'gbɛ ̱dede -kpɔ -gɔ "kɛɛ 'yii- 'bha -yɔ bɔ.

10 Kö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu -wo mü, kö -wo wo -wʋ "dhiʉ "wlü sië 'ö 'wo ̱sua -ya -bha -a -san -bha -mawɔnyaadhɛ 'ka "dhʉ do.

11 'Yö Edhodö waa- ö -bha "sɔdha -nu 'wo zun ̱wɛɛ -dɔ Yesu -bha -sü -bha kö- -san ̱ya zun- -nu 'gü "pɛɛpɛdhö. ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱wɛɛ 'bha dɔ- -bha 'ö ̱wa wo bo, 'yö Edhodö -yö sɔ ga do sü 'ö- -da -bha, 'yö- sü 'zü -deewo 'ö- bɔ Pidhatö -dhɛ.

12 -A "tʉng bha- 'gü, kö Edhodö waa- Pidhatö 'waa -së, "kɛɛ -wo -dhi wo 'ko -dhɛ yi do bha- ̱në- 'ka, 'yö 'wo -kë "taɔngdë -zë -nu 'ka.

Yesu "dhiʉ -dɔ -a zë -mɛ -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 27,15-26; Makö 15,6-15; Zan 18,39-40; 19,1-16)

13 ̱Dhɛ 'wo dho 'zü -deewo 'wo ̱loo Pidhatö -kuu "dhiʉ, 'yö Pidhatö -yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- mɛ -kiandhö -nu ̱loo 'ko -ta waa- "sɛgümɛ -nu 'dhö, 'yö- pö- -nu -dhɛ:

14 «'Mɛ 'ka nu- 'ka n -dhɛ ya ka- -pö -bha ̱dhɛ -yö -da ̱në wo sië "sɛgümɛ
-nu -gɔ 'gü kö 'wa 'dho yi -wʋ ma, "kɛɛ -a dhɛɛ" 'a- kpɔ kaa ̱dede ka "yaan
ya, pë "pɛpɛ 'ö 'ka- pö- -bha bha- 'bha 'kö 'a dho- yö -a ̱sɔng 'gü 'yaa 'dhö.
15 A- -sü 'a- bɔ Edhodö -dhɛ yö ̱në- -wɔn 'gü, "kɛɛ yöö -dı 'pö 'yii ̱sɔng
'bha yö- -bha. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö ̱yaa- bɔ 'zü -deewo kwa -dhɛ ya. ̱Ya
kë "dhʋ kö 'wɔn 'kö yöö kë mɛ -zë 'gü -wɔn 'ka, 'yii- 'bha kë.
16 ̱Dhɛ 'ö "dhʋ, a -dho -a pö kö -wa -wëëdhɛ bho -zë wo, "kɛɛ ̱waa- -ma
'bha wo a -dho n kwaa- -zü 'ö dho.»
17 ['Ö "dhʋ bha kö Pakö yi ̱ya ̱loo -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, Pidhatö -yö
-kasogümɛ do -lɔɔ Zuifö -nu -dhɛ.]
18 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʋ, 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo ta wo 'gü 'wo ̱gbla "gbıı-
'ka 'wo- pö Pidhatö -dhɛ 'wo- pö: «-Bhö mɛ 'dhɛ 'kö bha ̱në- zë kö 'i
Badhabasö -zë lɔɔ- yi -dhɛ.»
19 "Kɛɛ kö Badhabasö 'wo "wı sië- 'ka bha, -wa -da -kaso 'gü "dhinaa 'kpii-
'bha 'ö -da 'plöö mü bha waa- mɛ 'ö- zë ̱në- -wɔn 'gü.
20 'Yö Pidhatö -yö ö -kɔ -ya -nu zuë" -ta 'zü -deewo kë "dhʋ kö -wo "wı-
-bha kö 'ö ö kwaa- Yesu -zü.
21 "Kɛɛ 'yö 'wii- -yɔ bɔ, 'yö 'wo ̱gbla 'wo- pö: «-A dɔ "dhü -bha! -a dɔ
"dhü -bha!»
22 'Yö Pidhatö -ya pö 'zü- -nu -dhɛ -gɛn -yan -yaaga -naa 'ka 'ö- pö: «-Më
-wɔn yaa ̱në 'mɛ ya 'ö- -kë? A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ ma -zë 'mii ̱sɔng 'bha
yö- -bha kö -yö kë- zë -gɛn 'ka. ̱Dhɛ 'ö "dhʋ, ̱waa- -ma 'bha wo a -dho n
kwaa- -zü.»
23 "Kɛɛ 'wii "wı- -bha tongtongdhö, 'yö 'wo ̱nëng 'gü 'yö 'wo ̱gbang dɔ-
'ka -yuudhö ̱dhɛ -wo Yesu ̱në- zë. 'Yö- -nu -bha -yö to- -bha "gbla 'wo-
wo "dhʋ kpö 'ka bha- -wɔn 'gü.
24 'Yö Pidhatö -ya pö: «-Ɛɛ, -a 'dhɛ kaa- -pö ̱në dho kë.»
25 'Yö dho 'ö ö -kɔ bho "dhinaa -damɛ, mɛzëmɛ 'kö bha yö -zë 'gü 'mɛ 'wo
bha- -nu -dhɛ. 'Yö Yesu dɔ- -nu -gɔ kö 'pë 'ö -dhi -nu -dhɛ -wa kë- 'ka.

Yesu -dɔ "dhü -bha -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 27,32-44; Makö 15,21-32; Zan 19,17-27)

26 ̱Dhɛ 'ö "sɔdha -nu ̱wa Yesu 'kun 'wo dho sië- 'ka -a zë -dhɛ 'gü, 'yö
'wo dho 'wo -kpan Sidhɛnö mi do 'bha 'wo- -dhɛ Simɔ bha- -bha kö -yö 'go
sië 'bhlaa-, 'yö 'wo- kun 'pö 'wo Yesu -dɔ bha "dhü bha- nu- -dhɛ kö -ya 'sü
-yö 'dho- 'ka- ̱keng-.
27 'Wo gun 'dho sië Yesu 'ka "dhiʋ kö mɛ kpö 'gbɛ ̱dede -wa ̱keng-, kö
dhong -nu 'gbɛ 'bha -nu -wo mü 'pö kö -wo wo -kuu -ta -ma sië "gbʋ 'ka, 'ö
'wo -wëë -wʋ kpɔ Yesu -bha.
28 'Yö Yesu -yö ö wë bɔ- -nu -ta 'ö- pö: «Zedhizadhɛmö dhong -nu, 'ka
'dho "gbʋ bɔ ma -zë n -bha, -ka "gbʋ bɔ ka -dı ̱në- bha waa- kaa- 'në -nu
'dhö.
29 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "tʋng 'bha- -dho -wo 'ö 'wo- pö ̱gblöödhe -nu oo,
'mɛ 'wii 'në 'kpɔ do waa- 'mɛ 'wii "yɔn nu 'në -dhɛ do -a -nu -bha -së!
30 -A "tʋng bha ̱në- 'gü, 'yö 'wo dho 'daɔnnu 'wo- pö -tɔn "gblʋgblʋ -nu
-dhɛ: «-Ka nu 'ka -gblü yi -ta! -Tɔn 'sɛɛnnë -nu, -ka nu 'ka yi -ta kpa!»
31 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "sanni -wo 'wɔn suu ya- wɔ "dhü -sɛa -zë -ta, 'yö
"dhü "kpɛa -zë ̱wɛ?»
32 "Tʋng 'wo gun 'dho sië Yesu 'ka "dhʋ bha kö 'wɔnyaakëmɛ -nu "wɛɛ
̱plɛ 'wo 'dho sië- -nu zë 'pö -wo mü, -wo -gun 'dho sië waa- Yesu -nu ̱gban
̱në- -nu 'ka bha.
33 ̱Dhɛ 'wo dho 'wo ̱loo -tɔn 'wo- mɛ -gɔ "kpɛa -tɔn -kë bha- ̱gbin-, 'yö
'wo Yesu waa- 'wɔnyaakëmɛ -nu ̱plɛ bha- -nu -gban "dhü -bha -dhɛ bha-

'gü. 'Yö 'wo- mɛ do bɔ Yesu -kɔ -së 'gü, 'yö 'wo- mɛ do bɔ -a ̱kwaa 'gü, 'yö 'wo- dɔ- -nu ̱zinng 'gü.

34 "Tʊ̈ng 'wo gun- dɔ së- 'ka "dhü -bha bha kö -yö ö zë -mɛ -nu "dhiʊ̈ bhɛa" wo së- Atanna -dhɛ 'ö- pö: «N Dë, -bhö -a -nu -mawɔn 'to, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'pë 'wo- kë së bha 'waa- dɔ.»

'Yö 'wo zë "kpʊ̈ü -kë -a -dasɔ -nu -ta, 'yö 'wo- 'gü -gblü wo 'ko -ta.

35 'Ö kë së "dhʊ̈ bha kö mɛ kpö 'kpii- bha -wo mü, kö -wa -dhɛ -ga së. Kö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha -wo ̱wɛɛ dɔ së Yesu -bha 'wo- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'ö Klisi 'ka, 'ö 'mɛ 'ö Atanna -ya -ya -a 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka, ̱ya mɛ -nu dha 'gbɛ, -yö ö -dı dha ̱tɔn kö 'wo- -dhɛ yö!»

36 Kö "sɔdha -nu -dı 'pö 'wo ̱wɛɛ dɔ së- -bha 'pö, 'ö 'wo we din yaa 'bha bha- sü 'wo- nu- -dhɛ.

37 'Ö 'wo- pö: «'Bha kë Zuifö -nu -bha -gblüdë 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka -bhö i -dı dha kö 'kwa- -dhɛ -ga!»

38 Kö ̱wa pë -bɛn do 'bha zë kö ̱waa- ̱nëng "dhü -bha -a -ta "dhʊ̈ng 'gü ̱dhɛ: «Zuifö -nu -bha -gblüdë ̱nɛ».

39 Kö 'wɔnyaakëmɛ -nu 'ö 'wo- -nu -dɔ "dhü -bha -a "sɔɔ mü bha- mɛ do -yö "si bho së- -gɔ 'pö 'ö- pö: «Atanna -bha -Yamɛ 'yaa -mü i 'ka -ee? -Bhö i -dı dha ̱tɔn kö 'i yi dha 'pö -dhe!»

40 "Kɛɛ kö- mɛ do -sü -zë -yö -dɔn bho së ö "tɛado 'ka 'ö- pö: «'Bhaa "suʊ̈ ̱në- wo Atanna -gɔ 'yö 'i dhiang zë "dhʊ̈ -ee? "Ɛɛn 'wɔn do 'ö wɔ së- -ta bha 'aa mü 'ö- 'bha 'dhö wɔ së i -ta 'pö bha -ee?

41 Yi -zë -zianwo yi -bha -zë -a -wɔ yi -ta "dhʊ̈ -dhɛ -mü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi -zë 'wɔn yaa 'yi- -kë ̱në- 'gü -wɔn 'dhö wɔ së yi -ta, "kɛɛ yö -zë -yö -më -wɔn yaa ̱në- -kë?»

42 'Yö to 'mü 'ö- pö Yesu -dhɛ: «N Dëmɛ, yi 'i dho nu- 'ka i -bha -gblüdëdhɛ 'gü, 'i dɔ "gbıı- kö i -zʋ -yö -bö n -wɔn -ta.»

43 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A- -pö i -dhɛ ̱sii ̱dede -ta ̱dhɛ kwa -dho -da -yɛa -së 'ö n Dë Atanna "piʊ̈ bha- 'gü -dhɛkpaɔyi do 'ö ̱dɛɛ- 'ka!»

Yesu ga -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Matiö 27,45-56; Makö 15,33-41; Zan 19,28-30)

44 ̱Dhɛ 'ö 'yënng- -yö -ya mɛ -gɔ ̱zinng 'gü, 'yö -dhɛ -yö ̱tröö "kpʋngtaadhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü mɔɔdhö do, 'yö to "dhʊ̈ 'ö zun- 'ka "wɔ "yɛ -yën 'bhü "tʊ̈ng bha- -bha.

45 'Yö 'yënng- -yö bo 'bhü -sü 'ka, 'yö "bin -yö ma 'yënng- bha- 'gü, 'yö Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- 'gükangüsɔ -yö -pɛ ö ̱zinng 'gü ̱gbanngdhö do "tʊ̈ng do bha- 'ka (kö -ya -zɔn ̱dhɛ zian 'ö dho Atanna "piʊ̈ -a "dhi ̱ya "pʋ).

46 ̱Dhɛ 'ö -dhɛ 'gü -yö ̱tröö "dhʊ̈, 'yö Yesu -yö ̱gbla "gbıı- 'ka 'ö- pö: «N Dë, 'ma n 'nii- wɔ i ̱kwɛɛ-.»

̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʊ̈ ̱ya ö bo 'yö -tɔn -da.

47 ̱Dhɛ 'ö Wlɔmö "sɔdha -gɔmɛ 'ö gun mü bha 'ö 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'yö Atanna 'tɔ bhɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö ya pö 'aa gun- -bha tɛan- ̱dede 'ka, -a -bho "piʊ̈ -dhɛ 'bhaa 'dhö!»

48 ̱Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̱ya bo kë -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö mɛ kpö 'wo gun mü 'ö- -nu "yan -yö dɔ- -dhɛ 'gü bha, 'wo wo yee kë 'wo dho wo ̱plöö -a -wëë -wʋ 'kpɔ -sü 'ka kö- -nu -kɔ -ya -nu -kuu 'gü.

49 "Tʊ̈ng 'ö 'wɔn -nu bha 'wo kë së- 'ka- "dhʊ̈ bha, kö mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo Yesu dɔ waa- dhebhɔ -nu 'wo go- ̱keng- Gadhidhe -sɛ 'gü 'wo nu bha- -nu

gban "pɛpɛ -wo dɔ sië- 'ka gblɛɛn 'në 'bha wo 'wo 'wɔn -nu bha- -nu -dhɛ -ga.

(Matiö 27,57-61; Makö 15,42-47; Zan 19,38-42)

50 "Kɛɛ mɛ do 'bha -yö -gun mü 'wo- -dhɛ Zosɛfu, 'ö go Zuifö -bha 'pö- 'wo- -dhɛ bha- 'gü, 'ö gun "klʊsëmɛ 'ö Atanna dɔ -a 'ka. -Kwɛagbö -nu 'wo- -nu -ya "sɛ bha- 'gü dhiangzëmɛ 'ka kö wa loo 'ko -ta bha- mɛ do në gun Zosɛfu bha- 'ka.

51 Mɛ 'ö bha 'wɔn "pɛpɛ 'ö Zuifö -nu -wa -wɔ Yesu -ta bha- -kɔ 'yaa gun- 'bha 'gü, "ɛɛn 'yaa gun- -ya 'kwëë- kë -dhɛ -zian 'gü; -a -gɛn -mü dhɛ -yö -gun 'dhang -bho Atanna "dhiʊ -mɛ 'ka, 'ö- "yan- gun -a -bha -gblüdëdhɛ nu -sü -gɔ.

52 Mɛ 'ö bha 'yö dho 'yö Yesu gee -gbadhɛ Pidhatö -gɔ.

53 Dhɛ 'ö Pidhatö ya ö -kɔ bho- 'gü -a -dhɛ, 'yö dho 'yö- bho "dhü -bha, 'yö sɔ "puu bɔ- -bha, 'yö dho- 'ka 'yö- -wɛɛ bho -gwëyɛ 'bha 'ö mɛ 'bha 'yii mɛ -wɛɛ -blɛɛsü bho- bha do bha- 'gü.

54 'Wɔn bha -yö -kë "dhʊ yi 'ö Zuifö -nu -bha gloo -sü zü -yö bho- 'ka yɛan" "piʊ bha- 'ka.

55 'Ö gun kö Zosɛfu -yö dho së Yesu 'ka, 'yö dhong -nu 'wo go- keng- Gadhidhe bha 'wo dho- dɔ, 'yö 'wo Yesu -wɛɛbhodhɛ waa- -a wɔ -kɔ gban -dhɛ yö 'kpakpadhö.

56 Dhɛ 'wo go mü, 'yö 'wo dho wo yëë "dhiʊ -dhɛ -nu 'gü, 'yö 'wo "yɔn -nu waa- -dhasiklɔɔ "yi -nu mɔɔ 'yö 'wo- -ya wo -kɔ "sɔɔ kö 'wo dho- wɛnng Yesu gee -bha.

Dhɛ 'ö glooyi bha 'ö loo, 'yö 'wo gloo dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö.

24

Yesu -bö -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë

(Matiö 28,1-10; Makö 16,1-8; Zan 20,1-10)

1 Dhɛ 'ö Zuifö -nu glooyi bha ya ziö 'ö- -tadhɛ ya kpaɔ, 'yö dhong -nu 'wo gun Yesu keng- bha 'wo wlü 'wo dho -a bun taa -dhɛkpaɔ tii 'gü, "yɔn -nu waa- -dhasiklɔɔ -nu 'wo- mɔɔ bha- 'ka.

2 Dhɛ 'wo dho 'wo loo mü, 'wo dho -dhɛ -ga kö -gwë 'wo -yɛ "dhiʊ -ta 'ka bha 'yaa mü, kö waa- glün- waa- -ya zian "wɛɛ 'ka.

3 'Yö 'wo -sɔ -yɛ bha- 'gü, "kɛɛ 'wii- -nu Dëmɛ Yesu gee yö mü.

4 'Wɔn bha 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn, -wo -to wo -zʊ 'gɔn -sü -bha 'wɔn bha- 'gü, 'yö gɔɔn- -nu plɛ -wo wo -dɪ -zɔn -a -nu -dhɛ. Mɛ plɛ 'wo bha sɔ 'ö gun- -nu -bha bha -yö -dɔ mɛ "yan 'gü -glanglandhö.

5 Dhɛ dhong -nu bha 'wo 'mɛ 'wo bha- -nu yö, 'yö "suʊ 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo wo -gɔ "dhiʊ "gblëënu. "Kɛɛ 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo- pö- -nu -dhɛ 'wo- pö: «'Mɛ 'ö "yaandhe 'ka ka- -mɔɔ 'mɛ wa ga -a -nu kpö 'gü -më -wɔn 'gü?

6-7 'Yaa -dhɛ ya- 'gü 'zü, ya -bö 'nu, ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ dhiang 'ö- zë ka -dhɛ kö -yö -tun Gadhidhe 'ö- pö dhɛ: «-A -dhɛ -ya -bha dhɛ -wo Mɛgböme "dhiʊ dɔ 'wɔnyaakëmɛ -nu -gɔ kö -wa dɔ "dhü -bha kö -wa zë, "kɛɛ kö -yö -bö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka bha në- 'ka.»

8 Dhɛ 'ö waa- pö- -nu -dhɛ "dhʊ, 'yö- -nu -zʊ -yö -bö -wʊ 'ö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ "dhʊ bha- 'ka.

9 Dhɛ 'ö wa 'go bun taa wa nu, 'yö 'wo 'wɔn bha- -gɛn dɔ Yesu -bha klang -nu -kaɔng do ga do 'wo to bha- -nu -dhɛ waa- mɛ -kpɛa 'wo to- -nu 'dhö.

10 'Mɛ 'ö- -nu "yan 'dhö -da 'wɔn -nu bha- -dhɛ 'gü, 'ö 'wo nu 'wo- -gɛn dɔ
"dhü bha, 'yö- mɛ do- -kë Madhi 'ö go Madadha -a 'ka, 'yö Zanö, 'yö Madhi
Zakö dhe waa- 'mɛ 'wo gun- -nu ̱keng-.
11 "Kɛɛ 'wɔn 'ö dhong -nu bha 'wo- -gɛn dɔ "dhü bha 'yii bhɔ Yesu -bha
̱klang -nu bha- -nu 'gü tɛan- -bha, -wa -ga ̱dhɛ "wlaa- ̱në 'wo- zë.
12 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -zë 'ö ̱wlü 'ö dɔ -bɛang -bha 'ö dho mü. ̱Dhɛ 'ö dho
'ö ̱loo mü, 'yö ö -gɔ 'naanu 'yö -dhɛ -ga -yɛ 'gü mü, "kɛɛ 'yii pë "wɛɛ 'bha
yö kö 'yii kë sɔ 'kö 'wo- bɔ Yesu -bha 'ö- -kɔn -yö to "sia- mü bha- 'ka. ̱Dhɛ
'ö- -dhɛ yö "dhü, 'yö- 'wɔn -ya kɔn 'pö 'yö -ziö 'ö dho ö -gɔ "kwɛandhö.

Yesu -bha ö -dı -zɔn ö -bha ̱klang -nu bha- mɛ ̱plɛ -dhɛ Emausö -zian -ta -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë
(Makö 16,12-13)

13 -A yi do bha- 'ka, 'yö Yesu -bha ̱klang -nu bha- mɛ ̱plɛ 'wo ̱wlü 'yö
'wo gun 'dho sië 'pödhɛ do 'bha 'ö "kidhʊng -kaɔng do ga do "sinma "dhiü
Zedhizadhɛmö -dhɛ "sɔɔ mü 'wo- Emausö -dhɛ -kë bha- 'gü.
14 ̱Dhɛ 'wo -da zian -ta, 'yö 'wɔn "pɛpɛ 'ö -kë Yesu -wɔn 'gü bha 'wo zun-
-dhiang zë -sü -bha.
15 ̱Dhɛ 'wo 'wɔn -nu bha- -dhiang zë sië 'ö 'wo- zaɔdhe -da sië 'wo 'dho
sië- 'ka, 'yö Yesu -yö nu 'ö -da -a -nu "piü 'yö 'wo "ta bha sü wo "kwëë.
16 -Wo "ta bha- -sü wo "kwëë "dhü 'wo dho- 'ka, "kɛɛ kö ̱ya kë ̱dhɛ pë
'bha ̱ya kpa mɛ "yan "dhiü, kö 'waa Yesu dɔ.
17 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn ̱në 'ka- -dhiang zë sië- zian -ta
bha?»
̱Dhɛ 'ö- -nu dhɛɛ" kpɔ "dhü, 'yö- -nu wë -ta -yö ga -yɔɔndhö, 'yö 'wo
'daɔnnu.
18 ̱Dhɛ 'wo 'daɔnnu, 'yö- mɛ do 'dhɛ 'wo Kleopasö -kë bha 'ö- pö
Yesu -dhɛ: «-Kë ̱dhɛ bhii do ̱në 'wɔn 'ö -kë Zedhizadhɛmö -dhɛkpaɔyi
̱plɛ ya- 'ka bha 'bhii- ma "dhɛ!» 'Yö Yesu -ya pö: «-Më -wɔn ̱në -kë
Zedhizadhɛmö?»
19 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Wɔn 'ö kë Yesu 'ö go Nazadhɛtö, 'ö gun
Atanna -wʊdhiüloomɛ 'kpii- 'ka, 'ö gun "dhabhliwɔn "gblügblü -nu kë sië,
'ö ̱ya dhiang zë 'ö 'yaa bhɔ mɛ "bhıı- -bha mɛ 'bha 'gü, 'ö Atanna ̱dede
-ya dɔ,
20 "kɛɛ 'ö kwaa "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- "sɛgɔdhiümɛ -nu 'wo-
"dhiü dɔ -a 'yaɔ- -nu -gɔ kö -wa zë, 'ö 'wo- -gban "dhü -bha bha 'bhii- ma
-ee?»
21 -Yö -gun yi 'gü ̱dhɛ 'mɛ 'kö bha ̱në dho Izraɛdhö -mɛ -nu bho
̱dhuëngdhɛ 'gü 'nu, "kɛɛ 'wɔn bha 'ö bo kë -sü 'ka "dhü, -a -dhɛkpaɔyi
-yaaga -naa ̱në ̱dɛɛ.
22 -Yö "dhü tɛan- 'ka ̱dhɛ 'mɛ 'yi gun- ̱keng- bha- dhong -nu 'bha -nu
̱wa 'go- -wɛɛ bho -dhɛ 'gü ̱wa nu, -wʊ -nu 'wo go- 'ka mü bha 'yi- ma, -a
'wɔn -yö yi -kɔn. -Wa -pö ̱dhɛ wo -zë wo kë -suü -dhɛkpaɔ tii 'gü 'wo dho-
bun ̱taa,
23 "kɛɛ 'dho 'wo- wo bha 'wii -kpan -a ̱gee -bha mü, 'wo nu -wa -pö yi
-dhɛ ̱dhɛ wo wo "yan -kpan Atanna -bha "kië -nu ̱në- -nu -bha, 'yö 'wo-
pö wo -dhɛ ̱dhɛ -yö "yaandhe 'ka.
24 'Yö 'mɛ 'ö yɛng -nu 'yi gun- ̱keng- bha- mɛ 'bha -nu 'wo dho 'pö mü,
'yö 'wo -kpan 'pö- -dhɛ -bha ̱dhɛ -kɔ 'ö dhong -nu bha 'wo- -gɛn dɔ- 'ka yi
-dhɛ bha- 'dhö, "kɛɛ yö -zë 'wii- yö tongtongdhö.»
25 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- pö "dhü, 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «'Aa 'mɛ 'ka ya!
Ka "yaaki -yö 'sɛɛnnë ̱tɔn -kɛɛ! 'Wɔn 'ö Atanna -wʊdhiüloomɛ -nu -wa to

"dhʊ̈ 'wo- pö yi 'bha yi 'bha 'ka bha 'dhang -bho "dhiʊ̈ zuëga 'yaa ka -gɔ -wa!
26 "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn ̱në- dɔ ̱dhɛ 'mɛ 'ö Atanna -ya -ya Izraɛdhö -mɛ -nu Dhamɛ 'ka bha -yö -dho saan" ̱dhɛ -kɔ bha ̱në- 'dhö kö -yö gun -na -da ö -bha mɛdhɛ -kwi 'gü -ee?
27 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö- -nu -dhɛ "dhʊ̈, 'yö 'wɔn "pɛpɛ 'ö -gban -bha 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü, yö -zun 'klɔɔ- -pö -nu -dhɛ -sü -bha, 'yö-zü bho 'sëëdhɛ 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- -ta 'yö dho- 'ka 'ö -da 'ka Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -gɔ 'sëëdhɛ 'gü, 'yö dho- 'ka "dhʊ̈ 'dɔɔndhö.
28 ̱Dhɛ 'wo dho 'wo ̱tëng 'pödhɛ 'wo 'dho sië- 'gü bha- -ta, 'yö Yesu -ya -kë ̱dhɛ 'pë 'ö yö -zë 'ö -tun 'dho- -dhɛ ̱gblɛɛn 'gü -a 'dhö.
29 'Yö 'wo- bho zian- 'wo- pö- -dhɛ: «-Bhö dɔ "gbɪı- kö i wɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ "bin ̱ya 'ma ̱ya bo, 'yënng- -gɔ ̱ya -ya -tɔn -ta.»
'Yö -wɪ -bha 'yö dho- -nu ̱keng-.
30 ̱Dhɛ 'wo dho, 'ö pë -bhö "tʊ̈ng 'dhö ̱loo, 'ö woo zun pë -bhö -sü -bha, 'yö ö -kɔ -da 'bluu- 'gü, 'yö Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, 'yö- "kplü "kplü bho 'yö- 'gü -gblü -a -nu -ta.
31 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö- -nu "yan "dhiʊ̈ -yö -pʊ, 'yö 'wo- dɔ, "kɛɛ 'yö to 'mü 'pö 'ö ̱dhɛng- -nu -gɔ.
32 ̱Dhɛ 'ö bo -dhidha 'sü -sü 'ka -a -nu -gɔ ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo zun- -pö wo 'ko -nu -dhɛ -sü -bha ̱dhɛ: «Mɛ 'ö bha "tʊ̈ng 'ö gun Atanna -wʊ 'klɔɔ- pö sië- 'ka kwa -dhɛ zian -ta bha, kö kwa zuë" 'yaa 'dho sië "sia--yɔɔndhö ̱dhɛ 'pë ̱wa böö- -sɛa ̱në- -ya -ta -a 'dhö -ee?»
33 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'wo ̱wlü 'wo wo wë dɔ 'zü -deewo Zedhizadhɛmö. 'Wo dho -wo -kpan mɛ -kaɔng do ga do bha waa- 'mɛ wɛng- -nu 'wo gun "kwëë bha- -nu -bha kö -wo -dhɛ do 'gü
34 kö -wa pö sië: «Kwa Dëmɛ ̱ya -bö tɛan- 'ka, Simɔ ̱yaa- yö.»
35 'Yö woo -dı 'pö -kɔ 'ö- -nu -bha -ya -nu ̱slɔɔ- 'ka, -kɔ 'wo Yesu dɔ- 'ka kö -yö 'bluu- "kplü "kan sië bha 'wo -ziö 'pö- -gɛn 'gü -a -nu -dhɛ.

Yesu -bha ö -dı -zɔn ö -bha ̱klang -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Matiö 28,16-20; Makö 16,14-18; Zan 20,19-23; Këwɔn -nu 1,6-8)

36 Dhiang bha -yö -to -nu "dhi, 'yö Yesu -yö go -dhidha 'gü -a -nu -dhɛ, 'yö dɔ- -nu ̱zinng 'gü 'ö- pö: «Zuëyagblʊ̈ʊ̈- -yö kë ka -gɔ!»
37 "Kan 'ö- wo- -nu 'gü "dhʊ̈ bha 'yö pɛng -yö -kan -a -nu -bha 'yö "suʊ̈ -yö -da -a -nu 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bhɔ -a -nu 'gü mɛ -zii -bha.
38 "Kɛɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Suʊ̈ -yö -da ka 'gü 'yö ̱yɔɔn -gblü -yö dɔ ka zuë" -ta 'yö 'ka -zʊ 'gɔn -kɔ suu -nu bha- -kë -më -wɔn 'gü?
39 -Ka "pɔni "gblʊʊ -nu 'wo n -kɔ -nu waa- n -gɛn -nu -bha ya- -ga kö 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈ ̱dhɛ pë "wɛɛ 'bha 'yaa -mü, ma -mü! -Ka nu kö 'ka ka -kɔ zun n kwi -bha kö 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈. "Ɛɛn mɛ -zii ga- -kë 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö n -bha 'dhö- -bha ya- 'dhö -ee?»
40 'Ö- pö sië "dhʊ̈ kö -yö ö -kɔ waa- ö -gɛn -nu -zɔn sië- -nu -dhɛ.
41 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ "yan 'wo- -kpan Yesu -bha bha- 'gü -wɔn -yö -dhi -nu -dhɛ ̱dedewo, "kɛɛ 'ö- 'wɔn -ya -nu kɔn 'ö- -wɔn 'gü kö 'wii 'dhang bho- "dhiʊ̈ ̱kö 'kpakpadhö bha, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Bhöpë 'bha -yö ka -gɔ yö -ee?»
42 'Yö 'wo- pö: «̱Iin.» 'Yö 'wo nu- -dhɛ 'yuʊ̈- -yɛsü "kplü do 'ka,
43 'yö- -bhö -a -nu "yaan mü.
44 ̱Dhɛ 'ö ö bo- -bhö -sü 'ka 'yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, -wʊ -nu 'a gun- pö sië ka -dhɛ kö a -tun ka kpö 'gü, 'ö 'a- pö ̱dhɛ 'wɔn "pɛpɛ 'ö Moizö oo, Atanna

-wʋdhiʋloomɛ -nu oo, "ɛɛn -a -bha "tan 'sëëdhɛ -ya -dhiang zë n -bu 'gü bha, -a ɓgban 'gü -wɔn -dho kë bha, -kaa -ga bha.»
45 ɓDhɛ 'ö ɓyaa- pö "dhʋ̈, 'yö 'wɔn 'gü ma zuëga nu- -nu -dhɛ, kë "dhʋ̈ kö -wo Atanna -wʋ 'gü ma ö 'kɩɔɔ- 'ka.
46 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'gü ɓdhɛ -a -bha -Yamɛ bha -yö -dho saan" ɓdedewo 'ö 'wo- zë, "kɛɛ -yö -dho -bö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka.
47 'Ö 'wo mɛbhɩɩdhe -bha -kwaa ö ɓsɔng -zü kö -yö bɔ Atanna 'ka -sü waa- Atanna -bha mɛbhɩɩdhe -bha 'wɔn yaa -mawɔn 'to -sü -dhiang zë -sü zü bho Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü, 'ö 'wo dho- 'ka "sɛgɔ "pɛpɛ ɓgban 'gü -a 'tɔ 'gü.
48 Ka ɓnë 'ka n "sɛɛ- 'ka 'wɔn -nu bha- "gblʋʋ "piʋ̈.
49 ɓDhɛ 'ö "dhʋ̈, 'pë 'ö n Dë -ya bɔ -wɔn "plüün bho ka -dhɛ bha mang ɓdede ɓnë 'a dho- bɔ ka -dhɛ. "Kɛɛ "sanni -yö kë "dhʋ̈ -a -dhɛa -bha ɓdhɛ 'ka 'to Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü kö -yö 'to "dhʋ̈ -yö zun- 'ka yi 'ö faan 'ö "dhʋ̈ bha 'ö dho 'go- 'ka dhang- 'gü kö -yö -da ka 'gü bha- yi -bha.

Yesu -dho dhang- 'gü -kɔ -dhiang 'ö Dhukö -ya zë (Makö 16,19-20; Kewɔn -nu 1,9-11)

50 ɓDhɛ 'ö ɓya ö bo -wʋ bha- -kpɔ -nu -bha -sü 'ka, 'yö- -nu sü 'ö wë dɔ- -nu 'ka Betani -zian 'ka, ɓdhɛ 'ö ɓwa ɓloo- -nu 'dho -dhɛ 'gü, 'yö ö -kɔ "dhiʋ̈ ɓwlü 'yö 'dhuë- -kë -nu -bha.
51 -Yö -to 'dhuë- -kë -nu -bha -dhɛ bha ɓnë- 'gü, 'yö -kan -a -nu -bha 'yö 'gbʋ- -ya sü 'yö dho- 'ka dhang- 'gü.
52 ɓDhɛ 'ö 'dho sië "dhʋ̈, 'yö- -bha ɓklang -nu -zë 'wo zun wo kpiö 'gü, 'yö 'wo 'tɔ ɓloo- -bha. ɓDhɛ 'wo wo bo, 'yö 'wo nu 'zü -deewo Zedhizadhɛmö "kɛɛ kö -a -nu zuë" ɓnii ɓya -da -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö.
53 'Ö go yö -zë 'gü, -wo -gun Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- 'gü yi ɓgban "pɛpɛ 'ka 'ö 'wo ɓgloo- 'tɔ bhɔ -sü -bha.

Naɔ -së 'ö -gban Yesu Klisi -bha 'ö Zan -ya pö

Yesu -bha -kë Atanna Gbö 'ka -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1-2 'Ö gun kö "sɛ waa- dhang- 'waa 'dhö kö (Atanna Gbö) 'ö- -Wʊ 'ka bha
yö -zë -yö -dhö kö wɛng- -wo wo 'ko "piʊ̈. -Yö -gun 'dhö -kpɛawo 'pö (dhɛ
Atanna 'dhö), yöö -dɪ 'pö -yö Atanna në- 'ka.
3 Pë -nu 'ö Atanna -ya -kë, -ya -nu -kë yö në- -kɔ 'ka. Pë "pɛpɛ 'ö- -kë, -a
'bha 'yii kë "wɛɛwɛɛ kö -a Gbö 'kö bha 'yaa -mü.
4 Yö në -tosɛa dede -gɔgodhɛ 'ka. Yö 'ö "dhʊ̈ bha 'zü në -dhɛpuudhɛ
nu mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ.
5 Yö 'ö bha në- -kë 'yö 'mɛ 'wo -dhɛtiidhɛ 'gü 'wo -dhɛ yö, "kɛɛ 'yö 'wii
'dhang bho- "dhiʊ̈.
6 'Yö Atanna 'dhö mɛ do bɔ, 'mɛ bha në 'wo- -dhɛ Zan.
7 Zan bha në nu kö -yö "sɛɛdhɛ kë -dhɛpuudhɛ bha- -bha. Kë "dhʊ̈ kö
mɛ "bhɪɪ- -nu -wo 'dhang bho -dhɛpuudhɛ bha- "dhiʊ̈ dhiang -nu 'ö Zan
gun- zë sië bha- -wɔn 'gü.
8 Yöö dede -zë 'yaa gun -dhɛpuudhɛ bha- 'ka, "kɛɛ -yö -gun 'mɛ 'ö Atanna
-ya bɔ kö -yö "sɛɛdhɛ kë -dhɛpuudhɛ bha- -bha në- 'ka.
9 -Dhɛpuudhɛ 'ö "dhʊ̈ bha në gun -dhɛpuudhɛ dede, 'ö nu "kpʊng taa
kö -yö -dhɛ "pʊ mɛ "pɛpɛ gban -ta -a 'ka.
10 Yesu 'ö Atanna -wʊ 'ka "dhʊ̈ bha -yö -gun "kpʊng taa. Atanna -yö
"kpʊngtaadhɛ -pë -kë yö në- -kɔ 'ka, "kɛɛ 'sa "kpʊngtaamɛ -nu 'wii- dɔ.
11 'Yö dho ö -dɪ -gɔ "sɛ 'gü, 'yö- -gɔ "sɛ 'gü -mɛ -nu 'wii -kɔ -ya -bha.
12 "Kɛɛ yö -zë gban 'gü, mɛ ga 'bha -wo 'dhang -bho -a "dhiʊ̈, 'ö 'wo -kɔ
-ya -wɔn -bha. 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha 'yö- -kë kö -wo kë Atanna -bha 'në 'ka.
13 "Kɛɛ -a -nu -bha -kë Atanna -bha 'në 'ka -kɔ -yö -dɪ -ta, 'yaa dhɛ mɛ
"bhɪɪ- -nu -bha 'ö- -nu dë (waa- dhe) 'dhö -dhö bha- 'dhö; Atanna në- -nu
gba -tosɛa -dee 'ka.
14 Yö 'ö -kë Atanna -wʊ 'ka "dhʊ̈ bha, 'yö dho 'ö -kë mɛ "bhɪɪ- 'ka, 'yö nu 'ö
-tosɛa -kë kwa kpö 'gü, Atanna -bha "klʊsëdhɛ gban "pɛpɛ waa- tɛanwɔn
'ö -gban -bha bha- 'ka, 'yö kwa "yan 'dhö -da -a -bha 'tɔbhɔdhe kë 'kpiisü
'gü. -Yö -gun 'në ga do 'ka ö Dë -gɔ, 'yö gun- -bha 'tɔbhɔdhe -zɔn sië.
15 Yö në Zan -ya -dhiang zë 'ö- pö: «'Mɛ 'a- pö ka -dhɛ dhɛ -yö nu sië n
zian- -ta, "kɛɛ yö -zë -yö bhlëësü ma -zë n -bha, -a -gɛn -mü dhɛ 'ö gun
kö 'maa 'dhö kö yö -zë -yö -dhö bha.»
16 Kwaa -dɪ 'pö kwa kwa -bha trɔɔn -slɔɔ -a -bha "klʊsëdhɛ -ziisü bha-
'gü, 'ö- -wɔn 'gü Atanna -bha 'dhuë- -yö dɔ 'ko -gɛn "piʊ̈ kwa -gɔ.
17 'Ö gun yi 'bha 'ka, Atanna -yö bɔ Moizö në- -ta 'yö 'tɔng- nu kwa -dhɛ.
"Kɛɛ -a -bha "klʊsëdhɛ waa- tɛanwɔn 'ö -gban -bha bha, -yö -bɔ Yesu Klisi
në- -ta 'yö nu kwa "piʊ̈ dɛɛ -yën ya- 'gü.
18 Mɛ 'bha 'yii "yan -kpan -bha do, "kɛɛ -a Gbö doseng 'ö Atanna 'ka ('pö
dhɛ -a 'dhö), 'ö ö Dë "sɔɔ yi gban "pɛpɛ 'ka bha në- -zɔn mɛ "bhɪɪ- -nu
-dhɛ.

Dhiang 'ö Zan Mɛzumɛ -ya zë Yesu -bu 'gü
(Matiö 3,1-12; Makö 1,1-8; Dhukö 3,1-18)

19-20 (-A "tʊ̈ng bha- 'gü kö Zan -yö mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bhoië "yiga
'wo- Zuudɛn -kë bha- ̱bhaa.) ̱Dhɛ 'ö Zuifö -nu -bha -yamɛ -nu ̱wa -ya
Zedhizadhɛmö ̱waa- ma "dhʊ̈, 'yö 'wo "saabhomɛ -nu waa- Dhevi -gɔ
'kɔɔmɛ -nu bɔ Zan dhɛɛ" 'kpɔ -dhɛ 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱wa nu ̱wa ̱loo- -dhɛ 'gü,
'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Bhi 'i ya de suu -mü i 'ka?» ̱Dhɛ 'ö ̱waa- pö
"dhʊ̈, 'yö Zan -yö ö -bha "sɛɛdhɛ -kë -a -nu -dhɛ "puu 'ka mɛ ̱gban "pɛpɛ
wëëdhö mü 'ö- pö: «Ma -zë Atanna -bha -Yamɛ ('ö- "plüün bho bha) 'yaa
-mü n 'ka.»

21 'Yö 'wo- dhɛɛ" 'bha kpɔ 'zü 'wo- pö: «"Kɛɛ de -mü i 'ka 'sa? "Ɛɛn
(Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ) Edhi ('ö gun yi 'bha 'ka bha) -ee?» 'Yö Zan -ya pö:
«-Abin! Edhi 'yaa -mü n 'ka!» 'Yö 'wo- pö: «"Ɛɛn Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ 'ö-
bɔ -wɔn "plüün bho yi -dhɛ 'ö 'yi -ya -gɔ bha yö -mü i 'ka -ee?» 'Yö Zan -ya
pö 'zü: «-Abin.»

22 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʊ̈, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: "Kɛɛ de -mü i 'ka 'sa? -Bhö
i -dɪ -zɔn yi -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'yi 'dho -wʋ do 'ka
'mɛ 'wo yi bɔ bha- -nu -dhɛ.»

23 'Yö Zan -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ma -zë 'mɛ 'ö -wɪ "wla -ta ̱dhɛ -kɔ
'ö Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ Ezai -ya pö- 'ka -a 'dhö ̱dhɛ:
‹-Ka ka Dëmɛ -bha zian -ba
kö 'ka- du ̱gban "pɛpɛ bho- 'gü,
kö 'ka- -ta -dhɛ -pë kë› bha yö -mü n 'ka.»

24 'Mɛ 'wo- -nu bɔ "dhʊ̈ bha Fadhiziɛn -nu -gun -nu kpö 'gü.

25 ̱Dhɛ 'ö ̱wa Zan -wʋ ma ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'pö
'wo- pö: «I- -pö Atanna -bha -Yamɛ 'ö- "plüün bho kwa -dhɛ bha 'yaa -mü
i 'ka, "ɛɛn Edhi 'yaa -mü i 'ka, "ɛɛn Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ 'yi -ya -gɔ bha
'yaa -mü i 'ka, "kɛɛ -yö -kë ̱dhɛ 'sa 'yö 'i "zu -zë bho?»

26 'Yö Zan -ya -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «Ma -zë a mɛ -zu "yi ̱në- 'ka, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ ('kwa -ya -gɔ bha -yö ka kpö 'gü),

27 -yö -dho nu n zian- -ta, "kɛɛ 'kii- dɔ ̱kö. -A -gɛn 'gü -sabha -zian fië-
-dhö ma -zë n 'ka.

28 'Wɔn "pɛpɛ 'ö "dhʊ̈ bha -yö -kë "dhʊ̈ -dhɛ 'wo- Betani -dhɛ -kë, 'ö "yi
'wo- Zuudɛn -kë bha- ̱taama, -dhɛ 'ö Zan gun mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho
ië mü bha ̱në- 'gü.

Yesu -bha -kë "saa- "bhlaa 'ka -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

29 ̱Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö Zan -yö Yesu yö kö -yö nuië ö -zian
'ka. 'Yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, "bhlaanë 'ö Atanna -ya bɔ kö -ya kë "saa- 'ka kö
mɛ ̱gban "pɛpɛ -bha 'wɔn yaa -mawɔn -yö 'to bha yö ̱nɛ!

30 Yö ̱në 'a- -dhiang zë ka -dhɛ 'a- pö: «Mɛ do 'bha -yö -dho nu n zian-
-ta, -a -duɛ -yö 'kpii- 'ö -ziö n -ma -ta, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun kö 'mii bhɔ
̱kö kö yö -zë -yö -dhö bha.

31 "Kɛɛ "tʊ̈ng 'a gun- pöië- 'ka ka -dhɛ "dhʊ̈ bha kö 'mii- dɔ ̱kö. Ma
-zë a mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho "yi ̱në- 'ka, kë "dhʊ̈ kö 'a yö ̱në- -zɔn
Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ.»

32 'Yö Zan -ya pö 'zü: «Mang ̱dede n "yan -yö -kpan Atanna -bha 'Nii-
"slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -bha kö -yö 'goië dhang- 'gü 'ö ̱lɔɔ- -ta ̱dhɛ -tong 'dhö 'ö to 'mü.

33 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ -a "tʊ̈ng bha- 'gü kö 'mii- dɔ ̱kö 'kpakpadhö. "Kɛɛ
Atanna 'ö n bɔ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho -dhɛ 'gü "yi 'ka bha ̱në- pö n -dhɛ
̱dhɛ: «'Mɛ 'i dho i "yan -kpan ma 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -bha kö -yö 'goië dhang-
'gü 'ö ̱lɔɔ- -ta 'ö to 'mü bha ̱në dho mɛ pa 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka.».

34 'Yö Zan -ya pö: «A- -pö ka -dhɛ ʼdhɛ a kë n "yan -kpan -bha ʼdhɛ -kɔ
bha- 'dhö tɛan- 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ʼdhɛ yö ʼnë Atanna
Gbö 'ka bha 'yö bha.»

ʼKlang "dhiü -blɛɛsü -nu 'wo -ziö Yesu ʼkeng- -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

35 ʼDhɛ 'ö- -tadhɛ 'bha ʼya ʼkpaɔ, kö Zan -yö -tun -dhɛ do bha- 'gü waa-
-bha ʼklangdhiü -nu ʼplɛ 'dhö,
36 'yö ö "yan -kpan 'zü Yesu -bha kö -yö ziö sië. 'Yö- pö: «"Saa- "bhlaanë
'ö Atanna -ya bɔ (kö -yö mɛ "bhɪɪ- -nu -bha 'wɔn yaa bho- -nu -bha) bha
yö ʼnɛ!»
37 ʼDhɛ 'ö Zan -bha ʼklangdhiü -nu ʼplɛ bha ʼwaa- -wʊ ma ʼdhɛ -kɔ
bha- 'dhö, 'yö 'wo -ziö Yesu ʼkeng-.
38 ʼDhɛ 'ö ʼya -kë "dhü, 'yö Yesu -yö ʼslëë ö 'gü, 'yö "yan -kpan -a -nu
-bha kö -wa ʼkeng-, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Kwa- ma 'mü?»
'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Dhabi, i ʼyëë -yö 'mɛ?» (ʼWaa- pö «Dhabi»
-a -nu -wʊ 'gü kö -wa pö «n Dëmɛ».)
39 'Yö- -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka -kwa 'dho kö 'ka- -dhɛ dɔ!»
'Yö 'wo -ziö 'wo dho. 'Yö 'wo -kpan -a -dhɛ -bha, 'yö 'wo -dhɛ ʼkpaɔ -yi
'dhɛ bha- -kë -a "piü mü. (-a -gɛn -mü ʼdhɛ -yö -kë "dhü 'yënng- -dho bhaa
'ka).
40 Mɛ ʼplɛ 'wo "tʊ to Zan -wʊ bha- -bha 'wo -ziö Yesu ʼkeng- bha, 'yö-
mɛ do- -kë Andre 'ö -kë Simɔ Piɛdhö dheebhang 'ka bha- 'ka.
41 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhü, Andre -yö -kpan ö dheebhang Simɔ ʼnë- -bha ʼkö
-blɛɛsü 'yö- pö- -dhɛ: «Yi -zë 'ya -kpan Atanna -bha -Yamɛ 'ö- -wɔn 'dhö
'dhö bha- -bha!» (Yö ʼnë 'wo- -dhɛ glɛkö -wʊ 'gü Klisi bha.)
42 'Yö dho Simɔ 'ka Yesu "piü. ʼDhɛ 'ö Yesu ʼyaa- yö, 'yö- -ga "sɛnngdhö
'yö- pö: «Bhi ʼnë 'wo i -dhɛ Simɔ, 'yö 'i -kë Zonasö gbö 'ka, "kɛɛ -wo -dho
i -dhɛ ʼtaamasü ya- 'gü Sefasö (ʼwaa- pö "dhü kö -wa -pö Piɛdhö, "ɛɛn 'zü
-gwë).
43 ʼDhɛ 'ö- -ta -dhɛ 'bha ʼya ʼkpaɔ, kö -yö Yesu "piü ʼdhɛ 'ö 'dho
Gadhidhe -sɛ 'gü, 'yö -kpan Fidhipö -bha, 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö nu kö 'i
-da n ʼkeng-!»
44 Fidhipö 'ö "dhü bha -yö -go 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Bɛsaida 'ö Andre waa-
Piɛdhö 'wo go- 'gü bha ʼnë- 'gü.
45 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhü, 'yö Fidhipö -yö -kpan Natanaɛɛ -bha 'yö- pö- -dhɛ:
«'Mɛ 'ö Moizö -ya -dhiang zë 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü, 'ö Atanna -wʊdhiüloomɛ
-nu -dɪ 'pö 'wo- -dhiang zë yi 'bha 'ka bha 'ya -kpan -bha. -Wa -dhɛ Yesu,
Zosɛfu gbö, -yö -go Nazadhɛtö.»
46 'Yö Natanaɛɛ -ya pö- -dhɛ: «Pë -tiandhö 'bha- -mɔɔ -bha 'ö go
Nazadhɛtö 'pö -ee?»
'Yö Fidhipö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Bhö nu -zë wo ʼzɔɔ!»
47 ʼDhɛ 'ö Yesu ʼya Natanaɛɛ yö kö -yö nu sië ö -zian 'ka, 'yö- pö- -bu 'gü
'ö- pö: «Izraɛdhö mi ʼdede ʼnɛ, pö 'aa- -bha!»
48 'Yö Natanaɛɛ -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «I n dɔ -kɔ -kë ʼdhɛ?»
'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «"Sanni Fidhipö -yö i -dhɛ, "tʊng 'i gun -ya sië- 'ka
figö -dhü ʼwlöö bha kö n "yan -yö i -bha.»
49 ʼDhɛ ʼyaa- pö "dhü, 'yö Natanaɛɛ -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, Atanna Gbö
-mü i 'ka ʼdedewo tɛan- 'ka, 'ma- -dhɛ yö, Izraɛdhö -mɛ -nu -bha -gblüdë
-mü i 'ka!»
50 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A pö 'a- wo i -dhɛ ʼdhɛ n "yan -yö
-gun i -bha kö i -ya sië figö -dhü ʼwlöö bha 'yö 'i 'dhang bho n "dhiü bha

"kɛɛ ('bha 'to n ̱keng-), i "yan- -dho -da 'wɔn "gblügblü -nu 'wo -ziö -a 'dhɛ 'kö bha- -ta -a -dhɛ 'gü!»

51 'Yö- pö- -dhɛ 'bha wo 'zü 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ dhang- "dhi- -dho "pʋ 'ö 'ka- -dhɛ yö kö Atanna -bha "kië -nu -wo -da sië 'wo ̱lɔɔ mang Mɛgböme n -ta.»

2

"Dhabhliwɔn -blɛɛsü 'ö Yesu -ya -kë -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1-2 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'ö -dhɛkpaɔyi ̱ya ziö ̱plɛ -a -yaaga -naa bha- 'ka kö -wo dhedɔ troo do kë sië 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Kana 'ö Gadhidhe -sɛ 'gü bha- 'gü, kö Yesu dhe -yö mü, 'yö 'wo Yesu waa- ö bha ̱klangdhiü -nu -a -nu -dhɛ troo bha- -ta.

3 ̱Dhɛ 'ö ̱wa -drɔɔ mü 'ö- ̱ya yën. 'Yö Yesu dhe -ya pö- -dhɛ: «-A -nu -bha we bha ̱ya yën -wa!»

4 'Yö Yesu ̱ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «"Kɛɛ kö ma -zë 'a- kë ̱dhɛ, dhebhɔnë, kö n -bha "tüng 'yii ̱loo ̱kö?»

5 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö- dhe -ya pö gwëëzë -nu -dhɛ 'ö- pö: «Pë "ʋʋ pë 'ö dho- pö ka -dhɛ -kaa kë ̱zɔɔ 'dhɛ!»

6 Zuifö -nu -bha -zu 'ka "yi 'bha 'ö- -nu wɔ -kɔ 'gü bha- -ya 'gü pë "fië 'ö -gwë 'ka, 'ö- -yan do -yö ̱mɔɔ -sangdhe këng do -nu -bha bha- "saɔdo -yö -gun -dhɛ bha- 'gü.

7 'Yö Yesu -ya pö gwëëzë -nu bha- -nu -dhɛ: «-Ka pë "fië -nu bha- "dhiü pa "yi 'ka!»

'Yö 'wo- ̱gban "pɛpɛ "dhiü pa "klënklëndhö.

8 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- kë "dhü, 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Kaa 'bha 'sü kö 'ka 'dho- 'ka troo -gɔmɛ -dhɛ!»

'Yö 'wo- 'bha sü 'wo dho- 'ka- -dhɛ.

9 'Yö troo -gɔmɛ bha 'ö "yi 'ö Yesu -ya -gla we 'gü bha- din -ga. Yö -zë we bha 'yaa gun- 'godhɛ dɔ sië "kɛɛ kö gwëëzë -nu 'kö 'wo- "dhiü -wlö sië bha wo -zë -wa -dɔ. 'Yö troo -gɔmɛ bha 'ö dhemɛdë -dhɛ,

10 'yö- pö- -dhɛ: «('Yö- we 'dhɛ 'kö ya -yö -go 'mɛ 'yö- din- -kë -së "dhü) we din -së ̱në mɛ ̱gban 'wo- -dɔ -dhɛng -dhɛ -blɛɛsü 'yö ̱wa 'kën 'yö 'wo gun -na -a 'dhɛ 'ö- din ̱ya 'go zian -ta bha- nu -a -nu -dhɛ, "kɛɛ bhi -zë we 'dhɛ- din ̱ya 'go zian -ta ̱në 'i- nu -blɛɛsü 'yö 'i gun -na -a -së nu ̱taama -wa!»

11 Yesu -yö ö -bha "dhabhliwɔn -blɛɛsü -kë Kana -pö 'ö Gadhidhe -sɛ 'gü bha- 'gü -kɔ bha ̱në- 'gü, 'yö ö -bha 'tɔbhɔdhe -zɔn 'ka- -nu -dhɛ. 'Yö- -bha ̱klangdhiü -nu -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü 'bha 'dhö -da 'gü.

12 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö Yesu 'dhö, -a dhe 'dhö, -a dheebhang -nu 'dhö, -a -bha ̱klangdhiü -nu 'dhö, 'yö 'wo dho 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Kapɛɛnaɔmö bha- 'gü 'yö 'wo -dhɛkpaɔyi 'bha -kë mü.

Yesu -bha ̱bhlëë -ya Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë (Matiö 21,12-13; Makö 11,15-17; Dhukö 19,45-46)

13 ̱Dhɛ 'ö gun kö Zuifö -nu -bha troo 'wo- -dhɛ Pakö bha- yi 'yaa ̱gblɛɛn 'zü, 'yö Yesu -yö dho Zedhizadhɛmö.

14 ̱Dhɛ 'ö ̱ya -da "kwɛandhɛ 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ 'dhö- -bha bha- 'gü, 'yö -kpan -du -nu oo, "bhlaa -nu oo, -tong -nu ('ö Zuifö -nu -wa dhɔ kö -wo "saa- bho- 'ka Atanna -dhɔkë 'gü -kɔ 'gü bha-) "dhɔɔdɔmɛ -nu -bha mü, waa- 'mɛ 'wo nu 'wëë- fië bho 'wëë- 'dhɛ 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü mü -bha -bha bha- -nu 'dhö 'pö kö -wo -ya sië woo- -tabɛdhi -nu -bha.

15 ̀Dhɛ 'ö ̀ya -kpan -nu -bha ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö ö -kɔ -da bhiëga
'bha 'gü 'yö- -kë ̀dhɛ ̀klangga 'dhö, 'yö- -nu ̀gban "pɛpɛ -kë -dhɛ bha- 'gü
waa- -nu -bha -du -nu waa- "bhlaa -nu 'dhö, 'yö 'wëë- fiëbhomɛ -nu -bha
'wëë- ̀gban ̀wɛnng, 'yö- -nu -bha -tabɛdhi -nu "dhiü -zuö,
16 'yö- pö -tong "dhɔɔdɔmɛ -nu -dhɛ: «Pë -nu bha -kaa -nu bho bha, 'ka
'dho n Dë -bha 'kɔ kë kaa- "dhɔɔ -kɔ 'ka!»
17 ̀Dhɛ 'ö- -bha ̀klangdhiü -nu ̀waa- ma "dhü, 'yö- -nu -zʊ -yö -bö -wʊ
'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
‹Atanna -wɔn -yö -dɔ n -zʊ -bha
̀dhɛ pɛng 'dhö› bha- 'ka.»
18 ̀Dhɛ 'ö ̀ya bo -a -nu "piü kë -sü 'ka ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö Zuifö -nu
-gɔmɛ -nu 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-A kë 'i- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü -më
'ka? -Më ̀në dho ̀mɔɔ- -bha kö -ya -zɔn yi -dhɛ ̀dhɛ -a -dhɛa -bha ̀dhɛ
'i- kë "dhü, -a -pë -zɔn yi -dhɛ!»
19 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Ka Atanna -dhɔkëgükɔ ya- 'wü, a
-dho dɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka.»
20 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Ö -më! 'Kɔ 'yi- dɔ -kwɛ -kaɔng -yiisiö ga "saɔdo 'ka
ya bhi -zë i- -pö i -dho dɔ -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka -ee?»
21 'Sa Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Yesu -ya pö "dhü bha pë "wɛɛ 'bha 'yaa -mü,
-yö -wɪ ö -dɪ ̀në- 'ka.
22 ̀Dhɛ 'ö- yi ̀ya ̀gwëë 'ö Yesu ̀ya ga 'ö ̀ya -bö (-a -dhɛkpaɔyi -yaaga
-naa bha- 'ka), 'yö- -bha ̀klangdhiü -nu -zʊ 'dhö -bö ̀dhɛ -yö kë- pö wo
-dhɛ "dhü yi do 'ka, 'yö 'wo 'dhang bho Atanna -wʊ 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ
'gü waa- 'dhɛ 'ö Yesu -ya pö 'pö bha- -nu "dhiü.
23 "Tʊ̈ng 'ö Yesu gun- 'ka Zedhizadhɛmö Pakö troo -ta bha, -yö kë
"dhabhliwɔn -nu -kë 'ö mɛ 'gbɛ 'wo 'dhang bho- "dhiü -a -wɔn 'gü,
24 "kɛɛ Yesu -zë 'yii 'dhang bho- -nu "dhiü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun "dhü
kö -ya nu zuëpiʊ̈wɔn -dɔ 'kpakpadhö.
25 -A -mawɔn 'yaa gun- -bha kö -wo mɛ sɔng -gɛn dɔ- -dhɛ, -a -gɛn -mü
̀dhɛ -yö mɛ "bhɪɪ- -nu zuëpiʊ̈wɔn -dɔ.

3

Dhiang 'ö Zan -ya zë 'ö -gban 'wɔn -nu 'ö Yesu waa- Nikodɛmö 'wo- pö kö ̀ya nu- "piü -a -bha

1 ̀Dhɛ 'ö yi do 'ka 'yö Zuifö -nu -bha -gɔmɛ do 'wo- -dhɛ Nikodɛmö, "kɛɛ
'ö -kë Fadhiziɛn 'ka,
2 'yö nu Yesu "piü gbeng, 'yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, yi- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ
Atanna ̀në i bɔ kö 'i mɛ "bhɪɪ- -nu draan-; -a -gɛn -mü ̀dhɛ "dhabhliwɔn
suu -nu 'i- -kë sië ya mɛ 'bha -kɔ 'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -ya kë kö Atanna 'yaa-
-mɛ "piü.»
3 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «A- -pö i -dhɛ tɛan-
̀dede 'ka ̀dhɛ: Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'bhii bhɔ -deewo, 'bhii 'dho -da Atanna
-bha -gblüdëdhɛkëmɛ -nu -bhiëë 'gü.»
4 'Yö Nikodɛmö -ya pö- -dhɛ: «Mɛ 'bha- -mɔɔ -bha 'ö bhɔ 'ö go mü 'zü
-deewo 'ö -da ö dhe "gblʊ̈ʊ̈- -ee? "Ɛɛn 'bha- pö "dhü kö i- -pö ̀dhɛ?»
5 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A- -pö i -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ mɛ
"ʊʊ mɛ 'ö Atanna 'yii i 'kpɔ -deewo "yi waa- 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -kɔ 'ka, 'bhii 'dho
-da -bha -gblüdëdhɛ 'gü.

6 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö bhɔ dhe waa- gɔn -a -nu suu 'gü, mɛ -dhɛ zuëga
̱në -kë -mɛ -gɔ; "kɛɛ 'mɛ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -ya -gla bha, Atanna
zuë" ̱në -kë -mɛ -zë -gɔ.
7 -A pö 'a- wo i -dhɛ ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka bhɔ -deewo bha 'ya 'dho
i "gblʊ̈ʊ̈dhɛ "muu bho; -a -gɛn -mü ̱dhɛ
8 Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -bha mɛ "gla -sü bha -yö -kë ̱dhɛ "tɛɛ 'ö -ziö
̱sië bha ̱në- 'dhö; -yö -ziö -dhɛ 'ö -dhi -dhɛ ̱në- 'gü, 'ö mɛ -ya vin ma,
"kɛɛ 'bhaa- 'godhɛ waa- 'dhodhɛ 'bha dɔ.
9 'Yö Nikodɛmö -ya pö- -dhɛ: «Yö -zë 'zü -yö kë -kɔ -kë ̱dhɛ?»
10 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A kë -sü kö bhi 'i -kë Atanna -wʊ -gɔmɛ
'kpii- do 'ka Izraɛdhö -sɛ 'gü bha 'bhaa 'wɔn -nu bha- -nu dɔ bha- 'wɔn -yö
n -kɔn.
11 A- -pö i -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ 'wɔn 'yi- dɔ, 'ö yi "yan- -yö -da 'gü
̱në 'yi- pö ka -dhɛ, "kɛɛ 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈.
12 ̱Ya kë ̱dhɛ 'wɔn -nu 'wo -gban Atanna -bha, 'ö "kpʊngtaadhɛ ya- 'gü
'ma- -dhiang zë ka -dhɛ 'kii- 'gü ma, -a 'dhɛ 'kö -gban -bha dhang- 'gü 'ma-
-dhiang zë ka -dhɛ ka -dho -a 'gü ma -kɔ kë ̱dhɛ 'yö 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈,
13 "kɛɛ kö mɛ 'bha 'yii 'dho -dhɛ 'ö- -bha dhang- 'gü bha- 'gü do kö 'yii kë
mang Mɛgbömɛ 'a go 'mü 'a ̱lɔɔ "kpʊng ̱taa yö bha ma -zë n 'ka?»
14-15 -Bhö -dhɛ -ga, -kɔ do 'ö Moizö -yö -mlɛɛ "blɛɛn- -kë 'ka yi 'bha 'ka
zën 'ka 'ö- dɔ "dhü -bha "wla -ta bha, -wo -dho Mɛgbömɛ dɔ "dhü bha 'pö
-kɔ do bha- 'gü, kë "dhʊ̈ kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho- "dhiʊ̈, kö ̱sii
'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʊ̈ bha -yö kë- -mɛ -dhɛ 'pö (̱dhɛ -kɔ do 'ö -kë 'ka
Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü yi 'bha 'ka, 'ö 'mɛ ̱ya ö "yan "dhiʊ̈ "wlü kö -yö
-mlɛɛ bha- -ga 'ö gun dha sië bha- 'dhö.)
16 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɔ 'ö Atanna
-kë -a "sinma 'yaa 'dhö. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'në ga do 'ö- -gɔ -a bɔ- -nu
-dhɛ, kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dho 'dhang bho- "dhiʊ̈, kö -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö- "piʊ̈
bha -yö kë- -mɛ -dhɛ, kö- -mɛ 'gü 'ya 'dho see-.
17 Atanna -yö ö Gbö -bɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ kö -ya -nu dha ̱në- wo, 'yii-
bɔ kö -yö za -zë dɔ- -nu -bha.
18 "Kɛɛ 'mɛ 'kö 'yii 'dhang bho- Gbö bha- "dhiʊ̈, kö za -ya -bha. -A -gɛn
-mü ̱dhɛ kö 'yii 'dhang bho Atanna -bha 'në ga do bha- "dhiʊ̈. 'Mɛ 'kö ̱ya
'dhang bho 'pö- Gbö bha- "dhiʊ̈ kö za ̱ya 'go- -mɛ -bha.
19 Za kë mɛ -bha -gɛn -mü -më 'ka? -A -gɛn -mü ̱dhɛ (Atanna Gbö 'ö -kë)
-dhɛpuudhɛ 'ka bha ̱ya nu "kpʊng ̱taa, "kɛɛ mɛ "bhɪɪ- -nu këwɔn 'bha
'yaa kë 'ö- wo -së bha, 'yö 'wo wo -to -dhɛ tii 'gü -sü fië- bho -dhɛ -pʊ wo
-ta -sü -bha.
20 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo 'wɔn yaa -kë, -dhɛpuudhɛ -san -ya -nu
-kë. 'Waa "wɪ- -bha kö -wo -wo zang -ta, kë "dhʊ̈ kö- -nu këwɔn yaa -nu
bha -wo 'to -gblɛn 'kpɔ 'gü.
21 "Kɛɛ 'mɛ 'kö Atanna -wʊ 'dhö 'pë 'ö- pö, 'ö yö ̱në tɛanwɔn 'ka bha- 'gü
-wɔn -kë, -a -mɛ 'yaa "suʊ̈ -dhɛpuudhɛ -gɔ. Kë "dhʊ̈ kö -wo "yan -kpan ö
këwɔn -së -nu -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö ö zü -gban Atanna ̱në- 'gü.

"Sɛɛdhɛ 'ö Zan Mɛzumɛ -ya -kë Yesu -bha

22 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö Yesu waa- ö -bha ̱klangdhiʊ̈ -nu 'wo dho
Zude -sɛ 'gü, 'yö wɛng- -nu 'wo to mü "tʊ̈ng 'në 'bha 'ka 'yö 'wo mɛ -nu -go
'wɔn yaa 'gü -zu bho.
23 -A "tʊ̈ng bha- 'gü kö Zan -dɪ 'pö -yö mɛ "zu sië 'pö -dhɛ 'wo- -dhɛ -dhɛ
Ɛnɔ, 'ö -ya -sü 'ka 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Sadhimö -a "sɔɔ bha- 'gü; -a -gɛn -mü

dhɛ "yigɔ 'gbɛ -yö -gun -dhɛ bha- 'gü. Mɛ -nu -gun 'dho sië- "piü (-dhɛ bha në- 'gü) 'yö- -nu -zu.

24 ('Ö "dhü bha kö 'wii Zan -da kö -kaso 'gü.)

25 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö Zan -bha klangdhiü -nu bha- mɛ 'bha -nu waa- Zuifö mi do 'wo -ya zaɔdhe -da -sü -bha 'wɔn 'ö -gban -a -nu -bha -kë "slüüslü -zu bho -sü 'ö- -nu wɔ -kɔ 'gü -a -bha bha- 'gü.

26 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö 'wo dho Zan "piü 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -dhɛ -ga, 'mɛ 'i- -dhiang zë yi -dhɛ yuënggü Zuudɛn taama bha -yö mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho sië, mɛ 'kpii- -dhɛ gban -wo 'go sië i "piü 'wo dho yö në- keng-.

27 'Yö Zan -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Atanna 'yii i gba -duɛ 'ö- 'ka 'bhaa- slɔɔ.

28 Kaa dede ka -mɔɔ -bha 'ka- "sɛɛdhɛ -kë dhɛ a kë- -pö ka -dhɛ dhɛ ma -zë 'mii kë Atanna -bha -Yamɛ bha- 'ka, "kɛɛ a -kë -a "dhiü -naɔdɔmɛ në- 'ka.

29 -Yö kë ka "yaan dhɛ ma -zë a dhɛ 'mɛ 'wo nu sië- -bha dhe dɔ -a "taɔngdë në- 'dhö. -A dhebhɔ -zë -yö dhemɛdë në- -bha 'ka, "kɛɛ 'yö- "taɔngdë -zë 'ö dɔ- "sɔɔ, 'yö- -wʋ ma, 'yö- nii -yö -da. -Kɔ 'ö n nii 'dhö -da sië- 'ka ("tüng ya- 'gü) 'yö bha; -a -gɛn -mü dhɛ 'wɔn 'a- pö -a 'gü -wɔn ya kë.

30 -A -dhɛa -bha dhɛ yö në- -duɛ -yö kë 'kpii- -kpɛawo ma -zë n -bha -bha,

31 -a -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'ö go Atanna "piü yö -zë -duɛ -yö 'kpii- 'ö -ziö mɛ gban "pɛpɛ -bha -ta. Mɛ 'ö bhɔ mɛ "bhɪɪ- -nu suu 'gü kö "kpʋngtaamɛ -mü. Pë 'ö "kpʋng taa yö 'yö- -dhiang zë, "kɛɛ 'mɛ 'ö go Atanna "piü -a -duɛ -yö mɛ gban -bha -ta "dhüng 'gü;

32 -a -gɛn -mü dhɛ 'pë 'ö- yö, 'yö- -dhiang zë, -a 'dhɛ 'ö- "tʋ -ya ma, 'yö- pö, "kɛɛ mɛkpiidhɛ në 'waa 'dhang bho- -bha "sɛɛdhɛ "dhiü.

33 -A -wɔn 'gü, 'mɛ 'ö ya 'dhang bho- "dhiü, 'yö ö -kɔ -ya -wɔn -bha, 'yö- 'wɔn dɔ dhɛ pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya pö -a 'bha 'yaa sua 'ka.

34 'Mɛ 'ö Atanna yaa- bɔ, -a -mɛ -ya -wʋ në- "dhiü loo, -a -gɛn -mü dhɛ 'yaa ö bha 'Nii- "slüüslü dan kö -ya nu- -mɛ -dhɛ.

35 Dhɛ 'ö -kë dhɛ -a Gbö -dhɔ -ya -kë, 'yö pë gban "pɛpɛ dɔ- -kɔ 'ka.

36 'Mɛ 'ö ya 'dhang bho- "dhiü, kö -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü bha yaa- slɔɔ, "kɛɛ 'mɛ 'yii- Gbö bhlëë -ya, -tosɛa bha- -mɛ 'yii 'dho- slɔɔ; -a -gɛn -mü dhɛ kö -yö ö -dɪ -ya -sü 'ka Atanna -bha 'wɔn -bho mɛ 'gü -sü në- -bha -ya 'gü.

4

Dhiang 'ö Zan -ya zë 'ö -gban 'wɔn -nu 'ö Yesu waa- Samadhi -dhebhɔ 'wo- pö -a -bha

1-3 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö Fadhiziɛn -nu 'wo- ma dhɛ 'mɛ 'wo bɔ Yesu 'ka 'wo- -nu -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho sië wa kë 'gbɛ wa ziö Zan -bha -ta, ("kɛɛ tɛan- dede 'ka, Yesu -zë 'yaa gun mɛ 'bha "zu sië. -A -bha klangdhiü -nu në 'wo gun mɛ "zu bha- bho sië). Dhɛ 'ö Yesu yaa- ma "dhü, 'yö go Zude -sɛ 'gü 'yö ö yee -kë 'ö dho Gadhidhe -sɛ 'gü.

4 -A 'dho -sü 'ka -a -dhɛ -gun -bha dhɛ -yö bɔ Samadhi -sɛ në- 'gü.

5 Dhɛ 'ö ya 'dho ya loo 'pödhɛ do 'bha 'ö "sɛ bha- 'gü 'wo- -dhɛ Sisiaa, 'ö -ya -sü 'ka 'bhlaadhɛ 'ö Zakɔbö -ya nu ö gbö Zosɛfu -dhɛ yi 'bha 'ka bha- "sɔɔ bha- 'gü,

6 -a "tʊ̈ng bha- 'gü kö 'yënng- ɔ̃ya -ya mɛ -gɔ ɔ̃zinng 'gü, 'yö ɔ̃loo Zakɔbö
-bha -klɔng "dhiʊ̈ kö- 'gü ɔ̃ya ga, 'yö dho 'yö -ya -klɔng bha- "kpʊng "dhiʊ̈.
7-8 'Ö gun "dhʊ̈ kö- -bha ɔ̃klangdhiʊ̈ -nu ɔ̃wa 'dhɔ -bhöpë 'dhɔ -dhɛ 'gü
'pödhö. 'Yö dhebhɔnë do 'ö go Samadhi -sɛ bha- 'gü 'ö nu "yi 'tɔdhɛ 'gü. 'Yö
Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Bhö n -bha "yi nu 'kaa- mü!»
9 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Yö bhi kö 'i -kë Zuifö 'ka -yö kë -kɔ -kë ɔ̃dhɛ 'yö
'i- pö a i gba "yi 'ka "kɛɛ kö ma -zë a -kë Samadhi dhebhɔ 'ka!»
(-A -yɔ 'ö- bɔ "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ɔ̃dhɛ Samadhi -mɛ -nu bha waa- Zuifö
-nu 'waa gun wo 'ko -dhɛ -së -kpɛidhö.)
10 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «ɔ̃Ya kë 'nu ɔ̃dhɛ 'pë 'ö Atanna -ya ɔ̃gbaɔ
mɛ "bhɪɪ- -nu -gɔ bha 'i- -dɔ, 'ö 'mɛ 'ö "yi -gbadhɛ sië i -gɔ kö 'ö- mü bha 'i-
dɔ, kö bhi ɔ̃në 'i dho "yi -gbadhɛ yö -zë -gɔ 'nu 'yö "yi ziösü nu i -dhɛ.»
11 'Yö dhebhɔnë -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -a "yi 'kö "dhʊ̈ i -dho -a
nu -kɔ kë ɔ̃dhɛ n -dhɛ kö -klɔng -tɔ 'ka -pë 'yaa i -gɔ, "kɛɛ kö -klɔng ya -yö
ɔ̃gblɛɛn.
12 ("Ɛɛn -a "yi 'dhɛ 'kö "dhʊ̈- suu- mü ɔ̃dhɛ? "Ɛɛn yö -zë ɔ̃bhlëë ɔ̃në 'kpii-
'ö -ziö -a 'dhɛ 'ö) yi "bhɛma Zakɔbö -ya pɔn yi -dhɛ, 'ö yöö ɔ̃dede 'ö- 'bha
mü, 'ö- bhang -nu waa- -bha -tuʊ̈ -nu 'wo- 'bha mü 'pö ya- -ta -ee? "Ɛɛn bhi
ɔ̃në bhi -zë i ɔ̃bhlëë 'dhö 'kpii- 'ö -ziö yi "bhɛma Zakɔbö ɔ̃dhɛ 'ö -kë ɔ̃dhɛ i
-mɔɔ -bha 'i "yi suu "wɛɛ nu yi -dhɛ bha- -wɔn 'gü -ee?»
13 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Mɛ 'ö "yi 'dhɛ 'kö ya- mü, "yi mü -dhɔ
-dho -a mɛ kë -deewo,
14 "kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö "yi 'a dho- nu- -dhɛ bha- mü, "yi mü -dhɔ 'yii 'dho-
-mɛ kë 'zü tongtongdhö; -a -gɛn -mü ɔ̃dhɛ "yi 'dhɛ 'a dho- nu- -mɛ -dhɛ bha
-yö -dho kë "yi ziösü 'ö -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë mɛ -dhɛ bha- 'ka 'ö- -gɔ -yö
bhɔ- -mɛ 'gü.»
15 ɔ̃Dhɛ 'ö Yesu ɔ̃yaa- pö "dhʊ̈, 'yö dhebhɔnë bha 'ö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ,
-bhö -a "yi suu bha- nu n -dhɛ 'sa kö "yi mü -dhɔ 'ya 'dho n kë 'zü, "ɛɛn kö
'ma 'dho nu "yi 'tɔ -dhɛ ya- 'gü 'zü -dhe!» (-Yö -kë 'gü ɔ̃dhɛ "yi ɔ̃dede kwa-
mü sië ya ɔ̃në Yesu -ya -dhiang zë bha.)
16 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Bhö 'dho kö 'i i ɔ̃gɔn -dhɛ kö kɛng
'ka nu!»
17 'Yö dhebhɔnë -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Maa gwaan- -bha.»
'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-A pö 'i- wo 'bhaa gwaan- -bha bha tɛan- -mü,
18 -a -gɛn -mü ɔ̃dhɛ 'bha gwaan- 'kpɔ "sɔɔdhu, mɛ 'dhɛ 'i- -kɔ -bha ɔ̃dɛɛ
'yënng- ya- 'gü bha i ɔ̃gɔn 'yaa -mü, 'bhii ɔ̃sua kë.»
19 'Yö dhebhɔnë -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, 'ma- 'wɔn dɔ ɔ̃dhɛ Atanna
-wʊdhiʊ̈loomɛ -mü i 'ka, (-a -gɛn -mü ɔ̃dhɛ 'wɔn "pɛpɛ 'ö gun ma -tosɛa 'gü
'bha- ɔ̃gban pö.)
20 "Kɛɛ -a pö 'ö Zuifö -nu 'ka- wo ɔ̃dhɛ Atanna -dhɔkë ɔ̃dhɛ 'ö 'dhö -yö
Zedhizadhɛmö ɔ̃naa, "kɛɛ kö yi "bhɛma -nu -zë -wo wo -bha -dhɔkë -tɔn
ya ɔ̃në- ɔ̃gbin- bha (bhi -zë i i -bha -pö 'gü ɔ̃dhɛ?).»
21-24 'Yö Yesu ɔ̃ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Yö kë i "yaan ɔ̃dhɛ Atanna bha 'nii-
-mü, -a -wɔn 'gü 'mɛ 'wo dho- -dhɔkë, -a "tʊ̈ng -dho ɔ̃loo 'ö 'wii 'dho 'dho
-tɔn ya- ɔ̃gbin- -dhɛ yöö do- 'gü, "ɛɛn Zedhizadhɛmö -dhɛ -zian 'gü, ("kɛɛ
'ö 'wo dho- -dhɔkë -dhɛ ɔ̃gban "pɛpɛ ɔ̃në- 'gü); -a -gɛn -mü ɔ̃dhɛ Samadhi
-mɛ -nu 'ka bha 'pë 'ka- -dhɔkë bha 'kaa- dɔ. 'Yö 'mɛ 'kö 'yi -kë Zuifö 'ka bha
yi -zë 'pë 'yi- -dhɔkë bha 'yi- dɔ. -A 'klɔɔ- -mü ɔ̃dhɛ Atanna -yö -bɔ Zuifö
ɔ̃në- -nu -ta 'yö mɛ "bhɪɪ- -nu dha. -A -wɔn 'gü -a "tʊ̈ng -dho ɔ̃loo, 'ö ɔ̃ya
ɔ̃loo -zianwo, 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö tɛanwɔn 'ö- -wɔn 'gü -a -zɔn
mɛ -dhɛ bha 'ö- -kë kö mɛ "bhɪɪ- -nu -wo n Dë Atanna bha- -dhɔkë (-dhɛ
ɔ̃gban "pɛpɛ 'gü). ɔ̃Dhɛ 'ö -kë ɔ̃dhɛ Atanna bha 'Nii- -mü bha -a -dhɛa -bha

ɖhɛ 'mɛ 'wo dho- -dhɔkë 'pö bha- -bha tɛanwɔn pö 'Nii- bha -ya "sɪ kë- -nu -dhɛ kö -wa -dhɔkë ɖhɛ -kɔ 'ö- 'ka -a 'dhö; -a -gɛn -mü ɖhɛ -yö mɛ suu 'ö "dhü ɖnë- ɖmɔɔ kö -wa -dhɔkë.»

25 'Yö dhebhɔnë -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A- 'wɔn -dɔ ɖhɛ Atanna -bha -Yamɛ 'wo- Klisi -kë bha -yö -dho nu. ɖDhɛ ɖya nu yö ɖnë dho 'wɔn ɖgban 'klɔɔ- pö yi -dhɛ.»

26 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Ma 'a dhiang zë sië i -dhɛ ya ma ɖnë 'wo n -dhɛ "dhü.»

27 -A "tüng ɖdede bha- 'ka 'yö- -bha ɖklangdhiü -nu 'wo go 'pödhö 'wo nu. -Kpan 'wo- wo- -bha kö waa- dhebhɔnë bha -wo dhiang zë sië bha 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn, "kɛɛ -a -nu 'bha 'wii ɖmɔɔ- -bha kö -wa dhɛɛ" 'kpɔ kö -wa pö: «I -bha -më ɖnë- -gɔ?» "ɛɛn «ka -më -dhiang ɖnë- zë sië?».

28 ɖDhɛ 'ö ɖya kë "dhü, 'yö dhebhɔnë bha 'ö ö bha "yigbɔ to 'mü 'yö ö yee -kë 'ö dho 'pödhö 'yö- pö 'pömɛ -nu -dhɛ:

29 «-Ka nu kö 'ka -dhɛ 'bha -ga! 'Mɛ 'ö ya 'wɔn -nu 'a- -kë -ya ɖgban -dɔ, ɖyaa- ɖgban pö n -dhɛ "pɛɛpɛdhö ("kɛɛ kö 'mii- yö -zianwo do)! Atanna -bha -Yamɛ bha 'yaa -mü "wɛ -ee?»

30 ɖDhɛ 'ö ɖyaa- pö "dhü 'yö 'pö- bha- 'gü -mɛ -nu 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo dho Yesu -dhɛ 'gü.

31 "Tüng 'ö kë sië- 'ka "dhü bha kö- -bha ɖklangdhiü -nu -zë -wo -gban sië- -bha pë -bhö -wɔn ɖnë- 'ka 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, -bhö pëbhee 'në 'bha -zë -bhö.»

32 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Pë 'ö n -bhöpë 'ka 'kaa- dɔ.»

33 'Yö- -bha ɖklangdhiü -nu 'wo -ya wo 'ko -nu dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «"Ɛɛn mɛ 'bha ɖnë ɖya nu- -dhɛ -bhöpë 'ka 'nu -ee?»

34 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'ö n bɔ bha- -zʊ "piü -wɔn kë -sü waa- yë 'ö- nu n -dhɛ -a "dhiü -ta -sü bha ɖnë ɖdhɛ n -bhöpë 'dhö.

35 "Ɛɛn 'waa- pö kwa -wʊ 'gü ɖdhɛ «"Su ɖya 'to -yiisiö kö 'kwa -mlü "kan -ee?») "Kɛɛ ma -zë a- -pö ka -dhɛ ɖdhɛ 'ka ka "yan "dhiü "wlü kö 'ka -dhɛ -ga. 'Mɛ 'wo nu sië -yɛɛdhö bha -kaa -nu -ta -ga, -wo ɖdhɛ 'bhlaadhɛ 'ö- -mlü ɖya -pë kë ɖnë- 'dhö bha.

36 'Mɛ 'ö -mlü ta ɖyaa- "kan kö -ya dɔ ɖgbaandhö kö yë 'ö- -kë bha ɖyaa- ɖsaa ɖnë- 'sü bha, -a ɖnii -yö -da. -Kɔ do bha- 'gü 'mɛ 'ö 'dhang -bho Atanna "dhiü -mɛ -nu ɖloo 'ko -ta, -a ɖnii -yö -da 'pö -a -nu -bha -da -tosɛa 'ö 'yaa yën -a kë -dhɛ 'gü -sü bha- -wɔn 'gü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö 'mɛ 'ö -mlü bɔ waa- 'mɛ 'ö- -kan, -a -nu ɖnii -yö -da ɖdhɛ 'ko 'dhö.

37 -A -wɔn 'gü "gwënng 'wo- -da 'wo- pö: «Mɛ 'bha ɖnë -mlü bɔ 'yö mɛ 'bha -ya -kan» bha 'yaa ɖsua 'ka,

38 -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'bhlaadhɛ 'a ka bɔ- 'gü -mlü "kan -dhɛ 'gü bha 'kii- -yë 'bha kë, mɛ "wɛɛ -nu ɖnë 'wo- -ke -kë 'yö ka -zë ka dɔ- -nu "gblʊʊ -ta bha.

39 Samadhi -pö bha- 'gü -mɛ -nu 'wo dho Yesu -dhɛ 'gü bha ɖdhɛ 'ö ɖwa 'dho ɖwa ɖloo mü, -a mɛ 'gbɛ ɖdede kë 'dhang -bho "dhiü -a pö 'ö dhebhɔnë bha 'ö- wo ɖdhɛ «'Wɔn "pɛpɛ 'a- -kë ɖyaa- ɖgban- pö n -dhɛ bha- -wɔn 'gü.»

40 Yö ɖnë- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ 'wo nu bha 'wo -gban Yesu -bha ɖdhɛ -yö -dhɛkpaɔyi 'bha kë wo "piü mü. 'Yö to 'mü 'yö -dhɛkpaɔyi ɖplɛ -kë -a -nu -dhɛ 'gü.

41 Dhiang -nu 'ö Yesu ɖdede 'ö- zë- -nu -dhɛ bha 'mɛ 'wo 'dhang bho- "dhiü -wo kë -kë 'gbɛ, 'wo -ziö 'mɛ 'wo 'dhang bho dhebhɔnë bha- -wʊ "dhiü -a -nu -ta.

42 'Yö 'wo- pö dhebhɔnë bha- -dhɛ 'wo- pö: «'Dhang 'yi- bho sië- "dhiü ɖtaamasü ya- 'gü ya- 'klɔɔ- 'yaa -mü 'wɔn 'i- -gɛn dɔ yi -dhɛ bha- 'ka 'zü,

"kɛɛ yii ̱dede 'ya- -wʋ ma, 'ya- 'wɔn dɔ 'pö ̱dhɛ yö ̱në Atanna -ya bɔ ̱dedewo tɛan- 'ka kö -yö mɛ "bhɪɪ- -nu dha.

Yesu -bha "yua -bho -gblüdë -kɔdhiʋmɛ do 'bha -bha 'në -bha -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

43 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya -dhɛkpaɔyi ̱plɛ kë -dhɛ bha- 'gü, 'yö waa- ̱kengmɛ -nu 'wo go 'mü 'wo dho Gadhidhe -sɛ ('ö -kë -a -kpɔ 'gü -sɛ 'ka bha-) 'gü.

44 'Ö gun "dhʋ̈ kö ̱yaa- pö 'nu ̱dhɛ «Atanna -wʋdhiʋloomɛ ̱bhlëë 'yaa kë ö -dɪ ̱plöö».

45 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo Gadhidhe -sɛ bha- 'gü, -a "sɛ bha- 'gü -mɛ -nu 'ö -wɪ -nu 'ka "dhʋ̈ bha -wo kë -dɔ -gɔ zian- -së 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ woo -dɪ 'pö -wo kë -dho Pakö troo -ta Zedhizadhɛmö 'ö 'wo 'wɔn -nu "pɛpɛ 'ö gun- kë sië 'mü bha- -dhɛ yö.

46 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈ 'yö ö yee -kë 'zü -deewo 'ö dho Kana -pö 'ö "yi -gla we 'gü -a 'gü "tʋ̈ng 'bha 'gü bha- 'gü. -Gblüdë -bha -yamɛ ̱bhlëësü do 'bha -yö -gun 'pö- bha- 'gü 'ö- gbö do 'gü 'yaa gun -së 'pödhɛ "wɛɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Kapɛɛnaɔmö bha- 'gü.

47 ̱Dhɛ 'ö mɛ bha ̱yaa- ma ̱dhɛ Yesu ̱ya 'go Zude -sɛ 'gü ̱ya nu Gadhidhe, 'yö dho- "piʋ̈, 'yö ̱bhɛa- -dhɛ kö wɛng 'wo 'dho Kapɛɛnaɔmö kö -ya gbö kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʋ̈ kö- gbö 'gü 'yaa -së ̱dedewo, kö ̱ya wɔ 'ya-.

48 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Ka -zë ka "yan 'yii -da "dhabhliwɔn "gblʋ̈gblʋ̈ -nu 'gü, 'dhang -bho n "dhiʋ̈ -sü 'yii 'dho kë ka -gɔ tongtongdhö.»

49 'Yö -gblüdë -bha -yamɛ bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö dɔ "gbɪɪ- kö i nu kö 'kwa 'dho, 'yii kë "dhʋ̈ n gbö bha yöö ga.»

50 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho, i gbö bha ̱ya kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈!»

̱Dhɛ 'ö Yesu ̱yaa- pö "dhʋ̈, 'yö 'mɛ bha 'ö 'dhang bho- -wʋ bha- "dhiʋ̈ 'yö dho.

51 ̱Dhɛ 'ö gun 'dho sië, -yö -to zian -ta 'yö -kpan -a -bha gwëëzë -nu -bha kö -wo nu sië -dɔ -gɔ zian -dhɛ 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱wa -kpan -bha 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, i gbö ̱ya dha!»

52 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Yö ö -dɪ -slɔɔ -më "tʋ̈ng 'gü?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «-Yö -kë "dhʋ̈ yaan "dhiʋ̈ kö 'yënng- ̱ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka -dee 'gü. Pɛng- -zɔɔ kwi 'gü "tʋ̈ng bha ̱në- 'gü.»

53 ̱Dhɛ 'ö ̱waa- pö "dhʋ̈ 'yö gɔndënë bha- -zʋ -yö -bö ̱dhɛ "tʋ̈ng ̱dede bha ̱në Yesu -ya pö- 'ka ö -dhɛ ̱dhɛ ö gbö ̱ya kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈. ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈ 'yö waa- "piʋmɛ -nu ̱gban "pɛpɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʋ̈.

54 Yesu 'ö go Zude 'ö dho Gadhidhe, "dhabhliwɔn ̱plɛ -naa 'ö- -kë 'yö bha.

5

Yesu -bha -gɛnloomɛ do -kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈ -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya 'wɔn -nu bha- kë ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'ö Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkë troo do 'bha yi ̱ya ̱loo, 'yö dho Zedhizadhɛmö.

2 "Yi ̱gblü 'kpikpi do 'bha -yö 'pödhɛ bha- 'gü 'ö dɔ sië "saan 'wo- ̱klëën Atanna -dhɔkë -dhɛ -zü bha- "dhi 'dhɛ 'wo- -dhɛ "bhlaa -nu bɔdhɛ bha- "sɔɔ, 'ö 'wo- -dhɛ Eblö -wʋ 'gü Bɛsata. "Yi ̱gblü 'ö "dhʋ̈ bha 'kɔ 'zaa- do 'bha- -gun dɔ sië- -ta 'ö- "dhi- gun "sɔɔdhu.

3 -A "dhi "dhiʋ̈ -dhɛ -nu bha 'yö "yuëdhi -nu 'wo nu 'gbɛ 'ka ̱dedewo 'wo ̱loo 'ko -ta mü. "Yanwlümɛ -nu, -gɔ̈ngklöömɛ -nu, ̱niɔɔmɛ -nu, -gɛnloomɛ

-nu, 'yö- -nu ̃gban "pɛpɛ 'wo nu -dhɛ bha- 'gü, ['yö 'wo -ya "yi ̃gblü bha- ̃bang "bang kë -sü -gɔ.

4 -A -gɛn -mü ̃dhɛ Atanna -bha "kië do 'bha- -gun nu sië 'mü ̃siësië 'yö "yi bha- ̃bang "bang -kë. 'Yö "yi bha 'ö ̃bang "bang kë sië "tʊ̈ng 'ö- 'gü "dhʊ̈ bha, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö "yua suu "ʊʊ suu 'ö -kë -bha, 'ö -pö "yi bha- ̃bhaa -blɛɛsü, 'yö -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈].

5 "Yuëdhi -nu ̃loo -dhɛ bha gɔndënë do 'bha -yö -gun mü, kö "yua 'ö zun- -bha -a -kwɛ ̃ya kë -kaɔng -yaaga ga "saaga.

6 ̃Dhɛ 'ö Yesu ̃ya ö "yan -kpan 'mɛ bha- -bha, 'ö ̃yaa- 'wɔn dɔ ̃dhɛ "yua ̃ya ̃gwëë- -bha ̃dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö- pö- -dhɛ: «-Yö i "piʊ̈ ̃dhɛ 'i kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ -ee?»

7 'Yö "yuëdhi bha 'ö- pö Yesu -dhɛ: «N Dëmɛ, mɛ 'bha ̃në 'yaa n -gɔ kö -yö n -zuö "yi ̃bhaa kö -yö ̃bang "bang kë sië, 'yö 'ma- pö 'a 'dho kö 'a -pö mü, 'yö mɛ 'bha -yö to 'ö -pö mü n "dhiʊ̈ -wa, 'yaa "dhʊ̈ -a -dhɔ -zë -yö n -bha.»

8 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i i -bha sɛɛ" -be kë kö 'i 'dho!»

9 'Mɛ bha -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈. 'Yö ö -wɔtapë sü 'yö -ya "ta 'sü -sü -bha.

"Kɛɛ ̃dhɛ 'ö -kë ̃dhɛ 'wɔn bha -yö -kë "dhʊ̈ Zuifö -nu -bha ̃glooyi 'ka,

10 'yö- -nu -gɔmɛ -nu -wa pö 'mɛ 'ö Yesu -ya -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ bha- -dhɛ: «̃Glooyi ̃në ̃dɛɛ, -yö kë -kɔ -kë ̃dhɛ 'yö 'i í -wɔtapë -kwɛɛ sü "kɛɛ kö kwaa- 'tɔng- -ya -pö 'kwa 'dho yë 'bha kë yi 'ö ̃dɛɛ- 'ka?»

11 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö n -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ ya ̃në- pö n -dhɛ: «-Bhö i -wɔtapë 'sü kö 'i ziö!»

12 ̃Dhɛ 'ö ̃yaa- pö "dhʊ̈ 'yö 'wo- dhɛɛ" 'bha kpɔ 'zü 'wo- pö: «'Mɛ 'kö yö -zë 'ö- pö i -dhɛ yi 'kö ̃dɛɛ- 'ka ̃dhɛ «-bhö i -wɔtapë 'sü 'kii ziö» bha de suu -mü?»

13 "Kɛɛ 'mɛ 'ö -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ "dhʊ̈ bha mɛ ̃dede 'ö- pö- -dhɛ ̃dhɛ «-bhö i -wɔtapë 'sü 'kii ziö» bha 'yii- -mɛ dɔ, -a -gɛn -mü ̃dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö Yesu ̃ya ̃dhɛng mɛ "dhaa 'wo gun mü bha- -nu ̃zinng 'gü.

14 ̃Dhɛ 'ö "tʊ̈ng 'bha ̃ya ziö, 'yö Yesu -yö -kpan 'mɛ bha- -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö -dhɛ -ga, 'bha kë -zë wo "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ "kɛɛ 'bha 'dho, 'bha 'dho -da Atanna "dhiʊ̈ 'zü, kö 'wɔn 'dhɛ 'ö -ziö 'dhɛ 'ö -blɛɛsü bha- -ta 'ya 'dho i "dhiʊ̈ ̃slɔɔ!»

15 ̃Dhɛ 'ö ̃ya kë "dhʊ̈ 'yö gɔndënë bha 'ö dho 'yö- pö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -dhɛ ̃dhɛ Yesu ̃nɛ ö -kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈.

16 'Yö 'wo -ya Yesu -san kë -sü -bha -a kë 'ö- wo "dhʊ̈ ̃glooyi 'ka bha- -wɔn 'gü.

17 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «N Dë -yö 'wɔn -së -kë yi ̃gban "pɛpɛ 'ka ('yaa ö "tɛɛ 'pa), mang -dɪ 'pö a n -bha -kë "dhʊ̈.

18 -A pö 'ö Yesu -ya wo "dhʊ̈ bha 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo -ya -san kë -sü -bha -a -wɔn 'gü 'yö -ziö 'ka -blɛɛsü -bha -ta, kë "dhʊ̈ kö 'wo- zë. -A kë 'wo- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn 'yii kë- -nu -bha 'tɔng- bho -wɔn doseng 'ka, "kɛɛ ̃dhɛ 'ö -kë ̃dhɛ -ya -pö 'pö ̃dhɛ ö Dë ̃dede -mü Atanna 'ka bha, 'yö 'wo- pö 'pö ̃dhɛ ̃ya kë "dhʊ̈ kö ̃ya ö -dɪ dan Atanna 'ka.

Yesu waa- Atanna -a -nu -bha -kë do -sü -dhiang 'ö Zan -ya zë

19 'Yö Yesu -yö dhiang zë- -nu -dhɛ -dee wo 'zü 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̃dede 'ka ̃dhɛ: Ma 'a Atanna Gbö 'ka bha 'maa 'wɔn 'bha kë n -dɪ -ta "wɛɛwɛɛ kö 'mii- -dhɛ yö n Dë -gɔ, "kɛɛ 'wɔn 'a- këdhɛ yö n Dë -gɔ ̃në 'a- -kë 'pö. -Yö kë ka "yaan ̃dhɛ pë "pɛpɛ 'ö n Dë -ya -kë a- -kë 'pö.

20 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ n -dhɔ -bha n Dë këwɔn 'gü, pë "pɛpɛ 'ö- -kë -ya -zɔn n -dhɛ. 'Wɔn "gblügblü -nu 'wo -ziö -a 'dhɛ 'kö ya- -ta -yö -dho -a -zɔn n -dhɛ 'a- -kë 'ö- 'wɔn -yö mɛ suu -nu 'wo ̱dhɛ ka 'dhö -a -nu kɔn.
21 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -kɔ do 'ö n Dë -yö ̱sii -dee -da 'ka 'mɛ ̱wa ga -a -nu 'gü bha, a- -da 'mɛ -a -da -nu 'gü -dhɔ ̱ya n kë- -nu 'gü -kɔ do bha- 'gü 'pö.
22 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, n Dë -zë 'yaa za dɔ mɛ 'bha -bha, "kɛɛ -yö za dɔ -sü 'sü -sü 'ka 'ö- dɔ ma ̱në n -kɔ 'ka.
23 Kë "dhü kö mɛ ̱gban "pɛpɛ -wo n ̱bhlëë -ya ̱dhɛ -kɔ 'wo n Dë ̱bhlëë -ya 'ka -a 'dhö. 'Mɛ 'ö 'yii n ̱bhlëë -ya, kö 'yaa n Dë 'ö n bɔ bha- ̱bhlëë -ya 'pö.
24 A- pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ 'mɛ 'ö ö "tʋ to n -wʋ -bha, 'ö 'dhang bho 'mɛ 'ö n bɔ bha- "dhiü, kö ̱ya -tosɛa 'ö Atanna "piü -a ̱slɔɔ, kö 'yii 'dho 'wɔn bho- -mɛ 'gü, kö yö -zë ̱ya bɔ ga 'gü ̱ya ̱sii ̱slɔɔ ̱naa bha.
25 A- pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ -a "tüng -dho ̱loo, 'ö ̱ya -wo -zianwo, 'ö 'mɛ ̱wa ga bha 'wo mang Atanna gbö -mɛ n -wʋ ma, 'ö 'mɛ 'wo dho- ma "dhü bha 'wo -tosɛa -kë.
26 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -kɔ do 'ö -tosɛa -nu mɛ -dhɛ "sɪ 'dhö- 'ka n Dë -dhɛ bha -ya "sɪ kë -sü 'ka mang -dɪ 'pö n -dhɛ, kö 'a- nu 'pö mɛ -dhɛ.
27 Za dɔ -sü dɔ 'ö- wo n -kɔ 'ka bha- -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "bhɪɪ- -bha 'në -mü n 'ka.
28 -A 'wɔn 'ya 'dho ka 'kɔn, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a "tüng- nu sië 'ö mɛ "pɛpɛ 'ö ̱wa ga 'wo bun 'gü, 'wo n -wʋ ma,
29 'ö 'wo go wo wɔdhɛ -nu 'gü 'wo -wo "yɛa-, 'ö 'mɛ 'wo 'wɔn -së -kë 'wo -bö, 'ö 'wo -tosɛa -kë Atanna "piü. 'Yö 'mɛ 'wo 'wɔn yaa -kë 'wo -bö 'pö, "kɛɛ kö Atanna -yö 'wɔn bho wo -zë -a -nu 'gü.
30 Ma -zë 'maa 'wɔn 'bha -wɔn 'bha kë n -dɪ -ta. 'Pë 'ö n Dë -ya pö n -dhɛ 'yö 'a za dɔ- 'ka. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'maa ̱sua za dɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'maa n -dɪ -gɔ. 'Mɛ 'ö n bɔ bha ̱në 'a- -gɔ.
31 ̱Ya kë ̱dhɛ mang do ̱në 'a "sɛɛdhɛ -kë 'nu n -dɪ -bha, kö 'pë 'a- pö 'yii 'dho bhɔ ka 'gü tɛan- -bha.
32 "Kɛɛ n Dë ̱në ̱dhɛ mɛ "wɛɛ 'ö "sɛɛdhɛ -kë n -bha -a 'dhö. -A -wɔn 'gü, a 'dhang -bho "dhiü ̱dhɛ 'pë 'ö- pö n -bha bha 'yaa ̱sua 'ka.
33 Ka ̱në 'ka mɛ bɔ Zan -dhɛ kë "dhü kö 'ö 'pë- pö sië 'ka- dɔ, 'yö 'wɔn 'ö -gban tɛanwɔn -bha -a "sɛɛdhɛ -kë ka -dhɛ.
34 "Kɛɛ ma -zë n -bha 'ka, ma -wɔn 'yaa mɛ "bhɪɪ- -nu -bha "sɛɛdhɛ -kë n -bha -sü -bha. A- -pö "dhü kë "dhü kö ka ̱në 'ka dha.
35 Zan- gun ̱dhɛ -dhangbha 'ö dɔ -sü 'ka 'ö -dhɛ -pʋ ̱në- 'dhö, 'yö 'ka -wɪ -bha 'yö ka ̱nii 'në 'bha 'dhö -da -a 'bhü "dhiü "tüng 'në 'bha 'ka.
36 "Kɛɛ ma -zë "sɛɛdhɛ 'ö -gban n -bha -yö 'kpii- 'ö -ziö Zan -bha -zë -ta, -a -gɛn -mü ̱dhɛ "dhabhliwɔn -nu 'ö n Dë -ya dɔ n -kɔ 'ka kö 'a- kë, 'ö 'a- kë sië bha ̱në- -zɔn ̱dhɛ n Dë ̱në n bɔ.
37 'Yö n Dë 'ö n bɔ 'pö "dhü bha, 'kö -kë ̱dhɛ 'kii- -wʋ ma do tongtongdhö, 'ö 'kii- wëëdhɛ -zian yö do, "kɛɛ yöö ̱dede -ya "sɛɛdhɛ -kë 'pö n -bha.
38 "Kɛɛ -a -wʋ 'yaa 'dho ka "tʋʋdhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'kaa 'dhang bho ma 'ö n bɔ bha n "dhiü.
39 -A -wʋ bha ̱në 'ka ka "yan "nuu dɔ- -bha, 'yö -kë ka 'gü ̱dhɛ -tosɛa 'ö 'yaa yën ka -dho -a ̱slɔɔ yö ̱në- 'gü, "kɛɛ 'sa kö -wʋ -nu ̱dede 'wo "dhü bha ̱në 'wo n -wɔn -dhiang zë.
40 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka 'dhang bho n "dhiü kö 'ka ̱sii ̱dede ̱slɔɔ.
41 'Mii mɛ "bhɪɪ- -nu -bha "dhɛ -ya n -ta -sü mɔɔ-,

42 "kɛɛ a ka suu -dɔ. A- -dɔ ̀dhɛ Atanna -dhɔ 'yaa ka 'gü.
43 N Dë ̀në n bɔ, "kɛɛ 'yö 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka -kɔ -ya n -dhɛng -bha.
"Kɛɛ 'sa mɛ "wɛɛ 'bha -zë ̀ya nu ö -dɪ 'ka, ka -dho ka -kɔ -ya yö -zë -dhɛng
-bha!
44 "Kɛɛ mɛ 'ö 'ka mɛ "bhɪɪ- -nu ̀në- -nu -bha "dhɛ -ya ka -ta -dhɛ ̀mɔɔ,
'ö 'kaa- mɔɔ- kö Atanna doseng 'ö 'dhö yö -zë -yö "dhɛ -ya ka -ta bha ka
-dho 'dhang bho n "dhiü -kɔ -kë ̀dhɛ?
45 "Kɛɛ yö ̀në- ̀gban 'gü, 'ka 'dho ka -zʋ 'gɔn ̀dhɛ ma ̀në 'a dho yang
-ya ka -bha n Dë -kuu "dhiü. 'Mɛ 'ö yang -ya -sü 'ka ka -bha yö -mü Moizö
̀në- 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ yö ̀në 'ka ka -zʋ gɔn- -dhɛ 'ö 'ka 'dhang bho-
"dhiü.
46 "Kɛɛ ̀ya kë -zianwo 'nu ̀dhɛ ka 'dhang bho Moizö "dhiü ̀dedewo, kö
ka -dho 'dhang bho 'pö n "dhiü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'pë 'ö Moizö -ya -bɛn zë
bha -yö -gban ma ̀në n -bha.
47 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'kaa 'dhang bho pë -nu 'ö- -bɛn zë bha- -nu "dhiü,
'kii dho 'dhang bho 'pö n -wʋ "dhiü.»

6

Yesu -bha mɛ "gblü "sɔɔdhu "dhiü -gba -kɔ -dhiang

'ö Zan -ya zë
(Matiö 14,13-21; Makö 6,30-44; Dhukö 9,10-17)

1 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'yö dho "yitagbɛa 'ö Gadhidhe 'wo- -dhɛ 'pö
Tibedhiadö -yi bha- ̀taama.
2 Mɛ "dhaa -yö -gun ̀keng- -kpɛawo "dhabhliwɔn -nu 'ö gun- kë sië "yua
-bho mɛ -bha -sü -nu 'ka bha- -wɔn 'gü.
3 ̀Dhɛ 'ö ̀ya -wo "yi ̀taama -dhɛ bha- 'gü, 'yö -da -tɔn ̀gbin- waa- -bha
̀klangdhiü -nu 'dhö 'yö 'wo -ya mü.
4 -A "tüng bha- 'gü kö Pakö 'ö -kë Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkë -yi 'kpii-
'ka bha- yi 'yaa ̀gblɛɛn 'zü.
5-6 Yesu dho ö -gɔ "dhiü "wlü kö 'ö -dhɛ -ga, kö mɛ "bhɪɪ- ̀ya ta- 'gü kö
-wo nu sië -yɛɛdhö -dhɛ ̀gban 'gü. 'Yö- pö Fidhipö -dhɛ: «Mɛ "sinma 'wo
nu sië ya ̀zɔɔ -dhɛ -mɛɛ ̀në 'kwa dho -bhöpë ̀slɔɔ- -bha kö 'kwa- 'dhɔ
kö 'kwa- nu- -nu -dhɛ kö -wa -bhö kö -wo 'kën?» 'Ö gun "dhü kö 'pë yöö-
kë -ya -dɔ, "kɛɛ -ya dhɛɛ" -kpɔ "dhü ö -dɪ "yaan -a 'gü dan kian 'ka.
7 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö Fidhipö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Tu "tu 'dhɛ
kö 'wo nu sië bha ̀ya 'to wo -zë -nu "dhiü gba -wɔn -bha, aa" ̀ni kwaa
'wëë- 'wo dho yëkëmɛ do ̀saa bho- 'ka "su "saaga "piü -a 'bluu- 'dhɔ, 'yii
'dho ̀mɔɔ- -nu -ta kö mɛ do -ya "kplü 'në 'dɛdɛ -zian ̀slɔɔ (kö yöö 'to- -nu
'kën -wɔn ̀në- -bha).»
8 ̀Dhɛ 'ö Fidhipö ̀yaa- pö "dhü, 'yö Yesu -bha ̀klang -nu bha- mɛ 'dhɛ
'wo- -dhɛ Andre 'ö -kë Simɔ Piɛdhö 'zlaa- 'ka bha 'ö- pö- -dhɛ:
9 «'Në "gbɔng 'në do 'bha -yö yö 'ö 'bluu- bhɛ 'sɛnsɛn 'në "sɔɔdhu waa-
'yuüga ̀plɛ 'wo- -gɔ, "kɛɛ mɛbhɪɪdhe "dhaa 'kö ma ya 'pë 'kö bha -yö -dho
̀mɔɔ -më ̀në- -bha?»
10 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Kaa pö kö mɛ ̀gban
"pɛpɛ -wo 'yaanu!» Blëë- -gun -dhɛ bha- 'gü mɔɔdhö -dhɛ ̀gban 'gü. 'Yö
gɔɔn- -nu 'wo ̀mɔɔ mɛ "gblü "sɔɔdhu -nu -bha, (kö 'wii 'në -nu waa- dhong
-nu -zë -da mü bha) 'wo dho "sia- 'wo 'yaanu.

11 ̀Dhɛ 'ö ̀wa 'yaanu "dhʊ̈, 'yö Yesu -yö ö -kɔ -da 'bluu- bha- 'gü 'yö
Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü, 'yö 'wo- 'gü -gblü 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -ta.
'Yö dho 'yö 'yuʊ̈ga bha- -bha -kë "dhʊ̈, 'yö 'wo- -bhö -kɔ 'ö -dhi -nu -dhɛ 'gü.
12 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- -bhö ̀wa 'kën, 'yö Yesu -ya pö ö -bha ̀klang -nu -dhɛ
-wa "kplü -kpɛa 'ö to bha- -wlö kö- 'gü 'ya 'dho see-.
13 'Yö 'wo 'bluu- bhɛ 'sɛnsɛn 'në "sɔɔdhu 'ö gun bha- "kplü 'dhɛ 'ö to 'ö
'wo ̀fië- -bha bha- -wlö, 'yö dho 'ö -kë töö -yan -kaɔng do ga ̀plɛ 'ka.
14 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha- -nu "yan ̀ya -da "dhabhliwɔn 'ö Yesu -ya kë bha-
-dhɛ 'gü, 'yö 'wo -ya -a pö -sü -bha ̀dhɛ: «Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ 'yi -ya
-gɔ bha yö ̀nɛ ̀dedewo tɛan- 'ka!»
15 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö Yesu ̀yaa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ woo nu kö wo faan wɔ ö -ta kö
-wo ö 'kun -wo 'dho ö 'ka -wo ö -ya "sɛgɔ "dhiʊ̈, 'yö ̀dua- -nu -gɔ 'ö dho
'zü -dee "wɛɛ wo -tɔn ̀gbin- ö do 'ka.

Yesu -bha -ta "yi -ta -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 14,22-33; Makö 6,45-52)

16 ̀Dhɛ 'ö "bin ̀ya 'ma, 'yö Yesu -bha ̀klangdhiʊ̈ -nu 'wo ̀lɔɔ "yitagbɛa
bha- "kpʋng "dhiʊ̈.
17 'Yö 'wo -da "kplagɔnë 'gü 'wo -ya "yi "kan -sü -bha kö -a -nu wë -ya 'gü
Kapɛɛnaɔmö -zian 'ka. -A "tʊ̈ng bha- 'ka kö -dhɛ 'gü ̀ya trö "kɛɛ kö Yesu
'yii -kpan -a -nu -bha ̀kö.
18 'Yö "tɛɛ "gbɪɪ- 'dhö -ya -ziö -sü -bha, 'yö "yi 'dhö -ya zɔn -sü -bha bang
̀bang bangdhö.
19 ̀Dhɛ 'ö 'pë 'ö ̀mɔɔ "kidhʋng "sɔɔdhu "saɔdo -nu -bha waa- "ta 'sü "yi
-ta, 'yö 'wo Yesu yö kö ̀ya ̀tëng- -nu -bha "yitagɔ bha- -ta kö -yö "ta sië
"yi -ta 'ö nu- 'ka. 'Yö "suʊ̈ 'dhö -da -a -nu 'gü,
20 "kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Suʊ̈ 'ya 'dho ka kë, ma -mü!»
21 -Wo -to -a pö -dhɛ 'gü ̀dhɛ 'wo- -da wo "piʊ̈ "kplagɔnë 'gü 'yö to 'yö
-kë -a -gɔ -gban "kpʋng -bha -sü 'ka, 'yö 'wo ̀loo- -nu 'dhodhɛ 'gü.

Yesu -bha -kë -bhöpë 'ö mɛ dha -a 'ka -sü -dhiang 'ö Zan -ya zë

22 Mɛ kpö 'wo- -nu to "yi ̀taama bha -wa 'wɔn -dɔ ̀dhɛ "yitagɔ do ̀në
gun -dhɛ bha- 'gü. ̀Dhɛ Yesu -zë 'yii -da "yitagɔ bha- 'gü -a -bha ̀klang
-nu "piʊ̈, ̀dhɛ -wo kë -dho wo do 'ka.
23 ̀Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ̀ya ̀kpaɔ, 'ö "yitagɔ 'bha -nu ̀wa 'go Tibedhiadö
̀wa nu ̀wa ̀loo -dhɛ 'ö kwa Dëmɛ -yö Atanna nuɛ" bho 'bluu- -wɔn 'gü
mü 'wo- -bhö bha- -dhɛ "sɔɔ,
24 'ö mɛ kpö bha ̀waa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ Yesu waa- -bha ̀klang -nu 'bha
'waa -dhɛ bha- 'gü, 'yö 'wo -da "yitagɔ -nu bha- 'gü wo -dɪ 'ka 'wo dho
Kapɛɛnaɔmö, -a mɔɔ- -dhɛ 'gü.
25 ̀Dhɛ 'ö ̀wa 'dho ̀wa -kpan -bha "yi ̀taama mü, 'yö 'wo- pö- -dhɛ:
«Yi Dëmɛ, i -loo -dhɛ ya- 'gü -më yi 'ka?»
26 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka
̀dhɛ n mɔɔ- 'ka- wo sië bha a- 'klɔɔ- -dɔ. -A 'klɔɔ- 'yaa -mü "dhabhliwɔn
-nu 'ka- -dhɛ yö bha- 'ka, -a 'klɔɔ- -mü 'bluu- 'ka- -bhó 'ka kën bha ̀në- 'ka.
27 'Sa a- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ: 'Ka 'dho- pö 'ka sëë bho -bhöpë 'ö ̀see bha yö
-zë -wɔn 'gü, "kɛɛ 'ka sëë bho -bhöpë 'ö ̀gwëë, 'ö ̀sii 'ö 'yaa yën- -kë mɛ
-dhɛ bha ̀në- -wɔn 'gü. -A -bhöpë suu 'ö "dhʊ̈ bha mang Mɛgbömɛ ̀në 'a
dho- nu ka -dhɛ. -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ n Dë Atanna ̀ya ö -kɔ "gblʋʋ 'ö- -zɔn
̀dhɛ yö ̀në n bɔ bha- -ya n -bha.»
28 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo- pö- -dhɛ: «Yi -dho -a kë ̀dhɛ kö 'yi Atanna -dhidhɛ
-wɔn kë?»

29 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Pë 'ö -dhi Atanna -dhɛ 'ö- "piü
□dhɛ 'ka- kë yö -mü □dhɛ kö 'ka 'dhang bho ma 'ö n bɔ bha □në n "dhiü.»
30 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «□Dhɛ 'ö "dhü kö -bhö "dhabhliwɔn do kë 'sa kö yi
"yan- -da 'gü kö -ya -zɔn yi -dhɛ □dhɛ Atanna □në i bɔ, kö 'yi 'dhang bho i
"dhiü.»
31 -A pö 'yi- wo "dhü bha- -gɛn -mü □dhɛ -bhöpë 'ö go dhang- 'gü, 'wo-
-dhɛ manö bha, yi "bhɛma -nu kë- -bhö "tʊng -ta 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'pö "dhü
Atanna -wʊ 'gü □dhɛ:
‹Atanna -yö kë 'bluu- 'ö go dhang- 'gü -a -nu -nu -dhɛ 'wo- -bhö›.
32 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- □dede 'ka □dhɛ:
'Mɛ 'ö kë -bhöpë 'ö go dhang- 'gü -a -nu ka "bhɛma -nu -dhɛ bha Moizö 'yaa
-mü, n Dë -mü. N Dë do bha □në -bhöpë □dede 'ö go dhang- 'gü -a nu sië
'zü ka -dhɛ ya.
33 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü □dhɛ -bhöpë 'ö Atanna -ya nu yö □në
go dhang- 'gü 'yö nu 'yö □sii nu mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ.»
34 'Yö mɛ kpö bha 'wo- pö Yesu -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -bhöpë 'ö suu 'dhö bha
-bhö -a nu yi -dhɛ yi □gban 'ka 'sa -dhe!»
35 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Ma □në 'a -bhöpë 'ö □sii -kë mɛ -dhɛ
"dhü bha- 'ka. 'Mɛ 'ö □ya nu n "piü, din- 'yii 'dho- -mɛ kë tongtongdhö. Mɛ
'ö □ya 'dhang bho n "dhiü, "yi mü -dhɔ 'yii 'dho- mɛ kë 'zü tongtongdhö.
36 'Sa 'ma- pö ka -dhɛ "dhü, □ya 'go mü 'zü ka "yan -yö n -bha "kɛɛ yö -zë
□gban 'gü 'kaa 'dhang bho- "dhiü.
37 "Kɛɛ a- pö ka -dhɛ □dhɛ mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö n Dë -ya nu n -dhɛ, -wo
-dho nu n "piü. Mɛ 'dhɛ 'kö □ya nu 'pö n "piü, 'mii 'dho- -mɛ "kan n -bha
tongtongdhö.
38 -A -gɛn -mü □dhɛ 'go 'a- wo dhang- 'gü 'a nu bha 'mii nu 'kaa n -dɪ
dhɔɔbhaa kë. A -nu kö 'mɛ 'ö n bɔ bha □në 'a- dhɔɔbhaa kë.
39 'Sa 'mɛ 'ö n bɔ bha- dhɔɔbhaa 'ö 'dhö yö -mü □dhɛ kö mɛ "pɛpɛ 'ö- nu
n -dhɛ bha- 'bha 'gü 'ya 'dho see- n -kɔ -ta, "kɛɛ kö 'a- -nu -bö □në- wo kö
-wo 'go ga 'gü -tosɛa yën -yi 'ka.
40 N Dë dhɔɔbhaa 'ö 'dhö yö -mü □dhɛ kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö "yan -kpan n
-bha, 'ö 'dhang bho n "dhiü, kö □sii 'ö 'yaa yën -yö kë- -mɛ -dhɛ. □Ya kë
"dhü a -dho -a -mɛ -bö -tosɛa yën -yi 'ka.
41 -A pö 'ö Yesu -ya wo □dhɛ -bhöpë 'ö go dhang- 'gü yö -mü yö □në ö 'ka
bha, 'yö Zuifö -nu 'wo -ya -dɔn bho -sü -bha -a 'ka wo yun 'gü -a -wɔn 'gü
42 'wo- pö: «Yesu do "wɛ 'kwa- dhe waa- dë □gban dɔ ya 'yaa -mü -ee?
"Ɛɛn 'waa- dë -dhɛ Zosɛfu 'nu -ee? -Yö kë mü □dhɛ 'yö- pö ö -go dhang-
'gü?»
43 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ka 'dho -dɔn bho n 'ka ka yun 'gü -a pö
'a- wo "dhü bha- -wɔn 'gü,
44 -a -gɛn -mü □dhɛ mɛ 'bha 'yii 'dho □mɔɔ -bɔ n 'ka -sü -bha ö -dɪ 'ka kö
n Dë 'kö n bɔ bha 'yii- -mɛ "gan. Yö □në □yaa- -mɛ "gan "dhü, 'yö ma -zë 'a
dho- -mɛ -bö -dhɛkpaɔyi -totaamasü 'ka.
45 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Atanna -wʊdhiüloomɛ -nu 'wo- -bɛn zë woo-
'sëëdhɛ 'gü yi 'bha 'ka 'wo- pö □dhɛ:
‹-A -nu □gban "pɛpɛ- -dho tɛanwɔn ma Atanna □në- -ta› bha 'yö bha.
'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'pö 'yö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö □ya n Dë Atanna -bha mɛ
□klangkëwʊ ('ö 'ka- ma bha-) ma, 'yö to 'ö nu n "piü bha 'yö bha.
46 'Yii kë □dhɛ □ya kë "dhü kö mɛ 'bha □në □ya "yan -kpan n Dë -bha kö
'yii kë ma 'kö ma -zë 'a go mü bha n 'ka.

47 A- pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ mɛ 'ö ̀ya 'dhang bho n "dhiü -yö
-dho ̀sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü bha- ̀slɔɔ.
48 Ma ̀në 'a -bhöpë 'ö ̀waa- -bhö 'wo -tosɛa -më bha- 'ka.
49 Ka dë -nu kë -bhöpë 'ö go dhang- 'gü 'wo- manö -kë bha- -bhö "tʊng
-ta "dhü tɛan- 'ka "kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü -wo kë -ga.
50 "Kɛɛ -ka -dhɛ -ga, -bhöpë 'ö go dhang- 'gü bha 'mɛ ̀yaa- -bhö 'yii 'dho
ga 'zü tongtongdhö.
51 -Bhöpë "yaandhe 'ö go dhang- 'gü 'ö ̀lɔɔ "dhü bha yö -mü ma ̀në n
'ka. 'Mɛ 'ö ̀ya -bhöpë 'dhɛ 'kö bha- -bhö, -yö -dho -tosɛa kë -todhü 'ka.
-Bhöpë 'a dho- nu "dhü bha n -wü -mü. Yö ̀në 'a dho- nu "kpʊngtaamɛ
-nu dha -sü -wɔn 'gü.»
52 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü 'yö Zuifö -nu 'wo -ya zaɔdhe -da wo "kwëë -sü
-bha 'wo- pö: «'Mɛ 'ö ya -yö -dho ö -wü -zë nu -kɔ kë ̀dhɛ kwa -dhɛ -bhöpë
'ka kö 'kwa- -bhö?»
53 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ ̀ya kë
̀dhɛ kö 'kii Mɛgbömɛ -wü -zë -bhö, kö 'kii- ̀yɔɔn mü, kö ̀sii ̀dede 'yaa
ka 'gü.
54 "Kɛɛ mɛ 'ö n -wü -bhö 'ö n ̀yɔɔn mü, kö ̀sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü
bha ̀ya kë- -mɛ -dhɛ, kö a -dho -a -mɛ -bö 'ö go ga 'gü "kpʊngtaadhɛ yën
-yi 'ka.
55 -A -gɛn -mü ̀dhɛ n -wü bha -yö -bhöpë ̀dede ̀në- 'ka. N ̀yɔɔn -dɪ
'pö, -yö müpë ̀dede ̀në- 'ka.
56 'Mɛ 'ö n -wü -bhö, 'ö n ̀yɔɔn bha- mü kö yaa- -mɛ yi -kɔ -yö 'ko ̀kwɛng
-kpɛawo,
57 ̀dhɛ -kɔ 'ö n Dë 'ö "yaandhe 'ka 'ö n bɔ- 'ka 'ö 'a -tosɛa -kë -a 'saa- 'gü
bha- 'dhö. 'Mɛ 'ö n -wü -bhö, -yö -dho -tosɛa kë n 'saa- 'gü 'pö.
58 Ma ̀në 'a -bhöpë 'ö go dhang- 'gü -a 'ka, ma -zë 'maa ̀dhɛ -a 'dhɛ 'ö
ka "bhɛma -nu kë- -bhö bha- 'dhö. -A -gɛn -mü ̀dhɛ ̀dhɛ 'wo- -bhö "dhü,
wo kë -ga. 'Mɛ 'kö -bhöpë 'dhɛ 'kö ya- -bhö, -yö -dho -tosɛa kë "dhü "dhü
"dhü 'ö- "dhiü 'to -dhɛ 'yaa kë.»
59 Yesu -yö dhiang -nu bha- zë "dhü kö -yö mɛ -nu ̀klang kë sië
Kapɛɛnaɔmö, Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü.
60 ̀Dhɛ 'ö- -bha ̀klangdhiü -nu ̀wa -wʊ bha- ma ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö,
'yö- mɛ kpö 'bha 'wo- pö: «Dhiang 'dhɛ 'kö- zë ya, ̀ya 'to yö -zë -bha kö
-yö "gbɪɪ- "dhɛ! 'Dee dho ̀mɔɔ yö -zë kë -sü -bha?»
61 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀yaa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ -a -bha ̀klang -nu -wo -dɔn bho sië
wo yun 'gü 'wɔn bha- 'gü 'pö, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Wɔn 'kö 'a- pö bha
yö 'pö -yɛ ka -bha 'yö ka -din yën "dhü bha -ee?
62 'Yö 'ka "yan -zë -kpan mang Mɛgbömɛ n -bha yi 'kö- 'ka kö a n yee kë
sië 'a -tɔn kun 'a dho -dhɛ 'a gun- 'gü -blɛɛsü bha- 'gü 'sa ̀wɛ! Ka -dho -a
kë mü ̀dhɛ?
63 ̀Ya kë ̀dhɛ 'ma- pö ̀dhɛ 'ka n -wü -bhö, -kaa 'gü ma ̀dhɛ 'mii "wɪ n
-wü 'ö n -bha ya- 'ka, 'mii- pö 'ka yö -zë -bhö. -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ -wü 'dhɛ
kö mɛ -bha "kpʊng ̀taa yö bha yö -zë ̀bhlëë 'yaa 'dhö Atanna wëëdhö,
"kɛɛ 'ma- pö "dhü kö a- -pö: 'Nii- "slüüslü 'ö n 'gü bha ̀ya -da mɛ "ʊʊ mɛ
'ö- 'gü kö- -mɛ ̀ya ̀sii 'ö 'yaa yën- ̀slɔɔ ̀naa bha. ̀Ya kë "dhü kö -wʊ -nu
'a- pö ka -dhɛ bha -wo -gban ̀sii 'ö 'yaa yën -a -da 'ö 'Nii- "slüüslü -ya wo
mɛ 'gü bha ̀në -wɔn -bha.
64 "Kɛɛ 'sa mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü 'ö 'waa 'dhang bho n "dhiü.» -A
pö 'ö- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ kö 'mɛ 'waa 'dhang bho- "dhiü bha -ya
-nu -dɔ, 'ö 'mɛ 'ö dho- ̀gbaɔ bha 'ö- dɔ 'pö.

65 'Yö- 'bha -da -ta 'ö- pö: «'Wɔn 'ö -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̚dhɛ mɛ
'bha 'yaa ̚mɔɔ- -bha kö -yö 'dhang bho n "dhiü kö n Dë -zë 'yii- -mɛ gba-
-faan 'ka bha 'yö bha.
66 ̚Dhɛ 'ö Yesu ̚ya bo- -pö "dhü -sü 'ka 'yö- -bha ̚klang -nu bha- mɛ 'gbɛ
'wo wo -kɔ ̚lɔɔ wo "piü, 'yö 'wo wo yee -kë ̚keng-.
67 ̚Dhɛ 'ö ̚yaa- 'wɔn dɔ "dhü 'yö- pö ö -bha ̚klang -nu -kaɔng do ga
̚plɛ 'wo 'dhö -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «Kaa -dı 'pö ̚wɛ, 'kii 'dho 'dho -ee?»
68 'Yö Simɔ Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, yi -dho i 'to yi dho
'mɛ, "kɛɛ kö ̚sii 'ö 'yaa yën -a -kë mɛ -dhɛ -dhiang -go bhi ̚në i "dhi!
69 Yi -zë 'ya 'dhang bho- "dhiü 'ya- 'wɔn -dɔ ̚tɔn ̚dhɛ Atanna -bha -Yamɛ
'ö pö 'aa- -bha 'ö- bɔ yö -mü bhi ̚në i 'ka tɛan- ̚dede 'ka!»
70 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Mɛ -kaɔng do ga ̚plɛ 'kö 'ka bha
ma ̚në 'a ka -zë ka -ya, "kɛɛ 'sa mɛ do -yö ka kpö 'gü "yina yaa -mɛ -mü!»
71 -Yö -gun "wı sië Simɔ Isikadhiɔtö gbö 'wo Zuda -kë bha ̚në- 'ka "dhü
bha, -a -gɛn -mü ̚dhɛ yö 'ö -kë mɛ -kaɔng do ga ̚plɛ bha- mɛ do 'ka bha
̚nɛ dho -da -dhɛ pë "piü.

7

'Wɔn -nu 'ö -kë kö Yesu ̚ya 'dho troo -ta Zedhizadhɛmö waa- mɛ ̚klang -nu 'ö- -kë mü -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̚Dhɛ 'ö ̚ya kë "dhü 'yö Yesu -yö -ya "ta 'kpɔ -sü -bha Gadhidhe -sɛ 'gü,
"kɛɛ 'yaa gun- "piü ̚dhɛ 'ö -da 'ka Zude -sɛ 'gü, -a -gɛn -mü ̚dhɛ kö Zuifö
-nu -gɔmɛ -nu -wa "slë mɔɔ- sië kö -wa zë.
2 "Kɛɛ 'sa 'ö gun "dhü kö Zuifö -nu bha troo 'wo- -kë bɔɔ" ̚wlöö bha- yi
'yaa ̚gblɛɛn 'zü.
3 'Yö Yesu dheebhang -nu 'wo- pö- -dhɛ 'wo- pö: «-Bhö 'dho Zude -sɛ 'gü
'pö kö i -bha ̚klang -nu 'dhɛ 'wo mü -wo 'wɔn -nu 'i- kë sië ya- -dhɛ yö
-dhe;
4 -a -gɛn -mü ̚dhɛ 'mɛ 'kö 'i- "piü ̚dhɛ -wo i dɔ, 'bhaa 'wɔn kë -gblɛn
'kpɔ 'gü. ̚Dhɛ 'ö "dhü -bhö 'dho kö 'wɔn -nu 'i- kë sië bha 'i- kë mɛ ̚zinng
'gü kö mɛ ̚gban -wo i dɔ.»
5 -A pö 'ö- dheebhang -nu -wa wo "dhü bha- -gɛn -mü ̚dhɛ 'waa gun
'dhang bho sië- "dhiü.
6 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «̚Ya kë ka -zë ka -bha 'ka kö "tüng
̚gban -yö -së, "kɛɛ ma -zë n -bha "tüng 'yii ̚loo ̚kö.»
7 -A -gɛn -mü ̚dhɛ ka -zë ka -san 'yaa "kpʊngtaamɛ -nu kë, "kɛɛ ma -zë n
-san -ya -nu -kë, -a 'klɔɔ- -mü ̚dhɛ 'ma "dhɛ bho- -nu -ta, a- pö- -nu këwɔn
-yö 'ya-.
8 Ka -zë -ka 'dho troo bha- -ta, "kɛɛ ̚ya 'to ma -zë n -bha -bha kö 'maa
maa 'dho ̚kö, -a -gɛn -mü ̚dhɛ -a "tüng 'yii ̚loo ̚kö.»
9 ̚Dhɛ 'ö ̚yaa- pö- -nu -dhɛ "dhü 'yö to Gadhidhe -sɛ 'gü.
10 ̚Dhɛ 'ö- 'zlaabɔ -nu bha ̚wa 'dho Atanna -dhɔkë -dhɛ 'gü troo bha-
-ta, 'yö yöö -dı 'pö 'ö ̚wlü -suɛɛdhö kö mɛ 'bha 'ya 'dho ö yö, 'yö dho.
11 'Yö Zuifö -nu 'wo -ya mɔɔ- -sü -bha troo bha- -ta kö -wa pö sië: «-Yö
'mɛ?»
12 Kö -wa -dhiang zë sië wo "dhi ̚wlöö mɛ kpö 'gü -dhɛ ̚gban 'gü -nu
wo 'ö -kɔ "pɛan 'bha ̚ya pö: «'Wɔnsëkëmɛ -mü». Kö mɛ 'bha -nu -wa pö
sië 'pö: «-Abin, "kpënng- -kë mɛ -gɔ -mɛ -mü.»
13 "Kɛɛ mɛ 'bha 'yaa gun- -dhiang zë sië ö -ta "puu 'ka, -a -gɛn -mü ̚dhɛ
kö -wo "suü sië Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -gɔ.

14 ̀Dhɛ 'ö ̀wa troo bha- kë 'ö ̀wa dɔ- ̀zinng 'gü, 'yö Yesu -yö dho Atanna
-dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- 'gü, 'yö -ya mɛ draan- -sü -bha mü.
15 ̀Dhɛ 'ö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo- mɛ draan- -kɔ bha- -dhɛ yö, 'yö-
'wɔn -ya -nu kɔn, 'yö 'wo- pö: «Mɛ 'ö 'yii ̀klang 'bha kë ya -yö Atanna -wʋ
"sinma ya- -dɔ 'mɛ?»

16 'Yö Yesu ̀ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Wʋ -nu 'a mɛ ̀klang kë sië- 'ka
bha 'wii 'go n -dɪ 'gü, Atanna 'ö n bɔ bha ̀në- dɔ n "dhi!»
17 Atanna dhɔɔbhaawɔn kë -dhɔ ̀ya kë 'mɛ 'ö- -bha, 'ö -wʋ -nu 'a- pö
sië bha 'wo go ma ̀në n 'gü oo, "ɛɛn 'wo go Atanna ̀në 'gü oo, -a -mɛ ̀në
dho- 'wɔn dɔ.
18 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö ö -dɪ 'gü -dhiang zë, -ya
-mɔɔ kö yö ̀në 'ö 'tɔ -yö bhɔ, "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo- bɔ ̀në wo 'ö- mɔɔ- sië kö
'mɛ 'ö ö bɔ bha ̀në- 'tɔ -yö bhɔ, -a -mɛ -yö tɛanwɔn ̀në pö, 'sa ̀ya kë
"dhʋ̈ kö -a -mɛ -zë -wʋ 'yaa mɛ -pö -wʋ 'ka.
19 "Ɛɛn Moizö 'aa mü 'ö kaa- 'tɔng- -nu dɔ yi 'bha 'ka -ee? "Ɛɛn 'yaa "dhʋ̈
-ee? "Kɛɛ 'mɛ 'ka bha 'dee 'tɔng- bha- 'kun sië ̀dɛɛ, mɛ ̀gban 'kii ka ̀taa
-ya -gɔ -ee? Ka n -gɛn -mɔɔ kö 'ka n zë 'sa -më -wɔn 'gü?»

20 'Yö mɛ kpö bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Bhi 'i ya slaa" -yö i 'gü "dhɛ!
'Dee "piʋ̈ ̀dhɛ 'ö i zë -dhɛ ya- 'gü?»
21 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Wɔn doseng ̀në 'a- kë (̀glooyi
'ka), 'yö -yɛ ka -bha ('yö 'ka- "piʋ̈ ̀dhɛ 'ka n zë bha),
22 "kɛɛ 'sa kö ka -zë ka mɛ -kë 'gbannë 'ka ̀glooyi bha- 'ka, ̀dhɛ 'ö -kë
̀dhɛ Moizö ̀në 'wluu- -ya, 'ö- pö ̀dhɛ 'ka gɔɔn- -nu kë 'gbannë 'ka bha-
-wɔn 'gü, "kɛɛ 'sa kö yö -zë 'yii- zü bho, kö ka "bhɛma -nu ̀në 'wo- zü bho
(kö yö -zë 'yii bhɔ -zianwo ̀kö).
23 ̀Ya kë ̀dhɛ ka -zë 'ka ̀mɔɔ- -bha 'ka 'nëgɔɔn -nu kë 'gbannë 'ka
̀glooyi 'ka kë "dhʋ̈ kö 'ka Moizö -bha 'tɔng- ̀bhlëë -ya bha oo, 'yö ma -zë
'ma mɛbhɪɪdhe -dhü kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈ ̀glooyi 'ka, -yö -siö ka -dhɛ -më -wɔn 'gü?
24 N këwɔn -yö -kë -së oo, -yö -kë 'ya- oo, "kɛɛ 'ka- pö 'ka za dɔ mɛ -bha
-kaa dɔ tɛan- -ta. 'Ka 'dho- dɔ- -mɛ këwɔn 'ka- yö bha yö -zë -bha.»

25 ̀Dhɛ ̀ya ö bo- pö "dhʋ̈ -sü 'ka, 'yö Zedhizadhɛmö -mɛ -nu 'bha -nu
'wo -ya pö -sü -bha: «'Mɛ 'wo- mɔɔ- sië kö -wa zë ya 'yaa -mü 'ö ya -ee?»
26 -Kaa -ga 'ö dhiang zë sië mɛ kpö ya- 'gü ö 'flëë- 'gü 'ö 'waa- kë -kɔ
'bha- 'gü ya! "Ɛɛn ̀ya kë "dhʋ̈ kö kwa -gɔmɛ -nu ̀waa- 'wɔn ̀në dɔ ̀dhɛ
Atanna -bha -Yamɛ 'ö- bɔ yö -mü tɛan- 'ka -ee?
27 "Kɛɛ 'sa Atanna -bha -Yamɛ 'ö- nu -wɔn 'dhö 'dhö bha yö -zë mɛ 'bha
'yii 'dho- 'kpɔmɛ -nu dɔ, "kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö ya kwa- 'kpɔmɛ -nu -dɔ.»

28 "Tʋ̈ng 'wo dhiang zë sië- 'ka "dhʋ̈ bha kö Yesu -yö mɛ draan- sië Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü. 'Yö ö -wʋ "dhiʋ̈ ̀wlü 'ö- pö: «Ka- pö -zë -wo ka -dɪ -dhɛ
̀dhɛ 'ka n -dɔ 'ö 'ka n 'kpɔmɛ -nu ̀gban dɔ, "kɛɛ a- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ 'mii
nu n -dɪ 'ka, 'mɛ 'ö n bɔ bha ̀në tɛanwɔn pömɛ 'ka, ka ̀në 'kaa- dɔ
29 "kɛɛ ma -zë a- -dɔ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ yö ̀në n bɔ, a -nu 'pö yö ̀në-
-bha nu 'gü.»

30 -Wo -gun "slë mɔɔ- sië kö -wa 'kun, "kɛɛ mɛ 'bha -kɔ 'yii ̀mɔɔ- -bha,
-a -gɛn -mü ̀dhɛ kö- -bha "tʋ̈ng 'yii ̀loo ̀kö.
31 -A -kë "dhʋ̈ -sü ̀gban waa- -bha -bha, mɛ 'gbɛ ̀dede -wo kë -slɔɔ mɛ
kpö bha- 'gü 'wo 'dhang bho- "dhiʋ̈ 'wo- pö: «Atanna -bha -Yamɛ 'ö- nu
-wɔn 'dhö 'dhö ya yaa- -nu yi 'ö- 'ka, -yö -dho "dhabhliwɔn -nu kë 'ö -ziö
'mɛ ya- -bha -ta "wɛ -ee?»

32 -Wʋ -nu 'wo gun- pö sië "dhʋ̈ bha 'yö -da Fadhizιɛn -nu "tʋ 'gü. 'Yö
Zuifö -nu -bha "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Fadhizιɛn -nu 'wo mɛ bɔ kö
-wa 'kun.
33 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «A -dho n yee kë 'a dho 'mɛ 'ö n bɔ
bha- "piʋ̈, "kɛɛ -a "tʋ̈ng 'yii ▯loo ▯kö, a -tun ▯kö "tʋ̈ng ▯në 'bha -kë ka "piʋ̈
yö.
34 'Ma 'dho yi 'ö- 'ka ka -dho n mɔɔ-, "kɛɛ 'kii 'dho n yö, -a -gɛn -mü ▯dhɛ
-dhɛ 'a dho kë- 'gü "dhʋ̈ bha 'kii 'dho ▯mɔɔ -dho mü -sü -bha.»
35 ▯Dhɛ 'ö ▯yaa- pö "dhʋ̈, 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo -ya wo 'ko dhɛɛ"
'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «-Dhɛ -mɛɛ ▯në "wι sië 'ka ya? -Yö -dho 'dho -dhɛ
-mɛɛ ▯në- 'gü kö 'ya 'dho ▯mɔɔ -dho mü -sü -bha? "Ɛɛn kö -yö 'dho Zuifö
-nu 'wo -pɛn -sü 'ka Glɛkö -nu kpö 'gü bha- -nu "piʋ̈ kö -yö 'mɛ 'waa Zuifö
'ka bha- -nu ▯klang kë 'pö -ee?
36 "Ɛɛn -a pö 'ö- wo ▯dhɛ ka -dho n mɔɔ-, 'kii 'dho n yö, -a -gɛn -mü ▯dhɛ
-dhɛ 'a dho kë- 'gü bha 'kii 'dho ▯mɔɔ- -bha kö 'ka 'dho mü ya- 'klɔɔ- -mü
-më 'ka?»

*Atanna -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ 'ö 'mɛ ▯wa 'dhang bho Yesu "dhiʋ̈ 'wo dho-
-slɔɔ bha- -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Zan -ya pö*

37 Troo 'wo dho- -ta "dhʋ̈ bha- -dhɛkpaɔyi -totaamasü ▯në ▯bhlëësü
▯dedewo. ▯Dhɛ 'ö- yi 'kpii- bha ▯ya ▯loo, 'yö Yesu -yö ▯wlü 'yö dɔ ö -gɛan
mɛ "dhaa bha- -nu wëëdhö 'yö dhiang zë- -nu -dhɛ "gbιι- 'ka 'ö- pö: «"Yi
mü -dhɔ 'dhö 'mɛ 'ö- kë sië -a -mɛ nu n "piʋ̈ kö -yö "yi mü!
38 'Mɛ 'ö ▯ya 'dhang bho n "dhiʋ̈, "yigɔ 'ö ▯dhɛ ▯gwaan 'dhö -yö -dho bhɔ-
-mɛ zuë" 'gü ▯dhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʋ -ya pö- 'ka -a 'dhö.»
39 Yesu -gun "wι sië Atanna -bha 'Nii- 'ö 'mɛ 'wo dho 'dhang bho- "dhiʋ̈,
'wo dho- ▯slɔɔ bha ▯në- 'ka "dhʋ̈ bha, -a -gɛn -mü ▯dhɛ -a "tʋ̈ng bha- 'gü
kö Atanna 'yii 'Nii- bha- bɔ ▯kö, -a 'klɔɔ- -mü ▯dhɛ 'ö gun "dhʋ̈ kö -a 'tɔ
bhɔ "tʋ̈ng 'yii ▯loo ▯kö.

Mɛ kpö -bha -pɛ 'gü Yesu -wɔn 'gü -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

40 ▯Dhɛ 'ö mɛ 'bha -nu 'wo gun mɛ kpö bha- 'gü 'wo Yesu -wʋ ma ▯dhɛ
-kɔ bha- 'dhö 'yö 'wo- pö: «'Mɛ 'ö ya Atanna -wʋdhiʋ̈loomɛ 'ö- -nu -wɔn
'dhö 'dhö bha yö -mü ▯dedewo tɛan- 'ka!»
41 'Yö mɛ 'bha -nu -dι 'pö 'wo- pö: «-A -bha -Yamɛ -mü!» Kö mɛ 'bha -nu
-dι 'pö -wa pö sië: «"Kɛɛ -ka dɔ! Atanna -bha -Yamɛ bha -yö -mɔɔ -bha 'ö
go Gadhidhe "wɛ -ee?
42 -A 'klɔɔ- -mü ▯dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka -a -wʋ 'gü ▯dhɛ -a -bha -Yamɛ
bha- -dho kë Davi suu 'gü -në -nu ▯në- mɛ do 'ka, -yö -dho go Betedhɛmö,
'pödhɛ 'ö Davi -yö go- 'gü bha ▯në- 'gü!»
43 Mɛ kpö 'wo bha- -nu -pɛ 'gü -gɛn ▯në bha Yesu -wɔn 'gü.
44 Mɛ 'bha -nu -gun -nu kpö 'gü 'ö ('wo- -nu bɔ, 'ö) gun- -nu "piʋ̈ ▯dhɛ
'wo- 'kun "kɛɛ mɛ 'bha -kɔ 'yii ▯mɔɔ- -bha.
45 'Yö 'mɛ 'wo- -nu bɔ bha 'wo wo yee -kë 'wo dho "saabhomɛ -nu -gɔmɛ
waa- Fadhizιɛn -nu 'wo- -nu bɔ bha- -nu "piʋ̈. ▯Dhɛ 'ö ▯wa wo "yan -kpan
'mɛ 'wo- bɔ bha- -nu -bha kö ▯wa wo yee kë ▯wa nu wo -kɔ 'gü "fië 'ka,
'yö 'wo- -nu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-Yö -kë -mü ▯dhɛ 'yö 'kii- 'kun kö 'ka nu-
'ka?»
46 'Yö 'wo -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'wo- pö: «'Aa! Yi -zë mɛ suu 'bha 'yii dhiang zë
▯dhɛ 'mɛ bha- 'dhö yi "yaan do -wa!»
47 ▯Dhɛ 'ö ▯waa- pö "dhʋ̈ 'yö Fadhizιɛn -nu 'wo- pö- -nu -dhɛ: «"Ɛɛn -a
-kɔ ▯ya ▯mɔɔ kaa -dι 'pö ka -bha ▯në wo ▯zɔɔ -ee?

48 "Ɛɛn -yö ka 'gü ̱dhɛ -gɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu 'yi -dhɛ ya- 'gü ya
mɛ 'bha ̱në ̱ya 'dhang bho- "dhiü,
49 kö 'yii kë "wlaamɛ -nu 'ö 'waa Moizö -bha 'tɔng- 'bha dɔ, "dhangmɛ
-nu bha wo -zë -a -nu 'ka -ee?
50 Fadhiziɛn -nu 'wo gun- pö sië "dhü bha Nikodɛmö -gun -nu kpö 'gü.
'Ö gun "dhü kö yö -zë ̱ya 'dho 'nu Yesu -dhɛ 'gü -blɛɛsü wo. ̱Dhɛ 'wo- pö
"dhü 'yö- pö- -nu -dhɛ:
51 «'Ö kwaa- 'tɔng- 'gü bha -oo, za- -mɔɔ -bha 'ö mɛ 'bha zë "wɛɛwɛɛ kö
'yii ziö ö -bha 'gü, "ɛɛn 'zü kö 'waa- -mɛ këwɔn dɔ -ee?»
52 'Yö 'wo- -yɔ bɔ Nikodɛmö -gɔ 'wo- pö: «i -go Gadhidhe ̱në- wo 'pö 'yö
'i dhiang zë "dhü -ee? -Bhö i "yan "ta Atanna -wʊ 'gü -së 'ka, ̱ya kë ̱dhɛ
'bha i "yan 'ta- 'gü, bhii ̱dede i -dho -a -dhɛ yö ̱dhɛ Atanna -wʊdhiüloomɛ
-zë 'bha 'yii go Gadhidhe do.»
53 [̱Dhɛ 'ö go- 'gü 'yö mɛ 'ö "dhü 'ö dho ö -gɔ 'kɔɔ.

8

Yesu -bha ̱mlaabɔ 'kun -dhebhɔ do -mawɔn 'to -kɔ 'ö Zan -ya pö

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö Yesu -yö ̱wlü 'ö dho -tɔn 'wo Odhivie -tɔn -kë
bha- ̱gbin-.
2 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö -ziö 'zü -deewo 'ö dho Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü -dhɛkpaɔ tii 'gü, 'yö "sɛgümɛ -nu ̱gban "pɛpɛ 'wo nu- -dhɛ
'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱ya bo 'yaanu -sü 'ka, 'yö- -nu ̱klang kë -sü zü bho.
3 -Yö -to mü 'yö Zuifö -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu waa- Fadhiziɛn -nu 'wo nu
dhebhɔnë do 'wo- kun ̱mlaabɔ -bha -a 'ka.
4 'Yö 'wo- -ya wo ̱zinng 'gü, 'yö 'wo- pö Yesu -dhɛ: «Yi Dëmɛ, dhebhɔnë
ya -wa -kun ̱mlaabɔ ̱në- -bha.
5 'Tɔng- 'ö Moizö -ya -bɛn zë kwa -dhɛ bha -ya -pö ̱dhɛ ̱wa dhebhɔ 'kun
̱mlaabɔ -bha ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, -wa zë -gwë 'ka kö -yö ga. Bhi -zë i i -bha
-pö 'gü ̱dhɛ?»
6 -Wa -pö "dhü- -wʊ mɔɔ- kian ̱në- 'ka kë "dhü kö 'wo za -dɔ -bha -dhɛ
yö. "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱waa- pö "dhü, 'yö Yesu -yö "gblëënu, 'yö -ya -bɛn zë -sü
-bha ö kɔngga 'ka "sia-.
7 'Ö gun kö -wa dhɛɛ" 'kpɔ sië -dhɔkɔ -dhɔkɔdhö -dhɛ do 'gü, 'yö ö -gɔ
"dhiü ̱wlü 'ö- pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'ö ka kpö 'gü bha 'ö 'yii 'wɔn yaa kë do
-a -mɛ -yö -gwë -blɛɛsü 'sü kö -ya -zuö dhebhɔ bha- -bha.»
8 'Yö "gblëënu 'zü -deewo 'ö -ya -bɛn zë -sü -bha "sia-.
9 ̱Dhɛ 'mɛ 'wo bha 'wo 'wɔn bha- ma, ('yö- -nu zuë" 'dhö -ya za dɔ -sü
-bha -a -nu -bha,) 'yö- mɛ "gblügblü -nu 'wo gun- -nu -ta bha 'wo -ya 'dho
-sü -bha, 'yö 'wo dho "dhü flɛ ̱flɛ flɛdhö ('yö- -nu ̱gban 'wo dho). 'Yö
dhebhɔnë bha 'ö to ö do 'ka Yesu -kuu "dhiü mü.
10 'Yö Yesu -yö ö -gɔ "dhiü ̱wlü 'zü -deewo, ('ö dho -dhɛ -ga kö 'mɛ 'wo
bha- ̱gban ̱wa 'dho kö dhebhɔ bha yöö do ̱në ̱ya 'to mü). 'Yö- pö- -dhɛ:
«'Yö 'mɛ 'wo nu i 'ka ya -wo 'mɛ, dhebhɔnë? "Ɛɛn i -zëzakamɛ 'yii ̱slɔɔ-
-nu kpö 'gü -ee?»
11 'Yö- -yɔ bɔ Yesu -gɔ 'ö- pö: «̱Iin -wa, n Dëmɛ.» 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ:
«-Ɛɛ! Mang -dı 'pö 'mü 'dho i zë za 'ka. -Bhö 'dho, "kɛɛ 'bha 'dho, 'bha 'dho
'wɔn yaa kë 'zü!»]

Yesu -bha -kë "kpʊngtaadhɛ -bha -dhɛpuudhɛ 'ka -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

12 'Yö Yesu -yö dhiang zë 'zü -deewo 'mɛ 'wo gun mü -blɛɛsü bha- -nu
-dhɛ 'ö- pö: «Ma ̱në 'a "kpʋngtaadhɛ -bha -dhɛpuudhɛ 'ka. 'Mɛ 'ö ̱ya ziö
n ̱keng-, -dhɛ -dho "pʋ- -mɛ -bha -tosɛa -ta 'ö 'yaa -tosɛa kë ö tii -bha 'zü
tongtongdhö, "kɛɛ 'ö- -kë -dhɛpuudhɛ ̱në- 'gü.»
13 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʋ̈ 'yö Fadhiziɛn -nu -wa pö- -dhɛ 'wo- pö: «-A 'dhɛ
'kö bha "sɛɛdhɛ ̱në- kë sië i -dɪ -bha bha. ̱Ya 'to yö -zë -bha kö 'pë 'i- pö
sië bha ̱sua ̱në- ̱gban 'ka.»
14 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Kö 'zü 'ö -kë ̱dhɛ a "sɛɛdhɛ -kë n
-dɪ -bha oo, 'mii- kë n -dɪ -bha oo, a- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ tɛanwɔn ̱në 'a- pö, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ ka ̱në 'kaa n 'godhɛ waa- n 'dhodhɛ dɔ, "kɛɛ ma -zë a- -dɔ.
15 Ka ̱në 'ka za dɔ n -bha ka -gɔ "piʋ̈ "wɛɛwɛɛ, "kɛɛ ma -zë 'maa za dɔ
mɛ 'bha -bha.
16 'Kö 'zü 'ma za -zian dɔ mɛ -bha kö tɛanwɔn ̱në 'a- pö, -a -gɛn -mü
̱dhɛ 'maa n do 'ka, n Dë 'ö n bɔ bha -yö n "piʋ̈.
17 'Yö- -bɛn 'dhö zë -sü 'ka 'zü ka -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ "sɛɛ- ̱plɛ
-wʋ ̱ya kë do 'wɔn 'dhɛ 'kö- -bha kö tɛan- -mü.
18 -A -kë "dhʋ̈ -sü 'gü, a n -dɪ "sɛɛ- 'ka, 'yö n Dë 'ö n bɔ bha 'ö "sɛɛdhɛ -kë
n -bha 'pö.»
19 'Yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «I dë ̱në de 'ka?»
'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «N dɔ 'ö 'kaa- wo ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'kaa n Dë
dɔ bha. ̱Ya kë ̱dhɛ ka n -dɔ 'nu kö n Dë -dɪ 'pö ka- -dɔ.»
20 -Yö dhiang -nu bha- -zë "dhʋ̈ kö -yö Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zed-
hizadhɛmö bha- 'gü, -dhɛ 'wo Atanna -bha 'kɔ -yë -kë 'ka 'wëë- bho- -bha
bha- 'gü, "kɛɛ mɛ 'bha -kɔ 'yii ̱mɔɔ- 'kun -sü -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö-
-bha yi 'yii ̱loo ̱kö.
21 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ -deewo 'ö- pö: «Maa 'dho, "kɛɛ 'ma 'dho, ka -dho
n mɔɔ-, "kɛɛ 'kii 'dho n yö 'ö to "dhʋ̈ 'ö 'ka ga ka ̱sɔng 'ka ka -bha; -a -gɛn
-mü ̱dhɛ -dhɛ 'a 'dho sië- -bha bha, 'kii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö 'ka 'dho mü.»
22 ̱Dhɛ 'ö- pö "dhʋ̈ 'yö -gɔmɛ -nu bha 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «-Yö -më
-dhiang ̱në- zë ̱ni? "Ɛɛn yöö ö -dɪ zë -ee?» "Ɛɛn 'zü -a pö 'ö- wo ̱dhɛ
-dhɛ 'ö yöö 'dho- -bha 'kwaa ̱mɔɔ- -bha kö 'kwa dho mü bha- -gɛn -mü
-më 'ka?»
23 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «Ka -zë ka kpu- -go "kpʋng ̱taa yö, "kɛɛ ma -zë n
kpu- -go dhang- 'gü. "Kpʋngtaamɛ -mü ka -zë ka 'ka, "kɛɛ "kpʋngtaamɛ
'yaa -mü ma -zë n 'ka.
24 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̱dhɛ ka -dho ga ka ̱sɔng 'ka ka
-bha. ̱Ya kë ̱dhɛ kö 'kii 'dhang bho- "dhiʋ̈ ̱dhɛ ma ̱në 'a 'dhö 'ka, ka
-dho ga ka ̱sɔng 'ka ka -bha.»
25 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «De -zë -mü i 'ka -zë wo ̱zɔɔ?»
'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Pë do 'a -gban pö -sü -bha ka -dhɛ
'yi bha- 'ka ̱në 'a- 'ka.
26 ̱Sɔng 'gbɛ -yö ka -bha, 'ö 'a ̱mɔɔ- 'nu- -bha 'a- pö "ɛɛn 'ö 'a za dɔ- 'ka
ka -bha, "kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö n bɔ bha yö ̱në tɛanwɔn pö bha, yö
̱në- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn 'dhɛ 'a- ma- -ta ̱në 'a- pö mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ.»
27 "Kɛɛ -a pö 'ö- wo "dhʋ̈ bha 'wii- 'gü ma ̱dhɛ -yö -wɪ ö Dë Atanna ̱në-
'ka.
28 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö- pö 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'ka bo mang
Mɛgbömɛ n -dɔ "dhü -bha -sü 'ka yi 'ö- 'ka, 'yö 'pë 'a- 'ka 'ka gun -na -a dɔ,
"ɛɛn 'zü ̱dhɛ 'maa 'wɔn 'bha kë n -dɪ -ta, "kɛɛ -wʋ 'ö n Dë -ya kpɔ n -bha
'yö 'a- 'gü -wɔn -kë.
29 'Mɛ 'ö n bɔ "dhʋ̈ bha -yö n "piʋ̈, 'yii n 'to n do 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ a-
-dhidhɛwɔn ̱në- -kë yi ̱gban -yi ̱gban 'ka.»

30 Mɛ 'gbɛ -wo kë 'dhang bho- "dhiü dhiang -nu 'ö- zë "dhü bha- -wɔn 'gü.

Mɛbhııdhe -bha -kë 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Zan -ya pö

31 'Yö- pö Zuifö -nu 'wo 'dhang bho- "dhiü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'ka 'to -kplü -sü 'ka n -wʊ -bha -së 'ka "pɛɛpɛdhö, kö 'ka kë ma ̱klang ̱dede 'ka.

32 Ka -dho tɛanwɔn dɔ, 'ö tɛanwɔn bha 'ö ka gba -ya -dı 'flëë- 'gü -sü 'ka.»

33 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Ablaamö suu -mü yi 'ka, 'yii -da ̱dhuëngdhɛ 'gü mɛ 'bha -gɔ do, -yö kë -kɔ -kë ̱dhɛ 'yö 'i- pö yi -dho 'go ̱dhuëngdhɛ 'gü?»

34 'Yö Yesu -ya pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'wɔn yaa -zë -kë, kö- -mɛ -yö 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü.

35 "Kɛɛ 'sa kö ̱dhuëng -zë 'yaa 'to 'kɔdhi 'gü kö 'yii kë 'kɔ 'gü 'në -zë 'ka.

36 -A -kë "dhü -sü 'gü, ̱ya kë ̱dhɛ mang Atanna gbö -mɛ -zë 'ma ka bho ̱dhuëngdhɛ 'gü kö 'ka 'go ̱dede ̱në- wo ̱dhuëngdhɛ 'gü bha.

37 A- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ Ablaamö suu -mü ka 'ka, "kɛɛ n -wʊ 'yaa 'dho 'ö- wo ka "tʊʊdhö 'yö -kë 'yö ka "piü ̱dhɛ 'ka n zë bha.

38 Pë 'ö n Dë -ya -zɔn n -dhɛ ̱në 'a- -dhiang zë, "kɛɛ ka -zë, 'pë 'ö ka dë -ya -dhiang zë ka -dhɛ ̱në 'ka- -kë.»

39 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Ablaamö ̱në yi dë 'ka!» 'Yö Yesu -ya pö 'pö- -nu -dhɛ: «(Ablaamö suu 'yaa -mü ka 'ka!) ̱Ya kë ̱dhɛ ka -kë Ablaamö suu 'ka 'nu kö ka -dho Ablaamö këwɔn -nu kë.

40 "Kɛɛ ka -zë n zë -zian ̱në 'kaa- mɔɔ- sië, "kɛɛ 'sa kö tɛanwɔn 'a- ma n Dë -ta ̱në 'a- pö ka -dhɛ. 'Sa Ablaamö -zë 'yii yö -zë suu kë!»

41 ̱Ya kë "dhü kö 'pë ka dë -ya -kë 'yö 'ka- kë sië bha, (kö Ablaamö -zë 'yaa ka dë 'ka).»

'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi -zë 'tʊʊ- -ta -në 'yaa -mü yi 'ka -wa. Yi dë -yö doseng yö -mü Atanna ̱në- 'ka!»

42 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «Ka dë 'yaa -mü Atanna 'ka! Ka dë- -kë Atanna 'ka 'nu kö n -dhɔ -dho ka kë. -A -gɛn -mü ̱dhɛ a -go yö ̱në- 'gü. ̱Ya 'go mü 'zü a -nu yö ̱në- -bha nu 'gü. 'Mii nu n -dı 'ka, yö ̱në n bɔ.

43 -Më ̱në -kë 'yö 'kaa n -wʊ 'gü ma? -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'kaa "tʊ 'to n -wʊ -bha!

44 ̱Ya kë "dhü kö ka -zë ka dë ̱në Sɔtraan 'ka, 'yö 'ka- "piü ̱dhɛ 'ka ka dë bha- -dhidhɛwɔn kë bha, 'sa kö yö -zë mɛzëmɛ -mü 'ö -bhɔ 'ka "dhü -a zübhoyi 'ka 'yii tɛanwɔn pö do, -a -gɛn -mü ̱dhɛ tɛanwɔn pö zuëga 'yaa- "gblʊü-, -a -dɔ 'ka -mü ̱sua ̱në- 'ka, 'yii ̱sua kë- ̱nii 'yaa -da, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në ̱sua suu -da.

45 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö ma -zë 'ma tɛanwɔn pö ka -dhɛ 'yö 'kaa 'dhang bho n "dhiü bha 'yö bha.

46 "Ɛɛn de -mü 'ka ka kpö 'gü bha 'yö ̱sɔng yö -sü 'ka n -bha? ̱Ya kë "dhü 'ma tɛanwɔn pö ka -dhɛ bha -oo! 'Kaa 'dhang bho- "dhiü -më -wɔn ̱në- 'gü?

47 Ka -zë ka dë ̱në 'yaa Atanna 'ka 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'kaa ka "tʊ 'to n -wʊ -bha bha, "kɛɛ 'yaa yö -zë 'ka, mɛ "ʊʊ mɛ 'kö Atanna -bha 'ka, -yö ö "tʊ -to -a -wʊ -bha!»

48 'Yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A pö 'yi- wo ̱dhɛ Atanna -wɔn -ma -zukplü -bha -mɛ -nu 'wo- -nu Samadhi -mɛ -nu -kë bha- mɛ do -mü i 'ka, "kɛɛ "yina yaa -yö i 'gü ya 'yaa ̱sua 'ka.»

49 'Yö Yesu ̱ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'pö 'ö- pö: «"Yina yaa 'bha 'yaa n 'gü, ma -zë n Dë ̱në 'a- ̱bhlëë -ya, "kɛɛ 'yö ka -zë 'ka ̱bhlëë ̱në- bho n -bha.

50 Ma -zë 'mii n -dı 'tɔbhɔdhɛ mɔɔ-, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -mɔɔ n -dhɛ -mɛ
-dhö, yö 'ö "dhü bha ̀në ma -zë n -ta -zadɔmɛ 'ka.
51 "Kɛɛ a- pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ 'mɛ ̀ya n -wʋ ma kö- -mɛ -ya
-ya ̀bhlëë 'gü, -a -mɛ 'yii 'dho ga tongtongdhö.»
52 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀yaa- pö "dhü 'yö 'wo- -yɔ ƀɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Ya- 'wɔn
dɔ ̀tɔn ̀dedewo ̀dhɛ "yina yaa ̀në i 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ bhi -zë i- -pö
̀dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ̀ya 'dhang bho i "dhiü -a -mɛ 'yii 'dho ga tongtongdhö,
"kɛɛ 'sa kö Ablaamö waa- Atanna -wʋdhiü̈loomɛ -nu -zë ̀gban ̀wa ga.
53 "Ɛɛn ̀ya kë "dhü kö bhi -zë i fië- ̀në 'dhö yi dë Ablaamö 'ö yö -zë ̀ya
ga bha- 'ka bha -ee? Atanna -wʋdhiü̈loomɛ -nu ̀gban ̀wa ga -dhɛ 'ö- -bha
bha bhi -zë de -mü i 'ka ('yö 'i- pö 'mɛ ̀ya 'dhang bho i "dhiü 'yii 'dho ga
tongtongdhö)?»
54 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: ̀Ya kë 'nu ̀dhɛ kö ma ̀në 'a n -dı 'tɔ
bhɔië, kö n 'tɔ bhɔ -sü 'yaa pë 'bha 'ka, kö -yö "wlaasü, "kɛɛ n Dë do 'ka-
-dhɛ ië kaa- Atanna bha ̀në n 'tɔ bhɔ ië.
55 "Kɛɛ 'sa kö 'kaa- dɔ, 'sa ma -zë a- -dɔ. ̀Ya kë ̀dhɛ a- -pö 'nu ̀dhɛ
'maa- dɔ kö ̀suakëmɛ -mü n 'ka 'pö ̀dhɛ ka 'dhö. "Kɛɛ a- -dɔ, a- -wʋ -ma
yö ̀në- -wɔn 'gü.
56 'Sa kö ka 'ziü- Ablaamö -zë -yö ö -zʋ -gɔn ̀dhɛ ö -dho n nu "tü̈ng yö,
'yö ö -sëkë "dhiü, "kɛɛ kö- yi- -tun mü ̀gblɛɛn. ̀Dhɛ 'ö- "yan 'dhö -da -a
-dhɛ 'gü, -a ̀nii- kë -da.»
57 'Yö Zuifö -nu 'wo- pö: «-A -kwɛ -zian 'yii ̀mɔɔ ̀kö -kaɔng "sɔɔdhu
-bha "kɛɛ -yö Ablaamö -dhiang zë ië!»
58 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «A- pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ
'ö gun kö Ablaamö 'yii bhɔ ̀kö kö ma -zë a -dhö.»
59 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü 'yö Zuifö -nu 'wo -gwë sü 'yö 'wo- pö 'wo- zë
-gwë 'ka, "kɛɛ 'yö ö -gblɛn kpɔ 'yö zun "kpɛnng.

9

Gɔndënë do 'ö bhɔ kö- "yan -yö ̀wlü 'ka -a -kë "klü̈ü̈klü̈ -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 'Ö gun kö Yesu -yö ziö ië 'pö- "piü, 'yö -kpan gɔndënë do 'bha bha-
-bha. 'Mɛ bha 'ö bhɔ kö- "yan -yö ̀wlü 'ka.
2 'Yö Yesu -bha ̀klang -nu 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, 'mɛ 'ö ya
yö ̀në 'wɔn yaa -kë -ee, "ɛɛn -a dë -nu ̀në 'wo 'wɔn yaa -kë 'yö- -wɔn 'gü
'yö bhɔ kö- "yan -yö 'wü -sü 'ka ya?»
3 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ö bhɔ 'ö- wo "yan ̀wlü 'ka bha- -gɛn 'yii
-gban -a -bha 'wɔn yaa kë -sü, "ɛɛn 'zü -a 'kpɔmɛ -nu -bha -bha, "kɛɛ -yö
-kë "dhü kö mɛ "bhıı- -nu ̀në -wo Atanna -bha 'gügbııdhɛ dɔ- -bha.
4 ̀Dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ "bin 'yii 'ma ̀kö bha- -dhɛa -bha ̀dhɛ mɛ 'ö n bɔ bha,
'ö n bɔ- 'wɔn 'ö- 'gü 'kwa- kë, -a 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ "bin -zë ̀ya bo 'ma -sü
'ka, kö yë kë "tü̈ng ̀ya ziö.
5 "Tü̈ng 'a -tun 'ka "kpʋng ̀taa yö bha ma ̀në 'a -dhɛ -pʋ mɛ "bhıı- -nu
-ta.»
6 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü 'yö "dhidhi bho "sia-, 'yö pa- 'gü, 'yö -kë bü̈ü̈- 'ka,
'yö- -kan 'mɛ bha- "yan 'gü.
7 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- "kan- "yan 'gü "dhü 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö 'dho kö 'i i wëë'
"zu "yi ̀gblü 'wo- Sidhoe -kë bha- ̀bhaa.» (̀Waa- pö Sidhoe -a -nu -wʋ
'gü kö -wa pö "yi 'wo- bɔ).
̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö gɔndënë bha 'ö dho "yi bha- ̀bhaa, 'yö ö wëë'
-zu mü. -A -go mü -sü 'ka kö- "yan 'gü ̀ya "pʋ, kö ̀ya -dhɛ yö 'kpakpadhö.

8 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʋ̈, 'yö- -yayɔɔ -nu waa- 'mɛ 'wo- dɔ gbadhɛmɛ 'ka 'nu
-blɛɛsü bha 'wo- pö: «Gbadhɛmɛ 'ö gun -ya -sü 'ka -dhɛ 'ya- 'gü ya 'yaa kë
̀ni -ee?»
9 'Yö mɛ 'bha -nu -wa pö: «Yö -mü.»
Kö mɛ 'bha -nu -wa pö sië 'pö: «-Abin ̀maa, -yö -bhɔ ̀në wo- -bha "kɛɛ
'yaa -mü!»
'Yö yöö ̀dede 'ö- pö: «Mɛ "wɛɛ 'bha 'yaa -mü, ma -mü!»
10 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhʋ̈, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «I "yan -yö "pʋ -kɔ
-kë ̀dhɛ 'sa?»
11 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo- -dhɛ Yesu bha ̀në bʋ̈ʋ̈- -kë 'yö-
-kan n "yan 'gü, 'yö- pö n -dhɛ 'a 'dho kö 'a n wëë' "zu "yi 'wo- Sidhoe -kë
bha- ̀bhaa, 'yö 'a 'dho 'a n wëë' -zu mü. ̀Dhɛ 'ö 'ma bo n wëë' "zu -sü 'ka,
'yö n "yan -yö -dhɛ yö.»
12 'Yö 'wo- dhɛɛ" 'bha kpɔ 'zü 'wo- pö: «-A 'mɛ 'ö "dhʋ̈ bha -yö 'mɛ?» 'Yö-
pö- -nu -dhɛ: «'Aa! 'maa- yö -zë 'wɔn dɔ!»
13 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʋ̈, 'yö 'mɛ 'ö Yesu -ya dha bha 'wo dho- 'ka Fadhiziɛn
-nu -kuu "dhiʋ̈.
14 Bʋ̈ʋ̈- 'ö Yesu -ya -kë 'ö gɔndënë bha- dha- 'ka bha -ya -kë "dhʋ̈ Zuifö
-nu -bha ̀glooyi do 'bha ̀në- 'ka.
15 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö Fadhiziɛn -nu 'wo gɔndënë bha- dhɛɛ" kpɔ 'pö -kɔ
'ö -kë 'ka 'yö- "yan -yö -dhɛ yö bha- -wɔn 'ka. 'Yö- -yɔ bɔ 'pö- -nu -gɔ 'ö- pö:
«-Yö bʋ̈ʋ̈- ̀në- -kan n "yan 'gü 'yö 'a dho 'a n wëë' -zu 'yö 'a -dhɛ yö.»
16 'Yö Fadhiziɛn -nu 'wo -pɛ 'gü, 'yö -kɔ "pɛan bha -ya pö: «'Mɛ 'ö bhɔ
"dhʋ̈ bha Atanna -bha mɛ 'yaa -mü; yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'yaa- -bha 'tɔng-
'ö- -gban ̀glooyi -bha bha- ̀bhlëë -ya.»
Kö -kɔ "pɛan 'bha -dɪ 'pö -ya pö sië 'ö- pö: «Atanna -bha mɛ -mü! 'Yaa
"dhʋ̈ 'mɛ 'kö 'yaa Atanna -bha mɛ 'ka -yö -mɔɔ -bha 'ö "dhabhliwɔn suu
-nu ya- kë -kɔ -kë ̀dhɛ?»
17 'Yö Fadhiziɛn -nu 'wo- dhɛɛ" 'bha kpɔ 'zü 'wo- pö: «'Ö bhi 'kö bhi -zë i
"yan "dhiʋ̈ -pʋ bha i i -bha -pö 'gü ̀dhɛ?» 'Yö- pö: «Ma -zë a- -pö Atanna
-wʋdhiʋ̈loomɛ -mü -wa!»
18 "Kɛɛ -a -pö ̀dhɛ 'mɛ 'kö bha- "yan- -gun 'wü -sü 'ka "pɛɛpɛdhö 'yö -dhɛ
-dee 'bha yö sië bha- -wɔn -zë 'yii bhɔ Fadhiziɛn -nu bha- -nu 'gü tɛan- -bha
tongtongdhö. 'Yö 'wo 'mɛ bha- dë -nu -dhɛ kö 'wo- -nu dhɛɛ" 'kpɔ 'pö.
19 ̀Dhɛ 'ö ̀wa nu, 'yö 'wo- -nu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «'Mɛ ya ka gbö -mü
-ee? -Wa -pö 'ö bhɔ kö- "yan -yö 'wü -sü 'ka -wa, tɛan- -mü -ee? 'Yö -yö kë
-kɔ -kë ̀dhɛ 'yö -dhɛ yö -deewo?»
20 'Yö "yanwlümɛ bha- 'kpɔmɛ -nu bha 'wo- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'wo- pö: «Yi
gbö -mü, 'ö bhɔ kö- "yan -yö ̀wlü 'ka "dhʋ̈ tɛan- 'ka,
21 "kɛɛ 'ö -kë -kɔ 'kö- -bha 'yö -dhɛ -dee 'bha yö sië ya 'yaa yö -zë 'wɔn
dɔ, 'mɛ 'ö 'wɔn bha- -kë 'pö 'yaa- dɔ. -Kaa yöö ̀dede dhɛɛ" 'kpɔ kö -ya -gɛn
bho ka -dhɛ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'yaa 'në 'dɛdɛ 'ka 'zü!»
22 -A pö 'ö 'mɛ bha- dë -nu bha -wa wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ kö -wo
"suʋ̈ sië Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha- -nu -gɔ; -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun "dhʋ̈
kö ̀wa -ya 'kwëë- kë kö- -nu -wʋ ̀ya 'to- -bha do ̀dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dho-
pö ̀dhɛ Yesu bha Atanna -bha -Yamɛ Klisi -mü, -wo -dho a- -mɛ -gɛn -naa
'kpɔ, 'ö 'yaa -da -a -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'bha -bha 'bha 'gü 'zü.
23 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- dë -nu -wa pö 'në 'dɛdɛ 'yaa -mü, -kaa yöö ̀dede
dhɛɛ" 'kpɔ kö -ya -gɛn bho bha 'yö bha.
24 'Yö Fadhiziɛn -nu 'wo 'mɛ 'ö "yan -yö gun ̀wlü 'ka bha- -dhɛ 'zü -deewo,
'yö 'wo- pö- -dhɛ: «'i- zë Atanna -dhɛ! 'Mɛ 'ö i dha bha de suu -mü? -A pö

'yi- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ yi -zë yi 'dhang bho -sü -ya "dhiü ̱dhɛ 'mɛ bha 'wɔnyaakëmɛ -mü.»

25 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Wɔnyaakëmɛ -mü -ee, "ɛɛn 'wɔnyaakëmɛ 'yaa -mü -ee, 'maa yö -zë 'wɔn dɔ! N -bha 'a- dɔ -yö doseng, yö -mü ̱dhɛ 'a bhɔ kö 'maa -dhɛ yö "kɛɛ 'ma -dhɛ yö ̱taa yö- -bha.»

26 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «-Yö i "yan "dhiü "pʋ -kɔ kë ̱dhɛ? -Yö -më ̱në- -kë i -bha?»

27 'Yö- -yɔ bɔ 'zü- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ma ziö -zë wo- -gɛn 'gü ka -dhɛ 'nu, "tʋ ̱në 'kii- 'to n -wʋ -bha, ka n dhɛɛ" -kpɔ 'zü -deewo -më -wɔn 'gü? "Ɛɛn -yö ka "piü 'pö ̱dhɛ 'ka -da ̱keng- kö 'ka kë- -bha ̱klangdhiü 'ka -ee?»

28 ̱Dhɛ 'ö- pö "dhü 'yö 'wo -ya "si bho -sü -bha -a -gɔ, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «Bhi ̱në 'i- -bha ̱klangdhiü 'ka, "kɛɛ yi -zë yi Moizö ̱në- -bha -gɔ 'gü.

29 -A -gɛn -mü ̱dhɛ yi Moizö ̱në- dɔ ̱dhɛ 'mɛ 'ö Atanna -yö dhiang zë- -dhɛ -a 'dhö, "kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö bha 'yaa- 'godhɛ dɔ.»

30 'Yö 'mɛ bha 'ö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-A kë -sü kö 'ka- pö ̱dhɛ 'kaa 'mɛ 'kö bha- 'godhɛ dɔ -zë 'wɔn ̱në n kɔn, "kɛɛ 'sa yö ̱në ma -zë n dha.

31 Mɛ ̱gban kwa- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ Atanna 'yaa ö "tʋ 'to 'wɔnyaakëmɛ -bha bhɛa" -wʋ -bha kö 'yii kë 'mɛ kö- ̱bhlëë -ya, 'ö ö "tʋ to- -wʋ -bha -a 'ka.

32 ̱Ya 'go -mü 'zü 'kwii- -ma "sɛ ya- 'gü do ̱dhɛ 'mɛ 'ö bhɔ kö- "yan -yö 'wü -sü 'ka mɛ 'bha ̱yaa- -mɛ kë "klʋʋklʋ do.

33 ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ 'mɛ bha Atanna -bha mɛ 'yaa -mü, kö- -kɔ 'yii 'dho ̱mɔɔ 'wɔn bha- kë -sü -bha!»

34 'Yö Fadhiziɛn -nu bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Bhi 'ö bhi -zë 'wɔn yaa "kɔngblɛ 'dhö i -bha, 'ö 'i bhɔ 'wɔn yaa 'gü, 'ö 'i -gla 'wɔn yaa 'gü bha -yö i "piü ̱dhɛ 'i yi ̱klang kë -më -wɔn ̱në- 'ka?»

'Yö 'wo- -kë Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ bha- 'gü.

35 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ bha ̱ya ziö ̱ya 'dho, 'yö Yesu -ya ma 'pö ̱dhɛ ̱waa- "piü kë Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü. ̱Dhɛ 'ö -kpan -bha -dhɛ 'bha bha- 'gü, 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «I 'dhang -bho Mɛgbömɛ -wɔn "dhiü "wɛ -ee?»

36 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «A- dɔ -zë wo 'nu kö a -dho 'dhang bho- "dhiü -dhe, n Dëmɛ! "Kɛɛ -yö 'mɛ -zë wo?»

37 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «'Bha -kpan -bha ̱naa bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në kɛng 'ka "wɪ sië bha.»

38 'Yö- pö: «'Ma 'dhang bho- "dhiü, n Dëmɛ!»

̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü, 'yö zun- -dhɛ ö kpiö 'gü.

39 Yesu -ya -pö -dhɛ yö ̱në- 'gü 'ö- pö: «Nu 'a- wo "kpʋng ̱taa bha a -nu kö 'a 'wɔnbhokota ̱në- kë kö 'mɛ 'waa -dhɛ yö tongtongdhö -wo -dhɛ yö, kö 'mɛ 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ wo -dhɛ yö bha 'wa 'dho -dhɛ 'bha yö, kö- -nu "yan -yö 'wü.»

40 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'ö Fadhiziɛn -nu 'bha -nu 'wo gun- ̱keng- mü bha ̱waa- ma, 'yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «̱Ya kë "dhü kö 'mɛ 'yi ya 'pö yi "yan- ̱wlü 'ka ̱naa bha -ee?»

41 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «̱Ya kë 'nu ̱dhɛ ka ka -dɪ -sü ̱dhɛ "yanwlümɛ 'dhö kö 'bɔn 'yaa ka -bha, "kɛɛ ka- -pö ka -dɪ -dhɛ ̱dhɛ ka -dhɛ -yö; 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'bɔn 'yii 'dho 'go ka -bha tongtongdhö bha 'yö bha.»

10

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da 'ö -gban -tuü -maakëmɛ waa- -bha -tuü -nu -bha -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 'Yö Yesu -yö "gwënng do -da -a -nu -dhɛ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan-
ɓdede 'ka ɓdhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yii bɔ "bhlaa wlɛɛ "dhi 'ka kö -yö -da 'gü,
"kɛɛ 'ö bɔ zian "wɛɛ 'ka, kö 'mɛ bha ɓkwaanmɛ "ɛɛn pëgüseemɛ -mü.
2 "Kɛɛ 'mɛ 'ö bɔ "bhlaa wlɛɛ "dhi 'ka 'ö -da 'gü bha kö yö ɓnë "bhlaa bha-
-maakëmɛ 'ö- -mɛ ɓdede 'ka -a 'ka.
3 "Bhlaa wlɛɛ "dhiʊ̈mɛ -zë -yö wlɛɛ "dhi "pʊ ɓnë- wo 'yö -tuʊ̈ dëmɛ 'ö ö
-bha -tuʊ̈ -nu -dhɛ, 'yö 'wo- -wʊ ma. Yö -zë -yö ö -bha "bhlaa -nu bha- -nu
-sü 'tɔ 'ka 'do 'do 'yö- -nu -dhɛ, 'yö dho- -nu 'ka "kpɛnng.
4 ɓYa bo ö -dɪ -bha -tuʊ̈ -nu bha- -nu -zun "kpɛnng -sü 'ka ɓdhɛ -kɔ bha-
'dhö, 'yö -da -nu -dhɛ "dhiʊ̈ 'yö 'wo -ziö ɓkeng-, -a 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ -wa -wʊ
-dɔ.
5 'Mɛ 'wo mɛ "wɛɛ 'ka -a -bha -tuʊ̈ -nu bha -wo -dho ɓdua ɓnë- wo- -nu
-gɔ, 'wii 'dho ziö- -nu ɓkeng-, -a 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'waa- -nu -wʊ dɔ.»
6 "Gwënng bha Yesu -ya -da -a -nu -dhɛ "dhʊ̈ "kɛɛ 'wii- 'klɔɔ- dɔ.
7 'Yö- 'klɔɔ- pö 'zü- -nu -dhɛ -deewo 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɓdede
'ka ɓdhɛ: Ma ɓnë 'a ɓdhɛ -tuʊ̈ wlɛɛ "dhiʊ̈ "kwɛɛ -yaan 'dhö;
8 -a -gɛn -mü ɓdhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo gun wo -dɪ kë sië -tuʊ̈ -mɛ 'ka 'wo nu
bha, -tuʊ̈ -nu 'wii wo "tʊ 'to- 'bha -wʊ -bha. -A -gɛn -mü ɓdhɛ ɓkwaanmɛ
-nu waa- pëgüseemɛ -nu ɓnë gun wo -zë -a -nu 'ka.
9 Ma ɓnë 'a ɓdhɛ -tuʊ̈ wlɛɛ "dhi 'dhö. 'Mɛ 'ö bɔ n -ta 'ö -da wlɛɛ 'gü, -yö
-dho dha, -yö -dho ɓmɔɔ- -bha 'ö -da 'kɔɔdhö 'ö zun "kpɛnng, (-a -gɛn -mü
ɓdhɛ kö -yö ɓdhɛ mɛ 'dhö mɛ -dɪ -gɔ 'kɔɔdhö). ɓYa 'go mü 'zü -yö -dho ö
-bhöpë ɓslɔɔ.
10 ɓKwaanmɛ -zë -yö -nu kö 'ö ɓkwaan ɓnë- bho kö 'ö -tuʊ̈ -nu zë -nu wo
kö 'ö- -nu 'gü see-, "kɛɛ ma -zë a -nu kö 'a- -nu -maa ɓnë- kë kö ɓsii -yö kë-
-nu -dhɛ kö -wo -ya -a "yi ɓbhaa.
11 Ma ɓnë 'a -tuʊ̈ -maakëmɛ ɓdede 'ö -tuʊ̈mɛ 'ka -a 'ka. -A -gɛn -mü ɓdhɛ
"bhlaa -tuʊ̈ -maakëmɛ ɓdede ɓnë ɓmɔɔ- -bha 'ö ö -bha -tosɛa ɓgbaɔ ö -bha
-tuʊ̈ -nu -wɔn 'gü;
12 "kɛɛ 'mɛ 'kö yö -zë 'wo- ɓsaa ɓnë- bho, 'ö 'yaa -tuʊ̈mɛ 'ka, "ɛɛn 'ö 'yaa
-tuʊ̈ -maakëmɛ -së 'ka, ɓya laa yö kö -yö nu sië -tuʊ̈ 'kun -dhɛ 'gü, -yö ö
kwaa- ɓnë- wo- -nu zü 'ö -ziö -bɛang 'ka, 'yö laa -ya nu zë, 'yö- -nu -pɛn 'yö
'wo dɔ 'do 'do.
13 ɓNaɔmɔɔmɛ -zë -ziö -bɛang 'ka -gɛn -mü ɓdhɛ yö -zë ɓnaɔmɔɔmɛ ɓnë
-mü -a 'ka, -tuʊ̈ -nu -wɔn 'yaa- -gɔ -dhɛ -tuʊ̈mɛ ɓdede 'dhö, "kɛɛ ma -zë
-tuʊ̈ -maakëmɛ -së ɓdede 'ö- 'ka yö -mü n 'ka.
14 A ma -tuʊ̈ -nu -dɔ, woo -dɪ 'pö 'wo n dɔ.
15 ɓDhɛ -kɔ 'ö n Dë -yö n dɔ- 'ka 'ö mang -dɪ 'pö 'a- dɔ- bha- 'dhö. Yö ɓnë-
-wɔn 'gü 'yö 'a ma -tosɛa nu ma -tuʊ̈ -nu -wɔn 'gü.
16 -Tuʊ̈ -nu 'wo "dhʊ̈ bha- -kpɛa 'yaa kë ɓni, -a 'bha -nu -wo -dhö 'ö 'waa
wlɛɛ ya- 'gü. -A 'dhɛ 'wo "dhʊ̈ bha "fɔn kö 'a nu- -nu 'ka wlɛɛ ya- 'gü 'pö. A
-dho -a -nu -dhɛ 'wo n -wʊ ma, 'ö 'wo nu 'ö -tuʊ̈ kpö -yö to do, 'ö- -gɔdhiʊ̈mɛ
-yö -kë do 'pö.
17 N -dhɔ -yö n Dë -kë, -a -gɛn -mü ɓdhɛ a ma -tosɛa -nu "dhʊ̈ kö 'a- 'sü
-deewo.
18 Mɛ 'bha -kɔ 'yii ziö n -gɔ, a- -nu n -dɪ ɓnii ɓnë- -bha. -A -gɛn -mü ɓdhɛ
-a nu "sɪ -yö n -dhɛ, -a 'sü "sɪ -yö n -dhɛ. 'Wɔn 'ö n Dë -ya -ya n ɓkwɛɛ- kö
'a- kë 'yö bha.»
19 -Wʊ 'ö Yesu -ya pö "dhʊ̈ bha 'yö 'gügblüdhe -dee 'bha -da 'zü Zuifö -nu
kpö 'gü.

20 'Yö mɛ kpö 'kpii- 'bha -wa pö: «'Mɛ bha -tamamɛ -mü!» "ɛɛn: «Slaa" ̀në ̀ya -da 'gü, 'ka 'dho ka "tʋ 'to- -wʋ -bha!»
21 "Kɛɛ kö mɛ 'bha -nu -zë -wa pö sië 'pö ̀dhɛ: «-Tamamɛ "ɛɛn slaamɛ -zë "wɪ -kɔ 'yaa kë "dhʋ̈, -a -gɛn -mü ̀dhɛ "yina yaa -zë 'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -yö "yanwlümɛ "yan "dhiʋ̈ "pʋ.»
22 'Wɔn bha -yö -kë "dhʋ̈ "nɛnɛ ziö "tʋ̈ng 'gü kö Zuifö -nu -bha "saa- -bho Atanna -dhɛ -dhɛ 'wo- -pë -kë yi 'bha 'ka bha -wa -kwɛ -zun 'ko "dhiʋ̈ troo kë sië Zedhizadhɛmö.
23 Kö Yesu -yö ̀nië sië Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö Zedhizadhɛmö bha- "kwɛɛdhɛ 'wo- -dhɛ Sadhomɔ -bha "kwɛɛdhɛ bha- 'gü,
24 'yö Zuifö -nu 'wo nu 'wo bho 'ko -ta -a -dhɛ 'gü mü 'wo- pö- -dhɛ: «'Ya dɔ ̀tɔn 'kën 'gü i -wɔn 'gü "gbɪɪ- -wa, i -dho yi bho- 'gü -më yi ̀në- 'ka? 'Ö ̀ya kë ̀dhɛ bhi ̀në 'i Atanna -bha -Yamɛ 'ö̈- nu -wɔn 'dhö̈ 'dhö bha- 'ka tɛan- 'ka, -bhö -a pö yi -dhɛ!»
25 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ma- pö -zë wo ka -dhɛ 'nu -wa, 'dhang ̀në 'kaa- bho n "dhiʋ̈. "Kɛɛ 'sa kö 'wɔn -nu 'a- -kë n Dë -bha 'gügbɪɪdhɛ -kɔ 'ka bha -wa -zɔn ̀dhɛ ma ̀në 'a Atanna -bha -Yamɛ bha- 'ka "dhʋ̈ tɛan- 'ka.
26 "Kɛɛ 'dhang 'ö 'kaa- bho n "dhiʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'kaa ma "bhlaa -tuʋ̈ kpö 'gü -mɛ ̀në- 'ka.
27 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ ma -tuʋ̈ kpö 'gü -mɛ -nu -zë -wo wo "tʋ -to n -wʋ -bha, 'ö 'a- -nu dɔ, 'ö 'wo -ziö n ̀keng- 'pö,
28 'yö 'a ̀sii 'ö 'yaa yën- -da -nu 'gü. -A -wɔn 'gü 'wii 'dho ga tongtongdhö, 'yö pë 'bha -pë 'bha -kɔ 'yii 'dho ̀mɔɔ- -bha 'pö kö -ya -nu bho n ̀kwɛɛ-.
29 -A -gɛn -mü ̀dhɛ n Dë 'ö- -nu nu n -dhɛ bha- 'gü -yö "gbɪɪ- 'ö -ziö pë ̀gban "pɛpɛ -ta. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mɛ 'bha -kɔ 'yaa ̀mɔɔ- -bha 'pö kö -ya -nu 'sü n Dë -gɔ bha 'yö bha.
30 'Sa yaa- n Dë -zë yi do.»
31 ̀Dhɛ 'ö Yesu -ya pö "dhʋ̈ bhoo, 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha 'wo -kɔ -da 'zü -deewo -gwë 'gü kö 'wo- -zuö 'ka.
32 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Wɔn -sɛngbɔ -nu 'gbɛ 'ö go n Dë "piʋ̈ 'a- -kë 'ö ka "yan- -da 'gü ya- -mɛɛ ̀në kaa n zë -gwë 'ka- -wɔn 'gü ya?»
33 'Yö -gɔmɛ -nu bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Bhi 'ö 'i -kë mɛbhɪɪdhe 'ka ̀dhɛ yi 'dhö -a pö 'i- wo ̀dhɛ kaa- Atanna ka do bha ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'yi- "piʋ̈ ̀dhɛ 'yi i zë, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'bha- pö "dhʋ̈ kö 'bha -da Atanna "dhiʋ̈. -A -gɛn 'yaa -mü 'wɔn -së -nu 'kö 'i- -kë bha- 'ka!»
34 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'zü 'ö- pö: «'Yaa -bɛn zë -sü 'ka ka -gɔ 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ̀dhɛ:
‹Atanna -ya -pö ̀dhɛ: Ka ̀dhɛ -zlan -nu 'dhö› -ee? "Ɛɛn 'yaa "dhʋ̈ -ee?
35 'Sa kö 'wɔn 'kö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü 'yaa bho "gblʋʋ tongtongdhö. ̀Ya kë "dhʋ̈, "sanni 'mɛ 'kö Atanna 'dhö ö -wʋ ̀në- nu- -nu -dhɛ -ya -nu -dhɛ -zlan -nu bha -oo,
36 'yö ma 'kö n -ya, 'ö n sü 'ö n bɔ "kpʋng ̀taa ̀wɛ? Ka -mɔɔ -bha 'ka- pö n -bha ̀dhɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'ma- pö n Dë -mü Atanna 'ka bha ̀ya kë "dhʋ̈ kö 'ma -da "dhiʋ̈ -ee?
37 ̀Ya kë ̀dhɛ 'mii n Dë këwɔn kë, 'ka 'dho 'dhang bho n "dhiʋ̈.
38 "Kɛɛ 'ö ̀ya kë -zë wo ̀dhɛ a n Dë këwɔn ̀në- -kë, 'kö 'kii 'dhang bho ma -zë n "dhiʋ̈, "kɛɛ -ka 'dhang bho 'wɔn -nu 'kö 'wo kë sië bha- -nu "dhiʋ̈ kö 'ka- 'gü ma kö 'ka 'dhang bho- "dhiʋ̈ ̀dhɛ n Dë -mü Atanna 'ka, yɛng yi do.»
39 -A pö 'ö- wo "dhʋ̈ bha 'yö 'wo -ya 'kun -yan -ta, "kɛɛ 'yö dha- -nu -gɔ.

40 ̀Dhɛ 'ö dha- -nu -gɔ "dhʊ̈, 'yö dho ̀gwaan 'wo- Zuudɛn -kë bha- ̀taama, -dhɛ 'ö Zan gun mɛ "zu sië mü bha- 'gü 'yö ö "tɛɛ pa mü.
41 Mɛ kpö -wo -gun nu sië- -dhɛ 'gü -dhɛ bha- 'gü 'wo- pö: «Zan 'yii "dhabhliwɔn "wɛɛ 'bha kë, "kɛɛ 'ö dhiang "pɛpɛ 'ö- zë 'mɛ 'ö ya- -bu 'gü -a ̀gban -gun tɛan- 'ka.»
42 'Yö mɛ 'gbɛ 'wo -wɪ Yesu -wɔn -bha -dhɛ bha- 'gü.

11

Gɔndënë do 'wo- -dhɛ Dhazaa 'ö ga 'ö Yesu -ya -bö -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1-2 Gɔndënë do 'bha 'wo- -dhɛ Dhazaa bha- 'gü 'yaa gun -së. Dhazaa bha -yö -go Betani, 'pödhɛ 'ö Madhi waa- ö dheebhang Matö 'wo go- 'gü bha- 'gü. Madhi bha ̀në kë -dhasiklɔɔ "yi ̀fii -së ̀wɛnng Yesu -gɛn -ta 'yö ö -gɔ "dhɛ -ziö -bha "tʊ̈ng 'bha 'gü bha.
3 'Yö dheebhang -zë -nu ̀plɛ bha 'wo mɛ bɔ Yesu -dhɛ kö -wa pö- -dhɛ -a "taɔngdë Dhazaa 'gü 'yaa -së.
4 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya 'wɔn bha- ma 'yö- pö: «"Yua 'ö Dhazaa kë sië bha 'yii 'dho 'to- -gɔ. -Yö -kë "dhʊ̈ kö Atanna 'tɔ- bhɔ, kö -yö Atanna Gbö -dɪ 'pö- 'tɔ bhɔ.»
5-6 ̀Dhɛ 'ö- ma ̀dhɛ Dhazaa 'gü 'yaa -së, 'yö -dhɛkpaɔyi ̀plɛ -kë -dhɛ 'ö gun- 'gü bha- 'gü -deewo. "Kɛɛ 'sa kö Dhazaa 'dhö, -a dheebhang -nu 'ö- mɛ do -kë Matö 'ka, 'ö- mɛ do -kë Madhi 'ka bha- -nu -wɔn -gun -gɔ "gbɪʊ-.
7 ̀Dhɛ 'ö ̀ya -dhɛkpaɔyi ̀plɛ bha- kë "dhʊ̈, 'yö gun -na -a pö ö -bha ̀klang -nu -dhɛ: «-Ka -kwa kwa yee kë 'kwa 'dho Zude -sɛ 'gü!»
8 'Yö- -bha ̀klang -nu 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, -dhɛ 'ö Zuifö -nu gun- "piʊ̈ ̀dhɛ 'wo i zë- -bha ̀dede ya- 'gü bha 'yö i "piʊ̈ 'zü ̀dhɛ 'i 'dho mü bha -ee?»
9 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «"Tʊ̈ng 'ö -dhɛkpaɔyi do 'gü -yö ̀dhɛ? 'Yaa -kaɔng do ga ̀plɛ -ee? 'Mɛ 'ö "ta sü 'yënng- 'gü -a -mɛ -gɛn "dhiʊ̈ 'yaa -zuö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö- -mɛ -yö -dhɛ -yö -dhɛpuudhɛ 'ö "kpʊng ̀taa yö bha- 'bhü "dhiʊ̈.
10 "Kɛɛ 'mɛ 'ö "ta sü gbeng, -a -mɛ ̀në "ta sü 'tuu- 'tudhö, 'yö 'yaa -dhɛ yö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö -dhɛpuudhɛ 'yaa- -gɔ.»
11 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö- -nu -dhɛ "dhʊ̈ 'yö go mü 'ö- pö: «Kwa "taɔngdë Dhazaa ̀ya yi zë, "kɛɛ a -dho 'dho 'a pa- -bha.»
12 'Yö- -bha ̀klang -nu 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ, ̀dhɛ 'kö ̀ya yi -zë zë kö -yö -dho kë "klʊ̈ʊ̈klʊ̈ 'sa -dhe!»
13 -A pö 'ö Yesu -ya wo "dhʊ̈ bha 'wii- 'gü ma. -Yö -kë -nu 'gü ̀dhɛ Dhazaa -yö yi ̀dede ̀në zë 'yö- pö "dhʊ̈ bha, "kɛɛ kö -ya ga -wɔn ̀në- pö.
14 'Yö- -ta -pʊ -nu -dhɛ 'ö- pö: «Dhazaa ̀ya ga.
15 "Kɛɛ ga 'ö- wo kö 'maa mü bha -yö -dhi n -dhɛ ka ̀në ka -bu 'gü, kë "dhʊ̈ kö 'ka 'dhang bho n "dhiʊ̈ 'kpakpadhö. ̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈ -ka -kwa 'dho zun- -dhɛ 'gü!»
16 ̀Dhɛ 'ö- pö "dhʊ̈, -a -bha ̀klangdhiʊ̈ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Toma 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhɛ 'peng- bha 'yö- pö: «̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈ kö mɛ ̀gban -ka -kwa 'dho kö 'wo dho kwa Dëmɛ zë -dhɛ 'ö- 'gü kö -wo mɛ ̀gban kwa zë mü do!»
17 ̀Dhɛ 'ö Yesu -yö dho 'ö ̀loo mü, kö 'wo Dhazaa -wɛɛ bho -a -dhɛkpaɔyi ̀ya kë -yiisiö.
18 'Ö gun "dhʊ̈ kö Betani -dhɛ kë 'ö- wo Zedhizadhɛmö -dhɛ "sɔɔ, 'ö- -nu ̀zinng 'gü -dhɛ 'yaa ̀mɔɔ "kidhʊng -yaaga -zian -bha bha,

19 'kö Zuifö -nu kpö 'gbɛ ̀wa 'go Zedhizadhɛmö ̀wa nu Matö waa- Madhi
-a -nu sɛɛgbengbha bho -dhɛ 'gü -a -nu dheebhang 'ö ga bha- -wɔn 'gü.
20 ̀Dhɛ 'ö Matö ̀yaa- ma ̀dhɛ Yesu -yö nu sië, 'yö dho dɔ- -gɔ zian-, 'yö
Madhi -zë 'ö to 'yaanu -sü 'ka 'kɔɔdhö.
21 ̀Dhɛ 'ö Matö 'dhö 'ö "yan -kpan Yesu -bha 'yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, bhi
-zë i -kë yö 'nu kö n dheebhang ya 'yii 'dho ga,
22 "kɛɛ a- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ dɔ -zian 'kwa- wo ya pë "ʋʋ pë i- -gbadhɛ Atanna
-gɔ -yö -dho -a kë i -dhɛ.»
23 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Matö, i dheebhang bha -yö -dho -bö!»
24 'Yö Matö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «̀Iin, n Dëmɛ, -yö "dhü, a- 'wɔn -dɔ
̀dhɛ -yö -dho -bö mɛ ̀gban -go ga 'gü -yi 'ka "sɛ yën "tüng 'gü.»
25 'Yö Yesu -ya pö: «Matö, ̀waa- pö gamɛ -nu -bö -mɛ, kö -wo -wɪ ma
̀në n 'ka, ̀waa- pö ̀sii, kö -wo -wɪ ma ̀në- 'ka. 'Mɛ 'ö 'dhang bho n "dhiü,
aa" ̀ni ̀ya ga, -yö -dho -tosɛa kë.
26 'Sa kö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö -yö 'dhang bho n "dhiü kö -yö ö "yaan, kö- -mɛ -yö
̀sii 'kö bha- ̀slɔɔ, 'yii 'dho ga 'zü tongtongdhö. I 'dhang -bho "dhiü "dhü
"wɛ -ee?»
27 'Yö Matö -ya pö: «̀Iin, n Dëmɛ, a 'dhang -bho "dhiü ̀dhɛ Atanna -bha
-Yamɛ, -a Gbö 'ö- nu -wɔn 'dhö 'dhö "kpʋng ̀taa bha yö -mü i 'ka!»
28 ̀Dhɛ 'ö Matö ̀yaa- pö "dhü, 'yö Madhi -dhɛ ̀plɛ 'gü 'yö- pö- -dhɛ:
«Madhi, kwa Dëmɛ ̀ya nu, -ya -pö 'i nu.»
29 ̀Dhɛ 'ö Madhi 'dhö- ma ̀dhɛ Yesu ̀ya nu, 'yö ̀wlü 'zodhö 'yö dho
mü.
30 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun "dhü kö 'yii -da ̀kö 'plöö, kö -yö -tun 'pö-
"saan "dhiü, -dhɛ 'ö Matö 'dhö -kpan -bha -a 'gü bha- 'gü.
31 ̀Dhɛ 'ö Madhi ̀ya "wlü 'vadhö "dhü 'ö ̀ya zun "kpɛnng, 'yö Zuifö -nu
'wo gun- "piü 'kɔɔdhö 'mü 'wo gun- -taga sië bha 'wo -ziö ̀keng- kö -wa
pö sië: «-Kë ̀dhɛ -yö 'dho sië ö dheebhang bun ̀taa ̀naa bha kö yö "gbʋ
'bha bɔ 'mü.»
32 ̀Dhɛ 'ö Madhi ̀ya 'dho ̀ya ̀loo -dhɛ 'ö Yesu- gun- -bha bha- 'gü 'ö
̀yaa- yö, 'yö zun ö kpiö 'gü 'yö "gblëënu- ̀wlöö 'yö- pö: «N Dëmɛ, ̀ya kë
̀dhɛ i kë yö 'nu- zü bho -yi 'ka kö n dheebhang ya 'yii 'dho ga!»
33 ̀Dhɛ 'ö Yesu 'dhö Madhi yö kö -yö "gbʋ bɔ sië waa- Zuifö -nu 'wo nu-
̀keng- bha- 'dhö, 'yö -wëë -yö bɔ- -ta ̀dedewo, 'yö- "gblüüdhɛ -yö "muu
bho,
34 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka- -wɔ 'mɛ?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «Yi Dëmɛ,
nu kö 'kwa 'dho kö 'yi- -dhɛ -zɔn i -dhɛ!»
35 'Yö Yesu -yö -da "gbʋ 'gü 'pö.
36 ̀Dhɛ 'ö Zuifö -nu 'wo Yesu "gbʋbɔdhɛ yö 'yö 'wo- pö: «-A -dhɔ -zë -gun
kë sië ̀zɔɔ -kɛɛ!»
37 Kö mɛ ga 'bha -nu -dɪ 'pö -wa pö sië: «Yö 'ö "yanwlümɛ "yan "dhiü
-pʋ bha 'yaa ̀mɔɔ 'nu- -bha 'ö "slë 'bha -kë 'ö Dhazaa -yö dha "yua ya- -gɔ
-ee?»
38 'Yö -wëë -dee 'bha -yö bɔ 'zü Yesu -ta, 'yö dho Dhazaa bun -ta -dhɛ
̀dede 'gü. -Yɛ 'wo- pɔn -tɔn 'gü ̀në gun- 'ka, 'yö 'wo -gwë zun- "dhiü.
39 ̀Dhɛ 'ö ̀loo -yɛ bha- "dhi "dhiü 'yö- pö: «-Ka -gwë bha- bho mü!»
'Yö Matö 'ö -kë mɛ 'ö ga bha- dheebhang 'ka bha 'ö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ,
'mɛ bha- "gbiën ̀ya dɔ ̀zɔɔ -wa!» 'Mɛ 'wo- -wɛɛ bho 'ö- -dhɛkpaɔyi -yiisiö
-naa ̀nɛ aa!»
40 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Matö, 'mii- pö i -dhɛ ̀dhɛ 'bha 'dhang
bho n "dhiü, i -dho Atanna -bha 'gügbɪdhɛ -dhɛ yö -ee?»

41 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhʊ̈ 'yö 'wo -gwë bha- bho 'mü, 'yö Yesu -yö ö "yan
"dhiʊ̈ ̀wlü dhang- 'gü 'yö- pö: «N Dë, 'ma i nuɛ" bho bhɛa" 'a- wo i -dhɛ
'i- -slëëta -kë bha- -wɔn 'gü.
42 Ma -zë a- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ i "tʊ -yö n bhɛa" -wʊ -bha yi ̀gban 'ka 'ö 'i-
-slëëta -kë -kpɛawo, "kɛɛ a- -pö "dhʊ̈ mɛ kpö 'wo -klëën n -zü ya ̀në- -nu
-wɔn 'gü, kë "dhʊ̈ kö -wa 'wɔn dɔ ̀dhɛ bhi ̀në 'i n bɔ.»
43 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhʊ̈ 'ö ̀ya ö bo, 'yö ̀gbla "gbɪı- 'ka 'ö- pö: «Dhazaa,
-bhö zun "kpɛnng!»
44 'Yö 'mɛ 'ö ̀ya ga 'nu 'ö- yi ̀ya ̀gwëë bha 'ö zun "kpɛnng kö sɔ "pɛn
-yö piʊ̈- -sü 'ka- -kɔ waa- -gɛn -nu 'ka, kö sɔ 'bha -yö bɔ -sü 'ka- -gɔ -bha
mlɔngdhö. 'Yö Yesu -ya pö 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -dhɛ: «-Ka sɔ bha-
bho- -bha kö 'ka ka kwaa- -zü kö -yö 'dho!»

(Matiö 26,1-5; Makö 14,1-2; Dhukö 22,1-2)

45 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈, 'yö Zuifö -nu 'wo nu Madhi -nu -dhɛaga -dhɛ 'gü
'wo 'wɔn bha- -dhɛ yö bha- mɛ 'gbɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʊ̈.
46 "Kɛɛ 'yö- mɛ ga 'bha 'wo dho 'wɔn 'ö Yesu -ya -kë bha- -gɛn dɔ -dhɛ 'gü
Fadhiziɛn -nu -dhɛ.
47 ̀Dhɛ 'ö Fadhiziɛn -nu 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo "saabhomɛ -nu -gɔmɛ
-nu -dhɛ, 'yö 'wo zagɔbhomɛ -nu -dhɛ 'yö 'wo bhokota -dhɛ do 'gü 'yö 'wo-
pö: «'Wɔn ya kwa -dho -a 'kun -kɔ kë ̀dhɛ? Mɛ 'ö ya -yö "dhabhliwɔn -nu
kë sië "gbɪı- "dhɛ!
48 ̀Ya kë ̀dhɛ 'kwa kwa kwaa- -zü kö -ya kë "dhʊ̈ -yö 'dho- 'ka -kpɛawo
mɛ ̀gban "pɛpɛ -dho 'dhang bho- "dhiʊ̈. 'Sa ̀ya kë "dhʊ̈ kö Wlɔmö mɛ -nu
-bha "sɛgɔdhiʊ̈mɛ -nu woo nu kö -wo kwaa- "sɛ wü waa- kwaa- Atanna
-dhɔkëgükɔ 'dhö!»
49 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- pö "dhʊ̈ 'yö gɔndënë do 'ö gun- -nu kpö 'gü mü 'wo-
-dhɛ Kaifö, 'ö gun "saabhomɛ -nu bha- -nu bha mɛ 'kpii- -sü 'ka -kwɛ bha-
-ta bha 'ö- pö: «'Kaa 'wɔn bha- 'gü ma!»
50 'Yaa ka 'gü ̀dhɛ mɛ do -bha ga -sü 'ö "sɛ 'gü -mɛ -nu -wɔn 'gü -a fië-
-dhö 'ö -ziö "sɛgümɛ -nu ̀gban 'gü see- -sü -ta -ee?»
51 "Kɛɛ 'sa -a pö 'ö gun- wo sië "dhʊ̈ bha 'yaa gun- -dı ̀kwɛɛ- -wɔn 'ka, -a
-gɛn -mü ̀dhɛ 'ö -gun "dhʊ̈ kö yö ̀në "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'ka -kwɛ bha-
-ta, "kɛɛ kö ̀ya bo- pö -sü 'ka Atanna -wʊ "dhiʊ̈ ̀loo -sü 'ka 'nu ̀dhɛ Yesu
̀në dho ga Zuifö -nu -wɔn 'gü,
52 "kɛɛ Zuifö -nu woo do 'waa -mü -zianwo, -yö -ga 'pö kö -yö Atanna
-bha 'ë -nu "pɛpɛ 'wo -pɛn -sü 'ka "kpʊngtaadhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü bha ̀në
waa- Zuifö -nu -a -nu -kɔ 'wü 'koo kö -wo kë mɛ do 'ka.
53 Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -wʊ -yö -mɔɔ Yesu -zë -sü -bha 'yi bha ̀në- 'ka.
54 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö Yesu -yö ö bo -dho -a -nu kpö 'gü -sü 'ka, 'yö ö
-bha 'dho wo "sɛgɔ 'bha 'ö -ya -sü 'ka "wlatadhɛ "sɔɔ, "kɛɛ -a 'pödhɛ 'dhɛ
'wo- -dhɛ Eflaimö bha- 'gü 'yö waa- -bha ̀klang -nu 'wo wo "tɛɛ 'bha pa
mü.
55 'Ö gun "dhʊ̈ kö Zuifö -nu -bha troo 'wo- Pakö -kë bha ̀ya ̀tëng.
Kö ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ Pakö yi 'yii ̀loo ̀kö bha mɛ 'gbɛ -wo 'dho sië
Zedhizadhɛmö kö -wo wo kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈.
56 'Ö gun "dhʊ̈ 'pö kö -wo Yesu mɔɔ- sië. ̀Dhɛ ('ö 'mɛ 'wo gun 'dho sië
wo -kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -dhɛ 'gü "dhʊ̈ bha) 'wo wo 'ko yö Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö
Zedhizadhɛmö bha- 'gü, 'yö 'wo wo 'ko -nu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Ka ka -zʊ
-gɔn ̀dhɛ -yö -dho ö yee kë 'ö nu troo ya- -ta -ee?»
57 "Kɛɛ 'sa 'ö gun "dhʊ̈ kö Fadhiziɛn -nu waa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu
̀waa- pö -wa -dhɛa "dhiʊ̈ bho "sɛ 'gü -dhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü kö -wa pö ̀dhɛ

mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Yesu -dhɛ dɔ, -a mɛ -yö nu kö -ya pö wo -dhɛ kö 'wo mɛ bɔ-
'kun -dhɛ 'gü.

12

Madhi -bha -dhasiklɔɔ "yi -wɛnng Yesu -ta -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 26,6-13; Makö 14,3-9)

1 'Ö gun kö -dhɛkpaɔyi ▯ya 'to "saɔdo kö Pakö yi -yö ▯loo, 'yö Yesu -yö
dho Betani, -dhɛ 'ö Dhazaa 'ö- -bö bha 'ö gun- -bha bha- 'gü.
2 ▯Dhɛ 'ö ▯ya 'dho ▯ya ▯loo mü, 'yö 'wo- "dhi ▯mɔɔ. Dhazaa -yö -gun 'mɛ
'wo gun- "piü pë -bhö -dhɛ 'gü mü bha- -nu kpö 'gü, 'yö Matö -zë 'ö gun-
-nu "dhiü -ziö wo sië.
3 'Yö Madhi -yö -dhasiklɔɔ "yi ▯bhlëësü sɔng "gbɪı- wo- -dhɛ 'naadhö, 'ö
'waa- kaan- suu "wɛɛwɛɛ 'bha 'ka bha- sü, 'yö nu- -sangdhe -yan do 'ka,
'yö- ▯wɛnng Yesu -gɛn -ta, 'yö ö -gɔ "dhɛ -ziö -bha. 'Yö- ▯fii -yö ▯mɔɔ 'kɔ
'gü -dhɛ ▯gban "pɛpɛ 'gü.
4 "Kɛɛ ▯dhɛ 'ö ▯yaa- kë "dhü, 'yö Yesu -bha ▯klang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'wo-
-dhɛ Zuda Isikadhiɔtö, 'ö yöö -da -dhɛ pë "piü bha 'ö- pö:
5 «▯Ya kë ▯dhɛ -dhasiklɔɔ "yi 'ö- sɔng -yö ▯mɔɔ mɛ do ▯saa 'ö -kwɛ do
'gü- -bha ya- "dhɔɔ ▯në 'kwa- dɔ 'nu 'ö 'kwa- 'wëë- -zë ▯gbaɔ -wëëmɛ -nu
-gɔ kö ▯bhlëë 'yaa- -bha 'ö -ziö -a ▯wɛnng 'wo- wo i -gɛn -ta bha- -ta -ee?»
6 "Kɛɛ kö -a pö 'ö- wo "dhü bha- -gɛn 'yii kë ▯dhɛ -yö -ya -sü ▯në- 'ka
-wëëmɛ -nu zuen -ta "gbɪı-, "kɛɛ ▯dhɛ 'ö -kë ▯dhɛ -yö ▯kwaan -bho bha kë
"dhü kö 'ö- ▯kwaan; -a -gɛn -mü ▯dhɛ -a -nu -bha -naɔ -duɛ bho -sü -gun
yö ▯në- "piü.
7 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-A 'to "dhü "sɛnngdhö! -A -gɛn -mü ▯dhɛ
-dhasiklɔɔ "yi 'ö dho- ▯wɛnng 'nu n ▯gee -bha n bun bho -yi 'ka bha ▯në
▯ya n 'to "yaan ▯yaa- ▯wɛnng n -bha bha.
8 -Wëëmɛ -nu -zë -wo ka "piü "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü yi ▯gban 'ka, "kɛɛ ma
-zë 'mii 'dho to ka "piü yö -kpɛawo ▯dhɛ -a -nu 'dhö.
9 ▯Dhɛ 'ö Zuifö -nu ▯waa- ma ▯dhɛ Yesu -yö Betani, 'yö 'wo wo kpö dɔ
-yɛɛdhö 'wo dho mü. -Wo -dho "dhü kö 'wo "yan -kpan -bha, "kɛɛ kö 'wo
wo "yan -kpan 'pö Dhazaa 'ö- -bö bha- -bha.
10 'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo- -yakwëë -kë, 'yö- -nu -wʋ -yö -kë
-bha do ▯dhɛ 'wo Dhazaa -dı 'pö- zë,
11 -a -gɛn -mü ▯dhɛ kö Zuifö -nu 'gbɛ -wo 'go sië- -nu "piü 'wo bɔ Yesu
'ka -a -bö -wɔn -kë tɛan- 'ka -wɔn ▯në- 'gü.

Yesu -da Zedhizadhɛmö -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 21,1-11; Makö 11,1-11; Dhukö 19,28-40)

12 ▯Dhɛ 'ö- -ta -dhɛ ▯ya ▯kpaɔ, 'ö mɛbhııdhe kpö -ziisü 'wo nu troo -ta
Zedhizadhɛmö bha ▯waa- ma ▯dhɛ Yesu -yö nu sië,
13 'yö 'wo "sɔɔndhɛ -nu -kan, 'yö 'wo dho dɔ- -gɔ zian-, kö -wo "gɛɛ kë
sië -nu wo 'wo -bhabhoo kun 'wo- pö: «"Sookwedhi! -Bha -bha -bha!
"Sookwedhi! Izraɛdhö -mɛ -nu -bha -gblüdë -yö nu sië! -Yö -nu kwa Dëmɛ
-bha nu 'gü! "Sookwedhi! Atanna 'tɔ- bhɔ!»
14 Kö Yesu -yö -ya -sü 'ka ▯soofëng "gbɔng do 'ö -kpan -bha zian 'ka bha-
-ta, -a -gɛn -mü ▯dhɛ -yö -gun -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'gü zii -be ▯dhɛ:
15 «-Ka -dhɛ -ga, Siɔn -mɛ -nu, 'ka 'dho "suü 'zü,
kaa- -gblüdë -yö nu sië,
-yö -ya -sü 'ka ▯soofëng "gbɔng do -ta.»

16 Yesu -bha klang -nu 'wii 'wɔn bha- 'gü ma -a "tʊ̈ng bha- 'gü, "kɛɛ
dhɛ 'ö ya bo 'dho -sü 'ka 'ö -ya -ya ö -bha -blüdëdhɛ -gbloo 'gü ö Dë "sɔɔ
dhang- 'gü, 'yö- -nu -zʋ -yö -bö dhɛ -yö -gun -bɛn zë -sü 'ka "dhʊ̈ -a -bu
'gü tɛan- 'ka, yö në- -wɔn 'gü 'yö Zedhizadhɛmö -mɛ -nu 'wo- 'gü -wɔn -kë
dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a 'dhö.
17 Mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo gun -dhɛ 'ö Yesu -yö Dhazaa -dhɛ -bha 'ö go ga 'gü 'ö
-bö bha- 'gü, -a -nu gban "pɛpɛ- -gun 'wɔn bha- -gɛn dɔ sië 'wo -ziö 'ka.
18 Yö në- -wɔn 'gü 'yö mɛ kpö -ziisü bha 'wo nu dɔ Yesu -gɔ zian-; -a
-gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö waa- ma dhɛ ya "dhabhliwɔn 'ö suu 'dhö
bha- kë.
19 Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö Fadhiziɛn -nu 'wo -ya -a pö -sü -bha wo 'ko
-nu -dhɛ 'wo- pö: «-Ka -dhɛ -ga bha, 'mɛ bha 'yaa -kɔ -mɔɔ -bha -mɛ 'ka
'zü, -a -gɛn -mü dhɛ mɛ 'gbɛ gban wa bɔ- 'ka.»

-Tosɛa 'ö Atanna "piʊ̈ -a -slɔɔ -kɔ -dhiang 'ö Yesu -ya zë

20 'Mɛ 'wo nu Atanna -dhɔkë -dhɛ 'gü troo -ta Zedhizadhɛmö "dhʊ̈ bha
'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu ga bha- -gun -a -nu kpö 'gü.
21 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo yɔɔn Fidhipö 'ö go Bɛsaida, Gadhidhe -sɛ 'gü bha-
"sɔɔ, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, yi -nu kö 'yi yi "yan -kpan Yesu -bha!»
22 'Yö Fidhipö -yö dho 'yö- -gɛn dɔ Andre -dhɛ, 'yö wɛng 'wo dho Yesu
"piʊ̈, 'yö 'wo- pö- -dhɛ.
23 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-A yi ya loo tɔn kö mang Mɛgböme
'a 'dho kö 'a -ya ma -blüdëdhɛ -gbloo 'ö Atanna "piʊ̈ bha- 'gü.
24 ("Kɛɛ n 'dho -sü bha- "dhiʊ̈ -bha -kë dhɛ) -mlüga -da "sɛɛ -sü 'dhö, -a
-gɛn -mü dhɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ: «-Mlüga 'dhɛ 'kö 'yii
'dho "sɛɛdhö kö -yö ga, 'yaa -gɔ bho kö -yö dhi. "Fɔn kö yö 'dho "sɛɛdhö.
25 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'mɛ 'ö -ya ö -dɪ -bha -tosɛa -wɔn zuën -ta "dhiʊ̈
ziö 'ka, -a -mɛ -dho -a 'ma -zukplü -bha. "Kɛɛ 'mɛ- -bha -tosɛa -wɔn 'yaa-
-gɔ "gbɪɪ- "kpʋng taa yö në- -mɛ -bha dho 'to- -gɔ -dhɛkpaɔ dhia" 'gü, 'yö
dho -da 'ka sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʊ̈ bha- kë -dhɛ 'gü.
26 'Mɛ 'ö- "piʊ̈ dhɛ 'ö bɔ n 'ka, -a -dhɛa -bha dhɛ -a -mɛ -yö ziö n keng-
kö -dhɛ 'a- -bha -yö kë mü 'pö, -a 'klɔɔ- -mü dhɛ yë -kë n -dhɛ -mɛ bha n
Dë -ya bhlëë -ya.

Yesu -bha ö ga -wɔn -dhiang 'ö- zë 'ö Zan -ya pö

27 Dhɛ 'ö- pö "dhʊ̈ 'yö 'go mü ö- pö: «"Tʊ̈ng 'kwa- dɔ- 'ka ya n zuë" ya
kaan- "kwëë, "kɛɛ maa- kë dhɛ? -A pö në maa- wo dhɛ: N Dë, -bhö n
dha "tʊ̈ng 'ö nu sië ya- -gɔ, "kɛɛ kö a -nu kö 'a yö në- 'gü -wɔn kë kö 'a
saan" bha- wo "dhʊ̈ -ee?
28 Dhɛ 'ö "dhʊ̈, n Dë, bhi në -bhö i 'tɔ bhɔ!»
Dhɛ 'ö yaa- pö "dhʊ̈, 'yö -wʋ 'bha -yö bɔ dhang- 'gü 'ö -wɪ 'ö- pö: «A
-bhɔ n 'tɔ -zë bhɔ -sü 'ka zii 'nu -blɛɛsü, "kɛɛ a -dho -a 'bha bhɔ 'zü -deewo.»
29 Dhɛ 'ö mɛ -tu "tu 'wo gun -dhɛ bha- 'gü bha 'wo -wʋ bha- ma, 'yö -kɔ
"pɛan 'bha -ya pö: «Dha në -wɪ bha!»
'Yö- "pɛan 'bha -ya pö: «Atanna -bha "kië në dhiang zë- -dhɛ bha!»
30 "Kɛɛ 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Wʋ 'ö -wɪ bha 'yii "wɪ ma -zë
n -dhɛ, -yö -wɪ ka në ka -dhɛ.
31 -A -gɛn -mü dhɛ "kpʋngtaadhɛ "dhɔɔ ga "tʊ̈ng 'yaa gblɛɛn 'zü,
Sɔtraan 'ö -gblüdë 'ka ('ö mɛ gban 'dhö- -gɔ 'kun 'gü) "kpʋng taa bha-
-bha -gblüdëdhɛ -sü -gɔ "tʊ̈ng ya loo, kö Atanna -ya yöö dede -zuö
"kpɛnng yi do 'ka.
32 "Kɛɛ ma -zë wa bo n "dhiʊ̈ -wlü "sia- -sü 'ka kö -wo n dɔ 'tëng- -ta, a
-dho mɛ gban "gan n -bha.»

33 -Ya -pö "dhʉ kö ga -kɔ suu 'ö dho ga- 'ka -a -dɔ "dhʉ -bha -sü 'ka bha
ɲnë 'ö- -zɔn 'ka -zɔn.
34 'Yö mɛ kpö bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Yi- -ma Atanna -bha 'tɔng-
'sëëdhɛ 'gü ɲdhɛ -a -bha -Yamɛ 'ö dho nu bha 'yii 'dho ga tongtongdhö,
"kɛɛ bhi 'ö bhi -zë yi -zʋ 'dhö i 'gü 'zü bha) 'yö i- -pö sië -a -dhɛa -bha ɲdhɛ
Mɛgböme -yö dɔ 'tëng- -ta bha. ɲYa kë "dhʉ 'sa kö -Yamɛ 'ö "dhʉ bha ɲnë
de 'ka?»
35 'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Dhɛpuudhɛ -yö -tun ka kpö 'gü, "kɛɛ -a
'dho "tʉng 'yaa ɲgblɛɛn 'zü. 'Ö "dhʉ, "tʉng 'ö -tun 'ka ka kpö 'gü bha -ka
"ta- 'ka- 'bhü "dhiʉ kö -dhɛtiidhɛ 'ya 'dho "kan ka 'gü, -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'mɛ
'ö "ta sië -dhɛtiidhɛ 'gü 'yaa ö 'dho -zian dɔ.
36 -A -wɔn 'gü, -ka 'dhang bho -dhɛpuudhɛ "dhiʉ "tʉng 'ö -tun 'ka ka "piʉ
bha- 'gü kö 'ka kë -dhɛpuudhɛ 'gü -mɛ -nu 'ka.» ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhʉ, 'yö
dho -dhɛ ɲgblɛɛn 'gü 'yö ö -gblɛn 'kpɔ- -nu -gɔ.
37 "Dhabhliwɔn 'gbɛ 'ö Yesu -ya -kë 'ö- -nu "yan -yö -da -dhɛ 'gü bha, "kɛɛ
yö ɲnë- ɲgban 'gü 'wii 'dhang bho- "dhiʉ.
38 "Kɛɛ -yö -kë "dhʉ kö 'wɔn 'ö Atanna -wʋdhiʉloomɛ Ezai -ya pö yi 'bha
'ka ɲdhɛ:
«N Dëmɛ, i -bha naɔ 'yi- dɔ bha
-yö kë -bhɔ de ɲnë- 'gü tɛan- -bha?
"Ɛɛn 'ö ö -gbe 'ö- -wo zang -ta bha
de ɲnë- kë- dɔ bha- 'gü -wɔn -yö kë!»
39 'Waa ɲmɔɔ- -bha 'nu 'pö kö -wo 'dhang bho- "dhiʉ, -a -gɛn -mü ɲdhɛ Ezai
kë- -pö 'zü 'ö- pö:
40 ɲYaa- -nu "yënng tröö,
ɲyaa- -nu gɔɔ kë "gbɪɪ-,
kë "dhʉ kö- -nu "yan 'ya 'dho -dhɛ yö
'ö 'wo 'wɔn -nu -yaki dɔ
'ö 'wo wo zuë" ɲslëë 'ö 'a- -nu dha.»
41 Ezai -yö 'wɔn -nu bha- -nu -pö "dhʉ kö- "yan ɲya -da Yesu -bha mɛdhɛ
bha ɲnë- 'gü 'yö- -dhiang zë "dhʉ bha.
42 'Wɔn bha aa" ɲni Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'gbɛ ɲdede -gun 'dhang bho sië
Yesu "dhiʉ, "kɛɛ 'ö 'waa -mɔɔ -bha kö -wa -dɔ "yaan- dɔ Fadhiziɛn -nu -wɔn
'gü, kö -wo "suʉ sië- -nu -gɔ kö 'wa 'dho- -nu kë -a -nu -bha -yakwëëkëgükɔ
-nu 'gü;
43 -a -gɛn -mü ɲdhɛ -wo mɛ "bhɪɪ- -nu -bha "dhɛ -ya wo -ta -sü fië- -bho
Atanna -bha "dhɛ -ya wo -ta -sü -bha.
44 Yi do 'ka 'yö Yesu -yö ö -wʋ "dhiʉ ɲwlü 'ö- pö: «'Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ɲya
'dhang bho n "dhiʉ, kö- -mɛ 'yii 'dhang bho ma -zë n "dhiʉ, "kɛɛ kö- 'dhang
-bho 'mɛ 'ö n bɔ bha ɲnë- "dhiʉ bha.
45 -A -wɔn 'gü, 'mɛ 'ö ɲya n yö kö ɲya mɛ 'ö n bɔ bha- yö.
46 Ma -zë a -nu ɲdhɛ -dhɛpuudhɛ ɲnë 'dhö "kpʋng ɲtaa, kë "dhʉ kö mɛ
"ʋʋ mɛ 'ö ɲya 'dhang bho n "dhiʉ, kö- mɛ 'ya 'dho -tosɛa kë 'wɔn yaa 'gü
-kpɛawo.
47 -A -wɔn 'gü, 'mɛ 'ö n -wʋ ma 'ö 'yaa ö "tʋ kë- -bha, ma -zë 'mii 'dho-
-mɛ dhɛɛ" 'kpɔ, -a -gɛn -mü ɲdhɛ ma -zë a -nu mɛ "bhɪɪ- -nu dha ɲnë- wo
'mii nu- -nu zë za 'ka.
48 'Mɛ 'ö- pö ö "tʋ 'yaa n -wɔn -bha, 'ö 'yaa 'ö "tʋ 'to n -wʋ -bha, -a -mɛ
-bha zadɔmɛ -yö -dhö. ɲYa kë ɲdhɛ "tʉng -totaamasü ɲya ɲloo, dhiang -nu
'a- zë bha ɲnë dho- -mɛ zë za 'ka.
49 -A pö 'a- wo "dhʉ bha- -gɛn -mü ɲdhɛ 'mii n -dɪ 'gü -dhiang zë
tongtongdhö, "kɛɛ n Dë 'ö n bɔ bha ɲnë ö -wʋ kpɔ n -bha, 'yö -wʋ -nu

'a dho mɛ -nu klang kë- 'ka waa- "ta -kɔ -nu 'a dho- -zɔn -nu -dhɛ bha- -nu -zɔn n -dhɛ.
50 'Sa a- 'wɔn -dɔ dhɛ -wʋ 'ö- kpɔ n -bha bha në -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö- "piʋ bha- -kë mɛ -dhɛ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö më do 'ö n Dë -ya pö n -dhɛ 'a yö në- pö 'pö bha 'yö bha.»

13

Yesu -bha ö -bha klang -nu -gɛn -bha "zu -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 -Yö -kë "dhʋ Pakö "dhɔɔ yɛan" "piʋ 'ka kö- yi ya 'to dhɛ dhia" 'dhö, kö Yesu yaa- 'wɔn dɔ dhɛ ö -go "kpʋng taa "tʋng ya loo kö 'ö 'dho ö Dë Atanna "piʋ. -A -bha mɛ -nu 'wo "kpʋng taa -a -nu -dhɔ -gun kë 'ö- wo sië "dhiʋ ziö 'ka bha, 'yö- -gɔ -da 'plöö yi bha- 'ka.

2 'Ö gun "dhʋ kö waa- -bha klang -nu -wo pë -bhö sië, kö Sɔtraan yaa- "dhiʋ dɔ zuëga -da 'nu Zuda 'ö -kë Simɔ Isikadhiɔtö gbö 'ka bha- "gblʋʋ-.
3 Dhɛ 'ö -kë dhɛ Yesu yöö dede -ya 'wɔn -dɔ dhɛ ö -go Atanna "piʋ, 'ö ö yee kë sië 'zü 'ö dho Atanna "piʋ -dhɛ do bha në- 'gü, dhɛ ö Dë -yö ö -ya sü 'ka pë gban "pɛpɛ -gɔ -ta bha,
4 'yö wlü -bhöpë -pë "dhiʋ, 'yö ö -bha gbauu- bho ö -bha, 'yö -zu 'ka -sɔ 'kpii- do sü 'yö- -kplü ö 'drüü.
5 'Yö "yi -da pëfië do 'gü, 'yö -ya ö -bha klangdhiʋ -nu bha- -nu -gɛn -bha "zu -sü -bha dhɛ -a -nu bha gwëëmi 'dhö. Ya mɛ 'dhɛ- -gɛn -bha "zu, 'yö -zu 'ka -sɔ 'ö- -kplü ö -ta bha- sü 'ö- -ziö -mɛ -bha.
6 -Ya yö në- -kë "dhʋ 'yö dho 'ö zun Simɔ Piɛdhö -bha. 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, bhi në, bhii ma -zë n -gɛn -bha "zu -ee?»
7 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «-Dhɛ -ga, Simɔ, 'wɔn 'a- kë sië bha 'bhii 'dho- 'gü ma dɛɛ -zë 'gü, "kɛɛ i -dho -a 'gü ma yi "wɛɛ 'ka.»
8 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «-Abin! N Dëmɛ, 'bhii 'dho ma -zë n -gɛn -bha "zu tongtongdhö!»
'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Ya kë dhɛ 'mii i -gɛn bha "zu kö i -duɛ 'yaa n "piʋ.»
9 'Yö Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'pö 'ö- pö: «Ya kë "dhʋ 'sa yö -zë 'gü, n Dëmɛ, kö 'bha n -gɛn -bha "zu, -bhö n -kɔ waa- n -gɔ -nu gban -bha "zu do!»
10 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Simɔ, 'mɛ 'kö ya 'go ö "zu "yi 'kpii- bhaa kö- -mɛ -dhɛ 'bha "zu -wɔn 'yaa 'dhö 'zü kö 'yii kë- -gɛn 'kö -ta -ta bha- 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ kö -dhii 'yaa- -mɛ -bha. Ya kë "dhʋ kö ka -zë -dhii ya 'go ka -bha Atanna wëëdhö naa bha, "kɛɛ 'sa mɛ gban dede -zë 'kii kë "dhʋ.»
11 -A pö 'ö- wo dhɛ mɛ gban -zë 'kii kë "slʋʋslʋ bha- -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhʋ kö -yö ö "dhiʋdɔmɛ -dɔ -a -nu kpö 'gü.
12 Dhɛ 'ö ya ö bo- -nu -gɛn -bha "zu -sü 'ka, 'yö ö -bha sɔ -nu -da ö -bha, 'yö 'yaanu -deewo ö -yɛa 'gü 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'Wɔn 'a- -kë bha ka- -gɛn -dɔ "wɛ -ee?
13 N -dhɛ 'ka- wo «yi -Gɔmɛ» «yi Dëmɛ» bha tɛanwɔn -yö ka "piʋ, -a -gɛn -mü dhɛ a- 'ka "dhʋ tɛan- 'ka.»
14 Ya kë "dhʋ ma 'kö ma -zë 'a -kë ka -gɔmɛ 'ka 'a ka Dëmɛ 'ka bha 'ma ka -gɛn -bha "zu, -a -dhɛa -bha dhɛ kaa -dɪ 'pö 'ka ka -dɪ kë -bha -sü kö 'ka ka 'ko -nu -ta 'kun;
15 -a -gɛn -mü dhɛ 'wɔn zaɔn në 'a- nu ka -dhɛ bha kö 'ka- kë 'pö dhɛ n 'dhö.

16 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ gwëë" 'bha 'yaa 'dhö kö- ̀bhlëë
-yö kë 'kpii- -yö ziö- 'ka ö dëmɛ -zë -ta, "ɛɛn ̀dhɛ bɔmɛ -zë 'bha 'yaa 'dhö
kö- ̀bhlëë -yö kë 'kpii- -yö ziö- 'ka 'mɛ 'kö- bɔ bha- -ta.
17 'Ma- pö ka -dhɛ 'ka- dɔ. ̀Ya kë ̀dhɛ 'ka- 'gü -wɔn -zë kë, ka -bha -dho
kë -së.
18 'Sa a- -pö "dhʊ̈ "kɛɛ 'mii "wɪ mɛ ̀gban 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'a-
-nu -ya a- -nu -dɔ. "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ̀dhɛ 'pë 'ö Atanna -wʊ -ya pö 'ö- pö
̀dhɛ:
‹'Mɛ yɛng yi -kɔ 'dhö gun 'tɛa- do -bha bha
̀ya -da n -dhɛ pë "piʊ̈› bha- 'gü -wɔn -yö kë.
19 A 'wɔn bha- -to "dhiʊ̈ 'a- pö ka -dhɛ "dhʊ̈ kë "dhʊ̈ kö ̀ya kë yi 'ö- 'ka kö
'ka- 'wɔn dɔ ̀dhɛ Atanna -bha -Yamɛ bha yö -mü ma ̀në n 'ka.
20 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ 'mɛ 'ö ö -kɔ -ya 'mɛ 'a- bɔ -a -dhɛng
-bha, kö ̀ya ö -kɔ -ya n -dhɛng -bha ̀naa bha. 'Sa mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -kɔ -ya
n -dhɛng -bha kö ̀ya ö -kɔ -ya 'mɛ 'ö n bɔ -a -dhɛng -bha 'pö ̀naa bha.»

Yesu -bha Zuda -bha -da ö -dhɛ pë "piʊ̈ -sü -dhiang 'ö- zë 'ö Zan -ya pö (Matiö 26,20-25; Makö 14,17-21; Dhukö 22,21-23)

21 ̀Dhɛ 'ö ̀ya ö bo- -pö "dhʊ̈ -sü 'ka 'yö- "gblʊ̈ʊ̈dhɛ -yö "muu bho, 'yö-
"dhiʊ̈ ̀loo- -nu -bha 'ö- pö «-Ka -dhɛ -ga, a- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka
̀dhɛ 'mɛ 'ka bha ̀në- mɛ do dho -da n -dhɛ pë "piʊ̈.»
22 'Yö 'wo -ya wo 'ko -ga -sü -bha, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö 'ö "wɪ sië 'mɛ 'ö-
'ka "dhʊ̈ bha 'waa- dɔ.
23 'Ö gun "dhʊ̈ kö Yesu -bha ̀klang -nu bha- -mɛ 'dhɛ 'ö- -dhɔ -ya kë bha
-yö -ya -sü 'ka- "sɔɔ klüü" klüüdhö.
24 'Yö Simɔ Piɛdhö -yö dhiang zë- -dhɛ ö "yanga 'gü kö -yö Yesu dhɛɛ"
'kpɔ kö 'ö "wɪ sië 'mɛ 'ö- 'ka bha -ya pö wo -dhɛ.
25 'Yö 'mɛ bha 'ö ö -gɔ ̀yɔɔn Yesu "sɔɔ 'yö- pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, de -mü?»
26 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «'Bluu- 'ö maa ziö "tʊʊ 'ka ya maa- -dɔ mɛ
'ö- -gɔ bha kö- -mɛ ̀në bha.
'Yö 'bluu- "kplü do sü, 'yö- -ziö "tʊʊ 'ka 'yö- nu Zuda 'wo- dë -dhɛ Simɔ
Isikadhiɔtö bha- -dhɛ.
27 ̀Dhɛ 'ö Zuda -yö 'bluu- "kplü bha- 'sü bhoo, 'yö Sɔtraan -yö 'wɔn yaa
kë zuëga -da -a "gblʊ̈ʊ̈-. Yesu -yö -to mü 'pö 'ö- pö- -dhɛ: «Zuda, 'wɔn 'ö
bhii- kë -bhö -a kë "vaandhö!»
28 -A pö 'ö- wo Zuda -dhɛ "dhʊ̈ bha 'mɛ 'ö wɛng- -nu 'wo gun -dhɛ do 'gü
mü bha- -nu 'bha 'wii- 'klɔɔ- dɔ.
29 -Yö -kë mɛ 'gbɛ 'gü ̀dhɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ Zuda ̀në gun 'mɛ 'wo bha-
-nu -bha ̀naɔ -duɛ bho -mɛ 'ka bha ̀Ya kë "dhʊ̈ kö Yesu -ya -pö -yö 'dho
-bhöpë 'wo dho- -bhö troo -ta ̀në- 'dhɔ -dhɛ 'gü, "ɛɛn 'zü ̀dhɛ -yö pë 'bha
nu -wëëmɛ -nu -dhɛ.
30 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö Zuda -yö 'ö -kɔ -da 'bluu- "kplü bha- 'gü, 'yö
to 'ö zun "kpɛnng, "kɛɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö "bin ̀ya 'ma.

'Tɔng- -dee 'ö Yesu -ya dɔ ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'ö Zan -ya pö

31 ̀Dhɛ 'ö Zuda ̀ya zun "kpɛnng 'ö "tʊ̈ng 'në 'bha ̀ya ziö, 'yö Yesu -ya
pö ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «-A "tʊ̈ng ̀ya ̀loo kö mang Mɛgbömɛ n
'tɔ -yö bhɔ ga 'ö maa- wo bha- 'gü, kö Atanna -dɪ 'pö- 'tɔ -yö bhɔ n -bu 'gü.
32 'Sa ̀ya kë ̀dhɛ Atanna 'tɔ ̀ya bhɔ n -bu 'gü kö yöö- "slë kë 'pö kö
mang Mɛgbömɛ n 'tɔ -yö bhɔ 'pö ö -bu 'gü. -A -kë "dhʊ̈ "tʊ̈ng 'yaa ̀gblɛɛn
'zü.»
33 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Tʊ̈ng 'ö ̀ya 'to n -gɔ kö 'a- kë ka "piʊ̈
'yaa ̀gblɛɛn 'zü, n bhang -nu, -a "tʊ̈ng 'ö "dhʊ̈ bha ̀ya ziö, ka -dho n mɔɔ-

"kɛɛ 'wɔn do 'a- pö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -dhɛ ̱në 'a- -pö sië ka -dhɛ 'pö ya, ̱dhɛ 'kii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö 'ka 'dho -dhɛ 'a 'dho sië- -bha bha- 'gü.

34 -A -kë "dhü -sü 'gü, ma -zë ma -dhio -dee 'a dho- dɔ ka -ta 'yö -mü ̱dhɛ kö ka 'ko -nu -dhɔ -yö ka 'ko kë ̱dhɛ -kɔ 'ö ka -dhɔ -yö n -kë 'ka ya- 'dhö. ̱Dhɛ 'ö "dhü, ka -dhɔ -yö ka 'ko kë.

35 ̱Ya kë ̱dhɛ ka -dhɔ ̱në ̱ya ka 'ko kë ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö mɛ ̱gban- dho- 'wɔn dɔ ̱dhɛ ma ̱klang -nu -mü ka 'ka.

'Wɔn 'ö Yesu -ya pö 'ö -gban Piɛdhö -bha ö -wɔn zɔa -sü -bha -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

(Matiö 26,31-35; Makö 14,27-31; Dhukö 22,31-34)

36 -Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö Simɔ Piɛdhö -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, i -dho 'mɛ?» 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Dhɛ 'a 'dho sië- -bha bha i -dho 'dho mü ('pö "kɛɛ yö -zë -yö -dho kë), "kɛɛ "tüng -dhɛ 'kö 'kwa dɔ- 'ka ya 'bhii 'dho ̱mɔɔ -dho mü -sü -bha.»

37 'Yö Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, i- -pö "dhü -më -wɔn 'gü? A- -pö i -dhɛ ̱dhɛ "tüng kwa dɔ- 'ka ya n -kɔ -mɔɔ -bha kö 'a ga -zianwo i -wɔn 'gü!»

38 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «I- -pö i -mɔɔ -bha 'i ga n -wɔn 'gü ̱dedewo tɛan- 'ka -ee, Piɛdhö? A- -pö i -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ -dhɛkpaɔyi do 'ö ̱dɛɛ, "sanni -wa pö ̱dhɛ -tɔgɔn ̱ya "wɪ, kö 'bha n -wɔn zaɔ- -gɛn -yan 'ka -yaaga, (kö 'bha- pö 'bhaa n dɔ).»

14

Yesu -bha -kë zian 'ö dho Atanna "piü -a 'ka -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: "Kɛɛ ka zuë" 'ya 'dho kaan- "kwëë. -Ka 'dhang bho Atanna "dhiü kö 'ka 'dhang bho mang -dɪ 'pö n "dhiü!

2 -Yɛa 'ö n Dë "piü dhang- 'gü -yö 'gbɛ. -A yö -zë 'yaa "dhü 'nu kö 'mii 'dho- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ma 'dho ka -yɛa baa- -dhɛ 'gü.

3 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ma 'dho kö 'a ka -yɛa -pë kë, a -dho n yee kë 'zü -deewo a -nu ka 'sü -dhɛ 'gü 'yö 'ka -kë n "sɔɔ, kë "dhü kö -dhɛ 'a- -bha kaa -dɪ 'pö 'ka kë mü.

4 'Sa zian 'ö dho -dhɛ 'a 'dho sië- -bha bha- 'gü ka- -dɔ.»

5 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö Toma -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, -dhɛ 'i 'dho sië- -bha 'ö 'yaa- dɔ -zianwo bha yi -dho -a zian -zë dɔ -kɔ kë ̱dhɛ?»

6 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Toma, ma ̱në 'a zian 'ö dho Atanna "piü -a 'ka, ma ̱në 'wo n -dhɛ tɛanwɔn, ̱waa- pö 'zü ̱sii 'ö 'yaa yën, kö -wo -wɪ ma ̱në n 'ka. Mɛ 'bha 'yaa 'dho n Dë -dhɛ 'gü kö 'yii zun ma -zë n -bha.

7 'Ka ma -zë n dɔ kö 'ka n Dë dɔ ̱naa bha. ̱Ya 'go ̱dɛɛ 'gü, 'ka n Dë dɔ ̱naa bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ka n yö kö 'ka- yö.»

8 'Yö Fidhipö -ya pö- 'pö- -dhɛ 'ö- pö: «N Dëmɛ, -bhö i Dë -zɔn yi -dhɛ -dhe! 'Bha- -zɔn yi -dhɛ kö ̱ya yi -bha bho.»

9 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Fidhipö, bhi 'ö ka -da n ̱keng- -yi "sinma ̱ya ̱gwëë ya 'bhii n dɔ ̱kö, i -tun pö -deewo ̱dhɛ 'a n Dë -zɔn i -dhɛ -ee? -Dhɛ -ga, 'mɛ 'bha n yö kö 'bha n Dë yö. 'Bha 'dho- pö 'zü -deewo ̱dhɛ «-bhö i Dë -zɔn yi -dhɛ».

10 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ yaa n Dë yi do. "Ɛɛn 'bhaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ n Dë -yö n 'gü mang -dɪ 'pö a- 'gü -ee? -Wʊ -nu 'a- pö sië ka -dhɛ bha 'mii- 'bha bho n -dɪ 'gü! N Dë 'ö n 'gü bha ̱në 'wɔn -së -nu bha- -nu -kë.

11 -Ka 'dhang bho- "dhiü ɖhɛ a n Dë 'gü n Dë -dı 'pö -yö n 'gü. 'Kö 'zü
'kii 'dhang bho n zë -dhiang -zë "dhiü, "kɛɛ 'wɔn -nu 'kö 'a- kë sië bha -kaa
-ga kö 'ka 'dhang bho n "dhiü -a -bha.
12 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ɖede 'ka ɖdhɛ: «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'dhang bho n "dhiü,
'wɔn -nu 'a- kë sië bha- -mɛ -dho -a kë. -A -mɛ -zian -zë -dho -a "dhiü -ziö
-ta kë, -a -gɛn -mü ɖdhɛ ma -zë n -dho n Dë "piü -sü ɖnɛ (kö 'a Atanna -bha
'Nii- "slüüslü bha- bɔ ka -dhɛ).
13 ɖYa kë 'zü ɖdhɛ 'ma 'dho, pë "pɛpɛ 'ka dho- -gbadhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü
a -dho -a kë ka -dhɛ, kë "dhü kö n Dë 'tɔ -yö bhɔ ma 'a- Gbö 'ka bha n -bha.
14 ɖYa kë 'zü ɖdhɛ 'ka pë -gbadhɛ n -gɔ n 'tɔ 'gü a -dho -a kë ka -dhɛ.»

'Nii- "slüüslü 'ö Atanna dho- bɔ -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

15 'Yö Yesu -ya pö 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «"Ni ɖya kë ɖdhɛ n -dhɔ -zë 'ö ka
-kë tɛan- ɖede 'ka, kö -wʊ -nu 'a- kpɔ ka -bha bha 'ka- 'gü -wɔn kë.
16-17 Ma -zë 'ma 'dho a -dho bhɛa" n Dë -dhɛ kö -yö mɛ "wɛɛ bha bɔ ka
-dhɛ kö -yö ka -ta 'kun. A -dho bhɛa" n Dë -dhɛ kö -yö tɛanwɔn pö 'Nii- bha-
bɔ ka -dhɛ kö -yö kë ka "piü yi ɖgban 'ka. 'Nii- 'ö "dhü bha "kpʊngtaamɛ
-nu -zë 'waa ɖmɔɔ- -bha kö -wa ɖslɔɔ, -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'waa ɖmɔɔ- -bha
kö -wa yö, "ɛɛn kö -wa dɔ. "Kɛɛ ka -zë ka- -dɔ, -a -gɛn -mü ɖdhɛ -yö ka
"piü yi ɖgban 'ka, -yö ka 'gü.
18 'Dho 'ö maa- wo bha 'mii 'dho n -kɔ "kan ka "dhiü kö 'ka to ɖdhɛ -tınë
'dhö, a -dho n "dhiü yee kë 'a nu 'zü ka "piü -deewo.
19 'Sa -a "tüng 'yaa ɖgblɛɛn 'zü kö 'ma ɖdhɛng "kpʊngtaamɛ -nu -gɔ, "kɛɛ
ka -zë ka -dho n yö, -a -gɛn -mü ɖdhɛ a "yaandhe 'ka, ɖya 'go mü 'zü kaa
-dı 'pö ka -dho kë ɖdhɛ n 'dhö 'ö 'kaa ga 'zü tongtongdhö.
20 -A yi 'ö bha ɖnë- 'ka, 'yö 'ka dho- 'wɔn dɔ ɖdhɛ a n Dë 'gü, 'yö 'ka n
'gü, 'yö mang -dı 'pö 'a ka 'gü.
21 'Mɛ 'ö dho ö -zʊ 'kpɔ -wʊ -nu 'a- kpɔ ka -bha bha- 'gü, 'ö- 'gü -wɔn -kë
kö n -dhɔ -ya -mɛ ɖnë- -kë. 'Mɛ 'ö "dhü bha- -dhɔ -dho n Dë kë 'ö- -dhɔ -yö
mang -dı 'pö n -kë 'ö 'a n -dı -zɔn -mɛ -dhɛ.
22 ɖDhɛ 'ö ɖyaa- pö "dhü 'yö Zudë -ya pö- -dhɛ: «N Dëmɛ, -yö kë -kɔ
-kë ɖdhɛ 'yö 'i- pö i -dho i -dı -zɔn yi -zë yi -dhɛ "kɛɛ 'bhii 'dho i -dı -zɔn
"kpʊngtaamɛ -nu -zë -a -nu -dhɛ?» Zudë 'dhɛ 'ö dhɛɛ" kpɔ "dhü bha -yö -dı
-ta 'yö Zuda Isikadhiɔtö -dı 'pö 'ö -dı -ta.
23 'Yö Yesu ɖya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ɖdhɛ
'mɛ 'ö n -dhɔ -ya -kë -a -mɛ -zë -yö -dho ö "tʊ 'to n -wʊ -bha 'ö- 'gü -wɔn
-kë, 'mɛ 'ö "dhü bha 'pö 'yö- -dhɔ dho n Dë kë, 'yö yaa n Dë 'yi dho nu yi
-dhɛng bhɔ- -mɛ -ta 'yö 'yi -ya mü.
24 "Kɛɛ 'mɛ 'kö n -dhɔ 'yaa- kë, -a -mɛ 'yaa ö "tʊ 'to n -wʊ -bha. 'Sa -wʊ
-nu 'ka- ma sië n -ta bha 'mii- 'bha bho n -dı 'gü. N Dë 'ö n bɔ bha ɖnë- -nu
dɔ n "dhi.
25 ɖDhɛ 'ö -kë ɖdhɛ a -tun ka "piü yö bha a 'wɔn -nu bha- -nu -pö ka -dhɛ
'yö ɖnë- -wɔn 'gü.
26 "Kɛɛ 'mɛ 'ö dho ka -zʊ gban kö 'ma 'dho bha- -mɛ -dho nu. 'Nii- "slüüslü
'ö n Dë dho- bɔ ka -dhɛ ma bɔ 'gü bha ɖnë dho ka ɖklang kë pë ɖgban "pɛpɛ
'ka, 'yö ka -zʊ -bö 'pö pë "pɛpɛ 'a- pö ka -dhɛ bha- ɖgban 'ka.
27 Zuëwaanusü ɖnë ma -zë 'a- to ka -gɔ. Zuëwaanusü 'ö n -gɔ bha ɖnë
'a- ɖgbaɔ ka -gɔ. Yö -zë 'yaa ɖdhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ- -nu -bha 'dhö. -A
-wɔn 'gü ka zuë" 'ya 'dho kaan- "kwëë, "suü 'ya 'dho ka kë!
28 'Sa -a pö 'a- wo ka -dhɛ ɖdhɛ «maa 'dho "kɛɛ 'ma 'dho a -dho n "dhiü
yee kë 'zü 'a nu ka "piü» bha -yö ka "tʊʊdhö. ɖYa kë 'nu ɖdhɛ n -dhɔ -yö

ka -kë kö -a pö 'a- wo "dhü bha- "dhia- -dho 'ma ka 'gü 'nu, -a 'klɔɔ- -mü
ɖhɛ n Dë 'a 'dho sië- "piü bha yö -zë -duɛ 'kpii- ma -zë n -bha.
29 'Sa 'wɔn 'ö dho kë -a 'to 'a- wo "dhiü 'a- pö ka -dhɛ 'pö "dhü bha, a- -kë
"dhü kö ɲya kë yi 'ö- 'ka kö 'ka 'dhang bho n "dhiü.
30 Dhiang 'ö maa- zë ka -dhɛ ka ŋklang kë -dhiang 'ka -a -kpɛa ɲnë 'a- zë
sië bha, -a -gɛn -mü ɖhɛ Sɔtraan 'ö "kpʊng ɲtaa -gblüdë 'ka bha -yö nu
sië n -gɔ. 'Sa kö -yö kë ɖhɛ -a faan ɲnë "gbɪɪ- 'ö -ziö n -bha -ta 'yaa -mü.
31 "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ɖhɛ "kpʊngtaamɛ -nu -wa 'wɔn dɔ ɖhɛ n Dë -dhɔ
-yö n -kë, ɖhɛ 'pë 'ö- pö n -dhɛ ɲnë 'a- -kë. ɖDhɛ 'ö "dhü -ka "wlü kö 'kwa
'dho 'kwa 'go -dhɛ ya 'gü!»

15

"Gwënng 'ö Yesu -ya -da ö -bha ŋklang -nu -dhɛ 'ö -gban -drɔɔ -dhü -bha -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ɖDhɛ 'ö Yesu ɲya ö bo- -pö -nu -dhɛ "dhü -sü 'ka 'yö "gwënng do -da -nu
-dhɛ 'ö- pö: «Ma ɲnë 'a ɖhɛ -drɔɔ -dhü ɖdede 'wo- ta -a 'dhö, 'yö n Dë -zë
'ö- ta -mɛ 'ka.
2 ('Yö mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang bho n "dhiü bha 'wo ɖhɛ 'pö ɖhɛ n -gbeng
-nu 'dhö.) N -gbeng "pɛpɛ 'wo n -bha 'ö 'waa bha n Dë ɖnë- -nu -kan, 'yö-
'dhɛ 'wo bha 'yö- -nu -ta zë, kë "dhü kö -wo sa, kö -wo bhɛ -ya kö -yö ziö
-blɛɛsü -bha -ta.
3 "Kɛɛ ɲya 'to ka -zë 'ka -bha -bha kö -wʊ -nu 'a ka ŋklang -kë 'ka bha
ɲwa 'ka -gbeng yaya ɲgban "kan ka -bha, ɲwa ka -ta zë, 'ka -kë "slüüslü
'dhang 'ka- bho- "dhiü bha- -wɔn 'gü.
4 ɖDhɛ 'ö "dhü -ka 'to -kplü -sü 'ka n -bha, kö 'a 'to 'pö -kplü -sü 'ka ka
-bha (kö kwa -wʊ -yö kë do). Ka- 'wɔn -dɔ ɖhɛ "dhü -gbeng 'ö ɲya "kan ö
-dhü -bha 'yaa ɲmɔɔ- -bha 'zü kö -yö bha ö -dɪ -ta. -Kɔ do bha- 'gü 'kii 'to
-kplü -sü 'ka n -bha, kö 'ka kë ɖhɛ "dhü -gbeng 'ö ɲya "kan ö -dhü -bha
ɲnë- 'dhö bha.
5 Ma ɲnë 'a ɖhɛ -drɔɔ -dhü ɖdede 'dhö, 'yö ka -zë 'ka ɖhɛ n -gbeng -nu
'dhö. 'Mɛ 'ö ɲya 'to -kplü -sü 'ka n -bha 'ö mang -dɪ 'pö n -kɔ 'dhö- -mɛ
-bha, 'ö yi -wʊ 'dhö do, -yö -dho bha ɖdedewo. -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn
-mü ɖhɛ 'kaa ɲmɔɔ- -bha kö 'ka pë 'bha kë kö n -kɔ 'yaa- 'gü.
6 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yii 'to -kplü -sü 'ka n -bha, n Dë -ya -mɛ -zuö "kpɛnng
ɖhɛ "dhü -gbeng 'ö 'yaa bha- 'dhö 'yö "kpɛa kpɔ klöngklöngdhö, 'yö 'wo-
-wlö 'wo- ɖloo pɛng "dhiü 'yö -gü.
7 "Kɛɛ ɲya kë ɖhɛ 'ka 'to -kplü -sü -zë 'ka n -bha kö kwa -wʊ -yö kë do,
kö -wʊ -nu 'a- pö ka -dhɛ bha -wo 'to ka "tʊʊdhö, pë "ʊʊ pë 'ö -dhi ka -dhɛ,
-kaa -gbadhɛ n Dë -gɔ, -yö -dho -a kë ka -dhɛ.
8 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖhɛ n Dë 'tɔ bhɔ -kɔ 'ö 'dhö, yö
-mü ɖhɛ kö 'ka kë ɖhɛ "dhü -gbeng 'ö ɲwaa- baa-, 'ö bha sië ɖdedewo
bha ɲnë- 'dhö. Yö ɲnë ɲya kë "dhü kö 'ka kë ma ŋklangdhiü 'ka ɖdedewo
"pɛɛpɛdhö.
9 Ka -dhɔ -yö n -kë 'pö ɖhɛ -kɔ 'ö n -dhɔ -yö n Dë -kë 'ka -a 'dhö. ɖDhɛ
'ö "dhü, -ka 'to -kplü -sü 'ka -dhɔ bha- -bha.
10 ɖYa kë ɖhɛ 'ka ka -zʊ kë -wʊ -nu 'a- kpɔ ka -bha bha- 'gü kö 'ka- 'gü
-wɔn kë, kö ka -kplü -sü 'ka n -bha, kö ka -dhɔ bha- "gblʊʊ -ta ɖhɛ -kɔ 'ö
mang -dɪ 'pö 'a n Dë -wʊ kun- 'ka 'ö n -dhɔ -ya -kë bha- 'dhö ɲnaa bha.
11 'Wɔn -nu bha a- -nu -pö ka -dhɛ "dhü kö zuëniidadhe 'ö n -gɔ bha
yö ɲnë -yö kë ka -gɔ 'pö, kë "dhü kö ka zuë" ɲnii -yö -da ɖdedewo -tɛkpɛ
-tɛkpɛdhö.

12 Ka -dhɔ -yö ka 'ko kë ɖhɛ -kɔ 'ö ka -dhɔ -yö n -kë 'ka bha- 'dhö. -Wʋ
'a- kpɔ ka -bha 'yö bha.
13 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ɖhɛ mɛ "taɔngdë 'ö- -dhɔ -yö mɛ -kë
'yö mɛ- ɖmɔɔ- -bha mɛ mɛ -dı nu- -wɔn 'gü. Mɛ -dhɔ -bha mɛ kë -sü -zë
"wɛɛ 'bha 'yaa ziö- 'dhɛ 'kö bha ɖnë- -ta.
14 ɖDhɛ 'ö "dhü n "taɔngdë -nu, ɖya kë ɖdhɛ -wʋ 'a- kpɔ ka -bha bha 'ka
yö ɖnë- 'gü -wɔn kë kö 'ka kë n "taɔngdë ɖdede 'ka.
15 'Maa ka 'sü 'zü ɖdhɛ ma gwëëzë -nu 'dhö, -a -gɛn -mü ɖdhɛ gwëëmi
-zë 'yaa ö dëmɛ zuëpiüwɔn -nu dɔ. "Kɛɛ ma -zë 'wɔn 'a- dɔ n Dë "gblʋʋ
"piü 'ma- ɖgban -zɔn ka -dhɛ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a ka -dhɛ n "taɔngdë
-nu bha 'yö bha.
16 "Kɛɛ 'sa ka -zë 'kii n -ya. Ma ɖnë ma -zë 'a n -kɔ -yɛ ka -bha, 'yö 'a
ka -ya kö 'a ka bɔ, kö 'ka bhɛ -së dɔ "tüng ɖgban 'gü, 'wɔn -së kë -sü waa-
-dhɔkë mɛ ɖgban "pɛpɛ 'ka -sü 'ka, kö -yö kë "dhü kö 'pë 'ö 'ka dho- -gbadhɛ
n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü bha -ya nu ka -dhɛ.
17 -Wʋ 'a- kpɔ ka -bha yö -mü ɖdhɛ kö ka -dhɔ -yö ka 'ko kë ɖdedewo.

Mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu -bha -ya 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -san 'ka -sü -dhiang 'ö Zan -ya zë

18 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'zü 'ö- pö: «"Kɛɛ ɖya kë ɖdhɛ ka -san ɖya mɛ "bhıı-
-nu kë, ka -zʋ -yö -bö ɖdhɛ ma ɖnë n -san -ya -nu -kë -blɛɛsü.
19 ɖYa kë 'nu ɖdhɛ ka -tosɛa -kë ɖdhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ- -nu 'dhö, kö
ka -dhɔ -dho -a -nu kë, -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'mɛ 'kö wɛng- -nu 'wo bɔ -a -nu
-dhɔ -ya -nu -kë. "Kɛɛ ka 'sü 'a- wo 'a ka -ya -dı -ta, 'a ka -kan -a -nu -bha,
'ö kɛng- -nu ka -wʋ 'yaa do 'zü bha ka -san -ya -nu -kë yö ɖnë- -wɔn 'gü.
20 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -wʋ 'a- pö ka -dhɛ 'a- pö ɖdhɛ gwëëmi 'bha
-bha 'bha fië- 'yaa 'dhö ö dëmɛ 'ka bha ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ yö ɖnë- 'ka. ɖYa
kë ɖdhɛ ɖwa n -wëëdhɛ bho kö -yö kë ka "yaan ɖdhɛ -wo -dho ka -wëëdhɛ
bho 'pö. ɖYa kë ɖdhɛ ɖwa 'dhang bho n -wʋ "dhiü kö -wo -dho 'dhang bho
'pö ka -bha "dhiü.
21 "Kɛɛ -wo -dho 'wɔn -nu bha- ɖgban "pɛpɛ kë ka 'ka "dhü ma ɖnë n
-wɔn 'gü, -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'mɛ 'ö n bɔ bha 'waa- -dɔ.
22 'Sa ɖya kë ɖdhɛ 'mii nu 'nu kö 'a dhiang zë- -nu -dhɛ, kö za 'yaa- -nu
-bha. "Kɛɛ 'ma nu 'ma dhiang zë- -nu -dhɛ. ɖYa kë ɖdhɛ 'wii 'dhang bho n
"dhiü kö za -ya -nu -bha.
23 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ɖdhɛ 'mɛ 'ö n -san -ya -kë kö n Dë -san
-ya -kë.
24 ɖYa kë ɖdhɛ 'wɔn -nu 'ö mɛ 'bha 'yii- suu kë do bha 'mii yö ɖnë- 'bha
kë 'nu -a -nu kpö 'gü kö- -nu "yan- -da -dhɛ 'gü, kö za 'yaa- -nu -bha. "Kɛɛ
-a -nu "yan ɖya -da -dhɛ 'gü, ɖwa -ya mü 'zü yaa n Dë yi -san ɖyaa- -nu kë,
ɖya kë "dhü kö- -nu -dha za bha- -gɔ -dhɛ 'bhaa 'dhö.
25 "Kɛɛ -yö -kë "dhü kö 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ
'wo- pö wo 'dhang -bho "dhiü bha- 'gü ɖdhɛ:

‹N -san -ya -nu -kë "wɛɛwɛɛ -a -gɛn 'bhaa 'dhö› bha ɖnë- 'gü -wɔn -yö kë.

26-27 ɖDhɛ 'ö -kë ɖdhɛ ka -gun n "piü yë ya- zübhodhɛ 'gü bha 'ma 'dho,
tɛanwɔn pö 'Nii- 'ö go n Dë "piü bha- -dho -a -gbadhɛ -gɔ kö -ya bɔ ka -dhɛ
kö -yö ka -ta 'kun kö -yö n -dhiang zë ka -dhɛ. Kö kaa -dı 'pö 'ka- "sɛɛdhɛ
kë n -bha.»

16

1 'Yö Yesu -ya pö 'zü ö -bha ̀klang -nu -dhɛ 'ö- pö: «A- -pö ka -dhɛ "dhʊ̈
kö ka -zʊ ̀në -yö -gɒan ka -bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'gü, kö 'ka 'dho
"kan- -wʊ -bha.
2 A- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ -wo -dho ka -gɛn -naa 'kpɔ Zuifö -nu -bha -yakwëë
-kë 'gü -kɔ -nu 'gü. "Tʊ̈ng 'bha -zian -dho ̀loo 'ö 'wo ka zë, 'ö 'mɛ 'wo ka
zë sië "dhʊ̈ bha 'ö -kë -nu 'gü ̀dhɛ -wo Atanna -dhɔ ̀në- kë sië bha.
3 -A -kë "dhʊ̈ -gɛn -mü ̀dhɛ 'wii n Dë dɔ, 'wii n dɔ.
4 -A pö 'a- wo sië ka -dhɛ "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ kö 'wo- kë sië ka 'ka
"dhʊ̈ "tʊ̈ng 'ö- 'gü, kö- 'wɔn 'ya 'dho ka 'kɔn. 'Mii- pö 'ö- wo ka -dhɛ zü bho
-yi 'ka bha- -gɛn -mü ̀dhɛ kö a -tun ka "piʊ̈ yö.
5 "Kɛɛ -a "tʊ̈ng ̀ya ̀loo kö 'a 'dho 'mɛ 'ö n bɔ bha- -dhɛ 'gü. 'Sa mɛ 'bha
kö yöö n dhɛɛ" "kpɔ ka kpö 'gü ̀dhɛ «n Dëmɛ, i -dho 'mɛ?» 'yaa 'dhö.
6 "Kɛɛ a- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ -a pö 'a- wo ka -dhɛ "dhʊ̈ bha ̀në -wëë bɔ sië ka
-ta.
7 "Kɛɛ 'sa kö tɛanwɔn ̀në 'a- pö. -Yö -së ka -bha 'ka kö 'a 'dho, -a -gɛn
-mü ̀dhɛ kö 'mii 'dho, 'mɛ 'ö dho ka -zʊ -gɒan bha 'yii 'dho nu, "kɛɛ ̀ya
kë ̀dhɛ 'ma 'dho 'yö 'a- bɔ ka -dhɛ.»

'Nii- "slʊ̈vslʊ̈ 'ö Atanna dho- bɔ -a këwɔn -nu -dhiang 'ö Yesu -ya zë 'ö Zan -ya pö

8 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Ka -zʊ -gɒan -mɛ 'ö "dhʊ̈ bha ̀në ̀ya nu,
'yö dho 'wɔn yaa 'ö "kpʊngtaamɛ -nu -wa -kë bha- -zɔn -nu -dhɛ 'kpakpadhö
'yö 'wo- dɔ. 'Yö tɛanwɔn 'dhö Atanna "piʊ̈ 'klɔɔ- 'ö- 'gü, -a pö 'ö- wo ̀dhɛ
za -ya -nu -bha bha- -wɔn 'gü bha, waa za bha 'ö dho- -nu zë 'klɔɔ- 'ö- -bha
bha 'yö 'wo- dɔ 'pö.
9 'Yö 'wo- 'wɔn dɔ ̀dhɛ -a pö 'ö Atanna -ya wo ̀dhɛ za -ya -nu -bha bha-
'klɔɔ- -mü 'dhang 'ö 'wii- bho n "dhiʊ̈ bha ̀në- 'ka.
10 'Yö 'wo- 'wɔn dɔ 'zü ̀dhɛ tɛanwɔn -kë Atanna "piʊ̈ -sü bha- 'klɔɔ- -mü
nu 'a- wo 'ö 'wii- dɔ ̀dhɛ n Dë Atanna ̀në n bɔ, 'ö maa n yee kë kö 'a 'dho,
"kɛɛ 'ö 'dho 'ö maa- wo bha 'wii 'dho n yö 'zü bha ̀në- 'ka.
11 'Yö 'wo- 'wɔn dɔ ̀dhɛ za 'ö dho- -nu zë kö 'wii 'dhang bho n "dhiʊ̈ bha-
'klɔɔ- -mü ̀dhɛ Sɔtraan 'ö -gblüdë 'ka "kpʊng ̀taa, 'ö 'wo bɔ- 'ka bha za
̀yaa- zë 'nu ('yö 'wo- 'wɔn dɔ ̀dhɛ 'dhang -bho n "dhiʊ̈ -sü -dɪ doseng ̀në
̀sɔng bho mɛ -bha Atanna wëëdhö).»
12 'Yö- pö: «Ka ̀klang -kë 'ka -wɔn 'gbɛ ̀dede -yö n -gɔ, "kɛɛ 'kii 'dho
̀mɔɔ- ̀gban -kwɛɛ 'sü -sü bha "tʊ̈ng ya- 'gü.
13 "Kɛɛ ka -zʊ -gban -mɛ 'ö -kë tɛanwɔn pö 'Nii- 'ka bha ̀në ̀ya nu, 'yö
dho zun ka -dhɛ "dhiʊ̈, 'yö tɛanwɔn suu ̀gban "pɛpɛ 'do 'do -zɔn ka -dhɛ.
'Yii 'dho ö -dɪ 'gü -dhiang zë ka -dhɛ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'yaa ö -dɪ -gɔ. 'Wɔn
-nu 'ö- ma n -ta, waa- 'wɔn -nu 'ö dho kë -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha ̀në 'ö dho
ka ̀klang kë- 'ka.
14 Yö ̀në dho n 'tɔ bhɔ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ ma ̀në 'a dho n -wʊ 'kpɔ- -bha
kö -yö nu- pö ka -dhɛ.
15 'Yö- pö: «N Dë ̀slɔɔpë "pɛpɛ ̀gban -yö ma ̀në n -bha 'ka. Yö ̀në-
-wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̀dhɛ -wʊ 'a dho- 'kpɔ- -bha ̀në 'ö dho- pö ka
-dhɛ.»

-Wëë 'ö dho "gla ̀niidadhe 'gü Yesu -bha ̀klang -nu -gɔ -a -dhiang 'ö- zë 'ö Zan -ya pö

16 'Yö 'go mü 'zü 'ö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-A "tʊ̈ng 'yaa ̀gblɛɛn 'zü kö ka
"yan -yö ̀fië n 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ (maa 'dho n Dë "piʊ̈). Kö "tʊ̈ng 'në
'bha ̀ya ziö 'zü kö 'ka "yan -dee 'bha -kpan n -bha.

17 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü, 'yö- -bha ̀klang -nu bha- mɛ 'bha -nu 'wo -ya
wo 'ko dhɛɛ" 'kpɔ -sü -bha 'wo- pö: «'Yö ̀yaa- pö ̀ni kö -ya -pö ̀dhɛ 'zü
«-a "tüng 'yaa ̀gblɛɛn 'zü kö ka "yan -yö ̀fië n 'ka, kö "tüng 'në 'bha ̀ya
ziö 'zü kö 'ka n yö -deewo», "ɛɛn «maa 'dho n Dë "piü» -zë 'klɔɔ- ̀në -më
'ka?
18 "Tüng 'në kö "wɪ sië- 'ka ya -më "tüng -mü 'yö 'yaa- 'gü ma ya?»
19 'Yö Yesu -ya 'wɔn dɔ ̀dhɛ -ya -nu "piü ̀dhɛ 'wo ö dhɛɛ" 'kpɔ. ̀Dhɛ 'ö
̀yaa- 'wɔn dɔ "dhü 'yö- -nu dhɛɛ" 'kpɔ 'ö- pö: «-A pö 'a- wo ka -dhɛ ̀dhɛ
-a "tüng 'yaa ̀gblɛɛn 'zü kö ka "yan -yö ̀fië n 'ka, kö ̀ya 'go mü kö "tüng
'në 'bha ̀ya ziö kö 'ka n yö -deewo bha ̀në- 'ka ka 'ko -nu dhɛɛ" 'kpɔ sië-
'ka bha -ee?
20 'Yö- pö: «A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ ('ma ga yi 'ö- 'ka) ka -dho
"gbʋ bɔ 'ö 'ka -wëë -wʋ ̀gban suu kpɔ, kö "kpʋngtaamɛ -nu -zë -wo wo
"dhia bho sië. Ka zuë" "dhiü -dho "tɛɛ, "kɛɛ ka -bha zuëdhiütɛɛ bha 'yö
-dho "gla ka -gɔ ̀niidadhe 'gü.
21 -Yö kë ka "yaan ̀dhɛ dhebhɔ 'ö- 'në yö "tüng ̀ya ̀loo, -a zuë" "dhiü
-yö -tɛɛ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö yöö ziö "tüng "gbɪı- do 'gü. "Kɛɛ ̀ya bo 'në
yö -sü 'ka 'yö- ̀nii -yö -da, -a "tüng 'dhɛ 'kö bha- 'gü kö- -zʋ ̀ya bhɔ sëë 'ö-
bho bha- 'ka 'ö mɛbhɪıdhe -dhü do 'ö -da "kpʋng ̀taa bha- -wɔn 'gü.
22 -Kɔ do bha ̀në ka zuë" 'dhö ̀gbaɔn sië- 'ka "tüng ya- 'gü, "kɛɛ a -dho
ka yö 'zü -deewo (kö 'ma 'go ga 'gü 'ma -bö), 'yö ka zuë" ̀nii -yö -da. -A
zuëniidadhe 'dhɛ 'kö bha mɛ 'bha -kɔ 'yii 'dho ̀mɔɔ- -sü ka -gɔ -sü -bha.
23 -A yi 'ö bha ̀ya ̀loo yi 'ö 'ka, 'kii 'dho n dhɛɛ" 'kpɔ 'wɔn "wɛɛ 'bha 'ka
'zü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ -a yi 'ö bha- 'ka,
pë "pɛpɛ ka dho- -gbadhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü, -yö -dho -a kë ka -dhɛ.
24 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ ('ö go ka -da n ̀keng- -yi -bha)
'ö dho 'ö zun- 'ka ̀dɛɛ -bha, 'kii pë -gbadhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü do, "kɛɛ -a
"tüng ̀ya ̀loo ̀tɔn kö 'ka pë -gbadhɛ kö -ya kë ka -dhɛ (kö ka zuë" 'ya
'dho 'to ̀taama 'wɔn 'bha 'gü,) "kɛɛ kö ka ̀nii -yö -da -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö.»

Yesu -kɔ -ziö "kpʋngtaadhɛ -gɔ -sü -dhiang 'ö- zë 'ö Zan -ya pö

25 'Yö 'go mü 'zü 'ö- pö: «'Sa 'wɔn -nu bha a- ̀gban -dhiang -zë ka -dhɛ
"gwënng 'gü, "kɛɛ -a "tüng -dho ̀loo 'ö 'a bo "gwënng -da ka -dhɛ -sü 'ka,
'ö 'wɔn -nu 'wo -gban n Dë -bha bha 'a- -dhiang -ta -pʋ ka -dhɛ -së 'ka
'kpakpadhö.
26 -A yi 'ö bha ̀ya ̀loo, ka -dho pë -gbadhɛ n Dë -gɔ n 'tɔ 'gü. 'Sa 'mii
'dho- pö ka -dhɛ ̀dhɛ a -dho bhɛa"- -dhɛ ka -bha 'ka,
27 -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka -dhɔ -yö yöö ̀dede -a -kë n -dhɔ 'ö ka -kë 'ö 'ka
'dhang bho- "dhiü ̀dhɛ yö ̀në n bɔ bha- -wɔn 'gü.
28 A- pö ka -dhɛ tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ a -go n Dë ̀në- "piü 'yö 'a nu "kpʋng
̀taa yö, maa 'go 'zü "kpʋng ̀taa yö kö 'a 'dho n Dë do bha ̀në- "piü.»
29 'Yö- -bha ̀klang -nu 'wo- pö- -dhɛ: «-A -ga bha! I bo 'i- wo dhiang -zë
yi -dhɛ "gwënng 'gü -sü 'ka 'i- zë sië "puu 'ka -së 'ka bha,
30 'ya- 'wɔn dɔ ̀tɔn ̀dhɛ bhi -zë dhɛɛ" 'kpɔ -mɛ -zian 'yaa -mü i 'ka; -a
-gɛn -mü ̀dhɛ 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'yaa -bin -sü 'ka i -gɔ. Yö ̀në- -wɔn 'gü
'yö 'yi- dɔ ̀dhɛ i -go Atanna "piü tɛan- ̀dede 'ka.»
31 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Ka 'dhang bho- "dhiü ̀tɔn -ee?»
32 'Yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, -a "tüng -yö nu sië 'ö ̀ya ̀loo -zianwo 'ö 'ka dho
"kan n -zü 'kwëë- 'ka n to n do 'ka, 'ö 'ka dho ka -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü 'do 'do
'ka. "Kɛɛ 'kö 'zü kaa- kë "dhü, 'mii 'dho 'to n do 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ n Dë
-yö n "piü.

33 'Wɔn -nu bha a- -nu -pö ka -dhɛ "dhü kö ka zuë" ̀në -yö 'waanu
kwɛng- -nu kwa -bha -kë 'ko "piü -sü bha- 'gü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka -dho
sëë bho ̀dedewo "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü, "kɛɛ -ka ka faan dɔ, n -kɔ ̀ya ziö
"kpʋngtaadhɛ -gɔ.»

17

Yesu -bha -bhɛa ö -bha ̀klang -nu -wɔn 'gü -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̀Dhɛ 'ö Yesu ̀ya ö bo- pö "dhü -sü 'ka, 'yö ö "yan "dhiü ̀wlü dhang-
'gü 'ö ̀bhɛa Atanna -dhɛ 'ö- pö: «N Dë, -a "tʋ̀ng bha ̀ya ̀loo, -bhö ma 'a
i Gbö 'ka bha n 'tɔ bhɔ kö mang -dı 'pö 'a i 'tɔ bhɔ!
2 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -kɔ -ziö mɛbhııdhe ̀gban "pɛpɛ -gɔ -sü -faan 'i- nu
n -dhɛ bha, i- -kë "dhü kö 'a ̀sii 'ö 'yaa yën ̀në- nu mɛ "pɛpɛ 'i- -nu nu n
-dhɛ bha- -nu -dhɛ.
3 "Kɛɛ 'sa kö ̀sii 'ö 'yaa yën "dhü bha- -nu -a -nu -dhɛ -kɔ 'ö 'dhö yö mü
̀dhɛ kö 'mɛ 'wo "dhü bha -wo bhi 'ö 'i -kë Atanna doseng 'ö 'dhö -a 'ka bha
bhi ̀në i dɔ, kö -wo mang Yesu Klisi -mɛ 'i n bɔ bha n dɔ 'pö.
4 Nu 'a- wo "kpʋng ̀taa yö bha 'ma i 'tɔ bhɔ, yë 'i- nu n -dhɛ kö 'a- kë
bha 'ma- ̀gban kë 'ma- -gɔ dɔ.
5 ̀Dhɛ 'ö "dhü, n Dë, 'tɔbhɔdhe 'ö gun n -gɔ -blɛɛsü i "sɔɔ kö "sɛ 'yaa 'dhö
bha, -bhö -a nu n -dhɛ 'zü -deewo ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö.
6 'Mɛ 'i- -nu sü "kpʋngtaamɛ -nu kpö 'gü 'i- nu n -dhɛ bha, 'ma i dɔ -kɔ
̀gban pö- -nu -dhɛ. 'Mɛ 'wo "dhü bha -wo -gun i -bha 'ka -blɛɛsü, 'yö 'i-
-nu nu n -dhɛ, -wo i -wʋ bha- ̀bhlëë -ya -sü 'ka 'pö.
7 ̀Waa- 'wɔn dɔ ̀taamasü ya- 'gü ̀dhɛ pë "pɛpɛ 'a- -ta -pʋ -nu -dhɛ bha,
-wo -go bhi ̀në i 'gü, bhi ̀në 'i n ̀draan- -bha.
8 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ -wʋ "pɛpɛ 'i- kpɔ n -bha bha
̀në 'a- -nu ̀klang -kë 'ka, 'yö 'wo 'dhang bho- "dhiü. -A -kë "dhü -sü bha-
'gü, -wa 'wɔn dɔ -sü 'ka 'kpakpadhö ̀dhɛ bhi ̀në 'a go i 'gü, ̀dhɛ bhi ̀në
'i n bɔ.
9 'Mɛ 'wo "dhü bha a -bhɛa i -dhɛ wo ̀në- -nu -wɔn 'gü. 'Mii bhɛa" i -dhɛ
mɛ "wɛɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'wo to bha- -nu 'bha -wɔn 'gü kö 'yii kë 'mɛ 'kö 'i- nu n
-dhɛ bha- -nu 'ka; -a -gɛn -mü ̀dhɛ -wo bhi ̀në i -bha 'ka.
10 i- 'wɔn dɔ ̀dhɛ koo- pë -yö do, i -bha pë -zë kö n -bha -mü, "ɛɛn 'pë 'ö
n -bha 'ka 'pö kö -yö i -bha 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ma mɛdhɛ 'bhü 'dhö
-wo -sü 'ka -a -nu -bha bha 'yö bha.
11 i- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ 'go ̀në maa- wo "kpʋng ̀taa yö kö 'a nu i "piü bha,
"kɛɛ wo -zë -wo yö. ̀Dhɛ 'ö "dhü, n Dë "slüüslü, -bhö -a -nu -maa kë
'gügbııdhɛ 'ö- -naa 'yaa 'dhö 'ö i 'tɔ 'gü bha- 'ka. 'Sa 'tɔ do 'ö "dhü bha ̀në
'i- nu n -dhɛ 'pö, "kɛɛ -bhö -a kë "dhü kö -wo kë do 'pö ̀dhɛ kwɛng 'ko do
-kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö.
12 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̀dhɛ "tʋ̀ng 'a gun- 'ka- -nu "piü "kpʋng
̀taa bha, ma ̀në 'a gun- -nu -maa kë sië i 'tɔ 'gü. 'Ö 'a n -zʋ -kë mɛ 'dhɛ
'kö 'i- n -dhɛ bha- -nu "piü 'ö- mɛ do -zian 'yii ̀dhɛng, kö 'yii kë mɛ 'dhɛ
'kö- -bha gun -bɛn zë -sü 'ka i -wʋ 'gü ̀dhɛ -yö -dho kë "dhü, kë "dhü kö
'pë 'ö i -wʋ -ya pö -a 'gü -wɔn -yö kë bha- 'ka.
13 ̀Dhɛ 'ö "dhü -a "tʋ̀ng ̀ya ̀loo kö 'a nu i "piü, "kɛɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ
a -tun "kpʋng ̀taa bha, a- -pö i -dhɛ "dhü yö ̀në- 'gü kë "dhü kö ma
zuëniidadhe -yö kë- -nu -gɔ kô- -nu zuë" ̀nii -yö -da -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö, kö-
"piü 'ya 'dho 'to.

14 I -wʋ bha ̱në 'a- "dhiʋ̈ ̱loo- -nu -bha 'yö 'wo 'dhang bho- "dhiʋ̈ 'yö- -nu -san 'dhö "kpʋngtaamɛ -nu -kë, ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ yaa "kpʋngtaamɛ -nu 'yaa do, 'ö woo -dɪ 'pö 'waa ̱dhɛ -a -nu 'dhö 'zü bha- -wɔn 'gü.
15 'Mii bhɛa" i -dhɛ kö 'i- -nu bho "kpʋng ̱taa yö, "kɛɛ kö 'i- -nu -maa ̱në- kë mɛ yaa bha- -gɔ.
16 'Waa "kpʋngtaadhɛ -bha 'ka 'zü ̱dhɛ 'maa "kpʋngtaadhɛ -bha 'ka 'pö -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö.
17 -Bhö dɔ "gbɪɪ- yö ̱në- -wɔn 'gü, n Dë, kö 'i- -nu "zu i -bha tɛanwɔn bha- 'ka kö -wo kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈. Tɛanwɔn bha yö -mü i -wʋ ̱në- 'ka, (kö i -wʋ bha 'i- -ta "pʋ- -nu -dhɛ kö -yö kë- -nu -ya i -bha -ya 'gü -kɔ 'ka).
18 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'i n bɔ -kɔ do 'ö- 'gü "kpʋng ̱taa bha, mang -dɪ 'pö 'ma- -nu bɔ -kɔ do bha- 'gü.
19 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a n -dɪ nu i -dhɛ -a -nu -wɔn 'gü bha 'yö bha, kë "dhʋ̈ kö woo -dɪ 'pö -wo kë i -bha 'ka ̱dedewo 'kpakpadhö.
20 ̱Ya kë "dhʋ̈ kö 'mii bhɛa" i -dhɛ woo do -a -nu -wɔn 'gü, kö a -bhɛa i -dhɛ 'pö mɛ "pɛpɛ 'ö 'mɛ 'wo bha 'wo dho n -dhiang zë- -nu -dhɛ, 'ö 'wo dho 'dhang bho- "dhiʋ̈ -a -nu -wʋ "dhiʋ̈ bha ̱në- ̱gban "pɛpɛ -wɔn 'gü bha do.
21 Kë "dhʋ̈ kö -a -nu ̱gban "pɛpɛ -wo kë do ̱dhɛ -kɔ 'ö kwɛng 'ko ko "kʋʋ- -bha bha- 'dhö kö -wo 'to -kplü -sü 'ka ko -bha kpɛnngkpɛnngdhö, kë "dhʋ̈ kö "kpʋngtaamɛ -nu -wo 'dhang bho- "dhiʋ̈ ̱dhɛ bhi ̱në 'i n bɔ tɛan- 'ka.
22 'Tɔbhɔdhe 'i- nu n -dhɛ bha 'ma- nu- -nu -dhɛ 'pö, kë "dhʋ̈ kö -wo kë do ̱dhɛ kwɛng 'ko do -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö.
23 Kö 'a kë- -nu 'gü ̱dhɛ 'i n 'gü -kɔ 'ö 'gü bha- 'dhö kö -a -nu -bha kë do -sü "piʋ̈ 'ya 'dho 'to. Kë "dhʋ̈ kö "kpʋngtaamɛ -nu -wo 'dhang bho- "dhiʋ̈ ̱dhɛ bhi ̱në 'i n bɔ, ̱dhɛ -a -nu -dhɔ -yö i -kë 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ö n -dhɔ -yö i kë- 'ka bha- 'dhö.
24 ̱Dhɛ 'ö "dhʋ̈, n Dë, bhi ̱në 'i- -nu nu n -dhɛ. 'Wɔn 'ö n 'gü -wɔn 'ka -yö -mü ̱dhɛ kö -dhɛ 'a dho kë- 'gü bha -wo kë mü 'pö, kö 'tɔbhɔdhe 'i- nu n -dhɛ n -dhɔ 'ö i -kë kö 'bhii "kpʋngtaadhɛ -da ̱kö -a -wɔn 'gü bha -wa -dhɛ yö.
25 N Dë Atanna, bhi 'ö 'bhaa 'kpɔ tɛanwɔn 'ka, 'ö pö 'aa i -bha bha "kpʋngtaamɛ -nu ̱në 'waa i dɔ, "kɛɛ ma -zë a i -dɔ, 'mɛ 'wo ya 'pö -wa 'wɔn -dɔ ̱dhɛ bhi ̱në 'i n bɔ.
26 'Ma i -wɔn -ta "pʋ- -nu -dhɛ "pɛpɛdhö, "kɛɛ a -tun 'zü -a -ta "pʋ- -nu -dhɛ, kë "dhʋ̈ kö n -dhɔ 'dhö i -kë -kɔ do 'ö- 'gü bha n -dhɔ -ya -nu kë 'pö -kɔ do bha- 'gü, kö 'a kë- -nu zuë" 'gü "tʋ̈ng ̱gban 'gü.

18

-Kɔ 'wo Yesu kun- 'ka -a -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 26,47-56; Makö 14,43-50; Dhukö 22,47-53)

1 ̱Dhɛ 'ö Yesu ̱ya ö bo -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö waa- -bha ̱klang -nu 'wo -ziö 'wo dho 'wo "yi 'wo- Sedrɔn -kë bha- -kan, 'yö 'wo dho- ̱taama. "Dhü -bhlaa 'bha -yö -gun -dhɛ bha- 'gü, 'yö 'wo dho- 'gü.
2 -Dhɛ 'wo dho- 'gü "dhʋ̈ bha- -dhɛ -gun Zuda 'ö -da -dhɛ pë "piʋ̈ bha- "yaan, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʋ̈ kö waa- -bha ̱klang -nu ̱wa 'dho mü -blɛɛsü wo -nu wo.
3 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha waa- Yesu -nu ̱wa 'dho "dhʋ̈, 'yö Zuda -dɪ 'pö 'ö -ziö 'ö dho mü, waa- Wlɔmö "sɔdha -nu, waa- "yan -to Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu, waa- 'mɛ 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Fadhizɪɛn -nu

'wo- -nu bɔ kö -wo Yesu 'kun bha- -nu kpö 'kpii- bha- 'dhö. Kö -dhangbha
-nu, "sɔng -nu waa- 'ko -zë 'ka -kwɛɛ -nu -wa -nu -gɔ.
4 'Ö gun "dhü kö 'wɔn 'ö nu sië- këwɔn 'gü bha- ɓgban -naa -yö Yesu -zë
"yaan. ɓDhɛ 'ö ɓyaa- -nu yö kö -wo nu sië, 'yö go ö -bha ɓklang -nu kpö
'gü 'ö dho- -nu "dhiü -gɔ, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'De ɓnë 'ka- mɔɔ- sië?»
5 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha- yö.»
'Yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ɛɛ! Kö ma ɓnɛ 'sa.»
'Ö "dhü bha kö Zuda 'ö -da -dhɛ pë "piü bha -ya -nu kpö 'gü mü.
6 ɓDhɛ Yesu ɓya ö bo- -pö -nu -dhɛ -sü 'ka ɓdhɛ «kö ma ɓnë 'ka n mɔɔ-
sië bha», 'yö 'wo go- -bha wo zun wo zü 'ka.
7 'Yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'zü 'bha wo 'ö- pö: «A- pö de ɓnë 'ka- mɔɔ- sië?» 'Yö
'wo- pö: «Yi- -pö Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha.»
8 ɓDhɛ 'ö ɓwaa- pö "dhü 'yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «'Ma- pö ka -dhɛ 'nu
ɓdhɛ ma ɓnë 'wo n -dhɛ "dhü, 'ö ɓya kë ɓdhɛ 'ka ma ɓnë n mɔɔ- sië -zë wo
kö -ka ka kwaa- 'mɛ 'kö 'wo ya- -nu -zü kö wo -zë -wo 'dho.»
9 -Wʊ 'ö Yesu -ya pö kö -yö bhɛa" sië Atanna -dhɛ 'ö- pö: «N Dë, 'i mɛ
"pɛpɛ 'ö- nu n -dhɛ -a 'bha 'gü 'yii see- n -kɔ -ta bha- 'gü -wɔn kë -kɔ ɓnë
gun bha.»
10 'Ö gun "dhü kö- -bha ɓklang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Simɔ Piɛdhö
bha -siang ga do -ya -gɔ. 'Yö- bho ö -kpee 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ
'kpii- -bha gwëëmí zɔn- 'ka "wɛ "bɛidhö, 'yö- -kɔ -së 'gü "tʊ kpö bho- 'ka
mü. 'Mɛ 'wo- "tʊ kpö bho 'mü "dhü bha -wa -dhɛ Masiusö.
11 "Kɛɛ ɓdhɛ 'ö Piɛdhö ɓyaa- kë "dhü 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Piɛdhö, i
-bha -dhaa bha- -da -kpee 'gü! -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ɓdhɛ -a
-dhɛa -bha ɓdhɛ saan" 'ö n Dë "piü ɓdhɛ 'a- wo bha 'a- wo.

Yesu -bha -dho Anö -kuu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë.

12 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö "sɔdha kpö 'wo nu bha waa- -nu -gɔmɛ waa-
"yan -to Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu 'ö Zuifö -nu -wa bɔ bha 'wo Yesu
kun, 'yö 'wo- -lö.
13 ɓDhɛ ɓwa bo- -lö -sü 'ka, mɛ -blɛɛsü 'wo dho- 'ka- -kuu "dhiü bha -wa
-dhɛ Anö (yö ɓnë gun "saabhomɛ 'kpii- ziisü 'ka "tʊ̈ng bha- 'gü). 'Ö gun
"dhü -kwɛ bha- -ta kö Kaifö ɓnë Atanna -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ka, 'yö Anö
-zë 'dhu -yö gun Kaifö bha- -gɔ.
14 'Sa Kaifö bha ɓnë kë- pö kö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu ɓwa ɓloo 'ko -ta 'ö- pö
ɓdhɛ: «Mɛ doseng -ga "sɛ 'gü -mɛ ɓgban "pɛpɛ -wɔn 'gü -sü -zë fië- -dhö
mɛ ɓgban 'gü see- -sü -bha» bha.

Piɛdhö -bha Yesu -wɔn zaɔ- -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 26,69-70; Makö 14,66-68; Dhukö 22,55-57)

15 ɓDhɛ 'ö ɓwa Yesu 'kun 'wo dho sië- 'ka, 'yö Simɔ Piɛdhö waa- -bha
ɓklang -nu bha- mɛ "wɛɛ do -wo -ziö 'wo dho- ɓkeng-. 'Ö gun "dhü kö
"saabhomɛ 'kpii- bha -ya -bha ɓklang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'ö waa- Piɛdhö 'wo
dho- ɓkeng- bha- -dɔ. ɓDhɛ 'ö ɓwa 'dho ɓwa ɓloo "saabhomɛ 'kpii- bha-
-gɔ "kwɛandhö, 'yö ɓklangdhiü "wɛɛ do 'dhɛ 'ö bha waa- Yesu -zë 'wo -da
"kwɛandhɛ yaan- bha -dhɛ ɓdede 'gü wo "kwëë.
16 'Yö Piɛdhö -zë 'ö to "kwɛandhɛ bha- "dhi -wo -dhɛ 'gü "kpɛnng. 'Yö- mɛ
'dhɛ waa- Yesu 'wo -da "kwɛandhɛ yaan- -bha, 'ö gun "saabhomɛ -nu -gɔmɛ
dɔ -mɛ 'ka bha 'ö dho "kpan "dhiü, -da "kwɛandhö -dhɛ 'gü, 'yö dhiang zë
dhebhɔ 'ö gun 'kɔdhi -maa kë sië bha- -dhɛ, 'yö Piɛdhö -da 'kɔɔdhö.

17 ̀Dhɛ 'ö Piɛdhö gun -da sië 'kɔɔdhö, 'yö dhebhɔ bha 'ö Piɛdhö dhɛɛ"
kpɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'wo- kun ya- -bha ̀klang -nu bha- mɛ do 'yaa -mü i 'ka
"wɛ -ee?» 'Yö Piɛdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Aa! ̀Iin "dhɛ! -A -bha pë
'bha -pë 'bha 'yaa -mü n 'ka!»

18 'Ö gun "dhü kö gwëëzë -nu waa- 'mɛ 'wo- -nu bɔ bha ̀wa pɛng -ya
'dhuëngtadhɛ bha- 'gü kö -wo dɔ sië- -bha. -A kë 'wo- wo "dhü bha- -gɛn
-mü ̀dhɛ 'ö gun "dhü "tüng bha- 'gü kö "nɛnɛ -yö ziö sië. 'Yö Piɛdhö -yö
dho 'pö -dɔ pɛng -bha -dhɛ 'gü -a -nu "piü mü.

"Saabhomɛ -nu -gɔmɛ -bha Yesu dhɛɛ" 'ö- kpɔ -a -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 26,59-66; Makö 14,55-64; Dhukö 22,66-71)

19 ̀Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̀ya kë "dhü, 'yö Anö 'ö gun "saabhomɛ -nu -gɔmɛ
zii 'ka bha 'ö Yesu dhɛɛ" kpɔ -a -bha ̀klang -nu 'waa- -bha mɛ draan- -kɔ
-nu -wɔn 'ka.

20 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «"Tüng "pɛpɛ 'a gun mɛ ̀klang kë sië- 'ka
'maa gun- 'bha kë sië -gblɛn 'kpɔ 'gü, a -gun ̀gban kë sië Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ -nu "ɛɛn -a -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ ̀në- 'gü, 'ö 'a
dhiang zë mɛ ̀gban "pɛpɛ wëëdhö kö Zuifö -nu ̀wa bho 'ko -ta, 'ö dhiang
-nu 'a- zë 'mii- 'bha zë -gblɛn 'kpɔ 'gü.

21 ̀Dhɛ 'ö "dhü, ma -zë n dhɛɛ" 'kpɔ -dhɛ 'yaa- -bha. 'Mɛ 'wo gun wo "tʋ
'to sië n -wʋ -bha bha ̀në -bhö -a -nu dhɛɛ" 'kpɔ, 'pë 'a- pö- -nu -dhɛ -ya
-nu "yaan.»

22 Dhiang bha -yö -to Yesu "dhi 'yö "yan -to Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ
-nu bha- mɛ do 'bha 'ö gun mü bha 'ö- -gɔ -ma, 'yö- pö- -dhɛ: «I dhiang -yɔ
-bɔ "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- -gɔ -kɔ ̀në bha -ee?»

23 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «Dhiang 'a- zë ya- -mɛɛ ̀në dhiang yaa 'ka? -A
'dhɛ 'ö dhiang yaa 'ka -a pö n -dhɛ. 'Ö ̀ya kë 'zü ̀dhɛ 'mii dhiang yaa zë
kö n -gɔ 'i- -ma ya- -ma -gɛn -mü -më 'ka?»

24 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Anö -yö Yesu to -lö -sü 'ka "dhü 'yö- bɔ
"saabhomɛ 'kpii- 'wo- Kaifö -kë bha- -dhɛ.

(Matiö 26,71-75; Makö 14,69-72; Dhukö 22,58-62)

25 "Tüng 'wo gun- kë sië- 'ka "dhü bha kö Piɛdhö -yö dɔ sië pɛng -bha
mü. 'Yö 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Bhii -dɪ 'pö 'mɛ 'ö ya- -bha ̀klang -nu
bha- mɛ do 'yaa -mü i 'ka nu "wɛ -ee?»
'Yö- ̀zaɔ 'zü 'ö- pö: «'Mɛ bha- -bha mɛ 'bha 'yaa -mü n 'ka tongtongdhö!»

26 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -bha gwëëzë -nu bha-
mɛ do 'ö -kë 'mɛ 'ö Piɛdhö -ya "tʋ kpö sü mü bha- -gɔ "kwɛangümɛ do 'ka
bha 'ö- pö- -dhɛ 'ö- pö: «"Kɛɛ ma -zë a kë i -yö -a ̀keng- "dhɛ. "Ɛɛn kɛng-
-nu 'aa mü 'ka gun "dhü -bhlaa 'gü tii- -dhö ya -ee?»

27 'Yö Piɛdhö -ya zaɔ- 'zü -deewo. -Yö -to mü 'yö -tɔgɔn -yö -wɪ.

Yesu -bha -dho Pidhatö -kuu "dhiü -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 27,1-2.11-14; Makö 15,1-5; Dhukö 23,1-5)

28 ̀Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̀ya kë "dhü, 'yö 'wo go Yesu 'ka Kaifö -gɔ "kwɛandhö
'wo dho- 'ka -gblüdë 'ö gun "sɛ bha- -gɔ "dhiü "tüng bha- 'gü bha- -gɔ
zadɔgükɔ "dhiëngdhö. Yö -zë 'ö gun kë sië "dhü "tüng 'ö- 'gü bha kö -dhɛ
̀ya ̀kpaɔ, "kɛɛ 'mɛ 'wo dho Yesu 'ka "dhü bha Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wo
gun- -nu kpö 'gü bha wo -zë 'wii -da -gblüdë -bha zadɔdhɛ bha- 'gü, kë
"dhü kö 'wa 'dho wo -dɪ "kian zë 'ö- -nu -bha Pakö -bhöpë -bhö -sü -yö
̀see. (-A -gɛn -mü ̀dhɛ Zuifö -nu 'waa gun -da sië 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu
-gɔ 'kɔɔdhö tongtongdhö.)

29 Pidhatö -yö zun "kpɛnng yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö dho 'mɛ 'wii -da 'kɔɔdhö
bha- -nu -dhɛ 'gü 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'Yö 'kwa- ma mü? Ka -nu 'mɛ bha-
'ka n -dhɛ -më -wɔn 'gü?»
30 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «'Wɔnyaakëmɛ -mü ̀në- wo, 'yaa "dhü
'nu kö 'yii 'dho nu- 'ka i -kuu "dhiü.»
31 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- pö "dhü, 'yö Pidhatö -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «'Mɛ 'ö
bha kaa ̀dede -ka 'dho- 'ka kö 'ka- -bha za dɔ ̀dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka-
'ka kaa- 'tɔng- 'gü bha- 'dhö!» 'Yö Zuifö -nu 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Yi
-zë -a -dhɛ 'yaa- -bha kö 'yi mɛ zë yi -dı -ta.»
32 -A pö 'wo- wo "dhü bha ̀në -kë 'pö dhiang 'ö Yesu -ya zë -blɛɛsü 'ö
-gban -a ga -kɔ -bha bha- 'gü -wɔn kë -kɔ 'ka.
33 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- pö Pidhatö -dhɛ "dhü, 'yö -ziö 'ö dho 'ö -da 'zü -deewo
ö -gɔ zadɔgükɔ 'gü, 'yö Yesu -dhɛ mü, 'yö- pö- -dhɛ: «Bhi ̀në 'i Zuifö -nu
-bha -gblüdë 'ka ya -ee?»
34 'Yö- -yɔ bɔ 'ö- pö: «Dhiang 'i- zë bha i- -bho i -dı 'gü, "ɛɛn mɛ 'bha ̀në
n -wɔn -dhiang zë i -dhɛ -ee?»
35 'Yö Pidhatö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N -ga 'i- wo bha Zuifö -mü n 'ka
-ee? I -gɔ "sɛ 'gü -mɛ -nu waa- kaa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu ̀në 'aa mü
'wo nu i -da -dhɛ 'gü n -dhɛ -ee? -Më ̀në 'i- -kë?»
36 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Ma -gblüdëdhɛ 'yaa "kpʋng ̀taa yö.
̀Ya kë 'nu ̀dhɛ ma -gblüdëdhɛ -yö "kpʋng ̀taa yö kö ma gwëëzë -nu -dho
n ta -gblü gɔɔn 'nu 'ö Zuifö -nu -kɔ 'yaa ̀mɔɔ n -bha, "kɛɛ -a -ga bha, ma
-gblüdëdhɛ 'yaa "kpʋng ̀taa yö.»
37 'Yö Pidhatö -ya pö- -dhɛ: «̀Ya kë "dhü 'sa kö -gblüdë -mü i 'ka -kɛɛ?»
'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «̀Iin, -gblüdë -mü n 'ka.» Bhɔ 'a- wo "kpʋng ̀taa
yö bha a -bhɔ "dhü kö 'a tɛanwɔn ̀në- -ta "pʋ mɛ "bhıı- -nu -dhɛ. Yö ̀në-
-wɔn 'gü 'yö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö tɛanwɔn dɔ ̀në ̀ "tʋ 'to n -wʋ -bha.»
38 'Yö Pidhatö -ya pö- -dhɛ: «'Ö -më? -Më ̀në 'wo- -dhɛ tɛanwɔn?»

Pidhatö -bha Yesu "dhiü -nu -a zëmɛ -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë (Matiö 27,15-31; Makö 15,6-20; Dhukö 23,13-25)

̀Dhɛ 'ö Pidhatö ̀ya bo dhɛɛ" bha- -kpɔ Yesu -gɔ -sü 'ka "dhü, 'yö zun
'zü -deewo "kpɛnng 'yö dho Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha- -nu "piü, 'yö- pö- -nu
-dhɛ: «'Aa! Kaa- 'mɛ ka nu- 'ka n -dhɛ bha, 'wɔn 'bha 'kö yöö- kë kö 'a- dɔ,
kö -yö kë- zë -gɛn 'ka 'mii- yö "dhɛ!
39 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ -kwɛ ̀ya zun 'ko "dhiü -kɔ 'ö- -bha 'do 'do Pakö
yi 'ka, 'ö 'a mɛ do bho -kaso 'gü ka -dhɛ bha, -yö ka "piü ̀dhɛ -a 'dhɛ ya 'a
-kɔ bho ka -dhɛ de ̀në- 'gü? Zuifö -nu -bha -gblüdë ya -ee?»
40 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- -nu dhɛɛ" 'kpɔ "dhü, 'yö- -nu ̀gban "pɛpɛ 'wo ta wo 'gü
'wo- pö- -dhɛ: «'Aabhoo! Yö -zë -yö 'to mü kö 'i Badhabasö ̀në- bho mü!»
"Kɛɛ 'sa kö Badhabasö 'kö bha -yö -gun mɛ zë -mɛ ̀në- 'ka.

19

1 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha ̀waa- pö Pidhatö -dhɛ ̀dhɛ 'waa Yesu -zë "piü
"kɛɛ -wa yö ̀në- zë, 'yö Pidhatö -ya pö "sɔdha -nu -dhɛ -wo nu kö -wa 'sü
kö -wa -ma ̀klangga 'ka. ('Yö dho 'zü -deewo ö -gɔ 'kɔɔdhö.)
2 ̀Dhɛ 'ö "sɔdha -nu bha ̀wa Yesu -ma, 'yö 'wo dho 'wo "glɛɛn 'faan- do
bɔ, 'yö 'wo- -ya -gɔ -bha ̀wɛɛ -dɔ -bha kian 'ka ̀dhɛ -a -bha -gblüdëdhɛ
'faan- ̀në bha. 'Yö 'wo dho 'wo "gblan "bhɛɛ do -da -bha, 'yö 'wo ̀yɔɔn-
"sɔɔ 'wo- pö- -dhɛ:
3 «Zuifö -nu -bha -gblüdë, 'bha ̀boo mü!»
Kö -wa "tʋ -nu -ma sië.

4 Dhɛ 'ö 'wɔn bha 'ö kë sië "dhʊ̈, 'yö Pidhatö -yö zun 'zü -dee wo "kpɛnng,
'yö- pö mɛ kpö bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, 'mɛ bha maa- 'sü kö 'a
nu- 'ka ka -dhɛ "kpɛnng yö kö- -naa kë ka "yaan dhɛ ma -zë n -kɔ 'yaa- zë
-wɔn 'gü.»

5 -Yö Yesu -zun "kpɛnng yö në- -wɔn 'gü kö "glɛɛn 'faan- bha -ya -gɔ -bha
"dhʊ̈ waa- "gblan "bhɛɛ bha- -dhö. 'Yö- pö- 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ: «Kaa-
'mɛ bha 'yö ya! ('Pë 'ö -dhi ka -dhɛ, -kaa kë- 'ka tɔn!)»»

6 Dhɛ 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- "yan -to Atanna -dhɔkëgükɔ
-bha -mɛ -nu bha 'wo Yesu yö, 'yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo- pö: «-Kaa dɔ
"dhü -bha! -Kaa dɔ "dhü -bha! -Kaa dɔ "dhü -bha!»

'Yö Pidhatö -ya pö- -nu -dhɛ: «'Aa! Ya 'to yö -zë -bha kö kaa dede -kaa
'sü 'ka 'dho- 'ka 'ka- dɔ "dhü -bha -wa, 'yaa "dhʊ̈ ma -zë 'wɔn yaa 'kö mɛ
zë -gɛn bho 'mii- yö- -bha.»

7 'Yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «Yi -bha 'tɔng- -yö
-dhö. 'Tɔng- 'ö "dhʊ̈ bha në- pö dhɛ mɛ 'ö bha- -dhɛa -bha dhɛ -wa zë,
-a -gɛn -mü dhɛ ya ö -dı kë Atanna Gbö 'ka».

8 "Suʊ̈ -zë -yö -gun Pidhatö 'gü -blɛɛsü "kɛɛ dhɛ 'ö- "tʊ -yö -da -wʊ bha-
'gü, 'yö- -ta -kpɛa -yö dɔ do. 'Yö- "gblʊ̈ʊ̈dhɛ -yö "muu bho,

9 'yö -sɔ 'zü za dɔ 'gü -kɔ bha- 'gü -deewo 'yö Yesu -dhɛ mü, 'yö- dhɛɛ" do
'bha kpɔ 'zü 'ö- pö: «A- -pö bhaa, i- -pö de suu -mü i 'ka "wɛ kpɛnngdhö?»
"Kɛɛ 'yii- -yɔ bɔ kö -ya -yɔ bɔ- -gɔ.

10 'Yö Pidhatö -ya pö- -dhɛ: «I "dhi -taga ma në n -wʊ 'ka 'yö 'bhaa "wı
bha -ee? "Ɛɛn 'bhaa- 'wɔn dɔ dhɛ a -mɔɔ -bha 'a i dɔ "dhü -bha "ɛɛn 'zü
'a i dha -ee?»

11 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A "sı 'yaa i -dhɛ 'nu kö 'i pë 'bha kë n
'ka kö Atanna 'kö dhang- 'gü bha 'yii "wı- -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ
'ö n "dhiʊ̈ dɔ i -dhɛ bha në- -mɛ -bha 'wɔn yaa 'dhö 'kpii- 'ö -ziö i -bha -ta
bha 'yö bha.»

12 Dhɛ 'ö yaa- pö "dhʊ̈, 'yö Pidhatö -yö zun- "slë mɔɔ- -sü -bha kö 'ö-
dha, "kɛɛ kö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -zë -wo "gbla sië "gbıı- 'ka -kpɛawo 'wo-
pö: «Ya kë dhɛ 'kii i -kɔ bho 'mɛ bha- 'gü, kö 'bhaa bɔ yii- -gblüdë 'kpiisü
'ka tongtongdhö, -a -gɛn -mü dhɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo wo -dı -kë -gblüdë 'ka
kö- 'yaɔ- -nu -mü.»

13 Dhɛ 'ö Pidhatö ya -wʊ bha- ma 'zü "dhʊ̈, 'yö Yesu sü 'zü 'yö zun- 'ka
"kpɛnng, 'yö dho 'ö -ya za -dɔ -ta -gbloo 'gü "wasi 'wo- zadɔgükɔ "sɔɔ 'wo-
-dhɛ dhɛ Eblö -wʊ 'gü Gabata bha- 'gü.

14 'Wɔn bha -yö -kë "dhʊ̈ yi 'ö ya 'go mü 'ö Pakö yi -yö dɔ mü bha- 'ka
kö 'yënng- ya -ya mɛ -gɔ zinng 'gü. Dhɛ 'ö ya kë "dhʊ̈, 'yö Pidhatö -ya
pö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ: «Kaa- -gblüdë bha 'yö ya!»

15 "Kɛɛ 'yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'zü 'wo- pö: «Yi- -pö -a zë në -yö wo,
yi- -pö -a zë në wo, -a dɔ "dhü -bha!»
'Yö Pidhatö -ya -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Ka- -pö 'a kaa- -gblüdë bha- dɔ
"dhü -bha tɛan- dede 'ka -ee?»
'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -wa -yɔ bɔ 'wo- pö: «Yii- -gblüdë "wɛɛwɛɛ
'bha 'yaa 'dhö kö 'yii kë i -gɔmɛ -zë 'ka! -A dɔ "dhü -bha!»

Yesu -dɔ "dhü -bha -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 27,32-44; Makö 15,21-32; Dhukö 23,26-43)

16 Dhɛ 'ö waa- pö "dhʊ̈ 'yö Pidhatö -yö ö -kɔ bho Yesu 'gü -a -nu -dhɛ
kö -wa dɔ "dhü -bha. Dhɛ 'ö ya ö -wʊ bho- -ta, 'yö 'wo- sü 'wo dho- 'ka.

17 -A -dɔ -bha "dhü bha -yö -gun yöö ̱dede ̱në- -gɔ 'wo go- 'ka 'plöö 'wo
dho 'wo ̱loo- 'ka -tɔn 'wo- mɛ -gɔ "kpɛa -tɔn -kë, 'wo- -dhɛ Eblö -wʋ 'gü
«Gɔgota» bha- ̱gbin-.
18 -Wo Yesu -dɔ "dhü -bha -dhɛ bha ̱në- 'gü, 'yö 'wo 'wɔnyaakëmɛ ̱plɛ
dɔ 'pö "dhü -bha -a "sɔɔ mü 'yö 'wo- mɛ do dɔ- -kɔ -së 'gü, 'yö 'wo- mɛ do
dɔ- ̱kwaa 'gü, 'yö dɔ- -nu ̱zinng 'gü.
19 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö Pidhatö -yö -wʋ do 'bha -bɛn zë 'yö- ̱nëng
Yesu -dɔ -bha "dhü bha- -bha 'ö- pö: «'Mɛ 'ö ya ̱në 'wo- -dhɛ Yesu 'ö go
Nazadhɛtö, Zuifö -nu -bha -gblüdë».
20 -Wʋ 'ö Pidhatö -ya -bɛn zë "dhü bha Zuifö -nu 'gbɛ ̱dede -wo kë- -wʋ
-pö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -dhɛ 'wo- dɔ "dhü -bha -a -dhɛ 'gü "dhü bha -yö -gun
'pö- "sɔɔ, 'yö -wʋ 'wo- -bɛn zë 'wo ̱nëng- -dɔ -bha "dhü -bha bha 'ö gun
'pö -bɛn zë -sü 'ka eblö -wʋ oo, glɛkö -wʋ waa- Wlɔmö -mɛ -nu -wʋ 'wo-
dhatɛn -wʋ -kë bha- ̱gban 'gü.
21 'Yö Zuifö -nu -bha "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo- pö Pidhatö -dhɛ 'wo-
pö: «'Bha 'dho- -bɛn zë 'i- pö Zuifö -nu -bha -gblüdë, -a pö 'mɛ 'ö- pö ̱dhɛ
yö ̱në 'ö Zuifö -nu -bha -gblüdë 'ka.»
22 "Kɛɛ 'yö Pidhatö -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-A 'dhɛ 'kö 'ma- -bɛn zë
bha 'ma- zë, (yö -zë 'yii 'dho bho "gblʋʋ 'zü).
23 ̱Dhɛ 'ö "sɔdha -nu bha ̱wa wo bo Yesu -dɔ "dhü -bha -sü 'ka, 'yö 'wo-
-bha sɔ -nu sü 'wo- "dhɛa -yiisiö -ya, 'yö 'wo- 'gü -gblü wo 'ko -ta, 'yö mɛ do
-ya "dhɛa do sü. 'Yö 'wo- -bha sɔ 'dhɛ 'ö- -da sɔ ̱wlöö bha- sü 'pö, "kɛɛ 'sa
yö -zë -wɔ -dhɛ 'yaa gun- -bha -dhɛ 'bha -dhɛ -bha -dhɛ 'bha 'gü, 'yö 'wo-
pö wo 'ko -nu -dhɛ:
24 «'Kwa 'dho- "pɛ, -ka nu kö 'kwa- zë "kpʋü kë kö 'mɛ ̱yaa- zë kö -ya
'sü!» 'Yö 'wo- -kë "dhü. -A pö 'wo- wo "dhü bha -yö -kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna
-wʋdhiʋloomɛ -nu -wa pö yi 'bha 'ka, 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a -wʋ 'sëëdhɛ 'gü
̱dhɛ:
«-Wo kë n -dasɔ -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta,
'ö 'wo zë "kpʋü -kë ma -da "bhɛɛ ̱wlöö -sɔ -ta» bha ̱në- 'gü -wɔn -yö kë.
'Wɔn bha 'yö "sɔdha -nu bha 'wo- -kë ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö.
25 'Wɔn -nu bha 'wo kë sië "dhü "tüng 'ö- 'gü bha kö Madhi 'ö -kë Yesu
dhe 'ka bha waa- ö dheebhang dhebhɔ do 'dhö, Madhi 'dhɛ 'ö -kë 'pö Klopa
-bha dhebhɔ 'ka bha- 'dhö, Madhi 'dhɛ 'ö go Madadha bha- 'dhö, kö -wo
dɔ sië Yesu -zë -bha -dhü bha- "sɔɔ mü.
26 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö dhe yö kö waa- -bha ̱klangdhiü 'dhɛ 'ö- -dhɔ gun- kë
sië ̱dedewo bha -wo dɔ sië wo 'ko "sɔɔ mü, 'yö- pö ö dhe -dhɛ 'ö- pö:
«Dhebhɔnë, ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü i gbö ̱në dɔ i "sɔɔ bha.»
27 'Yö go mü 'ö- pö 'pö ö -bha ̱klangdhiü bha- -dhɛ 'ö- pö: «N -sëmɛ, ̱ya
'go 'pö ̱dɛɛ 'gü i dhe ̱në dɔ bha.»
Yesu -bha ̱klangdhiü bha -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö ö -kɔ -da Madhi 'gü
'yö zun ö -zʋ -kë "piü -sü -bha.

Yesu ga -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 27,45-56; Makö 15,33-41; Dhukö 23,44-49)

28 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'ö Yesu ̱yaa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'wɔn 'ö nu- 'gü "kpʋng
̱taa bha ̱ya ̱mɔɔ "kwëë, 'yö- pö: «"Yi mü -dhɔ ̱ya n 'kun.» 'Sa -ya -pö
"dhü kö 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'gü -a -bu 'gü bha ̱në-
'gü -wɔn -yö kë.
29 "Tüng 'ö- pö sië- 'ka- "dhü bha kö we 'wangwang 'bha -yö dɔ -sü 'ka
"sɔdha -nu bha- -nu "sɔɔ pëfië 'bha 'gü mü. ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhü 'yö 'wo

dho 'wo -fuu -da we bha- ̀bhaa, 'yö 'wo- sü 'wo- -ya "dhü suu 'bha 'wo-
izɔpö -kë bha- -gbeng do "dhiü, 'yö 'wo- -da -a "dhi.
30 ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- -kplü 'bha "kan 'yö- pö: «-A ̀gbaan zun 'ko "dhiü ̀tɔn.»
̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö "dhü 'yö ö -gɔ zun "sɛɛ, 'yö ö 'nii- -wɔ Atanna ̀kwɛng.
31 'Wɔn "pɛpɛ bha- ̀gban- -kë "dhü yi 'ö ̀ya 'go mü 'ö Zuifö -nu -bha
̀glooyi -yö dɔ mü bha ̀në- 'ka ("Kɛɛ -a -dhɛkpaɔyi 'dhɛ bha -yö kë 'ö- wo
Pakö zübhoyi 'ka bha- -wɔn 'gü), 'yaa gun Zuifö -nu "piü ̀dhɛ 'mɛ 'wo-
-nu dɔ "dhü -bha "dhü bha- -nu ̀gee -yö ̀gloo mü kö- -nu ̀glooyi bha -yö
̀loo- -bha. -A -gɛn -mü ̀dhɛ -a -nu ̀glooyi 'dhɛ 'kö bha Atanna -dhɔkë
-yi 'kpii- ̀në gun yö -zë 'ka -a -nu -gɔ. -Wo -bhɛa Pidhatö -dhɛ yö ̀në- 'gü
'wo- pö -yö dɔ "gbɪı- kö -yö mɛ bɔ 'mɛ 'wo- -nu dɔ "dhü -bha bha- -nu -gɛn
"yɛ -dhɛ 'gü, (kë "dhü kö -wo ga "vaandhö) kö -wa -nu bho "dhü -bha.
32 'Yö "sɔdha -nu 'wo dho 'wo mɛ -blɛɛsü -gɛn ̀loo waa- "tɛado 'wo- -nu
dɔ "dhü bha "kwëë bha- 'dhö.
33 ̀Dhɛ 'ö ̀wa zun Yesu -bha 'ö ̀waa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ yö -zë ̀ya ga 'nu,
'yö 'wii yö -zë kë -kɔ 'bha 'gü.
34 "Kɛɛ 'yö- "sɔdha -nu bha- mɛ do -yö 'düga sü 'yö- "sɛn 'gü ̀zua- 'ka,
'yö to 'yö ̀yɔɔn waa- "yi 'wo go- -dhɛ 'gü 'wo ̀wɛnng.
35 'Mɛ 'ö 'wɔn bha- -gɛn dɔ sië ka -dhɛ bha yöö ̀dede ̀në- "yan -yö -da
-a -dhɛ 'gü. 'Wɔn 'ö- pö bha 'yaa ̀sua 'ka yö ̀në- 'gü. -A -kë tɛanwɔn 'ka
-sü bha ̀në- -wɔn 'gü 'yö- -gɛn dɔ 'pö ka -dhɛ, kë "dhü kö kaa -dı 'pö 'ka
'dhang bho- "dhiü ̀dhɛ Yesu bha Atanna Gbö -mü ̀dedewo tɛan- 'ka.
36 'Wɔn -nu bha -wo -kë "dhü kö 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'gü
̀dhɛ:
«-A ga do -zian 'yii 'dho "yɛ- kwi 'gü»
37 "ɛɛn 'zü 'ö -bɛn zë -sü 'ka -dhɛ "wɛɛ 'bha- 'gü ̀dhɛ:
«'Mɛ 'wo mɛ zua bha woo ̀dede
-wo -dho 'mɛ 'wo- zua bha- yö wo "yanga ̀plɛ 'ka» bha kö- 'gü -wɔn -yö
kë.

Yesu -wɛɛ bho -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 27,57-61; Makö 15,42-47; Dhukö 23,50-56)

38 ̀Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̀ya kë "dhü, 'yö Zosɛfu 'ö go 'pödhɛ 'wo- Adhimate
-dhɛ -kë bha- 'gü bha 'ö dho Pidhatö "piü, 'yö Yesu ̀gee -gbadhɛ -gɔ. Zosɛfu
bha Yesu -bha ̀klangdhiü do ̀në gun- 'ka 'pö, "kɛɛ yö -zë -yö -gun ö -bha
kë sië -gblɛn 'kpɔ 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -yö -gun "suü sië Zuifö -nu -gɔmɛ
-nu -gɔ. ̀Dhɛ 'ö ̀ya 'dho ̀yaa- ̀gee -gbadhɛ Pidhatö -gɔ, 'yö- nu- -dhɛ. 'Yö
nu 'yö- ̀gee sü 'yö dho- 'ka.
39 'Yö gɔndënë 'wo- -dhɛ 'pö Nikodɛmö, 'ö dho Yesu "piü 'nu gbeng yi do
'ka bha 'ö dho mü 'pö. -A 'dho -sü 'ka, -dhasiklɔɔ "yi suu 'bha -nu 'wo-
miidhö waa- adhoe -kë bha- -kaan "kwëë -sü "kidhʋng 'ö ̀mɔɔ -kaɔng
-yaaga -bha -yö -gun -gɔ 'ö dho- 'ka.
40 'Yö mɛ ̀plɛ bha 'wo dho 'wo Yesu sü, 'yö 'wo sɔ bɔ- -bha kö -wo
-dhasiklɔɔ "yi bha- ̀wɛnng sië- -bha ̀dhɛ -kɔ 'wo mɛ ̀gee -pë -kë 'ka
Zuifö -nu -gɔ "sɛ 'gü bha- 'dhö.
41 -Dhɛ 'wo Yesu zë- -bha bha "dhü -bhlaa do 'bha -yö gun- -dhɛ "sɔɔ, 'ö
bun -dee 'wo- pɔn -gwë -tɔn 'gü, 'ö 'wii mɛ -blɛɛsü wɔ- 'gü ̀kö bha 'ö gun-
'gü.
42 -Wo Yesu -wɛɛ -bho -dhɛ bha ̀në- 'gü, kë 'ö wo Zuifö -nu -bha ̀glooyi
yɛan" "piü 'ka, kö "tʋng 'yaa- -nu -gɔ kö -wo -dhɛ -dee 'bha mɔɔ- -dhɛ "wɛɛ
'gü bha- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ -dhɛ bha ̀në- -dhɛ 'yaa gun ̀gblɛɛn,
('yö 'wo -gwë kpö 'kpii- do sü 'wo- zun- "dhiü).

20

Yesu -go ga 'gü -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 28,1-8; Makö 16,1-8; Dhukö 24,1-12)

1 Dhɛ 'ö Zuifö -nu glooyi bha ya ziö 'ö- -ta -dhɛ ya kpaɔ, 'yö Madhi
'ö go Madadha bha 'ö -suü -dhɛkpaɔ tii 'gü 'yö dho Yesu bun taa. 'Ö dho
'ö loo mü kö -gwë kpö 'wo- zun- bun "dhiü bha 'yaa mü 'zü.
2 'Yö dɔ -bɛang -bha 'ö dho Simɔ Piɛdhö waa- klang -nu bha- mɛ 'dhɛ
'ö- -dhɔ gun Yesu kë sië bha- -nu "piü, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'ka dɔ bha,
wa kwa Dëmɛ 'sü waa- bho- -wɛɛ bha- 'gü "kɛɛ 'wo dho- 'ka -dhɛ 'ö- 'gü
'yaa- -dhɛ dɔ.»
3 'Yö Piɛdhö waa- Yesu -bha klangdhiü 'dhɛ bha 'wo zun "kpɛnng, 'yö
'wo dho Yesu -wɛɛ bho -dhɛ 'gü.
4 -An gban plɛ- -gun 'dho sië -bɛang 'ka "kɛɛ 'yö- klangdhiü 'dhɛ bha-
-gɛn -yö Piɛdhö to, 'yö dho 'ö loo mü -a "dhiü.
5 'Dho 'ö- wo 'ö loo mü bha 'yii -da -yɛ 'gü mü, "kɛɛ dhɛ 'ö ya "gblëënu,
'ö ya -dhɛ -ga -yɛ bha- 'gü, -a "yan -yö -kpan sɔ "pɛn -nu kö 'wo gun piü-
-sü 'ka Yesu 'ka bha- -nu -bha mü.
6 Dhɛ 'ö Simɔ Piɛdhö 'ö yö -zë 'ö gun taama bha ya nu ya loo mü,
'yö -da -yɛ bha- 'gü, 'yö sɔ "pɛn -nu 'wo gun "sia- mü bha- -nu yö 'pö
7 waa- sɔ 'wo kë- kpa Yesu -gɔ -ta bha- 'dhö "kɛɛ kö 'waa -dhɛ do 'gü, kö
sɔ 'kö bha yö -zë yö "yɛ -sü 'ka 'ö wɔ -sü 'ka -dɪ -ta -dhɛ "wɛɛ 'gü.
8 'Yö klang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'ö kë dho 'ö loo bun -ta mü -blɛɛsü "kɛɛ 'ö
'yii -da -yɛ 'gü mü bha 'ö dho 'pö 'ö -da -yɛ bha- 'gü, 'yö- "yan -yö -da 'wɔn
bha- -dhɛ 'gü 'pö, 'yö 'dhang bho- "dhiü dhɛ ya 'go ga 'gü ya -bö tɛan-
'ka.
9 -A -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhü kö Atanna -wʊ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ
'sëëdhɛ 'gü dhɛ Yesu -dho 'go ga 'gü 'ö -bö bha 'wii- 'gü ma ö 'klɔɔ- 'ka
kö.
10 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Yesu -bha klang -nu plɛ bha 'wo wo yee -kë
'wo dho wo yëë "dhiü.

Yesu -bha ö -dɪ -zɔn Madhi 'ö go Madadha -a -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë
(Matiö 28,9-10; Makö 16,9-11)

11 'Mɛ 'wo bha -wo Madhi -zë -to mü kö -yö dɔ sië Yesu bun "sɔɔ "kpɛnng
kö -yö "gbʊ bɔ sië. -Yö -to "gbʊ bha- bɔ dhɛ 'gü "dhü, 'ö dho "gblëënu kö
-yö -dhɛ -ga -yɛ 'gü mü
12 kö Atanna -bha "kië plɛ 'ö sɔ "puu 'dhö- -nu -bha -wo -ya sië -dhɛ 'ö
Yesu -yö gun wɔ sië- -bha bha- 'gü, kö- mɛ do -yö -ya sië- -gɔ -duɛ 'gü, kö-
-mɛ 'dhɛ 'ö to -yö -ya sië 'pö- -gɛn -wɛɛ 'gü.
13 'Yö 'wo- pö Madhi -dhɛ 'wo- pö: «Dhebhɔnë, i -më -wɔn në- "gbʊ
bɔ?»
'Yö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «N "gbʊ bɔ -gɛn -mü dhɛ n Dëmɛ 'wo- -wɛɛ
bho -dhɛ ya- 'gü yuënggü bha waa- 'sü mü wa 'dho- 'ka "kɛɛ 'wo dho-
'ka 'wo- -wɔ -dhɛ 'ö- 'gü 'maa- -dhɛ dɔ.»
14 -Yö -to -a -pö "dhü -dhɛ 'gü 'ö dho slëë- ö 'gü kö 'ö -dhɛ -ga kö Yesu -yö
dɔ sië- "sɔɔ mü, "kɛɛ 'yii- dɔ.
15 'Yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Dhebhɔnë, i- -mɛɛ në- "gbʊ bɔ? i 'dee- mɔɔ-
sië?»
Madhi -zë -yö ö -zʊ -gɔn dhɛ "dhü -bhlaa bha- yëkëmɛ -mü. 'Yö- pö-
-dhɛ: «N Dëmɛ, 'ö ya kë dhɛ bhi në 'i n Dëmɛ Yesu gee sü 'i dho- 'ka
kö -bhö dɔ "gbɪı- kö 'i- -wɔ -dhɛ 'ö- 'gü 'i- -dhɛ -zɔn n -dhɛ kö 'a 'dho- 'sü.»

16 'Yö Yesu -ya -dhɛ 'ö- pö: «Madhi!» 'Yö ɲslëë ö 'gü 'ö ö wë bɔ- -ta, 'yö-
pö- -dhɛ Eblö -wʊ 'gü 'ö- pö: «Dhabuni!» (ɲWaa- pö "dhʉ kö -wa -pö «n
Dëmɛ».)
17 (ɲDhɛ 'ö yöö ɲloo Yesu -bha,) 'yö- pö- -dhɛ: «'Bha 'dho i -kɔ zun n -bha,
-a -gɛn -mü ɲdhɛ 'mii -tɔn 'kun ɲkö kö 'a 'dho n Dë "piʉ dhang- 'gü. "Kɛɛ
-bhö 'dho kö 'i- pö n dheebhang -nu -dhɛ -zë wo ɲdhɛ 'dho ɲnë maa- wo n
Dë 'ö ka Dë 'ka 'pö, ma Atanna 'ö ka -bha Atanna 'ka 'pö bha- "piʉ ya.»
18 'Yö Madhi -yö dho Yesu -bha ɲklang -nu -zian 'ka, 'yö 'wɔn bha- -gɛn
dɔ- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Ma -kpan kwa Dëmɛ -bha. Yö ɲnë -wʊ 'ö ɲni 'ö ɲni-
kpɔ n -bha.
'Yö -ziö -nu -dhɛ -wʊ -nu bha- 'gü.

Yesu -bha ö -dɪ -zɔn ö -bha ɲklang -nu -dhɛ -kɔ ɲplɛ -naa -dhiang 'ö Zan -ya zë

(Matiö 28,16-20; Makö 16,14-18; Dhukö 24,36-49)

19 -A yi dɔ 'ö -kë Zuifö -nu ɲglooyi -tadhɛkpaɔ -ta 'ka bha- 'ka yɛan" "piʉ,
'yö Yesu -yö nu 'yö dɔ ö -bha ɲklang -nu kpö 'gü 'yö ö -dɪ -zɔn -nu -dhɛ kö
'kɔ 'wo gun- 'gü bha- "dhi ɲgban "pɛpɛ -yö ta -sü 'ka, -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'ö
gun "dhʉ kö -wo -tun ɲkö "suʉ Zuifö -nu -gɔmɛ -nu -gɔ. ɲDhɛ 'ö ɲya nu
ɲya dɔ- -nu kpö 'gü "dhʉ 'yö- pö: «Zuëyagblʉʉ- -yö kë ka -gɔ!»
20 ɲDhɛ 'ö ɲya ö bo- pö- -nu -dhɛ "dhʉ -sü 'ka, 'yö ö -kɔ ɲkwɛng -dhɛ -nu
-zɔn -a -nu -dhɛ waa- "sɛn 'gü -dhɛ 'dhö, (kë "dhʉ kö -wo "pɔni waa- 'düga
"gblʊʊ -nu bha- yö). ɲDhɛ 'ö- -bha ɲklang -nu ɲwaa- -dhɛ yö "dhʉ, 'yö- -nu
zuë" ɲnii -da ɲdedewo.
21 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'zü -deewo 'ö- pö: «Zuëyagblʉʉ- -yö kë ka -gɔ! 'Ma
ka bɔ 'pö ɲdhɛ -kɔ 'ö n Dë -yö n bɔ- 'ka bha- 'dhö.
22 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhʉ 'yö ö "tɛɛ -blü -a -nu -bha 'yö- pö: «Atanna -bha
'Nii- "slʉʉslʉ bha ɲnë 'a- -da ka 'gü bha.»
23 'Yö 'go mü 'zü 'ö- pö: «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'ka- -mawɔn 'to "kpʊng ɲtaa yö,
kö Atanna ɲyaa- mɛ -mawɔn 'to 'pö ɲnaa bha. Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'kii- -bha 'wɔn
yaa -mawɔn 'to, kö Atanna -dɪ 'pö 'yii 'dho- -mɛ -mawɔn 'to.
24 "Tʊng 'ö ö -dɪ -zɔn 'ka ö -bha ɲklang -nu -dhɛ "dhʉ bha kö Toma 'wo-
'tɔ -ya -ta -dhɛ Didimö bha 'yaa mü.
25 -A "tɛabɔ -nu -wa pö- -dhɛ yö ɲnë- 'gü kö ɲwa -kpan -bha 'wo- pö:
«Toma, yi -zë 'ya kwa Dëmɛ yö.»
'Yö Toma -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «ɲYa kë ɲdhɛ kö mang ɲdede -zë n
"yan 'yii -da "pɔni 'wo- -gban -a ɲkwɛng bha- -dhɛ 'gü, kö 'a n -kɔ dan -dhɛ
'gü ɲni, "ɛɛn kö 'a n -kɔ dan -dhɛ 'wo zua- -bha -a "sɛnngdhö bha- -dhɛ 'gü
'pö ɲni, 'mii 'dho 'dhang bho 'wɔn 'ka- pö bha- "dhiʉ tongtongdhö.»
26 ɲDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi "saɔplɛ ɲya ziö, -a "saaga -naa bha- 'ka, 'yö Yesu
-bha ɲklang -nu bha 'wo bho 'zü 'ko -ta -deewo 'kɔ do bha- 'gü. -A yi 'dhɛ
kö bha- 'ka kö Toma -yö mü. Kö 'mɛ 'wo bha -wo "kwɛɛ ta -sü ɲwlöö 'pö
'zü. 'Wo dho "kan wo -ta kö -yö dɔ sië- -nu kpö 'gü mü. 'Yö- pö- -nu -dhɛ
'zü -deewo 'ö- pö: «Zuëyagblʉʉ- -yö kë ka -gɔ!»
27 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhʉ 'yö go mü 'ö- pö Toma -dhɛ: «Toma, -bhö ɲyɔɔn
n "sɔɔ yö kö bhii ɲdede 'i i -kɔ dan -dhɛ 'wo n zua- -bha n ɲkwɛng bha-
-dhɛ 'gü, kö 'i- dan 'zü -dhɛ 'wo n zua- -bha n "sɛnngdhö bha- -dhɛ 'gü kö
'i i bo gɔɔgbɪɪdhɛ bha- 'ka kö 'i 'dhang bho n "dhiʉ.»
28 'Yö Toma -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, ma Atanna!» "Kɛɛ -yö -to -a
"dhi, 'yö Yesu -ya pö- -dhɛ:
29 «"Yan 'i- -kpan n -bha bha ɲnë- -wɔn 'gü 'yö 'i 'dhang bho n "dhiʉ, "kɛɛ
'mɛ 'kö 'wii n yö 'wo 'dhang bho n "dhiʉ bha- -nu -bha -së.»

Zan -bha 'sëëdhɛ ya- -bɛn zë -gɛn 'ö- pö

30 "Slë -nu 'ö Yesu -ya -kë ö -bha klang -nu "yaan -a 'gbɛ në 'yaa 'sëëdhɛ -be ya- 'gü.

31 "Kɛɛ -a 'dhɛ -nu 'ö- -nu -bɛn 'dhö zë -sü 'ka ya yi- -bɛn zë "dhü kö 'ka 'dhang bho- "dhiü dhɛ Yesu në Atanna -bha -Yamɛ bha- 'ka, dhɛ yö 'ö bha në Atanna Gbö 'ka, kö ka -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü 'gü, kö 'ka sii slɔɔ -a 'saa- 'gü.

21

Yesu -bha ö -dı -zɔn ö -bha klang -nu "saɔplɛ -dhɛ -kɔ -dee 'bha 'ö- -kë -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1-2 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'ö yi do 'bha 'ka 'zü, kö- -bha klang -nu bha- mɛ "saɔplɛ 'ö- mɛ do- -kë Simɔ Piɛdhö 'ka, 'ö- mɛ do- -kë Toma 'ka 'ö 'wo- 'tɔ kpɔ Didimö bha waa- Natanaɛɛ 'ö go Kana, Gadhidhe -sɛ 'gü bha waa- Zebede gbö -nu, waa- -bha klang -nu bha- mɛ "wɛɛ plɛ -wo piü" -da sië "yitagbɛa 'wo- Tibedhiadö -yi -kë bha- bhaa, 'yö Yesu -yö ö -dı -zɔn 'zü -dee wo- -nu -dhɛ. -Kɔ 'ö ö -dı -zɔn 'ka -kaa -ga 'ö ya:

3 -A mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Simɔ Piɛdhö bha në- pö 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ: «Maa 'dho "yi "piü.»

'Yö 'wo- pö 'pö- -dhɛ: «Ya kë "dhü kö yi -dho 'dho 'pö i keng-.»

Dhɛ 'ö- -nu -wʊ ya kë do, 'yö 'wo zun "kpɛnng 'wo dho 'wo -da "kplagɔnë do 'gü 'yö 'wo dho "yi -bha kë -dhɛ 'gü, "kɛɛ 'wii pë 'bha 'sü gbeng 'kö bha- 'gü.

4 Dhɛ 'ö -dhɛ ya kpaɔ, 'yö 'wo dho 'wo -kpan Yesu -bha "yi "kpʊng "dhiü mü, "kɛɛ 'wii- dɔ.

5 'Yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «N bhang -nu, 'yuü- në 'yaa ka -gɔ 'zü kö 'ka- -bhö -ee?» 'Yö wo- pö- -dhɛ: «Iin.»

6 Dhɛ 'wo- pö "dhü 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Kaa "nuu bha- -zuö 'sa "kplagɔnë bha- -kɔ -së 'gü "pɛan bha- 'ka, ka -dho 'yuü- zë.

'Yö 'wo "nuu bha- -zuö dhɛ -kɔ 'ö- pö 'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö, 'yö- -nu faan 'yii mɔɔ- "gan -sü -bha 'yuü- 'ö gun- 'gü bha- -wɔn 'gü.

7 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö- -bha klang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'ö- -dhɔ gun- kë sië bha 'ö- pö Piɛdhö -dhɛ: «Piɛdhö, kwa Dëmɛ në bha!»

Dhɛ 'ö Simɔ yaa- ma dhɛ wo Dëmɛ në bha, 'yö sɔ -da ö -bha, 'yö -pö "yi bha- bhaa 'yö dho- -zian 'ka.

8 'Yö mɛ 'dhɛ 'wo to "yitagɔ 'gü bha 'wo -ya "nuu bha- "gan -sü -bha 'wo nu- 'ka "yi "kpʊng "dhiü, -a -gɛn -mü dhɛ 'ö gun "dhü kö 'waa "yi "kpʊng 'ka gblɛɛn 'zü, kö -wo dhɛ -gɛn -yan këng do "sinma "dhiü -dhɛ 'dhö, "kɛɛ kö "nuu bha -yö pa -sü 'ka 'yuü- 'ka -tɛtɛdhö.

9 Dhɛ 'ö wa 'go "yitagɔ 'gü wa zun "sia-, 'wo dho -dhɛ -ga kö 'yuü- pia -sü -yö pɛng dhuu -ta kö 'bluu- -ya "sɔɔ mü.

10 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka nu 'yuü- 'ka- kun bha- 'bha 'ka!»

11 'Yö Simɔ Piɛdhö -yö -da "kplagɔ bha- 'gü 'yö "nuu bha- -gan 'ö nu- 'ka "sia-, kö 'yuü- -ya pa -sü 'ka. 'Yuü- 'ö gun "nuu bha- 'gü bha- gban -da 'kwëë- -sü gun 'yuü- këng do ö -kɔ "sɔɔdhu waa- 'yuü- -yaaga. 'Sa -a 'bha 'yaa gun 'sɛɛnnë "kɛɛ yö -zë gban 'gü, "nuu bha- ga do -zian 'yii "kan.

12 'Yö Yesu -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka nu kö 'ka pë -bhö!»

"Kɛɛ 'mɛ 'wo bha- mɛ do -zian 'yii mɔɔ- -bha kö -ya dhɛɛ" 'kpɔ dhɛ: «De -zë -mü i 'ka -zë wo zɔɔ?» -A -gɛn -mü dhɛ kö -wa 'wɔn -dɔ dhɛ wo Dëmɛ -mü.

13 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö ̀yɔɔn- -nu "sɔɔ 'yö 'bluu- bha- sü 'yö- nu- -nu
-dhɛ waa- 'yuʊ̈- ̀pia -sü bha- 'dhö.
14 'Go 'ö Yesu -ya wo ga 'gü bha- -bha ö -dı -zɔn ö -bha ̀klang -nu -dhɛ
-kɔ -yaaga -naa ̀në gun bha.
15 ̀Dhɛ 'ö ̀wa wo bo pë -bhö -sü 'ka, 'yö- pö Piɛdhö -dhɛ: «Simɔ, Zan
gbö, n -dhɔ -yö i -kë 'ö -ziö mɛ 'wo ya- -nu -ta "wɛ -ee?» 'Yö Piɛdhö -ya -yɔ
bɔ- -gɔ 'ö- pö: «̀Iin, n Dëmɛ, i- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ i -dhɔ -yö n -kë.»
'Yö- pö- -dhɛ: «-Ɛɛ, ̀dhɛ 'ö "dhʊ̈ -bhö i -zʊ 'to ('mɛ 'wo bɔ n 'ka 'wo ̀dhɛ)
ma -tuʊ̈ -nu 'dhö bha- -nu "piʊ̈!»
16 'Yö 'go mü 'zü 'ö- dhɛɛ" ̀plɛ -naa kpɔ 'ö- pö: «Simɔ Zan gbö, n -dhɔ
-yö i -kë -ee?» 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «̀Iin, n Dëmɛ, -a 'wɔn -yö i "yaan
̀dhɛ i -dhɔ -yö n -kë.» 'Yö Yesu -ya pö- -dhɛ: «-Ɛɛ, ̀dhɛ 'ö "dhʊ̈ -bhö i -zʊ
'to ('mɛ 'wo bɔ n 'ka 'wo ̀dhɛ) ma -tuʊ̈ -nu 'dhö bha- -nu "piʊ̈!»
17 'Yö 'go mü 'ö- dhɛɛ" -yaaga -naa kpɔ 'zü 'ö- pö: «Simɔ, Zan gbö, i- -pö
n -dhɔ -yö i -kë ̀dedewo "wɛ -ee?»
'Yö Piɛdhö -yö ö wëë 'gü -siö -a dhɛɛ" -yaaga -naa 'ö Yesu -ya kpɔ bha-
-wɔn 'gü. 'Yö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «'Aa, n Dëmɛ, bhi 'ö bhi -zë 'i 'wɔn ̀gban
-wɔn ̀gban dɔ ya, 'bhaa- 'wɔn dɔ ̀në wo ̀dhɛ i -dhɔ -yö n -kë -ee?»
Yesu -ya -pö -dhɛ yö ̀në- -wɔn 'gü: «̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈ kö -bhö ma -tuʊ̈ -nu
"dhiʊ̈ gba!»
18 'Yö ö -wʊ -ta -yɔ 'ö- pö: «Piɛdhö, a- -pö i -dhɛ, tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ:
'Ö gun kö i 'në "gbɔng 'ka, 'wɔn 'ö -dhi i -dhɛ ̀në 'i gun- kë sië, 'ö 'i dho
-dhɛ 'ö -dhi i -dhɛ -a 'gü ̀dhɛ -kɔ 'ö -dhi i -dhɛ -a 'dhö, "kɛɛ 'bha kë zii yi
'ö- 'ka, i -dho i -gbe wang ̀në- "pʊ, 'yö mɛ "wɛɛ -yö dho i 'ka -dhɛ 'ö- -dhɔ
'yaa i -bha bha- 'gü.
19 Saan" -kɔ 'ö Piɛdhö dho saan"- 'ka kö- ga -kɔ -yö Atanna 'tɔ bhɔ bha
̀në Yesu -ya to "dhiʊ̈ 'ö- dhiang zë "dhʊ̈ bha. ̀Dhɛ 'ö ̀ya bo- -pö "dhʊ̈ -sü
'ka 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö nu 'kwa 'dho.»
20 ̀Dhɛ 'ö ̀wa ziö 'wo 'dho sië, Piɛdhö dho slëë- ö 'gü kö -yö -dhɛ -ga
kö Yesu -bha ̀klang -nu bha- mɛ 'dhɛ 'ö- -dhɔ gun- kë sië, 'ö kë ö -gɔ -wɔ
-a -kuu -ta kö -wo pë -bhö sië 'ö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö «N Dëmɛ, 'dee yöö -da i
-dhɛ pë "piʊ̈ bha» -yö nu sië- -nu ̀keng-.
21 'Yö Yesu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Yö mɛ 'dhɛ 'kö nu sië ya ̀wɛ, n Dëmɛ? Yö
-zë -bha ga -kɔ -dho kë mü ̀dhɛ?»
22 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-A 'dhɛ 'kö bha 'yaa dɔ i -gɔ -dhɛ 'bha
'gü, ̀ya ga n 'gü, -yö -mɔɔ -bha 'ö to "yaan 'ö zun- 'ka n "dhiʊ̈ yee kë -yi
-bha. Bhi -zë -bhö nu ̀zɔɔ kö 'kwa 'dho!»
23 -A pö 'ö Yesu -ya wo "dhʊ̈ bha 'yö- -wʊ -yö ̀mɔɔ kwa dheebhang -nu
kpö 'gü ̀dhɛ -a -bha ̀klangdhiʊ̈ 'dhɛ 'kö bha 'yii 'dho ga 'zü tongtongdhö.
"Kɛɛ 'sa kö Yesu -zë 'yii- pö Piɛdhö -dhɛ ̀dhɛ 'yii 'dho ga 'zü, -ya -pö ̀naa
'kö 'zü ̀ya 'to "yaan kö -yö zun- 'ka n nu yi -bha ̀wɛ, yö -zë -yö -dɔ i -gɔ
'mɛ?»
24 -A ̀klangdhiʊ̈ 'ö "dhʊ̈ bha ̀në 'wɔn -nu bha- -gɛn dɔ 'yö- -bɛn zë bha.
Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'yi 'dhang bho- "dhiʊ̈ ̀dhɛ 'wɔn 'ö- -gɛn dɔ bha tɛan-
-mü.
25 'Wɔn 'ö Yesu -ya -kë -a -kpɛa 'yaa -mü -a 'dhɛ 'yi- -gɛn dɔ 'sëëdhɛ ya-
'gü ya- 'ka. ̀Ya kë 'nu ̀dhɛ 'wɔn -nu 'kö Yesu -ya -kë yi- ̀gban -sü 'do 'do
'yi- -bɛn zë, -a 'sëëdhɛ -be 'yii 'dho ̀mɔɔ "kpʊngtaadhɛ -todhʊ̈sü -zian 'gü.

Yesu -bha bɔmɛ -nu këwɔn -nu

'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ "plüün -bho Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhɛ -kɔ

1 Teofidhö, n dheebhang ɓhlëësü, ma 'sëëdhɛ -blɛɛsü 'a- -bɛn zë bha, 'wɔn 'ö -gɓan pë "pɛpɛ 'ö Yesu -ya -kë waa- pë -nu 'ö mɛ -nu ɓdraan- -bha 'ö go- 'ka- -bha yë zü bho -sü -bha

2 'ö dho 'ö zun- 'ka -dhɛkpaɔyi 'ö Atanna -ya ɓwlü 'ö dho- 'ka dhang- 'gü -a -bha bha, a kë- ɓgɓan "pɛpɛ -gɛn -dɔ -a 'gü. "Sanni -yö 'dho dhang- 'gü, -yö ö -wʊ -kpɔ mɛ -nu 'ö- -nu sü ö -bha bɔmɛ -nu 'ka "kpʊng ɓtaa yö bha- -nu -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka.

3 ɓDhɛ 'ö ɓya 'go ga 'gü, -yö ö -dɪ -zɔn -nu -dhɛ -gɛn -yan 'gbɛ ɓdede 'ka -dhɛkpaɔyi -kaɔng -yiisiö 'ka 'yö- -zɔn -nu -dhɛ ɓdhɛ 'ö "yaan. -Wo wo "yan -kpan -bha 'pö 'ö 'wɔn 'ö -gɓan Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha 'ö- pö- -nu -dhɛ.

4 Yi do 'ka kö waa- -bha ɓklangdhiʊ̈ -nu bha -wo pë -bhö sië -dhɛ do 'gü, 'yö- pö- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Ka 'dho bhɔ Zedhizadhɛmö -dhɛ 'ka taa- ɓgblɛɛn ɓkö, -ka ka "yan 'to 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö n Dë -ya "plüün bho ka -dhɛ, 'a- -dhiang zë ka -dhɛ bha- -gɔ!

5 -A -gɛn -mü ɓdhɛ Zan -zë -yö mɛ -nu -zu "yi ɓnë- 'ka, "kɛɛ ka -zë -a yi 'yaa ɓgblɛɛn 'zü kö Atanna -yö ka pa 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka.

Yesu -dho dhang- 'gü -kɔ

6 Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ö wɛng- -nu 'wo gun -dhɛ do 'gü bha, 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, i- -pö -a yi ɓya -loo kö 'i Izraɛdhö -mɛ -nu bho ɓdhuëngdhɛ 'gü (Wlɔmö -mɛ -nu -gɔ) kö -wo -ya wo -dɪ 'flëë- 'gü 'zü -deewo -ee?»

7 'Yö Yesu -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «-Abin! -A -dhɛ 'yaa- -bha kö yi -nu waa- "tʊ̈ng -nu ('wo -gɓan 'wɔn -nu bha- -bha) 'ö n Dë -ya -ya ö -bha -gblüdëdhɛ 'gü -wʊ 'ka bha 'ka- -nu dɔ.

8 "Kɛɛ (-a 'dhɛ ka -mawɔn 'dhö- -bha kö 'ka- dɔ yö -mü ɓdhɛ:) 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -dho lɔɔ- ka -ta 'ö Atanna -yö 'gügbɪɪdhɛ nu ka -dhɛ. Yö ɓnë ɓya kë "dhʊ̈ 'yö 'wɔn 'ö -gɓan n -bha 'ka dho kë- pö -mɛ 'ka 'mɛ 'wo Zedhizadhɛmö pö 'gü -dhɛ -nu oo, Zude -sɛ 'gü -dhɛ -todhʊ̈sü waa- Samadhi -dhɛ -nu 'gü -a -nu -dhɛ 'ö dho "dhʊ̈ 'ö zun- 'ka "sɛ "dhiʊ̈todhɛ 'gü.»

9 ɓDhɛ 'ö ɓya 'wɔn -nu bha- pö "dhʊ̈ 'dɔɔndhö 'ö ɓya ö bo, 'yö ɓwlü Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka 'yö dho dhang- 'gü, 'yö dho "dhʊ̈ 'ö -da dha 'kpong- 'gü, 'yö dha 'kpong- -yö kpa- -ta -a -nu "yan "dhiʊ̈ mü.

10 -A -nu "yan- -to Yesu ɓkeng- zian 'ö 'dho sië- 'ka dhang- 'gü bha- 'ka, 'wo dho -dhɛ -ga kö gɔɔn- -nu ɓplɛ 'ö sɔ "puu 'dhö- -nu -bha (Atanna -bha "kië -nu bha) kö -wo dɔ sië- -nu "sɔɔ mü.

11 'Yö gɔɔn- -nu ɓplɛ bha 'wo- pö- -nu -dhɛ: «Gadhidhe -mɛ -nu 'ka ya, -më 'ö -kë 'yö 'ka -dhɛ -ga dhang- 'gü zuudhö "dhʊ̈? Yesu do 'ö 'go sië ka kpö 'gü 'ö dho dhang- 'gü bha, -yö -dho ö yee kë 'zü 'ö nu ɓdhɛ -kɔ do 'ka- yö- 'ka kö -yö 'dho sië bha- 'dhö.

Mɛ -dɔ Zuda "gblʊʊ 'gü -kɔ

12 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -bha bɔmɛ -nu bha 'wo go -tɔn 'wo- -dhɛ Odhivie -tɔn 'ö Zedhizadhɛmö -dhɛ "sɔɔ bha- ɓgbin-, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho Zedhizadhɛmö 'plöö. -Go Zedhizadhɛmö 'plöö kö 'i dho Odhivie -tɔn ɓgbin- -yö -mɔɔ "kidhʊng do -nu "sinma -bha.

13 Dhɛ 'ö wa -loo Zedhizadhɛmö, 'yö 'wo dho 'kɔdhi 'wo gun- 'gü 'kɔ -ta "dhüng 'gü bha- 'gü. 'Mɛ 'wo gun mü bha -wa mɛ do -dhɛ Piɛdhö, 'yö 'wo- mɛ do 'bha -dhɛ Zan, 'yö Zakö, Andre, Fidhipö, Toma, Batedhemi, Matiö, Zakö 'ö -kë Adhöfe gbö 'ka, 'yö Simɔ, 'wo- 'tɔ kpɔ 'wo- -dhɛ "yangüsiümɛ bha waa- Zudë 'ö -kë Zakö gbö 'ka 'pö.

14 'Mɛ 'wo bha- -nu -wʋ -gun do 'ö 'wo -yɛa do 'gü 'wo bhɛa -kpɛawo, waa- dhebhɔ 'bha -nu waa- Yesu dhe Madhi waa- dheebhang -nu 'dhö.

15 Yi do 'ka kö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo dho mɔɔ mɛ këng do ö -kɔ plɛ -nu -bha bha -wo -dhɛ do 'gü, 'yö Piɛdhö -yö wlü- -nu gban wëëdhö mü 'ö- pö- -nu -dhɛ:

16 «N dheebhang -nu, -yö -së kö 'pë 'ö Atanna -bha 'Nii- -ya pö yi 'bha 'ka Davi "dhi 'ö -bɛn zë -sü 'ka- -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'ö -gban Zuda 'ö zian bho 'mɛ 'wo Yesu kun -a -nu 'ka -a -bha bha -yö kë.

17 Zuda bha -yö -kë 'mɛ 'kwa gun Yesu keng- bha- mɛ do 'ka, yë 'kwa- -kë bha- -bha -gun 'pö.

18 'Wëëga 'ö -kë -a mɛ zë saa 'ka bha 'yö 'bhlaadhɛ do dhɔ- 'ka. Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö dho ö -gɔ 'bhlaadhɛ bha- 'gü 'yö- -pö mü 'ö wü, 'yö- gblëën- gban 'wo -pɛn 'do 'do, 'yö ga.

19 'Mɛ 'wo Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü -a -nu gban "pɛpɛ -wo kë 'wɔn bha- ma, 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'wo 'bhlaadhɛ bha- -dhɛ wo -wʋ 'gü Akɛdama (waa- pö "dhü kö -wa -pö 'bhlaadhɛ 'ö mɛ yɔɔn -yö wɛnng- 'gü).

20 'Wɔn 'ö -gban Zuda -bha bha -yö -bɛn zë -sü 'ka "Tan 'sëëdhɛ ('wo- Somö kë bha-) 'gü 'nu yi 'bha 'ka dhɛ:

«Mɛ 'bha -bha -wɔn 'ya 'dho zun- -bha 'kɔ -bha,
mɛ 'bha 'ya 'dho -ya 'gü.»
'Yö -bɛn zë -sü 'ka 'zü dhɛ:
«Mɛ do 'bha -yö dɔ- "gblʋʋ 'gü».

21-22 Dhɛ 'ö "dhü mɛ do -yö -da yi "piü kö -yö kë kwa Dëmɛ Yesu -bha -go ga 'gü -sü bha- "sɛɛ- 'ka 'pö. Mɛ 'ö "dhü bha -yö kë 'mɛ 'ö gun 'mɛ 'ö 'kwa gun kwa Dëmɛ Yesu keng- "tüng "pɛpɛ 'ö- -kë, 'ö bɔ- 'ka "sɛ -nu 'gü 'ö go- 'ka yi 'ö Zan -ya -zu 'ka bha- -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö go- 'ka kwa kpö 'gü, 'ö Atanna -ya wlü 'ö dho- 'ka dhang- 'gü -a -bha bha- mɛ do në- 'ka.

23 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö 'wo mɛ plɛ 'tɔ sü, mɛ 'wo bha -wa mɛ do -dhɛ Zosɛfu 'wo- -dhɛ Baazabasö, 'yö 'wo- 'tɔ kpɔ Zutusö, waa- Matiasö.

24 'Yö 'wo bhɛa kwa Dëmɛ -dhɛ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, bhi 'ö 'i mɛ gban "pɛpɛ zuëga dɔ, mɛ plɛ 'wo ya- mɛ 'dhɛ 'i i -kɔ -yɛ -bha -a -zɔn yi -dhɛ

25 kö -yö kë Zuda "yɔɔ 'gü 'ka! -A -gɛn -mü dhɛ Zuda -yö kë -go ö -bha yë 'ö -kë i -bha "ta 'sü -yë 'ka bha- 'gü 'yö dho -dhɛ 'ö- mɔɔ bha- 'gü.

26 Dhɛ wa bhɛa" dhɛ -kɔ bha- 'dhö 'yö 'wo zë "kpüü -kë, 'yö to Matiasö -bha -bha, 'yö -da Yesu -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga do bha- -nu "piü.

2

'Nii- "slüüslü nu -kɔ

1 Dhɛ 'ö Zuifö -nu -bha niidadhe 'wo- -dhɛ Pangtökɔtö bha- yi ya loo, 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu gban "pɛpɛ -wo -gun -dhɛ do 'gü 'kɔ do 'bha 'gü.

2 'Wo dho "kan wo -ta kö pë vin "gbɪɪ- 'bha ya -da -nu "tʋ 'gü dhang- 'gü. -A vin- -kë dhɛ "tɛɛ "gbɪɪ- 'ö -ziö -a 'dhö 'yö 'kɔ 'wo gun- 'gü bha- pa.

3 'Yö pë 'bha 'ö bhɔ pɛng 'nɛɛ- -bha bha 'ö -ya -a -nu gbin- 'dɔɔndhö.

4 'Yö 'Nii- "slüüslü -yö -da -a -nu 'gü, 'yö- -nu gban "pɛpɛ pa, 'yö 'wo -ya
dhiang zë -sü -bha -wʋ "wɛɛ 'ö 'waa- dɔ 'nu -bleɛsü bha- 'gü dhɛ -kɔ 'ö
Atanna -bha 'Nii- bha 'ö- dɔ- 'ka- -nu "dhi -a 'dhö.
5 -A yi 'ö "dhü bha- 'ka kö Zuifö -nu 'wo Zedhizadhɛmö 'plöö, waa- mɛ
'dhɛ -nu 'wo go "sɛ "pɛpɛ gban 'gü, 'ö 'wo -kë Atanna bhlëëyamɛ 'ka kö
-wo Zedhizadhɛmö mü.
6 Dhɛ 'ö pë vin bha waa- ma, 'yö- mɛ kpö 'gbɛ dede 'wo nu 'kɔ bha-
"dhi "dhiü mü gbang 'wo- dɔ sië 'kɔɔdhö mü bha- -wɔn 'gü. 'Wɔn bha-
'wɔn -ya -nu -kɔn dedewo, -a -gɛn -mü dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo nu "dhü bha
-wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -wʋ 'gü ma wo -dɪ -wʋ -nu 'gü 'do 'do
'ka, 'ö dhiang -nu 'wo- zë sië bha 'wo- 'gü ma 'kpakpadhö.
7 Dhɛ 'ö- 'wɔn -ya -nu kɔn "dhü, 'yö 'wo -ya "kaabho bho -sü -bha 'wo-
pö: «-Ka dɔ! 'Mɛ 'wo dhiang zë sië ya, Gadhidhe -mɛ -nu 'waa -mü -ee?
8 -Yö kë -kɔ -kë dhɛ 'yö dhiang -nu 'wo- zë sië ya kwa- 'gü ma kwa -dɪ
-wʋ -nu 'gü 'do 'do 'ka?
9 "Kɛɛ kö 'mɛ 'kwa ya mɛ 'bha -nu -go Paatö -sɛ -nu oo, Medi -sɛ -nu
waa- Edhamö -sɛ -nu 'gü, 'ö mɛ 'bha -nu -wo go Mezopotami -sɛ, Zude -sɛ,
Kapadɔsö -sɛ, Pɔng -sɛ, Azi -sɛ
10 Flizi -sɛ, Panfidhi -sɛ, Ezitö -sɛ waa- Dhibi -pö -nu 'wo Sidhɛnö -dhɛ
-züzü -a -nu 'gü, 'ö mɛ 'bha -nu 'wo go Wlɔmö,
11 'ö mɛ 'wo Zuifö 'në dede 'ka 'pö, 'mɛ 'wo wo zuë" slëë 'pö Zuifö -nu
-bha bhɛa" -kɔ 'gü waa- mɛ -nu 'wo go Klɛtö -dhɛ -nu, waa- Adhabi -sɛ -nu
'gü 'wo mü, "kɛɛ 'yö dhiang -nu 'wo- zë sië 'ö -gban Atanna -bha 'wɔn -së
'ö- -kë -a -bha bha 'kwa- ma kwa -dɪ -wʋ -nu 'gü 'do 'do 'ka?»
12 -A 'wɔn -ya -nu -kɔn dedewo 'ö 'pë 'wo dho- pö 'wii- dɔ, 'yö 'wo- pö
wo 'ko -nu -dhɛ: «Ya kë "dhü kö 'wɔn ya- 'klɔɔ- -mü -më 'ka?»
13 "Kɛɛ -a mɛ bha -nu -zë kö -wo wɛɛ dɔ sië 'dhang bho Yesu "dhiü -mɛ
-nu -bha 'wo- pö: «-Aa, n 'bha, 'mɛ 'wo bha we në yaa- -nu 'kun!»

Piɛdhö -bha 'wɔn -gɛn dɔ -kɔ

14 'Yö Piɛdhö waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga do -kpɛa 'wo to
bha 'wo wlü 'wo dɔ wo -gɛan 'mɛ 'wo bha- -nu wëëdhö, 'yö Piɛdhö -yö
ö -wʋ "dhiü wlü 'yö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'ka Zuifö 'ka, 'ö 'ka
Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü waa 'mɛ 'ka nu, -ka ka "tʋ 'to kö 'wɔn 'ö kë sië
bha 'a- -gɛn pö ka -dhɛ.
15 -A -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'ka- -nu -ga sië bha we 'yaa- -nu -bha dhɛ -kɔ
'ka ka -zʋ 'gɔn sië- 'ka bha- 'dhö. -A 'klɔɔ- -mü dhɛ "tʋ̈ng 'kwa dɔ- 'ka ya
"yënng "tɛɛ -ta -mü (we -bha mɛ 'kun "tʋ̈ng 'yaa kë ni!).
16 "Kɛɛ 'pë 'ö Atanna -yö bɔ ö -wʋdhiüloomɛ Zoɛdhö 'gü 'ö- pö yi 'bha 'ka
bha 'yö- 'gü -wɔn 'dhö kë sië dɛɛ bha.
17 -A -gɛn -mü dhɛ Atanna -ya -pö Zoɛdhö -dhɛ 'ö- pö:
‹"Tʋ̈ng -totaamasü 'gü,
a -dho ma 'Nii- 'gü -gblü mɛ suu "pɛpɛ gban -ta,
'ö ka gbö -nu waa- ka 'dhu -nu 'wo n -wʋ "dhiü loo,
'ö ka -bha 'në "wlü -sü -nu "yan 'gü 'dhö -da
'wo tɛanwɔn 'ö -gban Atanna -bha -a dɔ
'Ö kaa- mɛ zizi -nu
'wo "yɛɛn bho (tɛanwɔn -nu 'wo Atanna "piü) -a 'ka.
18 Tɛan- dede 'ka,
a -dho ma 'Nii- 'gü -gblü ma yëkëmɛ -nu,
gɔɔn- -nu waa- dhong -nu -ta
kö -wo n -wʋ "dhiü loo yi 'ö bha- 'ka.

19 A -dho "dhabhliwɔn "gblʊ̈gblʊ̈ -nu kë
dhang- 'gü -dhɛ -nu waa- "kpʊngtaadhɛ -nu 'gü.
Yɔɔn -nu, pɛng -nu waa- pɛng "gbiën -nu -wo -dho kë.
20 'Yënng- 'bhü- -dho kë tii,
'ö "su -yö -kë dhɛ yɔɔn 'dhö,
'yö yi 'ö kwa Dëmɛ -ya -ya ö 'tɔ bhɔ -yi 'ka,
yi 'kpii- bha 'yö gun -na loo.
21 Ya bo kë -sü 'ka "dhʊ̈,
mɛ "ʊʊ mɛ 'ö dho kwa Dëmɛ mɔɔ-,
-yö -dho "ta- -mɛ -dhɛ 'ö- dha›.»
22 'Yö Piɛdhö -yö dhiang zë 'zü 'ö- pö: «Izraɛdhö -mɛ -nu, -ka ka "tʊ to: Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha Atanna -ya -bɔ kwa -dhɛ, 'yö bɔ- 'gü kö -ya -zɔn kwa -dhɛ dhɛ yö në- bɔ, 'yö "dhabhliwɔn "gblʊ̈gblʊ̈ -nu -kë dhɛ -kɔ 'ö kaa dede 'ka- dɔ- 'ka bha- 'dhö.
23 "Kɛɛ 'yö 'wo- "dhiʊ̈ dɔ ka -dhɛ dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka Atanna zuë" "piʊ̈ 'nu -blɛɛsü, 'ö gun- "piʊ̈ dhɛ -yö kë- 'ka -a 'dhö, 'yö 'ka- dɔ 'wɔnyaakëmɛ -nu -gɔ, 'yö 'wo- dɔ "dhü -bha 'wo- zë,
24 "kɛɛ dhɛ 'ö wa bo- -wëëdhɛ bho -sü 'ka 'ö ya ga, Atanna -ya -bho ga -bha "dhiʊ̈dhɛ -gɔ 'ö- bo, -a -gɛn -mü dhɛ ga faan 'yaa mɔɔ- -bha kö -yö wɔ- -ta
25 dhɛ -kɔ 'ö Davi -ya pö- 'ka yi 'bha 'ka -a -bu 'gü 'ö- pö dhɛ:
‹A- 'wɔn dɔ dhɛ n Dëmɛ -yö n "piʊ̈ -kpɛawo,
'ö n -maa -kë,
-a -wɔn 'gü n 'yaɔ- -nu -kɔ 'yii 'dho mɔɔ n -bha.
26 Yö në- -wɔn 'gü 'yö n nii 'dhö -da,
'yö 'a dhiang zë zuë" nii -da 'ka.
A- 'wɔn -dɔ dhɛ a -dho ga -dhɛkpaɔyi do 'ka,
"kɛɛ a n -zʊ -yö 'pë 'ö Atanna -ya pö
ö -dho kë n -dhɛ bha- -dhɛ -kpɛawo.
27 -A -gɛn -mü dhɛ a- -pö -dhɛ:
'Bhii 'dho kwaa- n 'nii- -zü geebɔɔ,
ya 'go mü 'bhii 'dho "wɪ- -bha
kö i -bha yëkëmɛ "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha- kwi -yö "bu.
28 'Bha -tosɛa kë -zian -zɔn n -dhɛ,
i -bha -kë n "piʊ̈ -sü bha -yö n zuë" nii -da -kpɛawo› bha- 'dhö.»
29 'Yö Piɛdhö -yö dhiang zë 'ö dho- 'ka ö "dhiʊ̈ 'ö- pö: «N dheebhang -nu, -ka dɔ kö 'wɔn 'ö -gban kwa "bhɛma -wɔngbɪɪsü Davi -bha bha 'a- pö ka -dhɛ 'kpakpadhö. -A -gɛn -mü dhɛ Davi bha -yö -ga 'ö 'wo- gee bho, 'ö- bun 'dhö -tun dɛɛ kwa -gɔ yö.
30 "Kɛɛ 'ö gun kö -yö -tun "yaan -yö -gun Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ 'ka, 'ö- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö dhɛ -yö dhiang -zë ö -dhɛ 'ö -sö -bhö 'ö- pö ö -dhɛ dhɛ ö -dho -a suu 'gü -në do 'sü 'ö- -ya ö -bha -gblüdë 'ka dhɛ Davi 'dhö 'pö.
31 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü 'wɔn 'ö dho kë 'yö Davi -ya to "dhiʊ̈ 'ö- dɔ. 'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha -Yamɛ -bha -go ga 'gü -sü -bha bha në 'ö- -dhiang zë 'ö- pö dhɛ:
‹Atanna 'yii -kɔ "kan- "dhiʊ̈ geebɔɔ kö- kwi -yö "bu› bha.
(-A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, kö dhiang 'ö Davi -ya zë bha 'yii- bho ö -dɪ 'gü, Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ në- dɔ- "dhi.)
32 Yesu 'a- -dhiang zë sië ka -dhɛ ya, Atanna yaa- bho ga 'gü, mɛ gban "pɛpɛ kwa- "sɛɛ- 'ka, kwa- 'wɔn -dɔ.

33 'Yö- sü 'ö- -ya -yɛa ɓhlëësü 'ö- "sɔɔ dhang- 'gü bha- 'gü, 'yö 'Nii- "slʊʊslʊ
'ö- dë -ya "plüün bho- -dhɛ bha- ɓslɔɔ, 'yö- ɓlɔɔ yi -ta. Më -nu 'ka- yö sië
"ɛɛn 'ka- ma sië bha 'Nii- "slʊʊslʊ bha ɓnë- -nu -kë.
34 -A -gɛn -mü ɓdhɛ Davi bha 'yii -da dhang- 'gü ɓdhɛ Yesu 'dhö, "kɛɛ -ya
-pö 'ö- pö:
‹N Dëmɛ Atanna -ya -pö n Dëmɛ -dhɛ:
-Bhö -ya ma -yɛa -së ya- 'gü!
35 Kö -yö 'to- 'ka "dhʊ -yö zun- 'ka yi 'a dho i -kɔ ziö- 'ka i 'yaɔ- -nu -gɔ bha-
-bha›.
36 ɓDhɛ 'ö "dhʊ Izraɛdhö -mɛ -nu ɓgban "pɛpɛ, -ka 'dhang bho- "dhiʊ ɓdhɛ
Yesu 'ka- dɔ "dhü -bha bha ɓnë Atanna -ya -ya mɛ ɓgban "pɛpɛ Dëmɛ, -a
-bha -Yamɛ Klisi 'ka. Yö ɓnë Atanna -ya pö ö -dho bɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ.»
37 ɓDhɛ 'wo Piɛdhö -wʊ bha- ma, 'yö dho- -nu -gɔ ɓgblɛɛn, 'yö pɛng -yö
-kan -nu -bha, kö ɓwaa- 'wɔn dɔ ɓdhɛ 'wa -da Atanna "dhiʊ. 'Yö 'wo Piɛdhö
waa- 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu 'wo to bha- -nu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö:
«Yi dheebhang -nu, ɓdhɛ 'ö "dhʊ bha 'yi- kë ɓdhɛ?»
38 'Yö Piɛdhö -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka bo ka ɓsɔng 'ka kö 'mɛ 'ö "dhʊ -yö
ö -bha -tosɛadhe slëë-, kö -yö ö kwaa- ö kë -sɔng yaa -nu -zü, kö -wa -bɔ
Yesu 'ka -zu bho Yes -a 'tɔ 'gü, kö -ya -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to! ɓYa
kë "dhʊ 'Nii- "slʊʊslʊ 'ö Atanna -ya ɓgbaɔ bha ka -dho ka -bha ɓslɔɔ.
39 -A -gɛn -mü ɓdhɛ -ya "plüün -së bha- -bho kaa- ka bhang -nu ka -dhɛ,
'yö dho 'ö- bho 'pö 'mɛ 'wo "sɛ "wɛɛ -nu 'gü ɓgblɛɛngblɛɛn, 'ö kwa Dëmɛ,
kwa -bha Atanna dho- -nu -dhɛ kö -wo kë- -bha 'në -nu 'ka bha- -nu -dhɛ.»
40 'Yö Piɛdhö -yö dhiang -nu zë 'zü 'gbɛ 'ka -a -nu -dhɛ, 'yö -dhio -nu
dɔ- -nu -ta 'ö- -nu faan dɔ, kö ɓwa "wɪ dha -sü -wɔn -bha kö -wo 'go
'wɔnyaakëmɛ -nu 'wo Yesu zë, 'ö Atanna dho 'wɔn bho- -nu 'gü bha- -nu
kpö 'gü.
41 'Yö mɛ 'gbɛ 'wo 'dhang bho Atanna -wʊ 'ö Piɛdhö -ya pö bha- "dhiʊ,
'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho. 'Yö mɛ 'wo ɓmɔɔ mɛ "gblü -yaaga -bha
'wo -da 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu "piʊ yi do bha- 'ka.
42 -Wo -gun wo faan dɔ sië -kpɛawo 'ö 'wo wo "tʊ to mɛ draan- -wʊ -nu
'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu gun- -zɔn sië- -nu -dhɛ bha- -bha. 'Ö- -nu -kɔ -yö -kë
'wɔn do -bha, 'ö- -nu -bha -dhië gun do, ('yö 'wo to mü 'wo kwa Dëmɛ Yesu
-bha -bhöpë -bhö), -a -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -nu bha 'wo- ɓgban
-kë wo "kwëë.

'Dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu -kë 'ko "piʊ -kɔ

43 "Suʊ- -gun mɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü, 'ö 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu
ɓbhlëë -ya "dhabhliwɔn "gblʊgblʊ -nu waa- -kian -wɔn 'gbɛ -nu 'ö- -bha
bɔmɛ -nu gun- kë sië bha- -wɔn 'gü.
44 'Dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu -gun wo kpö 'ka "dhʊ do, 'ö- -nu
ɓslɔɔpë ɓgban- gun do.
45 'Mɛ 'wo bha -wo gun woo- 'bhlaadhɛ -nu, "ɛɛn pë -nu 'ö- -nu ɓslɔɔpë
'ka -a -nu "dhɔɔ dɔ sië 'yö 'wo- -naɔ ɓloo 'ko -ta, 'yö 'pë 'ö ɓmɔɔ 'mɛ 'ö "dhʊ
-a -bha -kpla -bho 'ka -pë -bha 'wo- nu- -mɛ -dhɛ.
46 'Yö 'wo ɓloo 'ko -ta -dhɛkpaɔyi ɓgban "pɛpɛ 'ka Zuifö -nu -bha Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo kwa Dëmɛ Yesu -bha -bhöpë -bhö, kö -wo pë -nu
-bhö sië 'ko "piʊ -a -nu -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü ɓniidadhe waa- zuëwaanusü
'ka.
47 'Yö 'wo Atanna 'tɔ bhɔ, 'yö- -nu -dhɔ -yö "sɛgümɛ -nu -kë. 'Yö kwa
Dëmɛ Yesu -yö 'dhang bho ö "dhiʊ -mɛ 'ö ɓwa dha -a -da -a -nu "piʊ yi
ɓgban "pɛpɛ 'ka.

3

-Gɛnloomɛ do -kë "klʊʊklʊ -kɔ

1 Yi do 'ka kö Piɛdhö waa- Zan -wo 'dho së Zuifö -nu -bha Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü kö 'yënng- ɓya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka -a -nu -bha -bhɛa Atanna
-dhɛ "tʊng 'gü,
2 'yö 'wo -gɛnloomɛ do yö kö -yö -ya -sü 'ka 'kɔdhi 'dhɛ 'wo- -dhɛ 'kɔdhi
-sësü bha- "dhiʊ. Gɔndë bha -yö -bhɔ ö -bha "yua bha- 'ka. -Wo -nu 'ka
-dhɛkpaɔyi ɓgban "pɛpɛ 'ka 'wo- -ya mü kö -yö 'wëëga -gbadhɛ 'mɛ 'wo -da
së Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü bha ɓnë- -nu -gɔ.
3 'Yö Piɛdhö waa- Zan -nu yö kö -wo 'dho së Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö
gba -dhɛ -a -nu -gɔ.
4 'Yö Piɛdhö waa- Zan 'wo- -ga zuudhö, 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «-Bhö
-dhɛ -ga ɓzɔɔ!»
5 'Yö gɔɔn- bha 'ö ö "yan "dhiʊ ɓwlü 'yö- -nu -ga -së 'ka, -a -gɛn -mü ɓdhɛ
kö -yö ö -zʊ 'gɔn së ɓdhɛ -wo -dho pë 'bha nu ö -dhɛ.
6 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ 'zü 'ö- pö: «'Wëëga 'yaa n -gɔ kö 'a- nu i -dhɛ
"kɛɛ pë 'bha -yö n -gɔ, a -dho yö -zë nu i -dhɛ: Yesu Klisi 'ö go Nazadhɛtö
bha- 'tɔ 'gü, -bhö "wlü kö 'i "ta!»
7 ɓDhɛ 'ö ɓyaa- pö "dhʊ 'yö gɔɔn- bha- kun- kwɛɛ" 'ka, 'yö- ɓwlü, 'yö-
-gɛn -yö dɔ dingdhö -a ɓwlöö,
8 'yö -wlö 'ö -gban ö -gɛn bha- -ta, 'yö -ya "ta 'sü -sü -bha. 'Yö waa- Yesu
-bha bɔmɛ -nu 'wo -da Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü kö -yö "ta 'sü së, kö -yö
-wlö së, kö -yö Atanna 'tɔ bhɔ së.
9 Mɛ "pɛpɛ 'wo gun 'mü -wa -yö kö -yö "ta 'sü së Atanna 'tɔ bhɔ -sü 'ka.
10 ɓDhɛ 'ö ɓwaa- -ga 'ö ɓwaa- dɔ ɓdhɛ 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka Atanna
-dhɔkëgükɔ "dhi -sësü "dhiʊ, 'ö gun gba -dhɛ së bha yö mü, 'yö "suʊ 'dhö
-da -nu 'gü 'yö 'wɔn 'ö -kë -dhɛ bha- 'wɔn -ya -nu kɔn.

Piɛdhö dhiang zë Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -kɔ

11 Gɔndënë bha 'yii go Piɛdhö waa- Zan -a -nu ɓkeng-, -a -wɔn 'gü mɛ
kpö 'wo gun Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü bha 'mɛ bha- -kë "klʊʊklʊ -wɔn bha
'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn ɓdedewo, 'yö 'wo -bɛang sü 'wo nu- -nu -zian 'ka 'kɔ
"gbɛɛtazëdhɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ Sadhomɔ -bha 'kɔ "gbɛɛtazëdhɛ bha- 'gü.
12 ɓDhɛ 'ö Piɛdhö ɓyaa- -nu yö, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Izraɛdhö -mɛ -nu, -më
'ö -kë 'yö 'mɛ ya- -kë "klʊʊklʊ -sü -wɔn -yö ka kɔn? -Më 'ö -kë 'yö 'ka yi -ga
ɓdhɛ 'pë yi ɓnë 'yi gɔndënë ya- -bha "yua bo yi -dɪ -bha 'gügbɪɪdhɛ "ɛɛn yi
-dɪ -bha -kplü Atanna -bha -kɔ -së 'ka -a 'dhö?
13 Ablaamö, Izaakö waa- Zakɔbö -a -nu -bha Atanna 'ö -kë kwa "bhɛma
-nu -bha Atanna 'ka bha ɓnë- -kë kö mɛ -nu -wo ö -bha yëkëmɛ Yesu 'tɔ
bhɔ ('yö- -bö 'ö- bho ga 'gü).
Yesu 'ö "dhʊ bha Zuifö -nu kaa ɓdede ka kë- -kun 'ka- dɔ kaa-
"sɛgɔdhiʊmɛ -nu -gɔ, 'ö 'ka 'wɔn yaa -nu pö- -bha Pidhatö -kuu "dhiʊ, "kɛɛ
kö yö -zë -ya "piʊ ɓdhɛ 'ö ö kwaa- -zü.
14 'Ö 'kii "wɪ mɛ 'ö "slʊʊslʊ, 'ö pö 'aa- -bha Atanna wëëdhö bha- -wɔn
-bha, 'ö 'ka 'mɛ yö -zë 'ö -kë mɛzëmɛ 'ka bha ɓnë- -dhɛ Pidhatö -gɔ kö -ya
bho -kaso 'gü ka -dhɛ.
15 'Yö 'ka 'mɛ 'ö -tosɛadhe nu mɛ ɓgban "pɛpɛ -dhɛ bha- zë -kɔ bha- 'gü.
"Kɛɛ Atanna -ya -bho ga 'gü, yi- "sɛɛ- 'ka.
16 'Mɛ 'ka- dɔ 'kpakpadhö 'ö -ya ya, 'gügbɪɪdhɛ 'ö Yesu 'tɔ 'gü bha ɓnë-
gba faan 'ka 'yö 'ka- -ga së bha. -Zʊ -yö Yesu -dhɛ -sü ɓnë gɔndënë ya-
-bha "yua bo 'kpakpadhö mɛ ɓgban "pɛpɛ ka "yaan bha.

17 ̱Dhɛ 'ö "dhü, n dheebhang -nu, 'a- -dɔ ̱dhɛ 'wɔn kaa- ka -gɔmɛ -nu 'ka- -kë Yesu 'ka "dhü bha 'kaa- 'wɔn ̱në- dɔ.
18 "Kɛɛ -yö -kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -yö bɔ ö -wʊdhiʊloomɛ ̱gban "pɛpɛ -ta 'ö- pö bha- 'gü -wɔn ̱në -yö kë. Yö -mü ̱dhɛ -a -bha -Yamɛ -wëëdhɛ -dho bho.
19 -A -wɔn 'gü, -ka ka zuë" slëë- kö 'ka ka wë -ya Atanna "piü kö -yö kaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to.
20 ̱Ya kë "dhü, -yö -dho -ya -dɪ 'flëë- 'gü "tʊ̈ng nu ka -dhɛ, 'ö 'mɛ 'ö ̱yaa- -ya 'nu "pɛpɛdhö ka Dhamɛ 'ka 'ö -kë Yesu 'ka bha- nu ka -dhɛ.
21 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, Yesu Klisi -dho 'to dhang- 'gü 'ö dho- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka pë ̱gban "pɛpɛ kë -dee "tʊ̈ng 'ö Atanna -yö bɔ- 'ka ö -wʊdhiʊloomɛ 'ö- -nu -ya -dɪ -ta bha- -nu -ta, 'ö- pö 'ö- yi ̱ya ̱gwëë bha- -bha.
22 'Yö Yesu -wɔn dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Moizö kë- -pö yö ̱në- -bu 'gü yi 'bha 'ka 'ö- pö:
‹Kwa Dëmɛ, kwa -bha Atanna -dho ö -wʊdhiʊloomɛ
'ö ̱dhɛ n 'dhö -a sü ka ̱zinng 'gü 'ö- bɔ ka -dhɛ.
'Wɔn "pɛpɛ 'ö dho- pö ka -dhɛ bha -kaa ma!
23 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yii- -wʊ ma,
-yö -dho 'go Atanna -bha mɛ -nu ̱zinng 'gü 'ö- 'gü -yö ̱see› bha.»
24 Atanna -wʊdhiʊloomɛ -nu "pɛpɛ 'ö go- 'ka Samiɛdhö -bha 'ö zun- 'ka ̱dɛɛ -bha, -a -nu ̱gban "pɛpɛ -wo 'wɔn 'ö -gban 'yi bha- -bha bha- -dhiang -zë.
25 'Pë 'ö Atanna -ya "plüün bho 'ö bɔ- 'ka ö -wʊdhiʊloomɛ -nu -ta bha -yö ka -bha 'ka, 'ö -nëngkwëëdhe 'ö- -da waa- ka "bhɛma -nu wo ̱zinng 'gü bha 'ö ka -bha 'ka 'pö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -ya -pö Ablaamö -dhɛ 'ö- pö:
‹A -dho bɔ i suu 'gü -në -nu -ta
'a 'dhuë- -kë "kpʊngtaamɛ "pɛpɛ ̱gban -bha›.
26 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -yö ö -bha yëkëmɛ (Yesu) sü 'ö- bɔ ka ̱në ka -dhɛ "dhiü -blɛɛsü ̱kö kö -yö 'dhuë- kë ka -bha, "kɛɛ kö -yö 'mɛ 'ö "dhü -a -kɔ bho- këwɔn yaa -nu bha 'do 'do 'ka.»

4

Piɛdhö waa- Zan -nu -bha -dho zagɔbhomɛ -kuu "dhiü -kɔ -dhiang

1 Piɛdhö waa- Zan -wo -to dhiang -zë "sɛgümɛ -nu -dhɛ -dhɛ 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu oo, "yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ -nu waa- Sadusiɛn -nu 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo nu.
2 Yesu -bha bɔmɛ -nu -bha "sɛgümɛ -nu draan- -wɔn bha 'yii dhi- -nu -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -wa -pö "sɛgümɛ -nu -dhɛ ̱dhɛ Yesu -yö -go ga 'gü kö -ya -zɔn ̱dhɛ 'mɛ ̱wa ga -wo -mɔɔ -bha kö -wo 'go ga 'gü.
3 'Yö 'wo- -nu kun 'wo- -nu -da -kaso 'gü, 'yö 'wo -wɔ mü 'yö -dhɛ -yö ̱kpaɔ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wo- -nu kun kö "bin ̱ya 'ma.
4 "Tʊ̈ng 'ö kë sië- 'ka "dhü bha kö 'mɛ 'ö 'wɔn -taɔng -së 'ö Piɛdhö waa- Zan 'wo- pö bha 'wo- ma, kö- mɛ 'gbɛ -dhɛ ̱wa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü. 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo kë 'gbɛ 'wo dho 'wo -mɔɔ mɛ "gblü "sɔɔdhu -nu "sinma -bha.
5 ̱Dhɛ 'ö- -tadhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö Zuifö -nu -gɔmɛ -nu waa- -nu -bha mɛ zizi -nu waa- -nu -bha 'tɔnggɔmɛ -nu 'wo bho 'ko -ta Zedhizadhɛmö 'plöö.
6 "Saabhomɛ 'kpii- 'wo- -dhɛ Anö bha- 'dhö, Kaifö 'dhö, Zan 'dhö, Dhɛzandrö waa- "saabhomɛ 'kpii- -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ̱gban "pɛpɛ -wo -gun -dhɛ bha- 'gü.

7 'Yö 'wo nu Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu 'ka -a -nu -kuu "dhiü, 'yö 'wo-
-nu dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «-Gɛnloomɛ ya ka- -bha "yua bo -kɔ -kë ̣dhɛ?
'Gügbɪɪdhɛ suu -mɛɛ ̣në 'ka- bo- 'ka, "ɛɛn ka- -bo de 'tɔ 'gü?»
8 'Yö Piɛdhö 'ö 'Nii- "slüüslü- 'dhö- pa -sü 'ka bha 'ö- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö:
«"Sɛkɔɔnmɛ -nu, mɛ zizi -nu,
9 ̣dhɛ 'ö -kë ̣dhɛ 'ka nu yi 'ka zagɔbhomɛ -kuu "dhiü, 'ö- -gɛn 'yii kë
'wɔn "wɛɛ 'bha -zë 'ka 'ö -kë "ta 'yi- wo -gɛnloomɛ ya- -dhɛ 'yi- -bha "yua
bo bha ̣në- 'ka, 'yö 'ka yi dhɛɛ" 'kpɔ sië 'zü -a dha -kɔ 'ka bha,
10 -yö -së kö 'ka- -gɛn ma, kö Izraɛdhö -mɛ -nu ̣gban "pɛpɛ -wa dɔ 'pö.
Gɔndënë bha kë 'ö- wo "klüüklü 'kpakpadhö 'ö ka "yan 'dhö- -bha 'ö dɔ bha
-ya -wo 'gügbɪɪdhɛ 'ö Yesu Klisi 'ö go Nazadhɛtö, 'ö 'ka- dɔ "dhü -bha 'ka-
zë, 'ö Atanna -ya bho ga 'gü bha- 'tɔ bha ̣në- 'saa- 'gü.
11 Yesu 'ö 'wɔn 'ö -gban -bha 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü
̣dhɛ:
‹-Gwë 'ö 'kɔdɔmɛ -nu 'ka ka ̣kwaa- -zü bha ̣në
̣ya kë 'kɔ "kpan -ya -ta -gwë 'ka bha yö -mü›.
12 Yöö doseng ̣në dha -sü -yö ̣slɔɔ- "piü, -a -gɛn -mü ̣dhɛ 'tɔ "wɛɛ 'bha
kö dho kë "kpʋng ̣taa kö 'kwa bɔ- -ta 'kwa dha 'yaa 'dhö.»
13 ̣Dhɛ 'ö ̣wa Piɛdhö waa- Zan -nu dhiang zë -kɔ bha- yö -zʋgbandhe
'ka, -a 'wɔn -ya -nu -kɔn, -a -gɛn -mü ̣dhɛ -a -nu ̣bhlëë 'yaa gun "ɛɛn 'zü
'wii ̣klang 'bha kë kö woo pë dɔ, 'pë 'mɛ 'kö 'wo bha 'wo- dɔ doseng yö
-mü ̣dhɛ -wo -gun Yesu ̣keng-.
14 "Kɛɛ ̣dhɛ 'ö -kë ̣dhɛ 'mɛ 'ö -kë "klüüklü bha -yö -gun dɔ -sü 'ka- -nu
"sɔɔ mü, 'ö- -nu "yan -yö gun- -bha bha, 'pë 'wo dho- pö 'wii- ̣slɔɔ.
15 ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü 'yö 'wo- pö Piɛdhö waa- Zan -nu -dhɛ -wo zun
"kpɛnng. ̣Dhɛ 'ö ̣wa zun "kpɛnng, -yö zagɔbhomɛ -nu 'wo wo -gɔ dun
'pë 'wo dho- kë Piɛdhö waa- Zan -a -nu 'ka -a -wɔn 'gü.
16 'Yö 'wo- pö wo 'ko -nu -dhɛ: «-Më ̣dede ̣në 'kwa dho ̣mɔɔ- -bha
'kwa- kë 'mɛ 'wo ya- -nu 'ka? 'Mɛ 'wo Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü -a -nu
̣gban "pɛpɛ -wa 'wɔn -dɔ ̣dhɛ "dhabhliwɔn 'kpii- 'ö -kë ya wo ̣në 'wo-
-kë, yii -dɪ 'pö 'yii 'dho ̣mɔɔ- -bha kö 'yi zaɔdhe -da -bha.
17 "Kɛɛ kö 'wɔn bha 'ya 'dho -pɛn -dhɛ ̣gban "pɛpɛ 'gü, -ka -kwa -ya -a
-nu "yan 'gü kö 'kwa- pö- -nu -dhɛ glɔglɔdhö ̣dhɛ 'wa 'dho dhiang zë mɛ
'bha -dhɛ 'zü Yesu bha- 'tɔ 'gü!»
18 'Yö 'wo Piɛdhö waa- Zan -a -nu -dhɛ, 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ glɔglɔdhö
̣dhɛ -wo wo bo mɛ -nu ̣klang kë -sü waa- dhiang -zë mɛ -nu -dhɛ -sü 'ö
Yesu 'tɔ 'gü bha- 'ka tongtongdhö.
19 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö waa- Zan 'wo- pö- -nu -dhɛ: «Kaa ̣dede -kaa -ga, -yö
-së Atanna wëëdhö kö 'yi ka ̣bhlëë -ya kö -yö ziö yö -zë -bha -ta -ee?
20 -Abin! Yi -zë 'yii 'dho ̣mɔɔ- -bha kö 'yi yi bo 'wɔn 'yi- yö, "ɛɛn 'yi- ma
-a pö -sü 'ka!»
21 'Yö zagɔbhomɛ -nu 'wo "suü -da -nu 'gü 'zü -deewo, 'yö 'wo wo ̣kwaa-
-nu -zü 'wo dho. 'Yö 'wii- -nu -wëëdhɛ bho -dhɛ yö, -a -gɛn -mü ̣dhɛ kö
"sɛgümɛ -nu ̣gban "pɛpɛ -wo Atanna 'tɔ bhɔ sië 'wɔn 'ö -kë bha- -wɔn 'gü.
22 'Mɛ 'ö- -dhɛ -yö bo "dhabhli 'gü "dhü bha 'ö gun "dhü kö- -kwɛ ̣ya ziö
-kwɛ -kaɔng -yiisiö -ta.

'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ

23 ̣Dhɛ 'ö ̣wa wo kwaa- -nu -zü, 'yö Piɛdhö waa- Zan 'wo dho woo- mɛ
-nu "piü, 'yö -wʋ 'ö "saabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ zizi -nu 'wo- pö- -nu
-dhɛ bha 'wo- -gɛn dɔ 'pö- -nu -dhɛ.

24 ̀Dhɛ 'ö ̀wa 'wɔn bha- ma, 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo wo
-wʊ -kë do 'yö 'wo ̀bhɛa Atanna -dhɛ 'wo- pö: «Yi Dëmɛ, bhi ̀në 'i dhang-
'dhö, "sɛ 'dhö, "yi waa- -nu 'güpë "pɛpɛ ̀gban -da.
25 Bhi ̀në 'i bɔ yi "bhɛma Davi 'ö -kë i -bha yëkëmɛ 'ka bha- 'gü yi 'bha
'ka, 'yö 'i- pö i -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -wʊ 'ka ̀dhɛ:
‹-Më ̀në -kë 'yö 'wɔn -siö mɛ -dhɛ -kɔ suu ya
'ö -da 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu 'gü?
̀Wa "kpënng- kë kwa Dëmɛ -gɔ, "kɛɛ -a -nu -kɔ 'yii ̀mɔɔ- -bha
kö -wa 'gü -wɔn kë.
26 "Kpʊng ̀taa -gblüdë -nu ̀wa dɔ- -gɔ ̀gɔɔn -yan 'gü,
'yö -gɔmɛ -nu ̀wa wo zü 'ma 'koo
kwa Dëmɛ Atanna waa- -bha -Yamɛ
'ö- pö ö dho -a bɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ bha- -nu -gɔ›.
27 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -yö tɛan- ̀dede 'ka ̀dhɛ Edhodö 'dhö, Pidhatö waa-
mɛ 'bha -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -a -nu 'dhö, Izraɛdhö -mɛ -nu 'dhö, -a -nu
̀gban "pɛpɛ -wo kë -loo wo 'ko -ta 'pödhɛ ya- 'gü i -bha yëkëmɛ "slʊ̈ʊ̈slʊ̈
Yesu 'ö i -bha -Yamɛ 'ka bha- -gɔ.
28 'Yö 'wo pë "pɛpɛ 'i -wɪ -bha "dhiü yi 'bha 'ka i -bha 'gügbɪɪdhɛ 'gü, 'ö
-kë i -dhidhɛwɔn 'ka bha- -kë -kɔ bha- 'gü.
29 ̀Dhɛ 'ö "dhü, yi Dëmɛ, -bhö -a -nu -bha "suü -da yi 'gü -wʊ -nu ya- -nu
-ga kö 'i "wɪ- -bha 'mɛ 'yi kë i -bha yëkëmɛ -nu 'ka ya yi -gɔ kö 'yi i -wʊ pö
-zʊgbandhe 'ka mɛ -nu -dhɛ.
30 -Bhö i -bha 'gügbɪɪdhɛ -zɔn mɛ -nu -dhɛ, "yua -bho mɛ -bha -sü waa-
"dhabhliwɔn -nu kë -sü 'ka i -bha yëkëmɛ "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ Yesu bha- 'tɔ 'gü.»
31 ̀Dhɛ 'ö ̀wa wo bo -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö
-dhɛ 'wo gun -ya -sü 'ka- 'gü bha 'ö -ya ̀zii -sü -bha, 'yö- -nu ̀gban "pɛpɛ
'wo pa 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka, 'yö 'wo -ya Atanna -wʊ pö -sü -bha -zʊgbandhe
'ka mɛ -nu -dhɛ.

'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -bha woo- pë -nu 'gü -gblü wo 'ko -ta -kɔ -dhiang

32 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu kpö 'wo bha- -nu -zʊgɔngüwɔn -gun
do, -a -nu -dhidhɛwɔn -gun do. -A mɛ 'bha 'yii- pö pë 'bha -bha ̀dhɛ mang
do n -bha -mü, "kɛɛ pë 'dhö 'mɛ 'dhɛ- -gɔ, -wa -loo 'ko -ta 'yö -kë -a -nu
̀gban -bha 'ka.
33 Yesu -bha bɔmɛ -nu bha -wo kwa Dëmɛ Yesu -bha -go ga 'gü -sü -dhiang
-zë 'gügbɪɪdhɛ ̀dede 'ka; 'yö Atanna -yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu
-kaɔwɔn -dhi ̀dedewo.
34-35 Pë 'bha -saan 'yaa gun mɛ 'bha -bha -a -nu kpö 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ
'mɛ 'ö 'bhlaadhɛ -nu 'wo- -nu -gɔ waa- 'kɔ -nu 'dhö -wa "dhɔɔ -dɔ, 'ö 'wo
dho- 'wëëga 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhɛ, 'yö 'wo- -wɛɛ bho kö -wa 'gü
-gblü wo 'ko -ta, 'yö 'mɛ 'ö 'dhö -a -ma -wɔn 'dhö zun 'wëëga 'ö- -bha, 'yö-
pö, 'yö 'wo- nu- -mɛ -dhɛ.
36 Zosɛfu 'ö -kë Dhevi -gɔ "kwɛan- 'gü 'në do 'ka 'ö bhɔ Siplë 'ö Yesu -bha
bɔmɛ -nu -wa 'tɔ kpɔ (glɛkö -wʊ 'gü) 'wo- -dhɛ Baanabasö, ('ö ̀waa- pö
"dhü kö -wa -pö mɛ faandɔmɛ bha)
37 -Yö ö -bha 'bhlaa- do "dhɔɔ dɔ -kɔ bha ̀në- 'gü 'yö nu- 'wëëga 'ka Yesu
-bha bɔmɛ -nu -dhɛ.

5

Ananiasö waa- Safiidha -a -nu këwɔn -dhiang

1 "Kɛɛ 'yö gɔndënë do 'wo- -dhɛ Ananiasö, 'wo- -bha dhebhɔ -dhɛ 'pö
Safiidha bha 'wo mɔɔ- 'gü, 'yö 'wo wo -bha -dhɛ do "dhɔɔ dɔ.
2 -A 'wëëga bha 'yö Ananiasö -ya 'bha -gblɛn kpɔ kö -yö 'to wo -gɔ, 'yö-
-kpɛa sü ö dho- 'ka Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhɛ kö waa- -bha dhebhɔ -a -nu
"yaan -wɔn -yö 'ko "yaan.
3 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «Ananiasö, -më në -kë
'yö 'i -wɪ -bha 'yö Sɔtraan -yö -ya i zuë" 'gü 'yö 'i sua -kë 'Nii- "slüüslü -dhɛ,
'yö -dhɛ 'i- "dhɔɔ dɔ bha 'i- 'wëëga 'bha -gblɛn kpɔ?
4 De në faan -wɔ i -ta kö 'i i -bha -dhɛ bha- "dhɔɔ dɔ? "Ɛɛn -a 'wëëga
bha i -bha 'yaa -mü -ee? -Më në -kë 'yö "slë suu bha 'ö -da i 'gü? Sua
bha 'bhii- kë mɛ "bhɪɪ- -zë -dhɛ, i- -kë Atanna në- -dhɛ bha, (i -dho -a -dhɛ
yö).»
5 Dhɛ 'ö Ananiasö -ya -wʋ bha- ma, 'yö to 'mü 'ö -pö "sia- 'yö ga. Mɛ
"pɛpɛ 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö "suü -ziisü -yö -da -nu 'gü.
6 'Yö 'nëglɔɔn -nu 'wo nu 'wo sɔ bɔ- -bha, 'yö 'wo- sü 'wo dho- 'ka 'wo-
-wɛɛ bho.
7 Dhɛ 'ö wa -ya 'në 'bha wo pinngdhö, 'yö Ananiasö -bha dhebhɔ -yö
-da 'kɔɔdhö 'pö kö 'wɔn 'ö -kë bha 'yaa- 'bha dɔ.
8 'Yö Piɛdhö -ya dhɛɛ" kpɔ 'pö 'ö- pö: «-Bhö tɛan- -dhiang zë n -dhɛ,
Safiidha, 'wëëga 'ö 'ka ka -bha -dhɛ bha- "dhɔɔ dɔ- -bha bha- gban në
ya -ee?» 'Yö- pö- -dhɛ: «Iin, -a gban në bha.»
9 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «-Më në -kë 'yö 'ka ka zü ma 'kʋʋ kö 'ka
Atanna -bha 'Nii- 'gü dan? -Dhɛ -ga, 'mɛ 'wo 'go sië i -gɔn bun bho -dhɛ 'gü
wa loo 'kɔ "kpan "dhiü, -wo -dho 'dho bhii -dɪ 'pö i 'ka.»
10 -Yö -to 'pö -dhɛ do bha- 'gü 'ö -pö Yesu -bha bɔmɛ bha- wlöö mü 'yö
ga. 'Yö 'nëglɔɔn -nu do bha 'wo -da 'kɔɔdhö kö ya ga, 'yö 'wo- sü 'wo dho-
'ka 'wo- -wɛɛ bho- -bha gɔn "sɔɔ.
11 'Yö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu waa- mɛ "pɛpɛ 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö
"suü -ziisü 'dhö -da -nu 'gü.

"Dhabhliwɔn 'gbɛ 'ö Yesu -bha bɔmɛ -nu -wa -kë -a dhiang

12 Yesu -bha bɔmɛ -nu -wo "dhabhliwɔn -nu waa- -kian -wɔn 'gbɛ dede
-kë "sɛgümɛ -nu "yan "dhiü. 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -wo -gun wo
'ko kpö 'ka dhɛ 'kɔ do 'gü -mɛ -nu 'dhö, 'kɔ "gbɛɛta zë -dhɛ 'wo- -dhɛ -dhɛ
Sadhomɔ -bha 'kɔ "gbɛɛta zë -dhɛ bha- 'gü.
13 'Ö 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'waa gun mɔɔ sië- -bha kö
-wo -da -a -nu kpö 'gü, "kɛɛ -a -nu 'tɔ -zë -yö -gun -a -nu "dhi -kpɛawo.
14 Mɛ kpö 'gbɛ dede, dhong -nu waa- gɔɔn- -nu, -wo 'dhang -bho kwa
Dëmɛ Yesu -wɔn "dhiü, 'ö 'wo -da 'dhang -bho -a "dhiü -mɛ -nu -bhiëë 'gü.
15 "Dhabhliwɔn -nu 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu gun- kë sië bha-
-wɔn 'gü, mɛ -nu -gun nu sië wo -bha "yuëdhi -nu 'ka zian -glooga 'ö Piɛdhö
-yö bɔ- -ta bha- "piü, 'yö 'wo- -nu -wɔ "gbang -nu waa- sɛɛ" -nu -ta kö Piɛdhö
ya ziö, kö- dhɔng "fiëfiëdë -zë -yö dɔ- -nu -ta kö- -nu -bha "yua -yö bo.
16 Mɛ 'gbɛ -ta -gbɛ -nu -wo gun 'go sië 'pödhɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -dhɛ
-züzü -dhɛ -nu 'gü bha- -nu 'gü 'wo nu woo- "yuëdhi -nu 'ka, waa- 'mɛ 'ö
"yina yaa 'dhö- -nu sëë bho sië- -nu 'dhö, 'ö- -nu gban -bha "yua -nu 'wo
bo, 'ö "yina yaa -yö go- -nu 'gü 'pö.

"Yënnggbaɔndhe -da Yesu -bha bɔmɛ -nu -ta -kɔ plɛ -naa -a -dhiang

17 Dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- waa- ö -bha mɛ
-nu 'wo Zedhizadhɛmö, 'wo -kë Sadusiɛn -nu 'ka, 'yö gblɛɛn" -yö ma- -nu
'gü Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu -bha. 'Yö 'wo- pö 'wo 'wɔn bho- -nu 'gü.

18 'Yö 'wo- -nu kun 'wo- -nu -da -kaso 'gü.

19 ̀Dhɛ ̀ya dɔ gbeng, 'yö Atanna -bha "kië do -yö nu 'yö -kaso -kɔ "dhi -pʋ -a -nu -gɔ, 'yö- -nu zun "kpɛnng, 'yö- pö- -nu -dhɛ:

20 «-Ka 'dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü kö 'ka -tosɛa kë -kɔ -dee 'ö- -bha zian -ta bha- -zɔn mɛ -nu -dhɛ!»

21 'Yö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo- -kë ̀dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö. 'Yö 'wo dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -dhɛkpaɔ tii 'gü, 'yö 'wo -ya mɛ draan- -sü -bha mü.

'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- waa- mɛ "pɛpɛ 'wo- "piʋ bha 'wo Zuifö -nu -bha mɛ zizi -nu -dhɛ -dhɛ do 'gü kö 'wo -ya 'kwëë- kë. ("Yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ -yö -gun mü 'pö). 'Yö 'wo "sɔdha -nu bɔ kö -wo 'dho Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ -dhɛ 'gü -kaso -kɔ 'gü.

22 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö ̀wa 'dho ̀wa ̀loo mü, 'wii- -nu yö -kaso -kɔ 'gü, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo nu 'wo- -gɛn dɔ- -nu -dhɛ 'wo- pö:

23 «̀Dhɛ 'yi ̀loo mü, yi -kpan -kaso -kɔ "dhi -nu -bha kö -wo ta -sü 'ka -së 'ka, 'ö 'yi "yan -to 'kɔdhi -bha -mɛ -nu yö kö -wo dɔ sië 'kɔdhi -nu -bha, "kɛɛ ̀dhɛ 'yi "kwɛɛ -pʋ 'yi -da 'kɔɔdhö 'yii- -nu yö.»

24 ̀Dhɛ 'ö "yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha mɛ -nu -gɔmɛ waa- "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn, 'yö 'pë 'wo dho- pö 'wii- dɔ, 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «-Më -wɔn suu ̀në ̀ni -oo?»

25 -Wo -to mü 'yö mɛ do -yö -wo, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka -dhɛ -ga, 'mɛ 'ka- -nu kun 'ka- -nu -da -kaso 'gü yaan "dhiʋ bha, -wo mɛ draan- sië Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü tii- -dhö.»

26 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʋ, 'yö "yan -to Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ -bha -mɛ -nu -gɔmɛ waa- ö -bha mɛ -nu 'wo gun 'mü bha 'wo dho Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu 'kun -dhɛ 'gü, 'yö 'wo nu- -nu 'ka, "kɛɛ 'wii- -nu kë -kɔ 'bha 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö -wo "suʋ sië "sɛgümɛ -nu -gɔ kö 'wa 'dho wo -zuö -gwë 'ka.

27 ̀Dhɛ 'ö ̀wa nu- -nu 'ka, 'yö 'wo dho- -nu 'ka -ya 'kwëë- këdhɛ 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- 'dhö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö:

28 «'Yii -dhio dɔ ka -ta 'yii- pö 'ka 'dho mɛ 'bha draan- Yesu ya- 'tɔ 'ka 'zü -ee? -Më ̀në 'ka- -kë ya? 'Yö ka -bha mɛ draan- -wʋ ̀ya ̀mɔɔ Zedhizadhɛmö -dhɛ ya- 'gü -dhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü, 'yö ka "piʋ -zianwo ̀dhɛ 'ka 'mɛ bha- ga -wɔn kë yi ̀kwɛɛ- 'ka ya.»

29 'Yö Piɛdhö waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu -kpɛa 'wo to bha 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A -dhɛa -bha ̀dhɛ 'yi Atanna ̀në- ̀bhlëë -ya kö -yö ziö- mɛ "bhɪɪ- -zë -bha -ta!

30 Yesu 'ka- dɔ "dhü -bha 'ka- zë bha kwa "bhɛma -nu -bha Atanna ̀yaa- bho ga 'gü,

31 ̀yaa- "wlü ̀yaa- -ya ö -bha -yɛa ̀bhlëësü 'gü, ̀yaa- -ya -gɔmɛ 'ka Mɛdhamɛ 'ka, kë "dhʋ kö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -wo bɔ- -ta kö -wo wo -bha -tosɛadhe slëë- Atanna "piʋ kö -wo dha -sü ̀slɔɔ, kö -ya -nu -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to.

32 Yi 'wɔn -nu bha- "sɛɛ- 'ka, 'Nii- "slʋʋslʋ 'ö Atanna -ya nu ö ̀bhlëëyamɛ -nu -dhɛ bha -ya "sɛɛ- 'ka 'pö.»

33 ̀Dhɛ 'ö -yakwëëkëmɛ -nu ̀wa -wʋ bha- ma, 'yö -siö -nu -dhɛ "gbɪɪ- ̀dedewo, 'yö 'wo- pö 'wo Yesu -bha bɔmɛ -nu zë.

34 "Kɛɛ Fadhiziɛn mi do- gun- -nu kpö 'gü mü, 'wo- -dhɛ Gamadhiɛdhö, 'ö "sɛgümɛ -nu -wa ̀bhlëë -ya ̀dedewo, 'ö kë 'pö 'tɔnggɔmɛ do 'ka, 'yö ̀wlü

-yakwëëkëmɛ -nu bha- -nu kpö 'gü mü 'ö- pö- -nu -dhɛ -wo Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu zun "kpɛnng 'në 'dɛdɛ wo.

35 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- -nu zun "kpɛnng, 'yö- pö -yakwëëkëmɛ -nu bha- -nu -dhɛ: «Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka ya, -ka ka -dı 'kun 'pë 'ka dho- kë 'mɛ 'wo ya- -nu 'ka bha- -wɔn 'gü!

36 Kaa ̀dede ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̀dhɛ gɔndënë 'wo- -dhɛ Tëüdasö, 'ö gun ö -dı 'sü sië mɛ ̀bhlëësü 'ka bha -yö kë -wlü kwaa- "sɛ ya- 'gü -a yi 'yii ̀gwëë ̀kö, 'ö 'mɛ 'wo ̀mɔɔ mɛ këng -yiisiö -nu -bha 'wo -ziö ̀keng-, "kɛɛ ̀dhɛ 'ö ̀waa- zë, 'yö 'mɛ 'wo gun- ̀keng- bha 'wo -pɛn, 'yö- -nu ̀gban 'wo -kan 'kwëë-, 'yö -kë 'wɔn 'dhɛ bha- "dhiʊ̈todhɛ 'ka.

37 ̀Dhɛ 'ö- 'dhɛ bha ̀ya kë "dhʊ̈, mɛ dhʊng "tʊ̈ng 'gü 'zü, 'yö 'mɛ 'dhɛ 'wo- -dhɛ 'pö Zuda 'ö go Gadhidhe -sɛ 'gü bha 'ö ̀wlü. 'Yö mɛ 'gbɛ ̀dede gɔɔ bho 'yö 'wo -ziö ̀keng-. ̀Dhɛ 'ö ̀waa- zë 'pö, mɛ "pɛpɛ 'wo gun- ̀keng- bha 'yö 'wo -pɛn 'pö.

38 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, a- -pö ka -dhɛ: -Ka ka kwaa- 'mɛ bha- -nu -zü kö -wo 'dho, 'ka 'dho ka "tʊ kë- -nu -bha 'zü do. -A -gɛn -mü ̀dhɛ ̀ya kë ̀dhɛ -a -nu kë "slë -nu waa- -nu kë -yë -nu bha -wo -go mɛ "bhıı- ̀në- 'gü, kö -yö -dho 'wü ̀dhɛ 'mɛ 'wo bha- -nu -bha bha- 'dhö,

39 "kɛɛ ̀ya kë ̀dhɛ 'ö -go Atanna ̀në- "piʊ̈ ̀dedewo tɛan- 'ka, kö ka -kɔ 'yii 'dho ̀mɔɔ- -bha kö 'ka- 'wü. -A -wɔn 'gü -kaa kë -së kö 'ka 'dho 'ko zë Atanna 'ka!» 'Yö -ya 'kwëë- këmɛ -nu bha 'wo -wı Gamadhiɛdhö -wʊ -bha.

40 'Yö 'wo Yesu -bha bɔmɛ -nu bha- -nu -dhɛ, 'yö 'wo- pö "sɔdha -nu -dhɛ -wa -nu -ma. ̀Dhɛ ̀wa bo- -nu -ma -sü 'ka, 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ 'wa 'dho dhiang zë mɛ 'bha -dhɛ 'zü Yesu 'tɔ 'gü, 'yö 'wo wo ̀kwaa- -nu -zü.

41 'Yö Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo go -ya 'kwëë- bha- -dhɛ 'gü ̀niidadhe ̀dede 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'yiʊ̈- -dɔ -nu -bha -sü 'ö Yesu 'tɔ -wɔn 'gü bha ̀në- -nu ̀bhlëë -kë Atanna wëëdhö.

42 'Yö 'wo mɛ -nu ̀draan -kpɛawo yi ̀gban "pɛpɛ 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü -dhɛ waa- 'kɔ "wɛɛ 'gü -dhɛ -nu 'gü 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban -a -bha -Yamɛ Yesu -wɔn -bha bha- 'ka.

6

Mɛ "saɔplɛ 'wo dho Atanna -bha bɔmɛ -nu -ta 'kun -a -nu 'sü -kɔ -dhiang

1 -A "tʊ̈ng bha- 'gü, ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ -mɛ -nu -gun -da sië- "dhiʊ̈ -kpɛawo, 'yö "dhinaa -yö -da Zuifö -nu 'wo bhɔ "sɛ "wɛɛ 'gü 'wo glɛkö -wʊ pö waa- mɛ 'dhɛ 'wo bhɔ Zuifö -sɛ 'gü -a -nu ̀zinng 'gü. Mɛ 'dhɛ 'wo glɛkö -wʊ pö bha, -wa -pö ̀dhɛ 'waa -bhöpë nu woo- ̀gɛandhe -nu -dhɛ ̀dhɛ -kɔ 'wo- nu 'ka 'mɛ 'wo to -a -nu -dhɛ bha- 'dhö yi "pɛpɛ 'wo -bhöpë 'gü -gblü 'ka bha- ̀gban 'ka.

2-3 'Yö Yesu -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga ̀plɛ bha 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu ̀gban -dhɛ -dhɛ do 'gü, 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ: «Yi dheebhang -nu, 'yaa -së kö 'yi yi kwaa- Atanna -wʊ pö -sü -zü kö 'yi yi -zʊ kë -bhöpë -wɔn "piʊ̈! ̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈, -ka mɛ "saɔplɛ 'ö mɛ "pɛpɛ ̀gban 'wo- -nu 'tɔ -së pö, 'ö 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'dhö- -nu pa -sü 'ka, 'ö 'wo ̀kpaɔsü -a -nu 'sü ka ̀zinng 'gü kö yë 'dhɛ bha 'yi- dɔ- -nu -kɔ 'ka.

4 Yö ̀në ̀ya kë "dhʊ̈, 'yö yi -kɔ dho ̀mɔɔ- -bha kö 'yi bhɛa" Atanna -dhɛ "ɛɛn kö 'yi- -wʊ pö "tʊ̈ng ̀gban "pɛpɛ 'gü kö 'yi 'dho- 'ka "dhiʊ̈ -kpɛawo.»

5 -A pö 'wo- wo "dhʊ̈ bha 'yö- "dhia -yö ma mɛ kpö bha- -nu 'gü ̀dedewo, 'yö 'wo Etiɛnö 'ö pa -sü 'ka 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ waa- -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ka bha- 'dhö, Fidhipö 'dhö, Plosɔdhö waa- Nikanɔɔ 'dhö, Timɔ waa-

Paamenasö 'dhö, Nikodha 'ö go Angtiɔsö 'ö ö zuë" slëë Zuifö -nu -bha bhɛa" -kɔ 'ö gun "dhiü -blɛɛsü -a 'gü bha- -nu sü.

6 'Yö 'wo- -nu -zɔn Yesu -bha bɔmɛ -nu -dhɛ, 'yö 'wo bhɛa Atanna -dhɛ -a -nu -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo -kɔ kpa- -nu -ta (kö -ya -nu -kaɔwɔn dhi).

7 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, Atanna -wʊ -yö -dho "dhiü -kpɛawo 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'bha 'dhö -da -ta -kpɛawo 'pö Zedhizadhɛmö -pö 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu 'gbɛ dede 'wo -wɪ -bha kö 'wo wo -zʊ yö Yesu -dhɛ.

Etɛnö 'kun -kɔ

8 Etɛnö bha Atanna -bha 'dhuë- waa- -bha 'gügbɪɪdhɛ -wo -gun pa -sü 'ka. -A -wɔn 'gü -yö -gun "dhabhliwɔn "gblügblü -nu waa- -kian -wɔn -nu kë sië.

9 Dhɛ 'ö -kë "dhü, 'yö mɛ 'bha -nu 'wo zaɔdhe -da Etɛnö 'ka. 'Mɛ 'wo "dhü bha- mɛ 'bha -nu -kë Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü -mɛ -nu 'wo- -nu -dhɛ «-go dhuëngdhɛ 'gü -mɛ -nu» bha në- 'ka. 'Mɛ 'wo "dhü bha -wo -go Sidhɛnö -pö waa- Dhɛzandri -pö -nu 'gü, 'yö waa- Zuifö 'bha -nu 'ö 'waa wo -zë -a -nu -dhɛ "dhü, "kɛɛ 'wo go Sidhisi -dhɛ waa- Azi -dhɛ -nu 'gü 'pö bha waa- Etɛnö -nu 'wo -ya zaɔdhe -da -sü -bha wo "kwëë.

10 "Kɛɛ -a -nu "dhi -yö -kun 'ö- -nu -kɔ 'yii mɔɔ dhiang zë -sü -bha 'zü, -a -gɛn -mü dhɛ kö Etɛnö -yö dhiang zë sië 'wɔndɔdhe 'ö 'Nii- "slüüslü -ya nu- -dhɛ bha- 'ka.

11 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo mɛ -nu gbadhiü -kë kö -wa pö Etɛnö -bha dhɛ: «Yi- -yö kö -yö Moizö waa- Atanna -a -nu -bha fang bho sië.»

12 'Yö 'wo "sɛgümɛ -nu waa- mɛ zizi -nu waa- 'tɔnggɔmɛ -nu zü yɔɔn Etɛnö -bha -kɔ bha- 'gü, 'yö 'wo loo- -ta 'wo- kun, 'yö 'wo dho- 'ka zagɔbhomɛ 'kpii- -kuu "dhiü.

13 'Yö 'wo nu 'pö 'mɛ 'wo sua -ya Etɛnö -bha bha- -nu 'ka 'yö 'wo- pö: «'Mɛ ya 'yaa ö bo kwa -bha Atanna -dhɔkëgükɔ bhlëësü bha waa- Moizö -bha 'tɔng- -nu -bha fang bho -sü 'ka.

14 Yi- -ma -ta dhɛ Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha -yö -dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'wü, 'ö kwa wɔ -kɔ 'ö Moizö -ya nu kwa "bhɛma -nu -dhɛ bha- -bho "glʊʊ.

15 'Yö 'mɛ 'wo gun za -gɔ -yɛ 'gü -kɔ 'gü mü bha 'wo wo "yan -gban Etɛnö 'gü 'yö 'wo- -ga "wɛ zuudhö, 'yö 'wo- -dhɛ yö kö- wɔ 'gü- 'bhü sië dhɛ Atanna -bha "kië wë 'dhö.

7

Etɛnö -ziö dhiang 'gü -kɔ -dhiang

1 'Yö "saabhomɛ -gɔmɛ 'kpii- -yö Etɛnö dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Dhiang -nu 'wo- pö i kë- -zë bha -yö -gun "dhü -ee?»

2 'Yö Etɛnö -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N dë -nu, n dheebhang -nu, -ka ka "tʊ 'to! Atanna 'ö- 'tɔ -yö bhɔ bha -yö kë ö -dɪ -zɔn kwa "bhɛma Ablaamö -dhɛ yi 'bha 'ka kö -yö -tun Mezopotami -sɛ 'gü, kö 'yii 'dho kö -ya Saadhang -pö 'gü,

3 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö 'go i -gɔ "sɛgümɛ -nu waa- i -gɔ 'kɔɔmɛ -nu kpö 'gü kö 'i 'dho "sɛ a dho- -dhɛ -zɔn i -dhɛ bha- 'gü.»

4 Ablaamö -yö -go yö në- 'gü Sadee -sɛ 'gü 'yö dho -ya Saadhang. -A dë -yö -ga -dhɛ bha në- 'gü. 'Yö Atanna -yö Ablaamö bɔ "sɛ 'ka- 'gü dɛɛ ya- 'gü.

5 'Yii -dhɛ 'bha nu- -dhɛ mü. -Dhɛ 'në -zian 'ö -kë dhɛ mɛ -gɛn -yɛa 'dhö 'yii- nu- -dhɛ mü kö -yö kë- -dɪ -bha 'ka, "kɛɛ -ya "plüün -bho -dhɛ dhɛ

'ö -dho "sɛgɔ bha- nu- -dhɛ, 'ö- nu 'pö- suu 'gü -në -nu -dhɛ, "kɛɛ kö- "tʊ̈ng bha- 'gü kö 'në 'bha -zian 'yii kë ̱kö Ablaamö -gɔ.

6 -Wʊ 'ö Atanna -ya pö- -dhɛ -kaa -ga 'ö ya, -ya -pö: ‹I suu 'gü -në -nu -dho -tosɛa kë -dhɛngdhɛ -ta "sɛgɔ "wɛɛ 'gü, -wo -dho ̱dhuëngdhɛ zë "sɛ bha- 'gü 'ö 'wo- -nu -wëëdhɛ bho -kwɛ këng -yiisiö 'ka.

7 "Kɛɛ a -dho 'wɔn "gbɪɪ- wɔ "sɛgɔ 'wo dho kë- 'gü ̱dhuëng 'ka bha- 'gü -mɛ -nu -ta, 'ö 'wo go "sɛgɔ bha- 'gü 'wo nu n -dhɔkë -dhɛ 'gü "sɛ ya- 'gü.›»

8 'Yö Etiɛnö -yö dhiang zë 'ö dho- 'ka ö "dhiʊ̈ 'ö- pö: «̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö Atanna -yö -mlɛɛ -kë Ablaamö 'ka, 'yö- daɔdɔpë -kë -dho 'gbannë 'gü -sü 'ka (kö -ya -zɔn ̱dhɛ wo ̱në 'wo ö -bha 'ka). 'Yö Ablaamö -yö ö gbö Izaakö kpɔ, 'yö- -kë 'gbannë 'ka kö ̱ya bhɔ kö- -dhɛkpaɔyi ̱ya kë "saaga. 'Yö Izaakö -dɪ 'pö 'ö ö gbö Zakɔbö -kë 'pö 'gbannë 'ka -kɔ do bha- 'gü. 'Yö Zakɔbö -dɪ 'pö 'ö ö bhang -nu -kaɔng do ga ̱plɛ 'wo -kë kwa "bhɛma -wɔngbɪɪsü 'ka bha- -nu -kë 'gbannë 'ka 'pö -kɔ do bha- 'gü.

9 'Yö kwa "bhɛma -nu bha 'wo gblɛɛn" gɔn wo dheebhang Zosɛfu 'ka, 'yö 'wo- "dhɔɔ dɔ, 'yö kë ̱dhuëng 'ka Ezitö -sɛ 'gü, "kɛɛ Atanna -yö -to "piʊ̈.

10 'Yö- bho- -bha sëëbhodhe ̱gban "pɛpɛ 'gü 'yö- gba ̱kpaɔdhɛ 'ka, 'yö 'glëën- -ya 'gü Ezitö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'ö gun "tʊ̈ng bha- 'gü bha- "yan 'gü. 'Yö Zosɛfu -ya Ezitö -sɛ waa- ö ̱slɔɔpë "pɛpɛ ̱gban -gɔdhiʊ̈mɛ 'ka.

11 ̱Dhɛ 'ö 'wɔn -nu bha -wa kë "dhʊ̈, 'yö "vʊ̈ʊ̈ -yö -da Ezitö -sɛ waa- Kanaa -sɛ -nu 'gü, 'yö- sëëbhodhe -yö -kë 'gbɛ ̱dedewo, 'yö 'pë 'ö kwa "bhɛma -nu woo- -bhö 'yaa gun.

12 ̱Dhɛ 'ö Zakɔbö ̱yaa- ma ̱dhɛ -bhöpë -yö Ezitö -sɛ 'gü, 'yö ö bhang -nu 'wo -kë kwa "bhɛma -nu 'ka bha- -nu bɔ 'mü, -bhöpë 'dhɔ -dhɛ 'gü -kɔ -blɛɛsü wo.

13 'Dho ̱plɛ -naa 'dhɛ 'wo dho- wo bha 'yö Zosɛfu -yö ö -dɪ -zɔn ö dheebhang -nu -dhɛ (̱dhɛ 'ö "yaan, 'yii ga ̱dhɛ -kɔ 'ö wo -zë 'wo gun wo -zʊ 'gɔn sië- 'ka bha- 'dhö), 'yö Fadhaɔn -yö gun -na Zosɛfu -bha 'kɔɔmɛ -nu dɔ.

14 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö Zosɛfu -yö naɔ dɔ 'ö dheebhang -nu bha- -nu -gɔ kö -wa dɔ wo dë Zakɔbö -gɔ kö waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'ö- -nu -da 'kwëë- -sü -yö gun mɛ -dhü -kaɔng "saɔplɛ ga "sɔɔdhu bha -wo nu.

15 ̱Dhɛ naɔ bha 'wo- dɔ- -nu dë -gɔ, 'yö- -nu dë Zakɔbö waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'wo dho Ezitö -sɛ 'gü. 'Yö 'wo to 'mü 'yö zun- 'ka- -nu ga -yi -bha.

16 ̱Dhɛ Zakɔbö ̱ya ga, 'yö 'wo dho- ̱gee 'ka Ablaamö -bha mɛ ̱geebhodhɛ 'ö- dhɔ Emɔɔ -bha 'në -nu -gɔ Sisɛmö -pö 'gü bha- 'gü. -Dhɛ do 'wo Zakɔbö ̱wɛɛ bho- 'gü bha ̱në 'wo kwa "bhɛma -nu -wɔ -bha 'pö.

17 ̱Dhɛ 'ö 'pë 'ö Atanna -ya "plüün bho Ablaamö -dhɛ (̱dhɛ ö -dho Kanaa -sɛ nu- suu -nu -dhɛ) bha- 'gü -wɔn kë -yi 'yaa ̱gblɛɛn 'zü, "kɛɛ kö kwa "bhɛma -nu ̱wa pa ̱dedewo kö ̱wa kë 'gbɛ Ezitö -sɛ 'gü,

18 'yö -gblüdë "wɛɛ 'ö 'yaa Zosɛfu dɔ ̱dhɛ Fadhaɔn 'dhö bha 'ö -ya "sɛgɔ "dhiʊ̈ Ezitö -sɛ bha- 'gü.

19 'Yö -gblüdë 'dhɛ 'ö bha 'ö "kpënng- -kë kwa "bhɛma -nu -gɔ, 'yö- -nu -wëëdhɛ bho, 'yö- pö- -nu -dhɛ -wo wo kwaa- woo- 'në "blë -dee -nu -zü kö -wo ga.

20 Moizö -bhɔ "tʊ̈ng bha ̱në- 'gü, 'yö gun 'në -dee -së ̱dede 'ka, 'yö- -dhɔ -yö Atanna kë. 'Yö- 'kpɔmɛ -nu 'wo- -bin "su -yaaga 'ka wo -gɔ 'kɔɔdhö (kö Fadhaɔn 'ya 'dho- 'wɔn dɔ).

21 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö- kë -kɔ 'bhaa 'dhö 'zü, 'ö ̱wa wo kwaa- -zü "bü, 'yö Fadhaɔn 'dhu -ya yö, 'yö- sü 'ö dho- 'ka 'ö- -kë ö -bha 'në 'ka 'yö ö -zʊ -kë "piʊ̈.

22 'Yö 'wo Moizö ̀draan Ezitö -sɛ bha- 'gü -wɔn kë -kɔ "pɛpɛ ̀gban -bha, 'yö -kë mɛ "gbɪɪ- 'ka ö "wɪ -kɔ -nu waa- ö këwɔn -nu 'gü.

23 ̀Dhɛ Moizö 'kpɔ -kwɛ ̀ya kë -kaɔng -yiisiö, 'yö ̀wlü yi do 'ka, 'yö dho -wo ö dheebhang -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha- -nu -bha kö 'wo -kɔ 'ö- 'gü 'ö- dɔ.

24 ̀Dhɛ 'ö dho 'yö -kpan Ezitö mi do -bha kö -yö ö dheebhang -nu bha- mɛ do -wëëdhɛ bho sië "wɛɛwɛɛ, 'yö dho ö dheebhang bha- "piü kö ö- bhlɔɔ bho, 'yö Ezitö mi bha- zë.

25 'Yö ö -zʋ -gɔn ̀dhɛ ö dheebhang -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha, -wo -dho -a 'gü ma ̀dhɛ Atanna -dho bɔ yö ̀në ö -ta kö -ya -nu bho ̀dhuëngdhɛ 'gü, "kɛɛ 'wii- 'gü ma "dhʋ.

26 -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü bha, 'yö Moizö -yö -kpan Izraɛdhö mi ̀plɛ -bha kö -wo -gɔn gɔn sië, 'yö- pö 'ö- -nu "kan 'kwëë- kö -wo dhi wo 'ko -dhɛ 'yö- pö- -nu -dhɛ: ‹'Mɛ 'ka ya, -yö -kë mü ̀dhɛ 'yö ka -dɪ -slɔɔ 'ka ka 'ko -nu -wëë -kë wo sië "kɛɛ kö dheebhang -zë -mü ka 'ka ya?›

27 "Kɛɛ 'yö- mɛ 'dhɛ 'ö za yaa bho ö "tɛado -bha bha 'ö Moizö -blü, 'yö- pö- -dhɛ: ‹De ̀në i -ya yi -gɔmɛ 'ka "ɛɛn yii- zadɔmɛ 'ka?

28 "Ɛɛn -yö i "piü ̀dhɛ 'i n zë ̀dhɛ -kɔ 'i Ezitö mi zë- 'ka yaan "dhiü bha- 'dhö -ee?›

29 ̀Dhɛ 'ö Moizö ̀yaa- -wʋ ma ̀dhɛ 'pë bha- 'dhö, 'yö ̀dua 'yö dho Madian -sɛ 'gü 'yö -ya mü, 'yö 'nëgɔɔn ̀plɛ kpɔ "sɛ bha- 'gü.

30 ̀Dhɛ 'ö -kwɛ -kaɔng -yiisiö ̀ya ziö, 'yö Atanna -bha "kië do -yö ö -dɪ -zɔn Moizö -dhɛ "tʋngtadhɛ 'ö Sinai -tɔn "sɔɔ bha- 'gü pɛng 'gü kö -yö -kpɔɔkpö do -bhö sië ("kɛɛ kö 'yaa "gü).

31 ̀Dhɛ 'ö Moizö ̀ya -dhɛ bha- yö 'yö- 'wɔn -ya kɔn. ̀Dhɛ 'ö ̀yɔɔn sië -kpɔɔkpö bha- "sɔɔ kö 'ö- -ga 'kpakpadhö, 'yö kwa Dëmɛ Atanna -wʋ ma kö -ya pö sië:

32 ‹Ma ̀në 'a i "bhɛma -nu -bha Atanna 'ka, 'a Ablaamö, Izaakö waa- Zakɔbö -nu -bha Atanna 'ka.›

'Yö Moizö -yö -ya ̀zii -sü -bha "suü 'ka, 'yö -dhɛ -ga -dhɛ bha- 'gü -sü -yö -kë 'gü -ziisü.

33 'Yö kwa Dëmɛ -ya pö- -dhɛ: «-Bhö i -bha -sabha bho i -gɛn 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ "sɛ 'i dɔ- -ta bha "sɛ 'ö -ya -sü 'ka -dɪ -wɔn "dhiü Atanna -bha 'ka yö -mü.» ̀Dhɛ 'ö ̀yaa- pö- -dhɛ "dhü, 'yö go mü 'ö- pö:

34 «Sëë 'ö ma mɛ -nu 'wo- bho sië Ezitö -sɛ 'gü bha 'ma- -dhɛ yö, 'ma- -nu "gbʋ -wʋ ma; Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'a ̀lɔɔ kö 'a- -nu bho ̀dhuëngdhɛ 'gü. ̀Dhɛ 'ö "dhü, -bhö nu, -a "tʋng ̀ya ̀loo kö 'a i bɔ Ezitö -sɛ 'gü!»

35 'Yö Etiɛnö -yö dho ö "dhiü dhiang zë -sü 'ka 'ö- pö: «Moizö ̀dede 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu 'wo- pö- -dhɛ: ‹'Dee i -ya yi -gɔmɛ 'ka "ɛɛn za -dɔ yi -bha -mɛ 'ka› bha ̀në Atanna -ya bɔ kö -ya -nu bho ̀dhuëngdhɛ 'gü kö -yö kë- -nu -gɔmɛ 'ka. Atanna -bha "kië 'ö ö -dɪ -zɔn -dhɛ -kpɔɔ kpö 'ö pɛng 'dhö -bhö sië- 'gü bha ̀në- -ta kun kö -yö kë Izraɛdhö -mɛ -nu -gɔmɛ waa- -nu -bho ̀dhuëngdhɛ 'gü -mɛ bha- 'ka.

36 Moizö ̀në Izraɛdhö -mɛ -nu bho ̀dhuëngdhɛ 'gü Ezitö -sɛ 'gü, "dhabhliwɔn -nu kë -sü 'ka "sɛ bha- 'gü, ̀weeyi -zaɔndhö "dhiü -dhɛ -nu waa- "tʋngtadhɛ -nu 'gü -kwɛ -kaɔng -yiisiö 'ka.

37 Moizö do bha 'zü ̀në- pö Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ:

‹Atanna -dho ö -wʋdhiüloomɛ do 'ö ̀dhɛ n 'dhö,
ö dho 'go ka suu 'gü -a bɔ ka -dhɛ›.

38 Moizö bha ̀në gun Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü "tʋng -ta. 'Yö -kë kwa "bhɛma -nu "piü, 'yö -kë 'zü Atanna -bha "kië 'ö dhiang zë- -dhɛ Sinai -tɔn

gbin- bha- "piü, 'yö Atanna -yö ö -bha -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë -bha -wʊ -nu nu- -dhɛ kö -ya nu kwa -dhɛ.
39 "Kɛɛ kwa "bhɛma -nu 'wii "wɪ- -bha kö -wo Moizö bhlëë -ya, 'yö 'wo -kɔ -a -wʊ 'ka 'yö 'wo- pö -yö wo 'gü -së kö 'wo wo yee kë 'wo 'dho Ezitö -sɛ 'gü.
40 'Yö 'wo- pö Aadhɔn -dhɛ: «-Bhö yi -bha -zlan -nu 'wo dho "ta yi 'ka -a -nu -pë kë! -A -gɛn -mü dhɛ Moizö 'ö go yi 'ka Ezitö -sɛ 'gü ya 'pë 'ö- -kë 'yaa- -dɔ!›
41 'Yö -du 'në do -pë -kë, 'yö 'wo "saa- bho- "dhiü, 'yö 'wo wo "dhia bho- -nu -dɪ -bha -kë -kɔ "dhiü -pë bha- -dhɛ.
42 'Yö Atanna -yö ö taa -ya -nu -gɔ 'wɔn bha- 'gü, 'yö ö kwaa- -nu -zü 'yö 'wo 'bhüpë -nu 'wo dhang- 'gü -a -nu -dhɔkë dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -wʊdhiüloomɛ -nu -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö dhɛ:
‹Atanna -ya -pö: Izraɛdhö -mɛ -nu, wü -nu 'ka- zë
"ɛɛn "saa- -nu 'ka- bho -kwɛ -kaɔng -yiisiö 'ka "tʊng -ta bha,
ka- -bho ma në n -dhɛ -ee?
43 "Kɛɛ kö ka kë -dhɔkëpë 'wo- -dhɛ Mɔdhɔkö bha- -bha sɔ 'kɔ -sü
'ö 'ka dho- 'ka -dhɛ gban -dhɛ gban 'gü,
waa- 'dhɛ 'ö- "blɛɛn- 'dhö "susëng 'ka 'wo- -dhɛ Dhefan bha- 'dhö.
-Dhɔkëpë -nu 'wo "dhü
'ö 'wo -kë ka -bha -kë -kɔ "dhiü -pë -nu 'ka bha në
'ka- -nu -dhɔkë.
-A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü,
a -dho "slë kë
kö -wo 'dho ka 'ka -dhɛ gblɛɛn 'gü Babidhɔnö -dhɛ taama›
44 Sɔ 'kɔ 'ö Atanna -bha 'tɔng- gbëë -yö gun- 'gü bha -yö -gun -nu -gɔ "tʊngtadhɛ bha- 'gü. Sɔ 'kɔ bha -wa -kë dhɛ -kɔ 'ö Atanna -ya pö- 'ka Moizö -dhɛ 'ö- -gleng -da 'ka- -bha bha në- 'dhö.
45 'Yö sɔ 'kɔ bha 'ö -da 'pö kwa "bhɛma -nu 'wo dɔ mɛ 'dhɛ bha- -nu "piü bha- -nu kwɛɛ-, 'yö Zozue -yö zun- -nu -dhɛ "dhiü 'yö 'wo sɔ 'kɔ bha- sü 'wo dho- 'ka Kanaa -sɛ 'gü. "Kɛɛ kö "sanni -wo loo "sɛ bha- 'gü kö Atanna ya "sɛ bha- 'gü -mɛ -nu "piü kë- -nu "dhiü, kö waa- -nu -bha "sɛ bha- 'kun- -nu -gɔ. Sɔ 'kɔ bha -yö -to -nu -gɔ "sɛ bha- 'gü 'ö dho 'ö zun- 'ka Davi -bha -gblüdëdhɛ "tüng -bha.
46 Davi -wɔn -yö Atanna -zʊ -kun. 'Yö- -dhɛ ö -bha Atanna 'ö -kë -a "bhɛma Zakɔbö -bha Atanna 'ka bha- -gɔ kö 'ö- -bha 'kɔ dɔ.
47 "Kɛɛ dhɛ 'ö ya kë "dhü, Sadhomɔ në kë Atanna -bha 'kɔ bha- dɔ taama.
48 "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ tɛan- dede 'ka dhɛ Atanna bhlëësü 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha, 'yaa -ya 'kɔ -nu 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu 'wo- dɔ bha- 'gü dhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʊdhiüloomɛ Ezai -ya pö- 'ka bha- 'dhö dhɛ:
‹Kwa Dëmɛ -ya -pö:
49 Dhang- 'gü -dhɛ në ma -blüdëdhɛ -gbloo 'gü -dhɛ 'ka,
'yö "sɛ 'dhö n -gɛndɔtapë 'ka.
-A -kë "dhü -sü bha- 'gü
-më -kɔ suu në 'ka dho- dɔ n -dhɛ?
"Ɛɛn -dhɛ -mɛɛ në dho kë n "tɛɛpadhɛ 'ka?
50 Ma 'aa mü 'a pë -nu bha- gban -pë -kë -ee?›
51 'Yö Etiɛnö -ya pö: «Gɔɔgbɪɪmɛ -nu 'ö ka zuë" waa- ka "tʊ -nu 'wo ta -sü 'ka Atanna -wʊ -gɔ 'ö 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka 'Nii- "slüüslü -wʊ ma -kpɛawo ya, ka -bhɔ ka "bhɛma -nu -bha dedewo.

52 Atanna -wʋdhiʋloomɛ -mɛɛ ̱në ka "bhɛma -nu 'wii- -wëë -kë "dhiʋ bho? -Wo ka 'mɛ -nu 'wo mɛ doseng 'ö pö 'aa- -bha -a nu -wɔn 'pö bha- -nu -zë. -A mɛ doseng 'ö pö 'aa- -bha 'zü "dhʋ bha 'yö 'ka ka -kɔ -kan 'zü- "dhiʋ 'yö 'ka- zë.
53 Atanna 'dhö bɔ 'zü ö -bha "kië -nu -ta 'ö 'tɔng- 'ö- nu ka -dhɛ 'kii- 'bha ̱bhlëë -ya.»

Etiɛnö ga -kɔ -dhiang

54 ̱Dhɛ 'ö zagɔbhomɛ -nu ̱wa Etiɛnö -wʋ bha- ma, 'yö -siö -nu -dhɛ ̱dedewo 'yö 'wo -ya "sɔn "dhiʋ -bhö -sü -bha -a -bha.
55 "Kɛɛ Etiɛnö 'kö 'Nii- "slʋʋslʋ 'dhö- pa -sü 'ka bha, 'yö -dhɛ -ga dhang- 'gü, 'yö Atanna -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü yö, 'yö ö "yan -kpan Yesu -bha kö -yö dɔ sië Atanna "sɔɔ -dhɛ ̱bhlëësü bha- 'gü
56 'yö- pö: «-Ka -dhɛ -ga! 'Ma dhang- yö kö- "dhi ̱ya "pʋ, ma n "yan -kpan Mɛgbömɛ -bha kö -yö dɔ sië Atanna "sɔɔ -dhɛ ̱bhlëësü bha- 'gü.»
57 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö 'wo ̱gbla "gbɪɪ- 'ka 'wo wo -kɔ kpa wo "tʋ "dhiʋ 'yö 'wo ̱wlü 'wo dho 'wo ̱loo Etiɛnö -ta.
58 'Yö 'wo- -gan wo "piʋ -zuudhö 'wo dho- 'ka 'pö- ̱taama, 'yö 'wo -ya -a -zuö -gwë 'ka -sü -bha kö 'wo- zë. 'Yö 'mɛ 'wo "sɛɛdhɛ -kë -bha -a -bha zadɔyi 'ka bha, 'wo wo -bha sɔ 'dhɛ 'wo- -da sɔ -ta bha- -nu bho 'mü 'wo- dɔ 'nëglɔɔnnë do 'wo- -dhɛ Sɔdhö -a -gɔ kö -yö ö "yan 'to- -bha kö 'wo woo- -gwë -zuö -dhɛ yö.
59 ̱Dhɛ 'wo gun Etiɛnö zë sië -gwë 'ka, 'yö ̱bhɛa 'ö- pö: «N Dëmɛ Yesu, ma n -dɪ -wɔn wɔ i ̱kwɛɛ-!»
60 ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- pö "dhʋ 'yö zun ö kpiö 'gü 'yö ̱gbla "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «N Dëmɛ, 'bha 'dho- -nu 'kun tëë 'ka -a -nu këwɔn bha- -bha!» ̱Dhɛ 'ö- pö "dhʋ 'yö- 'nii- 'dhö -pö.

8

1-2 Sɔdhö zü- -gun Etiɛnö zëmɛ -nu bha- -nu "piʋ. ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ, 'yö Atanna ̱bhlëëyamɛ -nu 'wo Etiɛnö sü 'wo dho 'wo- -wɛɛ bho, 'yö 'wo- -gbʋ bɔ ̱dedewo.
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -bha "yënnggbaɔndhe 'kpii- zü -yö -bho 'pö -dhɛkpaɔyi do bha ̱në- 'ka. 'Yö ̱ya 'go Yesu -bha bɔmɛ -nu -zë 'gü, 'dhang -bho Yesu "dhiʋ -mɛ -nu ̱gban "pɛpɛ 'wo -pɛn 'wo dho Zude -sɛ waa- Samadhi -sɛ -nu 'gü.
3 Sɔdhö -zë -yö -gun ö faan dɔ sië ̱dedewo kö 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu ̱në- -nu suu yën, 'yö -sɔ 'kɔ -nu 'gü 'dɔɔndhö 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiʋ -mɛ -nu kun, gɔɔn- -nu waa dhong -nu, 'yö- -nu -da -kaso 'gü.

Fidhipö -bha Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së -pö Samadhi -sɛ 'gü -kɔ -dhiang

4 'Dhang -bho Yesu Klisi "dhiʋ -mɛ -nu 'wo -pɛn "dhʋ bha, 'yö 'wo 'wɔn -taɔng -së bha- pö -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü 'wo dho- 'ka.
5 'Yö Fidhipö -yö -dho Samadhi -pö do 'bha 'gü 'pö, 'yö Klisi -wɔn dhiang zë 'mɛ 'wo mü- -nu -dhɛ 'ö- pö Atanna -bha -Yamɛ 'ö- -wɔn pö bha ̱në Yesu 'ka.
6 ̱Dhɛ 'ö mɛ 'gbɛ 'wo gun wo "tʋ 'to sië Fidhipö -wʋ -bha bha 'wo 'wɔn -nu 'ö- pö sië bha waa- "dhabhliwɔn -nu 'ö- kë sië bha- -dhɛ yö, mɛ ̱gban "pɛpɛ -wo wo "tʋ to -së 'ka ̱dedewo 'ö -dhɛa -yö ga- -nu -ta dingdhö;
7 -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö "yina yaa -nu gun- -nu 'gü, -a -nu -bha "yina yaa -nu bha -wo gun 'go sië- -nu 'gü "gbla -sü 'ka "gbɪɪ- 'ka, 'ö "trüünyuamɛ -nu waa- -gɛnloomɛ -nu 'wo -kë "klʋʋklʋ 'pö.
8 'Yö 'pö- bha- 'gümɛ -nu ̱nii 'dhö -da ̱dedewo.

9 Gɔndënë do 'wo- -dhɛ Simɔ -yö -gun 'pödhɛ bha- 'gü. Simɔ bha -yö -gun
"zʊʊmi "gbɪɪ- do 'ö- -wɔn -yö Samadhi -mɛ -nu kɔn -a 'ka. -A -wɔn 'gü -yö
-gun ö -dɪ kë sië mɛ ̣bhlëësü ̣dede 'ka.
10 'Ö 'mɛ 'wo 'pödhɛ bha- 'gü, 'ö go- 'ka 'në -nu -bha ö zun- 'ka mɛ
"gblügblü -nu -bha, 'wo wo "tʊ to- -wʊ -bha -së ̣dede 'ka 'ö 'wo- ̣bhlëë
-ya, kö -wa pö sië: «Kwa -bha -zlan 'wo- -dhɛ «'gü "gbɪɪ- -zlan» "kɛɛ 'ö-
-bha 'gügbɪɪdhɛ 'dhö -ziisü, 'ö ̣lɔɔ kwa -dhɛ yö -mü Simɔ ̣në- 'ka.»
11 -Wo -gun wo "tʊ 'to sië- -wʊ -bha -së 'ka, -a -gɛn -mü ̣dhɛ 'ö gun "dhü
kö- -bha "zʊʊdhɛ bha- -wɔn -zun -a -nu 'kɔn -sü -bha -yi ̣ya ̣gwëë.
12 "Kɛɛ ̣dhɛ 'ö Fidhipö ̣ya 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna -bha
-gblüdëdhɛ waa- Yesu Klisi -bha bha- -dhiang zë- -nu -dhɛ, 'yö gɔɔn- -nu
waa- dhong -nu 'bha -nu 'wo 'pödhɛ bha- 'gü bha 'wo 'dhang bho- "dhiü,
'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho.
13 'Yö Simɔ -dɪ 'pö 'ö 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiü, 'yö 'wo- -bɔ 'ka -zu
bho 'pö. 'Yö to Fidhipö ̣keng- 'yö- "yan 'dhö -da "dhabhliwɔn "gblügblü
-nu 'ö gun- kë sië bha- -dhɛ 'gü, 'yö- 'wɔn -ya kɔn.
14 Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo gun Zedhizadhɛmö bha, 'yö 'wo- ma ̣dhɛ 'mɛ
'wo Samadhi ̣wa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü, 'yö 'wo Piɛdhö waa- Zan -a
-nu bɔ mü.
15 ̣Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo bha ̣wa 'dho ̣wa ̣loo Samadhi -sɛ 'gü, 'yö 'wo ̣bhɛa
'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -wɔn 'gü Atanna -dhɛ kë "dhü kö -wo 'Nii-
"slüüslü ̣slɔɔ.
16 -A -gɛn -mü ̣dhɛ 'ö gun "dhü kö 'Nii- "slüüslü 'yii -da -a mɛ do -zian
'gü ̣kö, "kɛɛ kö ̣waa- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu -zë wo -a 'tɔ 'gü.
17 ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü, 'yö Piɛdhö waa- Zan 'wo wo -kɔ kpa- -nu -ta 'wo
̣bhɛa Atanna -dhɛ, 'yö 'Nii- "slüüslü 'dhö -da -a -nu 'gü.
18 ̣Dhɛ 'ö Simɔ ̣ya 'wɔn bha- -dhɛ yö, ̣dhɛ Atanna ̣ya 'Nii- slüüslü nu
'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -dhɛ, Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo -kɔ 'ö- kpa-
-nu -ta bha- -wɔn 'gü, 'yö 'wëëga nu Piɛdhö waa- Zan -a -nu -dhɛ
19 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka 'gügbɪɪdhɛ bha- nu n -dhɛ 'pö kö 'ma n -kɔ kpa
'mɛ 'ö- -ta, kö 'Nii- "slüüslü -yö -da -mɛ 'gü!»
20 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «Kaa- i -bha ̣naɔ -nu ̣gban, -ka 'gü -yö
see-! -A -gɛn -mü ̣dhɛ i i -zʊ -gɔn ̣dhɛ 'bha yi gba 'wëë- 'ka Atanna dho
'gügbɪɪdhɛ 'ö- ̣gbaɔ ̣në- wo bha- nu i -dhɛ 'wëëga bha- ̣trɔɔn 'ka kö 'i
'Nii- "slüüslü nu- 'ka mɛ -nu -dhɛ. i -bha 'wɔn 'bha 'yaa 'wɔn ya- 'gü,
21 -a -gɛn -mü ̣dhɛ i zuë" 'yaa "puu Atanna wëëdhö.
22 ̣Dhɛ 'ö "dhü, -bhö i kwaa- -zʊ 'gɔn -kɔ suu bha- -zü kö 'i bhɛa" kwa
Dëmɛ -dhɛ kö ̣ya "wɪ- -bha kö -yö i -zʊtagüwɔn -nu bha- -nu -mawɔn 'to,
23 -a -gɛn -mü ̣dhɛ 'ma- 'wɔn dɔ ̣dhɛ i pa -sü 'ka 'wɔn yaa 'gbɛ 'ka, 'i
'wɔn yaa -gɔ ̣dhuëngdhɛ 'gü.»
24 'Yö Simɔ -ya pö Piɛdhö waa- Zan- -nu -dhɛ: «Kaa -dɪ 'pö, -ka bhɛa"
kwa Dëmɛ -dhɛ n -wɔn 'gü kö pë -nu 'ka- pö sië bha 'wa 'dho kë n 'ka!»
25 ̣Dhɛ 'ö 'pë 'ö Piɛdhö waa- Zan 'wo- dɔ Yesu Klisi -wɔn 'gü, 'wo- pö mɛ
-nu -dhɛ 'ö 'wo kwa Dëmɛ -bha 'wɔn -taɔng -së pö, 'yö 'wo wo yee -kë 'wo
dho Zedhizadhɛmö. ̣Dhɛ 'ö ̣wa -da zian -ta 'wo 'dho sië, 'yö 'wo naɔ -së
bha- dɔ Samadhi -pö 'gbɛ -nu 'gü.

Fidhipö waa- ̣lamɛ do 'ö go Etiopi -sɛ 'gü -a -nu -kpan 'kwëë- -kɔ

26 Yi do 'ka 'yö kwa Dëmɛ -bha "kië do -ya -pö Fidhipö -dhɛ: «-Bhö 'dho
"siayën -zian 'ka, zian 'ö go Zedhizadhɛmö 'ô dho Gaza bha- "pɛan 'ka!
-Kpinngga 'ö "dhü bha "tʊng -ta -zian -mü.»

27 'Yö Fidhipö -yö ɓwlü 'ö dho. -A 'dho -sü 'ka 'yö -kpan gɔndënë do -bha
zian -ta. Gɔndënë bha -yö -kë ɓlamɛ 'kpii- do 'ö go Etiopi -sɛ 'gü, 'ö ö -zʋ
to -gblüdëdhe 'ö go Etiopi -sɛ 'gü 'wo- -dhɛ Kandasö bha- -bha ɓnaɔ 'gü -a
'ka, 'yö nu Zedhizadhɛmö kö 'ö Atanna -dhɔkë.
28 Yö gun ö yee kë sië 'ö dho ö -gɔ "sɛ 'gü kö -yö -ya -sü 'ka ö -bha gɔ suu
'bha 'ö ɓsoo -nu 'wo- -gan bha- 'gü kö -yö Atanna -wʋdhiʋloomɛ Ezai -bha
'sëëdhɛ bha- -wʋ pö sië.
29 'Yö 'Nii- "slʋʋslʋ -ya pö Fidhipö -dhɛ: «-Bhö 'dho kö 'i dɔ gɔ bha- "sɔɔ!»
30 'Yö Fidhipö -yö dho -bɛang 'ka 'yö -kpan Etiopi mi bha- -bha, 'yö- -wʋ
ma kö -yö Atanna -wʋdhiʋloomɛ Ezai -bha 'sëëdhɛ bha- -wʋ pö sië. 'Yö-
dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «'Pë 'i- -wʋ pö sië bha i- 'gü -ma "wɛ -ee?»
31 'Yö gɔndënë bha 'ö- -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «(-Yö n "piʋ ɓtɔn ɓdhɛ 'a- 'gü
ma "kɛɛ) ɓya kë ɓdhɛ mɛ 'bha 'yii- 'klɔɔ- pö n -dhɛ, -a -dho -a dɔ -kɔ -kë
ɓdhɛ?» 'Yö- pö Fidhipö -dhɛ: «-Bhö -da kö 'i -ya n "sɔɔ yö!» 'Yö Fidhipö -yö
-da "piʋ mü.
32 'Pë 'ö gun -bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ bha- 'gü 'ö Etiopi mi gun- -wʋ pö sië
bha -ya -pö:
«-Yö -kë ɓdhɛ "bhlaa 'wo 'dho sië- 'ka -a zë -dhɛ 'gü -a 'dhö.
'Ö -kë ɓdhɛ "bhlaanë 'wo- kaa- "kan sië
'ö 'yaa "wɪ -a 'dhö,
'yii ö "dhi "pʋ.
33 -Wo ɓbhlëë -bho -bha 'ö 'wo- -bha tɛanwɔn -kë ɓsuawɔn 'ka,
-a -wɔn 'gü mɛ 'bha 'yii 'dho- 'gü -në do -zian 'tɔ ma 'zü,
-a 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ -a -bha -bha -zë
ɓya bho- "dhiʋ "kpʋng ɓtaa yö ɓnaa bha,
-a -gɛn -mü ɓdhɛ ɓwaa- -bha -kë "kpʋng ɓtaa -sü -zë bho- "dhiʋ.»
34 'Yö Etiopi mi bha 'ö Fidhipö dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbɪɪ- bhɛa" ɓnë
'a- wo i -dhɛ kö 'i- 'klɔɔ- pö n -dhɛ. De ɓnë 'ö Atanna -wʋdhiʋloomɛ -ya
-dhiang zë bha? -Yö -wɪ ö -dɪ 'ka -ee, "ɛɛn -yö -wɪ mɛ "wɛɛ 'bha ɓnë- 'ka
-ee?»
35 'Yö Fidhipö -ya zü bho 'wɔn -gɛn do ö gun- -wʋ pö sië bha- -ta 'ö naɔ -së
'ö -gban Yesu -wɔn -bha bha- pö- -dhɛ.
36 ɓDhɛ 'wo 'dho sië wo "dhiʋ, 'yö 'wo dho 'wo ɓloo "yi 'bha bha- ɓbhaa,
'yö Etiopi mi bha 'ö- pö: «"Yi ɓnɛ, -më ɓnë- -wɔn ɓya 'to kö 'a -bɔ Yesu 'ka
-zu bho?»
37 'Yö Fidhipö -ya pö- -dhɛ: «ɓYa kë ɓdhɛ 'bha 'dhang bho Yesu "dhiʋ i
zuë" ɓgban "pɛpɛ 'ka kö i -mɔɔ -bha 'i -bɔ -a 'ka -zu bho.» 'Yö gɔndënë bha
'ö- pö: «A 'dhang -bho "dhiʋ ɓdhɛ Yesu Klisi bha Atanna Gbö -mü.»
38 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʋ, 'yö Etiopi mi bha 'ö- pö 'mɛ 'ö gɔ bha- "dhiʋ "ta 'sü
sië bha- -dhɛ -yö 'gbaannu. ɓDhɛ 'ö 'gbaannu, 'yö Etiopi mi waa- Fidhipö
'wo go gɔ bha- 'gü 'wo zun "sia-, 'yö- -nu ɓgban ɓplɛ 'wo ɓlɔɔ "yi ɓbhaa.
'Yö Fidhipö -yö Etiopi mi bha- -bɔ Yesu 'ka -zu bho.
39 ɓDhɛ 'ö ɓwa 'go "yi ɓbhaa, 'yö kwa Dëmɛ -bha 'Nii- -yö Fidhipö sü
'zodhö 'yö dho- 'ka. 'Yö Etiopi mi bha- "yan -yö ɓfië- 'ka, "kɛɛ 'yö yö -zë 'ö
dho ö -bha "ta 'ka ö "dhiʋ ɓniidadhe 'ka.
40 Fidhipö dho "kan ö -ta (kö 'Nii- "slʋʋslʋ ɓyaa- 'sü ɓdhɛ 'gbʋ- -yö mɛ sü,)
kö -yö dɔ sië Azo -pö 'gü. ɓDhɛ 'ö -kë "dhʋ 'yö dho 'pö ö -bha "ta 'ka "dhiʋ,
'yö naɔ -së bha- dɔ 'pödhɛ -nu 'gü 'ö dho- 'ka "dhʋ 'ö ɓloo- 'ka Sezadhe -pö
'gü.

9

Sɔdhö -bha ö zuë" -slëë Atanna "piü -kɔ
(Këwɔn -nu 22,6-16; 26,12-18)

1 -A "tüng bha- 'gü, kö Sɔdhö -yö "suü -da kwa Dëmɛ -bha klang -nu
'gü, 'ö- -nu zë "slë mɔɔ -kpɛawo. Yi do 'ka 'yö wlü 'ö dho "saabhomɛ -nu
-gɔmɛ 'kpii- "piü,
2 'yö- -kɔ "gblʋʋ 'sëëdhɛ ('ö ya kë- -gɔ 'wo dho- dɔ- -bha dhɛ wo në
'wo- bɔ, "ɛɛn 'wɔn -nu 'ö- kë sië bha -ya -kë wo në wo faan 'ka bha) 'ö
dho- -wɔn 'gü kö 'ö 'dho- 'ka Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ -nu 'wo
Damasö -pö 'gü -a -nu -dhɛ. Kë "dhü kö 'ya "ta -sü Yesu -bha ziantamɛ -nu
yö Damasö -pö 'gü, dhong -nu -mü -ee "ɛɛn gɔɔn- -nu -mü -ee, kö 'ö- -nu
'kun 'ö nu- -nu 'ka Zedhizadhɛmö.
3 'Yö -da zian 'ö dho Damasö bha- -ta. Dhɛ 'ö ya yɔɔn 'pödhɛ bha-
"sɔɔ, 'ö dho "kan ö -ta kö -dhɛpuudhɛ 'ö go dhang- 'gü -yö 'bhü sië ö -züzü.
4 'Yö kɔn sɔo 'ö gun- -ta bha- 'ka 'yö -pö "sia-, 'yö mɛ 'bha -wʋ ma kö -ya
pö sië ö -dhɛ: «Sɔdhö, Sɔdhö, i n "yënng gbaɔn "dhü -më -wɔn 'gü?»
5 'Yö Sɔdhö -ya dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Bhii 'de 'i bha?» 'Yö kwa Dëmɛ Yesu
-ya pö- -dhɛ: «Mang Yesu 'i n "yan 'gü gbaɔn bho sië bha ma -mü, ["kɛɛ
i -dha n -gɔ -dhɛ -dho kë 'ya-.» 'Yö "suü 'dhö -da Sɔdhö 'gü, 'yö -ya zii -sü
-bha 'yö- pö: «N Dëmɛ, -yö i "piü dhɛ 'a- kë dhɛ?» 'Yö kwa Dëmɛ -ya pö-
-dhɛ:]
6 «-Bhö "wlü kö 'i 'dho 'pödhɛ 'ö -ya i "dhiü bha- 'gü! -Wo -dho 'pë 'i dho-
kë -a pö i -dhɛ mü.»
7 'Wɔn bha 'yö- 'wɔn -yö Sɔdhö "tayɔɔ -nu kɔn dedewo 'yö 'pë woo- kë
'wii- dɔ, -a -gɛn -mü dhɛ -wʋ 'ö -wɪ bha -wa -ma, "kɛɛ 'wii mɛ 'bha yö.
8 'Yö Sɔdhö -yö wlü "sia- 'yö ö "yan "dhiü -pʋ, "kɛɛ 'yii -dhɛ yö. 'Yö 'wo-
kun- -kɔ -bha 'wo dho- 'ka Damasö 'plöö.
9 -Yö -dhɛkpaɔyi -yaaga -kë mü kö 'yaa -dhɛ yö, 'yaa pë 'bha -bhö, 'yaa
müpë 'bha mü.
10 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ do bha 'wo- -dhɛ Ananiasö -yö -gun
Damasö -pö bha- 'gü. 'Yö kwa Dëmɛ -ya "yan 'gü -pʋ, 'yö- yö, 'yö- pö-
-dhɛ: «Ananiasö!» 'Yö Ananiasö -ya pö: «Yoo, 'ma "wɪ, n Dëmɛ!»
11 'Yö kwa Dëmɛ -ya pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i 'dho -kpinngga 'wo- -dhɛ
-kpinngga 'ö dɔ vɛɛdhö bha- -ta kö 'i 'dho 'i -da Zuda -gɔ 'kɔɔdhö, gɔɔn- 'ö
go Taasö -pö 'gü 'wo- -dhɛ Sɔdhö bha- mɔɔ- -dhɛ 'gü! -Yö bhɛa" sië n -dhɛ
'kɔɔdhö mü.
12 'Yö- "yan 'gü 'dhö -da -sü 'ka bhii Ananiasö -mɛ i 'ka kö 'bha -da -gɔ
'kɔɔdhö kö 'bha i -kɔ kpa- -ta kö -yö -dhɛ yö -deewo.»
13 'Yö Ananiasö -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ, mɛ 'gbɛ wa 'wɔn -nu 'ö
-gban gɔndënë bha- -bha -a -gɛn dɔ n -dhɛ, 'wɔn yaa -nu 'ö- -kë i -bha mɛ
-nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu 'ka waa- gban pö n -dhɛ -wa!
14 -A -nu yö -sü bha 'zü -yö -nu faan 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ "gblügblü
-nu -wa nu- -dhɛ bha në- 'ka kö -yö 'mɛ 'wo bhɛa i 'tɔ 'gü -a -nu 'kun kö
-ya -nu -da -kaso 'gü zɔɔ -wa! (I- -pö 'a 'dho mü -ee?)
15 "Kɛɛ 'yö kwa Dëmɛ -ya pö Ananiasö -dhɛ: «-Bhö 'dho zɔɔ, -a -gɛn -mü
dhɛ 'ma 'mɛ bha- 'sü ma yëkëmɛ 'ka kö 'a- bɔ "sɛgɔ "wɛɛ -nu 'ö- 'gü -mɛ
-nu 'waa Zuifö 'ka waa- -nu -bha -gblüdë -nu waa- Izraɛdhö -sɛ 'gü -mɛ -nu
"piü kö -yö n -wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ.
16 -A -wëëdhɛ -nu dho bho- -kɔ -nu ö- 'gü n 'tɔ -wɔn 'gü, mang dede a
-dho -a pö- -dhɛ.»

17 'Yö Ananiasö -yö ̱wlü 'ö dho 'yö ̱loo 'kɔ bha- 'gü, 'yö ö -kɔ kpa Sɔdhö
-ta 'yö- pö- -dhɛ: «Sɔdhö n dheebhang, kwa Dëmɛ Yesu 'ö ö -dı -zɔn i -dhɛ
zian -ta kö i nu sië bha ̱në n bɔ i "piü 'pö kö 'i -dhɛ yö 'zü -deewo kö i pa
'Nii- "slüüslü 'ka.»
18 -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'yö pë 'bha -nu 'wo -kë ̱dhɛ 'yuü- "kɛɛ 'dhö
'wo go Sɔdhö "yan -bha 'wo ̱wɛnng "sia-, 'yö -dhɛ yö, ̱dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü,
'yö 'wo- -bɔ Yesu 'ka -zu bho.
19 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö Sɔdhö -yö pë -bhö, 'yö- faan -sɛa -yö -da 'gü.
'Yö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü bha 'wo -dhɛkpaɔyi kpö
-kë wo 'ko "piü Damasö mü.
20 -Yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö zun Atanna -wu pö -sü -bha Zuifö -nu -bha
-yakwëëkëgükɔ -nu 'gü 'ö- pö: «Yesu bha Atanna Gbö -mü.»
21 Mɛ "pɛpɛ 'wo- -wu bha- ma 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn 'yö 'wo- pö: «Gɔɔn-
ya 'yaa mü 'ö gun 'mɛ 'wo ̱bhɛa Yesu 'tɔ 'gü -a -nu 'kun sië 'ö- -nu -wëëdhɛ
bho -kɔ -ziisü -kë ya -ee? Nu 'ö- wo ya 'zü 'yii nu kö -ya -nu 'kun kö -yö
'dho- -nu 'ka "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu -dhɛ -ee?»
22 "Kɛɛ kö Sɔdhö -zë -yö ö -bha Atanna -wu ̱në- pö sië ö faan 'ka -kpɛawo
'ö Zuifö -nu 'wo Damasö -a -nu zuë" ̱kaan- 'ka "kwëë 'ö dho- 'ka, 'ö ̱yaa-
pö Yesu ̱në Atanna -bha -Yamɛ 'ö- -ya bha- 'ka, 'ö 'pë woo- pö- -dhɛ 'waa-
dɔ.
23 ̱Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi kpö ̱ya ziö, 'yö Zuifö -nu 'wo -ziö wo 'ko "piü kö
'wo Sɔdhö zë. 'Yö- -nu -wu -yö to- -bha do,
24 "kɛɛ 'yö mɛ 'bha -nu 'wo Sɔdhö ̱kpaɔ "slë 'ö Zuifö -nu 'wo- kë sië bha-
'ka. Mɛ -nu -wo wo "yan -to "saan 'wo- -kan 'pö- -zü bha- "dhi -bha 'yënng-
'gü waa- gbeng -nu ̱gban 'gü kë "dhü kö ̱ya kë ̱dua -pë 'ka, kö 'wa- 'kun
'wo- zë.
25 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü Sɔdhö
-wu "dhiü bha 'wo- "slë ̱mɔɔ- -bha gbeng, waa- Sɔdhö -nu 'dhö, 'yö 'wo-
-da "gblü 'gü, 'yö 'wo bhiëga dɔ- -bha 'wo- ̱lɔɔ "saan ('ö gun ̱klëën -sü
'kaa 'pö- bha- -zü bha-) ̱zlöö 'yö dho.

Sɔdhö -bha -loo Zedhizadhɛmö -kɔ

26 ̱Dhɛ 'ö Sɔdhö ̱ya 'dho ̱ya ̱loo Zedhizadhɛmö, 'yö "slë ̱mɔɔ- -bha kö
'ö 'dho 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu kpö 'gü, "kɛɛ -wo -gun "suü sië- -gɔ,
-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'wii 'dhang bho Sɔdhö -bha -kë 'dhang -bho Yesu -wɔn
"dhiü -mɛ 'ka -sü bha- "dhiü.
27 'Yö Baanabasö -yö -da -dhɛ "dhiü 'yö 'wo dho Yesu -bha yëkëmɛ -nu
-dhɛ 'gü. 'Yö -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -yö ö -dı -zɔn 'ka Sɔdhö -dhɛ Damasö -zian
-ta waa- 'ö dhiang -nu 'ö- zë- -dhɛ bha Baanabasö -ya -gɛn dɔ- -nu -dhɛ.
'Yö -kɔ 'ö Sɔdhö -yö dhiang zë- 'ka -zugbandhe 'ka Yesu 'tɔ 'gü Damasö -mɛ
-nu -dhɛ bha- -gɛn dɔ- -nu -dhɛ 'pö.
28 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Sɔdhö -yö -da -a -nu -bhiëë 'gü, 'yö wɛng- -nu
'wo -ziö Zedhizadhɛmö -pö 'gü -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü kö -yö kwa Dëmɛ -bha
̱naɔ -së bha- dɔ sië ö -ta "puu 'ka.
29 'Yö dhiang zë 'pö Zuifö -nu 'wo glɛkö -wu pö bha- -nu -dhɛ, 'yö 'wo
zaɔdhe -nu -da, "kɛɛ 'mɛ 'wo bha -wo -gun "slë mɔɔ- sië- -bha kö 'wo- zë.
30 ̱Dhɛ 'ö- dheebhang -nu 'wo -kë Yesu -bha mɛ 'ka bha ̱waa- ma ̱dhɛ
woo- zë, 'yö 'wo dho- 'ka Sezadhe -pö 'gü 'yö 'wo- bɔ Taasö -pö 'ö- 'kpɔ -pö
'ka bha- 'gü.
31 Zuëyagblüü- -yö -gun Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Zude -dhɛ -nu,
Gadhidhe -dhɛ -nu waa- Samadhi -dhɛ -nu 'gü bha- -nu -gɔ, 'ö faan 'dhö -kë
-a -nu -gɔ ̱dedewo, 'ö 'wo wo -bha -tosɛadhe -nu -kë kwa Dëmɛ ̱bhlëë -ya

-sü 'ka. 'Ö 'Nii- "slʊʊslʊ -bha -a -nu -ta 'kun -sü -wɔn 'gü, 'ö Atanna -bha mɛ -nu -wo -da "dhiʊ -kpɛawo 'ö dho- 'ka.

Gɔndënë do 'wo- -dhɛ Ene -a -kë "klʊʊklʊ -kɔ

32 -A "tʊ̈ng bha- 'gü, Piɛdhö -gun nië sië "sɛ 'gü -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü. Yi do 'ka 'yö dho 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu 'wo Dhida -pö 'gü bha- -nu -dhɛ 'gü.

33 'Yö -kpan gɔndënë do 'wo- -dhɛ Ene bha- -bha kö- 'gü 'yaa -së, kö -yö wɔ sië sɛɛ" -ta, "kɛɛ kö "trüün -yua yaa- kë -kwɛ "saaga 'ka.

34 'Yö Piɛdhö -ya pö- -dhɛ: «Ene, Yesu Klisi ya i kë "klʊʊklʊ! -Bhö "wlü kö 'i i -bha sɛɛ" -be kë!» Ene -to mü 'ö wlü.

35 Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo Dhida -pö bha waa- Saadhɔng -sɛ -nu 'gü 'wo- yö, 'yö 'wo wo zuë" slëë, 'yö 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ.

Dɔɔkasö -bö -kɔ

36 Dhebhɔnë do 'ö 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ 'wo- -dhɛ Tabita, "kɛɛ 'ö glɛkö -nu 'wo- -dhɛ Dɔɔkasö ('ö waa- pö "dhʊ Adhameɛn -wʊ 'gü kö -wa -pö zloo bha), -yö -gun Zope -pö 'gü. -Yö -gun 'wɔn -sëkëdhe dede 'ka, 'ö "flɛɛmɛ -nu -ta kun.

37 -A "tʊ̈ng bha- 'gü 'yö "yua 'dhö -pö -ta, 'yö ga.

Dhɛ 'ö waa- gee "zu, 'yö 'wo- -wɔ 'kɔdhi do 'gü 'kɔ -ta "dhʊ̈ng 'gü.

38 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu 'wo Zope 'wo- ma dhɛ Piɛdhö -yö Dhida -pö 'ö Zope -dhɛ "sɔɔ mü bha- 'gü. 'Yö 'wo mɛ plɛ bɔ Piɛdhö -dhɛ -dhɛ 'gü 'wo- pö: «Yi -bhɛa i -dhɛ kö 'i zun yi -dhɛ 'gü "vaandhö!»

39 Dhɛ 'ö waa- pö Piɛdhö -dhɛ "dhʊ, -yö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö -ziö -nu keng- 'wo dho. Dhɛ 'ö wa loo Zope -pö 'gü, 'yö 'wo dho Piɛdhö 'ka 'kɔdhi 'ö 'kɔ -ta "dhʊ̈ng 'gü bha- 'gü, kö gɛandhe -nu -wo yɔɔn sië- -bha "gbʊ 'ka, 'ö 'wo "bhɛɛ -nu 'wo- -da "bhɛɛ wlöö waa- gbauu- -nu 'ö Dɔɔkasö -ya bɔ kö -yö -tun kö ziö ö -gɛn "dhiʊ bha- -zɔn -dhɛ.

40 'Yö Piɛdhö -yö mɛ gban "pɛpɛ zun "kpɛnng, 'yö zun ö kpiö 'gü 'yö bhɛa Atanna -dhɛ, 'yö ö wë slëë mɛ gee bha- -zian 'ka 'ö- pö: «Tabita, -bhö "wlü!» 'Yö mɛ gee bha 'ö ö "yan "dhiʊ -pʊ. Dhɛ 'ö ya Piɛdhö yö, 'yö wlü 'ö -ya ö -gɛan.

41 'Yö Piɛdhö -yö ö -kɔ -da kwɛɛ- 'yö- dɔ -gɛan, 'yö gɛandhe -nu waa- 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu 'wo to 'ö 'wo -ya -sü 'ka -dɪ -wɔn "dhiʊ Atanna -bha 'ka bha- -nu -dhɛ 'kɔ bha- 'gü, 'yö dhebhɔ 'ö ga bha- -zɔn -a -nu -dhɛ kö ya -bö.

42 'Wɔn bha 'yö 'wo- ma Zope -pö 'gü -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü, 'yö mɛ 'gbɛ -dhɛ 'wo 'dhang bho kwa Dëmɛ -wɔn "dhiʊ.

43 Piɛdhö -yö -to Zope -pö 'gü pinngdhö wükwi -yëkëmɛ do 'bha 'wo- -dhɛ Simɔ bha- -gɔ 'kɔɔdhö.

10

Piɛdhö -bha -da Kɔɔnɛi -gɔ 'kɔɔdhö -kɔ

1 Gɔndënë do- -gun 'pödhɛ 'bha 'wo- -dhɛ Sezadhe bha- 'gü 'wo- -dhɛ Kɔɔnɛi, -yö -gun Wlɔmö "sɔdha këng do -gɔmɛ 'ka "sɔdha kpö 'ö go Itadhi -sɛ 'gü bha- 'gü.

2 Gɔndënë bha waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu gban "pɛpɛ -wo -gun -suʊ Atanna -gɔ mɛ 'ka 'ö 'wo- bhlëë -ya, 'yö Zuifö "flɛɛsü -nu 'wo "sɛ bha- 'gü -a -nu -ta kun dedewo, 'yö bhɛa Atanna -dhɛ 'yö- 'gü 'yaa ga.

3 Yi do 'ka kö 'yënng- ya 'kpɔ mɛ -gɔ 'ka, (Zuifö -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ "tʊ̈ng 'ka), 'yö gɔndënë bha- "yan 'gü 'dhö -da. -A "yan 'gü 'ö -da bha

'yö Atanna -bha "kië do yö "pɛɛpɛdhö -së 'ka kö ɓya -da ö -gɔ 'kɔɔdhö 'yö- pö- -dhɛ: «Kɔɔnɛi!»

4 'Yö Kɔɔnɛi -ya -ga pinngdhö 'yö "suü 'dhö -da 'gü 'yö- pö: «'Kwa ma 'mü, n Dëmɛ?» 'Yö Atanna -bha "kië -ya pö- -dhɛ: «Atanna ɓya i -bha bhɛa" -wʊ ma, i -bha "flɛɛmɛ -nu -ta 'kun -sü bha ɓyaa- -zʊ 'kun.

5 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -bhö mɛ bɔ Zope -pö 'gü kö -wa pö gɔndënë do 'wo- -dhɛ Simɔ 'wo- 'tɔ kpɔ Piɛdhö bha- -dhɛ kö -yö nu.

6 -Yö wükwi -yëkëmɛ 'wo- -dhɛ Simɔ, 'ö- -bha 'kɔ- dɔ ɓweeyi "sɔɔ bha- -gɔ 'kɔɔdhö.»

7 ɓDhɛ 'ö Atanna -bha "kië 'ö dhiang zë- -dhɛ bha ɓya 'dho, 'yö Kɔɔnɛi -yö ö -bha gwëëzë -nu ɓplɛ waa- -dɪ -bha "sɔdha do 'ö Atanna ɓbhlëë -ya 'pö, 'ö -kë "sɔdha kpö 'dhɛ 'ö Kɔɔnɛi -dɪ -bha 'ka -a 'gü bha- -nu -dhɛ.

8 'Yö 'wɔn "pɛpɛ 'ö -kë bha- ɓgban -gɛn dɔ- -nu -dhɛ, 'yö- -nu bɔ Zope.

9 -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü kö 'mɛ 'wo bha -wo -tun zian -ta, "kɛɛ kö ɓwa ɓyɔɔn Zope -pö "sɔɔ 'yënng- -ya mɛ -gɔ ɓzinng 'gü "tüng -bha, 'yö Piɛdhö -yö -da 'kɔ -ta "dhüng 'gü, (-a -gɛn -mü ɓdhɛ -a 'kɔ bha- -ta "dhüng 'gü -dhɛ -yö -gun "gbɛa 'ka -së 'ka). -Yö -dho "dhü kö 'ö bhɛa" Atanna -dhɛ mü.

10 -Yö -to -dhɛ bha- 'gü 'yö din- -ya kun. ɓDhɛ 'ö 'mɛ 'ö- -nu -gɔ 'kɔɔdhö bha ɓwa zun- -bhö pë -kpa -sü -bha, 'yö Piɛdhö "yan 'gü -yö -da.

11 'Ö dho -dhɛ -ga kö dhang- "dhi ɓya "pʊ, kö pë 'bha -yö 'go sië 'mü 'ö ɓlɔɔ. 'Pë 'ö bha -yö -kë ɓdhɛ sɔ 'kpii- suu 'bha 'ö- "zɔ -yiisíö ɓgban 'wo mɛ ɓkwɛɛ- -a 'dhö, kö -yö lɔɔ- sië 'ö go dhang- 'gü.

12 ɓKwlaa -ta -wü -nu waa- "siapë -nu waa- -maa suu ɓgban "pɛpɛ -wo -gun sɔ bha- 'gü,

13 'Yö- "tʊ 'dhö -da -wʊ do bha 'gü kö -ya pö sië: «Piɛdhö, -bhö "wlü kö 'i- 'bha zë 'i- -bhö!»

14 'Yö Piɛdhö -ya pö: «-Abin, n Dëmɛ! 'Pë 'ö Zuifö -nu yi -bha 'tɔng- -ya pö 'ya 'dho- -bhö 'mii- 'bha -bhö do!»

15 'Yö -wʊ do bha 'ö- pö 'zü- -dhɛ -deewo 'ö- pö: «'Pë 'ö Atanna ɓyaa- pö -yö -së -bhöpë 'ka, bhi -zë 'bha 'dho- pö -yö 'ya-!»

16 -Wa -pö "dhü -gɛnyan 'ka -yaaga, 'yö 'pë bha 'ö ö yee -kë 'ö dho dhang- 'gü.

17 Piɛdhö -to ö -zʊ 'gɔn -sü -bha -a "yan 'gü 'ö -da bha- 'klɔɔ- 'ka, 'yö Kɔɔnɛi -bha 'mɛ 'ö- -nu bɔ bha 'wo -da 'plöö 'pö, 'yö 'wo -ya Simɔ -bha 'kɔ -dhɛ mɔɔ- -sü -bha kö -wo mɛ -nu dhɛɛ" -nu 'kpɔ sië. 'Yö 'wo dho 'wo ɓloo Simɔ -bha 'kɔdhi "dhiü,

18 'yö 'wo- 'kɔ dëmɛ -dhɛ 'wo- dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö: «Simɔ 'wo- -dhɛ Piɛdhö bha -yö 'kɔ ya ɓnë- 'gü -ee?»

19 Piɛdhö -to ö -zʊ 'gɔn -sü -bha -a "yan 'gü 'ö -da bha- 'klɔɔ- 'gü, 'yö 'Nii- "slüüslü -ya pö- -dhɛ: «-Bhö -dhɛ -ga, mɛ -yaaga -wo i mɔɔ- sië,

20 -bhö "wlü kö 'i zun "sia- kö kɛng- -nu 'ka 'dho, "sika 'ya 'dho kë i 'gü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ ma ɓnë 'a- -nu bɔ!»

21 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö Piɛdhö -yö go 'kɔ -ta "dhüng 'gü, 'yö- pö 'mɛ 'wo bha- -nu -dhɛ: «Ma ɓnë 'ka n mɔɔ- sië bha, 'kwa ma mü?»

22 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «"Sɔdha -gɔmɛ Kɔɔnɛi ɓnë yi bɔ, -yö -kë 'mɛ 'ö pö 'aa- -bha, 'ö Atanna ɓbhlëë -ya ɓdedewo -a 'ka, Zuifö -nu ɓgban "pɛpɛ -wa 'tɔ -së pö. 'Yö Atanna -yö ö -bha "kië do bɔ- -dhɛ kö -ya pö i -dhɛ kö 'i nu 'i dhiang zë- -dhɛ kö -yö ö "tʊ 'to- -bha.»

23 'Yö Piɛdhö -ya -nu ɓyëë bho 'yö 'wo -wɔ mü.

Dhɛ 'ö -dhɛ ya kpaɔ, 'yö waa- Piɛdhö -nu 'wo -da zian -ta. 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo go Zope mü 'wo dho Piɛdhö dɔ, 'yö 'wo dho 'wo loo Sezadhe -pö 'gü.

24 'Wo dho -wo -loo Sezadhe -a -tadhɛkpaɔ -ta. 'Ö "dhü bha kö Kɔɔnɛi ya ö dëbhang -nu 'bha -nu waa- "taɔngdë dede -nu -dhɛ kö -wo -ya sië Piɛdhö -gɔ.

25 Dhɛ 'ö Kɔɔnɛi ya Piɛdhö yö kö -yö -da sië 'kɔɔdhö, 'yö dho- -gɔ zian-, 'yö "gblëënu- wlöö.

26 "Kɛɛ 'yö Piɛdhö -yö ö -kɔ -da 'gü, 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü, mɛ -mü n 'ka 'pö dhɛ i 'dhö!»

27 'Yö zun dhiang -zë Kɔɔnɛi -dhɛ -sü -bha 'yö 'wo dho 'wo -da 'ka 'kɔɔdhö, 'yö -kpan 'pö mɛ kpö -bha mü

28 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Kaa dede ka- 'wɔn -dɔ dhɛ 'ö Zuifö -nu wɔ -kɔ 'gü 'waa -da 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -gɔ 'kɔɔdhö, "ɛɛn 'waa nëng- -nu -bha, "kɛɛ Atanna -ya -zɔn n -dhɛ dhɛ 'ma 'dho mɛ 'bha -ga pë yaa 'ka 'zü 'ö 'a -kan -bha.

29 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö n -dhɛ 'ka- wo bha "sika bha 'yii -da n 'gü 'yö 'a nu bha 'yö bha. Dhɛ 'ö "dhü 'kwa- ma yö?»

30 'Yö Kɔɔnɛi -ya pö: «-A -dhɛkpaɔyi -yiisiö -naa nɛ, -a "tüng dede në 'kwa dɔ- 'gü ya, kö a bhɛa" sië Atanna -dhɛ n -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö n "yan 'gü 'dhö -da 'yënng- -kpɔ slöö' bha- 'ka, 'a dho -dhɛ -ga kö gɔndënë do 'ö sɔ 'bhü bhɔ -sü 'dhö- -bha -yö dɔ sië n wëëdhö mü

31 'yö- pö n -dhɛ: «Kɔɔnɛi, Atanna ya i bhɛa" -wʊ ma, i -bha "flɛɛmɛ -nu -ta 'kun -sü bha yaa- -zʊ 'kun.

32 Dhɛ 'ö "dhü, -bhö mɛ bɔ Zope kö 'mɛ 'wo- -dhɛ Simɔ 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhɛ Piɛdhö bha -yö nu. -Yö Simɔ 'dhɛ 'ö -kë wükwi -yëkëmɛ 'ka bha- -gɔ 'kɔɔdhö weeyi "dhiü.»

33 'Wɔn 'ö -kë 'yö 'a mɛ bɔ i -dhɛ vɛɛdhö bha 'yö bha. Dhɛ 'ö 'bha nu -zë wo kö ya kë -së. Dhɛ 'ö "dhü kö mɛ gban 'kwa bho 'ko -ta Atanna wëëdhö -së kö 'pë 'ö- dɔ i "dhi 'i- pö yi -dhɛ.»

Dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë Kɔɔnɛi -gɔ 'kɔɔdhö waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -bha 'Nii- "slöövslü slɔɔ -kɔ

34 'Yö Piɛdhö -yö dhiang zë -sü zü bho- -nu -dhɛ 'ö- pö: «'Ma- 'wɔn dɔ tɔn dhɛ Atanna 'yaa mɛ -zë 'gü kë 'zü taamasü ya- 'gü kö -yö ö -bha dhasü nu- -mɛ -dhɛ.

35 "Kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö go "sɛ "ʊʊ "sɛ 'ö- 'gü 'ö- bhlëë -ya, 'ö 'wɔn -nu 'ö pö 'aa- -bha -a -kë, -a -mɛ -dhɔ -ya -kë.

36 -Wʊ 'dhɛ 'kö Atanna -ya bɔ Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ bha yö -zë ka- -dɔ. Naɔ -së 'ö -gban zuëyagblʊʊ- 'ö Atanna -ya kë waa- mɛ "bhɪɪ- -nu wo zinng 'gü -a -bha bha -yö -bɔ 'ka Yesu Klisi në- -ta 'yö- -kë. Yesu Klisi bha në mɛ "bhɪɪ- gban "pɛpɛ kɔɔnmɛ 'ka.

37 'Wɔn -nu 'wo -kë Zude -sɛ "pɛpɛ gban 'gü, "kɛɛ 'ö- zü -yö bho Gadhidhe kö Zan ya mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho -sü -dhiang zë bha ka- -nu -dɔ.

38 -Kɔ 'ö Atanna -yö ö -bha 'Nii- "slöövslü waa- -bha 'gügbɪɪdhɛ nu- 'ka Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha- -dhɛ bha ka- -dɔ 'pö. 'Ö go mü 'zü -kɔ 'ö Yesu bha 'ö nië- 'ka kwa -bha "sɛ ya- 'gü 'wɔn -së kë -sü waa- 'mɛ 'wo Sɔtraan -gɔ dhuëngdhɛ 'gü -a -nu -bha "yua -bho -a -nu -bha -sü -nu 'ka 'pö- -nu 'gü 'dɔɔndhö bha ka- -dɔ! 'Wɔn -nu 'ö- -kë "dhü bha- -gɛn -mü dhɛ Atanna -yö -gun "piü.

39 Pë "pɛpɛ 'ö- -kë Zedhizadhɛmö -dhɛ waa- Zuifö "sɛgɔ 'dhɛ -nu 'wo to -a -nu 'gü, yi- "sɛɛ- 'ka, "kɛɛ 'yö 'wo- zë -a -dɔ "dhü -bha -sü 'ka.

40 'Yö Atanna -ya bho ga 'gü -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka, 'yö 'gügbɪıdhɛ
nu- -dhɛ kö -yö ö -dɪ -zɔn mɛ -nu -dhɛ ̱dhɛ ö "yaandhe 'ka,
41 "kɛɛ Atanna 'yii "wɪ- -bha -a -gɔ kö -yö ö -dɪ -zɔn "sɛgümɛ -nu ̱gban
-dhɛ kö 'yii kë 'mɛ 'ö yi sü -blɛɛsü 'ö yi -ya -dɪ -ta kö 'yi kë- "sɛɛ- 'ka bha yi
'ka. ̱Dhɛ 'ö ̱yaa- bho ga 'gü "dhʊ̈, yi -bhöpë -nu -bhö 'yi müpë -nu mü yi
'kwëë-.
42 'Yö- pö yi -dhɛ 'yi 'wɔn -taɔng -së pö Zuifö -nu -dhɛ kö 'yi- pö- -nu -dhɛ
'zü ̱dhɛ yö ̱në Atanna -yö ö -ya kö 'ö za dɔ "yaanmɛ -nu 'wo "kpʊng ̱taa
yö waa- ̱geebɔɔmɛ -nu -bha.
43 Yesu bha 'wɔn 'ö -gban -bha, Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu ̱gban "pɛpɛ
-wa -dhiang -zë 'wo- pö ̱dhɛ, mɛ "ʊʊ 'mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho- "dhiʊ̈, kö ̱ya
ö -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to -sü ̱slɔɔ Atanna "piʊ̈ -a 'tɔ 'gü.»
44 Piɛdhö -yö -to dhiang bha- zë -dhɛ 'gü, 'yö 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -yö ̱lɔɔ mɛ
"pɛpɛ 'wo gun wo "tʊ to sië- -wʊ -bha bha- -nu -ta.
45 Zuifö -nu 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʊ̈ 'ö waa Piɛdhö -nu 'wo nu bha
̱dhɛ 'ö ̱wa 'wɔn bha- -dhɛ yö, -a 'wɔn -ya -nu kɔn ̱dedewo Atanna -bha
'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha lɔɔ- 'ö- wo 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -ta bha- -wɔn 'gü.
46 -A "tʊ̈ng bha- 'gü kö -wʊ -dee -nu 'ö 'waa- ma -wa pö sië, kö -wo Atanna
'tɔ bhɔ sië- -bha -kë 'kpiisü -wɔn 'gü.
47 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö Piɛdhö -ya pö ö "tayɔɔ -nu -dhɛ: «'Mɛ ̱wa
'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ̱slɔɔ ̱dhɛ kwa 'dhö ya, kwa -dho -kɔ -a -nu -dhɛ -bɔ Yesu 'ka
-zu bho -sü -ta -ee?»
48 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö- pö- -nu -dhɛ -wa -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho -a 'tɔ
'gü. 'Yö 'wo- -nu -zu. 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo- pö Piɛdhö -dhɛ -yö -dhɛkpaɔyi
'në 'bha kë wo "piʊ̈ mü, 'yö Piɛdhö -yö -wɪ -bha.

11

Piɛdhö -bha ö këwɔn bha- -gɛn -dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -dhɛ -kɔ

1 ̱Dhɛ 'ö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- 'dhang -bho "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo Zude
-sɛ 'gü ̱waa- ma ̱dhɛ 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a mɛ 'bha -nu ̱wa 'dhang bho
Atanna -wʊ "dhiʊ̈,
2 'ö Piɛdhö ̱ya ö yee kë ̱ya nu ̱ya ̱loo Zedhizadhɛmö 'plöö, 'yö Zuifö
-nu 'wo -to Yesu Klisi "piʊ̈ -mɛ -nu 'ka mü bha 'wo -ya -a pö -sü -bha Piɛdhö
-dhɛ 'wo- pö:
3 «-Da 'i- wo 'mɛ 'waa yi suu 'gü -mɛ -nu 'ka -a -nu -gɔ 'kɔɔdhö 'ö 'ka pë
-bhö ka 'kwëë- bha 'yii yi -zʊ 'kun tongtongdhö!»
4 'Yö Piɛdhö -yö 'wɔn bha- -gɛn dɔ- -nu -dhɛ "pɛɛpɛdhö 'ö go- zübhodhɛ
-bha 'ö dho 'ö zun- 'ka- "dhiʊ̈todhɛ -bha 'ö- pö:
5 «N dheebhang -nu, a -gun Zope -pö 'gü kö a bhɛa" sië Atanna -dhɛ, 'yö
n "yan 'gü 'dhö -da, 'yö 'a pë 'bha yö kö -yö nu sië n "tʊ̈ng 'ka, 'pë bha -yö
-gun ̱dhɛ sɔ 'kpii- bha 'ö- "zɔ -yiisiö ̱gban 'wo mɛ ̱kwɛɛ- -a 'dhö kö -yö
'go sië dhang- 'gü 'ö ̱yɔɔn n "sɔɔ.
6 'A -dhɛ -ga 'pë bha- 'gü "sɛnngdhö, kö ̱kwlaa -ta -wü -nu, "bü -wü -nu,
"siapë -nu waa- -maa -nu -a -nu ̱gban "pɛpɛ suu -yö 'pë bha- 'gü.
7 'Yö n "tʊ 'dhö -da -wʊ do 'bha 'gü kö -ya pö sië n -dhɛ: «-Bhö "wlü,
Piɛdhö, kö 'i- 'bha zë 'i- -bhö!»
8 'Yö 'a- pö: «-Abin, n Dëmɛ, 'pë 'ö yii- 'tɔng- -ya pö 'ya 'dho- -bhö 'mii-
'bha -bhö do!»
9 'Yö -wʊ do 'bha -yö go dhang- 'gü 'zü 'ö- pö n -dhɛ: «'Pë 'ö Atanna ̱yaa-
pö -yö -së kö -wa -bhö, bhi -zë 'bha 'dho- pö- -bha -yö 'ya-!»

10 'Wɔn bha -yö -kë "dhü -gɛnyan 'ka -yaaga, 'yö pë -nu bha 'wo wo yee
-kë 'wo dho dhang- 'gü.
11 -A "tüng dede bha- 'gü, 'yö mɛ -yaaga 'wo- -nu bɔ n -dhɛ -dhɛ 'gü 'wo
go Sezadhe bha 'wo loo 'kɔ 'a gun- 'gü bha- "dhi "dhiü.
12 'Yö Atanna -bha 'Nii- -ya pö n -dhɛ dhɛ yɛng -nu 'yi 'dho, "sika 'ya
'dho kë n 'gü. 'Yö kwa dheebhang -nu "saɔdo 'ö yɛng- -nu 'yi nu ya 'wo -da
n "piü, 'yö 'yi dho Kɔɔnɛi -gɔ 'kɔɔdhö Sezadhe -pö 'gü.
13 'Yö -kɔ 'ö Kɔɔnɛi -yö Atanna -bha "kië yö- 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- -gɛn
dɔ yi -dhɛ 'ö- pö. 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö n -dhɛ: «-Bhö mɛ bɔ Zope,
Simɔ 'ö- 'tɔ -ya -ta 'dhö Piɛdhö 'ka bha- -dhɛ kö -yö nu!
14 Kö -wʋ -nu 'ö kaa- i -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'ka dho bɔ- -ta 'ka dha bha -ya pö
i -dhɛ!»
15 Dhɛ 'ö 'ya 'dho 'ya loo mü, 'ö 'ma dhiang zë -sü zü bho, 'yö 'Nii-
"slüüslü -yö lɔɔ- -nu -ta dhɛ -kɔ do 'ö lɔɔ- 'ka kwa -ta zübhoyi 'ka bha-
'dhö.
16 'Yö n -zʋ -yö -bö kwa Dëmɛ -wʋ 'ö- pö dhɛ: «Zan -zë -yö mɛ -zu "yi
në- 'ka, "kɛɛ ka -zë ka -dho pa 'Nii- "slüüslü në- 'ka bha- 'ka.
17 Atanna -yö gbaɔdhe do bha- -kë -a -nu -gɔ 'pö dhɛ -kɔ do 'ö- -kë 'ka
yi -gɔ kö 'ya 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu Klisi "dhiü bha- 'dhö. Ya kë "dhü
ma -zë a -dho pö Atanna -dhɛ 'ya 'dho kë "dhü -ee?»
18 Dhɛ 'wo -wʋ -nu bha- ma, 'yö -dhɛa -yö ga- -nu -ta, 'yö 'wo -ya Atanna
'tɔ bhɔ -sü -bha dhɛ: «Ya "wɪ- -bha kö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -wo wo zuë"
slëë- ö "piü, kö -wo -tosɛa 'ö- "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö -a slɔɔ 'pö.»

-Bhɛa Atanna -dhɛ -sü zü -bho Angtiɔsö -kɔ

19 "Tüng 'wo -to Yesu "piü -mɛ -nu -wëëdhɛ bho- 'ka, 'ö 'wo Etiɛnö zë- 'ka
bha 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -wo -pɛn "sɛ 'gü "tüng bha në- 'gü,
'yö- mɛ 'bha -nu -wo dho -ya Fenisi -sɛ -nu, Siplë -sɛ -nu waa- Angtiɔsö -pö
-nu 'gü, 'yö 'wo -ya Atanna -wʋ pö -sü -bha mɛ -nu -dhɛ, "kɛɛ -wa -pö Zuifö
-nu -dɪ -slɔɔ në- -nu -dhɛ.
20 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'do 'do 'wo gun Siplë -dhɛ waa-
Sidhɛnö -dhɛ -nu 'gü 'pö bha 'wo dho Angtiɔsö -pö 'gü, 'yö 'wo naɔ -së 'ö
-gban kwa Dëmɛ Yesu -wɔn -bha bha- dɔ 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -gɔ 'pö.
21 Kwa Dëmɛ -bha 'gügbɪdhɛ -gun -nu "piü, 'yö mɛ 'gbɛ -dhɛ 'wo 'dhang
bho- "dhiü, 'yö 'wo wo zuë" slëë- "piü.
22 Dhɛ 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö wa 'wɔn 'ö
"dhü bha- -taɔng ma, 'yö 'wo Banabasö bɔ Angtiɔsö.
23 Dhɛ 'ö ya 'dho ya loo mü, 'ö- "yan ya -da 'wɔn -së 'ö Atanna -ya
-kë 'mɛ 'wo mü -a -nu -dhɛ bha- 'gü, -ya zuë" nii -da dedewo. 'Yö- -nu
faan dɔ kö -wo wo -zʋ -gban -to kwa Dëmɛ "piü -sü 'ö mɛ zuë" gban 'ka
bha- -bha.
24 Banabasö bha -yö -kë 'mɛ 'ö- këwɔn gun -së, 'ö pa -sü 'ka Atanna -bha
'Nii- waa- -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'ka -a 'ka. Mɛ 'gbɛ dede -wo ka wo zuë" -slëë
kwa Dëmɛ "piü 'pö- bha- 'gü.
25 Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö Banabasö -yö dho Taasö -pö 'gü kö 'ö Sɔdhö
mɔɔ- mü.
26 Dhɛ 'ö Sɔdhö yö, 'yö nu- 'ka Angtiɔsö 'yö wɛng 'wo -kwɛ do -kë mü
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo mü bha- -nu "piü, 'yö 'wo- mɛ 'gbɛ draan
'wɔn -nu 'wo -gban -to Atanna "piü -kɔ -bha bha- -bha. -Dhɛ 'ö Angtiɔsö
bha në 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'tɔ -blɛɛsü kpɔ- 'gü 'wo- -nu
-dhɛ «kletiɛn -nu» (waa- pö "dhü kö -wa -pö -to Klisi "piü -mɛ -nu).

27 -A "tʊ̈ng bha- 'gü 'yö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu 'bha -nu 'wo go
Zedhizadhɛmö 'wo nu Angtiɔsö.
28 'Yö 'mɛ 'wo bha- mɛ do 'wo- -dhɛ Agabusö, 'yö ɓwlü- -nu kpö 'gü mü
'ö dɔ ö -gɛan 'ö dhiang zë Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka 'ö-
pö: «-A yi 'yaa ɓgblɛɛn 'zü kö "vʊ̈ʊ̈- -da "kpʊngtaadhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü.»
('Yö- "vʊ̈ʊ̈ 'ö "dhʊ̈ bha 'ö -da 'pö "tʊ̈ng 'ö Klodö -yö gun- 'ka -gblüdë 'kpii-
'ka bha- 'gü "dhʊ̈ tɛan- 'ka.)
29 'Yö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo- pö wo -dho 'pë 'ö- -nu -kɔ dho
ɓmɔɔ- -bha -a bho 'ko -ta kö 'wo- bɔ wo dheebhang -nu 'wo Yesu -bha mɛ
'ka Zude -sɛ 'gü bha- -nu -dhɛ.
30 'Yö 'wo- -kë ɓdhɛ -kɔ 'wo- pö- 'ka bha- 'dhö, 'yö 'wo pë bho 'ko -ta 'wo-
dɔ Banabasö waa- Sɔdhö -a -nu -gɔ, 'yö 'wo dho- 'ka mɛ zizi -nu 'wo -to
Atanna "piʊ̈ -mɛ 'ka Zude -sɛ 'gü bha- -nu -dhɛ.

12

Zakö zë -kɔ waa- Piɛdhö -da -kaso 'gü Zedhizadhɛmö -kɔ

1 -A "tʊ̈ng do bha- 'gü, 'yö -gblüdë Edhodö -yö zun Atanna -bha
'kɔdhigümɛ -nu 'bha -nu -wëëdhɛ bho -sü -bha,
2 'yö- pö -wo Zan dheebhang Zakö zë, 'yö 'wo- -gɔ -kan.
3 ɓDhɛ 'ö ɓyaa- 'wɔn dɔ ɓdhɛ Zakö zë -sü bha- 'gü -wɔn ɓya dhi Zuifö
-nu -dhɛ, 'yö Piɛdhö kun 'pö. (-Yö -kë "dhʊ̈ Zuifö -nu -bha ɓniidadhe 'wo-
-dhɛ 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha -a -bhö -ta ɓniidadhe bha- -ta.)
4 ɓDhɛ 'ö ɓwa Piɛdhö 'kun, 'yö Edhodö -ya -da -kaso 'gü, 'yö "sɔdha -nu
-kaɔng do ga "saɔdo sü, 'yö- -nu dan -yiisiö -yiisiö, 'yö 'wo wo 'ko -ta kun
Piɛdhö -maa kë -sü -bha, -a -gɛn -mü ɓdhɛ -yö -gun Edhodö "piʊ̈ ɓdhɛ Pakö
ɓniidadhe bha ɓya "kan, kö 'ö 'dho Piɛdhö 'ka "sɛgümɛ -nu -kuu "dhiʊ̈ kö
-wa zë -wɔn -ya 'kwëë-.
5 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü "sɔdha -nu -wo -gun Piɛdhö -gɔ "dhiʊ̈ -kaso
'kɔɔdhö mü, "kɛɛ kö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -zë -wo bhɛa" sië Atanna
-dhɛ -a -wɔn 'gü wo faan ɓgban 'ka "dhʊ̈ -kpɛawo.

Piɛdhö -go -kaso 'gü -kɔ

6 -Dhɛkpaɔyi 'ö Edhodö dho 'dho Piɛdhö 'ka "sɛgümɛ -nu -kuu "dhiʊ̈- 'ka
bha- 'ka gbeng, kö Piɛdhö -yö yi zë sië "sɔdha -nu ɓplɛ 'wo wo "yan to-
-bha bha- -nu ɓzinng 'gü, kö -wo lɔɔga ɓplɛ -kplü -sü 'ka- -bha, kö "sɔdha
'bha -nu -wo 'kɔdhi 'wo Piɛdhö -da 'gü bha- "dhi "dhiʊ̈ 'pö.
7 'Wo dho "kan wo -ta kö kwa Dëmɛ -bha "kië do ɓya -wo "yɛa-, kö
-dhɛpuudhɛ -ya -da 'kɔdhi bha- 'gü -dhɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü, kö Atanna -bha
"kië bha ɓya 'pa Piɛdhö -bha ɓyaa- pö- -dhɛ: «-Bhö "wlü "vaandhö!» ɓDhɛ
'ö- pö "dhʊ̈, 'yö lɔɔga -nu 'wo gun Piɛdhö -bha bha 'wo -kan, 'yö 'wo go-
-kɔ -nu -bha.
8 'Yö Atanna -bha "kië -ya pö Piɛdhö -dhɛ: «-Bhö kwi "pɛn -ya i -ta kö 'i i
-bha -sabha -ya i -gɛan!» 'Yö Piɛdhö -ya -kë ɓdhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka- -dhɛ bha-
'dhö. 'Yö- pö 'zü- -dhɛ: «-Bhö i -bha ɓgbauu -da kö 'i nu 'ko 'dho!»
9 'Yö Piɛdhö -yö ö -bha ɓgbauu- -da, 'yö -ziö Atanna -bha "kië bha- ɓkeng-,
'yö 'wo go -kaso -kɔdhi bha- 'gü kö Piɛdhö 'yii 'dhang bho ɓkö- "dhiʊ̈ ɓdhɛ
'wɔn 'ö kë sië bha tɛan- -mü. Kö -yö -tun ɓkö ö -zʊ 'gɔn ɓdhɛ ö "yan 'gü
ɓnë -da sië,
10 'yö 'wo -ziö "sɔdha kpö -blɛɛsü -ta, 'yö 'wo dho 'wo -ziö -a ɓplɛ -naa
-ta, 'yö 'wo dho 'wo -wo -da -dhɛ 'kpii- 'ö- "kwɛɛ 'dhö -piö 'kpong 'ka -wo
"kpɛnng -dhɛ 'gü bha- "dhiʊ̈, 'yö 'kpong bha 'ö -pʊ ö -dɪ kaɔ -a -nu wëëdhö,

'yö 'wo zun "kpɛnng. ̧Dhɛ 'wo "ta sië -kpinngga do "piü, Piɛdhö dho "kan ö -ta kö Atanna -bha "kië bha ̧ya ̧dhɛng kö ̧ya 'to ö do 'ka.

11 'Yö Piɛdhö -yö gun -na -a 'wɔn dɔ ̧dhɛ 'ö "yan 'gü 'yii -da, "kɛɛ tɛan- -mü. 'Yö- pö: «'Ma- 'wɔn dɔ ̧tɔn ̧dhɛ n Dëmɛ ̧në ö -bha "kië bɔ kö -yö n bho Edhodö -bha mɛ -dhɛ waa- 'wɔn yaa 'ö Zuifö -nu "piü 'wo- kë n 'ka bha- -gɔ ̧dedewo tɛan- 'ka!»

12 ̧Dhɛ 'ö ö -dı -wɔn 'gü yö -së 'ka, 'yö -ziö 'ö dho Zan 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhɛ Makö bha- dhe 'wo- -dhɛ Madhi bha- -gɔ 'kɔɔdhö. Mɛ 'gbɛ -wo -gun bhɛa" sië Atanna -dhɛ Piɛdhö -wɔn 'gü 'kɔ bha- 'gü.

13 ̧Dhɛ 'ö Piɛdhö ̧ya 'dho ̧ya ̧loo mü, 'yö "kwɛɛ -ta -ma, 'yö gwëëdhe do 'wo- -dhɛ Dhodë bha 'ö -wo mü kö -ya -mɛ dɔ.

14 'Yö Piɛdhö -wʊ dɔ. 'Wɔn bha- -dhidhɛ -kɔ yaa bha- 'gü, 'yii 'dho kö -yö "kwɛɛ -zë "pʊ ̧yën Piɛdhö -gɔ, 'yö dɔ -bɛang -bha 'ö dho- pö 'mɛ 'wo 'kɔɔdhö ̧në- -nu -dhɛ ̧dhɛ: «Piɛdhö ̧ya ̧loo 'kɔdhi "dhiü yö!»

15 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «Slaa" ̧në yöö i 'kun 'yö Piɛdhö 'ö -kaso 'gü bha 'i- pö ̧ya nu -ee?» "Kɛɛ ̧dhɛ 'ö nëng -kë -pö "dhü -sü 'gü 'yö 'wo- pö: «Atanna -bha "kië 'ö Piɛdhö ̧keng- ̧në bha.

16 Kö Piɛdhö -yö "kwɛɛ -ta -ma sië -kpɛawo. ̧Dhɛ 'wo "kwɛɛ -pʊ 'wo Piɛdhö yö, 'yö- 'wɔn -ya -nu kɔn ̧dedewo.

17 "Kɛɛ ̧dhɛ 'ö -kë "dhü, 'yö Piɛdhö -yö ö -kɔ "paa 'gü zë- -nu -dhɛ kö -wo wo "dhi ta, 'yö -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -ya bho- 'ka -kaso 'gü 'yö- -gɛn dɔ- -nu -dhɛ kö -wa -gɛn dɔ Zakö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo to -a -nu -dhɛ 'pö, 'yö zun "kpɛnng 'yö dho zian "wɛɛ 'ka.

18 ̧Dhɛ 'ö -dhɛ ̧ya kpaɔ, 'yö "suü -ziisü -yö -da "sɔdha -nu 'wo gun wo "yan 'to sië Piɛdhö -bha -kaso 'gü bha- -nu 'gü, 'yö 'wo dɔ bunnggɛɛdhö; -a -gɛn -mü ̧dhɛ -dhɛ 'ö Piɛdhö -yö bɔ- -bha "ɛɛn 'pë 'ö- -kë 'wii- dɔ.

19 'Yö Edhodö -ya pö -wa mɔɔ-, 'yö 'wo- ̧mɔɔ "kɛɛ 'wii- yö. 'Yö "sɔdha -nu 'wo wo "yan to Piɛdhö -bha bha- -nu dhɛɛ" kpɔ Piɛdhö -wɔn 'ka. ̧Dhɛ 'ö -kë ̧dhɛ -dhɛ 'ö Piɛdhö 'dhö- -bha "sɔdha -nu bha 'waa- -dhɛ dɔ bha 'yö- pö -wa -nu zë.

̧Dhɛ 'ö ̧ya kë "dhü, 'yö Edhodö -yö go Zude -sɛ 'gü 'yö dho Sezadhe 'plöö, 'yö "tüng 'në 'bha -kë mü.

Edhodö ga -kɔ

20 'Wɔn- -gun -siö -sü 'ka Edhodö -dhɛ ̧dedewo Tii -mɛ -nu waa- Sidɔn -mɛ -nu "glʊʊ "piü. 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo wo -wʊ -kë do kö 'wo 'dho Edhodö -kuu "dhiü 'wo za dhi- -gɔ, 'yö 'wo bɔ -gblüdë -bha 'kɔ -maakëmɛ 'wo- -dhɛ Blasöti bha- -ta, 'yö 'wo dho Edhodö "piü kö 'wo dhi wo 'ko -dhɛ, -a -gɛn -mü ̧dhɛ -a -nu -bha "sɛgümɛ -nu -bhöpë -gun 'go sië yö ̧në- ̧kwɛɛ-.

21 Yi 'wo- -ya bha ̧dhɛ 'ö ̧ya ̧loo, 'yö Edhodö -yö ö -bha -gblüdëdhɛ -sɔ -da, 'yö dho 'yö -ya ö -bha -blüdëdhɛ -gbloo 'gü, 'yö -ya dhiang zë -sü -bha mɛ ̧gban "pɛpɛ -dhɛ.

22 'Yö "sɛgümɛ -nu 'wo zun "gbla -sü -bha 'wo- pö: «'Mɛ 'ö dhiang zë sië bha mɛ "bhıı- 'yaa -mü, -zlan do 'bha -mü!»

23 "Kɛɛ -yö -to -dhɛ do bha- 'gü, 'ö kwa Dëmɛ -bha "kië do -yö 'wɔn bho- 'gü, 'yö "yua 'dhö -da 'gü, 'yö -dhiasɛɛ 'në -yö ̧gɔɔn- 'gü 'yö- -bhö, 'yö ga Atanna -bha 'tɔbhɔdhe 'ö- to ö -dı -gɔ ('ö ö -dı sü Atanna 'ka bha- -wɔn 'gü.)

24 'Yö 'mɛ 'wo 'dhang bho Atanna "dhiü 'wo -kë 'gbɛ -kpɛawo 'ö dho- 'ka.

25 ̧Dhɛ 'ö Banabasö waa- Sɔdhö ̧wa bo ('wëë- 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Angtiɔsö 'wo- bho 'ko -ta bha- "kplëng -bho 'mɛ 'wo

Zedhizadhɛmö -a -nu -bha -sü 'ka), 'yö 'wo wo yee -kë 'wo dho Angtiɔsö. 'Yö Zan 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhɛ Makö bha 'wo- -da wo □keng-.

13

Atanna -bha ö -kɔ -yɛ Baanabasö waa- Sɔdhö -nu -bha kö -wa -bha yë kë -kɔ

1 Atanna -wʊdhiʊloomɛ -nu waa- 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -mɛ -nu draan- -mɛ -nu -wo -gun -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Angtiɔsö -pö 'gü bha- -nu kpö 'gü. 'Mɛ 'wo "dhʊ bha -wa mɛ do -dhɛ Baanabasö, 'yö 'wo- mɛ do 'bha -dhɛ Simeɔn 'yö 'wo- 'tɔ kpɔ 'wo- -dhɛ Mɛtii, 'yö 'wo- mɛ do -dhɛ Dhusiusö ('yö go 'pö Sidhɛnö -sɛ 'gü), 'yö Manaɛ 'ö "klʊ bho -gblüdë Edhodö □keng-, waa- Sɔdhö.

2 Yi do 'ka kö -wo kwa Dëmɛ -dhɔkë sië, kö -wo 'sunng- ma sië, 'yö 'Nii- "slʊʊslʊ -ya pö- -nu -dhɛ: «-Ka Baanabasö waa- Sɔdhö -a -nu -ya -dɪ -ta kö yë 'a- -nu -dhɛ 'ka bha -wa kë!»

3 'Yö 'wo 'sunng- ma 'wo □bhɛa Atanna -dhɛ -a -nu -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo -kɔ kpa- -nu -ta, 'yö 'wo 'dhuë- -kë -nu -bha, 'yö 'wo wo kwaa- -nu -zü 'wo dho.

Baanabasö waa- Sɔdhö -nu -bha -dho Siplë -sɛ 'gü -kɔ

4 'Yö Baanabasö waa- Sɔdhö 'ö 'Nii- "slʊʊslʊ -ya -nu bɔ bha, 'wo dho 'wo □loo Sedhösi -pö 'gü, 'yö 'wo -ya "yitagɔ 'gü mü 'wo dho "sɛgɔ 'dhɛ -ya -sü 'ka "yi □zinng 'gü 'wo- -dhɛ Siplë bha- 'gü.

5 □Dhɛ 'ö □wa 'dho □wa □loo Sadhaminö -pö 'gü, 'yö 'wo zun Atanna -wʊ pö -sü -bha Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü. Zan Makö -yö -gun -nu □keng- 'yö- -nu -ta kun.

6 'Yö 'wo -ziö "sɛgɔ bha- 'gü 'wo dho "dhʊ 'wo □loo Pafɔsö -pö 'gü. □Dhɛ 'ö □wa □loo Pafɔsö, 'yö 'wo -kpan "zʊʊdhɛ këmɛ do 'ö Zuifö 'ka 'wo- -dhɛ Baa Yesu bha- -bha mü. 'Mɛ 'ö bha -ya -pö ö -dɪ -dhɛ Atanna -wʊdhiʊloomɛ -mü ö 'ka,

7 "kɛɛ -yö -kë 'pö -gblüdë 'wo- -dhɛ Sɛɛziusö Podhusö bha- □kengmɛ do 'ka. -Gblüdë bha -yö -gun □kpaɔmɛ 'ka, 'yö Baanabasö waa- Sɔdhö -nu -dhɛ kö -wo Atanna -wʊ pö ö -dhɛ.

8 "Kɛɛ "zʊʊdhɛ këmɛ 'wo- 'tɔ kpɔ glɛkö -wʊ 'gü 'wo- -dhɛ Edhimasö bha, Sɔdhö waa- Baanabasö 'wii Atanna -wʊ -pö -gblüdë bha- -dhɛ -dhɛ 'yö- -gɔ, kö -ya "slë mɔɔ- sië kö -gblüdë bha 'ya 'dho 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ.

9 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhʊ, 'yö Sɔdhö 'wo- 'tɔ kpɔ 'pö Pɔdhö bha 'Nii- "slʊʊslʊ -ya pa, 'yö ö wë □slëë -dɛ mi bha- -ta 'yö- -ga zuudhö

10 'yö- pö- -dhɛ: «Bhi 'ö 'i Sɔtraan gbö 'ka 'ö 'wɔn -së -dhɔ 'yaa i kë, 'ö 'i pa -sü 'ka "kpënng- waa- "slë yaa suu □gban "pɛpɛ □në- 'ka ya, -yö i "piʊ 'zü □dhɛ 'i tɛanwɔn 'ö -gban yi Dëmɛ -bha bha- bhɔ mɛ -nu 'gü □sua -bha -ee?

11 -Bhö -dhɛ -ga, yi Dëmɛ -dho i -wëëdhɛ bho, -yö -dho i "yënng trö 'ö 'bhaa -dhɛ yö 'ö dho 'ö zun- 'ka "tʊ̈ng kpö -bha!» Edhimasö -to -dhɛ do bha- 'gü 'ö- "yënng -yö □tröö 'sënsëndhö, 'yö zun ö -kɔ dan -sü -bha ö -züzü kö 'mɛ 'ö dho zian bho ö 'ka 'ö- □slɔɔ.

12 □Dhɛ 'ö -gblüdë bha □ya 'wɔn 'ö -kë Edhimasö 'ka bha- -dhɛ yö, 'yö 'dhang bho Atanna -wʊ "dhiʊ, 'yö mɛ draan- -kɔ -nu 'wo go kwa Dëmɛ Yesu "piʊ bha 'wo- -zʊ kun.

Pɔdhö waa- Baanabasö -a -nu -bha -kë Angtiɔsö -pö 'ö Pisidi -sɛ 'gü bha- 'gü -kɔ

13 'Yö Pɔdhö waa- ö "tayɔɔ -nu -wo -da "yitagɔ 'gü Pafɔsö -pö 'gü 'zü
-deewo, 'yö 'wo dho Pɛɛzö -pö 'ö Panfidhi -sɛ 'gü bha- 'gü. ̠Dhɛ 'ö ̠wa
̠loo mü, 'yö Zan Makö -yö -kan -a -nu -bha 'yö dho Zedhizadhɛmö.
14 'Yö wo -zë 'wo dho wo "dhiʊ̈ 'wo dho 'wo ̠loo Angtiɔsö -pö 'ö Pisidi
bha- 'gü, 'yö 'wo dho Zuifö -nu kpö 'gü -a -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü
-a -nu ̠glooyi 'ka 'wo -ya mü.
15 ̠Dhɛ 'ö 'kɔ bha- -gɔmɛ -nu ̠wa wo bo Atanna -bha 'tɔng- -nu waa-
Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wʊ 'bha -nu -wʊ pö -sü 'ka- -bha 'sëëdhɛ 'gü, 'yö
Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ -nu -wa pö Pɔdhö waa- Baanabasö
-a -nu -dhɛ: «Yi dheebhang -nu, ̠ya kë ̠dhɛ 'wɔn 'bha 'dhö ka -gɔ kö 'ka-
pö mɛ faan dɔ -wʊ 'ka 'mɛ 'wo ya- -nu -dhɛ kö "dhɛɛ -yö ka -gɔ.»
16 'Yö Pɔdhö -yö ̠wlü 'yö ö -kɔ "paa 'gü zë- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Izraɛdhö
-mɛ -nu waa- 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka, "kɛɛ 'ö 'ka Atanna -wʊ ̠bhlëë -zë -ya, -ka
ka "tʊ 'to n -bha!
17 Izraɛdhö -mɛ -nu, kwa -bha Atanna bha -yö kwa "bhɛma -nu sü ö -bha
'ka 'ö- -nu suu -da "dhiʊ̈ kö -wo -tun ̠dhuëngdhɛ 'gü Ezitö -sɛ 'gü, 'yö- -nu
bho mü ö -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka,
18 'yö "klʊ bho- -nu -bha -kwɛ 'ö ̠mɔɔ -kwɛ -kaɔng -yiisiö -bha -a 'ka
"tʊng -ta.
19 'Yö Kanaa "sɛgɔ "saɔplɛ bha- -nu 'gü ̠see -gblü 'ka, 'yö- nu kwa "bhɛma
-nu -dhɛ kö -wo -ya mü.
20 'Yö zagɔbhomɛ -nu -ya -nu -gɔ "dhiʊ̈ -kwɛ 'ö ̠mɔɔ -kwɛ këng -yiisiö
waa- -kwɛ -kaɔng "sɔɔdhu -nu -bha -a 'ka 'ö dho "dhʊ̈ 'ö zun Atanna
-wʊdhiʊ̈loomɛ Samiɛdhö -bha "tʊ̈ng -bha.
21 'Yö 'wo -gblüdë do -gbadhɛ Samiɛdhö -gɔ, 'yö Atanna -yö Saidhö 'ö -kë
Kisö gbö 'ka, 'ö go Bɛnngzamɛ -gɔ "kwɛandhö bha- nu- -nu -dhɛ, 'yö -ya
Izraɛdhö -sɛ -gɔ "dhiʊ̈ -kwɛ -kaɔng -yiisiö 'ka.
22 ̠Dhɛ 'ö Atanna -yö ö -kɔ -kan Saidhö "dhiʊ̈, 'yö Davi -kë -nu -bha
-gblüdë 'ka, 'yö "sɛɛdhɛ kë Davi -bha 'ö- pö:
‹Izai gbö Davi bha n dhɔɔbhaamɛ -mü,
yö ̠në dho n dhɔɔbhaawɔn ̠gban kë›.
23 Davi bha- suu 'gü -në do ̠në Atanna -ya -ya Izraɛdhö -sɛ 'gü -mɛ -nu
Dhamɛ 'ka ̠dhɛ -kɔ 'ö- "plüün bho- 'ka -a 'dhö. Mɛdhamɛ 'ö "dhʊ̈ bha ̠në
'wo- -dhɛ Yesu.
24 'Ö gun kö Yesu 'yii Atanna -bha yë zü bho ̠kö mɛ kpö 'gü, Zan -yö Atanna
-wʊ -pö 'ö- pö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ ̠dhɛ -wo wo kwaa- wo -kë -sɔng
yaa -nu -zü kö -wo wo wë bɔ Atanna "piʊ̈ kö -wa -nu -bɔ -a 'ka -zu bho.
25 ̠Dhɛ 'ö Zan 'dhö -wo sië ö -bha -tosɛa "dhiʊ̈todhɛ 'gü 'yö- pö: «Ka ka -zʊ
-gɔn ̠dhɛ de suu 'pö n 'ka? 'Mɛ 'ka -ya sië- -gɔ bha 'yaa -mü n 'ka, yö -zë
-yö nu sië n zian- -ta. Mɛ 'ö bha yö -zë ̠bhlëë -yö 'kpii- 'ö -ziö n -ta, -a -gɛn
'gü -sabha -zian fië- -dhö n 'ka.»
26 'Yö Pɔdhö -ya pö: «N dheebhang -nu, ka 'ö 'ka -kë Ablaamö suugümɛ
-nu 'ka, waa- 'mɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka "kɛɛ 'ö 'ka Atanna ̠bhlëë -zë -ya, kwa
̠në naɔ -së 'ö -kë dha -sü -naɔ 'ka bha 'ö nu kwa -dhɛ.
27 'Mɛ 'wo Zedhizadhɛmö waa- wo -gɔdhiʊ̈mɛ -nu 'wii "wɪ- -bha kö -wo
Yesu 'sü wo Dhamɛ 'ka, 'wii Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wʊ 'wo- pö ̠glooyi
̠gban "pɛpɛ 'ka bha- 'gü ma, "kɛɛ -wo kë- 'gü -wɔn -zë -kë Yesu zë -sü 'ka.
28 -A zë -gɛn 'bha 'yii kë, "kɛɛ -wo kë- -pö Pidhatö -dhɛ -ya zë.
29 ̠Dhɛ 'ö ̠wa 'wɔn -nu 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü 'ö -gban
Yesu -wëëdhɛ bho -sü waa- ga -sü -nu -bha bha- ̠gban "pɛpɛ 'gü -wɔn kë,

'yö 'wo- bho "dhü -bha, 'yö 'wo- -da -gwë -yɛ 'gü, (-a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -nu
-bha mɛ -wɛɛ bho -kɔ bha).
30 "Kɛɛ 'yö Atanna -ya bho ga 'gü,
31 'yö ö -dı -zɔn 'mɛ 'wo gun- ̱keng- 'wo go- 'ka Gadhidhe -sɛ 'gü 'wo
dho- 'ka Zedhizadhɛmö bha- -nu -dhɛ -dhɛkpaɔyi 'gbɛ ̱dede 'ka, 'mɛ 'wo
"dhü bha ̱në 'wo- "sɛɛ- 'ka ̱taamasü ya- 'gü, 'yö 'wo Yesu -dhiang zë sië
Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ.
32 Yii -dı 'pö yi -nu 'wɔn -taɔng -së bha ̱në- 'ka ka -dhɛ. 'Wɔn -taɔng -së
bha yö -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ö Atanna -ya pö kwa "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka
bha,
33 -ya kë -sü 'ka kwa 'ö 'kwa- -nu bhang -nu 'ka bha ̱në kwa -dhɛ ̱dɛɛ
Yesu -bho ga 'gü -sü 'ka -dhɛ -kɔ 'ö -ƀɛn zë -sü 'ka- 'ka "Tan 'sëëdhɛ ('wo-
Somö -kë bha-) ̱plɛ -naa 'gü bha- 'dhö ̱dhɛ:
‹Atanna -ya -pö ̱dhɛ: Bhi ̱në 'i n Gƀö 'ka,
̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü 'ma- -zɔn mɛ ̱gban -dhɛ ̱dhɛ ma ̱në 'a i Dë 'ka›.
34 'Yö Atanna -ya pö ̱dhɛ -yö -dho -a bho ga 'gü kö 'ya 'dho ga 'zü. 'Yö- pö
'zü ̱dhɛ:
‹'Dhuë- 'ö "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö- "plüün bho Davi -dhɛ bha
ö -dho -a kë ka -bha tɛan- 'ka›.
35 'Wɔn bha -yö -ƀɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü -dhɛ 'bha 'gü 'zü,
-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö "Tan 'sëëdhɛ ('wo- Somö -kë bha-) -ƀɛn zë bha -ya
-pö Atanna -dhɛ:
‹'Bhii 'dho "wı- -bha kö i -sëmɛ "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha- kwi -yö "bu›.
36 Yë 'ö Atanna -ya -ya Davi -bha 'ka -yö kë- -kë, "kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱yaa- kë
'yö ga, 'yö 'wo- -wɛɛ bho -a "bhɛma -nu -wɛɛ bho -dhɛ 'gü, 'yö- kwi -yö -bu.
(̱Ya kë "dhü kö -wʊ 'ö Atanna -ya pö "dhü bha 'yii- pö Davi -zë -dhɛ.)
37 Mɛ 'ö Atanna -ya bho ga 'gü bha yö -zë kwi 'yii "bu.
38 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, -kaa dɔ ̱dhɛ pë 'ö Yesu -ya
-kë bha ̱në- -wɔn 'gü 'yö Atanna dho ̱mɔɔ- -bha 'ö mɛ -nu -bha 'wɔn yaa
-nu -mawɔn to ̱dhɛ -kɔ 'yi- pö sië- 'ka ka -dhɛ ̱dɛɛ ya- 'dhö.
39 Moizö -bha 'tɔng- -zë 'yii 'dho ka kë -sɔng bho ka -bha Atanna wëëdhö,
"kɛɛ 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ -sü bha ̱në dho ka kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ Atanna
wëëdhö.
40 Kö -kaa kë -së kö 'pë 'ö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wa pö bha 'ya 'dho
kë ka 'ka;
41 -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wa -pö:
‹Atanna -ya pö: 'Mɛ 'ka Atanna -wʊ -san -kë,
'wɔn -yö ka 'kɔn kö 'ka 'ma "sɛ 'ka,
-a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yë 'ö ̱waa- -wɔn -gɛn dɔ ka -dhɛ,
'ö 'kii 'dho 'dhang bho- "dhiʊ̈, a -dho -a kë ka -bha "tʊ̈ng 'gü›.»
42 ̱Dhɛ 'ö ̱wa bo dhiang -nu bha- -nu zë -sü 'ka, 'ö Pɔdhö waa-
Baanabasö 'wo zun sië "kpɛnng, 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ -wo nu 'zü ̱glooyi
'dhɛ 'ö dho dɔ- "piʊ̈ bha- 'ka kö -wo -wʊ -nu bha- 'gü 'bha pö wo -dhɛ.
43 ̱Dhɛ 'ö ̱wa ziö 'wo 'dho sië, 'yö Zuifö -nu 'gbɛ waa- 'mɛ 'wo -da Zuifö
-nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ 'gü -nu wo bha 'wo -ziö -a -nu ̱keng-. 'Yö
Pɔdhö waa- Baanabasö 'wo dhiang -nu zë- -nu -dhɛ -a -nu faan dɔ -sü 'ka
kö -wo 'to Atanna -bha "gblüsë 'ö- -kë bha- 'gü woo- -tosɛadhe ̱gban 'ka
kö -wo 'dho- 'ka "dhiʊ̈.
44 -A ̱glooyi 'dhɛ 'ö dɔ- 'dhɛ bha- "piʊ̈ bha- 'ka, 'mɛ 'wo 'pö- bha- 'gü, -a
-nu 'kpii- -dhɛ ̱gban -wo kë -loo 'ko -ta -dhɛ do bha- 'gü kö 'wo Atanna
-wʊ ma.

45 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö Zuifö -nu ̀wa mɛ kpö bha- -nu yö, 'yö ̀drɔ -yö -da -nu
'gü 'yö 'wo -ya ̀sua -yɛ Pɔdhö "yan -bha -sü -bha. 'Yö 'wo -ya -dhiang yaa
-zë -a -bha -sü -bha mɛ -nu -dhɛ.
46 "Kɛɛ Pɔdhö waa- Baanabasö -wo wo -zʊ -gban 'wo dhiang zë- -nu -dhɛ
'wo- pö: «Atanna -wʊ ya- -dhɛa -bha ̀dhɛ -yö pö ka ̀në ka -dhɛ nu -blɛɛsü,
"kɛɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'kaa "wɪ- -bha kö 'ka 'dhang bho- -wɔn "dhiʊ̈, 'ö 'kaa
ka -dɪ 'sü ̀dhɛ ̀sii 'ö 'yaa yën -a ̀slɔɔ -mɛ 'dhö bha yi -dho yi wë slëë- 'mɛ
'waa Zuifö 'ka- -nu "piʊ̈.
47 -a -gɛn -mü ̀dhɛ yi Dëmɛ -ya -pö yi -dhɛ: «A i -ya "sɛgɔ "wɛɛ -nu ̀në-
-nu -bha -dhɛpuudhɛ 'ka kö 'i 'dho dha -sü bha- -naɔ 'ka "sɛgɔ -nu 'wo -dhɛ
̀gblɛɛn 'gü -a -nu 'gü.
48 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo- -nu -wʊ bha- ma, 'yö- -nu ̀nii -da
̀dedewo 'yö 'wo- pö: «Kwa Dëmɛ -wʊ bha -yö -së!» 'Yö mɛ "pɛpɛ 'ö Atanna
-ya -nu -da -tosɛa 'ö 'yaa yën -a këmɛ 'ka bha 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn
"dhiʊ̈.
49 'Yö kwa Dëmɛ -wʊ -yö -pɛn "sɛgɔ bha- 'gü -dhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü.
50 "Kɛɛ 'yö Zuifö -nu 'wo dhebhɔ ̀bhlëësü -nu 'wo 'pö- bha- 'gü, 'wo -da
Zuifö -nu -bha bhɛa" -kɔ 'gü bha waa- 'pödë -nu zü ̀yɔɔn Pɔdhö waa-
Baanabasö -nu -bha kö -wa -nu -wëëdhɛ bho. ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö 'wo-
-nu -kë, 'yö 'wo go- -nu -bha "sɛgɔ bha- 'gü.
51 'Yö Pɔdhö waa- Baanabasö 'wo wo -gɛn -bha -ma kö "sɛ 'ö dɔ- -nu -gɛn
-bha 'pö- bha- 'gü bha -yö 'go- -nu -gɛn -bha kö -wa -zɔn -nu -dhɛ ̀dhɛ
('mɛ 'wo bha Atanna ̀ya 'wɔn bho- -nu 'gü kö-) -dhɛ 'bha 'yii 'to wo -zë wo
-bha, 'yö 'wo dho Ikɔnö -pö 'gü.
52 'Dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo Angtiɔsö -wo -gun pa -sü 'ka
zuëniidadhe waa- 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka.

14

Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu -bha -kë Ikɔnö -kɔ

1 ̀Dhɛ 'ö Pɔdhö waa- Banabasö 'wo ̀loo Ikɔnö -pö 'gü, 'yö 'wo -da Zuifö
-nu -bha -yakwëëkëgükɔ 'gü 'zü, 'yö 'wo -ya Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së pö
-sü -bha 'mɛ 'wo gun mü bha- -nu -dhɛ. -A -kë "dhʊ̈ -sü -wɔn 'gü, 'mɛ 'wo
Zuifö 'ka waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- mɛ 'gbɛ -wo kë 'dhang -bho Yesu -wɔn
"dhiʊ̈ 'ö 'wo- -wɔn -dhɛ tɛanwɔn.
2 "Kɛɛ 'yö Zuifö 'dhɛ 'wii "wɪ- -bha kö -wo 'dhang bho 'wɔn "dhiʊ̈ bha,
'wo 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -zü -yɔɔn kwa dheebhang 'dhɛ -nu 'wo Yesu
-wɔn -dhɛ tɛanwɔn bha- -nu -bha kö -wo -zʊ 'gɔn -kɔ yaa kë- -nu -wɔn 'gü.
3 "Kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü Pɔdhö waa- Banabasö -wo kë -gwëë Ikɔnö -pö
'gü 'ö 'wo 'wɔn 'ö -gban kwa Dëmɛ -bha -a -dhiang zë -zʊgbandhe waa- -zʊ
-yö kwa Dëmɛ -dhɛ -sü 'ka, 'ö kwa Dëmɛ -ya -zɔn 'pö mɛ ̀gban -dhɛ ̀dhɛ
'wɔn -nu 'wo -gban -a -bha "gblüsëdhɛ -bha 'wo- pö bha tɛan- -mü, 'ö -kɔ
-mɔɔ 'wɔn -bha -sü nu- -nu -dhɛ kö -wo "dhabhliwɔn -nu kë- 'ka.
4 'Yö 'pömɛ -nu 'wo -pɛ 'gü, 'yö- mɛ -kɔ "pɛan do -yö bɔ Zuifö -nu 'ka, 'yö-
-kɔ "pɛan 'bha -yö -kë Yesu -bha yëkëmɛ -nu -bha 'ka.
5 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka bha 'wo wo
zü ma 'koo waa- wo -gɔdhiʊ̈mɛ -nu 'dhö kö 'wo Pɔdhö waa- Banabasö -nu
-wëëdhɛ bho kö 'wo- -nu -zuö -gwë 'ka.
6 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö mɛ ̀plɛ bha 'wo- 'wɔn dɔ, wo -dɪ 'ka, 'yö 'wo ̀dua 'wo
dho Dhikaoni -sɛ 'gü, 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Dhitrö bha waa- Dɛɛbö -dhɛ -nu 'gü
waa- -nu -züzü -dhɛ -nu 'dhö,
7 'yö 'wo -ya 'wɔn -taɔng -së pö -sü -bha mü.

Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu -bha -kë Dhitrö -pö 'gü -kɔ

8 Dhitrö -dhɛ bha "trüünyuamɛ do- -gun mü. 'Mɛ bha -yö -bhɔ "yua bha-
'ka, 'ö gun "dhü kö 'ö bhɔ 'yii dɔ ö -gɛan do.
9 "Kɛɛ -yö -gun ö "tʋ 'to së dhiang 'ö Pɔdhö gun- zë së bha- -bha. Dhɛ
'ö Pɔdhö yaa- dɔ dhɛ -yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʋ, dhɛ -yö -mɔɔ
-bha 'ö- -bha "yua bo, 'yö ö "yan -gban 'gü "wɛ zuudhö,
10 'yö- pö- -dhɛ "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «-Bhö "wlü 'vadhö kö 'i dɔ i -gɛan!» 'Yö
'mɛ bha 'ö wlü 'vadhö 'yö dɔ ö -gɛan 'yö zun "ta 'sü -sü -bha.
11 Dhɛ 'ö mɛ kpö 'gbɛ wa 'wɔn 'ö Pɔdhö -ya -kë bha- -dhɛ yö, 'yö 'wo
gbla woo- "sɛ 'gü -wʋ 'ö -kë Dhikaoni -wʋ 'ka bha- 'gü 'wo- pö: «-Zlan -nu
wa mɛbhɪɪdhe kwi -da wo -bha wa 'go dhang- 'gü wa nu kwa "piʋ!»
12 'Yö 'wo Banabasö 'tɔ kpɔ woo- -dhɔkëpë bhlëësü 'wo- -dhɛ Zösö bha-
'tɔ bha, 'yö 'wo Pɔdhö yöö -dɪ 'pö- 'tɔ kpɔ woo- -dhɔkëpë do 'bha 'wo- -dhɛ
'pö Ɛɛmɛsö bha- 'tɔ -bha; -a -gɛn -mü dhɛ mɛ plɛ bha Pɔdhö në gun
dhiangzëmɛ 'ka dhɛ -a -nu -bha -zlan Ɛɛmɛsö bha- 'dhö.
13 -A -nu -bha -dhɔkëpë 'wo- Zösö -kë bha- -dhɔkëgükɔ -gun dɔ së -da
'plöö -dhɛ 'gü. 'Yö -zlan -kɔ bha- "dhiʋmɛ -yö nu -du -nu 'wo "dhü "bin ta
-sü 'ka bhië" -bha, 'wo- -da -nu bhɔ 'gü bha- 'ka "saan 'ö klëën 'pö- -zü
bha- "dhi do "dhiʋ. 'Yö Zösö "dhiʋmɛ bha waa- mɛ kpö 'wo gun 'mü -a -nu
-wʋ 'dhö -kë 'gü do kö 'wo "saa- bho -du -nu bha- nu- 'ka Banabasö waa-
Pɔdhö -nu "dhiʋ.
14 "Kɛɛ dhɛ 'ö Yesu -bha yëkëmɛ -nu plɛ 'ö- 'mɛ do- -kë Pɔdhö 'ka 'ö- mɛ
do- -kë Baanabasö 'ka bha wa 'wɔn bha- ma, 'yö 'wo woo- sɔ -ta "dhʋng
'gü -sɔ -nu -pɛ, (kö -wa -zɔn -a -nu -dhɛ dhɛ 'wii "wɪ- -bha kö -wa kë "dhʋ).
'Yö 'wo -bɛang sü 'wo -sɔ -nu kpö 'gü kö -wa pö sië- -nu -dhɛ:
15 «'Mɛ 'ka ya, -më 'pö ka -bha 'yö 'ka "slë suu bha- -kë dhɛ 'pë bha-
'dhö? Mɛ "bhɪɪ- -mü yi 'ka 'pö dhɛ ka 'dhö, Atanna 'yaa -mü yi 'ka, "kɛɛ
naɔ -së 'yi nu- pö ka -dhɛ yö -mü dhɛ kö 'ka ka kwaa- -dhɔkëpë "wlaasü
-nu bha- -nu -zü kö 'ka ka wë slëë- Atanna "yaandhe 'ö dhang- 'dhö, "sɛ
'dhö, weeyi 'dhö -a -nu -kë waa- -nu 'gü -pë -nu 'dhö bha në- "piʋ kö 'ka-
-dhɔkë!
16 Atanna 'ö "dhʋ bha -yö kë ö -kwaa "sɛgɔ "pɛpɛ gban 'gü -mɛ -nu -zü
yi 'bha 'ka 'ö 'wo wo dhɔɔbhaawɔn -nu -kë.
17 "Kɛɛ 'sa kö -yö ö -bha "klʋsëdhɛ -zɔn së ka -dhɛ -kpɛawo 'wɔn -së -nu
-kë ka -dhɛ -sü 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ yö në ka gba dha "yi 'ka, 'ö go mü
'ö- "slë -kë 'yö ka -bha tapë -nu 'wo -dhi 'yö 'ka- -nu -kan -a "kan "tʋng 'gü,
'yö -bhöpë -nu nu ka -dhɛ, 'yö go mü 'zü 'ö ka gba zuëniidadhe 'ka kë "dhʋ
kö 'ka ö dɔ.»
18 "Kɛɛ yö në- gban 'gü, Banabasö waa- Pɔdhö -wo kë sëë -bho
dedewo 'mɛ 'wo bha- -nu -kɔ -bho "saa- bha -bho wo "dhiʋ -sü bha- -bha.
19 Dhɛ 'ö ya kë "dhʋ, 'yö Zuifö -nu 'bha -nu -wo -go Angtiɔsö -dhɛ 'ö
Pisidi -sɛ 'gü waa- Ikɔnö -pödhɛ -nu bha- -nu 'gü, 'wo nu 'wo mɛ kpö bha-
-nu zuë" -slëë wo "piʋ. 'Yö 'wo zun Pɔdhö -zë -gwë 'ka -sü -bha 'wo- gbiʋ
'wo dho- 'ka 'pö- taama 'wo- to mü kö -wo wo -zʋ 'gɔn sië dhɛ ya ga.
20 "Kɛɛ dhɛ 'ö 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʋ bha wa nu wa loo mü,
'ö wa klëën Pɔdhö -zü, 'yö Pɔdhö -yö wlü 'yö 'wo dho 'pödhö. Dhɛ 'ö-
-tadhɛ ya kpaɔ, 'yö waa- Banabasö 'wo dho Dɛɛbö -pö 'gü.
21 'Yö 'wo Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së pö mü. 'Yö mɛgbɛdhɛ 'wo 'dhang
bho Yesu -wɔn "dhiʋ -a -nu -wʋ "dhiʋ 'yö 'wo -kë -bha klang -nu 'ka. 'Ö
go 'mü 'yö 'wo wo yee -kë 'zü -deewo 'wo dho Dhitrö -pö, Ikɔnö -pö waa-
Angtiɔsö -pö -nu 'wo Pisidi -sɛ 'gü bha- -nu 'gü.

22 'Yö 'wo 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʊ̈ -a -nu faan dɔ kö -wo wo 'gü dɔ
"gbɪı- -zʊ -yö -a -dhɛ -sü -bha 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ: «Mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang
bho- -wɔn "dhiʊ̈ -wo -dho saan" 'sü ̱dedewo "kpʊngtaadhɛ ya- 'gü, 'yö 'wo
gun -na -da Atanna -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü.
23 'Yö 'wo "dhiʊ̈ -sü mɛ 'ka -mɛ -nu -ya Atanna -bha 'kɔdhigümɛ kpö 'gü
-dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱wa bo 'sunng- 'ma -sü waa- -bhɛa Atanna
-dhɛ -sü 'ka, 'yö 'wo 'mɛ 'wo Atanna -bha mɛ kpö 'dhɛ 'ö- 'gü -a -wɔn -wɔ
kwa Dëmɛ 'wo 'dhang bho- "dhiʊ̈ bha- ̱kwɛɛ-.
24 'Yö 'wo ɓɔ Pisidi -sɛ 'gü 'wo dho Panfidhi -sɛ 'gü,
25 'yö 'wo Atanna -wʊ pö 'mɛ 'wo Pɛɛzö -pö 'gü -a -nu -dhɛ. 'Yö go mü 'yö
'wo dho Atadhi -pö 'gü.
26 ̱Dhɛ 'wo go 'mü, 'yö 'wo -da "yitagɔ 'gü 'wo dho 'zü Angtiɔsö, -dhɛ do
'wo wo -bha "ta zü bho- -bha bha- 'gü. -Dhɛ bha ̱në "sanni -wo 'dho woo-
"ta bha- 'gü, 'yö 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ 'wo mü bha 'wo- -nu
-wɔn -wɔ Atanna ̱kwɛɛ- kö -yö ö -zʊ kë- -nu 'gü kö yë 'wo 'dho sië- kë bha
-yö dhi- -nu -gɔ.
27 ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱loo Angtiɔsö, 'yö 'wɔn "pɛpɛ 'ö waa- Atanna -nu 'wo- -kë
kö -wo "ta bha- 'kpɔ sië bha, ̱waa- -kɔ 'ö "kwɛɛ -pʊ 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka-
-nu -gɔ kö woo -dı 'pö -wo 'dhang bho ö "dhiʊ̈ bha- -gɛn dɔ 'dhang -bho
Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo mü- -nu -dhɛ.
28 'Yö 'wo "tʊ̈ng 'bha -kë -a -nu "piʊ̈ mü.

15

-Yakwëë 'kpii- 'ö Yesu -bha mɛ -nu -wa -kë Zedhizadhɛmö -a -dhiang

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö mɛ 'bha -nu -wo go Zude -sɛ 'gü 'wo nu Angtiɔsö
-pö 'gü, 'yö 'wo zun 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo mü -a -nu draan-
-sü -bha 'wo- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'kii 'dho 'gbannë -zë 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë
-sü 'ka Moizö -bha 'tɔng- 'gü -a 'dhö, 'kii 'dho dha.»
2 'Yö 'wo -ya dhiang -nu zë -sü waa- zaɔdhe -da Pɔdhö waa- Banabasö -nu
'ka -sü -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Pɔdhö waa- Banabasö 'wii "wı- -nu -wʊ -bha
gbonggbongdhö. 'Yö -kë Yesu -bha mɛ -nu 'wo Angtiɔsö -a -nu 'gü -së kö
'wo mɛ dɔ Pɔdhö waa- Baanabasö -nu ̱keng- kö -wo 'dho Zedhizadhɛmö
kö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- Atanna -bha mɛ -nu "dhiʊ̈ziöwomɛ -nu 'wo
mü bha -wo 'wɔn bha- -bho 'koo kë wo -dhɛ.
3 'Yö 'wo- -nu dɔ zian- 'yö 'wo dho. 'Yö 'wo ɓɔ Fenisi -sɛ waa- Samadhi
-sɛ -nu 'gü, 'yö -kɔ 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo wo zuë" ̱slëë- 'ka Atanna "piʊ̈
bha, 'wo- -gɛn -nu dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo -dhɛ -nu bha- 'gü
-a -nu -dhɛ, 'yö- -nu zuë" ̱nii -da 'pö ̱dedewo.
4 ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱loo Zedhizadhɛmö 'plöö, 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ
-nu 'dhö, Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- Atanna -bha -mɛ -nu "dhiʊ̈ziöwomɛ
-nu 'wo -dhɛ bha- 'gü 'wo -kɔ -ya -a -nu -dhɛng -gɔ, 'yö woo -dı 'pö waa-
Atanna -nu 'wo 'wɔn -nu 'wo- -kë wo 'kwëë- -a -nu -bha "ta 'kpɔ -sü 'gü bha
'wo- -gɛn dɔ 'pö- -nu -dhɛ.
5 'Yö Fadhiziɛn -nu 'bha -nu 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ bha 'wo
̱wlü 'wo- pö: «-Ka -kwaa pö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö
'ka bha- -nu -dhɛ -wo 'dho 'gbannë 'gü, ̱ya 'go mü kö 'tɔng- 'ö Moizö -ya
nu kwa -dhɛ bha -wa ̱bhlëë -ya.
6 'Yö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- Atanna -bha mɛ -nu "dhiʊ̈ziöwomɛ -nu
'wo -ya -dhɛ do 'gü kö 'wo -dhɛ -ga 'wɔn bha- 'gü.
7 ̱Dhɛ 'ö- -nu -dı -slɔɔ ̱wa zaɔdhe -da wo "kwëë pinpindhö 'wɔn bha-
'gü, 'yö Piɛdhö -yö ̱wlü 'ö- pö: «N dheebhang -nu, kaa ̱dede ka- 'wɔn -dɔ

'kpakpadhö -a yi ɓya ɓgwëë -dhɛ Atanna ɓnë n -ya ka kpö 'gü kë "dhʊ̈ kö 'a kë ö -bha mɛ dha -sü -naɔ 'ö -gban Yesu -bha bha- pômɛ 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ kö -wa ma kö -wo 'dhang bho- "dhiʊ̈ 'pö.

8 'Yö Atanna 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu zuë" dɔ bha 'ö ö -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ɓlɔɔ- -nu -ta ɓdhɛ kwa 'dhö kö -ya -zɔn ɓdhɛ -a -nu "dhia -yö ö 'gü 'pö.

9 'Yii 'mɛ 'wo Zuifö 'ka waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -bho 'koo kë kwa ɓzinng 'gü. 'Yö- -nu këwɔn yaa -nu -mawɔn to- -nu -bha 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -sü -wɔn 'gü, 'yö- -nu sü 'mɛ 'ö pö 'aa- -nu -bha 'ka ö wëëdhö.

10 ɓDhɛ 'ö "dhʊ̈, 'pë 'ö Atanna -ya pö 'kwa 'dho- kë ka- -kë -më -wɔn 'gü? "Ɛɛn Atanna 'gü 'pö 'ka- dan sië -ee? -A -bha 'tɔng- 'ö kwaa kwa "bhɛma -nu kwa -kɔ 'yii ɓmɔɔ- -bha kö 'kwa- 'kun -a -bha -kë "gbɪɪ- -sü -wɔn 'gü bha 'yö 'ka- "piʊ̈ 'zü ɓdhɛ 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -wa yö ɓnë- 'kun -ee?

11 Kwa 'dhang -bho "dhiʊ̈ ɓdhɛ kwa Dëmɛ Yesu -bha -gasitɛ ɓnë- -wɔn 'gü 'yö 'kwa dhasü ɓslɔɔ. -Kɔ do bha ɓnë woo- -dɪ 'pö 'wo- ɓslɔɔ- 'ka.»

12 ɓDhɛ 'ö Piɛdhö ɓya bo dhiang bha- zë -sü 'ka, 'yö -dhɛa -yö ga 'mɛ 'wo gun 'mü bha- -nu -ta. 'Yö 'wo wo "tʊ to Banabasö waa- Pɔdhö -nu -wʊ -bha, 'yö 'wo zun -kɔ 'ö Atanna -yö bɔ- 'ka wo -ta 'ö "dhabhliwɔn -nu -kë 'ka -a -nu -bha ɓnië -sü 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha 'wo zun- -gɛn bho -sü -bha -a -nu -dhɛ.

13 ɓDhɛ 'ö ɓwa bo 'wɔn -nu bha- -nu -gɛn bho -sü 'ka 'yö Zakö -ya pö: «N dheebhang -nu, -ka ka "tʊ 'to n -ta!

14 -Kɔ 'ö Atanna -yö ö -zʊ -kë 'ka -kɔ -blɛɛsü wo 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piʊ̈ kö -yö mɛ 'sü- -nu ɓzinng 'gü kö -wo kë ö -bha "sɛgɔ 'gümɛ -nu 'ka bha, Simɔ ɓyaa- -dhiang zë.

15 'Sa waa- Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu 'wo gun yi 'bha 'ka -a -nu -wʊ -ya 'gü do, -a -gɛn -mü ɓdhɛ 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü Davi suu 'gü -në -nu -bu 'gü -ya -pö:

16 ‹Kwa Dëmɛ -ya pö: 'Wɔn -nu ya ɓwa ziö,
a -dho n yee kë 'a nu
'a Davi -bha 'kɔ 'ö wü bha- dɔ 'zü -deewo,
'yö 'a- 'wü -dhɛ -nu bha- -nu -pë -kë kö -yö -gban 'zü -deewo.
17 Kë "dhʊ̈ kö mɛ -kpɛa 'wo to -wo kwa Dëmɛ "gblʊʊ mɔɔ-,
kö 'a 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhɛ 'pö kö -wo kë n -bha 'ka›.»

18 'Wɔn -nu 'ö kwa Dëmɛ -ya pö 'ö- yi ɓya ɓgwëë bha ɓnë 'wo bha.»

19 'Yö Zakö -yö ö -bha -da -ta 'ö- pö: «Pë -nu 'wo bha ɓnë- -nu -wɔn 'gü 'yö -kë n 'gü -së kö 'kwa 'dho sëëbhodhe nu 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö 'wo wo zuë" ɓslëë Atanna "piʊ̈ bha- -nu -dhɛ!

20 "Kɛɛ -ka -kwa 'sëëdhɛ bɔ- -nu -dhɛ kö 'kwa- pö 'wa 'dho -tuʊ̈pë -nu 'wo "saa- bho sië- 'ka -dhɔkëpë -nu "dhiʊ̈ bha ɓnë- -bhö! ɓDhɛ -wo wo -dɪ 'kun -zua zë -sü -gɔ, ɓya 'go mü 'zü wü 'ö- ɓyɔɔn 'yii ɓwɛnng 'wa 'dho- -bhö. ɓYa 'go mü 'zü 'wa 'dho pë ɓyɔɔn -bhö,

21 -a -gɛn -mü ɓdhɛ 'ö go- 'ka kwa "bhɛma -nu -bha "tʊ̈ng -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka ɓdɛɛ -bha, -wo Moizö -bha 'tɔng- -wɔn dhiang -zë mɛ -dhɛ 'pö- ɓgban "pɛpɛ 'gü -kpɛawo; -a -gɛn -mü 'zü ɓdhɛ Zuifö -nu -wo 'tɔng- bha- -wʊ -pö wo -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü -a -nu ɓglooyi ɓgban "pɛpɛ 'ka.

'Sëëdhɛ 'wo- bɔ 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ö 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ

22 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ̈ 'yö Yesu -bha yëkëmɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -pö 'gü bha waa- mɛ zizi -nu waa- 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo to -a -nu ɓgban "pɛpɛ 'wo wo -wʊ -kë do 'yö 'wo -kɔ -yɛ mɛ 'bha -nu -bha wo kpö 'gü,

'yö 'wo- -nu -da Pɔdhö waa- Banabasö -nu "piü, 'yö 'wo- -nu bɔ Angtiɔsö. 'Mɛ 'wo -kɔ -yɛ -nu -bha "dhü bha -wa mɛ do -dhɛ Zudë, 'yö 'wo- 'tɔ kpɔ Bazabasö, 'yö 'wo- mɛ do 'bha -dhɛ Sidhasö. Mɛ ̱plɛ bha -wʊgbiindhɛ -gun -nu -gɔ -a -nu kpö 'gü.

23 'Sëëdhɛ 'wo- dɔ- -nu -gɔ kö -wo 'dho- 'ka Angtiɔsö -mɛ -nu -dhɛ bha -wa -bɛn -zë 'pö 'wo- pö: «Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- mɛ zizi -nu 'yi ka dheebhang 'ka 'yi Zedhizadhɛmö 'plöö ya, 'ya 'mɛ 'ka 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü "kɛɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka, 'ö 'ka Angtiɔsö -pö 'gü "ɛɛn 'ö 'ka Siidhi -sɛ waa- Sidhisi -sɛ -nu 'gü bha ka ̱tua bho 'gbɛ.

24 'Ya- ma ̱dhɛ mɛ 'bha -nu ̱wa 'go yi "piü yö ̱wa zuëkaankwëëdhe waa- -zʊgɔndhe 'gbɛ -da ka 'gü -a -nu zë -dhiang -nu 'ka, "kɛɛ 'yii -wʊ 'kpɔ- -nu -bha kö -wa kë "dhü (-wa -bho wo -dɪ 'gü).

25 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ̱dhɛ 'ö 'ya -ya -dhɛ do 'gü 'ö 'ya -dhɛ -ga 'wɔn bha- 'gü, 'ö yi -wʊ ̱ya kë- 'gü do 'yö 'yi mɛ -da Baanabasö waa- Pɔdhö -a -nu ̱keng- 'yi- -nu bɔ sië ka -dhɛ bha 'yö bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ ̱plɛ bha- -nu -wɔn -yö yi -gɔ "gbɪɪ-.

26 -A pö 'yi- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ ̱plɛ bha ̱në 'wo woo- -tosɛa "dhiü dɔ kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'tɔ -wɔn 'gü.

27 ̱Dhɛ 'ö "dhü yi Zudë waa- Sidhasö -a -nu -bɔ ka -dhɛ kö 'wɔn -nu 'yi- -nu -bɛn zë sië 'sëëdhɛ 'gü ya ̱në -wa 'gü pö ka -dhɛ 'kpakpadhö -së 'ka wo -dɪ "dhi.

28 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -kë yaa- Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -nu yi 'gü -së kö 'ya 'dho ̱kwɛɛ- 'gbiin- "wɛɛ 'bha -ya ka -ta 'zü kö 'yii kë 'wɔn -nu 'ö 'tɔng- -ya pö 'ka ka kwaa- -zü -a 'ka.

29 Yö -mü ̱dhɛ kö -tuüpë -nu 'wo "saa- bho- 'ka -dhɔkëpë -nu "dhiü bha 'ka 'dho- -bhö. ̱Ya 'go mü 'zü 'ka 'dho pë ̱yɔɔn -bhö. 'Ka 'dho wü 'ö 'wii- ̱yɔɔn ̱wɛnng -a -bhö 'pö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö- "tɪng ̱ya 'to- 'gü, ̱ya 'go mü 'zü kö 'ka ka -dɪ 'kun -zua zë -sü -gɔ. 'Ya ka ̱tua bho 'gbɛ»

30 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö 'wo wo ̱kwaa 'mɛ 'wo bha- -nu -zü 'yö 'wo dho Angtiɔsö. ̱Dhɛ 'ö ̱wa 'dho ̱wa ̱loo mü 'yö 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu "pɛpɛ ̱gban -dhɛ -dhɛ do 'gü, 'yö 'wo 'sëëdhɛ bha- nu- -nu -dhɛ.

31 ̱Dhɛ 'ö ̱wa bo- -wʊ pö -sü 'ka, 'yö- -nu zuë" ̱nii 'dhö -da ̱dedewo -a -nu faan dɔ -wʊ 'wo- bɔ- -nu -dhɛ bha- -wɔn 'gü.

32 Zudë waa- Sidhasö 'wo -kë Atanna -wʊdhiüloomɛ 'ka 'pö bha -wo dhiang -zë pinngdhö wo dheebhang -nu 'wo mü bha- -nu -dhɛ, 'ö 'wo- -nu faan dɔ -a -nu -bha -zʊ -yö Yesu -dhɛ -sü bha- -bha.

33 ̱Dhɛ 'ö ̱wa "tüng 'bha kë 'mü, 'yö 'mɛ 'wo nu "dhü bha- mɛ 'bha -nu 'wo wo -wʊ -da wo dheebhang -nu 'wo mü bha- -nu -dhɛ kö 'wo wo yee kë 'wo 'dho wo ̱taama. 'Yö 'wo wo -wʊ kpɔ- -nu -bha 'yö 'wo dho.

34 "Kɛɛ 'yö Sidhasö -zë 'yii "wɪ 'dho -wɔn -bha, 'yö to mü.

35 'Yö Pɔdhö waa- Baanabasö -nu 'wo to mü waa- mɛ "wɛɛ 'gbɛ 'dhö, 'yö 'wo mɛ ̱draan- Atanna -wʊ -bha, kö -wo 'wɔn -taɔng -së 'ö -kë kwa Dëmɛ -wʊ 'ka bha- pö sië mɛ -nu -dhɛ.

Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu -kan "kwëë -kɔ

36 ̱Dhɛ 'ö "tüng 'bha ̱ya ziö, 'yö Pɔdhö -ya pö Banabasö -dhɛ: «-Kwa kwa yee kë 'kwa bɔ 'pö- -nu 'gü, kwa dheebhang -nu 'kwa kwa Dëmɛ -wʊ pö- -nu -dhɛ bha- -nu "piü kö 'wo 'dho sië "dhiü -a -nu -bha -zʊ -yö Yesu -dhɛ -sü 'gü kö 'kwa- 'wɔn dɔ!»

37 -Yö -gun Banabasö "piü ̱dhɛ Zan 'wo- 'tɔ kpɔ Makö bha -yö 'dho wo ̱keng-,

38 "kɛɛ 'yö Pɔdhö -zë 'yii "wɪ- -bha; -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhü kö ̱ya "kan- -nu -bha 'nu Panfidhi -sɛ 'gü.
39 'Yö -kë zaɔdhe 'kpii- 'ka Pɔdhö waa- Banabasö -a -nu ̱zinng 'gü 'yö 'wo -kan 'kwëë-. 'Yö Banabasö -yö Makö sü ö ̱keng- 'yö 'wo -da "yitagɔ 'gü 'wo dho "sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka "yi ̱zinng 'gü 'wo- Siplë -dhɛ -kë bha- 'gü.
40 'Yö Pɔdhö -yö Sidhasö sü ö ̱keng- 'pö. 'Yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo Angtiɔsö -pö 'gü 'wo Pɔdhö waa- Sidhasö -nu -wɔn ̱loo kwa Dëmɛ ̱kwɛɛ- kö -yö ö -zʋ kë- -nu "piü 'yö 'wo dho.
41 'Yö 'wo bɔ Siidhi -dhɛ waa- Sidhisi -dhɛ -nu 'gü 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu faan dɔ -sü 'ka -zʋ -yö Yesu -dhɛ -sü -bha.

16

Timote -bha -dho Pɔdhö waa- Sidhasö -nu dɔ -kɔ

1 'Yö Pɔdhö -yö dho 'ö ̱loo Dɛɛbö -pö waa- Dhitrö -pö -nu 'gü. 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ do -yö -gun 'pö- bha- 'gü 'wo- -dhɛ Timote. -Yö -gun Zuifö dhebhɔ do 'ö 'dhang bho Yesu "dhiü ̱në- gbö 'ka, "kɛɛ 'yö- dë -zë 'ö -kë Glɛkö mi 'ka.
2 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Dhitrö -dhɛ waa- Ikɔnö -dhɛ -nu 'gü -wo -gun "sɛɛdhɛ -së kë sië Timote bha- -bha.
3 'Yö -kë Pɔdhö 'gü -së kö -yö ziö wo ̱keng-, 'yö- sü 'ö- -kë 'gbannë 'ka Zuifö -nu 'wo "sɛ bha- 'gü bha- -nu -wɔn 'gü kö- -nu zuë" 'ya 'dho 'to ̱taama, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ- -gun 'wɔn dɔ sië ̱dhɛ -a dë- Glɛkö mi 'ka, (yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'yii 'dho 'gbannë 'gü ö 'nëdhɛ 'gü).
4 'Pödhɛ "pɛpɛ 'wo bɔ- 'gü, 'wɔn -nu 'ö Yesu -bha yëkëmɛ -nu waa- mɛ zizi -nu 'wo Zedhizadhɛmö 'wo- pö bha -wa -gɛn -dɔ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu -dhɛ 'pö kö -wa kë ̱dhɛ -kɔ 'wo- pö- 'ka bha- 'dhö.
5 Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -gun faan ̱slɔɔ sië -zʋ -yö Yesu -dhɛ -sü bha- 'gü, 'ö- -nu 'bha 'dhö -da 'gü -kpɛawo -dhɛkpaɔyi "pɛpɛ ̱gban- 'ka.

Pɔdhö "yan 'gü -da Troasö -pö 'gü -kɔ

6 Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'yii "wɪ- -bha 'mɛ 'wo bha- -nu -gɔ kö -wo -a -wʋ pö Azi -pö -nu 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo bɔ Flizi -sɛ waa- Gadhatö -sɛ -nu ̱në- 'gü bha 'yö bha.
7 ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱loo Misi -dhɛ "sɔɔ, -yö -gun -nu "piü ̱dhɛ 'wo 'dho Bitini -sɛ 'gü, "kɛɛ Yesu -bha 'Nii- "slüüslü 'ö- -nu 'gü bha 'yii "wɪ- -bha -a -nu -gɔ kö -wo 'dho mü.
8 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü 'yö 'wo bɔ Misi -sɛ 'gü, 'yö 'wo dho 'wo ̱loo Troasö 'plöö "yitagɔ dɔdhɛ 'gü.
9 ̱Dhɛ 'ö dɔ gbeng, 'yö Pɔdhö "yan 'gü 'dhö -da, 'yö gɔndënë do 'ö go Maseduanö -sɛ 'gü bha- yö kö -yö dɔ sië ö wëëdhö, 'yö ̱bhɛa Pɔdhö -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö dɔ "gbɪı- kö 'i bɔ Maseduanö -sɛ 'gü kö i "ta yi -dhɛ!»
10 ̱Dhɛ 'ö Pɔdhö "yan 'gü -ya -da ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'yi- "slë ̱mɔɔ kö 'yi 'dho Maseduanö -sɛ 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö 'ya- 'wɔn dɔ ̱dhɛ Atanna -yö yi -dhɛ mü kö 'yi 'dho Yesu -bha 'wɔn -taɔng -së bha- 'ka 'mɛ 'wo "pɛan bha- 'ka ̱në- -nu -dhɛ.

Dhidi 'dhang -bho Yesu "dhiü -kɔ

11 'Yö yi -da "yitagɔ 'gü 'yi go Troasö 'yi dho vɛɛdhö 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Samotrasö bha- 'gü. ̱Dhɛ 'ö -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö 'yi go 'mü 'zü 'yi dho Neapodhi -pö 'gü.

12 'Yö 'yi go mü 'zü 'yi "ta sü 'yi dho Fidhipö -pö 'ö Maseduanö -sɛ bha- 'pö- ̣bhlëësü -sü 'ka bha- 'gü. Fidhipö -pö 'gü -mɛ -nu bha -wo -kë 'mɛ 'wo go Wlɔmö -a -nu 'ka.
13 Yi -dhɛkpaɔyi 'në 'bha -kë mü. 'Yö Zuifö -nu -bha ̣glooyi 'ka 'yi go 'pödhö 'yi dho 'pö ̣taama, "yi do 'bha bha- "kpʋng "dhiʋ̈. Yi 'dho -sü 'ka yi yi -zʋ -gɔn ̣dhɛ yi -dho Zuifö -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'bha yö -mü. ̣Dhɛ 'yi dho 'yi ̣loo -dhɛ 'ö "dhʋ̈ bha- 'gü, 'yö yi 'yaanu, 'yö 'yi dhiang zë dhong -nu 'wo gun ̣loo -sü 'ka 'ko -ta mü bha- -nu -dhɛ.
14 Dhebhɔ do 'wo- -dhɛ Dhidi 'ö go Tiatii -pö 'gü -yö -gun dhong -nu bha- -nu kpö 'gü. Dhidi bha -yö -kë yɪɪga sɔ -zaɔndhö ̣bhlëësü 'ö -ma 'yaa wo- sɔng -bha bha- "dhɔɔdɔdhe 'ka, "kɛɛ -yö Atanna ̣bhlëë -ya. 'Yö kwa Dëmɛ -ya zuë" "dhiʋ̈ -pʋ kö -yö 'dhang bho Pɔdhö -wʋ bha- "dhiʋ̈.
15 'Yö 'wo waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -a -nu -ɓɔ Atanna 'ka -zu bho. ̣Dhɛ 'ö go 'mü, 'yö- pö yi -dhɛ: «̣Dhɛ 'ö -kë ̣dhɛ 'ka 'dhang bho- "dhiʋ̈ 'kpakpadhö ̣dhɛ mang -dɪ 'pö 'ma 'dhang bho kwa Dëmɛ -wɔn "dhiʋ̈ bha, -ka nu n -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ka -ya mü.» 'Yö ̣bhɛa yi -dhɛ ̣dedewo, 'yö 'yi -kpla 'pö- -gɔ 'yi dho.

Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -da -kaso 'gü -kɔ

16 Yi do 'ka kö yi 'dho sië Zuifö -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -dhɛ 'gü, 'yö 'yi ̣dhuëngdhe do 'ö "yina yaa 'dhö- 'gü, 'ö- kë -sü 'ka -dɛdhe 'ka bha- yö zian -ta. Dhebhɔ bha ̣ya -dɛbɔ "dhʋ̈ 'yö dho- -naɔ "gblʋ̈gblʋ̈ bha- 'ka ö -gɔmɛ -nu -dhɛ.
17 Dhebhɔ bha 'yö -ya -ziö yaa- Pɔdhö -nu yi ̣keng- -sü -bha kö -yö "gbla sië 'ö- pö mɛ -nu -dhɛ: «Gɔɔn- -nu ya -wo Atanna 'ö 'kpii- 'ö -ziö -dhɔkëpë "pɛpɛ 'wo to- -nu -ta bha ̣në- -bha yëkëmɛ -nu 'ka! -Wo mɛ dha -zian ̣në -zɔn sië ka -dhɛ bha.»
18 'Yö- -kë "dhʋ̈ -dhɛkpaɔyi 'gbɛ ̣dede 'ka. 'Yö 'wɔn bha 'ö ̣sië Pɔdhö -dhɛ 'yö ̣gbla "yina yaa 'ö dhebhɔ bha- 'gü bha- -ta 'ö- pö: «A- -pö i -dhɛ Yesu Klisi 'tɔ 'gü, -bhö 'go dhebhɔ ya- 'gü!» 'Yö "yina bha 'ö go dhebhɔ bha- 'gü -dhɛ do bha- 'gü.
19-20 ̣Dhɛ 'ö -dɛdhe bha- -gɔmɛ -nu ̣waa- 'wɔn dɔ ̣dhɛ 'wii 'dho 'wëëga 'bha ̣slɔɔ- "gblʋʋ "piʋ̈ 'zü, 'yö 'wo Pɔdhö waa- Sidhasö -nu kun, 'yö 'wo- -nu ̣gbiʋ̈ wo "piʋ̈ -zuudhö "dhɛɛdhɛ bha- 'gü, -gɔmɛ "gblʋ̈gblʋ̈ -nu 'wo go Wlɔmö 'wo gun 'pö bha- -gɔ "dhiʋ̈ bha- -nu -kuu "dhiʋ̈. ̣Dhɛ 'ö ̣wa ̣loo mü, 'yö 'wo- pö- -nu -dhɛ 'wo- pö: «'Mɛ 'wo ya ̣wa nu mɛ zuë" -kaan "kwëë -wɔn 'ka 'pödhɛ ya- 'gü!
21 Zuifö -nu -mü "kɛɛ -wo mɛ -nu draan- sië pë -nu 'ö kwaa- 'tɔng- -ya pö 'mɛ 'kwa Wlɔmö -mɛ -nu 'ka, 'kwa 'dho- kë "ɛɛn 'kwa 'dho "wɪ- -bha bha- -bha kö -wa kë.»
22 'Yö mɛ kpö 'kpii- 'wo gun 'mü bha 'wo wo 'zü -kë do Pɔdhö waa- Sidhasö -nu -dhɛ. 'Yö -gɔmɛ "gblʋ̈gblʋ̈ -nu bha 'wo- pö woo- "tasümɛ -nu -dhɛ -wo sɔ bho- -nu -bha kö -wa -nu -ma ̣klangga 'ka.
23 ̣Dhɛ 'ö ̣wa ̣klangga -yan 'gbɛ ̣dede bho- -nu 'gü, 'yö 'wo- -nu -zuö -kaso 'gü. 'Yö -gɔmɛ -nu -wa pö "yan -to -kaso -kɔ "dhi -bha -mɛ -dhɛ kö -yö ö "tʋ̈ng kë- -nu 'gü -së 'ka.
24 ̣Dhɛ 'ö "yan -to -kaso -kɔ "dhi -bha -mɛ ̣ya -wʋ bha- ma, 'yö dho mɛ ̣plɛ bha- -nu 'ka -kaso -kɔdhi 'dhɛ 'ö 'kɔɔdhö mü ̣yën ̣gblɛɛn bha- 'gü, 'yö 'wo- -nu -gɛn -da "dhü "kplü 'gü.
25 ̣Dhɛ 'ö dɔ gbeng ̣zinng 'gü, 'yö Pɔdhö waa- Sidhasö 'wo -ya -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -bha kö -wo "tan -nu bho sië- 'tɔ bhɔ -sü 'ka, kö -kasogümɛ -nu -kpɛa -wo wo "tʋ 'to sië- -nu -wʋ -bha.

26 -Wo -to -dhɛ bha- 'gü 'yö "sɛ 'dhö -ya ▯zii -sü -bha "gbɪɪ- ▯dede 'ka, 'yö -kaso -kɔ bha- "kpan -gwë ▯gban 'dhö -ya vin -sü -bha, 'yö- "dhi ▯gban 'wo -pʊ, 'yö 'mɛ 'wo gun -kaso 'gü mü bha- -nu ▯gban -bha lɔɔga -nu -wo go- -nu -bha.
27 'Yö "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ -yö -bö.
▯Dhɛ 'ö- -dhɛ yö kö -kaso -kɔdhi ▯gban ▯wa "pʊ, 'yö ö -bha -siang sü kö 'ö ö -dɪ zë, -a -gɛn -mü ▯dhɛ -yö ö -zʊ gɔn ▯dhɛ -kasogümɛ -nu ▯gban ▯wa ▯dua.
28 "Kɛɛ ▯dhɛ Pɔdhö ▯yaa- 'wɔn dɔ, 'yö ▯gbla ö faan ▯gban "pɛpɛ 'ka 'ö- pö: «'Bha 'dho i -dɪ zë! Mɛ ▯gban yi yö!»
29 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhü, 'yö "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ bha 'ö- pö -wo pɛng 'pu, 'yö -bɛang sü 'ö dho- 'ka 'kɔdhi 'dhɛ 'ö Pɔdhö waa- Sidhasö 'wo- 'gü bha- 'gü ▯zii -sü 'ka, 'yö zun ö kpiö 'gü -a -nu -dhɛ.
30 ▯Dhɛ ▯ya kë "dhü 'yö- -nu zun "kpɛnng, 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «N Dëmɛ -nu, a -dho -a kë ▯dhɛ kö 'a dhasü ▯slɔɔ?»
31 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-Bhö 'dhang bho yi Dëmɛ Yesu -wɔn "dhiü, ▯ya kë "dhü kaa- i -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ka -dho dha.»
32 'Yö 'wo kwa Dëmɛ -dhiang zë waa- -gɔ 'kɔɔdhö mɛ ▯gban "pɛpɛ -dhɛ.
33 'Yö "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ bha 'ö dho- -nu 'ka ö -gɔ "kwɛandhö gbeng do bha- 'gü, "tüng do bha- 'ka, 'yö- -nu -bha bhië -nu -zu. -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'pö 'wo waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -a -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho.
34 'Yö dho Pɔdhö waa- Sidhasö -nu 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö 'yö -bhöpë nu- -nu -dhɛ. 'Yö gɔndënë bha waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -a -nu zuë" ▯nii -yö -da ▯dedewo -a -nu -bha 'dhang -bho Atanna "dhiü -wɔn bha- 'gü. (▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhü, 'yö 'wo wo yee -kë 'zü -deewo 'wo dho -kaso -kɔɔdhö.)
35 ▯Dhɛ 'ö -dhɛ ▯ya ▯kpaɔ, 'yö -gɔmɛ "gblügblü -nu 'wo go Wlɔmö bha 'wo mɛ bɔ "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ -dhɛ kö -wa pö- -dhɛ -yö ö kwaa- Pɔdhö waa- Sidhasö -nu -zü kö -wo 'dho.
36 'Yö "yan -to -kaso -kɔdhi -bha -mɛ bha 'ö nu, 'yö- pö Pɔdhö -dhɛ 'ö- pö: «-Gɔmɛ -nu ▯wa wo -wʊ bɔ n -dhɛ, -wa -pö 'a n kwaa- ka -zü. ▯Dhɛ 'ö "dhü -ka kaa- 'dho wo ka -ta "puu 'ka!»
37 "Kɛɛ 'yö Pɔdhö -ya pö mɛ 'wo- -nu bɔ bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Yi 'ö 'yi -kë Wlɔmö 'në -nu 'ka ('ö- -dhɛ 'yaa- -bha ▯dhɛ -wo yi -ma, "ɛɛn -wo yi -da -kaso 'gü kö za 'yii yi zë bha) 'yö 'wo yi -ma mɛ "pɛpɛ ▯gban "yan "dhiü, 'yö 'wo yi -da 'zü -kaso 'gü bha 'yö 'wo- "piü ▯taamasü ya- 'gü ▯dhɛ -wo yi -wo "kpɛnng -bin 'gü bha -ee? -Abin, -a pö- -nu -dhɛ woo ▯dede -wo nu kö -wo yi bho -kaso 'gü!»
38 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhü 'yö 'mɛ 'wo bha 'wo dho Pɔdhö -wʊ bha- 'ka -gɔmɛ "gblügblü -nu bha- -nu -dhɛ. ▯Dhɛ 'ö -gɔmɛ -nu bha 'wo- ma ▯dhɛ Wlɔmö 'në -mü Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu 'ka, 'yö "suü 'dhö -da -nu 'gü
39 'yö 'wo nu 'wo -wʊ -së pö- -nu -dhɛ -a kë 'wo- wo "dhü bha- -wɔn 'gü, 'yö 'wo- -nu bho -kaso 'gü 'wo ▯bhɛa- -nu -dhɛ kö -wo 'go 'pödhɛ bha- 'gü.
40 ▯Dhɛ 'ö Pɔdhö waa- Sidhasö ▯wa 'go -kaso 'gü, 'yö 'wo dho Dhidi -gɔ 'kɔɔdhö. ▯Dhɛ 'ö ▯wa "yan -kpan 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu -bha, 'yö 'wo- -nu faan dɔ, 'yö 'wo go 'pödhɛ bha- 'gü 'wo dho.

17

Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -kë Tesadhonikö -kɔ

1 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhü, 'yö 'wo bɔ Angfipodhi -pö waa- Apodhoni -pö -nu 'gü, 'yö 'wo dho 'wo ▯loo Tesadhonikö -pö 'ö Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ do- gun- -bha bha- 'gü.

2 'Yö Pɔdhö -yö dho Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö- -kë
'ka -kpɛawo bha- 'dhö. 'Yö Atanna -wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha- pö- -nu -dhɛ,
'yö- -nu ̱klang -kë 'ka Zuifö -nu -bha ̱glooyi -yaaga 'ka.
3 'Yö- 'klɔɔ- -nu pö- -nu -dhɛ ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -bha
'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö, 'yö- -zɔn -nu -dhɛ ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka ̱dhɛAtanna
-bha -Yamɛ -dho sëë bho 'ö ga, 'ö go ga 'gü. 'Yö- pö- nu -dhɛ ̱dhɛ: «Yesu
'a- -dhiang zë sië ka -dhɛ bha ̱në Klisi bha- 'ka.»
4 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö mɛ 'do 'do 'bha -nu -wo go- -nu kpö 'gü 'wo
'dhang bho Atanna -wʋ 'ö Pɔdhö -ya pö- -nu -dhɛ bha- "dhiü, 'yö 'wo -da
Pɔdhö waa- Sidhasö -nu "piü. 'Yö mɛ kpö 'gbɛ 'wo -kë Glɛkö -nu 'ka 'wo
Atanna -dhɔkëmɛ -nu 'ka 'pö waa- dhebhɔ ̱bhlëësü -nu 'gbɛ -ta -gbɛ 'wo
gun 'pödhɛ bha- 'gü bha 'wo- -kë -kɔ do bha- 'gü 'pö.
5 'Yö ̱drɔ -yö -da Zuifö -nu 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'gbɛ -bha -dho Pɔdhö
waa- Sidhasö -nu ̱keng- -sü 'ö ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha 'yii dhi- -nu -dhɛ. 'Yö
'wo "wlaamɛ -nu ̱kpaa 'kwëë- -kpinng -ta -dhɛ -nu 'gü, 'yö 'wo zun mɛ -nu
̱bhluu "bhluu kë -sü -bha 'yö 'wo 'pö- -mɛ -nu zuë" ̱kaan- 'ka "kwëë, 'yö
'wo nu gɔndënë do 'bha 'wo- -dhɛ Zazɔn bha- -gɔ 'kɔ "dhiëngdhö, Pɔdhö
waa- Sidhasö -nu mɔɔ- -sü 'ka kö 'wo 'dho- -nu 'ka 'pö- dë -nu -kuu "dhiü.
6 ̱Dhɛ 'ö 'wii- -nu yö 'mü, 'yö 'wo Zazɔn waa- 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ
-nu 'bha -nu ̱gaan "gaan -kë, 'yö 'wo dho- -nu 'ka 'pödë -nu -kuu "dhiü, 'yö
'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo- pö: «'Mɛ ̱wa "kpʋngtaamɛ -nu ̱gban "pɛpɛ
zuëkaankwëëdhe ̱gban 'gü bha ̱në ̱wa nu ̱wa ̱loo 'pö- ya- 'gü ya!
7 "Kɛɛ Zazɔn ̱në- -nu ̱yëë bho -sü 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö! 'Mɛ 'wo bha -dhɛ
"pɛpɛ 'wo ̱loo- 'gü, -wo 'tɔng- -nu 'ö kwa -bha "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -ya dɔ
bha- ̱gban "pɛpɛ -see, 'ö 'wo- pö ̱dhɛ -gblüdë "wɛɛ 'bha -yö -dhö 'wo-
-dhɛ Yesu!»
8 'Yö -wʋ bha 'ö -siö mɛ kpö 'gbɛ waa- 'pödë -nu -dhɛ, 'yö- -nu zuë" -yö
̱wlü.
9 'Yö Zazɔn waa- 'mɛ 'wo dho- -nu 'ka 'pö- dë -nu -kuu "dhiü bha 'wo pë
go- -nu -dhɛ "kɛɛ kö 'wii 'wɔn yaa 'bha kë. ̱Dhɛ 'ö ̱wa bo pë -go -a -nu
-dhɛ -sü 'ka, 'yö 'wo wo ̱kwaa- -nu -zü 'wo dho.

Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -wo Beedhe -pö 'gü -kɔ

10 ̱Dhɛ 'ö "bin ̱ya 'ma, 'yö 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo
wo -wʋ kpɔ Pɔdhö waa- Sidhasö -a -nu -bha kö -wo "suü sië, 'yö 'wo dho
Beedhe. ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱loo mü, 'yö 'wo dho Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ
'gü 'zü.
11 Zuifö -nu 'wo gun 'pö- bha- 'gü, "tʋ -to Pɔdhö waa- Sidhasö -nu -wʋ
-bha -sü -yö kë -dhi -a -nu -dhɛ 'ö ̱ziö- 'ka mɛ 'dhɛ 'wo gun Tesadhonikö
bha- -nu -ta. 'Yö 'wo Atanna -wʋ kun 'zü wo zuë" ̱gban- 'ka, 'yö yi ̱gban
"pɛpɛ 'ka 'wo -ya -dhɛ do 'gü, 'yö 'wo Atanna -wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha-
-wʋ pö kö ̱ya kë ̱dhɛ 'pë 'ö Pɔdhö 'dhö- pö sië bha 'ö tɛan- 'ka 'wo- dɔ.
12 'Yö Zuifö 'gbɛ 'wo go- -nu kpö 'gü 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü. 'Yö
Glɛkö dhong -nu ̱bhlëësü -nu waa- gɔɔn- -nu 'gbɛ -ta -gbɛ 'wo 'dhang bho
Yesu -wɔn "dhiü 'pö.
13 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Zuifö -nu 'wo Tesadhonikö ̱waa- ma ̱dhɛ Pɔdhö -yö
Atanna -wʋ pö sië Beedhe -pö 'gü, 'yö 'wo nu 'wo -da 'pö- -mɛ -nu -gɔ 'gü,
'yö 'wo- -nu dɔ bhlukuudhö, 'yö 'wo- -nu zü ̱yɔɔn Pɔdhö -nu -bha.
14 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü 'yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Beedhe
bha 'wo to 'wo dho Pɔdhö dɔ zian- ̱weeyi "dhiü -zian 'ka -bɛang 'ka, 'yö
'wo -wʋ kpɔ- -bha 'yö dho.

15 "Kɛɛ 'yö Sidhasö waa- Timote -zë -wo -to Beedhe -pö 'gü. 'Mɛ 'wo dho
Pɔdhö -dɔ zian -dhɛ 'gü bha -wo -dho "dhü 'wo loo Atɛnö 'plöö. 'Yö 'wo
gun -na wo yee -kë 'wo nu naɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ- -nu -gɔ kö -wa dɔ Sidhasö
waa- Timote -a -nu -gɔ bha- 'ka dhɛ -wo nu "vaandhö kö -wo -kpan ö -bha
mü.

Pɔdhö -bha Atanna -wʋ pö Atɛnö -kɔ

16 "Tüng 'ö Pɔdhö gun dɔ sië- 'ka Sidhasö waa- Timote -nu -gɔ Atɛnö bha,
-a zuë" -yö -gi dedewo, -a -gɛn -mü dhɛ Atɛnö -pö bha -yö -gun pa -sü
'ka -dhɔkëpë në- 'ka.
17 'Yö Pɔdhö waa- Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka "kɛɛ 'wo -kë Atanna
bhlëëyamɛ -nu 'ka bha wo -ya -dhɛ do 'gü Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ
'gü, 'yö 'wo zaɔdhe -nu -da ('wɔn -nu 'ö -gban Atanna -wʋ -bha bha- 'gü).
'Yö Pɔdhö ya -kpan 'pö 'mɛ -nu 'ö- -nu -bha "dhɛɛ 'kpii- 'gü -dhɛ -nu 'gü yi
"ʋʋ yi 'ö- 'ka, 'yö wɛng- -nu 'wo dhiang -nu zë 'pö.
18 'Yö 'wɔndɔmɛ 'bha -nu 'wo -wɪ 'wɔn 'ö Epikudhö -yö mɛ draan- 'ka
bha waa- mɛ 'bha -nu 'wo -wɪ Zenɔ -bha pë -zɔn -wʋ -bha, 'wo- -nu -dhɛ
Sitoisiɛn -nu bha 'wo -ya dhiang -zë Pɔdhö -dhɛ -sü -bha. 'Yö mɛ 'bha -nu
-wa pö: «-Më -wɔn në dhiang plëëdë ya 'ö- pö sië- ya?» 'Yö mɛ 'bha -nu
-wa pö 'zü: «-Kë dhɛ -yö -zlan -dee 'bha -nu në- -dhiang zë sië bha!» -A
-pö "dhü -gɛn -mü dhɛ Pɔdhö -yö -gun Yesu -wɔn waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -bha
-go ga 'gü -dhiang në- zë sië.
19 'Yö 'wo- -da wo keng- 'wo dho- 'ka mɛ zizi -nu -bha -yakwëëkëdhɛ
'kpii- 'wo- -dhɛ -dhɛ Adheopazö bha- 'gü, 'yö 'wo- pö- -dhɛ: «I -mɔɔ -bha 'i
Atanna -dhɔkë -kɔ -dee 'dhɛ 'i mɛ draan- sië- -bha bha- -zɔn yi -dhɛ -ee?
20 -A pö 'yi- wo "dhü bha- -gɛn -mü dhɛ 'wɔn -nu 'i- pö sië yi -dhɛ bha
'yii- ma do, -yö yi "piü dhɛ 'yi- -gɛn ma 'kpakpadhö.»
21 (Atɛnö -mɛ -nu bha waa- -nu -bha -dhɛng -nu -a -nu -dhidhɛwɔn 'ö gun
në gun 'wɔn -taɔng -dee -nu bha- ma -sü waa- pö -sü -nu 'ka yi gban 'ka.)
22 'Yö Pɔdhö -yö wlü 'yö dɔ mɛ zizi -nu 'wo nu Adheopazö -ya "kwëë -ta
bha- -nu wëëdhö 'ö- pö: «Atɛnö -mɛ -nu, a- dɔ 'kpakpadhö dhɛ Atanna
mɔɔ- -mɛ dede -mü ka 'ka, ka -bha -zlan mɔɔ- -sü -yö -ziö -naa 'gü;
23 -a -gɛn -mü dhɛ 'ö gun kö a nië sië- 'ka -bha 'pödhɛ ya- 'gü kö a ka
-bha -zlan -dhɔkëdhɛ -nu -ga sië, a -dhɛ -dhɔkëdhɛ do 'bha -yö 'ö -bɛn zë
-sü 'ka mü dhɛ: «Atanna 'ö 'yaa- dɔ -a -dhɔkëdhɛ nɛ.» Dhɛ 'ö "dhü a
-nu kö Atanna 'ö 'ka- -dhɔkë "kɛɛ 'ö 'kaa- dɔ bha 'a yö në- -dhiang zë ka
-dhɛ.
24 Atanna 'ö "dhü bha në "kpʋngtaadhɛ waa- ö 'gü -pë gban -da, yö
në "sɛ waa- dhang- -nu kɔɔnmɛ 'ka, -a -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'yaa mɔɔ-
-bha kö -yö -ya 'kɔ 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu -wa dɔ wo -kɔ "dhiü bha- 'gü.
25 "Ɛɛn 'zü, -a "tʋ 'yaa mɛbhɪɪdhɛ kwɛngpë -bha, -a -gɛn -mü dhɛ yö
në -tosɛa waa- "tɛɛ -sü -nu waa- pë "pɛpɛ 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu -mawɔn -yö
zun- -bha bha- nu- -nu -dhɛ.
26 Yö në gɔndënë do -da yi 'bha 'ka. Gɔndënë do bha në "kpʋngtaamɛ
"pɛpɛ gban 'wo go- 'gü. Yö 'ö bha në- -kë 'zü kö 'mɛ 'wo bha -wo mɔɔ
"kpʋngtaadhɛ "pɛpɛ gban 'gü. Yö 'ö bha në 'mɛ 'ö- -nu -da "dhü bha- -nu
-ya -dhɛ -nu 'wo dho "dhiëng kë- -bha 'gü 'yö "tüng -nu 'wo dho- kë "kpʋng
taa -a -nu -naa -kan 'yö gun -na mɛ "bhɪɪ- -nu kë.
27 Atanna -yö mɛ "bhɪɪ- -nu -da kö -wo ö mɔɔ- në- wo -kɔ "wla bho -sü
'ka -dhɛ 'gbɛ 'gü, 'bha mü "dhü -wo -dho ö yö. "Kɛɛ 'sa kö 'yaa mɛ 'bha 'ka
gblɛɛn.
28 -A -gɛn -mü dhɛ kwa -bha -tosɛa kë -sü waa- kwa -bha -pa diëë -sü
-nu waa- 'pë 'ö 'kwa- 'ka -a gban- -go yö në- 'gü. Ka -bha "dhikanmɛ

'bha- -nu -wo -wʋ do -pö 'ö bhɔ -wʋ 'a- pö sië ka -dhɛ bha- -bha 'wo- pö: «Atanna ̱në kwa -da, -a -wɔn 'gü -a -bha 'në -nu -mü kwa 'ka.»

29 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ kwa Atanna -bha 'në 'ka bha kö 'kwii 'dho kwa -zʋ 'gɔn ̱dhɛ Atanna -yö ̱dhɛ pë "blɛɛn- 'wo- -pë -kë "sënng waa- 'wëë- waa- -gwë -nu 'ka, 'ö 'mɛ 'wo dɔ- -pë kë -dhɛ 'ka 'wo- kë sië- 'ka bha- 'dhö. (Pë -nu 'wo "dhʋ bha pë "blɛɛn- "wɛɛwɛɛdhe 'ö "tɛɛ -sü 'yaa- -gɔ ̱në- -nu 'ka.)

30 "Tʋng 'ö mɛ ̱gban- gun- 'ka wo tiibha bha, 'yaa gun Atanna "piʋ ̱dhɛ 'ö za dɔ mɛ -bha -a "tʋng bha- 'gü, "kɛɛ ̱taamasü ya- 'gü, -yö mɛ "pɛpɛ ̱gban -dhɛ sië -dhɛ "pɛpɛ ̱gban 'gü kö -wo wo kwaa wo -bha -tosɛa kë -kɔ yaa -nu bha- -nu -zü kö -wo nu ö "piʋ.

31 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -dhɛkpaɔyi do -ya -sü 'ka kö -yö bɔ- 'ka mɛ 'ö- -ya ('wo- -dhɛ Yesu) bha- -ta kö -yö za dɔ- 'ka "kpʋngtaamɛ -nu -bha tɛan- -ta. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- yi to "dhiʋ 'yö 'mɛ 'ö "dhʋ bha- bɔ, 'yö- bho ga 'gü kö mɛ ̱gban -wa dɔ bha 'yö bha.

32 ̱Dhɛ 'ö Atɛnö -mɛ -nu ̱wa 'wɔn 'ö -kë mɛ "bhɪɪ- -nu -bha -go ga 'gü -sü 'ka bha- ma, 'yö mɛ 'bha -nu 'wo ̱wɛɛ dɔ Pɔdhö -bha, 'yö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö 'wo- pö: «Yi -dho yi "tʋ 'to 'wɔn -nu 'i- pö sië bha- -bha yi "wɛɛ 'bha 'ka.

33 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ, 'yö Pɔdhö -yö -kan -nu -bha.

34 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, mɛ ga 'bha -wo kë -slɔɔ mü 'wo to -kplü -sü 'ka Pɔdhö -bha, 'ö 'wo 'dhang bho -wʋ -nu 'ö- pö bha- "dhiʋ. Denisi 'ö -kë zagɔbhomɛ -nu 'wo Adheopazö mü bha- mɛ do 'ka bha waa- dhebhɔnë do 'bha 'wo- -dhɛ 'pö Damadhisö bha waa- mɛ ga "kɛɛ bha -zë -wo kë 'dhang -bho Atanna -wʋ "dhiʋ.

18

Pɔdhö -bha -kë Kodhɛngtö -kɔ

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ 'yö Pɔdhö -yö go Atɛnö 'yö -ziö 'ö dho Kodhɛngtö -pö 'gü,

2 'ö dho 'yö -kpan Zuifö mi do 'wo- -dhɛ Akidhasö, 'ö bhɔ 'Pɔn -sɛ 'gü bha waa- ö -bha dhebhɔ 'wo- -dhɛ 'pö Plisidhö bha- -nu -bha kö ̱wa 'go Itadhi -sɛ 'gü ̱wa nu Kodhɛngtö, "kɛɛ kö- yi 'yii ̱gwëë ̱kö. -A -nu nu -gɛn -mü ̱dhɛ kö Itadhi -sɛkɔɔnmɛ 'kpii- 'wo- -dhɛ Klodö bha ̱yaa- pö Zuifö -nu "pɛpɛ ̱gban -wo 'go Wlɔmö -pö 'gü. 'Yö Pɔdhö -yö dho- -nu -dhɛ 'gü.

3 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ wɛng- -nu -a -nu kë -yë -yö -gun do, ('ö 'wo -kë sɔkɔdɔmɛ 'ka bha), 'yö Pɔdhö -yö to- -nu -gɔ 'kɔɔdhö 'yö wɛng- -nu 'wo yë -kë wo "kwëë.

4 'Yö Pɔdhö waa- Zuifö -nu waa- Glɛkö -nu 'wo zaɔdhe -da wo "kwëë -kpɛawo Atanna -wʋ -ta Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü -a -nu -bha ̱glooyi "pɛpɛ ̱gban 'ka. 'Yö Pɔdhö -ya 'gü pö- -nu -dhɛ ö faan ̱gban 'ka kö -wo "wɪ ö -wʋ -bha.

5 ̱Dhɛ 'ö Sidhasö waa- Timote ̱wa 'go Maseduanö -wa nu, 'yö Pɔdhö -yö dho "tʋng ̱gban 'gü Atanna -wʋ -pö Zuifö -nu -dhɛ -dhɛ 'gü, kë "dhʋ kö 'ö- -zɔn -nu -dhɛ ̱dhɛ Yesu ̱në Atanna -bha -Yamɛ 'ka.

6 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Zuifö -nu 'wii "wɪ Pɔdhö -wʋ -bha, 'ö 'wo gun "si -nu bho sië- -gɔ, 'yö ö -bha -sɔ ̱kpëng kö 'ö- -zɔn -a -nu -dhɛ ̱dhɛ -a -nu 'gü ̱ya see- kö- -dhɛ 'bha 'yii 'to ö -bha. 'Yö- pö- -nu -dhɛ "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ 'kii dha (Atanna -bha 'wɔn -bho mɛ 'gü -sü -gɔ) kö -yö -sü kaa ̱dede ̱në ka -bha kö 'yii 'to ma -zë n -bha. ̱Dhɛ 'ö "dhʋ ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü, a -dho n -kɔ "kan ka "dhiʋ 'a dho 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piʋ kö 'a Atanna -wʋ pö- -nu -dhɛ.»

7 ŋDhɛ 'ö ŋya kë "dhü, 'yö ö ŋkwaa- -nu -zü 'yö dho gɔndënë do 'wo- -dhɛ
Titiusö Zutusö 'ö -kë Atanna ŋbhlëëyamɛ 'ka, 'ö- -bha 'kɔ- gun dɔ së Zuifö
-nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ "sɔɔ bha- -gɔ 'kɔɔdhö.
8 Klipusö 'ö -kë Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ -gɔmɛ 'ka bha -yö kë 'dhang
-bho kwa Dëmɛ -wʊ "dhiü waa- ö -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'dhö. 'Yö Kodhɛngtö -mɛ
-nu 'dhɛ 'wo Pɔdhö -wʊ ma 'pö, -a mɛgbɛdhɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn
"dhiü 'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho.
9 Gbeng do 'gü 'yö Pɔdhö "yan 'gü -yö -da, 'yö kwa Dëmɛ -ya pö- -dhɛ:
«"Suü 'ya 'dho i kë! -Bhö i faan dɔ dhiang -zë 'mɛ 'wo -dhɛ ya- 'gü -a -nu
-dhɛ -sü -bha, 'bha 'dho i "dhi ta,
10 -a -gɛn -mü ŋdhɛ a i "piü. Mɛ 'bha -kɔ 'yii 'dho ŋmɔɔ- -bha kö -yö i
'kun kö -yö pë yaa 'bha kë i 'ka; -a -gɛn -mü 'zü ŋdhɛ 'mɛ 'wo dho bɔ n 'ka
'pödhɛ ya- 'gü -wo 'gbɛ!»
11 Pɔdhö -yö -kwɛ do waa- ö 'gbu ŋnë- -kë Kodhɛngtö -pö bha- 'gü kö -yö
mɛ -nu draan- së Atanna -wʊ -bha.
12 "Tüng 'ö Gadhiɔn- gun- 'ka -gblüdë 'ka Wlɔmö "sɛ -gɔ 'dhɛ 'wo- -dhɛ
Akai bha- 'gü bha- 'ka, 'yö Zuifö -nu 'wo wo zü ma 'koo Pɔdhö -dhɛ, 'yö
'wo- kun 'wo dho- 'ka "sɛgɔdhiümɛ -kuu "dhiü 'yö 'wo- 'wɔn -da -dhɛ,
13 'wo- pö-: «'Mɛ ya ŋya yii- 'tɔng- bho, -a -gɛn -mü ŋdhɛ -yö Atanna
-dhɔkë -kɔ -dee 'ö 'yaa yii- 'tɔng- 'gü ŋnë- -zɔn sië mɛ -nu -dhɛ!»
14 ŋDhɛ 'ö Pɔdhö yöö dhiang zë, 'yö Gadhiɔn -ya pö Zuifö -nu -dhɛ: «Zuifö
-nu 'ka ya, -Ka -dhɛ -ga! ŋYa kë ŋdhɛ 'mɛ 'ö ya -yö 'wɔn "gbɪı- "wɛɛ 'bha
ŋnë- -kë, "ɛɛn 'wɔn yaa 'bha -mü 'nu, kö a -dho "tüng 'sü 'a n "tʊ to- -bha
-së 'ka,
15 "kɛɛ ŋdhɛ 'kö -kë ŋdhɛ zaɔdhe 'ö -gban -wʊ "wlaasü -nu -bha, "ɛɛn mɛ
'tɔ -nu -bha, "ɛɛn ka -bha 'tɔng- -nu -bha -a -wɔn -mü bha, kaa ŋdede -kaa
-gɔ bho. Ma -zë 'mii 'dho "wɪ 'wɔn suu -nu bha- -nu -gɔ bho -sü -bha!»
16 'Yö ö -bha "sɔdha -nu bɔ 'yö 'wo- -nu -kë ö -bha zadɔkɔ bha- 'gü.
17 ŋDhɛ 'ö ŋya kë "dhü, 'yö 'mɛ 'wo -dhɛ bha- 'gü bha 'wo Sɔsitɛnö 'ö -kë
Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -gɔmɛ 'ka bha- kun, 'yö 'wo -ya -ma -sü -bha
zadɔgükɔ "dhiëngdhö mü, "kɛɛ 'yii kë Gadhiɔn 'gü 'wɔn 'bha 'ka.

Pɔdhö bha ö yee -kë kö -yö 'dho Angtiɔsö -kɔ

18 Pɔdhö kë -gwëë Kodhɛngtö -pö 'gü ŋdedewo 'dhang -bho Yesu "dhiü
-mɛ -nu 'wo mü bha- -nu "piü, 'yö gun -na 'ö ŋkwɛɛ 'dhu kö yö 'dhö, Plisidhö
'dhö, (-a -bha gɔn) Akidhasö 'dhö 'wo dho Siidhi -sɛ 'gü. "Kɛɛ "sanni -wo
'dho, Pɔdhö -yö -to "yitagɔ 'sü -dhɛ 'ö Kodhɛngtö, 'wo- Sangkle -dhɛ -kë
bha- 'gü 'ö ö -gɔ "kpaa bho -sö 'ö- -bhö Atanna -dhɛ bha- -wɔn 'gü (ŋdhɛ
-kɔ 'wo- -kë 'ka -a -nu wɔ -kɔ 'gü -a 'dhö), 'yö 'wo gun -na -da "yitagɔ 'gü.
19 'Yö 'wo dho 'wo ŋloo Efɛzö, 'yö Pɔdhö -yö -kan Plisidhö waa- Akidhasö
-a -nu -bha -dhɛ bha- 'gü. 'Yö yö -zë 'ö dho Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ
'gü, 'yö wɛng- -nu 'wo -ya -dhɛ do 'gü 'wo zaɔdhe -nu -da 'wɔn -nu 'wo
-gban Atanna -wʊ -bha bha- 'gü.
20 'Yö 'wo- pö- -dhɛ -yö ŋgloo wo "piü mü, "kɛɛ 'yö Pɔdhö 'yii "wɪ- -bha
-a -nu -gɔ.
21 'Yö ö -wʊ -da -nu -dhɛ 'ö- pö: «ŋYa kë ŋdhɛ Atanna ŋya "wɪ- -bha a
-dho n yee kë 'zü -deewo 'a nu zun ka -dhɛ 'gü.» 'Yö -da "yitagɔ 'gü 'ö go
Efɛzö 'ö dho.
22 ŋDhɛ 'ö dho 'ö ŋloo Sezadhe, 'yö ŋlɔɔ mü, 'yö -ta "sia- 'ö dho
Zedhizadhɛmö kö 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo mü -a -nu ŋtua bho.
ŋDhɛ 'ö ŋyaa- kë "dhü, 'yö dho Angtiɔsö.

23 ⧫Dhɛ 'ö ⧫ya "tʊ̈ng 'në 'bha kë mü, 'yö dho 'yö ⧫nië Gadhatö -sɛ waa-
Flizi -sɛ -nu 'gü, 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu faan dɔ -sü 'ka -a -nu -bha
-zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü -bha.

Apodhɔsö -bha -kë Efɛzö -dhɛ waa- Kodhɛngtö -dhɛ -a -nu 'gü -kɔ

24 ⧫Dhɛ 'ö ⧫ya kë "dhʊ̈ 'yö Zuifö mi do 'wo- -dhɛ Apodhɔsö 'ö bhɔ
Dhɛzandri -pö 'gü bha 'ö -nu Efɛzö. 'Mɛ bha -yö -gun "dhikanmɛ 'ö Atanna
-wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a dɔ 'kpakpadhö -a 'ka.

25 ⧫Ya go mü 'zü 'wɔn 'ö -gban 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -sü -bha, -yö kë-
⧫draan 'gbɛ 'ka ⧫dedewo. Yöö do bha 'zü -yö -gun "yangüsiʊ̈mɛ 'ka, 'yö
Atanna -wʋ pö mɛ -nu -dhɛ 'yö mɛ -nu ⧫draan tɛanwɔn -nu 'wo -gban
Yesu -bha -a -nu 'ka, "kɛɛ 'wɔn 'dhɛ 'kö -gban mɛ "zu -sü -bha bha- 'dhɛ 'ö
-kë Zan -bha mɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho -sü 'ka ⧫në 'ö gun- dɔ sië doseng.

26 'Yö zun dhiang zë -sü -bha -zʋgbandhe 'ka Zuifö -nu -bha -yak-
wëëkëgükɔ 'gü. "Kɛɛ ⧫dhɛ 'ö Plisidhö waa- Akidhasö -wa -wʋ ma, 'yö
'wo- -dhɛ wo -gɔ 'kɔɔdhö 'yö 'wo Atanna -bha zian bha- 'dhɛ 'yii- dɔ ⧫kö
bha- -zɔn -dhɛ.

27 ⧫Dhɛ 'ö ⧫ya kë "dhʊ̈, 'yö Apodhɔsö -ya pö yöö 'dho Akai -sɛ 'gü, 'yö
'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo Efɛzö 'wo- faan dɔ 'dho -sü -bha,
'yö 'wo 'sëëdhɛ -kë 'wo- dɔ- -gɔ kö -yö 'dho- 'ka mɛ 'dhɛ 'wo mü -a -nu -dhɛ
kö -wa -dhɛng bun -së 'ka.

⧫Dhɛ 'ö ⧫ya 'dho ⧫ya ⧫loo mü, 'yö dho 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ -mɛ
-nu 'wo mü -a -nu "piʊ̈, -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë -dhɛ bha- ⧫trɔɔn -yö kë
-to 'mɛ 'wo mü bha- -nu -bha ⧫dedewo;

28 -a -gɛn -mü ⧫dhɛ -yö -dɔ 'pö Zuifö -nu -ta ö -wʋ 'ka 'ö- pö- -nu -dhɛ
⧫dhɛ 'pë 'wo- kë sië bha wo -dɪ -pö ⧫në 'wo- wo sië, 'yö- -zɔn -nu -dhɛ ⧫dhɛ
Atanna -bha -Yamɛ -zë -yö "dhʊ̈ do, yö -mü Yesu ⧫në- 'ka ⧫dhɛ -kɔ 'ö -bɛn
zë -sü 'ka- 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü bha- 'dhö.

19

Pɔdhö -bha -kë Efɛzö -kɔ

1 ⧫Dhɛ 'ö gun kö Apodhɔsö -yö Kodhɛngtö, 'yö Pɔdhö -yö bɔ Azi -sɛ 'gü
'ö dho 'ö ⧫loo Efɛzö, 'yö -kpan 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ -mɛ 'bha -nu
-bha mü

2 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «⧫Dhɛ 'ö 'ka 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈,
ka kë Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -slɔɔ "wɛ -ee?» 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Yii-
ma -zianwo do ⧫dhɛ 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'bha -yö -dhö (kö yöö 'to- ⧫slɔɔ -sü ⧫në-
-bha).

3 'Yö Pɔdhö -ya -nu dhɛɛ" 'bha kpɔ 'ö- pö: «"Kɛɛ -go 'wɔn yaa 'gü -zu bho
-kɔ suu -mɛɛ 'pö 'ka- wo -sü 'ka 'sa?» 'Yö 'wo- -yɔ bɔ- -gɔ 'wo- pö: «-A suu
'dhɛ 'ö Zan -ya -dhiang zë bha ⧫në 'yi- wo.»

4 'Yö Pɔdhö -ya pö- -nu -dhɛ: «'Mɛ 'wo -wɪ -bha 'wo go woo- ⧫sɔng yaa
'gü ⧫në Zan -ya -nu -zu, 'yö- pö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -dhɛ -wo 'dhang bho
'mɛ 'ö dho nu ö zian -ta bha- -wɔn "dhiʊ̈, -yö -gun "wɪ sië- Yesu ⧫në- 'ka
"dhʊ̈ bha. (⧫Dhɛ 'ö "dhʊ̈, -a -dhɛa -bha ⧫dhɛ 'ka -bɔ Atanna 'ka -zü bho
Yesu bha ⧫në- 'to 'gü kö -ya -zɔn ⧫dhɛ 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈.)»

5 ⧫Dhɛ 'ö 'wɔn bha ⧫waa- ma, 'yö 'wo -wɪ -bha 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu
bho kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü.

6 'Yö Pɔdhö -yö ö -kɔ kpa- -nu -ta ('yö ⧫bhɛa Atanna -dhɛ), 'yö 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈
-yö nu- -nu 'gü, 'yö 'wo -ya dhiang zë -sü -bha -wʋ "wɛɛ 'ö 'waa- dɔ -a 'gü,
'yö 'wo -ya -wʋ -nu 'ö Atanna -ya dɔ- -nu "dhi -a pö -sü -bha mɛ -nu -dhɛ.

7 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ -a -nu -kpaa 'kwëë- -sü -gun mɛ -kaɔng do ö ga ̱plɛ -nu
"sinma 'ka.
8 'Yö Pɔdhö -yö dho Zuifö -nu -bha -bhɔ "kwëë -kɔ 'gü 'ö dhiang zë
-zʊgbandhe 'ka. 'Yö 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -bha -a
-dhiang zë- -nu -dhɛ "su -yaaga 'ka, kö -ya "slë mɔɔ- sië ö zë -dhiang -nu
'gü kö mɛ 'ö dhiang zë sië- -nu -dhɛ bha -wo 'dhang bho -wʊ -nu 'ö- pö sië-
-nu -dhɛ bha- "dhiʊ̈.
9 "Kɛɛ mɛ 'gbɛ -wo wo gɔɔ- -kë "gbɪɪ- 'ö 'wii 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈,
'yö 'wo -ya Atanna -bha zian -san kë -dhiang -nu zë -sü -bha mɛ 'gbɛ 'wo
gun 'mü bha- -nu -dhɛ. 'Yö Pɔdhö -yö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo
gun 'mü -a -nu sü ö ̱keng-, 'yö 'wo go mɛ kpö 'gü mü 'yö -ya Atanna -wʊ
pö- -nu -dhɛ -sü -bha yi ̱gban "pɛpɛ 'ka 'kɔ 'kpii- 'ö gɔndënë do 'wo- -dhɛ
Tidhanisö 'ö gun mɛ -nu ̱klang kë sië- 'gü bha- 'gü.
10 'Wɔn bha -wa -kë "dhʊ̈ -kwɛ ̱plɛ ̱në- 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mɛ
"pɛpɛ 'wo bɔ Azi -sɛ 'gü, 'wo Zuifö 'ka, "ɛɛn 'ö 'waa Zuifö 'ka -a -nu ̱gban
"pɛpɛ 'wo 'wɔn 'ö -gban kwa Dëmɛ -bha -a ma bha 'yö bha.

Seva gbö -nu këwɔn

11 Atanna -gun "dhabhliwɔn "gblʊ̈gblʊ̈ ̱dede -nu kë sië Pɔdhö -kɔ -bha,
12 'ö- -wɔn 'gü mɛ -nu -wo -ziö wëëdhö -sɔ -nu waa- sɔ "wɛɛdhe -nu 'ö
̱wa zun Pɔdhö kwi -bha -a -nu sü 'wo dho- 'ka "yuëdhi -nu -dhɛ, 'ö 'wo-
-yɛ wo kwi -bha, 'ö- -nu -bha "yua -yö bo "ɛɛn 'zü 'ö "yina yaa -nu 'wo go-
-nu 'gü.
13 Zuifö 'bha -nu -wo gun ̱nië sië "yina yaa -nu -kë mɛ -nu 'gü -sü 'ka
'pö, 'yö 'wo- pö wo- -kë Yesu 'tɔ 'gü, 'yö 'wo- pö "yina yaa -nu -dhɛ: «Yi- -pö
ka -dhɛ Yesu 'ö Pɔdhö 'dhö- -dhiang zë sië bha- 'tɔ 'gü, -ka 'go 'mɛ 'wo ya-
-nu 'gü!»
14 ('Mɛ 'wo 'wɔn suu bha- -kë bha Zuifö -nu -bha "saabhomɛ 'kpii- do
'wo- -dhɛ Seva -a gbö -nu ̱në gun- -nu 'ka, -wo -gun "saɔplɛ.)
15 "Kɛɛ 'yö "yina yaa -ya pö- -nu -dhɛ yi do 'ka 'ö- pö: «A Yesu -dɔ, 'ö
Pɔdhö 'dhó 'pë 'ö- 'ka 'a- dɔ 'pö, "kɛɛ ka -zë de -mü ka 'ka?»
16 'Yö 'mɛ 'ö "yina yaa -yö gun- 'gü bha 'ö -pö -nu -ta, 'yö- -kɔ -yö -ziö -a
-nu -gɔ 'yö -ya -a -nu -wëëdhɛ bho -sü -bha ̱dedewo, 'yö 'wo ̱dua- -gɔ 'wo
-ziö -bɛang 'ka wo 'kpee- 'ka kö ̱wa -gi -nu wo, 'yö 'wo go- -gɔ 'kɔɔdhö.
17 Mɛ "pɛpɛ 'wo gun Efɛzö, Zuifö -nu oo, 'mɛ 'waa Zuifö 'ka oo, "kɛɛ mɛ
"pɛpɛ 'kö 'wo 'wɔn bha- ma, 'yö "suʊ̈ 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya kwa Dëmɛ
Yesu 'tɔ ̱bhlëë -ya -sü -bha ̱dedewo 'ö -ziö 'ka -blɛɛsü -bha -ta.
18 'Yö mɛ 'gbɛ -nu 'ö ̱wa kë 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ka, 'wo
nu mɛ -nu wëëdhö, 'yö 'wɔn yaa -nu 'wo- -kë 'yö 'wo gun -na 'dhang bho
Yesu -wɔn "dhiʊ̈ bha 'wo- -nu pö.
19 'Yö 'mɛ 'wo gun "zʊʊdhɛ këmɛ -nu 'ka -nu wo, -a mɛgbɛdhɛ 'wo nu
'sëëdhɛ -be -nu 'wo gun "zʊʊdhɛ kë sië- -bha bha- 'ka, 'yö 'wo- -nu -gö mɛ
̱gban "yan "dhiʊ̈ 'pö kö- suu -yö 'go "sia-. 'Yö 'sëëdhɛ -be -nu bha 'wo- -nu
sɔng -zun ko "dhiʊ̈ -kë, -a -nu sɔng -kë "gbɪɪsü bha- -wɔn 'gü, 'yö- 'wëë- -da
'ko -ta -sü -yö -kë 'wëë- 'gbɛ ̱dede 'ka.
20 Kwa Dëmɛ -wʊ -yö -pɛn -kɔ bha ̱në- 'gü 'gügbɪɪdhɛ 'ka, 'yö- -bha
'gügbɪɪdhɛ -zɔn.

Zuëkaankwëëdhe -da Efɛzö -kɔ

21 ̱Dhɛ 'ö 'wɔn -nu bha ̱wa bo -kë "dhʊ̈ -sü 'ka, 'yö Pɔdhö -ya pö 'ö 'dho
Zedhizadhɛmö. -A 'dho -sü 'ka 'yö bɔ Maseduanö -dhɛ waa- Akai -dhɛ -nu
'gü, kö -yö ö -zʊ 'gɔn sië ̱dhɛ 'ya 'dho Zedhizadhɛmö ö -dho dho 'ö ̱loo
Wlɔmö 'pö.

22 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö ö -takunmɛ -nu ̀plɛ, Timote waa- Edhatö -a
-nu bɔ Maseduanö -sɛ 'gü, 'yö yö -zë 'ö "tüng 'dɛdɛ 'bha -kë 'zü Azi -sɛ 'gü
mü.
23 -A "tüng ̀dede bha- 'ka 'yö zuëkaankwëëdhe 'kpii- -yö -da Efɛzö -pö
'gü kwa Dëmɛ -bha zian bha- -wɔn 'gü.
24 Mɛ do 'bha 'wo- -dhɛ Demetrisö, 'ö -kë -piöbhomɛ 'ka bha 'yö ̀gebhɔ
'kpii- 'wo- -dhɛ Atemi bha- -dhɔkëgükɔ "blɛɛn- -nu -kë 'wëë- 'ka. 'Yö -kë -a
kë -yë 'ka, 'yö 'wëë- 'gbɛ ̀slɔɔ- 'gü, 'yö ö -bha yëkëmɛ -nu ̀saa- bho- 'ka.
25 'Yö Demetrisö bha 'ö ö -bha yëkëmɛ -nu waa- mɛ 'bha -nu 'ö- -nu kë
-yë 'dhö do bha- -nu -dhɛ -dhɛ do 'gü 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Gɔɔn- -nu, kaa
̀dede ka- -dɔ ̀dhɛ kwa -bha ̀naɔ -yö -go yë -nu 'kwa- kë sië ya ̀në- 'gü,
26 "kɛɛ 'mɛ 'wo- -dhɛ Pɔdhö ya, 'pë 'ö- kë sië ya ka "yan -ya -dhɛ 'gü, ka
"tʋ -ya 'gü 'pö. -A -gɛn -mü ̀dhɛ -ya -pö 'ö- pö -dhɔkëpë -nu 'ö mɛ "bhɪɪ-
-nu 'wo- kë sië bha 'waa Atanna ̀dede 'ka, 'yö mɛ 'gbɛ ̀gban 'wo 'dhang
bho sië- "dhiü, "kɛɛ 'yö 'yii kë Efɛzö -dhɛ doseng -zian 'ka, 'yö- -dhɛ ̀ya 'to
'dɛdɛ kö ̀ya Azi -sɛ ya- 'gü -mɛ -nu "pɛpɛ ̀gban zuë" slëë- ̀yaa- -nu zuë"
bho kwa -bha -zlan bha- -wɔn "piü.
27 'Wɔn bha 'yii kë ̀dhɛ -yö kwa -bha yë yöö do ̀në- -gɔ zë, "kɛɛ kwa
-bha -dhɔkëpë 'kpii- bha- -dhɔkëgükɔ ̀bhlëë 'bha 'yaa mɛ 'bha -gɔ 'zü, 'sa
̀ya kë "dhü 'pö kö -a -bha 'tɔbhɔdhe 'ö Azi -sɛ "pɛpɛ ̀gban 'gü 'ö -da 'ka
"kpʋngtaadhɛ "pɛpɛ ̀gban -bha bha ̀ya bo ̀naa bha.»
28 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo gun "tʋ 'to sië- -wʋ -bha bha 'wo -wʋ bha- ma, 'yö -siö
-nu -dhɛ ̀dedewo 'yö 'wo -ya "gbla -sü -bha 'wo pö: «Efɛzö -mɛ -nu, yi
-bha Atemi -yö 'kpii-, -yö 'kpii-, -yö 'kpii-!»
29 'Yö ̀bhluubhluudhe -yö -da 'plöö -dhɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü. 'Yö mɛ -nu
'wo -ya Gayusö waa- Adhitakö -a -nu ̀gbiü -sü -bha wo "piü -zuudhö. Mɛ
̀plɛ bha -wo -go Maseduanö -sɛ 'gü 'yö 'wo -kë Pɔdhö "tayɔɔ 'ka. 'Yö 'wo-
-nu ̀gbiü 'wo dho- -nu 'ka -bɛang 'ka "dhɛɛdhö.
30 -Yö -gun Pɔdhö "piü 'nu ̀dhɛ 'ö -wo zang -ta kö 'ö ö -dɪ -zɔn mɛ kpö
bha- -nu -dhɛ, "kɛɛ 'yö 'dhang bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo gun mü bha 'wii
"wɪ- -bha.
31 'Yö mɛ ̀bhlëësü 'bha -nu 'wo go Azi -sɛ 'gü 'wo gun Pɔdhö "taɔngdë
-nu 'ka 'mü bha 'wo mɛ bɔ kö -yö bhɛa"- -dhɛ kö 'ya 'dho 'dho "dhɛɛdhö.
32 Zuëkaankwëëdhe 'kpii- -yö -da 'mɛ 'wo ̀loo 'ko -ta bha- -nu kpö 'gü
-kɔ bha ̀në- 'gü 'yö 'wo -ya ̀gbang dɔ -sü -bha. Mɛ 'bha -nu 'wo "gbla sië
-kɔ 'bha 'gü kö mɛ 'bha -nu -wo wo -bha wo sië -kɔ "wɛɛ bha- 'gü 'pö. 'Ö
mɛ 'gbɛ ̀dede 'wo -kë -a -nu kpö 'gü 'ö 'wii- -nu -loo 'ko -ta -gɛn dɔ.
33 (Mɛ 'bha -nu -gun -nu kpö 'gü mü 'ö 'wo wo -zʋ -gɔn ̀dhɛ Dhɛzandrö
̀në nu ̀gbang dɔ -sü bha- 'ka,) -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö Zuifö -nu -wa -blü sië
wo "dhiü. ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Dhɛzandrö -yö ö -kɔ "paa 'gü zë mɛ kpö
bha- -nu -dhɛ kö 'ö Zuifö -nu -ta 'kɔɔ- -dhiang zë- -nu -dhɛ.
34 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö waa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ Zuifö -mü 'ka, 'yö 'wo wo -wʋ -da
'kwëë- 'wo -ya "gbla -sü -bha dhiang -wʋ do 'ka, 'ö dho 'ö zun- 'ka "tüng
kpö ̀dede -bha -a pö -sü 'ka ̀dhɛ: «'Kpiidhɛ -yö Efɛzö -mɛ -nu -bha Atemi
̀në- -gɔ! 'Kpiidhɛ -yö Efɛzö -mɛ -nu -bha Atemi ̀në- -gɔ!»
35 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü 'yö 'wɔn "yanbhɔmɛ do 'ö gun 'pödhɛ bha- 'gü, 'yö
mɛ kpö bha- -nu -ta ga, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Efɛzö -mɛ -nu, mɛ "pɛpɛ ̀gban
kwa- -dɔ ̀dhɛ 'mɛ 'kwa Efɛzö -pö ya- 'gü ̀në 'kwa kwa -bha -zlan 'kpii-
'wo- -dhɛ Atemi bha- -dhɔkëgükɔ waa- "blɛɛn- 'ö go dhang- 'gü 'ö -pö bha-
-maa kë -kɔ -së -kë.

36 Mɛ 'bha 'yaa -dhö kö -ya zaɔ-. Dhɛ 'ö "dhü kö -ka dɔ dingdhö kö 'ka -ka bo ka 'ko -nu bhluu "bhluu kë -sü 'ka!
37 -A -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'ka- -nu kun 'ka nu- -nu 'ka ya, 'wii -dhɔkëpë 'bha kwaan kwa -bha -zlan -dhɔkëgükɔ 'gü "ɛɛn 'wii kwa -bha -zlan 'kpii- ya- -dhiang yaa 'bha zë.
38 Ya kë dhɛ Demetrisö waa- -bha yëkëmɛ -nu 'wo 'dhö, za 'dhö- -nu -gɔ kö -wa dɔ mɛ 'bha -bha, zadɔyi -yö -dhö. Ya 'go mü 'zü, 'pö- -gɔdhiümɛ -nu -wo -dhö. -Dhɛ bha në- -dhɛ 'dhö- -bha kö -wo 'dho woo- 'wɔn -nu 'ka- 'gü!
39 Ya kë 'zü dhɛ 'wɔn 'bha 'dhö- ka -gɔ kö 'ka- pö kö -ka 'dho- 'ka 'pödë -nu -kuu "dhiü, wo në 'wo 'tɔng- -nu dɔ, wo në 'wo dho- bho 'koo,
40 'ka 'dho gbang dɔ 'zü dhɛ 'pë 'ka- dɔ sië bha- 'dhö, -a -gɛn -mü dhɛ 'pë 'ka- -kë dɛɛ bha 'yaa -së. Ya kë dhɛ Wlɔmö -mɛ -nu wa 'wɔn bha- ma, -wo -dho za dɔ yi -bha 'wo- pö: «Yi "sɛgümɛ -nu zuë" "wlü sië "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- "piü!» -A -gɛn -mü dhɛ bho 'ö 'kwa- wo "dhuu 'ö kwa loo 'ko -ta ya- -gɛn kpɛnngdhö 'yaa 'dhö kö -yö za -së nu kwa -dhɛ. Ya 'go mü -a 'klɔɔ- 'ö dho 'to mɛ "tʊʊdhö 'yaa kwa -gɔ kö 'kwa- pö.»
41 Dhɛ 'ö 'mɛ bha ya bo dhiang bha- zë -sü 'ka, 'yö- pö mɛ kpö bha- -nu -dhɛ -wo 'dho, 'yö 'wo -kan 'kwëë-.

20

"Ta 'ö Pɔdhö -yö dho- 'ka Maseduanö -sɛ waa- Glɛkö -sɛ -nu 'gü -a -dhiang

1 Dhɛ 'ö mɛ kpö bha wa "kan wo 'kwëë-, 'yö Pɔdhö -yö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -dhɛ -dhɛ do 'gü, 'yö- -nu faan dɔ -wʊ 'gbɛ 'ka. Dhɛ 'ö yaa- kë "dhü 'yö ö -wʊ -da -nu -dhɛ 'yö dho Maseduanö -sɛ 'gü.
2 'Yö bɔ "sɛ bha- 'gü 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo mü -a -nu faan dɔ -sü 'ka, 'yö Atanna -wʊ pö- -nu -dhɛ 'gbɛ dede 'ka. Dhɛ 'ö ya kë "dhü, 'yö dho Akai -sɛ 'ö Glɛkö -sɛ 'gü bha- 'gü,
3 'yö "su -yaaga -kë "sɛ bha- 'gü, dhɛ 'ö ya kë "dhü 'yö ö kwɛɛ- -nu dhu kö 'ö dho Siidhi -sɛ 'gü "yitagɔ 'gü 'nu, "kɛɛ dhɛ 'ö yaa- ma dhɛ Zuifö -nu wa wo 'zü 'ma "kʊʊ kö -wo ö zë, 'yö bɔ Maseduanö -sɛ 'gü.
4 Mɛ 'bha -nu yi kë -dho Pɔdhö keng- Azi -sɛ 'gü. 'Ö Pidhusö gbö 'wo- -dhɛ Sopatɛɛ 'ö go Beedhe bha waa- Adhitakö waa- Sekundusö 'ö 'wo go Tesadhonikö waa- Gayusö 'ö go 'pö Dɛɛbö, Timote, Tisikö waa- Trofimö 'ö woo -dɪ 'pö 'wo -kë Azi -sɛ 'gü 'nê dede 'ka,
5 'wo go 'pö yi kpö 'gü 'wo dho yi "dhiü Troasö -pö 'gü 'yö 'wo dɔ yi -gɔ mü.
6 Dhɛ 'ö troo 'wo- -dhɛ troo 'ö 'bluu- 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha -a -bhö -ta troo bha ya yën, 'yö 'yi yi -bha kwɛɛ- dhu 'yi -da "yitagɔ 'gü Fidhipö, 'yö 'yi -dhɛkpaɔyi "sɔɔdhu -kë zian -ta 'yö 'yi -kpan -a -nu -bha Troasö -pö 'gü 'yö 'yi "dhɔɔgɔ do -kë mü.

Pɔdhö -bha "ta -totaamasü 'ö dho- 'ka Troasö -pö 'gü -a -dhiang

7 Zuifö -nu glooyi bha- 'ka yɛan" "piü, 'yö 'yi bho 'ko -ta kö 'yi -bhöpë "slüüslü -bhö. 'Yö Pɔdhö -yö dhiang zë mɛ kpö 'wo gun 'mü -a -nu -dhɛ. Dhɛ 'ö -kë dhɛ -yö -dho dho -a -tadhɛkpaɔ -ta bha, 'yö dhiang zë 'yö- to- 'ka "dhü, 'yö gbeng zinng 'gü -yö loo.
8 -Dhangbha 'gbɛ -yö gun 'kɔdhi 'yi gun- 'gü 'kɔ -ta "dhüng 'gü bha- 'gü.
9 'Nëglɔɔnnë "gbɔng do 'wo- -dhɛ Ötisö -yö -gun -ya -sü 'ka 'kɔ finɛtrö "dhiü kö Pɔdhö -yö Atanna -wʊ 'gü gblɛɛn bha- pö sië, 'yö yi -yö -ziö 'nëglɔɔnnë bha- 'ka, 'yö go finɛtrö 'ö 'kɔ -yaaga -naa 'ö 'kɔ -ta "dhüng 'gü,

'yi gun- 'gü bha- "dhiʋ 'ö -pö "sia- "kpɛnngdhö. 'Wo dho -kɔ -da 'gü kö ▯ya ga.
10 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʋ 'yö Pɔdhö -yö ▯lɔɔ 'yö "gblëënu 'nëglɔɔnnë bha- -ta 'yö- sü 'ö- -wɔ ö -gbe 'gü 'yö- pö: «"Sika 'ya 'dho -da ka 'gü, (kö 'zü ▯ya ga "kɛɛ -yö -dho -bö)!»
11 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʋ, 'yö -da 'zü -deewo "dhʋng 'gü 'yö 'bluu- "kplükplü bho 'yö waa- 'dhang -bho Yesu "dhiʋ -mɛ -nu 'wo- -bhö. ▯Dhɛ 'ö ▯ya dhiang zë 'zü pinpindhö 'ö ▯ya 'to- 'ka "dhʋ 'yënng- "tɛɛ ▯ya -wo, 'yö -ziö 'ö dho.
12 'Nëglɔɔnnë 'ö "dhʋ bha- "yaan -sü ▯në 'wo dho- dɔ- -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö -kë -a -nu ▯gban "pɛpɛ zuë" ▯niida -wɔn 'kpii- 'ka.

"Ta 'ö Pɔdhö -yö bɔ- 'ka Troasö 'ö dho- 'ka Midhe

13 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʋ 'yö 'yi dho "dhiʋ, 'yö 'yi dho 'yi -da "yitagɔ 'ö dho yi 'ka 'pödhɛ 'wo- -dhɛ Asɔsö bha- 'gü bha- 'gü. -Dhɛ bha ▯në 'yi dɔ Pɔdhö -gɔ -a 'gü, -a -gɛn -mü ▯dhɛ -ya -pö yi -dhɛ ɔ̈ -dho bɔ ö -gɛn -ta.
14 ▯Dhɛ 'ö ▯ya -kpan yi -bha mü, 'yö 'yi- sü yi -bha "yitagɔ 'yi nu- 'gü bha- 'gü, 'yö yi dho Mitidhɛnö -pö 'gü.
15 -A -dhɛkpaɔyi 'ö dɔ- "piʋ kö 'ya 'go -dhɛ 'dhɛ bha- 'gü, 'yö 'yi dho- 'ka Sio -sɛ 'ö -ya -sü 'ka "yi ▯zinng 'gü bha- "sɔɔ. -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- 'dhɛ bha- "sɔɔ, 'yö 'yi dho "sɛgɔ bha- 'dhɛ 'wo- Samɔsö -dhɛ -kë bha- 'gü. -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piʋ 'zü 'yö 'yi dho 'yi ▯loo Midhe -pö 'gü.
16 'Yö Pɔdhö -ya pö 'yi bɔ Efɛzö -pö "sɔɔ, "kɛɛ kö 'ya 'dho 'daɔnnu mü kö "tʋng 'ya 'dho ziö yi -ta Azi -sɛ 'gü. -A -zʋ -yö -gun dun sië, kë "dhʋ kö ö -kɔ ▯ya ▯sloo- -bha, kö 'ö kë Zedhizadhɛmö Pangtökɔtö ▯niidadhe -yi ▯dede bha- 'ka.

Pɔdhö -bha dhiang -zë zian -bho Atanna -bha mɛ -nu 'ka -mɛ -nu 'wo Efɛzö -a -nu -dhɛ -kɔ

17 ▯Dhɛ 'ö 'ya ▯loo Midhe -pö 'gü, 'yö Pɔdhö -yö mɛ bɔ 'mɛ 'wo zian bho sië 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʋ Efɛzö -a -nu 'ka 'bha- -nu -dhɛ kö -wo nu.
18 ▯Dhɛ 'ö ▯wa nu ▯wa ▯loo- -dhɛ 'gü, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «Kaa ▯dede ka n kë -kɔ 'a -kë 'ka ka -dhɛ 'gü 'ö sü yi -blɛɛsü 'a nu- 'ka Azi -sɛ 'gü -a -bha 'ö zun- 'ka ▯dɛɛ -bha bha- -dɔ.
19 ▯Dhɛ a ka yë -kë kwa Dëmɛ -dhɛ -gɔ -dho -a -dhɛ "sia- -sü waa- "gbʋ 'ka 'ö 'a -ziö 'wɔn "gbɪɪ- -nu 'gü, 'ö Zuifö -nu 'wo ▯suasua -nu -ya n -bha kö ▯wa wo zü 'ma 'koo.
20 Kaa ▯dede ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ▯dhɛ 'wɔn -nu 'wo ▯bhlëësü ka -bha dhasü -wɔn 'gü, 'mii- 'bha -bin ka -gɔ, "kɛɛ a ka -draan -a ▯gban "pɛpɛ -bha mɛ kpö 'gü, "ɛɛn ka -bha 'kɔɔdhɛ -nu 'gü,
21 'ö 'a Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ n faan ▯gban 'ka kö -wo 'go woo- 'wɔn yaa 'gü kö -wo slëë- Atanna "piʋ, kö -wo 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu -wɔn "dhiʋ.
22 ▯Dhɛ 'ö "dhʋ, 'dho ▯në 'a- wo sië Zedhizadhɛmö ▯dhɛ -kɔ 'ö 'Nii- "slʋʋslʋ -ya pö- 'ka n -dhɛ ▯dhɛ 'a- kë- 'ka gbonggbongdhö -a 'dhö ya. 'Sa 'wɔn 'ö dɔ sië n -gɔ mü 'maa- dɔ.
23 -A 'dhɛ 'a- -dɔ 'ö 'Nii- "slʋʋslʋ -ya -zɔn n -dhɛ 'pö- -nu 'a ziö sië- 'gü 'dɔɔndhö bha- -nu 'gü, yö -mü ▯dhɛ sëë "gbɪɪ- bho -sü waa- -dho -kaso 'gü -wɔn -yö n -bha.
24 "Kɛɛ ▯ya 'to mang ▯dede -zë n -bha -bha, n "tʋ 'yaa ma -tosɛa -wɔn -bha, 'maa- yö -zianwo ▯dhɛ 'pë 'ö- -wɔn 'dhö "gbɪɪ- -a 'dhö, 'wɔn doseng 'ö ma 'yaanu 'a n -zʋ gɔn- 'ka, -yö -mü -kɔ 'a dho- kë- 'ka kö yë 'ö n Dëmɛ Yesu -ya "kplëng bho n -bha, 'ö -kë -a -bha 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Atanna

-bha -gasitɛ 'ö- -së kwa -dhɛ -a -bha -a pö -sü 'ka bha 'a- "dhiü -ya -së 'ka, kö 'ö ɖhɛ -bɛang 'dhö 'a- -ga 'sü bha ɖnë- 'ka.
25 A së -nu ka kpö 'gü 'ö 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha 'a- pö ka -dhɛ, "kɛɛ a- -dɔ ɖtaama -sü ya- 'gü ɖdhɛ mɛ 'bha 'kii 'dho "yan -kpan n -bha 'zü, 'dho 'ö maa- wo ya- zian- 'gü.
26 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö sië ka -dhɛ ɖdɛɛ n zuë" ɖgban 'ka ɖdhɛ 'mɛ 'ö dho ö -dı ɖdhɛng, ('ö go zian 'ö- du 'yaa- -bha ya- -ta) ka ɖzinng 'gü, kö ma -zë n -da -wɔn 'yaa -mü bha 'yö bha,
27 -a -gɛn -mü ɖdhɛ "ta -kɔ 'ö Atanna -bha zian -ta 'ma- ɖgban pö ka -dhɛ 'mii- 'bha -bin ka -gɔ.
28 ɖDhɛ 'ö "dhü, -ka ka -zʋ së ka -dı "piü kö 'ka ka -zʋ së Atanna -bha mɛ -nu 'ö 'Nii- "slüüslü -yö ka -ya -a -gɔ "dhiü kö 'ka- -maa së bha- "piü 'pö!
ɖYa 'go yö -zë 'gü, -ka ka -zʋ 'to Atanna -bha mɛ -nu "pɛpɛ 'ö yöö ɖdede 'ö- -nu dhɔ ö -dı Gbö 'wo- zë -a ɖyɔɔn 'ka bha- "piü;
29 -a -gɛn -mü ɖdhɛ a- -dɔ ɖdhɛ ɖya së ɖdhɛ 'ma 'dho, 'mɛ 'wo ɖdhɛ laa 'dhö 'ö 'wo dho "kpënng- së 'mɛ 'wo bha- -nu -gɔ, -wo -dho -da ka kpö 'gü.
30 'Ö ɖsuakëmɛ 'bha -nu -zian 'wo ɖwlü ka kpö 'gü -dhɛ ɖdede 'gü 'wo ɖsua -dhiang -nu zë kö 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu bho zian 'ö pö 'aa- -bha bha- -ta kö -wo ziö- -nu ɖkeng-.
31 ɖDhɛ 'ö "dhü -ka ka -zʋ 'to ka -dı 'gü! ɖYa 'go mü 'zü kö 'ka- së 'pö ɖdhɛ -kɔ 'a- -së 'ka ka kpö 'gü -kwɛ -yaaga 'ka, 'ö n 'gü 'yii ga -dhio -dɔ ka -ta -sü 'ka 'yënng- 'gü waa- gbeng -nu ɖgban 'gü "gbʋ 'ka bha- 'dhö.
32 'Ma ka "kplëng bho Atanna waa- -bha -gasitɛ -së kwa -dhɛ -wʋ bha ɖnë- -bha kö yö ɖnë -yö ö "tüng së ka 'gü ɖtaama -sü ya- 'gü, -a -gɛn -mü ɖdhɛ yö ɖnë- -kɔ dho ɖmɔɔ- -bha kö -yö ka gba faan 'ka, -ɛɛ 'zü kö -yö -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö- -ya 'mɛ 'wo bɔ ö 'ka- -nu -gɔ bha -yö ka -bha nu.
33 N zuë" 'yii bhɔ mɛ 'bha -bha 'wëë- -bha, "ɛɛn -a -bha sɔ 'bha -bha ka kpö 'gü.
34 Kaa ɖdede, ka- -dɔ ɖdhɛ yë ɖnë 'a- -së n -dı -kɔdhɛ 'ka 'yö 'pë 'ö yaa ma -mɛ -nu yi -mawɔn -yö zun- -bha 'a- ɖslɔɔ.
35 A- -së "dhü kö 'a- -zɔn ɖnë- wo ka -dhɛ ɖdhɛ kwa -dho yë së ɖdhɛ -kɔ bha ɖnë- 'dhö kö 'kwa mɛ 'ö "sı 'yaa- -nu -dhɛ -a -nu -ta 'kun, kö kwa -zʋ -yö -bö kwa Dëmɛ Yesu yöö ɖdede 'ö -wʋ 'ö- pö ɖdhɛ: «I -bha pë -nu mɛ -dhɛ -sü -yö i -bha 'wɔn -së 'kpii- 'ka 'ö ɖziö- mɛ -bha pë -nu i -dhɛ -sü -ta bha- -ta».»
36 ɖDhɛ 'ö Pɔdhö ɖya bo 'wɔn -nu bha- -nu pö -sü 'ka, 'yö waa- 'mɛ -nu 'wo bha 'wo zun wo kpiö 'gü 'yö 'wo ɖbhɛa- -dhɛ.
37 ɖDhɛ 'ö ɖwa bo -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka, 'yö 'wo wo -wʋ -da Pɔdhö -dhɛ "gbʋ 'ka, -a -gɛn -mü ɖdhɛ Pɔdhö -dhɔ -gun -a -nu së sië ɖdedewo.
38 -A -nu ɖgban wëë'- -gun -siö -sü 'ka ɖdedewo -a pö 'ö Pɔdhö -ya wo- -nu -dhɛ ɖdhɛ 'yii 'dho ö "yan -kpan wo -bha 'zü bha- -wɔn 'gü. 'Yö 'wo dho- -dɔ zian -dhɛ 'gü 'wo dho 'wo ɖloo "yitagɔ "dhiü.

21

Pɔdhö -dho Zedhizadhɛmö -kɔ

1 ɖDhɛ 'ö 'ya "kan yi 'kwëë-, 'yö 'yi -da "yitagɔ 'gü 'yi dho vɛɛdhö Kɔsö -sɛ 'gü. ɖDhɛ 'ö- -tadhɛ ɖya ɖkpaɔ, 'yö 'yi dho Dhɔdö -sɛ 'gü, 'yö go mü 'zü 'yi dho Patadha 'plöö.
2 'Yö 'yi -kpan "yitagɔ do -bha mü kö -yö 'dho sië Fenisi -sɛ 'gü, 'yö 'yi go- -blɛɛsü bha- 'gü, 'yi -da 'dhɛ bha- 'gü 'yi dho.

3 'Yö 'yi dho 'yi ɖloo "sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka "yi ɖzinng 'gü 'wo- -dhɛ Siplë bha-
"sɔɔ, 'yö 'yi "sɛgɔ bha- yö yi "dhiü ɖdhɛ 'pɛ 'dhö, "kɛɛ 'yö 'yi- to yi ɖkwaa-
'gü, 'yö 'yi dho Siidhi -sɛ 'gü 'yi dho 'yi ɖloo Tii -dhɛ 'ö "yitagɔ dho ɖkwɛɛ-
lɔɔ- -bha bha- 'gü 'yö 'yi ɖlɔɔ mü.
4 ɖDhɛ 'ö 'ya -kpan 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -bha -dhɛ bha- 'gü,
'yö 'yi "dhɔɔgɔ do -kë -a -nu "piü mü. 'Yö 'Nii- "slüüslü -yö 'dhang -bho Yesu
-wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo mü bha- -nu -zʋ -bö ɖdhɛ 'wɔn "gbɪɪ- -dho Pɔdhö
ɖslɔɔ Zedhizadhɛmö, 'yö 'wo- pö- -dhɛ 'ya 'dho 'dho.
5 "Kɛɛ ɖdhɛ 'ö 'ya "dhɔɔgɔ do kë- -nu "piü mü, 'yö 'yi dho yii- "ta 'ka
"dhiü, 'yö waa- -nu -bha dhebhɔ -nu, -a -nu -bha 'në -nu 'wo dho yi -dɔ
zian- -dhɛ 'gü, 'yi go- 'ka 'plöö 'yi dho 'yi ɖloo "saan "dhiü, 'yö 'yi zun yi
kpiö 'gü ɖweeyi "dhiü -dhɛ bha- 'gü 'yö 'yi ɖbhɛa Atanna -dhɛ.
6 ɖDhɛ 'ö 'ya -wʋ -da yi 'ko -nu -dhɛ "pɛpɛdhö, 'yi -da sië "yitagɔ 'gü kö
woo -dɪ 'pö -wo 'dho sië wo -gɔ 'pödhö.
7 'Yö 'yi dho yii- "ta 'ka "dhiü 'yi go Tii 'yi dho Pötodhemaisö -pö 'gü 'yö 'yi
yi dheebhang -nu 'wo Yesu -bha 'ka mü -a -nu ɖtua bho, 'yö 'yi -dhɛkpaɔyi
do -kë -a -nu "piü mü 'pö.
8 ɖDhɛ 'ö -dhɛ ɖya ɖkpaɔ, 'yö 'yi dho yi "dhiü, 'yi dho 'yi ɖloo Sezadhe
-pö 'gü, yi -da Fidhipö 'ö -kë Atanna -wʋ pö -mɛ 'ka bha- -gɔ 'kɔɔdhö -dhɛ
bha ɖnë- 'gü 'yö 'yi -wɔ mü. Fidhipö bha -yö -kë mɛ "saɔplɛ 'ö Yesu -bha
ɖklangdhiü -nu 'wo -kɔ -yɛ -nu -bha Zedhizadhɛmö "tüng 'bha 'gü bha- mɛ
do 'ka. ('Wɔn 'ö -gban mɛ "saɔplɛ bha- -nu -wɔn -bha -yö mü.)
9 Fidhipö bha- 'dhu 'nëdhiëng -nu -yiisiö 'ö 'waa gwaan- -bha -wo -gun
mü 'ö 'wo gun Atanna -wʋ "dhiü ɖloo sië -nu wo.
10 Yi -dhɛkpaɔyi 'gbɛ -dɪ "püpü -kë mü, 'yö Atanna -wʋdhiüloomɛ do 'wo-
-dhɛ Agabusö bha 'ö go Zude -sɛ 'gü 'ö nu yi "piü.
11 'Yö Pɔdhö -bha kwi "pɛn sü, 'yö ö -gɛn waa- ö -kɔ -nu -lö 'ka 'yö- pö:
«'Wɔn 'ö 'Nii- "slüüslü -ya pö n -dhɛ 'yö ya, -ya pö: «'Mɛ 'ö- -bha kwi "pɛn
'dhö n -gɔ ya, Zuifö -nu -dho -a -lö Zedhizadhɛmö ɖdhɛ -kɔ ya- 'dhö, 'yö
'wo- dɔ 'mɛ 'waa Atanna dɔ- -nu -gɔ».»
12 ɖDhɛ 'ö -wʋ -nu bha 'ya- ma, 'yö yi 'dhö, Sezadhe -mɛ -nu 'dhö,
'yi ɖkpaa yi 'kwëë- 'yi ɖbhɛa Pɔdhö -dhɛ ɖdedewo kö 'ya 'dho 'dho
Zedhizadhɛmö,
13 "kɛɛ 'yö- -yɔ bɔ yi -gɔ 'ö- pö: «-Më ɖnë -kë 'yö 'ka "gbʋ bɔ kö n zuë"
"dhiü -yö "tɛɛ? ɖYa 'to ma -zë n -bha -bha n -lö -sü 'yaa n 'gü 'wɔn 'bha 'ka,
'kö 'ma ga -zian ɖnë- wo Zedhizadhɛmö n Dëmɛ Yesu -wɔn 'gü -yö n 'gü
-së.»
14 "Kɛɛ ɖdhɛ 'ö -kë ɖdhɛ Pɔdhö 'yii "wɪ yi -wʋ -bha, 'yö 'yi yi bo -a -bho
zian- -sü 'ka, 'yö 'yi- pö kwa Dëmɛ dhɔɔbhaa -yö kë.
15 ɖDhɛ 'ö 'ya -dhɛkpaɔyi 'bha kë 'mü, 'yö 'yi yii- ɖkwɛɛ- -nu dhu 'yö 'yi
dho Zedhizadhɛmö.
16 'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'bha -nu -wo kë -go Sezadhe, 'wo dho
yi dɔ zian-. -Wo -dho 'wo yi dɔ gɔndënë do 'ö- 'dhang -bho Yesu "dhiü -yi
ɖya ɖgwëë 'pö 'wo- -dhɛ Nasɔn 'ö go "sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka "yi ɖzinng 'gü 'wo-
-dhɛ Siplë bha- 'gü bha- -gɔ 'kɔɔdhö 'yö 'yi -wɔ mü.

Pɔdhö -bha -wo Zakö -dhɛ 'gü -kɔ

17 ɖDhɛ 'ö 'ya 'dho 'ya ɖloo Zedhizadhɛmö, yi dheebhang -nu 'wo Yesu
-bha 'ka mü -wo yi -dhɛng bun zuë" ɖnii -da -sü 'ka ɖdedewo.
18 ɖDhɛ 'ö -dhɛ ɖya ɖkpaɔ, 'yö yaa- Pɔdhö -nu 'yi dho Zakö -gɔ 'kɔɔdhö,
'yö mɛ zizi -nu 'wo Yesu -bha 'ka Zedhizadhɛmö 'wo nu 'wo -kpan yi -bha
mü.

19 'Yö Pɔdhö -ya -nu ɖtua bho, 'yö ö "kplëng bho- -nu -dhɛ, 'yö pë -nu 'ö
Atanna -ya -kë -a -kɔ -bha 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha- ɖgban "pɛpɛ
sü 'do 'do 'yö- -gɛn bho- -nu -dhɛ.
20 ɖDhɛ 'ö ɖwaa- -wʊ -nu bha- ma, 'yö 'wo -ya Atanna 'tɔ bhɔ -sü -bha.
'Yö 'wo- pö Pɔdhö -dhɛ: «Yi dheebhang, -bhö -dhɛ -ga, pë -nu 'wo kë sië
Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü -a -nu -ga 'wo ya: Zuifö -nu "gblü drun 'gbɛ
ɖdede ɖwa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈. -A -nu ɖgban "pɛpɛ -wo Atanna
-bha 'tɔng- -nu 'ö Moizö -ya nu kwa -dhɛ bha- -kun -së 'ka.
21 "Kɛɛ -wa ma -sü 'ka ɖdhɛ i- -pö Zuifö -nu 'wo -pɛn -sü 'ka "sɛgɔ "wɛɛwɛɛ
-nu 'gü bha- -nu -dhɛ 'i- -nu ɖklang -kë 'ka ɖdhɛ -wo wo kwaa- 'tɔng- 'ö
Moizö -ya nu kwa -dhɛ bha- -zü, ɖya 'go mü 'zü 'wa 'dho woo- 'në -nu kë
'gbannë 'ka 'zü "ɛɛn 'wa 'dho Zuifö -nu -bha -tosɛadhe kë -kɔ 'wo bhɔ- 'gü
bha- 'bha kë 'zü.
22 ɖDhɛ 'ö "dhʊ̈ 'kwa- kë ɖdhɛ? ɖYa kë ɖdhɛ kö 'mɛ 'wo bha -wo i nu
-wɔn ya- ma, -wo -dho bho 'ko -ta 'gbɛ ɖdede 'ka.
23 ɖDhɛ 'ö "dhʊ̈, 'pë 'yi dho- pö i -dhɛ bha -bhö -a kë! Gɔɔn- -nu -yiisiö
'wo "plüün bho -sü 'ka Atanna -dhɛ -wo kwa kpö 'gü -dhɛ ya- 'gü.
24 ɖDhɛ 'ö "dhʊ̈ -bhö 'dho kö kɛng- -nu 'ka ɖmɔɔ- 'gü kö -bhɔkwëëdhe
'ö- -nu "plüün -bho 'gü -wɔn kë -sü "dhiʊ̈todhɛ 'gü, 'ö dho- -nu kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈
Atanna wëëdhö bha 'ka- kë ka "kwëë. "Kɛɛ kö bhi ɖnë 'i- -nu -bha "saa-
-bho 'ka -pë -nu sɔng nu kë "dhʊ̈ kö -wo wo -gɔ bho. Yö ɖnë ɖya kë "dhʊ̈
'yö mɛ ɖgban- dho- 'wɔn dɔ ɖdhɛ 'pë 'wo- pö i -bha bha- -bha 'yaa tɛanwɔn
'ka, "kɛɛ i i -bha -tosɛa -kë Moizö -bha 'tɔng- 'kun -sü 'ka.
25 -A 'dhɛ 'ö -gban 'mɛ 'waa Zuifö 'ka "kɛɛ 'ö ɖwa 'dhang bho Yesu -wɔn
"dhiʊ̈ -a -nu -bha -bha bha, 'wɔn 'yi- dɔ 'wɔn -së 'ka -a -nu -bha 'ka, yi- -bɛn
zë -sü 'ka 'sëëdhɛ 'gü 'yi- ɓɔ- -nu -dhɛ. Yö -mü ɖdhɛ kö 'wa 'dho -bhöpë -nu
'wo "saa- bho- 'ka -dhɔkëpë -nu "dhiʊ̈ bha- -bhö. ɖYa 'go mü 'zü 'wa 'dho
pë ɖyɔɔn -bhö, ɖya 'go mü 'zü wü 'ö- ɖyɔɔn 'yii ɖwɛnng 'wa 'dho- -bhö, -a
-gɛn -mü ɖdhɛ kö- "tɪng 'yii "pʊ. ɖYa 'go mü 'zü kö -wo wo -dɪ 'kun -zua zë
-sü -gɔ.
26 ɖDhɛ 'ö ɖya kë "dhʊ̈ 'yö Pɔdhö waa- gɔɔn- -nu -yiisiö bha 'wo dho.
ɖDhɛ 'ö -dhɛ ɖya ɖkpaɔ, 'yö- -nu ɖgban 'wo -gɔ "kian 'gü -sü bha- -kë. 'Yö
Pɔdhö -yö dho Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö "tʊ̈ng 'ö- -nu -bha -kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈
-troo dho yën- 'ka bha- pö mɛ -nu -dhɛ, -a -gɛn -mü ɖdhɛ yi 'ö bha ɖnë 'ö
dho- -nu -bha "saabhokapë -nu sɔng nu- 'ka.

Pɔdhö 'kun -kɔ

27 ɖDhɛ 'ö- -dhɛkpaɔyi "saɔplɛ ('ö 'wɔn 'wo- "plüün bho Atanna -dhɛ bha-
'gü -wɔn -kë 'gü -dhɛkpaɔyi 'ka bha) bha ɖya yën ɖgban wo, 'yö Zuifö
-nu 'bha -nu 'wo go Azi -sɛ 'gü bha 'wo "yan -kpan Pɔdhö -bha Atanna
-dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo mɛ 'gbɛ zuë" ɖwlü Pɔdhö "piʊ̈ 'yö 'wo- kun.
28 'Yö 'wo -ya "gbla -sü -bha "gbɪɪ- 'ka 'wo- pö: «Izraɛdhö -mɛ -nu, -ka nu
yi -dhɛ! -Ka -dhɛ -ga, 'mɛ 'ö ya ɖnë -da "sɛ "piʊ̈ 'yö bɔ -dhɛ ɖgban "pɛpɛ
'gü 'yö mɛ ɖgban "pɛpɛ ɖdraan 'ö pö: «'Mɛ 'yi -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka oo,
Moizö -bha 'tɔng- -nu oo "ɛɛn Atanna -dhɔkëgükɔ ya yi 'bha yi ɖbhlëë 'yaa
'dhö!» ɖYa 'go mü 'zü ɖya -da 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu 'ka kwa -bha Atanna
-dhɔkëgükɔ ya- 'gü, 'yö- -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü ɖya -dhɛ 'ö "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha- -kë
-dhiisü.»
29 ['Pë 'ö -kë 'yö 'wo- pö "dhʊ̈ bha yö -mü ɖdhɛ kö ɖwa wo "yan -kpan
Trofimö 'ö go Efɛzö 'ö 'yaa Zuifö 'ka bha- -bha Pɔdhö ɖkeng- 'pö- bha- 'gü,
'yö -kë -nu 'gü ɖdhɛ ɖya -da 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ ('ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka
'waa -da mü bha-) 'gü.]

30 'Yö ɓbhluubhluudhe -yö -da 'pödhɛ bha- 'gü zian ɓgban 'ka, 'yö
'pögümɛ -nu 'wo go -bɛang 'ka -dhɛ ɓgban 'gü 'wo nu 'wo Pɔdhö kun 'yö
'wo- ɓgbiü -zuudhö 'wo go- 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo- "kwɛɛ ta
-dhɛ do bha- 'gü.
31 -Wo -to -a "slë mɔɔ- -dhɛ 'gü kö 'wo Pɔdhö zë, 'yö- -taɔng -yö dho 'ö
-kpan Wlɔmö -mɛ -nu -bha "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- 'ö gun Zedhizadhɛmö mü
bha- -bha ɓdhɛ ɓbhluubhluudhe ɓya -da 'pömɛ -nu ɓzinng 'gü.
32 -Wo -to -dhɛ do bha- 'gü 'yö "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- bha 'ö ö -kɔwlöömɛ
-nu waa- "sɔdha -nu -dhɛ, 'yö 'wo dɔ -bɛang -bha 'wo dho mɛ kpö 'gü mü.
ɓDhɛ 'ö Zuifö -nu bha- -nu "yan ɓya -kpan ɓlamɛ 'kpii- bha waa- ö -bha
mɛ -nu bha- -nu -bha, 'yö 'wo wo bo Pɔdhö -ma -sü 'ka.
33 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö "sɔdha ɓlamɛ 'kpii- bha 'ö- pö ö -bha -yamɛ -nu
-dhɛ -wo Pɔdhö 'kun kö -wa -lö lɔɔga ɓplɛ 'ka, 'ö "dhü bha kö yöö ɓdede
ɓya ɓyɔɔn Pɔdhö 'ka klöö-. ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö 'mɛ 'wo gun ɓklëën -sü
'ka Pɔdhö -zü bha 'yö- -nu dhɛɛ" kpɔ 'pë 'ö- -kë waa- 'pë 'ö- 'ka -a ka.
34 "Kɛɛ kö mɛ 'bha -nu -wo "gbla sië -kɔ "wɛɛ 'gü mɛ kpö bha- 'gü, 'ö mɛ
'bha -nu -wo -gbla -kɔ "wɛɛ 'bha 'gü 'pö. ɓDhɛ 'ö "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- bha
ɓyaa- dɔ ɓdhɛ 'mɛ 'wo bha- -nu -wʊ 'yaa do, 'yö- pö ö -bha -ya -mɛ -nu
-dhɛ -wo 'dho Pɔdhö 'ka wo -gɔ "yasa 'gü.
35 "Tüng 'wo ɓloo- 'ka 'kɔ bha- "kpan gɛnng- -dhɛ ɓdede 'gü bha kö "sɔdha
-nu ɓwa Pɔdhö -ya wo -kɔ -ta "dhüng 'gü -dhɛ ɓnë- 'gü mɛ kpö bha- -nu
-gɔ kö ɓwa bhɔ- zë -dhɛ -bha.
36 -a -gɛn -mü ɓdhɛ kö mɛ "pɛpɛ 'wo gun- -nu ɓkeng- bha -wa pö sië ɓdhɛ
-wa zë ɓnë- wo.

Pɔdhö -bha ö -dɪ -ta kɔɔ- za dɔ -kɔ

37 ɓDhɛ 'ö "sɔdha -nu 'wo 'dho sië Pɔdhö 'ka wo -gɔ "yasa 'gü, 'yö dhiang
zë- -nu -bha ɓlamɛ 'kpii- bha -dhɛ glɛkö -wʊ 'gü 'ö- pö: «A -mɔɔ -bha 'a
'wɔn do 'bha pö i -dhɛ "wɛ -ee?» 'Yö "sɔdha ɓlamɛ 'kpii- bha 'ö Pɔdhö dhɛɛ"
kpɔ 'ö- pö: «"Kwo! I glɛkö -wʊ -ma?
38 ɓDhɛ 'kö 'i glɛkö -wʊ ma kö Ezitö mi 'ö mɛ -nu zuë" ɓwlü -dee ya- 'gü
"sɛgɔdhiümɛ -nu "piü 'ö dho mɛzëmɛ "gblü -yiisiö 'ka "tʊng -ta bha 'yaa
-mü i 'ka 'sa!»
39 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Abin, 'mɛ bha 'yaa -mü n 'ka, ma -zë
Zuifö -mü n 'ka, Taasö -pö 'ö Sidhisi -sɛ 'gü 'ö- 'tɔ- bhɔ bha- 'gü -në -mü n
'ka. ɓDhɛ 'ö "dhü -bhö dɔ "gbɪɪ- kö 'a dhiang zë mɛ kpö ya- -nu -dhɛ.»
40 'Yö "sɔdha ɓlamɛ 'kpii- bha 'ö -wɪ -bha. 'Yö Pɔdhö -yö dɔ 'kɔ 'wo gun
'dho sië- 'ka -a 'gü bha- "kpan -ta 'yö ö -kɔ "paa 'gü zë 'mɛ 'wo bha- -nu
-dhɛ. ɓDhɛ 'ö -dhɛ -ta ɓya dɔ dingdhö, 'yö dhiang zë- -nu -dhɛ -a -nu -dɪ
-wʊ 'ö -kë eblö -wʊ 'ka bha- 'gü 'ö- pö:

22

1 «N dheebhang -nu, n dë -nu, -ka ka "tʊ 'to n -takɔɔwʊ 'ö maa- pö ka
-dhɛ ya- -bha -së 'ka!»
2 ɓDhɛ 'ö ɓwaa- yö kö -yö dhiang zë sië- -nu -dhɛ -a -nu -dɪ -wʊ ɓnë- 'gü,
'yö -dhɛa -yö -ga -a -nu -ta -kpɛawo do. 'Yö Pɔdhö -yö dhiang zë- -nu -dhɛ
'ö dho- 'ka "dhiü 'ö- pö:
3 «Zuifö -mü n 'ka, a -bhɔ Taasö -pö 'ö Sidhisi -sɛ 'gü bha- 'gü, "kɛɛ a
n "klʊ -bho Zedhizadhɛmö -dhɛ ya ɓnë- 'gü Gamadhiɛdhö ɓkeng-. -Yö n
ɓklang -kë 'pö kwa "bhɛma -nu -bha 'tɔng- bha- 'kun -kɔ 'ka ɓdedewo. -A
-wɔn 'gü mang -dɪ 'pö Atanna -bha yë kë -pɛng -yö -gun n -ta ɓdhɛ -kɔ 'ö
'ka- 'ka ɓdɛɛ bha- 'dhö.

4 'Ö 'a 'mɛ 'wo -da kwa Dëmɛ -bha zian -dee ya- -ta, -a -nu -wëëdhɛ bho
'a- -nu zë- 'ka, 'ö 'a gɔɔn- -nu waa- dhong -nu kun 'a- -nu -da -kaso 'gü.
5 "Saabhomɛ -gɔmɛ 'kpii- waa- mɛ zizi -nu 'wo Zedhizadhɛmö -dhɛ ya-
'gü -wo -mɔɔ -bha 'wo -kë n "sɛɛ- 'ka ̱dhɛ 'pë 'a- pö sië bha tɛan- -mü, "ɛɛn
'zü ̱sua -mü. Woo ̱dede bha -wo kë 'sëëdhɛ -nu -nu n -dhɛ kö 'a dho- 'ka
kwa dheebhang -nu 'wo Zuifö 'ka Damasö -pö 'gü -a -nu -dhɛ, 'yö 'a dho
-dhɛ bha- 'gü kë "dhü kö 'a 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü -mɛ -nu 'wo mü
-a -nu 'kun 'a nu- -nu 'ka Zedhizadhɛmö kö -wa -nu -wëëdhɛ bho.
6 ̱Dhɛ 'ö 'ma -da zian -ta 'ma 'dho 'ma ̱loo Damasö -dhɛ "sɔɔ, "kɛɛ kö
'yënng- ̱ya -ya mɛ -gɔ ̱zinng 'gü, 'yö to 'yö -dhɛpuudhɛ -ziisü 'bha -yö go
'dhang 'gü 'yö sɔ n -ta ̱dhɛ mɛ mɛ- mɛ "yan zë,
7 'yö 'a -pö "sia-, 'yö n "tʋ -yö -da -wʋ do 'gü kö -ya pö sië: «Sɔdhö, Sɔdhö,
-yö mü ̱dhɛ 'yö 'i n "yënng ̱gbaɔn "dhü?»
8 'Yö 'a- dhɛɛ" kpɔ 'a- pö: «Bhii 'de 'i bha ̱zɔɔ?» 'Yö- pö n -dhɛ: «Mang
Yesu 'a go Nazadhɛtö i- "yënng ̱gbaɔn sië bha ma -mü.»
9 'Mɛ 'wo gun n ̱keng- -wo kë -dhɛpuudhɛ bha- yö 'pö, "kɛɛ -wʋ 'kö
dhiang zë n -dhɛ bha 'wii- ma -së.
10 'Yö 'a- dhɛɛ" kpɔ 'zü 'a- pö: «-Më ̱në 'i- "piü 'a- kë, n Dëmɛ?» 'Yö kwa
Dëmɛ -ya pö n -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i 'dho Damasö! -Dhɛ bha ̱në 'pë 'ö
Atanna "piü kö 'i- kë 'wo dho- pö i -dhɛ -a -dhɛ 'gü.»
11 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ n "yënng -yö ̱tröö -dhɛpuudhɛ 'ö- 'bhü -yö -gban n
"yan 'gü bha- -wɔn 'gü, 'yö n "tayɔɔ -nu 'wo -kɔ -da n ̱kwɛɛ- 'yö 'wo dho
n 'ka Damasö 'plöö.
12 Gɔndënë do -yö -gun 'pödhɛ bha- 'gü 'wo- -dhɛ Ananiasö 'ö -kë Atanna
̱bhlëëyamɛ 'ka 'ö kwa -bha 'tɔng- -nu kun 'pö, 'ö Zuifö -nu 'wo 'pö- bha-
'gü 'wo- -dhiang -së zë.
13 'Yö nu 'yö -kpan n -bha 'yö- pö n -dhɛ: «Sɔdhö, n dheebhang, i "yan
'gü -yö "pʋ 'zü -deewo!» 'Yö to mû 'yö n "yan 'gü 'dhö -pʋ 'yö 'a- yö.
14 'Yö- pö n -dhɛ: «Kwa "bhɛma -nu -bha Atanna -yö i -sü kö 'i 'pë 'ö-
dhɔɔbhaa 'ka ̱në- dɔ, kö 'i i "yan -kpan mɛ doseng 'ö pö 'aa- -bha ('ö- Gbö
'ka) bha- -bha kö 'i -wʋ 'ö go- "dhi bha- ma.
15 -A -gɛn -mü ̱dhɛ i -dho kë -a "sɛɛ- 'ka kö 'wɔn -nu 'ö i "yan 'dhö -da
'gü, "ɛɛn 'ö i "tʋ 'dhö- ma bha 'i- pö mɛ ̱gban "pɛpɛ -dhɛ.
16 -A -wɔn 'gü i -dɔ -më -gɔ? -Bhö "wlü kö -wo i -bɔ Yesu 'ka -zu bho kö
-yö i -bha 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to kö 'i kwa Dëmɛ -dhɛ kö -yö nu i -dhɛ.
17 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö 'a n yee -kë 'a nu Zedhizadhɛmö. 'Yö yi do 'ka
kö a bhɛa" sië Atanna -dhɛ -a -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö n "yan 'gü 'dhö -da,
18 'yö 'a kwa Dëmɛ yö, 'yö- pö n -dhɛ: «-Bhö -a kë "dhü "vaandhö kö 'i
'go Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a 'gü -mɛ -nu 'wii 'dho wo
"tʋ 'to n -wɔn 'i- pö sië- -nu -dhɛ bha- -bha.»
19 'Yö 'a- -yɔ bɔ- -gɔ 'a- pö: «N Dëmɛ, woo ̱dede -wa dɔ ̱dhɛ a gun 'dho
sië Zuifö -nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, 'ö 'a 'dhang -bho i "dhiü -mɛ -nu
kun 'a- -nu -da -kaso 'gü, 'ö 'a- "slë ̱mɔɔ 'ö 'wo- -nu -ma -nu wo ̱klangga
'ka.
20 ̱Ya 'go mü 'zü Etiɛnö 'ö -kë i "sɛɛ- 'ka bha 'wo gun- zë sië kö a mü, 'ö
'a 'mɛ 'wo gun- zë sië bha- -nu faan dɔ, 'a- pö 'wɔn -së ̱në 'wo- -kë bha, 'ö
ma ̱në 'a -kë -a -nu -bha sɔ -kwɛɛ -wɛɛ bho -mɛ 'ka -zianwo.
21 "Kɛɛ 'yö kwa Dëmɛ -ya pö n -dhɛ: ‹-Bhö 'dho, -a -gɛn -mü ̱dhɛ a i -bɔ
mü ̱gblɛɛn 'mɛ 'waa Zuifö 'ka ̱në- -nu "piü.›
22 Mɛ kpö bha -wo wo "tʋ -to Pɔdhö -wʋ -bha 'ö dho 'ö dhiang -nu bha-
̱gban "pɛpɛ zë, "kɛɛ ̱dhɛ 'wo- -bha -dho 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piü -wɔn

bha- ma, 'yö 'wo zun "gbla -sü -bha 'wo- pö: «-Ka mɛ bha- zë kö -yö 'go mɛ "yan "dhiʋ bha. -Tosɛa këmɛ 'yaa -mü!»

23 'Yö 'wo -ya "gbla -sü -bha kö -wo woo- -bha sɔ -nu ɓkpëng 'ö -wo -bobi -nu -pɛn 'tëng- -ta ɓdhɛ -kɔ 'ö 'mɛ 'wɔn ɓya -siö -a -nu -dhɛ 'wo- -kë 'ka -a -nu -gɔ "sɛ 'gü bha- 'dhö, (-a -gɛn -mü ɓdhɛ -wa -pö Pɔdhö ɓya -da Atanna "dhiʋ).

24 'Yö "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- -ya pö ö -bha "sɔdha -nu -dhɛ -wo 'dho Pɔdhö 'ka -a -nu -gɔ "yasa 'gü kö -wa -ma ɓklangga 'ka kö 'pë 'ö- -wɔn 'gü 'ö mɛ kpö bha 'wo "gbla sië "dhʋ -a ɓkeng- bha kö -ya -gɛn pö, 'yö 'wo dho- 'ka -a -nu -gɔ "yasa 'gü.

25 "Kɛɛ ɓdhɛ 'ö ɓwaa- -lö kö -wa -ma ɓklangga 'ka, 'yö Pɔdhö -ya pö "sɔdha -nu -gɔmɛ 'ö gun mü bha- -dhɛ: «Ma 'a -kë Wlɔmö 'në 'ka ka -mɔɔ -bha 'ka n -ma kö za 'bha 'yii n zë -ee? -Wa -kë "dhʋ kwa -gɔ "sɛ ya- 'gü "wɛ -ee?»

26 ɓDhɛ 'ö ɓyaa- -wʋ bha- ma, 'yö dho 'ö- pö "sɔdha ɓlamɛ bha- ɓdhɛ 'ö- pö: «'Mɛ kwaa- -ma bha ɓzɔɔ bha Wlɔmö 'në ɓdede -mü -wa! ɓDhɛ 'ö "dhʋ i -dho -a kë -mü ɓdhɛ kö 'ya 'dho kë i -gɔ 'wɔn 'ka?»

27 'Yö "sɔdha ɓlamɛ 'kpii- ɓdede bha 'ö nu Pɔdhö "piʋ 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «Wlɔmö 'në -mü i 'ka tɛan- 'ka -ee? ɓYa kë ɓdhɛ Wlɔmö 'në 'dhö i 'ka tɛan- 'ka -bhö -a pö n -dhɛ.» 'Yö Pɔdhö -ya pö- -dhɛ: «ɓIin, Wlɔmö 'në -mü n 'ka.»

28 'Yö "sɔdha ɓlamɛ bha 'ö- pö Pɔdhö -dhɛ: «Ma -zë ma -kë Wlɔmö mi 'ka -sü bha 'wëë- 'gbɛ ɓnë 'a- go. 'Yö Pɔdhö -ya pö- -dhɛ: «Ma -zë 'mii 'wëëga 'bha nu kö 'a gun -na kë Wlɔmö 'në 'ka, a -bhɔ 'ka.»

29 ɓDhɛ 'ö bo- pö "dhʋ -sü 'ka, 'ö dho "kan ö -ta kö 'mɛ 'wo gun- "piʋ ɓdhɛ 'wo- -ma bha ɓwa "kan- -zü 'kwëë-. ɓDhɛ 'ö "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- -dɩ 'pö 'ö- 'wɔn dɔ ɓdhɛ 'wɔn 'ö 'yaa këwɔn 'ka 'ya- kë, 'ya Pɔdhö 'ö Wlɔmö 'në 'ka -a -lö lɔɔga 'ka, 'yö "suʋ 'dhö -da 'gü, (-a -gɛn -mü ɓdhɛ kö ɓyaa- 'wɔn dɔ ɓdhɛ Wlɔmö -mɛ -nu -bha -gblüdë 'kpii- -dho ɓmɔɔ- -bha 'ö za dɔ ö -bha 'wɔn 'ö- -kë bha- -wɔn 'gü).

Pɔdhö -bha -dho zagɔmɛ 'kpii- -kuu "dhiʋ -kɔ

30 "Kɛɛ ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ -yö -gun "sɔdha -gɔmɛ 'kpii- bha "piʋ ɓdhɛ 'ö 'pë 'ö- -wɔn 'gü Zuifö -nu 'wo za -ya sië Pɔdhö -bha bha- -gɛn ma bha- -wɔn 'gü, ɓdhɛ 'ö -dhɛ ɓya ɓkpaɔ, 'yö -piö lɔɔ" bha bho Pɔdhö -bha, 'yö- pö "saabhomɛ -nu "gblʋgblʋ -nu waa- Zuifö -nu -bha 'wɔngɔtamɛ -nu 'wo -ya 'kwëë- -nu -kë bha- -nu -dhɛ -wo -ya -dhɛ do 'gü. ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʋ 'yö 'wo Pɔdhö sü 'wo nu- 'ka wo kpö 'gü.

23

1 'Yö Pɔdhö -yö ö "yan "dhiʋ ɓwlü -ya 'kwëë- këmɛ -nu bha- -nu -ta, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «N dheebhang -nu, -tosɛa 'a- -kë Atanna wëëdhö 'ö nu 'ö zun- 'ka ɓdɛɛ -bha bha a- -kë n zuë" "puu 'ka.»

2 'Yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ Ananiasö -ya pö 'mɛ 'wo gun Pɔdhö "sɔɔ -a -nu -dhɛ -wo Pɔdhö "tʋ -ma.

3 'Yö Pɔdhö -ya pö- -dhɛ 'ö- pö: «'Wɔn 'i- -kë n 'ka bha Atanna ɓnë dho i -bha "yɔɔ bho, ɓflümɛ. -Wo i -dhɛ kö 'i za dɔ n -bha tɛanwɔn ɓnë- -ta ɓdhɛ -kɔ 'ö kwaa- 'tɔng- -ya pö- 'ka -a 'dhö, "kɛɛ 'pë 'ö 'tɔng- -ya pö 'bhaa yö -zë kë, ɓflü ɓnë 'i- kë sië, i- -pö mɛ -nu -dhɛ -wo n -ma "wɛɛwɛɛ kö- -gɛn 'bhaa 'dhö -më -wɔn 'gü?»

4 'Yö 'mɛ 'wo gun Pɔdhö "sɔɔ mü bha 'wo- pö- -dhɛ 'wo- pö: «I "si bho sië Atanna -bha "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- ɓnë- -gɔ bha ɓzɔɔ -wa!»

5 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ 'ö- pö: «N dheebhang -nu, 'maa- 'wɔn ̱në- dɔ
̱dhɛ "saabhomɛ 'kpii- -mü, (a- 'wɔn -dɔ "dhü 'nu 'mii dho- pö "dhü -a -gɛn
-mü ̱dhɛ) 'pë 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü yö -mü ̱dhɛ:
‹'Bha 'dho dhiang yaa zë i -gɔdhiümɛ -nu -bha›.»

6 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -ya 'wɔn -dɔ ̱dhɛ zadɔmɛ -nu bha- mɛ -kɔ "pɛan do
-yö -kë 'mɛ 'wo- -nu Sadusiɛn -nu -kë bha- 'ka, 'yö- -kɔ "pɛan 'bha 'dhö mɛ
'dhɛ 'wo- -nu Fadhiziɛn -nu -kë bha- -nu 'ka 'pö bha- -wɔn 'gü, 'yö Pɔdhö
-ya pö- -nu -kuu "dhiü 'ö- pö: «N dheebhang -nu, Fadhiziɛn -mü n 'ka, n
dë- -kë Fadhiziɛn 'ka. 'Dhang ̱në 'a- bho "dhiü, n -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü
'ka ̱dhɛ -yö -dho gamɛ -nu bho ga 'gü 'yö 'wo za -ya sië n -bha ya.
7 ̱Dhɛ 'ö ̱ya ö bo 'wɔn -nu bha- pö -sü 'ka, 'yö Fadhiziɛn -nu waa-
Sadusiɛn -nu 'wo -ya zaɔdhe -da wo "kwëë -sü -bha, 'yö 'gügblüdhe -yö
-da zadɔmɛ -nu bha- -nu ̱zinng 'gü,
8 (-a -gɛn -mü ̱dhɛ Sadusiɛn -nu -wa -pö gamɛ -nu 'wii 'dho 'go ga 'gü
"ɛɛn 'zü "yina 'yaa 'dhö, "ɛɛn Atanna -bha "kië -nu 'waa 'dhö, "kɛɛ 'yö
Fadhiziɛn -nu -zë 'wo 'dhang bho 'wɔn -nu bha- ̱gban "pɛpɛ "dhiü.)
9 'Yö 'wo wo -wʋ "dhiü ̱wlü "gbɪɪ- 'ka, 'yö 'tɔnggɔmɛ -nu 'bha -nu 'wo
-kë Fadhiziɛn -nu -bha mɛ 'ka bha 'wo ̱wlü, 'wo- pö 'mɛ 'wo gun za dɔ
sië Pɔdhö -bha bha- -nu -dhɛ ̱dhɛ 'wii "wɪ- -nu -wʋ -bha tongtongdhö, 'yö
'wo- pö: «'Wɔn yaa 'bha 'ö 'mɛ ya 'ö dho- kë 'yaa 'dhö, "kɛɛ -yö -dho kë
"yina "ɛɛn Atanna -bha "kië 'bha -bha dhiang -zë -a -dhɛ -sü ̱në- 'ka.
10 'Ö dɔ mü kö -a -nu -bha zaɔdhe "tɛɛ ̱ya kë "gbɪɪ-, 'yö "suü 'dhö -da
"sɔdha ̱lamɛ 'kpii- bha- 'gü, 'yö -kë 'gü ̱dhɛ woo- Pɔdhö ̱gaan "gaan kë
kö -wa zë- 'ka do, 'yö- pö ö -bha "sɔdha -nu -dhɛ -wo lɔɔ- kö -wo 'dho mɛ
kpö 'gü mü kö -wo Pɔdhö bho mɛ kpö 'gü kö -wo 'dho- 'ka "yasa 'gü.
11 -A gbeng 'dhɛ 'ö dɔ- "piü, 'yö kwa Dëmɛ -yö ö -dɪ -zɔn Pɔdhö -dhɛ 'yö-
pö- -dhɛ: «-Bhö i faan dɔ, 'bha "sɛɛdhɛ kë n -bha Zedhizadhɛmö yö "kɛɛ
Wlɔmö -dhɛ -bha -wɔn -yö -tun i -bha.»

Zuifö -nu -bha wo zü -ma 'koo kö -wo 'wɔn yaa kë Pɔdhö 'ka -kɔ

12 -A -tadhɛkpaɔ -ta dhia" "piü, 'yö Zuifö -nu 'wo wo zü ma 'koo 'yö 'wo
-sö -bhö 'wo- pö 'wii 'dho pë -bhö "ɛɛn 'wii 'dho müpë -zë 'bha mü "fɔn kö
'wa Pɔdhö ̱në- zë.
13 'Mɛ 'wo wo zü ma 'koo "dhü bha -wo -ziö mɛ -kaɔng -yiisiö -ta.
14 'Yö 'wo dho "saabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- mɛ zizi -nu "piü, 'yö 'wo- pö-
-nu -dhɛ: «'Ya yi -wʋ kë do 'ya -sö -bhö yi -dɪ -ta ̱dhɛ, 'yii dho pë 'bha -bhö
"ɛɛn 'yii 'dho müpë 'bha mü 'ö dho ö zun- 'ka yi -bha Pɔdhö zë -sü -bha.
15 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -kaa -dhɛ "sɔdha ̱lamɛ 'kpii- -gɔ kaa- zagɔbhomɛ 'kpii-
-nu 'dhö kö -yö nu Pɔdhö 'ka ka -dhɛ, -kaa pö- -dhɛ ̱dhɛ -yö ka "piü ̱dhɛ
'ka 'wɔn bha- 'gü ma -së 'ka. Yi -zë 'ya ̱mɔɔ- 'gü kö 'yi- zë kö 'yii ̱loo ̱kö
ka -dhɛ 'gü.»
16 "Kɛɛ 'yö Pɔdhö dheebhang -dhebhɔ gbö -yö Zuifö -nu -bha "kpënng-
bha- -wɔn ma, 'yö dho "sɔdha -nu -gɔ "yasa 'gü mü 'yö- pö Pɔdhö -dhɛ.
17 'Yö Pɔdhö -yö "sɔdha -gɔmɛ -nu bha- mɛ do -dhɛ 'yö- pö- -dhɛ: «-Bhö
'dho 'nëglɔɔnnë ya- 'ka "sɔdha ̱lamɛ 'kpii- -dhɛ 'gü, 'wɔn 'bha -ya -gɔ kö
-ya pö- -dhɛ.»
18 'Yö "sɔdha -gɔmɛ bha waa- 'nëglɔɔnnë bha 'wo -ziö 'wo dho "sɔdha
̱lamɛ 'kpii- "piü 'yö- pö- -dhɛ: «Pɔdhö 'ö -kaso 'gü bha -ya -pö 'a nu
'nëglɔɔnnë ya- 'ka i -dhɛ 'gü, dhiang 'bha -ya -gɔ kö -ya zë i -dhɛ.»
19 'Yö "sɔdha ̱lamɛ 'kpii- bha 'ö 'në bha- kun- -kɔ -bha, 'yö 'wo dho -dhɛ
"wɛɛ 'gü, 'yö- dhɛɛ" kpɔ 'ö- pö: «-Më -wɔn ̱në i "piü 'i- pö n -dhɛ?»

20 'Yö- -yɔ bɔ 'ö- pö: «Zuifö -nu ʼwa ziö wo 'ko "piʋ kö -wo Pɔdhö -gbadhɛ
i -gɔ kö -yö nu wo -bha zadɔmɛ -nu -kuu "dhiʋ dhia". Kë "dhʋ kö zadɔmɛ
-nu -wo 'wɔn 'ö -gban -a -bha bha- 'gü ma -së 'ka.
21 "Kɛɛ 'bha 'dho 'dhang bho- -nu "dhiʋ, -a -gɛn -mü ʼdhɛ mɛ -dhü 'ö -ziö
-kaɔng -yiisiö -ta, ʼwa wo -gblɛn 'kpɔ kö 'wo -pö -ta zian 'ka, -a -nu zü -yö
do 'wɔn bha- 'gü, ʼwa -sö -nu ʼgban -bhö -wa -pö 'wii 'dho pë 'bha -bhö
"ɛɛn 'wii dho müpë suu "wɛɛwɛ 'bha mü kö 'wii Pɔdhö zë ʼkö. ʼWa ʼmɔɔ-
'gü "pɛpɛdhö, 'pë 'kö ʼya 'to yö -mü ʼdhɛ kö 'i "wɪ- -bha kö 'i- bɔ.»
22 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhʋ, 'yö "sɔdha ʼlamɛ 'kpii- bha 'ö- pö 'nëglɔɔnnë bha-
-dhɛ: «ʼDhɛ 'kö 'bha- pö n -dhɛ bha 'bha 'dho- -gɛn dɔ mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ.»
'Yö ö -kɔ bho- 'gü 'yö dho.

Pɔdhö -bɔ -gblüdë Fedhisö -dhɛ -kɔ

23 ʼDhɛ 'ö ʼya kë "dhʋ 'yö "sɔdha ʼlamɛ 'kpii- bha 'ö ö -bha "sɔdha -gɔmɛ
-nu bha- mɛ ʼplɛ -dhɛ, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «-Ka "sɔdha këng ʼplɛ -dhɛ -dhɛ
do 'gü kö 'ka ʼsoomɛ -nu -kaɔng "saɔplɛ 'sü kö 'ka mɛ këng ʼplɛ 'ö 'düga
'dhö- -nu ʼkwɛɛ- 'pö -a -nu 'sü kö 'ka ka baa- -së 'ka, kö "tʋng "sueisiö -naa
'ka gbeng, 'ka 'dho Sezadhe.
24 -Ka ʼsoo 'bha -nu -pë kë 'pö kö 'ka Pɔdhö 'sü- -ta kö 'wɔn 'bha 'ya 'dho-
"dhiʋ ʼslɔɔ, kö 'ka 'dho -gblüdë Fedhisö "piʋ.»
25 'Yö 'sëëdhɛ -bɛn zë ö -dɪ -wʋ 'ka 'ö- pö:
26 «N -gɔdhiʋmɛ ʼbhlëësü, -gblüdë Fedhisö, mang Klodö Dhisiasö 'ma i
ʼtua bho 'gbɛ!
27 Zuifö -nu ʼwa 'mɛ 'a- bɔ i -dhɛ bha- 'kun 'nu kö -wa zë, "kɛɛ ʼdhɛ 'ma-
ma ʼdhɛ Wlɔmö 'në ʼdede -mü -a 'ka, 'yö yaa- ma "sɔdha -nu 'yi dho mü
'yi- bho- -nu -gɔ,
28 'yö 'a- sü 'a dho- 'ka Zuifö -nu -bha zadɔmɛ -nu -kuu "dhiʋ, kë "dhʋ kö
'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'wo za dɔ sië- -bha bha 'a- dɔ.
29 'Pë 'a- ma mü yö -mü ʼdhɛ -wo za -ya -bha 'wɔn -nu 'wo -gban -a -nu
-bha 'tɔng- -nu -wɔn -bha ʼnë- -wɔn 'gü, "kɛɛ 'wɔn 'wo dho- pö kö -yö kë
-a -dho -kaso 'gü -gɛn 'ka, "ɛɛn -a zë -gɛn 'ka kö 'a- dɔ 'yii ʼslɔɔ.
30 ʼDhɛ 'ö ʼwaa- pö 'zü n -dhɛ ʼdhɛ Zuifö 'bha -nu ʼwa wo zü 'ma "kʋʋ
-a -bha, 'yö 'a- bɔ i -dhɛ 'piö- -sü 'ka, 'yö 'a- pö 'zü za -dɔ -bha -mɛ -nu -dhɛ
ʼdhɛ -wo nu mü kö -wa -da i -dhɛ.»
31 'Yö "sɔdha -nu 'wo- -kë ʼdhɛ -kɔ 'wo- pö- 'ka- -nu -dhɛ bha- 'dhö. 'Yö
'wo Pɔdhö sü gbeng do bha- 'gü 'wo dho- 'ka Angtipatrisö -pö 'gü.
32 ʼDhɛ 'ö -dhɛ ʼya ʼkpaɔ, 'yö "sɔdha 'dhɛ -nu 'wo "ta sü wo -gɛn -ta bha
'wo wo yee -kë 'wo dho wo -gɔ "yasa 'gü, 'yö mɛ 'dhɛ 'wo ʼsoo -ta bha waa-
Pɔdhö -nu 'wo dho "ta 'ka wo "dhiʋ.
33 ʼDhɛ 'ö ʼwa 'dho ʼwa ʼloo Sezadhe 'plöö, 'yö "sɔdha -nu bha 'wo
'sëëdhɛ bha- dɔ -gblüdë Fedhisö -gɔ waa- Pɔdhö 'dhö.
34 'Yö -gblüdë -yö 'sëëdhɛ bha- -wʋ pö. ʼDhɛ 'ö ʼya bo, 'yö Pɔdhö dhɛɛ"
kpɔ "sɛgɔ ʼdede 'ö go- 'gü -a -wɔn 'ka. ʼDhɛ 'ö ʼyaa- ma ʼdhɛ -yö -go Sidhisi
-sɛ 'gü,
35 'yö- pö Pɔdhö -dhɛ: «ʼYa kë ʼdhɛ mɛ 'wo za -ya i -bha bha ʼwa nu
ʼdiö kö 'ka ziö dhiang 'gü kö 'yi ka -wʋ ma.» ʼDhɛ 'ö go- 'gü, 'yö- pö ö -bha
"sɔdha -nu -dhɛ -wo 'dho Pɔdhö 'ka 'kɔ 'ö -gblüdë Edhodö kë dɔ bha- 'gü
kö -wo wo "yan 'to- -bha.

24

Za 'ö Zuifö -nu -wa dɔ Pɔdhö -bha

1 ̀Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi "sɔɔdhu ̀ya ziö, 'yö "saabhomɛ -gɔmɛ 'kpii- 'wo-
-dhɛ Ananiasö bha waa- mɛ zizi -nu 'bha -nu, waa- -nu -bha dhiang
"dhüsümɛ do 'wo- -dhɛ 'pö Tɛɛtudhusö bha 'wo dho Sezadhe. 'Yö 'wo dho
-gblüdë Fedhisö -kuu "dhiü kö 'wo Pɔdhö -da -dhɛ.
2 'Yö 'wo Pɔdhö -dhɛ, 'yö nu, 'yö Tɛɛtudhusö -yö -ya Pɔdhö këwɔn -gɛn
dɔ -sü -bha 'ö- pö:
3 «Yii- -gblüdë dhɔɔbhaasü Fedhisö 'ö i -bha -kë ̀kpaɔsü -sü -wɔn 'gü, 'yi
-ya -sü 'ka yi 'flëë- 'gü "sɛgɔ ya- 'gü "tüng ̀gban 'gü bha, yi- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ
pë "pɛpɛ 'yi- ̀slɔɔ "sɛ ya- 'gü bha yi- -slɔɔ bhi ̀në i 'saa- 'gü.
4 'Ö "dhü 'yaa n "piü ̀dhɛ 'a i -ya i ko -ta pinngdhö, "kɛɛ kö i -bha
"klʋsëdhɛ -wɔn 'gü 'i i "tʋ 'në 'dɛdɛ 'to yi -bha.
5 'Mɛ 'ö ya yi- dɔ ̀dhɛ mɛ -nu zuëkaankwëëmɛ -mü. Yöö do bha mɛ
suu yaa -mü, yö ̀në ̀ya 'gügblüdhe -da Zuifö -nu 'wo "sɛ "pɛpɛ ̀gban 'gü
-a -nu ̀zinng 'gü. Mɛ kpö 'wo -kë Nazadhɛtö -mɛ -nu 'ka, -a -nu -bha mɛ
̀dhɛng -zian bha- -gɔmɛ ̀në bha.
6 -Ya "piü kö 'ö yi -bha Atanna -dhɔkëgükɔ "slüüslü bha- see-, 'pë 'ö -kë
'yö 'yi- kun bha 'yö bha. ['Yö yi- 'pö 'yi za dɔ- -bha ̀dhɛ -kɔ 'ö yi -bha 'tɔng-
-ya pö- 'ka -a 'dhö.
7 "Kɛɛ 'yö "sɛkɔɔnmɛ Dhisiasö -ya sü yi -gɔ faandhɛ -bha,
8 'yö- pö 'mɛ 'yi za -ya -bha bha yi- -dhɛ 'yi nu- 'ka i -kuu "dhiü.] ̀Ya kë
̀dhɛ 'mɛ bha 'bha- dhɛɛ" 'kpɔ, 'pë 'ö -kë 'yö 'yi za -ya -bha bha, bhii ̀dede
i -dho tɛanwɔn dɔ- 'gü.
9 'Yö Zuifö -nu 'bha -nu 'wo to 'wo wo -wʋ -da Tɛɛtudhusö -bha "piü -kɔ
do bha- 'gü kö -ya -zɔn ̀dhɛ 'pë 'ö- pö bha 'yaa ̀sua 'ka.

Pɔdhö -bha ö -dɪ -ta -kɔɔ Fedhisö -kuu "dhiü -kɔ

10 'Yö -gblüdë -ya pö Pɔdhö -dhɛ -yö dhiang zë. 'Yö Pɔdhö -ya pö: «A- -dɔ
̀dhɛ bhi ̀në 'i zagɔbhomɛ 'ka "sɛgɔ ya- 'gü 'ö- -kwɛ kpö 'dhö ya. -A -wɔn
'gü "sika 'yaa n 'gü n -dɪ -ta -za dɔ -sü 'gü i -kuu "dhiü.
11 Bhii ̀dede -bhö -dhɛ -ga dhiang -nu 'a dho- zë i -dhɛ bha- 'gü -së 'ka,
-a -gɛn -mü ̀dhɛ 'a nu Zedhizadhɛmö -dhɛ ya- 'gü, yi -bha Atanna -dhɔkë
-dhɛ 'gü -a -dhɛkpaɔyi 'yii ziö -kaɔng do ö ga ̀plɛ -ta ̀kö.
12 'Wii n yö kö a "dhinaa 'ma sië mɛ 'bha 'ka Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü,
"ɛɛn kö 'ma mɛ -nu -kɔ -ya 'kwëë- yi -bha -bhɔ "kwëë -kë 'gü -kɔ -nu 'gü,
"ɛɛn 'zü 'pö- yaan- -bha -dhɛ "wɛɛ 'bha -zian 'gü.
13 A- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ 'mɛ 'wo ya za 'wo- dɔ sië n -bha ya- -gɛn kpɛnngdhö
'wo dho- bho i -dhɛ 'yaa- -nu -gɔ.
14 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'pë 'ö ma -zë 'a- dɔ 'ö 'a dho- pö i -dhɛ -a
-ga 'ö ya: Yö -mü ̀dhɛ yi "bhɛma -nu -bha Atanna ̀në 'a- -dhɔkë 'yö 'a-
-bha yë -kë, 'yö 'a "ta sü zian -dee 'ö wo -zë 'wo- -dhɛ ̀sua -zian bha-
-ta. "Kɛɛ Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya -bɛn zë 'sëëdhɛ 'gü waa- Atanna
-wʋdhiüloomɛ -nu -wʋ 'ö 'dhö, a 'dhang -bho ̀gban "dhiü.
15 A n -zʋ -yö Atanna -dhɛ ̀dhɛ -kɔ 'ö woo -dɪ 'pö 'wo wo -zʋ yö- 'ka -a
'dhö, ̀dhɛ Atanna -dho 'mɛ 'ö- -nu këwɔn 'dhö -së waa- mɛ 'ö- -nu këwɔn
'yaa -së -a -nu -bö 'ö 'wo go ga 'gü.
16 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'a n -dɪ "gbɪɪ- -ta bho kö kë "dhü 'ö Atanna -wʋ 'ö
n 'gü bha 'ö dho za dɔ n -bha -a wëëdhö "ɛɛn mɛ "bhɪɪ- -nu -zian wëëdhö.
17 ̀Dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'a go Zedhizadhɛmö -a -kwɛ ̀ya kë 'gbɛ, 'yö 'a nu 'zü
kö 'a 'wëëga 'bha ̀gbaɔ Zuifö -nu 'bha -nu -gɔ -a -nu -takunpë 'ka kö 'a
"saa- bho 'zü yi -bha Atanna bha- "dhiü.

18 ̀Dhɛ 'a gun "saa- bha- bho sië yi -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo nu 'wo -kpan n -bha mü, "kɛɛ kö 'ma bo -go "kian 'gü -sü -zë 'ka 'nu. Mɛ kpö 'bha 'yaa gun mü "ɛɛn ̀bhluubhluudhe 'bha 'yaa gun mü.
19 Zuifö 'bha -nu 'wo go Azi -sɛ 'gü ̀në 'wo gun mü, wo ̀në- -dhɛ 'dhö- -bha 'nu ̀dhɛ -wo za dɔ n -bha i -kuu "dhiʊ, "ni kö -a -nu -bha 'wɔn 'bha -zë -yö n -bha.
20 'Yii kë "dhʊ 'mɛ 'wo nu ya 'wɔn yaa 'a- -kë 'ö- -wɔn 'gü -za -yö n zë zagɔbhomɛ -bha za -dɔ n -bha -yi 'ka bha -wa pö.
21 "Ni kö 'yii kë dhiang 'a n -wʊ "dhiʊ ̀wlü- -bha "gbɪɪ- 'ka -a -nu ̀gban wëëdhö 'a- pö ̀dhɛ a 'dhang -bho gamɛ -nu -bha -go ga 'gü -sü "dhiʊ bha yö -zë 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dɔ sië ka -kuu "dhiʊ ̀dɛɛ bha 'yö bha.»
22 ̀Dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ Fedhisö -yö 'wɔn 'ö -gban Klisi -wɔn -bha bha- -dɔ -së 'ka bha, 'yö 'kwa ma kun, 'yö yi "wɛɛ kpɔ 'mɛ 'wo gun 'mü bha- -nu -gɔ 'ö- pö- -nu -dhɛ: «̀Ya kë ̀dhɛ "sɛkɔɔnmɛ Dhisiasö ̀ya nu kö 'a -wʊ do pö ka -dhɛ.»
23 'Yö- pö ö -bha "sɔdha -gɔmɛ -dhɛ -wo 'dho Pɔdhö 'ka -kaso 'gü "kɛɛ -wo -pʊtaasü nu- -dhɛ -kaso -kɔ 'gü kö -wo wo kwaa- 'pö -a "tɛabɔ -nu -zü kö pë "pɛpɛ 'ö- -mawɔn dho zun- -bha -wa nu- -dhɛ.

Pɔdhö -bha ö -dɪ 'gü -dhiang -zë Fedhisö waa- Drusidhö -nu -kuu "dhiʊ -kɔ

24 ̀Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bha ̀ya ziö, 'yö Fedhisö waa- ö -bha dhebhɔ 'ö -kë Zuifö dhebhɔ 'ka 'wo- -dhɛ Drusidhö bha 'wo nu. 'Yö Fedhisö -yö mɛ bɔ 'yö 'wo nu Pɔdhö 'ka 'yö ö "tʊ to 'wɔn 'ö -gban -zʊ -yö Yesu Klisi -dhɛ -sü 'ö Pɔdhö 'dhö- pö sië bha- -bha bha- -bha.
25 "Kɛɛ ̀dhɛ 'ö Pɔdhö -yö zun 'wɔn 'ö -gban -kë kpengdhö -sü waa- mɛ -bha -kɔ -mɔɔ ö -dɪ -bha -sü waa- za 'ö Atanna dho- dɔ mɛ -bha dhia", mɛ "bhɪɪ- -nu këwɔn -nu -wɔn 'gü bha- -dhiang zë -sü -bha, 'yö "suʊ 'dhö -da Fedhisö 'gü 'yö- pö: «-Bhö 'dho ̀kö, ̀ya kë ̀dhɛ 'ma "tʊ̈ng bha- ̀slɔɔ a -dho i -dhɛ kö 'i- 'bha pö.»
26 -Ya -ga ̀dhɛ Pɔdhö dho gbadhiʊ kë 'nu ö -dhɛ 'wëë- 'ka 'yö ̀ya kë ̀sië 'yö- -dhɛ -nu wo, 'yö 'wo "gbɛɛta -nu zë.
27 'Wɔn bha -wo -to 'ka "dhʊ 'ö -kwɛ ̀plɛ -yö -da 'gü. ̀Dhɛ 'ö -kwɛ ̀plɛ bha ̀ya ziö, 'yö Pɔɔsiusö Fɛtusö 'dhö -kë -gblüdë 'ka Fedhisö "gblʊʊ 'gü. Fedhisö -yö Pɔdhö -to -kaso 'gü kë "dhʊ 'nu kö 'ö Zuifö -nu dhɔɔbhaa kë.

25

Pɔdhö dhiang -zë "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -kuu "dhiʊ -kɔ

1 ̀Dhɛ 'ö Fɛtusö ̀ya ̀loo "sɛ "pɛan 'dhɛ bha- 'gü, 'ö- -dhɛkpaɔyi ̀ya kë -yaaga, 'yö go Sezadhe 'ö dho Zedhizadhɛmö.
2 -Dhɛ bha- 'gü, 'yö Zuifö -nu -bha mɛ "gblʊ̈gblʊ̈ -nu waa- "saabhomɛ -gɔmɛ -nu 'wo Pɔdhö -wɔn -da Fɛtusö -dhɛ 'wo- pö
3 -yö 'wɔn -së do kë wo -dhɛ, -yö Pɔdhö bɔ Zedhizadhɛmö. 'Ö "dhʊ̈ bha kö ̀wa wo zü ma "kʊʊ 'nu kö 'wo Pɔdhö zë zian -ta.
4 "Kɛɛ 'yö Fɛtusö -ya -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'ö- pö: «Pɔdhö -yö -kaso 'gü Sezadhe, ̀ya 'go mü mang ̀dede n -dho mü -wɔn -dhö.»
5 'Yö- pö 'zü- -nu -dhɛ: «Ka -gɔmɛ -nu -wo nu kö 'kwa 'dho Sezadhe kö ̀ya kë ̀dhɛ 'mɛ bha 'wɔn yaa ̀në 'ö- -kë ̀dedewo tɛan- 'ka kö -wa -za dɔ- -bha mü.»
6 Fɛtusö 'yii ̀gwëë mü, -yö 'pë 'ö ̀mɔɔ -dhɛkpaɔyi "saaga "ɛɛn -kaɔng do -nu -bha ̀në- -kë -nu "piʊ Zedhizadhɛmö mü, 'yö ö yee kë 'ö dho Sezadhe.

Dhɛ 'ö -dhɛ ya kpaɔ, 'yö dho zadɔgükɔ 'gü 'yö -ya ö -bha za -dɔ 'gü -gbloo 'gü 'yö- pö -wo nu Pɔdhö 'ka.
7 Dhɛ 'ö wa nu Pɔdhö 'ka wa loo mü, 'yö Zuifö -nu 'wo go Zedhizadhɛmö bha 'wo klëën- -zü, 'yö 'wo 'wɔn yaya -nu pö- -bha 'gbɛ 'ka, "kɛɛ 'sa 'wɔn -nu 'wo "dhü bha 'waa mɔɔ- -bha kö -wa -gɛn bho -së 'ka.
8 "Kɛɛ yö në- gban 'gü, Pɔdhö -yö ö -dı -ta -kɔɔ 'ö- pö: «'Mii Zuifö -nu yi -bha 'tɔng- 'bha bho "ɛɛn 'mii 'wɔn yaa 'bha kë 'pö yi -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü kö yöö 'to- Wlɔmö -mɛ -nu -bha "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- në- -bha.
9 Dhɛ 'ö -kë dhɛ -yö -gun Fɛtusö "piü dhɛ 'ö Zuifö -nu dhɔɔbhaawɔn në- kë bha 'yö- pö Pɔdhö -dhɛ: «I -dho mɔɔ- -bha kö 'i nu Zedhizadhɛmö kö 'yi za bha- dɔ n -kuu "dhiü mü kö ya kë dhɛ 'pë 'wo- pö sië i -bha bha 'ö tɛan- 'ka 'a- dɔ -ee?»
10 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «-Abin, ya 'to yö -zë -bha kö 'maa maa "wı- -bha, ya kë dhɛ bhi 'ö bhi -zë 'i "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -bha bɔmɛ 'ka bha 'bhii mɔɔ ma za bha- dɔ -sü -bha kö a -dho 'dho Wlɔmö, "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- yöö dede -a -kuu "dhiü, -a -gɛn -mü dhɛ bhii dede i- 'wɔn -dɔ dhɛ 'mii 'wɔn yaa 'bha kë Zuifö -nu 'ka.
11 Ya kë dhɛ 'a 'wɔn yaa në- kë -sü 'ka "ɛɛn 'pë 'ö mɛ zë -gɛn bho 'ma yö në- 'bha kë, 'mii -kɔ n zë -wɔn -bha, "kɛɛ ya kë dhɛ 'wɔn -nu 'wo- pö sië n -bha ya 'ö tɛanwɔn -zë 'yaa- 'gü, kö mɛ 'bha 'yii 'dho mɔɔ- -bha kö -yö n dɔ- -nu -gɔ. 'Mɛ n "piü kö -yö ma za ya- dɔ yö -mü "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- ('ö Wlɔmö bha) në- 'ka.»
12 Dhɛ 'ö Fɛtusö waa- ö -bha zadɔmɛ -nu wa dhiang 'bha -nu zë wo 'ko zinng 'gü, 'yö- -yɔ bɔ Pɔdhö -gɔ 'ö- pö: «Dhɛ 'ö -kë dhɛ -yö i "piü kö "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- në -yö i -bha za dɔ bha, i -dho 'dho "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -kuu "dhiü.»

Pɔdhö -dho Aglipa waa- Bedhenisö -a -nu -kuu "dhiü -kɔ

13 Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bha ya ziö, 'yö -gblüdë Aglipa waa- -bha dhebhɔ Bedhenisö 'wo dho Sezadhe kö 'wo Fɛtusö tua bho.
14 Dhɛ 'ö wa -dhɛkpaɔyi kpö kë mü, 'yö Fɛtusö -yö Pɔdhö -bha 'wɔn bha- -da -gblüdë -dhɛ, 'yö- pö- -dhɛ: «Gɔndënë do 'ö Fedhisö -ya to -kaso 'gü -yö yö.
15 Dhɛ 'ö 'ma 'dho Zedhizadhɛmö, Zuifö -nu -bha "saabhomɛ -gɔmɛ -nu waa- -nu -bha mɛ zizi -nu -wo ka -nu 'wo- -wɔn -da n -dhɛ 'wo- pö 'a- zë za 'ka.
16 'Yö 'a- -yɔ bɔ- -nu -gɔ 'a- pö 'ö Wlɔmö -mɛ -nu wɔ -kɔ 'gü 'waa mɛ 'bha zë za 'ka "wɛɛwɛɛ kö 'mɛ 'wo za dɔ- -bha bha 'yii ziö ö -bha za -gɛn 'gü -a za dɔ "yɔɔ -nu wëëdhö,
17 'yö 'wo -ziö n keng- 'yö 'yi nu yö, 'yö 'wɔn 'ö "dhü bha 'mii- -da n -gɛn wlöö, "kɛɛ dhɛ 'ö -dhɛ ya kpaɔ, 'yö 'yi dho zadɔgükɔ 'gü kö 'a za bha- dɔ, 'yö 'a- pö -wo nu 'mɛ bha- 'ka.
18 'Yö- -da -mɛ -nu 'wo nu, "kɛɛ 'yö 'wɔn yaa -nu 'ö ma zë 'a n -zʋ gɔn- 'ka bha 'wii- 'bha pö.
19 'Wɔn do 'ö wɛng- -nu 'wo- zaɔdhe -da wo 'ko zinng 'gü yö -mü dhɛ -a -nu -bha Atanna -dhɔkë -kɔ 'yaa do, ya 'go mü 'zü, gɔndënë do 'bha 'wo- -dhɛ Yesu 'ö ya ga "kɛɛ 'ö Pɔdhö -ya pö glɔglɔdhö dhɛ -yö "yaan bha- -wɔn -mü.
20 'Yö -kɔ 'a dho- kë- 'ka kö 'a 'wɔn bha- 'gü ma 'mii- dɔ, 'yö- -wɔn 'gü 'a- -dhɛ Pɔdhö -gɔ kö ya "wı- -bha kö -yö 'dho Zedhizadhɛmö kö 'a- -bha za dɔ 'mü.

21 "Kɛɛ Pɔdhö -ya -pö 'zü n -dhɛ glɔglɔdhö ̱dhɛ 'ö- "piü 'ö 'to -kaso 'gü
kö "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- ̱dede ̱në -yö ö -bha za dɔ. 'Yö 'a- pö ma "sɔdha -nu
-dhɛ -wo wo -zʋ 'to- 'gü kö -yö zun- 'ka yi 'a dho- bɔ- 'ka "sɛkɔɔnmɛ 'kpii-
-kuu "dhiü bha- -bha.»
22 'Yö Aglipa -ya pö Fɛtusö -dhɛ: «-Yö n "piü ̱dhɛ mang -dı 'pö 'a 'mɛ
bha- -wʋ ma.» 'Yö Fɛtusö -ya pö- -dhɛ: «I -dho -a -wʋ ma dhia".»
23 ̱Dhɛ 'ö -dhɛ ̱ya ̱kpaɔ, 'yö 'wo ta Aglipa waa- Bedhenisö -nu -bha,
'yö 'wo dho -yakwëëkëgükɔ 'kpii- 'gü. 'Yö "sɔdha -nu, "sɔdha -gɔmɛ waa-
'pö- ̱kɔɔnmɛ -nu 'wo dho 'mü. 'Yö Fɛtusö -yö dhiang zë ö -bha "sɔdha -nu
-dhɛ 'yö 'wo nu Pɔdhö 'ka.
24 'Yö Fɛtusö -ya pö 'mɛ 'wo bho 'ko -ta bha- -nu -dhɛ: «-Gblüdë Aglipa
waa- mɛ "pɛpɛ 'ka yi "piü yö, 'mɛ 'ö Zuifö 'gbɛ -dhɛ 'wo za dɔ- -bha 'wo nu-
'ka n "piü Zedhizadhɛmö "gbla -sü 'ka, 'ö 'wo nu 'zü- 'ka n "piü yö "gbla -sü
'ka ̱dhɛ -wa zë bha yö ̱nɛ.
25 "Kɛɛ ma -zë n -bha 'ka pë yaa 'ö- -kë 'ö 'wo dho- zë- -wɔn 'gü 'mii- yö.
̱Dhɛ 'ö -kë 'pö ̱dhɛ yöö ̱dede -ya -pö -yö ö "piü 'ö 'dho "sɛkɔɔnmɛ 'kpii-
-kuu "dhiü bha, -yö n 'gü -së 'pö kö 'a- bɔ 'mü.
26 "Kɛɛ pë 'bha 'kö 'a dho- -ya 'sëëdhɛ 'gü kö 'a- bɔ "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -dhɛ
-a -bha 'wɔn bha- 'gü 'maa- dɔ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a nu- 'ka ka -kuu
"dhiü "kɛɛ bhii -gblüdë Aglipa -mɛ i -kuu "dhiü "vaandhö kö -a dhɛɛ" ̱ya
'kpɔ, kö 'pë 'a dho- -bɛn zë 'a- dɔ bha 'yö bha.
27 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'ma -kasogümɛ bɔ -gblüdë 'kpii- -kuu "dhiü kö 'mii
za 'kö- kun -a -gɛn pö, kö- bɔ -gɛn 'yaa 'dhö.»

26

Pɔdhö -bha ö -dı 'gü -dhiang zë Aglipa -kuu "dhiü -kɔ

1 'Yö Aglipa -ya pö Pɔdhö -dhɛ: «-Pʋtaasü -yö i -gɔ kö 'i i -dı -ta kɔɔ-
-dhiang zë.» 'Yö Pɔdhö -yö ö -kɔ wang -pʋ kö yöö dhiang zë, 'yö- pö:
2 «-Gblüdë Aglipa, n zuë" ̱nii -yö -da kö 'a dɔ i -kuu "dhiü ̱dɛɛ ̱dhɛ 'pë
ya- 'dhö kö 'a n -dı -ta kɔɔ- -dhiang zë 'wɔn 'ö Zuifö -nu 'wo- pö sië n -bha
bha- -wɔn 'gü.
3 -A -gɛn -mü ̱dhɛ bhii ̱dede i Zuifö -nu wɔ -kɔ -dɔ. ̱Ya 'go mü i- -nu
-bha zaɔdhe -da 'gü -wɔn -nu -dɔ. ̱Dhɛ 'ö "dhü, a- -dhɛ i -gɔ kö 'i i "tʋ 'to
n -wʋ -bha -së 'ka.
4 Zuifö -nu "pɛpɛ ̱gban -wo n -tosɛa kë -kɔ 'a- -kë 'ka 'ö sü n 'nëglɔɔndhɛ
'gü -bha 'ö zun- 'ka ̱dɛɛ -bha -a -dɔ. 'Ö -kɔ 'a -tosɛa -kë 'ka n -gɔ "sɛ 'gü
-dhɛ waa- Zedhizadhɛmö -pö ya- 'gü 'wo- dɔ 'pö.
5 ̱Ya kë ̱dhɛ ̱wa "wı- -bha -wo -mɔɔ -bha kö woo- ̱dede -wo kë n "sɛɛ-
'ka ̱dhɛ dhiang 'a- zë sië bha 'yaa ̱sua 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -wo n -dɔ
Fadhiziɛn -nu 'wo Zuifö -nu -bha 'tɔng- 'ö- -nu -bha Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü
-a ̱bhlëë -ya wo faan ̱gban 'ka 'wo -ziö 'ka mɛ -kpɛa -ta bha- mɛ do 'ka
-a yi 'yaa ̱dɛɛ.
6 'Yö 'ma kë za -dɔ -bha -mɛ 'ka dɔ 'kwa- wo ̱dɛɛ ya- 'gü, 'yö- -gɛn 'dhö
-kë ̱dhɛ 'pë 'ö Atanna -ya "plüün bho yi "bhɛma -nu -dhɛ ('ö -gban -Yamɛ
nu -wɔn -bha) bha n "yan -ya kë -yi -gɔ.
7 "Plüün bho -wʋ 'ö yö ̱në yi -bha "kwɛan- -gɔ -kaɔng do ga ̱plɛ 'wo -ya
-sü 'ka -a kë -yi -gɔ, 'yö 'wo yë -kë Atanna -dhɛ wo faan ̱gban 'ka 'yënng-
'gü waa- gbeng -nu ̱gban 'gü bha- yö ̱në- -wɔn 'gü, -gblüdë, 'yö Zuifö -nu
'wo za dɔ sië n -bha ya.»

8 'Yö Pɔdhö -yö ö wë ɓslëë Zuifö -nu -ta 'ö- pö: «Zuifö -nu 'ka ma ya, -më
ɓnë -kë 'yö 'kaa 'dhang bho yi -bha Atanna -bha mɛ -bho ga 'gü -sü -wɔn
"dhiü?
9 Ma -zë n -bha 'ka, a -gun n -zʋ 'gɔn sië ɓdhɛ 'a më yaa "pɛpɛ ɓgban suu
kë Yesu 'ö go Nazadhɛtö bha- 'ka.
10 Më 'ö gun n kë -më 'ka -blɛɛsü Zedhizadhɛmö 'yö bha, 'ö "saabhomɛ -nu
-gɔmɛ -nu 'wo -wʋ -kpɔ n -bha kö 'a 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'gbɛ
-da -kaso 'gü. 'Yö ɓya 'go mü ɓwaa- -nu zë za 'ka kö -wa -nu zë, 'yö -kë mɛ
ɓgban yi -ya 'kwëë- -wɔn 'ka.
11 'Ö- 'bha -nu ɓwa kë -zianwo, 'a 'wɔn "dhiü- -nu -kë -a -nu 'ka, Zuifö
-nu -bha -yakwëëkëgükɔ -nu 'gü, 'yö 'a- "slë ɓmɔɔ, faan -wɔ -a -nu -ta -sü
'ka kö -wo wo kwaa- -zʋ -yö Yesu -dhɛ -sü -zü. 'Wɔn -siö n -dhɛ -kɔ yaa 'gü
yaa 'ö- "piü bha- -wɔn 'gü, a -gun "wlü sië 'a dho 'wɔn -wɔ -a -nu -ta -dhɛ
'gü 'pö "gblügblü "wɛɛ -nu -zian 'gü.
12 -A kë 'a gun- wo sië "dhü bha- -wɔn 'gü, 'yö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ -nu
'wo n bɔ Damasö 'plöö yi do 'ka, -kɔ -mɔɔ 'wɔn -bha -sü 'wo- nu n -dhɛ
bha- 'ka.
13 -Gblüdë, ɓdhɛ ma -da zian -ta, 'ö 'yënng- ɓya -ya mɛ -gɔ ɓzinng 'gü,
'yö -dhɛpuudhɛ 'ö go dhang- 'gü 'ö- 'bhü 'dhö -ziö 'yënng- 'bhü -ta bha 'ö
sɔ ma 'dhöö, -ta n -bha -mɛ -nu 'wo -kë n "tayɔɔ -nu 'ka -a -nu 'dhö, yi -ta.
14 'Yö mɛ "pɛpɛ ɓgban 'yi -pö "sia-, 'yö 'a mɛ -wʋ do 'bha ma. -Wʋ bha 'yö-
pö n -dhɛ eblö -wʋ 'gü 'ö- pö: ‹Sɔdhö, Sɔdhö, -më ɓnë -kë 'yö 'i n "yënng
ɓgbaɔn "dhü? 'Bha 'ko zë n 'ka kö i 'wɔn yaa -kë i -dɪ ɓnë- 'ka ɓdhɛ -kɔ 'ö
-du -yö ö -dɪ -gban 'ka ö -maakëmɛ -gɔ "dhü "zɔ "dhiü bha- 'dhö.»
15 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö 'a- dhɛɛ" kpɔ 'a- pö: «Bhii 'de i bha ɓzɔɔ?» 'Yö
yi Dëmɛ -ya pö: «Mang Yesu 'i n "yënng ɓgbaɔn sië bha ma -mü.
16 -Bhö "wlü kö 'i dɔ i -gɛan, a n -dɪ -zɔn i -dhɛ "dhü kö 'i kë ma yëkëmɛ
-mɛ ɓnë- 'ka, i -dho kë n "sɛɛ- 'ka kö -kɔ 'a n -dɪ -zɔn 'ka i -dhɛ ɓdɛɛ bha 'i-
pö 'mɛ 'wo to -a -nu -dhɛ. ɓYa 'go mü kö 'pë 'a dho- -zɔn i -dhɛ bha 'i- -gɛn
dɔ- -nu -dhɛ 'pö.
17 A -dho i bɔ Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu "piü, ɓwa -ya i -san
'ka kö -wa pö 'wo i zë, a -dho i dha- -nu -gɔ.
18 A i -bɔ kö 'i- -nu "yan "dhiü ɓnë- "pʋ kö -wo 'go -dhɛtiidhɛ 'gü kö -wo
nu -dhɛpuudhɛ 'gü, kö -wo 'go Sɔtraan -gban ɓwlöö, kö -wo nu Atanna
"piü, kö ɓwa 'dhang bho n -wɔn "dhiü kö Atanna -ya -nu -bha 'wɔn yaa
-mawɔn 'to kö -wo wo -yɛa ɓslɔɔ 'pö 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu -ya -dɪ -ta bha-
-nu kpö 'gü.
19 -Gblüdë Aglipa, -a kë "dhü -sü bha- 'gü, ɓdhɛ 'ö n "yan ɓya -da 'wɔn
'ö go dhang- 'gü bha- 'gü -dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'a- -kë ɓdhɛ -kɔ 'ö n Dëmɛ
-ya pö- 'ka n -dhɛ bha- 'dhö 'pö.
20 'Yö 'a Atanna -wʋ pö Damasö -pö 'gü, 'yö 'a- 'bha pö Zedhizadhɛmö -pö
'gü waa- Zude -sɛ 'dhö. 'Yö 'a dho- 'ka "sɛ "wɛɛ 'gbɛ ɓgban 'gü kö a- pö sië-
-nu -dhɛ -wo wo kwaa- woo- sɔng yaa -zü kö -wo wo zuë" slëë- Atanna "piü
kö këwɔn -së -nu 'wo- -zɔn ɓdhɛ ɓwa wo wë slëë- Atanna "piü ɓdedewo
bha -wa kë.
21 Ma Atanna -wʋ -pö "dhü -sü ɓnë- -wɔn 'gü, 'yö Zuifö -nu 'wo n kun kö
a Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü, 'yö 'wo- "slë ɓmɔɔ kö -wo n zë,
22 "kɛɛ Atanna -yö n -ta -kun -kpɛawo 'ö nu 'ö zun- 'ka ɓdɛɛ -bha kö 'a ma
"sɛɛdhɛ kë 'mɛ 'ö- -nu ɓbhlëë 'yaa 'dhö waa- 'mɛ 'ö- -nu ɓbhlëë 'dhö 'dhö
bha- -nu wëëdhö. 'Mii 'wɔn "wɛɛ 'bha pö kö 'yii kë Moizö waa- Atanna
-wʋdhiüloomɛ -nu 'wo -wʋ 'ö- pö yi 'bha 'ka bha- 'ka.

23 ɓDhɛ Atanna -bha -Yamɛ -wëëdhɛ -dho bho 'ö ga 'ö -kë mɛ -blɛɛsü 'ö go ga 'gü -a 'ka kö -yö dhasü 'ö -dhɛpuudhɛ 'ka bha- -dhiang zë Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ.»

Pɔdhö dhiang zë Aglipa -dhɛ kë "dhü 'nu kö -yö ö zuë" slëë- -kɔ

24 ɓDhɛ 'ö Pɔdhö 'dhö ö -dı -ta -za dɔ sië "dhü, 'yö Fɛtusö -yö ö -wʊ "dhiü ɓwlü 'ö- pö: «Slaa" 'pö yöö i 'kun ɓzɔɔ -ee, Pɔdhö, -a -ga bha, i -bha 'sëëdhɛ draan- -kɔ yaa 'gü yaa bha- -ga 'ö ɓya slaa" -da i -ta bha!»

25 'Yö Pɔdhö -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö: «Slaa" 'yii -da n 'gü, ma mɛ -wɔngbıısü Fɛtusö, "kɛɛ 'wɔn -nu 'a- pö sië bha tɛanwɔn -mü, a- -pö 'pö ɓkpaɔdhɛ -bha.

26 -Gblüdë Aglipa -yö 'wɔn -nu bha- -nu -dɔ, -a -wɔn 'gü a -mɔɔ -bha 'a- -dhiang zë n -ta "puu 'ka -a wëëdhö. A- -dɔ ɓdhɛ 'wɔn -nu 'wo "dhü bha -ya ɓgban -dɔ "pɛpɛdhö, -a -gɛn -mü ɓdhɛ pë -nu bha- 'bha 'yii kë -bin 'gü!»

27 ɓDhɛ 'ö go 'mü 'yö Pɔdhö -ya pö Aglipa -dhɛ: «-Gblüdë Aglipa, 'wɔn 'ö Atanna -wʊdhiʊloomɛ -nu -wa pö (yi 'bha 'ka 'ö -gban Atanna -bha -Yamɛ -wɔn -bha) bha i 'dhang -bho "dhiü "wɛ -ee? "Kɛɛ a- -dɔ -zë wo ɓdhɛ i 'dhang -bho "dhiü!»

28 'Yö Aglipa -ya pö Pɔdhö -dhɛ: «-Yö i "piü ɓdhɛ i -kɔ -yö ɓmɔɔ n -bha -dede ya- 'gü kö 'i n kë 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ 'ka -wa?»

29 'Yö Pɔdhö -ya pö: «'Kö 'zü 'ö -kë ɓdɛɛ, "ɛɛn 'ö -kë yi "wɛɛ 'ka, "kɛɛ a -bhɛa yi -bha Atanna -dhɛ kö 'ya 'dho kë bhii do -zian i 'ka, "kɛɛ kö mɛ "pɛpɛ 'ka "tʊ 'to sië n -wʊ -bha ɓdɛɛ ya 'ka kë 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ 'ka ɓdhɛ n 'dhö, "kɛɛ kö 'ka 'dho kë -kasogümɛ -zë 'ka ɓdhɛ -kɔ 'a- 'ka ya- 'dhö.»

30 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö -gblüdë 'dhöö, "sɛkɔɔnmɛ 'dhö, Bedhenisö waa- mɛ "pɛpɛ 'wo bho wo 'ko -ta bha 'wo ɓwlü.

31 ɓDhɛ 'ö ɓwa 'go wo "gblʊʊ, 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «'Mɛ ya 'wɔn yaa 'ö dho kë- këmɛ 'ka kö -wa zë- -wɔn 'gü "ɛɛn kö -wa -da -kaso 'gü -zianwo 'yaa 'dhö.»

32 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö Aglipa -ya pö Fɛtusö -dhɛ: «ɓYa kë ɓdhɛ 'mɛ ya 'yii- pö 'nu ɓdhɛ -yö ö "piü 'ö -wo -gblüdë 'kpii- -kuu "dhiü kö kwa -dho kwa kwaa- -zü, "kɛɛ ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ -ya "piü kö 'ö -wo -a -kuu "dhiü bha, kwa -dho -a 'to -kaso 'gü kö 'kwa- bɔ- -dhɛ.»

27

Pɔdhö -bɔ Wlɔmö -kɔ

1 ɓDhɛ 'ö -gblüdë -nu bha- -nu -wʊ ɓya 'to- -bha do ɓdhɛ yi -dho 'dho "yitagɔ 'gü Itadhi -sɛ 'gü, 'yö 'wo Pɔdhö waa- -kasogümɛ 'bha -nu dɔ "sɔdha -gɔmɛ do 'wo- -dhɛ Zudhiusö 'ö -kë Wlɔmö 'në 'ka bha- -gɔ. Zudhiusö bha -yö -kë Wlɔmö "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -dı -bha "sɔdha kpö -gɔmɛ do 'ka.

2 'Yö 'yi -ya "yitagɔ 'ö go Adramitö -pö 'gü 'ö dho "yitagɔ 'gbaannu -dhɛ 'ö Azi -sɛ 'gü -a -bha bha- 'gü 'yö 'yi dho. Adhitakö 'ö -kë Maseduanö mi 'ka 'ö go Tesadhonikö bha -yö -gun yi "piü mü.

3 'Yö -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü bha 'yi ɓloo- 'ka Sidɔn -pö 'gü. Zudhiusö "klʊ- -gun -sɛ Pɔdhö -bha 'ö -pʊtaasü nu- -dhɛ kö -yö 'dho zun ö "tacngdë -nu 'wo gun mü -a -nu -dhɛ 'gü kö 'pë 'ö- -mawɔn 'dhö- -bha -wa nu- -dhɛ.

4 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'ö 'ya go mü, 'yö "tɛɛ 'dhö -ya yi -bha. 'Yö yi -bha "ta 'yi- sü "sɛgɔ 'ö "yi ɓzinng 'gü 'wo- -dhɛ Siplë -a "sɔɔ bha- 'gü bha, 'yi dho- 'ka "pɛan 'dhɛ 'ö "tɛɛ 'yii dho -ya yi -bha "yitagɔ -bha -a 'ka bha- 'ka.

5 'Yö yi ɓweeyi -kan Sidhisi -sɛ waa- Panfidhi -sɛ -nu "sɔɔ, 'yö 'yi nu 'yi ɓloo Midha -pö 'ö Dhisi -sɛ 'gü bha- 'gü.

6 -Dhɛ bha ɓnë "sɔdha këng do -gɔmɛ -yö "yitagɔ 'ö 'go sië Dhɛzandri -pö 'gü 'ö 'dho sië Itadhi -sɛ 'gü bha- yö- -bha, 'yö 'yi go yi -bha "yitagɔ 'yi nu- 'gü bha- 'gü 'yi dho 'yi -da "yitagɔ 'dhɛ bha- 'gü 'yö 'yi dho.

7 ɓDhɛ 'ö 'ya ɓyɔɔn 'dɛdɛ wo yi "dhiü, 'yö "tɛɛ 'dhö -ya 'zü yi -bha "yitagɔ bha- -bha "gbɪɪ- 'ka. -A -wɔn 'gü yi yi -zlaɔ 'yi dho. 'Ö 'yi "ta sü -dhɛkpaɔyi 'gbɛ ɓdede 'ka, 'yö 'yi gun -na ɓloo Kinidö -pö "saan "dhiü kö 'ya sëë bho. ɓDhɛ 'ö -kë ɓdhɛ "tɛɛ 'yii "wɪ- -bha yi -gɔ kö 'yi 'dho 'zü "pɛan 'dhɛ bha- 'ka bha, 'yö 'yi- zë- 'gü "sɛ "pɛan 'dhɛ "yi ɓzinng 'gü 'zü, 'wo- -dhɛ Klɛtö -sɛ bha- "sɔɔ, "pɛan 'ö bɔ "sɛ -kɔ "pɛan 'dhɛ 'wo- -dhɛ 'Kapö Salmɔnɛ bha- 'ka. "Pɛan 'dhɛ bha "tɛɛ 'yaa gun- 'ka.

8 "yitagɔ 'yi gun- 'gü bha -yö -nëng "kpʋng "piü, 'ö 'yi ɓloo -dhɛ 'wo- -dhɛ -dhɛ «"yitagɔ dɔdhɛ -së» 'ö Dhasö -pö "sɔɔ bha- 'gü sëëbhodhe ɓdede 'ka.

9 ɓDhɛ 'ö 'ya -dhɛkpaɔyi kpö kë 'mü, 'yö "ta 'sü -sü 'ö "yi -ta bha 'ö -kë -ziisü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ kö -kwɛ "dhiü 'to -yi ɓya 'to klöö-, kö Zuifö -nu -bha ɓbhlëëkpɔdhe 'ö ɓwaa- kë 'wo- dɔ ɓdhɛ Atanna ɓya wo -bha ɓsɔng yaa -nu -mawɔn 'to bha ɓwaa- kë 'nu. (-A "tʋng bha- 'ka kö "tɛɛ "gbɪɪ- nu "tʋng 'yaa ɓgblɛɛn 'zü).

10 'Yö Pɔdhö -yö -dhio dɔ- -nu -ta 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, "ta ya 'kwa 'dho- 'ka "dhiü -yö -dho ɓgbaɔn, -a -gɛn -mü ɓdhɛ "yitagɔ waa- ɓkwɛɛ- -nu -zë -a ɓgban -dho see-, 'ö kwaa -dɪ 'pö 'yii kë -së 'ö kwa 'gü -yö ɓsee, (ɓdhɛ 'ö "dhü, -ka -kwa 'to yö kö "tʋng yaa bha -yö ziö).»

11 "Kɛɛ 'yö "sɔdha këng do -gɔmɛ bha 'ö ö -zʋ yö "yitagɔ dëmɛ waa- "dhiü "ta 'sü -mɛ -dhɛ 'ö ziö- 'ka Pɔdhö -ta.

12 "Yitagɔ dɔdhɛ 'yi gun- 'gü bha 'yaa -së kö mɛ -yö 'to mü "tɛɛ "gbɪɪ- bha- "tʋng 'gü. Yö ɓnë- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ waa- Pɔdhö -nu -wo gun "ta 'sü sië bha mɛgbɛdhɛ 'wo gun- "piü ɓdhɛ 'wo 'go mü kö 'wo 'dho ɓweeyi -ta. 'Yö 'wo- "slë ɓmɔɔ kö 'wo ɓloo "yitagɔ dɔdhɛ 'dhɛ 'ö Fenisö, Klɛtö -sɛ 'gü bha- 'gü. Fenisö -dhɛ bha -yö -gun 'yënng- -pö -zian 'ka. Kë "dhü kö 'wo "tɛɛ "gbɪɪ- "tʋng bha- kë mü.

"Tɛɛ "gbɪɪ- -ziö Pɔdhö -nu -bha ɓweeyi -ta -kɔ

13 ɓDhɛ 'ö -kë ɓdhɛ "tɛɛ ɓzɔngsü 'ö go "sia- ɓyën bha -yö -gun ziö sië bha, 'yö -kë -nu 'gü ɓdhɛ 'wɔn -nu 'wo- -ya 'ko "dhiü -kë bha -yö -dho kë ɓdhɛ -kɔ 'wo wo -zʋ gɔn- 'ka bha- 'dhö. 'Yö 'wo -piö kpö 'gbiin- 'ö -kë "yitagɔ 'gbaannu 'ka -pë 'ka 'ö "yi ɓwlöö bha- bho- -gɔ, 'yö zun "ta 'sü -sü -bha "tɛɛ bha- -kɔ 'ka, 'yö 'wo dho- 'ka "sɛ "pɛan 'ö "yi ɓzinng 'gü 'wo- -dhɛ Klɛtö bha- "pɛan "piü.

14 ɓDhɛ 'ö "tʋng 'dɛdɛ 'bha ɓya ziö, 'yö "tɛɛ "gbɪɪ- 'wo- -dhɛ «"tɛɛ "gbɪɪ- 'ö go "dhuü- ɓyën» 'ö go Klɛtö -sɛgɔ 'ö "yi ɓzinng 'gü bha- "piü ɓyën bha 'yö -ya ziö -sü -bha "gbɪɪ- 'ka "pɛan bha- -ta.

15 'Yö yi -bha "yitagɔ ɓbang "bang kë -sü zü bho. 'Yö 'yi- "slë ɓmɔɔ kö 'yi 'dho yi "dhiü "tɛɛ 'go -zian 'ka, "kɛɛ 'yii ɓmɔɔ- -bha. 'Yö 'yi yi ɓkwaa yi -bha "yitagɔ bha- -zü 'yö "tɛɛ 'dhö- -blü 'yö dho- 'ka "pɛan 'ö -dhi -dhɛ -a 'ka.

16 'Yö 'yi dho 'yi ɓloo "sɛ "pɛan 'dɛdɛ 'ö "yi ɓzinng 'gü 'wo- -dhɛ Kloda bha- "sɔɔ. 'Yö 'yi bɔ- "pɛan 'dhɛ 'ö- -bha "tɛɛ 'yaa "gbɪɪ- bha- 'ka, 'yö 'yi "yitagɔ 'dɛdɛ -sü 'ö -kë -kplü -sü 'ka "yitagɔ 'kpiisü ɓtaama bha- bho 'mü kë "dhü kö "yi kpö 'ya 'dho- 'wü. "Kɛɛ -a -bho mü -sü -yö -kë "gbɪɪ- ɓdedewo.

17 'Yö 'wo "yitagɔ 'në 'dɛdɛ bha- ɓwlü 'wo- dɔ- 'kpiisü -ta, 'yö 'wo bhiëga ɓklëën- 'kpiisü bha- -zü -zü kö -yö "yitagɔ bha- 'kun glengdhö (kö 'ya 'dho 'wü). 'Yö "suü 'dhö -ya -nu kë -sü -bha "ta 'sü -sü 'ö "yi -ta bha- 'gü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ -wo wo -zʋ -gɔn ɓdhɛ wo -bha "yitagɔ -dho -gban "yɛɛn -tɔn -nu 'wo "yi ɓwlöö Dhibi -sɛ "sɔɔ bha- -nu -bha. 'Yö 'wo sɔ "kplü 'ö "tɛɛ ɓya dɔ-

'gü 'ö "yitagɔ dho "dhiü bha- bho 'mü. 'Yö 'wo ̱kwaa "tɛɛ -zü 'yö- -nu -bha "yitagɔ -blü zian 'ö -dhi -a 'ka.

18 "Tɛɛ "gbɪɪ- bha -yö -gun ziö sië yi -bha "dhü "gbɪɪ- 'ka 'ö dho- 'ka "dhiü -kpɛawo. -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü, 'yö 'wo pë -nu 'wo gun "yitagɔ 'gü bha- 'bha -nu ̱wɛnng "yi ̱bhaa.

19 -A -dhɛkpaɔyi 'dhɛ 'ö dɔ- "piü 'zü, 'yö woo- ̱dede 'wo pë 'bha -nu 'wo "yitagɔ "ta sü bha- 'bha -nu ̱wɛnng "yi ̱bhaa.

20 'Yii yi "yan -kpan 'yënng- -bha -dhɛkpaɔyi 'gbɛ ̱dede 'ka, "ɛɛn "susëngga -zian -bha kö "tɛɛ "gbɪɪ- bha -yö ziö sië "dhü -kpɛawo (kö yi 'dho -zian ̱gbaan ̱dhɛng yi -gɔ -a -kë "dhü -sü bha- 'gü). 'Yö 'yi yi -zʋ -gɔn ̱dhɛ 'yii dho dha 'zü.

21 'Mɛ 'wo "yitagɔ 'gü 'wii pë -bhö -dhɛkpaɔyi 'gbɛ ̱dede 'ka. 'Yö Pɔdhö -yö ̱wlü- -nu ̱gban "pɛpɛ wëëdhö 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, ̱ya kë ̱dhɛ ka ka "tʋ -to n -wʋ -bha 'ö 'kwa to Klɛtö kö -yö -dho kë -së. Kö 'wɔn "gbɪɪ- 'ö nu kwa -ta ya 'yii 'dho nu kwa -ta 'nu, "ɛɛn kö pë 'bha 'yii dho see- kwa -bha.

22 "Kɛɛ "tʋ̈ng ya- 'gü a- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka ka faan dɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'bha 'yii dho ga ka kpö 'gü, "yitagɔ bha yöö do ̱në 'yii 'dho dha.

23 A- 'wɔn -dɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna 'a- -bha 'ka 'ö 'a- -bha yë kë sië bha- -bha "kië do -yö -wo n -ta ̱dɛɛ gbeng,

24 'yö- pö n -dhɛ: «Pɔdhö, "suü 'ya 'dho i kë, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'i 'dho "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -kuu "dhiü (kö 'i dhiang zë- -dhɛ). ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ Atanna "gblü -yö -së 'pö bha, -yö -dho 'wɔn -së kë i -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo i "piü "yitagɔ 'gü bha -yö -dho -a -nu ̱gban dha 'pö.»

25 'Yö Pɔdhö -yö dhiang zë- -nu -dhɛ 'ö dho- 'ka ö "dhiü 'ö- pö: «Gɔɔn- -nu, 'wɔn 'ö Atanna -bha "kië -ya pö bha- -wɔn 'gü -ka ka faan dɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ n 'dhang bho -sü -yö Atanna "dhiü, -yö -dho -a kë ̱dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka n -dhɛ bha- 'dhö.

26 "Kɛɛ -a -dhɛ -dho kë 'ya-, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kwa -bha "yitagɔ -zë -dho 'wü "tɛɛ "gbɪɪ- 'ö dho kwa -blü "kpʋng "piü -dhɛ do 'bha 'gü bha- kaɔ.

27 'Sa "tɛɛ "gbɪɪ- bha 'ö -ya ziö -sü -bha -a gbeng 'gü -kaɔng do ga -yiisiö -naa ̱në 'kwa "wɪ sië- 'ka "dhü bha, "kɛɛ kö -yö 'dho sië yi 'ka ̱weeyi 'wo- -dhɛ Meditedhane bha- -ta -kpɛawo. ̱Dhɛ 'ö gbeng ̱zinng 'gü ̱ya 'to klöö-, 'yö "yitagɔ -yëkëmɛ -nu 'wo wo -zʋ gɔn ̱dhɛ yi ̱yɔɔn sië "sɛ "sɔɔ.

28 'Yö- -nu -bha bhië" ga 'wo "yi ̱wlöö -dhɛ dan- 'ka bha 'wo- ̱lɔɔ "yi ̱wlöö, 'yö "yiwlöödhɛ -naa 'dhö -kë -gɛnyan -kaɔng -yaaga ö ga "saɔplɛ. ̱Dhɛ 'ö ̱wa ̱yɔɔn 'bha wo wo "dhiü, 'yö 'wo- -zuö 'bha wo "yi ̱bhaa, 'yö -kë 'zü -deewo -gɛnyan -kaɔng ̱plɛ ö ga "saaga.

29 'Yö 'wo -ya wo -zʋ 'gɔn -sü -bha ̱dhɛ 'wa ̱yɔɔn 'bha wo wo "dhiü, "tɛɛ- -dho -nu -bha "yitagɔ -gban -gwë -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö "yi 'yaa ̱gblɛɛn 'zü. 'Yö 'wo wo -bha -piö kpö -yiisiö 'ö -kë "yitagɔ 'gbaannupë 'ka bha- -nu ̱lɔɔ "yi ̱bhaa "yitagɔ ̱taama, 'yö -gban mü, "kɛɛ kö "suü -ya -nu kë sië kö -a -nu -zʋ -yö dun sië 'pö ̱dhɛ -dhɛ -yö ̱kpaɔ "vaandhö.

30 'Yö yi -bha "yitagɔ -yëkëmɛ -nu 'wo- "slë ̱mɔɔ kö 'wo ̱dua "yitagɔ 'gü, 'yö 'wo "yitagɔ 'në 'dɛdɛ -sü 'ö- 'kpiisü -ta 'dhüng 'gü bha- ̱lɔɔ "yi ̱bhaa "yitagɔ 'kpiisü bha- "dhiü, kö -wa kë sië ̱dhɛ 'pë woo -da 'gü kö 'wo "yitagɔ 'gbaannu -bha -pë -nu bha ̱në- -gban ̱gblɛɛn 'në 'bha bho -a 'dhö.

31 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Pɔdhö -ya -dhɛ yö, 'yö- pö "sɔdha këng do -gɔmɛ waa- "sɔdha -nu bha- -nu -dhɛ: «Kwaa- "yitagɔ -yëkëmɛ -nu ya 'wii 'to "yitagɔ ya- 'gü, mɛ ̱gban ka 'gü -dho see-.»

32 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö "sɔdha -nu 'wo "yitagɔ sɛɛn" 'në -sü bha- bhië" ga 'ö -kplü -a 'kpiisü -bha bha- -kan 'yö 'wo ̱kwaa- -zü "yi -ta 'yö dho.

33 ̀Dhɛ 'ö -dhɛ 'gü 'dhö "pʋ sië kö "tʋ̈ng bha ̀ya ziö, 'yö Pɔdhö -yö ̀bhɛa-
-nu -dhɛ kö -wo pë -bhö. 'Yö- pö- -nu -dhɛ: «'Ka -ya ka -dɪ -wɔn zuën -ta
-a -dhɛkpaɔyi -kaɔng do ga -yiisiö ̀në ̀dɛɛ, 'kii pë 'bha -bhö ̀kö.
34 ̀Dhɛ 'ö "dhʋ̈ a -bhɛa ka -dhɛ kö 'ka pë -bhö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ ka
-mawɔn -ya -bha kö 'ka faan ̀slɔɔ kö 'ka dha. Pë 'bha 'yii 'dho mɛ 'bha ka
kë.»
35 ̀Dhɛ 'ö ̀ya bo- pö "dhʋ̈ -sü 'ka, 'yö 'bluu- sü 'yö ̀bhɛa Atanna -dhɛ -a
-nu ̀gban "pɛpɛ wëëdhö mü, Atanna nuɛ" bho -sü 'ka -bhöpë 'ö- nu- -nu
-dhɛ bha- -wɔn 'gü, 'yö- "kplü bho, 'yö zun- -bhö -sü -bha.
36 'Yö- -nu zuë" 'dhö -kë -sɛa 'yö 'wo- -bhö 'pö.
37 'Mɛ 'yi gun "yitagɔ bha- 'gü, yi -gun mɛ këng ̀plɛ -kɔ "saɔplɛ waa- mɛ
"saɔdo.
38 ̀Dhɛ 'ö ̀wa pë -bhö ̀wa 'kën, 'yö 'wo 'bluu- -kë 'ka -pë 'wo- -dhɛ "kwi
-wʋ 'gü ble bha- 'dhɛ 'ö gun- -nu -gɔ "yitagɔ 'gü bha- ̀loo "yi ̀bhaa kö
"yitagɔ -yö 'to 'fʋ̈ʋ̈-.
39 ̀Dhɛ 'ö -dhɛ ̀ya ̀kpaɔ, 'yö yi "yan 'dhö -kpan "sɛ -bha yi "dhiʋ̈, "kɛɛ yi
-bha "yitagɔ -yëkëmɛ -nu 'wii- dɔ. 'Yö 'wo ̀weeyi -gbeng bho -dhɛ "kpʋng
"dhiʋ̈ -dhɛ -së do 'bha yö. 'Yö 'wo- "slë ̀mɔɔ kö 'wo 'dho wo -bha "yitagɔ
-gban mü.
40 'Yö "yitagɔ -yëkëmɛ 'bha -nu 'wo -piö kpö -nu 'wo "yitagɔ -gban bha-
-nu bhië" -kan 'yö 'wo dho "yi ̀bhaa, kö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö -wo "dhü "pɛn
-nu 'wo "yitagɔ dɔ- 'ka ̀zinng 'gü 'wo -kë "yitagɔ ̀taama bha, -wo bhiëga
"pʋ sië- -bha kö -wo "yitagɔ dɔ- 'ka ̀zinng 'gü 'zü -deewo. 'Yö 'wo sɔ "kplü
do ̀wlü "yitagɔ "dhiʋ̈ ̀yën, kö "tɛɛ -yö "yitagɔ -blü "kpʋng "dhiʋ̈.
41 "Kɛɛ 'yö yi -bha "yitagɔ bha 'ö -gban "yɛɛn -tɔn bha "yi ̀wlöö 'yö
'gbaannu, 'yö to mü; -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö- -gɔ ̀ya -gban "yɛɛn 'gü, "kɛɛ kö
-a "pɛan 'dhɛ 'ö ̀taama bha -yö 'wü sië "yikpö -nu 'wo -ma sië- -bha "gbɪɪ-
'ka "dhʋ̈ do bha- -wɔn 'gü.
42 -Yö -gun "sɔdha -nu "piʋ̈ ̀dhɛ 'wo -kasogümɛ -nu zë, kë "dhʋ̈ 'ö 'wo
"yi -kë 'wo dha 'ö 'wo ̀dua.
43 "Kɛɛ "sɔdha këng do -gɔmɛ bha -yö -gun "piʋ̈ ̀dhɛ 'ö Pɔdhö -zë dha,
'yö- -wɔn 'gü 'ö- pö- -nu -dhɛ -wo mɛ ̀gban dha. 'Yö- pö 'mɛ 'wo dɔ "yi kë
-dhɛ 'ka -a -nu -dhɛ -wo -pö "yi ̀bhaa kö -wo "yi kë -wo 'dho "kpʋng ̀taa.
44 'Yö- pö mɛ -kpɛa -nu -dhɛ -wo -pö "yi -ta 'pö kö -wo -kplü "yitagɔ "pɛn
-nu "ɛɛn "dhü "pɛn 'bha -nu 'wo 'go sië- 'gü bha- -nu -bha. Mɛ ̀gban yi
-dha -kɔ bha ̀në- 'gü.

28

Pɔdhö -bha -kë Maltö -sɛ 'ö "yi ̀zinng 'gü bha- 'gü -kɔ

1 ̀Dhɛ 'ö mɛ ̀gban 'yi dha, 'yö 'yi- ma ̀dhɛ "sɛ 'ö "yi ̀zinng 'gü 'ö 'yi bɔ-
'gü 'yi dha bha -wa -dhɛ -dhɛ Maltö.
2 'Mɛ 'wo gun "sɛ bha- 'gü bha- -nu "klʋ -yö -dhi yi -bha ̀dedewo. ̀Dhɛ
'ö -kë ̀dhɛ dha -yö -gun ban sië kö "nɛnɛ ̀ya kë 'gbɛ bha, 'yö 'wo pɛng
'kpii- do bha -ya, 'yö 'wo yi -dhɛ -bha mü.
3 'Yö Pɔdhö -yö "wɔ "kang 'bha -nu sü kö 'ö- -nu -da pɛng 'gü, 'yö -mlɛɛ
-yö go "wɔ "kang bha- 'gü pɛng "tɛɛ bha- -wɔn 'gü, 'yö Pɔdhö kun- -kɔ -bha
'yö dun- -kɔ -bha mü.
4 ̀Dhɛ 'ö 'mɛ 'wo "sɛgɔ bha- 'gü ̀wa -mlɛɛ bha- yö kö -yö dun -sü 'ka
Pɔdhö -kɔ bha -dhɛ -kɔ bha- 'dhö 'yö 'wo- pö wo 'ko -dhɛ: «Gɔndënë ya
kwaa 'dho -yö -dho kë mɛzëmɛ 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna 'ö 'yaa ̀flü
kë bha 'yii "wɪ- -bha kö -yö dha, "kɛɛ kö ̀ya dha ̀weeyi -zë -gɔ.»

5 "Kɛɛ 'yö Pɔdhö -yö ö -kɔ ɓkpëng pɛng -ta, 'yö -mlɛɛ bha 'ö go- -kɔ -bha
'ö -pö pɛng 'gü, 'yö- bhaa 'yii- kë -kɔ 'bha 'gü.
6 -Yö -gun kë sië mɛ -nu 'gü ɓdhɛ -yö -dho -bhla "ɛɛn -yö -dho ga -mlɛɛ
bha- bhaa "dhiü "sia- mü. "Kɛɛ ɓdhɛ 'ö- -dhɛ ɓya ɓgwëë, 'ö ɓwaa- dɔ ɓdhɛ
pë 'bha 'yii- kë, 'yö 'wo wo -wʋ ɓslëë, 'yö 'wo -ya pö -sü -bha ɓdhɛ Atanna
-mü -a 'ka.
7 -Dhɛ 'bha- -gun -dhɛ 'wo gun- -bha bha- "sɔɔ mü 'ö gun "sɛ bha- 'gü -mɛ
-nu -gɔmɛ 'wo- -dhɛ Pibliüsö bha- -bha -dhɛ 'ka. Pibliüsö bha 'pö, -yö yi
-dhɛng bun -dhɔ 'gü 'ö 'yi -wɔ -gɔ 'kɔɔdhö -dhɛkpaɔyi -yaaga 'ka.
8 Pibliüsö dë -yö -gun wɔ sië dhii- -ta, -a -gɛn -mü ɓdhɛ "nɛnɛ waa- -tɔɔtɔɔ
-wo gun- kë sië, 'yö Pɔdhö -yö dho- -gɔ 'kɔɔdhö 'yö ö -kɔ kpa- ɓgbin- 'yö
ɓbhɛa Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü, 'yö- -bha "yua -nu bha 'wo bo.
9 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö "yuëdhi -nu 'wo "sɛgɔ bha- 'gü 'wo nu 'pö, 'yö-
-nu -bha "yua -yö bo.
10 -Wo yi ɓbhlëë -ya -kɔ ɓgban "pɛpɛ suu 'gü -dhɛ bha- 'gü. ɓDhɛ 'yi yi
-bha ɓkwɛɛ- -nu dhu, 'yö pë "pɛpɛ 'ö yi -mawɔn dho zun- -bha yi -bha "ta
-zian bha- -ta, 'yö 'wo- nu yi -dhɛ.

Pɔdhö -loo Wlɔmö -kɔ

11 ɓDhɛ 'ö "su -yaaga ɓya ziö, 'yö 'yi -ya "yitagɔ 'ö go Dhɛzandri -pö 'gü
'wo- -dhɛ «'peng- -zlan -nu» 'ö "tɛɛ "gbɪı- "tʋng bha- -kë -dhɛ bha- 'gü bha-
'gü.
12 'Yö 'yi dho 'yi ɓloo Siidhakusö -pö 'gü, 'yö 'yi -dhɛkpaɔyi -yaaga -kë
mü.
13 -Dhɛ 'ya 'go mü, 'yö 'yi bɔ- "sɛn -ta 'yi dho 'yi ɓloo Dhezio 'plöö. ɓDhɛ
'ö -dhɛ ɓya ɓkpaɔ, 'yö "tɛɛ 'ö go "yi -zü -gɔ bha 'ö -ya ziö -sü -bha. Yi
-dhɛkpaɔyi ɓplɛ "gbeng ɓnë- -kë "yitagɔ 'gü 'yö 'yi ɓloo Puzɔdhö -pö 'ö
"yitagɔ dɔdhɛ 'ka bha- 'gü, ('yö 'yi go "yitagɔ 'gü).
14 Yi -kpan 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'bha -nu -bha 'pö- bha- ɓnë-
'gü 'yö 'wo ɓbhɛa yi -dhɛ kö 'yi "dhɔɔgɔ do kë mü, ('yö 'yi -wɪ -bha). 'Yö 'yi
"dhɔɔgɔ do -kë -a -nu "piü mü 'yö 'yi gun -na 'dho Wlɔmö.
15 ɓDhɛ 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'wo Wlɔmö ɓwaa- -wapö ma
ɓdhɛ yi zian -ta yi nu sië, 'yö 'wo nu dɔ yi -gɔ zian-, 'wo nu "dhü 'wo
ɓloo Apiusö "dhɔɔkwëëdhö 'yö 'yi -kpan 'kwëë- mü. ɓDhɛ 'ya 'dho 'ya ɓloo
-dhɛng ɓyëëbhodhɛ 'wo- -dhɛ 'kɔ -yaaga "dhiü -dhɛ bha- 'gü, 'yö 'yi -kpan
'zü mɛ kpö 'bha -bha mü kö -wo nu sië. ɓDhɛ 'ö Pɔdhö ɓya -kpan mɛ "pɛpɛ
'wo nu -dɔ yi -gɔ zian bha- -nu -bha, 'yö Atanna nuɛ" bho, 'yö faan ɓslɔɔ
'yö 'yi ɓkpaa 'kwëë- 'yi dho Wlɔmö 'plöö.
16 ɓDhɛ 'ö 'ya -loo Wlɔmö, 'yö Wlɔmö -pö ɓkɔɔnmɛ -nu 'wo -wɪ -bha kö
Pɔdhö -yö 'to ö ɓyëë "dhiü, kö 'ya 'dho 'dho -kaso 'gü, "kɛɛ 'yö 'wo "sɔdha
do -ya -gɔ "dhiü kö 'ya 'dho ɓdua.

Pɔdhö Atanna -wʋ -pö Wlɔmö 'plöö -kɔ

17 ɓDhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi -yaaga ɓya ziö, 'yö Pɔdhö -yö Zuifö -nu -bha mɛ
zizi -nu 'wo Wlɔmö -pö 'gü -a -nu -dhɛ ö ɓyëë "dhiü. ɓDhɛ 'ö ɓwa ɓloo
'ko -ta, 'yö- pö- -nu -dhɛ: «N dheebhang -nu, 'mii pë yaa 'bha kë kwa -bha
"sɛgümɛ -nu 'ka "ɛɛn kwa "bhɛma -nu wɔ -kɔ 'ka, "kɛɛ Zuifö -nu -wo n
-kun 'wo n -da -kaso 'gü Zedhizadhɛmö, 'yö 'wo n dɔ Wlɔmö -mɛ -nu -gɔ.
18 'Yö 'mɛ 'wo bha 'wo n dhɛɛ" kpɔ 'pë 'a- -kë -a 'ka, 'yö 'wo- "slë ɓmɔɔ
kö -wo wo kwaa- n -zü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ 'pë 'kö 'a dho- kë kö -yö kë n zë
-gɛn 'ka 'yii ɓslɔɔ.

19 "Kɛɛ Zuifö -nu -gɔmɛ -nu 'wii "wɪ- -bha. 'Yö mang -dɪ 'pö 'ö -kë n 'gü
-së kö "sɛkɔɔnmɛ 'kpii- -yö za bha- dɔ yi ̱zinng 'gü. "Kɛɛ ma -zë 'mii 'dho
za -ya ma "sɛgümɛ -nu -bha.
20 'Pë 'ö -kë 'yö 'a ka -dhɛ bha 'yö bha. 'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha -Yamɛ
'ö Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu 'wo -ya -gɔ bha- -wɔn -bha bha ̱në 'a ('dhang bho-
"dhiü 'yö 'a) -kasogümɛ 'ka- -wɔn 'gü, 'yö 'a -dɔ lɔɔga 'ka ka kpö 'gü ̱dɛɛ
ya.»
21 'Yö 'wo- pö- -dhɛ: «'Sëëdhɛ 'ö dho 'go Zude -sɛ 'gü kö -yö 'wɔn 'ö -gban
i -bha -a pö yi -dhɛ 'yii- yö, ̱ya 'go mü 'zü kö yi dheebhang Zuifö -nu 'wo
mü kö -a mɛ 'bha -zian -yö 'go mü kö -ya -gɛn dɔ yi -dhɛ, "ɛɛn kö -yö dhiang
yaa 'bha zë i -bha 'yii kë,
22 "kɛɛ -yö yi "piü ̱dhɛ 'i i zuëpiüwɔn pö yi -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi
'wɔn -dɔ ̱dhɛ ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -kɔ bha -wa -dhiang yaa -zë
-dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü.»
23 'Yö waa- Pɔdhö -nu 'wo yi do kpɔ wo 'ko -gɔ.
̱Dhɛ 'ö yi bha ̱ya ̱loo, 'yö mɛ kpö 'gbɛ 'wo nu Pɔdhö ̱yëë "dhiü. 'Yö
sü dhia" "piü -bha, 'ö dho 'ö zun- 'ka yɛan" "piü -bha, 'yö Pɔdhö -yö 'wɔn
-nu 'wo -gban Atanna -bha -gblüdëdhɛ -bha -a -gɛn pö- -nu -dhɛ. 'Yö- "slë
̱mɔɔ 'pö kö -wo (Yesu dɔ ̱dhɛ 'mɛ 'ö Atanna -ya -ya -a -nu dhamɛ 'ka -a
'dhö, kö -wo) "wɪ- -wɔn -bha, 'yö bɔ- 'ka Moizö -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ -ta, 'yö
dho 'yö -wo 'ka Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu -gɔ 'sëëdhɛ 'gü.
24 'Yö mɛ 'bha -nu 'wo 'dhang bho Pɔdhö zë -dhiang bha- "dhiü, 'yö 'wo
-wɪ Atanna -wʋ -bha. 'Yö mɛ 'bha -nu -dɪ 'pö 'wii 'dhang bho- -wʋ "dhiü.
25 'Yö 'wo -ya zaɔdhe -da -sü -bha wo "kwëë. ̱Dhɛ 'wo 'dho së zaɔdhe
bha- 'ka wo -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü, 'yö Pɔdhö -ya pö- -nu -dhɛ: «'Wɔn 'ö
'Nii- "slüüslü -ya pö ka "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka 'ö bɔ- 'ka Atanna
-wʋdhiüloomɛ Ezai -ta bha 'yaa ̱sua 'ka.
26 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -ya -pö -dhɛ: «-Bhö 'dho i -gɔ "sɛgümɛ -nu
"piü kö 'i- pö- -nu -dhɛ: «Ka -dho n -wʋ ma 'kpakpadhö, "kɛɛ 'kii 'dho- 'gü
ma, 'ka -dho -dhɛ -ga 'kpakpadhö, "kɛɛ 'kii 'dho -dhɛ 'bha yö,
27 -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -nu zuëga ̱ya kë "drɔɔdrɔ 'ka ̱dhɛ ̱nii -gwë
'dhö. ̱Wa wo "tʋ "dhiü -te -gban kö 'wa 'dho 'wɔn ma, 'yö ̱wa wo "yan ta
kpɛnngkpɛnngdhö kö 'wa 'dho -dhɛ yö, -wa -kë "dhü kö 'wa 'dho 'wɔn 'gü
ma kö -a -nu zuë" 'ya 'dho slëë- n "piü 'ö 'a- -nu dha.»
28 'Yö Pɔdhö -yö ö -bha -da -ta 'ö- pö: «̱Dhɛ 'ö "dhü, -kaa 'wɔn dɔ ̱dhɛ
̱taamasü ya- 'gü Atanna ̱ya ö -bha mɛ dha -wʋ bha- bɔ 'mɛ 'waa Zuifö
'ka- -nu -dhɛ. Wo -zë ('ya- pö- -nu -dhɛ) -wo -dho wo "tʋ 'to- -bha.»
29 [̱Dhɛ 'ö Pɔdhö ̱ya bo 'wɔn -nu bha- -nu pö -sü 'ka, 'yö Zuifö -nu 'wo
dho wo -gɔ 'kɔɔdhɛ -nu 'gü, zaɔdhe -da wo "kwëë -sü 'ka ̱dedewo.]
30 -Kwɛ ̱plɛ ̱në- Pɔdhö -ya kë 'kɔ 'ö- sü bha- 'gü. Mɛ "pɛpɛ 'wo nu zun-
-dhɛ 'gü -wo -kpan -bha -dhɛ bha ̱në- 'gü.
31 'Yö Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ, 'yö 'wɔn 'ö
-gban kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wɔn -bha bha 'ö mɛ ̱draan- -bha -zʋgbandhe
waa- -pʋtaasü 'ka.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Wlɔmö -pö 'gü -a -nu -dhɛ

Tuabhonaɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'a -kë Yesu Klisi -bha gwëëmi 'ka, 'ö Atanna -yö n sü 'ö n -ya -dı -ta kö 'a kë Yesu Klisi -bha bɔmɛ 'ka kö 'a kë naɔ -së 'ö go- "piü -a dɔmɛ 'ka bha ma në 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ ka -dhɛ.

2 Naɔ -së 'ö -gban Yesu Klisi 'ö -kë Atanna Gbö 'ka -a -bha bha, Atanna -ya -to "dhiü gblɛɛn 'ö bɔ 'ö -wʋdhiüloomɛ -nu -ta 'ö- "plüün bho, -yö -bɛn zë -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'gü.

3 Yö 'ö bha në ya kë mɛbhııdhɛ 'gü, 'yö -kë Davi -bha 'në 'ka,

4 'yö ya -da Atanna -wɔn "gblʋʋ "piü, 'yö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya bho 'ö- wo ga 'gü 'ö- -bö ö -bha 'gügbııdhɛ 'ka bha -ya -zɔn dhɛ -a Gbö -mü. Yöö Yesu Klisi -mɛ bha në kwaa- -gblüdë 'ka.

5 Yö 'ö bha në Atanna -yö bɔ- -ta 'yö -gasitɛ -kë n -dhɛ, 'yö n -ya -a -bha bɔmɛ 'ka, kë "dhü kö 'a- pö "sɛ gban "pɛpɛ 'gü -mɛ -nu -dhɛ dhɛ -wo 'dhang bho- "dhiü kö 'pë 'ö dho- pö- -nu -dhɛ -wa kë kö -wo dha -a 'saa- 'gü.

6 'Sa 'mɛ 'wo "dhü bha 'mɛ 'ö Yesu Klisi ya ka -dhɛ 'ö 'ka- -bha 'ka 'ö 'ka Wlɔmö ka- -nu -bhiëë 'gü 'pö.

7 A 'sëëdhɛ ya- -bɔ 'mɛ 'ka Atanna dhɔɔbhaamɛ -nu 'ka Wlɔmö -pö 'gü, 'ö ka -ya kö 'ka -tosɛa kë ö -bha kë 'gü, "ta -kɔ -së 'ka kö pö 'ya 'dho kë ka -bha bha ka në ka -dhɛ. A -bhɛa -dhɛ kö yö 'ö kwa Dë 'ka bha waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö 'dhö -wo dɔ "gbıı- kö -wo -gasitɛ kë ka -dhɛ, kö -wo -ya -dı 'flëë- 'gü -sü wɔ ka -gɔ -a -ta!

Pɔdhö -bha -dho Wlɔmö -sü -dhiang 'ö- zë

8 A -bɔ Yesu Klisi -ta 'ö 'a Atanna nuɛ" bho kö -blɛɛsü mɛ gban "pɛpɛ ka -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü dhɛ ka -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü bha- -taɔng -yö mɔɔ -sü 'ka "kpʋngtaadhɛ gban "pɛpɛ 'gü, 'ö mɛ gban -wa -dhiang zë.

9-10 'A bhɛa" sië- -dhɛ -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, a -bhɛa 'pö ka -wɔn 'gü, n -zʋ 'yaa bhɔ ka 'ka tongtongdhö. Atanna 'a- -dhɔkë n faan gban 'ka, 'ö 'a- -bha naɔ -së 'ö -gban -a Gbö Yesu Klisi -bha -a dɔ sië 'a -ziö 'ka bha në n "sɛɛ- 'ka. -Ya 'wɔn -dɔ dhɛ 'pë 'a- pö sië bha 'yaa sua 'ka. A -bhɛa 'pö- -dhɛ kö ya kë dhɛ ya kë -a -dhidhɛwɔn 'ka dhɛ 'a nu kö 'a -wo ka -dhɛ 'gü, -ɛɛ! Kö -ya zian "dhi "pʋ n -gɔ kö 'a nu.

11 -A -gɛn -mü dhɛ -nu zun ka -dhɛ 'gü -dhɔ ya n 'kun dedewo. -Yö n "piü dhɛ 'a nu kö 'a n "yan -kpan ka -bha, "kɛɛ kö Atanna -bha gbaɔdhe 'ö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya nu mɛ -dhɛ bha 'a nu ka -bha 'ka, kö -yö ka gba faan 'ka -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'gü, kö ka -gɛn -yö "sɛ 'kun -a -bha zian -ta.

12 N -nu ka "piü mü -sü bha- -gɛn "gbıı- 'bha -mü 'zü dhɛ kö 'kwa kwa 'ko -nu faan dɔ- -bha "ta bha- 'sü -sü -bha. -A -gɛn -mü dhɛ ka -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü bha kö n "yan -yö -da -dhɛ 'gü, -yö -dho n faan dɔ, 'ö ka "yan ya -da 'pö n -bha -dhɛ 'gü 'ö ka faan dɔ.

13 N dheebhang -nu, -yö n "piü dhɛ 'ka- 'wɔn dɔ dhɛ -nu ka "piü mü -dhɔ -yö n -kë -kpɛawo, "kɛɛ -a "sı në 'yaa n -dhɛ. -Yö n "piü dhɛ 'a nu

kö 'a Yesu -wɔn -dhiang zë kaa- 'pö- bha- 'gü 'pö kö 'mɛ 'wo mü -wo 'dhang bho- "dhiü ɖhɛ -kɔ 'a- -kë 'ka "sɛ -kpɛa 'wo to -a -nu 'gü -a 'dhö.

14 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖhɛ Yesu -wɔn -dhiang 'a- zë sië bha, -a -dhɛa -bha ɖhɛ 'mɛ kwɛng- -nu kwa wɔ -kɔ 'dhö do ('ö kwa 'wɔn dɔ -kɔ 'dhö do oo), 'mɛ 'ö- -nu -bha -yö -da kwa -bha ɖwlöö oo, 'mɛ 'wo 'sëëdhɛ dɔ oo, 'mɛ 'waa- dɔ oo, -a -nu ɖgban "pɛpɛ -wa ma. -A -kë "dhü -sü bha -yö ɖhɛ "pɔ ɖnë 'dhö 'yö n -bha.

15 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö -nu zun 'mɛ 'ka Wlɔmö -pö 'gü ka -dhɛ 'gü -dhɔ ɖya n 'kun kö 'a naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha- dɔ ka -gɔ 'pö bha 'yö bha.

'Gügbɪɪdhɛ 'ö naɔ -së 'ö go Atanna "piü -a 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

16 'Yiü- 'yaa n kë naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha- dɔ -sü 'gü tongtongdhö, -a 'klɔɔ- -mü ɖhɛ a 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö ɖhɛ 'gügbɪɪdhɛ 'ö bɔ- -ta 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu dha yö -mü. Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ɖya 'dhang bho- "dhiü kö ɖya dha. "Kɛɛ Zuifö -nu ɖnë 'wo 'mɛ 'wo "dhü bha- -blɛɛsü 'ka, 'yö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo -tun -na dɔ mü.

17 'Pë 'ö- -kë "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖhɛ -a naɔ -së bha ɖnë -kɔ 'ö mɛ ɖya kë- 'ka 'yö Atanna -yö mɛ -kë 'kpëdhö bha- -zɔn kwa -dhɛ ɖdhɛ: Pë "wɛɛ 'bha 'kö dho bɔ- -ta kö -yö mɛ -mawɔn 'to 'yaa 'dhö kö 'yii kë 'dhang -bho ö "dhiü -sü kö -wo wo -zʊ yö ö -dhɛ -zë 'ka, ɖdhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ɖdhɛ:

«'Mɛ 'ö ö -zʊ yö Atanna -dhɛ,
-a -mɛ -dho dha ö -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü bha ɖnë- -wɔn 'gü,
'yö -tosɛa -së kë "kpʊng ɖtaa,
'yö dho 'yö- 'bha -kë -a "piü dhang- 'gü -todhü 'ka.»

18 "Kɛɛ 'mɛ 'kö wo -zë 'waa "suü Atanna -gɔ, 'ö 'wo- -siödhɛwɔn ɖnë- -kë 'yö 'wo zun- 'ka- -bha tɛanwɔn bha- -gɔ zian- bha, yö 'ö -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha- -siö -dhɛ -wɔn 'ö- -nu "piü 'yaa ɖdhɛng -dhɛ -bha.

19 -A 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ Atanna dɔ -kɔ 'dhɛ 'kö mɛ "bhɪɪ- ɖmɔɔ- -bha 'ö- dɔ- 'ka, -a ɖgban -ya -nu "yaan 'kpakpadhö. Yöö ɖdede ɖnë- -ta -pʊ -nu -dhɛ.

20 Mɛ 'bha 'yii- yö do tɛan- 'ka, "kɛɛ 'ö sü -bha "sɛ kë -yi -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka ɖdɛɛ -bha, -a -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ö- -naa 'yaa 'dhö bha oo, -a -bha -kë Atanna 'ka -sü oo, mɛ -ya -dhɛ -yö -a kë -pë -nu bha ɖnë- -nu -bha 'kpakpadhö. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'mɛ 'waa "suü- -gɔ, 'ö 'waa- ɖbhlëë -ya bha, -a -nu -mawɔn 'to -gɛn 'bhaa 'dhö- -gɔ bha 'yö bha.

21 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ -wa 'wɔn -dɔ ɖdhɛ Atanna -yö -dhö, "kɛɛ -a ɖbhlëë ɖnë 'yaa- -nu -gɔ, 'waa "wɪ ɖnë- wo- -bha kö -wa nuɛ" bho ɖdhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha kö -wa kë- 'ka 'nu pë -nu 'ö- -kë bha- -wɔn 'gü bha- 'dhö, 'yö 'wo wo -dɪ sü 'wɔndɔmɛ "gbɪɪ- ɖnë- 'ka, 'yö tɛanwɔn ɖgbaan ɖdhɛng- -nu -gɔ, 'yö- -nu "yaaki 'bhaa 'dhö 'zü, 'yö 'waa tɛanwɔn dɔ 'zü -a -wɔn 'gü.

22 -Wo wo -dɪ -sü 'wɔndɔmɛ 'ka, "kɛɛ kö 'waa pë 'bha dɔ 'sa.

23 ɖWa Atanna 'ö 'yaa ga tongtongdhö bha- -bha 'tɔbhɔdhe 'sü ɖwaa- -nu "wlaapë -nu -dhɛ. ɖWa pë "blɛɛn- -nu 'yën ɖdhɛ "dhü -nu waa- -gwë -nu, -maa -nu, ɖkwlaa -ta -wü -nu, ɖmlɛɛ -nu "ɛɛn mɛ "bhɪɪ- -nu 'dhö, 'yö ɖwaa- dɔ- "gblʊʊ 'gü, "kɛɛ kö mɛ "bhɪɪ- -zë -yö -ga 'sa.

24 Atanna ɖya ö -kɔ "kan- -nu "dhiü yö ɖnë- -wɔn 'gü kö -wo wo zuë" -bhɔ -bha -wɔn yaya -nu -bha ɖnë- kë wo 'dho- 'ka. ɖWa wo -dɪ "dhiü -da yö ɖnë- -wɔn 'gü, 'yö 'yiü- -wɔn -dɪ -slɔɔ ɖnë 'wo- kë sië 'wo dho- 'ka -bha.

25 Wo 'ö wo "dhü bha ɖnë 'wo tɛanwɔn 'ö go Atanna "piü bha- "gla -sü 'ka ɖsua 'gü, 'yö 'wo 'pë 'kö Atanna -ya -da bha yö -zë 'tɔ bhɔ, 'yö 'wo yö 'kö pë -nu bha- -nu -da bha- to, "kɛɛ kö yö ɖnë- -dhɛ 'dhö- -bha ɖdhɛ mɛ

-ya 'tɔ bhɔ -todhü 'ka, kö -yö gwëë" -dhɛ kë- -dhɛ. Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë!

26 Atanna -kɔ -kan -a -nu "dhiü -gɛn □në bha, kë "dhü kö 'yiü- -wɔn -nu 'ö- kë -sü -pɛng -yö dɔ- -nu -ta bha -wa kë wo wëë' 'ka do. -A -gɛn -mü □dhɛ dhe waa- gɔn -a -nu -bha -kë 'ko "piü -sü 'ö Atanna -ya -da bha wo -zë □waa- "gla- -ta, 'yö dhong -nu -dı -slɔɔ □në 'wo bhluu" 'ma sië wo 'ko -nu bha,

27 'yö gɔɔn- -nu -dı 'pö 'waa "wı- -bha 'zü kö waa- dhong -nu -zë -a -nu -bha sɛɛ" -yö kë do □dhɛ -kɔ 'ö- 'ka -a 'dhö, "kɛɛ 'yö- -nu -dı -slɔɔ □në- -nu -wɔ 'ko "piü -sü -pɛng -yö dɔ- -nu -ta, 'yö 'wo 'yiü- -wɔn suu -nu bha- -kë wo "kwëë, 'yö- kë 'ö □waa- wo "dhü bha, □dhɛng 'wo- wo bha- 'gü -wɔn 'ö □dhɛ- □saa 'dhö bha 'yö -wɔ -nu -ta bha.

28 -A -nu "tʊ 'ö 'yaa Atanna -wɔn -bha, 'ö 'yaa- -nu "piü -zianwo □dhɛ 'wo- dɔ bha □në- -wɔn 'gü, 'yö □ya ö -kɔ "kan- -nu "dhiü 'pö, 'yö 'wo -tosɛa kë sië -tama -dhɛ "piü, 'yö 'wɔn 'ö 'yaa këwɔn 'ka □në 'wo- kë sië -kpɛawo bha.

29 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'wɔn yaa suu "pɛpɛ □gban □në- kë -dhɔ -ya -nu -kë bha 'yö bha. -A -nu "gblü -yö 'ya- yö □në- -wɔn 'gü, 'yö □naɔ -dhɔ -ya -nu -kë "dhiü ziö 'ka, 'yö 'wɔn yaa -dı -slɔɔ □në- kë -dhɔ -ya -nu -kë -a -nu "tɛabɔ -nu 'ka, 'yö □drɔ kë -sü □në- -nu 'gü, 'yö 'wo mɛ zë, 'yö 'wo "dhi -naa -nu ma, 'yö 'wo "kpënng- -nu -kë mɛ -nu -gɔ, 'yö 'yaɔdhɛ zuëga □në- -nu "gblüü- bha.

30 Dhiang -yö -pa -nu -ta yö □në- -wɔn 'gü, 'yö 'wo mɛ -nu -dhiang yaa □në- zë, 'yö 'wo □sua -nu -ya -a -nu -bha, 'yö Atanna -san -ya -nu -kë, 'yö 'waa mɛ 'bha yö- 'gü, 'yö 'wo wo -dı □bhlɛɛ mɛ -nu "yan 'gü, 'yö 'wɔn yaa kë -sü -gɛn -dee □në 'wo- □mɔɔ -kpɛawo, 'yö 'waa wo 'kpɔmɛ -nu -wʊ ma bha.

31 'Wɔn -yaki 'si zuëga 'yaa- -nu "gblüü-, 'waa 'to -wʊ do -ta, mɛ 'bha -dhɔ 'yaa- -nu kë, 'sa mɛ 'bha -mɛ 'bha -wëë 'yaa- -nu kë.

32 'Wɔn 'ö Atanna dho- wɔ 'wɔn suu -nu bha- këmɛ -nu -ta -wa -dɔ, -wa 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö □dhɛ 'mɛ 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë, -a -naa -mü -a -nu 'gü see- -sü 'ka, "kɛɛ yö -zë □gban 'gü -wa -kë "dhü do. □Ya 'to 'nu- 'dhɛ 'kö bha- -bha -zianwo kö- fië 'në 'bha- -dhö, "kɛɛ mɛ 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë -wa -nu faan -zian □në- dɔ.

2

1 Mɛ □yaa- ma □dhɛ -kɔ bha- 'dhö, mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ -ya pö: Haa'! 'Mɛ 'kö 'wo ya -wo 'ya- 'pö -kɛɛ!» "Kɛɛ -ka ka -dı 'kun, 'ka 'dho 'to 'ö 'ka za dɔ- -nu -bha. -A -gɛn -mü □dhɛ bhi 'ö bhi -zë 'i za dɔ sië mɛ -bha "dhü bha, i fië- 'yaa 'dhö 'mɛ 'i za dɔ sië- -bha bha- 'ka. -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'bha- pö □dhɛ Atanna 'wɔn -bho 'mɛ 'wo bha- -nu 'gü -dhɛ -mü, -a -nu këwɔn -yö 'ya-, "kɛɛ kö kɛng- -nu ka -zë 'gü -pee -yö do, kö mɛ □gban □në 'i ka zë za 'ka bha do.

2 Mɛ □gban "pɛpɛ -wa 'wɔn -dɔ □dhɛ 'mɛ 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë Atanna □ya 'wɔn bho- -nu 'gü kö- -bha tɛanwɔn -mü.

3 "Kɛɛ bhi 'ö bhi -zë 'i za dɔ sië 'mɛ 'wo 'wɔn suu -nu bha- -kë -a -nu -bha, "kɛɛ kö i- -kë 'pö □dhɛ- -nu 'dhö bha -yö i 'gü □dhɛ i -dho dha Atanna -bha za -gɔ "wɛ -ee?

4 "Klʊsëdhɛ 'ö- -kë i 'ka, 'ö ö zuë" -kë i "piü -sɛa bha i- -dhɛ -yö "wɛ -ee? "Ɛɛn i "tʊ 'yaa -mü -ee? "Ɛɛn 'yaa i 'gü □dhɛ -a kë 'ö- wo "dhü 'ö -bhɔ 'ka yi 'bha -yi 'bha 'ka, 'ö 'yii 'wɔn wɔ i -ta do bha, -ya -kë "dhü kö 'i i bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka kö 'i i zuë" slëë- ö "piü □në- wo -ee?

5 "Kɛɛ ŋ̀ya kë ŋ̀dhɛ 'bha "tʊgbɪɪdhɛ kë, kö 'wɔn 'ö Atanna -ya -kë bha 'yii
'dho i ŋ̀gbin-, kö 'bhii i bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka, 'kö 'wɔn 'ö dho- wɔ 'mɛ 'wo
'wɔn suu bha- kë sië bha- -nu -ta tɛanwɔn 'gü, 'ö- yi 'dhö nu sië bha- -kwɛɛ
ŋ̀në 'i 'dhu sië 'pö i -dɪ -ta do 'i dho- 'ka bha. -A 'yi bha ŋ̀ya ŋ̀loo, Atanna
-dho 'wɔn wɔ i -ta 'pö ŋ̀dhɛ- -nu 'dhö.

6 'Sa za 'ö Atanna dho- dɔ "dhʊ̈ bha- yi ŋ̀ya ŋ̀loo, -yö -dho mɛ 'ö "dhʊ̈-
-duɛ -zɔn -a kë -sɔng ŋ̀në- -bha.

7 -Yö -dho ŋ̀sii 'ö 'yaa yën- nu 'mɛ 'wo to wo -wʊ -ta, 'dhang -bho ö "dhiʊ̈
-sü 'gü, 'ö 'wo 'wɔn -së -kë, 'ö 'wo to ŋ̀bhlëë waa- 'tɔbhɔdhe waa- ŋ̀sii -së
'ö- "piʊ̈ -a mɔɔ- -zian -ta bha- -nu -dhɛ 'yi bha- ŋ̀në- 'ka.

8 'Yö 'wɔn bho 'mɛ 'wo ö ŋ̀bhlëë -siö, 'ö 'wo zë zaɔdhe -da -wɔn -dhɛ 'wo
wo ŋ̀taa zun tɛanwɔn 'ö -gban Atanna -bha -a -gɔ, 'ö 'wo wo -gɔ -gban 'wɔn
yaa kë -sü 'gü bha- -nu 'gü 'pö.

9 Mɛ "ʊʊ 'mɛ 'wo 'wɔn yaa -zë -kë, -yö -kë Zuifö 'ka oo, "ɛɛn -yö -kë mɛ
"wɛɛ -zian ŋ̀në- 'ka oo, zuëdhiʊ̈tɛɛ waa- "yënng ŋ̀gbaɔndhe -dho nu- -nu
-ta 'yi bha ŋ̀në- 'ka. "Kɛɛ -a 'zü -dho bho Zuifö -nu ŋ̀në- -ta.

10 'Yö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'wɔn -së -kë 'pö, -yö -kë Zuifö 'ka oo, "ɛɛn -yö -kë mɛ
"wɛɛ 'ka oo, "kɛɛ 'ö 'wɔn -së -zë -kë, 'yö Atanna -yö 'tɔbhɔdhe nu- -mɛ -dhɛ,
'yö ŋ̀bhlëëyamɛ -bha, 'yö- -mɛ gba zuëyagblʊ̈ʊ̈- 'ka.

11 -A -gɛn -mü ŋ̀dhɛ mɛ ŋ̀gban "pɛpɛ -wo do Atanna wëëdhö, 'yaa bɔ mɛ
'bha 'ka ŋ̀flü -wɔn 'gü.

12 (Mɛbhɪɪdhe -gaɔ 'ö "kpʊng ŋ̀taa 'ö dho za dɔ- -nu -bha "dhʊ̈ bha -wo
ŋ̀plɛ: Mɛ 'wo -kë Zuifö -nu 'ka 'ö 'wo- -bha 'tɔng- dɔ -wo mü, 'yö 'mɛ 'waa
Zuifö 'ka 'ö 'waa- -bha 'tɔng- dɔ 'pö 'wo mü.) Atanna -bha za dɔ -yi bha-
'ka, 'wɔn yaa 'dhö -kɔ "pɛan ŋ̀plɛ bha- 'dhɛ 'ö- "piʊ̈ -yö -dho -a za dɔ ö dɔ
-kɔ 'gü. Mɛ 'waa- -bha 'tɔng- dɔ, -yö -dho za dɔ- -nu -bha ŋ̀dhɛ 'mɛ 'waa-
-bha 'tɔng- dɔ -a 'dhö 'ö 'yaa za dɔ- -nu -bha 'tɔng- "gblʊʊ -ta. 'Yö 'mɛ wo
-zë 'wo- -bha 'tɔng- dɔ, "kɛɛ 'ö 'wii "wɪ- -bha kö -wa ŋ̀bhlëë -ya bha, 'yö za
dɔ- -nu -bha 'pö 'tɔng- bha- "gblʊʊ -ta.

13 -A -gɛn -mü ŋ̀dhɛ 'tɔng- -kë mɛ -gɔ -sü -zë 'yaa- "dhiʊ̈, -kë 'kpëdhö -sü
'ö Atanna wëëdhö 'ö dho mɛ -mawɔn 'to- -bha bha 'yaa -gban "tʊ -to -a
-bha 'tɔng- -bha -sü -zë -bha, "kɛɛ 'mɛ ŋ̀wa wo "tʊ 'to- -bha 'wo- 'gü -wɔn
-kë bha ŋ̀në- -nu "dhia- dho 'ma- 'gü.

14-15 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, 'mɛ 'waa- -bha 'tɔng- dɔ, 'ö 'waa Zuifö 'ka bha
ŋ̀wa 'wɔn yaa kë, -yö -dho 'wɔn bho- -nu 'gü, -a -gɛn -mü ŋ̀dhɛ -wo 'wɔn
-së waa- 'wɔn yaa -nu -bho 'koo -dɔ wo zuë" "piʊ̈, 'ö ŋ̀wa 'wɔn yaa kë 'ö-
-nu zuë" -yö za dɔ- -nu -bha. -A -kë "dhʊ̈ -sü -ya -zɔn ŋ̀dhɛ -a -bha 'tɔng-
-ya -nu zuë" "piʊ̈ 'wo bhɔ- 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ŋ̀wa 'wɔn yaa kë 'yö-
-nu zuë" -yö za dɔ- -nu -bha, "ɛɛn 'ö ŋ̀wa 'wɔn -së kë 'zü, 'ö- -nu zuë" -yö
'waanu bha 'yö bha.

16 'Wɔn 'a- -dhiang zë sië 'a -ziö 'ka 'yö bha. ŋ̀Dhɛ Atanna -yö Yesu Klisi
ŋ̀në -ya -sü 'ka, kö "tʊ̈ng 'bha ŋ̀ya ŋ̀loo, kö -yö za dɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -bha
'wɔn "pɛpɛ 'wo- -kë -gblɛn 'kpɔ 'gü -gblɛn 'kpɔ 'gü bha- ŋ̀gban -wɔn 'gü.

17 ŋ̀Ya kë "dhʊ̈ kö bhi 'ö bhi -zë 'i- pö i -dɪ -dhɛ ŋ̀dhɛ Zuifö -mü i 'ka, ŋ̀dhɛ
Atanna -yö ö -bha 'tɔng- -nu -nu ka ŋ̀në ka -dhɛ, 'ö 'i i gban dɔ i -bha ŋ̀ni,
'ö 'i- pö i -dɪ -dhɛ kaa- Atanna -zë ka "taɔngdëdhɛ 'gü,

18 'ö 'i- pö i -dɪ -dhɛ bhi -zë 'wɔn 'ö- dhɔɔbhaa 'ka i- -dɔ, 'ö 'i 'wɔn -së
waa- 'wɔn yaa -nu -bho 'koo dɔ -a -bha 'tɔng- -kë i -gɔ -sü -wɔn 'gü,

19 'ö 'i- pö i -dɪ -dhɛ ŋ̀dhɛ ŋ̀ya kë "dhʊ̈ kö bhi -zë i ŋ̀dhɛ zian -bho "yan
ŋ̀wlü 'ka -mɛ 'dhö, ŋ̀dhɛ 'mɛ 'ö 'waa Atanna dɔ 'ö 'wo -dhɛtiidhɛ 'gü, bhi

ɓnë 'i ɓdhɛ -dhɛpuudhɛ 'ö dho zian 'ö dho Atanna "piü -a bho- -nu 'ka -a 'dhö,
20 'ö 'i- pö i -dı -dhɛ ɓdhɛ bhi -zë i -mɔɔ -bha 'i 'mɛ 'waa- dɔ -a -nu ɓdraan 'wɔn 'ö -gban -bha -a -bha, 'ö 'i zun 'mɛ 'waa 'wɔn 'bha dɔ- -wɔn 'gü -a -nu -dhɛ "dhiü, ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ 'tɔng- 'ö- nu i -dhɛ bha 'wɔndɔdhe waa- tɛanwɔn -wa 'gü bha- -wɔn 'gü,
21 bhi 'ö bhi -zë 'i mɛ -nu ɓklang kë sië bha, 'bhaa bhɔ i -wʋ -bha, i- -pö mɛ -nu -zë -dhɛ 'waa ɓkwaan bho, "kɛɛ kö bhi -zë i- -bho.
22 'Bha- pö mɛ -nu -dhɛ ɓnië -sü 'yaa -së, kö bhi -zë i- kë sië. I- -pö -dhɔkëpë -nu -san -yö i -kë, "kɛɛ i -dho 'i- 'kɔ 'gü -zë ɓyüü 'i ɓnaɔ 'kö 'kɔɔdhö mü bha- ɓgban -wlö.
23 Bhi 'ö 'tɔng- 'ö Atanna -ya nu i -dhɛ bha- -wɔn 'gü 'i i gban dɔ i -bha ɓni bha, "kɛɛ 'bha ɓbhlëë bho- -bha -a -bha 'tɔng- -ya 'ö 'bhaa- wo ɓbhlëë 'gü bha- -wɔn 'gü. ɓYa kë "dhü kö i 'tɔ -kun Zuifö -dhɛ -bha -gɛn -mü -më 'ka? Kö- -gɛn 'yaa 'dhö!
24 -A -gɛn -mü ɓdhɛ Atanna 'tɔ ɓgban ɓya zë "pɛpɛdhö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü ɓdhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka- -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ka "ta -kɔ bha ɓnë- -wɔn 'gü.
25 Ka 'tɔ -kun Zuifö -dhɛ -bha -sü 'ö 'ka ka 'tɔ kun- 'ka -go 'gbannë 'gü -sü -bha 'ka- pö: 'Mɛ 'kö 'yi Zuifö 'ka yi -zë yi -go 'gbannë 'gü, "kɛɛ mɛ -kpɛa 'waa 'go- 'gü bha, ɓya kë ɓdhɛ 'kii Atanna -bha 'tɔng- -zë -ya ɓbhlëë 'gü, kö- -pö "dhü -gɛn 'yaa 'dhö ka -gɔ. Kö ka ɓdhɛ 'mɛ 'yii 'go 'gbannë 'gü ɓnë- 'dhö.
26 ɓYa kë "dhü kö mɛ -zian 'ö 'yaa Zuifö 'ka 'ö 'yaa 'go 'gbannë 'gü, "kɛɛ 'ö- -bha 'tɔng- -zë -ya ɓbhlëë 'gü, -yö -dho -a -mɛ 'sü ɓdhɛ Zuifö 'ö go 'gbannë 'gü -a 'dhö (ka -zë ka -bha).
27 ɓYa kë "dhü kö 'mɛ 'yaa 'go 'gbannë 'gü ɓdhɛ i 'dhö, "kɛɛ 'ö Atanna -bha 'tɔng- -zë -ya ɓbhlëë 'gü bha -yö -dho bhi 'ö bhi -zë 'i Zuifö 'ka, 'ö 'i go 'gbannë 'gü, 'ö Atanna -bha 'tɔng- 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha 'ö i -gɔ, 'ö 'i i -gɔ dɔ- -gbëë -ta bha i zë za 'ka yi do 'ka- -kuu "dhiü.
28 -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö Atanna -zë 'ö- -dhɛ Zuifö, 'yaa -mü 'mɛ 'ö -go 'gbannë 'gü -sü 'ö 'mɛ -kɔ "dhiü bha- wo, "ɛɛn 'ö mɛ -ya -bha -kë Zuifö 'ka -sü -dhɛ yö- kwi ɓnë- -bha bha- 'ka.
29 "Kɛɛ Zuifö ɓdede 'ö 'dhö, 'ö Atanna -ya -dhɛ Zuifö, yö -mü 'mɛ 'ö ɓya 'go 'gbannë 'gü ö zuë" ɓnë- "piü, 'ö- -bha 'tɔng- ɓbhlëë -ya ɓnë- 'ka. 'Mɛ 'ö "dhü bha Atanna -bha 'Nii- ɓnë- -mɛ -gla, 'sa mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- -bha 'nii- ɓyaa- "gla ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, mɛ "bhıı- -nu -wo "dhɛ -ya -ta oo, 'wii- -ya -ta oo, yö -zë -ya -ya -ta.

3

1 ɓYa kë 'sa "dhü yö -zë 'gü kö -kë Zuifö 'ka -sü ɓtrɔɔn ɓnë 'mɛ? "Ɛɛn kö -go 'gbannë 'gü -sü ɓtrɔɔn -mü -më 'ka?
2 "Kɛɛ 'kö yöö kë "dhü -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö- 'gü, -kë Zuifö 'ka -sü ɓtrɔɔn- -dhö. -Yö 'kpii- -zianwo. -A ɓtrɔɔn -blɛɛsü 'ö- 'gü yö -mü ɓdhɛ Atanna -yö kë "plüün -bho Zuifö -nu ɓnë- -nu -dhɛ.
3 'Sa Zuifö -nu 'wo bha- mɛ 'bha -nu -wo mü 'ö wo -zë 'wii 'dhang bho- -wʋ bha- "dhiü, "Kɛɛ 'kö 'zü yöö kë "dhü, yö -zë ɓya 'wɔn 'kö- pö, 'yii 'dho ɓfië- 'gü -wɔn kë -sü -bha tongtongdhö.
4 -A -gɛn -mü ɓdhɛ -a -dhɛa -bha ɓdhɛ mɛ ɓgban "pɛpɛ -wa 'wɔn dɔ ɓdhɛ yö -zë 'yaa ɓsua kë. 'Kö 'zü mɛ ɓgban "pɛpɛ woo kë ɓsua këmɛ 'ka, yö -zë

□yaa- 'dhɛ 'kö "kan ö "dhi 'ka, -yö -dho bhɔ ö -wʊ -bha tɛan- □dede 'ka □dhɛ
-kɔ 'ö- -wʊ 'sëëdhɛ -ya pö- 'ka -a 'dhö □dhɛ:
«-Yö kë "dhʊ̈ kö mɛ suu "ʊʊ suu -zian
'ö za dɔ i këwɔn -nu -bha,
kö -ya 'wɔn dɔ □dhɛ i -bhɔ i -wʊ -bha,
□dhɛ i tɛan- -dhiang □në- zë -kpɛawo» bha- 'dhö.
5 'Yö □ya kë 'sa "dhʊ̈ kö kwa -dho -a pö □dhɛ? □Ya kë □dhɛ kwa -bha 'wɔn
yaa kë -sü □në □ya kë- -zɔn -pë 'ka □dhɛ Atanna -yö dhiang -zë tɛan- -ta
bha -oo, kö- 'wɔn -wɔ kwa -ta -gɛn 'yaa 'dhö 'sa kö 'kwa 'wɔn yaa kë -dhe!
"Ɛɛn □dhɛ? □Ya kë "dhʊ̈ kö 'yii 'wɔn wɔ kwa -ta □flü -ta □naa bha -ee? -A
pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ mɛ 'gbɛ -wo wo -zʊ -gɔn □dhɛ -kɔ bha
□në- 'dhö.
6 "Kɛɛ 'yaa "dhʊ̈ tongtongdhö! □Ya kë □dhɛ Atanna -yö ö "yan -ta 'wɔn
yaa -ta nu 'ö 'yaa "wɪ, kö 'yii 'dho -mɔɔ -bha kö -yö za dɔ "kpʊngtaadhɛ
-bha, "ɛɛn kö -yö 'wɔn wɔ mɛ 'bha -ta!
7 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ □ya kë □dhɛ ma -zë ma 'wɔn
yaa kë -sü □ya kë- yö -zë 'tɔ bhɔ -gɛn 'ka, kö ma -zë 'ma □sua kë kö -yö kë
yö -zë 'tɔ bhɔ -gɛn 'ka kö -ya -zɔn □dhɛ yö -zë 'yaa □flü kë, kö 'ma 'wɔn yaa
kë 'yii 'dho □mɔɔ- -bha kö -yö n dhɛɛ" -zian 'kpɔ kö yöö 'to 'wɔn -wɔ n -ta
-sü □në- -bha.
8 'Yö -zʊ 'gɔn -kɔ suu bha mɛ □yaa- kë kö mɛ- 'dho- 'ka "dhiʊ̈, -a -gɔ dɔ
-dhɛ 'ö 'dhö yö -mü □dhɛ: Mɛ 'dhö 'wɔn yaa kë sië kö yöö "gla 'wɔn -së □në-
'gü. 'Sa mɛ 'bha -nu -wa -pö mang Pɔdhö -mɛ 'a dhiang 'ö- zë sië 'a -ziö 'ka
'yö bha. Kë "dhʊ̈ kö 'wo n -dhiang yaa zë. Atanna □ya 'wɔn bho mɛ suu
'wo "dhʊ̈ bha- -nu 'gü kö- -bha tɛanwɔn -mü.
9 □Ya kë "dhʊ̈ kö □dhɛ □në bha? Kö mɛ 'kwa Zuifö 'ka, kwa fië- □në 'dhö
mɛ -kpɛa 'wo to- -nu 'ka bha -ee? -Abin! -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'ma- -bho 'koo
kë 'nu -blɛɛsü 'kpakpadhö □dhɛ i -kë Zuifö 'ka oo, 'bhii kë Zuifö 'ka oo, "kɛɛ
mɛ "ʊʊ mɛ kö Atanna -ya -da, -a 'bha 'yaa 'dhö kö -ya pö ö -kɔ 'yaa 'wɔn
yaa -gɔ -gwë □wlöö. -A -nu □gban "pɛpɛ -wo 'wɔn yaa -gɔ □dhuëngdhɛ 'gü
□dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a -wʊ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö □dhɛ:
10 «Mɛ 'bha 'yaa 'dhö kö □sɔng 'ya 'dho kë- -bha Atanna wëëdhö,
aa" □ni mɛ do -zian.
11 'Wɔn 'ö -së, mɛ 'bhaa- dɔ.
Mɛ 'bhaa 'dhö kö -yö Atanna dhɔɔbhaa -zian mɔɔ-,
12 -a -nu □gban "pɛpɛ -wo □dhɛ 'mɛ □wa zian 'to
'ö □wa □dhɛng □në- 'dhö.
-A mɛ 'bha 'yaa 'dhö kö -yö kë 'wɔnsëkëmɛ 'ka,
aa" □ni mɛ do -zian.
13 -A -nu "dhiwʊ -yö □dhɛ wü 'ö □ya "bu -a 'dhö.
□Sua □në- -nu -bhö -dhü ga 'ka.
-Wʊ 'ö go- -nu "dhi -yö □dhɛ □mlɛɛ bhaa 'dhö,
-yö -mɔɔ -bha 'ö mɛ zë.
14 "Dhang □në 'wo- bho mɛ -nu -bha waa- -wʊ yaa -nu pö -sü 'dhö
yi □gban 'ka.
15 -A -nu -kɔ -ta -yö 'fʊ̈ʊ̈- mɛ zë -sü -bha.
16 Pë seesü □në- -nu -bha yë 'ka,
□wa bɔ -dhɛ "ʊʊ -dhɛ 'ö- 'gü,
-wo -wëëwɔn □në- -kë mü.
17 -Kɔ 'ö □wa kë- 'ka 'wo to wo 'ko -dhɛ -së bha
'waa- 'bha dɔ.
18 □Dhɛ -suʊ̈ Atanna -gɔ zuëga -tangga -zian
'yaa- -nu -gɔ bha- 'dhö.

19 'Sa -wʋ "pɛpɛ 'wo- -bɛn zë Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ -kɔ -nu bha- 'dhö bha, kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ -wa -bɛn zë "dhʋ̈ Zuifö -nu 'wo 'tɔng- -gɒan ̱wlöö bha ̱në- -nu -dhɛ. Kë "dhʋ̈ kö mɛ 'wo Zuifö 'ka waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka, -a -nu ̱gɒan "pɛpɛ -wa 'wɔn dɔ ̱dhɛ -dha Atanna -bha za -gɔ -dhɛ 'bhaa 'dhö tongtongdhö, kë "dhʋ̈ kö -yö kë- -nu "dhi ta -gɛn 'ka.

20 (Kö -a pö 'a- wo bha ka- 'gü ma -ee, "ɛɛn kö ̱dhɛ -ee? "Kɛɛ 'pë n "piʋ̈ ̱dhɛ -yö 'to ka "yaan yö -mü ̱dhɛ:) Pë 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Atanna 'yaa- pö mɛ 'bha -bha ̱dhɛ ̱sɔng 'yaa- -bha -a -mɛ -bha -a -bha 'tɔng- 'kun -sü -wɔn 'gü bha 'yö bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'tɔng- -zë -ya -zɔn ̱në- wo kwa -dhɛ ̱dhɛ sɔng -yö kwa -bha.

21 "Kɛɛ 'tʋ̈ng 'dhɛ 'kwa dɔ- 'ka ya, zian 'dhɛ 'ö Atanna -ya -zɔn kwa -dhɛ kö 'kwa bɔ- -ta 'kwa dha -a -bha za -gɔ bha -yö -dɪ -ta. Yö -zë 'yaa -gɒan -a -bha 'tɔng- 'kun -sü, kë "dhʋ̈ kö 'i kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -a wëëdhö bha- -bha. Zian -dee 'dhɛ 'ö bha ̱në- -bha 'tɔng- do bha waa- -wʋdhiʋ̈loomɛ -nu 'wo- -dhiang zë yi 'bha 'ka.

22 -A zian 'ö "dhʋ̈ bha yö -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'kwa 'dhang bho Yesu Klisi "dhiʋ̈ ̱dhɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö kwaa- 'wɔn yaa -nu bho kwa -bha, kö Atanna ̱ya kwa "zu ̱naa bha, kö ̱sɔng 'yaa kwa -bha 'zü. Mɛ "pɛpɛ 'kö ̱wa 'dhang bho 'wɔn bha- "dhiʋ̈, -yö -kë mɛ suu "ʋʋ suu 'ö- 'ka, 'yaa- -nu -bho 'ko "piʋ̈ kë, -ya -kë -a -nu ̱gɒan -dhɛ ̱dhɛ 'ko 'dhö.

23 'Sa -yö "dhʋ̈ tɛan- 'ka ̱dhɛ mɛ "bhɪɪ- ̱gɒan "pɛpɛ -zë 'gü -pee -yö do, -a -nu -bho 'ko "piʋ̈ -dhɛ 'yaa 'dhö, -a -nu ̱gɒan "pɛpɛ -wo 'wɔn yaa kë -sü 'ka. 'Wɔn 'ö- -nu ̱gɒan ̱fië -da Atanna -bha mɛdhɛ këdhɛ bha- 'gü -sü 'gü bha 'yö bha.

24 "Kɛɛ yö -zë "klʋ -yö -së. -Ya -zë ö -bha "klʋ -së -dhɛ bha ̱në- -dhɛ 'yö- pö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiʋ̈, kö- "tʋ̈ng 'yaa- -mɛ -bha 'wɔn yaa -wɔn 'gü 'zü, kö- -mɛ ̱ya kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ ̱naa bha. -Yö -gasitɛ ̱në- 'ka 'yö- -kë kwa -dhɛ "wɛɛwɛɛ, 'yö kwa kë 'mɛ 'ö ̱sɔng 'yaa- -bha -a 'ka, Yesu Klisi -bha -kë kwa -gɔtadhɔmɛ 'ka -sü 'saa- 'gü.

25 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Yesu Klisi bha ̱në Atanna -ya bɔ kö saan" 'kwa dho- bho 'nu kwa -bha 'wɔn yaa -nu "gblʋʋ "piʋ̈ bha yö -zë -ya bho kwa -dhɛ, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a ̱yɔɔn 'ö ̱wɛnng kwa -wɔn 'gü bha 'mɛ ̱ya 'dhang bho- "dhiʋ̈, kö 'bɔn ̱ya 'go- -mɛ -bha Atanna wëëdhö. Dɔ 'kwa- wo ̱taamasü ya- 'gü ya, -kɔ 'ö Atanna "piʋ̈ 'ö- -zɔn 'ka kwa -dhɛ ̱dhɛ pö 'yaa ö -bha ö këwɔn 'bha 'gü 'yö bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya zuësɛadhɛ kë 'wɔnyaakëmɛ -nu "piʋ̈ 'ö -bhɔ 'ka 'nu zii, 'yii 'wɔn bho- -nu 'gü do.

26 ("Kɛɛ ̱ya -kɔ 'ö 'bɔn bho- 'ka mɛbhɪɪdhe -bha -a -zɔn "tʋ̈ng ya- 'gü.) 'Sa -ya -kë "dhʋ̈ kö 'wa 'dho "yi ̱në yö ö -gɔ we "piʋ̈, kö 'ya- pö 'mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʋ̈ -a -bha ̱dhɛ 'bɔn 'yaa- -bha, kö 'ya 'dho kë pö -ya ö -bha -gɛn 'ka.

27 ̱Ya kë "dhʋ̈ kö 'mɛ 'ö ̱ya dha -a -bha ö 'tɔ 'kun -gɛn -dhö "wɛ -ee? -Abin! -A -bha ö 'tɔ 'kun -gɛn 'yaa 'dhö! -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö -ya pö ̱dhɛ -a pö 'ö Atanna -ya wo 'bɔn 'yaa ö -bha bha -yö -sü 'ö -bha 'tɔng- ̱bhlëë -ya -sü ̱në- -bha. -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü -më 'ka? -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a pö 'ö Atanna -ya wo "dhʋ̈ bha 'yii -gɒan -a -mɛ këwɔn -nu -kë -së -sü 'ö- -bha 'tɔng- 'kun -sü "gblʋʋ "piʋ̈ bha- -bha. "Kɛɛ -yö -gɒan 'dhang 'ö- -mɛ -ya bho Yesu Klisi "dhiʋ̈, 'wɔn 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- -wɔn 'gü bha ̱në- -bha.

28 ̱Dhɛ 'ö "dhʋ̈, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ zian "wɛɛ 'bha kö dho kë kö mɛ ̱ya bɔ- -ta kö Atanna -yö mɛ -mawɔn 'to 'yaa 'dhö kö 'yii kë 'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -sü -zë 'ka.

29-30 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ Atanna -yö doseng, yö 'ö "dhʊ̈ bha ̀në Zuifö -nu -bha Atanna 'ka 'yö dho 'ö kë 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -bha 'ka 'pö. -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ̀ya 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiʊ̈, -yö -kë Zuifö 'ka oo, -yö kë mɛ "wɛɛ 'ka oo, -yö -dho -a -mɛ "zu -a -bha 'dhang -bho "dhiʊ̈ bha ̀në- -wɔn 'gü.
31 'Sa ̀ya kë "dhʊ̈ kö ̀dhɛ ̀në bha? Kö Atanna -bha 'tɔng- 'kun -wɔn ̀ya bho- -bha ̀naa bha -ee? -Abin, 'yaa "dhʊ̈! "Kɛɛ 'kwa 'dhang bho Yesu "dhiʊ̈, kö- -bha 'tɔng- 'kun -sü bha 'kwa- -gɔ -da 'plöö.

4

1 -Ka -dhɛ -ga, Ablaamö bha ̀në 'mɛ 'kwa Zuifö 'ka kwa 'ziʊ̈- 'kpii- 'ka. "Kɛɛ -a pö 'ö Atanna -ya wo yi 'bha 'ka ̀dhɛ pö 'yaa- -bha bha -yö kë -kɔ -kë ̀dhɛ?
2 ̀Ya kë 'nu ̀dhɛ 'wɔn -së 'ö Ablaamö -ya -kë ̀në Atanna -ya zë- -wɔn -dhɛ 'yö- pö- -bha ̀dhɛ 'bɔn 'yaa- -bha, kö Ablaamö -mɔɔ -bha 'nu 'ö 'tɔ kun Atanna -ta. "kɛɛ 'yii- kë "dhʊ̈. -A 'tɔ -kun Atanna -ta -gɛn 'yii ̀slɔɔ yö ̀në- -wɔn 'gü.
3 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -wʊ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü yö -mü ̀dhɛ:
«Ablaamö kë 'dhang ̀në- bho Atanna "dhiʊ̈,
'yö zë- -wɔn -dhɛ 'yö- pö- -bha ̀dhɛ pö 'aa- -bha.»
4-5 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö ö -zʊ gɔn ̀dhɛ Atanna -dho ö dha -a -bha 'tɔng- ̀bhlëë -ya -sü ̀në- -wɔn 'gü, kö- -mɛ ̀tɛni ̀dhɛ 'mɛ 'ö ̀saa -yë -kë ̀në- 'dhö. 'Mɛ 'ö ̀saa -yë -kë ̀ya ö bo, -a -dhɛa -bha ̀dhɛ -wa ̀saa bho, 'waa- pö yö -zë -bha ̀dhɛ 'ma gbaɔ- -mɛ -gɔ. Kö ̀sua ̀në 'wo- -kë, kö yë 'ö- -mɛ -ya -kë 'yö 'wo- ̀saa bho. "Kɛɛ Atanna -bha mɛ -dha za -gɔ -sü bha 'yaa "dhʊ̈, gbaɔdhe -mü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'bha bo 'dhang bho -sü -zë 'ka Yesu -wɔn "dhiʊ̈ kö 'bɔn 'yaa i -bha 'zü -a wëëdhö. ̀Ya kë "dhʊ̈ kö -a -yë 'i- -kë ̀në 'mɛ?
6 'Sa Atanna -bha -a -pö mɛ -bha -sü 'ö "wɛkɛ "wɛkɛ ̀dhɛ 'bɔn 'yaa- -bha kö- -mɛ 'yii- 'gü -yë 'bha kë bha ̀në -gblüdë Davi -ya -dhiang zë yi 'bha 'ka 'ö- pö:
7 «'Mɛ 'ö Atanna ̀yaa- -nu -mawɔn 'to,
'ö ̀ya ö "tʊ̈ng 'go- -nu -bha 'wɔn yaa -nu -wɔn 'gü,
-a -nu -bha -së.
8 'Mɛ 'ö Atanna -zʊ ̀ya bhɔ ̀sɔng -kë -a -nu -bha -wɔn 'ka,
-a -nu -bha -së ̀dedewo.»
9 Ka -mɔɔ -bha 'ka- pö: "Kɛɛ 'wɔn -së 'ö suu 'dhö "dhʊ̈ bha -yö -mɔɔ -bha 'ö -kë 'mɛ 'wo 'dhang ̀në- bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈, "kɛɛ 'ö 'waa Zuifö -nu -bha 'tɔng- ̀bhlëë -ya bha- -nu -dhɛ 'pö -ee, "ɛɛn -yö Zuifö -nu -dɪ -slɔɔ ̀në- -nu -bha 'ka -ee? -Ka -kwaa 'suan- bho Ablaamö -bha -ta. -Yö kë -kɔ -kë ̀dhɛ? Yi- -pö ̀dhɛ: -A pö 'ö Atanna -ya wo Ablaamö -dhɛ yi 'bha 'ka ̀dhɛ pö 'yaa- -bha bha -ya -zë -a -bha -zʊ -yö ö -dhɛ -sü ̀në- -dhɛ 'yö- pö "dhʊ̈.
10 -A pö 'ö- wo "dhʊ̈ bha 'ö "dhʊ̈ kö Ablaamö ̀ya 'go 'gbannë 'gü -ee, "ɛɛn kö 'yii 'go- 'gü ̀kö? -Yö -kë "dhʊ̈ kö Ablaamö 'yii 'dho 'gbannë 'gü ̀kö.
11 -A -dho 'gbannë 'gü -sü -zë -gɛn -yö -gban -a pö 'ö Atanna -ya wo 'bɔn 'bha -bha 'bha 'yaa- -bha -a -bha -zʊ -yö -a -dhɛ -sü -wɔn 'gü bha ̀në- -bha. Kë "dhʊ̈ kö -go 'gbannë 'gü -sü -zë -yö kë 'wɔn -së 'ö Atanna -ya -kë -dhɛ bha- "blɛɛn- ̀në- 'ka -a kwi 'gü. Ablaamö -yö -kë mɛ "pɛpɛ 'ö 'waa Zuifö 'ka, "kɛɛ 'ö Atanna -ya pö 'bɔn 'yaa- -nu -bha -a -nu -bha -zʊ -yö Yesu -dhɛ -wɔn 'gü bha- -nu dë 'ka 'pö -kɔ bha ̀në- 'gü. ̀Dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ Ablaamö

-yö -kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ Atanna wëëdhö -a -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü ̱në- -bha, 'ö- -gɛn 'yii -gɒan -a -go 'gbannë 'gü -sü -zë -bha bha, Atanna -yö mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ̈, 'ö 'waa 'go 'gbannë 'gü -a -nu -kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'pö -kɔ do bha ̱në- 'gü.

12 Yöö do bha 'zü ̱në Zuifö -nu 'wo go 'gbannë 'gü, "kɛɛ 'ö 'wo wo -zʋ yö Atanna -dhɛ ̱dhɛ -kɔ 'ö Ablaamö -ya -kë 'ka kö 'yii 'go ̱kö 'gbannë 'gü -a 'dhö bha- -nu dë 'ka.

13 Atanna kë "kpʋngtaadhɛ "plüün -bho Ablaamö waa- suu 'gü -në -nu -dhɛ ̱dhɛ- -nu 'kɛan- 'dhö. -A kë 'ö- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn 'yii kë -a -bha Atanna -bha 'tɔng- -nu ̱bhlëë -ya "gbɪɪ- -sü -zë 'ka. -Ya -kë "dhʊ̈ -a -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü ̱në- -wɔn 'gü.

14 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya kë 'nu ̱dhɛ pë 'ö Atanna -ya "plüün bho "dhʊ̈ bha -yö -slɔɔ -a -bha 'tɔng- -kun -së -sü ̱në "gblʊʊ "piʊ̈, kö -zʋ -yö -a -dhɛ -gɛn 'yaa 'dhö. 'Sa kö "plüün 'ö- bho 'ö -gbɒan 'mɛ ̱wa 'dhang bho Yesu "dhiʊ̈ kö ̱wa dha -wɔn -bha bha, kö- bho -gɛn 'yaa 'dhö 'zü, kö ̱ya kë "wlaasü.

15 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'tɔng- -zë -yö 'wɔn yaa bho ̱në- wo "dhuu, 'yö ̱waa- bho, 'yö Atanna zuë" ̱wlü -kpɛawo 'ö dho- 'ka, "kɛɛ 'tɔng- -zë 'yaa -dhɛ 'ö- 'gü tongtongdhö, kö- bho -sü 'yaa 'dhö 'pö.

16 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'mɛ 'ö Atanna -yö "plüün bha- bho- -nu -dhɛ bha 'wo- ̱slɔɔ -zʋ -yö -a -dhɛ -sü ̱në- "gblʊʊ "piʊ̈. Kë "dhʊ̈ kö -yö kë 'pë 'ö- ̱gbaɔ "wɛɛwɛɛ ̱në- 'ka, kö 'ya 'dho 'to Zuifö -nu 'ö wo -zë -a -bha 'tɔng- 'dhö- -nu -gɔ bha woo do- -nu -bha 'wɔn 'ka, "kɛɛ kö -yö kë mɛ "pɛpɛ 'wo dho 'dhang bho- "dhiʊ̈ -a -nu ̱gbɒan -bha 'wɔn 'ka ̱dhɛ -kɔ 'ö -kë 'ka mɛ ̱gbɒan "pɛpɛ kwa "bhɛma Ablaamö -dhɛ yi 'bha 'ka bha- 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:

17 «Bhi ̱në 'a i -ya
kö 'i kë "sɛgɔ 'gbɛ ̱dede 'gü -mɛ -nu ̱gbɒan dë 'ka.»
Atanna 'ö 'dhang bho- "dhiʊ̈, yö 'ö 'mɛ ̱wa ga -a -nu -bö 'ö 'wo -kë -tosɛa -dee këmɛ 'ka, 'ö yö ̱në 'pë 'yaa 'dhö tongtongdhö -a -da bha Ablaamö ̱në kwa dë 'ka -a wëëdhö.

18-19 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -zʋ -yö -a -dhɛ -kɔ 'yaa -kɔ 'ö- -bha, Ablaamö bha ̱në kë -zʋ yö- -dhɛ -a 'kɔ 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yö 'ö bha ̱në Atanna -yö nëgɔɔn do "plüün bho- -dhɛ, "kɛɛ kö- -kwɛ ̱ya kë këng do, kö- -bha dhebhɔ -dɪ 'pö ̱ya kë mɛ ̱kpaɔsü ̱dede 'ka, kö 'yaa 'nëkpɔmɛ 'ka 'zü, 'yö Atanna -ya pö- -dhɛ -a Gbö 'ö dho bhɔ "dhʊ̈ bha ̱në- suu 'gü -në -nu dho pa 'wo -kë "sɛgɔ -zii -sü do 'ka, "kɛɛ 'yö waa- -bha dhebhɔ -a -nu -kë zii -sü ̱gbɒan waa- -bha -bha, 'yö Ablaamö -yö 'dhang bho- -wʋ bha- "dhiʊ̈, 'yö- -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'bha 'yii "kan- -ta.

20 Ablaamö -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -kɔ yaa 'gü yaa bha- -wɔn 'gü, "sika 'bha -zian 'yii kë- 'gü 'wɔn 'ö Atanna -ya pö- -dhɛ bha- "gblʊʊ "piʊ̈, -ya -to "dhiʊ̈ 'ö zun- nuɛ" bho -sü -bha.

21 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a 'dhang bho -sü -gun "dhiʊ̈ 'kpakpadhö ̱dhɛ Atanna -fiëbhawɔn 'yaa 'dhö, ̱ya 'wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö- pö, -yö -mɔɔ -bha 'ö- -kë.

22 'Dhang 'ö Ablaamö -ya bho "plüün 'ö Atanna -ya bho- -dhɛ bha- "dhiʊ̈ "dhʊ̈ bha ̱në- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -ya pö ̱sɔng 'yaa- -bha.

23 "Kɛɛ -a pö 'ö- wo "dhʊ̈ bha 'yii- pö "dhʊ̈ Ablaamö yöö do- -dhɛ.

24 -Ya -pö "dhʊ̈ mɛ ̱gbɒan ̱në kwa -dhɛ bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'kwa 'dhang bho 'pë 'ö Atanna 'ö kwa Dëmɛ Yesu -bö 'ö go ga 'gü bha -ya "plüün bho bha- "dhiʊ̈, -yö -dho ö -kɔ -ya 'pö kwa -bha ̱dhɛ -kɔ do 'ö ö -kɔ -ya 'ka Ablaamö -bha bha- 'dhö.

25 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ Yesu bha ̀në ga kwa -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'bɔn -yö
'go kwa -bha. 'Yö dho 'yö Atanna -ya -bö, 'yö go ga 'gü, kë "dhü kö ̀sɔng
'ya 'dho kë kwa -bha ö wëëdhö.

5

Dhidhɛ -da Atanna waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -a -nu ̀zinng 'gü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A -kë "dhü -sü 'gü, ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'kwa 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn
"dhiü, kwa -bha 'dhang -bho -a -wɔn "dhiü -sü bha- -wɔn 'gü, Atanna ̀ya
kwa kë 'mɛ 'ö pö 'aa- -bha -a 'ka ö wëëdhö, 'yö 'kwa -ya kwa 'flëë- 'gü
̀taamasü ya- 'gü kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü.

2 Atanna -bha -gasitɛ 'kwa -ya -a "yi ̀bhaa ̀dɛɛ bha kwa- -slɔɔ 'dhang
'kwa- bho Yesu -wɔn "dhiü bha ̀në- "gblü "piü, Yesu bha ̀në 'kwa bɔ-
-ta, kwa -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü -wɔn 'gü, 'yö 'kwa ̀yɔɔn Atanna
"sɔɔ. -A -kë "dhü -sü 'gü, kwa ̀nii -da -gɛn -mü ̀dhɛ kwa -kë Atanna -bha
'tɔbhɔdhe 'gü -mɛ 'ka -wɔn -yö -dhö. Yö ̀në kwa -zʋ 'dhö- 'gü

3 Yö ̀në- -wɔn 'gü, 'yö kwa ̀nii 'dhö -da saan" -zian 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ
kwa- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ saan" ̀në mɛ ̀yaa- wo 'yö mɛ zuë" 'dhö -kë -sɛa,

4 'yö zuësɛadhɛ -yö 'wɔn ̀gban 'kun bho mɛ 'gü, 'yö mɛ 'gü 'yaa ga -zʋ
-yö Atanna -dhɛ -sü 'ka.

5 'Sa 'mɛ 'ö ö "yan to Atanna -bha mɛ -dhɛ bha- -gɔ, 'yiü- 'yaa dɔ- -bha.
-A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya ö -bha 'Nii- "slʋʋslü ̀gbaɔ kwa -gɔ. -A -bha 'Nii- 'ö
"dhü bha ̀në kwa pa -a -dhɔ 'ka.

6 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'ö gun kö- dhɔɔbhaawɔn kë "sɪ 'yii kë kwa -dhɛ ̀kö,
'yö Yesu Klisi -yö ga 'wɔnyaakëmɛ -nu bha kwa -wɔn 'gü, yi 'ö Atanna -ya
-ya ö -zʋ "piü -a -kë "dhü -yi 'ka bha- 'ka.

7 'Sa -yö kë ka "yaan ̀dhɛ -ga 'wɔnsëkëmɛ -zian -wɔn 'gü -dhɛ -yö 'ya-.
-Ɛɛ, 'kö mɛ -zian ̀ya ̀slɔɔ 'zü kö -yö ga mɛ -wɔn 'gü, "kɛɛ kö- ga -gɛn -yö
-dho kë 'mɛ 'ö ga- -wɔn 'gü bha- këwɔn -së ̀në- 'ka. "Kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü
-a -dhɛ 'yaa -së.

8 "Kɛɛ Klisi -bha ga -zë -ya -wo kö kwa -tun kö 'wɔnyaakëmɛ 'ka. Kë "dhü
kö 'kwa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ kwa -dhɔ 'ö Atanna -kë -a "sinma "yɔɔ 'yaa 'dhö.

9 Ga 'ö- wo "dhü bha ̀në- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -ya pö kwa -bha ̀dɛɛ
̀dhɛ 'bɔn 'yaa kwa -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'pö 'yö 'kwa dho dha 'wɔn 'ö
Atanna dho- wɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -ta -dhɛ 'bha ̀kpaɔ -yi -bha bha- -gɔ bha
'yö bha.

10 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'ö gun kö- Gbö bha 'yii ga ̀kö kwa -wɔn 'gü, kwɛng-
-nu kwa -gun 'yaɔdhɛ ̀në- 'gü. Ga 'ö- wo "dhü bha 'yö kwa wü 'koo. 'Yö
"sanni 'mɛ 'ö 'kwa gun Atanna 'yaɔ- 'ka -yö "wɪ- -bha kö -yö kwa 'wü 'koo
bha -oo, 'yö 'kwa bo 'wü -sü -zë 'ka 'koo ̀wɛ? -Më ̀në Atanna dho- fië-
bho kwa -bha ̀taamasü ya- 'gü kö 'kwa kë- "taɔngdë -nu 'ka, kö- -bha ̀sii
-yö kwa 'gü.

11 ̀Ya 'to- 'dhɛ 'kö bha- -bha -zianwo 'nu, mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ -ya 'bha
pö- 'gü, "kɛɛ 'ö -ya mü 'zü, "yi 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -ya kpɔ kwaa- Atanna
-nu kwa ̀zinng 'gü bha- 'saa- 'gü, kwa -mɔɔ -bha 'kwa kwa "dhia bho, dhi
'ö kwɛng- -nu 'kwa- wo bha- -wɔn 'gü, 'ö kwa ̀nii 'dhö -da ̀dedewo.

12 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ doseng ̀në 'wɔn yaa -yö bɔ- -ta 'yö -da
"kpʋngtaamɛ ̀gban "pɛpɛ ̀yɔɔn 'gü, 'yö ga -yö bɔ- -ta 'pö 'yö -da "kpʋng
̀taa. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ga 'yaa mɛ 'bha -mɛ 'bha 'to bha 'yö bha. -A
'klɔɔ- -mü ̀dhɛ mɛ ̀gban "pɛpɛ -wo 'wɔnyaakëmɛ 'ka 'mɛ bha ̀në 'wo-
-dhɛ Adan.

13 'Ö gun kö Atanna -bha 'tɔng- -zian 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha 'yii- -bɛn
zë ̣kö, kö 'wɔn yaa kë -sü -zë -yö -dhö. "Kɛɛ gun 'ö- wo "dhü kö 'yii 'tɔng-
dɔ ̣kö bha- "tʋ 'yaa gun- -bha.
14 Adan -zë ̣tɔn -yö Atanna -wʋ ̣në bho ö "tʋʋ, 'yö -kë -a 'wɔn yaa kë
'klɔɔ- 'ka, "kɛɛ mɛ "pɛpɛ -zian 'ö 'wii- -wʋ bho wo "tʋʋ ̣dhɛ Adan -bha
bha- 'dhö, ga -kɔ -gun ziö -sü 'ka- -nu ̣gban -gɔ yö -zë ̣gban 'gü, 'ö dho 'ö
zun- 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya dɔ bha- dɔ -yi -bha, -a -gɛn -mü
̣dhɛ kö 'wɔn yaa -ya -nu -bha 'pö, 'sa Klisi 'ö nu kwa dɔ -kɔ ya- 'gü bha-
-zɔn 'ka ̣në gun Adan bha- 'ka.
15 "Kɛɛ -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ bha- ̣bhlëë -yö 'kpii- 'ö -ziö
'wɔn yaa 'ö Adan -ya -kë bha- -ta ̣gblɛɛn. -Yö "dhü tɛan- 'ka ̣dhɛ mɛ 'gbɛ
̣dede -wo kë -ga mɛ dosengseng bha 'ö 'wɔn yaa 'ö- -kë bha- -wɔn 'gü,
"kɛɛ -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë 'pö kwa -dhɛ 'ö Yesu Klisi bɔ bha- ̣bhlëë -yö
'kpii- -ziisü, -a -gɛn -mü ̣dhɛ mɛ 'gbɛ -wo -bɔ 'pö yö ̣në- -ta 'yö 'wo dha
"wɛɛwɛɛ (Adan -kë Klisi -zɔn 'ka 'ka 'klɔɔ- ̣në bha).
16 ̣Ya 'go mü 'zü, Atanna -bha gbaɔdhe bha- ̣bhlëë 'ö -kë 'kpiisü 'ö -ziö
'wɔn yaa 'ö mɛ do -ya kë bha- -ta bha, -a 'klɔɔ- 'bha 'ö mü 'zü yö -mü ̣dhɛ
'wɔn yaa 'ö mɛ doseng -ya -kë bha ̣në -kë mɛ ̣gban "pɛpɛ -gɔ -to -bha
-wɔn 'ka, "kɛɛ Yesu Klisi -bha nu -sü kö -yö kwaa- Atanna -nu kwa -kɔ
'wü 'koo bha- -wɔn 'gü, Atanna ̣ya kwa dha, 'sa kö 'kwa 'wɔn yaa "sinma
-sinma bha- kë 'nu.
17 Mɛ do ̣në 'wɔn yaa -kë 'yö ga -kɔ -yö ̣mɔɔ mɛ ̣gban "pɛpɛ -bha, yöö
do -a -bha 'wɔn yaa 'ö- -kë bha- -wɔn 'gü "dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ 'wɔn 'dhɛ
'kö -kë kwa -dhɛ 'pö Yesu Klisi 'saa- 'gü bha -yö -ziö -a 'dhɛ 'kö bha- -ta
pongpongdhö. -A -gɛn -mü ̣dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ̣ya 'dhang bho yöö Yesu
Klisi bha ̣në- "dhiü, 'yö Atanna -ya -mɛ sü ̣dhɛ 'mɛ 'ö 'bɔn 'bha 'yaa- -bha
'zü -a 'dhö. 'Yö- -mɛ -yö -ya -a -bha -gasitɛ bha- "yi ̣bhaa Klisi bha- 'saa-
'gü, 'yö mɛdhɛ -kë -a "piü.
18 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -kɔ do 'ö Atanna -bha za -yö bɔ- 'ka Adan yöö
do- -bha 'wɔn yaa kë -sü -ta 'ö mɛ ̣gban "pɛpɛ zë- 'ka bha, Atanna -yö -bɔ
'wɔn -së 'ö Yesu Klisi 'ö ̣sɔng 'bha 'yaa- -bha 'ö- -kë bha ̣në- -ta -kɔ do
bha- 'gü 'pö, 'yö 'bɔn bho- 'ka mɛ ̣gban "pɛpɛ -bha, 'yö ̣sii -da -a -nu 'gü.
19 Mɛ dosengseng -bha -da Atanna "dhiü -sü ̣në pö -ya mɛ 'gbɛ -bha -a
wëëdhö. -Kɔ do bha- 'gü 'pö Yesu Klisi yöö doseng -a -bha Atanna ̣bhlëë
'ö- -ya bha ̣në dho mɛ 'gbɛ dha, 'yö ̣sɔng bho- -nu -bha Atanna wëëdhö.
20 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̣dhɛ Atanna -yö ö -bha 'tɔng- -nu
-nu mɛ "bhɪɪ- -dhɛ kö -wa -bho 'koo ̣në dɔ ̣dhɛ -a "sɪ 'yaa mɛ "bhɪɪ- bha
-dhɛ kö -ya -bha 'tɔng- 'kun 'kpakpadhö kö -yö kë -a dha -gɛn 'ka. Kë "dhü
kö ̣waa- 'wɔn dɔ, kö -wa -bha -gasitɛ bha- ̣bhlëë dɔ, kö -wa 'wɔn dɔ ̣dhɛ
"tüng 'ö mɛ "bhɪɪ- -bha 'wɔn yaa -yö -da 'ka 'kpii- 'gü bha, 'yö Atanna -bha
-gasitɛ -yö -ziö 'ka -gbaɔ 'gü 'pö.
21 Kë "dhü kö -wa 'wɔn dɔ ̣dhɛ -kɔ do 'ö 'wɔn yaa -yö -ya 'ka "sɛ "dhiü
'ö ga -yö bɔ- -ta 'ö- -kɔ -yö ̣mɔɔ- 'ka mɛ "bhɪɪ- -bha bha, Atanna -dɪ 'pö
-yö -gasitɛ -kë kwa -dhɛ -kɔ do bha ̣në- 'gü, 'yö 'kwa bɔ kwa Dëmɛ Yesu
Klisi 'ka, 'yö- pö kwa -bha ̣dhɛ 'bɔn 'yaa kwa -bha, 'yö ̣sii 'ö 'yaa yën -a
-da kwa 'gü.

6

1 ̣Ya kë "dhü kö 'wɔn bha- -gɔ 'kwa- sü- 'gü yö -mü -më 'ka? Kwa -dho
zë Atanna -bha -gasitɛ -kë kwa -dhɛ -sü -wɔn ̣në- -dhɛ kö 'kwa -tosɛa kë
'wɔn yaa 'gü -kpɛawo 'kwa 'dho- 'ka, kë "dhü kö -yö ö -bha -gasitɛ bha- 'bha
-da 'gü 'pö -kpɛawo -ee?

2 -Abin! -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'kwa bɔ Yesu 'ka kö 'kwa kë ̀dhɛ 'mɛ ̀ya ga
-a 'dhö 'wɔn yaa kë -sü -gɔ. Kö 'kwaa 'dhö 'zü 'wɔn yaa -zë -bha 'ka, ̀ya
kë "dhʉ kö 'kwaa- ̀mɔɔ- -bha kö 'kwa 'wɔn yaa kë 'zü -kpɛawo 'kwa 'dho-
'ka.
3 -A pö 'a- wo "dhʉ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ -yö 'to ka "yaan ̀dhɛ mɛ "pɛpɛ
'ö ̀wa kwa -bɔ Yesu Klisi 'ka -zu bho 'ö 'kwa -kplü -a -bha bha kö ga 'ö-
wo bha kwɛng- -nu kwa- -wo kwa "kwëë.
4 ̀Ya kë "dhʉ kö 'dho 'ö 'kwa- wo "yi ̀wlöö kwa -bɔ -a 'ka -zu bho -dhɛ
'gü bha ̀në ̀dhɛ ga 'ö kwɛng- -nu 'kwa- wo kwa "kwëë, 'ö 'wo kwa bun
bho -a 'dhö. Kë "dhʉ kö 'kwa 'tosɛa kë 'pö ̀dhɛ Klisi -bha 'ö- kë sië kö- Dë
-bha 'gügbɪɪdhɛ ̀bhlëësü bha ̀yaa- bho ga 'gü ̀yaa- -bö bha- 'dhö.
5 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ kwɛng- -nu 'kwa kë do, kwa ga -kɔ ̀ya kë do ̀dhɛ
-kɔ bha- 'dhö, kö kwa -go ga 'gü -sü 'ö 'kwa -bö bha -yö -dho kë 'pö ̀dhɛ
-a -bha 'dhö.
6 -A kë "dhʉ -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ̀dhɛ -a -naa kë kwa "yaan ̀dhɛ
mɛ suu 'dhɛ 'kwa gun- 'ka -blɛɛsü bha ̀në ̀ya ga Klisi "piʉ "dhü -bha bha.
Kë "dhʉ kö zuëga yaa 'ö gun kwa "gblʉʉ- -blɛɛsü bha- 'gü -yö see-, kö 'kwa
'go 'wɔn yaa kë -sü -gɔ ̀dhuëngdhɛ 'gü.
7 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ ̀ya ga kö 'wɔn yaa kë -sü "pɔ ̀ya 'go- -bha, -a
'klɔɔ- -mü ̀dhɛ kö 'wɔn yaa kë "sɪ 'yaa- -mɛ -dhɛ 'zü.
8 'Sa ̀ya kë ̀dhɛ kwaa- Klisi -nu 'kwa ga -zë wo kwa "kwëë, kö kwa
'dhang bho -sü -ya "dhiʉ 'kpakpadhö ̀dhɛ kwɛng- -nu kwa -dho -tosɛa kë
'pö kwa "kwëë.
9 'Ö kwa 'dhang bho -sü -yö -kë "dhiʉ 'kpakpadhö 'pö ̀dhɛ Klisi 'ö Atanna
-ya -bö bha 'yii 'dho ga 'zü tongtongdhö, ̀dhɛ ga -kɔ 'yii 'dho ̀mɔɔ- -bha
'zü.
10 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ga do 'ö- wo bha -ya -wo "dhʉ kö 'ö -gwë zun 'wɔn
yaa -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu -bha bha ̀në- -naa "dhiʉ, -tosɛa 'dhɛ
'ö- kë sië "tʉng ya- 'gü -a -bö -sü zian- -ta bha -ya kë sië 'pö Atanna ̀në-
-bha kë 'gü.
11 -A -kë "dhʉ -sü -wɔn 'gü, kaa -dɪ 'pö, -ka ka -dɪ -sü ̀dhɛ 'mɛ ̀ya ga
'wɔn yaa -gɔ -a 'dhö, kö 'ka -tosɛa kë Atanna -bha kë 'gü Yesu Klisi ̀yënng
'gü.
12 ̀Dhɛ 'ö "dhʉ, 'ka 'dho "wɪ- -bha 'zü tongtongdhö 'ö 'wɔn yaa -kɔ -yö
-ziö ka kwi 'ö ga -pë 'ka bha- -gɔ. 'Wɔn yaya -nu 'ö ka zuë" -yö bhɔ- kë -sü
-bha bha, 'ka 'dho- 'bha kë 'zü.
13 Ka daɔ -nu 'wo ka -bha bha 'ka 'dho- -nu "kplëng bho 'wɔn yaa kë -sü
-dhɛ ̀dhɛ -a -bha yë -kë 'ka -kwɛɛ -nu 'dhö, "kɛɛ -ka ka -dɪ nu Atanna -dhɛ
-kɔ ̀gban -kɔ ̀gban 'gü, kö 'ka kaa- -tosɛa ̀gban nu- -dhɛ. -A 'klɔɔ- -mü
̀dhɛ ka 'ö 'ka gun 'ka ga bha 'ka 'go ga 'gü 'ka -bö, -tosɛa -dee ̀në- 'ka-
kë sië ̀taamasü ya- 'gü Atanna -bha kë 'gü. -A -wɔn 'gü, -ka ka daɔ -nu
"kplëng bho yö ̀në -dhɛ ̀dhɛ -a -bha yë -kë 'ka -kwɛɛ 'dhö kö 'wɔn 'ö pö
'aa- -bha ̀në 'ka- kë.
14 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -a -bha -gasitɛ ̀në 'ka -kplü -sü 'ka- -bha ̀taamasü
ya- 'gü, 'ö 'ka -tosɛa kë sië- ̀yënng 'gü. 'Kaa 'tɔng- -gɔ -kpla 'gü 'zü, 'wɔn
'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn yaa -kɔ 'yii 'dho ̀mɔɔ ka -bha 'zü bha 'yö bha.
15 "Kɛɛ ̀ya kë "dhʉ kö ̀dhɛ ̀në bha? Kö ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ kwa -kɔ 'yaa
'tɔng- -gɔ -gwë ̀wlöö 'zü 'ö 'kwa -kplü -sü 'ka Atanna -bha -gasitɛ ̀në- -bha
bha, kwa -mɔɔ -bha 'kwa 'wɔn yaa -kë -ee? -Abin tongtongdhö.
16 "Ɛɛn 'yaa ka 'gü ̀dhɛ 'mɛ 'ö ̀wlü 'ö dho ö -dɪ "kplëng bho mɛ -dhɛ
kö 'ö -da -mɛ -gɔ gwëëdhɛ 'gü, kö- -mɛ ̀ya kë 'ö gwëëdhɛ kë sië 'mɛ 'ö-
-dhɛ bha- -bha ̀dhuëng 'ka ̀naa bha -ee? ̀Ya kë "dhʉ, 'mɛ 'ö 'bha i -dɪ

nu 'wɔn yaa kë -sü -dhɛ, kö 'bha -da -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü ̱naa bha, i -gɔ -dho 'to- -bha 'ö i 'gü -yö ̱see. 'Mɛ 'bha i -dı "kplëng bho 'pö Atanna -dhɛ kö 'i- ̱bhlëë -ya, -yö -dho i kë 'mɛ 'ö pö 'aa- -bha -a 'ka.

17 "Kɛɛ Atanna nuɛ", -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka 'ö 'ka gun 'wɔn yaa kë -sü ̱në- -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü -blɛɛsü bha, -gasitɛ yö ̱në- -bha 'yö 'wo "ta -kɔ -së 'ö -zɔn ka -dhɛ bha ̱në 'ka- 'sü -sü 'ka ka 'nii- -bha -wɔn 'ka dɔ -kɔ ya- 'gü.

18 -A -wɔn 'gü, 'go 'ka- wo 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü bha ka -da -sü 'ka 'wɔn -së kë -sü ̱në- -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü.

19 'Wɔn -zɔn 'ka 'a- -zɔn 'ö -gban ̱dhuëngdhɛ -bha bha a- -kë "dhʊ̈ kö 'wɔn 'a- pö sië bha ̱në 'ka- 'gü ma 'kpakpadhö, ̱dhɛ -kɔ do 'ka gun ka -kɔ waa- ka -gɛn ̱gban -da -sü 'ka- 'ka 'wɔnmakoosü -nu kë -sü -nu waa- 'wɔn yaa kë -sü -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü, 'ö 'ka gun 'ka kë "bhluubhlu -a -wɔn 'gü bha ̱në 'ka dho- kë- 'ka 'wɔn -së kë -sü 'gü ̱taamasü ya- 'gü 'pö, kö 'ka kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ Atanna -bha 'ka.

20 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ö gun kö ka -kɔ -yö 'wɔn yaa -gɔ -gwë ̱wlöö, kö 'kaa 'wɔn -së kë -sü -zë -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü tongtongdhö, kö ka flëë- 'gü 'wɔn -së kë -sü -zë -gɔ.

21 -A kë 'ka gun- wo sië "dhʊ̈ "tʊ̈ng bha- 'gü bha, -a ̱trɔɔn 'ka- ̱slɔɔ- 'gü ̱dɛɛ yö -mü -më 'ka? Yö -mü 'wɔn -nu bha- -nu 'yiʊ̈- 'ö ka kë sië ̱dɛɛ bha ̱në- 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn 'dhɛ 'kö 'ka gun- kë sië bha -wo ga -zian ̱në- bho mɛ 'ka.

22 "Kɛɛ dɔ 'dhɛ 'kwa- wo ̱dɛɛ, 'ö 'ka 'go 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü 'ö 'ka bɔ Atanna 'ka bha- ̱trɔɔn 'ö ka -bha yö -mü pö 'ö 'yaa ka -bha -a wëëdhö bha ̱në- 'ka, 'yö- -gɔ -yö dho 'ö dɔ -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö- "piʊ̈ bha- ̱slɔɔ -sü -ta.

23 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱trɔɔn 'ö 'wɔn yaa kë -sü 'gü 'yö ga 'ka. "Kɛɛ 'pë 'ö Atanna -ya ̱gbaɔ 'mɛ 'ö 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu Klisi "dhiʊ̈ -a -gɔ "wɛkɛwɛkɛ, 'yö -mü -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö- "piʊ̈ bha ̱në- 'ka.

7

1 N dheebhang -nu, a- 'wɔn -dɔ "pɛɛpɛdhö ̱dhɛ 'pë 'ö maa- pö ka -dhɛ bha ka- -dɔ 'nu -blɛɛsü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka 'tɔng- -dɔ 'kpakpadhö. Ka- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ mɛ 'ö 'yii ga ̱kö, 'ö -tun -zë wo "yaan, kö- -mɛ -kɔ -yö -tun 'tɔng- -gɔ kpö ̱wlöö ̱naa bha. "Ɛɛn 'yaa "dhʊ̈ -ee?

2 -Yö -kë ̱dhɛ dhebhɔ 'ö gwaan- -bha -a 'dhö. 'Ö 'tɔng- 'ö dhe 'sü -sü 'gü bha- "gblʊʊ -ta, "tʊ̈ng 'ö dhebhɔ bha- -bha gɔn 'ö -tun 'ka "yaan, kö waa- -bha gɔn bha- -nu gën -yö 'kwëë- ̱naa bha. "Kɛɛ -a -bha gɔn ̱ya bo ga -sü -zë 'ka, kö 'tɔng- bhië" ̱ya "kan- -bha.

3 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, "tʊ̈ng 'ö- 'ka 'ö dhebhɔ bha- -bha gɔn 'dhö -tun 'ka "yaan, kö -ya 'to -yö 'dho -yö gwaan- -dee 'kpɔ, kö -yö -zua ̱në- zë bha. "Kɛɛ -a -bha gɔn ̱ya bo ga -sü -zë 'ka, kö 'tɔng- bhië" 'ö gun- -bha gwaan- 'kpɔ -sü "gblʊʊ "piʊ̈ bha ̱ya "kan, ̱ya ö -bha gwaan- -dee 'kpɔ, -ya -kpɔ ö -ta "puu 'ka.

4 -Kɔ dɔ bha- 'gü, n dheebhang -nu, gun 'ka- wo 'tɔng- -gɔ 'kun 'gü yi 'bha 'ka bha 'yaa "dhʊ̈ 'zü. 'Ka ga 'tɔng- bha- -gɔ ̱naa bha, 'yii 'dho ka 'kun 'zü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ga 'ö Klisi -ya wo bha -ya -wo kaa- wo 'gü, ka -ga Atanna -bha 'tɔng- -gɔ -kɔ ̱në bha. Kë "dhʊ̈ kö 'ka kë Klisi -bha 'ka ̱dhɛ -kɔ 'ö ̱gɛandhe -yö gwaan- "wɛɛ kpɔ- 'ka bha- 'dhö. -A mɛ "wɛɛ 'ö "dhʊ̈ bha ̱në Klisi 'ö go ga 'gü 'ö -bö bha- 'ka. -A kë 'ö Klisi -ya wo "dhʊ̈ bha -ya -kë "dhʊ̈ kö 'mɛ 'ö 'kwa -kë -a -bha mɛ -nu 'ka 'kwa ̱trɔɔn kë Atanna -dhɛ.

5 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ "tǔng 'kwa gun- 'ka kwa -dı dhɔɔbhaa kë -zian -ta bha, 'wɔn yaa 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya kë -sü -dhio dɔ bha ̀në- kë -sü -pɛng -yö gun dɔ sië kwa daɔ -nu 'ka 'yö kwa "dhiǔ bho- 'ka ga -dhɛ.
6 "Kɛɛ dɔ 'dhɛ 'kö 'kwa- wo ̀taamasü ya- 'gü ya, 'kwa 'go 'tɔng- -gɔ ̀dhuëngdhɛ 'gü, -a 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ pë 'ö gun kwa 'kun -sü 'ka 'yö kwa gun- -gɔ -kaso 'gü bha 'kwa ga- -pë -gɔ. -A -kë "dhǔ -sü -wɔn 'gü, yë -dee 'dhɛ 'kwa- kë sië ̀taamasü ya- 'gü, Atanna -bha kë 'gü bha- -bha 'Nii- "slǔǔslǔ bha ̀në- kë -faan -da kwa 'gü. -A kë -kɔ zii 'dhɛ 'ö gun 'tɔng- "gblʋʋ -ta bha 'kwaa- -gɔ -kaso 'gü 'zü.
7 "Kɛɛ ̀ya kë 'sa "dhǔ bha -oo, kö ̀dhɛ ̀në bha? Kö Atanna -bha 'tɔng- bha ̀në pë yaa 'ka bha -ee? -Abin! "Kɛɛ -a 'klɔɔ- 'ö mü yö -mü ̀dhɛ Atanna -bha 'tɔng- bha ̀në- -zɔn n -dhɛ ̀dhɛ 'wɔn 'dhɛ 'ö ̀ni ̀waa- kë kö 'wɔn yaa ̀në bha, 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'a 'wɔn yaa dɔ. -A pö 'a- wo "dhǔ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya kë ̀dhɛ Atanna -bha 'tɔng- bha 'yii -dhio dɔ 'nu kö -ya pö ̀dhɛ i zuë" ya 'dho bhɔ pë -bha, kö 'maa zuë" -bhɔ pë -bha -sü dɔ 'wɔn yaa 'ka.
8 -A pö 'ö 'tɔng- bha -ya wo ̀dhɛ zuë" -bhɔ pë -bha -sü bha 'yaa -së bha ̀në 'wɔn yaa -yö ö zü -gban 'gü, 'yö 'wɔn yaa suu "pɛpɛ 'ö 'tɔng- -ya pö 'yaa -së bha- kë -dhɔ -da n -zʋ -bha. -A pö 'a- wo "dhǔ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya kë 'nu ̀dhɛ 'tɔng- bha 'yaa 'dhö, kö -a pö -sü 'ö ̀dhɛ 'bha- kë ̀ni kö 'bha 'wɔn yaa kë bha- 'bhaa 'dhö 'pö.
9 ̀Ya kë "dhǔ kö ma -zë n -bha 'ka, 'wɔn 'a n -zʋ gɔn- 'ka yö -mü ̀dhɛ 'ö gun kö 'mii 'pë 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya -dhio dɔ -a 'bha dɔ ̀kö, 'maa gun -tosɛa kë sië "sika 'ka. "Kɛɛ ̀dhɛ 'a- dɔ, 'ö 'a- 'wɔn dɔ ̀dhɛ 'ma- -bha 'tɔng- bho, ̀dhɛ 'wɔnyaakëmɛ -mü n 'ka,
10 'yö 'a- 'wɔn dɔ ̀dhɛ ga 'a dho- wo bha- -gɛn ̀në bha. -A -kë "dhǔ -sü bha ̀në- -wɔn 'gü, 'yö 'tɔng- 'ö Atanna -ya dɔ kö -yö dha -zian ̀në- bho kwa 'ka bha, 'yö -kë ga -zian ̀në- -bho ma -zë n 'ka -pë 'ka.
11 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'wɔn yaa -yö ö zü -gban -a -bha 'tɔng- 'kö -së bha ̀në- 'gü 'yö "kpënng- -kë n -gɔ, 'yö bɔ- -ta 'yö n -pö, 'yö -kë n ga -gɛn 'ka.
12 -A -kë "dhǔ -sü 'gü, Atanna -bha 'tɔng- -zë yaa -dhɛ 'bha 'yaa- -bha, yö -zë -yö -së, -yö "slǔǔslǔ.
13 'Wɔn yaa 'ö n zuë" "piǔ bha ̀në- -da -wɔn 'dhö -mü. Kë "dhǔ kö -a -bha -kë yaa -yënngsü -sü bha 'kwa- dɔ. Yö ̀në pë -së bha- sü 'ö- -kë n zë -pë 'ka. -Kɔ 'ö 'wɔn yaa -yö ö zü -gban 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'gü 'yö -kë pë yaa -yënngsü 'ka bha 'yö bha. 'Yaa yö -zë 'ka, 'pë 'kö pë -së 'ka -yö -kë ma -zë n zë -pë 'ka -kɔ -kë ̀dhɛ?

Kwa -kë 'wɔn yaa -gɔ ̀dhuëngdhɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

14 -Ka -dhɛ -ga, mɛ ̀gban kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̀dhɛ 'tɔng- -yö -go Atanna ̀në- "piǔ. -Yö -së, "kɛɛ ma ̀në ma -zë 'a 'wɔn yaa -gɔ ̀dhuëngdhɛ 'gü, n -kë mɛ "bhıı- 'ka -sü 'ö "sı 'yaa n -dhɛ bha- -wɔn 'gü,
15 'yö 'pë 'a- -kë 'maa- dɔ n -dı -gɔ. -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'pë 'kö- kë -dhɔ 'dhö n -bha 'maa yö -zë kë, -a 'dhɛ 'ö- -san 'dhö n -kë bha ̀në 'a- -kë.
16 -A -kë "dhǔ -sü 'gü, ̀ya kë ̀dhɛ 'pë 'yaa n "piǔ ̀dhɛ 'a- kë, 'ma- kë, kö- -dhɛ 'bhaa Atanna -bha 'tɔng- -zë -bha, yö -zë -yö -së,
17 kö- -dhɛ 'bha 'yaa mang -dı 'pö n -bha, kö 'wɔn yaa 'ö n -zʋ "piǔ bha ̀në- -da -wɔn 'dhö -mü.
18 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya 'to n suu -zë -bha -bha, n -kë mɛ "bhıı- 'ka -sü "gblǔ "piǔ, kö a- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ 'wɔn -së -zë -a do -zian -yɛa 'yaa n 'gü. 'Wɔn -së kë -dhɔ -yö -kë n -bha, "kɛɛ n -kɔ ̀në 'yaa ̀mɔɔ- kë -sü -bha.

19 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'wɔn -së 'ö- kë -dhɔ 'dhö n -bha bha 'maa yö -zë kë, "kɛɛ 'wɔn yaa 'ö yö -zë kë -dhɔ 'yaa n -bha bha ̱në 'a- -kë.
20 'Ö "dhʊ̈ 'dhö -mü, ̱ya kë ̱dhɛ 'pë 'kö kë -dhɔ 'yaa n -bha 'ma- kë, kö mang ̱dede -zë 'mii- "dhiʊ̈ "wlü -bha kö 'a 'wɔn bha- kë, "kɛɛ kö 'wɔn yaa 'ö ̱ya 'kɔ dɔ n 'gü bha ̱në- -da -wɔn 'dhö -mü.
21 ̱Ya kë "dhʊ̈ kö n -bha 'kö ̱slɔɔ- 'gü 'a- dɔ, yö -mü ̱dhɛ 'ma- pö 'a 'wɔn -së kë, 'maa ̱mɔɔ- -bha. Pë doseng 'ö n -kɔ -yö ̱mɔɔ- kë -sü -bha, 'yö 'wɔn yaa 'ka.
22 'Sa 'ma 'yaanu kö 'a n -zʋ 'gɔn, Atanna -bha 'tɔng- "dhia -zë -yö n 'gü ̱tɔn, "kɛɛ -a -kɔ 'mɛ?
23 'Tɔng- "wɛɛ 'dhɛ 'ö n kwi ̱wlöö bha ̱në 'ko zë- 'dhɛ 'ö n zuë" "piʊ̈ bha- 'ka, 'yö n -kë 'wɔn yaa 'ö ̱ya 'kɔ dɔ n kwi 'gü bha- -bha ̱dhuëng 'ka.
24-25 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, a 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü -kpɛawo ma -kë mɛ "bhɪɪ- 'ka -sü ̱në- -wɔn 'gü, "kɛɛ n zuëga -zë Atanna -bha 'tɔng- 'kun -dhɔ -ya -bha. "Eke! Mang -wëësü 'ö 'ma n -dɪ "yaan -ga wo ̱tɔn ya 'dee dho n dha, 'dee dho kwi 'dhɛ 'a- 'gü ya- bho n -bha? "Kɛɛ -gasitɛ 'yaa Atanna -bha -a Gbö Yesu Klisi 'ö kwa Dëmɛ 'ka bha- -bha ga 'ö- wo bha- 'saa- 'gü.

8

1 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ dɔ 'dhɛ 'kö 'kwa- wo "tʊ̈ng ya- 'gü ya, mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö ̱wa -kplü Yesu Klisi -bha, Atanna -bha za 'yaa- -nu -bha 'zü.
2 -A -gɛn -mü ̱dhɛ zian 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö ̱sii 'ö 'yaa yën- -da 'mɛ 'kwa bɔ Yesu Klisi 'ka kwa 'gü bha ̱në kwa dha zian 'dhɛ kwa -da 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü, 'ö gun kwa "dhiʊ̈ bho sië ga -dhɛ bha- -gɔ.
3 'Wɔn 'ö kwa mɛbhɪɪdhe -dhɛ -kwi 'yaa gun ̱mɔɔ sië- 'gü -wɔn kë -sü -bha Moizö -bha 'tɔng- "gblʊʊ -ta bha, Atanna ̱yaa- 'gü -wɔn kë. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱ya yöö ̱dede ö Gbö bɔ kwi 'ö kwa -bha 'ö 'tɔng- 'kun "sɪ 'yaa -dhɛ bha- 'gü kö yö -zë -ya 'kun, kö -yö kpaɔ "pɛ- 'ka 'wɔn yaa -bha, kö -yö kë Atanna -bha za -loo 'wɔn yaa -ta -gɛn 'ka kö -ya bho kwa -bha.
4 Atanna -ya kë "dhʊ̈ kö 'pë 'ö 'tɔng- -ya pö- 'gü -wɔn -yö kë 'mɛ 'ö 'kwaa -tosɛa kë sië kwa -dɪ faan -bha 'zü, "kɛɛ 'ö 'kwa- kë sië- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ̱në- 'saa- 'gü ya kwa ̱në kwa -dhɛ.
5 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'wo -tosɛa -kë wo -dɪ dhɔɔbhaa 'ka bha, 'pë 'ö- -dhɔ -ya -nu -kë ̱në 'wo -ya -a -wɔn zuën -ta, "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo -tosɛa kë sië Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'saa- 'gü, wo -zë -wo -ya 'pë 'ö- -dhɔ -yö 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha- -kë ̱në- kë -sü zuën -ta.
6 'Sa -ya 'pë 'kö- -dhɔ -yö mɛ -kë -a kë -sü zuën -ta -sü -zë, -yö mɛ "dhiʊ̈ -bho ga ̱në- -dhɛ, "kɛɛ -ya 'pë 'ö- -dhɔ -yö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -kë -a kë -sü zuën -ta -sü 'yaa zian "wɛɛ 'bha bho mɛ 'ka kö 'yii kë -tosɛa 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʊ̈, waa- -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü -zë 'ka.
7 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo -ya 'pë 'ö- -dhɔ -ya -nu -kë -a kë -sü zuën -ta bha, Atanna 'yaɔ- -mü -a -nu 'ka, 'waa- -bha 'tɔng- ̱bhlëë -ya, 'waa ̱mɔɔ -zian ̱në- wo- -bha.
8 'Sa 'mɛ 'wo "dhʊ̈ bha- -nu "dhia 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö 'ma- 'gü 'pö.
9 "Kɛɛ ka -zë 'kaa -tosɛa kë ka -dɪ dhɔɔbhaa 'ka 'zü, ka -tosɛa kë sië -a -bha 'Nii- bha ̱në- dhɔɔbhaa 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ- -bha 'Nii- bha -yö ka 'gü. Klisi -bha 'Nii- bha 'yaa mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- 'gü, kö 'yaa Klisi -bha 'ka.
10 ̱Ya kë ̱dhɛ Klisi ̱në ̱ya kë ka 'gü, 'kö 'zü ka kwi -zë ̱ya kë ga -pë 'ka 'wɔn yaa -wɔn 'gü, "kɛɛ kö ̱sii 'ö 'yaa yën bha -yö ka 'gü -a -bha 'Nii- 'ö ka 'gü bha- -wɔn 'gü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kö Atanna ̱ya ka kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ö wëëdhö.

11 ŋYa kë ŋdhɛ Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö Yesu -bö 'ö go ga 'gü bha ŋnë ŋya -yɛa 'kun ka 'gü, 'yö yöö Atanna 'ö Klisi -bö 'ö go ga 'gü 'pö bha, 'ö bɔ-
-bha 'Nii- 'ö ka 'gü bha- -ta 'yö ka kwi 'dhɛ 'ö gapë 'ka bha- -bö 'pö, 'yö ŋsii
-dee -da ka 'gü.
12 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, "pɔ -yö kwa -bha. "Kɛɛ "pɔ
'ö bha 'yii kë kwa -dɪ dhɔɔbhaa kë "pɔ 'ka.
13 -A -gɛn -mü ŋdhɛ 'ka -tosɛa kë ka -dɪ dhɔɔbhaa -zë 'ka kö ka -dho ga.
"Kɛɛ ŋya kë ŋdhɛ 'ka ka zü -gban Atanna -bha 'Nii- 'kö bha- 'gü, kö ka -dɪ
dhɔɔbhaawɔn -nu bha 'ka ka kwaa- -zü, kö -yö kë ka -gɔ ŋdhɛ 'pë ŋya ga
-a 'dhö, ka -dho -tosɛa kë.
14 -A 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo -tosɛa kë sië Atanna -bha 'Nii-
bha- -faan 'ka, kö- -bha 'në -nu -mü.
15 -A -gɛn -mü ŋdhɛ -a -bha 'Nii- 'kö- ŋgbaɔ ka -gɔ 'ö ka 'gü bha, 'yii kë
'Nii- 'ö mɛ -kë "suʊ̈ -mɛ 'ka, "ɛɛn 'ö mɛ -kë ŋdhuëng 'ka -a 'ka. "Kɛɛ yö ŋnë
ka -kë -a -bha 'në 'ka, 'yö 'kwa ŋmɔɔ- -bha 'kwa- -dhɛ «Kwa Dë».
16 -A 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ Atanna -bha 'Nii- bha yöö ŋdede -ya "sɛɛdhɛ -kë
kwa 'nii- -dhɛ 'ö- pö kwa- -bha 'në 'ka.
17 'Sa ŋya kë ŋdhɛ 'kwa kë- -bha 'në 'ka, kö 'pë 'ö- "plüün bho ö -bha 'në
-nu -dhɛ -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha kwaa- Klisi -nu kwa -bha -mü. -A 'klɔɔ-
-mü ŋdhɛ 'kwa saan" Klisi -wɔn 'gü ŋdhɛ -kɔ 'ö ŋsaan- 'ka -a 'dhö, kwɛng-
-nu kwa -dho kë 'pö -dhɛ do 'gü -a 'tɔ bhɔ -yi 'ka.
18 -A -wɔn 'gü, a- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ŋdhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛ 'ö
dho- nu kwa -dhɛ, waa- -bha 'tɔbhɔdhe 'ö- ŋkeng- bha- -nu -bha -kë -së -sü
bha, 'waa- -zɔn -zianwo saan" 'kwa- wo sië ŋdɛɛ bha- 'ka.
19 Pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da, -a ŋgban -zʊ -yö dun sië- -bha 'në -nu bha-
-nu -wo "yɛa- -yi bha- -wɔn 'gü.
20 -A -gɛn -mü ŋdhɛ pë "pɛpɛ 'ö- -da -a ŋgban- -kë see- -pë ŋnë- 'ka, kë
'ö- wo "dhʊ̈ bha yö ŋnë- pö -yö kë "dhʊ̈. "Kɛɛ yö ŋnë- ŋgban 'gü, -a -nu
-zʊyödhɛ -wɔn -yö -dhö.
21 Yö -mü ŋdhɛ -yö -gun Atanna -zʊ "piʊ̈ ŋdhɛ ö -dho ö -bha -da -pë -nu
bha- -nu -bho ŋdhuëngdhɛ 'gü yi do 'ka 'güseedhe bha- -gɔ, 'ö 'wo -ya wo
-dɪ 'flëë- 'gü -a -bha 'në -nu mɛdhɛ kë -yi bha- 'ka.
22 'Yaa kwa tii' 'ka -wɔn 'ka, kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ŋdhɛ 'ö go- 'ka
"kpʊngtaadhɛ -da -sü -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka ŋdɛɛ -bha, pë "pɛpɛ 'ö Atanna
-ya -da, -a 'bha 'yii -ya ö -dɪ 'flëë- 'gü do, "dhiʊ̈ ŋnë 'wo- wo sië 'wo dho-
'ka, ŋdhɛ dhebhɔ 'ö- "gblü 'dhö- kë sië -a 'dhö saan" 'wo- wo sië bha- -kwɛɛ
ŋwlöö.
23 "Kɛɛ 'wɔn 'ö "dhʊ̈ bha 'yii kë "kpʊngtaamɛ -nu -dɪ -slɔɔ -a -nu -bha
'wɔn 'ka, -a -gɛn -mü ŋdhɛ 'mɛ kwaa -dɪ 'pö 'kwa Atanna -bha 'në -nu 'ka
bha kwa "dhiʊ̈ 'pö "dhʊ̈ kwa zuë" "piʊ̈. "Kɛɛ 'sa kö ŋya kwa -zë kwa "kan
-ga -gɔ bhië" "dhiʊ̈ ŋyaa- daɔ dɔ -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö- ŋgbaɔ kwa -gɔ
bha- 'ka. "Kɛɛ ŋdhɛ 'ö -kë ŋdhɛ -a -gɔ -da 'plöö -yi ŋnë dho kë yi 'ö dho
kwa bho- 'ka kwi 'dhɛ ga -kwi 'ka ya- 'gü 'ö kwa dha- 'ka ga -gɔ bha ŋnë-
'ka bha ŋnë- -wɔn 'gü 'yö 'kwa -tun -dhiö 'pö kwa zuë" "piʊ̈ bha.
24-25 Pë 'ö mɛ "yan 'yaa- -bha ŋnë ŋya kë 'yö mɛ -yö mɛ "yan to- -gɔ
zuësɛadhɛ 'ka. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ 'kwa dha 'nu, "kɛɛ
kwa -tun ŋkö kwa "yan 'to- -dhɛkpaɔyi -së 'ö 'kwa dho -da 'ka -a -bha
-gblüdëdhɛpö 'gü bha- -gɔ. -A -gɛn -mü ŋdhɛ pë 'ö mɛ "yan 'yaa- -bha 'yö
mɛ- mɛ "yan to- -gɔ. "Ɛɛn 'pë 'ö mɛ "yan 'dhö- -bha mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ-
mɛ "yan to 'zü- -gɔ -ee?
26 ŋYa 'go yö -zë 'gü, 'mɛ 'ö "sɪ 'yaa kwa -dhɛ -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'gü
bha, -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -yö -nu kö -yö kwa ŋnë kwa -ta 'kun -bhɛa -dhɛ

-sü -bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -kɔ 'wo ̱bhɛa- 'ka -a -dhɛ 'kwaa- dɔ -së 'ka. -A -bha 'Nii- bha ̱në ̱bhɛa- -dhɛ kwa -dhɛ, 'yö -bhɛa -dhɛ -kɔ 'ö- -zʋ kun -a wo kwa -dhɛ -zʋ ̱lɔɔ -kɔ 'ö -wʋ 'ö go- 'gü -a pö -kɔ 'yaa ̱slɔɔ mɛ "bhɪɪ- -gɔ -a 'ka.

27 ̱Ya kë "dhʋ̈, 'yö Atanna 'ö -dhɛ yö mɛ zuë" 'gü bha 'ö ö -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ bha- -wʋ 'gü ma, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'Nii- bha -yö -bhɛa -dhɛ -a -bha mɛ -nu ̱në- -nu -wɔn 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö- "piʋ̈ ̱dhɛ -wa kë- 'ka -a 'dhö.

28 -A -wɔn 'gü, mɛ "pɛpɛ 'ö Atanna -dhɔ -ya -nu -kë 'ö- -nu sü 'ö- -nu -ya ö -bha -ya 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka- -zʋ "piʋ̈ yi 'bha 'ka -a 'dhö, 'wɔn "pɛpɛ 'ö -da -a -nu -ta, -a ̱gban "dhiʋ̈ -ya -dhɛ -kë -nu -bha 'wɔn -së ̱në- 'ka.

29 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna yöö ̱dede 'ö 'mɛ 'ö- -nu dɔ kö 'wii bhɔ -zianwo ̱kö, 'ö- -ya ö zuë" "piʋ̈- -nu -bha ̱dhɛ ̱wa bhɔ -wo -dho kë ö -bha 'ka bha, -ya -bɛn -zë wo ̱në- -nu -bha yi 'bha 'ka kö -wo kë ̱dhɛ ö Gbö 'dhö -kɔ 'ö- 'gü -a 'dhö. Kë "dhʋ̈ kö -a Gbö bha -yö kë ö dheebhang -nu 'gbɛ bha- -nu -bhɔ -be 'ka.

30 'Sa 'mɛ 'ö Atanna -ya -kë "dhʋ̈ -wɔn -ya ö -zʋ "piʋ̈- -nu -dhɛ yi 'bha 'ka bha -ya wo ̱në- -nu sü mɛ ̱zinng 'gü. 'Mɛ 'ö- -nu sü "dhʋ̈ bha, 'yö dho 'yö- -nu -kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ ö wëëdhö. -A mɛ do 'wo "dhʋ̈ bha, 'yö dho 'zü 'ö- -nu -kë 'tɔbhɔdhe -kë ö "piʋ̈ -mɛ 'ka.

31 ̱Ya kë "dhʋ̈ kwa -dho -a pö 'sa ̱dhɛ? Atanna -zë ̱ya bo bɔ -sü 'ka kwa 'ka, kwa 'yaɔ- -mɛɛ ̱në -kɔ dho ̱mɔɔ kwa -bha?

32 -Më ̱në Atanna dho- fië- bho kwa -bha ̱taamasü ya- 'gü, "kɛɛ kö 'yii ̱döng ö de Gbö -ta kwa -dhɛ tongtongdhö, kö ̱ya ö -kɔ bho- 'gü kö -yö ga mɛ ̱gban "pɛpɛ kwa -wɔn 'gü. ̱Dhɛ 'kö ̱ya ö -kɔ bho ö Gbö -zë 'gü kwa -wɔn 'gü ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha, kö -yö -dho pë ̱gban "pɛpɛ nu kwa -dhɛ -a Gbö 'ö- nu bha- taa 'ka.

33 Atanna ̱në ̱yaa- pö 'mɛ 'ö- -bha ̱dhɛ ̱sɔng -ya -bha kö ̱sɔng -ya -mɛ -bha. Yöö do bha ̱në ̱yaa- pö 'yaa 'mɛ 'ö- -bha kö 'yaa- -bha. 'Dee dho- pö 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu -ya -a -nu -bha ̱dhɛ ̱sɔng -ya -nu -bha? -A -mɛ 'yaa 'dhö!

34 'Dee dho Atanna dhɔɔbhaamɛ -nu kwa zë za 'ka, "kɛɛ kö Yesu Klisi ̱ya ga kwa -wɔn 'gü, kö ̱ya 'dho ̱ya 'go ga 'gü ̱ya -bö, kö -yö -ya -sü 'ka -duɛ ̱bhlëësü 'ö- Dë "sɔɔ bha- 'gü, kö -yö bhɛa" sië ö Dë -dhɛ kwa -wɔn 'gü.

35 -Më suu ̱në dho mɔɔ- -bha 'ö 'kwa -kan -dhɔ 'ö Klisi -ya -kë kwa 'ka bha- -bha. "Ɛnnng ̱gbaɔndhe -ee? "Ɛɛn zuëdhiʋ̈tɛɛ -ee? "Ɛɛn mɛ -wëëdhɛ bho -sü -ee? "Ɛɛn din- -ee? "Ɛɛn "flɛɛ -ee? "Ɛɛn -dɔ "dhëng yaa "dhiʋ̈ -sü -ee? "Ɛɛn ga -ee? -A -pë 'yaa 'dhö.

36 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«(-Tosɛa Atanna,) bhi ̱në 'yi dɔ -sü 'ka ga "dhiʋ̈ i -wɔn 'gü
'yënng- 'gü waa- gbeng -nu ̱gban 'gü,
'ö 'wo yi 'sü sië ̱dhɛ "bhlaa 'wo 'dho sië- 'ka
-a zë -dhɛ 'gü -a 'dhö ya.»

37 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, 'mɛ 'ö kwa -dhɔ -ya -kë bha, kwa -ziö 'wɔn -nu bha- ̱gban 'gü yö ̱në- 'saa- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ "kplëë -dhɛ 'ö- nu kwa -dhɛ bha, -a -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö.

38 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ n 'dhang bho -sü -ya "dhiʋ̈ 'kpakpadhö ̱dhɛ kwa -kan -dhɔ bha- -bha -pë 'bhaa 'dhö: Ga 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha, "ɛɛn -tosɛa 'yaa -mü, "ɛɛn Atanna -bha "kië -nu 'waa -mü, "ɛɛn 'gügbɪɪdhɛpë "ɛɛn -ziö mɛ -gɔ -pë -nu zian 'wo dhang- 'gü -a 'bha -kɔ 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha, "ɛɛn ̱dɛɛ 'yaa -mü, "ɛɛn dhia" 'yaa -mü,

39 faan -pë -nu 'wo dhang- 'gü oo, -a 'dhɛ 'wo "kpʋng ̱taa oo, "ɛɛn Atanna -bha -dapë suu "ʋʋ suu 'bha -zian ̱në- -kɔ 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö -yö kwa

"kan -dhɔ 'ö Atanna -ya -kë kwa 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü bha- -bha.

9

'Wɔn 'ö -gban "sɛgɔ 'ö Atanna -ya sü ö -bha 'ka -a 'gü -mɛ -nu -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 Dhiang 'ö maa- zë bha tɛan- ̱dede -mü, a- -zë Klisi 'tɔ 'gü, n zuëga 'dhö, Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö n 'gü bha- 'dhö, wo ̱në 'wo n "sɛɛ- 'ka ̱dhɛ 'pë 'a- pö sië bha 'mii ̱sua kë.

2 ̱Dhɛ n zuë" "dhiʊ̈ -yö -tɛɛ yi ̱gban "pɛpɛ 'ka 'ö -wëë -yö bɔ n -ta, n dheebhang -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha- -nu -wɔn 'gü.

3 'Ma n -zʊ 'gɔn 'dhang 'ö 'wii- bho Klisi -wɔn "dhiʊ̈ bha- 'ka, -yö -kë n "piʊ̈ ̱dhɛ 'kö 'zü Atanna ̱ya "dhang -zian ̱në- bho ma -zë n -bha -a -nu -wɔn 'gü, "ɛɛn 'kö 'zü 'ma "kan -zian ̱në- wo Klisi -bha, "kɛɛ kö wo -zë -wo dha, -yö -dho 'kun bho n 'gü.

4 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu 'kwa bha ̱në 'kwa Atanna dhɔɔbhaamɛ -nu 'ka, 'yö "klʊ bho kwa -bha ̱dhɛ mɛ- pë bho -tɪnë -nu -bha. Atanna ̱dede bha- 'bhü -yö -gun dɔ sië kwa "bhɛma -nu ̱në- -nu -ta. -Yö -mlɛɛdhɛ -da 'zü waa- kwa "bhɛma -nu do bha ̱në- -nu ̱zinng 'gü -gɛn -yan kpö 'ka, 'yö dho 'ö- 'gü 'tɔng- dɔ- -nu -dhɛ, 'yö dho 'ö ö -dhɔkë -kɔ -zɔn -a -nu -dhɛ, 'yö dho 'ö "plüün bho- -nu -dhɛ.

5 -A mɛ 'dhɛ 'wo ̱dɛɛ bha -wo mɛ 'dhɛ 'wo gun yi 'bha 'ka "dhʊ̈ bha ̱në- -nu 'gü -në -nu 'ka. Woo do bha 'zü ̱në ̱ya kë mɛbhɪɪdhɛ 'gü, 'yö Klisi -yö go- -nu 'gü. 'Sa Klisi bha ̱në pë ̱gban "pɛpɛ -gɔ -ta, yö ̱në Atanna 'ö- 'tɔ -yö bhɔ -kpɛawo -a 'ka. Kö -yö kë "dhʊ̈ bha 'aa -yö kë!

6 'Ma- pö "dhʊ̈ kö 'mii- pö ̱dhɛ ̱ya kë "dhʊ̈ kö "plüün 'ö Atanna -ya bho Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ bha 'yii 'to- -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo Izraɛdhö 'gü -në -nu 'ka, Atanna 'yaa- -nu ̱gban -ga ̱dhɛ Izraɛdhö 'në ̱dede 'dhö.

7 Kwa- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ kwa "bhɛma Ablaamö suu 'gü -në -nu -mü, "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, -a -nu ̱gban "pɛpɛ -zë 'wii kë -a 'kpɔ -në ̱dede 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -ya -pö Ablaamö -dhɛ 'ö- pö:
«I gbö Izaakö 'kpɔ -në -nu -dɪ -slɔɔ ̱në
'wo dho- -nu -dhɛ i 'kpɔ -në -nu.»

8 ̱Waa- pö "dhʊ̈ kö -wa pö- -nu ̱gban 'wii 'dho kë Atanna -bha 'në 'ka -a -nu ̱gban -kë Ablaamö ̱yɔɔn 'ka -sü -wɔn -zë 'gü, "kɛɛ 'në -dhɛ -nu 'ö Atanna -ya -nu -dhɛ -sü "plüün bho bha ̱në 'wo- bhang ̱dede -nu 'ka.

9 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "plüün 'ö Atanna -ya bho- -dhɛ "dhʊ̈ yi 'bha 'ka bha, -a -bho 'gü -wʊ ̱nɛ. -Ya -pö -dhɛ 'ö- pö:
«"Sanni "tʊ̈ng 'kwa dɔ- 'ka ya -a 'bha -yö ̱loo -kwɛ dhia" 'ka,
kö ma nu i "piʊ̈ kö i -bha dhebhɔ Saadha ̱ya 'nëgɔɔn do 'kpɔ.»

10 -A -kpɛa -zian 'yaa kë "dhʊ̈, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Dhebeka yöö -dɪ 'pö- -bha -gun "dhʊ̈. 'Ö ö -bha 'nëgɔɔn ̱plɛ 'ö- kpɔ, 'wo gun 'peng 'ka bha -ya -nu -gu -sü kwa 'ziʊ̈- Izaakö yöö do ̱në- -gɔ kö Atanna ̱yaa- "plüün bho- -dhɛ.

11-12 'Sa Atanna -bha -kɔ -yɛ mɛ -bha -sü -zë "slë -yö yöö do ̱në- -gɔ. 'Mɛ 'ö -dhi -dhɛ 'yö- -ya, 'yaa -gban -a -mɛ këwɔn -nu -bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö 'në ̱plɛ bha- -nu bhɔ "tʊ̈ng -to "dhiʊ̈ kö- -nu këwɔn -së "ɛɛn yaa 'bha -zian 'yii kë ̱kö 'ö- pö:
«-A mɛ 'kpiisü -dho gwëëdhɛ kë ö 'zlaa- -dhɛ.»

13 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a -wʊ 'ka ̱dhɛ:
«Zakɔbö -dhɔkë n -kë 'ö -ziö Ezau -zë -ta.»

14 'Sa ŋya kë "dhʊ̈ kö ŋdhɛ ŋnë bha? 'Kö ŋflü -yö Atanna -bha 'wɔn 'gü
ŋnaa bha -ee? -Abin!
15 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ -yö kë- -pö Moizö -dhɛ 'ö- pö:
«'Mɛ 'ö "klʊ -dhi -bha -dhɔ ŋya n kë, 'yö 'a- -dhi -bha.
'Mɛ 'ö- -wëë n kë -dhɔ ŋya n kë, 'yö 'a- -wëë -ga bho.»
16 ŋYa kë "dhʊ̈ kö -yö Atanna do ŋnë- -bha 'wɔn 'ka, yö ŋnë mɛ -wëë -ya
-kë. 'Yaa -gban mɛ 'ö "dhʊ̈ -a -zʊ 'gɔn -kɔ -nu "ɛɛn -a këwɔn -nu -bha.
17 -A -gɛn -mü ŋdhɛ -yö dhiang -zë 'zü Fadhaɔn 'ö -kë Ezitö -mɛ -nu -bha
-gblüdë 'ka bha- -dhɛ yi 'bha 'ka 'ö- pö:
«I -ya 'a- wo -gblüdë 'ka bha,
a- -kë "dhʊ̈ kö 'a bɔ i -ta 'a ma 'gügbɪɪdhɛ ŋnë- -zɔn
"kpʊngtaamɛ -nu ŋgban "pɛpɛ -dhɛ,
kö mɛ ŋgban -wo n 'tɔ dɔ -dhɛ ŋgban 'gü "kpʊng ŋtaa.»
18 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, 'mɛ 'ö- -wëë -bha -a kë -dhɔ ŋyaa- kë, 'yö- -wëë -ya
-kë, 'mɛ 'ö- gɔɔ -kë "gbɪɪ- -dhɔ ŋyaa- kë -ya -mɛ gɔɔ -kë "gbɪɪ-.
19 'Ma- pö "dhʊ̈, -wo -mɔɔ -bha 'wo n dhɛɛ" kpɔ 'wo- pö 'yö ŋya kë "dhʊ̈
'sa kö Atanna za -dɔ mɛ "bhɪɪ- -bha -gɛn -mü -më 'ka? 'Wɔn 'kö Atanna
ŋyaa- pö -yö kë, 'dee dho dha- -gɔ?»
20 'Mɛ 'ö bhi -zë 'i dhɛɛ" suu bha- 'kpɔ sië bha -më -mü i 'ka 'yö kaa-
Atanna kaa za dɔ. "Ɛɛn "sɛ gbɔ- -mɔɔ -bha 'ö- pö ö dɔ -mɛ -dhɛ ŋdhɛ: «I n
kë ŋni -më -wɔn 'gü -ee?»
21 Gbɔ "sɛ -yö gbɔdɔmɛ ŋnë- -gɔ. -Kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö -dhi -dhɛ 'yö- -kë 'ka. ŋYa
dhi- -dhɛ 'yö- -kë gbɔ ŋbhlëësü 'ka, ŋya dhi- -dhɛ 'yö- -kë gbɔ "wlaasü 'ka.
22 -Kɔ do bha- 'gü, -yö -dhi Atanna ŋnë- -dhɛ kö- -siödhɛwɔn 'ö mɛ "bhɪɪ-
-nu "piʊ̈ bha -wa dɔ, ŋya 'go mü 'zü kö -wo ö 'gü -kë "gbɪɪdhɛ yö, 'wɔn 'ö-
-wɔn 'gü 'yö ö zuë" kun ö -bha pinpindhö ö -siödhɛwɔn këmɛ -nu "piʊ̈ bha
'yö bha, "kɛɛ 'sa kö ŋwa "dhang 'sü- -bha -kɔ ŋgban -kɔ ŋgban 'gü, kö ŋwa
kë ŋdhɛ gbɔ "wlaasü 'ö- -zun "dhiʊ̈ -bhlɔɔ 'yaa 'dhö -a 'dhö.
23 "Kɛɛ 'sa kö 'mɛ 'kö kwa -zë 'kwa ŋdhɛ -a -bha gbɔ ŋbhlëësü -nu 'dhö,
'ö kwa -wëë -ya -kë, 'ö ŋbhlëë -ya -sü 'ka kwa -bha -ziisü 'ka bha -ya "piʊ̈
ŋdhɛ ö 'tɔ -yö bhɔ kwa ŋnë kwa -bha. -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ
ŋbhlëë -ya kwa -bha -wɔn -yö -gun -zʊ "piʊ̈ -blɛɛsü yi 'bha 'ka 'yö gun -na
kwa -da. -A -kë "dhʊ̈ -sü -wɔn ŋya bo ga -sü 'ka Atanna -zë 'gü bha -oo,
'dee dhiang 'dhö -tun "piʊ̈?
24 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü, 'mɛ 'ö kwa -ya "dhʊ̈ bha, yö ŋnë kwa -dhɛ, kwa 'sü
'ö- wo 'pö bha 'yii- wo Zuifö -nu woo do -a -nu kpö 'gü, -ya mɛ 'bha -nu -sü
'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü 'pö.
25 -Ya yö ŋnë -dhiang zë -a -wʊdhiʊ̈loomɛ Oze -gɔ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
«"Sɛgɔ -nu 'ö 'waa gun n -bha 'ka -blɛɛsü,
a -dho -a -nu 'sü 'wo -kë n -bha 'ka,
'ö mɛ 'ö- -nu -dhɔ 'yaa gun n kë sië bha,
'a- -nu -dhɛ n dhɔɔbhaamɛ -nu.»
26 'Ö -dhɛ -nu 'wo gun pö sië- 'gümɛ -nu -bha
ŋdhɛ 'waa n -bha 'ka bha,
'wo wo -wʊ ŋslëë mü,
'wo- -nu -dhɛ Atanna "yaandhe bhang -nu.»
27 Kö Ezai -dɪ 'pö -yö bɔ sië ö -bha "pɛan "piʊ̈ 'ö -gbla Izraɛdhö -bu 'gü 'ö-
pö:
«'Kö ŋya kë -zian ŋnë wo ŋdhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu ŋwa pa,
ŋwa kë ŋdhɛ "yɛɛn 'ö ŋweeyi "kpʊng "dhiʊ̈ -a 'dhö,
"kɛɛ -a -nu kpö 'në 'bha ŋnë dho dha.

28 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -wʋ 'ö Atanna -ya pö
-yö -dho -a ̱gban 'gü -wɔn kë "pɛɛpɛdhö,
'ö- do -zian 'yaa 'to,
"kɛɛ "vaandhö, "kpʋngtaadhɛ ̱gban 'gü.»
29 Ezai do bha ̱në- pö 'zü ̱dhɛ:
«̱Ya kë ̱dhɛ Atanna yöö ̱dede -zë
'yii kwa -ding 'në 'bha 'to 'nu,
kö kwa suu -dho yën 'nu "kpʋng ̱taa ̱dhɛ Sodɔmö -mɛ -nu 'dhö,
'ö 'kwa bhɔ Gomɔɔ -mɛ -nu -bha.»
30 ̱Ya kë "dhʋ̈ 'sa kö kwa -dho -a pö ̱dhɛ? Kö kwa -dho -a pö 'mɛ 'ö wo
-zë 'waa Zuifö 'ka, 'ö- -nu "tʋ 'yaa gun -kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -sü 'ö Atanna wëëdhö -a
-bha -zianwo bha ̱yaa- -nu kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ ö wëëdhö -a -nu 'dhang -bho Yesu
"dhiʋ̈ -sü -wɔn 'gü
31 'Yö Izraɛdhö -mɛ -nu 'kö wo -zë 'wo gun -kplakpla bho sië -kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈
-sü 'ö Atanna wëëdhö -a -wɔn 'gü, -a -bha 'tɔng- 'kun -sü 'ka bha 'wii ̱mɔɔ-
-bha.
32 -A -nu -fië -bha 'klɔɔ- -mü -më 'ka? -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -nu -dɪ "dhia
-ma Atanna 'gü -sü mɔɔ- 'wo gun- wo sië bha- -gɛn 'yii -gban -a -nu -bha
-zʋ -yö -a -dhɛ -sü -bha, "kɛɛ -wo wo -zʋ -gɔn wo -dɪ faan 'ö Atanna -bha
'tɔng- 'kun -sü 'gü bha ̱në- -dhɛ. -A kë 'wo- wo "dhʋ̈ bha ̱në -kë -a -nu
-gɛn "dhiʋ̈ -zuö -dhɛ 'ka.
33 ̱Dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ̱dhɛ:
«-Ka -dhɛ -ga, -gwë 'a- -ya sië Siɔn -pö 'gü ya,
mɛ 'bha -nu -gɛn "dhiʋ̈ -dho -zuö -bha,
'ö mɛ 'bha -nu 'wo -pö -bha 'pö,
"kɛɛ 'mɛ 'kö wo -zë 'wo dho 'dhang bho- "dhiʋ̈,
-a -nu 'klɔɔ- 'yii 'dho bhɔ tongtongdhö.»

10

1 N dheebhang -nu, 'wɔn 'ö 'ma 'yaanu 'a n -zʋ gɔn- 'ka -kpɛawo Zuifö
-nu -wɔn 'gü, 'ö 'a ̱bhɛa Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü, yö -mü ̱dhɛ kö -wo dha.
2 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ a 'dhang -bho "dhiʋ̈ 'kpakpadhö 'a ̱mɔɔ- -bha 'a-
"sɛɛdhɛ -kë -a -nu -bha ̱dhɛ Atanna -dhɔkë -sü -pɛng -yö -dɔ -nu -ta, "kɛɛ
-a 'gü ̱në 'wii- ma.
3 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna -yö mɛ -kë 'ka
"slʋ̈ʋ̈slʋ̈ ö wëëdhö bha, 'wii- 'gü ma, 'yö woo ̱dede 'wo dho 'wo wo -dɪ -kë
"slʋ̈ʋ̈slʋ̈ "slë ̱mɔɔ wo -dɪ -dhɛ.
4 -A 'dhɛ 'ö 'wii- 'gü ma bha yö -mü ̱dhɛ Klisi -bha nu -sü bha, 'yö -kë
Moizö -bha 'tɔng- -nu -gɔ -da 'plöö -sü 'ka. Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö mɛ "ʋʋ
mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho yö -zë -wɔn "dhiʋ̈ "tʋ̈ng 'dhɛ 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü, kö
̱ya kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ Atanna wëëdhö.

Dha -sü -kë mɛ ̱gban -bha 'wɔn 'ka -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

5 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'pë 'ö Moizö -ya -bɛn zë 'ö -gban
-kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -sü 'ö Atanna wëëdhö -a -bha 'tɔng- 'kun -sü "gblʋʋ "piʋ̈ -kaa
-ga 'ö ya. -Ya -pö:
«'Mɛ yaa- -dɔ Atanna -bha 'tɔng- bha- 'kun -dhɛ 'ka 'kpakpadhö -së 'ka,
-yö -dho -tosɛa kë yö ̱në- -bha.»
6 "Kɛɛ 'yö -kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -kɔ 'dhɛ 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -sü "gblʋʋ "piʋ̈
bha, 'pë 'ö- pö -kaa -ga 'ö ya, -ya -pö:
«'Ka 'dho ka -zʋ 'gɔn 'ka- pö:

'Dee dho ̱mɔɔ- -bha 'ö 'dho dhang- 'gü? (-A pö 'ö- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü
̱dhɛ: 'Dee dho 'dho dhang- 'gü kö -yö nu Klisi 'ka "sia-?)
7 'Sa 'ka 'dho ka -zʋ 'gɔn 'zü 'ka- pö:
‹'Dee dho ̱mɔɔ- -bha 'ö dho "sɛ ̱wlöö
'ö dho 'ö ̱loo ̱geebɔɔ?
(-A 'dhɛ bha- 'klɔɔ- -mü 'zü ̱dhɛ:
'Dee dho ̱mɔɔ- -bha 'ö dho Klisi 'sü ̱geebɔɔ
'ö -wo 'ka "yɛa-?)›»
8 'Yö ̱ya kë "dhü kö Atanna -wʋ -ya -pö ̱dhɛ 'sa? 'Pë 'ö- pö yö -mü ̱dhɛ:
«Atanna -wʋ 'yii "wɪ ka 'ka ̱gblɛɛn,
-yö -wɪ ka "sɔɔ, -yö ka "dhi, -yö ka zuë" "piü.»
Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'yi- pö ka -dhɛ ̱dhɛ: -Zʋ -yö Atanna -dhɛ -naɔ -së 'yi-
dɔ sië bha ̱në- -wʋ 'ka.
9 ̱Ya kë ̱dhɛ 'bha- "kan i "dhi 'ka mɛ ̱gban "yaan ̱dhɛ Yesu bha mɛ
̱gban Dëmɛ -mü, kö 'i 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö i zuë" "piü ̱dhɛ
Atanna ̱yaa- bho ga 'gü ̱yaa- -bö, i -dho dha.
10 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho Yesu -wɔn
"dhiü ö zuë" "piü, 'yö Atanna -ya kë "slüüslü ö wëëdhö. 'Mɛ 'ö ̱yaa- "kan
ö "dhi 'ka ̱dhɛ Yesu bha mɛ ̱gban Dëmɛ -mü, 'yö Atanna -ya -mɛ dha.
11 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a -wʋ -ya -pö ̱dhɛ:
«Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ̱ya 'dhang bho- "dhiü,
'yiü- 'yii 'dho dɔ- -mɛ -bha.»
12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -naa 'bha -bha 'bha 'yaa Zuifö -nu waa- mɛ "wɛɛ
-nu -a -nu ̱zinng 'gü 'zü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -nu ̱gban Dëmɛ -yö do, yö
'ö "dhü bha ̱në 'wɔn -së -kë mɛ "pɛpɛ 'wo ̱bhɛa- -dhɛ -a -nu -dhɛ.
13 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -wʋ -ya -pö 'ö- pö:
«Mɛ "pɛpɛ 'ö waa- "tabhoo -da kwa Dëmɛ -dhɛ, -wo -dho dha.»
14 "Kɛɛ -wo -dho "tabhoo -da -dhɛ -kɔ kë ̱dhɛ kö 'wii 'dhang -zë bho-
"dhiü? 'Yö -wo -dho 'dhang bho- "dhiü -kɔ kë ̱dhɛ kö 'wii- -wɔn ma wo "tʋ
'ka? 'Yö -wo -dho -a ma -kɔ kë ̱dhɛ 'sa kö mɛ -zë 'yii- -dhiang zë?
15 'Yö -wo -dho -a -dhiang zë -kɔ kë ̱dhɛ kö 'wii mɛ 'bha bɔ ̱dhɛ -kɔ 'ö
Atanna -wʋ 'sëëdhɛ -ya pö- 'ka -a 'dhö ̱dhɛ:
‹'Wɔn -së 'ö go Atanna "piü,
-a -naɔdɔmɛ -nu nu -sü "dhia- -dhö ̱tɔn -kɛɛ!›
16 "Kɛɛ mɛ ̱gban 'wii 'dhang bho naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha- "dhiü. Yö
̱në- -wɔn 'gü 'yö Ezai 'ö -kë -a -wʋdhiüloomɛ 'ka bha 'ö dhiang zë 'ö- pö:
«N Dëmɛ, mɛ "pɛpɛ 'yi i -bha naɔ -së bha- dɔ- -nu -gɔ bha,
-yö kë -bhɔ de ̱në- 'gü tɛan- -bha,
'de ̱në kë 'dhang bho- "dhiü?»
17 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha- -gɛn -yö go -a
-dhiang 'ö mɛ -ya ma bha ̱në- 'gü, 'sa- dhiang 'ö "dhü bha yö -mü Klisi -wʋ
̱në- 'ka.
18 "Kɛɛ ̱ya kë "dhü kö Zuifö -nu -zë -a ma ̱në 'wii- wo -ee? -Abin, -wo
kë- -ma 'kpakpadhö! -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -wʋ -ya pö 'ö- pö:
«-A -bha naɔdɔmɛ -nu -wʋ kë -mɔɔ "kpʋngtaadhɛ
̱gban "pɛpɛ 'gü 'ö zun- 'ka 'ko "dhiü.»
19 "Kɛɛ ̱ya kë "dhü 'sa kö Izraɛdhö -mɛ -nu -zë -a 'gü ̱në 'wii ma -ee? -A
'dhɛ bha- -yɔ zü- -gban dhiang 'ö Moizö -ya zë yi 'bha 'ka ̱në- -ta. -A -gɛn
-mü ̱dhɛ Moizö ̱në dhiang zë 'ö- pö:
«Atanna -ya -pö: 'Mɛ 'waa bhɔ -zianwo "sɛ -gɔ -bha ̱dɛɛ bha,
a -dho -a -nu 'sü 'wo -kë n dhɔɔbhaa -sɛ 'ka,
'yö 'a bhlɔɔ ma- 'ka ka 'gü.

A -dho ka zuë" "dhiʊ̈ "wlü 'mɛ 'waa n dɔ bha- -nu -bha -kë
n dhɔɔbhaa -sɛ 'ka -sü -wɔn 'gü.»
20 Ezai -zë -zianwo -yö -ziö 'dhɛ bha- -ta 'ö- pö:
Atanna -ya -pö: 'Mɛ 'waa gun n mɔɔ- sië bha □në □wa n yö,
'yö 'ma n -dɪ -zɔn 'mɛ 'waa gun n -wɔn -bha 'gü dhɛɛ" -zian
kë sië bha- -nu -dhɛ.»
21 "Kɛɛ 'yö- pö Izraɛdhö -mɛ -nu -zë -a -nu -bu 'gü 'ö- pö:
«A kë -gloo n -gbe 'gü "pʋ -sü bha
"sɛ -gɔ 'ö- 'gü -mɛ -nu □gban 'wo "gblang 'ka,
'ö- -nu gɔɔ 'dhö "gbɪɪ- bha- -nu -gɔ.»

11

1 A- -pö 'sa □ya kë "dhʊ̈ kö Atanna □ya ö -kɔ □në "kan Izraɛdhö -sɛ "dhiʊ̈
"dhʊ̈, "kɛɛ kö- -bha mɛ -nu -mü bha -ee? -Abin! -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ mang
□dede 'a "wɪ sië bha Izraɛdhö mi -mü n 'ka, n 'ziʊ̈- -mü Ablaamö 'ka, 'ö 'a
go Bɛnngzamɛ -gɔ 'kɔɔdhö.
2 "Sɛgɔ -blɛblɛsü 'ö Atanna -yö ö -kɔ -yɛ -bha yi 'bha 'ka, 'ö -kë Izraɛdhö -sɛ
'ka bha, 'yii ö -kɔ "kan- "dhiʊ̈. -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö
□dhɛ Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ Edhi 'ö gun yi 'bha 'ka bha yö kë "gbʋ -bɔ
Atanna -dhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu -wɔn 'gü 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ
'gü 'ö- pö:
3 «N Dëmɛ, i -wʋdhiʊ̈loomɛ "pɛpɛ 'wo gun "sɛ ya- 'gü,
□waa- □gban zë, □wa -ya mü □wa -dhɛ 'ö gun i -dhɔkë -dhɛ 'ka
-a □gban 'gü see-,
mang do 'ö 'ma 'to ya -wo ma □në
n mɔɔ- sië kö -wo n zë □zɔɔ -wa!»
4 "Kɛɛ 'yö Atanna -ya -yɔ bɔ- -gɔ 'ö- pö:
«-Yö kë i "yaan □dhɛ 'kö 'zü yöö kë "dhʊ̈,
"kɛɛ mɛ "gblü "saɔplɛ -wo mü
'ö 'wo 'to -sü 'ka -kplü -sü 'ka n -bha,
'ö 'a- -nu -maa kë -sü 'ka 'pö,
'ö 'wii zun kpiögɔ 'gü □gebhɔ
'wo- Baadhö -kë bha- -dhɛ tongtongdhö kö -wa -dhɔkë.»
5 -Kɔ do 'ö gun- 'ka "dhʊ̈ yi 'bha 'ka bha- 'gü □dɛɛ, mɛ kpö 'në 'bha -yö
Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü mü, 'ö Atanna 'dhö- -nu -ya -sü 'ka -dɪ -ta -a -bha
"klʋ -së -dhɛ 'gü.
6 'Sa -a -nu -ya 'ö- wo -dɪ -ta "dhʊ̈ bha, -a -gɛn 'yii -gban -a -nu këwɔn
-së -nu -bha, -yö -gasitɛ □në- -kë -nu -dhɛ, 'yaa yö -zë 'ka 'nu kö- kë 'ö- wo
"dhʊ̈ bha 'wii 'dho- pö- -bha □dhɛ □ya -gasitɛ kë- -nu -dhɛ.
7 'Sa □ya kë "dhʊ̈ kö kwa -dho -a pö □dhɛ □naa bha? Kö dha -dhɛ 'ö
Izraɛdhö -mɛ -nu gun- mɔɔ- sië Atanna wëëdhö bha 'wii- yö. Mɛ 'dhɛ 'ö-
-nu sü ö -bha 'ka bha □në 'wo kë- yö, 'yö mɛ -kpɛa 'wo to -a -nu gɔɔ -kë
"gbɪɪ- □dhɛ -kɔ do 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a -wʋ 'sëëdhɛ 'gü bha- 'dhö □dhɛ:
8 «Atanna -yö kë zuë" 'ö "glɔɔglɔ -a -da -nu "gblʋ̈ʋ̈-,
'ö "yan 'ö 'yaa -dhɛ yö -a -ya -a -nu -gɔ -bha,
'ö "tʋ 'ö 'yaa 'wɔn -ma -a dɔ- -nu -gɔ -bha
'ö dho ö zun- 'ka □dɛɛ -bha.»
9 'Yö -gblüdë Davi -dɪ 'pö 'ö ö -bha pö 'ö- pö:
«(N Dë Atanna,) -bhö -a "slë kë kö -a -nu -bha -dhië
'wo- -kë 'ö 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ
□dhɛ wo Atanna □në- -dhɔkë sië bha
-yö kë- -nu -gɔ □dhɛ döng
'wo- -dhio kö -ya -nu 'kun -a 'dhö,

-ɛɛ 'zü ʼdhɛ te 'wo "yi -bha -kë 'ka bha- 'dhö,
kö- -nu -gɛn -yö -da 'gü
kö -yö kë- -nu -pö -gɛn 'ka,
kë "dhʋ kö 'wɔn -yö bho- -nu 'gü 'kpakpadhö.
10 -Bhö -a -nu "yan 'gü trö kö 'wa 'dho -dhɛ yö 'zü,
-bhö -a kë kö -wo 'to ʼdhuëngdhɛ -kë
mɛ -nu -dhɛ -mɛ ʼnë- 'ka -kpɛawo.»
11 A- -pö 'sa ʼya kë "dhʋ kö Zuifö -nu -gɛn "dhiʋ 'ö -zuö bha Atanna ʼya
ö -kɔ ʼdede ʼnë- "kan- -nu ʼkee- bha "wɛ -ee? -Abin! 'Yii ö -kɔ "kan- -nu
ʼkee-, "kɛɛ -pö 'wo- wo 'wɔn kë -sü 'gü bha ʼnë- -kë 'yö "sɛgɔ -kpɛa 'wo to
'wo dha -sü ʼslɔɔ, kë "dhʋ kö ʼdrɔ -yö -da Zuifö -nu 'gü.
12 ʼYa kë ʼdhɛ Zuifö -nu -bha -pö 'wo- wo Atanna -wɔn 'gü bha ʼya kë
mɛ "pɛpɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -ya -së -gɛn 'ka, kö 'yiʋ- 'ö dɔ- -nu -bha bha
-yö kë dɔ -dhi 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu 'ka -sü 'ka bha -oo, 'yö- -nu ʼgban
"pɛpɛ ʼwa dhië- -zë wo wo 'gü kö -wo nu Atanna "piʋ ʼwɛ? -Yö -dho kë
mü ʼdhɛ? -A yö -zë -bha 'dhuë- -dho kë -ziisü 'ö -ziö -blɛɛsü -bha -ta.

Dha -kɔ 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo dha- 'ka -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

13 ʼYa 'go- 'dhɛ 'kö bha- 'gü, 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka 'ma zun ka -bha. A- -pö
ka -dhɛ ʼdhɛ ma ʼnë Atanna -yö n -ya ö -bha bɔmɛ 'ka ka kpö 'gü, -a yë
'ö- nu n -dhɛ 'pö "dhʋ bha- "dhia -yö n 'gü.
14 Kë "dhʋ kö bhlɔɔ -yö 'ma n dheebhang -nu 'wo Zuifö 'ka bha- -nu 'gü
kö- mɛ ga 'bha -zë -yö dha -a kë 'a- wo "dhʋ bha- -wɔn 'gü.
15 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ Atanna -bha Zuifö -nu -ya "gʋng
-ta -sü -zë ʼya kë 'wɔn -së 'kpii- -kë 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhɛ -gɛn 'ka
kö waa- Atanna -nu -wo 'wü 'koo, 'yö ʼyaa- -nu 'sü -zë wo -dee wo ʼwɛ?
Kö 'yii kë 'wɔn -së -ziisü 'ka ʼdhɛ 'mɛ ʼwa ga 'nu -a -nu -bö -sü 'dhö -ee?
16 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ Zuifö -nu bha ʼnë Atanna -ya
-nu "bhɛma -nu -ya -dɪ -ta ö -bha 'ka yi 'bha 'ka, -a -nu ʼtɛni -kë ʼdhɛ ta -pë
-blɛɛsü 'wo- ʼloo bha- 'dhö. Pë -blɛɛsü 'wo ʼloo Atanna -dhɛ bha ʼwa bo
yö -zë -nu -dhɛ -sü 'ka kö- -kpɛa 'ö to- ʼgban -ya -bha 'ka ʼnaa bha. "Ɛɛn
'zü ʼdhɛ "dhü 'ö- yun 'dhö Atanna -bha 'ka -a 'dhö, ʼya kë "dhʋ kö- kwɛɛ"
ʼgban -ya -bha 'ka ʼnaa bha.
17 Zuifö -nu bha ʼnë 'wo ʼdhɛ odhivie -dhü 'wo- ta -a 'dhö, ʼya kë "dhʋ,
ʼwa odhivie -dhü 'wo- ta -a kwɛɛ" "kan kö ka 'kö 'kaa Zuifö 'ka 'ö 'ka ʼdhɛ
odhivie -dhü 'ö "bü -a 'dhö, -wo ka 'sü -wo ka -gban -a kwɛɛ" 'dhɛ 'wo- -kan
bha- "gblʋʋ 'gü kö 'ka -tosɛa kë- yun bha- -bha bha -oo,
18 kö ka -zë ka -dɪ fië- -bho "dhü 'kö 'wo- -ta -a -gbeng 'dhɛ 'wo- -kan bha-
-bha -gɛn -mü -më 'ka? Kö- -gɛn 'yaa 'dhö, -a 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ "dhü bha ʼnë
ka -zë ka bun sië, ka -zë 'kaa yö -zë bun sië.
19 Ka -mɔɔ -bha 'ka- pö ʼdhɛ: "Kɛɛ "dhü bha- -gbeng "kan ʼnë 'wo- wo
'yö 'wo yi -zë yi -gban "gblʋʋ 'gü bhoo, ('yaa yi -dɪ fië- bho- -bha -më -wɔn
ʼnë- 'gü?)
20 'Ka- pö "dhʋ kö tɛan- -yö ka "piʋ, 'dhang -bho Yesu "dhiʋ -sü 'ö 'yii kë-
-nu -gɔ 'yö 'wo- -nu -kan -a -nu -dhü -bha, 'yö ka 'kö ka -zë 'ka 'dhang bho-
"dhiʋ bha, 'wo ka -gban -a "gblʋʋ 'gü bha, "kɛɛ 'ka 'dho ka -dɪ 'sü 'kpii- -a
-wɔn 'gü, "suʋ -zian ʼnë -yö kë ka 'gü.
21 -A 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ mɛ 'kö wo -zë 'wo ʼdhɛ "dhü ta -sü gbeng 'dhö,
Atanna ʼya ʼmɔɔ- -bha ʼya 'wɔn bho- -nu 'gü bha -oo, 'yö ka 'kö ka -zë 'wo
ka -gban ʼnë- wo ʼwɛ, 'ka 'wɔn yaa kë, -yö -dho ka -mawɔn 'to "wɛ -ee?
22 ʼYa kë "dhü, ka -zë -ka Atanna -bha "klʋsëdhɛ waa- -bha "dhiʋdhɛ bha
ʼnë- 'suan- bho. ʼDhɛ -yö "dhiʋdhɛ -kë 'mɛ 'wo go- -bha zian -ta bha- -nu

-bha, 'yö "klʊ -dhi ka -zë ka -bha, "kɛɛ -a -dhɛa -bha ʼdhɛ 'ka 'to ʼnë wo
'pö -kplü -sü 'ka -a -bha "klʊsëdhɛ bha- -bha kpɛnngkpɛnngdhö. "Kɛɛ 'yii
kë "dhʊ̈, -yö -dho ka "kan 'pö -a -bha ta -dhü bha- -bha.
23 ʼYa kë 'pö ʼdhɛ Zuifö -nu ʼwa wo bo woo- gɔɔgbɪɪdhɛ 'ka kö -wo nu
Atanna "piʊ̈, -yö -dho -a -nu -gban 'zü -deewo -dhɛ 'wo gun- 'gü -blɛɛsü
bha- 'gü. -A 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ -a "sɪ -ya -dhɛ kö -ya -nu -gban 'zü -deewo.
24 Ka 'ö 'kaa Zuifö 'ka bha ka ʼdhɛ odhivie -dhü 'ö 'wii- ta 'ö bhɔ ö -dɪ -ta
"bü -a kwɛɛ" ʼnë- 'dhö. -A "kan ʼnë 'wo- wo 'yö 'wo- -gban -a 'dhɛ 'wo- ta,
"kɛɛ 'ö 'yaa gun -a -dhü 'ka -blɛɛsü bha- -bha. 'Yö Zuifö -nu -zë 'wo- 'dhɛ
'wo- ta bha- -gbeng 'ka, -a -nu -dɪ -dhü -mü. ʼYa kë "dhʊ̈ kö wo -zë -a -nu
-gban -sü 'ö -deewo -a -nu -dɪ -dhü bha- -bha bha yö -zë 'yaa 'wɔn 'bha
-wɔn 'bha 'ka.

-Kɔ 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu ʼgban 'wo dho dha- 'ka -dhɛkpaɔ dhia" 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

25 N dheebhang -nu, tɛanwɔn do 'bha 'ö gun -bin -sü 'ka ʼnë maa- pö ka
-dhɛ bha kö 'ka 'dho ka -dɪ 'sü 'wɔndɔmɛ 'ka. Yö -mü ʼdhɛ -yö "dhʊ̈ tɛan-
'ka ʼdhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu bha- -nu -kɔ "pɛan 'bha -yö kë -sü 'ka ʼdhɛ 'mɛ
ʼwa gɔɔgbɪɪdhɛ kë Atanna -wʊ -ta -a 'dhö, "kɛɛ 'wii 'dho 'to "dhʊ̈ "sɛ 'tuʊ̈-
'ka. "Kɛɛ -wo -dho 'to "dhʊ̈ ʼkö 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö
'wo dho bɔ Atanna 'ka bha -a -nu "dhiʊ̈ pa -yi -bha. Yö ʼnë ʼya bo kë -sü
'ka ʼdhɛ -kɔ bha- 'dhö,
26 'yö Zuifö ʼgban 'wo dho dha, -a 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka
Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ʼdhɛ
«Zakɔbö 'gü -në -nu 'wo -kë Izraɛdhö -mɛ -nu 'ka bha,
-a -nu -kan bhië" "dhiʊ̈ mɛ bha -yö -dho 'go -tɔn
'ö Zedhizadhɛmö 'wo- Siɔn -tɔn -kë bha ʼnë- ʼgbin-,
'yö bɔn bho- -nu -bha -deewo "pɛɛpɛdhö.»
27 ʼDhɛ Atanna -ya -pö 'zü ʼdhɛ:
«-Mlɛɛ -dho -da kwɛng- -nu kwa ʼzinng 'gü -kɔ bha ʼnë- 'gü,
'yö 'wɔn yaya "pɛpɛ 'wo- -kë bha,
'a- ʼgban bian bho- -nu -bha.»
28 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- -wɔn 'gü, ʼya kë ʼdhɛ Zuifö -nu -bha -kan Atanna
-wʊ -bha -sü bha 'kwa- -ga, kwa -mɔɔ -bha 'kwa- pö -wo -kë Atanna 'yaɔ-
'ka ka -zë ka -së 'gü, "kɛɛ ʼya kë ʼdhɛ 'kwa- -nu -ga -a -nu 'sü 'ö Atanna
-ya wo ö -bha 'ka, 'ö- -nu -ya -dɪ -ta bha yö -zë -bha, kö kwa -dho -a pö wo
ʼnë 'wo Atanna dhɔɔbhaamɛ -nu 'ka -a -nu "bhɛma -nu bha- -nu 'ko -sɔn.
29 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ Atanna ʼya bo ö -bha -gasitɛ
bha- kë -sü 'ka 'mɛ 'ö- -dhɛ 'yaa- 'sü- -mɛ -gɔ 'zü, 'yö ʼya ö bo 'pö 'mɛ 'ö-
-ya -sü 'ka, 'yaa 'go ö -wʊ -ta -a -mɛ -dhɛ 'zü tongtongdhö.
30 'Ö gun 'pö yi 'bha 'ka, 'mɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka bha ka kë -da Atanna "dhiʊ̈,
"kɛɛ dɔ 'kwa- wo ʼdɛɛ ya ka -wëë ʼyaa- kë -dhio 'ö Zuifö -nu -dɪ 'pö 'wii-
ma- -ta bha- -wɔn 'gü.
31 'Sa woo -dɪ 'pö, -dhio 'ö 'waa- ma -sü 'ka Atanna -gɔ "tʊ̈ng ya- 'gü bha,
-yö -kë "dhʊ̈ kö ka ʼnë ka -wëë -ya kë, "kɛɛ kö woo -dɪ 'pö- -nu -wëë -ya kë
'pö ʼdhɛ -kɔ do bha- 'dhö.
32 -A 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ Atanna -yö -wɪ -bha kö mɛ ʼgban "pɛpɛ -wo kë
gɔɔgbɪɪmɛ 'ka ö -wʊ -gɔ "dhʊ̈, kë "dhʊ̈ kö- -nu -wëë 'ö- -kë bha 'ö yö ʼnë-
-zɔn -nu -dhɛ.
33 ʼYa kë "dhʊ̈ yö -zë 'gü, kö Atanna -bha 'wɔndɔdhe 'ö- -gɔ waa- "yaaki
'ö- -bha -a -dhiang 'yaa zë ʼtɔn -kɛɛ! 'Wɔn -nu 'ö- -nu -yaki -ya "dhʊ̈ bha,

de ̱në ̱mɔɔ- -bha 'ö- 'klɔɔ- pö? De ̱në ̱mɔɔ- -bha 'ö 'wɔn -nu 'ö- -yaki
'kun sië ö -zʋ "piʋ̈ -a 'gü ma?
34 -Yö -bɛn zë -sü 'ka- -wʋ 'sëëdhɛ 'gü yö ̱në- -wɔn 'gü ̱dhɛ:
«'Dee Atanna -zʋ "piʋ̈ -wɔn dɔ?
'Dee ̱mɔɔ- -bha 'ö -dhio dɔ- -ta?
"Ɛɛn 'ö -gleng -da -bha?
35 'Dee 'wɔn -kë -a -dhɛ -blɛɛsü
'yö gun -na -a -gɔ "yɔɔ dɔ- -mɛ -gɔ?»
36 Pë ̱gban "pɛpɛ- -go yö ̱në- 'gü, yö ̱në pë "pɛpɛ ̱gban -da, pë ̱gban
"pɛpɛ -wo -ya -sü 'ka yö ̱në- -bha -ya 'gü. Yöö dosengseng ̱në- 'tɔ -yö bhɔ
"tʋ̈ng ̱gban "pɛpɛ 'gü. Kö -yö kë "dhʋ̈ bha 'aa -yö kë.

12

Dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë 'ö -gban -tosɛa kë -kɔ -dee 'ö Atanna -bha zian -ta -a -bha

1 N dheebhang -nu, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ Atanna ̱ya "klʋsëdhɛ 'ö- suu 'dhö
"dhʋ̈ bha- kë kwa 'ka, -ka dɔ ̱në- wo "gbɪɪ- kö 'ka ka -dɪ nu- -dhɛ ̱dhɛ
"saa- pë "yaandhe 'ö "slʋ̈ʋ̈slʋ̈, 'ö- "dhia- dho 'ma- 'gü -a 'dhö, 'ka yö ̱në- kë
"dhʋ̈, kö- -dhɔkë -kɔ ̱dede 'ö- 'gü -së bha 'ka- wo.
2 'Ka 'dho ka -dɪ -da ̱dɛɛ 'gü -mɛ -nu "piʋ̈, 'ö 'ka -tosɛa -kë ̱dhɛ- -nu
'dhö, "kɛɛ -ka "wɪ- -bha kö 'wɔndɔdhe -dee 'ö Atanna -ya nu ka -dhɛ bha,
-yö ka "ta -kɔ ̱gban "gla "pɛɛpɛdhö. Yö ̱në ̱ya kë "dhʋ̈ 'yö 'ka dho-
dhɔɔbhaawɔn -nu -bho 'koo dɔ. 'Yö 'wɔn 'ö -së, 'ö ̱bhlëë 'dhö- -bha, 'ö- -zë
'ka -dhɛ 'yaa- -bha, 'ka -kë -a këmɛ 'ka.
3 -Gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë n -dhɛ bha- -wɔn 'gü, a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka
-kɔ 'ö- -bha 'do 'do, mɛ 'bha 'ka 'dho ka -dɪ 'sü 'kpii- kö 'ka ka -dɪ 'sü 'pë 'ö
'kaa- 'ka -a 'ka, "kɛɛ 'ka -kɔ 'ö -bha ̱në -ka ka -zʋ 'gɔn- -naa -bha, kö 'mɛ
'ö "dhʋ̈ -a -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -naa 'ö- nu- -dhɛ bha ̱në -yö "ta 'sü-
-naa -bha.
4 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -kɔ do 'ö kwa daɔ -nu 'wo 'gbɛ
'ka- -bha kwa -bha, "kɛɛ 'ö- -nu kë -yë 'yaa do bha,
5 Mɛ 'kwa Klisi -bha 'ka bha kwa -kɔ do bha ̱në- 'gü 'pö. Kwa 'gbɛ "dhʋ̈,
"kɛɛ kwa -gban kwa 'kwëë-, kwa mɛ do ̱në- 'ka.
6 "Kɛɛ mɛ 'ö "dhʋ̈ 'do 'do -a -bha 'pë 'ö Atanna -ya ̱gbaɔ- -gɔ kö -ya -bha
yë kë- 'ka -yö -dhö, 'yaa bhɔ 'kwëë-. Mɛ 'ö Atanna ̱ya ö -wʋ "dhiʋ̈ ̱loo -sü
gbaɔdhe kë- -gɔ, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ -ya kë -zʋ -yö -a -dhɛ -faan 'dhɛ
'ö- ̱gbaɔ- -gɔ bha- 'ka.
7 Mɛ 'dhɛ ̱yaa- -bha kë yë -kë ö -bha mɛ -nu -dhɛ -sü 'ka, -a -mɛ -ya kë.
Mɛ 'dhɛ 'ö mɛ ̱klang -kë -a -wʋ 'ka -sü ̱në ̱ya kë 'zü- -gɔ, -a -mɛ -ya kë.
8 Mɛ 'dhɛ i -bha -ya kë 'zü mɛ -nu faan dɔ -sü 'ka -a -bha yë kë -sü -bha,
-bhö -a kë i faan 'ka. Mɛ 'dhɛ i -bha ̱ya kë gbaɔsü 'ka, -bhö -a kë -kɔwodhɛ
-bha do 'gbaandhö. Zian -bho Atanna -bha mɛ -nu 'ka -sü ̱ya kë 'mɛ i -gɔ,
-bhö -a 'kun i 'nii- 'ka. -Wëëmɛ -nu -ta 'kun -faan ̱ya kë 'mɛ 'ö- -gɔ, -a mɛ
-ya kë ö wëë' "puu 'ka, 'ya 'dho ö wë 'gü -siö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -gasitɛ
̱në- 'ka 'yö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ.
9 Mɛ -dhɔ -bha ka kë -sü "yi 'ya 'dho kë- ̱wlöö. 'Wɔn yaa kë -sü -yënng
-yö ka kë kö 'ka -kplü 'wɔn -së kë -sü ̱në- -bha.
10 Ka -wɔn -yö kë ka 'ko -nu -gɔ "gbɪɪ- ̱dhɛ dheebhang -zë -nu 'dhö, kö
ka 'ko ̱bhlëë -ya -sü -pɛng -yö dɔ ka -ta.

11 'Wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ka dho- kë, -kaa kë ka 'nii- -bha. 'Ka 'dho kë "fiamɛ 'ka,
kwa Dëmɛ -bha yë kë -pɛng 'ö- -bha 'Nii- "slʊʊslʊ -ya dɔ ka -ta bha, -kaa
-bha yë kë- 'ka!
12 -Dhɛkpaɔ dhia" 'ö 'ka ka "yan 'to sië- -gɔ Yesu Klisi "piʊ bha ka ɲnii -yö
-da -a -wɔn 'gü -kpɛawo. 'Kö ka -wëëdhɛ ɲya bho -kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü, 'ka ka
zuë" kë -sɛa kö 'ka- 'kun ka -bha. Ka 'gü 'ya 'dho ga -bhɛa Atanna -dhɛ -sü
'ka.
13 'Ka 'dho Atanna -bha mɛ -nu 'to -kpla 'gü, -dhɛng ɲya bhɔ ka -ta, -kaa
-dhɔkë.
14 -Ka 'dhuë- kë 'mɛ 'wo ka -wëë -kë wo sië- -nu -bha, ka -bha kë 'dhuë-
ɲnë- kë -sü 'ka, 'ka 'dho "dhang -da mɛ -bha tongtongdhö.
15 Mɛ 'ö- -nu ɲnii 'dhö -da sië kɛng- -nu ka ɲnii -yö -da "kwëë, kö 'ka "gbʊ
bɔ mɛ 'wo "gbʊ bɔ sië- -nu "piʊ.
16 Mɛ ɲgban "pɛpɛ -ka dhi ka 'ko -dhɛ, ka zuë" 'ya 'dho bhɔ -duɛ ɲbhlëësü
-nu -bha. -Ka "wɪ- -bha kö 'wɔn -nu 'ö- ɲbhlëë 'yaa 'kpii- mɛ "bhɪɪ- -nu 'gü
bha 'ka- kë. 'Ka 'dho ka -dɪ 'sü 'wɔndɔmɛ 'ka.
17 'Ka 'dho 'wɔn yaa "yɔɔ bho mɛ 'bha -gɔ 'wɔn yaa 'ka. 'Wɔn 'ö -së mɛ
ɲgban 'gü ɲnë -kaa kë.
18 Kaa- mɛ ɲgban "pɛpɛ -ka kë ka 'ko -dhɛ -së. ɲYa kë ɲdhɛ 'yii kë 'zü
-mɔɔ "kwëë -wɔn 'ka, "kɛɛ 'ya 'dho 'to ka -zë ka -bha.
19 N "taɔngdë -nu, 'ka 'dho ka -dɪ bhlɔɔ bho, -kaa 'to "dhʊ kö Atanna ɲnë
-yö ka bhlɔɔ bho. -A 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ 'sëëdhɛ 'gü
ɲdhɛ:
«Mang Atanna -mɛ 'a ka Dëmɛ 'ka bha ma ɲnë 'a- pö:
Mɛ bhlɔɔ bho -sü -yö ma ɲnë n -gɔ,
ma ɲnë 'a 'wɔn -bho mɛ 'gü -mɛ 'ka.
20 'Yö go mü 'zü 'ö- pö:
«ɲYa kë ɲdhɛ din- 'dhö i 'yaɔ- kë sië, -bhö -a gba -bhöpë 'ka.
"Yi mü -dhɔ ɲyaa- 'kun, -bhö -a gba "yi 'ka,
-a 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ 'i- kë sië "dhʊ
kö- -bha 'yiʊ- ɲnë 'i- 'bha -da sië- 'gü bha,
-a -gɔ -dho kë- -ta 'gbinkin -gbinkin.»
21 -Kaa kë -së kö 'wɔn yaa -kɔ 'ya 'dho ziö ka -gɔ, "kɛɛ ka ɲnë ka -kɔ -yö
ziö 'wɔn yaa -gɔ -kpɛawo 'wɔn -së kë -sü 'ka.

13

'Sɛgɔ "dhiʊmɛ -nu ɲbhlëë -ya -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 ɲYa 'go yö -zë 'gü, -a -dhɛa -bha ɲdhɛ mɛ ɲgban -wo wo -gɔ 'dho
"sɛgɔdhiʊmɛ -nu -dhɛ "sia-. -A 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ mɛdhɛ -zë 'bha -bha 'bha
'yaa 'dhö kö 'yii 'go Atanna "piʊ. Mɛ "pɛpɛ 'wo mɛdhɛ -kë, Atanna ɲnë- -nu
-ya.
2 -A -kë "dhʊ -sü bha- 'gü, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö gɔɔgbɪɪdhɛ -kë mɛdhɛkëmɛ -nu
-gɔ, kö -yö gɔɔgbɪɪdhɛ -kë Atanna ɲnë- -gɔ bha. 'Mɛ ɲyaa- kë "dhʊ, kö yö
ɲnë 'wɔn bho ö -dɪ 'ka "dhuu.
3 'Sa 'mɛ 'kö 'wɔn -së -zë -kë, -a -dhɛ 'yaa- -bha ɲdhɛ yö -zë -yö "suʊ mɛ
-tiandhö -nu -gɔ. "Fɔn 'wɔnyaakëmɛ. ɲYa kë ɲdhɛ 'yaa 'mɛ 'ö- "piʊ ɲdhɛ 'ö
"suʊ -gɔmɛ -nu -gɔ, -yö 'wɔn -së kë. Yö ɲnë ɲya kë "dhʊ 'yö ɲbhlëë dho kë-
-mɛ -bha -a -nu wëëdhö.
4 -A pö 'a- wo "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ Atanna ɲnë- -nu -ya, 'sa -ya
-nu -ya i -së 'gü. "Kɛɛ 'bha 'wɔn yaa -zë kë, -bhö "suʊ- -nu -gɔ. -A 'klɔɔ-
-mü ɲdhɛ "sɪ 'ö- -nu -dhɛ 'wo ɲmɔɔ- -bha 'wo 'wɔn bho- 'ka i 'gü -bha

Atanna ̱në- -kë -a -nu -dhɛ, kë "dhü̈ kö -wo ö bhlɔɔ bho, kö -wo 'wɔn bho
'wɔnyaakëmɛ 'gü.
5 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhɛ 'dhö- -bha ̱dhɛ mɛ -yö ̱bhlëë -ya
"sɛgɔdhiü̈mɛ -nu -bha bha 'yö bha. -A 'klɔɔ- 'yii kë 'wɔn -bho mɛ 'gü -sü
"sɪ 'ö Atanna -ya -kë -a -nu -dhɛ bha yöö do- 'ka. -A 'bha -mü ̱dhɛ kwaa
̱dede kwa- 'wɔn -dɔ kwa zuë" "piü ̱dhɛ -a -dhɛ -zë -mü.
6 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'pö 'ka 'nii- sɔng bho bha 'yö bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
mɛ 'dhɛ 'wo 'wɔn 'dhɛ bha- -gɔ "dhiü̈ bha, Atanna ̱në- -nu -ya. Kë "dhü̈
kö -wa kë ö kë -kɔ -ta.
7 -A -kë "dhü̈ -sü 'gü, -a mɛ 'dhɛ -a -bha 'wɔn ̱ya kë ka -bha, -kaa bho ka
-bha. Mɛ 'ö- -bha 'dhö 'nii- sɔng 'ka, -kaa bho, mɛ 'ö -bha 'dhö 'tɔng- ̱saa
-nu, "ɛɛn pë "ʊʊ pë 'ö- ̱saa bho -wɔn 'ka, -kaa bho. Mɛ 'ö -suü̈gɔmɛ 'ka,
-ka "suü̈- -gɔ kö mɛ 'ö ̱bhlëëyamɛ 'ka 'ka- ̱bhlëë -ya.

Mɛ këyɔɔ -dhɔ -bha mɛ kë -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

8 Mɛ 'bha -bha "pɔ 'ya 'dho kë ka -bha kö 'yii kë ka 'ko -dhɔ -bha ka 'ko
kë -sü -zë 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö- këyɔɔ -dhɔ -ya -kë bha kö 'pë 'ö
Atanna -bha 'tɔng- -ya pö -a mɛ ̱yaa- kë.
9 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a -bha 'tɔng- -ya -pö 'ö- pö:
«'Bha 'dho -da mɛ -nu -bha dhe "piü̈,
"ɛɛn 'bha 'dho mɛ -nu -bha gɔn 'kun ̱mlaabɔ 'ka,
'bha 'dho mɛ zë, 'bha 'dho ̱kwaan bho,
i zuë" 'ya 'dho bhɔ mɛ -nu -bha pë -bha.»
-A 'tɔng- 'dhɛ -nu 'wo bha waa- -kpɛa "pɛpɛ 'wo to -a -nu -gɔ 'ö 'dhö yö
-mü:
«I këyɔɔ -dhɔ -yö i kë ̱dhɛ i -dɪ 'dhö.» ̱në- 'ka.
10 Mɛ 'ö- këyɔɔ -dhɔ -ya -kë, 'yaa 'wɔn yaa suu "ʊʊ suu 'bha kë- 'ka. -A
-kë "dhü̈ -sü 'gü, mɛ -dhɔ ̱ya i kë kö pë 'ö Atanna -bha 'tɔng- -ya pö 'bha-
̱gban 'gü -wɔn kë "pɛɛpɛdhö i -bha -tosɛa 'gü.
11 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a ̱nëng 'gü "dhü̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "tü̈ng
kwa dɔ- 'ka ya ka- dɔ 'kpakpadhö. ̱Dhɛ 'ö "dhü̈, -ka -bö kö 'ka 'go yi 'gü,
ka -go yi 'gü "tü̈ng ̱ya ̱loo. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kwa dhamɛ nu "tü̈ng 'yaa
kwa 'ka ̱gblɛɛn 'zü ̱dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka -blɛɛsü kö 'kwa 'dhang bho- "dhiü̈
-dee 'gü bha- 'dhö.
12 Gbeng 'gü "pɛan 'dhɛ 'kwa ziö- 'gü ̱në ̱ya kë 'kpiisü. -Dhɛkpaɔ -sü 'gü
'yaa ̱gblɛɛn 'zü. ̱Dhɛ 'ö "dhü̈, -ka -kwa kwa kwaa- 'wɔn yaa -nu 'kwa gun-
kë sië kö 'kwii 'dhang bho ̱kö Yesu "dhiü̈ bha- -zü, kö 'kwa dɔ -dhɛpuudhɛ
'gü kö 'kwa kwa -kɔ -da 'ko -zë 'ka -kwɛɛ -nu 'ö 'kwa ̱mɔɔ- -bha 'kwa 'ko
zë- 'ka -dhɛpuudhɛ 'gü bha- 'gü.
13 -Ka -kwa "ta -kɔ -së kë ̱dhɛ mɛ- dɔ 'yënng- 'gü. -Ka -kwa kwa -dɪ 'kun
-së kö 'kwa 'dho kë pë -bhö -sü oo, we mü -sü oo, -a -nu -bha ̱dhuëng 'ka.
Kö 'kwa 'dho kë -zuazëmɛ 'ka, "ɛɛn kö 'kwa 'wɔn -nu kë -sü "dhiü̈ ziö. Kö
'kwa 'dho "dhinaa 'ma, "ɛɛn ̱drɔ 'ya 'dho -da kwa 'gü kwa 'ko -nu -bha.
14 "Kɛɛ -tosɛa kë -kɔ -dee 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -zian -ta bha, -ka
-kwaa sɔ -da kwa -bha. 'Kwa 'dho kwaa- kwa -dɪ -zü 'ö 'wɔn yaya -nu 'ö-
-nu kë -sü -yö dɔ kwa -zʊ -bha bha -a -nu -kɔ -yö -ziö kwa -gɔ 'ö 'kwa- -nu
dhɔɔbhaawɔn -nu -kë.

14

1 ̱Ya kë ̱dhɛ mɛ 'ö- -zʊ 'yii -gban ̱kö 'dhang -bho Atanna "dhiü̈ -sü 'gü
̱ya kë ka kpö 'gü, -kaa -mɛ 'kun -së, 'ka 'dho zaɔdhe -da 'ka -a -bha 'dhang
bho Atanna "dhiü̈ -sü 'ö -tun -naa 'dhɛ 'ö -ta bha- 'gü.

2 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'bha 'ö mü, -ya -pö ö -bha
-zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'gü ̱dhɛ 'ö "kian -yaa -bhöpë -zë 'bha -bha. "Kɛɛ
kö 'mɛ 'kö- -bha 'dhang -bho Atanna "dhiü -sü 'yaa 'kpii- bha yö -zë -ya pö
sië ̱dhɛ yö -zë ö -dho tapë -dı -slɔɔ ̱në- -bhö.
3 -A -kë "dhü -sü 'gü, -a -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ 'mɛ 'ö pë ̱gban -bhö bha
-yö mɛ 'ö yö -zë 'yaa pë 'bha -nu -bhö bha- zë "dhi. Mɛ 'ö yöö -dı 'pö 'yaa
pë 'bha -nu -bhö bha, -a -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ -yö 'mɛ 'ö pë ̱gban -bhö bha-
-dhiang yaa zë, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna ̱ya ö -kɔ -ya -bha.
4 De -mü bhi -zë i 'ka 'yö 'i Atanna -bha gwëëmi -dhiang yaa zë? 'Bha-
kë "dhü -a "dhiü -bha -yö kë ̱dhɛ bhi 'ö bhi -zë 'i mɛ "wɛɛ 'ka 'bha mɛ -nu
-bha gwëë" -dhiang yaa zë, "kɛɛ kö- dëmɛ -zë -yö 'yaanu -sü 'ka. -A -mɛ
-to zian -ta oo, -yö -go zian -ta oo, waa- dëmɛ -a -nu -ta -wɔn -mü yö -zë
'ka. "Kɛɛ -yö -dho 'to ̱në- wo zian -ta -zianwo, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -ta 'kun
-faan -yö Atanna 'ö- Dëmɛ 'ka bha- 'gü.
5 Mɛ 'bha- mü 'zü -yö ö -zʋ -gɔn ̱dhɛ -dhɛkpaɔyi 'bha -nu -wo mü 'ö- -nu
̱bhlëë 'dhö 'kpii- 'ö -ziö -a 'bha -nu -ta, kö mɛ 'bha -dı 'pö -ya pö sië ̱dhɛ
-dhɛkpaɔyi -zë ̱gban -yö do. -A -dhɛa -bha ̱dhɛ mɛ "dhɛ 'ö "dhü -yö 'wɔn
-nu kë ̱dhɛ -kɔ 'dhɛ 'ö 'dhang bho- "dhiü ö zuë" "piü bha ̱në- 'dhö.
6 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'ö -dhɛkpaɔyi 'bha sü ̱bhlëësü 'ka -a 'bha 'ka, kö
-yö kwa Dëmɛ ̱në- ̱bhlëë -ya. 'Mɛ 'ö pë ̱gban -bhö kö -ya -kë kwa Dëmɛ
-dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö Atanna nuɛ" -bho 'ö -bha -bhöpë bha- -wɔn 'gü.
Mɛ 'ö yöö -dı 'pö 'yaa pë ̱gban -bhö, kö -ya -kë kwa Dëmɛ -dhɛ, -yö Atanna
nuɛ" -bho 'pö.
7 Tɛanwɔn 'ö 'dhö yö -mü ̱dhɛ: Mɛ 'kwa "yaan oo, mɛ ̱wa ga oo, mɛ
'bha 'kwaa kwa -dı -gɔ. 'Kwa -tosɛa kë sië, kwa- -kë kwa Dëmɛ -dhɛ.
8 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ 'kwa ga, kwa -ga kwa Dëmɛ -dhɛ. -A -kë "dhü -sü bha-
'gü, kwa -kë "yaan oo, kwa -ga oo, kwa Dëmɛ ̱në 'kwa- -gɔ.
9 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ga 'ö Klisi -ya wo 'ö -bö bha -ya
-wo "dhü kö 'ö kë mɛ 'wo "yaan waa- mɛ ̱wa ga ̱në- -nu ̱gban Dëmɛ 'ka.
10 "Kɛɛ bhi -zë, i i "tɛado -dhiang yaa -zë ̱dhɛ, "ɛɛn bhi -zë i i "tɛado -zë
"dhi -më -wɔn 'gü, "kɛɛ kö mɛ 'kwa "dhü 'do 'do, mɛ ̱gban kwa -dho -wo
Atanna -kuu "dhiü 'ö za dɔ kwa -bha.
11 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -ya -pö ö -wʋ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
«A "yaandhe 'ka, mɛ ̱gban "pɛpɛ -dho nu zun kpiö 'gü
ma ̱në n -dhɛ.
Mɛ ̱gban "pɛpɛ "dhi- -dho pö ̱dhɛ ma ̱në 'a Atanna 'ka.
Mang Atanna -mɛ 'a ka Dëmɛ 'ka bha ma ̱në 'a- pö.»
12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'mɛ 'dhɛ "dhü ̱në dho ziö ö -bha -gɛn 'gü
Atanna -dhɛ.
13 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -ka -kwa kwa bo za -dɔ kwa 'ko -bha -sü 'ka kö 'kwa -ya
-kɔ 'kwa dho- kë- 'ka kö 'kwa 'dho 'wɔn 'bha kë 'ö -kë kwa dheebhang -gɛn
"dhiü -zuö -bha -pë 'ka, "ɛɛn 'ö -kë -a -da Atanna "dhiü -wɔn 'ka ̱në- zuën
-ta.
14 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ a 'dhang -bho "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ 'mɛ 'ö -kplü
-sü 'ka kwa Dëmɛ Yesu -bha, 'ö -tosɛa kë sië- dhiang 'gü, kö- -mɛ "kian 'yaa
'dhö 'zü. "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ mɛ 'bha ̱yaa- pö 'zü ̱dhɛ pë 'bha -yö mü 'ö ö
"kian 'ka, -ɛɛ, kö ̱ya kë- -mɛ ̱në- "kian 'ka.
15 ̱Ya kë ̱dhɛ -bhöpë -wɔn -zë ̱ya kë i dheebhang wëë' 'gü -siö i -bha
-gɛn 'ka, kö Atanna -bha "ta 'i- 'sü sië bha 'bhaa- 'sü sië -dhɔ 'gü ̱naa bha.
'Bha 'dho zë -bhöpë -wɔn -dhɛ 'i i dheebhang 'ö Klisi -yö ga- -wɔn 'gü bha-
bho Atanna -bha zian -ta.

16 -Ka -kwaa kë -së kö -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ 'ö "kian bho
kwa -bha bha 'ya 'dho kë pö -ya kwa -bha -gɛn 'ka, 'ö 'wo kwa -dhiang yaa
zë.
17 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ Atanna -bha -gblüdëdhɛpö bha,
-a -wɔn 'yii -gban -bhöpë 'waa müpë -zë -bha. -Yö -gban "ta -kɔ -së 'ö pö
'aa- -bha, -ya -dı 'flëë- 'gü -sü waa- niidadhe 'ö- -bha 'Nii- "slüüslü -ya nu
mɛ -dhɛ bha në- bha.
18 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö Klisi -bha yë -kë dhɛ -kɔ bha- 'dhö, -a -mɛ "dhia -yö -ma
Atanna 'gü, 'ö ya 'go mü 'zü 'ö mɛ gban 'wo- -dhiang -së zë.
19 Dhɛ 'ö "dhü, 'wɔn 'ö dho kwa zuë" 'waanu kwa 'ko "piü, waa- 'wɔn
-nu 'ö mɛ -yö mɔɔ- -bha mɛ -yö mɛ 'ko -nu -zʊ -gban -zʊ -yö Atanna -dhɛ
-sü 'gü -a 'ka bha në -ka -kwaa kë -zian mɔɔ-.
20 'Kwa 'dho zë -bhöpë -wɔn -dhɛ 'ö 'kwa Atanna kë -yë 'gü see. Pë
gban "pɛpɛ -yö -bhöpë 'ka "dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ pë 'dhɛ 'kö 'bha- -bhö, 'ö
dho kë i dheebhang -da Atanna "dhiü -pë 'ka -a -bhö -sü 'yaa -së.
21 'Pë 'ö -së, yö -mü -bo pë -nu 'ö 'bha- -bhö "ɛɛn 'ö 'bha- mü 'ö dho kë
i dheebhang -da Atanna "dhiü -pë 'ka bha- -nu -bhö -sü "ɛɛn- -nu mü -sü
'ka -sü në- 'ka.
22 I -bha 'i 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö 'wɔn bha- 'gü, -bhö -a 'kun
"gbıı-. Kaa- i -bha Atanna ka zinng 'gü -wɔn në yö -zë 'ka. Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö
yaa- pö 'ö 'wɔn 'bha kë 'ö- zuë" 'yaa za dɔ- -bha kö- -mɛ -bha -së.
23 "Kɛɛ mɛ 'ö dɔ 'kën 'gü pë 'bha 'ö mü- -bhö -sü 'gü, -a -mɛ yaa- -bhö kö
ya -da Atanna "dhiü, -yö -dho 'wɔn bho- 'gü, -a 'klɔɔ- -mü dhɛ kö 'wɔn
'ö- -kë bha, 'yii- kë -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'gü. 'Sa 'wɔn "pɛpɛ kö 'i- -kë 'ö
i zuëga -yö za dɔ i -bha -a zian- -ta kö 'wɔn yaa -mü.

15

-Ya mɛ 'ko -nu zuën -ta -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Wlɔmö -mɛ -nu -dhɛ

1 'Mɛ 'ö kwa -bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'dhö 'kpii- bha- -dhɛa -bha dhɛ
'kwa 'mɛ 'ö- -faan 'yaa- -nu 'gü 'gbɛ bha- -nu -ta 'kun, kö 'kwa 'dho- pö 'kwa
-ya kwa -dı -wɔn zuën në- -ta do 'kwa dho- 'ka.
2 "Kɛɛ 'kwa -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, -ka -kwa 'wɔn 'ö dho kwa këyɔɔ -zʊ 'kun,
'ö dho kë- -bha 'wɔn -së 'ka në- kë -dhɛ mɔɔ-, kë "dhü kö -a faan- -yö dɔ
"ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü -bha.
3 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ Klisi 'yii ö -dı -dhidhɛwɔn -zë
kë. "Kɛɛ -ya -kë dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'ka Atanna -wʊ 'sëëdhɛ 'gü në-
'dhö dhɛ:

«N Dë Atanna, "si 'ö woo- bho i -gɔ,

waa- gban bho n -gɔ.»

4 -Yö kë ka "yaan dhɛ pë "pɛpɛ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü
'kwa- yö bha, -wa -bɛn -zë "dhü yi 'bha 'ka kö -yö kë kwa klang kë -pë
në- 'ka kö 'kwa 'wɔn kë -kɔ 'sü- -bha. Kë "dhü kö kwa zuë" -yö kë -sɛa, kö
-yö kwa faan dɔ "yan -to Yesu nu -sü -gɔ -sü -bha.
5 A -bhɛa Atanna -dhɛ kö -yö dɔ "gbıı- kö yö 'ö mɛ gba zuësɛadhɛ waa-
faan 'ka bha, -ya -kë "dhü -sü "sı kë ka -dhɛ kö ka -kɔ -yö 'to 'wɔn do -bha,
kö ka bhlëë -ya ka 'ko -bha -kɔ -yö kë do dhɛ -kɔ 'ö Yesu Klisi -ya -kë 'ka
-a 'dhö.
6 Kë "dhü kö mɛ gban "pɛpɛ ka zuë" -yö kë do, kö ka -wʊ -yö kë do Atanna
'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi Dë 'ka bha- 'tɔ bhɔ -sü -bha.

7 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, mɛ ̱gban -ka -kɔ -ya ka 'ko -nu -wɔn -bha
̱dhɛ -kɔ 'ö Klisi -yö -kɔ -ya 'ka ka -wɔn -bha bha- 'dhö, kë "dhʊ̈ kö Atanna
'tɔ -yö bhɔ.
8 -A pö 'a wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ: A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka
̱dhɛ kë 'ö Klisi -ya wo Zuifö -nu -bha gwëë" 'ka bha, -ya -kë "dhʊ̈ kö 'pë
'ö Atanna -ya "plüün bho -a -nu "bhɛma -nu -dhɛ yi 'bha 'ka bha ̱në- 'gü
-wɔn -yö kë, kö mɛ ̱gban -wa 'wɔn dɔ ̱dhɛ Atanna ̱ya 'wɔn 'dhɛ 'kö- pö
kö ̱yaa- pö, 'yaa 'to- 'gü tongtongdhö.
9 Nu 'ö- wo bha -ya -wo 'pö "dhʊ̈ kö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -wo bɔ -a -bha
"klʊsëdhɛ -ta kö -wo Atanna 'tɔ bhɔ ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a 'ka -a
-bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ̱dhɛ:
«'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dho i 'tɔ bhɔ
"sɛ "wɛɛ -kpɛa 'gü, 'ö 'a "tan bho i 'tɔ -zü» bha 'yö bha.
10 'Yö go mü 'zü 'ö- pö:
«"Sɛgɔ "wɛɛ 'gü -mɛ -nu, -ka ka "dhia bho 'pö
'mɛ 'ö Atanna -ya -nu sü ö -bha 'ka bha- -nu "piʊ̈!»
11 'Yö go mü 'bha wo 'zü 'ö- pö:
«"Sɛ "pɛpɛ 'ö 'kaa Zuifö -sɛ 'ka, -ka kwa Dëmɛ 'tɔ bhɔ,
"sɛ ̱gban "pɛpɛ suu, -ka "wɪ kwa Dëmɛ -zü!»
12 ̱Ya 'go yö -zë 'gü 'zü, Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ Ezai -yö dhiang -zë 'ö- pö:
«Izai -ding dho bhɔ- -bha,
-a -ding 'ö dho bhɔ bha ̱në- -kɔ dho ziö "sɛ -gɔ,
'yö 'wo wo -zʊ gɔn- -dhɛ.»
13 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, Atanna 'ö mɛ gba -zʊ -yö ö -dhɛ -faan 'ka
bha -yö dɔ "gbɪɪ- kö -yö ka zuë" -da kö -yö ka zuë" ̱nii 'waanu -tɛkpɛ
-tɛkpɛdhö, 'dhang -bho -a "dhiʊ̈ -sü 'ö ka -gɔ bha- 'gü. kö -yö ka gba -ya -a
-gɔ -sü bha- -faan 'kpii- 'ka -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö ka 'gü bha- -faan 'ka.
14 N dheebhang -nu, mang ̱dede a 'dhang bho- "dhiʊ̈ 'kpakpadhö ̱dhɛ
"klʊsëdhɛ 'ö ka -gɔ -a -naa 'yaa 'dhö, ̱dhɛ ka 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö, ̱dhɛ
ka -mɔɔ -dhio dɔ -sü -bha ka 'ko -ta Atanna -wɔn "gblʊʊ "piʊ̈.
15-16 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë n -dhɛ 'ö n -ya -sü 'ka
"yi -dɔ Klisi -kɔ -bha -mɛ 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha, 'sëëdhɛ
'a- bɔ ka -dhɛ bha, a n faan -da 'gü -dhɛ 'bha -nu 'gü yö ̱në- -wɔn 'gü, kë
"dhʊ̈ kö -yö ka -zʊ -bö 'në 'bha wo 'wɔn 'nu 'ka- draan- 'nu -blɛɛsü bha-
'ka. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -yö n -ya ö -kɔ "dhiʊ̈
"dhʊ̈ kö 'a kë Klisi -bha gwëëmi 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka ̱në- -nu -dhɛ. N -ya
'ö- wo Klisi -kɔdhiʊ̈dɔmɛ 'ka "dhʊ̈ bha, -ya -kë "dhʊ̈ kö 'a dhiang ̱në zë-
-nu -dhɛ kö -wo wo wë slëë- Atanna "piʊ̈ kö -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -ya -nu
-ya ö -bha -ya 'gü, kö- -nu ̱tɛni- kë ̱dhɛ "saa- -pë 'wo Atanna -dhɔkë 'ka
'ö- "dhia -yö ma- 'gü -a 'dhö.
17 -A -kë "dhʊ̈ -sü -wɔn 'gü, a -mɔɔ -bha 'a n -tɔ kun Atanna wëëdhö Yesu
Klisi 'saa- 'gü -a -bha yë 'a- kë sië bha- -wɔn 'gü.
18 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'ma kë dhiang
'bha -zian zë -pë 'ka, kö 'pë 'a dho- -dhiang zë -yö dosengseng, yö -mü bɔ
'ö Klisi -ya wo n -ta kö -yö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kë Atanna ̱bhlëëyamɛ
'ka, dhiang 'ö- dɔ n "dhi kö 'a- zë- -nu -dhɛ, "ɛɛn faan 'ö- -da n 'gü kö 'a- 'gü
-wɔn -nu kë- 'ka bha ̱në- 'ka.
19 A kë- -bha naɔ -së 'ö -gban Klisi -bha bha- -dɔ -dhɛ ̱gban -dhɛ ̱gban
'gü, 'a go- 'ka Zedhizadhɛmö 'a bɔ- 'ka "sɛ "piʊ̈ "sɛ "piʊ̈ 'a dho 'a -wo 'ka
Idhidhi -sɛ 'gü, "dhabhliwɔn "gblʊ̈gblʊ̈ -nu waa- -kian -wɔn -nu 'ö- -kë n
-kɔ -ta -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ faan 'ka bha ̱në- -bha.

20 "Kɛɛ -a kë 'a- wo "dhü bha, naɔ bha a- -dɔ -dhɛ -nu 'ö 'wii Klisi -dhiang
-blɛɛsü zë- 'gü do ̱në- 'gü. Kë "dhü kö 'ma 'dho 'kɔ dɔ mɛ -nu -bha 'kɔ
"kpan 'ö ̱waa- -ya 'nu bha- -ta.
21 "Kɛɛ kö pë 'ö Atanna -wʋ -ya pö, ö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«Mɛ 'wii- -wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ do,
-wo -dho -a këwɔn -nu yö,
'ö mɛ 'wii- -dhiang ma do, 'wo- 'gü ma» bha- ̱në- 'gü -wɔn -yö kë.
22 'Wɔn 'ö n ̱fië -wo ka -bha -sü -bha -gɛn -yan 'gbɛ 'ka bha 'yö bha.
23 "Kɛɛ 'ma n bo ̱tɔn yë 'ö Atanna -ya dɔ n -kɔ 'ka "dhü bha- 'ka "pɛan
'dhɛ 'ö ya- "piü, 'a zun- -ya -sü -bha n -zʋ "piü ̱dhɛ 'a nu -wo ka -bha, ̱ya
̱mɔɔ -kwɛ kpö ̱dede -bha.
24 -Yö n "piü ̱dhɛ 'a 'dho sië Ɛsipangyö -sɛ 'gü "tʋ̈ng 'ö- 'gü 'a bɔ ka -dhɛ
'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö n 'gü ̱dhɛ n 'dho -sü 'ka a -dho -kpan ka -bha,
'ö 'ka n -ta kun kë "dhü kö n -kɔ -yö ̱mɔɔ ma "ta bha- 'sü -sü -bha. "Kɛɛ
"sanni -yö kë "dhü kö "tʋ̈ng 'në 'dhɛ 'ö- -kë ka "piü -dhɔ -yö gun n -bha bha
'ma- kë.
25 "Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ya a -tun ̱kö 'dho 'pë 'wo- ̱gbaɔ Yesu -bha mɛ -nu
'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -gɔ -a dɔ -dhɛ 'gü.
26 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Yesu -bha mɛ -nu 'wo Maseduanö -sɛ waa- Glɛkö -sɛ
'gü ̱wa -gasitɛ kë ̱wa 'wëë- bho 'ko -ta kwa dheebhang -nu 'wo "flɛɛmɛ
-nu 'ka Zedhizadhɛmö bha- -nu -dhɛ.
27 Mɛ 'wo gbaɔ bha- wo "dhü bha -wa -bho wo -dɪ 'gü, "kɛɛ -a -kë "dhü
-dhɛ -zë -mü -a -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Zuifö -nu 'wo Yesu -bha 'ka
Zedhizadhɛmö waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo 'dhuë- 'ö go Atanna "piü -a
'gü -gblü 'ko -ta -kɔ do 'ö- 'gü bha, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ woo -dɪ 'pö -wo
"kpʋ̈ngtaapë -nu 'gü -gblü -a -nu 'ka -kɔ do bha- 'gü.
28 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ma bo 'dho -sü 'ka kö 'pë 'wo- bho ko -ta bha, 'a- dɔ 'mɛ
'wo -mü -a -nu -gɔ, kö maa 'dho Ɛsipangyö -sɛ 'gü, "kɛɛ n 'dho -sü 'ka, a
-dho bɔ ka "piü mü.
29 'Yö 'a 'dhang bho 'pö- "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ n -nu 'ka -dhɛ 'gü -sü 'ka,
Yesu -bha 'dhuë- -dho kë n -kɔ pa -sü 'ka 'a nu- 'ka ka -dhɛ.
30 "Kɛɛ n dheebhang -nu, 'pë 'a- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka- kë yö -mü ̱dhɛ kö
'ka zë kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wɔn -dhɛ, kö 'ka zë -dhɔ 'ö Atanna -bha 'Nii-
"slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -ya -da kwa 'gü bha- -dhɛ, kö 'ka Atanna -wɔn -ta -ko zë n "piü
-bhɛa -dhɛ -sü 'ka n -wɔn 'gü, bhɛa" ̱në- 'ka 'yö 'a- wo ka -dhɛ.
31 Ka -bhɛa Atanna -dhɛ n -wɔn 'gü -gɛn -mü ̱dhɛ kö 'dho 'a- wo sië
Zedhizadhɛmö bha 'a dha mɛ 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü 'wo Zude -sɛ
'gü bha- -nu -gɔ, kö 'pë 'wo- bho 'ko -ta 'pö 'ö 'a dho sië- 'ka Zedhizadhɛmö
Yesu -bha mɛ -nu 'wo mü -a -nu -ta 'kun -pë 'ka bha- 'gü -wɔn -yö dhi- -nu
-dhɛ.
32 Yö ̱në ̱ya kë "dhü, 'yö Atanna ̱ya "wɪ- -bha, 'yö 'a dho ̱loo ka -dhɛ
'gü zuë" ̱nii -da 'ka, 'yö 'a n "tɛɛ 'në 'bha pa mü.
33 Kö Atanna 'ö mɛ ̱gban "pɛpɛ gba zuëwaanusü 'ka bha, -yö 'to ka "piü
bha 'aa -yö kë.

16

̱*Tuabhonaɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ*

1 ̱Ya 'go- 'dhɛ bha- 'gü, kwa dheebhang -dhebhɔ 'wo Febe -kë, 'ö yë -kë
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Sangkle -pö 'gü -a -nu kpö 'gü bha, 'ma-
"kplëng bho ka -bha kö 'ka dɔ "gbɪɪ-,

2 'ka- -dhɛng -wɔn 'kun ̱dhɛ -kɔ 'wo kwa Dëmɛ -bha 'kɔɔmɛ -nu -dhɛng kun- 'ka -a 'dhö. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -kë "dhü -sü bha ̱në- -dɔ -yö -dhi Atanna -bha mɛ -nu 'ka. 'Wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö- -bha -wɔn dho zun ka -bha -a 'gü, -kaa kë- -dhɛ, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yöö -dı 'pö -yö mɛ kpö ̱dede -ta 'kun -sü 'ka, 'ö mang ̱dede -zian 'a "wı sië ka -dhɛ ya n -ta 'kun -sü 'ka 'pö.

3 -Ka Plisidhö waa- Akidhasö 'wo -kë n yëkëyɔɔ 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha zian -ta bha- -nu ̱tua bho n -dhɛ.

4 -Wo kë wo -dı "dhiü -dɔ pë -dhɛ ma -zë n -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'a dha. -Kaa -nu nuɛ" bho n -dhɛ 'gbɛ, mang do -zian 'maa- -nu nuɛ" bhoië 'wɔn 'wo- -kë bha- 'gü. Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu "pɛpɛ 'ö 'waa Zuifö 'ka ̱në yɛng- -nu ̱gban 'yi- -nu nuɛ" bho sië bha.

5 -Ka Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo ̱loo 'ko -ta -a -nu -gɔ 'kɔɔdhö bha, -a -nu ̱tua bho n -dhɛ 'pö. -Ka Epainɛtö ̱tua bho n -dhɛ 'pö, -a -wɔn -yö n -gɔ "gbıı-, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në 'mɛ 'wo 'dhang bho Klisi -wɔn "dhiü Azi -sɛ 'gü -a mɛ -blɛɛsü 'ka.

6 Dhebhɔ 'ö saan" -sü 'ka ka -dhɛ 'pö 'wo- Madhi -kë bha, 'ma- ̱tua bho.

7 'Ma Andronikusö waa- Zunia 'ö yɛng 'yi -gban 'kwëë-, 'ö 'yi -kaso -kë 'zü yi "kwëë bha- -nu ̱tua bho 'gbɛ. -A -nu -duɛ -yö 'kpii- ̱dedewo Yesu -bha bɔmɛ -nu kpö 'gü, 'ö -ya mü 'zü woo -zian -wo kë 'dhang -bho Yesu -wɔn "dhiü n "dhiü.

8 -Ka n "taɔngdë 'ö kwa Dëmɛ -bha zian -ta, 'wo- -dhɛ Angpliatusö bha- ̱tua bho n -dhɛ.

9 'Ma Udhibɛn 'ö -kë n yëkëyɔɔ 'ka Klisi -bha zian -ta bha waa- n "taɔngdë Sitasisö -a -nu ̱tua bho.

10 'Ma Apedhɛsö 'ö mɛ ̱gban -mɛ ̱gban -wa dɔ -zʊ -gban -mɛ 'ka Klisi -bha zian -ta bha- ̱tua bho. 'Ma 'mɛ 'wo Adhitobudhö -gɔ 'kɔɔdhö -a -nu ̱tua bho 'gbɛ.

11 'Ma Edhodiɔn 'ö 'yi -gban 'pö 'kwëë- bha- ̱tua bho. 'Ma 'mɛ 'wo 'dhang bho kwa Dëmɛ "dhiü 'ö 'wo Naasisö -gɔ 'kɔɔdhö bha- -nu ̱tua bho.

12 'Ma Tidhifɛnö waa- Tidhifɔzö 'ö- -nu -wëëdhɛ ̱ya bho kwa Dëmɛ -bha yë -wɔn 'gü bha- -nu ̱tua bho. 'Ma dhebhɔnë 'wo- Pɛsidö -kë bha- ̱tua bho 'gbɛ, -a -wɔn -yö n -gɔ "gbıı-, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -wëëdhɛ -yö bho -sü 'ka kwa Dëmɛ -bha yë -bha ̱dedewo.

13 -Ka Dhufusö 'ö kwa Dëmɛ -ya -ya bha waa- dhe 'ö ̱dhɛ n dhe 'dhö 'pö bha- -nu ̱tua bho n -dhɛ.

14 -Ka Asɛngklitö oo, Fedhegɔn oo, Ɛdhomɛsö oo, Patrobasö oo, Ɛdhömasö waa- kwa dheebhang 'dhɛ -nu 'ö wɛng- -nu 'wo 'ko "piü bha- -nu ̱tua bho n -dhɛ.

15 'Ma Fidhodhɔgö waa- Zudhi -a -nu ̱tua bho. 'Ma Nedhe waa- ö dheebhang dhebhɔ bha- -nu ̱tua bho. 'Ma Odɛnpasö waa- Atanna -bha mɛ -nu "pɛpɛ 'ö wɛng- -nu 'wo wo 'ko "piü, -a -nu ̱gban ̱tua bho 'gbɛ.

16 -Ka ka 'ko -nu ̱tua bho kö 'ka ̱loo ka 'kwëë- ̱dhɛ -kɔ 'ö dheebhang -zë -nu -wa -kë 'ka -a 'dhö. Klisi -bha mɛ -nu ̱gban "pɛpɛ ̱wa ka ̱tua bho 'gbɛ.

-Dhio -totaamasü 'ö Pɔdhö -ya dɔ Wlɔmö -mɛ -nu -ta

17 N dheebhang -nu, bhɛa" ̱në 'a- wo sië ka -dhɛ kö 'ka dɔ "gbıı- kö 'ka ka -dı 'kun mɛ 'wo- kë sië "dhü kö Atanna -bha mɛ -nu -wo "kan 'kwëë- bha- -nu -gɔ. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -wʊ 'dhɛ 'ka- ma -blɛɛsü -a -ma 'wo- wo sië "gbɔng 'ka 'ö 'wo -wʊ "wɛɛ pö ka -dhɛ bha, ka -pö ̱në 'wo- wo sië bha. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka -dı 'kun- -nu -gɔ -së kö 'ka "kan- -nu -bha.

18 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ suu -nu 'wo "dhʊ̈ bha 'waa
kwa Dëmɛ Klisi bha yö -zë -dhɔkë, -wo wo -dı dhɔɔbhaawɔn ̱në- -kë. 'Yö
'mɛ -a -nu -zʋ 'yaa 'wɔn 'bha "piʊ̈ bha 'wo -wʋ -së -dhɛ "yi bho -wʋ "nɛɛnɛɛ
-nu -pö -nu -dhɛ -sü 'ka 'yö 'wo- -nu -gɔ 'gü ̱see- 'ka, 'yö 'wo- -nu wë bho
Atanna -ta.
19 "Kɛɛ ka -zë ka -bha Atanna ̱bhlëë -ya -sü bha mɛ ̱gban "pɛpɛ -wa
'wɔn -dɔ. N zuë" ̱nii -yö -da ̱dedewo ka -wɔn 'gü -a -kë "dhʊ̈ -sü bha-
'gü, "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, -yö n "piʊ̈ ̱dhɛ ka "yaaki -yö 'to 'daɔnnu -sü 'ka
'wɔn -së -dı -slɔɔ ̱në- kë -sü -bha, kö 'wɔn yaa -zë kë -zʋgɔndhe -zian ̱në
'ya 'dho -da ka -zʋ "piʊ̈ tongtongdhö.
20 -A -naa -yö n "yaan ̱dhɛ Atanna do 'ö -gblü "kan Atanna 'ka bha ̱në
dho Sɔtraan 'pɔn ka -dhɛ 'yö 'ka "ta sü -a ̱kpë "dhiʊ̈.
̱Ya 'go yö -zë 'gü, kö kwa Dëmɛ Yesu -yö ɔ̈ -bha -gasitɛ bha- kë ka -dhɛ
-kpɛawo bha 'aa -yö kë!
21 Timote 'ö n -ta 'kun sië Atanna -bha yë -bha bha, ̱ya ka ̱tua bho 'gbɛ.
Dhusiusö oo, Zazɔn waa- Sosipatɛɛ 'ö yɛng- -nu 'yi -gban 'kwëë- bha, ̱wa
ka ̱tua bho 'gbɛ.
22 Mang Tɛɛtiusö -mɛ 'a 'sëëdhɛ ya- -bɛn zë 'ö 'a kwa Dëmɛ -bha zian -ta
'pö ̱dhɛ ka 'dhö bha, 'ma ka ̱tua bho 'gbɛ.
23 ̱Ya 'go mü, mang Pɔdhö -mɛ n -dhɛngbhɔɔdë 'wo- -dhɛ Gayusö, 'ö
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo -dhɛ ya- 'gü -a -nu ̱gban 'wo bho 'ko -ta
-a -gɔ 'kɔɔdhö 'pö bha, ̱ya ka ̱tua bho. Edhatö 'ö kë 'pö- ya- 'gü -mɛ -nu
-bha 'wëëkɔdhiʊ̈ 'ka bha waa- kwa dheebhang Kaatusö, ̱wa ka ̱tua bho.
24 [Kö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -gasitɛ bha -ya kë ka -dhɛ "tʊ̈ng ̱gban
"pɛpɛ 'gü bha 'aa -yö kë.]
25 -Ka -kwa Atanna 'tɔ bhɔ, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yö ̱në- "sı 'dhö- -dhɛ kö
-yö ka kë "kplëë 'ka 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -sü 'gü. 'Wɔn 'ö -gban Yesu Klisi
-wɔn -bha 'ɔ̈ gun -bin -sü 'ka, 'ö Atanna yöö do ̱në gun- dɔ sië, 'ö -bhɔ -a
-bin -sü 'ka kwa -gɔ yi 'bha 'ka bha ̱në 'a- -dhiang zë sië.
26 "kɛɛ ̱ya "dhɛ bho- -ta kwa -dhɛ "tʊ̈ng ya- 'gü -a -wʋdhiʊ̈loomɛ -nu -gɔ
'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka yöö 'ö- bhɔ -yi 'yaa 'dhö, 'ö- ga -yi 'yaa 'dhö
bha- -zʋ "piʊ̈ bha- 'dhö. ̱Yaa- -zɔn "sɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü -mɛ -nu -dhɛ, kë
"dhʊ̈ kö -wo 'dhang bho ö "dhiʊ̈ kö -wo ö ̱bhlëë -ya.
27 Kö Atanna 'ö yöö do ̱në 'wɔndɔdhe 'dhö- -gɔ bha yö ̱në- 'tɔ -yö bhɔ
Yesu Klisi 'saa- 'gü -kpɛawo bha 'aa- -yö kë.

'Sëëdhɛ -ɓlɛɛsü
'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo
1 Kodhɛngtö
-pö 'gü -a -nu -dhɛ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'ö ga Atanna ɓnë- 'gü 'yö n -ya Yesu Klisi -bha bɔmɛ
'ka bha, yaa- Sɔsitɛnö 'ö kwa dheebhang 'ka kwa -kë Atanna -bha 'në 'ka
-sü "gblʋʋ "piʋ bha, yi ɓnë 'yi 'sëëdhɛ ya- bɔ ka -dhɛ.
2 Yi 'sëëdhɛ ya- -bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ö 'ka -ya -sü 'ka- -bha
-ya 'gü Kodhɛngtö -pö 'gü, 'ö ɓya ka kë "slʋʋslʋ ö "yan 'gü kwa Dëmɛ Yesu
Klisi 'saa- 'gü bha, waa- mɛ "pɛpɛ 'wo zun wo kpiö 'gü Yesu Klisi 'ö kwɛng-
-nu ɓgban kwa Dëmɛ 'ka bha- -dhɛ -dhɛ "wɛɛ "pɛpɛ ɓgban 'gü bha ɓnë ka
-dhɛ.
3 Yi -bhɛa kwa dë Atanna -dhɛ kö waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö 'dhö, -wo
-gasitɛ kë ka -dhɛ, kö -wo ka gba zuëyagblʋʋ- 'ka.
4 A ma Atanna bha- nuɛ" -bho -kpɛawo -gasitɛ 'ö bɔ- 'ka Yesu Klisi -ta 'ö-
-kë ka -dhɛ bha- -wɔn 'gü.
5 'Sa bɔ 'ka- wo Yesu Klisi 'ka "dhʋ bha ɓnë- -wɔn 'gü 'yö Atanna 'dhö
ka -kɔ pa -sü 'ka gbaɔdhe ɓgban "pɛpɛ suu 'do 'do 'ka, "kɛɛ 'yö ka gba -sü
'ka -dɔ "wɪ -dhɛ 'ka -sü waa- 'wɔn dɔ -sü 'ka ö -bha zian -ta -kɔ ɓgban -kɔ
ɓgban 'gü bha.
6 Yë 'ö Klisi -bha naɔdɔmɛ -nu 'yi- -kë ka ɓplöö mü bha, yun 'ö- ziö -sü
'ka ka kpö 'gü troo 'yaa- -bha.
7 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mɛ "pɛpɛ 'ö 'ka "yan 'to sië kwa Dëmɛ Yesu Klisi
-gɔ bha, 'ö Atanna -bha gbaɔdhe 'ö- -kë ö -bha 'në -nu -gɔ bha- 'bha -bo
'yaa ka zë -sü 'ka bha 'yö bha.
8 Yö 'ö "dhʋ bha ɓnë dho ka -kwɛɛ bun, 'yö ka -gɛn -yö to -gban -sü 'ka-
-bha zian bha- -ta 'ö dho- 'ka "dhʋ 'ö zun- 'ka- "dhiʋtodhɛ -bha, kë "dhʋ kö
pö 'a 'dho -ya ka -bha tongtongdhö kwa Dëmɛ Yesu Klisi nu -yi 'ka.
9 Atanna ɓya -wʋ 'dhɛ 'kö- pö kö ɓyaa- pö, 'yaa 'go "gblʋʋ 'zü
tongtongdhö. 'Sa yö 'ö "dhʋ bha ɓnë ka -dhɛ kö kaa- ö Gbö Yesu Klisi
'ö kwa Dëmɛ 'ka bha kɛng- -nu 'ka -tosɛa kë ka "kwëë, kö ka -kɔ 'ya 'dho
'go 'ko ɓkwɛng.

"Pɛ 'ö Yesu -bha mɛ -nu 'wo Kodhɛngtö -wa wo- 'gü -a dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

10 N dheebhang -nu, -yö bhɛa" ɓnë- 'ka 'yö 'a- wo sië ka -dhɛ kwa Dëmɛ
Yesu Klisi 'tɔ 'gü, kö 'ka dɔ "gbɪɪ- kö ka -wʋ -yö kë do, kö 'gügblüdhe 'ya
'dho -da ka ɓzinng 'gü 'ö 'ka -kan 'kwëë-. Bhɛa" ɓnë 'a- wo ka -dhɛ kö 'ka
kë ɓdhɛ mɛ do 'dhö, kö ka zuëpiʋwɔn -yö kë do, kö ka -kɔ -yö kë 'wɔn do
-bha.
11 -A pö 'a- wo "dhʋ bha n dheebhang -nu, -a 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ mɛ ɓya 'go
Kloe -gɔ 'kɔɔdhö ɓya nu ɓyaa- pö n -dhɛ ɓdhɛ "dhinaa -yö ka ɓzinng 'gü.
12 A- -ma ɓdhɛ ka -wʋ 'yaa do. Mɛ 'bha -nu 'wo- pö sië: «Ma -zë a -bɔ
Pɔdhö 'ka», kö mɛ 'bha -nu -wa pö sië: «Ma -zë a -bɔ Apodhɔsö ɓnë- 'ka»,
kö mɛ 'bha -nu -wa pö sië: «Ma -zë a -bɔ Piɛdhö 'ka,» kö mɛ 'bha -nu -wa
pö sië: «Ma -zë a -bɔ Klisi ɓnë- 'ka».
13 -Yö ka 'gü ɓdhɛ Klisi bha -yö "pɛ -sü 'ka ö 'gü 'gbɛ 'ka "dhʋ -ee? "Ɛɛn
Pɔdhö ɓnë ga "dhü -bha ka -wɔn 'gü -ee? "Ɛɛn -wo kë ka -bɔ ma ɓnë n 'ka
-zu bho -ee?

14 Mang -zian a Atanna nuɛ" -bho 'mii mɛ 'bha ka -bɔ Yesu 'ka -zu bho
'ö- wo kö 'yii kë Klipusö waa- Gayusö -nu 'ka bha- -wɔn 'gü.
15 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, mɛ 'bha 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö -ya pö ka kpö
'gü ̱dhɛ -wo kë ka -bɔ ma ̱në n 'ka -zu bho.
16 -Ɛɛ a kë Tefana -gɔ 'kɔɔmɛ -nu -zu 'pö "dhʊ̈ tɛan- 'ka, "kɛɛ ̱ya 'go yö
-zë 'gü, mɛ "wɛɛ 'bha 'kö maa- -bha wo kö n -zʋ -yö -bö 'ka 'yaa 'dhö.
17 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ n bɔ 'ö Klisi -ya wo bha 'yii n
bɔ kö 'a mɛ "zu -zë bho. -Yö n -bɔ kö 'a 'wɔn -taɔng -së 'ö go Atanna "piʊ̈
bha ̱në- pö, "kɛɛ kö 'ma- pö, kö 'ma 'dho- pö 'wɔndɔdhe 'ö "kpʋng ̱taa
yö bha- -bha, ('ö mɛ ̱gban "yan -yö bɔ ma ̱në n -ta) 'ö faan bho Klisi -bha
ga 'ö- wo "dhü -bha bha- -bha 'ö -kë "wlaawɔn 'ka.
18 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Klisi -bha -ga "dhü -bha -sü
-dhiang 'yi- zë sië bha, -yö slaadhɛ -wɔn ̱në- 'ka 'mɛ wo 'gü see- -zian -ta
bha- -nu 'gü. "Kɛɛ 'mɛ 'kö kwa -zë 'kwa dha -zian -ta bha -yö Atanna -bha
'gügbɪɪdhɛ ̱në- 'ka kwa 'gü.
19 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ
'sëëdhɛ 'gü (Yesu -bha -ga "dhü -bha -sü bha ̱në- -wɔn 'gü) ̱dhɛ:
«'Mɛ 'wo "yaakimɛ -nu 'ka a -dho -a -nu "yaaki 'gü see-
'ö 'maa 'mɛ 'wo 'wɔndɔmɛ -nu 'ka
-a -nu -bha 'wɔn dɔ -sü -ya 'klɔɔ- "dhiʊ̈.»
20 ̱Ya kë "dhʊ̈ bha -oo, -më -wʋ ̱në dho ̱slɔɔ "yaakimɛ -mü -ee, "ɛɛn
'wɔndɔmɛ -mü -ee, "ɛɛn zaɔdhedamɛ 'ö ̱dɛɛ -a -gɔ kö -ya pö, kö Atanna
̱ya bo- -zɔn -sü 'ka ̱dhɛ 'wɔndɔdhe 'ö "kpʋng ̱taa yö bha -yö slaadhɛ
̱në- 'ka?
21 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a "sɪ 'yii kë mɛ 'bha -dhɛ "kpʋng
̱taa kö -yö Atanna dɔ ö -dɪ -bha "yaaki -bha, -dhɛ 'ö ö -dɪ -zɔn 'ka ö -bha
"yaaki -bha bha- 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö naɔ 'ö bhɔ mɛ -nu 'gü slaadhɛ
-naɔ -bha 'yi- dɔ sië bha ̱në Atanna -yö bɔ- -ta 'yö 'mɛ 'wo 'dhang bho-
"dhiʊ̈ -a -nu dha bha 'yö bha.
22 Zuifö -nu ̱wa dɔ -wa -pö 'yi -kian -wɔn -nu ̱në- kë kö 'wo gun -na
'dhang bho Klisi -wɔn "dhiʊ̈. 'Mɛ 'waa Zuifö 'ka ̱wa dɔ -wa -pö ̱dhɛ ̱dhɛ
'ö -kë ̱dhɛ -wo -kë 'wɔndɔmɛ "gblʊ̈gblʊ̈ -nu 'ka bha, 'wɔndɔdhe ̱në- -bha
-yö to- -bha.
23 "Kɛɛ yi -zë yi -bha 'ka, Klisi 'ö ga "dhü -bha bha ̱në 'yi- dhiang zë.
'Sa -a -dhiang 'yi- zë "dhʊ̈ bha ̱në Zuifö -nu -siödhɛwɔn 'ka, 'yö 'mɛ 'waa
Zuifö 'ka 'wo- -dhɛ 'pö slaadhɛ -dhiang.
24 "Kɛɛ mɛ "pɛpɛ 'kö Atanna -ya -nu -dhɛ, -yö -kë Zuifö 'ka "ɛɛn 'yii kë
Zuifö 'ka, Klisi bha ̱në Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ waa- "yaaki ̱gban 'ka wo
-zë -a -nu -bha 'ka.
25 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ö Atanna -ya kë "dhʊ̈ 'ö
bhɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -zë 'gü slaa" -bha bha- "dhiʊ̈- -ziö mɛ "bhɪɪ- -nu -bha
"yaaki -zë -ta pongpongdhö. 'Kö 'zü -a kë 'ö Atanna -ya wo "dhʊ̈ bha ̱ya
kë wo -zë -a -nu 'gü ̱dhɛ 'pë 'ö "sɪ ̱në "yaa- -dhɛ -a 'dhö, "kɛɛ -a "dhiʊ̈- -ziö
-a -nu -bha 'gügbɪɪdhɛ ̱gban -ta pongpongdhö.
26 N dheebhang -nu, mɛ 'ö Atanna -ya -nu -dhɛ 'ö ka kpö 'dhö do bha
-kaa -nu 'suan- bho -së 'ka. 'Mɛ 'wo 'wɔndɔmɛ ̱dede 'ka 'waa 'gbɛ, -gblüdë
-nu "ɛɛn mɛ -tiandhö -nu -zian 'waa 'gbɛ ka kpö 'gü.
27 "Kɛɛ kë 'ö- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö "kpʋngtaamɛ -nu -wa
-nu -ga slaamɛ -nu 'ka bha, ̱në Atanna -ya sü 'yö 'yiʊ̈- dɔ- 'ka 'mɛ wo -zë
'wo- -nu -dhɛ "yaakimɛ -nu bha- -nu -bha. 'Yö 'mɛ 'ö "sɪ 'yaa- -nu -dhɛ
"kpʋngtaamɛ -nu "yan 'gü bha ̱në Atanna -ya -nu sü 'yö 'yiʊ̈- dɔ- 'ka 'mɛ
'ö "sɪ 'dhö- -nu -dhɛ wo -zë -a -nu 'gü bha- -nu -bha.

28 Mɛ 'ö "kpʋngtaamɛ -nu -wa -nu -ga "wlaamɛ -nu 'ka 'ö 'waa- -yaki -ya
bha ̱në Atanna -ya -nu sü 'yö ̱bhlëë bho- 'ka mɛ 'dhɛ wo -zë 'wo- yö
̱bhlëëmɛ 'ka bha- -nu bha.
29 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, mɛ 'bha 'yaa 'dhö kö -ya pö yö -zë ö -dho ö 'tɔ
'kun Atanna wëëdhö.
30 "Kɛɛ ka -kplü 'ö Atanna -ya wo Klisi -bha, 'ö yö ̱në kwa "yaaki 'ka bha
-yö -ga yö ̱në- 'gü. Klisi bha ̱në 'kwa bɔ- -ta 'yö pö 'yaa kwa -bha Atanna
wëëdhö, 'yö 'kwa ̱mɔɔ- -bha 'kwa -tosɛa -kë -a -bha kë 'gü, 'yö kwa dha
'wɔn yaa -gɔ.
31 Kë "dhʋ̈ kö 'wɔn 'ö Atanna -wʋ -ya pö ̱dhɛ:
«Mɛ 'ö 'tɔ 'kun -dhɔ 'dhö- -bha -a -dhɛa -bha ̱dhɛ
-a -mɛ -yö ö 'tɔ 'kun
'wɔn 'ö kwa Dëmɛ -ya -kë bha ̱në- -wɔn 'gü» bha- 'gü -wɔn -yö kë.

2

Atanna -bha naɔ -së bha -a dɔ -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, nu 'a- wo Atanna -bha naɔ
-së 'ö gun -bin -sü 'ka bha- dɔdhɛ 'gü ka -gɔ "sɛ bha- 'gü "tʋ̈ng 'bha 'gü
bha, 'mii- dɔ "dhikan -bha, "ɛɛn 'mii- dɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -bha 'wɔndɔdhe
"wɛɛwɛɛdhe -bha.
2 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'yaa gun n "piʋ̈ ̱dhɛ 'a 'wɔn
"wɛɛwɛɛ 'bha -dhiang zë "tʋ̈ng 'a gun- 'ka ka "piʋ̈ mü bha- 'gü kö 'yii kë
Yesu Klisi 'ö dɔ "dhü -bha bha yö -zë -wɔn 'ka.
3 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a nu ka kpö 'gü ̱dhɛ 'mɛ 'yaa pë 'bha 'ka -a 'dhö,
kö a ̱zii sië -yayadhö "suʋ̈ 'ka bha 'yö bha.
4 Atanna -wɔn -dhiang 'a- zë ka -dhɛ waa- ka ̱klang -nu 'a- -kë bha 'mii-
'bha kë "dhikan waa- 'wɔndɔdhe "wɛɛwɛɛdhe -bha. "Kɛɛ a n zü -gban
"dhabhliwɔn "gblʋ̈gblʋ̈ -nu 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -ya -kë, 'ö mɛ
̱gban "yan -bha kun bha ̱në- 'gü, kë "dhʋ̈ kö mɛ ̱gban- -wo Klisi -wɔn
dɔ tɛanwɔn 'ka yö ̱në- -bha.
5 Kë "dhʋ̈ kö 'ka 'dho -zʋ 'gɔn mɛ "bhɪɪ- -nu -bha 'wɔndɔdhe -dhɛ ka -bha
-zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha- 'gü, "kɛɛ kö 'ka 'dhang bho- "dhiʋ̈ -a -bha
'gügbɪɪdhɛ bha ̱në- -wɔn 'gü.
6 'Sa yö -zë ̱gban 'gü, dhiang 'kwa- zë sië bha -yö 'wɔndɔdhe ̱në- 'ka
'mɛ 'kö ̱wa -kian Atanna -wɔn "gblʋʋ "piʋ̈ -a -nu -bha 'ka. "Kɛɛ 'wɔndɔdhe
'dhɛ 'kö bha 'yii 'go "kpʋng ̱taa, "ɛɛn 'yii 'go -gblüdë -nu 'wo "kpʋng ya-
̱taa, 'ö Atanna dho- -nu -bha mɛdhɛ 'gü see- bha- -nu "piʋ̈.
7 -Abin tongtongdhö! 'Wɔndɔdhe 'dhɛ 'a- -dhiang zë sië bha, 'wɔndɔdhe
'ö go Atanna "piʋ̈ 'ö -bin -sü 'ka "kpʋngtaamɛ -nu -gɔ, 'ö Atanna ̱yaa- -ya
-dɪ -ta 'nu kwa -bha 'ka kö 'yii "kpʋngtaadhɛ kë ̱kö, kö 'kwa 'tɔbhɔdhe kë-
'gü bha yö -mü.
8 -Gblüdë "pɛpɛ 'wo "kpʋng ya- ̱taa -a -nu 'bha 'wii- dɔ. ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ
-wa -dɔ kö 'wii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö -wo kwa Dëmɛ 'tɔ bhɔ -sü "sinma bha-
zë "dhü -bha.
9 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«'Wɔn 'ö mɛ 'bha -mɛ 'bha "yan 'yii -da 'gü do,
"ɛɛn 'ö 'wii- ma do,
'ö mɛ 'bha -mɛ 'bha -zʋ 'yii -da -ta do,
Atanna ̱yaa- -ya -dɪ -ta
'mɛ 'ö ö -dhɔ -ya -nu -kë -a -nu -dhɛ» bha ̱në- -wɔn 'gü 'yö mɛ 'bha -mɛ
'bha 'yii- dɔ "kpʋng ̱taa yö bha.

10 'Sa 'wɔn 'ö mɛ "wɛɛ 'bha 'yii- dɔ "dhü bha Atanna -ya -ta "pʋ -sü 'ka kwa
ŋnë kwa -dhɛ -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö- -da kwa 'gü bha- -bha. -A 'klɔɔ- -mü
ŋdhɛ -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha ŋnë 'wɔn ŋgban -wɔn ŋgban 'klɔɔ- dɔ, yö
'ö bha ŋnë Atanna -zʋ "piʊ̈ -wɔn ŋgban dɔ 'kpakpadhö 'ö dho 'ö -da 'ka -a
zuëwlöödhɛ -nu ŋgban 'gü.
11 ŋYa kë ŋdhɛ 'kwa- 'sü mɛbhɪɪdhɛ -dhi 'gü, mɛ 'nii- 'ö mɛ 'gü bha ŋnë
mɛ -zʋ "piʊ̈ -wɔn ŋgban dɔ 'kpakpadhö. -Kɔ do bha- 'gü, Atanna -bha 'Nii-
"slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha ŋnë 'wɔn 'ö -gban -a -bha -a ŋgban dɔ 'pö 'kpakpadhö.
12 'Sa kwa -zë 'Nii- 'ö kwa 'gü bha 'yii 'go "kpʋng ŋtaa yö. Atanna ŋnë ö
-bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha -da kwa 'gü, kë "dhü kö pë -nu 'ö- ŋgbaɔ kwa -gɔ
-gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- "gblʊʊ "piʊ̈ bha 'kwa- dɔ.
13 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'ya- -dhiang zë 'yö 'yaa- zë 'wɔndɔdhe 'wo- ŋdraan
"kpʋng ŋtaa yö bha- 'ka, "kɛɛ 'ö 'yi- zë 'wɔndɔdhe 'ö- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -yö
yi ŋklang -kë 'ka bha ŋnë- -bha, 'yö tɛanwɔn 'ö -gban -a -bha 'yi- pö 'mɛ 'ö-
-bha 'Nii- bha 'ö- -nu 'gü -a -nu -dhɛ bha 'yö bha.
14 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha 'yaa- 'gü, -a -mɛ 'yaa ŋmɔɔ-
-bha kö -yö ö -kɔ -ya tɛanwɔn 'ö go 'Nii- bha- "piʊ̈ bha- -bha. -A ŋgban- -kë
-mɛ 'gü ŋdhɛ slaadhɛ -wɔn 'dhö. -A 'gü ma "sɪ 'yaa kë- -mɛ -dhɛ. -A 'klɔɔ-
-mü ŋdhɛ -a -bha 'Nii- bha ŋnë mɛ -ta kun 'wɔn -nu bha- -nu 'gü ma -sü
-bha 'yö mɛ -ya 'gü ma.
15 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ bha 'ö- 'gü 'pö, -a -mɛ ŋnë ŋmɔɔ- -bha
'ö 'wɔn ŋgban bho 'koo, "kɛɛ 'yö mɛ 'bhaa ŋmɔɔ- -bha kö -yö yö -zë -gɔwɔn
-nu 'ö -gban Atanna -bha bha- 'bha -bho 'koo dɔ.
16 ŋDhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka -a -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ŋdhɛ:
«'Dee kwa Dëmɛ -zʋ "piʊ̈ -wɔn dɔ?
"ɛɛn 'dee ŋmɔɔ- -bha 'ö -gleng -da -bha?» bha- 'dhö.
"Kɛɛ kwa -zë 'wɔndɔdhe 'ö Klisi -gɔ bha ŋnë kwa -gɔ.

3

'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha yëkëmɛ -nu -duɛ -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 Ma -zë n -bha 'ka, n dheebhang -nu, Atanna -wɔn -dhiang 'a- zë ka
-dhɛ kö a ka "piʊ̈ mü 'bha 'mii- zë ka -dhɛ ŋdhɛ mɛ- pë zë 'mɛ (ŋwa -kian
-a -bha zian -ta,) 'ö 'Nii- 'ö go- "piʊ̈ bha 'ö- -nu 'gü -a -nu -dhɛ. "Kɛɛ a- zë
ka -dhɛ ŋdhɛ mɛ- pë zë "kpʋngtaamɛ -nu "wɛɛdhe 'ö 'waa Atanna dɔ ŋnë-
-nu -dhɛ. ŋDhɛ mɛ- pë zë 'zü 'mɛ 'wo -tun 'në 'ka -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'gü
ŋnë- -nu -dhɛ.
2 -A -wʋ -nu 'wo ŋdhɛ 'yɔnyi 'dhö bha ŋnë 'a gun- pö sië ka -dhɛ, -a 'dhɛ
'ö ŋdhɛ -bhöpë "gblʊ̈ʊ̈gblʊ̈ -nu 'dhö bha 'mii yö -zë 'bha pö ka -dhɛ, -a 'klɔɔ-
-mü ŋdhɛ 'yii 'dho 'kun bho 'nu ka 'gü. Aa" ŋni dɔ -zian 'kwa- wo ŋdɛɛ ya,
'yii 'dho 'kun bho ka 'gü.
3 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ŋdhɛ ka -tun -tosɛa kë ŋdhɛ
"kpʋngtaamɛ -nu 'ö 'waa Atanna dɔ -a -nu 'dhö. 'Sa -yö "dhü tɛan- 'ka
ŋdhɛ ŋdrɔ- -tun ka ŋzinng 'gü, ka -tun "dhinaa -nu 'ma- ka "kwëë. ŋYa kë
"dhü kö 'kaa -tun ŋdhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu 'dhö ŋnaa bha -ee?
4 -Yö kë ka "yaan ŋdhɛ "tʊ̈ng 'ö- 'ka 'ö mɛ 'dhö -tun pö ka kpö 'gü ŋdhɛ
«Ma -zë a -bɔ Pɔdhö 'ka», "ɛɛn «Ma -zë a -bɔ Apodhɔsö 'ka» kö ka -tun ŋkö
ŋdhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu 'dhö ŋnaa bha.
5 "Ɛɛn -yö ka 'gü ŋdhɛ -më "wɛɛ 'bha ŋnë mang Pɔdhö -mɛ -zë n 'ka, "ɛɛn
-më -mü Apodhɔsö 'ka? ('Yö 'ka dho "pɛ- 'gü yi -wɔn 'gü?) Yi -zë Atanna
-bha yëkëmɛ "wɛɛwɛɛdhe 'ö bɔ- -nu -ta 'ö dhiang zë ka -dhɛ, kë "dhü kö

'ka 'dhang bho ö "dhiü ̱në- yi 'ka. 'Mɛ 'kö 'yi bha 'mɛ 'ö "dhü -a -bha 'ö
Atanna -ya dɔ- -kɔ 'ka 'yö- -kë.
6 'Ö ̱dhɛ pë ta -sü 'dhö kö ma ̱në ma -zë 'a- ta, 'yö Apodhɔsö -yö "yi
kpɔ- -ta. "Kɛɛ Atanna ̱në yö -zë 'ö- -bhong -ya "dhiü 'yö bhɔ.
7 ̱Ya kë "dhü kö 'mɛ 'ö pë ta waa- 'mɛ 'ö "yi kpɔ- -ta, -a -nu 'bha 'waa pë
'bha 'ka. Kö Atanna 'ö yö -zë 'ö- -bhong bhɔ 'yö -gla bha ̱në- 'tɔ 'dhö 'dhö.
8 'Mɛ 'ö- ta waa- 'mɛ 'ö "yi kpɔ- -ta wo -zë -wo do. Atanna -dho 'mɛ 'ö
"dhü -a ̱trɔɔn 'ö ̱mɔɔ yë 'ö- -kë bha- -bha -a nu- -mɛ -dhɛ.
9 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'kö 'yi bha yaa- Atanna -nu
yi yë ̱në- -kë yi 'kwëë-. 'Yö ka -zë 'ka ̱dhɛ -a -bha 'bhlaadhɛ 'dhö.
'Yö 'ka ̱dhɛ 'zü ̱dhɛ -a -bha 'kɔ 'wo- dɔ sië -a 'dhö.
10 -Gasitɛ 'ö- -kë n -dhɛ bha- 'saa- 'gü, ma ̱në 'a 'kɔ bha- "kpan -ya
̱kpaɔdhɛ 'ö- nu n -dhɛ bha- 'ka. "Kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'i dho 'kɔ dɔ 'kɔ "kpan
bha- -ta, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'i- dɔ "slë 'ka.
11 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a "kpan ̱ya bo -ya -sü 'ka 'nu,
yö -mü Yesu Klisi ̱në- 'ka, mɛ 'bha 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha 'zü kö -ya "wɛɛ
bha -ya.
12 'Sa Atanna -bha 'kɔ 'ö "dhü bha 'mɛ 'ö 'dhö -a -bha dɔ -kɔ -yö -dhö. Mɛ
'bha -nu -wo mü 'wo wo -bha dɔ "sënng -nu, 'wëë- -nu waa- -gwë ̱bhlëësü
-nu 'ka 'kɔ "kpan bha- -ta. 'Yö mɛ 'bha -nu 'wo wo -bha dɔ "dhü -nu, 'dɛn-
-nu waa- "yɛ -nu 'ka.
13 "Kɛɛ 'mɛ 'ö "dhü -a -bha yë 'ö- kë bha -yö -dho zun zang -ta Atanna
-bha zadɔyi 'ka 'ö mɛ ̱gban -wa yö. -A yi bha ̱ya ̱loo, 'mɛ 'ö "dhü -a -bha
yë 'ö- -kë bha -wo -dho -a 'gü dan pɛng 'ka, 'yö pɛng -ya bho 'koo.
14 ̱Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö- -bha yë 'ö- -kë 'kɔ "kpan bha- -ta bha ̱ya dha pɛng
-gɔ, -a -mɛ -dho -a ̱trɔɔn yö.
15 "Kɛɛ pɛng ̱ya 'mɛ 'ö- -bha -bhö, kö- -mɛ ̱ya ̱fië 'ö ̱trɔɔn 'gü ̱naa
bha. -A -mɛ -dho dha zë wo, "kɛɛ -yö -dho dha ̱dhɛ 'mɛ 'ö dha pɛng -gɔ
̱në- 'dhö.
16 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ Atanna -bha 'kɔ -mü ka ̱në ka 'ka, -a -bha 'Nii-
"slüüslü ̱yëë -yö ka ̱në ka 'gü, ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö.
17 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö Atanna -bha 'kɔ bha- wü, -yö -dho -a -mɛ 'gü see- 'pö. -A
'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -bha 'kɔ bha pë "slüüslü -mü, 'yö ka ̱në 'ka- 'ka.
1co4
18 -A -wɔn 'gü mɛ 'bha 'ya 'dho "kpënng- kë ö -dı -gɔ. ̱Ya kë ̱dhɛ mɛ
̱ya kë ka kpö 'gü 'ö ö -zʊ 'gɔn sië ̱dhɛ "yaaki 'ö "kpʊng ya- ̱taa bha -yö ö
-bha, kö- -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ -yö kë ̱dhɛ 'mɛ "yaaki 'yaa- -bha -a 'dhö
kö -yö kë "yaakimɛ 'ka Atanna "piü.
19 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "yaaki 'ö "kpʊng ̱taa yö bha
-yö slaa" ̱në- 'ka Atanna wëëdhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -wʊ -ya -pö
-a -wʊ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
«'Mɛ 'wo- pö -wo "kpënng- -kë mɛ -nu -gɔ
"yaaki -kë -a -nu -bha -sü -wɔn 'gü bha,
Atanna -ya -kë 'ö 'wo -da wo -dıa "sɔ 'wo- "dhiü bha- 'gü.»
20 'Yö go mü 'zü 'ö- pö:
«Atanna -yö "yaakimɛ -nu 'wɔn -zun 'ko "dhiü kë -kɔ -dɔ,
-ya 'wɔn -dɔ ̱dhɛ -a 'bha -zun "dhiü -bhlɔɔ 'yaa 'dhö.»
21 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -a -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ mɛ 'bha -yö ö -zʊ 'gɔn
mɛ "bhıı- -zë -dhɛ kö -yö "plüün bho- 'tɔ 'gü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ pë ̱gban
"pɛpɛ -yö ka ̱në ka -gɔ.
22 -A Pɔdhö oo, Apodhɔsö oo, Piɛdhö oo, -a "kpʊngtaadhɛ oo, -a -tosɛa oo,
-a ga oo, -a ̱dɛɛ oo, -a dhia" oo, -a ̱gban -yö ka ̱në ka -gɔ.

23 'Yö kaa -dı 'pö 'ka Klisi -gɔ, 'yö Klisi 'dhö Atanna -gɔ 'pö.

4

-Kɔ 'wo Yesu -bha bɔmɛ -nu dɔ- -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka yi 'sü ̱dhɛ Klisi -bha gwëëzë -nu, 'ö Atanna ̱ya ö -zʋ "piʊ̈ -wɔn -nu 'ö -bin -sü 'ka -a -kɛfama bho- -nu -bha kö -wa -ta "pʋ mɛ "bhıı- -nu -dhɛ ̱në- 'dhö.

2 'Sa 'mɛ 'kö ̱wa i -ya yë 'dhɛ 'kö- këmɛ 'ka, 'bha- yë bha- kë- kë -kɔ ̱në- -ta 'yö -dhi 'mɛ i -ya bha- -dhɛ.

3 ̱Ya 'to ma -zë n -bha -bha, -wʋ "ʋʋ -wʋ 'ö -dhi ka -dhɛ -kaa pö n -bha, "ɛɛn 'pë 'ö -dhi mɛ "bhıı- -nu -dhɛ -wo n -zɔn 'ka, -a 'bha 'yaa n 'gü 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'ka. 'Sa ma -zë 'wɔn 'bha 'kö maa -pö n -dı -bha ̱dhɛ n ̱sɔng 'dhö 'yaa 'dhö, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn 'bha kö n zuë" yöö za dɔ- 'ka n -bha kö 'a- dɔ 'yaa 'dhö ̱kö.

4 "Kɛɛ 'kö 'zü n zuëga 'yii za dɔ n -bha ̱wɛ, kö- kë ̱dhɛ ̱ya kë "dhʊ̈ kö ̱sɔng ̱në 'yaa n -bha tongtongdhö 'yaa -mü. "Kɛɛ 'mɛ 'ö- pö -mɛ 'ka ̱dhɛ ̱sɔng -yö n -bha yö -mü kwa Dëmɛ ̱në- 'ka.

5 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka 'dho za dɔ mɛ 'bha -bha kö "tʊ̈ng 'ö Atanna -ya -ya 'yii ̱loo ̱kö bha 'yö bha. -Ka dɔ kö kwa Dëmɛ -yö nu. Yö ̱në dho -dhɛ "pʋ 'wɔn -nu 'wo -bin -sü 'ka -dhɛtiidhɛ 'gü -a -nu -ta, 'yö mɛ "bhıı- -nu zuëpiʊ̈wɔn -nu -wo "yɛa-. Yö ̱në ̱ya kë "dhʊ̈ 'yö- -bha yëkëmɛ -nu bha- 'mɛ 'ö 'dhö -a -bha "dhɛ -ya -ta -kɔ 'dhö -kɔ 'ö- 'gü, 'yö- -ya -ta -a -kɔ -bha.

6 N dheebhang -nu, a 'wɔn bha- -zɔn 'ka -zɔn yaa- Apodhɔsö yii- 'wɔn 'ka ka ̱në ka -wɔn 'gü. 'Sa a- -kë "dhʊ̈ kö 'ka 'wɔn 'suan- bho yi -bha bha ̱në- -bha, kö 'ka 'dho ziö -wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü bha 'ö- 'dhɛ 'ö- pö ̱në- -ta. -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'ka 'dho ka -dı 'sü 'kpii- 'ö 'ka ka zü bɔ mɛ 'bha 'ka 'ö mɛ do -san -yö ka -kë.

7 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'bha fië- 'yaa 'dhö mɛ 'bha 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'kö 'bha kë -duɛ 'kpii- 'gü kö Atanna ̱në i -ya mü. -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'bha 'dho i -dı 'sü 'kpii- i -ya -yɛa bha- 'gü -wɔn 'gü ̱dhɛ 'pë 'wii- nu -zë wo i -dhɛ, 'i- ̱slɔɔ i -dı faan ̱në- -bha -a 'dhö.

8 'Aami, ka -zë 'ka 'kën 'nu 'wɔn ̱gban 'gü, 'ka 'to 'nu 'ka kë -gbanmɛ 'ka 'wɔn 'kwa- -bha bha- 'gü -wa! Ka -zë 'ka kë- 'gü -gblüdë 'ka "kɛɛ kö 'mɛ 'kö yi -zë 'yi ya 'yii kë- 'ka ̱kö -wa! "Kɛɛ -ɛɛ, ̱ya kë "dhʊ̈ kö ̱ya kë -së -dhe, -yö -dho dhi yi -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka -zë 'ka kë- -gblüdë bha- 'ka yi -dho dɔ 'pö ka "piʊ̈ mü.

9 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö n 'gü ̱dhɛ 'mɛ 'ö yi -zë 'yi Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ka ya, Atanna -yö yi kë -sü 'ka mɛ ̱gban "pɛpɛ -totaama ̱në- 'ka. Yi ̱dhɛ 'mɛ 'ö ̱wa bhië" dɔ- -nu bhɔ -bha kö -wo 'dho- -nu zë ̱në- 'dhö, 'yö ̱wa yi dɔ "dhɛɛ 'kpii- 'gü kö "kpʋngtaamɛ ̱gban "pɛpɛ "yan -yö bɔ yi -ta waa- Atanna -bha "kië -nu 'dhö.

10 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü yi -zë yi ̱dhɛ 'mɛ 'ö "yaaki 'yaa- -bha -a 'dhö Klisi -wɔn 'gü, 'yö ka -zë 'ka "yaakimɛ 'ka! Yi -zë yi ̱dhɛ 'mɛ "sı 'yaa -dhɛ -a 'dhö, 'yö ka -zë 'ka faanmɛ -nu 'ka! ̱Bhlëë 'yaa yi -zë yi bha, "kɛɛ ̱bhlëë -yö ka -zë ka -bha! ("Kɛɛ -ɛɛ! ̱Ya kë "dhʊ̈ -yö -dho dhi yi -dhɛ),

11 -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi -zë yi -tun ̱kö saan" 'gü 'ö nu 'ö zun- 'ka "tʊ̈ng 'kwa dɔ- 'ka ya- -bha, yi sëë bho sië din- waa- "yi mü -dhɔ -nu kaɔ, sɔ 'yaa yi -gɔ, "kɛɛ -wo yi -ma sië "dhʊ̈ do, 'yaa -ya -dhɛ do 'gü, ziö ̱në 'yi- wo "sɛ "piʊ̈ "sɛ "piʊ̈ 'yi dho- 'ka.

12 'Ö 'yi yë -kë 'yi sëë bho kë "dhü kö 'yi yi -dı -bhöpë ▯slɔɔ. ▯Wa "si bho
yi -gɔ, 'dhuë- ▯në 'yi- kë- -mɛ -bha. ▯Wa yi -wëëdhɛ bho -yö 'kun -bho yi
'gü 'ö 'yaa "wı.
13 ▯Wa yi -dhiang yaa zë yi- -yɔ -bɔ -mɛ -nu -gɔ "nɛɛnɛɛ 'ka. 'Ya kë ▯dhɛ
blëë 'wo- -gblö ▯në- 'dhö mɛ "bhıı- -nu -gɔ, 'wo -gban yi -gblö -dhɛ 'ö- mɔɔ-
-sü -bha yi 'bha -yi 'bha 'ka kö -wo yi ▯wɛnng "dung ▯taa ▯në- ▯dɛɛ 'dhö
'dhö ("kɛɛ ka -zë 'ka ▯loo).
14 Dhiang -nu 'a- -bɛn zë sië kö 'a- bɔ ka -dhɛ ya 'mii- kë "dhü kö 'a 'yiü-
dɔ- 'ka ka -bha, "kɛɛ a- -kë "dhü kö -yö kë -dhio ▯në- 'ka kö 'a- dɔ ka -ta
▯dhɛ 'në 'ö- -wɔn 'dhö- dë -gɔ "gbıı-, -a dë 'dhö -dhio dɔ- -ta -kɔ 'ö- 'gü bha-
'dhö.
15 -A -gɛn -mü ▯dhɛ 'kö 'zü ▯ya kë ▯dhɛ ka -draan "ta -sü Klisi -bha zian
-ta -sü -bha -mɛ -nu ▯wa ▯mɔɔ "gblü -kaɔng do -zian -bha ▯dɛɛ, "kɛɛ 'ka
'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiü mɛ 'kö- 'saa- 'gü, 'ö ▯dhɛ ka dë 'dhö, -yö
dosengseng. Yö -mü ma ▯në n 'ka, -a -gɛn -mü ▯dhɛ ma ▯në 'a nu 'a Atanna
-bha naɔ -së bha- dɔ ka -gɔ.
16 -A -wɔn 'gü, bhɛa" ▯në 'a- wo ka -dhɛ kö 'ka dɔ "gbıı- 'ka n "ta -kɔ 'sü.
17 'Wɔn 'ö- 'wɔn 'gü 'yö 'a Timote bɔ ka -dhɛ bha 'yö bha. Timote bha -yö
▯dhɛ n gbö ▯në- 'dhö kwa Dëmɛ -bha zian -ta. -A -wɔn -yö n -gɔ "gbıı-. N
'dhang bho -sü -ya "dhiü 'pö 'kpakpadhö. -Kɔ 'a "ta sü- 'ka Yesu Klisi -bha
zian -ta 'ö 'ma 'dho Atanna -bha 'Kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü -dhɛ "ʊʊ -dhɛ 'ö-
'gü 'a- -nu ▯draan- -bha bha, -yö -dho ka -zʊ -bö 'ka.
18 Mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü 'ö ▯wa pa -dı -sü 'kpii- 'ka ▯dhɛ 'pë 'mii
'dho nu mü- 'dhö.
19 "Kɛɛ ▯ya kë ▯dhɛ Atanna -zë ▯ya "wı- -bha, -a "tüng 'yaa ▯gblɛɛn -zü
kö 'a nu -wo ka -dhɛ 'gü. Nu 'ö bha ▯në 'ma- wo "dhü kö 'a ▯loo mü, 'yö
'mɛ 'wo wo -dı 'sü sië 'kpii- bha Atanna -bha faan 'dhö- -nu 'gü -naa 'ö- -ta
'yö 'a- dɔ.
20 -A 'klɔɔ- -mü ▯dhɛ 'mɛ 'wo dho -tosɛa -kë Atanna -bha -gblüëdhɛpö
bha- 'gü bha, mɛ 'yaa- -nu dɔ- -nu "dhiwʊ doseng -zë -bha, mɛ -ya -nu
'suan- -bho 'pö -a -bha yë kë -faan 'ö- -nu 'gü 'wo- -bha "ta 'sü sië- -bha
bha- -bha.
21 -Yö ka "piü ▯dhɛ 'a nu sië 'a nu "vian ▯në- 'ka ka -ta "ɛɛn 'a nu ka -dhɔ
▯në- -bha "dhidhɛ "nɛɛnɛɛdhɛ 'ka?

5

1 -Wo ka -zua zë -dhiang ▯në- zë sië -dhɛ ▯gban "pɛpɛ 'gü, "kɛɛ -zua zë
-kɔ -zian 'ö "dhü, -zua zë -kɔ yaa 'ö mɛ -zian 'waa Atanna dɔ 'waa ▯mɔɔ-
-bha kö -wa kë, yö ▯në ka -zë 'ka- kë sië. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü
▯dhɛ -wa -dhiang -zë 'ö mɛ -ya ma ▯dhɛ mɛ 'bha -yö ka kpö 'gü 'ö dhe bho
-sü 'ka ö dë -gɔ!
2 "Kɛɛ yö -zë ▯gban 'gü ka "dhi- -tun "wı mü "dhü do 'ka dho- 'ka. -A
-dhɛa -bha 'nu ▯dhɛ 'ka -wëë -ya ▯në- wo kö 'mɛ 'ö bhɔ suu 'ö "dhü- wo
bha 'ka- kë ka kpö 'gü.
3 'Kö 'zü n ▯dede 'yii kë ka "piü mü kö n "yan- kë- -dhɛ 'gü, "kɛɛ n zuë"
-zë -yö ka "piü mü -kpɛawo. ▯Ya 'to ma -zë n -bha -bha, ▯dhɛ n zuë" 'dhö
ka "piü mü -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö, kö 'mɛ 'ö -gleng suu 'ö "dhü- -kë bha 'ma-
zë za 'ka 'nu kwa Dëmɛ Yesu -bha zë 'gü.
4 A- -pö ka -dhɛ ▯dhɛ -a -dhɛa -bha ▯dhɛ 'ka -ya -dhɛ do 'gü, ▯ya kë ▯dhɛ
ka -ya -dhɛ do 'gü n zuëga- -dho kë ka "piü mü, 'ö kwa Dëmɛ Yesu -bha
'gügbııdhɛ bha 'ö -kë mü 'pö.

5 Yö ɲnë 'ka dho ka zü -gban 'gü 'yö 'ka 'mɛ 'ö bhɔ suu 'ö "dhü- wo bha- "dhiü dɔ Sɔtraan -dhɛ, kë "dhü kö- -mɛ kwi 'ö- -bha bha yö -zë 'gü ɲya see-, "kɛɛ kö- 'nii- -zë -yö dha kwa Dëmɛ bha- nu -yi 'ka.

6 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ka -dı -sü 'kpii- -gɛn 'yaa 'dhö. "Ɛɛn "gwënng 'wo- -da 'wo- pö ɲdhɛ 'bha «"sɛkɛ 'në 'dɛdɛ -da 'bluu- -büü -bha -ya -puën 'ö -kë 'kpii-» bha 'kii- ma do -ee?

7 ɲDhɛ 'ö "dhü, 'wɔn yaa 'ö ɲdhɛ "sɛkɛ slëë 'dhö ka kpö 'gü bha, -ka ka bo- 'ka kë "dhü kö 'ka kë "slüüslü -kpɛawo do ɲdhɛ 'bluu- -büü -dee 'ö "sɛkɛ 'yaa- -bha, ('ö Zuifö -nu -wa -bhö woo- Pakö troo -ta bha- 'dhö). 'Sa ka yö ɲnë- 'ka -zë wo tɛan- 'ka Klisi 'saa- 'gü. -A 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ kwa -bha Pakö troo bha- zü ɲya bho, kë 'ö- wo ɲdhɛ Atanna ɲya Klisi kë "saa- 'ka 'nu ɲdhɛ -kɔ 'wo "bhlaa zë- 'ka Pakö troo -ta bha- 'dhö bha- -wɔn 'gü.

8 ɲDhɛ 'ö "dhü, -ka -kwa kwa -bha Pakö troo bha- kë ɲdhɛ -kɔ 'ö Zuifö -nu 'wo wo -bha -kë 'ka bha- 'dhö. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ wo -zë 'waa wo -bha kë 'bluu- 'ö "sɛkɛ slëë 'dhö- -bha bha- 'ka. 'Ma- pö "dhü kö a- -pö ɲdhɛ kwa -bha "ta 'kwa dho- wo Atanna -bha zian -ta bha -zua zë -sü waa- 'wɔn yaa kë -sü -wo 'go- -ta kö 'kwa kë ɲdhɛ 'bluu- 'dhɛ 'ö "sɛkɛ 'yaa kë- -bha bha- 'dhö, kö 'kwa 'wɔn ɲgban "pɛpɛ kë "gblüüdhɛ "puu -ta, "ɛɛn 'zü kö 'kwa- -kë tɛan- -ta.

9 'Sëëdhɛ 'a- bɔ ka -dhɛ bha a- -pö ka -dhɛ -a 'gü ɲdhɛ 'ka ɲzinng -da kaa- -zuazëmɛ -nu ka ɲzinng 'gü, kɛng- -nu 'ka 'dho ɲnëng ka 'kwëë-.

10 -A pö 'a -wo "dhü bha 'mii "wı mɛ "pɛpɛ 'wo "kpʊng ɲtaa yö, 'wo -zuazëmɛ 'ka, "ɛɛn 'wo zuë" -bhɔ ɲnaɔ -bha -mɛ -nu 'ka, "ɛɛn 'wo -sɔmɛtamɛ -nu 'ka, "ɛɛn 'zü 'wo ɲgebhɔ -dhɔkëmɛ -nu 'ka bha- -nu ɲgban 'ka. ɲYa kë 'nu yö -zë 'ka, kö 'go ɲnë 'ka dho- wo "kpʊng ɲtaa yö.

11 "Kɛɛ 'ma- pö "dhü kö a -wı 'mɛ 'wo- pö sië wo -dı -dhɛ ɲdhɛ kɛng- -nu ka -kɔ -yö 'wɔn do -bha, ɲdhɛ Yesu -bha mɛ -mü wo 'ka, "kɛɛ kö -wo -zua -zë, kö- -nu zuë" -yö -bhɔ ɲnaɔ -bha, kö -wo ɲgebhɔ -nu -dhɔkë, "ɛɛn kö- -nu "dhidhɛ -yö 'ya-, "ɛɛn kö -wo we mü -dudu 'ka, "ɛɛn 'zü kö -wo -sɔmɛtamɛ -nu 'ka bha wo ɲnë- -nu 'ka. A- -pö 'ka "kan 'mɛ wo "dhü bha ɲnë- -nu -bha. Kɛng- -nu 'ka 'dho ka -kɔ -zian -da 'tɛa- do 'gü.

12-13 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ ma -zë 'mii kë 'mɛ 'wo "kpɛnng, 'ö 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü bha- -nu -bha za dɔ mɛ 'ka. 'Pë 'wo- 'ka, Atanna ɲnë dho- pö. "Kɛɛ Atanna -yö ka -ya -sü 'ka 'wɔnbhokoomɛ 'ka 'mɛ 'wo- -bha 'ka bha ɲnë- -nu kpö 'gü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, a- -pö ka -dhɛ ɲdhɛ 'ka 'wɔn yaa këmɛ bho ka kpö 'gü ɲdhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʊ -ya pö- 'ka bha- 'dhö.

6

Yesu -bha mɛ -nu -bha -dho za 'ka 'mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu -kuu "dhiü -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 (ɲYa 'go- 'dhɛ bha- 'gü,) -yö kë mü ɲdhɛ 'yö 'wɔn ɲya -da 'mɛ 'ka bɔ Atanna 'ka ka -dı -slɔɔ ka ɲzinng 'gü 'yö 'kaa- -dhiang zë ka 'ko -nu ɲzinng 'gü, 'yö 'ka dho 'ka- -da 'mɛ 'waa bɔ- 'ka -a -nu -dhɛ.

2 "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn ɲnë- dɔ ɲdhɛ 'mɛ 'wo bɔ- 'ka bha -wo -dho za dɔ "kpʊngtaamɛ -nu -bha -dhɛ? 'Yö ɲya kë ɲdhɛ ka -zë 'ka kë "kpʊngtaamɛ -nu -bha zadɔmɛ 'ka bha -oo, ka -dho 'wɔn 'nësɛnsɛnnë -nu bha- -nu 'ka "kpʊngtaamɛ -nu -kuu "dhiü -gɛn -mü -më 'ka 'yö 'kaa- 'gü baa- ka 'ko -nu ɲzinng 'gü?

3 "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn ɲnë- dɔ 'zü ɲdhɛ 'mɛ 'kwa bɔ Atanna 'ka bha ɲnë 'kwa dho zaa dɔ- -bha "kië -nu -bha -dhɛ 'bha ɲkpaɔ -yi -bha -ee? 'Wɔn 'ö-

"sinma 'dhö bha 'ö "dhü bha bha -oo, ka -fië 'wɔn -nu 'wo "kpʋng ̀taa yö-
-nu -bhokoo -sü -bha -gɛn -mü -më 'ka?
4 'Wɔn -nu 'kö 'wo bha -wo "dhü, "kɛɛ 'ka 'go mü 'yö 'wɔn ̀ya -da ka
̀zinng 'gü, 'yö 'ka- sü 'ka dho- 'ka 'mɛ -a -nu ̀bhlëë 'bha -bha 'bha 'yaa
'dhö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü bha ̀në- -nu -kuu "dhiü!
5 Kaa- 'yiü- -wɔn -wa! ̀Ya kë "dhü kö mɛ do -zian 'ö dho ̀mɔɔ- -bha 'ö
ka ̀zinng 'gü -dhiang zë ̀në 'yaa ka kpö 'gü "dhü bha -ee?
6 'Ka- kë "dhü -a 'wɔn -zian ̀në n kɔn. -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'yaa gun n 'gü
̀dhɛ 'mɛ 'kö 'ka bɔ Yesu 'ka bha ka -mɔɔ -bha 'nu 'ka "sɔng -zian -kan ka
'ko -dhɛ kö yöö 'to- -za -dɔ 'mɛ 'waa 'dhang bho- "dhiü -a -nu -kuu "dhiü
-sü ̀në- -bha.
7 -A kë -sü kö za -zian -zë -yö -da ka ̀zinng 'gü -wɔn bha, -ya -zɔn ̀dhɛ
'kii ̀mɔɔ Atanna -bha "ta bha- 'sü -sü -bha ̀kö. -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ "sanni
bhi 'ö 'bha kë Yesu -bha mɛ 'ka bha 'i "wlü kö 'i 'dho i "tɛado -da -dhɛ 'gü
-zian zë wo bha -oo, 'ö 'wɔn yaa 'kö- -kë i 'ka bha 'bhaa- 'kun -zë wo i -bha
̀dhɛ? 'Kö 'zü 'ö ̀ya i -ta -zian ̀në- -bhö bha -oo, 'bhaa- 'kun i -bha -më
-wɔn 'gü?
8 Kaa -zian ̀në 'ka 'wɔn yaa kë sië ka "tɛabɔ -nu 'ka 'yö 'ka- -nu -ta -nu
-bhö. 'Sa -a kë 'ka- wo "dhü bha, ka- -kë 'mɛ ̀wa kë ̀dhɛ ka dheebhang
-nu 'dhö Atanna -bha zian -ta bha ̀në- -nu 'ka bha!
9 'Sa ka- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö ̀dhɛ 'wɔnyaakëmɛ -nu 'wii 'dho -da Atanna
-bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü. 'Ka 'dho ka -dɪ -ta ma "wɛɛwɛɛ: -a 'wɔn- kë ka
"yaan ̀dhɛ -zuazëmɛ -nu oo, ̀gebhɔ -dhɔkëmɛ -nu oo, -ziö mɛ nu -bha dhe
̀kengmɛ "ɛɛn mɛ -nu -bha gɔn ̀kengmɛ -nu oo, wo 'ko -nu -kun "nɔbhɔ
'ka -gɔɔn -nu oo,
10 ̀kwaanmɛ -nu oo, zuë" -bhɔ ̀naɔ -bha -mɛ -nu oo, we mü -dudu
-nu oo, "dhidhɛyaamɛ -nu oo, mɛzëmɛ -nu bha 'wii 'dho -da Atanna -bha
-gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü.
11 'Sa 'pë 'ö mɛ 'bha -nu 'wo ka kpö 'gü ̀dɛɛ 'wo gun- 'ka 'yö bha. "Kɛɛ
'yö Atanna ̀ya ka "zu, 'yö ̀ya kaa- 'wɔn yaa bho ka -bha, 'yö ̀ya ka kë
"slʋʋslʋ ö wëëdhö, 'yö ̀ya ka -ya ö -bha -ya 'gü, 'yö ̀ya ka -bha za dhi ka
-bɔ kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ka -sü -wɔn 'gü. 'Sa 'wɔn -sɛngbɔ -nu "pɛpɛ 'ö-
-kë ka -dhɛ "dhü bha -ya -kë 'ö -bha 'Nii- "slʋʋslʋ bha ̀në- -kɔ 'ka.

'Wɔn 'ö -gban mɛ -dɪ -dhidhɛwɔn kë -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

12 ̀Ya 'go- 'dhɛ bha- 'gü, mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü 'wo- pö: «Mɛ ̀ya bɔ
Yesu 'ka, 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö -dhi mɛ -dhɛ 'mɛ- -mɔɔ -bha 'ö mɛ -ya -kë», ̀iin,
-yö -mɔɔ -bha 'nu 'ö -kë ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, "kɛɛ 'wɔn ̀gban ̀në- ̀trɔɔn
-së 'yaa kë mɛ -bha. ̀Ya 'go yö -zë 'gü, aa" ̀ni 'ö 'a ̀mɔɔ- -bha -zianwo
'nu 'a n -dhidhɛwɔn ̀gban -kë, "kɛɛ 'mii 'dho ̀mɔɔ- -bha kö 'a n -dɪ -da
pë "ʋʋ pë 'bha -gɔ ̀dhuëngdhɛ -zë 'gü 'zü.
13 ̀Ya 'go yö -zë 'gü, ka- -pö -nu wo ̀dhɛ Atanna -yö -bhöpë -da mɛ
"gblʋʋdhɛ ̀në- -dhɛ, 'yö mɛ "gblʋʋdhɛ -da 'pö -bhöpë -dhɛ.» A- -pö ka
-dhɛ ̀dhɛ -yö "dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ pë ̀plɛ bha Atanna -dho -a ̀gban 'gü
see-. "Kɛɛ kwa -dhü 'kö Atanna -ya -da bha 'yii- -da -zua zë -sü -dhɛ. -Ya
-da kwa Dëmɛ ̀në -bha 'ka, 'yö kwa Dëmɛ -dɪ 'pö- -ya kwa -dhü bha- -mɛ
'ka.
14 Atanna do 'ö kwa Dëmɛ -bö 'ö go ga 'gü bha 'zü ̀në dho kwa -bö 'pö
'ö 'kwa go ga 'gü -a -bha 'gügbɪdhɛ -bha.
15 "Ɛɛn 'yaa ka "yaan ̀dhɛ 'ka bɔ Klisi 'ka kö 'ka -kɔ 'ö- -bha 'do 'do, 'ka
kë ̀dhɛ Klisi daɔ -nu 'wo- bha ̀në- 'dhö bha -ee? ̀Ya kë "dhü mɛ- -mɔɔ
-bha 'ö mɛ- Klisi daɔ -nu bha- "pɛan 'bha sü 'ö mɛ -ya -gla -zuadhe daɔ 'gü
-ee? -Abin!

16 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö waa -zuadhe -a -nu -bha
sɛɛ" 'dhö -kë do, kö wɛng ̱wa kë mɛ -dhü do 'ka ̱naa bha. -A -gɛn -mü
̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'gü dhe waa- gɔn -a -nu -bu
'gü ̱dhɛ:
«̱Ya kë "dhü kö mɛ ̱plɛ bha ̱wa kë mɛ -dhü do ̱në- 'ka bha.»
17 "Kɛɛ 'mɛ 'ö -kplü kwa Dëmɛ -bha kö wɛng ̱wa kë do Atanna -bha "dhi
'gü ̱naa bha, ('wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ̱dhɛ mɛ 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö
Klisi daɔ 'sü kö -ya kë -zuadhe daɔ 'ka bha 'yö bha).
18 -A -kë "dhü -sü -wɔn 'gü, -ka ̱dua -zua zë -sü -gɔ! -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
'wɔn yaa suu "pɛpɛ 'ö mɛ ya -kë -zua zë -sü -zë zian 'gü, 'yaa zun mɛ kwi
-bha. "Kɛɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ö -gɛn -da -zua zë -sü 'gü, kö -yö 'wɔn yaa kë sië
ö -dɩ -dhü ̱në- 'ka bha.
19 "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn ̱në- dɔ ̱dhɛ ka kwi 'gü -dhɛ bha Atanna -bha 'Nii-
"slʋʋslü 'ö- nu ka -dhɛ 'ö ka 'gü bha- -yɛa ̱në bha -ee? -A -kë "dhü -sü bha-
'gü, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ 'kaa ka -dɩ -gɔ.
20 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "saa- 'ö Klisi -ya bho ka -wɔn 'gü bha- ̱bhlëë -kë
'kpii- -kɔ "sinma 'yaa 'dhö. ̱Dhɛ 'ö "dhü, -ka ka -dhü bha- 'kun -së kö
Atanna 'tɔ- bhɔ- -bha.

7

'Wɔn 'ö -gban dhe 'sü -sü "ɛɛn gwaan- 'kpɔ -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 ̱Ya 'go- 'dhɛ 'kö bha- 'gü, 'wɔn 'ka 'sëëdhɛ bɔ n -dhɛ -a -wɔn 'gü bha
̱në maa- -yɔ bɔ bha. 'Pë 'a dho- pö ka -dhɛ yö -mü ̱dhɛ: -Yö -së kö gɔɔn-
'ya 'dho dhe 'sü.
2 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -zua zë -sü ̱në ̱ya 'sɔ bha, 'mɛ 'ö "dhü -a dhe
'sü -sü "ɛɛn -a gwaan- 'kpɔ -sü fië- -dhö, kë "dhü kö 'ka 'dho -da -zua zë -sü
'gü.
3 Mɛ ̱plɛ 'ö ̱wa bo wo 'ko 'sü -sü 'ka, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'mɛ 'ö "dhü -a
-bha 'ö -gban -bha -ya kë ö kë -kɔ -ta. Kö gɔɔn- 'ö 'dhö 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü
'yö- -bha dhebhɔ -ya -dhɛ 'ö -gɔn, kö -ya 'gü -wɔn kë- -dhɛ. Kö dhebhɔ -dɩ
'pö -ya kë ̱dhɛ -kɔ do bha- 'dhö.
4 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ dhebhɔ 'ö ̱ya bo gwaan- -zë
'kpɔ -sü 'ka, kö- -dhü 'yaa- -dɩ -bha 'ka 'zü tongtongdhö kö yöö 'pë 'ö -dhi
-dhɛ -a kë- 'ka. Kö- -dhü ̱ya kë- -bha gɔn ̱në- -bha 'ka. Gɔɔn- -dɩ 'pö, -a
-dhɛ 'yaa -bha ̱dhɛ 'wɔn 'ö -dhidhɛ -ya kë ö -dhü 'ka, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
̱ya bo dhe -zë -sü -sü 'ka kö- -dhü ̱ya kë- -bha dhebhɔ ̱në- -bha 'ka.
5 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ka 'dho "kan ka 'kwëë- 'ö 'mɛ 'ö "dhü 'ö -wɔ ö
-dɩ -ta, kö 'yii kë "tʋng 'ka- -ya 'kwëë- -kë kö 'ka- 'sü 'ka bhɛa" 'ka Atanna
-dhɛ -a 'ka. ̱Ya kë ̱dhɛ "tʋng 'ka- -ya 'kwëë- bha ̱ya bo ziö -sü 'ka, kaa-
sɛɛ" -yö kë do 'zü -deewo, kë "dhü kö 'kii ̱mɔɔ ka zuë" -kun ka -bha -sü
-bha, kö Sɔtraan 'ya 'dho "kpënng- kë ka -gɔ ('ö 'ka -da Atanna "dhiü ̱dhɛ
-kɔ bha- 'dhö).
6 -A pö 'a- wo "dhü bha 'yii kë 'tɔng- 'ka kö 'a- -ya. -Yö -gleng ̱në- 'ka 'yö
'a- -da ka -bha.
7 Mang -zian -zë -yö n "piü 'nu ̱dhɛ dhe 'yaa n -gɔ -kɔ 'ö- 'gü ya mɛ ̱gban
-wo kë ̱dhɛ n 'dhö. "Kɛɛ 'mɛ 'ö "dhü -a -bha gbaɔdhe 'ö Atanna -ya -kë -gɔ
-yö -dhö. Mɛ 'bha -bha 'dhö -kɔ 'bha 'gü, kö mɛ 'bha -dɩ 'pö- -bha -yö -kɔ
"wɛɛ 'bha 'gü.
8 "Kɛɛ 'mɛ 'kö wo -zë 'wii dhe 'sü ̱kö, "ɛɛn 'ö 'wii gwaan- 'kpɔ ̱kö "ɛɛn
'zü 'ö ̱wa ̱gɛan bho, wo -zë a -dhio -dɔ -nu -ta, ̱dhɛ -a -nu -to ̱dhɛ n
'dhö -sü fië- -dhö.

9 "Kɛɛ ɓya kë 'zü ɓdhɛ -a -nu -kɔ 'yii ɓmɔɔ- -nu zuë" -kun wo -bha -sü
-bha, -wo woo- dhe 'sü wo, "ɛɛn -wo woo- gwaan- 'kpɔ wo. -A 'klɔɔ- -mü
ɓdhɛ dhe 'sü -sü, "ɛɛn gwaan- 'kpɔ -sü -zë fië- -dhö zuëdhiʊtɛɛ yaa 'gü yaa
-ya mɛ -bha -sü -zë -bha.

10 'Mɛ 'ö ɓwa bo bɔ -sü 'ka Yesu 'ka, 'ö dhe 'dhö- -nu -gɔ "ɛɛn 'ö 'wo
gwaan- -bha, 'wɔn 'a- 'tɔng- dɔ- -nu -dhɛ ('ö mang -zian -zë 'mii- dɔ "kɛɛ
'ö kwa Dëmɛ ɓnë- dɔ), yö -mü ɓdhɛ kö dhebhɔ 'ya 'dho 'go gwaan- -bha
tongtongdhö.

11 ɓYa kë 'zü ɓdhɛ ɓya gwaan- "kan, 'ya 'dho gwaan- -dee 'kpɔ. Gwaan-
'kpɔ -dhɔ -zë ɓya kë- -bha, -a -dhɛa -bha ɓdhɛ -yö 'dho ö -gɔn zii ɓnë- ɓkee-.
Kö gɔɔn- -dı 'pö 'ya 'dho ö -bha dhebhɔ bho "bü tongtongdhö.

12 ɓYa 'go yö -zë 'gü, mɛ -kpɛa 'wo to, -dhio 'dhɛ 'a- dɔ sië- -nu -ta ya
(mang ɓdede ɓnë 'a yö -zë dɔ sië, kwa Dëmɛ 'yaa -mü), ɓya kë ɓdhɛ 'mɛ
'ö 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ, dhebhɔ 'ö 'yaa 'dhang bho- -wɔn "dhiʊ ɓya
kë- -gɔ, kö- dhebhɔ 'kö bha yö -zë 'yii "kan gɔɔn- bha- -bha, -a -dhɛ 'yaa-
-bha ɓdhɛ -a -mɛ -ya dhebhɔ bha- bho "bü.

13 -Kɔ do bha- 'gü 'zü, ɓya kë ɓdhɛ dhebhɔ 'ö 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ
ɓya kë gɔɔn- 'ö 'yaa 'dhang bho- -wɔn "dhiʊ -a -gɔ, kö gɔɔn- 'kö bha 'yii-
dhebhɔ bha- bho "bü, yö -zë 'ya 'dho bo- 'ka.

14 -A pö 'a- wo "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ dhemɛdë suu 'ö "dhʊ bha kö
ɓya ɓyɔɔn Atanna "sɔɔ -a -bha dhebhɔ 'saa- 'gü -a -kë -a -bha dhebhɔ 'ka
-sü 'gü. -Kɔ do bha- 'gü, dhebhɔ 'ö yöö -dı 'pö 'yaa 'dhang bho Yesu -wɔn
"dhiʊ, -yö -yɔɔn Atanna "sɔɔ -a -kë gɔɔn- 'ö 'dhang bho- "dhiʊ -a -bha dhe
'ka -sü -wɔn ɓnë- 'gü. 'Yaa yö -zë 'ka 'nu kö Atanna -bha 'dhuë- 'yii 'dho-
-nu -bha 'në -nu 'kun -a wëëdhö, "kɛɛ 'sa kö yö -zë -yö ö -kɔ -ya -sü 'ka-
-nu -bha.

15 ɓYa kë 'zü ɓdhɛ mɛ -gaɔ ɓplɛ bha- mɛ 'dhɛ 'ö 'yaa 'dhang bho Yesu
-wɔn "dhiʊ ɓnë- "piʊ ɓdhɛ 'ö "kan ö "tɛado -bha aa, -ɛɛ! kö zian- "puu yö
-zë 'gü. ɓYa kë yö -zë 'gü "dhʊ, kö mɛ 'dhɛ 'ö bɔ Yesu 'ka bha- -kpla -gɛn
'yaa 'dhö. -A 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ Atanna -yö kwa -dhɛ kö 'kwa 'go zuëdhiʊtɛɛ
ɓnë- 'gü kö 'kwa -tosɛa kë kwa 'flëë- 'gü.

16 Pë "pɛpɛ 'a- pö "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'kö dhebhɔ i -bha gɔn dho
dha bhi ɓnë i 'ka 'dee- 'wɔn dɔ? "Ɛɛn 'kö gɔɔn- i -bha dhebhɔ dho dha bhi
ɓnë i 'ka 'zü, 'dee- 'wɔn dɔ?

17 ɓYa 'go yö -zë 'gü, -dhio 'dhɛ 'a- dɔ ka -ta yö -mü ɓdhɛ kö -kɔ 'ka- 'gü 'do
'do, 'mɛ 'ö "dhʊ Atanna 'dhö i -dhɛ kö i -kɔ 'ö- -bha bha 'i 'to- -bha. 'Tɔng-
'a- dɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ 'a -ziö 'ka 'yö bha.

18 'Mɛ 'ö Atanna 'dhö i -dhɛ kö 'bha 'go 'gbannë 'gü 'nu ɓdhɛ Zuifö -nu
'dhö, -bhö 'to -kɔ bha- 'gü 'bha 'dho- pö 'zü -deewo bhii kë -kplëë 'ka. 'Mɛ 'ö
Atanna -yö i -dhɛ kö i -tun -kplëë 'ka 'pö, -bhö 'to "dhʊ, 'bha 'dho- pö ɓdhɛ
ɓdhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ bhii 'dho 'gbannë 'gü.

19 -A pö 'a- wo "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'wɔn 'ö "gbɪı- -bɔ Atanna 'ka
-sü bha- 'gü 'yaa -mü -go 'gbannë 'gü -sü "ɛɛn -to -kplëë 'ka -sü -zë 'ka. Yö
-mü -a -bha 'tɔng- -nu ɓbhlëë -ya -sü ɓnë- 'ka.

20 -A -dhɛa -bha ɓdhɛ 'mɛ 'ö "dhʊ Atanna 'dhö- -dhɛ kö -yö -kɔ 'ö- -bha
'yö 'to- -bha.

21 Atanna 'dhö 'mɛ 'ö i -dhɛ kö i ɓdhuëng 'ka, -a -zʋgɔndhe 'ya 'dho kë i
-bha. ɓYa kë 'zü ɓdhɛ i -da i -dı -kɔ -bha "slë -zë ɓya ɓslɔɔ, 'bha 'dho -kpla,
-bhö -a kë kö i -da i -dı -kɔ -bha.

22 'Pë 'ö -kë 'yö 'a- pö "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö to ɓdhuëng 'ka
'ö kwa Dëmɛ -ya -dhɛ kö -yö bɔ ö 'ka, kö- -mɛ -bha ɓdhuëngdhɛ ɓya yën

□në- wo kwa Dëmɛ 'saa- 'gü bha. -Kɔ do bha- 'gü 'pö 'mɛ 'ö Klisi -ya -dhɛ kö 'yaa □dhuëng 'ka, kö □ya kë □në- wo- -bha □dhuëng 'ka 'pö bha.

23 'Pë 'ö Atanna -yö ka -gɔ -ta dhɔ- 'ka bha- □bhlëë- 'kpii- -ziisü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ka 'dho- pö 'ka □dhuëngdhɛ kë mɛ "bhɪɪ- -nu -zë -dhɛ.

24 -Kɔ 'ö Atanna -yö ka -dhɛ 'ö 'ka bɔ- 'ka kö ka- -bha, 'mɛ 'ö "dhü -yö -tosɛa kë ö -bha -kɔ 'gü n dheebhang -nu.

'Wɔn 'ö -gban □gɛan -nu waa- 'mɛ 'waa gwaan- -bha "ɛɛn 'ö dhe 'yaa- -nu -gɔ -a -nu -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

25 -A 'dhɛ 'ö -gban 'mɛ 'waa gwaan- -bha "ɛɛn 'ö dhe 'yaa- -nu -gɔ -a -nu -wɔn -bha, kwa Dëmɛ 'yii 'tɔng- 'bha dɔ n "dhi kö 'a- dɔ- -nu -dhɛ, n dheebhang -nu. "Kɛɛ n -bha kö n -zʋ "piü a -dho pö -zë wo, -a 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'mii kë "wlaa- mɛ 'ö 'waa- -wʋ -ya 'klɔɔ- "dhiü -a 'ka -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë n -dhɛ bha- -wɔn 'gü.

26 □Dhɛ 'ö -kë □dhɛ "tüng 'ö nu sië bha -yö -dho kë "gbɪɪ- bha, n -bha 'ö n 'gü -së yö -mü □dhɛ kö gɔɔn- 'i 'dhö, 'i -kɔ 'ö- -bha kö 'i 'to- -bha.

27 'Kö □ya kë □dhɛ dhe 'dhö i -gɔ, kö 'bha 'dho- bho "bü. 'Kö □ya kë 'zü □dhɛ dhe □në 'yaa i -gɔ, kö 'bha 'dho- pö 'i- 'sü.

28 'Kö 'zü maa- pö "dhü, "kɛɛ 'mɛ 'bha dhe 'sü kö 'bhii 'wɔn yaa kë tongtongdhö, -ɛɛ 'mɛ □ya gwaan- 'kpɔ 'zü kö 'yii 'wɔn yaa kë tongtongdhö. "Kɛɛ -a pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'yaa n "piü □në- wo □dhɛ zuëdhiütɛɛ 'ö "kpʋng □taa yö bha -yö 'ma- -nu -bha. -Yö n "piü □dhɛ 'a- -nu dha yö □në- -gɔ.

29 N dheebhang -nu, 'ma- pö "dhü kö a- -pö -tosɛa 'ö "kpʋng □taa yö bha- "dhiü 'to "tüng □në 'yaa □gblɛɛn 'zü. -A -wɔn 'gü □ya 'go □dɛɛ 'gü, kö 'mɛ 'ö dhe 'dhö- -nu -gɔ -wo kë □dhɛ dhe 'yaa mɛ -gɔ, kö- zuëdhiütɛɛ 'ya 'dho kë- -nu -bha 'ö -ziö mü. ("Kɛɛ kö -wo kwa Dëmɛ -wɔn bha □në- kë woo- -tosɛa -gɔ 'ka).

30 Kö 'mɛ 'wo "gbʋ bɔ sië -wo kë □dhɛ 'pë 'waa "gbʋ bɔ së- 'dhö, kö 'mɛ 'ö- -nu □nii 'dhö -da sië -wo kë □dhɛ 'pë- -nu □nii 'yaa -da sië- 'dhö. Kö 'mɛ □wa pë 'dhɔ 'ö- -nu -gɔ kö -wo kë □dhɛ 'mɛ 'pë 'wo- dhɔ bha 'yaa- -nu -gɔ -a 'dhö.

31 Kö 'mɛ 'wo wo "dhia bho sië "kpʋngtaapë -nu 'gü -wo kë □dhɛ 'pë □wa wo "kian 'kpɔ- 'ka -a 'dhö, -a -gɛn -mü □dhɛ "kpʋngtaadhɛ ya mɛ □yaa- -ga "sɛnngdhö kwa dɔ -kɔ ya- 'gü, mɛ -ya 'wɔn -dɔ □dhɛ -yö 'dho sië ö "dhiütodhɛ 'gü.

32 'Sa a- -kë "dhü kö zuëdhiütɛɛ □gban "pɛpɛ □në -yö 'go ka -bha. -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'mɛ 'ö dhe 'yaa- -gɔ -yö -ya kwa Dëmɛ -gɔ -wɔn -nu □në -zʋgɔndhe -ta. Zian 'ö dho bɔ- 'ka kö ö "dhia- 'ma kwa Dëmɛ □në- 'gü □në 'ö- -dhɛ -mɔɔ.

33 "Kɛɛ 'mɛ 'ö dhe 'dhö- -gɔ, -yö -ya "kpʋng □taa -wɔn -nu □në- -fɛɛ -ta, -kɔ 'ö dho kë- 'ka kö ö "dhia- 'ma ö -bha dhebhɔ 'gü □në 'ö- □mɔɔ.

34 'Sa □ya kë "dhü kö- -mɛ -yö -kplasü 'ka 'wɔn □plɛ □gban □në- 'gü bha. -Kɔ do bha- 'gü, dhebhɔ "ɛɛn 'nëdhiëngnë 'ö 'yaa gwaan- -bha, -kɔ 'ö dho bɔ- 'ka kö ö -wɔn "dhia- 'ma kwa Dëmɛ 'gü □në 'ö- -dhɛ □mɔɔ. -A -gɛn -mü □dhɛ kö -ya "piü □dhɛ 'ö ö -kɔ waa- ö -gɛn □gban □në- "kplëng bho- -bha do, kë "dhü kö 'ö "dhia- 'ma- 'gü -kɔ □gban -kɔ □gban 'gü. "Kɛɛ mɛ 'dhɛ 'ö gwaan- -bha -yö ö -zʋ -gɔn "kpʋng □taa -wɔn -nu □në- 'ka, -kɔ 'ö dho- kë- 'ka kö ö -dhɔ -yö ö -bha gɔn kë 'yö- -zian □mɔɔ.

35 A- -pö "dhü kö -yö kë ka □në ka -gɔ -së, 'yii kë "kpënng- -kë ka -gɔ -sü 'ka. A- -kë "dhü kö 'ka ka "tüng 'go 'wɔn □gban -wɔn □gban □në- 'gü kö ka

"ta -kɔ -yö dhi kwa Dëmɛ -bha zian bha- -ta, kö 'ka 'to -kplü -sü 'ka- -bha kpɛnngkpɛnngdhö.

36 -A 'dhɛ 'ö -gban 'nëglɔɔn -nu -bha -bha, ɓya kë ɓdhɛ mɛ ɓya ɓslɔɔ- -nu kpö 'gü kö dhe 'ö yöö- 'sü 'ö dɔ sië- -gɔ bha, -kwaa -zü -sü ɓya kë- 'gü 'ya-, -a "sika ɓya kë- 'gü, -a 'dhang bho -sü 'yii kë- "dhiü ɓdhɛ 'ö -kɔ -dho ɓmɔɔ ö zuë" -kun ö -bha -sü -bha, ɓyaa- pö ö -dho ö dhi "yɔɔ bha- 'sü aa, -ɛɛ! Kö -ya -kë -së, -wo wo 'ko 'sü. ɓYaa- kë "dhü kö 'yii -da Atanna "dhiü.

37 "Kɛɛ 'yii kë -zë wo "dhü, ɓya kë ɓdhɛ -a 'nëglɔɔnnë 'dhang bho -sü ɓya kë- "dhiü 'kpakpadhö ɓdhɛ 'ö -mɔɔ -bha 'ö ö "klʋ kun, -a "sika 'yii kë- 'gü, ɓyaa- pö 'yii 'dho dhe 'sü, kö -ya -kë -së 'ö ziö mü. "Kɛɛ -yö 'kun bho- -mɛ ɓnë- 'gü kö -ya 'kun ö 'nii- 'ka, 'ya 'dho kë mɛ -wʋ "dhiü -wɔn 'ka.

38 ɓYa kë "dhü, kö 'mɛ 'ö ö dhiyɔɔ sü -ya -kë -së. "Kɛɛ 'mɛ 'yii ö -bha 'sü 'pö kö -ya -kë -së 'ö -ziö mü.

39 -Ya 'go- 'dhɛ bha- 'gü, dhebhɔ suu "ʋʋ suu 'ö gwaan- -zë -bha kwa Dëmɛ -bha zian -ta, -a -bha gɔn 'yii ga -zë wo ɓkö kö -yö -tun -kpla 'gü. "Kɛɛ -a -bha gɔn ɓya bo ga -sü -zë 'ka kö -kpla ɓya 'go- -bha. -A 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ kö -yö -mɔɔ -bha ɓtɔn 'ö -ya mɛ "ʋʋ mɛ 'ö -dhidhɛ -a -gɔ, "ni kö- -mɛ -yö -bhɛa Atanna -dhɛ -mɛ -zë 'ka.

40 "Kɛɛ ɓya 'to ma -zë n -bha -bha, -a -mɛ -todhʋsü 'ö 'yaa gwaan- -dee 'kpɔ -a fië- -dhö. 'Sa -yö n 'gü ɓdhɛ Atanna -bha 'Nii- "slʋʋslʋ bha -yö mang -dɪ 'pö n 'gü.

8

'Wɔn 'ö -gban wü 'wo "saa- bho- 'ka -dhɔkëpë -nu -dhɛ -a -bhö -sü -wɔn -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A 'dhɛ 'ö -gban dhɛɛ" 'dhɛ 'ka- kpɔ n -gɔ 'ö -gban wü 'wo- zë -dhɔkëpë -nu -dhɛ -a -bhö -wɔn -bha bha- ɓyɔɔ 'ö maa bɔ ka -gɔ yö -mü ɓdhɛ:

'Wɔndɔmɛ -mü mɛ ɓgban kwa 'ka "dhü tɛan- 'ka ɓdhɛ -kɔ 'ka- pö- 'ka bha- 'dhö. "Kɛɛ mɛ -dɪ -sü 'wɔndɔmɛ 'ka -sü bha -yö -dɪ -sü 'kpii- ɓnë- -da mɛ 'gü, "kɛɛ -dhɔ -zë -yö mɛ -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'bha ɓnë- -da 'gü 'ö dho- 'ka.

2 -A -wɔn 'gü, mɛ -zian 'ö ö -zʋ 'gɔn sië ɓdhɛ yö -zë ö 'wɔn -dɔ, "kɛɛ kö- -mɛ 'yii- dɔ kö ɓdhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha 'nu ɓdhɛ -ya dɔ- 'ka -a 'dhö.

3 "Kɛɛ 'mɛ 'ö Atanna -zë -dhɔ -ya -kë, -ya -mɛ -dɔ.

4 'Kwa zun -dhɔkëpë -nu -wɔn -bha ɓtɔn. 'Pë 'a dho- pö ka -dhɛ 'wɔn bha- 'gü yö -mü ɓdhɛ mɛ ɓgban kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ɓdhɛ -dhɔkëpë -nu 'wo "kpʋng ɓtaa bha "wlaapë -nu -mü. ɓDhɛ Atanna -zë -yö "dhü do.

5 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'kö 'zü pë 'bha -nu ɓwa ɓslɔɔ "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü "ɛɛn dhang- 'gü -dhɛ -nu 'gü kö mɛ "bhɪɪ- -nu -wa -dhɔkë ɓdhɛ Atanna 'dhö, 'kö 'zü 'wo -kë 'gbɛ -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö- 'gü, 'sa pë -nu 'wo- -nu -dhɔkë "dhü bha waa- mɛ -gɔdhiʋmɛ -nu bha -wo -dhö "dhü tɛan- 'ka,

6 "kɛɛ yö -zë ɓgban 'gü, kwa -zë kwa -bha Atanna -yö do, Atanna 'ö pë ɓgban "pɛpɛ suu -da bha ɓnë kwa Dë 'ka, yö ɓnë 'kwa -ya -sü 'ka- -bha -ya 'gü, kwa Dëmɛ -yö "dhü 'pö do, yö -mü Yesu Klisi 'ö- -kɔ "gblʋʋ 'dhö pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da -a ɓgban 'ka, 'ö 'kwa -tosɛa kë sië- 'saa- 'gü bha ɓnë- 'ka.

7 "Kɛɛ -a 'wɔndɔdhe suu bha 'yaa mɛ ɓgban -gɔ. Mɛ 'bha -nu -wo mü 'ö ɓwa -dhɔkëpë -nu -wɔn 'gü dɔ 'nu -blɛɛsü -ziisü. -A -wɔn 'gü, ɓwa 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu -wɔn "dhiü "kɛɛ yö -zë ɓgban 'gü, wü 'wo- zë -dhɔkëpë -nu -bha bha 'wo- -bhö sië -yö -bhɔ -nu 'gü "saapë -bha, ɓya kë "dhü 'yö

-kë -nu 'gü ̱dhɛ 'wa -da Atanna "dhiʊ̈, 'yö- -nu zuë" 'yaa 'waanu -a -bhö -sü 'gü, 'yö "suʊ̈ 'dhö -kë -nu 'gü.
8 'Sa -bhöpë -zian 'ö "dhʊ̈ kö -yö kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö ̱yaa- -bhö -ya -mɛ -wɔn "dhia -ma Atanna 'gü -sü 'bha ̱në- -da 'gü 'yaa -mü. 'Kwa- -bhö, kwa 'bha 'yaa -da -ta, "ɛɛn 'kwii- -bhö, kwa 'bha 'yaa "kan- -ta. -Kɔ do 'kwa- -bha 'yö 'kwa dho 'to- -bha Atanna wëëdhö.
9 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, mɛ 'dhɛ ka -zë "saapë 'yaa ka "kian 'ka 'zü bha -kaa kë ka 'suan- 'ka kö 'ka 'dho 'mɛ 'wo -tun "saapë -kian 'gü bha- -nu kë -da Atanna "dhiʊ̈ -mɛ 'ka.
10 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ bhi 'ö bhi -zë 'i i -dɪ 'gü pë dɔ -mɛ 'ka, 'ö "saa- pë -bhö -sü "suʊ̈ 'yaa i 'gü bha, -a "suʊ̈ 'dhö mɛ 'kö- 'gü ̱ya i yö kö i wü -bhö sië ̱gebhɔ -kɔ 'gü kö yöö- -bhö 'pö "kɛɛ 'sa kö yö -zë -ya -bhö "suʊ̈ 'ka, kö -yö ö -zʋ 'gɔn sië ̱dhɛ 'ya -da Atanna "dhiʊ̈.
11 ̱Ya kë "dhʊ̈ kö i dheebhang 'ö- "kian -bhö -sü "suʊ̈ 'dhö -tun 'gü bha- 'gü yöö see- Atanna wëëdhö i -bha i -dɪ -sü pë dɔ -mɛ 'ka -sü bha- -wɔn 'gü, 'sa kö Klisi -yö -ga 'pö yö ̱në- -wɔn 'gü.
12 -Gleng 'ö- suu 'dhö bha 'mɛ 'i- -kë i dheebhang 'ö "saa- pë -bhö -sü "suʊ̈ 'dhö -tun 'gü -a 'ka, kö- -mɛ -yö zun zü 'ka, kö i- -kë Klisi ̱në- 'ka bha.
13 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mang Pɔdhö -mɛ -zë 'a dho n bo -bhöpë suu 'bha 'ö mü, 'ö 'ma- -bhö 'ö dho n dheebhang zun zü 'ka (Atanna -bha zian -ta) bha- -bhö -sü 'ka bha 'yö bha. 'Mii 'dho wü suu bha- -bhö yö ̱në- -wɔn 'gü tongtongdhö kë "dhʊ̈ kö 'ma 'dho kë n dheebhang -pö -mɛ 'ka.

9

1 "Ɛɛn -yö ka 'gü ̱dhɛ 'ma- kë "dhʊ̈ kö 'maa ̱mɔɔ ̱në- wo- -bha 'nu kö 'a- -bhö -ee? -Abin! Yesu -bha bɔmɛ -mü n 'ka! N "yanga ̱plɛ 'ö n -gɔ -bha ya -yö kë -kpan kwa Dëmɛ Yesu bha- -bha! ̱Ya 'go mü, kaa ̱dede -zian 'ka bha ̱në 'ka n -kɔ "gblʋʋ 'ka kwa Dëmɛ -bha zian -ta!
2 'Kö 'zü ̱ya kë -zianwo ̱dhɛ mɛ 'bha -nu 'dhang bho -sü 'yaa n "dhiʊ̈ ̱dhɛ Yesu -bha bɔmɛ 'dhö, "kɛɛ ka -zë -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka n dɔ- -bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka ̱në 'ka ̱dhɛ n -kɔ "gblʋʋ 'dhö kwa Dëmɛ -bha zian -ta ka -bha 'dhang -bho -a "dhiʊ̈ -sü 'gü. ̱Ya kë "dhʊ̈ kö ka -zë -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka n dɔ ̱dhɛ -a -bha bɔmɛ 'dhö.
3 'Pë 'a dho- pö 'mɛ 'waa 'dhang bho n -kë Yesu -bha bɔmɛ 'ka -sü "dhiʊ̈ bha- -nu -dhɛ 'yö bha.
4 "Ɛɛn 'yaa ka 'gü ̱dhɛ a -mɔɔ -bha 'nu 'pö 'a n -bhöpë waa- n müpë -gbadhɛ Atanna -bha mɛ -nu -gɔ 'pö ̱dhɛ mɛ -kpɛa 'dhö -ee?
5 A -mɔɔ -bha 'nu 'pö 'a kwa -bɔ kwa Dëmɛ 'ka "yɔɔ -nu bha- 'bha sü dhe 'ka 'ö dho n dɔ "ta 'gü 'ö kë n -gɔ 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ Yesu -bha bɔmɛ -nu -kpɛa oo, a dheebhang -nu oo, "ɛɛn 'zü Piɛdhö -nu 'wo- kë sië- 'ka bha- 'dhö.
6 "Ɛɛn yaa Baanabasö -zë yi- -mɛɛ ̱në- -kë 'yö yi -zë 'yi yë ̱në- -kë 'yö 'yi gun -na pë -bhö?
7 "Ɛɛn 'ka- ma do ̱dhɛ 'mɛ 'ö "sɔdha -dhɛ 'gü -yö ö -zu 'ö -dɪ -gong 'gü -yi ̱në- 'ka -ee? "Ɛɛn 'zü ̱dhɛ mɛ 'bha -yö 'bhlaa- -kpɔ 'yö 'yaa- 'gü -pë -bhö -ee? "Ɛɛn 'ka- ma 'zü do ̱dhɛ -tuʊ̈ -maakëmɛ 'bha -yö -ya -tuʊ̈ -gɔ "dhiʊ̈ 'yö 'yaa- 'yɔnyi 'bha -zian mü -ee?
8 'Ma- pö "dhʊ̈ 'ya 'dho kë ka 'gü ̱dhɛ 'pë 'ö mɛbhɪɪdhe ̱në- bho ö -dɪ 'gü -a 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka "dhʊ̈ 'pö Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- 'gü.
9 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -bha 'tɔng- bha -yö -bɛn zë -sü 'ka- 'gü (Zuifö -nu yi -bu 'gü) ̱dhɛ:

«'Bha 'dho -du 'ö i -bha -mlü slëë- sië -a "dhi 'kun.»
-Yö ka 'gü ̱dhɛ -du -nu ̱dede ̱në Atanna -yö -ya -a -nu -wɔn zuën -ta "dhü bha -ee?
10 -Yö kë ka "yaan ̱dhɛ 'yii "wɪ mɛ "wɛɛ 'bha 'ka, -yö -wɪ kwa ̱në kwa 'ka, -yö -zë kwa ̱në kwa -wɔn -dhɛ 'yö- pö -wa -bɛn zë ö -gɔ 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«-A -dhɛa -bha ̱dhɛ 'mɛ 'ö -mlü bɔ sië
-yö ö -zʋ yö- -bhö -sü -dhɛ.
"Ɛɛn 'zü ̱dhɛ 'mɛ 'ö -mlü slëë- sië
-a -mɛ 'dhang bho -sü kë- "dhiü
̱dhɛ 'yii 'dho 'go- 'gü ö kaɔ "fië.»
11 ̱Ya kë "dhü, kö 'mɛ 'kö 'yi ya, naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha 'ö ̱dhɛ -mlü bɔ -sü 'dhö kö yi ̱në 'yi nu- 'ka ka -dhɛ. Kö- -dhɛa -bha ̱dhɛ yi ̱në 'yi ka ̱trɔɔn -bhö. "Ɛɛn 'ya ka ̱kwɛngpë -bhö kö 'ya- "dhiü ziö -ee?
12 "Sanni mɛ "wɛɛ -nu -zë -wo kë ka ̱trɔɔn bha- -bhö -mɛ 'ka ̱dɛɛ, -yö n 'gü ̱dhɛ yi ̱në yi -zë 'yi- -bhö -mɛ 'ka 'nu. "Kɛɛ "wɪ 'ö 'yii- wo- -bha kö 'yi- kë "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'yaa yi "piü ̱në- wo ̱dhɛ 'yi zian ta Klisi -bha naɔ -së bha- -gɔ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi 'wɔn ̱gban -wɔn ̱gban kun yi -bha bha 'yö bha.
13 'Sa -kɔ do 'ö- ('ka Zuifö -nu kwa wɔ -kɔ 'gü 'ö) 'mɛ 'wo yë -kë Atanna -dhɔkëgükɔ 'gü 'wo wo -bhöpë ̱slɔɔ- 'ka mü, 'ö 'mɛ 'wo wo -bha -kë -a -bha "saa- -bho -ta -gwë "klʋ -ta 'wo wo -bha ̱slɔɔ- 'ka mü 'pö 'ö 'ka- dɔ bha,
14 kwa Dëmɛ -yö ö -wʋ -kpɔ 'ö -bha naɔdɔmɛ -nu -bha 'pö -kɔ do bha ̱në- 'gü ̱dhɛ -wo wo -bhöpë mɔɔ- ö -bha naɔ dɔ -sü bha ̱në- 'gü.
15 "Kɛɛ ma -zë n "tʋ -zian ̱në 'yii kë n -duɛ 'ö "dhü bha- -wɔn -bha. 'Sa -a -bɛn 'a- zë sië ya 'mii- zë "dhü kö 'a n -dɪ ̱bhlëë -gbadhɛ kë "dhü kö 'ka- kë n -dhɛ. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a kë 'ö 'mii- wo "dhü bha- ̱bhlëë 'ö n -bha -yö -ziisü. N ga -sü fië- -dhö -a -bho n -bha -sü -bha. 'Tɔ -së 'ö- 'ka n -bha bha- -bho n -bha -mɛ 'yaa 'dhö.
16 -A -gɛn -mü ̱dhɛ n -bha Atanna -wʋ 'a- pö sië bha gamɛ 'gü -wɔn 'yaa -mü. -Zun "dhiü -mü. 'Maa ̱mɔɔ- -bha kö 'a n 'tɔ 'kun- 'gü 'wɔn 'ö- 'gü bha 'yö bha, 'mii- kë "dhü 'yaa n -bha -së.
17 ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ 'wɔn 'ö ga ̱në wo n 'gü 'yö 'a- kë sië yö -mü, kö a -mɔɔ -bha 'a n "tö̈ng -kë ̱saa -wɔn 'gü, "kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -yö -kpla "bhɛɛ ̱në- 'ka 'yö n -bha, a- kë sië yö ̱në- -wɔn 'gü kö -yö 'go n -bha.
18 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö n "tʋ 'yaa n ̱saa -wɔn -bha bha 'yö bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ n ̱nii 'ö -da kö a Atanna -bha ̱naɔ bha- dɔ sië "wɛɛwɛɛ a ̱ziö- 'ka bha ̱në ̱dhɛ n ̱saa 'dhö.
19 ('Sa -a kë 'a- wo "dhü bha) ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'maa mɛ 'bha -gɔ 'kun 'gü, "kɛɛ 'yö 'ma n -dɪ kë mɛ ̱gban "pɛpɛ -bha ̱dhuëng 'ka kë "dhü kö n -kɔ ̱mɔɔ mɛ 'gbɛ ̱dede -bha (Yesu -dhɛ).
20 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü 'ma kë Zuifö -nu kpö 'gü a -tosɛa -kë ̱dhɛ Zuifö -nu 'dhö kë "dhü kö n -kɔ ̱mɔɔ- -nu -bha. 'Maa Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- -gban ̱wlöö 'zü, "kɛɛ 'sa 'ma kë 'mɛ 'wo 'tɔng- bha- -gban ̱wlöö -a -nu kpö 'gü, a -tosɛa -kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö 'tɔng- bha- -gban ̱wlöö, -a 'dhö kë "dhü kö yɛng- -nu 'yi ̱mɔɔ- 'gü.
21 'Mɛ 'waa 'tɔng- bha- 'gü Atanna -gɔ 'ma kë- -nu kpö 'gü, 'yö 'a -da 'pö- -nu kwi 'gü, kë "dhü kö n -kɔ ̱mɔɔ- -nu -bha. 'Ma- pö "dhü kö 'mii- pö ̱dhɛ ̱ya kë "dhü kö 'maa Atanna -bha 'tɔng- ̱bhlëë -ya. -Abin! -A -gɛn -mü ̱dhɛ a Klisi -bha 'tɔng- -gɔ -kpla 'gü.

22 'Ma kë 'zü 'mɛ 'ö- -nu -gɛn 'yii "sɛ 'kun ̱kö Atanna -bha zian -ta bha-
-nu kpö 'gü, a n -dɪ -kë ̱dhɛ -a -nu 'dhö kë "dhü kö -wo bɔ n 'ka 'pö. A n
-dɪ -dhi mɛ ̱gban "pɛpɛ suu -dhɛ -kɔ bha ̱në- 'gü kë "dhü kö ̱ya kë -kɔ
"ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü, "kɛɛ kö n -kɔ -yö -mɔɔ mɛ ga 'bha -zë -bha kö -wo dha.
23 'Wɔn "pɛpɛ bha a- ̱gban -kë "dhü Atanna -bha naɔ -së bha ̱në- -wɔn
'gü kë "dhü kö- -bha 'dhuë- 'ö- ̱keng- bha 'a n -bha ̱slɔɔ- 'gü.
24 "Ɛɛn -bɛang 'wo- yi -dang ̱sië bha- 'sü -mɛ -nu 'waa kë 'gbɛ "kɛɛ mɛ
do 'aa mü 'ö -kë ga 'ka -ee? ̱Dhɛ 'ö "dhü, -bɛang 'ö Atanna -ya yi -da bha-
'sü -kɔ 'ka dho- 'sü- 'ka kö 'ka- ga 'sü ̱në -kaa bho.
25 Mɛ "pɛpɛ 'wo -bɛang bha- sü "dhü bha -wo wo "kian -kpɔ pë 'gbɛ ̱dede
̱në- 'ka kë "dhü kö -bɛang -yö dhi wo -gɔ kö 'wo 'tɔ 'sü, 'sa kö 'tɔ 'ö "dhü
bha- -dhɛkpaɔ dhia" 'yaa 'dhö. "Kɛɛ kwa -zë 'kwa kwa "kian bha- 'kpɔ
"dhü, 'kwa- kpɔ 'wɔn 'ö- 'gü bha- -dhɛkpaɔ dhia" -dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
'tɔ 'ö kwaa- 'sü bha- -sü kwa -gɔ -mɛ 'yaa 'dhö tongtongdhö.
26 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ö ̱dhɛ -bɛang 'dhö kö ma -zë n -bha 'a- 'sü
sië bha 'maa- 'sü n -gɔ "piü 'kaa 'dho- 'ka. "Ɛɛn 'ö ̱dhɛ 'zü ̱dhɛ -kɔkpö
-zuö -sü 'dhö kö n -bha 'a -zuö bha 'maa- -zuö "bhluubhludhɛ "piü.
27 "Kɛɛ ̱gbaɔn ̱në 'a- wo n -dɪ -ta, 'yö 'a n zuë" kun n -bha 'wɔn ̱gban
-wɔn ̱gban 'gü, 'nii- yaa -dhɛ -bha, kë "dhü kö 'ma 'dho Atanna -bha naɔ
bha- dɔ mɛ -nu -gɔ 'ö 'wo -duɛ ̱slɔɔ- "piü 'ö ma -zë 'a dho 'a ̱fië- 'gü.

10

'Wɔn -zɔn 'ka 'ö Pɔdhö -ya -zɔn 'ö -gban Izraɛdhö -sɛgümɛ -nu -bha

1 N dheebhang -nu, 'yaa n "piü ̱dhɛ 'wɔn 'ö kwa "bhɛma -nu "dhiü ̱slɔɔ
yi 'bha 'ka kö Moizö -ya -nu -dhɛ "dhiü bha 'ka kë- 'gü ka tii -bha. -A 'klɔɔ-
-mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo bha Atanna -bha "dhuu 'ö yöö ̱dede 'ö gun -ya -sü 'ka-
'gü bha -yö -gun -ya -sü 'ka- -nu ̱gban -ta ̱dhɛ 'ko 'dhö, 'ö- -nu ̱gban 'wo
dho 'wo ̱weeyi -zaɔndhö -kan ̱dhɛ 'ko 'dhö.
2 -A -nu ̱gban -wo kë -bɔ Moizö 'ka -zu -bho "dhuu waa- ̱weeyi bha-
̱bhaa -kɔ bha ̱në- 'gü kö Moizö -ya -nu -dhɛ "dhiü.
3-4 -Bhöpë 'ö Atanna yöö ̱dede 'ö- bɔ- -nu -dhɛ waa- "yi 'ö- -gɔ bhɔ- -nu
-dhɛ -gwë 'gü bha- -nu ̱gban -wo kë- -bhö 'ö 'wo- mü ̱dhɛ 'ko 'dhö. 'Sa
-gwë -tɔn 'wo gun "yi mü sië- 'gü "dhü bha -yö -gun "ta 'sü sië- -nu ̱keng-.
'Sa -yö -gun Klisi ̱në- 'ka.
5 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü kwa "bhɛma -nu bha- -nu 'kpii- -dhɛ ̱në- këwɔn
'yii Atanna -zʊ 'kun. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wii ̱loo- -nu 'dhodhɛ 'gü 'yö
'wo to "tʊ̈ng -ta 'wo ga bha 'yö bha.
6 'Sa 'wɔn -nu bha kë 'wo- wo "dhü bha -wo -kë "dhü kö -yö kë kwa ̱në
kwa 'wɔn 'suan- -bho -bha -së 'ka, kë "dhü kö kwa zuë" 'ya 'dho bhɔ 'wɔn
yaa kë -sü -bha ̱dhɛ -a -nu 'dhö.
7 Kö 'kwa 'dho- pö 'kwa Atanna 'to 'zü 'ö 'kwa -ya ̱gebhɔ -nu -dhɔkë -sü
-bha ̱dhɛ kwa "bhɛma -nu bha- mɛ 'bha -nu 'dhö ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü
'ka- 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ̱dhɛ:
«̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Izraɛdhö -mɛ -nu 'wo 'yaanu
'yö 'wo pë -bhö 'yö 'wo we -nu mü,
'yö 'wo ̱wlü 'wo zun "tan kë -sü -bha» bha- 'dhö.»
8 "Ɛɛn kö 'kwa 'dho- pö 'kwa -da 'zü -zua zë -sü 'gü 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ö- mɛ 'bha
-nu -wa -kë 'ka 'yö- mɛ "gblü -kaɔng ̱plɛ ga -yaaga -gɔ to- 'gü -dhɛkpaɔyi
doseng 'ka bha- 'dhö.

9 Kö 'kwa 'dhɔ- pö 'zü 'kwa kwa Dëmɛ 'gü dan 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ö- mɛ 'bha -nu
-wa -kë 'ka 'yö ̱mlɛɛ -ya -nu kun 'yö 'wo ga bha- 'dhö.
10 Kö 'kwa 'dhɔ- pö 'zü 'kwa -dɔn bho Atanna 'ka 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ö kwa "bhɛma
-nu bha- mɛ 'bha -nu -wa -kë 'ka 'yö -a -bha "kië 'ö 'wɔn bho mɛ 'gü bha 'ö
nu 'ö- -nu 'gü ̱see bha- 'dhö.

11 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn "gbɪɪ- "pɛpɛ 'ö -wɔ -nu -ta
"dhü bha -yö -kë "dhü kö 'kwa -gleng ̱në- 'sü- -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö
'wo- -bɛn zë 'pö Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü bha 'yö bha, kë "dhü kö -yö
kë -dhio ̱në- 'ka 'mɛ 'kwa bhɔ sië kö -tosɛa yën "tŭng 'yaa ̱gblɛɛn 'zü ya
kwa -dhɛ.
12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'mɛ i 'dhang bho -sü 'dhö i -dɪ "dhiü ̱dhɛ i
"ta -kɔ -së Atanna -bha zian bha- -ta, -bhö kë i 'suan- 'ka kö 'bha 'dho zian
'to.
13 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka 'gü 'ö Sɔtraan -ya dan bha -ya -dan "dhü mɛ
̱gban "pɛpɛ -gɔ, -a suu 'bha 'yaa 'dhö kö -wa pö- -bha ̱dhɛ 'yii wo mɛ
'bha 'ka do. ̱Ya 'go yö -zë 'gü, Atanna bha 'yaa -wʊ ̱plɛ pö, -yö -to ö -wʊ
-ta. 'Yii 'dho "wɪ- -bha kö Sɔtraan -yö ka 'gü dan kö -yö ziö- 'ka ka faan 'ö
ka 'gü bha- -naa -ta. "Kɛɛ 'kö ̱ya kë -zianwo ̱dhɛ 'güdandhe ̱në nu ka
-ta, -yö -dho -a "slë kë 'ö 'ka ̱mɔɔ- -kun ka -bha -sü -bha, 'ö 'ka dho- 'ka
"dhü 'ka go- 'gü.

14 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, n dhɔɔbhaamɛ -nu, 'yö 'a dho- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka
̱dua ̱gebhɔ -dhɔkë -sü -gɔ bha 'yö bha.
15 -Yö n 'gü ̱dhɛ ka ̱kpaɔ -sü, ka -mɔɔ -bha 'ka 'wɔn -nu -ya 'klɔɔ- "dhiü,
dhiang 'a- zë bha kaa ̱dede -kaa -ya 'klɔɔ- "dhiü kö 'ka- -ga.
16 "Ɛɛn -a -ga 'ka- wo bha ̱wɛ, 'dhuë- 'kwa- -gbadhɛ Atanna -gɔ ̱sië kö
'kwa -ya -dhɛ do 'gü -a -bha -bhöpë "slüüslü bha- -bhö -dhɛ 'gü bha- 'klɔɔ-
-mü -më 'ka? 'Kwa- we bha- mü 'kwaa- kë "dhü kö 'kwa- mü kö -a 'dhuë-
bha -yö kwa 'kun Yesu ̱yɔɔn 'ö ̱wɛnng kwa -wɔn 'gü bha- 'saa- 'gü -ee?
"Ɛɛn -a 'bluu- 'kwa- 'gü -gblü sië kwa 'ko -ta bha ̱wɛ? 'Kwaa- kë "dhü kö
-yö kë -a kwi 'ö wü kwa -wɔn 'gü bha ̱në- "blɛɛn- 'ka -ee?
17 -Kɔ do 'ö 'bluu- 'dhö- -bha "dhü do "kɛɛ 'ö- "kplükplü 'dhö 'gbɛ bha, -kɔ
do bha ̱në 'kwa- -bha 'pö. Kwa 'gbɛ 'ka "dhü "kɛɛ kwa ̱dhɛ mɛ do ̱në-
'dhö. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'gbɛ 'kwa bha 'bluu- do bha ̱në 'kwa- -bhö.

18 -A pö 'a- wo "dhü bha kaa ̱dede -kaa 'suan- bho Izraɛdhö -mɛ -nu
-bha. 'Mɛ 'wo bha- mɛ 'dhɛ 'wo "saa- pë -bhö bha kö waa- Atanna 'wo-
"saa- bho- -dhɛ bha wɛng- -nu -a -nu -kɔ ̱në 'ko ̱kwɛng. "Ɛɛn 'yaa "dhü
-ee?
19 'Ya 'dho kë ka 'gü ̱dhɛ 'ma- pö "dhü kö a- -pö ̱gebhɔ -nu 'ö 'mɛ 'waa
'dhang bho Klisi -wɔn "dhiü 'wo- -dhɔkë sië bha Atanna -mü, "ɛɛn 'zü ̱dhɛ
-a "saa- 'wo- bho sië- -nu -dhɛ bha- ̱bhlëë -yö -dhö. -Abin!
20 'Wɔn n "piü 'a- pö bha yö -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo ̱gebhɔ -nu -dhɔkë ̱dhɛ
-kɔ bha- 'dhö bha kö waa- "yina yaa -nu ̱në- -nu -kɔ 'dhö 'ko ̱kwɛng, kö
-wa wo ̱në- -nu -dhɔkë bha, kö 'wii Atanna -zë -dhɔkë, 'sa 'maa- "piü ̱dhɛ
kaa "yina yaa -nu bha ̱në ka -kɔ -yö kë 'ko ̱kwɛng.
21 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'kwa bɔ Atanna 'ka ya
'kwaa ̱mɔɔ- -bha 'zü kö 'kwa bo kwa -bɛn -ya -sü 'ka- -bha -kɔɔ "dhiü, kö
'kwa 'go mü 'zü 'kwa- -ya "yina yaa -nu -bha "dhiü. "Ɛɛn kö kwaa- kwa
Dëmɛ -nu 'kwa kwa -kɔ -da 'tɛa- do 'gü kö 'kwa 'go mü 'zü 'kwa 'dho kö
kwaa- "yina yaa -nu 'kwa kwa -kɔ -da 'tɛa- do 'gü.

22 "Ɛɛn -yö ka "piü ̱dhɛ 'ka bhlɔɔ ̱në 'ma kwa Dëmɛ 'gü -ee? "Ɛɛn -yö
ka 'gü ̱dhɛ mɛ "bhıı- 'gü -yö "gbıı- 'ö -ziö -ta -ee? ('Ka- kë "dhü -yö -dho
'wɔn bho ka 'gü.)
23 -A pö 'ö mɛ 'bha -nu -wa wo ̱dhɛ 'mɛ ̱ya bɔ Yesu 'ka -yö -mɔɔ -bha
'ö 'wɔn ̱gban "pɛpɛ suu -kë ö -ta "puu 'ka bha, mang -dı 'pö a- -pö ̱iin -yö
"dhü tɛan- 'ka, "kɛɛ 'wɔn ̱gban ̱trɔɔn -së ̱në 'yaa 'to mɛ -bha. 'Wɔn "ʊʊ
'wɔn 'ö -dhi mɛ -dhɛ mɛ- -mɔɔ -bha 'nu 'ö mɛ -ya -kë, "kɛɛ -a 'bha -nu -wo
mü 'ö 'waa mɛ 'dho "dhiü "ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü bha- 'gü.
24 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -ka -ya ka 'ko -nu -wɔn zuën -ta. 'Ka 'dho- pö 'ka -ya ka
-dı -wɔn -zë zuën -ta doseng.
25 Pë "pɛpɛ 'kö 'wo- "dhɔɔ -zë dɔ, "sika 'ya 'dho kë ka 'gü -a 'bha -bhö -sü
'gü. 'Ka 'dho- 'godhɛ -zian mɔɔ-.
26 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ pë "pɛpɛ 'ö "kpʊng ̱taa, -a
̱gban -yö kwa Dëmɛ ̱në- -bha 'ka, (-ya -da kö 'ka ka "dhia ̱në- bho- 'gü).
27 ̱Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö 'yaa 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu -wɔn "dhiü ̱ya
ka -dhɛ -bhöpë 'ka kö 'ka 'dho mü, pë "ʊʊ pë 'wo- -ya ka -kuu "dhiü -kaa
-bhö, 'ka 'dho- 'go -dhɛ -wɔn -bha 'gü dhɛɛ" -zian 'kpɔ.
28 "Kɛɛ ̱waa- pö ka -dhɛ pë "ʊʊ pë 'ö- -bha ̱dhɛ "saa- pë -mü, 'ka 'dho-
-bhö tongtongdhö, -a -gɛn -blɛɛsü -mü ̱dhɛ kö mɛ ̱ya "dhi bho- -ta ka
-dhɛ ̱dhɛ "saa- pë -mü. -A ̱plɛ -naa -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'ka- -bhö, -a
"sika -dho -da mɛ 'dhɛ bha ̱në- 'gü.
29 'Sa a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ -a "sika -dho -da 'mɛ 'ö- pö ka -dhɛ ̱dhɛ "saa-
pë -mü bha ̱në- 'gü. 'Yö ̱ya kë ̱dhɛ 'wɔn 'ö ma -zë 'mii- kë "sika 'ka, mɛ
'bha ̱yaa- pö- -bha ̱dhɛ 'yaa -së, kö- kë -gɛn -mü -më 'ka?
30 ̱Ya kë ̱dhɛ 'a Atanna nuɛ" bho sië -bhöpë 'ö- -wɔn 'gü, ̱wa n ̱tɔɔ
yaa kë- -bhö -wɔn 'gü kö Atanna nuɛ" bho -gɛn ̱në kë -kë -më 'ka?
31 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ: 'Wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö ka dho-
kë, -yö -kë pë -bhö -sü 'ka oo, -yö -kë müpë -nu mü -sü 'ka oo, "ɛɛn 'zü -yö
-kë 'wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö- suu 'ka, -kaa kë Atanna 'tɔ bhɔ -dhɔ -dhɛ.
32 -Ka -tosɛa kë Atanna -bha zian bha- -ta ka 'suan- 'ka kö Zuifö -mü -ee,
"ɛɛn mɛ "wɛɛ -mü -ee, "ɛɛn Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -mü -ee, kö 'ka 'dho
kë "dhü ̱kpë 'ka 'ö 'ka -wɔ mɛ 'bha -gɔ zian-.
33 -Kɔ do 'a -tosɛa kë sië- 'ka kë "dhü kö n "dhia- 'ma mɛ ̱gban 'gü 'wɔn
̱gban "pɛpɛ suu 'gü, 'ö 'maa -ya n -dı -wɔn zuën -ta, "kɛɛ 'ö 'a 'wɔn -kë
mɛ ̱në- -dhɛ -dhɛ ̱mɔɔ "tʊng ̱gban 'gü, kë "dhü kö -wo dha bha ̱në -ka
-tosɛa kë- -kɔ -bha.

11

1 -Ka ka "ta -kɔ 'sü n -bha -bha ̱dhɛ -kɔ do 'a n -bha -sü 'ka 'pö Klisi -bha
bha ̱në- 'dhö.

*'Wɔn 'ö -gban dhong -nu -bha wo -dı 'kun -kɔ -bha Atanna -dhɔkëgükɔ
'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë*

2 A ka nuɛ" -bho ka -zʊ 'ö 'yaa bhɔ n 'ka 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'gü waa-
"ta -sü Atanna -bha zian -ta -kɔ 'a- -zɔn ka -dhɛ bha- wo 'ka- wo sië bha-
-wɔn 'gü ̱dedewo.
3 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü 'wɔn do 'bha- mü 'ö n "piü ̱dhɛ 'a- pö ka -dhɛ
kö -yö 'to ka "yaan, yö -mü ̱dhɛ: Klisi bha ̱në gɔɔn- -zë ̱gban -gɔ "dhiü,
'yö gɔɔn- -dı 'pö 'ö ö -bha dhebhɔ -gɔ "dhiü, 'yö Atanna -dı 'pö 'ö Klisi -gɔ
"dhiü.
4 ̱Dhɛ 'ö "dhü, 'yaa -së kö gɔɔn- -zë -a 'bha -bha 'bha -yö 'faan- 'to ö -gɔ
-bha kö -yö bhɛa"- 'ka Atanna -dhɛ "ɛɛn kö -ya -wʊ "dhiü ̱loo- 'ka. -A 'klɔɔ-

-mü ̱dhɛ ̱yaa- kë "dhʊ̈ kö -yö ̱bhlëë ̱në- bho ö -gɔmɛ 'ö Klisi 'ka bha- -bha bha.
5 -Kɔ do bha- 'gü, ̱ya kë 'pö ̱dhɛ kö dhebhɔ -yö bhɛa" Atanna -dhɛ "ɛɛn kö -ya -wʊ "dhiʊ̈ ̱loo kö sɔ 'yaa kpa -sü 'ka- -gɔ -bha, kö -yö ̱bhlëë -bho ö -bha gɔn ̱në- -bha bha. Kö- ̱tɛni ̱ya kë ̱dhɛ dhebhɔ 'ö ̱ya ö -gɔ ̱loo ̱në- 'dhö bha.
6 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ dhebhɔ 'ö 'yaa pë 'bha -ya ö -gɔ -bha, 'yaa ö -gɔ kaan- -ta 'sa do ̱dhɛ? 'Sa -gɔ -zë -ta -sü "ɛɛn -gɔ ̱loo -sü -zë -yö 'yiʊ̈- -sü dhong -nu -gɔ. ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wo pë 'bha -ya wo -gɔ -bha.
7 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ gɔɔn- ̱në Atanna "blɛɛn- 'ka, mɛ -ya -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü -yö yö ̱në- 'gü. 'Yö dhebhɔ -zë 'ö gɔɔn- -bha 'tɔbhɔdhe 'bhü 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ gɔɔn- -zë -yö 'faan- -ya (Atanna -dhɔkë "tüng 'gü) bha 'yö bha.
8 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ gɔɔn- -zë 'yii 'go dhebhɔ 'gü, dhebhɔ ̱në go gɔɔn- 'gü.
9 ̱Ya 'go mü 'zü, Atanna -ya -zë gɔɔn- ̱në- -wɔn -dhɛ 'yö dhebhɔ -da, 'yii gɔɔn- -da dhebhɔ 'ko -sɔn.
10 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhɛ 'dhö- -bha ̱dhɛ dhebhɔ -yö 'faan- -ya bha 'yö bha, kë "dhʊ̈ kö -ya -zɔn ̱dhɛ 'yaa ö -dɪ -gɔ. 'Sa -a kë 'ö dho- wo "dhʊ̈ bha -ya -kë "dhʊ̈ Atanna -bha "kië -nu 'wo mü bha ̱në- -nu -wɔn 'gü.
11 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, ̱ya kë kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha zian -zë -ta, dhebhɔ 'yaa 'dhö kö gɔɔn- 'yaa 'dhö, gɔɔn- 'yaa 'dhö 'pö kö dhebhɔ 'yaa 'dhö.
12 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -kɔ do 'ö Atanna -yö dhebhɔ -kë 'ka 'ö- sü gɔɔn- 'gü bha dhebhɔ -dɪ 'pö -yö gɔɔn- -kpɔ -kɔ do bha ̱në- 'gü, "kɛɛ 'wɔn 'ö "dhʊ̈ bha- ̱gban- -go Atanna ̱në- 'gü.
13 "Ɛɛn -a -ga 'ö kaa ̱dede 'ka- wo bha ̱wɛ, -yö -së kö dhebhɔ -yö bhɛa" Atanna -dhɛ kö 'faan- 'yaa- -gɔ -bha "wɛ -ee? -Abin!
14 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'kö ̱ya kë "kpʊng ̱taa 'dhu -zian 'gü, gɔɔn- -gɔdhɛ -kë ̱gblɛɛngblɛɛn -sü -zë -dɔ 'yaa dhi- 'ka.
15 "Kɛɛ -a -dɔ -dhi dhebhɔ -zë 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -ya -kë "dhʊ̈ kö -yö kë ̱dhɛ 'faan- ̱në- 'dhö -a -nu -gɔ -bha.
16 -A pö 'a- wo bha- -bho "piʊ̈ -dhɔ ̱ya kë 'mɛɛ- -bha, -ya bho- "piʊ̈ "kɛɛ ma -zë n -bha 'a- pö yö bha. -Yö kë- -mɛ "yaan ̱dhɛ yi -zë yaa- Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu yi -bha 'wluu- "wɛɛ 'bha 'yaa 'dhö -a 'dhɛ 'kö bha- zian 'gü.

'Wɔn 'ö -gban -dhië kë -sü waa- kwa Dëmɛ Yesu -bha -bhöpë -bhö -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

(Matiö 26,26-29; Makö 14,22-25; Dhukö 22,15-20)

17 -A 'dhɛ 'kö maa- pö ya ka nuɛ" bho -wʊ "wɛɛ 'bhaa -mü. -Dɔn -zian ̱në maa- bho ka 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ a- -ma ̱dhɛ 'ka bho 'ko -ta kwa Dëmɛ Yesu -bha -bhöpë "slʊ̈ bha- -bhö -dhɛ 'gü, 'wɔn 'ka- -kë mü -a 'bha 'yaa kë ka -dho "dhiʊ̈ -a -bha zian -ta -wɔn -zë 'ka, -yö -kë ka -da ̱taama -wɔn -nu ̱në- 'ka.
18 -A zü bho -sü 'gü, a- -ma ̱dhɛ 'ka bho 'ko -ta ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, ka -kë "pɛ -sü 'ka- 'gü. 'Maa 'dhang bho- ̱gban "dhiʊ̈ "kɛɛ a- 'wɔn -zë -dɔ ̱dhɛ tɛanwɔn -ya 'gü,
19 "kɛɛ 'sa 'ma- -ga, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -yö kë "dhʊ̈, kë "dhʊ̈ kö 'mɛ 'wo 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -mɛ ̱dede 'ka mɛ -ya -nu dɔ. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kö 'kii "pɛ- 'gü ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'mɛ 'ö 'dhang bho kwa Dëmɛ -wɔn "dhiʊ̈ ̱dedewo -a dɔ 'yii 'dho bho.

20 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'ka bho 'ko -ta Atanna -gɔ 'kɔɔdhö kö 'ka pë -bhö, 'yaa bhɔ 'wɔn ̀bhlëësü bha- kë -sü -bha.

21 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ a- -ma ̀dhɛ ̀ya kë "dhʊ̈ -yö -kë ̀dhɛ 'pë mɛ ̀gban 'wo nu wo 'gudɔdhɛ ̀në- mɔɔ- -dhɛ 'gü -a 'dhö, 'ö din- 'dhö mɛ 'bha -nu kë sië kö mɛ 'bha -nu -zë we ̀yaa- -nu 'kun 'nu.

22 -A kë 'ka- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü -më 'ka? 'Kɔ 'pö 'yaa ka -gɔ 'yö pë -bhö -kɔ "ɛɛn pë mü -kɔ 'ö -dhi ka -dhɛ -kɔ 'ö- bha 'kaa- -bhö -bha "ɛɛn 'kaa- mü- -bha ka -gɔ 'kɔɔdhö -ee? "Ɛɛn 'kaa- 'wɔn ̀në- dɔ ̀dhɛ 'ka 'yiö- dɔ 'mɛɛ pë 'bhaa- -nu -gɔ bha- -nu -bha kö ka "yan -ziö 'gü -dɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu ̀në- -nu -bha bha -ee? -Yö ka "piʊ̈ ̀dhɛ 'a- pö ka -dhɛ ̀dhɛ? 'A ka 'tɔ dhi -a kë 'ka- wo "dhʊ̈ bha- 'gü -ee? -Abin! A yö -zë "sɪ 'yaa n -dhɛ tongtongdhö.

23 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ -wʊ 'ö kwa Dëmɛ -ya kpɔ n -bha ̀në 'a ka ̀draan- -bha. Yö -mü ̀dhɛ yi ̀dede 'ö Zuda -yö kwa Dëmɛ Yesu "dhiʊ̈ dɔ- 'ka bha- 'ka gbeng, 'yö kwa Dëmɛ -yö 'bluu- sü.

24 ̀Dhɛ 'ö ̀ya ö bo Atanna nuɛ" bho -sü 'ka 'bluu- bha- -wɔn 'gü, 'yö- "kplükplü bho, 'yö- pö ö -bha ̀klang -nu -dhɛ: «-Ka -dhɛ -ga, n kwi 'ö yöö 'wü ka -wɔn 'gü bha- "blɛɛn- ̀nɛ. -Kaa kë ̀ni "tʊ̈ng ̀gban 'gü kö ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ n -wɔn 'ka.»

25 'Yö dho 'ö we -kɔɔ sü 'zü -kɔ do bha- 'gü kö ̀wa wo bo yɛan" "piʊ̈ -pë -bhö -sü 'ka 'yö- pö: «-Mlɛɛ -dee 'dhɛ 'ö Atanna yöö- -da ka ̀zinng 'gü n ̀yɔɔn 'ö yöö ̀wɛnng ka -wɔn 'gü bha- 'ka bha- "blɛɛn- ̀nɛ. ('Ka kë -kaa mü -kpɛawo,) 'ka- mü sië, ka -zʊ -yö -bö n -wɔn -ta.»

26 -Wʊ 'ö kwa Dëmɛ -ya kpɔ n -bha 'yö bha. -A kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'bluu- bha 'ka- -bhö sië -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, kö ka we bha- mü sië- -ta, "sanni -a nu -sü ̀zinng 'gü, kö ga 'ö- wo kwa -wɔn 'gü bha ̀në 'ka- -dhiang zë sië bha.

27 ('Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhɛ 'dhö -bha ̀dhɛ 'mɛ 'ö 'dhö -yö ö -dɪ -ga -së 'ka kö -yö gun -na kwa Dëmɛ -bha -bhöpë bha- -bhö bha 'yö bha.) -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö yaa- 'bluu- bha- -bhö "ɛɛn 'ö yaa- we bha- -mü "vɔɔ 'gü, kö -yö kwa Dëmɛ ̀yɔɔn waa- kwi bha- -nu 'klɔɔ- ̀në- bho bha, 'sa kö -yö -da ̀në- wo Atanna "dhiʊ̈ bha.

28 ̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈, "sanni 'ka 'bluu- bha- -bhö kö 'ka- we bha- mü, -ka ka -dɪ -ga -së 'ka.

29 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- 'bluu- bha- -bhö 'ö- we bha- mü bhluu" 'ka kö 'yaa- ̀bhlëë dɔ, kö- -mɛ -yö "dhang ̀në "gan sië ö -dɪ -ta bha.

30 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mɛ 'gbɛ ̀wa ga ka kpö 'gü, 'yö "yua 'dhö mɛ 'gbɛ -bha 'ö "sɪ 'yaa- -nu -dhɛ 'zü bha 'yö bha.

31 "Kɛɛ ̀ya kë ̀dhɛ 'kwa kwa -dɪ -ga -së 'ka, kö 'kwa kwa zuë" "slën bho kö 'kwa gun -na -a -bhö, -a "dhang 'yii 'dho kwa 'kun.

32 "Kɛɛ ̀ya kë 'zü ̀dhɛ kwa Dëmɛ 'ö 'dhö ̀ya 'wɔn bho kwa 'gü ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö, kö -ya -kë "dhʊ̈ kö kwaa- mɛ "wɛɛ -nu 'wo to kwa -zë 'gü -pee ̀në 'ya 'dho kë do, yi 'ö dho 'wɔn bho- 'ka -a -nu 'gü -dhɛ 'bha ̀kpaɔ -yi -bha bha- 'ka.

33 ̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈ n dheebhang -nu, ̀ya kë ̀dhɛ 'ka bho 'ko -ta -bhöpë bha- -bhö -dhɛ 'gü, -ka dɔ ka 'ko -nu -gɔ.

34 Din- 'dhö 'mɛ 'ö- -bha, -a -mɛ -yö pë -bhö ö -gɔ 'kɔɔdhö kö -yö 'kën kpɛnngkpɛnngdhö, kë "dhʊ̈ kö ka -bho 'ko -ta -sü 'ö kwa Dëmɛ Yesu -bha -bhöpë bha- -bhö -dhɛ 'gü bha 'ya 'dho kë za -loo ka -dɪ -ta -sü 'ka -kpɛawo. 'Ma ̀loo ka "piʊ̈ mü yi 'ö- 'ka 'yö 'kwa- -kpɛa 'ö to bha- pö.

12

'Nii- "slʊʊslʊ -bha -bhɔdhɛ 'ö- -bhɔ Atanna -bha 'në -nu -dhɛ bha- -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 Dhɛɛ" 'ka- kpɔ n -gɔ 'ö -gban -bhɔdhɛ 'ö 'Nii- "slʊʊslʊ -ya bhɔ mɛdhɛ -a -wɔn -bha bha- -yɔ 'a dho- bɔ ka -gɔ 'yö ya. N dheebhang -nu, 'yaa n "piʊ ɖhɛ 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha 'Nii- bha- -bha -bhɔdhɛ 'ö- bhɔ mɛdhɛ -a -wɔn -bha bha 'ka kë- 'gü ka tii -bha.

2 Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ɖhɛ 'ö gun kö 'kii 'dhang bho ɖkö Atanna "dhiʊ, "yina yaa -nu -wo -gun faan wɔ sië ka -ta 'ö ɖgebhɔ -nu 'ö- -nu "dhi 'yaa 'dhö kö -wo "wɪ bha 'ka wo ɖnë- -dhɔkë kö- "sɪ 'yaa ka -dhɛ.

3 Yö ɖnë- -wɔn 'gü 'yö n "piʊ ɖhɛ 'a- -ta "pʊ ka -dhɛ ɖhɛ: mɛ "ʊʊ mɛ 'ö Atanna -bha 'Nii- bha 'ö- 'gü, -a -mɛ 'yaa ɖmɔɔ- -bha kö -ya pö: «Yesu bha "dhang -ya -bha», "ɛɛn mɛ 'bha 'yaa ɖmɔɔ- -bha kö -ya pö Yesu -bha ɖhɛ: «Yesu bha ö Dëmɛ -mü» kö Atanna -bha 'Nii- "slʊʊslʊ -zë 'yaa- -mɛ 'gü.

4 -Bhɔdhɛ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʊʊslʊ -ya bhɔ- -bha mɛ -nu -dhɛ bha- -gaɔ -yö 'gbɛ, "kɛɛ 'Nii- "slʊʊslʊ do bha ɖnë- ɖgban bhɔ.

5 Atanna -bha yë kë -kɔ 'ö- -bha mɛ -nu -gɔ -yö 'gbɛ, "kɛɛ kwa Dëmɛ do bha ɖnë mɛ ɖgban 'wo- -kë -dhɛ.

6 Yë 'wo- -kë Atanna -dhɛ -a -gaɔ -yö 'gbɛ "kɛɛ 'mɛ 'ö- kë -faan -da mɛ ɖgban 'gü -yö "dhʊ do, Atanna -mü.

7 'Nii- "slʊʊslʊ do bha ɖnë 'mɛ 'ö "dhʊ -a -bha -bhɔdhɛ -wo "yɛa-, 'yö- ɖtrɔɔn -yö to Atanna -bha mɛ ɖgban "pɛpɛ -bha.

8 'Nii- "slʊʊslʊ bha ɖnë dhiang -zë "yaaki bha -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ do -dhɛ, yöö do bha 'zü 'yö dho 'ö 'wɔnbhokoo -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ 'bha -dhɛ.

9 'Nii- "slʊʊslʊ do 'ö "dhʊ bha ɖnë -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ 'bha -dhɛ, 'yö dho 'zü 'ö "yua -bho mɛ -bha -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ.

10 Atanna -bha 'Nii- bha ɖnë "dhabhliwɔn -nu kë -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ 'bha -dhɛ, 'yö dho 'ö Atanna -wʊ "dhiʊ ɖloo -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ, 'yö dho 'zü 'ö "yina yaa waa- Atanna -bha 'Nii- -a -nu -bho 'koo dɔ -sü kö -wo mɛ 'gü bha- -bhɔdhɛ bhɔ mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ. Yöö do bha 'zü ɖnë -wʊ -dee pö -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ 'bha -dhɛ, 'yö dho 'ö- 'klɔɔ- pö -sü -bhɔdhɛ bhɔ mɛ "wɛɛ 'bha -dhɛ.

11 Atanna -bha 'Nii- "slʊʊslʊ do bha ɖnë -bhɔdhɛ "pɛpɛ bha- ɖgban bhɔ, 'mɛ 'ö "dhʊ -ya -bha -bhɔ -dhɛ -kɔ 'ö -dhidhɛ ɖnë- 'gü.

12 -A pö 'a- wo "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ Klisi bha -yö ɖdhɛ mɛ -dhü do, "kɛɛ 'ö- daɔ 'dhö- -bha 'gbɛ ɖnë- 'dhö. 'Kö 'zü mɛ -dhü 'ö "dhʊ bha- daɔ -gaɔ yöö kë 'gbɛ -kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü, "kɛɛ -a -dhü -zë -yö "dhʊ do.

13 -A -kë "dhʊ -sü bha- 'gü, Zuifö -nu oo, 'mɛ 'waa Zuifö 'ka oo, 'mɛ 'wo ɖdhuëng 'ka oo, 'mɛ 'waa ɖdhuëng 'ka oo, kwa -pa 'Nii- "slʊʊslʊ 'ka, kë "dhʊ kö 'Nii- "slʊʊslʊ do bha ɖnë -yö kwa kë mɛ -dhü do 'ka, kö yöö do bha ɖnë -yö kë mɛ ɖgban "pɛpɛ 'kwa 'gü.

14 -A ɖtɛni- -kë ɖdhɛ mɛ -dhü 'dhö. Mɛ -dhü bha- daɔ 'ö- -bha -yö 'gbɛ, 'yaa doseng.

15 "Ɛɛn -yö ka 'gü ɖdhɛ mɛ -gɛn ɖyaa- pö ɖdhɛ ɖdhɛ 'ö -kë ɖdhɛ yö -zë 'yaa mɛ -kɔ 'ka, 'ö "dhʊ kö 'yaa mɛ daɔ 'ka, ɖya kë "dhʊ kö 'yaa mɛ daɔ 'ka ɖnaa ɖdedewo bha -ee?

16 "Ɛɛn mɛ "tʊdhɛ ɖyaa- pö ɖdhɛ: «ɖDhɛ 'ö -kë ɖdhɛ yö -zë 'yaa mɛ "yanga 'ka bha», ɖya kë "dhʊ kö 'yaa mɛ daɔ 'ka ɖnaa bha, kö -yö bo -kë mɛ daɔ 'ka -wɔn 'ka yö -zë 'gü -ee?

17 ŋYa kë 'nu ŋdhɛ mɛ -dhü -todhʊ̈sü ŋya kë mɛ "yanga 'ka kö mɛ "tʊʊdhɛ -zë 'yaa 'dhö, -yö -dho dhiang ma -kɔ -kë ŋdhɛ? "Ɛɛn mɛ -dhü -todhʊ̈sü ŋya kë mɛ "tʊdhɛ 'ka kö mɛ yunkpö 'yaa 'dhö -yö -dho pë ŋfii 'kun -kɔ -kë ŋdhɛ?
18 Mɛ daɔ -nu 'ö Atanna -ya -gban mɛ -bha bha -ya -gban -kɔ 'ö -dhidhɛ ŋnë- 'gü.
19 ŋYa kë 'nu ŋdhɛ mɛ -dhü ŋgban -todhʊ̈sü -yö mɛ daɔ do ŋnë- 'ka, kö 'mɛ -dhü 'yaa 'dhö 'nu!
20 "Kɛɛ 'yaa "dhʊ̈. Mɛ daɔ -yö 'gbɛ 'ka "dhʊ̈ tɛan- ŋdede 'ka "kɛɛ mɛ -dhü -zë -yö do.
21 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, mɛ "yan 'yaa ŋmɔɔ- -bha kö -ya pö mɛ -kɔ -dhɛ ŋdhɛ: «N -mawɔn 'yaa i -bha!» -Kɔ do bha- 'gü, mɛ -gɔ 'yaa ŋmɔɔ- -bha 'pö kö -ya pö mɛ -gɛn -dhɛ: «N -mawɔn 'yaa ka -bha!»
22 "Kɛɛ mɛ 'daɔ -zian 'dhɛ 'ö mɛ -ya -ga ŋdhɛ faan 'yaa- -bha, -a ŋbhlëë 'yaa 'dhö bha ŋnë- -wɔn 'dhö "gbɪɪ-.
23 -A 'dhɛ -nu 'ö- -nu ŋbhlëë -tiandhö 'bha 'yaa kwa -gɔ bha woo -zian ŋnë 'kwa- -nu -wɔn kun 'ö -ziö 'ka- -kpɛa -ta. 'Yö- 'dhɛ -nu 'ö- -nu 'tɔ 'yaa -wo mɛ "dhi -ta bha 'kwa- -nu -kpɛkpɛ bho,
24 "kɛɛ kö- 'dhɛ -nu 'kö 'wo -da mɛ "yan 'gü bha kwa -mawɔn 'yaa wo -zë -a -nu -bha. Atanna -yö kwa -dhü -da "dhabhli -sü 'ka "dhʊ̈ kö mɛ daɔ 'dhɛ 'ö- ŋbhlëë 'yaa 'gbɛ kwa 'gü bha ŋnë 'kwa ŋbhlëë -ya -bha.
25 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, mɛ -dhü bha 'yaa -gblü -sü 'ka, kë "dhʊ̈ kö mɛ daɔ -nu bha- -nu këwɔn -yö ŋmɔɔ "kwëë, ŋdhɛ -kɔ 'ö mɛ -kɔ ŋplɛ -wo wo 'ko ŋtaa -zu 'ka bha- 'dhö.
26 -Kɔ do bha- 'gü, ŋya kë ŋdhɛ 'wɔn 'dhö ŋgbaɔn sië mɛ daɔ do -ta, kö -yö ŋgbaɔn sië- -nu ŋgban ŋnë- -ta bha, ŋbhlëë ŋya -ya a do -bha, -a -nu ŋgban ŋnii -yö -da ŋdhɛ 'ko 'dhö.
27 Mɛ "pɛpɛ 'ka bha mɛ ŋgban ŋnë 'ka ŋdhɛ Klisi -dhü 'dhö, 'yö mɛ 'ö "dhʊ̈ 'do 'do 'ka 'ö ŋdhɛ -a daɔ do 'dhö.
28 'Pë 'ö -kë 'yö Atanna -yö Yesu -bha bɔmɛ -nu ŋnë- -nu -ya -blɛɛsü 'ö -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü, 'yö dho 'ö ö -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -ya -a -nu -gaɔ ŋplɛ -naa 'ka, 'yö mɛdraanmɛ -nu -ya -a -nu -gaɔ -yaaga -naa 'ka bha 'yö bha. ŋDhɛ 'ö go- 'gü, 'yö "dhabhliwɔn këmɛ -nu 'wo dɔ mü, 'yö dho 'yö "yua -bho mɛ -bha -mɛ -nu -ya, 'yö mɛ -nu -takunmɛ -nu -ya, 'yö zian -bho mɛ -kpɛa 'ka -mɛ -nu -ya, 'yö dho 'yö -wʊ -dee pö -mɛ -nu -ya.
29 Mɛ ŋgban "pɛpɛ -zë 'waa kë Yesu -bha bɔmɛ 'ka, "ɛɛn Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ 'ka, "ɛɛn 'zü mɛdraanmɛ 'ka. "Dhabhliwɔn kë "sɪ 'yaa kë mɛ ŋgban -dhɛ.
30 "Ɛɛn mɛ ŋgban 'waa kë "yua -bho mɛ -bha -mɛ "ɛɛn -wʊ -dee pö -mɛ, "ɛɛn -a 'klɔɔ- pö -mɛ 'ka.
31 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ka zuë" -yö bhɔ -bhɔdhɛ -nu 'wo "dhʊ̈ bha- 'dhɛ -nu 'wo ŋbhlëësü ŋnë- -bha.
ŋYa go yö -zë 'gü, -ka dɔ kö 'a zian -së ŋdede 'ö ŋbhlëësü, 'ö- -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö bha- -zɔn ka -dhɛ.

13

'Wɔn 'ö -gban -dhɔ -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 (-A -gɛn -mü ŋdhɛ) 'kö 'zü 'ma -wʊ -dee pö, -yö -kë mɛ "bhɪɪ- -nu -wʊ 'ka -ee, "ɛɛn -yö -kë Atanna -bha "kië -nu -zian -wʊ 'ka -ee, "kɛɛ kö -dhɔ -zë 'yaa n 'gü, kö a ŋdhɛ dhaɔ 'wo- zë, "ɛɛn ŋdhɛ "gbʊ̈ng 'wo- zë 'ö- -wʊ -yö dɔ mɛ "tʊ 'gü "wɛɛwɛɛ ŋnë- 'dhö.

2 'Kö 'zü 'ma kë Atanna -wʊdhiʊloomɛ 'ka, 'wɔn -bho 'koo dɔ -kɔ ̀gban "pɛpɛ suu ̀ya kë n -gɔ, 'ma 'wɔn -nu 'wo -bin -sü 'ka -a ̀gban bho- 'ka "dhuu, -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̀gban suu 'do 'do ̀ya kë n -gɔ, 'ma ̀mɔɔ- -bha 'ma -tɔn -zian bho- 'ka "gblʊʊ, "kɛɛ -dhɔ -zë 'yii kë n 'gü kö 'maa pë "ʊʊ -pë 'bha 'ka.

3 'Kö 'zü ̀ya kë ̀dhɛ pë "pɛpɛ 'ö n -gɔ 'ma- ̀gban ̀gbaɔ, "ɛɛn 'ma n -dɪ -zian nu Atanna -wɔn 'gü ̀wa n -zuö pɛng 'gü, "kɛɛ -dhɔ -zë 'yii kë n 'gü, kö pë "pɛpɛ 'a- -kë bha- 'bha kë -gɛn 'yaa 'dhö.

4 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ -dhɔ bha ̀në ̀ya kë mɛ 'gü 'yö mɛ zuë" -yö -kë -sɛa 'wɔn ̀gban 'gü, 'yö mɛ "klʊ -yö -dhi, 'yö mɛ zuë" 'yaa bhɔ mɛ -nu -bha pë -bha, 'yö mɛ 'yaa mɛ 'tɔ 'kun mɛ -kpɛa -ta, 'yö mɛ 'yaa mɛ -dɪ 'sü 'kpii-.

5 -Dhɔ bha ̀në ̀ya kë mɛ 'gü, 'yö 'wɔn 'ö 'yiʊ̈- -sü, 'ö 'yaa këwɔn 'ka mɛ ̀zinng 'gü, mɛ 'yaa- kë, 'yö i -mɛ 'bhaa -ya i -dɪ -wɔn ̀në- zuën -ta do 'bhaa 'dho- 'ka, 'yö 'wɔn 'yaa -siö i -dhɛ mɛ kwi -bha, 'yö 'bhaa 'wɔn 'kun i "gblʊʊ̈- mɛ -bha;

6 'yö 'i -së -kë 'wɔn -së ̀në- "dhiʊ̈, 'yö 'bhaa -së kë 'wɔn yaa -zë "dhiʊ̈.

7 -Dhɔ bha ̀në 'wɔn ̀gban -wɔn ̀gban -mawɔn to, 'ö mɛ 'dhang bho 'wɔn ̀gban- "dhiʊ̈, 'ö mɛ -zʊ -së gɔn 'wɔn ̀gban 'ka, -dhɔ bha ̀në 'wɔn ̀gban 'kun bho mɛ 'gü 'yö mɛ -ya kun mɛ -bha.

8 -Dhɔ bha ̀në- "yi 'yaa "bhʊʊ̈. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ Atanna -wʊ "dhiʊ̈ ̀loo -sü -dho yën, 'ö -wʊ -dee pö -sü -yö yën, 'ö 'wɔn -bho 'koo dɔ -sü -yö yën.

9 -A -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna -wʊ "dhiʊ̈ ̀loo -sü waa- 'wɔn -bho 'koo dɔ -sü bha- "pɛn 'në 'bha ̀në 'kwa- dɔ.

10 "Kɛɛ -a ̀gban dɔ 'kpakpadhö -sü -zë ̀ya -wo "yɛa- yi 'ö- 'ka kö- "pɛn 'në 'bha dɔ -sü 'ö kwa -gɔ bha- -bha ̀ya bho- "dhiʊ̈ ̀naa bha.

11 (-A ̀tɛni- -kë ̀dhɛ mɛ "bhɪɪ- -bha -tosɛa bha- 'dhö) 'a gun 'në 'ka, 'nëdhɛ -wɪ ̀në 'a gun- wo sië, 'nëdhɛ -zʊ 'gɔn -kɔ ̀në gun n -gɔ, 'yö 'a 'wɔn -yaki sü ̀dhɛ 'në -nu 'dhö, "kɛɛ ̀dhɛ 'a bo kë -sü -zë 'ka ̀kpaɔsü, bo ̀në 'a- wo 'nëdhɛ -wɔn -nu bha- 'ka.

12 'Wɔn 'dhɛ 'kö kwa "yan 'dhö -da sië- 'gü "tʊ̈ng ya- 'gü Atanna -wɔn "glʊʊ "piʊ̈ bha -yö ̀dhɛ gbengkpö 'ö mɛ -ya -ga -dhuangdhe 'gü ̀në- 'dhö, -yö -wlubhaadhö, mɛ 'yaa- yö -së 'ka, "kɛɛ 'wɔn ̀gban "pɛpɛ -dɔ 'kpakpadhö -yi bha ̀ya ̀loo, kwa "yan -dho -kpan Atanna yöö ̀dede wëëdhɛ -bha 'yi bha ̀në- 'ka, "tʊ̈ng kwa dɔ- 'ka ya 'wɔn "pɛpɛ 'a- dɔ bha- "pɛn 'në 'bha ̀në 'a- dɔ, "kɛɛ a -dho Atanna dɔ 'yi bha ̀në- 'ka 'kpakpadhö ̀dhɛ -kɔ 'ö n dɔ- 'ka 'pö -a 'dhö.

13 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'wɔn ̀dede 'ö- -wɔn 'dhö "gbɪɪ- Atanna -bha zian -ta, 'ö- 'bha 'yaa -bho "piʊ̈ -pë 'ka -yö -yaaga. 'Dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -sü -ya do 'ka, 'yö -zʊ -gɔn Atanna -wɔn 'ka -sü 'ö- do 'ka, 'yö -dhɔ 'dhö- do 'ka, "kɛɛ -a -gɔ 'ö- 'gü yö -mü -dhɔ ̀në- 'ka.

14

1 ̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈ kö -dhɔ bha ̀në -kaa mɔɔ-. -Bhɔdhɛ -nu 'ö Atanna -ya bhɔ mɛ -dhɛ bha ka zuë" -yö bhɔ- -bha 'pö, "kɛɛ -a 'dhɛ 'ö -kë Atanna -wʊ "dhiʊ̈ ̀loo -sü 'ka bha ̀në ka zuë" -yö bhɔ- -bha 'kpiisü.

2 -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ mɛ 'ö -wʊ -dee pö bha -ya -pö Atanna ̀në- -dhɛ, 'yii- pö mɛ "bhɪɪ- -dhɛ. -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ 'bhaa- -wʊ 'gü ma. Tɛanwɔn -nu 'wo -bin -sü 'ka Atanna "piʊ̈ bha ̀në- -bha 'Nii- "slʊʊ̈slʊ̈ -ya dɔ- -nu "dhi 'gügbɪɪdhɛ 'ö- -gɔ bha- 'ka 'ö- pö.

3 "Kɛɛ 'mɛ 'ö Atanna -wʋ "dhiʋ̈ ̱loo- -bha mɛ -nu -bha bha -yö dhiang -zë mɛ "bhɩɩ- -nu ̱në- -dhɛ, kë "dhʋ̈ kö -a -nu -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü yun -yö ziö, kö -ya -nu faan- dɔ, kö -yö kpa- -nu -zʋ -ta.

4 'Mɛ 'ö -wʋ -dee pö bha -yö ö -dɩ -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü ̱në- -ma 'gü ma, 'yö Atanna -wʋdhiʋ̈loomɛ -zë 'ö- -bha 'kɔdhigümɛ ̱gban "pɛpɛ -loo 'ko -ta -sü -bha -a dɔ -sü 'bha ̱në- -da 'gü.

5 Mɛ ̱gban "pɛpɛ ka -wʋ -dee pö -sü -yö n 'gü -së, "kɛɛ -a 'dhɛ 'ö- "dhia 'dhö n 'gü 'ö -ziö mü yö -mü Atanna -wʋ "dhiʋ̈ -loo -sü bha ̱në- 'ka. -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -wʋdhiʋ̈loomɛ ̱trɔɔn -yö -dhö -a -bha mɛ -nu bha 'ö -ziö -wʋ -dee pö -mɛ -ta, "ni kö- 'klɔɔ- pö -mɛ -zë 'yaa 'dhö. -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ ̱wa -wʋ -dee pö -wa 'klɔɔ- pö, kë "dhʋ̈ kö -yö Atanna -bha mɛ ̱gban "pɛpɛ faan dɔ -zʋ -yö -a -dhɛ -sü -bha.

6 "Ɛɛn -a -ga 'ka- wo bha ̱wɛ, n dheebhang -nu, ̱ya kë ̱dhɛ 'ma nu ka -dhɛ 'gü kö 'a dhiang zë ka -dhɛ -wʋ -deedee ̱në- 'gü bha -oo, -a ̱trɔɔn -dho kë ka -bha -ee? -Yö n 'gü ̱dhɛ -a 'dhɛ 'ö- ̱trɔɔn dho kë ka -bha yö -mü ̱dhɛ kö 'ma nu kö 'a 'wɔn -nu 'wo Atanna -zʋ "piʋ̈, "ɛɛn 'zü 'wɔn -bho 'koo -sü, "ɛɛn 'zü -wʋ 'ö- dɔ n "dhi, "ɛɛn mɛ ̱klang kë -kɔ 'ö- -zɔn n -dhɛ bha ̱në ka ̱klang kë- 'ka -sü 'ka. Yö -zë ̱trɔɔn- -dho kë ka -bha.

7 -Kwaa -zɔn 'ka -zɔn "truu gɔn waa- kɔnng -nu 'ka. ̱Ya kë ̱dhɛ "wɩpë -nu 'wo "dhʋ̈ bha ̱wa "wɩ do wuudhö -a -nu -wʋ -bho 'ko -ta -yan 'yii kë bha -oo, -a -nu -wʋ 'gü -dho ma -kɔ -kë ̱dhɛ?

8 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ "truu 'wo- -piö kö -wo 'dho -gblü -bha bha ̱waa- -piö ̱dhɛ mɛ- "truu "wɛɛ -piö, -a -wʋ -bho 'ko -ta -yan 'yii kë bha -oo, de në dho -dho -gblü -bha -sɔ -da?

9 -Kɔ do bha- 'gü, 'ka -wʋ -dee pö- 'klɔɔ- 'yii kë, mɛ 'bha 'yii 'dho- 'gü ma. -Yö -kë ̱dhɛ mɛ- dhiang zë -dhɛ "fiëdhɛ -dhɛ.

10 -Wʋ 'ö "kpʋng ̱taa -yö 'gbɛ 'ö- 'bhaa bhɔ 'kwëë-, "kɛɛ -a 'bha 'yaa 'dhö kö- 'klɔɔ- 'ya 'dho kë.

11 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, 'mɛ 'ö dhiang zë n -dhɛ -wʋ "wɛɛ 'ö 'maa- ma- 'gü, kö ̱ya kë n 'gü ̱dhɛ "sɛ "wɛɛ 'gü mi 'dhö, kö mang -dɩ 'pö 'ma kë- 'gü ̱dhɛ "sɛ "wɛɛ 'gü -mɛ 'dhö.

12 ̱Dhɛ 'ö "dhʋ̈, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -bhɔdhɛ 'ö go Atanna -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ "piʋ̈ bha- -wɔn "dhia -yö ka 'gü "dhiʋ̈ ziö 'ka bha, -kaa mɔɔ- kö -yö kë ka -gɔ 'gbɛ, "kɛɛ -a 'dhɛ 'ö dho Atanna -bha mɛ -nu 'dho "dhiʋ̈ -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'gü bha ̱në -kaa mɔɔ-.

13 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, 'mɛ 'ö -wʋ -dee pö -mɛ 'ka -a -mɛ -yö bhɛa" Atanna -dhɛ kö -ya 'klɔɔ- pö -sü -bhɔdhɛ bhɔ- -dhɛ.

14 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'i -wʋ -dee pö sië "dhʋ̈, kö i 'nii- 'ö i 'gü bha yö -zë -yö bhɛa" sië Atanna -dhɛ, "kɛɛ kö i "yaaki -zë 'yaa 'wɔn 'i- pö sië bha- 'bha 'gü.

15 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, ̱ya kë ma -zë n 'ka, a -dho bhɛa"- -dhɛ n 'nii- 'gü, "kɛɛ a -dho bhɛa" 'pö kö n "yaaki -yö 'pë 'a- pö sië bha- dɔ. 'Kö "tan -zian ̱në- 'ka 'a- bho sië, a -dho -a bho n 'nii- 'gü, "kɛɛ a -dho -a 'bha bho 'pö n "yaaki -bha.

16 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'bha Atanna nuɛ" bho i 'nii- 'gü kö 'mɛ 'ö -dhɛng 'ka -a -dhɔkë -sü 'gü -yö ka kpö 'gü, -a -mɛ -dho -a pö (̱iin, 'wɔn bha -yö kë "dhʋ̈) -kɔ -kë ̱dhɛ kö 'i 'pë- pö 'yaa- 'gü ma?

17 ̱Ya kë "dhʋ̈, 'kö 'zü 'bha Atanna nuɛ" bho -wʋ "nɛɛnɛɛ 'ka -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö- 'gü, "kɛɛ 'bhaa mɛ 'dhɛ 'wo 'dhö -a -nu faan dɔ -zʋ -yö -a -dhɛ -sü -bha, (-a -gɛn -mü ̱dhɛ 'waa i -wʋ 'gü ma).

18 Mang -zian a Atanna nuɛ" -bho ̱dedewo 'wɔn bha- 'gü, -a 'klɔɔ- -mü
̱dhɛ a -wʋ -dee bha- -pö 'a ziö 'ka mɛ ̱gban "pɛpɛ ka -ta.
19 "Kɛɛ 'ma kë Atanna -bha mɛ -nu kpö 'gü, a -wʋ "sɔɔdhu -zian pö -sü
'ö -bhɛa -a -dhɛ -sü 'gü, 'ö mɛ ̱gban -wa 'gü ma, 'ö- -nu faan dɔ a- fië- -bho
-wʋ -dee "gblü do pö -sü -bha.
20 -A -kë "dhʋ -sü 'gü n dheebhang -nu, 'ka 'dho ka -dɪ 'sü ̱dhɛ 'në -nu
'dhö 'wɔn dɔ -sü 'gü, 'wɔn 'ö -gban 'wɔn yaa kë -sü -bha bha ̱në -ka kë-
'gü ̱dhɛ 'në -nu 'dhö. "Kɛɛ ̱ya zun 'wɔn dɔ -sü -zë -bha, -ka kë- 'gü ̱dhɛ
mɛ ̱kpaɔsü 'dhö.
21 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha
'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«Kwa Dëmɛ -ya -pö:
Dhiang 'ö maa- zë Izraɛdhö -sɛ 'gü -mɛ -nu -dhɛ bha
a -dho -a dɔ -wʋ "wɛɛ pö -mɛ -nu ̱në- -nu "dhi,
a -dho -a dɔ nu -mɛ -nu ̱në- -nu "dhi,
"kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü 'wii 'dho wo "tʋ 'to n -wʋ -bha.»
22 -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, -wʋ -dee pö -mɛ -nu 'wo bha -wo Atanna
"sɛɛ- 'ka 'mɛ 'waa 'dhang bho- "dhiʋ ̱në- -nu 'gü, "kɛɛ 'waa- 'ka 'mɛ 'kö
'wo 'dhang bho- "dhiʋ wo -zë -a -nu 'gü. 'Yö Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu bha
'wo- "sɛɛ- 'ka 'pö 'mɛ 'wo 'dhang bho- "dhiʋ -a -nu 'gü, "kɛɛ 'yö 'waa- 'ka
'mɛ 'kö 'waa 'dhang bho- "dhiʋ -a -nu 'gü.
23 ̱Ya kë ̱dhɛ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka ̱loo 'ko -ta kö mɛ ̱gban
"pɛpɛ 'ka -ya -wʋ -dee pö -sü -bha yuudhö, kö 'mɛ 'wo -tun "tʋngti 'ka
Atanna -wɔn 'gü "ɛɛn 'ö 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʋ -wo -kpan ka
-bha kö ka "wɪ sië "dhʋ, 'wii 'dho- pö slaa" -yö ka 'gü -ee?
24 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'ka ̱loo 'ko -ta kö mɛ ̱gban 'ka zun -a -wʋ "dhiʋ
̱loo -sü ̱në- -bha, 'mɛ 'ö 'yaa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʋ "ɛɛn 'ö 'yii 'wɔn
'ö -gban -bha bha- 'gü ma ̱kö -së 'ka ̱ya -kpan ka -bha kö ka dɔ sië- ̱sɔng
-nu -bhiëë -ta 'dɔɔndhö Atanna -wʋ 'ka, -yö -dho ö -dɪ dɔ 'wɔnyaakëmɛ 'ka
25 "dhɛ 'ka- bho- -ta bha- -wɔn 'gü, ̱ya kë "dhʋ -a -mɛ -dho zun ö kpiö 'gü
'ö ̱bhɛa Atanna -dhɛ 'ö- pö: «'Mɛ 'ka ya Atanna -yö ka kpö 'gü ̱dedewo
tɛan- 'ka!»

'Wɔn 'ö -gban 'wɔn -dɔ -bhiëë 'gü -sü -bha Atanna -bha mɛ -nu kpö 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

26 Pë "pɛpɛ 'a- pö bha- -gɔ 'ö- 'gü yö -mü -më 'ka, n dheebhang -nu? Yö
-mü ̱dhɛ 'ka ̱loo 'ko -ta Atanna -dhɔkëdhɛ 'gü, mɛ 'bha 'ö mü "tan ̱në-
-gɔ -ee, mɛ 'bha- mü 'zü mɛ ̱klang kë -wʋ ̱në- -gɔ -ee, mɛ 'bha- mü Atanna
̱ya 'wɔn 'bha -zɔn -dhɛ 'ö- "piʋ 'ö- pö -ee, "ɛɛn 'zü mɛ 'bha- mü yöö -wʋ
-dee ̱në- pö kö mɛ 'bha- mü -ya 'klɔɔ- pö -ee, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -a ̱gban
"pɛpɛ -yö kë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu faan -dɔ -zʋ -yö -a -dhɛ -sü -bha
-wʋ ̱në- 'ka.
27 ̱Ya kë ̱dhɛ 'wo dho -wʋ -dee pö, -yö kë mɛ ̱plɛ -yaaga 'bha ̱në- 'ka
"kɛɛ -wa bho 'ko -dhɛ -dhaa "dhiʋ, kö mɛ do 'bha -ya 'klɔɔ- pö.
28 ̱Ya kë ̱dhɛ -a 'klɔɔ- pö mɛ 'ö suu 'dhö "dhʋ 'yii kë ka kpö 'gü, 'mɛ 'wo
dho -wʋ -dee pö bha -wo -ya wo "dhi "tʋng, "ɛɛn -wo woo- pë pö wo zuë"
"piʋ, kö -yö 'to waa- Atanna -nu ̱në- -nu ̱zinng 'gü.
29 'Mɛ 'ö woo -dɪ 'pö -a -nu -bha dho kë- -wʋ "dhiʋ -loo -sü 'ka bha, ̱waa-
pö 'wo- kë, mɛ ̱plɛ -yaaga -wa kë kö mɛ -kpɛa 'wo to -wa 'gü -wlö.
30 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ mɛ "wɛɛ 'bha ̱ya kë mü kö Atanna ̱ya 'wɔn 'bha -zɔn
-dhɛ kö -ya -mɛ "piʋ ̱dhɛ 'ö- pö, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ mɛ -blɛɛsü 'ö dhiang
-yö gun- "dhi bha -yö ö bo "vaandhö.

31 Mɛ ̱gban "pɛpɛ ka -mɔɔ -bha 'ka -da "dhɛɛdhö 'do 'do 'ka Atanna -wʋ "dhiʋ̈ ̱loo kë "dhʋ̈ kö -yö mɛ ̱gban ̱kpaɔ, kö -ya -nu faan dɔ.
32 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ 'mɛ 'ö Atanna 'dhö ö -wʋ "dhiʋ̈ -loo -sü -bhɔdhɛ bhɔ -sü 'ka- -nu -dhɛ bha -wo -da -a -nu -bha -bhɔdhɛ bha- -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü. -A -dhɛa -bha ̱dhɛ wo ̱në wo -zë -a -nu -kɔ -yö wɔ- -ta.
33 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -zë 'yaa 'wɔn "bhluubhlu kë, -yö 'wɔn ̱gban dɔ ̱në- wo -bhiëë 'gü.
-A -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -bha 'në -nu 'ka ̱loo 'ko -ta, -dhɛa -yö ga dhebhɔ -nu -ta ̱dhɛ -kɔ 'ö -kë 'ka -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü bha- 'dhö.
34 -A -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ dhong -nu 'wo "wɪ, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wo wo -gɔ 'dho gɔɔn- -nu -dhɛ "sia- ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʋ -ya pö- 'ka- -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü bha- 'dhö.
35 ̱Ya kë ̱dhɛ dhɛɛ" 'kpɔ -dhɔ 'dhö dhebhɔ 'bha -bha 'wɔn 'bha 'gü, waa- ö -gɔn ̱wa 'dho ̱wa ̱loo "kwɛandhö kö -ya dhɛɛ" 'kpɔ. -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ dhiang -zë Atanna -bha mɛ -nu kpö 'gü -sü -dɔ 'yaa dhi dhong -nu 'ka.
36 "Ɛɛn Atanna -wʋ -yö -go ka "piʋ̈ mü ̱naa -ee? "Ɛɛn kaa do ̱në 'ka- -wʋ ma -ee?
37 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̱dhɛ Atanna -wʋdhiʋ̈loomɛ -mü 'ö 'ka ka kpö 'gü, "ɛɛn 'zü 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̱ya -bhɔdhɛ -bhɔ ö -dhɛ, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ -ya 'wɔn dɔ ̱dhɛ -wʋ 'a- pö sië ka -dhɛ 'sëëdhɛ ya- 'gü ya 'tɔng- -mü 'yö 'a- dɔ, a- -dɔ kwa Dëmɛ -bha dɔ 'gü.
38 ̱Ya kë ̱dhɛ -a -mɛ 'yii- dɔ "dhʋ̈, mɛ 'bha "tʋ 'ya 'dho kë- -mɛ -bha.
39 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ ka zuë" -yö bhɔ Atanna -wʋ "dhiʋ̈ -loo -sü ̱në- -bha. "Kɛɛ 'ma- pö "dhʋ̈ kö 'mii- pö ̱dhɛ 'ka -wʋ -dee pö -sü -zë 'tɔng- dɔ. -Abin!
40 'Ma- pö "dhʋ̈ kö a- -pö ̱dhɛ 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö ka "piʋ̈ ̱dhɛ 'ka- kë, 'ka- kë mɛ wë -ta "pʋ -dhɔ -dhɛ, kö 'ka- ̱gban ̱në- bho 'ko -dhɛ -dhaa "dhiʋ̈ -së 'ka.

15

'Wɔn 'ö -gban Klisi -go ga 'gü -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 N dheebhang -nu, naɔ -së 'ö go Atanna "piʋ̈ 'a- pö ka -dhɛ "tʋ̈ng 'bha 'gü, 'ö 'ka 'dhang bho- "dhiʋ̈ 'ö ka -zʋ yö -sü 'dhö- -dhɛ ̱dedewo bha ̱në maa ka -zʋ -bö -a -wɔn 'ka ̱taamasü ya- 'gü.
2 A- -pö 'wɔn -së 'ö 'ka- -wɔn 'kun -sü 'ka ka faan 'ka klöklödhö "dhʋ̈ bha ̱ya kë ̱dhɛ 'ka- 'gü -ta -zë 'sü ̱dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka ka -dhɛ bha- 'dhö, kö ̱ya ka dha ̱naa bha. Yö -zë 'yii kë "dhʋ̈, kö 'dhang 'ka- bho- "dhiʋ̈ bha ka- -bho "dhiʋ̈ "wɛɛwɛɛ, kö- ̱trɔɔn 'yaa 'dhö.
3 -Wʋ 'ö Atanna -ya dɔ n "dhi ̱në 'a ka ̱klang -kë 'ka, "kɛɛ -a 'dhɛ 'ö- "gbɪɪ- -sü ̱dede 'ka 'ö- 'gü, yö -mü ̱dhɛ -yö -gun -bɛn zë -sü 'ka -a -bha 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ Klisi -dho ga kwaa- 'wɔn yaa -nu -wɔn 'gü. Ga 'ö "dhʋ̈ bha Klisi ̱yaa- wo 'pö tɛan- 'ka.
4 -Yö -gun -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü 'zü ̱dhɛ ̱ya ga -yö -dho -dhɛkpaɔyi ̱plɛ ̱në- kë ̱geebɔɔ, 'yö -bö -a -dhɛkpaɔyi -yaaga -naa 'ka. ̱Dhɛ 'ö ga, 'ö 'wo- -wɛɛ bho, -yö -wɔ ̱geebɔɔ 'pö ̱plɛ "dhʋ̈ tɛan- 'ka 'yö -bö -a -yaaga -naa -yi 'ka.
5 ̱Dhɛ 'ö -bö 'ö go ga 'gü, -yö ö -dɪ -zɔn Piɛdhö -dhɛ, 'yö dho 'ö ö -dɪ -zɔn 'zü ö -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga ̱plɛ bha- -nu -dhɛ.

6 ŋDhɛ 'ö ŋya kë "dhü, 'yö dho 'zü 'ö ö -dı -zɔn ö -bha ŋklang -nu 'wo -ziö
mɛ këng "sɔɔdhu -ta -a -nu -dhɛ kö -wo -dhɛ do 'gü. 'Mɛ 'ö ö -dı -zɔn -nu
-dhɛ "dhü bha- mɛ 'bha -nu ŋwa ga "kɛɛ -a mɛ 'gbɛ ŋdede -wo -tun "yaan
"tüng 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü.
7 ŋDhɛ 'ö go mü, 'yö dho 'zü 'ö ö -dı -zɔn Zakö -dhɛ, 'yö ö -dı -zɔn 'zü ö
-bha bɔmɛ -nu ŋgban "pɛpɛ -dhɛ.
8 ŋDhɛ 'ö ŋya ö -dı -zɔn 'mɛ 'wo bha- -nu ŋgban "pɛpɛ -dhɛ ŋdhɛ -kɔ bha-
'dhö, 'yö dho 'ö ö -dı -zɔn mang -dı 'pö n -dhɛ. "Kɛɛ ma -zë a -gun -gɔ ŋdhɛ
'në 'ö- bhɔ -wɔn 'yaa gun mɛ 'bha "yaan ŋnë- 'dhö.
9 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ ma ŋnë 'a- -nu ŋgban bha 'në
tɔɔ 'ka, -a -dhɛ -zian 'yaa- -bha ŋdhɛ ma -zë -wo n -dhɛ Yesu -bha bɔmɛ, -a
'klɔɔ- -mü ŋdhɛ a kë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -wëëdhɛ -bho ŋdedewo.
10 "Kɛɛ -a -bha -gasitɛ ŋnë- 'saa- 'gü, 'yö -duɛ 'dhɛ 'a- 'gü ŋdɛɛ ya 'a- 'gü.
-Gasitɛ 'ö- -kë n -dhɛ 'pö "dhü bha 'yii kë "wlaawɔn 'ka, -a ŋtrɔɔn -ya -bha.
-A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ yë 'a- kë -sü 'ka- -dhɛ -a "dhiü- -ziö
-a -bha bɔmɛ -nu ŋgban -bha -ta. 'Sa -a kë 'a- wo "dhü bha 'mii- kë n -dı
faan 'ka, -a -bha -gasitɛ 'ö- -kë n -dhɛ bha- 'saa- -mü. Yö ŋnë n gba- kë -faan
'ka.
11 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -yö -kë n 'ka oo, -yö -kë Yesu -bha bɔmɛ "wɛɛ
'bha 'ka oo, Atanna -bha naɔ do 'ö mɛ ŋgban 'yi- dɔ ka -gɔ 'ö 'ka 'dhang
bho- "dhiü bha ŋnë 'a- 'klɔɔ- pö bha.

'Wɔn 'ö -gban kwa -go ga 'gü -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

12 'Wɔn 'yi- -dhiang zë ka -dhɛ yö -mü ŋdhɛ Klisi ŋya 'go ga 'gü ŋya -bö.
-Yö -kë mü ŋdhɛ 'sa 'yö mɛ -yö ŋslɔɔ ka kpö 'gü 'yö- pö ŋdhɛ 'mɛ ŋwa ga
kö ŋwa ga 'wii 'dho -bö?
13 -A pö 'wo- wo "dhü bha ŋya kë ŋdhɛ 'ö tɛan- 'ka 'nu kö Klisi -dı 'pö 'yii
-bö 'sa -kɛɛ!
14 'Yö ŋya kë ŋdhɛ Klisi 'yii 'go ga 'gü 'nu 'pö tɛan- 'ka, kö -a -dhiang 'yi-
zë ka -dhɛ bha "wlaa- ŋnë 'yi- zë "wɛɛwɛɛ, 'sa kö ka 'dhang -bho "dhiü -gɛn
'yaa 'dhö 'pö.
15 'Sa ŋya kë ŋdhɛ 'mɛ ŋwa ga 'waa -bö 'nu tongtongdhö tɛan- 'ka, kö -a
pö 'yi- wo ŋdhɛ Atanna ŋya Klisi -bö bha ŋsua ŋnë 'yi- -kë.
16 -A 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ ŋya kë ŋdhɛ 'mɛ ŋwa ga 'waa -bö 'nu tongtongdhö
'zü, kö Klisi -dı 'pö 'yii -bö ŋnaa bha.
17 'Yö ŋya kë ŋdhɛ Klisi 'yii -bö 'pö 'nu tɛan- ŋdede 'ka kö ka -dı -zian ŋnë
'ka- kë sië "wɛɛwɛɛ -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ka bha, kö kaa- 'wɔn yaa 'yii
'go ka -bha, kö ka -tun ga -sü 'ka Atanna -gɔ ŋnaa bha.
18 ŋYa kë 'pö "dhü kö 'mɛ 'wo to Klisi -bha zian bha- -ta 'wo ga bha kö-
-nu 'gü ŋya see- ŋnaa bha.
19 ŋYa kë ŋdhɛ kwa -bha -zʋ -yö Yesu -dhɛ -sü ŋya kë -tosɛa dosengseng
'ö 'kwa- kë sië "kpʋng ŋtaa yö bha ŋnë- -wɔn 'gü, kö- "wɛɛ 'bha 'yaa yö -zë
zian- -ta, kö kwa ŋnë 'kwa -wëëmɛ ŋgban "dhiütodhɛ 'ka.
20 "Kɛɛ 'yaa "dhü, Klisi -yö -bö -sü 'ka tɛan- ŋdede 'ka, kë "dhü kö -yö kë
'mɛ 'wo dho -bö -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha- -nu -bha -mɔɔ -blɛɛsü 'ö -wo -a
'ka.
21 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ ga -yö -bɔ mɛ do ŋnë- -ta 'yö
-da "kpʋng ŋtaa, -kɔ do bha- 'gü 'pö -go ga 'gü -sü -yö -bɔ mɛ do ŋnë- -ta
'yö nu.
22 Ga 'ö mɛ ŋgban "pɛpɛ 'wo- wo sië bha- 'klɔɔ- -mü Adan -bha -kë mɛ
ŋgban "bhɛma 'ka -sü ŋnë- 'ka. -Kɔ do bha- 'gü 'pö 'go 'ö 'wo dho- wo ga
'gü bha- 'klɔɔ- -mü -bɔ Klisi 'ka -sü ŋnë- 'ka.

23 "Kɛɛ -bö -kɔ 'ö dho kë bha -yö -dho kë -bhiëë ɲnë- 'ka. Klisi ɲnë mɛ -blɛɛsü 'ö -bö -a 'ka, 'yö 'mɛ 'wo bɔ- 'ka bha 'wo wo -bha wo "tʊ̈ng 'ö dho nu- 'ka kö -yö mɛ -dhɛ kë bha- 'ka.
24 ɲYa 'go yö ɲnë- 'gü 'yö 'gügbɪıdhɛ -pë "pɛpɛ 'ö- -nu -kɔ -yö -ziö "kpʊngtaadhɛ -gɔ bha Klisi -yö mɛdhɛ sü- -nu -gɔ, 'yö kpaɔ -pɛ -ziö mɛ -gɔ -pë "pɛpɛ ɲgban -bha, -yö -dho "kpʊngtaadhɛ ɲgban -gɔ 'waanu -kɔ bha ɲnë- 'gü 'yö- sü 'ö- "kplëng bho ö dë -dhɛ.
25 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ -a -dhɛa -bha ɲdhɛ Klisi -yö mɛdhɛ kë kö -yö 'to- 'ka "dhʊ̈ -yö zun- 'ka 'yi 'ö Atanna dho- 'yaɔ- -nu -da 'ka -a -gɛn ɲwlöö bha- -bha.
26 'Sa ga ɲnë- 'yaɔ- -nu 'wo "dhʊ̈ bha- -nu -totaamasü 'ka.
27 -A 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka -a -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ɲdhɛ: «Atanna ɲya pë ɲgban "pɛpɛ -da -a -gɛn ɲwlöö.»
"Kɛɛ ɲwaa- pö "dhʊ̈ kö 'wii "wɪ yö 'kö yö -zë 'ö pë ɲgban -da Klisi -gɛn ɲwlöö bha- 'ka.
28 ɲYa kë ɲdhɛ Klisi ɲya -ya pë ɲgban "pɛpɛ -gɔ "dhiʊ̈ yi 'ö- 'ka, kö- -bhiëë ɲya zun 'ko "dhiʊ̈, 'yö Klisi 'ö -kë Atanna Gbö 'ka bha yöö -dɪ 'pö 'ö ö -gɔ dho "sia- ö Dë -dhɛ, 'yö -ya 'pë bha- ɲgban "pɛpɛ -gɔ "dhiʊ̈.
29 -Ka -dhɛ -ga, ɲya kë 'nu ɲdhɛ 'mɛ ɲwa ga 'waa -bö tongtongdhö kö 'mɛ 'wo- -nu -zu 'mɛ ɲwa ga (kö 'wii- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho) -a -nu -bha "zu 'gü bha- wo -gɛn 'yaa 'dhö. "Kɛɛ 'mɛ 'wo bha -wo wo -zʊ -gɔn -më -wɔn -zë -dhɛ 'yö 'wo- -nu -bɔ Yesu 'ka -zu bho?
30 ɲYa kë 'nu ɲdhɛ 'mɛ ɲwa ga 'waa -bö 'nu tongtongdhö kö 'mɛ 'kö 'yi ya yi -dɪ -dɔ ga "dhiʊ̈ "tʊ̈ng ɲgban "pɛpɛ 'gü -gɛn -mü -më 'ka?
31 N dheebhang -nu, ka ɲnë 'ka n -gɛn gbɔ -kë "gblʊ̈gblʊ̈ kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha zian -ta. 'A- zë ka -dhɛ ɲsii ɲdede -ta ɲdhɛ a -dɔ ga "dhiʊ̈ -dhɛ "puu 'ö ɲkpaɔ -a ɲgban 'gü.
32 ɲYa kë 'nu ɲdhɛ 'mɛ ɲwa ga 'waa -bö tongtongdhö, (kö Atanna -wʊ) -ta -ko 'a- zë Efɛzö -pö ya- 'gü ɲdhɛ mɛ- pë zë wü "dhiʊ̈- 'ka bha- ɲtrɔɔn -mü -më 'ka? ɲYa kë 'nu ɲdhɛ 'ko suu bha a- -zë "kpʊngtaapë ɲnë- -wɔn 'gü, kö- zë -gɛn 'yaa 'dhö. ɲYa kë "dhʊ̈ 'nu kö mang -dɪ 'pö a -dho -a pö 'nu ɲdhɛ -kɔ 'wo- "gwënng -da 'ka -a 'dhö ɲdhɛ: «ɲDhɛ 'ö -kë ɲdhɛ kwa ga -wɔn -yö -dhö dhia" bha, -ka -kwa 'wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö -dhi kwa -dhɛ -a ɲgban kë 'sa.»
33 ɲDhɛ 'ö "dhʊ̈ n dheebhang -nu, a- -pö ka -dhɛ ɲdhɛ 'ka 'dho "kpënng- kë ka -dɪ -gɔ. -A -gɛn -mü ɲdhɛ: «'Bha ɲnëng këkɔyaamɛ -bha i kë -kɔ -yö -siö.»
34 ɲDhɛ 'ö "dhʊ̈ n dheebhang -nu, -ka slëë- ka 'gü kö 'ka zun tɛan- -zian -bha ɲdhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha -dhɛ mɛ -ya kë 'ka -a 'dhö, kö 'ka ka bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü 'ö 'waa Atanna dɔ -zianwo. A- -pö "dhʊ̈ kö -yö bhɔ ɲnë- wo ka 'gü 'yiʊ̈- -wɔn -bha.

'Wɔn 'ö -gban kwi -dee 'ö 'mɛ ɲwa ga 'wo dho -bö 'ka -a -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

35 'Ma- pö "dhʊ̈ mɛ- -dho ɲslɔɔ ka kpö 'gü 'ö- pö: «"Kɛɛ 'mɛ ɲwa ga 'nu -wo -dho -bö -kɔ kë ɲdhɛ 'sa? Kwi suu -mɛɛ ɲnë dho kë- -nu -bha?»
36 A -tamamɛ 'i ya, pëga 'i- -da "sɛɛdhö ɲsië bha -yö -bhong bhɔ -kɔ -kë ɲdhɛ kö 'yii ga -zë wo?
37 "Ɛɛn pë -bhong ɲnë 'i- -da "sɛɛ 'yaa kë pëga -zë 'ka -ee? -Yö -kë -mlü 'ka oo, -yö -kë pë "ʊʊ pë 'ö- 'ka oo, -a ga ɲnë 'wo- ta, 'yö gun -na -bhong -zë bhɔ.

38 Atanna ̱në kwi 'ö -dhi -dhɛ -a -da pëga 'i- -da "sɛɛ bha- -bha, -a 'dhɛ
'ö "dhü -a -bhong 'ö bhɔ- -bha 'yö- nu- -dhɛ.
39 'Sa "yaanpë "pɛpɛ 'ö 'dhö, -a ̱gban -wü suu -yö -dı -ta -dı -ta. Mɛ "bhıı-
-nu -wü suu -yö -dı -ta, 'yö wü -nu -bha 'dhö -dı -ta, 'yö -maa -nu -bha 'dhö
-dı -ta, 'yö 'yuü- -bha 'dhö -dı -ta 'pö.
40 Atanna -bha -dapë -nu 'wo "dhü bha- 'bha -nu -wo dhang- 'gü, 'yö- 'bha
-nu 'wo "kpʊng ̱taa. -A 'dhɛ -nu 'wo dhang- 'gü -a -nu suu -yö -dı -ta, 'yö-
'dhɛ 'wo "kpʊng ̱taa -a -nu -bha 'dhö -dı -ta 'pö. -A 'dhɛ 'wo dhang- 'gü -a
-nu -bha -sëdhɛ -yö -bho -a 'dhɛ 'wo "kpʊng ̱taa -a -nu "piü.
41 'Yënng- -bha -sëdhɛ -ya -gɔ, "su -bha -ya -gɔ, "susëng -bha -ya -gɔ, -a
-nu ̱gban -bha -sëdhɛ -yö -bho 'ko "piü, aa" ̱ni "susëng -nu -dı -slɔɔ -zian
'wo bha, -a -nu -bha -sëdhɛ -yö -bho 'ko "piü.
42 'Mɛ ̱wa ga -a -nu -bö -sü -dho kë -kɔ do bha ̱në- 'gü, 'mɛ ̱ya ga -a
bun bho -sü bha -yö kë ̱dhɛ pë ta -sü ̱në- 'dhö. ̱Wa bo- -sɔ -sü -zë 'ka
"sɛɛ kö- "bu -wɔn ̱në ̱ya 'to. "Kɛɛ kwi -dee 'dhɛ 'kö yöö -bö 'ka bha yö
-zë 'yaa "bupë 'ka.
43 -A -da "sɛɛ "tüng 'kö bha- 'ka, kö -yö 'ya-, kö "sı 'yaa- -dhɛ, "kɛɛ -a -bö
"tüng -zë 'ka kö ̱ya kë -së, kö faan ̱ya -da 'gü.
44 'Wo- -da "sɛɛ kwi 'dhɛ 'kö- 'ka bha mɛ "bhıı- kwi -mü, "kɛɛ kwi 'dhɛ
'kö dho -bö 'ka bha -yö -go Atanna ̱në- "piü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱dhɛ 'kö
"kpʊng ̱taa -kwi 'dhö 'dhö, kö Atanna ̱plöö -kwi -yö -dhö 'pö.
45 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha
'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«Mɛ -blɛɛsü 'ö- -da yi 'bha 'ka 'wo- Adan -kë bha
-ya -kë mɛbhııdhe "yaandhe ̱në- 'ka,
"kɛɛ Klisi 'ö Adan bha- 'dhɛ kwa dɔ -kɔ ya- 'gü -a 'ka bha
yö -zë 'Nii- 'ö ̱sii -da mɛ 'gü ̱në- 'ka.»
46 -Kɔ do bha- 'gü, kwi 'dhɛ 'ö kwa -bha "kpʊng ̱taa ya ̱në Atanna -ya -da
-blɛɛsü, 'yö- -dee 'dhɛ 'ö dho 'go- "piü 'ö dho bhɔ- -bha 'Nii- "slüüslü 'ka ö
'gü bha 'yö- -da ̱taama.
47 Adan -blɛɛsü 'ö Atanna -ya -da bha -ya -kë "sɛ ̱në- 'ka. "Kɛɛ -a ̱plɛ -naa
-zë -yö kë -go dhang- ̱në- 'gü.
48 Adan 'dhɛ 'ö- -kë "sɛ 'ka bha- 'gü -në "pɛpɛ 'kö 'kwa "kpʊng ̱taa ya kwa
-bhɔ yö ̱në- -bha, 'yö Adan 'dhɛ 'ö go dhang- 'gü ̱taamasü ya- 'gü bha mɛ
"pɛpɛ 'kö 'kwa bɔ Yesu 'ka 'kwa bhɔ 'pö- -bha.
49 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'kwa mɛ 'dhɛ 'ö "sɛ -kɔn 'ka -a -bhɔ -bha 'ka -kɔ
do 'ö- 'gü bha ̱në 'kwa dho kë 'pö mɛ 'dhɛ 'ö go dhang- 'gü bha- -bhɔ -bha
'ka -a -kɔ do bha- 'gü.
50 N dheebhang -nu, 'ma- pö "dhü kö a- -pö ̱dhɛ kwa ̱nëng 'ö kwa -bha
waa- kwa ̱yɔɔn 'ö kwa 'gü bha wo -zë 'waa ̱mɔɔ- -bha kö -wo -da Atanna
-bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "bupë -zë 'yii 'dho ̱mɔɔ-
-bha kö -yö 'to "dhü ̱dhɛ 'pë 'yaa "bu- 'dhö.
51 -A -kë "dhü -sü 'gü, 'wɔn 'ö -bin -sü 'ka, 'ö Atanna -zʊ "piü ̱në maa-
pö ka -dhɛ bha. Yö -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ -zë 'kwii 'dho ga, "kɛɛ "gla
̱në mɛ ̱gban "pɛpɛ 'kwa dho- wo.
52 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yi 'ö Atanna -bha "truu
̱taamasü dho "wı- 'ka bha, mɛ ̱gban kwa -dho "gla ̱dhɛ -kɔ 'ö mɛ- mɛ
"yan zë- 'ka bha- 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya bo "wı -sü 'ka, 'yö 'mɛ ̱wa ga
'nu bha 'wo -bö kwi -dee 'dhɛ 'ö ̱ya kë mɛ -bha 'ö mɛ 'yaa ga tongtongdhö
'zü bha- 'ka, 'yö 'mɛ 'kwa dho kë "yaan 'pö "tüng bha- 'gü bha 'kwa -gla.

53 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ kwi 'dhɛ "bu -kwi 'ka bha -yö "gla kwi 'dhɛ 'yaa "bu bha- 'gü kö pë 'dhɛ gapë 'ka -yö "gla 'pö 'pë 'yaa ga tongtongdhö -a 'gü.

54 ̱Ya kë ̱dhɛ 'pë 'ö gapë 'ka ̱ya bo kwi 'dhɛ 'yaa ga -a -da -sü 'ka ö -bha, kö 'pë 'ö ga -yö bo "gla -sü 'ka 'pë 'yaa ga -a 'gü, kö -wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:

«Atanna -kɔ ̱ya ziö ga -gɔ, -a -bha -gblü ̱yaa- "mëng.»

55 "Ɛɛn 'zü ̱dhɛ:

«Ga i -kɔ -ziö mɛ "bhɪɪ- -gɔ -dhɛ ̱në 'mɛ?

I ̱glongga 'i gun mɛ 'kun së- 'ka bha -yö 'mɛ ̱tɔn bha?» -a 'gü -wɔn ̱ya kë.

56 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ga -yö ö zü -gban ̱sɔng yaya -nu 'wo kwa -bha bha ̱në- 'gü 'yö- -kɔ -yö -ziö kwa -gɔ. 'Yö kwa ̱sɔng -nu bha 'pö 'wo wo zü -gban Atanna -bha 'tɔng- 'gü. ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ 'kwaa 'wɔn yaa kë, kö 'kwaa ga.

57 "Kɛɛ -ka -kwa Atanna nuɛ" bho, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në kwa -kɔ -ziö 'wɔn yaa waa- ga -a -nu -gɔ kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü.

58 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha -kaa 'kun "gbɪɪ- kö 'ka ka faan dɔ -a -bha yë bha- -bha -kpɛakpɛawo. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kaa ̱dede ka- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ yë 'ka- kë sië- -dhɛ ka -bha -kë kwa Dëmɛ -bha 'ka -sü -wɔn 'gü bha yë 'gü "fië 'yaa -mü.

16

'Wɔn 'ö -gban 'pë 'ö Kodhɛngtö -mɛ -nu dho- bho 'ko -ta waa- 'wɔn -nu 'ö Pɔdhö "piü ̱dhɛ 'ö- kë -a -bha -a dhiang 'ö- zë

1 'Wɔn 'dhɛ 'kö gun n "piü ̱dhɛ 'a- pö ka -dhɛ ̱në 'a- pö bha. -A 'dhɛ 'ö ̱ya 'to -pö ka -dhɛ -pë 'ka ̱taamasü ya- 'gü, 'yö -kë 'pë 'ka- bho sië Atanna -bha mɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -dhɛ bha- -wɔn 'ka. 'A -wʋ kpɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Gadhatö -a -nu -bha 'a- pö -wa kë -kɔ 'ö- -bha bha, Kodhɛngtö -mɛ -nu, -kaa kë 'pö -kɔ do bha- 'gü.

2 A- -pö 'ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö ̱glooyi ̱ya ̱loo -kɔ 'ö- -bha 'do 'do, kö 'pë 'ka- ̱slɔɔ "dhɔɔ ̱zinng 'gü do 'gü, -a 'dhɛ 'ö ka -kɔ -yö ̱mɔɔ- -bha, 'ka- -ya -dɪ -ta kö 'ka- ̱loo 'ko -ta kö 'ka- bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -dhɛ, kö 'ka 'dho- pö 'ka dɔ n -loo mü -sü -gɔ.

3 'Mɛ 'ka 'dhang bho- "dhiü, -kaa -nu -ya ka -kɔ "sɔɔ kö 'ma nu 'ma ̱loo mü, kö 'sëëdhɛ 'wo dho wo "kplëng bho- -ta 'a- kë kö 'a- dɔ- -nu -gɔ kö -wo 'dho 'pë 'ka- ̱gbaɔ bha- 'ka 'mɛ 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -dhɛ.

4 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ 'pë 'ka dho- bho bha ̱ya kë 'gbɛ, kö -yö mang ̱dede n 'dho -gɛn bho, kö 'yi 'dho yi "kwëë.

5 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, -yö n "piü ̱dhɛ 'a nu zun ka -dhɛ 'gü. "Kɛɛ n -bɔ Maseduanö -sɛ 'gü -wɔn -yö -tun ̱kö 'kö 'a gun -na nu.

6 'Bha mü "dhü 'ma nu a -dho ̱gwëë 'në 'bha bho ka "piü mü, 'ö 'a -nɛɛ 'gü -zian -kë mü. ̱Ya kë "dhü ka -dho ̱mɔɔ- -bha 'ka dho n dɔ -dhɛ "pɛpɛ 'ö -dho mü -wɔn 'dhö n -bha bha- 'gü.

7 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'yaa n "piü ̱dhɛ 'ma nu 'ma n "yan -kpan ka -bha 'a 'to 'a ziö. ̱Ya kë ̱dhɛ ̱ya kë kwa Dëmɛ -dhidhɛwɔn -zë 'ka, -yö n "piü ̱dhɛ 'ma nu 'a ̱gwëë 'në 'bha wo ka "piü mü.

8 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, a -dho to Efɛzö -pö ya- 'gü ̱kö 'ö Pangtökɔtö yi -yö ̱loo.

9 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'ko -zë Atanna -wʋ 'ka -mɛ -nu
-kë 'gbɛ -sü ̀gban waa- -bha -bha, -a -bha yë bha- -yɛ "dhi -yö "pʋ -sü 'ka
n -gɔ 'pö- ya- 'gü ̀dedewo.
10 Timote -zë ̀ya -da n "dhiü -yö nu sië, "kɛɛ ̀ya nu ̀ya ̀loo mü -kaa
-dhɛng 'kun "yɔn -kɔ 'ka kö- "dhia -yö 'ma- 'gü, -a -gɛn -mü ̀dhɛ kwa Dëmɛ
-bha yëkëmɛ -mü 'ka 'pö ̀dhɛ n 'dhö.
11 'Ka 'dho- pö 'ka- -ga "yan -wlö -ta 'ka. -Kaa dɔ zian- -së 'ka kö- "dhiü
yee kë -sü -yö -wo n -ta zuë" ̀nii -da 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ n "yan -yö waa-
kwa dheebhang -nu -gɔ.
12 Kwa dheebhang Apodhɔsö -zë a- -pö -dhɛ "tüng ̀gban 'gü ̀dhɛ kwa
dheebhang -nu 'wo nu sië zun ka -dhɛ 'gü wɛng- -nu -wo nu wo "kwëë,
"wɪ ̀në 'yii- wo n -gɔ -bha ̀kö. "Kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü 'yii 'dho 'to- 'gü, ̀ya
ö -dɪ ̀slɔɔ -yö -dho nu zun ka -dhɛ 'gü.
13 -Ka -ya ka "yaan, ka 'gü 'ya 'dho ga -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ka, -ka ka
faan dɔ, -ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ-.
14 'Wɔn "pɛpɛ 'ka dho- kë, -kaa kë -dhɔ 'gü.
15 Ka Tefana waa- -bha 'kɔɔmɛ -nu -dɔ. Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̀dhɛ
wo ̀në 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü -blɛblɛsü Akai -sɛ bha- 'gü, 'yö
'wo wo -dɪ "kplëng bho -sü 'ka Atanna -bha mɛ -nu 'wo "sɛ bha- 'gü -a -nu
-dhɛ. ̀Dhɛ 'ö "dhü n dheebhang -nu, bhɛa" ̀në 'a- wo ka -dhɛ,
16 kö 'ka dɔ "gbɪɪ- 'ka ka "tʋ 'to 'mɛ 'wo bha waa- mɛ -nu 'ö- -nu -kɔ 'dhö
'wɔn do -bha bha ̀në- -nu -wʋ -bha kö -wo kë "dhiü -sü ka 'ka -mɛ -nu 'ka.
17 Tefana 'dhöö, Fɔɔtunatusö 'dhöö, Akaikusö 'dhö, nu 'wo- wo -wo n
-dhɛ 'gü yö bha dhi 'ö- wo n -dhɛ -a "sinma 'yaa 'dhö. -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ
ka -dhɔ 'ö ̀ya gun ̀ya 'kpɔ n "dhiü bha, wo ̀në ̀waa- 'dho 'në 'bha wo n
-gɔ "sia-.
18 'Ö go mü 'zü wo ̀në ̀wa n zuë" 'waanu ̀dhɛ -kɔ 'wo ka zuë" 'waanu
'ka 'pö mü bha- 'dhö. Mɛ suu 'wo "dhü bha- -dhɛa -bha -dhɛ 'ka ̀bhlëë -ya
-nu -bha kö 'ka dɔ- -nu -wɔn 'kun -dhɛ 'ka.
19 ('Wɔn -nu 'wo gun n "piü ̀dhɛ 'a- pö ka -dhɛ kö -yö 'to -dhio -wʋ
-totaamasü 'ka 'yö bha.) ̀Dhɛ 'ö "dhü, mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö 'wo Atanna -bha
'kɔdhigümɛ 'ka Azi -sɛ ya- 'gü ̀wa ka ̀tua bho 'gbɛ. Akidhasö waa- -bha
dhebhɔ Plisidhö waa- Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo ̀loo 'ko -ta -a -nu
-gɔ 'kɔɔdhö bha, -wa -pö 'wa ka ̀tua bho kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'tɔ 'gü.
20 Kwa dheebhang -nu "pɛpɛ 'wo -dhɛ ya- 'gü ̀wa ka ̀tua bho 'gbɛ. 'Ka
-kpan ka 'ko -nu -bha -ka ̀loo ka 'kwëë- ̀dhɛ -kɔ 'ö dheebhang -zë -nu -wa
-kë 'ka -a 'dhö.
21 ̀Tuabhonaɔ 'kö ya mang Pɔdhö -mɛ ma ̀në 'a- -bɛn zë n -dɪ -kɔ "dhɛ
'ka.
22 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö kwa Dëmɛ -dhɔ 'yaa- kë -a -mɛ -bha "dhang ̀në bha!
"Kɛɛ yi -zë yi- -pö «Madhanata»! 'Ya- pö "dhü kö yi- -pö yi Dëmɛ bha -yö
nu.
23 Kö kwa Dëmɛ Yesu -yö -gasitɛ kë ka -dhɛ bha 'aa -yö kë.
24 Mɛ ̀gban "pɛpɛ ka -dhɔ -yö n -kë Yesu Klisi -wɔn 'ko -sɔn.

'Sëëdhɛ ɓplɛ -naa 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo 2 Kodhɛngtö -a -nu -dhɛ

Pɔdhö -bha Atanna nuɛ" bho -wʋ

1 'Sëëdhɛ ya mang Pɔdhö -mɛ 'ö Atanna ɓnë n -ya Yesu Klisi -bha bɔmɛ 'ka bha, yaa- Timote 'ö -kë yi dheebhang 'ka 'pö kwa Dëmɛ bha- -bha zian -ta bha yi ɓnë 'yi- bɔ ka -dhɛ.

Yi 'sëëdhɛ ya- -bɔ mɛ "pɛpɛ 'ka Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka Kodhɛngtö -pö 'gü waa- mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'wo to 'wo ka -gɔ Akai -sɛ bha- 'gü bha ɓnë ka -dhɛ.

2 Kö kwa Dë Atanna waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö 'dhö -wo ka gba zuëyagblü 'ka, kö -wo -gasitɛ kë ka -dhɛ bha ('aa -yö kë).

3 -Ka -kwa Atanna 'ö -kë kwa Dëmɛ Yesu Klisi Dë 'ka, yö 'ö mɛ -nu -wëë -ya -kë -ziiziisü 'ka, 'ö mɛ -zʋ -gban -kɔ ɓgban -kɔ ɓgban 'gü bha- nuɛ" bho ɓdedewo.

4 Yö ɓnë yi -zʋ -gban "yënng ɓgbaɔndhe ɓgban "pɛpɛ suu 'gü, kë "dhʋ kö -kɔ do 'ö yi -zʋ -gban 'ka bha 'yi mɛ "wɛɛ -nu -zʋ -gban 'ka 'pö kö -wa -nu -wëëkë wo së.

5 -Kɔ do 'ö Klisi -wëëdhɛ -yö bho- 'ka, yii -dɪ 'pö yi -wëëdhɛ -yö -bho 'ka, "kɛɛ yi -wëëdhɛ bho -sü bha- 'bha 'dhö -da së- 'gü Klisi -wɔn 'gü kö Klisi -dɪ 'pö -yö yi faan dɔ së "dhʋ do 'ö dho- 'ka.

6 'Ya saan", kö yi -saan kë "dhʋ kö ka ɓnë ka -zʋ -yö -gban, kë "dhʋ kö 'ka dha. Klisi ɓya yi -zʋ -gban, kö -ya -kë "dhʋ kö yi -wëëkë "dhiʋ -nu 'wo- wo bha ka- -dhɛ yö, kö ka -zʋ -yö -gban, kö ka zuë" -yö kë -sɛa, kö ɓwa ka -wëëkë wo 'pö ɓdhɛ yi 'dhö kö -yö 'kun bho ka 'gü.

7 -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, yi -zʋ -ya 'gü klöklödhö 'ö 'yi- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö ɓdhɛ ka -wëëdhɛ 'dhö bho së ɓdhɛ yi 'dhö -kɔ do 'ö- 'gü bha, Atanna do 'ö yi -zʋ -gban bha -yö -dho ka -zʋ -gban 'pö -kɔ do bha- 'gü.

8 N dheebhang -nu, 'yaa yi "piʋ tongtongdhö ɓdhɛ sëë -ziisü 'yi- bho Azi -sɛ 'gü bha 'ka kë- 'gü ka ti -bha. -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ sëë 'yi- bho Azi -sɛ 'gü bha- -dhiang 'yaa zë. 'Ö dɔ mü kö yi dha -wɔn -zian 'yaa yi "yaan 'zü.

9 Kö yi dha -wɔn -zë ɓya kë yi tii' 'ka -wɔn ɓnë- 'ka, kö yi ga -wɔn ɓnë yi "yaan -wɔn 'ka. "Kɛɛ kë 'ö- wo "dhʋ bha -yö kë "dhʋ kö 'yi yi -zʋ -ya Atanna 'ö- -kɔ -yö ɓmɔɔ mɛ -bho ga 'gü -sü -bha 'bha ɓnë- -dhɛ, kö 'ya 'dho yi -zʋ 'gɔn yi -dɪ -dhɛ.

10 Yö 'ö "dhʋ bha ɓnë yi dha 'wɔn 'ö yi -gɔ -yö ɓmɔɔ- -bha 'nu 'ö 'to- 'gü bha- -gɔ. 'Sa yö ɓnë dho yi dha- -gɔ "dhʋ -kpɛawo.

11 "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ɓdhɛ 'ka yi -ta 'kun -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -bha yi -wɔn 'gü. Yö ɓnë ɓya kë "dhʋ, 'yö dho zë mɛ 'gbɛ -bha bhɛa" 'wo- wo së yi -wɔn 'gü bha- -dhɛ 'yö -gasitɛ -kë yi -dhɛ. 'Yö- 'gü -wɔn ɓya bo kë -sü 'ka, 'yö mɛ 'gbɛ -wa nuɛ" bho -a kë 'ö- wo yi -dhɛ "dhʋ bha- -wɔn 'gü.

12 -Ka -dhɛ -ga, 'ya yi -zʋ 'gɔn "sɛnngdhö yi -mɔɔ -bha 'yi yi 'tɔ kun. Yi 'tɔ 'kun -gɛn -mü ɓdhɛ -tosɛa 'yi- -kë "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü, "kɛɛ 'ö 'yi- -kë ka kpö 'gü kö yi mü bha, yi- -kë ɓdhɛ -kɔ 'ö Atanna -ya -zɔn 'ka yi -dhɛ ɓnë- 'dhö "gblüdhɛ "puu -ta "kɛɛ tɛanwɔn 'ö go- "piʋ -a -ta, "kɛɛ yi- -kë "dhʋ

-gasitɛ 'ö- -kë yi -dhɛ bha ̱në- 'saa- 'gü, 'yii- kë mɛ -nu -bha 'wɔndɔdhe -bha. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü yi zuë" 'yaa za dɔ yi -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi ̱mɔɔ- -bha 'yi yi 'tɔ kun bha 'yo̱ bha.

13-14 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'sëëdhɛ -zian 'yi- bɔ ka -dhɛ bha tɛanwɔn "puu ̱në 'yi- pö ka -dhɛ -a 'gü, 'yii "kpënng- kë ka -gɔ kö 'yi- 'bha 'to yi "gblu ̱dhɛ -kɔ 'o̱ kaa ̱dede 'ka- -wʊ po̱- 'ka bha- 'dho̱. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü -yö n 'gü ̱dhɛ 'kö 'kii- 'gü -zian ma "tüng ya- 'gü "kɛɛ kwa Dëmɛ Yesu -bha 'yiën- yaa- -ya dhang- -bha yi 'ö- 'ka ka -dho -a 'wɔn dɔ ̱dhɛ ka -bhaa 'tɔ -bhɔ -bha -mɛ -mü yi ̱në yi 'ka 'yö yi -bha 'dhö ka 'ka 'pö. 'Sa ka- -naa 'në 'bha -zë -dɔ "dhü.

15 N 'dhang -bho 'wɔn bha- "dhiü -kɔ yaa 'gü yaa bha ̱në- -wɔn 'gü, 'yö gun n "piü ̱dhɛ 'a nu ka -dhɛ 'gü 'nu ̱kö -blɛɛsü, kë "dhü kö- 'gü -wɔn -së bha -yö kë ka -dhɛ 'koodhö ̱plɛ.

16 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ma gun 'ma- -ya 'nu n -zʊ "piü ̱dhɛ n 'dho -sü ̱ya kë Maseduanö -sɛ 'gü 'a bɔ ka "piü mü, kö n yee kë -sü 'ka 'zü 'a bɔ 'mü kö 'a n "yan 'bha -kpan ka -bha. ̱Ya kë "dhü 'nu ka -mɔɔ -bha 'ka n dɔ zian- 'yö 'a 'dho Zude -sɛ 'gü.

17 ("Kɛɛ 'ma- "ta bha- bho- -ta.) Ka -mɔɔ -bha 'ka- pö: «'Yö i- -bho -ta -më -wɔn 'gü? "Ɛɛn -a yi 'kö 'i gun- 'kpɔ sië -blɛɛsü kö 'bhii i -zʊ 'pö- 'gɔn -ee? "Ɛɛn 'mɛ 'ö "ta sü ö̱ -dɪa -gleng -bha 'ö ̱yaa- pö 'wɔn -bha ̱iin 'ö go 'mü 'ö- pö 'wɔn do bha- -bha 'zü 'aa bhoo yö -mü i 'ka -ee?»

18 -Abin! 'Yaa "dhü tongtongdhö. -Kɔ do 'ö Atanna 'dhö- 'ka 'ö 'yaa -wʊ ̱plɛ pö tongtongdhö bha ̱në 'a- 'ka. 'Maa- pö 'wɔn -bha ̱iin 'maa 'go mü 'maa- pö "uun; -a -wɔn 'gü -wʊ 'a- pö ka -dhɛ bha 'yaa ̱sua 'ka.

19 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Yesu Klisi 'ö Atanna Gbö 'ka 'ö Timote 'dhö, Silivɛn 'dhö, ma 'dhö, 'yi- -dhiang zë ka -dhɛ bha 'yaa gun ̱iin waa- "uun ̱gban -kaankwëëmɛ 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱iin- 'ö Atanna -ya pö bha ̱në Yesu -ya 'gü -wɔn -kë.

20 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "plüün "pɛpɛ 'ö Atanna -ya bho kwa -dhɛ bha yö ̱në- ̱iin 'ka. -A -kë kö 'yaa -wʊ ̱plɛ pö -sü bha 'yö yii -dɪ 'pö 'yi- "sɛɛdhɛ -kë mɛ ̱gban "pɛpɛ -dhɛ kë "dhü kö- 'tɔ -yö bhɔ.

21 Atanna yöö ̱dede bha ̱në kwɛng- -nu ̱gban kwa -zʊ -gban Klisi -bha zian bha- -ta. Yöö do bha 'zü ̱në kwa -ya -dɪ -ta.

22 'Yö ö 'tɔ -ya kwa -bha, 'yö dho 'ö ö -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slü bha- -ya kwa 'gü kö -yö kë 'wɔnsë 'ö- -ya -sü 'ka kwa -gɔ -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha- taɔng 'ka.

23 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n -nu mü -sü bha- bho 'a- wo- -ta bha a- -kë "dhü kö 'ma 'dho 'wɔn bho ka ̱në ka 'gü. -A pö 'a- wo "dhü bha Atanna ̱në n "sɛɛ- 'ka, ̱ya kë ̱dhɛ ̱ya kë ̱sua 'ka -yö n 'sü.

24 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'yaa yi "piü ̱dhɛ ka -bha 'dhang -bho Klisi "dhiü -sü bha -yö kë ̱dhɛ 'pë 'yi ka -kɔ ̱në- kpɔ- 'ka -a 'dhö. "Kɛɛ -kɔ 'yi dho- kë- 'ka kö 'yi ka -ta 'kun kö ka zuë" ̱nii ̱në -yö -da tɛkpɛtɛkpɛdhö ̱në 'yi- -dhɛ mɔɔ sië. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya kë -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü -zë 'ka kö 'ka yö -zë -koso "kan.

2

1 "Kɛɛ 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a n -nu zun ka -dhɛ 'gü -wɔn bha- bho- -ta bha 'yö bha, kë "dhü kö 'ma 'dho (dɔn bho ka 'ka 'a) ka zuë" -gii 'zü -deewo.

2 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka 'ö ka -zë n -zʊ ̱ya -bö ka -wɔn -ta 'yö n ̱nii -yö -da bha 'ma -dhɛang bhɔ ka -ta kö 'a dɔn ̱në- bho ka 'ka bha -oo, kö de -yö n ̱nii -da? "Ɛɛn 'mɛ 'a- -nu -yua -bha -dhiang zë bha -ee?

3 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a 'sëëdhɛ 'ö bɔ ka -dhɛ bha 'a- -bɛn zë "dhü bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'yaa n "piü ̱dhɛ 'ma nu mü 'mɛ 'ö ka -zë 'ka dho kë n ̱nii -da -mɛ 'ka bha 'ka kë n wëgüsiömɛ 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ a 'dhang -bho "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ n ̱nii 'dhö -da -sü 'ka, kö kaa- -dı 'pö ka ̱nii -yö -da -sü 'ka.

4 'Sa -yö "dhü tɛan- 'ka, ̱dhɛ "tüng 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ- 'ka ka -dhɛ bha kö "suü ̱dede ̱ya -da n 'gü, kö n zuë" "dhiü -yö "tɛɛ sië ̱dedewo. A- -bɔ "gbʋ 'ka, "kɛɛ 'mii- "dhiü wluu" -bha kö -yö kë ka wë 'gü -siö -pë -zë 'ka. A- -kë "dhü kö 'ka- 'wɔn ̱në- dɔ ̱dhɛ ka -dhɔ 'ö n -kë bha- "sı -zian ̱në 'yaa n -dhɛ.

'Wɔn 'ö -gban 'wɔnyaakëmɛ -mawɔn 'to -sü waa- 'wɔn 'ö gun dɔ sië Pɔdhö -zʋ -bha Troasö -a -dhiang 'ö- zë

5 'Sa mɛ 'ö 'wɔn yaa bha- -kë bha 'yii mang do -zë n -yua -bha -wɔn kë. ̱Ya kë ̱dhɛ 'mii "suü ̱sua -gɔ kö 'a -mɔɔ -bha 'a- pö -yö mɛ ̱gban "pɛpɛ ̱në ka -yua -bha -wɔn -kë bha. 'Kö 'yii kë 'zü mɛ ̱gban ka 'ka "kɛɛ kö mɛ kpö 'bha -zë -mü.

6 "Kɛɛ ̱dhɛ 'kö mɛ 'gbɛ ̱gban 'ka 'wɔn -zë bho- -mɛ "yan 'gü bha- 'dhɛ bha -yö 'to "dhü.

7 -Kaa -mawɔn 'to kö 'ka- -zʋ -gban, kë "dhü kö 'ya 'dho "yua- -bha "dhiü ziö- 'ka 'ö -kë -a -go Atanna -bha zian -ta -gɛn 'ka.

8 -Ka dɔ 'gbıı- kö 'ka- 'kun "yɔn -kɔ 'ka kö -ya 'wɔn dɔ ̱dhɛ ö -dhɔ -yö ka -kë, kö 'ya 'dho bhɔ- 'gü -sanmɛkë -bha.

9 'Sëëdhɛ 'dhɛ 'ö ya- -bɔ ka -dhɛ 'klɔɔ- 'yaa 'wɔn "wɛɛ 'bha 'ka, -a "dhiü ̱në 'a- ̱wlü- -bha. A- -kë "dhü kö 'a ka 'gü ̱në- dan "ni kö 'ka -ya -sü 'ka -dhio -ma n -ta -yan 'gü "tüng ̱gban "pɛpɛ 'gü kö 'a- 'wɔn dɔ.

10 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'ka- -mawɔn 'to, kö mang -dı 'pö 'ma- -mawɔn 'to. 'Ö ̱ya kë 'zü ̱dhɛ mɛ wë zë -mɛ 'ö "dhü bha ka -gun dɔ sië ma ̱në n -gɔ kö 'ma- -mawɔn 'to kö 'ka gun -na -a -mawɔn 'to, kö 'ma- -mawɔn 'to 'sa ka 'ko -sɔn Klisi wëëdhö.

11 'Sa -a -mɛ -mawɔn 'kwa- to "dhü bha kwa- -kë "dhü kö Sɔtraan ̱në 'ya 'dho ö -duɛ yö kwa -bha. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ö- -zʋ "piü kwa -bha bha kwa- -dɔ 'kpakpadhö.

12 ̱Dhɛ 'ö 'ma nu 'ma ̱loo naɔ -së 'ö -gban kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wɔn -bha bha- pö -sü 'ka Troasö -pö 'gü, n "yan -yö -da -dhɛ 'gü 'ö 'a- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ Atanna -bha yë 'ö- dɔ n -kɔ 'ka bha- -yɛ "dhi -yö "pʋ -sü 'ka n -gɔ mü kwa Dëmɛ 'saa- 'gü.

13 "Kɛɛ -a "sı 'yii kë n -dhɛ kö 'a -dhɛkpaɔyi 'bha kë mü. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kö n zuë" -yö dɔ -sü 'ka foodhö -kpan 'ö 'mii- wo kwa dheebhang Titö -bha mü bha- -wɔn 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a to 'a n -wʋ -da Troasö -mɛ -nu -dhɛ 'yö 'a dho Maseduanö -sɛ 'gü bha 'yö bha.

14 "Kɛɛ Atanna nuɛ". -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yö ̱në ö -gɛn zun 'ö 'yaɔ- -nu ̱gban "pɛpɛ ̱gbin- 'yö kwa -ya ö -kɔ "dhiümɛ -nu 'ka, 'yö -gblü -yö -dhi kwa -gɔ -kpɛawo kwa -bha -kë Klisi -bha 'ka -sü -wɔn 'gü, yöö do bha 'zü ̱në kwa -ya Klisi -wɔn -ta -pʋ mɛ -nu -dhɛ -mɛ 'ka, kë "dhü kö -a -wɔn -yö ̱mɔɔ -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü ̱dhɛ -dhasiklɔɔ ̱fii -së 'wo- ̱wɛnng -a 'dhö.

15 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'kwa ya ̱në 'kwa ̱dhɛ -dhasiklɔ ̱fii -së 'ö Klisi -ya ̱wɛnng Atanna -dhɛ -a 'dhö. 'Sa kwa- 'ka "dhü 'mɛ 'wo dha -mɛ -nu 'ka waa- 'mɛ 'wo 'gü see- -mɛ -nu 'ka -a -nu ̱gban -gɔ.

16 'Mɛ 'wo 'gü see- -mɛ -nu 'ka bha kwa ̱dhɛ pë ̱fii 'ö mɛ zë ̱në- 'dhö
wo -zë -a -nu -gɔ, "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo dhamɛ -nu 'ka wo -zë kwa ̱dhɛ pë ̱fii
'ö mɛ dha 'ö ̱sii -da mɛ 'gü ̱në- 'dhö -a -nu -gɔ. ̱Ya kë "dhü bha -oo, 'dee
dho ̱mɔɔ- -bha 'ö yë "sima -sima bha- -kë?
17 Yi -zë 'yaa ̱dhɛ 'mɛ 'wo Atanna -wʋ -kë "dhɔɔ pë 'ka bha- -nu 'dhö,
"kɛɛ yi -zë yi- -bha naɔ bha- -dɔ "gblüdhɛ "puu -ta ̱dhɛ Klisi -bha gwëëzë
-nu 'dhö kö yöö ̱dede -a "yan -ya -dhɛ 'gü. -A kë 'yi- wo "dhü bha- 'klɔɔ-
-mü ̱dhɛ yöö ̱dede ̱në yi bɔ.

3

'Wɔn 'ö -gban 'Nii- "slʋʋslʋ kë -yë 'ö kwa -bha -tosɛa 'gü -a -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A pö 'yi- wo "dhü bha ̱ya kë "dhü kö 'yii kë ̱dhɛ yi -dɪ 'sü ̱në 'yi-
wo sië- 'kpii- -dee 'bha wo 'zü. "Ɛɛn 'ya 'dho kë ka 'gü 'zü ̱dhɛ 'sëëdhɛ 'ö
mɛ -ya -bɛn zë 'ö ̱mɔɔ- -bha 'ö- -zɔn ka -dhɛ ̱dhɛ (Yesu -bha bɔmɛ -mü
yi 'ka), "ɛɛn 'ö dho- -zɔn 'zü mɛ "wɛɛ -nu -dhɛ "dhü bha ̱në 'yi- mɔɔ- sië.
-Abin! 'Yaa "dhü tongtongdhö.
2 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kaa ̱dede 'ka bha ̱në 'ka 'sëëdhɛ
'ö "dhü, 'ö- -wʋ 'ö- 'gü 'ö -bɛn zë -sü 'ka yi zuë" "piü 'ö mɛ ̱gban "pɛpɛ 'wo
̱mɔɔ- -bha 'wo- dɔ, 'ö 'wo- -wʋ pö -a 'ka.
3 'Sa -a pö 'a- wo "dhü bha 'yaa ̱sua 'ka. 'Yaa -bin -sü -nu 'bha -zian ̱në-
'ka ̱dhɛ ka ̱në 'ka 'sëëdhɛ ɔ̈ Klisi -ya -bɛn zë yi -kɔ -ta -a 'ka. -A -bɛn 'ö-
zë "dhü -zianwo bha 'yii- zë pë "yi 'wo 'sëëdhɛ -bɛn zë- 'ka bha- 'ka, -ya -zë
'Nii- "slʋʋslʋ 'ö go Atanna "yaandhe ̱dede 'gü bha ̱në- 'ka. 'Sa -a -bɛn 'ö-
zë "dhü bha 'yii- zë -gwë "kpongpaa -ta, -ya -zë mɛ -nu ̱në ka zuë" "piü.
4 'Sa ta 'yi- wo yi 'gü 'pö 'wɔn bha- -dhiang zë -sü -bha 'ö 'ya- zë 'yaa-
zë "sika ka bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yi 'dhang bho -sü ̱në Atanna "dhiü
'kpakpadhö 'wɔn bha- 'gü, Klisi 'saa- 'gü.
5 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yi -zë -a "sɪ -tangga -zian ̱në
'yaa yi -dhɛ kö 'yi 'wɔn suu bha- kë yi -dɪ -ta. Yi zü -gban -sü -yö Atanna
̱në- 'gü.
6 Kë 'yi- wo -mlɛ -dee 'ö- -da kwa ̱zinng 'gü bha- "sɛɛ- 'ka bha, yö ̱në
-kë 'ka -sü "sɪ -kë yi -dhɛ. 'Sa -mlɛ -dee 'ö "dhü bha- ̱slɔɔ 'kwa- wo bha 'yii
-gban kwa -bha Atanna -bha 'tɔng- 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha- 'kun -sü -bha,
kwa- -slɔɔ -bha 'Nii- 'ö- -ya -sü 'ka kwa 'gü bha ̱në- 'saa- 'gü. -A pö 'a- wo
"dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -bha 'tɔng- 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha -yö mɛ "dhiü
̱në dɔ ga -dhɛ, (mɛ -kɔ 'ö 'yaa ̱mɔɔ- ̱gban 'gü -wɔn kë -sü -bha bha- -wɔn
'gü), "kɛɛ 'Nii- "slʋʋslʋ 'kö go- "piü bha -yö ̱sii ̱në- -da mɛ 'gü.
7 'Sa "tʋng 'ö Atanna -yö mɛ "dhiü -dɔ ga -dhɛ -pë bha- -bɛn zë- 'ka -gwë
'kpongpaa 'në -nu -ta bha ̱dhɛ 'ö ̱ya ö bo, 'yö- -bha 'tɔbhɔdhe 'ö dhang- 'gü
bha- 'bhü -yö -wo "yɛa-. (̱Dhɛ 'ö- dɔ Moizɔ̈ -gɔ 'ö nu 'ö ̱loo- 'ka Izraɛdhö
-mɛ -nu kpö 'gü), 'yö- wëëdhɛ "yan -yö -ya bhɔ -sü -bha, 'ö dɔ mü kö 'waa
̱mɔɔ- -bha 'zü kö -wa -ga -a wëëdhö -a wëëdhɛ 'bhü -gɔ. "Kɛɛ 'sa kö
'tɔbhɔdhe 'bhü 'ö "dhü bha- -ziö -wɔn -dhö. (N dheebhang -nu), 'tɔng- 'kö
yö -zë 'ö mɛ "dhiü ̱në- dɔ ga -dhɛ bha yö -zë nu -sü 'bhü ̱ya kë ̱dhɛ -kɔ
bha- 'dhö bha -oo,
8 'Yö 'Nii- "slʋʋslʋ 'kö go Atanna "piü bha -wɛ? Yö -zë -bha -dho kë mü
̱dhɛ?
9 "Sanni 'wɔn 'kö yö -zë 'ö mɛ -nu "dhiü ̱në- dɔ ga -dhɛ bha- "dhiü ̱loo
-mɛ wëëdhɛ 'bhü -yö bhɔ ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha -oo, 'yö- 'dhɛ 'kö nu kö

-yö mɛbhɩɩdhe "zu ɓnë- wo Atanna wëëdhö ɓwɛ? A- pö ka -dhɛ ɓdhɛ -a -bha -zë -dho kë -ziiziisü.
10 Kwa -mɔɔ -bha -zianwo 'kwa- pö- 'dhɛ 'ö gun 'kpa bha 'waa- -zɔn -a 'dhɛ 'ö ɓdɛɛ bha- 'ka -a -bha 'tɔbhɔdhe -kë -ziisü -sü -wɔn 'gü.
11 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ "sanni 'pë 'kö yö -zë -bha "tüng 'ö Atanna -ya kpɔ kö -wa kë- 'ka -a 'gü 'bhaa gun ɓgblɛɛn bha yö -zë 'bhü- bhɔ ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö, kö- 'dhɛ 'kö yö -zë "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö ɓwɛ? -A -dhɛa -bha ɓdhɛ yöö zian -zë -bha "dhiü- ziö -a -blɛɛsü -bha -ta pongpongdhö.
12 'Wɔn bha ɓnë yi -zʋ 'dhö- 'gü, 'yö 'ya- -dhiang zë 'yö 'yaa- zë "sika 'ka.
13 Yi -zë 'yaa ɓdhɛ Moizö 'dhö. -A -gɛn -mü ɓdhɛ Moizö ɓnë gun sɔ kpa sië ö wëëdhö kë "dhü kö ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ -a wëëdhɛ "yan 'ö gun bhɔ sië bha- 'gü 'yaa gun ɓgblɛɛn bha kö Izraɛdhö -mɛ -nu 'wa 'dho- -go -a wë -bha -dhɛ yö.
14 "Kɛɛ pë "pɛpɛ 'ö Moizö -ya -bɛn zë "dhü bha- 'bha 'gü ma "sɩ 'yaa gun- -nu -dhɛ. Aa" ɓni dɔ 'kwa- wo ɓdɛɛ ya, ɓwa -mlɛ -blɛɛsü 'ö Atanna -ya -kë kwa 'ka -a 'sëëdhɛ ('ö Moizö -ya -bɛn zë) bha- -wʋ pö 'waa- 'gü ma. Sɔ do 'ö gun Moizö wëëdhö bha -yö -tun kpa -sü 'ka- -nu -bha 'wɔndɔdhe -ta ɓdɛɛ. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö ɓya -kplu Klisi ɓnë- -bha 'yö 'pë 'ö kpa -sü 'ka- -bha 'wɔndɔdhe -ta bha 'ö bho 'mü.
15 Aa" ɓni ɓdɛɛ -mü ɓdɛɛ 'ka, ɓwa 'sëëdhɛ 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- -wʋ pö, pë -yö -kpa -a -nu -bha 'wɔndɔdhe -ta 'zü -deewo 'ö 'waa- 'gü ma.
16 "Kɛɛ 'mɛ ɓya bo ö wë slëë- -sü 'ka kwa Dëmɛ -ta, kö- 'pë 'ö gun kpa -sü 'ka- -bha 'wɔndɔdhe -ta bha ɓya 'go mü ɓdhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö.
17 'Sa kwa Dëmɛ 'wo- -dhiang zë Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -dhɛ bha- 'gü bha 'yaa pë "wɛɛ 'bha 'ka kö 'yii kë 'Nii- "slʋʋslʋ -zë 'ka. 'Nii- "slʋʋslʋ bha ɓnë ɓya kë -dhɛ 'ö- 'gü, 'yö mɛ -yö -kë mɛ 'flëë- 'gü.
18 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'mɛ "pɛpɛ 'ö 'kwa bɔ kwa Dëmɛ bha- 'ka, 'ö pë 'bhaa kpa -sü 'ka kwa wëëdhö bha kwa ɓnë 'kwa ɓdhɛ -a -bha mɛdhɛ 'bhü 'dhö. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ɓya kwa "gla kë "dhü kö 'kwa kë ö -bhɔbha 'ka. -A -wɔn 'gü 'kwa 'go 'tɔbhɔdhe -blɛɛsü bha- 'gü 'kwa -da -a 'dhɛ 'ö 'kpii- 'ö -ziö -a 'dhɛ bha- -ta bha- 'gü. 'Pë 'ö kwa Dëmɛ 'ö- -bha 'Nii- "slʋʋslʋ 'dhö -mü bha 'ö- -kë kwa -dhɛ bha 'yö bha.

4

'Wɔn 'ö -gban gbaɔdhe ɓbhlësü 'ö Atanna -ya kë kwa -gɔ bha -a -kë "sɛgbɔ 'gü -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 Yë 'ö Atanna -ya dɔ yi -kɔ 'ka 'ö 'yi- kë sië ya -ya kë "dhü 'ö -bha "klʋsëdhɛ ɓnë- -wɔn 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yi 'gü 'yaa ga -a kë -sü 'ka 'pö bha 'yö bha.
2 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'pö 'yö 'yaa "wɩ- -bha kö yi -kɔ -yö -da 'yiü- -wɔn -nu 'wo- -kë -nu wo -bin 'gü -bin 'gü bha- 'gü, 'ö 'yaa "wɩ- -bha kö 'yi "kpënng- kë mɛ -nu -gɔ, kö 'yi Atanna -wʋ "glaa- -ta -nu wo, 'ö -kɔ 'ö yi -zë 'yi dho- kë 'ka -zianwo kö mɛ ɓgban "pɛpɛ -wo tɛanwɔn bha ɓnë- 'gü ma 'kpakpadhö, kë "dhü kö -wo 'dhang bho yi "dhiü ɓdhɛ Atanna -bha yëkëmɛ -mü yi 'ka bha 'yö bha.
3 "Kɛɛ yö -zë ɓgban 'gü, Atanna -bha 'wɔntaɔngsë 'yi- pö sië bha- 'gü -yö tii mɛ 'bha -nu 'gü. "Kɛɛ 'mɛ 'wo 'gü see- -mɛ -nu 'ka bha ɓnë- 'gü 'dhö tii -a -nu 'gü.
4 'Dhang 'ö 'waa- bho Klisi -wɔn "dhiü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ Sɔtraan 'ö "kpʋng ɓtaa yö bha ɓnë wo -zë -a -nu -bha -zlan 'ka, 'yö ɓyaa- -nu "gblüdhö

-yan ɓgban 'wü "pɛɛpɛdhö, kë "dhü kö 'wa 'dho Atanna -bha naɔ -së 'yi- dɔ sië, 'ö yö ɓnë ɓdhɛ -dhangbha 'dhö -dhɛtiidhɛ 'gü bha- yö. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'wɔntaɔngsë bha ɓnë 'mɛ ɓya 'dhang bho- "dhiü 'yö- -mɛ -ta -yö -pʋ, 'yö Atanna -bha mɛdhɛ bha- 'bhü yö Klisi 'ö Atanna "blɛɛn- 'ka bha- -bha.

5 Yi -zë ziö "pɛpɛ 'yi- wo bha 'yaa yi -dɪ -dhiang zë mɛ 'bha -dhɛ, Yesu Klisi 'ö kwa Dëmɛ 'ka bha ɓnë 'yi- -dhiang zë. Yi yi -dɪ -sü ɓdhɛ kaa- gwëëzë -nu 'dhö Yesu bha ɓnë- -wɔn 'gü.

6 -A 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ Atanna do 'ö- pö yi 'bha 'ka ɓdhɛ:
«-Dhɛ 'gü- -dho "pʋ -dhɛtiidhɛ 'gü bha»
yöö do bha ɓnë -dhɛ -pʋ kwa zuë" "piü "tüng 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü kë "dhü kö- -bha mɛdhɛ 'bhü 'ö Klisi -bha bha 'kwa- dɔ.

7 "Kɛɛ yi -dhü 'ö pë ɓbhlëbhlësü 'ö- "sima 'yaa 'dhö bha 'ö -ya -sü 'ka- 'gü bha -yö "wlaasü 'ka ɓdhɛ "sɛgbɔ 'dhö, kë "dhü kö -wa 'wɔn dɔ ɓdhɛ 'gü gbɪɪdhɛ -ziisü 'ö yi 'gü bha Atanna ɓnë- -bha 'dhö -mü, yi -dɪ -bha 'yaa -mü.

8 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn "gbɪɪ- ɓgban "pɛpɛ suu 'do 'do -yö wɔ sië yi -ta, "kɛɛ 'ö ɓdhɛ ɓkwɛɛ 'dhö kö 'yii yi "yɛ -zë bho. "Sika -yö yi -bha "kɛɛ 'yii yi -din -zë yën.

9 -Wo yi -wëëkë "dhiü -bho, "kɛɛ Atanna -zë 'yaa -kɔ "kan yi "dhiü. -Wo yi 'pɔn -sü 'ka "kɛɛ yi 'gü -zë 'yii see-.

10 Sëë do 'ö Yesu -ya bho 'ö dho 'ö zun- 'ka- ga -sü -bha bha ɓnë 'yi- bho sië 'pö ɓdhɛ- 'dhö, kë "dhü kö ɓsii gɔɔ ɓgblɛɛn 'ö- 'gü bha -yö -kë yi 'gü 'pö.

11 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ "yaandhe -zian 'yi- 'ka 'ö 'yii ga ɓkö ya, "kɛɛ -wo yi "dhiü -zë -dɔ ga -dhɛ -kpɛawo Yesu -wɔn 'gü. "Kɛɛ -yö -kë yi 'ka "dhü kë "dhü kö ɓsii gɔɔ ɓgblɛɛn 'ö Yesu 'gü bha ɓnë- "dhiü -yö -wo kwi 'ö yi -bha 'ö "bu -pë 'ka ya- 'gü.

12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ga -yö ɓgbaɔn sië yi -zë yi -ta (naɔ -së 'yi- dɔ sië bha- -wɔn 'gü), 'yö ɓsii -da sië ka -zë ka 'gü.

13 'Yö ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü ɓdhɛ:
«'Dhang ɓnë 'a- -bho -a "dhiü 'yö 'a- pö»,
"kɛɛ kö yii -dɪ 'pö 'dhang -bho -a "dhiü zuë" -yö yi "gblʊʊ- bha ɓnë- -wɔn 'gü 'yö 'yaa dɔ 'pö yi "dhi "tung.

14 -A -gɛn -mü ɓdhɛ yi 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö ɓdhɛ 'mɛ 'ö kwa Dëmɛ Yesu -bö 'ö go ga 'gü bha -yö -dho yi ɓnëng -bha 'ö yi -bö 'pö. 'Yö kwɛng- -nu ɓgban kwa ɓloo 'ko -ta 'ö -kuu "dhiü.

15 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'wɔn "pɛpɛ bha- ɓgban- -kë "dhü ka ɓnë ka -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'mɛ 'ö Atanna dho -gasitɛ kë- -nu -dhɛ bha -wo pa ɓnë- wo do -wo 'dho- 'ka, kë "dhü kö- nuɛ" bho -mɛ -nu -wo kë 'gbɛ 'ka yuudhö kö- 'tɔ -yö bhɔ.

'Wɔn 'ö -gban -tosɛa -kë -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ka -sü -bha

16 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yi 'gü 'yaa ga bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'kö 'zü yi -dhü -zë 'bha 'dhö "kan sië- "dhiü -slëëslëëdhö 'ö dho- 'ka, "kɛɛ yi 'nii- kö yi 'gü bha faan -sɛa ɓnë Atanna -ya -da 'gü -kpɛakpɛawo 'pö 'ö dho- 'ka.

17 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ yi -wëëdhɛ 'në -nu 'wo bho sië 'ö- 'gü 'yaa ɓgwëë bha ɓnë yi zü -gban 'gü 'ka -dhɛ 'bha ɓkpaɔyi -bha, yi -wëëdhɛ 'ö bho sië bha waa- mɛdhɛ 'yi dho -da 'gü bha 'waa -zɔn "kwëë -pë -zian ɓnë- 'ka. -A -gɛn -mü ɓdhɛ mɛdhɛ 'yi dho- kë "dhü bha- -bha -kë 'kpii- -sü -dhiang 'yaa zë, yöö do bha 'yaa yën tongtongdhö.

18 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yi -wëëdhɛ 'ö bho së bha 'ö dho "gla yi -gɔ mɛdhɛ
'gü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yi -zʋ 'gɔn -sü 'yaa pë 'dhɛ 'kö mɛ -ya yö mɛ "yanga
'ka bha- -dhɛ. Yi -zʋ 'gɔn -sü -ya 'dhɛ 'ö mɛ "yan 'yaa- yö bha ̱në- -dhɛ. -A
pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ pë 'dhɛ 'kö mɛ "yan -ya yö bha- 'bha
'yaa ̱gwëë -A 'dhɛ 'ö mɛ "yan 'yaa- yö 'ö Atanna "piʋ̈ bha ̱në- -bha ̱gwëë
-sü "dhiʋ̈todhɛ -zian 'yaa 'dhö.

5

1 'Sa kwa- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ kwi 'dhɛ 'kö 'kwa -tosɛa së së 'gü
'ö kwa -bha ya -yö ̱dhɛ bɔɔ' ̱në- 'dhö, 'kɔ ̱dede 'dhɛ 'kö 'kwa dho -tosɛa
kë- 'gü Atanna "piʋ̈ bha yö -zë -yö dhang- 'gü. Yöö Atanna -mɛ ̱dede ̱në
yö -zë dɔ, yö ̱në 'kwa dho -tosɛa kë- 'gü -todhʋ̈ 'ka.
2 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yi -wëëdhɛ 'dhö bho së "tʋ̈ng ya- 'gü bha 'yö bha,
-a 'klɔɔ- mü ̱dhɛ kwi -dee 'dhɛ 'ö Atanna "piʋ̈ dhang- 'gü bha- -da -wɔn
bha ̱në- "dhia 'dhö yi 'gü ̱dedewo.
3 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ "tʋ̈ng bha ̱ya ̱loo kö- kwi zii -sü bha -yö kwa -bha
-zë wo, kö 'kwaa kwa -dhü 'ka, 'yö 'kwa- -dee -sü bha- -da -a zii -sü bha-
-ta ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö ('yö kpa- zii -sü bha- -ta).
4 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "tʋ̈ng 'ö 'kwa -tun 'ka "kpʋng
̱taa yö, saan" bha kwa -dho -a wo 'ö -kë ̱dhɛ ̱kwɛɛ 'dhö kwa -ta -kpɛawo,
"kɛɛ -a kë 'kwa- wo së "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'yaa kwa "piʋ̈ ̱dhɛ 'kwa-
kwi zii -sü 'ö kwa -bha bha- bho kwa -bha, -yö kwa "piʋ̈ ̱dhɛ 'kwa 'to- 'gü
kë "dhʋ̈ kö kwi 'dhɛ 'ö ̱sii 'yaa- 'gü 'ö kwa -bha bha -yö 'to kwa -bha kö-
'dhɛ 'ö ̱sii 'dhö- 'gü 'ö Atanna "piʋ̈ bha 'kwa- -da 'dhɛ bha- -ta.
5 'Wɔn suu bha 'mɛ 'ö kwa -da -a këmɛ 'ka bha Atanna -mü. ̱Dhɛ 'ö
̱yaa- kë "dhʋ̈, 'yö dho 'yö ö -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ bha- -da kwa 'gü kë "dhʋ̈ kö
-yö kë 'wɔn -së 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- tɔng 'ka kwa -gɔ kö 'kwa- ̱slɔɔ- 'saa-
'gü.
6 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, yi 'gü 'yaa ga tongtongdhö, yi 'dhang bho -sü
-ya "dhiʋ̈ ̱dhɛ "tʋ̈ng 'kwa -tun 'ka kwi 'dhɛ 'ö kwa -bha ya- 'gü, kö kwa
-tun kwa Dëmɛ bha- 'ka ̱gblɛɛn.
7 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'dhang 'yi- bho pë -nu bha- -nu -wɔn "dhiʋ̈ bha ̱në
'yi zë- -dhɛ 'yö 'yi -tosɛa suu bha- kë së bha, kö- kë ̱dhɛ 'ya yi "yan ̱në-
-kpan -a -nu -bha 'yaa -mü.
8 "Kɛɛ yi -zʋ 'gɔn -sü -ya -dhɛ klöklödhö, yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö yi "piʋ̈
-zianwo ̱naa ̱dhɛ 'yi go kwi 'dhɛ 'ö ya- 'gü kö 'yi 'dho -tosɛa kë kwa Dëmɛ
bha- "sɔɔ.
9 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi faan wɔ së yi -dɪ -ta 'pö bha 'yö bha, kë "dhʋ̈
kö 'kö 'zü 'yi to kwi ya- 'gü oo, 'yi go- 'gü oo, "kɛɛ kö yi "dhia -zë -yö kë- 'gü
-kpɛawo.
10 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ kwa -wo Klisi -bha za ̱gblü "dhiʋ̈
-wɔn -yö -dhö kö 'mɛ 'ö "dhʋ̈ 'ö -wɔn -së 'ö- -kë, "ɛɛn 'wɔn yaa 'ö- -kë, kwi
'dhɛ 'ö kwa -bha ya- 'gü bha -ya ̱trɔɔn ̱slɔɔ.
11 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ yi 'pë 'wo- -dhɛ -suʋ̈ kwa
Dëmɛ -gɔ -sü bha- -dɔ, yö ̱në- -wɔn 'yö 'yi- "slë ̱mɔɔ kö mɛ ̱gban -wo
'dhang bho- -wɔn "dhiʋ̈. Atanna -yö yi -dɔ 'kpakpadhö, -yö n 'gü ̱dhɛ kaa
-dɪ 'pö ka n -dɔ 'kpakpadhö 'pö ka zuë" "piʋ̈.
12 'Ya 'dho kë ka 'gü ̱dhɛ yi yi -dɪ ̱gɔɔn -dee 'bha ̱në- bho së kö yi
"dhia -yö 'ma ka 'gü. -A pö 'yi- wo "dhʋ̈ bha yi- -pö "dhʋ̈ kö ka ̱në ka -gɛn
gbɔ- kë "gblʋ̈gblʋ̈, ka -kë yi "sɛɛ- 'gü -sü -wɔn 'gü, kë "dhʋ̈ kö 'mɛ 'ö wo -zë
'wo wo 'tɔ kun 'wɔn -nu 'ö mɛ "yan -bha kun ̱në- 'gü, 'ö 'waa wo 'tɔ 'kun

zuëga -së -kë -a -nu "gblʊʊ̈- -wɔn -zë 'gü bha ̱wa pë "ʊʊ pë 'ö- pö, kö- -yɔ -yö ̱slɔɔ ka -gɔ.

13 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'kö 'ya kë -tamamɛ 'ka, kö yi Atanna ̱në- -bha -tamamɛ 'ka, 'ya kë 'zü -glengmɛ 'ka, kö ka ̱në 'yi ka -bha -glengmɛ 'ka.

14 -A -gɛn -mü ̱dhɛ kwa -dhɔ 'ö Klisi -kë bha- -pɛng -yö -dɔ yi -ta 'böbödhö; -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi 'dhang -bho "dhiʊ̈ ̱dhɛ mɛ doseng bha ̱në ga mɛ ̱gban "pɛpɛ -bha ga 'gü, 'yö -kë mɛ ̱gban -bha ga bha- bho -kɔ 'ka.

15 -Yö -ga mɛ ̱gban "pɛpɛ -wɔn 'gü "dhʊ̈ kë "dhʊ̈ kö 'mɛ 'wo "yaan 'wa 'dho -tosɛa kë wo -dıa kë 'gü 'zü, "kɛɛ kö -wa kë 'mɛ 'ö ga- -nu -wɔn 'gü 'ö dho 'ö -bö bha ̱në- dhɔɔbhaa 'ka.

16 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'yaa ̱yɔɔ mɛ 'bha -bha ̱taamasü ya- 'gü 'zü -a ̱bhlë -kë -dhö -sü "ɛɛn -a ̱bhlë 'yaa 'dhö -sü -bha. Kö 'zü 'ö -kë ̱dhɛ yi "yan- kë -yɔɔ Klisi 'gü pinpindhö ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, "kɛɛ yi "yan ̱yɔɔ -sü 'yaa- 'gü 'zü.

17 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi- pö 'yaa ̱yɔɔ mɛ 'bha -bha 'zü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ̱ya -kplu Klisi -bha, kö- -mɛ ̱ya "gla, kö 'ö gun -kɔ 'ö- -bha -blɛɛsü bha 'yaa- -bha 'zü, kö Atanna ̱yaa- -mɛ -da -deewo. Kö -tosɛa 'dhɛ 'ö- -mɛ -yö gun- kë sië -blɛɛsü bha ̱ya ziö, kö- -mɛ ̱ya -da -tosɛa -dee 'gü.

18 -Wɔn "pɛpɛ 'ö "dhʊ̈ bha 'mɛ 'ö- -kë yö -mü Atanna do 'ö kwa -kɔ wü 'koo Klisi 'saa- 'gü, 'ö 'dho 'zü 'ö ö (-bha yëkëmɛ -nu) yi -ya mɛ -kpɛa 'wo to -a -nu -dhɛ -a -bha -gasitɛ bha- -bha -mɛ 'ka bha ̱në- 'ka.

19 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -yö -bɔ Klisi ̱në- -ta 'yö waa- mɛ -nu -a -nu -kɔ wü 'koo, 'yö -da "pɛpɛ 'ö mɛ -nu 'wo- wo- "dhiʊ̈ bha 'yii- 'bha -yaki 'sü, 'yö -ya mü 'zü 'yö yi -ya -kɔ -wü 'koo dhe 'ö "dhʊ̈ bha- -dhiang -zë mɛ -nu -dhɛ -mɛ 'ka.

20 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, dhiang -nu 'yi- zë bha yi- -zë Klisi ̱në- -bha zë 'gü, ̱dhɛ 'pë 'ö Atanna yöö ̱dede ̱në bɔ yi -ta 'ö ka -dhɛ -a 'dhö. -A -wɔn 'gü, bhɛa" ̱në 'yi- wo sië ka -dhɛ ̱dedewo kwa Dëmɛ Klisi bha- 'tɔ 'gü, kö 'ka dɔ "gbıı- 'ka "wı- -bha kö kaa- Atanna -nu 'ka 'wü 'koo!

21 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Klisi bha 'yii 'wɔn yaa kë tongtongdhö, "kɛɛ Atanna -yö kë kwaa- 'wɔnyaa -nu -kwɛɛ -ya yö ̱në- ̱gbin- 'yö- -dhii kun kpɔnkplɔndhö ̱dhɛ 'pë 'ö yöö ̱dede -zian ̱në 'wɔn yaa 'ka -a 'dhö. -A kë 'ö- wo "dhʊ̈ bha -ya -kë "dhʊ̈ kwa ̱në kwa -wɔn 'gü, kë "dhʊ̈ kö 'kwa bɔ Klisi 'ka, kö ̱sɔng 'bha 'ya 'dho kë kwa -bha ö wëëdhö.

6

1 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ yi ̱në 'yi "yi dɔ sië Atanna -kɔ -bha bha, yi -bhɛa ka -dhɛ yö ̱në- -wɔn 'gü kö 'ka- kë -së kö -gasitɛ 'ö- -ya -kë ka -dhɛ 'ö 'ka 'dhang bho -sü 'ka- "dhiʊ̈ bha 'ya 'dho kë 'wɔn 'gü "fië 'ka ka -gɔ.

2 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʊ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:

«Bhɛa" 'i- wo n -dhɛ bha a kë i -wʊ -ma -a ma "tʊ̈ng ̱dede ̱në- 'gü,

'yö 'a nu i -dhɛ.

A -ta i -dhɛ dha "tʊ̈ng ̱në- 'gü.»

-A yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ: -Ka -dhɛ -ga, "tʊ̈ng -së ̱dede 'wo gun- pö sië bha ̱në ̱ya ̱loo bha. Mɛ dha "tʊ̈ng 'wo gun- -dhiang zë sië yi 'bha 'ka bha ̱në ̱ya ̱loo ̱dɛɛ bha.

3 Yi 'ö 'yi "wɪ sië ka -dhɛ "dhü bha -kɔ 'yi dho- kë- 'ka kö 'ya 'dho kë mɛ
'bha -mɛ 'bha -bho Atanna -bha zian -ta -mɛ 'ka ̱në 'yi- mɔɔ- sië. Kë "dhü
kö- -bha yë 'yi- kë sië bha 'wa 'dho- -dhiang yaa zë.
4 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn ̱gban "pɛpɛ suu -yö 'kun bho yi 'gü bha
'yö bha, kë "dhü kö -wa dɔ ̱dhɛ -a -bha yëkëmɛ -mü yi 'ka. Yö ̱në- -wɔn
'gü 'yö 'ya -wëëdhɛ -zian yö oo, 'yi -kpla -zian ̱në- 'gü oo, "ɛɛn 'ö "yënng
̱gbaɔndhe ̱në- 'ka oo, 'yö 'yi- ̱gban kun yi -bha zuësɛadhɛ 'ka.
5 'Yö 'wo yi -ma -nu wo, 'yö 'wo yi -da -kaso 'gü, 'yö 'wo "dhinaa -nu
̱mɔɔ yi "dhiü, 'yö 'yi yë "gbɪɪ- "gbɪɪ- -nu -kë, 'yö 'yi -wɔ -nu wo "yaan, 'yö
'yi ̱gloo -nu wo diin- 'ka.
6 Yi -dɪ 'kun -nu 'yi- wo -së kö pö 'a 'dho -ya yi bha oo, 'wɔndɔdhe 'ö yi
-gɔ Atanna dɔ -sü "gblʊ "piü -bha oo, zuësɛadhɛ -nu 'yi- -kë oo, "klʊsëdhɛ
-nu 'yi- -kë "ɛɛn mɛ -nu -dhɔ 'ö yi -kë 'ö- "yi 'yaa kë- ̱wlö bha yi- ̱gban
-kë "dhü Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'ö yi 'gü bha ̱në- 'saa- 'gü, (kë "dhü kö
-wo yi dɔ- -bha yëkëmɛ 'ka).
7 'Wɔn 'yi zë- -dhɛ 'yö 'yi Atanna -bha tɛanwɔn bha ̱në- -naɔ dɔ, 'yö ('wo
yi -kë -a -bha yëkëmɛ 'ka -sü -dhɛ yö) 'gügbɪɪdhɛ 'ö- -kë 'wɔn -nu 'yi- kë
sië bha ̱në- -bha, 'yö 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha ̱në 'yi- -kë bha 'yö bha. Kö yi
këwɔn -nu "ɛɛn yi "ta -kɔ -nu bha ̱në -wo kë yii- 'ko -zë 'ka -piö -nu "ɛɛn
"dhɛ -ya yi -ta -pë -nu 'ka yi -dhiang yaa zë -mɛ -nu -gɔ.
8 'Kö 'zü 'wo ̱bhlë -ya yi -bha oo, 'wo 'yiü- dɔ yi -bha oo, 'wo yi -dhiang
-së zë oo, 'wo- yaa zë oo, 'kö 'zü 'wo yi -ga ̱suakëmɛ 'ka "kɛɛ kö tɛanwɔn
̱në 'yi- pö sië oo,
9 kö 'zü 'wo yi -ga ̱dhɛ 'mɛ 'ö mɛ 'bhaa- dɔ- 'dhö "kɛɛ kö mɛ ̱gban "pɛpɛ
'wo yi -dɔ oo, 'kö 'zü 'wo yi sü ̱dhɛ 'mɛ yöö ga- 'dhö "kɛɛ kö yi "yaan ̱dhɛ
-kɔ 'ö kaa ̱dede 'ka- dɔ- 'ka bha- 'dhö oo, 'wo 'wɔn bho yi 'gü "kɛɛ 'waa
yi zë -zë wo oo, 'ö 'yaa "wɪ bha 'yö bha, kë "dhü kö mɛ ̱gban -wo yi dɔ
Atanna -bha yëkëmɛ ̱në- 'ka.
10 -Wo yi wë 'gü -siö, "kɛɛ yi ̱nii -yö -to -da -sü 'ka -kpɛawo, 'ö 'yi bhɔ
mɛ -nu 'gü "flɛɛmɛ -nu -bha, "kɛɛ kö yi mɛ kpö 'gbɛ ̱dede -zë kë sië pë
-mɛ 'ka Atanna -wɔn "gblʊ "piü "dhü do. Yi -bhɔ mɛ -nu 'gü -kɔ 'gü "fiëmɛ
-bha, "kɛɛ 'sa kö yi ̱në pë ̱gban "pɛpɛ 'dhö yi -gɔ tɛan- ̱dede 'ka Atanna
wëëdhö.
11 Kodhɛngtö -mɛ -nu, 'ya yi zuë" "dhiü "pʊ ka -dhɛ, 'ya yi "gblüü- -wɔn
̱gban pö ka -dhɛ ̱tɔn yi "taɔngdë -nu.
12 -A -gɛn -mü ̱dhɛ yi ̱në yi -zë yi -wɔn 'yaa ka -bha, 'yö 'ka ka zuë"
"dhiü ta -sü 'ka yi - gɔ, "kɛɛ ka -zë ka -wɔn -yö yi -gɔ "gbɪɪ-.
13 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̱dhɛ mɛ- pë pö mɛa- 'në -dhɛ ̱dhɛ:
«'Ka ka "gblüdhɛ "pʊ yi -dhɛ 'pö ̱dhɛ -kɔ 'yi yi -bha -pʊ 'ka ka -dhɛ bha-
'dhö, -ka dɔ "gbɪɪ-.
14 'Mɛ 'ka bɔ Yesu 'ka bha kaa- 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü bha
ka kpö 'ya 'dho kë do. Ka bɔ "yɔɔ -nu 'waa kë "dhü. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
pë -së waa- pë yaa 'ö 'dhö, -naa -ya -nu ̱zinng 'gü. -Naa -yö -dhɛpuudhɛ
waa- -dhɛtiidhɛ -a -nu ̱zinng 'gü.
15 -Naa -yö Klisi waa- Sɔtraan -a -nu ̱zinng 'gü. 'Mɛ 'wo 'dhang bho-
"dhiü waa- 'mɛ 'waa 'dhang bho- "dhiü -a -nu -bha pë 'yaa do.
16 Atanna -dhɔkëgükɔ waa- ̱gebhɔ -a -nu -duɛ 'yaa do. -A pö 'a- wo
"dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kwa ̱në 'kwa ̱dhɛ Atanna "yaandhe bha-
-dhɔkëgükɔ 'dhö ̱dhɛ -kɔ 'ö yöö ̱dede 'ö- pö- 'ka -a 'dhö ̱dhɛ:
«A -dho 'dho 'a n ̱yië bho n dhɔɔbhaamɛ -nu kpö 'gü,
'ö 'a -tosɛa -kë mü,
'ö 'wo -kë n -ma -gɔ 'gü -mɛ -nu 'ka,

'ö 'a -kë -a -nu -bha Atanna 'ka 'pö.»
17 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö kwa Dëmɛ -yö dhiang zë 'ö- pö:
«-Ka 'go 'mɛ 'wo bha- -nu kpö 'gü, -ka "kan- -nu -bha,
'pë 'ö- -dhɔ 'yaa n kë,
'ka 'dho ka -kɔ zun- -bha tongtongdhö,
ŋya kë "dhü a -dho n -kɔ 'kpɔ ka -gɔ,
18 a -dho kë ka Dë 'ka,
'ö 'ka -kë 'pö n gbö -nu
waa- n 'dhu -nu 'ka bha 'yö bha.»
'Yö go mü 'ö- pö:
«Mang Atanna -mɛ 'ö n -kɔ -fië -bha -wɔn 'yaa 'dhö bha
ma ŋnë 'a -wɪ bha.»

7

1 ŋDhɛ 'ö -kë ŋdhɛ "plüün -së -nu 'ö- suu 'dhö bha Atanna ŋyaa- bho kwa -dhɛ ŋdhɛ -kɔ bha- 'dhö bha, n dheebhang dhɔɔbhaa -sü -nu, pë 'pɛpɛ 'ö -kë ŋdhɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö kwa kwi "ɛɛn kwa 'nii- -dhii kun bha -ka -kwaa bho kwa -bha, kö 'kwa kwa 'gü dɔ "gbɪɪ- 'kwa kë "slüüslü Atanna wëëdhö, kö 'kwa "suü- -gɔ kë "dhü kö -ya -sü 'ö 'kwa- 'ka -a -bha -ya 'gü bha 'kwa- -gɔ -da 'plöö.

Pɔdhö zuë" ŋnii -da -gɛn 'ö- pö

2 -Ka dɔ "gbɪɪ- kö 'ka -duɛ nu yi -dhɛ ka zuë" "piü, -a -gɛn -mü ŋdhɛ 'yii -da mɛ 'bha "dhiü ka kpö 'gü, 'yii -gɛn -da mɛ 'bha -bha ŋnaɔ 'gü kö -yö kë- -mɛ -pö -gɛn 'ka, "ɛɛn 'yii mɛ 'bha -ta -bhö.
3 Kö- kë ŋdhɛ -a pö 'a- wo "dhü bha za ŋnë 'a- dɔ- 'ka ka -bha 'yaa -mü. -A -gɛn -mü ŋdhɛ 'ma- pö 'nu ka -dhɛ ŋdhɛ ka -wɔn 'ö yi -gɔ "gbɪɪ- bha- "sima 'yaa 'dhö. Yö ŋnë- -wɔn 'gü 'yö 'kö 'zü 'ö ga 'ka oo, 'ɛɛn 'ö dha 'ka oo, 'yö 'kwa dho- wo kwa "kwëë.
4 Yi 'dhang bho -sü -yö ka "dhiü 'kpakpadhö, "sika 'bha 'yaa yi 'gü ka -wɔn 'gü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn "gbɪɪ- suu "ʊʊ suu 'ö -wɔ yi -ta, 'yaa yi 'gü ga, -yö yi faan ŋnë- dɔ -kpɛawo, 'yö yi ŋnii -da 'ö dho- 'ka.
5 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ "tüng 'yi ŋloo- 'ka Maseduanö -sɛ 'gü bha kö zuëwaanusü -tangga -zian 'yaa yi -gɔ. -Gblü -yö -gun yi -bha "kpɛnng, 'ö "suü -yö gun yi 'gü.
6 "Kɛɛ Atanna 'ö kpa 'mɛ 'ö- -nu -din 'dhö yën sië- -nu -zʊ -ta bha ŋnë -gasitɛ 'yii- ŋslɔɔ, 'yö kpa yi -zʊ -ta Titö -bha -loo yi -dhɛ 'gü -sü 'ka. 'Yö faan -sɛa -da yi 'gü.
7 Faan -sɛa -zian 'ö -da yi 'gü "dhü bha- -gɛn 'yii kë Titö -bha nu -sü yöö do- 'ka, "kɛɛ yöö -dɪ 'pö- zuë" 'ö gun 'waannu -sü 'ka ka -wɔn 'gü bha ŋnë yi -bha zuë" 'waanu -sü -ta pa. ŋDhɛ 'ö ŋya nu ŋya ŋloo yö, 'wɔn "pɛpɛ 'ö ka -zʊ "piü 'yö -ziö ŋgban -gɛn 'gü yi -dhɛ. -Kɔ -nu 'ö ka "piü ŋdhɛ 'ka "yan -kpan 'ka n -bha oo, -kɔ -nu 'ö -wëë 'dhö bɔ sië- 'ka ka -ta -da 'ka- wo n "dhiü bha- -wɔn 'gü bha oo, n -ta -ko zë -pɛng 'ö ka -ta -kɔ -nu 'ö- 'gü, 'yö- ŋgban -gɛn -dɔ yi -dhɛ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'ma -ya ŋniidadhe "yi ŋbhaa bha 'yö bha.
8 'Kö 'zü -wʊ 'ö gun 'sëëdhɛ 'a- bɔ ka -dhɛ bha- 'gü 'ö "yua -zian ŋnë- wo ka -bha, "kɛɛ 'yaa bhɔ n 'gü 'wɔnyaa -bha 'zü. -Yö kë -bhɔ n 'gü 'wɔn yaa -bha -blɛɛsü ŋnaa kö 'ma- ma ŋdhɛ -yö kë -yua ka -bha "tüng ŋnë 'bha 'ka.
9 "Kɛɛ "tüng 'dhɛ 'kwa dɔ- 'ka ya -yö n zuë" ŋnii -da. N zuë" ŋnii 'ö- -da bha- 'klɔɔ- 'yaa -mü 'ma 'ö- wo ka -bha bha- 'ka. "Kɛɛ 'ma 'ö- wo ka -bha "dhü bha ŋnë- -wɔn 'gü 'yö 'ka -bhɛa Atanna -dhɛ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö

n ̱nii -da bha 'yö bha. ̱Ya kë "dhü kö 'sëëdhɛ 'a- bɔ ka -dhɛ bha Atanna -dhidhɛ -wɔn ̱në gun- 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ka 'bha 'yii "kan ka "dhiü bha 'yö bha.

10 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ wëëgüsiödhe 'dhɛ 'ö -dhi Atanna -dhɛ bha -yö mɛ -bha -tosɛa "gla ̱në- wo 'yö dha -zian bho mɛ 'ka. Wëëgüsiödhe 'dhɛ 'kö bha 'yaa mɛ kɔngga -da mɛ "dhi -gɛn bho. "Kɛɛ -a 'dhɛ 'ö 'mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu -gɔ bha ̱në 'yaa -së. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yö -zë -yö mɛ "dhiü ̱në- bho ga -dhɛ.

11 Wëëgüsiödhe 'dhɛ 'ö Atanna -dhidhɛwɔn 'ka bha -kaa -ga bha, kö 'ka- "dhiü -ya -dhɛ -ga. Yö ̱në pa ka -bha 'yö 'ka -ya ka -dı -wɔn zuën -ta, kë "dhü kö pö 'a 'dho kë ka -bha Atanna wëëdhö, 'yö 'ka- 'wɔn dɔ ̱dhɛ ka ̱bhlë ̱ya -pö, 'yö "suü 'dhö -da ka 'gü, 'yö ka zuë" -yö ̱wlü ̱dedewo Atanna -wɔn 'gü, 'yö- -zian mɔɔ- -sü -pɛng dɔ ka -ta, 'yö 'ka 'wɔn bho 'wɔnyaakëmɛ bha- 'gü 'kpakpadhö, 'yö 'ka- -zɔn -kɔ ̱gban "pɛpɛ suu 'gü ̱dhɛ ka -kɔ 'yaa gun 'wɔn bha- 'gü.

12 'Sa 'sëëdhɛ 'a- -bɛn zë "dhü 'a- bɔ ka -dhɛ bha 'mii- bɔ 'mɛ 'ö "si bha-bho, "ɛɛn 'mɛ 'wo- bho- -gɔ -a -nu 'bha 'ko -sɔn. A- -bɔ "dhü kö ̱bhlë -ya yi -bha -pɛng 'ö ka -ta bha ̱në 'ka- 'gü -wɔn kë -dhɛ yö Atanna wëëdhö.

13 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yi zuë" ̱ya 'waannu -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö, "kɛɛ 'yö -ya mü 'zü, 'yö Titö -bhaa zuëniidadhe 'ö go- 'ka ka "piü mü 'ö- -zʋ -gban -sü 'ka, 'ö -gban -a faan 'ka- dɔ- -bha bha- "dhia -yö ma yi 'gü "dhiü ziö 'ka 'pö bha 'yö bha.

14 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ n 'tɔ 'a- kun ka -wɔn 'gü Titö -dhɛ ̱kö 'yii nu ̱kö ka -dhɛ 'gü mü, (̱dhɛ ka -dhio -ma n -ta) bha, 'kii 'yiü-dɔ n -bha -a -dhɛ. "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö -kë 'pö ̱dhɛ dhiang "pɛpɛ 'yi- zë ka ̱dhɛ -a 'bha 'yaa ̱sua 'ka bha, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn 'a n 'tɔ kun- 'gü Titö -dhɛ ka -bu 'gü -a 'bha 'yii kë ̱sua 'ka 'pö bha 'yö bha.

15 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, Titö -zʋ ̱ya -bö 'ka ö -dhɛang -wɔn "dhia ma -kɔ 'ö- 'gü, waa- "suü -nu 'ka- wo- "yan -gɔ 'ö 'ka ̱bhlë -ya -wʋ -bha -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü bha- -ta -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, ka -dhɔ -bha -a kë -sü 'bha ̱në -da 'gü do 'ö dho- 'ka.

16 'Dhang 'a- bho ka "dhiü 'wɔn ̱gban -wɔn ̱gban 'gü 'ö 'kii 'yiü- dɔ n bha 'pö tongtongdhö bha 'wɔn 'ö n zuë" ̱nii -da ̱dedewo 'yö bha.

8

-Kɔ -wo -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, n dheebhang -nu, 'yaa n "piü ̱dhɛ -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë ö -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Maseduanö -sɛ 'gü -a -nu -dhɛ bha ka kë- -wɔn 'gü ka tii -bha.

2 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü "sɛ bha- 'gü -a -nu -wëëdhɛ 'wo- bho, -a -dhiang 'yaa zë. "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, -a -nu zuë" -yö -gun -da -sü 'ka -tɛkpɛ -tɛkpɛdhö, 'ö- -wɔn 'gü -a -nu -bha -kë "flɛɛsü -sü ̱gban waa- -bha -bha, 'ö- -nu -kɔ -yö -wo ̱dedewo.

3 A- -pö ka -dhɛ tɛan- ̱dede 'ka ̱dhɛ -a 'dhɛ -a -nu -kɔ -yö ̱mɔɔ- -bha -wo kë- -kë yi -dhɛ, 'ö 'wo -ziö 'ka wo -dı "dhiü -zianwo, "kɛɛ 'sa -wa -bho wo -dı 'gü, mɛ 'bha 'yii- pö- -nu -dhɛ ̱dhɛ -wa kë "dhü.

4 -Wo kë -bhɛa yi -dhɛ 'wo -gban yi -bha -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü ̱dhɛ, 'yi dɔ "gbıı- kö 'wo yi -kɔ "pʋ pë 'bha 'ka kö 'yi- -da 'pë 'ö yii- bɔ 'mɛ ̱wa bɔ Atanna 'ka 'wo Zude -sɛ 'gü- -nu -dhɛ bha- "piü.

5 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'pë 'wo- nu "dhü bha -yö kë -ziö -a 'dhɛ -zian
'ö yi -zë yi -zʋ gun- -bha ̱dhɛ -wo -dho -a -nu bha- -ta pongpongdhö, -a
'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -wo wo -dı ̱në- "kplëng bho kwa Dëmɛ -dhɛ ̱kö -blɛɛsü,
'yö 'wo dho 'wo- "kplëng bho 'pö yi -dhɛ ̱dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka Atanna "piü
̱dhɛ -yö kë- 'ka -a 'dhö.
6 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yi Titö bɔ ka -dhɛ bha 'yö bha. Kë "dhü kö -gbaɔ
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -gɔ -sü 'ö ka ̱klang kë -sü zü bho- 'ka bha -yö
ka faan dɔ kö 'ka- -gɔ -da 'plöö.
7 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'pë 'a- pö ka -dhɛ yö -mü ̱dhɛ kö "ta -sü Atanna
-bha zian -ta -sü 'ö dhi -sü 'ka ka -gɔ -kɔ 'ö- 'gü 'ö- -dhiang -zian 'yaa zë, 'ö
-zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'ö ka -gɔ, 'ö dho 'ö -wɔ 'ka -a 'gü "dhi kan -sü -ta, 'ö 'ka
Atanna dɔ -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü, 'ö -ya mü 'zü 'ö- -bha yë kë -sü -pɛng
'dhö ka -ta 'böbödhö, 'ö yi -dhɔ 'dhö ka -kë 'pö bha 'ka dɔ "gbıı- kö ka -kɔ
-yö -wo 'pö Atanna -bha mɛ -nu -dhɛ -kɔ do bha ̱në- 'gü.
8 'Yii kë 'tɔng- 'ka kö 'yi- dɔ, "kɛɛ 'wɔnsë kë -pɛng 'dhö ka "tayɔɔ -nu -ta
-kɔ 'ö- 'gü -a -dhiang 'yi- zë ka -dhɛ bha, 'yi- kë "dhü kö -dhɔ 'ö ka 'gü -naa
'ö- -ta Atanna -bha 'ka, "ɛɛn mɛ -nu -bha 'ka kö 'yi yö ̱në- dɔ.
9 -A -gɛn -mü ̱dhɛ kwa Dëmɛ Yesu Klisi -kɔ 'dhö -wo kwa -dhɛ -kɔ 'ö-
'gü ka yö -zë -dɔ. Yö 'ö pë 'bha -pë 'bha -saan 'yaa gun- -bha (-a -bha -kë
Atanna 'ka -sü 'gü) bha -yö kë ö -dı -kë "flɛɛmɛ 'ka ka -wɔn 'gü, kë "dhü kö
pë 'bha -saan 'ya 'dho kë ka -zë ka bha- -bha -kë "flɛɛsü -sü bha- zian- -ta.
10 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n -bha 'a n -zʋ gɔn- 'ka 'wɔn bha- 'gü -ka dɔ
kö 'a- pö ka -dhɛ: Yö -mü ̱dhɛ kö -gbaɔ Atanna -bha mɛ -nu -gɔ -sü 'ö 'ka-
zü bho -kwɛ 'ö -ziö ya- 'ka bha 'ka- 'kun "gbıı- kö 'ka 'dho- 'ka "dhiü. -Yö
-dho kë -së ka -bha 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka ̱në 'ka mɛ -blɛɛsü -nu 'wo
'wɔn bha- -kë -a 'ka, "kɛɛ 'ö -ya mü 'zü ka ̱në 'ka mɛ -blɛɛsü 'ö- -nu zuë"
-yö zun 'wɔn bha- -bha -a 'ka.
11 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -kaa 'kun "gbıı- kö 'ka 'dho- 'ka "dhiü kö 'ka-
-gɔ -da 'plöö-. 'Ka- zü bho zuëga -së 'ka -kɔ do 'ö- 'gü -blɛɛsü bha, -kaa 'kun
"gbıı- kö 'ka- -gɔ -da 'ka 'plöö -a 'dhɛ ka -kɔ -yö ̱mɔɔ- -bha -a kë -sü 'ka.
12 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'pë 'ö mɛ -ya ̱gbaɔ Atanna -gɔ bha- "dhia 'ö ma- 'gü
bha -yö -gban 'pë 'ö- -mɛ -gɔ ̱në- -bha. -A 'dhɛ 'yaa 'mɛ 'ö- -gɔ 'yaa- "pɔ
kë- -mɛ "dhiü.
13 'Yii kë ̱dhɛ ̱ya kë "dhü kö a- -pö 'ka ka -dı -da -kpla 'gü ka "tɛabɔ -nu
-bho -kpla 'gü -wɔn -zë 'gü. "Kɛɛ -a pö 'a- wo "dhü bha kë "dhü kö ̱zinng
̱gblɛɛn ̱në 'ya 'dho kë ka ̱zinng 'gü, kö mɛ ̱gban -bha -mawɔn ̱yaɔn
-kɔ ̱në -yö ̱mɔɔ "kwëë.
14 "Kɛɛ 'ma- pö "dhü kö a- -pö 'mɛ 'ö 'ka pë -mɛ 'ka dɔ -kɔ ya- 'gü bha, -a
'dhɛ ka -mawɔn -yö zun- -bha 'ka bo- -sü mü -sü 'ka, kö- -kpɛa 'ö to bha
'ka ka "tɛabɔ -nu -ta 'kun- 'ka. ̱Ya kë "dhü 'yö kaa -dı 'pö 'ka -kpla yi 'bha
'ka kö pë -ya wo -zë -a -nu -gɔ, 'yö 'wo ka -ta kun, ̱ya kë "dhü kö 'ka ̱mɔɔ
"kwëë ̱naa bha.
15 'Ka- kë "dhü kö 'pë 'ö Atanna -wʋ -ya pö 'ö -bɛn zë -sü 'ka ̱dhɛ:
«'Mɛ 'ö- -wlö 'gbɛ -a -bha 'yii ziö -naa 'gü,
"kɛɛ 'sa mɛ 'yii- -wlö 'gbɛ bha- -bha
'yii 'kɔn- -ta bha ̱në 'ka- 'gü -wɔn -kë bha.»

Titö waa- "tayɔɔ -nu -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

16 -Gasitɛ 'yaa Atanna -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka -gla -a -bha zian -ta -sü
-pɛng 'ö yi -ta bha -ya dɔ -sü 'ka Titö -ta 'pö.

17 'Yi bo- pö -sü -zë 'ka- -dhɛ ̱dhɛ -yö 'dho zun ka -dhɛ 'gü 'yii za 'bha
kë- 'gü, -yö "wɪ ̱në- 'wo- -bha do. Aa" ̱ni 'ö gun kö 'yii- pö -zian wo- -dhɛ
̱kö, -nu zun ka -dhɛ 'gü -sü 'ö- -dɪ ̱nii -bha bha -yö -gun dɔ sië- -zʋ -bha.
18 Yi dheebhang do 'ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ "pɛpɛ 'wo "sɛ ya- 'gü 'wo-
-dhiang -së zë -a -bha Atanna -bha naɔ -së bha- dɔ -dhɔ -wɔn 'gü bha ̱në
'yi- ̱nëng- -bha 'yö 'yi- -nu bɔ bha.
19 'Sa Atanna -bha mɛ -nu ̱në 'wo wo -kɔ -yɛ -bha 'yö 'wo- -da yi keng-
kö- "yan- kë pë -nu 'wo- ̱gbaɔ sië Atanna -bha mɛ -nu -gɔ bha- -dhɛ 'gü.
'Sa "ta 'ö "dhʋ bha 'pö- 'sü 'yi- wo bha, yi- -wo "dhʋ kö kwa Dëmɛ ̱në- 'tɔ
-yö bhɔ, ̱ya 'go mü 'zü kö mɛ ̱gban "pɛpɛ -wa 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'wɔn bha yi
-sɔbhɛɛ -bha -wɔn -mü.
20 -Kɔ 'yi- -ya -bha 'pö 'ö yi keng- "dhʋ bha kë "dhʋ kö 'wëë -zii -sü -nu
'wo- bho 'wo- -wɔ yi ̱kwɛng kö 'yi 'dho- 'ka Atanna -bha mɛ -nu -dhɛ bha,
pö 'a 'dho -ya yi -bha -a 'kun -kɔ -wɔn ̱në- 'gü.
21 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn "pɛpɛ 'yi- kë, -yö yi "piʋ
̱dhɛ -a "dhia -yö 'ma kwa Dëmɛ 'gü, "kɛɛ kö mɛ -nu -dɪ 'pö -wa dɔ 'wɔn
-së 'ka.
22 ̱Ya 'go mɛ ̱plɛ bha- -nu 'gü, kwa dheebhang do 'bha -ya -nu keng-
'pö, yi ̱në 'yi- bɔ. Yöö -dɪ 'pö -yö 'dhang -bho "dhiʋ -mɛ ̱dede 'ka, 'ya-
'gü dan -gɛn -yan kpö ̱dede 'ka 'ya- -dhɛ yö. Atanna -wɔn -pɛng -ya -ta
̱dedewo. "Kɛɛ -a 'dhɛ 'ö "tʋ̈ng ya- 'gü bha- "dhiʋ ̱ya ziö -blɛɛsü -bha -ta
̱gblɛɛn, -a -bha 'dhang -bho ka "dhiʋ -sü 'ö 'kpakpadhö bha- -wɔn 'gü.
23 ̱Ya 'to Titö -zë -bha -bha, yö ̱në n "tayɔɔ 'ka Atanna bha yë ya- "kplü
"dhiʋ, 'yö n -kɔ "dhiʋ nu -mɛ 'ka 'pö ka -dhɛ. "Kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö wɛng- -nu
'wo nu së bha, wo -zë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu ̱në 'wo- -nu -bɔ, nu
'wo- wo së bha wo ̱në 'wo 'mɛ 'ö mɛ -yö Klisi -bha mɛdhɛ bha- "blɛɛn-
yö- -nu -bha -a 'ka.
24 ̱Dhɛ 'ö "dhʋ, -kaa -zɔn -nu -dhɛ ̱dhɛ -a -nu -dhɔ -yö ka kë ̱dedewo,
kë "dhʋ kö Atanna -bha mɛ -nu 'wo- -nu bɔ bha -wa -dhɛ yö, kö -wa 'wɔn
dɔ ̱dhɛ "plüün 'yi- bho ka -wɔn 'gü bha- -dhɛ -mü.

9

'Wɔn 'ö -gban Atanna -bha mɛ -nu -ta 'kun -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 (N dheebhang -nu), -a -dhɛ -zian 'yaa- -bha ̱dhɛ 'wɔn 'ö -gban pë 'wo-
bho 'wo- bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo Zude -sɛ 'gü- -nu -dhɛ bha 'a 'sëëdhɛ
bɔ ka -dhɛ -a -wɔn 'gü.
2 -A -gɛn -mü ̱dhɛ a 'dhang bho- "dhiʋ 'kpakpadhö ̱dhɛ ka -ya -sü 'ka -a
-bha mɛ -nu -wɔn zuën -ta. -A -wɔn 'gü a n 'tɔ 'kun -sü -zian 'ka Maseduanö
-mɛ -nu -ta 'a- pö kwa dheebhang -nu 'wo Akai -sɛ 'gü wo -zë -zianwo 'pë
woo- ̱gbaɔ Atanna -bha mɛ -nu -gɔ ̱waa- ̱gban baa- 'nu -kwɛ 'ö ̱ziö ya-
'ka. Gbaɔdhe bha- -pɛng -dɔ ka -ta -kɔ 'ö "dhʋ bha- -dhiang 'a- zë- -nu -dhɛ
bha ̱në- -nu 'kpiidhɛ ̱gban faan dɔ -sü 'ka -a wo -sü -bha.
3 "Kɛɛ yö ̱në- ̱gban 'gü 'a kwa dheebhang -nu bha- -nu -bɔ "dhʋ, kë
"dhʋ kö ka -dhiang -së 'yi- zë Maseduanö -mɛ -nu -dhɛ bha 'ya 'dho kë
"wlaawɔn 'ka. -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü -yö n "piʋ ̱dhɛ 'ka ka baa ̱dedewo
'wɔn -së bha- kë -sü -gɔ kö -yö kë ̱dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka bha- 'dhö tɛan- 'ka.
4 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'yaa yi "piʋ ̱dhɛ yaa Maseduanö -mɛ -nu 'ya nu mü
yi 'ö- 'ka, 'yi -kpan ka -bha kö 'kaa baa- -sü 'ka. Yö -zë ̱ya kë "dhʋ kö 'yiʋ-
'ö dɔ yi -bha bha ̱ya kë -ziisü. 'Sa kö yi -zë yi -bha fië- -dhö ka -bha 'ka.

5 'Wɔn 'a zë- -dhɛ 'yö 'a kwa dheebhang -nu bha- -nu bɔ □kö -blɛɛsü ka
-dhɛ 'gü kö -wo gbaɔdhe 'ka- "plüün bho bha- -gɔ 'kpɔ bha 'yö bha. Kë "dhü
kö yi 'a dho nu- 'ka bha kö 'ma nu, kö 'a -da ka -kɔ -së -ta, kö □gbaɔsü bha
'ya 'dho kë □dhɛ 'wɔn 'ö mɛ -ya -kë kö- "sı 'yaa mɛ -dhɛ -a 'dhö, "kɛɛ kö -yö
kë □dhɛ pë 'ö ga □në- wo ka 'gü -a 'dhö.
6 -Yö kë ka "yaan □dhɛ 'mɛ 'ö 'kee- 'kpii- -kë 'yö- □trɔɔn 'kpii- □slɔɔ, 'mɛ
'ö 'kee- 'dɛdɛ -kë -a □trɔɔn 'yaa kë 'kpii- 'pö.
7 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha □dhɛ pë 'dhɛ 'ka- -ya ka -zʋ "piü
□dhɛ yö □në kaa- □gbaɔ bha 'ka yö -zë □gban □gbaɔ, "kɛɛ kö 'ya 'dho kë wë
'gü -siö 'ka "ɛɛn □dhɛ 'pë faan □në- -wɔ ka -ta -a 'dhö, -a 'klɔɔ- -mü □dhɛ
'mɛ 'ö pë □gbaɔ zuëniida 'ka bha □në- -dhɔ -yö Atanna -kë.
8 Atanna 'ö 'ka- "piü bha- 'gü -yö "gbıı-. -A "sı -ya -dhɛ kö -yö ka -kɔ pa
pë -së □gban "pɛpɛ suu 'do 'do 'ka kë "dhü kö pë "pɛpɛ 'ö ka -mawɔn -yö
zun- -bha yi "pɛpɛ □gban 'ka -yö kë ka -gɔ, kö 'ka ka -mawɔn bho- 'gü, kö-
-kpɛa -yö 'to ka -gɔ -babadhö, kö 'ka 'wɔnsë kë- 'ka □dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü
'ka- -a -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö □dhɛ:
9 «Atanna -yö ö -bha mɛ -nu -bho 'wɔn 'gü,
'yö gbaɔ "gblügblü wo "flɛɛmɛ -nu -gɔ.
-A -bha 'wɔn -së kë -sü "dhiü 'yaa 'to tongtongdhö.»
10 Yö 'ö pë suu nu pëtamɛ -dhɛ, 'ö dho 'ö- -bhöpë -wɔ -ta bha -yö -dho ka
-bha kë, 'ö dho 'ö kaa- pë suu -pɛ -ta, 'ö- -kë 'ö kaa- "klʋsëdhɛ □trɔɔn 'dhö
-kë 'gbɛ □dedewo.
11 -Yö -dho ka kë pë -mɛ □dede 'ka "tüng □gban -tüng □gban 'gü, 'ö 'mɛ 'ka
bɔ sië yi -ta ka pë □gbaɔ- -nu -gɔ bha 'wo- nuɛ" bho 'pë -nu 'ka- □gbaɔ- -nu
-gɔ bha- -wɔn 'gü.
12 -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'wɔn -së 'ka- kë sië "dhü bha 'kii- kë -a -bha mɛ -nu
('wo Zude) woo do -a -nu -dhɛ, -yö -ya mü 'zü 'ö- -bha) mɛ 'gbɛ □dede ('wo
-dhɛ "wɛɛ 'gü -a -nu) -kë -a nuɛ" bho -mɛ 'ka 'wɔn -së 'ka- -kë bha- -wɔn
'gü.
13 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ ka këwɔn -së bha □në dho 'pë
'ka- 'ka -a -zɔn mɛ □gban "pɛpɛ -dhɛ, 'yö 'wo Atanna 'tɔ bhɔ ka -bha -zʋ
-yö -a -dhɛ -sü bha- -zɔn -kɔ 'ka- -zɔn 'ka Klisi -bha naɔ -së bha- □bhlë -ya
-sü 'ka bha- 'gü, 'yö 'wo- 'tɔ bhɔ 'zü "gblü -së -dhɛ suu 'ö 'ka ka □slɔɔpë -nu
'gü -gblü 'ka -a -nu -ta, "ɛɛn mɛ "wɛɛ □gban -ta bha- 'gü.
14 -Wo -dho bhɛa" 'pö Atanna -dhɛ ka -wɔn 'gü -gasitɛ -ziisü 'ö- -kë ka -dhɛ
-kpɛa wo bha □në- -wɔn 'gü ka -dhɔ 'ö- -nu -kë bha- 'ko -sɔn.
15 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka -kwa Atanna nuɛ" bho 'ö gbaɔ- -ziisü 'ö- wo
mɛ -nu -gɔ (Yesu Klisi -bɔ kwa -dhɛ -sü 'ka) bha- -wɔn 'gü.

10

Pɔdhö -bha ö -dı -bha -dhiang -zë Kodhɛngtö -mɛ -nu -dhɛ -kɔ

1 -A 'dhɛ 'kö mang Pɔdhö -mɛ 'a- pö sië ya n -dı -gɔ -dhiang □në 'a- zë
sië ka -dhɛ. -A -gɛn -mü □dhɛ -wa -pö □dhɛ mang □dede -zë 'ma kë ka kpö
'gü a -kë □dhɛ 'mɛ 'ö- zun "dhiü -bhlɔ 'bhaa 'dhö □në- 'dhö. "Kɛɛ 'ma kë
-dhɛ "wɛɛ 'gü 'yö 'a gɔɔn- -dhɛ -dhiang zë ka -dhɛ. -A -kë "dhü -sü bha-
'gü, bhɛa" □në 'a- wo sië ka -dhɛ Klisi -bha -wʋ "nɛɛnɛɛ -dhɛ waa- -bha
"klʋsëdhɛ bha- 'ka,
2 kö 'ka dɔ "gbıı- 'ka- 'bha pö 'mɛ 'wo ka kpö 'gü 'wo- pö sië n -bha □dhɛ
pë "pɛpɛ 'a- kë bha a- -kë n -dı faan -bha, -a 'bha 'yii 'go Atanna "piü bha-
-nu -dhɛ, kö 'ma -nu nu ka "piü mü yi 'ö- 'ka, kö 'ma 'dho kë dhiang -zë ka
-dhɛ faan -bha -mɛ 'ka kö- "sı 'yaa n -dhɛ. 'Sa yö -zë "slë 'bhaa 'dhö, 'ma

nu mü yi 'ö- 'ka a -dho tɛanwɔn pö 'mɛ 'wo "dhü bha- -nu -dhɛ, -a "sika 'bhaa n 'gü.
3 "Kpʋng ɓtaa -kwi ɓnë yi -bha -zë wo "dhü tɛan- 'ka "kɛɛ Atanna -wʋ -ta -ko 'kö 'yi- zë bha 'yaa- zë yi -dı faan -bha.
4 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'ko -zë 'ka -kwɛɛ -nu 'yi ko zë- 'ka bha 'wii 'go "kpʋng ɓtaa yö. Atanna -bha ko -zë 'ka -kwɛɛ -nu 'ö- -nu -fië -bha -pë 'yaa 'dhö bha yö -mü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi mɔɔ- -bha 'yi "yina yaa -nu zü -ya 'gü "bü ɓgban bho- 'ka bha 'yö bha.
5 ɓKwɛɛ- -nu bha ɓnë 'yi- sü 'yö 'yi 'mɛ 'wo ɓsua -nu -kë 'ö 'wo mɛ wë bho- 'ka Atanna dɔ -sü -ta -dı -sü 'kpii- -bha bha- -nu züyagüpë ɓgban wü- 'ka, 'yö 'yi -zʋgɔndhe suu "pɛpɛ 'ö 'yaa Atanna ɓbhlë -ya bha- ɓgban bho- 'ka -dhidha 'gü 'yö 'yi yi -gɛn zun- -ta, kë "dhü kö -wo 'dhang bho Yesu Klisi -wɔn ɓnë- "dhiü kö -wa ɓbhlë -ya.
6 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ɓya kë ɓdhɛ ka -zë 'ka bo -dhio -ma yi -ta -sü 'ka "pɛɛpɛdhö -së 'ka, mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö 'wo ka kpö 'gü 'ö 'wii -dhio ma yi -ta yi -dho 'wɔn bho- -nu 'gü 'kpakpadhö.
7 'Ö ɓya kë 'zü ɓdhɛ 'ka mɛ -ga ɓnë- wo 'yö 'ka- -mɛ ɓbhlë -ya aa, -ɛɛ! Kö mɛ 'ö ka kpö 'gü 'ö- pö 'ö -dı -dhɛ ɓdhɛ 'ö Klisi -bha 'ka 'kpakpadhö, -yö kë- -mɛ "yaan ɓdhɛ yi Klisi -bha 'ka 'pö ɓdhɛ -a 'dhö.
8 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'kö 'zü ɓya kë ɓdhɛ 'ya yi 'tɔ 'kun mɛdhɛkë -faan 'ö Atanna -ya nu yi -dhɛ kö 'yi ka 'gü bho- 'ka kö 'ka dɔ yi -kɔ -bha -a -bha zian -ta bha- -wɔn 'gü, 'yiö- 'yii 'dho dɔ yi -bha, -a -gɛn -mü ɓdhɛ -ya -nu yi -dhɛ "dhü kö 'yi ka faan ɓnë- dɔ- 'ka, 'yii nu yi -dhɛ kö 'yi ka 'gü -zë see- 'ka.
9 -A pö 'a- wo "dhü bha kö 'ya 'dho kë ka 'gü ɓdhɛ a 'sëëdhɛ -nu bha- -bɔ ka ɓdhɛ "dhü kö 'a "suü ɓnë- -da ka 'gü.
10 -A -gɛn -mü ɓdhɛ -wa pö ɓdhɛ "sëëdhɛ -nu 'a- bɔ mɛ -dhɛ bha -wʋ -nu 'wo -kë 'gü bha -wo -kë gɔɔndhɛ -wʋ ɓnë- 'ka. "Kɛɛ mang ɓdede -zë 'ma kë- -nu kpö 'gü 'yö 'a -kë ɓdhɛ 'mɛ 'ö "sı 'yaa- -dhɛ -a 'dhö, 'yö 'ma dhiang zë 'yö n -wʋ 'yaa mɛ 'kun.
11 -Yö kë mɛ 'ö dhiang zë "dhü bha- "yaan ɓdhɛ -kɔ do 'yi dhiang zë- 'ka 'sëëdhɛ 'gü bha ɓnë 'yi dho- kë- -kɔ -bha kö 'ya nu 'ya ɓloo mü.
12 Yi -zë 'yaa ɓmɔɔ- -bha kö 'yi yi -dı -dan mɛ 'bha -nu 'wo wo -dı ɓgɔɔn sië bha- -nu 'ka. -A -gɛn -mü ɓdhɛ "yaaki ɓnë 'yaa wo -zë -a -nu -bha 'yö 'wo wo -dı -dan -bha -pë -pëkë 'yö 'wo wo -dı dan- -bha bha.
13 "Kɛɛ yi -zë 'yii 'dho yi -bha kë "dhü, 'yii 'dho yi -dı ɓgɔɔn kö 'yi ziö- 'ka -naa 'gü. Yi "dhiü- -dho 'to- 'dhɛ 'ö Atanna -ya kë -sü "sı -kë yi -dhɛ nu -nu 'yi- wo ka "piü mü bha- 'gü bha ɓnë- -ta.
14 -Yö n 'gü ɓdhɛ 'ma- pö "dhü kö 'mii ziö- 'ka -naa 'gü. -A -gɛn -mü ɓdhɛ ɓya kë 'nu ɓdhɛ Klisi -bha naɔ 'a- dɔ 'a -da 'ka "sɛ "piü bha 'mii -nu 'nu "dhü kö 'a ɓloo 'nu- 'ka ka -dhɛ 'gü ɓnaa, kö 'ma ziö- 'ka -naa 'gü. "Kɛɛ a kë -nu "dhü 'a ɓloo- 'ka mü.
15 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö -a 'dhɛ 'ö Atanna -ya kë -faan -da yi 'gü ɓnë 'yi yi -dı ɓgɔɔn- 'gü, -a 'dhɛ 'ö mɛ "wɛɛ -ya -kë 'yii yö -zë pö. 'Sa yi 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö ɓdhɛ ka -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'bha- -dho -da 'gü 'ö -kë yi -bha 'ö- -ya yi -kuu "dhiü bha- -da "dhiü -kɔ 'ka, 'yö- ɓbhlë -yö -kë 'kpii-.
16 'Yö 'yi -ziö 'ka ka -ta 'yi dho- ka ɓtaama mü ɓyën, 'yö -kë yi -dı ɓgɔɔn -gɛn 'ka, 'yö 'yaa yi -dı gɔɔn -a 'dhɛ 'ö mɛ "wɛɛ -nu -wa -kë bha- 'gü,
17 'Yö -kë -wʋ 'ö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'gü ɓdhɛ:
«'Mɛ 'ö- "piü ɓdhɛ 'ö ö 'tɔ 'kun

-a -mɛ -yö ö 'tɔ 'kun -wɔn -nu
'ö kwa Dëmɛ -ya -kë □në- 'gü» bha- 'gü -wɔn kë -kɔ 'ka.
18 -A -gɛn -mü □dhɛ 'mɛ 'ö kwa Dëmɛ -ya 'tɔ -dhi bha kö- -mɛ □në- □bhlë
'dhö 'dhö, "kɛɛ 'mɛ 'kö ö 'tɔ kun bha kö- -mɛ "wlaa- □në- zë.

11

-Dı -kë Yesu -bha bɔmɛ 'ka -mɛ -nu -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Kodhɛngtö -mɛ -nu -dhɛ

1 "Eke, slaadhɛ -dhiang 'ö maa- zë bha -kaa 'kun ka -bha -dhe n
dheebhang -nu. 'Kaa -dɔ "gbıı- kö 'ka n -wʊ 'kun ka -bha -ee!
2 □Drɔ □ya -da n 'gü ka -wɔn 'gü -wa! 'Sa □drɔ 'ö "dhʊ̈ bha 'yii kë □drɔ
yaa 'ka, -yö -go Atanna "piʊ̈. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ ka n
-gɔ □dhɛ -dhaagadhee 'ö □waa- dɔ gwaan- -bha mɛ doseng □në- -gɔ □në-
'dhö, 'mɛ 'a ka dɔ- -gɔ "dhʊ̈ bha 'yö -kë Klisi 'ka.
3 "Kɛɛ "suʊ̈ -yö n 'gü, -a 'klɔɔ- -mü □dhɛ 'yaa n "piʊ̈ □dhɛ -wo ka -gɔ 'gü
see- -zʊ 'gɔn -kɔ yaya -nu 'ka kö ka "ta -kɔ -së 'ö pö 'aa gun- -bha, 'ö- "dhıa-
gun Klisi 'gü bha 'ka ka bo- 'ka □dhɛ -kɔ 'ö □mlɛ -yö "kpënng- -kë 'ka 'Ɛvö
-gɔ yi 'bha 'ka 'ö- -pö bha- 'dhö.
4 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ □wa nu kö -wo Yesu do bha-
-dhiang zë -kɔ "wɛɛ 'bha, 'ö yi -zë 'yii zë bha- zë ka -dhɛ, -yö 'kun -bho ka
'gü, 'ö □wa nu 'nii- suu "wɛɛ 'bha 'ö waa- 'dhɛ 'ka- □slɔɔ Atanna -wʊ 'yi- pö
ka -dhɛ bha- "gblʊ "piʊ̈ bha 'waa do, waa Atanna -wʊ -dee 'bha 'ö waa- yi
-bha 'waa do -a 'ka ka "piʊ̈ mü 'ö 'kun bho ka 'gü.
5 'Sa kö 'mɛ 'kö 'ka- -nu sü □dhɛ Yesu -bha bɔmɛ tantan -sü -nu 'dhö ma
-zë n -bha "dhʊ̈ bha 'waa dɔ n -gɔ -dhɛ 'bha 'gü Atanna -bha yë "gblʊ "piʊ̈.
6 'Kö 'zü n "dhi -zë 'yii "kan plɛɛ" dhö □dhɛ- -nu 'dhö, "kɛɛ 'wɔn kö -gban
Atanna -wɔn -bha a- -dɔ. Kaa □dede ka "yan- -gun -dhɛ 'gü, yi kë yö -zë
-zɔn ka -dhɛ -kɔ □gban -kɔ □gban 'gü 'wɔn □gban "pɛpɛ suu 'do 'do 'gü.
7 "Ɛɛn 'wɔntaɔngsë 'ö go Atanna "piʊ̈ bha- pö 'a- wo ka -dhɛ ka -gɔ "sɛ
'gü mü bha ka kë n -gba -më □dede 'pö- 'ka -a □saa 'ka? 'Mii n -dı □bhlë
□gban -pö kpɛkpɛdhö 'wɔn bha- 'gü kë "dhʊ̈ kö ka -zë ka □bhlë -yö kë -ee?
"Ɛɛn -a kë 'a- wo "dhʊ̈ bha 'wɔn yaa □në 'a- -kë bha -ee?
8 Gun 'a- wo mü bha Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo "sɛ "wɛɛ 'gü 'aa
mü 'wo gun n □saa bho sië -ee? □Ya kë "dhʊ̈ kö 'yii kë □dhɛ 'ma wo -zë -a
-nu faa bho, kë "dhʊ̈ kö 'a ka -ta 'kun -ee?
9 "Ɛɛn 'a gun ka "piʊ̈ mü bha n -kwɛɛ -gun de □dede 'pö- 'ta 'ö gun 'wëëga
-kpla bho sië n -bha? Kwa dheebhang -nu 'wo go Maseduanö -sɛ 'gü 'aa
mü 'wo nu n -dhɛ pë "pɛpɛ 'ö- -kpla gun n -bha -a 'ka -ee? 'Mii n -dı 'kun
-kɔ □gban -kɔ □gban suu 'gü "ɛɛn 'wɔn □gban "pɛpɛ suu 'gü kë "dhʊ̈ 'a -kë
□kwɛɛ 'ka ka -ta 'wɔn 'bha 'gü -ee? 'Sa a -dho 'to n -dı 'kun -sü -bha "dhʊ̈
'ö- 'wɔn- yën.
10 'A- zë ka -dhɛ tɛanwɔn □dede 'ö go Klisi "piʊ̈ 'ö n 'gü bha- -ta □dhɛ:
□Bhlë 'dhɛ 'kö bha- -bho n -bha -mɛ 'yaa kaa- Akai -sɛ 'to "dhʊ̈ -sü -zian 'gü
-dhɛ 'bha -dhɛ 'bha 'gü.
11 □Ya kë "dhʊ̈ kö ka -dhɔ 'pö 'yaa n kë 'yö 'a- pö "dhʊ̈ bha -ee? -Abin!
Ka -dhɔ -yö n -kë 'kpakpadhö, Atanna -zian □në n "sɛɛ- 'ka yö -zë 'gü.
12 "Kɛɛ 'mii 'dhɔ n -kɔ -ya ka □kwɛɛ -naɔ -bha, 'sa a 'dho- kë "dhʊ̈ -kpɛawo
'a dho- 'ka, kë "dhʊ̈ kö 'mɛ 'wo 'wɔn -dɔ 'gü -gɔ mɔɔ- sië kë "dhʊ̈ kö -wa pö
wo -bha □dhɛ yɛng- -nu yi yë kë -kɔ do bha □në 'yiʊ̈- -yö dɔ- -nu -bha kö
'wa 'dho- -dɔ 'gü -gɔ bha- □slɔɔ.

13 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'kö 'wo bha ̱flümɛ -nu -mü, "kpënng- ̱në 'wo- -kë mɛ -nu -gɔ kö 'wo- -nu wë bho Atanna -ta. -A -nu -bha yë 'wo- -kë bha -wa -kë ̱sua ̱në- 'ka 'yö 'wo wo -dɪ ̱gla Klisi -bha bɔmɛ -nu 'gü.

14 'Sa -a kë 'wo- wo "dhʊ̈ bha 'yaa mɛ 'kɔn -gɛn bho, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Sɔtraan yöö ̱dede -zian -yö -gla Atanna -bha "kië -nu 'ö- -nu bhü- bhɔ ̱dhɛ 'yën- 'dhö bha- 'gü.

15 ̱Ya kë "dhʊ̈ kö Sɔtraan -bha gwëëzë -nu -zë -a -nu "gla -sü kö -wo kë ̱dhɛ Atanna -bha gwëëzë -nu 'dhö kö bha- mɛ 'kɔn -gɛn 'yaa 'dhö. 'Sa 'mɛ 'wo "dhʊ̈ bha- -nu -bha -tosɛa "dhiʊ̈ -ya -kɔ -dho 'sü- -nu këwɔn -nu bha ̱në- -bha.

16 'Sa a- -pö 'zü ka -dhɛ -dee wo ̱dhɛ 'ka 'dho n -ga slaamɛ 'ka tongtongdhö. -Ɛɛ! ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ 'ka n 'sü ̱dhɛ slaamɛ 'dhö, kö 'ka ka -kɔ -ya n -bha ̱dhɛ slaamɛ bha- 'dhö mü "dhʊ̈, kë "dhʊ̈ kö 'a n -dɪ 'në 'bha 'sü 'pö 'kpii- -zë bho ̱dhɛ 'mɛ 'ka- -nu 'sü sië ̱dhɛ mɛ ̱deedhe -nu 'dhö bha- -nu 'dhö.

17 'Sa n -dɪ 'a dho- 'sü 'kpii- "dhʊ̈ bha a- -bho -kpla "dhiʊ̈. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'pë 'ö kwa Dëmɛ "piʊ̈ ̱dhɛ 'a- pö 'yaa kë "dhʊ̈, "kɛɛ a- -bho 'pö ̱dhɛ 'pë 'ö slaa" ̱në ̱ya n 'kun tɛan- 'ka -a 'dhö.

18 Kë 'ö- wo ̱dhɛ mɛ ̱gban -wo 'tɔ 'kun sië 'wɔn -nu 'wo- -kë mɛdhɛkwi 'gü bha- 'gü -nu wo bha ̱në- -kë 'yö mang -dɪ 'pö 'a n -bha bho.

19 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka -zë ka- -pö ka -dɪ -dhɛ ̱dhɛ slaa" 'yaa ka -ta "kɛɛ 'wɔn ̱gban "pɛpɛ ̱në 'kun bho ka 'gü, 'ö slaamɛ -nu ̱gban 'wo wo -bha 'ö -dhi -nu -dhɛ -a -wɔ ka -ta.

20 -Wo -ya ka -gɔ "dhiʊ̈ ̱dhɛ mɛ- dɔ ̱dhuëng 'ka, 'ö 'wo ka -ta -nu -bhö, 'ö 'wo "kpënng- -nu -kë ka -gɔ, 'ö 'wo ka -ga "wlaamɛ 'ka, 'ö 'wo ̱bhlë bho ka -bha mɛ ̱zinng 'gü 'ö 'kaa "wɪ.

21 -A -dhiang zë -sü 'yiʊ̈- -zian -yö n -kë. Yi zë 'yii ̱mɔɔ- -bha kö 'yi- kë ka 'ka "dhʊ̈. "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, a- -pö -zë wo ̱dhɛ slaamɛ -yö pë pö, "kɛɛ mɛ ̱ya ̱slɔɔ kö -yö ö -dɪ 'sü 'kpii- 'wɔn 'bha 'gü "ɛɛn 'wɔn 'bha -bha, a -dho n -bha bho 'pö.

22 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱wa kë Eblö 'ka, kö mang -dɪ 'pö a- 'ka, ̱wa kë Izraɛdhö mi 'ka, kö mang -dɪ 'pö a- 'ka, ̱wa kë Ablamö suu -nu 'ka, kö mang -dɪ 'pö a- 'ka,

23 Klisi -bha gwëëzë -mü -a -nu 'ka -ee? A- 'ka 'pö, -a 'dhɛ 'kö maa- pö bha yö -zë -yö -dho kë ka 'gü -zianwo ̱dhɛ 'pë 'ö -gɔ ga -zian ̱në 'yaa n "piʊ̈ 'zü tongtongdhö -a 'dhö, "kɛɛ mang -zian -zë -a Klisi -bha gwëëmi 'ka 'a -ziö -a -nu -ta. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yë 'a- -kë -yö -ziö -a -nu -bha -ta. N -ma 'wo- wo -a -dhiang 'yaa zë, -kaso suu 'a- -kë 'wii- suu kë, dha 'a- wo ga -gɔ, 'wii- suu wo.

24 Zuifö -nu ̱wa -sabhlü -yan -kaɔng -yaaga ga "sɛisiö bho n 'gü -gɛn -yan 'ka "sɔɔdhu.

25 ̱Wa n -ma "dhü 'ka -gɛn -yan 'ka -yaaga Wlɔmö -mɛ -nu -gɔ, ̱wa n -zuö -blɛɛsü wo -gwë 'ka kö -wo n zë, "yitagɔ ̱ya -pö n 'ka -gɛn -yan 'ka -yaaga, 'ma 'dho 'ma ̱gloo -blɛɛsü wo -kɔɔyi ̱bhaa 'ma wɔ mü.

26 "Ta 'kpɔ -sü 'ko -sɔn, 'ma dha "yi -gɔ ̱gwaan -ta -gɛn -yan kpö ̱dede 'ka, 'ma dha mɛzëmɛ -nu -gɔ 'pö -kɔ do bha- 'gü, 'ö n -dɪ -gɔ "sɛgümɛ -nu -zian 'wo -kë Zuifö -nu 'ka waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'wo n zë -zian ̱mɔɔ, 'ö 'a dha ga -gɔ 'pö- 'gbɛgbɛ -nu 'gü, "wlatadhɛ -nu 'gü, ̱weeyi -tadhɛ -nu 'gü, 'mɛ 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ ̱dhɛ kwa dheebhang -mü -wo 'ka Klisi -bha zian -ta, "kɛɛ 'ö 'waa- "gblʊ -zian -bha bha- -nu kpö 'gü -dhɛ -nu 'gü.

27 Yë -nu 'ö ̱gbaɔn n -ta, n -wëëdhɛ -nu 'ö bho, 'to 'gbɛ -nu 'a- wo "yaan,
diin- -nu 'ö n -kë, "yi mü -dhɔ -nu 'ö n -kë, 'sunng- 'ma -sü -nu 'a- -ya 'ko
̱taa kö- "sɪ 'yaa n -dhɛ, "nɛnɛ -nu 'ö n -kë, waa- sɔ -nu 'ö yën n -gɔ -a
-dhiang 'yaa zë.
28 'Wɔn "wɛɛ -dhɛ -nu 'wo -wɔ n -ta 'mii 'dho yö -zë pö, "kɛɛ -ya Atanna
-bha 'kɔdhigümɛ -nu "pɛpɛ 'wo 'dhö -a -nu -zʊgɔndhe -ta -sü bha -yö ̱dhɛ
̱kwɛɛ 'gbiin- ̱në- 'dhö 'yö n -ta -kpɛawo -a 'dhɛ -nu 'ö 'mii- pö bha wo -zë
-a -nu zian 'gü.
29 De -mü 'ka 'yö Atanna -bha zian -ta 'yö "sɪ 'yaa- -dhɛ 'yö 'yaa "yɛ n
-bha, "ɛɛn de -mü 'ka 'zü Atanna -bha zian -ta 'yö ̱ya 'wɔn yaa kë, 'yö-
pɛng 'yaa n 'sü.
30 ̱Ya kë ̱dhɛ ̱ya 'to 'tɔ 'kun -sü -bha, kö ma -zë a -dho n 'tɔ 'kun n -ma
"sɪ 'yaa n -dhɛ -sü ̱në -bha.
31 Atanna 'ö kwa Dëmɛ Yesu Dë 'ka bha -yö n "sɛɛ- 'ka yö -zë 'gü. -Ya 'wɔn
-dɔ ̱dhɛ -a pö 'a- wo "dhʊ̈ bha 'yaa ̱sua 'ka tongtongdhö. 'Sa yö ̱në- 'tɔ
-së 'dhö 'dhö -kwɛ ̱gban -kwɛ ̱gban -ta.
32 "Tʊ̈ng 'a gun- 'ka Damasö bha, "sɛ bha- 'gü -gblüdë 'wo- Adhetakö -kë
bha- -kɔ "dhiʊ̈ -mɛ 'kpii- 'ö gun 'pö- bha- 'gü bha, -yö kë- "slë -mɔɔ -kɔ
̱gban -kɔ ̱gban 'gü, 'ö mɛ -ya "saan -gaɔ -dhɛ -nu 'gü kë "dhʊ̈ kö 'ö n 'kun.
33 "Kɛɛ 'yö 'wo n -ya töö do 'gü 'wo n bɔ "saan 'wo- ̱klëën 'pö- -zü bha-
̱dhongga do 'ka 'yö 'wo n ̱lɔɔ -a ̱zlöö, 'yö 'a dha- -gɔ.

12

Pɔdhö "yan 'gü -nu 'ö -da waa- 'wɔn -nu 'ö yöö kë 'ö Atanna -ya -zɔn -dhɛ -a -dhiang 'ö- zë

1 Ka- -pö 'a n 'tɔ ̱në- 'kun (kö -ya -zɔn ̱dhɛ Yesu -bha bɔmɛ -mü n 'ka)
"kɛɛ kö 'tɔ 'kun -sü 'yaa -së -ee? ̱Ya 'to yö -zë -bha, kö n "yan 'gü -nu 'ö
-da waa- 'wɔn -nu 'ö kwa Dëmɛ -ya -zɔn n -dhɛ bha ̱në maa- -dhiang zë.
2 Mɛ 'bha 'a- dɔ Atanna -bha zian -ta bha "gbʊʊ- kë- -sü yi do 'ka 'ö dho-
'ka dhang- -to ̱taamasü 'gü, 'wɔn 'ö -kë -mɛ 'ka "dhʊ̈ bha kö 'ö -kë kö- -mɛ
-yö ̱dhɛ -kɔ do 'kwa- -bha ya 'dhö -ee "ɛɛn kö- "yan 'gü 'pö -da -ee, 'mii
yö -zë 'wɔn dɔ, "fɔn Atanna doseng ̱në- dɔ. "Kɛɛ 'wɔn bha 'ö -kë "dhʊ̈ -a
-kwɛ ̱ya kë -kaɔng do ga -yiisiö.
3 'Sa a- -pö a- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ mɛ 'ö "dhʊ̈ bha, (kö i "yan 'gü
'pö -da -ee, "ɛɛn kö -yö -kë "dhʊ̈ kö -yö "kpʊng ̱taa -kwi ya- 'gü -ee, 'maa
yö -zë 'wɔn -dɔ, Atanna yöö do ̱në- dɔ,)
4 "kɛɛ 'gbʊ- kë- -mɛ 'sü -zë -wo 'ö dho- 'ka -yɛa -së 'ö Atanna "piʊ̈ dhang-
'gü bha- 'gü, 'yö- "tʊ -yö -da -wʊ -sɛngbɔ -nu 'ö mɛ 'yaa ̱mɔɔ- pö -sü -bha
mɛ "dhi "dhiʊ̈,
5 "dhabhliwɔn 'ö Atanna -ya -kë 'mɛ bha- -dhɛ bha ̱në 'a dho ̱mɔɔ- -bha
'a "plüün bho- 'gü, "kɛɛ 'mii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö 'a- bho n -dɪ -wɔn -zë 'gü.
-Ɛɛ! 'Ma kë 'zü- -bho n -dɪ -wɔn 'gü -pë 'ka, kö a -dho -a bho n -ma "sɪ 'yaa
n -dhɛ -sü bha ̱në- 'gü.
6 ̱Ya kë ̱dhɛ "plüün bho -dhɔ -zë -yö n -bha 'nu, 'ma- pö 'a "plüün bho,
kö 'mii 'dho kë 'nu ̱dhɛ slaamɛ 'dhö, kö tɛanwɔn ̱në 'a dho- pö 'nu. "Kɛɛ
-a -dhɔ 'yaa n kë, kë "dhʊ̈ kö 'pë 'wo n yö- kë -dhɛ 'gü, "ɛɛn 'wo- ma n -ta
bha 'wa 'dho- "dhiʊ̈ -ziö -ta pö n -bha.
7 'Sa 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö pë "yua -sü 'ö ̱dhɛ "glɛnga 'dhö 'ö n kwi 'gü
bha 'yö bha, kë "dhʊ̈ kö 'ma 'dho n -dɪ ̱në 'sü 'kpii- 'wɔn -së -ziisü 'ö- -mɔɔ
'ka 'yaa 'dhö, 'ö Atanna -ya -zɔn n -dhɛ bha- -wɔn 'gü. 'Sa pë "yua -sü 'ö

"dhü bha -yö ̱dhɛ Sɔtraan -bha "kië 'ö- bɔ kö -yö 'wɔn bho n 'gü, kë "dhü kö 'ma 'dho n -dı 'sü 'kpii- ̱në- 'dhö.

8 'Ma bhɛa" kwa Dëmɛ -dhɛ -gɛn -yan 'ka -yaaga kö -yö pë "yua -sü 'ö "dhü bha- bho n -bha,

9 "kɛɛ ̱dhɛ 'a- pö- -dhɛ "dhü 'yö- pö n -dhɛ «-Gasitɛ 'a- -kë i -dhɛ bha ̱ya i -bha bho, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö "sı 'yaa- -dhɛ -a -mɛ -kɔ "dhiü 'kun -kɔ 'a- kun- 'ka bha ̱në 'wo- dɔ ̱dedewo -bha ̱dhɛ n 'gü -yö "gbıı-.» -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn 'a dho- "plüün bho 'yö -mü n -ma "sı 'yaa n -dhɛ -sü bha ̱në- 'ka, kë "dhü kö Klisi -bha 'gügbııdhɛ -yö -yɛa 'kun n 'gü.

10 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö "sı 'yii kë n -dhɛ oo, ̱wa "si bho n -gɔ oo, 'ma kë -kpla 'gü oo, 'wo n -wëëkë wo oo, n "gblüdhɛ 'dhö "muu bho oo, 'ö ̱ya kë Klisi -wɔn -zë 'gü 'ö -dhi n -dhɛ 'yö 'a n "dhia bho- "dhiü bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ "tüng 'ö "sı 'yaa 'ka n -dhɛ bha 'yö Atanna -yö n gba faan 'ka 'yö n 'gü 'dhö -kë "gbıı-.

Pɔdhö -bha -ya Kodhɛngtö -mɛ -nu zuën -ta -kɔ -dhiang 'ö- zë

11 -Ka -dhɛ -ga ̱tɔn bha, ka ̱në 'ka- -kë "dhü 'yö 'a dhiang zë sië ̱dhɛ 'mɛ 'ö -gɔ ga 'yaa- "piü -a 'dhö bha. 'Sa -a -dhɛa -bha 'nu ̱dhɛ ka ̱në 'ka n -ta -za dɔ. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'kö 'zü n -zun "dhiü -bhlɔ 'yii kë tongtongdhö, "kɛɛ mɛ 'kö 'wo wo -dı kë sië Yesu -bha bɔmɛ tantansü -nu 'ka bha- 'bha fië- 'yaa 'dhö n 'ka 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'gü.

12 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö Atanna -bha yëkëmɛ ̱dede 'ka, -wa -dɔ -wɔn mɛ 'kɔn -wɔn -nu, "dhabhliwɔn -nu, waa- -kianwɔn -nu 'ö- -mɛ -ya -kë Atanna -bha 'gügbııdhɛ -kɔ 'ka bha ̱në- -bha. 'Sa 'wɔn 'dhɛ 'kö bha- 'bha 'kö Atanna 'yii- kë n -kɔ -ta kö a ka kpö 'gü 'yaa 'dhö, 'sa kö a "yënng ̱gbaɔndhe 'gü, kö a- 'kun sië n -bha zuësɛadhɛ 'ka "dhü do. -Yö n 'gü 'nu ̱dhɛ ka -mɔɔ -bha 'ka n dɔ "yi -dɔ Yesu -kɔ -bha -mɛ ̱dede 'ka yö ̱në- -bha.

13 -Më -wɔn ̱dede 'pö Atanna -ya "dhia ma ö -bha mɛ "wɛɛ -kpɛa 'ö to- -nu 'gü n -kɔ -ta 'yö 'mii ka -bha kë? "Ɛɛn 'wı 'ö 'mii- wo- -bha kö n -kwɛɛ 'gbiin- -yö kë ka -ta (kö 'a pë yö ka 'gü) ̱në -kë 'wɔn yaa 'ka 'wɔn bha- 'gü -ee? Kö -ka n -ma -wɔn 'to 'sa yö -zë 'gü.

14 N -nu zun ka -dhɛ 'gü -sü -gɛn -yan -yaaga -naa ̱në maa nu- 'ka bha, "kɛɛ 'mii 'dho n -wɔn -kwɛɛ -ya ka ̱gbin- -a 'bha 'gü tongtongdhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ n -ma -wɔn -yö kaa ̱dede ̱në ka -bha, n "tʋ 'yaa ka ̱slɔɔpë -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'në dë ̱në pë ̱mɔɔ ö -bha 'në -nu -dhɛ, 'në -nu -zë 'waa pë mɔɔ- wo 'kpɔmɛ -dhɛ.

15 Ma -zë n -bha 'ka, n pë -see ka -bha -sü -yö ga -sü 'ka n 'gü "pɛɛpɛdhö, 'ö ̱ya kë n -gɔ -to 'gü -wɔn -zian 'ka, 'ö n "piü ̱dhɛ n -gɔ 'to- 'gü kë "dhü kö ka 'nii- dha. ̱Ya kë "dhü, ka -dhɔ "sima bha ̱ya n kë ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö kö yö ̱në -yö kë ma -zë n -dhɔ -bha ka kë -sü 'bha -kan "dhiü -gɛn 'ka -ee?

16 'Sa ka 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ n -mawɔn 'yaa gun ka kwɛng -pë -bha tongtongdhö, "kɛɛ mɛ 'bha -nu -zë -wa pö sië ̱dhɛ "kpënng- ̱në 'a- -kë ka -gɔ.

17 "Kɛɛ ma -zë n 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ, mɛ -zian 'a- -nu bɔ ka -dhɛ bha- -nu 'bha 'wii ka -ta -bhö.

18 Ma ̱në 'a ̱bhɛa Titö -dhɛ kö -yö nu zun ka -dhɛ 'gü, 'yö 'a kwa dheebhang do ̱nëng- -bha. "Ɛɛn yö ̱në ka -ta -bhö -ee? -Abin! -A -gɛn -mü ̱dhɛ a 'dhang bho- "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ yaa Titö yi -zʋ "piü -wɔn -yö do, yi "ta -kɔ -yö do, -yö ö 'ta -kɔ -sü n -bha ̱në- bha. "Ɛɛn 'yaa "dhü -ee?

19 'Sa ka -ya -zʋ 'gɔn -sü -bha -yi ɓya ɓgwëë ɓdhɛ yi yi -dı -bha -dhiang
ɓnë- zë sië. "Kɛɛ 'yaa "dhʋ̈. Dhiang "pɛpɛ 'yi- zë ka -dhɛ "dhʋ̈ bha yi- -zë
Klisi ɓnë- -bha zë 'gü, Atanna wëëdhö. 'Sa -a zë 'yi- wo "dhʋ̈ bha, 'yi- -zë
ka 'gü bho kɛan ɓnë- 'ka yi dhɔɔbhaamɛ -nu, kë "dhʋ̈ kö ka -bha -zʋ -yö
Atanna -dhɛ -sü bha -yö 'dho "dhiʋ̈.
20 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'yaa n "piʋ̈ ɓnë- wo ɓdhɛ 'ma
nu 'a -kpan ka -bha -kɔ 'ö n -zʋ 'yaa- -bha 'nu bha- 'gü, "ɛɛn 'zü kö kaa -dı
'pö 'ka 'dho n yö -kɔ 'ö 'yaa ka "piʋ̈ 'nu ɓdhɛ 'ka n yö- -bha bha- 'gü. N "suʋ̈
-gɛn -mü ɓdhɛ kö 'ma 'dho nu 'a -kpan "dhinaa -nu oo, ɓdrɔ bho -sü -nu oo,
yaa -dhɛ kë -sü -nu oo, -duɛ kɔɔ- -sü -nu oo, "si -bho 'ko -gɔ -sü -nu waa-
'ko -nu -dhiang yaa zë -sü -nu, "ɛɛn -dı -sü 'kpii- -sü waa- "bhluubhludhɛ
-bha ka kpö 'gü.
21 A -suʋ̈ kö 'yiʋ̈- 'ya 'dho dɔ n -bha Atanna -dhɛ ka -wɔn 'gü kö 'ma nu
mü, 'ö 'a -ya 'zü "gbʋ bɔ -sü -bha mɛ kpö 'dhɛ 'wo ka kpö 'gü mü 'ö ɓwa
-da Atanna "dhiʋ̈, "yënng dɔ -sü -nu, -zua zë -sü -nu, waa- 'wɔn -ma 'koo
-sü -nu kë -sü 'ka, 'ö 'waa "wı- -bha kö -wo wo kwa- -zü bha- -nu -dhɛ.

13

Pɔdhö -bha -dhio -dɔ Kodhɛngtö -mɛ -nu -ta -kɔ

1 N -nu ka -dhɛ 'gü -kɔ -yaaga -naa ɓnë yöö kë bha. -Yö -bɛn zë -sü 'ka
Atanna -wʋ 'sëëdhɛ 'gü ɓdhɛ:
«ɓWa 'wɔn -ya mɛ -bha,
'kö -kë 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö- suu 'ka,
"sanni -wa -gɔ bho,
-a -dhɛa -bha ɓdhɛ "sɛɛ- ɓplɛ "ɛɛn -yaaga ɓnë- -nu -wʋ
-yö kë- -bha do kö -wo gun -na -a -gɔ bho.»
2 'Sa "tʋ̈ng 'a nu ɓplɛ -naa wo- 'ka ka "piʋ̈ mü bha, a kë- -pö ka -dhɛ, 'ö
-ya mü 'zü 'maa ka "piʋ̈ mü ɓdɛɛ "kɛɛ a -go mü 'zü 'a- pö ka -dhɛ ɓdhɛ:
Nu 'dhɛ 'ö maa- wo ya 'mii 'dho ka 'kun "yɔn -kɔ -zë 'ka 'zü, -a -gɛn -mü
ɓdhɛ nu ɓplɛ -naa 'a- wo mü bha a kë -dhio -dɔ 'mɛ 'ö gun "dhʋ̈ kö ɓwa
-da Atanna "dhiʋ̈ bha- -nu -ta, 'sa 'mɛ 'wo "dhʋ̈ bha ɓnë 'a dhiang ya- zë
sië- -nu -dhɛ bha, 'yö 'a gun -na mɛ -kpɛa -da -a -nu "piʋ̈.
3 -A pö 'ka- wo ɓsiö ɓdhɛ "ni ɓya kë ɓdhɛ Klisi ɓnë ö -wʋ kpɔ n -bha
ɓdedewo tɛan- 'ka 'ka- -dhɛ yö bha ɓnë kaa- -dhɛ yö bha. 'Sa ka- 'wɔn -dɔ
'kpakpadhö ɓdhɛ "sı -ya -dhɛ. -Yö ö -bha 'gügbııdhɛ -zɔn ka -dhɛ -kpɛawo
'ö 'ka- -dhɛ yö.
4 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'kö 'zü ɓwaa- dɔ "dhü -bha ɓdhɛ
'mɛ 'ö "sı 'yaa- -dhɛ -a 'dhö, "kɛɛ -yö -bö 'ö go ga 'gü Atanna -bha 'gügbııdhɛ
ɓnë- -bha, 'yö -tosɛa kë sië ɓdɛɛ bha. Yii -dı 'pö yi -bha -kë -a -bha 'ka -sü
-wɔn 'gü, "sı 'yaa yi -dhɛ dɔ -kɔ ya- 'gü ɓdhɛ -a 'dhö 'pö, "kɛɛ ka 'kun -kɔ
'yi dho ka 'kun- 'ka bha ɓnë 'ka dho- 'wɔn dɔ- -bha ɓdhɛ -tosɛa 'yi- kë sië
-a "piʋ̈ bha Atanna ɓnë- -faan -da yi 'gü.
5 ɓDhɛ 'ö "dhʋ̈, kaa ɓdede -ka ka -dı -ga -së 'ka kö ɓya kë ɓdhɛ 'ka 'dhang
-bho Yesu "dhiʋ̈ -zian -ta ɓdedewo tɛan- 'ka kö 'ka- 'wɔn dɔ. 'Sa ka- 'wɔn
-dɔ 'kpakpadhö ɓdhɛ Yesu Klisi -yö ka zuë" "piʋ̈, "ɛɛn 'yaa "dhʋ̈ -ee? 'Sa
'yii kë -zë wo "dhʋ̈ kö ɓfië ɓnë 'ka- wo -sü 'ka 'dhang bho -a "dhiʋ̈ -sü -bha
bha.
6 "Kɛɛ 'sa -yö n 'gü ɓdhɛ ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ka zuë" "piʋ̈ ɓdhɛ yi
-zë 'yii ɓfië- -bha.
7 Yi -zë yi -bhɛa Atanna -dhɛ kö 'ka 'dho 'sɔngyaa ɓnë- kë tongtongdhö,
kë "dhʋ̈ kö ka ɓnë ka këwɔn -yö kë -së, 'yii- kë "dhʋ̈ yi 'tɔ -wo -wɔn 'gü.

"Kɛɛ kë "dhʊ̈ kö 'kö 'zü ̱waa- pö yi -bha ̱dhɛ "sɪ 'yaa yi -dhɛ, kö- bhlɔ 'ya 'dho 'to yi 'gü.

8 -A -gɛn -mü ̱dhɛ faan 'ö Atanna -ya -da yi 'gü bha -ya -da yi 'gü kö 'yi tɛanwɔn -ta -ko ̱në- zë- 'ka, yii- -da yi 'gü kö 'yi 'ko zë- 'ka tɛanwɔn -zë 'ka.

9 Faan ̱ya kë ka -zë ka 'gü Atanna -bha zian -ta kö 'yii kë yi -zë yi 'gü, -a fië- -dhö 'ö -ziö 'ka faan -kë yi -zë yi 'gü -sü 'ö ka -zë ka -bha bha- -bha. 'Wɔn 'yi ̱bhɛa Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü -kpɛawo 'yö bha, kë "dhʊ̈ kö -yö ka -ta 'kun kö -ta -a -bha zian -ta -sü 'ka- zü bho bha 'ka- -gɔ -da 'plöö.

10 N -ya 'ö Atanna -ya wo ö -bha mɛ -nu faandɔmɛ 'ka 'ö 'yii n -ya -a -nu 'gü see- -mɛ -zë 'ka bha ̱në 'a zë- -dhɛ, 'yö 'a 'sëëdhɛ ya- -kë ̱kö -blɛɛsü 'yö 'a- bɔ n "dhiʊ̈, kë "dhʊ̈ kö 'ma ̱loo mü yi 'ö- 'ka, kö 'ma 'dho 'wɔn bho ka 'gü faan 'ö Atanna -ya -da n 'gü bha- 'ka, "kɛɛ kö 'yii- nu n -dhɛ yö -zë -wɔn 'gü.

11 'Ma -wo 'sëëdhɛ ya- "dhiʊ̈ -ya -dhɛ 'gü ̱tɔn n dheebhang -nu! ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, a- pö 'ka ka "dhia bho, "kɛɛ -kaa kë -së kö pö ̱në 'ya 'dho kë ka -bha tongtongdhö, -ka kpa ka 'ko -nu -zʋ -gɔn, ka -wʋ -yö kë do, -ka kë ka 'ko "piʊ̈ -së 'ka, ̱ya kë "dhʊ̈, Atanna 'ö mɛbhɪɪdhe -dhɔ -ya -kë, "kɛɛ 'ö yö ̱në mɛ zuë" 'waanu bha -yö -dho kë ka "piʊ̈.

12 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, -ka ̱loo ka 'ko -nu -bha ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna -bha 'në -nu -wa -kë 'ka -a 'dhö kö 'ka ka 'ko -nu ̱tua bho. Atanna -bha mɛ -nu ̱gban "pɛpɛ ̱wa ka ̱tua bho.

13 Kö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -gasitɛ waa- kwa (Dë) Atanna -bha -dhɔ bha -wo kë ka -dhɛ. Kö- -bha 'në -nu -bha -kë 'ko "piʊ̈ -sü 'ö- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'saa- 'gü bha -yö kë ka kpö 'gü bha 'aa -yö kë.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo Gadhatö -sɛ 'gü -a -nu -dhɛ

Tuabhonaɔ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'ö mɛ 'bha 'yii n -ya ma -kë Yesu -bha bɔmɛ 'ka -sü ya- 'gü, "ɛɛn 'ö Atanna 'yii bɔ 'zü mɛ 'bha -ta kö -yö n -ya, "kɛɛ 'ö ga yöö dede waa- ö Gbö Yesu Klisi 'ö- -bö 'ö- bho ga 'gü bha në- -nu 'gü 'yö 'wo n -ya bha,

2 yaa- -bha mɛ "pɛpɛ 'yi -dhɛ ya- 'gü në 'yi 'sëëdhɛ ya- bɔ -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka- -bha 'ka Gadhatö -sɛ 'gü bha ka -dhɛ.

3-4 Kwa Dë Atanna waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö ö -dɪ nu kwaa- 'wɔn yaa -nu -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'ö kwa dha -tosɛa yaa 'ö "kpʋng ya- taa -a -gɔ dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka kwa Dë, kwa -bha Atanna zuë" "piü -a 'dhö bha, -wo -gasitɛ waa- zuë" 'waanu -sü nu ka -dhɛ.

5 Kwa Dë Atanna 'ö "dhü bha kö yö në- 'tɔ- bhɔ -todhü 'ka bha 'aa -yö kë!

Atanna -wʋ -bha -kë "dhü do -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

6 (N dheebhang -nu,) -a -kë kö 'ka 'to 'ka "kan Atanna -bha 'piö- "dhü, kö 'ka 'dhang bho 'wɔn -taɔng -së -dee 'bha "dhiü "kɛɛ kö yö në ka -dhɛ kö 'ka bɔ 'ö 'ka Klisi -bha -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- 'saa- 'gü -sü -zë 'wɔn në n kɔn.

7 Kö- kë dhɛ -a pö 'a- wo "dhü bha 'wɔn -taɔng -së bha- suu "wɛɛ 'bha në 'dhö -a 'dhɛ 'a- pö ka -dhɛ bha- zian 'gü 'yö 'ka -da 'zü- 'gü 'yaa -mü. "Kɛɛ mɛ në -da sië ka -gɔ 'gü 'yö ka zuë" kaan- sië "kwëë. Kë "dhü kö naɔ -së 'ö go Klisi "piü 'ö 'ka- ma bha- -wɔn -yö 'ma -zukplü -bha.

8 "Kɛɛ a- -pö ka -dhɛ dhɛ -yö -kë yi -zian në yi 'ka oo, -yö -kë Atanna -bha "kië -zian në- 'ka 'ö go dhang- 'gü 'ö nu, 'ö 'wɔn -taɔng -së suu "wɛɛ 'bha pö ka -dhɛ -a 'dhɛ 'yi- pö ka -dhɛ bha- zian 'gü, -a -mɛ -bha "dhang në bha!

9 'Ya- -blɛɛsü pö ka -dhɛ, 'yö 'a- 'bha pö sië 'zü bha. A- -pö dhɛ kö mɛ "wɛɛ 'bha -yö nu kö -yö 'wɔn -taɔng -së suu "wɛɛ 'bha pö ka -dhɛ -a 'dhɛ kö 'yi- pö ka -dhɛ bha- zian 'gü, -a -mɛ -bha "dhang në bha!

10 -A pö 'a- wo "dhü bha 'yii kë dhɛ a mɛ "bhɪɪ- -nu -bha "dhɛ -ya n -ta -dhɛ në- mɔɔ- sië. 'Mii n -dɪ -dhi mɛ -dhɛ -dhɛ mɔɔ-. Ya kë dhɛ a yö në -dhɛ mɔɔ- sië 'nu, kö 'mii 'dho kë Klisi -bha gwëëmi 'ka.

Pɔdhö -bha -kë Yesu -bha bɔmɛ 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë

11 N dheebhang -nu, a- -pö ka -dhɛ kö -yö 'to ka "yaan dhɛ naɔ -së 'ö go Atanna "piü 'a- pö ka -dhɛ bha 'yii 'go mɛbhɪɪdhe 'gü.

12 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'mii- ma mɛ 'bha -ta, "ɛɛn 'mii- draan- mɛ 'bha "piü, Yesu Klisi yöö dede në "sɛ bho- -ta n -dhɛ.

13 'Sa n "ta -kɔ 'kö gun Zuifö -nu -bha Atanna -dhɔkë -kɔ 'gü (kö 'mii kë kö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ 'ka) ka yö -zë -dɔ. -Kɔ 'a gun 'wɔn bho sië- 'ka Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'gü n -sɔbhɛɛ dede 'ka, kë "dhü kö- -wɔn bho- -bha bha ka- -dɔ.

14 "Yi 'yaa gun zun sië Zuifö -nu yi -bha Atanna -dhɔkë -kɔ -bha n -gɔ -kɔ -nu 'ö- 'gü, 'ö 'a -ziö 'ka n "tɪma -nu 'wo yi -gɔ "sɛ 'gü -a -nu 'gbɛ dede -ta

bha ka- -kɔ -dɔ. Yi dë -nu wɔ -kɔ -pɛng 'ö gun dɔ sië n -ta -kɔ -nu 'ö- 'gü "dhiü ziö 'ka bha ka- -kɔ -dɔ.

15 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ga 'mɛ 'ö n -ya -dı -ta kö 'a kë ö -bha yëkëmɛ 'ka, kö 'mii bhɔ -zianwo ̱kö, 'ö n -dhɛ ö -bha -gasitɛ bha- -bha bha- 'gü,

16 kö 'ö- -zɔn n -dhɛ ̱dhɛ Yesu Klisi bha ö Gbö -mü, 'yö- -ta -pʋ n -dhɛ, kë "dhü kö 'a- -dhiang zë mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhɛ, (mang -dı 'pö 'mii za 'bha dɔ- 'gü,) 'mii mɛ 'bha dhɛɛ" 'kpɔ.

17 'Sa 'mii "wlü 'kaa 'dho 'mɛ 'wo gun Yesu -bha bɔmɛ -nu 'ka n "dhiü 'wo gun Zedhizadhɛmö bha- -nu -dhɛ 'gü, kö 'a n -dı -zɔn -nu -dhɛ "ɛɛn kö -wo n ̱klang kë, a -wlü 'a dho Adhabi -sɛ ('ö 'mɛ 'wo bha- 'bha 'yaa mü bha) ̱në- 'gü do. ̱Dhɛ 'a go mü, 'yö 'a n yee -kë 'a dho Damasö -pö 'gü.

18 ̱Dhɛ 'ö -kwɛ -yaaga ̱ya ziö, 'yö 'a gun -na 'dho Zedhizadhɛmö kö 'a Piɛdhö dɔ, 'yö 'a -dhɛkpaɔyi -kaɔng do ga "sɔɔdhu -kë -a -dhɛ 'gü.

19 "Kɛɛ -dhɛkpaɔyi -zian 'a- -kë mü "dhü bha 'mii kwa Dëmɛ -bha bɔmɛ -nu bha- 'bha yö, kö 'yii kë- 'zlaa- Zakö -zë 'ka.

20 Dhiang 'a- zë sië ka -dhɛ ya, a- -zë ̱sii ̱dede -ta, 'yaa ̱sua 'ka.

21 ̱Dhɛ 'a go Zedhizadhɛmö, 'yö 'a dho "sɛgɔ "wɛɛ 'dhɛ -nu 'wo -kë Siidhi -sɛ waa- Sidhisi -sɛ -nu 'ka bha- -nu 'gü.

22-23 "Tʋng "pɛpɛ 'a- -kë 'a -ziö 'ka "sɛ -nu 'gü "dhü bha, kö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ 'dhɛ -nu 'kö 'wo Zude -sɛ 'gü bha ̱waa- ma ̱në wo wo "tʋ 'ka ̱dhɛ 'mɛ 'ö gun Atanna -bha mɛ -nu kwa -wëë -kë wo sië "tʋng 'bha 'gü bha ̱ya zun -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'ö gun 'wɔn ̱gban "pɛpɛ suu kë sië kö 'ö- 'gü see- bha- -dhiang zë -sü -bha, "kɛɛ kö 'wii n dɔ ̱kö.

24 "Kɛɛ kö -wa nuɛ" -zë bho sië n -wɔn 'gü.

2

Pɔdhö -bha -dho zun Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -dhɛ 'gü -kɔ -dhiang 'ö- zë

1 ̱Dhɛ 'ö -kwɛ -kaɔng do ga -yiisiö ̱ya ziö, 'yö 'a dho 'zü -deewo Zedhizadhɛmö, yaa- Baanabasö waa- Titö -nu 'dhö.

2 'Dho -zian 'a- wo mü "dhü bha, Atanna yöö ̱dede ̱në- -zɔn n -dhɛ. ̱Dhɛ 'ma 'dho 'ma ̱loo mü, 'yö -kɔ 'a- -bha naɔ -së 'ö- bɔ mɛ "bhıı- -nu -dhɛ bha- -dhiang zë sië- 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü bha 'a -ziö -gɛn 'gü- -nu -dhɛ, "kɛɛ 'yö 'a- -ya -a mɛ 'dhɛ 'wo -gɔmɛ -nu 'ka bha- -nu -kuu "dhiü ̱plɛ 'gü, kë "dhü kö yë bha- 'dhɛ 'a- kë sië waa- 'dhɛ 'ma- kë 'nu bha ('wa 'dho- pö- -bha ̱dhɛ wo -kɔ 'yaa- 'gü ö-) "gbaa -yö to.

3 'Dho 'yi- wo bha n "tayɔɔ 'ö -kë Titö 'ka, 'ö Glɛkö 'ka, ('ö 'yaa Zuifö 'ka kö yöö 'go 'gbannë 'gü, "kɛɛ 'ö ̱ya 'dhang bho 'pö Yesu -wɔn "dhiü) bha, -gɔmɛ -nu bha 'wii -gban -a -dho 'gbannë 'gü -wɔn 'gü, (yë 'a- -kë bha- "dhia -zian ̱në kë ma- -nu 'gü).

4 "Kɛɛ 'sa kö -dı -kë kwa dheebhang 'ka Yesu -bha ziantamɛ -nu -wo yi kpö 'gü mü 'ö gun wo -zë -nu "piü ̱dhɛ -yö 'dho 'gbannë 'gü gbonggbongdhö. Mɛ 'wo "dhü bha -wo -kaan yi 'ka ̱dhɛ 'wɔnsuanbhomɛ -nu 'dhö yi tii' 'ka, kö -ya -dı 'flëë- 'gü -sü 'kwa- ̱slɔɔ Yesu Klisi 'saa- 'gü bha 'wo- dɔ. 'Sa -yö -gun wo -zë -a -nu "piü 'nu ̱dhɛ 'wo yi "gan ̱në- wo 'zü -deewo kö 'wo yi -da ̱dhuëngdhɛ bha- 'gü wo "piü.

5 "Kɛɛ -a -nu -bha -nëng 'gü -sü 'ö "dhü bha- ̱gban 'gü 'yii- "wı- -nu -gɔ -bha tongtongdhö, kë "dhü kö tɛan- -zian 'yi- -zɔn 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka ka -dhɛ 'ö -gban Atanna -bha naɔ -së -bha bha 'ya 'dho 'go "gblʋʋ.

6 'Sa 'mɛ 'wo -kë "yan -to Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -bha -mɛ -nu 'ka -a
-bha zian -ta 'ö 'wo gun -gɔmɛ -nu 'ka bha, -a -nu -bha -kë "dhü -sü ɖgban
waa- -bha -bha 'wii 'tɔng- -dee 'bha dɔ yi -dhɛ, "kɛɛ n "tʊ -zian 'yaa gun-
-nu -bha -kë -gɔmɛ 'ka -sü -bha, -a -gɛn -mü ɖdhɛ Atanna 'yaa mɛ -zë 'gü
zë kö -yö mɛ 'bha fië- bho mɛ 'bha -bha.
7 "Kɛɛ woo -zian -zë, ɖdhɛ 'kö 'wo- 'wɔn -zë dɔ ɖdhɛ Atanna ɖnë n -ya ö
-bha naɔ -së bha- -dɔ mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -gɔmɛ 'ka, ɖdhɛ -kɔ 'ö Piɛdhö
'dhö- 'ka Zuifö -nu kpö 'gü 'pö -a 'dhö, -a "dhia ɖnë ma- -nu 'gü.
8 'Sa mɛ do 'ö Piɛdhö -ya Yesu -bha bɔmɛ 'ka Zuifö -nu kpö 'gü bha ɖnë
n -ya 'pö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü.
9 ɖDhɛ 'ö ɖwaa- 'wɔn dɔ ɖdhɛ Atanna yöö ɖdede ɖnë -gasitɛ bha- -kë n
-dhɛ, Zakö waa- Piɛdhö waa- Zan 'wo ɖdhɛ ɖkaɔ 'ö -ya -sü 'ka -a -bha mɛ
-nu 'wo Zedhizadhɛmö -a -nu -gɔ -a 'dhö bha, -wo wo -kɔ ɖnë- -da yaa-
Baanabasö yi ɖkwɛng, 'yö yi -wʊ -yö -kë do -a -bha yë bha- kë -sü 'gü ɖdhɛ:
yi -zë 'yi 'dho yi -bha 'ka 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü, kö wo -zë 'wo 'to
wo -bha 'ka Zuifö -nu kpö 'gü.
10 -Dhio 'wo- dɔ yi -ta 'yö 'wo- pö ɖdhɛ yi -zʊ 'ya 'dho bhɔ "flɛɛmɛ -nu
'wo- -nu kpö 'gü bha ɖnë- -nu 'ka doseng kö 'yi- -nu -ta 'kun. 'Sa yii -dɪ
'pö yi kë pë ɖgban -pë ɖgban -kë kö 'ya 'dho ɖfië -dhio 'ko bha ɖnë- -bha
tongtongdhö.
11 "Kɛɛ ɖdhɛ 'ö Piɛdhö ɖya nu Angtiɔsö yi do 'ka, 'mii -kpla -gɔ, a kë ɖsua
-yɛ "yan- mɛ kpö 'gü. -A -gɛn -mü ɖdhɛ 'ö gun "dhü kö ɖya zian 'to.
12 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ 'ö gun kö 'mɛ 'wo go Zakö -dhɛ
'gü Zedhizadhɛmö 'wii nu ɖkö kwa -dhɛ 'gü, Piɛdhö waa- 'mɛ 'waa Zuifö
'ka 'ö ɖwa bɔ Yesu 'ka -wo -gun pë -bhö sië wo "kwëë, "kɛɛ ɖdhɛ 'ö 'mɛ 'wo
bha ɖwa nu ɖwa ɖloo mü, 'yö ö bo pë -bhö -a -nu "piü -sü 'ka, kö -yö "suü
sië 'mɛ 'wo ɖnëng mɛ ɖgban -go 'gbannë 'gü -wɔn 'gü bha- -nu -gɔ.
13 ɖDhɛ 'ö kwa dheebhang Zuifö -nu 'dhɛ 'wo gun mü bha 'wo- -dhɛ yö,
'yö 'wo wo zü bɔ Piɛdhö 'ka, 'yö 'wo -kan 'pö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka bha- -nu
-bha. 'Yö Baanabasö yöö -dɪ 'pö 'ö -da ɖflü bha- 'gü- -nu "piü.
14 ɖDhɛ 'a 'wɔn bha- -dhɛ yö, 'ö 'a- 'wɔn dɔ ɖdhɛ tɛan- -zian 'ö Atanna
-bha naɔ -së bha 'ö kwa ɖklang -kë 'ka bha 'waa- -ta 'zü, 'yö 'a- pö Piɛdhö
-dhɛ mɛ ɖgban "yaan mü 'a- pö: «Piɛdhö, bhi 'ö bhi -zë 'i Zuifö 'ka, 'bha
-tosɛa kë 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu kpö 'gü yö ɖdhɛ 'pë 'bhaa Zuifö 'ka -a
'dhö, 'bhii- -nu -bha 'tɔng- 'kun bha -oo, i -mɔɔ -bha 'zü -deewo i zun 'mɛ
'waa Zuifö 'ka bha- -nu "dhiü kö -wo -tosɛa kë ɖdhɛ Zuifö -nu 'dhö -kɔ -kë
ɖdhɛ?»

Mɛ ɖgban "pɛpɛ -bha -dha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü ɖnë- 'saa- 'gü -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

15 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ yi -zë yi -bhɔ Zuifö 'ka, 'wii yi
'kpɔ Atanna -bha 'tɔngbhomɛ 'ka ɖdhɛ mɛ "wɛɛ -kpɛa 'dhö.
16 "Kɛɛ yö -zë ɖgban 'gü yi- 'wɔn dɔ -sü 'ka 'kpakpadhö ɖdhɛ za -yö -dhi
mɛ -gɔ Atanna -kuu "dhiü 'dhang -bho Yesu Klisi "dhiü -sü doseng ɖnë- 'gü,
'yaa dɔ -a -bha 'tɔng- -kun -së -sü -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö yii -dɪ 'pö 'yi
'dhang bho Yesu Klisi -wɔn "dhiü kë "dhü kö 'yi dha bha 'yö bha, kë "dhü
kö 'yi dha yö ɖnë- -bha, ɖdhɛ 'ö -kë ɖdhɛ mɛ 'bha -mɛ 'bha 'yii 'dho dha -a
-bha Atanna -bha 'tɔng- -kun -së -sü -bha bha- -wɔn 'gü.
17 ɖYa kë "dhü 'mɛ 'yi Zuifö 'ka bha 'ya yi -dɪ kë ɖdhɛ 'mɛ 'waa Zuifö
'ka- -nu 'dhö kë "dhü kö 'yi dha Klisi ɖnë- 'saa- 'gü 'dhang -bho -a "dhiü -sü
"gblü "piü bha -oo, kö Klisi ɖnë yi -kë 'wɔnyaakëmɛ 'ka bha -ee? -Abin! ɖYa

kë ɖhɛ 'ya yi -dı -da 'zü -deewo 'tɔng- -gɔ ɖhuëngdhɛ 'gü kö 'yi -tosɛa kë ɖhɛ 'mɛ Atanna 'yii -gasitɛ kë- -dhɛ, 'ö ö -dı -dhi -a -dhɛ -dhɛ mɔɔ- së 'tɔng- 'kun -sü ɖnë- 'ka -a 'dhö kö 'ya "gla 'zü -deewo 'wɔnyaakëmɛ 'gü ɖnaa bha.

18 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ pë 'dhɛ 'kö mɛ ɖya bo- see- -sü 'ka, ɖyaa- baa- -dee wo kö yö ɖnë ö -dı -da 'wɔn 'gü.

19 -A -gɛn -mü ɖdhɛ Atanna -bha 'tɔng- -zë 'ma ga 'nu- -gɔ, "kɛɛ 'sa 'tɔng- bha yöö ɖdede ɖnë- -kë "dhü 'yö 'a ga bha- wo, kë "dhü kö 'a -tosɛa kë Atanna -bha -kë 'gü, -a -gɛn -mü ɖdhɛ ga 'ö Klisi -ya wo "dhü -bha bha -yö -ga ma ɖnë n -wɔn 'gü, ɖya kë "dhü kö ma ɖnë 'a ga bha.

20 -A kë "dhü -sü bha- 'gü kö mang ɖdede -zë 'maa -tosɛa kë sië 'zü, 'kö Klisi ɖnë -tosɛa kë sië n 'gü, kö ma -tosɛa a- kë sië ɖtaamasü ya- 'gü bha a- -kë 'dhang -bho Atanna -bha 'në 'ö n -dhɔ -ya -kë 'ö ö -dı nu n -wɔn 'gü bha ɖnë- 'saa- 'gü 'dhang -bho -a "dhiü -sü "gblü "piü.

21 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'mii 'dho "wı- -bha kö 'a n -kɔ bho -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë n -dhɛ bha- 'gü. -A -gɛn -mü ɖdhɛ ɖya kë ɖdhɛ dha -sü 'ö- "piü -a -gɛn ɖya kë -a -bha 'tɔng- 'kun -sü -zë 'ka, kö Klisi ga -gɛn 'yii kë.

3

-Naa 'ö 'dhang -bho Atanna "dhiü -sü waa- -bha 'tɔng- 'kun -sü -a -nu ɖzinng 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 'Aa, Gadhatö -mɛ -nu, ka -ta -ma -sü ɖtɔn -kɛɛ! "Ɛɛn pë ɖnë 'wo- -da -sü 'ka ka "yan 'gü ɖzɔɔ -ee? "Kɛɛ 'sa ga 'ö Yesu -ya wo "dhü -bha bha a kë- -gɛn bho ka -dhɛ 'ö 'a- bho ka -dhɛ 'ko -ta 'kpakpadhö.

2 -Yö n "piü ɖdhɛ dhɛɛ" 'kpɔ do 'ö maa- kë ka -gɔ bha 'ka- -yɔ bɔ n -gɔ. Atanna -bha 'tɔng- 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- 'kun ɖnë 'ka- wo -së 'yö ö -bha 'Nii- "slüüslü nu ka -dhɛ, "ɛɛn -ya -nu ka -dhɛ -a -bha naɔ -së 'ka- ma 'ö 'ka 'dhang bho- "dhiü bha ɖnë- -wɔn 'gü?

3 -Tama -dhɛ suu 'dhɛ 'kö 'ka- kë sië bha- kë -gɛn -mü -më 'ka "kɛɛ kö ka "ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü zü -bho -a -bha 'Nii- "slüüslü faan ɖnë- 'ka? "Ɛɛn -yö ka "piü ɖdhɛ 'ka- "dhiü -ya ka -dı faan 'ka -ee?

4 "Ɛɛn kö 'wɔn "gblügblü -nu 'ka -ziö 'gü bha- ɖgban- kë "wlaawɔn 'ka -ee? -A yö -zë yaa- dɔ ɖgblɛɛn.

5 "Ɛɛn -yö ka 'gü ɖdhɛ "dhabhliwɔn -nu 'ö Atanna -ya -kë ka kpö 'gü ö -bha 'Nii- "slüüslü faan 'ka bha -ya kë "dhü "ta 'ka- sü -a -bha 'tɔng- 'ka ɖnë- -wɔn 'gü -ee? -Abin! -Ya -kë "dhü 'dhang 'ka- bho- -bha naɔ -së ('yi- dɔ ka -gɔ) bha- "dhiü bha ɖnë- -wɔn 'gü.

6 Yö ɖnë- -wɔn 'gü 'yö -bɛn zë -sü 'ka -a -bha 'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü Ablaamö -bu 'gü ɖdhɛ:
«-Yö kë 'dhang ɖnë- bho Atanna "dhiü
'yö- pö- -bha ɖdhɛ pö 'aa- -bha.»

7 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ɖdhɛ 'ka- 'wɔn dɔ ɖdhɛ 'mɛ 'wo 'dhang bho Atanna "dhiü bha ɖnë 'wo Ablaamö suu ɖdede 'ka.

8 'Sa 'mɛ 'waa Zuifö 'ka za 'ö dho dhi- -nu -gɔ Atanna wëëdhö -a -nu -bha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'saa- 'gü bha- -bɛn -yö -gun zë -sü 'ka 'pö Atanna -wʊ 'gü. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ -ya yi -to "dhiü 'ö- pö Ablaamö -dhɛ 'ö- pö:
«'Dhuë- -dho "sɛgɔ "pɛpɛ ɖgban 'gü -mɛ -nu 'kun
bhi ɖnë i 'saa- 'gü!»

9 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ 'wo 'dhang bho- "dhiü ɖdhɛ Ablaamö 'dhö, 'yö- -bha 'dhuë- -ya -nu kun bha 'yö bha.

10 "Kɛɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ ɖhɛ wo -zë woo dha -sü ɖslɔɔ- -bha 'tɔng- 'kun -sü ɖnë- -bha bha "dhang -dho -a -nu 'kun. -A 'klɔɔ- -mü ɖhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka- -wʊ 'sëëdhɛ 'gü ɖhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'tɔng- "pɛpɛ 'ö Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü -a doseng -zian to, -a "dhang -dho -mɛ 'kun.

11 Za -dhi mɛ -gɔ -sü 'ö Atanna -kuu "dhiʊ -a -bha 'tɔng- 'kun -sü -bha 'yaa -to -bha -wɔn 'ka -zianwo 'wɔn 'ö- 'gü yö -mü ɖhɛ, -yö -bɛn zë -sü 'ka- -wʊ 'sëëdhɛ 'gü -dhɛ 'bha 'gü mü 'zü ɖhɛ:

«'Mɛ 'ö dho kë Dhamɛ 'ka,

'ö Atanna dho- pö- -bha ɖhɛ pö 'aa- -bha,

-yö -dho 'sü -a -mɛ -bha 'dhang -bho -a "dhiʊ -sü ɖnë- -bha.»

12 'Sa 'mɛ 'ö- "piʊ ɖhɛ 'ö dha -a -bha 'tɔng- 'kun -sü ɖnë- -bha, kö- -mɛ 'yii "wɪ ɖnë- wo 'dhang -bho -a "dhiʊ -wɔn -bha ö zuë" "piʊ bha. -A -gɛn -mü ɖhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka -a -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ɖhɛ:

«'Mɛ 'ö pë 'ö 'tɔng- -ya pö- 'gü -wɔn -kë,

-a -mɛ -dho dha yö ɖnë- -bha.»

13 "Kɛɛ Klisi ɖya kwa dha 'tɔng- 'kun -sü -bha "dhang bha- -gɔ. -A 'klɔɔ- -mü ɖhɛ "dhang 'ö yöö kwa 'kun 'nu 'tɔng- bho -wɔn 'gü bha Atanna yaa- -da -a "piʊ, ɖyaa- kë kwa -gɔ -ta 'dhɔ -pë 'ka. -A -gɛn -mü ɖhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ɖhɛ:

«Mɛ "ʊʊ mɛ 'wo- dun "dhü -zë -bha,

kö "dhang ɖnë- -mɛ -bha.»

14 Kë "dhʊ̈ kö 'dhuë- 'ö Atanna -ya "plüün bho Ablaamö -dhɛ ('ö -gban dha -sü 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ -sü 'saa- 'gü bha- -bha) bha -yö kë 'pö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhɛ Yesu Klisi ɖnë- 'saa- 'gü, kë "dhʊ̈ kö Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö- "plüün bho bha 'kwa- ɖslɔɔ 'dhang -bho "dhiʊ -sü ɖnë- "gblʊʊ "piʊ.

15 N dheebhang -nu, a -dho 'wɔn zaɔn 'sü mɛ "bhɪɪ- -nu kwa wɔ -kɔ ɖnë- -ta 'yö 'a 'wɔn bha- 'klɔɔ- pö- 'ka ka -dhɛ. -Yö n 'gü ɖhɛ kö mɛ -yö 'to "yaan -yö ö 'kɛan- -gblü -kɔ pö, ɖya ga yi 'ö- 'ka, -kɔ do 'ö- pö- 'ka bha 'yö 'wo- -kë 'ka, 'waa- bho- -bha "ɛɛn 'waa- 'bha -da -ta. "Ɛɛn 'yaa "dhʊ̈ -ee?

16 Atanna -yö "plüün -bho 'pö Ablaamö -dhɛ -kɔ do bha ɖnë- 'gü waa- suu 'dhö. 'Yaa -bɛn zë -sü 'ka -a -wʊ 'sëëdhɛ 'gü ɖhɛ: «Kaa- i suu -nu», ɖhɛ pë 'ö 'gbɛ -a 'dhö, "kɛɛ -ya -pö: «Kaa- i suu». Kë "dhʊ̈ kö -ya -zɔn kwa -dhɛ ɖhɛ -yö -wɪ Klisi yöö do ɖnë- 'ka.

17 'Ma- pö "dhʊ̈ kö a- -pö Atanna ɖya ö bo 'nu 'wɔn 'ö yöö kë dhia" bha- "kplëng bho -sü 'ka Ablaamö -bha 'nu yi 'bha 'ka ɖhɛ -kɔ 'wo 'kɛan- -gblü 'ka bha- 'dhö, 'yaa -bho -bha -pë 'ka 'zü, -a 'klɔɔ- -mü ɖhɛ 'ö 'tɔng- -zë dɔ "tʊ̈ng 'ö- 'gü bha kö 'ö 'wɔn bha- "plüün bho Ablaamö -dhɛ -a -kwɛ ɖya kë -kwɛ këng -yiisiö waa- -kwɛ -kaɔng -yaaga. ɖYa kë "dhʊ̈ kö 'tɔng- 'kö bha 'yii 'dho pë 'bha bho "plüün 'kö Atanna -ya bho bha- -bha 'zü ɖnaa bha.

18 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ɖya kë ɖhɛ 'wɔn -së 'ö Atanna -ya "plüün bho "dhʊ̈ bha mɛ ɖyaa- ɖslɔɔ- -bha 'tɔng- 'kun -sü -zë -bha, kö 'yii kë "plüün 'kö- bho bha- 'gü -wɔn kë -sü 'ka ɖnaa bha. "Kɛɛ 'sa kö -yö -gasitɛ -ziisü bha- -kë Ablaamö -dhɛ "dhʊ̈ "plüün 'ö- bho- -dhɛ bha ɖnë- -wɔn 'gü.

19 'Sa ɖya 'to yö -zë -bha kö Atanna -bha 'tɔng- dɔ -gɛn ɖnë kë -kë -më 'ka? 'Tɔng- dɔ 'ö- wo bha -ya -wo "dhʊ̈ kö 'ö- -da ("plüün 'ö- bho Ablaamö -dhɛ bha ɖnë- -ta) kö 'wɔn 'dhɛ 'ö 'yaa- -dhidhɛwɔn 'ka bha mɛ "bhɪɪ- -nu -wa dɔ ɖnë- wo, kö -yö 'to- 'ka "dhʊ̈ -yö zun- 'ka Klisi 'ö Ablaamö suu 'ka 'ö Atanna -ya -dhiang zë bha- nu -sü -bha. Atanna -bha "kië -nu -wa "dhiʊ -loo Moizö ɖnë- -bha 'yö- ɖloo kwa -bha.

20 ("Kɛɛ "plüün 'kö- bho Ablaamö -dhɛ bha) yöö ̱dede ̱në- ̱loo- -bha, 'yii bɔ- 'ka mɛ 'bha -ta.

21-22 'Ka 'dho ka -zʋ 'gɔn ̱dhɛ ̱ya kë "dhʋ̈ kö "plüün 'ö- bho "dhʋ̈ bha ̱ya bho- -bha ̱naa bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ- -dha 'nu 'tɔng- 'kun -sü -zë -bha Atanna wëëdhö kö 'yii 'dho mɛ -mawɔn 'to 'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -sü -zë -bha. "Kɛɛ 'yaa "dhʋ̈. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a -wʋ 'sëëdhɛ -ya -pö kwa -dhɛ ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ -wo 'wɔn yaa -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü, kë "dhʋ̈ kö 'wɔn 'ö- "plüün bho bha 'mɛ ̱wa 'dhang bho Yesu Klisi "dhiʋ̈ ̱në -wa ̱slɔɔ.

23 'Ö gun kö dha -zian 'ö bɔ 'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -sü -ta bha- "dhiʋ̈ 'yii "pʋ ̱kö kwa -gɔ, mɛ ̱gban "pɛpɛ kwa -gun ̱dhuëngdhɛ 'gü 'tɔng- ̱në- -gɔ, 'mɛ 'ö yöö zian bha- "pʋ kwa -dhɛ bha- "dhiʋ̈ "gan kian 'ka.

24 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, 'tɔng- ̱në gun "yan 'to sië kwa -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka Klisi nu -yi -bha, kë "dhʋ̈ kö kwa -kë "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ -sü 'ö Atanna wëëdhö bha- -gɛn -yö -gban 'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -sü ̱në- -bha.

25 "Tʋ̈ng 'kwa gun dɔ sië- -gɔ "dhʋ̈ bha ̱ya ̱loo, kwa -gɔdhiʋ̈mɛ 'ö gun bha kwa -kɔ 'yaa- -gɔ -gwë ̱wlöö 'zü.

26 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'dhang 'ka- bho Yesu Klisi -wɔn "dhiʋ̈ bha ka -kë Atanna -bha 'në 'ka yö ̱në- -wɔn 'gü.

27 Mɛ "pɛpɛ 'ö ̱wa ka -bɔ Yesu 'ka -zu bho bha- "dhiʋ̈ -bha ̱ya kë ̱dhɛ 'pë 'ka "bhɛɛ -dee -da -a 'dhö. -A "bhɛɛ -dee 'ö "dhʋ̈ bha ̱në Klisi 'ka.

28 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, Zuifö -mü i 'ka "ɛɛn 'bhaa Zuifö 'ka, ̱dhuëng -mü i 'ka "ɛɛn 'bhaa ̱dhuëng 'ka, -a 'bha 'yaa- 'gü 'zü. Dhebhɔ -mü i 'ka "ɛɛn gɔɔn- -mü i 'ka, -a ̱gbaan yën, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban 'ka kë do ka -bha -kplü Yesu Klisi -bha -sü 'saa- 'gü.

29 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, ̱ya kë ̱dhɛ 'ka kë Klisi -zë -bha 'ka, kö 'ka kë Ablaamö suu 'ka ̱naa bha, kö Atanna -bha -gasitɛ bha -yö -dho kë ka -dhɛ ̱dhɛ -kɔ 'ö- "plüün bho- 'ka Ablaamö -dhɛ bha- 'dhö.

4

1 'Pë 'ö n "piʋ̈ ̱dhɛ 'a- pö bha -kaa -ga 'ö ya: Yö -mü ̱dhɛ 'në 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha ̱dhɛ yö ̱në -yö ö dë 'kɛan- 'sü -dhɛ 'bha ̱kpaɔ -yi -bha bha, 'kö 'zü pë "pɛpɛ 'ö mü -a ̱gban yöö kë- -bha 'ka, "kɛɛ "tʋ̈ng 'ö -tun 'ka 'në 'dɛdɛ 'ka bha kö ̱zinng 'bha 'yaa waa- ̱dhuëng 'ö 'kɔɔdhö 'mü bha- -nu ̱zinng 'gü.

2 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ö -tun 'në -zë 'ka "dhʋ̈ "tʋ̈ng 'ö- 'gü bha kö -yö -tun 'mɛ 'wo "klʋ bho sië waa- -bha ̱kwɛɛ- -nu bha- -nu -bha bha ̱në- -nu -kɔ -bha, 'ö to- 'ka "dhʋ̈ 'ö zun- 'ka yi 'ö- dë -ya -ya bha- -bha.

3 -Kɔ do bha- 'gü, 'ö -gun kö kwa -tun 'në 'ka Atanna -wɔn "gblʋʋ "piʋ̈, kö kwa -tun ̱dhuëng 'ka 'pö "kpʋng ̱taa -wɔn -nu -gɔ.

4 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö "tʋ̈ng 'ö Atanna -ya -ya ̱ya ̱loo, 'yö ö Gbö bɔ, 'yö dhebhɔ do -ya kpɔ, 'yö dho 'pö 'ö -da 'tɔng- 'ö- dɔ Zuifö -nu -dhɛ bha- -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü,

5 Kë "dhʋ̈ kö ö -kɔ -yö ̱mɔɔ 'mɛ 'wo gun 'pö ̱dhuëngdhɛ 'gü 'tɔng- bha- -gɔ bha- -nu dha -sü -bha, kë "dhʋ̈ kö 'kwa kë 'pö Atanna -bha 'në 'ka.

6 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ö Gbö -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ bha- -ya kaa -dɪ 'pö 'gü bha 'yö bha, kë "dhʋ̈ kö -ya -zɔn ̱dhɛ ö -bha 'në -mü ka 'ka. -A 'Nii- 'ö "dhʋ̈ bha ̱në- -kë 'yö 'kwa- -dhɛ kwa baa".

7 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, kö 'kaa ̱dhuëng 'ka 'zü, kö 'ka kë Atanna -bha 'në 'ka, 'sa ̱ya kë "dhʋ̈ kö 'pë 'ö- -ya -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ka ö -bha 'në -nu -gɔ bha 'ka kë 'pö- ̱slɔɔmɛ 'ka ̱naa bha.

Pɔdhö zuë" 'ö 'yaa gun 'waanu -sü 'ka Gadhatö -mɛ -nu "piü -a -dhiang 'ö- zë

8 'Ö gun kö 'kaa Atanna dɔ, pë -nu 'ö 'waa Atanna ̱dede 'ka bha ̱në 'ka gun- -nu -bha ̱dhuëng 'ka 'yö 'ka gun- -dhɔkë sië.

9 "Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ̱taamasü ya- 'gü 'ö 'ka- dɔ, -ɛɛ 'zü 'ö ̱ya ka dɔ bha, -a -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ 'ka -da 'zü -deewo ̱dhuëngdhɛ 'gü "wlaapë -nu 'ö "sɪ 'yaa- -nu -dhɛ bha- -nu -gɔ.

10 'Sa ka -tun ̱kö -dhɛkpaɔyi 'bha -nu, "ɛɛn "su 'bha -nu, "ɛɛn "tʊ̈ng 'bha -nu, "ɛɛn -kwɛ 'bha -nu 'wo mü -a -kian 'gü dɔ 'kwa- wo ya- 'gü.

11 -A -kë "dhü -sü bha- "suü -yö n 'gü ̱dedewo. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'yaa n "piü ̱dhɛ Atanna -bha yë 'a- -kë ka kpö 'gü bha -yö kë "wlaawɔn 'ka.

12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, -ka dɔ "gbɪɪ-, bhɛa" ̱në 'a- wo ka -dhɛ kö 'ka bhɔ n -bha. (Ka ka -dɪ -da -kpla bha- 'gü 'zü -më -wɔn 'gü 'yö 'kaa ka kwaa- -zü.) "Ɛɛn ma -zë 'maa ̱dhɛ ̱në- wo ̱dhɛ ka 'dhö -ee? ("Ɛɛn 'maa gun Zuifö 'ka 'mii n -dɪ kë ̱dhɛ 'mɛ 'yaa Zuifö 'ka -a 'dhö -dha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'ö 'yii -gban 'tɔng- 'kun -sü bha bha- -wɔn 'gü -ee?) -A pö 'a- wo "dhü bha 'yii kë ̱dhɛ 'ka 'wɔn yaa 'bha ̱në kë n 'ka.

13 'Sa 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a Atanna -bha 'wɔn -taɔng -së bha- -blɛblɛsü pö ka -dhɛ ka- -dɔ. Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ 'ö gun "dhü kö n 'gü ̱në 'yaa -së.

14 'Sa n 'gü -siö -sü 'ö "dhü bha yö -zë ̱gban 'gü, ka -wëëdhɛ 'ö- "sinma -yö bho n "piü bha "kɛɛ 'kii -yënng kë n -gɔ kö 'ka ka -kɔ "kan n "dhiü. Ka kë ka -kɔ -zian ̱në- -ya n -dhɛng -bha ̱dhɛ mɛ- pë -ya Atanna -bha "kië -dhɛng -bha, "ɛɛn ̱dhɛ mɛ -dɔ Yesu Klisi yöö ̱dede -a 'ka.

15 Ka ̱nii "sinma 'ö -da n -wɔn 'gü "tʊ̈ng bha- 'gü bha -yö -kë mü ̱dhɛ ̱dɛɛ, -më -wɔn ̱në ka "dhiü ̱slɔɔ? 'Sa a -mɔɔ -bha 'a- pö- "tʊ̈ng 'dhɛ 'kö bha- 'gü ̱dhɛ ka -mɔɔ -bha 'nu 'ka ka "yanga -zian bho mü 'ka- nu n -dhɛ!

16 "Ɛɛn tɛanwɔn 'a- pö ka -dhɛ bha- -wɔn 'gü, 'ma kë ka 'yaɔ- 'ka ̱dɛɛ -ee?

17 'Sa 'mɛ 'ka- -nu fië- bho sië n -bha ̱dɛɛ bha a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ "kpënng- ̱në 'wo- kë sië ka -gɔ bha. -Së 'wo- kë sië ka -wɔn "dhü 'ö 'wo ka -yanyan -ya sië bha 'yaa "gblʊ̈ʊ̈dhɛ "puu -ta. -Ya -nu "piü ̱dhɛ 'wo ka wë ̱në bho n -ta kö 'ka -kplü wo ̱në wo -bha.

18 "Kɛɛ 'sa mɛ -wɔn -kë mɛ -gɔ "gbɪɪ- -sü bha 'yaa 'wɔn yaa 'ka, "kɛɛ kö yö "dhü 'wɔn -së ̱në- 'gü, 'ö "dhü 'pö "tʊ̈ng ̱gban 'gü. "Kɛɛ ka -bha bha 'yaa "dhü, 'a ka kpö 'gü ̱naa 'yö n -wɔn -yö -kë ka -gɔ.

19 N bhang -nu, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö n "gblʊ̈ʊ̈dhɛ 'dhö -tun n piü- 'zü -deewo ka -wɔn 'gü ̱dhɛ dhebhɔ 'ö yöö 'në 'kpɔ -a 'dhö, 'ö dho to- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka yi 'ö mɛ ̱gban dho- 'wɔn dɔ- 'ka ̱dhɛ Klisi ̱ya -wɛɛ ̱dede 'kun ka kpö 'gü -a -bha bha 'yö bha.

20 -A "sɪ ̱në 'yaa n -dhɛ "kɛɛ -kë ka -dhɛ 'gü -sü 'ö "tʊ̈ng ya- 'gü 'nu kö 'a dhiang bha- zë ka -dhɛ -kɔ "wɛɛ 'bha 'gü 'nu bha- -dhɔ 'ö n -bha -a "sinma 'yaa 'dhö, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka -wɔn "suü ̱dede -yö n 'gü "tʊ̈ng ya- 'gü.

'Wɔn zɔan 'ö -gban Agaa waa- Saadha -a -nu -bha 'ö Pɔdhö -ya -zɔn

21 'Mɛ ka- "piü ̱dhɛ 'ka 'to 'tɔng- ̱gban ̱wlöö bha 'ö ̱ya kë ̱dhɛ 'pë 'ö 'tɔng- -ya pö 'kaa- 'gü ̱në- ma kö 'ka- pö n -dhɛ.

22 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'tɔng- -ya -pö ̱dhɛ Ablaamö bha -yö 'nëgɔɔn ̱plɛ ̱në- kpɔ. Waa- -bha ̱dhuëngdhɛ ('wo- -dhɛ Agaa) ̱në 'wo- do kpɔ, 'yö waa- -dɪ "sɔn 'gü "pɛ -dhe 'ö yö -zë 'ö 'wlɔɔ- 'ka ('wo- -dhɛ Saadha) bha 'wo- do kpɔ.

23 'Në 'dhɛ 'ö- kpɔ ̱dhuëngdhe "dhiü bha -ya -kpɔ ̱dhɛ -kɔ do 'wo 'në
kpɔ- 'ka 'wo -bhɔ 'ka zii 'nu bha ̱në- 'dhö. "Kɛɛ mɛ 'dhɛ 'ö- kpɔ- mɛ 'dhɛ
'ö 'wlɔɔ- 'ka, 'ö- "sɔn 'gü "pɛ -dhe 'ka bha- "dhiü bha yö -zë -yö -bhɔ Atanna
-bha "plüün 'ö- bho- -dhɛ bha ̱në ̱yënng 'gü.
24 Kë 'ö- wo "dhü bha -yö -kë "dhü kö -yö kë 'wɔn zaɔn ̱në- 'ka: -A dhebhɔ
-nu ̱plɛ 'wo bha -wo ̱dhɛ -mlɛɛ ̱plɛ 'ö Atanna -ya -da waa- mɛ "bhıı- -nu
-a -nu ̱zinng 'gü bha ̱në- 'dhö. -Mlɛɛ bha- -blɛɛsü 'ö- -da waa- Izraɛdhö
-mɛ -nu -a -nu ̱zinng 'gü Sinai -tɔn ̱gbin- bha- -zɔn 'ka ̱në Agaa 'ka. 'Në
"pɛpɛ 'dhɛ 'kö bhɔ -mlɛɛ bha- 'gü kö -wo ̱dhuëng ̱në- 'ka.
25 Agaa bha ̱në ̱dhɛ Sinai -tɔn 'ö Adhabi -sɛ 'gü bha- 'dhö, waa-
Zedhizadhɛmö -dhɛ 'dhɛ 'ö "kpʊng ̱taa ̱dɛɛ 'ö waa- 'gü -mɛ -nu ̱gban
'wo (Moizö -bha 'tɔng- -nu -gɔ ̱dhuëngdhɛ 'gü) bha ̱në 'wo do.
26 "Kɛɛ kwa -zë Zedhizadhɛmö -pö 'dhɛ 'ö dhang- 'gü, 'ö 'wlɔɔ- -pö 'ka
bha, yö ̱në ̱dhɛ kwa dhe 'dhö.
27 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -wʊ -ya -pö ̱dhɛ:
«Dhebhɔ 'ö 'në 'yaa gun i -gɔ bha i ̱nii -yö -da,
bhi 'ö 'bhii 'në 'kpɔ "gblüüdhɛ piü- dɔ bha,
-bhö "yʊʊ 'sü zuê" ̱nii -da 'ka!
-A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱saandhe
'ö ̱wa gun ̱wa wo kwaa- -zü bha
-yö -dho 'në 'gbɛ ̱slɔɔ
'ö -ziö 'ka ̱dhɔɔdhe -ta.»
28 Ka -zë, n dheebhang -nu, ka ̱dhɛ Izaakö 'wo- kpɔ "plüün 'ö Atanna
-ya bho -a ̱yënng 'gü bha ̱në- 'dhö.
29 'Ö gun zii 'kpa, 'në 'dhɛ 'ö bhɔ ̱dhɛ "kpʊng ̱taa -në -nu 'dhö bha -yö
-gun Izaakö suu 'gü -në 'ö yö -zë 'ö bhɔ Atanna -bha 'Nii- "slüüslü dhɔɔbhaa
'ka bha- -wëë -kë "dhiü bho sië. 'Sa -yö -tun "dhü ̱dɛɛ.
30 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, Atanna -wʊ -ya -pö 'ö- pö:
«-Bhö ̱dhuëngdhe bha waa- gbö bha- -nu kë
kö -wo 'dho, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
-a -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ waa- dhebhɔ 'dhɛ
'ö 'wlɔɔ- 'ka bha- gbö -wo -ya 'kɛan- do -ta.»
31 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü n dheebhang -nu, kwa -zë 'kwii kë ̱dhuëngdhe
bha- 'gü -në 'ka (kö 'kwa kë 'tɔng- -gɔ 'kun 'gü), 'wlɔɔdhe bha ̱në 'kwa-
-bha 'në 'ka, (-a -wɔn 'gü, Atanna -mɔɔ -bha 'ö ö -kɔ -ya kwa -bha kwa -bha
'dhang -bho -a Gbö "dhiü -sü -wɔn 'gü.)

5

-Go ̱dhuëngdhɛ 'gü -kɔ 'wo -pʊ taa -sü ̱slɔɔ -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Gadhatö -mɛ -nu -dhɛ

1 Kwa bho 'ö Klisi -ya wo ̱dhuëngdhɛ 'gü bha -ya kë "dhü kö 'kwa -ya
̱dede ̱në- wo kwa 'flëë- 'gü. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ya -dı 'flëë- 'gü -sü
'ka- ̱slɔɔ bha -kaa 'kun "gbıı- kö 'ka 'dho -da 'zü -deewo ̱dhuëngdhɛ 'gü.
2 -Ka -dhɛ -ga, mang Pɔdhö -mɛ ma ̱në 'a- pö ka -dhɛ. ̱Ya kë ̱dhɛ kö
'ka 'dho 'zü -deewo 'gbannë 'gü (̱dhɛ Zuifö -nu 'dhö kë "dhü kö 'ka dha),
kö Klisi -ga ka -wɔn 'gü -gɛn 'yii kë.
3 A- -pö ka -dhɛ 'zü -deewo 'a n kɔngga -ziö 'ka ka -dhɛ "sɛɛ ̱dhɛ mɛ "ʊʊ
mɛ 'ö dho 'gbannë 'gü (kë "dhü kö 'ö dha), kö- -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ 'ö
'dhö, Atanna -bha 'tɔng- 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha -ya ̱gban 'kun, 'ya 'dho- do
-zian 'to.
4 Mɛ 'ka ka -dı "dhia -ma Atanna 'gü -dhɛ mɔɔ-ië- -bha 'tɔng- 'kun -sü
̱në- 'ka bha, a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka- kë "dhü kö 'ka "kan Klisi -bha, 'sa kö

-gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë ka -dhɛ 'ö ka dha bha 'ka "kan- ̀gban ̀në- -bha bha.
5 Yi -zë yi -bha 'ka, yi -zʋ 'dhö- 'dhɛ 'ö- 'gü, 'ö 'yi -ya -sü 'ka- -gɔ, yö -mü ̀dhɛ pö 'yii 'dho kë yi -bha Atanna wëëdhö yë 'ö- -bha 'Nii- "slʋʋslʋ -ya -kë kwa -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'gü, -a -bha 'gügbɪɪdhɛ -bha bha ̀në- -bha.
6 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya kë ̀dhɛ 'kwa -kplü -sü -zë 'ka Yesu Klisi -bha, -dho 'gbannë 'gü -sü oo, -to -kplëë 'ka -sü oo, -a 'bha 'yaa 'wɔn 'bha 'ka, kö 'wɔn 'ö ̀ya 'to 'wɔn ̀bhlëësü 'ka yö -mü 'dhang -bho Yesu "dhiʋ -sü 'ö -mɛ -ya 'gü -wɔn ̀gban -kë -dhɔ 'gü bha ̀në- 'ka.
7 'Wɔn bha- zü 'ka kë- bho "dhiadhiasü 'ka bha 'dee ka -kɔ bho- -bha? 'Dee- pö 'ka Atanna -bha tɛanwɔn bha- bho ka "tʋʋ?
8 -Yö kë ka "yaan ̀dhɛ -wʋ 'wo- pö ka -dhɛ 'ö ka -zʋ kun bha 'yii 'go Atanna 'ö ka -dhɛ sië bha- "piʋ.
9 'Sa -a pö 'wo- wo ̀dhɛ "sɛkɛ 'në 'dɛdɛ 'ö 'dhö ̀waa- -da 'bluu- -bʋʋ -bha -ya -da "dhiʋ bha 'yaa ̀sua 'ka. (-A -wɔn 'gü kö mɛ do zian -ya kë "dhʋ ka kpö 'gü -yö -mɔɔ -bha 'ö 'mɛ ̀gban bho zian -ta.)
10 "Kɛɛ 'kö 'zü yöö kë "dhʋ, n Dëmɛ bha -yö n -zʋ -gban ka -wɔn 'gü, 'ö n 'dhang bho -sü 'dhö- "dhiʋ 'kpakpadhö -a -wɔn 'gü ̀dhɛ ka -dho ka -zʋ 'gɔn 'pö ̀dhɛ -kɔ 'a- gɔn- 'ka -a 'dhö. 'Sa 'mɛ 'ö Atanna -wɔn 'ma sië -zukplü -bha ka -gɔ bha, kö 'zü 'ö -kë mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- 'ka, Atanna -dho 'wɔn bho- 'gü.
11 Ma -zë n -bha 'ka, n dheebhang -nu, 'mii- pö ̀dhɛ 'mɛ 'bha 'go 'gbannë ̀në- 'gü 'yö 'i dha -sü ̀slɔɔ. A- -pö 'mɛ 'bha bɔ Klisi 'ö ga "dhü -bha bha ̀në- 'ka 'yö 'i- ̀slɔɔ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo n -wëë -kë "dhiʋ bho sië -kpɛawo bha 'yö bha. Yö -zë 'yaa "dhʋ 'nu kö 'yii 'dho kë mɛ 'bha -siödhɛwɔn 'ka.
12 'Wɔn -zian 'ö n zuë" 'dhö bhɔ sië- -bha yö -mü ̀dhɛ kö 'mɛ 'wo ka ̀klang kë sië "dhʋ, 'ö 'wo ka zuë" kaan- sië "kwëë 'ö- -nu "piʋ ̀dhɛ 'ka 'dho 'gbannë 'gü bha (-wa 'dhɛ -zian 'ö -ziö -a 'dhɛ bha- -ta bha- kë), kö -wo wo bho gɔɔndhɛ 'gü, kö- -nu 'gü ̀në -yö see- do.
13 "Kɛɛ ka -zë, n dheebhang -nu, ka -dhɛ 'ö Atanna -ya wo bha -ya -kë "dhʋ kö 'ka -da ka 'flëë- ̀në- 'gü. -Kaa kë ̀në- wo -së kö -a -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü 'ö "dhʋ bha 'ka 'dho- kë 'wɔn -dɔ 'gü -gɔ 'ka kö 'ka -tosɛa kë ka -dɪ dhɔɔbhaa 'ka. Kaa -zian -zë -ka -tosɛa kë -dhɔ ̀në- 'gü ka 'ko "piʋ kö 'ka ka 'ko -nu -ta 'kun.
14 -A -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna -bha 'tɔng- "pɛpɛ bha- ̀gban -yö -slɔɔ -a doseng ̀në- 'gü. 'Yö -kë:
«I këyɔɔ -dhɔ -yö i kë ̀dhɛ i -dɪ 'dhö» bha- 'ka.
15 "Kɛɛ ̀ya kë ̀dhɛ 'kii "yan -zë dɔ ka 'ko -nu -bha, kö 'ka ka 'ko 'kun ̀dhɛ "bü -wü -nu 'dhö, kö kaa ka 'ko -nu 'gü see- ̀naa bha. -Ka ka -dɪ 'kun yö ̀në- -gɔ.

Atanna -bha 'Nii- "slʋʋslʋ -wʋ ̀bhlëë -ya -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

16 'Ö "dhʋ 'dhö -mü, (n dheebhang -nu,) -ka dɔ "gbɪɪ- kö 'ka ka "tʋ 'to Atanna -bha 'Nii- "slʋʋslʋ 'ö ka 'gü bha- -wʋ -bha kö 'ka- ̀bhlëë -ya, kö yö ̀në -yö zun ka -dhɛ "dhiʋ. 'Ka 'dho -tosɛa kë ka -dɪ ̀nii -bha.
17 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -tosɛa 'dhɛ 'ö mɛ -ya -kë mɛ -dɪ ̀nii -bha bha waa- 'dhɛ 'ö go Atanna -bha 'Nii- bha- 'gü bha- -nu kë -kɔ 'yaa do, 'yaa bhɔ -zianwo 'kwëë-. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'kii 'dho ka -bha 'ö -dhi ka -dhɛ ̀në- kë bha 'yö bha.
18 ̀Ya kë ̀dhɛ Atanna -bha 'Nii- 'kö bha 'ö ka -dhɛ "dhiʋ, kö- -bha 'tɔng- 'yaa ka -ta 'zü ̀naa bha.
19 'Sa mɛ -dɪ -dhidhɛwɔn -nu 'ö 'dhö 'yaa ̀dhɛng. Yö -mü "yënng dɔ -sü -nu oo, -zua zë -sü -nu oo, 'wɔn "bhluubhlu -nu kë -sü -nu oo,

20 gebhɔ -nu -dhɔkë -sü -nu oo, "zʋʋdhɛ kë -sü -nu në- 'ka, 'yö 'wo -ya
wo 'ko -san 'ka, 'yö 'wo "dhinaa -nu ma, 'yö 'wo drɔ -nu -kë wo "kwëë,
'yö bhlɔɔ në ma mɛ 'gü 'wɔn gban -wɔn gban 'gü, 'yö 'wo -kë -duɛ 'kɔɔ-
-mɛ në- 'ka, 'yö 'wo zaɔdhe -da wo "kwëë, 'yö 'wo wo 'ko -nu -pɛ 'gü.
21 Zuë" -bhɔ pë -bha -sü -nu, we "gblögblö mü -sü -nu, waa- "gblöödhɛ
"gbɛadhɛ kë -sü -nu 'wo bha, "ɛɛn 'zü 'wɔn -nu 'wo bhɔ -a 'dhɛ -nu bha-
-nu -bha bha- kë -sü -nu bha në- 'ka. 'Sa 'ma- -blɛɛsü pö 'nu ka -dhɛ, 'yö
'a- 'bha pö sië 'zü bha: A- -pö dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo -tosɛa -kë dhɛ -kɔ bha-
'dhö -a 'bha 'wii 'dho -duɛ slɔɔ Atanna -bha -gblüdëdhɛ bha- 'gü.
22 "Kɛɛ Atanna -bha 'Nii- "slöösslö -zë -yö -dhɔ në- -da mɛ -zʋ -bha, 'yö
mɛ nii -yö -da, 'yö mɛ zuë" -yö 'waanu, 'yö mɛ zuë" -yö -kë 'zü -sɛa, 'yö
mɛ "klʋ 'dhö -dhi, 'yö mɛ 'dhö gbaɔ mɛ -nu -gɔ, 'yö mɛ 'yaa -wʋ plɛ pö,
'yö mɛ 'dhö -kë dhɔngdhɔngsü mɛ "pɛpɛ gban -dhɛ, 'yö mɛ -kɔ -yö mɔɔ
mɛ -dı sɔng -bha.
23 'Sa -tosɛa -kë -kɔ suu 'dhɛ 'kö bha Atanna -bha 'tɔng- 'yaa -kɔ 'ka.
24 Mɛ "pɛpɛ 'ö wa kë Yesu Klisi -bha 'ka, wo -zë wa wo bo wo -dı 'ka,
'wɔn yaa -nu 'wo gun- -nu -dhidhɛwɔn 'ka, 'ö- -nu zuë" gun bhɔ sië- -bha
bha wa "kan- -bha, wa kë dhɛ mɛ ya ga -zian në- wo 'pë 'ö- -gɔ -a
'dhö.
25 Dhɛ 'ö -kë dhɛ Atanna -bha 'Nii- bha në sii -kë kwa -dhɛ bha, -a
-dhɛa -bha 'pö dhɛ yö në -yö zun kwa -dhɛ "dhiö kwa "ta -kɔ -nu 'gü.
26 'Kwa 'dho kwa -dı 'sü 'kpii-, 'ö 'kwa kwa 'ko -nu -wʋ ga -wo 'ka- -nu
-bha, "ɛɛn 'zü 'ö kwa "tɛado -san -yö kwa -kë -a -dıa pë "piö.

6

Kwa 'ko -nu -kwɛɛ bun -sü -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 N dheebhang -nu, ya kë dhɛ 'ka "kan ka -bɔ Yesu 'ka "yɔɔ 'bha 'gü
kö -yö 'wɔn yaa suu "ʋʋ suu 'ö kë sië, 'mɛ 'ö ka -zë Atanna -bha 'Nii- bha
'ö ka 'gü bha, -kaa "slë mɔɔ- kö -yö -da zian -së -ta, -ka -dhio dɔ- -ta, "kɛɛ
-ka ka zuë" zɔɔ kö 'ka- dɔ -wʋ "nɛɛnɛɛ 'ka. 'Mɛ 'i dho- -dhio bha- dɔ "dhö
bha bhii -dı 'pö -bhö i -dı 'kun, kö 'bha 'dho -da 'wɔn yaa bha- 'gü 'pö.
2 Ya 'go yö -zë 'gü, 'wɔn "pɛpɛ 'ö yaa- -da ka -ta, -ka ka 'ko -nu -ta 'kun-
'gü. 'Ka- kë sië "dhö kö ka Klisi -bha 'tɔng- bha në- bhlëë -ya sië bha.
3 Mɛ 'ö 'yaa pë 'bha 'ka, yaa- pö ö -dı -dhɛ 'ö pë 'bha 'ka, kö -yö "kpënng-
në- -kë sië ö -dı -gɔ "wɛɛwɛɛ.
4 'Mɛ 'ö 'dhö -yö ö -dı "ta -kɔ -ga, "ni 'ö mɔɔ- -bha 'ö ö -dı gɔɔn, kö -yö
ö -dı gɔɔn 'ö këwɔn -bha, kö 'ya 'dho- -ya mɛ -kpɛa -nu -bha "dhiö 'ö ö -dı
fië- bho- -nu -bha.
5 -A pö 'a- wo "dhö bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'mɛ 'ö "dhö -yö -dho dɔ Atanna
-kuu "dhiö ö sɔng në- 'ka.
6 Mɛ 'wo- klang kë sië Atanna -wʋ 'ka, -a -dhɛa -bha dhɛ -a -mɛ -yö ö
slɔɔpë bha- 'bha gbaɔ 'mɛ 'ö- draan- sië bha- -gɔ.
7 'Ka 'dho ka -dı -tama, mɛ 'bhaa "kpënng- kë Atanna -gɔ. "Dhü 'ö mɛ -ya
ta 'yö mɛ -ya bhɛ bho.
8 'Mɛ 'bha -tosɛa kë i -dı nii -bha, -a trɔɔn 'ö ga 'ka bha në 'i dho-
slɔɔ. "Kɛɛ 'bha -tosɛa kë dhɛ -kɔ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slöösslö -ya -zɔn
'ka i -dhɛ -a 'dhö, i -dho sii 'ö 'yaa yën bha- slɔɔ -a 'saa- 'gü.
9 Kwa 'gü 'ya 'dho ga 'wɔn -së kë -sü 'ka. -A 'klɔɔ- -mü dhɛ kwa 'gü 'yii
ga 'wɔn -së kë -sü 'ka, kwa -dho -a trɔɔn slɔɔ Atanna -bha zadɔyi 'ka.

10 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn -së kë "sı -zë 'ö -tun kwa -dhɛ, -ka -kwaa
kë "tüng ̱gban -tüng ̱gban 'gü, "kɛɛ -ka -kwaa kë kwa dheebhang -nu 'wo
Yesu -bha 'ka bha ̱në- -nu -dhɛ 'kpiisü.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya kë bha- -gɔ -dɔ -ta -wʋ

11 Mang ̱dede ̱në 'a 'sëëdhɛ ya- -bɛn zë n -dı -kɔ "dhɛ 'ka ̱dhɛ -kɔ 'ö
kaa ̱dede ka "yan 'dhö- -bha 'ka 'ö- "yanga ̱gban 'dhö "gblügblü bha- 'dhö
'yö 'a- bɔ ka -dhɛ bha.

12 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'mɛ 'wo -gban sië ka -bha -dho 'gbannë 'gü -wɔn
'ka bha -wo wo -dı -dhi mɛ -nu -dhɛ -dhɛ ̱në- mɔɔ- sië, kë "dhü kö 'wa
'dho- -nu -wëëdhɛ bho -a pö -sü 'ö ̱dhɛ Klisi -bha ga 'ö- wo "dhü -bha bha
'mɛ 'bha 'dhang bho yö ̱në- "dhiü kö 'bha dha bha- -wɔn 'gü.

13 'Mɛ 'wo "dhü bha wo -zë 'waa Atanna -bha 'tɔng- -kpɛa ̱bhlëë -ya, -wa
-kë "dhü kö 'wo wo 'tɔ ̱në- 'kun ('dho 'ö kaa- bho 'gbannë 'gü kö 'ka bɔ-
-nu 'ka bha- -wɔn 'gü).

14 "Kɛɛ ma -zë 'wɔn 'ö n "piü 'a n 'tɔ 'kun- 'gü yö -mü kwa Dëmɛ Yesu
Klisi -bha -dɔ "dhü -bha -wɔn bha ̱në- 'ka. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -dɔ "dhü
-bha -sü bha ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'ma kë ̱dhɛ 'mɛ ̱ya ga ̱në- wo -a 'dhö
"kpʋngtaapë -nu -gɔ, 'yö (mɛ -dı dhɔɔbhaawɔn "pɛpɛ 'ö "kpʋng ̱taa yö
bha), ̱wa kë 'pö ̱dhɛ 'pë ̱ya ga ̱në- wo- 'dhö n -gɔ.

15 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -dho 'gbannë 'gü -sü oo, -to -kplëë 'ka -sü oo,
-a ̱gban -yö "wlaawɔn ̱në- 'ka. 'Wɔn 'ö ̱bhlëëwɔn 'ka yö -mü (-tosɛa -kë
Atanna -bha -zian -ta -sü kö 'i kë) ̱dhɛ 'mɛ 'ö ̱ya bhɔ -dee wo ̱në- 'dhö
bha ̱në- 'ka.

16 A -bhɛa Atanna -dhɛ kö mɛ "pɛpɛ wo -tosɛa kë sië ̱dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka
bha- 'dhö, -yö zuëwaanusü nu wo ̱në- -nu -dhɛ, kö -yö ö "klʋ- dhi- -nu
-bha, waa- mɛ "pɛpɛ 'ö ̱wa bɔ- 'ka -a -nu 'dhö.

17 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, ̱ya 'go ̱dɛɛ 'gü mɛ 'bha -mɛ 'bha 'ya 'dho- pö 'ö
zuëdhiütɛɛ -ya n -bha 'zü tongtongdhö, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "kpaa -nu 'wo
n -bha ya ̱në- -zɔn ̱dhɛ 'maa mɛ "wɛɛ 'bha -bha ̱dhuëng 'ka kö 'yii kë
Yesu -zë 'ka (-a -gɛn -mü ̱dhɛ ma -nu 'wo- bho- -wɔn 'gü ̱në- "kpaa 'dhö
n -bha ya!).

18 'Ö "dhü n dheebhang -nu, kö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -yö -gasitɛ kë mɛ
̱gban "pɛpɛ ka -dhɛ bha 'aa -yö kë.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo Efɛzö -pö 'gü -a -nu -dhɛ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'ö ga Atanna 'gü kö 'ö n -ya Yesu Klisi -bha bɔmɛ 'ka bha, ma ̱në 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ 'mɛ 'ö 'ka bɔ Yesu Klisi 'ka, 'ö 'ka -ya -sü 'ka Atanna -bha -ya 'gü Efɛzö -pö 'gü, 'ö 'kii 'go ka -wʋ -ta bha ka -dhɛ.
2 Kö kwa Dë Atanna waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wo zuë" 'waanu -sü waa- -gasitɛ kë ka -dhɛ bha 'aa -yö kë.

'Wɔn -së 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ kwa -bha -bɔ Yesu 'ka -sü -wɔn 'gü bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

3 -Ka -kwa kwa Dëmɛ Yesu Klisi Dë Atanna bha- nuɛ" bho! -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya 'wɔn -së "pɛpɛ 'ö dhang- 'gü bha- ̱gban 'do 'do kë kwa -dhɛ -a -bha 'Nii- "slʋʋslʋ bha- -kɔ 'ka Yesu Klisi 'saa- 'gü, "wɪ 'kwa- wo- -wɔn -bha bha- -wɔn 'gü.
4 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -yö kwa -sü 'ö kwa -ya ö -bha -ya 'gü Klisi 'saa- 'gü "dhʋ kö 'yii "kpʋngtaadhɛ -zian -da ̱kö. Kë "dhʋ kö 'kwa kë 'mɛ 'ö "slʋʋslʋ, 'ö pö -tangga -zian 'yaa- -bha -a 'ka ö wëëdhö.
5 -Yö -ga Atanna do bha ̱në- 'gü "dhiʋ yi 'bha 'ka, kwa -dhɔ -bha -a kë -sü -wɔn 'gü, 'yö kwa -kë ö -bha 'në 'ka Yesu Klisi 'saa- 'gü.
6 Kë "dhʋ kö -a -bha -gasitɛ -ziisü 'ö- -kë kwa -dhɛ -a Gbö dhɔɔbhaa -sü bha- 'saa- 'gü bha -a 'tɔ -yö bhɔ- -wɔn 'gü.
7 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Klisi ̱yɔɔn 'ö ̱wɛnng- zë -dhɛ 'gü bha ̱në kwa -gɔta dhɔ, 'yö Atanna -yö kwaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn to. -Yö ö -bha "klʋsëdhɛ -ziisü bha- -zɔn kwa -dhɛ -kɔ bha ̱në- 'gü,
8 'wɔndɔdhe waa- -gleng 'gbɛ ̱dede ̱gban suu 'do 'do -nu kwa -dhɛ -sü 'ka.
9 'Wɔn 'ö gun -bin -sü 'ka Atanna zuë" "piʋ yi 'bha 'ka, 'ö yöö do ̱në gun ö -bha pë dɔ sië bha, ̱yaa- -zɔn kwa -dhɛ dɔ 'kwa- wo ̱dɛɛ ya- 'gü.
10 'Wɔn 'ö "dhʋ bha yö -mü ̱dhɛ -yö -gun Atanna "piʋ ̱dhɛ pë "pɛpɛ 'ö dhang- 'gü, "ɛɛn 'ö "kpʋng ̱taa, 'ö- ̱gban "pɛpɛ ̱loo 'ko -ta kö -a "tʋ̃ng ̱ya ̱loo, kö- -gɔmɛ -yö kë doseng, kö -yö kë Klisi ̱në- 'ka.
11 'Mɛ 'kwa 'dhang bho Klisi "dhiʋ Zuifö -nu kpö 'gü bha kwa kwa -bha 'wɔn -së -nu 'ö Atanna -ya "plüün bho kwa -dhɛ bha- -slɔɔ kwa -bha 'dhang -bho -a "dhiʋ -sü bha ̱në 'saa- 'gü; -a -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -yö kwa -ya bha- -wo -dɪ -ta "dhʋ yi 'bha 'ka ̱dhɛ -kɔ 'ö gun- 'ka- zuë" "piʋ ̱në- 'dhö, "kɛɛ 'sa 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö- -ya ö -zʋ "piʋ, -ya -kë 'pö yö ̱në- -kɔ -bha.
12 Kë "dhʋ kö 'mɛ 'kwa -kë mɛ -blɛɛsü 'wo 'dhang bho Klisi -wɔn "dhiʋ -a -nu 'ka bha 'kwa kë- 'tɔ -bhɔbhamɛ 'ka.
13 -Kɔ do bha- 'gü, 'mɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka kaa -dɪ 'pö, ̱dhɛ 'ö 'ka bo tɛanwɔn 'ö -gban Atanna -bha, 'ö -kë 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Klisi -wɔn -bha, 'ö dhasü nu ka -dhɛ bha- bha- ma -sü 'ka, 'yö 'ka 'dhang bho Yesu bha- "dhiʋ, 'yö Atanna -yö ö -bha 'Nii- "slʋʋslʋ 'ö- "plüün bho mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ, 'ö ̱dhɛ- -kɔ "gblʋʋ 'dhö bha- -ya ka 'gü.
14 'Nii- 'ö "dhʋ bha ̱në ̱dhɛ 'wɔn -së -nu 'ö Atanna -ya "plüün bho kwa -dhɛ bha- taɔng 'dhö, 'yö 'dhang bho -sü 'ö- "dhiʋ ̱dhɛ -yö -dho 'wɔn -së

-nu bha- kë mɛ "pɛpɛ 'ö kwa -ya ö 'tɔbhɔbhamɛ 'ka bha kwa -dhɛ dhasü bha- -gɔ -da 'plöö -yi 'ka bha- nu kwa -dhɛ.

Pɔdhö -bha -bhɛa Efɛzö -mɛ -nu -wɔn 'gü -sü -dhiang 'ö- zë

15 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ̱dhɛ 'ö mang -dı 'pö 'ma ka 'dhang -bho kwa
Dëmɛ Yesu "dhiü -kɔ bha- ma, 'ö 'ma- ma 'zü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo bɔ Atanna
'ka -a -nu -dhɔ -yö ka -kë ̱dedewo,
16 'yö n 'gü 'yaa ga Atanna nuɛ" bho -sü 'ka ka -wɔn 'gü, 'yö 'a bhɛa" sië-
-dhɛ -kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü 'yö 'a ka -bha -da 'gü bha 'yö bha.
17 Kë "dhü kö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha Atanna 'ö kwa Dë 'ka 'ö- -bha
'tɔbhɔdhe 'dhö -ziisü bha -yö ka gba 'wɔndɔdhe 'ka, kö -yö ö dɔ -sü bha-
-bhɔdhɛ bhɔ ka -dhɛ,
18 kö -yö ka zuë" "dhiü "pʊ, kö 'wɔn 'ö -zʊgɔndhɛwɔn 'ka -a -bha kwa
-dhɛ 'ö- wo bha- 'gü bha, 'ka- yö kö 'ka- ̱bhlëë dɔ, kö 'tɔbhɔdhe 'ö 'wɔn -së
-nu 'ö- -ya mɛ "pɛpɛ 'wo bɔ Yesu Klisi 'ka -a -nu -gɔ bha- -kë -ziisü -kɔ bha
'ka- dɔ 'pö
19 kö 'ka- 'wɔn dɔ 'pö 'kpakpadhö ̱dhɛ -a -bha 'gügbıdhɛ bha -yö -ziisü,
-a "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö 'mɛ 'kwa bɔ- 'ka bha kwa -dhɛ, "kɛɛ -yö -kë "dhü
faan 'ö- 'gü bha ̱në- -wɔn 'gü.
20 "Kɛɛ 'sa 'gügbıdhɛ 'ö "dhü bha -ya -zɔn kwa -dhɛ Klisi ̱në- 'saa- 'gü,
-a -bho ga 'gü -sü kö -ya -bö, kö -ya 'sü -ya -ya -yɛa -së 'ö- "piü dhang- 'gü
bha- 'gü,
21 -ziömɛgɔpë -nu oo, 'gügbıdhɛ -pë -nu waa- faanpë -nu oo, ̱bhlëë -pë
-nu waa- 'tɔ suu "pɛpɛ 'wo ̱mɔɔ- -bha 'wo- kpɔ "tüng 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü,
"ɛɛn -dhɛ 'bha ̱kpaɔ -yi -zian -bha bha- -nu -gɔ "dhiü -sü ̱në- 'ka.
22 Klisi bha ̱në Atanna 'dhö pë ̱gban "pɛpɛ suu -da -sü 'ka- -gɛn ̱wlöö,
'yö- 'sü -sü 'ka 'yö- -ya mɛ "pɛpɛ 'wo bɔ- 'ka -a -nu -gɔmɛ 'kpii- -sü 'ka.
23 "Kɛɛ 'sa Atanna -bha mɛ "pɛpɛ ̱gban -loo 'ko -ta -sü 'ö "dhü bha ̱në
̱dhɛ yöö Klisi -mɛ 'ö "kpʊngtaadhɛ -todhüsü pa -sü 'ka bha- -dhü 'ö -tosɛa
-kë 'gü waa- ö -bha 'gügbıdhɛ ̱gban 'dhö -a 'ka.

2

Dhasü 'ö Atanna -ya nu kwa -dhɛ bha -a -kë -gasitɛ 'ka -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 'Ö gun -blɛɛsü kö 'kii Yesu dɔ ̱kö, 'wɔn yaa ̱në 'ka gun- kë sië, 'ö ka
Atanna -siödhɛwɔn -nu -kë. -A -wɔn 'gü ka -gun -gɔ ̱dhɛ 'mɛ ̱ya ga ̱në-
'dhö.
2 Ka -gun -tosɛa kë sië- "tüng bha- 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö 'mɛ 'waa Atanna dɔ
'wo "kpʊng ya- ̱taa 'wo -tosɛa -kë 'ka bha ̱në- 'dhö, 'yö 'ka "yina -nu -bha
-gblüdë 'ö -ya -sü 'ka 'tëng- -ta "sɛ waa- dhang- -a -nu ̱zinng 'gü bha ̱në-
-dhidhɛwɔn -kë. "Kɛɛ 'sa -a "yina 'ö "dhü bha ̱në -da 'mɛ 'wo gɔɔgbıdhɛ
kë sië Atanna -gɔ "tüng ya- 'gü bha- -nu -gɔ 'gü 'yö 'wo- kë sië "dhü bha.
3 Mɛ "pɛpɛ ̱gban kwa gun ̱dhɛ wo ̱në- -nu 'dhö, 'ö 'kwa -tosɛa -kë -kɔ
'ö -dhi kwa -dhɛ ̱në- 'ka, 'ö 'wɔn yaa suu "ʊʊ suu 'ö nu kwa -gɔ 'gü ̱në
'kwa- -kë, 'ö- -kë "dhü -sü bha- -wɔn 'gü, 'ö gun -bɛn zë -sü 'ka kwa -bha
̱dhɛ Atanna -dho 'wɔn bho kwa 'gü kwa suu bha- -wɔn 'gü ̱dhɛ mɛ -kpɛa
̱gban 'dhö.
4 "Kɛɛ 'yö kwa -wëë 'ö Atanna -kë -a "sinma 'yii kë, 'yö kwa -dhɔ 'ö- -kë
-a -naa 'yii kë.
5 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'mɛ 'kwa gun ̱dhɛ 'mɛ ̱wa ga Atanna -gɔ -a -nu
'dhö kwa kë -sɔng yaa -nu -wɔn 'gü bha, 'yö kwa ̱nëng Klisi -bha, 'yö kwa

-kë -tosɛa -dee 'bha këmɛ 'ka. -Gasitɛ ̱dede ̱në Atanna -ya -kë ka -dhɛ 'yö ka dha.
6 Kwa -bha -kplü Yesu Klisi -bha -sü bha- -wɔn 'gü ̱dhɛ 'ö kwaa Klisi -nu kwa -bö, 'yö kwa gba -yɛa 'ka ö "piü dhang- 'gü kö kwɛng- -nu 'kwa mɛdhɛ -kë.
7 Kë "dhü kö -ya -zɔn -dhɛ 'bha ̱kpaɔ -yi -bha ̱dhɛ -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ bha -yö -ziiziisü, -a -zɔn 'ka 'bha -zian ̱në 'yaa 'dhö -a "klʋ 'ö- -dhi kwa -dhɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü bha- -wɔn 'gü.
8 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -gasitɛ ̱dede ̱në Atanna -yö ka dha- -bha, 'dhang 'ö 'ka- bho Yesu "dhiü bha- -wɔn 'gü, 'yii 'sü ka -bha, -yö ka gba ̱dede ̱në-wo- 'ka "wɛɛwɛɛ.
9 'Yii 'sü ka këwɔn -së -nu -bha, kë "dhü kö mɛ 'bha 'ya 'dho- pö 'ö ö 'tɔ 'kun.
10 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yö ̱në kwa -kë, 'yö kwa ̱nëng Yesu Klisi -bha. Kë "dhü kö këwɔn -sɛngbɔ -nu 'ö yöö ̱dede 'ö- -pë -kë -yi 'bha 'ka kö 'kwa- kë bha 'kwa- kë.

Mɛ suu "pɛpɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiü -a -nu -kë do -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

11 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö- -dhɛ 'yaa- -bha ̱dhɛ 'mɛ 'ö 'kaa gun Zuifö 'ka, 'ö Zuifö -nu gun ka -dhɛ sië -kplëë -nu, "kɛɛ kö -a -nu -bha -go 'gbannë 'gü -sü -yö -kë mɛbhɪɪdhe -nu 'gü "slë "wɛɛwɛɛdhe ̱në- 'ka bha ka -zʋ -yö bhɔ bha 'yö bha.
12 Kö ka -zʋ -yö -bö ̱dhɛ 'ö gun "dhü "tüng bha- 'gü kö Klisi 'yaa ka -gɔ, kö ka ̱dhɛ -dhɛng 'dhö, kö "sɛgɔ 'ö Atanna -ya sü ö -bha 'ka bha 'kaa- 'gü -mɛ 'ka, kö -mlɛɛ 'ö- "plüün bho ö -bha "sɛgɔ bha- 'gü -mɛ -nu -dhɛ bha, 'kaa- "sɔɔ -zianwo, kö ka -tun -tosɛa kë ̱dhɛ 'mɛ 'ö Atanna 'yaa- -gɔ, 'ö- -zʋgɔndhɛwɔn 'yaa 'dhö ̱në- 'dhö.
13 "Kɛɛ kö ka -zʋ -yö -bö ̱dhɛ ka 'ö 'ka gun Atanna 'ka ̱gblɛɛn yi 'bha 'ka "dhü bha 'ka ̱yɔɔn- "sɔɔ ̱dɛɛ Klisi 'saa- 'gü -a ̱yɔɔn 'ö ̱wɛnng kwa -wɔn 'gü -a ga -dhɛ 'gü bha- -wɔn 'gü.
14 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yöö Klisi -mɛ bha ̱në -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü 'ö Atanna "piü bha- nu kwa -dhɛ, yö ̱në Zuifö -nu waa- 'mɛ 'waa Zuifö 'ka 'ö- -nu suu -yö gun 'do 'do bha- -nu -kë mɛ do 'ka, 'yö 'yaɔdhɛ 'ö gun kwaa Zuifö -nu kwa ̱zinng 'gü bha- bho mü.
15 Yöö do bha 'zü ̱në Zuifö -nu -bha 'tɔng- waa- -nu -bha 'wluu- -nu 'ö gun -naa -da sië kwɛng- -nu kwa ̱zinng 'gü bha- bho- -bha. Kë "dhü kö 'ö mɛ -gaɔ ̱plɛ bha- -nu kë mɛ do 'ka -a -nu -bha -kplü ö -bha -sü 'gü, 'yö kwa -kɔ wü- 'ka 'koo.
16 -A -bha ga 'ö- wo "dhü -bha bha ̱në -saanmɛkë 'ö gun -gaɔ ̱plɛ bha- -nu ̱zinng 'gü bha- bho mü, 'yö- -nu -kë mɛ do 'ka, 'yö waa- Atanna -nu -a -nu -kɔ wü 'koo.
17 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö Klisi -yö -nu kö 'ö -dhikodhɛ -naɔ bha ̱në-dɔ 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka 'ö 'ka gun Atanna 'ka ̱gblɛɛn -blɛɛsü bha waa- Zuifö -nu 'ö yi -zë 'yi gun- 'ka klöö- bha mɛ ̱gban yi -gɔ.
18 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'yi Zuifö 'ka waa- 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka, mɛ ̱gban kwa -mɔɔ -bha ̱dɛɛ 'ö 'kwa -wo Atanna wëëdhö -a -bha 'Nii- "slüüslü 'ö "dhü doseng bha- ̱yënng 'gü Klisi bha ̱në- 'saa- 'gü.
19 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü kö 'mɛ 'ka bha, 'kaa -dhɛng 'ka Atanna -gɔ 'kɔɔdhö 'zü, "ɛɛn 'kaa "kpɛnngmɛ -nu 'ka 'zü 'dhang 'ka- bho Klisi -wɔn "dhiü bha- -wɔn 'gü, "kɛɛ 'ka kë Atanna -gɔ 'pö- 'gü -mɛ -nu ̱në- 'ka, -a -gɔ 'kɔɔ -në -nu -zian ̱në- 'ka, -a -bha 'në -nu "piü.

20 Kaa -dı 'pö 'ka kë 'kɔ 'ö Atanna -ya dɔ, 'ö Yesu Klisi 'dhö- "kpan -ya
-ta -gwë 'ka, 'ö Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu waa- Yesu -bha bɔmɛ -nu 'wo-
"kpan -ya bha- -kplü 'ka ̣naa bha.
21 Yöö Yesu Klisi -mɛ bha ̣në 'kɔ bha- -kë "gblʋʋgblü, 'yö ̣kpɛa 'yö -kë
Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö- "dhia -yö ma- 'gü, 'ö -dhii 'yaa- -bha -a 'ka.
22 Ka -bha -kplü Yesu Klisi -bha -sü bha- 'saa- 'gü, 'ka -da 'pö Atanna -bha
'në -nu -bhiëë 'gü, 'yö 'ka kë 'kɔ 'ö yöö ̣dede ̣ya bɔ ö -bha 'Nii- "slʋʋslü
-ta kö -yö -ya 'gü bha- 'ka.

3

Atanna -bha Pɔdhö -ya dhiang zë 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ -mɛ 'ka -sü -dhiang 'ö- zë

1 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö mang Pɔdhö -mɛ 'ö 'a Yesu Klisi -bha gwëëmi 'ka,
'a -kaso 'gü -a pö 'a- wo 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka 'ka kë Atanna -bha 'në 'ka -a
-wɔn 'gü, 'a ̣bhɛa- -dhɛ ka -wɔn 'gü bha 'yö bha.
2 -Yö n 'gü ̣dhɛ n -ya 'ö Atanna -ya wo ö -bha "klʋëdhɛ bha- 'gü ka "dhiʋ
-ziö wo -mɛ 'ka bha, 'yaa ka tii' 'ka -wɔn -zë 'ka.
3 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̣dhɛ Klisi -wɔn 'ö Atanna yöö do ̣në
gun- dɔ sië, 'ö mɛ 'bha 'yaa gun- 'gü yö sië bha, yöö ̣dede ̣në- -ta -pʋ n
-dhɛ. "Kɛɛ 'sa 'wɔn 'ö "dhʋ bha ̣në 'a go- 'gü pö ka -dhɛ -wʋ 'dengdeng 'në
'ka bha.
4 -Wʋ -nu 'wo "dhʋ bha ̣në 'ka dho- 'wɔn dɔ- -bha ̣dhɛ Klisi -wɔn 'ö
gun -bin -sü 'ka "dhʋ bha a 'wɔn 'në bha -dɔ 'gü.
5 'Wɔn bha- -ta "pʋ -kɔ 'ö Atanna -ya -pʋ 'ka ö -bha 'Nii- "slʋʋslü -kɔ 'ka
Klisi -bha bɔmɛ -nu waa- ö -wʋdhiʋloomɛ -nu "slʋʋslʋ 'wo ̣dɛɛ ya- 'gü -a
-nu -dhɛ bha 'yii- -blɛɛsü kë 'nu "dhʋ mɛ 'bha -mɛ 'bha -dhɛ do.
6 "Kɛɛ 'sa 'wɔn 'ö- -ta -pʋ "dhʋ bha yö -mü ̣dhɛ naɔ -së 'ö -gban Yesu
Klisi -bha 'wo- dɔ ka -gɔ bha- 'saa- 'gü, 'mɛ 'ö 'kaa Zuifö 'ka bha, kaa Zuifö
-nu 'ka kë do, -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö Atanna -ya -ya 'nu ö -bha 'në -nu bha-
-nu -gɔ bha ka -bha ̣ya -da 'gü, kɛng- -nu 'ka kë mɛ do ̣në- 'ka. 'Wɔn do
'ö Atanna -ya "plüün bho- -nu -dhɛ bha, 'ka kë- ̣slɔɔmɛ 'ka 'pö Yesu Klisi
'saa- 'gü.
7 Kë 'a- wo Atanna -bha naɔ -së bha- dɔ -mɛ 'ka bha, yöö ̣dede ̣në-
-bhɔdhɛ bhɔ n -dhɛ -a -bha "klʋëdhɛ 'ka -a -bha 'gügbɪdhɛ -kɔ 'ka.
8 'Maa -zɔn mɛ "pɛpɛ 'wo bɔ Atanna 'ka 'ö ̣wa kë "slʋʋslʋ bha- mɛ 'dɛdɛ
-sü -zian 'ö- 'gü -a 'ka -mɛ 'ka, "kɛɛ 'sa Atanna -yö -gasitɛ bha- kë -sü 'ka
ma ̣në n -dhɛ kö 'a 'wɔn -së -ziisü 'ö- -kë mɛ "bhɪɪ- -nu kwa -dhɛ Klisi -nu
kwa -dhɛ -sü 'ka bha- -naɔ -pö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu -dhɛ.
9 Kë "dhʋ kö 'wɔn 'ö- -zʋ "piʋ, 'ö- "piʋ ̣dhɛ 'ö- kë -dhɛ 'bha ̣kpaɔ -yi
-bha bha 'a- -zɔn mɛ ̣gban "pɛpɛ -dhɛ kö -wa dɔ. "Kɛɛ 'sa 'wɔn bha -yö
-bhɔ Atanna 'ö pë ̣gban "pɛpɛ -da -mɛ 'ka bha- -zʋ "piʋ 'nu yi 'bha -yi 'bha
'ka, "kɛɛ -ya -ta "pʋ -sü 'ka ma ̣në n -dhɛ kwa dɔ -kɔ ya- 'gü kö 'a- -ta "pʋ
'pö mɛ ̣gban "pɛpɛ -dhɛ kö 'a- 'gü -ta 'sü -kɔ -zɔn -nu -dhɛ.
10 Kë "dhʋ kö 'ügbɪdhɛpë -nu waa- mɛdhɛkëpë -nu 'wo dhang- 'gü -wa
'wɔn dɔ ̣dɛɛ -yen ya- 'gü ̣dhɛ Atanna -bha 'wɔndɔdhe bha- -gaɔ -yö 'gbɛ
-a -bha 'kɔdhigümɛ -nu -loo 'ko -ta -sü ̣gban -bu 'gü.
11 "Kɛɛ 'sa 'wɔn bha 'ö gun Atanna -zʋ "piʋ -kɔ do 'ö- -bha -kpɛawo bha
-ya -kë kwa -dhɛ kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü yö ̣në- -kɔ -bha.
12 ̣Ya kë ̣dhɛ 'kwa -kplü -sü -zë 'ka Yesu Klisi bha, kö kwa -zʋ 'gɔn -sü
-ya -dhɛ, kwa -mɔɔ -bha 'kwa dho Atanna -kuu "dhiʋ kwa -ta "puu 'ka kö
"sika 'bha -zian 'yaa kwa 'gü.

13 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, bhɛa" ̱në 'a- wo sië ka -dhɛ kö saan" 'a- wo
sië ka -wɔn 'gü bha 'ya 'dho kë ka 'gü ga -gɛn 'ka, "kɛɛ kö -yö kë ka "yaan
̱dhɛ -yö ka -bha 'ka -së.
14-15 'Wɔn "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ "dhü bha ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a
zun n kpiö 'gü kwa Dë Atanna 'ö 'kɔdhi "pɛpɛ 'wo "sɛ -ta "ɛɛn 'wo dhang-
'gü 'wo go- 'gü bha- -dhɛ, 'yö 'a ̱bhɛa- -dhɛ ka -wɔn 'gü.
16 Kë "dhü kö -ya zë ö -bha 'tɔbhɔdhe -ziisü bha -dhɛ kö -yö ö -bha -gasitɛ
bha- kë ka -dhɛ kö -a -bha 'Nii- "slüüslü bha -yö ka 'gü -gban faan -ziisü 'ö-
'gü bha- 'ka,
17 kë "dhü kö Klisi -wɔn -yö 'to ka zuë" 'gü -kpɛawo ka -bha -zʋ -yö -a
-dhɛ -sü 'gü. 'Ö 'a ̱bhɛa- -dhɛ kö -yö -to -a "piü -sü bha- "sɪ kë ka -dhɛ, kö
ka -gɛn -yö -gban ̱dedewo -dhɔ 'ö go- "piü bha- 'gü,
18 kë "dhü kö -kɔ 'ö kwa -dhɔ -bha Klisi kë -kɔ 'dhö- -bha, -ya "sɪ kë ka
-dhɛ kö kaa- mɛ "pɛpɛ 'wo Atanna -bha mɛ 'ka 'ka -dhɔ bha- daɔng -bha -kë
̱gblɛɛn -sü oo, -a -bha -kë "gbɛa -sü oo, -a -bha -kë zong -sü -sü oo -a -dɔ
-gɛan -sü -bha -kë ̱gblɛɛn -kɔ -nu 'wo -kɔ 'ö- -bha, kö 'ka- dɔ 'kpakpadhö
-së 'ka.
19 A -bhɛa -dhɛ 'zü "dhü kö Klisi -bha -dhɔ 'ö- -kë kwa 'ka, 'ö -ziö mɛ
"bhɪɪ- -nu -bha 'wɔn 'gü ma -naa -zë ̱gban -ta bha 'ka- 'gü ma, -a -gɛn -mü
̱dhɛ yö ̱në ̱ya kë "dhü 'yö 'ka dho ̱mɔɔ- -bha 'ka Atanna -wɔn -gɛn bho
-kɔ ̱gban dɔ "pɛpɛdhö 'yo ka zuë" pa -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü.
20-21 "Sɪ -yö Atanna -dhɛ, -a -wɔn 'gü -yö -mɔɔ -bha 'ö yë -kë kwa 'gü ö -bha
'gügbɪɪdhɛ -bha, 'yö 'wɔn "pɛpɛ 'kwa ̱bhɛa- -dhɛ -a -wɔn 'gü, waa- 'dhɛ
-zian 'kwa kwa -zʋ ̱në- gɔn- 'ka bha 'ö- "dhiü -ziö -ta -kë kwa -dhɛ. 'Wɔn
'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ̱dhɛ yö ̱në- 'tɔ -yö bhɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ
̱gban -loo 'ko -ta -sü kpö 'gü -kpɛawo Yesu -bu 'gü kö -yö 'to- 'to -kɔ 'ka
bha 'yö bha. Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë!

4

Atanna -bha mɛ -nu -bha -kë do Yesu 'saa- 'gü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ma 'ö ma -zë a -kaso 'gü kwa Dëmɛ -wɔn 'gü
bha bhɛa" ̱në 'a- wo sië ka -dhɛ kö 'ka "ta ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna 'ö ka -dhɛ
bha 'ö- "piü ̱dhɛ -wa wo- 'ka -a 'dhö.
2 Kö "klʋ -yö kë ka 'gü, kö 'ka kë zuë" -kun ka -bha -mɛ 'ka, kö ka zuë"
-yö kë -sɛa, kö 'ka ka 'ko -nu -kwɛɛ bun -dhɔ 'gü,
3 kö -kë do -sü 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -ya -da ka ̱zinng 'gü bha 'ka
ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö yö ̱në 'ya 'dho "kan tongtongdhö, "kɛɛ kö 'ka 'to ka 'ko
-dhɛ -së -kpɛawo.
4 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Klisi -dhü 'ö Atanna -bha mɛ
-nu -loo 'ko -ta -sü 'ka bha, -yö "dhü doseng, 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü
bha 'ö "dhü 'pö do, 'ö -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö Atanna -yö ka -dhɛ 'ka 'ö 'ka
"yan 'toië- -gɔ bha 'ö doseng.
5 Kwa Dëmɛ -yö "dhü 'pö doseng, 'ö 'dhang -bho -a "dhiü -kɔ 'ö "dhü 'pö
doseng, 'ö mɛ -bɔ -a 'ka -zu bho -kɔ 'ö "dhü doseng 'pö.
6 Atanna 'ö mɛ ̱gban "pɛpɛ kwa Dë 'ka bha -yö "dhü 'pö doseng, yö ̱në
pë ̱gban "pɛpɛ -gɔ -ta, 'yö 'wɔn -nu -kë mɛ ̱gban "pɛpɛ -kɔ -ta, 'yö mɛ
̱gban "pɛpɛ kwa 'gü.
7 "Kɛɛ -bhɔdhe 'kö Klisi -ya bhɔ kwa -dhɛ bha mɛ 'ö "dhü -a -bha -yö
-dhö, "kɛɛ 'sa -yö 'mɛ 'dhɛ "dhü -a -bha -nu -dhɛ -kɔ 'ö -dhidhɛ ̱në- 'gü,
8 ̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka- -wʋ 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö ̱dhɛ:

-Yö ̱dhuëng -nu -nëng ö -bha kö ̱ya 'to- "gbɪı- 'ka
'ö dho- -nu 'ka 'tëng- -ta ̱gblɛɛn,
'yö -bhɔdhɛ -nu bhɔ mɛ "bhıı- -nu -dhɛ» bha- 'dhö.
9 "Kɛɛ ̱waa- pö Klisi -yö kë -dho 'tëng- -ta kö -wa pö ̱dhɛ? Kö -wa -pö -yö
lɔɔ- ̱në- wo ̱kö -blɛɛsü 'yö dho "sɛ ̱wlöö ̱gblɛɛn, 'yö -ya mü 'yö gun -na
-tɔn 'kun- 'yö dho dhang- 'gü.
10 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ do 'ö ̱lɔɔ bha ̱në go mü 'zü 'ö -tɔn kun, 'yö dho
dhang- -ta "dhʊ̈ng 'gü -dhɛ -nu ̱gban 'gü. Kë "dhʊ̈ kö yöö do 'ö kë -dhɛ
̱gban "pɛpɛ 'gü, kö 'ö -ya pë ̱gban "pɛpɛ -gɔ "dhiʊ̈.
11 Yö 'ö bha ̱në mɛ 'bha -nu nu ö -bha bɔmɛ -nu 'ka ö -bha mɛ -nu kpö 'gü
kö -wa -nu -ta 'kun, 'yö mɛ 'bha -nu -ya ö -wʊdhiʊ̈loomɛ 'ka, 'yö mɛ 'bha
-nu -ya ö -bha naɔ -së bha- dɔmɛ -nu 'ka, 'yö- mɛ 'bha -nu -ya "yan -to ö
-bha mɛ -nu -bha -mɛ -nu "ɛɛn -a -nu ̱klangkëmɛ -nu 'ka.
12 Kë "dhʊ̈ kö -wo 'mɛ 'wo bɔ ö 'ka bha- -nu draan- yë 'ö- nu- -nu -dhɛ -a
-bha zian -ta bha- kë -sü -bha, kö -a -bha mɛ -nu -loo 'ko -ta -sü 'ö wo ̱në
'wo ̱dhɛ Klisi -dhü 'dhö bha -wa -nu 'dho "dhiʊ̈ -a -nu -bha -zʊ -yö -a -dhɛ
-sü 'gü.
13 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'mɛ 'kwa bɔ- 'ka bha 'kwa "gla kö
'kwa -da "dhiʊ̈ -kɔ bha ̱në- 'gü. Kë "dhʊ̈ kö kwa -bha 'dhang -bho Atanna
Gbö bha- "dhiʊ̈ -sü waa- kwa -bha -a dɔ -sü ̱gban -yö kë pë do 'ka, kö
'kwa kë 'mɛ 'waa 'në 'ka 'zü, "kɛɛ 'ö ̱wa -kian Atanna -bha zian -ta ̱në-
'ka. -A yö ̱në ̱ya kë "dhʊ̈, kö kpɛa- -kɔ -së ̱dede 'ö ̱dhɛ Klisi -bha 'dhö
bha 'kwa- wo.
14 -A yö ̱në ̱ya kë 'pö "dhʊ̈ kö 'kwa kë mɛ -gbang -dı "pʊ̈pʊ̈ 'ka Atanna
-bha zian bha- -ta, kö 'kwaa 'në sɛɛnnë -nu 'ö mɛ ̱klang kë -kɔ suu ̱gban
"pɛpɛ -ya -nu -zʊ kun bha- 'ka 'zü, kö mɛ "ʊʊ mɛ 'bha 'yaa ̱mɔɔ- -bha 'zü
kö -yö kwa -ta ma kö -yö kwa -pö Atanna -dhɔkë -sü 'gü.
15 "Kɛɛ kö 'kwa kë 'mɛ 'wo 'wɔn ̱gban "pɛpɛ suu -kë tɛan- -ta, -dhɔ 'gü,
'ö ̱ya kë -a -nu kë -yë 'ka ̱në- 'ka. "Kɛɛ 'sa yö ̱në ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö 'kwa
dho "gla 'yö 'kwa -da "dhiʊ̈ 'wɔn suu ̱gban "pɛpɛ kë -sü 'gü, 'yö 'kwa -kë
̱dhɛ Klisi 'ö kwa -gɔ 'ka bha- 'dhö.
16 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -bha mɛ -nu -loo 'ko -ta -sü 'wo ̱dhɛ Klisi
-dhü 'dhö bha- daɔ -nu 'wo- -bha bha -wo zun -sü 'ka 'kwëë- -së 'ka yö ̱në-
'saa- 'gü, 'yö 'wo -kë pë do 'ka. Yö ̱në- -nu ̱gban zun 'kwëë-, 'yö faan 'dhɛ
'ö ̱mɔɔ -a daɔ 'dhɛ 'ö- -bha -a nu- -dhɛ 'yö yë -kë 'ka 'yö- -dhü bha 'ö -gla
'ka 'yö -da "dhiʊ̈ -dhɔ 'gü.

"Ta 'sü -kɔ -dee 'ö Klisi -bha zian -ta -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

17 -A -wɔn 'gü, -dhio 'a dho- dɔ ka -ta kwa Dëmɛ bha- 'tɔ 'gü 'ö 'a n kɔngga
-ziö 'ka "sɛɛ ka -dhɛ yö -mü ̱dhɛ: -A -dhɛ 'yaa- -bha 'zü kö 'ka -tosɛa kë
̱dhɛ 'mɛ 'waa 'dhang bho Atanna "dhiʊ̈ -a -nu 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ wo
-zë -wo -tosɛa -kë -kɔ 'ö -dhi -nu -dhɛ ̱në- 'gü, "kɛɛ 'sa -tosɛa suu 'dhɛ 'kö
bha- -zun "dhiʊ̈ bhlɔɔ 'yaa 'dhö
18 -A -nu -bha 'wɔndɔdhe -ta -yö trö -sü 'ka, -wo ̱dhɛ -dhɛng 'dhö -tosɛa
'ö -gban Atanna -bha bha- -wɔn 'gü, -a -nu zuë" 'ö "glɔɔglɔ 'ö 'waa Atanna
dɔ tongtongdhö bha- -wɔn 'gü.
19 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü 'waa 'yiʊ̈- -wɔn 'bha -zian dɔ 'zü, ̱wa wo -gɔ
-gban 'wɔn "bhluubhlu bha ̱në- kë -sü 'gü, -zua suu yaya ̱gban "pɛpɛ suu
'do 'do zë -sü bha ̱në 'wo- -bha, waa- ̱naɔ -dhɔ yaagü yaa bha- 'dhö 'yö
'waa "wı- -bha kö 'wo "kan- -bha.
20 "Kɛɛ ka -zë 'wɔn 'ka- ma Klisi -bu 'gü 'yaa kë "dhʊ̈.

21 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, "ni 'ö ɔ̃ya kë ɔ̃dhɛ 'ka Klisi -wɔn ma -sü -zë
'ka tɛan- ɔ̃dede 'ka, 'ö 'wo "ta -sü Yesu -bha tɛan- -zian bha- -ta -kɔ -zë -zɔn
-sü 'ka ka -dhɛ,
22 kö- 'wɔn kë ka "yaan ɔ̃dhɛ zuëga yaa 'ö gun ka "gblüü- -blɛɛsü 'ö 'ka
gun- 'gü -ta wo sië bha, ka -dho ka bo- 'ka. -A -gɛn -mü ɔ̃dhɛ zuëga 'dhɛ
'kö bha ɔ̃në gun 'wɔn yaa kë -dhɔ -da sië ka -zʋ -bha 'yö "kpënng- -kë 'ka
ka -gɔ 'yö dho ka 'ka ɔ̃dhɛng -zian -ta.
23 -A -dhɛa -bha ɔ̃dhɛ dɔ 'dhɛ 'kwa- wo ɔ̃taamasü ya- 'gü ya, 'ka ka zuëga
slëë- -kɔ ɔ̃gban -kɔ ɔ̃gban 'gü Atanna "piü kö- -bha 'Nii- "slüüslü bha -yö
-gleng -dee ɔ̃në- -da ka -bha.
24 Kö 'ka "gla 'ka kë mɛ suu -dee 'ö ɔ̃yaa- -da ö bhɔ -bha 'ka ɔ̃në- 'ka, kö
ka -bha -tosɛa kë -sü 'gü, kö ɔ̃tɔɔ 'ya 'dho kë ka -bha 'wɔn 'bha -wɔn 'bha
'gü, kö 'ka kë "slüüslü, kö 'ka 'wɔn ɔ̃gban "pɛpɛ kë taan- -ta.
25 -A kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka bo ɔ̃sua kë -sü 'ka kö 'ka tɛanwɔn ɔ̃në-
pö ka 'ko -nu -dhɛ. -A -gɛn -mü ɔ̃dhɛ mɛ ɔ̃gban kwa -gban -sü 'ka kwa
'kwëë- ɔ̃dhɛ mɛ daɔ -nu 'wo -gban mɛ -dhü -bha -kɔ 'ö- -bha bha ɔ̃në-
'dhö.
26 ɔ̃Ya kë ɔ̃dhɛ 'wɔn ɔ̃ya -siö ka -dhɛ, -kaa 'kun ka -bha kö 'ka 'dho 'wɔn
yaa kë tongtongdhö. "Bin -zian 'ya 'dho 'ma kö 'wɔn 'ö -siö ka -dhɛ bha -yö
-tun ka zuë" "piü.
27 'Ka 'dho ka -dı -kun 'ka bhië" dɔ Sɔtraan ɔ̃kwɛɛ-.
28 'Mɛ -a -bha pë -yö 'gü -pë -yö gun ɔ̃kwaan ɔ̃në- 'ka, -a -mɛ -yö ö bo- 'ka
kö -yö ö 'gü dɔ "gbıı- -yö yë kë kö -yö ö -bhöpë ɔ̃slɔɔ, kö -yö 'mɛ 'wo -kpla
'gü 'pö- -nu bho -kpla 'gü.
29 Dhiang yaa -zë do -zian 'ya 'dho -wo ka "dhi -ta mɛ 'bha -dhɛ, "kɛɛ "ni
-a kë -dhɛ -zë ɔ̃ya kë, -wʋ -së 'ö dho 'mɛ 'ka dhiang zë sië- -dhɛ bha- faan
dɔ -to Atanna "piü -sü -bha, 'ö- zuë" -ya -yɛa 'gü bha ɔ̃në -kaa pö.
30 'Ka 'dho Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -siö -dhɛ -wɔn kë 'ö 'ka- wë 'gü -siö
ka -tosɛa kë -kɔ 'ka. -A -gɛn -mü ɔ̃dhɛ yö ɔ̃në 'klëë- 'ö Atanna -ya kpɔ ka
-bha -a 'ka. Yö ɔ̃në- -zɔn kwa -dhɛ ɔ̃dhɛ -dhɛ 'bha- -dho kpaɔ, Atanna -dho
kwa -bha dha -sü bha- -gɔ -da 'plöö.
31 -A -wɔn 'gü, -a -dhɛ 'yaa- -bha ɔ̃dhɛ 'ka 'wɔn 'kun ka -zʋ "piü mɛ 'bha
-bha, "ɛɛn kö 'ka kë "kakasü, "ɛɛn kö 'ka -zoo kë, "ɛɛn kö 'ka -dɔn bho, "ɛɛn
kö 'ka -wʋ yaa pö mɛ -nu -dhɛ, "ɛɛn kö 'ka kë 'wɔnyaakëmɛ ka. -A suu 'dhɛ
bha -yö 'go ka ɔ̃zinng 'gü.
32 Ka "klʋ ɔ̃në -yö dhi ka 'ko 'ka, kö 'ka ka 'ko -wëë -ga, kö ka "gblü -yö
dhi ɔ̃dhɛ -kɔ 'ö Atanna -yö "gblü -së -kë 'ka ka 'ka Klisi 'saa- 'gü bha- 'dhö.

5

"Ta -sü Atanna dhɔɔbhaa 'ka -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 ɔ̃Dhɛ 'ö -kë ɔ̃dhɛ ka ɔ̃në 'ka Atanna -bha 'në -nu 'ö- -dhɔ -ya -kë -a 'ka
bha, -ka ka 'gü dɔ "gbıı- kö 'ka ka -bha 'wɔn kë -kɔ -nu 'sü yö ɔ̃në- -bha
-bha.
2 Kö 'ka -tosɛa kë -dhɔ 'gü ɔ̃dhɛ Klisi 'dhö, kö -kɔ do 'ö kwa -dhɔ -ya -kë
'ka, 'ö ö -dı nu kwa -wɔn 'gü Atanna -dhɛ 'yö -kë kwa -bha "saapë 'ö- "dhia
-yö ma- 'gü -a 'ka bha ka -dhɔ -yö ka 'ko kë "dhü. "Kɛɛ 'sa ö -dı nu 'ö- wo
Atanna -dhɔkëkapë 'ka ɔ̃dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha ɔ̃në- 'gü -wɔn -yö -dhi -dhɛ
yaa 'gü yaa wo 'yö -kë -a -bha "saa- bha- "dhiü "wı -gɛn 'ka.
3 'Mɛ 'wo Atanna -bha mɛ 'ka 'ö 'wo "slüüslü bha- -dhɛ 'yaa- -bha ɔ̃dhɛ
pö -yö kë- -nu -bha. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -zua zë -sü -nu oo, "yan 'gü
yaa -dhɛ -nu bha waa- zuë" -bhɔ ɔ̃naɔ -bha -sü -nu bha, -ka ka bo- 'ka. Mɛ
'bha "tʋ -zian ɔ̃në 'ya 'dho -da 'gü ka kwi -bha.

4 -A -dhɛ 'yaa- -bha 'zü ̱dhɛ 'ka "dhidhɛyaadhɛ kë, "ɛɛn kö 'ka -tamadhɛ
-dhiang -nu "ɛɛn "gbɛata yaa -nu zë. -A -dhɛa -bha ̱dhɛ Atanna nuɛ" bho
-wʋ ̱në -yö kë ka "dhi -kpɛawo.
5 -A pö 'a- wo ka -dhɛ "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -zuazëmɛ -nu oo, zuë"
-bhɔ ̱naɔ -bha -mɛ -nu oo, "yangüyaamɛ -nu oo, -a mɛ do -zian 'yii 'dho
'wɔn -së -nu 'wo Atanna waa- Klisi -a -nu -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ bha- 'gü
bha- ̱slɔɔ. Yö -zë -yö 'to ka "yaan. (-A -gɛn -mü ̱dhɛ zuë" -bhɔ ̱naɔ -bha
-mɛ bha waa- ̱gebhɔ -dhɔkëmɛ -a -nu -duɛ do.)
6 -A -wɔn 'gü, -kaa kë -së kö mɛ "ʋʋ mɛ 'bha 'ya 'dho ka "tʋ 'kun ̱nɛɛ
-dhɛ 'ö -tamadhɛ -dhiang -nu zë ka -dhɛ 'ö ka -zʋ kun. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
Atanna -dho 'wɔn bho 'mɛ 'waa "tʋ 'to ö -wʋ -bha bha- -nu 'gü 'wɔn suu
-nu bha ̱në- kë -sü -wɔn 'gü.
7 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -kaa kë -së kö ka -gɛn 'ya 'dho -da 'wɔn suu
-nu bha- kë -sü "yi ̱bhaa -a -nu "piü.
8 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun zii 'kpa -blɛɛsü kö 'kaa Atanna dɔ ka -gun 'wɔn
-nu bha- kë sië 'pö ̱dhɛ -a -nu 'dhö 'ö 'ka "ta sü ̱dhɛ mɛ 'dhö -dhɛtiidhɛ 'gü,
"kɛɛ dɔ 'dhɛ 'kwa- wo ̱dɛɛ bha 'yaa "dhʊ̈ 'zü, 'ka bo Atanna dɔ -sü 'ka -kplü
'ka- wo kwa Dëmɛ -bha bha- -wɔn 'gü, 'ka kë ̱dhɛ 'mɛ 'wo -dhɛpuudhɛ
'gü -a -nu 'dhö; -a -wɔn 'gü, -ka -tosɛa kë ̱taamasü ya- 'gü ̱dhɛ 'mɛ 'wo
-dhɛpuudhɛ 'gü ̱në- 'dhö.
9 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'kö -dhɛpuudhɛ 'gü kö- -mɛ
-yö 'wɔn -së suu ̱gban "pɛpɛ 'do 'do ̱në- këmɛ 'ka, kö pö 'yaa- -bha 'wɔn
'bha -wɔn 'bha 'gü, kö -yö 'wɔn ̱gban -wɔn ̱gban kë tɛan- -ta.
10 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -ka ka -zʋ 'gɔn -së ̱dede 'ka kö 'wɔn 'dhɛ 'ka-
kë 'ö- "dhia- dho 'ma kwa Dëmɛ bha- 'gü ̱në 'ka- kë.
11 Ka -zë -kaa kë -së kö "wlaawɔn -nu 'ö- -nu -zun "dhiʊ̈ -bhlɔɔ 'yaa kë,
'ö 'mɛ 'wo -dhɛtiidhɛ 'gü, 'wo- kë sië bha ka -gɛn 'ya 'dho -da "yi ̱bhaa
tongtongdhö, "kɛɛ kö ka -zë 'ka 'wɔn suu -nu bha- kë -sü -bha 'fang ̱në-
bho.
12 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn -nu 'wo- -kë -gblɛn 'kpɔ 'gü "dhʊ̈ bha- pö -sü
-zian -yö 'yiö- -sü.
13 "Kɛɛ -a ̱gban 'klɔɔ- ̱ya bo bho -sü 'ka kö mɛ ̱gban ̱waa- -kë pë yaa
'ka -dhɛ ̱dede yö.
14 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- "yan 'gü ̱ya bo
"pʋ -sü 'ka, kö ̱ya kë ö "tɛabɔ -nu "yan 'gü "pʋ -mɛ ̱në- 'ka 'pö bha. 'Wɔn
'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'wo- pö ̱sië ̱dhɛ:
«'Mɛ 'i yi zë sië mɛ ̱wa ga Atanna wëëdhö -a -nu kpö 'gü bha -bhö -bö,
-bhö -bö kö 'i 'go gamɛ -nu -bhiëë 'gü.
̱Ya kë "dhʊ̈ Klisi -dho -dhɛ "pʋ i -ta» bha 'yö bha.
15 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, -ka "ta ka suan' 'ka. 'Ka 'dho -tosɛa kë ̱dhɛ 'mɛ 'wo wo
tii -bha -a -nu 'dhö, -kaa kë -glengdhɛ -bha.
16 'Kwa dɔ 'ya-, 'wɔn -së kë "tʊ̈ng ̱në ziö sië bha, -a -wɔn 'gü "tʊ̈ng "ʋʋ
"tʊ̈ng 'ö- "sɪ -zë ̱ya kë- 'ka ka -dhɛ, -kaa kë.
17 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -kɔ 'ka dho- kë- 'ka kö 'ka kwa Dëmɛ
-dhidhɛwɔn ̱në- kë ̱në -kaa -dhɛ mɔɔ-, 'ka 'dho -tosɛa kë ka -gɔ "piü.
18 'Ka dho- pö 'ka we mü 'ö ka kun, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ka- mü kö ka -kɔ
-yö ziö- 'ka, kaa kë 'wɔnmakoomɛ ̱në- 'ka. -Kaa "slë mɔɔ- kö Atanna -bha
'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ̱në -yö ka pa.
19 Kö 'ka Atanna 'tɔ bhɔ -tan -nu bho, kö 'ka "gbaɔ bho- -zü, kö 'ka "tan
-dee 'ö- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö ka 'gü bha 'ö dho "yi dɔ- 'ka ka -bɛan bha- bho.
Kö ka Atanna nuɛ" bho sië "tan 'gü ka -sɔbhɛɛ -bha, kö yö ̱në -yö kë ka
'ko -nu -zʋ -gban -kɔ 'ka.

20 -Ka kwa Dë Atanna nuɛ" bho -kpɛawo 'wɔn suu ̱gban "pɛpɛ 'gü kwa
Dëmɛ Yesu Klisi 'tɔ 'gü.
21 Kö 'ka ka -gɔ 'dho "sia- ka 'ko -nu -dhɛ Klisi ̱bhlëë -bha -kë ka -gɔ -sü
-wɔn 'gü.

Dhe waa- gɔn -a -nu -kë 'ko "piü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

22 Dhebhɔ -nu, -ka kaa- gɔɔn- -nu ̱bhlëë -ya ̱dhɛ -kɔ do 'ka kwa Dëmɛ
̱bhlëë -ya 'ka bha- 'dhö.
23 -A -gɛn -mü ̱dhɛ gɔɔn- ̱në dhebhɔ -gɔ "dhiü ̱dhɛ Klisi 'ö ö -bha mɛ
-nu 'wo ̱dhɛ- -dhü 'dhö bha- -nu -gɔ "dhiü -kɔ 'ö- -bha, 'ö- Dhamɛ 'ka bha-
'dhö.
24 -A -wɔn 'gü, Klisi -bha mɛ -nu -loo 'ko -ta -sü ̱gban 'wo wo -gɔ dho-
-dhɛ "sia- -kɔ do 'ö- 'gü bha, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ dhong -nu -wo wo -gɔn
̱bhlëë -ya -kɔ do bha ̱në- 'gü 'wɔn ̱gban "pɛpɛ suu 'gü.
25 Dhemɛdë -nu kaa -dı 'pö, mɛ 'ö "dhü -a -bha dhebhɔ -dhɔ -ya kë ̱dhɛ
-kɔ 'ö Klisi -bha mɛ -nu -dhɔ -ya -kë 'ka, 'yö ö -dı nu- -nu -wɔn 'gü bha-
'dhö.
26 "Kɛɛ 'sa -a kë 'ö- wo "dhü bha -ya kë "dhü kö 'ö- -ya ̱në- wo -dı -ta, kö
'ö 'bɔn bho- -bha -a "zu -sü waa- ̱klang -kë -a -wʊ 'ka -sü 'ka.
27 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -ya "piü ̱dhɛ -a -bha mɛ -nu bha -wo kë- -gɔ ̱dhɛ
'nëdhiëngnë -së 'nënë 'ö yöö- 'sü, 'ö- kwi -bha -dhɛ ̱gban 'dhö 'yɔ -sü 'ka
drëngdrëngdhö, "ɛɛn 'ö- -zëkadhɛ do zian 'yaa- -bha ̱në- 'dhö, kö -yö -wo
ö wëëdhö "puu "slüüslü 'ka.
28 -A -dhɛa -bha ̱dhɛ dhemɛdë 'ö 'dhö -a -bha dhebhɔ -dhɔ -ya kë ̱dhɛ
-kɔ 'ö- -dı kwi -dhɔ -ya -kë 'ka -a 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö- -bha dhebhɔ
-dhɔ -ya -kë, kö- mɛ -dı -dhɔ -ya -dı -kë.
29 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'bha -dı -san 'yaa ö -dı kë
tongtongdhö. -Yö ö -dı "dhiü -zian ̱në- gba 'yö ö -dı -wɔn kun ̱dhɛ -kɔ 'ö
Klisi -yö ö -bha mɛ -nu -bha -kë 'ka -a 'dhö.
30 -A pö 'a- wo 'ka- kë "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Klisi daɔ -mü kwa 'ka.
31 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Atanna -wʊ -ya pö ̱dhɛ:
«-A -kë "dhü -sü bha- -wɔn 'gü,
-a -dhɛa -bha ̱dhɛ gɔɔn- -yö "kan ö dhe
waa- ö dë- -nu -bha
kö -yö -kplü ö -bha dhebhɔ -bha
kö wɛng -wo kë pë do 'ka bha 'yö bha.»
32 'Wɔn 'ö "dhü bha- 'klɔɔ- 'ö- 'gü bha -yö -ziisü. -A pö 'a- wo "dhü bha a-
-sü Klisi waa- -bha mɛ -nu ̱në- -nu -bha -bha.
33 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha 'pö ̱dhɛ ka -bha -yö kë ̱dhɛ
Klisi -bha bha- 'dhö kö 'mɛ 'ö 'dhö -a -bha dhebhɔ -dhɔ -ya kë ̱dhɛ -a -dı
-dhɔ 'dhö- -dı -kë -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö. Kö dhebhɔ yöö -dı 'pö -yö ̱bhlëë
-ya ö -gɔn -bha.

6

'Në waa- ö 'kpɔmɛ -nu -a -nu -bha -kë 'ko "piü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 'Në -nu, -ka ka 'kpɔmɛ -nu -wʊ ma, yö ̱në kwa Dëmɛ -dhidhɛwɔn 'ka,
'yö këwɔn 'ka 'pö.
2 Atanna -bha 'tɔng- 'ö -bɛn zë -sü 'ka bha- -blɛɛsü 'ö "plüün bho 'ö- -wɔ
-ta yö -mü:
«I dhe waa- i dë -a -nu -wʊ ma -sü bha ̱në- 'ka»
'yö "plüün bho 'ö- -wɔ -ta 'ö- pö:

3 «Kë "dhü kö 'i -tosɛa kë zuë" ɲnii -da 'gü,
kö i ɲsii -yö kë ɲgblɛɛn "kpʋng ɲtaa.»
4 'Në dë -nu kaa -dı 'pö, 'ka 'dho bhlɔɔ 'ma ka bhang -nu 'gü. -Kaa -nu "klʋ ɲnë bho -së 'ka kö 'ka- -nu draan "ta -sü kwa Dëmɛ -bha zian -ta -sü -bha, kö 'ka- -nu ɲklang kë -a -wʋ 'ka.
5 ɲDhuëng -nu, -ka "suü ka dëmɛ -nu -gɔ ɲdedewo, kö 'ka- -nu ɲbhlëë -ya "gblüüdhɛ "puu -ta ɲdhɛ 'pë 'ö 'ka- kë sië "dhü Klisi ɲnë- -dhɛ -a 'dhö.
6 'Ka 'dho- kë "dhü -a -nu "yan "dhiü ka "dhia -ma -a -nu 'gü -dhɔ -bha. "Kɛɛ -kaa kë ɲdhɛ Klisi -bha mɛ -nu 'wo- kë sië "dhü wo zuë" ɲgban 'ka kö wo "dhia -yö 'ma Atanna ɲnë- 'gü -a 'dhö.
7 -Ka ka -bha ɲdhuëngdhɛ kë zuë" "puu 'ka ɲdhɛ 'pë 'ka- kë sië Atanna ɲnë- -dhɛ -a 'dhö, kö 'ya 'dho kë ka 'gü ɲdhɛ ka- kë sië "dhü mɛ "bhıı- -nu -dı -slɔɔ ɲnë- -dhɛ.
8 -Yö kë ka "yaan ɲdhɛ 'mɛ 'ö 'wlɔɔ- 'ka oo, 'mɛ 'ö ɲdhuëng -zian ɲnë- 'ka oo, 'mɛ 'ö "dhü -a këwɔn -së ɲnë kwa Dëmɛ dho- -duɛ bho- -bha.
9 'Mɛ 'ö kaa -dı 'pö 'ka ɲdhuëng dëmɛ -nu 'ka, -ka ka -bha ɲdhuëng -nu 'kun -së 'pö -kɔ do bha- 'gü. 'Ka 'dho- pö 'ka "suü -da -nu 'gü, -a -gɛn -mü ɲdhɛ kɛng- -nu ɲgban ka -gɔmɛ -yö do, yö ɲnë Atanna 'ka dhang- 'gü, yö 'ö "dhü bha 'yaa bɔ mɛ 'bha 'ka ɲflü -ta.

Atanna -bha -gblü -gɔɔn -kɔ ɲdede -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

10 Dhiang -totaamasü 'a dho- zë ka -dhɛ kö -yö kë 'sëëdhɛ ya- "dhiü -ya -dhɛ 'ka bha yö -mü ɲdhɛ kö 'ka ka faan dɔ -kplü kwa Dëmɛ -bha -sü ɲnë- -bha, kö 'ka- -bha 'gügbıdhɛ bha ɲnë- 'sü.
11 -Ka Atanna -bha -gblü -gɔɔn 'ka -kwɛɛ ɲgban "pɛpɛ -ya ka -bha. Kë "dhü kö Sɔtraan -bha "kpënng- -kɔ 'ya 'dho ɲmɔɔ ka -bha.
12 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ kwa -gblügɔɔn "yɔɔ -nu bha mɛ "bhıı- -nu 'waa -mü. "Kɛɛ "yina -gblüdë -nu waa- -ziö mɛ -gɔ -pë -nu waa- -suügɔpë -nu 'ö mɛ 'yaa yö 'ö 'wo "kpʋngtaadhɛ 'ö 'wɔn yaa -kɔ ɲya ziö- -gɔ ya- -gɔ "dhiü bha waa- "yina "klʋ yaya -nu 'wo 'tëng- -ta bha ɲnë 'kwa 'ko zë sië- -nu 'ka.
13 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö ɲdhɛ 'ka ka -kɔ -da Atanna -bha -gblü -gɔɔn 'ka -kwɛɛ ɲgban 'gü bha 'yö bha. Kë "dhü kö 'ka 'to- "gbıı- 'ka "tüng yaa 'gü -gblü bha- gɔn -sü 'gü, kö 'ka 'dho 'go "gblʋʋ tongtongdhö.
14 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka kë dɔ -sü 'ka -gblü gɔɔn -yan 'gü -dhɛ ɲgban -dhɛ ɲgban 'gü, kö tɛanwɔn ɲnë -yö kë ka -gɔ ɲdhɛ kwi "pɛn 'ö "sɔdha -nu -wa -ya sɔ -ta bha- 'dhö, kö "ta -kɔ -së 'ö pö 'aa kë mɛ -bha bha ɲnë -yö kë ɲdhɛ -piö "bhɛɛ 'ö -gblügɔɔnmɛ -nu -wa -da ɲsië bha ka -bha 'dhö.
15 Kö naɔ -së 'ö mɛ zuëwaanu bha- -pö mɛ -nu -dhɛ -sü -pɛng -dɔ ka 'ka -sü ɲnë -yö kë ɲdhɛ -gblügɔɔn 'ka -sabha 'dhö ka -gɛn -bha.
16 -Zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü ɲnë -yö kë ka -gɔ "tüng ɲgban "pɛpɛ 'gü. Yö ɲnë -yö kë ka -gɔ ɲdhɛ dhɛga 'ö -kë "sɔdha -nu -gɔ bha- 'dhö. Kë "dhü kö Sɔtraan -bha ɲsaaga -nu 'ö pɛng 'dhö- "dhiü 'ö dho- -zuö ka -bha bha -yö 'to yö ɲnë- -bha kö 'ya 'dho zun ka -bha.
17 Kö dha -sü 'ka- ɲslɔɔ bha- -wɔn -zʋgɔndhe ɲnë -yö kë ka -gɔ 'gü yi ɲgban 'ka ɲdhɛ -piö gblaa- 'ö -kë "sɔdha -nu -gɔ -bha bha- 'dhö. Kö Atanna -wʋ 'ö yö ɲnë ɲdhɛ -a -bha 'Nii- 'ö ka 'gü bha- -bha 'ko -zë 'ka -piö 'dhö bha -yö kë ka -gɔ.
18 'Wɔn "pɛpɛ bha -kaa ɲgban kë -bhɛa Atanna -dhɛ -kɔ suu "pɛpɛ 'ö- -bha 'Nii- -ya -zɔn ka -dhɛ ɲnë- 'ka kö -yö ka -ta 'kun, -kaa wo "tüng ɲgban "pɛpɛ 'gü. -Yö kë ka kë -yë 'ka ka 'gü 'ya 'dho ga- -bha. Kö 'ka bhɛa" 'pö mɛ "pɛpɛ 'wo -ya -sü 'ka Atanna -bha -ya 'gü -a -nu -wɔn 'gü -a -dhɛ.

19 -Ka bhɛa" 'pö n -wɔn 'gü, kë "dhʊ̈ kö 'ma n "dhi "pʊ kö naɔ -së 'ö gun
-bin -sü 'ka 'ö Atanna -ya -ta -pʊ kwa -dhɛ bha 'a- -dhiang zë mɛ "bhɪɪ- -nu
-dhɛ 'kpakpadhö kö "sɛ- 'go- -bha.
20 -A -gɛn -mü ɖhɛ -a -ƀha naɔdɔmɛ -mü n 'ka, 'yö 'a- -kaso 'gü ya, "kɛɛ
kö 'ma- pö kö 'a- pö- pö -kɔ ɖede ɖnë- -ta kö "sika do -zian 'ya 'dho kë n
'gü -a -wɔn 'gü.
21 -A 'dhɛ 'kö -gban ma -zë n -bha waa- yë -nu 'a- kë sië- 'dhö, kwa
dheebhang dhɔɔbhaa -sü 'wo- Tisikö -kë 'ö -kë 'pö kwa Dëmɛ -kɔdhiʊ̈mɛ 'ö
to ö -wʊ -ta -a do 'bha 'ka bha ɖnë dho- pö ka -dhɛ kö 'ma -wo 'ka -dhɛ 'ö-
'gü 'ka- dɔ.
22 Ma ɖnë 'a- bɔ. A- -ƀɔ "dhʊ̈ -dɪ -wɔn "dhiʊ̈ kö -yö 'wɔn 'dhɛ 'ö yi -bha
ɖnë- pö ka -dhɛ. Kë "dhʊ̈ kö ka zuë" -yö 'waanu.
23 Kö kwa Dë Atanna waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wo zuëwaanusü, -dhɔ
waa- -zʊ -yö -a -dhɛ -sü nu kwa dheebhang ɖgbang "pɛpɛ -dhɛ bha 'aa -yö
kë
24 kö 'mɛ "pɛpɛ 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wɔn 'dhö ka -gɔ, 'ö- -dhɔ 'yaa
'go ka -zʊ -bha tongtongdhö bha Atanna -yö -gasitɛ kë mɛ ɖgban "pɛpɛ ka
-dhɛ bha 'aa -yö kë.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo Fidhipö -pö 'gü -a -nu -dhɛ

Tuabhonaɔ

1 Mang Pɔdhö -mɛ yaa- Timote 'yi -kë Yesu Klisi -bha gwëëmi 'ka bha yi në 'yi 'sëëdhɛ ya- bɔ, mɛ "pɛpɛ 'ka -ya -sü 'ka -dɪ -wɔn "dhiö- -bha 'ka Fidhipö -pö 'gü bha, kaa- ka -gɔmɛ -nu waa- ka "dhiöziöwomɛ -nu ka -dhɛ.
2 A -bhɛa kwa Dë Atanna waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -a -nu -dhɛ kö -wo -gasitɛ kë ka -dhɛ, kö -wo zuëwaanusü nu ka -dhɛ!

Bhɛa" 'ö Pɔdhö -ya wo Atanna -dhɛ Fidhipö -mɛ -nu -wɔn 'gü -a -dhiang 'ö- zë

3 N -zʊ -ya -bö ka -wɔn 'ka -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, a (n Dë) Atanna në- nuɛ" -bho,
4-5 -a -gɛn -mü dhɛ 'ö sü- zü bho -yi bha 'ö nu 'ö zun- 'ka dɛɛ -bha, ka n -ta -kun 'wɔn -së 'ö go- "piö- bha- -naɔ dɔ -sü -bha -kpɛawo. Yö në- -wɔn 'gü 'yö 'ma bhɛa"- -dhɛ -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do, mɛ gban "pɛpɛ ka -wɔn 'gü, 'yö 'a- wo zuëniida 'ka.
6 A 'dhang -bho "dhiö n zuë" gban 'ka dhɛ yöö do 'ö yë -së 'ö "dhö bha- zü bho ka zuë" "piö bha, -yö -dho -a taa kë -kpɛawo 'ö dho- 'ka "dhö 'ö zun- 'ka Yesu Klisi yee kë -yi -bha.
7 -A -dhɛa -bha dhɛ -zʊ 'gɔn -kɔ suu bha 'a- kë mɛ gban ka -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü dhɛ ka -dhɔ -yö n -kë dedewo, -a -gɛn -mü 'zü dhɛ "klʊsë 'ö Atanna -ya -kë n 'ka bha yaa- kë ka 'ka 'pö. A -kë -kaso 'gü oo, "ɛɛn a -kë za gblü "dhiö oo, a Atanna -bha naɔ -së bha- -takozë -kpɛawo kë "dhö kö mɛ gban -wo 'dhang bho- "dhiö dhɛ tɛan- -mü. Dhɛ -a "klʊ -yö -dhi kwa 'ka -kpɛawo.
8 N "sɛɛ- -mü Atanna në- 'ka, dhɛ mɛ gban "pɛpɛ ka -wɔn -yö n -gɔ "gbɪɪ- -dhɔ 'ö go Yesu Klisi "piö bha- -wɔn 'gü.
9 'Wɔn 'ö ya kë 'a- -dhɛ -gɔ kö a bhɛa" sië- -dhɛ, yö -mü dhɛ kö -dhɔ 'ö ka 'gü bha -ya 'bha -da -ta -kpɛawo, kö -a dhɔɔbhaawɔn -nu -bho 'koo dɔ -sü 'ö 'kpakpadhö bha -yö kë ka -gɔ -dhɔ bha- 'gü.
10 A -bhɛa 'zü "dhö kö 'ka 'wɔn -së dede 'ö -dhi -dhɛ -a dɔ, kö 'ka- kë, kë "dhö kö 'ka kë "puu "slöölö 'ka, kö pö 'a 'dho kë ka -bha tongtongdhö Klisi nu -yi 'ka.
11 Kë "dhö kö 'wɔn -së "pɛpɛ 'ka- -kë Yesu Klisi faan 'ka bha- trɔɔn- ka -kɔ pa 'yi bha- 'ka, kö Atanna 'tɔ- bhɔ, kö mɛ gban -wa nuɛ" bho.

Yesu -bha -kë Pɔdhö -zë -bha -tosɛa gban 'ka -kɔ -dhiang 'ö- zë

12 N dheebhang -nu, -yö n "piö dhɛ 'a 'wɔn do pö ka -dhɛ kö -yö 'to ka "yaan. Yö -mü dhɛ 'wɔn 'ö n slɔɔ 'a dɔ- 'ka ya -yö kë -kë naɔ -së 'ö go Atanna "piö -a -dho "dhiö -gɛn në- 'ka.
13 "Kɛɛ 'sa -yö "dhö tɛan- 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo -gblüdë -kwɛandhö yö waa- 'mɛ 'wo -dhɛ "wɛɛ -zian 'gü, -wa 'wɔn -dɔ dhɛ bhië" 'ö n -bha ya, n -kë "dhiö -gɛn -mü n -bɔ Klisi 'ka -wɔn në- 'ka.
14 N -kë -kaso 'gü -wɔn bha -yö kwa dheebhang -nu 'wo yö -a mɛ 'gbɛ dede -bha -to Atanna "piö -sü -tapa -sü 'ka, 'ö- -nu -zʊ -gban dedewo. -A

-kë "dhü -sü -wɔn 'gü, ̱wa Atanna -dhiang zë "tüng ya- 'gü 'waa- zë -kɔ dɔ "piü 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ "suü 'bha 'yaa- -nu 'gü 'zü.

15 -Yö "dhü tɛan- 'ka ̱dhɛ -a mɛ 'bha -nu -wo mü 'wo Klisi -wɔn -dhiang zë- zë -dhɔ -bha "wɛɛwɛɛ, ̱drɔ 'ka (n -san -bha), "ɛɛn "dhinaa -da kian 'ka. "Kɛɛ mɛ 'bha -nu -zë 'pö -wa -zë wo zuë" "puu 'ka.

16 'Mɛ 'wo- -dhiang zë zuë" "puu 'ka "dhü bha -wa -kë n -dhɔ -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -wa 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'wɔn 'ö -gban Atanna -bha naɔ -së bha- -takozë -sü -bha bha yö ̱në n -ya -a këmɛ 'ka,

17 "kɛɛ mɛ -kpɛa 'kö 'wo to 'ö 'wo wo -bha -kë "dhinaa -da kian 'ka, "ɛɛn mɛ -gɛn mɔɔ- kian 'ka bha -wa -kë "dhü kö 'wo zuëdhiütɛɛ 'ö n -bha -kaso 'gü bha ̱në- 'bha -da -ta.

18 "Kɛɛ 'kö 'zü woo- kë "dhü ̱wɛ? -Wa -kë "gblüüdhɛ "puu -ta oo, -wa -kë "gblüüdhɛ tii -ta oo, 'yaa -siö n -dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'kö 'zü 'wo- -kë -kɔ "ʊʊ -kɔ 'ö- 'gü, -a -nu ̱gban -wo Klisi ̱në- -dhiang zë sië, -yö n ̱nii -zian ̱në- -da, "kɛɛ 'sa -yö -dho n ̱nii -zian ̱në- -da "dhü -kpɛawo 'ö dho- 'ka.

19 -A -gɛn -mü ̱dhɛ a- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ -a "dhiü- -dho ta n -gɔ -a -së ̱në- -ta bhɛa" 'ka- wo së Atanna -dhɛ n -wɔn 'gü bha waa- Yesu Klisi -bha 'Nii- "slüüslü -bha -kë n "piü -sü -wɔn 'gü.

20 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ n 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö 'ö n "tüng 'dhö- 'gü ̱dhɛ 'yiü- 'yii 'dho dɔ n -bha tongtongdhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ a -to "yaan oo, "ɛɛn 'ö n zë -zian ̱në 'wo- wo oo, "sika 'yaa n 'gü, Klisi 'tɔ -zë -dho bhɔ n -bha -kpɛawo 'ö dho- 'ka.

21 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Klisi ̱në ma -zë ma -tosɛa 'ka, 'ma ga -zian -zë wo kö ̱ya kë ̱në- wo -së, kö maa n ̱trɔɔn yö.

22 "Kɛɛ 'ö ̱ya kë 'zü ̱dhɛ 'ma 'to "yaan 'a dho ̱mɔɔ- -bha 'a yë -së -kë, kö pë ̱plɛ bha ̱waa- pö 'a n -bha 'sü- 'gü, -a 'dhɛ maa- 'sü 'maa- dɔ.

23 'Ma dɔ 'wɔn ̱plɛ bha- ̱zinng 'gü. -Yö n "piü ̱dhɛ 'a 'go "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü kö 'a 'dho Klisi "piü dhang- 'gü, -a 'dhɛ bha- "dhia -yö n 'gü,

24 "kɛɛ 'ma zë 'zü ka -wɔn -dhɛ, 'ma n -zʋ 'bha 'gɔn, 'yö 'a- pö n -to "kpʋng ̱taa -sü fië- -dhö n ga -sü -bha.

25 ̱Dhɛ 'ö "dhü, n 'dhang bho -sü -za "dhiü 'ö 'a- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ a -tun kö ka "piü "kpʋng ̱taa yö, a -tun kö ka "piü yö kë "dhü kö 'a ka faan dɔ kö ka -zʋ -yö -gban 'dhang -bho Atanna "dhiü -sü 'gü, kö ka ̱nii -yö -da 'pö.

26 -A -kë "dhü -sü 'gü, a -dho n yee -dee 'bha kë 'a nu ka -dhɛ 'gü. ̱Ya kë "dhü ka ̱nii- -dho -da ̱dedewo n nu mü -sü bha- 'gü kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü.

27 "Kɛɛ 'wɔn do 'ö "gbɪɪ- mü, yö -mü ̱dhɛ ka "ta -kɔ ̱në -yö dhi, kö ka "ta -kɔ -yö bhɔ 'pë 'ö Klisi -bha naɔ -së -ya pö -a -bha. Kë "dhü kö, 'kö 'zü 'ö -kë ̱dhɛ a -nu mü oo, "ɛɛn 'mii nu mü oo, "kɛɛ kö ka -dhiang -së -zë -yö kë n "tʋʋdhö -kpɛawo ̱dhɛ ka -ya -sü 'ka Klisi -bha -ya 'gü, ̱dhɛ ka -kɔ -yö 'wɔn do ̱në- -bha, ̱dhɛ ka zuëpiüwɔn ̱gban -yö do 'dhang -bho Atanna "dhiü -sü 'ö 'wɔn -taɔng -së -ya nu ka -dhɛ bha- -takozë -sü 'gü -a 'yaɔ- -nu 'ka.

28 "Suü 'ya 'dho ka kë ka 'yaɔ- -nu 'wo Atanna -wʋ -wɔn 'gü -a -nu -gɔ tongtongdhö. Yö ̱në ̱ya kë "dhü 'yö- -zɔn -nu -dhɛ ̱dhɛ -wo 'dho së wo -dɪ ̱dhɛng -zian -ta, 'yö dho- -zɔn 'pö ka -dhɛ ̱dhɛ kaa -dɪ 'pö ka dha -zian -ta.

29 "Kɛɛ 'sa Atanna këwɔn ̱në yö -zë 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në -gasitɛ -kë ka -dhɛ 'yö ka -kë Klisi dɔmɛ 'ka, 'yö 'yii 'to ka 'dhang -bho -a "dhiü -sü -dɪ do -zian -bha, "kɛɛ 'yö 'ka dho 'ka saan" -nu ̱gban wo -a -wɔn 'gü.

30 Saan" 'ka n yö kö a- 'sü sië, 'ö 'a -tun ̣kö 'sü ̣dɛɛ Atanna 'yaɔ- -nu -kɔ "dhiü bha 'ka -da 'gü ̣taamasü ya- 'gü n "piü.

2

Klisi -bha ö -gɔ -dho Atanna -dhɛ "sia- -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'ö sü ka -bha -kplü Klisi -bha -yi -bha 'ö nu 'ö zun- 'ka ̣dɛɛ -bha, -to "piü -sü -faan -yö ka 'gü "wɛ -ee? -A -bha -dhɔ bha -yö kë ka faan -dɔ "wɛ -ee? Kaa- Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -nu ka -kɔ -yö 'ko ̣kwɛɛ- "wɛ -ee? Ka -wëë -yö ka 'ko -kë 'ö 'ka "klʊsë -kë ka "kwëë "wɛ -ee?

2 'Ö 'ka- -bha -zë wo "dhü kö- -dhɛa -bha ̣dhɛ ka -wʊ -yö kë do, kö ka -dhɔ -bha ka 'ko kë -sü bha -yö ̣mɔɔ "kwëë, ka zuëpiüdhɛ -yö kë do, kö 'ka Klisi -wɔn do bha ̣në- 'kun ka 'nii- 'ka, kë "dhü kö ma zuëniidadhe "dhiü -yö pa.

3 Kö 'wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ka dho- kë, kö 'ka 'dho- 'bha kë ̣drɔ 'ka, "ɛɛn -dɪ -sü 'kpii- -sü 'ö- -zundhiübhlɔɔ 'yaa 'dhö bha- 'ka. "Kɛɛ kö 'ka ka -gɔ 'dho "sia- ka 'ko -dhɛ, kö 'ka mɛ "wɛɛ -nu fië- bho ka -dɪ -bha!

4 Kö 'mɛ 'dhɛ "dhü -yö -ya ö "tɛado -mawɔn ̣në- -wɔn zuën -ta, kö 'ka 'dho 'to -ya -sü 'ka ka -dɪ -wɔn zuën -ta doseng 'ka dho- 'ka.

5 -Zʊ 'gɔn -kɔ 'ö gun (kwa Dëmɛ) Yesu Klisi -gɔ bha ̣në -yö kë ka -gɔ -kpɛawo.

6 -A -gɛn -mü ̣dhɛ 'ö gun kö 'yii nu ̣kö "kpʊng ̣taa waa- Atanna -a -nu -duɛ -gun do, "kɛɛ 'yii ö -dɪ dan- 'ka.

7 -Yö ö -kɔ ̣në -kan ö -dɪ -wɔn "dhiü, 'yö ̣dhuëngdhɛ -kwi -da ö -bha, 'yö ö -dɪ -kë mɛ "bhɪɪ- 'ka 'yö nu "kpʊng ̣taa ̣dhɛ mɛ "bhɪɪ- ̣dede 'dhö,

8 'yö ö -dɪ -da "sia-, 'yö ö Dë Atanna -wʊ -ya ̣bhlëë 'gü ̣dedewo, 'yö dho 'ö -wɪ ö zë -wɔn -bha, ̣ya 'to 'nu ga -sü "fië -zë -bha -zianwo 'nu kö- fië- -dhö, "kɛɛ 'yö -wɪ -bha kö -wo ö dɔ "dhü -bha 'yiüsü 'ka ̣dhɛ mɛzëmɛ 'dhö.

9 Yö ̣në- -wɔn 'gü 'yö Atanna -ya -gɔ "dhiü ̣wlü 'pö, 'yö dho 'yö- gba -yɛa 'ö ̣bhlëësü -yɛa ̣gban "pɛpɛ suu -bha bha- 'ka, 'yö dho 'yö 'tɔ 'ö ̣bhlëësü 'tɔ suu ̣gban "pɛpɛ -bha bha- nu- -dhɛ.

10 Kë "dhü kö Yesu 'tɔ bha "tɛɛpë suu ̣gban "pɛpɛ, -wo -kë dhang- 'gü oo, -wo -kë "kpʊng ̣taa oo, "ɛɛn -wo kë "sɛ ̣wlöö oo, kö -wo -gɔ 'dho- -dhɛ "sia-, kö -wo zun wo kpiö 'gü -a -dhɛ.

11 Kë "dhü kö "dhi ̣gban "pɛpɛ -wa -dhiang zë yi do 'ka -wa pö Yesu Klisi ̣në mɛ ̣gban Dëmɛ 'ka ̣dedewo tɛan- 'ka, kö kwa Dë Atanna 'tɔ -yö bɔ- -ta kö -yö bhɔ.

Yesu -bha mɛ -nu -bha -kë "sɔng 'ka 'mɛ 'waa 'dhang bho- -wɔn "dhiü -a -nu -dhɛ -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n "taɔngdë -nu, 'ö gun kö a -tun ka kpö 'gü, ka -gun n -wʊ ̣bhlëë -ya sië. 'Maa ka kpö 'gü dɔ 'kwa- wo ya- 'gü 'zü, "kɛɛ -a -dhɛa -bha ̣dhɛ 'ka- kë "dhü kö 'ka 'dho- 'ka "dhiü -kpɛawo, kö -yö ziö- 'ka -a 'dhɛ 'ka- -kë kö a mü bha- -ta. -Ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö dha 'ka- wo bha 'ka- 'gü -yë kë -suü Atanna -gɔ -sü 'ka. Kë "dhü kö ka -bha dha -sü 'ö "dhü bha- "dhiü -yö ̣mɔɔ "kwëë!

13 -A -gɛn -mü ̣dhɛ -yö -dhi yöö ̣dede 'ö "dhü bha ̣në- -dhɛ 'yö yë bha- kë -faan waa- kë zuëga -da ka "gblüü-.

14 -A -wɔn 'gü 'ka 'dho 'wɔn "ʊʊ 'wɔn 'bha kë -dɔn 'ka ka yun 'gü, "ɛɛn zaɔdhe 'ka.

15 Kë "dhü kö 'ka kë "puu "slüüslü 'ka, kö pö 'a 'dho kë ka -bha, kö 'ka
kë Atanna -bha 'në -nu ̱dede 'ö pö 'aa- -nu bha- 'ka 'wɔnyaakëmɛ -nu 'wo
"kpʋngtaadhɛ ya- 'gü ̱dɛɛ, 'ö 'waa- dɔ bha- -nu kpö 'gü. Kö 'ka kë ̱dhɛ
"sɔng 'dhö kö 'ka -dhɛ "pʋ 'mɛ 'wo "dhü bha- -nu -dhɛ "kpʋngtaadhɛ ̱gban
"pɛpɛ 'gü.
16 Kö 'ka -dhɛ "pʋ- -nu -ta Atanna -wʋ 'ö mɛ dha bha- 'ka. Yö ̱në ̱ya kë
"dhü, 'yö 'a dho ̱mɔɔ- -bha 'a -ba n -dɪ 'gü Klisi nu -yi 'ka, 'yö 'a- 'wɔn dɔ
̱dhɛ yë 'a- -kë bha- ̱trɔɔn- -dhö, ̱dhɛ saan" 'a- wo bha 'mii- wo "wɛɛwɛɛ.
17 Saan" ka- wo sië ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'gü bha -yö ̱dhɛ "saa-
-bho -dhɛ -sü ̱në- 'dhö. 'Ö ̱ya kë -zianwo ̱dhɛ 'ma 'to -kaso 'gü Yesu Klisi
-wɔn ya- 'gü ̱wa n zë, 'yaa n 'gü 'wɔn 'bha 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö n ga -sü
bha ̱ya kë ̱dhɛ "saa- 'ka- bho bha- ̱yɔɔn -bho "sia- -sü 'dhö, -yö -dho dhi
n -dhɛ 'ö kwɛng- -nu ̱gban 'kwa ̱niidadhe 'ö n -gɔ bha- -kë kwa "kwëë.
18 Kaa -dɪ 'pö ka ̱nii -yö -da -kɔ do bha- 'gü, kö kwa- ̱niidadhe bha- kë
kwa "kwëë.

Pɔdhö -bha Timote waa- Epafloditö -a -nu -bɔ Fidhipö -sü -dhiang 'ö- zë

19 ̱Ya kë ̱dhɛ ̱ya kë kwa Dëmɛ Yesu -wɪ -bha -wɔn 'ka, -yö n "piü ̱dhɛ
'a Timote bɔ ka -dhɛ 'gü, kö -a yee kë -sü 'ka, naɔ -sɛngbɔ -nu 'ö yaa- go-
'ka mü bha -wo n faan dɔ.
20 -A -gɛn -mü ̱dhɛ yöö do ̱në ̱ya kë, 'yö n -ta kun yë 'a- kë sië kwa
Dëmɛ Yesu -dhɛ ya- 'gü. Yöö do ̱në ̱ya kë, 'yö -ya ka -wɔn zuën -ta
̱dedewo n "piü, mɛ "wɛɛ 'bha kö yöö- kë "dhü 'yaa 'dhö.
21 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ -kpɛa 'wo to -wo wo -dɪ -gɔ -wɔn ̱në- bha, -a
"wɛɛ 'bha "tʋ 'yaa (kwa Dëmɛ) Yesu Klisi -gɔ -wɔn -nu -bha.
22 Kaa ̱dede ka- 'wɔn -dɔ 'ö 'kaa- 'gü ka tiibha ̱dhɛ Timote -yö -kplü -sü
'ka Atanna -bha 'kpakpadhö. -Yö ö -dɪ nu -sü 'ka naɔ -së 'ö go- "piü bha-
dɔ -sü -dhɛ -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü n "piü ̱dhɛ 'në waa- dë 'dhö.
23 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö n "piü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'wɔn 'ö ma -kaso -wɔn
ya- 'gü 'ma- dɔ, 'a yö ̱në- bɔ ka -dhɛ "vaandhö.
24 "Kɛɛ 'sa n 'dhang bho -sü -yö n Dëmɛ "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ -a 'gü
'yaa ̱gblɛɛn 'zü kö mang ̱dede 'ma ̱loo ka "piü mü.
25 Kwa dheebhang Epafloditö 'ö -kë n yëkëyɔɔ 'ka Atanna -bha zian -ta,
'ö 'yi- Atanna -wʋ -ta -ko zë sië, 'ö 'ka n saan dɔ- -gɔ 'ö nu- 'ka n -dhɛ kö
'a n -mawɔn kë- 'ka bha -yö n -zʋ -kun kö 'a n -kɔ bho- 'gü kö -yö ö yee kë
-yö nu ka "piü.
26 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka -dhɔ ̱ya gun ̱yaa- 'kun ̱dedewo, -ya "piü ̱dhɛ
'ö ö "yan -kpan ka wëëdhɛ -bha 'do 'do 'ka, kë "dhü kö ka zuë" -yö 'waanu,
-a -gɛn -mü ̱dhɛ -a ma 'ka- wo ̱dhɛ "yua ̱yaa- kë "gbɪı- bha ̱ya gun
̱yaa- zuë" kaan- "kwëë ̱dedewo.
27 -Yö "dhü tɛan- 'ka ̱dhɛ "yua -ya kë -sü 'ka -ziisü, -yö kë -tëng ga -sü
-ta -zianwo, "kɛɛ -a -wëë kë Atanna -kë, 'ö mang -dɪ 'pö n -wëë -ya -kë, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ -yö -ga -zë wo 'nu kö a saan" 'gü -zë wo -blɛɛsü, "kɛɛ kö- -ta
-kpɛa ̱ya dɔ.
28 Yö ̱në 'a- zë- -wɔn -dhɛ 'yö 'a- bɔ ka -dhɛ -bɛang 'ka, kë "dhü kö 'ka-
yö kö ka zuë" ̱nii -yö -da, "kɛɛ kö mang -dɪ 'pö zuëdhiütɛɛ 'ö n -bha bha-
'bha- "kan- -ta.
29 ̱Dhɛ 'ö "dhü, ̱ya nu kö -yö ̱loo mü, -ka -së kë- -wɔn "dhiü, kö 'ka-
-dhɔkë, kö 'ka 'wɔn "dhia ma- 'gü ̱dedewo -a -kë ka dheebhang 'ka -sü
'ö kwa Dëmɛ Yesu -bha zian -ta bha- -wɔn 'gü. Mɛ suu 'wo "dhü bha -ka
̱bhlëë -ya -nu -bha.

30 -A -gɛn -mü ɖhɛ -ya -zë Klisi -wɔn ɖnë- -dhɛ 'yö ɖtëng ga -sü -ta bha.
N -takunkapë 'ö- -kpan n -bha -kɔ 'yaa gun (kwa -ya "kwëë ɖgblɛɛn -sü
-wɔn 'gü) bha ka- -dɔ yö ɖnë- -gɔ 'yö nu- 'ka n -dhɛ, yö ɖnë- -wɔn 'gü 'yö-
-dhɛ to 'dɛdɛ kö- -gɔ -to 'gü.

3

-Tosɛa kë -kɔ 'ö 'yaa pö -ya mɛ -bha Atanna wëëdhö -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 ɖYa 'go yö -zë 'gü, n dheebhang -nu, a- -pö ka -dhɛ ɖdhɛ 'ka ka "dhia
bho ka -bha -kë kwa Dëmɛ -bha zian -ta -sü -wɔn 'gü. 'Ma- -blɛɛsü pö ka
-dhɛ 'sëëdhɛ -blɛɛsü 'a- bɔ ka -dhɛ bha- 'gü, "kɛɛ n 'gü 'yii 'dho ga -a -pö
ka -dhɛ "dhü -sü 'ka, -a -gɛn -mü ɖdhɛ yö ɖnë ɖya kë "dhü, 'yö 'kii 'dho -da
mɛpömɛ -nu -wʋ "piü, 'ö 'ka -pö.

2 Atanna -bha yëseemɛ -nu bha -ka ka -dɪ 'kun- -nu -gɔ -së, -ka ka -dɪ
'kun 'gbɛn- -nu bha- -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ɖdhɛ mɛpömɛ -nu -mü. -Yö -kë
-nu 'gü ɖdhɛ -go 'gbannë 'gü -sü ɖnë mɛ dha Atanna wëëdhö, "kɛɛ "yaaki
'ö 'yaa- -nu -bha bha 'yö -kë.

3 A- -pö ka -dhɛ ɖdhɛ -go 'gbannë 'gü -mɛ ɖdede 'ö Atanna -ya dɔ, yö -mü
kwa ɖnë kwa 'ka, -a -gɛn -mü ɖdhɛ kwa -zë kwa Atanna -dhɔkë -a -bha
'Nii- "slʋʋslʋ bha ɖnë- -kɔ 'ka, 'ö 'kwa kwa "dhia bho kwa -bha -kë Yesu
Klisi -bha 'ka -wɔn ɖnë- 'gü, 'ö 'kwaa kwa -zʋ 'gɔn mɛ "bhɪɪ- -nu wɔ -kɔ
-dhɛ. 'Mɛ 'kwa "dhü bha ɖnë 'kwa -go 'gbannë 'gü -mɛ ɖdede 'ka Atanna
-zë 'gü.

4 Mang -dɪ 'pö a -mɔɔ -bha 'nu 'a n -zʋ yö mɛ "bhɪɪ- -nu wɔ -kɔ -dhɛ 'a
n -dɪ sü- 'gü 'kpii-. -A -gɛn -mü ɖdhɛ -yö -kë mɛ 'bha -nu 'gü ɖdhɛ Zuifö
-nu kwa -bha Atanna -bha 'tɔng- -nu -ya ɖbhlëë 'gü -sü bha ɖnë dho- -nu
dha. "Kɛɛ 'sa ɖya 'to 'nu- 'dhɛ 'kö bha- -bha kö ma -zë n -bha "dhiü- -ziö
-nu ɖgban "pɛpɛ -bha -ta ɖgblɛɛn.

5 -A -gɛn -mü ɖdhɛ ma -zë a -to 'në "blë -dee 'ka 'a dho 'gbannë 'gü, 'ö
"dhü kö 'a bhɔ -a -dhɛkpaɔyi ɖya kë "saaga. 'Ö -ya mü 'zü 'a -kë Izraɛdhö
mi ɖdede 'ka, Bɛnngzamɛ suu 'gü. N 'kpɔmɛ -nu ɖgban -wo Eblö ɖnë- 'ka,
ɖya kë "dhü kö Eblö mi tüütüü ɖdede -mü n 'ka. ɖYa zun 'zü Atanna -bha
'tɔng- -nu 'ö Zuifö -nu 'wo- 'kun sië bha yö -zë -bha kö ɖya -loo, -a -gɛn -mü
ɖdhɛ -a -takɔɔmɛ -nu 'wo- -nu Fadhiziɛn -nu -kë bha- mɛ do -mü n 'ka.

6 ɖYa 'to 'zü 'wɔn -pɛng -dɔ wo ɖgbin- -sü -bha, kö mɛ- -dho kë n "dhiü,
"kɛɛ kö 'waa 'gbɛ, -a -gɛn -mü ɖdhɛ ɖgbaɔn 'a- wo Atanna -bha 'kɔdhigümɛ
-nu -ta, -a "sinma 'yaa 'dhö. ɖYa 'to 'zü Atanna -bha 'tɔng- 'kun -sü -zë -bha,
n -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö.

7 "Kɛɛ 'wɔn "pɛpɛ 'wo gun n 'gü ɖbhlëësü -blɛɛsü "dhü bha- ɖgbaan kë n
'gü "wlaawɔn ɖnë- 'ka "tʋng ya- 'gü Klisi -wɔn 'gü.

8 ɖYa 'to -zian wo- 'dhɛ 'kö 'a- pö bha- -bha kö- fië- 'bha- -dhö, "kɛɛ 'wɔn
"pɛpɛ ɖgban ɖnë ɖya kë n 'gü ɖtaamasü ya- 'gü "wlaawɔn 'ka, n Dëmɛ Yesu
dɔ -sü -bha -kë -së -kɔ yaa 'gü yaa bha- -wɔn 'gü. Yö ɖnë- -wɔn 'gü 'yö 'ma
n ɖtaa zun 'wɔn ɖgban "pɛpɛ suu -gɔ ɖdɛɛ, 'yö 'a- -ga sië ɖdhɛ gbo 'dhö, kë
"dhü kö 'a 'to -kplü -sü 'ka Klisi -wɔn ɖnë- -bha (-a -gɛn -mü ɖdhɛ -a 'dhɛ
'kö bha 'bha 'yaa mɛ dha).

9 Kë "dhü 'zü kö 'a 'to- ɖkwɛɛ-. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ
'maa n -zʋ 'gɔn ɖtaamasü ya- 'gü ɖdhɛ Atanna -bha 'tɔng- 'kun -sü ɖnë n
"sɛɛdhɛ ɖgban bho n -bha -a wëëdhö, "kɛɛ 'dhang 'a- bho Klisi "dhiü ɖnë
n "sɛɛdhɛ ɖgban bho n -bha, -a -gɛn -mü ɖdhɛ mɛ "sɛɛdhɛ -bho mɛ -bha

-kɔ 'dhɛ kö bha -yö -gɔ Atanna ̱në- 'gü, mɛ -dı faan 'yaa -mü, -ya -kë "dhʊ̈ 'mɛ 'ö 'dhang bho Klisi "dhiʊ̈ ̱në- -dhɛ.

10 'Wɔn 'ö 'ma kë 'a n -zʋ gɔn- 'ka -yö doseng. Yö -mü ̱dhɛ kö 'a Klisi dɔ, kë "dhʊ̈ kö 'gügbıı dhɛ 'ö Atanna -ya bho- 'ka ga 'gü bha -yö -da n 'gü, kö -wëëdhɛ 'ö- yö bha 'a n -bha yö 'pö, kö 'a n bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka, (kö 'a kë- -gɔ ̱dhɛ 'mɛ ̱ya ga- 'dhö ̱dhɛ -kɔ 'ö yöö -dı 'pö 'ö ga- 'ka bha- 'dhö).

11 Kë "dhʊ̈ kö ̱ya kë -mɔɔ "kwëë -wɔn 'ka n -gɔ, kö 'a -bö 'pö (Yesu nu -yi 'ka).

12 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha 'yii kë ̱dhɛ -yɛa 'a- mɔɔ- sië bha 'ma- ̱slɔɔ ̱në- wo 'nu, "ɛɛn ̱dhɛ 'ma Atanna dhɔɔbhaawɔn ̱gban kë, ̱dhɛ pö 'aa n -bha 'zü -a wëëdhö, -abin! "Kɛɛ -bɛang ̱në 'a- 'sü sië, kë "dhʊ̈ kö 'a n 'gü dɔ "gbıı- 'a -kpan -bha, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ Yesu Klisi ̱ya mang -dı 'pö n 'san n -kɔ -bha bha- -wɔn 'gü.

13 N dheebhang -nu, 'yii kë n 'gü ̱dhɛ n -kɔ ̱ya ̱mɔɔ- -bha 'nu, "kɛɛ a- -dɔ ̱dhɛ 'wɔn do 'bha -zë a- kë sië. 'Ö "dhʊ̈ bha kö a -dho n kwaa- 'dhɛ 'kö 'ma ziö- -ta 'nu bha- -zü, 'ö n -zʋ -zian -yö bhɔ yö -zë 'ka, kë "dhʊ̈ kö n "yaaki -yö 'to -a 'dhɛ 'ö n "dhiʊ̈ bha ̱në- 'gü.

14 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'a -bɛang 'sü sië 'a dho n "dhiʊ̈ ̱në- wo -kpɛawo, kë "dhʊ̈ kö 'a- ̱la ̱slɔɔ dhang- 'gü, kö Atanna 'dhö Yesu Klisi bɔ kwa -dhɛ -dhɛ 'gü -yɛa 'ö- -wɔn 'ka dhang- 'gü bha 'a- ̱slɔɔ.

15 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö 'kwa -kian -a -bha zian -ta bha kwa -wʋ -yö kë- 'dhɛ 'kö bha- 'gü do. ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ mɛ 'bha 'dhö -tun ka kpö 'gü 'ö -zʋtadhe suu bha 'yaa- -gɔ, Atanna -dho -a -ta "pʋ- -mɛ -dhɛ 'kpakpadhö.

16 "Kɛɛ kö 'zü 'ö -kë -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö- 'gü, -naa 'dhɛ 'kö 'kwa -wo -ta ya, kwa "ta -gɛn -yö kë do kö 'kwa 'dho- 'ka "dhiʊ̈.

17 N dheebhang -nu, -ka ka "ta -kɔ 'sü n -bha -bha. -Kaa 'suan- bho 'mɛ 'wo wo -bha "ta -kɔ sü yi -bha -bha 'wo ka kpö 'gü bha ̱në- -nu -bha.

18 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'gbɛ -wo -dhö 'ö- -nu "ta -kɔ 'yaa bhɔ Klisi -bha mɛ -nu -bha -bha, "kɛɛ -wo -kë ̱dhɛ 'pë 'wo Klisi -bha -ga "dhü -bha -sü bha- 'yaɔ- ̱në- 'ka -a 'dhö. 'Ma- pö ka -dhɛ "dhʊ̈ pinngdhö, yö ̱në 'a -tun 'bha pö 'zü ka -dhɛ "gbʋ 'ka ̱dɛɛ bha.

19 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha- -nu "dhiʊ̈ ta -dhɛ -mü -dho pɛng 'gü -sü ̱në- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -nu -dı -dhidhɛwɔn -nu ̱në 'wo- -dhɔkë (̱dhɛ- -nu -bha -zlan 'dhö). 'Wɔn -nu 'ö ̱waa- kë 'ö 'yiʊ̈- dho dɔ- -nu -bha bha ̱në 'wo wo -dı 'tɔ bhɔ -zian mɔɔ- 'gü. 'Waa kë -a -nu -zʋ 'yaa -da pë "wɛwɛ 'bha -wɔn -ta kö 'yii kë "kpʋngtaapë -nu -wɔn 'ka.

20 "Kɛɛ kwa -zë kwa Dë -pö ̱dede 'ö 'dhö, 'yö dhang- 'gü -dhɛ 'ka, kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö kwa Dhamɛ 'ka 'ö 'kwa kwa "yan 'to sië- -gɔ bha -yö -dho 'go mü ̱naa 'ö nu.

21 Yö ̱në dho nu 'yö kwa kwi 'ö "sɛ 'ka 'ö ga -kwi 'ka 'ö "sı 'yaa- -dhɛ ya- -gla, 'yö- -kë ̱dhɛ -a -dı kwi ̱bhlëësü 'ö 'yaa ga 'ö mɛdhɛ kë sië- 'gü bha- 'dhö, faan 'ö Atanna -ya nu- -dhɛ 'ö- -kɔ -yö -ziö 'ka pë suu ̱gban "pɛpɛ -gɔ bha- 'ka.

4

-Dhio 'ö Pɔdhö -ya dɔ Fidhipö -mɛ -nu -ta

1 Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'a bhɛa" sië ka -dhɛ, n dheebhang -nu. 'Yö n zuë" 'yaa 'waanu "yan -kpan ka -bha -sü 'ö ka -dhɔ -bha n kë -sü -wɔn 'gü bha- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka ̱në ka -wɔn -yö n ̱nii -da, ka ̱në 'ka ̱dhɛ -bɛang 'a- 'sü sië bha- ̱trɔɔn 'dhö. A -bhɛa ka -dhɛ yö ̱në- -wɔn 'gü, kë "dhʊ̈ kö

'ka 'to -kplü -sü 'ka kwa Dëmɛ -bha ̱dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka ka -dhɛ bha- 'dhö, n dhɔɔbhaamɛ -nu!

2 Evodi kaa- Sɛnngtisö, bhɛa" ̱në 'a- wo ka -dhɛ kö mɛ ̱plɛ bha 'ka dɔ "gbɪɪ- kö ka zuë" -yö kë do ka -bha -kë kwa Dëmɛ -bha 'ka -sü -wɔn 'gü (kö 'ka 'dho "dhinaa 'ma).

3 N "tɛado 'ö bhii -dɪ 'pö 'i n -takunmɛ ̱dede 'ka bha, -bhö dɔ "gbɪɪ- kö 'i dhong -nu bha- -nu -ta 'kun, -a -gɛn -mü ̱dhɛ woo -dɪ 'pö -wo kë n -ta -kun Atanna -bha -gblü 'ö -gban -a -bha naɔ -së dɔ -sü -bha bha- -a dɔ -sü -bha, ̱dhɛ Klema waa- n yëkëyɔɔ -nu -kpɛa 'wo to, 'ö kwɛng- -nu ̱gban kwa 'tɔ 'dhö Atanna -bha dhasü 'sëëdhɛ 'gü bha- -nu 'dhö.

4 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka ka "dhia bho ka -bha -kë kwa Dëmɛ -bha 'ka -sü -wɔn 'gü, yö ̱në 'a- ziö 'bha wo sië 'zü ka -dhɛ mü bha, a- -pö ̱dhɛ 'ka ka "dhia bho ̱dede ̱në- wo.

5 -Ka kë dhɔngdhɔngsü, kaa- -kë dhɔngsü -sü bha -yö mɛ ̱gban "pɛpɛ -zʋ 'kun, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kwa Dëmɛ ̱ya dun kwa -ta.

6 'Ka 'dho -ya pë "ʋʋ pë 'bha -wɔn zuën -ta, "kɛɛ pë "ʋʋ pë 'ö ka -mawɔn -yö zun- -bha, -kaa -gbadhɛ Atanna -gɔ, -bhɛa -dhɛ -sü waa- -gbɛʋʋ kë -sü, waa- nuɛ" bho -sü 'ka.

7 ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka- kë "dhʋ, -yö -dho ka zuë" 'waanu 'ö -ziö mɛbhɪɪdhe -zʋgɔngüwɔn -zë ̱gban "pɛpɛ "dhiʋtodhɛ -ta. Ka zuë" 'ö dho- 'waanu "dhʋ bha ̱në dho kë ka -zʋ -gban -gɛn 'ka, 'yö 'ka ̱nëng Yesu Klisi -bha, 'yö ka -zʋ -gɔn 'ka -wɔn "wɛɛ 'bha 'yaa kë kö 'yii kë Yesu Klisi -wɔn -zë 'ka.

8 N dheebhang -nu, ̱ya 'go yö -zë 'gü, 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö tɛanwɔn 'ka, 'ö ̱bhlëësü, 'ö pö 'aa- -bha, 'ö "puu, 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö- "dhia- dho 'ma mɛ 'gü, 'ö mɛ ̱bhlëë 'gü -wɔn 'ka, 'ö -së, 'ö mɛ 'tɔdhiwɔn 'ka yö ̱në -yö kë ka -zʋ -gɔn 'ka -wɔn 'ka.

9 'Wɔn "pɛpɛ 'a ka ̱draan- -bha, "ta -kɔ 'ka- ̱slɔɔ n "dhiʋ, 'wɔn 'ka- ma n -ta, "ɛɛn 'ö 'ka- kë -dhɛ yö n -gɔ ̱në- -kaa kë. 'Ka- kë "dhʋ, kwa -bha Atanna 'ö mɛ zuë" 'waanu bha -yö -dho 'to ka "piʋ.

'Dhuë- 'ö Pɔdhö -ya -kë Fidhipö -mɛ -nu -bha gbaɔ 'wo- wɔ- -gɔ -a -wɔn 'gü

10 'Ma n -zʋ 'gɔn -ya 'ka- wo n -wɔn zuën -ta 'zü -deewo, 'ö 'ka ̱mɔɔ- -bha 'ka n -ta 'kun bha- 'ka, n zuë" ̱nii -yö -da ̱dedewo kwa -bha -kë kwa Dëmɛ -bha 'ka -sü -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ka- -kë n -dhɛ bha -ya -zɔn n -dhɛ ̱dhɛ -a yi ̱ya ̱gwëë kö ka ̱kwɛng -pë 'yii -kpan n -bha, kö- "slë ̱në 'yaa gun ka "yaan "kɛɛ kö ka -zʋ -zë 'yii bhɔ n -wɔn 'ka.

11 -A pö 'a- wo "dhʋ bha 'yii kë ̱dhɛ ̱ya kë "dhʋ kö n -mawɔn ̱në ̱ya zun pë 'bha -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'ma dhëë bho -tosɛa -kë ̱nii -da 'gü -sü 'ö "tʋng suu ̱gban 'gü bha- 'ka.

12 "Flɛɛ 'dhö n -bha, a -tosɛa 'kun -kɔ -dɔ, ̱naɔ 'dhö n -gɔ a -tosɛa 'kun -kɔ -dɔ. 'Wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ö -da n -ta -dhɛ "ʋʋ -dhɛ 'ö- 'gü, n -kɔ -yö -mɔɔ n -dɪ -bha. A din- 'gü -dɔ, 'ö 'a 'kën -sü 'gü dɔ, 'ö 'a ̱naɔ 'gü dɔ, 'ö 'a "flɛɛ 'gü dɔ.

13 N -kɔ -yö -mɔɔ 'wɔn -nu bha- ̱gban kë -sü -bha "dhʋ n Dëmɛ ̱në- 'saa- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në n gba- -faan 'ka.

14 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, n -ta 'ka- kun 'ö 'ka n bho- 'ka -wëë 'gü bha 'wɔn -së ̱në- 'ka- -kë.

15 Fidhipö -mɛ -nu, kaa ̱dede ka yö -zë 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö, ̱dhɛ 'a go ka -gɔ Maseduanö -sɛ 'gü yi 'bha 'ka, kö 'kwa Atanna -bha naɔ -së ya- pö -sü zü bho -dee 'gü, mɛ "wɛɛ 'bha 'yii n saan bho do kö 'yii kë ka 'ka. "Kɛɛ 'sa Atanna -bha naɔ -së 'a- dɔ ka -gɔ bha ̱në 'ka zë- -wɔn -dhɛ 'yö 'ka n -ta 'kun, "kɛɛ 'sa kö 'mii naɔ bha- dɔ kaa do -zë ka -gɔ.

16 Ka- zü -zian -bho kö a -tun Tesadhonikö. Ka n saan -bho -dhɛ bha- 'gü
-gɛn -yan 'ka ɓplɛ, kë "dhʊ̈ kö 'a n -mawɔn kë- 'ka.
17 "Kɛɛ 'ya 'dho kë ka 'gü ɓdhɛ ɓya kë "dhʊ̈ kö a- -pö 'ka n saan ɓnë- bho
-kpɛawo. -Abin! 'Wɔn 'a n -zʋ gɔn- 'ka yö -mü ɓdhɛ kö 'wɔn -nu 'ka- kë sië
n -dhɛ -kpɛawo bha- ɓtrɔɔn ɓnë -yö -da "dhiʊ̈ ka -gɔ Atanna wëëdhö.
18 Pë "pɛpɛ 'ka- dɔ Epafloditö -gɔ 'ö nu- 'ka n -dhɛ bha- ɓgbaan ɓloo, ɓya
n -kpla -dhɛ "pɛpɛ 'ö gun n -bha -a ɓgban bho n -bha, -a -kpɛa -zian ɓya
'to, pë "pɛpɛ 'ö n -mawɔn gun- -bha 'ma- ɓgban ɓslɔɔ Epafloditö -bha -wo
yö -sü bha- zian 'gü. Ka ɓkwɛng pë 'ö -kpan n -bha bha -yö -kë n -gɔ ɓdhɛ
-dhasiklɔɔ ɓfii -së 'ö ɓwa Atanna -dhɔ kë- 'ka 'ö- "dhia- ma- 'gü, 'ö- 'gü -wɔn
-dhi -dhɛ bha ɓnë- 'dhö.
19 (-A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ma -zë "sɪ 'yaa n -dhɛ kö 'a- -gɔ "yɔɔ dɔ ka
-gɔ,) "kɛɛ ma Atanna 'a n -zʋ gɔn- -dhɛ bha ɓnë dho -kpla suu "ʋʋ suu 'ö
-ya ka -bha -a bho ka -bha -a -bha ɓsloodhɛ -bha kwa Dëmɛ Klisi Yesu 'saa-
'gü.
20 Kö kwa Dë Atanna 'tɔ -yö bhɔ "tʊ̈ng ɓgban 'gü bha 'aa -yö kë!

ɓTuabhonaɔ 'ö Pɔdhö -ya dɔ

21 Atanna -bha mɛ "pɛpɛ 'ka -kplü -sü 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha
Fidhipö -pö 'gü 'ma ka ɓtua bho 'gbɛ!
22 Mɛ "pɛpɛ 'wo bɔ kwa -bha Atanna bha- 'ka 'wo 'dhang bho kwa Dëmɛ
Yesu "dhiʊ̈ 'wo -dhɛ ya- 'gü ɓwa ka ɓtua bho 'gbɛ. Kwa dheebhang -nu 'wo
yö -a -nu ɓgban "pɛpɛ ɓwa ka ɓtua bho, "kɛɛ 'mɛ "pɛpɛ 'wo -gblʊ̈dë 'kpii-
-gɔ 'kɔɔdhö -a -nu -bha bha- -kɔ pa do -ya -ta.
23 Kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ bha -yö kë ka "piʊ̈
"tʊ̈ng ɓgban 'gü.

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha mɛ -nu 'wo Kodhɔsö -pö 'gü -a -nu -dhɛ

Tuabhonaɔ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'ö -dhi Atanna në- -dhɛ 'yö n -ya Yesu Klisi -bha bɔmɛ
'ka bha yaa- Timote 'ö kwɛng- -nu gban 'kwa dheebhang do 'ka Yesu -bha
zian -ta bha në 'yi 'sëëdhɛ ya- -bɛn zë.
2 Yi 'sëëdhɛ ya- -bɛn -zë kö 'yi- bɔ 'mɛ 'ka yi dheebhang -nu 'ka 'ö
'ka -ya -sü 'ka -dı -wɔn "dhiü Klisi -bha 'ka, 'ö 'ka -kplü -sü 'ka- -bha
kpɛnngkpɛnngdhö Kodhɔsö -pö 'gü bha në- ka -dhɛ. Yi- -dhɛ Atanna -gɔ
kö -yö ö -bha -gasitɛ waa- -bha zuëwaanusü bha- nu ka -dhɛ -kpɛawo.

Bhɛa" 'ö Pɔdhö waa- Timote -wa wo

waa- Atanna nuɛ" 'wo- bho Kodhɔsö -mɛ -nu -wɔn 'gü -a -dhiang 'ö- zë

3 'Yi bhɛa" sië Atanna -dhɛ ka -wɔn 'gü, yö 'ö -kë kwa Dëmɛ Yesu Klisi Dë
'ka bha yi- nuɛ" bho -kpɛawo.
4 -A -gɛn -mü dhɛ ka -bha -zʋ -yö Yesu Klisi -dhɛ -sü waa- -dhɔ 'ö 'ka-
-kë Atanna -bha mɛ -nu "pɛpɛ gban 'ka bha 'ya- ma (Epaflasö -ta).
5 Ya 'go mü 'zü yi- ma -sü 'ka dhɛ Atanna 'dhö ka -dhɛkpaɔ dhia" saan
'ö- -ya -sü 'ka dhang- 'gü bha, ka ka "yan 'to sië yö në- -gɔ. 'Sa -dhɛkpaɔ
dhia" saan 'ö -ya -sü 'ka ka -gɔ "dhü bha në 'ka zë- -wɔn -dhɛ 'yö 'ka ka
"yan 'to sië Yesu -gɔ klöklödhö. 'Mɛ 'wo bɔ- 'ka -a -nu -dhɔ -yö ka -kë 'pö
yö në- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü dhɛ -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö "dhü bha 'ka-
-wɔn ma 'nu naɔ -së 'ö go Atanna "piü 'ö tɛanwɔn -ta -pʋ mɛ -dhɛ bha- -pö
ka -dhɛ "tüng 'gü.
6 'Wɔn -taɔng -së 'ö "dhü bha- -wɔn -yö sa në- wo sië "kpʋngtaadhɛ
gban "pɛpɛ 'gü do 'ö dho- 'ka. -Yö trɔɔn -së kë sië -dhɛ 'ö "dhü -a gban
"pɛpɛ 'gü 'pö do 'ö dho- 'ka dhɛ -kɔ 'ö- kë sië- 'ka ka -gɔ "sɛ 'gü mü bha-
'dhö. Kë 'ö- wo sië "dhü bha- zü 'yii bho dɛɛ, -a zü- -bho yi 'ö 'ka Atanna
-bha -gasitɛ -naɔ bha- wlöö 'kpakpadhö dede ma- 'ka bha- 'ka.
7 Epaflasö 'ö -kë yi "tayɔɔ dhɔɔbhaasü 'ka Atanna -bha yë ya- kë -sü 'gü
bha nɛ naɔ -së bha- pö ka -dhɛ. Yë 'ö- kë sië mü bha -ya -kë yii- kë 'gü,
-a -gɛn -mü dhɛ Klisi -bha yëkëmɛ 'ö mɛ- mɔɔ- -bha mɛ 'dhang bho- kë
-yë "dhiü yö -mü.
8 Yö në nu 'yö -dhɔ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slʋʋslʋ -ya -ya ka 'gü bha-
-dhiang zë yi -dhɛ.
9 Yö në- -wɔn 'gü 'yö yii -dı 'pö yi 'gü 'yaa ga -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka
ka -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü dhɛ 'ö sü yi 'yi- ma- 'ka bha- -bha 'ö nu 'ö zun
dɛɛ -bha, yi -bhɛa -dhɛ "tüng gban "pɛpɛ 'gü kö -yö ka pa 'wɔndɔdhe 'ö
-gban -a dhɔɔbhaawɔn -nu kë -sü -bha bha- 'ka, kö -yö ka gba "yaaki waa-
-gɔgüsëdhɛ 'ö- -bha 'Nii- -ya nu mɛ -dhɛ bha- 'ka.
10 Kë "dhü kö ka "ta -kɔ -yö bhɔ kwa Dëmɛ -bha mɛ -nu "ta -kɔ -bha, kë
"dhü 'zü kö ka "dhia -yö ma- 'gü dedewo -kɔ gban -kɔ gban 'gü, kö 'ka
kë 'wɔn -së suu gban "pɛpɛ 'do 'do këmɛ 'ka kö ka -bha Atanna dɔ -sü
bha- 'bha -da -ta -kpɛawo.

11 Yi -bhɛa Atanna -dhɛ 'pö kö -yö ka faan dɔ -kɔ ɣgban "pɛpɛ 'gü -a -bha
'gügbɪɪdhɛ 'ö- "dhiʊtodhɛ 'yaa 'dhö bha- 'ka, kö 'wɔn "gbɪɪ- -zian ɣnë ɣya
kë ka 'ka -a -wʊ -wɔn 'gü, kö ka zuë" -yö kë- 'gü -sɛa.
12 -Ka ka wëë' "pʊ kö 'ka kwa Dë Atanna 'ö ka -kë 'kɛan- pë 'ö- -ya 'mɛ
'wo bɔ ö 'ka -a -nu -gɔ -a ɣslɔɔ -mɛ 'ka -dhɛpuudhɛ 'gü -a -bha zian -ta bha-
nuɛ" bho "pɛpɛdhö.
13 Yö ɣnë kwa "vlʊ dɔ 'wɔn yaa -gɔ 'yö kwa -kɔ bho Sɔtraan -gɔ kpö
ɣwlöö, 'yö kwa bɔ ö Gbö 'ö- -dhɔ -ya -kë "mlümlüsü bha- -bha mɛdhɛ 'gü,
14 -A Gbö bha ɣnë 'kwa bɔ- -ta 'yö kwa kë -sɔng -nu -mawɔn 'to, -a -gɛn
-mü ɣdhɛ yö ɣnɛ kwa fië bho Sɔtraan -gɔ.

Klisi 'dhö mɛ suu 'ö- 'ka waa- 'pë 'ö- -kë -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

15 Atanna -zë mɛ 'bha "yan 'yaa -kpan -bha. 'Kwa- dɔ 'mɛ 'ö- "piü yö -mü
-a Gbö 'ö- -bhɔ -bha 'ka bha ɣnë- 'ka. -A Gbö bha ɣnë pë "pɛpɛ 'ö Atanna
-ya -da -a ɣgban -gɔmɛ 'ka.
16 -A -gɛn -mü ɣdhɛ pë "pɛpɛ 'ö- -da bha -ya -da yö ɣnë- -kɔ -ta. Pë "pɛpɛ
'wo dhang- 'gü oo, 'wo "kpʊng ɣtaa oo, -a 'dhɛ mɛ "yan -ya yö oo, -a 'dhɛ
mɛ "yan 'yaa- yö oo, -ya ɣgban "pɛpɛ -da yö ɣnë- -kɔ -ta. "Yina suu "pɛpɛ
'ö 'gügbɪɪdhɛ 'dhö- -nu -gɔ, "ɛɛn pë "pɛpɛ 'ö -blüdëdhɛ -gbloo 'dhö- -nu -gɔ,
ɣbhlëëpë -nu "ɛɛn ziömɛgɔpë -nu, "ɛɛn pë -nu 'ö "sɪ dhö- -nu -dhɛ bha, -yö
-bɔ Yesu ɣnë- -ta 'yö- -nu -da. Klisi ɣnë pë "pɛpɛ bha- ɣgban -da, 'yö- -nu
-ya ö -bha -ya 'gü.
17 Yö 'ö bha -yö -gun pë ɣgban "pɛpɛ "dhiü. Pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da -a
ɣgban "pɛpɛ gën -yö -gban yö ɣnë- -bha. -A -bha 'gügbɪɪdhɛ ɣnë- -wɔn 'gü
'yö pë "pɛpɛ bha- ɣgban 'wo wo "gblʊʊ 'gü ɣdɛɛ, 'yö- 'bha 'yii bho "gblʊʊ
do.
18 Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu ɣgban "pɛpɛ -lookota -sü -kë ɣdhɛ mɛ
-dhü do ɣnë- 'dhö, Yesu bha ɣnë- -nu -gɔ 'ka, yö 'ö bha ɣnë -tosɛa -dee 'ö
'yaa yën bha- zübhodhɛ 'ka, yöö do bha ɣnë mɛ "pɛpɛ 'wo -bhɔ ga -sü 'ka
'yi bha- 'ka 'ö nu 'ö zun- 'ka ɣdɛɛ -bha bha- mɛ -blɛɛsü 'ö ɣya -bö -a 'ka, kë
"dhü kö yö ɣnë -yö kë pë ɣgban "pɛpɛ -gɔ 'ka.
19 -A -gɛn -mü ɣdhɛ -yö -dhi Atanna -dhɛ kö ö dɔ -kɔ ɣgban "pɛpɛ suu
-yö kë Klisi -gɔ.
20 Atanna -bɔ Klisi do bha- ɣnë -ta 'yö waa ö këpë "pɛpɛ 'wo dhang- 'gü
oo, 'wo "kpʊng ɣtaa oo, wo -kɔ wü 'koo, 'yö ö -siödhɛwɔn bho wo ɣzinng
'gü -a ɣyɔɔn 'ö ɣwɛnng "dhü -bha bha- -wɔn 'gü.
21 Yö ɣnë- -wɔn 'gü 'yö ka 'ö 'ka gun- 'ka ɣgblɛɛn, 'ö 'ka gun- 'yaɔ- 'ka ka
-zʊgɔngüwɔn -nu waa- ka këwɔn yaa -nu -wɔn 'gü bha,
22 'yö ɣya kɛng- -nu ka -kɔ 'wü 'koo dɔ 'kwa- wo ya- 'gü, ga 'ö- wo
mɛbhɪɪdhe -dhɛ -kwi 'gü bha- -wɔn 'gü. Kë "dhü kö 'ka kë 'mɛ 'ö- -nu
-ya -dɪ -ta, 'ö 'wo "slüüslü, 'ö pö 'aa- -nu -bha ö wëëdhö -a 'ka.
23 "Kɛɛ "sanni -yö kë "dhü, kö 'ka dɔ ɣnë wo ka -dɪ -gɔ gbɛnngdhö, kö
ka -gɛn 'yii bho ka ɣwlöö 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'ö 'ka- ɣslɔɔ Atanna
-wʊ 'ka- ma, 'ö 'wo- pö -sü 'ka -a -bha -da -pë suu "pɛpɛ 'ö "kpʊng ɣtaa yö
-a ɣgban -dhɛ, 'ö mang Pɔdhö -mɛ 'a- -yamɛ do 'ka bha- 'gü, kö 'kii ka ɣtaa
zun- -gɔ.

Saan" 'ö Pɔdhö -ya wo Klisi -bha yë -wɔn 'gü -a -dhiang 'ö- zë

24 N ɣnii -yö -da sië ɣtaamasü ya- 'gü sëë 'a- bho sië ka -wɔn 'gü bha-
-wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ɣdhɛ 'ma- kë "dhü kö Atanna -bha yë ɣnë a- kë sië.
-A -kë "dhü -sü ɣbhlëë -yö 'kpii-. A- 'wɔn -dɔ ɣdhɛ 'ma saan" "dhü kö a
-saan mɛ "pɛpɛ 'wo Klisi -bha mɛ 'ka 'ö 'wo ɣdhɛ- -dhü 'dhö bha ɣnë- -nu

-wɔn 'gü. Kö saan" 'ö- -dhɛ 'dhö- bha ̱dhɛ Yesu -bha mɛ -nu -wa wo bha -në mang -dı 'pö 'a n -bha wo sië bha.

25 Atanna -yö n -sü kö 'ö n -ya ö -kɔdhiümɛ ̱në- 'ka ka kpö 'gü. Kë "dhü kö 'a ö -wʋ -ta "pʋ mɛ "bhıı- -nu -dhɛ kö -a -dhɛ 'bha 'ya 'dho 'to -bin 'gü. Yë bha ̱në 'ö- dɔ -sü 'ka n ̱kwɛɛ- kö 'a- kë ka kpö 'gü.

26 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ö gun Atanna -zʋ "piü 'ö -bhɔ 'ka yibha -yibha -yibha 'ka 'ö 'yii- -ta "pʋ 'nu mɛ 'bha -dhɛ do bha ̱në ̱yaa- -ta "pʋ 'mɛ 'wo bɔ ö 'ka -a -nu -dhɛ "tüng ya- 'gü bha.

27 -Yö -kë -zianwo -a -dhidhɛwɔn 'ka kö 'ö 'wɔn 'ö -bin -sü 'ka "dhü, 'ö- -bha -kë -së -sü waa- ̱bhlëë -kë 'kpii- -sü -naa 'yaa 'dhö bha 'ö- -ta "pʋ 'mɛ 'kaa Zuifö 'ka, 'ö 'kaa- dɔ 'nu -blɛɛsü bha mɛ ̱gban ka -dhɛ. 'Wɔn -së 'ö ka -zʋ 'yaa gun- -kë ka -dhɛ -wɔn -bha "kɛɛ 'ö Atanna -ya -ta -pʋ ka ̱dhɛ "tüng ya- 'gü bha yö -mü Klisi -bha nu -sü kö -yö -ya ka zuëpiüwɔn ̱në- 'ka. Yö ̱në ̱ya kë "dhü 'yö 'ka dho- 'wɔn dɔ ̱dhɛ ka -dho mɛdhɛ kë- "piü -dhɛkpaɔ dhia" 'gü tɛan- 'ka.

28 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi Klisi -wɔn -dhiang zë mɛ ̱gban "pɛpɛ -dhɛ, 'yö 'yi -dhio dɔ- -nu -ta 'do 'do 'ka, 'yö 'yi -ya mü 'zü 'yi- -nu ̱draan Atanna -wɔn -bha 'wɔndɔdhe 'ka -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban suu 'gü bha 'yö bha. Kë "dhü kö mɛ "pɛpɛ 'wo -kplü -sü 'ka Klisi -bha kö 'yi -wo -nu 'ka Atanna -kuu "dhiü kö ̱wa -kian -a -wɔn 'gü.

29 Yë 'ö "dhü bha ̱në 'a- kë sië faan 'kpii- 'ö Klisi -ya nu n -dhɛ bha- 'ka 'yö 'a- -ta -ko zë sië 'gügbııdhɛ 'ö faan bha -ya nu n -dhɛ bha- 'ka.

2

1 'Pë 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö "dhü bha- yö -mü ̱dhɛ -yö n "piü ̱dhɛ 'mɛ 'wii "yan -kpan n wëëdhɛ -bha do ̱dhɛ Kodhɔsö -mɛ -nu ka 'dhö, "ɛɛn ̱dhɛ Dhaodise -mɛ -nu 'dhö bha, 'ka- 'wɔn dɔ ̱dhɛ yë 'a- kë sië ka -wɔn 'gü bha -yö ̱dhɛ -gblü ̱në 'dhö n -bha.

2 A -gblü bha- -gɔn "dhü -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka kö ka ̱në ka -zʋ -yö -gban -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü, kö ka "yan "dhiü- -nu "pʋ "pɛpɛdhö, kö "sika 'bha -bha 'bha 'ya 'dho kë ka 'gü, kö Atanna -bha -bin 'gü -wɔn 'ö -kë Klisi -wɔn ('ö- 'gü 'dhö tii mɛ 'bha -nu 'gü) bha- 'ka bha 'ka- 'gü ma 'kpakpadhö, kö ka -dhɔ ka 'ko kë, kö ka -kɔ 'to ka 'ko ̱kwɛng yi ̱gban 'ka.

3 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "yaaki waa- -gleng -së -zë ̱gban "pɛpɛ suu- -slɔɔ Klisi ̱në- 'gü.

4 'Wɔn -nu bha- pö 'a- wo ka -dhɛ "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ kö mɛ 'bha 'ya 'dho nu 'ö "kpënng- -kë ka -gɔ "dhidhɛ "nɛɛnɛɛdhɛ -bha.

5 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'kö ̱ya kë ̱dhɛ n ̱dede "yaandhe 'yii kë ka "piü mü "kɛɛ a n -zʋ -gɔn 'ka -wɔn 'ka -kpɛawo, a- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ ka "ta -kɔ -yö -së Atanna -bha zian -ta, ka -kɔ -yö ka 'ko ̱kwɛng, a- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ ka yun ̱ya "sɛ 'kun 'dhang -bho Klisi "dhiü -sü 'gü. -A kë 'ka- wo "dhü bha- "yɔn -yö n -zu ̱dedewo.

Klisi -bha kwa -bho -kpla 'gü -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

6 ̱Dhɛ 'ö "dhü, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ 'ka "wı Klisi -bha -kë ka -bha Atanna, ka Dëmɛ 'ka -wɔn -bha bha, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka yö ̱në- 'gü -ta 'sü kö ka -kɔ -ya ̱kwɛng.

7 Kö ka yun -yö "sɛ 'kun, kö 'ka dɔ gbɛnngdhö -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'gü 'wɔn "pɛpɛ 'wo ka ̱draan- -bha kö 'ka kë- -bha 'ka bha- -kun "gbıı- -sü 'gü, kö 'ka Atanna nuɛ" bho yi ̱gban 'ka kö 'ka- 'badhika -ya -ta.

8 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, -ka kë ka 'suan- 'ka kö mɛ 'bha -kɔ 'ya 'dho ̱mɔɔ ka -bha 'ö "kpënng- -kë ka -gɔ 'wɔn -zunkodhiü kë -kɔ 'ö go mɛ "bhıı- 'gü 'ö-

zü -gban 'gü 'yaa 'dhö bha- 'ka 'ö 'ka -kan Atanna -bha. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'wɔn -nu 'wo- pö "dhʊ̈ bha -wo -gban "kpʊng ̀taa -wɔn -nu ̀në- -bha, -a 'bha 'yii 'go Klisi "piʊ̈, 'sa 'wɔn 'dhɛ 'kö -kë mɛ "bhɪɪ- -dɪ -zʊgɔngüwɔn 'ka, -a 'bha -zundhiʊ̈ -bhlɔɔ 'yaa 'dhö.

9 Klisi bha ̀në Atanna "yaandhe ̀dede 'ö mɛbhɪɪdhe kwi -da 'ö -bha -a 'ka.

10 Yö 'ö bha ̀në 'ka pë ̀gban "pɛpɛ ̀slɔɔ- "dhiʊ̈ 'yö- "piʊ̈ 'yaa 'to. -A -gɛn -mü ̀dhɛ yö ̀në Atanna -ya -ya "yina suu ̀gban waa- -kɔ -ziö mɛ "bhɪɪ- -gɔ -pë ̀gban "pɛpɛ suu -gɔ "dhiʊ̈.

11 ̀Ya 'go yö -zë 'gü, ka -bha -bɔ Klisi 'ka -sü bha ̀në ka go 'gbannë ̀dede 'gü. 'Ö Zuifö -nu -gɔ "sɛ 'gü, 'mɛ ̀ya 'go 'gbannë 'gü kö mɛ ̀gban ̀waa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ ̀ya bɔ Atanna 'ka. "Kɛɛ -a -nu -bha -bɔ Atanna 'ka -kɔ 'ö "dhʊ̈ bha -wa -kë wo -kɔ 'ka. Ka -bha 'kö bha 'yaa ̀dhɛ -a -nu -bha 'dhö, ka -bha 'kö bha Klisi ̀në- -kë 'yö 'ka ka bo -tosɛa kë -kɔ yaya -nu bha- 'ka, 'yö ka kwi bho 'wɔn yaa kë -sü -gɔ ̀dhuëngdhɛ 'gü.

12 'Pë 'ö- -kë "dhʊ̈ bha yö -mü ̀dhɛ: Ka -bɔ Yesu 'ka -zu 'wo- bho bha ̀wa ka 'ma "yi ̀wlöö, kö ̀ya kë ̀dhɛ kaa- Klisi -nu 'ka ga ka "kwëë ̀wa ka bun bho, ka -go "yi ̀wlöö -sü bha kö kaa- Klisi -nu 'ka -bö, kö faan 'ö Atanna -ya -da 'gü 'ö go- 'ka ̀geebɔɔ 'ö -bö bha ̀ya -da 'pö ka 'gü, 'dhang 'ka- bho- "dhiʊ̈ bha- -wɔn 'gü 'yö 'ka -tosɛa suu -dee -kë.

13 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'mɛ 'ka kë 'nu Atanna -gɔ ̀dhɛ mɛ ̀gee 'dhö ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'kaa 'go 'gbannë 'gü ka kwi -bha ̀dhɛ Zuifö -nu 'dhö, waa- ka këwɔn yaa -nu -wɔn 'gü bha, 'yö ̀ya kaa- Klisi -nu ka bho ga 'gü -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ 'ö kwa kë -sɔng yaa -nu ̀gban "pɛpɛ -mawɔn 'to bha- -wɔn 'gü bha.

14 "Wɪ 'ö Atanna -ya wo- -bha kö -wo Yesu dɔ "dhü -bha bha ̀në 'ö zë- -wɔn -dhɛ 'yö kwa -zë za 'ka -wʊ 'ö gun -bɛn zë -sü 'ka -a -gɔ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- -bha 'tɔng- yöö kwa 'kun 'nu- -wɔn 'gü, -a -bha zadɔyi 'ka bha 'yö ̀yaa- ̀gban bho- -bha, 'yö ̀ya kë kwa -mawɔn 'to -kɔ 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -ya yö ̀në- ̀gban -kwɛɛ dhu Yesu -ta 'yö dɔ- 'ka "dhü -bha bha.

15 "Wɪ 'ö Atanna -ya wo- -bha kö Klisi -yö ga "dhü -bha "dhʊ̈ bha ̀në -kë "yina yaa "pɛpɛ 'ö "sɪ 'dhö- -nu -dhɛ waa- -ziö mɛ -gɔ -pë ̀gban "pɛpɛ suu 'kpeebhodhɛ 'ka 'yö kpaɔ -pɛ 'ka- -nu -bha. -Ya -zɔn ("kpʊngtaapë "pɛpɛ ̀gban -dhɛ) "tʊ̈ng bha- ̀në- 'gü ̀dhɛ ö -kɔ ̀ya ziö- -nu -gɔ, ̀dhɛ 'tɔbhɔdhe -yö ö -gɔ 'ö -ziö pë "pɛpɛ bha- ̀gban -bha -ta.

16 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, 'ka 'dho "wɪ- -bha 'ö mɛ 'bha -ya pö 'wɔn -nu 'ö -gban -bhöpë -nu waa- müpë -nu -wɔn -bha bha- -wɔn 'gü ka -bha ̀dhɛ: «-Yö -kë mü ̀dhɛ 'yö 'ka- -kë ̀ni?» "ɛɛn: «'Yö 'kii- kë ̀ni?» "ɛɛn 'wɔn -nu 'ö -gban troo kë -sü -nu oo, "su -dee -ta -gloo wo -sü -nu waa- Zuifö -nu -bha ̀glooyi -wɔn -nu -bha bha 'ka 'dho "wɪ- -bha 'ö mɛ 'bha -ya pö ka -dhɛ ̀dhɛ: «-Yö -kë mü ̀dhɛ 'yö 'kaa- wo?» "ɛɛn: «'Yö 'kaa- -nu -ya ̀bhlëë 'gü?»

17 -A -gɛn -mü ̀dhɛ "kian 'kpɔ -sü bha -yö -gun 'wɔn 'ö Atanna yöö- kë ̀në- "blɛɛn- 'ka, "kɛɛ 'wɔn 'ö "dhʊ̈ bha- tɛanwɔn ̀dede 'ö- 'gü yö -mü Klisi ̀në- 'ka.

18 'Ka 'dho "wɪ- -bha 'ö 'ka ka -gɔ "gblëënu 'mɛ 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̀dhɛ ö Atanna -bha 'tɔng- -ya ̀bhlëë 'gü, ö "kian -nu bha- ̀gban -kun "ɛɛn 'ö Atanna -bha "kië -nu -dhɔkë, "ɛɛn ö "yan 'gü ̀ya -da 'wɔn 'bha 'ka bha- -dhɛ 'ö 'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈ -kɔ ̀gban -kɔ ̀gban 'gü 'ö tëë bho ka 'gü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö "dhʊ̈ bha kö "kpʊngtaadhɛ ya- 'gü zuëga ̀në -tun "gblʊ̈ö-, yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö ö -dɪ sü 'kpii- "wlaa- 'gü "wɛɛwɛɛ "dhʊ̈ bha.

19 'Mɛ 'ö "dhʊ̈ bha 'yaa kë -kplü -sü 'ka Klisi 'ö ̱dhɛ Atanna -bha mɛ ̱gban "pɛpɛ -gɔ 'dhö bha- -bha. Mɛ suu 'ö "dhʊ̈ bha kö -yö ö -dɪ -zian ̱në- kë sië. -A -gɛn -mü ̱dhɛ Klisi -bha 'kɔdhigümɛ 'wo ̱dhɛ- -dhü 'dhö, 'ö- -gɔ 'ka bha -yö -kpɛa ̱dhɛ -kɔ 'ö 'në -yö ̱kpɛa- 'ka bha ̱në- 'dhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'në -fasa -nu waa- ̱miëë -nu bha ̱në 'wo- daɔ -nu -gban 'kwëë- 'yö 'ko kun glengdhö. "Gla -kɔ 'ö Atanna -ya -ya ö -bha mɛ -nu -bha 'ka -yö -kë 'pö -kɔ do bha- ̱në- 'gü 'yö -kë -a dhɔɔbhaa 'ka.

20 ̱Ya kë ̱dhɛ kaa- Klisi -nu 'ka ga ka "kwëë ̱dedewo tɛan- 'ka 'wluu- "vlanvlan -nu 'ö "kpʊngtaamɛ -nu -wa -ya bha- -gɔ, kö- -nu -zun ka "dhiʊ̈ -gɛn 'yaa 'dhö 'wɔn -nu bha- 'gü kö 'ka -tosɛa kë 'zü -deewo ̱dhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu 'dhö.

21 Kö -a -pö ka -dhɛ -gɛn 'yaa 'dhö 'zü ̱dhɛ 'bha 'dho 'pë bha- 'sü, 'bha 'dho- din ga, "ɛɛn 'bha 'dho zun- -bha!

22 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'tɔng- -nu 'wo "dhʊ̈ bha mɛ "bhɪɪ- -nu ̱në 'wo- -ya "kɛɛ Atanna -zë -yö pë -nu bha- -nu -da kö -wo kë kwa -bhöpë waa- kwa -mawɔn -kë 'ka -pë ̱në- 'ka.

23 'Tɔng- -nu 'wo "dhʊ̈ bha -yö "dhʊ̈ tɛan- 'ka ̱dhɛ mɛ 'dhö- -nu -ya sië ̱bhlëë 'gü -yö -kë mɛ "bhɪɪ- -nu 'gü -së, 'ö mɛ bhɔ Atanna ̱bhlëëyamɛ ̱dede -bha, 'ö mɛ -yö mɛ 'gü -siö mɛ -yö mɛ kwi -wëëdhɛ bho, 'ö ̱ya kë 'ö -kë ̱dhɛ -gleng -së 'dhö, "kɛɛ 'sa kö- ̱trɔɔn 'bha -bha 'bha 'yaa 'dhö. -Yö -kë mɛ -dɪ këwɔn "dhia -ma mɛ 'gü -sü ̱në- 'ka "wɛɛwɛɛ.

3

1 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ Atanna ̱ya kaa- Klisi -nu ka bho ga 'gü bha, pë -nu 'wo Atanna "piʊ̈, -yɛa 'ö Klisi 'dhö -ya -sü 'ka- 'gü -a -kɔ -së 'gü dhang- 'gü bha- 'gü bha ̱në -kaa -ta kɔɔ-.

2 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka -ya pë -nu 'wo dhang- 'gü bha ̱në- -nu zuën -ta kö 'ka ka kwaa- "kpʊngtaapë -nu bha- -wɔn -zü.

3 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka ̱dhɛ 'mɛ 'ö ̱ya ga ̱në- 'dhö pë "pɛpɛ bha- -nu -gɔ. -Tosɛa -dee 'ö kaa- kë bha waa- Klisi -nu -wo -bin -sü 'ka Atanna ̱në- 'gü.

4 Yi 'ö Klisi 'ö kaa- -tosɛa -dee 'ka bha 'ö dho -wo 'ka "yɛa-, 'yö kaa -dɪ 'pö 'ka -wo 'ka "yɛa- 'tɔbhɔdhe 'gü.

-Tosɛa zii 'ö -blɛɛsü waa- -dee 'ö Klisi 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

5 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, 'wɔn yaya 'ö- kë -dhɔ -yö mɛ -kë "kpʊngtaadhɛ ya- 'gü bha, -ka ka kwaa- ̱gban "pɛpɛ kë -sü -zü kö 'ka ka wë bɔ Atanna "piʊ̈. -Zua zë -sü oo, "yënng dɔ waa- 'wɔn yaa kë -pɛng -dɔ mɛ -zʊ -bha -sü -nu, mɛ zuë" -bhɔ 'wɔn yaa -bha -sü -nu waa- ̱naɔ -dhɔ -bha mɛ -kë "dhiʊ̈ ziö 'ka -sü -nu 'ö ̱dhɛ 'pö ̱dhɛ ̱gebhɔ -dhɔkë -sü 'dhö bha, -ka ka -dɪ 'kun- -gɔ -së.

6 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn suu -nu bha ̱në- këwɔn 'yaa dhi Atanna -dhɛ 'yö- -wɔn 'gü 'yö dho 'wɔn wɔ gɔɔgbɪɪmɛ -nu -ta.

7 'Sa "tʊ̈ng 'ö 'wɔn yaa -kɔ -yö gun ziö -sü 'ka- 'ka kaa- -tosɛa -gɔ bha ka -gun "ta -kɔ suu bha ̱në- kë sië 'pö.

8 "Kɛɛ dɔ 'kwa- wo ̱taamasü -ya 'gü ya -ka ka bo 'wɔn suu bha- ̱gban "pɛpɛ kë -sü 'ka. Zuëdhiʊ̈dhɛ oo, bhlɔɔ -ma mɛ 'gü -sü -nu waa- "gblüyaadhɛ -nu bha -ka ka kwaa- -zü. -Kaa kë -së kö 'pë 'ö -gban "si bho -sü -bha, "ɛɛn mɛ -dhiang yaa zë -sü -bha kö 'ya 'dho -wo ka "dhi -ta mɛ 'bha -dhɛ tongtongdhö.

9 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -tosɛa kë -kɔ zii 'ka gun- 'gü -blɛɛsü 'ö ̱ya gun ̱ya kë ka 'tuü- 'ka bha 'ka ka bo- 'ka bha, 'ka 'dho- pö 'ka ̱sua kë ka 'ko -nu -dhɛ 'zü (kë "dhü kö 'ka bhɔ Atanna -bha).

10 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -tosɛa -dee 'dhɛ 'ka -da 'gü bha -yö mɛ "gla ̱në- wo -kpɛawo 'ö dho- 'ka "dhiü 'wɔndɔdhe 'gü, ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna 'ö kwa -da bha 'ö- 'ka bha- 'dhö.

11 -Ya kë "dhü kö 'mɛ 'kö ̱wa bɔ Klisi 'ka, kö- -nu ̱gban "pɛpɛ ̱wa kë mɛ suu do ̱në- 'ka, kö yö ̱në- -nu ̱gban "pɛpɛ 'gü, 'ö- -nu -bha 'wɔn ̱gban -wɔn ̱gban 'ka. Kö -a pö -sü 'ö ̱dhɛ Zuifö -mü n 'ka, "ɛɛn ma -zë 'maa Zuifö 'ka, "ɛɛn yi -zë yi -go 'gbannë 'gü "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo ya -wo -kplëë 'ka, "ɛɛn 'zü 'mɛ 'wo ya -wɔbhlaamɛ -nu -mü, yi -zë yi "yan "dhiü ̱ya "pʊ, -ɛɛ 'zü 'wlɔɔ- -mü yi -zë yi 'ka, 'yö 'mɛ 'kö 'wo ya 'wo ̱dhuëng 'ka bha kö- 'bhaa 'dhö 'zü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ kö Klisi ̱në ̱ya 'to 'wɔn bha- ̱gban -gɔ 'ka mɛ ̱gban 'gü.

12 -A -kë "dhü -sü 'gü n dheebhang -nu, -ka -tosɛa kë ̱taamasü ya- 'gü ̱dhɛ 'mɛ- -nu -dhɔ -yö Atanna -kë, 'ö ̱yaa- -nu "zu 'ö ̱wa kë "slüüslü, 'ö ̱yaa- -nu 'sü ̱yaa- -nu -ya -dɪ -ta -a 'dhó. Kö mɛ "bhɪɪ- -nu -wëë -yö ka kë ̱dedewo, kö 'ka "klʊ -yö dhi, kö 'ka ka -gɔ 'dho "sia- mɛ ̱gban "pɛpɛ -dhɛ, kö 'ka kë dhɔngdhɔngsü, "kɛɛ kö ka zuë" -yö kë -sɛa.

13 Ka ̱sɔng -yö 'kun bho 'koo. ̱Ya kë ̱dhɛ mɛ 'bha -siödhɛwɔn ̱ya kë ö "tɛado "piü, -ka ka 'ko -nu -mawɔn 'to ka 'ko ̱zinng 'gü. -Ka ka 'ko -nu -mawɔn 'to ̱dhɛ -kɔ do 'ö kwa Dëmɛ -yö ka -mawɔn to- 'ka bha- 'dhö.

14 "Kɛɛ 'wɔn "pɛpɛ bha- ̱gban -gɔ 'ö 'dhö, yö -mü -dhɔ ̱në- 'ka. Ka -dhɔ -yö ka 'ko kë, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -dhɔ bha ̱në ̱ya kë ka ̱zinng 'gü, 'yö ka -kɔ dho kë 'wɔn do -bha, 'yö ka -wʊ -yö -kë do, 'yö 'ka -kë mɛ do 'ka.

15 Atanna -yö ka -dhɛ kö zuëwaanusü ̱në -yö kë ka -gɔ, kö 'ka kë mɛ do 'ka, zuëyagblüü- 'ö "dhü 'ö go Klisi "piü bha -yö ka pa. 'Wɔn -yö 'to ka "yaan kö 'ka Atanna nuɛ" bho- -wɔn 'gü -kpɛawo.

16 -A -dhɛa -bha ̱dhɛ Klisi -wʊ bha -yö kë ka "tʊʊdhö yi ̱gban "pɛpɛ 'ka, kö yö ̱në -yö kë kaa- 'wɔn ̱gban "pɛpɛ zü -gban 'gü 'ka, kö 'ka ka 'ko -nu ̱klang kë- 'ka, kö 'ka -dhio dɔ- 'ka ka 'ko -nu -ta 'wɔndɔdhe 'ö- nu ka -dhɛ bha- 'ka, kö 'ka Atanna 'tɔ bhɔ -tan -nu bho ka -sɔbhɛɛ 'ka -a nuɛ" bho -sü 'ka, kö 'ka "gbaɔ bho- -zü, kö "tan -dee 'ö- -bha 'Nii- "slüüslü dho "yi dɔ- 'ka ka -bɛan bha 'ka- bho ka faan ̱gban 'ka.

17 'Wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö 'ka dho- kë, "ɛɛn 'ö 'ka dho- pö, -kaa kë kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ bhɔ -dhɔ -dhɛ kö 'ka bɔ kwa Dëmɛ bha ̱në- -ta kö 'ka kwa Dë Atanna nuɛ" bho 'wɔn -së "pɛpɛ 'ö- kë ka -dhɛ bha- -wɔn 'gü.

-Kë 'ko "piü -kɔ -së 'ö Atanna -bha zian -ta dhe waa- gɔn waa- gwëëzë -nu -a -nu -gɔ -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

18 Dhong -nu 'ö 'ka gwaan- -bha, -ka ka -gɔ 'waanu kaa- gɔɔn- -nu -dhɛ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ dhong -nu 'dhɛ 'kö ̱wa bɔ kwa Dëmɛ 'ka, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wo -tosɛa kë -kɔ bha ̱në- 'gü.

19 Gɔɔn- -nu kaa -dɪ 'pö, kaa- dhong -nu -dhɔ -yö ka kë, 'ka 'dho ̱gbaɔn- -nu -ta 'ö -tosɛa din -yö -siö -nu 'gü.

20 'Në -nu, -ka ka 'kpɔmɛ -nu -wʊ ma -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü, 'mɛ 'ö 'bha -kplü kwa Dëmɛ -bha 'bha- kë -kɔ bha ̱në- 'gü 'yö -dhi Atanna -dhɛ.

21 'Nëdë -nu, 'ka 'dho 'wɔn din -siö kaa- 'në -nu 'gü 'ö- -nu 'gü -yö ga ka -wɔn 'ka 'ö -tosɛa din -yö -siö -nu 'gü.

22 ̱Dhuëng -nu, -ka ka dëmɛ -nu 'wo "kpʊng ̱taa yö bha- -nu -wʊ ma -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü. 'Ka- kë sië "dhü, -kaa kë "gblüüdhɛ "puu -ta, -ka

zë kwa Dëmɛ -wɔn ̀në- -dhɛ kö 'ka- kë "dhü, kö 'ka 'dho zë ka -dhɔ -bha mɛbhɩɩdhe kë -sü -zë -dhɛ 'ö 'ka- -kë -a -nu "yandhiü ̀naa doseng.

23 'Wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö 'ka- pö 'ka- kë, -kaa kë ka zuë" "puu 'ka ka faan ̀gban 'ka ̀dhɛ 'pë 'kii- kë mɛ "bhɩɩ- -zë -dhɛ 'ö 'ka- -kë kwa Dëmɛ ̀në- -dhɛ -a 'dhö.

24 -Ka 'dhang bho- "dhiü ̀dhɛ ka Dëmɛ ̀dede 'ö 'dhö 'ö 'ka 'wɔn -nu bha- kë sië- -dhɛ bha yö -mü Klisi ̀në- 'ka. ̀Dhɛ ka ̀trɔɔn ̀dede 'ö 'dhö yö -mü -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö Atanna -ya -ya -bɔ ö 'ka -mɛ -nu -gɔ bha ̀në- 'ka.

25 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'wɔn ̀gban "pɛpɛ ̀trɔɔn- -dhö. Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ̀ya 'wɔn yaa kë, -a ̀trɔɔn 'ö ̀mɔɔ- -bha Atanna -dho nu- -dhɛ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'yaa bɔ mɛ 'bha 'ka ̀flü -wɔn 'gü.

4

1 -Gɔmɛ -nu, kaa -dɩ 'pö -a -naa kë ka "yaan ̀dhɛ ka -gɔmɛ -mü Atanna 'ka 'pö dhang- 'gü, kö 'ka kaa- ̀dhuëngzë -nu 'kun -së, kö 'wɔn 'ö -kë mɛ 'ka 'wɔn 'ka ̀në- 'ka- kë- -nu 'ka.

2 Ka 'gü 'ya 'dho ga -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka, -ka -ya ka "yaan -a kë "dhü -sü 'gü yi ̀gban "pɛpɛ 'ka kö ka- nuɛ" bhoië -kpɛawo.

3 'Ka bhɛa" ië "dhü, -ka bhɛa" 'pö yi -wɔn 'gü kö -yö zian bho yi -gɔ kö 'yi- -wʊ "dhiü -loo mɛ -nu -bha -dhɛ yö, kö Klisi -wɔn 'ö -bin -sü 'ka mɛ "bhɩɩ- -nu -gɔ 'ö 'waa- dɔ bha 'a- -ta "pʊ- -nu -dhɛ 'kpakpadhö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ a -kaso 'gü yö ̀në- -wɔn 'gü ya,

4 "kɛɛ kö 'ma- pö, kö 'a- pö "pɛɛpɛdhö, kö "yi 'ya 'dho kë- "piü, "kɛɛ kö -yö kë ̀dhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha ̀dhɛ 'a- kë- 'ka ̀në- 'dhö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a "kplëng ̀në Atanna -ya bho n -bha.

5 -Ka -tosɛa kë ̀kpaɔdhɛ -bha 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü- -nu "piü (kö ka "klʊ- dhi- -nu -bha), kɛng- -nu 'ka kë -dhɛ do 'gü, -ka Klisi -wɔn -dhiang zë- -nu -dhɛ -kpɛawo, -a -gɛn -mü ̀dhɛ "tʊng ̀në ziö ië bha.

6 Ka -wʊ -yö kë "nɛɛnɛɛ yi ̀gban "pɛpɛ 'ka kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ̀yaa- ma, kö- din- 'to- -mɛ "tʊʊ, kö 'ka mɛ 'ö "dhü -a -bha dhiang -yɔ bɔ -kɔ mɔɔ- kö 'ka- bɔ- 'ka- -mɛ -gɔ.

-We -nu 'ka -naɔ 'ö Pɔdhö -ya bɔ Kodhɔsö -mɛ -nu -dhɛ

7 Kwa dheebhang dhɔɔbhaa -sü Tisikö 'ö bhɔ ö -wʊ -bha, 'ö kwa Dëmɛ -ya -ya ö -kɔ "dhiü 'pö, 'ö yɛng- 'yi- -bha yë kë ië bha -yö nu ië ka -dhɛ 'gü, yö ̀në dho 'wɔn 'ö n -bha -a pö ka -dhɛ 'kpakpadhö.

8 -A "dhiü ̀në 'a- ̀wlü- -bha 'yö 'a- bɔ. Kë "dhü kö 'wɔn 'ö yi -bha 'ka- dɔ, "kɛɛ kö -yö ka faan dɔ 'pö.

9 A waa- Onezimö 'ö kë kwa dheebhang dhɔɔbhaasü 'ö bhɔ 'pö ö -wʊ -bha, 'ö -kë Kodhɔsö mi 'ka 'pö ̀dhɛ ka 'dhö bha ̀në- -nu bɔ. Wo ̀në 'wo dho 'wɔn "pɛpɛ 'ö yi -bha -a -gɛn dɔ ka -dhɛ "pɛpɛdhö -së 'ka.

10 Adhitakö 'ö -kaso 'gü 'pö n "piü yö bha ̀ya ka ̀tua bho, Makö 'ö -kë Banabasö dë dheebhang bha 'në 'ka bha, ̀ya ka ̀tua bho 'gbɛ. Makö bha ̀në 'a- nu -wɔn to "dhiü 'a- pö ka -dhɛ bha, ̀ya nu yi 'ö- 'ka kö -yö ̀loo mü, -kaa -dhɛng 'kun -së 'ka.

11 Yesu 'wo- 'tɔ -ya -ta -dhɛ Zutusö bha, ̀ya ka ̀tua bho 'pö. Zuifö -nu 'ö ̀wa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü -a mɛ -yaaga bha ̀në 'wo n -ta 'kun ië Atanna -bha yë kë -sü -bha (kë "dhü kö mɛ -dee 'bha -nu -wo -da -a -bha -gblüdëdhɛ bha- 'gü). Wo ̀në 'wo n faan dɔ ̀dedewo Atanna -bha yë bha- kë -sü -bha.

12 Epaflasö 'ö -kë 'pö ka 'gü 'në 'ka bha, ɓya ka ɓtua bho 'gbɛ. Yesu Klisi
-bha gwëëmi ɓdede -mü. -A 'gü 'yaa ga -bhɛa ka -wɔn 'gü -sü 'ka, -yö -bhɛa
Atanna -dhɛ ö faan ɓgban "pɛpɛ 'ka ka -wɔn 'gü, kë "dhʊ̈ kö ka yun -yö "sɛ
'kun -a -bha zian -ta, kö 'ka -kian -a -wɔn 'gü -kɔ ɓgban -kɔ ɓgban suu 'gü,
kö 'ka- dhɔɔbhaawɔn ɓnë- kë.
13 A -mɔɔ -bha 'a- pö ka -dhɛ ɓsii ɓdede -ta ɓdhɛ: Epaflasö bha -yö sëë
bho sië 'mɛ 'ka bha oo, 'mɛ 'wo Dhaodise oo, 'mɛ 'wo Edhapodhi ka -wɔn
'gü ɓdedewo, -a -gɛn -mü ɓdhɛ ma -zë n "yan -ya -dhɛ 'gü.
14 Kwaa- -dhɔtrɔɔgɔn dhɔɔbhaasü Dhukö waa- Demasö ɓwa ka ɓtua bho
'gbɛ.
15 -Ka yii- ɓtuabhonaɔ dɔ 'pö kwa dheebhang -nu 'wo Dhaodise -pö 'gü
-a -nu -gɔ. Kö 'ka Nifasö 'ö mü bha- ɓtua bho n -dhɛ, kö 'ka- pö Atanna
-bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo ɓloo sië wo 'ko -ta -a -gɔ 'kɔɔdhö bha- -nu -dhɛ
'ma- -nu ɓgban "pɛpɛ ɓtua bho 'gbɛ.
16 ɓYa kë ɓdhɛ 'sëëdhɛ ya 'ka- ɓslɔɔ, 'ka ka bo- -wʋ pö -sü 'ka, -kaa bɔ
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Dhaodise -nu -dhɛ 'pö kö -wa -wʋ pö, kö-
'dhɛ 'a- bɔ- -nu -dhɛ 'pö 'ö dho 'go mü 'ö nu ka -dhɛ bha 'ka- -wʋ pö 'pö.
17 ɓYa 'go mü -kaa pö 'pö Asipö -dhɛ ɓdhɛ -yö yë 'ö kwa Dëmɛ -ya nu-
-dhɛ bha- 'kun "gbɪɪ- -kɔ ɓgban -kɔ ɓgban 'gü kö -ya kë ö kë -kɔ -ta.
18 ɓTuabhonaɔ ya mang ɓdede ɓnë 'a yö -zë -bɛn zë. Ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ
n -kë -kaso 'gü -wɔn 'ka. Atanna -yö -gasitɛ kë ka -dhɛ -kpɛawo.

'Sëëdhɛ -blɛɛsü 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo
1 Tesadhonikö
-pö 'gü -a -nu -dhɛ

Tuabhonaɔ

1 'Mɛ 'ka Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka Tesadhonikö -pö 'gü, 'ö 'ka kwa
Dë bha waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha zian -ta, mang Pɔdhö -mɛ 'dhö,
Sidhivɛn 'dhö, Timote 'dhö, yi në 'yi 'sëëdhɛ ya- bɔ ka -dhɛ. Yi -bhɛa -dhɛ
kö -yö ka gba ö -bha -gasitɛ waa- zuëwaanusü 'ka.

2 'Yi bhɛa" sië Atanna -dhɛ, yi -zʋ 'yaa bhɔ ka 'ka tongtongdhö. Yi- nuɛ"
-bho ka -wɔn 'gü yi gban "pɛpɛ 'ka.

3 'Dhang -bho "dhiʋ -sü 'ö ka -gɔ 'ö 'ka- 'gü -yë kë sië- -dhɛ -kpɛawo bha
yi -zʋ 'yaa bhɔ- 'ka. Yi- 'wɔn -dɔ dhɛ Atanna -dhɔ -yö ka -kë -kɔ gban
-kɔ gban 'gü, yö në- -wɔn 'gü, 'yö 'ka sëë bho sië- -dhɛ "dhʋ bha, yi-
'wɔn -dɔ kwa Dë Atanna wëëdhö dhɛ kwa Dëmɛ Yesu Klisi -dhɔ -yö ka
-kë "pɛɛpɛdhö 'pö, dhɛ ka "yan -ya nu -sü -gɔ 'kpakpadhö. Yö në- -wɔn
'gü, 'yö yi -zʋ 'yaa bhɔ ka -wɔn 'ka, 'yö 'yi Atanna nuɛ" bho ka -wɔn 'gü
-kpɛawo.

4 Yi 'dhang -bho "dhiʋ, yi dheebhang -nu, dhɛ Atanna yöö dede në
ka -dhɔ -ya -kë 'yö ka sü 'ö ka -ya ö -bha -ya 'gü.

5 -A 'klɔɔ- -mü dhɛ -a -bha 'wɔn -taɔng -së 'yi- pö ka -dhɛ bha 'yii- pö yi
"dhi "wɛɛwɛɛ. "Kɛɛ -a -bha 'Nii- dede -yö yi -ta -kun, 'ö 'yi- -dhiang zë ka
-dhɛ faan 'ö go Atanna yöö dede -a 'gü bha- 'ka, kö yi 'dhang bho -sü -ya
"dhiʋ 'kpakpadhö 'pö dhɛ 'wɔn 'yi- pö sië ka -dhɛ bha 'yaa sua 'ka. Gun
'yi- wo ka kpö 'gü mü bha, -tosɛa kë -kɔ 'yi- -kë 'ka, kë "dhʋ kö- trɔɔn 'yö
kë ka -bha kaa dede ka- -dɔ.

6 Yö në- -wɔn 'gü, 'yö "ta -kɔ 'ka- -dhɛ yö yi -gɔ, 'ö kwa Dëmɛ "ta -kɔ
'ka bha, 'yö 'ka- wo sië bha. Yö në- -wɔn 'gü 'zü, 'yö ka -bha 'dhang -bho
Atanna -wʋ "dhiʋ -sü kö -wo ka -wëë -kë "dhiʋ bho sië bha- gban waa-
-bha -bha, 'yö 'ka- -wʋ kun niidadhe dede 'ö go -a -bha 'Nii- "slʋʋslʋ 'gü
-a 'ka.

7 Yö në- -wɔn 'gü 'pö, 'yö mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang -bho kwa Dëmɛ "dhiʋ
-mɛ 'ka dɛɛ ka -bha Maseduanö -sɛ bha waa- Akai -sɛ -nu 'gü, 'wo ka në
ka -gɛn -ga sië, 'yö 'wo "ta -kɔ sü ka -bha -bha bha.

8 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- -gɛn -mü dhɛ kwa Dëmɛ -bha naɔ -së bha 'mɛ
'ka bha në 'ka- sa, 'yö Maseduanö -mɛ -nu -wa slɔɔ waa- Akai -mɛ -nu
'dhö, "kɛɛ 'yii 'to -zian wo- 'dhɛ 'kö bha yöö do- bha. Ka -bha 'dhang -bho
Atanna "dhiʋ -sü dede bha në- -taɔng -yö mɔɔ -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü,
'yö- -dhiang zë -kɔ 'bha -zian 'yaa 'dhö yi -gɔ 'zü.

9-10 -A -gɛn -mü dhɛ -kɔ -ya yi -dhɛng -bha -kɔ 'ka- -ya 'ka kö 'ya nu ka
-gɔ "sɛ 'gü mü bha waa- -kɔ 'ka 'dhang bho- 'ka Atanna "dhiʋ, 'ö 'ka ka taa
zun- 'ka -dhɔkëpë gban "pɛpɛ suu -gɔ 'ö 'ka Atanna "yaandhe dede 'ö-
-wɔn 'yaa sua 'ka -a -dhɔkë, -kɔ 'ka -ya -sü 'ka- 'ka -a Gbö 'ö- bho ga 'gü,
'ö ya 'dho dhang- 'gü 'ö nu sië, Yesu 'ö kwa dha- -bha -mawɔnsiödhe 'ö
nu sië -dhɛkpaɔ dhia" 'gü -a -gɔ bha- nu -sü -gɔ niida 'ka bha mɛ gban
"pɛpɛ -wa -dhiang -zë.

2

Dhiang zë -kɔ -blɛɛsü 'ö Pɔdhö -ya -kë Tesadhonikö -pö 'gü -a -dhiang 'ö-zë

1 N dheebhang -nu, kaa ̱dede ka- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ nu 'yi- wo ka -gɔ 'plöö mü bha, 'yii kë 'wɔn 'gü "klʋng 'ka.

2 'Ö gun kö yi -tun Fidhipö -pö 'gü kö 'yii ̱loo ̱kö ka -gɔ mü, -wo kë -gbaɔn yi ta 'ö 'wo yi -wëë -kë "dhiü ̱gban "pɛpɛ suu wo, "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, Atanna 'yi- -bha zian -ta bha -yö kë yi -zʋ -gban 'ö 'yi nu- -bha naɔ -së bha- dɔ ka -gɔ, "kɛɛ 'sa kö yi -gblü bha- 'gü "dhʋ̈ ka -gɔ mü 'pö.

3 -A -gɛn -mü ̱dhɛ dhiang 'yi nu- zë ka -dhɛ bha tɛan- -dhiang -mü. 'Yii- -zë ka -dhɛ zian -dhɛng ka -gɔ -dhɔ -bha, "ɛɛn "bhluubhludhɛ 'yaa gun yi -kɔ "piü, kö yöö 'to mɛ -zian kë -sü ̱në- -bha. 'Yii- -dhɛ mɔɔ- kö 'yi sɛɛ" 'kpɔ ka -dhɛ "yigblü -ta.

4 "Kɛɛ 'wɔn "pɛpɛ 'yi- -dhiang zë bha, 'wɔn 'ö -dhi Atanna yöö ̱dede ̱në- -dhɛ yö -mü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -dhi yöö ̱dede bha ̱në- -dhɛ, 'yö- dɔ yi -kɔ 'ka kö 'yi- pö mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ. Yö ̱në- -wɔn 'gü, 'yö 'yi- -dhiang zë sië, 'yö 'yaa- zë -kɔdɔ "piü 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'yii- zë kö yi "dhia -yö 'ma mɛ "bhɪɪ- -nu -zë 'gü, "kɛɛ yi -zë kö yi "dhia- ma Atanna ̱në- 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në -dhɛ -yö yi zuë" "piü.

5 Kaa ̱dede ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ nu 'yi- wo mü bha 'yii "kpënng- -kë mɛ -gɔ -dhiang zë mɛ 'bha -dhɛ, "ɛɛn yi -nu mü -sü -gɛn 'yii -gban ̱naɔ mɔɔ- -sü -bha, Atanna ̱në yi "sɛɛ 'ka.

6 'Yii- -dhɛ mɔɔ- kö -yö -kë ka 'ka oo, "ɛɛn -yö -kë mɛ "wɛɛ 'bha -zian ̱në- 'ka oo, kö -yö "dhɛ -ya yi -ta, "kɛɛ 'sa kö yi -mɔɔ -bha 'nu 'yi mɛdhɛ -faan -wɔ ka -ta kö 'ka yi ̱bhlëë -ya; -a -gɛn -mü ̱dhɛ Klisi -bha bɔmɛ -mü yi 'ka.

7 "Kɛɛ yö ̱në ̱gban 'gü, 'yii "wɪ- -bha kö 'yi- kë "dhʋ̈. Yi -zɔn ka -dhɛ 'ö 'yi -tosɛa -kë ka "piü "yɛɛdhö ̱dhɛ -kɔ 'ö 'në "blë -dee dhe -yö -kë 'ka ö -bha 'në "piü bha- 'dhö.

8 Ka -dhɔ -bha yi kë -kɔ yaa 'gü yaa bha- -wɔn 'gü, 'yii kë yi "piü ̱dhɛ naɔ -së 'ö go Atanna "piü bha 'yi yöö do- pö ka -dhɛ, "kɛɛ 'ya- -wʋ bha- pö ka -dhɛ 'yi yi -dɪ -bha -tosɛa -nu ̱gban "kplëng -bho ka -dhɛ, ka -wɔn 'ö -kë yi -gɔ "gbɪɪ- 'ö -ziö -naa 'gü bha- -wɔn 'gü.

9 N dheebhang -nu, kaa ̱dede ka- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ gun 'yi- wo ka "piü mü bha yi yii- -kɔdhiü -yë -nu -kë 'ö 'yi yi -mawɔn -kë 'gü, 'ö 'yi sëë bho "binma -dhɛkpaɔ, kë "dhʋ̈ kö 'ya 'dho kë ̱kwɛɛ- 'gbiin- 'ka mɛ 'bha ka -ta. Atanna -wʋ ̱në 'yi- pö ka -dhɛ doseng.

10 Atanna -yö yi "sɛɛ- 'ka, 'ö kaa ̱dede 'ka yi "sɛɛ- 'ka 'pö ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'ka 'dhang -bho "dhiü -mɛ 'ka Tesadhonikö -pö 'gü, yi -tosɛa -kë ka "piü "puu 'ka -a dhɔɔbhaa 'ka, 'ö mɛ 'bha 'yii ̱sɔng yö yi -bha.

11 Ka- 'wɔn -dɔ 'pö ̱dhɛ gun 'yi- wo mü bha yi ka -wɔn -kun 'do 'do 'ka 'ö 'yi -kë ka -gɔ ̱dhɛ -kɔ 'ö 'në dë -yö -kë 'ka 'në -gɔ -a 'dhö.

12 'Ö 'yi ka faan dɔ, 'ö 'yi kpa ka -zʋ -ta, 'ö 'yi -dhio dɔ ka -ta glɔglɔdhö kë "dhʋ̈ kö ka "ta -kɔ -yö dhi Atanna -dhɛ; -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö 'ö bha ̱në ka -dhɛ sië -tosɛa -kë 'tɔbhɔdhe 'gü -sü 'ka ö -gɔ -gblüdëdhɛpö 'gü.

13 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö yi 'gü 'yaa ga- nuɛ" bho -sü 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -wʋ 'yi- pö ka -dhɛ 'ö 'ka 'dhang bho- "dhiü bha, 'kii- -ga ̱dhɛ mɛ "bhɪɪ- -nu 'gü -dhiang 'wo- zë ̱kpaɔdhɛ -bha "wɛɛwɛɛ -a 'dhö, "kɛɛ ka- -sü ̱dhɛ -kɔ 'ö- 'ka ̱dedewo tɛan- 'ka Atanna -wʋ 'ka bha ̱në- 'dhö. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö yë kë sië ka 'gü, 'yö ̱ya 'mɛ 'ka 'dhang bho -a "dhiü ka "gla ̱dɛɛ bha.

14 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka 'ö 'ka bha, n dheebhang -nu, ka ̱dhɛ Atanna -bha
'kɔdhigümɛ -nu 'ö ̱wa bɔ Yesu Klisi 'ka, 'wo Zude -sɛ 'gü bha ̱në- -nu 'dhö
̱dɛɛ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn do 'ö- -nu dheebhang Zuifö -nu 'wo- -wɔ -nu
-ta Atanna -wʋ -wɔn 'gü bha ̱në ka -gɔ "sɛgümɛ -nu 'wo- -wɔ 'pö ka -ta.
15 'Mɛ 'wo bha ̱në 'wo kwa Dëmɛ Yesu zë, wo ̱në 'wo Atanna
-wʋdhiʋloomɛ -nu zë, 'wo ̱në 'wo yi -wëë -kë "dhiʋ ̱gban "pɛpɛ suu wo.
Wo -zë -wo mɛ ̱gban "pɛpɛ ̱në- 'yaɔ- 'ka. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö- -nu -dhɔ
'yaa Atanna kë.
16 Wo ̱në 'wo zun -sü 'ka yi -gɔ zian-. 'Yaa- -nu "piʋ ̱dhɛ 'yi Atanna -wʋ
pö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- -nu -dhɛ kö -wo dha. -Wo woo 'wɔn yaa -ta ̱në pa
sië do Atanna wëëdhö 'wo dho- 'ka. "Kɛɛ ̱ya ö bhlɔɔ bho- -nu -gɔ ̱gban
wo ̱ya bo.

Pɔdhö -bha -fië -dho Tesadhonikö -sü -bha -sü kö -yö Timote bɔ waa- yee kë -sü -dhiang 'ö- zë

17 Yi -zë yi -bha 'ka, n dheebhang -nu, kwa "yan -go 'kwëë- -yi 'yaa ̱dɛɛ,
'kwaa -dhɛ do 'gü -a yi ̱ya ̱gwëë, "kɛɛ ka -dhɔ -zë -yö yi zuë" "piʋ -kpɛawo.
-A "sɪ ̱në 'yaa yi -dhɛ, "kɛɛ "yan -kpan ka -bha -dhɔ "kakasü -yö yi -bha.
18 'Ya- "slë mɔɔ- -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü kö 'yi nu mü, "kɛɛ mang Pɔdhö
-mɛ -zë -yö n "piʋ 'nu -zianwo ̱dhɛ 'a nu -kɔ do "ɛɛn ̱plɛ -zian kë 'nu
-deewo ka "piʋ mü, "kɛɛ yi -kɔ ̱në 'yii ̱mɔɔ- -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
Sɔtraan ̱ya zun yi -gɔ zian-.
19 "Ɛɛn -yö ka 'gü ̱dhɛ yi -zʋ -yö -më -wɔn "wɛɛ 'bha ̱në- 'gü, 'ö yi ̱nii
-da -wɔn 'ka, "ɛɛn 'ö yi 'tɔ bhɔ -wɔn 'ka kwa Dëmɛ Yesu nu -yi 'ka kö 'yii
kë ka -zë ka 'ka?
20 Ka ̱në 'ka yii- 'tɔbhɔdhe waa- yii- ̱niidadhe ̱gban 'ka.

3

1 Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö ̱dhɛ 'yi- -ga ̱dhɛ 'ya- "slë mɔɔ- 'ya ̱fië- -bha, "kɛɛ
'ö ka -dhɔ -kun yi -bha -sü "sɪ 'yaa yi -dhɛ 'zü, 'yö -dhi yi -dhɛ kö mɛ ̱plɛ
'yi 'to Atɛnö yö,
2 kö 'yi kwa dheebhang Timote 'ö yɛng- -nu 'yi Atanna -bha yë bha- kë
sië bha yö -zë bɔ, kö ̱ya nu kö -yö ka faan dɔ, kö ka 'gü 'ya 'dho ga -zʋ -yö
Atanna -dhɛ -sü 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yi 'dhang bho- "dhiʋ ̱dhɛ Atanna
̱në- -ya kö -yö kwa Dëmɛ Klisi -bha naɔ -së bha- dɔ.
3 Yi- -bɔ "dhʋ kë "dhʋ kö -din yën 'ya 'dho 'ma ka -bha saan" 'kwa- wo sië
Atanna -wʋ -wɔn 'gü bha- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a 'wɔn- kaa ̱dede
ka "yaan ̱dhɛ saan" 'dhɛ 'kö bha 'yaa 'kpɔ 'dhang -bho -a "dhiʋ -mɛ 'bha
'ka tongtongdhö.
4 Ka- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ 'tʋng 'yi gun- 'ka ka "piʋ mü bha, 'yii 'wɔn bha- 'bha
-bin ka -gɔ. 'Yi- -to "dhiʋ 'yi- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'wɔn- -dho ̱gbaɔn kwa -ta,
'ö 'kwa sëë bho ̱dhɛ -kɔ ̱dede 'ö kë sië- 'ka bha- 'dhö.
5 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö n -zʋ -yö dun 'yö 'a Timote bɔ kö -yö nu -wo ka
-bha kö -naa 'ö ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'dhö- -ta 'a- dɔ bha 'yö bha.
-A -gɛn -mü ̱dhɛ kë "dhʋ 'ö Sɔtraan -yö "kpënng- -kë ka -gɔ 'ö ka -pö, 'ö
yë "sinma 'yi- -kë ka -gɔ mü bha 'ö -kë saan" -sü "fië 'ka 'ö- ̱trɔɔn 'yaa kë.
6 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Timote ̱ya 'go mü ̱ya nu ̱ya ̱loo yö, 'ö ̱ya ka -dhiang
zë yi -dhɛ, 'ö 'wɔn 'ö -gban ka -bha 'dhang -bho Yesu "dhiʋ -sü waa- -dhɔ
'ö ka 'gü -bha bha ̱ya ziö- yi -dhɛ -a -gɛn 'gü, 'ö ̱yaa- pö 'zü yi -dhɛ ̱dhɛ
kaa -dɪ 'pö yi -dhɔ ̱ya ka 'kun ̱dhɛ -kɔ 'ö ka -dhɔ -yö yi kun- 'ka -a 'dhö,
'yö yi zuë" -yö 'waanu.

7 Ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ̱në- -wɔn 'gü, n dheebhang -nu, 'yö sëëbhodhe -nu 'ö yi -bha waa- zuëdhiʋtɛɛ -nu 'ö yi -bha -a ̱gbaan "gla yi -gɔ ̱niidadhe 'gü, 'yö yi faan ̱në dɔ sië ̱taamasü ya- 'gü do 'ö dho- 'ka.
8 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a ma 'yi- wo ̱dhɛ ka -kplü -sü 'ka kwa Dëmɛ bha- -bha kpɛnngkpɛnngdhö bha ̱ya yi gba faan -dee 'ka, 'ya kë ̱dhɛ "yua -kɔ ̱ya gun ̱ya zïö 'mɛ 'ö- -gɔ "kɛɛ 'ö ̱ya dha- -gɔ -a 'dhö.
9 'Ya yi -zʋ 'gɔn, Atanna nuɛ" bho -kɔ -zian 'yi dho- bho- 'ka ka -wɔn 'gü kö -yö yi -zʋ 'kun 'yaa- -kɔ yö 'zü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yi zuë" ̱nii 'ö -da sië ka -taɔng 'yi- ma bha- -wɔn 'gü kwa -bha Atanna bha- wëëdhö bha, -a -dhiang zë -kɔ -zian 'yaa yi "yaan.
10 'Ya "wlü 'ënng- 'gü "ɛɛn gbeng 'gü, "tʋ̈ng "ʋʋ "tʋ̈ng 'ö 'yi bhɛa" -zë wo sië- 'ka Atanna -dhɛ, yi yi -kɔ "puu -kpɔ -dhɛ, 'ö yi ̱nëng 'gü dɔɔndɔɔndhö kö -yö zian "pʋ yi -gɔ kö 'yi nu 'yi yi "yan -kpan ka -bha, 'ö 'yi ̱bhɛa- -dhɛ kö -yö ka -ta 'kun 'zü -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü kö pë 'dhɛ 'ö- -wɔn ̱ya 'to ka -gɔ "tʋ̈ng ya- 'gü ka -bha 'dhang -bho -a "dhiʋ̈ -sü 'gü kö -yö ̱mɔɔ "kwëë bha, kö -ya nu ka -dhɛ.
11 Yi -bhɛa -dhɛ kö yöö ̱dede 'ö kwa Dë 'ka bha waa- kwa Dëmɛ Yesu -wo zian bho yi -gɔ kö 'yi -wo ka -dhɛ 'gü.
12 Yi -bhɛa -dhɛ kö ka 'ko -nu -dhɔ 'ö ka 'gü, 'ö dho 'ö -wɔ 'ka mɛ "pɛpɛ ̱gban -dhɔ -bha ka kë -sü -ta bha -ya 'bha -da 'gü -kpɛawo kö -yö sa, kö -yö ̱mɔɔ -dhɛ ̱gban 'gü ̱dhɛ -kɔ 'ö ka -dhɔ -yö yi -kë 'ka 'pö bha- 'dhö.
13 Kö -yö ka -zʋ -gban, kö pö 'ya 'dho kë ka -bha kwa Dë Atanna wëëdhö ka -ya 'ö- wo -dɪ -ta bha- 'gü 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'gü, yi 'ö kwa Dëmɛ Yesu waa- -bha -yamɛ -nu 'wo dho nu- 'ka bha- 'ka.

4

"Ta -kɔ 'ö Atanna -zʋ -kun -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Tesadhonikö -mɛ -nu -dhɛ

1 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, n dheebhang -nu, -a 'dhɛ 'kö -gban "ta -kɔ 'ö 'ka dho "ta- 'ka kö ka "dhia -yö 'ma Atanna 'gü -a -bha, 'ya ka ̱klang kë yö -zë 'ka 'nu, ka yö -zë kë sië, "kɛɛ 'pë 'yi- "piʋ̈ 'yi- pö ka -dhɛ dɔ 'kwa- wo ya- 'gü, yö mü ̱dhɛ kö "ta -kɔ -së 'ka- kë sië bha- 'bha ̱në -yö -da 'gü kö -yö 'dho- 'ka -kpɛawo. 'Wɔn 'yi bhɛa" sië ka -dhɛ -a 'gü 'ö 'yi- 'gü -gbɛʋʋ kë sië kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ 'gü bha 'yö bha.
2 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -dhio -wʋ 'ö kwa Dëmɛ Yesu -ya -wɔ yi "dhi 'yi- dɔ ka -ta bha -yö ka "yaan.
3 Yi- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'pë 'ö Atanna 'gü -së, 'ö- -dhidhɛwɔn 'ka, yö -mü ̱dhɛ kö 'ka ka -dɪ 'kun -së, kö mɛ 'bha 'ya 'dho pö yö ka -bha 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'gü, "kɛɛ kö 'ka ka -dɪ 'kun "kwɛɛkwɛɛ kë -sü ̱në- -gɔ.
4 Yö -mü ̱dhɛ kö mɛ 'ö "dhʋ̈ ̱yaa- pö 'ö dhe 'sü, kö- 'sü -kɔ -yö kë ̱bhlëësü Atanna wëëdhö "ɛɛn mɛ "bhɪɪ- -nu wëëdhö.
5 kö 'ka 'dho ka -kɔ "kan ka -dɪ -wɔn "dhiʋ̈ 'ö 'wɔn 'ö -gban "kwɛɛkwɛɛ kë -sü -bha bha- -kɔ -yö -ziö ka -gɔ ̱dhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ- -nu 'dhö.
6 'Wɔn 'ö Atanna 'gü -së, yö -mü ̱dhɛ kö mɛ 'bha 'ya 'dho kë -da ̱sɔng yaa suu bha- 'ka wo 'ko -gɔ 'kɔɔmɛ 'ka, 'ö- -mɛ -bha dhe bho- -gɔ -a -bha faandhɛ 'ka, "ɛɛn 'ö -ziö ̱keng-. 'Wɔn suu bha 'ya- -dhio dɔ ka -ta 'nu 'ya yi kɔngga ziö- 'ka ka -dhɛ "sɛɛ glɔglɔdhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wɔn suu bha- -kë kwa Dëmɛ -dho 'wɔn bho- 'gü.
7 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna 'yii kwa -dhɛ kö 'kwa -tosɛa kë ̱niësü -zë 'gü, "kɛɛ kö 'kwa kwaa- kwa kë -sɔng zizi -nu bha ̱në- 'zü kö 'kwa -ya -a -bha -ya 'gü.

8 -A kë "dhü -sü bha- 'gü, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yii -dhio 'a- dɔ ka -ta bha- ma, kö
'yii -kɔ mɛ "bhıı- -zë -wʊ 'ka, kö Atanna 'ö ö -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ̱gbaɔ ka
-gɔ bha ̱në- -mɛ -yö -kɔ -wʊ 'ka bha.
9 -A 'dhɛ 'kö -gban ka 'ko -dhɔ -bha 'ka 'kö kë -sü 'ö Atanna -bha zian -ta
bha- -bha, -yö n 'gü ̱dhɛ yö -zë -pö ka -dhɛ -gɛn 'yaa 'dhö 'zü; -a -gɛn -mü
̱dhɛ yöö ̱dede ̱ya ka ̱klang kë yö -zë 'ka.
10 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kwa dheebhang -nu 'wo 'dhang
bho 'pö Yesu "dhiʊ̈ ̱dhɛ kwa 'dhö, 'wo ka -bha Maseduanö -sɛ ̱gban "pɛpɛ
'gü -a -nu -dhɔ -yö ka -kë. "Kɛɛ 'wɔn 'ö yi "piʊ̈ ̱dhɛ 'yi- pö ka -dhɛ dɔ 'kwa-
wo ya- 'gü, yö -mü ̱dhɛ kö -dhɔ 'ö ka -gɔ bha- 'bha ̱në -yö -da 'gü kö -yö
'dho- 'ka "dhiʊ̈ -kpɛawo, n dheebhang -nu.
11 Kö 'ka ka 'gü dɔ "gbıı- 'ka -tosɛa kë "yënng ̱dhië 'gü, kö 'ka -ya ka -dı
-gɔ -wɔn -nu ̱në- zuën -ta, kö 'ka ka -dı -bha yë kë kö 'ka ka -bhöpë ̱slɔɔ
̱dhɛ -kɔ 'yi- -dhio dɔ- 'ka ka -ta bha- 'dhö.
12 Kë "dhü kö 'ka kë ̱bhlëësü 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu "dhiʊ̈ -a -nu 'gü,
kö ka -kwɛɛ 'gbiin- 'ya 'dho mɛ 'bha kë.

'Wɔn 'ö -gban 'mɛ ̱wa ga -a -nu -bö -sü waa- kwa Dëmɛ nu -sü -bha -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Tesadhonikö -mɛ -nu -dhɛ

13 N dheebhang -nu, 'yaa yi "piʊ̈ ̱dhɛ 'wɔn 'dhɛ 'ö -gban 'mɛ 'wo ga
Atanna -bha zian -ta -a -nu -bö -wɔn -bha bha 'ka kë- 'gü ka tii -bha, kö
-wëë -yö bɔ ka -ta ̱dhɛ 'mɛ- -nu -zʊ 'gɔn -sü 'yaa 'wɔn 'bha -wɔn 'bha -dhɛ
-dhɛkpaɔ dhia" 'gü -a -nu 'dhö.
14 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'dhang -bho "dhiʊ̈ -sü -zë ̱ya kë kwa
-gɔ ̱dhɛ ga 'ö Yesu -ya wo bha -yö kë -bö, kö -ka -kwa 'dhang bho- "dhiʊ̈
'pö ̱dhɛ Atanna -dho bɔ Yesu -ta 'ö waa- 'mɛ 'wo to- -bha zian -ta 'wo ga
bha- -nu -bö 'pö.
15 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -wʊ 'ö kwa Dëmɛ -ya dɔ yi "dhi kö 'yi- pö ka -dhɛ
-kaa -ga 'ö ya. -Ya -pö ̱dhɛ -a nu "tʊ̈ng 'dhö dho ̱loo 'mɛ 'ö kwa -bha kö
kwa -tun "yaandhe 'ka -a -bha zian -ta bha, kwa -zë 'kwii 'dho -da 'mɛ ̱wa
ga 'nu -a -nu "dhiʊ̈ kö 'kwa 'dho- "piʊ̈.
16 "Kɛɛ kwa Dëmɛ yöö ̱dede -a -bha -go dhang- 'gü -sü 'ka, Atanna -bha
"kië -nu -gɔmɛ do- -dho -a "kwikan 'ö 'kwa- ma, 'ö- -bha "truu -yö -wı 'ö
'kwa- ma, 'yö gun -na 'go dhang- 'gü 'ö ̱lɔɔ, 'yö 'mɛ 'wo to- -bha zian -ta
'wo ga bha 'wo -bö ̱kö -blɛɛsü.
17 ̱Ya 'go mü 'yö 'mɛ 'kwa dho 'to "yaandhe 'ka waa 'mɛ 'wo -bö bha mɛ
̱gban 'kwa -tɔn kun kwa "kwëë, 'yö 'kwa dho dɔ kwa Dëmɛ -gɔ zian- dha
'kpong- 'gü, 'yö 'kwa -kpan -bha 'tëng- -ta, 'yö 'kwa gun -na -tosɛa kë -a
"piʊ̈ -todhʊ̈ 'ka.
18 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka 'ko -nu -zʊ -gban -wʊ -nu bha ̱në- 'ka.

5

1 -A 'dhɛ 'kö -gban yi 'ö kwa Dëmɛ dho nu- 'ka waa- -a "tʊ̈ng -zë -bha, n
dheebhang -nu, -yö n 'gü ̱dhɛ yö -zë -pö ka -dhɛ -gɛn -zian 'yaa 'dhö.
2 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka yö -zë 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ -a nu -sü -dho
"kan ̱në- wo mɛ ̱gban 'gü ̱dhɛ ̱kwaanmɛ -yö nu gbeng.
3 "Tʊ̈ng ̱dede 'ö mɛ "bhıı- -nu 'wo- pö sië- 'ka ̱dhɛ: «'Aa "sɛ ̱ya 'waanu,
'kwa -ya kwa -dı 'flëë- 'gü bha ̱në 'güseedhe dho "kan- -nu 'gü -a 'ka ̱dhɛ
-kɔ 'ö 'në 'kpɔ "gblʊ̈ʊ̈dhɛpiʊ̈ -yö zun- 'ka 'gbiödhe -nu -bha bha- 'dhö, 'yö
'waa dha- -gɔ tongtongdhö.
4 "Kɛɛ ka -zë, n dheebhang -nu, 'kaa 'wɔn yaa 'gü kö yi 'ö bha -yö "kan
ka 'gü ̱dhɛ ̱kwaanmɛ -yö -kan mɛ 'gü.

5 Ka -zë ka -tosɛa -së kë sië, kwa -zë 'wɔnyaakëmɛ 'yaa -mü kwa 'ka 'zü.
6 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'kwa 'dho yi zë ̱dhɛ mɛ -kpɛa 'dhö, -kwa -ya kwa "yaan kö 'kwa kwa -dı 'kun -së.
7 -A -gɛn -mü ̱dhɛ yi 'ö mɛ -ya zë bha -ya -zë gbeng ̱në- 'gü, 'yö 'mɛ woo -dı 'pö 'wo we kpɔ wo -dı -gɔ bha 'wo- kpɔ gbeng.
8 "Kɛɛ mɛ 'ö kwa -zë 'kwa -dhɛpuudhɛ 'gü -mɛ -nu 'ka bha, -ka -kwa kwa -dı 'kun -së, kö -dhɔ waa- -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ö kwa -gɔ bha, 'kwa- -da kwa -bha ̱dhɛ -piö "bhɛɛ 'dhö, kö dha -sü kö 'kwa -tosɛa -së kë Atanna "piü, 'ö kwa -zʋ 'dhö- 'gü bha -yö kë kwa -gɔ ̱dhɛ -piö gblaa- 'dhö kö 'kwa- -ya kwa -gɔ -bha.
9 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -yö kwa -da "dhü kö 'kwa dha ̱në wo kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü. 'Yii kwa -da kö 'ö 'wɔn -zë wɔ kwa -ta.
10 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Yesu Klisi bha ̱në ga kwa -wɔn 'gü, kë "dhü kö -a nu "tüng ̱ya ̱loo kö kwa kwa "yaan oo, "ɛɛn kö 'kwa ga 'zü oo, kö 'kwa -tosɛa kë -a ̱yënng 'gü.
11 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -ka ka 'ko -nu -zʋ -gban, kö 'ka ka 'ko -nu faan dɔ yi ̱gban 'ka ̱dhɛ -kɔ 'ka- kë sië- 'ka bha- 'dhö.

-Dhio 'ö Pɔdhö waa- ö "tayɔɔ -nu 'wo- dɔ Tesadhonikö -mɛ -nu -ta waa- -a -nu ̱tuabhonaɔ -nu

12 Yi -bhɛa ka -dhɛ, n dheebhang -nu, kö 'mɛ 'wo Atanna -bha yë kë sië ka kpö 'gü, 'ö 'wo- -gleng -da sië ka -bha, 'ö 'wo ka "dhiü -ziö wo sië bha 'ka- -nu -ya ̱bhlëë 'gü,
13 -kaa -nu ̱bhlëë -ya ̱dedewo kö- -nu -dhɔ -yö ka kë yë -së 'wo- kë sië bha- -wɔn 'gü. ̱Ya 'go mü, (ka zuë" -yö kë ka 'ko "piü -sɛa,) kö 'ka dhi ka 'ko -dhɛ -kpɛawo.
14 Yi -bhɛa 'zü ka -dhɛ, n dheebhang -nu, kö "wlaamɛ -nu 'wo -tosɛa kë sië "bhluubhludhɛ 'gü ka kpö 'gü bha 'ka -ya -nu "yan 'gü kö 'ka ka -kɔ -ya 'mɛ 'ö- -nu -din ̱ya yën bha- -nu zuë" -ta. Kö 'ka 'mɛ "sı 'yaa- -nu -dhɛ Atanna -bha zian -ta bha- -nu -ta 'kun, kö ka zuë" -yö kë -sɛa mɛ ̱gban "pɛpɛ "piü.
15 -Kaa kë -së kö mɛ 'bha 'ya 'dho 'wɔn yaa "yɔɔ bho 'ö "tɛado -gɔ 'wɔn yaa 'ka, "kɛɛ -ka 'wɔn -së ̱në- kë -dhɛ mɔɔ- yi ̱gban "pɛpɛ 'ka ka 'ko -dhɛ, "ɛɛn mɛ ̱gban "pɛpɛ -dhɛ.
16 Ka ̱nii -yö -da yi ̱gban "pɛpɛ 'ka.
17 Kö ka 'gü 'ya 'dho ga -bhɛa Atanna -dhɛ -sü 'ka tongtongdhö,
18 "ɛɛn kö 'ka- nuɛ" bho 'wɔn ̱gban "pɛpɛ suu 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -ya "piü ̱dhɛ 'ka yö ̱në- kë "tüng ̱gban 'gü ka -bha -kë Yesu Klisi -bha 'ka -sü -wɔn 'gü!
19 'Ka 'dho zian ta -a -bha 'Nii- 'ö ka 'gü bha- -gɔ 'ö ö bo -a -wɔn -pɛng -dɔ ka 'ka -sü 'ka.
20 Kë "dhü 'ö 'ka -ya -wʋ 'ö- dɔ ö -wʋdhiüloomɛ "dhi bha- -san 'ka!
21 "Kɛɛ -ka 'wɔn "pɛpɛ bha- ̱gban -ga 'kpakpadhö -së 'ka, kö- 'dhɛ 'ö -së, 'ka- 'sü ka -bha 'ka.
22 -Ka ka -dı 'kun -së kö 'ka 'dho 'wɔn yaa suu "ʋʋ suu 'bha kë.
23 Atanna 'ö zuëwaanusü nu mɛ -dhɛ bha -yö bian bho ka -bha -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü kö -yö ka "zu, kö ka -dhü -to "dhü -sü, ka 'nii- oo, ka -wü oo, -wo 'to "puu 'ka kö pö 'a 'dho kë- -bha kwa Dëmɛ Yesu Klisi nu -yi bha- 'ka!
24 Atanna 'ö ka -dhɛ kö 'ka kë ö -bha 'ka bha ̱në dho- kë "dhü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö -zë 'yaa "plüün 'gü "fië bho.
25 N dheebhang -nu, -ka bhɛa"- -dhɛ yi -wɔn 'gü 'pö.

26 -Ka kwa dheebhang -nu "pɛpɛ 'wo Yesu -bha 'ka mü, -a -nu ɓgban
"pɛpɛ ɓtua bho yi -dhɛ 'gbɛ, kö 'ka ɓloo ka 'kwëë- ɓdhɛ dheebhang -zë -nu
'dhö.
27 A -bhɛa ka -dhɛ kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü kö 'ka dɔ "gbɩı- 'ka 'sëëdhɛ ya- -wʊ
pö kwa dheebhang -nu "pɛpɛ 'wo ka -gɔ "sɛ 'gü mü bha- -nu -dhɛ.
28 Kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -gasitɛ bha -ya kë ka -dhɛ (yi ɓgban "pɛpɛ
'ka)!

'Sëëdhɛ ɓplɛ -naa 'ö Pɔdhö -ya bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo 2 Tesadhonikö -pö 'gü -a -nu -dhɛ

1 'Mɛ 'ka Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka "ɛ "pɛpɛdhö Tesadhonikö -pö 'gü, 'ö 'ka -ya -sü 'ka kwa Dë bha waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -nu -bha -ya 'gü, mang Pɔdhö -mɛ 'dhö, Sidhivɛn 'dhö, Timote 'dhö, yi ɓnë 'yi 'sëëdhɛ ya- bɔ ka -dhɛ.

2 Atanna 'ö -kë kwa Dë 'ka bha waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi, -wo ka gba zuëwaanusü 'ka, kö -wo -gasitɛ kë ka -dhɛ yi ɓgban "pɛpɛ 'ka.

Za 'ö dho dɔ Klisi nu -yi 'ka -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Tesadhonikö -mɛ -nu -dhɛ

3 -A -dhɛa -bha ɓdhɛ 'yi Atanna nuɛ" bho yi ɓgban 'ka ka -wɔn 'gü, n dheebhang -nu. "Kɛɛ 'sa -a kë -kɔ 'kö 'dhö 'yö bha, -a -gɛn -mü ɓdhɛ ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'bha ɓnë -da sië- -ta do 'ö dho- 'ka, waa- ka -dhɔ -bha ka 'ko kë -sü 'dhö.

4 Yö ɓnë- -wɔn 'gü 'yö yi -gɛn gbɔ 'dhö "gblʋgblʋ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü -dhɛ 'gbɛ 'gʋ ɓdɛɛ, -a -gɛn -mü ɓdhɛ Atanna -wɔn 'ö ka -gɔ "yi 'yaa zun- -bha, ka 'dhang bho -sü -ya "dhiʋ 'kpakpadhö. 'Wɔn -nu 'wo- -wɔ ka -ta ka -bha 'dhang -bho Yesu Klisi "dhiʋ -sü -wɔn 'gü, saan" -nu 'ka- wo, -a 'bha 'yii ka -kɔ bho Atanna -wɔn -bha. -Yö yi zuë" ɓnii -da ɓdedewo.

5 Mɛ -ya 'wɔn -dɔ yö ɓnë- -bha ɓdhɛ: -Yö -dɔ 'wɔn bho -dhɛ 'ka 'koo, ɓdhɛ 'yaa du 'to 'wɔn 'bha -bha. ɓDhɛ -yö tɛanwɔn -dɔ ö -mɛ -gɔ. Yö ɓnë- -wɔn 'gü, 'yö ö -kɔ -ya ka -bha kö -a -bha -gblüdëdhɛ 'ö ka -wëëdhɛ 'dhö bho sië- -wɔn 'gü bha, 'ka ka -duɛ yö mü.

6 Yö ɓnë- -zɔn ɓdhɛ 'wɔn 'ö Atanna dho- kë bha pö 'yaa- -bha; -a -gɛn -mü ɓdhɛ -yö -dho 'wɔn "gbɪɪ- wɔ 'mɛ 'wo ka -wëëdhɛ bho sië bha- -nu -ta.

7 'Yö 'mɛ ka -wëëdhɛ ɓya bho bha ka gba -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü 'ka yi "piʋ yi 'ö kwa Dëmɛ Yesu dho 'go- 'ka dhang- 'gü 'ö nu, waa- -bha "kië 'gü "gbɪɪ- -nu 'wo- -bha mɛdhɛ -gban ɓwlöö -a -nu 'dhö bha- 'ka,

8 kö pɛng 'nɛɛ- -yö dɔ sië- -nu -ta -mlangmlangdhö (Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka), 'yö 'wo 'wɔn -wɔ 'mɛ 'waa Atanna dɔ, waa- 'mɛ 'waa wo -gɔ 'dho "sia- 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban kwa Dëmɛ Yesu -bha bha- -dhɛ, 'ö 'waa 'dhang bho- "dhiʋ bha- -nu -ta.

9 'Güseedhe 'ö- -naa 'to -dhɛ 'yaa 'dhö ɓnë dho wɔ- -nu -ta. -Wo -dho kë kwa Dëmɛ 'ka ɓgblɛɛn, 'wii 'dho wo -gɛn -da -a -bha -gblüdëdhɛ ɓbhlëësü 'ö- ɓmɔɔ- 'ka 'yaa 'dhö bha- kë -dhɛ 'gü.

10 ɓYa kë ɓdhɛ -a nu -yi bha ɓya ɓloo, mɛ "pɛpɛ 'kwa "wɪ -sü 'ka- -wɔn -bha 'ö 'kwa -ya -sü 'ka- -bha -ya 'gü bha, kwa -dho -a 'tɔ bhɔ, 'ö 'kwa wɛa ɓloo- -dhɛ. Kaa -dɪ 'pö ka -dho kë 'mɛ 'wo "dhʋ bha- -nu kpö 'gü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ ka 'dhang bho -sü -yö Atanna -bha naɔ 'yi- dɔ ka -gɔ bha- "dhiʋ, 'ö 'ka -ya -sü 'ka- -bha -ya 'gü.

11 Yö ɓnë- -wɔn 'gü 'pö, 'yö yi 'gü 'yaa ga -bhɛa ka -wɔn 'gü -sü 'ka, kë "dhʋ kö -yö ka -ta 'kun, kö 'wɔn -së 'ö ka -dhɛ 'ka bha 'ka ka -duɛ yö- -bha, kö- -dɪ -bha faan 'ö- 'gü bha, -ya 'bha -da ka 'gü, kö 'wɔn -së "pɛpɛ 'ö- kë -dhɔ 'dhö ka -bha kö ka -kɔ -yö ɓmɔɔ- ɓgban kë -sü -bha, kö ka 'dhang bho -sü 'ö- "dhiʋ bha 'ka- 'gü -ta 'sü.

12 ŋYa kë "dhü, kwa Dëmɛ Yesu 'tɔ- -dho bhɔ ka -bha, 'yö kaa -dı 'pö ka 'tɔ 'dhö bhɔ -a 'saa- 'gü, -gasitɛ 'ö waa- kwa -bha Atanna 'wo- -kë ka -dhɛ bha- -wɔn 'gü.

2

'Wɔn 'ö -gban Klisi nu -sü -bha -a -dhiang ŋplɛ -naa 'ö Pɔdhö -ya zë Tesadhonikö -mɛ -nu -dhɛ

1 ŋYa 'to- 'dhɛ 'kö -gban kwa Dëmɛ Yesu Klisi nu -sü waa- kwa -lookota -sü 'ö- -kuu "dhiü bha yö -zë -bha, n dheebhang -nu, a -bhɛa ka -dhɛ kö

2 "suü 'ya 'dho -da ka 'gü 'ö ka "gblüüdhö -yan ŋgban -yö wü "dhü -bɛang 'ka ŋdhɛ yi 'kpii- bha ŋya ŋloo. -A -gɛn -mü ŋdhɛ mɛ- -dho ŋslɔɔ 'wo nu 'wo ka zuë" ŋkaan "kwëë wo -wʊ 'ka 'wo ŋsuasua -nu -kë ka -dhɛ 'wo- pö wo -zë Atanna -bha 'Nii- ŋya dhiang zë wo -dhɛ, ŋdhɛ kwa Dëmɛ -bha za dɔ -yi bha ŋya ŋloo, -wo -dho ŋmɔɔ- -bha 'wo- pö ŋdhɛ mɛ- Atanna -wʊ "dhiü ŋloo mɛ -bha, "ɛɛn ŋdhɛ mɛ -ya -wʊ pö mɛ -dhɛ, "ɛɛn 'wo- pö 'zü ŋdhɛ yi ŋnë 'yi 'sëëdhɛ bɔ- -nu -dhɛ 'yi- pö ŋdhɛ kwa Dëmɛ nu -yi bha ŋya ŋloo. "Kɛɛ ŋwaa- pö ka -dhɛ "dhü, 'ka 'dho ka "tʊ 'to- -bha!

3 Mɛ 'bha 'ya 'dho "kpënng- kë ka -gɔ -kɔ 'bha -bha 'bha 'gü 'ö 'ka 'dhang bho- "dhiü. -A -gɛn -mü ŋdhɛ "sanni yi 'ö "dhü bha -yö ŋloo, kö mɛ ŋgban ŋwa wo ŋtaa yö Atanna -gɔ, kö- -bha 'tɔng- ŋbhlëësiömɛ 'ö- "dhiütodhɛ dho kë 'güseesü ŋnë- 'ka bha ŋnë ŋya nu.

4 Mɛ 'ö bha -yö -dho ö -dı fië- bho pë "pɛpɛ 'kö 'wo- -dhɛ -zlan "kpʊng ya- ŋtaa, 'ö 'wo- -dhɔ -zë -kë -a ŋgban "pɛpɛ -bha. -Yö -dho 'dho- "dhiü 'ka "dhü 'ö dho 'ö -ya Atanna -dhɔkëgükɔ -nu ŋgban -zian 'gü 'ö- pö yö ŋnë 'ö Atanna 'ka.

5 "Ɛɛn 'wɔn -nu bha- pö 'a gun- wo sië ka -dhɛ kö a ka "piü mü bha ŋya 'go ka "yaan -ee?

6 'Sa 'pë 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔnmakoomɛ 'kpii- bha 'yii nu ŋkö bha ka- -dɔ. -A -wɔn 'gü 'yii kë 'dho ŋmɔɔ nu -sü -bha kö -a nu "tüng 'ö Atanna -ya -ya 'yii ŋloo ŋkö.

7 'Sa -a 'wɔn yaa kë -faan 'ö -bin -sü 'ka bha, yö -zë ŋya -da -sü zü bho 'nu mɛ "bhıı- -nu 'gü. 'Wɔn do 'ö ŋya 'to yö -mü ŋdhɛ kö 'mɛ 'ö zun -sü 'ka- -gɔ zian- bha yö ŋnë -yö 'go- -gɔ zian-.

8 Yö -zë ŋya 'go- -gɔ zian- yi 'ö- 'ka kö 'wɔn yaa -gɔdɔakpluu bha- nu "tüng ŋya ŋloo. "Kɛɛ ŋya kë ŋdhɛ kwa Dëmɛ Yesu ŋya nu, "tɛɛ 'ö go- "dhi -yö -dho mɛ bha- zë, 'yö- -bha mɛdhɛ 'bhü 'ö dho nu- 'ka bha- -kë "gbıı- -sü bha 'ö -kë 'wɔn yaa -gɔdɔakpluu bha- -bha -bho "dhiü -sü 'ka.

9 'Wɔnmakoomɛ bha- -dho ö zü -gban Sɔtraan ŋnë- 'gü, 'yö nu 'yö "dhabhliwɔn "gblügblü -nu waa- 'wɔn -nu 'ö mɛ yaa- -dhɛ yö 'ö- 'wɔn -yö mɛ kɔn, 'ö tɛanwɔn ma mɛ "bhıı- -gɔ 'koo bha- ŋgban "pɛpɛ suu -kë, kë "dhü kö 'ö- -nu -zian kë- -bha.

10 -Yö -dho "slë suu yaya ŋgban 'do 'do kë mɛ "bhıı- -nu -gɔ kë "dhü kö 'ö zian ŋdhɛng- -nu -gɔ. -A -kɔ -dho ŋmɔɔ 'mɛ 'wo ŋdhɛngmɛ -nu 'ka -a -nu -bha, tɛanwɔn 'ö dho- -nu dha 'nu bha- -dhɔ 'ö 'yii- -nu kë 'ö 'wii "wı- -wɔn -bha bha- -wɔn 'gü.

11 "Wı 'ö 'wii- wo tɛanwɔn bha- -bha "dhü bha ŋnë -wɔn 'gü, 'yö Atanna dho 'dhang -bho ŋsua -wɔn -nu "dhiü zuëga -da -nu "gblüü-, kë "dhü kö ŋwa ŋsua -zian kë- -nu -dhɛ kö -yö bhɔ- -nu 'gü tɛan- -bha.

12 Kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'wii 'dhang bho tɛanwɔn "dhiü 'ö 'wɔn yaa kë -sü ŋnë- "dhia -yö gun- -nu 'gü bha Atanna -bha za -ya -nu zë.

Dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë 'ö -gban Atanna -bha kwa -ya ö -bha -ya 'gü -gɛn -bha

13 N dheebhang -nu, ka -dhɔ -yö kwa Dëmɛ -kë ̱dedewo, -a -wɔn 'gü -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'yi Atanna nuɛ" bho yi ̱gban "pɛpɛ 'ka ka -wɔn 'gü. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö ka -ya -dı -ta 'wɔn ̱gban zübho "tüng 'gü kö- -bha 'Nii- "slüüslü -yö ka "zu, kö 'ka 'dhang bho tɛanwɔn bha- "dhiü kö 'ka dha.

14 'Wɔn -taɔng -së 'ö -gban Yesu -wɔn -bha, 'ö 'yi- pö ka -dhɛ bha ̱në Atanna -yö bɔ- -ta, 'yö ka -dhɛ kö 'ka kë dha -mɛ 'ka, kö 'ka kë -tosɛakëmɛ 'ka kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha 'tɔbhɔdhe yi 'ka dhia".

15 ̱Dhɛ 'ö "dhü, n dheebhang -nu, -ka dɔ kwa Dëmɛ -bha zian bha- -ta gbɛnngdhö, kö 'wɔn -nu 'yi ka ̱klang -kë 'ka yi "dhi oo, -a 'dhɛ 'yi- -ya 'sëëdhɛ 'gü 'yi- bɔ ka -dhɛ oo, kö 'ka dɔ "gbıı- ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ- 'bha 'ka, "kɛɛ kö 'ka- ma kö 'ka- 'gü -wɔn kë.

16 Kwa Dëmɛ Yesu Klisi yöö ̱dede, waa- kwa Dë Atanna, 'ö kwa -dhɔ -ya -kë, 'ö -gasitɛ -kë kwa -dhɛ 'ö kwa gba faan 'ö 'yaa yën -a 'ka, 'ö kwa saan -së -ya -sü 'ka -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha,

17 -wo ka -zʋ -gban kö -wo ka faan dɔ 'wɔn -së -dı -slɔɔ ̱në- kë -sü -bha, kö -wo ka -ta 'kun kö -wʋ "pɛpɛ 'ö dho 'go ka "dhi -yö kë -wʋ -së ̱në- 'ka.

3

'Pë 'ö Pɔdhö -ya pö Tesadhonikö -mɛ -nu -dhɛ -bhɛa -wo -wɔn 'gü -sü -wɔn 'gü

1 'Ö "dhü 'pö, n dheebhang -nu, -ka bhɛa" Atanna -dhɛ yii -dı 'pö yi -wɔn 'gü kö kwa Dëmɛ -wʋ yi- pö së bha -yö sa kö -yö 'dho -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü, "kɛɛ kö -wa ̱bhlëë -ya 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ka- ̱bhlëë -ya së 'ka ka kpö 'gü bha- 'dhö.

2 -Ka bhɛa" 'pö yi -wɔn 'gü kö Atanna -yö yi dha "gblüyaamɛ -nu 'wo 'wɔnmakoomɛ -nu 'ka bha- -nu -gɔ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ -zë 'wii 'dho kë 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu "dhiü -mɛ 'ka.

3 "Kɛɛ kwa Dëmɛ bha 'yaa -wʋ ̱plɛ pö, -yö -dho ka gba faan 'ka 'ö ka dha Sɔtraan -gɔ.

4 -Yö yi -zʋ -gban -sü 'ka 'kpakpadhö ̱dhɛ -dhio 'yi- dɔ ka -ta bha ka- 'gü -ta 'sü së, ̱dhɛ ka -dho -a kë "dhü 'ka dho- 'ka "dhiü -kpɛawo.

5 Kwa Dëmɛ bha -yö Atanna -dhɔ -da 'ka -zʋ -bha, kö zuësɛadhɛ 'ö gun- -gɔ bha -ya nu ka -dhɛ.

Yë kë -dhio 'ö Pɔdhö -ya dɔ Tesadhonikö -mɛ -nu -ta

6 Yi -dhio -dɔ ka -ta, yi dheebhang -nu, kö 'ka "ta -kɔ -së kë, "kɛɛ mɛ 'dhɛ 'kö yö -zë 'ö -gleng 'yi- -da ka -bha bha- ̱gban to 'ö -tosɛa -kë "fʋʋfʋʋdhɛ 'gü, yi- -dhɛ ka -gɔ kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'tɔ 'gü kö 'ka "kan- -mɛ -bha.

7 -Tosɛa kë -kɔ 'yi- -kë 'ka ka kpö 'gü kaa ̱dede ka- -dɔ. -A -wɔn 'gü, -a -pö ka -dhɛ -gɛn 'yaa 'dhö ̱dhɛ -ka yi -gɛn -ga; -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ 'yii -tosɛa kë "fʋʋfʋʋdhɛ 'gü.

8 'Yii -da mɛ 'bha 'gü köngga 'ka kö yi- -bha pë -bhö -gɔ "wɛɛwɛɛ, sëë ̱në 'yi- bho, yë ̱në 'yi- -kë yi -kɔ 'ka "binma -dhɛkpaɔ, saan" ̱në 'yi- sü 'yö 'yi yi -gɔ -wɔn -nu -kë, kë "dhü kö yi -kwɛɛ 'ya 'dho 'ma mɛ 'bha 'ka.

9 'Yii kë ̱dhɛ -a kë 'yi gun- wo së "dhü bha, ̱ya kë "dhü kö 'yaa ̱mɔɔ ̱në- wo- -bha 'nu kö 'yi yi -kwɛɛ -ya ka ̱gbin-. Yi- -kë "dhü kö 'ka yi -gɛn ̱në- -ga kö 'ka ka -bha kë ̱dhɛ yi -bha 'dhö.

10 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'yi gun ka "piü mü bha -dhio 'yi- dɔ ka -ta yö -mü
̱dhɛ 'ka yë ̱në- kë. ̱Dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yaa "wɪ- -bha kö -yö yë kë, -a -dhɛ
'yaa -bha ̱dhɛ- -mɛ -yö pë -bhö 'pö.
11 "Kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü, 'ya -ya yö, yi- -ma -nu wo ̱dhɛ mɛ 'bha -nu
-wo ka kpö 'gü 'ö 'waa "wɪ- -bha kö -wo yë -zë kë, 'ö 'wo "wlaa- ̱në zë sië
"wɛɛwɛɛ 'yö 'wɔn 'yaa- -nu -bha 'wɔn 'ka 'wo- -kë woo- 'wɔn 'ka.
12 'Mɛ 'wo "dhü bha yi- -dhɛ -nu -gɔ 'ö 'yi- -dhio dɔ- -nu -ta glɔglɔdhö kö
-wa zë wo -bha -kë kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha mɛ 'ka -sü -wɔn -dhɛ kö -wo
dɔ "gbɪɪ- -wo wo -dɪa yë kë kö -wo wo -bhöpë ̱slɔɔ -wa -bhö.
13 "Kɛɛ ka -zë ka 'gü 'ya 'dho ga 'wɔn -së kë -sü 'ka, n dheebhang -nu.
14 'Mɛ 'yii -dhio 'yi dɔ sië ka -ta 'sëëdhɛ ya 'gü ya- 'gü -ta wo, -ka ka "yan
'kpɔ- -mɛ "piü kö 'ka "kan- -mɛ -bha kö 'yiü- -yö dɔ- -bha.
15 "Kɛɛ 'ka 'dho- 'sü -zë wo ̱dhɛ ka 'yaɔ- 'dhö, -kaa 'sü ̱dhɛ ka dheebhang
'dhö kö 'ka- -zʊ -bö -a -dɪ -wɔn 'ka ̱siësië.

̱*Tuabhonaɔ -totaamasü*

16 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, ('ma mɛ ̱gban "pɛpɛ ka ̱tua bho 'gbɛ,) kwa Dëmɛ
'ö zuëyagblüü- -gɔ 'go -dhɛ 'ka bha -yö ka zuë" 'waanu "tüng ̱gban -tüng
̱gban 'gü, -kɔ ̱gban "pɛpɛ suu 'gü! -Yö 'to mɛ ̱gban "pɛpɛ ka "piü!
2th3 15
17 ̱Tuabhonaɔ 'kö ya mang Pɔdhö -mɛ mang ̱dede ̱në 'a- yö -zë -bɛn
zë n -dɪ kɔngga 'ka. N -kɔ "glʊʊ -ya -kɔ 'a- -ya 'ka 'sëëdhɛ "pɛpɛ 'a- -kë -a
'gü 'yö bha.
18 Kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -gasitɛ bha -yö kë mɛ ̱gban "pɛpɛ ka -dhɛ.

'Sëëdhɛ -blɛɛsü 'ö Pɔdhö -ya bɔ
1 Timote
-dhɛ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'ö Atanna 'ö kwa Dhamɛ 'ka bha 'ö n -ya Yesu Klisi 'ö
kwa "yan 'dhö- -gɔ klöklödhö bha- -bha bɔmɛ 'ka bha ma në 'a 'sëëdhɛ
ya- bɔ i -dhɛ.
2 A -bhɛa Atanna -dhɛ kö waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö 'dhö i -wëë -ya
-nu kë, kö -wo -gasitɛ kë bhii Timote -mɛ 'i -kë n -dı 'kpɔ -në 'ka 'dhang
-bho Yesu "dhiü -sü 'gü bha i -dhɛ kö -wo i -gba zuëyagblüü- 'ka.

Pɔdhö -bha Timote -zʋ -bö mɛ -bho ziantamɛ -nu -wɔn 'ka -kɔ

3 'Ö gun kö maa 'dho Maseduanö -sɛ 'gü, a kë -wʋ -kpɔ i -bha 'a- pö 'i 'to
Efɛzö -pö 'gü. 'Wɔn 'ö n "piü 'a i -zʋ -bö 'ka -deewo 'zü bha 'yö bha. -A -gɛn
-mü dhɛ mɛ -bho Atanna -bha ziantamɛ -nu -wo 'pö- bha- 'gü. A- kë "dhü
kö i -dhio dɔ 'mɛ 'wo bha wo në- -nu -ta kö -wo wo bo- -kë "dhü -sü 'ka.
4 Kö 'i -dhio dɔ- -nu -ta kö 'wɔn 'ö -gban -kwɛzlan bho -sü -nu, waa- mɛ
"bhɛma -nu -bhiëë dhʋng -sü dɔng gblɛɛn bha- -bha -nu wo bha -wo wo
kwaa- -zü. -A -gɛn -mü dhɛ 'wɔn 'dhɛ -nu 'kö 'wo bha -wo -to zaɔdhe -da
mɛ zinng 'gü -sü në- -bha. 'Waa mɛ -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'dho
"dhiü. 'Sa ya kë "dhü -yö Atanna -bha yë -da në- wo taama.
5 -Dhio 'ö bhii- dɔ "dhü bha- ga dede 'ö- 'gü 'yö -mü dhɛ zuëga 'ö "puu,
'ö 'yaa za dɔ ö -dı bha, 'ö 'dhang bho Yesu "dhiü 'kpakpadhö në -dhɔ -yö
go- 'gü.
6 "Kɛɛ mɛ 'bha -nu -wo "kan -sü 'ka 'wɔn -nu 'kö 'wo bha wo -zë -a -nu
-bha 'ö 'wo wo -dı dhɛng -sü 'ka dhiang plëë-, 'ö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'bha
'yaa 'dhö bha në- zë -sü 'gü.
7 -Ya -nu "piü dhɛ 'wo kë mɛ -nu -draan Atanna -bha 'tɔng- -bha -mɛ
-nu 'ka, "kɛɛ 'sa 'pë 'wo- -dhiang zë 'dhang bho "dhiü "sinma 'ka "dhü bha
'waa- 'gü -zian ma wo -dı -gɔ.
8 Atanna -bha 'tɔng- -kë -së -wɔn -zë 'yaa kwa tii' 'ka -wɔn 'ka "ni kö -wa
'gü "ta -zë 'sü sië -së 'ka.
9 -A -gɛn -mü dhɛ Atanna -bha 'tɔng- bha 'wii- dɔ 'mɛ 'kö 'wo-
dhɔɔbhaawɔn këmɛ 'ka wo -zë -a -nu -dhɛ. "Kɛɛ -wa -dɔ 'mɛ 'wo
'wɔnyaakëmɛ -nu 'ka, 'mɛ 'wo "gblang 'ka 'ö Atanna -san -ya -nu -kë, 'mɛ
'wo- -bha fangbho, 'ö 'wo "si bho- -gɔ, 'ö 'wo wo dhe waa- wo dë -nu zë,
"ɛɛn 'ö 'wo mɛzëmɛ 'ka bha në- -nu -dhɛ.
10-11 'Tɔng- bha -wa -dɔ "dhü kö 'mɛ 'wo "yënngdɔmɛ -nu 'ka, 'ö 'wo-
-kë dhebhɔ 'ka -wɔn në- pö, "ɛɛn 'ö 'wo gɔɔn- -zian -kë woo- dhebhɔ 'ka,
"ɛɛn 'zü gɔɔn- -nu 'ö 'wo wo -dı -kë dhebhɔ 'ka -nu wo bha waa- 'mɛ 'wo
dhuëng go, suakëmɛ -nu "ɛɛn -sö -bhö flü -ta Atanna 'tɔ 'gü -mɛ -nu bha
waa- 'mɛ 'wo 'pë 'ö naɔ -së 'ö -gban Atanna bhlëësü bha- -bha 'tɔbhɔdhe,
'a- -naɔdɔmɛ 'ka bha -ya pö 'wa 'dho- kë, 'wo- -kë bha në -wa -nu dɔ
'wɔnyaakëmɛ 'ka.

-Gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë Pɔdhö -dhɛ -a -dhiang 'ö- zë

12-13 A kwa Dëmɛ Yesu Klisi nuɛ" -bho dedewo faan 'ö n gba- 'ka kö 'a-
-bha "ta 'sü- 'ka bha- -wɔn 'gü. A- nuɛ" bho -kɔ gban -kɔ gban 'gü, -a
-gɛn -mü dhɛ ma 'a ya 'ö gun -blɛɛsü, ma në 'a gun- -bha fangbho -sü
-gɔ -bha, 'ö 'a- -bha mɛ -nu -wëë -kë wo, gɔɔgbııdhɛ 'ka kö 'maa 'wɔn 'bha

'wɔn dɔ, 'ö 'wɔn 'ö -dhi n -dhɛ ̀në 'a- -wɔ -nu -ta, "kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü 'ö n -wëë -yö Atanna -kë, 'ö yöö -dı 'pö 'ö n yö 'dhang -bho "dhiü -mɛ 'ka 'ö n -ya ö -bha yëkëmɛ 'ka bha- -wɔn 'gü.

14 Kwa Dëmɛ Yesu Klisi bha ̀në -gasitɛ -kë n -dhɛ -kɔ ̀gban -kɔ ̀gban 'gü, 'yö -dhɔ 'ö- 'gü waa- -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü nu n -dhɛ.

15 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö, -a pö 'wo- wo ̀sië ̀dhɛ Yesu Klisi -yö -nu "kpʋng ̀taa kö -yö 'wɔnyaakëmɛ -nu dha bha 'yaa ̀sua 'ka. 'Dhang -bho "dhiü -wɔn ̀dede -mü. Mɛ -zian 'ö nu- -nu dha "dhü bha ma ̀në 'a- mɛ -blɛɛsü 'ka.

16 "Kɛɛ -gasitɛ 'ö Yesu Klisi -ya -kë n -dhɛ "dhü bha -ya -kë "dhü kö ma ̀në 'a kë mɛ -blɛɛsü 'ö dho bɔ- -ta kö 'ö- -zɔn mɛ ̀gban "pɛpɛ -dhɛ ̀dhɛ ö zuë" -yö -sɛa, ̀dhɛ 'kö 'bha 'wɔn yaa suu "ʋʋ suu 'ö- kë, "kɛɛ 'bha 'dhang -zë bho ö "dhiü, kö ̀sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piü -yö i -bha 'ka 'pö bha- 'ka.

17 A- -pö yö ̀në- 'gü ̀dhɛ kö Atanna 'ö "dhü, 'ö yö ̀në- -bha 'yënng- 'dhö dhang- -bha yi ̀gban -yi ̀gban 'ka, 'ö mɛ 'bhaa- yö "kɛɛ 'ö 'yaa ga tongtongdhö, 'ö yöö do ̀në Atanna 'ka bha yö ̀në ̀bhlëë -yö -ya -bha, kö- 'tɔ- bhɔ -kpɛawo kö -yö 'to- 'ka "dhü bha 'aa -yö kë.

18 'Wɔn ̀dede 'ö n "piü ̀tɔn ̀dhɛ 'a- pö i -dhɛ -a -ga 'ö ya, Timote, n gbö. Yö -mü ̀dhɛ kö i -zʋ 'ya 'dho bhɔ Atanna "dhi -wʋ 'wo- pö i -bu 'gü (i -da -a -bha yë bha- 'gü "tʋng 'gü) bha ̀në- 'ka. Kö yö ̀në -yö kë i zü -gban 'gü 'ka kö 'i kë Atanna -bha -gblü bha- "kplëë 'ka,

19 kö -zʋ -yö -a -dhɛ -sü -yö kë i -gɔ -kpɛawo, kö 'wɔn 'i- dɔ ̀dhɛ 'bha- kë i zuë" 'yii 'dho za dɔ i -bha bha 'i kë yö ̀në- këmɛ 'ka. -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ 'bha -nu -wo -dhö 'ö- -nu zuëga 'yaa za -zian dɔ- -nu -bha 'zü. -A -wɔn 'gü, -a -nu -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü ̀ya kë ̀dhɛ 'pë ̀ya ga -a 'dhö.

20 'Mɛ 'wo "dhü bha- mɛ 'bha -nu -mü Imene waa- Dhɛzandrö -nu 'ka. Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'a- -nu "dhiü dɔ -sü 'ka Sɔtraan -dhɛ, kö -yö 'wɔn bho- -nu 'gü, kö woo ̀dede -wo 'yaanu -wa 'wɔn dɔ ̀dhɛ Atanna -bhafang bho -sü bha 'yaa -së.

2

-Bhɛa Atanna -dhɛ -gleng 'ö Pɔdhö -ya -da Timote -bha

1 ̀Ya 'go yö -zë 'gü, 'wɔn -blɛɛsü 'ö n "piü 'a- pö i -dhɛ 'ö 'wɔn -blɛblɛsü 'ka, yö -mü ̀dhɛ kö 'mɛ 'wo 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu 'ka bha -wo bhɛa" Atanna -dhɛ -sɔbhɛɛ 'ka, kö -wo wo -kɔ "puu 'kpɔ- -dhɛ mɛ ̀gban "pɛpɛ -wɔn 'gü, kö ̀ya 'go mü kö -wa nuɛ" bho.

2 Kö -wo bhɛa" Atanna -dhɛ -gblüdë -nu waa- mɛ "pɛpɛ 'wo -duɛ "gblügblü 'gü -a -nu -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'kwa -tosɛa kë zuëyagblʋü- 'ka kwa -dı 'flëë- 'gü, -kplü Atanna -bha -sü 'ö kwa zuë" ̀gban 'ka, waa- "ta -kɔ -së 'ö dho kwa -bha Atanna 'tɔ bhɔ bha- 'ka.

3 'Pë 'ö kwa -bha Atanna 'ö kwa dha bha- 'gü -së, 'ö- -dhɔ -ya -kë 'yö bha.

4 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'yaa- "piü ̀dhɛ mɛ 'bha -mɛ 'bha 'gü -yö see-, "kɛɛ mɛ "pɛpɛ ̀gban -wo 'dhang ̀në- bho tɛanwɔn "dhiü kö -wo dha.

5 'Sa -a 'klɔɔ- 'yaa 'wɔn "wɛɛ 'ka, yö -mü ̀dhɛ Atanna 'yaa ̀plɛ, -yö doseng, 'yö 'mɛ 'ö Atanna waa- mɛ "bhɪı- -nu ̀zinng 'gü 'ö "dhü 'pö doseng, 'yö -kë Yesu Klisi 'ö -gla mɛ 'gü bha- 'ka.

6 Yö 'ö bha ̀në ö -dı nu kö 'ö kë mɛ ̀gban "pɛpɛ -gɔ -ta 'dhɔ -pë 'ka. Yö 'ö bha ̀në, ̀dhɛ 'ö "tʋng 'ö Atanna -ya -ya ̀ya ̀loo, 'yö nu ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö kö 'ö- -zɔn ̀dhɛ 'yaa Atanna "piü ̀dhɛ mɛ 'bha 'gü -yö see-.

7 Atanna -yö n -ya yö ̀në- -naɔdɔmɛ 'ka, kö 'a kë Yesu Klisi -bha bɔmɛ
'ka, kö 'a kë 'mɛ 'waa Zuifö 'ka -a -nu ̀klang -kë 'wɔn 'ö -gban -zʋ -yö
Atanna -dhɛ -sü, waa- tɛanwɔn 'ö -gban -bha -a 'ka -mɛ 'ka. -A pö 'a- wo
"dhʋ̈ bha 'mii ̀sua kë, tɛan- ̀dede ̀në 'a- pö.
8 -A -kë "dhʋ̈ -sü -wɔn 'gü, -yö n "piʋ̈ ̀dhɛ -dhɛ "ʋʋ -dhɛ 'wo dho bhɛa"-
-dhɛ -a 'gü. Gɔɔn- -nu -wo wo -kɔ "dhiʋ̈ "wlü kö -wo bhɛa" Atanna -dhɛ
"gblʋ̈ʋ̈dhɛ "puu 'ka, kö bhɛa" 'wo dho- wo bha 'wa 'dho -zoo 'to wo "gblʋ̈ʋ̈-
'wo- wo, "ɛɛn 'zü kö 'wa 'dho- wo zaɔdhe 'ka.
9 Kö dhong -nu -dɪ 'pö -wo sɔ -da -a -da -kɔ -ta, kö- -nu sɔ -da -kɔ -yö dhi,
kö 'wa 'dho- pö 'wo wo dhi -zian mɔɔ- wo kwi -bha -dhɛ -zë 'gü, -gɔ -bɔ kö
-wa -sö wɔ wo ̀taa -sü -nu, -zutakwɛɛ -nu 'wo "sënng 'ka "ɛɛn 'wo -zlɔɔ
'ka -a -ya wo -bha -sü 'ka 'ö 'wo -ya sɔ gɔngɔn -nu ̀në- -nu -da -sü -wɔn
zuën -ta ('ö 'wo mɛ -nu "yan bɔ- 'ka wo -ta).
10 "Kɛɛ kö- -nu -bha -kë 'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -mɛ -nu 'ka -sü -wɔn 'gü,
-wo -ya 'wɔn -së kë -sü ̀në- zuën -ta kö -yö kë ̀dhɛ -a -nu -bha -zutakwɛɛ
'dhö. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'wɔn 'ö- -dɔ -yö -dhi dhong -nu 'wo- pö wo "dhi 'ka
̀dhɛ wo Atanna -bha 'ka -a -nu 'ka 'yö bha.
11 -A -dhɛa -bha ̀dhɛ 'wo mɛ -nu ̀klang kë sië Atanna -wʋ 'ka -dhɛ 'ö
'gü bha dhong -nu -wa ̀bhlëë -ya, kö -wo -ya "sɛnngdhö kö -wo wo "tʋ 'to,
kö -wo wo -gɔ 'dho Atanna -dhɛ "sia- -kɔ ̀gban -kɔ ̀gban 'gü.
12 'Mii "wɪ- -bha kö dhebhɔ -zë -yö gɔɔn- -nu ̀klang kë, "ɛɛn 'zü kö -yö
-ya gɔɔn- -gɔ "dhiʋ̈. -A -dhɛa -bha ̀dhɛ -yö -dhɛa ga ö -ta.
13 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ ̀dhɛ 'ö Atanna yöö kwa -da, -yö
kwa "bhɛma Adan ̀në- -da -blɛɛsü 'yö gun -na Ɛvö -da.
14 ̀Ya 'go yö -zë 'gü, "kpënng- 'ö Sɔtraan -ya -kë mɛ "bhɪɪ- -nu -gɔ 'yö 'wo
-da Atanna "dhiʋ̈ bha -ya -kë dhebhɔ ̀në- -gɔ 'yö Atanna -wʋ bho ö "tʋʋ,
'yii- kë Adan -zë -gɔ.
15 Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö dhebhɔ dho dha -zë wo, "kɛɛ 'yö dho dha 'në -kë
-gɔ -wɔn ̀në- 'gü, "kɛɛ kö ̀ya 'to -kplü -sü ̀në- 'ka Atanna -bha, 'dhang
-bho Yesu "dhiʋ̈ -sü 'gü, -dhɔ 'gü, -dɪ -kun -së -sü 'ö Atanna -bha zian -ta
bha waa- zuësɛadhɛ 'wo -tosɛa -kë dhɔngdhɔngsü 'ka bha- 'gü.

3

Dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë 'ö -gban 'mɛ 'wo ̀mɔɔ- -bha 'wo- -ya "yan -to Atanna -bha mɛ -nu -bha -mɛ 'ka -a -bha

1 Dhiang 'ö maa- zë bha 'yaa ̀sua 'ka, 'dhang -bho "dhiʋ̈ -wɔn -mü ̀dhɛ:
Zuë" -bhɔ Atanna -bha yë kë -sü -bha -sü, 'wo- pö -yö n "piʋ̈ ̀dhɛ 'a "yan
'to Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -bha bha 'yaa 'wɔn yaa 'ka.
2 "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ̀dhɛ mɛ suu 'ö "dhʋ̈ bha pö 'ya 'dho kë- -bha. Kö
dhe doseng ̀në -yö kë- -mɛ -gɔ, kö -yö kë 'mɛ 'ö ɔ̈ zuë" kun ö -bha -a 'ka,
kö -yö kë "yaakimɛ 'ka, kö- "ta -kɔ -yö kë -së, kö -yö kë 'mɛ 'ö -dhɛng -wɔn
kun -së, 'ö- "yaaki 'dhö 'daɔnnu -sü 'ka 'ö ̀mɔɔ- -bha 'ö mɛ -nu ̀klang -kë
̀në- 'ka.
3 Kö- -mɛ 'ya 'dho kë nëng -kë we -bha -mɛ 'ka, "ɛɛn "dhinaa 'ma -mɛ 'ka,
"kɛɛ kö -yö kë dhɔngdhɔngsü, kö -yö kë zuësɛamɛ ̀në- 'ka, kö 'ya 'dho kë
mɛ 'ö ̀naɔ -dhɔ -ya -kë "dhiʋ̈ ziö 'ka -a 'ka.
4 -A -dhɛa -bha ̀dhɛ -a -mɛ -yö kë 'mɛ 'ö- -kɔ -yö ̀mɔɔ ö -gɔ 'kɔɔ -wɔn
-bha, 'ö- bhang -nu 'wo- ̀bhlëë -ya ̀dedewo ̀në- 'ka.
5 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö- -kɔ 'yaa ̀mɔɔ ö -dɪ -gɔ
'kɔɔmɛ -nu -zian -bha, -yö -mɔɔ -bha 'ö zian bho Atanna -bha 'kɔdhigümɛ
-nu 'ka -kɔ -kë ̀dhɛ?

6 ̃Ya 'go mü 'zü, -a -mɛ 'ya 'dho kë 'mɛ 'ö 'dhang bho Atanna "dhiʊ̈ -dee
'gü -a 'ka, 'yii kë "dhʊ̈ -dı -sü 'kpii- -dho -mɛ pa, 'ö -da Atanna "dhiʊ̈ 'ö- -bha
za -ya -mɛ kun ̃dhɛ -kɔ 'ö Sɔtraan -bha 'dhö- 'ka -a 'dhö.
7 -A -dhɛa -bha 'pö ̃dhɛ 'mɛ 'ö "dhʊ̈ bha 'mɛ 'waa 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈
-mɛ -nu 'ka -wa 'tɔ -së pö, kë "dhʊ̈ kö- ̃bhlëë -yö kë "kpɛnngmɛ -nu -gɔ
'pö. Pö 'ya 'dho kë- -bha 'ö -kë -a -da Sɔtraan -gɔ -piö "dhiʊ̈ -gɛn 'ka.
8 -Kɔ do bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ̃dhɛ 'mɛ 'wo dho kë 'dhang -bho Yesu
"dhiʊ̈ -mɛ -nu "dhiʊ̈ -ziö wo -mɛ -nu 'ka bha, -wo kë 'mɛ 'ö ̃bhlëë 'dhö- -nu
-bha, 'ö- -nu 'nɛɛga 'yaa ̃plɛ ̃në- 'ka, 'wa 'dho we mü 'ö 'wo wo -dı mü-
'ka, 'wa 'dho ̃flüpë -bhö.
9 Kö -wo 'to -kplü -sü 'ka tɛanwɔn 'ö -gban Yesu -wɔn bha 'ö- -nu
-zʋyödhɛ -wɔn 'ka, 'ö Atanna -yö "dhɛ bho- -ta kwa -dhɛ bha ̃në- -bha
kpɛnngkpɛnngdhö kö- -nu zuë" 'ya 'dho za dɔ- -nu -bha.
10 ̃Dhɛ 'ö "dhʊ̈, "sanni -wa pö -wo mɛ -ya Atanna -bha 'në -nu
"dhiʊ̈ziöwomɛ 'ka, -a -dhɛa -bha ̃dhɛ -wa -mɛ 'gü dan ̃kö -blɛɛsü. ̃Ya kë
̃dhɛ 'wii ̃sɔng 'bha yö- -mɛ -bha kö -wo gun -na -a -ya Atanna -bha mɛ
-nu "dhiʊ̈ziöwomɛ 'ka.
11 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha- -dhɛa -bha ̃dhɛ -a -nu -bha dhebhɔ -nu -dı 'pö -wo
kë 'mɛ 'wo wo -dı ̃bhlëë -ya, 'ö 'waa mɛ -nu -dhiang yaa zë, 'ö 'wo wo
zuë" kun wo -bha ̃në- 'ka. -Wo kë 'mɛ 'wo ̃mɔɔ- -bha 'wo 'dhang bho-
-nu "dhiʊ̈ 'wɔn ̃gban "pɛpɛ suu 'gü ̃në- 'ka.
12 -A -dhɛa -bha 'zü ̃dhɛ dhe do ̃në -yö kë- -nu -gɔ, kö -wo kë 'mɛ 'ö-
-nu -bha 'në -nu 'wo- -nu -wʋ ma, 'ö- -nu -kɔ -yö ̃mɔɔ woo 'kɔɔ -wɔn -bha
̃në- 'ka.
13 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̃dhɛ Atanna -bha mɛ -nu
"dhiʊ̈ziöwomɛ 'ö- -kë ö kë -kɔ -ta ̃dedewo -së 'ka, mɛ ̃gban "pɛpɛ -wa
̃bhlëë -ya, 'ö- -duɛ -yö -da "dhiʊ̈, 'ö- -mɛ -bha 'dhang -bho Yesu Klisi "dhiʊ̈
-sü 'bha ̃në -da 'gü -kpɛawo 'ö dho- 'ka, 'ö "sika 'bha -bha 'bha 'yaa kë- 'gü.

'Wɔn 'kpii- 'ö gun -bin -sü 'ka 'ö Pɔdhö -yö "dhɛ bho- -ta

14 'Sëëdhɛ ya a- bɔ -zë wo sië i -dhɛ, "kɛɛ 'wɔn 'ö n -zʋ "piʊ̈ yö -mü ̃dhɛ
mang ̃dede 'a "ta kö 'a nu 'a -wo -dhɛ 'i- -bha bha- 'gü.
15 "Kɛɛ a- -bɔ "dhʊ̈ kö ̃ya kë ̃dhɛ 'mii -nu nu 'piö-, kö -kɔ 'kö 'wo -tosɛa
-kë 'ka Atanna -gɔ 'kɔɔdhö yö -zë -yö kë i "yaan; -a -gɛn -mü ̃dhɛ -a -bha
'kɔdhigümɛ -nu bha ̃në 'wo ̃dhɛ tɛanwɔn 'ö -gban Atanna "yaandhe bha-
-wɔn -bha bha- 'kɔ -gɛn 'ö dɔ- -gɔ -a 'dhö.
16 -Yö "dhʊ̈ tɛan- 'ka ̃dhɛ kwa -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha- 'gü -wɔn
'ö gun -bin -sü 'ka- "piʊ̈, ('ö "dhɛ bho- -ta kwa -dhɛ ̃dɛɛ 'ö -kë Yesu Klisi
'ka) bha -yö 'kpii- -ziisü. 'Yaa 'wɔn 'dɛdɛ 'ka, "ɛɛn zaɔpë -zian 'yaa -mü,
-a -gɛn -mü ̃dhɛ yö 'ö go Atanna "piʊ̈ bha ̃në 'ö dho 'ö -gla mɛ "bhɪɪ-
'gü 'ö nu "kpʋng ̃taa, "kɛɛ 'yö Atanna -bha 'Nii- -ya -zɔn kwa -dhɛ -a -bu
'gü ̃dhɛ pö 'aa- -bha. 'Yö Atanna -bha "kië -nu -wa "dhiʊ̈ -ziö wo kö -yö
"kpʋng ̃taa, 'yö- -bha ̃klang -nu 'wo dho 'wo- -wɔn -naɔ dɔ "sɛ ̃gban
"pɛpɛ 'gü, 'yö 'wo 'dhang bho- "dhiʊ̈ "kpʋng ̃taa, 'yö Atanna -yö ö -kɔ -da
'gü 'yö ̃wlü 'ö dho dhang- 'gü.

4

'Mɛ 'wo Atanna -wʋ to 'wo mɛ -nu ̃klang -kë pë "wɛɛ 'ka -a -nu -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë Timote -dhɛ

1 "Kɛɛ Atanna -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -ya -pö -ta "puu 'ka 'ö- pö: «"Tʊ̈ng
-totaamasü 'gü, mɛ 'bha -nu -dho wo ̃taa zun Atanna -gɔ 'wo wo bo -zʋ

-yö -a -dhɛ -sü 'ka, 'wo dho "yina yaa -nu 'wo "kpënng- ̚në- -kë mɛ -nu -gɔ, 'wo- -nu wë bho Atanna -ta bha- -nu ̚keng-, 'yö 'wo 'dhang bho- -nu -wʋ "dhiü.

2 -A -gɛn -mü ̚dhɛ 'mɛ 'wo dho- -nu ̚klang kë 'wɔn -nu bha- 'ka bha -wo -dho kë 'mɛ 'ö "yina yaa ̚në -wʋ kpɔ- -nu -bha, -kpa mɛ -dhɛ 'gu -ta -mɛ 'ö 'wo ̚sua ̚në- -kë ̚në- 'ka, kö- -nu zuëga 'yaa za dɔ- -nu -bha 'zü.

3 'Mɛ 'wo bha ̚në 'wo dho nu 'wo- pö -bɔ Atanna 'ka -mɛ -nu -dhɛ ̚dhɛ dhe 'sü -sü 'yaa -së, (̚dhɛ -yö mɛ -dhii ̚në- kun Atanna wëëdhö). "Ɛɛn 'zü ̚dhɛ -bhöpë suu 'bha -nu -wo mü 'wa 'dho- -bhö, "kɛɛ kö -yö -bhöpë -nu bha- -nu -da "dhü kö 'mɛ ̚wa 'dhang bho ö "dhiü, 'ö ̚wa tɛanwɔn dɔ kö -wo ö nuɛ" ̚në- bho- -wɔn 'gü kö -wa -bhö.

4 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̚dhɛ pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da -bhöpë 'ka -a 'bha 'yaa 'ya-. 'Kwa bo- nuɛ" -zë bho -sü 'ka -a -wɔn 'gü, kwa -mɔɔ -bha 'kwa kwaa pë -bhö "yıı 'ka.

5 -A 'klɔɔ- -mü ̚dhɛ Atanna -wʋ 'kwa- ma bha waa- bhɛa" 'kwa- wo- -dhɛ pë -nu bha- -nu -wɔn 'gü bha ̚në bian bho pë "pɛpɛ ̚gban -bha -a wëëdhö.

6 ̚Ya kë ̚dhɛ 'wɔn -nu bha 'i- -nu -bho 'koo kë sië kwa dheebhang -nu -dhɛ ̚dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka bha- 'dhö, kö 'bha kë Yesu Klisi -kɔdhiüdɔmɛ -së ̚dede, 'ö- -zɔn ̚dhɛ -wʋ 'ö mɛ faan dɔ -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü -bha ̚në ̚dhɛ -a -bhöpë 'dhö -a 'ka ̚naa bha. 'Sa kö 'bha- -zɔn 'pö ̚dhɛ tɛan- -zian ̚dede 'yi- -zɔn i -dhɛ bha i- -ta 'kpakpadhö ̚naa bha. Kö 'bhii- 'bha 'to.

7 ̚Dhɛ 'ö "dhü, -kwɛzlan -nu 'ö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'bha 'yaa 'dhö, "kɛɛ 'ö ̚bhlëë ̚në- bho Atanna -wʋ -bha bha 'bha 'dho i "tʋ 'to- -bha. -Kɔ 'i dho- kë- 'ka kö i 'gü 'ya 'dho ga Atanna -dhɔkë -sü 'ka ̚në -bhö -a -zian mɔɔ- -kpɛawo.

8 ̚Ya 'go yö -zë 'gü, troo -nu 'ö mɛ -ya -kë kö mɛ 'gü -yö "pʋ, "ɛɛn 'zü kö mɛ -yö "gla bha 'mii- pö 'yaa -së -zë wo "kɛɛ -a ̚trɔɔn ̚në 'yaa 'gbɛ. -Nëng Atanna -bha -sü bha ̚në- -bha -kë -së -sü -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö. -A -gɛn -mü ̚dhɛ yö -zë -yö -tosɛa -së 'ö "kpʋng ̚taa yö -a "plüün bho kwa -dhɛ, 'ö dho 'ö- 'dhɛ 'ö Atanna ̚plöö -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha- -wɔ -ta.

9 'Sa 'wɔn bha -yö tɛanwɔn ̚dede ̚në- 'ka, 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha ̚dhɛ mɛ ̚gban -wa dɔ kö -wo 'dhang bho- "dhiü.

10 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yi sëë bho sië, 'wɔn 'yi- -ta -ko zë sië -kpɛakpɛawo bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ̚dhɛ Atanna 'yi 'dhang bho- "dhiü, 'ö 'yi yi -zʋ yö- -dhɛ bha ̚në "bhııdhe 'ka, yö ̚në mɛ ̚gban "pɛpɛ Dhamɛ 'ka, "kɛɛ mɛ "pɛpɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiü, yö ̚në- -nu Dhamɛ 'ka.

11 -Wʋ 'i dho- pö Atanna -bha mɛ -nu 'wo mü bha- -nu -dhɛ 'i dho- -nu ̚klang kë- 'ka 'yö bha.

12 ̚Ya 'go yö -zë 'gü, mɛ 'bha 'ya 'dho- pö 'ö "yan -ziö 'gü dɔ i -bha i -bha -kë 'në "wlü -sü 'ka -sü -wɔn 'gü. "Kɛɛ -bhö i -dı 'kun ̚në- wo -së i "wı -kɔ -nu oo, i "ta -kɔ -nu oo, Atanna -dhɔ -bha i kë -sü 'ö dho 'ö -wɔ 'ka mɛ "bhıı- -nu -bha -ta bha waa- -zʋ -yö -a -dhɛ -sü -nu, "ɛɛn -dı -kun -së -sü 'ö 'wɔn yaa kë -sü -gɔ -a -nu 'gü kö 'i kë 'wɔn zɔɔn 'ka, kö Atanna -bha mɛ -nu -wa -dhɛ yö i -gɔ.

13 ̚Ya kë ̚dhɛ 'mii nu ̚kö kö 'a ̚loo mü, i 'gü 'ya 'dho ga Atanna -wʋ 'sëëdhɛ -wʋ -pö -a -bha mɛ -nu -dhɛ -sü 'ka. -Bhö -a -nu -zʋ -gban -a 'ka, kö 'i- -nu ̚klang kë- 'ka.

14 ̚Ya 'go yö -zë 'gü, gbaɔdhe 'ö Atanna -ya -kë i -gɔ 'ö- -wʋdhiüloomɛ -nu -wa pö, 'ö bɔ- 'ka- -wʋ -gɔmɛ -nu -ta 'ö 'wo wo -kɔ -ya i -ta 'wo ̚bhɛa- -dhɛ 'i- ̚slɔɔ 'ö i 'gü bha, 'bha 'dho- -wɔn -ga -bhaa 'gü 'i- -da i -gɛn ̚wlöö.

15 'Wɔn -nu 'a -ziö 'gü 'dɔɔndhö bha -bhö wo ̱në- -nu 'kun i faan 'ka, kö
'i i -dı nu- kë -sü ̱dhɛ -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü, kë "dhü kö mɛ ̱gban -wa
'wɔn dɔ ̱dhɛ i -gɛn -yö "dhiü ̱gblɛɛn Atanna -wɔn bha- 'gü.
16 -Bhö -zʋ kë i -dı 'gü -kɔ ̱gban 'gü, kö 'i i -zʋ 'kpɔ 'wɔn -nu 'i mɛ -nu
̱klang kë sië- 'ka bha- 'gü -së 'ka. i 'gü 'ya 'dho ga- -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
'bha- kë "dhü, i -dho i -dı dha, 'i dho 'i 'mɛ 'wo "tʋ 'to sië i -wʋ -bha bha-
-nu dha 'pö.

5

-Dhio 'ö Pɔdhö -ya dɔ Timote -ta ̱gɛandhe -nu waa- mɛ zizi -nu 'wo Atanna -gɔ 'kɔɔdhö -a -nu -wɔn 'gü

1 'Bha- pö 'i -dhio dɔ -kwɛanë -nu -ta, 'bha 'dho "yangbha bho- -nu -bha,
"kɛɛ -bhö -a zë- -nu -dhɛ "nɛɛnɛɛ 'ka ̱dhɛ mɛ- pë zë mɛ dë -dhɛ. ̱Ya kë
'zü 'nëglɔɔn -nu 'ka, -bhö -a zë- -nu -dhɛ ̱dhɛ mɛ- pë zë mɛ dheebhang
-nu -dhɛ.
2 Kö 'i- zë dhebhɔ zizi -nu -dhɛ ̱dhɛ mɛ- pë zë mɛ dhe -nu -dhɛ, kö 'i- zë
dhebhɔ "gbɔnggbɔng -nu -dhɛ ̱dhɛ mɛ- pë zë mɛ dheebhang -nu -dhɛ kö
i 'dhang bho -sü -yö i -dı "dhiü 'kpakpadhö.
3 ̱Gɛandhe -nu 'wo ̱gɛan ̱dede bho -sü 'ka tɛan- 'ka, ('ö mɛ 'bha 'yaa-
-nu -gɔ kö -ya -nu -ta 'kun bha) -a -nu ̱bhlëë -yö kë i -gɔ.
4 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'në ̱ya kë ̱gɛandhe -gɔ, "ɛɛn kö- bhaanë -nu -wo
-dhö, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'në -nu bha wo ̱në -wo wo draan- ̱kö -blɛɛsü
Atanna dhɔɔbhaawɔn kë -sü -bha ̱trɔɔn -kë -a -nu 'kpɔmɛ -nu -dhɛ -sü
'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -kë "dhü -sü -yö -dhi Atanna -dhɛ.
5 -A pö- -nu -dhɛ ̱dhɛ dhebhɔ 'ö ̱gɛandhe ̱dede 'ka, 'ö mɛ 'bha -mɛ
'bha 'yaa- -gɔ kö -ya -ta 'kun -yö ö -zʋ -yö Atanna ̱në- -dhɛ, 'yö ̱bhɛa-
-dhɛ "tʋng ̱gban "pɛpɛ 'gü, 'yö ö -kɔ "puu kpɔ- -dhɛ, 'yö- 'gü 'yaa ga.
6 "Kɛɛ ̱gɛandhe 'dhɛ 'kö yö -zë 'ö -ya -tosɛa -së 'ö mɛ dɔ yɛnngdhö "kpʋng
̱taa yö ̱në- kë -yan -ta bha, kö- 'tɔ ̱në- -bha ̱dhɛ -yö "yaan "kɛɛ kö mɛ
̱gee -mü Atanna -zë "yan 'gü.
7 'Wɔn -nu bha ̱në -bhö -a -nu ̱klang kë- 'ka "pɛɛpɛdhö kö pö 'ya 'dho
-ya -a -nu -bha.
8 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'yaa ö "tʋng kë ö -bha mɛ -nu -wɔn 'gü, "kɛɛ 'ö- "tʋ 'yaa ö
-gɔ 'kɔɔmɛ -nu -wɔn -bha, kö- -mɛ ̱ya ö bo 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'ka
̱naa bha, kö mɛ -zian 'ö 'yaa Atanna dɔ -a fië- -dhö -a -mɛ 'ka.
9 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, 'bha- pö 'i ̱gɛandhe -nu 'tɔ -bɛn zë -a -nu -bha 'sëëdhɛ
bha- 'gü, (kö -wo -ya Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -bha -ya 'gü kö -wa -nu
-kwɛɛ bun), -a -mɛ -kwɛ -yö ̱mɔɔ -kaɔng "saɔdo -bha kö 'i gun -na -a 'tɔ
-ya. ̱Ya 'go mü 'zü -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ -yö kë 'mɛ 'ö ̱ya gwaan-
doseng ̱në- 'kpɔ ö -bha -tosɛa 'gü,
10 "kɛɛ 'ö mɛ ̱gban 'wo 'dhang bho- "dhiü ̱dhɛ -a këwɔn -yö -së, 'ö ̱ya
"klʋ bho ö -bha 'në -nu -bha -së 'ka, 'ö -dhɛng -wɔn kun, "ɛɛn 'ö Atanna
-bha mɛ -nu ̱bhlëë -ya, 'ö- -nu -wɔn kun, 'ö ̱ya -wëëmɛ -nu -ta 'kun, 'ö
̱ya 'wɔn -së suu ̱gban "pɛpɛ 'do 'do kë ̱në- 'ka.
11 "Kɛɛ 'bha 'dho- pö 'i ̱gɛandhe -nu 'ö pɛng 'dhö -tun -a -nu kwi 'gü bha-
-nu 'tɔ -ya. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo "dhü bha gwaan- -dee 'bha 'kpɔ -wɔn
̱ya -da -nu -gɔ 'gü, 'yö- -nu -gɔ -yö dɔ -gɛan Klisi -gɔ.
12 'Yö "plüün -së 'wo- bho- -dhɛ (̱dhɛ wo -dho wo -dı nu- -dhɛ 'ö 'waa
gwaan- "wɛɛ 'bha 'kpɔ kö ̱wa ̱gɛan bho) bha 'wo ̱fië- 'gü -wɔn kë -sü
-bha 'yö 'wo "dhang sü- -bha.

13 "Kɛɛ 'yö 'yaa 'to -zianwo -a do 'dhɛ bha- -bha, 'yö 'wo -ya mü 'zü 'wo
-kë "tʊʊ- 'kpɔ -mɛ -ziisü 'ka 'yö 'waa pë 'bha kë, -a yaadhɛ ̱dede 'ö- 'gü, yö
-mü ̱dhɛ ̱wa -da "tʊʊ- bha- -bhiëë -ta "dhü, 'yö 'waa -ya "sɛnngdhö, "ɛɛn
'yö 'waa -ya wo "dhi "tʊng, 'yö dhiang -yö pa- -nu -ta, 'yö dhiang 'ö 'yaa-
-nu zë -dhiang 'ka 'wo- ̱gban zë, 'yö 'wo wo -dı dɔ- 'ka mɛ -nu -bha 'wɔn
'gü.
14 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -yö n "piü ̱dhɛ 'mɛ 'wo to "wlü -mɛ -nu 'ka 'ö 'wɔn -yö
-ya -nu "dhiü bha -wo gwaan- -dee 'kpɔ kö -wo woo 'në -nu 'kpɔ, kö -wo
woo gwaan- 'gü -wɔn -nu kë, kë "dhü kö kwa 'yaɔ- -nu 'wa 'dho "dhi kë
kwa 'gü.
15 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ -a ̱gɛandhe -nu bha- mɛ 'bha
-nu -wo mü 'ö wo -zë ̱wa 'go Atanna -bha zian -ta "pɛɛpɛdhö 'ö ̱wa -da
Sɔtraan ̱keng-.
16 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, dhebhɔ 'ö ̱gɛan 'dhö- "piü Atanna -bha mɛ -nu kpö
'gü, -yö ö "tüng kë ö -bha ̱gɛandhe -nu bha ̱në- -nu 'gü kö 'ya 'dho kë
Atanna -bha mɛ -nu ̱kwɛɛ 'ka, kë "dhü kö -wo wo "tüng kë mɛ 'dhɛ 'ö mɛ
'bha 'yaa- -nu -gɔ -bha ̱në- -nu -wɔn 'gü.
17 -A -dhɛa -bha kö 'mɛ 'wo "dhiü 'sü sië Atanna -bha mɛ -nu 'ka -së 'ka
bha -wa -nu ̱saa bho, "kɛɛ kö 'mɛ 'wo -kë Atanna -wʊ pö -mɛ -nu 'ka waa-
'mɛ 'wo mɛ -nu ̱klang -nu -kë bha- -nu -bha "dhiü -yö ziö.
18 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -wʊ -ya -pö 'ö- pö ̱dhɛ:
«'Bha 'dho -du "dhi -lö kö -yö i -bha -mlü slëë- sië» "ɛɛn:
«-A -dhɛa -bha ̱dhɛ yëkëmɛ -yö ö ̱saa 'sü.»
19 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, ̱ya kë ̱dhɛ mɛ 'bha ̱ya 'wɔn 'bha -gɛn dɔ i -dhɛ
'mɛ 'wo "dhiü 'sü sië Atanna -bha mɛ -nu 'ka bha- mɛ 'bha -bu 'gü, ̱ya kë
̱dhɛ "sɛɛ- ̱plɛ "ɛɛn -yaaga 'yii kë- -ta, 'bha 'dho "wı- -bha.
20 ̱Ya kë ̱dhɛ mɛ ̱ya -da Atanna "dhiü, 'bha 'dho- pö bhii -ya -a -mɛ
"yan 'gü ̱plɛ 'gü, -bhö -a kë "dhü mɛ ̱gban "yaan kö "suü- -nu -da mɛ
-kpɛa 'wo to -a -nu 'gü.
21 'Wɔn -nu 'a- pö i -dhɛ 'dɔɔndhö bha Timote, 'a- zë i -dhɛ ̱sii ̱dede
-ta, Atanna 'dhö, -a Gbö Yesu Klisi 'dhö, -a -bha "kië "slüüslü -nu 'wo- "piü
dhang- 'gü bha- -nu 'dhö, wo ̱në 'wo n "sɛɛ- 'ka ̱dhɛ n -sɔbhɛɛ ̱dede
-mü, -a -wɔn 'gü -bhö -a ̱gban "pɛpɛ kë ̱dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka bha ̱në- 'dhö
"kpüüdhö. 'Bha 'dho mɛ 'bha -ga -a -wëë -bha "ɛɛn 'bha 'dho- pö 'i bɔ mɛ
'ka.
22 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, i -zʊ 'ya 'dho dun -kɔ -kpa mɛ -ta -sü 'ö 'wo- -mɛ
"dhiü bhɛa" wo Atanna -dhɛ bha- -bha, kö 'bha 'dho i -kɔ -da mɛ -nu -bha
'wɔn yaa 'gü. -Bhö i -dı 'kun -së kö pö 'a 'dho -ya i -bha.
23 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ i 'gü -yö -siö -nu wo ̱siësië -kpɛawo bha, -bhö we
'në 'dɛdɛ mü kö i "gblüüdhɛ -yö ̱zɔɔ, 'bha 'dho 'to "yi doseng mü -sü -bha.
24 Mɛ 'bha -nu 'wo mü -a -nu -bha 'wɔn yaa -nu 'wo- -kë bha 'yaa -bin.
-Wa -dɔ kö 'wii za -zian dɔ- -nu -bha ̱kö. 'Yö mɛ 'bha -nu -dı 'pö 'wo wo
-zë -a -nu -bha -dhɛ yö kö- yi ̱në ̱ya ̱gwëë.
25 'Wɔn -së kë -sü -yö -kɔ do bha ̱në- 'gü 'pö. ̱Waa- kë, -a -dhɛ 'yaa
̱dhɛng. 'Kö 'zü 'wii- -dhɛ yö 'piö-, "kɛɛ 'yaa 'to -bin 'gü tongtongdhö.

6

-Dhio 'ö -gban Yesu Klisi -bha mɛ 'ö- "ta -kɔ 'dhö -së -a -bha 'ö Pɔdhö -ya dɔ Timote -ta

1 -Bhö -a "dhiü ̱loo mɛ "pɛpɛ 'wo ̱dhuëng 'ka -a -nu -bha. -A pö- -nu -dhɛ
-a -nu "yan 'ya 'dho ziö- -nu -gɔmɛ -nu 'gü tongtongdhö, -wa -nu ̱bhlëë -ya

-kɔ ̱gban -kɔ ̱gban 'gü, kë "dhʊ̈ kö mɛ 'bha 'ya 'dho Atanna 'tɔ -bhafang bho, "ɛɛn 'zü kö mɛ 'bha 'ya 'dho kwa -bha Atanna -bha mɛ -nu ̱klang kë -kɔ bha- -dhiang yaa zë.

2 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ mɛ 'dhɛ -nu 'ö- -nu -gɔmɛ ̱ya kë -bhɛa Atanna -dhɛ -mɛ 'ka, 'wa 'dho- pö 'wo zë yö -zë -wɔn -dhɛ kö -a -nu "yan- ziö wo Dëmɛ 'gü. "Kɛɛ woo -zian -zë -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wa -nu ̱bhlëë ̱në- -ya kö -yö ziö 'mü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo yë kë sië- -nu -dhɛ bha wɛng- -nu ̱wa kë dheebhang do 'ka Yesu -bha zian -ta, kö -wa kë- -nu -dhɔ -bha 'ko kë -sü -wɔn 'gü. -A -nu ̱klang kë 'wɔn bha- 'ka kö 'i i kɔngga ziö- 'ka- -nu -dhɛ "sɛɛ glɔglɔdhö.

3 -A pö- -nu -dhɛ ̱dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yii 'to -kplü -sü 'ka tɛanwɔn 'ö kwa Dëmɛ Yesu -ya pö kwa -dhɛ bha, waa -to Atanna "piʊ̈ -kɔ -së 'yi mɛ -nu ̱klang -kë 'ka bha- -bha, 'ö -kan yö -zë -bha 'ö- pö 'ö mɛ -nu ̱klang kë 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -kɔ "wɛɛ 'bha 'ka,

4 kö- -mɛ -bha ö -dɪ -sü 'kpii- -sü ̱në- "yan wü, "kɛɛ kö 'yaa pë "ʊʊ pë 'bha ̱në- dɔ, kö zaɔdhe -da -sü waa- 'ko -kun -wʊ 'në dengdeng 'në -nu -ta -sü ̱në- -yua 'dhö- -mɛ -bha bha, 'sa -a kë "dhʊ̈ -sü ̱në ̱drɔ -da mɛ ̱zinng 'gü 'yö zun "dhinaa -bha, 'yö 'wo "si -nu bho wo 'ko -nu -gɔ, 'yö 'wo -zʊ yaa gɔn wo "kwëë, 'yö 'wo dhiang 'sü -kɔ yaya -nu -kë wo 'ko "dhi -bha. 'Sa ̱trɔɔn 'ö zaɔdhe -da -sü 'gü 'yö bha.

5 'Yö 'wo zaɔdhe 'ö- "dhiʊ̈todhɛ 'yaa 'dhö bha ̱në- -da. "Kɛɛ 'mɛ 'ö 'wɔn yaa ̱yaa- -nu -gɔ 'gü see-, 'ö 'waa tɛanwɔn dɔ 'zü bha ̱në 'wo 'wɔn -nu bha- -kë, 'yö -kë -a -nu 'gü ̱dhɛ "ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü bha pë -yö 'gü -wɔn -mü.

6 'Sa -yö pë -yö 'gü -wɔn 'ka "dhʊ̈ tɛan- 'ka, "kɛɛ -ya 'ka "dhʊ̈ zuë" -kun -bha -mɛ -nu ̱në -nu -dhɛ.

7 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'kwii nu pë 'bha 'ka "kpʊng ̱taa, kwa 'dho -sü 'ka 'zü 'kwii 'dho 'dho pë 'bha 'ka.

8 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'kwa kwa -bhöpë waa- kwa -dasɔ -zë ̱slɔɔ, -yö kwa -zʊ 'kun.

9 "Kɛɛ 'mɛ 'ö- -nu "piʊ̈ ̱dhɛ 'wo ̱naɔ ̱në- 'kpii- ̱slɔɔ, 'yö 'wo wo -gɛn -da wo -dɪ bhɔ 'gü, -tama -dhɛ -wɔn -nu 'ö- -nu zuë" -yö bhɔ- -bha 'ö- 'bhaa -së bha- 'ka, 'yö- -nu -gɔ -yö to- -bha, 'yö -kë -nu 'gü see- -gɛn 'ka.

10 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn -mü ̱dhɛ 'wëëga -dhɔ bha ̱në 'wɔn yaa ̱gban "pɛpɛ suu -gɛn 'go -dhɛ 'ka. 'Wëëga -dhɔ bha ̱në mɛ 'bha -nu 'wo zë- -dhɛ 'yö 'wo wo -dɪ -dhɛng, 'yö 'wo bo -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ka, 'yö 'wo -kan -bha, 'yö 'wo wo -dɪ -da -sü 'ka saan" -ziisü 'gü.»

Timote -dɪ -bha -dhio 'ö Pɔdhö -ya dɔ- -ta

11 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ bhi -zë i -kë Atanna -bha mɛ 'ka, -bhö ̱dua 'wɔn -nu bha- -gɔ, kö -kɔ 'i dho- kë- 'ka kö pö 'a 'dho -ya i -bha, "kɛɛ kö 'i 'to Atanna -bha zian -ta kpengkpengdhö, kö -zʊ -yö -dhɛ -sü -yö kë i -gɔ, kö -dhɔ -yö kë i 'gü, kö zuësɛadhɛ -yö kë i -gɔ, kö 'i kë ̱dhɛ -bhangglö 'dhö kö 'bha 'dho mɛ 'bha -bha -dhaa "dhiʊ̈ -siö bha ̱në -bhö -a -dhɛ mɔɔ-.

12 "Ta -sü Atanna -bha zian -ta -sü bha -yö -gblü ̱në- 'ka, -bhö i 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'i -gblü -së bha ̱në- gɔn i -sɔbhɛɛ 'ka, kö ̱sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʊ̈ 'ö i -dhɛ -a kë -dhɛ 'gü, 'ö 'i zë 'pö- -wɔn -dhɛ 'ö bhii ̱dede i "dhi -ya pö mɛ 'gbɛ ̱dede "yaan ̱dhɛ 'bha 'dhang bho- "dhiʊ̈ bha, kö yö ̱në 'i- 'kun "gbɪɪ- kö -yö 'to i ̱kwɛɛ.

13 -Yö -dhio ̱në- 'ka 'yö 'a- dɔ sië i -ta, Atanna 'ö pë ̱gban "pɛpɛ -da bha waa- Gbö Yesu Klisi 'ö "sɛɛdhɛ -së -kë ö Dë -bha Pɔngsö Pidhatö -kuu "dhiʊ̈ bha ̱në 'wo n "sɛɛ- 'ka.

14 A- -pö i -dhɛ ̱dhɛ 'i 'wɔn 'ö -gban Atanna -wɔn -bha -a 'gü -dhio 'a-
dɔ i -ta bha ̱në- -wɔn 'kun ̱dhɛ i "yanga 'dhö, kö -dhii 'ya 'dho -ya -bha,
"ɛɛn kö pö a 'dho -ya -bha, kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka kwa Dëmɛ Yesu
Klisi nu -yi -bha.
15-16 -A yi 'ö "dhü bha -yö Atanna, 'ö "dhü ö doseng 'ka, 'ö ̱niidadhe
'dhö- "piü "tüng ̱gban 'gü, -gblüdë -nu -bha -gblüdë, Atanna ̱gban -gɔ -ta
Atanna 'ö yöö do ̱në ga -kɔ 'yaa ̱mɔɔ- -bha, 'ö -ya -sü 'ka -dhɛpuudhɛ 'ö-
-zɔn 'ka 'yaa 'dhö, 'ö mɛ "bhɪɪ- -kɔ 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö -wo mü bha ̱në-
'gü, yö 'ö "dhü 'ö mɛ 'bha 'yii- yö do, "ɛɛn 'ö mɛ 'bha -kɔ 'yaa ̱mɔɔ- -bha
kö -ya yö bha ̱në- -gɔ, kö yö 'ö "dhü bha ̱bhlëë -yö 'to yö ̱në- -bha, kö
'gügbɪɪdhɛ -yö 'to- -gɔ -todhü 'ka bha 'aa -yö kë!
17 -A pö 'mɛ 'wo "kpʋng ̱taa -naɔ ya- -mɛ -nu 'ka bha- -nu -dhɛ glɔglɔdhö
̱dhɛ 'wa 'dho -wo -dɪ 'sü 'kpii- 'ö 'wo wo -zʋ gɔn woo ̱naɔ bha- -dhɛ. -A
-gɛn -mü ̱dhɛ ̱naɔ bha see- -pë -mü. "Kɛɛ -wo wo -zʋ 'gɔn Atanna ̱në-
-dhɛ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö 'ö bha ̱në pë ̱gban "pɛpɛ suu nu kwa -dhɛ
-sɔbhɛɛ -bha kë "dhü kö 'kwa kwa "dhiabho- bho- 'gü.
18 -Bhö -a pö- -nu -dhɛ ̱dhɛ -wo 'wɔn -së kë, -wo kë -kɔwomɛ 'ka kö -wo
gbaɔ-, kö -wo -ya wo këwɔn -së ̱në- "yi ̱bhaa ̱dhɛ ̱naɔ 'dhö.
19 Kë "dhü kö ̱naɔ -së 'ö yö -zë 'yaa see- tongtongdhö 'ö -dhɛkpaɔ dhia"
'gü bha -wa yö ̱në- -wlö kö -wa ̱loo 'ko -ta, kö -wo -tosɛa ̱dede kë yö
̱në- -bha -dhɛkpaɔ dhia" 'gü.
20 Timote n dheebhang, -bhö i -zʋ kë mɛ ̱klang -kë 'ka -wɔn -nu 'ö Atanna
-ya -kɛfama bho i -bha bha ̱në- 'gü kö i -zʋ 'ya 'dho bhɔ- 'ka tongtongdhö,
kö 'i i bo dhiang -gɔ ̱wlüwlü -nu 'wo- zë, 'ö 'wo Atanna -wʋ -bhafang bho-
'ka bha- 'ka, kö 'bha 'dho i "tʋ kë zaɔdhe "wlaasü 'ö ̱waa- -da 'wo- pö- -mɛ
-bha -yö 'wɔn -dɔ, "kɛɛ kö 'yaa pë 'bha dɔ bha- -da -sü 'ka.
21 -A -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ 'bha -nu -wo wo -dɪ -sü 'wɔndɔmɛ suu bha ̱në-
'ka, 'yö -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'yaa- -nu -gɔ 'zü, 'yö ̱wa wo ̱taa zun- -gɔ.
Kö Atanna -yö -gasitɛ kë ka -dhɛ bha 'aa -yö kë!»

'Sëëdhɛ ɓplɛ -naa 'ö Pɔdhö -ya bɔ
2 Timote
-dhɛ

1-2 Timote, i -dhɔ -yö n -kë ɓdhɛ mɛ -dɪ 'kpɔ ɓnë- 'dhö. 'Yö- -wɔn 'gü 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ i -dhɛ. Yesu Klisi -bha bɔmɛ -mü n 'ka, -a -gɛn -mü ɓdhɛ -yö -dhi Atanna -dhɛ kö 'a kë- 'ka. Atanna -ya pö n -dhɛ ɓdhɛ 'pë 'ö ö "piü ɓdhɛ 'ö- kë 'a- pö mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ. Yö -mü ɓdhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö -kplü Yesu Klisi -bha, -yö -dho -tosɛa 'ö 'yaa yën -a kë -sü ɓslɔɔ. A -bhɛa kwa Dë Atanna -dhɛ kö waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö 'dhö i -wëë -ya -nu kë, kö -wo 'dhuë- -kë i -bha, kö -wo i gba zuëwaanusü 'ka.

Pɔdhö -bha Atanna 'tɔ dhi -sü 'ö mɛ -nu faan dɔ- 'ka -to -wʊ -ta -sü -bha kö- -nu "ta -kɔ -yö dhi

3 Atanna 'a- -dhɔkë n zuë" "puu 'ka ɓdhɛ n "bhɛma -nu 'dhö bha a- nuɛ" -bho, a -bhɛa -dhɛ 'a- nuɛ" bho bhii -dɪ 'pö i -wɔn 'gü -kpɛawo "binma -dhɛkpaɔ.

4 'Ma n -zʊ 'gɔn "tʊ̈ng 'kwa -kan 'ka kwa 'kwëë- bha- -ta waa- "gbʊ -nu 'i- bɔ "tʊ̈ng bha- 'gü bha- 'dhö, "yan -dee 'bha -kpan i -bha -dhɔ ɓya n 'kun. Kwa -kpan 'kwëë- -sü -dho n ɓnii -da ɓdedewo.

5 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ö- "yi 'yaa- ɓwlöö, 'ö gun i "na 'ö i dhe kpɔ 'wo- -dhɛ Dhoisö, waa- i dhe 'ö i kpɔ 'wo- -dhɛ 'pö Nisö -a -nu -gɔ bha- -bha -kë i -gɔ -sü bha, 'ma n -zʊ "ta- 'gü, a Atanna nuɛ" -bho ɓdedewo.

6 Yö ɓnë- -wɔn 'gü 'yö 'a i -zʊ -bö sië kö 'wɔn kë -sü -faan 'ö Atanna -ya ɓgbaɔ i -gɔ kö 'ma n -kɔ kpa i -ta kö a bhɛa" sië- -dhɛ bha 'i- 'kun "gbɪɪ-, kö yë 'ö- kë -faan -da i 'gü "dhʊ̈ bha 'i- kë i faan 'ka.

7 -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö Atanna -ya nu kwa -dhɛ bha, "suʊ̈ 'nii- 'yaa -mü, yö ɓnë kwa gba faan 'ka, 'yö -dhɔ -ya kwa 'gü, 'yö kwa gba "yaaki 'ka.

8 -A -kë "dhʊ̈ -sü -wɔn 'gü, 'yiʊ̈- 'ya 'dho i kë 'wɔn 'ö -gban kwa Dëmɛ -bha -a -dhiang zë -sü 'gü. Ma 'ö mang -dɪ 'pö 'a -kasogümɛ 'ka 'wɔn do bha- 'gü bha, -nëng n -bha -sü 'yiʊ̈- 'ya 'dho i kë 'pö. "Kɛɛ bhii -zian -zë, -kɔ do 'a sëë bho sië- 'ka 'wɔn -së 'ö go Atanna "piʊ̈- -naɔ dɔ -sü -wɔn 'gü bha, -bhö "wɪ- -bha kö i -bha -yö kë -kɔ do bha ɓnë- 'gü faan 'ö Atanna -ya nu i -dhɛ bha- 'ka.

9 -A -gɛn -mü ɓdhɛ yö ɓnë kwa dha, 'yö kwa -dhɛ, 'yö kwa -kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ kö 'kwa kë ö -bha 'ka. Kwa -dhɛ 'ö- wo "dhʊ̈ bha- -gɛn 'yii -gban kwa këwɔn -së -nu -bha, "kɛɛ 'ö- "dhiʊ̈ ɓwlü- -bha kö 'ö 'wɔn -së bha- kë kwa -dhɛ -a yi ɓya ɓgwëë, ɓdhɛ 'ö ɓya kë "dhʊ̈, 'yö bɔ ö Gbö Yesu Klisi -ta 'yö- -kë kwa -dhɛ kö 'yii "kpʊngtaadhɛ -zian -da ɓkö.

10 -Gasitɛ 'ö Atanna -ya -ya ö -zʊ "piʊ̈ "dhʊ̈ yi 'bha 'ka kwa -dhɛ bha ɓnë 'ö- 'gü -wɔn -kë ɓdɛɛ kwa Dhamɛ Yesu Klisi -bɔ kwa -dhɛ -sü 'ka bha. -A -gɛn -mü ɓdhɛ yö 'ö bha ɓnë faan bho ga -bha. 'Yö- -kë kö 'kwa ga kö 'wɔn "gbɪɪ- 'ya 'dho wɔ kwa -ta. 'Yö ɓsii 'ö 'yaa yën gbonggbongdhö -a -ta -pʊ kwa -dhɛ naɔ -së 'ö nu- dɔ mɛ "bhɪɪ- -nu -gɔ bha- 'ka ɓdhɛ ('mɛ 'ö ɓya 'dhang bho ö "dhiʊ̈), Atanna -dho kwi -dee 'ö 'yaa "bu -a -da -bha 'ö ɓsii bha- ɓslɔɔ.

11 Atanna -yö n -ya naɔ -së bha ɓnë- "kplëng -bho mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ -mɛ 'ka kö 'a kë- -bha bɔmɛ 'ka, kö 'a mɛ draan- kë -sü -bha.

12 Yö ɲnë- -wɔn 'gü 'yö sëë suu -nu ya 'a- bho sië (-kaso 'gü ɲdɛɛ ya). "Kɛɛ
-a 'bha 'yiü- 'yaa n kë, -a -gɛn -mü ɲdhɛ a Yesu Klisi dɔ, 'ö 'a 'dhang bho-
"dhiü ɲdhɛ -a 'gü -yö "gbɪɪ-, ɲdhɛ yë 'ö- -kɛfama bho n -bha bha -yö -dho
ö -zʊ kë- 'gü 'ö dho 'ö zun- 'ka yi 'ö dho za dɔ- 'ka mɛ "bhɪɪ- -nu -bha bha-
-bha.
13 (Timote,) -bhö 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü! Tɛanwɔn -nu 'i- ma n -ta
bha -bhö mɛ -nu ɲklang kë- 'ka, kö -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü waa- -dhɔ 'ö
kwa -gɔ, 'ö 'kwa- ɲslɔɔ -kplü Yesu Klisi -bha -sü "gblʊʊ "piü bha -yö kë i -gɔ
'pö.
14 ɲYa 'go yö -zë 'gü, -bhö 'to Atanna -bha 'Nii- "slüüslü 'ö kwa 'gü bha-
-kɔ ɲwlöö kö -yö i gba faan 'ka, kö naɔ -së 'ö go Atanna "piü 'ö- -kɛfama
bho i -bha bha 'i i -zʊ 'to- 'ka -a 'gü.
15 -A -naa -yö i "yaan ɲdhɛ 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu "pɛpɛ 'wo Azi
-sɛ 'gü ɲwa wo bo n 'ka. Fizɛdhö waa- Ɛmozɛnö -nu ɲgban -wa -nu -bhiëë
'gü.
16-17 A -bhɛa kwa Dëmɛ -dhɛ kö Onezifɔɔ waa- ö -bha 'kɔɔmɛ -nu -wëë
-ya kë. -A -gɛn -mü ɲdhɛ ("sanni yö -zë -yö "kan n -bha), yö ɲnë kpa -zë
wo n -zʊ -ta -blɛɛsü kö a -kaso 'gü Wlɔmö, -a 'yiö- 'yii- kë "ɛɛn -a "suü 'yii-
kë, yö -zë -yö -gun nu sië 'ö -wo n -bha 'ö n ɲtua bho, 'ö n faan dɔ, 'ö ɲya
nu Wlɔmö, 'ö ö 'gü -siö 'ö n ɲmɔɔ 'ö -kpan n -bha.
18 ɲYa 'go yö -zë 'gü, 'ö 'wɔn -së "pɛpɛ 'dhɛ 'kö- -kë n -dhɛ Efɛzö bha yö
-zë ɲgban -yö i "yaan. A -bhɛa n Dëmɛ -dhɛ yö ɲnë- -wɔn 'gü kö -yö dɔ
"gbɪɪ- kö -a -nu -wëë -ya kë -a -bha za -dɔ mɛ -bha -yi 'ka.

2

1 ɲDhɛ 'ö "dhü, bhi 'kö bhi -zë i ɲdhɛ n gbö 'dhö 'dhang -bho Yesu "dhiü
-sü 'gü bha, -bhö 'to -kplü -sü 'ka -gasitɛ 'ö Yesu Klisi -ya -kë kwa -dhɛ bha-
-bha kö -yö i gba faan 'ka.
2 Atanna -wʊ 'a i ɲklang -kë 'ka mɛ 'gbɛ "yaan bha- -zɔn 'mɛ 'i 'dhang
bho- -nu "dhiü ɲdhɛ -wo -mɔɔ -bha 'wo mɛ "wɛɛ 'bha -nu ɲklang -kë 'ka
bha -a -nu -dhɛ 'pö.
3 -Bhö "wɪ- -bha kö 'i sëë bho 'pö ɲdhɛ n 'dhö, -a -gɛn -mü ɲdhɛ Yesu Klisi
-bha naɔ -së bha- dɔ -mɛ -nu ɲgban "pɛpɛ -wo -dho sëë bho ɲdhɛ -kɔ 'yi-
bho sië- 'ka bha- 'dhö. I -wëëdhɛ ɲnë ɲya bho Yesu Klisi -wɔn 'gü, 'yö mɛ
ɲgban dho- 'wɔn dɔ ɲdhɛ -a -bha "sɔdha 'ö ö -gɔ -dho -dhɛ "sia- yö -mü i
'ka.
4 -Bhö -a kë ɲdhɛ -kɔ 'ö "sɔdha 'ö- "piü -dhɛ ö -dhɔ -yö ö -gɔmɛ kë 'ö- -kë
'ka -a 'dhö. -A -gɛn -mü ɲdhɛ "sɔdha 'ö- suu 'dhö "dhü 'yaa ö -kɔ -da "kpʊng
ɲtaa -wɔn "wɛɛ -zë 'bha 'gü. -Bhö Yesu -bha yë kë -kɔ do bha ɲnë- 'gü.
5 -Bɛangsümɛ 'yaa kë -bɛang ga 'ka "wɛɛwɛ kö 'yii -bɛang 'sü ö 'sü -kɔ
-ta. (Yö ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö 'i dho- kë ɲdhɛ -kɔ 'ö Yesu Klisi -ya pö- 'ka bha-
'dhö kö 'i- -bha yë bha- kë -a kë -kɔ -ta kö 'i- ɲtrɔɔn yö!)
6 ɲYa 'go yö -zë 'gü, 'kekëmɛ 'ö ɲsaan ö -bha -dhɛ -bha ɲnë- -dhɛ 'dhö-
-bha ɲdhɛ -ya -blɛɛsü -bhö. (-Bhö i faan dɔ yö ɲnë- -wɔn 'gü kö i yë kë
Yesu Klisi -dhɛ kö 'i- ɲtrɔɔn yö.)
7 'Wɔn -nu 'a- pö i -dhɛ bha -bhö i -zʊ 'gɔn- 'gü kö 'i- 'gü ma, -a -gɛn -mü
ɲdhɛ kwa Dëmɛ ɲnë dho 'wɔn ɲgban "pɛpɛ 'gü ma "yaaki nu i -dhɛ.
8 I -zʊ -yö -bö Yesu Klisi 'ö -kë Davi suu 'gü -në 'ka, 'ö ga 'ö Atanna -ya
-bö bha- -wɔn 'ka -kpɛawo. -A -gɛn -mü ɲdhɛ Atanna -bha naɔ -së 'a- dɔ
sië mɛ ɲgban "pɛpɛ -gɔ bha 'yö bha.
9 'Sa naɔ bha ɲnë 'a- dɔ 'yö 'wo n -wëëdhɛ bho sië 'yö ɲwa lɔɔga -nu
ɲgban -zian -kplü n -bha ɲdhɛ 'wɔnyaakëmɛ 'dhö ya. "Kɛɛ yö -zë ɲgban

'gü, ma ̱në 'wo n -da -kaso 'gü, 'wii Atanna -wʋ -zë -da -kaso 'gü, (-wo mɛ -nu draan- sië- 'ka -kpɛawo).
10 'Pë 'ö -kë 'yö 'a 'wɔn "gbɪɪgbɪɪ- -nu bha- ̱gban kun n -bha bha 'yö bha. Kë "dhʋ̈ kö 'mɛ 'ö Atanna -ya -nu -ya ö -bha 'ka bha -wo dha 'pö -zʋ -yö Yesu Klisi -dhɛ -sü "gblʋʋ "piʋ̈, kö -wo dhasü waa- -bha 'tɔbhɔdhe 'ö 'yaa yën 'ö Atanna "piʋ̈ bha- ̱slɔɔ.
11 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -wʋ ('ö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo- pö) ̱sië ̱dhɛ:
«̱Ya kë ̱dhɛ kwɛng- -nu 'kwa ga kwa "kwëë,
kwɛng- -nu kwa -dho -tosɛa kë -dhɛ do 'gü.
12 ̱Ya kë ̱dhɛ kwa zuë" ̱ya kë -sɛa
kö ('kwa saan" Yesu -wɔn 'gü) kwɛng- -nu kwa -dho -gblüdëdhɛ kë.
"Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'kwa- pö -zë wo ̱dhɛ 'kwaa- dɔ,
yöö -dɪ 'pö -yö -dho -a pö 'yaa kwa dɔ.
13 ̱Ya kë 'zü ̱dhɛ 'kwa 'go kwa -wʋ -ta,
yö -zë 'yaa 'go ö -wʋ -ta,
-a -gɛn -mü ̱dhɛ yö -zë -yö ö -dɪ -dɔ.
Pë 'dhɛ 'kö ̱yaa- pö ö "dhi 'ka -ya 'gü -wɔn -kë,
'yaa 'to- 'gü tongtongdhö» bha 'yaa ̱sua 'ka.

Atanna -bha yëkëmɛ 'ö- -wɔn -ya -zʋ kun -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

14 'Wɔn -nu 'i dho mɛklangkëmɛ -nu bha- -nu -zʋ -bö 'ka ̱në 'a- pö bha, "kɛɛ a -bhɛa i -dhɛ kö 'i i kɔngga ziö- 'ka- -nu -dhɛ "sɛɛ glɔglɔdhö ̱dhɛ 'wa 'dho zaɔdhe -da 'wɔn -nu 'ö- -gɛn 'yaa 'dhö bha- 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -kë "dhʋ̈ -sü -yö 'mɛ 'wo "tʋ 'to sië- -nu -wʋ -bha bha- -nu ̱dhɛng ̱në- wo.
15 -Bhö i 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'i kë mɛdraanmɛ 'ö- -bha yë -yö Atanna -zʋ kun, 'ö 'yiʋ̈- 'yaa- kë ö -bha yë kë -sü 'gü, 'ö yë -kë ̱dhɛ -kɔ 'wo- -zɔn 'ka- -dhɛ -a 'dhö ̱në- 'ka, kö i mɛ draan- tɛanwɔn 'ö go Atanna "piʋ̈ bha- -bha.
16 'Mɛ 'wo dhiang ̱wlüwlü -nu 'ö- -gɔ 'yaa 'dhö- zë sië, 'ö 'wo Atanna bho sië- 'ka ̱fii "dhiʋ̈ bha, -bhö "kan- -nu -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo "dhʋ̈ bha -wo wo -dɪ bhɔ ̱në- wo Atanna -dhɛ taa- ̱gblɛɛn -kpɛawo.
17 -A -nu -bha mɛ draan- -wʋ -nu bha -wo mɛ see- ̱naa ̱dhɛ -kɔ 'ö bhië -yö -kan 'ka mɛ -bha bha- 'dhö. 'Mɛ 'wo "dhʋ̈ bha- -mɛ 'bha -nu -mü Imene waa- Filɛtö -nu 'ka.
18 ̱Wa "kan tɛanwɔn -bha, 'yö 'wo -da sië mɛ -nu -gɔ 'gü 'wo- pö- -nu -dhɛ ̱dhɛ Atanna ̱ya 'mɛ 'wo ga -a -nu -bö 'nu, "kɛɛ -wo wo "tʋ̈ng 'go- 'gü, ('yö 'wo- -nu zuë" ̱kaan -wʋ -nu bha- 'ka "kwëë, 'yö 'wo -kan Atanna -bha zian -bha).
19 "Kɛɛ 'kö 'zü 'ö -kë ̱dhɛ -wa -pö "dhʋ̈ ̱wɛ, 'yii 'dho Atanna -wʋ ̱dede -zë bho ö "gblʋʋ -ta. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö ö -bha 'kɔ "kpan 'kö- -ya bha 'yaa 'wü -pë 'ka, -yö 'klëë- -kpɔ -bha ö -wʋ 'ka 'ö- pö:
«Kwa Dëmɛ -yö 'mɛ 'wo- -bha 'ka -a -nu -dɔ» "ɛɛn 'zü:
«'Mɛ 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ wo kwa Dëmɛ -dɔ,
-wo wo -bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka.»

20 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -bha 'kɔɔdhɛ -yö -kë ̱dhɛ -gblüdë -gɔ 'kɔɔdhɛ 'dhö. Pë "fië 'ö -kë -gblüdë -gɔ 'kɔɔdhö -a suu 'yaa kë do. -A 'bha -nu -kë "sënng 'ka 'ö- 'bha -nu 'wo -kë 'wëë- 'ka, 'ö- 'bha -nu -dɪ 'pö 'wo -kë "dhü -nu waa- "sɛ gbɔ -nu 'ka. -A 'dhɛ -nu 'wo -kë "sënng waa- 'wëë- -nu 'ka bha 'yö 'wo -kë 'wɔn ̱bhlëësü -nu -kë 'gü -pë 'ka. -A 'dhɛ -nu 'wo -kë "dhü -nu waa- "sɛgbɔ -nu 'ka bha, 'yö 'wo -kë 'pö "wlaawɔn -nu -kë 'gü -pë 'ka.

21 -Kɔ do bha- 'gü, 'mɛ 'ö yöö -dı 'pö 'ö ö -dı kun -së, 'ö "slʊ̈ʊ̈slʊ̈, -yö -dho
kë yë ̀bhlëësü -nu -kë 'ka -pë 'ka Atanna -gɔ ̀dhɛ -kɔ 'ö "sënng waa- 'wëë-
'wo- 'ka bha- 'dhö; -a -gɛn -mü ̀dhɛ kö -yö ö baa- -sü 'ka ö Dëmɛ -dhɛ kö
yë -së suu "ʊʊ suu 'ö -dhi -dhɛ -ya kë ö 'ka.
22 -A -wɔn 'gü, 'wɔn yaa -nu 'ö 'nëglɔɔn -nu 'wo- kë sië bha, -bhö ̀dua-
-gɔ. Kö 'i i faan dɔ -zʊ -yö Yesu -dhɛ -sü -bha, kö -kɔ 'i dho- kë- 'ka kö pö
'a 'dho -ya i -bha ̀në 'i- -kɔ mɔɔ-, kö -dhɔ -yö kë i 'gü, kö kaa mɛ ̀gban
"pɛpɛ ka kë ka 'ko -dhɛ -së, kö mɛ 'ö- -nu "ta -kɔ 'dhö -së Atanna wëëdhö
'ö 'wo- ̀bhlëë -ya bha kɛng- -nu 'ka yö ̀në- -dhɛ mɔɔ-; "kɛɛ kö 'ka -tosɛa
kë ka 'ko "piʊ̈ zuë" 'waanu -sü 'ka.
23 -Bhö i bo zaɔdhe ̀taamasü -nu 'ö- -zun "dhiʊ̈ -bhlɔɔ 'yaa 'dhö bha-
-da -sü 'ka; -a -gɛn -mü ̀dhɛ zaɔdhe -nu 'ö- suu 'dhö "dhʊ̈ bha -yö "dhinaa
̀në- -da. Bhii ̀dede i- 'wɔn dɔ ̀dhɛ -a -da -mɛ -nu 'waa kë ̀kpaɔsü.
24 -A -dhɛ 'yaa- -bha kö kwa Dëmɛ -bha yëkëmɛ -zë -yö "dhinaa 'ma, "kɛɛ
-a -dhɛa -bha ̀dhɛ -a -bha "klʊsëdhɛ ̀në -yö mɛ ̀gban "pɛpɛ "yan -ma
kun, kö -yö dɔ mɛ -nu draandhɛ 'ka, kö- zuë" -yö kë -sɛa.
25 Kö 'mɛ 'wo zaɔdhe -da 'ka kö -ya -mɛ -nu dɔ ̀zinng 'gü -wʊ "nɛɛnɛɛ
-nu 'ka, 'bha mü "dhʊ̈ Atanna -dho -a "slë kë 'ö 'wo 'dhang bho tɛanwɔn 'ö
go- "piʊ̈ bha- "dhiʊ̈ 'ö 'wo wo zuë" ̀slëë 'gü ̀wɛ?
26 -A yö ̀në ̀ya kë "dhʊ̈ 'yö 'wɔn 'gü ma -sü dho kë- -nu -gɔ 'yö 'wo dho
'go Sɔtraan -gɔ döng 'ö- -nu kun 'yö 'wo -da -gɔ ̀dhuëngdhɛ 'gü bha- 'gü.

3

'Wɔn -nu 'wo dho kë "tʊ̈ng ̀taamasü 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 ̀Ya 'go yö -zë 'gü, Timote n dheebhang, 'yaa n "piʊ̈ ̀dhɛ 'wɔn "gbıı- 'ö
dho kë "kpʊngtaadhɛ yën "tʊ̈ng 'gü bha 'i kë- 'gü i tii -bha.
2 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -a "tʊ̈ng bha- 'gü, 'mɛ 'wo -ya wo -dı -wɔn ̀në- zuën
-ta doseng bha -wo -dho pa. -A -nu -bha 'wëëga -wɔn -dho kë "gbıı- 'ö -ziö
'wɔn ̀gban "pɛpɛ -ta. -Wo -dho wo -dı zë 'tɔ 'ka 'ö 'wo wo -dı sü 'kpii-.
-Wo -dho dhiang yaya -nu zë Atanna kwi -bha 'ö 'waa wo 'kpɔmɛ -nu -wʊ
ma, 'ö 'waa 'wɔn -së dɔ. 'Wii 'dho "suʊ̈ Atanna -gɔ, "ɛɛn 'wii 'dho 'wɔn 'bha
̀bhlëë -ya.
3 'Wii 'dho "wı mɛ 'bha -bha -bha. Pë 'bha -pë 'bha -wëë 'yii 'dho- -nu kë.
-Wo -dho mɛ -nu yang kë 'ö waa- mɛ 'bha -mɛ 'bha 'waa ̀mɔɔ- 'gü. -A -nu
"gblü- -dho kë 'ya-, 'ö 'wɔnsëkëmɛ -nu -san -ya -nu -kë.
4 -Wo -dho -da mɛ -nu -dhɛ pë "piʊ̈, woo do bha 'wɔn- -dho -siö -nu -dhɛ
'gü klöklö -bha, 'ö -dı -sü 'kpii- -ya -nu pa, 'ö 'wo wo -dı -gɔwɔn -nu fië-
bho Atanna -dhidhɛwɔn -nu -bha. (-Nëng -bha -mɛ -nu 'waa kë "dhʊ̈).
5 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ ̀yaa- -nu yö, mɛ -ya -nu -ga ̀dhɛ Atanna
̀bhlëëyamɛ -nu 'dhö, "kɛɛ kö 'gügbıdhɛ 'ö Atanna -ya nu ö ̀bhlëëyamɛ
̀dede -nu -dhɛ bha 'waa "wı- -kë -a -nu 'gü -sü -bha. -Bhö "kan mɛ suu
-nu bha- -nu -bha.
6 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha- mɛ 'bha -nu -wo mü, -wo -dho 'wo -da mɛ -nu -gɔ
'kɔɔdhɛ -nu 'gü, 'ö dhong -nu 'ö 'waa 'wɔn 'bha dɔ 'wɔn 'ö Atanna -wɔn 'gü
-a 'gü, 'ö 'wo pa -sü 'ka 'wɔn yaa 'ka, 'ö 'wo ̀zii 'wɔn yaa suu "pɛpɛ 'ö- kë
-dhɔ -ya -nu -kë -a kë -sü -bha bha 'wo -da -a -nu -gɔ 'gü, 'yö 'wo- -nu gɔɔ
bho ̀sua -dhiang -nu 'ka.
7 Dhong -nu bha -wo wo "tʊ -to tɛanwɔn 'ö go Atanna "piʊ̈ bha- -bha
-kpɛawo "kɛɛ 'waa ̀mɔɔ- -bha kö -wa 'klɔɔ- ̀dede dɔ gbonggbongdhö.
8 'Ö- -gɛn 'dhö -kë ̀dhɛ 'mɛ 'wo bha -wo 'ko -zë tɛanwɔn 'ö go Atanna
"piʊ̈ bha- 'ka ̀dhɛ -kɔ 'ö Zanɛsö waa- Zanblɛsö 'wo dɔ- 'ka Moizö -gɔ 'kpa

bha- 'dhö. 'Mɛ 'wo "dhü bha 'wɔn yaa -dı -slɔɔ ̱në 'wo wo -zʋ gɔn- 'ka, -a -nu -bha -zʋ -yö Yesu -dhɛ -sü 'gü 'yaa 'dhö, (Atanna ̱ya ö -kɔ "kan- -nu "dhiü).

9 "Kɛɛ 'wii 'dho mɛ 'gbɛ gɔɔ bho; -a -gɛn -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ- -dho -a 'wɔn dɔ ̱dhɛ "yaaki ̱në 'yaa- -nu -bha ̱dhɛ -kɔ do 'ö Zanɛsö waa- Zanblɛsö -nu -bha 'dhö -kë 'ka yi 'bha 'ka bha- 'dhö.

Timote -zʋ -gban -wʋ 'ö Pɔdhö -ya pö

10 "Kɛɛ bhi -zë -kɔ 'a mɛ ̱draan- 'ka i- -dɔ, 'ö 'i n "ta -kɔ dɔ, 'ö 'i n -zʋgɔngüwɔn ̱gban dɔ, 'ö 'i -zʋ -yö Atanna -dhɛ -kɔ, zuësɛadhɛ 'ö n -gɔ, -dhɔ 'ö n 'gü waa- n 'wɔn -kun n -bha -kɔ -nu,

11 n -wëë -kë 'wo- wo waa- saan" -nu 'a- wo bha- ̱gban -dɔ 'kpakpadhö. Sëë suu -mɛɛ ̱në 'mii- bho Angtiɔsö -pö, "ɛɛn Ikɔnö -pö "ɛɛn Dhitrö -pö -nu 'gü? "Ɛɛn 'wɔn "gbıı- suu -mɛɛ ̱në 'yii wɔ n -ta -dhɛ -nu bha- 'gü? "Kɛɛ -gasitɛ 'yii kwa Dëmɛ ̱slɔɔ, -yö kë n -dha -a ̱gban "pɛpɛ -gɔ.

12 -A -dhɛa -bha kö 'kwa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo- "piü ̱dhɛ 'wo -kplü Yesu Klisi -bha kpɛnngkpɛnngdhö kö 'wo Atanna dhɔɔbhaawɔn kë bha -wo -dho -a -nu -wëëdhɛ bho,

13 "kɛɛ 'wɔnyaakëmɛ -nu waa- mɛ -nu -pö -mɛ -nu -zë, -wo -dho 'dho ̱në- wo wo "dhiü -kpɛawo 'wɔn yaa kë -zian -ta. -A -gɛn -mü ̱dhɛ Sɔtraan ̱yaa- -nu -pö, 'yö woo -dı 'pö 'wo mɛ -nu pö sië bha.

14 "Kɛɛ bhi -zë i -bha 'ka, 'wɔn -nu 'i- 'dhang bho- "dhiü, 'i- dɔ ̱dhɛ tɛanwɔn -mü bha, -bhö -a -nu kë -kpɛawo kö 'i dho- 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo i ̱draan 'wɔn -nu bha- -bha bha i- -nu -dɔ, 'i- dɔ 'pö ̱dhɛ -a 'bha 'yaa ̱sua 'ka.

15 -Wʋ "slüüslü -nu 'wo -ya -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ 'gü i- -dɔ 'i go- 'ka "dhü i 'nëdhɛ 'gü, -wʋ -nu bha -wo -mɔɔ -bha 'wo i gba "yaaki 'ka kë "dhü kö 'i dha i -bha -zʋ -yö Yesu Klisi -dhɛ -sü -wɔn 'gü.

16 -Wʋ "pɛpɛ 'kö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -bha 'sëëdhɛ "slüüslü bha- 'gü bha- ̱gban ̱trɔɔn -së -yö -dhö, yö ̱në- -ya mɛ "bhıı- -nu zuë" "piü 'yö 'wo- -ya 'sëëdhɛ 'gü, kö -wo kwa draan- pë 'ö kpengdhö -a 'ka, kö- 'dhɛ -nu 'ö 'waa -së kö 'kwa- dɔ. -Wʋ -nu bha ̱në 'wo kwa zun zian 'ö -së -a -bha, 'yö 'wo kwa ̱draan 'wɔn -së kë -sü -bha.

17 Kë "dhü kö 'mɛ 'ö yë kë sië Atanna -dhɛ kö- -mɛ -kɔ -yö ̱mɔɔ 'wɔn -së kë -sü -bha 'kpakpadhö.

4

1 A- -pö i -dhɛ glɔglɔdhö kwa -bha Atanna waa- Yesu Klisi 'ö dho za dɔ "yaanmɛ -nu waa- 'mɛ ̱wa ga- -nu -bha, 'ö dho nu 'zü "kpʋng ̱taa kö -yö ö -bha -gblüdëdhɛ kë bha- -nu wëëdhö ̱dhɛ:

2 'I mɛ -nu draan- pë 'ö pö 'aa- -bha -a kë -sü 'ka, -bhö ̱nëng Atanna -wʋ pö -sü 'gü -a -nu -dhɛ glüü" glüüdhö "tüng -së waa- "tüng yaa ̱gban 'gü, kö 'i- -nu ̱sɔng -nu pö, kö 'i- -nu faan dɔ 'wɔn -së kë -sü -bha, "kɛɛ i zuë" -yö kë -sɛa.

3 Pë -nu 'a- pö i -dhɛ bha, -bhö -a kë, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yi 'bha -dho ̱loo 'ö mɛ "bhıı- -nu 'waa "wı- -bha kö 'wo wo "tʋ 'to Atanna -bha mɛ draan- -kɔ -së bha- -bha, "kɛɛ -wo -dho mɛ 'dhɛ 'wo dho- -nu draan- -a -nu dhɔɔbhaawɔn -nu ̱në- -bha bha ̱në- mɔɔ-, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -dho kë- -nu "piü ̱dhɛ 'wo 'wɔn yaya ̱në- kë -kpɛawo;

4 -a -gɛn -mü 'zü ̱dhɛ 'yii 'dho kë- -nu "piü ̱dhɛ 'wo wo "tʋ 'to tɛanwɔn -nu 'wo go Atanna "piü bha- -bha, "kɛɛ 'wɔn zii 'ö yi 'bha 'ka bha ̱në- ma -dhɔ dho- -nu kë.

5 "Kɛɛ bhi -zë -bhö i zuë" 'kun i -bha -kɔ ɣgban -kɔ ɣgban 'gü, kö ɣwa i -wëëdhɛ bho kö 'i- 'kun i -bha, kö 'i 'wɔn -taɔng -së 'ö -gban Yesu -bha bha- pö mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ, kö yë -nu 'wo -gban Atanna -wɔn -bha 'i- kë së bha 'i- ɣgban "pɛpɛ kë -së 'ka!

6 ('Wɔn "pɛpɛ 'a- pö i -dhɛ "dhü bha- -gɛn -mü ɣdhɛ 'mii 'dho ɣgwëë "kpʋngtaadhɛ ya- 'gü 'zü kö 'a ziö -deewo 'gü i -dhɛ.) -A "tʋng ɣya ɣloo kö 'a (ma -tosɛa nu ɣdhɛ "saapë 'dhö kö -yö kwa Dëmɛ) ɣyɔɔn bho "sia-. N ga "tʋng ɣya ɣloo.

7 Yë 'ö Atanna -ya dɔ n -kɔ 'ka kö 'a- kë bha, a- kë -sü 'ka ö kë -kɔ -ta, ɣdhɛ -kɔ 'ö -bɛangsümɛ -yö -bɛang sü- 'ka 'ö kë -bɛang ga 'ka bha- 'dhö 'ö 'a 'to -sü 'ka -kplü -sü 'ka 'dhang -bho -a "dhiü -sü -bha klöklödhö 'ö dho 'ö zun- 'ka -a "dhiʋtoyi 'ö ɣdɛɛ bha- -bha.

8 A- 'wɔn -dɔ ɣdhɛ 'faan- 'ö kwa Dëmɛ 'ö za dɔ mɛ -bha tɛanwɔn -ta bha 'ö- -ya 'mɛ 'ö pö 'aa- -nu -bha -a -nu -gɔ bha n -bha -dhö. -Yö -dho -a nu n -dhɛ yi 'ö dho za dɔ- 'ka mɛ "bhɪɪ- -nu -bha bha- 'ka. 'Faan- 'ö "dhü bha mang do n -bha 'yaa -mü -zianwo, -a -gɛn -mü ɣdhɛ 'mɛ 'ö kwa Dëmɛ bha- nu -sü "dhia 'dhö- -nu 'gü -yö -dho -a -nu -bha nu 'pö.

Pɔdhö -bha ö -dɪ -wɔn -dhiang 'ö- zë Timote -dhɛ

9 -Bhö -a "slë mɔɔ- kö 'i nu n -dhɛ 'gü yö 'zodhö.

10 -A -gɛn -mü ɣdhɛ Demasö ɣya 'go n ɣkeng- -ya 'dho Tesadhonikö -pö 'gü, -a 'klɔɔ- -mü ɣdhɛ -yö -kplü "kpʋngtaapë -nu -bha 'ö ɣziö- 'ka Atanna "piü -pë -nu -ta. Klesan ɣya 'dho Gadhatö -sɛ 'gü, Titö -dɪ 'pö ɣya 'dho Dadhômatö -sɛ 'gü.

11 Dhukö yöö do ɣnë ɣya 'to n "piü yö n -takunmɛ 'ka "tʋng ya- 'gü. 'I nu sië, kaa- Makö -ka nu "kwëë, -a -gɛn -mü ɣdhɛ n -mawɔn -dho zun- -bha kö -yö n -ta 'kun kwa Dëmɛ -bha yë kë -sü -bha.

12 'Ma Tisikö bɔ 'pö Efɛzö -pö 'gü.

13 ɣYa kë ɣdhɛ 'i nu sië, 'i nu n -dhɛ ma ɣgbauu- 'a- to Troasö, Kalipusö -gɔ 'kɔɔdhö bha- 'ka. Kö 'i nu 'pö n -dhɛ ma 'sëëdhɛ -be -nu bha- 'ka, "kɛɛ -a 'dhɛ -nu 'wo kwi -be 'ka bha ɣnë n -mawɔn 'dhö- -bha "gbɪɪsü.

14 -Piöbhomɛ Dhɛzandrö bha -yö 'wɔn yaa 'gbɛ -kë -sü 'ka n 'ka, kwa Dëmɛ -dho za dɔ- -bha 'wɔn yaa -nu 'ö- kë n 'ka bha- -wɔn 'gü.

15 -Bhö i -dɪ 'kun- -gɔ -së kö 'ya 'dho "slë yaa kë i 'ka 'pö. -A -gɛn -mü ɣdhɛ Atanna -wʋ 'kwa- pö sië mɛ -nu -dhɛ bha- -san -ya -kë. -Ya "piü ɣdhɛ 'ö zun- -gɔ zian- -kpɛawo.

16 'Dho -blɛɛsü 'a- wo zadɔdhɛ 'gü bha mɛ 'bha 'yaa gun n "piü mü kö -yö n -zʋ -gban, kwa dheebhang -nu ɣgban "pɛpɛ -wo kë -kan n -zü 'kwëë-. "Kɛɛ a -bhɛa Atanna -dhɛ kö 'ya 'dho- -nu 'kun tëë 'ka n 'to 'wo- wo do 'ka bha- -wɔn 'gü 'ö- -nu -wëëdhɛ bho.

17 -A -gɛn -mü ɣdhɛ a- 'wɔn -dɔ ɣdhɛ 'kö 'zü 'ö -kë ɣdhɛ mɛ "bhɪɪ- -nu -zë -wo -kan n -zü 'kwëë- ɣdhɛ -kɔ bha- 'dhö, "kɛɛ kwa Dëmɛ -zë -yö -to n "piü, 'ö n faan dɔ 'ö 'a Atanna -wʋ pö 'kpakpadhö 'ö 'mɛ 'waa Zuifö 'ka- ɣgban "pɛpɛ 'wo- ma. 'Yö n ɣkɔɔ 'wɔn "gbɪɪ- -gɔ ɣdhɛ -kɔ 'wo mɛ sü- 'ka laabhölaa "dhi "dhiü bha- 'dhö.

18 -Yö -dho n dha 'zü 'wɔn "gbɪɪ- suu "pɛpɛ 'ö dho nu n -ta -a -nu -gɔ -kɔ do bha ɣnë- 'gü, kë "dhü kö 'a n -duɛ ɣslɔɔ dhang- 'gü -dhɛ 'ö ö -bha -gblüdëdhɛ kë sië- -bha bha- 'gü. -A 'tɔ -yö bhɔ "tʋng ɣgban "pɛpɛ 'gü! Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë. ('Pë 'ö gun n "piü 'a- pö i -dhɛ 'yö bha.)

19 -A pö Plisidhö waa- Akidhasö -nu -dhɛ 'ma- -nu ɣtua bho, ma Onezifɔɔ -gɔ 'kɔɔmɛ -nu ɣtua bho 'gbɛ.

20 Edhatö -yö kë -to Kodhɛngtö -pö 'gü, 'yö 'a Trofimö to Midhe -pö 'gü
'pö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -a -bha 'yaa "pʋ -sü 'ka.
21 -Bhö i 'gü dɔ "gbıı- kö 'i nu kö "nɛnɛ "tʋ̈ng 'yi ̀loo ̀kö.
Ebudhusö 'dhöö, Pudɛnö 'dhöö, Dhinisö 'dhöö, Klodia waa- kwa
dheebhang -nu 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʋ̈ 'wo to ̀wa i ̀tua bho 'gbɛ.
22 Kwa Dëmɛ -yö i faan dɔ -kpɛawo, kö -yö dɔ "gbıı- -yö -gasitɛ kë mɛ
̀gban "pɛpɛ ka -dhɛ!

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ
Titö
-dhɛ

1-4 Titö, bhi 'ö 'i -kë ̀dhɛ n gbö 'dhö, 'ö- -gɛn -kë ̀dhɛ ma ̀nɛ 'a Atanna
-dhiang zë i -dhɛ 'yö 'i gun -na 'dhang bho- -wɔn "dhiü, "kɛɛ 'ö koo- -zʋ
-yö -a -dhɛ -sü 'ö do bha, 'sëëdhɛ ya mang Pɔdhö -mɛ, 'a -kë Atanna -bha
gwëëmi 'ka, 'ö 'a -kë Yesu klisi -bha bɔmɛ 'ka bha, ma ̀në 'a- bɔ i -dhɛ.
Atanna -yö n -bɔ kö 'mɛ -nu 'ö- -nu sü ö -bha 'ka bha 'a -zʋ -yö ö -dhɛ -sü
-dhiang zë wo ̀në- -nu -dhɛ kö -wo wo -zʋ yö ö -dhɛ kö -wo 'dho- 'ka "dhiü
-kpɛawo. -Yö n -bɔ 'pö kö 'a- -nu draan- tɛanwɔn ̀dede 'ö- -gɛn -yö go ö
"piü bha ̀në- -bha. Tɛanwɔn 'ö "dhü bha ̀në dho -kɔ 'ö 'kwa kë- 'ka 'yö
dho ö -zʋ 'kun -a -zɔn kwa -dhɛ. A- -kë "dhü kö mɛ "bhɪɪ- -nu -wo 'dhang
bho -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë 'dhö -sü -wɔn ̀në- "dhiü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ
Atanna 'ö 'yaa ̀sua kë bha, -yö kë -tosɛa 'ö "dhü bha- -wɔn "plüün -bho
kwa -dhɛ kö 'yii "kpʋngtaadhɛ -zian -da ̀kö. 'Yö "tʋ̈ng 'kwa dɔ- 'ka ̀dɛɛ
ya ̀në- kpɔ kö 'pë 'ö- "plüün bho mɛbhɪɪdhe -dhɛ bha 'kwa- dɔ- 'ka. 'Wɔn
-taɔng -së 'ö "dhü bha Atanna 'ö kwa Dhamɛ 'ka bha -ya -wɔn -kplü ma
̀në n -bha kö 'a- -dhiang zë mɛ -nu -dhɛ. A- -dhɛ Atanna 'ö kwa Dë 'ka,
waa- Yesu Klisi 'ö kwa Dhamɛ 'ka bha- -nu -gɔ kö -wo 'dhuë- kë i -bha, kö
-wo i gba zuëwaanusü 'ka.

Yë 'ö Titö dho- kë Klɛtö -sɛ 'gü -a -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

5 A i -to n ̀taama Klɛtö -sɛ 'gü "dhü kö yë 'dhɛ n -kɔ 'yii ̀mɔɔ- kë -sü bha
mü (kö "tʋ̈ng 'yaa n -gɔ 'zü bha) 'i yö ̀në- kë. Kö 'i mɛ -ya Atanna -bha
'kɔdhigümɛ -nu -gɔ "dhiü 'do 'do 'ka 'pö- -nu 'gü. "Sanni 'i mɛ -ya ̀dhɛ -kɔ
bha- 'dhö, i -zʋ 'ya 'dho bhɔ 'wɔn 'a- pö i -dhɛ -blɛɛsü 'ö -gban 'mɛ 'wo dho
kë- -bha 'kɔdhigümɛ -nu "dhiüziöwomɛ 'ka -a -nu -wɔn -bha bha ̀në- 'ka.
6 ̀Dhɛ 'mɛ 'i dho- -ya bha -yö kë 'mɛ 'ö mɛ 'bha 'yii 'dho ̀mɔɔ- -bha kö
-yö "sɛɛdhɛ yaa kë- -bha ̀në- 'ka, kö dhe do ̀në -yö kë- -mɛ -gɔ, kö- -mɛ
-bha 'në -nu -dɪ 'pö -wo kë 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ, 'ö mɛ 'bha 'yaa
̀mɔɔ- -bha kö -yö "sɛɛdhɛ kë- -nu -bha ̀dhɛ -a -nu "ta -kɔ 'yaa -së, "ɛɛn
-a -nu gɔɔ -yö "gbɪɪ-, 'waa wo 'kpɔmɛ -nu -wʋ ma -a 'ka.
7 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö dho kë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -gɔmɛ 'ka
"dhü bha- -dhɛ 'yaa- -bha ̀dhɛ -yö kë 'mɛ 'wo "sɛɛdhɛ yaa -kë -bha, 'ö ö
-dɪ sü 'kpii-, 'ö "dhiü-, 'ö we mü 'gbɛ, 'ö- -kɔ -ta 'dhö "fʋ̈ʋ̈fʋ̈ʋ̈ "ɛɛn 'ö ̀naɔ
̀mɔɔ ̀flü 'ka -a 'ka.
8 "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ̀dhɛ -yö kë 'mɛ 'ö -dhɛng bun -së, 'ö 'pë 'ö -së ̀në
-dhɔ -ya -kë, 'ö ̀kpaɔsü, 'ö pö 'aa- -bha, 'ö Atanna ̀bhlëë -ya, "ɛɛn 'ö- -kɔ
-yö ̀mɔɔ ö -dɪ -bha ̀në- 'ka.
9 Kö -yö kë 'mɛ 'ö ö -zʋ yö 'wɔn -taɔng -së 'ö tɛanwɔn 'ö go Atanna "piü
̀në- 'ka, 'ö 'yi ka ̀draan- -bha bha- -dhɛ ̀në- 'ka. ̀Yaa- kë "dhü ̀naa 'yö
dho mɛ -nu faan dɔ ö -bha mɛ draanwʋ -nu 'ö 'waa ̀sua 'ka bha- -nu 'ka,
'yö dho ̀mɔɔ- -bha 'ö ̀sua -yɛ 'mɛ 'wo mɛ draan- -kɔ "wɛɛ kë sië bha- -nu
"yan -bha, 'yö- pö- -nu -dhɛ ̀dhɛ -wo wo -dɪ -pö ̀në 'wo- wo sië.
10 (-Bhö -a kë "slë 'ka kö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -gɔmɛ -nu 'i dho-
-ya bha -wo kë ̀dhɛ -kɔ a- pö- 'ka bha ̀në- 'dhö), -a -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ
'gbɛ -wo -dhö 'ö 'waa mɛ 'bha ̀bhlëë -ya, 'ö 'wo dhiang -nu 'ö- -gɔ 'yaa 'dhö
bha ̀në- zë 'yö 'wo "kpënng- -kë 'ka mɛ -nu -gɔ. 'Mɛ 'wo "dhü bha- mɛ 'gbɛ

-dhɛ -wo -go Zuifö -nu 'wo wo zuë" ̱slëë 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiü
bha ̱në- -nu kpö 'gü.
11 -Bhö -a kë "dhü kö 'pë 'wo dho- pö 'ya 'dho ̱slɔɔ- -nu -gɔ, kö -wo wo
bo mɛ draan- -kɔ suu bha- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ̱wa 'gügblüdhe -da 'kɔ
-nu 'gü 'do 'do 'ka ̱waa- -nu ̱draan ̱suasua -nu bha- -nu 'ka kö 'wo 'wëë-
̱slɔɔ -kɔ 'yiü- -sü bha ̱në- kë- -nu 'gü.
12 ('Pë 'ö dho 'wɔn -nu 'a- pö bha- -nu bhɔ ka 'gü tɛan- -bha yö -mü ̱dhɛ)
-a -nu -dı -bha 'wɔndɔmɛ do 'ö -kë Klɛtö mi 'ka ̱dhɛ- -nu 'dhö 'pö, 'ö gun
-ya -sü 'ka yi 'bha 'ka Klɛtö -sɛ ̱dede bha- 'gü bha ̱në dhiang zë 'ö- pö:
«Klɛtö -mɛ -nu -bha pë -mü ̱sua kë -sü 'ka, 'yö 'wo 'wɔnyaakëmɛ 'ka ̱dhɛ
-kɔ 'ö wü "dhiü- -nu 'wo- -kë 'ka wü 'në -nu 'ka bha- 'dhö. -A -nu -kɔ 'yaa
̱mɔɔ pë 'bha kë -sü -bha. -A -nu -zʋgɔngüwɔn doseng 'ö 'dhö 'yö pë -bhö
-sü 'ka.»
13 Pë 'ö Klɛtö mi bha 'ö- pö bha tɛan- mü. -A -kë "dhü -sü 'gü, -bhö -ya
'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu "yan 'gü kö 'wa 'dho wo "tʋ 'to ̱suasua -nu
'wo mɛ -nu draan- sië- 'ka bha- -bha, "kɛɛ kö -wo 'dhang bho tɛanwɔn 'ö
go Atanna "piü bha ̱në- "dhiü.
14 Kö 'wa 'dho 'dhang bho -kwɛzlan -nu 'ö Zuifö -nu 'wo- bho sië bha-
"dhiü, 'ö 'wo -kplü 'zü 'mɛ 'ö ̱wa wo ̱taa -ya Atanna -bha tɛanwɔn -gɔ
bha- -nu -bha 'tɔng- -nu -bha.
15 'Mɛ 'ö- zuë" 'dhö "puu, pë ̱gban "pɛpɛ- -kë -mɛ 'gü "puu "slüüslü 'ka,
'yö 'mɛ 'wɔn yaa 'dhö- zuë" -bha, 'ö 'yaa 'dhang bho Yesu "dhiü bha yö -zë
'ö pë ̱gban -ga pë yaa 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö 'wɔn yaa -ya "yaaki waa-
zuëga ̱gban -bha.
16 ('Mɛ 'wo "dhü bha -bhö -a "slë mɔɔ- kö -wo wo bo- -kë "dhü -sü 'ka;
-a -gɛn -mü ̱dhɛ) -wa -pö -wo -dı -dhɛ ̱dhɛ wo Atanna -dɔ, "kɛɛ kö- -nu
këwɔn -zë 'bha 'yaa bhɔ 'mɛ 'wo Atanna dɔ- -nu këwɔn -nu -bha. 'Mɛ 'wo
"dhü bha -wo -yënngsü Atanna 'gü, 'waa- -wʋ ma, 'pë 'ö- -dhɔ 'yaa- kë bha
̱në wo -zë 'wo- -kë. -A -nu -kɔ 'yaa ̱mɔɔ 'wɔn -së -zë doseng -zian kë -sü
-bha.

2

'Dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu "ta -kɔ -dhiang 'ö Pɔdhö -ya zë

1 Bhi -zë -bhö mɛ draan- mɛ draan- -kɔ -së 'ö "slüüslü 'ö go Atanna "piü
bha ̱në- -bha.
2 -Bhö -a pö -kwɛazë -nu -dhɛ -wo kë -kɔ -mɔɔ wo -dı -bha -mɛ 'ka (we
mü -sü 'gü), "kɛɛ -wo kë 'mɛ 'ö mɛ -nu dho- -nu ̱bhlëë -ya, 'ö 'wɔndɔdhe
'dhö- -nu -gɔ -a -nu këwɔn -nu waa- -a -nu -zʋgɔngüwɔn -nu 'gü, "kɛɛ 'ö
'wo wo -zʋ yö Atanna -dhɛ ̱dedewo, 'ö -dhɔ 'dhö- -nu 'gü ̱në- 'ka, kö- -nu
zuë" -yö kë -sɛa 'mɛ 'wo 'wɔn yaa -kë -nu 'ka -a -nu "piü.
3 -A pö 'pö dhong -nu -zʋgbansü -nu -dhɛ -wo -tosɛa 'ö pö 'aa- -bha ̱në-
kë, 'wa 'dho dhiang yaa zë mɛ -nu -bha 'wo- -nu kwi zë- 'ka, 'wa 'dho ̱nëng
we -ta, -wo kë -dhio -së -dɔ gwaangɔdhe "gbɔnggbɔng -nu -ta -mɛ ̱në- 'ka.
4 Kë "dhü kö -wa -zɔn -nu -dhɛ ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -nu -bha gɔɔn-
-nu -dhɔ -ya -nu kë waa- -nu -bha 'në -nu 'dhö.
5 -A -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -nu këwɔn -nu waa- -nu -zʋgɔngüwɔn -nu -wa
-zɔn ̱dhɛ -wo ̱kpaɔsü. 'Wa 'dho -zua zë, -wo -ya woo- 'kɔ -wɔn zuën -ta
kö -wo woo- yë -nu -wɔn 'kun "gbıı-, kö -wo woo- gɔɔn- -nu ̱bhlëë -ya, kö
-wo wo -gɔ 'dho- -nu -dhɛ "sia-, kë "dhü kö mɛ 'bha 'ya 'dho Atanna -wʋ
-dhiang yaa zë.
6 -Bhö -a pö 'nëglɔɔn -nu -dhɛ -kɔ do bha- 'gü 'pö ̱dhɛ -wo kë ̱kpaɔsü
-a -nu këwɔn -nu waa- -nu -zʋgɔngüwɔn -nu 'gü.

7 (Dhɛ 'ö -kë dhɛ bhii -dı 'pö i -kë 'nëglɔɔnnë 'ka bha,) -bhö -gleng -dhɛ
-wɔn kë kö i -mɔɔ "kwëë "yɔɔ -nu -wo -tosɛa kë -kɔ 'sü i -bha -bha. -Bhö
mɛ -nu draan- tɛanwɔn -dı -slɔɔ në- 'ka, -kɔ 'i dho- kë- 'ka kö mɛ -nu -wo
i bhlëë -ya në -bhö -a mɔɔ- "tüng gban 'gü.
8 -Bhö -a kë -së kö 'wa 'dho "yi yö i zë -dhiang -nu "piü 'ö 'wo i tɔɔ -kë
'ka, kë "dhü kö 'yiü- -yö dɔ kwa -dhiang yaa zë -mɛ -nu -bha kö 'wa 'dho
pë 'bha slɔɔ 'wo- pö kwa -bha.
9 -Bhö -a pö 'pö dhuëng -nu -dhɛ -wo wo dëmɛ -nu bhlëë -ya -kpɛawo
kö 'pë 'ö dho- -nu -zʋ 'kun në -wa kë, -a -nu "yan 'ya 'dho ziö wo dëmɛ
-nu 'gü ('ö 'wo dhiang zë- -nu -wʋ wlöö).
10 'Wa 'dho kwaan bho- -nu -ta, "kɛɛ -wa "slë mɔɔ- -kpɛawo kö- -nu
dëmɛ -nu -wo 'dhang bho- -nu "dhiü -a -nu këwɔn -nu "piü. Kë "dhü kö
mɛ -nu waa- -dhɛ yö kö -wo mɛ draan -wʋ 'ö go kwa Dhamɛ, kwa -bha
Atanna "piü bha- -dhiang -së zë.
11 (-Kɔ 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu dho -tosɛa kë- 'ka në bha.) -A
-gɛn -mü dhɛ Atanna -ya -zɔn mɛ "pɛpɛ gban -dhɛ dhɛ ö -dho ö -bha
-gasitɛ kë- -nu -dhɛ kö wa bɔ ö 'ka -wo dha -sü slɔɔ.
12 -Gasitɛ 'ö "dhü bha në kwa klang -kë pë -nu 'ö- -dhɔ -yö Atanna -kë
-a kë -sü 'ka, waa- -tosɛa kë -kɔ yaa 'ö "kpʋng taa yö bha- 'dhö. Yöö do
bha 'zü në kwa klang -kë -ta "yaaki 'ka -sü 'ö pö 'aa kë mɛ -bha, "kɛɛ 'ö
mɛ -yö Atanna bhlëë -ya bha- 'ka.
13 -Kɔ bha në 'kwa dho -tosɛa kë- 'gü 'ö dho- 'ka "dhü 'ö zun- 'ka
-dhɛkpaɔyi -së 'ö kwa -zʋ 'dhö- 'gü, 'ö nu së, 'ö kwa -bha Atanna 'ö 'kpii-,
kwa Dhamɛ Yesu Klisi dho nu- 'ka ö -bha 'tɔbhɔdhe 'gü bha- -bha.
14 Yesu -yö ö -dı -nu mɛ "bhıı- -nu kwa -dhɛ kö 'ö kwa dha në- wo 'wɔn
yaa suu "pɛpɛ gban -gɔ, kö 'kwa kë "slʋʋslü, kö 'kwa kë yöö do në ö -bha
'ka, kö 'wɔn -së në- kë -pɛng -yö dɔ kwa -ta.
15 'Wɔn suu bha në 'i dho mɛ -nu klang kë- 'ka kö 'dhang -bho Yesu
"dhiü -mɛ -nu -wa kë dhɛ -kɔ bha- 'dhö. 'Mɛ 'wii "wı- -bha kö -wa kë dhɛ
-kɔ bha- 'dhö, -bhö -ya -nu "yan 'gü, -bhö -a pö glɔglɔdhö kö -yö 'to i -bha
-bha, kë "dhü kö mɛ 'bha 'ya 'dho slɔɔ- -nu kpö 'gü 'ö i bhlëë -siö, 'ö 'i
-kë -bhaasü, 'ö- pö dhɛ 'bhaa mɛ -draan 'wɔn -nu bha- -bha -mɛ 'ka.

3

1 -Bhö -a pö 'dhang -bho Yesu "dhiü -mɛ -nu -dhɛ -wo wo "tʋ 'to "sɛ
-gɔmɛ -nu -wʋ -bha, kö 'pë 'wo- pö- -nu -dhɛ -wa kë. -A pö- -nu -dhɛ -wo
kë 'wɔnsëkëmɛ 'ka,
2 'wa 'dho mɛ 'bha -dhiang yaa zë, 'wa 'dho "dhinaa 'ma, 'wa 'dho -dɔn
bho. -Wo kë dhɔngsü mɛ gban "pɛpɛ "piü, kö -wo mɛ gban bhlëë -ya
-kpɛakpɛawo.
3 -A -gɛn -mü dhɛ kwaa -dı 'pö kwa -gun dhɛng -sü 'ka -blɛɛsü
'ö 'wɔndɔdhe 'yaa gun kwa -gɔ, 'ö 'kwa mɛ -nu bhlëë -siö, kwa -gun
dhuëngdhɛ 'gü kwa dhɔɔbhaa -pë -nu waa- kwa -zʋgɔngüwɔn -nu -gɔ,
'ö 'kwa -tosɛa -kë -mawɔn yaa -dhɛ waa- -ya pë -dhɔ 'ka -sü -nu 'gü, 'ö
'kwa -ya mɛ -nu -san 'ka, 'ö 'wo kwa -san -kë 'pö.
4 "Kɛɛ dhɛ 'ö Atanna 'ö kwa Dhamɛ 'ka bha- -bha -dhɔ 'ö- -kë kwa 'ka,
waa- -bha "klʋsëdhɛ bha- -zɔn mɛ "bhıı- -nu kwa -dhɛ "tüng ya loo,
5 'yö kwa dha, "kɛɛ 'sa kwa -wëë dede në- -kë 'yö kwa dha bha- wo,
'yii kë dhɛ -a dhɔɔbhaawɔn në 'kwa- -kë 'yö 'kwa dha- -wɔn 'gü; "kɛɛ
kwa 'kpɔ -dee 'ö- wo, 'ö 'kwa- 'gü -zu bho bha, waa- -bha 'Nii- "slʋʋslü 'ö
kwa "gla 'ö- wo kö 'kwa kë mɛ -dee 'ka bha në kë -sü 'ka kwa dha -kɔ -dee
bha- 'ka.

6 Atanna -yö -bɔ Yesu Klisi 'ö kwa Dhamɛ 'ka bha ̱në- -ta 'yö 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈
'gbɛ ̱dede ̱gbaɔ kwa -gɔ.
7 Kë "dhʊ̈ kö (kwa 'ö 'kwa -kë -a -bha 'në -nu 'ka bha) ̱sɔng 'ya 'dho kë
kwa -bha 'ö wëëdhö -a -bha -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- -wɔn 'gü, kë "dhʊ̈
kö 'kwa -tosɛa -së 'ö Atanna "piʊ̈ 'ö kwa -zʊ 'dhö- 'gü bha- -slɔɔ.
8 'Wɔn 'ö tɛan- 'ka 'yö 'a- pö bha.
Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'i dho mɛ -nu draan- 'ka glɔglɔdhö. Kë "dhʊ̈ kö
'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -mɛ -nu -wo faan ̱slɔɔ ̱dedewo kö -wo 'wɔn
-së ̱në- kë -kpɛawo. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn -së kë -sü ̱në -së, yö ̱në
̱mɔɔ- -bha 'ö mɛ -nu -zʊ kun.
9 'Bha 'dho zaɔdhe "wlaasü -da mɛ -nu 'ka 'wɔn -nu 'ö- ̱trɔɔn 'yaa 'dhö
bha- 'gü. I "tʊ 'ya 'dho kë mɛ "bhɛma -nu -gɛngodhɛ -wɔn -bha. -Bhö i bo
"dhinaa waa- "dhi -ko zë -sü 'ö -gban Zuifö -nu -bha 'tɔng- -nu -bha bha-
'ka. 'Bha 'dho- kë, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a ̱trɔɔn 'yaa 'dhö, -a -wɔn 'gü 'yii
'dho 'wɔn -së kë mɛ 'bha -dhɛ.
10 'Mɛ 'ö 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu "pɛ së- 'gü, -dhio dɔ- -mɛ -ta
̱dhɛ do ̱plɛ -nu 'dhö ̱kö -blɛɛsü kö -yö ö bo- -kë "dhʊ̈ -sü 'ka. ̱Ya kë ̱dhɛ
'yii i -wʊ ma tongtongdhö, -bhö -a kë kö -yö 'go 'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ
-nu kpö 'gü.
11 -A -gɛn -mü ̱dhɛ bhii ̱dede i- -dɔ ̱dhɛ 'mɛ 'ö suu 'dhö "dhʊ̈ bha kö
̱ya ö ̱taa ̱në- zun tɛan- -zian -gɔ, 'yö- këwɔn -nu -wa -zɔn ̱dhɛ ̱ya 'go
zian -ta bha.
12 -Wʊ -totaamasü 'a dho- 'kpɔ i -bha yö -mü ̱dhɛ: a -dho Atemasö waa-
Tisikö bha- mɛ do bɔ i -dhɛ. 'Mɛ 'ö "dhʊ̈ bha ̱ya ̱loo i -dhɛ 'gü kö bhi -zë
'i nu "vaandhö kö 'i -kpan n -bha Nikopodhi -pö 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -yö
n "piʊ̈ ̱dhɛ 'a "nɛnɛ "tʊ̈ng ya- kë mü.
13 -Bhö i 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'tɔngdɔmɛ Zenasö waa- Apodhɔsö 'wo 'dho së
"ta 'ö- 'gü bha 'i- -nu -ta 'kun kö 'wa 'dho -kpla pë 'bha -wɔn 'gü -a -nu -bha
"ta -zian bha- "dhiʊ̈.
14 'Wɔn 'ö "dhʊ̈ bha bhii do 'bhii 'dho kë- këmɛ 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
kwa -bha mɛ -nu 'wo mü 'pö bha- -dhɛa -bha kö -wo gbaɔ- -sü draan- 'pö
kö -wo mɛ -nu -mawɔn 'dhɛ 'ö "vaandhö -wɔn 'ka -a ̱yaɔn, kö- -nu -bha
-tosɛa -yö mɛ -nu -zʊ 'kun 'pö.
15 'Dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'wo -dhɛ ya- 'gü ̱wa i ̱tua bho. 'Ya
'dhang -bho Yesu "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ö yi -dhɔ -ya -nu -kë 'pö kwa -bha -kplü -a
-bha -sü -kë do -sü -wɔn 'gü, 'wo i "piʊ̈ mü bha- -nu ̱tua bho 'pö 'gbɛ.
Atanna -bha 'dhuë- -yö mɛ ̱gban ka 'kun!

'Sëëdhɛ 'ö Pɔdhö -ya bɔ
Fidhemɔ
-dhɛ

1 Mang Pɔdhö -mɛ 'wo n -da -sü 'ka -kaso 'gü Yesu Klisi -dhiang 'a- zë
në- -wɔn 'gü bha yaa- kwa dheebhang Timote në 'yi 'sëëdhɛ ya- bɔ bhii
Fidhemɔ -mɛ 'i -kë yi dhɔɔbhaamɛ dede 'ka, "kɛɛ 'ö 'i -kë 'pö yi yë -kë
Atanna "piü "yɔɔ 'ka bha i 'dhö,
2 -A -bha 'kɔdhigümɛ "pɛpɛ 'wo bho 'ko -ta i -gɔ 'kɔɔdhö bha- -nu 'dhö,
kwa dheebhang dhebhɔ 'ö i -bha dhebhɔ 'ka 'wo- Apia -kë bha waa- i gbö
Asipö 'ö -kë Yesu -bha "sɔdha 'ka 'pö dhɛ n 'dhö bha ka në ka -dhɛ, 'ya
ka tua bho 'gbɛ.
3 Yi -bhɛa kwa Dë Atanna -dhɛ kö waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -wo ka gba
'dhuë- 'ka kö -wo zuëyagblüü- nu ka -dhɛ.
4 Fidhemɔ n dheebhang, "tüng "ʊʊ "tüng 'a bhɛa" sië- 'ka Atanna -dhɛ, a-
nuɛ" -bho i -wɔn 'gü dedewo.
5 -A -gɛn -mü dhɛ i -bha -zʊ -yö kwa Dëmɛ Yesu -dhɛ -sü bha waa- i
-bha Atanna -bha mɛ -nu -dhɔ -wɔn -taɔng -yö -nu yi -ta yö -kpɛawo, 'ö yi
"tʊʊdhö -kpɛawo.
6 "Kɛɛ a -bhɛa 'pö- -dhɛ kö i -bha -zʊ -yö -a -dhɛ -sü bha- 'bha në -yö -da
'gü -kpɛawo -yö 'dho- 'ka, kë "dhü kö mɛ -kpɛa 'wo to -wo 'wɔn -së "pɛpɛ
'ö Klisi -ya kë -sü -faan -da kwa 'gü bha- kë -sü -dhɛ yö i -gɔ.
7 Atanna -bha mɛ -nu -dhɔ -bha i kë -sü 'ö 'i- -nu -ta kun "dhü bha-
ma 'a- wo, -yö -dhi n -dhɛ dedewo 'ö n zuë" dho n ko 'gü 'ö 'waanu -tɛkpɛ
-tɛkpɛdhö, n dheebhang, -a -gɛn -mü dhɛ -a kë 'i- wo "dhü bha 'yö Atanna
-bha mɛ -nu zuë" -ya -a -nu "gblüü-.
8 Yö në- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn 'a mɔɔ- -bha 'nu 'a i -kɔ kpɔ- 'ka Klisi 'tɔ 'gü
'i- -kë kö- "sɪ 'yaa i -dhɛ bha,
9 'yö mang Pɔdhö -mɛ 'ö 'ma kë -kwɛanë 'ka "kɛɛ 'ö 'a -kaso 'gü Yesu Klisi
-wɔn 'gü ya 'ö n "piü dhɛ 'a bhɛa në- wo i -dhɛ -a -wɔn 'gü -dhɔ 'gü bha.
10 Bhɛa" në 'a- wo i -dhɛ Onezimö 'a kwa Dëmɛ Yesu -dhiang zë- -dhɛ
kö a -kaso 'gü 'ö 'dhang bho- "dhiü, 'ö ya kë dhɛ n gbö 'dhö dɛɛ Atanna
-bha zian -ta bha- -wɔn 'gü, n dheebhang Fidhemɔ.
11 A- -dɔ dhɛ -a trɔɔn 'yii kë i -bha -a zü bho -sü 'gü, "kɛɛ taamasü
ya- 'gü -a trɔɔn -dho kë mɛ gban plɛ ko -bha. -Yö -dho kë i -bha dhɛ
'ö n -bha -kɔ 'ö- 'gü -a 'dhö dhɛ -kɔ 'ö- 'tɔ 'dhö- 'ka 'pö -a 'dhö, -a -gɛn -mü
dhɛ waa- pö Onezimö kö -wa pö 'në 'ö trɔɔn 'dhö- 'gü.
12 -A bɔ në 'a- wo sië i -dhɛ bha, "kɛɛ -a -wɔn -yö n -gɔ dhɛ n "yanga
'dhö.
13 'Yaa gun n "piü -zianwo dhɛ 'a n -kɔ bho- 'gü, kë "dhü kö -yö 'to i
"gblʊʊ 'gü yö, kö -yö kë n -kɔ "dhiü "tüng 'a- 'ka -kaso 'gü 'wɔn -taɔng -së
-wɔn 'gü ya- 'gü dhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha 'nu dhɛ 'i kë- 'ka -a 'dhö.
14 "Kɛɛ 'yaa n "piü dhɛ a- -kë "dhü kö 'mii- pö i "yaan. -A -gɛn -mü dhɛ
'yaa n "piü dhɛ 'bha- pö 'i 'wɔn -së kë n -dhɛ, 'i- kë dhɛ 'wɔn 'ö- "sɪ në
'yaa i -dhɛ -a 'dhö, "kɛɛ -yö ga bhii dede në i 'gü, kö 'ya 'dho kë dhɛ
wa faan wɔ mɛ -ta.
15 'Bha mü "dhü "kan 'ka- wo ka 'kwëë- yi 'bha 'ka bha -yö -kë "dhü kö
-kpan 'dhɛ kaa- wo ka 'kwëë- taamasü ya- 'gü bha -yö 'to "dhü "sɛ 'tuü-
'ka wɛ, 'dee- 'wɔn dɔ?

16 'Pë 'ö n "piü ⌷dhɛ 'a- pö i -dhɛ yö -mü ⌷dhɛ kö ka -bha -kpan 'kwëë- -sü 'dhɛ 'ö dho kê ⌷taamasü ya- 'gü bha 'ya 'dho kë ⌷dhɛ -blɛɛsü -bha 'dhö, "kɛɛ kö- -bha -kë i -bha ⌷dhuëng 'ka -sü ⌷gban waa- -bha -bha, kö- ⌷bhlëë -yö kë i -gɔ ⌷taamasü ya- 'gü kö -yö ziö- 'ka -blɛɛsü -bha -ta, kö 'i- 'sü -zianwo ⌷dhɛ i dheebhang 'ö- -wɔn 'dhö i -gɔ "gbɪɪ-, "kɛɛ 'ö- -dhɔ -yö ma ⌷në n -kë -blɛɛsü ⌷dedewo ⌷në- 'dhö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha zian -ta.

17 'Ö ⌷ya kë ⌷dhɛ 'i n sü ⌷dede -zë wo ⌷dhɛ i "taɔngdë 'dhö tɛan- ⌷dede 'ka, kö -bhö i -kɔ -ya -a -dhɛng -bha ⌷dhɛ -kɔ do 'ö 'ma nu 'nu mü 'i dho -kɔ -ya 'ka n -dhɛng -bha bha ⌷në- 'dhö.

18 'Kö ⌷ya kë -zianwo ⌷dhɛ ⌷ya 'wɔn yaa suu "ʋʋ suu 'ö ⌷në- kë i 'ka, "ɛɛn 'ö kë pë 'bha -zian ⌷në ⌷kwaan i -ta, 'kö 'zü 'ö -kë pë suu "ʋʋ suu 'ö- 'ka, -bhö -a kë ma 'wɔn 'ka.

19 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö -wʋ 'ö ya mang ⌷dede ⌷në 'a- -bɛn zë ⌷dhɛ mang Pɔdhö -mɛ ma ⌷në 'a dho- "wɛɛ nu i -dhɛ bha 'yö bha. Kë "dhü kö 'i 'dhang bho 'pë 'a- pö bha- "dhiü. ("Kɛɛ 'sa i- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ⌷dhɛ bhii ⌷dede -zian 'i bha, i ma ⌷në n -bha 'ka i -bha -kë 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiü ma -a -dhiang zë -sü 'saa- 'gü -a mɛ do 'ka -sü bha- -wɔn 'gü, "kɛɛ 'yaa n "piü ⌷dhɛ 'a "dhi zun yö -zë -bha.)

20 Bhɛa" ⌷në 'a- wo sië i -dhɛ kö 'i dɔ "gbɪɪ- i zë kwa Dëmɛ -wɔn -dhɛ kö 'i 'wɔn do bha- kë n -dhɛ, kö -yö n faan -sɛa 'bha -da n 'gü Klisi -bha zian bha- -ta.

21 'Dhang 'a- bho i "dhiü ⌷në- -wɔn 'gü, 'yö 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ i -dhɛ, -a -gɛn -mü ⌷dhɛ a- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ⌷dhɛ 'pë 'a- pö i -dhɛ bha 'bhii 'dho -kɔ 'ka, "ɛɛn i -dho -a "dhiü -ziö -ta -zian kë.

22 'Bha kë, -bhö -dhɛ 'i dho n ⌷yëë bho- -bha -a mɔɔ- ⌷sië kö 'i- -ya i -kɔ "sɔɔ, -a -gɛn -mü ⌷dhɛ a 'dhang -bho "dhiü ⌷dhɛ bhɛa" 'ka- wo sië Atanna -dhɛ n -wɔn 'gü bha -yö -dho ka -wʋ ma 'ö- "slë -kë 'ö 'wo n ⌷lɔɔ, 'ö 'a nu 'a -wo ka -dhɛ 'gü.

23 Epaflasö 'ö -kaso 'gü -dhɛ ya- 'gü 'pö ⌷dhɛ n 'dhö Yesu Klisi -wɔn 'gü bha -ya -pö 'ya ka ⌷tua bho.

24 Makö waa- Adhitakö, Demasö waa- Dhukö 'ö 'wo -kë n yëkëyɔɔ -nu 'ka bha ⌷wa ka ⌷tua bho 'pö.

25 Kö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha -gasitɛ bha -ya kë ka -dhɛ yi ⌷gban "pɛpɛ 'ka bha 'aa -yö kë!

'Sëëdhɛ 'wo- bɔ
Atanna -bha mɛ -nu 'wo
Eblö
'ka -a -nu -dhɛ

Atanna -bha dhiang -zë mɛ "bhɪɪ- -dhɛ -kɔ -dhiang 'wo- zë Eblö -nu -dhɛ.

1 -Yö kë ka "yaan ̱dhɛ 'ö gun yi 'bha 'ka, Atanna -yö kë -bɔ ö
-wʊdhiʊ̈loomɛ -nu ̱në- -nu -ta -gɛn -yan 'gbɛ ̱dede 'ka "ɛɛn -kɔ 'gbɛ ̱dede
'gü, 'yö dhiang zë kwa "bhɛma -nu -dhɛ.
2 "Kɛɛ -yö bɔ -sü 'ka ö Gbö ̱dede ̱në- -ta "tʊ̈ng -totaamasü 'kwa dɔ- 'ka
ya- 'gü, 'yö dhiang zë kwa -dhɛ. -Yö -bɔ yö ̱në- -ta 'yö -tosɛa -pë -kë, -yö
yöö do bha 'zü ̱në- -ya -sü 'ka pë ̱gban "pɛpɛ -mɛ 'ka.
3 Yö 'ö bha ̱në Atanna -bha 'tɔbhɔdhe 'ö dhang- 'gü bha- "blɛɛn- 'ka.
Yö 'ö bha ̱në Atanna -bhɔ bha ̱dede 'ka "kpʊng ̱taa. Yö 'ö bha ̱në
"kpʊngtaadhɛ -todhʊ̈sü 'dhö -tosɛa kë sië- -wʊ -bha 'gügbɪɪdhɛ -bha. Yö 'ö
bha ̱në ̱dhɛ 'ö ̱ya 'ö bo mɛ "bhɪɪ- -nu -dha -a -nu -bha 'wɔn yaa -gɔ -sü
'ka, 'yö dho 'ö -ya -yɛa -së 'ö- Dë Atanna "mlümlüsü bha- "sɔɔ dhang- 'gü
bha- 'gü.

Yesu Klisi -duɛ -kë 'kpii- Atanna -bha "kië -nu -gɔ -sü -dhiang 'wo- zë

4 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü -a -duɛ 'ö 'dhö, 'waa- -zɔn -zianwo Atanna -bha
"kië -nu -bha 'ka, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'tɔ 'ö ̱bhlëësü 'ö -ziö -a -nu -bha -ta
Atanna -ya nu- -dhɛ bha 'yö bha.
5 "Ɛɛn 'ka- ma 'mɛ do ̱dhɛ Atanna ̱yaa- pö ö -bha "kië 'bha -dhɛ ̱dhɛ:
«Bhi ̱në 'i n Gbö 'ka,
'ma- pö n "dhi 'ka ̱dɛɛ
̱dhɛ ma ̱në 'a i Dë 'ka?»
"ɛɛn ̱yaa- pö ö -bha "kië -mɛɛ ̱në- -dhɛ do 'zü ̱dhɛ:
«A -dho kë i Dë 'ka, 'yö 'i -kë n Gbö 'ka.»
6 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö Atanna yöö ö Gbö do 'ö- -bha 'në -blɛɛsü 'ka bha- bɔ "kpʊng
̱taa 'yö- pö:
«-A -dhɛa -bha ̱dhɛ ma "kië -nu ̱gban "pɛpɛ -wo zun- -dhɛ kpiö 'gü.»
7 'Yö- pö 'zü ö -bha "kië -nu -bu 'gü ̱dhɛ:
«-Yö ö -bha "kië -nu -kë "tɛɛ 'ka,
'yö- -nu -kë 'pö pɛng 'nɛɛ- 'ka.»
8 "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö zun ö Gbö -zë -bha 'yö- pö:
«"Kɛɛ bhii Atanna -mɛ -zë i -bha -gblüëdhɛ 'dhö
-kɔ 'ö- -bha 'yö dho 'to- -bha,
-a -bho "gblʊʊ -pë 'yii 'dho kë tongtongdhö,
'sa pö 'yii 'dho kë i -bha mɛdhɛ bha- -bha,
9 -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha ̱në- kë -dhɔ -yö i -kë,
'wɔn yaa -dhɔ 'yaa i kë,
'wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Atanna 'ö -kë i -bha Atanna 'ka bha
'ö i -ya -sü 'ka, 'yö i pa -sü 'ka zuëniida 'ka,
'yö -duɛ 'ö ̱bhlëësü 'ö -ziö i "tayɔɔ -nu -bha -ta
-a nu -sü 'ka i -dhɛ.» bha 'yö bha.
10 'Yö -ya mü 'zü 'ö- pö:
«Bhi ̱në bhi -zë 'i "sɛ -kë -a zübhoyi 'ka,
'yö 'i dhang- -pë -kë i ̱dede -kɔ "dhɛ 'ka, n Dëmɛ.
11 'Sa 'pë 'i- -nu -kë "dhʊ̈ bha ̱gban- -dho ziö,

"kɛɛ bhi -zë, i -dho 'to "dhʊ̈ doseng.
-Wo -dho kë zii ɖdhɛ sɔ 'dhö,
12 'ö 'i- -nu -yɛ ɖdhɛ sɔ 'dhö,
'ö- 'dhɛ ɖya "blë 'i- -dee -pë -kë,
"kɛɛ bhi -zë, -kɔ do 'i- 'ka 'yö 'i dho 'to- 'ka,
i -kwɛ 'bha 'yii 'dho "kan "dhiʊ̈ tongtongdhö.»
13 "Ɛɛn Atanna ɖyaa- pö 'zü ö -bha "kië 'bha -dhɛ do ɖdhɛ:
«-Bhö nu kö 'i -ya -yɛa -së 'ö n "sɔɔ ya- 'gü
kö -yö 'dho -yö zun- 'ka yi 'a -dho i -kɔ ɖmɔɔ- 'ka
i 'yaɔ- -nu -bha -a -bha -ee?»
14 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, kö Atanna -bha "kië -nu bha "yina "klʋ -së -nu -mü. Wo ɖnë 'wo- -kɔ "dhiʊ̈ 'yö- -nu bɔ -nu wo 'mɛ 'ö- -nu -ya -tosɛa -së këmɛ 'ka -a -bha -gblüdëdhɛpö 'gü dhia" -a -nu -ta 'kun -dhɛ 'gü. ("Kɛɛ Yesu Klisi ɖnë- -duɛ 'dhö 'kpii- Atanna wëëdhö.)

2

1 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhɛ 'dhö- -bha ɖdhɛ tɛanwɔn 'kwa- ma 'ö -gban Yesu Klisi -wɔn -bha bha 'kwa 'to -kplü -sü 'ka- -bha kpɛnngkpɛnngdhö, kë "dhʊ̈ kö 'wa 'dho kwa gɔɔ bho 'wo dho kwa 'ka ɖdhɛng -zian -ta bha 'yö bha.
2 -A -gɛn -mü ɖdhɛ "sanni 'tɔng- 'ö Atanna -bha "kië -nu -wa dɔ yi 'bha 'ka Moizö -dhɛ kö -ya dɔ Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ bha- 'gü -wɔn -yö kë, kö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'yii- 'gü -wɔn kë kö Atanna -yö 'wɔn bho- -mɛ 'gü -a -naa -bha bha -oo,
3 'yö- 'dhɛ 'kö Klisi yöö ɖdede 'ö- pö ɖwɛ? -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ dha -sü 'kwa- -dhiang ma bha kwa Dëmɛ bha yöö ɖdede ɖnë- -blɛɛsü pö, 'yö 'mɛ 'wo- ma bha, -a ɖbhlëë 'dhö 'pë 'ö- 'ka 'wo- -dhiang zë kwa -dhɛ.
4 'Yö Atanna -dɪ 'pö 'ö ö -kɔ "gblʋʋ -ya -a -nu -bha "sɛɛ- -dhɛ bha- 'gü "dhabhliwɔn 'sɛɛnnë -nu waa- "gblʋ̈gblʋ̈ -nu kë -sü 'ka. Kë "dhʊ̈ kö 'kwa- 'wɔn dɔ- -bha ɖdhɛ 'yaa ɖsua 'ka. 'Yö dho 'zü 'ö -bhɔdhɛ 'ö- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -ya bhɔ mɛ -dhɛ bha- 'gü -gblü 'mɛ 'wo 'dhang bho 'wɔn bha- "dhiʊ̈ bha- -nu -ta -kɔ 'ö -dhi -dhɛ -a 'gü.
5 'Sa -yö kë ka "yaan ɖdhɛ -dhɛkpaɔ dhia" yi- -dhiang zë sië bha, Atanna 'yii ö -bha "kië -nu -zë -a -nu -ya -a -gɔdhiʊ̈ -mɛ 'ka, -yö Yesu Klisi ɖnë- -ya.
6 -A -gɛn -mü ɖdhɛ mɛ 'bha -ya pö -sü 'ka Atanna -wʋ 'gü -dhɛ 'bha 'gü mü ɖdhɛ:
«'Aa n Dë Atanna, mɛbhɪɪdhe -kë -më 'ka
'yö i -zʋ -yö -bö -a -wɔn -ta?
"Ɛɛn mɛbhɪɪdhe ɖdhɛ -më ɖdede ɖnë- 'dhö
'yö 'i -ya -wɔn zuën -ta?
7 Yö -zë mɛ ɖya waa- i -bha "kië -nu -a -nu -ya 'ko "dhiʊ̈,
'bha- -bha 'tɔbhɔdhe bha- -da 'në 'bha
-wo i -bha "kië -nu -bha ɖwlöö "tʊ̈ng 'në 'bha 'ka,
'yö 'bha -ya mü 'zü 'bha- nu- -dhɛ,
ɖya 'go mü 'zü 'bha ɖbhlëë -ya -bha ɖdhɛ -kɔ
'wo- -ya 'ka -gblüdë -bha -a 'dhö,
8 'ö go mü 'zü 'bha -kɔ -mɔɔ pë ɖgban "pɛpɛ -bha -sü -faan nu- -dhɛ.»
ɖWaa- pö Atanna ɖya -kɔ -ziö pë ɖgban "pɛpɛ -gɔ -sü -faan nu mɛ "bhɪɪ- -dhɛ, kö -wo -wɪ pë ɖgban "pɛpɛ suu ɖdede ɖnë- 'ka, kö 'wii pë 'bha -pë 'bha -gɔ 'sü- 'gü. "Kɛɛ 'sa yö -zë ɖgban 'gü mɛ 'yaa- -dhɛ yö "tʊ̈ng 'kö 'kwa dɔ- 'ka ya- 'gü ɖdhɛ -a -kɔ -yö ziö -sü 'ka pë ɖgban "pɛpɛ -gɔ.

9 "Kɛɛ kwa- 'suan- -zë bho ɖhɛ Yesu bha ɖnë Atanna -ya ɖbhlëë -da ö
-bha "kië -nu -bha ɖwlöö "tŭng 'ö -tosɛa kë- 'ka "kpʋng ɖtaa bha- 'ka. Kë
"dhŭ kö -yö ga mɛ ɖgban "pɛpɛ -wɔn 'gü, -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ
bha- -wɔn 'gü, "kɛɛ 'yö 'kwa- yö sië 'zü ɖdɛɛ 'tɔbhɔdhe waa- ɖbhlëë -nu "yi
ɖbhaa ga 'ö- wo "dhŭ bha- -wɔn 'gü bha.
10 'Sa -a -dhɛ -gun -bha 'nu ɖdhɛ Atanna 'ö pë ɖgban "pɛpɛ -da, 'ö pë
ɖgban "pɛpɛ 'wo 'dhö yö ɖnë- 'saa- 'gü bha, -yö Yesu bha ɖnë- kë -saan kwa
-wɔn 'gü -mɛ 'ka. Kö -yö kë kwa dha -sü bha- -gɔ -da 'plöö -kɔ 'ka. Kë "dhŭ
kö ö bhang -nu bha- mɛ 'gbɛ 'kwa kë -da -a -bha -gblüdëdhɛpö 'gü -mɛ 'ka,
-a -gɛn -mü ɖdhɛ Yesu bha ɖnë -da -nu 'ka mü -mɛ 'ka.
11 Yesu bha ɖnë mɛ ɖgban -bha 'wɔn yaa -bho -nu -bha -mɛ 'ka Atanna
wëëdhö, 'yö 'mɛ 'ö ɖya bo -a -nu -bha 'wɔn yaa -bho -nu -bha -sü 'ka "dhŭ
bha wɛng- -nu 'wo -kë Dë do bhang -nu 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö- -nu
-dhɛ 'ö dheebhang -sü 'yiŭ- 'yaa- kë bha 'yö bha.
12 -Ya -zë yö ɖnë- -wɔn -dhɛ 'yö dhiang zë 'ö- pö:
«N Dë Atanna a -dho i -dhiang zë n dheebhang -nu -dhɛ,
'ö 'a "tan bho i -zü mɛ kpö 'gü.»
13 'Yö -ya mü 'zü 'ö- pö:
«A -dho n -zʋ yö Atanna -dhɛ.»
'Yö go mü 'zü 'ö- pö:
«Atanna -bha 'në -nu 'ö- nu n -dhɛ bha ɖnë yɛng- -nu 'yi ya.»
14 ɖDhɛ 'ö -kë ɖdhɛ 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ sië Atanna -bha 'në -nu bha
mɛbhɩɩdhe "yaan- -dhe -nu -mü bha yö ɖnë- -wɔn 'gü, 'yö yöö -dɩ 'pö 'ö
-gla mɛ "bhɩɩ- 'gü ɖdhɛ -a -nu 'dhö. Kë "dhŭ kö ga 'ö yöö- wo bha, -yö kë ö
-kɔ -ziö Sɔtraan 'ö -ga -bha 'gügbɩɩdhe 'dhö- -gɔ bha- -gɔ -sü 'ka,
15 kö 'mɛ 'wo gun ɖdhɛ mɛ 'dhö ɖdhuëng 'ka -kpɛawo -a -nu -bha -suŭ
ga -gɔ -sü -wɔn 'gü bha, -yö kë- -nu dha -kɔ 'ka.
16 -A -gɛn -mü ɖdhɛ nu 'ö- wo "kpʋng ɖtaa bha 'yii nu kö -yö Atanna -bha
"kië -nu -zë -a -nu -ta 'kun. -Yö -nu kö -ya kë ɖdhɛ -kɔ 'ö Atanna -wʋ -ya
pö- 'ka ɖnë- 'dhö ɖdhɛ: -Yö -nu Ablaamö suu 'gü -në -nu ɖnë- -nu -ta 'kun
-dhɛ 'gü.
17 Yö ɖnë- -wɔn 'gü, 'yö- -dhɛ 'dhö gun- -bha ɖdhɛ -yö kë ɖdhɛ ö
dheebhang -nu bha- -nu 'dhö -kɔ ɖgban suu 'do 'do ɖnë- 'gü. Kë "dhŭ kö 'ö
kë -a -nu -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ö 'yaa ö -wʋ 'to -a 'ka Atanna wëëdhö, -a
-gɛn -mü ɖdhɛ -a -dhɛa -bha ɖdhɛ 'mɛ 'ö "saabhomɛ 'kpii- 'ka "dhŭ bha -yö
kë 'mɛ 'ö mɛbhɩɩdhe -wëë -ya -kë, "kɛɛ 'ö 'wo 'dhang bho- "dhiŭ -a këwɔn
-nu 'wo Atanna wëëdhö -a 'gü ɖnë- 'ka. Kë "dhŭ kö Atanna -yö ɖmɔɔ- -bha
-yö ö -bha "sɛgümɛ -nu -mawɔn 'to.
18 'Sa -a kë 'ö- wo "dhŭ bha ɖnë- -wɔn 'gü, 'yö ɖmɔɔ- -bha "tŭng 'kwa dɔ-
'ka ya- 'gü, 'yö Sɔtraan 'dhö 'mɛ -a -nu 'gü dan sië bha, 'yö- -nu -ta kun, -a
-gɛn -mü ɖdhɛ -yö kë yöö -dɩ 'pö- 'gü -dan.

3

Yesu ɖbhlëë -bha -kë 'kpii- Moizö -gɔ -sü -dhiang 'wo- zë

1 Yö ɖnë- -wɔn 'gü, n dheebhang "slŭŭslŭ -nu 'ö 'ka 'dhang bho Yesu Klisi
-wɔn "dhiŭ, ka 'ö Atanna ɖnë ka -dhɛ 'pö bha, -ka Yesu Klisi 'ö- bɔ kö -yö
kë kwa -bha -zʋ -yö -dhɛ -sü 'kwa- dhiang zë sië bha- "saabhomɛ 'kpii- 'ka
bha ɖnë- -ga.
2 -A pö 'a- wo "dhŭ bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ yö ö bha ɖnë 'yii 'go ö -wʋ -ta
Atanna 'ö- -ya 'wɔn bha- këmɛ 'ka bha- -dhɛ, ɖdhɛ -kɔ 'ö Moizö -ya -kë 'ka

'pö Atanna -bha yë 'ö- dɔ- -kɔ 'ka -a -gɔ 'kɔɔdhö bha- 'gü yi 'bha 'ka bha- 'dhö.
3 -Ka ka "yan 'to yö ̱në- -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në- ̱bhlëë 'dhö 'kpii- Moizö -bha ̱dhɛ 'kɔdɔmɛ -zë ̱bhlëë 'dhö 'kpii- 'kɔ 'ö- dɔ -a -bha -kɔ 'ö- 'gü bha- 'dhö.
4 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'kɔ "pɛpɛ kö 'dhö, mɛ ̱në- ̱gban dɔ, 'sa Atanna ̱në pë ̱gban "pɛpɛ -da.
5 Moizö 'yii pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya këwɔn pö- -dhɛ ö -gɔ 'kɔɔdhö ̱në- do -zian 'to. Yö -zë Atanna -bha gwëëmi 'ö- -ya 'wɔn 'ö yöö- kë -a pö -mɛ 'ka ̱në gun- 'ka.
6 "Kɛɛ Klisi -bha 'to 'ö- wo ö -wʋ -ta bha -ya -wo "dhü -a -bha -kë Atanna Gbö 'ka -sü, kö -ya 'sü -ya -ya ö -bha 'kɔ -gɔ "dhiü bha ̱në- 'gü. 'Sa -a -bha 'kɔ 'ö "dhü bha yö -mü kwa ̱në kwa 'ka "ni kö 'kwa 'to -kplü -sü -zë 'ka 'wɔn 'ö kwa -zʋ 'dhö- 'gü 'ö kwa ̱nii -da sië bha- -bha, kö kwa -bha 'dhang -bho -a "dhiü -sü bha ̱ya 'to kwa ̱kwɛng.

Atanna -bha mɛ -nu -bha -ya wo -dɪ 'flëë- 'gü -sü -dhiang 'wo- zë Eblö -nu -dhɛ

7 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -yö dhiang zë 'ö- pö:
8 «̱Ya kë ̱dhɛ 'ka n -wʋ ma ̱dɛɛ 'ö ̱dɛɛ 'ka -a 'gü,
-ka 'to kö 'ka 'dhang bho- "dhiü,
'ka 'dho ̱kɛgbaandhɛ kë ̱dhɛ -kɔ
'ö ka "bhɛma -nu -wa -kë 'ka yi 'bha 'ka "wla -ta,
'ö 'wo n 'gü dan bha- 'dhö.
9 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka "bhɛma -nu
-wo kë n -gɛn -mɔɔ yi 'bha 'ka "wla -ta,
'ö 'wo n 'gü dan,
'sa kö- -nu "yan -yö 'wɔn -nu
'a- kë sië- -nu kpö 'gü bha- -bha "dhü
-kwɛ -kaɔng -yiisiö 'ka.
10 'Wɔn 'ö- bhlɔɔ -yö ma n 'gü,
'yö 'a- pö- -nu zuëga -ya -nu -zian ̱në- -kë -kpɛawo
-a -nu -zʋ 'gɔn -kɔ -nu 'gü,
'waa n dhɔɔbhaa -zian dɔ tongtongdhö bha 'yö bha.
11 A -sö -bhö yö ̱në- 'gü,
'a- pö 'wii 'dho wo -gɛn -da -ya -dɪ 'flëë- 'gü
-dhɛ 'ö n -yɛa ̱bhaa bha- 'gü tongtongdhö.»
12 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, -kaa kë -së kö mɛ 'bha zuëga 'ya 'dho kë yaa 'ka, "kɛɛ "gbɪɪ- 'ka ka kpö 'gü, 'ö- -mɛ -yö -kan Atanna "yaan -sü bha- -bha.
13 Kaa -zian -zë -ka ka 'ko -nu faan ̱në- dɔ -kpɛawo kö 'ka 'dho- 'ka, kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka ̱dɛɛ 'ö Atanna -wʋ 'sëëdhɛ -yö -wɪ 'ka bha- ziö -sü -bha. Kë "dhü kö mɛ 'bha 'ya 'dho kwaa ö -dɪ -zü 'ö 'wɔn yaa -yö "kpënng- -kë -gɔ 'ö- zuë" -yö -kë 'zü -deewo "glɔɔglɔ.
14 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ -zʋ -gɔn -dhɛ -kɔ 'ö gun kwa -gɔ -a 'zü bho -yi 'ka bha, ̱ya kwa -kɔ 'kun kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka -a "dhiütoyi -bha, kö Klisi "tayɔɔ -nu -mü kwa 'ka.
15 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -wʋ -ya pö ̱dhɛ:
«'Ka- -wʋ ma ̱dɛɛ 'ö ̱dɛɛ 'ka- 'gü, 'ka "wɪ- -bha,
'ka 'dho ka "tʋ ta- -gɔ
̱dhɛ -kɔ 'ö ka "bhɛma -nu -wo ̱kɛgbaandhɛ -kë 'ka
yi 'bha 'ka -a 'dhö» bha 'yö bha.

16 -A -gɛn -mü ̱dhɛ de "wɛɛ 'bha ̱në kë Atanna -wʋ ma 'yö -ya -gɔ -kɔɔ
'gü kö 'yii kë mɛ "pɛpɛ 'ö Moizö -yö zian bho- -nu 'ka 'ö go- -nu 'ka Ezitö
-sɛ 'gü bha wo -zë -a -nu 'ka?
17 "Ɛɛn de "wɛɛ 'bha ̱në 'wɔn -yö -siö Atanna -dhɛ -a -nu "piü -kwɛ -kaɔng
-yiisiö 'ka kö 'yii kë 'mɛ 'wo -da "dhiü 'ö 'wo ga "tʋng -ta bha wo -zë -a -nu
'ka?
18 "Ɛɛn de 'bha ̱në Atanna -yö -sö -bhö -nu -dhɛ 'ö- pö:
«'Wii 'dho -da -ya -dı 'flëë- 'gü -dhɛ
'ö n -yɛa ̱bhaa bha- 'gü tongtongdhö.»
kö 'yii kë 'mɛ 'kö 'wo -ya -gɔ -kɔɔ 'gü bha- -nu 'ka?
19 "Kɛɛ 'sa kwa "yan -ya -dhɛ 'gü ̱dhɛ 'wii -da -dhɛ 'ö Atanna -ya -dhiang
zë "dhü bha- 'gü tɛan- 'ka 'dhang 'wii- bho- "dhiü bha ̱në- -wɔn 'gü.

4

1 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ̱dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ "plüün 'ö Atanna -ya bho kwa
-dhɛ 'ö -gban -ya -dı 'flëë- 'gü -dhɛ 'ö- "piü bha- -bha bha- "tʋng 'yii ziö ̱kö
bha, -ka -kwaa kë -së kö mɛ 'bha 'ya 'dho ̱slɔɔ ka kpö 'gü 'ö to ̱taama, 'ö
̱fië 'wɔn bha- 'gü.
2 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -kɔ do 'wo ̱naɔ -së bha- dɔ- 'ka -a -nu -gɔ yi 'bha 'ka
bha ̱në 'wo- dɔ sië- 'ka kwa -gɔ 'pö ̱dɛɛ, -wʋ bha- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'ö 'yii
kë 'mɛ -a -nu 'gü -yö ̱see bha- -nu -gɔ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wii kë 'dhang
̱në- bho- "dhiü kö -wo wo -zʋ 'gɔn Atanna -dhɛ.
3 "Kɛɛ mɛ 'kö kwa -zë 'kwa 'dhang bho -sü 'ka -wʋ bha- "dhiü bha, kwa
-dho -da -dhɛ 'ö Atanna -ya -dhiang zë 'ö- pö:
«Bhlɔɔ ̱ya 'ma n 'gü,
'ma -sö -bhö ̱dhɛ 'wii 'dho -da -ya -dı 'flëë- 'gü
-dhɛ 'ö n -yɛa ̱bhaa bha- 'gü tongtongdhö» bha- 'gü.
-A -gɛn -mü ̱dhɛ "tʋng 'ö- pö sië- 'ka "dhü bha kö 'ö pë "pɛpɛ kö- -da, kö
̱yaa- ̱gban kë 'nu yi 'bha 'ka ̱waa- -yɛa -nu bha- ̱gban 'dhö. ('Mɛ 'wo
bha -da 'ö 'wii- wo mü bha -yö kë -to wo ̱në- -nu -bha, -a 'dhɛ 'bha 'yii 'to
Atanna -zë -bha.)
4 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wɔn 'ö -gban "kpʋngtaadhɛ waa-
-tapë -nu -pë kë -sü -bha bha, -a -dhɛkpaɔyi "saɔplɛ -naa bha Atanna -ya
-dhiang zë -dhɛ 'bha 'gü 'ö- pö:
«̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Atanna -yö ö "tɛɛ pa
-a -dhɛkpaɔyi "saɔplɛ -naa bha- 'ka,
kö ̱ya ö bo yë "pɛpɛ bha- ̱gban kë -sü 'ka.»
5 'Sa 'wɔn do 'ö -gban -a pö 'ö Atanna -ya wo ̱dhɛ:
«'Wii 'dho -da -ya -dı 'flëë- 'gü -sü
'ö n -yɛa ̱bhaa bha- 'gü -sü -bha» bha
6 mɛ -blɛɛsü -nu 'wo naɔ -së bha- ma bha, -da 'ö 'wii- wo -dhɛ bha- 'gü bha-
'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'wii 'dhang ̱në- bho- "dhiü, "kɛɛ dɔ 'kwa- wo ̱dɛɛ,
mɛ- -tun ̱mɔɔ -bha 'ö -da mü.
7 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Atanna -yö ̱dɛɛ -dee 'bha -ya bha 'yö bha. -Yö
-bɔ Davi ̱në- -ta 'yö yö -zë pö ̱taama kö- yi 'në 'bha ̱ya ̱gwëë, 'yö- pö:
«̱Ya kë ̱dhɛ 'ka Atanna -wʋ ma ̱dɛɛ,
-ka 'dhang bho- "dhiü, 'ka 'dho ka "tʋ ta- -gɔ.»
8 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ Zozue 'ö kë dɔ
Moizö "piü -zun Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ "dhiü -sü 'gü bha -yö -da 'nu 'mɛ
'wo bha- -nu 'ka -dhɛ 'ö Atanna -ya pö bha- 'gü, kö 'yii 'dho -ya mü 'zü 'ö
̱dɛɛ 'bha kpɔ.

9 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö -ya 'flëë- 'gü -sü 'ö ̀dhɛ -a 'dhɛ 'ö Atanna -ya wo -dhɛkpaɔyi "saɔplɛ -naa 'ka bha- 'dhö bha, -yö -tun 'mɛ 'wo 'dhang bho- -wʋ "dhiü -a -nu -bha 'ka ̀dɛɛ.
10 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö -da -ya 'flëë- 'gü -dhɛ 'ö Atanna "piü bha- 'gü, kö yë 'ö- -mɛ -ya kë bha 'yö dho- 'gü "tɛɛpadhɛ 'gü 'pö ̀dhɛ -kɔ 'ö Atanna -ya -kë 'ka -a 'dhö.
11 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka -kwa kwa 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'kwa -da -dhɛ bha- 'gü. -Ka -kwaa kë -së kö mɛ 'bha 'ya 'dho gɔɔgbɪɪdhɛ kë 'zü kwa kpö 'gü ̀dhɛ 'mɛ 'wo gun yi 'bha 'ka bha- -nu 'dhö, 'ö- -mɛ -yö ö -dɪ ̀fië -yɛa bha- 'gü.
12 -A -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna -wʋ bha pë "yaandhe -mü, "sɪ -ya -dhɛ, -a -bha "dhiüdhɛ -zian -zë -yö -ziö -siangga 'ö- "dhiü -zian 'dhö ̀plɛ -a -ta. ̀Ya "yɛ mɛ -bha -yö -dho 'ö zun mɛ zuëpiüwɔn waa- mɛ 'nii- -bha -wɔn -nu -bha, 'ö- -nu bho 'koo ̀dhɛ -kɔ 'ö -dhaa -yö wü ̀nëng bho- 'ka wü ga -bha 'ö zun- 'ka -a ga 'gü "yɔn -bha bha- 'dhö. Yö ̀në kwa -zʋ -gɔn 'ka -wɔn bha- -së waa- yaa -a -nu -bho 'koo dɔ.
13 Pë "pɛpɛ 'kö Atanna -ya -da, -a 'bha 'kö yöö kë -bin 'gü -a wëëdhö 'yaa 'dhö. Yö 'ö kwa "kplëng bho -dhɛ -mɛ 'ka bha pë 'bha -pë 'bha 'yaa -bin -a -gɔ, -a ̀gban "pɛpɛ -yö zang -ta klangklangdhö.
14 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ "saabhomɛ 'kpiki -kpiki 'ö kwaa Atanna -nu kwa -wʋ zun 'kwëë-, 'ö ̀ya ziö dhang- -nu ̀gban 'gü ̀ya -wo Atanna -kuu "dhiü, Yesu 'ö Atanna Gbö 'ka, 'ö 'kwa 'dhang bho- "dhiü 'ö 'kwa- -dhiang zë sië bha -yö kwa -gɔ bha, -ka -kwa kwa 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'kwa 'to -kplü -sü 'ka 'dhang -bho -a "dhiü -sü 'kwa- -dhiang zë sië bha- -bha.
15 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ yö 'ö kwa -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ka "dhü bha -yö kwa -dɔ, -ya 'wɔn -dɔ ̀dhɛ- "sɪ 'yaa kwa -dhɛ kö 'kwa 'dho 'wɔn yaa kë tongtongdhö. -A -gɛn -mü ̀dhɛ -yö kë -tosɛa -kë 'pö kwi do ya- 'gü ̀dhɛ -kɔ do 'kwa- kë sië- 'ka ya- 'dhö. 'Ö Sɔtraan -ya 'gü dan 'pö ̀dhɛ -kɔ do 'ö kwa 'gü dan sië- 'ka bha- 'dhö. "Kɛɛ 'yö yö -zë 'yii 'wɔn yaa kë tongtongdhö. -A -wɔn 'gü, ̀ya kë ̀dhɛ faan 'yii kë kwa 'gü, -yö -mɔɔ -bha 'ö kwa -ta 'kun Atanna wëëdhö.
16 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, "sika 'bha -zian 'ya 'dho kë kwa 'gü, -ka -kwa ̀yɔɔn Atanna -bha -gblüdëdhɛ -gbloo 'ö -gasitɛ -kë kwa -dhɛ -dhɛ 'ka bha- "sɔɔ, -yö -dho kwa -wëë -ga, 'ö kwa -mawɔn to, 'ö kwa -ta kun- 'kun "tüng 'gü.

5

1 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ "pɛpɛ 'kö Atanna -ya -ya "saabhomɛ 'kpii- 'ka ö -gɔ 'kɔɔdhö bha -ya -ya "dhü kö -yö mɛ -nu -wʋ "dhiü ̀në- ̀loo ö -bha, "ɛɛn kö -ya -nu -bha "saa- ̀në- bho.
2 "Kɛɛ "sɪ 'yaa kë 'ö- wo 'mɛ 'ö "dhü bha- -dhɛ 'pö ̀dhɛ mɛ -kpɛa ̀gban 'dhö bha ̀në- -wɔn 'gü, 'yö ̀mɔɔ- -bha 'yö 'wɔn 'ö -gban 'mɛ 'waa 'wɔn 'bha dɔ, "ɛɛn 'ö ̀wa -da Atanna "dhiü -a -nu -wɔn -bha bha- 'gü ma ö 'klɔɔ- 'ka, 'yö- -nu -wëë -ga.
3 'Yö -ya mü 'zü 'yö ö -dɪ -bha 'wɔn yaa -nu -bha 'saa- bho 'pö ̀dhɛ mɛ -kpɛa 'dhö.
4 -A -wɔn 'gü, mɛ 'bha 'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -yö ö -dɪ -ya "saabhomɛ 'kpii- 'ka kö Atanna -zë 'yii- -mɛ -ya ̀dhɛ -kɔ 'ö Aadhɔn -ya 'ka yi 'bha 'ka -a 'dhö.
5 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, Klisi -dɪ 'pö 'yii ö -dɪ -ya. Atanna ̀në- -ya ̀dhɛ -kɔ 'ö Aadhɔn -ya 'ka -a 'dhö, -a -gɛn -mü ̀dhɛ -ya -pö ö -wʋ 'gü ̀dhɛ: «N Gbö -mü i 'ka, 'ma kë i Dë 'ka ̀dɛɛ.»

'Yö -ya mü 'zü 'ö- pö -dhɛ 'bha 'gü ̀dhɛ:
6 «I -ya 'a- wo "saabhomɛ 'ka bha,
i -dho 'to- 'ka "dhü
'ö- 'wɔn- yën ̀dhɛ Mɛɛsisedɛkö -bha 'dhö.»
7 Yesu bha ̀në 'ö gun kö -yö -tun "kpʋng ya- ̀taa, 'yö ö -wʋ "dhiü ̀wlü 'ö ̀bhɛa "gbʋ waa- "yanyi 'ka, -gbɛ "ʋʋ kë -sü 'ka Atanna 'ö ̀mɔɔ- -bha 'ö-dha ga -gɔ bha- -dhɛ, 'yö Atanna -yö ö "tʋ 'to 'pö- -wʋ -bha -dhio 'ö- ma- -wʋ -ta bha- -wɔn 'gü.
8 -A -bha -kë Atanna Gbö 'ka -sü ̀gban waa- -bha -bha, -yö kë -wɪ -bha kö 'ö sëë suu ̀gban "pɛpɛ 'do 'do bho. Kë "dhü kö 'ö -gɔ -dho Atanna -dhɛ "sia- -sü draan-.
9 ̀Dhɛ 'ö ̀ya bo saan" bha- wo -sü 'ka "dhü, 'ö Atanna ̀yaa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ 'wɔn 'ö- -kë bha- du 'bhaa- -bha 'zü, 'yö- sü 'ö- -ya -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -nu 'mɛ 'wo wo -gɔ dho- -dhɛ "sia- -a -nu -dhɛ -mɛ 'ka,
10 'yö- sü 'ö- -ya "saabhomɛ 'kpii- 'ka ̀dhɛ Mɛɛsisedɛkö 'dhö.

-Kan Atanna -bha zian -bha -sü -dhio'wo- dɔ Eblö -nu -ta

11 'Wɔn 'gbɛ ̀dede -pö ka -dhɛ -wɔn -yö yi -bha 'wɔn 'ö -gban Yesu Klisi -bha -kë kwa -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ka -sü -bha ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha- 'gü, "kɛɛ -a -ta -pʋ ka -dhɛ -kɔ 'bha -yö 'mɛ kö ka 'wɔn 'gü ma -dhɛ -yö 'ya-.
12 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ kö dɔ 'kwa- wo 'nu ̀dɛɛ ya, ka -zë 'ka kë mɛ -nu -draan Atanna -wʋ -bha -mɛ ̀në- 'ka. -A -gɛn -mü ̀dhɛ ka -da -bha zian -ta -yi 'yaa ̀dɛɛ, "kɛɛ 'yaa "dhü. Pë 'në -nu 'wo -gban Atanna -wʋ -bha 'ö 'wo 'mɛ ̀wa -da -a -bha zian -ta -dee 'gü, -a -nu ̀draan- -bha bha ̀në ka bha -wɔn 'dhö -tun -bha 'zü kö -wo ka draan- -bha ̀dhɛ -kɔ 'wo 'yɔn nu- 'ka 'në -dee -nu -dhɛ bha- 'dhö. 'Kaa -dho "dhiü -wɔn -zë -bha kö 'ka -bhöpë "gblüügblü -bhö.
13 'Sa -da Atanna -bha zian -ta -sü zü -bho -ta -wɔn -nu 'wo ̀dhɛ 'yɔn 'ö mɛ -ya nu 'në -dee -dhɛ kö -yö "gla -a 'dhö bha 'mɛ 'kö- -bha -wɔn 'dhö -tun -bha, kö -yö -tun 'në ̀në- 'ka Atanna -bha zian -ta bha, kö 'yii kë ̀kö pë 'dhɛ 'ö 'mɛ ̀wa kë mɛ "gblügblü 'ka -a -bha zian -ta 'wo- -bhö bha- -bhö -mɛ 'ka, kö 'yii kë ̀kö 'mɛ 'ö 'wɔn -së waa- 'wɔn yaa -a -nu -bhokoo dɔ -a 'ka,
14 -a -gɛn -mü ̀dhɛ -bhöpë 'dhɛ 'kö bha -yö 'mɛ ̀wa -kian -a -bha "ta bha- 'sü -sü 'gü, 'ö- -nu zuë" ̀ya 'wɔn -së waa- 'wɔn yaa -nu -bho 'ko "piü -sü -yaki dɔ bha ̀në- -nu -bha 'ka.

6

1 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka -kwa -dho "dhiü -zian ̀në- mɔɔ- kö 'kwa Atanna -wʋ 'dhɛ 'ö 'wɔn zü -bho -ta -wɔn -nu 'ka bha yö -zë -zuö kwa ̀taama, kö- 'dhɛ 'ö mɛ "gblügblü -nu -bhöpë 'ka bha 'kwa yö ̀në- -bhö. -A -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna -wɔn zü -bho -ta -wɔn -nu 'wo ̀dhɛ -kɔ "kpan -ya -sü 'dhö, 'ö -kë ̀dhɛ -kwaa "wlaawɔn -nu kë -sü -zü -sü kö 'i 'dhang bho Atanna "dhiü -a 'dhö oo,
2 "ɛɛn mɛ "zu -sü -nu waa- mɛ "zu 'klɔɔ- -nu 'kö 'wo bha oo, -kɔ -ya mɛ ̀gbin- -sü (kö -wa -mɛ "dhiü bhɛa" wo Atanna -dhɛ) -sü -nu bha oo, 'mɛ ̀wa ga 'nu -a -nu -bö -wɔn -nu bha oo, "ɛɛn Atanna -bha 'wɔn 'ö dho- bho mɛ 'gü -dhɛ 'bha ̀kpaɔyi -bha 'ö- "dhiütodhɛ 'yii 'dho kë bha- -dhiang -nu bha 'kwii 'dho 'to yö -zë pö -sü -bha -kpɛawo. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'ka yö -zë ̀gban ma 'nu.
3 -Ka -dho "dhiü -zian ̀në- mɔɔ-. Pë 'dhɛ 'kö kwa -mawɔn 'dhö- -bha kö 'kwa- kë "ni kö Atanna -zë ̀ya "wɪ- -bha yö -mü -dho "dhiü -sü bha ̀në- 'ka.

4 -A -gɛn -mü ̀dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Atanna ̀ya bo 'wɔn -bho 'koo dɔ -sü
nu -sü 'ka- -dhɛ 'ö ̀ya bo- dɔ -sü 'ka, 'ö -bhɔdhɛ 'ö go- "piö dhang- 'gü bha-
-blɛɛsü ̀ya bhɔ- -mɛ -dhɛ, 'ö- -bha 'Nii- "slʊʊslʊ bha ̀ya -yɛa 'kun 'nu- -mɛ
'gü,
5 'ö ̀yaa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ Atanna -wʋ bha pë "nɛɛnɛɛ -mü, 'ö 'wɔn "mlümlü
-sü -nu 'ö Atanna dho- kë -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha ̀yaa- din -blɛɛsü -ga,
6 "kɛɛ 'ö ̀ya -ya mü 'zü ̀ya "kan Atanna -bha bha kö -dhio -dɔ -mɛ -ta
"slë "wɛɛwɛɛ 'bha kö yöö kë ̀taamasü 'gü kö -yö 'go 'zü -deewo ö ̀sɔng
bha- 'gü kö -yö -da Atanna -bha zian -ta 'yaa 'dhö 'zü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ
̀ya kë "dhʊ kö ̀ya Atanna Gbö bha- dɔ ̀plɛ -naa ̀në wo "dhü -bha kö
-wo "si bho- -gɔ ̀dhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka yi 'bha 'ka -a 'dhö bha.
7 -A pö 'a- wo "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ -bɔ Yesu 'ka -sü bha -yö ̀dhɛ pë
ta 'kwa- wo sië bha ̀në- 'dhö. ̀Wa pë ta kö dha -yö ban- -bha -wɛɛndhö
kö 'pë 'wo- ta bha -yö dhi- -mɛ -nu -gɔ, kö ̀waa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ "sɛ bha "sɛ
-së 'ö Atanna -bha 'dhuë- 'dhö- "piʊ yö -mü.
8 "Kɛɛ ̀ya kë ̀dhɛ "glɛɛn -kpɔɔ -nu waa- blëë yaya -nu ̀në ̀wa bhɔ
-dhɛ bha- 'gü bha -oo, kö "sɛ -së ̀në bha "wɛ -ee? Kö "dhang -da -bha -wɔn
̀në ̀ya 'to kö -wa "gʊ.
9 "Kɛɛ 'kö 'zü maa- zë "dhʊ -kɔ "ʋʋ -kɔ 'ö- 'gü, n "taɔngdë -nu, n 'dhang
bho -sü -yö ka -zë ka "dhiʊ 'kpakpadhö, a- 'wɔn -dɔ ̀dhɛ zian -së 'ö dha
-zian 'ka bha ̀në 'ka- -ta.
10 Atanna bha pö 'aa- -bha. -A -wɔn 'gü, -a -zʋ 'yii 'dho bhɔ 'wɔn -së -nu
'ka- -kë -a -dhɔ -bha, -a -bha mɛ -nu -dhɛ, 'ö 'ka- zü bho "dhʊ 'yi bha- 'ka
'ka -tun 'ka "dhʊ ̀dɛɛ bha- 'bha 'ka.
11 "Kɛɛ 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö "dhʊ bha, kë "dhʊ kö -a -wɔn -pɛng 'ö
ka -ta bha ̀në 'ka- 'kun "gbɪɪ- kö 'ka- -gɔ -da 'plöö. Kë "dhʊ kö -a 'dhɛ 'ö
ka -zʋ 'dhö- 'gü bha -yö kë ka ̀dhɛ "dhiʊ ̀mɔɔ -sü 'ka.
12 'Yaa n "piʊ ̀në- wo ̀dhɛ "fia -yö -da ka ga 'gü Atanna -bha zian bha-
-ta, "kɛɛ kö 'ka 'mɛ 'ö- -nu 'gü 'yaa ga -zʋ -yö -a -dhɛ -sü bha- 'ka, 'ö to- 'ka
"dhʊ 'ö zun- 'ka 'wɔn 'ö- "plüün bho- -nu -dhɛ bha- 'gü -wɔn kë -yi -bha
bha ̀në- -nu -ga.
13 "Plüün 'ö Atanna -ya bho Ablaamö -dhɛ yi 'bha 'ka bha, -yö kë- 'gü -sö
-bhö, "kɛɛ ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ mɛ 'bha kö yöö kë 'kpii- kö -yö ziö yöö Atanna
-mɛ ö -ta kö 'ö -sö -bhö 'tɔ 'gü 'yaa 'dhö bha, 'yö- -bhö ö -dɪ 'tɔ 'gü 'ö- pö:
14 «Mang Atanna -mɛ ma ̀në 'a- pö,
a -dho 'dhuë- kë i -bha,
'ö i bhang -nu 'wo -kë 'gbɛ ̀dedewo.»
15 ̀Dhɛ 'ö ̀ya "plüün bha- bho "dhʊ Ablaamö -dhɛ, -yö kë ö zuë" -kë -sɛa
'ö ö "yan to- 'gü -wɔn kë -sü -gɔ, 'ö to- 'ka "dhʊ ö zun- 'ka yi 'ö Atanna -ya
'gü -wɔn -kë 'ka bha- -bha.
16 -Sö -nu 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu -wa -bhö ̀sië bha, -wa -bhö "dhʊ kö -wo 'dhang
̀në bho wo "dhiʊ, kö zaɔdhe 'ö 'wɔn 'bha ö mü- 'gü bha -yö yën, 'sa -a -bhö
'wo- wo "dhʊ bha, -wa -bhö 'mɛ 'ö 'kpii- 'ö -ziö -a -nu -ta ̀në- 'tɔ 'gü.
17 -A -kë "dhʊ -sü bha- 'gü, -sö 'ö Atanna -ya -bhö 'pö "plüün 'ö- bho 'mɛ
'ö 'wɔn -së 'ö- -dhiang zë bha 'ö dho- kë- -nu -dhɛ bha- -wɔn 'gü bha -ya -kë
"dhʊ kö -wa 'wɔn ̀në- dɔ ̀dhɛ ö -wʋ bha 'yii 'dho 'go "gblʋʋ tongtongdhö.
18 'Sa ̀ya kë "dhʊ kö 'wɔn ̀plɛ ̀në Atanna 'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -yö ̀sua
kë- -wɔn 'gü, "ɛɛn kö- -wɔn -yö bho "gblʋʋ tongtongdhö bha. Yö -mü "plüün
'ö- bho bha waa- -sö 'ö- -bhö bha ̀në- 'ka. -A -kë "dhʊ -sü bha- 'gü, 'mɛ 'ö
kwa -zë 'kwa Atanna 'sü kwa zü -gban 'gü 'ka bha, -a -dhɛa -bha ̀dhɛ 'kwa

kwa faan ̱në- dɔ kö 'kwa 'to -kplü -sü 'ka 'pë 'ö- "plüün bho kwa -dhɛ 'ö
kwa -zʋ 'dhö- 'gü bha- -bha.
19 'Sa "plüün 'ö- bho kwa -dhɛ "dhʋ̈ bha ̱në kwa -gɔ ̱dhɛ -piö kpö 'ö
-kë "yitagɔ -bha 'ö ̱waa- -zuö "yi ̱wlöö 'ö "tɛɛ 'yaa- 'sü bha- 'dhö, 'yö 'wɔn
"gbɪı- suu 'bha -bha 'bha 'yaa kwa bho- -bha zian -ta, -a -gɛn -mü ̱dhɛ
"plüün do 'ö "dhʋ̈ bha ̱në kwa 'dhang bho -sü 'dhö- "dhiʋ̈ 'kpakpadhö
̱dhɛ -a 'gü -wɔn -dho kë. Yöö do bha 'zü ̱në- -kë 'yö Yesu -yö dho 'ö
-da Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü bha- 'gü, sɔ "pɛn ̱taama -dhɛ 'ö-
-dhɔkëdhɛ ̱dede 'ka, 'ö "saabhomɛ 'kpii- doseng ̱në- -da -dhɛ 'ka,
20 'ö Yesu Klisi 'ö Atanna -ya -ya kwa -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ka -todhʋ̈
'ka ̱dhɛ Mɛɛsisedɛkö 'dhö bha ̱yaa- zian "dhi "pʋ kwa -gɔ, 'ö ̱ya -da mü
'nu kwa -bha -da 'gü bha- 'gü.

7

Mɛɛsisedɛkö bha- -dhiang 'wo- zë

1 -A Mɛɛsisedɛkö 'ö "dhʋ̈ bha -yö -gun Atanna "yaandhe 'ö dhang- 'gü
bha ̱në- -bha "saabhomɛ 'ka, 'yö gun -gblüdë 'ka 'pödhɛ 'wo- Sadhɛmö
-dhɛ -kë bha- 'gü. ̱Dhɛ 'ö Ablaamö gun 'go sië -gblü 'ö- ̱gɔɔn yi 'bha 'ka
-gblüdë -nu 'ka, 'ö- -kɔ -yö -ziö -nu -gɔ bha- gɔɔndhɛ 'gü, 'yö Mɛɛsisedɛkö
bha 'ö nu- -gɔ zian-, 'yö 'dhuë- -kë -bha.
2 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈ 'yö Ablaamö -yö pë "pɛpɛ 'ö gun- -gɔ ̱dhɛ ̱naɔ
'dhö bha- -pɛ 'gü -kaɔng do, 'yö- -kaɔng do -naa nu- -dhɛ ̱dhɛ ö ̱slɔɔpë
bha- 'nii- 'dhö. -A Mɛɛsisedɛkö -tɔ bha waa- pö "dhʋ̈ kö -wa -pö «-gblüdë 'ö
pö 'aa- këwɔn -bha», 'yö 'pö- 'ö gun- 'gü -gblüdë 'ka bha- 'tɔ 'wo- Sadhɛmö
-kë bha, ̱waa- pö "dhʋ̈ kö -wa -pö: «-ya -dı 'flëë- 'gü -sü».
3 Mɛ 'bha 'yii- Mɛɛsisedɛkö bha- dë dɔ, mɛ 'bha 'yii- dhe dɔ kö yöö to-
"bhɛma -nu ̱në- bha. Mɛ 'bha 'yii- bhɔ -yi dɔ, mɛ 'bha 'yii- ga -yi dɔ. -Yö
̱dhɛ Atanna -bha 'në ̱në- 'dhö. -A -bha -kë "saabhomɛ 'kpii- 'ka -sü zü
bho -yi 'yaa 'dhö, -a "dhiʋ̈ -ya -dhɛ 'yaa 'dhö.
4 Kaa ̱dede -ka Mɛɛsisedɛkö bha- ̱bhlëë -kë 'kpii- -kɔ -ga bha. 'Mɛ 'ö
kwa 'ziʋ̈- Ablaamö -zë 'ö 'pë 'ö -yö -gblü "piʋ̈ -a 'nii- bho sië- -dhɛ bha -yö
ka 'gü ̱dhɛ kö mɛ 'dɛdɛ ̱në bha -ee?
5 Dhevi bhang -nu 'ö Atanna -ya -nu -ya Izraɛdhö -mɛ -nu -bha
"saabhomɛ 'ka ö -dhɛ bha, -yö -bɛn zë -sü 'ka- -bha 'tɔng- -nu 'gü ̱dhɛ
Izraɛdhö -mɛ -nu ̱gban "pɛpɛ -wo wo ̱slɔɔpë -nu 'nii- bho wo ̱në- -nu
-dhɛ. 'Sa ̱ya kë "dhʋ̈ kö -wa bho sië wo dheebhang -nu 'ö wɛng- -nu 'wo
Ablaamö suu 'gü -në -nu 'ka bha ̱në- -nu -dhɛ "dhʋ̈ bha.
6 "Kɛɛ Mɛɛsisedɛkö 'kö Ablaamö -yö ö ̱slɔɔ -pë -nu 'nii- bho- -dhɛ 'ö
'dhuë- -kë -bha "dhʋ̈ bha wɛng- -nu -a -nu suu -zian 'yaa gun do. 'Sa 'ö gun
"dhʋ̈ kö Atanna ̱ya "plüün -së bha- bho 'nu Ablaamö -zë -dhɛ.
7 "Kɛɛ 'sa ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ 'mɛ 'kö- -duɛ 'yaa 'kpii- 'mɛ 'ö-
-gɔ, 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö 'dhuë- kë- -mɛ -bha.
8 ̱Ya kë ̱dhɛ kö 'kwa kwa "yan kpɔ 'wɔn bha- "piʋ̈ -së ̱dede 'ka, Dhevi
suu 'gü -në -nu 'wo "saabhomɛ -nu 'ka ̱dɛɛ Izraɛdhö -sɛ 'gü, 'ö Izraɛdhö -mɛ
-nu 'wo wo ̱slɔɔpë -nu 'nii- bho sië- -nu -dhɛ bha -wo -ga. "Kɛɛ Ablaamö
-bha -zë 'ö- bho 'mɛ 'ö- -dhɛ bha -yö -bɛn zë -sü 'ka -a -bu 'gü Atanna -wʋ
'gü ̱dhɛ yö -zë 'yaa ga.
9 ̱Ya kë "dhʋ̈ kö Dhevi 'ö- 'gü -në -nu 'wo pë 'nii- 'kun sië ̱dɛɛ Izraɛdhö
-mɛ -nu -gɔ bha -yö kë ö ̱slɔɔpë -nu 'nii- -bho 'pö Mɛɛsisedɛkö -dhɛ yi 'ö
nu- 'ka Ablaamö -gɔ zian- yi 'bha 'ka 'ö ö ̱slɔɔpë -nu 'nii- bho- 'ka- -dhɛ
bha- 'ka ̱naa bha.

10 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'kö 'zü Ablaamö ̱yaa- bho kö
Dhevi 'yii bhɔ ̱kö, "kɛɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö -yö Ablaamö 'gü. ̱Ya kë "dhʊ̈ kö
-ya -bho -a -nu ̱gban ̱në- -bha bho 'gü bha.
11 'Sa Atanna -bha 'tɔng- -nu 'ö- dɔ Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ bha- zü -yö
-bho Dhevi waa- ö bhang -nu -a -nu -ya 'ö- wo "saabhomɛ 'ka ö -gɔ 'kɔɔ
dho bha ̱në- -ta. -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ̱ya kë 'nu ̱dhɛ Dhevi waa- ö
gbö Aadhɔn -nu -a -nu -bha "saa- bho -sü 'ö Atanna -gɔ 'kɔɔdhö bha -yö
mɛbhɪɪdhe -kë ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna "piʊ̈ ̱dhɛ -yö kë- 'ka -a 'dhö 'nu, kö pö
'a 'dho kë- -bha, kö "saabhomɛ -dee 'ö (Klisi) 'ka 'ö ̱dhɛ Mɛɛsisedɛkö 'dhö
bha- nu -wɔn 'yii 'dho kë. "Kɛɛ yö ̱në 'yii kë "dhʊ̈ 'yö "saabhomɛ -dee
-wɔn 'dhö -da.
12 'Sa "saabhomɛ -dee 'bha -zë ̱ya nu 'pö, -kaa pö kö 'tɔng- -nu 'wo 'wɔn
bha- 'gü bha woo slëë- ̱naa bha.
13 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, kwa Dëmɛ 'wo- zaɔn -zɔn Mɛɛsisedɛkö 'ka
"dhʊ̈ bha -yö -gun 'kɔdhi "wɛɛ 'bha 'ö 'gü -në do -zian 'yii "saa- -blɛɛsü bho
'nu ̱kö -gwë "klʋ 'wo "saa- bho- -ta Atanna -gɔ 'kɔɔdhö bha- -ta do ̱në-
'ka.
14 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ ̱gban -mɛ ̱gban -wa 'wɔn
dɔ ̱dhɛ -yö -bhɔ Zuda suu ̱në- 'gü. 'Sa 'mɛ 'kö 'wo bha -dhɛ 'bha 'kö mɛ
yöö- yö 'sëëdhɛ 'ö Moizö -ya -bɛn zë bha- 'gü ̱dhɛ -wo -gun "saabhomɛ 'ka
'yaa 'dhö.
15 'Wɔn 'ö dho 'wɔn bha- -ta "pʋ kwa -dhɛ 'zü 'kpakpadhö 'ö 'kwa- 'gü
ma 'yö -mü "saabhomɛ -dee 'bha 'ö ̱dhɛ Mɛɛsisedɛkö 'dhö -a -ya -sü bha
̱në- 'ka.
16 -A -bha -ya -sü bha 'yii kë mɛ "bhɪɪ- -nu 'wo ga bha- -nu -bha 'tɔng-
faan 'ka, -yö -kë "saabhomɛ 'kpii- 'ka "dhʊ̈ 'gügbɪɪdhɛ 'ö ̱sii 'ö 'yaa yën 'ö
gun- 'gü bha- 'gü bha ̱në- 'saa- 'gü.
17 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -wʋ -ya -pö -a -bu 'gü
'ö- pö ̱dhɛ:

«I -dho kë "saabhomɛ 'ka "sɛ 'tuʊ̈- 'ka
̱dhɛ Mɛɛsisedɛkö 'dhö.»

18 ̱Ya kë "dhʊ̈ kö 'tɔng- -blɛɛsü 'ö -gban "saabhomɛ -nu -bha 'ö gun bha
-yö -bho -bha "sɪ 'ö 'yii kë- -dhɛ, 'ö- -zun "dhiʊ̈ -bhlɔɔ 'yii kë bha ̱në- -wɔn
'gü.
19 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Moizö -bha 'tɔng- -nu bha 'wii ka Atanna dhɔɔbhaa
kë -sü bha- -gɔ -da 'plöö. "Kɛɛ -zʋgɔndhɛwɔn -dee 'bha 'ö- fië- 'dhö 'dhö
Moizö -bha 'tɔng- -nu -bha bha ̱në ̱ya zun kwa -dhɛ zang -ta ̱dɛɛ. Yö
-mü Yesu Klisi ̱në- 'ka. -Gasitɛ yö ̱në- -bha 'yö 'kwa ̱yɔɔn sië Atanna
"sɔɔ, kwa -zʋ -ya yö ̱në- 'gü.
20 ̱Ya 'go mü 'zü, -sö 'ö Atanna -ya -bhö bha -yö mü. -A pö 'a- wo "dhʊ̈
bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ -kpɛa -nu -bha -zë mɛ 'bha 'yii -sö -bhö -a -nu -ya
-sü 'gü.
21 "Kɛɛ Yesu -zë -ya "saabhomɛ 'ka -sü -zë Atanna -yö -sö -bhö 'ö- pö-
-dhɛ:

«Mang Atanna -mɛ ma ̱në 'a -sö -bhö bha,
'mii 'dho 'go n -wʋ -ta tongtongdhö.
A- -pö ̱dhɛ i -dho 'to "saabhomɛ 'ka "dhʊ̈ "sɛ 'tuʊ̈- 'ka.»

22 -Sö 'ö Atanna -ya -bhö "dhʊ̈ bha- -wɔn 'gü, Yesu bha ̱në -mlɛɛ ̱bhlëësü
'dhɛ 'ö -da Atanna waa- mɛ "bhɪɪ- -nu -a -nu ̱zinng 'gü bha 'ö ̱slɔɔ- 'saa-
'gü.

23 'Ö go mü 'zü, "saabhomɛ -nu bha- mɛ -blɛɛsü -nu bha, gun 'wo- wo
'gbɛ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ wo -zë -wo -gun ga sië, 'ö- -wɔn 'gü 'waa ̱mɔɔ-
-bha kö -wo 'dho woo- "saa- bho -yë bha- 'ka "dhiü -kpɛawo.
24 "Kɛɛ Yesu Klisi -bha -zë 'yaa "dhü. Yö -zë 'yaa ga, -a -wɔn 'gü -a -bha
-kë "saabhomɛ 'ka -sü bha 'waa ̱mɔɔ- -bha kö -wo mɛ -dee dɔ- "gblʊʊ 'gü.
25 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ̱yɔɔn Atanna "sɔɔ -a 'saa- 'gü 'ö
̱mɔɔ- -bha 'ö- -nu dha "pɛɛpɛdhö, 'ö- -bha -a -nu dha -sü "dhiötodhɛ 'yaa
'dhö bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö "yaan "töng ̱gban 'gü, -yö -bhɛa
Atanna -dhɛ -a -nu -wɔn 'gü -kpɛawo.
26 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö Yesu ̱në "saabhomɛ 'kpii- 'ö kwa -mawɔn
-yö gun- -bha, 'ö "slüüslü, 'ö pö 'aa- -bha, 'ö 'yii 'wɔn yaa kë tongtongdhö,
'ö Atanna -ya -kan 'wɔnyaakëmɛ -nu -bha, 'ö- sü 'ö- -ya -dhɛ ̱bhlëësü 'ö
dhang- -ta "dhüng 'gü bha- 'gü bha- 'ka.
27 -A -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në 'yaa ̱dhɛ "saabhomɛ 'kpii- -kpɛa 'wo to -a
-nu 'dhö kö -wo wo -dɪ -bha 'wɔn yaa ̱në- -bha "saa- bho ̱kö -blɛɛsü yi
̱gban 'ka kö -wo gun -na "sɛgümɛ -nu -bha bho. "Kɛɛ -a -bha -zë "saa- do
'ö- bho "dhü 'yi bha- 'ka ö -dɪ nu -sü 'ka bha ̱në to- -bha.
28 -A pö 'a- wo 'zü "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo -kë
"saabhomɛ 'kpii- 'ka Moizö -bha 'tɔng- "gblʊʊ "piü bha- 'bha këwɔn -nu
'wii Atanna -zʊ 'kun -së 'ka, "kɛɛ Yesu 'ö -kë Atanna Gbö 'ka, 'ö -sö -bhö
-a -ya -sü 'gü kö ̱ya bo 'tɔng- -zë dɔ -sü 'ka 'nu bha ̱në pö 'aa- -bha -a
wëëdhö. Yö ̱në dho 'to "slüüslü 'ka "dhü "sɛ 'tuü- 'ka.

8

Yesu -bha -kë kwa -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ka -sü -dhiang 'wo- zë

1 'Wɔn "pɛpɛ 'a- pö sië bha- -gɔ 'ö- 'gü yö -mü ̱dhɛ "saabhomɛ 'kpii- 'ö-
suu 'dhö "dhü bha ̱në kwa -gɔ. Yö ̱në -ya -sü 'ka -yɛa ̱bhlëësü ö Atanna
'ö- -bha 'gügbɪdhɛ -dhiang 'yaa zë bha- -kɔ -së 'gü -dhɛ 'ö- -bha -gblüdëdhɛ
-gbloo "sɔɔ bha- 'gü dhang- 'gü.
2 Yö ̱në "saabhomɛ 'kpii- këwɔn -nu bha- kë sië Dëmɛ -yɛa ̱dede 'ö-
-dhɔkëgükɔ 'gü dhang- 'gü 'ö yöö ̱dede ̱në- -pë -kë, 'ö mɛ "bhɪɪ- -kɔ 'yii
-da -a -yë 'gü ̱dhɛ Dhevi bhang -nu -bha bha- 'dhö bha- 'gü.
3 ̱Dhɛ -kɔ do 'ö "saabhomɛ 'kpii- 'wo Atanna -gɔ 'kɔɔdhö "kpʊngtaadhɛ
ya- 'gü, 'wo pë -nu 'wo nu- 'ka- -gɔ 'kɔɔdhö waa- "saapë -nu ̱në "dhiü ̱loo-
'ka -a 'dhö, -a -dhɛa -bha 'pö ̱dhɛ kwa -bha bha pë 'bha -yö ̱slɔɔ kö -ya
"dhiü ̱loo 'pö Atanna -bha.
4 ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ -yö -to "kpʊng ̱taa yö kö 'yii 'dho dhang- 'gü, kö 'yii
'dho kë -zianwo 'nu "saabhomɛ 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ kö mɛ 'wo "kpʊng
̱taa yö 'ö Zuifö -nu -bha 'tɔng- -ya -nu -ya, 'ö 'wo yë do bha- kë sië bha
-wo -dhö.
5 'Sa -a 'dhɛ 'kö 'mɛ 'wo "kpʊng ̱taa yö 'wo- kë sië bha -ya 'dhɛ 'ö dhang-
'gü -a "blɛɛn- ̱në- 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -wa -kë ̱dhɛ -kɔ do 'wo- -kë 'ka
dhang- 'gü ̱në- 'dhö ̱dhɛ -kɔ do 'ö Moizö -bha gun- 'ka -a 'dhö. -A pö 'a-
wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ö gun kö Moizö yöö Atanna zü -ya 'gü -kɔ 'ö
gun sɔ 'kɔ 'ka Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü bha- dɔ, 'yö Atanna -ya pö- -dhɛ:
«Moizö, -bhö -a kë -së kö 'kɔ 'ö bhii- dɔ bha
-yö kë ̱dhɛ -kɔ 'a- -zɔn 'ka i -dhɛ -tɔn ̱gbin- bha ̱në- 'dhö "kpüüdhö.»
6 "Kɛɛ dɔ 'dhɛ 'kwa- wo ̱dɛɛ ya, -duɛ bha- 'dhɛ 'ö Atanna -ya nu Yesu
Klisi -zë -dhɛ bha -yö 'kpii- 'ö -ziö 'mɛ kö 'wo bha wo -zë -a -nu ̱gban -bha
-ta. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -mlɛɛ -dee 'dhɛ 'ö- -da kwa ̱zinng 'gü -a 'saa- 'gü

bha- ̀bhlëë -yö 'kpii-, 'yö -ya mü 'zü 'yö Atanna -yö "plüün -sɛngbɔ -nu
'wo -ziö Moizö -bha 'tɔng- -nu -ta bha- bho kwa -dhɛ.
7 ̀Ya kë 'nu ̀dhɛ -mlɛɛ -blɛɛsü 'ö Atanna -ya -kë kwa 'ka 'ö bɔ- 'ka Moizö
-bha 'tɔng- -nu -ta bha- du 'yii 'to- -bha, kö 'yii 'dho- -dee 'bha -da kwa
̀zinng 'gü 'nu -deewo.
8 "Kɛɛ yö ̀në 'yii kë "dhü 'yö Atanna -yö dhiang zë ö -bha mɛ -nu -dhɛ
'ö -gɔ 'sëëdhɛ 'gü 'ö- pö:
«A -dho -mlɛɛ -dee 'bha -da yaa Zuda -gɔ 'kɔɔmɛ -nu
waa- Izraɛdhö -mɛ -nu -kpɛa 'wo to bha
yi ̀zinng 'gü "tüng 'bha 'gü, -a "tüng -yö nu sië.
9 -Mlɛɛ 'dhɛ 'ö maa- kë- -nu 'ka bha
'yii 'dho kë ̀dhɛ -a 'dhɛ 'a- -kë -nu "bhɛma -nu 'ka yi 'bha 'ka,
'ö 'a- -nu bho ̀dhuëngdhɛ 'gü Ezitö -sɛ 'gü bha- 'dhö.
-A -gɛn -mü ̀dhɛ -mlɛɛ -blɛɛsü 'ö gun yi ̀zinng 'gü bha,
'wii- 'gü -ta 'sü.
Yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö mang -dɪ 'pö n "tʋ 'yii kë- -nu -wɔn -bha.
10 "Kɛɛ a -dho -mlɛɛ -dee 'bha -da yaa Izraɛdhö -mɛ -nu yi ̀zinng 'gü.
̀Ya kë ̀dhɛ "tüng 'dhɛ 'a "wɪ sië- 'ka bha ̀ya ̀loo,
a -dho ma 'tɔng- -nu bha- -nu -da -a -nu 'nii- 'gü,
'ö 'a- -bɛn zë- -nu zuë" -bha.
A -dho kë- -nu -bha Atanna 'ka,
'ö 'wo -kë 'pö n -bha 'ka.
11 -A "tüng bha ̀ya ̀loo, mɛ 'bha 'yii 'dho- pö 'ö ö "tɛado ̀klang kë,
"ɛɛn mɛ 'bha 'yii 'dho- pö ö dheebhang -dhɛ ̀dhɛ:
‹-Bhö kwa Dëmɛ dhɔɔbhaawɔn -nu draan- kö 'i kwa Dëmɛ dɔ›;
-A -gɛn -mü ̀dhɛ -a 'në 'sɛɛnnë -nu oo, -a -mɛ "gblügblü -nu oo,
-a -nu ̀gban -dho n dɔ.
12 -Da -nu 'wo- wo n "dhiü bha, a -dho -a ̀gban -mawɔn 'to,
'ö n -zʋ -yö bhɔ- -nu këwɔn yaa -nu bha- 'ka.»
13 ̀Ya kë ̀dhɛ Atanna ̀ya -mlɛɛ -dee 'bha -da kwa ̀zinng 'gü -wɔn
-dhiang zë ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö bha -oo, kö- -blɛɛsü bha 'yii kë zii ̀naa bha
-ee? 'Sa 'wɔn 'dhɛ 'kö ̀ya kë zii kö- ̀dhɛng -wɔn ̀në ̀ya 'to.

9

Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö "kpʋng ̀taa yö waa- 'dhɛ 'ö dhang- 'gü -a -dhiang 'wo- zë

1 -Mlɛɛ -blɛɛsü 'ö gun Atanna waa Izraɛdhö -mɛ -nu -a -nu ̀zinng 'gü
"dhü bha, 'wluu- -nu 'wo- -ya 'ö 'wo gun "saa- bho sië Atanna "dhiü -a -bha
-yö -gun, 'yö -dhɛ 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu -wa -pë -kë -a -dhɔkëdhɛ 'ka 'ö gun mü.
2-3 -Dhɛ 'ö "dhü bha sɔkɔ 'ö gun 'mü -yö -gun "pɛ -sü 'ka 'ö 'gü 'kɔɔdhö
sɔ 'ka -dhɛ ̀plɛ ̀në- 'gü. -A -blɛɛsü bha 'yö 'wo- -dhɛ Atanna -dhɔkë -dhɛ.
-Dhangbha 'wo gun- dɔ sië- -gɔ 'kɔɔdhö bha oo, -tabɛdhi waa- 'bluu- 'wo
gun- -dhɔkë sië- 'ka bha, -wo -gun -dhɛ 'dhɛ bha ̀në- 'gü. 'Yö -dhɛ ̀plɛ
-naa 'ö gun 'kɔɔdhö ̀yën bha 'wo- -dhɛ -dhɛ Atanna -dhɔkë -dhɛ ̀dede.
4 "Saa- -bho -ta -pë 'wo- -pë -kë 'ö- ̀gban gun "sënng 'ka, 'ö 'wo gun
-dhasiklɔɔ "gü sië- -ta bha oo, ̀gbëë 'ö- -nu -zʋ -da -mlɛɛ bha- -ta 'ö "sënng
-yö gun- 'pö- -bha bha, -wo -gun -dhɛ 'dhɛ bha ̀në- 'gü. 'Yö 'pë 'ö kwa
"bhɛma -nu -wa -bhö yi 'bha 'ka "tʋng -ta 'wo- manö -kë bha- 'bha- gun pë
"fië 'ö- 'gü 'ö- ̀gban gun "sënng 'ka bha oo, "dhü 'ö Aadhɔn gun- 'kun sië
ö ̀kwɛɛ- 'ö ka ö "bin -ya yi 'bha 'ka bha waa- -gwë "pɛn -nu 'ö -mlɛɛ bha-
'gü 'tɔng- -nu 'wo gun -bɛn zë -sü 'ka- -ta bha 'wo gun ̀gbëë bha- 'gü.

5 'Yö 'wo Atanna -bha "kië -nu 'wo- -zɔn ̀dhɛ -yö -dhɛ bha- 'gü bha- "blɛɛn- -kë ̀gbëë bha- -ta "dhüng 'gü. 'Yö 'wo- gban "dhiü -pʋ -dhɛ 'dhɛ 'ö Atanna -yö mɛ -mawɔn to- -bha bha- -ta. "Kɛɛ 'wɔn 'dhɛ -nu 'kö 'wo bha- -nu -bho 'ko -ta "tüng 'yaa kë ̀ni.

6 Më -nu bha- -nu -ya -kɔ 'wo gun -ya sië- 'ka Atanna -gɔ 'kɔɔdhö 'yö bha. 'Yö "saabhomɛ -nu 'wo gun -da sië sɔkɔ bha- 'gü -dhɛ -blɛɛsü bha- 'gü yi ̀gban "pɛpɛ 'ka, 'yö 'wo wo -bha "saabhoyë bha- -kë.

7 'Yö- 'gü -dhɛ ̀plɛ -naa 'ö 'kɔɔdhö ̀yën bha "saabhomɛ 'kpii- bha yöö do ̀në -da mü -kwɛ -bha 'do 'do, wü 'ö "saa- bho- 'ka Atanna -dhɛ ö -dı -bha 'wɔn yaa -nu waa- "sɛgümɛ -nu ̀gban "pɛpɛ -bha -nu 'wo- -kë wo tii -bha -a -wɔn 'gü bha- ̀yɔɔn bha- 'ka.

8 -Kɔ 'ö Atanna -bha 'Nii- "slüüslü -ya -zɔn 'ka kwa -dhɛ ̀dhɛ kwa "yan 'dhö -tun -dhɔkë 'gü -kɔ -blɛɛsü 'kö bha- -bha, kö zian 'ö dho- -dhɔkë -dhɛ ̀dede 'gü 'yii "pʋ ̀kö bha 'yö bha.

9 'Sa 'wɔn 'dhɛ 'kö bha -yö -gun 'wɔn 'dhɛ 'kwa- -dhiang zë sië ka -dhɛ ̀dɛɛ ya ̀në- zɔn 'ka 'ka. Kë "dhü kö 'kwa- 'wɔn dɔ ̀dhɛ -tuüpë -nu waa-pë "wɛɛdhɛ -nu 'wo "saa- bho- 'ka ̀sië Atanna -dhɛ bha- 'bha 'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -yö bɔn bho mɛ -bha -todhü 'ka.

10 -A -gɛn -mü ̀dhɛ "saa- -nu 'wo- bho "dhü bha -wa -bho -bhöpë -nu oo, müpë -nu waa- -kë "slüüslü -zu bho -kɔ suu 'gbɛ ̀në- 'ka "kpʋng ̀taa 'dhu 'gü. Kë "dhü kö "tüng 'ö Atanna dho- ̀gban "pɛpɛ "gla- 'ka bha -yö ̀loo.

11 "Kɛɛ Klisi -zë -bha kë 'ö- wo "saabhomɛ 'kpii- 'ka bha, -yö -kë 'ka "dhü "tüng 'kwa dɔ- 'ka ya ̀në- 'gü. Kë "dhü kö 'ö kwaa- Atanna -nu kwa -kɔ 'wü 'koo ̀dedewo "pɛɛpɛdhö. -A -wɔn 'gü, -a -bha "saa- -bho 'gü -kɔ 'ö -da 'gü bha- ̀bhlëë -kë 'kpii- -kɔ -dhiang 'yaa zë, yöö do bha pö 'aa- -bha. Mɛ "bhıı- -nu 'wii yö -zë dɔ. ̀Ya kë "dhü kö "kpʋngtaapë 'yaa -mü.

12 Klisi -bha -da -kɔ do 'ö- wo Atanna -dhɔkë -dhɛ ̀dede bha- 'gü 'ö- 'bha 'yaa- "dhiü "ɛɛn 'ö- 'bha 'yaa- ̀taama 'zü bha, 'yii dho mü -bhʋ ̀yɔɔn waa- -dunë ̀yɔɔn 'ka ̀dhɛ "saabhomɛ -blɛɛsü -nu -bha bha- 'dhö, -yö -da mü ö -dı ̀yɔɔn ̀në- 'ka, 'yö- -bha 'saa- "dhiü "wı -sü bha Atanna -yö kwa -mawɔn to- -wɔn 'gü 'yö kwa gba ̀sii 'ö 'yaa yën -a 'ka.

13 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ "sanni -du gɔn ̀yɔɔn -nu, "ɛɛn -bhʋgɔn ̀yɔɔn -nu, "ɛɛn -du -dhee -nu 'wo- -gü 'ö 'wo- "yʋʋ "yi bho 'wo- ̀wɛnng 'mɛ 'ö bian 'dhö- -nu -bha -a -nu -ta kö -wo kë "slüüslü ̀dhɛ -kɔ 'ö- -nu -bha 'tɔng- -ya pö- 'ka -a 'dhö -a "dhiü -yö "wı, kö Atanna -ya -nu -ma -wɔn 'to bha -oo,

14 'yö Klisi ̀yɔɔn -zë ̀wɛ? "Kɛɛ kö yö ̀në yö -zë 'ö ö -dı nu "saapë 'ö pö 'aa- -bha -a 'ka Atanna -dhɛ 'Nii- "slüüslü 'ö 'yaa ga tongtongdhö 'ö Atanna -ya -ya 'gü bha- faan 'ka. -A ̀yɔɔn bha -yö -mɔɔ -bha 'ö kwa -zu "wlaawɔn -nu 'kwa- -kë bha- -wɔn 'gü, 'ö 'kwa -kë "puu Atanna wëëdhö, 'ö kwa -zʋ 'yaa -bö -a -nu -wɔn -ta 'zü. Kë "dhü kö 'kwa Atanna "yaandhe bha ̀në- -dhɔkë.

15 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Klisi ̀në -mlɛɛ -dee 'ö -da kwaa- Atanna -nu kwa ̀zinng 'gü bha- -da -mɛ 'ka bha 'yö bha. Kë "dhü kö 'mɛ 'ö- -nu -dhɛ kö -wo kë ö -bha 'ka bha -wo 'wɔn -së 'ö- "plüün bho- -nu -dhɛ 'ö- "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö bha- ̀slɔɔ. -A ̀slɔɔ 'wo- wo "dhü bha -wa -wo 'mɛ 'ö ga- -nu -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'ö- -nu -gɔ -ta 'dhɔ Atanna -gɔ 'wɔn yaa -nu 'wo- -kë kö -wo -tun -mlɛɛ zii bha- 'gü bha ̀në- 'saa- 'gü.

16 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ 'waa mɛ 'bha 'kɛan- 'gü -dhiang zë kö- -mɛ 'yii ga.

17 'Kö 'zü- -mɛ ɲya 'to "yaan ɲya ö 'kɛan- -gblü -kɔ ɲgban pö, "kɛɛ -a -mɛ
ɲya ga ɲnë- wo 'yö ɲbhlëë -yö -kë 'kɛan- 'gü -dhiang -bha. 'Ö -tun -zë bho
"yaan ɲbhlëë 'yaa kë- -bha.
18 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö -mlɛɛ -blɛɛsü -zian 'ö Atanna -ya -kë kwa 'ka
bha- zü 'yii bho "wɛɛwɛɛ kö wü 'bha ɲyɔɔn 'yii ɲwɛnng bha 'yö bha.
19 -A -gɛn -mü ɲdhɛ ɲdhɛ 'ö Moizö ɲya ö bo -ziö Atanna -bha 'tɔng- -nu
'ö- -bɛn zë Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ yi 'bha 'ka bha- 'gü -sü 'ka- -nu -dhɛ ɲdhɛ
-kɔ 'ö- pö- 'ka -a 'dhö, 'yö -du 'në ɲyɔɔn waa- -bhʊgɔn ɲyɔɔn waa- "yi -a
-nu sü, 'yö "dhü 'bha 'wo- -dhɛ izɔpö, ('ö- "dhɛ -yö bhɔ gënng "dhɛ -bha)
bha- kwɛɛ" do sü, 'yö waa wü kaa- 'ö ɲwaa- kë -zaɔndhö -a -nu -da 'ko "piü,
'yö- -da ɲyɔɔn bha- ɲbhaa, 'yö- -fɛnfɛn -kë Atanna -bha 'tɔng- -nu bha 'wo
gun -bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ 'ö- 'gü bha- -nu -ta, 'yö dho 'yö- 'bha ɲwɛnng
Izraɛdhö -mɛ -nu bha- -nu -ta ɲdhɛ -kɔ do bha- 'dhö kö -ya pö sië:
20 «-Mlɛɛ 'ö Atanna -ya -da kɛng- -nu ka ɲzinng 'gü bha,
-a zü -bho -ta -pë ɲnë ɲyɔɔn 'a- ɲwɛnng sië ka -ta bha- 'ka.»
21 'Yö dho 'ö Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö sɔ 'ka, ('ö 'tɔng- ɲgbëë 'dhö- 'gü) bha-
-bha -kë "dhü waa- 'gü -pë ɲgban "pɛpɛ 'dhö.
22 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, mɛ ɲya mɛ "yan kpɔ- "piü, mɛ -ya 'wɔn -dɔ
Atanna -bha 'tɔng- -nu -bha ɲdhɛ pë "pɛpɛ 'wo 'bɔn bho- 'ka mɛ -bha bha,
-wa 'kpii- -dhɛ ɲgban -bho ɲyɔɔn ɲnë- 'ka. ɲYa kë "dhü kö Atanna 'yaa
'wɔn yaa -zë 'bha -mawɔn 'to "wɛɛwɛɛ kö pë 'bha ɲyɔɔn 'yii ɲwɛnng.
23 'Bɔn -bho pë -nu 'wo "kpʊng ɲtaa yö- -nu -bha -kɔ -nu 'wo gun yi 'bha
'ka 'yö bha. 'Sa yö -zë -yö -gun 'wɔn -nu 'wo -kë dhang- 'gü -a -nu -zɔn 'ka
'ö Atanna -ya -zɔn kwa -dhɛ ɲnë- 'ka. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kö -a 'dhɛ
'ö dhang- 'gü 'ö yö -zë 'ö ɲbhlëësü 'ö -ziö "kpʊng ɲtaa -bha -ta bha- -bha
"saa- -bho 'ka -pë bha, -a -dhɛa -bha ɲdhɛ -yö kë ɲbhlëësü 'pö kö -yö ziö-
'ka "kpʊng ɲtaa -bha -nu bha- -nu -ta. -A 'dhɛ 'ö "dhü bha yö -mü Klisi ɲnë-
'ka.
24 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ Atanna -dhɔkëgükɔ 'dhɛ 'ö Klisi
-yö -da 'gü dhang- 'gü bha mɛ -kɔ "dhɛ 'yii- dɔ, -a -gɛn -mü ɲdhɛ -a 'dhɛ 'ö
mɛ -ya dɔ bha -yö -gun -a ɲdede -sü 'ö -da 'gü bha ɲnë- "blɛɛn- 'ka. -Yö -da
-sü 'ka dhang- 'gü -dhɛ ɲdede ɲnë- 'gü 'ö dɔ Atanna -kuu "dhiü. Kë "dhü kö
'ö kwa 'gü -dhiang zë- -dhɛ -kpɛawo.
25 Zuifö -nu -bha "saabhomɛ 'kpii- 'kö 'wo gun bha -wo -gun -da sië
Atanna -dhɔkë -dhɛ 'kpiisü bha- 'gü "dhü -kwɛ -bha 'do 'do -kwɛ "pɛpɛ
ɲgban ɲnë- 'ka, 'yö 'wo- -nu -bha "saa- bho, "kɛɛ Klisi -zë -da 'ö- wo dhang-
'gü bha 'yii 'dho kö -yö ö -dɪ kë "saa- 'ka -dhɛ do 'gü kplɔnkplɔndhö.
26 'Yaa "dhü 'nu kö -yö -dho saan" bha- wo -gɛn -yan 'gbɛ ɲdede 'ka, 'ö- zü
bho "kpʊng ɲtaa -dhɛ -da "tʊng 'gü. "Kɛɛ -yö nu -kɔ doseng 'ö- 'bha 'yaa-
"dhiü 'ö- 'bha 'yaa- ɲtaama bha- -wo "tʊng -totaamasü ya ɲnë- 'gü kö 'ö mɛ
"bhɪɪ- -nu -bha 'wɔn yaa bho- -nu -bha -a -bha "saa- 'ö- bho bha- 'ka.
27 ɲDhɛ 'ö -kë ɲdhɛ 'waa ga ɲplɛ, 'ö ɲwa ga -kɔ do bha- wo kö Atanna
-bha za -dɔ mɛ -bha -wɔn ɲnë ɲya 'to bha,
28 Klisi -dɪ 'pö -yö ö -dɪ -nu -gɛn -yan doseng 'ka -kɔ do bha ɲnë- 'gü kö
-yö kë 'bɔn -bho mɛ 'gbɛ ɲdede -bha -gɛn 'ka, -yö -dho -ya mü 'zü 'ö nu ɲplɛ
-naa wo, "kɛɛ -yö -dho yö -zë wo "dhü 'mɛ 'wo "yan 'to sië- -gɔ bha ɲnë-
-nu -wɔn 'gü kö -ya -nu dha -sü bha- -gɔ -da 'plöö, 'yii 'dho- wo 'bɔn -dee
'bha -bho mɛ -bha -wɔn -zë 'gü.

10

1 'Wɔn -së -nu 'ö- nu -wɔn -yö gun bha Moizö -bha 'tɔng- -nu -zë -wo

-gun "blɛɛn- ̱në- 'ka, 'waa gun- ̱dede 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈
kö Atanna 'yii- 'bha kë ̱kö. "Kɛɛ 'tɔng- -nu kö 'wo bha 'waa ̱mɔɔ- -bha kö
-wo 'mɛ 'wo- "piʊ̈ 'wo ̱yɔɔn Atanna "sɔɔ -a -nu 'bha kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -a wëëdhö.
-A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -wo -dho ̱mɔɔ- -bha -kɔ -kë ̱dhɛ
kö "saa- do bha ̱në 'wo- bho "dhʊ̈ -kpɛawo -kwɛ ̱gban "pɛpɛ -ta.

2 ̱Ya kë 'nu ̱dhɛ Atanna mɔɔ- -kɔ suu 'dhɛ 'ö bha 'mɛ 'wo- -kë bha -ya -nu
-kë "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -a wëëdhö "pɛɛpɛdhö, kö 'wii 'dho wo -dɪ yö 'nu 'wɔnyaakëmɛ
'ka, 'ö 'wo "saa- bha- bho -kpɛawo, kö -wo -dho wo bo "saa- bho -sü 'ka.

3 "Kɛɛ "saa- -zian 'wo- bho "dhʊ̈ bha ̱në- -nu -zʊ -da -a -nu këwɔn yaa
-nu -ta -kwɛ "pɛpɛ ̱gban 'ka.

4 -A -gɛn -mü ̱dhɛ -dugɔn -nu waa- -bhʊgɔn -nu -zë -kë "saa- 'ka -sü 'yaa
̱mɔɔ- -bha kö -yö 'wɔn yaa bho mɛ -bha tongtongdhö.

5 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'ö gun kö Klisi yöö nu "kpʊng ̱taa 'yö- pö Atanna
-dhɛ:
«N Dë Atanna, wü -nu 'wo- -kë i -dhɛ "saapë 'ka,
"ɛɛn pë -nu 'wo- ̱gbaɔ i -gɔ bha- 'bha "dhia 'yii 'ma i 'gü,
"kɛɛ mang ̱dede ̱në 'i n -dhü -pë -kë
kö 'a kë 'wɔn bha- këmɛ 'ka.
6 'Wɔn yaa -nu -bha "saa- "pɛpɛ 'wo- bho,
"ɛɛn -tuʊ̈ -pë "pɛpɛ 'wo- zë 'wo- -gʊ̈ i -dhɛ bha- 'bha 'yii i -zʊ 'kun.
7 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö:
Mang ̱dede ̱në maa nu kö 'a i dhɔɔbhaawɔn bha- kë
̱dhɛ -kɔ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- 'ka n -bu 'gü
'tɔng- 'sëëdhɛ 'gü -a 'dhö bha 'yö bha, ma Atanna.»

8 -A pö 'ö- wo bha -ya -pö ̱kö -blɛɛsü ̱dhɛ:
«'Pë 'i- ̱mɔɔ 'yaa -mü wü 'wo "saa- bho- 'ka i -dhɛ,
"ɛɛn 'pë 'wo- ̱gbaɔ i -gɔ bha- 'ka,
"ɛɛn 'zü ̱dhɛ wü -nu 'wo- -gʊ̈,
"ɛɛn 'wo "saa- bho- 'ka 'wɔn yaa -wɔn 'gü bha- 'bha "dhia
'yii 'ma i 'gü»,
"kɛɛ 'sa kö 'tɔng- ̱në- pö -wa kë.

9 'Yö -ya mü 'zü 'ö- pö:
«Mang ̱dede ̱në maa nu kö 'a i -dhidhɛ -wɔn bha- kë,
ma Atanna.»
̱Ya kë "dhʊ̈ kö Atanna ̱ya "saa- -blɛɛsü -nu bha- -nu -wɔn bho- -bha ̱në-
bho 'yö ̱ya Yesu Klisi -bha bha dɔ- "gblʊ̈ 'gü bha.
10 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'wɔn 'dhɛ 'ö- "dhia- gun- 'gü
Yesu Klisi -ya kë 'ö- wo, 'ö ö -dɪ nu -kɔ do bha- -kë "saa- 'ka kö -yö kë "saa-
bho -sü ̱gban "dhiʊ̈ 'to -dhɛ 'ka bha ̱në kwaa- 'wɔn yaa bho kwa -bha
-todhʊ̈ 'ka bha 'yö bha.

11 -A -gɛn -mü ̱dhɛ "saabhomɛ "pɛpɛ 'ö 'dhö, -a -nu -bha yë ̱në "saa-
bho -sü 'ka, 'ö -ya mü 'zü -wo "saa- do -bho -dhɛ do 'gü -kplɔn 'kɔn
-kplɔn 'kɔndhö. "Kɛɛ 'sa 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö 'wɔn yaa bho mɛ -bha
tongtongdhö.

12 "Kɛɛ Klisi -zë -yö mɛ "bhɪɪ- -nu -bha 'wɔn yaa -bha "saa- bha- -bho
"dhʊ̈ dosengseng, "kɛɛ -a -bha -zë "dhiʊ̈ "wɪ -sü "dhiʊ̈todhɛ 'yaa 'dhö, 'yö
-ya mü 'zü, 'yö -ya -sü 'ka -duɛ ̱bhlëësü 'ö Atanna "sɔɔ bha- 'gü.

13 -Yö -ya -sü 'ka -dhɛ bha ̱në- 'gü dɔ 'kwa- wo ya- 'gü kö -yö 'to- 'ka "dhʊ̈
-yö zun- 'ka yi 'ö Atanna dho- 'yaɔ- -nu -gɔ -da 'ka- -gbe ̱wlöö bha- -bha.

14 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ö -dɪ nu -kɔ do 'ö- -kë bha ̱në- -kë, 'yö pö 'aa
'mɛ 'ö- -nu -bha 'wɔn yaa bho- -nu -bha bha- -nu -bha 'zü Atanna wëëdhö
tongtongdhö.

15 Pë do bha ɲnë Atanna -bha 'Nii- "slʊʊslʊ -ya pö kwa -dhɛ 'pö 'ö- pö:
«Kwa Dëmɛ -ya -pö:
16 "Tʊ̈ng 'a- pö sië bha ɲya ɲloo yi 'ö- 'ka,
-mlɛɛ -dee 'a dho- kë- -nu 'ka, -kaa -ga ya.
A -dho ma 'tɔng- -nu -da -a -nu zuë" 'gü,
'ö 'a- -bɛn zë- -nu 'nii- 'gü.»
'Yö- 'bha -zuö -ta 'ö- pö:
17 «ɲYa 'go mü 'zü n -zʋ 'yii 'dho -bö -a -nu këwɔn yaa -nu,
"ɛɛn ma 'tɔng- -nu 'wo- bho bha- -ta 'zü tongtongdhö.»
18 -A -gɛn -mü ɲdhɛ "saa- 'ö- bho bha- -wɔn 'gü, ɲwa bo mɛ këwɔn yaa -nu -mawɔn 'to -sü -zë 'ka, kö 'wɔn yaa -bho mɛ -bha -saa bho -gɛn 'bhaa 'dhö 'zü.

-Yɔɔn Atanna "sɔɔ -sü -dhiang 'wo- zë

19 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, -da Atanna -dhɔkë -dhɛ ɲdede bha- 'gü -sü 'ö 'dhö, -a zian "dhi ɲya "pʋ kwa -gɔ Yesu Klisi ɲyɔɔn 'ö ɲwɛnng bha- 'saa- 'gü. Kwa -mɔɔ -bha 'kwa -da mü kwa 'flëë- 'gü.
20 Yesu bha ɲnë zian -dee 'ö bɔ 'kɔ 'gü -kan 'gü -sɔ bha- 'gü, 'ö "saabhomɛ -nu -gɔmɛ 'kpii- gun bɔ sië- -ta -kwɛ -bha 'do 'do, 'ö dho Atanna -dhɔkëdhɛ ɲdede 'gü bha kwa -bha 'ö kwa gba ɲsii 'ö 'yaa yën- 'ka bha- 'ka. Sɔ bha -yö -gun -a -dhü 'ö sëë bho kwa -wɔn 'gü "dhü -bha bha ɲnë- "blɛɛn- 'ka.
21 Yö ɲnë Atanna -bha mɛ "pɛpɛ ɲgban kwa -bha "saabhomɛ 'kpii- 'ka.
22 ɲDhɛ 'ö "dhʊ̈, -ka -kwa ɲyɔɔn Atanna "sɔɔ kwa zuë" ɲgban 'ka, kö "sika 'ya 'dho kë kwa 'gü -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'gü, kö 'kwa 'wɔn "pɛpɛ 'ö kwa zuë" -yö ɲmɔɔ -bha 'ö za dɔ kwa -bha -a 'gü bha- bho kwa -bha. -A -gɛn -mü ɲdhɛ -a ɲyɔɔn 'ö ɲdhɛ ɲyɔɔn 'wo gun ɲwɛnng sië Atanna -bha mɛ -nu -ta yi 'bha 'ka, 'yö 'wo -kë "slʊʊslʊ bha- 'dhö bha ɲya kwa "zu.
23 'Wɔn 'ö Atanna -ya "plüün bho kwa -dhɛ 'ö kwa -zʋ 'dhö- 'gü bha, -ka -kwaa 'kun "gbɪ-. -A -gɛn -mü ɲdhɛ kwa 'dhang bho -sü -ya "dhiʊ̈ 'kpakpadhö ɲdhɛ -yö -dho 'to ö -wʋ -ta.
24 -Ka -kwa kwa "tʊ̈ng kë kwa 'ko 'gü kö 'kwa kwa 'ko -nu faan dɔ, kö mɛ ɲgban -dhɔ -yö kwa kë kö kwa zuë" -yö bhɔ 'wɔn -së kë -sü ɲnë- bha.
25 -Bhɛa Atanna -dhɛ -mɛ -nu 'kwa bha -ya -nu 'kwa- wo sië -dhɛ do 'gü kö 'kwa- -wʋ ma bha mɛ 'bha -nu 'waa 'dho mü 'zü. 'Kwa 'dho- kë ɲdhɛ -a -nu 'dhö, "kɛɛ kwa -zë -ka -kwa -ya -dhɛ do 'gü kö 'kwa kwa 'ko -nu faan dɔ -to "piʊ̈ -sü -bha -kpɛawo, -a -gɛn -mü ɲdhɛ ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ɲdhɛ kwa Dëmɛ bha- nu "tʊ̈ng ɲya ɲtëng ɲdedewo.
26 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha, n dheebhang -nu, -a 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ 'kwa bo tɛanwɔn 'ö -gban Yesu Klisi -bha bha- dɔ -sü 'ka, kö 'kwa -ya mü 'zü 'kwa "kan -deewo Atanna -bha tongtongdhö kö 'kwa kwa -gɔ -gban 'wɔn yaa kë -sü 'gü, kö "saa- 'ö yöö 'wɔn yaa bho kwa -bha 'yaa 'dhö 'zü.
27 Kö "suʊ̈ ɲnë yöö kwa kë ɲtaamasü 'gü 'wɔn 'ö dho kwa "dhiʊ̈ ɲslɔɔ bha- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü ɲdhɛ kö Atanna -bha za 'ö yöö kwa zë kö pɛng "dhiʊ̈- 'ö- -ya ö 'yaɔ- -nu -gɔ bha -yö kwa -bhö bha ɲnë- -wɔn ɲya 'to.
28 'Ö gun Moizö -kwɛ -ta, mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ɲyaa- -bha 'tɔng- bho, kö mɛ ɲplɛ mɛ -yaaga -wa -dhɛ yö kö -wa "sɛɛdhɛ kë, -wa -mɛ zë ɲnë- wo, -a -wëë 'yaa mɛ 'bha kë.
29 ɲYa kë "dhʊ̈, 'yö 'mɛ 'kö yö -zë 'ö Atanna Gbö yöö ɲdede ɲnë- -da ö -gɛn ɲwlöö, 'ö- ɲyɔɔn 'ö -mlɛɛ -dee, 'ö Atanna -yö bɔ- -ta 'ö- -ga mɛ "slʊʊslʊ 'ka bha- -ga "wlaa- 'pë 'ka, 'ö "yan -ziö 'gü 'ma Atanna -bha 'Nii- "slʊʊslʊ 'ö -gasitɛ -kë 'ka kwa -dhɛ bha- -bha ɲwɛ, -a -mɛ -bha -dho kë mü ɲdhɛ?

Kaa ̱dede ka -mɔɔ -bha 'ö 'wɔn 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha ̱dhɛ -yö wɔ mɛ 'ö "dhʊ̈
bha- -ta -a -bha -kë -ziisü -sü bha 'ka ka -zʋ 'gɔn- 'gü.
30 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ 'ö dhiang zë 'ö- pö ̱dhɛ:
«Mang ̱dede ̱në 'a dho n bhlɔɔ bho,
ma ̱në 'a dho 'wɔn bho 'wɔnyaakëmɛ -nu 'gü» bha kwa- -dɔ.
"Kɛɛ 'sa yöö do bha ̱në- pö 'zü ̱dhɛ:
«Kwa Dëmɛ -dho za dɔ ö -bha mɛ -nu ̱gban "pɛpɛ -bha.»
31 -Da Atanna "yaandhe 'ö "dhʊ̈ -a ̱kwɛng -sü bha -yö 'wɔn -ziisü ̱në-
'ka, n dheebhang -nu.
32 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ 'wɔn -nu 'ka -ziö 'gü ka
-da Atanna -wʋ 'gü "tʊ̈ng 'gü, saan" -nu 'ka- wo kö 'ka bo -dhɛpuudhɛ 'ö
go- "piʊ̈ -a ̱slɔɔ -sü 'ka, 'ö 'wɔn "gbɪɪ- "gbɪɪ- -nu -wo -wɔ ka -ta, "kɛɛ 'ö kun
bho ka 'gü bha- 'ka. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -wo kë "si -bho ka -gɔ,
33 'ö 'wo ka -wëë -kë "dhiʊ̈ wo mɛ ̱gban -mɛ ̱gban "yaan "ɛɛn 'zü 'ö 'ka
dho 'ka bɔ 'mɛ 'wo- kë sië- -nu 'ka "dhʊ̈ 'pö bha- -nu 'ka.
34 'Ö -kasogümɛ -nu -wëë -yö ka -kë, 'ö 'ka- -nu -ta kun, 'wo faan -wɔ
ka -ta 'wo ka ̱slɔɔpë -nu sü ka -gɔ, 'ö 'kun bho ka 'gü 'ka- nu "yɪɪ 'ka, kö-
-naa ka "yaan ̱dhɛ -a 'dhɛ 'ö ̱bhlëësü 'ö -ziö 'dhɛ bha- -ta, 'ö 'yaa yën
tongtongdhö bha -yö ka -gɔ.
35 ̱Dhɛ 'ö "dhʊ̈, n dheebhang -nu, 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -sü 'ö ka -gɔ
bha 'ka 'dho ka kwaa- -zü tongtongdhö! -A ̱trɔɔn 'kpikpi -yö -dhö 'ö -ya
-sü 'ka ka -gɔ.
36 -A -dhɛa -bha ̱dhɛ ka 'gü ̱në ̱ya 'dho ga, kë "dhʊ̈ kö 'ka ka bo Atanna
-dhidhɛ -wɔn bha- kë -sü 'ka, kö 'pë 'ö- "plüün bho ka -dhɛ bha 'ka- ̱slɔɔ.
-A -gɛn -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka- -wʋ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
37 «-A "tʊ̈ng ̱ya 'to 'dɛdɛ, 'dɛdɛ ̱dedewo
kö 'mɛ 'ö- nu -wɔn 'dhö 'dhö bha -yö nu,
'yii 'dho ̱gwëë mü 'zü.
38 'Mɛ pö 'aa -bha n "yan 'gü 'ö dho ̱sii 'ö n "piʊ̈ -a ̱slɔɔ bha
-a -mɛ -dho -a ̱slɔɔ -a -bha -zʋ -yö n -dhɛ -sü ̱në- 'saa- 'gü.
"Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ -a mɛ ̱ya ö yee -zë kë kö -yö 'dho ö ̱taama,
-a "dhia 'yii 'dho 'ma n 'gü.»
39 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, kwa -zë 'kwaa 'mɛ 'wo dho wo ̱taama kö -a
-nu 'gü -yö ̱see bha- -nu kpö 'gü, kwa 'mɛ 'wo 'dhang bho Atanna "dhiʊ̈
kö 'wo wo 'nii- dha ̱në- -nu kpö 'gü.

11

'Dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -sü 'klɔɔ- 'wo- pö Eblö -nu -dhɛ

1 "Kɛɛ 'sa 'pë 'wo- -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü -kë bha yö -mü 'dhang-
-bho 'wɔn -nu 'ö- kë -sü "plüün bho, "kɛɛ 'ö 'yii kë ̱kö bha- "dhiʊ̈ -sü
'ö 'kpakpadhö ̱dhɛ -yö -dho kë, ̱dhɛ pë -nu 'ö mɛ 'bha 'yii- yö do, -wo
-dhö tɛan- 'ka bha ̱në- 'ka.
2 -A yö ̱në gun 'mɛ 'wo gun "dhiʊ̈ -a -nu -gɔ 'yö Atanna -ya -nu -dhiang
-së zë.
3 -Zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü suu 'ö "dhʊ̈ bha ̱në- -kë 'yö 'kwa- 'wɔn dɔ ̱dhɛ
-yö "kpʋngtaadhɛ -pë kë ö -wʋ ̱në- 'ka, ̱dhɛ pë -nu 'ö mɛ -ya yö bha -wo
-go -a 'dhɛ 'ö mɛ 'yaa- yö ̱në- 'gü.
4 -Zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü suu do bha ̱në gun Abɛdhö -gɔ 'yö "saa- 'ö
waa- ̱dhoo Kaɛn 'wo- bho bha, 'yö- -bha -zë -yö Atanna -zʋ kun 'ö -ziö
Kaɛn -bha -ta. -A -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ̱në- -wɔn 'gü, 'yö- pö-
-bha ̱dhɛ pö 'aa- -bha, 'yö pë -nu 'ö- ̱gbaɔ Atanna -gɔ bha, 'yö- 'gü -wɔn

-yö -dhi -dhɛ. Abɛdhö ɲya ga 'nu yi 'bha 'ka, "kɛɛ -a -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ɲnë -tun dhiang zë sië kwa -dhɛ ɲdɛɛ.

5 Enɔkö -dɪ 'pö- -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö- sü "yaandhe 'ka, 'yö dho dhang- 'gü 'yö 'pë 'wo- -dhɛ ga 'yii- dɔ. Mɛ 'bha 'yii- yö 'zü tongtongdhö, -a -gɛn -mü ɲdhɛ kö Atanna yaa- 'sü ɲya 'dho- 'ka. 'Sa "sanni -ya 'sü kö -yö 'dho- 'ka "dhʋ, kwa- -ma -a -wʋ 'gü ɲdhɛ kö ɲyaa- pö- -dhɛ 'nu ɲdhɛ -a "ta -kɔ bha- "dhia -yö ö 'gü.

6 'Sa mɛ 'bha "dhia 'yaa ɲmɔɔ- -bha kö -yö 'ma Atanna 'gü "wɛɛwɛɛ kö -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'yaa- -mɛ -gɔ. -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö ɲyɔɔn- "sɔɔ, -a -dhɛa -bha ɲdhɛ -a -mɛ 'ö 'dhö -a 'dhang bho -sü kë- "dhiʋ 'kpakpadhö ɲdhɛ -yö -dhö, ɲdhɛ 'mɛ 'wo- ɲmɔɔ, -ya 'gü -wɔn -së -kë -a -nu -dhɛ.

7 -Zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ɲnë gun Noe -gɔ, 'yö 'wɔn 'ö- to "dhiʋ 'ö- pö- -dhɛ bha 'ö 'dhang bho- "dhiʋ kö 'yii- -dhɛ yö ɲkö, 'yö- -wʋ bha- ɲbhlëë -ya, 'yö 'wɔn bha- to "dhiʋ 'yö "yitagɔ -pë -kë, 'yö ɲdhɛ 'ö- "tʋ̈ng ɲya ɲloo, 'yö waa- -gɔ 'kɔɔmɛ -nu 'wo -da 'gü, 'yö 'wo dha. -A -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö- -bha za -yö -dhi -a -kuu "dhiʋ, 'yö Atanna -bha za -yö "kpʋngtaamɛ -nu zë "tʋ̈ng bha- 'gü -zʋ 'ö 'wii- yö- -dhɛ 'pö ɲdhɛ Noe 'dhö bha- -wɔn 'gü.

8 Ablaamö -dɪ 'pö, -a -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö- bɔ 'ö Atanna -ya wo "sɛgɔ 'ö dho- kë- 'kɛan- 'ka -a bhang -nu -dhɛ yi 'bha 'ka bha- 'gü bha 'yii -kɔ. 'Yö ɲwlü ö -dɪ -gɔ "sɛ 'gü 'ö dho ö -gɔ "piʋ, kö 'yaa ö 'dhodhɛ -zian -zian dɔ.

9 -A -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö -tosɛa -kë "sɛ 'ö- "plüün bho- -dhɛ bha- 'gü ɲdhɛ ɲdhɛng 'dhö. 'Yö -wɔ sɔ bɔɔ" ɲwlöö, 'yö- bhang -nu, Izaakö waa- Zakɔbö 'ö Atanna -ya "plüün bho 'pö- -nu -dhɛ bha 'wo- -kë 'pö ɲdhɛ -a 'dhö.

10 -A -gɛn -mü ɲdhɛ 'ö gun "dhʋ kö Ablaamö "yan -yö 'pödhɛ 'ö Atanna yöö ɲdede ɲnë- dan, 'ö- dɔ 'ö 'yaa 'wü bha ɲnë- -gɔ.

11 -Zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ö "dhʋ bha ɲnë- -kë, 'yö- -bha kë zii -sü kö 'yaa ɲmɔɔ- -bha kö -yö 'në 'kpɔ 'zü -sü ɲgban waa- -bha -bha, 'yö Atanna -yö waa- -bha dhebhɔ Saadha -a -nu -kë 'në 'kpɔmɛ 'ka. -A -gɛn -mü ɲdhɛ 'ö gun "dhʋ kö- 'dhang bho -sü -ya "dhiʋ 'kpakpadhö ɲdhɛ ɲya 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'kö- "kan ö "dhi 'ka, 'yaa 'to- 'gü tongtongdhö.

12 -Kɔ 'ö -kë 'ka, 'yö Ablaamö 'ö ɲya gun ɲya kë zii, 'ö 'yaa 'në 'kpɔmɛ 'ka 'nu 'zü tongtongdhö bha 'ö 'në kpɔ, 'yö 'waa ɲmɔɔ- -bha kö -wa suu "dhi dɔ ɲdhɛ "susëngga 'ö dhang- -bha, "ɛɛn ɲdhɛ "yɛɛn 'ö ɲweeyi "dhiʋ -a 'dhö ɲdɛɛ bha 'yö bha.

13 Ablaamö waa- bhang -nu bha 'wɔn "pɛpɛ 'ö Atanna -ya "plüün bho- -nu -dhɛ "dhʋ bha- 'bha 'yii kë woo ɲdede -zë -a -nu -dhɛ 'ö to- 'ka "dhʋ 'wo ga. "Kɛɛ -a -nu 'dhang bho -sü gun 'ö- wo Atanna "dhiʋ 'kpakpadhö ɲdhɛ 'yaa ö -wʋ 'to bha- -wɔn 'gü, -wa 'gü -wɔn kë "tʋ̈ng -to ɲgblɛɛn 'ö- -nu "yan -yö -da -a kë -dhɛ 'gü, 'ö 'wo wo "dhia bho- -wɔn "dhiʋ, -a -gɛn -mü ɲdhɛ kö -wa 'wɔn -dɔ ɲdhɛ -dhɛng -mü wo 'ka "kpʋng ya- ɲtaa, zian ɲnë 'wo- ziö sië.

14 'Sa mɛ "pɛpɛ 'wo dhiang zë "dhʋ bha, mɛ -ya -dhɛ -yö -a -nu pö -wʋ bha ɲnë- -bha ɲdhɛ -wo wo dë -yɛa ɲdede bha ɲnë- mɔɔ- sië.

15 -A -gɛn -mü ɲdhɛ ɲya kë ɲdhɛ -a -nu -zʋ 'yii 'go 'nu "sɛ 'dhɛ 'wo go- 'gü bha- "piʋ, -wo -mɔɔ -bha 'ö 'wo wo yee -kë 'zü -deewo 'wo dho mü.

16 "Kɛɛ -a 'dhɛ 'ö dhang- 'gü 'ö ɲbhlëësü 'ka 'ö -ziö -a -blɛɛsü bha- -ta bha ɲnë- -wɔn 'dhö gun- -nu -zʋ "piʋ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö- -nu -bha Atanna

-dhɛ -sü 'ö woo- Atanna bha- 'yiʊ̈- 'yaa Atanna kë bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yöö -zian ̱në- -nu -bha 'pö- dɔ -sü 'ka.

17 Ablaamö -bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ̱në- -wɔn 'gü, 'yö ö gbö Izaakö 'ö- -gɔ "dhʊ̈ dosengseng bha- -kë "saa- 'ka kö Atanna yaa- 'gü dan kö 'ö 'dhang bho ö "dhiʊ̈ ̱dedewo kö 'ö- -dhɛ yö, 'sa kö yöö Ablaamö -mɛ do bha ̱në Atanna -yö "plüün bho- -dhɛ 'në do bha- -wɔn 'gü.

18 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö ̱yaa- pö 'nu- -dhɛ ̱dhɛ -a gbö Izaakö bha ̱në dho bɔ- -ta 'yö- suu -da "kpʊng ̱taa.

19 "Wɪ 'ö- wo- -bha kö 'ö ö gbö kë "saa- 'ka "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ö gun "dhʊ̈ kö- 'dhang bho -sü -ya "dhiʊ̈ 'kpakpadhö ̱dhɛ 'ya ö gbö Izaakö zë, Atanna -mɔɔ -bha 'ö- -bö. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Izaakö nu 'zü Ablaamö -dhɛ -deewo ̱dhɛ 'mɛ ̱ya ga 'nu 'ö ̱ya -bö ̱në wo- 'dhö bha 'yö bha.

20 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü do bha ̱në gun Izaakö -gɔ 'yö to "yaan 'yö 'dhuë- -kë 'ö- gbö Zakɔbö waa- Ezau -a -nu -bha 'wɔn 'ö dho kë- -nu 'ka -dhɛ 'bha ̱kpaɔyi -bha bha- -kɔ 'gü.

21 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü do bha ̱në gun 'pö Zakɔbö -gɔ 'yö ̱dhɛ 'ö- ga "tʊ̈ng ̱ya ̱tëng, 'yö 'dhuë- -kë ö gbö Zosɛfu bhang -nu ̱plɛ bha- -nu -bha, 'yö -taadhü -gban ö -gɔ 'yö Atanna -dhɔkë, 'yö- nuɛ" bho.

22 Zosɛfu -dɪ 'pö- -bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̱në- -wɔn 'gü, 'yö ̱dhɛ 'ö yöö ga, 'yö Izraɛdhö -mɛ -nu -bha -go ̱dhuëngdhɛ 'gü -sü 'ö Ezitö -sɛ 'gü bha- to "dhiʊ̈ 'yö- pö, 'yö -wʊ kpɔ- -nu -bha 'ö- pö- -nu 'dho "tʊ̈ng ̱ya ̱loo -wo ö ga -nu 'sü -wo 'dho- 'ka.

23 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̱në gun 'zü Moizö 'kpɔmɛ -nu -gɔ, 'yö 'wo- "blë -dee -gblɛn kpɔ "su -yaaga 'ka kö 'wa 'dho- zë (̱dhɛ -kɔ 'ö -gblüdë -ya pö -wa kë- 'ka Zuifö -nu 'ka "tʊ̈ng bha- 'gü -a 'dhö), 'yö 'wii "suʊ̈ -gblüdë 'ö gun "sɛ bha- -gɔ "dhiʊ̈ bha- -gɔ, kö -wa -wʊ -ya 'klɔɔ- "dhiʊ̈ kö -wa kë ̱dhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka -a 'dhö 'në bha- -bha -kë -së -wɔn 'gü.

24 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü do bha 'zü ̱në- -kë, 'yö ̱dhɛ 'ö Moizö ̱ya kë 'kpii-, 'yö 'yii "wɪ- -bha kö -wo ö -dhɛ Fadhaɔn 'dhu -bha 'në, "kɛɛ 'sa kö yö ̱në kë "klʊ bho- -bha ̱dhɛ 'ö -dɪa 'në 'dhö.

25 'Yö ö -wëëdhɛ -bho Atanna -bha mɛ -nu "piʊ̈ -sü fië- bho "dhia -bho 'wɔn yaa 'gü -sü 'ö "tʊ̈ng kpö 'në 'bha 'ka bha- -bha.

26 'Yö 'yiʊ̈- -dɔ ö -bha -sü 'ö ̱dhɛ Atanna -bha -Yamɛ 'ö- nu -wɔn -yö gun bha- -bha 'dhö bha- fië- bho ̱naɔ "pɛpɛ 'ö Ezitö -sɛ 'gü -a ̱slɔɔ -sü -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö- "yan -ya ̱trɔɔn 'ö dhia" bha- -gɔ.

27 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̱në gun Moizö -gɔ 'yö waa Izraɛdhö -mɛ -nu 'wo go Ezitö -sɛ 'gü, kö "suʊ̈ -tangga -zian 'yaa- 'gü -a -nu -go mü -wɔn bha- -siö -gblüdë Fadhaɔn -dhɛ -sü 'gü, ̱dhɛ pë 'ö- "yan ̱në Atanna 'ö mɛ 'bha 'yii- yö do bha- -bha -a 'dhö.

28 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ̱në gun- -gɔ, 'yö- pö Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ kö -wo -tun ziö-, 'yö- pö "bhlaanë -nu 'ö woo- zë bha -wa ̱yɔɔn ziö 'kpong- -gɛn -nu -bha, kë "dhʊ̈ kö Atanna -bha "kië 'ö dho nu 'në -blɛɛsü -nu zë -dhɛ 'gü "saa- bha- zian- -ta bha 'ya 'dho zë bho Izraɛdhö -mɛ -nu "piʊ̈, 'yö -kë -a -nu -go ̱dhuëngdhɛ 'gü -troo bha- -blɛɛsü 'wo- Pakö -kë bha- kë -kɔ 'ka.

29 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ̱në gun- -gɔ 'yö waa- Izraɛdhö -mɛ -nu 'wo ̱weeyi -zaɔndhö -kan -dhɛ "kpɛadhɛ 'gü, 'yö Ezitö -mɛ -nu dho- kë ̱dhɛ- -nu 'dhö, 'yö "yi -ya -nu ̱gban zë "pɛɛpɛdhö.

30 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̱në- -kë 'yö 'pö- 'kpii- 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu -wo -gblü -da -ta yi 'bha 'ka 'wo- Zedhiko -dhɛ -kë bha, -a "saan 'ö gun "kan -sü 'ka- -zü bha 'ö ̱loo ö -dɪ 'ka kö Izraɛdhö -mɛ -nu ̱waa- kë ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna -ya pö- 'ka -a 'dhö, kö ̱waa- -zü bɔ -dhɛkpaɔyi "saɔplɛ 'ka.

31 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̀në gun Dhaabö 'ö gun -zuadhe 'ka 'pö- bha- 'gü bha- -gɔ, 'yö -gblü 'wɔn 'suan- bho -mɛ ̀plɛ 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu -wa bɔ kö -wo ̀nië "sɛ bha- 'gü bha- -nu ̀yëë bho, 'yö- -nu kun -së 'yö 'yii- -nu 'sü ̀dhɛ ö 'yaɔ- 'dhö, 'yö- -wɔn 'gü, 'mɛ 'wo gɔɔgbɪɪdhɛ -kë 'pö- bha- 'gü bha, -gblü -ya -nu zë, "kɛɛ 'yö 'wii yö -zë zë.

32 'A -më pö? Kö "tʊ̈ng 'yaa n -gɔ kö 'a Zedeɔn -nu oo, Badhakö -nu oo, Sansɔn -nu oo, Zɛfute -nu oo, Davi -nu oo, Samiɛdhö -nu waa- Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -bha pö.

33 'Mɛ 'wo bha- mɛ 'bha -nu -kɔ 'ö ̀mɔɔ "sɛgɔ -todhʊ̈ -sü -nu -bha 'wo- kun -gblü 'ka, 'ö- mɛ 'bha -nu -wo 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha Atanna wëëdhö -a -kë, 'ö 'pë 'ö Atanna -ya "plüün bho -a -nu -dhɛ 'wo- ̀slɔɔ, 'ö Atanna -yö laabhölaa "dhi kun mɛ 'bha -nu -bha 'ö 'yii ̀mɔɔ- -bha kö -ya -nu kë -kɔ 'bha 'gü,

34 'ö 'wo- mɛ 'bha -nu -da pɛng 'gü, 'ö pɛng -yö -kë -nu -bha ̀dhɛ "yi 'dhö, 'ö 'yii 'wɔn 'bha bho- -nu -bha, 'ö- mɛ 'bha -nu -wo dha -siang -gɔ bha -wa -wo "dhʊ̈ -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̀në- "saa- 'gü. "Sɪ 'yaa gun- -nu -dhɛ, "kɛɛ Atanna -yö kë faan -da -nu 'gü -a "tʊ̈ng -nu bha- 'gü 'ö 'wo -kë "kplëë 'ka 'yö 'wo dɔ -gblü -gɔ zian- 'wo- -kan.

35 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha ̀në gun dhong -nu 'bha -nu -gɔ 'yö- -nu -bha mɛ -nu 'ö ̀wa ga 'nu -a -nu -bö.

'Yö 'wo- mɛ 'bha -nu -wëë -kë "dhiʊ̈ wo 'yö 'wo- -nu zë- 'ka kö 'waa "wɪ- -bha kö -wo 'go wo -wʊ -ta kö -wo dha, kë "dhʊ̈ kö Atanna -ya -nu -bö -tosɛa 'dhɛ 'ö -së 'ö -ziö -a 'dhɛ 'ö "kpʊng ̀taa yö- -ta bha ̀në- yi 'ka.

36 'Yö 'wo ̀wɛɛ dɔ- mɛ 'bha -nu -bha, 'yö 'wo- -nu -ma ̀dedewo -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha- -wɔn 'gü. 'Yö 'wo- mɛ 'bha -nu -lö -piö lɔɔ" 'ka 'wo- -nu -da -kaso 'gü.

37 -Zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü ̀në- -wɔn 'gü, 'yö 'wo mɛ 'bha -nu -zuö -gwë 'ka, 'yö 'wo- -nu zë- 'ka, 'Yö 'wo- mɛ 'bha -nu "kplü bho "sii 'ka, 'yö 'wo- mɛ 'bha -nu zë -siang 'ka, 'yö- mɛ 'bha -nu 'wo -da "sɛ "piʊ̈ 'wo dho -dhɛ -nu 'gü kö "bhlaa kwi -nu "ɛɛn -bhʊ kwi -nu ̀në- sɔ 'dhö- -nu -bha, pë 'bha -pë 'bha 'yaa gun- -nu -gɔ, kö -wa -nu -wëë -kë "dhiʊ̈ wo sië, 'ö 'wo 'wɔn ̀gban -wɔn ̀gban suu -wɔ -a -nu -ta.

38 -A -dhɛ 'yaa gun- -bha ̀dhɛ -zʊ -yö Atanna -dhɛ -mɛ -nu 'wo "dhʊ̈ bha -wo -tosɛa kë 'wɔnyaakëmɛ -nu 'wo "kpʊng ̀taa yö bha- -nu kpö 'gü, -a -nu "ta -kɔ -kë -së -wɔn bha ̀në- 'gü 'yö 'wo- -nu -kë 'wo kpö 'gü, 'yö 'wo dho "tʊngtadhɛ -nu waa- -tɔn 'gü -dhɛ -nu 'gü, 'yö 'wo dho 'wo -wɔ -gwë -yɛ 'gü -dhɛ -nu waa- -yɛ "wɛɛ 'gü -dhɛ -nu 'gü.

39 Mɛ "pɛpɛ 'wo "dhʊ̈ bha- -nu "dhia 'ö ma Atanna 'gü bha -yö -ma 'gü -a -nu -bha -zʊ -yö -a -dhɛ -sü ̀në- -wɔn 'gü. "Kɛɛ kö pë 'ö- "plüün bho- -nu -dhɛ 'wɔn bha- 'gü 'ö dhang- 'gü bha 'wii- ̀slɔɔ -a "tʊ̈ng bha- 'gü.

40 -A -gɛn -mü ̀dhɛ -yö -gun Atanna "piʊ̈ ̀dhɛ 'mɛ 'kwa "tʊ̈ng ya- 'gü kwa -bha -yö kë -së -a -nu -bha -bha, yö ̀në- -wɔn 'gü 'yö 'yii "wɪ- -bha kö -ya -nu -bha dha -sü bha -ya -gɔ -da 'plöö -a "tʊng bha- 'gü, kë "dhʊ̈ kö kwɛng- -nu 'kwa- ̀slɔɔ kwa "kwëë.

12

1 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ kwaa -dɪ 'pö Atanna "sɛɛ- kpö 'kpii- 'wo "dhʊ̈ bha -wo ̀klëën -sü 'ka kwa -zü, 'ö- -nu "yan 'dhö kwa -bha bha, -ka -kwa kwa kwaa- pë "pɛpɛ 'ö ̀dhɛ ̀kwɛɛ 'dhö 'ö ̀mɔɔ- -bha 'ö "kang -da kwa -gɛn 'gü, 'ö 'kwaa "ta -sü Atanna -bha zian bha- -ta -dhɛ yö bha- ̀gban -zuö, kö 'wɔn yaa 'ö kwa -da 'gü -dhɛ 'dhö -së ̀dhɛ 'pë 'bha

'dhö bha 'kwa "kan- -bha, kö -bɛang 'ö Atanna -ya yi kpɔ kwa -gɔ bha 'kwa yö ̧në- 'sü kwa -sɔbhɛɛ 'ka.

2 Yesu ö kwa -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü zübhodhɛ waa- "dhiʋyadhɛ 'ka bha -ka -kwa kwa "yan 'to yö ̧në- -bha. -A -gɛn -mü ̧dhɛ yö 'ö bha ̧në 'ö -wɪ -bha kö -wo ö zë "dhü -bha, 'yö ga -kɔ 'yiʋsü 'ö- suu 'dhö "dhʋ bha- 'yiʋ- 'yii- kë, ̧dhɛ 'ö -kë ̧dhɛ zuëniidadhe 'kpii- -yö -ya -sü 'ka- -gɔ -a zian- -ta bha- -wɔn 'gü, 'yö dɔ 'kwa- wo ̧dɛɛ ya 'ö -ya -sü 'ka -duɛ ̧bhlëësü 'ö Atanna -bha -blüdëdhɛ -gbloo -ta -a "sɔɔ dhang- 'gü bha- 'gü.

3 -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ- 'ka, 'ö ka 'gü -yö ga "yan -to -a -gɔ -sü 'ka, "ɛɛn 'ö ka -din -yö yën Atanna -bha "ta bha- 'sü -sü -bha. -A -gɛn -mü ̧dhɛ yö 'ö bha ̧në 'wɔnyaakëmɛ -nu 'wo 'wɔn ̧gban "pɛpɛ suu 'do 'do -wɔ -ta 'yö 'kun bho- 'gü.

4 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̧dhɛ, 'ö ̧dhɛ 'ko -zë 'wɔn yaa 'ka -sü 'dhö kö 'ya 'dho -da kaa- -tosɛa 'gü, kö ka- -bha ̧dedewo, "kɛɛ 'kii- zë ̧kö kö 'ka zun- 'ka ka -gɔ -to 'gü -wɔn -nu -bha.

5 "Ɛɛn ka faan dɔ -wʋ 'ö Atanna -ya pö ka -dhɛ ̧dhɛ mɛ- pë pö mɛ bhang -nu -dhɛ 'ö- pö:
«N gbö, i Dëmɛ ̧ya "wɪ- -bha kö 'wɔn -yö wɔ i -ta -yö 'kun bho i 'gü,
'ya 'dho i 'gü ga, kö -ya -kë "dhʋ kö 'ö i "klʋ ̧në- bho,
6 -A -gɛn -mü ̧dhɛ 'mɛ 'ö- -dhɔ -yö kwa Dëmɛ -kë,
"ɛɛn 'ö- sü ̧dhɛ ö gbö 'dhö 'yö- "klʋ bho» bha ka -zʋ ̧në ̧ya bhɔ- 'ka -ee?

7 Saan" -nu 'ka- wo sië Atanna -bha zian -ta bha, -kaa 'kun ka -bha ̧dhɛ 'pë 'ö ka dë ̧në ka "klʋ bho sië- 'dhö. -A -gɛn -mü ̧dhɛ sëë 'ka- bho "dhʋ bha ̧në- -zɔn ̧dhɛ Atanna -yö ka -sü ̧dhɛ ö bhang -nu 'dhö. "Ɛɛn 'në 'bha -yö -dhö 'yö- dë 'yaa- "klʋ bho -ee?

8 ̧Ya kë ̧dhɛ ka -zë 'yii ka "klʋ bho ̧dhɛ mɛ -kpɛa ̧gban 'dhö, kö 'kaa- ga 'gü -në ̧në- 'ka. 'Yaa yö -zë 'ka, 'në dë "pɛpɛ ̧gban -wo wo bhang -nu "klʋ ̧në- bho.

9 -Kaa 'suan- bho kwa 'kpɔ -dë -nu 'wo "kpʋng ̧taa ya- -nu -bha. -Wo kwa "klʋ ̧në- bho kwa 'nëdhɛ 'gü 'yö 'kwa ̧bhlëë -ya -nu -bha. ̧Ya kë "dhʋ 'yö kwa Dë 'kö dhang- 'gü ̧wɛ? -A -dhɛa -bha ̧dhɛ 'kwa kwa -gɔ 'dho- -dhɛ "sia- kö 'kwa dha.

10 -A -gɛn -mü ̧dhɛ kwa dë -nu -gun kwa "klʋ bho sië -dhɛkpaɔyi "kɛɛ 'në 'bha ̧në- 'ka, kë "dhʋ kö 'kwa kë ̧dhɛ -kɔ 'ö- -nu "piʋ ̧dhɛ 'kwa kë- 'ka -a 'dhö, "kɛɛ kwa Dë Atanna -zë -yö kwa "klʋ -bho kwa -dɪa 'wɔn -së 'gü, kë "dhʋ kö 'kwa kë "slʋʋslʋ 'pö ̧dhɛ -a 'dhö.

11 'Wo mɛ "klʋ bho sië "tʋng 'ö- 'gü "dhʋ bha 'yaa dhi mɛ -dhɛ, -a -gɛn -mü ̧dhɛ 'yaa bhɔ mɛ 'gü 'wɔn -së -bha. "Kɛɛ ̧dhɛ 'ö- ̧trɔɔn 'ö -kë zuëyagblʋʋ- waa- -tosɛa 'ö pö 'aa- -bha -a kë -sü 'ka bha ̧waa- ̧slɔɔ, 'yö 'wo- 'wɔn dɔ ̧dhɛ mɛ "klʋ bho -sü bha 'wɔn -së -mü.

12 ̧Dhɛ 'ö "dhʋ, ka -gbe -nu 'ö "sɪ 'yaa -nu -dhɛ 'zü bha -kaa "wlü, kö ka kpiögɔ -nu 'ö- -nu 'gü ̧ya ga bha 'ka- gba faan 'ka.

13 Kö 'ka "ta Atanna -bha -zian 'ö- du 'yaa- -bha bha ̧në- -ta kö 'ka 'dho- 'ka "dhiʋ, kë "dhʋ kö 'mɛ 'ö- -nu -gɛn -dhɛ ̧ya -ya -bha bha 'wa 'dho 'go zian -ta, "kɛɛ kö- -nu -gɛn -yö dɔ ̧në- wo ̧zinng 'gü.

14 -Ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö kaa mɛ ̧gban "pɛpɛ ka kë 'flëë- 'gü ka 'ko "piʋ, kö 'ka -tosɛa -së 'ö pö 'aa- -bha ̧në- kë. -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü ̧dhɛ -tosɛa 'ö suu 'dhö "dhʋ bha 'yii kë mɛ 'ö- -gɔ, -a -mɛ 'yii 'dho ö "yan -kpan kwa Dëmɛ -bha.

15 -Kaa kë -së kö mɛ 'bha 'ya 'dho ö ̧taa zun -gasitɛ 'ö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ bha- -gɔ. -Kaa kë 'zü -së kö 'wɔn yaa 'ö ̧dhɛ mɛ zëpë -bhong 'dhö 'ö gun ka zuë" "piʋ, 'ö Atanna ̧yaa- -wo bha 'ya 'dho bhɔ 'zü -deewo

ka 'gü 'ö 'ka -da 'ka mɛ 'gbɛ -gɔ 'gü 'ö tɛanwɔn 'ö -gban Atanna -bha bha-
□dhɛng- -nu -gɔ.
16 -Kaa kë -së kö mɛ 'bha 'ya 'dho kë -zuazëmɛ 'ka ka kpö 'gü, "ɛɛn 'ö- -mɛ
-ya zë "wlaawɔn -nu 'wo "kpʋng □taa yö bha- -wɔn -dhɛ, 'ö pë □bhlëësü 'ö
Atanna -ya nu- -dhɛ bha- -wɔn -ma "gbɔng 'ka □dhɛ Ezau 'dhö, kö -ya zë
pë -bhö -kɔ doseng -wɔn -dhɛ kö -yö ö -bha 'kpiidhɛ 'go ö 'zlaa- -gɔ.
17 Kaa □dede ka- 'wɔn -dɔ □dhɛ □dhɛ 'ö □yaa- kë "dhʋ, 'ö- -nu dë 'dhuë-
-kë -a -nu -bha "tʋng □ya □loo kö yöö ga, -yö -gun Ezau "piʋ □dhɛ 'wɔn 'ö-
-kë bha -yö 'ma -zukplü -bha kö ö dë -yö 'dhuë- bha- kë yö □në ö -bha, 'ö-
□mɔɔ ö dë "dhiʋ "gbʋ -nu □gban 'ka, "kɛɛ 'ö 'yii- □slɔɔ 'zü tongtongdhö.
18 'Wɔn "pɛpɛ 'a- pö bha- pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ -bhɛa
Atanna -dhɛ -mɛ -nu 'dhɛ 'ka □dɛɛ bha 'kaa □dhɛ Izraɛdhö -mɛ -nu 'wo
gun yi 'bha 'ka bha- -nu 'dhö. -A -gɛn -mü □dhɛ wo -zë -wo kë -yɔɔn -tɔn
'wo- Sinai -kë, 'ö mɛ- □mɔɔ -bha mɛ- zun- -bha bha □në- "sɔɔ, kö pɛng -ya
-bha -yɛɛdhö, 'sa kö -dhɛ -yö trö -sü 'ka mü -blünblündhö "dhʋ do, "kɛɛ kö
"tɛɛ "gbɪı- -yö ziö sië,
19 kö "truu -yö "wɪ sië, kö -wo Atanna "gblawʋ ma sië mü □dhɛ dha 'ö
-wɪ -a 'dhö, 'ö □dhɛ 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu □wa mɛ "gblawʋ bha- ma 'yö 'wo-
pö 'wa 'dho 'wɔn "wɛɛ 'bha pö wo -dhɛ -a 'dhɛ bha- zian 'gü 'zü, -a 'dhɛ
bha □yaa- -nu -zʋ 'kun.
20 -A -gɛn -mü □dhɛ kö 'pë 'ö -wʋ bha 'ö- pö sië 'wo- ma 'ö- pö □dhɛ:
«Pë "yaandhe suu "ʋʋ suu 'ö yaa- -zun -tɔn ya- -bha,
kö 'zü □ya kë wü -zian 'ka,
-wa -zuö -gwë 'ka kö -wa zë- 'ka» bha- ma -sü □ya kë- -nu 'gü -ziisü.
21 'Ö 'wɔn bha- -bha -kë -ziisü -kɔ yaa 'gü yaa bha- -wɔn 'gü, 'ö Moizö -yö
'daɔnnu 'ö- pö:
«Dɔ 'a- wo ya □zii □në 'a- wo sië,
"suʋ 'ö -da n 'gü bha- -naa 'yaa 'dhö!»
22 "Kɛɛ ka -zë, Siɔn -tɔn waa- Zedhizadhɛmö -pö 'ö Atanna "yaandhe 'ö
dhang- 'gü bha- -yɛa □bhaa -dhɛ 'ka, waa- -a -bha "kië "gblü mɛɛ -nu bha-
-nu 'dhö bha □në 'ka □yɔɔn -sü 'ka- "sɔɔ.
23 Ka □yɔɔn -sü 'ka Atanna -bha 'në -blɛɛsü -nu kpö 'ö zuëniidadhe 'dhö-
-nu -gɔ, 'ö- -nu 'tɔ -bɛn 'dhö zë -sü 'ka dhang- 'gü bha □në- "sɔɔ. Atanna
'ö yö □në dho za dɔ mɛ □gban "pɛpɛ suu -bha bha □në 'ka □yɔɔn -sü 'ka-
"sɔɔ. Waa- 'mɛ 'wo- dhɔɔbhaawɔn -kë kwa "dhiʋ yi 'bha 'ka bha- -nu 'nii-
'ö 'bɔn -tangga -zian 'yaa- -bha 'zü 'ö 'wo- "piʋ mü bha- -nu 'dhö.
24 Ka □yɔɔn -sü 'ka Yesu 'ö -mlɛɛ -dee -da kwaa- Atanna -nu kwa □zinng
'gü bha, waa- □yɔɔn 'ö 'yaa □dhɛ Abɛdhö -bha 'dhö kö -ya -dhɛ Atanna -gɔ
kö -yö ö bhlɔɔ bho, "kɛɛ 'ö kwɛng- -nu kwa -kɔ □në wü 'koo bha □në- □gban
"sɔɔ bha.
25 -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, -kaa kë -së kö 'ka 'dho -kɔ Atanna 'ö dhiang
zë sië ka -dhɛ bha- -wʋ 'ka. -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ "sanni
-yö 'wɔn bho 'mɛ 'wii wo "tʋ 'to dhiang 'ö- zë Sinai -tɔn □gbin- "kpʋng □taa
yö yi 'bha 'ka bha- -bha bha- -nu 'gü bha -oo, 'yö 'ö -ya dhang- 'gü 'ö dhiang
zë 'mɛ 'kö kwa -dhɛ □dɛɛ -a Gbö Yesu Klisi 'saa- 'gü □wɛ?
26 'Sa kö yö 'ö bha □në "sɛ -yö □zii -a -wʋ "dhiʋ yi 'bha 'ka, "kɛɛ 'yö -ya
mü 'zü 'ö- pö kwa -dhɛ □dɛɛ 'ö- pö:
«"Sɛ □në n -wʋ -ya □zii yi 'bha 'ka,
"kɛɛ -a 'dhɛ 'kö yöö kë □taamasü ya- 'gü
kö -yö kë- "dhiʋtodhɛ 'ka bha dhang- -nu □gban -dho □zii!»
27 -Wʋ do 'dhɛ 'ö- pö 'ö- pö □dhɛ:
«-A 'dhɛ 'ö yöö kë □taamasü ya- 'gü,»

bha ɲnë- -zɔn kwa -dhɛ ɲdhɛ pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da -a ɲgban- -dho
ɲzii 'ö -ziö, 'yö- 'dhɛ 'ö -todhü -pë 'ka bha 'ö to.
28 ɲDhɛ 'ö "dhü, n dheebhang -nu, ɲdhɛ 'ö -kë ɲdhɛ Atanna ɲya kwa -ya
-gblüëdhɛ 'ö 'yaa yën -a këmɛ 'ka -dhɛ 'ö yö -zë 'yaa ɲzii -a 'gü bha -yö 'to
kwa "yaan, kö- -dhɔkë -kɔ waa- -bha yë kë -kɔ 'ö -dhi -dhɛ ɲnë 'kwa- kë-
'ka, -a ɲbhlëë -ya -sü waa- -suü -gɔ -sü 'ka.
29 -A -gɛn -mü ɲdhɛ kwa -bha Atanna bha pɛng 'ö mɛ -bhö yö -mü, 'waa
troo kë- -bha.

13

Atanna -dhidhɛwɔn kë -kɔ -dhiang 'wo- zë

1 Ka -bha -kë dheebhangzë -nu 'ka -sü 'ö Klisi -bha zian -ta bha- -wɔn
'gü, ka -dhɔ 'ya 'dho bo ka 'ko kë -sü 'ka.
2 Ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ -dhɛng -nu -kun -së -sü 'ka, -a -gɛn -mü ɲdhɛ mɛ
'bha -nu kë Atanna -bha "kië -nu ɲyëë -bho kö 'waa- 'wɔn dɔ -a -nu -bha
-dhɛng -wɔn 'kun -sü bha ɲnë- -wɔn 'gü.
3 Ka -zʊ -yö -bö 'mɛ 'wo -kaso 'gü -a -nu 'ka, ɲdhɛ 'pë ka ɲnë 'ka -kaso 'gü
-a 'dhö. Kö 'ka -ya 'mɛ 'wo- -nu -wëë -kë "dhiü wo sië- -nu -wɔn zuën -ta,
-a -gɛn -mü ɲdhɛ ɲwaa- -nu -ma -yö -ma -nu 'ka 'pö ɲdhɛ ka 'dhö.
4 Dhe waa- gɔn -a -nu -bha -kë 'ko "piü -sü 'ö- -nu -bha 'ko 'sü -sü 'gü bha-
ɲbhlëë -yö kë mɛ ɲgban "pɛpɛ ka -gɔ, kö dhebhɔ 'ya 'dho ö -gɔn 'to 'ö ɲnië,
"ɛɛn kö gɔɔn- 'ya 'dho ö -bha dhebhɔ 'to 'ö ɲnië. -A -gɛn -mü ɲdhɛ Atanna
-dho 'wɔn bho -zuazëmɛ -nu waa- -da mɛ -nu -bha dhe "piü -mɛ -nu 'gü
waa -ziö mɛ -nu -bha gɔn ɲkengmɛ -nu 'dhö.
5 'Wëëga -dhɔ 'ya 'dho ka kë ka -bha -tosɛa 'gü 'ö -ziö 'ka -naa 'gü, pë 'dhɛ
'ö ka -gɔ -yö ka -zʊ 'kun, -a -gɛn -mü ɲdhɛ Atanna -ya -pö 'ö- pö:
«N -zʊ 'yii 'dho bhɔ i -wɔn 'ka,
'mii 'dho n -kɔ "kan i "dhiü tongtongdhö.»
6 Yö ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö 'kwa ɲmɔɔ- -bha 'kwa- pö 'dhang -bho "dhiü 'ka
ɲdhɛ:
«N Dëmɛ bha ɲnë -nu n -dhɛ -mɛ 'ka,
-a -kë "dhü -sü bha- 'gü, "suü 'yii 'dho n kë,
-a -gɛn -mü ɲdhɛ -më "wɛɛ 'ö mɛ "bhɪɪ- ɲmɔɔ- -bha 'ö- -kë n 'ka?»
7 Ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ 'mɛ -blɛɛsü -nu 'wo Atanna -wɔn -dhiang zë ka -dhɛ,
'wo zian bho ka 'ka bha- -nu 'ka. -Kɔ 'wo wo -zʊ yö- 'ka Atanna -dhɛ 'ö to-
'ka "dhü 'ö zun- 'ka- -nu gayi -bha bha, -yö kë ka -gɔ kö 'ka -tosɛa kë 'pö
ɲdhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka bha- 'dhö.
8 -A -gɛn -mü ɲdhɛ Yesu Klisi bha, -kɔ do 'ö gun- -bha yi 'bha 'ka 'yö- -bha
ɲdɛɛ, 'yö dho 'to- 'ka "dhü -todhü 'ka.
9 Atanna -dhɔkë -kɔ -dee 'gbɛ ɲya sɔ, "kɛɛ 'wa 'dho "kpënng- kë ka -gɔ -a
'bha 'ka 'ö ka -zʊ kun 'ö- -nu -kɔ -yö ɲmɔɔ ka -bha. 'Wɔn 'ö -së kwa -bha
'ka yö -mü ɲdhɛ kö kwa zuë" -yö bhɔ Atanna -bha -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ
bha ɲnë- -bha kö -yö kwa gba faan 'ka, pë -nu 'ö -gban -bhöpë -nu 'ö mɛ
-ya -bhö "ɛɛn 'ö mɛ 'yaa- -bhö -a -wɔn -bha bha ka "tʊ 'ya 'dho kë- -bha. -A
-gɛn -mü ɲdhɛ mɛ "pɛpɛ 'wo wo -dɪ nu 'wɔn -nu bha- -dhɛ 'wo -bhɔ 'ka yi
'bha 'ka bha, 'wii- ɲtrɔɔn 'bha ɲslɔɔ do.
10 'Mɛ 'ö 'kwa 'dhang bho kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'ö ö -dɪ -kë "saa- 'ka mɛ
"bhɪɪ- -nu -bha 'wɔn yaa -bho -a -nu -bha -wɔn 'gü bha- "dhiü bha kwa ɲnë
'kwa dha -sü ɲdede ɲslɔɔ, "kɛɛ 'mɛ 'kö 'wo wo -dɪ nu "kian suu -nu bha-
-nu 'kun -sü -dhɛ kö yö ɲnë -ya -nu dha bha 'waa- ɲslɔɔ.

11 'Ö gun yi 'bha 'ka, wü ̀yɔɔn 'ö "saabhomɛ 'kpii- gun- 'sü sië 'ö dho- 'ka
'ö "sɛgümɛ -nu -bha "saa- bho- 'ka Atanna -dhɔkëdhɛ ̀dede 'gü, kë "dhʊ̈ kö
-ya -nu -bha 'wɔn yaa -mawɔn 'to bha ̀waa- kë "dhʊ̈, 'yö 'wo- wü ̀dede
-zë sü 'wo dho- 'ka "saan zlöö, 'yö 'wo- -gʊ̈ mü.
12 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü, 'yö Yesu -dɪ pö 'yii ga 'pö- yaan- -bha bha 'yö bha.
-Yö ka -wɪ -bha 'ö ga "saan "dhiʊ̈ "kɛɛ kö yö ̀në gun 'yiʊ̈- -wɔn 'ka. Kë
"dhʊ̈ kö 'ö 'wɔn yaa bho mɛ "bhɪɪ- -nu -bha ö -dɪ ̀yɔɔn 'ka.
13 ̀Dhɛ 'ö "dhʊ̈, n dheebhang -nu, -ka -kwa 'go -yɛa zii bha- 'gü kö 'kwa
'dho Yesu ̀keng-, kö -kɔ do 'wo 'yiʊ̈- dɔ- 'ka- -bha 'ö- kun ö -bha bha 'kwa
kwa -bha 'kun 'ka kwa -bha 'pö.
14 -A -gɛn -mü ̀dhɛ "kpʋngtaadhɛ ya -yɛa 'ö dho kë kwa -yɛa 'ka 'ö dho
'to -todhʊ̈ 'ka 'yaa mü. -A -wɔn 'gü, -a 'dhɛ 'ö nu sië -dhɛkpaɔ dhia" 'gü bha
̀në 'kwa- mɔɔ- sië.
15 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, Atanna nuɛ" bho -sü kö 'kwa- 'tɔ bhɔ mɛ kpö
'gü bha ̀në -yö kë kwa -bha yë 'ka -kpɛakpɛawo Yesu Klisi 'saa- 'gü, kö -yö
kë ̀dhɛ kwa -bha "saa- pë 'dhö.
16 Ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ ka 'ko -ta -kun 'wɔn -nu 'gü -sü waa- 'wɔn -së kë
-sü 'ka. -A -gɛn -mü ̀dhɛ "saa- suu 'dhɛ 'ö bha ̀në- "dhia -yö ma Atanna
'gü.
17 -Ka ̀bhlëë -ya -zun ka -dhɛ "dhiʊ̈ -mɛ -nu -bha kö 'ka ka -gɔ 'dho- -nu
-dhɛ "sia-. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ wo ̀në Atanna dho-
-nu dhɛɛ" 'kpɔ ka 'nii- -wɔn 'ka. -A -wɔn 'gü, wo ̀në 'wo "tʊ̀ng kë sië ka
'gü. ̀Ya kë ̀dhɛ 'ka- -nu -wʋ ̀bhlëë -ya, yë 'ö Atanna -ya -ya -a -nu ̀kwɛɛ
"dhʊ̈ bha -wo -dho -a kë ̀niida 'ka, "kɛɛ 'kii- -nu -wʋ ̀bhlëë -ya -wo -dho
-a kë wë 'gü -siö 'ka, 'sa ̀ya kë "dhʊ̈ kö- ̀trɔɔn 'yii 'dho kë ka ̀në ka -bha.
18 Ka 'gü 'ya 'dho ga -bhɛa yi -wɔn 'gü -sü 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ 'yaa 'yi
"piʊ̈ ̀dhɛ yi "ta -kɔ -yö -siö tongtongdhö. "Kɛɛ yö -zë ̀gban 'gü, yi zuë"
'yaa za dɔ yi -bha, yi 'dhang bho -sü -yö yi -dɪ "dhiʊ̈ yö -zë 'gü.
19 A- -dhɛ ka -gɔ kö 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ -dɪ -wɔn "dhiʊ̈ n -wɔn 'gü, kë
"dhʊ̈ kö -yö "wɪ- -bha kö 'a n yee kë ka -dhɛ 'gü 'piö-.
20 Kö Atanna 'ö -ya -dɪ 'flëë- 'gü -sü 'dhö yö ̀në- -gɔ, 'ö yö ̀në -tuʊ̈
-maakëmɛ ̀gban 'kpii- -sü 'ka, 'ö yö ̀në kwa Dëmɛ Yesu 'ö -mlɛɛ -dee 'ö-
"dhiʊ̈todhɛ 'yaa 'dhö -a -da kwɛng- -nu kwa ̀zinng 'gü -a ̀yɔɔn 'ka bha-
-bö, 'ö- -bho ga 'gü bha,
21 -yö "ta -kɔ -së suu ̀gban "pɛpɛ 'do 'do kë -sü "sɪ kë ka -dhɛ, kë "dhʊ̈
kö- -dhidhɛwɔn ̀në 'ka- kë, kö -yö 'pë 'ö- "dhia 'dhö ö 'gü ̀në- -ya ka 'gü,
Yesu Klisi 'saa- 'gü, "kɛɛ kö yö Yesu Klisi ̀në- 'tɔ -yö bhɔ -kpɛawo bha 'aa
-yö kë.
22 N dheebhang -nu, bhɛa" ̀në 'a- wo ka -dhɛ kö 'ka dɔ "gbɪɪ- kö ka faan
dɔ -wʋ -nu 'a- pö sië ka -dhɛ bha 'ka- 'kun zuësɛadhɛ 'ka, 'pë 'a- pö ka -dhɛ
'sëëdhɛ ya- 'gü bha- -bha -kë klöö- -sü -wɔn 'gü.
23 -Yö n "piʊ̈ ̀dhɛ 'a- pö ka -dhɛ ̀dhɛ kwa dheebhang Timote bha ̀ya
'go -kaso 'gü, ̀ya kë ̀dhɛ ̀ya nu kö -yö ̀loo n "piʊ̈ yö 'piö-, 'a nu sië ka
-dhɛ 'gü yɛng yi -dho nu yi "kwëë.
24 Mɛ "pɛpɛ wo -zun ka -dhɛ "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ka bha, 'ma- ̀gban ̀tua bho
'gbɛ, mɛ "pɛpɛ 'wo Atanna -bha mɛ 'ka 'ma- ̀gban ̀tua bho 'gbɛ. Kwa
dheebhang -nu 'wo Itadhi -sɛ 'gü ̀wa ka ̀tua bho 'gbɛ.
25 Kö Atanna -yö -gasitɛ kë mɛ ̀gban "pɛpɛ ka -dhɛ bha 'aa -yö kë.

'Sëëdhɛ 'ö
Zakö
-ya -bɛn zë -bhɛa Atanna -dhɛ -mɛ -nu -dhɛ

1 Mang Zakö -mɛ 'a -kë Atanna waa- kwa Dëmɛ Yesu Klisi -a -nu -bha
gwëëmi 'ka bha, ma ɲnë 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ -a -bha mɛ -nu "pɛpɛ 'ka -pɛn -sü
'ka "kpʋngtaadhɛ ɲgban -dhɛ ɲgban 'gü bha ka -dhɛ. 'Ma mɛ ɲgban "pɛpɛ
ka ɲtua bho, 'ma ka ɲtua bho 'gbɛ.

'Wɔn 'ö -gban -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü waa- "yaaki -kë -a -bha mɛ -bha -sü -bha -a -dhiang 'ö Zakö -ya zë

2 N dheebhang -nu, ka ɲnii -yö -da ɲdedewo 'wɔn "gbɪɪgbɪɪ- suu "pɛpɛ 'ö
-wɔ ka -ta bha- ɲgban 'gü.
3 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ -a -dhɛa -bha ɲdhɛ -yö kë ka
"yaan ɲdhɛ 'wɔn "gbɪɪgbɪɪ- -nu bha ɲnë- ɲgban ɲya 'kun bho ka 'gü ka -bha
'dhang -bho Yesu "dhiʋ̈ -sü bha- 'gü, 'yö dho ka gba zuësɛadhɛ 'ka.
4 "Kɛɛ zuësɛadhɛ 'ö "dhʋ̈ bha- -dhɛa -bha ɲdhɛ -yö kë zuësɛadhɛ 'ö- "dhiʋ̈
'dhö pa -sü 'ka ɲnë- 'ka, kë "dhʋ̈ kö ka -bha -kë Yesu Klisi -bha mɛ 'ka -sü
bha -yö kë 'wɔn -ta "puu 'ö pö 'aa- -bha -a 'ka 'pö, kö 'ka 'dho -pö 'wɔn yaa
'bha 'gü.
5 ɲYa kë 'zü ɲdhɛ "yaaki 'yaa 'mɛ 'ö- -bha ɲya kë ka kpö 'gü, -a -mɛ -yö
bhɛa" Atanna -dhɛ -a -wɔn 'gü, ɲya kë "dhʋ̈ -yö -dho -a -mɛ gba "yaaki 'ka.
-A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ -a -bha gbaɔ -sü bha 'yaa- wo ɲdöng
-sü 'ka, 'ö -ya mü 'zü 'yaa- wo zuë" -totaama 'ka, -ya -wo -kɔ -wo -dhɛ -bha
ö zuë" "puu 'ka.
6 "Kɛɛ 'mɛ 'ö pë -gbadhɛ sië "dhʋ̈ bha, -a -dhɛa -bha ɲdhɛ -a -mɛ 'dhang
bho -sü kë- "dhiʋ̈ 'kpakpadhö ɲdhɛ Atanna -mɔɔ -bha 'ö- -kë ö -dhɛ. 'Ya
'dho- wo "sika 'ka, -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'mɛ 'ö pë -gbadhɛ "sika 'ka "dhʋ̈ bha, -a
-mɛ -bha 'dhang -bho Atanna "dhiʋ̈ -sü "dhiʋ̈ -bha -kë ɲdhɛ ɲweeyi kpökpö
-nu 'ö "tɛɛ -ya -blü 'ö dho- 'ka ɲkwaa "piʋ̈, 'ö dho- 'ka -kɔ -së "piʋ̈, 'ö 'yaa
dɔ "sɛnngdhö bha ɲnë- 'dhö.
7 'Mɛ 'kö- suu 'dhö "dhʋ̈ bha ɲya bhɛa" Atanna -dhɛ, 'ya 'dho ö -zʋ -zian
'gɔn ɲdhɛ 'ö -dho pë 'bha ɲslɔɔ kwa Dëmɛ bha- "dhiʋ̈.
8 'Pë 'ö- -kë "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ kö- -mɛ zuë" -yö "pɛ -sü 'ka- 'gü,
'yaa -kplü 'wɔn do -bha.
9 N dheebhang -nu, -a -dhɛa -bha ɲdhɛ 'mɛ 'ö "flɛɛmɛ -zian ɲnë- 'ka (ka
kpö 'gü), -a -mɛ ɲnii -yö -da, -a -gɛn -mü ɲdhɛ Atanna ɲyaa- wë -ta "pʋ,
10 kö 'mɛ 'ö ɲnaɔmɛ 'ka -yö ö wë 'gü -siö, -a -gɛn -mü ɲdhɛ Atanna ɲyaa-
ɲbhlëë -pö (kë "dhʋ̈ kö waa- "flɛɛmɛ -duɛ kë do. -A 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ mɛ
ɲgban ɲbhlëë -yö do Atanna -zë wëëdhö). ɲNaɔmɛ bha -yö -ziö ɲdhɛ blëë
"bin 'dhö.
11 Blëë ɲya "bin -ya, 'yënng- ɲya -wo ö "tɛɛ "gbɪɪ- bha- 'ka, 'yö- -bhong
zë, 'yö- "bin ɲgban -yö -zuan, 'yö ɲwɛnng, 'yö -kë -a -bha -sëdhɛ bha-
"dhiʋ̈todhɛ 'ka. ɲNaɔmɛ -yö -go 'pö ö këwɔn -nu -ta -kɔ do bha ɲnë- 'gü.
12 "Kɛɛ 'mɛ 'ö 'wɔn "gbɪɪ- ɲgban "pɛpɛ suu 'do 'do -yö -wɔ -ta 'ö 'kun bho-
'gü (ka kpö 'gü), kö- -mɛ -bha -së, -a -gɛn -mü ɲdhɛ ɲya bo ziö -sü 'ka-
ɲgban 'gü, -yö -dho -a -gloo 'faan- 'ö ɲsii 'ö 'yaa yën- 'ka, 'ö kwa Dëmɛ -ya
-ya 'mɛ 'ö- -dhɔ -ya -nu -kë -a -nu -gɔ bha- ɲslɔɔ.

13 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'wɔn yaa kë zuëga ɖya -da "gblʊ̈ʊ̈-, 'ya 'dho- pö ɖdhɛ
Atanna ɖnë zuëga suu bha- -da ö "gblʊ̈ʊ̈-, -a -gɛn -mü ɖdhɛ 'wɔn yaa 'yaa
ɖmɔɔ- -bha kö -yö -da -zian ɖnë- wo Atanna -zʊ "piʊ̈ kö yöö 'to yö -zë -a
-bha -a -da mɛ 'bha zuëpiʊ̈wɔn ɖnë- -bha. Yö -zë 'yaa 'wɔn yaa -da mɛ 'bha
zuë" "piʊ̈.
14 "Kɛɛ 'wɔn yaa -bha -da mɛ -zʊ "piʊ̈ -sü bha -yö -sü 'mɛ 'ö "dhʊ̈ -a zuë"
-bhɔ -bha -pë ɖnë- -bha. Mɛ zuë" -bhɔ pë -bha -sü bha ɖnë mɛ -da 'wɔn
yaa kë -sü 'gü.
15 Zuë" -bhɔ 'wɔn -bha -sü bha ɖnë ɖya -da mɛ 'gü, kö mɛ -ya gba -yɛa
'ka, 'yö -yaan -da mɛ zuë" -bha, 'yö dho 'yö bho- 'gü 'wɔn yaa kë -sü 'ka. -A
'wɔn yaa bha ɖnë mɛ ɖya 'to- kë -sü -bha, 'yö- -mɛ -gɔ -yö to- -bha.
16 -A -kë "dhʊ̈ -sü 'gü 'ka 'dho "kpënng- kë ka -dɪ -gɔ, n dheebhang
-wɔngbɪɪsü -nu.
17 ɖYa 'go yö -zë 'gü -gasitɛ "pɛpɛ 'ö -kë mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ, "ɛɛn pë "pɛpɛ
'ö mɛ "bhɪɪ- -ya ɖslɔɔ ɖdhɛ gbaɔdhe 'dhö bha, -a 'bha 'yii 'go -dhɛ "wɛɛ 'bha
'gü kö 'yii kë Atanna "piʊ̈ -dhɛ 'ö dhang- 'gü bha yö -zë 'ka. Atanna do 'ö
'bhüpë "pɛpɛ ɖgban -da bha ɖnë- nu mɛ -dhɛ. "Kɛɛ 'sa yö 'ö "dhʊ̈ bha -kɔ
do 'ö- -bha 'yö- -bha -kpɛawo. Pö 'aa -ya -a këwɔn -zë 'bha -bha 'bha -bha.
18 ɖSii 'ö bɔ- 'ka ö -wʊ 'ö 'yaa ɖsua 'ka bha- -ta 'ö- -da kwa 'gü bha, -yö
-ga yöö ɖdede ɖnë- 'gü. Kë "dhʊ̈ kö 'kwa kë pë "pɛpɛ 'ö- -da bha- -blɛɛsü
'ka ö -gɔ.
19 'Wɔn bha- -dhɛa -bha ɖdhɛ -yö 'to ka "yaan, ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ- 'ka
tongtongdhö, n dheebhang dhɔɔbhaasü -nu.

'Wɔn 'ö -gban ɖbhlëë -ya Atanna -bha -kɔ ɖdede -bha -a -dhiang 'ö Zakö -ya zë

-A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, mɛ 'ö "dhʊ̈ -yö -ya ö "tʊ -ta, dhiang 'ya 'dho pa
ka -ta, "ɛɛn ɖwa 'wɔn kë ka 'ka 'ya 'dho 'to 'ö -yɛ ka -bha.
20 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ 'wɔn -yɛ mɛ -bha -sü 'ö "dhʊ̈
bha 'yaa mɛ kë 'wɔn 'ö -dhi Atanna -dhɛ -a këmɛ 'ka.
21 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ka -dhɛ ɖdhɛ 'wɔn 'ö mɛ -dhii 'kun -wɔn
'ka Atanna wëëdhö, "ɛɛn "gblüyaadhɛ 'ö ka -kɔ "piʊ̈ bha 'ka ka kwaa- -zü
kö 'ka ka -kɔ 'kpɔ -a -wʊ 'ö- ta ka 'gü, 'ö ɖmɔɔ- -bha 'ö ka 'nii- dha bha ɖnë-
-gɔ dhɔngdhɔngsü 'ka bha 'yö bha.
22 ɖYa 'go yö -zë 'gü, Atanna -wʊ bha -kaa 'gü -ta ɖnë- 'sü, 'ka 'dho- kë
ka "tʊ -to -bha -sü 'ka "wɛɛwɛɛ kö 'ka 'go mü 'ka ka -dɪ -tama ɖsuasua -nu
-zun 'ko "dhiʊ̈ -sü 'ka (ɖdhɛ ka 'dhang -bho "dhiʊ̈).
23 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ 'mɛ 'ö ö "tʊ 'to Atanna -wʊ -bha
'ö 'yaa- 'gü -wɔn -zë kë bha, -a "sinma -kë ɖdhɛ 'mɛ 'ö ö -dɪ -ga -dhuangdhe
'gü 'ö- dɔ ɖdhɛ ö wëëdhɛ -dhiisü,
24 "kɛɛ 'ö ɖya 'go mü kö- -zʊ ɖya 'to ɖya bhɔ 'ö -kɔ 'ö- -bha -a 'ka bha ɖnë-
'dhö.
25 "Kɛɛ mɛ 'ö ö "tʊ̈ng -kë Atanna -bha 'tɔng- 'ö pö 'aa- -bha, 'ö ɖdhuëngdhɛ
bhië" -kan kwa -bha bha- 'gü, 'ö- -wɔn kun ö 'nii- 'ka, 'ö- 'gü 'yaa ga -a 'gü
-wɔn kë -sü 'ka, "ɛɛn 'ö ɖyaa- ma 'ö- -zʊ 'yaa bhɔ- 'ka, kö- -mɛ -zë -bha -së.
-A -gɛn -mü ɖdhɛ 'mɛ 'ö "dhʊ̈ bha ɖya ö -kɔ -da 'wɔn "ʊʊ 'wɔn 'ö- 'gü, -a
ɖgban- -dho dhi ɖnë- wo- -mɛ -gɔ.
26 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ɖdhɛ ö -bhɛa Atanna -dhɛ "kɛɛ 'ö dhiang
-yö pa- -ta, 'ö- "dhi 'yaa 'kun, kö- -mɛ -yö "kpënng- ɖnë- kë sië ö -dɪ -gɔ
"wɛɛwɛɛ, kö- -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -sü bha -yö "wlaasü.
27 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ kwa Dë Atanna -dhɔkë -kɔ
'dhɛ 'ö -dhi -dhɛ, 'ö- -zʊ kun 'ö -dhii 'yaa- -bha -a "yan 'gü, yö -mü 'mɛ 'wo

gɛandhe -nu 'ka "ɛɛn -tɩnë -nu 'ö "sɩ 'yaa- -nu -dhɛ bha- -nu -ta 'kun -sü në- 'ka. Ya 'go mü 'zü kö- -mɛ -yö -zʋ 'to ö -dɩ 'gü, kö -yö ö kwaa- 'wɔn yaa kë -sü 'ö "kpʋng taa yö bha- -zü.

2

Mɛbhɩɩdhe fië- -bho 'kwëë- -sü -dhiang 'ö Zakö -ya zë

1 N dheebhang -nu, ka 'ö ka -zë ka 'dhang bho -sü 'dhö kwa Dëmɛ
bhlëëbhlëësü Yesu Klisi bha- "dhiʋ bha, 'ka 'dho mɛ 'bha fië- -bho mɛ
'bha -bha.
2-3 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- -gɛn -mü dhɛ ya kë dhɛ 'ka bho 'ko -ta,
kö mɛ 'bha -yö -da 'kɔɔdhö kö "sënng kɔnggaapë -ya -kɔ -bha, kö sɔga -ya
-bha, kö 'ka -yɛa -së nu- -dhɛ, kö 'ka 'to -dhɛ do bha- 'gü kö "flɛɛmɛ 'ö sɔ
"blë 'dhö- -bha -yö -da 'pö 'kɔɔdhö, kö 'ka- pö yö -zë -dhɛ: «-Bhö dɔ i -gɛan
bha!» "ɛɛn «-Bhö -ya -bobi 'gü yi -gɛn "piʋ bha!»;
4 ya kë "dhʋ kö 'ka naɔmɛ bha- fië- në- bho- "tɛado bha- -bha ka zuë"
"piʋ 'yö 'ka- -nu bho 'ko "piʋ bha. "Kɛɛ 'sa 'ka- kë "dhʋ kö 'wɔn -dan "kwëë
-kɔ yaa në 'ka- -kë bha.
5 -Ka -dhɛ -ga, n dheebhang dhɔɔbhaasü -nu, 'mɛ 'wo "flɛɛmɛ -nu 'ka
"kpʋng taa yö bha në Atanna -ya -nu sü 'ö- -nu -ya kö -wo kë -zʋ -yö ö
-dhɛ -sü bha- naɔmɛ 'ka, kë "dhʋ kö- -bha -gblüdëdhɛ 'ö- "plüün bho 'mɛ
'ö ö -dhɔ -ya -nu -kë -a -nu -dhɛ -dhɛ 'bha kpaɔyi -bha bha -wa slɔɔ.
6 Ka bhlëë -bho "flɛɛmɛ -zë -bha 'yö 'ka- -ya naɔmɛ -zë -bha -më -wɔn
'gü? "Ɛɛn 'yaa ka 'gü dhɛ naɔmɛ -nu bha në (mɛ 'dhɛ 'waa Atanna dɔ)
'wo gbaɔn ka -ta, 'yö 'wo ka -da -nu wo zadɔmɛ -nu -dhɛ bha -ee?
7 "Ɛɛn woo do bha 'zü 'aa mü 'wo 'tɔ -së 'ö -kë kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'tɔ 'ka
'ö Atanna -ya -ya ka -bha bha- -bha fang bho -kpɛawo 'zü bha -ee? "Ɛɛn
'yaa "dhʋ -ee?
8 -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, ya kë dhɛ Atanna -bha
'tɔng- 'ö- dɔ kwa -dhɛ 'ö -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ 'sëëdhɛ 'gü dhɛ: «I këyɔɔ -dhɔ
-yö i kë dhɛ -kɔ 'ö i -dɩ -dhɔ -yö i -dɩ -kë -bha -a 'dhö» bha 'ka yö -zë 'gü
"ta 'sü, kö 'wɔn -së në 'ka- kë.
9 "Kɛɛ 'ka mɛ 'bha -zë fië- bho mɛ 'bha -bha, kö 'ka -da 'wɔn yaa 'gü. Ya
kë "dhʋ kö 'ka Atanna -bha 'tɔng- bha- bho naa bha.
10 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'mɛ 'i- -bha 'tɔng- bha- 'kpiidhɛ
gban kun, "kɛɛ 'ö 'i- doseng -zian bho, kö 'bha- gban në- bho bha.
11 -A -gɛn -mü dhɛ yöö do 'ö- pö dhɛ: «'Ka 'dho -da mɛ -naadhe "piʋ
"ɛɛn 'ka 'dho ziö mɛ -nu -bha gɔn keng-» bha, yöö do bha në- pö 'zü:
«'Ka 'dho mɛ zë». -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, 'bhii -da mɛ -naadhe "piʋ "kɛɛ
kö i mɛ -zë zë, kö 'bha 'tɔng- bho naa bha.
12 Dhɛ 'ö "dhʋ -ka -tosɛa kë -së 'ka, -a -gɛn -mü dhɛ Atanna dho ka
dhɛɛ" 'kpɔ dhia". 'Ka- pö 'ka dhiang zë, "ɛɛn 'ka- pö 'ka 'wɔn 'bha kë -kaa
kë -a -bha 'tɔng- 'ö -ya 'flëë- 'gü -sü nu kwa -dhɛ bha në- yënng 'gü.
13 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'mɛ 'ö mɛ 'bha -wëë 'yaa- kë,
Atanna yaa- pö 'ö za dɔ- -bha yi 'ö- 'ka, -a -mɛ -wëë 'yii 'dho- kë 'pö, "kɛɛ
kö -a -bha mɛ -wëëga -sü -zë -wɔn -ya -gɔ "gbɩɩ- 'ö -ziö -a -bha za -dɔ mɛ
-bha -sü -zë -ta.

'Dhang -bho Atanna "dhiʋ -sü waa- 'gü -yë -dhiang 'ö Zakö -ya zë

14 N dheebhang -nu, -a pö -sü 'ö mɛ "dhi "wɛɛwɛɛ dhɛ a 'dhang -bho
Atanna "dhiʋ, "kɛɛ kö- -mɛ 'yaa- 'gü -ta -zë 'sü bha- -gɛn -mü -më 'ka?
'Dhang -bho Atanna "dhiʋ -kɔ suu bha -yö -mɔɔ -bha 'ö- -mɛ dha "wɛ -ee?
-Abin!

15 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ -a "dhiʊ̈ -bha -kë ʼdhɛ kö ka
dheebhang 'ö 'dhang bho Atanna "dhiʊ̈ 'pö ʼdhɛ ka 'dhö -yö kë ka kpö 'gü,
-yö -kë dhebhɔ 'ka oo, -yö -kë 'zü gɔɔn- 'ka oo, "kɛɛ kö- -dasɔ 'yaa 'dhö,
"ɛɛn pë -zian 'ö yöö- -bhö 'yaa- -gɔ;
16 kö 'ka- pö- -mɛ -dhɛ "dhi -dhɛ "nɛɛnɛɛdhɛ -bha ʼdhɛ: «-Bhö i -bha
'dho wo i 'flëë- 'gü, n dheebhang, kö 'i "nɛnɛ "bhɛɛ -da i -bha, kö 'i pë -bhö
kpɛnngkpɛnngdhö 'i 'kën», "kɛɛ kö 'kii pë 'bha -pë 'bha -zë nu- -mɛ -dhɛ -a
'dhö. ʼYa kë "dhʊ̈ kö- -pö "dhʊ̈ -gɛn -mü -më 'ka?
17 -Kɔ 'ö -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'dhö- 'ka 'yö bha, -a -gɛn -mü ʼdhɛ 'mɛ
'ö 'dhang bho- "dhiʊ̈ "kɛɛ 'ö 'yaa 'pë 'ö- -wʊ -ya pö- 'gü -wɔn -zë kë bha kö-
-mɛ -yö 'wɔn 'gü "fië ʼnë- kë sië bha; kö- -mɛ -bha -zʊ -yö -a -dhɛ -sü bha
-yö ʼdhɛ 'pë ʼya ga -a 'dhö.

18 -A kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, kö mɛ -ya pö n "yaan ʼdhɛ: «A n -zʊ -yö Atanna
-dhɛ», ʼya 'go mü kö mɛ "wɛɛ 'bha -ya pö ʼdhɛ: «Ma -zë n -zʊ -yö 'wɔn
-së kë -sü ʼnë- 'gü», ma -zë a -dho -a pö mɛ -blɛɛsü bha- -dhɛ 'a- pö: «I -zʊ
'dhö i -bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -kɔ suu 'ö- 'gü, "kɛɛ 'ö 'bhaa- 'gü -wɔn -së
-zë kë bha- -zɔn n -dhɛ. 'Bha- -zɔn n -dhɛ kö ma -zë 'a n -bha -zɔn i -dhɛ n
këwɔn -nu -bha.»
19 -A -gɛn -mü ʼdhɛ i- -pö i -dɪ -dhɛ ʼdhɛ «Atanna -yö doseng», 'ö "dhʊ̈
kö i 'dhang -bho "dhiʊ̈ ʼnaa bha. ʼIin -yö "dhʊ̈ tɛan- 'ka "kɛɛ -a -bha -kë
doseng -wɔn -zë "yina yaa -nu ʼgban -zian -wo 'dhang -bho yö -zë "dhiʊ̈ 'ö
'wo ʼzii -zianwo -wɔn "dhiʊ̈.

20 A -tamamɛ! -Yö i "piʊ̈ ʼdhɛ 'a- -zɔn i ʼdhɛ ʼdhɛ 'dhang -bho Atanna
"dhiʊ̈ -sü 'ö mɛ "dhi "wɛɛwɛɛ 'ö 'waa- 'gü -wɔn -së -zë kë bha -yö "wlaasü
-ee?
21 -Bhö -dhɛ -ga! -A pö 'ö Atanna -ya wo kwa "bhɛma Ablaamö -bha yi
'bha 'ka ʼdhɛ pö 'aa- -bha bha- 'klɔɔ- -gun -më ʼnë- 'ka? -Yö -gun 'wɔn 'ö-
-kë ʼnë- 'ka. "Wɪ 'ö- wo- -bha kö -yö "saa- bho ö gbö Izaakö 'ka Atanna
-dhɛ -gwë "klʊ -ta bha ʼnë- -wɔn 'gü 'yö- pö 'pö "dhʊ̈ -a -bha.
22 I- -yö bha -ee? -A -bha bha -a -bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü waa- 'gü
-wɔn 'ö- -kë -a ʼgban- -gun 'ko ʼkeng- do. 'Wɔn 'ö- -kë bha ʼnë "sɛ bho-
-bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha- -bha 'yö -kë "puu.
23 'Yö dho 'ö -kë 'pë 'ö gun -bɛn zë -sü 'ka Atanna -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ʼdhɛ:
«Ablaamö kë 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈, -a -bha -zʊ -yö -a -dhɛ -sü ʼnë-
-wɔn 'gü 'yö- pö- -bha ʼdhɛ pö 'aa- -bha» bha- 'gü -wɔn kë -kɔ 'ka. 'Wɔn 'ö-
-wɔn 'gü 'yö- -dhɛ ö "taɔngdë bha 'yö bha.
24 -Ka -dhɛ -ga bha, ʼya kë "dhʊ̈ kö -a pö 'ö Atanna -ya wo mɛ -bha ʼdhɛ
'mɛ 'ö bha pö 'aa- -bha bha, 'yii 'sü- -mɛ -bha 'dhang bho- "dhiʊ̈ -sü -dɪ do
-bha, kö -yö -gban -a -mɛ -bha 'dhang -bho -a "dhiʊ̈ -sü waa- 'gü -wɔn -së
-nu 'ö- -kë bha ʼnë- -bha.

25 ʼYa 'go Ablaamö -bha bha- 'gü, -zuadhe 'wo gun- -dhɛ sië Dhaabö bha-
-bha kë -kë 'pö -kɔ do bha ʼnë- 'gü. -A pö 'ö Atanna -ya wo- -bha yi 'bha
'ka ʼdhɛ pö 'aa- -bha bha -yö kë Zuifö -nu 'wo dho 'wɔn 'suan- bho -dhɛ
'gü Kanaa -sɛ 'gü (kö -wo -gblü -pö -ta bha) ʼnë- -nu ʼyëë bho, 'yö dho 'yö
zian "wɛɛ 'bha -zɔn -nu -dhɛ, 'yö 'wo bɔ- -ta 'wo dho (kë "dhʊ̈ kö- -nu 'yaɔ-
-nu -kɔ 'ya 'dho ʼmɔɔ- -nu -bha).
26 'Wɔn 'ö -gban 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -sü -bha -a -dhiang 'a- zë "dhʊ̈
bha- 'klɔɔ- -mü ʼdhɛ -kɔ do 'ö mɛ 'dhɛ 'ö 'yaa "tɛɛ 'zü 'wo- -dhɛ -bha mɛ
ʼgee bha ʼnë 'dhang -bho -a "dhiʊ̈ -sü 'ö- kë -yë 'yaa 'dhö bha 'ö- -bha 'pö.

3

'Wɔn 'ö -gban mɛ dhiang zë -kɔ -bha -a -dhiang 'ö Zakö -ya zë

1 N dheebhang -nu, 'ka kë ka zuë" 'ya 'dho bhɔ mɛ klang -kë Atanna
-wʋ 'ka -sü -bha 'ö 'ka ka kpö dɔ- -bha -dungdhö; -a -gɛn -mü dhɛ kaa
dede ka- 'wɔn -dɔ dhɛ 'mɛ 'yi mɛdraanmɛ -nu 'ka bha, za 'ö dho- dɔ yi
-bha bha -yö -dho kë "gbɪɪ- 'ö -ziö mɛ gban -bha -ta.

2 Mɛ gban "pɛpɛ kwa -pö 'wɔn kë -sü 'gü -kɔ 'gbɛ dede 'gü, "kɛɛ mɛ
'dhɛ 'kö yö -zë 'yaa -pö dhiang zë -sü 'gü tongtongdhö bha kö- -mɛ -zë pö
'aa- -bha, "kɛɛ kö- -mɛ -zë -kɔ -mɔɔ ö -dɪ 'kun -sü -bha 'wɔn gban 'gü në-
wo bha.

3 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ -kafe 'kwa- -da sië soo "dhi
bha- 'klɔɔ- -mü -më 'ka? -A 'klɔɔ- -mü dhɛ kö kwa -kɔ -yö mɔɔ- -bha kö
'kwa- pö -yö ö wë dɔ zian 'ö- 'ka, kö -yö ö wë dɔ- 'ka.

4 'Yii -kë "dhʋ 'zü, -ka "yitagɔ "gblʋgblʋ -nu bha- -nu -ga. -A -nu -bha -kë
'kpii- -sü gban waa- -bha -bha, "ɛɛn "tɛɛ "gblʋgblʋ -nu 'wo -ya -a -nu -bha
bha yö -zë gban 'gü, pë 'në 'dɛdɛ 'bha në mü ni 'yö- "dhiʋ "ta 'sü -mɛ
-ya wë -ya 'ka zian -bha, 'yö dho- 'ka -dhɛ 'ö -dhi -dhɛ 'gü.

5 Mɛ 'nɛɛga 'ö mɛ "dhi bha -yö -kɔ do bha në- 'gü. Mɛ daɔ 'në 'dɛdɛ -mü
'ka mɛ -bha, "kɛɛ -yö -mɔɔ -bha 'ö 'wɔn "gblʋgblʋ -nu "plüün bho.

-Kɔ do 'ö "yɛ waa- pɛng 'wo- 'ka 'ö wa pɛng dhuuga do -ya -bha, 'ö
mɔɔ- -bha 'ö "yɛga 'kpii- -bhö bha,

6 yö në mɛ 'nɛɛ- 'dhö- 'ka. 'Wɔn yaa -gbëë -mü 'yö kwa kwi 'gü, 'yö-
mɔɔ mɛ -wü 'gü -dhɛ gban "pɛpɛ 'gü, 'yö pɛng 'ö geebɔɔ, 'ö Atanna -ya
-ya Sɔtraan në- -gɔ bha, 'yö yö -zë 'ö gloo- -da -sü -bha kwa -bha -tosɛa
'ka 'yö to- 'ka "dhʋ 'ö zun- 'ka kwa ga -yi -bha.

7 'Wɔn bha- 'gü, mɛbhɪɪdhe -kɔ -yö -mɔɔ "bü -wü gban "pɛpɛ suu -bha,
-maa -nu oo, "sia- -pë -nu "ɛɛn 'yuʋ- -nu, 'ö- suu 'bha 'ö dho kë 'ö mɛ -kɔ
'yaa mɔɔ- -bha 'yaa 'dhö,

8 "kɛɛ mɛ 'bha -kɔ 'yii mɔɔ ö 'nɛɛga -zë -bha do, -yö dhɛ "yua yaa 'ö-
bɛdhɛkëmɛ 'yaa 'dhö në- 'dhö mɛ "dhi. -A bhaa -ya pa -sü 'ka dhɛ mlɛɛ
'dhö 'ö mɛ zë.

9 Yö 'ö bha në slëë- 'gü kwa "dhi 'yö 'kwa kwa Dëmɛ, kwa Dë bha-
nuɛ" bho, yöö do bha 'zü në 'kwa- sü 'kwa "dhang -da 'ka mɛ "bhɪɪ- -nu
'ö Atanna -ya -nu -kë ö -bhɔbha 'ka bha- -nu -bha.

10 Kwa "dhi -dhɛ do bha në 'dhuë- -yö go- 'gü, yöö do bha 'zü në "dhang-
go- 'gü. N dheebhang -nu, -ka dɔ "gbɪɪ- kö ka -bha -zë 'ya 'dho kë "dhʋ.

11 "Ɛɛn -a -ga 'ka- wo bha wɛ, "yigɔ doseng -yö -mɔɔ -bha 'ö -kë "nɛɛnɛɛ
'ö -ya mü 'zü 'ö -kë "glüü -ee?

12 "Ɛɛn "dhü "wɛɛ- -mɔɔ -bha 'ö "dhü "wɛɛ bhɛ -ya -ee? -Abin! -Kɔ do
bha- 'gü, "yigɔ 'ö weesü 'yaa mɔɔ- -bha kö -yö kë mü -yi 'ka.

"Yaaki 'ö go Atanna "piʋ 'ö 'mɛ 'ö- -bha -a "ta -kɔ -dhiang 'ö Zakö -ya zë

13 Ya kë dhɛ "yaakimɛ, "ɛɛn 'wɔndɔmɛ 'dhö ka kpö 'gü, ka -dho -a -dhɛ
yö- mɛ "ta -kɔ në- -bha. -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'mɛ 'ö
"dhʋ bha -yö ö -bha 'wɔn gban -kë zuësɛadhɛ në- 'gü dhɔngdhɔngsü 'ka,
"kɛɛ 'ö- -kë "yaaki -bha.

14 "Kɛɛ ya kë dhɛ drɔ yaa 'gü yaa -zë ya kë ka 'gü kö -duɛ kɔɔ- -wɔn
në -yö kë ka -zʋ "piʋ, 'ka 'dho ka 'tɔ 'kun, "ɛɛn 'ka 'dho ka -dɪ -dhiang zë
('ö 'ka- pö ka -dɪ -dhɛ dhɛ "yaaki në ka -bha bha). -A -gɛn -mü dhɛ kö
tɛanwɔn dede 'ö ka -zʋ "piʋ 'ka yö -zë 'to, kö ka sua në- kë sië.

15 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ "yaaki suu 'dhɛ 'kö bha 'yii 'go
Atanna "piü dhang- 'gü. Kö "yaaki 'ö "kpʋngtaamɛ -nu -bha yö bha 'yö bha.
Sɔtraan ̱në yö -zë nu- -nu -dhɛ.
16 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱drɔ kë -sü waa- -duɛ kɔɔ- -sü -zë 'wo -dhɛ 'kö- -bha,
kö "bhluubhludhɛ waa- 'wɔn yaa suu ̱gban 'do 'do ̱në mü.
17 "Kɛɛ "yaaki 'dhɛ 'kö go Atanna "piü dhang- 'gü bha yö -zë -yö -kë
"slüüslü ̱naa ̱kö -blɛɛsü, 'ö pö 'aa kë- -bha, ̱ya 'go mü 'yö -dhi 'ko -dhɛ
-sü ̱mɔɔ mɛ ̱gban -mɛ ̱gban "dhiü, 'yö mɛ -kë dhɔngdhɔngsü, 'yö mɛ
"klʋ 'dhö -kë -së, 'yö mɛ -wëë -ga, 'yö mɛ -kë 'wɔnsëkëmɛ 'ka, -a -mɛ -yö
tɛanwɔn ̱në- pö, 'yaa bɔ mɛ 'ka ̱flü -ta, "ɛɛn 'yaa kë "gblüüdhɛ ̱gblɛɛn
mɛ 'ka.
18 Atanna dhɔɔbhaa këmɛ -nu bha -kɔ 'wo dho- kë- 'ka kö mɛ "pɛpɛ 'wo-
-nu -züzü -dhɛ -nu 'gü wɛng- -nu -wo kë wo 'ko -dhɛ -së, "ɛɛn kö mɛ ̱gban
-wo dhi wo 'ko -dhɛ ̱në 'wo- -dhɛ ̱mɔɔ, 'yö- -kë "dhü -sü bha 'ö -kë -nu
-gɔ ̱dhɛ pë ta -sü 'dhö, 'yö -kë 'ko -dhɛ -së -sü 'wo- ta wo -züzü -dhɛ ̱gban
-dhɛ ̱gban 'gü "dhü bha, bhɛ 'ö ̱ya 'dho- -ya bha, 'yö -kë -tosɛa -së 'ö pö
'aa- -bha -a kë -sü 'ka.

4

"Dhinaa -nu waa- 'wɔn yaa kë -sü -nu -gɛngodhɛ -dhiang 'ö Zakö -ya zë

1 'Ko -nu 'ka- zë waa- "dhinaa -nu 'ka- ma -nu wo bha- -gɛn -go 'mɛ? -Yö
-go zuë" -bhɔ 'wɔn -bha -sü yaa 'gü yaa 'ö mɛ- dɔ 'wɔn 'gü -kpladhö bha
̱në- 'gü.
2 Pë -dhɔ -bha ka kë -sü "kɛɛ kö 'pë bha- ̱slɔɔ "sɪ 'yaa ka -dhɛ bha ̱në
-a -pë bha 'ö 'mɛ 'ö- -gɔ bha- -san -da ka 'gü, 'yö- zë -dhɔ -da ka -zʋ -bha.
Zuë" -bhɔ pë -bha -sü "kɛɛ kö 'pë 'ö "dhü 'kii 'dho ̱mɔɔ- -bha kö 'ka- ̱slɔɔ
bha ̱në ̱ya kë "dhü 'yö "dhinaa -nu -da ka ̱zinng 'gü, 'yö 'ka 'ko zë -nu
bho. "Kɛɛ 'pë 'kö -kë 'yö 'kaa 'pë 'ö ka zuë" -yö bhɔ- -bha -a ̱slɔɔ bha -më
-zë -mü? -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'kaa- -gbadhɛ Atanna -gɔ.
3 'Ka- -gbadhɛ 'zü 'kaa- ̱slɔɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka- -gbadhɛ zuëga "wɛɛ
'ka, kë "dhü kö 'ka ka -dɪ dhɔɔbhaawɔn -nu ̱në- kë- 'ka.
4 'Mɛ 'kaa 'to -kplü -sü 'ka Atanna -bha -ya! 'Yaa ka 'gü ̱dhɛ zuë" -bhɔ
"kpʋngtaapë -nu -bha -sü bha -da 'yaɔdhɛ 'gü Atanna -bha -sü -mü -ee? -Yö
kë ka "yaan ̱dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- "piü ̱dhɛ ö -dhɔ -yö "kpʋngtaamɛ -nu kë,
"ɛɛn 'ö -kplü "kpʋngtaapë -nu -bha bha kö -yö ö -dɪ -siö ̱në- wo sië Atanna
-dhɛ bha.
5 'Ya 'dho kë ka 'gü ̱dhɛ -a pö 'ö Atanna -wʋ -ya wo ̱dhɛ:
«Atanna -bha 'Nii- 'ö- nu kwa -dhɛ bha
-a -wɔn -ya -gɔ "gbɪɪ-,
-a -wɔn 'gü -ya 'gü -drɔɔ -kë
kë "dhü kö -dhii ̱ya 'dho 'ma- -bha bha -ya pö "dhü "wɛɛwɛɛ.»
6 "Kɛɛ 'kö 'zü yöö kë "dhü, "kɛɛ -gasitɛ 'dhɛ 'kö Atanna -ya -kë kwa -dhɛ
-yö -ziö mü, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka -a -gɔ 'sëëdhɛ 'gü ̱dhɛ:
«Atanna -yö -dɔ -gɔn -yan 'gü -dɪ -sü 'kpii- -mɛ -nu -gɔ,
"kɛɛ -yö -gasitɛ ̱në- -kë
'mɛ 'kö 'wo wo -gɔ dho- -dhɛ "sia- bha- -nu -dhɛ.»
7 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -ka ka -gɔ 'dho Atanna -dhɛ "sia- kö 'ka dɔ Sɔtraan -gɔ
-gɔn -yan 'gü. 'Ka- kë "dhü -yö -dho ̱dua ka -gɔ 'ö dho ka 'ka ̱gblɛɛn.
8 -Ka ̱yɔɔn Atanna "sɔɔ, yöö -dɪ 'pö -yö -dho ̱yɔɔn ka "sɔɔ. -Ka ka bo
'wɔn yaa kë -sü 'ka, kö 'mɛ ka zuë" 'dhö "pɛ -sü 'ka- 'gü Atanna -wɔn 'gü
bha, 'ka bo -dɔ 'kën 'gü -sü 'ka.

9 -Ka ka -dı dɔ 'wɔnyaakëmɛ 'ka kö- 'gü -wëë -yö bɔ ka -ta kö 'ka "gbʋ bɔ, kö 'ka kë ̱dhɛ 'mɛ ga ̱nɛ ̱ya bhɔ- -bha -a 'dhö. ('Ka 'dho ka -bha 'wɔn yaa -ga -bhaa 'gü 'ö -kë ka 'gü "yıı̈wɔn 'ka) -a "yıı 'dhɛ 'ö "dhʋ̈ bha -yö "gla ka -gɔ "gbʋ 'gü kö kaa- ̱niidadhe ('dhɛ 'ö "dhʋ̈ bha 'pö) -yö "gla zuëdhiʋ̈tɛɛ 'gü.

10 -Ka ka -gɔ 'dho kwa Dëmɛ -dhɛ "sia- kö yö -zë -yö ka -ya ̱bhlëë 'gü.

Mɛ 'ko -dhiang yaa zë -sü waa- mɛ -dı -wɔn -wɔ Atanna ̱kwɛɛ- -sü -dhiang 'ö Zakö -ya zë

11 N dheebhang -nu, 'ka 'dho ka 'ko -nu ̱tɔɔ kë 'ö 'ka ka 'ko -nu -dhiang yaa zë. -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ka- kë "dhʋ̈ kö Atanna -bha 'tɔng- ('ö- pö ̱dhɛ kwa -dhɔ -yö kwa 'ko kë bha) ̱në 'ka- -dhiang yaa zë sië 'ka- pö 'yaa -së bha. "Kɛɛ 'sa kö ka -zë ka -bha 'ö 'dhö yö -mü 'tɔng- bha- ̱bhlëë -ya -sü ̱në- 'ka, kö -a -kë -së -sü "ɛɛn -a -kë 'ya- -sü -zë, 'yaa ka -zë kaa- 'wɔn 'ka.

12 Bhi 'ö bhi -zë 'i i këyɔɔ ̱tɔɔ kë sië, "ɛɛn 'i- -dhiang yaa -zë sië bha de -mü i 'ka, "kɛɛ kö Atanna 'kö yö -zë 'ö ö -bha 'tɔng- -ya bha -yö "dhʋ̈ doseng, kö yö 'ö bha yöö do ̱në ̱mɔɔ- -bha 'ö mɛ dhɛɛ" kpɔ, 'ö- -mɛ -bha za -dhi, "ɛɛn 'ö- -mɛ zë za 'ka?

13 'Mɛ 'ka- pö -nu wo ̱dhɛ: «̱Dɛɛ "ɛɛn 'zü dhia" yi -dho 'dho 'pö- 'kpii- 'ö ̱ni- 'gü 'yi "dhɔɔ dɔ mü -kwɛ do "piʋ̈ 'yi ̱naɔ yö» bha, -ka ka "tʋ "pʋ kö dhiang 'ö maa- zë bha 'ka- ma.

14 'Ö sü "tʋ̈ng 'ka- pö sië- 'ka "dhʋ̈ bha- -bha 'ö zun dhia" 'ka- pö sië bha- -bha 'wɔn 'ö yöö ka ̱slɔɔ ka- -dɔ "wɛ -ee? -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka ̱dhɛ "dhuu 'në "faanfaan 'në -nu 'wo -ya -tɔn -bha 'ö 'yaa ̱gwëë kö ̱ya ziö 'nu bha ̱në- 'dhö.

15 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, 'ka- pö 'ka dhiang zë, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'ka- pö: «̱Ya kë ̱dhɛ kwa Dëmɛ -zë ̱ya "wıı- -bha kö -yö "tɛɛ -sü 'to n 'gü, a -dho 'wɔn 'ö ̱ni "ɛɛn 'ö ̱ni- kë.»

16 "Kɛɛ ka -zë 'kaa ka -bha pö "dhʋ̈, -dı -sü 'kpii- bha ̱në ka 'gü 'yö 'ka ka 'tɔ kun- 'ka, "kɛɛ 'sa kö -dı -sü 'kpii- -kɔ suu 'dhɛ 'kö bha 'yaa -së Atanna wëëdhö.

17 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ 'wɔn -së kë -kɔ 'dhö 'mɛ 'ö- "yaan, "kɛɛ 'ö 'yaa "wıı- -bha kö -ya kë bha kö -yö -da ̱në- wo sië Atanna "dhiʋ̈ bha.

5

-Dhio 'ö Zakö -ya dɔ ̱naɔmɛ -nu -ta waa- Atanna -bha mɛ zuë" -kë -sɛa -sü -dhiang 'ö- zë

1 ̱Naɔmɛ -nu 'ma zun ka -bha! 'Mɛ 'ka ̱naɔmɛ -nu 'ka, -ka "gbʋ bɔ kö 'ka -wëë -wʋ 'kpɔ ka -dı -bha 'wɔn "gbıı- -nu 'ö dho nu ka -ta bha- -wɔn 'gü!

2 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka yö -naɔ bha -yö "bu -sü, ka -dasɔ 'ö ka -bha bha ̱zɛ ̱yaa- -bhö.

3 "Sënng waa- 'wëë- 'ö ka -gɔ bha "dhang -ya -bha, "kɛɛ 'sa kö "dhang 'ö "dhʋ̈ bha ̱në dho ka 'kun ̱dhɛ 'bha ̱kpaɔ -yi 'ka Atanna wëëdhö 'yö ka -bhö ̱dhɛ pɛng 'dhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ̱naɔ 'ka- yö 'ka- -gɔ kpɔ "dhʋ̈ bha, ka- -gɔ -kpɔ -tosɛa yën "tʋ̈ng 'gü, "kɛɛ 'sa kö- yö -kɔ 'bha 'yaa -së.

4 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'wo ̱saan ka -dhɛ 'wo kaa- 'bhlaa- -nu -ke -kë 'ö 'kii- -nu ̱saa bho, 'ö 'wo "gbʋ bɔ ka 'tɔ 'ka bha -ka ka "tʋ 'to- -nu "gbʋ -wʋ -bha. "Gbʋ 'wo- bɔ "dhʋ̈ bha- -nu -wʋ ̱ya 'dho ̱ya -da -tosɛa Atanna kwa Dëmɛ 'gügbıısü bha- "tʋʋdhö.

5 'Ka ka "dhia ɖgban "pɛpɛ suu bho ɖnaɔ 'gü "kpʋng ɖtaa yö, 'ka pë -së suu ɖgban -bhö ka 'gu ɖya dɔ- 'ka. 'Ka ka dhɔɔbhaa -dhɛ ɖgban kaa-, 'ka -ba 'ka kë ɖdhɛ -du 'wo- -kplü, 'ö 'wo- "dhiü gba sië kö -wa zë -a 'dhö.

6 'Mɛ 'yii 'wɔn 'bha kë, 'ka- 'kun 'ka- zë, ɖdhɛ 'ö -kë ɖdhɛ ka faan- -yö -ziö -bha -ta, 'ö 'yaa ɖmɔɔ- -bha kö -yö ö -bha "yɔɔ kë bha- -wɔn 'gü. ('Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a- pö ɖnaɔmɛ -nu, 'ka "gbʋ bɔ kö 'ka -wëë -wʋ 'kpɔ bha 'yö bha, -a -gɛn -mü ɖdhɛ Atanna -dho 'wɔn bho ka 'gü.)

7 "Kɛɛ 'mɛ 'ö ka -zë 'ka -ya -sü 'ka kwa Dëmɛ nu -sü -gɔ bha, -ka ka zuë" kë -sɛa, n dheebhang -nu. -Ka 'wɔn 'suan- bho 'kekëmɛ -nu -bha. ɖWa -mlü bɔ "bhlë 'kun -dha "yi 'ka, -wo wo zuë" kun wo -bha "dhü "dhü "dhü 'ö dho 'ö zun- 'ka -mlü bha- -pë kë -yi -bha 'yö 'wo gun -na -a "kan.

8 Kaa -dɪ 'pö -ka ka zuë" kë -sɛa -kɔ do bha- 'gü kö 'ka ka faan dɔ 'ka 'dho- 'ka "dhiü, -a -gɛn -mü ɖdhɛ kwa Dëmɛ nu "tʋ̈ng 'yaa ɖgblɛɛn 'zü.

9 'Ka 'dho ka -siödhɛwɔn yö ka 'ko "piü, n dheebhang -nu, kö Atanna 'ya 'dho ka zë za 'ka, -a Gbö Yesu 'ö zadɔmɛ 'ka bha ɖya ɖtëng kwa -ta.

10 Ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ 'wɔn 'ö Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu 'wo kwa Dëmɛ -bha dhiang zë bha 'wo- -kë bha- 'ka tongtongdhö. -Ka ka -bha kë -kɔ 'sü wo ɖnë- -nu -bha -bha -a -nu -bha zuësɛadhɛ waa- saan" 'wo- sü, "kɛɛ 'ö 'wii 'go zian -ta tongtongdhö bha- 'gü.

11 'Mɛ 'wo "dhü bha ɖnë 'kwa- pö sië- -nu -bha ɖdɛɛ ɖdhɛ -a -nu -bha -së bha. -Yö n 'gü ɖdhɛ 'wɔn 'ö -gban Zɔbö -bha 'wo- -dhiang zë bha -yö ka "tʋʋdhö: Zuësɛadhɛ 'ö- -kë "dhü "fluudhö, 'ö- -gɔ dɔ -dhɛ 'ö- 'gü, kwa Dëmɛ 'dhö 'wɔn 'ö- -kë -dhɛ ka- dɔ. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ kwa Dëmɛ bha- "gblü 'yaa 'ya-, mɛ -wëë -ya -kë ɖdedewo.

12 "Kɛɛ 'wɔn 'a- "piü 'a- pö ka -dhɛ glɔglɔdhö kö -yö 'to ka "tʋʋdhö yö -mü -sö -bhö -sü ɖnë- 'ka, n dheebhang -nu. 'Ka 'dho -sö -bhö 'wɔn 'bha 'gü tongtongdhö. -Yö -kë dhang- 'ka oo, -yö -kë "sɛ 'ka oo, "ɛɛn -yö -kë pë "ʋʋ pë 'ö- 'ka, 'ka 'dho -sö -bhö -a 'bha -ta. "Kɛɛ 'wɔn "ʋʋ 'wɔn 'ka- pö- -bha ɖiin, -yö kë ɖiin ɖnë- 'ka, -a 'dhɛ 'ka- pö- -bha 'aa bhoo, -yö kë 'aabhoo 'ka kë "dhü kö Atanna 'ya 'dho 'wɔn bho ka 'gü.

13 'Wɔn 'dhö ɖgbaɔn sië 'mɛ 'ö- -ta ka kpö 'gü, -a -mɛ -yö bhɛa" Atanna -dhɛ. Mɛ 'dhɛ 'ö- ɖnii 'dhö -da sië -yö "tan bho Atanna "piü.

14 "Yua 'dhö 'mɛ 'ö- kë sië, -a -mɛ -yö "dhiü -sü Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka -mɛ -nu -dhɛ kö -wa "dhiü bhɛa" wo- -dhɛ, kö -wo "yɔn zun- ɖgbin-kwa Dëmɛ 'tɔ 'gü.

15 ɖYa kë ɖdhɛ ɖwa bhɛa" bha- wo "dhü kö- -nu 'dhang bho -sü -yö Atanna "dhiü 'kpakpadhö, "yuëdhi bha- -dho dha. Kwa Dëmɛ -dho -a kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈, 'ö ɖya kë 'zû ɖdhɛ 'wɔn yaa ɖnë- -mɛ -ya -kë, 'ö- -mawɔn to.

16 ɖDhɛ 'ö "dhü, -ka ka ɖsɔng pö ka 'ko -dhɛ kö 'ka ka 'ko -nu "dhiü bhɛa" wo Atanna -dhɛ, kë "dhü kö 'ka kë "klʋ̈ʋ̈klʋ̈. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɖdhɛ 'mɛ 'ö pö 'aa- -bha ɖya bhɛa" Atanna -dhɛ faan -bha, "trüün -yö -kë -a -bha bhɛa" -wʋ bha- 'gü, 'ö ɖyaa- -yɔ bɔ 'ö- 'wɔn -yö mɛ kɔn.

17 -Ka -dhɛ -ga! Edhi bha mɛ "bhɪɪ- ɖnë gun- 'ka ɖdhɛ kwa 'dhö, "kɛɛ ɖdhɛ 'ö ɖbhɛa Atanna -dhɛ ö faan 'ka kö dha 'ya 'dho ban, dha 'yii ban tongtongdhö 'ö dho 'ö "dhiü pa -kwɛ -yaaga waa- "su "saɔdo -bha.

18 ɖDhɛ 'ö ɖya kë "dhü, 'ö Edhi ɖya bhɛa" 'zü -deewo kö dha -yö ban, 'yö dha -yö -ya ban -sü -bha 'zü -deewo, 'yö 'wo zun pë ta -sü -bha, 'yö -dhi.

19 N dheebhang -nu, ɖya kë ɖdhɛ mɛ ɖya "kan Atanna -wʋ 'ö tɛanwɔn 'ka bha- -bha ka kpö 'gü, kö 'mɛ 'ka bha mɛ "wɛɛ 'bha -yö ɖslɔɔ kö -yö zun -deewo -a -mɛ 'ka -zian -bha

20 -yö kë ka "yaan ɖdhɛ 'mɛ 'ö zun 'wɔnyaakëmɛ bha- 'ka zian -bha bha kö ɖyaa- -mɛ 'nii- ɖnë- dha, 'ö ɖya -ya mü 'zü ɖya "dhɛ kpa 'wɔn yaa 'gbɛ ɖdede -ta, ('ö Atanna ɖya "dhɛ 'to- -ta ɖyaa- -mawɔn 'to bha).

'Sëëdhɛ -blɛɛsü 'ö
1 Piɛdhö
-ya -kë

1 Mang Piɛdhö -mɛ 'a -kë Yesu Klisi -bha bɔmɛ 'ka bha, ma ̱në 'a 'sëëdhɛ ya- -bɛn zë kö 'a- bɔ mɛ "pɛpɛ 'ö Atanna ̱ya ka 'sü ö -bha 'ka 'ö 'ka ̱dhɛ ̱dhɛng ̱në- 'dhö "kpʋng ya- ̱taa, 'ö 'ka -pɛn -sü 'ka Pɔn -sɛ waa- Gadhatö -sɛ -nu waa- Kapadɔsö -sɛ -nu waa- Azi -sɛ -nu waa- Bitini -sɛ -nu 'gü bha ka -dhɛ.
2 Ka 'sü 'ö kwa Dë Atanna -ya wo ö -bha 'ka bha -ya wo "dhʋ -kɔ 'ö gun- 'ka- zuë" "piʋ 'nu yi 'bha 'ka ̱në- -bha. -Gasitɛ 'yaa- -bha 'Nii- "slʋʋslʋ 'ö ka 'gü bha ̱në- -bha, 'yö 'ka Yesu Klisi ̱bhlëë -ya, kë "dhʋ kö 'ka kë "slʋʋslʋ ö wëëdhö -a ̱yɔɔn 'ö ̱wɛnng kwa -wɔn 'gü bha- 'saa- 'gü, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'Nii- 'ö "dhʋ bha 'ö ka -ya -sü 'ka -a -bha -ya 'gü ̱dɛɛ bha 'yö bha.
Kö -yö ö -bha -gasitɛ waa- ö -bha zuëyagblʋʋ- bha- kë ka -dhɛ -kɔ ̱gban -kɔ ̱gban suu 'gü bha 'aa -yö kë.

Kwa dhia" saan 'ö dhang- 'gü -a -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

3-4 Atanna 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi Dë 'ka bha -ka -kwaa nuɛ" bho (̱dedewo -sɔbhɛɛ 'gü)! -A -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në -tosɛa -dee nu kwa -dhɛ -a -bha "klʋsëdhɛ -ziisü bha- 'gü, Yesu Klisi bho 'ö- wo ga 'gü 'ö -bö bha- 'saa- 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö kwa zuë" ̱nii 'dhö ̱mɔɔ- -bha 'ö -da bha 'yö bha, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kwa 'dhang bho -sü -ya "dhiʋ 'ö kwa "tʋng 'dhö- 'gü ̱dhɛ -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö- -ya -sü 'ka ö -bha mɛ -nu -gɔ dhang- 'gü bha -yö kwa -bha 'ka 'pö. 'Sa kwa -dhɛkpaɔ dhia" saan 'ö "dhʋ bha 'yaa "bu, "ɛɛn 'yaa -dhii 'kun, "ɛɛn -a "yan 'yaa ga tongtongdhö. Pë 'ö "dhʋ bha Atanna -ya -ya 'mɛ 'ka bha ̱në ka -dhɛ
5 -Yö ka 'ö 'ka ka -zʋ gɔn- -dhɛ, 'ö ka -maa kë sië ö -bha 'gügbɩdhɛ 'ka kö -yö 'to- 'ka "dhʋ -yö zun- 'ka -da dha -sü bha- këdhɛ 'gü "tʋng 'ö "sɛ "dhiʋ 'to "tʋng 'ka bha- -bha bha ̱në ka -bha 'ka.
6 'Wɔn 'ö ka zuëniida -wɔn 'ka 'yö bha, 'sa kö -a -dhɛa -bha ̱dhɛ 'wɔn suu ̱gban 'do 'do -yö wɔ ka -ta "tʋng 'në 'bha 'ka dɔ 'kwa- wo ya- 'gü.
7 Kë "dhʋ kö -naa 'ö ka -bha -zʋ -yö -a -dhɛ -sü 'dhö- -ta mɛ -ya dɔ, -A "dhiʋ -bha -kë ̱dhɛ "sënng 'wii- gbo bho 'gü 'nu ̱kö 'wo- -ziö ̱sië pɛng 'gü bha ̱në- 'dhö. "Kɛɛ 'sa kö yö -zë see- -pë -mü. -Kɔ do 'wo "sënng -ziö 'ka pɛng 'gü bha- -dhɛa -bha 'pö ̱dhɛ -wo ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ö yö -zë ̱bhlëë 'dhö 'kpii- 'ö -ziö "sënng -zë -ta bha -wa 'gü dan 'pö, Atanna -ya kë "dhʋ kö "tʋng 'ö Yesu Klisi -bha 'yënng- dho -ya 'ka dhang- -bha bha -wo ka dɔ 'dhang -bho -a "dhiʋ -mɛ ̱dede 'ka, kö -wo ka 'tɔ dhi, kö -wo ̱bhlëë -ya ka -bha, kö ka 'bhü -yö bhɔ 'pö ̱dhɛ -a 'dhö.
8 Yö 'ö "dhʋ bha 'kii- yö, "kɛɛ -a -dhɔ -yö ka -kë. Ka "yan -zian 'yaa- -bha "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü ka 'dhang -bho "dhiʋ. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö ̱niidadhe 'ö ka -gɔ bha 'ö ̱bhlëëbhlëësü, "kɛɛ 'yö- -bha -kë 'kpiisü -sü -dhiang 'yaa zë bha 'yö bha.
9 'Yö- 'klɔɔ- 'dhö -kë ̱dhɛ ka -bha 'dhang -bho "dhiʋ -sü bha- ̱trɔɔn 'ö ka -zʋ 'dhö- 'gü 'ö ̱dhɛ -zʋ 'ka- gɔn- -dhɛ bha- ̱saa 'dhö, 'ö -kë ka 'nii- dha -sü 'ka bha ka -dho -a ̱slɔɔ.
10 Dha -sü 'ka- ̱slɔɔ ̱dɛɛ "dhʋ bha, Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu 'wo gun yi 'bha 'ka bha -wo -gun yö ̱në- 'gü ma -dhɛ mɔɔ- sië 'yö 'wo wo "yan -ta 'gü, 'yö gbaɔdhe -së 'ö Atanna yöö- kë ka -gɔ bha 'wo- -dhiang zë.

11 -Wo -gun dɔ sië wo -dı -ta "gbıı- 'wɔn bha- 'gü, kë "dhü kö 'wɔn 'ö
Atanna yöö- kë bha 'ö dho- kë "tüng 'ö- 'gü, "ɛɛn 'ö dho- kë -kɔ 'ö- -bha 'ö
Klisi -bha 'Nii- "slüüslü -ya -zɔn 'ka- -nu -dhɛ bha 'wo- dɔ. -A 'klɔɔ- -mü
□dhɛ 'ö gun "dhü kö -a -bha 'Nii- 'ö gun- -nu 'gü bha saan" 'ö Klisi dho- wo,
waa- 'tɔ 'ö dho bhɔ -a saan" -sü bha- zian- -ta bha □yaa- □gban 'to "dhiü
□yaa- pö- -nu -dhɛ.

12 "Kɛɛ 'yö Atanna -ya -zɔn ö -wʋdhiüloomɛ -nu bha- -nu -dhɛ □dhɛ naɔ
'ö- dɔ- -nu -gɔ kö -wa dɔ "dhü bha 'yii kë- -nu -dı -bha naɔ 'ka, -yö ka □në
ka -bha 'ka. -A naɔ 'ö "dhü bha □në □waa- dɔ ka -gɔ □dɛɛ bha. Yö □në
-a -bha naɔ -së dɔ -mɛ -nu, 'wo dhiang zë- -bha 'Nii- "slüüslü 'ö- bɔ 'ö 'go
dhang- 'gü -a -bha 'gügbııdhɛ 'ka bha 'wo- pö ka -dhɛ bha. 'Sa 'wɔn 'ö "dhü
bha- "sı □në 'yaa Atanna -bha "kië -nu -zian 'wo dhang- 'gü -a -nu -dhɛ,
"kɛɛ -a 'gü ma -dhɔ "kakasü -ya -nu -bha.

-Kë "slüüslü -sü 'ö Atanna wëëdhö -a -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

13 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhɛ 'dhö- -bha □dhɛ 'ka ka 'gü dɔ "gbıı- kö ka
-kɔ -yö □mɔɔ ka zuë" -bha bha 'yö bha. -Ka -ya ka "yaan -kpɛawo kö 'ka
ka "yan 'to -gasitɛ 'ö Atanna dho- kë ka -dhɛ Yesu Klisi "dhiü yee -kë kö -yö
nu "kpʋng □taa -yi 'ka bha- -gɔ.

14 Ka zuë" 'ya 'dho bhɔ 'wɔn yaa -nu 'ka gun- kë sië -blɛɛsü kö ka -tun
Atanna -wɔn 'gü ka tii -bha bha- -bha 'zü. -Ka ka -gɔ lɔɔ- -dhɛ kö 'ka- -wʋ
□bhlëë -ya.

15 -Ka ka -dı 'kun -së kö 'ka 'to "slüüslü 'ka -a wëëdhö ka -bha -tosɛa kë
-kɔ □gban "pɛpɛ 'gü □dhɛ -kɔ 'ö yö 'ö ka -dhɛ bha 'ö- 'ka -a 'dhö.

16 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ Atanna -wʋ -ya pö:

«-Ka kë "slüüslü □dhɛ n 'dhö,

-a -gɛn -mü □dhɛ a "slüüslü.»

17 'Ka bhɛa" sië Atanna bha- -dhɛ, ka- -dhɛ ka Dë, "Kɛɛ kö yö 'ö "dhü bha
-yö za -dɔ mɛ □gban -bha -a -nu këwɔn □në- -bha. □Dhɛ 'ö "dhü, "tüng 'dhɛ
'ö- këwɔn □ya 'to ka -gɔ "kpʋng □taa yö bha, -kaa wo "suü 'ka ka "ta -kɔ
□gban 'gü, kë "dhü kö 'ka- □bhlëë -ya.

18 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ -tosɛa 'ö- -zun "dhiü -bhlɔɔ 'yaa
gun 'ö 'ka gun- kë sië -blɛɛsü 'ö 'ka- sü ka "bhɛma -nu □kwɛɛ- bha, pë 'ö
Atanna -ya nu, kë "dhü kö 'ka dha- -gɔ ka- -dɔ, 'ö 'ka- □bhlëë dɔ. 'Yii ka
-gɔta bha- 'dhɔ 'pë 'ö- □bhlëë -yö □mɔɔ- -bha 'ö -pö □dhɛ 'wëë- -nu "ɛɛn
"sënng -nu 'dhö bha- 'bha 'ka.

19 Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö □dhɛ "saa- 'ö- -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö 'ö Klisi -ya
bho bha □në ka dha -a □yɔɔn 'ö- □wɛnng bha- 'ka. Klisi bha □në □dhɛ
"bhlaanë 'ö -dhii 'yaa- -bha, "ɛɛn 'ö pö 'aa- -bha 'ö 'wo- -kë 'saa- 'ka bha-
'dhö.

20 'Sa yö 'ö bha Atanna □në ö -kɔ -yɛ -bha kö 'yii "kpʋngtaadhɛ -zian -da
□kö, 'yö gun -na nu "kpʋng □taa kaa 'wɔn -së 'gü "sɛ yën "tüng ya- 'gü ya.

21 Atanna 'ö- -bö 'ö go ga 'gü 'ö dho 'ö 'tɔbhɔdhe nu- -dhɛ bha ka 'dhang
-bho "dhiü Klisi bha □në- 'saa- 'gü, 'yö- -wɔn 'gü 'yö ka -bha -zʋ -yö -a -dhɛ
-sü waa- ka -bha "yan -to -a -gɔ -sü □gban 'dhö yö □në- 'ka.

22 □Dhɛ 'ö -kë □dhɛ -dhii □ya 'go ka -bha -a wëëdhö -a -wʋ 'ö tɛanwɔn 'ka
bha- □bhlëë 'ka- -ya bha- -wɔn 'gü, "kɛɛ kë "dhü kö 'mɛ 'wo bɔ- 'ka □dhɛ
ka 'dhö 'ö 'wo ka dheebhang -nu 'ka bha- -nu -dhɔ -yö ka kë 'kpakpadhö
bha- -wɔn 'gü, ka -dhɔ -yö ka 'ko kë □dedewo ka zuë" □gban 'ka.

23 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ka bhɔ -deewo. "Kɛɛ bhɔ 'ka-
wo "dhü bha 'kii- wo ̱dhɛ "kpʋngtaadhɛ -bha 'dhö, Atanna ̱në ka -gla, -a
-wʋ 'ö "yaandhe 'ka, 'ö -todhü 'ka bha- 'ka.
24 ̱Dhɛ -kɔ 'ö- -wʋ -ya pö- 'ka -dhɛ "wɛɛ 'bha 'gü -a 'dhö ̱dhɛ:
«Mɛ ̱gban "pɛpɛ -wo ziö -pë 'ka ̱dhɛ blëë "dhɛ 'dhö,
'yö- -nu -bha 'tɔbhɔdhe 'ö ̱dhɛ blëë "bin 'dhö,
blëë -gɔ ̱ya bo ga -sü -zë 'ka
25 kö- "bin ̱ya -pö,
"kɛɛ kwa Dëmɛ -wʋ -zë 'ö -kɔ 'ö- 'ka 'yö- 'ka» bha- 'dhö.
Atanna -wʋ 'ö "dhü bha ̱në naɔ -së 'wo- pö ka -dhɛ bha- 'ka.

2

1 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka bo "gblüyaadhɛ kë -sü -nu oo, ̱sua kë
-sü -nu oo, -kpa 'ko -dhɛ 'gu -ta -sü -nu oo, -ya pë -dhɔ 'ka -sü -nu waa- 'ko
-nu -dhiang yaa zë -sü bha- 'ka.
2 -Ka kë ̱dhɛ 'në -dee 'ö bhɔ -a 'dhö kö -a dhe 'yɔn mü -dhɔ 'dhö- -kë -kɔ
do 'ö- 'gü fʋʋdhö bha, "tʋ -to Atanna -wʋ "slüüslü bha- -bha -dhɔ -yö ka kë
'pö ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, kë "dhü kö 'ka- ma sië, kö 'ka "gla kö ka -bha dha
-sü bha- -gɔ -yö -da 'pödhö.
3 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'ka ka bo kwa Dëmɛ -bha
"klʋsëdhɛ bha- din -ga -sü 'ka 'nu.
4 ̱Dhɛ 'ö "dhü, -ka ̱yɔɔn kwa Dëmɛ Yesu Klisi "sɔɔ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
yö 'ö bha ̱në ̱dhɛ -gwë "yaandhe 'ö mɛ "bhıı- -nu 'wo wo ̱kwaa- -zü kö
-wo 'kɔ dɔ sië, "kɛɛ 'yö Atanna -zë 'ö- 'sü ̱bhlëësü 'ka 'ö ö -kɔ -da 'gü 'ö ö
-bha 'kɔ -gɛn -gban -ta -a 'dhö.
5 -Ka ̱yɔɔn- "sɔɔ kë "dhü kö kaa -dı 'pö 'ka kë ̱dhɛ -gwë ̱bhlëësü 'dhö,
kö Atanna ka -da ö -bha 'kɔ -dɔ 'ka -gwë -nu -bhiëë 'gü kö 'ka kë mü ̱dhɛ
"saabhomɛ -nu 'ö- -nu -ya -sü 'ka kö -wo ö -dhɔkë Yesu Klisi 'saa- 'gü -a
'dhö.
6 -A -gɛn -mü ̱dhɛ Atanna -ya -pö ö -wʋ 'gü Yesu bha- -bu 'gü ̱dhɛ:
«A -gwë ̱bhlëësü do 'sü -sü 'ka,
yö ̱në 'a- -ya sië ma 'kɔ "kpan
-ya -ta -gwë 'ka Siɔn -pö 'gü bha.
Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö yaa 'dhang -bho "dhiü,
'yiü- -'yii 'dho dɔ- -mɛ -bha.»
7 -Gwë 'ö "dhü bha- ̱bhlëë -yö 'kpii- 'mɛ 'ka 'dhang bho- "dhiü bha ̱në ka
-gɔ, "kɛɛ 'mɛ 'kö 'waa 'dhang bho- "dhiü bha, -gwë 'ö 'kɔdɔmɛ -nu 'wo wo
̱kwaa- -zü bha ̱në kë -sü 'ka 'kɔ "kpan -ya 'ka -gwë ̱bhlëësü ̱dede 'ka,
'yö kë -sü 'ka- -nu -gɛn "dhiü -zuö -bha -gwë, -a -nu -pö -bha -gwë 'ka. -A
-bɛn -yö zë -sü 'ka 'zü -dhɛ "wɛɛ 'bha 'gü ̱dhɛ Atanna -ya -pö ̱dhɛ:
«-Gwë bha ̱në kë -sü 'ka -a -nu
-gɛn "dhiü -zuö -bha -gwë 'ka,
yö ̱në ̱ya Atanna -bha zian ta- -nu -gɔ.»
8 (Atanna ̱plöö -zian 'ö- ta- -nu -gɔ "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ) 'wii "wı-
-bha kö -wo 'dhang bho- -wʋ "dhiü. 'Sa 'to -kɔ 'wo dho 'to- 'ka 'pö 'yö bha.
9 "Kɛɛ ka -zë yö ̱në ka -ya, ka ̱në 'ka yöö -gblüdë -ziisü bha- -bha
"saabhomɛ -nu, -a -bha "sɛgɔ 'ö- -ya -dı -ta -a 'gü -mɛ -nu 'wo -ya -sü 'ka-
-bha 'ka -a 'ka. 'Sa -yö ka -ya ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö kö yö 'ö ka bho -dhɛtiidhɛ
-bha 'ö ka bɔ ö -bha -dhɛpuudhɛ "dhiadhiasü bha- 'gü bha 'ka ö këwɔn
-sɛngbɔ -nu bha- -nu -dhiang ̱në- zë.

10 'Ö gun zii 'kpa -blɛɛsü Atanna 'yaa gun ka dɔ sië, "kɛɛ 'ka kë- -bha 'ka
taamasü ya- 'gü. Ka -wëë 'yaa gun- kë sië, "kɛɛ ka -wëë yaa- kë dɔ 'kwa-
wo ya- 'gü.

-Tosɛa -kë Atanna -bha kë 'gü -kɔ -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

11 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n "taɔngdë -nu, dhɛ 'ö -kë dhɛ ka -dhɛng
'ka 'ö 'ka dhɛ 'mɛ 'ö nu "ta në- 'gü "kpʋng ya- taa -a 'dhö bha, -ka dɔ
"gbɪɪ- bhɛa" në 'a- wo ka -dhɛ kö 'ka ka kwaa zuë" -bhɔ 'wɔn yaa -bha -sü
-zü. -A -gɛn -mü dhɛ yö -zë -yö -tosɛa 'ö kaa- Atanna -nu ka zinng 'gü
bha- dɔ në- wo "gʋng 'ka.

12 Ka "ta -kɔ -yö kë -së 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu "dhiʋ bha- -nu kpö 'gü,
ya kë "dhʋ 'kö 'zü wa ka -dhiang yaa zë dhɛ 'wɔnyaakëmɛ -mü ka 'ka,
"kɛɛ -a -nu "yan ya -da ka këwɔn -së -nu bha- -nu 'gü, -wo -dho kwa Dëmɛ
'tɔ bhɔ -a nu -yi 'ka kö- "sɪ 'yaa- -nu -dhɛ.

13 -Ka zë kwa Dëmɛ -wɔn -dhɛ kö 'ka ka -gɔ 'dho mɛ "pɛpɛ 'wo -yamɛ -nu
'ka "kpʋng taa -a -nu -dhɛ "sia-.

14 -Yö -kë -gblüdë 'ka oo, -yö -kë -a -kɔdhiʋmɛ 'ö- bɔ kö -yö 'wɔn bho
'wɔnyaakëmɛ -nu 'gü, kö -yö 'wɔnsëkëmɛ -nu -dhiang -së zë bha në- 'ka
oo, -kaa -nu bhlëë -ya.

15 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'wɔn 'ö Atanna -dhidhɛwɔn 'ka,
yö -mü dhɛ kö 'mɛ 'ö "yaaki 'yaa- -nu -bha 'ö 'waa- -wɔn dɔ bha 'ka- -nu
"dhi ta ka këwɔn -së -nu 'ka kö 'pë woo- pö 'ya 'dho slɔɔ- -nu -gɔ.

16 -Ka -tosɛa kë ka 'flëë- 'gü, -a -gɛn -mü dhɛ -pʋtaasü -yö ka -gɔ. "Kɛɛ
-pʋtaasü 'ö ka -gɔ bha në -kaa kë -së kö 'ya 'dho kë ka -gɔ "dhɛ 'ka 'ö 'ka-
kpa ka sɔng -ta. "Kɛɛ -ka ka -dɪ 'kun, kö 'ka -tosɛa kë dhɛ "yi -dɔ Atanna
-kɔ -bha -mɛ -nu 'dhö.

17 Mɛ gban "pɛpɛ bhlëë -yö kë ka -gɔ. Ka dheebhang -nu 'wo 'dhang
bho Yesu "dhiʋ 'pö dhɛ ka 'dhö bha- -nu -dhɔ -yö ka kë, -ka "suʋ Atanna
-gɔ, -ka -gblüdë -nu bhlëë -ya.

18 Gwëëzë -nu, -ka ka -gɔ 'dho ka dëmɛ -nu -dhɛ "sia- kö 'ka- -nu bhlëë
-ya -kɔ gban -kɔ gban 'gü. -Kaa kë "dhʋ mɛ 'dhɛ 'ö- "klʋ 'dhö -së 'ö- zuë"
'dhö dhɔngsü waa- mɛ 'dhɛ 'ö "kakasü -a -nu gban -dhɛ.

19 -A pö 'a- wo "dhʋ bha- 'klɔɔ- -mü dhɛ 'wɔn -nu 'wo- -wɔ mɛ -ta
"wɛɛwɛɛ kö- -gɛn 'bhaa 'dhö -a 'kun -bho mɛ 'gü -sü 'ö bhlëë -ya Atanna
-bha -sü 'ko -sɔn bha -yö -gasitɛ 'ö- -kë mɛ -dhɛ në- 'ka.

20 -A -gɛn -mü dhɛ 'mɛ 'bha 'wɔn yaa -zë kë kö -wo 'wɔn bho i 'gü, ya
'kun bho i 'gü kö 'wɔn 'i- -kë 'yö 'i- trɔɔn yö, "kɛɛ 'bha 'wɔn -së kë kö -wo
-ya mü 'zü -wo 'wɔn bho i 'gü kö -yö 'kun bho i 'gü, Atanna bhlëë -ya -wɔn
'gü, kö 'wɔn -së dede në 'i- -kë -a wëëdhö bha.

21 'Wɔn 'ö- "piʋ dhɛ 'ka- kë ka -ya 'ö- wo bha- 'gü 'yö bha, -a 'klɔɔ- -mü
dhɛ saan" në Klisi yöö dede 'ö- wo ka -wɔn 'gü 'pö 'yö- -zɔn 'ka bha- to
ka -gɔ kë "dhʋ kö 'ka- kë 'pö dhɛ ö 'dhö.

22 'Yii 'wɔn yaa -tangga -zian kë, "ɛɛn sua -dhiang do -zian 'yii -wo -a
"dhi -ta kö -wa ma.

23 "Tʋng 'ö gun- 'ka "kpʋng taa bha, wa "si bho- -gɔ 'yaa- -yɔ bɔ "si 'ka,
saan" 'ö- wo bha 'ö gun kö -ya wo sië, 'yii "suʋ -da mɛ 'bha 'gü, "kɛɛ -yö ö
-dɪ -wɔn -wɔ Atanna 'ö za dɔ mɛ -bha tɛan- në- -ta 'ö 'yaa bɔ mɛ 'ka flü
-ta bha në- kwɛng.

24 'Yö go mü 'zü 'ö kwa -bha 'wɔn yaa -nu -kwɛɛ sü 'ö dɔ- 'ka "dhü -bha,
kë "dhʋ kö 'kwa ga 'wɔn yaa -gɔ kö 'kwa -tosɛa 'ö pö 'aa- -bha në- kë. -Gi
-nu 'ö- wo bha në- -wɔn 'gü 'yö 'ka -kë "klʋʋklʋ.

25 -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka -gun ̱dhɛ "bhlaa -nu 'ö ̱wa ̱dhɛng ̱në- 'dhö,
"kɛɛ Atanna ̱ya ka 'sü ̱ya nu ka 'ka dɔ 'kwa- wo ya- 'gü 'mɛ 'ö -tuü
-maakëmɛ 'ka, 'ö ka 'nii- -maa kë bha- "piü (̱dhɛ -kɔ 'ö -tuü -maakëmɛ
-së -yö ö -zʋ -kë 'ka -tuü -nu "piü bha- 'dhö).

3

Dhe waa- gɔn -a -nu -kë 'ko "piü -kɔ -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

1 Dhebhɔ -nu, kaa -dɪ 'pö -ka ka -gɔ 'dho "sia- kaa- gɔɔn- -nu -dhɛ, kë
"dhü kö gɔɔn- -nu bha- mɛ 'dhɛ 'wii 'dhang bho ̱kö Yesu Klisi "dhiü bha
-wo 'dhang bho- "dhiü ka "ta -kɔ -së bha- -wɔn 'gü kö -wo bɔ Yesu 'ka kö
'kii dhiang 'bha zë- -nu -dhɛ.
2 -A pö 'a- wo "dhü bha- -gɛn -mü ̱dhɛ kö- -nu "yan -yö ka "ta -kɔ -së 'ö
Atanna ̱bhlëë -ya bha- 'gü.
3 'Ka 'dho ka dhi -zian mɔɔ- ka kwi -bha "kpɛnng, -gɔ bɔ -kɔ -nu oo, -da
"tʋʋ -pë "ɛɛn -kɔ -bha -pë -sɛngbɔ -nu, "ɛɛn -dasɔ -sɛngbɔ -nu -da ka -bha
-sü 'ka mɛ -nu "yan -mɔɔ ka "dhiü kian 'ka.
4 "Kɛɛ -ka ka dhi -zian mɔɔ- ka zuëpiüdhɛ ̱në- 'gü, kö -sëdhɛ 'dhɛ
'ö- ̱bhlëë 'dhö 'kpii- Atanna wëëdhö, 'ö 'yaa see- tongtongdhö 'ö -kë -kë
dhɔngsü -sü 'ka, 'ö mɛ zuë" -yö -kë -ta -sɛa -a 'ka bha ̱në -yö kë ka -gɔ.
5 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -dhɔkëdhe -nu 'wo gun
yi 'bha 'ka bha -wo -gun wo -bha dhi wo sië -kɔ bha ̱në- 'gü, -gɔ -dho wo
-gɔn -nu -dhɛ "sia- -sü 'ka.
6 Saadha -gun ö -gɔ 'dho sië Ablaamö -dhɛ "sia- -kɔ bha ̱në- 'gü 'yö gun
ö -gɔn -dhɛ sië ö dëmɛ. ̱Ya kë ̱dhɛ 'ka 'wɔn -së kë -kpɛawo kö 'wɔn 'bha
-wɔn 'bha kë -sü "suü 'yii kë ka 'gü, kö 'ka kë Saadha bha ̱në- 'dhu -nu 'ka
bha.
7 -Kɔ do bha- 'gü gɔɔn- -nu kaa -dɪ 'pö -ka "ta -kɔ -së kë kaa- dhebhɔ -nu
'ka kö 'ka ka "yaaki -ya 'gü, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ kɛng- -nu ka -da -kɔ 'yaa
do, -a -nu 'gü 'yaa -gban -sü 'ka kö "sɪ- kë- -nu -dhɛ ̱dhɛ ka 'dhö. -A -nu
̱bhlëë -yö kë ka -gɔ ̱dhɛ ka "tayɔɔ -nu 'ö Atanna 'dhö -gasitɛ kë -sü 'ka-
-nu -dhɛ 'pö ̱sii 'ö 'yaa yën -a ̱slɔɔ -sü 'gü ̱në- 'dhö. -Kaa kë "dhü kë "dhü
kö pë 'bha -pë 'bha 'ya 'dho ö -gɛn -da kɛng- -nu ka -bha -bhɛa Atanna -dhɛ
-sü -gɛn 'gü ('ö 'yaa- -yɔ bɔ ka -gɔ).
8 -Ka dɔ "gbɪɪ- kö mɛ "pɛpɛ ̱gban ka -wʋ -yö kë do, kö ka zuëpiüwɔn -yö
kë do, ka -dhɔ -yö ka 'ko kë ̱dhɛ dheebhangzë -nu 'dhö, ka "klʋ -yö dhi ka
'ko -nu -bha, kö 'ka ka 'ko -nu ̱bhlëë -ya.
9 'Ka 'dho 'wɔn yaa "yɔɔ bho 'wɔn yaa 'ka, "ɛɛn 'ka 'dho "si "yɔɔ bho "si
'ka, "kɛɛ 'mɛ 'ö "si bho ka -gɔ, -ka 'dhuë- kë- -mɛ -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ka
'ö 'ka bha 'dhuë- ̱në Atanna -ya "plüün bho ka -dhɛ ka -dhɛ 'ö- wo bha-
'gü
10 ̱dhɛ -kɔ 'ö- -wʋ -ya pö- 'ka- 'dhö ̱dhɛ:
«'Ö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- "piü ̱dhɛ 'ö -tosɛa -së -dhɛ yö,
kö 'ö -ya ̱niidadhe "yi ̱bhaa,
-a -mɛ -yö ö -dɪ 'kun dhiang yaa zë -sü -gɔ,
kö -yö ö bo ̱sua kë -sü 'ka.
11 -A -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ 'ö 'dhö -yö "kan 'wɔn yaa -bha
kö -yö 'wɔn -së ̱në- kë -kpɛawo,
kö -yö mɛ -nu -dhi 'ko -dhɛ -dhɛ ̱në- mɔɔ- -kpɛawo kö -yö 'dho- 'ka.
12 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö pö 'aa- -nu -bha bha ̱në
kwa Dëmɛ -yö ö "yan -kë -nu "dhiü,
'yö ö "tʋ 'to- -nu -bha bhɛa" -wʋ -bha,

"kɛɛ 'yaa ö "yan dɔ 'wɔnyaakëmɛ -nu -zë -nu -bha» bha- 'dhö.

13 ̀Ya kë ̀dhɛ 'wɔn -së kë -pɛng ̀ya kë ka -ta 'ka- kë sië, mɛ 'bha 'yii 'dho ̀mɔɔ- -bha kö -yö 'wɔn yaa kë ka 'ka.

Mɛ -wëëdhɛ -bho 'wɔn -së këwɔn 'gü -sü -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

14 "Kɛɛ 'kö 'zü ̀wa 'wɔn wɔ ka -ta -zianwo 'wɔn -së 'ka- -kë -a -wɔn 'gü, kö ka -bha -së. "Sika 'ya 'dho kë ka 'gü 'ö 'ka -suü mɛ 'bha -gɔ.

15 -Ka Klisi ̀në- ̀bhlëë -ya ka zuë" "piü doseng ̀dhɛ ka Dëmɛ 'dhö kö 'ka kë baa- -sü 'ka "tüng ̀gban 'gü kö ̀wa ka dhɛɛ" 'kpɔ 'wɔn 'ö ka -zʋ 'dhö- 'gü bha- 'ka, kö 'ka- -gɛn bho- -mɛ -dhɛ 'kpakpadhö. "Kɛɛ 'ka- pö 'ka- -gɛn bho, -kaa -gɛn bho dhɔngdhɔngsü 'ka "nɛɛnɛɛ 'ka -a -nu ̀bhlëë 'gü,

16 "kɛɛ kö ka zuë" 'yaa za dɔ sië ka -bha, kë "dhü kö 'yiü- dɔ 'mɛ 'wo ka këwɔn -së -nu -dhiang yaa zë ka -bha -kplü Klisi -bha -sü -wɔn 'gü bha- -nu -bha.

17 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ ̀ya kë Atanna -dhidhɛwɔn 'ka kö -wo ka -wëëdhɛ bho 'wɔn -së kë -sü -wɔn 'gü, -a fië- -dhö -a -kë "dhü -sü 'ö 'wɔn yaa kë -sü -wɔn 'gü bha- -bha.

18 -A -gɛn -mü ̀dhɛ Klisi yöö ̀dede -yö -ga ka ̀në ka -wɔn 'gü. Yö 'ö yö -zë 'ö "slüüslü 'ö -dhii 'yaa- -bha Atanna wëëdhö bha -yö kë ga -kɔ doseng bha- -bho "dhü 'mɛ 'ö ̀sɔng 'dhö- -nu -bha bha ̀në- -nu -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'ö zian 'ö dho Atanna "piü -a bho ka 'ka. -A -dhü ̀në wo- zë 'yö- 'nii- -zë 'ö go ga 'gü Atanna -bha 'Nii- "slüüslü faan 'ka.

19-20 'yö dho Atanna -wʋ pö 'mɛ 'wo -kaso 'gü ̀geebɔɔ 'ö 'wo- ̀bhlëë -siö yi 'bha 'ka Noe -kwɛ -ta kö -yö ö zuë" kë sië -sɛa -a -nu "piü kö Noe -yö "yitagɔ -pë kë bha- -nu -dhɛ 'Nii- "slüüslü do bha- 'saa- 'gü. 'Sa "yitagɔ 'ö Noe -ya -pë -kë "dhü bha mɛ ga "kɛɛ 'në bha ̀në 'wo kë -da 'gü 'yö 'wo dha "yi bha- -gɔ. -Wo -gun mɛ "saaga.

21-22 -A "yi 'ö gun "dhü bha -yö -gun -bɔ Yesu 'ka- -zu 'ka bho sië ̀dɛɛ ya ̀në- "blɛɛn- 'ka. -A kë 'wo- wo sië "dhü ̀dɛɛ bha 'wii- "dhiü "wlü -dhii -bho mɛ kwi -bha -sü -bha, "kɛɛ -yö gba 'ö- mɛ -ya -dhɛ Atanna -gɔ, kö -ya gba zuëwaanusü 'ka ö wëëdhö ̀në- 'ka. -Bɔ Atanna 'ka -zu bho -sü bha -yö ka -dha Yesu Klisi 'ö ̀ya 'dho dhang- 'gü 'ö -ya -sü 'ka -dhɛ ̀bhlëësü 'ö Atanna -kɔ -së 'gü bha- 'gü, -a -bha "kië -nu waa- -kɔ -ziö mɛ -gɔ -pë -nu waa- 'gügbɪɪdhɛ -pë -nu 'wo mü -a -nu -gɔ "dhiü bha -a -bha -go ga 'gü -sü bha ̀në- 'saa- 'gü.

4

"Ta -kɔ -dee 'dhɛ 'ö Piɛdhö -ya -dhiang zë

1 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, ̀dhɛ 'ö -kë ̀dhɛ 'wɔn 'wo- bho Klisi -dhü 'gü 'ö ma- 'ka "dhü bha -yö kë- -kun ö -bha -kɔ ̀gban -kɔ ̀gban 'gü bha, -a -dhɛa -bha 'pö ̀dhɛ kaa -dɪ 'pö ka zuë" -yö "wɪ- -bha kö -wo ka -wëëdhɛ bho "dhü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'mɛ 'ö- -dhü ̀ya bo sëë bho -sü 'ka ̀dhɛ -kɔ bha- 'dhö kö ̀ya ö bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka.

2 ̀Ya 'go ̀dɛɛ 'gü, -a -dhɛa -bha ̀dhɛ kaa- -tosɛa 'dhɛ 'ö- këwɔn ̀ya 'to "kpʋng ̀taa yö bha 'ka- kë Atanna dhɔɔbhaa 'ka, 'ka 'dho- kë -kɔ 'ö -dhi ka -dhɛ -a 'ka.

3 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ "tüng 'dhɛ 'ka- -kë yi 'bha 'ka ̀dhɛ 'mɛ 'waa Atanna dɔ -a -nu 'dhö 'ö 'ka- -kë 'wɔn "bhluubhlu -nu kë -sü -bha, zuë" -bhɔ 'wɔn yaa -bha -sü -nu 'ka, we "gblügblü mü -sü -nu 'ka, 'ö 'ka- mü -yi -nu -da 'ö 'ka- mü, 'ö 'ka gun "gblüüdhɛ "gbɛadhɛ -nu kë sië

waa- ɔgebhɔ -dhɔkë -sü 'ö 'wɔn yaa "nɛnɛga -sü ɔnë- 'ka bha- kë -sü -nu 'dhö bha 'yaa 'dɛdɛ.

4 Dɔ 'kwa- wo ɔtaamasü ya- 'gü ya 'mɛ 'waa 'dhang bho Atanna "dhiü 'ö kɛng- -nu 'ka gun- 'wɔn yaa suu bha- kë -sü 'gü "dhü bha, 'go 'ka- wo- -nu -bhiëë 'gü 'ö 'kaa- kë 'zü ɔdhɛ -a -nu 'dhö bha ɔwa ka -ga, -a 'wɔn ɔnë- -nu kɔn, 'yö wo ka -dhiang yaa zë.

5 "Kɛɛ -a kë 'wo- wo sië "dhü bha Atanna 'ö za -dɔ 'mɛ ɔwa ga waa- 'mɛ 'wo "yaan -a -nu -bha -mɛ 'ka bha -yö nu sië -a "tüng 'yaa ɔgblɛɛn 'zü, kö -ya -nu dhɛɛ" 'kpɔ- 'ka kö -wa -gɛn dɔ.

6 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo Atanna -bha naɔ -së bha- dɔ -sü 'ka 'pö 'mɛ ɔwa ga -a -nu -gɔ bha 'yö bha, kë "dhü kö za ɔyaa- -nu "kpʋng ɔtaa -kwi kö ya- zë 'pö ɔdhɛ mɛ ɔgban 'dhö kö -wo ga, "kɛɛ kö- -nu 'nii- -zë -yö -tosɛa -dee kë Atanna -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka.

7 'Wɔn ɔgban "pɛpɛ "dhiü 'to "tüng ɔya ɔloo ɔgban bho. -Ka -tosɛa kë "yaaki -bha kö 'ka ka zuë" 'kun ka -bha 'wɔn ɔgban 'gü, kë "dhü kö ka -kɔ ɔmɔɔ -bhɛa Atanna -dhɛ -sü -bha "tüng ɔgban 'gü.

8 "Kɛɛ -a 'dhɛ 'ö- -gɔ 'ka ɔnë ka -dhɔ -bha ka 'ko kë -sü 'ka, ka -dhɔ ɔnë -yö ka 'ko kë ɔkö -blɛɛsü kö ka -kɔ -ya 'kun. -A -gɛn -mü ɔdhɛ -dhaɔmɛkë bha -yö 'wɔn yaa 'gbɛ ɔdede -ta -kpa.

9 -Ka -kɔ -ya ka 'ko -dhɛng -bha, 'ka 'dho- kë wë 'gü -siö 'ka,

10 kö gbaɔdhe 'ö Atanna -ya -kë ka -gɔ bha 'ka ka 'ko -nu -ta 'kun- 'ka 'do 'do kö -yö kë ɔdhɛ pë -gaɔ 'gbɛ 'ö- ɔgbaɔ ka -gɔ bha 'ka- 'kun -së.

11 Kö 'mɛ 'ö- -bha dhiangzëmɛ 'ka -ya kë ö kë -kɔ -ta, kö mɛ 'ö yë -kë -a -bha mɛ -nu -dhɛ -mɛ 'ka -ya kë faan 'ö- nu- -dhɛ bha- 'ka, kë "dhü kö Atanna 'tɔ- bhɔ Yesu Klisi 'tɔ 'gü ka këwɔn "pɛpɛ ɔgban 'gü. -A -gɛn -mü ɔdhɛ yö ɔnë- 'gü 'dhö "gbɪɪ- -kpɛawo, yö ɔnë- 'tɔ bhɔ -dhɛ 'dhö- -bha -kwɛ ɔgban -kwɛ ɔgban -ta, kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë.

-Wëëdhɛ -yö Yesu Klisi -wɔn 'gü -sü -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

12 N dhɔɔbhaamɛ -nu, -wëëdhɛ bhodhe pɛng gɔn 'ka ziö sië- 'gü bha- 'wɔn 'ya 'dho ka 'kɔn, "ɛɛn 'ya 'dho bhɔ ka 'gü "dhabhliwɔn -bha.

13 -A -dhɛa -bha ɔdhɛ -yö ka ɔnii -zian ɔnë- -da. -A 'klɔɔ- -mü ɔdhɛ saan" 'ö Klisi -ya wo bha ka -bha ɔnë 'ka- wo sië bha. ɔYa kë "dhü 'pö 'yö- -bha -gblüdëdhɛ bha ɔya -ya -bha yi 'ö- 'ka 'yö ka ɔnii 'dhö -da 'pö.

14 ɔYa kë ɔdhɛ ɔwa "si bho ka -gɔ ka -bha -kë Klisi -bha 'ka -sü -wɔn 'gü, kö ka -bha ɔya kë -së. -A 'klɔɔ- -mü ɔdhɛ ɔya kë "dhü kö 'Nii- 'ö ɔbhlëëbhlëësü, Atanna -bha 'Nii- bha kö -yö ka 'gü ɔnaa bha.

15 -Kaa kë -së kö 'mɛ 'ka bha mɛ 'bha 'ya 'dho sëë bho -a -bha -kë mɛzëmɛ 'ka -sü, "ɛɛn ɔkwaanmɛ 'ka -sü, "ɛɛn 'wɔnyaakëmɛ 'ka -sü, "ɛɛn 'zü -a -bha -da 'wɔn 'yaa- -bha 'wɔn 'ka -a 'gü -sü ɔnë- 'gü doseng.

16 "Kɛɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö sëë bho -a -bha -bɔ Yesu 'ka -sü -wɔn -zë 'gü, -a -dhɛ 'yaa- -bha ɔdhɛ -a 'yiü- -ya -mɛ kë. -A -mɛ -zian -zë -yö Atanna nuɛ" ɔnë- bho Klisi 'tɔ 'ö -ya -bha bha- -wɔn 'gü.

17 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɔdhɛ Atanna -bha za bha- dɔ -yi ɔya ɔloo, "kɛɛ -a zü- -dho bho -a -bha mɛ -nu ɔnë- -ta. 'Yö ɔya kë ɔdhɛ za bha- zü ɔya bho 'mɛ 'kö yi -zë 'ya bɔ- 'ka yi -ta bha -oo, 'yö ɔya zun 'mɛ 'kö 'waa "wɪ 'dhang bho 'wɔn -taɔng -së 'ö go- "piü -a "dhiü -wɔn -bha bha- -nu -bha ɔwɛ? (-A "dhiü -dho -ya mü ɔdhɛ?)

18 'Yö ɔya kë ɔdhɛ 'mɛ 'ö yö -zë ɔsɔng 'yaa- -bha Atanna wëëdhö ɔya dha -klüklüdhö bha -oo, 'yö 'mɛ 'kö 'wo- -wʋ bho wo "tʋʋ waa- 'wɔnyaakëmɛ -nu -zë ɔwɛ?

19 -Dhɛ 'ö "dhʊ̈, 'mɛ- -nu sëë bho -sü 'dhö Atanna -dhidhɛwɔn 'ka bha -wa
'kun "gbɪɪ-, -wo 'wɔn -së kë kö -wo 'dho- 'ka "dhiʊ̈, kö -wo wo -dɪ "kplëng
bho Atanna 'ö- -nu -da bha- -dhɛ; -a -gɛn -mü ̣dhɛ yö 'ö bha ̣në 'yaa
"plüün "fië bho tongtongdhö.

5

Atanna -bha yëkëmɛ -nu -bha -a -bha yë -kë -kɔ -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

1 -A 'dhɛ 'ö maa- zë bha a- -zë 'mɛ ̣wa kë "dhiʊ̈ -sü Atanna -bha mɛ -nu
'ka -mɛ 'ka -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü bha ̣në- -nu -dhɛ. Mang -dɪ 'pö
"dhiʊ̈ -sü -a -nu 'ka -mɛ -mü n 'ka ̣dhɛ -a -nu 'dhö, saan" 'ö Klisi -ya wo
bha mang ̣dede n "yan -gun -dhɛ 'gü, ̣ya 'go mü 'zü -a -bha -gblüdëdhɛ
'ö nu sië bha- 'gü -mɛ do -mü n 'ka 'pö.

2 'Mɛ 'ka -zun Atanna -bha mɛ -nu -dhɛ "dhiʊ̈ -mɛ -nu 'ka "dhʊ̈ bha -ka
ka -zʊ kë -a -bha 'në -nu 'ö- -nu -kɛfama bho ka -bha bha- -nu 'gü ̣dhɛ
-kɔ 'ö -tuʊ̈ -maakëmɛ -yö ö -zʊ -kë 'ka -tuʊ̈ "piʊ̈ -a 'dhö, 'ka 'dho- kë -kpla
"dhiʊ̈, -yö ga ka 'gü "pɛpɛdhö -së 'ka kö 'ka- kë ̣dhɛ -kɔ 'ö- "piʊ̈ ̣dhɛ -yö
kë- 'ka -a 'dhö. 'Ka 'dho- kë ̣naɔ -dhɔ -bha, -kaa kë "gblʊ̈ʊ̈dhɛ "puu -ta.

3 'Ka 'dho- pö 'ka -ya -a -nu -ta ̣dhɛ ̣zang 'dhö, -ka kë ̣naa ̣dhɛ -a -nu
-bha -taadhü 'dhö.

4 ̣Ya kë ̣dhɛ 'ka- kë "dhʊ̈, kwa Dëmɛ 'ö 'mɛ 'ka ̣dhɛ -tuʊ̈ -maakëmɛ
'dhö bha ka -gɔmɛ ̣dede 'ka bha ̣ya nu yi 'ö- 'ka, -yö -dho -gblüdëdhɛ
'faan- 'ö- ̣bhlëë 'yii 'dho -pö tongtongdhö bha- -ya ka -gɔ -bha.

5 -Kɔ do bha- 'gü 'mɛ 'ka "wlü -në -nu 'ka, -ka mɛ zizi -nu bha- -nu ̣bhlëë
-ya ̣dedewo. Mɛ ̣gban "pɛpɛ -ka ka -gɔ 'dho ka 'ko -nu -dhɛ "sia- ka -bha
-kë 'ko "piʊ̈ -sü 'gü. -A -gɛn -mü ̣dhɛ -yö -bɛn zë -sü 'ka Atanna -wʊ 'gü
̣dhɛ -yö -dɔ -gɔn -yan 'gü 'mɛ 'wo wo -dɪ sü 'kpii- -a -nu -gɔ, "kɛɛ -yö
"gbɛbho 'mɛ 'kö 'wo- ̣bhlëë -ya bha- -nu -dhɛ.

6 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, -ka ka -gɔ 'dho "sia- -a -dhɛ kö 'ka dɔ- -bha
'gügbɪɪdhɛ -kɔ bha- ̣wlöö kë "dhʊ̈ kö -yö ka -ya ̣soo -ta "tʊ̈ng 'ö -dhi -dhɛ
-a 'gü.

7 -Ka ka -ta bho ka -bha -zʊgɔndhe -nu -kwɛɛ 'ka- -ta, -a -gɛn -mü ̣dhɛ
-a "tʊ̈ng- -yö ka 'gü.

8 -Ka ka zuë" 'kun ka -bha. -Ka ka -dɪ 'kun! -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ-
-mü ̣dhɛ Sɔtraan 'ö ka 'yaɔ- 'ka bha -yö ̣nië sië ka -züzü -vëvëdhö ̣dhɛ
laa 'ö ̣gblan sië, 'ö -bhöpë mɔɔ- sië kö -ya -bhö -a 'dhö.

9 -Ka dɔ- -gɔ -gɔn -yan 'gü -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü 'ö pë 'bha 'yaa- bho
"gblʊʊ bha- 'ka. -Yö kë ka "yaan ̣dhɛ saan" 'ö "dhʊ̈ bha kaa do 'kaa- wo
sië, -wa wɔ sië ka dheebhang -nu -ta 'pö "dhʊ̈ "kpʊngtaadhɛ ̣gban 'gü.

'Sëëdhɛ 'ö Piɛdhö -ya -kë bha -a -gɔ dɔ -kɔ

10 "Kɛɛ ̣ya kë ̣dhɛ 'ka saan" bha- wo "dhʊ̈, "tʊ̈ng 'në 'bha ̣ya ziö, Atanna
'ö -gasitɛ -kë "kpʊngtaamɛ ̣gban "pɛpɛ -dhɛ "dhʊ̈, 'ö yö ̣në ka -dhɛ kö 'ka
kë ö -bha -gblüdëdhɛ 'ö- "dhiʊ̈todhɛ 'yaa 'dhö -a 'gü -në 'ka, ka -bha -kplü
Klisi -bha -sü 'saa- 'gü bha, yöö ̣dede ̣në dho ka "gla -kɔ -dee kë, 'yö ka
-gɛn -gban, 'yö ka gba faan 'ka 'yö pë 'bha -pë 'bha 'yaa vin ka -bha Atanna
-bha zian -ta 'zü do 'yö 'kaa vin.

11 Kö Atanna 'ö 'gügbɪɪdhɛ 'dhö yö ̣në- -gɔ "tʊ̈ng ̣gban -tʊ̈ng ̣gban 'gü
bha ̣në- -bha 'to- -bha bha 'aa -yö kë!

12 N dheebhang Sidhasö 'a- 'sü ̣dhɛ -to -wʊ -ta -mɛ 'dhö Atanna -bha
zian -ta bha ̣në 'a- pö- -dhɛ 'yö 'sëëdhɛ dengdeng 'në ya- -bɛn zë kö 'a- bɔ
ka -dhɛ. Atanna -bha -gasitɛ 'ö- -kë kwa -dhɛ bha- ga ̣dede bha ̣në gun

n "piʊ̈ ̱dhɛ 'a- -zɔn ka -dhɛ, kö 'a ka faan dɔ -a 'gü -ta 'sü -sü -bha, kë "dhʊ̈ kö 'ka 'to -kplü -sü 'ka- -bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ ka -dhɛ bha 'yö bha.

13 N gbö Makö waa- Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Babidhɔnö yö, 'ö Atanna 'dhö- -nu -ya -sü 'ka ö -bha 'ka 'pö ̱dhɛ ka 'dhö bha ̱wa ka ̱tua bho 'gbɛ.

14 -Ka ̱loo ka 'ko -nu -bha kö 'ka ka 'ko -nu ̱tua bho -së 'ka, -dhɔ 'gü, dheebhangdhɛ 'gü.

Kö mɛ "pɛpɛ 'ka bɔ Klisi 'ka bha Atanna -yö zuëyagblʊ̈ʊ̈- nu ka -dhɛ bha 'aa -yö kë!

'Sëëdhɛ □plɛ -naa 'ö
2 Piɛdhö
-ya -kë

1 Mang Simɔ Piɛdhö -mɛ 'a -kë Yesu Klisi -bha bɔmɛ 'ka, 'a -ya mü 'zü 'a
-kë "yi -dɔ -a -kɔ -bha -mɛ 'ka bha ma □në 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ, mɛ "pɛpɛ 'ka
bɔ- 'ka, 'ö kwɛng- -nu kwa -bha 'dhang bho -a "dhiü -sü □bhlëë 'dhö □dhɛ
'ko 'dhö, kwa -bha Atanna kwa Dhamɛ Yesu Klisi 'ö 'yaa bɔ mɛ 'ka □flü
-wɔn 'gü bha- 'saa- 'gü bha ka -dhɛ.
2 Kö Atanna -yö ö -bha -gasitɛ waa- -bha zuëyagblʊʊ- 'ö- -kë 'mɛ 'wo waa-
ö Gbö Yesu 'ö kwa Dëmɛ 'ka bha- -nu dɔ -a -nu -dhɛ bha- kë ka -dhɛ, kö
-ya 'bha -da 'gü -kpɛawo bha 'aa -yö kë.

"Ta -kɔ 'ö Atanna -bha zian -ta -a -gɔ -gɔ -nu 'ö- -ta -a -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

3 Faan 'ö go Atanna "piü 'ö Yesu Klisi -gɔ bha □në pë "pɛpɛ 'ö kwa -mawɔn
-yö zun- -bha, -kwa -bha -kplü -a -bha -sü 'gü -a nu kwa -dhɛ, kë "dhü kö
'kwa -da 'ka dha -zian 'ö- dhɔɔbhaa -zian 'ka bha- -ta. Yesu Klisi bha □në
Atanna do 'ö kwa -dhɛ ö -bha 'tɔbhɔdhe waa- -bha "klʊsëdhɛ -bha bha-
-zɔn kwa -dhɛ, 'yö -kë dha -zian "dhi -pʊ kwa -gɔ -kɔ 'ka.
4 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn -së □bhlëësü -nu 'ö- -zɔn 'ka 'yaa 'dhö -a
"plüün "gblügblü □dede bho kwa -dhɛ bha 'yö bha. Kë "dhü kö 'wɔn -nu
'ö- "plüün bho kwa -dhɛ bha □yaa- kë ka -dhɛ, kö 'ka □dua 'wɔn yaya -nu
'wo mɛ 'gü □në □see "kpʊng ya- □taa bha- -gɔ kö 'ka bhɔ Atanna -bha.
5 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö ka "ta -kɔ -yö dhi ka
-bha -zʊ -yö Atanna -dhɛ -sü bha- 'gü, kö 'wɔndɔdhe -yö kë ka -gɔ -a -ta.
6 □Ya 'go yö -zë 'gü, kö 'ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö -kɔ -mɔɔ -dɪ -bha -sü -yö kë
ka -gɔ 'wɔndɔdhe bha- -ta, kö zuësɛadhɛ -yö kë- "piü, kö 'ka 'to -kplü -sü
'ka Atanna -bha.
7 □Ya 'go mü kö ka -bha -kplü -a -bha -sü bha ka -kɔ -yö kë ka 'ko □kwɛng
-a -ta □dhɛ dheebhangzë -nu 'dhö, kö -dhɔ -yö kë ka 'gü.
8 □Sɔng -nu bha □në- -dhɛ 'dhö- -bha □dhɛ -yö kë ka -bha, □ya kë □dhɛ
wo -zë □wa kë ka -bha □dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka bha- 'dhö, kö- 'bha □në -yö -da
'gü -kpɛawo -yö 'dho- 'ka, -yö -dho -a -bha yë kë -sü -pɛng dɔ ka -ta, 'ö 'ka
kwa Dëmɛ Yesu Klisi dɔ 'kpakpadhö -a -wɔn 'gü.
9 "Kɛɛ □sɔng 'dhɛ 'kö bha 'yaa 'mɛ 'kö- -bha, kö- -mɛ □tɛni □dhɛ
"yangütiimɛ 'dhö, kö 'yaa -dhɛ yö □gblɛɛn, kö- -zʊ □ya bhɔ 'pö □dhɛ 'wɔn
yaa -nu 'ö- -kë -blɛɛsü bha □ya 'go- -bha 'nu, □ya kë "slʊʊslü.
10 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, n dheebhang -nu, -ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- □dedewo
kö ka -dhɛ 'ö Atanna -ya wo 'ö ka -ya ö -bha -ya 'gü kö 'ka kë ö dhɔɔbhaamɛ
'ka bha 'ka 'to -kplü -sü 'ka- -bha. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ
□ya kë □dhɛ 'ka- kë sië "dhü, ka -kɔ 'yii 'dho -da 'wɔn yaa 'gü tongtongdhö.
11 'Sa 'ka- kë "dhü □naa 'yö dho zian 'ö dho kwa Dëmɛ, kwa Dhamɛ Yesu
Klisi -bha -gblüdëdhɛpö 'gü bha- "dhiü -pʊ ka -gɔ "gbɛa 'ka, 'yö 'ka -da -bha
mɛ -dhɛ 'ö 'yaa yën tongtongdhö bha- 'gü.
12 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a dho ka -zʊ -bö 'wɔn -nu bha- 'ka yi □gban
"pɛpɛ 'ka bha 'yö bha. 'Yaa "dhü, a- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö □dhɛ ka- -dɔ 'nu
-blɛɛsü, □dhɛ ka yun -zian □ya ziö kpɛnngkpɛnngdhö tɛanwɔn 'ö "dhü, 'ö

'ka 'dhang bho- "dhiʊ̈ bha- 'gü, "kɛɛ yö -zë ̱gban 'gü a -dho ka -zʊ -bö 'ka -kpɛawo.
13 -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'yaa n "piʊ̈ ̱dhɛ "tʊ̈ng 'dhɛ 'kö 'a -tun 'ka "yaan, 'ö 'a -tun kö n "yan zë- 'ka ya ka -zʊ -yö bhɔ 'wɔn bha- 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö- -dhiang 'yii 'dho 'go n "dhi 'ö to "dhʊ̈ 'a ga bha 'yö bha.
14 -A -gɛn -mü ̱dhɛ n ga "tʊ̈ng 'yaa ̱gblɛɛn 'zü ̱dhɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -ya -zɔn 'ka n -dhɛ -a 'dhö.
15 -A kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, a -dho pë ̱gban "pɛpɛ suu 'do 'do kë, kë "dhʊ̈ kö 'ma 'dho yi 'ö- 'ka, kö ka -zʊ -yö -bö 'wɔn -nu bha- -nu 'ka "tʊ̈ng ̱gban -tʊ̈ng ̱gban 'gü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'a 'sëëdhɛ ya- -bɛn zë sië ka -dhɛ bha 'yö bha.

'Mɛ 'wo Klisi -bha mɛdhɛ 'bhü yö -a -nu -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

16 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha 'gügbɪɪdhɛ waa- nu -sü -dhiang 'yi- zë ka -dhɛ bha, 'yii- zë ̱dhɛ -kɔ 'ö ̱wa 'yaanu ̱sië -nu wo, 'wo wo -zʊ gɔn 'wo 'wɔn -nu zun 'ko "dhiʊ̈ 'ö -kë -kwɛzlan "nɛɛnɛɛ 'në -nu 'ka 'wo- bho bha- 'dhö, "kɛɛ 'wɔn 'ö yii ̱dede yi "yan -yö -da 'gü ̱në 'yi- -dhiang zë.
17 Yi 'ö kwa Dë Atanna -yö 'tɔbhɔdhe waa- ̱bhlëë 'kpii- nu- 'ka- -dhɛ bha yi -gun mü. Atanna -yö dhiang -zë 'yi bha ̱në- 'ka 'yö- pö: «'Mɛ 'ö ya, n Gbö (do) 'ö n -gɔ ̱në bha, -a -dhɔ 'ö n -kë -a "sinma 'yaa 'dhö.»
18 Yii ̱dede yi "tʊ- -da -wʊ 'ö go dhang- 'gü "dhʊ̈ bha- 'gü kö yi Atanna -bha -tɔn 'ö ('wɔn 'ö "dhʊ̈ bha 'ö -kë ̱gbin-) bha- ̱gbin-.
19 -Wʊ "pɛpɛ 'ö- -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu gun- pö sië yi 'bha 'ka Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ bha yi kë 'dhang -bho "dhiʊ̈ 'kpakpadhö 'pö 'yi bha ̱në- 'ka. -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, ̱ya kë ̱dhɛ 'ka 'dhang bho- -nu -wʊ bha- "dhiʊ̈, kö 'ka -gasitɛ kë ka -dɪ ̱në- -dhɛ. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -wʊ bha -yö ̱dhɛ -dhangbha 'ö dɔ -sü 'ka -dhɛtiidhɛ 'gü ̱në- 'dhö. -A 'bhü- -dho 'to dɔ -sü 'ka "dhʊ̈ 'ö to- 'ka "dhʊ̈ 'ö -dhɛ -yö ̱kpaɔ -sü zü bho, 'yö Yesu Klisi 'ö Atanna -bha 'gödhuu 'ka bha ̱ya -wo yi 'ö- 'ka, 'yö -dhɛ -pʊ ka zuë" "piʊ̈, 'yö 'ka 'wɔn bha- 'gü -kpɛa ma do.
20 "Kɛɛ -a -dhɛa -bha ̱kö -blɛɛsü ̱dhɛ -yö kë ka "yaan ̱dhɛ mɛ 'bha -mɛ 'bha -kɔ 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö -wʊ 'ö Atanna -wʊdhiʊ̈loomɛ -nu -wa pö 'ö -bɛn zë -sü 'ka -a -wʊ 'gü bha- 'klɔɔ- pö -kɔ 'ö -dhi -dhɛ -a 'gü (kö 'yii kë- -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -zë faan 'ka).
21 -A 'klɔɔ- mü ̱dhɛ -a -wʊ "pɛpɛ 'wo- "dhiʊ̈ ̱loo bha mɛ 'bha 'yii- bho ö -dɪ 'gü do tongtongdhö, "kɛɛ -a -bha 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ ̱në zun- -nu -dhɛ "dhiʊ̈ 'yö 'wo- -bha naɔ dɔ- faan 'ka.

2

'Mɛ 'wo Atanna -bha yë -kë ̱sua 'ka -a -nu -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë (Zudë 1,4-13)

1 'Ö gun yi 'bha 'ka, Atanna -wʊ "dhiʊ̈ ̱loo ̱flü 'ka -mɛ -nu -gun Izraɛdhö -mɛ -nu kpö 'gü, ̱flümɛ -nu 'wo mɛ -nu ̱klang -kë ̱suasua 'ka bha -wo -dho -da ka kpö 'gü 'pö -kɔ do bha- 'gü ̱dɛɛ. -Wo -dho nu Atanna -dhɔkë -kɔ "wɛɛ 'ö mɛ wë ̱në- bho- -ta, 'ö mɛ 'gü ̱në ̱see bha- 'ka ka kpö 'gü 'yö 'wo wo ̱taa yö- -nu Dëmɛ 'ö- -nu dha bha yö -zë -gɔ, 'yö 'wo 'wɔn 'ö dho wɔ- -nu -ta gbluu" dhö -a -nu tii' 'ka bha ̱në- -gan wo -dɪ -ta.
2 Mɛ 'gbɛ ̱dede -dho ziö- -nu ̱keng- 'ö 'wo wë dɔ- -nu 'ka 'wɔn "bhluubhlu kë -zian -ta. Mɛ -nu -dho 'dhang -bho Atanna "dhiʊ̈ -sü 'ö yö ̱në tɛanwɔn 'ka bha- -dhiang yaa zë -a -nu "ta -kɔ ̱në- -wɔn 'gü.

3 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha -wo -dho zë ̱naɔ -wɔn -dhɛ 'ö 'wo ̱suasua -nu zun
'ko "dhiʊ̈ kë "dhʊ̈ kö 'wo ka -ta -bhö. "Kɛɛ -a -nu -bha zadɔmɛ -bha -ya za
-dɔ -a -nu -bha -dhɔ 'ka -yi ̱ya ̱gwëë. -A -nu 'güseemɛ bha 'yaa yi zë.

4 -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -kɔ do 'ö Atanna 'yii ö -bha "kië
-nu 'wo -da "dhiʊ̈ yi 'bha 'ka bha- -nu -mawɔn 'to- 'ka, 'ö- -nu -lö lɔɔ" 'ka
kpɛnngkpɛnngdhö, 'ö- -nu -zuö -klɔng züziösü 'gü 'ö 'wo -ya -sü 'ka zadɔyi
-gɔ,

5 'ö 'yii 'mɛ 'wo gun "kpʋng ̱taa Noe -bha "tʊ̈ng 'gü -a -nu -mawɔn 'to,
'ö "yi pa 'wɔnyaakëmɛ -nu bha- -nu -bha, 'ö Noe 'ö -kë Atanna -bha zian
'ö pö 'aa- -bha bha- -zɔn mɛ -nu -dhɛ -mɛ 'ka bha waa- mɛ "saɔplɛ "gbeng
̱në 'wo -kë dhamɛ 'ka,

6 'ö 'yii Sodɔmö waa- Gomɔɔ -pö -nu -mawɔn 'to 'pö, 'ö- -nu ̱pia kë "dhʊ̈
kö 'ö 'wɔn 'ö -ya -sü 'ka 'wɔnyaakëmɛ -nu -gɔ -a "blɛɛn- -zɔn -nu -dhɛ,

7 'ö Dhɔtö 'ö gun "klʋsëmɛ 'ka 'mɛ 'wo bha- -nu kpö 'gü, 'ö 'mɛ 'wo bha-
-nu kë ̱sɔng yaa -nu gun- wë 'gü -siö sië -kpɛawo bha yöö do ̱në dha bha,
('yii 'dho- -nu -mawɔn 'to 'pö) -kɔ do bha- 'gü.

8 Dhɔtö bha zuëga -së -gun "gblʊ̈ʊ̈-, yö 'mɛ 'wo bha Atanna -bha 'tɔng-
bho 'wo gun- wo sië "bin ma -dhɛkpaɔ bha- "yan 'dhö gun- -dhɛ 'gü, 'yö-
"tʋ 'dhö- -dhiang -nu ma, "kɛɛ gun 'ö yö -zë 'ö- wo 'wɔnsëkëmɛ 'ka bha-
zuë" "dhiʊ̈- -gun "tɛɛ sië -kpɛakpɛawo 'mɛ 'wo bha- -nu bhɔ -kɔ yaa -nu
bha- -wɔn 'gü.

9 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, Atanna bha mɛ "pɛpɛ 'wo -kplü -sü 'ka- -bha
bha -ya -nu -bho 'wɔn "gbɪɪ- -gɔ -kɔ -dɔ, 'ö 'wɔnyaakëmɛ -nu -dɔ bhië"
"dhiʊ̈ -kɔ dɔ, kö 'ya- -nu zë za 'ka yi 'ö- 'ka kö 'ö 'wɔn bho- -nu 'gü.

10 "Kɛɛ 'mɛ 'wo -tosɛa -kë wo -dɪ ̱nii -bha 'ö "sika 'yaa ke- -nu 'gü 'wɔn
"bhluubhlu kë -sü 'gü, 'ö 'wo Atanna -bha -gblüdëdhɛ -wɔn -da -bhaa 'gü
bha, -yö -dho 'wɔn bho wo ̱në- -nu 'gü 'kpiisü.

Mɛ ̱klang -kë ̱sua 'ka -mɛ -nu 'wo "dhʊ̈ bha 'waa mɛ 'bha yö- 'gü, -a -nu
-bha 'ö -dhi -nu -dhɛ ̱në 'wo- pö, 'yö 'waa "suʊ̈ 'gügbɪɪdhɛ -pë -nu -zian
'wo dhang- 'gü -a -nu -gɔ, 'yö 'wo- -nu -dhiang yaa zë.

11 "kɛɛ kö Atanna -bha "kië -nu -zian 'kö wo -zë faan 'dhö- -nu 'gü 'ö- -nu
'gü 'dhö "gbɪɪ- 'ö -ziö mɛ ̱klang -kë ̱sua 'ka -mɛ -nu kö 'wo bha- -nu -ta
bha, 'waa ̱mɔɔ- -bha kö -wo 'gügbɪɪdhɛ -pë -nu bha- -nu -dhiang yaa zë
Atanna -kuu "dhiʊ̈ kö ̱wa 'dho- -nu -da -dhɛ 'gü -a -dhɛ.

12 "Kɛɛ 'mɛ 'wo "dhʊ̈ bha -wo ̱dhɛ "bü -wü -nu 'ö- -nu "yaaki 'yaa 'dhö
bha ̱në- 'dhö, yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'wo "si bho 'pë 'waa dɔ -a -gɔ "dhʊ̈ bha.
-A -wɔn 'gü, -kɔ do 'ö Atanna -yö wü -nu -da 'ka kö -wa -nu 'kun -wa -nu zë
̱në- wo bha, -a -nu -gɔ -dho 'to 'pö- -nu këwɔn -bha -kɔ do bha ̱në- 'gü.

13 -Kɔ do 'wo 'wɔn yaa -kë 'ka bha ̱në Atanna dho- "pɔ bho- 'ka- -nu -gɔ
'pö. 'Wɔn yaa -kë 'yënng- "gbɪɪ- 'gü -sü ̱dhɛ mɛ- dɔ gbeng bha ̱në- -nu
-dhidhɛwɔn 'ka, kɛng- -nu ka -bha -dhië -kë "kwëë -sü bha -yö 'yiʊ̈- -sü,
-yö -dhii ̱në- ma Atanna -bha mɛ -nu -bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ kö -wo wo
"dhia ̱në bho sië ̱flü -pë -bhö ka -gɔ -sü "dhiʊ̈ bha.

14 -Zua zë -yan "tɛɛn ̱dede ̱në- -nu -gɔ -bha, 'wɔn yaa -san 'yaa zun-
-nu 'gü tongtongdhö. 'Mɛ 'ö- -nu -zʋ 'yii -gban ̱kö Atanna -bha zian -ta
bha ̱në 'wo- -nu ̱mɔɔ kö 'wo -da -a -nu -gɔ 'gü kö 'wo- -nu -gɔ 'gü see-,
kö 'wo- -nu -da pë ̱kwɛɛ -wʋ "nɛɛnɛɛ -nu 'ka, woo- do bha -wo ̱naɔ mɔɔ-
-sü -bha ̱dhuëng 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Atanna -bha "dhang dho- -nu
'kun bha 'yö bha.

15 -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱wa "kan tɛan- -zian -bha ̱wa -da "bü, zian 'ö
Atanna -wʋdhiʊ̈loomɛ Badhaamö, Beɔɔ gbö -ya sü yi 'bha 'ka, 'ö zë ̱naɔ
-wɔn -dhɛ 'ö 'wɔn yaa -ga ̱ni, 'ö- -kë bha ̱në ̱waa- 'sü.

16 "Kɛɛ -a kë 'ö Badhaamö -ya wo "dhü bha 'yii ̀fië- 'gü. -A 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ -a kë 'ö- wo "dhü bha ̀në- -wɔn 'gü 'yö Atanna -ya bho- "yan 'gü, 'yö ̀soofëng -yö dhiang zë- -dhɛ ̀dhɛ mɛ "bhıı- 'dhö, kë "dhü kö slaadhɛ -wɔn 'ö gun- kë sië bha -yö ö bo- 'ka.

17 Mɛ ̀klang -kë ̀sua 'ka -mɛ -nu bha -wo ̀dhɛ "yi -gɔ 'ö ̀ya "bhüü, "ɛɛn dha 'kpong- 'ö "tɛɛ -ya -pɛn 'ö- bho dhang- -bha bha ̀në- 'dhö. -Dhɛtiidhɛ 'ö- 'gü- ̀tröö 'sënsëndhö bha ̀në Atanna 'dhö- -ya -sü 'ka- -nu saan 'ka.

18 -Wo mɛ -nu "dhiü -dɔ pë -dhɛ "plüün 'gü "fië "gblügblü -nu 'wo- bho "dhi "gbıı- -dhɛ bha glaa" glaadhö bha ̀në- -bha, 'yö 'wo 'mɛ 'wo go ̀dhɛng -zian -ta -dee 'gü 'wo -da Atanna -bha zian -ta bha- -nu -zian -kë 'wo- pö 'wɔn "bhluubhlu -nu 'wo- -kë ̀dhɛ -zua zë -sü -nu 'dhö bha yö -zë 'yaa 'wɔn 'bha 'ka.

19 'Yö 'wo -ya -dı 'flëë- 'gü -sü "plüün bho- -nu -dhɛ "kɛɛ 'sa kö wo -zë 'wɔn yaa 'ö mɛ "dhiü dɔ ga -dhɛ bha- kë -sü ̀ya kë- -nu 'tuü- 'ka, 'sa kö pë 'dhɛ kö- -kɔ ̀ya ziö i -gɔ kö 'bha kë- -pë -bha ̀dhuëng 'ka ̀naa bha.

20 Pë "pɛpɛ 'a- pö "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ kö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö -yö bo kwa Dëmɛ kwa Dhamɛ Yesu Klisi dɔ -sü 'ka, kö- -mɛ -yö ö bo 'wɔn "bhluubhlu -nu kë -sü 'ka, kö- mɛ -yö ö yee kë 'zü -deewo -yö -da 'wɔn -nu bha- kë -sü 'gü, kö -yö 'dho 'zü -yö kë- -bha ̀dhuëng 'ka, -a -mɛ -bha -tosɛa 'dhɛ 'ö to ̀taama bha -yö -kë -wëësü 'ö -ziö 'ka -a -blɛɛsü 'ö- -kë kö 'yii Klisi dɔ ̀kö bha- -ta.

21 -A -mɛ -nu -todhüsü 'ö -zianwo 'nu kö 'wa 'dho Atanna -bha zian 'ö pö 'aa- -bha bha- dɔ -sü fië- -dhö, -a dɔ -sü kö -wo 'dho -wo "kan- -wʊ 'wo- dɔ bha- -bha -sü -bha.

22 'Sa ̀ya kë "dhü kö "gwënng 'wo- -da 'wo- pö ̀dhɛ: «-Pı 'ö 'gbɛn- -ya wo bha ̀ya -ya 'zü mü ̀ya nu ̀yaa- -bhö, 'yö -bhɔ -dhee 'ö ̀wa gun ̀waa- "zu bha ̀ya nu 'zü -deewo ̀ya ziö böö- 'ka» bha 'yaa ̀sua 'ka.

3

Kwa Dëmɛ nu -kɔ ̀plɛ -naa -dhiang 'ö Piɛdhö -ya zë

1 N dhɔɔbhaamɛ -nu, 'ma 'sëëdhɛ bo ka ̀dhɛ -a ̀plɛ -naa ̀nɛ. "Kɛɛ 'sëëdhɛ ̀plɛ 'a- bɔ "dhü bha- 'bha 'klɔɔ- 'yaa 'wɔn "wɛɛ 'ka. A- -kë "dhü kö tɛanwɔn 'ö go Atanna "piü bha ̀në 'ya 'dho 'go ka "yaan, "kɛɛ kö 'ka- dɔ 'kpakpadhö.

2 Kë "dhü kö 'wɔn 'ö- -wʊdhiüloomɛ -nu -wa to "dhiü 'wo- pö yi 'bha 'ka bha waa- kwa Dëmɛ, kwa Dhamɛ -bha 'tɔng- -nu 'ö- -bha bɔmɛ -nu 'wo ka ̀klang -kë 'ka bha ̀në ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ- 'ka tongtongdhö.

3 "Kɛɛ 'wɔn -blɛblɛsü 'ö n "piü ̀dhɛ -yö 'to ka "yaan yö -mü ̀dhɛ "tüng ̀taamasü 'gü, ̀wɛɛ -dɔ Atanna -wɔn -bha -mɛ -nu -dho kë 'gbɛ, 'ö 'waa wo "tʊ kë -a -wʊ -bha, "kɛɛ 'ö 'wo woo- -tosɛa -kë wo -dı ̀nii ̀në- -bha. -Wo -dho ̀wɛɛ dɔ ka -bha

4 'wo- pö: «Ka Dhamɛ bha 'yii- pö ̀dhɛ 'ya 'dho ö -dho ö yee kë 'ö nu -ee? -Yö 'mɛ ̀tɔn? 'Ö go kwa "bhɛma -nu 'ö ̀wa ga 'nu yi 'bha 'ka bha- -nu -kwɛ -ta, 'ö nu 'ö zun- 'ka ̀dɛɛ -bha, -kɔ do 'ö Atanna -yö "kpʊngtaadhɛ -da 'ka 'yö- -bha, -a 'bha 'yii 'go "gblʊʊ do.»

5 "Kɛɛ -a "dhiü ̀në 'wo- ̀wlü- -bha kö- -nu -zʊ bhɔ ̀dhɛ "sɛ waa- dhang- 'ö Atanna -ya -da yi 'bha 'ka bha -ya -da ö -wʊ ̀në- 'ka, 'yö "sɛ sü "yi ̀bhaa 'yö dho 'yö- -pë -kë "yi 'ka.

6 ̀Dhɛ "kpʊngtaadhɛ 'gü 'ö Atanna -ya ̀see 'zü yi 'bha 'ka bha -ya -see "yi do bha ̀në- 'ka, "yi do bha ̀në pa.

7 ̀Dhɛ "sɛ waa- dhang- 'dhɛ 'wo ̀dɛɛ -yën ya- 'gü ya -wo -tosɛa kë sië Atanna -wʊ do bha ̀në- -bha kö -wo kë pɛng "kɔng 'ka yi 'bha 'ka. -Wo -ya

-sü 'ka yi 'ö Atanna -ya -ya kö -yö za dɔ- 'ka 'wɔnyaakëmɛ -nu -bha kö -ya -nu 'gü see- bha ɲnë- -gɔ. (-A 'dhɛ 'ö mɛ "bhɩɩ- -nu -zʋ bhɔ- 'ka 'yö bha).

8 "Kɛɛ -a -gɔ do -ya 'gü 'ö dho 'to ka "yaan n dhɔɔbhaamɛ -nu, yö -mü ɲdhɛ -dhɛkpaɔyi do ziö -sü -yö kwa Dëmɛ -zë -gɔ ɲdhɛ -kwɛ "gblü do 'dhö, 'yö -kwɛ "gblü do ziö -sü 'dhö ɲdhɛ 'pö ɲdhɛ -dhɛkpaɔyi do 'dhö.

9 -A -wɔn 'gü, 'ya 'dho kë ka 'gü ɲdhɛ kwa Dëmɛ -yö ö -bha nu -sü kö -yö za dɔ mɛ -bha 'ö- "plüün bho bha- -da ɲnë wo sië ɲtaama -kpɛakpɛawo 'ö dho- 'ka ɲdhɛ -kɔ 'ö mɛ 'bha -nu 'wo wo -zʋ 'gɔn sië- 'ka -a 'dhö. "Kɛɛ -yö 'ö zuë" ɲnë- kë sië -sɛa ka "piü, -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'yaa- "piü ɲnë- wo ɲdhɛ mɛ 'bha -mɛ 'bha 'gü -yö see-. 'Wɔn 'ö- 'gü -së, yö -mü ɲdhɛ kö mɛ "pɛpɛ ɲgban -wo "tʋng ɲslɔɔ kö -wo "kan 'wɔn yaa -bha kö -wo wo wë bɔ Atanna -ta.

10 "Kɛɛ yö -zë ɲgban 'gü, kwa Dëmɛ Yesu nu -yi bha -yö -dho -wo ɲdhɛ ɲkwaanmɛ 'ö nu -a 'dhö, 'yii dho yi 'kpɔ. Dhang- -nu -dho ɲdhɛng 'yi bha ɲnë- 'ka 'yö- vin -yö "suü -da mɛ ɲgban 'gü, 'yö pë -nu 'wo mü bha pɛng -ya ɲgban -bhö "pɛɛpɛdhö, 'yö "sɛ waa- pë "pɛpɛ 'wo- -ta -a -nu "dhiü -yö to.

11 ɲDhɛ 'ö -kë ɲdhɛ pë ɲgban "pɛpɛ 'gü- -dho see- -kɔ bha ɲnë- 'gü, kö ka "ta -kɔ -zë -yö -dho kë ka "yaan. (-Ka ka -zʋ 'to ka -dɩ 'gü, -a -gɛn -mü ɲdhɛ) -a -dhɛa -bha ɲdhɛ 'ka 'to -kplü -sü 'ka Atanna -bha, kö pö 'a 'dho kë ka "ta -kɔ -bha,

12 kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka yi 'ö Atanna -zʋ "piü bha- -bha, kö ka ka faan dɔ sië -kɔ ɲgban -kɔ ɲgban 'gü kö yi 'kpii- 'ö "dhü, 'ö dhang- dho "gü- 'ka 'ö pë -nu 'wo dhang- 'gü -a -nu ɲgban -wo ɲsöng- 'ka -a pɛng 'bhü 'gü bha -yö -wo ka -bha kö ka- -bha zian -ta, "kɛɛ kö -yö -wo "vaandhö.

13 "Kɛɛ 'kö 'zü "sɛ waa- dhang- -nu ɲwa "gü ɲdhɛ -kɔ bha- 'dhö, Atanna -ya -dee "plüün bho -sü 'ka kwa -dhɛ. -A -dee 'ö "dhü bha ɲnë 'wɔn yaa 'yii 'dho kë mü. "Kɛɛ 'sa pë 'ö 'kwa "yan 'to sië- -gɔ 'yö bha.

14 Yö ɲnë- -wɔn 'gü, 'yö 'ka dho ka 'gü dɔ "gbɩɩ-, "sanni yi 'ö bha- -wo -sü ɲzinng 'gü, kö 'ka kë "slüüslü, kö pö 'a 'dho kë ka -bha -a wëëdhö, kö 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'ya 'dho kë kɛng- -nu ka ɲzinng 'gü, n "taɔngdë -nu.

15 Zuë" 'ö kwa Dëmɛ 'dhö- kë sië ka "piü -sɛa ('ö 'yii nu ɲkö) bha -kaa 'sü ɲdhɛ "tʋng 'ö- nu ka -dhɛ kö 'ka ka -dɩ baa- 'ka kö 'ka dha ɲnë- 'dhö, ɲdhɛ -kɔ 'ö kwa dheebhang -wɔngbɩsü Pɔdhö -ya -bɛn zë- 'ka ka -dhɛ "yaaki 'ö Atanna -ya nu- -dhɛ -a 'ka bha- 'dhö.

16 'Pë 'ö- -bɛn zë 'sëëdhɛ "pɛpɛ 'ö- -kë, 'ö 'wɔn 'ö -gban kwa Dëmɛ nu -sü -bha -a -dhiang zë- 'gü -a ɲgban 'gü 'yö bha. -Wʋ 'bha -nu -wa -bha 'sëëdhɛ -nu bha- 'gü 'ö- -nu 'gümadhɛ 'yaa -së. -A -wʋ kpö -nu 'wo "dhü bha ɲnë 'mɛ 'waa 'wɔn -nu 'wo -gban Atanna -bha bha- 'gü ma, 'ö- -nu -gɛn 'yaa -gban -sü 'ka- -bha zian -ta bha 'wo- 'klɔɔ- ɲslëë- -ta ɲdhɛ -kɔ 'wo- -kë 'ka -zianwo -a -wʋ 'ö -bɛn zë -sü bha- 'bha -nu 'ka bha- 'dhö. "Kɛɛ -wo wo -dɩ -bha -wɔn ɲnë- see- sië bha.

17 "Kɛɛ ka -zë, n dhɔɔbhaamɛ -nu, 'ma yö ɲnë- pö ka -dhɛ bha. ɲDhɛ 'ö "dhü, -ka ka -dɩ 'kun, kö 'ka 'dho -da 'mɛ ɲwa zian 'to bha- -nu "piü, 'ö 'ka -da këwɔn yaa -nu bha- 'gü 'ö ka ɲdhɛng, 'ö ka "ta -kɔ -së 'ö ka -kɔ ɲyaa- 'kun 'nu bha 'ka ɲkwaa- -zü.

18 Ka -zë ka -bha kwa Dëmɛ kwa Dhamɛ Yesu Klisi dɔ -sü waa- -bha -gasitɛ 'ö- -kë ka -dhɛ bha -ka "gla ɲnë- wo- 'gü -kpɛawo kö 'ka 'dho- 'ka "dhiü. Kö yö ɲnë- 'tɔ -yö bhɔ "tʋng ya- 'gü kö -yö 'to- 'ka "dhü -kpɛawo bha 'aa -yö kë.

'Sëëdhɛ -blɛɛsü 'ö
1 Zan
-ya bɔ -bhɛa Atanna -dhɛ -mɛ -nu -dhɛ

'Sëëdhɛ ya- bɔ -gɛn

1 'Sëëdhɛ ya yi- -bɔ ka -dhɛ 'mɛ 'ö -tosɛa -kë -bha -wʊ 'ka, yö 'ö gun kö
pë "ʊʊ pë 'bha 'yaa 'dhö kö yö -zë -yö -dhö bha ̱në- -wɔn 'gü, Kë "dhü kö
'ka- dɔ. Yi 'ö 'yi 'sëëdhɛ bɔ sië ka -dhɛ "dhü bha yi -zë yi kë- -wʊ -ma yi "tʊ
'ka, 'ö yi "yanga ̱plɛ -ya yö, 'ö 'yi- -ga, 'ö yi -kɔ -yö zun- -bha. 'Mɛ 'ö bha
̱në 'ö 'mɛ 'ö Atanna -wʊ 'ö ̱sii 'ö 'yaa yën -a -da mɛ 'gü -a 'ka.
2 ̱Sii 'ö "dhü bha ̱dhɛ 'ö -wo "yɛa-, yi -zë yi "yanga ̱plɛ -yö kë -kpan
-bha, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'yi- -dhiang zë ka -dhɛ bha 'yö bha. Yö 'ö bha
̱në gun ̱sii 'ö 'yaa yën 'ö gun kwa Dë Atanna "piü 'ö nu ö -dı -zɔn kwa
-dhɛ -a 'ka.
3 Mɛ do 'yi- yö 'ö 'yi- -wʊ ma bha ̱në 'yi- -dhiang zë sië kaa -dı 'pö ka
-dhɛ, kë "dhü kö yii- Atanna waa- Gbö Yesu Klisi -nu yi -bha -mlɛɛ 'ö- "dʊng
'dhö dɔ sië bha 'ka -da 'gü 'pö yi "piü.
4 'Wɔn -nu bha yi- 'sëëdhɛ -bɔ ka -dhɛ "dhü kö kwa -bha zuëniidadhe
"dhiü ̱në -yö pa.

Atanna -bha -kë -dhɛpuudhɛ 'ka -sü -dhiang 'ö Zan -ya zë

5 -Wʊ 'yi- ma Yesu Klisi -ta 'yi- pö sië ka -dhɛ bha -kaa -ga 'ö ya. Yö -mü
̱dhɛ Atanna bha -yö "puu "slüüslü 'ka ö këwɔn ̱gban 'gü, pö 'aa -ya këwɔn
'bha -bha 'bha -bha.
6 -A kë "dhü -sü bha- 'gü, ̱ya kë ̱dhɛ 'kwa- pö ̱dhɛ kwɛng- -nu kwa -kɔ
-yö 'ko ̱kwɛng "kɛɛ kö pö -yö kwa këwɔn -nu -zë -bha -kpɛawo, kö ̱sua
-në 'kwa- -kë. Kö 'kwaa tɛan- -zian -ta tongtongdhö.
7 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ kwaa- -tosɛa bha pö 'yii kë- -bha ̱dhɛ -kɔ 'ö- -bha
'dhö- 'ka -a 'dhö, kö kwa -kɔ -yö 'ko ̱kwɛng ̱dedewo tɛan- 'ka. Yö ̱në
̱ya kë "dhü 'pö 'yö- Gbö Yesu Klisi ̱yɔɔn 'ö ̱wɛnng kwa -wɔn 'gü bha 'ö
kwaa- 'wɔn yaa ̱gban "pɛpɛ bho kwa -bha.
8 ̱Ya kë ̱dhɛ 'kwa- pö kwa -dı -dhɛ ̱dhɛ ̱sɔng 'yaa kwa -bha, kö
"kpënng- ̱në 'kwa- kë sië kwa -dı -gɔ. Kö tɛanwɔn 'yaa kwa "piü.
9 "Kɛɛ ̱ya kë ̱dhɛ 'kwa kwaa- 'wɔn yaa -nu pö Atanna -dhɛ, kwa -mɔɔ
-bha 'kwa kwa -zʊ gɔn- -dhɛ ̱dhɛ -yö -dho kwaa- 'wɔn yaa -nu bha- -nu
-mawɔn 'to, 'ö kwa -zu 'ö kwa -kë "slüüslü -a "yan 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
pö 'aa -ya -a këwɔn -nu -bha, "ɛɛn 'yaa -wʊ ̱plɛ 'pö.
10 ̱Ya kë ̱dhɛ 'kwa- pö ̱dhɛ ̱sɔng 'yaa kwa -bha, kö 'kwa Atanna kë
̱suakëmɛ 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö -zë -ya -pö mɛ 'bha 'yaa 'dhö kö ̱sɔng
'ya 'dho kë- -bha "kɛɛ 'sa ̱ya kë "dhü kö- -wʊ 'yaa kwa "tʊʊdhö ̱naa bha.

2

Yesu Klisi -bha -kë kwa -mawɔn pö -mɛ 'ka -sü -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 N bhang -nu, 'wɔn -nu ya a- -bɛn -zë 'a- bɔ ka ̱dhɛ "dhü kö 'ka 'dho
'wɔn yaa ̱në- kë tongtongdhö. -Ɛɛ! Kö mɛ 'bha ̱ya 'wɔn yaa kë 'zü, kö-
-mɛ 'dhang bho -sü kë- "dhiü ̱dhɛ Yesu Klisi 'ö pö 'aa- -bha tongtongdhö
bha ̱në kwa -mawɔn pö -mɛ 'ka kwa Dë Atanna -kuu "dhiü.

2 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yö 'ö bha ̱në Atanna -yö "saa-
bho- 'ka kwa -wɔn 'gü, kë "dhü kö 'ö ̱mɔɔ- -bha 'ö kwa këwɔn yaa -nu
-mawɔn 'to. "Kɛɛ 'sa -a kë 'ö- wo "dhü bha 'yii- kë kwaa do kwa -dhɛ. -Ya
-kë "dhü "kpʋngtaamɛ -nu ̱gban "pɛpɛ ̱në- -nu -bha 'wɔn yaa -wɔn 'gü.

3 ̱Ya kë ̱naa ̱dhɛ 'kwa Atanna -wʋ -ya ̱bhlëë 'gü kö 'kwa- 'wɔn dɔ
̱tɔn ̱dhɛ kwa- -dɔ.
4 ̱Ya kë ̱dhɛ mɛ ̱yaa- pö ̱dhɛ a- -dɔ, "kɛɛ kö -a -mɛ 'yaa -dhio -zë ma-
-ta, kö ̱suakëmɛ ̱në bha, kö- -mɛ 'yaa tɛanwɔn pö tongtongdhö.
5 "Kɛɛ 'mɛ 'kö- -wʋ ma, 'ö- ̱bhlëë -ya, kö Atanna -dhɔ -bha -a -mɛ kë -sü
bha- "dhiü -yö pa -sü 'ka "pɛɛpɛdhö. -A -gɛn -mü ̱dhɛ -a -kë "dhü -sü bha
̱në 'kwa- 'wɔn dɔ- -bha ̱dhɛ kwɛng- -nu kwa -kɔ -yö 'ko ̱kwɛng.
6 'Mɛ 'ö- pö ̱dhɛ 'ö -kplü -sü 'ka Atanna -bha, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -a -mɛ
-yö -tosɛa kë ̱dhɛ -kɔ 'ö Yesu Klisi -ya kë- 'ka- ̱në- 'dhö.
7 N dhɔɔbhaamɛ -nu, 'ya 'dho kë ka 'gü ̱dhɛ 'tɔng- -dee 'bha ̱në 'a- dɔ
sië, "Kɛɛ 'tɔng- zii do 'ö 'ka- dɔ, 'ö -kë Atanna -wʋ 'ka- ma ka 'dhang -bho
-a "dhiü "tüng 'gü -a 'ka bha ̱në 'a ziö sië ka -dhɛ -a 'gü -deewo.
8 "Kɛɛ 'sa -yö -tun -dhio -dee ̱në- 'ka "dhü do 'yö 'a- -bɛn zë sië ka -dhɛ
bha. -A -bha -kë tɛan- 'ka -sü bha mɛ -ya 'suan- -bho Klisi ̱në- -bha, 'yö
mɛ -ya 'suan- 'bha bho 'pö ka -bha. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ ̱yaa- 'wɔn dɔ
̱dhɛ gbeng ̱ya ziö ̱gban wo, -dhɛ 'gü ̱dede ̱ya zun "pʋ -sü -bha.
9 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̱dhɛ ö -tosɛa "puu 'ö pö 'aa- -bha ̱në- kë
sië, "kɛɛ kö- dheebhang 'ö bɔ Yesu 'ka 'pö ̱dhɛ- 'dhö -a -san -tun kë bha
kö pö -yö -tun -a -mɛ -bha -tosɛa -bha.
10 'Mɛ 'ö- dheebhang 'ö "dhü bha- -dhɔ -ya -kë bha kö yö ̱në- -mɛ -bha
-tosɛa ̱ya kë "puu, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö pë "ʋʋ pë 'bha 'yaa- -mɛ -bha -tosɛa
'gü 'zü do kö -yö kë mɛ "wɛɛ 'bha -zian -bha 'wɔn yaa kë -sü 'suan- -bho
-bha -pë 'ka.
11 "Kɛɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- dheebhang -san -ya -kë, kö- -mɛ -yö -tun ̱dhɛ 'mɛ
'ö -dhɛ tii 'gü, 'ö "ta 'sü sië -dhɛ tii 'gü, 'ö -dhɛtiidhɛ ̱yaa- "yënng trö 'ö 'yaa
ö dho -zian dɔ ̱në- 'dhö.
12 N bhang -nu, 'sëëdhɛ ya- kë 'a- wo 'a- bɔ ka -dhɛ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
Atanna ̱ya kaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to Klisi 'saa- 'gü.
13 'Në dë -nu, 'sëëdhɛ ya- -bɔ ka -dhɛ -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö gun "dhü
"kpʋngtaadhɛ zü bho "tüng 'gü bha ka kë- -dɔ. 'Nëglɔɔn -nu, 'sëëdhɛ ya-
-bɔ ka -dhɛ -gɛn -mü ̱dhɛ ka -kɔ ̱ya ziö Sɔtraan -gɔ.
14 'Në 'sɛɛnnë -nu, 'sëëdhɛ ya- -bɔ ka -dhɛ -gɛn -mü ̱dhɛ ka kwa Dë -dɔ.
A- -pö 'sëëdhɛ ya- bɔ 'a- wo ka -dhɛ bha, 'në dë -nu, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ
'ö gun "dhü pë ̱gban "pɛpɛ zü bho -yi 'ka bha ka- -dɔ. 'Në wlüüsü -nu, a-
-pö 'sëëdhɛ ya- -bɔ ka -dhɛ 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ka 'gü -yö "gbɪɪ-, Atanna -wʋ
bha- -bhong -yö ka zuë" "piü, 'yö ka -kɔ ̱ya ziö Sɔtraan -gɔ.
15 Ka Zuë" 'ya 'dho bhɔ "kpʋngtaadhɛ waa- -tapë suu 'bha -bha 'bha -bha.
Mɛ 'ö "kpʋngtaadhɛ -dhɔ -ya -kë bha kö kwa Dë bha- -dhɔ 'yaa- kë.
16 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ pë "pɛpɛ 'ö "kpʋng ̱taa, 'ö -kë
zuë" -bhɔ pë -bha -sü 'ö kwa zuë" "piü, "ɛɛn 'ö kwa "yan 'gü, "ɛɛn -dɪ -sü
'kpii- -sü 'ö mɛ -bha -tosɛa 'gü -a -bha bha, -a 'bha 'yii 'go kwa Dë Atanna
"piü tongtongdhö; -yö -go "kpʋng ya ̱në- ̱taa.
17 "Kɛɛ 'sa "kpʋngtaadhɛ waa- 'gü -pë -nu 'wo mɛ zuë" -bhɔ -bha -pë 'ka
bha ziö -pë -nu -mü, -a -dhɔ ̱ya 'mɛ 'ö- kë kö -yö 'to- "dhia "piü -yö -dho
fië- 'gü, "kɛɛ 'mɛ 'ö Atanna -zë -a -dhidhɛwɔn -kë, -a -mɛ -dho -tosɛa kë
-kpɛawo -a "piü.

18 N bhang -nu, -wɔn ̱gban "dhiʋ̈ 'to "tʋ̈ng 'yaa ̱gblɛɛn 'zü. 'Ka- ma ka "tʋ 'ka 'nu ̱dhɛ Klisi 'yaɔ- 'kpii- -yö nu sië, dɔ 'kwa- wo ̱dɛɛ ya- 'yaɔ- -nu bha ̱wa kë 'gbɛ. 'Pë 'ö 'kwa- dɔ- -bha ̱dhɛ "sɛ "dhiʋ̈ 'to "tʋ̈ng ̱ya ̱tëng bha 'yö bha.
19 'Mɛ 'wo bha -wo -go kwa kpö 'gü, "kɛɛ kwɛng- -nu kwa zuë" ̱në 'yaa do, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo -kan kwa -bha bha 'yö bha. -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱ya kë 'nu ̱dhɛ kwa zuë" -yö do, kö 'wii 'dho "kan kwa -bha. "Kɛɛ kë 'ö- wo "dhʋ̈ bha -yö -kë "dhʋ̈ kö mɛ ̱gban -wa 'wɔn dɔ ̱dhɛ 'mɛ 'wo bha kwaa- mɛ do -zian kwa zuë" 'yaa gun do.
20 "Kɛɛ ka -zë, 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ 'ö Klisi -ya bɔ ka -dhɛ ̱dhɛ -kɔ 'wo gun "yɔn zun sië- 'ka Atanna -bha mɛ -nu ̱gbin- yi 'bha 'ka -a 'dhö bha 'ka- ̱slɔɔ. -A -wɔn 'gü, tɛanwɔn 'ö -gban Klisi -bha bha mɛ ̱gban ka- -dɔ.
21 Kö- -kë ̱dhɛ 'kaa- dɔ ̱në wo 'yö- -wɔn 'gü 'yö 'a 'sëëdhɛ bɔ ka -dhɛ 'yaa -mü. A- -bɔ ka -dhɛ -a dɔ -zian 'ö 'ka- wo, 'ö -ya mü 'zü 'ö 'ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ ̱sua 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -yö kaan- tɛanwɔn 'ka bha ̱në- -wɔn 'gü.
22 De "wɛɛ 'bha ̱në ̱suakëmɛ 'ka, "ɛɛn 'ö Klisi 'yaɔ- 'ka kö 'yii kë mɛ "pɛpɛ 'wo- pö ̱dhɛ Yesu bha Atanna Gbö 'yaa -mü, "ɛɛn 'yaa -mü 'pö 'mɛ Atanna -ya -ya -Yamɛ 'ka -a 'ka bha- -nu 'ka? 'Mɛ 'ö- pö "dhʋ̈ bha kö yö ̱në ̱suakëmɛ "ɛɛn Klisi 'yaɔ- bha- 'ka, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ ̱waa- pö "dhʋ̈ kö 'wii 'në yöö do- -wɔn zaɔ-, kö -wo waa- ö Dë ̱në- -nu -wɔn ̱zaɔ bha.
23 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Atanna Gbö bha- -wɔn ̱zaɔ, kö waa- Dë Atanna -a -nu -kɔ 'yaa 'ko ̱kwɛng. Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö dɔ 'pö mɛ kpö 'gü 'ö- pö Yesu bha Atanna Gbö -mü, kö- -mɛ -kɔ -ya De Atanna ̱kwɛng.
24 -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, ka -zë Atanna -wʋ 'wo- pö ka -dhɛ -a zü bho "tʋ̈ng 'gü bha -yö 'to ka "yaan "tʋ̈ng ̱gban 'gü. ̱Ya kë "dhʋ̈ kö ka -kplü -sü 'ka -a Gbö bha waa- ö Dë -a -nu -bha ̱naa bha.
25 "Kɛɛ 'sa 'pë 'ö- "plüün bho ka -dhɛ 'wɔn bha- 'gü yö -mü ̱sii 'ö 'yaa yën ̱në- 'ka. Yö ̱në ̱ya kë "dhʋ̈ 'yö 'ka- ̱slɔɔ.
26 'Wɔn -nu bha a- -bɛn -zë 'a- bɔ ka -dhɛ "dhʋ̈ 'mɛ 'wo ka bho sië Atanna -bha zian -ta bha ̱në- -nu -wɔn 'gü.
27 "Kɛɛ ka -zë, Klisi ̱ya ö -bha 'Nii- "slʋ̈ʋ̈slʋ̈ bha- -ya ka 'gü. -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, ka -zë ka -mawɔn 'yaa- -bha kö 'mɛ 'wo bha -wo ka ̱klang kë. -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -bha 'Nii- bha ̱në ka ̱klang -kë pë ̱gban "pɛpɛ 'ka, "kɛɛ 'sa tɛanwɔn ̱në 'ö ka ̱draan- bha. -A -kë "dhʋ̈ -sü bha- 'gü, 'pë 'ö ka ̱draan- -bha bha -kaa kë, kö 'ka 'to -kplü -sü 'ka Klisi -bha.
28 N bhang -nu, a- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ 'ka 'to -kplü -sü 'ka Klisi -bha kë "dhʋ̈ kö yi 'ö dho nu -dee wo- 'ka kö -a -bha 'yënng- ̱ya -ya dhang- -bha bha kwa zuë" -yö kë- 'gü -sɛa, kö 'yiʋ̈- 'ya 'dho dɔ kwa -bha 'ö 'kwa dɔ- 'ka ̱gblɛɛn.
29 Ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ Klisi bha pö 'aa- -bha. -Kɔ do bha- 'gü, 'mɛ 'ö 'wɔn 'ö pö 'aa- -bha -a -kë bha, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ kö Atanna -bha 'në ̱në bha.

3

-Kɔ 'ö Atanna -bha 'në 'dhö- 'ka -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 Kwa -dhɔ 'ö- "sinma -yö kwa Dë Atanna -kë, 'ö- -wɔn 'gü 'wo kwa -dhɛ -zianwo -a bhang -nu bha kaa ̱dede -kaa -ga bha. "Kɛɛ 'sa kwa- 'ka "dhʋ̈ tɛan- ̱dede 'ka. ̱Ya kë ̱dhɛ "kpʋngtaamɛ -nu 'wii kwa dɔ- -bha, kö Atanna dɔ 'ö 'wii- wo 'yö -kë.

2 N dhɔɔbhaamɛ -nu, -yö kë ka "yaan ̱dhɛ 'kwa kë Atanna -bha 'në 'ka
dɔ 'kwa- wo ya- 'gü. 'Pë 'kö 'kwa dho kë- 'ka -dhɛkpaɔ dhia" 'gü ̱në 'kwii-
dɔ ̱kö 'kpakpadhö -së 'ka, "kɛɛ kwa- 'wɔn -zë -dɔ ̱dhɛ -dhɛkpaɔyi 'ö Klisi
-bha 'yënng- dho -ya 'ka dhang- -bha bha kwa -dho kë ̱dhɛ -a 'dhö, -a -gɛn
-mü ̱dhɛ kwa -dho "yan -kpan -bha kö 'ö -kɔ do 'ö- -bha ̱në 'ö- -bha.

3 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -zʊ gɔn ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, -yö ö -dɪ -kë "slʊʊslʊ -zian
̱në- ̱mɔɔ kë "dhʊ kö 'ö kë ̱dhɛ -a 'dhö.

4 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -gɔ -gban 'wɔn yaa kë -sü 'gü kö -yö Atanna -bha 'tɔng-
̱në- bho sië bha, -a 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -a -bha 'tɔng- bho -sü bha ̱në 'wɔn
yaa kë -sü 'ka.

5 "Kɛɛ 'sa ka -zë ka- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ Yesu Klisi 'ö yö -zë 'wɔn
yaa -tangga -zian 'yaa- -bha bha, -yö -nu "kpʊng ̱taa kö 'ö kwa ̱sɔng -nu
̱në- bho kwa -bha.

6 -A -wɔn 'gü, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̱dhɛ wɛng wo -kɔ -yö 'ko
̱kwɛng, ö -ya yö ̱në- -bha -ya 'gü, -yö ö bo ̱në- wo 'wɔn yaa kë -sü 'ka
tongtongdhö, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'mɛ 'ö ö -gɔ -gban 'wɔn yaa kë -sü 'gü kö
'yii- yö ̱në- wo "ɛɛn 'zü kö 'yii- dɔ.

7 N bhang -nu, mɛ 'bha 'ya 'dho- pö 'ö ka -tama 'ö ka bho Atanna -bha
zian -ta. 'Mɛ 'ö 'wɔn -së -kë, kö- mɛ ̱në pö 'aa- -bha Atanna wëëdhö ̱dhɛ
-kɔ 'ö Yesu Klisi 'dhö- 'ka -a 'dhö.

8 "Kɛɛ 'mɛ 'ö 'wɔn yaa kë -sü -yö -kë -bha yë 'ka bha kö Atanna -bha mɛ
'yaa -mü. Kö Sɔtraan -bha mɛ ̱në bha. -A -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në- -bha yë
'dhö -mü 'wɔn yaa kë -sü 'ka. -Ya zü -bho "sɛ kë -yi 'ka. Atanna Gbö -zë -yö
-nu "kpʊng ̱taa kö -yö Sɔtraan ̱në- kë -yë -nu 'gü see-.

9 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- pö ö -dɪ -dhɛ ̱dhɛ Atanna -bha 'në -mü ö 'ka, -yö ö
bo ̱në- wo 'wɔn yaa kë -sü 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö 'gügbɪɪdhɛ 'ö ̱sii 'ö
Atanna -ya -da -a -mɛ 'gü bha- 'gü bha -ya -mɛ 'gü. ̱Ya kë "dhʊ -a -mɛ 'yaa
̱mɔɔ- -bha kö -yö 'wɔn yaa kë -kpɛawo -yö 'dho- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö
Atanna ̱në- Dë 'ka.

10 Atanna -bha 'në -nu waa Sɔtraan bhang -nu -a -nu -bho 'ko "piʊ -dhɛ
̱në bha. Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yaa ö -gɔ -gban 'wɔn -së -zë kë -sü 'gü 'ö 'wɔn yaa
̱në- -kë, "ɛɛn 'ö- dheebhang -dhɔ 'yaa- kë, kö Atanna -bha mɛ 'yaa kë "dhʊ.

11 -A pö 'a- wo "dhʊ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -wʊ 'wo- pö ka -dhɛ -a zü bho
-yi 'ka 'ka- ma bha yö -mü ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ kwa -dhɔ -yö kwa 'ko
kë,

12 kö 'kwa 'dho kë ̱dhɛ (kwa "bhɛma Adan gbö) Kaɛn 'ö gun Sɔtraan
-bha mɛ 'ka 'ö ö 'zlaa- zë yi 'bha 'ka bha- 'dhö. -A 'zlaa- zë 'ö- wo bha- -gɛn
̱në gun -më 'ka? -A -gɛn ̱në gun ̱dhɛ yö -zë këwɔn 'yaa gun -së, 'yö-
'zlaa- -zë pö 'aa gun- këwɔn 'bha -bha.

13 N dheebhang -nu, ̱ya kë ̱dhɛ ka -san ̱ya 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu
"dhiʊ -a -nu kë, -a 'wɔn 'ya 'dho ka 'kɔn.

14 -Kɔ 'ö 'kwa ̱mɔɔ- -bha 'kwa- dɔ 'kpakpadhö ̱dhɛ 'kwa dha 'güseedhe
-gɔ, 'kwa ̱sii 'ö Atanna "piʊ bha- ̱slɔɔ yö -mü kwa dheebhang -nu -dhɔ 'ö
kwa -kë bha ̱në- 'ka. "Kɛɛ 'mɛ 'ö- dheebhang -dhɔ 'yaa- kë kö- -mɛ -zë -yö
-tun 'güseedhe bha- 'gü ̱naa bha.

15 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö- dheebhang -san -ya -kë, kö mɛzëmɛ -mü. "Kɛɛ 'sa ka-
'wɔn -dɔ ̱dhɛ mɛzëmɛ -zë ̱sii 'ö 'yaa yën 'ö Atanna -ya -da kwa 'gü bha
'yaa- 'bha 'gü tongtongdhö.

16 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, 'pë 'wo- -dhɛ -dhɔ bha- dɔ 'kwa- wo bha, kwa- -dɔ
Yesu Klisi -bha -tosɛa nu 'ö- wo kwa -wɔn 'gü bha ̱në- -bha. -A -kë "dhʊ -sü
bha- 'gü, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ kwaa -dɪ 'pö 'kwa kwa -dɪ nu kwa dheebhang
-nu -wɔn 'gü.

17 ŋYa kë ŋdhɛ 'mɛ 'ka bha 'mɛ 'ö ŋnaɔ 'dhö- -gɔ ŋya ö dheebhang yö kö- -bha -wɔn -yö pë 'bha -bha, ŋya ö ŋtaa zun ö dheebhang bha- -gɔ 'yii- -ta 'kun, kö Atanna -dhɔ -bha -a kë -dhɛ ŋnë 'mɛ?
18 ŋDhɛ 'ö "dhü n bhang -nu, mɛ -dhɔ 'ya 'dho kwa kë kwa "dhi "ɛɛn kwa 'nɛɛ- "dhiü "wɛɛwɛɛ, "kɛɛ -ka -kwaa -zɔn kwa këwɔn -nu -bha ŋdhɛ mɛ -dhɔ -bha kwa kë -sü bha tɛan- ŋdede -mü.
19 Yö ŋnë ŋya kë "dhü 'yö 'kwa dho- dɔ- -bha ŋdhɛ kwa tɛan- -zian ŋdede -ta, 'yö kwa -zʊ 'dhö -kë -gban -sü 'ka Atanna wëëdhö.
20 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ ŋya kë ŋdhɛ kwa -dı zuëga -zë ŋya kwa zë za 'ka, 'yö Atanna -zë ŋwɛ "kɛɛ kö yö -zë -yö 'kpii- kwa zuëga -zë -ta 'ö -ya mü 'zü 'ö 'wɔn ŋgban dɔ?
21 -A kë "dhü -sü bha- 'gü n -sëmɛ -nu, ŋya kë ŋdhɛ kwa zuëga -zë 'yii kwa zë za 'ka kö kwa -bha -yö -së, kö "sika 'bha 'yaa kwa 'gü Atanna wëëdhö.
22 ŋYa kë "dhü, pë "ʊʊ pë 'ö 'kwa- -wɔn pö- -dhɛ kwa- -slɔɔ -a "dhiü, -a -gɛn -mü ŋdhɛ kö kwa -dhio -ma -a -gɔ 'ö 'kwa- dhɔɔbhaawɔn -kë.
23 "Kɛɛ 'sa -dhio 'ö- dɔ kwa -ta yö -mü ŋdhɛ kö 'kwa 'dhang bho ö Gbö Yesu Klisi -wɔn "dhiü, kö ŋya 'go mü kö kwa -dhɔ -yö kwa 'ko kë ŋdhɛ -kɔ 'ö- pö- 'ka kwa -dhɛ -a 'dhö.
24 'Mɛ 'ö -dhio ma Atanna -ta kö- -mɛ -kɔ -ya ŋkwɛng, kö Atanna -kɔ -ya -mɛ ŋkwɛng 'pö. "Kɛɛ 'sa -a -bha 'Nii- 'ö- -ya kwa 'gü bha ŋnë 'kwa- dɔ- -bha ŋdhɛ yöö ŋdede -yö kwa 'gü.

4

Atanna -bha 'Nii- 'dhö 'mɛ 'ö- 'gü -a dɔ -kɔ -dhiang Zan -ya zë

1 N "taɔngdë -nu, 'ka 'dho 'to 'ö ka 'dhang bho 'mɛ 'wo dhiang zë Atanna -bha 'Nii- 'tɔ 'gü bha- ŋgban "dhiü, "kɛɛ -kaa -nu 'gü dan kö- -bha 'Nii- 'dhö- -nu 'gü ŋdede wo tɛan- 'ka 'ka- -dhɛ yö. -A -gɛn -mü ŋdhɛ -a -wʊ "dhiü -loo ŋflü 'ka -mɛ -nu 'gbɛ ŋdede ŋwa -da "kpʊng ŋtaa dɔ 'kwa- wo ya- 'gü.
2 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'dhang bho- "dhiü ŋdhɛ Yesu Klisi bha -yö -bhɔ mɛbhııdhe kwi 'gü ŋdedewo tɛan- 'ka, 'ö dɔ mɛ kpö 'gü 'ö- -dhiang zë bha kö Atanna -bha 'Nii- -ya -mɛ 'gü.
3 "Kɛɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'yaa 'dhang bho 'wɔn bha- "dhiü, 'ö 'yaa ŋmɔɔ- -bha kö -ya -dhiang zë mɛ kpö 'gü, kö 'Nii- 'ö- -mɛ 'gü bha 'yii 'go Atanna "piü. Kö -yö -go Klisi 'yaɔ- 'ö 'ka- ma ŋdhɛ -a nu -wɔn -dhö "kpʊng ŋtaa bha ŋnë- "piü, 'sa ŋya nu 'nu.
4 "Kɛɛ ka -zë, n bhang -nu, ka Atanna ŋnë- -bha 'ka, ka -kɔ ŋya ziö 'nu -a -wʊ "dhiü -loo ŋflü 'ka -mɛ -nu bha- -nu -gɔ. -A 'klɔɔ- -mü ŋdhɛ 'Nii- 'dhɛ 'ö ka -zë ka 'gü bha, faan -ya -bha 'ö -ziö 'ka -a 'dhɛ 'ö 'mɛ 'waa Atanna dɔ- -nu 'gü bha- -ta.
5 'Mɛ 'wo "dhü bha 'mɛ 'waa Atanna dɔ -wo wo "tʊ -to wo -zë -a -nu -wʊ -bha. -A -gɛn -mü ŋdhɛ ŋzinng 'yaa wɛng- -nu -a -nu ŋzinng 'gü, -wo dhiang -zë ŋdhɛ -kɔ 'ö woo -dı 'pö 'wo- zë- 'ka ŋnë- 'dhö. -A -nu "tʊ -to -a -nu -wʊ -bha -gɛn ŋnë bha.
6 "Kɛɛ kwa -zë kwa Atanna ŋnë- -bha 'ka. 'Mɛ 'ö- dɔ 'yö ö "tʊ 'to kwa -wʊ -bha, 'mɛ 'yaa- -bha 'në 'ka 'yaa ö "tʊ 'to kwa -wʊ -bha. 'Nii- 'ö go Atanna "piü 'ö tɛanwɔn pö 'Nii- 'ka bha, ŋzinng 'ö waa- 'nii- 'ö "kpënng- -kë mɛ -gɔ bha- -nu ŋzinng 'gü kwa- -dɔ -kɔ bha ŋnë- 'gü.
7 ŋDhɛ 'ö "dhü, n "taɔngdë -nu, kwa -dhɔ -yö kwa 'ko kë. -A -gɛn -mü ŋdhɛ -dhɔ bha -yö -go Atanna ŋnë- "piü. Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö mɛ "bhıı- -dhɔ -ya -kë kö Atanna -bha 'në -mü, kö -yö Atanna -dɔ.

8 "Kɛɛ 'mɛ 'ö mɛ 'bha -dhɔ 'yaa- kë bha kö 'yaa Atanna dɔ ̱në- wo. -A
-gɛn -mü ̱dhɛ waa- pö -dhɔ, kö -wo -wɪ Atanna ̱në- 'ka.
9 Kwa -dhɔ -bha Atanna kë -sü bha- -zɔn -kɔ 'ö- -zɔn 'ka kwa -dhɛ yö -mü
̱dhɛ -a -bha 'në ga doseng 'ö- -gɔ bha 'yö- sü 'yö- bɔ kwa -dhɛ "kpʋng ̱taa,
kë "dhü kö 'kwa ̱sii 'ö- "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö bha- ̱slɔɔ -a 'saa- 'gü.
10 'Yii kë ̱dhɛ yö ̱në- -dhɔ -yö kwa -kë -blɛɛsü. -Abin! Yö ̱në kwa -zë
kwa -dhɔ -ya -kë, 'yö- -wɔn 'gü 'yö ö Gbö bɔ ̱dhɛ "saa- pë 'dhö kë "dhü kö
'ö kwaa- 'wɔn yaa -nu -mawɔn 'to -a 'saa- 'gü. -Kɔ 'ö kwa -dhɔ -ya -kë 'ka
'yö bha.
11 N dheebhang -nu, kwa -dhɔ ̱ya Atanna kë ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, -a -dhɛa
-bha ̱dhɛ kwa -dhɔ -yö kwa 'ko kë 'pö.
12 Mɛ 'bha 'yii Atanna yö do. ̱Ya kë ̱dhɛ kwa -dhɔ ̱në ̱ya kwa 'ko kë
kö 'kwa- -zɔn ̱dhɛ -yö kwa 'gü, ̱dhɛ -a -dhɔ 'ö kwa -kë bha 'duɛ- 'yaa-
-bha.
13 -A 'wɔn -yö kwa "yaan ̱dhɛ -a -kɔ -yö kwa ̱kwɛng, kwaa -dɪ 'pö kwa
-kɔ -ya ̱kwɛng. 'Pë 'ö kwa -kɔ -da 'koo "dhü bha yö -mü -a -bha 'Nii- 'ö-
-ya kwa 'gü bha ̱në- 'ka.
14 Yi -zë yi "yan -yö kë- -dhɛ -yö. Yö ̱në- -wɔn 'gü 'yö 'yi- pö ̱dhɛ kwa
Dë Atanna ̱ya ö Gbö bɔ "kpʋng ̱taa kö -yö kë kwa Dhamɛ 'ka.
15 'Mɛ 'ö- -dhiang zë "dhɛɛ -ta ̱dhɛ Yesu bha Atanna Gbö -mü tɛan- ̱dede
'ka, kö Atanna -kɔ -ya -mɛ ̱kwɛng, kö- -mɛ -dɪ 'pö- -kɔ -yö Atanna ̱kwɛng.
16 Kwa -zë -dhɔ 'ö- -kë kwa 'ka bha kwa- -dɔ, 'ö 'kwa 'dhang bho- "dhiü.
Atanna bha ̱në -dhɔ kpu 'ka, -a -wɔn 'gü mɛ "ʋʋ mɛ 'ö -dhɔ 'dhö- 'gü,
kö- -mɛ -kɔ -ya ̱kwɛng, kö yöö -dɪ 'pö- -kɔ -ya -mɛ ̱kwɛng.
17 -Kɔ do 'ö -dhɔ kpu 'ka- -bha bha ̱në 'kwa dho kë- 'ka 'pö "kpʋng ̱taa,
'pë 'ö dho- -zɔn ̱dhɛ -a -dhɔ 'ö kwa 'gü bha 'duɛ- 'yaa- -bha 'yö bha. ̱Ya
kë "dhü 'yö "suü 'yaa kë kwa 'gü -a -bha za bha- dɔ -yi 'ka.
18 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -dhɔ ̱ya kë mɛ 'gü "suü 'yaa mɛ
kë, dhaɔmɛkë ̱dede -zë -yö "suü bho ̱në- wo mɛ 'gü. -A -gɛn -mü ̱dhɛ
mɛ "suü -gɛn -mü ̱dhɛ kö woo 'wɔn wɔ mɛ -ta. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü,
"suü ̱ya kë mɛ 'ö- 'gü kö -dhɔ 'ö- mɛ 'gü bha- "dhiü ̱në 'yaa pa -sü 'ka.
19 Kwa -zë -a -dhɔ 'ö kwa -kë bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yö ̱në kwa -dhɔ -ya
-kë -blɛɛsü.
20 ̱Ya kë "dhü, mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- pö ̱dhɛ Atanna -dhɔ -yö ö -kë, "kɛɛ kö-
dheebhang -zë -san -ya -kë, kö 'mɛ bha ̱suakëmɛ -mü; -a -gɛn -mü ̱dhɛ i
dheebhang kö i "yan 'dhö- -bha yö -zë -dhɔ 'yii i kë, Atanna 'kö 'bhaa- yö
-a -dhɔ -dho i kë -kɔ -kë ̱dhɛ?
21 "Kɛɛ 'sa -yö -dhio do 'bha -dɔ kwa -ta 'ö- pö: «Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Atanna
-dhɔ -ya -kë, -a -dhɛa -bha 'pö ̱dhɛ -a dheebhang -dhɔ -ya kë.»

5

-Gblü -dhi kwa -gɔ kö kwa -kɔ -yö ziö "kpʋngtaadhɛ -gɔ -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 A- -pö ka -dhɛ ̱dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'dhang bho- "dhiü ̱dhɛ Yesu bha
'mɛ 'ö Atanna -ya -ya kwa Dhamɛ 'ka 'yö bha, kö Atanna -bha 'në -mü -a
-mɛ 'ka. "Kɛɛ 'sa mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Atanna 'ö kwa Dë 'ka bha- -dhɔ -ya -kë, kö-
bhang -nu 'wo kwa dheebhang -nu 'ka bha- -nu -dhɔ -ya -mɛ -kë 'pö.
2 'Pë 'kwa- dɔ- -bha ̱dhɛ Atanna -bha 'në -nu bha- -nu -dhɔ -yö kwa -kë
bha yö -mü ̱dhɛ kö Atanna -dhɔ -yö kwa kë sië, kö kwa kwa "tʋ 'to sië
-dhio 'ö- dɔ kwa -ta bha- -bha 'ö 'kwa- 'gü -wɔn -kë.

3 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ Atanna -dhɔ -bha mɛ kë -kɔ
"wɛɛ 'bha 'yaa 'dhö kö 'yii kë -dhio -ma -a -ta -sü -zë 'ka. "Kɛɛ 'sa -dhio -nu
'ö- dɔ kwa -ta bha kö -yö kë ̱dhɛ -a 'bha -yö "gbɪɪ- 'yaa -mü.
4 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ mɛ "ʋʋ mɛ 'ö Atanna -bha 'në
'ka, kö- -mɛ -kɔ ̱ya ziö "kpʋngtaapë -nu -gɔ. 'Sa kwa -bha -zʋ -yö Atanna
-dhɛ -sü bha ̱në kwa -bha "kplëëdhɛ 'ö kwa -gɔ bha- ga 'ka.
5 -A -wɔn 'gü, 'mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'dhang bho- "dhiü ̱dhɛ Yesu bha Atanna
Gbö -mü, kö- -mɛ ̱në- -kɔ ̱ya ziö "kpʋngtaadhɛ -gɔ.
6 Yesu Klisi bha ̱në nu ö -bha -bɔ ö 'ka -zu bho -sü 'ö "yi 'ka bha waa- ga
'ö- wo 'ö- ̱yɔɔn -yö ̱wɛnng bha- 'ka. Nu 'ö- wo "dhü bha 'yii nu "yi bha
yöö do- 'ka. -Yö -nu "yi bha waa- ö ̱yɔɔn bha ̱në- 'ka. "Kɛɛ 'sa Atanna
-bha 'Nii- 'ö kwa 'gü bha ̱në- "sɛɛdhɛ -kë ̱dhɛ 'wɔn bha 'yaa ̱sua 'ka, -a
-gɛn -mü ̱dhɛ 'Nii- bha ̱në tɛanwɔn kpu 'ka.
7 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ pë -yaaga ̱në 'wo "sɛɛdhɛ bha-
-kë.
8 'Nii- bha- 'dhö, "yi bha- 'dhö, -a ̱yɔɔn bha- 'dhö, "kɛɛ 'sa pë -yaaga bha-
-nu ̱gban -wʋ -ya 'gü do ̱dhɛ Yesu bha Atanna Gbö -mü.
9 ̱Ya kë "dhü "sanni 'kwa 'dhang bho mɛ "bhɪɪ- -nu bha "sɛɛdhɛ 'wo- -kë
-nu wo 'wɔn -nu 'gü bha- "dhiü bha -oo, 'yö Atanna -zë ̱wɛ? "Kɛɛ 'sa kö
"sɛɛdhɛ 'ö- -kë ö Gbö bha- -bha 'yö bha!
10 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'mɛ 'ö 'dhang bho Atanna Gbö bha- "dhiü kö
"sɛɛdhɛ bha -ya -mɛ 'gü. "Kɛɛ 'mɛ 'ö 'yaa 'dhang bho- "dhiü kö- -mɛ ̱yaa-
kë ̱suakëmɛ 'ka ̱naa bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö 'yii 'dhang bho "sɛɛdhɛ 'ö
Atanna -ya -kë ö Gbö -bha bha- "dhiü.
11 'Sa "sɛɛdhɛ 'ö "dhü bha yö -mü ̱dhɛ Atanna ̱ya ̱sii 'ö- "dhiütodhɛ
'yaa 'dhö -a nu kwa -dhɛ, ̱dhɛ -a ̱sii bha -yö -slɔɔ -a Gbö bha ̱në- 'saa-
'gü.
12 ̱Dhɛ mɛ 'ö Atanna Gbö bha 'ö- -gɔ, kö ̱sii bha -ya -mɛ 'gü, "kɛɛ 'mɛ
'kö Atanna Gbö bha 'yaa- -gɔ, kö ̱sii bha 'yaa- -mɛ 'gü.
13 'Wɔn -nu bha a- -bɛn -zë 'a- bɔ ka -dhɛ "dhü kë "dhü kö mɛ "pɛpɛ 'ka
'dhang bho Atanna Gbö bha- "dhiü bha 'ka- 'wɔn ̱në- dɔ ̱dhɛ 'ka ̱sii bha-
̱slɔɔ.
14 -A -wɔn 'gü, kwa 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'kpakpadhö ̱dhɛ 'pë 'ö-
-wɔn 'dhö ga -sü 'ka -a 'gü 'kwa- -gbadhɛ -gɔ, -yö -dho ö "tʋ 'to kwa -wʋ
-bha. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö "sika 'bha 'yaa kwa 'gü bha 'yö bha.
15 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, kwa 'dhang bho -sü -ya "dhiü 'pö 'kpakpadhö
̱dhɛ pë suu "ʋʋ suu 'ö 'kwa- -gbadhɛ -gɔ kö -yö kwa -gɔ.
16 ̱Ya kë ̱dhɛ 'mɛ 'ka bha mɛ 'bha ̱ya ö "tɛado yö kö -yö 'wɔn yaa 'ö
'yaa mɛgɔtogüwɔn -zë 'ka -a kë sië, -a -mɛ -yö bhɛa" Atanna -dhɛ 'ö "tɛado
bha- -wɔn 'gü, -yö -dho -a -wëë -ga 'ö- -mawɔn to, 'ö- gba ̱sii 'ka. "Kɛɛ a-
-pö ka -dhɛ ̱dhɛ -yö -dho -a kë "dhü 'mɛ 'ö 'wɔn yaa 'ö 'yaa mɛgɔtogüwɔn
'ka tongtongdhö -a -kë ̱në- -dhɛ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn yaa bha- 'bha -yö
mü 'ö- ̱bɛdhɛ 'yaa 'dhö. 'Mii "wɪ yö -zë 'ka.
17 'Wɔn "pɛpɛ 'kö 'yaa Atanna -zʋ 'kun -a ̱gban ̱në 'wɔn yaa 'ka, "kɛɛ
-a 'bha -nu -wo mü 'ö 'waa mɛgɔtogüwɔn 'ka.
18 -A 'wɔn- kwa "yaan ̱dhɛ 'mɛ 'kö Atanna -bha 'në 'ka 'yaa ö -gɔ -gban
'wɔn yaa -zë kë -sü 'gü 'yaa 'dho- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a Gbö bha -ya -maa
kë. 'Sa ̱ya kë "dhü Sɔtraan -kɔ 'yaa ̱mɔɔ- -mɛ -bha.
19 Kwa- 'wɔn -dɔ 'pö ̱dhɛ kwa Atanna ̱në -bha 'në 'ka, ̱dhɛ
"kpʋngtaadhɛ -todhʋsü ̱gban -yö Sɔtraan ̱në- -bha -gɔ 'gü.
20 Kwa- 'wɔn -dɔ 'zü ̱dhɛ Atanna Gbö ̱ya nu, ̱dhɛ 'ö nu 'ö- wo bha ̱ya
kwa gba "yaaki 'ka, kë "dhü kö 'kwa Atanna 'dhɛ 'ö- ̱dede 'ka -a dɔ, kö

'kwa- ̀flee -sü dɔ. 'Sa -a Atanna ̀dede 'ö "dhʊ̈ bha ̀në 'kwa- -bha 'ka -a
Gbö Yesu Klisi 'saa- 'gü. Yö 'ö bha ̀në Atanna ̀dede 'ka, yöö do bha 'zü
̀në ̀sii 'ö- "dhiʊ̈todhɛ 'yaa 'dhö -a -gɛngodhɛ 'ka.
21 -A -kë "dhʊ̈ -sü bha- 'gü, n bhang -nu, -ka ka -dɪ 'kun pë -nu 'wo ̀mɔɔ-
-bha 'wo- -dhɔkë Atanna "gblʊ̈ 'gü bha- -nu -gɔ.

2 Zan
-bha 'sëëdhɛ ɓplɛ -naa 'ö- -kë

1 Mang Zan -mɛ 'a -kë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu "dhiözi̇öwomɛ -nu bha- mɛ zii do 'ka bha ma ɓnë 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ, bhii dhebhɔ 'ö Atanna -yö i -ya bha kaa- i bhang -nu ka -dhɛ ka -dhɔ -bha. Ka -dhɔ ɓdede ɓnë n -kë. 'Sa kö -yö kë ɓdhɛ ka -dhɔ -yö mang do ɓnë n -kë "dhü 'yaa -mü. Mɛ "pɛpɛ 'wo tɛanwɔn dɔ bha ka -dhɔ -ya -nu ɓgban -kë ɓdhɛ n 'dhö.

2 -A 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ tɛanwɔn bha -yö kwa 'gü, -yö -dho 'to kwa "piü -kpɛawo.

3 Kö kwa Dë Atanna waa- ö Gbö Yesu Klisi 'ö 'dhö kwa -wëë -ya -nu kë, kö -wo -gasitɛ kë kwa -dhɛ, kö kwa zuë" -yö 'waanu, "kɛɛ kö -yö kë kwa -dhɛ "dhü tɛanwɔn 'ö bha waa- -dhɔ -a -nu 'gü bha 'aa -yö kë!

4 ɓDhɛ 'a- 'wɔn dɔ ɓdhɛ i bhang -nu bha- mɛ 'bha -nu -wo "ta 'sü sië tɛanwɔn "gblʋʋ -ta ɓdhɛ -kɔ 'ö kwa Dë Atanna -ya -dhio dɔ- 'ka kwa -ta -a 'dhö, -a "dhia- kë -ma n 'gü ɓdedewo.

5 'Sëëdhɛ ya- bɔ 'a- wo sië i -dhɛ bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ kö kwa -dhɔ -yö kwa 'ko kë. Kwa -dhɔ -bha kwa 'ko kë -sü bha 'yii kë -dhio -dee 'ka kö 'a- dɔ i -ta. -Dhio do 'wo dɔ kwa -ta 'wɔn ya- zü bho "tüng 'gü bha yö -mü.

6 -Dhɔ 'ö "dhü bha- kë -kɔ -mü ɓdhɛ kö 'kwa -dhio 'ö Atanna -ya dɔ kwa -ta bha- -ya ɓbhlëë 'gü, kö 'kwa- 'gü -ta 'sü. -Dhio 'ö 'ka dho- 'gü -ta 'sü ɓdhɛ -kɔ 'wo ka ɓklang -kë 'ka -a zü bho -yi 'ka -a 'dhö "dhü bha 'yö -mü ɓdhɛ kö ka -dhɔ ɓnë -yö ka 'ko kë.

7 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ ɓsuakëmɛ -nu ɓwa kë 'gbɛ ɓdɛɛ "kpʋng ɓtaa. 'Mɛ 'wo "dhü bha ɓnë 'waa 'dhang bho- "dhiü ɓdhɛ Yesu Klisi bha -yö kë -kë mɛ "bhɪɪ- 'ka 'ö 'wo- -dhiang -nu ɓgban zë bha. 'Mɛ 'ö "dhü bha kö mɛ -bho Atanna -bha ziantamɛ, "ɛɛn Klisi 'yaɔ- 'wo -wɪ 'ka bha 'yö bha.

8 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka -dɪ 'kun -së kö yë 'ka- -kë bha 'ka 'dho- kë "wɛɛwɛɛ, "kɛɛ kö- ɓtrɔɔn 'ö ɓmɔɔ- -bha ɓnë 'ka- ɓslɔɔ.

9 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'yii 'to 'wɔn -nu 'ö Klisi -yö kwa ɓklang -kë 'ka bha- "gblʋʋ -ta 'ö ö -bha dɔ- "dhiü, kö Atanna 'yaa- -mɛ zuë" 'gü tongtongdhö. "Kɛɛ 'mɛ 'ö to- "gblʋʋ bha- -ta, kö Atanna waa- ö Gbö -wa -mɛ -gɔ.

10 Mɛ "ʋʋ mɛ 'ö nu Atanna -dhɔkë -kɔ "wɛɛ bha -dhiang zë ka -dhɛ kö 'yii kë Klisi -bha 'wo ka ɓdraan- -bha bha- 'ka, 'ka 'dho- -mɛ ɓtua -zian bho kö yöö 'to- ɓyëë bho -sü ɓnë- bha.

11 -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö- -mɛ ɓtua bho kö ɓya -da -a këwɔn yaya -nu bha- 'gü ɓnaa bha.

12 Dhiang 'gbɛ -yö n -gɔ kö 'a- zë 'nu ka -dhɛ 'sëëdhɛ ya- 'gü, "kɛɛ 'mii 'dho- ɓgban -bɛn zë. -A -gɛn -mü ɓdhɛ -yö n "piü ɓdhɛ mang ɓdede ɓnë 'a "ta kö 'a zun ka -dhɛ 'gü kö 'a- zë ka -dhɛ, kë "dhü kö kwa -bha ɓniidadhe bha- "dhiü -yö pa.

13 ɓYa 'go yö -zë 'gü, i dheebhang -dhebhɔ 'ö Atanna ɓyaa- 'sü 'pö ö -bha 'ka bha- bhang -nu ɓwa ka ɓtua bho 'gbɛ.

3 Zan
-bha 'sëëdhɛ -yaaga -naa 'ö- -kë

1 Mang Zan -mɛ 'a -kë Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu "dhiʊziöwomɛ bha-mɛ zii do 'ka bha ma ɲnë 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ bhii Gausö -mɛ i -dhɛ; -a -gɛn -mü ɲdhɛ i -wɔn -yö n -gɔ "gbɪı- i -dhɔ 'ö n -kë ɲdedewo bha- -wɔn 'gü.

2 N -sëmɛ, 'wɔn 'ö 'ma 'yaanu 'a- -dhɛ Atanna -gɔ kö -ya kë i -dhɛ yö -mü ɲdhɛ kö 'wɔn ɲgban -wɔn ɲgban -yö dhi i -gɔ, kö -kɔ 'ö i 'nii- 'dhö 'ka "klʊʊklʊ 'ka Atanna -bha zian -ta bha, kö i -dhü ɲdede -bha -yö kë "dhʊ 'pö.

3 Kwa dheebhang 'bha -nu 'wo go ka -dhɛ 'gü, nu 'wo- wo kö -wa pö yi -dhɛ ɲdhɛ i -kplü -sü 'ka tɛanwɔn 'ö go Atanna "piʊ bha- -bha ɲdhɛ -kɔ 'ö- -dhɛ 'dhö- -bha ɲdhɛ -yö kë- 'ka- 'dhö bha- "dhia -yö kë -ma n 'gü ɲdedewo.

4 'Wɔn 'bha -wɔn 'bha din 'yaa dhi n 'gü kö -yö ziö- 'ka -a ma -sü 'ö ɲdhɛ mɛ 'wo 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ n -wʊ "dhiʊ bha- -nu ɲgban -wo tɛan- -zian -ta bha- -ta.

5 N -sëmɛ, 'wɔn -së -nu 'i- -kë 'mɛ 'wo 'dhang bho Yesu "dhiʊ 'ö 'ka -dhɛ do 'gü bha- -nu -dhɛ, 'ö 'i- kë "dhʊ 'mɛ 'wo -dhɛng 'ka -a -nu -dhɛ 'pö bha 'wɔn -së ɲdede ɲnë 'i- -bha bha.

6 Mɛ 'dhɛ 'wo -dhɛng 'ka 'i- -kë -nu -dhɛ "dhʊ bha ɲnë 'wo nu 'wo -dhɔ 'ö i 'gü bha- -gɛn dɔ n -dhɛ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo -dhɛ ya- 'gü- -nu -kuu "dhiʊ. ɲDhɛ 'ö "dhʊ, -bhö dɔ "gbɪı- kö- -nu -ta 'kun -kɔ 'ö 'bha- 'kun- 'ka 'ö dho dhi Atanna -dhɛ bha kö 'i- 'kun- 'ka kö ('pë 'ö- -nu -mawɔn dho zun- -bha 'i- nu- -nu -dhɛ) kö -wo 'dho woo- "ta bha- -kpɛa 'ka "dhiʊ.

7 -A 'klɔɔ- -mü ɲdhɛ "ta 'wo- 'kpɔ sië bha Yesu Klisi -bha "ta -mü. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'waa 'mɛ 'waa 'dhang bho Yesu -wɔn "dhiʊ -a -nu ɲkwɛng -pë 'sü bha 'yö bha.

8 -A -kë "dhʊ -sü bha- 'gü, 'mɛ 'kwa Yesu Klisi -bha mɛ 'ka bha- -dhɛa -bha ɲdhɛ 'kwa 'mɛ 'wo "dhʊ bha- -nu -kwɛɛ bun, kö -yö kë 'pö kwa -bha -kɔ -da yë 'wo- kë sië tɛanwɔn "gblʊʊ "piʊ bha- 'gü -kɔ 'ka.

9 A 'sëëdhɛ "kplü 'në 'bha kë -sü 'ka 'a- bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu wo i "piʊ mü bha- -nu -dhɛ, "kɛɛ Diotrɛfö 'ö -dı -kë -a -nu -gɔmɛ 'ka -dhɔ -ya -kë bha 'yii "wı- -bha kö -wʊ 'a- pö- -nu -dhɛ bha -ya "dhiʊ ɲloo- -nu -bha.

10 -A -wɔn 'gü, 'ma nu yi 'ö- 'ka 'kaa ɲloo mü, a -dho 'wɔn yaa "pɛpɛ 'ö- kë sië bha- ɲgban pö, 'ö 'a kwa 'tɔ -nu 'ö- zë sië waa- ɲsua -nu 'ö- -ya sië kwa -bha bha- ɲgban -gɛn dɔ. -Yö -to -zian wo- 'dhɛ 'kö bha- -bha kö 'yaa "gbɪı- 'gbɛ, "kɛɛ yöö do bha 'yaa ö -kɔ -ya kwa dheebhang -nu -dhɛng -bha, "kɛɛ 'sa yöö do bha 'yaa "wı- -bha kö mɛ "wɛɛ 'bha -zian -yö ö -kɔ -ya -a -nu -dhɛng -bha, 'yö- -kë "dhʊ -sü -dhɔ ɲya kë 'mɛ -zian 'ö- -bha 'yö- bho Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö 'gü.

11 N "taɔngdë Gausö, 'bha 'dho i "ta -kɔ 'sü 'wɔnyaakëmɛ -nu -bha -bha. -Bhö i -bha 'sü 'wɔnsëkëmɛ -nu ɲnë- -nu -bha -bha; -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'mɛ 'ö- këwɔn 'dhö -së bha kö yö ɲnë Atanna -bha mɛ 'ka, "kɛɛ 'mɛ 'kö- këwɔn 'yaa -së, kö 'yaa Atanna dɔ.

12 Mɛ ɲgban "pɛpɛ -wo Demetrisö bha- 'tɔ -së ɲnë- pö. 'Sa mɛ -ya -dhɛ -yö -a "ta -kɔ -bha. Mang ɲdede -zian a- 'tɔ -së -pö. 'Sa i- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö ɲdhɛ 'wɔn 'dhɛ 'kö 'a- "sɛɛdhɛ kë sië bha kö 'yaa ɲsua ɲnë- 'ka.

13 'Wɔn 'gbɛ ̱dede -yö n -zʋ "piʋ̈ 'ö- -pö i -dhɛ -dhɔ 'dhö n -bha. "Kɛɛ
'yaa n "piʋ̈ ̱dhɛ 'a- ̱gban kë 'sëëdhɛ 'ka kö 'a- bɔ i -dhɛ.
14 -Yö n "piʋ̈ ̱dhɛ mang ̱dede ̱në 'a "ta kö 'a nu 'a -wo i -yɛa ̱bhaa kö
-yö kë "dhidhö -dhiang 'ka.
15 Kö zuëwaanusü -yö kë i -gɔ bha 'aa -yö kë!
I "taɔngdë -nu "pɛpɛ 'wo -dhɛ ya- 'gü ̱wa i ̱tua bho 'gbɛ. N "taɔngdë
-nu 'wo mü bha 'ma- -nu ̱gban 'sü 'do 'do 'ma- -nu ̱tua bho 'pö 'gbɛ!

Zudë
-bha 'sëëdhɛ 'ö- -kë

1 Mang Zudë -mɛ 'a -kë yë -kë Yesu Klisi -dhɛ -mɛ 'ka, 'ö 'a -kë Zakö 'zlaa-
'ka bha ma ̱në 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ mɛ "pɛpɛ 'ö ka -dhɔ -yö kwa Dë Atanna
-kë, 'ö ka -dhɛ kö 'ka kë ö -bha mɛ 'ka, 'ö ka -maa kë sië Yesu Klisi -dhɛ bha
ka -dhɛ.

2 Kö- -bha mɛ -wëëga -sü bha waa- -bha zuëyagblüü-, waa- -bha -dhɔ
bha -ya 'bha -da 'gü ka -dhɛ -kpɛawo bha 'aa -yö kë!

3-4 N "taɔngdë -nu, -yö gun n "piü 'nu ̱dhɛ 'a n 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'wɔn 'ö
-gban kwa dha 'ö Yesu Klisi -ya wo bha- -bha bha 'a 'sëëdhɛ bɔ ka -dhɛ
yö ̱në- -wɔn 'gü. "Kɛɛ 'yö 'wɔn 'dhɛ 'ö -gban "gblüyaamɛ -nu 'ö 'waa "suü
Atanna -gɔ 'ö ̱wa -da kwa kpö 'gü bha- -nu -wɔn -bha bha 'ö dɔ n -gɔ 'ya-
'ö -ziö -a 'dhɛ 'kö bha- -ta. Kë "dhü kö 'a ka faan dɔ 'ko -zë 'mɛ 'wo bha-
-nu 'ka -sü -bha 'dhang -bho Yesu "dhiü -sü 'ö "dhü doseng 'ö 'yaa ̱plɛ, 'ö
Atanna -ya nu 'mɛ 'wo bɔ ö 'ka -a -nu -dhɛ bha- -wɔn 'gü. -A -gɛn -mü
̱dhɛ 'mɛ 'wo bha -wo -da -sü 'ka kwa kpö 'gü 'ö 'kaa- 'wɔn dɔ. 'Mɛ 'wo bha
-gasitɛ 'ö kwa Dë Atanna -ya -kë kwa -dhɛ bha- -wʊ bha ̱në wo -zë 'wo-
sü 'yö 'wo- -kë 'wɔn "bhluubhlu kë- 'ka -wʊ 'ka, 'yö 'waa 'dhang bho kwa
Dëmɛ Yesu Klisi 'ö "dhü doseng, 'ö kwa -gɔmɛ 'ka bha- "dhiü. "Kɛɛ -a 'wɔn-
kwa "yaan ̱dhɛ 'mɛ 'wo "dhü bha 'wɔn 'ö Atanna yöö- wɔ- -nu -ta ̱yaa-
-bɛn zë ö -wʊ 'sëëdhɛ 'gü 'nu yi 'bha 'ka.

5 A- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ -kɔ 'ö kwa Dëmɛ -yö Izraɛdhö -mɛ -nu dha- 'ka yi 'bha
'ka Ezitö -sɛ 'gü, "kɛɛ 'yö -ya mü 'zü 'ö- gɔɔgbɪɪmɛ -nu 'ö 'wii 'dhang bho-
"dhiü -a -nu zë bha -yö ka "yaan "pɛɛpɛdhö. "Kɛɛ ka -zʊ ̱në 'a- -bö sië
-deewo. Kë "dhü kö ka -zʊ 'ya 'dho bhɔ 'wɔn -nu bha- -nu 'ka.

6 ̱Dhɛ Atanna -bha "kië -nu 'dhɛ 'ö -duɛ 'ö- nu- -nu -dhɛ 'yii- -nu -zʊ 'kun
'ö 'wo ̱kwaa- -zü yi 'bha 'ka, 'ö 'wo wo bo wo -yɛa 'ka bha Atanna -ya -nu
-ya -sü 'ka -dhɛtiidhɛ 'ö "sɛ ̱wlöö bha- 'gü, -ya -nu -kplü -sü 'ka lɔɔ" 'ka
mü, -wo -dho 'to lɔɔ" bha- 'gü "dhü 'ö zun- 'ka Atanna -bha za dɔ -yi -bha.

7 Ka- 'wɔn -dɔ 'zü ̱dhɛ Sodɔmö waa- Gomɔɔ -dhɛ waa- 'pö- -nu 'wo gun
-a -nu -züzü bha -wo kë- -kë 'pö ̱dhɛ -kɔ 'ö Atanna -bha "kië -nu bha
'wo- -kë 'ka bha- 'dhö, 'ö 'wo wo -gɔ "kpaa bho -zua zë -sü -dhɛ, 'yö 'wɔn
"bhluubhlu suu 'ö mɛ 'bha 'yii- suu kë do 'wo- -kë. "Kɛɛ ̱dhɛ 'ö ̱waa- kë
"dhü, Atanna kë 'wɔn bho- -nu 'gü 'ö pɛng 'ö 'yaa "dhuu bha 'ö- -nu -bhö.
Kë "dhü kö -yö kë mɛ -kpɛa -bha 'wɔn suan- -bho -bha -pë 'ka kö -wo "suü
Atanna -gɔ.

8 "Kɛɛ yö ̱në- ̱gban 'gü, 'wɔnmakoomɛ -nu bha wo -zë -wo -tosɛa kë sië
-kɔ do bha ̱në- 'gü, 'yö 'wo -zʊ gɔn "yɛɛn -nu 'wo- bho bha- -dhɛ, 'yö 'wo
̱bhlëë bho wo -dɪ -bha -a 'ka, 'yö- -nu "yan 'dhö -ziö Atanna 'gü, 'yö 'wo
"sɪ -nu ̱gban bho 'tɔ bhɔ -pë -nu 'wo dhang- 'gü- -nu -gɔ.

9 "Kɛɛ 'sa Atanna -bha "kië 'wo- Misɛdhö -kë, 'ö- -bha "kië ̱gban -gɔmɛ
'ka bha, yöö -zian 'yii yö -zë suu kë. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ
Misɛdhö bha waa- Sɔtraan 'wo "dhinaa 'ö- ma Moizö ̱gee -ta yi 'bha 'ka
kö -wa -ta za dɔ sië bha, 'yii ̱mɔɔ- -bha kö- -wʊ -yö ziö- "dhiü -zianwo
Sɔtraan -dhɛ ̱dhɛ mɛ -yö "si bho mɛ -gɔ. "Kɛɛ -ya pö -dhɛ doseng ̱dhɛ:
«Kwa Dëmɛ ̱në dho -a bho i 'gü!»

10 "Kɛɛ wo -zë 'wɔn -zian 'ö 'waa- 'gü ma bha -wa -dhiang -zë "dhidhɛ
yaa 'ka. -Wo wo -gɔ ̱gban wo -zʊgɔngüwɔn -nu bha ̱në- 'gü ̱dhɛ "bü wü

-nu 'ö 'waa 'wɔn -ya 'klɔɔ- "dhiü bha- -nu 'dhö. "Kɛɛ 'sa yö ̀në dho kë- -nu -gɔtobhawɔn 'ka.

11 -A -nu -bha -yö -wëësü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ zian do 'ö Kaɛn -ya sü yi 'bha 'ka bha ̀në 'wo- sü bha. ̀Wa wo -gɔ -gban ̀flü kë -sü 'gü, kë "dhü kö 'wo ̀naɔ ̀slɔɔ ̀dhɛ -kɔ 'ö Badhaamö -ya -kë 'ka yi 'bha 'ka -a 'dhö. -A -nu 'gü ̀ya see-, -a -gɛn -mü ̀dhɛ ̀wa -ya -kɔɔ 'gü Atanna -gɔ ̀dhɛ -kɔ 'ö Koodhe -ya -kë 'ka 'pö yi 'bha 'ka -a 'dhö.

12 'Mɛ 'wo bha -wo ̀dhɛ ka -gɛn "dhiü -zuö -bha -gwë ̀në- 'dhö, kɛng- -nu ka -bha -dhië kë -sü 'ö dheebhang -dhɛ 'gü Atanna -gɔ 'kɔɔdhö bha- 'gü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ -wa -bhö 'niiyaadhɛ -bha "gblüüdhɛ "gbɛadhɛ -bha, -a 'yiü- 'yaa- -nu kë, -wo ̀dhɛ dha 'ö -ziö "dhuu 'gü ̀në 'dhö, -wo ̀dhɛ 'zü ̀dhɛ "dhü 'ö "tɛɛ ̀yaa- bho "sɛɛ 'ö ̀ya ga, 'ö 'yaa ̀mɔɔ- -bha kö -yö bhɛ -ya 'zü aa" ̀ni kö- "tüng ̀ya ̀loo ̀në- 'dhö.

13 -Wo ̀dhɛ 'zü ̀dhɛ "yi 'ö ̀ya dunng bho ̀në- 'dhö, 'yö- -nu këwɔn yaa -nu bha 'wo -wo "yɛa- ̀dhɛ 'yi dunng -sü bha- "vuu 'ö -kë -ta bha- 'dhö. -Wo ̀dhɛ 'zü ̀dhɛ "susëng -nu 'wo zian -kan ̀sië dhang- -bha -dhɛ -nu 'gü bha ̀në- 'dhö. -Dhɛtiidhɛ 'ö -dhɛ 'yaa yö- 'gü bha ̀në Atanna -ya -ya 'mɛ 'wo bha- -nu -gɔ -a -nu 'dho -dhɛ 'ka. -Wo -dho 'to -dhɛ bha ̀në- 'gü 'ö to "dhü "sɛ 'tuü- 'ka.

14 'Mɛ 'wo bha ̀në Enɔkö 'ö -kë 'mɛ 'wo dɔ Adan "piü -a -nu "saɔplɛ -naa 'ka bha -yö dhiang zë- -nu -bu 'gü Atanna -wʋ "dhiü ̀loo -sü 'ka yi 'bha 'ka 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, kwa Dëmɛ -yö nu sië waa- ö -bha "kië "slüüslü -nu bha- "gblü -kaɔng dunng 'gbɛ 'dhö,

15 kö -yö za dɔ mɛ ̀gban "pɛpɛ -bha, kö 'mɛ 'wo "yan -ziö 'gü -wɔn -nu -kë -a 'ka bha -ya -nu dhɛɛ" 'kpɔ, kö 'mɛ 'wo -ya -gɔ -kaɔ 'gü 'ö 'wo gɔɔgbɪɪdhɛ -dhiang -nu zë- -dhɛ bha -ya -nu dhɛɛ" 'kpɔ 'pö.

16 'Wɔnmakoomɛ -nu 'wo "dhü bha 'wɔn 'bha -wɔn 'bha 'yaa- -nu -zʋ 'kun, -wo -to -dɔn -bho wo yun 'gü -sü ̀në- -bha "dhü -kpɛawo, 'wɔn 'dhɛ 'ö- -nu -gɔ 'gü ̀në 'wo- -kë, 'yö 'wo wo "dhiü -ziö -ta -dhiang -nu zë, ̀ya 'go mü 'yö 'wo -wʋ "nɛɛnɛɛ -nu pö mɛ -nu -dhɛ, kë "dhü kö 'wo- -nu -ta -bhö.

17 "Kɛɛ ka -zë, n -sëmɛ -nu, ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ 'pë 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi -bha bɔmɛ -nu -wa pö ka -dhɛ yi 'bha 'ka bha- 'ka.

18 -Wo kë- -pö ka -dhɛ ̀dhɛ: «"Kpʋngtaadhɛ "dhiü 'to "tüng 'dhö -wo sië, "yɪɪ -to ka -bha -mɛ -nu -dho 'sɔ-, 'ö 'wo "yan -ziö 'gü dɔ Atanna -bha, 'ö- -nu -bha 'ö -dhi -nu -dhɛ ̀në 'wo- -kë.»

19 'Mɛ 'wo "dhü bha ̀në 'wo nu 'gügblüdhe 'ka, Atanna -bha 'Nii- 'yaa- -nu 'gü. -A -nu -dhidhɛwɔn ̀në- -kɔ ̀ya ziö- -nu -gɔ.

20 "Kɛɛ ka -zë, n "taɔngdë -nu, ka -bha -zʋ -yö Atanna -dhɛ -sü "slüüslü 'ö pö 'aa- -bha bha, -kaa 'kun "gbɪɪ-, -a -da 'gü ̀në -kaa -da kö 'ka 'dho- 'ka "dhiü, kö 'ka bhɛa" Atanna -dhɛ -a -bha 'Nii- "slüüslü bha- -bha 'gügbɪɪdhɛ 'ka.

21 Kö 'ka 'to -kplü -sü 'ka- -bha -dhɔ bha- -bha kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka yi 'ö kwa Dëmɛ Yesu Klisi dho kwa -wëë -ga 'ka 'ö kwa gba ̀sii 'ö 'yaa yën- 'ka bha- -bha.

22 'Mɛ 'wo -tun dɔ -sü 'ka 'kën 'gü Yesu Klisi -wɔn 'gü bha -kaa -nu -wëë -ga

23 kö 'ka- -nu -ta 'kun kö -wo dha pɛng -gɔ. Mɛ -kpɛa 'wo 'dhö -a -nu -wëë -yö ka kë, "kɛɛ -yö ka kë "suü 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ bian -ya -nu -bha 'ö- -nu -bha -sɔ -nu ̀gban -bha. 'Ka- kë -së kö ka -kɔ 'ya 'dho -da -a 'bha 'gü.

24-25 Atanna 'ö "dhü 'ö doseng, 'ö kwa dha kwa Dëmɛ Yesu Klisi 'saa- 'gü bha ̀në- 'tɔ -yö bhɔ, -a -gɛn -mü ̀dhɛ yö ̀në 'kpii-, yö ̀në "sɪ 'dhö- -dhɛ, -kɔ -mɔɔ 'wɔn -bha -sü -yö -gun -gɔ yi 'bha 'ka, 'ö -tun -gɔ ̀dɛɛ, 'ö dho

'to- -gɔ -todhʊ̈ 'ka. -A pö 'a- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ yö ̱në- -kɔ dho ̱mɔɔ- -bha kö -yö ka -maa kë kö ka -gɛn "dhiʊ̈ 'ya 'dho -zuö 'ö 'ka -pö -bha zian bha- -ta 'ö to- 'ka "dhʊ̈ 'ö zun- 'ka yi 'ka dho -da 'ka -a -bha -gblüdëdhɛkëdhɛ 'gü, kö pö 'aa ka -bha, "kɛɛ ̱niidadhe -ziisü ka bha- -bha. Kö- 'tɔ -yö bhɔ "dhʊ̈ tɛan- 'ka bha 'aa -yö kë!

-Dhɛkpaɔ dhia" 'sëëdhɛ
'ö Zan -ya -kë

1 'Sëëdhɛ 'dhɛ ya 'wɔn 'ö yöö kë -dhɛ 'bha ɓkpaɔyi 'ka ɓnë Yesu Klisi
-ya to "dhiü 'yö- -zɔn Atanna -bha gwëëzë -nu -dhɛ 'yö 'wo- -bɛn zë- 'gü.
Atanna ɓnë ö -wʊ kpɔ- -bha 'yö- pö -ya kë "dhü, 'yö Klisi -yö ö -bha "kië do
bɔ kö -yö 'wɔn bha- -zɔn -a -bha gwëëmi 'dhɛ 'wo- Zan -kë bha- -dhɛ.
2 'Wɔn 'ö Zan "yan -ya yö 'yö- -gɛn dɔ ya. Naɔ 'ö go Atanna "piü waa-
tɛanwɔn 'ö Yesu Klisi -ya -zɔn kwa -dhɛ bha ɓnë 'ö- -dhiang zë 'sëëdhɛ ya-
'gü.
3 'Wɔn dho kë dhia", 'ö Atanna -ya to "dhiü 'ö- pö mɛ "bhɪɪ- -nu -dhɛ, 'ö
-bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ ya- 'gü ya 'mɛ 'ö- -wʊ pö, 'ö ö "tʊ to- -bha, 'ö- 'gü
-wɔn -kë kö- -mɛ -bha -së! -A -gɛn -mü ɓdhɛ "tüng 'ö Atanna -ya -ya 'wɔn
-nu bha- kë "tüng 'ka bha 'yaa ɓgblɛɛn 'zü.

Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu -gaɔ "saɔplɛ 'wo 'sëëdhɛ ya- bɔ- -nu -dhɛ bha -a -nu ɓtuabhonaɔ

4-5 Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu kpö "saɔplɛ 'ka Azi -sɛ 'gü bha 'ma ka
ɓtua bho 'gbɛ. Mang Zan -mɛ ma ɓnë 'a 'sëëdhɛ ya- bɔ ka -dhɛ. Kö Atanna
'ö gun, 'ö 'dhö, 'ö yö ɓnë dho 'to -todhü 'ka waa- 'nii- "saɔplɛ 'wo dɔ sië-
-bha -gblüëdhɛ -gbloo wëëdhö bha, waa- Yesu Klisi 'ö- "sɛɛ- 'ö 'yaa -wʊ
ɓplɛ pö, 'ö- -wʊ "dhiü ɓloo kwa -bha ɓdhɛ -kɔ 'ö ö -wʊ kpɔ- 'ka- -bha -a
'dhö, 'ö yö ɓnë 'mɛ ɓwa ga -a mɛ -blɛɛsü 'ö go ga 'gü 'ö -bö -a 'ka, 'ö yö
ɓnë -gblüdë "pɛpɛ 'wo "kpʊng ɓtaa -a -nu ɓgban -bha -gblüdë 'ka bha -wo
-gasitɛ kë ka -dhɛ, kö -wo zuëwaanusü nu ka -dhɛ bha 'aa -yö kë.

Yesu Klisi bha ɓnë kwa -dhɔ -ya -kë, 'yö dho 'yö ga kwa -wɔn 'gü kë "dhü
kö 'ö kwa bho 'wɔn yaa kë -sü -gɔ ɓdhuëngdhɛ 'gü 'ö ɓyɔɔn 'ö ɓwɛnng kwa
-wɔn 'gü bha- 'ka.
6 'Yö dho 'yö kwa -kë ö -bha -gblüdëdhɛ 'gü -mɛ -nu 'ka, 'yö dho 'ö kwa
-kë ö Dë "saabhomɛ 'ka, kö Yesu Klisi 'ö "dhü bha ɓnë- 'tɔ -yö bhɔ "tüng
ɓgban "pɛpɛ 'gü, kö yö ɓnë- -bha 'yënng- -yö 'to dhang- -bha -kpɛawo bha
'aa -yö kë!
7 -Ka -dhɛ -ga, yö 'ö bha -yö nu sië dha 'kpong- -ta. Mɛ "pɛpɛ ɓgban- -dho
-a yö, aa" ɓni mɛ -zian 'ö 'wii 'dhang bho- "dhiü. "Sɛgɔ "pɛpɛ 'wo "kpʊng
ɓtaa -a ɓgban -dho "gbʊ bɔ wo -dɪ -bha -a -wɔn 'gü. A- -pö ka -dhɛ ɓdhɛ
tɛan- -mü, -yö -dho kë! 'Sa -yö -dho kë!
8 Kwa Dëmɛ Atanna 'ö- -bha 'gügbɪɪdhɛ -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö, 'ö gun, 'ö 'dhö
ɓdɛɛ, 'ö yö ɓnë dho 'to bha ɓnë dhiang zë 'ö- pö: «Ma ɓnë 'a 'wɔn ɓgban
zübhodhɛ waa- "dhiütodhɛ 'ka.»

'Wɔn -nu 'ö Yesu -ya -da Zan "yan 'gü 'ö- yö kö -yö "sɛgɔ 'ö -ya -sü 'ka "yi ɓzinng 'gü 'wo- Patömɔsö -dhɛ -kë bha- 'gü -a -dhiang 'ö- zë

9 Mang Zan -mɛ 'a ka dheebhang 'ka, 'ö kwɛng- -nu 'kwa -kplü -sü 'ka
Yesu -bha ɓdhɛ 'ko 'dhö, 'ö 'a saan" sië 'pö ɓdhɛ ka 'dhö -a -wɔn 'gü, 'ö
kwɛng- -nu 'kwa- -bha -gblüëdhɛ 'gü -mɛ 'ka ɓdhɛ 'ko 'dhö, 'ö 'kwa -ya
sië- nu -sü -gɔ zuë" -sɛadhɛ 'gü ɓdhɛ 'ko 'dhö bha ma ɓnë 'a 'sëëdhɛ ya-
-bɛn zë. -Ya 'a- wo Patömɔsö -sɛ 'ö ɓweeyi ɓzinng 'gü ya- 'gü ɓdɛɛ ya 'mii
-ya mü "wɛɛwɛɛ. Atanna -wʊ 'ö yö ɓnë tɛanwɔn 'ka 'ö Yesu -yö "dhɛ bho-
-ta kwa -dhɛ bha ɓnë 'a- -dhiang zë 'yö 'wo n kun 'wo nu n 'ka -dhɛ ya- 'gü.

10 ̱Dhɛ 'ö -dhɛkpaɔyi do 'ka Patömɔsö -sɛ ya- 'gü, kwa Dëmɛ -dhɔkë -yi
bha- 'ka, 'yö Atanna -bha 'Nii- -yö -da n 'gü, 'yö 'a mɛ 'bha -wʋ ma n ̱taama
-zian 'ka, "kɛɛ -a -wʋ bha -yö -kë "gbɪɪ- 'ka ̱dhɛ 'pë "truu ̱në 'wo- -piö -a
'dhö.
11 Kö -wʋ bha -ya pö sië n -dhɛ ̱dhɛ: «'Pë i "yan yöö -da -dhɛ 'gü bha-
-bɛn zë 'sëëdhɛ do 'gü kö 'i- bɔ Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo bɔ- 'ka 'wo
Efɛzö oo, Simiidhö oo, Pɛɛgamö oo, Tiatii oo, Saadö -dhɛ waa- 'mɛ 'dhɛ 'wo
Fidhadɛfi -dhɛ waa- Dhaodise -dhɛ -nu 'gü bha- -nu -dhɛ.»
12 'A dho- pö 'a slëë- n 'gü kö 'a -dhɛ -ga n ̱taama kö 'mɛ 'ö dhiang zë sië
n -dhɛ bha 'a- yö, 'a dho -dhɛ -ga kö -dhangbha -dɔtapë "saɔplɛ 'ö- ̱gban
'dhö "sënng 'ka, 'ö pɛng 'dhö- ̱gban "dhiü ̱në -dhɛ bha- 'gü,
13 'yö pë 'bha 'ö ̱dhɛ mɛ "bhɪɪ- 'dhö, 'ö dɔ sië- -nu kpö 'gü mü. Mɛ 'ö bha
-tɔyang ̱në gun- -bha, "kɛɛ -tɔyang 'ö gun- -bha bha -yö -zun -gɛn "piü.
'Yö kwi "pɛn 'ö "sënng 'ka 'ö gun -ya -sü 'ka sɔ bha- -ta -a -kuu -ta.
14 -A -gɔdhɛ 'ö gun- -gɔ -bha bha -yö -flü -papadhö ̱dhɛ "bhlaa kaa- 'dhö,
"ɛɛn 'zü ̱dhɛ yɪɪ" "vië 'dhö, kö- "yan 'bhü- dɔ sië ̱dhɛ pɛng 'dhö.
15 Kö- -gɛn 'ö- ̱wlöö bha- "yan- bhɔ sië blöngblöngdhö ̱dhɛ zën 'ö waa-
̱söng, 'ö waa- -pë -dee kë 'ö waa- -bha 'yɔ bha- 'dhö, kö- -wʋ 'ö- "dhi -yö
-zuö sië ̱dhɛ "yi 'ö -zuö -a 'dhö.
16 Kö "susëngga "saɔplɛ -wa -kɔ -së 'gü, kö -siangga "zɔzɔsü do 'ö- "dhiü
-zian 'ö ̱plɛ -ya "dhi. Kö- wëëdhɛ 'bhü- bhɔ sië ̱dhɛ -kɔ 'ö 'yënng- 'bhü
-yö bhɔ- 'ka kö ̱ya -ya mɛ -gɔ ̱zinng 'gü bha- 'dhö.
17 ̱Dhɛ 'a- yö, 'yö 'a -pö ̱wlöö ̱dhɛ 'mɛ ̱ya ga- 'dhö "suü -ziisü 'ö -da n
'gü bha- -wɔn 'gü. ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö ö -kɔ -së -ya n -bha, 'yö- pö n
-dhɛ: «'Bha 'dho "suü! Ma ̱në 'a 'wɔn ̱gban "pɛpɛ zübhodhɛ 'ka, mang
do bha ma ̱në 'a- -nu "dhiü -ya -dhɛ 'ka.
18 Ma ̱në 'a 'mɛ 'ö "yaan -kpɛawo -a 'ka, ma ̱në 'a kë ga, "kɛɛ 'yö a
"yaan dɔ 'kwa- wo ya- 'gü, 'yö 'a dho 'to "dhü -kpɛawo. 'Pë 'wo- -dhɛ ga
waa- ̱geebɔɔdhɛ -nu bha -wo ma ̱në n -gɔ.
19 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn -nu 'ö i "yan 'dhö -da sië- 'gü waa- 'dhɛ
'ö i "yan- dho -da 'gü bha- ̱gban -bɛn zë.
20 Pë -nu 'i i "yan -kpan -bha bha- 'klɔɔ- -ga 'ö ya. "Susëngga "saɔplɛ 'i-
yö 'ö n -kɔ -së 'gü bha, Atanna -bha yëkëmɛ -nu 'wo- -bha mɛ kpö "saɔplɛ
'wo Azi -sɛ 'gü bha- -nu "dhiüziöwomɛ 'ka bha- -nu -zɔn 'ka ̱në bha. 'Yö-
Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu bha- -nu -zɔn 'ka 'dhö -dhangbha "saɔplɛ bha-
'ka.»

2

'Wɔn 'ö 'mɛ 'ö Zan -ya yö bha 'ö- pö Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Efɛzö -a -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö- zë

1 ̱Dhɛ 'ö 'mɛ bha ̱ya 'wɔn -nu bha- -nu 'klɔɔ- pö n -dhɛ "dhü, 'yö- pö:
«-Bhö 'sëëdhɛ -bɛn zë kö 'i- bɔ Atanna -bha yëkëmɛ 'ö- -bha 'kɔdhigümɛ
-nu 'wo Efɛzö -a -nu "dhiü -ziö wo sië bha- -dhɛ kö 'i- pö: 'Mɛ 'ö "susëngga
"saɔplɛ 'wo- -kɔ -së 'gü, 'ö "ta sü -dhangbha -dɔtapë "saɔplɛ 'ö 'pu sië 'wo
"sënng 'ka bha ̱në- ̱zinng 'gü bha -ya -pö:
2 «'Wɔn -së -nu 'ka- -kë oo, sëë -nu 'ka- bho, "ɛɛn 'wɔn -nu 'ka- kun ka
-bha n -wɔn 'gü bha- ̱gban -yö n "yaan. -A 'bha 'yaa n tii' 'ka. A- 'wɔn -dɔ
'zü ̱dhɛ kaa 'wɔnyaakëmɛ -nu 'kaa 'kun bho 'koo, ̱dhɛ 'mɛ 'wo- pö wo -dɪ
-dhɛ ̱dhɛ Yesu -bha bɔmɛ -mü wo 'ka, "kɛɛ kö 'waa- 'ka bha ka- -nu 'gü
dan -sü 'ka 'ö 'ka- dɔ ̱dhɛ ̱sua ̱në 'wo- -kë, 'waa- 'ka.

3 A- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö 'zü ɓdhɛ ka zuë" -yö -sɛa, ɓdhɛ ka saan" ɓgban suu 'do 'do wo -sü 'ka n -wɔn 'gü, 'ö ka 'gü 'yii ga -tosɛa -kë n -bha 'ka -sü 'ka,
4 "kɛɛ 'wɔn do 'bha -yö n -zʋ "piü ka -bha: Yö -mü ɓdhɛ -kɔ 'ö n -dhɔ gun 'ka ka kë sië- -bha kö 'ka -da n ɓkeng- -dee 'gü bha 'yaa- -bha 'zü.
5 ɓDhɛ 'ö "dhü, ka "gblʋʋ zii 'ka gun- -ta bha ka -zʋ 'ya 'dho bhɔ- 'ka, -ka ka bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka kö 'ka -tosɛa kë ɓdhɛ -kɔ 'ka gun- kë sië- 'ka -blɛɛsü bha- 'dhö, "kɛɛ ɓya kë ɓdhɛ 'kii ka bo 'wɔn yaa -zë kë -sü 'ka, a -dho nu 'a ka -bha -dhangbha bha- bho mü,
6 "kɛɛ 'sa kö Nikodha "piü -mɛ -nu këwɔn -nu -san -bha ka kë -sü 'kö ɓdhɛ n 'dhö bha yö -zë "dhia -yö n 'gü.
7 «'Wɔn 'ö Atanna -bha 'Nii- 'dhö- pö sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ bha, 'mɛ 'wɔn 'gü ma -tʋ 'dhö- -gɔ -bha -mɛ -ya ma. 'Mɛ waa- -to "kplëë 'ka Atanna -bha 'ko bha- zë -sü 'gü, a -dho -nu kë -tosɛa -kë -bha -dhü 'ö- -gɔ -gblüdëdhɛpö 'gü bha- -bhö -mɛ 'ka.»

'Wɔn 'ö 'mɛ 'ö Zan -ya yö bha 'ö- pö 'mɛ 'wo Simiidhö -a -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö- zë

8 'Yö 'mɛ bha 'ö- pö 'zü n ɓdhɛ -bhö 'sëëdhɛ bha- do 'bha -bɛn zë kö 'i- bɔ Atanna -bha yëkëmɛ 'ö "dhiü 'sü sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Simiidhö -a -nu 'ka bha- -dhɛ kö 'i- pö ɓdhɛ: «'Mɛ 'ö 'wɔn ɓgban zübhodhɛ 'ka, 'ö 'wɔn ɓgban "dhiütodhɛ 'ka, 'mɛ 'ö kë ga "kɛɛ 'ö ɓya -bö bha -ya pö:
9 Saan" 'ka- wo sië n -wɔn 'gü bha a- -dɔ, ka -bha "flɛɛdhɛ bha a- -dɔ, 'sa 'kaa "flɛɛmɛ 'ka tɛan- ɓdede -zë 'ka! Ka -dhiang yaa 'ö Sɔtraan -bha mɛ -nu 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ ɓdhɛ wo -bɔ Atanna 'ka "kɛɛ kö 'waa bɔ- 'ka bha 'wo- zë bha- ɓgban -yö n "yaan!
10 -Dhɛ -ga, 'wɔn "gbɪɪ- 'ö kaa ziö- 'gü bha 'ka 'dho "suü- -gɔ. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ Sɔtraan -dho ka 'gü dan 'ö 'mɛ 'ka bha mɛ 'gbɛ -da -kaso 'gü, 'ö 'ka saan" sü -dhɛkpaɔyi -kaɔng do 'ka, "kɛɛ 'kö 'zü 'ö -kë ka -gɔtogüwɔn 'ka, -ka 'to ka -wʋ -ta. ɓYa kë ɓdhɛ 'ka- kë "dhü, -gbloo 'faan- 'wo -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë -bha bha a -dho -a nu ka -dhɛ.
11 'Wɔn 'gü ma -tʋ 'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ -bha, 'wɔn 'ö Atanna -bha 'Nii- 'dhö- pö sië- -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ bha- -mɛ -ya 'gü ma! 'Mɛ 'ö yaa- -to -a "gbɪɪ- 'ka, 'yii 'dho ga ɓplɛ -naa 'ö Atanna "piü bha- bho.»

'Wɔn 'ö 'mɛ bha 'ö- pö Atanna -bha mɛ 'dhɛ 'wo Pɛɛgamö -a -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö Zan -za zë

12 'Yö 'mɛ 'a- yö bha 'ö go mü 'zü 'ö- pö n -dhɛ: «-Bhö 'sëëdhɛ bha- do 'bha -bɛn zë kö 'i- bɔ Atanna -bha yëkëmɛ 'ö "yan 'to sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Pɛɛgamö -a -nu -bha bha- -dhɛ. -A pö- -dhɛ: «'Mɛ 'ö -siangga "zɔsü, 'ö- "dhiü -zian 'ö ɓplɛ bha 'ö- -gɔ bha -ya -pö:
13 «A ka -yɛa ɓbhaa -dhɛ -dɔ, a- 'wɔn -dɔ 'kpakpadhö ɓdhɛ Sɔtraan -bha -blüdëdhɛ -gbloo -yö mü ɓnaa, "kɛɛ yö -zë ɓgban 'gü ka -kplü -sü 'ka n -bha kpɛnngkpɛnngdhö, 'kii ka bo -zʋ -yö n -dhɛ -sü 'ka, aa" ɓni "tüng -zian 'wo Angtipa 'ö -kë n "sɛɛ- 'ö to ö -wʋ -ta -a 'ka bha- zë- 'ka bha- 'gü.
14 "Kɛɛ yö -zë ɓgban 'gü, 'wɔn do 'bha -yö n -zʋ "piü ka -bha. Yö -mü ɓdhɛ mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü mü 'ö 'wo zian 'ö Badhaamö -ya sü yi 'bha 'ka bha- 'sü -sü 'ka. -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ Badhaamö bha ɓnë -da Izraɛdhö -mɛ -nu -dhɛ pë "piü yi 'bha 'ka, kë "dhü kö -wo -da Atanna "dhiü, 'yö Badhakö 'ö -kë -a -nu 'yaɔ- 'ka bha- ɓklang -kë, "slë -nu 'ö ɓyaa- kë 'ö Izraɛdhö -mɛ -nu dho -da Atanna "dhiü ɓdhɛ -bhöpë -nu 'wo- -kpa -dhɔkëpë -nu -dhɛ -a -bhö -sü -nu waa- -zua zë -sü -nu 'dhö bha- 'ka.

15 -Kɔ do bha- 'gü mɛ 'bha -nu -wo ka kpö 'gü mü 'ö 'wo -kplü -sü 'ka
□sɔng 'ö Nikodha "piü -mɛ -nu -bha bha- -bha.
16 -A pö- -nu -dhɛ -wo wo bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka. "Kɛɛ 'yii kë "dhü, a -dho
nu ka -ta mü -dede ya- 'gü 'ö 'a 'ko zë 'mɛ 'wo bha- -nu 'ka (n -wʊ 'ö □dhɛ)
-siangga 'dhö 'ö go n "dhi bha- 'ka.
17 'Wɔn 'gü ma -tʊ 'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ -bha, dhiang 'ö Atanna -bha 'nii- 'dhö-
zë sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ bha- -mɛ -ya 'gü ma! 'Mɛ 'ö yaa- -to
-gblü bha- "kplëë 'ka, 'bluu- 'ö Atanna -ya lɔɔ yi 'bha 'ka Izraɛdhö -mɛ -nu
-dhɛ kö -wo "tʊng -ta bha a -dho -a 'dhɛ 'ö -bin -sü 'ka bha- nu- -mɛ -dhɛ,
'ö 'a -ya mü 'a -gwë "puu do 'ö 'tɔ -dee 'ö mɛ 'bha -mɛ 'bha 'yaa- dɔ, kö 'yii
kë mɛ 'kö 'a- nu- -dhɛ bha- 'ka bha- nu- -mɛ -dhɛ.»

-Wʊ 'dhɛ 'ö 'mɛ bha 'ö- pö 'mɛ 'wo Tiatii -a -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö Zan -za zë

18 □Dhɛ 'ö □ya kë "dhü, 'yö 'mɛ bha 'ö- pö 'zü n -dhɛ: «-Bhö 'sëëdhɛ bha-
do "wɛɛ 'bha kë kö 'i- bɔ Atanna -bha yëkëmɛ 'dhɛ 'ö- -bha 'kɔdhigümɛ -nu
'wo Tiatii -pö 'gü -a -nu kpö 'gü bha- -dhɛ. -A pö- -dhɛ mɛ 'ö yö □në Atanna
Gbö 'ka, 'ö- "yan 'gü- bhü □dhɛ pɛng 'dhö, 'ö- -gɛn 'ö- □wlöö -a 'bhü- bhɔ
□dhɛ zën 'ö □waa- -bha 'yɔ -a 'dhö bha -ya -pö:
19 Ka këwɔn "pɛpɛ □gban -yö n "yaan, a- 'wɔn dɔ 'kpakpadhö □dhɛ -dhɔ
-yö ka 'gü, □dhɛ ka -to ka -wʊ -ta, □dhɛ ka Atanna -bha yë -kun ka 'nii- 'ka,
□dhɛ ka zuë" -yö -sɛa. A- 'wɔn -dɔ □dhɛ yë 'dhɛ 'ka- kë sië □taamasü ya-
'gü Atanna -dhɛ bha -yö 'kpii- 'ö -ziö -a -blɛɛsü 'ka gun- kë sië bha- -ta.
20 "Kɛɛ 'wɔn do 'bha -yö mü 'ö 'yaa n -zʊ 'kun -sü 'ka ka -bu 'gü. 'Yö -mü
□dhɛ ka ka -kwaa dhebhɔ 'ö ka kpö 'gü mü 'ö □dhɛ Zezabɛdhö 'dhö, 'ö- pö
ö -dɪ -dhɛ □dhɛ Atanna -wʊ "dhiü □loo -dhe -mü ö 'ka bha- -zü, 'ö 'ka- -ga
mü "dhü 'ö Atanna -bha mɛ -nu □klang -kë wü 'wo -dhɔkëpë -nu -dhɔkë
'ka bha- -bhö -sü -nu waa- -zua zë -sü -nu 'ka, 'yö- -nu -da Atanna "dhiü.
21 A kë "tüng 'në 'bha -nu -dhɛ kë "dhü kö -yö ö kwaa- 'wɔn yaa kë -sü
-zü "kɛɛ 'yii "wɪ- -bha kö -yö ö bo -zua zë -sü 'ka.
22 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö maa- -zuö "yua sɛɛ" -ta bha 'yö bha, □ya 'go mü
kö 'a 'wɔn bho mɛ "pɛpɛ 'wo -da sië- "piü 'pö -kpɛawo 'ö 'waa "wɪ- -bha kö
-wo wo bo- 'ka bha- -nu 'gü.
23 □Ya 'go mü 'zü, mɛ "pɛpɛ 'wo -ziö □keng- bha a -dho -a □gban zë
"pɛɛpɛdhö, kë "dhü kö mɛ "pɛpɛ 'wo Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'ka bha
-wa 'wɔn dɔ □dhɛ ma □në 'a mɛ "bhɪɪ- -nu -zʊgɔnkawɔn -nu waa- -a -nu
zuëbhɔbhawɔn □gban dɔ. 'Mɛ 'dhɛ "dhü a -dho -a □saa bho -a kë -sɔng -nu
□në- -bha.
24 Mɛ -kpɛa 'ka to 'ö ka -zë 'kii ka -kɔ -da -tosɛa suu 'ö "dhü- kë -sü 'gü, 'ö
ka -zë 'kii 'pë 'ö 'mɛ bha 'wo- -dhɛ Sɔtraan -bha -gleng 'kɔnë 'gü -dhɛ bha-
dɔ bha a- -pö ka -dhɛ □dhɛ 'mii 'dho □kwɛɛ 'gbiin- 'bha -ya ka □gbin-.
25 Ka -zë 'pë 'a dho- pö ka -dhɛ yö -mü □dhɛ kö ka -bha 'ö 'ka -kplü -sü
'ka- -bha bha 'ka- 'kun "gbɪɪ- kö -yö zun- 'ka n nu -yi -bha.
26-28 Mɛ 'ö yaa- -to -bɛang bha- ga 'ka, 'ö yaa- -to n dhɔɔbhaa -zian -ta
'ö to "dhü 'ö- "dhiü 'to "tüng -yö □loo, mɛdhɛ kë -faan 'a- □slɔɔ n Dë "dhiü
bha a -dho -a -bha nu 'ö -ya 'ka "sɛgɔ -nu -gɔ "dhiü, 'ö mɛdhɛ -kë -a -nu -ta
-piöga -sabhlü 'ka, 'ö- -nu 'gü wü- 'ka □dhɛ mɛ- "sɛ gbɔ wü, 'ö ma 'ö ma
□në 'wo n -dhɛ -dhɛkpaɔ "dhiü "susëng bha 'a dho 'a -tosɛa -kë -a -mɛ "piü
'pö.
29 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'wɔn 'gü ma -tʊ 'dhö 'mɛ 'ö- -gɔ -bha, -a -mɛ
-yö "tʊ 'to 'wɔn 'ö Atanna -bha 'Nii- 'dhö- pö sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu
-dhɛ bha- -bha -së 'ka kö -ya 'gü ma.»

3

-Wʋ 'ö 'mɛ 'ö Zan -ya yö bha 'ö- pö Saadö -mɛ -nu -dhɛ

1 'Yö go mü 'zü 'ö- pö n -dhɛ: «Zan, -bhö 'sëëdhɛ bha- do 'bha -bɛn zë 'zü
kö 'i- bɔ Atanna -bha yëkëmɛ 'ö zun sië- -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Saadö -a
-nu -dhɛ "dhiʋ bha- -dhɛ kö 'i- pö:: «'Mɛ 'ö Atanna -bha 'nii- "saɔplɛ bha
'wo- -kɔ -bha waa- -a -bha "susengga "saɔplɛ 'dhö bha -ya -pö: Ka këwɔn
-nu bha- 'bha 'yaa n tii' 'ka. -A -naa -yö n "yaan ̱dhɛ -yö mɛ "bhɪɪ- -nu -zë
-a -nu 'gü ̱dhɛ ka "yaan, "kɛɛ 'sa kö mɛ ̱gee ̱në ka 'ka.

2 -Ka -bö kö- 'dhɛ 'në 'ö to ka -gɔ 'ö yö -zë 'yii "dhuu ̱kö bha 'ka- -fɔɔ bho
kö- -kpɛa 'ya 'dho "dhuu do. -A -gɛn -mü ̱dhɛ ka këwɔn -nu bha- 'bha 'yaa
ma Atanna -zʋ 'kun -së 'ka.

3 -A -kë "dhʋ -sü bha- 'gü, ka -zʋ -yö -bö 'wɔn -nu 'wo ka ̱klang -kë 'ka
bha- 'ka kö ka -zʋ -yö -bö 'pö -kɔ 'ka- ma- 'ka bha- 'ka, kö 'ka- -ya ̱bhlëë
'gü, kö 'ka ka ̱taa zun 'wɔn yaa kë -sü -gɔ. "Kɛɛ 'kii -bö -zë wo kö 'ka -ya
ka "yaan, a -dho nu 'a -kan ka 'gü ̱dhɛ ̱kwaanmɛ 'dhö, 'ö 'kaa n -nu "tʋ̈ng
dɔ.

4 "Kɛɛ 'sa ka -bha -kë "dhʋ -sü ̱gban waa- -bha -bha, kaa- mɛ -nu 'wo
Saadö mü bha- mɛ 'bha -nu -wo mü 'ö wo -zë 'wii wo -bha -sɔ -dhii 'kun.
Yɛng- -nu yi -dho "ta yi "kwëë kö sɔ "puu -ya -nu -bha, -a -gɛn -mü ̱dhɛ
-wo ̱mɔɔ -sü 'ka sɔ "puu bha- -da -sü -bha.

5 Mɛ 'ö dho -bɛang bha- ga 'sü, -yö -dho sɔ "puu ̱në- -da 'pö ̱dhɛ -kɔ
bha- 'dhö, 'mii 'dho- 'tɔ bho Atanna -bha 'sëëdhɛ 'ö 'mɛ 'wo dho -tosɛa kë-
"piʋ̈ -a -nu 'tɔ 'dhö- 'gü bha- 'gü. 'Ö -ya mü 'zü 'a dɔ n Dë Atanna waa- -bha
"kië -nu -a -nu wëëdhö 'a- pö ̱dhɛ ma mɛ -mü.

6 'Mɛ 'ö- 'wɔn 'gü ma -tʋ 'dhö 'dhö -yö 'wɔn 'ö Atanna -bha 'Nii- 'dhö- pö
ië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ bha- 'gü ma.»

-Wʋ 'ö 'mɛ 'ö Zan -ya yö bha 'ö- pö Atanna -bha mɛ -nu 'wo Fidhadɛfi -a -nu -dhɛ

7 'Yö 'mɛ bha 'ö- pö 'zü n -dhɛ 'ö- pö: «Zan, -bhö 'sëëdhɛ bha- do 'bha
-bɛn zë kö 'i- bɔ 'mɛ 'ö Atanna -bha yëkëmɛ 'ka -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo
Fidhadɛfi -pö 'gü bha- -dhɛ kö 'i- pö: 'Mɛ 'ö "slʋ̈ʋ̈slʋ̈, 'ö ̱sɔng 'yaa- -bha, 'ö
̱waa- pö tɛanwɔn, kö -wo -wɪ yö ̱në- 'ka, 'ö Davi -bha -gblüëdhɛ -dhaklɪ
'dhö yö ̱në- -gɔ, 'ö ̱yaa- "pʋ 'ö mɛ "wɛɛ 'bha 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -ya ta,
"ɛɛn 'ö ̱yaa- ta, 'ö mɛ "wɛɛ 'bha 'yaa ̱mɔɔ- -bha kö -ya "pʋ bha -ya pö:

8 «Pë "pɛpɛ 'ka- -kë, -a ̱gban -yö n "yaan. A- 'wɔn -dɔ ̱dhɛ "sɪ 'gbɛ 'yaa
ka -dhɛ. "Kɛɛ 'sa yö -zë ̱gban 'gü ka kë n -wʋ bha- ̱bhlëë -ya "pɛpɛdhö
'ö 'ka to ka -wʋ -ta n -dhɛ. -A -wɔn 'gü, zian 'a- "dhi -pʋ ka -gɔ bha- tamɛ
'yaa 'dhö.

9 ̱Suakëmɛ -nu 'wo- pö wo -dɪ -dhɛ wo -bɔ Atanna 'ka, "kɛɛ kö -wo
Sɔtraan ̱në- -bha -gɔ 'gü bha 'wɔn 'a dho- kë- -nu 'ka -kaa -ga 'ö ya: A -dho
n faan wɔ- -nu -ta 'ö 'wo nu 'wo zun ka -dhɛ wo kpiö 'gü, 'ö 'wo -gbɛʋʋ -kë
ka -dhɛ, 'ö 'wo- 'wɔn dɔ ̱dhɛ ka -dhɔ ̱dede -yö n -kë.

10 ̱Dhɛ 'ö -kë ̱dhɛ -a pö 'a- wo ka -dhɛ 'ka ka zuë" ̱në- kë -sɛa kö 'wɔn
̱gban -wɔn ̱gban -yö 'kun bho ka 'gü bha, ka kë- -kë ̱dhɛ -kɔ 'a- pö- 'ka
ka -dhɛ -a 'dhö bha, mang -dɪ 'pö a -dho ka -maa kë "tʋ̈ng "gbɪɪ- 'ö nu sië,
'ö 'a dho 'wɔn wɔ- 'ka "kpʋngtaadhɛ -todhʋ̈sü -ta bha- 'ka 'ö 'a ka -zë ka
dha- -gɔ.

11 N nu "tʋ̈ng 'yaa ̱gblɛɛn 'zü. -A 'kun ̱në -kaa wo "gbɪɪ- kö mɛ 'bha
pia" 'ya 'dho dhi ka -bha -bhɔ 'gü 'faan- bha- 'ka.

12 'Mɛ 'ö yaa- -to -a "gbɪɪ- 'ka, a -dho -a -mɛ kë ma Atanna -dhɔkëgükɔ
bha- -gɛn do 'ka, 'ö 'yaa zun "kpɛnng 'zü tongtongdhö, 'ö 'a ma Atanna

waa- -bha Zedhizadhɛmö -pö -dee 'ö dho 'go- "piü dhang- 'gü 'ö -lɔɔ bha- -nu 'tɔ -ya -a -mɛ -bha. 'Ö 'tɔ -dee 'ö n -bha bha 'a- -ya -mɛ -bha 'pö.

13 ▯Dhɛ 'ö "dhü, 'mɛ 'ö- "tʋ 'dhö 'dhö, -ya dɔ dhiang 'ö Atanna -bha 'Nii- 'dhö- zë sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ bha- -bha 'kpakpadhö kö -ya 'gü ma!»

-Wʋ 'ö 'mɛ 'ö Zan -ya yö bha 'ö- pö mɛ 'wo Dhaodise -a -nu -dhɛ -a -dhiang 'ö- zë

14 'Yö- pö: «-Bhö 'sëëdhɛ bha- 'bha kë kö 'i- bɔ 'mɛ 'ö zun sië Atanna -bha 'kɔdhigümɛ -nu 'wo Dhaodise -a -nu -dhɛ "dhiü bha- -dhɛ. -A pö- -dhɛ 'mɛ 'ö Atanna "sɛɛ- 'ka, 'ö tɛanwɔn ▯në- pö, "kɛɛ 'ö 'yaa -wʋ ▯plɛ pö, 'ö yö ▯në pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da -a ▯gban kpu -sü -bha -kpu 'ka, 'ö 'wo yö ▯në -dhɛ -yö kë "dhü bha -ya -pö:

15-16 A ka këwɔn ▯gban dɔ. 'Kaa "yi "wɔsü 'ka, "ɛɛn 'kaa "yi -sɛa 'ka. 'Ka dho kë "wɔsü -ka kë "wɔsü do, 'ka dho kë 'zü -sɛa -ka kë -sɛa do, "kɛɛ 'ka 'to 'zɔzɔ 'ka a -dho -pe ka 'ka.

17 Ka- -pö ka -dɪ -dhɛ ▯dhɛ ▯naɔ -yö ka -gɔ, 'ka ▯mɔɔ, ka -ma -wɔn 'yaa pë 'bha -bha 'zü, 'kaa- 'wɔn dɔ ▯dhɛ -wëëmɛ 'ö "sɛ ya- 'gü -a -gɔ -mü ka ▯në ka 'ka, ▯dhɛ "flɛɛmɛ 'bha 'yaa ka -zë ka zian- 'gü, ▯dhɛ ka ka 'kpee- -zian 'ka 'ö ka "yan -nu ▯gban 'wo ▯wlü 'ka- -ta.

18 -A -kë "dhü -sü bha ▯në- -wɔn 'gü, 'yö 'a- pö ka -dhɛ ▯dhɛ 'ka nu, kö 'ka "sënng 'ö ▯waa- gbo ▯gban bho- 'gü "pɛpɛdhö bha- 'dhɔ n -gɔ, kö 'ka kë ▯naɔmɛ ▯dede 'ka, kö 'ka sɔ "puu 'dhɔ kö 'ka ka 'kpee- -ta kpa- 'ka kö 'yiü- 'ya 'dho ka kë, kö 'ka "yan kë ▯bɛdhɛ 'dhɔ kö 'ka- kë ka "yan -bha kö 'ka -dhɛ yö.

19 -A pö 'a- wo ka -dhɛ "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ▯dhɛ 'mɛ 'ö- -dhɔ -yö n -kë ▯në 'a -dhio dɔ- -ta 'yö 'a- "klʋ bho. -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -ka ka 'gü dɔ "gbɪɪ- kö 'ka bo 'wɔn yaa kë -sü 'ka.

20 -Ka -dhɛ -ga, a dɔ sië ka -gɔ "kwɛɛ -bha, a- -tama sië. 'Mɛ 'ö ▯ya n -wʋ ma kö -yö "kwɛɛ "pʋ n -gɔ, a -dho -da -mɛ -gɔ 'kɔɔdhö 'ö yaa- -mɛ 'yi pë -bhö yi "kwëë.

21 -Gɔn bha 'mɛ 'ö yaa- -gɔn kö -ya ga 'sü, a -dho -a -mɛ -ya n "sɔɔ ma -blüdëdhɛ -gbloo -ta, ▯dhɛ -kɔ 'ö mang -dɪ 'pö 'a- ga sü- 'ka, 'ö 'a dho 'a -ya n Dë "sɔɔ, -a -bha -blüdëdhɛ -gbloo -ta bha- 'dhö.

22 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, mɛ "ʋʋ mɛ 'ö- 'wɔn ma -tʋ 'dhö 'dhö, -yö dhiang 'ö Atanna -bha 'Nii- 'dhö- zë sië -a -bha 'kɔdhigümɛ -nu -dhɛ bha- ma.

4

Atanna -yata -gbloo 'ö dhang- 'gü waa- -zü -pë -nu 'ö Zan -ya yö -a -dhiang 'ö- zë

1 ▯Dhɛ 'ö 'wɔn 'dhɛ -nu bha ▯wa bo kë -sü 'ka ▯dhɛ -kɔ -nu bha- 'dhö, 'a dho "kan n -ta kö dhang- "dhi ▯ya "pʋ, kö mɛ do 'ö gun dhiang zë sië n -dhɛ, 'ö- -wʋ -kë ▯dhɛ "truu -wʋ 'dhö bha -ya pö sië n -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö -tɔn 'kun kö 'i nu yö kö 'wɔn 'dhɛ -nu 'wo dho kë -a 'dhɛ bha- zian- -ta bha 'a- -nu -zɔn i -dhɛ.»

2 'Ö ö bo- -pö n -dhɛ "dhü -sü 'ka bhoo, 'yö 'Nii- "slüüslü -yö n sü ▯dhɛ 'gbʋ- -yö mɛ sü, 'yö dho n 'ka dhang- 'gü. -Dhɛ 'ö dho n 'ka- 'gü bha 'a dho -dhɛ -ga mü kö -blüdëdhɛ -gbloo do -yö -ya sü 'ka mü, kö mɛ do 'bha -yö -ya -sü 'ka- -ta.

3 "Kɛɛ 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka- -ta "dhü bha- wëëdhɛ "yan- -bhɔ -glënglëndhö ▯dhɛ -gwë ▯bhlëësü ▯gblɛyidhe suu 'bha 'wo- Zasipö -kë bha waa- -zaɔndhö 'wo- Saaduanö -kë bha- -nu "yan bhɔ -kɔ bha- 'dhö. Kö

□kpöng 'ö dɔ dha -gɔ bha- 'dhɛ 'ö □klëën -sü 'ka -gbloo bha- -zü bha- "yan-bhɔ sië 'pö -glënglëndhö □dhɛ gënng' -gwë bha- 'dhɛ 'wo- -dhɛ Medhodö bha- 'dhö.

4 Kö -gbloo "wɛɛ -kaɔng □plɛ ga -yiisiö 'bha -wo □klëën -sü 'ka 'zü -a 'kpiisü bha- -zü, 'ö mɛ zizi -nu -kaɔng □plɛ ga -yiisiö 'ö sɔ "puu 'dhö- -nu -bha bha 'wo -ya -sü 'ka- -ta 'dɔɔndhö, kö "sënng faan- -ya -nu -gɔ -bha.

5 Kö dha -yö "yan 'kun sië -dhɛ 'ö -gbloo 'kpiisü bha 'ö gun -ya sië- -bha bha- 'gü, 'ö -gbla, 'ö pë 'bha -nu -wo -wɪ mü -nu wo 'ö mɛ "tʊ- -da -wʊ 'gü -wuudhö. Kö "sɔng "saɔplɛ -wo 'pu sië -gbloo 'kpiisü bha- wëëdhö. 'Nii- "saɔplɛ 'ö go Atanna "piü bha □në 'wo gun 'pu sië "dhü bha.

6 Kö -gbloo 'kpiisü bha- wëëdhɛ "yan- bhɔ sië -mina -minadhö -dhɛ □gban 'gü mɔɔdhö □dhɛ 'pë 'ö gënng' -gwë "puu 'ö □dhɛ "dënggbɔ 'dhö bha □në □waa- zun 'kwëë- -dhɛ □gban 'gü 'ö □ya kë □dhɛ "yitagbɛa 'bha 'dhö -a 'dhö. Kö pë "yaandhe 'bha -nu 'ö- -nu "yan 'dhö □loo -sü 'ka- -nu kwi -bha -yëën 'këëndhö -a -nu "dhiü -dhɛ waa- -nu □taama -dhɛ -nu □gban 'gü bha- -yiisiö -wo □klëën -sü 'ka -gbloo bha- -zü "pɛan □gban "piü.

7 Pë "yaandhe -nu 'wo "dhü bha- -blɛɛsü 'a- yö bha -yö -bhɔ laa □në- -bha. 'Yö- □plɛ -naa -yö bhɔ -du 'në -bha. 'Yö- -yaaga -naa wëëdhɛ -yö bhɔ mɛbhɪɪdhe -bha -bha. 'Yö- -yiisiö -naa -yö bhɔ "gblëë- 'ö -wlö sië- -bha.

8 Pë "yaandhe -yiisiö 'wo "dhü bha- do gban- -gun "saɔdo, 'yö- -nu "yan 'dhö gun □mɔɔ -sü 'ka- -nu kwi 'gü -dhɛ □gban "pɛpɛ 'gü. -Yö -gun -nu kwi 'gü 'kɔɔdhö 'ö gun- -nu -bha "kpɛnngdhɛ -nu □gban 'gü. -A -nu -bha yë 'ö 'dhö, 'ö 'wo □gloo- -bha 'wo -wɔ 'gü "yaan yö -mü 'tɔ -loo 'mɛ 'ö -ya -sü 'ka -gbloo 'kpiisü bha- -ta bha □në- -bha -sü 'ka 'wo- pö: «'Mɛ 'ö "slüüslü, 'ö "slüüslü, 'ö "slüüslü, yö -mü kwa Dëmɛ, kwa -bha Atanna 'gü "gbɪɪsü 'ö gun, 'ö 'dhö -kpɛawo, 'ö dho 'to -todhü 'ka bha □në- 'ka.»

9 'Mɛ 'ö -ya -sü 'ka -gbloo 'kpiisü bha- 'gü 'ö- bhɔ -yi 'yaa 'dhö kö yöö -nu 'to ga -yi □në- -bha bha, pë "yaandhe -yiisiö bha □wa "wɪ- "piü, □wa 'tɔ □loo- -bha kö -wa nuɛ" bho -kɔ 'ö- 'gü 'do 'do,

10 'Yö mɛ zizi -nu -kaɔng □plɛ ga -yiisiö bha 'wo zun wo kpiö 'gü 'mɛ 'ö -ya -sü 'ka -gbloo 'kpii- bha- 'gü, 'ö 'dhö -todhü 'ka bha- -kuu "dhiü, 'yö 'wo- -dhɔkë. 'Yö 'wo woo- "sënng 'faan- -nu 'ö- -nu -gɔ -bha bha- bho mü 'yö 'wo- -zuö -gbloo 'kpiisü bha- wëëdhö kö -wa pö sië:

11 «'Aa! Yi Dëmɛ, yi -bha Atanna, -a -dhɛ -mü □dedewo. -A -dhɛ -mü kö bhi □në i 'tɔ -yö bhɔ, kö □bhlëë -yö -ya i -bha, kö 'gügbɪɪdhɛ -yö kë i -gɔ. -A -gɛn -mü □dhɛ bhi □në 'i pë suu □gban "pɛpɛ -da. -A -nu -bha kë -sü 'ö 'wo -tosɛa -kë bha -yö -ga bhi □në i 'gü.»

5

'Sëëdhɛ -be 'ö- "dhiü 'dhö ta -sü 'ka -gɛn -yan 'ka "saɔplɛ waa- Atanna -bha "bhlaanë 'ö- "pʊ -mɛ 'ka -a -nu -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 'Ö go mü 'yö 'a 'sëëdhɛ do 'bha yö 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka -gbloo bha- 'gü bha- -kɔ -së 'gü, kö -yö -be kë -sü 'ka, "kɛɛ kö -yö -bɛn zë -sü 'ka ö 'gü 'kɔɔdhɛ waa- "kpɛnngdhɛ -nu □gban 'gü, kö- "dhiü -yö ta -sü 'ka gɔgɔtɔdhö kö 'klëë- -yö 'kpɔ -sü 'ka- -bha -dhɛ "saɔplɛ bha- □gban 'gü.

2 'A dho "kan n -ta 'zü kö Atanna -bha "kië 'gü "gbɪɪ- do 'bha bha -yö "gbla sië "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «'Dee 'dhö, 'ö 'klëë- -kpɔ 'sëëdhɛ ya- -bha -pë ya- 'wü -sü kö -wa "dhiü "pʊ bha- "sɪ 'dhö- -dhɛ, 'ö □mɔɔ- -bha 'ö- -kë.»

3 "Kɛɛ 'yö mɛ 'yii □slɔɔ dhang- -zian 'gü kö yöö 'to "kpʊngtaadhɛ waa- "sɛ □wlöö □dhɛ □në- -bha, kö -yö 'sëëdhɛ bha- "pʊ kö -yö -dhɛ -ga 'gü.

4 'Yö 'a zun "gbʋ bɔ -sü -bha ̱dedewo -sɔbhɛɛ 'ka mɛ 'yii ̱slɔɔ 'ö- wo kö
-yö 'sëëdhɛ bha- "pʋ kö -yö -dhɛ -ga 'gü bha- -wɔn 'gü.
5 "Kɛɛ 'yö mɛ zizi -nu bha- mɛ do -ya pö n -dhɛ 'ö- pö: «'Bha 'dho "gbʋ
bɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ Davi suu 'gü -në 'ö "kplëëmi 'ka Zuda -kɔdhi 'gü bha
̱në "sɪ 'dhö- -dhɛ, yö ̱në- -kɔ ̱ya ziö pë ̱gban "pɛpɛ -gɔ, yö ̱në ̱mɔɔ-
-bha 'ö 'klëë- -kpɔ 'sëëdhɛ bha- -bha -pë "saɔplɛ bha- ̱gban wü 'yö -dhɛ
-ga 'gü.»
6 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ, 'a dho -dhɛ -ga kö "bhlaanë do 'ö "kpaa 'dhö- -bha
-yö dɔ -sü 'ka ö -gɛan -gbloo 'kpiisü 'ö pë "yaandhe -yiisiö bha waa- mɛ
zizi -nu bha 'wo ̱klëën -sü 'ka- -zü bha- wëëdhɛ ̱dede 'gü. "Bhlaanë bha
-yö -gun ̱dhɛ 'pë 'wo kë- zë ̱në- bho "kɛɛ 'yö "yaan 'zü -deewo 'dhö. -A
-sö -gun "saɔplɛ, 'yö- "yanga -yö gun 'pö "saɔplɛ. -A "yanga bha ̱në gun
Atanna -bha 'nii- "saɔplɛ 'ö- -nu bɔ "sɛ -ta -dhɛ ̱gban "pɛpɛ 'gü bha- 'ka.
7 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ 'yö "bhlaanë bha 'ö "ta sü 'yö ̱yɔɔn 'mɛ 'ö gun -ya
-sü 'ka -gbloo 'kpii- bha- 'gü bha- "sɔɔ, 'yö ö -kɔ -da 'sëëdhɛ -be 'ö gun- -kɔ
-së 'gü bha- 'gü.
8 ̱Dhɛ 'ö ö -kɔ -da 'sëëdhɛ bha- 'gü "dhʋ, 'yö pë "yaandhe -yiisiö bha
waa- mɛ zizi -kaɔng ̱plɛ ga -yiisiö bha 'wo zun- -dhɛ wo kpiö 'gü, kö mɛ
zizi -nu bha -kɔ 'wo- -bha 'do 'do, kö kɔnng -ya -nu ̱gban ̱kwɛɛ-, waa-
"sënnggbɔnë -nu 'ö -dhasiklɔɔ 'dhɛ 'wo- -gʋ bha 'ö- 'gü -a 'dhö. Atanna
-bha mɛ -nu -bha bhɛa" -wʋ -nu 'ö dho- "piʋ bha ̱në gun -dhasiklɔɔ bha-
'ka.
9 'Yö 'wo "tan -dee do bho 'wo- pö:
«I -bha 'sëëdhɛ bha- 'sü -sü
kö 'i- "dhiʋtadhɛ ̱gban "pʋ
kö 'i -dhɛ -ga 'gü -dhɛ -mü tɛan- ̱dede 'ka.
-A -gɛn -mü ̱dhɛ -wo kë bhi ̱në i zë,
'yö 'i mɛ 'gbɛ ̱dede -gɔ -ta dhɔ Atanna -dhɛ
ga 'i- wo bha- 'saa- 'gü,
'yö 'i "siya ̱gban suu 'do 'do sü
waa- mɛ suu ̱gban "pɛpɛ 'do 'do 'dhö
"sɛ suu 'do 'do ̱gban 'gü
kë "dhʋ kö -wo kë Atanna -bha 'ka.
10 'Yö 'i- -nu -kë kwa -bha "saabhomɛ -nu 'ka
kö -wa -bha yë kë,
'yö 'wo dho -ya "kpʋngtaadhɛ -gɔ "dhiʋ.»
11 A -to -dhɛ 'dhɛ bha- -ga -dhɛ 'gü, 'yö n "tʋ 'dhö -da Atanna -bha "kië
kpö 'gbɛ ̱dede -wʋ 'gü, -wo -gun "gblü mɛɛ -ta -mɛɛ, dhʋng 'yaa gun- -bha,
kö -wo ̱klëën -sü 'ka Atanna -bha -blüdëdhɛ -gbloo bha- -züzüdhɛ ̱gban
"pɛpɛ 'gü waa- pë "yaandhe -nu bha waa- mɛ zizi -nu bha- 'dhö.
12 Kö -wo "tan bho sië "gbɪɪ- 'ka 'wo- pö: «"Bhlaanë 'wo- zë kö -yö kë
mɛ "bhɪɪ- -nu -bha "saa- 'ka bha, 'gügbɪɪdhɛ oo, mɛdhɛ -nu oo, 'wɔndɔdhe
waa- faan -nu oo, ̱bhlëë waa- 'tɔbhɔdhe -nu -wa yö ̱në- -gɔ. -A -dhɛa
-bha ̱dhɛ mɛ ̱gban "pɛpɛ -wa yö ̱në- -dhɔkë, kö -wa nuɛ" bho.»
13 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ, 'yö n "tʋ 'dhö -da 'pö Atanna -bha -da -pë -nu
'wo dhang- 'gü 'wo "kpʋng ̱taa, 'wo "sɛ ̱wlöö waa- -a 'dhɛ -nu 'wo ̱weeyi
̱bhaa, 'pë "pɛpɛ 'kö Atanna -ya -da -a -nu ̱gban -wʋ 'gü kö -wo "tan bho
sië 'pö 'wo- pö: «'Mɛ 'ö -ya -sü 'ka -gbloo 'kpiisü -ta waa- "bhlaanë bha
̱në- -dhɛ 'dhö- -bha ̱dhɛ -wa -nu nuɛ" bho, kö -wo ̱bhlëë -ya -nu -bha,
kö -wa -nu 'tɔ bhɔ, kö 'gügbɪɪdhɛ -yö kë- -nu -gɔ -todhʋ 'ka.»
14 ̱Waa- "tan bha- bho "dhʋ, 'yö pë "yaandhe -yiisiö bha 'wo- -yɔ bɔ 'wo-
pö: «Kö -yö kë "dhʋ bha 'aa -yö kë.» 'Yö mɛ zizi -nu bha 'wo zun wo kpiö
'gü, 'yö 'wo- -dhɔkë.

6

'Klëë- -kpɔ 'sëëdhɛ -bha -pë "saɔplɛ bha- "pʋ -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 A -to -dhɛ bha- -ga -dhɛ 'gü, 'a dho "kan n -ta kö "bhlaanë bha ɓya 'sëëdhɛ "dhiʋ -ta 'ka -pë "saɔplɛ bha- -blɛɛsü "pʋ. 'A dho n "tʋ 'to kö pë "yaandhe -yiisiö bha- do -ya pö sië -wʋ "gbɪɪ- 'ka ɓdhɛ dha 'ö -wɪ -a 'dhö 'ö- pö: «-Bhö nu!»

2 'A dho "kan n -ta 'zü kö ɓsoo "puu do ɓya -wo, kö mɛ do -ya -ta, "kɛɛ kö 'mɛ 'ö- -ta bha 'saɔ- -ya ɓkwɛɛ-, 'yö 'wo mɛ -dhɛ 'faan- -ya -a -gɔ -bha, 'yö dho ɓdhɛ "kplëë 'kpii- 'ö 'dho sië -gblü -bha -a 'dhö, kö -yö "sɛ kun -gblü 'ka.

3 'Yö "bhlaanë bha 'ö 'pë bha- ɓplɛ -naa -pʋ. 'Yö pë "yaandhe -yiisiö bha- ɓplɛ -naa -ya pö: «-Bhö nu!»

4 'A dho -dhɛ -ga 'zü kö ɓsoo -zaɔndhö do 'ö ɓyɔɔn ɓwɛnng -sü "blɛɛn- 'ka bha -yö nu sië. 'Mɛ 'ö gun- -ta bha 'yö 'wo- gba -gblü -da -faan 'ka kö -ya -da "kpʋng ɓtaa, kö mɛ "bhɪɪ- -nu -wo wo 'ko zë. 'Yö 'wo dho 'wo- gba -siangga 'kpii- do 'ka.

5 'Yö "bhlaanë bha 'ö 'pë bha- -yaaga -naa -pʋ, 'yö pë "yaandhe bha- -yaaga -naa -ya pö: «-Bhö nu!» 'Yö 'a ɓsoo tii do yö kö -yö nu sië. Kö 'mɛ 'ö- -ta bha pë -dan 'ka -tɛa do -ya ɓkwɛɛ-.

6 'Yö 'a -wʋ do 'bha ma kö -yö 'go sië pë "yaandhe -yiisiö bha- -nu kpö 'gü 'ö- pö "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «-Bhö -mlüga waa- "klëënga bha- -nu dan kö 'i- "dhɔɔ -siö. -Wo -mlü 'tɛa- -yan do 'dhɔ 'wëëga 'wo -dhɛkpaɔyi do -yë ɓsaa bho- 'ka bha- 'ka, kö -wo "klëën 'tɛa- -yan -yaaga 'dhɔ "dhü 'pö, "kɛɛ 'bha 'dho "yɔn waa- we -zë -a -nu "dhɔɔ -siö.»

7 'Yö "bhlaanë bha 'ö 'pë bha- -yiisiö -naa -pʋ. 'Yö pë "yaandhe bha- -yiisiö -naa -ya pö: «-Bhö nu!»

8 'A dho -dhɛ -ga kö ɓsoo do 'ö- kwi- -kë ɓdhɛ gamɛ kwi 'dhö bha -yö nu sië, 'mɛ 'ö -ya -sü 'ka- -ta bha -wa -dhɛ -ga, kö ɓgeebɔɔdhɛ -ya ɓkeng-. 'Yö 'wo "sɛ -pɛ 'gü -yiisiö, 'yö 'wo- "pɛn do nu- -dhɛ, kö -wa 'gü -mɛ -nu ɓgban -gɔ -ya -siang -ta, kö -wa mɛ 'bha -nu zë din- 'ka, kö -wo "yua -da mɛ 'bha -nu 'gü kö -ya -nu zë, kö -wa mɛ 'bha -nu "dhiʋ dɔ "bü -wü -nu -gɔ kö -wa -nu zë 'pö.

9 'Yö "bhlaanë bha 'ö 'pë bha- "sɔɔdhu -naa -pʋ. 'A dho -dhɛ -ga kö 'mɛ 'wii 'go wo -wʋ -ta, 'ö 'wo- -nu zë -a -nu -bha -kë Atanna "sɛɛ- 'ka -sü -wɔn ɓnë- 'gü bha- -nu 'nii- -yö ɓloo sië "saa- -bho -ta -gwë "klʋ 'wo- -kan mü bha- ɓwlöö.

10 Kö -wo "gbla sië "gbɪɪ- 'ka 'wo- pö: «Yi Dëmɛ 'i "slʋʋslʋ 'ö 'bhaa ɓsua kë, -më yi ɓnë 'i dɔ sië- -gɔ ɓtɔn kö 'i 'wɔn wɔ "kpʋngtaamɛ -nu -ta, kö 'i bhlɔɔ bho yi 'gü yi zë 'wo- wo bha- -wɔn 'gü?»

11 'Yö 'wo -tɔyang "puu -da 'mɛ 'wo bha- ɓgban -bha 'yö 'wo -kɔ -ya -nu zuë" -ta 'wo- pö -wo wo zuë" 'në 'dɛdɛ -da mü kö -wa -nu dheebhang -nu, -a -nu Atanna -bha yëkëyɔɔ -nu -kpɛa 'wo to -a -nu zë 'pö ɓdhɛ- -nu 'dhö, kö- -nu "dhiʋ -yö pa.

12 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʋ, 'yö 'sëëdhɛ "dhiʋ -ta 'ka -pë bha- "saɔdo -naa 'ö to bha 'yö "bhlaanë bha 'ö- -pʋ. 'Yö "sɛ 'dhö -ya ɓzii -sü -bha, 'yö 'yënng- -gɔ -yö ɓtröö -blünblündhö ɓdhɛ ɓgla "yi 'dhö, kö "su -zë ɓya kë ɓdhɛ ɓyɔɔn 'dhö.

13 'Yö "susëngga -nu 'wo -ya 'go -sü -bha dhang- -bha 'wo ɓwɛnng -blubludhö ɓdhɛ mangglo -kpo -nu 'wo ɓwɛnng kö "tɛɛ "gbɪɪ- ɓya ziö bha- 'dhö.

14 'Yö dhang- -yö dho ̱dhɛng -sü 'ka ̱dhɛ -kɔ 'wo sɛɛ" -be -kë 'ka ̱sië
bha- 'dhö, kö -tɔn -nu waa- "sɛ -nu 'wo "yi ̱zinng 'gü -dhɛ -nu 'gü -wo 'dho
sië -go "gblʋʋ -sü 'ka 'pö.
15 "Tʋ̈ng 'ö kë sië- 'ka "dhʋ̈ bha kö -gblüdë -nu 'wo "kpʋng ̱taa oo,
"sɛgɔ "dhiʋ̈ -mɛ -nu oo, "sɔdha -gɔmɛ "gblʋ̈gblʋ̈ -nu oo, ̱naɔmɛ -nu oo,
'gügbɪɪdhɛ 'dhö mɛ "pɛpɛ 'ö- -gɔ waa- mɛ "pɛpɛ -kpɛa 'wo to, ̱dhuëng
-nu, waa- 'wlɔɔ- -nu 'wo 'dhö kö -a -nu ̱gban -wo wo -gblɛn 'kpɔ sië -tɔn
̱zinng 'gü -dhɛ -nu waa- -gwë -yɛ 'gü -dhɛ -nu 'gü,
16 'wo- pö -tɔn -nu waa- -gwë 'gbɔng -nu -dhɛ -ka nu kö 'ka kpa yi -ta kö
'mɛ 'ö -ya 'sü 'ka -blüdëdhɛ -gbloo 'kpiisü -ta bha 'ya 'dho yi yö 'ö nëng 'ö
"bhlaanë yöö- -ya yi -bha bha 'ö yi ̱slɔɔ.
17 -A pö 'wo- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ kö "bhlaanë waa- Dë bha-
-nu -bha -mawɔnsiödhe "tʋ̈ng "gbɪɪ- bha ̱ya ̱loo, kö -dɔ "tɛɛ -gɔ -mɛ 'yaa
'dhö.

7

Mɛ "gblü këng do -kɔ -yiisiö waa- mɛ "gblü -yiisiö 'ö Atanna -yö 'klëë-kpɔ- -nu -bha Izraɛdhö -sɛ 'gü 'ö Zan -ya -dhɛ yö -a -dhiang 'ö zë

1 ̱Dhɛ 'ö 'wɔn bha ̱ya bo -kë "dhʋ̈ -sü 'ka, 'a dho -dhɛ -ga, kö Atanna
-bha "kië -yiisiö -wo dɔ sië "sɛ "gwënng 'gü -dhɛ -yiisiö bha- ̱gban 'gü, kö
"tɛɛ -gɔ -yiisiö 'wo "kpʋng ̱taa bha ̱waa- 'kun kö -ya -nu -gɔ, Kë "dhʋ̈ kö
"tɛɛ 'ya 'dho ziö "kpʋng ̱taa, "ɛɛn ̱weeyi -ta -dhɛ "ɛɛn "dhü -zian 'bha
-bha tongtongdhö.
2 'Yö 'a- -bha "kië "wɛɛ do 'bha yö kö -yö 'go sië 'yënng- -wo -zian 'ka 'ö
nu "kɛɛ kö Atanna "yaandhe bha- -bha 'klëë- -kpɔ pë -bha -pë -ya ̱kwɛɛ-.
'Yö- pö Atanna -bha "kië -nu 'ö "sɛ waa- ̱weeyi -nu 'gü see- -faan nu- -nu
-dhɛ bha- -nu -dhɛ "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö:
3 «'Ka 'dho 'wɔn yaa 'bha kë "kpʋngtaadhɛ "ɛɛn ̱weeyi waa- "dhü -nu
'bha 'ka ̱kö kö 'yi 'klëë- 'kpɔ mɛ "pɛpɛ 'wo kwa -bha Atanna -bha gwëëzë
-nu 'ka Izraɛdhö -sɛ 'gü bha- -nu -kpong 'gü -dhɛ -bha.»
4 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈, 'yö 'mɛ 'wo 'klëë- kpɔ- -nu -bha "dhʋ̈ bha 'wo-
-nu "dhi pö n -dhɛ. 'Yö 'wo -kë mɛ "gblü këng do -kɔ -yiisiö waa- mɛ "gblü
-yiisiö. 'Mɛ 'wo go Izraɛdhö -sɛ -todhʋ̈sü 'gü ̱në 'wo gun bha.
5 -A mɛ "gblü -kaɔng do ga ̱plɛ- -go Zuda -kɔdhi 'gü, 'yö- -kaɔng do ga
̱plɛ -yö go Dhubɛn -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- mɛ "gblü -kaɔng do ga ̱plɛ 'bha -yö
go Gadö -kɔ 'gü,
6 'yö- -kaɔng do ga ̱plɛ 'bha -yö go Asɛɛ -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- -kaɔng do
ga ̱plɛ -yö go Nɛfutadhi -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- -kaɔng do ga ̱plɛ 'bha -yö go
Manase -gɔ 'kɔɔdhö,
7 'yö- -kaɔng do ga ̱plɛ 'bha -yö go Simeɔn -kɔ 'gü, 'yö- 'bha -yö go "dhʋ̈
Dhevi -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- 'bha -yö go "dhʋ̈ Isakaa -gɔ 'kɔɔdhö,
8 'yö- 'bha -yö go "dhʋ̈ Zabidhɔng -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- 'bha -yö go "dhʋ̈ Zosɛfu
-gɔ 'kɔɔdhö, 'yö- 'bha -yö go "dhʋ̈ Bɛnngzamɛ -gɔ 'kɔɔdhö, 'yö 'wo 'klëë-
kpɔ- -nu -bha.

Mɛ kpö -ziisü 'ö Zan -ya -yö Atanna wëëdhö -a -dhiang 'ö- zë

9 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈, a -dho -dhɛ -ga 'zü kö mɛ kpö -ziisü 'ö mɛ 'bha
'yaa ̱mɔɔ- dhʋng -sü -bha, 'ö go "sɛgɔ 'do 'do ̱gban 'gü, "siya suu 'do 'do
̱gban 'gü, mɛ suu ̱gban "pɛpɛ 'do 'do, waa- -wʋ suu 'do 'do ̱gban pö -mɛ
-nu bha -wo dɔ sië -gbloo 'kpiisü bha waa- "bhlaanë bha- -nu wëëdhö, kö
sɔ "puu -ya -nu -bha, kö "sɔɔndhɛ -ya -nu ̱kwɛɛ-.

10 Kö -wo "gbla sië "gbɪɪ- 'ka 'wo- pö: «Kwa -bha dha -sü -yö -ga kwa
-bha Atanna 'ö -ya -sü 'ka ö -bha -blüdëdhɛ -gbloo -ta bha waa- "bhlaanë
bha ɓnë- -nu 'gü.»
11 Kö Atanna -bha "kië -nu "pɛpɛ 'wo 'dhö, ɓwa ɓklëën- -bha -gbloo bha
waa- mɛ zizi -nu bha waa- pë "yaandhe -yiisiö bha- -nu -zü. 'Yö 'wo zun
wo kpiö 'gü, kö -wo Atanna -dhɔkë sië
12 'wo- pö:
«-Yö kë "dhü, yi Dë Atanna, bhi ɓnë 'i 'dhö,
-a -dhɛa -bha ɓdhɛ mɛ ɓgban -wo bhi ɓnë i -dhiang -së zë,
kö -wo i 'tɔ bhɔ, kö -wo i nuɛ" bho,
kö -wo ɓbhlëë -ya i -bha -kpɛawo.
-A -gɛn -mü ɓdhɛ 'wɔndɔdhe waa- 'gügbɪɪdhɛ waa- faan
-wo bhi ɓnë i -gɔ 'ö- zübhoyi 'yaa 'dhö
'ö- "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö. Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë!»
13 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö mɛ zizi -nu bha- mɛ do -yö n dhɛɛ" kpɔ 'ö-
pö: «'Mɛ 'ö sɔ "puu 'dhö- -nu -bha bha de- -nu -mü "ɛɛn -wo -go 'mɛ?»
14 'Yö 'a- -yɔ bɔ- -gɔ 'a- pö: «Bhi ɓnë 'i- -nu dɔ, 'i- -nu 'godhɛ -nu ɓgban
dɔ -wa n Dëmɛ.»
ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü 'yö- pö n -dhɛ: «'Mɛ 'ö 'wɔn "gbɪɪ- ɓgban suu 'do 'do
-yö -wɔ -nu -ta Atanna -wɔn 'gü bha ɓnë 'wo bha. -A -nu -bha -tɔyang bha-
"zu ɓnë 'wo- wo "bhlaanë ɓyɔɔn 'ka 'yö "puu 'ka bha.
15 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wo dɔ sië Atanna wëëdhö yi ɓgban 'ka -a -bha
-blüdëdhɛ -gbloo wëëdhö, 'yö 'wo- -dhɔkë sië- -dhɔkëgükɔ 'gü bha 'yö bha.
'Mɛ 'ö -ya -sü 'ka ö -bha -blüdëdhɛ -gbloo -ta bha ɓnë dho- -nu -maa kë.
16 Din- 'yii 'dho zun- -nu -bha 'zü, "ɛɛn "yi mü -dhɔ 'yii 'dho- -nu kë 'zü,
"ɛɛn 'yënng-, "ɛɛn -yua mɛ -bha -pë 'bha -zian 'yii 'dho "yua- -nu -bha 'zü
tongtongdhö.
17 -A -gɛn -mü ɓdhɛ "bhlaanë 'ö dɔ sië 'mɛ 'ö -gbloo 'kpiisü -ta bha-
wëëdhɛ ɓdede 'gü bha ɓnë dho- -nu -maa kë ɓdhɛ -tuü -maakëmɛ 'dhö,
'yö dho- -nu 'ka "yigɔ -nu 'ö 'waa "bhüü, "kɛɛ 'ö ɓsii 'ö 'yaa yën -a -kë mɛ
-dhɛ bha- -dhɛ 'gü. 'Yö Atanna -dɪ 'pö 'ö- -nu "yanyi ɓgban bho- -nu "yan
"dhiü "pɛɛpɛdhö.

8

'Sëëdhɛ "dhiü -ta 'ka -pë "saɔplɛ bha- "saɔplɛ -naa "pʋ -kɔ

1 ɓDhɛ 'ö- 'dhɛ bha ɓya kë "dhü, 'yö "bhlaanë bha 'ö 'klëë- -kpɔ 'sëëdhɛ
-bha -pë bha- "saɔplɛ -naa bha- -pʋ. ɓDhɛ 'ö ɓyaa- "pʋ, 'yö -dhɛa -yö ga
dhang- 'gü dingdhö "tüng 'ö ɓmɔɔ "tüng do -pɛ 'gü -sü -bha bha- 'ka.
2 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'a dho -dhɛ -ga, kö ɓwa "truu "saɔplɛ 'gü ɓgblü
Atanna -bha "kië "saɔplɛ 'wo dɔ sië- wëëdhö bha- -nu -ta.
3 Kö- -bha "kië -nu bha- "wɛɛ do 'bha ɓya nu ɓya dɔ -dhɔkëtagwë "klʋ
bha- "sɔɔ, kö pë "fië 'wo -dhasiklɔɔ -gü 'gü bha- do 'ö "sënng 'ka ɓya ɓkwɛɛ-.
'Yö 'wo -dhasiklɔɔ 'dhɛ 'wo- -gü bha- 'gbɛ ɓdede nu- -dhɛ kö -ya "gü -gwë
"klʋ 'ö "sënng 'ka bha- -ta, kö -yö 'mɛ 'wo bɔ Yesu 'ka bha- -nu -bha -bhɛa
Atanna -dhɛ -wʋ -nu bha- -nu "dhiü ɓloo 'mɛ 'ö -ya -sü 'ka -gbloo 'kpiisü
-ta bha- -bha.
4 'Yö -ya 'pë bha- "gü -sü -bha, 'yö- "gbiën -së 'ö go- ɓkwɛɛ bha 'ö -ya
Atanna -gɔ waa- Yesu -bha mɛ -nu -bha -bhɛa Atanna -dhɛ -wʋ -nu 'ö-
"dhiü ɓloo sië- -bha bha- 'dhö.
5 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö -dhasiklɔɔ -gü 'gü -pë bha- pa pɛng 'ö go
"saa- -bho -ta -gwë "klʋ bha- -ta bha- 'ka, 'yö- ɓwɛnng "kpʋng ɓtaa. 'Yö dha

-yö -ya "wɪ -sü -bha, 'yö wɔɔdhö 'dhö -ya "wɪ -sü -bha "kpʋngtaadhɛ ̱gban 'gü, kö dha -yö "yan 'kun sië, kö "sɛ -yö ̱zii sië.

6 'Yö Atanna -bha "kië "saɔplɛ 'ö "truu -yö gun- -nu -gɔ bha 'wo -ya wo baa- 'sü bha kö 'wo "truu bha- -piö.

1

7 'Yö- mɛ -blɛɛsü -yö ö -bha -piö. 'Yö mëngga waa- pɛng waa- ̱yɔɔn -nu -kaan "kwëë -sü bha 'wo -ya ̱wɛnng -sü -bha "kpʋng ̱taa. 'Yö "kpʋngtaadhɛ -yö 'pɛ 'gü -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö -gü, 'yö "dhü -nu -dɪ 'pö- -nu -bha -yö -kë "dhü, 'yö blëë "dhɛ ̱gban -yö -gü.

8 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ ̱plɛ -naa -yö ö -bha -piö. 'Yö 'wo -tɔn suu bha 'ö ̱dhɛ ̱wa pɛng -da pë 'ka bha- -zuö ̱weeyi ̱bhaa. 'Yö ̱weeyi -yö -pɛ 'gü -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö -gla ̱yɔɔn 'gü,

9 'yö pë "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -da, 'ö "yaandhe 'ka ̱weeyi ̱bhaa, 'yö -pɛ 'gü -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö ga, 'yö "yitagɔ "pɛpɛ 'ö gun ̱weeyi -ta 'wo -pɛ 'gü -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö ̱see.

10 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ -yaaga -naa -yö ö -bha -piö, 'yö "susëngga 'kpii- do 'bha 'ö gun 'pu sië ̱dhɛ "sɔng 'dhö bha 'ö go dhang- -bha 'ö -pö. 'Yö -pö ̱gwaan "pɛpɛ 'wo "kpʋng ̱taa -a -nu -pɛ 'gü -yaaga -sü -yaaga -naa -ta waa- "yi 'në sɛɛnnë -nu 'dhö.

11 -A "susëngga bha- 'tɔ 'ö gun 'yö 'wo- -dhɛ «pë "gügüsü». 'Yö "yi "pɛpɛ 'ö "susëngga bha ö -pö ̱bhaa "dhü bha 'wo -kë "gügüsü, 'yö mɛ 'gbɛ ̱dede 'wo "yi -nu bha- mü bha 'wo ga.

12 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ -yiisiö -naa -yö ö -bha "truu bha- -piö. 'Yö 'yënng- oo, "su oo, -a sëng' -nu oo, -a -nu 'bhü -sü bha 'ö -pɛ 'gü -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö bo 'bhü -sü 'ka. 'Yö 'yënng- 'gü -yö -pɛ 'gü 'pö -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö -gla gbeng 'gü, 'yö gbeng 'gü -yö -pɛ 'gü -yaaga, 'yö- "pɛan do -yö -gla 'yënng- 'gü 'gü.

13 A -to -a -dhɛ -ga -dhɛ 'gü 'yö n "tʋ -yö -da "gblëë- do -wlö -vin 'gü kö -yö ziö sië, kö ̱ya dhang- 'kun "kɛɛ kö -ya pö sië "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «-Wëëwɔn -wa! -Wëëwɔn -wa! Atanna -bha "kië -yaaga 'dhɛ 'wo to ya ̱wa wo -bha "truu ya- -piö -yö -dho kë -wëësü "kpʋngtaamɛ -nu -gɔ ̱tɔn -kɛɛ!»

9

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ "sɔɔdhu -naa -yö ö -bha -piö. 'Yö 'a "susëngga do yö kö ̱ya 'go dhang- 'gü ̱ya -pö "kpʋng ̱taa. 'A 'dho -dhɛ -ga kö -klɔng züziösü bha ̱waa- -dhaklɪ nu "susëngga bha- -dhɛ.

2 'Yö "susëngga bha 'ö -klɔng bha- "dhi -pʋ, 'yö pɛng "gbiën -yö -ya 'go -sü -bha -a 'gü 'bu 'bu 'budhö ̱dhɛ "gɛa 'kɔ pɛng "gbiën 'dhö, 'yö 'yënng- -gɔ waa- 'tëng- -ta -dhɛ ̱gban -wo ̱tröö tii 'ka mlumɛngdhö.

3 'Yö -kpaa -nu 'wo -ya 'go -sü -bha pɛng "gbiën bha- 'gü 'yö 'wo -pɛn "kpʋng ̱taa. 'Yö 'wo mɛ -wëë -kë wo -faan 'ö gɛan"- -nu -gɔ kö ̱wa mɛ 'kun bha- nu- -nu -dhɛ.

4 'Yö 'wo -dhio dɔ -kpaa -nu bha- -nu -ta 'wo- pö 'wa 'dho 'wɔn bho blëë "dhɛ -nu waa- "dhü -nu "ɛɛn tapë -nu -zë 'bha 'gü, "kɛɛ -wo mɛ "pɛpɛ 'ö Atanna -bha 'klëë- 'yaa 'kpɔ -sü 'ka- -nu -bha -a -nu -kpong "dhiü bha ̱në- -nu -wëë -kë "dhiü bho.

5 'Yö 'wo- pö -kpaa -nu bha- -nu -dhɛ ̱dhɛ 'wa 'dho 'mɛ 'wo "dhü bha- 'bha zë tongtongdhö, "kɛɛ -wa -nu -wëë -kë ̱në- bho "su "sɔɔdhu 'ka. -Kpaa -nu bha- -nu -bha mɛ -wëë -kë "dhiü bho -sü -yö -kë ̱dhɛ gɛan" -bha mɛ 'kun -sü 'ö -kë -kɔ 'ö- -bha bha- 'dhö.

6 "Su "sɔɔdhu 'ö -kpaa -nu bha 'wo dho mɛ "bhɩɩ- -nu -wëë -kë wo- -ka
bha mɛ "bhɩɩ- -nu -dho -a "slë mɔɔ- kö 'wo ga, 'ö 'wo -ya ga -dhɔ 'ka, "kɛɛ
'wii 'dho ga, ga- -dho ̱dua- -nu -gɔ 'ö dho- -nu 'ka ̱gblɛɛn.
7 -Kpaa -nu 'wo "dhʊ̈ bha -wo ̱dhɛ ̱soo 'ö ̱waa- -ta 'kun kö -yö 'dho
-gblü -bha ̱në- 'dhö. Pë 'bha -ya -nu -gɔ -bha ̱dhɛ "sënng 'faan- 'dhö, 'yö-
-nu wëëdhɛ -yö bhɔ mɛ "bhɩɩ- -bha -bha.
8 -A -nu -gɔ "dhɛ 'ö- -nu -gɔ -bha -yö ̱dhɛ dhong -nu -bha 'dhö 'yö- -nu
"sɔn -yö bhɔ laabhölaa -bha -bha.
9 'Yö- -nu -kuutadhɛ -yö -kë ̱dhɛ -piö "bhɛɛ 'wo -da mɛ -bha bha- 'dhö.
'Yö- -nu -wlö -vin -yö -kë ̱dhɛ gɔ suu 'bha -nu 'ö ̱soo -nu -wa -gan bha-
kpö 'gbɛ 'ö 'dho sië -gblü bha -a 'dhö.
10 -Kpaa -nu bha- -nu weng -yö -gun ̱dhɛ -kɔ do 'ö gɛan" -nu -bha 'dhö-
'ka bha- 'dhö, 'yö- -nu "plüün -yö gun. -A -nu weng bha ̱në 'wo gun mɛ
-wëë -kë "dhiʊ̈ bho sië- 'ka "su "sɔɔdhu bha- 'ka.
11 Sɔtraan -bha "kië 'ö -klɔng züziösü bha- -gɔ "dhiʊ̈ bha ̱në gun -kpaa
-nu bha- -nu -gɔmɛ 'ka 'ö gun- -nu -dhɛ "dhiʊ̈. "Yina 'ö "dhʊ̈ bha -wa -dhɛ
Eblö -wʊ 'gü «Abadɔn». 'Yö 'wo- -dhɛ glɛkö -wʊ 'gü «Apodhiɔn» -a 'tɔ bha
waa- pö "dhʊ̈ kö -wa pö «mɛgüseemɛ».
12 Nëng bha- -gɔ -blɛɛsü ̱në ̱ya ziö bha, "kɛɛ -a ̱plɛ ̱në- nu -wɔn ̱ya
'to- 'dhɛ bha- zian 'gü.
13 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ "saɔdo -naa -yö "truu -piö. Maa n
"tʊ 'to kö "saabhotagwë "klʊ 'ö Atanna -kuu "dhiʊ̈ bha -wʊ do 'bha -yö 'go
sië- "gwënng -ta -dhɛ -yiisiö ̱gban 'gü.
14 'Yö -wʊ bha 'ö- pö Atanna -bha "kië "saɔdo -naa 'ö "truu bha 'ö gun-
-gɔ bha- -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö "yina -yiisiö 'wo -kplü -sü 'ka lɔɔ" 'ka ̱gwaanga
'wo- Öflatö -kë bha- "kpʊng "dhiʊ̈ bha- -nu "pʊ!»
15 'Yö 'wo "yina -nu bha- -nu -pʊ. 'Sa -a -nu -kplü 'wo- wo mü bha -wa
-nu -kplü "dhʊ̈ kö "tʊ̈ng ̱dede bha ̱në ̱ya ̱loo -dhɛkpaɔyi bha- 'ka, "su
bha- 'gü, -kwɛ bha- -ta, kö -wa "pʊ, kë "dhʊ̈ kö -wo "kpʊngtaamɛ -nu "pɛ-
'gü -yaaga, kö -wa "pɛando ̱gban zë.
16 ̱Dhɛ 'ö- 'dhɛ bha ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö n "yan 'gü 'dhö -da 'zü -deewo, 'yö
"sɔdha -nu 'ö woo 'dho -gblü bha- -bha 'ö 'wo ̱soo -ta bha 'yö 'a- -nu yö.
'Yö 'wo- -nu "dhi pö n -dhɛ. -wo -gun mɛ "gblü mɛɛ këng ̱plɛ.
17 -Kɔ 'a- -nu yö- 'ka -kaa -ga 'ö ya: "Sɔdha -nu 'wo gun ̱soo -nu bha- -nu
-ta bha- -nu -bha -piö "bhɛɛ -nu 'wo gun- -nu -bha bha- 'bhü- -gun dɔ sië
̱dhɛ pɛng 'nɛɛ- 'dhö, 'yö- 'bha -nu "yan -yö -kë ̱dhɛ sɔ 'ö ̱waa- -da ̱gla
'gü -a "yan 'dhö, 'yö- 'bha -nu "yan -yö gun ̱dhɛ 'song- "yi 'dhö. 'Yö- -nu
-bha ̱soo -nu bha- -nu -gɔ -yö gun ̱dhɛ laabhölaa -gɔ 'dhö. 'Yö pɛng -nu
oo, pɛng "gbiën -nu waa- blɔɔn" -nu 'wo gun 'go sië- -nu "dhi.
18 'Yö pë -gaɔ -yaaga 'ö -kë pɛng bha waa- "gbiën waa- blɔɔn" 'ö gun 'go
sië- -nu "dhi bha 'wo "kpʊngtaadhɛ -pɛ 'gü -yaaga -sü "pɛando ̱gban 'gü
see-.
19 ̱Soo -nu bha- -nu -bha mɛ zë -faan 'ö gun- -nu 'gü bha -yö -gun -a -nu
"dhi bha waa- -nu weng ̱në- 'gü. -A -nu weng -nu bha -wo ̱dhɛ ̱mlɛɛ
'dhö, -a -nu -gɔ -yö -dhö 'pö 'wo mɛ -nu -wëë -kë "dhiʊ̈ bho- 'ka.
20 "Kɛɛ 'wɔn -nu bha- -nu -kë "dhʊ̈ -sü ̱gban waa- -bha -bha,
"kpʊngtaamɛ -nu -kpɛa 'wo to 'ö 'wii ga 'wɔn bha- "dhiʊ̈ bha 'wii wo bo wo
këwɔn yaa -nu 'ka tongtongdhö. -Wo -to woo- "yina -nu oo, woo- -dhɔkëpë
-nu 'wo- -pë -kë "sënng 'ka bha oo, -a 'dhɛ -nu 'wo- -pë -kë 'wëë- -nu oo,
zën -nu oo, -gwë -nu waa- "dhü -nu 'ka bha- -dhɔkë -sü -bha, "kɛɛ 'sa kö
pë -nu bha 'waa -dhɛ yö, -a -nu "tʊ 'yaa 'wɔn ma, kö yöö -nu 'to- -nu "ta
'sü -sü ̱në- -bha.

21 'Wii wo bo- -nu -bha mɛ zë -sü -nu oo, "zʋʋdhɛ kë -sü -nu, -zua zë -sü -nu waa- ̱kwaan- bho -sü -nu 'ka.

10

'Sëëdhɛ -be 'në 'bha 'ö Zan -ya -bhö -a -dhiang 'ö- zë

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈, 'yö Atanna -bha "kië 'gü "gbɪɪ- do -yö go dhang- 'gü 'ö ̱lɔɔ, kö "dhuu -yö ̱klëën -sü 'ka- -zü, kö ̱kpɔ̈ng -yö ̱klëën -sü 'ka- -gɔ -zü 'pö, kö- wɔ 'gü -yö 'bhü sië ̱dhɛ 'yënng- 'dhö, kö- -gɛn 'ö- ̱wlöö -a ̱gban- kë sië ̱dhɛ pɛng gɔn 'nɛɛ- 'ö këng ̱sië 'dhö.

2 Kö 'sëëdhɛ -be 'në 'dɛdɛ 'në do 'bha -yö "pʋ -sü 'ka kö -ya ̱kwɛɛ-. 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö ö -kɔ -së 'gü -gɛn -ya ̱weeyi -ta, 'yö ö ̱kwaa 'gü -gɛn -gban "kpʋng ̱taa.

3 'Yö ̱gbla "gbɪɪ- 'ka ̱dhɛ laabhölaa 'ö -wɪ -a 'dhö. ̱Dhɛ 'ö bo "wɪ -sü 'ka "gbɪɪ- 'ka ̱dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö dha -ya "dhiʋ̈ kun- -gɔ, 'yö -wɪ -ta -gɛn -yan 'ka "saɔplɛ.

4 ̱Dhɛ 'ö dha -yö bo "wɪ -sü 'ka, 'yö 'a- pö 'a 'wɔn 'ö -kë bha- -bɛn zë, "kɛɛ 'yö -wʋ do 'bha -yö bɔ dhang- 'gü 'ö- pö n -dhɛ: «"Wɪ 'ö dha -ya wo -gɛn -yan 'ka "saɔplɛ bha -wʋ 'ö- pö bha- 'to i -dɪ -gɔ, 'bha 'dho- -bɛn zë.»

5 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈, 'yö Atanna -bha "kië 'dhɛ 'a- yö, 'ö- -gɛn do- gun ̱weeyi -ta 'ö- do- gun "kpʋng ̱taa bha 'ö ö -kɔ -së "dhiʋ̈ ̱wlü dhang- 'gü,

6 'Yö -sö -bhö Atanna 'ö 'dhö -todhʋ̈ 'ka 'ö- bhɔ -yi 'yaa 'dhö 'ö- ga -yi 'yaa 'dhö, 'ö yö ̱në dhang- waa- 'gü -pë -nu, "sɛ waa- -tapë -nu, ̱weeyi waa- ̱bhaapë -nu -da bha- wëëdhö 'ö- pö: «Atanna -bha yi -kpɔ "kpʋngtaadhɛ -gɔ -sü ̱ya bo,

7 -a -gɛn -mü ̱dhɛ -a -bha "kië "saɔplɛ -naa 'kö bha -ya zun ö -bha "truu bha- -piö -sü -zë -bha bhoo, Atanna yöö zun ̱në- wo 'wɔn 'ö -bhɔ -zʋ "piʋ̈ yi 'bha -yi 'bha 'ka 'ö- to "dhiʋ̈ 'ö- -dhiang zë ö -wʋdhiʋ̈loomɛ -nu -dhɛ bha- kë -sü -bha.»

8 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈, 'yö -wʋ do 'ö go dhang- 'gü 'a- ma -blɛɛsü bha 'ö- pö 'zü n -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö 'dho kö 'sëëdhɛ -be 'në 'ö "pʋ -sü 'ka 'ö Atanna -bha "kië 'ö dɔ ̱weeyi waa- "sɛ -a -nu -ta bha- ̱kwɛɛ- bha 'i- 'sü.»

9 'Yö 'a dho Atanna -bha "kië bha- "piʋ̈, 'yö 'a- pö- -dhɛ -yö n gba 'sëëdhɛ bha- 'ka. 'Yö- pö n -dhɛ: «-Bhö -a 'sü kö 'i- -bhö. -Yö -dho kë "gügüsü i "gblʋ̈ʋ̈dhɛ -zë 'gü, "kɛɛ -yö -dho kë i "dhi ̱dhɛ "zɔyɔn 'dhö.»

10 'Yö 'a n -kɔ -da 'sëëdhɛ -be 'në 'ö gun- ̱kwɛɛ- bha- 'gü 'yö 'a- -bhö. 'Yö -kë n "dhi 'pö ̱dhɛ "zɔyɔn 'dhö tɛan- 'ka, "kɛɛ ̱dhɛ 'a bo- "mëng -sü 'ka, 'yö -kë "gügü -sü 'ka n -bong -zë 'gü.

11 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhʋ̈, 'yö 'wo- pö n -dhɛ: «-A -dhɛa -bha ̱dhɛ 'i -wʋ 'ö Atanna -ya dɔ i "dhi kö 'i- "dhiʋ̈ ̱loo "sɛgɔ 'gbɛ, mɛ suu 'gbɛ, -wʋ suu 'gbɛ waa- -gblüdë 'gbɛ -bha bha 'i- pö -kɔ -dee do 'bha kë.»

11

Atanna -wʋdhiʋ̈loomɛ -nu ̱plɛ 'ö dho- -nu bɔ -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̱Dhɛ 'ö go- 'gü, 'yö 'wo n gba -kaa "dhü "kplü do 'bha ö -dhɛ -dan 'ka -pë 'ka, 'ö bhɔ "dhü -bha bha- 'ka 'yö 'wo- pö n -dhɛ: «-Bhö "wlü kö 'i Atanna -dhɔkëgükɔ waa- -bha "saa- -bho -ta -gwë "klʋ bha- dan, kö 'mɛ 'wo- -dhɔkëmɛ -nu 'ka 'kɔ bha- 'gü bha 'i- -nu dhʋng.

2 "Kɛɛ -a -bha 'kɔ -züdhɛ 'dhɛ 'ö "wasi 'dhö "kan -sü 'ka- -zü 'ö "kpɛnngdhö bha 'i yö -zë 'to "dhʋ̈, 'bha 'dho- dan, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ̱wa yö -zë nu 'mɛ 'waa 'dhang bho Atanna "dhiʋ̈ 'wo go "sɛ "wɛɛ 'gü, 'ö 'wo dho -gblü -da

Zedhizadhɛmö -pö ya- -ta bha- -nu -dhɛ kö -wa 'kun -gblü 'ka, kö -wo -ya -gɔ "dhiü -kwɛ -yaaga waa- "su "saɔdo 'ka.

3 'Yö 'a n -wʊdhiüloomɛ -nu ̱plɛ bɔ kö ̱wa bhɔɔ sɔ -da wo -bha, kö -wa -zɔn "kpʊngtaamɛ -nu -dhɛ ̱dhɛ -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wo -wëëwʊ 'kpɔ wo -dı -bha -a -nu këwɔn yaa -nu -wɔn 'gü kö -wo wo wɔ slëë- Atanna "piü, 'yö 'wo Atanna -wʊ "dhiü ̱loo- 'ka 'mɛ 'wo bha- -nu -bha -dhɛkpaɔyi "gblü do ö -ta ̱plɛ waa- -dhɛkpaɔyi -kaɔng "saɔdo 'wo dho -ya 'ka 'pö- bha- -gɔ "dhiü bha- 'ka.»

4 "Dhü 'wo- odhivö -dhü -kë bha- ̱plɛ waa- -dhangbha ̱plɛ 'wo dɔ -sü 'ka Atanna 'ö "kpʊngtaadhɛ dëmɛ 'ka bha- -kuu "dhiü bha ̱në 'wo- "sɛɛ- -nu 'wo dho nu "dhü bha- -nu 'ka.

5 'Mɛ 'wo "dhü bha mɛ 'bha ̱yaa- pö 'ö 'wɔn yaa kë- -nu 'ka, 'yö pɛng -yö go- -nu "dhi 'yö- -nu 'yaɔ- -nu bha- -nu -bhö. -Kɔ 'ö 'mɛ 'wo dho- pö 'wo 'wɔn yaa kë- -nu 'ka, 'wo dho- -mɛ -nu zë- 'ka 'yö bha.

6 ̱Ya 'go yö -zë 'gü, mɛ ̱plɛ bha -kɔ -kpa dhang- -bha "sı -ya -nu -dhɛ kö "tʊng 'wo Atanna -wʊ pö sië- 'ka bha dha 'ya 'dho ban- 'ka, 'ö "yi -gla ̱yɔɔn 'gü "sı 'dhö- -nu -dhɛ 'pö, 'ö -ya mü 'zü 'ö 'wɔn suu "ʊʊ suu 'ö- -wɔ "kpʊngtaadhɛ -ta -dhɔ ̱yaa- -nu kë, 'ö- kë "sı -yö -kë -nu -dhɛ kö -wa kë "dhü "tʊng 'ö -dhi -nu -dhɛ -a 'ka.

7 "Kɛɛ yi 'ö mɛ ̱plɛ bha 'wo dho wo bo- 'ka -wʊ 'ö Atanna -ya kpɔ- -nu -bha bha- pö -sü 'ka -a 'ka bha, wü "dhabhli -sü 'bha 'ö go -klɔng züziösü bha- 'gü bha -yö -dho -gblü -da -a -nu -ta 'ö- -kɔ -yö -ziö -nu -gɔ 'ö- -nu zë,

8 'ö- -nu ̱gee -yö to -kpinng -ta 'pö- 'kpii- 'wo- -nu Dëmɛ dɔ "dhü -bha -a 'gü bha- 'gü. -A 'pödhɛ bha ̱në 'wo- 'tɔ -da ̱gla 'gü 'wo- -dhɛ Sodɔmö "ɛɛn Ëzitö bha.

9 Mɛ suu 'gbɛ, 'wo go "sɛgɔ 'gbɛ ̱dede 'gü, 'ö 'wo -wʊ 'gbɛ ̱dede pö, 'ö 'wo go "sɛ suu 'gbɛ ̱dede 'gü -wo -dho -a -nu ̱gee bha- -ga -dhɛkpaɔyi -yaaga waa- 'gbu 'ka kö 'waa "wı- -bha kö -wa -nu ̱gee bho.

10 Mɛ ̱plɛ bha- -nu ga -wɔn -dho dhi "kpʊngtaamɛ -nu -dhɛ, 'ö- -nu ̱nii -da ̱dedewo 'ö 'wo pë -nu ̱gbaɔ -zianwo wo 'ko -nu -gɔ -a -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü ̱dhɛ kö mɛ ̱plɛ bha ̱wa ̱gbaɔn ̱dedewo "kpʊngtaadhɛ -ta.

11 "Kɛɛ -dhɛkpaɔyi -yaaga waa- 'gbu bha ̱ya bho- "dhiü, "tɛɛ -sü -dee 'bha- -dho 'go Atanna "piü 'ö -da 'zü- -nu 'gü 'wo -bö, 'yö mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ̱ya ö "yan -kpan -nu -bha, 'yö "suü -ziisü -yö -da 'gü.

12 'Yö -wʊ do 'bha 'yö bɔ dhang- 'gü 'ö -wı Atanna -wʊdhiüloomɛ -nu ̱plɛ bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «-Ka nu yö!» 'Yö 'wo ̱wlü kö dha 'kpong- ̱ya kpa- -nu bha 'yö 'wo dho dhang- 'gü, kö- -nu 'yaɔ- -nu bha -wa -nu ga sië.

13 'Yö "sɛ -yö zun ̱zii -sü -bha "tʊng do bha- 'gü, 'yö 'pö- 'kpii- bha 'ö -pɛ 'gü -kaɔng do, 'yö- "pɛan do -yö ̱wɛnng, 'yö mɛ -dhü "gblü "saɔplɛ -wo ga "sɛ ̱zii -kɔ do bha- 'gü, 'yö mɛ -kpɛa 'wo to bha "suü 'dhö -da -nu 'gü, 'yö 'wo -ya Atanna 'ö dhang- 'gü bha- 'tɔ bhɔ -sü -bha.

14 Kö nëng bha- ̱plɛ -naa ̱në ̱ya ziö bha, "kɛɛ -ka ka -dı 'kun, -a -yaaga -naa -yö nu sië.»

"Truu "saɔplɛ -naa "wı -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

15 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- "saɔplɛ -naa -yö ö -bha "truu -piö. 'A dho n "tʊ 'to kö -wʊ 'gbɛ -yö "wı sië dhang- 'gü -yuudhö 'ö- pö: «-Gblûdëdhɛ -kë "kpʊng ̱taa "sı ̱ya 'to 'mɛ 'ö- -dhɛ, dɔ -kɔ ya- 'gü yö -mü kwa Dëmɛ Atanna waa- -bha -Yamɛ bha ̱në- -nu 'ka, yö -zë -a -bha mɛ -dhɛ bha- "dhiütodhɛ 'yii 'dho kë tongtongdhö, -yö -dho -a kë -todhü 'ka!»

16 ̀Dhɛ 'ö ̀waa- pö "dhü, 'yö mɛ zizi -nu -kaɔng ̀plɛ ga -yiisiö 'wo -ya
-sü 'ka wo -bha -blüdëdhɛ -gbloo -ta Atanna wëëdhö bha 'wo zun wo kpiö
'gü, 'yö 'wo zun Atanna -dhɔkë -sü bha 'wo- pö:
17 «Yi Dëmɛ, yi -bha Atanna 'gügbɪısü, bhi i gun yi 'bha 'ka, 'i -tun ̀dɛɛ
bha, 'ya i nuɛ" bho -kɔ 'i- -da i -bha 'gügbɪıdhɛ 'gü 'ö 'bha zun -gblüdëdhɛ
kë -sü -bha bha- -wɔn 'gü,
18 "sɛ ̀gban "pɛpɛ 'gü -mɛ -nu zuë" -gun "wlü -sü 'ka, "kɛɛ i -bha bhlɔɔ
bho i 'gü "tŭng ̀ya ̀loo ̀tɔn, i -bha za -dɔ 'mɛ ̀wa ga -a -nu -bha "tŭng ̀ya
̀loo, kö 'mɛ 'wo i -wʊdhiŭloomɛ -nu 'ka 'i- -nu ̀saa bho waa- mɛ "gblŭgblŭ
-nu "ɛɛn 'nësɛɛnnë -nu 'wo -suŭ i -gɔ, 'wo i ̀bhlëë -ya bha- -nu 'dhö. I -bha
'wɔn -bho "sɛ seemɛ -nu 'gü "tŭng ̀ya ̀loo!»
19 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü bha- "dhi
-yö -pʊ, 'yö mɛ ̀gban 'wo wo "yan -kpan 'tɔng- 'ö -mlɛɛ -dee -da waa- mɛ
"bhɪı- -nu -a -nu ̀zinng 'gü bha- ̀gbëë bha- -bha. 'Yö dha -yö -ya "yan 'kun
-sü -bha kö -yö "wɪ sië, 'yö pë 'bha -nu 'wo -ya "wɪ -sü -bha, 'yö "sɛ 'dhö
-ya ̀zii -sü -bha, 'yö mëngga 'dhö -ya ̀wɛnng -sü -bha.

12

Dhebhɔnë do 'bha waa- "yinagɔn -ziisü 'ö Zan -ya yö -a -nu -dhiang 'ö-zë

1 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö "dhabhli 'dhö -da dhang- 'gü, 'yö 'a dhebhɔnë
do yö kö ̀ya 'yënng- kë sɔ 'ka ̀yaa- -da ö -bha, kö -yö dɔ -sü 'ka "su -ta, kö
'faan- 'ö- -gɔ -bha bha "susëngga -kaɔng do ga ̀plɛ ̀në -ya -sü 'ka- -bha.
2 "Kɛɛ kö- 'gu -ya bhɔ -klɛklɛdhö, kö- 'në 'kpɔ "tŭng ̀ya ̀loo, kö -yö "gbla
-zianwo sië- "gblŭŭdhɛ 'ö- piü sië bha- -wɔn 'gü.
3 'Yö "dhabhli bha- -dee 'bha -yö -da 'zü dhang- 'gü -a 'dhɛ bha- zian
'gü. 'Yö 'a "yina -ziisü do yö, "yinagɔn bha -yö -gun -zaɔndhö, 'yö- -gɔ gun
"saɔplɛ, 'yö- -söga gun -kaɔng do, 'yö -gbloo 'faan- -yö gun- -gɔ "saɔplɛ bha-
̀gban -bha. 'Yö- weng -yö gun.
4 'Yö ö weng bha- sü, 'yö "susëng 'ö dhang- -bha bha- -pɛ 'gü -yaaga
-sü "pɛan do bho 'mü 'yö- ̀wɛnng "kpʊng ̀taa, 'yö dho 'ö dɔ dhebhɔ 'ö-
"gblŭŭdhɛ 'dhö- kë sië bha- wëëdhö, kë "dhü kö ̀ya 'në 'kpɔ kö 'ö 'to "sia-
mü 'ö- -bhö.
5 'Yö dhebhɔ bha 'ö 'nëglɔɔn do kpɔ, -a gbö bha ̀në dho -ya "sɛ ̀gban
"pɛpɛ -gɔ "dhiü, 'ö- -bha mɛdhɛ -yö -ziö -gblüdë "pɛpɛ 'wo "kpʊng ̀taa -a
̀gban "pɛpɛ -bha -ta, "kɛɛ 'yö "yina gɔn bha- -kɔ 'yii ̀mɔɔ- -bha. 'Yö 'në
bha 'wo- sü 'wo dho- 'ka Atanna "piü dhang- 'gü, -a -bha -blüdëdhɛ -gbloo
"sɔɔ.
6 'Yö dhebhɔ bha 'ö ̀dua 'yö dho "tʊng -ta, -dhɛ 'ö Atanna -ya -yɛa ̀baa-
-bha bha- 'gü, kö -wa "dhiü gba mü -dhɛkpaɔyi "gblü do -ta ̀plɛ waa-
-dhɛkpaɔyi -kaɔng "saɔdo 'ka.
7 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö -gblü -yö -da dhang- 'gü. 'Yö Atanna -bha "kië
'kpiisü 'wo- Misɛdhö kë bha waa- -bha -mɛ -nu 'wo -ya 'ko zë -sü -bha "yina
bha- 'ka 'yö wɛng- -nu 'wo ̀gɔɔn waa- -bha "kië -nu 'dhö 'pö.
8 "Kɛɛ 'yö Misɛdhö waa- -bha -mɛ -nu -a -nu -kɔ -yö -ziö "yina bha waa-
-bha -mɛ -nu -a -nu -gɔ, 'yö 'wo- -nu -kë dhang- 'gü 'wo- -nu bɔ "kpʊng ̀taa.
9 'Yö -zuzugwɛ 'wo yö ̀në- -dhɛ ̀mlɛɛ 'ö gun yi 'bha 'ka, 'wo- -dhɛ 'zü
"yina yaa, "ɛɛn Sɔtraan, 'ö "kpënng- -kë "kpʊngtaadhɛ -todhŭsü -gɔ bha
'wo waa- -bha -mɛ -nu -a -nu -zuö "kpʊng ̀taa.
10 'Yö 'a -wʊ "gbɪı- do 'bha ma dhang- 'gü kö -ya pö sië: «Atanna -bha
mɛ dha -sü bha- -gɔ ̀ya -da 'plöö ̀tɔn ̀dɛɛ! -A -bha -gblüdëdhɛ waa-

-bha 'gügbɪıdhɛ 'bha 'yaa -bin 'gü 'zü! -A -bha Klisi 'ö- -ya bha ɓya 'ö -bha mɛdhɛ -faan bha- -zɔn! -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'mɛ 'ö gun dɔ së Atanna wëëdhö 'ö -za dɔ kwa dheebhang -nu -bha 'yënng- 'gü waa- gbeng -nu ɓgban 'gü bha ɓyaa- -zuö "kpʋng ɓtaa ɓdɛɛ.

11 Kwa dheebhang -nu -kɔ ɓya ziö -gɔ "bhlaanë ɓyɔɔn 'ö ɓwɛnng -nu -wɔn 'gü bha waa- Yesu -wɔn -dhiang 'wo gun- zë së mɛ -nu -dhɛ bha- 'saa- 'gü. -A -gɛn -mü ɓdhɛ kwa dheebhang -nu bha -wo kë -we -bha 'wo woo- tosɛa nu, 'ö 'wo -we -bha 'wo ga Yesu -wɔn 'gü.

12 -A -kë "dhö -sü bha- 'gü, dhang- waa- 'gü -mɛ -nu ɓgban "pɛpɛ -ka ka "dhia bho, "kɛɛ "kpʋngtaadhɛ waa- ɓweeyi -nu ɓnë ka -bha ɓya kë -wëësü. -A -gɛn -mü ɓdhɛ Sɔtraan ɓnë bhlɔɔ ɓyaa- pa 'ö nu së- 'ka ka -ta bha, -a 'wɔn ɓya kë- "yaan ɓdhɛ "tʋng 'wo- -ya -gɔ 'yaa 'gbɛ 'zü.»

13 ɓDhɛ 'ö "yinagɔn -ziisü bha 'ö- 'wɔn dɔ ɓdhɛ ɓwa ö -zuö "kpʋng ɓtaa, 'yö zun dhebhɔ 'ö 'nëgɔɔn bha- kpɔ bha- "piö kë -sü -bha.

14 "Kɛɛ 'yö dhebhɔ bha 'wo- gba "gblëë- 'kpii- do gban ɓplɛ 'ka kö -ya dɔ ö -bha, kö -yö -wlö 'ka -yö 'dho ö -yɛa 'wo- ɓbaa "tʋng -ta bha- 'gü kö -yö -ya mü kö -wa "dhiö gba -kwɛ -yaaga waa- 'gbu 'ka, kö ɓmlɛɛ bha 'ya 'dho ö -kɔ zun- -bha.

15 'Yö ɓmlɛɛ bha 'ö "yi bho ö "dhi 'yö- ɓwɛnng dhebhɔ bha- ɓkeng-, 'yö -kë ɓgwaan 'ka, kë "dhö kö- "tɛɛ -ya 'sü,

16 "kɛɛ 'yö "sɛ -yö dhebhɔ bha- -ta kun, 'yö ö "dhi -pʋ, 'yö "yi 'ö "yina bha 'ö- ɓwɛnng bha- ɓgban mü "pɛɛpɛdhö.

17 'Yö dhebhɔ bha- -wɔn bhlɔɔ -yö ma "yina bha- 'gü 'yö- pa kpɛnngkpɛnngdhö, 'yö ɓdhɛ 'ö -kë ɓdhɛ -a bhlɔɔ bha- bho -dhɛ "wɛɛ 'bhaa 'dhö dhebhɔ 'kö bha- -gɔ bha, 'yö dho 'yö -ya 'ko zë -sü -bha dhebhɔ bha- suu 'gü ɓnë "pɛpɛ 'dhɛ 'kö to, 'ö 'wo gun Atanna -bha 'tɔng- 'kun së, 'ö 'wo to -kplü -sü 'ka tɛanwɔn 'ö -gban Yesu Klisi -wɔn -bha bha- -bha bha- -nu 'ka.

18 'Yö dho 'ö dɔ ɓweeyi "kpʋng "dhiö.

13

Wü ɓplɛ 'ö Zan -ya yö -a -dhiang 'ö- zë

1 'Yö 'a wü do 'bha yö kö -yö 'go së ɓweeyi ɓbhaa. Wü bha- -sö -gun -kaɔng do, 'yö- -gɔ -zë 'ö gun "saɔplɛ. 'Yö -gblofaan -yö gun kpa -sü 'ka- -sö -kaɔng do bha- ɓgban -bha 'do 'do. 'Yö Atanna -bha 'fang bho -tɔ -nu 'wo gun -bɛn zë -sü 'ka- -gɔ -nu bha- -bha.

2 Wü 'a- yö bha -yö -gun ɓdhɛ gwee 'dhö, 'yö- -gɛn -nu 'wo gun ɓdhɛ "sluku -bha 'dhö, 'yö- "dhi -yö gun ɓdhɛ laabhölaa -bha 'dhö. 'Yö "yina bha 'ö ö -bha mɛdhɛ oo, -a -bha -blüdëdhɛ -gbloo waa- -bha 'gügbɪıdhɛ ɓgban nu wü bha- -dhɛ.

3 "Kɛɛ kö wü bha- -gɔ -nu bha- do ɓya kë ɓdhɛ pë 'ö ɓwaa- -gi 'ö yöö 'tobhië -gɔ -a 'dhö. "Kɛɛ 'yö- bhië -ziisü bha 'ö dho 'ö ga. 'Yö wü bha- "dhia -yö ma "sɛ -ta -mɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü 'yö 'wo -ziö ɓkeng-.

4 'Yö 'wo -ya "yina bha- -dhɔkë -sü -bha ö -bha mɛdhɛ nu 'ö- wo wü bha- -dhɛ bha- -wɔn 'gü. 'Yö 'wo -ya 'pö wü bha- -dhɔkë -sü -bha kö -wa pö së: «'Dee ɓdhɛ -zuzugwɛ ya- 'dhö? 'Dee dho ɓmɔɔ- -bha 'ö 'ko zë- 'ka?»

5 'Yö 'wo Atanna -bha 'fang bho -wʋ -nu waa- -dɪ -sü 'kpii- -dhiang -nu zë -faan -da wü bha- 'gü. 'Yö- -kë "dhö "su -kaɔng -yiisiö ga ɓplɛ 'ka.

6 'Yö -ya "si -bho Atanna -gɔ -sü waa- -yɛa -bha 'fang bho -sü -bha waa- mɛ "pɛpɛ 'wo- "piö dhang- 'gü -a -nu 'dhö.

7 'Yö- -ga 'ka mü 'yö -ya 'ko zë -sü -bha -a -bha mɛ -nu 'ka, 'yö- -kɔ -yö
□mɔɔ- -nu -bha, 'yö- -kɔ -yö -ziö "siya □gban "pɛpɛ suu -gɔ, 'yö -ya "sɛ □gban
"pɛpɛ waa- -wʋ suu "pɛpɛ 'ö- -ta -a pö -mɛ -nu □gban -gɔ "dhiʋ̈.
8 Mɛ "pɛpɛ kö 'wo "kpʋng ya- □taa, 'ö- -nu 'tɔ -zë 'yaa -ƀɛn zë -sü 'ka
"bhlaanë 'wo- zë bha- -bha -tosɛa -kë -bha 'sëëdhɛ 'ö 'mɛ 'wo dha -mɛ -nu
'ka -a -nu 'tɔ 'dhö- 'gü, "sɛ waa- dhang- -nu kë "tʋ̈ng 'gü bha- 'gü, -a -nu
□gban "pɛpɛ- -dho "gblëënu wü bha- □wlöö 'wo- -dhɔkë:
9 'Mɛ ka 'wɔn ma -tʋ 'dhö 'dhö, -kaa dɔ -së 'ka kö 'ka 'wɔn ma!
10 -A pö 'a- wo "dhʋ̈ bha- 'klɔɔ- -mü □dhɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo bɔ Yesu 'ka
'wo Atanna -bha mɛ 'ka, -a mɛ 'dhɛ 'ö -dho -kaso 'gü 'dhö- -bha, -yö -dho
'dho -kaso 'gü, 'ö- mɛ 'dhɛ 'ö -gɔkanmɛ 'ka 'wo- -gɔ -kan. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü,
'yö Atanna -wʋ -ya pö □dhɛ 'mɛ 'wo- -bha mɛ 'ka -a -dhɛa -bha □dhɛ -wo
wo zuë" kë -sɛa kö -wo wo -zʋ yö- -dhɛ bha 'yö bha.
11 □Dhɛ 'ö- 'dhɛ bha □ya kë "dhʋ̈, 'yö 'a go mü 'a wü bha- do 'bha yö kö
-yö 'go sië "sɛɛdhö, kö- -söga -yö □plɛ □dhɛ "bhlaa -bha 'dhö, "kɛɛ □ya "wɪ
-a -wʋ -kë □dhɛ "yina -wʋ 'dhö.
12 'Wɔn suu "ʋʋ suu 'ö wü -blɛɛsü bha 'ö gun- kë sië, -a 'dhɛ bha- -kɔ
-gun □mɔɔ sië- -bha 'pö 'ö- -kë wü -blɛɛsü bha- -bha kë 'gü, 'ö ö faan -wɔ
"kpʋngtaamɛ -nu □gban "pɛpɛ -ta kö -wo wü -blɛɛsü 'ö bhië -ziisü -yö gun-
-bha 'ö ga bha- -dhɔkë.
13 Wü □plɛ -naa bha -yö gun "dhabhliwɔn "gblʋ̈gblʋ̈ □dede kë sië, 'ö pɛng
go dhang- 'gü 'ö- □lɔɔ mɛ □gban "yaan.
14 -Yö -gun "kpʋngtaamɛ □gban "pɛpɛ gɔɔ bho sië 'wɔn 'ö Atanna -ya kë
-sü "sɪ -kë -dhɛ 'ö gun- kë sië wü -blɛɛsü bha- -bha kë 'gü bha □në- 'ka, 'yö-
pö "kpʋngtaamɛ -nu -dhɛ □dhɛ -wo wü -blɛɛsü 'wo- -gi -siang 'ka "kɛɛ 'ö
dha- -gɔ bha- "blɛɛn- do -pë -kë.
15 'Yö Atanna -yö "tɛɛ -sü -da mɛ 'gü -sü "sɪ -kë wü □plɛ -naa bha- -dhɛ
'yö "tɛɛ -sü -da wü -blɛɛsü bha- "blɛɛn- 'wo- -pë -kë bha- 'gü, kë "dhʋ̈ kö
-yö dhiang zë kö mɛ "ʋʋ mɛ 'ö 'yii "wɪ- -bha kö -ya -dhɔkë, kö -ya zë.
16 'Yö wü do bha 'ö ö faan -wɔ 'zü 'në 'sɛɛnnë -nu oo, mɛ "gblʋ̈gblʋ̈ -nu
oo, □naɔmɛ -nu oo, "flɛɛmɛ -nu oo, □dhuëng -nu waa- 'wlɔɔ- -nu □gban
"pɛpɛ -ta 'yö 'wo 'klëë- kpɔ wo -kɔ -së 'gü -kɔdhɛ □taa -dhɛ -nu waa- -nu
-kpong "dhiʋ̈ -dhɛ -nu 'gü.
17 'Yö mɛ 'bha -mɛ 'bha 'yaa □mɔɔ- -bha kö -yö pë 'dhɔ, "ɛɛn kö -yö pë
'go, kö 'klëë- 'ö wü bha- 'tɔ -yö gun- 'gü bha, "ɛɛn "nimlɔɔ 'ö □dhɛ- "blɛɛn-
bha- 'dhö bha 'yaa- -mɛ -bha.
18 'Mɛ 'ö 'wɔndɔmɛ 'ka -a 'wɔn -bho 'koo dɔ "tʋ̈ng □në dho kë bha. 'Mɛ
'ö 'wɔndɔmɛ 'ka 'ö- "gblʋ̈ʋ̈dhɛ -yö 'daɔnnu, -a -mɛ -dho wü bha- "nimlɔɔ
bha- dɔ, -a -gɛn -mü □dhɛ -yö -dho kë mɛ 'bha □në- 'tɔ 'ka. -A "nimlɔɔ bha
□në këng "saɔdo -kɔ "saɔdo waa- pë "saɔdo 'ka.

14

"Tan 'ö 'mɛ 'ö "bhlaanë -ya -nu -gɔtadhɔ bha 'wo- bho -a -dhiang 'ö Zan -za zë

1 'A dho -dhɛ -ga kö "bhlaanë bha -yö dɔ sië -tɔn 'ö Zedhizadhɛmö bha-
□gbin- waa- mɛ "gblü këng do -kɔ -yiisiö waa- mɛ "gblü -yiisiö 'ö waa- Dë
-a -nu 'tɔ -yö gun -ya -sü 'ka- -nu -kpong "dhiʋ̈ bha- -nu 'dhö.
2 'Yö n "tʋ -yö -da -wʋ 'bha 'gü dhang- 'gü kö -yö "wɪ sië -wuudhö □dhɛ
"yi 'kpii- 'ö -zuö sië- 'dhö, "ɛɛn □dhɛ -kɔ 'ö dha -yö -wɪ 'ka bha- 'dhö. -Wʋ
bha -yö -kë 'zü □dhɛ mɛ kpö 'gbɛ -bha kɔnng zë -vin bha- 'dhö.

3 Kö mɛ "gblü drun bha -wo dɔ sië 'mɛ 'ö -gbloo 'kpiisü -ta bha waa- më "yaandhe -yiisiö bha waa- mɛ zizi -nu bha- -nu wëëdhö kö -wo "tan -dee do bho sië. "Tan 'wo gun- bho sië "dhü bha mɛ "wɛɛwɛɛ 'bha 'yaa ɔ̈mɔɔ- -bha kö -ya bho kö 'yii kë mɛ "gblü këng do -kɔ -yiisiö waa- mɛ "gblü -yiisiö 'ö "bhlaanë bha 'ö- -nu -gɔta dhɔ yi 'bha 'ka kö -wo -tun "kpʊng ɔ̈taa bha wo -zë -a -nu 'ka.

4 'Mɛ 'wo "dhü bha ɔ̈në 'wo wo -dɪ kun -së 'yö 'wo to "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ka, 'yö 'wii zun dhebhɔ -bha tongtongdhö. -Dhɛ "ʊʊ -dhɛ 'ö "bhlaanë bha 'ö gun 'dho sië- -bha wɛng- -nu ɔ̈në 'wo gun 'dho sië wo "kwëë, -a -gɛn -mü ɔ̈dhɛ wo ɔ̈në "bhlaanë bha 'ö- -nu -gɔta dhɔ kö -wo kë waa- Dë -a -nu -bha 'në -blɛɛsü -nu 'ka mɛ "bhɪɪ- -nu kpö 'gü.

5 'Wii ɔ̈sua kë do tongtongdhö, pö -tangga -zian 'yaa- -nu -bha.

Atanna -bha "kië -yaaga 'ö Zan -ya yö -a -dhiang 'ö- zë

6 ɔ̈Dhɛ 'ö ɔ̈ya kë "dhü, 'yö 'a Atanna -bha "kië do 'bha yö kö -yö ziö sië 'tëng- -ta -dhɛ ɔ̈gblɛɛn ɔ̈dede 'gü. Naɔ -së 'ö go Atanna "piü 'ö 'yaa 'go "gblʊʊ tongtongdhö bha ɔ̈në 'ö nu- dɔ -dhɛ 'gü, mɛ "pɛpɛ 'wo "kpʊng ɔ̈taa -a -nu -gɔ, kö -ya pö mɛ suu -gaɔ ɔ̈gban 'do 'do, "sɛgɔ ɔ̈gban 'do 'do "ɛɛn -wʊ suu ɔ̈gban 'do 'do pö -mɛ -nu -dhɛ

7 kö -ya pö sië "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «-Ka "suü Atanna -gɔ kö 'ka- 'tɔ bhɔ! -A -gɛn -mü ɔ̈dhɛ -a -bha za -dɔ mɛ "bhɪɪ- -bha "tʊ̈ng ɔ̈ya ɔ̈loo. -Ka 'mɛ ö "sɛ -kë 'ö dhang- -kë, 'ö ɔ̈weeyi -kë waa- "yigɔ -nu 'dhö bha ɔ̈në- -dhɔkë!»

8 'Yö Atanna -bha "kië bha- ɔ̈plɛ -naa -yö dɔ- 'dhɛ bha- ɔ̈keng- kö -ya pö sië 'pö 'ö- pö: «Babidhɔnö -pö 'kpii- 'ö gun ö -bha "yënngdɔ bha- 'kpɔ sië "kpʊngtaamɛ -nu ɔ̈gban "pɛpɛ -gɔ ɔ̈dhɛ we 'dhö 'wo- mü bha ɔ̈ya 'wû, ɔ̈ya 'wü -trukpɛ -trukpɛdhö.»

9 'Yö Atanna -bha "kië bha- -yaaga -naa -yö dɔ- 'dhɛ bha- ɔ̈keng- 'pö kö -ya pö sië 'ö- pö: «Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö yaa- wü bha- -dhɔkë "ɛɛn 'ö yaa- "blɛɛn- bha- -dhɔkë, 'ö- -bha -bɛn bha- -ya ö -kɔdhɛ -bha, "ɛɛn ö -kpong "dhiü,

10 -a -mɛ -dho Atanna -bha -mawɔnsiödhe 'ö "yi 'yaa- "piü bha- mü ɔ̈dhɛ -kɔ 'wo we "dhiü- mü- 'ka bha- 'dhö. Mɛ "pɛpɛ 'ö waa- -kë "dhü, -a -mɛ -nu -dho -wëëdhɛ yö pɛng 'ö 'yaa "dhuu bha waa- blɔɔn" pɛng ɔ̈në- 'gü Atanna -bha "kië "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -nu bha waa- "bhlaanë -a -nu -kuu "dhiü.

11 Pɛng 'ö "dhü bha pɛng 'ö- "gbiën -yö bhɔ -todhü 'ka, 'ö "tɛɛpadhe 'yaa- 'gü, 'ö- 'yënng- 'gü 'yaa 'dhö 'ö- gbeng 'gü 'yaa 'dhö yö -mü. 'Sa yö ɔ̈në mɛ "pɛpɛ 'wo dho wü bha- -dhɔkë waa- "blɛɛn- bha- 'dhö, "ɛɛn 'ö dho 'klëë- 'kpɔ- -nu -bha bha wo dho 'dho- 'gü.

12 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö Atanna -bha mɛ -nu 'ö pö 'aa- -nu -bha, 'ö 'wo- -bha 'tɔng- kun "ɛɛn 'wo -zʊ yö Yesu -dhɛ bha 'wo dho- 'kun "gbɪɪ- bha 'yö bha.

13 ɔ̈Dhɛ 'ö ɔ̈ya kë "dhü, 'yö -wʊ 'bha -yö bɔ dhang- 'gü 'ö- pö n -dhɛ 'ö- pö: «'Wɔn 'ö maa- pö bha -bhö -a -bɛn zë! -A pö mɛ "pɛpɛ 'wo dho ga Atanna -bha zian -ta 'ö go ɔ̈dɛɛ bha 'ö dho- 'ka "dhiü bha- -nu -dhɛ -a -nu -bha -së! 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'Nii- "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ yöö ɔ̈dede 'ö- -ziö -ta -ziö 'ö- pö: «-Yö "dhü tɛan- 'ka, -a -gɛn -mü ɔ̈dhɛ sëë 'wo- bho bha -wo -dho wo 'gü ɔ̈dhië- zian- -ta bha 'yö bha. -A -gɛn -mü ɔ̈dhɛ 'wɔn -sɛngbɔ -nu 'wo- -kë kö -wo -tun "yaan bha -wo -dho -kpan ɔ̈gban -bha Atanna -kuu "dhiü.»

14 A -to -dhɛgadhɛ 'gü, 'a dho "kan 'zü n -ta kö dha 'kpong- "puu do 'bha ɔ̈ya -wo "yɛa-, kö pë 'bha -yö -ya -sü 'ka- -ta ɔ̈dhɛ mɛ "bhɪɪ- 'dhö. Kö "sënng faan- -ya -gɔ -bha, kö -dhaa "gang "dhiü- do -ya ɔ̈kwɛɛ-.

15 'Yö Atanna -bha "kië do 'bha -yö go- -dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü bha- 'gü 'yö zun- pö -sü bha 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka dha 'kpong- -ta bha- -dhɛ "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «-Bhö i -bha -dhaa "gang bha- 'sü kö 'i "kpʊngtaadhɛ -mlü "kan-

'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ ̱ya kë ̱dhɛ -mlü -pë kë -sü -bhlaa ̱në- 'dhö, Atanna -bha za dɔ mɛ "bhıı- -nu -bha "tʊ̈ng ̱ya ̱loo.»

16 'Yö 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka dha 'kpong- -ta bha 'ö -kɔ -da ö -bha -dhaa bha- 'gü, 'yö "kpʊngtaadhɛ -mlü -kan.

17 'Yö Atanna -bha "kië do 'bha -yö go 'zü- -dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü bha- 'gü kö -dhaa "gang "dhiö- bha- do 'bha ̱ya ̱kwɛɛ- 'pö 'yö zun "kpɛnng.

18 'Yö Atanna -bha "kië "wɛɛ do 'bha 'ö -kɔ -ziö pɛng -gɔ -sü "sı 'dhö- -dhɛ bha 'ö go- -dhɔkëtagwë "klʊ bha- 'gü, 'yö- pö mɛ 'dhɛ -dhaa "gang gun- ̱kwɛɛ- bha- -dhɛ "gbıı- 'ka 'ö- pö: «-Bhɔ́ i -bha -dhaa "gang bha- 'sü kö 'i -drɔɔ -dhü -nu 'wo "kpʊng ̱taa bha- -nu -kpaa "kan- 'ka, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'ö ̱dhɛ -drɔɔ -dhü 'dhö kö- ga ̱gbaan -pë kë.

19 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö ö -bha -dhaa "dhiö- bha- sü 'ö- -ziö "kpʊngtaadhɛ ̱gban 'gü, 'yö -drɔɔ ga bha- ̱gban bho, 'yö- ̱loo -gwë "wlʊ̈ 'kpii- do 'ö ̱dhɛ 'wɔn 'ö Atanna dho- wɔ ('mɛ 'wii ö ̱bhlëë -ya) -nu -ta -a -zɔn 'ka 'dhö bha- 'gü, 'pö- ̱taama -dhɛ 'bha 'gü mü.

20 'Yö 'wo -drɔɔ ga bha- zɔn "wlʊ̈ 'kpii- bha- 'gü 'pö- ̱taama -dhɛ bha- 'gü, 'yö ̱yɔɔn 'ö go "wlʊ̈ bha- 'gü 'yö- -gböng -yö -ziö 'yö "kidhʊng këng -yaaga "ta sü, 'yö- -bha -kë ̱gblɛɛn -sü 'gü, ̱soo ̱ya -da ̱bhaa 'yö -ya -kafe 'ö- "dhi bha- -naa -ta.

15

Atanna -bha "kië -nu 'ö nëng -gaɔ "saɔplɛ -yö gun -a -nu -gɔ 'ö Zan -ya -dhɛ yö -a -dhiang 'ö- zë

1 'Yö n "yan -yö -da 'zü "dhabhliwɔn -ziisü 'ö- 'wɔn -yö mɛ kɔn -a -dhɛ 'gü dhang- 'gü. 'Yö 'a Atanna -bha "kië "saɔplɛ yö kö nëng "saɔplɛ -ya -nu -gɔ 'do 'do 'ka. Nëng -totaamasü 'ö dho -ya "kpʊngtaadhɛ "dhiʊ̈ kö -yö kë Atanna -bha -mawɔnsiödhe "dhiʊ̈todhɛ 'ka bha ̱në gun bha.

2 'A dho -dhɛ -ga kö pë 'bha 'ö mɛ "yan -yö ̱ziö- 'gü ̱dhɛ "dënggbɔ 'dhö bha -yö wɔ -sü 'ka mü mɔɔdhö -dhɛ ̱gban 'gü, "kɛɛ kö pɛng -yö kaan- -sü 'ka- 'ka. 'Yö 'mɛ 'wii wo -gɔ 'dho "sia- wü bha- -dhɛ tongtongdhö 'ö 'wo to- "gbıı- 'ka- -ta waa- "blɛɛn- bha waa- 'tɔ -bɛn 'ö "nimlɔɔ 'ka bha- 'dhö bha 'a- -nu yö kö -wo dɔ sië "yi ̱gblü bha- "sɔɔ, kö kɔnng -nu 'ö Atanna -ya nu- -nu -dhɛ bha -ya -nu ̱kwɛɛ-.

3 Kö -wa 'tɔ bhɔ -tan 'ö Moizö 'ö -kë -a -bha yëkëmɛ 'ka bha 'ö- bho yi 'bha 'ka bha waa- "bhlaanë bha- -bha bho sië 'wo- pö: «'Gü "gbıı- Atanna, i këwɔn -nu -wo "mlümlüsü 'ö 'wo ̱bhlëësü ̱dedewo. Bhi ̱në 'i -gblüdë "pɛpɛ 'wo "sɛ -gɔ "dhiʊ̈, -a -nu ̱gban -bha -gblüdë 'ka, i këwɔn 'bha 'yaa ̱sua 'ka, 'yö pö 'aa- 'bha -bha tongtongdhö.

4 'Dee 'yii 'dho "suʊ̈ i -gɔ, yi Dëmɛ? 'Dee 'yii 'dho "wı- -bha kö -yö i 'tɔ bhɔ? -A pö 'yi- wo "dhʊ̈ bha- 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ bhii dosengseng ̱në pö 'aa i -bha tongtongdhö, -a -wɔn 'gü "sɛ ̱gban "pɛpɛ suu- -dho nu 'wo zun wo kpiö 'gü bhi ̱në i -dhɛ 'yö 'wo i -dhɔkë, -a -gɛn -mü ̱dhɛ i këwɔn -nu 'ö pö 'aa- 'bha -bha bha- 'bha 'yaa -bin -sü 'ka mɛ 'bha -gɔ 'zü.»

5 ̱Dhɛ 'ö- 'dhɛ bha ̱ya kë "dhʊ̈, 'yö 'a Atanna -dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü, 'ö bɔɔ" 'ö- -yɛa 'ka bha 'ö- 'gü bha- yö kö- "dhi ̱ya "pʊ.

6 'Yö- -bha "kië "saɔplɛ 'ö nëng "saɔplɛ bha 'ö gun- -nu -gɔ bha 'wo go 'kɔ bha- 'gü 'wo zun "kpɛnng, kö sɔ "puu 'ö 'bha- -ga 'ö dɔ i "yan 'gü -glanglandhö bha -ya -nu -bha, kö "sënng kwipɛn -yö -ya -sü 'ka- -nu -bha sɔ bha- -ta -a -nu -kuu 'gü -dhɛ "tʊ̈ng 'gü.

7 'Yö pë "yaandhe -yiisiö 'wo Atanna -kuu "dhiü bha- mɛ do -yö
"sënnggbɔnë "saɔplɛ, 'ö pa -sü 'ka Atanna 'ö 'dhö -todhü 'ka bha- -bha
-mawɔnsiödhe 'ka bha- nu -a -bha "kië "saɔplɛ bha- -nu -dhɛ.
8 'Yö Atanna -dhɔkëgükɔ bha 'ö pa -a -bha 'tɔbhɔdhe waa- -bha
'gügbɪıdhɛ pɛng "gbiën 'ka, 'yö mɛ 'bha 'kɔ 'yaa gun ɓmɔɔ sië- -bha kö
-yö -da -a -dhɔkëgükɔ 'gü -a "tüng 'dhɛ 'kö bha- 'gü kö nëng "saɔplɛ 'ö-
-bha "kië "saɔplɛ bha- -nu -gɔ bha 'yii ziö ɓkö.

16

Atanna -bha -mawɔnsiödhe gbɔnë "saɔplɛ bha- -wɛnng "kpʋng ɓtaa -kɔ -dhiang 'ö Zan -za zë

1 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö 'a -wʋ do 'bha ma kö -yö 'go sië Atanna
-dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü bha- 'gü 'ö- pö- -bha "kië "saɔplɛ bha- -nu -dhɛ
"gbɪı- 'ka 'ö- pö: «-Ka 'dho kö 'ka Atanna -bha -mawɔnsiödhe gbɔnë "saɔplɛ
bha- 'gü -pë ɓwɛnng "kpʋng ɓtaa.»
2 ɓDhɛ 'ö -wʋ bha 'ö -wɪ "dhü, 'yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ -blɛɛsü
-yö dho 'yö ö -bha 'gü -pë ɓwɛnng "kpʋng ɓtaa. 'Yö bhië -ziiziisü -nu, "kɛɛ
-nɛnɛsü -nu 'wo -ya "kan -sü -bha mɛ 'wo kë wü bha waa- "blɛɛn- bha-
-dhɔkë bha- -nu -bha.
3 'Yö- mɛ ɓplɛ -naa -yö ö -bha 'gü -pë ɓwɛnng ɓweeyi ɓbhaa. 'Yö ɓweeyi
ɓgban -yö -kë ɓdhɛ ɓyɔɔn 'ö ɓya kpö 'kun -a 'dhö, 'yö pë "yaandhe "pɛpɛ
'ö- ɓbhaa 'yö- ɓgban -yö ga.
4 'Yö- -yaaga -naa -yö ö -bha 'gbɔnë 'gü -pë ɓwɛnng ɓgwaan -nu waa- "yi
'sɛɛnnë "pɛpɛ 'ö "kpʋng ɓtaa -a ɓgban ɓbhaa, 'yö- ɓgban -yö -kë ɓyɔɔn 'ka.
5 'Yö n "tʋ -yö -da Atanna -bha "kië 'dhɛ 'ö- -kɔ -yö -ziö "yi -nu -gɔ "dhü
bha- -wʋ 'gü kö -ya pö sië: «Bhii Atanna 'i gun yi 'bha 'ka, 'i -tun ɓdɛɛ, 'ö 'i
"slʋʋslʋ, 'ö 'wɔn yaa 'yaa zun i -bha tongtongdhö bha i -bha 'wɔn -bho mɛ
"bhɪı- 'gü -sü 'ö ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö bha- -dhɛ -mü.
6 -A pö 'a- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ɓdhɛ 'mɛ 'wo bha ɓnë 'wo i -bha
yëkëmɛ -nu zë waa- i -wʋdhiʋloomɛ -nu 'dhö, 'wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'i ɓyɔɔn
'kpɔ sië- -nu -gɔ bha 'yö bha, 'sa -a -dhɛ ɓdede ɓnë 'wo- ɓmɔɔ.»
7 'Yö 'a -wʋ do 'bha ma 'zü kö -yö 'go sië Atanna -dhɔkëtagwë "klʋ bha-
'gü 'ö- pö: «-Yö "dhü tɛan- 'ka, n Dëmɛ ma Atanna, 'ö i -bha 'gügbɪıdhɛ
-dhiang 'yaa zë, i -bha 'wɔn -bho mɛ "bhɪı- -nu 'gü -sü 'ö ɓdhɛ -kɔ bha-
'dhö bha- -dhɛ -mü, pö 'yaa i -bha!»
8 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ -yiisiö -naa -yö ö -bha gbɔnë 'gü -pë
bha- ɓwɛnng 'yënng- -bha, 'Yö 'yënng- -yö zun 'ma -sü -bha mɛ "bhɪı- -nu
'ka wʋʋʋdhö ɓdhɛ pɛng 'dhö.
9 'Yö 'yënng- bha 'ö ma mɛ "bhɪı- -nu 'ka ɓdedewo 'yö- -yënngdhɛ kpɔ-
-bha, "kɛɛ yö -zë ɓgban 'gü, 'wii wo -kɔ "kan wo kë -sɔng yaa -nu "dhiü.
"Si -zian ɓnë 'wo- bho Atanna 'ö yöö do ɓnë ɓmɔɔ- -bha 'ö nëng suu bha-
-ya mɛ "dhiü "ɛɛn 'ö- bho mɛ -ta bha- -gɔ.
10 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ "sɔɔdhu -naa -yö ö -bha gbɔnë 'gü
-pë bha- ɓwɛnng wü "dhabhli -sü bha- -bha -gblüdëdhɛ -ta. 'Yö -dhɛ 'gü
-yö ɓtröö tii 'ka -blünblündhö -bha "sɛ "pɛpɛ 'ö gun- -gɔdhiü bha- -ta. Pë
-ma -a -nu 'ka -kɔ yaa 'gü yaa bha- -wɔn 'gü, 'yö- -nu "sɔn -yö -ya -a -nu
'nɛɛ- zë -sü bha- -nu ɓzii -kɔ yaa 'ö- "dhiü bha- -wɔn 'gü.
11 'Wɔn -ziisü -ziisü -nu 'wo gun kë sië- -nu 'ka, 'ö bhië -nu -wo -kan -a
-nu -bha "dhü bha 'yii "sika -zë -da -nu 'gü kö -wo wo -gɔ 'dho "sia- Atanna
-dhɛ, kö -wa ɓbhlëë -ya. "Si -zian ɓnë 'wo- bho- -gɔ -a -nu -bha bhië -nu
bha- -wɔn 'gü, 'yö 'wo wo 'gü -siö woo- 'wɔn yaa kë -sü -bha 'wo dho- 'ka.

12 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha- mɛ "saɔdo -naa -yö ö -bha gbɔnë bha- 'gü
-më ̣wɛnng ̣gwaanga 'kpii- 'wo- -dhɛ Öflatö bha- -ta. 'Yö "yi bha 'ö ̣bhüü
'yö to "yɛɛn 'ö- ̣bhaa bha ̣në- -bha, kë "dhü kö -yö zian bho -gblüdë -nu
'ö- -nu -go 'yënng- -wo -zian 'ka -wɔn -yö gun bha- -nu -gɔ.
13 'Yö 'a "yina yaa -yaaga 'wo ̣dhɛ "tüng 'dhö -a -nu yö kö -wo 'go sië wü
"dhabhli -sü bha waa- Atanna -wʋdhiüloomɛ ̣suasü bha- -nu "dhi.
14 "Dhabhliwɔn -nu kë "yina yaa -nu ̣në gun- -nu 'ka. 'Yö "yina yaa
-yaaga bha 'wo -ziö 'wo dho -gblüdë "pɛpɛ 'wo gun "kpʋngtaadhɛ ̣gban
-gɔ "dhiü bha- -nu "piü kö -wa -nu ̣loo 'ko -ta kö -wo 'dho -gblüdadhɛ 'gü.
'Sa -gblü bha woo 'dho- -da "tüng ̣dede 'ö- 'gü bha ̣në dho kë Atanna 'ö-
-fiëbhawɔn 'yaa 'dhö bha- -bha ö -bha 'gübgɩıdhɛ -zɔn "kpʋngtaadhɛ -dhɛ
"tüng "gbɩı- ̣dede 'ka.
15 -A -gɛn -mü ̣dhɛ -dhɛkpaɔyi bha ̣në Atanna -ya zë- -wɔn -dhɛ 'yö-
pö ö -wʋ 'gü 'ö- pö: «-Dhɛ -ga, n nu -sü -dho kë ̣dhɛ ̣kwaanmɛ nu -sü
'dhö (mɛ 'bha 'yii 'dho- "tüng dɔ)! 'Mɛ 'ö yaa- -to "yaan -kë kö -yö zun- 'ka
"tüng bha- -bha Atanna -bha zian -ta, 'ö ö -bha -sɔ kun -së 'ö 'yaa "blë, kë
"dhü kö 'ya 'dho ziö ö 'kpee- 'ka 'ö 'yiü- -yö dɔ- -bha, kö- -mɛ -bha -së.»
16 -Dhɛ 'ö "yina yaa -nu bha 'wo -gblüdë -nu bha- -nu ̣loo 'ko -ta -a -bha
bha -wa -dhɛ -dhɛ eblö -wʋ 'gü Aamagedɔn.
17 'Yö Atanna -bha "kië "saɔplɛ 'a- -nu yö -a -bha -mawɔnsiödhe gbɔnë
'ka wo ̣kwɛɛ- bha- mɛ "saɔplɛ -naa -yö ö -bha 'gü -pë ̣wɛnng 'tëng- -ta
"sɛ waa- dhang- -nu ̣zinng 'gü. 'Yö 'a -wʋ do 'bha ma kö -yö 'go sië Atanna
-dhɔkëgükɔ 'ö dhang- 'gü bha- 'gü -gbloo 'kpiisü bha- -dhɛ 'gü 'ö- pö "gbɩı-
'ka 'ö- pö: «-A -bha ̣ya ̣yën ̣tɔn!»
18 'Yö dha -yö -ya "yan 'kun -sü -bha, kö -yö "wɩië, 'yö -wʋ 'bha -nu bha
'wo -ya "wɩ -sü -bha kö "sɛ -yö ̣zii sië "gbɩı- ̣dede 'ka. "Sɛ 'dhɛ 'ö ̣zii 'yi
bha- 'ka bha- -bha -kë "gbɩısü bha, -a "sinma -blɛɛsü 'yii kë do 'ö sü- 'ka "sɛ
kë -yi -bha 'ö dho 'ö zun- 'ka 'yi bha- -bha.
19 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, 'pö- 'kpii- 'wo- Babidhɔnö -dhɛ -kë bha -yö
kë -pɛ 'ö 'gü -yaaga, 'ö 'pö- "gblügblü "pɛpɛ 'wo "kpʋng ̣taa -a ̣gban -yö
wü trëntrëndhö. Atanna -zʋ -yö -bö Babidhɔnö -pö 'wo- -gɔɔ -pö -kë bha-
̣sɔng -nu -ta -kɔ bha ̣në- 'gü 'yö 'wɔn 'ö- -kɔn din 'yaa -së bha- -wɔ -ta.
20 'Yö "sɛ "pɛpɛ 'ö "yi ̣zinng 'gü ̣zinng 'gü -dhɛ -nu 'gü -a ̣gban -yö
̣dhɛng waa- -tɔn -nu 'dhö 'yö 'wo to- 'gü.
21 'Yö mëngga 'ö- do -yö ̣mɔɔ- -bha 'ö "kidhʋng -kaɔng -yiisiö bho bha
'ö -ya 'go -sü -bha dhang- 'gü 'ö ̣wɛnng mɛ "bhɩı- -nu -ta. 'Yö 'wo -ya "si
bho -sü -bha Atanna -gɔ nëng 'ö -ya -a -nu "dhiü mëngga -dha ban -sü 'ka
bha- -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü ̣dhɛ -yö -gun -ziisü "dhiü ziö 'ka.

17

-Zuadhe 'kpii- 'wo- Babidhɔnö -dhɛ -kë bha- -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̣Dhɛ 'ö ̣ya kë "dhü, 'yö Atanna -bha "kië "saɔplɛ 'ö gbɔnë "saɔplɛ bha 'ö
gun- -nu ̣kwɛɛ bha- mɛ do -yö ̣yɔɔn n "sɔɔ 'yö- pö n -dhɛ 'ö- pö: «-Bhö nu
kö -kɔ 'ö Atanna dho 'wɔn bho- 'ka -zuadhe 'kpii- 'ö -ya -sü 'ka "yi "gblügblü
-nu -gɔ "dhiü bha- 'gü bha 'a- -zɔn i -dhɛ.
2 -A -gɛn -mü ̣dhɛ -gblüdë "pɛpɛ 'wo "kpʋng ̣taa -wo wo -dɩ -da -sü 'ka
yö ̣në- "piü 'yö 'wo -da -sü 'ka -zua zë -sü 'gü, 'yö- -nu -bha "yënng dɔ ̣ya
kë ̣dhɛ we 'dhö 'yö- -nu zë sië bha.»
3 ̣Dhɛ 'ö- pö n -dhɛ "dhü, 'yö Atanna -bha 'Nii- -yö pa n 'ka, 'yö- -bha
"kië bha 'ö n sü 'yö dho n 'ka "tʋngtadhɛ do 'bha bha- 'gü. A dho -dhɛ -ga

kö dhebhɔ 'bha bha -yö -ya -sü 'ka wü -zaɔndhö 'bha 'ö- -bha -dhɛ ̱gban 'dhö -bɛn zë -sü 'ka, "kɛɛ 'ö -bɛn 'ö- -bha bha- ̱gban 'dhö "si -bho Atanna -gɔ -wʋ ̱në- 'ka bha- -ta. Wü bha- -gɔ -gun "saɔplɛ, 'yö- -sö -yö gun -kaɔng do.

4 Sɔ -nu 'wo gun dhebhɔ bha- -bha bha- 'bha -nu -gun -zaɔndhö ̱dede 'ka -gbangbandhö, 'yö- 'bha -nu -bha -zaɔndhö -dhɛ "dhiü 'yii pa -së 'ka, kö -zutapë -nu 'wo- -gɔ -a ̱gban "pɛpɛ -yö "sënng ̱në- 'ka, waa- -gwë ̱bhlëësü -nu waa- -zlɔɔga ̱bhlëësü -nu 'dhö. Kö "sënng gbɔnë do 'bha 'ö pa -sü 'ka -a kë -sɔng yaya -nu 'ö -gban -bha -zua zë -sü -bha bha- 'ka bha- 'ka.

5 Kö 'tɔ 'ö mɛ 'bhaa- 'klɔɔ- dɔ bha -yö -ya -sü 'ka- -kpong "dhiü 'ö- pö: «Babidhɔnö -pö 'ö -zuazëmɛ "pɛpɛ ̱gban waa- 'wɔn yaa "pɛpɛ 'ö- -yënng -yö Atanna -kë -a ̱gban dhe 'godhɛ 'ka.»

6 'A dho -dhɛ -ga kö Atanna dhɔɔbhaamɛ -nu waa- Yesu "sɛɛ- -nu 'ö- -nu ̱yɔɔn ̱wɛnng bha- bian yaa- 'kun, 'a- yö, -a 'wɔn ̱dede kë n -kɔn.

7 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö n -dhɛ: «-A 'wɔn -yö i -kɔn -më -wɔn 'gü? Dhebhɔ bha waa- wü 'ö -ya -ta 'ö- -gɔ 'dhö "saɔplɛ "kɛɛ 'ö- -sö 'dhö -kaɔng do bha a -dho -a 'klɔɔ- pö i -dhɛ.»

8 'Yö- pö n -dhɛ: «Wü 'i- -ga bha -yö -gun "yaan yi 'bha 'ka "kɛɛ 'yaa 'dhö 'zü. -Yö -dho 'go -klɔng züziösü bha ̱në- 'gü "kɛɛ kö- 'gü ̱në -yö see-. Mɛ "pɛpɛ 'wo "kpʋng ̱taa 'ö- -nu 'tɔ -bɛn 'yaa zë -sü 'ka Atanna -bha dha -sü 'sëëdhɛ 'gü "sɛ waa- dhang- -nu kë "tʋng 'gü bha ̱wa wü bha- yö, -a 'wɔn -dho -nu 'kɔn. -A 'klɔɔ- -mü ̱dhɛ -yö -gun, "kɛɛ 'yaa 'dhö 'zü, "kɛɛ -yö -dho -ya mü 'zü 'ö bhɔ -deewo.

9 Mɛ -mawɔn dho kë 'wɔn -bho 'koo dɔ -sü waa- "gblʋʋdhɛ 'daɔnnu -sü -bha "tʋng 'ö- 'ka -a do 'bha ̱në bha, kö mɛ -yö 'wɔn bha- 'klɔɔ- dɔ. -A -gɛn -mü ̱dhɛ wü bha- -gɔ "saɔplɛ bha -yö -tɔn "saɔplɛ 'ö dhebhɔ bha 'ö -ya -sü 'ka- "dhiü bha ̱në- "blɛɛn- 'ka, 'yö -ya mü 'zü 'ö -gblüdë "saɔplɛ 'ka.

10 -A -gblüdë "saɔplɛ bha- mɛ "sɔɔdhu -zë -a -nu -bha ̱ya bo 'nu, 'yö- mɛ do 'ö ö -bha kë sië "tʋng ya- 'gü, 'yö- mɛ do 'bha 'dhö nu sië. -A mɛ 'dhɛ 'ö nu sië bha yö -zë -yö -dho nu kö "tʋng 'yaa 'gbɛ 'zü.

11 'Yö wü 'ö gun yi 'bha 'ka, "kɛɛ 'ö 'yaa 'dhö 'zü bha 'ö -gblüdë -nu bha- -nu "saaga -naa 'ka, 'sa -yö -gun mɛ "saɔplɛ -blɛɛsü bha- -nu kpö 'gü, 'yö- 'gü see- "tʋng 'dhö ̱loo sië bha.

12 -A -sö -kaɔng do 'i- yö bha -wo -gblüdë -kaɔng do ̱në- 'ka 'pö, "kɛɛ wo -zë 'wii wo -bha -gblüdëdhɛ zü bho ̱kö, "kɛɛ -wo -dho "sɛ nu- -nu -dhɛ 'ö wo -gblüdëdhɛ -kë "tʋng 'në 'bha 'ka waa- wü bha- -nu 'dhö.

13 -A -gblüdë -nu -kaɔng do bha- -nu zuëpiʋwɔn -dho kë do, 'ö 'wo woo- mɛ -dhɛ waa- -nu -bha 'gügbɩɩdhɛ sü 'wo- dɔ wü bha- -gɔ.

14 'Yö 'wo 'ko zë Atanna -bha "bhlaanë 'ka, "kɛɛ -a -nu -kɔ 'yii 'dho ̱mɔɔ- -bha, "bhlaanë bha- -kɔ -dho ziö- -nu -gɔ, -a -gɛn -mü ̱dhɛ yö ̱në mɛ -gɔdhiümɛ ̱gban -bha -gɔdhiümɛ 'ka, 'yö -gblüdë ̱gban -bha -gblüdë 'ka. "Bhlaanë bha 'ö ö -bha mɛ -nu 'ö- -nu -dhɛ, 'ö- -nu -ya, 'ö 'wii 'go wo -wʋ -ta tongtongdhö, "ɛɛn 'ö 'wii "kan- -bha bha ̱në wɛng- -nu -a -nu -kɔ dho ziö -gblüdë -nu bha- -nu -gɔ "dhʋ bha.»

15 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö 'zü n -dhɛ 'ö- pö: «"Yi -nu 'ö dhebhɔ bha 'ö gun -ya sië- -gɔ "dhiü bha, "siya -nu oo, mɛ kpö -nu oo, "ɛɛn "sɛgɔ -nu waa- -wʋ suu "pɛpɛ 'ö "kpʋng ̱taa -a pö -mɛ -nu ̱gban ̱në- -nu -zɔn 'ka 'dhö bha.

16 -A wü bha waa- -sö -kaɔng do 'i- yö bha -wo -dho wo zü kë do 'wo -da -zuadhe bha- -dhɛ pë "piü, 'wo- ̱slɔɔpë ̱gban "pɛpɛ sü- -gɔ 'wo sɔ ̱gban

bho- -bha 'ö to ö 'kpee- 'ka, 'ö -ya mü 'wo- -wü 'bha -bhö, 'wo- -kpɛa dɔ pɛng "dhiü.

17 -A -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna yöö ̀dede ̀në ö -wʊ kpɔ- -nu -bha kö 'wɔn 'ö- -zʊ "piü ̀dhɛ 'ö- kë 'nu -zuadhe bha- 'ka bha wo -zë -wa kë, ̀dhɛ waa wü -nu bha -wo wo zü kë do, kö -wo wo -bha mɛdhɛ ̀gban 'sü -wa dɔ- -kɔ 'ka kö -yö 'to- 'ka "dhü -yö zun- 'ka -wʊ 'ö Atanna -ya pö yi 'bha 'ka ̀dhɛ -yö -dho kë bha- ̀gban 'gü -wɔn kë -yi -bha.

18 'Yö go mü 'ö- pö: «̀Ya 'go yö -zë 'gü, dhebhɔ 'i- yö bha ̀në 'pö 'kpii- 'ka, yö ̀në -gblüdëdhɛpö "pɛpɛ 'wo "kpʊng ̀taa -a ̀gban -gɔ 'ka.»

18

'Wɔn -wɔ Babidhɔnö -dhɛ -ta -kɔ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ̀Dhɛ 'ö ̀ya kë "dhü, 'yö 'a Atanna -bha "kië "wɛɛ do yö kö -yö 'go sië dhang- 'gü 'ö ̀lɔɔ, "kɛɛ kö Atanna ̀yaa- gba 'gügbɪɪdhɛ ̀dede 'ka, 'yö- 'bhü -yö ̀mɔɔ "kpʊngtaadhɛ ̀gban 'gü.

2 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö -gbla "gbɪɪ- 'ka 'ö- pö: «'Pö- bha ̀ya 'wü, Babidhɔnö -pö bha ̀ya 'wü, ̀ya 'wü -trukpɛ -trukpɛdhö. -A -dhɛ ̀ya kë "yina yaa suu ̀gban "pɛpɛ 'do 'do -yɛa ̀bhaa -dhɛ ̀në- 'ka dɔ 'kwa- wo ya- 'gü. -Maa -yënngsü -nu 'ö- -nu -dhɔ 'yaa mɛ 'bha kë bha ̀në 'wo 'kɔ dɔ sië- 'gü ̀taamasü ya- 'gü.

3 Kë 'ö- wo "dhü bha- 'klɔɔ- -mü ̀dhɛ Babidhɔnö -pö bha ̀ya ̀gbaɔn "gbɪɪ-. Yö ̀në -kaa dha kë -sü bha- we kpɔ "kpʊngtaamɛ ̀gban "pɛpɛ -gɔ, 'yö -gblüdë "pɛpɛ 'wo "kpʊng ̀taa 'wo -da -zua zë -sü 'gü- "piü, 'yö mɛ "pɛpɛ 'wo "dhɔɔdɔmɛ -nu 'ka "kpʊng ̀taa 'wo wo zü -gban -a -bha ̀naɔ "yan bhɔ -sü -ziisü bha- 'gü 'yö 'wo -kë ̀naɔmɛ 'ka.»

4 'Yö 'a -wʊ "wɛɛ do 'bha ma dhang- 'gü 'zü kö -ya pö sië 'ö- pö: «Mɛ "pɛpɛ 'ka bɔ n 'ka -ka 'go 'pö- bha- 'gü, kö ka -kɔ 'ya 'dho -da -a -bha 'wɔn yaa bha- 'gü, 'ö 'wɔn "gbɪɪgbɪɪ- -nu 'ö Atanna yöö- wɔ- -ta bha 'ö ka ̀slɔɔ.

5 -A -gɛn -mü ̀dhɛ 'wɔn yaa -nu 'ö- -kë bha- -gɔn 'ö dɔ 'ko -ta ̀ya 'dho ̀ya zun dhang- -bha, -a -wɔn 'gü, Atanna -zʊ ̀ya -da -a këwɔn yaa -nu bha- -nu -ta.

6 'Yö -wʊ do bha 'ö- pö: «-Ka 'wɔn bho- 'gü ̀dhɛ -kɔ do 'ö 'wɔn bho- 'ka 'pö ka 'gü bha- 'dhö. -A -bha -zian -zë "dhiü- ziö- 'dhɛ 'ö- -kë ka 'ka bha- -ta. -Kaa -bha wemükakɔɔ pa we "dhiü- 'ö- -bha "dhiüdhɛ -yö -ziö -a 'dhɛ 'ö- nu ka -zë ka -dhɛ bha- -ta bha ̀në- 'ka.

7 'Ö gun 'tɔ 'kun sië -kɔ do 'ö- 'gü, 'ö ̀naɔ -yan -kë -kɔ do 'ö- -bha "kpʊng ̀taa bha -ka 'wɔn bho- 'gü -kɔ do bha ̀në- 'gü. -A -gɛn -mü ̀dhɛ -ya -pö ö -dɪ -dhɛ ̀dhɛ ö -ya ̀dhɛ -gblüdëdhe -ya, 'yaa ̀gɛandhe 'ka, "ɛɛn 'pë 'wo- -dhɛ ga, 'yii 'dho bhɔ ö -bha tongtongdhö 'ö to- -bha.

8 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn "gbɪɪ- "pɛpɛ 'ö dho kë- 'ka 'yö- ̀gban dho kë -dhɛkpaɔyi do ̀në- 'ka bha 'yö bha. Din- -dho -a kë, 'ö ga -yö bhɔ- -bha, 'ö -ya ̀gɛan sɛɛ" -ta, 'ö pɛng -ya -bhö, "kɛɛ -a ̀gban- -dho kë "dhü -dhɛkpaɔyi do ̀në- 'ka, -a -gɛn -mü ̀dhɛ Atanna 'ö 'wɔn bho sië- 'gü "dhü bha kwa Dëmɛ, kwa -bha Atanna 'ö- -bha 'gügbɪɪdhɛ -dhiang 'yaa zë bha- yö -mü.»

9 -A -kë "dhü -sü bha- 'gü, -gblüdë -nu 'wo kë wo -gɛn -da -zua zë -sü "yi ̀bhaa -kaadhadhe bha- "piü, 'ö 'wo gun ̀naɔ -yan kë sië 'pö ̀dhɛ- 'dhö bha -wo -dho "gbʊ bɔ, 'ö 'wo -wëë -wʊ ̀gban "pɛpɛ suu 'do 'do kpɔ- -bha, kö ̀wa pɛng 'ö dho- -bhö bha- "gbiën yö.

10 -Wo -dho dɔ- 'ka ̀gblɛɛn, kö "suü ̀ya -da -nu 'gü 'wɔn 'ö wɔ sië 'pö- bha- -ta bha- -wɔn 'gü 'ö 'wo "kaabho 'wo- pö: «"Ekɛ, n dhee" -nu, -më -pë -wëëwɔn ̀në ̀ni? Babidhɔnö -pö, bhi 'ö 'i gun 'pö- -ziisü 'ka i -bha -kë

'kpiisü waa- i -bha 'gügbɪɪdhɛ -nu 'gü ya bhi ɓnë 'wɔn -yö -wɔ i -ta 'yënng- "tɛɛ doseng -ta ɓni -ee?»

11 "Dhɔɔdɔmɛ -nu 'wo "kpʋng ɓtaa- ɓgban- -dho "gbʋ bɔ 'wo ga -ya wo- -wɔn 'gü, -a -gɛn -mü ɓdhɛ 'kö "dhɔɔ ɓkwɛɛ- -nu 'ö gun- -nu -gɔ 'ö -kë

12 "sënng -nu oo, 'wëë- "puu -nu oo, -gwë ɓbhlëësü -nu oo, -zlɔɔ -sɛsɛngbɔ -nu oo, sɔga "kpɛakpɛa -nu waa- "gblan "bhɛɛ -nu oo, -a sɔ 'trëngtrëng 'dhɛ 'wo- "gla -kë bha waa- 'gɔ- "yi sɔ -nu oo, "ɛɛn "dhü suu "pɛpɛ 'ö- -wɔn 'dhö "gbɪɪ- -nu wo 'ö- ɓfii 'dhö -së bha waa- biö "sɔn -nu oo, "dhü ɓbhlëësü -nu waa- pë 'dhɛ 'wo- -pë -kë zën -nu waa- -piö -nu waa- gënng' -gwë -nu 'ka bha oo,

13 pëdindhipë -nu waa- "tʋʋ "dhiʋ -pë -nu oo, -dhasiklɔɔ yi -nu waa- "yɔn -nu 'wo- 'miidhö -kë bha oo, -a 'dhɛ 'ö "gʋ -bha 'ka bha waa- -drɔɔ -nu bha oo, "yɔn -nu, 'bluu- -bi -nu waa- ga -nu, -du -nu waa- "bhlaa -nu, ɓsoo -nu waa- gɔ 'dhɛ 'ö ɓsoo -ya -gan -nu wo bha waa- ɓdhuëng -nu bha- 'bha 'dhɔ mɛ 'yaa 'dhö 'zü.

14 'Ö "dhɔɔdɔmɛ -nu bha 'wo dɔ 'pö- bha- 'ka ɓgblɛɛn ɓdhɛ -kɔ bha- 'dhö 'wo- pö: «-A -ga bha, Babidhɔnö -pö, pë "pɛpɛ 'ö- -wɔn "dhia- gun i 'gü, 'ö gun i "piü ɓdhɛ -yö kë i -gɔ, "ɛɛn pë "nɛɛnɛɛ -nu waa- pë -sɛngbɔ -nu 'ö gun i -gɔ bha- -ga 'ö- ɓgbaan -töng "dhiʋ "kan i -bha, 'ö- ɓgban 'gü ɓya see- i -gɔ 'ö 'bhii 'dho- 'bha yö 'zü tongtongdhö bha.»

15 'Mɛ 'wo gun "dhɔɔ dɔ sië 'pö- bha- 'gü 'wo kë -sü 'ka ɓnaɔmɛ 'ka -a 'saa- 'gü bha, -wo dho dɔ- 'ka ɓgblɛɛn 'wɔn 'ö dho wɔ 'pö- bha- -ta bha- "suʋ 'ka 'wo "gbʋ bɔ 'wo -wëë -wʋ ɓgban suu 'do 'do kpɔ

16 'wo- pö: «"Eke, n dhee" -nu! "Eke! Babidhɔnö -pö 'kpiki -kpiki 'ö sɔ ga -yö gun- -bha, 'ö 'gɔ- "yi sɔ -yö gun- -bha, 'ö dho ö "gblan "bhɛɛ -da -ta, 'ö gun ö -bha 'dhu -sü 'ka "sënng waa- -gwë -wɔn "gbɪɪ- -nu waa- -zlɔɔga -së ɓgban suu 'do 'do 'ka bha ɓnë- 'gü ɓya see- ɓdhɛ mɛ- mɛ "yan zë bha -wa!

17 'Ö 'mɛ 'wo -kë "yitagɔ "dhiʋ "ta -sü -mɛ -nu 'ka waa- -nu -bha gɔ 'gü -mɛ -nu waa- mɛ 'dhɛ 'wo yë -kë "yitagɔ bha- 'gü, waa- mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo wo -bhöpë ɓslɔɔ "yi -zë -ta, 'wo dɔ- 'ka ɓgblɛɛn

18 'wo ɓgbla "gbʋ -bha kö ɓwa pɛng 'ö 'pö- bha -bhö sië bha- "gbiën yö 'wo- pö: «'A! 'pö- ya- -mɔɔ 'ka 'yaa 'dhö "sɛ waa- dhang- -nu ɓzinng 'gü!»

19 'Ö 'wo -wëë -ya wo, kö -wo -bobi -nu dɔ sië wo ɓgbin- -wëë 'ö -da sië- -nu -ta bha- -wɔn 'gü, 'wo "gbʋ bɔ 'wo- pö: «"Eke! -Wëëwɔn -wa! N dhee" -nu! 'Pö- 'kpii- 'ö yö ɓnë gun 'mɛ 'wo ɓnaɔmɛ 'ka 'ö "yitagɔ -nu 'wo- -nu -gɔ "yi -ta -a -nu kë sië ɓnaɔmɛ 'ka ya ɓnë ɓya 'wü 'yënng- "tɛɛ doseng -ta ya -wa! -Wëëwɔn -mɛɛ ɓnë ya?»

20 'Yö Atanna -bha "kië -nu bha 'wo zun wo "dhia bho -sü -bha kö -wa pö sië 'wo- pö: «'Mɛ 'ka dhang- 'gü -ka ka "dhia bho 'pö- bha- 'wü -wɔn "dhiʋ, kö mɛ "pɛpɛ 'ka bɔ Atanna 'ka, Yesu -bha bɔmɛ -nu waa- Atanna -wʋdhiʋloomɛ -nu 'ka ka "dhia bho 'pö. -A -gɛn -mü ɓdhɛ Atanna ɓya 'wɔn bho 'pö- bha- 'gü 'wɔn yaa 'ö- -kë ka 'ka bha- -wɔn 'gü.

21 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhʋ, 'yö 'a Atanna -bha "kië 'gügbɪɪ do 'bha yö kö ɓya -gwë 'gbɔng -mɔɔ -bha -sü 'bha bha- 'sü kö ɓyaa- -zuö ɓweeyi ɓbhaa kö -ya pö sië: «Babidhɔnö -pö 'kpii- bha -wo -dho -a -zuö baandhö -kɔ ya ɓnë- 'gü faan 'ka 'yö mɛ 'bha 'yaa- yö 'zü tongtongdhö.

22 Mɛ 'bha "tʋ 'yii 'dho -da kɔnng zë -wʋ, "tan bho -wʋ "ɛɛn "truu suu "ʋʋ suu 'bha -piö -wʋ 'gü i yaan- -bha 'zü, 'wii 'dho yë suu "ʋʋ suu 'bha këmɛ ɓslɔɔ mü 'zü, "ɛɛn mɛ 'bha 'yii 'dho pë zɔn -vin ma i 'gü 'zü tongtongdhö.

23 -Dhangbha 'bhü 'yii 'dho dɔ mü 'zü, "ɛɛn mɛ 'bha 'yii 'dho dhe 'sü -wɔn, "ɛɛn gwaan- 'kpɔ -wɔn -dhiang -zian zë i 'gü 'zü. -A -gɛn -mü ɓdhɛ 'tɔmɛ

"gblügblü ɲnë 'wo gun "dhɔɔ dɔ sië i 'gü, 'yö 'i -da "kpʋngtaamɛ ɲgban "pɛpɛ -gɔ 'gü i -bha "zʋʋdhɛ kë -sü 'ka.»

24 ɲYa 'go mü 'zü Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu waa- dhɔɔbhaamɛ -nu waa-mɛ "pɛpɛ 'wo- -nu zë -a -nu -san -bha bha- -nu -bha "dhang bha ɲnë ɲya Babidhɔnö -mɛ -nu ɲgban ka 'kun bha.»

19

1 ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhü, 'yö n "tʋ 'dhö -da ɲgbang dɔ -wʋ 'bha 'gü dhang-'gü ɲdhɛ mɛ kpö -ziisü 'wo "wɪ sië- 'dhö kö -wo "kwi "kan sië 'wo -ya mü 'wo- pö: «-Ka Atanna 'tɔ bhɔ, yöö do ɲnë kwa Dhamɛ 'ka, 'tɔbhɔdhe waa-'gügbɪɪdhɛ -wo kwa -bha Atanna bha ɲnë- -bha 'ka.

2 -A dɔ -za bha pö 'aa- -bha, -a -gɛn -mü ɲdhɛ 'yaa za dɔ mɛ 'bha -bha ɲflü -ta. Yö ɲnë- -wɔn 'gü 'yö 'wɔn bho -zuadhe 'kpii- 'ö "kpʋngtaadhɛ see--sü 'ka ö -bha -zua zë -sü 'ka bha- 'gü. -A 'wɔn -bho 'gü -gɛn -mü ɲdhɛ yö ɲnë kë Atanna -bha yëkëmɛ -nu -zë.»

3 'Yö 'wo "kwi bha- ɲplɛ -naa -kan 'zü -deewo 'wo- pö: «-Ka Atanna nuɛ" bho! -A -gɛn -mü ɲdhɛ pɛng 'ö- -da 'pö 'kpii- bha- 'ka 'ö- "gbiën 'dhö bhɔ sië bha -yö -dho 'to "dhü "sɛ 'tuü- 'ka!»

4 ɲDhɛ 'ö ɲwaa- pö "dhü, 'yö mɛ zizi -nu -kaɔng ɲplɛ ga -yiisiö bha 'wo zun wo kpiö 'gü waa- pë "yaandhe -yiisiö bha- -nu 'dhö 'yö 'wo Atanna -dhɔkë kö -wa pö sië: «Kö -yö kë "dhü bha 'aa -yö kë! Atanna nuɛ"!»

"Bhlaanë bha- -bha dhe dɔ troo yi -dhiang 'ö Zan -ya zë

5 ɲDhɛ 'ö ɲya kë "dhü, 'yö 'a -wʋ do 'bha ma kö -yö 'go sië -gbloo 'kpiisü bha- -yɛa bha- 'gü 'ö- pö: «Mɛ "pɛpɛ 'ka kwa -bha Atanna bha- -bha gwëëzë -nu 'ka -kaa nuɛ" bho! Mɛ "pɛpɛ 'ka -suü -gɔ, 'mɛ 'ka mɛ -tiandhö 'ka oo, mɛ 'kaa- 'ka oo, mɛ ɲgban -kaa nuɛ" bho!»

6 'Yö 'a mɛ kpö -ziisü 'bha bha- -wʋ ma kö -wo "wɪ sië -yuudhö ɲdhɛ "yi 'kpii- -zuö -wʋ 'dhö, ɲdhɛ dha "gbɪɪ- 'ö "wɪ sië- 'dhö 'wo- pö: «-Ka -kwa kwa -bha Atanna 'tɔ bhɔ! -A -gɛn -mü ɲdhɛ yö 'ö kwa Dëmɛ 'ka 'ö- -bha 'gügbɪɪdhɛ "dhiütodhɛ 'yaa 'dhö bha ɲya zun ö -bha mɛdhɛ kë -sü -bha ɲtɔn!»

7 -A -wɔn 'gü, -ka -kwa "gɛɛ kë -bha -gblüdëdhɛ bha- -wɔn "dhiü kö 'kwa--bha bhoo 'kun, kö 'kwa kwa dhia" bho. -A -gɛn -mü ɲdhɛ Atanna -bha "bhlaanë bha- -bha dhe dɔ "tüng ɲya ɲloo, -a -bha dhebhɔ ɲya ö bo ö baa--sü 'ka.

8 ɲYa sɔ "puu "pepe 'bhü -yö dɔ mɛ "yan 'gü, 'ö -dhii -tangga -zian 'yaa--bha bha- -da ö -bha.» 'Sa 'wɔn -së -nu 'ö Atanna -bha mɛ -nu 'wo- -kë bha ɲnë sɔ "puu bha- 'ka.

9 'Yö Atanna -bha "kië -ya pö n -dhɛ: «-Bhö -a -bɛn zë kö 'i- pö mɛ "pɛpɛ 'ö Atanna -ya -nu -dhɛ ö -bha "bhlaanë bha- -bha dhe dɔ -dhɛ 'gü bha- -nu -dhɛ -a -nu -bha -së.»

'Yö -ya mü 'zü 'ö- pö: «-Wʋ 'ö Atanna yöö ɲdede 'ö- pö ɲnë bha, 'yaa ɲsua 'ka.»

10 ɲDhɛ 'ö ɲyaa- pö "dhü, 'yö 'a zun n kpiö 'gü- -dhɛ kö 'a- -dhɔkë, "kɛɛ 'yö- pö n -dhɛ: «I -dɪ 'kun! 'Mɛ 'ö bhii- kë- -dhɛ "dhü -a -mɛ 'yaa -mü ma -zë n 'ka. -A -gɛn -mü ɲdhɛ bhi 'dhö, ma 'dhö, mɛ "pɛpɛ 'wo i dheebhang -nu 'ka 'wo 'dhang bho tɛanwɔn 'ö Yesu Klisi -ya pö bha- "dhiü bha- -nu 'dhö, mɛ ɲgban kwa gwëë" ɲnë- 'ka ɲdhɛ 'ko 'dhö. Mɛ ɲgban kwa Atanna ɲnë -gɔ, -bhö -a yö ɲnë- -dhɔkë!»

Tɛanwɔn 'ö Yesu -ya -dhiang zë "dhü bha ɲnë 'wɔn "pɛpɛ 'ö Atanna -wʋdhiüloomɛ -nu -wa pö bha- ga ɲdede 'ö- 'gü -a 'ka.

'Mɛ 'ö gun ɓsoo "puu -ta 'ö Zan -ya yö -a -dhiang 'ö- zë

11 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö 'a dhang- yö kö- "dhi ɓya "pʋ. 'Yö 'a dho
'a ɓsoo "puu do yö kö mɛ -ya -ta. 'Mɛ 'ö gun ɓsoo bha- -ta bha -wa -dhɛ
-towʋtamɛ, 'ö 'wo- -dhɛ 'zü tɛanwɔn pömɛ. ɓYaa- pö 'ö za dɔ mɛ -bha -ya
-dɔ tɛanwɔn -ta, ɓyaa- pö 'ö 'ko zë, -ya -zë tɛanwɔn 'gü.
12 Kö 'mɛ 'ö bha- "yan 'bhü -yö dɔ sië ɓdhɛ "sɔng 'bhü 'dhö "kɛɛ kö
-gblüdëdhɛ 'faan- 'gbɛ -ya -gɔ -bha. 'Tɔ 'ö gun- -bha 'ö gun -bɛn zë -sü
'ka bha mɛ 'bha 'yaa- dɔ kö 'yii kë yöö ɓdede -zë 'ka.
13 Kö sɔ 'ö- -bha bha ɓyɔɔn -ya zë -sü 'ka -gbëndhö. Mɛ 'ö bha -wa -dhɛ
‹Atanna -wʋ›
14 kö Atanna -bha "sɔdha -nu "pɛpɛ 'wo dhang- 'gü -a -nu ɓgban -wa
ɓkeng-, kö sɔ "puu "pepe, "kɛɛ 'ö ɓbhlëësü ɓdedewo, 'ö -dhii -tangga -zian
'yaa- -bha -ya -nu ɓgban "pɛpɛ -bha kö -wo -ya -sü 'ka- 'ka 'pö ɓsoo "pupu
-nu -ta.
15 Kö 'mɛ 'ö bha -siangga "zɔ -sü 'ö yöö ö -bha -gblüdëdhɛ kë- 'ka, kö -yö
'wɔn bho- 'ka "kpʋngtaamɛ ɓgban "pɛpɛ 'gü bha -ya "dhi. -A -gɛn -mü ɓdhɛ
-yö -dho -ya "sɛgɔ "dhiü -piöga -sabhlü ɓnë- 'ka, 'yö- -nu -kɔn zɔn ɓdhɛ
mɛ- sö zɔn -gwë "wlü 'gü, 'yö bhlɔɔ -ziisü 'ö ma Atanna 'ö- -bha 'gügbɪɪdhɛ
-dhiang 'yaa zë bha- 'gü bha 'ö go- 'gü.
16 'Mɛ 'a- yö ɓsoo "puu bha- -ta 'ö -gblüdëdhɛ 'faan- 'gbɛ -yö gun -gɔ -bha
"dhü bha 'tɔ 'bha -yö -gun -bɛn zë -sü 'ka 'zü -a -bha sɔ 'ö gun- -bha bha
waa- "gban -bha ɓdhɛ -wa -dhɛ ‹-Gblüdë -nu -bha -gblüdë, gɔɔn- -nu -bha
gɔɔn-›.
17 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö 'a Atanna -bha "kië do 'bha yö kö -yö dɔ sië
'yënng- 'gü. 'Yö ɓgbla "gbɪɪ- 'ka -maa "pɛpɛ 'wo gun ziö sië "sɛ waa- dhang-
-a -nu ɓzinng 'gü bha- -nu -dhɛ 'ö- pö: «Mɛ ɓgban "pɛpɛ ka nu kö 'ka ɓloo
'ko -ta kö 'ka pë -bhö, Atanna yöö ka -dhɔkë!»
18 'Yö- pö: «-Ka nu kö 'ka -gblüdë -nu -wü -bhö, waa- "sɔdha -gɔmɛ -nu
waa- -nu -bha "sɔdha -nu 'dhö, kö 'ka ɓsoo -nu -wü -bhö waa- -nu -ta -mɛ
-nu 'dhö, kö 'ka mɛ suu ɓgban "pɛpɛ, -a ɓdhuëng -zë -nu oo, -a 'wlɔɔ- -nu
oo, -a mɛ "gblügblü -nu oo, -a 'nësɛɛnnë -nu oo, kö 'ka- -nu -wü -bhö!»
19 'Yö 'a n "yan -kpan wü -ziisü bha- -bha waa- -gblüdë -nu 'wo "kpʋng
ɓtaa waa- -nu -bha "sɔdha -nu 'dhö, kö ɓwa ɓloo 'ko -ta kö -wo 'ko zë 'mɛ
'ö -ya -sü 'ka ɓsoo "puu -ta bha waa- -bha "sɔdha -nu -nu 'ka.
20 "Kɛɛ 'yö 'wo wü bha- kun, waa- -wʋdhiüloomɛ 'ö gun Atanna -wʋ pö
sië ɓsua 'ka 'ö "dhabhliwɔn "gblügblü -nu kë bha- 'dhö. -Yö "kpënng- -kë
-a -bha "dhabhliwɔn -nu 'ö gun- kë sië bha ɓnë 'ka mɛ "pɛpɛ 'ö- -nu daɔ dɔ
wü bha- -bha dɔ 'gü, 'ö 'wo gun- "blɛɛn- -dhɔkë sië bha- -nu -gɔ. 'Yö 'wo wü
bha waa- -kɔdhiümɛ 'ö gun Atanna -wʋ pö sië ɓsua 'ka bha- -nu to "yaan
'yö 'wo- -nu -zuö pɛng "yi ɓgblü 'ö 'gbʋ- 'dhö -da sië- 'gü "kɛɛ 'ö blɔɔn" -nu
ɓgban 'wo pu- 'gü "kɛɛ 'ö 'yaa "dhuu bha- bha- 'gü.
21 'Yö 'wo mɛ -kpɛa zë -siang 'ö gun 'mɛ 'ö ɓsoo -ta bha- "dhi bha- 'ka, 'yö
-maa ɓgban "pɛpɛ 'wo- -nu -wü -bhö.

20

-Kwɛ "gblü do 'ka -gblüdëdhɛ -dhiang 'ö Zan -ya zë

1 ɓDhɛ 'ö ɓya kë "dhü, 'yö 'a Atanna -bha "kië do 'bha yö kö -yö 'go sië
dhang- 'gü 'ö ɓlɔɔ. "Kɛɛ kö -klɔng züziösü bha- -dhaklɪ waa- -piö lɔɔ" 'kpii-
do -wa ɓkwɛɛ-.
2 'Yö "yina -gblüdë, ɓmlɛɛ zii 'ö yi 'bha 'ka 'wo- Sɔtraan -kë bha- kun, 'yö-
-kplü lɔɔ" bha- 'ka kö -yö -kwɛ "gblü do kë mü.

3 'Yö Atanna -bha "kië -ya sü 'yö- -zuö -klɔng züziösü bha- 'gü, 'yö- "dhiʊ̈
ta -dhaklı 'ö gun- -gɔ bha- 'ka, 'yö 'klëë- kpɔ- -bha, kë "dhʊ̈ kö 'ya 'dho -da
mɛ 'bha -mɛ 'bha -gɔ 'gü 'ö dho 'ö zun- 'ka -kwɛ "gblü do bha- "dhiʊ̈ pa -yi
-bha. -Kwɛ "gblü do bha ▯ya bo ziö -sü 'ka, -wo -dho -a "pʊ 'në 'dɛdɛ 'bha
wo 'zü.

4 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʊ̈, 'yö 'a n "yan -kpan -blüdëdhɛ -gbloo 'gbɛ ▯dede
-bha kö mɛ -ya -ta. 'Mɛ 'wo gun -ya -sü 'ka- -ta "dhʊ̈ bha 'yö 'wo za dɔ -sü
dɔ- -nu -kɔ 'ka. 'Yö go mü 'zü 'yö 'a mɛ "pɛpɛ 'wo- -nu zë tɛanwɔn 'wo-
ma Yesu "dhi -a pö 'wo- wo, 'ö 'wo Atanna -wɔn -dhiang zë mɛ -nu -dhɛ
-a -wɔn 'gü bha- -nu 'nii- -nu yö. 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha ▯në 'wii zun wü bha-
-dhɛ kpiö 'gü kö -wa -dhɔkë, "ɛɛn kö -wa "blɛɛn- -dhɔkë. 'Yö 'wii- -nu daɔ
dɔ wü bha- -bha dɔ 'gü -a -nu -kpong "dhiʊ̈ -dhɛ -nu waa- -nu -kɔ -bha
-dhɛ -nu 'gü. 'Mɛ 'wo bha 'yö 'wo go ga 'gü 'wo -bö, 'yö waa- Klisi -nu 'wo
-gblüdëdhɛ -kë -kwɛ "gblü do 'ka.

5 -Mɛ -kpɛa "pɛpɛ 'dhɛ 'wo to, -a -nu 'bha 'wii -bö 'ö to- 'ka "dhʊ̈ 'ö zun
-kwɛ "gblü do bha- yën -yi -bha. -A 'dhɛ 'wo- -go ga 'gü -kɔ -blɛɛsü -kë bha
'yö bha.

6 'Mɛ 'wo dho -bö -kɔ -blɛɛsü bha- kë bha kö- -nu -bha -së ▯dedewo, -a
-gɛn -mü ▯dhɛ kö wo ▯në 'wo Atanna dhɔɔbhaamɛ ▯dede 'ka. 'Mɛ 'wo "dhʊ̈
bha ga ▯plɛ -naa -kɔ 'yii 'dho ▯mɔɔ- -nu -bha. Wo ▯në 'wo dho kë Atanna
waa- Klisi -a -nu -bha "saabhomɛ -nu 'ka 'ö wɛng- -nu 'wo -gblüdëdhɛ -kë
-kwɛ "gblü do bha- 'ka.

7 ▯Ya kë ▯dhɛ -kwɛ "gblü do bha ▯ya bo ziö -sü 'ka, -wo -dho Sɔtraan bho
'zü -deewo -kaso 'gü.

8 'Yö dho 'zü -deewo 'ö -da "sɛ "pɛpɛ ▯gban 'gü -mɛ -nu -gɔ 'gü, kö mɛ 'wo
"dhʊ̈ bha "sɛ 'dhɛ 'wo- Gɔgö waa- Magɔgö -kë bha wɛng- -nu ▯wa wo zü
kë do. 'Yö- -nu ▯loo 'ko -ta 'ko zë -yan 'gü. 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha- -nu -loo 'ko
-ta -sü -dho kë ▯dhɛ ▯weeyi "dhiʊ̈ "yɛɛn 'dhö, 'wii 'dho ▯mɔɔ- -nu dhʊng
-sü -bha.

9 'A dho -dhɛ -ga kö -wo nu sië -yɛɛdhö "kpʊngtaadhɛ ▯gban "pɛpɛ 'gü,
'wo ▯klëën -dhɛ 'ö Atanna -bha mɛ -nu kpö -yö gun- -bha bha- -zü waa-
-bha 'pödhɛ 'ö- -dhɔ -ya -kë bha- 'dhö. "Kɛɛ 'yö pɛng -yö go dhang- 'gü 'ö-
-nu -bhö.

10 'Yö 'wo Sɔtraan 'ö gun -da sië- -nu -gɔ 'gü bha- kun, 'yö 'wo- -zuö pɛng
"yi ▯gblü 'ö blɔɔn" 'dhö 'pu sië- 'gü 'ö 'wo kë wü bha waa- Atanna -wʊ -pö
▯sua 'ka -mɛ -zuö 'gü bha- 'gü. -Dhɛ bha ▯në- -nu -wëëdhɛ dho 'to bho -sü
-bha mü "dhʊ̈ "dhʊ̈ 'yënng- 'gü waa- gbeng -nu ▯gban 'gü 'ö- "dhiʊ̈todhɛ
'yaa kë.

-Za -to ▯taama 'ö Atanna dho- dɔ mɛ "bhıı- -nu -bha -a -dhiang 'ö Zan -ya zë

11 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʊ̈, 'yö 'a -blüdëdhɛ -gbloo "puu 'kpiki -kpiki do yö kö
mɛ -yö -ya -sü 'ka- -ta. 'Yö "sɛ waa- dhang- -nu 'wo ▯dua 'mɛ bha- wëëdhö
'yö mɛ 'bha 'yii- yö 'zü 'ö to- -bha.

12 ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʊ̈, 'yö 'a mɛ "pɛpɛ 'wo ga 'ö 'wo gun ▯geebɔɔ bha- -nu
▯gban yö kö -wo dɔ sië mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka -gbloo 'kpii- bha- -ta bha- -kuu
"dhiʊ̈. 'Mɛ 'wo "dhʊ̈ bha 'në sɛɛnnë -gun mü, 'yö mɛ "gblʊ̈gblʊ̈ -nu -wo gun
mü. ▯Dhɛ 'ö ▯ya kë "dhʊ̈, 'yö 'wo 'sëëdhɛ 'gbɛ "dhiʊ̈ -pʊ. 'Yö 'wo dho 'wo-
do 'bha 'ö mü, 'ö mɛ 'wo dho -tosɛa kë Atanna "piʊ̈- -nu 'tɔ 'dhö- 'gü bha-
"dhiʊ̈ -pʊ. 'Yö 'mɛ 'wo gun ▯geebɔɔ, -a -nu kë sɔng -nu 'wo gun 'sëëdhɛ 'ö-
'gü bha 'wo- -ga, 'yö 'wo- -nu -bha za -gɔ "yɛ -kɔ sü- -bha 'dɔɔndhö.

13 'Yö 'mɛ 'wo ga ̱weeyi ̱bhaa, 'yö nu 'yö -pe -nu 'ka, 'yö ̱geebɔɔdhɛ yöö -dı 'pö 'ö nu 'ö -pe ö -bha 'ka. 'Yö 'wo 'mɛ 'ö "dhü- -bha za -gɔ -yɛ -kɔ 'ö 'mɛ 'ö "dhü 'ö -tosɛa -kë 'ka "kpʋng ̱taa -a -bha 'do 'do 'ka.
14 'Yö 'wo ga waa- ̱geebɔɔdhɛ -a -nu sü 'wo- -nu -zuö pɛng "yigblü bha- ̱bhaa. (-A 'dhɛ bha ̱në 'wo- ga ̱plɛ -naa -kë.)
15 'Yö 'wo mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö- -nu 'tɔ 'yii ̱slɔɔ 'sëëdhɛ 'ö -tosɛa -kë -bha 'sëëdhɛ 'ka bha- 'gü bha- -nu ̱gban "pɛpɛ -zuö pɛng "yigblü bha- ̱bhaa 'pö.

21

"Sɛ -dee waa- dhang- -dee 'ö Atanna -ya -pëkë 'ö Zan -ya yö -a -dhiang 'ö- zë

1 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö 'a "sɛ waa- dhang- -dee 'ö Atanna -ya kë bha- yö kö- -blɛɛsü -nu 'kö 'wo gun bha ̱wa ̱dhɛng, kö ̱weeyi -dı 'pö 'yaa 'dhö 'zü.
2 'Yö 'a 'pödhɛ "slüüslü 'ö -dhii 'yaa- -bha, Zedhizadhɛmö -pö -dee bha- yö kö -yö 'go sië Atanna "piü dhang- 'gü 'ö ̱lɔɔ. Kö -yö baa- -sü 'ka "pɛpɛdhö ̱dhɛ dhe -dee 'wo 'dho sië- dɔ -a 'dhö.
3 'Yö 'a -wʋ do 'bha ma kö -yö 'go sië -gbloo bha- -dhɛ 'gü 'ö -wı "gbıı- 'ka 'ö- pö: «-Ka -dhɛ -ga, Atanna yöö ̱dede ̱ya nu 'pö- dɔ mɛ "bhıı- -nu 'ka ̱tɔn! Wɛng- -nu woo -tosɛa kë wo 'ko "piü kö -wo kë- -bha "sɛgümɛ -nu 'ka, kö -yö 'to- -nu "piü -kpɛawo, kö yö ̱në -yö kë- -nu -bha Atanna 'ka.
4 -Yö -dho ö -kɔ ziö- -nu "yan "dhiü, 'ö- -nu "yanyi ̱gban bho mü "pɛɛpɛdhö. Ga 'yii 'dho bhɔ 'zü, "ɛɛn -wëë -ya wo -sü 'bha 'yii 'dho kë 'zü, -wëë -wʋ 'kpɔ -sü waa- pë -ma mɛ 'ka -sü ̱gbaan yën. -A -gɛn -mü ̱dhɛ 'wɔn "pɛpɛ 'dhɛ 'kö gun kë sië zii -blɛɛsü bha- ̱gbaan ziö.»
5 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö 'mɛ 'ö gun -ya -sü 'ka -gbloo 'kpii- bha- -ta bha 'ö- pö n -dhɛ: «-Dhɛ -ga, 'ma pë ̱gban "pɛpɛ kë -dee.» 'Yö go mü 'ö- pö: «-A -bɛn zë, -a -gɛn -mü ̱dhɛ 'pë 'a- pö bha 'yaa ̱sua 'ka, -a -dhɛa -bha ̱dhɛ -wo 'dhang bho- "dhiü.
6 'Yö -ya mü 'zü 'ö- pö: «̱Ya bo! Ma ̱në 'wo n -dhɛ 'wɔn ̱gban zübhodhɛ, 'yö 'wo n -dhɛ 'wɔn ̱gban "dhiüyadhɛ. 'Mɛ 'ö "yi mü -dhɔ ̱yaa- 'kun, a -dho -a -mɛ gba -tosɛa -kë -bha "yi 'ö ̱waa- mü 'waa ga 'zü bha- 'ka "wɛɛwɛɛ.
7 'Mɛ 'ö yaa- 'ko bha- -zë kö -ya ga 'sü, a -dho pë -nu bha- ̱gbaɔ- -mɛ -gɔ "wɛɛwɛɛ, 'ö 'a -kë -mɛ -bha Atanna 'ka, 'ö -kë n bhang 'ka 'pö.
8 "Kɛɛ mɛ "pɛpɛ 'kö 'wo "suümɛ 'ka, "ɛɛn 'ö 'wo zaɔdhedamɛ -nu 'ka, "ɛɛn 'ö 'wo -kë 'wɔn "bhluubhlu këmɛ -nu 'ka, "ɛɛn mɛzëmɛ -nu, "ɛɛn "yënngdɔmɛ -nu, "ɛɛn "zʋʋdhɛ këmɛ -nu, "ɛɛn ̱gebhɔ -dhɔkëmɛ -nu "ɛɛn mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö 'wo ̱suakëmɛ -zë 'ka, -a -nu ̱gban "pɛpɛ- -dho 'dho pɛng "yigblü 'ö blɔɔn" 'dhö- 'gü, 'ö ga ̱plɛ -naa 'ka bha ̱në- ̱bhaa.»

Zedhizadhɛmö -pö -dee 'ö Atanna -ya -kë 'ö Zan -ya yö -a -dhiang 'ö- zë

9 ̱Dhɛ 'ö ̱ya kë "dhü, 'yö Atanna -bha "kië "saɔplɛ 'ö ̱nëng "saɔplɛ 'ö to ̱taama bha 'ö- gbɔnë "saɔplɛ bha 'ö gun- -nu -gɔ bha- mɛ do -ya pö n -dhɛ: «-Bhö nu kö dhebhɔ 'ö- gwaan- 'kpɔ -wɔn 'dhö 'dhö, 'ö "bhlaanë bha- -bha dhebhɔ 'ka bha 'a- -zɔn i -dhɛ.»
10 ̱Dhɛ 'ö- pö n -dhɛ "dhü, 'yö 'a to n "yan 'gü -da -sü bha- 'gü mü 'yö n sü 'ö dho n 'ka -tɔn ̱gblɛɛn do 'bha ̱gbin-, 'yö 'pödhɛ "slüüslü 'ö- Zedhizadhɛmö -dhɛ 'dhö -mü, 'ö gun 'go sië Atanna "piü dhang- 'gü 'ö ̱lɔɔ bha- -zɔn n -dhɛ.

11 Kö Atanna -bha mɛ -dhɛ 'bhü -yö dɔ sië- -bha -plöng -plöng -plöngdhö
□dhɛ -gwë -wɔn -dɔ yaa 'ka -sü -nu 'wo- 'zasipö -kë, 'ö mɛ "yan -yö -ziö 'gü
'ö -dhɛ yö- □taama □dhɛ "dënggbɔ 'dhö bha- 'dhö.
12 Kö "saan 'kpii-, □gblɛɛn do 'bha -yö □klëën -sü 'ka- -zü. "Saan bha-
"dhi- -gun -kaɔng do ga □plɛ. 'Yö Atanna -bha "kië -kaɔng do ga □plɛ 'wo
gun -ya -sü 'ka -a "dhi -nu bha- -nu -maa -gɔ 'do 'do 'ka. -A "dhi -kaɔng do
ga □plɛ 'ö "dhʊ bha, Izraɛdhö -sɛ -gɔ 'dhö ö 'gü -kaɔng do ga □plɛ -kɔ 'ö-
'gü, -a □gban 'tɔ- -gun -a "dhi □gban -bha 'do 'do.
13 -A "saan bha- "dhi -yaaga □në gun 'pö- bha- -kɔ "pɛan 'do 'do □gban
"piʊ. -A -yaaga -gun 'yënng- -wo -zian 'ka, 'yö- -yaaga gun 'yënng- -pö -zian
'ka, 'yö- -yaaga 'bha- gun mɛ □kwaa 'gü, 'yö- -yaaga 'bha- gun mɛ -kɔ -së
'gü.
14 "Saan 'ö gun 'pö- bha- -zü "dhʊ bha- -gɛn -gun -gban -sü 'ka -gwë -kaɔng
do ga □plɛ □në- -ta, 'yö "bhlaanë -bha bɔmɛ -nu -kaɔng do ga □plɛ 'wo gun
bha- -nu 'tɔ 'dhö -gwë bha- -bha 'do 'do 'ka.
15 Atanna -bha "kië 'ö gun dhiang zë sië n -dhɛ "dhʊ bha pë -dan 'ka pë
do, 'ö "sënng 'ka, "kɛɛ 'ö bhɔ -kaadhü -bha -yö -gun -kɔ "dhiʊ, kö -yö 'pö-
bha- 'dhö, -a "dhi -nu bha- 'dhö, -a "saan bha- 'dhö, -a -nu dan- 'ka.
16 'Pö- bha -yö gun □dhɛ 'kɔ suu 'ö "gwënng 'dhö -kë -yiisiö bha □në- 'dhö,
"kɛɛ -a -bha bha- "gwënng □gban- -mɔɔ "kwëë. 'Yö Atanna -bha "kië bha
'ö- 'pö- bha- dan -dhɛ -dankapë 'ö gun- □kwɛɛ bha- 'ka. 'Yö- "gwënng do
-yö -kë "kidhʊng "gblü □plɛ waa- "kidhʊng këng □plɛ, 'yö- -bha -kë "gbɛa
-sü -yö -gun "dhʊ, 'yö- -bha -kë □gblɛɛn -sü 'ö go- 'ka "sɛ -bha 'ö dho- 'ka
"dhʊng 'gü 'ö gun -kɔ do bha- 'gü.
17 'Yö dho 'zü 'ö "saan bha- dan -dhɛ -dankapë do 'ö gun- -gɔ bha- 'ka,
'yö dho 'ö -kë -a -yan -kaɔng "saɔplɛ ga □plɛ 'ka, -a -bha -go "sɛ -bha -sü 'ö
dho "dhʊng 'gü -a 'gü. -Ya -dan □dhɛ -kɔ do 'ö mɛ "bhɪɪ- -nu 'kwa kwa -bha
dan- 'ka bha □në- 'dhö.
18 "Saan 'ö gun 'pö- bha- -zü bha -yö gun dɔ -sü 'ka -gwë -wɔn "gbɪɪ- 'wo-
'zasipö -kë bha □në- 'ka, 'yö 'pö- 'kö bha 'ö gun dɔ -sü 'ka "sënng □dede
□në- 'ka, 'yö- "yan -yö bhɔ klëklëdhö □dhɛ "dënggbɔ 'dhö.
19 'Yö- "saan bha- -gɛn -dɔ -ta -gwë -nu bha 'wo gun- -bɛn zë -sü 'ka -gwë
□bhlëësü -nu bha- □gban "pɛpɛ suu 'do 'do □në- "pɛn 'ka. -A -blɛɛsü -gun
suu 'dhɛ 'wo- zasipö -kë bha □në- 'ka, 'yö- □plɛ -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- safii-
-kë bha- 'ka, 'yö- -yaaga -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo kaseduanö kë bha- 'ka, 'yö-
-yiisiö -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- medhodö -kë bha- 'ka;
20 'Yö- "sɔɔdhu -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- saadonisö -kë bha- 'ka, 'yö- "saɔdo
-naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- saaduanö -kë bha- 'ka, 'yö- "saɔplɛ -naa -yö gun-
'dhɛ 'wo- klisodhitö -kë bha- 'ka, 'yö- "saaga -naa -yö gun- suu 'dhɛ 'wo-
-dhɛ bedhidö bha- 'ka, 'yö- "sueisiö -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- topazö -kë bha-
'ka, 'yö- -kaɔng do -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- -dhɛ klizoplazö bha- 'ka, 'yö-
-kaɔng do ga do -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- yasɛnngtö -kë bha- 'ka, 'yö- -kaɔng
do ga □plɛ -naa -yö gun- 'dhɛ 'wo- -dhɛ metitö bha- 'ka.
21 'Pö- bha- 'kpong -kaɔng do ga □plɛ bha -wo -gun -zlɔɔ suu 'bha 'ö
"yi 'yaa zun- -wɔn -bha bha □në- -dɪ -slɔɔ 'ka. 'Kpong do -zlɔɔga do.
-Kpinngga 'ö gun 'pö- bha- 'gü -yö gun "sënng □në- 'ka, 'ö- 'bhü -yö bhɔ
□dhɛ -dhuangdhe 'bhü 'dhö.
22 'Mii Atanna -dhɔkëgükɔ 'bha yö 'pö- bha- 'gü, -a -gɛn -mü □dhɛ kwa
Dëmɛ kwa -bha Atanna 'ö- -bha 'gügbɪɪdhɛ -dhiang 'yaa zë bha waa- -bha
"bhlaanë bha □në 'wo gun 'pö- bha- -bha Atanna -dhɔkë -dhɛ □gban 'ka.
23 'Pö- bha- -mawɔn 'yaa gun -dhɛpuudhɛ -bha, -a -wɔn 'gü 'yënng- 'yaa
gun -wo sië mü, kö yöö 'to "su □në- -bha. -A 'klɔɔ- -mü □dhɛ "bhlaanë bha

□në gun- -bha -dhangbha 'ka, 'yö Atanna -bha mɛdhɛ 'bhü -yö gun □dhɛ -a -bha 'yënng- 'dhö.

24 -A -bha -dhɛpuudhɛ bha □në mɛ "pɛpɛ 'wo "kpʋng □taa 'wo dho "ta 'sü- 'bhü "dhiü, 'yö -gblüdë "pɛpɛ □gban 'wo nu wo □slɔɔ -më □gban 'ka mü.

25 'Pö- bha- "saan "dhi- -dho 'to "pʋ -sü 'ka -kpɛawo 'ö to "dhü, -a -gɛn -mü □dhɛ "bin 'yii 'dho 'ma mü tongtongdhö kö woo- "kwɛɛ ta.

26 "Sɛ □gban "pɛpɛ- -dho 'dho woo- 'tɔ -më -nu waa- woo- pë □bhlëësü -nu 'ka -dhɛ bha □në- 'gü.

27 "Kɛɛ pë -dhiisü -zë 'bha □dede □në 'yii 'dho -da 'pö- bha- 'gü tongtongdhö kö yöö -nu 'to 'wɔn "bhluubhlu këmɛ -nu waa- □suakëmɛ -nu □në- -bha. 'Mɛ 'ö- -nu 'tɔ 'dhö "bhlaanë bha- -bha -tosɛa -kë -bha 'sëëdhɛ bha- 'gü bha woo do □në 'wo dho -da 'pö- bha- 'gü.

22

1 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö dho 'ö -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë -bha "yi bha- □gwaan ga 'ö 'pö- -bha 'gü bha- -zɔn 'pö n -dhɛ. "Yi bha- -gun □sõng -sü 'ka 'ö mɛ- -dhɛ yö- □bhaa □dhɛ -kɔ 'ö 'mɛ- -dhɛ yö- 'ka "dënggbɔ 'gü bha- 'dhö, kö- -gɔ -yö 'go sië Atanna -bha -blüdëdhɛ -gbloo bha waa- "bhlaanë -bha bha- -nu 'gü

2 'ö -ziö 'pö- bha- □zinng 'gü -dhɛ □dede 'gü. "yi bha -tosɛa 'ö 'yaa yën -a -kë -bha "dhü □në gun ta -sü 'ka- "kpʋng □gban □plɛ "dhiü. "Dhü bha -yö bhɛ -dɔ -kwɛ do 'gü -kaɔng do ga □plɛ, "su do -bha do. 'Yö- "dhɛ bha 'ö gun "sɛ "pɛpɛ □gban 'gü -mɛ -nu -bha □bɛdhɛ 'ka.

3 Pë "pɛpɛ kö Atanna □ya "dhang -da -bha, -a do -zian 'yii 'dho kë 'pö- bha- 'gü.

Atanna waa- "bhlaanë bha- -nu -bha -gblüdëdhɛ -kë -ta -gbloo -dho kë 'pö- bha □në- 'gü, 'yö- -bha gwëëzë -nu 'wo- -dhɔkë mü.

4 -Wo -dho wo "yan -kpan -a wëëdhɛ bha, 'yö- 'tɔ -yö -kë -ya -sü 'ka- -nu -kpong "dhiü.

5 "Bin 'yii 'dho 'ma 'zü, "ɛɛn -a -nu -bha -wɔn 'yii 'dho kë -dhangbha -bha, "ɛɛn 'yënng- -zian -bha, -a -gɛn -mü □dhɛ -a -nu Dë Atanna □në dho -dhɛ "pʋ- -nu -ta, 'yö 'wo mɛdhɛ -kë -todhü 'ka.

Yesu nu -sü -dhiang 'ö Zan -ya zë

6 'Yö Atanna -bha "kië bha 'ö- pö 'zü n -dhɛ: «-Wʋ -nu 'i- ma bha- □gban -yö 'dhang -bho "dhiü -pë □në- 'ka, -a -gɛn -mü □dhɛ -a 'bha 'yaa □sua 'ka. 'Wɔn 'ö- -wɔn 'gü 'yö kwa Dëmɛ, kwa -bha Atanna -yö ö -bha 'Nii- "slüüslü -ya ö -wʋdhiüloomɛ -nu 'gü 'yö 'wo- -wʋ "dhiü □loo- 'ka, 'yö ö -bha "kië bɔ kö 'wɔn 'ö dho kë -dhɛ 'bha □kpaɔ -yi 'ka -ya -ta "pʋ 'ö -bha gwëëzë -nu -dhɛ bha 'yö bha.»

7 'Yö Yesu yöö □dede -a -wʋ -yö -da 'pö n "tʋʋdhö Atanna -bha "kië -bha bha- -zian -ta 'yö- pö: «-Bhö -dhɛ -ga, a nu sië -dede ya- 'gü. Mɛ "pɛpɛ 'ö 'wɔn 'ö yöö kë dhia", 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ ya- 'gü ya 'wo- ma, 'ö 'wo- 'gü -wɔn -kë -a -nu -bha -së!»

8 Mang Zan -mɛ mang □dede □në n "tʋ -yö -da 'wɔn bha- 'gü, 'ö n "yan -ya -dhɛ yö. 'Yö □dhɛ 'ö □ya kë □dhɛ -kɔ bha- 'dhö, 'yö 'a- pö 'a zun n kpiö 'gü kö Atanna -bha "kië 'ö 'wɔn -nu bha- -zɔn n -dhɛ bha- -dhɔkë.

9 "Kɛɛ 'yö- pö n -dhɛ: «-Bhö i -dı 'kun! 'Mɛ 'ö- -kë -dhɛ "dhü -mɛ 'ka □në Atanna 'ka. Ma -zë -a bhi oo, i dheebhang -nu 'wo- -wʋdhiüloomɛ 'ka bha waa- mɛ "pɛpɛ 'wo -wʋ 'ö 'sëëdhɛ ya- 'gü ya- □bhlëë -ya bha kwa mɛ do □në- 'ka.»

10 'Yö go mü 'zü 'ö- pö n -dhɛ: «'Bha 'dho 'wɔn -nu 'wo dho kë dhia" 'wo -bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ ya- 'gü ya- 'to i -dı -gɔ. -A -gɛn -mü ⍰dhɛ "tʊ̈ng 'ö Atanna -ya -ya 'wɔn -nu bha- kë "tʊ̈ng 'ka bha 'yaa ⍰gblɛɛn -tangga -zianwo 'zü.
11 ⍰Dhɛ 'ö "dhʊ̈, 'mɛ 'ö- këwɔn 'dhö 'ya-, -yö ö faan dɔ kö -yö 'dho- 'ka "dhiʊ̈, kö 'mɛ 'ö 'wɔn "bhluubhlu këmɛ 'ka -yö ö 'gü -siö kë -sü -bha -yö 'dho- 'ka. Kö 'mɛ 'ö- këwɔn 'dhö -së -yö ö -bha bha- 'kun "gbıı- 'pö, kö 'mɛ 'ö "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ -yö ö -dı 'kun -së -yö 'dho- 'ka "dhiʊ̈.»
12 'Yö Yesu yöö -dı 'pö 'ö- pö n -dhɛ: «-Bhö -dhɛ -ga, a nu sië, -a "tʊ̈ng 'yaa ⍰gblɛɛn 'zü, n nu -sü 'ka 'mɛ 'ö "dhʊ̈- ⍰saa 'ö ⍰mɔɔ yë 'ö- -kë -a -bha -yö -dho kë n -gɔ 'a nu- 'ka, 'ö 'a 'mɛ 'ö "dhʊ̈- ⍰saa bho- kë -yë -bha.
13 Ma ⍰në 'a 'wɔn ⍰gban zübhodhɛ 'ka, 'a 'wɔn ⍰gban "dhiʊ̈yadhɛ 'ka, 'a mɛ -blɛɛsü 'ka, 'a mɛ -totaamasü 'ka 'zü.
14 Mɛ "ʊʊ 'mɛ 'wo dho wo -bha -sɔ "zu, -a -nu -bha -së, -wo -dho kë -tosɛa -kë -bha -dhü bha- bhɛ -bhö -mɛ 'ka, "ɛɛn 'ö 'wo dho kë -da 'pö- bha- 'gü -mɛ 'ka wo -bha -sɔ 'wo- -zu bha- -wɔn 'gü, kö- -mɛ -nu -bha -së.
15 "Kɛɛ mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö 'wo 'wɔn yaa -yënngsü -nu këmɛ 'ka, 'ö 'wo "zʊʊdhɛkëmɛ -nu 'ka, "ɛɛn 'ö 'wo "yënngdɔmɛ -nu 'ka, "ɛɛn 'ö 'wo mɛzëmɛ -nu 'ka, "ɛɛn 'wo ⍰gebhɔ -dhɔkëmɛ -nu 'ka waa- mɛ "pɛpɛ 'dhɛ 'kö 'wo -tosɛa -kë ⍰sua 'ka -a -nu këwɔn -nu waa- -nu -zë -dhiang -nu 'gü, -a mɛ do zian 'yii 'dho -da 'pö- bha- 'gü!
16 Mang Yesu -mɛ ma ⍰në 'a ma "kië bɔ kö -yö 'wɔn bha- pö mɛ "pɛpɛ 'ka n -bha 'ka ka -dhɛ. Davi suu 'gü -në 'ö- -ding 'ka bha yö -mü ma ⍰në n 'ka. Mang do bha 'zü ma ⍰në 'a 'gödhuu 'ö bhü -dhɛkpaɔ "dhiʊ̈ 'ö- -zɔn ⍰dhɛ -dhɛ ⍰ya ⍰kpaɔ ⍰gbanwo bha- 'ka.»
17 Atanna -bha 'Nii- waa- -gblüdë -bha dhebhɔ -wa pö sië: «-Bhö nu!»
Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö 'bha -wʊ bha- ma -bhö -a pö 'pö: «-Bhö nu!»
'Mɛ 'ö "yi mü -dhɔ ⍰ya i 'kun, -bhö nu, mɛ "ʊʊ mɛ 'ö -tosɛa -kë -bha "yi bha- -dhɔ 'dhö- -bha, -yö nu kö -ya mü "wɛɛwɛɛ!

'Sëëdhɛ bha- -gɔdɔta -wʊ 'ö Zan -ya pö

18 Mang Zan -mɛ ma ⍰në 'a- pö, 'a- pö ka -dhɛ ⍰sii ⍰dede -ta ⍰dhɛ mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ö -bha dɔ 'wɔn -nu 'ö dho kë -dhɛkpaɔ dhia" 'gü 'ö -bɛn zë -sü 'ka 'sëëdhɛ ya- 'gü ya- -ta, 'wɔn 'ö Atanna dho- bho- -mɛ 'gü bha -yö -dho -a -mɛ taa kë 'wɔn -nu "klıng 'a -ziö 'gü 'sëëdhɛ ya- 'gü ya- 'ka.
19 Mɛ "ʊʊ mɛ 'ö ⍰yaa- 'bha -bho -ta 'zü, Atanna -dho -a -mɛ -bha -tosɛa -kë -bha -dhü bhɛ 'ö- -bhö -wɔn 'dhö 'dhö bha- 'sü- -mɛ -gɔ, waa- -yɛa 'ö dho kë 'nu 'pödhɛ "slʊ̈ʊ̈slʊ̈ 'ö- -dhiang 'dhö 'sëëdhɛ ya- 'gü bha- 'dhö.
20 Yesu 'ö 'wɔn "pɛpɛ bha- ⍰gban -kë tɛan- 'ka -sü "sɛɛ- 'ka bha -ya -pö: «'Yaa ⍰sua 'ka, a nu sië -dede ya- 'gü.» Kö -yö kë "dhʊ̈ bha 'aa -yö kë! N Dëmɛ Yesu, -bhö nu!
21 Kö kwa Dëmɛ Yesu -bha -gasitɛ bha -yö kë mɛ ⍰gban "pɛpɛ ka -dhɛ bha 'aa -yö kë!